R. 12315

Biblioteca Universitaria
GRANADA
Sala A.
Estante 34
Tabla 21
Número

Nº 1
11-2605

18 a 2 11

MADE IN SPAIN

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

IOAN. BAPTISTAE
BERNARDI,
Patricij Veneti,

SEMINARIVM TOTIVS PHILOSOPHIAE:

Opus sanè admirabile, & omni Eruditorum generi per quàm vtile: Quod Platonis, ac Aristotelis, eorundemq; interpretum tam Græcorum, quàm Latinorum, ac etiam Arabum Quæstiones, Conclusiones, Sententiasque omnes integras, & absolutas miro ordine digestas complectitur; vt quiuis vno intuitu, & sine vllo labore, quicquid vnquam à summis sapientiæ Magistris dictum fuit, perspicere, & eorum opera omnia in vnum velut locum collecta habere possit.

Nunc etiam noua APPENDICE, *infinitisq; Theorematibus ex antiquorum Philosophorum, & vniuersa Auicennæ Logica, ac Philosophia collectis, auctum, & locupletatum.*

Denuo ab Authore recognitum, & ab erroribus expurgatum.

TOMVS PRIMVS.

CVM PRIVILEGIIS.

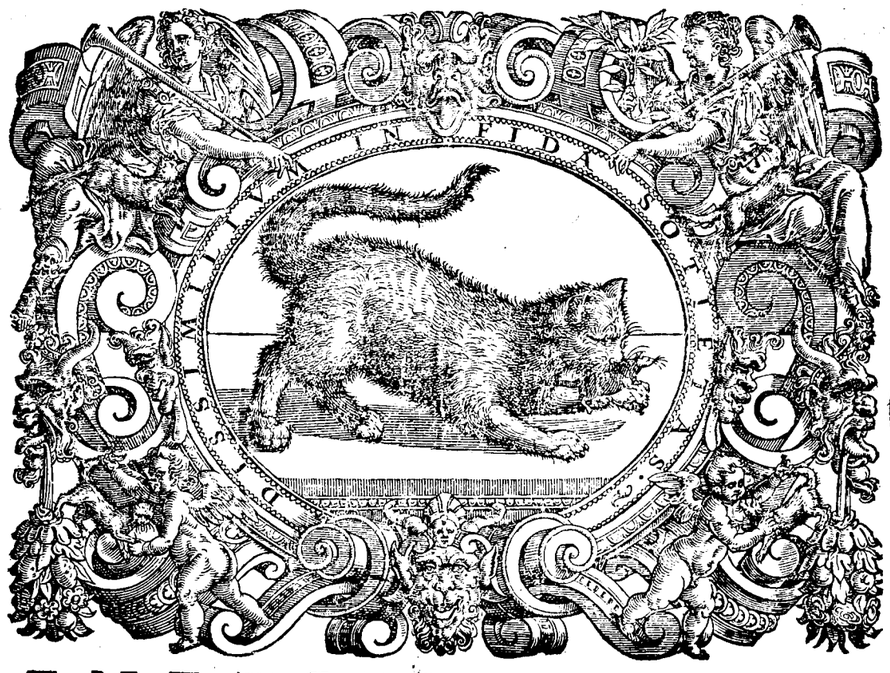

VENETIIS, MDXCIX.
Apud Hæredes Melchioris Sessæ.

IOANNES BAPTISTA BERNARDVS,

Ioanni Aloysio filio S. P. D.

VM in primis adolescentiæ meæ temporibus (Ioannes Aloysi Fili suauissime) nullam operam, aut industriam prætermitterem, quæ mihi ad perdiscendã Philosophiam vtilis esse videretur: Et cum viderem tam ingentem circumferri scriptorum numerum, vt ijs hominum ingenia potius obruantur, quam subleuẽtur, & item tam parum fidelem esse mortalium memoriam; vt quæ operoso, & molesto labore ediscimus, ea facillimè elabantur: idcirco ijs studijs, in quæ tum incumbebam, optimè consultum iri existimaui, si quæ in Philosophorum libris, eorundemq; interpretibus notatu digna reperirem, ea omnia in vnum locum colligerem: quæ mihi, cũ res postularet, tũ in cognitione rerum, tũ in pertractandis cuiusq; generis argumentis essent admodum fructuosa. Quod quidem consilium apud me tanti fuit; vt me impulerit, vt cum Aristotelis Peripateticorum principis, & eorum omniũ, qui eum interpretati sunt, Græcorum, Arabum, & Latinorũ, & quidem inter cæteros oẽs præstantissimorum libros assiduè euoluerem; ab eis tanquam ex tenebris quibusdã eruerem, quicquid ipsi, vel laudis, vel vtilitatis monumentis literarum vnquam cõmendassent. Neq; profectò huiusce mei laboris, propter mirificos fructus, quos inde quotidie percipiebam, me vnquam pœnituit. Nam si qua mihi effata ad disputandum inuenienda essent; hic quamprimum, & sine vllo negocio præsto aderant, quæcumque in omnibus Gymnasijs, & in omnium Philosophorum Scholis vllo vnquam tempore fuissent disputata. Si verò argumentationum conclusiones desiderarem, hic ad manum repente sese offerebant quæcunq; à præstantissimis illis viris de qualibet re proposita scriptis explicata in lucem prodijssent. Si testimonia veterum Philosophorũ quauis in re adhibere constituerem, omnia mihi perfacilè occurrebant. Quicquid denique optare mihi veniret in mentem; id omne sine vllo labore, & sine vlla difficultate reperiebatur: & veluti sua spõte mihi obuiam procedebat. Longe vero secus res habebat, antequam hoc opus mihi cõparassem. Nam sæpenumero de manibus mihi prius elabebatur his rebus fruendi occasio, quã eas adhibere possem ad id, ad quod mihi opus erat: & ad quod eas mihi adhibendas esse constitueram. Atque his meis laboribus ego quidem solus fruebar; & in sinu gaudebam. Postea vero quam cum maxima animi mei voluptate animaduerti te in litteris Græcis, & Latinis maximos progressus fecisse sub optimo, ac præstantissimo dicẽdi magistro, eodemq; singulari liberalium artium, & Philosophiæ Doctore Vincentio Giliano nostro; cuius insigni doctrina, & industria cũ summa religione, & integritate morum coniuncta scio Nobilem Reip. Venetæ iuuentutem multum virtutis, & rerũ cognitionis esse consequutam; decreui, vt tibi prodesse possem; hæc eadem, quę (vt dixi) obseruatu, & cognitu erant dignissima, & à sapientissimis quibusq; authoribus excerpseram, in meliorem, & faciliorem ordinem redigere, & tibi muneri dare; vt in tuis grauioribus, & maioribus studijs, quibus iam incumbere cœpisses; eos, quos optabam fructus, ex his meis vigilijs multo facilius posses percipere. Sensi autem Dei Optimi Maximi benignitate me non frustra hanc de te spem concepisse, cum viderem te quam sæpissimè, & in

disputationibus, & in declamationibus, quas exercere consueueras in Academijs à vobis Patricijs Venetis eloquentiæ exercendæ gratia institutis, ipsis mirum in modum iuuari: & in quotidianis commentationibus tuis, quibus & animum & genus dicendi excoleres, plurimum laudis, & gloriæ esse consequutum. Accedit huc etiam, quòd hoc tempore, quo fungeris eo Magistratu ab vniuerso Venetæ Nobilitatis ordine tibi mandato, quem Ordinum Sapientem appellamus; certo scio te harum nostrarum lucubrationum præsidio instructum, haud parum decoris, & ornamenti in Sapientissimo Senatu nostro tibi comparasse. Porrò autem has lucubrationes mea vnius causa primùm institutas, deinde tecum etiam communicatas, vtrique nostrum, idest mihi, & tibi duntaxat communes esse constitueram: cum tu re hac cum alijs quibusdam summa necessitudine tibi coniunctis communicata, ab ijsdem quam sæpissimè rogatus fuisti, vt me exorares; ne tantas opes, velut sub ima terra defossas, inuidorum, & sordidorum hominum more, latere diutius paterer: sed eas potius instar regij, liberalis, & munifici animi è latebris in lucem exire ad omnium vtilitatem quamprimùm permitterem. Quid enim (vt ijs verbis vtar, quibus ijdem tecum vsi sunt) quid studiosis hominibus hoc opere fructuosius? quid hinc vtilitatis, quid hinc emolumenti percipi non possit? cum quicquid vnquam à summis ingenijs tam vasto voluminum pelago sparsim, & obscure traditum est, id omne in hoc vno opere simul, & dilucide habeatur? Authores, qui de his rebus egerunt, cum varij, & diuersi extiterint; varium, & diuersum ordinem, variam, ac diuersam methodum in ijs pertractandis sunt secuti. In hoc vero Opere, cum vnum, & idem existat; vno atque eodem ordine, vna atque eadem methodo, & ea quidem facillima res eædem omnes pertractantur. Et quod in tanta Scriptorum mole vix, ac ne vix quidem per totam vnius hominis ætatem oculis lustrari potest, id omne in his libris breuissimo temporis spatio, vel à mediocris ingenij homine summo cum fructu, & voluptate perlegetur, & percipietur. Nec videre profecto possumus (subdebant illi) cui hominum generi hi labores non sint futuri charissimi: & cui ciuium ordini non sint mirum in modum profuturi. Siue enim quis Patricij extiterit generis, is ex his magnum capiet adiumentum ad Rempubl. recte gerendam, & ad Ciuitates, & populorum animos in officio continendos: siue quis in foro causas egerit; ad opem suis clientibus ferendam, & ad eorum iura, quam fieri potest optime tuenda: siue Theologiam docuerit, publiceque in Templo concionaturus fuerit; ad id, quod dicturus est, ornandum, & illustrandum: siue etiam in Academijs publicis quoduis scientiarum, & literarum genus professus fuerit; ad id ipsum magna cum ingenij, & doctrinæ laude, & magna cum dignitate præstandum. Atque (vt vno verbo dicam) nullum genus est hominum; cui si aliqua de re instituenda sit oratio, hoc opus materiam, & rerum argumenta à præclaris, & plane diuinis ingenijs acutissime excogitata, & luculentissime tractata non vberrime suppeditet. Hic est, quicquid eloquendi artificibus ad rapiendos in suam sententiam auditorum animos momentum afferre potest; quicquid Poetis opus est ad concitandam suis in operibus admirationem. Item qua ratione Dialecticis tractanda sint argumenta, vt aduersarium in absurda compellant: & vt ipsi in vtramque partem disputantes, nihil contrarium, nihil repugnans, nihil omnino discrepans effutiant: & quo pacto vti possint locis Dialecticis; vt in qualibet re proposita non ieiunè, & exiliter, sed copiosè, & abundanter differant. Non alibi quærendum est ei, qui ad secretiores, & abstrusiores naturalis, & diuinę Philosophiæ partes penetrare voluerit. Sed nec hic desunt res vberrime tractatæ; quæ doceant, quo nã pacto animos nostros omni

omni virtutum genere exornare, domos nostras priuatas regere, Ciuitatesque, & Regna, & Respublicas administrare debeamus. Atque hæc quidem, & alia quamplurima in medium afferebant amici, & perneccssarij tui; quos harum vigiliarum participes feceras: & quos nostræ dignitatis, atque existimationis studiosissimos esse semper cognoueras. Quibus ego rebus omnibus permotus, quod tibi diu multumque pernegaueram, id tandem aliquando, vt in manus hominum hoc opus exiret, concedendum esse iudicaui. Quamquam in hoc edendo ea vna res me valde torquet; quòd id, quod mirum in modum optabam, tuis & amicorum tuorum assiduis precibus nos nimis ad maturandam editionem vrgentibus, adhuc præstare non potui. Platonis enim (vt præclare nosti) & Platonicorum, & aliorum etiam cuiusuis sectæ, & familiæ Philosophorum omnium opera omnia, quæ sane quam accurate, & diligenter euoluimus, & expendimus: & eodem ordine, eademque tractandi ratione, qua hosce damus Authores, in locos communes digessimus, his quoq; adiungere statueramus. Sed quoniam extremam manum nondum eis impossuimus, ea temporis breuitate prætermittere coacti sumus. Speramus tamen fore, vt diuini numinis beneficio non diu à studiosis hominibus desiderentur: Sed primo quoq; tempore cum magno omnium commodo à nobis in apertum perferentur. Neque enim minus emolumenti tibi, & alijs afferent Platonis, & Platonicorum præclara inuenta (vt de reliquis nunc taceam) ad Reip. administrationem, & ad cæteras humanas actiones, quàm hæ, quas nunc edimus, commentationes: cum vir ille insignis Plato apud omnes, qui vbique floruerunt, sapientes, diuini cognomentum fuerit consecutus. Verum quamuis (vt dixi) sese ita res habeat; haud tamen diutius continere me potui; quin tuis, & amicorum precibus exoratus has lucubrationes quam primum diu ulgarem. Cæterum, si quispiam tibi dixerit, nos actum agere (vt est in veteri prouerbio) & nihil noui in medium afferre, cum ante nos alij quidam idem omnino præstiterint; eis tu audacter & libere respondeas, velim; eos sine vlla controuersia labi, errare, & decipi: qui putent inter nostros, & eorum labores nihil interesse. Hoc enim esset alienos sudores sibi impudenter vindicare; & plagiarij crimen, quod peius cane, & angue odimus, suo nomini impingere: & sibi, suoque generi nefariæ turpitudinis notam ad ignominiam sempiternam inurere. Absit autem procul à nobis tantus furor. At quod tandem discrimen, quæ tandem inter nostras, & eorum vigilias reperitur dissimilitudo? Illi in vnum, aut in alterum duntaxat Scriptorem elaborarunt: Nos in omnes, qui vsquam extant, elaborauimus. Illi ab vno partem aliquam rerum desumpserunt: Nos ab omnibus omnia, quæ ab eis haberi possunt, desumpsimus. Illi nudum potius indicem confecerunt: Nos integra omnia, quæcunque ab Authoribus in qualibet materia tradita fuerunt, in opus nostrum transtulimus: & ita quidem omnia integra transtulimus; vt etiam non perlectis, nec consultis ipsis Authoribus, in his nostris libris quicquid in hac, vel in illa materia desiderari possit; id totum sine vlla verborum, vel sententiarum diminutione Castissime excerptum reperiatur. Quæ quidem commoditas ab illis, qui indicem confecerunt, longe est aliena. Nam quicunque indicis beneficio frui voluerit; & quisquis intelligere, quæ in eo annotantur, optauerit; is profecto cogetur, vel inuitus magna cum animi sui molestia ad Scriptorem ipsum, in quem index ille confectus est, sese conferre: & modo hoc, modo illud volumen euoluere: & huc, & illuc sæpius oculos conijcere: & quibus nam latebris fera illa, quam venatur, lateat, diligenter perquirere, & inuestigare. Quod nisi fiat; profecto quidnam index ille, & Scriptor ipse sibi velint, nunquam percipi poterit.

Nos vero (vt monuimus) integras propoſitiones ita excerpſimus; vt vel ſine vllo alio librorum præſidio tota Authorum ſententia in qualibet re propoſita cumulatiſſime percipiatur. Præterea, cum illi non excerpant, neque recitent integras propoſitiones; facillime autem fieri poſſit (quod ſæpenumero contingere videmus) vt paginarum, & locorum, ad quos reijcitur lector, numerus ſit mendax, & fallax ad rem, de qua agitur, inueniendam; indexque corruptus ſit, & deprauatus; fit profecto, vt res ipſa exitum ſortiatur à voluntate alienum; nullumque inde emolumentum, ſed potius temporis iactura, & animi perturbatio ſequatur, & magna confuſio. In noſtris vero libris longe alia eſt rerum conditio. Quamuis enim vlu venire facile poſſit, vt aliquis in numeris ſubrepat error; tamen quia totam ſententiam, & integram propoſitionem ab Authoribus deſumptam in eis expreſſimus; facile, & ſine cunctatione quodcunque propoſitum eſt inuenitur: & ſua ſponte ante oculos ſeſe offert: nec res indiget longa illa, & permoleſta inquiſitione, & inueſtigatione eorum, quæ nobis ſunt opus, & ab Authoribus ſunt tractata. Quid, quòd etiam eam diligentiam adhibuimus, vt in vnaquaque propoſitione non ſolum librorum, ſed etiam tractatuum, & capitum, & contextuum, & paginarum, & item columnarum omnium omnes numeros notaremus? Quæ quidem vna diligentia ita negocium iuuat: ita diſtincte, & dilucide rem totam demonſtrat, vt fieri omnino non poſſit; quin primo quoque tempore id, quod in tenebris deliteſcebat, in lucem proſiliat: cum neceſſe ſit, vt e tot numeris vnus, & alter ſaltem integer, & incorruptus conſeruetur. Vno verò, & altero numero incolumi, & ſaluo, quis (obſecro) niſi mentis, & cogitationis penitus expers, à ſcopo, ad quem ſuum dirigit curſum, vnquam aberrauerit? Haud equidem tamen negauerim, eam eſſe excudendorum librorum rationem, & librariorum iniuriam, vt offendere, & prolabi ſæpe numero neceſſe ſit: ſed quia omni cura, ac diligentia in id incubuimus, vt huiuſcemodi monſtra e noſtris finibus procul arcerentur, & e medio penitus tollerentur; propterea ſperamus fore, vt aut nihil, aut admodum parum legentis animus his prodigioſis ſpectris perturbetur. Tot autem modis, & tot indicijs vnum, atque eundem locum citauimus, & deſignauimus: & item tam ſigillatim ſuis vnamquamque ſententiam notis expreſſimus: propterea quod hac ratione iudicamus eos, qui codicibus eiuſdem exempli, & editionis vtuntur, quibus nos vſi ſumus, omnia facillime inuenturos eſſe: quorum quidem ſigna, & notas hic à tergo collocanda curauimus. Alij quoque, qui alterius generis, & alterius formæ codices habent, ſine labore idem commodum conſequentur: cum & librorum, & capitum, & etiam contextuum partitiones apud omnes planè ſint eædem. Cæterum quoniam (vt ſæpe diximus) hoc continet in ſinu ſuo quicquid opum ab Ariſtotele, Ariſtotelisq; Philoſophis in ſuos theſauros congeſtum fuit; & quicquid boni ex eorum vberrimis fontibus vnquam emanauit; ideo par eſſe videbatur, vt potius à parte, quam à toto diceretur, & nomen potius Ariſtoteleæ Philoſophiæ, quam totius Philoſophiæ obtineret. Verum, quia nihil propius fit, quam vt extremam manum imponam monumentis aliorum omnium Philoſophorum, quotquot vnquam floruerunt: & quia Imperatore mundi Deo noſtris conatibus aſpirante, ea quoque cuncta ſimul propediem hac eadem inſcriptione, & hoc eodem titulo in medium ſumus prolaturi; idcirco nobis magis rationi conſentaneum viſum eſt, ſi hoc ipſum opus, Seminarium totius Philoſophiæ nuncuparetur. Ego enim inſtar optimi cuiuſdam agricolæ, qui in vnum locum, quod Seminarium appellatur, vnius atque eiuſdem generis arbuſculas, in alium vero alterius generis ſtirpes conferre conſueuit: vt inde, cum opus fuerit, euulſas ad ſuum quemque locum, quem ſibi propoſuit, commode transferre, & ex earum cultura fructum ſimul, & voluptatem percipere poſſit; conieci in hoc volumen omnes omnium rerum definitiones, omnes diuiſiones, omnes diſtinctiones, & omnia denique ſcitu, & obſeruatione digna, quæ à præclariſſimis illis Scriptoribus fuerint vnquam elucubrata: vt hinc deſumpta, & ad rerum occaſiones accommodata, mihi & vniuerſæ literatorum hominum rationi eſſent vtilitati, & ornamento. Quoniam vero ſub vno, atque eodem vocabulo permultæ ſuberant propoſitiones; nos, ne in eam moleſtiam incideremus, quam in alijs ſæpe experti fuimus: & vt multo commodius, & facilius omnia inueniremus, eas propoſitiones, multiplicibus adhibitis diuiſionibus, diſtinximus iuxta illud axioma, quod in ſcholis Philoſophorum quam creberrime inculcatur, Omne æquiuocum prius diſtinguendum, poſtea definiendum. Non ita tamen minuta ſubtilitate in vnoquoque capite progrediendum nobis eſſe cenſuimus: Sed tanta duntaxat, quanta ad muniendam breuiorem, & planiorem viam ad rerum inuentionem ſatis eſſe videretur. Nam exempli gratia, cum mihi de anima agendum ſit; & cum ſub hoc vocabulum, Anima, multæ cadant propoſitiones; ego, vt aditum faciliorem pararem ad id, cuius opera indigeremus, primùm eas omnes propoſitiones, quæ in vniuerſum ad animam pertinent, collocaui: Mox animæ diuiſionem: Deinde definitionem. Quarto loco Animæ ortum, ſeu generationem: Poſtremo paulo diſtinctius de Anima agens, primum egi de ea, vt intelligentia: mox de ea, vt rationis capace: Deinde vt de rationis experte: Deinceps vt de ſentiente, vegetante, alente, & impellente: poſtremo quonam pacto de ea habeatur cognitio: cui de anima veterum Philoſophorum opiniones; & quid ei poſt mortem accidat, ſtatim ſubieci. Atque hac eadem plane ratione pertractaui ea cuncta vocabula, quibus multiplices ſubſunt propoſitiones, prætermiſſis huiuſcemodi diuiſionibus in eo vocabulorum genere, quæ numero admodum paucas ſuo ambitu propoſitiones complectuntur. Nam quemadmodum vbi magnus eſt propoſitionum numerus, ibi huiuſcemodi diſtinctiones lucem afferunt clariſſimam; & omnem inueſtigandi moleſtiam penitus auferunt: ita quoque vbi earundem numerus eſt exiguus, ibidem adhibitæ animum perturbant, & ſtudioſis ſæpenumero negocium faceſſunt.

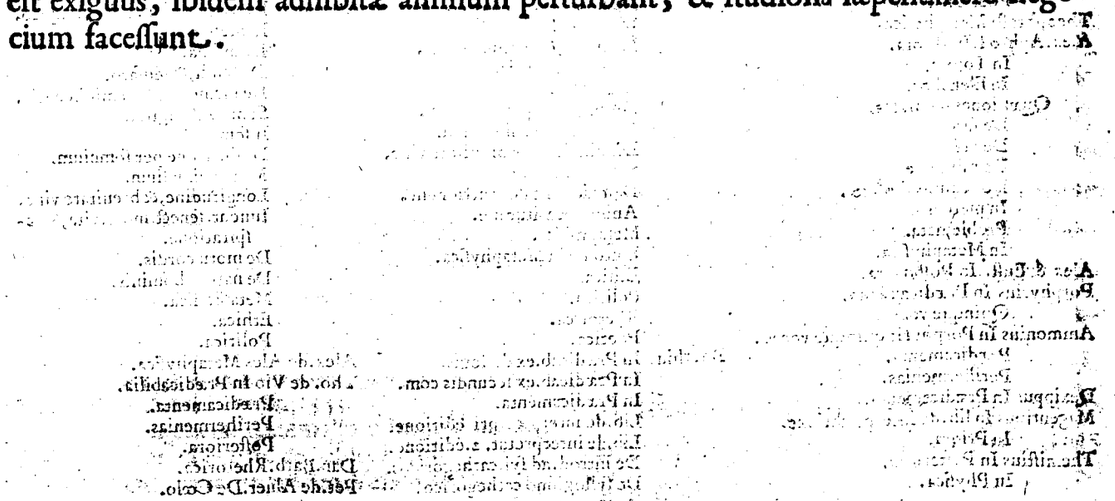

AVTHORES

AVTHORES

AVTHORES A QVIBVS HOC EXCERPSIMVS, SVNT HI, QVI SEQVVNTVR.

Aristotelis Prædicamenta.
Perihermenias.
Priora.
Posteriora.
Topica.
Elenchi.
Physica.
De Cœlo.
De Generatione, & corruptio.
Meteora.
De Plantis.
De Animalium historia.
De Partibus animalium.
De Incessu animalium.
De Anima.
De Sensu, & sensili.
De Memoria, & reminiscentia.
De Somno, & vigilia.
De Insomnijs.
De Diuinatione per somnium.
De Animalium motu.
De Animalium generatione.
De longitudine, & breuit. vitæ.
De iuuentute, & senectute.
De sanitate, & morbo.
Problemata.
Quæstiones mechanicæ.
De Mundo.
De admirandis auditionibus.
Physiognomica.
De coloribus.
De spiritu.
De lineis insecabilibus.
De causis proprietatũ element.
De causis.
De Xenophane, Zeno. & Gorg.
Metaphysica.
Ethica ad Nicomachum.
Moralia magna.
Moralia eudemia.
De virtutibus.
Politica.
Œconomica.
Rhetorica.
Rhetorica ad Alexandrum.
Poetica.

Theophrasti Metaphysica.

Alex. Aphrod. In Priora.
In Topica.
In Elenchos.
Quæstiones naturales.
De fato.
De anima.
De mixtione.
De sensu, & sensato.
In meteora.
Problemata.
In Metaphysica.

Alex. & Eustr. In Posteriora.

Porphyrius In Prædicamenta.
Quinque voces.

Ammonius In Porphyrij quinque voces.
Prædicamenta.
Perihermenias.

Dexippus In Prædicamenta.

Magentinus In lib. de interpretatione.
In Priora.

Themistius In Posteriora.
In Physica.
De Anima.
De memoria, & reminiscentia.
De somno, & vigilia.
De insomnijs.
In Metaphysica.

Sirianus In Metaphysica.

Psellus In Physica.

Simplicius In Prædicamenta.
In Physica.
De Cœlo.
De Anima.

Io. Gram. In Priora.
In Posteriora.
In Physica.
De Generatione, & corruptio.
De Generatione animalium.
De Anima.

Mich. Eph. De memoria, & reminiscentia.
De somno & vigilia.
De insomnijs.
De diuinatione per somnium.
De longitudine, & breuit. vitæ.
De iuuent. senec. mort. & vit. & respiratione.
De motu animalium.
De incessu animalium.
De animalibus.

Eustratius In Ethica.

Aspasius In Ethica.

Auerroes In Porphyrium.
In Prædicamenta.
Perihermenias.
Priora.
Posteriora.
Elenchos.
Topica.
Epitome in logica.
Quæstiones logices.
In Physica.
In media expositione physic.
In Cœlo.

Auerroes Paraphrasis de cœlo.
Generatione, & corruptione.
Meteora.
De partibus animalium.
Anima.
De sensu, & sensibili.
Memoria, & reminiscentia.
Somno, & vigilia.
Insomnijs.
Diuinatione per somnium.
Generatione animalium.
Longitudine, & breuitate vitæ.
Substantia orbis.
Destructione destructionum.
Animæ beatitudine.
Metaphysica.
Epitome in Metaphysica.
Ethica.
Politica.
Rhetorica.
Poetica.

Boethius In Prædicab. ex dialogis.
In Prædicab. ex secundis com.
In Prædicamenta.
Lib. de interpret. pri. editione.
Lib. de interpretat. 2. editione.
De introd. ad syl. cathegoricos.
De syllogismo cathegorico.
De syllogismo hypothetico.
De diuisione.
De definitione.
In Topica Ciceronis.
De differentijs Topicis.

Alb. Mag. In Prædicabilia.
Prædicamenta.
Sex principia.
Perihermenias.
Priora.
Posteriora.
Topica.
Elenchos.
In Physica.
De Cœlo.
De Generatione, & corruptio.
In meteora.
De sensu, & sensato.
De memoria, & reminiscentia.
De somno, & vigilia.
De motibus animalium.
De iuuentute, & senectute.
De spiritu, & respiratione.
De morte, & vita.
De nutrimento, & nutribili.
De natura, & origine animæ.
De vnitate intel. contra Auer.
De natura locorum.
De proprietatib. elementorum.
De passionibus aeris.
De vegetabilibus, & plantis.
De principijs motus progres.
De causis, & processu vniuersit. à causa prima.
De anima.
De intellectu, & intelligibi.
De mineralibus.
De animalibus.
In Metaphysica.
In Ethica.
In Politica.

D. Thomas In Perihermenias.
Posteriora.
Physica.
De Cœlo.
De Generatione, & corruptio.
In meteora.
De anima.
De sensu, & sensato.
De memoria, & reminiscentia.
Somno, & vigilia.
Insomnijs.
Diuinatione per somnium.
Motu animalium.
Longitudine, & breuitate vitæ.
Iuuent. senect. mort. vita, & respiratione.
De motu cordis.
De natura hominis.
Metaphysica.
Ethica.
Politica.

Alex. de Ales Metaphysica.

Tho. de Vio In Prædicabilia.
Prædicamenta.
Perihermenias.
Posteriora.

Dan. Barb. Rhetorica.

Pet. de Aluer. De Cœlo.

FINIS.

AVTHORES

AVTHORES, QVI IN HOC OPERE CITANTVR cuius impressionis sint.

Aristotelis opera Impressa Venetijs apud signum Seminantis in 16. 1572.
Quibus simul iuncti sunt.
Theophrasti, Metaphysic.
Alex. Aphro. Problemata.
Porphyrij, Quinque voces.
Alex. Aphro. In priora. Impressum Venetijs apud Scotum. 1546.
In topica. Impressum Venetijs apud Scotum. 1547.
De memoria. Impresum Venetijs apud Scotum. 1561.
De sensibus. Impresũ Venetijs apud Scotum. 1549.
Quæstiones nat. / De facto. / De animal. / De mistione. } Impress. Venetijs apud Gryphium. 1555.
Metaphysica. Impressa Venetijs apud Scotum. 1561.
In Elenchos. Impress. Venetijs apud Ludouicum Auancium. 1557.
Alex. & Eustratius. In poster. Impressum Venetijs apud Scotum. 1568.
Porphyrius. In prædicamen. } Impressum Venetijs
Dexippus. In prædicament } apud Scotum. 1546.
In prædicab. / Prædicament. / Perihermen. } Impr. Venetijs apud Gryphium. 1555.
Magentinus. In perihermen. in 4. Impress. Venetijs apud Scotum. 1545.
In priora. Impressum Venetijs apud Scotum. 1544.
Themistij Opera Impressa Venetijs apud Scotum. 1549.
Syrianus In metaphysic. in 4. Impressum Venetijs ad signum Famæ. 1558.
Psellus In physica. Impressum Venetijs per Iacobum Rubeum. 1554.
Simplicij In prædicamenta. Impressum Venetijs apud Scotum. 1543.
In phy. Imp. Venetijs apud Scotum. 1566.
In anima. Imp. Vene. apud Scotum. 1564.
De cœlo. Imp. Vene. apud Scotum. 1555.
Ioan. gram. Priora. Imp. Venet. apud Scotum. 1548.
Post. Impr. Venetijs apud Scotum. 1550.
Physi. Imp. Venetijs apud Scotum. 1554.
De generatio. & corrupt. Impr. Venetijs apud Scotum. 1543.
De generatio. animalium. Impr. Venetijs apud Fratres de Sabio. 1526.
De anima. Impressum Venetijs apud Scotum. 1554.
Michael Ephesius. De partibus animaliun. Impr. Venetijs apud Scotum. 1552.
De animalibus in 8. Impr. Basileæ. 1559.
Eustratius. In ethica. Impr. Ven. apud Iunctas. 1541.
Aspasius. In ethica. Imp. Venet. apud Iunctas. 1541.
Auerrois Opera. Imp. Venetijs apud Iunctas. 1550.
Boetij Opera. Impressa Basileæ. 1546.
Alberti Magni Opera. Impressa Venetijs apud Scotum. 1532.
D. Tho. Periherm. Imp. Venet. apud Iunctas. 1553.
Poster. Imp. Venetijs apud Iunctas. 1551.
Physic. Imp. Venetijs apud Iunctas. 1551.
De cœlo. Imp. Vene. apud Scotum. 1555.
De generatione & corruptio. Impressum Venetijs apud Scotum. 1555.
Meteor. Impr. Ven. apud Scotum. 1561.
Anima. Imp. Venetijs apud Iunctas. 1565
Parua naturalia. Impressum Venet. apud Iunctas. 1566.
Metaph. Imp. Venet. apud Scotum. 1562.
Ethica. Imp. Venetijs apud Iunctas. 1563.
Politica. Impr. Venet. apud Iunctas. 1568.
Alex. de Ales. Metaphysi. Impressum Venetijs apud Galignanum de Carara. 1572.
Thomas de Vio. In prædicabil. Impressum Venetijs apud Scotum. 1565.
Prædicamenta. Impressa Venetijs apud Scotum. 1565.
Perihermen. Impressum Venetijs apud Scotum. 1565.
Posteriora. Imp. Ven. apud Scotum. 1565.
Daniel Barbarus Rhetor. in 4. Impressum Venetijs apud Paulum Gerardum. 1544.
Petrus de Aluernia. in 4. de cœlo. Impress. Venetijs apud Scotum. 1555. vna cum D. Thoma.

Ita tamen, & librorum diuisiones, & capita, & textus, & paginas, & columnas, & omnes diuisiones adiecimus, vt & in omnibus impressionibus facilè quiuis accuratus Lector, si in fonte eadem videre voluerit, quæcunque ei placuerit, facillimè inuenire poterit: cum libri, ac librorum diuisiones, capita, & textus, in omnibus impressionibus sint eædem.

INDEX DIVISIONVM

materierum, quæ in primo volumine continentur.

Abstractionis diuisio. chart. 1
natura. 1
quæ possunt. 2
necessitas. 2
vt exempla. 2
Accidentis diuisio. 2
quid est, ut cognoscitur, eius proprietas. 2
ut separabile, & inseparabile. 4
ut per se, & per accidens. 4
utilitas. 4
ut prædicatur. 4
ut problema. 5
ut fallacia. 5
Accipientis natura. 5
usus. 5
remedia. 5
Actionis diuisiones, & differentiæ. 6
quid est. 6
causæ. 7
finis, in quo est. 7
ut recipitur in materia. 7
ut prædicamentum. 7
ut corporis motus. 7
ut ex uirtute mundi. 7
Actus diuisio. 8
natura. 8
ut purus, et separatus à mater. 9
ut recipitur in materia. 9
ut se habet ad potentiam. 9
ut diuiditur à potentia. 9
ut intelligens. 9
ut procedit ab agente. 9
ut reducitur sub prædicamẽtis. 9
Acutum ut tangibile. 9
ut gustabile. 9
Aequalitatis diuisio. 10
quid sit. 10
in quibus sit. 11
Aequiuocorum diuisio. 11
quid sunt. 11
proprietas. 11
fallacia. 11
an in scientijs uti debeant. 12
Aer ut elementum. 12
ut inseruit motui. 13
ut respirabile. 13
ut inseruit uisui. 13
ut inseruit auditui. 13
ut alteratur à corporibus cœlestibus. 14
Aeternitatis diuisio. 14
quid est. 14
proprietas. 14
Affectuum diuisio. 15
quid sunt, & quot. 15
ad quid pertinent, & quibus natura insunt. 15
quo mouent, & quæ mouent. 15
consequentia. 15
Affirmationis diuisio. 15
diffinitio. 15
proprietates. 15
ex quibus fit. 15
ut simplex. 15
ex transpositione. 16
ut contradictio. 16
ut uera, uel falsa. 16
ut uniuersalis. 16
ut una. 16
ad quam animæ potentiam pertinet. 16
Agentis diuisio. 16
natura. 16
vt primum agens. 16
ut causa. 16
ut à generante procedit. 17
ut operans. 17
ut prædicamentum. 17
ut ad patiens refertur. 17
cognitio, 17
Albi diuisio. 18
natura. 18
definitio. 18
ex quo generatur. 18
ut pertinet ad robur. 18
Alimenti diuisio. 19
quid est, & eius proprietates. 19
ut transmutatur. 19
ut nutrit. 19
Alterationis diuisio. 20
quid est. 20
causę. 20
ut naturalis, & in quo sunt abstractiones. 20
finis. 20
Amicitię definitio. 21
ut uera. 21
ut communiter dicitur amicitia. chart. 22
absentia, et presentia quid facit. chart. 22
dissolutionis causæ. 22
Anguillarum definitio. 22
generatio. 23
proprietates. 23
Angulus ut in uniuersali. 24
ut rectus. 24
ut acutus. 24
ut obtusus. 24
ut extrinsecus. 24
ut pyramidalis. 24
ut in circulo. 24
Anima in uniuersali. 24
diuisio. 27
diffinitiones. 27
generatio. 28
ut intelligentia. 28
ut rationalis. 28
ut irrationalis. 34
ut sensitiua. 34
ut uegetatiua. 35
ut nutritiua. 35
ut impulsiua. 35
ut de ea habetur scientia. 35
opiniones antiquorum. 35
quæ post mortem ei accidunt. 36
Animalis in uniuersali. 36
diuisio. 37
quid sunt. 39
proprietates. 39
ut cognoscunt. 39
partes. 39
potentię. 40
ut nutriuntur. 40
generatio. 40
ut sentiunt. 42
ut augentur. 43
ut mouentur. 43
ut respirant. 44
ut uident. 44
ut dormiunt, & uigilant. 44
uita. 44
ut masculus uel fœmina. 44
ut sunt media inter animal, & plantas. 45
ut aquatile. 45
ut reptile. 45
Apum genera. 46
generatio. 46
mores. 46
opera. 47
quę eis nocent, & iuuant. 47
cibus. 47
reges. 47
uita. 47
Appetitus diuisio, & species. 48
quid est. 48
in quibus est. 48
ut mouet, & mouetur. 48
ut appetit. 49
Aqua in uniuersali. 49
quid est. 50
ut elementum. 50
ut transmutatur. 50
ut mouetur. 50
ut calida, & frigida. 51
ut dulcis, uel salsa. 51
ut pluuia. 52
Artis diuisio. 55
diffinitio. 55

princi-

INDEX.

principia unde habet. 56
ut imitatur naturam. 56
quę comprehenduntur arte. 56
operationes. 56
ut liberales. 57
ut mechanicę. 57
ut coniecturales. 57
differentię. 57
Artifex, ut Deus opt. max. 58
ut differt à natura. 58
operationes. 58
cognitio. 58
proprietates. 58
Auditus definitio. 61
in quo inest. 61
quid corrumpit. 61
operatio. 61
Augumenti definitio. 61
vt fit, & quo est. 61
terminus. 62
ut differt a nutritione. 62
Auis in uniuersali. 62
differentię. 63
coitus, & quę ad ipsarum generationem pertinent. 63
victus. 64
uolatus, & garitus. 64
ut rapaces. 64
ut aquaticę. 65
ut agrestes. 65
Aurium definitio. 65
partium nomen. 65
forma, & cur sic. 65
quę habent, & ut aliquibus animalibus mobiles sunt. 65
locus, & cur eo in loco sitę sunt. char. 65
quid diuersa forma significat. 65
problemata. 66
Bonorum diuisio. 68
quid est, & in quo est. 69
quid accidit. 70
ut à Deo dantur, à fortuna, & casu. 70
quę appetunt. 70
quid contrarium. 70
differentia. 70
ut perfectum. 70
prouerbium. 71
Caliditatis diuisio. 72
quid est. 73
proprietates. 73
unde fit. 73
ut qualitas. 74
cuius est causa. 74
ut naturalis. 74
vt extrinseca. 75
ut pertinet ad mores. 75
Canes ut iuuenes, & senes. 76
coitus tempus. 76
morbi. 76
proprietates. 76
prouerbia. 76
Caro quid est, & unde fit. 79
ut ad sensum pertinet. 79
ut hominis. 79
ut conuenit esui. 79
ut physiognomiæ inseruit. 79
ut corrumpitur. 80
ob quid a natura fit. 80
ut diuisibilis, uel indiuisibilis. char. 80
Casus ut causa per accidens. 80
ut ad nomen, & uerbum pertinet. 81
ut fit denominatio. 81
Causarum diuisio, & ad quem pertinet earum consideratio. 82
quid est. 82
ut forma. 83
ut efficiens. 83
ut finis. 83
ut materia. 83
ut ad effectum refertur. 83
ut per se, & per accidens. 84
ut prima, ut prior, posterior, remota, propria, & communis. 84
ut actu, & potentia. 85
ut inter seipsas relationem habent. 85
ut ad argumenta, & prędicamenta pertinent. 85
Cerebrum quid est, & ut ad sensum pertinet. 86
locus, qualitas, & substantia. 86
ut motus principium, & super quo innititur. 86
opertoria, partes, & diuisio. 86
quę habent, è quo compositum est, & superfluitatum exitus. 87
ad corporis partes relatio. 87
quę maiorem habent, & ob quid datum est. 87
quę sanant. 87
Circulus quid est, & eius proprietates. char. 90
ut mouetur. 90
ut ad syllogismum, & demonstrationem pertinet. 90
diuersę considerationes. 91
ut ad quadraturam pertinet. 91
Ciuilitatis diuisio. 91
quid est, & eius finis. 91
ut fiebant Romani ciues. 91
in quid corrumpitur. 91
antiquorum opiniones. 91
ut ad rhetoricam pertinet. 91
Ciuitas quot dicitur modis, & eius partes. 92
quid est. 92
quid ei prodest, & nocet. 92
quę magnitudo esse debet. 92
qui rectores esse debent. 92
orbis terrarum quot sunt, & quę sit earum distantia sensibilis. 92
Cœlum quid est, an finitum, eius partes, ut appellatur, & cœlestium uires. 93
utrum in loco, ut mouetur, & motus principium, & eius cognitio. 94
in inferiora agit, & ut de eo cognitionem habere possumus. 95
ut à prima causa dependet, & an genitum, uel incorruptibile sit. 95
ut materiam, principia, quantitates, proprietates, & figuram habet. 96
ut à terra distat, & quę pars sub ipso habitabilis est. 97
Cognitionis diuisio. 97
quid est, & ut fit. 97
quę nobilior, quę prior, & ut à cęteris differt. 98
cui consentanea est. 99
Colorum diuisio. 100
quid sunt. 100
ut fiunt, & miscentur. 100
quid proprium, & causę. 100
ut uidentur, quid significant, & faciant, & eorum uirtus. 101
ut herbarum, plantarum, & Iridis. 101
Cometę differentię. 101
quid est, & in quo loco fit. 102
quid significat, & è quo fit. 102
quid habet in se, & quantum durat. 102
quę circundat stellam, & quo motu mouetur. 102
Compositio quid est, et quotuplex. 103
ut differt ab ordine, & non repugnat simplicitati. 104
è quibus fit, & in quid resoluitur, & ut cognoscitur. 104
uires in quo sunt, & eius proprietas. 104
ut naturalis. 105
ut logica. 105
ut artificialis. 105
Conclusio quid est. 105
ut sequitur propositiones syllogismi. 106
ut ad figuras pertinet syllogismi, & ut probatur. 106
ut affirmatiua, uel negatiua. 106
ut uniuersalis, uel particularis, & indefinita. 106
ut modalis. 106
ut uera, uel falsa. 106
Contingentis diuisio. 110
quid est, & in quibus. 110
ut raro, plerumque, & in pluribus. 110
consequentia, & ut differt à modalibus cęteris, & quid significat. 110
natura, & uis in propositionibus. 111
Continuum quid est, eius proprietates. chart. 111

quod

quod mouetur, & eius partes. char. 111
natura. 111
in quibus reperitur, & de quibus est. 112
ad quem eius consideratio pertinet. 112
Contradictio quid est, & quid significat. 112
quę requiruntur ut sit, & eius proprietates. 112
ut est in propositionibus. 112
quę docetur in libro Perihermenias, & quot sunt. 112
Contraria quot modis, & in quo sunt. char. 112
quæ sunt, & quæ requiruntur, ut sint. 113
ut differunt inter se, & a cæteris oppositionum speciebus. 114
ad quæ reducuntur, vt permanent inuicem, ut cognoscuntur, ut fiunt, & quid faciunt. char. 114
quæ suscipiunt contra, magis, & minus. 114
proprietates. 114
ut habent medium, uel non, & sunt in medio. 115
ut sunt in prædicamentis. 115
ut sunt in propositionibus. 115
ut sunt in opinionibus. 115
Cor quid est eius motus, & locus. 116
partes, figura, & eius proprietates. 116
ut corporis principium, & ut regit membra. 117
quibus inest, & ut prius creatur, & ut sentit. 117
ut calidus, & frigidus, & unde. char. 117
diuersæ qualitates, & ut diuersa in corpore gignit. 117
uirtutes, & uariæ philosophorum de eo opiniones. 118
Corpus quot dicitur modis, diff. uincula, & solutiones. 118
quid est, & quæ eius uires. 119
quæ causa propinqua, & è quibus componitur. 120
quæ sequuntur, & quę ob etatem accidunt. 120
ut simplex, compositum, magnũ, & paruum. 120
ut se habet ad animam, & ad partes corporis. 121
ut animatum, inanimatum, & uisibile. 121
ut se tangit, est in loco, tempore, & uacuo. 121
ut finitum, infinitum, diuisibile, & indiuisibile. 122
ut graue, leue, calidum, & frigidum. 122
ut mobile, ut agit, & patitur. char. 122
ut bonum, sanum, & ægrum. char. 124
ut cæleste. 124
ut naturale. 126
ut brutorum. 127
ut artificiale. 127
ut mathematicum. 127
ut in prædicamentis. 127
signa eius, ut ad mores pertinẽt. char. 127
Corruptio quid est, & ut colligitur ab intellectu. 127
ut fit, ac quæ corrumpuntur, & quæ est corruptionis causa. 127
vt diuiditur à corruptiuo, & ab incorrupt. 128
ut naturalis. 128
ut uiolenta, & per accidens. 128
quo tempore max. fiat. 128
Definitio quot dicitur modis, & fit, & inuenitur. 132
quid est, & unde dicitur. 133
quis artifex tribuit eius essentiam, & effectus. 135
cuius est, & è quib. constat. 136
vtilitas. 137
ut uera, uel falsa, & eius utilitas. 137
ut differt à descriptione, & demonstratione. 138
ut manifestatur, & an demonstrari possit. 138
ut formalis. 139
ut materialis. 139
ad quem pertinet, & in quo loco de ea agit Arist. 139
ut ad argumentandi loca pertinet. 139
Demonstratio quotuplex, & quid est. char. 141
de quibus est, et è quibus constat, & quæ sunt ei necessaria, & ut cognoscitur. 142
proprietates. 144
ut utilis, inutilis, & in quo loco de ea tractatur. 144
ut differt à scientia demonstratiua, et ut inter se differũt quid, & quia. 145
quæ præstantior, & ut ad syllogisticas figuras pertinet. 145
ut ad impossibile. 145
ut ad rhetoricam pertinet, & ut est unum è generibus rhetoricęs. 145
Dentium diuisio, & nomina. 146
numerus, & materia. 146
proprietas, et ad quid utiles. 146
quæ eos habent, & quo tempore apparent, et eiciuntur. 146
vt albi, nigri, & ut stupescunt. chart. 146
Deus quid est, & ut illi similes sumus. char. 147
actio eius quæ est, & ut omnia sunt illi præsentia. 147
ut inferiora regit, cognoscit, boni causa; & qui Deo carus est. 148
ut mundi causa, & ut ipse mundum præcedit. 148
locus eius, potentia, et ut illi conuenit honor. 148
ut mouetur, & ut est immobilis. char. 148
nomina. 148
attributa. 149
uariæ de Deo antiquorum opiniones. 149
qui Deum non esse opinati sunt. char. 149
non esse subiectum metaphysices. 149
Dialectica quot dicitur modis, et de ea uariæ antiquorum opiniones. char. 149
quid est, & eius finis, & cur sic dicitur. 149
quid ei necessarium, & quibus argumentis utitur. 149
quid ei proprium, utilitas, & in quo libro de ea tractat Aristoteles. 150
quid commune, & proprium habet cum oratore, demonstrante, rhetore, & pri. philosopho. 150.
ut ad problemata pertinet. 150
Differentiæ diuisio, et cuius est, & cuius causa. 151
quid est, & quæ multũ differunt. char. 152
proprietas, utilitas, & quid eius loco sumitur. 152
ut propria, communis, maxime propria. 153
ut diuisiua, & constructiua generis. 153
ut actu, potentia, finita, & infinita. 153
vt substantia, uel accidens, ut contraria. 153
ut separabilis, inseparabilis, per se, & per accidens. 153
quot in definitione esse debent. char. 154
ut ad argumentandi loca pertinet. 154
ut differt à cæteris quinque uocibus. 154
Dignitas ut principium demonstrationis. 155
Diuisio quot modis fit, ut fieri debet, & ut facilius. 158
quid est, et quis eius finis. 158
necessitas, et utilitas. 159
in quo est, et quid facit. 159
ut per accidens. 159

ut mo-

vt modi eius inuicem differunt, & ut differt à compositione. char. 159
Elementa quid sunt, & eius conditiones. 164
ut sunt rerum principia, & contraria. 165
quot sunt, et ad quam scientiam pertinent. 165
qualitates, & motus principia. char. 165
ut agunt, mouentur, fiunt, & diuiduntur. 166
ut sunt in re, & de ipsa predicantur. 166
ut inseruiunt sensibus, & saporibus. 166
Elephas quid est. 167
ut coit, & quæ ad eius generationem pertinent. 167
partes corporis, et eiꝰ situs. 167
quæ ei ad uitam pertinent. 167
ut pugnat, ut capitur, & obedit homini. 167
Entis diuisio. 169
quid est, & quã latius patet. 170
de quibus dicitur, & fit, & ubi de ipso tractatur. 170
ut accidens, & substantia. 171
ut mobile, et ut contrarium. 171
ut uniuersale, & ut unum. 171
ut actu, & potentia. 171
ut primum, et ut separatum. 171
ut sensibile. 172
ut de ipso habetur scientia. 172
Enunciationis diuisio. 172
quid est. 173
ut affirmatiua, & negatiua. 173
partes eius, & in quo libro de ea tractatur. 173
vt uniuersalis, uel particularis. char. 173
ut singularis, & indefinita. 173
ut modalis. 173
ut simplex, & composita. 173
eius oppositio, & æquipolentia. char. 173
ut una, & ut plures. 173
ut uera. 173
Equus ut ad generationẽ pertinet. 174
eius uita, infirmitates, & quæ ad uitam pertinent. 174
partes corporis. 174
ferocitas. 174
ut uel fluuiatilis, uel marinꝰ. 174
Essentiale quid dicitur modis. 175
Esse quid est, & ut se habet ad primam essentiam. 175
ut uerbum. 176
ut in aliquo. 176
pro esse rei. 176
essendi modi. 176
per essentiam, & accidens. 176
operatio. 176
Exemplum quid est, & ad quem pertinet, & quot sũt eius species. 177
ut fit, & ut se habet ad conclusionem. 178
ut comprehenditur sub inductione, & ut à syllogismo, & inductione differt. 178
ut sumuntur literæ, & ut per ipsis declarantur res. 178
Falconum genera. 180
proprietates. 180
regimen. 180
ut capiuntur. 182
ubi maxime inueniuntur. 182
Falsi diuisio. 182
quid est, & ut fit. 182
ut syllogismi uitium. 182
quæ soluenda, & cui accidit falsitas. 183
Ferrum ut metallum. 185
ut ad motum pertinet. 185
Figura ut qualitatis species. 186
ut ad syllogismum spectat. 186
ut à passionibus alteratur. 187
Finis quot dicitur modis. 187
quid est. 188 ut causa. 188
actionum, artiũ, et ciuitatis. 188
proprietates. 189
ut figuræ terminus. 189
librorum philosophię Arist. 189
ut sumitur loco finiti. 189
Fœlicitatis pars, & diuisio. 191
quid est, & in quo libro de ea tractatur. 191
unde, & ut expetenda. 191
in quo consistit, quæ faciunt fœliccm, & eius opera. 191
Fœmina quid est, & cur sit. 192
ut ad generationem pertinet. 192
uita eius, & uox. 192
quid accidit eis, & earum excrementa. 192 uirtutes. 192
Forma quot dicitur modis, & ipsius uarię conditiones. 193
quid est. 195
ut animę. 196
ut abstractę sunt, et cęlestes. 196
ut separabiles, & uniuersal. 196
ut substãtiales, et naturales. 197
an fiant, moueantur, & earum finis. 199
ut sunt causa, & habẽt esse. 199
ut forma est in materia, & de ipsa educitur, & in ipsa recipitur. 200
ut accidẽtalis, et artificialis. 200
ut differunt inter se, et sunt contrarię. 200
ut elementum. 200
ut mathematicę. 201
à quo considerantur, et à quo primo ex antiquis forma cognita fuit. 201
ut reipublicę conueniens. 201
Fortitudo quid est. 201
unde prouenit, & quid fortitudinem arguit. 201
effectus ueri, et similes. 201
Fortuna quid est. 201
in quo est, uersatur, et eius euentus. 201
ut causa. 202
ut bona, uel mala. 202
fortunatus, infortunatus. 202
ut describitur. 202
Frigus quid est, et quotuplex. 202
eius uires. 203
qui magis illud sentiunt, quo tempore, et quis eius locus. 203
ut à corporibus cęlestibus agitur. char. 203
Generatio an sit, et quot dicitur modis. 206
quid est, et ut fit. 206
è quibus constat, et in quo loco perficitur. 208
causa ipsius, et potentia. 209
in quo est, et eius necessitas. 209
modus, et similitudo, et cognitio. char. 209
natura, et finis. 209
corruptio, et generatio, ut opponuntur. 210
ut à casu, et artificialis. 210
ut liber ab Arist. conditus. 210
Genus ut diuiditur, et differt, et quid significat. 210
quid est, et cur definiri non potest. 211
ut prius, et notius. 211
an separetur ab eo cuius est genus, et per se subsistat. 211
quot sunt genera, et quę diuersa. char. 211
ut dicitur genus de speciebus, et differentijs, et quid continet. char. 212
ut ad aliquid est. 212
ut cognoscitur, ad quid utilis eius cognitio, et quibus in usu fuit. char. 212
ut generalissimum. 212
ut subalternum. 212
ut unum, et ut subiectum in scientia. 213
ut causarum genus. 213
ut ad quæstiones pertinet. 213
Graue quot sumatur modis. 215
quid est. 216
ad quod prędicamẽtum pertinet, et eius proprietates. 216
ad quem pertinet de ipso tractare, et ut sumitur, et ut causa. 216
ut mouetur ad aliquem locũ. 216
ut forma terrę. 216
ut ad sonum pertinet. 216
ut ad mores spectat. 216
Habitus diuisio. 218

INDEX.

quid est, et quæ eo priuari dicuntur. 218
in quibus, & de quibus dicitur, & quæ necessaria sunt, ut sit. char. 219
vt se habet ad cæteras qualitatis species, & ut se habet ad id, quod habitum induit. 219
vt se habet ad prædicamenta. char. 219
Homo quid est, et ut consideratur. 220
natura eius quæ sit, & uirè, & mulieris proprietates, & differentiæ. 221
ut differt a cæteris animantibus. char. 222
ut ad coitum, & ad generationem pertinet. 222
ut ad mores, uirtutes, & perfectionem pertinet. 223
ut ad membra, & motum pertinet. 224
è quibus constat, & unde dicitur. 224
ut ad sensum, et uitam pertinet. char. 224
quę habitatio ei magis congruit, & in qua magis uiuit. 225
ut somniat, & quæ ei ad sanitatem pertinent. 225
ut finis omnium, quæ facta sunt. char. 225
quæ post mortem ci accidũt. 225
ut liber, & seruus. 225
Ideæ quod non sunt inducendæ. 228
quid significant. 229
ponentium eas opinio, & erroris causa. 229
Ignis ut opponitur, corrumpitur, & quotuplex. 230
quid est, & ut probatur esse. 230
forma, & motus. 230
vires. 230
ut elementum. 230
ut est apud nos. 230
Ignorantia ut considerari debet, & quotuplex. 231
quid est. 231
negationis. 231
prauæ dispositionis. 231
quæ consequuntur. 232
iuris. 232
Imaginationis diuisio. 232
quid est. 232
ut differt, & communicat cum sensu, & cæteris animæ potentijs. 232
in qua facultate, & in quibus animalibus sita est, et quo tempore melior. 233
qui bene utuntur, et ut sit bona imaginatio. 233
Indiuidua quid sunt, cur sic dicuntur, de quo prædicantur, et quot modis. 236
quę sunt, an definiri possũt. 236
ut fiunt, et proprietates. 236
ut infinita, et indiuisibilia. 236
ut artificiale, uagum, et signatum. 137
Indiuisibile quot dicitur modis. 237
quid est. 237
proprietates. 237
ut intelligitur. 237
Inductio quid est, et cui magis competit. 237
utilitas, et ut fit. 237
quid concludit, et ut ad syllogismum reducitur. 237
ut differt a cæteris argumentandi modis. 237
Infinitum ut sit, quot requiruntur, et quotuplex. 238
quid est. 238
an sit, in quo est, et quid sequitur si ponitur. 239
an cadat sub scientia, et in quo libro de eo perfectius tractatur. 239
ut pertinet ad propositiones. 239
ut ad numerum pertinet, et ut sumitur pro uiribus. 240
ut ad tempus pertinet. 240
platonicorum de eo opinio. 240
Intellectus in uniuersali. 243
diuisio. 243
quid est, et quod obiectum habet. char. 244
ut primæ causę. 245
ut intellectus substantię. 246
ut agens. 248
ut possibilis. 248
ut separatus. 250
ut in habitu, et adeptus. 250
ut speculatiuus, et formalis. 250
ut actiuus, et practicus. 251
ut passiuus, et materialis. 251
noster è quibus est. 252
ut corruptibilis, uel non. 252
ut mouetur, intelligit, decipitur, et perficitur. 252
ut se habet ad sensum. 254
ut se habet ad cæteras facultates. 255
ut unus in omnibus, uel non. char. 255
ut se habet ad corpus. 255
à quo artifice consideratur. 255
Intentio quid est, et eius usus. 255
Aristotel. et aliorum auctorum in suis libris. 256
Interrogatio quotuplex. 257
quid est, et è quibus. 257
finis eius, et ad quem pertinet. char. 257
quomodo respondendum. 258
loci. 258
Irę species. 260
quid est, et eius effectus. 260
in quo est, et cui magis irascitur homo. 260
unde, et qui magis irascitur. 260
ut passio. 260
quę eam indicant. 260
ut se habet ad cupiditates. 260
Iuris diuisio. 262
quid est. 262
ut naturale. 263
ut ciuile. 263
ut in commertijs, et consuetudine. 263
ut operatio. 263
ut iuris peritus. 263
ut iusiurandum. 263

INDEX

INDEX DIVISIONVM

materierum, quæ in secundo volumine continentur.

Lac quid est. char. 1
qualitas, & partes. 1
vt aptum ad caseum, & nutritionem. 2
in quibus est, & ut coagulatur. 2
unde fit, et ut augeat, & minuit. 2
ut uia lactea. 2
lactes, ut ab intestinis, & uentriculo alimentum attrahunt. 2
Lapis quid est, & eius natura. 3
ut preciosus. 3
in quibus locis generatur, et eius proprietas. 3
ut cecidit ex aere. 4
qui in uiscerib. terrę generatur. 4
qui de lapidibus scripsere. 4
Legum diuisio. 5
quid sunt, & unde dicuntur. 6
ut scriptæ. 6
ut ad ignorantes pertinent, & earum effectus. 6
ut conduntur, & mutantur. 6
quæ meliores, & a quibus late. 6
ut particulares, & communes. 6
Lineæ diuisio. 8
quid est. 8
ut fit, & quid facit. 8
ut recta, & curua. 8
ut circularis, & perfecta. 8
ut finita. 8
ut rationalis, & diuisibilis. 8
ut se hẽt ad lineã, et ut æqualis. 9
ut naturalis. 9
Loci diuisio. 10
quid est, & ut difficilis sit eius tractatio. 10
differentiæ, & proprietas. 11
ut se habet ad corpus, & quid ad loci distantiam pertinet. 11
ut corrumpitur, & ut est continuus. 12
ut ad habitationem pertinet, & siccitatem. 12
uariæ de ipso opiniones. 12
quæ ob imperij securitatem munienda sunt. 12
ut ad prædicamenta pertinet. 12
ut ad argumenta pertinet. 13
à genere. 13
à proprio. 14
ab accidente. 14
à definitione. 14
à toto. 15
à substantia. 15
à diuisione. 15
à partibus. 15
à causis. 15
ab efficientibus. 15
à generãtib. et corrumpentib. 15
ab usu. 15
Locus sophisticus. 16
ut extrinsecus sumitur. 16
à rei iudicio. 16
à similibus. 16
à maiori. 16 à minori. 16
à proportione. 16
ex oppositis. 16
ex cõtrarijs, & cõtradictione. 16
à coniugatis. 16
à differentia. 16
à relatiuis. 17
ex adiunctis. 17
ex antecedenti. 17
à repugnantibus. 17
ab effectiuis. 17
à comparatione. 17
ab eo, quod dicitur quotuplic. 17
ex translatione. 17
ex illatione. 17 à tempore. 17
ex consequentibus. 17
ex ethimologia. 17
à multiuocis. 17
à casibus. 17 de eodem. 18
ut ad laudem pertinet. 18
ex opinione. 18
ex contingenti. 18
ex electione. 18
ex hortantibus. 18
ex uerisimilibus. 18
ex suspicione. 18
ex meliore. 18
ex his, in quibus est peccatum ac cusare, uel defendere. 18
interrogantis. 18
respondentis. 18
petendi principium. 18
exercitationis dialecticę. 19
qui loci utiliores. 19
Luminis diuisio. 20
quid est, & ut fit. 20
ut diuinum ex forma cælesti, & ut Solis. 21
ut recipitur a stellis. 21
ut penetrat uitrum. 21
uiri, et ut maxime suscipiat. 21
ut contrarium habet, & ut se habet ad tenebras, & ut uicinũ. 21
ut incidit in perspicuum. 21
Magnanimitas quid est, & circa quę uersatur. 22
contrarietates eius, et quę ei conueniunt. 24
Magnificentia quid, & quę dicuntur magnifica. 24
magnific. ut differt à liberali. 24
opera eius, & sumptus. 24
Magnitudinis diuisio. 24
quid est, & ut cognoscitur. 24
è quibus constat, & à quibus, & quomodo consideratur. 25
proprietates, & differentię. 25
ut se habet ad motum, & potentiam. 25
ut ad corpus pertinet. 25
Malum quid est. 25
in quo est, & unde prouenit. 26
ut expetitur, & cognoscitur. 26
Manus quid est. 27
constitutio, & partes. 27
differentia. 27 vt mouetur. 27
quid significat. 27
Mare qd est, & quod dicitur modis. 27
è quibus constat, et quot sunt maria. 27
diuersę qualitates. 27
ut mutat locũ, & eius motus. 28
ut nauigabile, & non nauig. 28
utilitas eius. 28
Mas quid est. 28
eius partes, & qualitas. 28
quę ad generationẽ pertinent. 28
Maris & fœminę considerationes. 29
Materię diuisio. 30 quid est. 30
proprietates. 31 ut prima. 32
ut se habet ad formam. 33
ut causa. 34
ut inferiorum, et superiorum. 35
ut una uel plures. 35
ut differt a subiecto. 35
ut se habet ad genus. 35
ut sensibilis, & intelligibilis. 35
ut artificialis. 36
cuius rei causa est. 36
Mathematices diuisio. 36
quid est. 36
subiectum, & finis, ac considerandi modus. 36
probationis, et cognitionis modi, & quibus tradendę sunt mathematicę. 36
ut ab inuicem, & ab alijs scientijs differunt. 37
à quibus inuentę. 37
Mathematica interualla in naturalibus non dari. 37
Mathematicis. 38
Medicina quid est. 38
principia, & eius consideratio ad quid tendit. 38
ut ad medicamenta pertinet. 38
an contẽplatiua, uel pract. sit. 38

INDEX.

Medium quid est. 39
ut in reb. naturalib. reperitur. 39
inuentio. 39
ut in uirtutibus. 39
diuersę considerationes. 39
ut ad syllogismi formationem pertinet. 39
ut lapis. 40
Membrorum diuisio, & operatio. 41
quid sunt. 41
ut similia, & dissimilia. 41
ut principale. 41
ut sanũ, ægrum, & nutribile. 41
ut ad motum pertinet. 41
ut sentiunt, a quo substentantur, & corrumpuntur. 41
ut ad orationem pertinet. 42
Memoria quid est, eius uires, & officium. 42
in quo loco est, & quę animalia habent. 42
à quo proficiscitur, et quid facit. char. 42
iuuantia, & nocẽtia, & quę animalia memoria predita sunt. 42
ut eadem, uel differt a phantasia & reminiscentia. 42
Mensurę diuisio. 43
quid est, & quę est mensura. 43
conditiones. 44
mensurari, & numerari differentię. 44
ad quem pertinet. 44
Metaphysices diuisio, & quem locum inter scientias obtinet. 45
quid est, & cur sic dicitur. 45
subiectum, & quid considerat, et quomodo. 45
dignitas, et qui optimi ad ipsam capescendam. 45
libri consideratio. 46
Mistio quid est. 47
quo fit, et quæ miscentur, & quæ ad mistionem requiruntur. 47
ut sint in medio, et ut sunt in misto. 48
ut differt à compositione, et à generatione. 48
ut ad syllogismum pertinet. 48
ut ad amorem pertinet. 48
Mola ut uteri uitium. 49
vt qualitas. 49 vt piscis. 49
Molle ut ad uirtutem pertinet. 49
Moralis philosophia quid est, et quot dicitur modis. 50
materia, & finis. 50
vtilitas. 50
quę sint, et quot instrumenta. 50
ut ad reliquas philosophię partes se habet. 50
Mors quid est, et quotuplex. 51
unde prouenit. 51
mortalis naturæ proprietates. 51
accidentia. 51
Motoris diuisio. 52
ut primus. 52
ut cœlestis, & sublunaris. 52
ut ad mobile refertur. 52
quod ei accidit in uniuersali. 52
ut extrinsecus mouet. 52
Motui quid accidit in uniuersali. 52
diuisio, species, et differentia. 53
quid est, in quibus, & è quib. 55
ut ad mobile refertur. 56
ut primus. 57
ut naturalis. 58
ut extrinsecus. 58
ut localis. 58
ut unus, & diuersus. 60
ut continuus, finitus, & sempiternus. 61
ut regularis, et irregularis. 61
ut augmenti, et alterationis. 61
ut corporum cœlestium. 61
ut ad tempus refertur. 61
quæ sunt ei contraria, et cognata. 62
ut est in prædicamentis. 62
ut ad animam spectat. 63
Mulier quid est. 63
quæ ad coitum, et ad generationem pertinent. 63
menstrua, et sperma. 64
uita, uictus, et mores. 65
quæ ad corpus pertinent. 65
Mundus quid est, et quot. 66
è quibus componitur, eius perfectio, et essentia. 66
figura et ut habitabilis, et inhabitabilis. 66
creatus, uel æternus. 66
ut mouetur, quantitas eius, et ut est in loco. 67
ut gubernatur. 67
Mutatio quot dicitur modis. 68
a quo denominat, et eius spẽs. 68
ut fit, et quid est. 68
ut subita, et ut in tempore. 69
ut in contrarijs. 69
Natura quot dicitur modis. 70
quid est. 71
ut materia. 72
ut compositum. 72
ut ad motum pertinet. 72
quid facit, quę fiunt, a quo fiunt, et de quibus dicitur. 72
ut superior, et cœlestis. 74
ut uitam tribuit, et eius finis. 74
quæ sunt naturalia, quæ eadem, quæ diuersa. 74
quid sequitur, et quæ naturam consequuntur. 75
ut ad cognitionem pertinet, et ut prius, et posterius. 75
ut ad sensum pertinet. 75
ut potentia, uel impotentia. 75
ut philosophus naturalis. 75
ut ad propositiones pertinet. 76
Necessarium quot dicitur modis. 76
quid est. 77
in quibus est, et quid sequitur. 77
propter aliud. 77
ex suppositione. 77
ut absolutum. 77
ut ad propositiones pertinet. 77
Negatio ut se hẽt ad affirmationẽ. 78
ut fit, et eius proprium. 78
ut in propositionibus. 78
ut indeterminata, et ex transpositione. 78
quid est. 78
ut differt a priuatione. 78
ut uniuersalis, uel particularis, et necessaria. 78
Neruus quid est, et eius principium unde. 78
utilitas, et ut consolidatur. 79
ut sensum habet, uel non. 79
ut ad motum pertinet. 79
quæ pars plures habet. 79
quæ iuuant, nocent, et ut crescunt, et decrescunt. 80
ut ab antiquis appellabatur. 80
ut in concentibus. 80
Nominis diuisio. 81
quid est. 81
ut uerũ, uel falsum significat. 81
cur rebus positum est, et an natura uel positione sit. 81
quid significat, et ut se hẽt ad uerbum, dictionem, et terminum. 81
figuræ, et uarię nominum species char. 82
ut commune, finitum, infinitum, et denominatiuum. 82
ut casus nominis. 82
ut exponitur a metaphysico, et quid parturit eius ignorãtia. 82
Numerus quotuplex. 83
quid est, et unde dicitur. 84
proprietates. 84
ut par, impar, perfectus, et superfluus. 84
ut componitur. 84
ut diuisus, et ut inæqualitatis species. 84
ut se habet ad res. 85
ut primi, et compositi, et minimi. char. 85
quæ differunt numero. 85
ut multiplicatur. 85
ut angularis. 86
Nutrimentum quid est. 86
quid nutritur, è quib. et ob qd. 86
ut se habet ad corpus. 86
ut potentia nutritiua. 86
quæ membra faciunt. 87
quo tempore magis. 87
quo in loco de eo tractatur. 87
Oculorum diuisio. 87
essentia. 88
partes. 88

quæ

quę habent. 88
locus. 88
sanitas, infirmitas, & imbecillitas. 88
colores, & numerus. 89
quomodo apprehẽdũt formas. 89
quę accidunt eis. 89
eorum prouerbium. 89
physiognomia. 89
Odor quid est. 90
in quo est, & quę illũ habent. 90
an nutriat, & cui inseruit. 92
quomodo ad nos peruenit. 92
vt suauis, & insuauis. 92
quomodo magis sentitur. 92
vt separatur ab eo in quo est. 92
Olei natura, & proprietas. 93
vt corona. 93
ex quo fit. 93
Opinio qd est, et circa quę uersatur. 94
vt uera. 94
vt cõtraria, & cõtradictoria. 95
vt ad nos peruenit, & vt corrumpitur. 95
Opposita quid sunt, & quę est eorum materia. 95
vt cognoscuntur, & quot fiunt modis. 95
vt sibi aduersantur. 95
vt ad aliquid. 95
vt contradictoria. 95
vt contraria. 95
vt priuatio, & habitus. 96
Orationis diuisio, & eius partes. 96
quid est. 97
ut enũciatiua, & doctrinalis. 97
materia, ex quibus constat, & quæ ea struuntur. 97
ut uocatiua, et interrogatiua. 97
vt perfecta simplex, & una. 97
vt uera, & falsa, et cõtentiosa. 97
vt ad exornationem pertinet. 98
vt ad syllogismum, & vt uniuersalis. 99
vt negatiua. 99
ut soluitur, et eius proprietas. 99
vt ridiculosa, obscœna, & acuta. 99
vt morata, & manifesta. 99
Orbis pro circulis cœlestibus. 99
pro orbe terrarum. 99
Ordinis diuisio. 100
causa, & natura. 100
in quibus consideratur. 100
Ossium causa. 101
natura. 101
coniunctio, & fundamentũ. 101
quæ habẽt, et eorũ numerus. 101
accidentia. 101
an nutriantur, & sentiunt. 101
Quorum natura, & accidentia. 101
quid sunt, quæ pariunt, quibus constant. 101
cum sunt perfecta, & quomodo exit animal. 101
vt gallinarum. 101
corruptionis eorum causa, & nutrimenti. 102
color, & forma. 102
vt recentia. 102
vt alba. 103
ut lutea. 103
vt putamine constant 103
vt uenti. 103
Pars quot dicitur modis. 105
quid est, & eius forma. 105
vt differunt inter se a speciebus, et vt cõpositi, & generis. 105
vt se habet ad totum. 105
vt differt ab instrumento, & termino. 106
vt finitæ, infinitæ, actu, & potentia. 106
vt similes, dissimiles. 106
vt superiores, & extremæ. 106
vt quantitatiuæ, qualitatiuæ, subiectiuæ, & integrales. 106
vt se habent in misto. 106
ut ad mathematicos spectat. 106
Particularia quæ sunt, & vt fiũt. 106
vt se habent ad uniuersalia. 106
quæ eis accidunt. 106
vt affirmatio, & negatio. 106
vt probant. 106
Passio quot dicitur modis. 107
quid est, & quæ dicitur. 107
in quo est, a quo fit, & quid facit. 108
ut qualitas. 109
vt corporis. 109
vt animæ. 109
vt se habet ad actionem. 109
vt ostenditur per syllogismũ. 109
Pes vnde dicitur, & eius proprietas. 110
eius forma, & compositio. 110
vt differt à manibus. 110
vt pertinet ad animalia. 110
vt dexter, & sinister. 110
vt significat mores. 110
morbi eius, & titillationes. 111
Perfectum quot dicitur modis. 111
quid est, & in quo. 112
proprietates. 112
vt se habet ad imperfectum. 112
Philosophiæ diuisio. 115
quid est, et q sunt philosophi. 115
vtilitas eius, & circa quæ versatur. 115
à quibus originem traxit, et eius finis. 115
ut metaphysica. 115
ut naturalis. 115
ut contemplatiua. 116
ut actiua. 116
quis ei aptus, & quas uoluptates tradit. 116
ut differt philosophus ab oratore. 116
quot sũt philosophorũ sectæ. 116
Pilorum diuisio. 117
quid sunt, et quid significãt. 117
natura, an sentiant, & eius causa sunt. 117
cur diuersi, et in qua parte sunt. char. 117
ut congeniti, & post geniti. 117
ut crispi, & eorum color. 117
vt oriuntur, & crescunt. 117
ut fluũt, & q̃ animalia habent. 118
Piscium partes, & quæ ad sensum, & uocem pertinent. 118
in quo conueniũt, & differũt. 119
ut ad generationẽ pertinẽt. 119
ut nutriuntur, & uiuunt. 120
ut litoris, pelagi, & quo in loco sunt magni. 120
ut se habent ad Lunam. 120
ut stupefactores. 120
Plantarum diuisio. 121
partes, & ob quid. 121
ut animalia prædita, et nutriũtur. 122
quid omnibus est commune, & quo mouentur motu. 122
qualitates. 122
differentia secundum diuersa loca, & ut transportantur, quo loco, & tempore. 122
ut uiuuntur, & inseruntur. 123
quæ iuuant, & nocent. 123
Positio quot dicitur modis. 125
quid est, & de quis dicitur. 125
quæ habent positionem, & quot requiruntur. 125
ut propositio. 125
Possibilis diuisio. 125
quid est, & ut se habet ad contingens, & necessarium. 126
quid recipit, & vt differt à potentia. 126
ut modus, & eius propositiones conuertuntur. 126
Potentiæ diuisio. 126
quid est, & in quo est. 127
ut naturalis. 128
ut ad actum, & passionem refertur. 128
ut cognoscitur, & est una. 129
ut animæ. 129
ut ad esse, & ad agendum. 129
ut differt à potestate. 129
ut mathematica, & logica. 129
ut supra naturalis. 130
Prædicamenta quæ sunt, & quot. 130
ut diuidũtur, & q̃ constituũt. 130
ut substantia. 130
ut accidentia. 130
quæ eis insunt, & idem omnibus non esse principium. 130
an affirment, vel negent, & ut tractantur. 131
ut liber prædicamentorum. 131

Prædicata

INDEX.

Predicata quot dicuntur modis, & eorum differentia. 131
quid sunt, & vt definita. 131
ut ad propositiones referũtur. 131
vt sunt secundũ accidẽs, & præter naturã, et artificialia. 132
vt de omni, & de nullo. 132
vt substantia, & secundum naturam. 132
vt in quid, in quale, & in quale quid. 132
vt per se. 132
regula prædicandi. 132
Principia quot dicuntur modis, & quot sunt. 133
quid sunt, & quæ. 134
vt primum. 136
conditiones. 136
vt considerantur, & vt ad cognitionem pertinent. 136
vt scientiarum, & demonstrationis. 137
vt mediata, vel immediata. 137
vt ad dominium pertinent. 137
petere principium vt Sophisticus elenchus. 137
Priuatio quot dicitur modis. 137
quid est. 137
eius conditiones. 138
vt cognoscitur, & sub quo genere ponitur. 138
quæ ei cõueniũt, & quæ nõ. 138
vt se habet ad negationẽ, cõtrariũ, & contradictionem. 138
vt nomen priuatiuum. 138
Prius quot dicitur modis. 138
quid est. 139
natura. 139
tempore. 139
quo ad nos. 139
vt se habet ad motum, magnitudinem, & genera. 139
Problematum diuisio. 140
quot, & quæ sunt. 140
vt uniuersale. 140
ut indefinitũ, et particulare. 140
quæ eadem, & diuersa, et eorum modi. 140
vt se habet ad propositiones. 140
vt substãtiæ, & accidentis. 140
vt dialecticum. 140
vt inopinabile. 140
copiam vt habere possimus. 140
vt probatur, et destruitur. 140
eius peccata. 140
loci topici. 140
Propositionis diuisio, et differẽtia. 142
quid est, et vt differt à quæstione, problemate, conclusione, et enunciatione. 143
è qb. cõstat, et ci⁹ nisi quo est. 144
vt se habet ad cõclusionem. 144
vt mediata, et immediata. 144
vt prima, p se nota, et cões. 144
vt uniuersalis, affirmatiua, et negatiua. 145
vt particularis, singularis, indefinita. 145
vt affirmatiua, negatiua, priuatiua. 145
vt simplex, et transposita. 145
vt uera, falsa, probabilis, et ambigua. 146
vt contradictoria, cõtraria, subcontraria, et subalterna. 146
quot sunt illa, quæ tractantur in lib. de interpretatione, et earum copia. 146
vt modalis, i. necessaria, de inesse, cõtingẽs, et impossibilis. 146
vt futura. 147
vt cathegorica, vel hypothetica. 147
vt se consequuntur, vel conuertuntur. 147
vt ex tertio adiacente. 148
vt syllogistica, inductiua, et captiosa. 148
regulæ earum. 148
Proprium quot dicitur modis. 148
quid est. 148
quæ ei conueniunt. 148
vt est ad aliquid. 149
ut se hẽt ad id, cui⁹ est ppriũ. 149
an substãtia, uel accidẽs sit. 149
vt ad argumenta pertinet. 149
Prudẽtia qd est, et eius effectus qd. 150
partes. 151
quibus animalibus ineſt. 151
unde acqrit, et q prudẽtiores. 151
circa quæ uersatur. 151
ut differt à uersutia, disciplina familiari, et ciuili. 151
Pueris quæ propria sunt. 152
ut humidis quid accidit. 152
ut fœminas generant. 152
quibus artibus applicandi. 152
Pulmo quid est, et in quibus est, et eius partes. 152
quæ habent. 153
effectus, et quibus indiget. 153
vt in mari reperitur. 153
ut se hẽt ad cor, et ei⁹ locus. 153
Punctum quid est. 153
diuersæ considerationes. 154
ut se habet ad lineam, et an faciat lineam. 154
ut nõ est ẽ aliquo pdicamẽto. 154
ut differt à nũc, & unitate. 154
ut est in loco. 154
Quæstionis diuisio. 156
quid est, & quæ eis conueniunt, & sunt diuersa. 156
ut an est, quid est, propter qd, qa, & quæ earum præcedũt. 156
ut affirmatiua. 157
composita. 157
negatiua. 157
ut comparatiuæ, naturales, & mechanicæ. 157
ut probatur, & de quo est. 157
ut tormenta. 157
Qualitas quot dicitur modis, & eius species. 158
quid est, & qui prior hoc nomen posuit. 158
ut quale differt æqualitate. 158
actiua, passiua, et passiones. 158
ut forma, & figura. 159
ut habitus, & dispositio. 159
ut naturalis. 159
ut aduentitia. 159
ut primæ, et elemẽtis cõueniant. char. 159
proprietates. 159
circa q̃ uersantur, qd efficiũt, an substantiæ sunt, uel non. 159
ut se habet ad reliqua prædicamenta. 159
Quantitatis diuisio. 160
species. 160
quid est, & ut finita. 160
proprietates. 160
ut continua. 160
ut discreta. 160
ut habens positionem. 161
unde, & eius uariæ considerationes. 161
ut se hẽt ad cætera pdicamẽta. 161
Quies quid est, & quæ quiescunt. 161
ut se hẽt ad tẽpus, & motũ. 162
ut uiolenta. 162
ut cõsiderat, et ei⁹ oppositio. 162
Ratio quot dicitur modis. 163
quid est, & cui inest. 163
vt animæ pars. 164
ut argumentum. 164
quæ sint. 164
ut si habet ad opinionem. 164
ut descriptiua, uel definitiua. 164
Ratiocinationis diuisio. 164
quid est, et quæ excellentior. 164
cuius est, quibus indiget, et quid facit, quæ apte. 164
ut pars animæ. 165
ut perfecta, et impfecta, ut pereitur. 165
ut ad impossibile. 165
ut ad figuras pertinet. 165
ut ad utilitatem pertinet. 165
Relatiuorum diuisio. 167
quę sunt, et quid sunt. 167
proprietates. 167
ut opponuntur, et differunt. 168
ut inuicem se habent. 168
ut prædicamentũ, et ut habent ad cætera prædicamenta. 168
Reminiscentia quid est. 168
ut fit, et eius partes. 168
ut differt à cæteris animæ potentijs, et q̃ eam conseruant. 169
qui bonam habent, et qui bene reminiscuntur. 169
Rerum diuisio. 170
sub quo comprehenduntur. 170
vt declarantur. 171
vt se habent, quid faciant, & vt vtuntur. 171
Resolutionis diuisio. 171
quid est. 171
proprietas. 171
ut se habet ad compositionẽ. 171
vt via, & vt liber ab Arist. conscriptus. 171
Respondentis munus. 172
ut latet, et qd dicit, et ponit. 172
loci. 172
Rerũpublicarũ diuisio, & qd sunt. 172
finis, & institutio. 172
vt popularis. 172
vt paucorum. 173
vt bona, vel mala, q̃ conueniunt præsidentibus reipublicę. 173
finis, & institutiones, quæ faciles, & difficiles. 173
quæ magis durabilis. 173
in quæ mutatur, & quæ similis, & differens. 173
Rhetorices diuisio, & quid est. 174
partes. 174
forma, & finis. 174
materia, & proprium. 174
opus, effectus, et instrumẽtũ. 174
quæstiones. 174
vt se habet ad dialecticam. 174
quis inuenit, & auxit. 174
librorum diuisio. 174
Sanguinis diuisio. 177
quid est, & quid bonum facit sanguinem. 177
quo in loco fit, & vt purus, vel crassus, & eius color. 177
qualitas, & quantitas. 178
vt coagulatur, & post mortem vt est in membris. 178
vt ad generationẽ pertinet. 178
in quo fit, & quid facit. 178
quæ habẽt, & q̃ nõ, et ob qd. 178
vt è narib. fluẽs, vt sistitur, & vt homo sanguinem sudat. 178
Sapor quid est, & quod organum ei inseruit. 179
species quæ sunt. 179
vnde fit, & corrumpitur. 179
an nutriat. 180
Scientia quot dicitur modis. 180
quid est, & quæ est. 181
vt dicitur, vt inuenta, & circa quæ versatur. 183
vt conuenit, & differt a seipsa, & ab alijs. 184
vtilitas, & quæ præstantior. 184
vt se hẽt ad id, qđ scire põt. 185
vt una, & vt subalterna. 185
vt mathematica. 186
vt acqritur, & ammittitur. 186
Semini in vniuersali q̃ accidunt. 187
quid est, vt fit, & quo in loco, & vt animatum. 188
vt ex quo animal gignitur. 188
color quis est. 188
vt nocet vitæ. 188
metaphorice dictum. 188
Sẽsus quot sũt, et qđ dicunt modis. 189
quid sunt, & vnde fiunt. 190
quæ sunt sensitiua, in quo est sensus, et cuius perceptiuus. 191
obiectũ ut sẽtit, q excellẽtior. 192
vt differt a se, & cur est. 193
vt communis. 193
vt visus. 194
vt auditus. 194
vt gustus. 194
vt tactus. 194
ut olfactus. 194
vt per se, vt per accidens. 194
ut patit, ut se hẽt in somnis. 194
ut se habet ad sensum, & sciẽtiã, & vt de illis tractatur. 194
quid notius. 195
Serpentum differentiæ. 196
proprietates. 196
vt uenenosi. 197
ut differunt à reptilibus. 197
quo in loco uiuunt, et in quo loco non. 197
quæ fugant, & interficiunt. 197
Sol vt ad gnationẽ, & uitã ptinet. 201
quantitas, & motus. 201
cur diuersos facit effectus. 201
ut calidus, & spissus, & fons lucis. 201
genitus, vel ingenitus. 202
locus. 202
vt scintillat, & eclipsatur. 202
vt masculini generis. 202
Somni diuisio. 202
quæ sunt, & quid sunt. 202
unde est cui ineſt, & quid significat. 203
Causa, & quo tempore magis dediti sumus. 203
ut iuuant, & nocent. 204
ut uerus, uel falsus. 204
quid sequitur, & ut ad uigiliam se habet. 204
Sonus quid est. 204
ut fit, & in quo. 204
ut differt à uoce, et colorib⁹. 204
vt auditur. 204
quæ faciunt. 204
effectus. 205
Specierum diuisio. 205
quid est. 205
proprietates. 206
unde sunt, & ut differunt. 206
ut se hãt ad cętera pdicabilia. 206
ut intelligibiles. 207
vt destruitur. 207
ut sumitur ab Aristotele. 207
Sperma quid est. 207
ut procreatur, & ex quo fit. 207
qualitas. 207
ut ad generationem pertinet, & eius uirtus. 207
ut uiri, mulieris, & quo tempore emittere incipiunt. 208
ut nocet homini. 208
Spiritus diuisio. 209
quid est, & quid de ipso antiqui opinati sunt. 209
uis, & effectus. 209
ut animalis. 210
vnde orit, ĩ quo loco, ut euaporat et per corpus diffunditur. 210
quid significat. 210
ut naturalis. 210
ut uitalis. 210
ut in semine. 210
ut crassus, & qua in hieme magis uidetur. 210
ut differt ab inspiratione, & expiratione. 210
spiratio ut fit, eius necessitas, & effectus. 210
Stella quid est. 211
motus, lumen, proprietas, et quid operantur. 211
ut fixa. 212
ut planetæ. 212
vt de die uidetur, & ut radij uniuntur. 212
ut differunt inter se. 212
ortus, & occasus. 212
ut uapores. 212
ut animal. 212
Subiectum quot dicitur modis. 214
quid est. 214
ut fit, & ut se hẽt ad formã. 214
quid ei accidit, & ut ingreditur diffinitionem. 214
ut ad motum, & eius species pertinet. 214
ut ad sciẽtiã, & artẽ ptinet. 215
ut differt à fundamento, & materia. 215
ut est in propositionibus. 215
ut dicitur ei inesse aliquid. 215
Substantiæ diuisio. 215
quid est, & ut cognoscitur, & ut necesse est inesse. 216
proprietates, & locus. 217
partes, species, & genera. 218
ut sensibilis, & composita. 218
ut forma sempiterna simplex, & intelligibilis. 219
ut prædicatur, & differunt. 220
à quo consideratur, & ut eas appellat Aristoteles. 220
ut se habet ad accidens. 220
Syllogismus quot dicitur modis. 223
quid est. 224
ut simplex, perfectus, & imperfectus. 224

ut

INDEX.

ut hypotheticus. 224
vt ad impossibile. 225
vt circularis. 226
vt ex oppositis. 226
vt diuisiuus. 226
vt sophisticus. 226
vt in mixtionibus. 226
vt se habet ad propositiones. 226
figuræ quot, & ut se habet ad figuras. 227
copiam ut habere possumus. 227
vt differt ab inductione. 227
Tactus de quibus dicitur, & quot modis considerat. 228
vt est, & vt fit. 228
vt animali conuenit, & eius organum. 228
quæ meliorem habent. 228
Temporis diuisio. 229
id est, & à quo apprehẽdit. 229
vt cõtinuum, ut se habet ad motũ, locũ, & magnitudinẽ. 230
partes, & ut positionẽ hẽt. 231
vt nũc, & ut habet principium, & finem. 231
cuius rei cã, & quo constat. 231
vt se hẽt ad prædicamenta. 231
ut breue, ut logũ, velox, tarcũ. 232
ut cõuenit generib. rhetoricis. 232
vt pars faciei. 232
Terminus vt se habet ad id quod terminat. 232
vt pars propositionis. 232
Terra quid est, eius quantitas, figura, & ut generationi apta. 232
vt elementum, eius locus, vt mouetur, & ut se habet ad cætera elementa. 233
quantitas, & ut habitabilis, & inhabitabilis. 234
vt patitur à siccitate, & tẽpore etiam corruptibilis est. 234
quid eam existimarunt antiqui esse, & ut appellatur. 235
vt recipit virtutem à corporibus cœlestibus. 235
Terræmotus signa quæ præcedũt. 235
vt fit, & à quo fit. 235
quo in loco, tempore, raro, uel sæpe, & quantum durat. 235
quid sequitur, & ut considerari potest. 235
qui magni fuere. 236
Transmutatio quot fit modis. 240
quid est. 240
vt habet principium, in quo est, & ut fit. 241
ut secundũ substantiã, et accidẽs fit, & ut differũt inter se. 241
ut per se, ut per accidens. 241
vtilitas. 241
ut cõsiderat, et ut nomẽ sumit. 241
Vapor quid est, vt fit, & a quo. 243
varij effectus. 243
ut causa omnium, quæ in alio gignuntur. 243
vt pruinam, uentos, & niuem generat. 243
vt ignis portionem maiorem in se habet. 243
vt aeris portionem maiorem in se habet. 244
vt terræ portionem maiorem in se habet. 244
Venæ quot sunt, & vt sunt in corpore, & ut cognoscuntur. 247
vnde originem trahunt, & in quod terminantur, & ut diuiduntur. 245
vt arteriæ, & ut dicuntur de plantarum uenis. 246
vt differunt ab arterijs, & quæ subtiliores. 246
ut frigescũt, et somnũ pariũt. 246
iugularum effectus. 246
vt physonomiæ signa. 246
Ventorum nomina, & situs. 247
quid sunt, unde fiũt, quo tempore, & eorũ uarij effectus. 247
unde flãt, quousq;, et ut cessãt. 248
duodecim principales. 248
ut contrarij, & ut inuicem differunt. 249
vt aquam mouẽt, & imbres cessare faciunt. 249
vt frigidi, uel calidi. 249
ut erratici, apogij, et etesiæ. 249
Veritas quot modis est. 249
quid est. 250
in quo cõsistit, et unde dicit. 251
vt si habet ad falsum. 251
vt homini propria, & eius excellens est. 251
ut cõsideratur ab Aristotele, & ut cõcludit in syllogismo. 252
ut facile, et difficile speculet. 252
Vinum quid est. 253
quid facit, & ut est aquæ. 253
vt nouũ, ut nutrit, ut nocet. 254
ut fit clarũ, & vt fit melius. 254
vt fit ex melle, & non potest fieri ex aceto. 254
ut corrumpit. 254
Virtutis diuisio. 255
quid est, in quo, et ut ad fœlicitatem se habet. 256
ut naturalis, et elementorũ. 257
vt moralis. 257
ut in formatiua. 258
principia quæ sunt, ut acquiruntur, et inter se differunt. 258
ut se hẽt ad uitiũ, et aerem. 258
Visus ut uidere facit, et quot dicitur modis. 259
quid est, et ut fit. 259
de quo dicitur, et ut est in parte anteriori. 260
ut se hẽt ad reliquos sensus. 260
ut prope, longe, et nocte uisus inseruit. 260
quæ corrumpũt, et recreant. 260
Vita quot dicitur modis. 261
quid est, et eius principia. 261
in quo est. 261
q̃ hãt, et ut lõga, uel breuis. 262
ut uitalis uirtus. 262
quorum est proprium, et ut se habet ad sensum. 262
Vnitas ut ad numerum pertinet. 264
ut sumitur pro re indiuisa. 264
Vniuersale quot dicitur modis, et ut consideratur, et circa illud contingit error. 264
quid est, et quid sequitur. 265
diuersæ considerationes. 265
ut contraponitur particulari, et differt à toto. 266
ut pertinet ad quinque uoces, et demonstrationem. 267
ut ad cœlos, et mundi machinam pertinet. 267
Vnum quot dicitur modis, et quot consideratur. 267
quid est, et quid facit. 268
ut numerus. 268
ut p se, et uniuersaliter dicit. 269
ad quid refertur, et ut opponitur duobus, et multis. 269
Voluntas quid est. 269
ut se habet ad cæteras animæ potentias. 270
quæ eligenda. 270
Voluptatum diuisio. 270
qd sunt, et inter se differunt. 270
ut fiunt, quæ sunt, et in quo. 270
ut difficile repugnatur, memoria rerum quid facit. 270
ut bonæ, malæ, turpes, et honestæ. 270
vt corporis. 271
Vocis diuisio. 271
quid est, et ut fit. 271
ut significatiua, et articulata. 271
ut breuis, longa, et ut melius auditur. 272
vt ambigua, vel æquiuoca. 272
ut differt à sono, ab oratione, et quæ natura sit. 272
instrumenta. 272
ut cognoscitur. 272
ut magis docent quam libri. 272
quæ habent. 272
ut numerus, armonia, dictio. 272
ut ad mores hoium pertinet. 272
diuersitas unde. 272
sonoram quid conseruat, et quid corrumpit. 273
ut ad oratorem pertinet. 273
vt maris, et fœminæ. 273
vt facit echo. 273
quis considerare debet. 273

FINIS.

IOANNIS BAPTISTAE BERNARDI, PATRICII VENETI

Seminarium totius Philosophiæ.

BARMON est piscis multis ouis fœcundus, sed nõ eijcit oua, nisi confricet ventrem ad arenam contactu asperam, & in illa pullos educat, & cõplet. Albert. Magn. de animal. lib. 24. cap. 1. char. 196. col. 1.

Abductio est cùm primũ medio inexistens manifestum est, vltimo verò medium, obscurum quidem, sed similiter credibile, aut magis q̃ cõclusio. Arist. prior. secundo, cap. 25. c. 288.

Abductio est qñ maior terminus liquido inest, & minor occultus est. Io. Gram. 2. priorum cap. 25. c. 82. col. 3.

Abductio dicitur, quia nos abducit à conclusione in demonstrationem occultę, & non significatę propositionis. Io. Gram. 2 priorum cap. 25. c. 82. col. 3.

Ahedyssymon est de genere draconum, & est tertij ordinis, & habet dentes vehemẽtes, & ideo comminuit corium mordendo, & profunde infigendo dentes effodit, ideo fit maior tumor in vulnere, non tam ex caliditate veneni, quàm ex magnitudine, & profunditate vulneris. Efficitur igitur vulnus malum valde. Albert. Magn. de animalib. lib. 25. c. 201. col. 2.

Abeston lapis est coloris ferrei, qui secundum plurimum in Arabia inuenitur, cuius virtus mirabilis narratur, & in templis Deorum est manifesta, eò quod semel accẽsus vix vnquam poterit extingui, quia habet naturam lanuginis, quæ vocatur pluma Salamandræ, cum modico humido, vnctuoso, pingui, inseparabili ab ipso, & illud fouet ignem accensum in ipso. Albert. Magn. 2 de miner. tract. 2. cap. 1. c. 139. col. 1.

Abides est animal marinũ, cuius conuersatio primo est in aquis & cibus: & postea mutatur figura eius, & efficit terrestre, & egredit de aqua quærens victũ in terra, & tũc cũ figura mutatur & nomẽ eius, & vocat. Astoyz. Albert. Magn. de animalib. lib. 24. cap. 1. c. 196. col. 2.

Abies dicitur, quia longissimo incremento abit in excessum super alias arbores: semper enim in omni anno quinque rami excrescunt, & eius lignum est scissibile, dolabile, & inflammabile. Albert. Magn. de veget. lib. 6. tract. 1. cap. 1. char. 151. col. 2.

Ablatio est, cùm secundum latitudinem deficiat aliquid, cùm non omnes differentias exposuerit, vt si diuidat animal in volatile, & natatile prætermittens gressibile. Alex. & Eustrat. in 2. posterio. c. 28. col. 2.

Ablatio, vel subtractio, qua in demonstrationibus vtitur Aristo. non semper debet intelligi continuitatis solutio, quam impossibile est intelligi in corpore cœlesti, sed designatio cuiuscunque partis, vt in ligno continuo manente, possum designare vel tactu, vel cogitatione aliquod punctum quasi diuidens totum, & sic auferre aliquam partem à toto, & sic dici potest, quòd virtus ad mouendum in parte corporis cœlestis per designationem ablata, minor est, quàm in toto. D. Tho. 8. physico. lec. 21. tex. 78. c. 146. col. 2.

Abortiones vocantur, quæ intra quadragesimum diem conceptus corruptiones fiunt, & quidem plurimi fœtus intra tot numero dies deprauantur. Aristot. de histo. animalib. 7. cap. 3. c. 254.

Abortus fit sæpe in tempore 40. dierum, & si est mas, formata iam sunt membra: si fœmina, non, nec formantur ante tres menses. Albert. Magn. de animalib. lib. 9. tract. 1. cap. 3. char. 86. col. 4.

Abortus causæ concepti fœtus sunt valde multiformes: aliquando enim abortus fit ex percussione, aut ex casu ab alto, aut per exercitium corporale laboriosum, aut ex vehementi saltu, maxime quando mulier pluries salit retrorsum, quia si saliat anterius, forte ex hoc confirmat partum. Passiones animæ aliquando faciũt abortum, sicut ira vehemens, aut tristitia, & timor. Similiter autem faciunt aliquando frigus aeris superfluum, & superflua caliditas. Aliquando prouenit ex debilitate matris, cũ resoluitur corpus, vel ex ægritudine, vel fame, vel siti longa, vel ex phlebotomia, aut ex plurimo fluxu menstruorum, & maximè si conceptus est maior in matrice. Fit etiam ex oppositio repletione vehementi. Fit etiam cùm conceptus moritur, vel putrescit aliquando ex vitio matricis, vel ex vlceribus. Alber. Mag. de anim. lib. 10. tract. 2. cap. 2. c. 94. col. 4.

Abortus, qui fit secundo & tertio mẽse impregnationis, vt plurimum fit ex ventositate, & humore lubrificante. Qui fit circa principium conceptus, vt plurimum fit ex subtilitate spermatis. Et qui fit post quintum & sextũ mensem, fit ex humiditatibus dispersis in matrice. Alber. Mag. de anim. lib. 10. tract. 2. cap. 2. c. 95. c. 1.

Abortum facit mulier multum macra, & tenuis; quia totum nutrimentum attrahit sibi. Albert. Magn. de anim. lib. 10. tract. 2. cap. 2. chart. 95. col. 1.

Abortiũtur facile mulieres, cũ præcedit hyems austrina,

& calida, & humida, & ſequitur ver nimium boreale & frigidum: & ſi pariunt, fœtus eſt valde debilis. Alber. Magn. de animal. lib. 10. tract. 2. cap. 2. c. 95. col. 1.

Abortientes maiorem dolorem ſæpe ſentiunt, quàm parientes; quia abortus eſt innaturalis; partus autem naturalis. Alber. Mag. de ani. l. 10. trac. 2. c. 2. c. 95. col. 1.

Abortum ſignificat, ſi poſt ſoliditatem ſanam mamillæ, ipſa mamilla incipit detumeſcere eadē die, vt frequētius mulier aborſum patietur, quia ſignificat debilitatem infantis præparantis ſe ad exitum. Hoc idem latſitudo, rigor, dolor capitis, & dolor in profundo oculi. Alber. Magn. de anim. lib. 10. trac. 2. c. 2. c. 95. col. 1.

Abraham in electis ſepulcris elegit ſepeliri ſe, & ſuos, qa omnes antiqui de quacunque lege eſſent, ſolennia voluerunt habere ſepulcra, & cum gloria ſepulcro commendari. Alber. Mag. Ethic. 1. tract. 7. c. 9. c. 21. col. 4.

Abſceſſus ſemper abſumit aliquid nutrimenti etiā ſi poſt geniti ſint, & pter naturā. Ariſt. de gen. ani. 4. c. 4. c. 216

Abſceſſum iam purulentum eſſe conſtat hoc argumēto. ſi aqua perfuſus calida immutatur, iam purulētus eſt: ſin minus, nondū eſt. Ari. prob. ſect. 1. prob. 31. c. 341.

Abſynthus lapis.

ABſynthus de genere gēmarū eſt coloris nigri, rubeis virgulis, & aliqñ guttulis, & imitaī Abeſtinū in virtute: permanet. n. calidus per ſeptē dies, vel amplius. Alb. Mag. in 2. de mineral. ex tract. 2. cap. 1. c. 139. c. 2.

Abſtractionis diuiſio.

ABſtractio eſt duplex: prima vniuerſalis à particulari, quę eſt cuiuſuis ſcientiæ: omnis enim ſcientia abſtrahit vniuerſale à particulari: ſecunda eſt illa, quæ eſt diffinitio per ea, quæ non concernunt materiā aliquā ſenſibilē, à qua ſecundū eſſe dependeant, ſed ęqualiter habēt eſſe in omni materia, q̄ eſt Mathematices. Alb. Mag. in primum de gene. & corru. tract. 1. cap. 1. c. 59. col. 3. Idem Alb. Mag. primo phyſic. tract. 1. cap. 2. c. 1. c. 4. Idem D. Thom. in primo de anima. lec. 4. tex. 26. c. 6. c. 1. Idem Alex. de Ales. 11. Metaphy. c. 315. c. 4.

Abſtractio eſt duplex: alia, in qua abſtrahitur quidditas ab eo, cuius eſt quidditas, vt homo ab hoc homine: & huic modo abſtractionis ponebant reſpondere ſubſtātiam ſeparatā, quam vocabant ſpeciē: alia eſt, qua abſtrahitur forma quātitatiua ab eo, cuius eſt quantitas; eo modo, quo intelligo quātitates præter materiā: & huic modo abſtractionis reſpondebant intermedia illa, quæ ideo intermedia dicebantur, quia partim cum ſpeciebus, partim cum ſenſibilibus conueniebant. Alexan. de Ales in 3. Metaphyſi. tex. 7. c. 57. col. 4.

Abſtractio eſt triplex: prima vniuerſalis à particulari, quę eſt in omni ſcientia; ſecunda formæ à materia ſecundum rationem, & eſt mathematica: tertia formæ à materia ſecundum rem, & eſt metaphyſica. Alex. de Ales in 6. Metaph. tex. 2. c. 171. col. 1.

Abſtrahentium natura.

ABſtrahentium non eſt mendacium. Ariſto. phyſ. 2. ſum. 2. cap. 1. tex. 18. c. 34.

Abſtracta, quæ non ſunt, intelligit mathematicus, vt abſtracta. Ariſt. 3. de anima. ſum. 1. cap. 5. tex. 35. c. 662.

Abſtractam nullam rem Naturalis contemplatur. Ariſt. de partibus animal. 1. cap. 1. c. 406.

Abſtrahens, quod non eſt abſtractum, ſi quis conſiderat, vt abſtractum, optimè conſiderabit. Ariſtot. 13. Metaphyſ. ſum. 1. cap. 3. c. 270.

Abſtrahere nil aliud eſt, quàm facere intentiones imaginatas in actu, poſtquàm erant in potentia. Auer. 3. de anima, tex. 18. char. 170. col. 1.

Abſtractarum rerum intellectio fit per copulationem intellectus agentis in nobis. Auer. 3. de anima, tex. 36. chart. 180. col. 2.

Abſtractum omne moueri non poteſt. Auer. 3. metaphyſ. tex. com. 7. c. 22.

Abſtractum aliquid eſſe, impoſſibile eſt declarare, niſi per motum: & omnes aliæ viæ inſufficientes ſunt. Auer. 12. metaphyſ. tex. com. 5. c. 138.

Abſtracta a materia, ſunt ſubſtantiæ de natura relationis, vnde in his vniuntur cauſa, & cauſatum. Auer. ex deſtructione deſtruc. diſputatione 3. c. 28. col. 3.

Abſtracta multa ſunt ſm definitionē, q̄ non ſunt abſtracta ſm eſſe. Alexan. de Ales. 1. metaphyſic. c. 21. c. 4.

Abſtractum à proprio, licet dicat rem ſubſtantiæ; tamen non dicit eam per modum ſubſtantiæ, quia de ratione ſubſtantiæ eſt, vt ſit propriè vnius. Alex. de Ales. 7. metaphyſ. tex. 45. c. 231. col. 4.

Abſtrahi idē eſt, qđ ab alio trahi, & non pōt trahi niſi ab eo, in quo eſt. Alex. de Ales. 11. metaphyſ. c. 315. c. 4.

Abſtractū ab oī proprio, & ab oī inferiori, nō plus ſe dicit eſſe ſubſtantiā vnius, q̄ alterius, ex quo abſtrahit ab oī illo. Alex. de Ales 7. metaphy. tex. 45. c. 231. col. 4.

Abſtracta non ſuſcipiunt magis & minus, quoniam imitantur ſubſtantiam in modo ſignificandi; & non ſuſcipere magis, & minus ita eſt ſubſtantiæ propriū, vt nō ſolum ipſa his careat, ſed etiā omne illud, quod modū ſubſtantiæ ſapit. Tho. de Vio in prædicam. c. 75. col. 1.

Abſtrahi quę poſſunt.

ABſtrahi intelligentia poſſunt, quæcunquē definientes nō complectimur in definitione res illas à quibus abſtrahuntur, nec intelligentia ſimul eas res concipimus, ſed illas p ſe concipimus, & definimus, vt corpus mathematicū, ſi dicitur eſſe quod trinā dimenſionē poſſidet, ideo poteſt abſtrahi, quia in definitione nō ſumit ſubſtātia corporis. At cū definientibus nobis ea, quæ ſeparantur, prorſus vna apparent illa, a quibus ſeparantur, nec animo ſine illis concipi poſſunt, tunc talia intelligentia inſeparabilia eſſe dicimus. Simpl. in 2. phyſic. tex. 20. chart. 103. col. 2.

Abſtrahit intellectus formas mathematicas in imaginatione à materia facile, naturales verò difficile, quia nō poteſt abſtrahere eas in imaginatione à materia. Auer. in 7. Metaph. text. com. 37. char. 89.

Abſtrahi poteſt vniuerſale à particulari, quia priora poſſunt intelligi ſine poſterioribus, vt animal poteſt intelligi ſine homine, & homo abſque Socrate. D. Th. in phyſic. 2. lec. 3. tex. 18. c. 18. col. 3.

Abſtrahi pñt à materia linea, & ſuperficies, & hmōi, qa ſm intellectū ſunt abſtracta à motu. D. Tho. eod. in loco.

Abſtrahi poſſunt quātitates à materia ſenſibili, & à motu, non tamen à materia intelligibili, quia ſic ſunt abſtracta à motu ſecundum intellectum, quia non claudūt in ſuo intellectu materiā ſenſibilem ſubiectā motui. D. Thom. in 2. phyſ. lec. 3. text. 18. c. 18. col. 4.

Abſtrahit forma à materia duobus modis, vel ſecūdùm rem, vel ſecundùm rationē. primo modo ſunt ſubſtātiæ ſeparatæ, quæ quia poſſibiles non ſunt, non habēt materiā. ſecundo modo ſunt illæ, quæ ſm rem, ſunt immerſæ materię, tamē propter vim intellectus, & rationis concipiuntur pręter materiā, quia ratio eſt apta nata diuidere multa conceptiue, quæ ſunt adunata in eſſe, Alex. de Ales in 6. Metaph. tex. 2. c. 171. col. 4.

Abſtractio prohibet in Metaphyſicis, quia ſunt in eis res per ſe ſubſiſtentes, & nō ſunt in materia, ideo res ipſas abſtrahi ſuperfluū eſt; in Naturalibus quoque prohibetur, ſed ob aliā rationē, quia in ſui eſſentia eſt natura ſenſibilis. In Mathematicis eſt abſtractio, quia ſm eſſe ſunt in materia, & ſi non concipiunt in ſui definitione materiam. Alex. de Ales 11. metaph. c. 315. c. 4.

Abſtra-

Abſtractionis neceſſitas.

ABſtractio neceſſaria eſt, quia res multæ ſunt coniunctæ ſecundum rem, quarum vna non eſt de intellectu alterius; vt album, & muſicum, coniunguntur in aliquo ſubiecto, & tamen vnum non eſt de intellectu alterius: & ideo vnum poteſt ſeparatim intelligi ſine alio. D. Thom. in 2. phyc. lect. 3. tex. 18. c. 18. col. 3.

Abſtracta vt exempla.

ABſtracta hic appellantur nomina, quæ ſunt principalia exempla. Auer. in topic. 2. cap. 3. char. 273. col. 4.

Abſurdum eſt ſimpliciter falſum, falſi autem intentio eſt impoſſibilis. Simp. 1. phyc. c. 23. col. 2.

Abſurdum augetur ab impoſſibili, vnde opponitur ei cōſentaneum. Io. gram. 1. phyſ. tex. 14. c. 7. col. 3.

Abſurdo opponitur conſentaneum, impoſſibili neceſſarium. Io. gram. 1. phyſ. tex. 14. c. 7. col. 3.

Abſynthium herba.

ABſynthium eſt multarum ſpecierum: eſt autem generaliter ex duabus ſubſtātijs compoſitū. eſt ex terreſtri frigida, qa cōtrahit: & ex ſubtili calida, qa ſoluit. & naturaliter eſt calidū, & ſiccū, & aperitiuū & ſtipticū. Seruat pannos à tineis; & chartas librorū à corruptione. Alb. mag. de veg. & plāt. lib. 6. trac. 2. c. 2. c. 162. c. 4.

Abundātiā in ciuitatibus diuturnā adeſſe conandū eſt, nā id prodeſt etiam diuitibus. Ariſt. politi. 6. cap. 5. c. 703.

Abundantia eſt in multitudine, ſiue multiplicatione mediorum, vel ad omnia, vel ad ſingula problemata. Alb. mag. in topic. cap. 1. c. 222. col. 1.

Abydi quendam mente abalienatum ineſſe fertur, ac ad theatrum plurium dierum ſpatio acceſſiſſe, vt hiſtrionum acta reſpiceret, adnotaretve, qui ab inſania abſolutus: fatuitatis tempore vitam iucundiſſimè degiſſe aſſeuerauit. Ariſt. de admir. audit. c. 844. c. 3.

Abydeni, cùm propter ſeditionem agrum incultum atque inertem haberent, nec inquilini quidquam ipſis concederent, propterea quòd etiam tum ipſis deberent, ſciuerunt, vt cuique volenti liceret, ruſticis fœnerari, quò ſuum opus facerent, primíque ipſi ex eo fructu emolumentum perciperent: cęteri verò ex ijs, quæ reliqua eſſent. Ariſt. œcono. 2. c. 812.

Academici exiſtimarunt primum domeſticum eſſe vacationem à lapſu, & erroribus: ad hanc primam enim, aiunt nos accomodari, ne labamur, aut erremus. Alex. aphrod. 2. de anima. cap. 40. char. 51. col. 3.

Acabo, eſt animal multū valēs mædicinis, in deſertis Arabiæ cōuerſans, cuius caro, quę calida & humida eſt, cocta cū aceto, valet podagroſis, & dolori iuncturarū, qñ eſt ex frigiditate. Fugit ab eo, qui fert ſecū radicē colloquintidæ. Fel ipſius ad vnciæ pondus potatum cum aqua ſpicæ nardi, valet cōtra hydropiſim ex ventoſitate. Sanguis eius calidus valet cōtra leprā ſi inungantur loca male affecta. dens, pes ſiniſter, & vngues ſuper brachiū dextrū alicuius poſitę, valēt contra obliuionē. Fel maſculi ligatū ſup femur alicuius ſiniſtrū, adiuuat coitū. Alb. mag. de aīalib. li. 22. trac. 2. cap. 1. c. 174. col. 3.

Acanes animal, eſt ad magnitudinē cerui, cuius fel contra cōſuetudinē aliorū animaliū eſt in auriculis, per quas cholera purgatur. Eſt ſimile felli hominis, & amarum, valdè concitatiuū vehemētis iræ & ferocitatis. Albert. magn. de animalibus. lib. 22. trac. 2. cap. 1. c. 174. col. 3.

Acanthis eſt auis parua ad inſtar paſſeris, herbas, & herbarū ſemina depaſcens, in ſpinis nidificās; quæ equis, & aſinis infeſta eſt, cum illi depaſcendo herbas, ſpinas, in qbus nidificat, mouent: & dorſo eorum inſidens mordet quantum poteſt, & hinnitum equorū imitans irridet. Alber. mag. de animalib. lib. 23. cap. 1. c. 185. col. 4.

Acarus oritur in ligno, quod animal omniū paruiſſimum eſſe exiſtimatur: & creatur, vel ſiccis humeſcētibus, vel humidis ſicceſcētibus. Ariſt. de hiſt. aīal. 5. c. 32. c. 191.

Accentus fallaciæ duo ſunt modi: primò pōt variari vnus in plures, vel è cōuerſo, vt qcqd fecit Deus inuitè, fecit inuitus: ſed vinū fecit in vite, ergo fecit vinum inuitus. Et cū differētia accentus in aliā differentiā variatur, fit ſecundus modus: & vnitas vocis ſm materiā, quā aliqs credit vnitatē debere eſſe accentus, eſt cauſa apparentiæ. diuerſitas autem ſignificationis ſub accentu cauſa eſt non exiſtentiæ. Alb. Magn. in elench. c. 281. col. 3.

Acceptio per modum habitus eſt. datio verò per modum actionis, quia acceptio facultatem miniſtrat, cuius facultatis propria operatio datio eſt. Alber. mag. ethi. 4. tract. 1. cap. 2. c. 48. col. 2.

Acceſſio, & deceſſio in quantitate ſpectantur, in qualitate commutatio. Amo. in Porph. char. 12. col. 4.

Accidentis diuiſio.

ACcidentia animæ quædam ſunt paſſiones ipſius propriæ, & quædam cōmunes, quæ animalibus ꝓpter ipſam accidūt. Ariſ. 1. de aīa ſum. 1. cap. 1. tex. 3. c. 587.

Accidens aliud ſeparabile, aliud inſeparabile. Porphyr. in 5. voces. cap. 6. c. 46.

Accidentia duobus modis ſumunt, vno ſimpliciter accidentia, q̄ aduenire, & nō aduenire pñt; alio cū in eorū rōne ſubiectū eſt, vt ſimū in naſo. Pſellus 1. phyſ. c. 7.

Accidens differt à ſecundum accidens, nam illud dicitur ſecundum accidēs habere aliquid, quod alteri accidit: per accidens autem illud, quòd per ſe ineſt illi, cui illud accidit. Io. gram. 4. phyſ. tex. 26. char. 80. col. 2.

Accidentia, quæ dicuntur poſitione ſubſtantiæ, quædam ſunt neceſſaria, quædam non neceſſaria. i. ſeparabilia. Auer. 5. metaph. tex. co. 35. c. 67. col. 4.

Accidentia ſunt duobus modis, aut accidentaliter, aut eſſentialiter. Auer. 7. metaph. tex. co. 18. char. 79. col. 1.

Accidentis, id eſt eius, quod dicitur per accidens, duo ſunt modi: attribuere ſcilicet accidenti, quod rei attribuitur, & attribuere toti id, quod attribuitur parti. Auer. phyſ. 4. tex. 45. c. 67. col. 2.

Accidentia in ſubiecto exiſtētia, alia exiſtūt in ſuo ſubiecto primo eſſentialiter, vt par, & impar in numero; alia exiſtunt ſecundum ſimilitudinem ad accidentia exiſtentia in ſubiecto alterius ſcientiæ naturaliter, vt Arithmeticus de numeris ſuperficialibus, & ſolidis cōſiderat. Auer. 3. de cœlo. tex. co. 7. c. 83. col. 1.

Accidentia quædam ſunt exiſtentia in indiuiduis ſubſtātiarum ſimplicium, & quædam in indiuiduis compoſitorum, aut in habentibus animam, aut in carentibus ea, & vterque iſtorum modorum aut eſt per naturam, aut per voluntatem. Auer. de ſomn. c. 202. col. 2.

Accidentia principipaliter dicūtur de his, in quibus ſunt, indiuiduis, ſecundo loco ad vniuerſalia indiuiduorum referuntur. Boet. in Por. c. 94.

Accidens commune, vel proprium tribus modis conſideratur. Primo ſi in ſe conſideratur, eſt proprium, vel accidens, quæ ſunt duo de quinque vniuerſalibus. Secundo in cōparatione ad ſubiectū, in quo ſunt, & ſic ſunt cōparata ad ſua ſingularia, de quibus prædicātur, & eſt ſimilis cōparatio, vt ſpeciei ad indiuidua. Tertiò cōſiderantur, vt per ea eſt cōuenientia, vel differentia ad illa cōparata, & ſic ab ipſis ſumunt duo modi differētiæ, q̄ ſunt cōis, & ꝓpria differētia. Alb. mag. in ꝓdic. c. 19. c. 1.

Accidens duobus modis cauſatur à ſubiecto. Primo eſt forma abſoluta, quæ non per aliud eſt accidens, & ſic eſt quantitas, qualitas, & huiuſcemodi: aliud eſt, non quòd ſequitur eſſe rei perfectum, ſed ex aliquo, quòd eſt extrinſecus, ſe habens ad ſubſtantialia rei, & ſic eſt ad aliquid. Alb. Mag. in prædicam. c. 48. col. 2.

Accidentia alia inſunt, alia aſſiſtunt plus quàm inſunt,

quæ non ſimpliciter ſunt, nec cauſantur ab extrinſecis ſubiectis, ſed cauſata ab intrinſeco ſecundum ea ſubiecta comparantur ad alia, vt relatio, quando, vbi, poſitio, & habitus. Alb. Mag. in ſex prin. cap. 5. c. 76. c. 1.

Accidens rei ſubiectæ duobus modis poteſt compararі. Vno modo, vt res ſubiecta accipitur, vt ſubſtantia ſubſtans ſm ſe, firmans in ſe, & occaſionis modo dās cauſam, vt aliud ſit in potentia, & ſic accidēs eſt vere accidēs, & vnū ex prædicabilibus, & vnū de quatuor prædicatis, quæ ponit Ariſt. in topicis. Alio modo eſt rei ſubiectæ, vt eſt ſubſtantia, & eſt oē illud, quod extraneum eſt ſubiecto, vt ſtat ſub forma talis prædicati, vt homo eſt ſpecies. Alb. Mag. in elenc. cap. 3. c. 283. c. 1.

Accidens, cum definitur, dupliciter poteſt accipi: aut vt ſpecies ſubiecta, aut vt paſſio: ſi vt ſpecies ſubiecta, intelligitur ſubſtantia in eius definitione, ſed non accipitur: at ſi vt paſſio, ſubſtantia & accipitur, & intelligitur in eius definitione. Primo modo diffinitio dicitur à quibuſdam principium demonſtrationis extra demonſtrationem. Secundo modo eſt demonſtratio poſitione differens: in tali enim diffinitione accipit ſubiectum, quod eſt ſubſtantia, & cauſa accidentis, quæ eſt medium: & accidens, quod eſt prædicatum. Alb. Mag. 7. Metaph. tract. 1. cap. 12. char. 123. col. 2.

Accidentia quædam dicūtur entia, quia ſunt actiua, vel generatiua ſubſtantiæ, vel eorū q̄ ſecūdū aliquā habitudinē prædictam ad ſubſtantiā dicuntur, vel ſecundū quamcunque aliā. D. Tho. 4. Metaph. lec. 1. c. 186.

Accidens eſſe medium inter ſubiectum, & accidens poteſt intelligi duobus modis. Primo, quòd cadat mediū quantum ad rationē ſubijciendi, ita quòd vnū accidēs ſit ſubiectum alterius: & ſic proprie nō eſt mediū, quia ſubiectum debet habere rationem fixi. Alio modo accidens poteſt cadere medium quantū ad rationē cauſandi, ita vt ſubiectum ſit ſubiectum vnius accidentis, quia eſt ſubiectum alterius: vt corpus mediante ſuperficie recipit album: & ſic accidens poteſt cadere mediū in ratione cauſæ, non in ratione ſubiecti. Alex. de ales. 4. metaphyſ. tex. 14. char. 87. col. 3.

Accidentia duo vnum ſubiectum reſpicere duob. modis intelligi poteſt, Vel quòd illa accidentia aſpiciunt illud ſubiectum ſecundum quendam ordinem eſſentialem, & ſecundum rationē prioris, & poſterioris, vt dicimus, quòd quantitas prius corpus quàm color, & ſic accidēs aſpicit: primum cadit medium inter ſubiectum, & accidens quantum ad rationem cauſæ, non ſubiecti. Secundo modo, quòd duo accidentia reſpiciant vnum ſubiectū accidentaliter, & hoc quia vnum non aſpicit ſubiectum mediante alio, nec è conuerſo: & ſic accidens vnum non habet rationem prioris reſpectu alterius, nec in ratione cauſæ, nec ſubiecti. Alex. de ales. 4. metaph. tex. 14. char. 87. col. 4.

Accidentia per ſe, & accidentia per accidēs differunt, quia accidentia per ſe ſequuntur naturam ſpecificam pro toto ambitu ſuo eo modo, quo riſibile ſequitur naturam hominis totam: & ideo in talibus accidentib. ratione materiæ, licet non ratione formæ, ex indefinita licet inferre vniuerſalem, vniuerſaliter ſumptam; quia non ſequitur ſolùm naturam vniuerſalis, ſed vniuerſalis vniuerſaliter ſumpti; ita vt non differant ratione materiæ hæ duæ, homo eſt riſibilis, & omnis homo eſt riſibilis. Ita tamen vt accidens per ſe primo aſpiciat naturam ſpecificam, ſecundario principia indiuiduantia: accidens aurem per accidēs ſequitur principia indiuiduantia magis, quam naturam ſpecificam. Ideo non oportet, vt ſi aliquid ſequatur aliquid infra naturā ſpecificam, quòd ſequatur vniuerſaliter totam naturā: & in hoc propriè indefinita, & vniuerſalis vniuerſaliter ſumpta differt, & rōne materiæ, & rōne formæ. Alex. de ales. 5. metaph. tex. 16. char. 123. col. 3.

Accidere vnū alteri dupliciter contingit: vel p̄ p̄ rē tantū; vel p̄ p̄ rem, & modum. & ſi propter vtrunque, maior eſt accidentalitas. ſic autem eſt in tertio modo. Alex. de ales. 5. metaph. tex. 16. char. 124. col. 2.

Accidentia communia, & propria in hoc differunt, quòd cōmunia nō dāt intelligere aliquod ſubiectū propriū: vt albedo non dat plus intelligere hominē, q̄ lignum: propria vero dant intelligere ſuū ſubiectum, vt riſibile hoinem, ideo copulata appellant, cōmunia verò ſimplicia. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 17. char. 196. col. 2.

Accidentia alia educuntur de potentia materiæ, quæ ſequuntur formā generabilē, & corruptibilē: & iſta hūt materiā, ex qua: alia non educuntur de potentia materię: & horū nōnulla ſunt intētionalia, vt lumē receptū in luna; & non habent materiam, ex qua: ſed habent materiam in qua, quā vocat Ariſt. ſubiectum. Alexan. de ales. 8. metaphyſ. tex. 12. char. 255. col. 1.

Accidens duobus modis ſumit, Primo vt diuiditur cōtra ſubſtantiā, Alio mō, vt diſtinguit cōtra cętera quatuor prædicabilia. Thom. de Vio in prædicab. c. 27. col. 1.

Accidens triplex: ſeparabile, inſeparabile, & propria paſſio. Thom. de Vio in prædicab. char. 27. colum. 1.

Accidens quid eſt, vt cognoſcitur, & eius proprietates.

ACcidentia non ſunt neceſſaria. Ariſto. poſt. 1. cap. 6. tex. 15. c. 306.

Accidens eſt, quod nec diffinitio, nec genus, nec propriū eſt, ineſt autem rei. Et quòd contingit ineſſe cuiuis vni, & eidem, & non ineſſe. & hæc diffinitio melior eſt quàm prima. Ariſt. top. 1. cap. 4. char. 394.

Accidens dicitur hoc, quod contingit eſſe, & non eſſe, aut cuius eſt in ratione hoc, cui accidit. Ariſt. phyſ. 1. ſ. 2. cap. 4. tex. 28. char. 10.

Accidentia tūc maximè ſcire putamus, cū ſcimus de illis quid eſt. Ariſt. 3. metaph. ſum. 2. cap. 1. tex. 3. c. 43.

Accidens eſt, q̄ ineſt alicui, & vere dicit de eo, non tñ neceſſariò, nec vt plurimū, & nò tātū quoad eſſe, ſed quo ad locū, & in aliquo, & in hoc tempore, & huius cauſa non eſt determinata, ſed contingens, & indeterminata. Ariſt. 5. metaph. ſu. 1. cap. 30. tex. 35. c. 117.

Accidens dr̄ illud, quod ineſt alicui ſm ſe, nō tamē eſt de eſſentia rei. Ariſt. 5. metaph. ſu. 1. cap. 30. tex. 35. c. 117.

Accidens dicimus eſſe, quod nec ſemper, nec quaſi ſecūdū magis eſt. Ariſt. 6. metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 5. c. 122.

Accidens non habet cauſam determinatam. Ariſt. 6. metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 5. c. 123.

Accidentis non eſt ſcientia, quia ſcientia omnis eſt, aut eius, quod eſt ſemper, aut vt plurimùm: accidens verò nec eius, quod ſemper, nec vt plurimùm eſt. Ariſtot. 6. metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 6. c. 123.

Accidentia concreta magis entia videntur, quàm abſtracta, quia concernunt ſubiectum determinatum. Ariſt. 7. metaph. ſu. 1. cap. 1. tex. 3. c. 127.

Accidentiū diffinitio eſt ex additione, & nō ꝓprie, & etiā nō eſt ꝓpria diffinitio accidētiū copulatorum, vt numeri imparis. Ariſt. 7. metaph. cap. 4. tex. 19. c. 134.

Accidēs eſt, quod fit quidē, nō autē ſemper, nec ex neceſſitate, nec ut in plus. Ariſt. 11. metaph. ſ. 3. c. 2. c. 230.

Accidentia non cadunt ſub demonſtrationem, vt ſubiectum per ſe. Alex. aphro. in 2. metaph. uel apud lati. 3. co. 56. char. 78. col. 1.

Accidēs nullū ſyllogiſtice cōcludi pōt p̄ mediū terminū, q̄ ſit accidēs, niſi accidēs, quod in cōcluſione demōſtratur, ſit ex ijs, q̄ p̄ ſe adſunt accidēti, quod ſumptū eſt ꝓ medio termino; vt Socrates deābulat, oē aūt deābulās mouet, nā moueri in ſubſtātia ineſt deābulāti. Alex. aphro. 3. metaph. vel ſecūdū latin. 4. co. 38. c. 104. col. 1.

Accidentia entia dicunt, quia proprie entis aliquid ſunt; vt bicubitum idcirco ens appellatur, quia proprie entis quantitas èſt quædam, & album qualitas. Alex. Aphr. 6. metaph. uel 7. co. 1. char. 181. col. 1.

Acci-

Accidens vniuſcuiuſque rei eſt, quod non eſt in ſubſtātia eius. Alex. aphrod. primo naturali. quæſt. cap. 11. c. 3.

Accidens eſt, quod adeſt, & abeſt præter ſubiecti corruptionem. Porphy. in 5. voces. cap. 6. c. 46.

Accidens eſt, quod contingit ineſſe, & non ineſſe. Porphy. in 5. voces. cap. 6. char. 46.

Accidens eſt, quod nec genus, nec ſpecies, nec differentia, nec proprium eſt: ſemper autem in ſubiecto eſt. Porphy. in 5. voces. cap. 6. char. 46.

Accidens, & eſſe in ſubiecto, conuertuntur. Porphy. in prædic. char. 6.

Accidens ſeorſum per ſe ſine aliquo ſubiecto eſſe non poteſt. Porphy. in præd. char. 8.

Accidens eſſentiale magis, & minus ſuſcipit: differentia non. Dixipus in prædica. cap. 20. char. 39.

Accidens, & exiſtens, tollitur ſublata eſſentia, & contingenti. Amo. in Por. c. 1. col. 4.

Accidens eſt vox ſignificans, quæ eſſentiam conſequitur, quæ de pluribus ſpecie differentibus, ac in quale prædicatur. Amo. in Por. c. 5. col. 4.

Accidentia non ſunt corpora, quia ſi eſſent corpora, augerent. Amo. in Por. c. 12. col. 3.

Accidentia omnia à Philoſophis conſiderantur. Amo. in Porphy. char. 12. col. 3.

Accidentia ſuum eſſe in particularibus ſubſtantijs obtinent. Amo. in præd. char. 35.

Accidentia, etiam quæ ſine ſubiecti ſui ſubſtantia definiri nō poſſunt, ſui natura omni indiuiduo alicuius ſpeciei ineſſe nō poſſunt. Them. in poſt. cap. 11. c. 3. col. 1.

Accidentibus ſumptis his, quibus ſua cōtraria reſpondēt, vt paritati imparitas, alterū contrariorū neceſſariò de ſubiecto prædicabitur. Them. in poſt. cap. 11. c. 3. c. 1.

Accidentia, & affectiones quamuis nō ſint a ſubiectis abiuncta, tamen eadem ſubiectis non ſunt. Themiſt. 4. Phy. tex. 99. char. 42. col. 1.

Accidentia oriuntur non ex omnino non ente, quoniam ex Callia ſic affecto; at ſubſtantia ex non ente fit, & non ita, vt ſit nihil, ſed vt ſit mera potentia. Themiſt. 5. Phy. tex. 7. char. 46. col. 2.

Accidens ſubſiſtere non poteſt per ſe, ſed alio indiget ad ſubſiſtendum; ideo eſt in ſubiecto. Sim. in præd. c. 11.

Accidentia non ſolum fiunt ex ſubiecto, & priuatione, ſed etiam ſubſtantiæ. Simp. 1. Phy. tex. 58. c. 74. col. 1.

Accidentia quodam modo ſunt formæ eorum, quibus accidunt. Simp. 2. Phy. tex. 15. char. 98. col. 2.

Accidentia egent tempore, non modo ob corpus, ſed etiam per ſe; quia ſunt ſubdita ortui, & interitui. Sim. 4. Phy. tex. 49. char. 231. col. 1.

Accidentis ſpecies eſt id, quod alicui potentia ineſt; Sim. 8. Phy. char. 460. col. 2.

Accidens quaſi cum alio cadens appellatur. Sim. 1. de anima. tex. 5. char. 2. col. 1.

Accidentia ſunt omnia, circa quæ Mathematici ſuam faciunt conſiderationem. Simp. 3. de anima ſect. 2. tex. 36. char. 72. col. 3.

Accidentia, ijs quæ natura conſtarent, ſunt ſubſtantiarum extremitates. Sim. 3. de anima ſect. 2. tex. 36. char. 72. colum. 3.

Accidentia nec ex ſubſtantijs, nec ſubſtantiæ ex eis, nec ex ſe inuicem fiunt. Ioan. Gramat. 1. de gen. & cor. tex. 17. com. 60. char. 28.

Accidens, & ſecundum accidens differunt: quia accidens eſt, quod ex oppoſito diuiſum eſt à ſubſtantia, ac extrinſecus rebus adeſt: ſecundum accidens, quod ex neceſſitate ſubſtantijs adeſt, ipſaſque conſequitur, ex quo formantur propria, quæ primò, & per ſe inſunt. Io. Gram. 1. de anima tex. 4. c. 6. col. 4.

Accidentium non eſt demonſtratio. Ioan. Gram. 1. de anima. tex. 4. char. 7. col. 1.

Accidentia ſępe manifeſtiora ſunt definitione. Io. Gram. 1. de anima. tex. 19. char. 12. col. 2.

Accidentaliter quod alicui inuenitur, rarò inuenitur. Auer. in 1. Metaph. tex. com. 8. char. 5.

Accidentia, nec cogitatione quidem a ſubſtantia ſeparari poſſe impoſſibile eſt, & minus re ipſa, vt ſubſtantia ab vniuerſitate cęterorum generum ſeparari poteſt; non quòd prorſus ſenſibilis ſubſtantia accidentibus nudetur, nam ſubſtantia vna, & eadem numero manet accidentibus ijſdem numero minime manentibus, imò permutatur, & modo hoc aduertat, modo illud. Them. 12. Metaphy. char. 1.

Accidentia determinant ſua ſubiecta accidentaliter. Auer. 1. Metaph. tex. co. 30. char. 10.

Accidentis ad accidens attributio non eſt eſſentialis. Auer. 4. Metaph. tex. co. 14. char. 38.

Accidens impoſſibile eſt vt ſit ſine ſuo ſubiecto. Auer. 4. Metaphy. tex. co. 25. Idem Auer. 7. Metaph. tex. co. 2. char. 72. Idem Auer. 1. Phy. tex. co. 14. char. 7.

Accidentium cauſæ per accidens ſunt, & infinitæ. Auer. 6. Metaphy. ſum. 2. tex. co. 5. char. 70. Idem Auer. 2. Phy. tex. co. 50. char. 32.

Accidentium non ſunt definitiones, quia ſubiecta accidentium ſunt alia à natura eorum, & ideo non ſunt genera illorum. Auer. 7. Metaph. tex. co. 13. char. 77.

Accidentia definitiones habere qui dicit, dicit ea habere magis quam habent: & ſimiliter qui dicit, quòd de eis non dicitur hoc nomen ens, & definitio, dicit ea non habere illud, quod debent habere. Auer. 7. Metaph. tex. co. 15. char. 77.

Accidentia non habent definitiones, quia in eorum definitionibus accipiuntur definitiones ſuorum ſubiectorum, quæ non ſunt eorum genera, ſed aliæ naturę. Auer. 7. Metaph. tex. co. 18. char. 79.

Accidentia ſeparari à ſubſtantia impoſſibile eſt: ipſa autē ſubſtantia præcedit ipſa prioritate cauſæ ad cauſatum ſuum. Auer. in epitom. Metaphyſ. trac. 2. c. 172. col. 3.

Accidens aliquod faciens non neceſſariò diſponitur per illud, nam non omne quod mouet, debet moueri, nec quod nigricat, debet eſſe nigrum. Auer. de ſubſtantia orbis. cap. 2. char. 5. col. 1.

Accidens tàm vniuerſale, quàm particulare in ſubiecto exiſtit. Auer. in prædicam. tract. 1. cap. 2. ch. 13. col. 1.

Accidentia non naturalia ſignant forte animā, non autē corpus; vt q̄ didicit artē muſicā, ſignauit vtiq; animā ſuā, non aūt corpus. Auer. 2. priorū. cap. 35. c. 126 c. 3.

Accidentia ſunt, quorum exiſtentiam quærimus in arte, & ipſa ea ſunt, de quibus adducitur demōſtratio exiſtētię, & cauſarū. Auer. poſt. lib. j. tex. co. 57. c. 147. c. 1.

Accidentium, quæ ſunt in corporibus naturalibus, magna pars eſt notæ exiſtentiæ, ſed quæritur cauſa exiſtentię ipſorum, & maior pars demonſtrationum Philoſophiæ naturalis eſt huiuſmodi. Auer. poſt. 2. cap. 5. tex. 41. char. 214. col. 3.

Accidentiū, q̄ naturalibus rebus inſunt, cauſa eſt ipſa cōpoſitio. Auer. ex paraph. 2. de cęlo. tex. 37. c. 138. c. 3.

Accidentis ſubiectū eſt corpus compoſitum ex materia, & forma: & eſt aliud exiſtens in actu, & nō indiget in ſuo eſſe accidenti. Auer. 2. de ani. ſu. 1. tex. 4. c. 127. c. 2.

Accidentaliter q̄d alicui inuenit, debet alieui alij inueniri eſſentialiter. Auer. 2. de anima. tex. 133. c. 153. col. 1.

Accidentia futura determinatarū cauſarū neceſſariò habent naturā vniuerſalē intellectā, quæ eſt prima cauſa in eſſe eorū: habēt enim cauſas exiſtentes eſſentialiter, quæ apud naturam vniuerſalem ſunt intellectæ, ſiue à nobis fuerint intellectæ, ſiue non: iſta autem indiuidua futura non poſſunt ſciri à nobis per argumentationem, ſcilicet in eis, quæ ventura ſunt à remoto, in tempore, & loco; quia cauſę illæ apud nos nō ſunt determinati eſſe, licet ſint in ſe determinati eſſe. De eis autē, quę fiunt voluntariè, illa, q̄ ſunt eſſentialiter determinata apud nos, aut ſm mores naturales, aut ſecundū mores poſitos à lege, neceſſe eſt etiā, vt ſint de-

terminata apud naturam, licet ſint ignota apud nos. & Aſtronomi non dantur ad iudicandum res futuras, niſi quia exiſtimãt ſcire de corporibus cœleſtibus cauſas proprias generationi cuiuslibet indiuidui modorũ ſpecierum: & ſic non eſt inopinabile, vt intelligẽtia abſtracta det animæ imaginatiuę naturam vniuerſalem iſtius indiuidui facti. i. intellectum ſuę cauſæ. & anima imaginatiua recipit ipſum particulare, vt eſt in materia. Auer. de ſomn. char. 202. col. 2.

Accidens id eſſe dicimus, quod in ſubſtantiam non conuertitur. Boet. in Por. chart. 36.

Accidens ſine re, cui accidit, eſſe nequit. Boet. in Por. ex dia. chart. 45.

Accidens pluribus ſemper ineſt ſpeciebus. Boet. in Por. ex dia. chart. 45.

Accidens eſſe nequit, niſi ſit ſubiectũ, quod ipſum recipiat. Boet. in Por. chart. 102.

Accidẽs ſine ſubiecto eſſe nequit. Boet. in Por. ex dia. c. 1.

Accidens omne in indiuiduis principaliter ſubſiſtit. Boet. in Por. char. 102.

Accidens omne in ſubiecto eſt. Boet. in præd. c. 120.

Accidens locum mutare nõ poteſt. Boet. in præd. c. 122.

Accidẽs ſolum in comparatione venit, ſuſcipit. n. magis, & minus. Boet. de diff. top. lib. 1. char. 860.

Accidentia ſunt, quibus poſitis aliud neceſſario ſequitur. Boet. in top. Cic. char. 775.

Accidens, quod vni indiuiduo proprium eſt, accidẽs vocaſ indiuiduans. & hoc, quia ſoli conuenit, de vno ſolo prædicatur. Alb. Mag. in prædicab. cap. 4. c. 11. col. 4.

Accidens non indiuiduatur, niſi per ſubſtantiã: ideo indiuiduũ accidentis demonſtratur per rem ſtantem ſub accidẽte, vt hoc albũ. Alb. Mag. in prędi. ca. 7. c. 18. c. 1.

Accidens, quoquomodo ſit, nullo modo poteſt eſſe perfectiuũ, vel conſtitutiuũ ſubſtantiæ: ideo per ſe non poteſt facere aliud, qa aliud nõ eſt, niſi, quod ẽm ſubſtantiã eſt aliud. Alb. Mag. in pdicab. tract. 5. ca. 1. c. 18. c. 4.

Accidens commune eſt qualitas indiuidui accidentalis, non ex ſubſtantialibus fluens. Alb. Magn. in prædicab. tract. 5. cap. 1. char. 19. col. 1.

Accidens eſt qualitas indiuidui. Alber. Magn. in prædicab. tract. 5. cap. 4. char. 21. col. 2.

Accidens dicitur commune, quia talis habitudo principiorum communiter in diuerſis generibus, & ſpeciebus particularium inuenitur. Albert. Magn. in prædicab. tract. 7. cap. 1. char. 26. col. 4.

Accidens dicitur infinitum, quia principia ſtantia non ſunt, ſed mobilia motu per accidens, qui in omnibus eſt, & infinitus. Alb. Mag. in prædicab. char. 26. col. 4.

Accidens in ſolo genere accidentis ſignatum, vt color, vel albedo, non poteſt eſſe vniuerſale ſic prædicabile, vt accidens, quamuis poſſit eſſe vniuerſale vt genus, ſpecies, differentia, & proprium. Alber. Magn. in prædicab. tract. 7. cap. 1. c. 27. col. 1.

Accidens ſolum per contingentem cauſam dicitur ineſſe, & non ineſſe. Alb. Mag. in præd. tract. 7. ca. 2. c. 27. c. 4.

Accidens, vt hoc accidens, vel illud, in hac materia vel illa acceptum eſt corruptibile, & fluxibile dicitur: ſed vt abſtractum, & in vniuerſali acceptum per rationem incorruptibile eſt, vt & alia vniuerſalia. Alber. Mag. in prædicab. tract. 7. cap. 2. char. 27. col. 4.

Accidens per negationem deſcribitur, vt eſt priuatio per negationẽ habitus, non quod penitus ſit priuatio, ſed quia priuationi ſimile, & propinquum, quia priuat inhærentiæ certa cauſa. Alb. Mag. in prædicab. c. 28. c. 1.

Accidentia dicuntur, quaſi ad cadentia, quia cadunt ad ſubiectum, quia ſunt aduentitiæ naturæ, ideo non de intrinſecis aduenium, & effluunt. Albert. Magn. in prædicab. tract. 7. cap. 12. c. 31. col. 4.

Accidentis intellectus eſt abſolutus, quamuis eius eſſe ſit dependens. Alb. mag. in prędicam. 1. c. 4. char. 35. col. 1.

Accidentis definitio ſumitur ex principijs ſubiecti, q̃ ſunt cauſa accidentis. Alb. mag. in p̃dic. trac. 2. c. 4. c. 37. c. 4.

Accidens non eſt in toto, vt cõſtituens ſubiectum ſecundũ ſubſtãtiã, ſed vt cõſtitutiuũ ineſſe quomodocunq; p ſubiectũ. Alb. mag. in prædic. trac. 2. c. 6. char. 39. c. 1.

Accidens omne non efficitur numero vnum per aliud quod ſit ſuæ eſſentię, ſed per hoc quod eſt in ſubiecto. Alb. mag. in prædicam. tracta. 3. cap. 13. char. 47. col. 4.

Accidens vnum non poteſt eſſe in duobus ſubiectis, ſed eſſe poteſt in vno, vt in ſubiecto, & in alio, vt in termino. Alb. mag. in prædic. tract. 4. cap. 10. char. 52. col. 2.

Accidentia ſunt in loco per accidens, ſecundum magis, & minus. Alb. mag. in ſex princ. trac. 5. cap. 2. char. 73. c. 4.

Accidentia per ſe non poſſunt eſſe in tertio modo per ſe, & tamen poſſunt eſſe per ſe aliquando ſecundum primum modum per ſe, & aliquando ſecundum ſecundum. Albert. magn. in poſt. cap. 9. char. 179. col. 3.

Accidẽs & ſi nõ habet materiã, ex qua fiat, habet tñ materiã, in qua fiat. Alb. mag. in top. trac. 3. c. 3. c. 226. c. 3.

Accidentia propter formam magis naturalia ſunt, quam propter materiam; & ſi aliqua accidũt compoſito propter vtrũque, erit illud accidens magis naturale, quod plus accedit ad formam, quàm id, quod plus accedit ad materiam. Alb. mag. 2. phy. trac. 1. cap. 7. char. 18. col. 2.

Accidentia, quæ ſunt propter materiam in ſe conſideratam, minus ſunt naturalia: & ideò non æquiuocantur in ipſa, cum eſt cum forma, & quãdo ſeparatur ab ipſa. Talia ſunt, q̃ accidũt quantitati materiæ; vt ſtatura corporis, & figura, vt in mortuo, & in viuo cicatrices, & huiuſcemodi alia. Alb. Mag. 2. phy. trac. 1. c. 7. c. 18. c. 2.

Accidentalis forma multipliciter dicitur. Aliquando, quę eſt eadem cum figura ſubiecto differens ſecundum rationem. Aliquãdo omnis affectio ſubiecti dicitur forma. & abuſiue dicitur forma, ordinatio multorum ad vnum. Alber. mag. 2. phy. tract. 2. cap. 2. char. 20. col. 3.

Accidẽs naturale oẽ hẽt duplex eſſe: formale, & materiale. Alb. mag. in 1. de gen. & cor. trac. 1. c. 28. c. 63. col. 2.

Accidens eſt in ſubſtantia, non ſicut quædam pars ſuæ eſſentiæ, ſed vt diſpoſitio, quæ eſſe, & non eſſe poteſt. Alb. mag. in 1. de anima tracta. 2. cap. 11. char. 9. col. 4.

Accidentis eſſe ex ſubiecto pendet: ideo in definitione accidentis ſubiectum ponitur, eò quòd cauſa definitiua accidentis eſt ſubiectum, & quæ loco differentiæ conſtitutiuæ ponitur in definitione. Alber. magn. de cauſ. & proceſ. vniuerſitat. a cauſa prima. lib. 1. tract. 1. cap. 10. char. 189. col. 2.

Accidens potius eſt eſſe, quam eſſentia: ideo perfectam ẽt non hẽt definitionẽ. Alb. mag. 4. met. tract. 2. c. 4. c. 92. col. 2. Idem Alb. in prædicab. trac. 5. cap. 9. char. 24. c. 1.

Accidens ratione ſui nihil vnit, ſed tantũ vnit quod perficit: ſed quod eſt vnum per accidens, non eſt vnum per vnionem accidentis, ſed per vnionẽ, quam facit ſubiectum. Alb. mag. 5. metaph. trac. 1. cap. 7. char. 101. col. 1. Idem, Alex. de ales. in 5. metaph. tex. 7. char. 113. col. 4.

Accidentis quid accipere in omnibus accidentibus licet, ſecundum principia ſui generis. Alber. magn. 5. metaphy. tract. 3. cap. 2. char. 108. col. 4.

Accidens non perficit in eſſe id, cuius eſt accidens: ſed differẽtia & ſi nõ perficit genus in eſſe generis, p̃ficit tñ ipſum in eſſe. Alb. mag. 5. met. trac. 6. cap. 2. char. 115. c. 1.

Accidentia, ſi conſiderantur ſecundum eſſe, & nõ ſecundum quod ſunt eſſentię quędam, ſunt ſubſtantiæ paſſiones: & oportet eas definiri per ſubſtantias, vt omnis paſſio definitur per ſubiectum. Albert. Mag. 5. metaph. tract. 6. cap. 14. char. 116. col. 1.

Accidens, quod accidit ſubſtantiæ per accidens, nõ habet principia ſuę eſſentialitatis, ideo de ipſo non eſt aliqua ſpeculatio. Alb. mag. 6. met. trac. 2. cap. 1. char. 117. c. 3.

Accidẽs nulli eorũ, q̃bus cõuenit p̃ accidẽs, eſt intrinſecũ, & eſſentiale: nõ ſecundũ primũ modũ dicendi p̃ ſe non poteſt eſſe de ratione diffinitiua eius, cui contingit per accidẽs. Alb. mag. 7. met. tract. 1. cap. 7. char. 121. col. 2.

Accidens propriam definitionem non habet, nec propriam differentiam: ſed ſubiectum conſtituens illud in eſſe eſt loco differentiæ in notificatione accidentis. Albert. magn. 7. metaph. tract. 1. cap. 7. char. 121. col. 3.

Accidens omne ſenſibile eſt accidens materiæ, vt a forma ſubſtantiali ſic, vel ſic perfecta eſt. Alber. Magn. 11. metaph. tract. 1. cap. 12. char. 150. col. 3.

Accidens non eſt ſubiectum in aliqua ſcientia, ſed eſt paſſio ſubiecti. Alb. Mag. Ethic. 1. trac. 1. cap. 5. char. 3. c. 1.

Accidentia in abſtracto ſi definiuntur, neceſſe eſt, vt in eorum definitione ponatur accidens in recto, vt genus; ſubiectum autem in obliquo, vt differentia, vt ſimitas eſt curuitas naſi: at in concreto contra ponitur ſubiectum, vt genus, & accidens, vt differentia, vt ſimum eſt naſus curuus. D. Thom. in Periherm. char. 3. col. 2. Idem de ſenſu, & ſenſato. l. 6. char. 7. col. 4. Idem Alex. de ales. in 7. metaph. tex. 17. c. 198. col. 1.

Accidens quod in vno eſt, in alio forma ſubſtantialis eſſe non poteſt. D. Th. in 1. de gener. & cor. l. 8. tex. 18. c. 8. c. 4.

Accidens omne, quod proficiſcitur, & cauſatur ex principijs ſubiecti, ſi debet definiri, oportet, vt ſubiectum ponaſ in ſua diffinitione. D. Th. in 1. poſt. l. 14. c. 47. col. 3.

Accidens non prædicatur de accidente, niſi quia ambo prædicantur de ſubiecto. D. Tho. in 5. Met. l. 2. tex. 2. char. 266.

Accidentia pro tanto videntur in abſtracto eſſe non entia, quia nihil ipſorum eſt natura aptum ſecundum ſe eſſe, immo ipſorum eſſe eſt alteri eſſe, & non eſt poſſibile aliquid eorum ſeparari a ſubſtantia. D. Tho. 7. Metaph. l. 1. tex. 4. c. 428.

Accidentia abſtracta ſignificant entia, quæ inhærent, licèt non ſignificent ea per modum inhærentium. D. Thom. 7. Metaph. l. 1. tex. 4. c. 428.

Accidentia non habent materiã, ex qua ſunt, ſed ſubſtantia eſt eis ſubiectum. D. Th. 8. Met. l. 4. tex. 12. c. 619.

Accidentia omnia habent rationem ſubſtantiæ, quia in ratione cuiuſlibet accidentis oportet ponere proprium ſubiectum; vt in definitione ſimi ponitur naſus. D. Thom. 9. Metaph. l. 1. tex. 1. c. 628.

Accidens definitur per ſubiectum, & materia per id, quod eſt in potentia. D. Th. in 9. Metaph. l. 6. tex. 12. c. 651.

Accidentia dicuntur entia, non quia ſunt, ſed quia ipſis magis aliquid eſt; vt albedo dicitur eſſe, quia ſubiectum eſt album. D. Tho. 12. Metaph. l. 1. tex. 2. c. 836.

Accidentia non ſunt entia, niſi quia ſunt diſpoſitiones entis primi, quod eſt ſubſtantia. Alexan. de Ales, prim. Metaph. c. 10. col. 3.

Accidentis quidditas non poteſt habere eſſe ſeparatum, quia de eius ratione eſt, vt habeat eſſe in alio. Alexan. de Ales. prim. Metaph. c. 28. col. 3.

Accidentia per accidens nõ cadunt ſub ſcientia, quia ſunt infinita, & indeterminata. Alexan. de Ales. 3. metaph. tex. 2. c. 50. col. 2.

Accidens cum alicui accidit, oportet q̃ illud cui accidit, habeat rationẽ ſubiecti, & illud, quod accidit, habeat rationẽ accidẽtis. Alex. de ales. 5. met. tex. 7. c. 114. c. 1.

Accidentis implicatio in prædicato impedit propoſitionem, vt non ſit per ſe, quod non facit ſi in ſubiecto implicatur. Alex. de ales. 5. metaph. tex. 23. c. 152. col. 3.

Accidens eſt, cum aliquid aſpicit aliquid, non per ſui naturam. Alexan. de ales. 5. metaph. tex. 35. c. 167. col. 3.

Accidens, vt accidens ſcire non facit. Alex. de ales. 6. metaph. tex. 1. c. 169. col. 2.

Accidentalitatis intentio ſcibilis eſt per priuationem, quia ſcitur ex priuatione perfeitatis. Alexand. de ales. 6. metaph. tex. 6. c. 177. col. 2.

Accidentaliter ſiue per accidens multa ſunt reſpectu cauſæ inferioris, quæ non ſunt per accidens reſpectu cauſæ ſuperioris. Alex. de ales. 6. met. tex. 7. c. 178. col. 4.

Accidentaliter & per accidẽs in effectibus vocatur, quod fugit aſpectum cauſæ. Alex. de ales. 6. metaph. tex. 7. char. 178. col. 4.

Accidentalis effectus omnis non poteſt reduci in cauſam cœleſtem, tamquam in cauſam per ſe, tũ propter in diſpoſitionem materiæ, tũ propter concurſum contrarij agẽtis, & hoc impediri poteſt per liberum arbitriũ: ſapiens enim (vt ait) Ptolomeus, dominatur aſtris. Alex. de ales. 6. metaph. tex. 7. c. 179. col. 2.

Accidentia ſunt inſtrumenta formarum ſubſtantialium. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 5. char. 184. colum. 2.

Accidentia habẽt entitatem diminutã, & ſecundum qd. Alex. de ales. 7. metaph. text. 5. c. 184. colum. 2.

Accidens ſuam entitatem in alio habet. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 5. c. 184. col. 4.

Accidẽs in abſtracto ſignificatum eſt aliqua entitas, id eſt entis principiũ, & iſta entitas non aufertur ſibi ꝓpter modum ſignificandi. Alex. de ales. 7. metaph. text. 5. c. 184. col. 4.

Accidẽs de eſſentia ſua eſt aptum ad ſubiectum. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 5. c. 185. col. 2.

Accidentis naturę repugnat ſeparari, & reperiri ſine ſubſtãtia: niſi iſta ſeparatio fiat per potentiã diuinã. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 5. char. 186. colum. 2.

Accidentium omnium cauſa eſt materia cum forma, non vt efficiens, ſed quia agens non trahit materiam ad naturam accidentis, niſi trahat ad naturam formæ, quia eſſe accidentis preſupponit eſſe formę, Alex. de ales. 7. metaph. tex. 8. c. 190. col. 2.

Accidentia non declarãt eſſe quidditatiuum ſubiecti, ſed declarant potius de ſubiecto aliquã quidditatẽ extrinſecam. Alex. de ales. 7. Metaph. tex. 11. c. 192. col. 4.

Accidens eſt ens in additione ad naturam, quia in natura accidentis ſemper intelligitur ſubſtantia. Alex. de ales. 7. Metaph. tex. 11. c. 193. colum. 3.

Accidens propter diminutum eius eſſe, magis debet dici alicuius, quam aliquid: quia entitas accidentis non eſt entitas ſibi, ſed alij. Alexan. de ales. 7. Metaphy. tex. 11. char. 193. colum. 3.

Accidens non poteſt dici ens ſimpliciter, vt ſimpliciter dicitur ſine adiunctione. Alexan. de ales. 7. Metaph. tex. 14. char. 195. col. 2.

Accidentium definitio eſt per additamentum, ſubſtantię vero non. Alex. de ales. 7. Metaphy. tex. 17. c. 196. c. 4.

Accidentia propria, & eſſentialia definiuntur: & ſi definiuntur, definiuntur per additionem. Alexan. de ales. 7. Metaph. tex. 17. char. 196. col. 4.

Accidentis eſſentia eſt, vt dicat habitudinem ad ſubiectũ. Alexan. de ales. 7. Metaphyſ. tex. 17. c. 198. col. 1.

Accidentia, ſi proprie definiuntur, an poſſit vitari nugatio? Alexan. de ales. 7. metaph. tex. 17. c. 199. colum. 1.

Accidentalitatis intentio omnino eſt ex quidditate ſubſtãtiæ. Alex. de ales. 7. metaph. tex. 20. c. 201. col. 1.

Accidentia non proprie definiuntur, quia ſua natura non eſt terminabilis per ſe, ſed reſolubilis ad ſubſtantiam. Alex. de ales. 7. Metaphyſ. tex. 33. c. 218. col. 2.

Accidens duobus modis definitur in commune recto, & in abſtracto, in commune recto ſubiectum ponitur in recto, in abſtracto ſubiectum ponitur in obliquo. Tho. de Vio in poſt. char. 105. colum. 1.

Accidens, vt ſeparabile, & inſeparabile.

Accidens inſeparabile eſt, vt cęcitas oculorum, naſi curuitas, cicatrix cum ex vulnere occalluerit. Porphyr. in 5. voces. cap. 4. c. 41.

Accidens inſeparabile, & ſi non ſeparatur a ſubiecto ſine ſubiecti corruptione, intenſionem tamen, & remiſſionem accipit. Sim. in prædicab. c. 24.

Accidentia inſeparabilia, quæ definitè inſunt vni, & eidem naturæ, & nulli alij, hæc per ſe inſunt illi: quæcunque autem non definitè inſunt alicui naturæ, ſed

possunt pluribus ineſſe, hæc quamuis inſeparabilia ſint, non dicuntur per ſe ſubiectis ineſſe. Ioan. gram.prim.poſt.cap.4.char.11.col.4.

Accidentia tã ſeparabilia,quàm inſeparabilia ſimul cũ re, cui inſunt,mouẽtur. Io.gram.4.phy.tex.17.c.78.c.3.

Accidentia inſeparabilia definiuntur per ſubiectum, non autẽ ſubiectũ per illa.Auer.phy.prim.tex.29.c.10.c.2.

Accidentia, & vniuerſaliter omnia, quæ ſunt in ſubſtantia, non poſſunt ſeparari: & omnia, quæ ſunt in ſubiecto, impoſſibile eſt, vt moueantur per ſe. Auer.Phyſi.4.tex.32.c.63.col.1.

Accidentium ſeparabilium diſpoſitio eſt, quod quandoque inueniuntur in qualibet ſpecie, & quandoque non inueniuntur in quibuſdam. Auer. in Phyſ.5. tex.com.44.char.108.col.1.

Accidens inſeparabile, & ſi actu ſeparari nequit, potentia tamen poteſt. Boet. in Por.ex.dial.char.35. Idem Boet. in Por.chart.92.

Accidentia inſeparabilia non ſunt vt cauſa, ſed vt ſignũ. Alber.Magn.in poſt.cap.16.char.183.col.1.

Accidens inſeparabile proficiſcitur ex eſſentialibus ſui ſubiecti: & quorum eſſentialia eadem ſunt, horum accidens inſeparabile eſt idem. Alber. Magn. 3. de anima.tract.10.cap.4.char.34.col.4.

Accidens inſeparabile duobus modis conſideratur; primo in ordine ad ſpeciem, & eſt quintum prędicabile a Porphyrio traditum,ſecundo in ordine ad indiuiduũ, & eſt proprium.Tho.de Vio in poſt.c.119.col.1.

Accidens inſeparabile non fluit à principijs formalibus ſpeciei, quia eius eſt propria paſſio; nec à principijs materialibus indiuidui, ſed à principijs materialibus, quæ extra illam ſpeciem abſoluta inueniuntur. Tho. de Vio in poſt.c.119.col.2.

Accidens vt per ſe, & per accidens.

ACcidentium non per ſe,vt determinata ſunt per ſe, non eſt ſcientia demonſtratiua: nõ enim eſt ex neceſſitate monſtrare concluſionem:accidens enim contingit non ineſſe. de tali enim dico accidente. Ariſt. poſt. prim. cap.6.tex. 18. char. 308. Idem Them.in poſt. cap.15.char.4.col.1.

Accidenti per ſe aliud accidens non inhęret per ſe, alioquin accidens erit quædam ſubſtantia. Quomodo Mathematicæ ſcientiæ erunt, quæ demonſtrant accidentia per ſe. Them.in prim. poſt. cap.39.c.7.col.3.

Accidens per ſe illud dicitur, quod etiam ſi ſubiectũ non eſſe poneremus, in nullo vnquam alio paſſio illa conſiſteret. Pſellus 2.Phy.char.13.

Accidentia quædam per ſe ſunt, in quibus eſt quædam mediocritas, vt in ipſis conſideretur excęſſus, & defectus; vt in curuitate naſi. Ioan.gram.prim. poſt. cap.4.chart.12.colum.2.

Accidentia per accidens nullo modo definiuntur. Auer. 7.metaph.tex.com.18.char.79.

Accidens, cum ſit in indiuiduo per ſe, prius prædicatur de indiuiduo, & per indiuiduum venit ad ſpeciem. Alb.Mag.in prædicab.tract.8.cap.1.char.28.col.2.

Accidens non contingit niſi compoſito,& per ſe non variatur, ſed potius ſubiectum recipit variationem per ipſum. Alb.Mag.2.Phy.tract.2.cap.2.c.20.col.3.

Accidens nullum per ſe eſt ſubiectum alicuius accidentis, quia ſubſtantiæ propriè conuenit ratio ſubiecti. D.Thom.in poſt.c.65.col.4.

Accidens per ſe primò aſpicit naturam ſpecificã,ſecundariò principia indiuiduantia; accidens per accidens cõtra.Alex.de ales.5.Metaph.tex.16.c.123.col.3.

Accidens per ſe differt ab accidẽte p accidens,quia quod accidit p accidẽs,accidit eſſe in hoc ſubiecto,vel in illo quod accidit per ſe, eſſentiale eſt, q̃ ſit in hoc ſubiecto terminato. Alex.de ales.7.Metaph.tex.17.c.197.c.1.

Accidentium vtilitas.

ACcidentia conferunt ſecundum magnam partem ad cognoſcendum ipſum quid eſt. Ariſt.de anima. pri.ſum.pri.cap.1.tex.11.char.586.

Accidentia, quibus tãtum rem eſſe docemur, nihil afferunt ad naturam rei,& diffinitionem cognoſcendam. Them.2.poſt.cap.10.c.10.col.2.

Accidentia, quæ propria ſunt, & à rei natura dependẽt, talia ſunt, vt ex ijs ad definitionem, & rei naturã veniatur.Themi.2.poſt.cap.10.c.10.col.2.

Accidentia remota,& translatitia, quæ naturã rei de lõginquo cõtingueant,nec attingant,ad rationẽ definiendi non conferunt.Them. in primum de anima cap. 7. tex.11.c.61.col.3.

Accidentium eſſentialium diſpoſitio eſt, quòd cognitio eorum ſequitur cognitionem ſubſtantiæ. Auer. 2. de cęlo tex.40.char.58.col.2.

Accidentium in definitionibus nullus vſus eſt.Boet.in Por.ex dia.c.13.

Accidentia magnam partem conferunt ad cognoſcendũ quod quid eſt. hoc nõ eſt intelligendum niſi de ſciẽtia quia eſt,& non de ſcientia quid eſt.Alb.Magn. 7.metaph.tract.2.cap.2.c.124.col.2.

Accidens vt prædicatur.

ACcidens nil prohibet,& quando,& ad aliquid proprium fieri; vt ſedere,cum ſit accidens, ſolo aliquo ſedente proprium erit, ſimpliciter autem propriũ nõ erit.Ariſt.topic.prim.cap.4.char.394.

Accidentalis prædicatio non eſt niſi duobus modis: vno modo,cum accidens prædicatur de accidente per accidens, quia ambo vni accidunt, vt album de muſico, quia ambo homini accidunt:alio modo,quo accidens prædicatur de ſubiecto.Ariſt.4.metaph.cap.2.tex.14. char.70.

Accidens accidenti non accidit, niſi quia ambo vni, & eidem accidunt.Ariſt.4.metaph.cap.2.tex.14.c.70.

Accidens,cum non ſit vnius naturę, ſed diuerſæ,definiri nõ poteſt; ſed eius propriũ eſt eſſe in ſubiecto, vt ſubſtantiæ non eſſe in ſubiecto. Alex. aphro. prim. top. cap.4.char.8.colum.4.

Accidentia in vna propoſitioné non ſolùm in infinitum congeri non poſſunt, ſed omnino nè duo quidem accipi poſſunt; vt Socrates eſt muſicus albus,nõ amplius eſt vnum; nec vna propoſitio.Alexan. aphrodiſien.3. Metaphy.vel 4.com.38.c.103.colum.2.

Accidentis eſſentialis ſubiecti verificatio ex parte cauſæ ipſi appropriatæ eſt magis perfecta, quam verificatio, quæ fit de accidente eſſentiali,quod ineſt ſubiecto ex parte naturæ ſubiecti.Auer.prim.poſt. cap. 13. text. com.95.c.159.col.1.

Accidens non ponitur in prædicatis demonſtratiuis,niſi cum fuerit ſubſtantiale:Auer.in 2.poſt.cap.1. tex. co. 6.c.200.col.1.

Accidente vtimur vt plurimum in ſeparatione ſpeciei a ſpecie,& ſingularis a ſingulari:& magis perfectè accidente inſeparabili, poſt hoc vniuerſali inſeparabili. Auer.epito.in logic.c.341.col.4.

Accidentium, in quorum definitione eſt genus ſubiecti, ſubiectum non eſt abſolutum ab aliquo attributo, q̃ prædicetur de eo prædicatione prima.Auer.in quæſt. logic.q.10.char.372.columna 4.

Accidentia non poſſunt ſumi in definitione entis.Auer. phy.pri.tex.29.c.10.col.2.

Accidens dicitur de eo, quod non notificat de indiuiduo, quod non eſt in ſubiecto, quidditatem ſuam. Et eſt duplex. Primum quod non notificat de aliqua re eſſentiam ſuam, & eſt indiuiduum ſuum. Secundum eſt, quod notificat de indiuiduo eſſentiam ſuam

ſuam, & eſt ſuum vniuerſale, & diuiditur in 9.prædicamenta.Auer.in epitom.Metaph.trac.1.c.169.col.3.

Accidens de ſubſtantia, in eo quod quid eſt prædicari non poteſt. Boet.in præd.char.124.

Accidentia, quæ abſolutum habent eſſe, prædicantur in eo quod aliquid eſt quale. Quæ autem habent eſſe comparationis, vel comparationi admiſtum, vt ad aliquid, prædicantur in eo quod quomodo ſe habet vnumquodque eorum, de quibus prædicatur. Albe. Magn.in prædicab.cap.7.char.30.col.2.

Accidentibus non eſt attribuenda prædicatio vniuoca, quia vniuoca prædicatio ſequitur ſubſtantiam, & quia proprie non habent perfectam rationem. Alber. Magn.in prædicam.cap.11.ch.46.col.2.

Accidentia, vt conſequens ſubſtantiale eſſe cadit ad ſubſtantiam, vel ad ſubiectum, ſic æqualiter participant accidentis prædicationem: ſed vt accidentia primorum generum ſignificant quaſdam ſpecies, vel entis partes primas, quæ non ſunt ſubſtantiæ, ſic non participant. Alber.Magn.in præd.ch.48.col.4.

Accidens non prædicatur de accidente, niſi quia ambo p̃dicãtur de ſubiecto. D.Tho.in 5.Metaph.l.2.c.266.

Accidentis omnis natura poteſt reſponderi per interrogationem factam per quid, quia in omni prædicamento eſt genus, & per conſequens ſpecies, & omnis ſpecies eſt quid indiuidui. Alexan. de ales.7.metaph.tex.14.char.195.col.1.

Accidens vt problema.

ACcidentis quæſtionibus annectantur comparationes quouis modo ab accidente dictæ. Ariſt. topic. Prin.cap.4.char.394.

Accidens vniuerſale difficilius eſt conſtituere, quam deſtruere. Ariſt.top.7.cap.3.c.544. Idem Alexan.aphro. top.7.cap.3.char.88.col.3.

Accidens particulare facilius eſt conſtruere, quàm deſtruere. Ariſt.topic.7. cap.3.c.545. Idem Alex.aphro. top.7.cap.3.char.88.col.3.

Accidens, vt alicui inſit, probare, ſatis eſt probare quòd inſit: nam accidens eſt, quod nec genus, nec ſpecies, nec differentia,nec proprium eſt; rei tamẽ ineſt. & qui genus probare vult, quòd ineſt, non ſolum probare debet, ſed quòd ineſt vt genus. Alex. & Euſt.2. poſt. chart.88.colum.1.

Accidentia non ſunt quæſita per ſe, ſed ſecundùm quòd ſunt.diſpoſitiones ſubſtantiæ demonſtratæ. Auer.7. Metaph.ſu.pri.tex.com.4.ch.73.

Accidens facillimè conſtruitur, difficillimè interimitur. Quod intelligendum eſt de particulari, alioqui vniuerſale difficilius conſtruitur, quàm interimatur.Alb. Magn.in topic.7.cap.3.char.268.col.4.

Accidens vt fallacia.

ACcidentium captiones omnes vna ſolutio diluit, dicendo quod non eſt neceſſarium. Ariſtot.elenc.2. cap.4.char.620.

Accidentis fallacia duplex continet accidens,vnum quod accidit rei ſubiectæ: alterum, quod aſſignatur rei ſubiectæ,& accidenti ineſſe Alb.Mag.in elenc.pri.tract.3. cap.2.char.283.col.1.

Accipender eſt piſcis, qui ſolus inter piſces ſquamas habet ad os anterius per totum corpus, dulcis, & eſui conueniens, & ab antiquis multum deſideratus. Alb. Magn.de anima.l.24.cap.1.char.196.col.1.

Accipere aliena aliqui nolunt ob probitatem quandam, turpiumque rerum euitationem: & obſeruant aliqui, nè aliquando agere turpè aliquid cogantur. Alij ob timorem ab alienis abſtinent, quia facile non eſt, vt ſi aliquis aliena acceperit, alij ab eo quicquam non accipiant: & ideo nec accipere, nec dare illis placet. Nonnulli in accipiendo excedunt. Ariſt. ethic. 4.ad Nicom.cap.1.chart.85.

Accipitris natura.

ACcipiter, & miluus vicenis diebus perficiunt incubationem. Ariſtot. de hiſtor. animal. 6. cap. 6. chart. 205.

Accipitrum pulli ſuaues valde, & pingues efficiuntur. Ariſt.de hiſt.anim.6.cap.7.char.206.

Accipiter circus vulpi eſt inimicus, quia vnguibus aduncis vulpem inuadit,& vulnerat. Ariſtot. de hiſt. anim. 9.cap.1.char.317.

Accipiter locis, ſaxoſis, & arduis nidulatur, & auium quas ceperit, nunquam cor edit. Ariſt. de hiſt. anim. 9.cap.11.char.331.

Accipitrum genus præcipuum Buteo eſt, ſecundum Aeſalo, tertium Circus. Stellaris, palumbarius, & pernix differunt. Appellantur ſubbuteones qui ſunt latiores: alij percæ, & fringillarij: alij leues, & rubetarij, qui abunde viuunt,& humiuolę ſunt. Genera enim non pauciora decem eſſe aliqui prodiderunt. Ariſt.de hiſt.anim.9.cap.36.char.346.

Accipitres modo venandi differunt: nam alij columbam humi conſidentem rapiunt, volantem non appetunt: alij ſuper arborem, vel ſupra tale quid conſcendentem venantur: ſin humi eſt, vel volat, non inuadunt. alij nec humi, nec in ſublimi ſtantem venantur, ſed volantem tantum. Ariſtot. de hiſt. anim.9. cap.36.char.346.

Accipiter fere eiuſdem eſt conſuetudinis, & rapacitatis vt aquila, & eſt totus varius, ſed in primo anno ſuluas, & nigras habet maculas. Deinceps maculis albis, & nigris variatur, & quo pluribus vicibus mutatus fuerit, ſunt albiores, & nigriores. pedes crocei ſunt, & vngues magni. acutiores alas habet,quàm aquila, & minus acutas quam falcones. Eſt iracunda auis, ideo ſolitarie volat, niſi tempore pullificationis.Alber.Magn.de anima.li.23.cap.1.char.185.col.1.

Accipitres, & omnes aliæ aues rapaces habent pennas, pedes, & anhelitum venenoſum. Alb. Mag.de anima. li.23.cap.22.char.192.col.1.

Accipitris, & aliarum auium rapacium quædam pinguedo exit ex cauda, quæ venenoſa eſt; ideo cauendum eſt multum ab afflatu, morſu, & laceratione vnguium, & maxime cum balneatæ fuerint, & pennas roſtro compoſuerint. Albert. Magn. de anima. l.23.cap.22.char.192.col.1.

Accipitris vſus.

ACcipiter, cum primò dimitti debet ad capiẽdas aues ſilueſtres, cibandus eſt cum carne teneræ vaccæ, vel lingua porcina, quæ in aceto, vel vrina prius ſteterit: & mane ſequenti valdè diluculo eatur ad aucupium. Albert. Magn. de anima.lib.23. cap. 22. char.192.col.1.

Accipiter iactandus eſt, ſi poteſt contra faciem auis, & quòd auem videat, & auis parum ab eo diſtet. Alber. Magn.de anim.l.23.cap.22.ch.192.col.1.

Accipiter, cum venationem videt, ſed non appetit, ſcias nimis pinguem eſſe, & ideo auferre oportet portionem paſtus.Alb.Mag.de ani.l.23.cap.22.c.192.col.1.

Accipiter ab Auguſto ad Nouembrem debet teneri mediocriter pinguis, & mediocriter macer, non multum ad pinguedinem, vel maciem declinans. A Nouembre in antea pinguis, & fortis tenendus eſt: etiam in die ſuper manum detur ei hora tertia coxa vna de carne pulli, poſtea per horam permittatur in aqua balneari, & poſtea dimittatur ad ſolem donec pennas com-

componat se perungendo:& postea ponatur in obscuro vsque ad vesperum, & superponatur pannus lineus super perticam, super quam stat, ne vngues lædat, & ab hora vesperarum teneatur in manu vsque ad primum somnum,deinde pone super perticam, & accende lucernam per totam noctem, & circa diluculum aspergecum vino, & postea pone eum ad ignem clarum, & orto die vade ad aucupandum. Alber. mag. de ani.l.23.cap.22.c.192.col.1.

Accipiter filuester citius mansuescit, si multùm ieiunare permittatur: & si inuenis sit auis, non custodiatur in loco nimis calido,nec nimis frigido: & in loco,in quo stat, habeat semper mentham herbam, & saluiam: & in foliis salicis in primis, demum in ligno salicis supersedeat,aut abietis:& si sæpe sanguinem auium biberit, vires sumit & audaciam,& affectum capiendi: nec negetur:ei balneum aquæ frigidæ,quando nutritur; nec multum coniungantur alæ eius,nisi pendeant. Alber. Mag.de anim.l,23.cap.23.char.192.col.3.

Accipitris remedia.

ACcipiter si in pennis varia signa defectus producit, pro certo morbus hic procedit ab interioribus corruptis, & est corruptio maxime in radice pēnarū. Fiat igitur cōmistio de stercore hominis,quod vim theriacæ habet, & de sale, & in illa intingantur plumæ accipitris, & ponatur de ea in fundamento pennarum, vbi carni infiguntur,& sanabitur: deinde aquam bibat, & caro, qua cibandus est,intingatur in iure Barbæ Iouis. Item accipe maluam,& saturegiam,& cum adipe porcino coque multum, & in os accipitris immitte,donec inde tria coclearia consumas: postea ei dabis integrum fel porci, vel pulli,cum calido porci pulmone,& hunc, donec sanetur, quotidie in mane potabis aqua, & ad vesperum ciba cum butyro. Alber. Magn. de anima. l.23.cap.20.char.191.col.1.

Accipiter,si indiget vt pectus curetur, da ei puluerem ex mentha cum melle mixtam: item radicem sinapis, & trifolium æquali pondere cum lacte trita, & oleo hysopino: item nasturtium cum melle mixtum in carne porcina.Alb.Mag.de ani.l.23.cap. 20.char.161.col.1.

Accipiter si frigore tactus in pectore læsus sit ex illo frigore; accipe grana saxifragiæ, & tere in mortario, & adde pisani, & mel quantum sufficit, & frica palatum accipitris,& pone ad solem.item accipe semen herbæ, quæ radix appellatur, cum ruta agresti,& pipere æquali pondere, & tere, & cum melle pone commiscendo, & fac inde pillulas ad modum piperis, & da ei per triduum. item succum marubij, & puluerem piperis, & modicum mellis,& semen apij cribellatum commisce, sic vt duæ partes sint de succo, & vna de melle,& da ei cum famescit, & feruenter escam desiderat. Alb.Mag. de anim.l.2.cap.20.char.191.col.1.

Accipiter si asmaticus fuerit, tegulam coctam contritam dabis ei cum carne calida, & sanguine hirci per tres dies: tollesque succum absinthij,& infundes eum inter pellem, & carnem in coxa gallinæ,& misce lac asini,& da ei comedere. Alber.Magn,de anim.l.23.cap. 20.char.191.col.1

Accipiter si cibum per tres dies sine digestione in gula retinuerit, fac lixiuiam de cinere sarmenti vinearum, & bene colata da ei cum carne calida per duos dies, & alijs tribus diebus da ei carnem caprinam cum butyro,& puluere masticis. Alber.Mag.de anim.l.23.cap. 20.char.191.col.1.

Accipiter quando cibum oblatum non vult sumere, da ei carnem de grue,& granum vnum saxifragię sub eius lingua pone, & statim euomet carnes sumptas.si verò vis omnino soluere,& laxare, fume illā, quæ radix vocatur, in qua nō sit aliquid pullulans, & scinde eam in tres partes ad quantitatem digiti auricularis, & accipe vtrinque ad modum gtani hordei, & cum butyro da sibi comedere. demum pone eum ad solem, & laxabitur.Alb.Magn.de anima.l.23.cap.20.ch.191.col.1.

Accipiter vt sit sanus semper, nec eius viscera restringantur, coque brachia, & ramos maluarū in a qua, donec tota aqua cōsumetur,& siccatos tere fortiter, & pone in aliquo vase butyro pleno,& in illo coquāt fortiter, & coletur hoc,vt cera colaſ; & de pinguedine relicta in colatura ciba accipitrem sigillatim per vices. si hanc pinguedinem refutat,detur ei cum carne de catto. Ad idem accipe rutam, maluam,serpillum,& de rore marino plus quàm de aliis: aut de farina, si ros marinus non habetur; & adipem porci,qui nunquam comederit glandes: & omnia trita, & contusa fac bullire in vino: postea comprime, & quasi ceram exprime, & da in sero in cibum accipitri, & non infirmabitur. Alber. Mag.de animalibus.lib.23.cap.20.char.191.col.2.

Accipiter,si est de pluribus mutis,ponatur in mutam calendis Ianuarij: sed si pullus eiusdem anni fuerit, calendis Iulij; & cibetur de auibus viuis si poterunt inueniri; & caryophyllos, & semen fœniculi cum carne comedat. Alber.Magn.de animalibus.lib. 23.cap. 20.char.191.col.2.

Accipiter si in muta pennas non citò proi ecerit, serpentem varium, qui inter alios minus habet veneni, & Germanicè hutur vocatur, cum tritico coque: ex quo tritico, & viro serpentis gallinam ciba, & pota; & illius gallinæ carnibus refectus accipiter pēnas deponet, & morbum,si quem habet,expellet. Alber.Magn.de anim.l.23.cap.20.ch.191.col.2.

Accipiter citò mutabitur, si pisciculi minuti fluuialès puluerizentur, & super carnes puluis imponatur, & cum carnibus muris ei dentur. item lumbi porci sanguine agni intinti, & incisi idem faciunt. item puluis lacertæ viridis combustæ idem facit. Alb.Mag.de ani. l.23.cap.20.ch.191.col.2.

Accipiter vt cito mutetur fume in Septembri grana sambuci,& sub terra fodias: postea hordeum in eis madefactū gallinis tribuas, & illarum carnes: & etiam alias in succo prædictorum granorum intinge,& plurimum confert. Item sanguisugas incisas per se, vel cum carnibus offer,& si noluerit comburendo fac inde puluerem,& offer ei cum carnibus. Item mures viui sibi dati, seu minutatim fracti, & in gula sibi positi iuuant. Alb.Mag.de anima.l.23.cap.20.ch.191.col.2.

Accipiter si pennas fregerit, incide aliam pennam illi similem,& fractæ pennæ inseras. Si fregerit pennam in concaua harundinis pone aliam accipitris pennam, vel si habere non potes pennā cornu illā insere cū acu ferreo quatuor angulos habente, ita vt ex ambabus partibus acuti sint. Alber. Magn. de animalibus lib.23. cap.20.char.191.col.2.

Accipitrem si macrum facere volueris, da ei allium tritum cum pulegio, vel carnem macram de bacone salso sumptam, quæ per noctem in aqua steterit, & postea quater aquam bibat. Alb.Mag.de anima.lib.23. cap.20.char. 191.col.2.

Accipitrem si impinguare volueris, dimitte eum per plures dies ociosum,& da ei lumbū porci,& carnē gallinę pinguē:& semper ab vno homine pascatur:& qui portat eum ferat equo ambulante, & ei det sæpius cerebrum veruecis,vel arietis. Alber.Mag.de animalibus, lib.23.cap.20.char.191.col.2.

Accipiter si à sole læsus sit, aquam rosaceam in naribus eius immittas, & mel cum carne caprina comedat, & expue vinum quasi exsuflando in faciem eius. Albertus Magnus de animalibus, lib.23. cap. 20.char. 191.columna 2.

Accipiter si post prędā cum vadit læsus fuerit a tēpestate, aquam tepidam super scapulas eius proiicias ita tamē, vt

vt prius pennas eius aperias,& tantum profundas, vt per renes vsque ad pedes eius perueniens distillet. Alber.Magn.de ani,l.24.cap.20.char.191.col.2.

Accipiter, si in interioribus pro venatione infirmetur, noctuas calentes adhuc, & vespertiliones per triduum comedat: & si accipere voluerit tres offas carnis porcinæ intinctas in aceto, comedat. hoc enim etiam sibi fastidium tollit, & contra morbum capitis, & pectoris plurimum confert. Alber.Magn. de animalibus 23.cap.20.char.191.col.2.

Accipiter si digiti articulum læserit, scinde murem & in viscera calida eius pedem immitte, & cum fasciola aptè constringe: & si per hoc non sanabitur, dextram vngulam porci frange, & cum medulla pedem accipitris vnge per triduum, & sanabitur. Albert. Magn.de animalib.l.23.cap.20.char.191.col.2.

Accipiter si in capite æger sit, accipe raphanum, Sauinam, rorem marinum, sambucum, saturegiā, mentham,rutam,saluiam,betonicā,& misce, & tere multū hæc omnia,& immitte mel,& da ei quantū est vna auellana.Alb.Mag.de ani.l.23.cap.21.c.191.col.3.

Accipitrem si vis impinguare, ciba eum frequenter carne anseris, & palumbarum. Alber.Magn.de ani.l.23. cap. 21.char.191.col.3.

Accipiter si pediculos habet, mentham Romanam tere, & distempera cum vino acri,& iunge saxifragiam: & si tempus clarum est, & calidum, balnea cum isto: si autem humidum,& frigidum,tolle axungiam gallinę,& impone in illa,& mitte super fimum nocte vna, & die sequenti vnge asturem in alis, & dorso, & super caudam. Si nascentias habet, accipe sanguisugas, & pone in nascentijs, & die sequenti accipe lac ficus fatuæ,& vnge nascentias,& tere radices herbæ, quæ dicitur brancha lupi, & misce cum lacte celsę, & super pone nascentijs per tres dies,& noctes: & postea accipe radicem caudæ porci, & fac bullire, & da ei bibere mane, & sero nouem diebus ad tres fabas. Alber. Mag.de animalib.l,23,cap,21.char.191.col,3.

Accipiter si sit scabiosus, accipe axungiam veterem, sulphur,argentū viuum,& tere simul cū aliquot Caryophyllis,& cinnamomo,& ex eo vnge scabiem ad ignē, vel in balneo. Alb. Mag,de ani.l.23.cap,21.c.191.c,3.

Accipiter si oculorū habet dolorē, accipe zinziber, aloe, olibanū, æqualiter de omnibus, & tere fortiter simul, & misce in vino albo in bacinum, vbi stet per noctem vnam, & postea mitte in oculos. Item accipe aloe, & cerusam æqualiter, & de lardo veteri rade de medio loco aliquantulum, & misce omnia hæc, & mitte in oculis eius sero cum eundum est dormitum, Albert. Magn.de animalibus l.23.cap.21.c.191,col.4.

Accipiter si crus fractum habuerit,mastiça olibanū, bolū,serpentinam, & consolidam & fortiter tere, & misce cū albumine oui, & distēde totum super pannum lineum,& dirige crus fractum,& inuolue in dicto pāno,& accipe pennam de ala vulturis,& scinde illā, & incanna in ea crus fractum, & sic remaneat quinque diebus & noctibus. Alber. Magn. de anim,l.23.cap. 21.char.191.colum.4.

Accipiter si plus debito clamosus est, cibetur vespertilione pleno pipere trito. Alber. Magn. de ani,l. 23.cap. 22.char.192,colum,1.

Accipiter si valde sitit,accipe puluerem caulis ligustici,& carnem de anetho, & fœniculo, & coque cum vino, & commisce cum hoc coclear vnum mellis, & hanc colaturam da ei bibere, vel iniice in os eius: si bibere noluerit, vna die da ei carnem linitam melle, secunda die da carnem linitam oleo rosaceo frigido. Alb. Mag.de ani.l,23.cap.23.char.192.col,2.

Accumbens est positio composita ex adiacere, & sedere, vt reclinatio à dorso facta, cum tñ adhuc inferioribus superiora insideant.Alb.Mag.in 6. prin.ca.2.c.75.c.2.

Accusatori videndum est quot,& quæ insunt in aduersario,quibus appetendis omnes alteris iniuriam faciant: defensori verò, quæ non insunt, Arist.rhet.1,c.43.

Accusans melior eo esse vult, qui accusatur. Arist. rhet.2,char.120.

Accusans in peroratione defendens, in principio dicere debet, quæ ad auferendam, & depellendam criminationem attinent: nam qui defendit,quæ obstant remouere debet, & primo loco criminatio diluenda est: qui accusat in peroratione criminari debet, vt firmius memoria teneant.Arist.rhet.3.c.164.

Accusatio est iniuriarum delictorumque expositio. Aristot.rhetor.ad Alexand.cap.4.char,195.

Accusator si accusat de facinoribus, eorum facinora, & iniusta & iniqua esse, ac ciuium multitudini pernitiosa esse dicere debet. Si stultitiæ, & ipsi agenti,& inutilia, & turpia, & iniucunda, quæ perfici nullo modo queant: & ostendere sponte,& de industria, nec forte quadam, sed dedita opera iniuriam intulisse: & eam augere, & veniæ aditum intercludere. nam & si imprudens id gessisse asserat, & imprudentes à legislatore iudicio obnoxios iudicari, ne omnibus errando noceant. & dicendum si admiserint talia, alios ad errandum plures futuros promptissimos veniam sperantes, Arist.rhet.ad Alex,cap.4.char.195.

Accusatio propriè vocatur ea, quæ in iudicijs criminalibus versatur, Porphyr.in præd,char,1.

Accusatio est quædam vehemens res ad politiam humanam.Auer.1.rhet,tract.2.cap.3,char,38.col.3.

Accusare inaniter opinionem alterius ille dicitur, qui non potest pertingere ad improbationem illius. Pet, de alu.de iu.& sen.vit,& mor.l,6.char.68,col,2.

Accusatio est vehementissima res in republica, quia sæpe innocentes à malis accusari solent, maximè verò necessaria; quia cum non accusantur iniqui, maximum, & illis, & bonis damnum infertur, Dan, Barbar.in prim,rhetor.cap,7. char.64.

Acerbi sunt,qui difficulter recociliantur, & longo tēpore irascuntur; continent enim irā, & nō nisi vbi reddiderint,cessant:vltio enim his irā sedat,dum voluptatē loco doloris inducit: & ij tum sibi ipsis, tū amicis molestissimi sunt, Arist.4.ethic, ad Nicom.cap,5.ch, 99.

Acetum vuluæ conspersum cur dolorem inuehat vehementem? quia vulua neruosa est, & acetum sua acredine mordet, vt & pectus aceto offenditur, quoniam membranis, & musculis numerosis constat. Alexan, aphrod.prob.2.char.750, 65.

Acetum non reuertitur in vinum, donec resoluatur in elementa. Auer.8. Metaph.tex.com.14, c,104,col.4.

Acetum, & si sit hebes ob suam frigiditatem, est tamen in actione acutum, quia in eo sunt reliquiæ cuiusdam ignis, qui euolauit, vt in cinere sunt ignis reliquiæ. Alb,Magn,in 4.de miner,tract,2,cap.3.c,147. col,4.

Acetum differt a vino,quia ex ipso ignis partes euolauerunt: & si sit acutum in actione propter præcedentem calorem naturalem, qui fuit in ipso, tamen frigidius est vino, & plus aqueæ naturæ, quàm vinum. Alber.Magn,4.Meteorol.tract.2.cap.13.c,127.c.1.

Acetosi saporis subiectum est substantia subtilis frigida, vt acetum, & agresta, Albert. Magn. de veget, l.3.tract.2.cap.3,char.139,col,2.

Acetosus sapor & si sit minus frigidus stiptico, tamen propter frigiditatem materiæ magis infrigidat in cōpositione, quam stipticus, Alber. Magn. de veg.l, 3.tract,2.cap.3.char,139.col,2.

Acetosus sapor infrigidat, & incidit, Alb, Mag. de veg. l.3.tract,2,cap,4.char,139.col.3.

Acetum, licèt fiat ex vino, quoniam euolant partes igneæ vini, est frigidum, & humidum; sed acetum forte calidius est alio aceto, & est partium subtilium: & vt non est regressus ex mortuo ad viuum, sic non

est ex aceto ad vinum. Albert. Magn. de veget. l. 6. tract. 1. cap. 35. char. 161. col. 4.

Acetum de vua agresti factum, quæ labrusca vocatur, cũ sale sumptum confert contra morsum canum rabidorum. Alb. Mag. de veget. l. 6. tract. 1. cap. 35. c. 161. c. 4.

Acetum est vini corruptio, & non fit ex vino, vt ex materia, vt mortuum non fit ex viuo: sed secundum accidens dicitur ex eo fieri, in quantum fit ex materia eius. D. Thom. 8. Metaph. l. 4. tex. 14. char. 621.

Acquisitio duplex est: alia pecuniaria, alia disciplina rei familiaris; & hæc laudabilis, & necessaria, illa translata, & improbanda, quia non secundum naturam, sed ab hominibus acquirit.

Acquirendi partes sunt vtiles scire, quæ optima sunt, & vbi, & quomodo: deinde agricultura, & eius specierum, & quæ per translationem dicitur, potissima pars est mercatura: secunda, fœneratio: tertia, mercenaria: alia inter hæc media ab vtilibus terræ, vt metallica, & sylua cædua.

Acquisitum oportet esse separatum à substantia illius, quod habetur, sed non esse corpus, sed corporale. Simp. in præd. char. 97.

Actionis diuisiones, & differentiæ.

ACtio, & affectio differunt, vt habitus actiuus cum ratione ab effectiuo habitu cum ratione diuersus est. Arist. 6. ethicorum ad Nicom. cap. 4. char. 142.

Actionum aliæ voluntariæ, aliæ inuoluntariæ, & consultatiuæ sunt. Arist. mora. Eudem. 2. cap. 10. char. 405.

Actionis disputatio, vel est vniuersalis, vel particularis: si vniuersalis, communior: si particularis, verior. Arist. 2. ethic. Eud. cap. 7. char. 42.

Actionum aliæ ad possessionem spectant, & in his nõ est finis: aliæ ad possidentium vsum referuntur, & in ijs est finis. Alex. aphro. 2. de ani. cap. 43. c. 53. col. 4.

Actio, & speculatio inuicem differunt: nam actio à principio initium sumit, & tendit in finem: speculatio verò à fine in principium tendit. Simp. in præd. c. 4.

Actionum aliæ sunt oppositæ passionibus, vt calefacere: aliæ absolutæ, vt actio dicendi. Simp. in præd. c. 78.

Actio duobus dicitur modis: primo factio, secundo effectus actionis. Simp. in præd. char. 79.

Actio alia consistit in speculatione, vt contemplari syderа: alia in agendo, vt sanare: alia in tractando vt militare: vel sine intellectione, vt in animalibus irrationalibus. Simp. in præd. char. 83.

Actio, alia est actio deorum, alia est actio cœlorum, alia est actio artium. Sim. in præd. char. 83.

Actiones, aliæ sunt naturales, vt calefacere: aliæ artificiales, vt ædificare: aliæ infinitæ, & incessabiles vt actiones diuinorum: aliæ finitæ, vt quæ continentur in actibus. Simp. in præd. char. 85.

Actiones, & habitus secundum Aristotelem circa nos sunt: secundum Academicos autem extra nos; Stoici autem aiunt habitus circa nos esse, actus autem extra. Simp. in præd. char. 56.

Actio, & passio triplex est. prima per alterationem, & mutationem recipientis. Secunda per translationem formalis actionis ipsius agentis, scilicet per traductionem recipientis in se, quæ & ipsa passio dicitur ob perfectionem extrinsecùs acceptam. Tertia est, quæ iuxta receptionem ab exterioribus tacta, per propriã quoque determinatur actionẽ, quæ met passio quoque est ob receptionem illam extrinsecus acceptam, in qua solum sensus est collocatus: ideo non omnis passio est sensitiua. Simp. de anima. tex. 124. ch. 45. col. 4.

Actione prior est speculatio, nihil enim ageremus, nisi prius fuissemus speculati. Eustr. pri. ethic. cap. 4. c: 21.

Actio agentis, & patientis est vna in subiecto, & duo in definitione; & sic in moto, & motore, & vniuersaliter in omnibus relatiuè oppositis. Auer. phy. 3. cap. 6. tex. 18. char. 43. col. 4.

Actio manifestior est habitu, cum sensu appræhendatur, & habitus intellectu mediante actione. Auer. 4. de cœlo. tex. 2. char. 108. col. 4.

Actiones aliquæ, quæ toti animali sunt communes, aliquando fiunt per membra superaddita, siue id fiat melioris notæ gratia, siue propter necessitatem aduenientem huic animali propter aliquod accidens. Auer. de partib. anima. 2. cap. 1. char. 68.

Actio, & factio differunt; quia actio est virtutis naturalis secundum seipsam actio sine materia exteriori: factio est operatio in subiectam materiam exteriorem. Alber. Magn. ethic. pri. tract. 3. cap. 4. char. 6. col. 4

Actio omnis, quę per intellectum est, aut est actio virtutis moralis; aut factio artis; aut speculatio intellectus contemplatione perfecti, & adepti. Alber. Magn. ethic. 10. tract. 2. cap. 4. char. 113. col. 1.

Actiones nostræ quandoque addunt in necessario, quandoque in bono. operatio fœlicitatis contemplatiuæ addit in bono, & operatio actiuæ addit in necessario. Alber. Mag. ethic. 10. tract. 2. cap. 6. ch. 113. col. 4.

Actionis primæ, & formales differẽtiæ sunt actio animę, & actio corporis. Alber. Mag. in 6. prin. ch. 69. col. 1.

Actiones aliter sunt dirigibiles, quam passiones: nã actiones, quantum est de se, non habent aliquam resistentiam ad rationem: sed passiones important inclinationem quandam, quę rectitudini repugnare potest duobus modis, vno modo, quia ad aliud trahit rationem. alio modo, quia passio retrahit ab eo, quod est secundum rationem. D. Tho. 2. ethic. l. 8. ch. 30. col. 2.

Actiones aliorum magis speculari possumus, quàm nostras. D. Tho, ethic. 9. l. ch. 163. col. 4.

Actio tribus modis potest significari. Primo per se in abstracto: & sic per nomen significatur, vt actio, passio, &c. Secundo per modum actionis egreditur à substãtia, & inhæret ei, vt in subiecto: & sic significatur per verba aliorum modorũ, quæ attribuuntur prædicatis. Tertio modo per inhęrentiam actionis ad subiectum: & sic verba infinita possunt accipi vt verba ratione cõuentionis, & vt nomina prout significant res quasdã. D. Thom. in periherm. char. 4. col. 2.

Actiones imaginationis, & memoriæ iuuant ad vitam animalium: sed actiones artis, & scientiæ iuuant ad hominum vitam. Alex. de ales. 1. Metaph. ch. 4. col. 3.

Actio, & factio differunt: quia actio est perfectio agentis, factio perfectio facti. & sic duplex est habitus practicus: alius, qui regulat actionem, vt dicimus prudentiam esse regulam actionum nostrarum: alius, qui regulat factionem, vt ars est regula ædificationis. Alex. de ales. 6. Metaph. tex. 1. char. 170. col. 4.

Actio duplex: alia manens in agente, vt intelligere & velle: alia, quæ transit in operatis. Alex. de ales. 12. Metaph. tex. 30. char. 340. col. 1.

Actio quid est.

ACtio est rationalis quædam functio, cuius expertia sunt animalia ratione carentia. Alex. aphr. de sensu, & sen. sect. 1. com. 1. char. 4. col. 3.

Actio est operatio ex electione hominis. Eust. pri. ethic. cap. 1. char. 5.

Actio est, quòd moueatur agens ad singulas partes illius, quod innouabitur in patiens, quod ipsum agit, & eius tot sunt species, quot passionis species. Auer. epitom. in log. char. 343. col. 1.

Actio naturalis est necessaria in se, tamen non est necessaria de substantia volentis, sed est perfectio eius. Auer. ex destruc. destruc. disput. 3. ch. 10. col. 3.

Actio rei diuinæ est æternitas, & suum esse, cum non sit per aliud. Auer. 2. de cœlo. tex. 17. ch. 50. col. 3.

Actio rei diuinæ est æternitas, & suum esse, cum non sit per aliud. Auer. 2. de cęlo. text. 17. char. 50. col. 3.

Actionem puram quod habet, non habet potentiam. Auer. in 2. metaph. tex. co. 30. char. 148. colum. 2.

Actio agentis nil aliud est, quàm extrahere illud quod est in potentia, ad actum. Auer. 7. metaphysi. tex. co. 28. char. 84. colum. 1.

Actiones non sunt diuersæ, nisi per diuersas essentias. Auer. 9. metaph. tex. co. 7. char. 109.

Actio nil aliud est, nisi comparatio agentis ad patiens. Alb. mag. in prædicam. char. 36. col. 2.

Actio, & passio idem materia sunt, diuersa secundum formam. Alb. mag. in 6. prin. cap. 1. char. 68. col. 2.

Actio physica proprie est contrariorum inter contraria, sed large sumpta substantiæ etiam competit, quia nulla substantia est, quæ propria priuetur operatione. Alb. mag. 6. princ. char. 69. col. 2.

Actio semper est perfecti, vt est in agente, vt in causa & subiecto. Passio semper est imperfecti, vt est in patiente, vt in subiecto, & mobili. Alber. mag. in 6. princ. cap. 1. char. 68. col. 3.

Actio est, ꝑm quam in id, quod subiicitur, agere dicimus. Alb. mag. in 6. prin. cap. 2. char. 68. col. 4.

Actio, vt agentis actus, non exigit quid agat ad formam agentis, sed potius in quid agat. Alber. mag. in 6. prin. cap. 5. char. 69. col. 4.

Actio omnis est passionis alicuius effectiua. Alb. mag. in 6. prin. cap. 6. char. 70. col. 1.

Actio per accidens est factiua actionis, per se vero est factiua passionis. Alb. mag. in 6. prin. tex. 70. col. 1.

Actio primæ causæ, quæ est creatio, nõ proprie est actio, sed potius demonstratio rei in esse. Alb. mag. 8. physi. trac. 1. cap. 13. char. 93. col. 3.

Actio naturalis non est, nisi fiat aliquo principio naturali, & intrinseco operante, & cooperante. Alber. mag. 4. met. trac. 1. cap. 6. char. 110. col. 1.

Actus est secundum electionem hominis energia. Alber. mag. ethic. 1. trac. 3. cap. 5. c. 6. col. 4.

Actus est, secundum quem in id, quod subijcitur, vel intenditur, agere dicitur. Alber. mag. ethic. 1. trac. 3. cap. 4. char. 6. col. 4.

Actio eadem semper erit, si manet actionis principium. D. Thom. 2. ethic. l. 1. char. 22. col. 2.

Actiones diuersificantur secundum diuersitatem agentium, vt agentia sunt. D. Thom. 7. politc. l. 2. c. 104. c. 2.

Actiones sunt suppositorum. 2. de. anim. tex. 33. Alexan. de ales. 7. metaph. tex. 28. c. 212. col. 1.

Actio transiens non est perfectio agentis, sed patientis. Alex. de ales. 9. metaph. tex. 19. char. 372. colum. 3.

Actus intellectus est actus vitalis. Alex. de ales. 12. metaph. tex. 39. char. 344. col. 2.

Actionis causę.

ACtionum causæ septem sunt: Fortuna, Vis, Natura, Consuetudo, Ratiocinatio, Ira, Cupiditas. Aristot. retho. pri. char. 44.

Actionis, & veritatis tria sunt, quæ in anima dominium habent: Sensus, Intellectus, & Appetitus. sed ex his Sensus nullius principium actionis est, nam bestiæ cũ sensum habeant, nullius actionis participes sunt. Arist. 6. ethic. ad Nicom. cap. 2. char. 140.

Actionis nullius principium est sensus. Aristotel. 6. ethic. ad Nicom. cap. 2. char. 140.

Actio bona, & quod contrarium in actione est, sine intellectu, & cogitatione, & moribus non accidit. Arist. 6. ethic. ad nicom. cap. 2. char. 146.

Actionis principium homo est. Aristot. 3. ethic. c. 3. c. 58.

Actionum domini sumus à principio in finem, cum singula quęque cognoscimus: at habituũ principij tantũ facultas in nobis est. Arist. 3. ethic. cap. 5. char. 64.

Actionum homo est progenitor, nec enim eadem semper operamur, & eius est principium propositum, & voluntas, & quidquid ad rationem tendit. Aristot. mag. mora. pri. cap. 10. char. 286.

Actio efficiens potest & sui ipsius esse causa, & à seipsa incipere; passio autem cũ sit omnino imperfecta, nõ est nata apta facere sui generationẽ. Simp. in præd. ch. 86.

Actiones quædam, & incorporeæ vires ex alijs in alia proficiscuntur, vt in quibusdam coloribus videre licet, cum solis radius per coloratum vitrum transit. Io. gram. 4. phy. tex. 67. char. 96. col. 4.

Agendi potentiam habemus, vbi operamur: nam actio sensus, nec corporis seorsum, nec animæ est, sed potius coniuncti. Mich. ephes. de som. & vig. cham. 10. col. 2.

Actio tria in se consideranda habet voluntatem, electionẽ, & consultationem. Eust. 6. ethic. cap. 2. char. 76.

Actiones suas quod reddere potest ꝑm naturam, id in sua perfectione continetur. Simp. 3. physi. tex. 6. c. 146. c. 4.

Actiones aliquæ cognoscitiuæ ex propria perficiuntur substantia, quæ à seipsis cognoscibilis rei formam exprimunt. Simp. 2. de anim. tex. 121. c. 45. col. 4.

Actio nulla prouenit à contingenti æqualiter, vt æqualiter, quoniam natura eius est natura materiæ, nõ formæ. Auer. phy. 2. tex. 48. char. 31. col. 4.

Actionem nouam fieri à voluntate antiqua, nisi sit actio antiqua media, impossibile est. Auer. phy. 8. su. pri. tex. 15. char. 159. colum. 1.

Actio eadem ab eadem forma prouenit. Auer. pri. de cęlo. tex. 19. char. 7. col. 4.

Actionem in se habens omne est spirituale, & non corporeum. Auer. 2. de. cęlo. tex. 17. col. 2.

Actio alicuius non communicantis corpori, possibile est vt sit non existens in aliquo illorum, quæ sunt in corpore. Auer. pri. de ani. tex. 22. char. 110. col. 3.

Actio omnis attributa alicui enti propter aliqua duo exi stentia in eo, necesse est vt vnum eorum sit materia, aliud forma. Auer. 2. de ani. tex. 24. char. 131. colum. 2.

Actio nulla fit, nisi per suam formam. Auer. 3. de anim. cap. 3. tex. 18. char. 170. col. 1.

Actiones hæ duæ, idest abstrahere intellecta, & intelligere ea, reductæ sunt ad nostram voluntatem. Auer. 3. de ani. cap. 3. tex. 18. char. 170. col. 1.

Actio debet describere rem potius quàm passio. Auer. 3. de ani. cap. 3. tex. 18. char. 170. col. 1.

Actio omnis ex aggregato duarum rerum diuersarum resultans, oportet vt vna illarum duarũ se habeat vt materia, & instrumentum, alia vt forma, & agens. Auer. in 3. de ani. tex. 36. char. 173. colum. 2.

Actio, & passio omnis fit per contactum. Auer. de sen. & sensib. c. 193. col. 2.

Actionẽ nouã emanare ab æterno qui ponit, ponit quod actio eius aliquo modo sit violenta, & quod nulla sit ei electio in actione sua illo modo. Auer. ex destruct. destruct. disput. pri. char. 15. col. 4.

Actionis ęternitas ex eo prouenit, quod motor facit sem per actionem. Auer. 12. metaph. tex. co. 33. char. 148.

Actio infinita non fit à potentia finita. Auer. 12. metaph. tex. co. 41. char. 152. col. 4.

Actio omnis æqualis infinita semper æterna necessario fit à substantia, cuius actio est infinita, cui nulla transmutatio accidit, propter quam deficiat actio. Auer. 12. metaph. tex. co. 41. char. 153.

Actio prouenit à forma, vel qualitate substantiali, vel accidentali comparata ad id, quod actioni subijcitur. Alber. mag. in prædicam. char. 58. col. 1.

Actio procedit à naturali potentia, quæ radicatur in ipsa rei substantia. Alb. mag. in 6. prin. char. 68. colum. 2.

Actio manat ab intrinseco formali, passio ab intrinseco materiali. Alb. mag. in 6. prin. char. 68. col. 2.

Actio licet ab agente fit, tamen est in patiente, vt in subiecto, & est eius passio, vt motus est a mouente in

motum, ſiue id quod mouetur, & eſt actus mouentis; & tamen eſt in eo, quod mouetur, ſicut in ſubiectus. Alber. Magn. 5. Metaph. trac. 5. cap. 3. c. 112. c. 3.
Actuum ſuorum, & operationū ſuarum homo ſolus dominus eſt. Alb. Magn. ethic. pri. tract. 3. cap. 4. c. 6. c. 4.
Actio omnis agentis ad aliquid determinatum tendit, vt ab aliquo determinato principio procedit; omne enim agens agit, quod ſibi conueniens eſt. D. Tho. 2. phy. l. 10. tex. 69. ch. 26. col. 2.
Actionis, paſſionis, & motus eadem realitas eſt. Alex. de ales. 5. Metaph. tex. 26. ch. 155 col. 3.
Actiones inferiorum agentium reſpectu primi ſunt, vt actiones ſeruorum reſpectu domini. Alex. de ales. 12. Metaph. tex. 36. ch. 348. col. 4.

Actionis finis, & in quo eſt.

ACtiones, ſcientiæ, & artes cū multæ ſint, multi quoque fines eſſe neceſſe eſt; vt medicinę, ſanitas: rei domeſticæ, ac familiaris, diuitiæ. Ariſt. ethic. pri. ca. 1. c. 3.
Actiones ſecundùm virtutem per ſe iucundæ ſunt: bonæ etiam, & honeſtæ. Ariſt. pri. ethic. cap. 8. char. 18.
Actionibus non parum conducit, bene, vel male gaudeamus, aut doleamus. Ariſt. 2. ethic. Nicom. cap. 3. c. 35.
Actio omnis, & omnis affectus non admittit mediocritatem; nonnulli enim ſunt affectus, qui ſtatim, vel ipſo nomine cum prauitate implicantur; vt maleuolentia, impudentia, & inuidia: item actiones, vt adulterium, furtum, homicidium; quia non exceſſus, aut defectus appellantur, ſed mala; vt in ipſis nullus rectè agere poſſit, ſed peccare ſemper neceſſe eſt. Ariſt. 2. ethic. Nicom. cap. 6. char. 41.
Actiones circa particularia verſantur. Ariſt. 2. ethic. Nicom. cap. 7. ch. 42. Idem Ariſt. 6. ethic. Nicom. cap. 7. ch. 147. Idem D. Thom. ethic. 3. l. 1. ch. 35. col. 3. Idem Alex. de ales. 12. Metaph. tex. 27. ch. 338. col. 3.
Actio melior eſt habitu. Ariſtot. Mag. moral. pri. cap. 18. char. 295.
Actio, & paſſio fit ſecūdum qualitatē. Sim. in præd. c. 78.
Actiones, & paſſiones, quæ ſunt in rebus naturalibus per ſe, ſunt ſecundū naturā. Ariſt. phy. 2. cap. 3. tex. 5. c. 30.
Actionem agentis in alio eſſe non eſt inconueniens; doctrina enim eſt actio docentis, & eſt in addiſcente, & eſt in quodam non deciſo ab agente, ſed huius in hoc. Neque enim vnum duobus quicquam prohibet eundem eſſe, non vt eſt idem, vt veſtis, & indumentū, ſed vt quod potentia eſt ad id, quod eſt actu. Ariſt. phyſi. 3. ſu. 2. cap. 6. text. 20. char. 59.
Agere aut multa, aut ſæpe recte difficile eſt. Ariſt. 2. de cœlo. ſu. 3. cap. 1. tex. 63. ch. 314.
Actio ſemper eſt in duobus, & cuius gratia ſit, & huius gratia. Ariſt. 2. de cœlo. ſu. 3. cap. 5. tex. 64. char. 315.
Actio, & paſſio ſecundum Antiquos non fiunt in rebus, niſi ſecundùm quoſdam meatus ingrediente faciente vltimo, & principaliſſimo: & ſic nos inquiunt videre, & audire, & ſentire ſecundum alios ſenſus. Ariſtot. 1. de gen. & cor. cap. 5. tex. 56. char. 410.
Actiones in animantibus per diſſimilaria adminiſtrātur: Ariſt. de par. ani. cap. 1. ch. 424.
Actio omnis, quæ prouenit ab agente, ſi non inuenitur niſi in patiente, & motus à mouente eſt moto, & ſenſus patiuntur a ſenſibilibus, & ſenſibilia agunt in eos, ergo actio ſenſibilis eſt in ſentiēte, & nō neceſſariū eſt mouēs moueri. Ariſt. 2. de ani. ſu. 6. c. 1. tex. 139. c. 649.
Actionis principium eſt vltimum in intentione. Ariſt. 3. de ani. ſu. 2. cap. 2. tex. 49. ch. 666.
Actio omnis non eſt factio, nec factio omnis eſt actio. Simp. in præd. char. 80
Actiones non fiunt ſine loco. Sim. in præd. char. 89.
Actio, ſtatus, & forma ſunt cognata motui. Simp. 4. phy. ſu. pri. cap. 3. com. 23. ch. 311. col. 2.
Actiones propriæ, & peculiares in ipſis ſunt ſubſtantijs, vitales in viuentibus, rationales in rationalibus. Simp. pri. de ani. tex. 12. ch. 3. col. 1.
Actio, & paſſio non fiunt vt plurimum ſine corpore. Ioan. gram. pri. de anima. tex. 12. ch. 9. col. 2.
Actio omnis in his verſatur, quę fieri alio modo poſſunt, nec fines certos habent, qui ex poſitis principijs neceſſario conſequantur. Euſt. primo ethicorum. ch. 2.
Actio in his eſt, in quibus eſt conſultatio. Euſt. prim. ethic. cap. 2. char. 276.
Actionis finis eſt bona operatio. Euſt. 6. ethic. c. 4. c. 290.
Actio caloris naturalis in corporib⁹ aīaliū nunq̄ ceſſat, & cū ceſſat, eſt mors. Auer. phy. 8. ſu. pri. tex. 20. c. 161. c. 3.
Actio omnis actionum propriarum cuilibet enti habet qualitatem propriam, & quātitatem propriam. Auer. phy. 8. ſu. 4. cap. 2. tex. 62. ch. 183. col. 1.
Actione pauca quod attingit perfectionem ſuam, melius eſt in corporibus celeſtibus: in corporibus verò ſublunaribus contra. Auer. 2. de cœlo. tex. 63. ch. 66. col. 3.
Actiones plures debiles faciunt per quantitatem illud, quod facit vna actio fortis per qualitatem. Auer. 2. de cęlo. tex. 64. ch. 66. col. 4.
Actio animato attribuitur per animam primitùs. Auer. 2. de ani. tex. 24. ch. 131. col. 2.
Actio enti primo propter formam attribuitur. Auer. 2. de ani. tex. 24. ch. 131. col. 2.

Actio, vt recipitur in materia.

ACtio omnis agentis recipitur in materia ſm poteſtatē materiæ, & nō ſm poteſtatē efficientis, & forma, q̄ eſt in materia educit̄ de ipſa, q̄ non eſt in materia ex principijs materię, vel qualitatibus eius, ſed ex principijs primis intellectualibus agentibus, quæ per totā tranſeunt materiā, vt cordis virtus tranſit per omnes corporis partes. Alber. Magn. ethic. 6. tract. 2. cap. 16. c. 74. c. 3. Idem D. Tho. 4. Metaph. l. 12. tex. 21. c. 230.

Actio, vt prædicamentum.

ACtio, & paſſio ſeſe inuicem ſequuntur, & vbi alterū eſt, & reliquum erit. Simp. in prædicamen. char. 78.
Actionis proprium, quod oī, ſoli, & ſemper accidit, eſt id, quod actionis eſt, paſſionē ex ſe in id; q̄d ſibi ſubijcit, vt patiens inferre. Alb. Mag. in 6. prin. cap. 6. c. 70. c. 1.
Actionis proprium eſt in motu eſſe, vt motus eſt continuus proceſſus formæ mouentis in id, quod mouetur. Alber. Magn. in 6. princ. cap. 5. ch. 69. col. 4.

Actio, vt corporis motus:

ACtio corporalis fit per contactum, vt ex loco dicitur. Alber. Magn. in 6. princ. cap. 3. char. 60. col. 1.
Actio corporis differt ab actione animæ, quia non agit corpus niſi moueatur: anima immobilis manens agit. Alber. Magn, in 6. princip. char. 69. col. 1.
Actio eſt q̄dā corporis eloquētia. Dā. bar. 3. rhe. ca. 1. c. 151
Actio, & in geſtu, & in voce poſita eſt: vocis moderatione perficitur, vt ſm rationē rerū de quibus dicimus, aīarumq; habitus loquamur. Dan. bar. 3. rhet. ca. 1. c. 151.

Actiones vt ex virtute morali.

ACtiones omnes ex virtute, & honeſtate ſunt, & honeſtatis cauſa fiunt. Ariſt. 4. ethic. Nico. cap. 1. c. 81.
Actio vnaquæque, in qua eſt plus, & minus, habet quoq; æquale. Ariſt. 5 ethic. nicom. cap. 3. char. 114.
Actiua veritas eſt, ſi electio proba ſit, vt & ratio ſit vera, & appetitus rectus, & eadem & illa dicat, & hic perſequatur. Ariſt. 6. ethic. nicom. cap. 2. char. 140.
Actio ex prudentia, & morali virtute perficitur. virtus enim propoſitū ſcopū: prudentia, quę ad ipſum tēdit, recta

recta efficit. At in quarta animæ parte, id eſt altrice, nulla talis virtus ineſt, cū in ea agere, vel non agere ſitum minime ſit. Ariſt. 6. ethic. ad nicom. cap. 12. c. 154.
Actio præſtantiſſima a præſtantiſſimis virtutibus producitur. Ariſt. mor. eud. 2. cap. 3. c. 385.
Actio eligibilior eſt: electio laudabilior. Ariſt. mor. eud. 2. cap. 12. char. 409.
Actio nulla bona eſt, nec viri, nec ciuitatis, quæ ſit ſine virtute, & prudentia. Ariſt. pol. 7. cap. 1. char. 715.
Actiua ſunt, in quibus de bono, & malo ſcrutatur. Ammon. in præd. c. 3.
Actiones turpes non ſolum in voluptatibus ſunt fugiendæ, ſed etiam præter hoc, quòd nullam ipſi afferant voluptatem, ipſis etiam doloris ſunt cauſæ. Alexan. aphrod. in 4. natur. q. cap. 13. c. 19.
Actiones non ſolum voluptatis cauſa experimur, ſed etiā laboris, & doloris cauſa; vt in actionibus ſecundū fortitudinē accidit. Alex. aphrod. 4. natur. q. c. 23. c. 20.
Actionum omnium, quæ ex virtute proficiſcuntur, finis eſt felicitas. Euſt. pri. ethic. c. 21:
Actioni omni, in qua verſatur virtus, tempus adiunctū eſt. quatenus ergo eſt in tempore, & tempus continuū eſt, & diuiſibile, eatenus etiam ipſa diuiſionem admittit. Euſt. 2. ethic. cap. 6. char. 67.
Actus', qui ſit ſecundum exigentiam virtutis, virtus eſt. Auer. pri. ethic. cap. 8. c. 6. col. 1.
Actio eſt proprie in humanis voluntatibus: facere autē; quia virtus efficientis, per effectū procedit in patiens, ſicut materiā extrinſecam. ſed hoc in loco actio pro agere, & facere ſumitur. Alb. mag. in prę. d. c. 58. col. 1.
Actio voluntaria, vt voluntaria, non recipit laudem, vel vituperationem, niſi vt eſt remota à contrario. Alber. mag. in 3. ethic. trac. 1. cap. 2. c. 35. col. 1ª
Actiones viri virtute præditi, nec laborioſæ, nec moleſtę ſunt: ſed ſummam faciunt delectationem, & facillime fiunt. Dan. bar. pri. rhet. cap. 14. char. 37.
Actio nulla, vel virtutis commendationem, vel vitij delectationē habet, niſi ſit in poteſtate eius, q agit, id eſt a voluntate ꝓuenit. Dan. bar. pri. rhetor. c. 21. char. 55.

Actus diuiſio.

ACtus alij ſunt, qui ſeparantur a potētia, ita vt res cū in illo actu ſunt, non ſunt in potentia, vt videre; alij, q nō ſeparanť a potētia, ita vt habito vno actu, adhuc eſt in potētia. Ariſt. 9. metaph. ſu. 2. c. 1. tex. 1. ch. 182.
Actus in vnaquaque re duplex eſt: vt in ſtatua ex ære facta, alter actus eſt, quando in ſtatuam: obiter æs mutatur: & alter quando iam in ſtatuam mutatum eſt. & hic poſterior nullam amplius ad ſtatuam ſeruat potentiam. Them. 3. phyſi. tex. 6. char. 27. col. 1.
Actus, alius perfectus, idemq; ſemper eſt vtcunque ꝓmatur: alius inchoatus, & inabſolut⁹; & huic actui vltimo motus refertur. Them. 2. de ani. c. 19. tex. 54. c. 74. c. 1.
Actus alij ſeparabiles ſunt, vt qui ſunt vnius ſpeciei: alij inſeparabiles, vt qui ſunt motuū perfectiui, eoſque pcedunt, ac ad actū deducunt. Simp. in præd. c. 80.
Actiuarū potentiarū alię in aliqua alia extrinſecus agūt, vt caliditas in calidū: alię in participantia ipſis talia facientes, ſm immobilē participationē: & harū alię totæ ꝑ tota participātia penetrant, vt albedo ꝑ totū lac: alię per ſuperficiem, vt forma, & figura. Simp. in pręd. c. 60.
Actu dupliciter dr̄ vel vt ſubſiſtens totū qd eſt, vt hō; vel dū fit, vt certamen. Simp. in 3. phy. tex. 57. ch. 176. c. 1.
Actus duo ſunt, qui in alio, & alio tempore geruntur. Pſel. in 5. phy. char. 45.
Actu eſſe, & eſſe in actu differunt. Io. gram. in pri. de anim. tex. 6. char. 7. col. 3.
Actum medium inter potentiam, & actum non cognouerunt Antiqui, qui eſt perfectio potentiæ, ſecundum quod eſt potentia. Auer. phy. 3. tex. 14. char. 43. col. 2.
Actiua, & paſſiua virtus dupliciter reperitur in animalibus: vel ſeparata in omnibus operationibus ſuis, aut diſtincta in vltima perfectione actus. Auer. de gen. anim. 2. cap. 4. char. 226. col. 3.
Actus duplex eſt, primus, qui eſt eſſe: & ſecundus, qui eſt actio eſſentialis ſm illud eſſe; vt lux lucentis eſt eſſe, & actus primus: lucere aūt eſt actus eſſentialis eius ſecūdus Alber. mag. 1. de anima trac. 1. cap. 1. c. 13. col. 1.
Actu quod eſt, vel eſt forma ſubſiſtens, vt ſubſtantiæ ſeparatæ: vel habet formam in alio, quod ſe habet ad formam, vt materia, & vt potentia ad actum. D. Thom. 8. phy. l. 21. tex. 79. char. 147. col. 4.
Actus, & potentia non reddunt diuerſam ſpeciem: ideo ſi vna tantum eſſet potentia, eſſet vna tm ſpecies. quod intelligendū eſt de potentia propinqua ad formas cōtrarias, q̄ non eſt vna numero, ſed diuerſa: eſt enim alia potentia remota, quæ eſt vna, & eadē contrariorum, q̄ eſt materia prima, q̄ ſm ſe eſt in potētia, & ipſa eſt ſua potētia. D. Them. 1. de gē. & cor. l. 22. tex. 74. c. 20. c. 3.
Actuū gradus' in hominibus triplex eſſe videtur. primus eſt actus memorandi: ſecundus eſt actus experimenti: tertius ſcientiæ; in quibus extremis duobus homo. ꝓlia excedit animalia. Alexan. de ales. in 1. metaphyſi. tex. 4. char. 4. col. 3.
Actus eſt in duplici differentia: quidam enim eſt actus, qui actuat puram potentiam, quod trahit ipſam ad eſſe ſimpliciter. ſecundò eſt actus, qui actuat aliquo modo ipſum ens in actu. Alexan. de ales. 7. metaphyſi. tex. 8. char. 189. col. 4.
Actus duplex: primus, qui eſt eſſe; & ſecundus, qui eſt agere; & ſecundum hunc duplicem actum ſumitur duplex potētia: actiua, & paſſiua. potentia paſſiua eſt ad actū primum, qui eſt forma actiua ad ſecundum, qui eſt agere. Alex. de ales. 9. metaph. tex. 11. c. 267. col. 2.
Actus duplex: vnus, qui manet in agente: alius, qui pertrā ſit in paſſum; & primus eſt agētis, ſecūdus ꝓfectio acti, & moti; & primus nō terminaſ ad aliquod operatū, & eſt finis ſimpliciter; ſecūdus terminaſ ad aliquod operatū, & ideo nō eſt ſimpliciter finis, ſed finis ſub fine. Alex. de ales. 9. metaphy. tex. 16. char. 271. colum. 4.

Actus natura.

ACtu idem & potentia aliquid eſt, ſed non ſimul, & ſm idem. Ariſt. phyſi. 3. ſu. 2. cap. 4. tex. 8. char. 55.
Actus in vnaquaque re eſt, cum vnumquodq; ens, & actione ſibi propria, & in quibuſdam eſt, vt faciat aliquid proprium. Ariſt. 7. metaph. ſu. 2. cap. 4. tex. 16. ch. 186.
Actu quod non eſt, & eſt in potentia, eſt ſine termino, id eſt, non ens. Ariſt. 4. Metaphy. ſu. 2. cap. 2. tex. 15. c. 21.
Actus eſt quædā diſpoſitio alia ab illa, in qua erat in potentia. Ariſt. 9. Metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 11. char. 181.
Actu quę dr̄, non ſimpliciter dr̄, quia ſm diuerſas proportiones dr̄, aut hoc in hoc, aut ad hoc. Primo modo ſe habet motus, id eſt, actus ad potentiā actiuā. Secundo modo ſe habet forma ſubſtantialis ad materiā. Ariſt. 9. Metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 11. char. 182.
Actu nihil eſſe oportet, quod omnia appręhędere debet, alioqui nō apprehenderet contrariū eius, quod actu in ſe haberet. Alex. aphrod. 2. de ani. cap. 13. ch. 44. col. 2.
Actus noſter, q continēter in ſenſibus verſaſ, impedimento eſt actionibus à ſenſu ſeparatis. Alex. aphr. ex primo minore, & ſm latinos. in 2. metaph. co. 3. ch. 45. col. 2.
Actu, & poteſtate quæ ſunt, ſunt omnia naturalia. Actu ſunt, quia habent aliquam formam, vel actum. Potentia, quia aliam formam per ſucceſſionem poſſunt induere. Io. gram. in 3. phyſ. tex. 1. ch. 52. col. 1.
Actus apud Ariſtotelem ſignificat actum, & perfectionē. conſtat enim his tribus, Vno, Perfecto, & Habere, cum enim vnumquodque habuerit ſuam perfectionem in actu eſſe fertur. Io. gram. 3. phy. ch. 52. col. 1.

Actus motu eſt vniuerſalior: Motus autem quàm patiens motus eſt actus quidam. Io. gram. 2. de anima. tex. 54. char. 49. col. 3.

Actus, vel operatio eſt coaceruata ab habitu productio. Ioan. gram. in 2. de anim. text. 54. char. 49. colum. 3.

Actus, & operatio potentiã auget, vt contra quies lędit. Io. gram. 3. de anima tex. 150. char. 78. colum. 3.

Actu quod eſt, ſemper eſſe oportet, vt id, quod eſt potẽtia, in illud reducatur. Io. gram. in 3. de anima. tex. 26. char. 89. colum. 3.

Actu eſt id, quod agere iam poteſt ſecundum illud ſecundum quod dicitur. Simp. 3. phy. char. 41. colum. 2.

Actus omnis eius, quod eſt in potentia, non eſt ignotus. Simp. in 3. phy. tex. 17. char. 155. col. 1.

Actus vnus numero eſt vnius habitus numero, & vnius habitus numero eſt vnum ſubiectum: ſed contrà nõ eſt verum, non enim vno exiſtente ſubiecto vnus eſt habitus, nec vno habitu exiſtente neceſſe eſt eſſe vnam actionem, vel vnum actum. Simp. 5. phyſic. tex. 38. char. 318. c. 1.

Actu quod non eſt ens, moueri non poteſt. Simp. 5. phy. char. 302. colum. 1.

Actus eſt vnus numero vnius agentis, ſiue habitus, ſiue facultas, ſiue ſubiectum ſit. Simp. 5. phy. tex. 38. col. 2.

Actu auditus eſt actu vox: vox actu eſt conſonantia: cõſonantia autem eſt ratio. ergo actu auditus eſt ratio. Simp. in 3. de anima. ex ſect. pri. tex. 145. ch. 51. col. 3.

Actu id dicitur, quod reuera eſt. Amo. in Por. char. 11. colum. 2.

Actum, & potentiam quidquid habet, compoſitum eſt ex materia, & forma. Auer. 3. phyſic. expoſit. media. cap. 4. char. 204. colum. 4.

Actu exiſtens oẽ eſt in tẽpore demonſtrato, alioqui natura ageret ociose. Auer. phy. 8. text. 63. ch. 183. col. 3.

Actu quod eſt, nõ recipit aliquod, quod ſit in actu, vt eſt in actu. Auer. de ſub. orbis. cap. 1. char. 3. colum. 2.

Actus, & potentia ſunt contraria. Auer. 3. metaph. text. co. 19. char. 30.

Actiua, vt diuerſantur in potentia, & actu per diuerſitatem formarum, & materierum eorum, ita etiam actiua differunt a paſſiuis in potẽtia, & actu per diuerſitatem materierum, & formarum eorum. Auer. 12. metaph. tex. co. 26. char. 146. col. 2.

Actus vltimus in vnoquoque ente eſt in cauſa, vt inueniantur in eo plures actus, quam vnus. Auer. in epitom. metaph. trac. 2. char. 177. colum. 3.

Actus in tranſmutationibus inuenitur ſecundùm quandam diſpoſitionem. Auer. in epitom. metaphyſic. trac. 3. char. 177. col. 3.

Actus eſt conſequens formæ, & umbra cõſequens ipſam, licet dicatur ſecundum prius, & poſterius. Auer. in epitom. metaph. trac. 3. char. 177. col. 3.

Actu quod eſt, in omnibus ſuauius eſt eo, quod poteſtate eſt, magis naturæ eſt cordi. Them. 12. metaph. char. 14.

Actus eſt perfectio quædam, potentia imperfectio. Boet. in. lib. de interp. char. 452.

Actiuum pprie nihil eſt, niſi paſſiones, vel paſſibiles qualitates, ſi actio proprie ſumatur. Alber. mag. in 6. prin. cap. 6. char. 70. col. 2.

Actu eſt id, quod ſimpliciter eſt; & cũ materia in ſe cõſiderata ſit potentia tm̃, non menſuratur affirmatione; nec in ipſa poteſt eſſe ſubiectum ad prædicatum, licet ſit aliquis modus illius, non tamen ſeruatur habitudo. Alb. Mag. in 5. phy. trac. 1. cap. 2. c. 60. col. 3.

Actus tantum res diſtinguit inter ſe. Albert. mag. in 5. phyſic. trac. 2. cap. 2. char. 65. col. 3.

Actus ſecundus alicuius nihil eſt ſecundum agere, niſi quod ſecundum eſſe ſubſtantiale eſt actus primus eiuſdem. Albert. Mag. contra Auer. de vnit. intellec. cap. 5. cha. 80. col. 4.

Actus formæ vltimæ eſt eſſe vniuſcuiuſque. Alber. Mag. contra Auer. de vnit. intellec. cap. 1. chart. 80. colum. 4.

Actu effici non poteſt, quod de potentia venit ad actum, niſi per id, quod eſt in actu, niſi fiat ab agente per accidens æquiuoce, vt per motum fit calor: qua actione æquiuoca non agitur eſſe in viuum, & viuum in ſenſibile. Alb. mag. de cau. & proceſ. vniuer. a cauſa pri. l. 2. trac. 1. cap. 20. char. 205.

Actus nullus imperfectus eſt, vt eſt actus agentis, ſed potius vt eſt actus patientis. Alb. mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. a cauſ. pri. l. 2. trac. 1. cap. 13. char. 203. col. 3.

Actus nullus potentia eſt, niſi per hoc, quod etiam imperfectus eſt. imperfectus autem eſt non ex ſe, ſed eo, quod eſt imperfecti, comparatus autem ad efficientẽ, & formalem cauſam, omnis actus eſt perfectus, quia eſt actus perfecti. Alb. mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. a cauſa pri. l. 2. trac. 1. cap. 5. char. 201. col. 1.

Actiuum principium in omnibus potiſſimum, & perfectiſſimum eſt. Alber. mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. a cauſa pri. l. 2. trac. 4 cap. 9. char. 225, colum. 4.

Actiuum principium nullum finem actionis ſuæ conſequitur, niſi per inſtrumenta ſibi determinata. Alber. mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. a cauſa pri. l. 2. trac. 3. cap. 7. char. 221. col. 4.

Actiua potentia ſemper ſibi ſimilis eſt eo quod ipſa eſt actus, & ſemper completa ad agẽdum: & ſi aliquando non agit, eſt propter defectum eius in quod agit, & nõ propter hoc, quod ipſa indigeat acquirere aliquid, per quod ad agendum perficiatur. Alb. mag. 3. de ani. trac. 1. cap. 1. char. 33. colum. 2.

Actus cuius eſt, & operatio illius, eſt potentia illius actus, & operationis. Alber. mag. de anim. l. 8. trac. 6. cap. 2. char. 84. col. 4.

Actus eſt potentiæ perfectio, & eius bonum, & per conſequens a potentia appetitur. D. Thom. pri. phyſ. l. 15. tex. 81. char. 15. col. 2.

Actus eſſe non poteſt ſine eo, cuius eſt actus. D. Thom. 7. phyſ. l. 2. tex. 4. char. 119. col. 2.

Actu, & potentia nihil eſt ſecundum idem. D. Thom. 8. phyſ. l. 8. tex. 31. char. 128. col. 1.

Actus omnis laudatur ex duobus: ex obiecto, & qualitate, ſeu modo. D. Thom. pri. de anima l. 1. tex. 1. char. 1. colum. 2.

Actu tantum quod eſt, cognoſcimus. D. Thom. 2. de anima l. 6. tex. 33. char. 27. col. 1.

Actu quod eſt, non eſt contrarium ei, quod eſt in potentia, vt huiuſcemodi, ſed magis ſimile: nam potentia nil aliud eſt, quàm quidam ordo ad actum. niſi autem eſſet aliqua ſimilitudo inter potentiam, & actum, non eſſet acceſſorium, ſed pro prius actus fieret in propria potentia. D. Thom. 2. de anim. l. 11. tex. 57. char. 32. col. 1.

Actu quod eſt, ab alijs diſtinctum eſſe debet, quia res diuiditur ad alia per ſuum actum, & per formam. D. Thom. 7. metaphyſ. l. 16. char. 564. tex. 56.

Actus perfecti non ſunt, qui potentia exiſtunt, ſed qui exiſtunt actu. D. Thom. 11. metaphyſi. l. 9. char. 799.

Actu vnumquodque fit, vt conſequitur ſuam perfectionem. D. Thom. 12. metaphyſ. l. 8. tex. 39. char. 875.

Actus differt à potentia, quia actus diuidit, potentia non diuidit. Alexan. de ales. 4. metaphyſ. tex. 2. char. 76. col. 3.

Actus, & potentia non ſemper dicunt duas res in rebus creatis, ſed ſufficit, quòd dicant eandem rem ſecundum diuerſas rationes. Alexan. de ales. 4. metaphyſ. tex. 4. char. 79. col. 1.

Actuali de ſignificato alicuius quãdo aliquid eſt, ſiue ponatur, ſiue non, ſemper intelligitur in eo, quia per nullius additionem poteſt ſeparari à ſua actuali eſſentia, quando autem aliquid eſt de poſſibili ſignificato alicuius, ſi addatur ſubiectum, non bis intelligitur, quia propter additionem iſtius terminata eſt illa potentia, & reducta ad actum, vt ſimitas, & naſus ſimus. Alex. de ales. 7. Metaphyſ. tex. 18. ch. 199. col. 1.

Actus entis in potentia, vt in potentia, eſt omne quod fit. Alex. de ales. 7. Metaphyſ. tex. 21. ch. 206. col. 2.

Actus omnis, & omnis corruptio aſpicit indiuiduum. Alex. de ales. 7. Metaph. tex. 23. c. 220. col. 2.

Actus, quoad materialitatem, idem eſt quod forma, vel idem quod eſſe, quod oritur à forma. ſed quia notitia noſtra prius fertur ſuper operationem, quàm ſuper formam, vel ſuper eſſe; ideo quo ad notitiam noſtram actus prius dicitur de operationibus, quàm de eſſe, & forma: quia notitia noſtra ex operationibus deuenit in formas. Alex. de ales. 9. Metaphy. tex. 7. ch. 264. col. 3.

Actus, quoad notitiam noſtram, prius dicitur de operationibus, & motibus, quam de eſſe, & forma. Alex. de ales. 9. Metaphy. tex. 7. char. 264. col. 3.

Actus, & potentia ſunt de primis intelligibilibus: ideo nõ poſſunt manifeſtari per priora, & per conſequens nec definiri. Alex. de ales. 9. Metaph. tex. 11. c. 266. col. 4.

Actus, & potentia ſunt duo primi modi entis: ideo magis deberent vocari diſpoſitiones entis, quàm entia. Alex. de ales. 9. Metaphy. tex. 11. ch. 266. col. 4.

Actus vt purus, & ſeparatus à materia.

Actus ſeparatus materiam non habet. Ariſt. 12. Metaph. ſu. 2. cap. 4. tex. 49. ch. 258.

Actus ſeparatus à ſe ipſo poteſt perpetuari in infinitum cum temporis continuatione; actus vero proueniens ab eo quod eſt in potentia, ſupplementum rei in potentia eſt, nec animo compræhendere licet hunc actum infinito tempore durare, iam enim præceſſiſſet eum potentia. Them. 12. Metaph. ch. 17.

Actus purus ſine motu eſt, ac ab ipſo omnes actus proueniunt, qui ſine motu eſſe non poſſunt. Simp. in præd. char. 80.

Actus primus eſt ab omni infinita, & indeterminata cõmixtione ſeparatus, & excedit alia. Sim. in præd. c. 81.

Actus primus, & potentia prima non ſunt materia, & forma, ſed potius ſi accipiamus omnia entia, vt fluunt a prima cauſa, prima potentia eſt ens poſſibile in ſe ipſo, & primus actus eſt ens neceſſe: & id, quod eſt ens ſecundum primum modum conſideratum, pendet in entitate ad ens neceſſe. Alber. Magn. contra Auer. de vnit. intel. cap. 3. ch. 84. col. 2.

Actus primus nihil potentiæ admixtum habet: ſi enim haberet, non eſſet neceſſe eſſe: eſt autem omnimode neceſſe eſſe, igitur actus eſt purus nihil habens potentiæ admiſtum. Alber. Magn. 11. Metaphy. trac. 2. cap. 3. ch. 152. col. 2.

Actus, vt recipitur in materia.

Actiua, quæ in materia non habent formam, impaſſibilia ſunt: quæ in materia, paſſibilia. Ariſtot. prim. de generat. & cor. capit. 4. text. 54. chart. 409.

Actu eſſe oportet, quod vt in ſubiecto alicui ineſt. Alex. aphrod. pri. natural. q. cap. 17. ch. 4.

Actus omnis ſuum ſubiectum conſeruare debet. Them. 3. Phyſ. tex. 57. char. 31. colum. 3. Idem Sim. 3. Phyſ. char. 176. col. 2.

Actu quod eſt aliquid, non eſt natum recipere illud, quod eſt in eo in actu, vt eſt in actu. Auer. 2. de anim. tex. 104. ch. 147. col. 4.

Actus actiuorum ſunt in patientibus bene diſpoſitis, ſecundum poſſibilitatem recipientium actus illos, & non ſecundum potentiam agentis. Alber. Magn. in præd. ch. 32. col. 4.

Actum aliquem nihil ſuſcipit, niſi per formas præparatum ſit ad ſuſceptionem ipſius. Albert. Magn. de caus. & proceſ. vniuerſ. à cauſa 1. l. 2. tracta. 1. cap. 15. char. 204. col. 1.

Actus potentiam diuerſimode determinat: perfectè, & imperfectè. Alber. Magn. de cauſ. & proceſ. vniuerſ. à cauſa 1. l. 2. tract. 1. cap. 18. ch. 205. col. 2.

Actiua potentia particularis ſupponit materiam, quam agens vniuerſale operatur; vt artifex vtitur materia, quam natura facit. nec, quia agens particulare præſupponit materiam, quam non agit, ideo opinandum eſt primum agens vniuerſale, quod eſt actuum totius entis, aliquid præſupponere, quod ab ipſo creatum non ſit. D. Thom. 8. Phyſ. l. 2. text. 4. ch. 119. colum. 3.

Actus actiui, & motiui fit in patiente, & non in agente mouente. D. Thom. 3. de anim. lib. 2. text. 139. char. 49. colum. 2.

Actiua potentia fundatur in eſſe formæ, & reſpicit actum, qui eſt agere. Alex. de ales. 9. Metaphy. tex. 7. ch. 264. colum. 1.

Actiuum omne ſuum proprium habere debet, quod eſt vt materia propria. Albert. Magn. 2. de gen. & cor. tract. 1. cap. 9. ch. 72. col. 4.

Actus, vt ſe habet ad potentiam.

Actus prior eſt ratione, & ſubſtantia potentia non ſolum determinata, quæ dicitur principium permutatiuum in alio, in quantum aliud: ſed omni motiuo, & ſtatorio principio. tempore verò eſt vt ſic, & eſt vt non. Ariſtot. 9. Metaphy. ſu. 2. capit. 3. tex. 13. char. 185.

Actus eſt prior potentia, quia poſſibile ideo eſt poſſibile, quia poteſt habere actum. Ariſtot. 9. Metaphy. ſu. 2. cap. 3. tex. 13, char. 185.

Actus eſt prior potentia tempore, quòd idem ſpecie agit prius, numero vero non. nam & homine, qui actu iam eſt, prior eſt, qui potentia: at ſemper quod potentia eſt, fit actu ens ab eo, qui actu exiſtit. Ariſt. 9. Metaphy ſu. 2. cap. 3. tex. 13. ch. 185.

Actus eſt prior potentia ſubſtantia, quia id, quod generatione poſterius eſt, ſpecie, & ſubſtantia prius eſt, vt vir puero: & potentiæ finis eſt actus. Ariſt. 9. Metaph. ſu. 2. cap. 4. tex. 15. ch. 186.

Actus eſt prior ſubſtantia, & tempore potentia, & ſemper præaccipitur actus alius ante actum, vſque ad eũ, qui eſt ſemper mouentis principium. Ariſt. 9. Metaphy. ſu. 2. cap. 4. tex. 17. ch. 187.

Actus eſt melior, nobilior, & honorabilior potentia ad bonum, quia potentia aſpicit contraria, actus verò nõ. Ariſt. 9. Metaphy. ſu. 2. cap. 5. tex. 19. ch. 188.

Actum potentia deteriorem eſſe in malis palam eſt, quia potentia eſt ad vtrumlibet, actus ad malum ſolum. Ariſtotel. 9. metaphyſ. ſu. 2. cap. 5. tex. 19. char. 189.

Actus, & potentia differunt in diuerſis: quia, quorum non eſt eadem materia, & quorum non eſt eadem forma, ſed diuerſa, non eſt eadem potentia, & actus. Ariſtotel. 12. metaphy. ſu. 1. cap. 4. tex. 426. char. 248.

Actus prior eſt potentia, ergo non fuit infinitum Chaos, vel nox. Ariſtotel. 12. metaphy. ſu. 2. cap. 1. tex. 32. c. 252. Idem Sirianus. 13. metaphy. vel 14. ſecundum latin. char. 116.

Actu cum aliquid eſt, magis dicitur, quàm cum eſt potentia. Ariſt. phy. 2. ſu. 1. cap. 6. tex. 12. char. 32.

Actus ſunt priores potentijs, & operationes ſecundum rationem, & his priora ſunt obiecta. Ariſt. 2. de anim. ſu. 3. cap. 1. tex. 33. char. 623.

Actus in eo eſt, in quo antè fuerat potentia. Them.2. phy.tex.18.char.28.col.4.
Actum, & potentiam quod ſimul habet,priorem potentiam eſſe fatendum eſt:ſimpliciter tamen actus præcedit potentiam, vt homo prior eſt ſemine hominis. Them.6. metaphy.c.16.
Actu quod eſt, neceſſe eſt in proxima cauſa præexiſtere ante illud,quod ab ea poteſtate fit,in eo quod fit.Sim. 3.de anim.ex ſec.2.tex.20.char.64.col.3.
Actus, qui ſunt reuerà actus tantum, ea quæ ſunt poteſtate, præcedere debent, & cum neceſſarium ſit,quod reuerà eſt actus,debet præcedere contingens, & poſſibile,quæ ſunt potentia. Mag.in l.de interp.c.36.1.
Actus præcedit potentiam cauſa, & tempore, quia eſt cauſa efficiens, & finalis. Auer. epitom. metaphy. trac.13.char.177.col.3.
Actum præcedere potentiam in rebus æternis patet, in quibus nulla admiſcetur potentia. Auer. epitom.metaph.trac.13.char.178.col.1.
Actus prior eſt potentia ſecundum omnes modos prioritatis.Auer.epitom.metaph.trac.13.char.178.col.1.
Actu quæ ſunt,priora ſunt illis,quæ ſunt potentia Boet. in l.de inter.char.282.
Actus eſt ante potentiam, non ſecundum rationem tantum, ſiue in modo intelligendi, ſed ipſa ſubſtantia,& definitione, vt cauſa eſt ante cauſatum, & habet eſſe cauſæ,& eſſentiæ,licet non habeat eſſe, niſi in particulari natura:& ſic eſt vna eſſentia, non vnitate numeri, ſed vnitate eſſentiæ. Alb. Mag. ex pri. de intell. & intellig.trac.2.cap.3.char.52.col.3.
Actus eſt ſimpliciter prior potentia. D.Tho.3. metaph. l. 15. tex. 19. char. 182. Idem D. Tho. 9. metaph. l.7.tex.13.char.652.

Actus,vt diuellitur à potentia.

ACtus in aliquibus à potentia per ſolam rationẽ diuellitur,vt in intellectibus.in alijs tpe diſiungitur, vt prius ſol fuit in Ariete,deinde in Tauro.in alijs poteſt ſciungi,vt in generabilibus; vt prius embrio conſideratur, nec neceſſe eſt, vt fiat homo. Amo. in lib. de inter. char.140.

Actus, vt intelligens.

ACtus intelligens potior eſt actu ſyllogiſtico. Io. gram.pri.poſt.cap.2.char.48.col.1.

Actus,vt proficiſcitur ab agente.

ACtus actiuorum in eſſe videtur in patiente, & diſpoſito.Ariſt.2.de anima.ſu.1.cap.2.tex.24.c.620.
Actus perfectus ex perfecta ſubſtantia procedens non indiget aliqua alia cauſa producente. Simp. 8. phy. tex.34.char.31.col.2.
Actum in omnibus partibus non augetur in eo,quod eſt quantum, ſed in eo quod eſt quãtum habens formam. Auer.prim.de gen.& cor.tex.38. char.168. colum.1.
Actum agentis actione eius non retardatur.Auer.ex deſtruc.deſtruc.diſp.1.char.9.col.1.

Actus, vt reducitur ſub prædicamentis.

ACtio,& paſſio ſub vno, & eodem prædicamento ordinantur.Simp.in præd.c.65.
Actus,& potentia ſunt differentię, q̃ omnibus p̃dicamẽtis contingunt.Auer.pri.de ani. tex.6.c.109.col.3.
Actus, & potentia ſunt principia omnium prędicamentorũ,quia quodlibet aliquando eſt in actu, aliquando in potentia.Auer.12. metaph. tex.co.26.c.146.col.1.
Actus,& potentia licet ſint oppoſita, ſunt tamẽ relatiua. Auer.in epitom. metaphyſi. trac.3. char. 177.col.1.
Actus, & potentia diuidunt quodlibet genus entium. D.Thom.pri.phy.lec.15.tex.79.char.15.colum.1.
Aculeo apibus ſubtracto, non renaſci alius denuo poteſt,ſed vt moriantur breui neceſſe eſt.Ariſtot.de hiſt. anim.3.cap.12.char.94.
Aculeis armantur nonnulla inſecta contra animalia noxia:alia parte priore,alia poſteriore: aut enim ore,aut aluo extrema parte.Ariſt.de par.ani.4. cap.6. ch.522.
Aculeus nulli eſt in aluo, cui pennæ binæ. Ariſtot. de part.ani.4.cap.6.c.522.
Aculei, pili, & reliqua generis eiuſdem excremento naſcuntur.Ariſt.de gen.ani.5.cap.5.c:275.
Acumen,& grauitas ſunt contraria, quæ verſantur circa vocem magnam, & paruam. Alber. Magn. de anima.l. 19.cap.9.char.162.col.1.

Acutum,vt tangibile.

ACutum,& graue non percipiuntur ſine ſono,vt colores ſine lumine.hæc autem a tangibilibus ſecundum translationem dicuntur. Ariſtot. 2. de ani. ſu. 4.cap.4.tex.86.char.636.
Acutum mouet ſenſum in pauco tẽpore multũ,graue in multo paucũ.Ariſt.2.de.ani.ſu.4.c.4.tex. 76.ch.636.
Acutum, & graue inter qualitates tangibiles collocãtur. D.Thom.2.de anima.l.17.tex.86.char.38.col.4.

Acutum,vt guſtabile.

ACutus ſapor ſubiectum habet ſubſtãtiam ſubtilem, calidam,vt ſinapis. Alb. Mag. de veget.l.3. trac.2. cap.3.char.133.col.2.
Acutus ſapor eſt calidioris ſubſtantiæ, quàm amarus; & ſalſus infimum caliditatis gradum obtinet. Alb. Mag. de veget.l.3.trac.2.cap.3.char.139.colum.2.
Acutus ſapor fortioris eſt virtutis.ad reſoluendum, incidendum,aſtringendum,quàm alij.Alb. Mag.de veget. l.3.trac.2.cap.3.char.139.col.2.
Acutum, & amarum radunt linguam: ſed amarum non radit, niſi exterius acutum penetrat, & radit in profundum. Alb.Mag.de veget.l.3.trac.2.c.3.c.139.c.2.
Acutus ſapor reſoluit,incidit,ita vt aliquãdo putrefaciat, & iterficiat.Alb.mag.de veg.l.3.trac.2.c.4.c.139.c.3.
Acutus ſapor ſignificat exceſſum caloris non conſumentis, ſed ſuper digerentis humidum. D. Thom. de ſen. & ſen.l.11.col.1.char.13.
Adæquatio vno modo intelligitur ſecundum æqualitatem quantitatis, alio modo ſecundum quandam proportionem.D.Tho.de anima. motu.l. 2.ch.48.col.4.
Adæquatio ſubiectiuè eſt in intellectu, cauſaliter in rebus. Alexan. de ales.6.metaph.tex.8.char.180.col.3.
Adamas lapis eſt duriſſimus parum obſcurior cryſtallo, fulgens,ita ſolidus,vt nec igne,nec ferro molleſcat: ſol uitur tñ ſanguine,& carne hirci, maxime ſi hircus ante biberit vinum, vel petroſillum,vel ſiler montanum comederit.Soluitur etiam adamas plumbo ꝑ multũ argentũ viuum,quod eſt in ipſo.penetrat ferrũ,& omnes gẽmas prẽter chalibẽ, in quo retinetur. magnitudine auellanæ maior eſt, quàm adhuc inuentus ſit; & naſcitur in Arabia,& Cypro vt plurimum. Alb. mag. 2.de miner.trac.2.cap.1.char.139.col.1.
Adamas magneti ſuperpoſitus nõ permittit trahere ferrum.Alb.mag.2.de min.trac.2.cap.1.char.139.col.2.
Adamas lacerto ſiniſtro alligatus valet contra hoſtes, & inſaniam, indomitas beſtias, feros homines, iurgia, rixas,venena,phantaſmatum incurſus, & incuborum. Alb.mag.de miner.trac.2.cap.1.char.139.col.2.
Addiſcere,q̃ in parte ſcimus,& in parte ignoramus non eſt incõueniens:ſed incõueniens eſſet, ſi addiſceremus vt ſcimus.Ariſt.poſt.1.cap.1.tex.4.char.296.

Ad-

Addiſcit nihil,nec intelligit,qui nihil ſentit.Ariſtot.3.de anim.ſu.1.cap.5.tex.30.c.663.
Addiſcere omnibus hominibus iucundiſſimum eſt. Ariſ. poetica.cap.1.c.260.
Addiſcere eſt quidam motus: & cum omnis motus terminetur ad aliquid, ideò terminatur ad aliquem terminum, in quo incipit addiſcere: nam addiſcens in principio dubitat, & quærit: in fine autem apud eum ceſſat omnis quæſtio, & dubitatio. Alexand.de ales. pri.metaph.c.10.col.4.
Addiſcens ex eo dicitur addiſcens,quòd quærit determinatum ſcibile. Alex.de ales.3.metaph. tex.1.c.49.c.1.
Addiſcens poteſt aliquo modo agere actum ſcientiæ, quia non eſt omnino ignorans reſpectu rei addiſcendæ: at ſi haberet ignorantiam negationis reſpectu rei diſcendæ,non poſſet agere actum ſcientiæ. Alexan.de ales.9.metaph.tex.14.char.270.col.3.
Additio eſt diuiſioni adæquata, & æquè vicibus eius reſpondens.Simp.3.phyſ.tex.17.c.177.col.1.
Additio, in qua non ceſſat infinitum eſſe, & non ſequitur, ſi ponatur ipſam exire in actum, quod eſt impoſſibile,eſt additio cuiuſlibet partis generatæ,cuius poſſibilitas eſt alia à poſſibilitate alterius partis, & non ſunt omnes partes vnius poſſibilitatis demonſtratæ;& hoc eſt vt eſt diſpoſitio in motu, & tempore. in additione autem cuiuſlibet partis, cuius poſſibilitas eſt pars vnius poſſibilitatis demonſtratæ, iſta poſſibilitas, quomodocunque ponatur in potentia, ſequitur ex ea vt inueniatur in actu in illa diſpoſitione:&,ſi non,contingeret vt potentia eſſet fruſtra. & additio,quæ eſt in magnitudine demonſtrata, eſt de genere iſtius additionis.& additio,quæ eſt in numero,eſt de genere primę additionis. & cauſa eſt in hoc, quia potentię, quę ſunt in additione vniuſcuiuſque partis partium menſurę, omnes ſunt partes vnius potentię. & non eſt ita in numero.quia,ſicut menſura eſt vna,& continua, & numerus non. Auer.in phyſ.3.tex.69.char.55.col.3.
Adductio ad abſurdum eſt,cum ſumpto oppoſito rei demonſtrandę aliquod abſurdum conſequi oſtendimus. Amo.in prẽd.c.79.
Adenes corpora ſunt parua, rotunda, laxa, inter amplas venas,& arterias poſita modo cuneolorum, nè conceptacula ipſa humida ex copia ſanguinis mutuo putreſcerent adeſu:& ipſo venarum humore nutriuntur,& inflammatim inguina faciunt, concalleſcentes ſcrofulas committunt.Alex.aphr.probl.l.2.12.c.729.
Adeps,& ſebum differunt,quia ſebum vſquequaq; frangibile eſt,& cum refrixit concreſcat;adeps liquidus eſt, & non aptus durari. Ariſt.de hiſt.anim.3.cap.17.c.96.
Adipe pinguium liquida reſiſtunt frigori,vt equi, & ſuis. Ariſt.de hiſt.animalium.3.cap.17.char.96.
Adeps inter carnem,& cutem ſiſtere ſolet: ſebum in fine carnis ſemper eſt.Ariſt.de hiſt.anim.3.cap.17.c.96.
Adipe pinguęſcunt, quæ parte vtraquè dentata ſunt: ſebo,quæ vna.Ariſt.de hiſt.anim.3.cap.17.char.96.
Adipis mediocritas oſtendit nutritionem optimam animalium,& validiſſimam ſanitatem. Auer.de par. ani m.2.cap.5.c.71.
Adipe animalia,quæ abundant,citò ſeneſcunt,& faciliùs læſionibus parantur; quia frigeſcunt, cum multum ſanguinis in hoc excremento abſumatur.Auer.de par. animal.2.cap.5.char.71.
Adiacta eſt vermis in figura locuſtarum, retro crura longa habens ad ſaltandum: locuſta tamen non eſt. ouat in autumno,& in vere exit. Alber. mag.de anim.l.26. c.204.col.1.
Adiectiuum, licèt primo intellectu dicat accidens, & ſecundario ſubiectum,accidens dicitur attributio alicuius alteri,non ſecundum ipſum, ſed per alterum: ideò quod ſic accidit alteri.non neceſſario eſt accidens. Alb. mag.5.metaph.tract.2.cap.6.c.105.col.2.
Adiuncta ſunt, quæ finitimum tenent locum, ita vt vel antecedant, vel hæreant, vel ſubſequantur: quæ non ſunt neceſſaria, ſed frequenter eueniunt. Boet. de diff.topic.l.2.c.874.
Adminiſtratio priuata inæqualis eſt, quia non vnũ quiddã ſpectat:prouẽtus ſcilicet a terra:tũ ex rebus aſportatis:tum etiam ex argento:& præter hęc,ne ſumptus maiores prouentibus fiant.Ariſt.œcon.2.c.803.
Adminiſtratio Satrapica eſt,cuius generis partes sũt ſex, quæ penès prouentus conſiderantur.nã aut capiuntur à terra,aut à regionibus proprijs, aut à mercatoribus, aut à tributis aut ex re pecuniaria,aut à reliquis rebus: quorum Primus & optimus eſt, qui à terra, quod alij fructuarium, alij decimam vocant. Secundus à rebus proprijs: nam alibi aurum, alibi argentum gignitur. Tertius,qui ex mercatibus.Quartus ex tributis. Quintus ex decima. Sextus ex alijs rebus,quæ operarios attingit.Ariſt.œco.2.char.802.
Admirans dubitat, quia ex dubitatione ſurgit admiratio.Ariſt.pri.metaph.ſu.1.cap.2.c.8.
Admirabilia iucunda ſunt.Ariſt.rhetor.3.c.137.
Admiratio eſt agonia, & ſuſpenſio in ſtuporem prodigij magni in ſenſum apparentis,ita quòd cor ſyſtolem patiatur: ideo admiratio habet aliquid ſimile in motu cordis timori,qui eſt ex ſuſpenſione.Alb.mag.pri.metaph.tract.2.cap.6. c.60. col.3. Idem Alber.magn.in poſt.c.175. col.1. Idem Alber.magn.ethic.4. tract.2. cap.6.c.53.col.4.
Admiratio eſt motus ignorantis procedentis ad inquirendum,vt ſciat cauſam eius,de quo miratur. Alber. mag.pri.metaph.tract.2.cap.6.c.60.col.3.
Admiratio eſt maximè rerum præcipuarum, & inſolitarum.D.Thom.de mem.& rem.l.3.char.26.col.4.
Admiratio omnis conſurgit ex eo, quòd ſcitur quia, & ignoratur propter qd. Alex.de ales.1.metaph c,9.c.3.
Adoleſcentibus iucundum non eſt toleranter viuere, & à pueritia inſtrui ad virtutem difficile eſt. Ariſtot. 10. ethic.nicom.cap.9.c.263.
Adoleſcentes mares, & puellæ ſi coniungantur, inutilia, & puſilla hominum corpora gignunt, & in partu laborant magis puellæ,ac pereunt plures. Ariſtot. polit. 7.cap.16.c.750.
Adoleſcentes à libris veterum tria reijciunt: operis prolixitas, obſcuritas dictionis, & quæſtionum altitudo. Amo.in por.c.2.2.col.4.
Adonis fluuius naſcitur prope Tyberiadem, & currit milliaria 883. & late diffuſum ad mare Adapticum, excipitur contra inſulam Cretam. Alber. mag. de natur.locorum,diſtin.3.cap.1.c.101,col.3.
Adorationem alij ad Orientem fieri ſtatuebant, vt Pythagoras,quia ibi incipit motus: quod etiam Chriſtianæ legi conſonat,quantum ad hoc. Alij ad Meridiem, vt Triſmegiſtus,& lex Maumethi,quia cum Sol in meridie eſt,lumen eſt magis viuificum. Alij ad Occidentem,vt eſt lex Moyſis,& Iudæorum, quia planetæ,qui ſecundum Ptolomei traditionem ſunt quaſi animæ ſignorum cęli,voluuntur ab Occidente.Alber.mag.pri. de cęlo.tract.1.cap.2.c.1.col.4.
Adorationis ratio,reuerentia eſt:& thuris,diſtributio eſt ſuauiſſimæ cognitionis diuinæ in virtutibus diſcretiuis,tam cœleſtium,quàm hominum terreſtrium.Hymnorum ratio eſt ſuaue ſonantium concentus cœli, vt dixit Pythagoras:vel ſecundum Peripateticos,harmonia ſeparatarum ſubſtãtiarum in laude intellectuali,& iucunditate.Alb.mag.1.de cęlo.tract.1.cap.2.c.1.c.4.
Adraſtus Aphrodiſeus,poſt librum prædicamentorũ ordinauit librum topicorum,quod verſimiliter quidem non autem neceſſariò probat.Simp.in præd.c.4.
Aduerbia omnia,quæ qualitatem declarãt,modi in propoſitionibus eſſe poſſunt.Mag.in l.de inter.char.31.
Aduerſarij corripiendi ſunt in his rebus, in quibus putes

aduerſarios

aduerſarios iudices eſſe correpturos: & ſi rem in aduerſario maximè: ſin id minus, in alios transferas; ea vſus cauillatione, quòd non ex ſententia tua, ſed ab aduerſarijs coactus in certamen deſcenderis. Ariſtot. rhetor.ad Alex.cap.35.char.242.

Adulatores omnes famularij ſunt, & humiles homines. Ariſt.4.ethicor.nicom.cap.3.char.95.

Adulator eſt,qui obſequitur ob emolumentum aliquod, quod ſit ex pecunijs, vel ex ijs rebus, quæ pecunijs comparantur. Ariſtotel.4. ethicorum.nicom.cap.6. char.102.

Adulator amicus eſt, qui magis amare, quam amari ſe ſimulat.Ariſt.8.ethic.nicom.cap.8.char.200.

Adulator eſt res iucunda, quia factus eſt admirator & fictus amicus.Ariſt.rhet.1.c.49.

Adulatio eſt ſpecies particularis iniuſtitiæ. D.Th. ethic. 5.l.17.c.98.col.4.

Adulteri multa ob libidinem audacia perpetrant,non tamen fortes ſunt.Ariſt.3.ethic.cap.8.char.70.

Adulter,qui lucri cauſa adulterium committit, iniuſtus eſt,& non intemperans,lucri enim cauſa id facit.Ariſt. 5.ethic.nicom.cap.2.char.112.

Aduſta ferè omnia aliquid habent caliditatis, vt calx, cinis, ſedimenta animalium, & inter excrementa fel. Ariſt.de partib.animal.2.cap.2.c.130.

Aedes ſacræ idoneum locum in ciuitate habere debent: & eſſet talis locus, quiſquis ſupereminentiam haberet, & ſub hunc locum debet fieri conſtructio fori, quod debet eſſe purum ab omni mercatu, & nec opifices,nec agricolas appropinquare,niſi à magiſtratibus vocarentur. Et gratior eſſet locus,ſi gymnaſia ſeniorum in eo conſtituta ſint,& circa ædes ſacras decet comeſſationes ſacerdotibus inſtitutas eſſe. Ariſt.politic. 7.cap.12.char.739.

Aedes ita parandæ ſunt, vt & rerum poſſeſſarum, & ſalubritatis,& commoditatis rationem habeamus. Ariſt. œcono.1.cap.6.c.781.

Aedificatio eſt actus rei ædificabilis. Them. 3. phyſ.tex. 11.c.27.col.4.

Aedificatores,lapides quos firmos eſſe volunt, dulcibus aquis diu madefactos, operibus imponunt. Io.gram. 2.de ani.tex.121.c.71,col.3.

Aegrotantibus omnia amara videntur, quia linguam plenam huiuſcemodi humiditate ſentiunt. Ariſtot. 2. de anima ſu.4.char.642.cap.6.t.104.

Aeger immotus quoad fieri poteſt, iacere debet, quia ignem quoque marceſcere certum eſt,vbi à nullo mouetur; nec aduerſus flatui cubet, quoniam flatus excitat ignem, ſolicitusque per aerem ignis ex paruo fit magnus.Ariſt.probl.ſect.1.c.350.q.57.

Aeger obuelandus,cooperiendusque eſt, quia ſi nullum igni cõcedatur ſpiraculum; extinguitur; nec veſte exui debet, donec ſudare cęperit; vt enim ſubiectum hunc ignem viſui, ſic, & deliteſcentem illum naturę humor extinguit.Ariſt.probl.ſec.1.c.350.q.57.

Aegrotant à morbis nonnullis, qui appropinquant, à ſanitate nemo ſanari poteſt; quoniam morbus motio eſt ſanitas autem quies,ergo ille mouere poteſt, hæc non poteſt. Vel quia alterum non voluntarie, alterum voluntarie accidit: res autem non voluntarię à voluntarijs,conſultisque multum diſtant. Ariſt. probl.ſect.7. c.411.q.1.

Aegrotant cur aliqui, qui vitam luxurioſam viuere aſſueti agere luxurioſè ceſſarunt; quia conſuetudo res magna cuique eſt,iam enim in naturæ habitum ferme abſoluitur, & redundat materia illa, quę indigeſta eſt. Ariſt.probl.ſect.28.c 604.q.1.

Aegritudo eſt in commenſuratione caliditatis, frigiditatis,ſiccitatis,& humiditatis. Alex.aphrod. in 1.vniuerſalium quæſtionum.c.3.cap.9.

Aegritudo eſt læſio actionis membri ſenſibilis, aut eius paſſio,ſanitas illæſio. Auer. in epitome metaph.tract. 3.c.179.col.4.

Aegyptus ſemper videtur ſiccior fieri,& tota regio fluuij Nili adaggeratio eſt, Nili enim ora omnia excepto Canobio manufacta videntur,& non fluuij exiſtentia. Ariſt.meteor.pri.ſu.4.cap.2.c.487.

Aegyptus ab antiquis vocabatur Thebę. Ariſtot.meteo. pri.ſu.4.cap.2.c.487.

Aemulatio,& bona eſt,& bonorum virorum; inuidia,& mala,& malorum. Ariſt.rhetor.2.c.96.

Aemulatio eſt moleſtia quædam ſuſcepta ex eo, quòd in ijs, qui natura ſimiles ſunt, honorata in eſſe bona videntur, quæ & ipſi conſequi poſſunt, non quòd alij, ſed quòd & ipſi non potiuntur. Ariſt.rhetor.2.c.96.

Aemulationi propenſi ſunt, qui ſe bonis dignos cenſent, quę non habent; & ideò iuuenes, & magnanimi tales ſunt, & quibus talia bona ſuppetunt, quæ honoratis viris digna ſunt, vt diuitię; & ij, quos alij dignos cenſent,& quorum maiores, aut cognati, aut propinqui, aut natio, aut ciuitas honore excellunt, quia ea ſibi propria eſſe,& dignos ſe arbitrantur.Ariſtot.rhetoric. 2.c.96.

Aemulabilia ſunt,quæ alijs vtilitatem afferant, & virtutes,& quæ beneficium afferre poſſunt,& bona,quibus frui proximi poſſunt. Ariſt.rhetor.1.char.96.

Aemulandi ſunt,qui bona æmulabilia poſſident,vt fortitudinem,ſapientiam,magiſtratum. Ariſt. rhet.2.c.96.

Aenigmatis ea eſt forma, oratio ſcilicet, quæ ex minimè congregantibus inter ſe conſtat, quod per nominum compoſitionem fieri non poteſt,per tranſlationem poteſt.Ariſt.de poetica.cap.21.char.289.

Aeolidarum inſularum vna extat, in qua quandam phœnicon.i.palmularum copiam innaſci affirmant: qua de cauſa phœnicoda appellatur. Haud igitur verum dixit Caliſthenes, cum hanc arborem à Phœnicibus Syrum littoralem incolentibus cognomen accepiſſe enarrat: immo, & ipſos Phœnices à Græcis vocatos eſſe tradunt nonnulli,quia primos mares nautas, ſi illac tranſibāt,interficiebant. vndè idiomate Perębeorū cruentate phœnicę appellāt. Ariſt.de admir.aud.128.c.869.

Aequalitatis diuiſio.

AEqualitas duplex,vna ſecundum continentiam,etſic locus,& locatum ſunt æqualia; alia,quæ communi menſura menſūratur. Alb.mag.4.phyſ.trac.1.cap.13. c.45.col.2.

Aequalitas duplex; rei ſecundum qualitatem, & virtutis ſimilitudinem in intentione; & æqualitas proportionis ad quoddam alterum.Rei æqualitas in nullo poteſt eſſe commixta;Proportionis autem æqualitas,mixtionem ingreditur. Alber.mag.1.de gener.& cor.tract.6. cap.9.c.71.col.2.

Aequale quid eſt.

AEqualitas,quæ in populari ſtatu appellatur, ea in ſimilibus non ſolùm iuſta eſt,ſed etiam vtilis.Ariſtot. politic.5.cap.8.c.665.

Aequale in iuſtis,& in amicitia non ſimiliter ſe habet; nā in iuſtis primò eſt quod eſt ex dignitate; ſecundò quod in quantitate eſt.at in amicitia contrà.Ariſtot.8.ethic. nicom,cap.7.char.199.

Aequus & bonus vir eſt, qui talia eligit, & agit, in quæ non eſt exactus iuris executor,in peiorem partem, ſed imminuit etiam potius ſi legem ad id adiutricem habet.Ariſtot.3.ethicor.cap.10.char.135.

Aequale dicitur album albo impropriè,quia ſimile eſt,& homo homini per accidens, quia dicitur quatenus magnitudinem habet, non vt eſt ſubſtantia. Por. in præd.c.17.

Aequalia

Aequalia ab æqualibus detracta æqualia ſunt. Alexand. aphrod.pri.prior.cap.24.c.47.col.1.

Aequalia ætate ſunt,quæ in eodem nunc exiſtunt.Sim.4. phyſ.tex.92,c.255.col.2.

Aequalia ea ſunt,quæ eadem menſura æqualiter menſurantur.Sim.in præd.tex.c.39.

Aequalitas, quæ eſt ſecundum proportionem, non eſt vera æqualitas,ſed ſimilitudo. Auer.2.de gener.& cor. tex.37.c.171.col.3.

Aequale eſt,quòd habet quantitates menſuratas æquales. Alber.mag.3.phyſ.tract.2.cap.5.c.36.col.3.

Aequalitas eſt vltimum in iuſtitia, & principium in amicitia.D.Th.ethic.8.l.7.cap.1.c.42,col.1.

Aequalitas in quo eſt.

AEquale, vel inæquale eſſe neceſſe eſt quicquid magnitudine vel multitudine conſtat. Ariſtot. de Xenophan.Xenone,& Gorgia.c.928.

Aequalia & omnino indifferentia ſunt in numeris. Ariſt. in 3.Metaphy.ex ſu.3.cap.2.c.282.

Aequale non opponitur contrarie magno,& paruo, quia contraria non ſunt media,ſed habēt medium, ſed priuatiuè opponuntur, vt medium extremis opponitur. Ariſt.10.metaphyſ.cap.4.tex. 19.c.204.

Aequalibus ab æqualibus ablatis,quæ relinquūtur æqualia ſunt, principium eſt commune omnibus quātis; & hoc principiū aliter ſumit Geometer,vt de lineis; aliter Arithmeticus,vt de numeris; idem autem à Metaphyſico conſideratur. Ariſtot.11.metaphyſ.ex ſum.2. cap.7.char.221.

Aequale eſt,id quod neque plus neque minus, quodque omni ſoli conuenit,ac conuertitur. Ariſt.poſt,l.2. cap. 4.tex,3.char.359.

Aequalitas eſt in minimis duobus. Ariſt. ethi. 4. cap. 3. chart.114.

Aequalitas in ciuitate erit,ſi diuitibus addātur pauperes, & pauperibus diuites; vt ſi alij decem alij viginti, videatur autem diuitum ſex, pauperum verò quinque accedant pauperibus quatuor diuitum, & diuitibus quinque pauperum, quorumcunque cenſus exuperat, connumeratis ambabus vtriſque id ratum ſit. Ariſtot. politic.6.cap.3.c.697.

Aequalia ſunt illa,quæ alicui ita accommodantur,vt neque excedant,nec deficiant. Euſt.5,ethic,cap.2.c.213.

Aequales omnes ſunt numero in poteſtate populari, qui publicæ adminiſtrationis participes ſunt. Euſt.5.ethi. cap.6.c.237.

Aequalia de æqualibus, & maiora de minoribus prædicantur, non autem è conuerſo minora de maioribus. Porphyr.5.voc.cap.3.c.40.

Aequale,vel inæquale non ſolum in latione ineſt, ſed in alteratione,& corruptione. Pſellus in 5.phyſ.c.45.

Aequale eſt in quātis,& in ijs,quæ ſunt eiuſdem generis. Simp.4.phyſ.c.223.col.1.Idem Boe.in prædic.c.155.

Aequalitas duobus modis dicitur: vel ſecundum continentiam, vel vt habet communem menſuram. Auer. in phyſic.4.tex.43.c.66.col.3.

Aequalitas loci actu eſt ſecundum continentiam. Auer. in phyſic.4.tex.43.c.66.col.3.

Aequalitas loci,non eſt æqualitas dimenſionis,ſed equalitas continentis. Auer.in phyſ.4.tex.77.c.77.col.2.

Aequalitas propria eſt quantitati, non qualitati. Auer. phyſic.7.tex.32.c.151.col.7.

Aequalitas non eſt aliquod genus. Auer. in 5.metaphyſ. tex.9.c.54.co.12.

Aequalitas non eſt aliquod genus. Auer.5.metaph.tex. 12.c.54.

Aequale opponitur magno, & pauco per inæquale, & talis oppoſitio eſt, quæ eſt inter priuationem, & habitum.Auer.in epitom.metaph.tract.3.c.180.col.2.

Aequalitate exiſtente,ſtat iuſtitiæ opus. D.Tho.ethic.8. l.7.c.142.col.1.

Aequalitas eſt vnitas in quātitate. Alex,de ales.in 4.metaph.tex.3.c,78.col.1.

Aequalitatis fundamentum nō eſt tantum quantitas ſecundum rem,ſed ſecundum modum. Alex. de ales. in 5.metaph.tex.20.c.143.col.4.

Aequinoctialis pars terræ nō eſt habitabilis, propter dominium caliditatis,quod eſt verum.Auer.meteor.l.2. cap.2.char.197.col.2.

Aequum medium eſt pluris, & paucioris arithmetica proportione:ac propterea appellatur ius δικαίον. eo quòd δίκα, id eſt bifariam diuiſum eſt,quaſi δικαίον, id eſt bipartitum dixeris, & iudex δικαστὴς. quaſi δικαστὴς. id eſt bipartitus dicitur.Ariſt.4.ethic.nicom,cap.4. c. 118.

Aequum,& bonum ius eſt,& non ſecundum legem, ſed legitimi iuris correctio.Ariſtot.5.ethic.ad nicom. cap. 10.char.134.

Aequus eſt, qui deſcripta legibus iuſta diminuit, & moderatur;namque legiſlator ad vnguem definire nō poteſt, ſed in vniuerſum loquitur;hic in eiſdē intercedens deligit, quæ legiſlator particulariter quidem definire volebat,verum ei facere non licuit. Ariſt. mag. mora. cap.1.c.321.

Aequum duplex;vnum numero,alterum dignitate; numero ceu multitudine,& magnitudine idem & æquū: dignitate, id quòd eſt ſecundum rationem, vt 4.ad 2. ſic 2.ad 1,ambo enim medietates ſunt. Ariſt. politic. 5.cap.1.c.644.

Aequum,& iuſtum eſt extra leges ſcriptas,& accedit partim inuitis legiſlatoribus,quoties latet, partim volentibus,quoties diſtinguere non poſſunt. Ariſtotel.rhetor.pri.c.58.

Aequum eſt rebus humanis ignoſcere,nec legem, ſed legiſlatorem ſpectare; non verba, ſed ſententiam; nec actionem,ſed præelectionem; nec partem, ſed totum; nec qualis nunc, ſed qualis ſemper, aut plerumque extitit, & memoria tenere potius commoda, quam incommoda; & quæ accepit commoda, quam quæ attulit;& ad arbitrum, quàm ad iudicem accedere malle:æquum enim arbiter intuetur,iudex legem. & ideo arbiter inuentus eſt,vt æquum valeat. Ariſtot.rhetor, pri.c.58.

Aequitas eſt,quod naturalis ratio perſuaſit. Boet. in topic.c.796.

Aequum,& bonum melius eſt quodam iuſto legali. Alber.mag.ethic.5.tract.4.cap.2,char.67.col.3.

Aequitas eſt directio iuſti legalis,D.Thom.ethic.5.l.16, c.97.col.2.

Aequiuocorum diuiſio.

AEquiuocationum aliæ ſunt multum diſtantes; aliæ habent quandam ſimilitudinem; aliæ propinquæ ſunt,aut genere,aut ſimilitudine rationis: quapropter non videntur æquiuocationes eſſe cum ſint.Ariſtotel. phyſ.7.ſec.4.cap.1.c.189.tex.31.

Aequiuoca alia à fortuna, alia à cogitatione noſtra; quæ diuiduntur in ea,quę ſunt à ſimilitudine,à proportione,ab vno ad vnum.Por.in præd.char.4.

Aequiuoca alia à fortuna, vt in diuerſis locis idem nomen;alia à conſilio,vt eodem nomine aliquos appellare, & hoc eſſe poteſt à memoria, vt ſi filium maiorum nomine appellant à ſpe,vt ſi Platonem, quia ſperat ipſum futurum philoſophum,nuncupabit; ab analogia, vt pedes montis,& lecti;ab vno,vt medicum volumē, medicum pharmacum,ad vnum,vt ſalubris potio, ſalubris exercitatio, ab vno vel ab exēplari cauſa, vt homo pictus à vero,ab aliqua efficiente vt medicum ſcalpellum. Amo.in præd.c.10. Idem Sim. in præd.c.8. Idem Boet.in præd.c.117.

Aequiuoca

Aequiuoca à memoria, & æquiuoca à spe concurrunt. Ammo.in præd.c. 10.
Aequiuocorum alia sunt, quorũ definitiones sunt diuersę voce,& rõne;alia,quorũ definitiones sunt ęquocæ, vt nomina eorum.Auer.phys.7.tex.26.c.149.col.4.
Aequiuoca alia secundũ rem,alia à casu,& fortuna. Alb. mag.in præd.c.33.col.4.

Aequiuoca quid sunt.

AEquiuoca dicuntur,quorum nomen solum commune est,& secundum nomen substantiæ ratio diuersa.Arist.prædic.trac.1.cap.1.char.56.Idem Ammo.in porph.c.8.col.3.
Aequiuocum à fortuna est,cum forte fortuna, & fine vlla animaduersione nostra, nec cõsilio res diuersæ idem consequuntur nomen, vt Alexander Priami: Alexander Philippi filius. Por.in præd.c.4.
Aequiuoca sunt res ipsæ.Ammo.in prædicam.chart. 10.
Aequiuocatio est respectus is,secundum quem res nomine communicarunt.Ammo.in prædicam.char.10.
Aequiuoca secundum declinationem sunt sicut declinatio pluralis, & non plurificatur,vt Venetiæ, & vnius declinatio videtur fœmina,& sophista. Auer.epit.in logicam.c.316.col.4.
Aequiuoca sunt,quæ cum nomine vna sint, longe diuersæ substantiæ ratione, & diffinitionis discreta sunt. Boet.in por.c.10.
Aequiuoca sunt, cum vnum nomen diuersis, secundum diuersam rationem impositum est, eo quòd vna aliqua proprietas inuenta in diuersis, afficit instituẽtem, quæ tamen proprietas non per vnam rationem est in illis.Alber.mag.de præd.c.3.col.2.
Aequiuoca dicuntur quasi nomen,quod secundũ vocem est ex æquo,quo ad imponentem habentia. Alb.Mag. in prędic.char.33,col.3.

Aequiuocorum proprietas.

AEquiuocationes magis latent in vniuersalibus,quam in differentibus.Arist,post.l.2.c.13.tex.22.c.379.
Aequiuoci distinctio vtilis est, quia hinc diluciditas oritur,manifesto facto, quotupliciter dicitur: & ad fieri secundum rem eandem, & non ad nomen syllogismum,& vt non falsa ratione decipiamur. Arist. topic. pri.cap.14.c.410.
Aequiuocation s, & amphibologię tres sunt loci; vnus, cum oratio, vel nomen plura significat principaliter; alius,cum soliti sumus sic dicere, tertius, cum compositum plura significat separatum, simpliciter. Aristot. elenc.pri.cap.3.c.578.
Aequiuoca definiri non possunt.Alex.aphrod.1.pri.cap. 11.c.26.col.3.
Aequiuocorum non est natura vna, nec ars vna, vnave sciẽtia;neque principia eadem sunt. Alex.aphrod.in 3. metaph.vel secundum Latinos.4.com.2.c.83.col.1.
Aequiuocis secundum nomen, quod de ipsis communiter dicitur,nil aliud inter ipsa est cõmune. Alex. aphr. in 3.metaph.vel secundum lat.4.co.2.c.83.col.1.
Aequiuoca solum non dicuntur multipliciter, sed ea etiam,quę ab vno,& ad vnum referuntur, vt ens, & vnum ess ehabent.Alex,aphrod.in 3.metaphys.vel secundumlatin.4. co.2.c.83.col.2.
Aequiuocum omne prius distinguendum, mox definiendum est.Ammo.in Por.c.4.col.2.
Aequiuoca alia ratione vniuoca esse possunt. Ammo.in prędicam.c.11.
Aequiuocum vt aliquid sit, hęc requiruntur: identitas nominis,& toni;generis,casus, spiritus terminationis. Ammo.in prędic.9. & Io.gra.de gener.& cor.tex.44. c.66.c.105.
Aequiuoca in diuersa significata,genera autem in diuersas species diuidi consueuerunt.Por.in prędc.c.22.
Aequiuoca vniuoca esse possunt, alia tamen atque alia ratione.Dix.in prędc.c.31.Idem Amo.in prędc.c.11.
Aequiuoca à similibus,& indifferentibus auspicantes,accipientes aliqua à singularibus eiusdem speciei inter se confessa,speculantes quid commune inter se habeant, facile cognoscimus.Alex.& Eust.2.post.c.95.col.1.
Aequiuocorum significatio illa dici debet prima,quando aliquid primum positum fuerit, & aliena ab illo proficiscitur.Sim.in prędc.c.108.
Aequiuocorum,& vniuocorum media sunt, quę ab vno ad vnum media dicuntur. Io.gram. de gener. & cor. tex.44.co.105.c.67.
Aequiuoca nõ habent subiectũ essentiale, neque vnã definitionem.Auer.in epito.metaph.trac.3.c.179.col.1.
Aequiuocum omne per sẽ positum nihil designat, nisi ad quasque res pro voluntate significantis aptetur. Boet. in l.de inter.c.317.
Aequiuocatio non tantum in nominibus, sed etiam in verbis fit, & in præpositionibus, & in coniunctionibus.Boe.in l.de inter.c.115.
Aequiuocum omne aliqd habet, per quòd æquiuocũ reducitur ad vniuocum.Alb.mag.in præd.c.34.col.2.
Aequiuocum est ante vniuocum, quia per æquiuocum prædicabile reducitur ad ens, & vnum quod est ante omne genus; per vniuocum reducitur ad omne, quod est commune, vt genus: per denominatiuum, vel per eius rationem omnia accidentis prædicata respiciunt substantiam.Alb.mag.in præd.c.33.col.3.
Aequiuocorum & si sint multi modi, primus tamen est propinquior vniuoco, q dicitur multipliciter per analogiam ad vnũ,& ab vno. Alb.mag.in præd.c.34.c.1.
Aequiuocum omne ad aliquod vniuocum reducitur, quod est ante ipsum.Alb.mag.de intellec.l.1. tract.1. cap.2.c.50.col.3.
Aequiuoca multa sunt, secundum concretam rationem naturalis ad materiam applicantis,quę à logico,& mathematico non cõsiderantur,vt æquiuoca secundum consideratione abstractam. D.Thom.7.physic. l.7. tex.26.c.111.col.2.
Aequiuocorum purè æquiuocorum ratio vnius non respicit rationem alterius. Alex. de ales.in 1.metaphys. c.29.col.2.
Aequiuocorum ratio hæc est,quod vnũ non habeat attributionẽ ad aliud.Alex.de ales.in 2.metaph.c.37.c.4.
Aequiuocum, & analogum in hoc conueniunt, quòd vtrunque concernit diuersas rationes: tamen in hoc differunt, quod æquiuocum concernit diuersas rationes simpliciter,& absolute; analogum autem cõcernit diuersas rationes in aspectu ad vnum primum, ita vt in omni analogia, est diuersitas rationum continentiũ vnũ primũ. Alex.de ales.in 4.metaph.tex.4.c.79.c.4.
Aequiuoca comprehendunt sub se analoga.Tho.de Vio in præd.c.35.col.1.

Aequiuocum, vt fallacia.

AEquiuocationes magis latent in vniuersalibus quam indifferentibus. Arist. post.2.cap.15.tex.22.c.379. Idem Alb.mag.in post.c.245.col.3.
Aequiuocationes magis deprehenduntur in generibus, & vniuersalibus,quam in speciebus, & particularibus. Alex.& Eust.2.post.char.92.col.1.
Aequiuoca primò tractantur in libro prædicamẽtorum, quia prædicamenta æquiuocę prædicamenta dicũtur, & ad sophisticas importunitates nihil potius est,quam nomina distinguere.Sim.in præd.c.6.
Aequiuocatio & amphibologia licet conueniant, tamen non sunt vna fallacia specie,tum quia vna est in dictione, alia in oratione; tum etiam quia vna est in diuersa sententia,alia in diuersa significatione.Alber.magn.in elenchos.char.579.col.3.
Aequiuocationem proficisci posse à diuersonumero, vel casu, sed à diuerso accentu non posse, facilè cognoscitur.Alb.mag.in elenchos.char.581.columna 2.
Aequiuoca secundum analogiam, nõ est facilè diuidere, & maximè in iis quæ sunt aliorũ principia. Alb.mag. in elenchos.c.584.col.3.
Aequiuoca,quę sunt à casu,facile est diuidere.Alb.mag. in elenchos.c.294.col.3.

Aequiuocis an vti liceat in scientijs.

AEquiuocè dictum est nomen,si est nomen, speciei, & indiuidui,vt Coruus; & aliquid quod est sub cõmuni specie, æquiuocum & illud, & proprium esset, Alexan.aphrod.in topic.cap.13.c.18.col.4.
Aequiuocationes definitionibus maximè sunt impedimento.Alex.& Eust.2.post.char.92,columna 1.
Aequiuoca non conferunt ad demonstrationẽ.Io.gram. pri.post.cap.2.c.7.col.1.
Aequiuocis verbis non est rectum vti in doctrina, nisi in eis,quæ licet sint diuersa,tamen conueniunt in omnibus intentionibus, de quibus possunt dici. Auer. de anima.tex.20.char.171.col.2.

Aer,vt elementum.

AEr se habet ad aquã, ita vt aqua est materia aeria, & aer forma aquæ.Arist.phys.4. cap.10.tex.49.c.91.
Aer aliquid est,non videtur autem; & tactu fit iudicium eius,quod tangitur.Arist.phys.4.cap.4.tex.78.c.102.
Aer si fit ex aqua,eadem materia nõ recipiens aliqd aliud facta est,sed quod erat potentia, factum est actu,& sic, si aqua fit ex aere. Arist.physic.4.cap.6,tex.84.c.104.
Aer est grauis,& leuis. Arist.3.de cęlo.tex.28.char.341.
Aer maior semper sursum magis fertur.Arist.4.de cœlo. cap.3.tex.10.c.362.
Aer cum fit ex aqua, & ex graui, leue venit ad ipsum sursum,simul autem est leue,& nõ amplius fit, sed ibi est: & sic manifestum est, quòd potentia ens in actum veniens proficiscitur illuc, & ad tantum & tale vbi est actus,& quanti,& qualis,& sic de alijs elementis.Aristot.4.de cęlo.su.2.cap.1.tex.25.c.368.
Aer magis diuisibilis est quàm aqua,& aqua quàm terra. Arist.4.de cęlo.su.3.cap.7.tex.45.char.376.
Aer mediocriter insensibilis est. Arist. pri.de gen.& cor. su.1.cap.4.tex.24.c.394.
Aer est calidus & humidus. Arist.2. de generat. & cor. su.1.cap.3.tex.16.c.427.
Aeri contraria est terra, vt igni aqua: ex contrarijs enim passionibus constituta sunt. Arist.2. de gen. & cor.su. 1.cap.3.tex.22.c.427.
Aer magis humidus quam calidus; Ignis magis calidus quam siccus,Aqua magis frigida quam humida, Terra magis sicca quam frigida. Arist.2. de gen.& cor.su.1. cap.3.tex.23.c.428. Idem D.Tho.2.de gener. & cor. l.2.tex.23.char.27.col.2.
Aeris extremũ ignis est.Arist.meteor.pri.su.2.c.6.c.471
Aer australis magis permutatur in aquam, quam borealis.Arist.meteor.3.cap.5.c.555.
Aer circulariter fertur,quia simul trahitur, cũ totius circulatione,quia cõtinuus est igni,& ignis corpori cęlesti continuus est.Arist.meteor.pri.su.1.cap.4.c.458.
Aer propter motum prohibetur congregari in aquam, sed semper quæcunque particula ipsius graueścit, extruso in superiorem locum calido deorsum fertur: alia autẽ in parte simul sursum fertur cum exhalato igne. Arist.meteo.pri.su.1.cap.4.tex.1.c.458.
Aeris locus est maior loco terræ. Aristotel. de plant. 2. cap.1.c.382.

Aer calidus est,& incongelabilis.Aristot.de generat.animal.2.cap,2.c.150.
Aer per se insonus est, quia facilè dissipabilis est, cum autem prohibetur dissipari,huius motus sonus est. Arist. 2.de anima.su.4,cap.4.tex.83.char.635.
Aer madere nequit, aqua potest, quia non omnibus est data vis madendi, sed ijs tantum, quæ lenta sunt, & humida.Arist.problem.sec.25.q.12.char.576.
Aere sudo, & aperto cur frigus fit acrius, quam nubilo, cum stellæ, & cœlum sint calida? quia nihil tunc est, quod calorem arcere valeat, sed diffundatur necesse est; at cœlo nubilo arcetur, & Aquilone magis quàm Austro.Arist.problem.sec.25.q.18.c.577.
Aeris minus,calidius est,quàm plus;cum angusta sint calidiora,quia magis mouetur, qui pluris est; motus autem frigorem acciere potest. cuius indicium, quòd calida cum mouentur,refrigerantur. Arist.problem.sec. 25.quæst.19.char.577.
Aer altis ædibus solet ventilari,& reciprocari, præsertim cum tempus quietum est, an quod aer prælaxo quodam contextu,& hiatu lento est, ergo cum hic extrinsecus introire inceperit cedit, & cõtrahitur aer, quem domus cõtinet, quo eo lapso inanior redditur qui foris est, & spatia multo laxiora capessit, quæ in spatia, aer domesticus relabitur,ferturque expeditè eodem, quoniam & ipse pendeat, & natura inanis reniti nequeat;quòd cum per multa eius membra eueniat,proximus hunc aer sectatur adductus propulsione primoris, tum eo large foras iam profluente locus internus inanis redditur, & vacuus, externus contrà repletur spissescitque,ac deinde in hunc modum reciproco fluxu actitatur.Arist.probl.sec.25.q.22.c.578.
Aer, & aqua pari ratione in nonnullis se habent: nam aqua per prona ocyus fluit, quam in planis, atque æqualibus,in quibus stagnat: hoc & spiritus facit,nam locis editis atque excelsis aer assidue mouetur,cauis ex contrario sæpe quiescit,& consilescit. Arist. problem. sec.26.quæst.38.char.590.
Aer cùm aquam tangit cur non humescit? nihil enim de cæteris est,quod si tetigerit, humidum non reddatur, quia ita eorum extrema coeunt, vt simul sine vllo interstitio sint, nec plano diuerso distinguantur: igitur cætera,quia grauiora sunt,subsidunt,& sibi humorem admittunt:aer vt leuior, nihilo inferius vergit, quàm extremum limitet: tangit ergò, quia nihil interiacet: remanet expers humoris, qa semper super aquã extat.
Vide si melior solutio esset, quia aer primum humidorum est.Arist.problem.sec.25.q.3.c.573.
Aer cur per aquæ tactionem frigidus reddi potest, humidus non potest?quia natura sua calidus,& frigidus esse potest, at quia leuior est, humidus esse non potest, & summa semper petit. Arist. proble.sec.25.q.10.c.575.
Aer cur bullis contentus, aut de imis aquæ ascendens haud vnquam madidus ascendit? quia humor non insidet sed dilabitur, qui tamen continet bullas, vel minor est quam humefacere valeat. Arist.problem.sect. 25.q.11.c.576.
Aer est igni substratus suoptè ingenio, caligine & gelu permistus, cæterum illustratus agitatione, atque succensus:vndè calorẽ concipit,& claritatẽ.In hoc aũt ipso vim patibilẽ sortito omnifariamque in aliam & aliã naturã cõmeare natura cõparato, nubes concrescunt, imbres cum strepitu decidunt,niues,pruinæ, & grandines;flatus ventorũ & tempestatũ cientur: simul tonitrua & fulgetra existunt: fulmina inde casitant: fexcentæ denique ibidem conflictationes aeriæ opacitatis fiunt.Arist.de mundo.cap.2.c.810.
Aer,& aqua per se sunt natura alba: ignis aũt,& Sol,flaui:terra verò natura alba est, at propter tincturã multicolor apparet,vt in cinere apparet;nam exusto colore, qui tincturam faciebat, albus euadit; non tamen

omni

ōmni ex parte:quòd fumo qui niger est,tingatur.Aristot.de color.capit.1.char.876.

Aer cominus inspectus nullum videtur habere colorem, nam propter raritatē à radijs vincitur, ab ijs separatur cū densiores sint,& per eū appareāt; at cū in profundo cernitur, colore cyaneus apparet,propter raritatē; vbi enim deficit lumē,ibi tenebra interceptus apparet cyaneus: condensatus autem, vt & aqua omnium albissimus est.Arist.de coloribns.cap.3.char.883.

Aeris suprema pars, quæ super ipsum supernatat, potentia est ignis, id est calida, & sicca ad ignitionem apta. Alexan.aphrod.pri.meteor.cap.10.co.33.c.20.col.2. Idem Alb.mag.de passio.aeris.c.117.col.3.

Aer non est de ijs,quæ exsiccantur. Alex.aphrod.4.meteor.cap.6.co.27.c.105.col.2.

Aer quia ignis maximè propinquus est, ideo lumine cito refert. Alex.aphrod.de sen.& sen.ex sec.2.co.13.c.11.

Aer,quē aīalia aspirant,& hauriunt,dū olfaciunt,nō nutrit.Alex.aphrod.de sen.& sen.sec.4.co.51.c.21.col.1.

Aer cur agitatus fit frigidior,cum contra omne motu calidius euadat? quia, quod qualitate superat ita vincit alium, vt aliquantulum mutuo afficiatur, & sic aqua dum calefacit refrigeratur:aer verò cum à nostro calefactus est corpore,si per ventilationem mouetur,alius accedit,qui non est calefactus, & meritò is sentitur frigidior. Alex.aphrod.probl.pri.113.c.707.

Aer duplex:vnus,qui inter corpora conflatim incussa dispellitur:alter,qui ab hoc primùm profectus,mox successu motus cōtinenter ad auditum perfertur. Them. pri.de anim.cap.29.tex.85.c.77.col.1.

Aer est rarus,nō ꝙ partes ipsius inuicem distent, sed quia leuis,& facilè diuisibilis;ideo est rarus secundùm qualitatem,non secundum positionem.Sim.in prēd.c.71.

Aer humidus ab Aristotele appellatur, eo quòd magis proprietatem humidi habeat, quæ est, vt proprio termino difficile terminetur,facilè alieno. Sim.3.phys.tex.47.c.171.col.2.

Aeris virtus dicitur leuitas, aeris vitium crassities. Sim. 4.phy.c.217.col.1.

Aeris humidū non permanet in ipsa mutatione in aqua, nisi secundum cognationem: quia aliud est humidum formæ aeris,aliud formæ aquæ.Sim.5.phy.c.300.c.1.

Aer particeps ponderis,& leuitatis est;ideò initiū ac momentum internum, originem ferendi sumit ab ipso proijciente ad idem latus;& donec seruauerit inchoationē,& momentum mouendi, quod obtinuit ab eo, quod vim mouendi dederat,mouebit,& feret id,quod ꝓijcit,velut si eēt ipsi traditū.Sim.8.phy.c.482.col.1.

Aer molem maiorem & magnitudinem obtinet terra, quæ in minori ambitu magnitudinis existit. Io. gram. pri.phys.tex.32.c.15.col.2.

Aer est substantia humida, & calida. Magent. in pri. c.10.col.3.

Aer & aqua talem habent naturam,quòd cum accipiunt principium ab alio mouendi, mouentur per se. Auer. phys.8.tex.82.c.195.col.4.

Aer, si poneretur in loco ignis, descenderet inferius: & aqua,si poneretur in loco terræ,ascenderet. Auer.pri. de cœlo.tex.8.c.4.col.4.

Aeris natura est similis medio inter duo extrema, non quia sit admista duobus extremis. Auer. 3. de cęlo, tex.28.c.92.col.1.

Aer de mente Arist.habet grauitatem in loco suo, nō leuitatem.Auer.3.de cœlo,tex.56.c.101.col.3.

Aer videtur fortior omnibus elementis. Auer.3.de cęlo. tex.56.c.102.col.1.

Aer & aqua facilè terminantur ab alienis.Auer.3.de cœlo,tex.67.c.104.col.4.

Aeris & aquæ grauitas, maior est leuitate, quam habent in suis locis; ideo cum aliquis expellit aerem ad inferius,facilior est eius motus,quàm ad superius: & similiter de aqua.Auer.4.de cęlo.tex.29.c.118.col.4.

Aerem habere in se grauitatem & leuitatem aliquam, est manifestum, quia est medium inter extrema. Auer. 4. de cœlo tex.29.c.118.col.4.

Aeris grauitas si non esset maior quàm leuitas, sed essent æquales;res compositæ ex igne,& aere;vt assub,& fulmina non descenderent inferius. Auer. 4.de cęlo.tex. 39.c.121.col.3.

Aerem maiorem grauitatem habere quàm leuitatem signum est, quòd in causa leuitatis est calor, & grauitatis humiditas,quæ in aere maior est quàm calor.Auer. 4.de cęlo,tex.39.c.122.col.3.

Aer,& aqua cum accipiunt principiū motus superius,aut inferius,mouentur aliquandiu illo motu,postquā motor quieuerit, quia habent leuitatem, & grauitatem. Auer.4.de cœlo,text.39.c.122.col.4.

Aeris duo sunt loca;vnus superior, in quo fiunt cometæ, & flammæ;alius est,in quo fit pluuia, nix,pruina, & grando.Auer.meteor.pri.cap.4.c.187.col.4.

Aeris grossitudo est, cum appropinquatur naturæ aquæ, & aquę grossitudo,cum appropinquatur naturę terrę. Auer.meteor.4.c.210.col.4.

Aer prædominatur ei, quod habet grossitiem ex admistione aeris, & aquæ, vt oleum, & ideo natat super aquam, & ei quod coagulatur ab aeris partibus, vel a calido.Auer.meteor.4.char.212.col.4.

Aer potentia est calidus,& humidus, licet actu nullū habeat contrarium in excellentia,sed variatur secundum actum, susciens oēs differentias contrariorum. Alb. mag.pri.phys.tract.3.cap.6.c.10.col.3.

Aer iuxta ignem magis ignеus est,iuxta terram magis cōnaturalis terrę.Alb.mag.4.phys.trac.2.cap.7.c.49.c.2.

Aer est grauis & leuis per naturā, non vt mistus ex vtroque,nō enim esset corpus simplex, sed vt habens qualitatem simpliciter, quæ est per modum mediæ qualitatis, inter simpliciter grauem, & simpliciter leuem. Alb.mag.3.de cęlo.tract.1.cap.7.c.47.col.2.

Aeris motus sunt diuersi, quia frigus ex sphęra Saturni, calor ex Martis, temperies in frigido ex sphęra Veneris, miscibilitas, & facilis passibilitas ex sphęra Mercurij,temperies ex calido ex sphęra Iouis. Alb. mag. pri. de gen.& cor.trac.6.cap.4.c.70.col.3.

Aer,qui immediate tangit terrā, est humidus accidentali humido, super humidum naturale ex multo vapore terræ,& aquæ.Alb.mag.pri.meteor.trac.1.c.79.col.7.

Aeris subtilitas est vltra speciem vaporis.Alber. mag. pri. meteor.tract.1.cap.9.c.79.col.4.

Aer per naturam vbique est calidus, sed in superiore regione, est per accidens calidus magis, quàm per naturam,& per accidens siccus:in inferiori per naturam, & per accidens calidus, & humidus: in intermedio vero per accidens est frigidus,& per naturam calidus.Alber. mag.pri.meteor.tract.1.cap.9.c.79.col.4.

Aer non lucet, quia non est spissum. Alb. mag. pri. meteor.trac.2.cap.6.c.81.col.2.

Aeris tres sunt regiones: superior,media, infima. Inter has autem sunt duæ:vna inter infimā,& mediam; alia inter mediam,& extremam. Infima est calida, per repercussionem luminis cęlestis, & humida per vapores, qui fiunt ex terra,& aqua. Media est frigida ex priuatione duplicis causæ. i. vicinitatis ignis, motus orbis, & radiorum reflexionis; & est excellenter frigida, & humida. Media autem inter infimam, & mediam est temperate calida,& humida. Suprema est excellenter calida & sicca. Media autem inter mediam, & supremam,est temperatè frigida,& temperate sicca. Alber. mag.2.meteor.tract.1.cap.3.c.85.col.2.

Aeris superior pars,quæ est iuxta illam, quæ æstus appellatur,in tres partes diuiditur; in supremam, mediam, & infimam. Suprema calidior, infima frigidior, media temperata,in qua res generantur. Alber.magn.2.meteor.

teor.tract.1.cap.3.char.86.col.2.

Aer & vapor solum intus, & extra subiectum fiunt violentiæ.Alb.mag.3.meteor.trac.3.cap.23.c.109.c.2.

Aer respectu inferiorum in motu suo est ignis.Alb.mag. de mor.& vita.trac.2.cap.8.c.62.col.1.

Aer verus non est, qui attingit ignem, nec, qui attingit aquam, sed, qui in medio est. Alber. magn. de nat. loc.dist.1.cap.3.c.93.col.4.

Aer superius est æstuosus, calidus; inferius vaporosus,& calidus, propter percussionem: in medio est frigidus, propter priuationem vtriusque caliditatis. Alb. mag. de nat.loc.dist.1.cap.3.c.93.col.4.

Aer ille optimus, qui cito recipit temporis qualitatem. Alb.mag.de nat.loc.dist.2.cap.13.c.98.col.4.

Aer, qui sui commistione facit spiritualitatem in generatis,& spiritus, est materia, & suo motu ducit sursum aquam & terram sibi cōmistam,& velut generatorum virtutes,ex loco innumerabiles recipit proprietates,& naturas.Alb.mag.de nat.loc.trac.2.cap.1.c.99.col.3.

Aere dempto, non est, nec nutritur spiritus in corpore animalis. Alber. magn. de propriet.elem.l.1. trac. 1.cap.c.2.105.col.3.

Aer purus occidit; qua de causa montes altissimos ascendentes Philosophi spongias aquis intinctas ante nares secum portarunt,vt per has grossior esset aer spiratus. Alb.mag.de proprie.elem.l.1.trac.1.cap.2.c.105.c.4.

Aeris quatuor Antiqui proprietates dixerunt; primo, quòd medium sit inter cœlum, & terram: secundo, quòd sit fortissimus omnium elementorum,quia cum spiritu ripas, & turres deijcit tertio, quòd omnibus, quæ augentur,præbet incrementum:quarto,quòd esset spiritus Deorum.Alber.mag.de propriet.elem.l.1. trac.2.cap.10.c.111.col.3.

Aer corruptus plus inficit,quàm cibus,vel potus. Alber. mag.de propriet.elem.l.2.trac.2.cap.1.c.115.col.3.

Aer non est vaporabilis, aut fit rarior vltra sui naturam, & tunc est ignis;aut densior,& non est vapor, quia vapor generatur per subtiliationem, vel rarefactionem; sed tunc efficitur aqua vel terra.Alb.magn.de passion. aeris,char.117.col.3.

Aeris inferior pars, cum sit circa terram, habet ex aqua, & terra frigus,caliditatem vero ex radiorum repercussione.Alb.mag.de passio.aeris,char.117.col.3.

Aeris media pars est frigida, tum quia destituta est ab ignis calore,& stellarum radijs: tum etiam,quia ad illam repercussi radij non perueniunt. Alb.mag.de passion.aeris,char.117.col.3.

Aer est elementum obediens facilè impressioni, cuius motus fit ad omnem partem natura sui. Alber.mag.de passion.aeris,char.119.col.3.

Aerei humoris consuetudo, est adhærere partibus aquæ, propter symbolum,quod habet cum aqua. Alb. mag. de veget.l.4.trac.1.cap.2.char.141.col.1.

Aeris substantia & qualitates,participantur diuersimode ab animalium corporibus in spiritu discurrēte in corporibus,& seminibus eorum: sed substantia aeris simplex, non potest esse de alicuius animalis constitutione, quia non est aer corporearum figurarum retentiuus. Alber.mag.de ani.l.2.trac.1.cap.3.c.163.col.1.

Aerem participant corpora, vt est mobilis ordinate perspicuus, & non intemperatè calidus, & vt ingreditur per poros; & sic venenosus corrumpit corpora, & vt refractè est in mixtis. Alber.mag.de ani.l.20.tract.1. cap.3.char.163.col.1.

Aer & ignis simplicem generationem habēt; in istis enim non generatur pars ante partem,sed simul generantur, & alterantur totum, & partes. D. Thom. in physic. l.8.tex.59.c.99.col.1.

Aer cum ex aqua generatur,est corruptio secundū quid, & generatio simpliciter, quia perfectior forma introducitur,& imperfectior abijcitur. D.Thom.4.physic. l.8.tex.49.c.54.col.2.

Aer non est naturaliter frigidus,sed per accidēs. D.Tho. 1.de gen.& cor.l.10.tex.23.c.10.col.2.

Aer habet frigus congelatum ex Saturni sphæra; temperies in calido est ex sphæra Iouis; temperies in frigido ex sphæra Veneris; æstus ex sphæra Martis; commiscibilis siccitas, & facilis passibilitas ex sphæra Mercurij. D.Tho.1.de gen, & cor.l.24.tex.84.c.22.col.3.

Aer necessario recipitur in pulmone, quia animalia gressiua, in hac parte maiorem calorem habent, quàm in alia.D.Tho.2.de ani.l.18.tex.89.c.39.col.3.

Aer calidus est ex affinitate ad ignem, secūdum se autem humidus; quæ humiditas est prima inter qualitates passiuas,quasi calore humidum resoluente,& non consumente, propter maiorem distantiam à corpore cœlesti.D.Tho.de sens.& sensato,lec.10.c.11.col.4.

Aer & aqua,sunt minus formalia q̄ ignis,ideo sunt tantū diaphana. D.Tho.de nat.lumin,opūsc.51.c.84.col.2.

Aeris dispositio non est iudicanda ꝑm se simpliciter, propter dispositionem eius, qui circa terram, vel aquam vniuersaliter, sed tantum quoad illam partem, de qua agitur. Pet.de aluer.4.de cęlo.l.3.tex.3.c.76.col.2.

Aerem duobus modis intelligere possumus; secūdum se, & secundum dispositionem eius naturalem;& sic nullam habet grauitatem, qua à loco suo moueatur; alio modo secundum accidens cum cōtingat propinquum terræ infrigidari & igni cālefieri; & leuem, & grauem esse posse non est inconueniens. Pet.de aluer.4.de cęlo,l.3.tex.39.c.78.col.2.

Aer diuisibilior est quàm aqua, quia humidior, & magis terminabilis, quàm ipsa. Pet. de aluer. 4. de cœlo.l.3.tex.41.c.79.col.2.

Aer, vt inseruit motui.

AEr & aqua, si perduri, & resistentes, ac non cedentes fuissent,non fuisset mutatio localis.Mich.ephe. de ani.inceff.c.60.col.4.

Aer adiuuat grauia grauitate,leuia leuitate. Auer.3.de cęlo,tex.28.c.91.col.4.

Aer & aqua sunt necessaria in motu lapidis. Auer.3. de cœlo,tex.28.c.92.col.2.

Aer est vt instrumentum necessarium motui violento. Alb.mag.3.de cęlo,tract.1.cap.7.c.47.col.2.

Aer deseruit motui naturali locali, vt instrumentum. Alb.mag.3.de cœlo.tract.1.cap.7.c.47.col.2.

Aer non requiritur ex necessitate ad motum naturalem, vt in violento; quia id, quod mouetur secundum naturam, habet sibi insitam virtutem, quæ est motus principium, contra Auerroem. D.Thom.3.de cęlo. l.7.tex.28.c.61.col.3.

Aer, vt respirabile.

ARe, qui respiratur, vtitur natura ad duo opera; vt lingua ad gustum, & locutionem; scilicet ad refrigerationem caloris interioris,& ad vocem. Arist.2.de ani.su.4.cap.4.tex.88.c.637.

Aerem quæcumque animalia accipiunt, & reddunt, habent pulmonem, arteriam, gulam, & situm gulæ, ac arteriæ similem,quamquam eas partes dissimiles, pulmonem autem ne situ quidem simili continent. Arist. de hist.anim.2.cap.15.char.59.

Aer, vt inseruit visui.

AEr cū sit apparens incorporeus, apparerè facit, ꝙ intermediū sit vacuū. Arist.phys.cap.8.tex.40.c.88.

Aer perspicuus transparens, minus lumen, & refractionem suscipiens omnimodos colores facit, maximè puniceum, & purpureum; quia hi colores maxime ex

igneo & albo fiunt permistis, secundum superappositiones. Arist.meteor.pri.su.2.cap.1.tex.1.c.462.

Aer cur cum luce, sit crassior, solida permeat, lux nó permeat? quia lux per directum tantùm fertur: at aer nullo impedimento arcetur, quoniam qua transit, tendere è directo non soleat. Arist.proble.sect.2.q.9.c.575.

Aer est colorum traijciens, ipsorum est expers: quòd si proprium haberet colorem, color ille ad alios traijciendos colores ei impedimento esset. Ioan.gram.2. de ani.tex.69.c.54.col.3.

Aer, vel quoduis aliud perspicuum, cum est in propria natura purum, nec aliquo colore insparsum, tunc habet solam medij rationem obiecti. D. Thom. 3. meteor.l.5.c.186.

Aer, vt auditui inseruit.

AEr, si haberet sonos, non reciperet sonos: & diaphanum, si haberet colores, non reciperet colores. Aris. 2.de anima.tex.83.char.143.col.4.

Aeris, qui est in auribus, motus proprius est, & motus soni est extraneus: quapropter iste motus non impedit motum soni. Arist.2.de ani.tex.84.c.143.col.4.

Aer, qui est in auribus, inædificatus est, vt immobilis sit, vt sentiat omnes motus differentias. Arist. 2. de anima. sum.4.cap.4.tex.83.char.636.

Aer quanto magis refrangitur, tanto plures ictus reddet. Alex.aphrod.pri.de anim.cap.14.c.36.col.2.

Aer noctis liberior est ab omni turba, quia tempus conticescētius est. Them.de diuin.p somn.cap.8.c.101.c.3.

Aer est in aurium concauitatibus contentus, qui est membranæ, & pelliculæ congenitus: qui sonos ab externo aere suscipiens, & habens in se facultatem transuectricem sonorum, per se ipsum ad membranā sonos transuehit, qui per partes corrumpitur: si autem totus corrumpitur, simul perit & auditui facultas. Io.gram.2.de ani.tex.81.c.60.col.1.

Aer in auribus incluſus, & inædificatus non cohæret con genitus, sed est inseparabilis. Ioan. gram. 2. de ani. tex.111.c.69.col.4.

Aer si haberet sonos, non reciperet sonos, & diaphanum si haberet colores, non eos reciperet. Auer.in 2.de ani. tex.83.c.143.

Aeris, qui est in auribus, motus proprius est, & motus soni est extraneus: ideo iste motus nō impedit motum soni. Auer.2.de ani.tex.84.char.143.col.4.

Aer sic immutatur, cum fit sonus, vt aqua, cū aliquod in eam proijcitur. D. Tho.2.de ani.l.16.tex.80.c.37.c.3.

Aer, vt alteratur à corporibus cœlestibus.

AEr calidior est post remotionem Solis ab isto loco propinquo, magis quàm sit in tempore, in quo est in illo loco propinquo, cum hoc quòd calefactio non est intensior, propter minorem reflexionem, seu maiorem oppositionem: & causa est, quia aer dispositus est. Auer.meteor.2.cap.2.c.193.col.2.

Aer alteratus à qualitatibus corporum cœlestium mouet appetitum in animalibus, & intellectum practicum in hominibus. Alber.mag.8.phys.trac.1.cap.10.c.92.c.1.

Aerifilon auis est rapax, & inter rapaces nobilissima, & est de consuetudine falconum: aues obuiantes interfectas deijcit, ruffas pennas habet, caudam longam, vngues, & crura maxima, parum maior quàm Aquila: capit capreolos, & insidet eis, & cerebrum capite perforato excutit, & sic interficit. Nidum in altissimis montibus struit. Iuuenis si accipitur, ita domesticatur, vt sine ligatura stet in domibus, & omnem prædam capit, & domino reponit. Alber.magn. de animal. lib. 23. cap.1.c.186.col.1.

Aes non est inflammabile: quia habet vnamquāq; partem non continuam, & minus quàm vt flammam emittat. Arist.meteor.4.su.3.cap.2.tex.48.c.583.

Aes in Cypro circa Tirrhyam fieri aiunt, quòd ruricolæ minutatim contusum, vt constat, seminant, posthacque in id eruptis aquis augetur, & redditur, & hoc modo colligitur. Arist.de admir.aud.c.846. 41.

Aes adeo lucidum, & purum rubigineque carens apud Indos reperiri aiunt, vt neque colore distet ab auro, sed in Darij poculis cados nonnullos pluresque inueniri, qui nec alio pacto quam odore, ænei sint, an aurei, cognosci nequeunt. Aristotel. de admir. aud.c.847. 47.

Aes Mosynicon, non commistione stamni, sed ex terra, quę cum eo nascitur, decoquitur vt lucidissimum candidissimumque existere; authoremque huius temperamenti neminem docuisse affeuerant. qua de causa res æneæ, quæ superiori tempore molitæ, ea in regione fuerunt, recentiores longè excellere videntur. Arist.de admir.aud.char.850. 61.

Aere incisus facilius sanatur, quàm ferro; quia æs medicamenti vim obtinet, & principium vnumquodque est pars potissima rei. Aristot.problem.sect.1.q.35.c.342.

Aes, & argentum, ideo forsan sonora sunt; quia multum aerem in se habēt. Io.gra.in 2.de ani.tex.77.c.58.c.4.

Aes conglutinat ferrum, & argentum; quia in eis argentum viuum est subtile, & purum. Alb.mag.in 3.de miner.ex tract.2.cap.1.c.146.col.2.

Aes fit ex argento viuo plusquā oportet, habens aliquantulum adurentis sulfuris ad formam ruboris deductū. Alb.mag.in 4.de miner.ex tract.2.cap.6.c.148.col.3.

Aeri liquefacto si tuchia alba misceatur, vel rubea, conuertit ipsum in colorem auri. Alber.magn.in 4.de miner.ex tract.2.cap.6.char.148.col.4.

Aesalo cum vulture pugnat. Aristotel. de histor.animal. 9.cap.1.char.317.

Aesalo Vulpi est inimicus: ferit enim, & pilos eius euellit, occiditque catulos, vncis nanque vnguibus est. Arist. de hist.anim.9.cap.1.char.318.

Aesopi fabulæ de Caribdi simile est dicere mare tandem deficere. Arist.meteor.3.su.1.cap.3.c.500.

Aestas si est sicca, & aquilonia, autumnus humidus, & austrinus, hyeme proxima, dolor capitis, raucitas, tussisque oriuntur, atque in tabem demum euadunt: quia hiems multum materiæ excipit, itaque humorem cogere, atque pituitam conficere, magnum ei negocium est. Quod si in capite humor constiterit, grauitatem committit: & si nimius frigidusque est, crudorem mouet: & si ob nimiam sui copiam cōcrescere non potuit, in locum defluit proximum, & ita tussim, raucitatem, & tabem contrahit. Arist.probl.sec.1.q.10.c.334.

Aestas si sicca, siccusque autumnus aquilones habuerint, mulieribus, & omnibus pituita abundantibus secunda valetudo contingit: quia natura vtrorumque in alteram exuberat partem, & tempus trahendo in contrariam partem, ad medium habitum, bonumque perducit. Arist.problem.sec.1.q.11.c.334.

Aestas sicca, & aquilonia, & autumnus siccus ijsdem aquilonibus perflatus morbos bilioſos infestat, quoniam ad idem corpus eorum, ac temporis habitus vergunt: itaque velut ignis igni adijcitur. Cum enim corpora exiccentur quantumque in his dulcedinis erat, euaporatum sit, vehementerque incalescant, necesse est, vt dum humor consumitur, aridæ lippitudines oriantur: residuoque, quod bilioſum remanserit, recalescente, febres acutæ, vt ex bili sincera, inuadant: & nonnullos insania rapit, quorum natura atra bile abundat. Arist.problem.sect.1.q.12.c.334.

Aestas cum calida, & hiems frigidissima sit, cur corpora tactu frigidiora per æstatem sint, quam per hyemem? quia in cōtrarium tēpori, & frigor, & calor circumobsistit, intusque per æstatem calor refugit: itaque sudorem

rem exprimere potest; per hyemem verò vis frigoris arcet, & corpus quasi terra euaporat. Aristot. probl. sec.35.nu.4.char.654.

Aestate magis aduersa valetudine laboratur, hyeme magis qui laborant moriuntur; quia calor, qui per hyemem intus propter corporum densitatem coercetur, parum adiuuat, nec labor operum, qui per id tempus suscipitur, excrementa humorum potest concoquere, ideo validam esse mali originem necesse est. Contra in æstate quoniam corpus rarum, refrigeratum, atque laborum impatiens est, ideo ob latitudinem, & cruditatem ciborum (noui.n.fructus adsunt) morbos plures oriri necessariò videtur: quos tamen non ita validos esse naturæ ratio patitur, ideo facultas hisce datur facilius succurrendi. Arist.problem.sec.1.q.25.ch.339.

Aestimatio est vniuersaliter iudicium de vniuersitate solum sensu. Auer.epitom.in legic.ch.360.col.1.

Aestimatiua est in prima parte cellæ cerebri, quæ calida est ex motu multi spiritus ad ipsum. Alb.Magn.in 2. de ani.tract.4.cap.7.ch.31.col.4.

Aestimatiua differt ab imaginatiua in ipsa specie, quæ comprehenditur, quia elicit intentiones, quæ in sensu non sunt scriptæ, quod imaginatio non facit; igitur non substantia, sed secundum esse differt. Alb.Mag.in 3.de ani.tract.1.cap.2.ch.33.col.3.

Aestimatiuam sequitur motus, vel affectus, minæ, vel tristitiæ, imaginationem autem hæc non sequuntur. Alber.magn.in 3. de anim. tract.1.cap.2.ch.33. col.3.

Aestimatiua ad imaginationem sic se habet, vt intellectus practicus ad speculatiuum; ideo non penitus apprehensiua est virtus hæc, sed motiua; quia determinat ad quid mouere debet animal. Alb.Magn.in 3.de anima.tract.1.cap.2.char.33.col.3.

Aestimatio in duobus optima fit, & tertium in præcedēti phantasia præsupponit. Primum est, quod vult habere subtilem valde, & clarissimum spiritū, in quo per modum cuiusdam abstractionis resultet aliquid, quod non in sensu, sed cum sensibili perceptum est: & hoc est conferens, vel nociuum in operabilibus per nos in arte, vel moribus, vel etiam de conferentibus ad esse naturalis conseruationem. Secundum est organi bonitas, in quo tales intentiones formarum depingūtur: hæc enim sua opacitate, aut frigiditate, aut caliditate, aut humiditate, aut nimia siccitate, aut abscuraret, aut contraheret, aut commisceret, alia in ipsas intentiones eleuando, aut sua superfluitate distrahendo, aut duritia immobilitaret intentiones formarum. Tertiū autem, quod suppositum est, est bona, & optima compositio, & diuisio formarum, à qua tempore intentiones eliciuntur: aut de mala, & falsa, aut etiam absurda compositione, vel diuisione nō conuenientes eliciuntur intentiones. Alber.Magn.de animalib. lib. 8.tract.6.cap.1.char.84.col.3.

Aestimatiua naturalis dat animalibus, vt per ea ordinentur in actiones proprias, vel passiones prosequendas, vel fugiendas. Dinus Thomas in secundo de anima. lect.13.tex.65.char.34.col.1.

Aetas omnis labitur in frigiditatem, cū iam corpus inclinatur, & consenescit. Arist.de genera.ani.cap.4.c.278.

Aetates sunt iuuētus, vigor, senectus. Arist.rheto.2.c.98.

Aetate media constituti, mores quoque medios inter iuuenes, & senes habent. Arist.rhetor.2.char.101.

Aetates effectuum formas commutant. Io.gram.in 1.de ani.t.14.ch.10.col.3.

Aetatem proprie non habent non viua. Alb.Mag.de iuuen. & senect.tract.1.cap.1.ch.48.col.2.

Aetas in omnibus ætate participantibus in quatuor ętates diuiditur: in ætatem congruentem tam in substantiam, quàm virtutem, quæ est puerilis: in ætatem stándi tam in substantia, quàm in virtute, quæ est virilis; in ætatem sine diminutione substantiæ, quæ est senectus: & in ætatem diminuendi virtutem, & substantiam, & est ætas decrepita. Alb.Mag.de iuuen. & senectu. tract.1.cap.2.ch.48.col.3.

Aetas prima est ętas augens virtutē, & substantiā; in viuis enim virtutes sunt vegetabiles, aliæ sunt animales, & vitales, alię sunt alentes, augentes, & generantes; alētes autē in principio huius ętatis sunt diminūtæ tribus de causis, quia organa sunt incōpleta, & quia humiditas est multa, & ob defectū quātitatis: quia oīs virtus crescit proprio subiecto crescente, & decrescit decrescēte. Alb.Mag.de iuuen. & senec.tract.1.cap.3.c.48.col.4.

Aetas prima diuiditur in quinque partes. Prima est fluens vapore humido multo. Secunda est quasi plantatio quorundam organorum, ex humido exiccato, & paulatim terminato. Tertia est, quę concutit, & quasi subijcit, & domat humorem vniuersaliter ab inordinato motu eius, vt stet ad facturam substantiæ, & quantitatis. Quarta est cum calor iam prævalere incipit, ita vt rescindat, & reijciat superfluum. Quinta est, cum iam calor plene conualuit, & conuertit humidum ad principium siccitatis, & hoc est, cum est in statu fortitudinis in vltimo suæ quantitatis perfectæ. Alb.Mag. de iuuen. & senect.tr.1.cap.3.ch.48.col.4.

Aetas pueri, & iuuenis æqualiter sunt calidæ ambo, vt ait Galenus, sed prima ętas excedit in quantitate caloris; secunda in qualitate. Alber.Magn.de iuuen. & senect.trac.1.cap.4.ch.49.col.3.

Aetatum duarum primarum, pueritiæ scilicet, & virilitatis medietates accedunt ad temperantiam complexionis; duarum autem extremarum, senectutis scilicet, & decrepitæ accedunt ad intemperantiam; vna secundum siccitatem, alia secundum frigiditatem: quæ duæ sunt causa mortis. Alber.Magn. de iuuent. & senect.trac.1.cap.6.ch.50.col.2.

Aetates sunt quatuor: puerilis, vel incrementi vsque ad triginta annos: status vsque ad 35. vel 40. diminutionis vsque ad 50. vltima senilis cum notabili destitutione vigoris, & substantiæ. Albertus Magnus. lib.12.trac. de animalib.cap.5.char.103.col.4.

Aetatibus diuersis eadem non conueniunt. Alber.Mag. ethic.8.tract.primo.cap.5.char.92.col.2.

Aetates non diuersificantur semper in septennio, sed aliquando prius. D.Thom.politic.lib.12.ch.124.col.1.

Aeternitatis diuisiones.

AEternitas multis dicitur modis, quorum primus & proprius est, quod est spatium principio & fine carens, nō habēs in se prius, & posterius, nec aliquid successionis; eo quod nō mensurat id, quod fit, vel immutatur, sed potius quod stat vno modo, nihil amittēs in præterito, nec aquirens in futuro. Alio modo dī spatiū rei incommutabilis, secundum omnem speciem mutationis, licet habeat principiū in esse, & hoc modo sunt necessaria, & impossibilia. Tertio modo dicitur spatiū variatum, quod non habet principium nec finem sub quo modo dicitur spatiū habens principium, & non finem. Alio modo dicitur æternitas delectatio, & possessio vitæ intellectualis, quæ est in tali substantia ęterna. Alber.Magn.4.phy.trac.4.cap.1.ch.58.col.3.

Aeterna sunt aliqua per participationem veri æterni, vt angeli, & intelligentiæ. Alber. Magn.4.phy.tract.4. cap.3.ch.59.col.1.

Aeterna vt æterna non sunt in tempore, non enim mensurantur, nec continentur à tempore, nec aliquod patiuntur. Arist.phys.4.cap.6.tex.117.char.115.

Aeternis in rebus ex agente sequitur actum necessario; sed in generabilibus, & corruptibilibus sequitur actum in maiori parte; & hinc sequitur in æternis esse agens. Auer.in phys.2.tex.74.ch.35.col.4.

Aeterna nō cōtinent à tpe. Auer.in phy.3.t.32.c.47.c.2.

Aeternum impossibile esse probat Aristoteles, cui insit potentia ad corruptionem. 1. cœli. text. 124. Auer. phys. 8. t. 78. c. 194. col. 1.

Aeterni locus est æternus. Auer. 2. de cælo. tex. 2. c. 45. c. 3.

Aeternum aliquod in tempore præterito, & corruptibile in futuro esse impossibile est. Auer. ex paraphrasi 2. de gene. & cor. c. 179. col. 2.

Aeternitas est mensura existentium temporalium, & quiternorum; non per extensionem, sed per indeficiētiam. Alber. mag. in 6. princ. char. 71. col. 3.

Aeternitatis definitio.

AEternitas est mora siue spatium continuum non intersectum, quia suum esse totum simul habet, & perfecte. Alb. mag. 4. phy. tract. 4. cap. 2. c. 58. col. 4.

Aeternitas est interminabilis vitæ possessio, tota simul & perfecta. Alb. mag. 4. phy. tract. 4. cap. 2. c. 58. col. 4.

Aeternitas est duratio quædam indeficiens, & omnino immutabilis. Alb. mag. 8. phy. trac. 1. cap. 1. c. 88. col. 2.

Aeternum vel dicitur, quod nec initium, nec finem habet per generationem, quæ est materia, & est ens simplex, & immobile: sic intellectus, & agens, & passibilis est æternus. Si autem dicitur æternum, quod nullo modo per potentiam, & actum exiuit in esse, nec cum tempore, nec post tempus, sic sola prima causa est æterna. Alber. magn. contra Auer. de vnit. intel. cap. 7. char. 84. col. 4.

Aeternum idem est, quod terminos esse non habens. Alber. magn. de caus. & proces. vniuersita. à prima causa. lib. 2. tract. 1. cap. 8. c. 206. col. 2.

Aeternitas est mensura durationis æternorū à nunc stante, & nō se mouente causato. Alber. mag. de caus. & proces. vniuersit. à prima caus. l. 2. cap. 2. trac. 1. c. 202. c. 1.

Aeternitas (vt ait Boetius. 5. de consolatione) est interminabilis vitæ possessio, tota simul existens, & perfecta. Alber. mag. de causa, & proces. vniuersita. à prima causa. lib. 2. tract. 1. cap. 8. char. 202. col. 2.

Aeternitas omnis est esse quidem, non tamen omne esse. est æternitas. Alber. magn. de caus. & proces. vniuers. à prima causa. l. 2. tract. 1. c. 202. cap. 10. col. 4.

Aeternitatis temporis rationes ab Aristotele adductæ non sunt demonstratiuæ; nam si ponimus tempus quoque incepisse, oportet ponere prius nisi quid imaginatum. D. Thom. in 2. metaphys. c. 860. l. 6. t. 30.

Aeternitatis proprietates.

AEterna nullum tempus habent, nec finitum, nec infinitum, in quo possibile sit, vt non sint, etenim finito tempore potest esse, si & infinito. impossibile est ergo semper aliquid esse, & corruptibile esse. Arist. pri. de cælo. tex. 121. c. 284.

Aeternum est quicquid est; si quidem fieri non potest, vt ex nihilo quippiam existat: nam siue omnia, siue non omnia facta sunt, vtroque modo efficietur, vt ex nihilo fiant. Arist. de Xenoph. & Zen. c. 913.

Aeterna dum agunt, non afficiuntur labore. Sim. 8. phys. tex. 49. c. 445. col. 2.

Aeternitatem omnia appetunt, non solum essentiam. Io. gra. 2. de ani. tex. 37. c. 45. col. 4.

Aeterna sunt, quæ primo principio proxima sunt, quoniam omnia esse appetunt, & ipsum melius, cum diminutione tamen à primo principio, quia sunt cum dimensione, & mutant locum; remota autem cum non possint esse æterna numero, specie æternitatem sortita sunt. Ioan. gram. 2. de gener. & cor. tex. 59. co. 48. c. 147.

Aeterna non sunt in tempore, sed in æternitate, vel indiuidua, & momentanea, quæ in vno momento consistit. Psellus. 4. phys. c. 39.

Aeternum nisi aliquid sit, sui natura, nec generatio subsistet. Sirian. 2. metaphy. vel 3. secundum Latin. c. 29.

Aeternitatis priuatio rebus inest, quia eis accidit priuationis possibilitas. Auer. prim. physic. ex med. ex posit. c. 200. col. 3.

Aeternitas est in continuo essentialiter, & in successiuo accidentaliter. Auer. phys. 8. tex. 56. c. 181. col. 1.

Aeternitas motus cæli causa, non est causa completa; quia si ita esset, in corpore finito inueniretur virtus infinita, sed est causa secundum necessitatem materiæ istius corporis. Auer. pri. de cælo text. 100. c. 32. col. 4.

Aeternitatem quod recipit, non recipit eam in futuro, nisi recipiat in præterito; nec in præterito absque futuro. Auer. pri. de cælo. tex. 124. c. 40. col. 1.

Aeternum ponens corruptibile, aut generatum, ponit potentiam infinitam, non comprehendens duo tempora. Auer. pri. de cælo. tex. 128. c. 41. col. 4.

Aeternorum actio non est nisi propter se, aliorum verò propter aliud. Auer. 2. de cœlo tex. 17. c. 50. col. 3.

Aeterna non habent agens, nisi secūdum similitudinem, nec de quatuor causis nisi formalem, & finalem; & si habuerint aliquid quasi agens, non erit nisi inquantum est forma illi, & conseruans ipsum. Auer. 4. de cælo tex. 1. c. 108. col. 3.

Aeternū nihil est, cui inest potentia corruptionis. Auer. ex paraphrasi pri. de cœlo tex. 140. c. 135. col. 2. Idem Auer. pri. de cælo tex. 120. c. 78. col. 4.

Aeternum non indiget pro sua actione aliquo generabili, & corruptibili. Auer. 3. de ani. tex. 36. c. 177. co. 4.

Aeternitas existens mensura indiuisibilis, excedit tempus de se in ante, & in post. Alex. de ales. 12. metaphys. cex. 29. char. 339. col. 3.

Aether appellant locum superiorem à currendo semper sempiterno tempore. Aristotel. primo de cœlo text. 22. c. 252.

Aether dictus est quasi currat, Aristot. meteor. 2. sum. 1. cap. 3. tex. 1. char. 454.

Aether est siderum, ac cœli substantia, non quòd ardeat, sed quòd semper currat. Aristotel. de mundo. cap. 2. char. 809.

Aethiopiæ montes, fluuios, habent Aegon, Nysem, Crememem, Nilum ex Argenteo monte. Aristotel. meteor. 1. su. 4. cap. 1. c. 484.

Aethiopis speciem nō filia, sed filius filiæ retulit, vt in Sicilia euenit. Arist. de par. ani. 7. cap. 6. c. 261.

Aethiopum dentes candidiores quàm aliorum; vngues autem non respondent dentibus in candore, quia cutis nigra est & nigrior quàm cæterorum, vngues autem ex cute proueniunt. Aristotel. problem. sect. 10. q. 65. c. 448.

Aethiopum dētes cur candidi sunt? quia albescere ea solent, quibus vis solis humorem detrahit dummodo nihil superinficiatur, vt ceram quoque albescere nouimus; at cutem super inficit calor, dentes non: sed totus eorum humor in vaporem à calore conuertitur atque exhalatur. Aristotel. problem. sect. 10. q. 66. char. 448.

Aethiopes cur magna ex parte cum febricitant intereūt, & cum lippuerint exulcerantur? quia nimium calidi, & sicci sunt, per febrem humor exiguus absumitur, & quia sanguis bilem ex inflammatione excipit, oculi exulcerantur præ nimia acritudine. Alexan. aphrod. problem. 1. char. 690. 79.

Aethiops est niger, quia semen in matrice decoquitur decoctione forti, & ideo resoluto humido fit nigrum, & terrestre. Alb. mag. in prædica. c. 27. col. 1.

Aethiopes nigri sunt propter ipsorum caliditatem, quorum primum semen generationis calidum est, & matrix mulierum calida, & ficca, & decoquit semen conceptum decoctione fortissima. & propter adustionem

stionem nigrescunt corpora eorum, calor enim educit humidum subtile, adurit terrestre grossum, quod permanet, & generat nigredinem; & terrestria membra, quæ sunt in eis, vt ossa fiunt albissima, vt apparet in dentibus: Et caro eorum sanguine infusa est, vt carbones accensi, vt apparet in linguis, & faucibus eorum, cum ora aperiunt; Et habent ora prominentia propter calidum acuens os eorum, & oculos ex calore, & venas & panniculos rubentes: Et corpora eorum sunt leuia, & agilia, quia sunt multum porosa, & sicca, vt quæ sunt circundata aere calidissimo; & timidi sunt, quia cum humore educitur etiam spiritus, ideo nec febrem multum timent, Citissime senescunt propter naturalis virtutis defectum, quæ cum spiritu euaporat, ita vt sint senes annorum triginta, & deficientes; & abundant colera rubea, & nigra; & mulieres facile parturiunt, quia corpora eorum sunt laxa, & rara, licet propter siccitatem, & debilitatem non facile concipiant. Operationibus animalibus, qui sunt sub æquinoctiali vigent propter subtilitatem spirituum, & maxime in inueniendo propter calidum mouens, & acumen spirituum eorum: ideo in India fuerunt præcipui Philosophi, maximè Mathematici propter fortitudinem stellarum super illa climata, super quæ perpendiculares radios proijciunt Planetæ; Hoc tamen est in primo climate sub æquinoctiali, quia in secundo propter distemperiem siccitatis leues sunt corpore, & fatui mente, & propter euaporationem spiritus animalis; & propter siccitatem, & caliditatem etiam pili eorum sunt pauci, & crispi. Alber. mag. de natura loc. distinct. 2. c. 100. cap. 3. col. 1.

Aetnę exhalationē, nec flāmeā, nec continuā esse, sed plurib. annis fieri affeuerāt. Arist. de admir. aud. c. 846. 36

Aetna Sicilię mons est, in quo antrum inesse traditur, in cuius circuitu cęterorū florū ingētem copiā omnibus anni temporibus innatam esse affeuerant, sed multo maxime locum aliquem immensum violarum repletū fuisse, quę regionem proximam suaui olentia replent. Quamobrem venatores cum canes ab odore deuicti fuerint, leporum vestigia insectari nequeunt. In hoc autem hiatu occultus est ingressus, quò Plutonē Proserpinam rapuisse fabulantur; triticumque hoc in loco reperiri affirmant dissimile illi, quo accolę vtuntur, nec non cętero aduentitio; quandam tamen peculiarissimam magnitudinem sortitur: hoc enim adnotarunt primo triticeum fructum apud ipsos apparuisse. Quocirca Cererem sibi vendicarunt, enarrātes Deam hanc apud se natam, & educatam fuisse. Aristot. de admir. aud. c. 853. 80.

Aetnę montis Vulcani causa est, sulphuris minera. Arist. de caus. propriet. elem, cap. 3. c. 968.

Aeuiterna dicuntur ea, quorum mensura est çuum. Alb. mag. in 6. princ. c. 71. col. 2.

Aeuum vniuscuiusque est finis, qui continet vitę vniuscuiusque tempus, cuius nihil est extra secundum naturam. & secundum eandem rationem, & totius cęli finis, & finis omne tempus, & infinitatem continens; æuum est ab eo quòd sit semper, sumpta denominatione, immortale, & diuinum, vnde & alijs pendet, his quidem exactius, his autem obscurius & esse, & viuere. Arist. pri. de cœlo, su. 9. tex. 100. c. 275.

Aeuum colligit essentiæ extensionem, in immobilem manſionem in id, quod semper est. Sim. 4. physic. tex. 154. c. 282. col. 1. & digres.

Aeuū, vel æternitas, est mediū inter id, quod est, & discretam mentis submissionem. Simp. 4. phys. c. 286. col. 1.

Aeuum est spatium eorum, quorum esse stabile est, sed tamen vires habet in potentijs, vt intelligere, & velle. Alb. mag. 4. phy. tract. 4. cap. 4. c. 59. col. 2.

Affectio quatuor dicitur modis; arte vt discipuli ad magistrum; sorte vt domini ad seruum; delectu vt amici ad amicum; natura vt patris ad filium. Ammo. in Por. c. 4. col. 1.

Affectiones vt diuisibiles sunt, sunt quantæ. Simplic. in prædic. c. 106.

Affectiones aliquando pro accidentibus accipiuntur, quę à substantia separari non possunt, nec simul esse queūt. Sim. in pri. phys. tex. 39. c. 58. col. 2.

Affectio est aliqua dispositio eius, quod est per se. Simp. 5. phys. c. 300. col. 1.

Affectio excellens offuscat iudicatoriam actionem. Sim. 3. de ani. sec. 2. tex. c. 85. col. 1.

Affectio non attingit substantiam intellectus, sed eius operationem. Io. gram. 3. de ani. tex. 9. c. 85. col. 2.

Affectu sunt, quæ quodāmodo ad aliqd referri possunt, ad id, ad quod referuntur. Boe. in topic. li. 2. char. 775.

Affectu sunt, quæ cum à se inuicem diuersa sint, ad se inuicem tamen referuntur. Boe. in topi. li. 2. c. 775.

Affectuum diuisio.

AFfectus duobus dicitur modis; nam vel in corruptionem, vt ligna igne afficiuntur; vel in perfectionem ducit, vt sensus sensibilibus afficitur. Ioan. gram. pri. de ani. tex. 2. c. 6. col.

Affectus alij ratione separabiles sunt, vt omnia mathematica; alij nullo modo, vt affectus materiæ. Ioan. gram. pri. de ani. tex. 17. c. 11. col. 3.

Affectus quid sint, & quot.

AFfectus est cupiditas, ira, excandescentia, timor, fiducia, inuidia, gaudium, amicitia, odium, desiderium, æmulatio, misericordia, metus, & tandem ea omnia, quæ voluptas, & dolor consequitur. Arist. 2. ethic. nicom. cap. 5. c. 37. Idem Arist. 1. mag. mora. cap. 8. c. 282.

Affectus, nec virtutes, nec vitia sunt; non enim ex illis boni, vel mali dicimur, vel laudamur, aut vituperamur. Arist. 2. ethic. nicomac. cap. 5. char. 38.

Affectus sunt, propter quos immutati in iudicationibus dissident, quos voluptas & molestia sequuntur; vt ira, misericordia, metus, & huiuscemodi, & his contrarij. Arist. rhetor. 2. char. 69.

Affectus humani omnino rationis expertes non sunt. Themist. 3. de anima. cap. 38. tex. 19. c. 87. col. 1.

Affectus non fiunt sine complexione, vt musica non fit sine chordis. Io. gram. pri. de anim. tex. 14. c. 10. col. 2.

Affectum Stoici vehementem incitationem, vel appetitionem irrationalem opinati sunt, & irrationalis hæc pars est ea, quæ opponitur rationali. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 91. Idem Eust. eodem loco, cap. 11.

Affectum veteres Peripatetici non diffiniuerunt, Andronicus ait, eum esse animæ irrationalem motionem ex opinione, vel mali, vel boni; & irrationale sumit, non quod rectę rationi contrarium est, vt Stoici, sed quod ex irrationali parte animæ existit. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 91.

Affectum Boetius ait esse animæ motionē irrationalem, quæ magnitudinē quādā hēt. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 91.

Affectus maxime generales sunt voluptas, & dolor. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 91.

Affectus quatuor Stoici statuebant generales, Voluptatem, Dolorem, Timorem, & Cupiditatem: & hoc sic colligebant, quia omnes affectus, ex opinione, vel boni, vel mali esse affirmabant; cum opinio præsentium bonorum erat, voluptas; cum præsentium malorum, dolor efficiebatur; cum bona futura expectabantur, cupiditas existebat; cum mala, timor. Eust. 2. ethic. cap. 1. char. 91.

Affectus multi ex sola imaginatione, sinè vllo assensu, & opinione existunt. Eust. 2. ethicorum, cap. 1. char. 91.

Affectus est irrationalis animæ pars, motio à voluptate, vel dolore inducta. Eust. 2. ethicor. cap. 1. c. 91.
Affectus sex numerat Plato; Voluptatem, Dolorem, Timorem, Fiduciam, Cupiditatem, & Iram. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 92.
Affectibus annumerare solent amicitiam, & odium; amicitiam quidem non illam, quæ ex mutuorum beneficiorum beneuolentia cõflatur, quę dispositio quædam est; sed eam, qua anima amando moueri consueuit, cui odio prosequẽdi motio opposita est. Eust. 2. ethic. c. 1.
Affectus etiam sunt indignatio, misericordia, inuidia, æmulatio, obtrectatio, quæ ex æmulando, & imitando oritur. Eust. 2. ethic. cap. 1. c. 92.
Affectus sunt ira, & cupiditas, vtreque animæ appetitus rationis expertes. Eust. 6. ethic. cap. 1. c. 264.
Affectus temporariæ motiones sunt, quę in corpore, vel animo existunt. Aspas. 8. ethic. nicom. cap. 5. c. 415.

Affectus ad quid pertinent, & quibus natura insunt.

AFfectus animi non de re sunt, sed ad iudicem pertinent. Arist. rhetoric. 1. c. 4.
Affectibus natura obnoxij sumus. Alex. aphrod. pri. metaph. co. 1. c. 3. col. 1.
Affectuum consideratio est oratoris, & dialectici; oratoris quidem, quia eorum definitio est tanquam signum, quo dirigere orationẽ debeat, & omnia efficere, vt res huiusmodi inducatur in animum, cuiusmodi acceperit definitionem; dialecticus verò obseruabit, posita rerum definitione, posse nos maximam venari propositionum copiam. Dan. barb. 2. rhetor. cap. 3. c. 109.

Affectus quomodo mouentur, & quæ mouent.

AFfectus, qui mouere vult, tria in vnoquoque considerare debet; quemadmodum affecti sunt, & quibus, & ob quas res. Arist. rhetor. 2. char. 69.
Affectum cum excitas, nõ sunt proferenda enthymemata; quia aut affectum eijcient, aut enthymema frustra probatum erit. Arist. rhetor. 3. char. 171.
Affectus nos mouent, virtutes non mouent, sed disponũt quodammodo. Arist. 2. ethic. nicom. cap. 5. char. 39.
Affectus mouẽdos esse principalem oratoris partem Ciceronem dicere, & nihil de ipsa docere mirum est; Aristot. verò eos ab oratoria facultate fere coercere, & tñ accuratè de ijs pertractare. Dan. barb. 2. rhet. c. 1. c. 87.

Affectuum consequentia.

AFfectũ omnẽ semper sequitur, ac omnẽ actionẽ, voluptas, vel dolor. Arist. 2. ethico. nicom. cap. 3. c. 34.

Affirmationis diuisio.

AFfirmatio omnis, vel vera, vel falsa est. Arist. prædicam. tract. 1. cap. 5. c. 60.
Affirmatio tribus dicitur modis. Primò affirmationis forma, & qualitas in partẽ, per assertionem compositionis, & sic est qualitas propositionis. Secundo oratio enunciatiua dicens vnũ de altero, & sic est species propositionis. Tertio pars negationis, cum id negatur in negatiua, qđ affirmatur in affirmatiua; & sic sunt opposita circa idem. idem de negatione dicendum. Alb. mag. in prædicam. c. 60. col. 3.
Affirmatio duplex, alia constat ex nomine & verbo, alia ex infinito nomine, & verbo. D. Thom. in Periherm. c. 16. col. 3.
Affirmatione, & negatione vti simul cõtingit dupliciter; primo vti affirmatione alicuius, & negatione oppositi contradictorie; alio modò vti affirmatione alicuius, & negatione eiusdem. Thom. de Vio in post. c. 138. c. 2.

Affirmationis definitio.

AFfirmatio est enunciatio alicuius de aliquo. Aristot. Periherm. cap. 4. c. 122.
Affirmatio omnis vel negatio, est ex nomine & verbo, vel ex infinito nomine & verbo; sine verbo autẽ nulla est affirmatio, vel negatio. Arist. Periherm. 2. cap. 4. c. 131.
Affirmatio est, quæ aliam rem de alia re prædicat, eique coniungit. Boet. in li. de inter. c. 332.
Affirmatio est, quæ aliquam rem alicui, quadam participatione, coniungit. Boet. in prędicam. char. 197.

Affirmationis proprietates.

AFfirmatio, & negatio nõ est, quod sub affirmatione, & negatione est; quia sub affirmatione est res, & affirmatio est oratio affirmatiua. Arist. prædicam. trac. 3. cap. 1. c. 88.
Affirmatio nostra, vel nostra negatio non est in causa, vt res sit, vel non sit. Arist. periherm. lib. 1. cap. 7. c. 127.
Affirmationis, & negationis natura ad qualitatem pertinet. Boet. in l. de inter. c. 338.
Affirmatio & negatio non sunt formaliter, & actualiter in rebus, sed in anima, siue intellectu componente, vel diuidente. Alb. mag. in prædicam. c. 36. col. 2.

Affirmatio ex quibus fit.

AFfirmatio fit ex prædicamentorum connexione: est enim illa, quæ essentiam suam habet in voce significatiua, & oratione enunciatiua. Por. in præd. c. 1.
Affirmatio omnis, & negatio ex termino, qui enunciatur, & ex subiecto est conflata. Mag. in pri. c. 2. col. 1.
Affirmatio in oratione consistit, non autem in rebus. Boet. in præd. c. 114.

Affirmatio vt simplex.

AFfirmatio omnis opposita est negationi, & negatio affirmationi. Arist. periherm. cap. 4. char. 122.
Affirmatiuum particulare per primam figuram vno modo, & tribus per vltimam monstratur. Arist. pri. prior. sec. 1. cap. 27. c. 205.
Affirmatio prior est negatione, vt esse ipso non esse. Aristot. post. pri. cap. 21. tex. 40. c. 344.
Affirmatio prior est priuatione, vt calidum frigido. Arist. 2. de cœlo, su. 2. cap. 2. tex. 18. char. 297.
Affirmatio firmior est, & notior negatione. Aristot. 4. metaph. cap. 1. tex. 16. c. 71.
Affirmationem simplicem negatio ex transpositione sequitur, & ad simplicem negationem affirmatio, ex transpositione ordinata est. Alex. aphrod. pri. pri. cap. 42. c. 71. col. 3.
Affirmatiua demonstratio superior est negatiua, cum non indigeat negatiuæ præsidio. Them. pri. post. cap. 41. c. 7. col. 4.
Affirmatio simplicitate dictionis prior est negatione. Ammo. in l. de inter. c. 77. Idem Dix. in prædica. c. 44. Idem Boet. de diuisio. c. 642. Idem D. Thom. in periherm. c. 6. col. 4.
Affirmationes habitibus respondent, negationes priuationibus. Ammo. in l. de inter. c. 53.
Affirmatio a negatione cõtinet. Ammo. in l. de inter. c. 33
Affirmatione non cognita, non cognoscitur negatio. Sim. in præd. c. 10.
Affirmatio nõ solum dignitate, sed etiam tempore prior est negatione. Io. gram. pri. prior. cap. 1. c. 6. col. 1.
Affirmatio non est simplicior negatione, cum simplicium composita significationem retineant, & negatio affirmationis vim non sustineat. Ioan. gram. pri. prior. cap. 1. c. 4. col. 3.

Affirmatione compositior est negatio, sed significatione nequaquam. Io. gra. pri. pri. cap. 1. ch. 4. col. 3.
Affirmatio subiecto nectit, & copulat enuntiatũ; negatio disiungit, & separat. Io. gra. pri. prior. cap. 1. ch. 4. col. 3.
Affirmatio est prior negatione dignitate, non autem materia. Mag. in l. de inter. ch. 5.
Affirmatio prior est negatione, quia priusquam aliquid infirmetur, necesse est, vt aliquid sit, affirmatio ostendit, quæ per se sunt; negatio, quæ accidunt. Mag. in l. de inter. char. 11.
Affirmationi omni contraria est negatio. Mag. in l. de inter. c. 12. Idem loc. in l. de inter. ch. 336.
Affirmatio prior est negatione, nam id tollit negatio, quod affirmatio constituit. Boet. in præd. ch. 128.
Affirmatio, & negatio contrarietatibus discernuntur. Boet. de inter. ch. 279.
Affirmatio negationem non sequitur, nisi in contrarijs medio carentibus, quorum alterum semper inesse necesse est. Boet. de diff. topic. char. 861.
Affirmatio, & negatio etsi se habent ex æquo ad genus, quod est enunciatio; tamen vt affirmatio, est pars negationis, & ipsius causa, ideo prior est negatione. Alb. Mag. in periherm. ch. 85. col. 4.
Affirmatio est causa negationis, sed non contra. Alber. Mag. in post. ch. 189. col. 4.

Affirmatio, vt ex transpositione.

AFfirmatiuam figuram habet, cõtingere nulli, aut alicui non inesse. Arist. pri. resol. l. 1. sec. 1. ca. 4. c. 152.
Affirmationes ex transpositione, non sunt negationes. Ioan. gram. prim. priorum. cap. 42. ch. 64. col. 2.
Affirmationis simplicis non est negatio affirmatio ex transpositione, sed simplex negatio. Io. gram. prim. prior. cap. 42. ch. 66. col. 1.

Affirmatio, vt contradictio.

AFfirmationes, & negationes oppositas de eodẽ veras esse impossibile est. Arist. periher. 2. cap. 3. ch. 138.
Affirmatio, & negatio omnia dirimũt entia: reliquæ oppositionis species non ita. Ammo. in præd. ch. 105.

Affirmatio, vt vera, vel falsa.

AFfirmatio alia sumitur a rebus, alia a nostro de rebus iudicio, si quod affirmamus ex nostro iudicio, est idem cum re ipsa, affirmatio vera est; sin aliter, est falsa. Ammo. in lib. de inter. ch. 45.

Affirmatio, vt vniuersalis.

AFfirmatiuum vniuersale per solam primam figurã, & vno tantum modo demonstratur. Aristo. prim. prior. sec. 1. cap. 27. ch. 205.
Affirmatiuum vniuersale destruere facile est, construere difficile. Arist. pri. pri. sec. 1. c. 27. c. 205.
Affirmatio vniuersalis reciprocatur in affirmationem particularem. Alex. aphrod. pri. prior. cap. 1. ch. 6. col. 4.
Affirmatio vniuersalis est, in qua vniuersale vniuersaliter prædicatur affirmatiuè. Boet. in l. de inter. ch. 234.
Affirmationi contraria est illa negatio, quę est circa idem vniuersale vniuersaliter acceptum. Alber. Magn. in periher. ch. 95. col. 2.

Affirmatio, vt vna.

AFfirmatio est vna vnius negationis; in hoc enim oportet affirmare affirmatio, quod negat negatio. Arist. periherm. l. 1. cap. 6. ch. 125.
Affirmatio, vel negatio vna est, quæ vnum de vno significat; vel cum sit vniuersale, vniuersaliter, vel non similiter. At si duobus vnum nomen positum est, ex quibus non est vnum, non est vna affirmatio, nec vna negatio. Arist. periher. l. 1. cap. 6. ch. 124.
Affirmatio, vel negatio vna non est, si vnum de pluribus, vel plura de vno affirmantur, vel negantur. Arist. periherm. l. 2. cap. 2. ch. 134.
Affirmatio vna est, si aut duo termini singulares significent; aut si plura ita de vno prædicentur, vel vni subijciantur, vt ex his vnum aliquid fieri possit; aut si vnum nomen, quod vel prædicatur, vel subijcitur, talia significet plura, quæ omnia vnam quodammodo speciem valeant congregare. Boet. in l. de inter. ch. 417.
Affirmatio vna non est, si pluribus rebus vnum nomen sit positum, ex quibus coniunctis non sit vna natura, & de illo vno nomine, vnum quodlibet aliud prædicetur. Boet. in l. inter. ch. 261.

Affirmatio ad quam partem animę pertinet.

AFfirmare, & negare sunt rationalis contemplationis opera, intelligere intellectus proprium. Simp. 3. de anim. sec. 2. tex. 28. ch. 67. col. 3.
Afforus piscis est, qui propter exiguitatem hamo capi nequit. Alb. Mag. de ani. 24. cap. 1. ch. 196. col. 2.
Agathes est lapis niger, qui capiti dormientis appositus, multa somniorũ simulachra ostendit; cum albis venis. est & alius similis corallo, & qui habet in nigro venas croceas, qui inuenit vt plurimũ in Creta, facit vincere periculum, gratum reddit, & persuasorem, & facundum, & munit eum cõtra aduersa, & quartum indicũ variũ sanguineis guttis inspersum visum fouet, & valet contra sitim, & venena, & si accenditur, odoratur. Alb. Mag. 2. de min. tract. 1. cap. 1. c. 139. col. 2.
Agatho tragicus fuit poeta, qui ait, re sola hac Deus priuatur, vt facta minime infecta possit reddere. Eust. 6. ethic. cap. 2. ch. 281.

Agentis diuisio.

AGendi bene omnis commendatio in duo consistit; vnum, quod propositum ac finis agendi recte subiaceat; aliud vt eas, quæ ad illum finem ferant, actiones inueniamus. Arist. poli. 3. cap. 13. ch. 740.
Agentes aliquid, alij per seipsos agunt, alij nõ per seipsos: & quæ non per seipsos, alia per fortunam, alia necessitate: & quæ necessitate, alia vi, alia natura; quæ per seipsos, alia propter consuetudinem, alia propter appetitionem; & hæc vel per appetitionem rationalem, vel per irrationalem. Arist. rhetor. pri. ch. 44.
Agens duplex; alterum potẽtia, alterũ actu; sic & sensus, & actu, & potentia est. Sim. 2. de ani. tex. 51. c. 33. c. 1.
Agens aliud est prius tempore acto, & omne, quod fit in sphęra huius mũdi, est huius agentis, & istius acti, qđdam est prius natura, vt est dispositio corporis cum orbe, & agentis cum hoc orbe, id est, facientis ipsum in dispositionibus necessarijs in inueniendo finem ob quẽ fuit. Auer. de sub. orbis. cap. 2. ch. 4. col. 3.
Agens aliquod agit voluntariè, aliquod naturaliter. Auer. ex destruc. destru. disput. 1. ch. 8. col. 2.
Agentia alia non agunt nisi vnum, & hoc per se, vt calidũ agit calidum; alia vna hora agunt aliquid, & eius contrarium agunt in alia hora, & hæc appellantur volentia, & eligentia, quæ agunt ex scientia, & consilio. Auer destruc. destru. disput. 3. ch. 20. col. 3.
Agens, aliud agit naturaliter, aliud electiuè; nam extrahens aliud à potentia ad actum, diuiditur in has duas partes. Auer. destru. destr. disput. 3. ch. 21. col. 2.
Agens est duplex; aliquod, à quo prouenit actum, in quo pendet operatio eius hora, qua reperitur. & hoc, cum perficitur esse eius, non indiget agente, vt esse domus

ſius ab ędificatore. Aliud eſt ex quo prouenit actio tantum, niſi cum dependentia agentis in eo, & hoc agens eſt rei proprium: & hoc agens eſt nobilius primo, quia agens primùm producit opus ſuum, & indiget alio agente, quod illud conſeruet. Auer. deſtru. deſtru. diſput. 4. char. 30. col. 4.

Agentium differentium in genere, diuerſæ ſunt potentiæ paſſiuæ aſſimilatæ actiuis; & propriæ, quibus illa actiua ſuas inferunt actiones. Alber. Magn. ethic. 6. trac. 1. cap. 3. ch. 69. col. 2.

Agentia, vt ſunt genere altera, non ſpecie tantum, (eodem enim genere cauſæ, non eſt neceſſarium, & contingens) ita neceſſe eſt potentias paſſiuas, genere paſſiones eſſe alteras, non ſpecie tantum; cauſa enim ſtans, & non ſtans cauſa, genere alteræ ſunt, non ſpecie tantum. Alb. Mag. ethic. 6. trac. 1. cap. 3. ch. 69. col. 2.

Agens per intellectum, & agens materiale differunt; quia actio agentis materialis proportionatur naturæ agentis: actio autem agentis per intellectum non proportionatur naturæ ipſius, ſed formæ apprehenſæ. D. Thom. 8. phyſi. l. 21. tex. 79. ch. 147. col. 3.

Agens, vel faciens dupliciter poteſt ſumi: primo communiter, vt virtus alicuius procedit quouis modo in id, quod ſubijcitur ſibi, & ſic ſuperius eſt ad mouens: alio modo ſecundum naturam, & ſic eſt minus quam mouens, & opponitur ſecundum ſuam ſpeciem patienti. D. Thom. pri. de gen. & cor. l. 18. tex. 45. ch. 16. col. 3.

Agentis natura.

AGens, & mouens vniuerſaliter eſt illud, ex quo prouenit mouere, & actio proueniens ex eo dicitur motus; & mouens, quod eſt huiuſcemodi, eſt duobus modis mouens, eo quòd mouet abſque eo, quòd præcedat ipſum appetitus, aut voluntas; & hoc mouere dicitur naturale, & mouens in quo præcedit appetitus, & voluntas ad mouendum, & dicitur actio voluntaria. Auer. 8. phy. tex. 15. ch. 159. col. 2.

Agens vnum non habet naturam largiendi, niſi vnum tantum. Auer. 8. phy. tex. 31. ch. 167. col. 4.

Agens eſt ille, qui habet in ſeipſo principaliter, & primam cauſam actionis in ſeipſo. Simp. in præd. tex. ch. 82.

Agens, vt primum agens.

AGens primum impaſſibile eſt, vt in motu mouens primum immobile eſt. Ariſt. pri. de gen. & cor. cap. 4. tex. 54. char. 409.

Agens, inter quod, & factum ſuum non eſt continuatio penitus, eſt agens verum, & regens, faciens res per finem decoris, poſt quod non eſt poſſibile, vt ſit decus aliquod, & regit factum ſuum per vltimum regiminis, quod eſt, quia regit res per modum, per quem agit, & non niſi per ens ſuum, ergo ens eius iterum erit regimen eius. Ariſt. de cauſis. propr. 20. ch. 992.

Agens, & factum non dicitur in æternis, niſi ſecundum ſimilitudinem. Auer. 3. de ani. tex. 5. ch. 161. col. 2.

Agentis primi proprium eſt per ſe, & per eſſentiam ſuam agere abſque omni eo, quod determinet ipſum ad actionem, quod ſi per medium agit, iam non erit primum. Alber. Magn. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. à cauſa 1. l. 1. tract. 1. cap. 6. ch. 186. col. 1.

Agens primum, non dicitur primum principium, antequàm nihil, vel quod poſt ipſum nihil ſit, ſed ſecundù priuationem ordinis; quod ſi dicat ordinem prioris, nihil penitus habet ante ſe, quod ad ipſum ſe habeat priuatiùe, vel negatiuè, vel ſecundum potentiã; priuatiuè quidem, quia ex priuatione ſui eſſe non proceſſit; negatiue vero, quia eſſe eius nunquàm negari potuit; ſecundum potentiam autem, quia eſſe eius in nullo ante ſe radicare potuit, hinc ſequitur, quod à ſeipſo tantum habet eſſe. Alber. Mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſi. à cauſa 1. l. 1. tract. 1. cap. 8. ch. 189. col. 1.

Agens per eſſentiam totum eſt agens, & nihil patiens eſt in ipſo. Alb. Magn. 5. metaph. trac. 1. cap. 3. c. 99. col. 3.

Agens primum in ſe verius habet eſſe, quàm reſeruetur in quolibet agente ſecundario creato. Alex. de ales. 7. Metaph. tex. 5. ch. 185. col. 4.

Agens ſecundarium reſpectu primi, eſt inſtrumentum. Alex. de ales. 7. Metaph. tex. 5. ch. 185. col. 4.

Agentia ſecunda ſe habent ad primum mouens, vt agentia inſtrumentalia. Alex. de ales. 12. metaph. tex. 24. ch. 337. col. 3.

Agens, vt cauſa.

AGens cauſa, vt agens, alia eſt ab eo, cuius gratia. Ariſ. pri. de gen. & cor. tex. 55. char. 409.

Agens quale ipſum actu huiuſmodi illud facit, cum ſit potentia, vnde non ſentimus ſimile calidum, frigidum, durum, & molle, ſed exuperantias, tanquàm ſenſu, velut medietate quadam exiſtente eius, quæ in ſenſibilibus, contrarietatis. Et propter hoc diſcernit, & iudicat ſenſibilia, medium enim iudicatorium eſt, fit enim ad vtrunque ipſorum alterum vltimorum. Ariſt. 2. de anima. ſu. 4. cap. 7. tex. 118. ch. 645.

Agens in aliud per modum cauſæ, non eſt in ea niſi per modum, qui eſt cauſa eius, vt ſenſus in animali per modum animalis. Ariſt. de cauſ. prop. 12. ch. 986.

Agendarum rerum principia ſunt id cuius cauſa res agũtur; at dolore, vel voluptate corruptus, ſuum principium non videt, nec id cuius cauſa, & ob id principium corrumpit. Ariſt. 6. ethic. Nicom. cap. 5. ch. 144.

Agens cauſa, aut finis, in immobilibus eſſe nequit. Ariſt. 2. Metaph. ſu. 2. cap. 1. tex. 3. ch. 42.

Agens omne præſtantius eſt ſua materia. Tho. 3. de ani. cap. 25. ch. 85. col. 2.

Agens dans formam, dat etiam conſequentia formam, mediante forma. Auer. 3. de cęlo, tex. 28. ch. 92. col. 2.

Agens eſt valde nobile. Auer. pri. de ani. tex. 82. char. 124. colum. 1.

Agentem cauſam qui concedit, & cauſam finalem concedere debet; quia agens niſi propter finem agit. Auer. pri. Metaphy. tex. 10. ch. 13. col. 4.

Agens in cauſis materialibus, eſt cauſa ipſius finis. Auer. epit. Metaph. 1. tract. 3. ch. 181. col. 1.

Agens vniuocè dat formam, ſecundùm quod de potentia formali exit ad actum. Alber. Magn. in præd. c. 4. col. 1.

Agens quantum dat de forma ei, in quod agit, tantum ei dat de conſequentibus formam. Alb. Magn. ethic. pri. tract. 3. cap. 7. char. 7. col. 2.

Agere vt cauſæ mouenti attribuitur, ſic pati attribuitur materiæ. D. Tho. 2. Metaph. l. 2. tex. 7. ch. 107.

Agens eſt cauſa in rebus generabilibus, & corruptibilibus, quare quod quid erat eſſe, fit vna definitio. D. Thom. 8. Metaphy. l. 5. tex. 15. ch. 624.

Agens ſola cauſa eſt, quæ facit vnum, & quæ ſunt compoſita ex materia & forma. D. Tho. 8. metaph. l. 5. tex. 16. char. 627.

Agentes per ſe ordinati, nũq̃ agunt ita, vt cauſa proxima excludat remotã. Alex. de ales. pri. Metaph. c. 29. c. 4.

Agentia duo impoſſibile eſt ad vnum effectum, vel actũ ex æquo concurrere. Alex. de ales. 2. Metaph. c. 34. c. 4.

Agens cauſa, licet ſit ſeparata à ſuo effectu realiter, quia nihil efficit ſeipſum, tamen cauſa quidditatiua, & formalis, nõ poteſt ſeparari ab eo, cuius eſt quidditas realiter. Alex. de ales. 3. Metaph. tex. 7. ch. 58. col. 2.

Agens omne debet præcedere ſuum effectum, ita vt id, quod eſt in effectu, neceſſariò ſit aliquo modo in agente. Alex. de ales. 5. Metaph. tex. 22. ch. 150. col. 1.

Agenti aſſimilari poteſt, quod cadit ſub intentione agentis. Alex. de ales. 12. Metaph. tex. 12. ch. 333. col. 1.

Agens, vt à generante dependet.

AGentes potentiæ partibus diſſimilaribus tributæ ſunt, vt ori ciborum confectio; pedib. aut alis, aut quibuſuis proportione accommodatis, officium incedendi. Ariſt. de hiſt. ani. pri. c. 4. c. 128.

Agens omne quod generat, primo ſecundum ſpeciem diſponitur. Simp. pri. de cęlo, tex. 22. co. 28. c. 20. col. 1.

Agens, & actum non intelliguntur, niſi cum generatione, & tempore. Auer. 3. de ani. tex. 5. c. 161. col. 2.

Agens ſi generaret ſpheram vniuerſalem, tunc generatio eſſet ex nihilo. Auer. 7. metaph. tex. co. 27. c. 83.

Agens omne, actionem alimenti prius agere oportet ſecundum naturam operationum vitæ. Albert. mag. de ſpir. & reſp. l. 1. tract. 2. cap. 5. c. 56. col. 2.

Agentia omnia in generatione, aliquid ſuæ ſimilitudinis in generato conſequuntur. Alb. mag. de natur. & orig. ani. tracta. 2. cap. 5. c. 72. col. 4.

Agens omne agit ſimile ſibi. D. Th. in poſt. c. 49. col. 2.

Agens vt operans.

AGere non valenti', nihil à fortuna ei contingit facere. Ariſt. phyſi. 2. ſu. 3. cap. 1. tex. 58. c. 44.

Agere rectè multa, & ſæpe difficile eſt. Ariſtot. 2. de cælo, cap. 5. tex. 63. char. 314.

Agente nullo, nec patiente, impoſſibile eſt alterari, nec ſe gregari, nec congregari. Ariſtot. pri. de gen. & cor. ſu. 4. cap. 1. tex. 43. char. 403.

Agere, & pati in quibus eſt neceſſarium, eſt horum vnam eſſe ſubiectam naturam. Ariſtot. pri. de gen. & cor. ſu. 4. cap. 1. tex. 43. char. 404.

Agũt omnia, & patiunt non qua ſubſtãtiæ ſunt, ſed qua cõtrarietatẽ habẽt. Ariſt. de ſenſ. & ſenſib. cap. 4. c. 16.

Agentes bonum ex honeſtis, & probis hominibus compotes fiunt felicitatis, quemadmodum in olympijs nõ pulcherrimi, & robuſtiſſimi coronantur, ſed qui decertant, & vincunt. Ariſt. 1. ethic. cap. 8. c. 18.

Agere ſecundum rectam rationem, commune eſt actionibus, & operationibus, quibus eſt aſſueſcendum, & hoc corrumpi ſolet a defectu, & ab exceſſu. Ariſtot. 2. ethic. Nicom. cap. 2. char. 32.

Agere ex virtute, ex mediocribus rebus, vnuſquiſque poteſt. Ariſt. 10. ethic. Nicom. cap. 8. char. 261.

Agendarum rerum finis, nõ eſt contemplari ſingula, & cognoſcere, ſed agere. Ariſt. 10. eth. Nic. c. 9. char. 262.

Agere & facere non ſunt idem: nam factibilium finis ſupereſt alius, vt domificatiuę pręter ædificationem, domus eſt: at in ijs, quæ ſub actione cadunt, nihil præter actionem cadit. Ariſtot. mag. mor. 1. cap. 33. chart. 315.

Agentia omnia, & patientia, vt ſunt corpora, vt hoc vel illud agunt, vel patiuntur à forma poſſident. Alexan. aphrod. pri. de ani. cap. 3. c. 30. col. 4.

Agere nunc ea, quæ prius, & nunc eadem ſunt, & ante non agere, fieri ſine cauſa non poteſt. Them. 8. phyſic. tex. 8. char. 54. col. 1.

Agere, & moueri differũt, vt genus diſtat a ſpecie. Them. 2. de ani. cap. 19. tex. 54. c. 74. col. 1.

Agere eſt actus eiuſdem ſpeciei, cum eſſentia, cuius eſt actus. Simp. in præd. char. 87.

Agens aliquod cum fuerit, cuius eſſe non habet initium, contingit, vt actiones eius non habeant initium; vnde accidit, vt ante aliquam eius actionem ſit aliqua actio, & actiones infinitæ, ſed per accidens non, quia quædã ſint neceſſariæ ineſſe quorundam. Auer. 8. phyſi. tex. 15. char. 159. col. 2.

Agens nullum agit in ſuum ſimile, ſed in contrarium. Auer. 1. de cęlo, tex. 20. char. 87. col. 2.

Agens debile, poteſt facere in vno loco actionem maiorem actione agentis fortis, & hoc propter diuerſitatẽ ſubiecti in diſpoſitione, ſeu præparatione. Auer. metheor. 2. cap. 2. c. 197. col. 2.

Agentis permutatio ex non agendo ad agendum, exiſtimatur in pluribus eius, quod non ſit mutatio indigẽs mutante. Auer. deſtr. deſtr. diſp. 1. char. 8. colum. 2.

Agentis operatio, non dependet à priuatione neceſſariò primo & per ſe, & priuatio ſequitur actionem agentis ineſſe. Auer. deſtruc. deſtruct. diſput. 2. c. 20. col. 1.

Agens natura liter non prohibetur in operatione ſua, & operatur continue; agens voluntarie non eſt ſic. Auer. deſtr. deſtr. diſputat. 3. char. 21. col. 3.

Agens, non agit priuationem. Auer. deſtruc. deſtruct. diſputa t. 3. char. 21. col. 3.

Agens in generabilibus, & corruptibilibus, non facit nec formam, nec materiam, ſed ex vtraque facit compoſitum. Auer. deſt. deſtruc. diſpu. 3. c. 28. col. 4.

Agens habet omne, quod exit de potentia in actum, quod eſt de genere illius rei, quæ exit de potentia in actum. Auer. de ſom. c. 202. col. 1.

Agentis actio non pendet a forma, neque a ſubiecto ſine forma, iõ pẽdet actio agentis ex ſubiecto ꝓp hoc, q̃ pẽdet a forma. Auer. 3. metaph. tex. co. 31. c. 85. col. 3.

Agens facit ex alio aliud, non aliud in alio: facit enim ex materia formatum, non in materia formam. Auer. 7. metaph. tex. co. 26. c. 83.

Agens ſi faceret formam ipſam, faceret ex forma & materia, & ſic ī infinitũ. Auer. 7. metaph. tex. co. 26. c. 83.

Agens, & actum ſunt idem in forma. Auer. 9. metaphy. tex. co. 14. char. 113.

Agens nil aliud agit, quam trahere illud, q̃d eſt in potẽtia ad actũ. Auer. 12. metaph. tex. co. 44. c. 134. colum. 1.

Agens vnum, habere alium finem præter ſeipſum, impoſſibile eſt. Auer. epit. meta. c. 181. col. 1.

Agens differt ab actione, quia actio dicit actionem, vt cõceptã; agere actionẽ dicit vt exercitã, quo ſecundo mõ eſt prædicamentũ. Alber. mag. ſex principi. c. 68. col. 3.

Agens omne per voluntatem, & ſcientiam, liberum eſt ad agendum ſi vult, & ad dimittendum actionem, ſi vult, & hoc modo, vel quo alio modo voluerit. Alber. mag. 8. phyſi. tract. 1. cap. 13. c. 93. colum. 3.

Agens omne incorporeum, quod imprimit ſpeciem ſuã in rem corpoream, & per corporeum inſtrumentum, oportet quòd agat aliquando ſic, quòd ſpecies, quam imprimit, ſequat magis ſubſtantiam, cui imprimitur, & aliquando magis aſſimilatur ſpeciei agentis, & aliquando aſſimilatur ſecundum quid vtrique: & hoc fit propter diuerſitatem eius, quod ſuſcipit ſuam impreſſionem, ſiue formã, in quam inducit. Alber. magn. pri. de anima. tract. 2. cap. 13. c. 11. colum. 1.

Agens vnum ſpecie & forma, non poteſt duobus genere paſſiuis per ſe inferre propriam paſſionem. Alber. mag. de Veg. l. 1. tract. 1. cap. 2. c. 22. col. 3.

Agens omne agit propter aliquid, & ex illo pendet eſſe eius, q̃d fit. Alb. mag. 5. metaph. trac. 1. c. 3. c. 99. col. 1.

Agens per intentionem acquiſitam aliquo indiget, & eſt imperfectũ. Alb. mag. 5. metaph. tract. 1. c. 3. c. 99. c. 2.

Agens a propoſito agit per ſuam ſcientiam, quã conſiliũ ſibi tradit. D. Tho. 2. phyſi. l. 5. tex. 8. c. 20. col. 4.

Agens omne agit, quod eſt ſibi conueniens. D. Tho. 2. phyſi. l. 10. tex. 69. c. 26. col. 3.

Agens omne agit vt eſt actu. D. Thom. 3. phyſic. l. 4. tex. 17. char. 34. colum. 2.

Agentia naturalia omnia determinatam habent virtutẽ, quæ ſi vltra ſuæ virtutis proportionem elongatur a patientibus, nullum effectum efficere poterunt. D. Tho. pri. de gen. & cor. l. 23. tex. 78. c. 21. col. 2.

Agens omne in virtute alterius, ſimile ei facit, in cuius virtute agit. D. Th. de ſen. & ſen. l. 10. c. 12. col. 1.

Agens nullum agit propter aliquod, intendens malum. D. Thom. 5. metaphyſic. lec. 2. tex. 2. cha. 263.

Agere & facere differunt: nam agere eſt circa operationem

nem permanentem in ipſo agente, vt intelligere; facere eſt propter operationem pertranſeuntem exterius ad materię tranſmutationem, vt currere & huiuſcemodi. D.Th.6.metaphyſic.l.1.tex.6.c.405. Idem D.Th.11. metaphyſic.l.7.tex.1.char.783.

Agens per materiam, agit per motum. Alexan. de ales. pri.metaph.char.14.col.4.

Agens in omni ſua actione per intellectum facta, concurrere facit intellectum, & appetitum; ſed appetitus videtur determinare intellectum. Alexan. de ales.pri. metaphyſic.char.15.colum.2.

Agens omne per intellectum, & artem, habet apud ſe ideam, & exemplar rei artificiatæ. Alexan. de ales. pri.metaph.char.29.col.9.

Agere differt à facere, quia agere eſt actio immanens, factio eſt actio tranſiens. Alex. de ales.2. met.c.36.c.1.

Agens, quod agit ſuppoſitione materię, neceſſario ſupponit materiam, finem, formam, & agens; atque agit non ſupponendo materiam, non eſt neceſſe, vt ad omnia ſua opera quatuor cauſæ concurrant. Alex. de ales.5. metaph.tex.2.c.105.colum.1.

Agens omnis aſſimilat ſibi paſſum, quia paſſum trahitur ad terminos agentis. Alexan. de ales. 9. metaphyſi. tex.4.char.262.colum.4.

Agere, vt prædicamentum.

AGere, & pati recipit contrarietatem, & magis, & minus. Ariſtot.prædicamen.tract.2.cap.5.char.85.

Agere vt commune ad agere, & facere, eſt genus generaliſſimum. Alber.mag.in 6.princ.char.68.colum.3.

Agere habet genera ſubalterna, vt actio, quæ eſt operatio electionis, & facere in extrinſeca materia per artē operari. Species ſunt, ſecare ligna. indiuidua, ſectio facta ab hoc in illo. Alb.mag.6.princ.c.68.col.3.

Agens ad patiens reſpectiuum.

AGēte nullo, neq; patiēte, neq; alterari poſſibile eſt, neq; ſegregari. Ari.1. de gen. & cor.ſ.4.t.43.c.403.

Agere, & pati non poſſunt proprie, quæ non eſt poſſibile ſeinuicem tangere. Ariſt.pri.de gen. & cor.ſu.4.tex. 43.char.404.cap.1.

Agens & patiens quia genere quidem eadem, & ſimilia ſunt, ſpecie vero diſſimilia, & talia cōtraria ſunt, manifeſtū eſt, quod actiua, & paſſiua ad inuicē ſunt cōtraria & media. etenim generatio, & corruptio in his. Ariſt. pri.de gen.& cor.ſu.4.cap.4.tex.50.char.407.

Agēs, & patiēs aliquo mō altera & diſſimilia ſunt, aliquo mō eadē: genere, ſcilicet eadē: ſpecie diſſimile, & cōtrarium. Ariſt.1. de gen.& cor.ſu.4. cap.4. tex.51.c.407.

Agunt impoſſibilia exiſtentia, quę eandem materiam nō habent, quę eandem habent, & agunt, & patiuntur. Ariſt.1.de gen.& cor.ſū.4.cap.4.tex.53.char.408.

Agens, & patiens loco, & ſubiecto diſtincta eſſe hinc ſumit. Ariſt.pri.de gen.& cor.ſu.4.c.6.tex.76.char.416.

Agens agit duabus virtutibus, & patiens patitur duabus; agit quidem calido, & frigido, patitur autem, vel præſentia, vel abſentia calidi, & frigidi. Ariſt. metheor.4. ſu.2.cap.2.tex.30.char.569.

Agens ſemper eſt honorabilius patiente, & principium materia. Ariſt.3.de ani.ſu.pri. cap.3.tex.19. char.659.

Agens omne patitur a patiente, & interdum magis patiſ. quam agat. Ariſt.de gen.anima.4.cap.3.char.235.

Agens patiente, & immateriale materiali præſtantius eſt. Alex.aphro.pri.de anima.cap.29.char.41.col.4.

Agens quod agit, id patiens patitur. Sim.in prēd.char.78.

Agens, potius dicitur tangere, quam patiens. Simp. 8. phy.tex.43.char.440.

Agens naturaliter vult in ſe tranſmutare patiens. Simp. pri.de cęlo, tex.20.co.21.char.16.col.2.

Agens ſemper patienti nobilius eſt. Simp. q.3. de anim. ex ſu,1.tex.11.ch.61.col.3.

Agentia ſimilis materiæ omnino repatiuntur ſm p̄domi nans, tñ interdum plus agunt quàm patiuntur, interdū cōtra. Io. gram. pri.de gen.& cor.tex.34.c.53.col.3.

Agentia, & patientia, immediate in materia cōmunicantia omnino contraria ſunt, non autem omnino, quæ ſunt contraria agunt, & patiuntur; ſed quæ actiuam habent vim, vt calidum & frigidum. Ioan.gram.pri.de gen.& cor.tex.52.co.111.char.77.

Agentia & patientia contrarietatem habentia, humida exiſtentia, & quodammodo æquata potētijs, hęc ſunt, quæ agunt, & patiuntur, & miſcentur. Io.gram.pri.de gen.& cor.tex.89.co.135.char.99.

Agens non poſſe agere impoſſibile non dicitur diminutio, ſed dicere ipſum facere aliquod impoſſibile eſt deceptio. Auer.phy.8.ſu.1.tex.4.c.155.col.3.

Agentia & patientia in tēporibus æqualibus ſunt ꝓportionabilia. Auer.pri.de cęlo.tex.64.c.21.col.4.

Agens, vt agēs, agit in paſſum, ita vt faciat illud ſimile ei in ſpecie, & forma. Auer.meteor.c.211.col.3.

Agens non eſt neceſſe, vt ab omni patiente patiatur, eo modo, quo patiens patitur ab eo. Auer.2. de ani. tex. 45.char.135.col.4.

Agentis actus in patiente eſt. Ioan. gra. de gen. ani.1. cap.20.c.26.col.2.

Agens nihil agere poteſt, donec ſit in eodem loco cū patiente. Auer.9.metaphyſi.tex.co.2.char.107.

Agens cum præſtet paſſo, quod ſibi ſimile, & oporteat paſſum eſſe quid aliud, & ſecundum numero, neceſſario ſequitur vnum de duobus; vel quod ſit diuerſum ab ipſo in materia, quod neceſſario eſt cum paſſum eſt eiuſdem ſpeciei, cum agente, abſque hoc quod ſit inter ipſa exceſſus dignitatis in forma: vel quod illa diuerſitas, quæ eſt inter ipſa, ſit in exceſſu dignitatis in eadem ſpecie, & hoc cū agens in eadē ſpecie ſit nobilius paſſo. Auer.epitom.metaph.trac.4.ch.183.col.3.

Agens & paſſum in principijs immaterialibus, exceſſu nobilitatis in eadē ſpecie, nō in diuerſitate ſpeciei diuerſificantur. Auer.epitom. metaph.trac.4.ch.183.col.3.

Agunt & patiuntur ad inuicem, quæ habent communē materiam. Alb.Mag.in 6.princ.c.70.col.4.

Agere & pati non conuenit, niſi ſecundū aliquā qualitatē ſenſus. Alb.Mag.in pri.phy.trac..1.c.1.ch.1.col.2.

Agēs, & patiēs ſp sūt ī eadē natura, & ī qua eſt agēs, & patiens reperiſ. Alb.mag.de ani. trac.2.c.18.c.41.col.1.

Agens ſi tangit patiens, tunc patiens patitur ab ipſo. Alb. mag.de ſen.& ſenſa.trac.1.cap.8.col.4.

Agit proprie ille, qui habet dominium ſui actus: qui autem non habet dominium ſui actus, magis agitur quam agat; & ideo actus non eſt in poteſtate eius, quod agitur, ſed magis eius, qui agit ipſum. D.Thom. 2.phyſ.l.10.tex.58.char.25.col.2.

Agens communicans in materia cum paſſo, in agendo reperitur. D.Tho.3.phy.l.2.tex.8.c.33.col.1.

Agens & patiens ſi ſunt continua, non ſunt paſſibilia, quia nihil a ſeipſo patitur. D. Thom. prim. de gen. & cor.l.23.tex.78.c.21.col.2.

Agētia, & patientia inuicem neceſſe eſt vt habeant vnam ſubiectam materiam, quæ ſit ſuſceptiua contrariorum. D.Tho.pri.de gen.& cor.l.18.tex.43. c.15. col.4.

Agens omne naturale, de ſui natura formalitatem ſuæ actualitatis inducit in paſſum, quia ad hoc agit, vt ſuam actualitatem multiplicet, vt ſaluetur in ſpecie, quod in indiuiduo ſaluari non poteſt. Alex. de ales.7. metaph. tex.28.char.212.col.2.

Agentis cognitio.

AGens omne per intellectū cognoſcit, & ſe agentem, & actionem ſuam. Alb.mag.de cauſ. & proceſ. vniuer.a cau.1.l.2.trac.2.cap.10.c.210.colum.2.

Agrorum cultores, ſi ſecundum votum optandū eſt, ſerui eſſe debent, nō animo elati, neque omnes vnius generis: ſecundo loco barbari miniſtri natura ſimiles ſupradictis. Ariſt.politic.7.cap.10.char.735.

Agrum menſuris geometricis Aegyptij primo diuiſerūt in quatuor agrorum genera; ſatiuum, conſitū, paſcuū, & noualem; duos arando, & fodiendo coluerunt, ſatiuum, & paſcuum: ſatiuus enim appellatur, qui ſeritur ſingulis annis, vel in eodem anno pluries: noualis, qui intermiſſis annis ſerebatur: paſcuū autem qui prata ferebat, & conſitum qui arbores, quod non arabāt, neq; fodiebāt, niſi forte parum circa radices. Alb.mag. de veg.& plant.l.7.trac.1.cap.4.c.173.col.3.

Ager ſatiuus optimus, eſt qui vapore pertingente, & nō conſumpto ſuperius eſt calidus, & humidus, porōſam habens ſuperficiem mollem, quę cultu facilis eſt, & ferax ſeminibus iam iactis. Alb. mag. de veg.& plant.l. 7.trac.1.cap.5.char.173.col.4.

Ager magis rarus & pinguis, vineis magis congruit; melancholicus, macer, & ſolidus, nec frugibus, nec vineis bonus eſt. Alb.mag.de veg.& plant.l.7.trac.1. cap. 5. c.173.col.4.

Ager frigidus, ex argilla ſibi immixta accipit caliditatem, quia argilla calida eſt, & ſicca. Alb. magn. de veg.& plant.l.7.trac.1.cap.6.c.174.col.1.

Ager multo humore abundans, foditur per tranſuerſum foſſatis, ad quæ primò deſcēdit aqua, & poſtea defluit ab agro. Alb.mag.de veg.& plant.l.7.trac.1.cap.6. c. 174.col.1.

Agri in conuexitate montiū ſiti, ſicci & macri ſunt, quia pinguę ipſorum ad valles deſcēdit; ideo valles pingues ſunt, & loca iſta per tranſuerſum aranda ſunt, nè pinguedo faciliùs in valles deſcendat, & letamē nō æqualiter ponitur, ſed in alto loco maior copia, & vt declinat, minor copia letaminis ponitur. Alber. magn. de veg. & plant.l.7.trac,1.cap.7.c.174.col.3.

Ager noualis ab antiquis duobus modis appellatur, vel qui tunc primum ad cultum redactus eſt, vel qui quibuſdam annis quietis ad ſuam reddit nouitatem. Alb.mag. de veg.& plan.l.7.trac.1.cap.8.c.174.col.4.

Agibilium quædam ſunt neceſſaria, & vtilia; quædā honeſta, quibus neceſſe eſt eādem eſſe optionem, & partibus animæ, & actionibus ipſarum; bellum gratia pacis, negotium ocij, & neceſſaria, & vtilia, gratia honeſtorum. Ariſt.polit.7.cap.14.char.745.

Agibile, & eligibile idem eſt. D.Tho.6.metap.l.1.c.403.

Agnitio eſt ex ignoratione in notitiam, ad amicitiam, vel inimicitiam, illorum mutatio, qui fœlices, vel infœlices determinantur. pulcherrima eſt ſi cum Peripetia fuerit. Ariſt.de poetic.cap.9.char.271.

Agnitionis multæ ſunt ſpecies; prima fit per dubitationem, aut per ſigna, & hoc aut ingenita, aut aduentitia, vel in corpore, vel extra. Tertia fit per reminiſcentiam. Quarta per ſyllogiſmum, & per paralogiſmum: ſed omnium optima eſt agnitio, à qua ex veriſimilibus admiratio ipſa paritur. Ariſtotel. de poetic.cap.13.char.278.

Agnus caſtus æſtiuo, & ſicco tempore erumpit in folijs, & floribus: & flores, & folia caſtitatem inducūt, ideo lectis ſubſternuntur. Alb.mag.de veget.l.6.trac. 1.ca. 5.c.152.col.1.

Agothylem græcè, latinè capriuulgus vocat: eſt auis magna, lato roſtro, in Orientis partibus abundans, capras quærēs, quibus ſe ſupponit, & ſuggit lac earum, & cōſequitur exſiccatio lactis, vel viſus caprarū. Alb. mag. de ani.l.23.trac.1.cap.1.c.185.

Agricultura iuſta eſt, non enim ab hominibus, nec volentibus, vt cauponarij, & mercenarij, nec inuitis quærit vt bellicæ artes, & eſt earum rerum, quę ſunt ſecundū naturā; natura enim omnis educatio eſt a matre, quare, & hominibus a terra. Prodeſt plurimum ad fortitudinem: corpora enim non eneruat, ſed talia facit, vt ſub dio conſiſtere, & tolerare laborem valeant, & aduerſus hoſtes pericula capeſcere: ſoli enim hi res ſuas extra munitiones habēt. Ariſt.œcon.pri.cap.2. c.776.

Agrimonia eſt frigida & ſicca. Alb.mag. de veg.& plant. l.6.trac.2.cap.2.c.163.col.1.

Alabādina eſt lapis clarus, vt Sardinus, q oritur in Epheſo. Alber.magn.2.de miner. cap.1.c.139.col.2.

Alabaſtrum fit ex multo perſpicuo, quod eſt alteratum, & paſſum vehementer à terreſtri ſubtili, & ſic reſultat in eo color nobiliſſimus micans. Alber.magn. pri. de miner.tract.2.cap.3.c.137.col.2.

Alauda, Gallinago, & Coturnix nunquam in arbore conſiſtunt, ſed humi. Ariſt.de hiſt.anim.cap.8.c.330.

Alaudarum duo ſunt genera; alterū terrenū criſtatū galeata à criſta appellatum: alterum gregale galero carēs, & cibo idoneum. Ariſtot. de hiſt.ani.9.cap.25. c.339.

Alauda eſt auis a laude vocata, quia muſica gaudet tempore ſereno; duplex eſt, capite plano vna, alia criſtato, coloris cinerei, maior paſſere: accipitrem ita timet, quòd in hominis ſinum fugit, & permittit ſe capi. Alb. mag.de ani.3.tract.2.cap.1.c.185.col.4.

Alcedo nidum facit tam fortem, vt ferro acuto vix poſſit ſcindi, & creditur factus eſſe ex ſpinis Acus piſcis. Ariſt.de hiſt.animali.9.cap.14.c.334.

Albi diuiſio.

ALbum ſignificat albedinem, & id, quod recipit albedinem. Ariſt.phyſic.pri.tex.25.char.9.col.1.

Albi diuiſio per accidens duobus modis eſt, vel ſecūdum partes quantitatiuas, vel ſecundum intenſionem, & remiſſionem. D.Thom.6.phyſ.l.7.tex.49.c.96.col.4.

Albi natura.

ALbum dicimus aliquid, quod non totum ſit album, ſed plurimæ partes, aut maximæ præcipuę ſunt albæ. Ariſt.phy.6.ſu.5.tex.76.c.170.col.1.

Album diſgregandi vim obtinet, quòd pyramidum vertices cum feriant oculos, talem coloris imaginationem efficiunt. Io.gram.pri.phyſi.tex.6.c.5.col.4.

Albedo non eſt motus alterationis, ſed albatio. Alber. mag.5.phyſic.tract.1.cap.1.char.60.col.2.

Album in nigro multas facit varietates apparentes in aere, vt flamma in fumo. Ariſtotel.meteor.pri.ſum.2. cap.2.tex.1.c.463.

Albedinem omnibus aer vaporoſus præbet incluſus. Ariſtot.de generat.animalium 5.cap.6.c.282.

Alba omnia animalia calidiora ſunt, & ſuauiora: concoctione.n.dulce efficitur. Ariſt.de gen.ani.5.c.6.c.282.

Album & diaphanum ſi rarum valde fuerit, apparet colore aereum; ſi denſum, caligo, vt in aqua, & vino, & aere cum eſt craſſior. Ariſt.de colori.cap.3.c.883.

Alba quæ ſunt, quæque inuicem comparantur cum coloribus, efficiunt, vt omnes flores appareant ſplendidiores: nigra contra, vt vmbroſi, & caliginoſi. Ariſt.de color.cap.4.c.884.

Albi definitio.

ALbum eſt color maximè viſibilis, & maxime color, & cauſa, vt corpora ſint magis colorata, & videri magis poſſint. Alex.aphrod.in 1.natural.queſt.cap.2.c.1.

Album eſt color diſgregatiuus viſus. Ioan.gram.2.poſt. cap.3.c.58.col.2.

Album ex quo generatur.

ALbum ſi fit ex nigro, ex contrario in contrarium ſimpliciter fit motus; ſi ex albo fit albius, nō de cōtrario

trario simplici fit motus, sed de contrario vtcumque fit motus; quia in albo remisso pars aliqua nigritiæ confusa est. Them.5.phys.tex.19.c.47.col.1.

Album per se non fit nisi ex nigro, ex non albo verò per accidens. Auer.phys.5.tex.8.char.98.col.1.

Albedo & nigredo, non quod sensibus passiones important, sed quòd ex alijs quibusdam passionib.innascuntur, passibiles dicuntur qualitates. Boet.in pręd.c.178.

Album fit ex multis perspicuis, in altera re determinatis. Alb.mag. pri.de miner.tract.2.cap.2.c.136.col.4.

Albedo calcis, & gipsi procedit ex adustione. Alb. magn. de sen.& sens.tract.2.cap.2.char.11.col.1.

Alba sunt omnia perfectè decocta, vt sperma, sanies, brodij. Alb.mag.de ani.9.tract.2.cap.23.c.20. col. 3.

Album vt pertinet ad robur.

ALbi valde timidi sunt, referuntur ad mulieres. Arist. physiognom.cap.10.c.352.

Alba animalia plura, infirmiora sunt nigris. Arist. de coloribus.cap.6.c.892.

Albertus de prophetia, & huiusmodi plus secundum Peripateticorum sententiam, quàm ex suâ in hoc libro de somno & vigilia scribit; nam si quid secundum propriam opinionem scribere de hoc vult, in libris theologicis potius, quàm in physicis verba faciet. Alb. mag.de som.& vig.l.3.tract.1.cap.12.c.38.col.4.

Albertus quod scripsit de terræ parte habitabili in meteoris, aliorum philosophorum opinione scripsit; hoc autem in loco ex sua quicquid scribit, scribit. Alb.mag. de nat.loc.dist.cap.7.c.96.col.1.

Albium est piscis fortissimæ pellis, ita vt pelles aptentur à militibus sub galeis ad ictus quoslibet gladiorum sine læsione capiẽdos. Alb.mag.de ani.l.24.c.1.& 196.c.1.

Albugines cur magis digitis manuum, quam pedum, & puerili ętate magis, quàm firma enascãtur? quia pituitę excrementa oriuntur, quæ in pueris magis, vt edacioribus, & ociosioribus superat: at vnguibus pedum minus hoc vitium accidit, quia per agitationem pedes magis exercentur, & vacantem materiam absumunt. Alex.aphrod.problem.1.c.721. 146.

Albugines & vitiligenes, cur acu adacta nullum sanguinem emittunt? quia calor omnis summis ex meatibus, vel recessit vel difflatus, & exactus est. Alexan.aphrod. problem.2.c.771. 114.

Albertras, & Haudion sunt de genere draconum, & in ordine tertio, & sunt magni vsque ad 5. cubitos: & accidit ex morsu eorum dolor vehemens, & frigiditas plurima, & per consequens stupor, & mors fortè vsque ad plures dies: quia veneni frigiditas tardius occidit, & aliquando curatur. Alber.magn.de animal. 25.char.201.col.2.

Alceo, quæ bis malua vocatur, est calida cum æqualitate; est lenitiua, maturatiua, mollificatiua, & resolutiua. Alb.mag.de veg.& plant.li.6. trac.2.cap.2.c.163.c.2.

Alchacodem ponũt Mathematici in natiuitatibus, quod vitam sonat & intellectus, quod vitam & intellectum conferre debet; quia sequuntur Platonem, qui dicebat ad sinus orbium transire animas Dijs conformes. Alb. mag.de nat.& orig.ani.trac.2.cap.7.c.74.col.2.

Alchimia est ars, in qua est dubium, an reperiatur; & si reperitur, impossibile est, vt quod fit, sit ipsummet naturale: ars enim diminuitur in assimilando naturę, nec in rei veritate peruenit ad illam; & si fecerit aliquid simile, quoad sensum rei naturalis, nõ est apud nos aliquid, quod necessitet falsitatem nec possibilitatem eius, & quod possibile est, vt peruenianus ex eo ad hoc ex longa experientia cum longitudine temporis. Auer. contra Alga.in phy.disput.1.c.55.col.3.

Alchimicæ operationes deficiunt in liquandis lapidibus, sine alterius materiei humidi appositione. Alb.mag.1. de miner.trac.1.cap.5.char.135.col.3.

Alchimicorum operationes difficiles, & imperfectæ magis sunt in lapidum operatione, quàm in metallorum, quia virtutem formatiuam non dant materiæ, & ars eis est incerta pro formatiua, & calidum vstiuum est pro instrumento, quod incertissimè operatur; at virtus à cœlo data certa est. Alb.mag.1.de miner.tract.1. cap.4.c.144.col.4.

Alchimia inter omnes artes maxime naturam imitatur. Alb.mag.de miner.tract.1.cap.2.c.144.col.1.

Alchimiæ cognitio quamuis sit difficilis, & dispendiosa, tamen non est impossibilis, cui maxime confert quartus meteorologicorum liber. D.Thom.4.met. ex digres.de coloribus.l.1.c.215.

Alchos est animal figura, colore, & quantitate muli, labrum superius habens ita protensum, vt nisi retrograde incedens herbas à terra capere nequeat. Alb. Mag.de ani.l.22.tract.2.cap.1.ch.174.col.2.

Alcisthenes sybarita miro sumptu chlamydem cõfecisse, ac exornasse legitur, ac eam in Crotonis promontorio ad Iunonis nundinas præposuisse, ad quas vniuersæ Italiæ indigenæ confluunt, & quod maxima afficit admiratione, Dionysius senior eam vendidit Cartaginensibus 125.talentis. Colore purpurea erat, amplitudine vlnarum quindecim, vndique minutis animalibus velabatur intextis: desuper Susæ, deorsum Persæ opida inserta, in medio Iupiter, Iuno, Diana, Minerua, Apollo, Venus inaderant, in vtroque extremo Antisthenes inerat, vtrinque verò Sybaris ipsa emi nebat. Arist.de admir.audit.4.92.ch.857.

Alcyon circa brumam parere solita est; quamobrem, quoties bruma serena est, dies alcionij dicuntur: septem ante brumam & septem a bruma, & fit hoc tempus tranquillum, si ita euenerit, vt bruma austrina Vergilijs aquilonijs fiat. Septem primis diebus nidum construunt, alijs pariunt & educant: at non semper in nostris regionibus, fiunt dies alcionij, in siculo mari pene semper id euenit. Parit Alcyon circiter quinque oua. Aristotel. de histor. animalium 2. capit. 8. char.154.

Alcyones sunt aues paruæ, colore κυαζ purpureis pẽnis, quibus aliquæ sunt intermistæ, collo longo, brumali tempore nidificantes; & aiunt per 14.dies mare tranquillum esse, quibus diebus fouent oua, & pullos ad perfectionem nutriunt. Alb.Mag.de ani.l.23.tract.1. cap.1.char.185.col.4.

Alec est piscis similis ferè Raię, sed corpus acuitur in caudam vnam longam, & in fine pennulatam & bifurcatam, vt cauda aliorum piscium, & super dorsum est pinnula magna, non ad natandum, sed ad dirigendum. Habet in humeris duas maximas pinnas formatas articularibus coniunctionibus, per omnia vt alę auis, & duas alias inferius similes habet. Habet duos pedes cartilaginosos non habentes articulos, vnum ad vnum, & alterum ad aliud, & in planta sunt quædam diuisiones digitorum confusæ, & est maximę multitudinis in Oceano, quod partes Galliæ, Angliæ, & Daciæ, & Teutonicæ attingit. Est squamosus, & sapidus, saltem ieiunum intestinum habens. Alb. Mag. de ani.l.24.cap.1.ch.195.col.4.

Alectorius est lapis Galli, albus, nitens, cristallo obscuro similis; extrahitur a gallo gallinaceo decrepito ex ventriculo; est quantitatis fabæ, excitat venerem, discretum facit, oratoriam facultatem tribuit, amicos conciliat, & sub lingua positus sitim extinguit, & reprimit, & hoc vltimum expertum est. Alber.Magn.2.de miner.tract.2.cap.1.ch.139.col.2.

Alexander Aphrodisiẽsis, præter interpretationem circa prædicamenta mediocres attingit quæstiones, quod & Herminus, & Maximus Iamblici discipulus fecit. Sim.in præd.char.1.

Alexan-

Alexander Aphrodisiensis in hoc errauit, quia nõ existimauit animam vt instrumẽto vti, non distinguens vitam vtentem instrumento, ab illa quæ organum, vt organum est, informat.Sim.pri.de ani.tex.54.c.14.c.1.

Alexander aphrod.errat hic, accipiens oculum, vt corpus solum, sine visu; intelligit enim Arist. oculum loco totius animalis, loco totius animæ accipit animalis visum: hæc enim est substantia oculi, quæ secundum rationem est, hoc est secundum formam, oculus autem est materia visus. Simp.2.de anim.tex.9.ch.26.col.1.

Alexander aphro. est vir magnæ excellentiæ, & grandis nimium. Auer.in q.logic.q.9.ch.371.col.1.

Alexander est magis dignus, quàm putetur de eo sermo falsus. Auer.meteor.pri.cap.3.c.185.col.4.

Alexandri expositio de anima aliena est à verbis Arist. & ab eius demonstratione; a verbis, quia dicit intellectũ materialem esse separabilem, nullum habere corporeum instrumentum, esse simplicem, impassibilem, & laudat Anaxagoram dicentem non esse mixtum cum corpore. Auer.3.de ani.tex.5.ch.162.col.4.

Alexandri maius est inconueniens, quòd dixit primas aptitudines ad ipsa intelligibilia, & ad vltimos actus ipsius animæ esse res ortas à temperatura, & non vires factas ab ipso motore extrinseco. Auer.3.de ani.tex.3. char.163.col.2.

Alexander aphro.iuxta suum de anima dogma, non potest assignare causam motus localis in homine, quia nulla forma corporalis (vt in octauo physicorum probatum est) mouere potest motu locali; & cum anima (iuxta suã opinionẽ) non sit nisi forma harmoniã cõsequens, corporis nulla est causa motus; namque, si dicat esse æqualitatem istam compositionis, à quo mobili mouebitur secundum locum, cum ab immobili omnem motum procedere necesse sit? Præterea æquale in complexione potest moueri processiuè, & æquale etiã mouetur; ergo idem mouens erit, & motum, quod absurdum est, & multa alia sequuntur absurda. Alber. Mag. de nat.& orig.anim.trac.2.cap.5.ch.72.col.4.

Alforas piscis est ex putredine luti generatus, qui in luto sine aqua procreatur, ad modum vermiculi, qui aqua descendente concrescit in piscem; & dicunt nautæ, si cõsumetur putrefactus vsque ad caput, & oculos, adueniẽte aqua iterũ nascitur, & diu viuit, quia ante par ue est vitę. Alb.Magn.de ani.l.24.cap.1.ch.196.col.1.

Alfordius est serpens primi ordinis, & est similis alij serpenti, qui vocatur cabri. Est quantitatis ab vno vsque ad duos cubitos; habet corpus arenosũ, punctatũ totũ punctis nigris, & albis, & est minor vipera; caput & caudam habet valde paruã, & etiam huius speciei alæ nigræ, & rubei coloris; habet sup caput squamas albas quasi incisas, & fixas, & cum incedit facit strepitum, vt foliorum siccorum, propter siccitatem corticis ventris sui. Est valde malus, & cum mordet, rumpuntur morsi omnes pori manifeste, & omnes eorum meatus, & manat sanguinem saniatum, & spuit, & vomit sanguinẽ, & locus morsus denigratur, & ex eo fluit paucus humor aquosus, soluitur venter, constringitur anhelitus, difficultas incurritur vrinandi, vox intercipitur, & resoluuntur membra, & incidit in sui obliuionem, & spasmum, & decidunt dentes, & in tali tormento moritur. Alb.Magn.de anim.l.25.ch.201.col.1.

Alga fucaria prouenit ex purgamento Ponti, qđ in Hellespontum defertur, quod algę nomine phycos appellant, colore pallidum florem algæ aliqui esse volunt, & fit æstatis initio, eoque tum ostreæ, tum pisciculi eius loci aluntur, & hic purpuram quoque suum trahere florem existimant. Arist.de hist. ani.6.cap.13.ch.216.

Alibestra fluuius nascitur ex monte Listo, & currit milliaria 727.& mergitur in Orientalem Oceanum. Alb. Mag.de natu.loc.dist.3.cap.2.ch.101.col.3.

Alica plus aquę recipit, quam triticum, vnde cõfecta est, quia Alica est quodammodo farina, farina verò plus aquæ imbibit; moles enim eius amplior est quàm triticum: sed etiam, quia color, quem continet intra se farina, & alica, efficit vt bibatius hauriant; quod enim calidum est, humorem efficacius in se trahit, & expeditius in vaporem consumit. Arist.problem.sec.21.q. 21.char.547.

Alimenti diuisio.

ALimentum duplex est; aliud, quod mouet, & mouetur, aliud, quod mouet solum. Arist.2. de ani.su. 3.cap.2.tex.50.ch.627.

Alimenti ratio duplex: augendi, & nutriendi. Nutriens est, quod esse, & toti, & partibus præbet, augens autem quod accessionem ad magnitudinem facit. Arist.de gen. animalium. 2.cap.4.ch.174.

Alimentorum duo sunt genera; alterum, quod inconcoctum, & indigestum, extrinsecus admouetur; alterum quod concoctione conficitur, & corpori adiudicatur; hæcq; alimentorũ distincta natura in causa est, vt interdũ contrariũ cõtrario, interdũ simile simili ali dicamus. Alex.aphrod. 1.de ani.cap.10.ch.34.col.2.

Alimentum quid, & eius proprietates.

ALimentum omnibus est ex humido, & sicco. Aristo. de part.ani.2.cap.3.ch.432. Idem Aspas. ethico.7. cap.5.ch.371.

Alimentum vltimum sanguineis animalibus est sanguis, exanguibus autem id, quod vice sanguinis habent proportionale. Aristot. de part. anim. 2. cap.3. char.432.

Alimentum videtur esse contrariũ contrario, & non omne omni, sed quęcunque contrariorum non solum generationem habent ex se inuicem, sed & augmentum: multa enim ex se inuicem fiunt, sed non omnia. Arist. 2.de ani.su.3.cap.1.tex.43.ch.626.

Alimentum alito est contrarium, si sumitur alimentũ indigestum; est etiam simile, si sumitur digestum. Aristo. 2.de ani.su.3.cap.2.tex.45.char.626.

Alimento est aliud esse, & augmentatiuo; vt enim est quãdam quoddam, est augmentatiuum; vt autem hoc aliquid, & substantia, est alimentũ; conseruat enim substantiam quousque alitur, & generationis est factiuũ, non eius, quod alitur, sed talis, quale id, quod alitur. Arist.2.de ani.su.3.cap.2.tex.47.ch.626.

Alimentum est corpus tangibile. Arist.3.de ani.su.3.cap. 1.tex.63.ch.670.

Alimentum omnium animalium est mistum ex humido & sicco, nec non plantarum. Arist.de sen.& sen.cap. 4.char.16.

Alimentum vltimum animalis sanguis est, aut quod sanguini proportionatur, quorum causa sunt venæ, quorum principium est cor. Arist.de gen.ani.2.capit. 4.char.161.

Alimentum omne in prima cordis generatione non est extrinsecus, sed vt plantarum seminibus inest aliquid tale primum, quod lacteum vocatur, sic in animalium materia excrementum constitutionis alimentum est. Arist.de gen.ani.2.cap.4.ch.162.

Alimento omnibus est, quod dulcissimum, & coctissimũ est Arist.de gen.anima.4.cap.8.ch. 256.

Alimentum facit refrigerationem, ieiunia calefaciunt, & sitim faciunt; immotus enim existens aer calefit, alimento autem ingrediente refrigeratur motus, donec assumpserit concoctionem. Arist.de iuuent.senec.vit. & mor.& respir.cap.3.char.306.

Alimentum appellatur, quod corporibus adhærescit, cõcoctumque a natura illis accessit. Aris.problem.sec.1. q.43.char.346.

Alimentum est corpus. Io.gram.4.phy. char.93. col.3.
Alimentum omne humidum potius est. Io.gram. de gen. anim.1.cap.18.ch.19.col.1.
Alimentum siccum, nisi humidum prius fiat, non suggerit alimentum. Io.gra.de gen. ani.4.cap.2.c.76.col.1.
Alimenti facultas in animali vltima est, quæ moritur. Aspas.7.ethic.cap.14.ch.401.

Alimentum vt transmutatur.

ALimenti qualitatibus duabus solum opus habent q̃ aluuntur, caliditate, frigiditateq̃ue; ideo alimẽto indigent humido,& sicco;caliditas.n.& frigiditas inue niunt in cibis siccis, & humidis, & neutra ex his naturis à pari suo seiungitur. Arist.pri.de plan.ca.1.c.362.
Alimentum patitur aliquid ab eo, quod alitur, sed non hoc ab alimento, vt nec faber à materia. Arist. de ani. 2.sum.3.cap.1.tex.45.ch.626.
Alimentum omne concoqui posse necessarium est, operatur autem concoctionem calidum, vnde oẽ animatũ habet calorẽ. Arist.2.de ani.su.3.cap.2.tex.50.c.627.
Alimentum primò fit phlegma, deinde sanguis, postea sanguis in phlegma transmutatur. Michael Ephes. de som.& vig.char.14.col.4.
Alimentum nõ fit sine calore ignis, sed calor ille est cum causa, quia instrumentalis est. Alb.Mag.2.de ani.trac. 2.cap.4.ch.17.col.3.

Alimentum vt nutrit.

ALimentum trahere à principio naturali, est & commune animali & plantę. Aris.de plãt.1.cap.1.c.362.
Alimentum continuum est vsque ad ipsam corruptionis horam, debentq; eo vti animalia,& plãtæ tali quali est ipsorum vtrorunque. Arist.pri.de plant.cap.1.c.362.
Alimento necessitatem ascribimus, quia sine eo fieri nequit, vt res sit, quòd quasi ex suppositione est. Aristot. pri.de partib.animal.cap.1.ch.408.
Alimentum capere omnia quæ augentur necesse est. Arist.de partib.ani.2.cap.3.ch.432.
Aluntur viuentia omnia siccis humidis calidis,& frigidis. Arist.1.de ani.sum.2.cap.1.tex.28.ch.621.
Alimento nihil prodest, sonus, color,& odor, sapor autẽ est, vt condimentum quoddam. Arist.de ani.su.2.trac. 8.cap.1.ch.621.
Alimento nihil confert, sonus, odor,& color. Aris.de ani. 2.su.2.cap.1.tex.28.ch.621.
Alendi facultas vt eadem per vniuersum corpus animalis tota est sibi ipsi respondens,& similis. Aristo.de spirit. cap.3.char.901.
Alitio est,& priusquam animal perfectum est,& postquã perfectum est. Arist.de spir.cap.3.char.902.
Alimenti concretio fit per trãsmutationẽ, ipso assimilato rei nutritæ, nõ qđ idẽ sit primo cũ re nutrita, dehinc cũ ipsa concernat, id enim esset carnis generatio, non alimentũ; sed vltimũ alimentũ, quòd in sanguine ꝑditus sanguis est, in alijs aliqd, quod cũ eo proportionẽ habet in singulis nutritis, per vasa cõuenientia delatũ in ipsa,& influẽs, à potestate, q̃ in vno quoq; est transmutatur,& assimilat nutrito. Alex.aphr.de mist.c.60.c.4.
Alendi functio fit per nutricationem altrice anima, extrinsecus admotum alimentum, per concoctionẽ immutante, atque adiudicante corpori, cuius forma, & potestas est. Alex.aphrod.de ani.cap.5.ch.34.col.4.
Alimur contrario, & simili; contrario, cum sub crudo alimento alimur, quia omnis immutatio in contrariũ tendit, vt album in nigrum; simili, cum concocto alimur. Alex.aph.pri.de ani.cap.10.ch.34.col.2.
Alimentum & generatio saluant substantiam; alimentum secundum materiam,& individuum; generatio ſm speciẽ. Alb.Magn.2.de ani.trac.2.cap.1.c.16.col.2.
Alens vt alit, dẽt esse actu humidum, susceptibile formæ eius, qđ alitur. Alb.Mag.2.de ani.trac.2.ca.5.c.17.c.4.
Alimentum non sic transit in id, quod augetur quasi sit aliud corpus ab ipso; sed quia conuertitur in substantiam eius, vt ligna igni appolita conuertuntur in ignẽ. D.Tho.4.phy.l.10.tex.57.ch.56.col.3.
Alimentum est in potentia ad id, quod alitur, conuertitur enim in ipsum. D.Thom.2.de ani.l.8.tex.41.char. 29.col.1.
Aliquando est tempus determinatum ad prius, & posterius nunc. Arist.phy.4.cap.7.tex.125.ch.117.
Aliquid esse,& quid erat esse sunt idem re, sed differunt ratione. Alex.de ales.7. metaph.tex.12.ch.193.col.2.
Aliud esse in alio multis dicitur modis; vno modo, vt pars in toto, alio vt totum in partibus, alio vt species in genere, alio vt genus in specie, alio vt forma in materia, alio vt in primo mouente, alio vt in fine. Omnium autem maxime proprium est, quod est in vase, & omnino, quod est in loco. Arist.phys.4.su.1. cap.3.tex.23.c.82. Idem Boet.in præd.ch.121.
Aliud esse in se potest intelligi, aut secundum se, aut secundum alterum; per alterum dici potest, quia corpus dicitur album, quia superficies alba. Arist.phys.4. su.1.cap.4.tex.24.char.83.
Aliud in se ipso esse non potest aliquo eorum modorũ, quos enumerauimus esse in. Arist.phys.4.su.1.cap.4. tex.25.char.83.
Aliud in se ipso esse non potest, nec secundum accidens: duo enim corpora in se ipso essent. Arist.phys.4.su.1. cap.4.tex.27.char.84.
Allia,& cepa, cur quò sicciora erunt, eo meliora euadere possunt, cætera deteriora? Quia omnia eiusmodi maxime plena humoris conficiuntur: itaque terrę cõmissa sicciora temperamẽto commodo germinare incipient. Adde, quod minus putrent, cum sicciora seruntur. Arist.probl.sec.20.q.27.ch.537.
Allia, cum excalescunt, plenius quam recens edita olent; quia recentia multum humoris adhuc extranei continent, quo fit, vt vim suam integram habere nequeant. At cum decocta iam sunt, secreto humore illo inutili, tunc suum odorem syncere adipiscũtur, qui scilicet, acer est. Arist. probl.sec.20.q.30.ch.538.
Allium mense Martio, aut Nouembri bene seritur, terrã argillosam quærit, bene fossam, mollẽ, & raram. Alb. Mag. de vege.& plant.l.7.tract.2.cap.2.ch.177.col.3.
Alnus aquosis locis nascit,& ei⁹ folia recẽter sparsa in lectis,& thalamis occidũt pulices,& in aqua positus ꝑputrescibilis est. Alb.Mag.de veg.l.6.trac.1.ca.6.c.152.
Aloes lignum est, cuius originem nemo hominum apud 7.clima habitantium adhuc nouit. Inuenitur in magno flumine superioris Babylonis,& retibus vt corall⁹ expiscatur. Alb.Mag.de veg.6.trac.1. cap.2.c.151.c.3.
Aloes calida & sicca est, non vltra temperamentum. Alb. Mag.de veget.6.tract.1.cap.2.ch.151.col.4.
Aloes est succus herbæ eodem nomine appellatæ, & lignum. Alb.Magn. de veg.6.tract.1.cap.2.c.151.col.4.
Aloes lignum arcet vermes, est contra pediculos,& siccat humores putridos. Alb.Magn. de veg.6.tract.1.cap.2. char.151.col.4.
Aloy est animal mulo propemodũ simile, carens flexu poplitum in anterioribus cruribus, in quo conuenit cum Elephante. Alb.Mag. de anim.22.trac.2.cap.1.c.174.
Alphec alij Leunzã vocant, animal est natũ ex Leone, & Leopardo, ferox,& nociuũ, & aliquando domesticat, & ducitur ad venandũ,& nisi blãdiatur ei venator, retrocedit, & occidit homines,& canes,& libenter interficit Lupos. Alb.Mag.de ani.22.trac.2.ca.1.c.174.c.1.
Alterana herba sic dicta est, quia vnctum ex ea corpus multum alterat, & acero mixta in rubrum conuertit colorem,& est frigida & sicca. Alber.Magn.de veg.& plant.l.6.tract.2.cap.2.ch.16.col.4.

Alte-

Alterationis diuisio.

ALterationis æqualitas, si est secundum subiectum tantum, est per accidens; & si sit secundum solam passionem, non erit æqualitas perfecta, sed sola similitudo; ergo in consideratione æqualitatis perfectæ consideranda est similitudo passionis, & æqualitas subiecti. Auer.Phy.7.tex.33.ch.15.col.4.
Alteratio, alia communiter, alia propriè dicitur. Auer.4. de cœlo,tex.24.ch.116.col.3.
Alteratum dupliciter dicitur; vel qualitate substãtiali, vel accidentali. Alb.Mag.in prædicab.ch.18.col.1.
Alteratio alia naturalis, & sic cęlum non alteratur; alia quæ non est motus, sed finis motus, quæ fit subito per illuminationem, & per lumen, quod est forma prima corporis luminosi;& sic cęlũ alteratur, vt in Luna videmus. Alb.Magn.pri.de cęlo,tract.1.cap.11.c.7.col.2.
Alteratio duplex; vna passiua secũdum quam ita aliquid abijcitur, vt aliquid addatur, vt cum aliquid de frigido fit calidum, quæ debet à corpore cęlesti excludi; altera est perfectiua, quæ fit cum aliquid ab alio perficitur absque alterius abiectione, quę est etiam in potentia sensitiua, & nihil prohibet esse in corporibus cęlestibus. D.Tho.pri.de cęlo l.7.tex.55.c.7.col.2.
Alteratio duplex; alia realis, quæ via est in generationem: alia intentionalis, vt dicimus, quod aliquid alteratur de non lucido in lucidum. Alex.de ales.8. Metaphy.tex.4.ch.247.col.1.

Alteratio quid est.

ALteratio est actus alterabilis, vt alterabile. Aris.phy. 3.su.2.cap.6.tex.23.ch.60.
Alteratio omnis est ex quibusdam contrarijs, & sic augmẽtũ,& diminutio. Arist.phy.6.su.5.c.3.tex.6.c.175
Alteratio est illa, quæ est mutatio in contrarium. Aristo. phy.8.su.3.cap.1.tex.55.ch.555.
Alterari dicimus, cum semper subiectum manet vnum. Arist.1.de gen.& cor.cap.1.tex.1.ch.379.
Alteratio est, qũ manẽte subiecto, sensibili existẽte, trãsmutat eius passionibus, aut cõtrarijs, aut medijs existentibus. Arist.1.de gen.& cor. cap.4.tex.23.ch.394.
Alteratio est secundum ipsius tactus passiones. Arist.2.de gen.& cor.su.2.cap.1.tex.24.ch.429.
Alteratio est actus rei alterabilis, in eo quod alterabilis. Them.3.phy.tex.23.ch.29.col.1.
Alteratio est quædam generatio, quæ tamen, & si principium temporis habet, non tamen principium rei obtinet. Simp.pri.phy.ch.34.col.2.
Alteratio est nomen commune, positum in qualitate, deficientibus nominibus: & sic latio in vbi. Simp.3.phy. tex.5.char.147.col.1.
Alteratio est mutatio circa aliquod formatum, secundum aliquod accidentium. Io.gram.pri.de gen.& cor. tex.1.com.4.char.5.
Alteratio est mutatio à formato ad formatũ, eodẽ manẽte subiecto. Io.gram.2. de anim. tex.56.ch.50.col.1.
Alteratio est affectio, vel passio; nam id, quod ab eo, quod est potentia, in id, quod est actu, agit, alteratur. Io.gra. 3.de anim.tex.9.ch.84.col.4.
Alteratio est permutatio à qualitate in qualitatẽ. Auer. epitom.in logic.ch.343.col.1.
Alteratio est, quando eodem subiecto manente, mutatio fit in suis passionibus, vel qualitatibus. Alber.Magn.in prædicam:ch.56,col.4.
Alteratio proprie est secundum prima sensibilia, eo quod verissime illa, & per se sunt contraria: quæ sunt calidum, frigidum, humidum,& siccum: in alijs fit horum contrariorum medio. Alber.Magn.7.phy.tract.1.cap. 5.char.84.col.1.
Alteratio vel est æqualitas imperfecta, vel (vt melius) est, formaliter tendentia ad qualitatem perfectam; quia omnis tendentia est in genere illius, ad quod tendit, vt via in genere termini. Alex. de ales. Metaphy.tex. 18.char.136.col.1.
Alteratio duplex; alia realis, quæ via est in generationem; alia intentionalis, vt dicimus, quòd aliquid alteratur de non lucido in lucidum. Alex.de ales.in 8.metaphy.tex.4.char.247.col.1.

Alterationis causæ.

ALteratur omne quale, ex eo quod sensibile est. Aris. phy.7.su.3.cap.1.tex.11.ch.182.
Alterantur omnia, quæ alterantur, à sensibilibus, & solũ horum est alteratio, quæ secundum se dicuntur pati ab ijs. Arist.phy.7,su.3.cap.2.tex.34.ch.184.
Alterationis principium, quæ est in compositis, potest inueniri in ipso alterato, scilicet principium mouens. Auer.phy.2.tex.3.ch.23.col.3.
Alterationis principia sunt, caliditas,& frigiditas. Auer. phy.7.tex.11.ch.145.col.4.
Alterari in pluribus non existimatur illud, quod alterat primum alterans. Auer.phys.8.tex.37. ch.171.col.3.
Alterans cibum propinquum, debet esse corpus. Auer. pri.de ani.tex.50.ch.136.col.4.
Alterata ad inuicem, habent eandem materiam; & quæ alterantur ad aliquid idem, habent illud idem pro materia. Auer.5.metaphy.tex.com.33.ch.66.
Alteratio omnis fit, agente actiuo aliquo;& cum nullum mobile naturale agat, nisi medio qualitatum actiuarum, ergo ab illis solis fit alteratio. Alb.Mag.pri.de gener.& cor.tract.2.cap.2.ch.64.col.1.
Alteratio naturalis vt fiat, quinque requiruntur; agens extra mobile, per qualitates actiuas: qualitas addens super essentiam materiæ: quod per excellentiam ipsa corrumpat subiectum: quòd sit præter essentialia variatio secundum eam: & quod habeat contrarium actu pugnans. Alb.magn.de gener.& cor.tract.2.cap. 4.char.64.col.1.
Alteratio omnis fit per virtutem agentis, quod alterat, cuius virtus quanto fuerit maior, tanto maius corpus alterare potest. D.Tho.6.phy.l.5.tex.32.ch.92.col.2.
Alteratio fit per contactum alterantis. D.Tho.6.phy.l. 5.tex.32.ch.92.col.2.
Alteratio, quæ fit in materia, ex qua generatur embrio, non est à principio intrinseco, sed à principio extrinseco. D.Tho.de ani.mot.l.3.ch.50.col.3.
Alterandi corpus ad caliditatem, & frigiditatem, principia sunt sensus, phantasia,& intellectus in actu. D.Th. de animalium mot.l.6.ch.53.col.2.

Alterationes vt Naturales, & in quo sunt.

ALterationes subitæ non habent principium temporis. Arist.phy.1.su.2.cap.4.tex.23.ch.8.
Alteratio non est in parte animæ intellectiua. Arist. phy. 7.su.3.cap.2.tex.20.ch.176.
Alterans & alteratum nihil medium intra se habent. Arist.phy.7.su.3.cap.1.tex.11.char.182.
Alteratio non est in ijs; quæ fiunt, neque in habitibus. Arist.phy.7.su.3.cap.2.tex.17.char.185.
Alteratio in sensibilibus est,& in sensibili parte animæ, in alia autem nulla nisi per accidens. Aristot.phy.7.su.3. cap.2.tex.20.char.187.
Alterationes duas si sunt æquales, si cognoscere volumus, aspiciendum est ad id, quod alteratur, & ad passionem. Arist.phy.7.su.4.cap.1.tex.32.char.190.
Alteratio si est agens ex potentia calida, in actu calido, oportet esse mouens, quod aliquando propinquius est, aliquando longius ab eo, quod alteratur: & hęc mouentis operatio sine ratione non contingit esse.

Arist.phy.8.su.3.capit.1.tex.55.char.222.
Alterabilia oia alterãtur ad illud, quod maxime cõuenit eis,& nõ ad aliud. Arist.4.de cęlo. su.2.tex.24.c.367.
Alteratio & generatio,sunt alterę trãsmutationes ab inuicem. Arist.pri.de gen. & cor.cap.4.tex.23,c.394.
Alteratio, & augmentum, est per animam, sensus enim quidam esse videtur alteratio,& nihil sentit, quod nõ habet animã. Arist.2.de ani.su.3.cap.1.tex.37.c.624.
Alteratio vt fiat,non opus est loco. Them.4.phy.tex.62. c.38.col.2.Idem Io. gram.phy.4.tex.62.ch.93,col.1.
Alteratio omnis contrarijs quasi calculis quibusdam arcetur, nec in infinitum diuidi potest, quia diuisibilia sunt,quæ alterantur. Them.8.phy.tex.23,c.55.col.2.
Alterans id est,quod in aliud mutandi, qua ratione aliud est,in seipso principiũ obtinet. Ammo.in præd.c.14.
Alteratio omnis simul habet primum alteratum, & vltimum alterans.Sim.7.phy.tex.13.c.375,col.1.
Alteratum non semper corruptibile est; sed quæcunque secundum substantiam sunt possibilia transmutari,talia sunt,quorum substantię,& speciei est aliquid cõtrarium.Simp.pri.de cęlo.tex.21.co.24.ch.18,col.1.
Alterantia generabilia, & quæ augentur, nondum sunt absoluta ad eam,quæ secundum seipsa est subsistentiã. Sim.4.de cęlo.tex.24.co.12,c.105.col.4.
Alterata non habent principium rei,at,quæ vt substantia fiunt,habent rei principium. Io. gram.3.phy.tex.30. char.60.col.2.
Alterationes omnes, & si non secundum tangibiles passiones spectantur,saltem ad tangibilium qualitatũ mutationem referuntur;qualitates enim omnes sensibiles sequuntur temperaturas calidi,frigidi,humidi,& sicci. Io.gra.2.de gen.& cor.tex.24.co.15.c.114.
Alteratio est in passiuis qualitatibus facta mutatio. Io. gra.pri.de ani.tex.37.c.18.col.1.
Alteratio reperitur in omnibus generibus quatuor qualitatum,vel in maiori parte eorum.Auer.in præd.trac. 3.cap.4.ch.30.col.2.
Alteratio non inuenitur in prædicamento qualitatis,nisi in genere qualitatis passiuę secundum tactum, gustũ, & visum,nam istæ qualitates recipiunt magis, & minus, & non est ita de qualitatibus,quæ sunt in anima, & in animato,& in qualitate quæ est secundum quantitatem. Illa autem, quæ est secundum potentiam, & impotentiam naturalem est propinqua passiuæ, & videtur quod in ea non est motus.Auer.phy.5.tex.18. char.101.col.3.
Alterationis contraria,sunt cõtraria principaliter,& propriè.Auer.phy.6.tex.91.ch.138.col.4.
Alteratio primò, & principaliter est in primis qualitatibus,in secundis autem est mediantibus primis:in sonis autẽ videtur,quod alteratio de graui in leue, est equiuoce cum istis.Auer.phy.7.tex.14.ch.145.col.1.
Alterationis subiectum est quantũ. Auer.phy.7.tex.33. char.151.col.4.
Alteratio non est nisi in habente subiectum. Auer.pri.de cœlo,tex.21.ch.8 col.3.
Alterationis motum faciens in re alterabili, est extra alterabile.Auer.2.de cœlo,tex.24 ch.116.col.3.
Alteratum omne corpus est. Auer. pri.de anima.tex.50. char.236.col.4.
Alteratũ esse dicitur, quicquid aliqua ratione diuersum est,non tamen specifica differentia;nam tunc non alteratum,sed aliud esset.Boet.in por.ch.81.
Alterationes, quæ fiunt ex principijs extrinsecis, nihil prohibet esse circa idem subiectum,quãuis sint contriæ. D.Tho.pri.de cœlo.l.6.tex.20.ch.6.col.4.
Alteratio ordinatur ad generationem, vt ad finem. D. Tho,pri.de gen.& cor,ex proem.ch.1.col.1.
Alteratio primò, & per se est in tertia specie qualitatis,secundo in alijs. D.Thom.1.de gen.& cor.l.10.tex.23. char.10.col.2.
Alteratio est in loco, qa oportet vt sit appropinquatio alterãtis ad alteratũ. D.Tho.1.de ani.l.6.tex.39.c.9.c.1.
Alterationi,quæ est de contrario in contrarium, competit,vt sit à contrario in contrarium.D.Tho.2.de ani.l. 11.tex.58.ch.32,col.3.
Alteratio naturalis non est,nisi inter agẽtia, & patientia inuicem.Alb.Magn. in prędch.56.col.1.
Alteratio naturalis nõ est in prima specie qualitatis. Alb. Mag.in prædicam.ch.56.col.2.

Alterationis finis.

ALterationis finis est generatio,vel corruptio: aut sicut effectiua substantiæ,sicut virtutes informantes qualitates actiuas,& passiuas, vt actũ inducant substãtiæ.Alb.Mag.4.Metaph.trac.1,cap.3.ch.89.col.1.
Altynanyty serpẽtes dñr,sicut,& cafezati parui, breues, & minuti:sed valde astuti,calidi,& malitiosi,qui quãdoque occultant se sub folijs arborum, vt injciant se transeuntibus sub arboribus,& interficiant eos, declinant ad rubedinem,& ex morsu istorum accidit dolor vehemens,qui ex morsu in totum corpus serpit,& moritur ille,quem momorderint;ideo sunt ordinis primi. Alb.Mag.de ani.25.ch.201.col.1.
Alumen est terrestris compositionis, & tale terreũ grossum est, & humido concretum, quia a complemento deficit argenti viui;tamen aliquando accedit ad illud. Alb.Mag.5.de miner.tract.2.cap.4.c.149.col.4.
Alumen aliud est album;& si affatur optheti, distillat aqua ab eo fere vt phlegma:aliud est siccum, rotũdum, vt mollis lapis in splendore argenti, & albedine declinans:tertium est siccum, porosum, declinans ad citrinitatem,& facile puluerizatur. Alb.Mag.5. de minet. trac.2.cap.4.ch.149.col.4.
Aluus est receptaculum sicci nutrimenti. Aristot.de hist. ani.1.cap.2.char.11.
Aluus ipsa hominis sullæ similis est, quippe quæ, & ampla sit,& quod vsque in sedẽ porrigitur, breue id,corpulentumq; trãsmittat.Arist.de hist.ani.1.ca.16.c.31.
Aluus,cum nihil suppressa reddit, papyrus prodest conuoluta in longum, intrusaque in sedem; quia musculos sedis collapsos deducit humefacta, & excitat,quod idem in vlceribus facit, quorum oræ importune contrahuntur, & conniuent, deductis autem musculis fœces excedunt, & quidquid affligit, rejcitur. Alex. aphrod.problem.1. 93,c,700.
Amandinus,gemma est coloris varij:venenum,vel extinguit,vel reprimit;: superare facit aduersarios: propheticam somniorum, ac enigmatum interpretationẽ docet. Alb.Mag. 2.de miner.trac.2.cap.1,ch.139.col.2.
Amandus nemo est ita, vt propter eius amorem veritas deseratur. Alb.4. Metaph.trac.3.cap.2.c.93.col.4.
Amare est magis amicitię causa, quam coitus. Arist.2. prior,cap.22.char.288.
Amare Philosophum decet, & illos Philosophos, quorum opiniones sequimur, & quorum opiniones non sequimur: à certioribus vero persuaderi debemus. Aristot.12. Metaphy, cap.4.tex.45.ch.256.
Amabile tripliciter distinguitur; aut vt bonum, aut vt iucundum, aut vt vtile. Arist.8.ethic.ad Nicom.cap. 2.char.190.
Amari plerique ob ambitionem magis videntur velle, quàm amare. Aristot. 8, ethicor, ad Nicom. capit. 8.char.200.
Amare, & curam habere duo faciunt, proprium, & affectio.Arist.pol.2.cap.2.ch.520.
Amare sit velle alicui, quæ bona arbitramur,illius causa, non autem sui, & ea pro viribus efficere. Aristo.rhetor.2.char.76.
Amare est bonum alicui velle propter seipsum. D.Tho, 7.pol.l.5.char.108.col.4.

Amare

Amare hoc, quia est factitium delectationis in futurum iam accedit ad rationem vtilis. D.Thom.ethic.8.l.3. char.137.col.3.
Amatoris signa: facie remissus, nigri coloris,macer; quæ sunt circa faciem quasi abrasa, facies rugosa, non carnosus,recti crinis,& nigri. Aris.Physiogno.c.6.c.342.
Amatores munerum, quibus superius labium est eleuatum, & forma prona,& rubicunda. Arist.Physiogno. cap.6.char.342.
Amatio triplex est: alia est simplex transpositio cordis in amatum: alia cum discretione amati, quæ proprie dicitur dilectio: tertia est cum existimatione amati, quæ vocatur proprie charitas. Alber.Magn.ethico.8. tract.1.cap.1.char.91.col.1.
Amaritudo quandoque inuenitur cum frigiditate, vt quę in fructibus reperitur,in primo cremento demonstrat frigus, & quæ reperitur in rebus combustis, demonstrat calorem. Auer.2.de ani.tex.105.c.148.c.1.
Amarum, & dulce sunt in fine contrarietatis, in quantum sunt sapores; ideo necesse est, vt alij sapores sint medij inter hos duos,& compositi ex extremis. Auer. 2.de ani.tex.105.ch.148.col.1.
Amaritudo, & dulcedo, non quod ipsæ extrinsecus patiantur,passibilis qualitas appellat, sed in nobis passiones faciunt,cõtra albedo,& nigredo.Boet.in pd.c.178.
Amari saporis subiectũ est substantia grossa,spissa,terrea, calida.Alb.mag.de veg.l.3.tract.2.cap.3.c.139.col.2.
Amarum & ponticum contrariantur per qualitates actiuas primas, & non per substantiam eorum. Alb.Mag. de veget.l.3.tract.2.cap.3.ch.139.col.2.
Amarum parum nutrit,nõ per se,sed per naturã alicuius mixti. Alb.Mag.de veg.l.3.tract.2.cap.3.c.139.col.2.
Amari operationes sunt, absterfio, exasperatio,& fugit ipsum natura,ne nutriatur, nisi per aliquas partes,quę in ipso dulces esse possunt. Alb.Mag.de veg.l.3.tract. 2.cap.4.ch.139.col.3.
Amasis propter filium, qui ducebatur ad mortem, non fleuit; sed lachrimauit ob amicum,qui mendicabat,qa hoc miserabile,illud atrox: & atrox eijciendæ misericordię uim habet, & sæpe etiam in contrarium valet. Arist.rhetor.2.char.90.
Ambiguum est, quod ambit vtranque partem per rationes æquipollentes.Alb.Mag.2.Metaphy.trac.2.cap.1. ch.77.col.2. Idem Alb. in topic.c.226.col.2.& ethic. 6.tract.1.cap.2.ch.81.col.2.
Ambiguitas est, quæ vnumquodque contradictoriorum æqualibus ambit rationibus.Alb.Mag.ethic.7.tract.1. cap.1.ch.81.col.1.
Ambiguum si aliquid sit, ab eius definitione est incipiendum, alioqui distinguendum prius est æquiuocum. Dan.barb.pri.rhetor.char.14.
Ambitiosus est, qui magis q̃ oportet, & vnde non oportet,honorem affectat.Arist.4.ethic.ad Nico.c.4.c.97.
Ambulantia omnia pedes pares habent.Arist.de hist.ani. 1.cap.5.char.13.
Ambulationes minus laboriosæ sunt,quę inæquales, quã quæ rectę aguntur;quia elatio recta, secundum naturam est corporis vniuersi, ideo ambulationes,quas loca æqualia præstant, sunt inæqualibus laboriosiores, quàm inęquabiles sunt,quod in easdem partes labores admouẽt,qđ nõ faciunt inæquales; dispertiunt.n.magis in oẽs corporis partes.Arist.prob.sec.5.q.37.c.407.
Ambulationes arctę plus valent calidis temporibus, quã frigidis,vt quæ partibus externis plus laboris afferant, & sudorem ob eam rem euocando,extenuent,frigidis contra carnẽ reddũt cõstantiorẽ,& stomachũ excitãt, ciborũq; faciũt auidiorẽ.Partibus enim internis calorẽ augẽt,mẽbrisq; ad frigoris appulsum torpentibus, locum intimum calore amplificato efficacius purgant, carnem verò solidiorem efficiũt, vt quę per eã vniuersam nequeant superare.Arist.probl.sec.5.q.37.c.407.
Ambulationes acctiues laboriosiores sunt, quàm decliues, magisque extenuant, & in accliuibus lumbi, in decliuibus femora magis laborant. Arist. probl.sec.5. q.37.char.408.
Ambulandi genus arduum sudores mouet, spiritum suspendendo attenuat, lumbis dolorem infligit, crura enim magna difficultate in sublime recipiunt, lumbos inflectunt, frangunt, euellunt, quibus rebus sequitur labor.Arist.probl.sec.5.q.37.ch.408.
Ambulationes in locis duris,ac renitentibus habitę, musculos & tendines crurum fatigant: quippeque contẽtiones ambobus moueant,cum enixu agantur violento.Arist.problem.sec.5.q.37.char.408.
Ambulationes factæ locis mollibus, & cedentibus articulis fatigantur; fluxus enim articulorum percrebrescit,cum solum succumbat,dilabatur,& cedat. Aristo. probl.sec.5.q.37.char.408.
Ambulationes locis arduis difficilius fiunt, quia attollẽtia ingressus omnis, & positione conficitur; attollitur enim præter naturam:ponere secundum naturam est: proponere medium tenet. In ambulando autem locis arduis multum sortis illius auersæ à natura proculdubio est.Arist.probl.sec.5.q.38.ch.408.
Ambulatio sine inflexione fieri nequit. Aristot.de spiri. cap.4.char.906.
Ambulatio fit in terra, in qua quies est animalium: & ideo in illa oportet altero pede sustentari, & sufficit ambulationi,quia totum corpus sustentatur super vnũ quod non accidit volantibus, quia ala nõ est basis corporis grauis,sed potius est impellens, & trahens,vt remus nauem,& similis ratio est de natantibus. Albert. mag.de mot.ani.2.tract.2.cap.1.ch.47.col.1.
Ambulatio bipedum perficitur,quod alter pes figitur,alter expellitur ad accipiendum spacium. Alb.Magn.de mot.ani.2.tract.2.cap.2.ch.47.col.1.
Ambulatio quadrupedum perficitur eleuando vnum pedem de prioribus in dextrum, & vnum de posterioribus in sinistrum,& econuerso. Alb. Mag. de mot.ani. 2.tract.2.cap.2.ch.47. col.1.
Ambulare abusiuè dicitur id,quod serpit super ventrem. Alb.Mag.de ani.1.tract.1.cap.8.ch.5.col.2.
Ambusta ex ære sanantur celeriter, quia à laxioribus, & minus corpulentis effecta sunt,plus enim calor solidiori corpori inest.Arist.probl.sec.1.q.36.ch.342.
Amentiæ multæ signum est,aut multæ promptitudinis, de quibusdam enunciare aliquid tentare, & de omnibus, & prætermittere nihil, non tamen iustum est omnes increpare, sed videre oportet causam dicendi quænam sit. Certiores igitur necessitates cum quis fuerit assecutus, gratiam habere oportet inuenientibus.Arist.2.de cœlo.tũ.2.cap.4.tex.34.ch.302.
Amentis signum est,aggredi velle,quod assequi non possit.Simp.in pri.phy.tex.39.ch.58.col.2.
Amentia, quantum ad vitam humanam, habenda est vt mors.D.Thom.ethic.pri.l.16.ch.17,col.2.
Ametistus est gemma,coloris quasi purpurei,& transparentis, aliquantulum obscura; nascitur in India; apta ad sculpendum, est bona contra ebrietatem,reddit vigilem,reprimit malas cogitationes, & confert bonum intellectum in scibilibus.Alber.Mag.2.de miner.trac. 2.cap.1.ch.139.col.2.

Amicitiæ definitiones.

AMicitia est mediocritas circa iucunda, & qui excedit,si nullius rei causa,obsequiosus: si ob vtilitatem suam,adulator.at qui deficit,in omnibusque iniucundè se gerit,litigiosus, & morosus appellatur. Arist.2. ethic.ad Nicom.cap.7.ch.44.
Amicitiæ maximè similis est virtus,quæ inter placidum, & litigiosum versatur, quæ scilicet, quæ oportet & vt

oportet admittat, vel grauatè ferat: sed in hoc differt ab amicitia, quòd nō diligit, nam idem est,& cum notis, & cum ignotis. Arist.4.ethic.ad Nico.ca.6.c.100.

Amicitia vel est virtus quædam, vel cum virtute est, resque ad vitam maxime necessaria. Arist.8.ethic. Nico. cap.1.char.188.

Amicitia est res maximè necessaria: absque amicis enim viuere, licet cætera bona omnia suppeterent, eligeret nemo. Arist.8.ethic.ad Nicom.cap.1.char.188.

Amicitia est beneuolentia in mutua affectione erga non latentem, & eius causa,cui bonum quis vult. Arist.8. ethic.ad Nicom.cap.2.ch.191.

Amicus est alter ipse. Aristot.9.ethic.ad Nicom.cap.4. char.222.

Amicus est, qui nec plura præsentibus cuiquam astruit, nec quæ minime conueniunt, laudauerit, nec imminuet,neque aduersabitur, præterquam existimet tribuendum. Arist.mag.mor.pri.cap.29.char.304.

Amicitia est,vbi amor reciprocus est. Aris.mag.mora.2. cap.12.char.350.

Amicitia est actio quædam, nec finis alius est in amando præter actionem. Arist.mag.mor.2.cap.14.c.359.

Amicitia est constantium bonorum,vt felicitas sufficientium. Arisl.mor.Eudem.7.cap.4.ch.440.

Amicus est qui amat, & redamatur. Aristot. rheto.1. char.76.

Amici sunt qui simul lętantur commodis,& condolēt incōmodis propter amicum nō ob aliam causam;& quibus eadem bona,& mala sunt:& qui sunt ijsdem amici, & inimici, & eos qui sibi vel suis beneficium dederunt, amant: aut si magnum vel prompto animo. Arist.rhetor.2.ch.76.

Amici sunt qui amant eos,quos ipsi amant; & qui amant ab eis, qui se amant; & q sunt eorundē inimici; & qui oderunt illos,quos ipsi oderunt; & qui odio habentur ab ijs, qui à se odio habentur;beneficos quoque in pecunias, & salutem, & liberales, & fortes, & iustos, & temperatos, & ab agēdo remotos, & quibus nolumus amici esse si videantur velle;& qui virtute,& bona existimatione prædíti sunt. Arist.rhetor.2.char.77.

Amici sunt, qui in vita communi,& quotidiana sunt iucundi;& qui dextri sunt tum in eludendo,tum in perferendo; & qui laudant bona,quæ adsunt; & ex his ea maximè, quæ sibi vt adsint verentur: & mundos in aspectu,in vestitu,& tota vita,& qui exprobrant, nec peccata,nec beneficia,& qui non recordantur iniurias, nec crimina obseruant, & qui maledici non sunt, nec mala propinquorum, nec ipsorum, sed bona norunt, & qui seriò agentibus, vel irascentibus non aduersantur. Arist.rhet.2.char.77.

Amici sunt, qui erga seipsos aliquo modo studiosè se gerunt, vt qui ipsos admirantur, aut virtute præditos arbitrantur, & qui maxime affecti sunt in his rebus,in quibus volunt inspici, & egregios existimari, & pares, & eadem profitentes: modo impedimentum non afferant, nec inde victum ambo quærant, & qui illa appetunt, vt quantum fieri potest, simul participes sint. Arist.rhetor.2.char.78.

Amici sunt, qui absentes æquè ac præsentes amant, & amicos amicè diligunt, & qui nihil secum fingunt, & quibus confidimus. Arist.rhetor.2.char.78.

Amicitia est vnionis causa. Io. gram.pri. de ani.tex.25. char.13.col.4.

Amicitia est mediocritas adulationis, & rusticitatis. Aspas.8.ethic.ad Nicom.cap.1.ch.403.

Amicitia est æqualitas, quæ nullo pacto esse potest nisi similiter vtrique se mutuo ament. Aspas. 8. ethic. ad Nicom.cap.3.ch.411.

Amicitia est pars, non solum vniuersalis iustitiæ, quæ est quasi legalitas quædam, verum etiam particularis æqui est distributiua. Eust.siue Michael Ephes.9.ethicor.char.432.

Amicitia vera,est in magna passione amoris. Alber. mag. ethic.4.tract.3.cap.1.ch.55.col.3.

Amicitia est quædam vnio,vel societas amicorū, quæ nō potest esse inter multum distantes, sed oportet, vt ad æqualitatem accedat. D.Tho.ethic.8.l.7.ch.142.c.1.

Amicitiæ est æqualitate iam constituta æqualiter vti,iustitiæ verò inæqualia ad æqualitatem inducere. D. Tho.ethic.8.l.7.ch.142.col.1.

Amicitia, vt vera amicitia.

AMicorum opera quod fit, per nos fieri videtur cum principium in nobis sit.Arist.3.ethicor.cap.3.c.58.

Amicis maxime indigere videntur, & diuites, & principatus, & potestates habentes. Arist.8. ethico.ad Nicom.cap.1.char.188.

Amicus in paupertate,& infortunijs,est maximum refugium. Arist.8.ethic.ad Nicom. cap.1.char.188.

Amicitia prodest iuuenibus ad id, quod non peccant; senioribus ad obsequium, & ad defectum actionum. ad quas ob imbecillitatem auxilio indigent; & ijs, qui in statu sunt constituti, ad honestas res capescendas; nam si bini simul ire parent,& ad agendum, & intelligendum magis idonei sunt. Arist.8. ethicor. ad Nicom.cap.1.char.188.

Amici si sint ciues,iustitia non est opus, iusti si sint amicitia indigent. Arist.8.ethic. ad Nicom.cap.1.c.189.

Amicitia perfecta est bonorum, & eorum, qui in virtute similes sunt,& hæc permanet.Arist.8.ethic. ad Nicom.cap.3.ch.193.

Amici maxime sunt,qui amicis bona volunt ipsorum causa.Arist.8.ethic.ad Nicom.cap.3.char.193.

Amicitiæ veræ par est, vt raræ sint,cum pauci sint boni, & tempore, & consuetudine indigent. Arist. 8.ethic. ad Nicom.cap.3.char.193.

Amicitiæ idonei esse non videntur senes, nec austeri. Arist.8.ethic.ad Nicom.cap.5.ch.196.

Amicorum nihil est ita proprium,quam simul viuere,boni enim simul diem traducere appetunt. Arist.8.ethic. ad Nicom.cap.5.ch.196.

Amicitia est similis habitui, & dilectio affectui. Aristo.8. ethic.ad Nicom.cap.5.ch.196.

Amicus bonus vir effectus bonum ei fit cui est amicus, vterque igitur & quod sibi bonum est,amat, & æqualem vicem voluntati, & iucunditati refert. Aristot.8. ethicor.ad Nicom.cap.5.char.197.

Amicitia perfecta, vt amicus multis quispiam sit, fieri nequit.Arist.8.ethicorum,ad Nicom.cap.6.char.197.

Amicum amico velle bona eius ipsius causa,recte dictum est.Arist.8.ethicorum,ad Nicom.cap.2.char.200.

Amicitia magis in amando consistit.Arist.8.ethic.ad Nicom.cap.8.ch.201.

Amicitiæ,quæ ex virtute existunt, nullas criminationes habent.Arist.8.ethicor.ad Nicom.cap.13.ch.212.

Amicitia æqualitas est, Vna anima, Amicorum communia omnia, Tibiæ genu propinquius. Arist.9. ethico. ad Nicom.cap.8.ch.229.

Amicitia,ex bonis externis esse maximum videtur.Arist. 9.ethic.ad Nicom.cap.9.ch.232.

Amicus probus, probo expetendus natura est. Arist.9. ethic.ad Nicom.cap.9.ch.233.

Amicus probus, vt erga seipsum, sic erga amicum affectus est,alter enim ipse est. Arist.9.ethicor.ad Nicom. cap.9.char.234.

Amicos nec multos sibi conciliare,nec amicis prorsus carere oportet. Arist.9.ethic.ad Nicom.cap.10.ch.235.

Amici probi multi esse non possunt, non enim simul viuere cum multis possumus. Aristot.9.ethicor.ad Nicom.cap.10.char.235.

Amicos nunquā plurimos habere oportet, sed tot, quot ad

ad conuiuendum sunt idonei.Arist.9. ethic. ad Nico. cap.10.c.236.

Amicitia erga vnum est, & vehementer erga paucos erit. Arist.9.ethic.ad Nicom.capit.10.char.236.

Amicos & in aduersa,& in prospera fortuna habere debemus;in prospera quidem honestius est, in aduersa vtilius.Arist.9.ethic. ad Nico.cap.11.c.236. Idem Arist. 9.ethicor.Nicom.capit.9.char.232.

Amici ad prosperam fortunam prompte inuitandi sunt, beneficum enim esse honestum est: ad aduersas vero tarde:quippe cum malorum participes, quamminimū facere amicos deceat.Aristo.9. ethic. ad Nicom.capit. 11.char.238.

Amici tunc maxime vocandi sunt,cum parua molestia suscepta prodesse multum possunt. Aristot.9.ethico. ad Nico.cap.11.c.238.

Amicis maxime est expetendum,simul viuere.Aristot.9. ethic.ad Nico.cap.12.c.238.

Amicitia non est erga Deum,nec erga inanimata, sed erga ea animata,in quibus est amare mutuo. Arist.mag. mor.2.cap.12.c.350.

Amicitia,quæ inest probis,est cōstantissima, stabilissima, & honestissima,quippe quod propter virtutem, ac per se bonum.Arist.mag.mor.2.cap.2.char.352.

Amicitia proborum,est maxime iucunda. Aristot.mag. mora.2.cap.12.c.354.

Amicos,nec multos,nec paucos habere oportet:nec multos amare potes, nec mœrore vnquā vacare, sed vnum vel duos habere debes. Aristot. mag. mor. 2. cap. 19.char.364.

Amici veri,nunquam mutuo sese iniuria afficiunt. Arist. mor.eud.7.cap.1.char.430.

Amicitia constantiam quandam habere videtur,nec citra fidem consistit.Arist.mor.eud.7.cap.4.char.439.

Amicorum omnia communia esse debent, nam amicus rebus ipsis præferendus est,non amicis res. Arist.mor. eud.7.cap.4.c.440. Idem 9. ethico.Nico.c.8.ch.229.

Amicitię peculiare est, vt amare potius quā amari cupiāt amici.Arist.mora.eud.7.capit.5.char.444.

Amicus est,qui, quæ bona esse alteri arbitratur, eorū est efficiens propter amicum.Arist.rhetor.pri.c.24.

Amicitia diuinum bonum est,& clarum, quæ iustitiam, vt Plato ait,trāscendet.Io.gra.pri.post.c.27.c.56.c.2.

Amicitia circa affectus,& actiones versatur. Aspas.8.eth. Nico.cap.1.c.403.

Amicitia non fundatur nisi super honestum, vt in omnibus non nisi honestum, & propter honestum diligamus. Albert. Magn. de nat. & orig. anim. trac. 2. cap.14.c.76,col.4.

Amicitia vera non statim fit, sed per multa virtutū experimēta.Alb.mag.ethic.4.trac.1.cap.3.ch.92.col.3.

Amicitia vera, non est inter matres & natos, sed potius naturalis pietas. Alber.Magn.ethicor.9.trac.1.cap.1. char.100.colum.3.

Amicum contristatum sentire infortunijs,triste est omni bono.Alb.mag.ethic.9.trac.3.cap.3.c.104.col.4.

Amicitia esse non posset,si nulla esset communicatio. D. Thom.ethic.8.l.9.c.144.col.2.

Amicitia, vt communiter dicitur amicitia.

AMicitia natura inesse videtur ei, quod genuit erga genitum;& genito erga id, quod genuit; & id non tam in hominibus, quam in auibus, & plerisque alijs animalibus.Arist.8.ethic.ad Nico.cap.1.c.189.

Amicitia ciuitates continet, & legislatores magis ipsi, quā iustitiæ studeut.Arist.8.ethic. ad Nico.c.1.c.189.

Amicitia non dicitur de amore inanimatorum, cum nec redamatio,nec voluntas boni illorum vlla sit. Aristot. ethic.ad Nico.cap.1.c.191.

Amicitiæ species sunt tres numero æquales amabilibus. Aristot.8.ethic.Nicom.cap.3.char.191.

Amicitia vtilis inter senes maxime existit, iucundum enim non sequuntur senes, sed vtile. Aristot.8.ethicor. ad Nicom.cap.3.c.192.

Amicitia iuuenum, est ob voluptatem, ex affectu enim vitam traducunt: vnde cito amici fiunt, & dirimuntur,quia amicitia vna cum iucunditate mutatur.Arist. 8.ethic.ad Nicom.cap.3.c.192.

Amicitia,quæ ob iucunditatem est, similis est veræ amicitię;nā boni iucundi mutuo sunt, q̄ amicitia tunc maxime perdurat, cū æqualitas mutuo ab vtrisque exhibetur,vt voluptas;sed nō vt amatori, & amato: hi .n. nō ijsdē oblectantur,sed alter amore illius, alter obsequijs amatoris gaudet, quo fit,vt desinente ętatis flore,& facies,nō sit amplius iucunda, vel alteri obsequiū nō pręstetur, amicitia desinat: & multi permanent si pares moribus sint,at qui in amatorijs, non iucunditatem,sed vtilitatem cōpensant,hi minus,& amant,& perseuerant.Arist.8.ethic.ad Nicom cap.4.c.194.

Amicitia,quæ ob vtilitatem est,multis placere potest, & magis id in liberalibus conspicitur. Arist.8. ethico. ad Nicom.cap.6.c.197.

Amicis distinctis vti videntur, qui in potestate constituti sunt;alij enim ipsis vtiles sunt, alij iucundi, vt autem vtraque ijdem exhibeant, non admodum contingit: cum nec iucundos cum virtute, nec vtiles ad honestas res quærant: sed alios vrbanos voluptatis causa, alios idoneos ad agenda mandata:sed ei,qui excellit amicus probus fieri non solet, nisi etiam virtute excellatur: sin minus,non adequatur ex rata portione superatus. Arist.8.ethic.ad Nicom.c.6.c.198.

Amicitiæ altera est species ex supereminentia vt patri erga filium, seniori erga iuniorem, & viro erga vxorem, & principi erga subditos:sed hæ inter se differunt. Aristot.8.ethic.ad Nicom.cap.7.c.199.

Amicitia,q̄ ex vtilitate cōsistit,videt maxime fieri ex cōtrarijs,vt pauper diuiti.Ari.8.ethic.ad Nicom.c.8.c.202.

Amicitia in vnaquaque ciuilitate eatenus apparet,quatenus,& ius.Arist.8.ethic.ad Nic.cap.11.c.206.

Amicitia in tyrannide, & subdito nulla est, aut parum. Arist.8.ethic.ad Nicomac.capit. 11.char.207.

Amicitia,nec ius vllum erga inanimata est, vt erga boue, vel seruum,vt seruus est, sed vt homo esse potest.Arist. 8.ethic.ad Nicomac.cap.11.char.207.

Amicitia omnis, & in communione, & in societate est. Aristot.8.ethicorum.ad Nicomac.capit:12.char.207.

Amicitia consanguinea multiformis est,totaque ex patena dependet. Arist.8.ethic. ad Nicom.cap.12.ch.208.

Amicitiæ multum prodest,& coeducatio, & ætas.Arist. 8.ethic.ad Nicomac.cap.12.c.208.

Amicitia natura esse videtur inter virum,& vxorem. Arist.8.ethicor.ad Nicomac.cap.12.char.209.

Amicitia, quæ ex vtilitate est, querelas habet, vel sola, vel maxime. Arist.8. ethic.ad Nicom. cap.13.ch.210.

Amicitiæ,& virtutis proprium est, beneficia sibi mutuo conferre.Arist.8.ethic. ad Nicom. cap.13.char.210.

Amicitię,ex supereminentia querelas habent. Aristot.8. ethicorum ad Nicom.cap.14.char.213.

Amicitiam conseruat in ommbus amicitijs, quæ dissimiles specie sunt,id, quod proportione respondet, & hic communis mensura numus comparatus est. Aristot.9. ethicor.ad Nicomac.cap.1.char.213.

Amicitias cum ijs, qui ob vtilitatem aut iucunditatem sunt amici, cum non amplius habent ea,quorum sunt amici,dissoluere non est absurdum.Aristot.9. ethicor. ad Nicomac.cap.3.char.220.

Amici voluptatis causa pauci sufficiunt,vt in edulio condimētū.Arist.9.ethic.ad Nic.cap.10.char.235.

Amici nemini sunt,q̄ multorū sunt amici,& cū omnibus familiariter versantur, nisi ciuiliter, quos obsequiosos vocant.Arist.9.ethic.ad Nicom.cap.10.c.236.

Amicos

Amicos infortunatos adire debemus non inuitati,& prõpte. Arist,9.ethic.ad Nicom.capit.11.char.238.

Amici benefacere est,& maxime ijs,qui in indigentia cõstituti sunt,& qui non petierunt. Aristot.9. ethicorũ, ad Nicomacum.capit.11.char.238.

Amicos fortunatos adire oportet, vt cum illis cooperemur prompte, at vt beneficijs afficiamur tarde; nam studere vtilitatem consequi honestum non est. Arist. 9.ethic. ad Nicom.capit.11.char.237.

Amicitia inter assentationem, & inimicitiam medietas est,in actioneque,ac sermone versatur.Aristot. magn. moral.pri.cap.29.c.304.

Amicitiarum omnium in primis cognatus est amor, qui in affinitate est,eaque ex patre in filium. Aristot. magn.mora.2.capit.14.char.358.

Amicus fit,cum amatus redamat,nec id ignoratur ab ipsis.Arist.mora.Eudem.7.cap.3.char.434.

Amicitia alia ob virtutem, alia ob iucunditatem, alia ob vtilitatem est,& sola ob virtutem vera est.Arist.mora. eud.7.cap.2.c.435. Idem mag. mor.2.cap.12.ch.351.

Amicitiæ,gaudium in amante,non in amato est:Aristot. mora.eudem.7.cap.4.c.438.

Amicitiæ principium est beneuolentia.Arist.mora.eudẽ. 7.cap.8.c.450.

Amicitiæ vtilis alia est moralis,alia legalis. Aristo.moral. eud.7.cap.13.c.455.

Amicitiam conciliat gratia, & si non rogatus quis quid fecerit,& postquã fecerit,nõ idicarit.Ari.rhet.2.c.78.

Amicitię multorum æquiuoce sunt, nihil verę amicitiæ afferentes.Io.gra.in pri,post.cap.27.c.56,col.2.

Amici visus sensu magis frui eligunt, quam alio sensu. Alber. mag. ethic.9.trac.3.capit.6.c.106.colum.1.

Amicos obuiantes in via, cum aliquid alta mente cogitamus, non aduertimus, quia maior motus minorẽ depellit. Alb. mag. de sen.& sen.trac.3.c.3.ch.18.col.3.

Amicitiæ præsentia, & absentia quæ conferat.

AMicorum præsentia, tam in prosperis, quàm in iucundis rebus iucunda est,eiusque præsentia cum iucunda sit, dolorem minorem reddit. Aristot.9. ethic. ad Nicomac.cap.11.c.237.

Amicitiæ absentia maximam operationem tollit, quę est conuictus, & mutuæ consuetudinis fruitio. Aspas.8. ethicorum, ad Nicomac.capit.5.char.414.

Amicitiæ dissolutionis causæ.

AMici ob vtilitatem, vna cum vtilitate dissoluuntur: nam non sui mutuo erant amici,sed vtilitatis. Arist. 8.ethicorum;ad Nicom.cap.4.char.194.

Amicitias multas dissoluit ineffabilitas,vt aiunt.Arist.8. ethicor.ad Nicomac.cap.5.c.196.

Amicitiæ cum prauis dissolutio facienda est statim, non tamen cum omnibus, sed cum ijs, qui ob prauitatem incurabiles sunt. Aristo.9. ethicor. ad Nicomac. cap. 3.char.220.

Amicitia maxime per hoc transmutatur,qđ vnus amicorum inuenit in alio,id,quod amicitiæ contrariatur.D. Thom.ethicor.8.l.4.char.139.colum.1.

Amnem ligures mirabilem fortiuntur, cuius vnda in sublimi tantum attollitur fluitve, vt ij,qui trans fluuium, sunt, conspici nequeant. Aristot. de admiran. aud.q. 88.char.856.

Amnis Cumæ reperitur, in quo si quid proiectũ est,primo nasci deinde lapidescere aiunt. Aristot. de admiran.aud.q.91.char.856.

Amonium uiti similis arbor est: bibitum sedat podagram, & curat vluę dolores, & menstrua prouocat. Albert. Magn. de veget. 6. tractat. 1. capit. 7. char.152.colum.4.

Amore inter se mutuo detenti ob vtilitatem, non per se amant, sed quærentes bonum aliquod a se mutuo percipiunt;& similiter, qui amant ob voluptatem, & hæ amicitiæ facile dissoluuntur. Aristot.8. ethic. ad Nicomac.cap.3.char.191.

Amore prosequuntur omnes, quod sibi bonum apparet, amabile enim apparens est. Aristot.8. ethicorum,ad Nicomac.cap.2.c.191.

Amor in omnibus amicitijs, quæ per supereminentiam existunt,proportione esse debet,vt pro dignitate amor existat. Arist.8. ethic.ad Nicom.cap.7.char.199.

Amore capti interdum ridiculi videntur;nã sicut amant, ita se esse amandos censent; si autem simili modo essent amabiles,fortasse censere ista deberent;at cum nihil huiusmodi habeant,ridiculi sunt. Aristot.8. ethic. ad Nicom.capit.8.char.202.

Amore nemo capitur, nisi prius specie fuerit delectatus. Aristot.9.ethicorum,ad Nicom.capit.5.c.224.

Amatio effectioni: amari autem affectioni simile est. Arist.9.ethicorum, ad Nicom. capit.7.c.228.

Amore prosequuntur magis omnes ea,quæ laboriose facta sunt,vt qui pecunias acquisierunt, magis quam qđ ab alijs acceperunt.Arist.9. ethi. ad Nic.c.7.c.228.

Amore sui ipsius detineri maxime oportet, cum semper sibi honestum vendicat,& sui præstantissimæ parti obtemperat.Arist.9. ethic.ad Nico. cap.8.c.229.

Amore sui ipsius qui detinentur in honoribus, pecunijs, voluptatibus corporis, & ijs omni studio incumbunt, opprobrio dantur. Arist.9.ethic. ad Nic.cap.8.c.229.

Amore proprio detineri bonus vir debet;nam honeste agendo, & sibi, & aliis proderit, prauus non debet,eo quod prauos affectus sequens,& sibi, & alijs nocebit. Aristot.9.ethic.ad Nicom.cap.8.c.239.

Amor venereus,exuperatio quędam amicitiæ esse cõsueuit. Aristot.9.ethicorum,ad Nico.cap.10.c.236.

Amabile aliud est,& aliud amandum; amabile enim non idem,quòd amandum, amandum idem cum amabile. Arist.magn.mora.2.cap.12.c.351.

Amore aliorum detineri melius est, quam amari:nam amare est quædam voluptatis actio, & bonum Arist. magn.mora.2.capit.12.c.2.55.

Amore detenti hominis partes postremæ alias frigidæ, alias calidæ efficiũtur;quia cum angũtur, calor in profundum se contrahit, & sic extrema refrigerantur, & pallent,at contra cum spem obtinent.Alexan.aphrod. probl.pri.c.65. 87.

Amor inhonestus parum durat, & vt plurimum inrer externos,& parum cognitos oritur.Alex.aphrod.problem.pri.c.695. 87.

Amor parte dextra sagittã in manu tenet,in sinistra pharetram;quoniam a principio per radium vnum oculorum ingreditur, post frequẽtes ad rem amatam radios mittit. Est alatus, quia amantium animi mutari sæpe solent.Sagittę abditæ in pharetra sunt,quia qui amat, occultè radios oculorum mittit: nudus fingitur, quia fit palam amantis animus. Plures Cupidines facimus, vel quia varia est libido,vel quia idem pluribus se cupiditatibus dedit.Eius mater est vna Venus,quæ libido, Ferunt Cupidinem furiam arsisse infernam, quia multi in amores turpes,& detestandos, illicitosque ruunt. Alex.aphrod.problem.pri.c.606. 87.

Amor fit per meditationem amicitiæ, & signum prędelectionis omnis coniunctio. Io.gra.2.pri.c.22.c.82.c.1.

Amor immodicus ponitur in illis causis, quæ vel nõ habent voluntatem,vel ita debilem, vt nullo modo validioribus passionibus obnitatur. Boet. in topic. l.6,char.841.

Amor eorũ,q sunt naturaliter bona, non est vituperãd9, nisi sit inordinatus.D. Thom.ethicorum 7.l.4.chart. 120.colum.3.

Amphibologia, etsi proprie prouenit ex diuersa habitudine,tamen etiam prouenit ex ambiguitate sententię, quæ prouenit ex proprio, & transumptione sumpto. Albert.Magn.in elenc.c.279.col.3.

Amphysilea est serpens,quem Arabes & Auicẽna AucKsimen vocant, salit in vtranque partem ante,& retro, propter costarum mobilitatem;est serpens,quem græci amphym vocãt, propter extremitatum debilitatem, & cum mordet, accidit dolor vehemens, & morsus eius serpendo in modico tempore totum occupat corpus, & est ordinis primi. Alber.mag.de animal.25. chart.200.colum.4.

Amplificationis loci sunt,vt si solus,si primus, si cum paucis,aut ille præcipue fecit, & tempore, & occasione,si sæpe idem recte administrauit, & si quæ honestant, propter hunc inuenta sunt, & in quem primum encomium factum est, & ex ijs qui contraria facere; & si copiæ dicendi non suppetat,cum alijs compara,qui sint illustres; amplificas enim si bonis meliorem ostendis. Arist.rhetor.pri.c.41.

Amplificatio formarum communium omnibus orationibus demonstratiuis ampliſſima est, quia confessas actiones sumunt, ita vt reliquum sit magnitudinem,& ornamentum adiungere.Arist.rhetor.pri.c.42.

Amplificatione omnes oratores, & imminutione vtuntur.Arist.rhetor.2.c.15.

Amplificatio ex communibus ostentatiuis aptissima est, factum autem iudiciali: possibile autem, & futurum deliberatiuis.Aristo.rhet.2.c.106.

Amplificans oportet,vt consequenti continuatione vtat, & rem alteram tanquam in alteram properando amplificare,& rem suis partibus diuidendo,figillatim narrare.Arist.rhetoric.ad Alexan.cap.3.c.194.

Amplificationum causæ in alijs quoque generibus vtiles sunt; sed plurima ipsarum vis in laudationibus, & vituperationibus conitat.Arist.rhet.ad Alex.c.3.c.194.

Amplificatio,quam faciebat Epicarmus,de qua Aristoteles in rhetoricis meminit, hoc in loco tum ipse Aristo. tum Ioan. gram. declarat quid sit, de qua in eo loco nihil interpretes aiunt:namque ipse quandam congeriem amplificabat,quam fabricam appellabat,vt ex calumnijs maledicta, ex maledictis pugnam, ex pugna vulnus,ex vulnere interitus. Io.gram.de gen.anim.1. cap.18.char.15.col.2.

Amplificatio quædam est multitudo attributorum. Auer.3.rhet.cap.6.c.62.col.2.

Amygdalus clauis confixa, gummi per multum tempus stillantes,meliores redduntur. Aristot.1. de plan.cap. 3. char.375.

Amygdalus habet fructus dulces, & alios amaros: claui in arbore infixi multum iuuant, & maxime si sunt aurei, sed valent, & ferrei, & si cauetur super radices in stipite, ita vt humor fluere possit. Alb. Mag.de veg. 7.trac.1.cap.3.c.151.col.4.

Amygdala mense Februario, & melius fata quàm insita. Alb.Mag.de veget.7.trac.1,cap.3.c.178,col.3.

Ana est animal ferum,diligens animalia sui generis, odio habens alia generis alterius. Alb.magn.de anim.l.21. trac.2.cap.1.c.174.col.1.

Anabula est animal capitè cameli, collo equi, vnguibus, & pedibus ouis, intensæ rubedinis, albis maculis immixtum per totum corpus habens; longo collo, altis anterioribus pedibus, & eius pellis caro venditur pretio.Alb.mag.de ani.22.tract.2.cap.1.c.114.col.1.

Analysis est resolutio cõtraria compositioni. Auer. post. pri.procem.c.127.col.1.

Analogum non significare naturam vnam ex hoc textu elicitur.Aristotel.physicor.3. capit. 7. text.70.ch.74.

Analogum diuidendum est in singula,& sic reducendum ad primũ in singulis prędicatis, quomodo ad illud dicitur,& alia ad illud reducuntur, quia habent primũ, alia quia faciunt illud, alia secundum alios modos, Aristot.4.metaphys.su.1.cap.2.tex.4.char.62.

Analogum est, quod prius de vno, mox de alio dicitur. Simp.in præd.tex.c.58.

Analogica, si alia diuersa sunt, & reliqua diuersa sunt. Magen.in prior.c.45.col.1.

Analoga sunt media inter æquiuoca, & vniuoca. Auer. 4.metaph.tex.co.2.c.30.Idem D.Thom.11. metaph. l.3.tex.1.c.763.

Analogiæ diuersi sunt gradus.Auer.pri.ethi.c.6.c.4.c.1.

Analogia tribus fit modis;proportione ad vnum subiectũ vt ens;proportione ad vnum efficiens actu,vt medicus secundum medicinam, quæ in se est,& idiota medicus per experientiam:& proportione eiusdem, vt sanum, quod in cibo ac vrina consistit. Albert. Mag. de prędicab.char.5.colum.2.

Analoga sunt proportionaliter dicta, & sunt media inter vniuoca,& æquiuoca, quæ sunt imposita diuersis, sm esse, & substantiam, per respectum ad vnum, cui proportionantur.Alb.mag.de pręd.c.3,col.2.

Analogia vna est Dei, & intellectuũ supernorum,& hominis ad optimũ secundum naturam. Albert. Magn. de natur.& orig.ani.tract,2.cap.6.c.74.col.4.

Analogia duplex; alia, in qua omnia entia, quæ sunt in prædicamento,& omnia entia causata, attributionem habent ad causas altissimas; alia,in qua nouem prædicamenta accidentium attributionem habent ad substantiam tanquam ad ens fixum, & quasi ad se ipsum reflexum.Alex.de ales.in 4.metaph. tex.2.c.76.col.4.

Analogum diuidendum est in singula, & sic reducendũ ad primum in singulis prædicatis, quomodo ad illud dicitur.Alex.de ales.4.metaph.tex.4.c.80.col.1.

Analogia vbi est, ibi non est æquiuocatio. Alexand, de ales.6.metaph,tex.3.c.173.col.2.

Analogia duplex; vna est inter aliqua duo, quæ habent vnam formalitatem,sed vnum formaliter aliud causaliter tantum. Alia est analogia, quæ est inter plura,quę habent vnam formalitatem formaliter, sed in vno est sub esse diminuto,& attributo ad aliud:in alio,sub esse completo;& hæc est analogia,quæ est inter substantiam,& accidens. Alexan.de ales. 7. metaphy.text.5. char.184.colum.3.

Analoga proprie via diuisiua tractantur. Thom. de Vio, in prædic.c.78,col.1.

Analogis vti in scientijs non est inconueniens, Thom.de Vio in post.c.137,col.1.

Analopos animal est acutis cornibus, ita vt ipsis resecet arbores,& cum arbusta secare vult, cadunt. & ab ipsis inuoluitur, & ligatur, & tunc clamat, & sic prodit se ipsum, & a venatoribus interficitur. Albert.Magn.de anima.l.22.tract.2.cap.1.c.174.col.1.

Anas,Gauia & Harpa inuicem dissident.Aristo.de historia anim.9.cap.1.c.317.

Anas est auis nota,lata in dorso, minor, quam Anser,& maioris quantitatis,quam pullus aquaticus,& est silue stris,& domestica.Caro eius est minus dura,quam Anseris, frigida melancholica.Alb.magn de ani.23.tract. 1.cap.1.c.185.col.4.

Anatomia corporis humani perfectior fuit tempore Galeni.Auer,de partib.ani.1.cap.2.c.66.

Anatomia non ostendit principium esse venarum, quia per rationem tantum percipi potest. Alb. mag.de animalib.3.tract.1.cap.6.char.39.colum.1.

Anaxagoras Clazomenius infinita dixit principia.Arist. pri.metaph.su.2.cap.1.c.11.

Anaxagoras infinita similaria in vnoquoque inesse asseruit.Io.gram.pri.phys.c.2.col.2.

Anaxagoras,Democritus,Epicurus,Leucipp9,plura principia infinita,& mobilia ponunt.Ioan. gram.pri.phys. char.5.colum.4.

Anaxagoras similaria principia posuit,idest cuius partes sunt toti similes. Ioan. grammat.pri.phys.ch.4.col.4.

Anaximandrus, & Plato terram manere dixerunt ob ſimilitudinẽ æquilibrę. Simp. 2. de cœlo, co. 53. c. 78. c. 4.
Anaximander primus inuenit rationem de magnitudinibus cęleſtibus, & de ipſarum diſtantijs; Mercurij autem, & Veneris maiori diligentia inuentę ſunt diſtantiæ poſt Ariſto. ab Hipparco, Ariſtarco, & Ptolomæo. Simp. 2. de cęlo, text. 58. co. 38. c. 21. colum. 4.
Anaximander medium inter aquã, & aerem, vel inter aerem, & ignem principium eſſe dixit. Ioan. gram. phyſicor. 1. char. 5. colum. 3.
Anaximenes & Diogenes aerem priorem aqua, & maximè rerum principium poſuerunt. Ariſtotel. 1. metaphyſic. ſum. 2. cap. 1. char. 1.
Anaximenes, Anaxagoras, & Democritus, terram manere dixerunt, quia a ſuppoſito retinetur aere: cum enim ſit lata figura tympanoidalis ſuperſidet aeri, & aer illi non cedit. Sim. 2. de cęlo, tex. 78. co. 53. char. 78. col. 4.
Anaximenes fuit diſcipulus Anaximandri, qui fuit diſcipulus Thaletis. Alex. de ales. pri. metaphy. c. 13. col. 3.
Anchæ ſunt, quæ ſunt poſterius poſt inguina. Alb. mag. de animalib. 1. tract. 2. cap. 24. char. 20. colum. 4.
Andrius eſt ſerpens ordinis primi, qui; cum eſt in aqua, à græcis vocatur Andris, cum eſt in terra vocatur Kedusudurus, eſt minor aſpide, & latioris capitis, deterior, & nocibilior. Incidit morſus eius cum dolore vehemẽti, & inflatur locus valde, deinde fit viridis, & corroditur locus, & qui morſus eſt, patitur vertiginem, & vomitum choleræ fœtidæ, & motus inordinatos, & debilitatem virtutis, & vt plurimum in hora moritur: & cum tranſit tertiam, eſt, quòd ſerpens eſt aquoſus, vel complexio eius, qui morſus eſt, eſt valde fortis: & ſi tunc euadit, comitabuntur eum ægritudines, à quibus nunquam liberabitur. Albert. Magn. de ani. chart. 201. colum. 1.
Androdamas regius fuit legum conditor Chalcidenſibus, qui ſunt in Thracia, de homicidio, & hæreditatibus. Ariſtot. polit. 2. cap. 10. c. 556.
Andromadę inſculpta figura lapidi, conciliat amorem inter virum, & vxorem, & etiam adulteros reconciliat. Alber. magn. 2. de miner. tract. 3. cap. 5. char. 142. col. 1.
Andromanta lapis eſt coloris argentei; vt plurimum in Mari rubro naſcitur; habet virtutem contra furorem, & facilem animi concitationem, triſtitiam, & grauitatem. Alb. Magn. 2. de min. tract. 2. cap. 1. c. 139. col. 2.
Ανδρωπος dicitur ἀνα δερειν, quod eſt excolligere quæ videt, & multa in vnum colligere. Simp. in pri. de cęlo. co. 93. tex. 43. c. 97. colum. 1.
Anetum fęniculo ſimile eſt in foliis, & flore, eſt calidum, & ſiccum. Albert. Magn. de Veget. & plan. l. 6. tract. 2. cap. 2. char. 163. colum. 1.
Anetum loco frigido ſeri deſiderat, & auram tepidam quærit, & ſæpe rigandum, ſi deeſt pluuia. Albert. mag. de Veget. & plan. l. 7. tract. 2. cap. 2. c. 177. col. 4.
Angelus nullo modo propriè eſt animal, ſed dicitur animal aliquando propter viuere ſecundum intellectum. Alb. magn. in præd. c. 15. col. 3.
Angeli ſecundum Moyſis, & Chriſti legem, non ſunt intelligentiæ, vt Philoſophi de intelligentijs locuti ſunt. Alber. Magn. in prædicam. char. 62. colum. 4.
Angelorum ordines diſtinguuntur ſecundum differentias illuminationum, & theophoniarum: quæ reuelatione accipiuntur, & fide creduntur, ad perfectionem regni cęleſtis ordinantur in gratia, & beatitudine, de quibus nihil per rationem philoſophicam philoſophia determinare poteſt. Albert. mag. de cauſ. & proceſ. vniuer. à cauſ. 1. l. 1. tract. 4. cap. 8. c. 199. colum. 1.
Angeli malum eſt furor irrationalis, demens concupiſcentia, phantaſia proterua; qui furor fit ex indignatione boni. Albert. magn. ethicorum pri. tractat. 2. cap. 5. char. 5. colum. 1.

Anguillarum definitio.

Anguilla eſt piſcis ab angue dicta, eo quod anguis habet figuram; eſt longus, ita vt in Gange fluuio. 30. pedum effici perhibetur; eſt non ſquamoſus, ſed viſcoſæ pellis, & ſpiſſæ, qua excoriatus, cum aſſatur, melior efficitur, in hoc non eſt nec maſculus, nec fęmina: in Danubio non eſt, nec poſita viuit, ſed moritur, timet in tonitru, ideo ad ſuperficiem aquæ natat; alij de luo alij de lumbricis terræ, alij de ſuperfluitatibus piſcium dicunt generari. Albert. magn. de animalib. l. 24. capit. 1. chart, 196. colum. 1.

Anguillarum generatio.

Anguillæ ex putredine generanſ in aquis lutoſis. Alber. mag. de animalib. 6. tract. 2. cap. 2. ch. 60. col. 4.
Anguillæ generantur in aquis limoſis. Albert. magn. de animalibus. l. 21. capit. 9. char. 172. col. 4.

Anguillarum proprietates.

Anguilla nullum ouum generat. Ariſt. de hiſtor. animal. 3. capit. 10. c. 89.
Anguillæ paucum ſebum habent in omento. Ariſtot. de hiſtor. animalium 3. capit. 17. char. 96.
Anguilla, nec maſculus, nec fęmina eſt, nec prolem ex ſe procreare poteſt. Ariſt. de hiſt. animal. 4. cap. 1. ch. 142.
Anguilla excepta, omnes mares habent ſemen genitale, quæ neque ouum, nec ſemen ſortita eſt. Ariſtotel. de hiſt. animal. 6. c. 218. cap. 14.
Anguilla ſola inter ſanguinea ſine coitu, & ſine ouo procreatur; imbre viuit, & alitur. Ariſtot. de hiſtor. anim. 6. capit. 16. char. 220.
Anguillæ pauco quidem, certiſque locis limo veſcuntur, & edulijs: alię & plurimæ humido humore dulci viuunt. Ariſt. de hiſt. animal. 8. capit. 2. char. 275.
Anguillæ non ſuperfluitant mortuę, vt cęteri piſces. Ari. de hiſtor. animalium 8. capit. 2. char. 276.
Anguilarum vita protrahitur vſque ad 7. vel 8. annos. Ariſtot. de hiſtor. animalium 8. capit. 2. char. 276.
Anguillarum fęminæ meliores ſunt, quamquam temere fęminæ appellantur; non ſunt enim fęminæ, tamen appellantur, quia aſpectu à cęteris diſcrepant, ideo fęminæ. Ariſt. de hiſt. animal. 8. cap. 30. c. 313.
Anguilla adhuc nõ cognoſcitur, an maſculus, vel fœmina ſit. Alber. mag. de. ani. 1. tract. 1. cap. 5. c. 3. colum. 4.
Anguillæ diuerſitatem ſexus non habent. Alb. Magn. de anim. 4. tract. 2. cap. 4. c. 51. col. 3.
Anguilla habet hoc proprium, quod cum moritur non natat ſuper aquam, vt cæteri piſces, quia venter eius eſt valde paruus, & parua ventoſitas eſt in eo, & in excellenti frigore fere omnes anguillæ moriuntur. Alb. mag. de ani. 7. tract. 1. cap. 3. c. 64. col. 3.
Anguis circa Aethiopiam volare narratur. Ariſtotel. de hiſt. ani. 1. cap. 5. c. 14.
Anguium magnitudo mira in Aphrica, ita vt non nulli triremem euertant. Ariſt. de hiſt. animal. 8. c. 28. c. 309.
Anguiculos in Meſopotamia Syriæ, & in Iſtronte oriri aiunt, qui indigenas non mordent, aduenas vero mirum in modum iniuria afficiunt. Ariſtotel. de admir. aud. c. 874. 145.
Angues circa Euphratem ſunt, qui in meridie iuxta vtraſque amnis ripas viſuntur; cum vero lux deficit, in altera ſolum riparum parte reperiuntur, & Syrios dormientes minime morſu defigunt; aduenas vero Græcos auide, & cum cruciatu exanimant. Ariſtot. de admirat. audit. c. 874. 146.

An-

Angulus in vniuerſali.

Angulus alius rectus, alius acutus, alius obtuſus. Io. gram. 2. poſt. cap. 14. c. 68. col. 4.
Angulis conſtantia, contraria ſunt his, quæ non conſtant ex angulis, vel potius diuerſa ſunt, & non contraria. Ioan. gram. in pri. phyſic. tex. 41. char. 19. col. 2.
Angulus icoedron, eſt ex tribus rectis, & tertia vnius ex tribus rectis. Auer. 3. de cęlo, tex. 66. ch. 104. colum. 3.
Angulorum acumen, eſt cauſa combuſtionis per accidẽs, in corporibus comburentibus. Auer. 3. de cęlo, tex. 72. c. 107. col. 1.
Angulus eſt pars figuræ quantitate, & qualitate. Auer. 5. metaph. tex. co. 30. c. 65.
Angulus non eſt ſpecialis modus quantitatis, ſed potius qualitatis circa quantitatem quandam. Albert. magn. 5. metaphyſi. tract. 3. cap. 1. c. 108. colum. 1.

Angulus vt rectus.

Angulos ad planitiem reddunt ſimiles ea, quę in terram cadunt, & reſiliunt vtraque ex parte pũcti, quo planum tetigerint, quia omnia ad rectã lineã ſua natura feruntur: quæ aũt in locũ æqualẽ deciderant, vbi ex perpendiculo diametroque ſeſe plano impegerint, pares angulos ideo faciunt ſuo reſultu, quod æqua diameter diuidit. Quæ autem in latera corruunt, quoniam non perpendiculum, ſed puncto ſuperiori terram feriunt, accidit, vt repulſa à loco contrariam in partem ſe conferant. Ariſt. problem. ſec. 16. q. 4. c. 497.
Anguli recti alio quam ad centrum ferri non poſſunt. Ammo. in Por. c. 2. col. 1.
Angulus rectus fit cum recta ſuper rectam cadit perpendiculariter, angulosque vtrinque æquales facit. Ammon. in præd. ch. 75.
Angulos tres æquales duob. rectis habere iſochelem non ob particularem triangulũ accidit, ſed ob triangulum vniuerſalem. Io. gram. pri. poſt. cap. 20. c. 46. col. 2.
Angulus rectus, eſt inclinatio rectæ lineæ ſuper rectum ad perpendiculum. Io. gram. 2. poſt. c. 14. ch. 68. col. 4.

Angulus vt acutus.

Angulus acutus eſt minor recto ex diffinitione primi Euclidis. Ammo. in præd. c. 75.

Angulus vt obtuſus.

Angulus obtuſus eſt maior recto, in definitione primi Euclidis. Ammo. in præd. c. 75.
Angulus obtuſus eſt inclinatio rectæ lineæ non ad perpendiculum, faciens angulum maiorem recto. Ioan. grammatic. 2. poſt. cap. 14. c. 68. colum. 4.

Angulus extrinſecus.

Anguli extrinſeci cuiuſuis figuræ extenſis lateribus quatuor rectis ſunt æquales. Ioan. grammatic. pri. poſt. capit. 19. c. 44. col. 2.

Angulus pyramidalis.

Anguli tres pyramidalis figuræ, æquales ſunt duobus angulis cubicis, quia ſimul faciunt ſex angulos rectos. Auer. ex paraphr. 3. de cęlo, tex. 66. ch. 149. c. 3.

Angulus vt in circulo.

Anguli æqualium ſectionum æquales ſunt. Alexan. aphr. pri. prio. cap. 24. c. 46. col. 3.
Anguſtum, & tenue eſt, quod paruum interſtitium in latum, & profundum habet. Ammon. in præd. char. 64.
Anguſtiam ſequitur vindicta, cum non poteſt tolerare iniuriam; ideo primo cor mouetur ſecundum ſyſtolẽ, poſtea ſecũdũ diaſtolẽ, cum vindicat. Alb. magn. de mot. animal. 1. tractat. 2. capit. 6. chart. 44. colum. 2.
Anguſtiam cordis ſequitur accenſio caloris, & feruor ſpiritus. Alb. mag. de mot. ani. 1. tract. 2. c. 6. c 44. col. 2.
Anhelare eſt ſæpius, & denſius ſpiritum attrahere, & admittere. Michael Epheſ. de reſpir. c. 35. colum. 4.
Anhelitus eſt in animalibus ad infrigidandum calorem naturalem, & temperandum ipſum. Auer. phyſ. 8. tex. 51. chart. 178. colum. 2.
Anhelitus motus in animalibus dat qnalitatem. Auer. phyſic. 8. tex. 51. c. 178. col. 2.
Anhelans eſt animal ambulans ſanguinem habens. Auer. pri. de ani. tex. 84. c. 124. colum. 3.
Anhelitus prima neceſſitas eſt ad immittendum; ſecunda ad extrahendum. Prima propter cor: ſecunda propter pulmonem. Auer. 2. de anima. tex. 89. c. 144. colum. 4.
Anhelitus perficitur pulſu, & hauſtu ſpiritus. Alb. magn. de ſpir. & reſpir. l. 2. tract. cap. 3. c. 58. col. 1.
Anhelitus interceptio præcipue propter tres cauſas contingit, primo propter mentis in aliquo fortem fixionẽ; ſecundo ob triſtitiam, quæ contrahit cor ſecundum ſyſtolem vehementem; tertio eſt nimia dilatatio pectoris ob lætitiam, quia tunc cor nimis ſpiritum expellit. Alb. magn. de ſpirit. & reſpir. l. 2. tract. c. 3. ch. 58. col. 1.
Anhelitus magnus, frequens, velox, & calidus, cordis calorem, & contrarius, frigiditatem oſtendit. Alb. magn. de anim. 1. tract. 3. cap. 4. char. 27. colum. 1.
Anhelitus inſtrumenta ſunt trachea, & epiglotis. Albert. mag. de animal. l. 13. tract. 1. cap. 2. c. 113. colum. 2.

Anima in vniuerſali.

Animæ paſſiones, & res omnibus eędem ſunt. Ariſt. periher. cap. 1. c. 119.
Animata alterãtur per ea, ſecũdum quæ inanimata alterantur; ſed non ſecundum ea, quæ alterantur animata, inanimata alterantur: quia animata alterantur per ſenſus, & per non ſenſus; inanimata vero ſenſibus carent: & cum inanimata alterantur, latet: & nihil prohibet, cum animata alterantur, latere, quando non ſecundum ſenſus alterantur. Ariſtotel. phyſicor. 7. ſum. 3. capit. 1. tex. 12. c. 182.
Anima, cum moueat corpus ſm alium motum a motu proprio, impoſſibile eſt vt ſit ſine fatigatione, & ſine labore. Ariſt. 2. de cęlo, ſum. 1. cap. 3. tex. 6. c. 292.
Anima omnis non eſt principium motus, neq; omnibus partibus animæ id tribuendum eſt: ſed augẽdi principiũ, idẽ putandũ, ac in plantis, alterandi eandem vim, quam ſentiendi, deferendi aũt aliud quiddã, non vim intelligendi: delationẽ enim, vel in cæteris animalibus eſſe nouimus, intellectũ, ſiue mentem in nullis. Igitur philoſophus naturalis, non de omni anima differere debet, qa nõ oĩs eius pars natura eſt, ſed aliqua eiꝰ pars vna, vel plures. Ariſt. de partib. ani. pri. cap. 8. c. 406.
Animam habentia diuidenda ſunt communibus animæ, & corporis muneribus. Ariſtotel. de partib. animal. 1. cap. 3. char. 412.
Animæ officium eſt alere, & mouere. Ariſtotel. de part. anim. 2. cap. 7. c. 440.
Animæ paſſiones an ſint communes animæ, & corpori, an proprie ipſius animæ dubium eſt; nam videtur plurimarum nullam ſine corpore pati neque agere: vt iraſci, confidere, deſiderare, & ſentire; maxime autem aſſimilatur proprio ipſum intelligere: & ſi hoc eſt imaginatio quædam, aut non ſine imaginatione, neque hoc ſine corpore eſſe contingit. Ariſtotel. pri. de anim. ſum. 1. capit. 1. tex. 12. char. 589.
Animæ paſſiones, non ſunt ſeparabiles a naturali materia

ria animalium,in quantum tales exiſtunt,vt ira,& timor.Ariſt.pri.de ani.ſum.1.cap.2.tex.17.c.591.
Animatum ab animato duobus maximè differt; motu, & ſenſu.Ariſt.pri.de Anim.ſu.1.cap.1.tex.19.c.592.
Animam proprie, & primo maxime eſſe id, quod mouet,dicunt quidam;exiſtimantes id,quod non mouetur, ipſum non contingere mouere alterum ipſorum, quæ mouẽtur.Ariſt.pri.de ani.ſu.2.c.1.tex.20.c.592.
Animæ motum ineſſe,eſt vnum quoddam impoſſibiliũ. Ariſt.pri.de ani.ſu.3.cap.1.tex.36.char.597.
Animæ ſubſtantia ſi eſſet mouere ſeipſam,non ſecũdùm accidẽs ipſam moueri,ipſi inerit,vt albo, & tricubito. Ariſt.pri.de ani.ſu.2.cap.1.tex.39.c.598.
Anima ſi natura mouetur & violentia mouebitur: & ẽcontrà,ſi violentia, & natura: & ſic de quiete,vt animæ quales motus,& quietes violentę ſint,nec fingere volentibus facile eſt reddere: nam ſi ſurſum mouebitur,eſt ignis:ſi deorſum, terra,& ſic de alijs.Ariſt.pri. de ani.ſu.3.cap.1.tex.40.c.598.
Anima ſi mouetur cũ moueri videtur corpus, & ijs moribus mouebitur, quibus & ipſa,& ſecundũ quòd mouetur corpus, & ipſa conuerſim mouebitur; igitur, & anima aut tota, aut ſecundùm partem latione mouebitur: & ſi hoc,& egreſſam iterum ingredi continget, & ad hoc ſequitur, vt reſurgant animalium corpora mortua.Ariſt.pri.de anim.ſu.3.cap.1.tex.41.c.598.
Anima non mouet animal,vt ipſa moueatur, ſed per electionem quãdam,& intellectionem. Ariſt.pri.de ani. ſu.3.cap.1.tex.44.c.599.
Anima ſecundùm accidens, & mouet, & mouetur. Ari. pri.de anim.ſu.3.cap.2.tex.61.c.604.
Anima ſi eſt corpus,cum ipſa ſit in corpore, in eodẽ duo erũt corpora.Ari.pri.de ani.ſu.3.cap.5.tex.72.c.607.
Anima,ſi eſt in aere,cur non facit animal?Ari.pri.de ani. ſu.3.cap.5.tex.86.c.611.
Animæ non ineſt cognoſcere, nec ex elementis eſſe, nec moueri ipſam benè,& verè dicitur. Ari. pri.de ani.ſu. 3.cap.5.tex.88.c.611.
Anima non eſt vt corpus,non enim eſt eorum,quæ ſunt in ſubiecto.Ari.2.de ani.ſu.1.cap.1.tex.4.char.615.
Anima & corpus an vnum ſit,non eſt quærere,vt nec cera,& figura,& vniuſcuiuſque materia,& id,cuius materia eſt.Ariſt.2.de ani.ſu.1.cap.1.tex.7.c.616.
Anima terminatur ab eo, quòd anima caret ipſo viuere. Ari.2.de ani.ſu.1.cap.2.tex.13.c.617.
Animam qui exiſtimant neque ſine corpore eſſe,nec corpus aliquod,benè opinantur:corpus enim non eſt,corporis autem eſt aliquid. Ariſt. 2.de anim. ſu.1. cap.2. tex.26.c.619.
Animæ potentiæ alijs inſunt omnes, alijs quædam, alijs vna ſola;& potentiæ hæ ſunt; vegetatiua,ſenſitiua,appetitiua,motiua ſecundum locum,& cogitatiua; plantis ineſt nutritiua ſolum,alijs,& nutritiuum, & ſenſitiuum.Ariſt.2.de ani.ſu.1.cap.1.tex.27.c.620.
Anima prima generatiuum, quale ipſum eſt: à fine enim vnumquodque appellare iuſtum eſt: & inter hæc tria ſunt,quòd alitur, quo alitur, & alens. alens eſt prima anima: quod alitur, eſt corpus habens animam: quo alitur,eſt alimentũ; & finis omniũ horum eſt generare quale ipſum.Ari.2.de ani.ſu.3.cap.2.tex.49.c.627.
Animatum omne habet calorem,alioqui non concoqueret alimẽtũ.Ari.2.de ani.ſu.5.cap.2.tex.50 char.627.
Animæ ineſſe has differentias neceſſe eſt,vt etiã in omni natura inſunt, in qua eſt aliquid. hoc quidem materia vnicuique generi, id autem eſt quod potentia omnia illa,alterum autem cauſa,& factiuum, quòd faciendo omnia, quod ars ad materiam paſſa eſt,& eſt quidam talis intellectus,quia omnia fit,quidam verò,quia omnia facit,vt habitus quidam,vt lumen. Ariſt.3.de ani. cap.3.tex.17.c.659.
Anima animalium ſecundum duas definitur potentias: & diſcretiuo,quod intelligentiæ,& ſenſus eſt opus,& mouere motu ſecundum locum. Ariſt.3. de ani.ſu.2. cap.1.tex.40.c.664.
Animæ potentia appetitiua,eſt illa,quæ mouet. Ariſt.3. de anim.ſu.2.cap.2.tex.52.c.667.
Animæ partes ſi ſecundum potentias diuidantur, & ſeparentur,valde multæ fiunt: nutritiuum,ſenſitiuum, intellectiuum,deliberatiuum, & appetitiuum. Ari.3. de anim. ſu.2.cap.2.tex.52.c.667.
Anima non eſt in vnoquoque membro, ſed in quodam principio.Ariſt.de anim.motu cap.7.c.92.
Anima corpore melior eſt,animatumq; inanimato,propter animam,& eſſe quàm nõ eſſe, & viuere quã non viuere melius eſt.Ari.de gen.ani.2.cap.1.c.139.
Animantem nihil ex omnibus,quę animanti tribuimus, gignere poteſt, niſi ſemen genitale. Ariſtot. problem. ſec.4.c.386.
Anima,& corpus,ſunt cauſę plurimarum paſſionum inuicem.Ariſt.phyſiognom.cap.1.c.333.
Anima,& corpus compatiuntur inuicem. Ariſt.Phyſiognom.cap.7.c.342.
Animę proprium eſt,vt viuificet corpora,quòniã influit ſuper ea virtutem ſuam.Ari.de cau.propr.3.c.976.
Animæ omnis habitus ad ea,& circa ea naturam ſuã habet,à quibus deterior fieri,& melior conſueuit;at per voluptates, & ægritudines praui habitus fiunt, dum perſequũtur,aut fugiunt homines, aut quos non debent,aut quando non debent,aut quemadmodũ non debent,aut quot alijs modis à ratione talia præſcribũtur.Ariſt.2.ethic.nicom.cap.3.c.34.
Animæ opus eſt vitam rebus inferre, & eius vſus vigilia eſt,ſomnus enim deſidia eſt.Ariſt.mora.eud.2. cap.1. c.381.
Anima ſe habet ad corpus, vt artifex ad inſtrumentũ, & dominus ad ſeruum.Ari.moral.eodẽ.7.cap.11.c.452.
Animi celſi eſt in magnis calamitatibus, & iniurijs nihil miuſtè vel abiecte facere.Ari.œcon.2.cap.1.c.785.
Animo eſſe bene inſtituto longe pulchrius eſt,quam habitum corporis veſtibus pulchris ornatũ intueri. Ar. rhet.ad Ale.c.177.
Animus diſciplina,& eruditione ſeruatur,vt corpus valetudine bona.Ari.rheto.ad Alex.c.179.
Animi bona ſunt fortitudo, ſapientia, iuſtitia. Ariſt. ad Alex.c.182.
Anima eſt talis, vt poſſet hoc pati, quod nulla potentia earum, quæ poſt ipſam ſunt, poteſt pati: ipſius enim proprium eſt fluentium ſenſibilium formas retinere, & memorijs paulatim colligere,& conſtituere in ſe ipſa.Alex.& Euſt.in 2.poſt.c.110.col.2.
Animæ potentiæ appetitiuæ, ira, & deſideriũ natæ ſunt ſolùm appetere,nõ autem verificare. Alex. & Euſt.2. poſt.c.112.col:1.
Animam habens ab inanimato vita diſtinguitur. Alex. aphr.3.natur.quæſt.cap.25.c.11.
Anima animantium tãto ſtirpium forma perfectior eſt, quanto ſtirpium forma ſimplicium corporum formas excellit: & ſenſibilis animæ differentiæ eandem inter ſe analogiam ſeruare videntur,quam ſimplicium corporum formæ ad ſtirpium animam,& ſtirpium anima ad ſenſualem animam habet: cuius analogię differentiæ cauſa nil aliud eſt, quàm ipſa ſubiectorum corporum differentia,& propter ſpecierum multitudinem, & propter eiuſmodi temperamenti,& miſtionis conſtitutionem. Alex.aphr.pri.de ani.c.3.c.31.col.2.
Anima ſimplicior eſt, cuius organicũ corpus ſimplicius eſſe dignoſcitur.Alex.aphr.pri.de ani.c.21.col.2.
Anima,quæ pluribus poteſtatibus conſtat,quæve perfectior eſt,corpus ſubiectum diſtinctius, & pluribus organis diſpoſitũ habet: cuius corporis eiuſmodi anima eſt forma.Alex.aphr.pri.de ani:cap.3.c.31.col.2.
Anima non eſt in corpore,vt totum in partibus: eædem enim

enim partes, & animæ, & corporis eſſent.Alex. aphr. pri.de ani.cap.14.ch.31.col.4.
Anima non eſt in corpore, vt ſpecies in genere: neque enim corpus, in quo eſt anima,genus eſt animæ, quia vtrũque.i.anima, & corpus vnum quiddam numero eſt. Alex.aphr.pri.de ani.cap.4.ch.31.col.4.
Anima nõ eſt in corpore vt genus in ſpeciebus, alioquin omne corpus anima erit, vt omnis homo animal. Ale. aphr.pri.de ani.cap.4.ch.31.col.4.
Animæ locus non eſt corpus, corpus.n. anima eſſe ſic dicitur,quia,quod per ſe in loco eſt,corpus eſt. Alexan. aphr.pri.de ani.cap.4.ch.31.col.4.
Anima nõ eſt in corpore,vt in vaſe, idem enim ſequereſ, quod de loco:cũ vas nulla alia re differat à loco,niſi qđ transferri poſſit.Alex.aphr.pri.de ani.ca.4.c.31.col.4.
Anima non eſt,vt accidens in ſubiecto,cum ſubſtãtia ſit, & vim contrariorũ ſuſceptricẽ habeat, nullumq; accidens ſit ſubſtãtia. Ale.aph.pri.de ani. ca.4.c.31.col.4.
Anima non eſt in corpore vt in miſto, quia ſimplicia miſtũ ingredientia non ſeruant peculiarem naturam incolumem.Ale.aphr.pri.de ani.cap.4.ch.31.col.4.
Anima ita mouet corpus, vt per ſe nullatenus moueaſ, at cũ corpus mouetur,ea ipſa mouetur ex accidẽti, qđ in oĩ forma eſſe neceſſariũ eſt,cum ſimul inſit corpori, cuius eſt forma. Ale.aphr.pri.de ani.cap.7.c.32.col.4.
Anima nec per ſe quieſcit,nec per ſe mouetur,ſed animal vtriuſque huius muneris per ſe functionẽ habet. Ale. aph.pri.de ani.cap.7.c.33.col.1.
Anima non ſolum eſt natura, ſed etiam à natura quendam in ſe ordinem poteſtatum habet. Ale.aphr.pri.de ani.cap.9.ch.33.col.4.
Animæ,quæ in animatis conſideratur,prima poteſtas eſt illa, quam altricem appellamus, cuius vis auctrix, & genitrix coniungitur; qua adepta omnia viuunt, & contra priuata hac poteſtate,intereant viuentia neceſſe eſt Ale.aphr.pri.de ani.cap.9.ch.33.col.4.
Animæ ſecunda poteſtas eſt vis ſenſibilis, & impultrix; item vis appetendi, & imaginandi, quas vires in nullo conſpicimus, quod altrice vi prędituꝝ non ſit.contra vis nutrix ſine iis ſubſiſtere poteſt,ad ſtirpes enim pertinet. Ale.aph.pri.de ani.cap.9.ch.33.col.4.
Anima in partes,nec magnitudine,nec numeri diuiſione eſt diuiſibilis;non.n.ſeparatam animam facimus ab ijs, in quæ diuiditur: ſed poteſtatum, quas habet, enumeratione, & differentiarum inuẽtu diuiſionem eius cõſtituimus.Ale.aphr.pri.de ani.cap.9.char.34.col.1.
Anima vna cum rebus idem eſſe cenſenda eſt, vt intercedente ſenſu, atque intellectu ſpecierũ ſuſcipiẽda facultate ſit prędita. Ale.aph.pri.de ani. ca.30.ch.42.col.1.
Animæ vniuerſę poteſtates in hęc diuiduntur, vt altera agendi,altera iudicandi ſit. Ale.aphr.1. de ani.cap.32. char.43.col.1.
Animę principiũ in corpore reperitur:vis vero illa, q̃ famulaſ,in reliqua corporis mẽbra protenditur. Vis ſenſibilis in oẽm carnẽ extenditur.Id verò,qđ agilitati, & motui miniſterium exhibet,in neruos & muſculos diffunditur.Ale.aphr.pri.de ani.cap.32. ch.43.col.2.
Animam habenti quęlibet pars animata eſt. Ale. aphr.2. de ani.cap.7.ch.43.col.4.
Animæ functiones non ſunt animę per ſe,ſed eius, quod anima prędituꝝ eſt; non enim lętatur nec dolet anima;ſed homo,qui ipſam poſſidet. Ale.aphro.2.de ani. cap.9.ch.44.col.1.
Anima ſe ipſam tanquam rem ſenſilem non ſentit. Ale. aphr.2.de ani.cap.24.ch.45.col.3.
Anima animę ſimilis eſt, non vt anima, ſed vt qualitatis cuiuſdam, vel diſpoſitionis ſimilis particeps eſt. Ale. aphr.2.de ani.cap.25.ch.46.col.1.
Anima affectus corporis non ſentit, vt diuerſa à corpore exiſtens, ſed vt animal has reflexiones ſentit, quod ex anima,& corpore conſtat. Ale.aphr.2.de ani. cap.26.c.46.col.2.
Anima quia mouet non mouetur,corpus quia mouetur non mouet.Ale.aph.2.natu.quæſt.cap.2.c.6.
Anima & vita differunt, quia, quod eſt operatũ vita eſt, cum per ipſum nutrimentũ,& augmentũ ſit: quod autem potẽtia vitã habet,organicum dr̃, cum per ipſum potentiã habet,vt nutriri,& acquiri poſſit: q̃ æquale nõ eſt,ei qđ eſt animã hr̃e.Alex.aphr.2.nat.q.c.8.c.7.
Anima non eſt ad aliquid, quia actus & forma æquiualet,forma autem non eſt ad aliquid. Alex. aph.2. natu.quæſt.cap.9.c.7.
Anima cum ſit animalis forma,& materialis, impoſſibile eſt eſſe per ſe: at ſi per ſe non eſt,nec per ſe mouet anima,igit̃ per ſe nõ mouet. Ale.aph.2.natu.q.c.10.c.8.
Animã vnã eſſe,q̃ omnibus animalibus vitã tribuat, nemo auſit dicere.The.1.de ani.c.2.tex.60.c.67.col.1.
Anima,quæ vita vocatur, à Themiſtio appellatur anima inſeparabilis,indiuiduaq́; corpori, eoq; diſſipabilis ac mortalis non abſolutè, ac ſimpliciter, ſed vt lumen in aqua,Them.1.de ani.c.24.tex.60.c.67.col.1.
Anima corporeis motibus moueri nequit. Them. 1. de ani.cap.25.tex.63.c.67.col.3.
Animæ fons eſt motus, ipſi præbet initium, ipſa procurat, ipſa ſe de vno motu in alium transfert & per ſe hanc tranſactionem facit.Them.1.de ani.cap.25.tex. 63.c.67.col.3.
Animæ omnes mutationes momentaneæ ſunt, ſtatimq́; de potentia in actum promeant.Them.1. de ani. cap. 25.tex.63.c.67.col.3.
Animam habentia ab inanimatis differunt, non quòd corpora hæc ſint,illa non: ſed quia illa viuunt,& hæc non.Them.1.de ani.c.3.tex.4.c.70.col.2.
Anima nunquam quieſcit à munere ſuo,ideſt, à nutricatione; ita,& ſi partes perire ſemper neceſſe eſt, tamen ſumma ſuppletur identidẽ, eo quia incolumis exigit. Them.2.de ani.cap.5.tex.6.c.70.col.4.
Animæ proprie motus eſt in vita.Sim.in præd.c.84.
Anima eſt temporis cauſa proxima.Sim.in præd.c.91.
Anima dat tẽpori,quod proprie dr̃ in generalibus ſubſiſtentia,ac illud iterum, atque iterum ab illa procedit. Simp.in præd.c.92.
Anima ſine ſenſu eſſe non poteſt, ſine ſciẽtia eſſe poteſt. Sim.in præd.c.109.
Animatum ab inanimato diſtinguitur vita. Simp.2.phyſic.c.100.col.2.
Anima aduenit corpori naturali, vt forma materiæ. Simp.2.phyſic.c.101.col.1.
Anima omnis,cum habeat propriã vim mouendi,ſecernitur ab eo,quod mouetur.Sim.2.phyſ.c.101.col.1.
Anima mouet quædam ſecundùm locum,non ſecundũ quamuis cauſam,ſed ſecundum eam cauſam, quæ ſpectat ad motum localem, habentem ipſam formam, vt in illa eſt.Sim.3.phyſi.c.156.col.1.
Animata ea,quæ aluntur, & nutriuntur,ſola augentur. Simp.4.phyſ.c.240.col.1.
Animatum non vult moueri Ariſtot.ſed agere,cum cenſuerit ſolas mutationes naturales motus appellandas eſſe.Simp.4.phyſ.c.250.col.2.
Anima non mouetur,ſed motus in anima eſt ipſa intelligentia immobilis quacunque motus ſpecie. Simp. 4. phyſ.tex.98.c.259.col.1.
Anima ſublata,quæ principium eſt ortus,& omnis motus ſecũdum ortum,cui adeſt tempus, tolletur etiam tempus.Simp.4.phy.c.277.col.2.
Anima eſt,quatenus vitam efficit: tẽpus,quatenus menſurat durationem eius.Sim.4.phy.c.286.col.1.
Animæ ad naturam eadem eſt proportio, quæ eſt vitæ ad motum naturalem.Sim.8.phyſ.c.394.col.2.
Anima viuificatur per eſſe: propter quod ſemper hanc habet in promptu operationem, ſecundum virtutem autem,& malitiam non per eſſe operatur,ſed propter

habitas alias aliter opiniones, & electiones. Sim. pri. de cęlo,tex.32.co.36.c.25.col.1.
Anima si auferatur à corpore, nequaquam animal est, Sim,in procem.de ani.c,1.col.4.
Animæ accidentia cōmunia sunt,quæ sensitiuę,& imaginatiuę potestati insunt,quę potestates omnibus animalibus communes sunt. Sim.1,de ani.tex,c. 1.col. 4.
Anima est inter formas media, & est informata, vt quæ totius sui ipsius coniunctionem, ac cōmunicationem indicet.Simp. 1.de ani.tex.6.c.2.col,2.
Anima omnis,omnisque vita substantia est. Simp. 1. de ani.tex,12.c.3.col,3.
Animæ passiones non cōtingunt esse sine corpore,quod tamen in 3.de ani,affirmat Arist.intellectionē absque imaginatione esse.Simp.1.de ani.tex.12.c,4.col.1.
Anima ab omni passione abstracta est, tum separabilis, tum ea, quæ corpore vt instrumento vtitur. Simp. 1, de ani.tex.14.c,4,col.3.
Anima non simpliciter principiū est eius, in quo est,sed vt viuaciter intrinsecus moueatur.Simp.1.de ani,tex. 20.c.6,col.1.
Anima cum non sit in loco, nec localibus mouetur motibus,nisi per accidens.Sim,1.de ani.tex.39.c.9.col.2,
Animam corpus nō esse patet,qa nō mouetur,& motus est corporis ,ppria actio.Sim.1.de ani.tex.52.c.13.c.3.
Anima quæcunque per se subsistit, quæque suum esse habet,ita vt nō acquisititio aliquo mō viuat,vnde quaq; incorruptibilis est.Sim.1.de ani.tex,66.c.16.col.1.
Animatis propriū est internè viuere, Sim.2. de ani. tex, 4.c.23,col,4.
Anima corpora naturalia non omnia, sed viuentia tantum perficit.Sim.2.de ani.tex.4.c.24.col.1.
Anima duas habet vitas; vnam iuxta illam,quam ad corpus habet declinationem ; aliam iuxta eam, quam ad exteriora habet vergentiam, vel quidem, vt corpus viuificantem,vel,vt viuente vtentem, non vt duę sint sed duas præseferens formas : vnam vt organi formatricē at non vt mouentē,sed vt moti organi viuaciter effectricē,de quo infra. Sim,2.de ani, tex.4.c.25.c.2.
Animæ instrumenta sunt non tantum ea corpora, quæ per ipsam animam viuunt,sed inanimata etiā; alia naturalia,vt lapides;alia artificialia,vt naturalia quidem & ipsa,at nō vt naturalia vsum aliquem vtenti animæ præbentia,sed ab arte benè cōcinneq; exposita, vt scutum & ensis.Simp.2.de ani.tex.8.c.25.col.4.
Anima actus est eius, quod potestate viuit; quare est forma,q̄ substātia appellat.Sim.2.de ani.tex.37.c.31.c.2.
Anima viuentium est causa, non vt forma tātum, sed vt efficiens.Sim.2.de ani.tex.39.c.31.col.4.
Animæ opus præstantissimū est, tribuere imperfecto semini potentiam eandem formam recipiendi, vtpote causa eius, quæcunque sit, perpetuitatis. Simp. 2.de ani,tex.49.c.32.col.3.
Anima est,quæ iudicat per exactā, ac propriā cognoscibilis rei cōtractionem. Sim.2.de ani, tex.62.c.35.col.1.
Anima nec est ipsa magnitudo, nec ipsa vtitur; sed illius ratio & potentia quędam. Altera,vt ipsius organi determinatrix, Altera autem,quæ eo,quod ipso vtitur, perficitur,quæ proprie ratio,nō forma dicitur; forma enim indiuisibilis est. Illa aūt substātia est cōplicata, & hmōi est ajata vita.Sim.2.de ani.tex.122.c.45.c.2.
Anima,& intrinsecūs,& à se ipsa agit,in ipsa actione indigens affectione organi à sensibili facta, quia corporeus ei est motus, qui ipsi extrinsecus imprimit. Sim. 5.de ani.tex.139.c.51.col.2.
Animam harmoniā esse impossibile est, vtitur tamen organo præparato sibi ipsi conuenienter, iudicatq́; sensibilium substantiam secundum rationem perfectā & elaboratam,Sim.3,de ani.sect.1.tex.143.c,51.col.4.
Animæ omnis expromptio, quæ tota extrinsecus versatur,mediantibus sensibilibus excitatur. Sim.3.de ani, sec, 1.tex.162.c.57.col.1.
Anima nō est indiuisibilis, quod reuoluta eius actio denotat,quæ cū diuisione,& collectione procedit. Sim, 3.de ani, sec,1.tex.163.c,57,col.2.
Anima omnis corpore vtitur, vt instrumento. Sim.3.de ani,sec,2.tex.54.c.79,col.5.
Animi conceptionibus,quæ scimus,meliori modo, quā per demōstrationem cognouimus. Io.gram.1.de ani, ex procem,c.2.col.2.
Anima non potest potentiā perfectiorē habere; nisi deteriorē habuerit, non autē contra, & sic se habet res in sensibus. Io,gram.1.de ani,ex procem.c.3.col.1.
Animam quæ ex necessitate sequūtur, alia solam animā sequuntur,alia & animam,& corpus.
Animam vnam esse & plures dicere possumus; vnā propter affectum communem,& coniunctionem;plures, quia specie differunt vegetatiua,rationalis, irrationalis.Io.gram.1.de ani.tex.7.c,7.col.4.
Anima,si cōmune genus habet, solam definitionē vnam habet.Io.gram.1.de ani.te,8.c.8.col.1.
Animæ partes sunt diuersæ potentię.Io.gram.1.de ani. te.9.c.8.col.2.
Animæ ea propria sunt,quæ corpus ab illa separatū non operatur.Io.gram.1.de ani.te.11.char.8.col.3.
Animatum anima natura posterius est. Io.gram.in 1.de ani,tex.19.c.12.col.2.
Animæ potentiæ,sæpe animæ vocantur. Io. gram.1.de ani.tex.25.c.13.col.4.Idem tex.32.c.16.col.2.
Animam habentia alium motū habent à motu naturali ab animą ipsa; corpus enim mouetur secundū simplicium dominium, cum nō vt animatum, sed vt corpus mouetur;cum autē ambulat, vel alio mouetur motu, secundùm animæ motū mouetur. Io.gram.1.de ani. tex.40.c.18,col.2.
Anima se habet ad corpus, vt ars ad instrumēta. Io.grā. 1.de ani.tex.53.c.24.col.3.
Anima,vt anima,magis,& minus non suscipit.Io.gram. 1.de ani.tex.54.c.25.col.2.
Anima cum non sit quantitas, quia nec magnitudo, nec numerus,nec qualitas,(vt contra eos,qui eam harmoniam esse dicebant,probatum est) restat, vt nec sit accidens : reliqua enim sunt ex his : substantia ergo est. Hinc sequitur, vt quod quātitatem, & qualitatē non habet,non sit accidens. Io.gra,de ani.te.1.c.35.col.2.
Anima in habētibus vitam non est corpus, sed vita,propter quam ea animata dicuntur. Io.gram.2.de anim. tex.1,c.25.col.2.
Anima diminutionis est causa,non quòd faciat diminutionem, sed quòd propter imbecillitatē ei deinceps cedat.Io.gram,2.de ani.te.37.c.45,col.4.
Animæ facultas generatiua est,quæ præparare potest id, quod eam habet, ad faciendum alterum quale ipsum secundum desiderium eius,quod est in primo æternitatis.Io.gram.2.de anim.te.48.c.48.col.1.
Animam rerum rationes in se habere non vult Arist.Io. gram.3.de ani.te.25.c.89.col.2.
Anima,quę semini inest,primò cor designat,deinde perficit in ipso,quod residet. Io.gram. de gen.ani.2.cap. 4.c.47.col.1.
Animam habentia sensitiuam secundùm sensus alterantur:in illis autem,quæ anima carent,sensus cū non habeant,latent alterationes.Psel.7.phy.c.59.
Anima prædita magis natura participāt,quam inanimata;maximè enim naturę vim habent in se.Mich.ephe. de longit.& breuit.vit.c. 25,col.2.
Animæ & formæ,licet non moueantur,tamen sunt naturales,secūdùm quòd sunt in mobili. Auer.phy. prim. tex.11.c.6.col.3.
Anima est in loco,quia subiectum eius, quod est corpus, est in loco.Auer.phy.4,te.45.c,67,col.2.
Animata dicuntur ex se mota, quia ista existimātur moueri

ueri posse ex se, & requiescere ex se:quod non accidit in illis, quę mouentur naturaliter. Auer. physic. 8. tex.17.c.160.col.4.
Anima mouet corpus natura, & corpus per suam naturā mouetur ab anima.Auer.physic.8.tex.27.c.166.col.2.
Anima animalis est sua forma naturaliter, & motus eius à sua anima est ei naturaliter. Auer. physic.8. tex.27. c.166.col.2.
Anima sine corpore esse non potest,nisi equiuocè.Auer. physi.8.tex.30.c.167.col.2.
Anima est motor in animali : illud autem per quod mouet iste motor,est musculus,aut calor naturalis,qui est in lacertis.Auer.physi.8.tex.37.char.171.col.2.
Anima animalis transmutatur per transmutationē subiecti,& mutat locū, & etiā mutat se ab eo, quod mouet illā secundum finem.Auer.physi.8.tex.83.c.196.col.2.
Animatum dicitur de cœlestibus,& de his,quę apud nos sunt,quasi equiuocè. Auer.2.de cœlo.tex.61.c.65.c.2.
Animatum nobilius inanimato esse, necessarium est. Auer.2.de cęlo.tex.61.c.65.col.4.
Anima in animalibus est motor,& motum est corpus:in simplicibus motor, & motum sunt idem secundum speciem, & differunt secundum modum. Auer. 3.de cœlo.tex.28.c.92.col.2.
Anima,cum sit vltima forma corporis animaliū cōuenit eius cōtēplatio Naturali. Auer.de par.ani.1.c.1.c.64.
Animę passiones proprie possunt intelligi illę, quę primitus existunt in anima,& secundo in corpore;vt sensus,& imaginatio.Auer.1.de ani.tex.3.c.109.col.1.
Animę, si essent eędem specie, cognita consideratione de hominis anima, cęterorum quoque animalium animarum considerationem cognosceremus. Auer.1. de ani.tex.7.c.109.col.3.
Anima precedit elementa oīa causalitate, & nobilitate, elementa aūt tępore. Auer.1.de ani.tex.82.c.124.c.1.
Anima annulosorum, & plantarum vna est in actu, & plures in potentia. Auer.1.de ani.tex.92.c.125.col.4.
Animato omni commune est, nutriri, augeri, & minui essentialiter. Auer.2.de anim. su.1.tex.3.c.127.col.1.
Anima necessario est omne, in quo manifestatur, quod perficitur secundum quòd formę perficiuntur per materias.Auer.2.de anim.tex.21.c.130.col.3.
Animę virtutes differunt ab inuicem, secundum actionem,& passionem differentia prima.Auer.2.de anim. tex.52.c.137.col.2.
Animę nullum corpus in animali est subiectum, pręter calorem.Auer.de sen.& sen.char.193.col.2.
Animati perfectio,vt animatum,est motus. Auer. ex destru.destru.disput.15.c.52.col.3.
Anima est in potentia omnia entia,& quod est in potentia,exit in actu, aut propter res sensibiles, aut propter intellectualia.Auer.ex destru.destr.dispu.16.c.54.c.2.
Animæ gradus sunt plures : aliæ sunt cęlorum animæ, aliæ rationales, aliæ irrationales. Auer. de ani. beat. cap.5.c.66.col.2.
Animæ, in quantum perseuerant in esse ipsarum, nec faciunt opiniones earum, sunt virtutes, & præparationes solum præparatæ ad recipiendum impressiones rerum,quæ recipiuntur; vt est virtus vifibilis, antequam videat;& imaginatiua ante impressiones rerum imaginabilium, & ijs similia vsque ad hunc punctum, sunt formæ. verum cum impressiones sunt in ipsis receptæ actu sunt separatæ a formis, nec sunt formæ, nisi per viam similitudinis. Auer. de anim. beat. capit. 5. char.66.col.3.
Anima non est in actu in semine,sed in potentia.Auer.7. metaph.tex.co.31.c.85.
Anima,quia est existens in alio,non habet perfectam definitionem.Auer.7.metaph.tex.co.40.char.90.
Anima non proprie disponitur per scientiam, nisi quando fuerit sciens in actu, & maxime cum fuerit in vltima sua perfectione, scilicet quando vtitur scientia. Auer.9.Metaph.tex.com.16.char.114.
Animæ virtutes quædam non habent esse, nisi cū materia; vt cibabilis, sensibilis, imaginatiua, desideratiua. Auer. 12.metaph.tex.com.17.char.142.
Animam generans, non ponit animam in materia, sed extrahit, quod est anima in potentia, ad esse,animam in actu. Auer.12.metaph.tex.com.18.char.143.
Animæ vis vitalis officium est, vt creandis, nutriendis, alendisque corporibus pręsto sit,nullum autem rationis,vel sensus iudicium afferat. Boet.in Por.ch.46.
Animæ vis in vegetandis corporibus triplex est : alia vitā subministrat, alia sensum præbet, tertia vi mentis, & ratione subnixa est.Boet.in Por.ch.46.
Anima agit immobilis,quia essentialis sibi est omnis vitę actio;& anima per substantiam suam,secundū seipsam mouet motu vitæ.Alb.Mag.in 6.princ.char.69.col.1.
Anima non mouetur, nisi forte moueatur motu alterationis; qui motus non est animæ,sed cōiuncti, in quo est.Alb.Mag.in 6.princ.char.69.col.2.
Anima est in corpore,vt vitæ,& motus principium nō vt locatum in loco. Alber.Magn.in 6.princ.ch.73.col.3.
Anima est in corpore toto tota, vt in communi, quo operatur operatione essentiali operationes principij vitę,& motus;vt autem operatur actus vitæ spirituales, qui fiunt spiritualibus potentijs, & organis, non est tota in toto.Alb.Mag.in 6.princ.ch.73.col.4.
Aīæ passio est species rei. Alb.Mag.in perlher.c.80.co.2.
Animæ defectio, est impotentia quædam sensuum. Alb. Magn.de somno,& vig.tract.2.cap.1.char.82.col.3.
Anima mouet,sed nō mouet proxime, sed per qualitates primas.Alb.Mag.2.phy.tract.1.cap.3.ch.16.col.3.
Animata cōponuntur, & generantur ex primis sensibilibus,& simplicib9.Alb.Mag.7.phy.tra. 1.c.4.c.83.c.3.
Anima non potest moueri per se, cum nō moueatur nisi in corpore : & si à corpore separetur, non erit mobilis motu naturali,cū sit indiuisibilis motu naturali. Alb. Mag.8.phy.tract.2.cap.3.ch.96.col.1.
Anima non mouet corpus, vel membrum corporis, nisi per medium ex parte sui,vel ex parte corporis, ex parte animæ est vita affixa corporalibus partibus, vt neruis, & musculis, ex parte corporis est calor naturalis. Alb.Mag.8.phy.tract.2.cap.9.ch.99.col.4.
Anima secundum se est causa vitæ, & nutritio,auctio, & vniuersaliter sensūs, & motio ſm locum, & intellectus, opera sunt cuiusdam vitæ : quæ omnia causantur simpliciter ab eo, cuius est effectus viuere ; & cum in eadem proportione se habeant organa ad inuicem, in qua se habent potentię motoris ad inuicem;& cum potentiæ ad vnum ordinentur, & organo ab vno dependeant, necesse est, quòd cor necessariò sit. Alber. Mag. de spi. & respir.l.1.tract.2.cap.1.ch.55.col.1.
Animæ opera sunt, sentire, imaginari, & memorari, & intelligere: ideo vires illæ animales vocantur. Alber. Magn. de spir.& respir.l.1.tract.2.cap.4.ch.56.col.1.
Anima,cum sit quædam formarum specificantia, sibi essentialiter conuenit dare animato corpori specificatū, & determinatum esse,quod vocatur vita in viuētibus. Alb.Mag.de mor. & vit.tract.1.cap.2.ch.58.col.4.
Anima quæcunq; forma est in materia, absq; dubio corruptibilis est subiecto suo corrupto, & vegetabilis, & sensibilis. Alb.Mag.de mor.& vit.trac.2.c.3.c.60.c.1.
Animati materia præparata esse debet operationibus animati, & animæ; quia aliter non reciperet formam, & substantiam,quæ est anima.Alb.Mag.de nutrim.& nutri.trac.2.cap.2.char.66.col.2.
Animam moueri motu processiuo, quia est composita, falsum est;quia nihil mouet,vel mouetur, vt compositum, sed potius ex hoc, quod est simplex, mouet hoc, quod mouet secundum locum. Alb.Magn.de natu.& orig.animæ,trac.1.cap.7.c.70.col.3.

Anima mouet,habẽs motum triplicibus potentijs. Quædam ſunt determinantia ea ad quæ mouetur animal; vt ſenſus,phantaſia,& intellectus, & huiuſcemodi; vt prudentia,& ars. Quædam ſunt impetum facientia;vt appetitus,voluntas,deſiderium,& ira, & concupiſcentia. Quædam complectuntur vtrumlibet; vt ſynderesis,& liberum arbitrium. Alber.mag.de natu.& orig. animæ,tract.1.cap.7.char.70.col.3.

Animæ omnes, præter rationalem, educuntur de potentia materiæ. Alber.magn.de natu.& orig.animæ, tract.2.cap.12.c.74.col.4.

Animæ vires ſunt ſicut formæ.Alber.mag contra Auer. de vnit.int.cap.3.c.78.col.3.

Animæ ad corpora ſic ſe habent, vt artes ad inſtrumenta. Alb. mag.contra Auer.de vnit.intel.cap.5.c.81.col.3.

Anima primo,& per ſe eſt in corde, & cor eſt in animali. Alb.mag.de princ.mot.prog.t.2.c.11. char.183.col.3.

Animæ poteſtates, ſunt naturales potentiæ eius, & cauſantur à natura,& ſubſtantia eius; & ſunt natura, & cauſa ante organa corporis, licet tempore forte ſimul cum ipſis ſint,habent tamen differentias formales,quibus tãtum corporis organici perfectio eſſe poteſt anima. Alber.magn.de princip.mot. proceſ. tract.2. cap. 11.c.184.col.4.

Anima producitur à cauſa prima ſub lumine intellectus cœleſtium ſubſtantiarum, ex ſemine habente in ſe virtutem animæ, & corporis generantis ex virtute totius cœleſtis periodi, & virtutem commiſtionis omnium elementorum, quæ præcedentia animam ad quinque reducuntur.Et ideo quatuor modis ſe habet ad corpus anima hominis. A cauſa enim prima,cuius ipſa eſt reſultatio aliqua propinquior, vel diſtantior, poteſtates, vel virtutes habet creatrices in corpore. A lumine autem intellectuum cœleſtium, cuius eſt etiam reſonantia quædam clarior, vel obſcurior, habet aliquam maiorem, vel minorem ſuper materiam corporis eleuationem. Ab anima autem generantis habet virtutem formatiuam formantem, & aſſimilantem, & à corpore generantis habet materiam, & vaſa, in quibus poteſt ex vaſorum facultate operari partes ſimiles, & diſſimiles congruas organice operibus ſuis. A virtutibus autem cœleſtibus virtutem figuratiuam, & à virtutibus elementorum virtutes habet deputatiuas nutrimentorum,& eductiones ſuperfluitatum.Alb.mag.de princ.mot.proceſ.trac.2.cap.13.c.185.col.2.

Anima eſt principium,& cauſa vitæ viuentibus omnibus, & vitam ex ſe non habentibus: quæ ratio ſecundum analogiam cõuenit omni animæ,tam vitam occultam, quam manifeſtam habẽtibus.Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuer.à pri.cau.l.2.tract.1.cap.11.c.202.col.4.

Anima per ſubſtantialem rationem eſt principium, & cauſa vitæ, & motus in eo, quòd habet motum à ſeipſo: & quanto perfectius, & nobilius principium talis motus, & vitæ cauſa eſt, tanto nobilior eſt: & quanto imperfectius talis vitæ, & motus principium, & cauſa eſt,tanto imperfectior,& ignobilior eſt. Alber.magn. de cauſ.& proceſ.vniuerſit.à prima cauſa.l.2. tracta.1. cap.12.c.203.col.2.

Anima, vt anima,eſt principium, & cauſa motus in eo quod mouetur à ſeipſo, non autem eſt principium motus,niſi forma determinante,& proportionante ipſum ad mobile. Alber.magn. de cauſ.& proceſ.vniuerſit.à prima cauſ.l.2.tract.1.cap.13.c.203.col.2.

Animæ naturæ proprium eſt, vt viuificet corpora. Alber.magn.de cauſ. & proceſ. vniuerſit. à prima cauſa. l.2.tract.1.cap.17.c.204.col.4.

Animatorum forma corpora animata vnit, & nihil ea nobilius,& melius deſideratur à materia. Alb.mag. 1.de anim.tract.2.cap.12.c.10.col.1.

Anima habet eſſe nobiliſſimum, & rationabiliſſimum. Nobiliſſimum,quia eſt forma vltima, ſecundum ordinem naturæ, ad quam ſunt elementa, & elementorum miſtiones,complexiones,& compoſitiones. Rationabiliſſimum, eo quòd in ſe continet rationes rerum, ex quibus cognoſcit ea, quæ ſunt; & dat rationem,& eſſe corpori. Alber.magn.1.de anim,tracta.2. cap.12,c.10.col.1.

Anima corpus continet,& vnit: cuius eſt ſignum, quòd anima per mortem è corpore egrediente, ſtatim vnionem ſuam,& continuitatem incipit corpus deperdere. Alb.mag.1.de ani.trac.2.cap.15.c.11.col.4.

Anima vna eſt ſecundum ſubſtantiam in ſuis poteſtatibus, licet non ſecundum quamlibet poteſtatem ſimul ſit,tempore actus primus, vel ſecundus; qui actus primus eſt,qui poteſt agere, nec impediri poteſt, cum voluerit. Alb.mag,1.de anim.tract.2.cap.15.c.12.col.2.

Anima in vno corpore vna ſecundum ſubſtantiam eſt, & aliquibus poteſtatibus corpori affigitur nec eſt neceſſe,quòd ſecundũ omnes corpori affigatur;quia anima illa eſt ſimilior primæ intelligentiæ agenti. Alb. mag. pri.de anim.tract.2.cap.16.c. 12.col.4.

Anima quia poteſtatem non trahit agendi à corpore, ſed à prima cauſa, cuius naturam ſequitur, ideò non agit tantùm vnum, ſed multa; & quodlibet illorum operũ eſt ei proprium,& eſſentiale.Alb.mag.2.de anim.trac. 1.cap.3.c.13.col.3.

Anima actiones ſuas agit in corpore,& circa corpus; quæ actiones non ſunt ſine inſtrumẽtis corporalibus. Alb. mag.2. de anim.trac.1.cap.3.c.13,col.3.

Animæ potentiæ multas virtutes ſibi deſeruientes obtinent, quarum multitudo ad quatuor reducitur, quæ ſunt:attractiua,digeſtiua,expulſiua, & ante has appetitiua.Alb.mag.2.de anim.trac.2.cap.8.c.18.col.3.

Animæ potentiæ paſſiuæ,quando ſunt coniunctæ rationi,vt in homine,accipiunt ordinem agendi,& operandi,& regimen a ratione: & cum non ſunt cõiunctę rationi, regunt ad inſtitutum naturæ ſolùm. Alb.mag. 3.de anim.trac.1.c.33. col.4.

Animæ potentiæ paſſiuæ omnes organicę ſunt, corporeque indigent ad ſuas operationes; intellectus autem omnino incorporeus eſt.Alber.magn.3.de anim. trac. 1.cap.4.c.24.col.2.

Animam vnam eſſe ſecundum ſubſtantiam,& ſecundum vires ſeparatam in eſſe pro conſtanti tenuerunt Peripatetici.Alb.mag.3.de ani.trac.2.cap,3.c.36. col.3.

Anima quodammodo eſt omnia, quia non eſt omnia ſecundum eſſe materiale, ſed ſecundum eſſe intentionale ſpecierũ.Alb.mag.3.de ani.trac.3.c.12.c.45.co.1.

Animę vniuntur ſpecies rerum,vt receptum vnitur recipienti.Alb.mag,3.de ani.trac.3.cap.12.c.45.col.1.

Animã ſecundũ naturam ponimus in corpore, incipiẽte corpore.Alb.mag.3.de ani.trac.3.cap.12.c.45. col. 3.

Anima exuta vires ſuas habet,licèt non vtatur eis;tamen non ſunt ocioſæ, quoniam vſus per accidens impeditur.Alb.mag.3.de ani.trac. 5. cap.4.c.50.col.1.

Anima non eſt in ſemine, vt actus, in eo, quòd eſt actus, ſed vt artifex in artificiato: nec operatur niſi in corpore organico perfecto ſecundum numerum, & figurã, & formam organorum.Alber.mag.3.de anim.trac.5. capit.4.char.50.col.1.

Animas, proximum fundens eſt intelligentia, vltimum mouens orbem.Alb.mag.de intel.& intel.l. 1.trac.1. cap. 4.c.50.col.4.

Animas ab intelligentijs cauſatas, & profluxas, quicunque dixerunt, intellexerunt animam imprimi ab intelligentia,& eam eſſe inſtrumentum intelligentiæ & ſubiectum illuminationis eius. Alber. mag.de intel.& intel.l.1.trac.1.cap.4.c.51.col.1.

Animæ & naturæ omnis fuſio eſt a prima cauſa, inferius autem orbes organice operantur determinãdo, & inditando naturas ad naturam. Alb. mag.ex pri. de intel.& intel trac.1.cap.4.c.51.col.1.

Anima

Anima operatur in ſemine, & non natura: operatur autem non vt eſt entelechia corporis, ſed vt artifex, qui eſt virtus formatiua, qui eſt in ſpiritu, qui inter viſcoſitatem ſeminis continetur, & ambit totam corporis materiam intra virtutem & lumen ſuum:& formæ quas influit, non ſunt in eo, vt habitus quidam accidentaliter, imò ſunt in eo, hoc quod eſt ipſe: quòd licet vnus ſit in ſubſtantia, tamen multiplex eſt in virtute, & ſine medio aliquo à loco vno cordis fluit in anima,& imprimit formas, & informat omnia inſtrumentaliter agentia ſub ipſo, quæ ſunt calidum, humidum,ſiccum,& frigidum.Alb.mag.de intellect.& intellig.cap.2.c.53.col.3.

Anima,cum ſit forma quædam iuncta materiæ, non poteſt accipere formas, niſi incipiendo à materia, quæ proxima eſt ei:& non accipit,niſi per reſolutionem,& reſoluendo procedit,donec veniat in cauſam primam, & ibi eſt vltimum perfectionis ipſius, & finis intellectus. Alb.mag.ex 2.de intel.& intel.cap.2.c.53.col.2.

Animæ operationes, quæ ſunt operationis finis, non fiunt niſi in membris organicis. Alb.mag.de anim.12. tract.1.cap.3.c.97.col.1.

Animæ eiuſdem potentiæ non eſt benè recipere, & benè conſeruare. Alber.magn.de mem.& rem. tract.1. cap.1.c.21.col.1.

Anima licet non ſit harmonia complexionum,nec aliqua forma corporalis harmoniam conſequens,tamen quia eſt corporis perfectio, habet potentiam vitæ organicam, & multum cooperatur nobilitas complexionis nobilibus operationibus ipſius.Alb.mag.de animal.8. tract.6.cap.1.c.84.col.4.

Animæ aliquid eſt in ſemine,non autem anima: ſic enim eſt vt ars eſt in artis inſtrumentis. Alb.mag. de anim. 16.tract.1.cap.11.char.139.col.3.

Animæ virtutes omnes pręter rationalem,communicant cum corpore, nec ſeparatam habent à corpore operationem.Alb.mag.de ani.16.tract.1.cap.13.c.139.c.4.

Animæ poteſtatum diuerſitati reſpondent organorũ diuerſitates.Alb.mag.de ani.20.trac.2.cap.5.c.168.c.4.

Anima quod in ſe habet cum re vera, non ſicut quædam pars eius eſſe, & animam poſſibile ſit eſſe ſaluatam in eſſe, ſine eo, quod eſt in ipſa, oportet quod ſit in ea vt accidens. & quamuis anima in talibus non in toto ſe habeat in ratione ſubiecti, tamen aliquid habet ad iſta de ratione ſubiecti.Alb.mag.5.metaph.tract.3.cap.4. char.109.col.2.

Anima,vt anima non eſt ſeparata.Alb.mag.13.metaphy. tract.1.cap.4.c.172.col.2.

Animatum ab inanimato motu, & ſenſu diſcernimus. D.Thom.1.phyſi.l.7.tex.29.char.127.col.3.

Anima non eſt propter corpus, ſed eſt contra: ideo non eſt conſiderandum in potentijs animæ id, quod pertinet ad nobilitatem corporũ, ſed quod pertinet ad rationem animæ, D.Th.2.de cęlo,l.13.tex.51.c.43.c.1.

Animæ partes potentiales ſunt intellectiua, ſenſitiua, & vegetatiua.D.Tho.1.de ani.l.1.tex.9.c.2.col.2.

Animæ aliqua operatio, aut eſt paſſio, quæ indiget corpore,vt inſtrumento; alia indiget corpore, vt obiecto. D.Tho.1.de anima.l. 2.tex.12.c.2.

Animæ & voluntati contingit agere in natura intellectuali in finem propriũ.D.Tho.polit.7.l.5.c.108.c.4.

Anima ſi eſſet in loco, aſſignari deberet ei locus proprius in corpore ſeparatus,& ſic non eſſet forma totius corporis.D.Tho.1.de anima.l,6.tex.39.c.9.col.1.

Anima quanto eſt perfectior,tanto exercet diuerſas operationes, & perfectas. & ideo plura ei neceſſaria ſunt organa.D.Thom.1.de ani.l.14.tex.94.c.19.col.3.

Anima dicitur forma ſubſtantialis, quia eſt de eſſentia corporis animati. D.Tho.2.de ani.l.2.tex.8.c.21.c.4.

Anima partes non habet,niſi vt eius potentiæ partes appellantur.D.Tho.2.de ani.l.5.tex.27.c.25.col.1.

Anima, nec animæ virtus mouetur, niſi moto corpore. D.Thom.3.de anima,l.4.tex.150.c.51.col.2.

Animæ potentia, quæ eſt actus alicuius organi, conformatur illi organo,vt actus ſuſceptibili. D.Thom.3.de anima.lec.7.tex.6,char.55.col.2.

Animæ omnes præſupponunt vegetabilem animæ potentiam,D.Tho.3.de ani.l.16.tex.59.c.66.col.3.

Anima,cum ſit forma totius corporis, & ſingulariũ partium eius, neceſſe eſt, quòd ſit in toto corpore, & in qualibet parte eius, quia formam neceſſe eſt eſſe in eo, cuius eſt forma.D.Thom.de ſenſ.& ſenſat,l.5.c.6.c.2.

Animata habere in ſe principium ſui motus apparet ex hoc,quia animatum diſtinguitur ab inanimato in mouendo.D.Tho.de ani.motu.lec.1.c.46.col.1.

Anima ſi conſideretur ſecundum ſubſtantiam ſuam, ſic eſt in toto corpore, & in qualibet parte, vt actus, & perfectio ſubſtantialis eorum,quamuis principaliter in corde ſit.Si autem conſideretur ſecundum virtutẽ motiuam,ſic eſt in principali animalis parte, & in illa exiſtens mouet alias mediante ſpiritu. D.Thom. de ani. motu.lec.9.c.56.col.3.

Animæ virtutes omnes per corpus à corde diffunduntur. D.Thom.5.Metaph.lect.1.tex.1.c.257.

Anima non perfectè intelligit,nec perfectè apprehendit, donec reſoluat vſque in prima. Alex. de ales 2. metaph.c.30.col.1.

Anima eſt quaſi oia eſſe in conceptu,vt materia eſt quaſi omnia in effectu.Ale.de ales.9.metap.te.4.c.262.c.4.

Animam eſſe ignorantem eſt eſſe in potentia, eſſe autem ſcientem, eſt eſſe in actu ſcientiæ, ad minus per modũ habitus.Alex.de ales.9.metaph.tex.16.c.271.col.1.

Animæ diuiſio.

ANima ſecũdum Platonem in 3.partes diuiditur: rationalis virtus eſt prudentia:animoſæ,mãſuetudo, & fortitudo:cupidæ,tẽperantia,& continentia:totius verò,iuſtitia,liberalitas,& animi magnitudo. Vitium verò eſt,rationalis,imprudentia:animoſæ, iracũdia, & ignauia:cupidę,intẽperãtia,& incõtinẽtia,totius,iniuſtitia,illiberalitas,& animi paruitas.Ariſ.de virt.c.476

Animam habentia,alia ſunt ſtirpes,alia animalia: & animalium,alia rationalia,alia irrationalia.Alex.aphrod. 1.de ani.cap.9.c.34.col.1.

Anima,alia rõnalis,alia irrationalis. Rationalis vna portio irrationalitati ſeruit,quę intellectus poteſtas vocatur. Alia eſt prorſus ſeparata & ſeiuncta, quæ intellectus agens dicitur. Them.1.phyſ.c.14.col.1.in præfat.

Animæ duplex vis:appetendi vna, alia cognoſcendi. appetitiuam,quòd perficit, Peripatetici actiuam appellarunt, cognoſcitiuam vero contemplatiuam: actiuæ finis eſt boni dilectio:cognitio veritatis contemplatiuæ. Them.1.phyſic.c.14.col.1.in præfatione.

Animæ potentia alia practica, quæ imaginatione vtitur; alia cõtemplatiua, & hæc duplex:alia in actione à ſubſtantia proueniente conſiſtit, aut imperfecte ſe habentẽ,aut iã perfectã,atq; aut in id, quod primo modo poteſtate eſt deſinentẽ ob ipſam imperfectionẽ:aut ſtantẽ iuxta id, quod perfectiori modo eſt poteſtate:aut iuxta illud,quod actu:q nõ vtitur imaginatione,eam tñ conſequentẽ hẽt:tanquã quæ cũ proueniente,& recedente à ſubſtãtia actiua contemplatione ſimul moueatur. Altera eſt,quæ iuxta ſtabile ipſum ſtat, & cõtrahit ſuã actionem in id,quod vnum eſt,& idem cum ſubſtantia ſecundum quam etiam ſeiunctum imitatur intellectũ. Eſtque ex ijs ſubſtantia actus, ſecundum quem ſolum immortalis eſt.Simp.in proœm.de ani.c.1.col.4.

Animæ facultates aliæ rationales, vt mens, intellectus, opinio:aliæ rationis expertes, vt phantaſia, viſio, ſenſus.Ioan.gram. 1.prior.cap.1.char.7.col.2.

Animæ potentiæ aliæ ſunt irrationales paſſiones, vt nu-

tritiua, & augmentatiua; aliæ rationales, vt appetitus, & concupiscentia: & ex rationabilibus aliæ sunt semper veræ, vt intellectus, scientia; aliæ aliquando non, vt opinio, & ratio: aliæ sunt, in quibus nec verum, nec falsum consideratur, vt sensus, & phantasia. Io.gram.2.post.cap.18.c.75.col.2.

Animæ aliæ rationales, aliæ rationis expertes: & hæ omnes vel vitales, & appetentes: aliæ cognoscentes. rationales cognoscentes, aliæ cogitantes, aliæ opinantes, aliæ intelligentes. Ioan. Gram. 1. de anim. ex proœm.c.2.col.1.

Animam alij corpoream dixerunt, alij incorpoream. Qui corpoream, alij simplicem, alij compositam. Qui simplicem, alij corpus ethereum, vel cæleste, vt Heraclides Ponticus: alij ignem, vt Heraclitus. alij aquam, vt Thales Hipp. alij aerem, vt Anaximenes, & aliqui ex Stoicis. Qui compositam, vel ex coniunctis corporibus, vt Critias: vel ex disiunctis, vt Democritus, & Leucippus. Qui incorpoream, alij separabilem, alij inseparabilem à corpore. Qui inseparabilem, alij rationem temperamenti, alij temperamentum, alij perfectionem, inseparabilem. & mortalem, vt Alexand. Aphrodiensis. Qui separabilem à corporibus, alij, vt rationalis, & irrationalis, & plantarum, vt Numenius: alij rationalem separabilem, irrationalem, & vegetationem non, vt Arist. & Plato. Ioan.Gram.1.de anima ex proœm.char.3.col.3.

Animam habentia alia sunt immobilia, vt plantæ: alia mouentur, vt animalia, & quæ mouentur, alia seipsa in vniuersum mouent, vt ambulatoria; alia ex parte: & eorum alia sunt sublunaria, vt plantamina: alia superlunaria, vt cœlestia. Ioan.Gram. 3. de ani. tex.60.char.96.col.2.

Anima in quatuor diuiditur partes, scientialem scilicet, rationatricem, appetitiuam, & altricem; in appetitrice sensitiuam comprehendens. Eust.6.eth.cap.12.c.342.

Animæ partes vna concupiscibilis est, alia irascibilis, alia rationalis. prima facit, vt cognati, & parentes mutuo inter se amore prosequantur: alia, vt qui militant, se ament: tertia inter probos maxime spectatur. Eust. siue Michael.ephes.cap.6.ethic.c.514.

Anima tribus consideratur modis: primò, vt genus: secundo, vt anima: tertio, vt naturalis animæ potentia. Vt genus si sumitur, prædicatur de animalibus particularibus, vegetatiua plantarum, sensitiua brutorum, rationalis hominum. Si anima accipitur, vt est perfectio corporis animati, habet differentiam in specie, in genere, & in individuo: & ideo hominis anima ab anima bruti specie differt. Sed si consideratur vt potentia naturalis, vna est in homine anima in subiecto diuersis virtutibus cognoscitiuis, appetitiuis, & motiuis, & vegetantibus corpus. Alber.magn.pri.de ani,tract.2. cap.15.char.15.col.1.

Animæ vires, aut à natura, aut ab appetitu, aut à mente denominari solent. A natura vis alendi, & sentiendi. Ab appetitu est voluntas in priori loco, in posteriori duplex ratio: nam aut irarum flatu æstuat, aut cupiditatum illecebris commouetur, hinc homo, cum vnus sit, duos habet consultores, iracundiam, & cupiditatem: in quibus voluptas inest, & dolor. accedit ratio media, quæ alio modo mouet, ac cupiditas, & ira. A mente oritur sapientia, scientia, vel recta opinio: sed si humaniore fronte res humanas, & hominum actiones aspiciat, prudentia, & arte nititur. Dan.barbar. 1.rhet.c.1.in proœm.

Anima consideratur duobus modis. Alio secundum substantiam, & sic perficit totum corpus, quia tota est in toto, & tota in qualibet parte. Alio modo consideratur secundum potentias suas, & virtutes, quibus mediantibus operatur, & sic est in diuersis partibus. Petr. de Aluer. de iuuen. sene. morte, & vita. lec.1. c.63.c.1.

Animæ definitiones.

ANima est substantia, aut forma corporis naturalis potentia vitam habentis. Aristot.2.de ani. sum.1. cap.1.tex.4.char.615.

Anima est actus primus corporis naturalis potentia vitam habentis. Arist.2.de ani.su.1.cap.1.tex.6. c. 615.

Anima in omni, si aliquid dicendum est vniuersale, erit vtique primus actus corporis naturalis instrumentalis. Arist.2.de ani.sum.1.cap.1.tex.7. char.616.

Anima his diffinita est: vegetatiuo, sensitiuo, cogitatiuo, & motu. Arist.2.de anima.su.1.cap.2.tex.18.c.618.

Anima est quędam ratio, & forma, sed non vt materia, & subiectum. Arist.2.de ani.sum.1.cap.2.tex.24.c.620.

Anima est idem quo viuimus, sentimus, mouemur, & intelligimus primo. Arist.eo in loco.

Animæ definitio est similis definitioni figuræ. Arist.2.de anim.sum.2.cap.21.char.621.

Anima est viuentis corporis causa, & principium, vt vnde motus, & cuius causa, & vt essentia animatorum corporum. Arist.2.de ani.su.3.cap.1.tex.36.c.624.

Anima est pars quædam hominis, in qua primo est ipsum viuere. Arist.5.metaph.cap.18.tex.25.c.109.

Anima est forma animalium, quia per animam, quod quid erat esse, & quidditas inest corpori. Aristot.7.metaph.cap.12.tex.35.c.145.

Anima est substantia, id est forma, corpus est materia; homo est compositum, qui duobus accipitur modis; vel vniuersale, vt homo, vel animal; vel singulare, vt Socrates, & Coriscus. Aristotel.7.metaphysic.5.cap.13. tex.39.char.149.

Animam actum esse corporis physici organici, potentia vitam habentis, qui definit, non definit idem per idem; quia potentia vitam habentis cum prius sumpsisset, posterius permutat ipsum organicum in inuentionem, & sumptionem organici, vtens potentia vitam habente. Alex.aphrod.2.natural.quæst.cap.8.c.7.

Anima est animalium forma, & substãtia est per formam. Alex.aphrod.2.natur.quæst.cap.4.char.10.

Anima est corporis forma, quod ipsam habet, corpus autem est materia. Alex.aphrod.2.natur.q.cap.21.c.11.

Anima est animantis principium & causa, non solum animalis motionis, sed etiam secundum speciẽ, quam formalem appellamus. Alex.aphro.1.de ani.c.7.c.33.c.1.

Anima est in corpore, vt forma in materia. Alex.aphrod. pri.de anima.cap.4.c.32.col.1.

Anima est substantia secundum formam. Alex.aphrod.2. de ani.cap.12.c.431.col.3.

Anima est entelechia prima, & habitus. Alex.aphrod.2. de ani.cap.3.c.43.col.4.

Anima est entelechia corporis naturalis simplicis, & organici. Alex.aphrod.2.de ani.cap.4.c.43.col.4.

Anima est forma eius corporis, in quo existit. Alexand. aphrod.2.de anima.cap.9.char.34.col.2.

Anima non est harmonia, cum ipsa sit prior corpore, harmonia posterior instrumento. Anima imperat corpori: harmonia, nec imperat, nec pugnat cum instrumento. Anima non remittitur, nec intenditur: harmonia remittitur, & intenditur. Anima existente, corpori oblæsio, & vitium accidere potest: harmonia existente, offensio continentiæ esse nequit. Animæ tandem nec pulchritudo, nec valentia conuenit, quæ harmoniæ corporis accidunt. Them.1.de ani.cap.23.tex.54.c.2.

Anima est forma animantis. Them.2.de anima.cap.37. tex.c.70,col.2.

Anima est perfectio corporis naturalis organici: cui si loco organici posueris vitam potentia habentis, de ea potentia intelligendum erit, quæ actui sit iuncta: vt Socrates potest ambulare, quia iam ambulat. Them.2. de ani.cap.6.tex.7.c.71.col.1.

Anima est tẽporis causa proxima. Simp.in prẽd.char.91.

Anima per se est interna perfectio corporis naturalis organici. Simp.2.physi.c.94.col.1.

Anima non expresse est actus, sed per quandam propinquitatem: ideo non semper est in perfecto actu, sed est in perfectiori, qui secundum habitum est. Simp.in 1. de anima.tex.7.char.2.col.2.

Anima corporis naturalis mortalium animalium actus est, & perfectio, non quæ forma sit, sed ratio: & rationes quidem formales causæ sunt, licet secundo modo. Simp.2.de anima.t.4.char.24.col.2.

Anima est quædam sensitiua substantia. Simp. 3.de ani. sect.1.tex.153.c.51.col.4.

Anima omnis rationali excepta, natura est. Io. gram.2. phy.tex.31.col.1.

Anima est principium animalium, vt efficiens, nam volun tate mouet. Io.gram. 1.de ani.in proœm.tex.1.c.6.c.1.

Anima genus non habet. Ioan.gram.2.de anim.text.1. char.35.col.3.

Anima est forma in calore naturali. Auer.physic.8. tex. 43.char.174.col.4.

Anima est quid additum calori elementari. Auer. ex destru. destru.in physi.disput.3.char.63.col.1.

Anima est substantia, & perfectio corporis. Auer. 8.metaph.tex.co.7.c.101.

Anima est principium cognoscendi corpora viuorum: omnium enim ipsorum est operatrix. Alb.mag.de vegetab.l.1.tract.1.cap.1.char.122.col.1.

Anima nunquam aliam considerationem habet, nisi vt actus: quia vt actus definitur. Alb. mag.de princ.mot. proces.trac.2.cap.11.c.185.col.4.

Anima est substantia incorporea, virtute primæ causæ in esse deducta, lumine intelligentiæ formata, mobili suo proportionata, vt actus eius. Alb.magn.de caus.& proces.vniuer.à pri.cau.l.2.tract.1.cap.3.c.200.col.2.

Anima est viuentis corporis principium tripliciter: primo vt efficiens, vnde est motus corporis; secundo vt finalis, propter quam est corpus: tertio vt forma, quæ dat esse corpori animato. Non potest autem esse materialis, quia nunquam materia coincidit in eandem rem cum alijs causis. Alber.magn.2.de anim.tract.2. cap.2.c.17.col.1.

Anima est natura, & forma animalis. D.Thom.8.physic. l.7.tex.90.c.19.col.2.

Anima est quoddam totum potentia. D.Thom.1.de ani. l.14.tex.90.c.19.col.2.

Animæ generatio.

ANimam ex elementis, vel ex elemento constare inconueniens est: illi enim passiones illius elementi inessent. si est mistum, corporale: harum autem nulla corporalis est. Aristot.2.de gener.& cor.sum.2.cap.4. tex.45.c.437.

Animæ generationis initium est corpus, & eius temperatura: diuersa enim temperatura existentia diuersam animam habent. Alexand. aphrod. 2. de anim. cap.8.char.44.col.1.

Anima secundum Platonem fit ex Dijs secundis, secundum Aristotelem ex Sole, & circulo declui. Auer. 12. metaph. tex.co.18.c.143.col.1.

Anima vt intelligentia.

ANima omnis nobilis tres habet operationes; operatio animalis, intelligibilis, & diuina. Operatione diuina est, quia ipsa præparat naturam cum virtute, quæ est in ipsa a causa prima. Eius operatio intelligibilis est, quoniam ipsa sit res per virtutem intelligẽtiæ, quę est in ipsa. Operatio verò animalis, est quoniã mouet primum corpus, & omnia corpora naturalia, quoniam ipsa est causa motus corporũ, & causa operationis naturæ: quia omnia efficit anima, quia est exemplum superioris virtutis. Arist. de causis, pro.3.c.976.

Anima mundi vnica, & vniuersalis, quæ corporibus præbet animam, vel vitam, nil aliud est, quam quędam vis vitalis, generabilisquè per omnẽ naturã vnita. Them. prim. de ani.cap.24.tex. 60.c.67.col.1.

Animę diuinę non eodem modo habent bonum, vt animæ humanæ: sed hæ finitum bonum, & quod mutari potest in contrarium: illę autem semper, & infinitum, quod semper idem est. Sim.6.phy.tex.16.c.336.col.2.

Animæ corporum cęlestiũ diuersificantur ab his animabus in esse ipsa re, & specie: nam per has animas stant, mouent motu continuo, & circulari, & recipiũt multam nobilitatem, & perfectionem, & sunt nobilioris essentiæ quam animæ, quæ sunt apud nos, nec aliquo tempore sunt in potentia, sed semper sunt actu; quia id, quod intelligunt, semper intelligũt. Auer. de anim. beat.cap.5.c.66.col.3.

Anima mundi, iuxta Platonis opinionem, mouetur per se, & alijs omnibus motum præbet. Alb. mag.7.phys. trac.1.cap.1.c.81.col.1.

Anima, quam dicitur habere cęlum, & animal terrestre, dicitur æquiuocè anima; quia in cęlo anima est substantia separata, quæ non est actus alicuius corporis, nec habet aliquem actum in corpus, nisi motum localem, quem influit ei. Alb.mag 2.de cęlo,trac.1.cap. 4. c.25.col.1.

Anima se habet ad corpus tribus modis; per esse, apprehendere, & operari; & vltimo tantum modo nec perfecte comparatur ad cęlum anima cęli, id est substantia illa separata. Alb.mag.2.de cęlo,trac.1. cap.15. ch. 25.col.2.

Anima nobilis (iuxta Peripateticorum opinionem) non est anima animalium, vel hominum, sed est orbium etiam cęlestium; quia omne, quod mouet seipsum, necesse est, quod habeat sibi coniunctum motorem; & nihil secundùm locum mouetur, nisi ab anima: quæ anima cęlos mouens, lumen intelligentiæ desiderans, ad intelligentiam mouet cęlum motu secũdũ situm vbique est, & semper; vt lumen intelligentiæ sibi influxum per motũ cęli explicet, & producat ad effectum. Alb.mag.de caus.& proces. vniuer.a pri. cau. l. 2.trac.1.cap.2.c.200.col.2.

Anima nobilis causatur per primam causam, & per intelligentiam, & per seipsam ab vtraque deficiens, tam in essendo, quam in causando. Alb. mag. de caus.& proces.vniuer.a pri.cau.l.2.tract.1,cap.2.c.200.col.2.

Anima nobilis est substantia, immobilis, impartibilis, nullam penitus habens magnitudinem per se, vel per accidens. Per se quidem, quia non est quantitas. Per accidens non, quia nec est virtus in corpore, nec virtus corporis: mouet corpus finitum per tempus infinitum, & sic post æternitatem est secundũ esse substãtiæ suæ, & ante tempus, contingens tamen tempus per motum, qui est ab ipso. Alber.mag.de caus.& proces.vniuer.à pri.cau.l.2.tract.1.cap.9.char.202.col,3.

Anima nobilis, siue esse animæ, annexa est cum æternitate inferius, siue cum gradu inferiori, eo quòd non intantum deficit ab intelligentia, quòd alteratur, vel destruatur aliquid in esse ipsius: inferior tamen est in hoc, quod susceptibilior est impressionum, siue formarum ad motum inclinantium, quàm intelligentia. Alb.mag.de caus.& proces.vniuersit.à prima cau. l.2. tract.1.cap.10.c.202.col.4.

Anima nobilis entelechia esse non potest, & hoc verissimum est, iuxta Peripateticos. Alb.mag.de cau.& proces.vniuer.à pri.cau.l.2.tract.1.cap.11.c.202,col.4.

Anima nobilis secundum suam substãtiam, & definitionem, est principium & causa motus circularis ad intelligentiæ formam: & ideo est anima, quia est principium, & causa huius motus. Alb.mag.de caus.& proces.

ceſ.vniuer.à pri.cau.l.2.trac.1.cap.11.c.203.col.1.

Animę nobilis forma & eſſe non deducitur ad perfectam ſpeciem motoris, niſi mediante intellectualitate; propter quod animam, prout eſt principiū motus in corpore nobili, intellectualitate determinari neceſſe eſt. Alber.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſit. à prima cauſa, l.2.trac.1.cap.13.c.203.col.2.

Animæ nobilis eſſe vltima differentia finiens, & determinans oportet, vt ſit inclinatio ad mobile circulariter. Alb.mag.de cauſ.& proceſ. vniuerſit. à prima cau. l.2.trac.1.cap.13.c.203.col.4.

Anima nobilis omnis in genere tres habet operationes, creatricem, intellectualem, & animalem. Creatricem formarum ad eſſe collatricem. Intellectualem autem, intellectualis ad ſpeciem intellectus formatricem. Animalem autem influxiuam vitæ, & motus localis in id, cuius eſt anima. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſi.à prima cauſ.l.2.trac.1.cap.15.c.204.col.1.

Anima nobilis niſi haberet operationem, creatricem, & diuinam, non procederent ex ipſa formæ in natura mobilis ſibi coniuncti, quæ ſunt formæ præparantes materiam corporis ad vitæ, & motus ſuſceptionem. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſit. à prima cau. l.2. tract.1.cap.15.c.205.col.1.

Anima nobilis diuinam habet operationem, quia eſſe ſuum proceſſus diuinus eſt. Alb. mag. de cauſ.& proceſ.vniuerſi.a prima cau.l.2.tract.1.cap.15.c.104.c.2.

Anima nobilis animalem habet operationem; quia idem proceſſus ad principium vitæ, & mortis determinatur. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſit. à prima cau. l.2.trac.1.cap.15.c.104.col.2.

Anima nobilis intellectualem habet operationem, quia mouet ad formam intelligentiæ. Alb. mag.de cauſ. & proceſ.vniuerſit.a prima cauſa. lib.2. tracta.1. cap.15. char.204.col.2.

Anima nobilis non imprimit in res, quæ ſunt ſub ipſa, quæ ſunt corpora naturalia, niſi per motum vitæ & loci mutationis: quod non eſt ex defectu animæ, vt ad ſuperiores cauſas comparatur, ſed quia id, quòd ſub ipſa eſt, cuius ipſa eſt motor, non recipiet animæ operationem ad formam vitæ, & ad formam naturæ deducentem, & terminantem, niſi ipſa anima moueat corpus motu vitæ, & locali. & ob id fit, quòd anima ſecundum eſſe animæ mouet corpora actum vitæ, & formam naturæ participantia. Alber.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſ.à prima cau.l.2.trac.1. cap.16. c.204. c.3.

Animæ nobiles, licet ſint finitæ relatæ ad lumen conſtitutiuum ipſarum, tamen infinitæ ſunt virtutis, multiplicabilis per reſolutionem ad inferiora ſequentia. Alber.magn.de cauſ.& proceſ.vniuerſit.à prima cau. l.2. tract.1.cap.55.c.206.col.2.

Anima omnis, quæ plus recipit de intelligentia, de virtute, & lumine, fortior eſt in imprimendo, & in influendo ſuper inferiora. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſ. à prima cau.l.2.trac.1.cap.13.c.206.col.4.

Anima nobilis intellectualis luminis cum ſit perceptiua, intellectiua eſt, & tali intellectu intellectiua, qui non niſi lumine intelligentiæ perceptiuus eſt. Alb.mag.de cau.& proceſ.vniuer.à prima cau.l.2.trac.2.c.34.c.117.

Anima contenta ab intelligentia agente, & pendens ex ipſa ita vt nihil animæ euadere poſſit continentiam intelligentiæ, eſt tota anima redacta ad vnum modum, & vniformem influendi motum in corpus mobile: & non agit hoc anima, nec mouet, niſi ſecundum formā intelligentiæ: vt deſiderium non agit nec mouet, niſi ſecundum formam deſiderati. Alber. magn.de cauſ.& proceſ. vniuerſ. à prima cau.l.2. tracta.3. cap.2. char. 530.col.4.

Anima & præcipue anima nobilis inſtrumentum eſt intelligentiæ per naturam ſuam intelligibilem, quæ per modum intelligibilem animalem eſt in ipſa. Albert. mag.de cauſ.& proceſſ.vniuerſit.à prima cau. l.2. tracta.3.cap.2.c.220.col.3.

Anima nobilis & intellectualis à Peripateticis vocatur motor cœli primi, in quo ſunt formę, quas per motum cęli explicat in materiam. Alb.mag.1.metaph.tract.4. cap.2.c.66.col.1.

Anima fit ſciens, & prudens in quieſcendo, & ſedendo. Ariſt.phyſi.7.ſec.3.capit.2.tex.20.char. 186.

Animæ ſi eſt aliqua operatio, aut paſſionū propria, ipſam quoque cōtingit ſeparari, at ſi nulla eſt propria ipſius, nō vtique erit ſeparabilis, ſed vt recto, in quantum rectum, multa accidunt, vt tangere æneam ſphęrā ſecundum punctum, nō tamen tangit hoc, ſeparatum ipſum rectum, inſeparabile enim ſemper cum corpore quodam eſt. Ariſtotel.prim.de anima, ſum. pri.cap.1.text. 13.chart. 590.

Animæ paſſiones omnes eſſe cum corpore videntur; ira, manſuetudo, timor, miſericordia, confidentia, gaudiū, & amare, & odire; ſimul enim cū his patitur aliqd corpus. Ariſ.prim.de ani.ſu.pri.cap.1.tex.14.c. 590.

Anima aliquid melius eſſe, & præſtantius impoſſibile eſt: impoſſibilius aūt adhuc intellectu: rationabilius enim eſſe hunc antiquiſſimum, & dominum ſecundum naturam. Ariſt.pri.de ani.ſu.3.cap.5.tex.82.c. 610.

Anima, quod nō ſit ſeparabilis a corpore, aut partes quędam ipſius, ſi partibilis nata eſt, non immanifeſtum eſt: quarundam enim actus partium eſt ipſarum. at quaſdam nihil prohibet, quia nullius corporis ſunt actus. Ariſt.2.de ani.ſu.1.cap.1.tex.11.c.617.

Anima ſi ſit corporis actus, vt nauta in naui, immanifeſtum eſt. Ariſt. 2. de anim.ſu.1.cap.1.tex.11. c. 617.

Anima in intelligendo, & ſentiendo diſcernit, & cognoſcit aliquid eorum, quæ ſunt. Ariſtot.2.de ani.ſum.7. cap.1.tex.150.c.652.

Animæ intellectiua pars impaſſibilis eſt: ſuſceptiua autem eſt formæ & potentia, illudque comprehendit, ſed non hoc, id eſt, non eſt actu corpus, aut virtus in corpore, vt ſentiens. Ariſt.3.de ani.cap.1.tex.3.c.657.

Animę intellectiuam partem, quoniam omnia intelligit, immiſtam eſſe oportet (vt ait Anaxagoras) vt cognoſcat: nam alienum iuxta apparēs prohibet, & obſtruit. Ariſt.3.de anim.cap.1.tex.4.char.657.

Animæ qui vocatur intellectus (dico intellectū quo intelligit, & exiſtimat anima) nihil eſt actu eorum, quæ ſunt, antequam intelligat. Ariſtotel.3. de anim.cap.1. tex.5.char.657.

Anima, ideſt intellectus materialis, nihil intelligit, ſine phantaſmate. Ariſt.3.de ani.ſu.1.cap.5.tex.30. c.661.

Anima eſt quodammodo omnia entia. Ariſtot. 3.de ani. ſum.1.cap.5.tex.37.c.663.

Anima non habet in ſe res, ſed rerum formas. Ariſt. 3. de ani.ſu.1.cap.5.tex.37.c.663.

Anima eſt vt manus, quę eſt inſtrumentorum inſtrumētum; & intellectus eſt forma formarum; ſenſus forma ſenſibilium. Ariſt.3.de ani.ſu.1.cap.5.tex.38.c.663.

Animus vbi aliquem hauſit affectum, etiam ſine violentia lingua quoque ſentit, & compatitur, vt in metuentibus patet. Ariſt.probl.ſec.3.q.30.c.379.

Animo dolemus, cum ſecari quemquam, aut vri, aut torqueri, aut aliqua re tetra affici uidemus: quia omnium natura humana communis eſt: ignoſcimus ergo, cum tale quippiam inſpeximus, propter naturæ familiaritatem. Vel, vt nares, & aures delibationes quaſdam rerum obductarum pro ſua facultate concipiunt, ſic etiam aſpectus afficitur à re delectabili, & à triſti. Ariſ. proble.ſec.7.q.3.c.412.

Anima, vt rationalis.

ANimæ, quòd ſequuntur corpora, & ipſæ ſecundum ſeipſas non ſunt impaſſibiles à motibus corporis, id

id manifeſtum, maxime vt in ebrietatibus, & ægritudinibus: multum namque animæ videntur mutatæ à paſſionibus corporis: & e contrario quòd corpus compatitur à paſſionibus animæ maxime manifeſtum eſt circa amores, dolores, timores, & voluptates. Ariſtot. phyſiogno.cap.1.c.333.

Animæ habitus alteratus, alterat & corporis formam: & ſic forma corporis alterata alterat animæ habitum. nam mania videtur circa animam eſſe: medici vero alterantes corpus, permutant animam à mania. Ariſtot. phyſiogno.cap.7.char.342.

Animæ ineſt triſtari, & oblectari. Ariſtotel. phyſiogno. cap.7.char.342.

Anima eſt annexa cum æternitate inferius, quoniam eſt ſuſceptibilior impreſſionis, quàm intelligentia; & eſt ſupra tempus, quoniam eſt cauſa temporis. Ariſtot.de cauſis.prop.2.c.975.

Anima in omni, res ſenſibiles ſunt, quia ſunt exemplum ei: & res intelligibiles in ea ſunt, quia ſcit eas: & non facta eſt ita, niſi quia eſt expanſa inter res intelligibiles, quæ non mouentur, & inter res ſenſibiles, quę mouentur, & ideo imprimit res corporeas. Ariſtot.de cau. prop.14.c.986.

Animarum alia eſt intelligibilis, quoniam pendet propter intelligentiam: alia eſt anima tantum, quoniam ex corporis naturalibus eſt, cui ineſt anima regens ipſum, & faciens directionem ſuper ipſam, & de eis ſunt, quæ ſunt corpora naturalia tantum, quibus non eſt anima. Ariſt.de cau.prop.c.991.

Anima intellectualis manet poſt corruptionem corporis, ſi aliqua anima manet, quia totam animam manere impoſſibile eſt: quædam enim formæ poſt ſubſtantiam compoſitam manent. Ariſtotel.12.metaphyſic.ſum.1. cap.3.t.17.c.246.

Animæ hominis ſi opus eſt ſecundum rationem operatio, vel non ſine ratione, idemque opus huius & huius probi aſſeueramus, vt citharedi, & probi citharedi, ita probi viri eſſe in actione animæ, & operatione, cum ratione benemerita ſeſe gerere cenſemus: & ſic operatio animæ ex virtute bonum humanum efficitur. Ariſt.1.ethic.cap.7.c.15.

Anima in ſe tria habet, quæ in ſeipſa efficiuntur; affectus, facultates, habitus. Ariſt.2.ethic.nicom.cap.5.c.37.

Animi vitia non ſolum ſpontanea ſunt, ſed etiam corporis in nonnullis, quos increpare ſolemus. Ariſt.3.ethic. nicom.cap.5.c.62.

Animæ concupiſcibilis facultas ſic imperio rationis obtemperare debet, vt puerum oportet ad pędagogi inſtitutum viuere. Ariſt.3.ethic.ad nicom. cap.12.c.78.

Animæ duę ſunt partes: vna rationis capax: altera expers, & rationis capax in duas diuiditur partes: vna, qua contemplatur res huiuſmodi, quarum principia aliter ſe habere non poſſunt: altera, qua ea conſiderat, quæ aliter eſſe poſſunt. Nam tres ſunt animi partes diuerſæ genere, quæ genere diuerſa ſunt cognoſcenda: nam ex quadam ſimilitudine, & affinitate ipſis cognitio contingit, quarum altera ſciendi, altera ratiocinandi facultas dicitur; conſultare enim & ratiocinari idem eſt. Ariſt.6.ethic.ad nicom.cap.1.char.139.

Animę rationalis pars, qua contemplatur neceſſaria, ſciēdi facultas dicitur. qua contemplatur ea, quæ aliter eſſe poſſunt, ratiocinandi facultas appellatur. Ariſtot.6. ethic.ad nicom.cap.1.char.139.

Animæ actionis, ac veritatis dominium tria habent: ſenſus, intellectus, & appetitus. Sed ex his ſenſus nullius principium actionis eſt, id, quod perſpicuum ex eo eſt, quòd beſtiæ ſenſum cum habeant, actionis participes minime ſunt. Ariſt.6.ethic.ad nicom.cap.2.c.140.

Animæ ambarumque partium intellectiuarum opus veritas eſt. Ariſt.6.ethic.ad nicom.cap.2.char.141.

Anima affirmando, & negando quinque, verum dicit: arte, ſcientia, prudentia, ſapientia, & intellectu; nam exiſtimatione, & opinione fieri poteſt, vt mentiatur. Ariſt.6.ethic.ad nicom.cap.3.char.141.

Animæ rationalis duæ ſunt partes: cogitatiua, & prudentia. prudentia eſt virtus opinatiua. Ariſt.6.ethic.ad nicom.cap.5.char.144.

Anima alia rationalis, alia rationis expers: ex anima rationali exoritur prudentia, ſolertia, ſapientia, ingeniū, memoria, & alia id genus; ex parte rationis experte, quę virtutes appellantur; temperantia, fortitudo, iuſtitia, & aliæ. Ariſt.magnorum moral.1.cap.6.c.280.

Anima rationalis alia eſt conſultatrix, alia indagatrix; & conſultatrix circa ſenſibilia, indagatrix vero circa intellectualia verſatur: conſultamus enim de ijs, quæ in noſtra ſunt poteſtate. Ariſ.mag.mora.1,cap.32.c.314.

Animæ rationalis duæ ſunt partes: quarum vtraque ratione participat, ſed non eodem modo; altera enim vt imperet, altera auſcultationi, & obſequentiæ nata. Ariſt.mora.eodem.2.cap.2.char.383.

Anima in corpus dominicum habet imperium, mensin appetitum & regium & ciuile, Ariſtotel. politic. pri. cap.3.char.494.

Animæ duæ ſunt partes: alia rationem per ſe habet, alia non quidem per ſe, verum rationi obtemperare poteſt. Ariſt.politic.7.cap.14.char.744.

Animę appetitus ad ſciētiam, proprie eſt deſiderium perfectionis. Alex.& Euſt.2.poſt.char.7.col.1.

Animæ ſubſtantia eſt talis, quæ innata eſt procedere ab imperfecto ad perfectum; aut à ſenſibilibus præſentibus ſimilium impreſſionem ſuſcipere, memoriave colligere. Alex.& Euſt.2,poſt.c.107.col.1.

Animæ potentiæ rationalis volūtas, & electio, aliæ ſemper veræ ſunt, aliæ non ſemper, ſed aliquando, etiam recipiunt falſitatem. Alex.& Euſt,2.poſt.c.112.col.1.

Animæ functio cum nulla eſſe poſſit abſque motu corporis, profecto anima aliquid eſt corporis, & a corpore inſeparabilis. Alex.aphrod.1.de ani.cap.4.c.31.col.3.

Anima præditum ſimul vniuerſum corpus eſſe non poſſet: ſed alterum ab altero abiunctum eſſe contingeret, ſi anima, vt pars corporis eſſet in corpore, alioqui corpus per corpus permearet. Alexan.aphrod.1.de anim. cap.4.c.31.col.4.

Animam à corpore ſeparari aientes, vt gubernator a naui, falluntur; cum gubernator, nec forma, nec perfectio nauis ſit: gubernatore enim abſente nihilominus eſt nauis. Alex.aphrod.1.de ani.cap.5.c.32.col.4.

Animæ peculiaris functio in quiete magis, quam in motione verſatur: magis enim intelligit quiete, quam motu: & principalis animæ functio eſt ipſa intellectio. Alex.aphrod.1.de anim.cap.7.c.33.col.1.

Animæ tertia poteſtas eſt, quæ rationalis dicitur, in qua plurimæ ſunt virtutes: quarum alia cōſilium, alia opinionem, alia ſententiam, alia deliberationem prębent: & hac poteſtate animal præditum omnes priores, ſenſitiuam ſcilicet, & altricem obtinet. Alex.aphrod.pri. de anima.cap.9.c.33.col.4.

Anima rationalis in corde ſtatuenda eſt. Alex.aphrod.1. de anim.cap.32.c.43.col.1.

Animę, præter nutritiuam, ſenſitiuam, & impulſiuam, eſt poteſtas iudicatiua, quæ ratio appellatur, quæ in perfectioribus animalibus eſt, in homine ſcilicet, cuius eſt deliberatio: & huius poteſtatis eſt deprehendere, & opinari. Alex.aphrod.2.de anim.cap.11.c.44.col.2.

Anima incorporea eſt, quia eius qualitates, virtutes ſcilicet, & vitia non ſunt ſenſiles. Alex.aphrod.2.de anim. cap.24.c.45.col.3.

Anima verax eſt veritate, quę in oratione, & compoſitione verſatur ex quinque: nam & ſentiendo anima verax eſſe dicitur, arte, prudentia, ſcientia, ſapientia, intellectu. Alex.aphrod.1.metaph.co.6.c.5.col.1.

Animę ſpeculatio, vt ex ſenſibus, & imaginationibus, atque

que intellectu potentiæ multum ineſſe materiæ colligitur,ita ex agente intellectu, quem animæ caput eſſe Ariſtot. oſtendit, anima ab omni materia abiuncta eſt. Them. 1.phy. in præfatione.c. 14.col. 1.

Anima non exiſtente,& maxime intellectuali,neque tempus ipſum eſſe poteſt. Them.4.phy.tex.131.c.44.c.4.

Animæ propria ſunt intelligere, & contemplari. Alia non propria, ſed quæ per animam cæteris animantibus tribuuntur, delectari, dolere, ſentire, viſiones concipere, id eſt imaginari. Them. 1.de anim.cap. 3. tex.7.c.61.col. 1.

Animæ vehiculum tutum, & ſplendidum, apud Platonem,nil aliud eſt,quàm ingenium, è quo animus conſtat. Them. 1.de anim.cap.20.tex.45.c.65.col.2.

Anima princeps, quæ intellectus vocatur, forte poteſt abiuncta defendi, quæ vim intelligendi animæ immittat,& influat. Them. 1.de ani.cap.24.tex.60.c.67.c.2.

Animam,intellectuali excepta,inhærere, & quodammodo intexi corporibus neceſſe eſt, ſi præſtare vires ſuas, & actiones debeat. Them. 1. de anim. cap.24.tex.60. c.67.col.2.

Anima, cum ſit incorporea, inflammari, aut feruere non poteſt,ſed animalia iraſcuntur. Them. 1.de anim.cap. 25.tex.63.char.67.col.2.

Animæ functiones,& actus appellantur iudicare,ſentire, comprehendere, & contemplari. Them. 1.de anima. cap.25.tex.63.c.67.col.2.

Anima intellectualis non patitur, nec in ſolo ſenſu præſtat,ſed progreditur vltra. Them. 1.de anima.cap.26. tex.65.char.67.col.4.

Animæ pars ab alia tanto ſeparatur, quanto à caducis æterna,& immortalia diſpeſcuntur. Them. 1.de anim. cap.34.tex.92.c.69.col.3.

Anima, nec ipſa à ſe,nec ſuis poteſtatibus diſtrahi poteſt, ſed à corpore,in quo inſita eſt. Them. 1.de ani.cap.34. tex.92.char.69.col.3.

Animam intellectualem nil prohibet à corpore ſeparari. Them. 2.de ani.cap.7.tex.11.c.71.col.2.

Animi humani duæ ſunt differentiæ; intellectus potentiæ, & intellectus agens. Themiſt. 3. de anima. cap.22.tex.17.c.85.col.1.

Animi partes omnes ornare ſapientiæ cupidi enituntur. Ammon.in Por.c.2.col.2.

Anima noſtra duplici facultatum genere prædita eſt, ſcilicet viuendi, & cognoſcendi; cognoſcendi res ſingulas: vt Intellectum, Cogitationem,Opinionem,Imaginationem, ac Senſum. Viuendi, vel concupiſcendi quibus bona quę ſunt,vel videntur,expetimus:vt Voluntatem, Prælectionem,Iram,ac Cupiditatem. Ac demum ab hac proueniunt quatuor orationis ſpecies: Vocatiua,Imperatiua,Interrogatiua,& Optatiua: A cognitiua autem animæ facultate ſola enunciatiua prouenit.Ammo.in l.de inter.c.3.

Anima cogitatrix ſola oratione vtitur. Ammo. in lib. de inter.c.35.

Anima eſt in corpore, non vt in ſubiecto, ſed vt actus,& ſubſtantia,vt in receptaculo,vt nauta in naui. Simpl. in præd.c.24.

Animæ motus localis poteſt eſſe, vt gubernatoris in naue;ſed conſilia, diſcurſus, opiniones,& omnes appetitus inclinationes,vires ſunt ipſius animæ, quæ ſeipſam primo mouet:& non inſunt hæc animæ per quoddam aliud,ſed per ſe:ſubſtantia enim ipſius eſt ſeipſam mouere.Simp.2.phyſi.char.94.col.1.

Animæ & ſempiternorum corporũ non eſt tempus mẽſura,ſed quædam aliæ menſuræ ſunt, quæ carent nominibus.Simp.4.phy.tex.117.c.270.col.2.

Anima mouetur,cum ſit impartibilis,quia non corporeo mouetur motu, ſed mouetur, dum vult, & intelligit, & iudicat, & contemplatur: qui ſunt proprij motus animi.Simp.6.phyſic.tex.32.char.334.col.1.

Animæ proprij motus ſunt,intelligere,iudicare,& contemplari.Simp.6.phyſi.tex.32.c.344.col.1.

Anima cum ſit in corpore, ſeparatur ſecundum ſubſtantiam ſuam: namque, ſi actiones ab ipſo ſeparatas obtinet, multo magis habet ſubſtantiam ſeparatam. Simp. 6.phy.tex.32.c.344.col.1.

Anima propriam virtutem amittens, & nõ potens exercere ſuas actiones ſecundum congruã ſuæ naturæ virtutem,neque vita rationalis eſt,ſed vita mortua.Simp. 7.phy.tex.16.c.378.col.1.

Animi affectiones, vel ſunt ſenſus, vel nõ ſunt ſine ſenſibus.Simp.7.phyſic.tex.18.char.380.col.1.

Animæ accidens proprium eſt contemplatiua cognitio, quæ nec ſenſu,nec imaginatione, nec quauis alia corporis parte vtitur.Simp.1.de ani.tex.3.c.1.col.4.

Anima rationalis, & cuius eſt particeps intellectus in poteſtate,& materialis dicitur. Simpl. pri. de anima. tex.6.c.2.col.2.

Animæ noſtræ vehiculum eſt ſenſus, vel imaginatio. Simp.1.de anima.tex.14.char.4.col.3.

Animæ actio aliquando à ſeipſa in corpus tendit, nonnunquam etiam illius paſſiones actionem animæ ad ſe aduocant, non vt in finem, ſed vt effectricem, ac efformatricem paſſionum moderatarum, ſubiectæque temperaturæ conuenientium. Simplic. 1. de anima.tex.14.c.4.col.4.

Anima noſtra non per ſe naturalia mouet corpora, ſed exteriorem intuens finem. Simpl. 1. de anim. text. 20. c. 6. col. 1.

Animæ rationalis portio, quam intellectum appellant, ſeparabilis eſt,quia ipſi abſque corpore melius eſt eſſe. Simp.1.de anima.tex.49.c.12.col.4.

Animæ rationalis partes ſeparabiles illæ ſunt, quæ nobiliora contemplari poſſunt: quæ ipſius veri proprie perceptibiles ſunt, vt quæ omnem formam cognoſcunt.Simp.1.de ani.tex.66.c.16.col.1.

Animæ rationalis pars, vt ea, quæ ſimul connata non eſt cum corpore, nec ſimul cum ipſo corrumpenda eſt. Simp.1.de anima.tex.66.c.16.col.1.

Animæ rationalis poteſtas eſt quoque ipſe intellectus, qui ab Ariſtotele impaſſibilis vocatur. Simp.1.de anima.tex.66.c.16.col.2.

Animæ portionem ſeparabilem cognouit Ariſtoteles, quæ corpore vt inſtrumento non vtitur, nec comprehendit aliquam corporis particulam, ſolamque ſeparatam.Simp.1.de anima.tex.89.char.21.col.1.

Animæ corpus non ita ſubijcitur, vt ſubſtantia accidentibus;ſed vt materia formis terminata, & ab ipſis actu perfecta,& elaborata. Simp.1.de anim.tex.4.c.24.c.1.

Anima non ſemper cognoſcitiuo modo agit, nihilominus ſemper agit.Simp.2.de anim.tex.5.char.25.col.3.

Anima non corrumpitur ex Ariſtot. mente poſt corporis corruptionem, quia quæ ſeparantur, poſt diſſolutionem ſubſiſtunt.Simp.2.de ani.tex.8.c.25.col.4.

Animæ rationalis proprium eſt eſſe ſeparabile: omnibus tamen animabus competit eſſe inſeparabile, non cuique tantum inſeparabili exiſtenti, ſed rationali etiam ipſi,quæ vel ſeparabile etiam ipſum habet. Simpl.2.de ani.tex.11.c.26.col.3.

Anima tota manet, & ſpeculatur nullo corporis ad hoc patrocinio indigens, & ſi cum aliquid agat, corpore vtatur.Simp.2.de anima,tex.11.c.26.col.3.

Animam rationalem in hoc tertio docet Ariſtot. cum in ſecundo de anima tractauerit,quæ cõis oĩbus animantibus eſt.Simp.3.de ani.ſect.1.tex.127.c.46.col.2.

Anima cum vita, quæ cum corpore eſt, pro maiori tempore in ignorantia verſatur, quia diu impeditur à diuerſis occurrentibus, affectionibus, & neceſſitatibus vſibuſque, qui ad vitam attinent, & quod maximum eſt, generationis implicatio remouet ab illa conuerſionem eam, quæ in ſeipſam fit. Simpl. 3. de anima, ſec.1.

ſec.1.tex.151,char.53.col.4.

Anima veritatis eſt ſtudioſa, nec vnquam per falſitatem maculari tolerat, ſed omnino, & ſtatim per apparens verum diſponitur. Simp. 3. de anima. ſec,1. tex. 156. c.55. col.3.

Anima rationalis vehemẽti afficitur voluptate circa extrinſeca, vt & vehemens ſenſus ipſorum à ſeipſa illam recedere facit.Simp.3.de ani.ſec.1.tex.156,c.55.col.3.

Animæ intellectus non eſt animæ particula, ſed animæ formalis cauſa, & præſtantior ſubſtantia. Simpl. 3. de anima, ſec.1.text.163. chart.57,col.2.

Animę ratio duplex eſt. Alia ſeparabilis proprijſque cognoſcibilibus ex ſeipſa plena, per quam partem fit conuerſio animæ in ſeipſam, & contactus cum præſtãtioribus. Altera ſecũdum quam anima exurgens, & recedens a ſuimet manſione tota extenditur ad hæc ſecũda. Aut a cauſis recedens, ob magnum receſſum rationis,tum a ſeipſa,tum a ſuperioribus, quæ poteſtate ſolum,& imperfecte formas habet. Aut quia etiam perficiatur in præexcelſa illa vita, iuxta rationem in ſeipſa quidem non manentem,neqe in cognoſcibilibus,quæ ſibi ex ſua ſubſtantia inſunt, ſed omnino tamẽ recedat de prope autẽ accedat ad vitam, quę exprimendo agit, & eam, quæ agit per ſubſiſtentiam ſubſtantialium rationũ: atque etiam, quia recipiat cognoſcibilia in illis habitibus, qui circa ſubſtantiã verſantur,& quia a ſubſtantialibus procedat; vt ſciens ipſe. Simp. 3. de anim. ſec.1.tex.163.c.57.col.3.

Anima rationalis non tantum eſt determinata,ſed etiam terminus eſt. Simp. 3. de anim. ſec. 1. text. 163. c. 58.colum.2.

Animę rationali conueniens eſt cognitio, quæ aut proprias conuoluat rationes, aut ad præſtantiora aſcendat,aut quę remiſſas formas,atque adeo omnino ſubſtantias ſpeculetur, non autem accidentia. Simp.3. de ani.ſec.1.tex.1.c.58.col.3.

Anima noſtra cum ſemper non habeat perfectam intellectionem, ideo prius intellectum potentia accipit Ariſt. Simp.3.de ani.ſec.1.tex.1.c.58.col.3.

Anima quę manet, eadem eſt cum formis ſibi æqualibus, atque eiuſdem ordinis, at verò non recipit. Atque poteſtate eſt,non autem actu, quę quadam ratione à ſeipſa recedit. Quæ vero tota in ſeipſa conuertitur, & iuxta ſui ipſius ſubſtantiã conſiſtit, non amplius poteſtate,ſed actu eſt. At vero eſt potius ipſe actus. Sim.3. de ani.ſec.1.tex.7.c.60.col.1.

Animæ ſubſtantialis intellectus non ex ſeipſo agere poteſt, nec in eo, quod poteſtate agit, ſed in eo,quod iam agit, ſuum habet eſſe collocatum. Is verò in poteſtate eſt, vt qui non ſemper agat; ea ratione, & ipſe poteſtate quadam ratione eſt & tanquam ſemper non agens, & tanquam aliunde perfectus.Simp. 3.de ani.ſec.1.text.8. c.60.col.3.

Animæ ſeparatio fortaſſis eſt incorrupta ipſius ſubſtantiæ puritas.Simp. 3.de ani.ſec.2.tex.17.c.63. col.2.

Animæ extremitas immediatè commiſta eſt cum intelligente ſubſtãtia,quæ ſupra ipſam eſt,& cum formis, quæ ipſi inſunt. Indiuiſibilis enim eſt oĩs,quæ ſuper aĩam intelligens ſubſtantia exiſtit, vnde & actio idem eſt, quod ſubſtantia,& ſubſtantia,quod actio.Simp.3. de ani. ſec. 2.text.17.c.63.

Animæ ſuprema perfectio, in abſoluta à vita ſeparatione conſiſtit,Simp.3. de ani.ſec.2.tex.17.c.63.col.3.

Anima noſtra ea eſt, quæ in declinatione, & in curſu ſecũdas has producit vitas, cum ipſiſque complicatur, atque non tantum iuxta eam vitam, quæ permanet viuit, ſed & iuxta eam ſui vitam,quę recedit,& prouenit, rurſuſque ſeparatur, ſeparataquè nata apta eſt viuere. Simplic.3.de anima,ſec.2.text.20.char.64.col.4.

Anima, quæ hoc corpus viuificat, ſeparabiliter aliquando viuit, & intelligit.Sim.3,de ani.ſec. 2. tex.20.c.65.c.2

Anima noſtra medium tenet locum inter ſempiterna, & ea quæ in ortu,& interitu verſantur;cui ſimilis eſt prima figura, cũ medium de altero prædicetur, quo melius eſt;alteri ſubijciatur,quo peius eſt.Ioan.gram.pri. prior.cap.4.c.12.col.4.

Animæ prima figura ſimilis eſt,naturæ ſecunda,materiæ tertia:& vt anima natura excellentior eſt, ita prima ſecunda: & vt anima & natura materia, ita prima & ſecunda tertia excellentior erit.Io.gra. prim. pri.cap. 5. c.12.col.4.

Animæ rationalis tres ſunt potentię;intellectus,ſcientia, opinio.Io.gram.pri.prior.cap.18.c.58.col.2.

Anima rationalis patitur hoc, quod ex multis memorijs colligit vniuerſale.Io.gra.2.poſt.cap.18.c.75.col.2.

Animæ ſubſtantiæ perfectio eſt ipſa virtus. Ioan. gram. pri.phy.char.21.col.1.

Anima rationalis nõ fit prius aliqua materiali cauſa trãſmutata,Io,gra.pri.phy.tex.82,c.30.col,2.

Anima rationalis ex nihilo fit. Io.gram.pri.phy.tex.82. char.30.col.2.

Anima noſtra cum mouet, ipſa immobilis manet, Ioan. gram.2.phy,tex,77.ch.46.col.4.

Animus infinitum totum ſimul intelligere nequit: quoniam,ſi infinitum ſic intelligeret, finitum non infinitũ perciperet,Io.gra.3.phy.c.73,col.2.

Anima non exiſtente,non eſſe poteſt numerus: nil aliud enim eſt numerus,quàm anima; & non omnis anima, ſed rationalis. Ioan. gra,4.phy.tex.129.ch.114.col.4.

Anima rationis particeps, in ſe rerum rationes conſubſtantiales habet verum,quia in materia immerſę ſunt, ideo fere ſunt obrutæ,vt in cinere ſcintilla latet. Ioan. gra.pri.de ani.ex prooem.ch.2.col,3.

Animæ rationalis cognoſcentis potentiæ actiuæ partes, ſunt voluntas & electio, Ioa.gra.pri,de ani, ex prooe. char.2.col.4.

Anima etiam generationem operatur ſecundum voluntatem ſolam,ideſt in ſolo bono.Ioan.gra,pri,de ani.ex prooe.char.3.col.4.

Animæ rationali potentię irrationalis animę ita adaptãtur, & plantarum, vt vna ſola ſit. Io.gra.pri.de ani. ex prooe.ch.3.col.2.

Animam immortalem de mente Ariſto.ex pluribus locis elici poteſt. Primo enim in fine tractatus de animalibus vbi dixiſſet. Vnamquamque animalium partem ſecundum quandam vitalem operationem formari, veluti cor,& hepar,& cerebrum,& reliqua,vtrum(inquit) hanc operationem animam vocare oporteat, an animæ partem, an non ſine anima, quærendum eſt, quare multam quidem, latitudinem, imo profunditatem animarum vidit. Præterea vtrum (inquit) de omni anima naturalis philoſophi differere intereſt? an non de omni? verum de ea, quæ non ſit abſque materia?hinc ergo à materia ſeparabilem eſſe animam cognouit. Si enim (inquit) de omni anima naturalis diſputabit,id patet, quod etiam de intellectu. Quod ſi de intellectu, neceſſe eſt, quod etiam de intelligibilibus loquatur: intellectus namque intelligibiliũ eſt intellectus,quemadmodum quoque ſenſus eſt ſenſilium ſenſus; hæc enim ſunt ad aliquid dicta: de intelligibilibus autem diſputare ipſius primi philoſophi intereſt. Accidet igitur, quod ipſe naturalis de omnibus tractabit,quæcunque ſunt,quod quidem abſurdum eſt,deque ſenſilibus propter ſenſum, deque his, quæ intelliguntur intellectus cauſa. Atque etiam in tractatu de generatione animalium dicit. Videtur enim extrinſecus ingredi intellectus, & eſſe diuinus, namque cum alio nullo eius operatio communicat, corporis enim operatio eſt. Rurſus etiam hoc eodem in libro cum de affectibus animæ dixiſſet, ira, cupiditate,

tate, atq; alijs, quod scilicet a corpore separari nõ possunt. Propterea(inquit) speculari naturalis interest, vel de omni anima, vel de ea,quæ non sit absque materia. cognouit igitur aliquam esse animam, quæ à materia separetur. In secunda etiã disputatione, postquam de potentijs alijs animæ quæsiuit, vtrũ sit vnaquæque anima, an pars animæ, de intellectu autẽ(inquit) dequè potentia contemplatiua nondum patet. Sed aliud esse animæ genus, & hoc solum posse separari videtur, quemadmodum ab corruptibili æternũ. Item in tertia disputatione,siquidẽ est (inquit)intelligere, vt sentire,aut pati aliquid, vtique erit ab intelligibili, aut alterum quidpiam tale, impatibile igitur esse oportet:& paulopost, hoc solum separatur, quod est, & hoc solum immortale atque æternum. Verum quod hoc sit impatibile,non memoramus,intellectus autem, qui patitur, corruptibilis est. Manifeste igitur per hæc & impatibilem,& immortalem, & æternum esse intellectum dixit, atque etiam secundùm se separabilem,imaginationẽ verò voluit esse corruptibilem. eam què ipsam patibilem intellectum vocauit: intellectum quidem, quòd apud seipsum cognoscibile habeat: patibilem vero, quia cum impressionibus. In eodem sermone rursus ita prosequitur. Is ergo,quem animæ intellectum vocaui (eum autem intellectum voco, quo anima ipsa cogitat, & deprehendit) nihil est operatione eorum, quæ sunt, antequam intelligat: quare neque ipsum.commistum esse corpori consentaneum est. Item paulo infra secernens ab intellectu sensum, dicit ipsum sensum, cum ex his, quæ sentiri possunt, maiora perceperit, ea, quæ minus sentiantur, percipere non posse. Sed intellectus, quanto ex his, quæ in ipsum veniunt, apprehendat maiora, eo facilius minora comprehendit. Huius autem rei esse causam dicit, quòd ipsum sensitiuum non sine corpore est, intellectus vero separabilis est ab eo.Rursus etiam sic. Atque is intellectus separabilis, & impermistus, & impatibilis substantia. Item quoque ante hæc in primo sermone hoc modo scripsit. Intellectus autem videtur innasci substantia quædam existens, neque corrumpi, maxime enim ab ea, quæ fit in senio languens debilitas, corrumperetur. Item. Qualem enim particulam, aut quomodo intellectus continebit, difficile est fingere. Item. De intellectu autem, & speculatiua potentia nondum patet, sed animæ genus aliud esse videtur, & hoc ipsum solum separari posse, velut à corruptibili æternum. Quare esse ipsum ab corpore separabilem, neque agere cum corpore, atque insuper esse eum æternum vult. Ioan. gram.in 1.de anima.ex prooem.c.3.col.3.

Anima tantum seipsam cognoscit,corpus autem seipsum non cognoscit. Io.gram.1.de ani.ex proem.c.4.col.2.

Anima nostra post mortem ad inferos descendit, vt pœnas det eorum, quæ in vita gessit. Ioan. gram. 1. de anim.ex proem.c.5.col.5.

Animæ cognitio confert morali scientiæ, quia ea non cognita, nec eius ornamenta, quæ sunt virtutes, cognosci nequeunt: & ad theologiam, quia intellectus intelligibilium est. Ioan. gram. 1. de anim. ex proem. te.1.c.6.col.1.

Animam solum sequitur intellectio. Ioan. gram. 1. de anim,te.2.c.6.col.3.

Animas omnes contemplatur, qui hominis animam considerat:in ea enim omnes animæ potentiæ sunt.Ioan. gram.1.de anim.te.7.c.7.col.4.

Anima rationalis duas habet operationes: vnam, vt in corpore,existens:aliam extra corpus. Operatione autẽ inseparabile existente, necesse est & substantiam inseparabilem esse.Io.gram.1.de ani.te.13.c.9.col.4.

Anima à corpore separata, si non a sensilibus speciebus corripitur,ab insensibilibus & immaterialibus corripitur.Io.gram.1.de ani.te.13.c.10.col.1.

Animæ inclinatio non sequitur temperaturam corporis. Io.gram.1.de ani.te.14.c.10.col.2.

Anima separata à materia, & materiei coniuncta per seipsam colligit,& vnam ex ipsis harmoniam perficit.Io. gram.1.de ani.te.22.char.13.col.1.

Animæ rationalis proprium est cogitare, vt à corpore separata non amplius cogitat,sed omnia absque inquisitione percipit.Io.gram.1.de ani.te.63.c.27.col.1.

Animam immortalem esse ex hoc textu, velit, nolit Ale. dicere cogitur.Io.gram.1.de ani.te.65.c.27.col.3.

Animam rationalem mortalem quicunque Aristot. dicere suspicantur,calumniant. Ioan.gram.1.de anim. te.65.c.27.col.4.

Anima rationalis innascitur post animalis pfecti figurã, alijs animæ virtutibus videlicet rationibus ipsis simul coniectis cum spermate. Ioan.gram.1.de anim. te.65. char.28.col.2.

Animam immortalem esse textu hoc elici facile potest, cum ait,quomodo intellectus, qui corporis non vtitur operationibus, in aliqua corporis particula esse intelligeretur? quod Alexander cum quid dicendum dubitasset,silentio locum præterijt.Ioan.gram.1.de anim. te.92.c.34.col.1.

Anima rationalis, vt quæ separabilem substantiam habet, non est entelechia corporis: vt verò quæ talem ad corpus susceperit habitum, secundum quem etiam anima dicitur, & est corporis entelechia, & ab eo non separatur: separata enim dimittit omnes operationes, quas ex habitu ad illud consecuta fuerat. Io. gram. 2. de anim.te.12.char.38.col.1.

Animam immortalem de mente Arist.facile elici potest, vbi ait. videtur animæ genus aliud esse,& hoc solum contingit separari,vt æternum à corruptibili. non est intelligendum, videtur, dubitando proferri, vt Alexander ait: sed, quia nondum de intellectu propositum erat docere, vel videtur, pro apparet dictum est vt Porphyrius; videtur, neque genus, nec species dici simpliciter, nec de diuino intellectu intelligi potest, cũ statim dicat reliquas animæ partes non esse separabiles.Io.gra.2.de ani.te.21.char.40.col.2.

Animę rationalis facultas extrema est opinio, irrationalis autem prima est imaginatio.Ioan.gram.3.de anim. te.157.c.80.col.4.

Anima rationalis est similis secundum Arist. tabulæ non pictæ.Io.gram.3.de anim.te.1.c.83.col.2.

Anima rationalis differt à sensu,quia anima circa ea, quæ magis sunt, operans, circa minora plus operatur: sensus circa maiora operans,circa minora hebetatur. Io. gram.3.de anim.tex.1.c.83.col.2.

Anima rationalis, si omnia intelligit, æterna est. Ioan. gram.3.de anim.te.1.c.83.col.3.

Anima & actuam, & contemplatiuam habet potentiam; ideo dicitur & sapiens & prudens. Ioan.gram. 3.de anim.te.1.c.84.col.1.

Animæ rationalis tractatio ex intellectu incipere debet; in irrationali à sensibus,vt qui sunt manifestiores. Io. gra.3.de ani.tex.20.char.87.col.3.

Animæ ductricem,præcipuamque facultatẽ,quæ à Græcis ἡγεμονικὸν appellatur, in corde esse existimat Arist. Io.gra.3.de ani.te.54.ch.95.col.1.

Animam humanam immortalẽ esse ex hoc loco ex Arist. mente, absque dubio clare patet; ait enim mens sola extrinsecus accedit, eaque sola diuina est, nihil enim cum eius actione communicat actio corporalis. Ioan. gra.de gener.ani.cap.3.ch.34.col.4.

Animæ rationalis duæ sunt facultates: alia opinabilis, alia scientialis: vtranque enim mentem appellare possumus. Sed actualis, opinabilisque, ac consultatiua, hæc

hæc actus principium est, cum voluntas ac appetitus, his quæ ab ipso diiudicata sunt,conuenerint. Ad hoc autem scientialis & speculatiua est; quædã enim agẽdi & q̃dã noscendi gr̃a q̃rimus: & talẽ habitũ acquirendi homo aptitudine p̃ditus est,nõ.n.procreatur protinus cum tali habitu.Io.gra. de gen.ani. cap.3. c.35.col.1.

Animæ nostræ duplex est actio. Alia in cognitione versatur;vt mens,intelligentia, opinio, cogitatio, & sensus. Alia vita & appetitu cõstituta est;vt voluntas,electio,iracundia & cupiditas.Magn.in l.de inter.c.3.

Animę quinque sunt facultates; mens,intelligentia,opinio,cogitatio,sensus. Magen.pri.c.47.col.3.

Animæ rationalis prudẽtia pars p̃cipua est ex omnibus, subiectisquè alijs præsidet, & partim cum ipsis opportuna, partim ex se propria operatur,nunquã à recto, honestoquè offitio aberrans.Eust.pri.ethic.ca.6.c.40.

Animæ humanæ rationalis, irascibilis, & concupiscibilis ita partes dicuntur, vt rationalis propria eius sit, vt quæ rationem continet: reliquæ duæ annexæ, atque adiunctæ cum illa.Eustrat.6.ethic.cap.1.char.264.

Animæ hominis multæ sunt facultates, quæ primum in cognitrices,atque appetitrices diuisæ postea in duas alteras partes, singulæ rationales, & irrationales distribuuntur.Eustra.6.ethic.cap.1.c.272.

Anima nostra,vt anima est, explicatè operatur, dum ratiocinando ex propositionibus transit ad conclusiones:vt verò mentis,& intellectus est particeps, simplici appulsione intelligit,habetque,& principia, & terminos quasi intellectus ipsius resonantias,ac vestigia. & cum hæc transcenderit,ac intellectualis euaserit,intelligibilia intelligibili modo percipit, licet non repentè omnia, & simul, vt ille, qui per essentiam est intellectus: sigillatim tamen vniuersa compræhendit, & intelligt.vnde,& hęc constitutio,quia extrinsecus acquiritur, habitus appellatur.Eust.6.ethico.cap.5.c.291.

Animę suprema operatio est coniunctio,& vnio cum superioribus,& Dei assimilatio. Eust, siue Mich. ephes. 10.ethic.cap.7.c.518.

Anima in nobis est, non vt in naui gubernator, sed vt forma,& perfectio.Mich.ephes.de ani.motu.c.49.c.1.

Anima intellectiua non est causa motus.Mich. ephes.de par.ani.1.cap.1.ch.21.

Anima concupiscibilis est præparata ad actiones cõtrarias æqualiter.Auer.phy.2.tex.48.ch.32.col.1.

Anima tunc intelligit quietem,quando intellexerit idem corpus in eodem statu, saltem in duobus instantibus. Auer.phy.6.tex.73.ch.134.col.2.

Animæ motus, & intelligentiarum est æquiuocè dictus cum motu,qui est a motoribus, qui sunt corpora, aut virtutes in corporibus.Auer.phy.8.ch.173.col.2.

Animæ partes si essent tres, & quælibet earum esset distincta subiecto, vt opinatur Plato, Hippocrates & Galenus, essent principia membrorum tria. Auer.de par.ani.3.cap.5.ch.85.

Anima vna est subiecto, differunt autẽ ipsius potentiæ ſm plures virtutes. Auer.pri. de ani.text.9.c.109.c.4.

Animæ cuiusdam partis differentiæ ad aliam facilè inueniuntur,& cuiusdam difficiliter.Auer.pri. de ani. tex. 9.c.109.col.1.

Animæ passiones hoc in loco intelligit. Aristot.disposit. attributas virtuti concupiscibili.Auer.prim. de anim. tex.14.c.111.col.1.

Anima in quibusdam partibus non mouetur, neque essentialiter neque accidentaliter, id est,in intellectu; in quibusdam autem accidentaliter, non essentialiter. Auer.pr .de ani.tex.66.ch.121.col.3.

Anima & intellectus sunt principia entium, secundum finem,& formam:elementa secũdum materiam.Auer. pri.de ani.tex.83.char.124.col.2.

Anima quinque actiones aut passiones diuersas in genere habet: prima est scire & existimare: secunda, sentire: tertia, desiderare & velle: quarta moueri in loco: quinta augeri & minui & nutriri, quas actiones facit per virtutes diuersas, & vnica membra tantum.Auer. pri.de ani.tex.90.ch.125.col.3.

Animam si posuerimus esse vnicam, secundum subiectum tantum,& plura ſm virtutes, nõ sequuntur dubitationes adductæ. Auer.1.de ani.tex.92.c.125.c.4.

Anima est in toto animali, vna in subiecto,& plures secundum virtutes, ita vt vna pars sit alterius subiectũ. Auer.pri.de ani.tex.92.ch.125.col.4.

Animam rationalem rerum formæ mouent, vt sunt in actu extra animam,vt comprehendit eas. Auer. 3. de ani.tex.4.c.160.col.2.

Anima rationalis indiget considerare intentiones, quæ sunt in virtute imaginatiua, vt sensus indiget inspicere sensibilia.Auer.3.de ani.tex.4.c.160.col.2.

Anima rationalis, vt intellecta eam mouent, est passiua; vt mouentur ab ea, est actiua. Auer.3. de ani.tex.4. char.160.col.2.

Animæ duæ sunt partes: vna,quæ recipit;alia,quæ agit, & quæ facit, quod illi conceptus existentes in virtute imaginatiua, moueant intellectum materialẽ actu, postquam erant mouentes ipsum in potentia: & ratio agentis ad recipiens est, vt ratio formæ ad materiam. Auer.3.de ani.tex.5.ch.165.col.2.

Anima tres partes intellectus habet, prima est intellectus recipiens, secunda est agens, tertia est adeptus;& horum trium duo sunt æterni,agens & recipiens,tertius partim generabilis & corruptibilis, partim æternus.Auer.3.de ani.tex.5.ch.165.col.2.

Anima comprehendit intentiones vniuersales compræhensione non communicante cum materia omnino, & ideo non indigent medio, particularis vero comprædit per media ipsis conuenientia. Auer.de sen. & sensi.ex paraph.ch.193.col.1.

Aĩas ponere absq; materia multas numero, est qd nõ notũ ex opinionib⁹ philosophorũ:nã multitudinis numeralis cã est materia,distinctionis vero multitudinis numeralis est forma. Auer.destr.destr.disput.1.c.10.c.1.

Aĩa Socratis,& aĩa Platonis est idẽ in forma, q̃ est aĩa, & si essent aĩa; Socratis, & aĩa Platonis duæ numero, & eædẽ in forma, & esset aĩa aĩæ: & cũ sit necesse, vt aĩa Socratis,& Platonis aĩa sit eadẽ in forma, & idẽ in forma,euenit ei diuisio numeralis.i.p̃ materias,tũc, si aĩa nõ moritur ad mortem corporis, seu fuerit aliqd huiusmodi,necesse est,cum separatur a corporibus, vt sit vna numero. Auer.dest.destr.disputa.1.ch.10.c.3.

Anima Socratis, & anima Platonis sunt eædem aliquo modo,& multæ aliquo modo, vt si diceres, sunt eædem ex parte formæ,aliæ ex parte subiecti. Auer.dest. destruct.disput.1.ch.10.col.3.

Animã non habere corruptionẽ post esse patet: qa si anima corrũpitur, corruptio eius erit vel cũ corruptione corporis, aut corrũpitur p̃ contrariũ repertũ ei, aut ex posse potẽtis.Nõ ad corruptionẽ corporis,est enim separata à corpore nec habet contrariũ, quia substãtia separata nõ habet contrariũ,nec alligari põt,posse potẽtis priuationi. Auer.dest.dest.phys.disput.3.c.62.c.4

Animę beatitudinis supremus gradus est, vt cõiungatur cum intellectu abstracto. Auer.de ani.c.1.c.64.col.1.

Animæ rõnales hẽnt virtutẽ rõnalẽ motiuã, imaginatiuã,& sensibilẽ. Virtute rõnali hõ apprehẽdit artes, & sciẽtias,cõueniẽtias & incõueniẽtias in virtutibus moralibus;iuuabile & nociuũ,delectabile,& tristę,& horũ quædã est speculatiua,q̃dã practica.practicę q̃dã artificialis,q̃dam cogitatiua, speculatiua est, qua homo adipiscitur cogitationem rerum, quæ nõ possunt fieri ab homine.Auer.de ani.beatitudin.cap.5.ch.66.co.2.

Animæ rationales primo sunt in potentia, postea reducuntur ad actum: quod eis accidit ab aptitudine, quã habent ad recipienda intelligibilia. Auer. de anim.

be atitudin.cap.5.char.66.col.3.

Anima rationalis eſt in materia propter neceſſitatem. & proportio animæ rationalis hic ad id, qđ eſt de formis ſub ipſa,eſt proportio ipſius rationalis ad intellectum adeptum. & proportio ſenſitiuæ ad rationalem, eſt proportio materię. & proportio nutritiuę ad ſenſitiuã,& proportio ſimilarium partium ad nutritiuã, eſt proportio materię ad nutritiuam,& eſt eadem,ſcilicet eademmet proportio formarum ſimilarium partium ad elementa hominis. Auer. epitom. metaph. cap. 185.col.2.

Animæ rationalis pars intelligens eſt,quæ iudicat de recto. pars obediens eſt, quæ habet virtutes morales. Auer.pri.ethic.cap.7.c.5.col.2.

Anima perfectius recipit, quanto magis gaudet. Auer.in poet.cap.3.c.89.col.4.

Anima menti & rationi annexa,& ſenſitiua,& vitali vtitur potentia,&ſita in ratione conſtituta eſt, ac vel in rerũ præſentium firmiſſima contemplatione,vel in abſentium intelligentia, vel in ignotarum inquiſitione verſatur.Boet.in por.char.46.

Anima quatuor vijs ad cognitionem rerum proficiſcitur; an ſit, quid ſit, quale ſit, & cur ſit. Boet. in Por. char.46.

Animæ vis omnem operam in duo impendit; vnam vt naturam rerum cognoſcat; alteram vt ad ſcientiam moralem perueniat.Boet.in Por.ch.47.

Animus hominum per ſenſum, ea, quæ ſenſui ſubiecta ſunt, intelligit; & ex ijs quadam ſpeculatione concepta, viam ſibi ad incorporalia intelligenda præparat. Boet.in Por.c.8.

Anima intellectualis non eſt entelechia corporis,niſi per ſuum actũ,qui eſt infuſio ſenſus, & motus in corpus. Alber.magn.in prædi.c.39.col.

Anima non habet partes eſſentiales cum ſit ſubſtantia ſimplex, ſed vt totum potentia, ſic vires eius intellectus,voluntas: ſenſibilis,vegetabilis ſunt potentiæ naturales radicatæ in ſubſtantia ipſius, & tamen qualitates,quia ſunt ad actus eſſe conſequentes.Alb.magn. in prædicamen.char.54.col.4.

Anima vna eſt apud omnes vnitate naturæ producentis, ſed non vnitate numeri. Albert. Magn. in periher. char.81.col.2.

Animæ intellectuales multiplicantur ad multiplicationem corporum, & intelligentiæ ad multiplicationem orbium.Alb. Mag. 3.phyſ.tract.2.cap.12.c.38.col.4.

Anima rationalis differt ab alijs animabus, quia rationalis ſeparatur per eſſe,& diſtinitionem,cæterę autem per eſſe non diſtinguuntur,ſed per definitionem.Alb. Mag.8.phyſi.tract.2.cap.3.ch.96.col.2.

Anima intellectualis hominis non habet corpus,cui motus eius ſit omnino naturalis:ideo opportet, vt quaſdam virtutes habeat affixas corpori, per quas, quaſi trahendo, mouet corpus contra motum proprium. Alb.Mag.8.phy.trac.2,cap.8.ch.99.col.3.

Anima non habet operationes, niſi coniunctas corpori, niſi ſolum intellectum. Alb.Mag.de ſen.& vig.1.trac. 1.cap.1.char.25.col.1.

Animæ eſſentia mouente, non eſt motus impedimẽtum ex parte motoris,ſed eſſentia ex ſe mouet,eodem modo, & in iuuene,& in ſene;quia ſi ſenex acciperet oculum iuuenis, videret vt iuuenis.Alb.Magn.de mor.& vit.tract.1.cap.3.ch.59.col.1.

Anima,ſi dicatur per ſe eſſe incorruptibilis, tunc ſequitur, quòd habet virtutem ad eſſe infinitum,& ſemper mouendi, quod eſt contra probata in libro primo de cęlo. Si dicatur corruptibilis per ſe, tum ſequitur habere contrarium. At cum anima non habeat contrarium, nec ſit ex contrarijs, corruptibilis eſſe nequit. Alb.Mag. de mor. & vit.tract.2.cap.3.ch.60.col.1.

Anima habet contrarium per accidens, quia ſubiectum factum eſt ex contrarijs.Alb.Mag.de mor. & vit.trac. 2.cap.3.c.60.col.1.

Anima, quæ non eſt forma in materia, ſed eſt ſeparata, cum non habeat contrarium per ſe, nec vt forma materialis ſit in materia,abſque vllo dubio neutro modo eſt corruptibilis.Alb.Magn.de mor.& vit.trac.2.cap. 3.char.60.col.2.

Anima rationalis eſt ſimilitudo lucis intellectus agentis in generatione. Albert. Magn. de nat. & orig. ani. trac.1.cap.5.c.69.col.2.

Anima rationalis eſt forma, quæ tranſcendendo materiam,& virtutes materiæ in ſimilitudinem prorumpit motoris primi in natura.Alb.Magn.de natur.& orig. ani.trac.1.cap.5.char.65.col.2.

Animam rationalem dixerunt aliqui fieri ab intelligentia: quod verum eſt, ſi de intellectu primo ſeparato, & immixto intellexerunt. At, ſi intelligunt de intelligentia ſecunda mouente orbem, quamuis inferiorem, falluntur. Alb.Magn.de nat.& orig.ani.tract.1. cap.5.ch.69.col.2.

Anima rationalis,vt rationalis eſt,ſecundum eſſe naturę toti coniuncta eſt,& non alicui parti ipſius.Alb.Mag. de nat.& orig.animæ,tract.1.cap.5.ch.69.col.4.

Anima rationalis imprimit in ſenſibilem, & per ſenſibilem imprimit in vegetabilem, & per hanc imprimit in naturam,& omnis actio corporis ad formam rationalis perficitur.Alb.Mag.de natu.& orig.animæ,trac.1. cap.6.ch.70.col.1.

Anima rationalis creatur iuſſu Dei in hominis embrione,& eſt quædam reſultatio ſuæ lucis.Albe.Magn.de nat.& orig.animæ.tract.1.cap.6.ch.70.col.1.

Anima intellectualis inter omnes formas verius forma eſt:eſt enim magis ſeparata, & nobilior omnibus,quia omnes colligit alias,vt poteſtates,quæ ſunt viuere,ſentire,mouere ſecũdum locum,& intelligere.Alb.Mag. de natu.& orig.ani.tract.1.cap.6.ch.70.col.1.

Anima ſola rationalis perfecta eſt,& nobilis,quia tres operationes habet ſola;diuinam,intellectualem,& animalem: Diuinam,in formas faciendo, tam intelligibiles,quã naturales, quibus ipſa informat omnes vires, ſenſus, & vegetationis, vt ad ſpeciem intellectualem agant.Intellectualem,intelligendo & intellectu reflectendo ſe ſuper ſeipſam. Animalem habet in animando,quia ipſa eſt forma hominis.Alb.Mag.de natur. & orig.ani.tract.1.cap.7.ch.70.col.3.

Anima rationalis ſi deſtruitur,deſtructo corpore,aut per ſe ipſam deſtruitur, aut deſtructo corpore deſtruitur, cum ſecundum ſe non ſit corruptibilis,vt deſtruuntur formæ corporales, & formæ, quæ ſunt virtutes in corpore. At non per ſe ipſam, quia quicquid per ſubſtãtiam eſt corruptibile, habet in ſe aliquid, in quo eſt potentia deſtruendi:& aliquid,in quo eſt actus per manendi, & hæc non inſunt ei ſecundum idem: quia deſtruendi potentia eſt ſecundum materiam,& priuationem:& permanendi actus eſt per formã, & permanere ſecundum actum,quæ dat eſſe. Eſſet ergo anima compoſita ex materia priuationi ſubiecta,& ex forma actum & eſſe conferente, quod falſum eſt. Nec corrumpitur corrupto corpore, quod habet dependentiam cum corpore; quia vel dependet, quia eſt ſimul cum ipſa, vel prius vel poſterius. Si ſimul, vel ſunt ſimul, quia hoc ipſum, quod ſunt, ſimul ſunt; & ſic eſſent relatiua, & non ſubſtantiæ, quod eſt falſum: vel ſimul per accidens aduenit corpori, & animæ. Ergo ſublato hoc accidenti manet anima ſecundum ſubſtantiam ſine corpore, quod eſt propoſitum. Si prius eſt corpus anima, vel eſt prius tempore, vel vt cauſa, vel vt materia, vel vt natura, ſi prior tempore, tunc anima non dependet à corpore, nec corpus ab anima,& habet propoſitũ, ſi corpus eſt prius anima, vt cauſa, tunc illa nec efficiens, nec forma, ma,nec finis,quod eſt falſum. ſi prior,vt materia, tunc anima rationalis educitur de corpore, vt de materia, quod falſum eſt. ſi corpus prius eſt anima, vt natura, tunc corpus eſſet de ratione animæ,& anima fieret ex corpore,& differentia aliqua cõſtitutiua, quod abſurdum eſt.Si dependet ab ipſo,vt à poſteriori,vel vt cauſa,vel vt natura, vel tempore,nunquam prius dependet à poſteriori:ergo anima rationalis non corrumpitur,vt depẽdens à corpore,ergo nullo modo corrũpitur. Alb.Mag.de nat.& orig.ani.tract.2.c.2.c.71.c.3.

Anima rationalis, ſi corrumpitur, vel corrũpitur aliquo agente, quod fieri nequit: quia nihil habet contrarium, & quicquid corrumpitur, à contrario corrumpitur: vel corrumpitur per ſe ipſam diſtantibus his, quæ componunt eam, quod fieri non poteſt; quia eſſet ex contrarijs compoſita, aut corrumpitur per potentiam materiæ,quod falſum eſt; quia non habet cõtrarium: vel corrumpitur corrupto corpore, quod fieri nequit:quia tunc non eſſet ſeparata, ſed eſſet vel corporalis forma, vel virtus operans in corpore ex principijs corporis harmonicis ad eſſe deducta,& operans per corporis harmoniam, quod falſum eſſe in multis locis probatũ eſt. anima ergo rationalis nõ deſtruitur corpore deſtructo. Alb.Magn.de nat.& orig. ani.tract.2.cap.2.ch.71.col 4.

Anima rationalis in inceptione non producitur in eſſe completo ex materiæ principijs, ſed eſt ex cauſa prima intellectuali & agente in generatione hominis.Alber. Mag.de nat. & orig.ani. tract.2.cap.3.ch.72.col.1.

Anima rationalis non manet poſt deſtructionem corporis in intellectuali natura tantum, ſine vegetabili, & ſenſibili potentijs: quia nunquam intellectus, vt eſt forma animæ, ſeparatur à vegetatiuo, & ſenſitiuo, ſed contra illæ potentiæ ſeparantur ab ipſo. Alb.Mag. de nat.& orig.ani.tract.2.cap.3.ch.72.col.1.

Anima rationalis habet in ſe poſt corporis interitum in homine vegetatiuum, & ſenſitiuum, quod non eſt in alijs aialibus: quia nõ ſolũ in hoīe materiales cauſę educũt vegetatiuũ,& ſenſitiuũ;ſed potius primũ agẽs, qđ eſt intellectus diuinus, & ab illo informatæ agunt oẽs qualitates,q̃ ſunt in materia, & quia cauſæ agẽtes in materia hominis, nõ terminant actionẽ ſuã, niſi in formã & in eſſe intellectualis naturę,quod in homine tantũ cõtingit, in quo calor digerens, & ſpiritus formãs in ſemine magis mouent, & formant ꝑm virtutẽ cęleſtem,& ꝑm virtutem animæ,& ſecundũ virtutem intellectus, quàm ſecundum qualitatem elementi, & ſecundum qualitatem materiæ.Alb.Mag.de natur.& orig.ani.tract.2.cap.3.ch.72.col.1.

Animam ſenſibilem, & intellectualem in homine non eiuſdem ſubſtantiæ eſſe vult Auerroes Abubather, & Auempace. Quia ex virtutibus ſenſibilem tandem educi aiunt, & hanc propter corporis æqualitatem eſſe plurium operationum, quàm in alijs. Intellectualem autem naturam dicunt eſſe ſeparatam,& irradiare ſuper animam hominis,vt lux Solis ſuper perſpicuum:ex qua irradiatione fluunt formæ intelligibiles in animã: & hoc modo continuat lumen intelligentiæ animæ, vt lumen Solis perſpicuo, & per hanc continuationem aiunt hominem eſſe intellectualem: & huiuſcemodi continuatio luminis intelligentiæ, cum anima incipit in generatione animæ, & primo propter multum fluxum nutrimenti in organa eſt vt lumen in nubibus immiſſum. ideo in pueris eſt,vt in ebrio, deinde reſidente fluxu clarificatur, & ſerenatur intellectus, ita vt intellectus non incipit eſſe, nec generatur ſecundum ſuam ſubſtantiam in generatione, ſed incipit eſſe ſecundum expanſionem luminis ſui ſuper animã, ſicque multiplicatur intellectus,vt lumen Solis ſecundum illuminata: & vt illuminatis ſubtractis,non remanet niſi vnicum lumen Solis, ita pereuntibus hominibus, dicunt vnum intellectum perpetuum, & incorruptibilem ex omnibus relinqui: ideo non mirum, ſi intellectus natura non deſtruitur deſtructo corpore; quia non incipit, nec generatur incipiente corpore, niſi per accidens ſupradictæ continuationis, quæ fit ad imaginem, & phantaſiam, eo quod ab illis potentijs lumen intellectuale, vniuerſale primum abſtrahit. Quod abſurdum eſt, quia intellecta omnia ſemper eſſent extra nos, & vires animæ noſtræ ſecundum hunc errorem ſunt, a quibus lumine intellectus fit vniuerſalis abſtractio,& ſeparatio. Non eſt autem intelligibile, quod eiuſdem formæ ab eodem fiat ſeparatio, & per abſtrahens ad idem coniunctio. Lumen enim abſtrahens colores à coloratis corporibus, non coniungit eos,abſtrahendo, coloratis, ſed potius perſpicuo, in quo ſecundum eſſe ſpirituale, ſaluantur. Igitur intellecta ab imaginibus animæ abſtracta, ſimiliter alicui alij coniungetur extra animam,& animæ potentias: nunquam autem fit intellectus ab aliqua anima, vel intelligente per hoc, quod eſt extra ipſam. ergo anima hominis nihil omnino intelligit, nec conſiderat de formis intelligibilibus, quod abſurdum eſſet. Præterea, omnis ſuſceptio formę eſt ſecundum poteſtatem ſuſcipientis, nec eſt de poteſtate ſenſibilis animæ ſuſcipere formas ſecundum eſſe intellectuale, ſecundum quod ſunt vbique & ſemper; ergo ſecundum hoc eſſe non ſunt niſi intelligentia aliqua, & hoc (vt aiunt iſti) non eſt aliquid animæ, ergo anima nihil intelligit, vel cognoſcit eorum, quę ſunt intelligibilia. Amplius oculus in accipiendo viſibilia, non habet poteſtatem colorati terminati, ſed potius perſpicui: & ſi haberet poteſtatem colorati, non acciperet viſibilia omnia, ſed vnum: nec acciperet viſibilia nunciando, & mittendo viſibilia ſenſui communi, ſed retinendo materialiter tantum. Sic igitur ſimile eſt in alijs animæ potentijs, quantumcunque illuminatur phantaſia in homine, quandiu phantaſia eſt, nunquam habebit facultatem aliam receptionis, niſi particularis formæ: & facultas receptionis vniuerſalis ſemper erit in natura altioris facultatis: & ſi illa natura non eſt de animæ partibus, non erit in anima facultas aliquid intelligendi, vel conſiderandi ex illa. Præterea, homo non eſt homo, niſi per intellectum, ergo intellectus eſt aliquid quidditatis hominis, oportet igitur, vt ſit aliquid de eſſentialibus hominis, & ſic non erit hoc modo continuatus homini, quod illi dicunt. Alb. Mag.de nat. & orig.ani.tract.2.cap.4.ch.72.col.2.

Animam rationalem Alexander Peripatcticus Græcus, ſolus ex peripateticorũ ſchola perire pereunte corpore concedit, quia dicit intellectum eſſe formam harmonicam, quæ ex complexione elementorum educitur per generationem. Alb.Magn.de nat.& orig.ani. tract.2.cap.5.ch.72.col.3.

Anima rationalis non deſtruitur,corpore pereunte, quia ipſa eſſentialiter eſt imago,& ſimilitudo cauſæ primę, & ſimilitudo lucis cœleſtium intellectuum, & non eſt deducta niſi de materia generabilium per virtutes,aut qualitates corporeas, corporaliter ſuper materiam operantes. Alb.Magn.de nat.& orig.ani.tract.2.cap.7. char.72.col.4.

Animæ rationalis effectus conuertibiles, & proprij cum ipſa ſunt, eſſe ſeparatam, eſſe cauſam ſuarum operationum & actuum ex ſeipſa, eſſe ſubiectum incorruptibilium, eſſe cauſam generationis corporis, abſq; eo quod à corpore aliquid accipiat,eſſe imaginem, & figillum quoddam intellectus Diuini, & ſubſtantiarum Angelicarum ſeparatarum,& intellectarum,eſſe inuẽtricem honeſtorum,& piorum, quorum ratio perpetua eſt, & indeſtructibilis, eſſe eiuſdem operationis cum intellectibus Angelicis perpetuis, & cum prima

cauſa, & eſſe idem animæ bonũ & optimum, quod eſt cauſæ primæ bonum, & intellectuum Angelicorum, & diuinorum. Ex quibus omnibus, & ex quolibet horum immortalitas animæ ineuitabiliter concluditur. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. trac. 2. cap. 6. ch. 73. col. 3.

Anima rationalis non deſtruitur deſtructo corpore; quia quod per eſſe, & eſſentiam ſeparatum eſt ab aliquo, nullo pacto perit deſtructo illo, a quo ſeparatum eſt; vt anima ipſa eſt, nec per propriam naturam deſtruitur, quia non habet contrarium. Alb. Magn. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 1. ch. 73. col. 1.

Anima rationalis cõiungitur corpori per vegetationem, & ſenſum, & non coniungitur per id, quod dat ei eſſe; & eſſentiam, & rationem, & pone in numerum animę intellectualis, vt eſt intellectus, qđ nullius partis corporis eſt actus. Alber. Mag. de natur. & orig. ani. tra. 2. cap. 6. ch. 73. col. 1.

Anima intellectualis, vt intellectualis, ex ſe ipſa eſt cauſa ſuarum operationum, & actionum. non igitur poteſt deſtrui deſtructo corpore, à quo operationes animæ non dependent. Alb. Mag. de natur. & orig. anim. tract. 2. cap. 6. char. 73. col. 1.

Anima intellectualis eſt incorruptibilis deſtructione corporis, in quo eſt, cum ſubiectũ ſit incorruptibilium; quia ea, quę ſunt in anima ſine motu, & tẽpore incorruptibilia ſunt ſm eſſe & ſm quod ſunt in intellectu; quia aliter non eſſet vbique, & ſemper, nec eſſet ſubiectum vniuerſalium, ſi dependeret à corpore. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 6. ch. 73. col. 1.

Anima intellectualis, vt intellectualis, ſeparabilis eſt à corpore: qcquid. n. ex ſe ipſo ſolo cauſa eſt gubernationis, & motus corporis, abſque eo qđ facultatẽ gubernationis, & motus, & formã à corpore accipiat, ſm ſuũ eſſe & facultatẽ gubernandi, & mouendi, eſt ſeparabile ab eo. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. tra. 2. cap. 6. c. 73. c. 2.

Anima intellectualis immortalis exiſtit, cum ſit ſigillum ſecundum eſſe, & poteſtatem intelligentiarum ſeparatarum, ſecundum vnam formæ rationem'. Alb. Magn. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 6. c. 73. col. 2.

Animæ operatio, cum conueniat cum operatione Angelicorum intellectuum, nullam ad corpus dependentiã habere debet. Alb. Magn. de natur. & orig. ani. tract. 2. cap. 6. ch. 73. col. 4.

Anima non debetur corpori hominis, niſi propter cęli ſimilitudinem. Alb. Magn. de nat. & orig. anim. tract. 2. cap. 7. ch. 74. col. 2.

Anima rationalis magis debetur cœlo quàm corpori terreſtri. Alb. Magn. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 7. ch. 74. col. 2.

Anima rationalis non eſt ab intelligentia, tamen ab intelligentia recipit illuminationes. Et cum triplex ſit intelligibile ipſius animæ, ſcilicet cum tempore, & continuo, & id, quod ſecundum ſui naturam eſt intelligibile; primum cum ſenſu acceptum eſt, ſecundum cum imaginatione, tertiũ eſt per intellectum ſimplicem acceptum. Intelligibile autẽ quodlibet dr̃ duobus modis ita vt dupliciter intelligatur cum tẽpore, & dupliciter per ſe ipſum. Cum tempore eſt duobus modis. Primo, eſt ratio formæ ſenſibilis, ita vt forma ſenſibilis ſit accepta in ſe per ſe, cuius ratio intelligitur ab intellectu per abſtractionem. Vel quod non eſt ſenſibile, niſi per accidens, & ratio eius intelligitur concepta cum materia, & tamen per ſe intelligere licet: tñ qa ratio eius cõcernit mobilẽ materiã, ideo dr̃ intellectũ cum tẽpore. Intelligibile cum continuo duobus dr̃ modis: aut vt ratio continui, aut vt id, quod accipitur cũ continuo. Et intelligibile per ſe dr̃ duobus modis. Primo qđ ex proprijs principijs eſſentialibus nõ niſi intelligibile eſt, tñ ſm eſſe eſt comiſcibile tẽporali, & continuo, vt ſubſtantia naturalis. Secundo intelligibile per ſe dr̃, quod tam ſecundũ ſuæ quidditatis principia, quam ſecundũ eſſe nõ niſi intelligibile eſt; vt Deus, & intellectus. Alb. Magn. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 13. ch. 76. col. 1.

Anima rationalis differt ab intelligentia cęleſti: per intelligibilia enim, quæ ſunt cũ tẽpore, & continuo, peruenire habet ad intelligibile, quod ſecundũ eſſe & eſſentiã per ſe eſt intelligibile: & ſic eſt ordo, ex illis per ſe intelligibilibus, quod habet deuenire ad primũ intelligibile, quod eſt cauſa omniũ aliorũ, & in illo ſtat, vt in virtute ſuæ ſapientiæ, & contẽplationis finalis. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 13. ch. 76. col. 1.

Animã perfici dicũt Peripatetici quadruplici virtute; morali, intellectuali, heroica, & Diuina. Moralis alia eſt in medietate, alia in diſtributione. Intellectualis virtutis mediũ eſt ratio recta, Heroica idẽ eſt, quod duinorũ virtus. Diuinum autem dicitur id, quod ſuper eſt, & eſt Continentia, Libertas, Amicitia. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 14. ch. 76. col. 3.

Animam non ſolum eſſe (vt ait Theophraſtus) intellectũ agentem nos dicimus, ſed in anima eſſe, & intellectum agentem, & poſſibilem, & formam abſtractam per lumen agentis moueri ad poſſibilem, vt ad ſuum locum, in quo eſt, vbique, & ſemper. Alb. Mag. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 15. ch. 77. col. 3.

Anima dum accipit ſcientiam, & virtutem eſſentialem, accipit perfectionem. Alber. Magn. de natur. & orig. ani. tract. 2. cap. 3. ch. 78. col. 3.

Anima rationalis, & intellectualis ſecundum eſſe, eſt multiplicata ſecundum numerum indiuiduorum: &, quod ſecundum eſſe vel numerum multiplicatum eſt, eſt multiplicatum ſecundum ſubſtantiam, ergo multę ſunt numero animæ rationales, ergo poſt mortem remanent multæ. Alb. Magn. contra Auer. de vnit. intel. capit. 5. ch. 80. col. 4.

Animæ natura habet aliquid factum, & generatũ, quod eſt ſpeculatiuus intellectus generatus nõ quidẽ actione, & generatione naturæ, ſed actione, & generatione animæ ſimpliciter. Ideo oportet, quod in ipſa animæ natura ſit aliquod agens animaliter, & aliquod patiens animaliter vt ita dicam. Cum autem ſpeculatiuus intellectus, qui eſt factus, & generatus multiplicetur ſecundum ea, in quibus fit, neceſſe eſt, quod ſubiectum ipſius, quod eſt patiens, multiplicetur ſecundũ eadem: quia ſpeculatiuus non numerat niſi numero ſubiecti. Ideo poſſibilis intellectus multiplicatur ſecundum numerum ſpeculantium, ergo etiam multiplicatur ſecũdum numerũ aliorum, igitur multi ſunt poſſibiles intellectus relicti ex multis hominibus. Alb. Mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 5. ch. 81. col. 1.

Animæ eadem ratio eſt, quæ eſt figurę, ergo vnam oportet eſſe ſubſtantiam intellectiuam, quæ eſt in ſenſitiua ſecundum potentiam animæ, & vitæ, & vegetatiuæ. Nec eſt intelligibile, quod aliqua ſubſtantia vna ſit propria alicui ſecundum potentiam vnam, & ſecundũ aliam ſit communis omnium, & nulla propria; quamuis intelligibile ſit, quod ab vna ſubſtantia fluant potentiæ. Quarum quędam ſunt ſeparatæ, quædam corpori coniunctæ, vt virtutes in corpore operantes. Ergo non eſt intelligibile, quod intellectus, qui eſt in ſenſitiuo non ſeparabilis ab ipſo, ſit communis omnibus hominibus vnus numero exiſtens. ergo quod ſeparatur de eo ex vno homine non eſt illud idem, quod ſeparatur de alijs ex alio. Alb. Mag. cõtra Auer. de vnit. intel. cap. 5. ch. 81. col. 2.

Animæ potentiæ vmbram habent, ita vt vmbra intellectus eſt ſenſus, vmbra ſenſus eſt vegetabile: & hoc eſſe non poſſet, niſi ab vno principio eſſet. Illud autem vnum principium non eſt cauſa, niſi vnius; vna igitur ſubſtãtia eſt vegetabilis, ſenſibilis, & intellectualis aĩa, & hæc ſubſtantia eſt forma. Cum autem vna, & eadẽ forma ſecundum ſuum eſſe, non poſſit in parte eſſe communis omnibus vna numero exiſtens, & in parte pro-

pria, non poteſt eſſe ſimiliter, quod anima ſecundùm intellectum ſit communis, & ſecundum ſenſum ſit propria. Hinc ſequitur, quòd diuerſum eſt, qđ poſt mortem ex omnibus relinquitur. Alber. magn. contra Auer. de vnit. intel. cap. 5. c. 81. col. 2.

Anima, quæ eſt perfectio corporis, eſt vna ſubſtantia quædam, cuius partes poteſtatiu e ſunt virtutes, quæ animæ potentiæ vocantur. ergo vegetatiua, ſenſitiua, & rationalis in homine, ſunt ſubſtantia. Vnum autem & idem ſecundum ſubſtantiã, non poteſt eſſe partim numeratum, ſecundum numerum eorum, quorum eſt ſubſtantia, & partim omnium in communi vnum numero exiſtens. Igitur cum vegetatiuum, & ſenſitiuum ſint numerata ad numerum hominum, in quibus ſunt, erit etiam rationale numeratum ad numerũ eorundem: ergo multa, & non vnum ſunt ea, quæ relinquuntur ex animabus defunctorum. Alb. mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 5. char. 81. col. 2.

Animæ oĩa, q̃ ſunt, vt vires, operationes, & paſſiones, ad intellectũ dirigũtur. vt ad cõtinẽs, ordinãs, & formãs: nec intelligi põt q̃ intellectualis natura ſm eſſe ſit extrà aĩam, & penitus ſeparata; Si aũt ſecundum eſſe cõiuncta eſt, oportet, quòd numeretur numero hominum: igitur intellectus ſunt tot, quot homines. igitur non erit vnum numero, quod relinquitur ex omnibus. Albert. magn. contra Auer. de vnitat. intel. cap. 5. chart. 81. col. 3.

Anima aut mouet corpus per imperium, quo modo non mouet, quia hoc fieri nequit; aut per coniunctionem, & vnionem ſui ad ipſum. At, quod mouet per vnionẽ, numeraf numero illius: ergo tot ſunt intellectus, quot homines. Alb. mag. contra Auer. de vnitat. intell. c. 5. char. 82. col. 1.

Anima, ſi vna eſſet in omnibus moriretur cum corpore, quia ex quo non continuatur niſi per imaginationem, non remanente forma imaginationis, non continuabitur cum intellectu. Ceſſat autem imaginatiõ, non exiſtentibus organis ſenſuum. Igitur nihil de anima hominis remanet: igitur pereunte corpore perit anima. At dicere oportet, quòd intellectus ſit hominis pars, & animæ hominis, & quod numetetur numero hominum, & ſic non eſt vnum, quod remanet, ſed multa numero. Alb. mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 5. c. 82. col. 3.

Anima ſi vna eſſet in omnibus, & ponantur homines ſimul deſtrui, ſequetur, quòd ſit ſubſtãtia ſeparata, quæ nihil moueat & nihil agat, quod eſſet fruſtra in natura. Albert. magn. contra Auer. de vnitat. intell. cap. 5. char. 82. col. 3.

Aĩa noſtra partẽ hẽt intellectualẽ, & ipſa aĩa rõnalis eſt ſubſtãtia, ex qua emanãt potẽtię, quarũ q̃dã ſunt ſeparatæ ita vt non ſint corporeæ virtutes, nec virtutes incorporeę, q̃dã emanãt ex ipſa, q̃ ſunt virtutes operãtes in corpore: & primæ, q̃ non ſunt in corpore, ſunt in ea ex ſimilitudine ſua ad cauſam primam, per quam eſt, & per quam ſtat eſſe ipſius. Quæ autem ſunt in corpore, ſunt in ea, vt ipſa eſt anima, cuius proprium eſt eſſe actum corporis, & agere in corpore, & in natura; quia ſic natura, & naturalis potentia eius ſunt inſtrumenta, & intellectus eſt, qui fluit ex ipſa, vt ipſa emanat a cauſa prima, & ſtat per ipſam in eſſe, propterea variatur, & efficitur varia in ſe, & in ſpeculatione; quoniam id, quod fluit ab ea, ſecundum quod ipſa eſt naturæ intellectualis primę conuerſa ad primam cauſam, per lucis ſuæ participationem eſt in ea, ſicut lux, & eſt intellectus agẽs. Quod autem fluit ab ea, vt ipſa eſt ſubſtantia, per quam eſt natura corporalis ſtans, & fixa, & coniuncta, eſt intellectus poſſibilis. Albe. magn. contra Auer. de vnit. intel. cap. 6. c. 82. col. 4.

Anima rationalis nõ educitur à materia ſicut alię formę, ita vt exeat de principijs materiæ corporalibus, ſed educitur in eſſe ex materia, per principium primum operans in materia; quia anima eſt ſtans per cauſam primam iuxta materiam. Alber. magn. contra Auer. de vnit. intel. cap. 7. c. 83. col. 2.

Anima intellectualis eſt forma data ad ſimilitudinẽ primi motoris, & non diſtenſa per motum, & quantitatẽ moti, & materiæ vt formæ corporeæ, & virtutes in corpore. & ideo motibus aſtrorum, & iudicijs non ſubiacet, niſi per accidens. Albert. Magn. contra Auer. de vnit. intel. c. 7. c. 84. col. 1.

Anima rationalis eſt forma, quæ inter formas generabilium magis accedit ad primi agentis ſimilitudinem. ideo nobilius participat nobilitates primi, ſed non participat nobilius quàm intelligentię cœlorum. Alb. mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 7. c. 84. col. 2.

Anima rationalis compoſita eſt ex potentia, & actu Alb. mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 7. c. 84. col. 2.

Anima nullam potentiam recipit receptione ſubiecti: minimè tamẽ inter omnes huiuſcemodi receptiones recipit intellectus, ſed recipit receptione loci, qui ipſe eſt, in quo habent eſſe ſpecies rationales, & in ipſo ſaluantur, & a quo habent generationem in eſſe intellectuali per actum ſuum, qui eſt lumen intellectus agentis. Albert. Magn. contra Auer. de vnitat. intel. cap. 7. chart. 84. col. 3.

Anima, vt eſt motor, non habet vnitatem, vel pluralitatẽ ab eo, a quo ſeparatur, ſed potius ſecundum rationem eſt vnum, vel multa à virtute motiua, quam habet: tamen proportio eius ad id, quop mouet, eſt ſignum, qđ eſt vna in eſſe determinato; quia non eſt vnus motor diuerſorum mobilium ad ſe inuicem in virtute mouendi non ordinatorũ. Et ideo qm̃ ſunt plura mobilia, quorũ vnũ nõ mouerur p̃ alterũ, nec mouetur a motore ipſo, & alterũ per vicariũ oportet ẽt eſſe tot motores quot mota, iõ oportet eſſe tot animas, quot corpora. Alb. Mag. cõtra Auer. de vnit. intel. cap. 7. col. 3.

Anima eſt ſubſtantia talis, ex qua fluunt potentiæ ſeparatæ à materia, & non ſeparatæ, & ſecundum ſe eſt incorruptibilis & permanens, licet ſecundum eſſe quarundam potetiarum ſit corruptibilis. & hæc dicimus de anima humana, non de alia. Alb. mag. contra Auer. de vnit. inte. cap. 7.. 84. col. 4.

Anima rationalis eſt in corpore hominis, & eſt ſua perfectio, vt eſt homo. Albert. Magn. prim. de anim. tract. 1. cap. 2. col. 2.

Animæ accidentium duo ſunt genera. Quædam propriæ paſſiones ſunt, vt ipſa in ſubſtantia conſideratur, non intellecto corpore, vt intellectus, voluntas rõ. Alia cõmunia ſibi, & corpori, quod habet animam; tamẽ corpori, non vt corpus accidunt, ſed ex eo, quod aĩa eſt in tali corpore animato: & horũ duo ſunt gña: aliud, qđ incipit ab anima, & expletur p̃ corpus: vt viſus, & omnis ſenſus, & vegetatio: aliud, quod incipit à corpore, & redũdat in animam; vt ſomnus, & vigilia. Alb. mag. pri. de ani. trac. 1. cap. 3. c. 1. col. 3.

Anima hominis ſubſtantia, & ſubiecto vna eſt; & habet pluralitatem in viribus, & potentijs ſuis. Alb. mag. pri. de ani. trac. 1. cap. 3. c. 1. col. 3.

Anima tria in ſe cõtinet. Primo in ipſa eſt ſimilitudo lucis primę cauſæ, & imago eius, & eſt in ea, quod eſt ſub ipſa in ordine tertio, quia ſecundum ordinem naturæ inter animam, & primam cauſam, eſt intelligentia, & quo ad hoc eſt anima in potẽtia aliqua. Eſt item in ea, quod ipſa eſt forma ante corporeitatem, ſecũdum naturam exiſtens. Et tertio anima ſic mouet ſe in ſuum vniuerſum, quod eſt corpus, dando vnicuique organo de vita, & bonitatibus eius quantum poteſt recipere. Alb. mag. pri. de anim. trac. 2. cap. 4. c. 5. col. 3.

Animæ exutæ a corporibus mouentur de loco ad locum. Albertus Magnus prim. de anim. tractat. 2. c. 6. chart. 6. col. 4.

Anima nihil perfectius in se habet, quàm intelligere in actu, & considerare per syllogismum: hoc enim perfectius est, quam potentia intelligens, & quã habet intelligens. Alber. Magn. 1. de anim. tracta. 2. capit. 7. ch. 7. col. 3.

Anima mouet cor, cum irascitur, secundum systolẽ propter perturbationem: secundum diastolem propter nocumentum repellendum: cum autem timet, secundum systolem continue. Alb. Mag. pri. de ani. tract. 2. cap. 9. ch. 8. col. 3.

Anima intellectualis est in corpore sicut determinata, & distincta in ipso, non quidem vt locatum in loco, sed vt forma in sua materia. Alb. Magn. pri. de ani. tract. 2. cap. 9. ch. 8. col. 4.

Anima intellectualis non dicitur produci ex materia, sed ab extrinseco ingredi, eo quod nullũ elementorum diuisim, nec elementorũ commistio habet coniunctam potentiam, quæ sit radix elementalis talis animæ, sed tantum lumen intelligentiæ agentis est radix eius. Alb. Mag. pri. de ani. tract. 2. cap. 13. ch. 10. col. 1.

Anima hominis non diuiditur diuiso corpore, sed abstrahitur, quia non habet, in quo operatur. Alb. Mag. pri. de ani. tract. 2. cap. 16. ch. 12. col. 4.

Animæ non solum intellectiua pars à corpore separatur, sed tota anima intellectiua à corpore separatur. Alb. Mag. 2. de ani. tract. 1. cap. 4. ch. 14. col. 1.

Anima totalitatem non habet, nisi suarum virium, vt & corpus non habet totalitatem, nisi suorum organorũ; & ideo in vero corpore non est nisi secundũ vnam partem; & illo separato non separatur nisi secundũ illam partem, & remanet in alijs potestatibus suis adhuc operans in corpore, vniens autem oẽs has potestates est substantia, quæ est in corde, & potestates omnes animæ ad cor diriguntur, & sic adiacent, tanquam ad eã directæ, vt organa corporis omnia connectuntur cordi. Alb. Mag. 2. de ani. tract. 1. cap. 7. ch. 15. col. 2.

Anima rationalis est supra naturam, & infra intelligentiam; & anima sensibilis infra rationalem, & supra naturam; & vegetabilis infra sensibilem, & supra naturã. Alb. Mag. 2. de ani. tract. 4. cap. ch. 33. col. 2.

Animæ potentiæ passiuæ, imaginatio scilicet, æstimatiua, & phantasia, licet omnes sint passiuæ potentiæ, & patiantur a formis indiuidui, quæ sunt principia cognitionis sensibilis, quæ formæ eædem esse videntur, tamen motus passionis non idem, sed secundũ differẽtem gradum abstractionis. Quapropter non penitus sunt eadem, & sunt in vna essentiali substantia communi, differunt tamen secundum esse materiale in diuersis partibus cerebri, in quo organizantur ista potẽtiæ. Alb. Mag. 3. de ani. tract. 1. cap. 3. ch. 33. col. 4.

Anima rationalis non est intellectus possibilis, sed intellectus possibilis est animæ rationalis pars. Alb. Mag. 3. de ani. tract. 2. cap. 12. ch. 38. col. 3.

Anima, quæ hominis est perfectio, & rationalis vocatur, totum quoddam, & quædam essentia incorporea in anima potestate completa: & ideo habet in se potestatem vitæ sensitiuæ, & vegetatiuæ, & agendi opera intellectiuæ, & ipsa est vna in substantia, vniens in se omnes istas potestates naturales sibi. Alb. M. 3. de ani. tract. 2. cap. 12. ch. 38. col. 3.

Anima habet in se multas virtutes incorporeas, quæ sunt ex ipsa fluentes, quia est inter naturales formas propinquior, & similior intelligentiæ. Alb. Mag. 3. de ani. tract. 2. cap. 12. ch. 38. col. 4.

Anima rationalis inter formas naturales sola ex materia non educitur, sed datur ab extrinseco: & quia similitudo est separatæ substantiæ, quæ agit eam, ideo ex maxima sua potestate separata est. Alb. Mag. 3. de ani. tract. 2. cap. 12. ch. 38. col. 4.

Anima rationalis intellectiua, licet sit separata, tamen anima per alias suas virtutes est coniuncta, vt corporis est perfectio; & ideo, & si intellectus est separatus, tamen est potentia coniuncti, quoniam est potestas animæ, quæ secundũ potentias quasdam corpori coniungitur: & omne tale quod est coniuncti, & non est eius, secundũ quod est coniunctum, licet non communicet corpori, tamen communicat communicanti corpori. Et ideo anima est vna numero, quia per naturales potestates communicat corpori: sed quia in essentia sua, & perfectiori potestate non communicat corpori, ideo habet potestates absolutas à corpore. Alb. Magn. 3. de ani. tract. 2. cap. 12. ch. 38. col. 4.

Anima duo in se necessaria habet, cum sit resultatio quẽdam lucis intelligentiæ separatæ: quorum vnum est forma lucis: alterum est id, in quo lux recipitur, & stat, & ab hoc esse animæ duæ virtutes fluunt; intellectus agens, quia a luce recepta proficiscitur: alia est intellectus possibilis, qui proficiscitur ab eo, in quo lux recipitur. Alber. Magn. 3. de anim. tract. 2. cap. 18. chart. 41. colu. 2.

Anima intellectiua, cum sit locus specierum vniuersaliũ, remanent vniuersalia speculata apud intellectum, vt in loco suæ generationis. Alb. Magn. 3. de ani. trac. 3. cap. 11. char. 44. col. 4.

Anima rationalis post mortem nobilior est, quoniam tota conuerti potest ad intellectum agentem, vt ad formam, & per eum intelligere separata à materia, quod est summũ eius fœlicitatis. Alb. Mag. 3. de ani. tract. 3. cap. 13. ch. 45. col. 3.

Anima rationalis est nobilior inter cætera entia. Alber. Mag. 3. de ani. tract. 3. cap. 12. ch. 45. col. 3.

Animæ rationalis potentiæ non sunt accidentia communiter, sed sunt potentiæ naturales, & proprietates animæ, & hæc sunt vires substantiæ eius, & talia multa accidunt omni substantiæ simplici, siue sit forma, siue sit materia. Alber. Magn. 3. de ani. tract. 5. cap. 4. char. 50. colum. 1.

Animæ potestatum tanto vna alia excellentior est, quanto alia fuerit magis separata, ideo intellectus est potentior sensuum; sensus communis quam proprius; sensualis natura, vegetabili. Alb. Mag. 1. de intel. & intel. tract. 1. cap. 8. ch. 51. col. 4.

Anima, quæ est in corde, est intellectus proheresis, & voluntas potentiæ ipsius animæ, non vt est in corde, sed vt est separata subintellectualis naturę. Alb. Magn. de princ. mot. proces. tract. 2. cap. 12. c. 185. col. 2.

Anima secundum animę rationem est ex impressione intelligentiæ secundæ, quæ secundum intellectum sequitur esse creatum inferius: esse enim vt superius, se habet ad intelligentiam: & ideo non multiplicantur animæ, nisi per comparationem ad inferius, per modum, per quem multiplicantur omnes intelligentiæ, Alb. Mag. de caus. & proces. vniuer. a cau. pri. l. 2. tract. 1. cap. 23. ch. 206. col. 4.

Animarum quædam est, quæ & anima est, & intellectualis natura, quæ scilicet per conformitatem naturæ pendet ex intelligentia, eo quod lumen intelligentiæ intellectualiter perceptiuum est. alia est, quę anima tantum est. Alber. Mag. de caus. & proces. vniuersitat. à causa prima. lib. 2. tracta. 3. capit. 16. chart. 222. columna 3.

Animarum alia est anima intelligibilis, sub forma luminis intellectualis consistens in esse, & natura, quia pendens est per intellectuale lumen ad esse determinata: & alia est anima tantum, quę scilicet lumine intellectuali ad esse determinata non est. Alber. Magn. de caus. & proces. vniuer. a caus. pri. l. 2. tract. 3. capit. 17. char. 222. col. 4.

Anima rationalis infunditur in fœtu, cum cor, & cerebrum formata sunt. Alber. Magn. de animalibus, l. 16. tract. 1. cap. 16. ch. 141. col. 2.

Anima intellectualis separata ab alijs eum accipitur, hoc est equiuocè dicta anima ad alias animas, & est paucæ diuersitatis secundùm potentias, & est mouens corpus, in quo est propter ipsius corporis perfectionem, non indiget imaginatione, & sensu, & cum sic accipitur, non indiget corpus organorũ diuersitate, sed tantum indiget quãtitate & figura motui suo congruentibus. Alb. mag. 11. metaph. cap. 5. c. 163. col. 3.

Anima per virtutem maxime adipiscitur seipsam. Alber. magn. ethic. 1. tract. 1. cap. 3. c. 2. col. 3.

Anima hominis non est intellectualis secundum naturam, sed potius intelligibilis. Alber. mag. ethic. 1. tract. 6. cap. 6. c. 16. col. 3.

Animæ operatio secundum propriam, & naturalem virtutem est bonum humanum. Alber. magn. ethic. 1. tract. 6. cap. 8. c. 17. col. 1.

Animus tristis, nõ est perfectus ad optimas optimorum operationes. Alb. mag. ethic. 1. tract. 7. c. 2. c. 19. col. 1.

Anima, cum sit imago intellectualis luminis, vt est in genere substantiæ incorporeæ, indiuisibilis est. At, vt est actus corporis, & diuersimodè immergitur in corpus, sic diuersarum efficitur potentiarum. Alb. mag. ethic. 1. tract. 9. cap. 3. c. 25. col. 3.

Anima hominis nullius rei susceptibilis est per naturã, nisi cuius inchoatio per modum cuiusdam seminis, & instrumenta sunt in ipsa. Alber. mag. ethic. 2. tract. 1. cap. 2. c. 27. col. 1.

Anima in se duplex agens habet: primum, & proximum. Agens primũ est intellectus practicus ad morales virtutes. Agens proximum est appetitus ratione participans per voluntaria, cuius principium est in ipso consciente singularia; in quibus est actus. Et in forma primi, & proximi agentis operatio egrediens est virtutis generatiua. Alb. mag. ethic. 2. trac. 1. cap. 3. c. 27. col. 2.

Animæ rationalis substantia est processio ab intelligentijs, retinens virtutes principiorum, à quibus procedunt à primis vsque in vltima. Alb. mag. ethic. 6. trac. 2. cap. 16. c. 74 col. 4.

Anima humana effectus est luminis primæ causæ, quam uis à forma ipsius longa differat distãtia. Alber. mag. ethic. 9. trac. 2. cap. 1. c. 100. col. 3.

Animæ humanæ sensibile sentit ad formam intellectus, & vegetabile ad formã intellectus vegetat, & totum corpus, quantum ad partes sensibilis animæ & vegetabilis formatur, & vegetatur, & specificatur ad formã intellectus. Alb. mag. ethic. 9. trac. 2. c. 1. c. 100. col. 4.

Animæ passiones communiter significant appetitus sensibilis affectiones; vt ira, gaudium, & similia. D. Tho. in periherm. c. 1. col. 2.

Animæ rationales sunt separatæ, inquãtum intellectiua virtus non est actus alicuius corporis organici, vt virtus visiua est actus oculi, sed sunt in materia, inquantum dant esse tali corpori. D. Thom. 2. phys. l. 4. tex. 26. c. 20 col. 2.

Anima, & si mouetur motibus contrarijs virtutis, & vitij, non tamen sunt motus naturales, sed voluntarij. D. Tho. pri. de cęlo. l. 6. tex. 20. c. 6. col. 4.

Animæ humanæ, in quantũ quod mouetur corpus cum labore, contra eius naturam, sunt nobiliores extra corpus, quam in corpore; sed quantum ad esse naturale ipsius animæ, melius est esse in corpore, quia sequitur ex hoc esse perfectum speciei. D. Thom. 2. de cęlo. l. 3. tex. 13. c. 30. col. 1.

Anima non habet diuersas partes in corpore, quia alioquin intellectus haberet determinatam partem, & organum. D. Tho. 1. de ani. l. 14. tex. 92. c. 19. col. 3.

Anima rationalis, vt esse potest per se subsistens, hoc aliquid dici potest: sed quia nõ habet speciem cõpletam, sed est magis pars speciei, ideo ei non conuenit hoc aliquid. D. Tho. 2. de ani. l. 1. tex. 2. c. 20. col. 2.

Anima maiori tempore est in deceptione, quàm in cognitione veritatis: quia ad veritatis cognitionem vix peruenit post studium longi temporis. D. Tho. 3. de ani. l. 4. tex. 51. c. 51. col. 4.

Anima humana propter suam nobilitatẽ supergeditur facultatem materiæ corporalis, & nõ potest omnino includi ab ea. D. Tho. 3. de ani. l. 7. tex. 7. c. 56. col. 1.

Anima secundum partem intellectiuam quandoque est in potentia, quandoque est actu, & ideo necesse est, vt sint in anima intellectiua hæ differentiæ; vt sit vnus intellectus, in quo possint omnia intelligibilia fieri, & hic est possibilis: & alius intellectus sit ad hoc, qui pos sit omnia intelligibilia facere actu, qui vocatur intellectus agens, & est vt habitus quidam. D. Thom. 3. de ani. l. 10. tex. 18. c. 57. col. 4.

Anima dicitur perpetua, nõ quòd semper fuit, sed quòd semper erit. D. Tho. 3. de ani. l. 10. tex. 20. c. 58. col. 3.

Animæ vires irascibilis, & concupiscibilis, naturali ordine per rationẽ reguntur. D. Tho. 1. metaph. proę. c. 1.

Animæ porentię non sunt eiusdem virtutis in omnibus animalibus, sed vt in specie hominis conuenit, vt habeat pessimum olfactum, ita Nycticoracis quod habeat debilem visum; quia non habet proportionem ad claritatem diei cognoscendam. D. Tho. 2. metaph. 1. tex. 1. c. 101.

Anima humana, cum sit vltima in ordine substantiarum intellectiuarum, minimè participat de virtute intellectiua: & vt ipsa per suam naturam est actus corporis, eius autem intellectiua potentia non est actus organi corporis, ita habet naturalem aptitudinem ad cognoscendum corporalium & sensibilium veritatem, quæ sunt minus cognoscibilia per suam naturam, propter eorum materialitatem, sed tantum cognosci possunt per abstractionem sensibilium à phantasmatibus. Et quia hic modus cognoscendi veritatem conuenit naturæ humanæ animæ, vt est forma talis corporis, quæ autem sunt naturalia semper manent, impossibile est, quod anima humana huiuscemodi corpori vnita cognoscat de veritate rerum, nisi quantum potest eleuari per ea, quæ abstrahendo à phãtasmatibus intelligit, per hæc nullo modo potest eleuari ad cognoscendum quidditates immaterialium substantiarum, quæ sunt improportionales istis substantijs sensilibus: vnde impossibile est, quod anima humana corpori vnita cognoscat, quod quid est substãtiarum separatarum. D. Tho. 2. metaph. l. 1. tex. 1. char. 101.

Animam intellectiuam non esse ante corpus existimauit Arist. D. Tho. 12. metaph. l. 3. tex. 17. char. 845.

Animæ passio nil aliud est, quàm motus appetitiuæ virtutis, in persecutione boni, vel fuga mali. D. Tho. ethi. 2. l. 3. c. 24. col. 2.

Animam bene dispositam non potest homo habere, si organa imaginationis, & aliarum virium naturalium, & sensitiuarũ sint male dispositа; sed in figura, & in quãtitate exteriori, & alijs dispositionibus potest inueniri dissonantia. D. Tho. 1. polit. l. 3. c. 6. col. 1.

Anima considerari potest secũdum seipsam, vt est forma quædam specifica hominis: vel secundum dispositionem materiæ in hoc indiuiduo, vel in illo: & sic vt forma specifica nullam habet inclinationem ad imperfectionem, sicut in hoc indiuiduo, sic esse potest homo distinctus a perfectione, ad quam inclinatur secũdum naturam. D. Tho. 8. polit. l. 3. c. 132. col. 4.

Animæ conceptiones adęquatæ nullo alio modo opponuntur conceptionibus non adęquatis, nisi contrarię, & inadæquatæ, contrarię, si contingat quod inter se non compatiantur, saluis semper contrariorum conditionibus. Tho. de Vio in periherm. c. 33. col. 1.

Anima vna est, sed partes habet, & actiones plures; partes intellige vires, & facultates agendi quicquam; sed affectiones voco passiones, & motus. Dan. Barbarus rhetoric. pri. in prooe. char. 1.

Anima, vt irrationalis.

ANimæ irrationalis facultas duplex est. Alia vegetabilis nullo modo cum ratione communicans. Alia concupiscibilis, & omnino appetibilis, particeps rationis quodam modo, vt ipsi obedit, & eius imperio obtemperat: & admonitio,& increpatio,& cohortatio indicat. Arist.4.ethic.cap.13.c.28.

Animæ irrationales, cum sint res naturales non immobiles sunt.Io.gram.1,phys.tex.11.c.6.col.3.

Animæ irrationalis, & cognoscitiuæ partes sunt sensus, & imaginatio.Io.gra.1.de ani.ex proœ.c.2,col.4.

Anima,cum est in generatione,operatur secundùm electionem, quia irrationabilibus implicata est, Io. gra. 1.de ani.ex proœ.c.2.col.4.

Animæ irrationalis,quæ est appetitus,& vita,alia est ira, alia cupiditas.Io.gra.1.de ani.ex proœ.c.4.col.4.

Animæ irrationalis, & vegetatiuæ operationes in corpore sunt. ideo in ipso corpore suam facultatem habere debent.Io.gra.1.de ani.ex proœ.c,4.col.4.

Anima irrationalis, & vegetatiua in subiecto corpore habet esse.Io.gra.1.de ani.tex.14.c.10.col.2.

Anima, quæ ratione caret, nihil absque sensibilibus cognoscit.Io. gra.1.de ani.tex.42.c.19.col.4.

Animæ facultas irrationalis,& vegetatiua,est quidē immortalis, non autem æterna; corrumpitur enim non vt anima,sed vt est in corpore.Ioan.gram.3.de anim. tex.20.c.86.col.3.

Animæ pars irrationalis non mouetur ad actum,nisi imperante aliquo;ergo in sciente nunquā fit motus contra scientiam. Albert.magn. ethicor.7.tract.1. cap.2. char.82.col.1.

Anima, vt sensitiua.

ANimam,quod non habet,nihil sentit.Aristot. 2.de ani.su.3.c.1.tex.37.c.624.

Animam sentientem non est necesse esse in omnibus viuentibus, nec ea, quorum corpus simplex est, habent tactum, sine quo possibile nō est esse aliquod animal, nec quæ non sunt susceptiua formarum sine materia. Arist.3.de ani.su.3.cap.1.tex.60.c.669.

Animæ defectio est sensuum impotentia. Arist. de som. & vig.cap.2.c.51.

Animæ sensitiuæ & nutritiuæ principium in corde est. Ari.de iuuent.sen.vit.& mor.& respira.cap.2.c.303.

Animatum est optimum in corporibus; &,quod mouetur,animatum est.Alex.aphrod.1.nat.q.cap.1.c.1.

Anima est,per quam animal est animal,& per quā à non animali differt.Alex.aphrod.2.nat.q.cap.10.c.7.

Animæ potentia est, per quam id,quod ipsam habet suscipiendis sensilibus simile factum, quadam alteratione intercedente, atque adhibita actione eadem sensilia iudicare & discernere potest. Alex. aphrod. 1. de ani.cap.12.c.35.col.1.

Animæ vis sensibilis est illa, quam iudicialem appellant, ad quam vis imaginandi,deliberandi, & contemplādi pertinet.Alex.aphrod.1.de ani.cap.12.c.35.col.1.

Animæ sensitiua potestas in tria diuiditur; vt imaginetur, vt recordetur, vt assentiatur. Alex. aphrod. 2.de ani.cap.11.c.44.col.1.

Animæ sensibilis vis illa, quæ sedem in cordé habet, dé pluri, minoriq́ue tempore intus iudicat. Themist. de mem.& rem.2.cap.14.c.95.col.1.

Anima sensitiua principiū est,& vt forma,& multo magis vt vtens.Simp.3.de ani.sec.1.tex.149.c.53.col.2.

Animæ sensitiuæ principalis facultas est, quam mas obtinet,quòd scilicet concoquat,constituat, secernat semen, quod in se principium formæ efficientis obtinet, nam vegetalem,etiam femina præbet. Io.gram.de gener.ani.4.cap.1.c.74.col.1.

Animæ,& corpori communia sunt, sentire, irasci & concupiscere,& huiusmodi cætera. Io.gram. 1.de ani. tex.2.c.6,col.3.

Anima tota eandem rationem ad sensitiuum corpus habet,quam vnusquisque sensus ad suum subiectum sensorium.Io.gra.2.de ani.tex.9.c.73.col.3.

Animæ sensitiuæ operatio dum patet,rationis solius hominis est operatio.Eusta.1.ethic.c.6.ch.48.

Anima sensibilis non est attributa complexioni, multo minus intellectus. Auer.3.de ani.tex.6.c.167.col.1.

Anima sensibilis impedit intellectum in maiori parte. Auer.3.de ani.tex.51.c.185.col.1.

Anima recipit formas cōtrariorum insimul. de sensibili loquit. Auer.de sen.& sen.ex paraphras.c.193.col.1.

Animæ sensibilis actio,est communis animæ & corpori, quia non agit sine instrumentis. Auer. de som.& vig. c.201.col.1.

Anima sensitiua, vitalem animam sumens, in partemq́; sibi constituens,vnicum, ac multiforme iudicium,capit,de quibus potest capere.Boet.in Por.c.46.

Anima sensibilis cum dicat vlteriorem determinationē, etiam vlterius determinatū esse donat, & hoc est sentire, quod est quoddam viuere specificatū. Alb. mag. de mort.& vit.trac.1.cap.2.c.58.col.4.

Anima sensibilis educitur ex materia suæ generationis, habente virtutem formatiuam ex assimilatione cum virtutibus membrorum generantium; & ideo est virtus operans, & patiens naturaliter in corporis organo, & nullas omnino præter ipsum habens proprias operationes, vel passiones. Alb. de nat. & orig. ani. trac.1.cap.4.c.65.col.3.

Anima est in corpore, primùm per substātialem actum, sedē habens in corde,& ex illo influens membris omnibus partiales potestates alijs principaliores, & membra principalia vocātur:alijs minùs principaliter. Alb. mag.de pri.mot.pro.trac.2.cap.11.c.184.col.4.

Anima in sensitiuo est non secundum esse animę,sed secundum esse distincti & determinati ad sensitiuum. Alb.mag.de cau. & proces.vniuer. a cau.1.l.2.trac.2. cap.26.c.215.col.3.

Anima corpori vnitur,sed nō per medium, alioqui si per vegetabilem vniretur, vegetabilis esset accidens, sed immediate animæ sensibilis essentia corpori animalis coniungitur,quæ plurimas habet virtutes,quarū aliæ sunt vegetatiuæ, aliæ sensibiles. & ideo vegetatiuum est in sensitiuo, vt potentia, & pars potestatis eius, & non præcedit ipsum vt dispositio. Alb. mag.1.de ani. trac.2.cap.7.c.7.col.2.

Animæ sensibilis omnis potentiæ differunt in homine, & in cæteris animantibus. Alb. mag. 3.de ani.trac.4. cap.10.c.48.col.1.

Animæ animalium defectio, quæ est in virtute cognoscitiua,ostendit,quòd non solum ab alio quodam habet vim cognoscitiuam, sed etiam quòd multū distat ab illo,quod est prima causa,& finis cognitionis. Alb. mag.de intel.& intel.pri.trac.1.cap.2.c.50.col.3.

Anima sensibilis non scitur, nisi sciantur opera eius, & passiones, cuius opera sunt agere per sensum, & sensuum organa.Alber.mag. de intel. & intel. pri.tract. 1.cap.2.char.50.col.3.

Animæ visa quantumcunque propria, & determinata, non mouent nisi corpus illi animæ mouenti coniunctum:nec tunc semper mouent,sed cum sunt, vt appetitæ,vel delectatæ, cum non coniunctis vero non habent cōmunicantiam,ideo ea non mouent. Alb.mag. 3.metaph.trac.3.cap.1.c.93.col.3.

Animę operationes,& non motus,sunt appetere,& velle.D.Tho.1.de ani.l.6.tex.41.ch.9.col.2.

Anima est actus,vt scientia, quia in hoc quod anima inest,inest animali somnus,& vigilia. D.Tho. 2.de ani. l.1.tex.6.c.21.col.1.

Anima,

Anima, etsi sit in toto corpore, tamen eius vis motiua est principaliter in corde. D.Tho. 2.de ani.l.18. tex. 90.c.39.col.4.

Anima sensitiua non est in exteriori superficie oculi, sed intra. D.Tho.de sen.& sensa.l.5.ch.6.col.2.

Anima,iuxta dispositionē,magis,& minus mouetur prę sente delectabili.D.Tho.de ani.mo.l.2.c.57.col.3.

Animæ sensitiuæ, & nutritiuæ partes operātur in pulsu naturæ: sola autem pars animæ rationalis est domina sui actus,in quo differt a rebus inanimatis. D.Tho.9. metaphy.l.1.tex.3.c.633.

Anima, vt vegetatiua.

ANima vegetatiua, & alijs inest, & prima, & maxime communis potētia est animæ, secundum quam inest ipsum viuere omnibus, cuius opera sunt, & generare,& alimento vti. Arist.2.de anima. su.3.cap.1. tex.33.c.623.

Animam vegetabilem in conceptibus, & seminibus non dum separatis, haberi potentia statuendum est non actu,priusquam eo modo,quo conceptus,qui iam separantur,cibum trahant, & officio eius omnino fungantur,vitam enim sūrpis viuunt, & sic de anima sensuali,& intellectuali pari modo dicendum est: omnes enim potētia prius haberi,quàm actu necesse est. Ari. de gen.ani.2.cap.3.c.151.

Anima vegetabilis, & quæ iram, & cupiditates præstat, & continet,non potest intelligi, qua ratione à corpore separari conueniat.Them.1.de ani. cap.24. tex.60. char.62.col.1.

Anima vegetabilis in ijs,quæ à terra gignūtur,à reliquis potestatibus animæ separatur: sola enim in plātis conspicitur.Them.2.de ani.cap.8.tex.15.c.71.col.3.

Animæ vegetabilis tria sunt officia: alterare,augere, gignere: primum necessarium est,vt quòd attingit essentiam,quæ sine hac conseruari nequit:secundū ad magnitudinem:tertium ad prolem edendam institutum est.Them.2.de ani.cap.17.tex.48.c.73.col.4.

Animæ vegetabilis vis, qua animantes sibi simile procreant,nobilissima,& pręcipua est: deinde ea,quę alterat,& quę auget.The.in 2.de ani.cap.18.c.73.col.4.

Anima auctiua,vegetabiliq́, prędituм omne animatum est.Io.gra.de gen.ani.2.cap.1.c.32.col.3.

Anima vegetatiua est prior natura,non dignitate.Ioan. gra.1.de ani.tex.8.ch.8.col.1.

Animę vegetatiuę non adsunt motus, & sensus. Io.gra. 1.de ani.tex.19.ch.12.col.2.

Anima plantalis maximè per contemplationem operatur: & id magis in somnijs,vbi reliquæ animæ potentiæ quiescunt:& ideo tunc maxime digestiones fiunt, & venerea nos,& si nolimus,inuadunt.Ioan.gram.in 2.de ani.c.34.col.3.

Anima vegetabilis educitur ab interiori virtute seminis per virtutem formantem, & in materia immergitur, & vt substātia,in qua est virtus formatiua ipsius.Alb. mag.de nat.& orig.ani.trac.1.cap.3.c.68.col.2.

Anima vegetatiua, cum non operetur nisi instrumento aliquo naturali, & materiali, quod est calor, vel frigus,humidum,vel siccum: ideo non est perfecta anima,sed vocatur animæ quædā pars. Alb.mag.de nat. & orig.ani.trac.1.cap.3.c.68.col.2.

Anima vegetabilis materiæ obligata est, & nullam formam concipit separata à materia,& est virtus operans in corpore, & si non sit virtus corporea. Alb. mag. de nat.& orig.ani.trac.1.cap.3.c.68.col.3.

Anima vegetabilis, & sensibilis non sunt eiusdem rationis in homine, & in plantis, & in animalibus brutis; quia istæ potentię sunt in homine secundum esse animæ rationalis. Alb.magn.de nat. & orig. ani. trac.1. cap.6.c.70.col.1.

Anima vegetatiua est magis similis vigiliæ continùæ; quia quantum ad nutritiuæ opera,semper agit operationes vitæ, nec ab eis vnquam quiescit, quandiu in corpore manet. Albert.magn.2.de anim.tract.1.cap. 2.c.13.col.2.

Anima plantæ,cum sit imperfecta in ordine animarum, ideo non requirit magnam diuersitatem in partibus: & ideo totius anima in parte cōseruari potest. D. Th. 2.de ani.l.4.tex.20.c.23.col.4.

Anima vegetabilis,nutrit, auget, & generat. D.Tho.2. de ani.l.9.tex.49.c.30.col.3.

Animę vegetabilis operationes non dicuntur passiones. D.Tho.ethic.2.l.5.c.26.col.4.

Anima,vt nutritiua.

ANimæ nutritiua potentia ab alijs separari possibile est: alia autē ab hac impossibile est, in mortalibus: in vegetabilibus autem manifestum, nulla enim alia est animæ potentia. Aristot. 2.de anima. su.1. cap.2. tex.13.c.617.

Animæ principium nutritiuum virtus est, quæ potentia talis est, vt possit conseruare habens ipsum secundum quod est huiusmodi, & alimentū præparat ad operandum.Arist.2.de ani.su.2.cap.2.tex.48.c.627.

Animam nutritiuam necesse est,quodcunque viuit, habere à generatione vsque ad corruptionem. Arist.3. de ani.su.3.cap.1.tex.59.c.669.

Anima nutritiua ab alijs animæ potētijs separatur, aliarum verò nulla sine hac existit. Arist. de som. & vig. cap.1.c.47.

Animæ nutritiuę principium in medio trium particularum,id est in pectore, secundum sensum esse videtur. Arist.de iuuent.sen.vit.& mor.& respir. cap.1.c.301.

Anima nutritiua actu vna est, in habentibus potentia plures. Aristot. de iuuent. sen. vit. & mor. & respir. cap.1.c.301.

Animæ vis nutrix,& concupiscibilis nō debet existimari propria hominis.Arist.mora.eud.2.cap.2.c.383.

Animæ altricis potestatis functio est tam ali, & incremē tum sumere, quàm seminanti simile quippiā gignere. Alex.aphrod.1.de ani.cap.9.c.34.col.2.

Anima altrix,vt agat, alimento indiget, circa quod eius actio versatur, sic sentiens, quia circa sensilia functionem exercet,sensilibus rebus indiget,quas excipere & iudicare nata est. Alex.aphrod.prim.de anim.cap.12. char.35.col.1.

Animæ vis nutrix, omnium potestatum animæ imperfectissima existimatur.Alex.aphrod.pri.de anim.cap. 32.c.42.col.2.

Animę vis altrix circa cor residere asseueratur, cor enim est vt vitæ functio. Alex.aphrod.pri.de anim. cap.32. char.42.col.2.

Anima nutrix & vitalis, quòd in cordè sedē habeant,indicium affert hoc, quòd primum ex omnibus corporis partibus cor formatur,& vltimū demoritur. Alex. aphrod.1.de ani.cap.32.c.42.col.3.

Animæ vis altrix est illa, quam practicam appellant, ad quā impulsionis,& appetitus vis pertinet. Alex.aphr. 1.de ani.cap.32.c.43.col.1.

Animę potestas nutritiua in tria diuiditur;vt nutriat,vt augeat,vt procreet,& gignat. Arist. aphrod. 2.de ani. c.11.c.44.col.1.

Animatum esse oportet,quod nutritur, non autem nutriens.Simp.2.de ani.tex.46.c.32.col.2.

Animatum nihil esse potest sine virtute nutritiua, quod de mortalibus intelligendum; nihil enim vtilitatis in immortalibus affert nutritio, quia nec incrementum, nec decretio est. Ioan.grammat. 2.de anima. tex.15. char.39.col.4.

Animæ facultas actiua est, quæ ad perfectam formam ducit,

ducit,quod eam habet; ad quod,cum peruenerit, poteſt omnes naturales operationes perficere. Ioan.gra. 2.de ani.tex,48.c.48.col.1.

Animæ potentia nutritiua, per quam viuimus, & ſenſitiua,per quam animalia dicimur, vnum & idem ſubiecto ſunt,ratione differunt.Mich.epheſ.de iuuent.ſen. de vit.& mor.ch.29.col.2.

Animæ potentiam nutritiuam in corde eſſe hinc argumentari poſſumus, quòd ipſa ſubminiſtrat materiam humiditatis,& caloris,& locus circa cor talis eſt.Mic. epheſ.de iuuent.& ſen.de vit.& mor.c.29.col.2.

Animæ potentiam nutritiuã in corde eſſe facile ex hoc colligere poſſumus, quod in vitæ defectu,& morte vltimum cor frigeſcat, vt reſoluta iam ac deficiente natura:& idcirco ad principiũ retrocedente.Mich.ephe. de iuuent.& ſen.de vit.& mor.c.29.col.2.

Anima nutritiua nũquam inuenitur in animalibus, niſi ſecundum poſtremam perfectionem. Auer. 2. de ani. ſu.pri.tex.5.c.127.col.3.

Animæ nutritiuæ virtutes ſunt attractiua cibi, expulſiua excrementi, retentiua alimenti, diſcretiua excrementi ab ipſo alimento. Auer. de gen. anim. 2.cap.4. char.226.col.3.

Animata ſunt omnia ea,quæ nutriuntur.Alber.mag.de nutri.& nutrit.trac.1.cap. 2.ch.64.col.1.

Anima principaliter eſt cauſa alimenti in rebus viuentibus.D.Tho.2.de ani.l.7.tex.39.c.28.col.4.

Anima, vt impulſiua.

ANimæ appetitiua & impulſiua vis in corde exiſtit, ab ipſo enim inſtrumenta motionis exeunt. Alex. aphrod.1.de ani.cap.32.ch.42.col.4.

Animæ impulſiua poteſtas, eſt tanquam imaginationis finis,& aſcenſionis, hæc enim illius gratia ſunt. Alex. aphrod.2.de ani.cap.11.ch.44.col.1.

Animæ vis actiua,& impulſiua,alia imperat, alia paret: propriè enim impulſiuum imperat, quod appetitiuũ vocatur: paret autem poteſtas vocalis, quæ neruos extrahens vocatur. Alex. aphrod. 2.de anim. cap.11. char.44.col.2.

Animæ potentiæ impulſiua & appetitiua potentia eſt, per quam animalia mouentur. Mich. epheſ. de anim. motu.c.49.col.2.

Anima, vt de ipſa habetur ſcientia.

ANimæ hiſtoria eſt honorabilior,tum propter certitudinem,tum quia eſt meliorum, & mirabiliorum. Ariſt.de anim.pri.ſu.pri.cap.1.tex.1.ch.587.

Animæ cognitio multum confert ad veritatem,maxime ad naturam;eſt enim tanquam animalium principiũ. Ariſt.de anim.pri.ſu.pri.cap.1.tex.2.ch.587.

Animæ difficillimum eſt accipere aliquam fidem. Ariſt. de anim.pri.ſu.pri.cap.1.tex.4.c.588.

Animæ conſideratio naturalis eſt, quia materiam recipit in definitione paſſionum animæ.Ariſt.1.de ani.ſu.pri. cap.1.tex.15.c.590.

Animæ tractatus multas habet difficultates, quia difficillimum eſt illius poteſtates ac functiones ijs,quæ de ipſa dicuntur, conſentanea, & concordi ratione coniungere, quaſi omni corporea virtute diuiniora, & maiora eſſe exiſtimentur. Alex. aphrod. pri.de anim. cap.2.char.30.

Animæ actiones nemo tractare poterit, niſi de functionibus animalium, & eorum, quæ viuunt, ſermonem fecerit.Alex.aphrod.de ſen.& ſen. In prooe.c.4.col.1.

Animæ ſcientia vtilis eſt ad omnes partes philoſophiæ. Them.1.de ani.cap.1.tex.1.char.60.col.3.

Animę inquiſitio in duas res tantũ digeritur:ipſam animæ ſubſtantiam,& eius accidentia,facile id fiet, ſi ſub quo genere ſit, declarabitur, & non tantum commune,& primum,ſed proprium. Them.pri.de ani.cap.3. ch.61.col.1.

Animæ princeps quæſtio eſt, an actu, vel potentia ſit. Them.pri.de ani.cap.3.ch.61.col.1.

Animæ tractatio pertinet ad naturalem philoſophum, vt eſt animalis forma: ſed reuera conſequitur naturalem tractationem, & ſupra naturalem,eſt enim quoddam medium.Simp.prooe.de ani.col.4.

Animæ tractatus de ſola animalium anima eſt.Sim. prooem.de ani.col.4.

Anima,vt inſeparabilis,pertinet ad naturalem;vt ſeparabilis, ad Metaphyſicum. Simp. pri. de ani. text.17. char.5.col.3.

Animæ vniuerſæ demonſtrationes ſecundo loco animæ noſtræ conueniunt. Simp.pri. de ani.text.49. chart. 12.col.4.

Animæ tractatio difficilis eſt, quia ipſius differentiarum conſtitutiuarum cognitio difficilis eſt. Io.gra. in pri. de anima.tex.4.ch.6.col.2:

Animam moueri, vel non moueri, ſolo ſermone opinio Ariſt.à Platone differt.Ioa.gram.prim.de ani.tex.36. ch.17.col.2.

Animæ tractatio inſequitur librum de animalium inceſſu.Mich.epheſ.de ani.inceſſu.c.62.col.4.

Animæ ſcientia ſubiectum eſt nobilius alijs philoſophiæ partium ſubiectis: & ſimiliter demonſtratio, quæ in ſcientia de anima fit, eſt magis firma, quam ea, quæ fit in alijs naturalibus libris.Auer.prim.de anim.text. 1.c.108.col.3.

Animæ ſcientiæ nobilitas ad alias ſcientias tribus inuenitur modis.Primò, vt eſt pars nobiliſſima illius ſcientiæ. Secundo, quia pluribus ſcientijs dat plura principia, & Morali finem vltimum hominis, Diuinæ ſubſtantiam ſui ſubiecti. Tertiò eſt acquirere confirmationem in ſuis primis principijs, quia ex ea acquiritur cognitio cauſarum primarum propoſitionum. Auer. pri.de ani.tex.1.c.108.col.3.

Animæ ſubſtantiam inuenire, eſt via ad inueniendum ipſius definitionem.Auer.pri.de ani.tex.2.c.109.co.1.

Animæ definitio nunc data eſt ex ijs,quæ ſunt, vt concluſiones in demonſtratione. Auer.2.de ani.ſum.pri. tex.12.c.129.col.3.

Animæ ſcientia eſt quid neceſſarium ad ſcientiam primæ philoſophiæ.Auer.2.de anim.tex.5.c.166.col.2.

Anima,etiam ſi non ſit corpus mobile, quod ſubiectum eſt philoſophiæ naturalis, eſt tamen principium eſſentiale talis corporis; ideo de ipſa inquirendum eſt in philoſophia naturali.Alb.mag.prim.de anima.trac.1. cap.1.char.1.col.2.

Anima nihil nobiliùs,& antiquius: nobilius,quia eſt Diuinum quòddam, & optimum, quòd a materia deſideratur. antiquius,quia prior eſt definitione & intentione efficientis,quod proprie animę intellectuali cõuenit,quę eſt ſubſtantia diuina,ens ante omne corpus, & contrarietatem ſecundum ordinem naturæ.Alber. Mag.pri.de ani.tract.2.cap.12.ch.10.col.1.

Animæ cognitio omnis ſecundum congruentiam aliquã ei exiſtit.Alb.Mag.3.de ani.cap.3.ch.36.col.1.

Animæ cõtemplationem perfectè habere cupienti,oportet ſcire obiecta, quæ proprias partibus animæ inſerunt paſſiones.Albert.Magn.de intel,& intel.l.1.trac. 1.cap.1.c.50.col.2.

Animæ antiquorum opiniones.

ANimam eſſe ignem,dixit Democritus,ideſt atomos rotundæ ſpeciei ignem & animam eſſe dixit, & ſimiliter Leucippus. Ariſtot.pri.de ani.ſu.2.cap.1.tex. 20.char.592.

Animam quidam ex Pithagoreis dixerunt eſſe ramenta, quæ

quæ ſunt in aere:alij has mouens. Ariſt.pri.de ani.ſu. 2.cap.1.tex.22.c.593.

Animam mouentem eſſe dixit Anaxagoras. Ariſt.1. de ani.ſu.2.cap.1.tex.25.c.594.

Animam & intellectum idem ait Democritus. Ariſt.1. de ani.ſu.2.cap.1.tex.25.c.594.

Animam ex elementis facit Plato, cognoſci enim ſimile ſimili,res autem ex principijs ſunt. Ariſt. 1.de ani. ſu. 2.cap.1.tex.26.c.594.

Animam Thales opinari videtur motiuũ aliquid, quia dixit lapidem animam habere, quoniã ferrũ mouet. Ariſt.1.de ani.ſu.2.cap.1.tex.57.c.595.

Animam immortalẽ eſſe Alchemeon opinatus eſt, quia immortalibus affimilatur.Ariſt.pri.de anim.ſu.1.cap. 1.32.char.596.

Animam aquam eſſe ex genitura, quæ humida eſt,exiſtimat Hippõ.Ariſt.1.de ani.ſu.2.cap.1.tex.32.c.595.

Animam ſanguinem eſſe exiſtimauit Eritius. Ariſt.1.de ani.ſu.2.cap.1.tex.32.c.596.

Animam omnes definiunt tribus; motu,ſenſu,& incorporeo:& quia omnia cognoſcit,ipſam faciũt ex omnibus principijs.Ariſt.1.de ani.ſu.2.cap.1.tex.33.c.59.

Animam quicunque dicunt vnam cauſam,& vnum elementum,vnum ponũt: qui verò plura,& animã plura dicunt.Ariſt.1.de ani.ſu.2.cap.1.tex.34.c.596.

Animam ex cõtrarijs faciunt,qui contrarietates ex principijs faciunt, at qui alterum contrariorũ, hi quoque & ipſum aliquid horum ponunt. Ariſt.1. de ani.ſu.2. cap.1.tex.34.char.597.

Animam mouere corpus dicunt quidam, vt ipſa mouetur, vt Democritus. Ariſtot. pri.de anim. ſu.3.cap.1. tex.44.char.599.

Animam magnitudinem eſſe non benè eſt dicere. Ariſt. 1.de ani.ſu.3.cap.1.tex.46.char.600.

Animam non miſceri corpori conſuetum eſt dicere, & multis placet. Ariſtot. primo. de anima. ſu.3. cap.1. tex.40.char.601.

Animam multi ponunt in corpus eſſe, & non determinant ob quam cauſam, & quomodo habetur in corpore.Ariſt.1.de ani.ſu.3.cap.1.tex.51.c.602.

Animam per corpora meare eſt,iuxta Pithagoreorum fabulas.Ariſt.pri.de ani.ſu.3.cap.1.tex.53.c.602.

Animam harmoniam eſſe aiunt quidam; aiunt enim harmoniam eſſe temperamentum contrariorum.Ariſt.1. de ani.ſu.3.cap.2.tex.54.ch.602.

Animam eſſe numerum ſeipſum mouentem, irrationabilius alijs opinionibus eſt. Ariſt.1.de anim.ſu.3.cap. 3.tex.66.char.675.

Animam dicunt eſſe,ex elemẽtis,vt ſentiat ea,quæ ſunt, & vnumquodque cognoſcat. Ariſt.1.de ani.ſu.3.cap. 5.tex.75.char.608.

Animam maximè definiunt Antiqui duabus differẽtijs; motu ſecundum locum,& intelligere,& diſcernere,& ſentire.Ariſt.2.de ani.ſu.7.cap.1.tex.150.c.652.

Animam eſſe locum formarum benè dicunt, qui aiunt intellectiuam non actu, ſed potentia formæ. Ariſt.3. de ani.cap 1.tex.6.ch.657.

Animæ duplex eſt opinio:alij ipſam partem hominis tantum dicunt: alij totum. Ariſtot. 7.metaphyſ.cap.13. tex.39.char.149.

Anima,cum ſecundum Platonem diuidatur in tres partes,rationalis virtus eſt prudentia: animoſæ,manſuetudo,& fortitudo; cupidæ,temperantia & continentia; totius vero,iuſtitia,liberalitas,& animi magnitudo.Vitium vero eſt,rationalis,imprudentia; animoſæ iracundia,& ignauia;cupidæ intemperantia & incontinentia; totius verò animæ,iniuſtitia, illiberalitas,& animi prauitas.Ariſt.de virtutibus.ch.476.

Animæ ſubſtantiam Platonico more ex operationibus comprobat Ariſtot, quod maxime fit in incorporeis, quibus nulla aut figura, aut color eſt. Simp. prm. de anima.tex.47.char.11.colum.1.

Animam numerum ſeipſum mouentem Xenocrates dicebat, ideo ſub quantitate reducebat. Io. gram. 1.de ani.tex.7.char.7.col.2.

Animam medici,cum temperamentum dicũt, ipſam ſub qualitate reducunt.Io.gra.1.de ani.tex.6.c.7.col.2.

Animam, qui elementorum portionem aiunt, ſub prædicamento ad aliquid reducunt. Ioan.gra.1.de anim. tex.61.char.7.col.2.

Animam ſeipſam moueri,cum dixit Plato, nõ intellexit de locali motu,ſed voluntate,intelligentia,& opinione.Io.gra.1.de ani.tex.22.c.13.col.2.

Animam Democritus ita vt in vaſculo claudit, Timeus cum corpore velut catenæ eſſe affixam affirmat.Ioan. gram.1.de ani.tex.45.c.20.col.3.

Animam in diuerſis corporis partibus exiſtimauit eſſe Plato,non quòd eã in illis partibus deuellat, ſed quia aliam corporis partem ad aliam animæ potentiam accommodare ſe habere exiſtimauit, vt cerebro rationalis,& ſenſitiua;cordi iraſcibilis;hepati concupiſcibilis.Io.gra.1.de ani.tex.89.c.33.col.3.

Animæ virtutem intelligibilem Plato eſſe dicebat in cerebro,concupiſcibilem in corde,naturalem in hepate. Auer.1.de ani.tex.7.c.109.col.3.

Anima,iuxta Timei opinionem, non agit, niſi in quantum eſt ſpherica,& comprehendit harmoniam, & mouetur motibus harmonicis, id eſt, conuenientibus, in quantum componitur ex elementis compoſitione harmonica;dixitq; narrando de creatore,compoſuit animam ex elementis prius magnitudine recta compoſitione harmonica,deinde incuruauit lineam,& fecit ipſam circulum,vt intelligat:& fecit illum circulum habere latitudinẽ, deinde diuiſit circulum in duo, quorum vnum diuiſit in ſeptem,id eſt,orbes ſtellarum erraticarum,& orbem ſtellarum,ita quod poſuit motus cœli eoſdem cum motibus animæ, id eſt, quòd cœli, & animæ actiones eędem ſunt. Auer. pri.de ani. tex. 43.char.117.col.3.

Animam humanam poſt mortem cõuerti ad intelligentiam, quod eſt agentis lumen, dixerunt Auicenna, & Algazel. & hanc ſibi largiſſimam eſſe in omni formarum intelligibilium influentia, & manifeſtatione: & hanc eſſe optimam vitam,& ſummam delectationem. Alb.mag.de nat.& orig.ani.trac.2.cap.7.c.74.col.1.

Animas hominis Anaxagorei dixerunt poſt mortem nihil relinquere, niſi lumen intellectus primi, qui vniuerſalis eſt cauſa generationis, & naturæ,quem ſecuti ſunt Abubacher Maurus, & Auerroes, & alij Arabes philoſophi. Alber.magn.de nat.& orig.anim.tract.2. cap.7.char.74.col.1.

Animam humanam iuſtitiam colentem poſt mortem in orbe ſupremo,pſalmodia,& cantu, & iucunditate per maxima; obſcęnitatem autem ſequentem dum in corpore manet,deprimi poſt mortem ſub orbem triſtem, & tenebroſum, & eſſe in tenebris & triſtitia, & igne magno,& perpetuis incendijs cremari ſenſit Iſaac antiquiſſimus,ſequens Epicureorum & Heſiodi opinionem.Albert.magn.de nat.& orig.anima.tract.2.cap. 7.char.74.colum.1.

Animam ſecundum nouellum quorundam dogma poſt mortem cuiuſuis animalis, quod ſecundum locũ mouetur, ſeparabilem eſſe à corpore apparet, & manet poſt corpus. Albert.magn.de nat.& orig.anim. tract. 2.cap.7.char.74.col.1.

Animæ humanę ſemen Plato ſimilem Dijs Deorum eſſe aſſerit.Albert.magn.de natu.& orig.anim.tract.2. cap.7.char.74.col.1.

Animam dicens Anaxagoras non habere eſſe diſtinctũ, ſed eſſe reflexionis luminis agentis intellectus ſuper ſenſibilem animam hominis, & ſubtracto eo, ſuper quod fit reflexio, redire ad intellectum primũ lumen

ipſius

ipſius incorruptum, immixtum, & purum errauit; ſic enim vegetatiuum, & ſenſitiuum in rationali, vt potentia in actu, ſed potius vt ſpeculum in lumine, quod reflectitur ſuper ipſum. Alb.mag. de nat. & orig.ani. trac.2.cap.9.c.74.col.4.

Animam imperfectam, & turpitudini deditam, dicimus ſecũdum Peripateticos manere obſcuram, & triſtem, & deſtitutam. Pœnæ autem quæ ipſi dentur per Philoſophiam determinare non poſſumus. Alb. mag. de nat.& orig.ani.trac.2.cap.15.c.77.col.1.

Anima ſuperiora in ſpecies apprehendit, & ab ijs, ad quæ motus aſtrorum inclinat, libere auertitur, & ab ea adUertitur per ſapientiam; & intellectum. Alb.mag.de intel.pri.trac.1.cap.4.c.50.col.4.

Anima, iuxta Peripateticos, & Ptolomeũ, præcipuè non reſtringitur ſub motibus aſtrorum. Alb.mag. de intel. & intel.l.1.cap.4.char.50.col.4.

Animæ, quæ poſt mortem accidunt.

ANimæ, qui quadam in corpore cupiditate ducuntur, poſt corporis interitum in corporis amore perſiſtunt, in monumentisque (vt ferunt) verſantur, in quibus vmbratiles animorum ſpecies viſæ ſunt. Amo. in Por.char.1.col.3.

Anima, ſi in inferno pati debet, cum incorporeum à nullo patiatur, neceſſe eſt, vt illi adiunctum ſit aliquod corpus, vt per conſenſum patiatur. Ioan. gram. 1. de anim.ex prooem.char.5.col.2.

Animam poſt mortem dixerunt Pithagorici tranſcorporari. Alber.magn.de nat. & orig.anim.tract.2.cap. 7.char.74.colum.1.

Animam poſt mortem Ambroſiam, & Nectar in alimentum ſumere, nullo modo eſt credendum. Alber.mag. de nat.& orig.ani.tract.2.cap.15.c.77.col.2.

Animas hominum Socrates, & Plato dixit, ad ſtellas cõpares poſt mortem redire. Alber.mag.de nat.& orig. ani.tract.2.cap.7.char.4.col.1.

Animæ poſt mortem ſuam opus duplex eſt. Primum de conuerſione ad lumen intelligentiæ, & cauſæ primæ, ex qua fluunt ei formæ intelligibiles lucidæ, & puræ, in quibus continuè ſpeculatur bonitates intelligentiarũ, & primæ cauſæ. Alterum opus animæ eſt, quòd anima iam illuminatum, & confortatum intellectum habere per ſe poteſt ad rerum intellectũ, vt nunc per reflexionem ſui intelligibilis ad imaginationẽ, & ſenſum, vt ait Theophraſtus, & omnes, qui Ariſtotelis doctrinam ſequuntur. Alber.mag.de nat. & orig. anim. tract.2.cap.15.char.77.col.2.

Animæ proſperitatis poſt mortem eſt, ſi coniungatur ad motorem primum, vt ait Auerroes ſuper 11. primæ philoſophiæ. Albert.magn. ethic. pri.tract.7.cap.17. char.24.colum.2.

Animæ, quæ virtute, & ſciẽtia intellectum adeptum acquiſierunt, felicitatem habent poſt mortem. Alb.mag. ethic.1.tract.7.cap.17.ch.24.col.2.

Animæ mortuorum poſt mortem à viuis venias, & indulgentias, & ſuffragia accipiunt, vt ait Plato. Alber. mag.ethic.1.trac.7.cap.17.char.24.col.2.

Animalia in vniuerſali.

ANimalium conſtitutio tota conſtat fortaſſe ex talibus, quæ differunt proprijs locis; nulla enim partium ſuarum habet regionem, cum omnes impotentiæ, quæ in animalibus inſunt, præter naturam ſint; vt ſenectus, & decrementum. Ariſt.2.de cœlo. ſu.2.cap. 7.tex.37.char.304.

Animal habet omnes virtutes, quæ ſunt in plantis, & inſuper multas alias, non autem viciſſim. Ariſtot. 1.de plan.cap.1.char.366.

Animalium nullum ſolipes, & bicorne eſt. Ariſt. de hiſt. ani.2.cap.1.c.41.

Animalibus omnibus, quibuis ſanguis eſt, eſt cor, & ſeptum tranſuerſum, quod præcordia & cinctus appellatur, ſed in minoribus non probe ſpectari poteſt. Ariſt.de hiſt.animalium 2.capit.15.char.59.

Animalia omnia ætate prouecta magis pingueſcunt, quàm ætate nouella; ſed præcipue, cum ſuæ longitudinis ac latitudinis modum adepta ſunt augeri in profundum incipiunt. Ariſt.de hiſt.ani.3.cap.17.c.97.

Animalia, quæ vel natura, vel arte bono ſunt habitu, nec multum admodum ſanguinem habent, velut ijs, quæ per aliquam potionem recentem ſanguine exundant; nec parum, vt ijs, quæ nimium ſunt obeſa, quippe cum præpinguia omnia ſanguinem, quamuis purum, paucum tamen habeant: & quò plus pinguedinis, eò minus poſſideant ſanguinis. pingue enim omne exangue eſt. Ariſt. de hiſt.animaliam 3.capit.17.char.98.

Animalibus omnibus voces propriè ſunt ad hinnitũ & venereum coitum. Ariſt.de hiſt.ani.4.cap.8.c.137.

Animalium omnium commune eſt, vt cupidine & voluptate rei venereæ geſtiant, atque incitentur. Ariſtotel. de hiſtor.animalium 6.capit.18.char.224.

Animalia omnia pinguiora ſunt, quæ de locis deſcendũt frigidis, quàm quæ de calidis; vt coturnices autumno, quàm vere: & appetentiora ſunt verno tempore, cumque ex tepido diſceſſerunt. Ariſt.de hiſt. animalium 8. capit.12.char.287.

Animalium genera quæcunque exceſſu inter ſe differũt, & plus & minus hæc recipiunt, hæc vni ſubiecta ſunt generi; quæ autem proportionem recipiunt, hęc ſeorſum poſita ſunt. Ariſtot. de partibus animalium pri. cap.4.c.414.

Animalium genera, ſi quam ſimilitudinem præſeferant, figuris fere partium, & totius corporis deſcribuntur, quale genus auium aut piſcium. Ariſtotel. de partibus ani.pri.capit.4.c.415.

Animalia ſanguine carentia, nec adipem habent, nec ſeuum. Ariſtot.de partib.animal.2.cap.5. char.435.

Animali nulli plura auxilia dedit natura, cui vnum eſſet ſatis. Ariſtot.de partibus animal.2.cap.1.char.469.

Animalia omnia, excepto homine, formam gerunt pomilionis: eſt enim pomilio, cuius pars ſuperior magna eſt; inferior, quæ ſuſtinet pondus, & motum exercet, parua, & minime reſpondens ſuperiori. Ariſtot.de partib.animalium 4.cap.8.ch.531.

Animal vniuerſale, aut nihil eſt, aut poſterius. Ariſto. pri. de anima ſum.1.cap.1.tex.8.ch. 589.

Animal non contingit eſſe, niſi contingant, quæ ipſum perficiunt. Ariſt.de ſom.& vig.cap.6.ch.58.

Animalia omnia habent ſpiritum connatum, & ab illo robur accipiunt. Ariſt.de ani.motu.cap.6.char.91.

Animal conſtat, vt ciuitas bene legibus inſtituta, in qua etiam ſi ſemel ſtatutus ſit ordo, nil opus eſt alio; ſed vnuſquiſque facit quæ propria ſunt, vt ordinatum eſt, ſic in animali; & ideo non oportet in vno quoque eſſe animam, ſed in quodam principio corporis. Ariſtot.de ani.motu.cap.7.ch.92.

Animalia perfectiora ſunt, quæ natura calidiora, & humidiora ſunt, nec terrena conſtant. Ariſt.de gen.ani.2. cap.1.char.142.

Animalia Maris maiora ſunt, & vegetiora quam terræ; quia ſolis vis conſumendo, quæ terram ambiunt, copiam detrahit nutrimenti, quam obrem, quę abditam vitam agunt, vegetiora ſunt: & cum his omnibus incommodis marinum genus immune ſit, merito tum adoleſcere poteſt corpore ampliori, & vegetiori. Ariſt. problem.ſec.10.char.445. 54.

Animalium nullum ſuauiter olet, excepta Panthera, quę etiam ipſa non niſi bene olet beſtijs; ferunt enim ſuauem hanc olentiam ab hac reſpirari. Stirpium verò multę

multæ & integræ benè olent, & corruptę & aridę magis ſuauem reddunt odorẽ. mali odoris cauſa cruditas excrementi cauſa eſt: at plantæ non habent exeremẽtum, & ſi aliquid ineſt, quia ſicca & calida ſunt natura humor eorum non fęculentus eſt, ſed concoqui expeditius poteſt. Ariſt.proble.ſec.13.ch.478. 4.

Animalia demerſa in mare plus temporis poſſunt tolerare, quam in fluuio; quia fluuialis humor tenuior faliens copioſius ſtrangulat. Ariſtot. problem. ſec.23.q. 14.char.558.

Animalia, ſi ingrediantur in quodam loco iugeris magnitudine, iuxta Biſaltas Graſtoniæ regionis pereunt repente. Ariſt. de admir.aud.c.866. 117.

Animalia compoſita ſunt ex cholera citrina, calida, ſicca, igni ſimili: ex ſanguine calido, humido, ſimile aeri: ex phlegmate frigido, humido, ſimile aquæ: cholera nigra ſimile terræ in ſiccitate & frigore. Et cum vnum horum addit ſupra menſuram, ſecundum quam componitur ex eo, accidit nocumentum: & cum occupat vnum iſtorum elementorum, aliquod animal interficit illud. Ariſt.de cau.propriet.elem.cap.1.c.950.

Animal ſemper laborat, vt naturales diſputationes teſtantur, quæ videre & audire eſſe moleſtum aſſerunt; ſed conſueti iam ſumus. Ariſtotel. ethicor.7. nicom. cap. 14.char.186.

Animalium eſt cauſa anima, & poteſtas hæc animæ igni conſimilis eſt; cui, quicquid immerſeris, abſumet: at ſi non obieceris, nè quidem ad capiendum impellitur, & hæc pars ad fœlicitatem nil adiuuat. Ariſto.mag.mora.1.cap.5.ch.579.

Animal conſtat ex anima, & corpore; quorum alterum paret ſecundum naturam, alterum imperat. Ariſt. polit.1.cap.3.ch.494.

Animalia irrationalia tam manſueta, quam fera melius eſt vt homini pareant, ſic enim ſalutem recipiunt. Ari. polit.1.cap.3.ch.495.

Animalia omnia eſſe hominis cauſa exiſtimandũ eſt, manſueta quidem propter vtilitatem, & cibum; fera verò & ſi non omnia, at plurima propter cibum, & alia adiumenta ex illis fiunt. Ariſt.polit.1.cap.5.c.501.

Animal vniuerſale aut nihil eſt, quia non naturam propriam ſignificat, ſed eſt accidens alicui rei accidens; aut ſi etiã quis quod hoc pacto eſt ens dicat, poſterius erit illo cui ineſt; quia rem oportet eſſe priorem quã ſit accidens. Alex.aphro.pri.nat.q.cap.11.c.3.

Animal per animam ſenſitiuã animal eſt: a cæteris enim omnibus, quę animalia non ſunt, animal differens animal eſt, forma etiam animãtis anima eſt. Alex.aphrod. 1.de ani.cap.3.ch.31.col.1.

Animalium eſſentia in calido, & humido maximè verſatur. Alex.aphrod.1.de anim.cap.12.c.35.col.2.

Animal ex anima conſtat & corpore, quoniam aliud eſt ſubiectum, aliud forma. Alex.aphrod. 2.de anim. cap. 2.ch.43.col.3.

Animalia dum iugulantur, cur aſſidue calcitrant? propter dolorem potius quam quòd cõuellantur. Alex.aphro. problem.2.c.735. 35.

Animal recte dici non poteſt ex anima & corpore exiſtere, niſi hæc vt forma, illud vt materia operetur. Them. 2.de anim.cap.3.ch.70 col.2.

Animal, & cadauer per animam cognoſcuntur. Them.2. de ani.cap.3.tex.4.ch.70.col.2.

Animal conſiſtere nequit, ſi ratio victus ei deſit, quia potentiæ eius, quæ ſubſtantiam tuetur, vſus eſſe ſine materia, & fomento non poteſt. Them. 2.de ani. cap.17. tex.48.ch.73.col.4.

Animal nullum, homine excepto, animi particeps eſt, ſed non nulla phantaſia valent. Them. 3.de anim.cap.10. tex.125.ch.82.col.3.

Animal nullum, homine excepto, confidit, timet, ſpirat, ſed tantum delectatur & dolet. Them. 3. de anima.

cap.38.tex.19.char.87.col.1.

Animalia, quæ habent pulmonem, neceſſe eſt vt reſpirẽt. Ammo.in Por.char.1.col.1.

Animalia multa non habent caput. Simp.in præd.ch.48.

Animalia per animam ſunt talia entia deſignata, ſuoque charactere à cæteris, & inter ſe diſiuncta. Simp.2.phy. char.92.col.1.

Animalia cum patiuntur, ſi ſecundum ſenſus patiuntur ſentiũt; at cum albeſiunt & huiuſcemodi patiuntur, aliquando non ſentiunt. Simp.7.phy.ch.376.col.1.

Animalia non ſunt mundi partes, ſed vniuerſi effectus. Simp.2.de cœlo.tex.1.co.1.ch.55.col.2.

Animalium integræ ſpecies eſſe poſſunt, ita degentes ob ſui extremam perfectionem, vt eorum indiuidua omnia ſine ſemine naſcantur, ſintque veluti in animalibus tota diminuta. Simp.2.de anim.tex.34.ch.31.

Animal, quod primo intuitu à longe proficiſcens aſpicimus, ac cognoſcimus, non vt genus cognoſcimus, ſed vt indefinitum ſingulare, quod eſt particulare. Io.gra. pri.phyſi char.4.col.1.

Animal nullum, in ſubſtantiam animalis tranſmutari poteſt. Io.gra.pri.phy.tex.77.ch.28.col.3.

Animalia non eſſent, niſi eſſet ſol. Ioan. gram. 2. phyſ. chart.31.col.2.

Animalia in ſeipſis omnis motus principium in ſe habẽt. Io.gra.2.phy.char.32.col.1.

Animal, vt ſubſtantia eſt, definiri poteſt: vt vniuerſale autem non eſt in ſubſtantia. Ioan. gra.pri.de ani. te. 8.char.8.col.1.

Animalia omnia, quæ imaginationem habent, habent & appetitum. Io.gra.3.de ani.tex.44.ch.94.col.1.

Animalia, quæ eiuſdem ſpeciei de aluo plus excrementi ſecernunt, calidiora ſunt his, quę minus. Io.gra.de gener.ani.2.cap.1.char.74.col.2.

Animal, & imago idem eſſe poſſunt, alio & alio modo. Mich.epheſ.de mem.& rem.ch.4.col.1.

Animal ab Ariſtotele comparatur ciuitati ſanctis conſtitutæ legibus; ſed ea, quæ à ciuitatis legibus ſtatuuntur ab ipſaque fiunt, fiunt conſuetudine; quæ autẽ ab aĩali fiunt, fiunt natura. Mich.epheſ.de ani.mot.c.52.c.3

Animalia bruta ad latera cœli ſuum ſummum habent. Mich.epheſ.de ani.iu.c.55.col.2.

Animal omne non vtrinque dentatũ ruminat. Michael. epheſ. de partibus ani.3.cap.3.c.127.

Animali non accidit appetitus, niſi ex imaginatione. Auer.phy.8.te.20.c.161.col.4.

Animalia, quæ non inueniuntur in tota habitatione terrę, niſi in aliquo loco, ſunt propria illius loci. Auer.2. de cęlo, tex.111.ch.80.col.2.

Animalium perfectorum, & imperfectorum naturã nos non decet negligere; in illis enim eluceſcit Diuina natura, non vt eſt animal nobile, ſed vt eſt animal ignobile. Auer.de partib.ani.1.cap.5.ch.67.

Animal quanto eſt maioris molis, tanto plus participat partem terreſtrem. Auer. de partib.ani.2.cap.9.ch.74.

Animal omne habẽs os, habet guſtum aliquem. Auer.2. de ani.tex.31.ch.133.col.1.

Animalium principium propinquum eſt apud Ariſt. virtus animata, & remotum, corporum cœleſtiũ formę. Auer.epit.Metaph.tract.2.c.174.col.1.

Animal omne, quod ſenſu viget, naſcitur, nutritur, & alitur. Boet.in Por.ch.46.

Animalia in communi duos ventres habentia ſunt, quę dentibus carent, vt cibum non ſufficienter diuiſum bis poſſit conterere. Alb.Mag.in poſt.c.216.col.1.

Animalia omnia, præter hominem, pilos variant ſecundũ pilorum varietatem. Alb.Mag.2. Meteor.tract.3.cap. 19.ch.95.col.3.

Animalia omnia ſimilia non habent viſcera; vt lumbrici terrę & huiuſcemodi. Alb.Mag.de nutrimen.& nutribil.tractat.1. cap.2.ch.64.col.2.

Animalia occidere sacrilegium esse existimauit Pithagoras. Albert.Magn.de nat. & orig.anim. tract.1. cap.8. char.74.col.3.

Animalia, quæ cadunt ab altissimo, mortua sunt antequam ad terram deueniant; quia occupata sunt ab aere simplici,& cum locus,& locatum connaturalia sint, ideo ipsorum cõtrarietas corrumpit,quia corpus compositum à continente sibi cõtrario corrumpitur. Alb. Mag.de nat.loc.dist.1.cap.2.ch.93.col.1.

Animal nullum habitat in igne. Alb.Mag.de prop.elem. 1.trac.1.cap.2.ch.105.col.4.

Animalia mutantur in lapides, & maximè in lapides salsos. Albert. Magn. primo, de mineral. tract.2. cap:8. char.138.col.1.

Animalia omnia Agrestia ferè de die in locis habitatis absconduntur,propter timorem hominis. Alber.Mag.de ani.1.trac.1.cap.3.ch.2.col.4.

Animalium domesticorum genera omnia inueniuntur etiam Agrestia,vt homo,equus,porcus,ouis.Alb.Mag. de ani.1.trac.1.cap.3.ch.2.col.4.Idem Alb.de anim.2. tract.1.cap.2.ch.30.col.1.

Animal omne propriam vocem habet,per quam vocat clamando socium tempore coitus. Alb.Mag. de anim. 4. tract.2.cap.2.ch.51.col.1.

Animalia omnia habentia pilos curtos, & crispos, hiemẽ grauiter patiuntur; quia calida, & sicca sunt, ac poros habent,per quos maxime intrat frigus. Alber.Mag.de ani.7.tract.1.cap.5.ch.66.col.1.

Animalia subtile habentia corium, eijciunt a se senectutem,id est,vetustum pilum.Alb.Mag.de anim.7.tract. 1.cap.9.ch.67.col.4.

Animalia mutant locum ob duas causas, vel propter aeris mutationem,vel propter cibum.Alb.Mag.de ani.7. tract.3.cap.3.ch.71.col.4.

Animal siue paruum,siue magnum sit,in ipso virtutes naturales sunt, quibus, & opera ipsius,& accidentia animæ,quæ passiones animæ vocantur,perficiantur. Alb. Mag.de ani.8.tract.1.cap.1.ch.72.col.3.

Animalium defectus, & profectus causatur ex aere,& cibis diuersarum prouinciarum.Alb.Mag.de ani.trac.3. cap.5.ch.72.col.2.

Animalia omnia testiculos habentia castrari possunt, sed diuersimode. Albert.Magn. de anim.5.tract.5. cap.3. char.83.col.3.

Animalia castrata non solum mores mutant, sed etiã formas.Alb.Mag.de ani.8.trac,5.cap.3.c.83.col.3.

Animal omne castratum plus elongatur quàm non castratum,& mansuetiora fiunt per castrationem.Alb.Mag. de ani.8.trac.5.cap.3.ch.83.col.4.

Animalia omnia domestica cornuta ruminãt. Alb. Mag. de ani.8.tract.5.cap.4.ch.83.col.4.

Animalia omnia primò habent in matrice caput superius, postea tempore partus vertunt caput inferius, quia partus naturalis est hoc modo. Alb.Mag.de ani.9.trac.1. cap.7.ch.88.col.3.

Animalia omnia post partum ossa omnia perfecta habẽt, in figura & connexione. Alber.Mag. de ani.9. tract.1. cap.8.ch.89.col.1.

Animalia omnia, quæ non differunt accidentibus proprijs,nisi secundum maius,& minus, illa vniuntur nomine vno, vt in comparatis ad inuicem vna est natura. Alb.Mag.de ani.11.tract.2.cap.2.ch.99.col.4.

Animalium vilium vilitas non est ex artifice, sed ex materia. Albert. Magn.de animal. 11.tract.1.cap.3.char. 100.colum.2.

Animalia, quorum humor naturalis est multæ aquositatis,& cibo infrigidatur, sunt timida; quia sanguis circa cor fugit propter frigus. Alber.Mag.de ani.12.tract.2. cap.1.ch.105.col.4.

Animalis magnitudo maximè est propter ossium longitudinem. Alb.Mag.de ani.16.tract.2.cap.6.c.144.col.1.

Animalia rubea vel nigra in omni specie animalis, sunt magis saporosa, quam alba; quia calorẽ illi colores designant,& calor meliorẽ digestionem facit,cũ in membris secundum naturam abundet. Alb.Mag.de ani.19. cap.8.ch.161.col.3.

Animalia cuncta, homine excepto, qui rationis iudicio in suis operibus dirigitur, quodã naturali instinctu ad suos actus aguntur.D.Tho.in post.c.36.col.3.

Animal vel consideratur,vt est vnũ in multis,aut de multis,aut vt est animal, & hoc vel vt est in rerum natura, vel vt est in intellectu.D.Thom.primo,de animal.l.4. tex.8.ch.2.col.2.

Animalia habentia sanguinem,habent maiorem calorem naturalem,quam ea,quę sanguine carent.D.Tho.2.de ani.l.18.tex.89.c.39.col.3.

Animalia irrationalia, quæ solo appetitu sensitiuo aguntur,in suis motibus,vt plurimum insequuntur impressiones corporum cęlestium.D.Tho.3.de anim.l.4.tex. 150.c.51.col.2.

Animal,est animal per sensum.D.Tho.de anim,mot.l.1. char.46.col.1.

Animal omne calidum est & humidum; quia calidum sine humido stare non potest, quia humidum est proprium calidi subiectum.Petr.de Aluer.de long.& breui.vit.l.3.c.60.col.2.

Animalia omnia infrigidatione indigẽt, quia caliditatem habent.Petr.de Aluer.de iuuen.sen.mor.vit. & respir. l.11.c.74.col.3.

Animalium diuisio.

ANimalium naturę propria sunt dextrũ & siniſtrum, ideo manifestè animalibus inesse videntur his quidem omnes tales partes,his autem aliquæ: plantis autem sursum,& deorsum solum.Aristot.2.de cęlo. su.2. cap.1.tex.7.c.293.

Animalia alia sexu fęmineo carent, alia non generãt, alia motum nullum habent,alia diuersorum colorum, alia quemadmodum alia,quæ partum sibi dissimilẽ edunt, alia e terra crescunt,aut arboribus. Aristo.1.de plantis cap.1.char.361.

Animalia alia eadem partes habent,sed non in eadẽ parte, vt mammæ alijs sunt in pectore, alijs in alia parte. Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.5.

Animalium differentiæ sumi debẽt,aut per vitas, aut per actiones, aut per mores,aut per partes.Arist.de histor. ani.1.cap.1.c.5.

Animalium alia sunt aquatilia, alia terrestria. Aristot. de hist.ani.1.cap.1.c.5.

Animalia aquatilia, alia in fluuido degunt, victumq; petunt ex humore,quem etiam per vices accipiũt,& reddũt,nec viuere possunt nisi versentur in humore. Alia degunt in fluuido victumq; inde emoliuntur, sed aerem non humorem recipiunt,& foris parere solent. Et horum alia sunt gressilia vt Lutris,Latax, & Cocodrilus: alia volucria,vt Mergi & Vrinatrices, & quæ nullis pedibus innituntur, vt Natrix: non nulla cum victum in humore exerceant,nec foris viuere possint,nihil vel aeris,vel humoris recipiũt,vt Vrticę,& Ostrea. Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.5.

Animalium terrestrium alia accipiunt, redduntq; aerem, quæ respiratio nominatur,vt homo,& quæcunque habent pulmonem; alia quamuis aerem non recipiant,tamen sedem in terra perpetuo tenent,& victum inde capiunt: vt vespæ,apes,& reliqna insecta.Arist. de histor. ani.1.cap.1.ch.6.

Animalia alia sede stabili degunt, alia mutabili & vaga. Sedes stabilis in humore tantum est.Terrestrium nulla statu immutabili viuunt. At aquatilium plura saxis affixa vitam omnem traducunt,vt conchæ genera quam plura.Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.6.

Animalibus vis alijs nandi tributa est; vt piscibus,mollibus,crustatis vt locustis:alia ambulare possunt,vt cancrorum genus, quippè quod quamquam suapte natura aquatile est,tamen vim habet ambulandi.Aristot.de hist.anim.1.cap.7.ch.7.

Animalia terrestria alia volucres sunt, vt aues, vt apes, quæ modo quodam inter se differunt: alia pedestria, quorũ alia gressilia,alia reptilia, alia tractilia sunt. Ari. de hist.anim.1.cap.1.ch.7.

Animalia ciuilia sunt,quę labori cõmunicant idem, quarum opus communi efficitur opera, munusque idem omni est, quod non omnibus gregalibus competit; vt homo,apes,vespa,formica,grus. Quarum alię sub duce degunt, vt grus, & apes; alię nulli subditæ imperio sunt,vt formicę,& alia innumera genera.Arist.de hist. anim.1.cap.1.ch.8.

Animalia tam ex gregalibus quàm ex solitarijs, alia sunt, quæ sedem nunquam mutant:alia,quę mutare statuto tempore solent:alia,quę carne vescũtur; alia frugibus; alia omnia attingunt. Et non desunt, quę cibo sui generis vtantur, vt apes, vt aranei. Apes enim melle, & quibusdam alijs dulcibus aluntur: aranei venatu muscarum viuunt. Nonnulla piscibus vescuntur: alia vim habent venandi, aut ingenio recondendi cibi dotata sunt: alia ad neutrum apta. Aristot. de histor. animal. 1.cap.1.char.8.

Animalium,alia domicilia sibi parant, vt talpa,mus, formica,musca,apis:alia nullis se includere cafis patiũtur. Arist.de hist.anim.1.cap.1.ch.8.

Animalium,alia cauernas subeunt,vt lacerti,& serpẽtes: alia per summa telluris degunt,vt canis,& equus: alia foramina sibi excauant:alia nunquam eo munere funguntur. Arist.de hist.anim.1.cap.1.ch.8.

Animalia alia noctu vagantur, vt noctua, & vespertilio: alia interdiu tantùm.Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.9.

Animalia alia sunt cicura, alia fera, alia perpetuò cicura vt homo, & mulus, alia perpetuò fera, vt panthera & lupus: non nulla facilè mã suescere possunt,vt elephantes. At genera, quæ fera sunt, placida quoque reperiri possunt; vt sues,equi,homines,oues,caprę, canes, boues.Arist.de hist.anim.1.cap.1.ch.9.

Animalia alia muta sunt omnino, alia strepitum tantum edunt, alia vocem etiam formant; quarum alia loqui possunt, alia vocem solam nullis exprimendam literis reddunt, alia loquacia, alia taciturna; alia oscinia, alia inoscinia.Arist.de hist. anim.1.cap.1.ch.9.

Animalia alia camporum incola sunt, vt palumbes, alia montium,vt vpupę; alia cum hominibus degere solẽt, vt columbi.Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.9.

Animalia alia copia libidinis gaudẽt, vt perdicum genus, & gallinaceorum;alia minus venere valent,vt quæ coruinam speciem gerunt,quæ raro coire solent. Arist. de histor.anim.1.cap.1.ch.9.

Animantium marinarum alia pelagica sunt, alia littoralia,alia saxatilia.Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.9.

Animalium alijs data est vis dimicandi, alijs ingenium cauendi,& euitandi.Arist.de hist.ani.1.cap.1.ch.9.

Animal omne humorem cõtinet, quo si priuetur,aut per vim, aut per naturam, in pernitiem agitur,sed in alijs, & alijs diuersus est: nam in alijs est sanguis & vena, in alijs, quod ijs proportione respondet: & alterum Fibra,alterum Sanies dicitur. Aristo.de histor.animal.1. cap.4.char.11.

Animalium alia sanguinem habent,vt homo,& equus,& omnia,quę aut perfecta pedibus carent,aut binis quaternisve pedibus constant. Alia exanguia sunt,vt apes, vespæ: atque inter marina, sepia, & locusta. Denique omnia,quæ pedes plusquam quaternos habent. Arist. de hist.ani.1.cap.4.ch.12.

Animalium, alia animal perfectum gignunt, alia ouum, alia vermem. Animal procreant,quæ pilis integuntur, & inter aquatilia,cæte,& delphini,& quæ cartilaginea vocãtur. Quorum alteris fistula data est,branchiæ desunt,vt delphinis,à dorso;balenis,in fronte: alteris brãchiæ detectę,vt mustello,raiæ,& reliquis generis eiusdem.Arist.de hist.ani.1.cap.5.c.12.

Animalia alia pedes habent,alia non:& quę pedes habẽt, aut binos,vt homines, & aues;aut quaternos,vt lacerti,canes;aut plures,vt centipedes,& apes. Arist.de hist. anim.1.cap.5.ch.13.

Animalium genera,in quæ omnia reducuntur,sunt,auis, piscis,cetus; quæ sanguinem habent. Testa intectum, quod Ostreum vel Concha appellatur, & crusta inclusum aliud, vt locusta, cancri & gammari: molle aliud, vt lolij & sepiæ. Adde insecta:quæ omnia sanguine carent. Inter reliqua animaliũ genera,quod ab vno contineantur,nullum est:sed aut simplex est,vt homo: aut diuidi potest in species, sed nullis nominibus distinctas. Quæ enim quadrupeda sunt non pennata,omnia sanguinem habent: alia animal pariunt, alia ouum,ita vt dici possint hæc Ouipara,illa Viuipara. Ari.de hist. anim.1.cap.6.char.15.

Animalia audiendi sensum obtinentia, alia auriculas habent,alia non,& meatus audiẽdi illis patent, vt ijs,quę penna aut cortice squamave integuntur. At quæ animal generant,auriculas habent omnia, pręter vitulum marinum, & delphinum, & cetaria. At vitulus habet meatus manifestos: delphinus autẽ audit quidem, sed nullis cauernis,quæ præstent vicem aurium. Aristo.de hist.anim.1.cap.11.ch.21.

Animalia illa cornigera sunt,alia mutila,quæ cornigera, magna ex parte bisulca sunt,vt bos,ceruus. Aristot. de hist.anim.2.cap.1.c.41.

Animalia alia dentes habent exertos, vt apri; alia sunt sine his; alia habent dentes serratos,vt leo,panthera,canes;alia continuos habent,vt equus,& bos.Ari.de hist. anim.2.cap.11.char.45.

Animalium,quæ sanguine carent,plura sunt genera.Primum,quæ mollia appellamus,vt sepia,quæ foris carne molli obducta, solidum intus modo sanguinei generis continent. Secundum, quæ crustis tenuibus operiuntur,idest,quæ partem solidam foris, intus mollem obtinent; vt cancri, & locustę. Tertium, quę silicea testa concluſa muniuntur, in quibus pars carnea intus solida,foris fragilis,& ruptilis non collisilis; vt concharũ, & ostrearũ.Quartum,insecta omnia.quod genus multas,& varias animalium species complectitur. Arist.de hist.ani.4.cap.1.c.106.

Animalium crusta intectorum primũ genus est locusta. Aliud,quod gammarũ appellant.Tertium genus squilla est. Quartum cancer, quorũ sane plura sunt genera. Arist.de hist.ani.4.cap.4.ch.111.

Animalia mollia crusta, vel testa operta, ac insecta, sensibus omnibus prędita esse constat;vt mel apes,formicę, origani puluisculo, & sulphuris in suis cauernis iniecto aufugiunt,& eas derelinquunt.Arist.de hist.ani.4. cap.8.char.134.

Animalia commune stirpibus habent, quòd alia semine, alia sponte oriuntur. Arist.de hist.ani.5.cap.1.ch.146.

Animalia alia perinde vt plantæ officio procreãdi fungun tur suis temporibus: alia in enutrienda quoque prole laborant,sed cum perfecerint desistunt, nec vllam insu per seruant societatem: alia ciuiliùs cum prole agunt. Arist.de hist.ani.8.cap.1.c.269.

Animalia alia subsidium in locis consuetis appetunt, alia peregrè proficiscuntur. Iam ab autumnali æquinoctio ex Ponto,locisq; frigidis fugiunt hyemem venturã. A verno autẽ ex tepida regione ad frigidã sese conferunt, æstus metu futuri. Alia de locis vicinis descendunt,alia de vltimis propè dixerim,vt grues,quę ex Scythicis cãpis ad paludes Aegypto superiores, vnde Nilus profluit,veniunt.Ari.de hist.ani.8.cap.12.ch.287.

Animalia diuidenda sunt ijs rebus, quæ sitæ sunt in substantia,non in ijs,quæ accidunt.Arist.de partib.anim. 1.cap.3.char.411.

Animalia vrbana & syluestria reperiuntur, vt homines, equi, boues, canes, in terra Indica sues, capræ, oues. Arist.de partib.anim.1. cap.3.ch.412.

Animalia non sunt diuidenda bipartita illa diuisione, sic enim aut fieri non potest, vt institutum assequamur, cum idem in plures cadat diuisiones, & contraria veniant in eandem: aut vna tantum proueniet differentia,quæ vel simplex,vel per complexionem speciem vltimam referat:sed si non differentiæ differentiam accipis, diuisionem effici continuam, vt orationem coniunctione vnam necesse est. Aristot. de partib. animal. 1. cap.3.char.413.

Animalia alia habent omnes animę potentias, alia quasdam,& alia omnes sensus,alia quosdam. Aristot. 2. de anim.sum.1.cap.2.tex.23.char.619.

Animalia alia per coitum maris & fœminę gignuntur, in quibus sexus vterque est: non enim in omnibus, sed in prędictis sanguine paucis quibusdam exceptis alterum mas,alterum femina perfectum euadit.exanguia quędam marem,& fœminā habent,vt procreent: alia procreant quidem,sed non sui generis prolem,quę non ex coitu animaliū,sed ex terra putri prodeunt, aut ex excrementis. Arist.de gen.ani.1.cap.1.ch.96.

Animalia sanguine carentia quatuor sunt; crustatum, molle, insectum, testatum. Aristot. de gener.anim.1. cap.14.char.110.

Animalia viuipara alia animal perfectum, alia imperfectum pariunt. Solipedes & bisulcæ perfectum multifidæ complures imperfectum; quia solipedes singulos pariunt: bisulcæ aut singulos,aut binos: & nutrire pauca facile est. multifidæ multiparæ sunt.quo fit,vt partum adhuc recentem alere possint, auctum non possunt. Sola inter multipara sus perfectos edit. Arist. de gen.ani.4.cap.6.ch.251.

Animalia alia sunt vnicolora,vt leones omnes sunt fului: alia versicolora:alia toticolora,quorum corpus totum habet eundem colorem,sed non omnia eūdem, vt bos totus albus est,vel totus niger. Alia varia, & id dupliciter: aut genere,vt panthera,& pauo:aut non genere, sed parte,vt capræ. Toticolora facilè transeunt in aliū colorem,quod non faciunt vnicolora. Arist.de gener. anim.5.cap.6.char.281.

Animalia alia pinguia sunt subcute, alia intra carnē, alia vtroque modo. Nam, quibus est densa caro, subcute humor cogitur, quia semper supereminet, & concoctus pingue facit. Quæ vero carne sunt rariore, hæc opima intra carnem redduntur. Quæ verò vtroque modo se habent, vtroque etiam pingueſcunt. Aristot. prob.sec.10.q.3.ch.426.

Animalia alia parentes sectantur statim, alia sero, vt homo,vel vix,vel nunquam; quia alia citò vim cognoscendi acquirunt,alia sero,& alia sibi rei commodę sensum obtinent,alia carent. At quæ sensum rei commodæ,& sui corporis perfectionem sortiuntur, hæc parentē sectari protinus queunt. Quæ non vtrunque, hæc non idem faciunt. Arist.probl.sec.10.q.34.ch.436.

Animalia alia post partum sæuire solent, vt canis,& sus: alia nihil efferantur,vt mulier,ouis;quia quę superuacua redundant materia, hæc suam clementia seruant. Quibus autem secretio non à vacantibus sed integris fieri solet materijs,hæc exasperantur,& sęuiunt. Vnde fit, vt extenuatio iram mouet ratione habitus: vt etia gallinæ faciunt,non cum pepererint, sed cum incubāt, ratione inediæ. Arist.probl.sec.10.q.37.ch.437.

Animalia alia seruant diutius,quæ sub sensu sunt,alia nō seruant: & horum alia omnino non seruant,vt muscę, vermiculi: alia exiliter, & auiculæ quędam. Them. 2. post.cap.34.ch.12.col.4.

Animalia alia solum sentiunt, alia in ipsis formatur modus sensibilis.Io.gram.2.post.cap.18.c.74.col.4.

Animalium species quatuor sunt: aliæ cœlum, aliæ terram,aliæ aquam,alię aerem incolunt.Io.gra.1.de ani. tex.26.c.14.col.2.

Animalia natura sicca ac terrena,aut pennata, aut corticata, aut squammata sunt. Ioan. gra. de gener. ani. 2.cap.1.c.30.col.2.

Animali quæ insunt,trifariam diuiduntur:vel enim sunt ex necessitate propter finem,id est,quod non datur finis absque illa re; vt visus', qui non est sine oculo: vel quia finis requisitus ad id meliori modo habetur; vt sensuum duplicatio; vel quia animal obtinet eas res ex necessitate materię;vt egressus superfluitum excrementi.Auer.de partib.ani.1.cap.1.c.64.

Animalia irrationalia quædam habēt motum, & sensum solum: quædam etiam, præter hoc imaginationem. Auer.de ani.beatit.cap.5.c.66.col.2.

Animalia alia naturæ, vt arbores, & quædam irrationalia animalia;alia syderibus,vt pecudes; alia rationi subiecta sunt,vt homines.Boe.in li.de inter.c.372.

Animalia alia sunt gressibilia,alia volatilia,alia natantia, alia reptilia. Alb.Magn. de mot.animalium 2.tract.2. cap.1.char.46.col.4.

Animalia terrestria, alia aerem iutrinsecus recipiunt, vt anhelantia: alia non recipiunt manifeste, licet intrinsecus recipiant per poros occultos, vt apes, & vespæ. Alb.Mag.de anima.1.tract.1.cap.3.c.2.col.1.

Animalia alia manent in sua forma, vt homo: alia, de formam in formam transeunt,vt Eruca.Alb.Magn.de animalibus 1.tract.1.cap.3.c.2.col.2.

Animalia alia pedes habent,alia nō:& habentia alia duo, vt homo;alia quatuor, vt equus;alia sex & sic vsque ad viginti; vltra quem numerum non inuenit Albertus animal plures pedes habere.Alb.Mag. de animalib. 1. trac.1.cap.7.char.4.col,4.

Animalium volatilium alia plumas habent, alia naturæ medię sunt inter membranas,& pennas,vt apes: & alia sunt membranalia,vt vespertiliones.Alb.Mag. de animal.1.tract.1.cap.7.char.5.col.1.

Animalia alia sunt natatilia,alia volatilia, alia gressibilia, alia reptilia.Alb.Mag.de ani.1.tract.1.cap.8.c. 5.c.1.

Animalia sanguinem non habentia sunt aut marina, aut terrestria,aut volatilia alas mēbranales habentia.Alb. Mag.de ani.4.tract.1.cap.1.c.45.col.4.

Animalia alia habent omnia sensuum instrumenta, alia non.Alb.Mag.de anim.4.tract.2.cap.1.c.50.col. 1.

Animalia naturales diuersitates haent, secundum loca, in quibus manent,& secundū hoc,quædam sunt gressibilia, quæ super aerem ambulant,quædam sunt marina natabilia.Alber.Magn.de ani.7.tractat.1.capit.2. char.63.col.3.

Animal diuidimus in ambulans & natans, propter tres causas.Prima,quia recipit ad refrigerium pectoris aerē vel aquā.Secūda similitudo cōplexionis ad aerē vel aq̄. Tertia,qa in aqua,vel in terra,aut in aere quærit nutrimentū. Alb. Magn.de ani.7.tract.1.cap.2.c.64.col.1.

Animalium triplex est gradus. Alius, in quo non est nisi tactus,nec mouentur de loco ad locum,& memoriam non habent, & si habent, solum habent in præsentia sensibilis tantum.Alia sunt animalia,quæ habent sensum, & memoriam, & hæc mouentur ad aliquod distan,& secunda possunt habere aliquem gradum prudentiæ. Tertia sunt, quæ habent auditum. Alex. de ales.pri. metaph.c.4.col.1.

Animalia bruta quædam agunt vniformiter, & quasi quodam instinctu naturali,vt aranea facit telam,& in hoc opere non est prudentia.Alia faciunt tales operationes, in quibus contingit difformitas aliqua, vt formicę opus, quod quidem similitudine quadam fine prudētia esse nō potest.Ale.de ales.1.metaph.c.4.co.2.

Anima-

Animalia quid sint.

Animal est corpus animatum. Arist.3. de ani. su.3. cap.1.tex.63.c.670.

Animal humidum est,& calidū, & huius viuere tale est. Arist.de long.& breu.vit.cap.3.ch.295.

Animal est substantia animata sensibilis. Porph. 5. voc. cap.4.char.44.

Animal est corpus nutribile, sensitiuum sensu tactus. Auer.de partib.animal.cap.1.c.68.

Animalia imperfecta sunt,quæ nata ex putri materia nō indigent sexu, cum non generent, & sunt animalia, quæ non mutant locum.Alber.mag.de veg.1.tract.1. cap.4.char.123.col.2.

Animalium proprietates.

Animantium omniū vocalium mos est, vt sui hinnitus tempore,potissimum canant,& blacterent.Ari. de hist.anim.1.cap.1.char.9.

Animal,quod tantum volatile sit, vt piscis natatile solū, nullum nouimus: nam & quæ pennis cuteis volant, ingredi possunt: vnde vespertilio habet pedes,& vitulus marinus pedes habet minutos. Sic non nullæ aues depedes sunt, quæ apedes à paruitate pedum nuncupantur.Arist.de hist.ani.1.cap.1.c.7.

Animalia viribus pollent,quæ iniuriam vel inferāt alijs, vel illatam sibi propulsent,seque defendant. Arist. de histor.anim.1.cap.1.ch.9.

Animalia cauta, & prouida sunt, quæ aliquid inseipsis præsidij habent contra inferendam iniuriam.Arist.de hist.anim.1.cap.1.char.9.

Animalia differunt moribus: nam alia mitia sunt;& remissa,;& minime peruicacia sunt, vt boues: alia animata, peruicacia,bruta omnino,vt sues siluestres: alia ingeniosa,& timida, vt cerui, & lepores,& cuniculi: alia illiberalia,perfida,insidiosa,vt serpentes:alia liberalia,fortia, & nobilia, vt leones: alia generosa, ferocia,& insidiosa,vt lupi: alia astuta, malitiosa, & callida,vt vulpes: alia animosa & amatricia, & assentatricia, vt canes: alia mansuetudini addicta, vt elephantes: alia verecunda,& cauta,vt anseres:alia inuida,ornatus & polituræ studiosa, vt pauones. Arist. de hist. anim.1.cap.1.char.10.

Animalia latent,& exeunt, vt sibi contra vtriusque temporis opitulentur exuperantiam.Arist.de histo.anim. 8.cap.13.char.291.

Animalia sanguinei generis multa se condunt,vt ea quæ intecta sunt cortice,videlicet lacerti,stelliones,crocodili fluuiatiles. Mensibus quatuor frigidissimis hæc latent,nihilque comedunt. Cætera serpentia cauernas subeunt terræ,sed viperæ sub saxis conduntur. Arist. de hist.ani.8.cap.15.ch.292.

Animalium genera multa apparent magnis imbribus, quæ nunquam antea visa fuerunt. Aristot. de histor. anim.8.cap.15.char.294.

Animalium parum viuentium mores minus sæpe percipiuntur: viuaciorum euidentiores sunt. Aristot. de histor.anim.9.cap.1.char.314.

Animalia habere vim quādam naturalem, in quauis animi affectione videntur; id est,prudentia,stultitia,fortitudine,ignauia,clementia,acerbitate,& reliquis habitibus generis eiusdem: & in nonnullis etiam commune aliquid disciplinæ eruditionisq; habetur. Aristot.de hist.anim.9.cap.1.c.314.

Animalia, quæ eadem loca incolunt, ac eisdem vescuntur cibis,inter se pugnant: nam si victus penuria sit,fit ob eam rem,vt vel eiusdem generis animantes inter se pugnam conferant. Vitulus enim marinus mas cum mare pugnat, & fœmina cum fœmina, donec alter ab alio,vel occidatur, vel eijciatur, & idem eorum catuli faciunt. Aristoteles de historia animalium 9. capit. primo,char.315.

Animalia carniuora & oppugnātur à cæteris omnibus, & ipsa cum cæteris pugnant;quia victus his ab animalibus est. vnde Augures sua dissidia, & confidia colligunt: diffidio, bella & discordias statuunt, confidio, pacem.Arist.de hist.anim.9.cap.1.char.316.

Animalia alia sunt semper infesta inuicem,alia vt homo, cum ita res tulerit. Aristot. de historia animalium 9. cap.1.char.318.

Animalia,quibus ruminare in more est, proficiunt delectanturque non minus in ruminando quàm edendo. Arist.de hist.anim.9.cap.50.char.379.

Animalia vtrinque dentata quædam ruminăt vt mures pontici,& piscis,quem ab ea re quidam ruminalem appellant.Arist.de hist.anim.9.cap.50.ch.379.

Animalia exanguia timidiora sunt sanguineis. Aristo.de partib.anim.2.cap.4.ch.434.

Animalia, quorum sanguis fibris multis abundat, crassisque refertus est,terrena natura constant,& animosa,iracunda,perindeq; furibunda sunt: ira enim calorifica est.Arist.de part.ani.2.cap.4.ch.434.

Animalia, quæ domestica sunt, & fera reperiuntur; at quæ fera,non item domestica: vel quia res praua facilis ortu est, & in eam expedite mutari potest. domesticum melius est. omne ferum prauum. Aristot.problem.sec.10.q.44.c.440.

Animalia omnia fortia corpore sunt duriore, quia animositas cum calore est; metus enim refrigeratio est. Quorum igitur sanguis amplius feruet, hæc & robustiora, & animosiora sunt: sanguis autem corporibus alimento est.Arist.problem.sec.10.q.59.c.446.

Animal nō omne boni est capax.Alex.aphrod.pri.prior. cap.11.ch.25.col.1.

Animalia irrationalia ad apparens iucundum tātum tendunt,propter restrictum, ad vnum aliquod respicientia. id est,iucundum. Ratio latiorem contemplationem,& appetitum,& ad multa se dilatantem,aliquando in bonum,aliquādo in iucundum intuetur. Simp. 3.de ani.sec.2.tex.57.c.81.col.1.

Animalia vncunguia,quia ex venatione victū possident, eorum excrementum in pennarum incremētum absumit natura,vt in volatu ocius ferantur. Io.gram.de gen.anim.3.cap.1.ch.54.col.4.

Animalium vncorum corpus siccum & calidum est. Io. gra.de gen.ani.3.cap.1.c.54.col.4.

Animalia omnia,quæ venatione victum quærunt,difficulter alimentum sibi vendicant. Io. gram. de gener. anim.3.cap.1.ch.55.col.1.

Animalia calidioris cerebri partes ignitas in oculis habent, vt leo, lupus,serpens,cattus: & ita oculi eorum illuminant medium,vt noctis tempore venētur. Alb. Mag.de sen.& sen.trac.1.cap.10.c.6.col.4.

Animalia cor magnum habentia, & spiritum paucum, & frigidum sanguinem, sunt timida multum, vt lepus;quia spiritus tenuis & paucus recurrēs ad cor magnum,retinetur, & non calefit propter frigus sanguinis,& remanent illa animalia constricta. Alb.Mag.de mot.ani.1. trac.2.cap.6.ch.44.col.

Animalia habentia cor magnum, & spiritum multum, & spissum, & sanguinem calidum, sunt valde ferocia, & audacia; & simile est de hominibus, quia cor magnum & spiritus multus,& calidus,cum ad cor recurrit,calefit,& subtiliat;& cum impetu ingrediēs implet totum corpus,& mouet.Alb.mag.de mot.ani.1.trac. 2.cap.6.ch.44.col.3.

Animalia eodem in loco commorātia, siue sint eiusdem speciei,siue diuersarum,sæpe pręliantur simul,& maxime si cibus est paucus,& non omnibus. Alber.Mag. de anim.8.trac.1.cap.2.ch.73.col.1.

Animal nullum impugnat filios, cum filij indigeant parentum

rentum prouisione. Alber.Magn. de anim. 8.tract.1. cap.2.char.73.col.1.

Animalia anulosa sunt magis artificiosa cæteris, & inter ea apes,& araneæ.Alber.mag.de anim.8.tract.4.cap. 1.char.75.col.2.

Animal nullum disciplinabile est cum instinctu naturæ. Alb.mag.de ani.21.cap.3.ch.170.col.3.

Animalia omnia, homine excepto, à natura operantur, homo solus à proposito.D.Thom.de mot.cord.opus. 35.char.83.colum.2.

Animalia, vt cognoscunt.

ANimalia viuunt imaginationibus,& memorijs,quę modicum habent experimenti. Arist.1. metaphys. su.1.cap.1.char.4.

Animalium omnium homo solus rationalis est, vimque consulendi obtinet. Alexand. aphrod. 3.natu. quæst. cap.3.char.15.

Animalia memoria prædita cognoscunt,& suum ab alio dignoscere valent. Alexand. aphrod. 1.metaphys.co. 2.char.3.colum.2.

Animalia bruta acutioribus sensibus prestant quàm nos in cognoscēdis particularibus, vniuersalia autem non cognoscunt.Amo.in prædic.ch.19.

Animalia, in quibus res sensibus perceptæ non manśitant, nihil sine sensu cognoscunt. Them. 2.post. cap. 34.char.12.colum.4.

Animalia perfecta non tantum memoria res tenere, sed & connectere, quæ in memoria condiderūt, possunt. Them.2.post.cap.34.char.12.col.4.

Animal omne non tantū præsentia cognoscit, sed etiam præterita memoria reponit ea, quæ longius, ac breuius,prout potest,custodit;nil tamen ex illis imaginationibus cōfusis colligere potest, nec oblita memoria recolligere potest.Boet.in Por.c.46.

Animalia bruta non sunt susceptabilia disciplinæ per iudicium. Alb.mag.in topic.ch.250.col.3.

Animalia irrationalia non speculantur, quia speculatio non fit sine ratione,& intellectu. Alb.magn.de anim. 8.tract.6.cap.1.char.84.col.4.

Animalium quædam solo naturę instinctu opera prouidentiæ participant, sine omni præmeditatione futurorum.Alb.mag.de ani.8.trac.2.cap.2.c.85.col.1.

Animalium naturas considerantes, magis debemus considerare dispositionem animæ, quàm materiæ.Alber. mag.de ani.11.trac.1.cap.3.c.97.col.4.

Animal, quicquid operatur, potest non operari: siue sit sensibile, siue animal rationale, æqualiter se habet ad operari,& non operari. Alber. magn.ethic.1.tract.7. cap.6.char.20.col.4.

Animalia,homine excepto,non habent opinionem licet habeant phantasiam, quia nō possunt vti syllogismo, per quem vnum præeligant alteri, sed deliberatio rationis habet illam, scilicet opinionem, alias non faceret ex pluribus phantasmatibus vnum.D.Thom.3.de ani.l.16.tex.57.ch.66.col.1.

Animalis partes.

ANimalium partes sæpe mouentur prēter naturam, iuxta positiones,& motus modos. Arist.phys.8.su. Pri.cap.2.tex.27.char.206.

Animalium calidissimorum secundum ventrem, accidit calidissimam esse subsidentiam. Aristot.meteor.sum. 1.cap.1.char.505.

Animalium partes aut incompositæ sunt, quæ scilicet in similes partes diuiduntur,vt caro;aut compositæ,quæ aptæ sunt secari in partes dissimiles, vt manus. Quo in genere nō modo partes sunt, verum etiam mēbra; vt caput,pes.Arist.de histor.ani.1.cap.1.ch.3.

Animalia omnia non habent partes,qua cibi excrementum emittitur.Arist.de hist.ani.1.cap.2.c.10.

Animalia, quæ habent illam partem, in qua capitur excremētum humidum,hæc sicci quoque receptaculum habent:at quæ sicci habent,non habēt etiam humidi. Arist.de hist.anim.1.cap.2.c.11.

Animalia alia vuluam habent,alia, quod vuluæ proportione respondet. Arist.de hist.anim.1.cap.3.c.11.

Animal solipes, & vnicorne est, vt asinus indicus, qui etiam solus talum in solipidum genere possidet. Ari. de hist.anim.2.cap.1.char.41.

Animal vnicornis,& bisulcus est Oryx. Arist. de histor. anim.2.cap.1.char.41.

Animalia quædam bisulca sunt,& iubam habēt, cornua bina,orbem inflexu mutuo colligentia gerunt.vt Bonasus,qui est in Pęonia,& Medica terra gignitur.Ari. de histor.anim.2.cap.1.char.42.

Animalia non nulla ex aduerso mingunt, vt linx leo,camelus,lepus.Arist.de hist.ani.2.cap.1.c.44.

Animalia omnia quadrupeda sanguinea ouipara, dentes habent, sed variè; alia sunt vtrinque, alia altero dentium ordine carent. Aristot. de histor.animal. 2. cap.1.char.45.

Animal nullum simul & cornua habet, & dentes exertos,nec quod dentes serratos habeat,& simul vel cornua vel exertos dentes habeat. Aristo.de histor.anim. 2.cap.1.char.45.

Animalia omnia cortice intecta, vt lacertæ, conniuent palpebra inferiori, quamquam non more auium nictentur.Arist.de hist.ani.2.cap.12.c.54.

Animal nullum circa ventrem os habet.Arist.de histor. anim.3.cap.7.char.85.

Animalia omnia,quæ sanguinem habent,dorso constāt, aut osseo,aut spineo: cætera ossa alijs insunt,alijs desunt.Arist.de hist.anim.3.cap.7.c.87.

Animalia, quæ linguam liberam, & absolutam non habent, ea neque vocem emittunt, nec sermocinantur; at sonum elidere alijs partibus possunt. Arist. de hist. anim.4.cap.9.char.136.

Animalia pedibus carentia, longoque corpore existentia, vt serpentes, & murenæ, ijs coitus circomplexu mutuo supinarum partium agitur, & serpentes ita circunuolutæ cohærent, vt vnius serpentis bicipitis corpus totum esse videatur, & similiter lacertæ cocunt. Arist.de hist.ani.5.cap.4.c.149.

Animalia omnia, quibus est vmbilicus,per ipsum vmbilicum augentur,hic acetabulis vuluæ adhæret si sunt: sed si leuis est vulua,ipsi vuluæ adhęret vena subiecta. Arist.de hist.anim.7.cap.8.ch.262.

Animal vel anima, vel pars animæ, vel non sine anima est: quam primum enim a corpore anima discessit animal esse desinit.Arist.de partib.ani.1.cap.1.ch.405.

Animalibus duæ partes maxime necessariæ sunt: vna, qua cibum capiunt: altera,qua excrementū mittunt. Arist.de partib.anim.2.cap.10.ch.448.

Animalium bisulcorum maior pars cornua gerit, & solipedum nonnulla. Aristot. de partibus animalium 3. cap.1.char.468.

Animalia continentiora ad cibi desiderium, suo in aluo laxiores sinus non habent,sed anfractus & orbes plures continent, nec recto intestino vtuntur, quia laxitas intestini auget auiditatem cibi, & rectitudo accelerat auiditatem. Aristot. de partibus animalium 3. cap.54.char.502.

Animalibus partes cibo accommodatę non sunt eędem omnibus.Arist.de partib.ani.4.cap.5.ch.519.

Animalis pars superior est, quæ à capite vsque ad excrementi ostium pertendit, qua pectus etiam cōtinetur. hominibus hæc pars modicè ad inferiorē condita est, multoque minor adultis iam,perfectisque euadit. infantibus enim è diuerso est: superior magna, inferior minor.

minor. ideo serpunt infantes, nec ambulare possunt, sed immobiles iacent. Arist. de partib.anim.4.capit. 10.char.531.

Animalia digitata, & cornu vacua, forma quidem & ipsa pomilionis sunt, sed minus, quamobrem pars earum inferior ad superiorem defectus ratione incrementum capessit. Arist.de partibus animalium 4.cap. 10.char.532.

Animalium parua inter digitata, posteriores quinque digitos obtinent, quia serpere solent, vt vnguibus numerosioribus apprehendendo, facilius obrepant ad sublimiora. Aristot. de partibus animalium 4.capit. 10.chart.539.

Animalia sanguinea, ouipara partim quadrupeda, alia expeda,vt serpentes,linguam in ore omnia continent, præter crocodilum fluuiatilem, vt enim terrestre obtinet locum lingue, sic aquatile lingua priuatur.Arist. de partib.animal.4.cap.11.ch.542.

Animalia omnia non solum habent summum,& imum, sed etiam ante & retro: in quo enim est sensus, ibi est ante;in quo non est, ibi est retro, atque etiam, quæ mouere se possunt,dextrum & sinistrum habent.Aris. de ani.incessu cap.4.ch.563.

Animalia partem vmbilico subiectam maiorem, quam superiorem pertinentem ad pectus habentia, vita breui sunt; quia venter ob sui breuitatem frigidus est: & vt vim concoquendi paruam obtinet, sic excrementis redundare aptissimus est, & morbis patent, qui tali ventre constiterint. Aristotel. problem.sec.10.quæst. 63.char.448.

Animalium partes existentes in toto, non habent actum separatum, nisi in potentia: & cum sunt separatæ,non sunt entia entitate actus, nisi in potentia tantum. Arist.7.Metaphy.cap.18.tex.56.ch.158.

Animalibus quædam veluti vana existunt, vt maribus mammę,& barbę,ac pillorum in quibusdam locis productio. Theoph.Metaph.cap.9.ch.327.

Animalia,quæ habent alas,alia carneas habent, alia mēbra alarum loco,alia alas fissas. Simp.in præd.ch.48.

Animalium ventres calidiores cum sint hieme, quàm æstate,generant tamē hieme phlegma,& æstate choleram: quod fit, quia æstate poris apertis exit vapor subtilis, & restat tantum combustum subtile terrestre.hieme autem,cum oppilantur pori, & reflectitur vapor, conuertitur in aquam humidum.Alb.Mag.2.meteor. tract.1.cap.22.ch.88.col.1.

Animalium organorum diuersitas omnis est, ex diuersitate particularum animæ. Alb.Mag.de mot.animaliū 1.tract.2.cap.3.ch.43.col.3.

Animalia omnia duo membra habent,per quæ saluātur, vnum est os, per quod recipiunt nutrimentum; aliud stomachus, in quo recipitur nutrimentum,vt exsugatur humidum nutrimentale. Alb.Mag.de ani.1.tract. 1.cap.4.char.3.col.3.

Animalia multipeda omnia pedes suos modicum extra latus,propter pondus sui pectoris,& ventris,declināt. Alb.Mag.de ani.2.tract.1.cap.2.ch.29.col.3.

Animalia omnia, quæ distinctum habent membrum recipiens,& colligens,& emittens superfluitatē suam humidam, habent etiam membrum recipiens, colligens, & emittens superfluitatem siccam, sed non conuertitur. Alber. Magn. de animalibus 1. tracta. 1. cap. 4. char.3.col.3.

Animal omne habens vesicam, habet ventrem, siue inferiorem alueum: sed non omne habens ventrem, habet vesicam. Alber.Magn. de animalibus.1.tractat.1. cap.5.char.3.col.4.

Animal nullum anteriores, & posteriores extremitates flectit ad posterius, quia per istam flexionem proueniret casus animalis,& non motus.Alb.Magn.de animalib.2.tract.1.cap.2.ch.29.col.4.

Animal omne habens iuncturas laxas adiutorij apud humeros flectit adiutorium contrario modo alijs iuncturis extremitatum suarum.Alb.Mag.de animalib.2. tract.1.cap.2.ch.29.col.4.

Animalium quorumlibet pilosorum caput est anterius in facie pilosum multorum pilorum, quod tamen posterius est paucorum pilorum, & breuiorum, præter hominem, cuius caput e conuerso se habet in pilositate, Alber.Magn. de animalibus 2.tract.1.capit.2. char.29.col.4.

Animal omne fissi pedis anterius, est fissi pedis posterius; & si anterius est continui, & indiuisi pedis, posterius est continui,& indiuisi pedis.Alb.Magn. de animal.2. tract.1.cap.2.ch.30.col.2.

Animalia omnia habentia duo cornua habent fixum angulum naturaliter,vt ceruus, & huiuscemodi. Alber. Mag.de ani.2.tract.1.cap.2.ch.30.col.2.

Animal omne habens cornua, si habet ea natura, quadrupes est, præter serpentem Agypti, qui Alier dicitur, qui habet cornua, & non est quadrupes, sed propter suam quandam mutationem habet illud,vt eruce mutantur in uolantes vermes. Alb.Mag.de animalib. 2.tract.1.cap.2.ch.30.col.3.

Animal omne sanguinem habens,& faciens oua quadrupes habet duos pedes posterius cum cruribus,& coxis, & vtitur anterioribus loco manuum, & membrum habet loco generationis, in quo formatur ouum in fœmina;& testiculos,in quibus manet semen in masculo;& caudam digitosque in multis diuisum pedem, & participat organa sensuum & linguam, præter crocodilum, linguam enim non habet.Alb.Magn.de anim. 2.tract.1.cap.5.char.32.col.2.

Animal omne sanguinem habens diaphragma habet, & super illud cor, & hepar, quia hepar est primum factuum sanguinis; splen autem in quibusdam est, in quibusdam non. Alb.Magn.de animalibus 2.tract.2. cap.1.ch.33.col.3.

Animal plura membra æque principalia habere qui dicit, est de secta Platonis, & cogitur dicere plures animas esse in corpore vno,vt ait Plato. Alb.Mag.de animal.3.tract.1.cap.6.ch.39.col.1.

Animal habens linguam,pulmonem,& quatuor pedes, habet vocem debilem cum est aquaticum.Alb.Magn. de animal.4.tract.2.cap.2.ch.51.col.1.

Animal omne,quod habet mollem pulmonem,& paucū sanguinem, parum bibit. Alb.Magn.de animalibus 7. tract.1.cap.4.ch.65.col.2.

Animal omne habet cerebrum, vel membrum cerebro correspondens. Alb.Mag.de ani.12.trac.2,cap.14.ch. 106.col.4.

Animal omne duo membra organica necessario habet: vnum est,quod recipit cibum: alterum, per quod exit superfluitas:& tertium præterea,in quo est vitæ principium positum in medio supradictorum duorum. Alb.Mag.de ani.12.tract.3.cap.1.ch.109,col.1.

Animal omne habens cerebrum, habet illud in anteriori capitis parte. Alb.Magn.de ani.12.tract.3.cap.1.char. 109.col.2.

Animal omne habens sanguinem,indiget hepate, & splene,& quo spirat,pulmone. Alb.Magn.de animalibus. 13.tract.1.cap.6.ch.115.col.4.

Animalia omnia vnum ventrem tantum habentia carēt coagulo,sed ea habent,quæ tres ventres habent. Alb. Mag.de animal.13.tract.2.cap.2.c.115.col.2.

Animal nullum soleas habens retro mingit. Alb. Magn. de animalibus 14.tract.2.cap.4.c.123. col.3.

Animal nullum inuentum est carens corde, & hepate; quamuis alijs corporis partibus careat. Alb.Magn.de animalibus 18.trac.1.cap.6.char.155.col.2.

Animal nullum naturaliter habet duo capita. Alb.Mag. de ani.25.c.200.col.4.

Animalium potentiæ.

ANimales potentiæ in spiritu ita se habent, vt in arbore plantales, totæ per totum procedentes spiritum. Ioan. gra. pri. de ani. tex. 94. c. 84. col. 2.

Animalia vt nutriuntur.

ANimalia quædam nocte absolutè pascuntur, vt vrtica. Aristot. de histor. de animal. 1. cap. 1. char. 7.

Animal, quod humorem recipit nullum, vel pedestre vel volatile est, nec cibum sibi ex terra petit, quamquam multa spirabilis & pedestris generis humore gaudent. Arist. de hist. anima. 8. cap. 2. c. 270.

Animalia cortice intecta, vt serpentes, & reliqua huiusce modi quadrupedes, omniuora sunt, vt & carnem & herbam edant. Aristotel. de histor. animalium 8. cap. 4. char. 279.

Animalia dentes serratos habentia bibunt lambendo vt mures. Qui continuos sorbendo, vt equi & boues. Vrsus nec sorbendo, nec bibendo, sed morsu. auium cæteræ sorptu. sed quibus collum est longum, intermittunt, caputque resupinant. Aristotel. de histor. anim. 8. cap. 6. chart. 282.

Animalia ouipara appendices habent intestinales, vt facilius concoquant cibos. Aristotel. de partib. anim. 3. cap. 14. c. 500.

Animalia alia, vbi primùm in lucem edita sunt, nutriri per se ipsa possunt, alia nequeunt; quia ea possunt, quę in genere, quod memoriæ capax est, breuius viuunt, quo circa ocyus quoque morte eadem omnia occumbunt. Arist. problem. sec. 10. q. 57. c. 446.

Animal consistere non posset, nisi essent præsidia, quibus tueri ac conseruari posset; inter quę præcipuum est alimentum, ex quo vapor exhalat. Themist. de somn. & vig. cap. 23. char. 98. col. 3.

Animal omne dicitur viuere, dum nutritur. Auer. 2. de anima tex. 14. c. 129. col. 4.

Animal nullum pilis, vel pennis nutritur. Alb. Magn. de nutrim. & nutri. trac. 1. cap. 1. char. 63. col. 4. Idē Alb. Mag. 4. meteor. trac. 14. cap. 5. c. 137. col. 1.

Animal & plantæ ita cibo commixto vti debent, vt substantiæ eorum commixtæ sunt. Alb. Magn. de veg. pri. trac. 1. cap. 5. c. 123. col. 3.

Animalia domestica omnia plurium sunt carnium propter nutrimenti abundantiam. Alb. Magn. de veget. & plant. 7. trac. 1. cap. 2. c. 172. col. 3.

Animalia diuersa diuersum desiderant pastum, vt asinus hyringum. bos orobum, capra rubi extrema. Alb. Mag. de veg. & plant. 7. trac. 1. cap. 12. c. 176. col. 3.

Animalium diuersitates sunt in cibo, quia alijs diuersus est propter substantiam diuersam sui corporis, quoniā incrementum & nutrimentum omnium non est nisi ex cibo sue complexioni simili, ex quo delectantur naturaliter. Albert. Magn. de animalibus 7. tractat. 1. cap. 2. char. 63. col. 3.

Animalia omnia dentes seraliter comprimentia potant lambendo aquam lingua, & forte hoc faciunt, & alia animalia, vt mus. Albert. Magn. de anim. tractat. 1. cap. 5. c. 65. col. 4.

Animalia omnia frigida, & humida, si tribus diebus abstineant a cibo, & postea cibantur, multum impinguātur. Alb. Mag. de ani. 7. trac. 1. cap. 5. c. 66. col. 1.

Animalia frigida, & frigidis viuentia, maxime sunt vorātia, quia frigiditas facit inordinatum cibi appetitum. Alb. Mag. de ani. 7. truc. 3. cap. 3. c. 71. col. 2.

Animalia latentia non habent tempore hiemis cibi appetitum, quia exterius frigus restringit poros, & immobilia reddit animalia, & prohibet ab ambulatione, & tūc inspissatur humor, & hebetatur digestio, & pigrescit cibi desiderium, & meseraicę plenę sunt spisso naturali phlegmate, quod calor cordis & hepatis cōuertere & distribuere per corpus nequeunt. Alb. Magn. de ani. 7. trac. 3. cap. 3. c. 71. col. 3.

Animal tantum proprie nutritur, ignis enim per quādam similitudinem, non autem proprie nutritur. D. Tho. 2. de ani. l. 9. tex. 46. ch, 30. col. 1.

Animaliū corpora proprie nutriuntur, quia per alimentum conseruatur vita in illa parte eadem quæ prius fuit. D. Tho. 2. de ani. l. 9. tex. 46. ch. 30. col. 1.

Animalia motu progressiuo prædita odorem requirunt propter alimentum, non autem immobilia. D. Tho. de sen. & sensato. l. 13. ch. 15. col. 2.

Animalium generatio.

ANimalia fiunt in ijs, quæ putrescunt, quia, quæ segregatur caliditas naturalis existens, consistere facit segregata. Aristo. meteor. 4. su. pri. cap. 2. tex. 13. c. 561.

Animalia non sunt nec in aere, nec in igne, sed solum in aqua & terra; quia hæc corporum materia sunt. Arist. meteor. 4. su. 2. cap. 1. tex. 28. ch. 568.

Animalia in putrefactis generantur, quia in eis inest caliditas, quæ corrumpit propriam vniuscuiusque caliditatem. Arist. meteor. 4. su. 4. cap. 2. tex. 53. ch. 588.

Animal non indiget in sui generatione re aliqua extrinseca. Arist. pri. de plantis. cap. 1. ch. 364.

Animalia, quæ gignere animal possunt, aut in seipsa semē prolificum mittunt, aut in alterum. Arist. de hist. animalium, pri. cap. 3. ch. 11.

Animalia, quæ animal generant, alia oua intra se prius conficiunt, vt cartilaginea; alia illico intra se animal generant, vt homo & equus. Arist. de hist. animalium, pri. cap. 5. char. 13.

Animalia quæcunque pariunt, pilos non omnia habent: quæ oua pariunt, cortice omnia muniuntur, & cortex hic squamæ similis appellari potest. Aristo. de hist. ani. pri. cap. 6. ch. 16.

Animalia omnia, præter testa intecta, oculos habent, & si quidem imperfectum, vt quæ generant omnia, præter talpam habent, talpa tamen quodammodo habet, quo dammodo non: nam, si detrahatur prętensa membrana, sub ipsa oculus conspicitur. Arist. de histo. ani. pri. cap. 9. char. 19.

Animal nullum terrestre, ac sanguinis particeps oua edit, quin aut quadrupes sit, aut pedibus careat. Aristot. de hist. ani. 2. cap. 10. ch. 50.

Animalia sanguine prædita sunt, homo & quadrupedes, quæ animal ouumue pariunt, & aues, pisces, cete: & si qd aliud nomine vacās, quando genus nō sit, sed species simplex in singulis intelligatur, vt serpens & crocodilus. Arist. de hist. ani. 2. cap. 15. c. 59.

Animalia omnia, in quibus est sanguis, iecur habent, & lien magna ex parte, in oibus qbus est sanguis: sed magnæ parti eorum, quæ non animal, sed oua pariunt, lien adeo exiguus est, vt propemodum sensum effugiat; quod magna in parte auium, & quadrupedū experimur, vt in columbis, miluis, accipitribus, noctuis. Arist. de hist. ani. 2. cap. 15. c. 59.

Animalia, quæ gignuntur, in suo vtero fętum continent, non in ventriculo, alioqui genituręprimordia non secus ac cibus concoquerentur. Arist. de histor. anim. 4. cap. 11. c. 142.

Animalia, quæ nisi sui cognati semine nunquam procreātur, per coitum solum oriuntur, dummodo sexus discrimen habeant, quod marem, & fęminam describere possit. Arist. de hist. anim. 5. capit. 1. char. 146.

Animalia ex putri genita materia, si vel in animal, vel in sturpe, vel in eorum partibus creantur, eademque maris & fęminæ sexus distincta sint, ijs coeuntibus gignitur quidem aliquid, sed ex quo nihil amplius gigni possit: vt coitu pediculorum lendes procreantur, ex quibus nullum aliud animal generatur. Arist. de histor. ani. 5. cap. 1. char. 147.

Animalia multa veris tempore coitum appetunt, sed quædam etiam autumno tempore. Aristo. de hist. ani. 5. cap. 8. ch. 154.

Animalium syluestrium magna pars semel in anno parit, quæ scilicet non vt lepores superfœtant. Arist. de hist. ani. 5. cap. 9. char. 155.

Animalium omnium nouellorum prima emissio seminis, aut infecunda est, aut si fœcunda, imbecilliora tamen generat & pauciora, quod potissimum in hominibus, quadrupedibus animal generantibus, & auibus visitur. Arist. de hist. ani. 5. cap. 14. ch. 160.

Animalia nonnulla coitus tēpore mutāt vocē; & alijs pili pubis dati sunt. Arist. de hist. ani. 5. cap. 14. ch. 160.

Animal filiceo tegmine opertum totū expers est coitus. Arist. de hist. ani. 5. cap. 5. ch. 165.

Animal creari potest ex omnibus prope dixerim, vel siccis humescentibus, vel humidis exiccantibus. Aristo. de histo. ani. 5. cap. 32. char. 191.

Animalia quoque propensiora sunt ad coitum verno tēpore, sed sunt, quæ non eo tempore coeunt. Arist. de histor. ani. 6. cap. 18. char. 228.

Animalia omnia certum parturiendi tempus habent, homine excepto, qui parere potest mense 7. 8. & 9. aliquæ 10. & nonnullæ 11. tangunt. Arist. de hist. ani. 7. cap. 4. char. 256.

Animalium vitæ pars prima in officio procreandi consistit, altera in alendo. Aristo. de hist. ani. 8. cap. 1. c. 269.

Animalia obesa omnia steriliora sunt, quia, quod in semen transire debet, transit in adipem. Arist. de partib. ani. 2. cap. 5. char. 436.

Animalium alia per coitum fœminæ & maris gignuntur, in quibus sexus vterque est, non enim in omnibus; sed in prædictis sanguine, paruis quibusdam exceptis, alterum mas; alterum fœmina perfectum euadit. Exanguium quædam marem, & fœminam habent, vt sobolem eiusdem generis procreant: alia procreant quidem sed non sui generis prolem, quæ non ex coitu animalium, sed ex terra putri prodeunt, aut ex excrementis. Arist. de gen. ani. pri. cap. 1. ch. 96.

Animalia ex putri materia orta diuersum generant genus; quia si ex coitu eorum, quæ non ex animalibus orta sunt, animalia orirentur, hæc, si eiusdem essent generis, primum quoque ortum parentum esse talem oporteret; quia sic in cæteris animalib. euenire patet, sed si dissimilia ea, quæ coire inter se possent, gignerentur, rursus ex his alia quędam natura gignerentur, & alia ex ea, & sic in infinitum, quod abhorret natura. Arist. de gen. ani. 1. cap. 1. ch. 96.

Animalia quædam vno coitu plura generant. Aristot. de gen. ani. 1. cap. 18. ch. 118.

Animalia magni incrementi minus sunt fœcunda, plus enim colliquamenti habent, minus excrementi: parua vero fœcundissima sunt, plus enim excrementi habēt. Arist. de gen. ani. 1. cap. 18. ch. 123.

Animalis officium non solum est generare, quod commune est omnium viuentium, sed etiam cognitionis alicuius particeps vnumquodque est: aliud maioris, aliud minoris, aliud minimę. Arist. de generatio. animalium 1. cap. 20. char. 138.

Animalia ouipara alia ouum edunt perfectum, vt aues, & quæ quadrupedes oua pariunt; alia imperfectum, vt pisces, crustata, & mollia: quorum oua genita augentur. Arist. de gener. animal. 2. cap. 1. ch. 141.

Animalia sanguinem habentia, aut animal, aut ouum pariunt; quæ sanguine carent vermem. Aristo. de generatio. animalium 2. cap. 1. ch. 141.

Animalia nulla pariunt, nisi, quę intra se recipiunt spiritum. Arist. de gen. ani. 2. cap. 1. ch. 142.

Animalia calidiora, & perfectiora, perfectum animal generant, qualitate, nam quantitate nullum animal perfectum progenerat. Omnia enim postquam nata sunt, incrementum accipiunt. Alia his proxima secundo loco constituta non statim perfecta intra se generant: cum prius autem intra se pepererint, mox animal edunt in lucem. Alia non perfectum animal generant, sed ouum idque perfectum, at quæ his frigidiore constant natura, generant quidem ouum, sed non perfectum, sed quod foris perficiatur. Quintum genus, quod frigidissimum est, nec ouum quidem parere potest. Insecta enim primo vermiculum pariunt, qui addito tempore, speciem oui accipit. Arist. de gener. ani. 2. cap. 1. ch. 143.

Animalis partes vna post aliam generantur. Arist. de generatio. animalium 2. cap. 1. ch. 146.

Animalis partes omnes non simul generantur, sed vna primum, & ea primum, quæ principium augendi obtinet, siue enim planta, siue animal est, æque omnibus inest, quod vim habet vegetandi, siue nutriendi, id autem est, quod tale alterum generat, quale ipsum est, hoc enim cuiusque perfecti tum animalis, tum stirpis est officium, secundum naturam, necessitatis autem ratio est, quod cum aliquid ortum est, augeri idem necesse est. Aristoteles de generation. animalium 2. cap. 1. char. 148.

Animal iam perfectum est, cum conceptus aut mas, aut fœmina est. Arist. de gen. ani. 2. cap. 4. ch. 155.

Animalia non solum eiusdem generis coeunt secundum naturam, sed etiam ea, quorum genus diuersum est, sed natura non multum distat, si modo magnitudo par sit, & tempora æquent grauiditatis raro id fit, sed tamen fieri in canibus, vulpibus, & lupis certum est. Arist. de gen. ani. 2. cap. 5. ch. 178.

Animal in ouo citius perficitur diebus tepidis. Aristo. de generat. animalium 3. cap. 2. ch. 195.

Animalia multiformia sunt, quæ in humore gignuntur, quàm quæ in terra; humor enim naturam habet ad effingendum, & formandum habiliorem quam terra. Arist. de gener. ani. cap. 11. ch. 216.

Animalia & plantæ generantur in terra, quoniam humor est in terra, spiritus in humore, calor animalis in vniuerso inest, ita vt omnia animæ plena videantur esse. Arist. de gen. ani. 3. cap. 11. ch. 218.

Animalium generationem contemplantes ponere debēt calorem in animali contentum, secernendo ex cibo indigesto, & coquendo facere excrementum, quod conceptus principium est; & idem in plantis, nisi quod plantæ habent in se maris principium immistum, & in animalibus putrescentibus, quod facit calor ex alimento in animali contento, id facit calor temporis in aere ambiente concoquens ex mari & terra. Arist. de gener. ani. 3. cap. 11. c. 219.

Animalium generationis si fuit aliquod initium, aut ex verme, aut ex ouo fuit; sed minus rationis est, vt ex ouo fuerit. Arist. de gen. ani. 3. cap. 11. char. 219.

Animalia alia nunquā superfętant, alia superfętant; quorum quędam enutrire suos conceptus semper possunt, quædam interdum possunt, interdum non, causa, ne superfętent, est, quòd singula pariunt. Aristot. de gen. ani. 4. cap. 5. char. 248.

Animalia solipeda, & quæ sunt ijs auctiores animantes non superfœtant. Aristotel. de generation. animal. 4. cap. 5. char. 248.

Animalia omnia solida, veneris sunt appetentiora, quia carent purgatione, quæ perinde est fœminis, vt maribus coitus. Arist. de gen. ani. 4. cap. 5. char. 249.

Animalia, quorum genus semine genitali abundat, & corporis magnitudine caret; & multa generat, sunt superfœtantia; quæ longo etiam interposito tempore coeundi, possunt enutrire conceptum, quem superfœtarint. Arist. de gen. ani. 4. cap. 5. ch. 250.

Animalia

Animalia ſalacia & multi ſeminis ſeneſcunt cito : ſemen enim excrementum eſt,& exſiccat emiſſum. ideo mulus aſino, & equo eſt longioris vitæ, Ariſtoteles de long.& breuit.vit.cap.3.char.296.

Animal noſtro ſemine procreatum, noſtram prolem appellare ſolemus:at ſi ex aliquo alio nō excremēto,vel parte prodijt,noſtrum id eſſe nunquam fatemur,multa enim ſemine putreſcente proueniunt: quia,quod è noſtro ſemine prodijt,id ex noſtro eſt:qđ ſecus, id ex alieno ſcilicet quę ex purgamentis,excrementiſq; enaſcuntur. Et nihil ex omnibus,quæ animanti tribuimus, gignere animantem poteſt, niſi ſemen genitale. Quod autem nocet,quodque malum eſt,nemo ſuum eſſe fatetur; excrementa enim & putredines non noſtra,ſed diuerſa,alienaque ſunt à noſtra natura,vt omnia, etiā quæ præter natura ſunt aliena à nobis ſunt, vt papulæ,& huiuſcemodi alia. & ſi ex ſemine corrupto aliqu id creatur, id non noſtrum eſt, ſed ex alieno creatur.Ariſt.proble.ſec.4.c.386. 14.

Animalia alia breui tempore pariunt, alia diu geſtant; quia,quibus longiora ſunt vitę ſpatia,ea partu tardiora ſunt, & longius perfici ſolent. At hoc non eſt vniuerſaliter;nam equus,& ſi tardius quàm homo parit, ſic viuere minus poteſt. Cuius rei cauſam vuluæ,ſeu vteri durities habet,quæ vt ager ſitiens haud cito ſuas ſtirpes enutrit,ſic durior equarum vulua in formando, & nutricando fœtu remoratur. Ariſtotel. proble. ſec. 10.q.11.c.428.

Animalium proles omnium ſimilem parentibus gerit naturam magis quam hominis; vel quia homo vago vario que plurimum animo in coitu eſt,& prout pater & mater in conceptu affecti ſunt,ita partus euariant. Cætera omnia animalia, aut certè plurima rei tantum ipſi intendunt, totaque ſeſe veneri dedunt, & ob eam auiditatem minime repleri magna ex parte patiuntur. Ariſt.probl.ſec.10.q.12.ch.428.

Animalium alia ſunt partu numeroſo,vt ſus,canis,lepus, alia non,vt homo,vt leo; quia alia vuluas, ſiue vteros continent multos, totidemque formando loculamenta, quibus impleri percupiunt,quibuſque ſemen genitale diuidendum inſerendumque eſt: alia contra ſe habent.Ariſt.probl.ſec.10.q.16.ch.430.

Animalia quædam ſponte, quædam coitu generantur; quia tempus alijs breue ſtatutum eſt, alijs ampliatur: nam vel anno, vel decem menſium ſpacio generatio confici ſolet. Quapropter vel nullo pacto,vel ex coitu neceſſario procreantur. Ariſtot. proble.ſec. 10.q. 64.char.448.

Animalium generatio fit per commenſurationem corporum quorundam, quæ ipſa iam miſta ſunt. Alex. aphr.2.nat.q.cap.20.ch.9.

Animalia dum generantur imperfecta perfectis in generatione antecedunt, ſperma enim antecedit hominē. Simp.4.de cœlo.tex.24.co.12.ch.106.col.1.

Animalia mutila ſunt, quæcunque indiuidua ſenſu conuenienti,ijs,quę eiuſdem ſunt ſpeciei priuantur,aut in primo conceptu obleſa, aut organo aliquo priuata. Simp.3.de ani.ſec.1.tex.131.ch.48.col.3.

Animalia omnia non generant, vt multa,quæ ex putrefactione oriuntur, & quæ ex diuerſarum ſpecierum combinatione naſcuntur. Ioan. gra.2.de ani.text.3. char.36.col.2.

Animalium non eſt proprium generare, ſed vti motu & ſenſu.Io.gra.2.de ani.tex.3.ch.36.col.2.

Animalia ex putrefactione, & quæcunque fiunt ex non ſemine,fiūt a calore ſolis,& ſtellarum diffuſo in aqua, & terra.Auer.12.Metaphy.te.co.18.ch.143.

Animalia, quæ inter ſe vnum aliud corrumpunt, fiunt quodam modo per accidens & propter neceſſitatem materiæ,vt ſcorpiones,& cætera venefica. Auer. epitom.metaphy.trac.4.c.185.col.2.

Animalia quædam,vt ranæ,vermes,& paruuli piſces,generantur ex pluuia; quia fit ex vapore multum terreſtri: & calidum, quod eſt in nube & commiſto ſubtili terreo, viſcoſum eſt:& incipit dureſcere & facere quādam pellem,in qua agens calidum efficit ſpiritum, cui anima ſenſibilis virtute ſtellarum additur, & ſunt huiuſcemodi animalia aquatica, quia aqua prædominat. Alb.Mag.2.meteor.tract.1.cap.21.ch.87.col.4.

Animalia generantur ex corruptis, quia & ſi in illis nō eſt proportio calidi ad humidum, tamen corrumpitur proportio in ſpecie,non in genere: ideo poſſunt generare animalia imperfetta, & maximè frigida, vt vermes: & fiunt multa ad diuiſionem ſeminalis humidi, quod de putrefacto educitur, & ſunt ſimilia, quia humidum, eſt ſimile. ſunt autem diuerſæ figuræ, quia humidum habet diuerſas complexiones.Alb.Magn.in meteor.4.tract.1.cap.11.col.2.

Animalia,quæ ſine coitu generantur,imperfecta ſunt,& ſimilem cum plantis accipiunt informationem ex ſeminali virtute per ſtellas.Alb.Mag.de nat.& orig.ani. tract.1.cap.4.ch.68.col.3.

Animalia,quæ naſcuntur ex fœminę & maris cōmixtione omnia ſic generantur, quod gutta maris reſoluitur aut tota,aut fere tota in ſpiritum,qui penetrat in guttam fœminæ pulſando eam,& diſtinguendo, & formando eam per virtutem formantem,quæ eſt in ipſo: & quia virtus animæ patris & intellectus cœleſtis eſt in illo ſpiritu, de ſui natura educitur ſenſibilis anima, quæ eius ſpiritus efficitur. Alb. Magn. de nat. & orig. ani.trac.1.cap.4.c.68.col.3.

Animalia quædam ex loci inconnaturalitate generationem amittunt, vt elephantes extra primum & ſecundum clima. Albert. Magn. de nat. loc. diſt. 1.cap.2. chart.93.colum.2.

Animalia alia gignunt oua, alia vermes incompletos, vt apes; alia animalia quædam concipiunt oua,& pariūt animalia cum teſtis ouorum. Alber.Magn.de ani. 1. tract.1.capit.5.c.4.col.2.

Animalia generantia marina quædam habent figuras aurium,& ſunt diſcoopertæ extra in capitibus ſuis,vt piſcis Bato,& Balenæ: quædam licet audiant per quoſdam canales, carent figuris aurium, vt delphinus, & cheleno.Alb.Magn.de ani.1.tract.1.cap.5.ch.4.col.3.

Animalia ſibi ſimilia generantia, valde paucis exceptis, habent pilos,ita vt & ſpinæ pili vocentur.Alb.Mag.de ani.pri.tract.1.cap.8.ch.5.col.2.

Animalium quædam generantur vniuoce, ex ſibi ſimilibus animalibus ſecundum genus, & ſimilitudinem in ſpecie, & natura: quædam per ſe ſine omni alterius animalis ſemine, eo quod ex nullo animalium genere naſcantur: quędam à terra putrefacta accipiunt generationem, vt maris: quędam oriuntur, ita quod ante ea ſunt alia animalia, ex quibus generantur, non quidem à ſemine eorum, ſed potius ex ſuperfluitate, & putredine membrorum ipſorum. Alb.Mag. de ani.5. tract.1.cap.1.ch.51.col.1.

Animalia omnia generantia animal magnum corpus habens diuerſantur neceſſariò in coitu ab alijs non ſimilis figuræ & quantitatis. Alb. Magn. de anim. 5. tract.1.capit.2.c.52.col.3.

Animalium marinorum qnæcunque lati ſunt corporis, coeunt ſic,quòd fęmina equitat & mas applicat dorsū ſuum ſupra ventrem fœminæ niſi prohibeant pinguedo, & ſpiſſitudo caudæ. Alb. Magn. de ani.5. tract. 1.capit.2.c.52.col.3.

Animal nullum per os coit, quia, quod intrat per os, eſt tantum cibus. Alb. Magn. de ani. 5. tractat. 1. cap. 2.chart.53.colum.1.

Animalia agreſtia ideo dicuntur, quia ouant in terra, licet cibum quęrant in aqua.Alb.Mag.de ani.5.tract.1. cap.5.c.53.col.4.

Animal omne fœtet poſt coitum, maxime fœmina; quia calor coitus educit humidum, & multum de ipſo corrumpit, & ille humor corruptus fœtet, & magis eſt fœtor in genitalibus, quia vaporoſa ſunt magis, & acutior eſt fętore ſudoris.Alb.Magn.de.ani.6.tract.1. cap.3.ch.57.col.2.

Animalia multa tempore coitus pugnant inuicem, pro vſu fœminę, & ante ſimul morantur pacifice. Alber. Magn.de ani.6.tract.3.cap.1.ch.61.col.2.

Animal omne quadrupes habet vrinam ſpiſſiorem poſt partum quàm ante.Alb.Magn.de ani.6.tract.3.cap.1. char.61.col.4.

Animalia quædam in toto ſimul complent generationē, ita vt nihil poſtea ſolicitantur de partu ſuo,vt plantę; alia incompletum edunt partum, ideo de educatione filiorum ſolicita ſunt donec compleantur, & tum eos dimittant:alia circa filios ſtabiliores habent cōceptus, & eſtimationes,& habent magnam partem memoriæ, & forte prudentiæ filiorum, & magis prouida, & minus de filijs ſolicita ſunt.Alb.Mag.de ani.7.tract.1. cap.2.ch.63.col.3.

Animal omne quadrupes ponitur extenſum in matrice propter matricis longitudinem;animal vero carens pedibus iacet in matrice ſuper latus ſuum:bipes vero ſtat in matrice incuruatum,vt auis in ouo, & homo in matrice,ita vt naſus hominis ſtet inter ſua genua. Alber. Mag.de ani.9.tract.1.cap.7.ch.88.col.3.

Animal multæ pinguedinis cito ſeneſcit, quia cum ſanguis tranſit in pinguedinem, fit paucus: & ſenectus & corruptio non contingunt, niſi ex paucitate ſanguinis non bene membris aſſimilati,& pauci eſt coitus. Alb. Mag.de ani.12.tract.3.cap.2.ch.106.col.1.

Animal nec generare, nec creſcere poteſt ſine cibo. Alb. Mag.de ani.12.tract.3.cap.1.ch.109.col.2.

Animal nullum habens plumas, vel ſquamas habet veſicā,aut renes,præter tortucam agreſtem, & marinam. Alb.Mag.de ani.13.tract.1.cap.8.c.116.col.3.

Animalia omnia in ſpermatis diſtillatione in coitu retinent ſpiritum. Alb.Magn. de ani.15.tracta.1.cap.4. char.127.col.1.

Animalium generatio inuenta eſt ab ordine naturæ vniuerſalis. Albert.Magn. de ani.16.tract.1.cap.1.char. 134.colum.4.

Animalia omnia, quæ naſcuntur ex coitu maris, & fœminæ,complentur in forma & figura, & ſuſtentatione ex ſpermate,& ex illo recipiunt formam, & ſpeciē, vt alia in interiori conceptu recipiunt:alia faciunt oua ex quibus erit animal completum.Alb.Mag.de ani.16 tract.1.cap.1.ch.135.col.3.

Animalia imperfecta fiunt ob defectum principiorum generantium. Alb.Magn.de ani.16.tracta.1.cap.14. char.140.col.3.

Animalia duræ teſtæ fere habent plantarum, & arborū generationem,non enim per coitum generantur.Alb. Mag.de ani.17.tract.1.cap.4.ch.150.col.3.

Animalia magni corporis paucos generant filios, præter porcos. Alb. Magn.de anima.18.tractat.2.cap.1. char.155.col.3.

Animalia omnia multos filios ſimul concipientia, plus ſpermatizant mares & fęminæ quàm ſufficiat ad creādum partum vnum: & ideo ex illa multa ſuperfluitate, materia generationis ab ipſa virtute formatiua diuiditur ad multorum filiorum procreationem. Alb. Mag.de ani.18.tract.2.cap.2.ch.155.col.4.

Animalia omnia ſoleas corneas habentia filios generant completos. Alb.Magn. de anim. 18.tractat.2.cap.5. char.157.col.1.

Animalia, ſi coitum abhorrerent, & in ipſo non delectarentur, cum grauantur prægnantia, & dolent parientia, & occupantur ſolicitudine partus nutrientia, animalium genus periret. Alber.Magn. de anim.22. tracta.1.cap.1.char.173.col.1.

Animal agreſte ante coitum furibundum eſt,poſt coitum magis eſt domeſticum. Alb. Magn. de ani.22.tract.2. cap.1.ch.173.col.4.

Animal omne, cum eſt in libidine ſequeſtratum multas emittit voces, per quas vocat fœminam, & fœminæ propter frigiditatem paruæ ſunt libidinis, & paucæ vocationis. Alber.Magn. de anim.22.tracta.2.cap.1. char.173.col.4.

Animalia,quę fiunt ex putrefactione,videntur fieri caſu: non fiunt enim ex ſui ſimilibus ſecundum ſpeciem.D. Tho.12.Metaphy:l.3.tex.13.ch.843.

Animalia perfecta nunquam poſſunt generari niſi ex ſemine.D.Tho.2.polit.l.12.ch.25.col.2.

Animalia, quæ generantur ex ſpermate, & ex putrefactione diuerſa ſunt ſpecie iuxta Auerrois 8. Phyſic. tex.46.opinionem. Alex.de ales.7. Metaphy.tex.25. char.208. col.1.

Animal omne,quod generatur ex ſpermate,generari poteſt ex putrefactione, vt ait Auicenna in Codicillo de Diluuio. Alex.de ales.7. Metaph.tex.23.c.208.col.1.

Animalia perfecta ita generantur ex ſemine, quod non poſſunt generari ex putrefactione, nec ſine ſemine: aliqua tamen imperfecta vtroque modo poſſunt fieri iuxta Modernos. Alexan.de ales.7. Metaphy.tex.23. char.208.col.1.

Animalia perfecta propter ſui perfectionem requirunt determinata agentia, determinatum modum agendi, & determinatum locum ſuæ generationis;imperfecta vero non tantam requirunt determinationem. Alexa. de Ales.7.Metaph.tex.23.ch.208.col.1.

Animalia,vt ſentiunt.

ANimalibus omnibus ſenſus vnus tactus communis eſt,ita vt pars,qua ſentiendi vis iſta continetur,nomine vacat: alijs eadem, alijs ex proportione reſpondet.Ariſt.de hiſt,ani.1.cap.3.c.11.

Animalia, quæ ſiliceo tegmine operiuntur, olfactum, & guſtum habent. Ariſtotel. de hiſtor. anima.4.cap. 8. chart. 134.

Animalia omnia maximè verſantur in coitu,procreatione,& victu,& ad ea, quę pertinent ad temporum mutationes; ineſt enim ſenſus natiuus mutationis frigoris,& calidi.Ariſt.de hiſt,ani.8.cap.12.c,286.

Animalia ſenſum mobiliorem habent, quorum humor tenuior,& ſincerior eſt. Ariſtotel. de part. anima. 2. capit. 4. chart. 434.

Animalia & ſanguinea omnia & exanguia, habent partem illam,qua ſapores percipere poſſunt:& quia piſces breui tempore ſapores ſentiunt, ideo linguam parum diſcretam habent.Ariſt.de part.ani.2.cap.17.c.462.

Animalia exanguia omnia, aliquid proportionatum habent ei, cui in genere ſanguineo ſentiendi vis mandata eſt.Ariſt.de part.ani.4.cap.5.c.518.

Animal eſt per ſenſum: quæ enim non mouentur, nec mutant locum,& habent ſenſum,animalia dicimus,& non viuere ſolum. Ariſtotel. de anima. 2. ſum. 1. cap.2.text.16.chart.618.

Animalia omnia videtur tangendi ſenſum habere. Ariſt. 2.de ani. ſu.1. cap. 2. text.17.c.618. Idem Ariſt.ſum. 2.cap.2.tex.28.c.621.

Animalia multa nec viſum,nec auditum,nec odoris ſenſum habent.Ariſt.2.de ani.ſu.2.c.2.te.31.c. 622.

Animal neceſſe eſt ſenſum habere.Ariſt.3.de anim. ſu. 3. cap.1.tex.60.c.669.

Animal,ſi cōſeruari debet,neceſſe eſt vt ſit actiuum eius corpus.Ariſt.3.de ani.ſu.3.cap.1.tex.63.c.670.

Animal ,ſi non habet tactus ſenſum, non poteſt hæc fugere, & hæc accipere; ſine quo non poteſt ſaluari animal.Ariſt.3.de ani.ſu.3.cap.1.tex.63.char.670.

Animal esse non potest sine tactu: alij autem sensus sunt propter bonum, & non omni animali insunt, sed cuidam, vt progressiuo, si debet saluari, non solum oportet tangendo sentire, sed & eminus. Arist.3.de anim. su.3.cap.1.tex.64.char.670.

Animalis corpus simplex esse, vt igneum, vel aereũ, impossibile est; nam sine tactu nullum continget alium sensum habere. Arist.3.de ani. su.3.c. 2.tex.66.c.671.

Animalia tactu priuata necesse est mori: nam nec hunc possibile est habere non animal existens; nec, cum sit animal, alium habere, præter hunc possibile est. Arist. 3.de ani.su.3.cap.2.tex.66.char.671.

Animal non corrumpunt sensibilia, excepto tactu, exuperantijs,, vt color, odor, & sonus, sed solum sensus instrumenta, nisi hoc sit per accidens. & ob id sapores nocent animali medio gustu, qui est quidam tactus. At tangibilium exuperantia, vt calor, & frigus corrũpunt animal. Arist.3.de ani.su.3.c.2.tex.67. c.672.

Animalibus, qua animal est vnumquodque, sensum inesse necesse est; per hoc enim determinamus animal esse, & non animal. Arist.de sens.& sensib.cap.1.c.4.

Animalium animæ, & corpori maxime videntur communia; sensus, memoria, ira, desiderium, & appetitus: ad hæc, & voluptas, & dolor. ferè enim omnibus animalibus insunt. Ad hæc autem, hæc quidem omnium sunt vita participantium communia, hæc verò animalibus quibusdam. Existunt autem maxime horũ, quatuor coniugia numero sola, vt vigilia, & somnus, iuuẽtus & senectus, expiratio & respiratio, vita & mors: Arist.de sens.& sensi.cap.1.c.3.

Animalia tum primo sunt animalia, cum sensum habent: & prima illa dispositio nõ somnus est, sed similis somno. Arist.de gen.ani.5.cap.1.char.264.

Animalia à non animali sensu disterminamus. Aristot.de iuuent.sene.vit.& mor.& respir.c.1. char. 300.

Animalium maxime homo fumo affici potest, quod homo lachrymam maxime emittit. fumatio autem non nisi cum lacryma est. Arist.proble.sec.10.q.50.c.442.

Animalia omnia naturaliter sensum habent, licet omnia memoriam non habeant: sed alia, præter sensum, & memoriam, prudentiam habent, & indisciplinabiliora sunt animalibus, quæ memorari non possunt. Arist. 1.Metaph.su.1.cap.1.char.4.

Animalia quædam prædita sunt prudentia, siue disciplina, quæ non audiunt, vt apes & alia, & addiscunt, & disciplinari possunt. Arist.1. Metaph.su.1.cap.1.ch.4.

Animalia omnia aluntur, & sensum percipiendi calorem retinent. Alexan.aphrod. de sen. & sen.sec.4.co.46. char.19.col.3.

Animal non carne, sed vna cum carne sentit. Them.2.de anima.cap.40.tex.116.ch.79.col.3.

Animalibus perfectis non tantum perfecta vita inest, sed etiam instrumentum nullum deest, ergo nec sensus vllus. Simp.3.de ani.sec.1.tex.127.ch.47.col.1.

Animalia perfecta sunt, quæ ordinate proficiscuntur: imperfecta, quæ non proficiscuntur ordinate; non quia sint ea vita priuata, quæ formæ suæ quadret; sed, quod ab ea vita, quæ animalium generi, vt animalium, inest, longe superantur, nam vt animal est, sensitiuum est. Quotquot igitur non adest omne sensitiuum, non vt talia animalia, sed vt animalia simpliciter imperfecta sunt. Simp.3.de anima.sec.1.tex.131.ch.48.col.2.

Animalibus statim nascentibus, actio sensitiua adesse potest, non imaginatiua. Simp.3.de ani.sec.1.tex.156. char.55.col.1.

Animalia omnia actiuam vitam possident. Sim.3.de ani, sec.1.tex.129.ch.47.col.4.

Animalia, cum primum concepta sunt, aluntur quidem, sed sensu carent in vtero existentia, animamque vegetabilem habent. Sensitiuam autem cum in lucem edunt, eo quod tunc sentiunt, ipsis innasci crẽdendum. Item etiam potentiam, facultatemq; animæ rationalis, ac aptitudinem continet homo. Ioan. gra.de gen.ani.2.cap.3.ch.35.col.4.

Animal, vt ad sensum specificatur, ita in substantia cõstituitur. Mich.ephes.de part.ani.2.cap.1.char. 59.

Animalium quæ sunt hic, pro esse corporũ eorum animæ necessariæ sunt; quia non saluarent animalia, nisi per animam sensibilem, & imaginatiuã. Auer. de sub. orbis.cap.2.c.4.col.1.

Animalia, si præcederent sensibilia, vt causæ, non possemus intelligere substãtias rerum sensibilium, nisi postquam habuissemus fidem sui esse. Auer.pri. de anim. text.8.c.109.col.4.

Animal omne, quod innatũ est esse in aqua, aut in aere, non sentit aliquam qualitatem caliditatis, aut frigiditatis in eis, si fuerint in simplicitate, quam debent habere, quia est locus eius naturalis; & locus est similis locato. Auer.2.de anim.tex.115.c.150.col.1.

Animal omne per sensum discernitur esse animal. Alber. Mag.de sen.& sensa.tract.1.cap.1.c.2.col.2.

Animalia sola, quæ tempus sentiunt, memorantur: & in hoc memorantur, in quo tempus sentiunt. Alb. Mag. de mem.& rem.trac.1.cap.2.c.21.col.3.

Animalia duobus modis sentiunt tempus. Primo, vt est numerus motus; & sic rationalia tantum cognoscunt tempus. Secundo in temporali, & non secundum se: & tunc sentitur sub determinata differentia temporis, secundum quam adiacet rei temporali, quod est obscure percipere tempus: & sic, cum res præterijt, sentitur, vt capræ reuertuntur ad caulas, vbi habitauerunt in præterito. Alb.Magn. de mem. & rem. tractat. 1. cap.2.chart.21.col.3.

Animalia bruta minus sentiunt futurum quàm præteritum: sentiunt enim præteritum per picturam præteritorum, quæ sunt in ipsis: futurum autem non præsentiunt, nisi signo aliquo ꝓsenti, vt vapore, vel calore aliquo. Alb.Mag.de mem.& rem.tract.1.cap.2.c.21.c.3.

Animal sine tactu non est animal: tactu posito ponitur animal. Alber.Magn.de som.& vig.1.tractat.2.capit. char.28.col.2.

Animalia disciplinabilia sunt, quæ audiunt, & sensus perfectos habent, cum vigore memoriæ. Alb.Mag.de ani. 8.tract.1.cap.1.ch.32.col.3.

Animalia perfecta, licet numerum sensuum habeant, non tamen motus, qui fiunt a sensu æquales sunt in eis. propter quod neque æqualiter participant sensu communi, nec æquales habent imaginationes, & sunt in animalibus secundum virtutes sensitiuas multæ causæ, propter quas inequaliter iudicant de sensibus acceptis. Alb.Mag.de ani.8.trac.6.cap.1.c.84.col.2.

Animalium membra non communicant omnia in sensu, sed communicant omnia in nutrimentum accipiendo. Alb.Mag.de ani.16.tract.1.cap.16.c.141.col.2.

Animalis perfectio & imperfectio est secundum participationem virtutum animalium perfectorum, vel imperfectorum: & hæc participatio secundum vires animalium quærenda est. Alb. Magn.de ani.21.tractat. 1.cap.1.chart.169.col.2.

Animalia imperfecta dicuntur, quibus solum sensus tactus inest. D.Tho.2.de ani.l.16.tex.56.c.65.col.4.

Animalia imperfecta non imaginantur aliquod distans, quia nihil imaginantur, nisi ad præsentiam sensibilis. D.Tho.3 de ani.l.16.tex.56.c.65.col.4.

Animali aliquod sensibile est necessarium dupliciter. Primo vt est corpus mixtum ex quatuor elementis, & sic necessarium est animali debita commensuratio calidi & frigidi, humidi & sicci. Aliud est necessariũ animali, in quantum corpus eius est viuum nutribile; & sic est ei necessarius cibus conueniens: & per horum contraria animal corrũpitur. D.T.de se.& sen.l.2.c.2.c.4.

Animal in hoc est animal, quod habet animam sensitiuam, quæ natura est animalis, vt forma vnicuique propria natura eius. D.Tho.1. metaph.l.1.c.5. Idem D.Thom.5. metaph.l.21.tex.29.char.386.

Animalia, quæ auditum non habent, non sunt disciplinabilia. D.Thom.1.metaph.l.1.c.6.

Animalia, quæ non habent auditum, ex vehementi sono exterreri possunt ex commotione vehementi aeris. D.Thom.1.metaph.l.2.c.6.

Animalia, vt augentur.

ANimalia omnia, quæ sanguine carent, minus quàm quæ habent sanguinem, adolescunt, paucis marinis exceptis, & mollibus quibusdam, quæ locis tepidis grandiora redduntur, & mari potius, aut dulcibus aquis, quàm terra. Arist. de hist.ani.1.cap.5. char.14.

Animantia omnia, & ea, quorum stirpes terra continentur, cur crescere potius in longitudinem soleant? quia ter longitudo augetur, bis latitudo, profunditas semel, longitudo enim principio fit. primoque principio existit: itaque primo sola, secundo cum latitudine, tertio cum profunditate augetur. latitudo autem bis, videlicet per se, & vna cum altitudine crescit. Arist.problem.sect.17.c.505. 2.

Animalis incrementi cibi epulæque partem potissimum sibi vendicant. Psel.8.phy.c.72.

Animal non semper augetur, sed quandiu cibus concursus in carnem extẽdi potest in maiorem quantitatem. D.Thom.1.de gen.& cor.l.17.tex.41.c.15.col.1.

Animalium motus.

ANimalia non semper mouentur a seipsis, vt cum augentur. Arist.phy.8.su.2.cap.5.tex.51.c.120.

Animalia quædam, cum sint absoluta, mouere tamen se nequeunt, vt ostreæ, & quæ tota simplici, mitiorique testa operta, vertibula appellantur, & calli, aut tubera. Arist.de hist.animal.1.cap.1.char.7.

Animalia omnia, quæ se mouent, aut quaternis notis mouentur, aut pluribus. Quaternis tantum, quæ sanguinem habẽt; vt homines binis manibus, & pedibus; aues binis alis, & pedibus; quadrupedes pedibus; quaternis pisces pinnis quaternis. Nam quæ pinnis, aut non amplius binis, aut nullis, vt serpentes vtũtur, quaternis ea quoque notis nihilominus mouentur: flexus enim quaternis his agũtur, aut bini cum pinnis binis. Arist.de hist.animal.1.cap.5.char.14.

Animalia sanguine vacua quæ pedibus se pluribus mouent, siue volucres sint, siue pedestres, ijs certè motus per plures notas exercetur; vt animal, Ephemerum; quia vna die nascitur, & moritur: quod, & cum quadrupes sit, volucre quoque est: quatuor enim pedes & totidem alas habet. Aristot.de historia animalium 1. cap.5.char.15.

Animalia omnia tam quadrupeda, quam multipeda, modo simili moueri solita sunt, per diametrum enim aguntut. At, cum cætera ducibus binis pedibus incedant, cancer vnus quaternis regi solitus est. Aristot. de hist.animal.1.cap.5.char.15.

Animal nullum est, quod tam priora, quàm posteriora inflectat: omnibus autem humeri, armive cõtra quàm cubiti, aut crura priora flectuntur; coxæ etiam contra quàm suffragines. Aris.de hist.anim.2. cap.1.char.38.

Animalium quadrupedum, & multipedum motus est per diametrum, vt subsistere etiam solent; & incedendi initium omnibus est a dextris. Aristotel. de histor. animal.2.cap.1.char.38.

Animalium maxima pars vẽtre pingescit, maximè quæ parum se mouent. Arist.de hist.ani.3.cap.17. c.96.

Animalia mobiliora multas habere partes necesse est; pluribus enim indigẽt instrumentis; quã plures actiones exercent. Arist.de partib.ani.3.cap.7.char.523.

Animalium, quæ loco mouentur, alia toto simul corpore mouentur, vt quæ per saltus mouentur; alia per partes, vt quæ progressibus vtuntur; & in ijs semper mutatur id, quod mouetur innixum ad id, quod illi subiacet. Quamobrem, siue id citius dilabatur, quam vt iniri possit id, quod super eum mouetur: siue nullum omnino motis præbeat firmamentum, nihil super illud scipsum mouere poterit. Arist.de ani.incessu.cap.3.char.561.

Animal nullum sanguine præditum pluribus quam quatuor notis moueri potest; & si quid quatuor notis solummodo mouetur, id sanguine præditum esse necesse est. Arist.de animal.incessu.cap.15.char.567.

Animal pedestre omne pedes pares necessario habet. Vno enim non potest moueri, quia nullum habet fulcrum. Tribus, non: quia in altera oppositionum laborat: sed multipeda, ob multitudinem pedum, & si vnum frangas, moueri tamen dispari numero possunt: sed, si pares habent, melius mouentur. Arist.de ani.incessu.cap.6.char.569.

Animalia nec flecterentur, nec dirigerentur, nisi quippiam quiesceret. Aris.de animal.incessu. cap.7. c.571.

Animalia, quæ pedibus carent, alia super terram inflectuntur, vt serpentes: alia superne curuantur, vt eruca: alia attractu vtuntur, ut lumbrici, & hirudines. Aris.de ani.incessu.cap.7.char.572.

Animalia, quæ saltu vtuntur, flexum interna corporis parte faciunt, & hoc saliunt modo. Aristot. de ani. ince.cap.7.char.572.

Animalia sanguine prædita non pluribus quatuor mouentur motibus: namque, si auibus alæ auferantur, non poterunt ambulare, nec pedibus alatis volare; nec homo ipse, nisi voluerit humeros, progredi potest. Aris.de ani.ince.cap.8.char.573.

Animalium in motu tria sunt: vnum est mouens; secundum, quo mouet: tertium, quod mouetur. Mouens duplex est, aliud immobile, quod est agibile bonum: aliud mouens, & motum, quod est appetitiuum (mouetur enim quod appetit, vt appetit, & appetitus motus quidam est, aut actus) & quod mouetur est animal, quo vero mouet instrumento appetitus, iam hoc corporeum est. Et ideo in actionibus corpori, & animæ communibus, de ipsis est considerandum. Aris.3. de ani.su.2.cap.2.tex.55.c.667.

Animal, vt animal, est appetitiuum, sic est, cui ipsius motiuum; appetitiuum autem non sine imaginatione. Aris.3.de ani.su.2.cap.3.tex.56.char.668.

Animalibus imperfectis indeterminata est imaginatio, & hac mouentur. Aristotel.3.de anim. sum.2.cap.3. tex.56.c.668.

Animalia irrationalia non habent opinionem: quoniam eam, quæ est ex syllogismo, non habent. hæc autem illam. Quamobrem deliberatiuum non habet appetitus. & vincit, & mouet voluntatem, aliquando illa hunc, vt sphæra, appetitus appetitum, cum incontinentia facta est. natura autem semper superior principalior est, & mouet, ita vt tribus lationibus iam moueatur. Aristot.3. de anim.sum.2.cap.3. tex.57.c.668.

Animal conseruat requies. Aristotel. de somn. & vigil. cap.6.char.58.

Animalia ad motum vtuntur flexibus, vt centro: & quæ in flexibus sunt actu, & potentia, fiunt aliquãdo vnũ, aliquando plura. Aris. de anim.mot.cap.1.char.78.

Animalia omnia & mouent, & mouentur alicuius gratia. Mouent enim animal cogitatio, imaginatio, & electio, voluntas, & appetitus. hęc autem omnia reducũtur in intellectum, & appetitũ; nam imaginatio & sensus eundem intellectui locum habent. iudicatiua enim omnia sunt; at secundum differentias differunt.

Voluntas, ira, & concupiscentia; omnia sunt appetitus: Electio communis est cogitationis & appetitus. quare & eligibilia. Arist. de anim. mot. cap. 3. c. 84.

Animal mouetur appetitu, aut electione, alterato aliquo, secundum sensum, aut imaginationem. Arist. de anim. mot. cap. 4. c. 85.

Animalia ad motum, & operationem impelluntur existente vltima causa ipsius moueri, appetitu hoc autem facto, aut per sensum, aut per imaginationem, aut per intellectionem. appetentium autem agere, illa quidem per concupiscentiam, aut iram: hæc autem per electionem, aut voluntatem, hæc quidem faciunt, illa autem agunt. Arist. de ani. mot. cap. 4. c. 87.

Animalia mouentur vt spontanea, paruo motu facto, cum soluuntur: habent enim instrumenta huiusce modi, & neruorum naturam, & ossium Arist. de anim. mot. cap. 5. c. 87.

Animalium quædam partes, vt cordis, & pudendi mouentur inuoluntarie, quæ sæpe cum apparuerit aliquid, & non iusserit intellectus, mouentur. Aristot. de ani. mot. capit. 8. chart. 93.

Animalia mouentur motu locali; augentur, minuuntur, alteranturque ab ea causa, quam intrinsecus obtinent. Them. 2. phy. tex. 1. c. 21. col. 2.

Animalia per se mouentur in mundo. Them. 4. phys. tex. 37. c. 35. col. 3.

Animalium corpora aliquando contra naturam mouentur, vt saltando. Them. 8. phy. tex. 27. c. 55. col. 3.

Animalium omnis motus pulsu, & tractu agitur: nam incessus eorũ; sinistris dextrisque partibus modo porrectis, modo conductis absoluitur. The. 3. de ani. cap. 66. text. 55. c. 90. col. 3.

Animalia imperfecta, vt indistinctus motus est, ita imaginatio indistincta illis tribuenda est. Them. 3. de ani. cap. 67. text. 55. c. 90. col. 4.

Animalium lationes sex sunt; volatus, natatio, pedestrium ambulatio, reptio, volutatio, & talia. Simp. 8. phy. text. 38. c. 435. col. 1.

Animal per se mobile, non ita vt per se mobile, in seipso habet animam; sed totum mouens se, & totum quod mouetur, & mouet; non tamen secundum seipsum totum mouet, & secundum totum mouetur; sed quia eius est aliqua pars, quæ mouet, & alia mouetur. Sim. 8. phy. tex. 44, c. 441. col. 1.

Animal seipsum mobile constat ex corpore, quod mouetur, & anima, quæ est immobilis, sed mouet compositum. Simp. 8. phy. c. 443. col. 2.

Animal ob animam est seipsum mobile. Simp. 8. phys. tex. 51. c. 447. col. 1.

Animalia, & plantæ habent principium motus in se, non autem eius, qui est secundum naturam, sed eius, qui secundum aïam. Simp. 1. de cęlo. tex. 7. co. 8. c. 4. col. 3.

Animalia motus principium in se cum habeant, omnes loci differentias obtinent: inanimata autem ad vnum tantum locum mouentur vt gleba terræ ad centrum. Simpl. 2. de cęl. tex. 7. co. 4. c. 58. col. 4.

Animal à cerebro motum, & sensum obtinet; ira generatur in sanguine circa præcordia: cupiditas cum hepate disponitur, aut ex ipso hepate oritur. Io. gram. 1. de anim. tex. 92. c. 84. col. 1.

Animalia multos motus in se habent, quibus non à seipsis mouentur, vt incrementum sui corporis, interitus, inspiratio, expiratio. Psel. 8. phy. c. 72.

Animalia vsque ad quendam terminum mouentur. Mich. ephes. de ani. ince. c. 60. col. 4.

Animal cum mouetur, postquam non mouebatur, necesse est, vt in eo sit, aut appetitus, qui ante non erat, aut illa concupiscentia, aut appetitus non fuerit, nisi per transmutationem præcedentem ab aliquo ente extra animam. & hoc erit, cum illud ens fecerit aliquã passionem in corpore eius, ex qua fit concupiscentia, vel appetitus, qui non erat antea. Et ex comprehensione illius entis, aut ex passione suæ compræhensionis ab eo, accidit imaginatio, & scientia, & appetitus, quæ ante non erat. At, si posuerimus ipsum in omnibus dispositionibus existentibus in ipso, & extrinsecis in dispositione quietis, idem cum ipso in dispositione motus, tunc necesse est, vt non sit dignus moueri in aliqua hora, quàm quiescere. & sic aut non quiescet, & non mouebitur; aut mouebitur, & quiescet simul, quod impossibile est. Auer. phy. 8. su. 1. tex. 8. c. 156. c. 4

Animalis motus si erit secundum motum elementi dominantis in ipso, erit naturalis: & si oppositio modo, non est naturalis. Auer. phy. 8. tex. 27. c. 156. col. 2.

Animalia non indigent in principio sui motus causa extrinseca, vt inanimata. Auer. phys. 8. tex. 29. c. 157. c. 1.

Animal festinat aliquando voluntarie, & tardat aliquando, quia mouetur ex extrinsecis. Auer. 2. de cœlo. tex. 36. c. 56. col. 3.

Animal est animal, quamuis non moueatur, & hoc dico essentialiter. Auer. 4. de cœlo. tex. 25. c. 117. col. 2.

Animalia bruta non mouentur a sensibilibus, vt homo: nam homo cantu mouetur, bruta vero non; homo mouetur a tincturis, & figuris motu, quo non mouentur bruta: & sic de odore, sapore, & tactu. Auer. de sen. & sen. c. 193. col. 3.

Animalia mouentur duobus motibus: motu recto, & motu progressiuo; & hic contrarius est motui declinationis essentialis, qui est in eo: ideo accidit ei lassitudo, & cogitur ad quietem. Auer. de sub. orbis. cap. 2. char. 4. col. 2.

Animalium, quæ hic mouentur, motus componitur ex duobus mouentibus: ex anima videlicet, & ex re desiderata extrinsecus mouente animam. ideo motus in eis est simplex, non compositus. Auer. de sub. orbis. cap. 2. char. 4. col. 2.

Animaliũ oĩum motus fit in locis cõueniẽtibus naturæ illius aïalis, aut in loco tali, & in alio nõ põt fieri motus illius aïalis. Auer. destru. destru. disp. 1. c. 11. col. 4.

Animato accidit fessio, & labor propter materiam. Auer. ex destruct. destru. disp. 15. c. 52. col. 3.

Animal omne, aut mouetur motu progressiuo, aut motu dilationis, & constrictionis, aut vtroque. Alb. mag. 1. phy. tract. 1. cap. 4. c. 2. col. 2.

Animalia perfecta, nisi arte in contrarium studeant, præponunt pedem dextrum in ambulando, humerum dextrum in portando onus, sinistrum autem non refertur ad motum, nisi per accidens, quia trahitur pes sinister, ne corpus decidat. Alb. mag. 2. de cœlo. tract. 1. cap. 4. c. 24. col. 4.

Animalium motus in genere duplex est, Vnus, qui in omnibus animalibus inuenitur, siue perfecta, siue imperfecta sint: & hic est motus constrictionis, in præsentia tristitiæ: & dilatationis, in præsentia voluptatis, per quod animal cognoscitur esse animal, Alius est motus, qui est de loco ad locum, qui non conuenit omni animali. Alber. magn. de mot. ani. 2. tract. 1. cap. 1. char. 45. col. 1.

Animalium omnis motus hæc requirit: aut phantasiam, & appetitum: aut intellectum, & appetitum: aut hæc tria. Alb. mag. de mot. ani. 2. tract. 1. cap. 1. c. 45. col. 1.

Animalium perfectorum motus multiplex est, Vnus est, qui vocatur processiuus, cum animal procedit de loco ad locum. Secundus est motus membrorum: vt capitis, vel manus, inter quos perfectior, & communior est processiuus. Alber. magn. de mot. animalium. 2. tract. 2. cap. 2. char. 45. col. 3.

Animalia quæque ambulando præponunt dextrum, & trahunt sinistrum: quia ista duo sunt principia latitudinis: & mouens, in hoc motu, est vis sensibilis, cuius motus est ab ante retrorsum. Alber. mag. de mot. animalium. 2. tract. 1. cap. 2. char. 45. col. 3.

Animalia pedes duos habentia tribus modis mouentur: ambulatione, saltu, & cursu. Alb. Magn. de mot. animalium. 2. tract. 2. cap. 2. ch. 47. col. 1.

Animalia quadrupeda tribus modis motum perficiunt: ambulatione, tractione, & cursu. Alb. Magn. de mot. animalium, 2. tract. 2. cap. 3. ch. 47. col. 1.

Animal nullum vno pede continue moueri potest, quia caderet, ideo falsum est esse monopedes, & homines pedibus se cooperire à Sole. Alb. Mag. de ani. 1. tract. 1. cap. 7. ch. 4. col. 4.

Animalia perfectiora, in ambulando, præponunt pedem dextrum, nisi ex præmeditatione fiat contrarium. Imperfecta, & quorum cor, vel epar, vel membra, quę sunt loco istorum, declinant ad sinistram, hæc sinistrum præponunt. Alb. Magn. de animalib. 2. tract. 1. cap. 2. ch. 29. col. 4.

Animal volatile omne plumosum habet conuenientiam cum homine in numero pedum: sed flexura poplitis eius, est sicut quadrupedum, quæ posterius curuatur; & loco pedum anteriorum, vel manuum habet alas. Alb. Mag. de ani. 2. tract. 1. cap. 6. c. 32. col. 3.

Animalia omnia annulosa in hyeme manent semper in suis cauernis. Alber. Magn. de anim. 7. tract. 1. cap. 8. char. 67. col. 3.

Animal mouetur deorsum, non ex natura animalis, vt animal; sed ex natura elementi dominantis. D. Tho. 2. phy. l. 1. tex. 3. c. 16. col. 4.

Animalia fulmine tacta ad fulmen vertunt caput; quia audientes spiritum, dum, quid sit, aspicere volunt, illuc vertunt caput, & à fulmine percutiuntur. Diuus Thom. 3. meteor. lec. 1. c. 171.

Animalibus imperfectis ita inest phantasia, & concupiscentia, vt moueantur. D. Tho. 3. de anim. l. 16. tex. 56. c. 65. col. 4.

Animal mouet seipsum, non hoc modo, vt totum animal totum moueat, quia tunc idem moueret seipsum primo, quod impossibile est: nec totam partem, quia tunc pars moueret seipsam. Sed ita mouet, & vna pas mouet aliam, non ita vt anima moueat corpus, quia esse mouens aliquid, actu esse debet, & quod mouetur similiter ens actu esse debet: anima autem non est aliquid ens actu, sed est actus; nec corpus, sed habet rationem materiæ, & entis in potentia. Et ideo non sic animal mouet se, quod anima moueat corpus, sed quia vna pars quantitatiua mouet aliam. D. Tho. de anim. mot. l. 1. c. 47. col. 1.

Animal, cum mouetur deorsum, secundum naturam mouetur, eo quod in animalis corpore prædominatur graue elementum, cuius natura est deorsum moueri. Cum autem mouetur sursum, est quidem motus naturalis animalis, quia est à principio intrinseco, quod est anima; non tamen est naturalis corpori graui, vnde in hoc motu magis fatigatur animal. D. Tho. de mot. cordis opus. 35. ch. 83. col. 2.

Animalia illa memoriam habere debent, quæ mouentur ad distans motu progressiuo, alioquin motum intentum continuare non possent. Animalibus autem immobilibus à longe sufficit imaginatio sola confusa, qua habent aliquem motum indeterminatum. D. Th. 1. metaph. l. 1. char. 5.

Animalia vt respirant.

ANimalia, quæ non respirant, sentiunt, non eodem modo, vt respirantia, sed respirantibus spiritus aufert superiacẽs veluti cooperculum quoddam. Quare non sentiunt non respirantia: nõ respirantibus autem ablatum est hoc. Arist. de sen. & sen. cap. 5. char. 23.

Animalia sine respiratione, & cibo esse impossibile est. Arist. 5. Metaph. cap. 5. tex. 6. ch. 90.

Animalia multa non reddunt vocem, quæ scilicet nõ respirant. Simpl. 2. de anim. tex. 87. c. 40. col. 3.

Animalia omnia spiritum suscipiunt, ad innati caloris conseruationem. Mich. Ephes. de respir. c. 36. col. 1.

Animalia omnia fere odore participant. Mich. Ephes. de respir. c. 36. col. 1.

Animalia sunt multa, quæ secundum locum morantur, & non spirant: nullum autem spirantium est, quod secundum locum non moueatur. Alb. mag. de spir. & respir. 1. tract. 1. cap. 1. char. 51. col. 1.

Animalia continue respirantia, quæ in aquis cito submerguntur, calida sunt valde circa loca digestionis: & vita, & sincero, & frigido aere indigent, ad refrigerii pectoris: quem, cum non habent, moriuntur, corde incẽdente ex calore naturali. Alb. magn. de spir. & respir. 2. tract. 1. cap. 1. char. 56. col. 4.

Animalia multa inueniuntur, quæ inspirationem, & respirationem non habent, cum tamen spiritus animalibus maxime conueniat, quia sunt magis calida, & participant superiora elementa. Alber. mag. de veg. 1. tract. 1. cap. 6. char. 123. col. 3.

Animal solum ambulans, & multum sanguinem habens respirat. Alber. magn. 1. de anim. tract. 2. cap. 12. char. 10. col. 2.

Animal omne spirans, pulmonem, arteriam, tracheam, & stomachum habet. Alber. magn. de anim. 2. tract. 2. cap. 1. char. 33. col. 3.

Animalia multa sunt, quæ inspirant aerem, & habitant in terra, & tamen eorum cibus, & cibi venatio est in aqua, & bono tempore in aqua diu manere possunt: sed nullum animal, quod recipit aquam, & insuper ambulat in terra, venatur cibum in terra, licet eõuerso multa sint. Alb. mag. de ani. 7. trac. 1. ca. 2. c. 63. c. 3.

Animalium inspirantium aerem, vel aquam, causa est, quia duæ complexiones in genere factæ sunt: vna, ex duro terrestri indigens calore forti, qui calor indiguit refrigerante, quod per substantiam tangeret. Alia ex molli pinguescente constante, indigente calore debili, qui calor indiguit refrigerãte per alterationem solum per medium factam, in quo medio elementi frigiditas excedẽs cum calido temperatur, ne calorem extingueret. Alb. mag. de anim. 7. tract. 3. cap. 1. char. 70. col. 4.

Animalia communiter latent in hyeme, est enim tempus generationis phlegmatis, & frigoris. Alb. mag. de anim. 7. tract. 3. cap. 3. char. 71. col. 4.

Animalia respirantia, non simul recipiunt nutrimentum, & respirant. Pet. de aluer. de inuen. sen. mor. vit. & respir. l. 13. c. 76. col. 3.

Animalia vt vident.

ANimalia non cernunt per reflexionem, vt opinantur Mathematici, sed per officium perlucidi, quod, cum afficitur quodammodo a cernendis rebus, eam affectionem differunt vsque ad ea lenia corpora, quæ illa seruare possunt. Alexand. aphrod. de sen. & sen. sect. 1. co. 5. c. 7. col. 4.

Animalia eodem modo manent absque defectu, & si astra aspiciunt, & si claudunt oculos. ergo nihil ab oculo exit, dum aspiciunt. Alexand. aphrod. de sen. & sen. sec. 1. co. 7. c. 8. col. 2.

Animal curtiorum vnguium est acutioris visus, quia debet videre cibum à longinquis locis. Alb. mag. de ani. 12. tract. 3. cap. 3. c. 110. col. 2.

Animalia vt dormiunt, & vigilant.

ANimalia quædam præ cerebri siccitate, & meatuum angustia, & si multus vapor ascendat, parum dormiunt: vt camelus, & ceruus, & similia. Aristot. 1. de plant. cap. 1. c. 363.

Animalia ola pedestria, & sanguine prędita dormire,

& vigilare sensu ipso percipiuntur. Aristotel. de histor. anim. 4. capit. 10. chart. 139.
Animalia, quibus palpebræ adiunctæ sunt, conniuendo obdormiscunt. Arist. de hist. ani. 4. cap. 10. char. 139.
Animal nullum est, quod semper dormiat, vel quod semper vigilet. Aristot. de som. & vig. cap. 1. char. 48.
Animalia, vt minus temporis dormiunt, quam vigilent, sic non continue dormiunt, nec vigilant, sed vicissim; quia non omnis simul vacans materia coquitur, sed vbi pars altera est concocta, leuatum animal expergiscitur: & sæpius expergiscuntur, quibus pars illa infrigidatur, quæ excrementum domat, & concoquit, fit enim, vt frequenter cesset, cessatio autem est expergefactio. Arist. probl. sec. 10. q. 33. c. 435.
Animal expergiscitur, cum primum concoctio facta est. Them. de som. & vigil. cap. 23. c. 98. col. 3.
Animal expergiscitur, cum virtus nutritiua completur in cibo, & cessauerint vapores, qui fiunt ex cibi digestione. Auer. phy. 8. tex. 20. c. 161. col. 4.
Animalia omnia somno communicant. Alber. Magn. de som. & vig. pri. trac. 1. capit. 6. char. 26. col. 4.
Animalia, cum primo oriuntur, si dormiant vel vigilent, & quod primum horum somnus vè, vel vigilia accidat? dicendum, si somnus accipitur large, & dicatur esse sensuum immobilitas ex fluxu ad superius nutrimenti quacunque de causa, tunc somnus est primum, quod consequitur conceptum viuum, & natum; quia somnus est medium inter viuere, & non viuere; & mutatio omnis, quæ debet fieri de cõtrario in contrarium, debet fieri per medium: sed tamen reuera non est somnus, sed quiddam somno simile, & immobilitas quędam ex fluxu multo nutrimenti ad superius proueniens. cibi sunt sensuum organa. Alber. Magn. de anima. 19. cap. 2. c. 159. col. 1.

Animalium vita.

ANimalis vitæ quod principium est? quod nam aliud præter nobile istud animal, quod cœlum, solem, stellas, & planetas circuit? quæ extra scilicet hanc ambiguitatem sunt, & sunt impassibilia. Aristotel. 1. de plant. cap. 1. c. 361.
Animal perfectum & diminutum cõmune aliquid habere necesse est, & is est vitæ scopus & huius medium est vita. Arist. pri. de plant. cap. 1. char. 361.
Animalia sunt, quæ primo viuunt in humore, tamẽ forma immutata foris vitam incipiunt agere; vt culices palustres; ex his enim asili proueniunt. Aristot. de hist. animal. 1. cap. 1. char. 6.
Animalia maiora, perfectioraque sanguinei generis plus viuunt: sed non omnia sunt maiora viuaciora: homo enim plus temporis viuit, quàm quoduis animal, excepto elephante. Aris. de gen. ani. 4. cap. 10. char. 259.
Animalibus corruptis, corrumpuntur, & scientia, & sanitas, quæ in animalibus est. Aristot. de long. & breu. vit. cap. 2. char. 293.
Animalia multa ablatis vtrisque particulis, & ea quæ vocatur caput, & susceptiua alimenti, viuunt cum qua vtique fuerit medium. Aris. de iuuen. sen. vit. mor. & respir. cap. 1. char. 301.
Animalia alia præciso capite, vel protinus moriuntur, vel paulo post, alia minime: quia ita afficiuntur, quæ sanguine carent, & exiguo cibo contenta sunt, & quæ nec cibum continuo desiderant, nec calor in humore eorum diffunditur; quibus rebus priuatum animal, sanguine constans viuere nequit: illa vero sine respiratione diutius viuere possunt. Aris. problem. sect. 10. quæst. 68. char. 449.
Animalis munera sunt, vt viuat, quod ipsi confert naturalis animæ potestas. Secundo, vt oblata iudicet, ad quod conducit sensitiua potestas. Tertio actio & functio, quòd ipsi tribuit motiua, & impulsiua animæ facultas. Alex. aphrod. 2. de ani. cap. 11. c. 44. col. 1.
Animalia cur alia parere plura, alia pauciora consueuere? quia alia breui tempore viuunt, alia diu. Alexand. aphrod. problem. 2. 69. char. 754.
Animalia longæua sunt, quibus bilis minuitur, & perdurat humidum magis. Ale. & Eust. 2. post. c. 103. c. 1.
Animalia, quæ vocem reddunt, habent cor, & in aere uiuunt. Simplic. 2. de anima. tex. 57. c. 40. col. 3.
Animalia, q̃ habent uitã perfectionẽ, & nõ solũ determinatam iuxta nutritionem, sed etiam iuxta alias sensitiuas, & imaginatiuas, & rõnales uitas, ideo non sunt radicata. Simp. 3. de ani. sec. 2. tex. 44. c. 76. col. 4.
Animalia ferro transfixa moriuntur, quia calor per foramina euanescit, & ignitum absumitur, si non refrigeratur. Mich. ephes. de respir. char. 37. col. 3.
Animalia omnia, quæ se nimis fatigant, propter laborem & exercitium minus uiuunt. Alber. magn. de mor. & uit. tract. 2. cap. 8. char. 62. col. 2.
Animalia frigida secundum naturam, & sanguinem non habentia in calidis, & temperatis locis diutius uiuunt: ut in primo, secundo, & tertio climate. Alber. mag. de mor. & uit. tract. 2. cap. 9. char. 62. col. 3.
Animalia aquosa sunt breuioris uitæ cum pedibus gradientia. Alb. mag. de mor. & uit. trac. 2. c. 10. c. 62. c. 3.
Animalia nulla, uel pauca, uiuunt sub polis, quia frigus ibi uiget, quæ est qualitas mortificatiua. Alb. mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 8. char. 96. col. 2.
Animalia quæque uiuentia, in locis in quibus uiuunt, proprietates sumunt naturales proportione, ut etiam homines. Alb. mag. de nat. loc. dist. 2. cap. 4. c. 100. c. 4
Animal omne humiditatem habet, quæ est subiectum uitæ: qua, cum caruit, aut exiccari incipit, destruitur animal. Alb. mag. de ani. 1. tract. cap. 5. c. 3. col. 4.
Animal moritur, antequam lædatur substantia cordis: ideo animalia mortua inueniuntur, alia membra habentia læsa, cor autem nunquam. Alb. mag. de ani. 1. tract. 3. cap. 4. char. 26. col. 4.
Animalia sanguinem non habentia humoris intrinseci uiscositate, & terrestritate exteriori, aut latent in hyeme, ut apis, & uespa: aut moriuntur ad oualem conuersa materiam. Alb. mag. de ani. 26. char. 203. col. 2.
Animalia quędam dissecta in partes uiuunt, quia anima eorum parum habet perfectionis, & non exercet diuersas operationes, ideo in qualibet parte præseruatur. D. Tho. pri. de ani. l. 14. tex. 94. c. 19. col. 3.
Animalis uita tam diu durat, quàm diu durat sensus tactus in eo. D. Thom. 3. de ani. l. 18. tex. 68. c. 68. col. 4.
Animalia annulosa post diuisionem uiuunt: quia in toto animali erat una anima in actu, & plures in potentia. Facta uero diuisione, sunt plures animæ in actu: quod contingit propter imperfectionem horum animalium, quæ acquirit modicam diuersitatem in partibus. D. Thom. 7. metaph. l. 16. tex. 56. c. 564.
Animalia eiusdem speciei duabus de causis sunt longioris uitæ, quàm alia, una diuersitas regionis, alia diuersitas complexionis. Pet. de aluer. de long. & breu. uit. l. 1. c. 58. col. 3.
Animalia, quæ habent aquaticum humidum, sunt breuioris uitæ, quia est grossum, & frigidum, & de facili potest infrigidari, & congelari. Pet. de aluer. de long. & breu. uit. l. 3. c. 61. col. 1.
Animalia, quæ habent nutrimentum dulce, sunt longioris uitæ quibusdam sanguinem habentibus. Pet. de aluer. de long. & breu. uit. l. 3. c. 61. col. 4.

Animalia vt masculus, & fœmina.

ANimalia nonnulla non habent discrimen fœminæ, & maris. Aris. de hist. anim. 1. cap. 3. char. 11.
Animalia uitam stabilem ducentia, aut testa intecta nullũ sexus discrimen habent. Aristot. de histor. animal. 4. cap. 11. char. 142.
Animalium fœminæ à partu ferocitant, mares tempore coitus, at quæ sæpius coeunt, minus sæuiunt. Arist. de hist. ani. 6. cap. 18. ch. 224.
Animalia, quæ non sunt gressilia, vt testata, & saxis, quæ adhærentia viuunt, quia natura similia plantis sunt, vt in illis, sic in his deest mas, & fœmina: sed similitudine, & proportione nomen sexus accipiunt. Arist. de gener. ani. pri. cap. 1. char. 97.
Animalia exacta ita immutantur, vt aut fœminæ esse videantur, aut parũ absint. Arist. de gen. ani. 1. ca. 2. c. 99.
Animal iam perfectum est, cum conceptus, aut mas, aut fœmina est. Arist. de gen. ani. 2. cap. 4. ch. 155.
Animalium cur alia maris & fœminæ coitu creantur: alia concretis quibusdam proueniunt, simul atque primus eorum ortus extiterit. Principiũ cuiusque rei maximũ est, quippe quod rei dimidium sit. semen autem genitale principium esse certum est. ergo minutorum animaliũ ortus nullo agi mutuo cõcubitu solet: & causa, cur ut principio extiterunt creari nunc etiã possint seminis exiguitas est: minoris enim rei minus quoque principium esse conuenit. Maiorum autem genus mutationem pro sui magnitudine desiderat ampliorem. Arist. probl. sec. 10. q. 15. ch. 429.
Animalis species nec fœmina, nec masculus sunt, quia in cunctis speciebus pene sunt. Simp. 5. physic. tex. 46. char. 321. col. 2.
Animalium sexus cum miscentur per coitum, tunc miscẽtur vires sexuum in seminis substantiam, cum, antequã coirent, essent istę vires separatæ, & nisi miscerentur, non fieret generatio. Alb. Mag. de veg. pri. tract. 1. ca. 7. char. 124. col. 2.
Animalia quædam duri corij discretionem sexus non habent, sed sunt vt arbores. Alb. Magn. de ani. 4. tracta. 2. cáp. 4. char. 51. col. 3.
Animalia non gressibilia, & oua non facientia, sanguinem habentia, sibi similia generantia, hoc habẽt, quod mas maior in corpore est, quam fœmina secundum naturam vitę longioris. Alb. Magn. de ani. 4. tract. 2. cap. 4. char. 51. col. 4.
Animalium ouantium, & generantium vermes, fœminæ maiores sunt viris. At in quibusdam auibus hoc fallit, sed in ouantibus aquaticis non fallit. Alb. Mag. de ani. 4. tract. 2. cap. 4. ch. 51. col. 4.
Animalium sibi similia generantium masculis, vt in pluribus anterius est durius, in fœminis posterius, & inferius, durius & maius est. Alb. Magn. de ani. 4. tract. 2. cap. 4. char. 51. col. 4.

Animalia vt media inter plantas & animalia.

ANimalia sunt, quæ natura ancipite partim hominẽ, partim quadrupedem imitentur: vt simiæ, cæbi, canicipites, sic enim cynocephalos appello. Arist. de hist. anima. 2. cap. 8. char. 48.
Animal testa intectum ambiguum est, an inter plantas, vel inter animalia sit. Aristot. de gener. anim. 1. cap. 20. char. 138.
Animalia media inter plantam, & animal commune habent cum plantis, quia habent os in loco inferiori, & sugunt vt plantarum radices, nec vias egestionũ habẽt vt plantę, sed sensu motum causante, & in appetitu, & in motu, & in aliqua corporis mollitie cum animalibus communicant. Alb. Magn. de princ. mot. proces. tract. 1. cap. 1. char. 179. col. 2.
Animal quoddam est medium inter animalia testæ duræ, & testæ mollis: sed magis conuenit cum testa molli, aspectu enim exteriori assimilatur ad Karabon, sed quia intrat & manet in testa dura sibi congenita, affinitatem habet cum animali testæ duræ: & similatur araneę, & aranea maris vocatur. Ea sunt illæ conchæ, quas deferunt peregrini pro signo peregrinationis suę. Alb. Mag. de ani. 4. tract. 1. cap. 4. ch. 48. col. 3.

Animalia vt aquatilia.

ANimalia aquatilia gressibilibus sunt breuioris vitæ, quia aquosa, nõ quia humida simpliciter, tale enim humidum facile corruptibile est, quia frigidum, & gelabile est. Arist. de long. & bre. vit. cap. 3. c. 297.
Animalia aquatilia, alia marina, alia fluuialia, alia lacustrica, alia palustria, vt cordula, & ranã. Aristo. de hist. ani. 1. cap. 1. char. 6.
Animalium aquatilium nullum est genus, quod aquam recipiat, & cibum in terra petat. Aristo. de hist. ani. 1. cap. 1. char. 6.
Animalia aquatilia quædam pedestribus sunt calidiora, pisces enim arenam concoquunt, & limosa omnia, quę pedestria, non concoquunt. Io. gra. 2. de ani. tex. 89. char. 62. col. 4.
Animalia dicuntur aquosa dupliciter: vel quod in aqua morantur, vel quod cibum ex aqua sumant: & aquatica alia marina, alia fluuialia, alia stagnea, alia paludosa. Alb. Magn. de ani. 1. tract. 1. cap. 3. ch. 2. col. 1.
Animalia mobilia aquatica differunt per membra, per quæ nituntur ad motum: quoniam natatilium quædam natant per motum capitis, vt locusta maris, alia ambulant pedibus in fundo, vt cancri. Alber. Magn. de animalib. 1. tract. 1. cap. 3. char. 2. col. 2.
Animalium marinorum sanguinem non habentia vndecim sunt genera: primum, quod perfectius est, appellatur malachiæ: secundum mollis testæ, tertium duræ testæ: quartum, hirtitium marinum: quintum, maluę: sextum, ligneum: septimum, veretrale: octauũ, serpentinum: nonum, phlegmaticum: decimum, spongia: vndecimum, stincus. Alb. Mag. de anim. 4. tract. 1. cap. 1. ch. 45. col. 4.
Animal marinum, aut terrestre duobus dicitur modis. aliquando enim dicitur terrestre gressibile, quod anhelitu prohibetur habitare in aqua, & cogitur habitare in terra, & aere. Aliquando aquaticum appellatur natatile, quod branchijs per modum inspirationis emittit aquam, & attrahit aquam: alia in vtroque cõmunicant. Alb. Magn. de animalibus. 7. tract. 1. cap. 2. char. 63. col. 3.
Animalia quædam ita sunt aquatica, vt extra aquam viuere non possint, vt tenchæ. Alb. Magn. de animalibus 7. tract. 1. cap. 2. char. 63. col. 3.
Animal marinum nullum comedit pullos suos, sed cum completi sunt, & generant, aliquando comeduntur à parentibus: aliquando ab alijs speciei alterius, & hoc maxime facit lutius piscis. Alb. Mag. de animalibus. 7. tract. 1. cap. 3. ch. 64. col. 3.
Animalia aquatica omnia natura sunt humida frigida, quod & naturalis loc9, & esca humida, & frigida sunt. Alb. Magn. de ani. 24. cap. 1. ch. 195. col. 3.

Animalia vt reptilia sunt.

ANimal pedestre sanguineum, quod pedibus caret, serpẽtum genus est, & id intectum cortice est. Aris. de hist. animalium 1. cap. 6. char. 16.
Animalia non omnia ambulantia; quæ reptilia non ambulant. Io. gra. in prior. cap. 14. ch. 35. col. 4.
Animalia reptantia generaliter tribus modis repunt. Quædam costarum mobilitate repunt, vt serpentes. Quædam semicirculis quibusdam in latere suo dispositis in vtraque parte. Quædam ore, & annulis, vt vermes, quia nascuntur in ventribus animalium, & in terra. Alb. Mag. de mot. animalium 2. tractat. 2. cap. 4. char. 47. col. 3.

Animalia, quæ similia sunt in partibus sui corporis, possunt iterum iuuenescere, vt in plantis: sed ad animalia ditlimilia non redit iuuentus. Alb. Mag. de iuuen. sen. tract. 2. cap. 1. ch. 50. col. 2.

Annus est solis in zodiaco circuitus. Arist. in præd. c. 55.

Anni humidi fiunt, cum vaporosa exhalatio copiosior est: sicci, cum fumosa, & aliquando accidunt siccitates & imbres simul, & secundum multum, & continuum regionum: aliquando autem & secundum partes, & hoc pro diuersitate fluxus diuersi vaporis, vel fumosi tatis accidit. Arist. meteor. 2. su. 1. cap. 1. ch. 510.

Anni pluuiosi incommodi auibus, piscibus sicci. Aris, de hist. ani. 8. cap. 8. char. 297.

Annus hominibus felix, & piscibus felix esse solet. Arist. de hist. ani. 8. cap. 19. ch. 208.

Annum fœlicem esse confirmant pastores, si oues maiores natu tempestiue libidine inuitãtur; si minores, infelicem. Arist. de hist. ani. 6. cap. 19. ch. 230.

Annus grauis adest, cum copia est pusillarum ranarum, quæ rubetarum faciem repræsentant: quia res vnaqueque suæ naturæ idoneo abundare solet. Et cum huiuscemodi genus animantium natura humidum sit, humidum pluuiumque annum ob eam causam indicant: & huiuscemodi anni graues sunt multisque excrementis abundantes, quę causa est, vt morbi proueniant. Arist. probl. sec. 1. q. 22. c. 338.

Anni principia diuersa sunt. Athenienses incipiunt annum à conuersione æstiua. Asiatici circa autumnum Romani circa conuersionem hyemalem. Arabes circa vernale æquinoctium. Simp. 5. phy. tex. 25. c. 314. c. 1.

Anni aliqui sunt humidi, & aliqui sicci; & in eis fiũt pluuiæ multæ, vel propter dispositionem materiæ, vel propter illud, quod accidit elementis ex corporibus cœlestibus, vel ex ambobus. Auer. meteor. 1. cap. 4. char. 188. col. 2.

Annulosa animalia terrestria sanguinem non habent, & horum est multa diuersitas, quia annulositas eorum aut est in ventre, aut in dorso, aut in vtroque. Alb. mag. de anima. 4. tract. 1. cap. 1. c. 46. col. 1.

Annulosa animalia in hoc conueniunt, quod in toto corpore nec os nec caro distincta est; sed in toto corpore est membrum, cuius creatio est inter os & carnem, & non sunt dura fere extra quam intra: & alia annulos duplicatos habent, alia alas habent. Alb. magn. de ani. 4. trac. 1. cap. 1. c. 46. col. 1.

Annulosorum animalium multa sunt genera; vt vespa, apis, vespa citrina magna, apis magna varia, apis rubea, musca, cicada, locusta. hæc tria habent membra, caput, ventrem, & medium inter ventrem & caput. Albert. mag. de ani. 4. trac. 1. cap. 7. c. 49. col. 2.

Annulosorum animalium alia habent alas, alia non. & habentium alas, alia duas vt musca, alia quatuor, vt apis. Alb. magn. de anim. 4. trac. 1. cap. 7. c. 49. col. 3.

Annulosum volans habens duas alas nullum habet aculeum in suo posteriori, sed quatuor: & non contra, Alb. Mag. de ani. 4. tract. 2. cap. 7. c. 49. col. 3.

Annulosa animalia quædam diuersitatem sexus non habent. Alb. Mag. de ani. 4. tract. 2. cap. 4. c. 51. col. 3.

Annulosorum oua omnia ad calorem solis exeũt: ideo non fouentur ab ipsis, Alb. Mag. de ani. 5. tract. 1. cap. 4. ch. 53. col. 3.

Anserum fœminæ tantum incubant, quæ cum cęperunt, nunquam intermittunt, sed perpetuo fouent incubitu. Arist. de hist. animal. 6. cap. 8. c. 207.

Anser est auis nota aquatica, & est syluestris, & domestica; & syluestris in quinque speciebus inuenitur. coeũt post solstitium hiemale, in principio veris oua faciunt ad plus. 16. & si oua subtrahantur, ouabit vsque ad defectum. Caro eius est frigida, sicca, dura, melancholica, indigestibilis. Alb. Magn. de animalib. 23. tract. 1. cap. 1. ch. 185. col. 3.

Antarcticus polus est, qui semper nobis est occultus, vt contrarius arctico. Arist. de mundo cap. 2. c. 809.

Ante est principium profunditatis, & dico ante, in quo sensus sunt. Arist. 2. de cœlo, sum. 2. cap. 1. tex. 8. c. 293.

Antecedentia & consequentia inueniuntur secundum tres species, vt sequatur ex ipsis posterius ex priori, & prius ex posteriori; aut vt sequatur posterius ex priori, & non ex posteriori prius: aut prius sequatur ex posteriori, & non posterius ex priori. Auer. post. 2. ca. 10. text. 94. char. 232.

Antecedentia consequentibus minora, posteriora, paria esse possunt. Minora, vt si homo est, est animal: homo animali minus est, Posteriora, si peperit, cum viro concubuit: posterius est peperisse. Paria, vt si homo, risibilis est; paria enim sunt, homo & risibilis. Boeth. in topic. l. 2. ch. 782.

Antecedentia sunt, quibus positis, statim necesse est aliquid consequatur. Boeth. de differ. topic. 3. ch. 874.

Antecedente ad aliquid necessario existente, & consequens ad illud necessarium erit: & antecedente possibili, & consequens ad illud erit possibile. Albe. Magn. in pri. c. 114. col. 1.

Antecedens est, quo posito vel necessario, vel probabiliter infertur consequens in ipso. Alb. magn. in elench. chart. 288. colum. 1. Idem Albert. Magn. in elench. chart. 288. columna 1.

Antenna, quanto sublimior est, cur ijsdem velis, & vento velocius feruntur nauigia? quia malus fit vectis: hypomochlion, mali sedes, in qua collocatur: pondus, quod mouere debet ipsum nauigium: mouens is, qui vela tendit, spiritus. Si igitur quanto remotius fuerit hypomochlyon, facilius eadem potentia, & citius mouet idem pondus, altius certe sublata antenna, velum à mali sede, quæ hypomochlyon est, remotius faciẽs, id efficit. Arist. q. mecan. q. 6. c. 786.

Anterius dicitur, in quo est nobis sensus, posterius in oppositum. Arist. de iuuen. sen. vit. mor. & respir. ca. 1. c. 300. Idem Alb. Mag. 2. de cœlo, tract. 1. cap. 4. c. 25. c. 1.

Antiperistasis est, cum aliquod corpus, dum expellitur à corpore, fit vicissitudinaria locorũ mutatio, & quod expulit, locũ occupat expulsi: sed quod expulsum est, proximum expelleret, & illud proximum, & attiguũ, quando plura fuerunt donec vltimum ceperit locum primi expellentis. Simp. 8. phy. c. 483. col. 1.

Antiperistasis simul omnia moueri & mouere facit. i. ex pelli & expellere. Simp. 8. phy. tex. 82. ch. 483. col. 1.

Antiperistasis non est causa motus. Simp. 8. phyſic. char. 483. col. 2.

Antiperistasis est solum translatio, & locorum vicissitudinaria, & mutua mutatio. Simp. 8. phy. ch. 483. col. 2.

Antiphero Oreites propter debilitatem visus quocunque ibat, perspiciebat ante se idolum sui ipsius aduersa fronte præcedentem. Alex. aphrodiens. 3. meteorl. cap. 4. co. 15. ch. 76. col. 1.

Antiphonis nunquam cantatur in consonantijs diapente, & diatesseron; quia non est eadem consonandi ratio in iis, ac in diapason concinentia, cum grauis in illa eundem ad proportionem modum obtineat, quem acuta, acuminis. Itaque fit, vt & eadem quasi, & diuersa vox oriatur. at in diapente, & diatesseron concinentiis non ita est, quamobrem sonus vocis oppositæ perpendi non potest, quoniam idem non est. Arist. probl. sec. 19. q. 19. c. 515.

Antiphonum suauius est æquisono, quod obsonum quoque consonum diapason est, qui ex adolescentibus, & viris constat, qui ita distant sonis, vt nete, & hypate. At omnis consonantia sono simplici suauior est. Aristotel. proble. sec. 19. quæst. 39. char. 522.

Antipodas esse opinatus est Aristoteles Auer. 2. de cęlo, tex. 15. ch. 49. col. 3.

Antipodes pedibus nostris scilicet oppositos Aethiopes dat

dat Ptolomeus in lib. de dispositione sphęrę. Alb. Mag. de nat. loc. distin. 1. cap. 7. ch. 95. col. 3.

Antipodes esse nobis non est certũ, quia accessus per mare impeditur. Nondum erat notum terram vndiq; habitari. D. Tho. 2. meteor. lec. 9. ch. 124.

Antiqui ignorauerunt, quod inter esse purum, & non esse purum, esset aliqua media natura. Aristot. physic. 1. cap. 4. tex. 28. ch. 26.

Antiqui nulli dixerunt de tempore recte. Arist. physic. 4. sum. 3. cap. 2. tex. 93 ch. 106.

Antiqui versantes circa Theologias, faciunt fontes vt sint principia, & radices terræ, & maris, alij omnem terram dicunt esse humidum exsiccatum, & reliquum mare, alij dicunt mare esse terræ sudorem, ideo salsum. alij salsedinis causam dicunt quòd aqua colatur per terrã, vt per cinerem. Arist. meteor. 2. su. 1. cap. 1. c. 492.

Antiquius & senius dicitur de animatis solum, Amo, in præd. char. 119.

Antiqui nobis afferunt occasionem ac opem cognoscendi res: nos autem, quæ ab illis disputata sunt dilatate distincteque tractamus. Ioan. gram. primo physic. tex. 79. ch. 29. col. 1.

Antiqui nondum sciebant causam formalem, nec nõdum distincta erat ab alijs accidentibus. Auer. physic. 2. tex. 6. ch. 24. col. 2.

Antiquorum opiniones difficiliter intelligere possumus, cum non sint nobis notæ. Auer. primo de ani. tex. 26. char. 113. col. 2.

Antiquum aliud est ex sic, aliud ex alio. Auer. destr. destruct. disp. 1. ch. 8. col. 2.

Antiquius de inanimatis dicitur, senius de animatis. Boeth. in præd. c. 206.

ANTISSAEVS, cum ciuitas indigeret pecunijs, & soliti essent Dionysia splendidè celebrare, persuasit in crastinum annum victimas duplicatas Dionysio esse redditurus, & quæ tunc collegissent, venderent; & sic non mediocrem inde pecuniam collegit. Arist. œconom. 2. cap. 1. char. 807.

ANTISTHENES genera, & formas in puris intellectibus positas esse volebat. Amo. in por. ch. 3. col. 1.

Anthinon quasi iucundum vinum circa Melum & Snidum oppida nasci, & gratam olentiam expirare: Oligo chronion verò, quasi insuaue, pauciq; momenti, & durationis, prope Erithacem fieri proditur. Aristot. de admir. audit. ch. 842. 15.

Antrum est in Pheneo, quod Glaphyrum, quasi sculptũ vocant, in quo niues ex guttis quibusdam defluentibus concrescunt, hoc autem eius loci ascensus ad pauimentum, quo angustissimus est declarat. Aristot. de admir. aud. c. 849. 58.

Apeliotes spirat ab oriente æquinoctiali & est contrarius Zephyro. Arist. meteor. 2. su. 2. cap. 13. ch. 519.

Aper syluestris bellua fera cum armis dentium, qui culmi appellantur, & incidunt vt ferrum, pugnat in coitu, & fœmina in partu; & caro eius est viscosa, frigida. Audientes lupos clamant, & currunt omnes apri, qui audiunt, & iuuant se inuicem. Alb. Mag. de ani. l. 22. trac. 2. cap. 1. c. 174. col. 2.

Aper domesticus habet conditiones apri syluestris, sed minores incitantur ad rabiem, vno stridente; & tunc periculosum est incidere in gregem eorum, maximè candida veste; & maximè si fœminę sunt in coitu. Alb. Mag. de ani. l. 22. trac. 2. cap. 1. c. 174. col. 3.

Apum genera.

APes aculeum possident; fuci eo carent. Arist. de hist. ani. 5. cap. 21. c. 181.

Apum genera plura. Optimum, quæ breues, variæ, & in rotunditatẽ compactiles sunt. Secundum, quæ longę & vespis similes. Tertiũ, qui fur nuncupatur, grandis hic & aluo est, ampliore, Quartum fucus precipua magnitudine, sed nullo armatus aculeo, & ignauus, quamobrem alueis aliquid intexunt, quò apes subire possint: fuci autem, vt grandiores, nequeant. Arist. de hist. ani. 5. cap. 22. c. 182.

Apum quoddam genus est in Ponto candidum, quod bis in mense mellificat. Aristot. de histor. anima. 5. cap. 22. ch. 184.

Apes quædam sunt, quæ fauos sub terra triplici ordine faciunt, in quibus mel est, vermis nullus, sed nec faui omnes eiusmodi sunt, nec apes ita omnes configunt. Arist. de hist. ani. 5. cap. 22. ch. 184.

Apes & reliqua similis formæ insecta nouem generum sunt, sex gregalia; apes, reges apum, fuci, vespæ annuę, crabrones, & teredines. Solitaria sunt tria; sirenis minor, qui fuscus totus est; sirenis maior, qui niger, varius est: tertius, quem bombicem vocãt, qui maximus inter hæc est. Ari. de hist. ani. 9. cap. 40. c. 354.

Apum genera. Duo principum: alterum ruffum, quod præstantius est; alterum nigrum, magisq; varium, duplo maius ape vtili. Tertium genus, quod optimum est, breue hoc, in rotunditatem compactile & varium est. Quartum longum crabronibus simile. Præterea, quod fur appellatur, nigrum hoc, aluoq; ampliore est; quin etiam fucus, qui omnium maximus est, sed sine aculeo & ignauus. Aristot. de histor. anima. 9. cap. 40. char. 357.

Apes diferunt inter se, quæ natæ vrbanis parentibus, & quæ rustico montanoque victu educatis prodierint. sunt enim syluestres horridiores aspectu, & iracundiores, & minores, sed opera & labore præstantiores. Arist. de hist. ani. 9. cap. 40. c. 358.

Apes fœminas esse, fucos mares ratio non patitur. Arist. de gen. ani. 3. cap. 10. c. 211.

Apes aculeo armãtur, fuci inermes sunt, aculeoq; carẽt. Arist. de gen. ani. 3. cap. 10. ch. 211.

Apum nouem sunt genera; quorum sex habitant in casa & ciuilitate sua, & tria per se solitaria morãtur. Prima earum, quæ simul cohabitant, est apis, quæ alueare sibi inuenit, in qua regem habet, & fauum præparat, in quo mella reponit, & quasi colorem pulueris habet. Secunda est mala apis, & in colore similis est primæ, sed minor, & nihil operatur, sed immiscetur bonis, & cum multæ sunt, ex defectu mellis moriuntur omnes. Tertium est vespa, quæ apibus non miscetur, sed ex fœtidis colligit ea, quæ suo examini reportat. Quarta est apis cęca, quæ est trium generum, quorum primum est citrina parua, & vespa citrina vocatur; secunda est apis citrina longa mediæ quantitatis, & vocatur à græcis yriby: tertia est maximę quantitatis, & vocatur citrina cœca; & hoc genus, si multæ sunt, puncturis, & aculeo equum, & hominem occidunt.

Apum verò, quę solitaria sunt, tria sunt genera, quorum vnum est, quod in terra fauum facit, sed cera inutilis est: secundum est longius aliquantulum, & trium colorum inuenitur, nigrum, rubeum, & variũ; tertium est varium, & quantitate maxima inter tria, & in volatu sonant. Alber. Magn. de animal. l. 8. tract. 4. cap. 2. char. 79. col. 4.

Apes argumentosæ dicuntur, propter solertiam conuer tendi rores in ceram, & mella. Operosæ autẽ propter quod congregata suo emendant opere, & sibi conuenientia per naturam faciunt. Alber. Mag. de anim. l. 8. tract. 4. cap. 2. ch. 80. col. 1.

Apis bona, est parua, rotunda, in se densa, & quæ subtile mel facit. Alb. Mag. de ani. l. 8. trac. 4. cap. 3. c. 80. col. 3.

Apum generatio.

APes alij parere, & coire negant, sed deportare fœturam existimant, alij ex flore cerinthi, alij ex flore arundi-

arundinis,alij ex flore oleæ aiunt: & argumentum afferunt,quòd cum oliuarum prouentus fit largior,tunc plura examina prodeunt. Alij succorum quidem fœturam cõportari ab aliquo ex dictis arbitrãtur, sed apum generi ortum præstari a ducibus. Arist. de hist. anim. 5. cap. 21. char. 181.

Apes, alij per coitum generari aiunt, fucosque mares esse, fœminas apes esse contendunt. Aristo. de hist. anim. 5. cap. 21. ch. 181.

Apes in concauis imisque fauorum proueniunt: duces subter ad fauum pendentes oriũtur, sex, septemve, contra quàm cęteræ turmæ fœtura adhærentes. Aristot. de hist. anim. 5. cap. 21. ch. 181.

Apum fœtus parcius prouenit vere serotino, squallore, rubigine. Arist. de hist. ani. 5. cap. 22. c. 182.

Apum sobolem imbres augent, mella siccitates: vnde fit vt apum, & oliuæ copia fit. Aristot. de histor. anim. 5. cap. 22. ch. 182.

Apum fœtus, & fucorum candidus est, ex quo vermiculi fiunt, qui in apes, fucosque transeunt. Arist. de histor. anim. 5. cap. 22. ch. 183.

Apum soboles schadones appellatæ, si fœtus oppressus intercipiatur, truncatæ sine pẽnis, & cruribus prodeunt. Sed si liberè ad finem generationis proueniunt, rupta, qua cinguntur, membrana euolant. Aristot. de histor. anim. 5. cap. 22. ch. 183.

Apum soboles, quandiu est vermis, stercus emittit, postmodum non, nisi perfectè prodierint. Aristo. de histor. anim. 5. cap. 22. ch. 184.

Apum soboles, si priuetur ab aliquo capite, prius quã pennas habeant, pro pabulo apibus sunt: & si fucum ademptis pennis in alueum reijcias, ipsę reliquorum pennas erodunt. Arist. de hist. ani. 5. cap. 22. c. 184.

Apum proles fęlicis examinis non intermittitur à bruma nisi quadraginta diebus, cùm satis iam concreuisse pulitiem senserint, cibo appositò derelinquũt, & ipsa exit. Arist. de hist. ani. 9. cap. 40. ch. 360.

Apum generatiõ maximam affert ambiguitatẽ, cum aliæ sine coitu generent, aut aliunde fœtum portare necesse est, vt quidam volunt: & eum vel sponte nascẽtem, vel ab aliquo animali editum, aut ipsas generare, aut partim portare, partim generare; item generare, aut per coitum, aut sine coitu. Aristotel. de gener. animal. 3. cap. 10. char. 210.

Apes fœtum asportare absurdum est, & si alterius animalis est semen, non apes, sed animal illud gigni oportebit, quod semen generet. Aristot. de gener. animal. 3. cap. 10. char. 211.

Apes constat per coitum gigni, vel ex alterutro genere secum coeunte, vel ex apibus, & fucis: & impossibile est asportari ab eis semen. Aristot. de generat. anim. 3. cap. 10. char. 211.

Apes sine coitu fucos generant, vt in piscibus videtur, & fœminæ sint, qua generant ratione: sed habent intra se sexum maris, & fœminæ. Ideo datum est eis instrumentum ad pugnam. nec fœmina appellandum est, in quo mas distinctus non est. hoc idem in apibus, & regibus seruandum est. At si sine rege gigni fœtus apum videretur, apes etiam ex se sine coitu generari necesse esset. sed cum hoc negent, qui in horum animalium cura versantur, relinquitur, vt reges, & se generent, & apes. Arist. de gen. ani. 3. cap. 10. ch. 212.

Apes nascuntur ex putrescentibus tauris. Io. gra. 1. phys. tex. 40. c. 17. col. 4.

Apum generationis opiniones celebres sunt quatuor. Prima, quod aliunde apportent semen, & fouendo ex illis apes producant, quod falsum est: quia vel est semen apum, vel non: si apum, ergo generantur ex semine apum, cum transportatur semen; & cum non transportatur, non generantur, quod videtur absurdum: quia potius semine in loco manẽte, generatur animal, quàm si circunferatur. si non est apum, non est verisimile laborare apes circa semen aliorũ, & constat etiam in apibus esse sexus differentiam. Secunda est quod semen ex rege totum procedat, quod etiam est falsum, tum per eandem rationem, tum etiam quia hoc est irrationale, vt colligant apes semen aliorum. Tertia, quòd fiat semen ex KyriKes, ideſt, apibus non habentibus aculeum, habentibus vtriusque sexum, quod absurdum est eadem de rege dicta ratione; quia apes fœminæ non fouerent illud semen. Quarta est, quod ex coitu chirichum apibus generantur apes, quod non apparet; nunquam enim obseruatum est apes simul coire. Restat ergo, vt dicamus, quod generantur apes sine coitu, sicut generantur etiam pisces. Alb. Mag. de ani. l. 17. tract. 2. cap. 2. c. 149. col. 3.

Apis est vermis notus, cuius generatio est ex ouis siue semine ouali, in vermes, & ex vermibus in apes, & rex apum generaliter omnium apum pater est; quia non inuenitur semen nisi in domo sua. Maiores dicuntur masculinæ, & non habent aculeum, vt nec rex. Aliæ apes paruæ aculeum habent, & mella de roribus, & ceras de floribus congregant. Apum mellificantium tria sunt genera. Vnum horridum, pilosum, malum, & iracũdum, & vocatur rusticum. Quoddam est subtile longum, nec idem bonum. Tertium est compactum bene rotundum, columnale, non longum, & est illud nobile multum, & mellificatiuum. Apes claro tempore euolant, & nubilo manent ad opera, & purificationem aluearium. Excubias custodiunt, & rex exiens strepit bis vel ter cornu. Habet rex in capite albam guttam, quasi coronam, & maior est corpore: & quia breues habet alas respectu sui corporis, portatur ab alijs, & ipsi est casa prima. Viuunt per sex annos, & aliquando vsque ad decem. Propter fœtores vicinos, & araneas deserunt aluearia. Apes aculeo pungit, & malitiam in punctura eius, & aculeum dimittit, & vt plurimum moritur. Alb. Mag. de ani. l. 26. ch. 20. col. 2.

Apes generantur ex carnibus vaccarum. Alb. Mag. 11. metaphy. tract. 1. cap. 8. ch. 148. col. 4.

Apum mores.

APes ad rem nullam putridam aduolant. Aristot. de hist. anim. 4. cap. 8. ch. 134.

Apes apud Themiscyram circa Thermodoontẽ amnem tam in terra, quam in alueis faciunt fauos, qui parum ceræ contineant, & mel crassius reddant. Arist. de hist. anim. 5. cap. 22. ch. 184.

Apum fuci non mellificant, sed intus manẽt edẽtes mel. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. ch. 356.

Apes non petunt plura genera florum vno eodemq; profectu, sed singulis singula; vt à viola ad violã aduolant, nec aliud attingunt quousque suum in alueum redeãt. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. ch. 357.

Apes bonæ studient, ne quam, quoad fieri potest, infra alueum interimant: & si qua interierit intus, statim foras cadauer educunt. Aristotel. de histor. animal. 9. cap. 40. char. 359.

Apes munera inuicem distribuunt. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 360.

Apes apud suos alueos pugnant acerrimè, & hostes, quos vicerint, enecant. Aristotel. de histor. animalium, 9. cap. 40. char. 361.

Apes sunt animalia mundissima, oderunt non solum fœdos odores, sed etiam vnguentorum delitias. ideo homines his delibutos percutiunt. Aristot. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 361.

Apum seniores intus operantur, adolescentes foris negotium exercent, & ea, quæ res exigit, portant. Aristo. de hist. anim. 9. cap. 40. ch. 362.

Apes, cum iactantur maximo flatu, lapillum gerunt, quo se, quasi fulcro, contra ventum stabilitant. Arist. de histor. animal. 9. cap. 40. char. 362.

Apes gaudere sonitu, & plausu videntur, tinnitu enim æris, aut fictilis conuocari eas in alueum aiunt, quamquam incertum est, an audiant, & voluptate ne, an formidine id agant. Arist. de hist. ani. 9. cap. 40. c. 363.

Apes tempore matutino omnes silent, donec vna gemino, aut triplici bombo excitet omnes; tum vniuersæ ad opus peruolant, & cum redierint, primum tumultuant: postea strepunt, dum vna circumuolando susurret, quasi dormiendum præcipiat, tum omnes repente conticescunt. Aristotel. de histor. animalium, 9. cap. 40. char. 364.

Apes indicant hyemem, cũ aere sereno in alueo voluuntur. Arist. de histor. animal. 9. cap. 40. char. 364.

Apes alueum deserere indicium est, cum mutuo inter se annexu alia ex alia dependet in alueo: quod, ne eueniat, apiarij afflant alueos ex vino dulci. Arist. de hist. animal. 9. cap. 40. char. 364.

Apum fucos conuenit esse ociosos & inertes, cùm nulla habeant arma, quibus de cibo possint dimicare: cumque pigritia, ac tarditate corporis degenerent, apes medium inter reges, & fucos tenent. Arist. de generat. animal. 3. cap. 10. char. 214.

Apes solstitia præsagire videntur, cum opera non subeãt. quo indicio apiarij vtuntur, ac tum temporis quiete degunt. Cicadę quoque post solstitia canere videntur. Arist. de admir. audit. c. 850. 63.

Apes, & hirundines agunt actiones artificiales, sine arte, & cognitione. Auer. phys. 2. tex. 80. c. 37. col. 3.

Apes tempore, quo nutriunt pullos, tantum pullorum curam habent, nec aliud operantur. Alb. mag. de animalib. 8. tract. 4. cap. 4. char. 80. col. 4.

Apes nunquam pugnant, nisi cum eo, quod est in alueari, aut, quod appropinquat illi; nec remote extra aluearium pugnant contra aliquod, quantumcumque noceat. Alb. mag. de anim. 8. tract. 4. cap. 4. c. 81. col. 1.

Apis est animal valde mundum inter omnia animalia. Alb. mag. de anima. 8. tract. 4. cap. 4. c. 81. col. 1.

Apum fortitudo colligitur, cum in alueari fortis, & ordinatus auditur strepitus. cum paruus, & debilis, debiles etiam sunt apes. Alb. mag. de animalib. 8. trac. 4. cap. 5. char. 81. col. 4.

Apes propter multos principes, quos per turmas exercitus sui habent, magis similes sunt aristocratiæ quam monarchiæ. Alb. mag. de ani. 8. trac. 4. c. 6. c. 82. col. 2.

Apum operæ.

APes primo fauos conficiunt, mox collocant fœtum ore emittentes suo, vt ijs placet, qui censent aliunde prolis primordia conuehi: deinde cibi causa mellificant, tam æstate quàm autumno, sed mel melius autumnale est. Arist. de hist. anim. 5. cap. 22. c. 182.

Apes constituunt fauos è floribus, ceram ex lacryma arborum fingunt, mella ex rore aeris, syderum exortu potissimum, & arcus cœlestis incubitu contrahunt. omnino ante vergiliarum exortum mel non fit. Arist. de hist. animal. 5. cap. 22. char. 182.

Apes mel non faciunt ante exortum vergiliarum. Arist. de hist. anim. 5. cap. 22. char. 182.

Apes colligunt ex omnibus, quæ florem caliculatum ferunt, atque etiam ex cæteris, in quibus dulcedo est: & lingua susceptum genus id saporis deportant sine vllo fructuum detrimento. Arist. de hist. ani. 5. c. 22. c. 183.

Apum alui vindemiantur initio caprifici, tunc enim mellationis terminus est. Aristot. de histor. animal. 5. cap. 22. char. 183.

Apum soboles, schadones scilicet, optimè fit, cum mellificatur. aggerunt suis cruribus ceram, atque erithacam. mel ore euomunt in cellas. fœtu posito incubant auium more. excluſus inde vermiculus, dum paruus est, iacet in fauo obliquus: deinde sua ipsius facultate se erigit, cibumque capit, fauoque ita adhæret, vt retineri videatur circa Thermodoontem. Arist. de hist. animal. 5. cap. 22. char. 183.

Apum fauus læuis, atque æquabilis est, quem non semper, sed hibernis temporibus tantum constituunt: copia enim in eo tractu est hederæ, quæ hieme floreat, vnde apes mel capiant. Arist. de hist. ani. 5. c. 22. c. 184.

Apes alueo recepto fauos constituere incipiunt, deferentes ex arboribus glutinum, quo pauimentum illinunt, ne bestiolæ nocuæ subeant, quod tectorium imum appellatur. Et aditus, si ampliores sunt, fabrica obstruentes coarctant. Primo effingunt fauos, in quibus ipsæ gignuntur, deinde, in quibus reges ipsi: & fauos suos semper componunt, sed regum, cum fœtus largior est: fucorum autem, cum mellis copia sperator. fauos regum minores faciunt, iuxta suos: fucorum iuxta regum, minores quàm suos. Exordium operis à tecto est ad pauimentum; telæque plures ad pauimentum deducuntur. Cellæ omnes duæ simul sunt, modo poculi gemini; altera intus, altera foris. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 355.

Apes incubant suis fauis, & concoquunt: quod nisi faciant, vitiari ex aranea fauos aiunt. In vitiatis vermiculi gignuntur, quibus nascuntur pennæ, quibus aduolant. Arist. de hist. ani. 9. cap. 40 char. 358.

Apes necant, vel maxima animalia ictu sui aculei. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 361.

Apes iam equum occiderunt. Aristot. de histor. animal. 9. cap. 40. char. 371.

Apes mel conficiunt vere, & autumno, vernum suauius, & candidius est, & autumnali præstantius. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 363.

Apum faui castrantur singulis sextarijs, aut ternis semisextarijs: sed si exuberant, binis sextarijs castrari, aut quinis semisextarijs possunt, pauci ternis sextarijs. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 364.

Apibus quæ nocent, & iuuant.

APes maxime ægrotant, cum sylnę flores eruginosos tulerint, atque etiam temporibus siccis. Arist. de hist. animal. 8. cap. 227. char. 308. Idem Arist. de hist. animal. 9. cap. 40. char. 362.

Apibus iniuriam inferunt vespę, & auiculę; quas paros vocant, & hirundo, & merops, & ranę lutarię eas. dum ad aquam eunt, rapiunt. Aristot. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 360.

Apes pereunt tum alijs casibus, tum vero, cum principes plures orti, partem quisque secum, quo libuit, abducat. Arist. de hist. anim. 9. eap. 40. char. 361.

Apum examen vexatur clero (sic enim vocant vermiculos, qui in pauimento nascuntur) e quibus crescentibus velut aranea alueo toti obducitur, & faui carie pereunt. Alterum morbi genus, quasi ocium quoddam, & ueternitas apum incidit cum fędo aluei odore. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 362.

Apum examen ualere dignoscitur susurri frequentia, & exeundi, & ingrediendi uertiginosa agitatione, tunc enim nouellę operantur. Aristot. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 364.

Apum iuxta aluearia conseuisse expedit piros, fabas, medicam herbam, suriam, eruiliam, myrtum, papauer, serpyllum, amygdalum. Aristot. de histor. animal. 9. cap. 40. char. 364.

Apes minus fętificant, si uer serotinum sit, aut squalor, aut rubigo inciderit. Arist. de hist. ani. 9. cap. 40. c. 365.

Apes ab unguentorum delitijs perturbari aiunt, ac odores odisse, & nonnulli autumant ipsas homines his delibutos percutere. Arist. de admir. aud. 20. c. 843.

Apibus

Apibus multum nocent vespæ & hirundines, & aliæ quædam auiculæ & ranæ. Alb. Mag. de ani.8.tract. 4.cap.4.char.81.col.1.

Apibus accidit infirmitas, quam scaliros græci vocant: efficitur enim puluerulenta in alis, & volare nequit. Alb.Magn.de ani.8.tract.2.cap.4.c.81.col.2.

Apibus infirmis origani flores prosunt,& maximè eius, qui albiorem habet florem. Alb. mag.de ani.8.trac. 3.cap.4.c.81.col.2.

Apibus nocet prope esse iuxta oues.Alb.Magn.de ani.8. tract.4.cap.5.ch.81.col.2.

Apum cibus.

APis vna omnium insectorum nullis putridis assidet, nec alio vtitur cibo, quam dulci; & aquam clarissimi fontis libenter haurit. Arist. de hist.anim.8.cap. 11.char.286.

Apes nihil venantur, sed ipsæ sibi faciunt cibaria, atque recondunt: mel enim earum est cibus,sed etiam cereũ (quod vocant) edunt dulcedine prope ficus.Aristo.de hist.ani.9.cap.40.ch.356.

Apes nullam carnem, nec obsonium appetunt. Arist.de hist.ani.9.cap.40.ch.360.

Apiarij cum eximunt fauos, cibi tantum relinquunt, quantum sufficiat per hyemem. quod si non suffecerit, moritur ibi examen: hyems enim obstat ne discedant. si sufficit, seruantur. Aristot. de histo. ani.9. cap.40.char.360.

Apibus pastus gratissimus est thymum: sed rubido albidum præfertur. Aristo.de histo.ani.9.cap.40.ch.362.

Apes bibunt è fluuio,si est propinquus;sin autem,aliunde.Arist.de hist.ani.9.cap.40.ch.362

Apes esuriunt ab hyeme potissimum,cum opus incipiũt. ociosiores redduntur,si in fauis plus mellis relinquat, quàm opus sit. Arist.de hist.anim.9.cap.40.c.364.

Apum cibus proprius est mel.Alb.Mag.de ani.8.tracta. 4.cap.2.char.80.col.1.

Apes tempore pacis parum comedunt, sed tempore belli,cum suffumicantur,multum comedunt. Alb.Mag. de ani.8.tract.4.cap.2.char.80.col.1.

Apum reges.

APum ducum duo sunt genera:fului,qui præstantiores:& nigri magisque varij, & eorum magnitudo est maior,quam apum frugiferarum,pars à præcincto inferior proportione sexquialtera, adeo longitudinis habetur, & a nonnullis matres, vt originis autores, appellantur, argumento referunt, quod fucorum fœtus editur sine duce,apum nunquam.Arist.de histor. ani.5.cap.20.char.181.

Apum reges aculeum habent,sed eo non vtuntur. ideo aliqui aculeo eos carere existimarunt. Arist. de histo. ani.5.cap.21.char.181.

Apum duces plures sunt in vnoquoque examine, & si sunt pauciores, pereunt apes (quod non tam principis desiderio quàm ortus(vt aiunt) ad quem illi necessarij sunt, incidit) vel si plures sunt duces, quam sit satis: distrahunt. n. examen. Arist. de hist. ani.5. cap.22.char.182.

Apum regis primordium colore cernitur fuluo, corpulentia mellis crassioris, magnitudine illico proxima suæ futuræ soboli nec primum ex eo vermiculus gignitur, sed statim apis, vt aiunt, & qua parte fœtus constitutus est,mel ibi è regione conficitur. Aristo.de hist.ani.5.cap.22.char.183.

Apum reges nunquam exeunt foras, vel, vt pascantur,vel alia de causa,nisi vniuersa cum plebe,& si cum pergunt,rex forte aberrarit, omnes inquirere, odoratuque sagaci persequi, donec inueniat, accepimus, & cum volare non potest,a plebe gestatur: & si perierit,omnes discedunt.Arist.de hist.ani.9.cap.40.c.356.

Apes duces plures & improbos necant, ne principũ multitudo in examine seditionem faciat.Aristot.de histo. anim.9.cap.40.char.358.

Apes,cum migrare debẽt,vox solitaria,& peculiaris quædam aliquot antè diebus intus mittitur: & biduo,aut triduo paucæ circum alueum volant: an rex inter eas sit, nondum cognitum est, quia difficile est cognitu. Collectæ iam aduolant,& per singulos reges diuidun tur. &,si fortè paucæ prope multas consistunt,concedunt paucæ ipse ad plures,ac regem, quem relinquerint,si sequatur,interimunt. Aristot.de histor.anima. 9.cap.40.char.359.

Apum principes minimè irritantur,& feriunt: Aristo.de hist.anim.9.cap.40.ch.361.

Apes aculeo regibus assimilantur, fucis magnitudine. Arist.de gener.anim.3.cap.10.ch.212.

Apes viribus, & pariendi facultate similes ducibus sunt, fuci magnitudine æmulantur: quod si aculeum haberent, duces quoque essent. Aristot.de gener.anima.3. cap.10.char.213.

Apum reges recte intus manent immunes omni negotio necessario,quasi nati ad sobolem procreandã. magnitudine item præstant, quasi ad prolem generandã corpus eorum iam sit institutum. Arist. de gen.anim. 3.cap.10.char.213.

Apes sequi reges consentaneum est, cum ab ipsis eorum generatio proficiscitur. Aristot. de generat.animal.3. cap.10.char.214.

Apes regem infirmum volare non valentem ferunt in turma,& si moritur,moriuntur & ipsæ. Alb.Mag.de ani.8.trac.4.cap.3.ch.80.col.2.

Apum rectores alij nigri sunt, alij rubei, sed melior est rubeus.Alb.Mag.de ani.8.tract.4.cap.3.ch.80.col.2.

Apum vita.

APum vita, sex sunt anni, & aliquæ septimum complere possunt, quod si examen nouem aut decẽ annos durauerit,prospere actum esse existimatur. Aria de hist.anim.5.cap.22.ch.184.

Apes, quę percusserint,intereunt,quia sine intestini eruptione aculeus eximi non potest: sępius etiã euadunt, si,qui ictus est,curam adhibet, vt aculeus infixus iunctus cum aluo extinguatur,alioqui apis interit. Arist. de hist.ani.9.cap.40.ch.361.

Apes longioris sunt vitæ alijs maioribus animalibus. Arist.de long.& breuit.vitæ,cap.3.ch.297.

Apes quædam viuunt septem annis. Arist.de iuuen.sen. vit.mor.& respir.cap.11.ch.317.Idem Pet.de Aluer. de senectu.& iuuentu.l.11.char.74.col.3.

Apes & omne annulosum a mal moritur, si oleo, vel alio pingui inungatur corpus eius, & maxime caput. Alb.Mag.de ani.7.trac.2.cap.3.ch.69.col.2.

Apis,omnia quæ pungit, moriuntur aliquanto tempore post punctura,quia dum relinquit aculeum, exit ali quid de intestino. Alber.Mag. de anim.8.tract.4.cap. 4.char.81.col.1.

Aphrica,nec aprum,nec ceruum,nec capram syluestrem habet.Arist.de hist.ani.8.cap.28.ch.308.

Aphrica multiformes feras producit, quia cum bibunt simul, ob fluminum penuriam, procreant ex diuersis speciebus genita.Arist.de hist.ani.cap.28.ch.310.

Aphrica semper aliquid noui affert,quia animalia diuersa ob aquæ penuriam, ad riuos congregantur,& libidine copulantur. Arist. de gen. anim.2.cap.5.ch.178. Idem de hist.ani.8.cap.28.ch.310.

Aphrica ab Arabico Isthmo ad columnas Herculis porrecta est,vel (vt alijs placet) à Nilo. Arist.de mundo, cap.2.char.814.

Aphrico

Aphrico spirante circa æquinoctium, cur aquã fieri necesse sit? An quo loco orbis Sol fuerit,inde soleat spiritus excitari? itaque pro solis discursu vicissitudo spirituum agat. Quod cum æquinoctium hyemis & æstatis confinium sit,dum Sol nobis conspectum æquinoctium agit,aut iustum transgressus limitem regioni se dedit hybernæ accidit, vt venti partis illic, vernaculi spirent,quorũ primus Aphricus est natura humidus; & cum Sol partem terrarum hybernam perlustrat, statusque regionis eiusdem mouet, euenit, vt hyems suis fungatur muneribus: cuius generis imber est.Ad hæc,cum æquinoctium,tamquam paribus examinatis viribus hyemis ac æstatis constet, si alterutris quicquam additum sit, fiet, vt in æquilibrio pondus lanci adiunctum alteri efficit. & cum aphricus sit hyberni ordinis,naturaque humidus,æquinoctio additus hyemem ac imbrẽ affert: imber enim est hyems flatibus familiarissima.Arist.in prob.sec.26,q.28.ch.586.

Apium si quis radice tenus circum fodiat, partique imæ panicum vndique ingerat, deinde terram accumulet, & irriget, cur radices mira magnitudine adolescunt; quia panici natura fungosa est, & calida, pabulum attrahit,conceptumque non transmitti sursum patitur, vnde sequi incrementum necesse sit. Aristo.problem. sec.20.quæst.8.char.530.

Apij quoddam genus est in Ceo (vt aiunt) a quo, si quis spina percussus est, emoritur, Aristot. de admir.aud. 139.char.873.

Apium multarum specierum herba est, montana, syluestris, domestica, & aquatica. Alber. Magn. de veg. & plant.l.6.trac.2.cap.2.ch.163,col.1.

Apium & petroselinum seritur cum irrigatione in quocunque loco. Alber.Mag.de veg. & plant.l.7.tract.2. cap.2.ch.163.col.4.

Apparentiæ ignitæ, quæ apparent in aere, differunt secundum succensi fomitis portionem, aut altitudinẽ. Si enim succẽsus fomes latitudinem & longitudinem habet,videtur sæpe accensa flamma, vt in arca ardente stipula. Si longitudinem tantum habet,Capræ.Si maior secundum longitudinem quam secundum latitudinem,quandoque scintillat vt ardens. At si longitudines erunt paruæ,& dispersæ, & similiter secundũ profunditatem & latitudinem, sydera,quæ volare videntur,fiunt.Arist.in meteor.1.su.2.cap.1.tex.1.c.460.

Apparentia omnia non sunt vera, quod ex dormientium, & vigilantium vanis visionibus facile colligere possumus.Alex,aphrod.3,meteor,cap.12.ch.14.

Apparentia impossibile est, vt sit per refractionem radij. Auer.in metaph.1.cap.3.ch.186.col.2.

Apparentiam quod habet alicuius rei, cùm illa similitudinem aliquam habere debet.D.Thom.4.metaph.l.4. tex.5.char.197.

Appellatio vniuscuiusque rei à fine sumi debet. Aristo.2. de ani.su.3,cap.2.tex.49.ch.627.

Appellatiuum nomen ideo dicitur,quia in eo multa pelluntur in vnum,& ideo commune est multorum.Alb. Mag.eud.ch.35.col.1.

Appetitus diuisio, & species.

APpetitus fiunt contrarij inuicem, cum ratio,& concupiscentia sunt contrariæ. Fit autem habenti sensus per tempus: nam intellectus propter futurum, retrahere iubet, concupiscentia propter præsens: nam, quod delectabile est videtur & simpliciter delectabile, & bonum simpliciter,quia non videtur futurũ. Arist. 3.de anim.su.2.cap.2.tex.53.ch.667.

Appetitus tres sunt species;cupiditas,furor,& voluntas. Arist.mag.mora.1.cap.11.ch.288.

Appetitus earum rerum, quæ delectare nata sunt, dicitur concupiscentia; & vlciscendi appetitus cuiuspiam, qui nos fere contempserit,ira: quæ in perfectis,& absolutis animalibus reperitur. At bonorum appetitus, qui in nobis iudicio, & consilio potentibus gignitur, voluntas dicitur, quæ hominibus solis peculiaris, & propria est. Alexand,aphrod,primo de anima.cap.21, char.39.colum.3.

Appetitus species sunt; cupere, irasci, & velle, ex quibus videtur esse voluntas rationis particeps. Alex.aphrod. 2.de ani.cap.11,char.44.col.1.

Appetitiuæ facultates animæ quatuor sunt, voluntas & electio,quæ rationales sunt; & ira & cupiditas, quæ irrationales sunt.Eust,6.ethic.cap.1.c.272.

Appetitus & ratio in agendis bonis duplex est. Primus est appetitus,qui ante excitatur quam ratio quidpiam iudicet,demonstratque an proposita res digna sit, quę appetitur;qui nondum rationalis dicitur, Secundus subsequitur appetitus cum ratione, quæ electio etiam nuncupatur, qui postquam aliquid appetendum esse demonstratum fuerit, existere consueuit. Prima ratio est,quæ bonum esse quod appetimus ratiocinatur, electio namque antecedere solet. Secunda, quæ modum inuenit, quo id, quod iam elegimus, consequi etiam valemus.Eust,6.ethicorum.cap.2.c.278.

Appetitus alius est naturalis sine sensu, vt in plantis nutrimentum; aliud cum sensu,vt appetitus animalium. Auer.phy.1.tex,81.c.25.col,2.

Appetitus duplex:communis enim est animæ rationalis, & sensualis;& sensibilis distribuitur in concupiscibilẽ, & irascibilem: rationalis vero, quia simpliciter est, in sola voluntate consistit. Alb.Mag.ethic.9.tract.2.cap. 2.ch.101.col.2.

Appetens aliquid,vel cognoscit ipsum,& se ordinat ad illud: vel tendit in ipsum ex ordinatione,& directione alicuius cognoscentis,vt sagitta ex directione sagittãtis tendit in locum ordinatum. D.Tho.pri.phy,lect. 15.tex.81.char.15.col.3.

Appetitus triplex; sensitiuus,intellectiuus,& naturalis. D.Tho.de ani.l.5,tex.27.c.25.col.2.

Appetitiuum in tria diuiditur; in vim concupiscibilem, quæ est desiderium; in vim irascibilem, quæ est ira; & in appetitum intellectiuum, quæ est voluntas. D. Tho.2.de ani.l.5.tex.28.c.25.col.3.

Appetitus sensitiuus duas habet potentias: irascibilem, & concupiscibilem. In appetitu autem rationali vna tantum est potentia,voluntas tantum; quia potentiæ distinguuntur secundum rationes obiectorum,& appetitiuæ obiectum est bonum apprehensum: & alio modo apprehendit bonũ intellectus,alio sensus; quia intellectus secundum vniuersalem boni rationem,bonum apprehendit:sensus,sub determinata boni ratione. & ideo appetitus, qui sequitur apprehensionẽ intellectus,est vnius tantum,& sensus duplicis,quia apprehendit bonum appetibile, vt delectabile, & sic est concupiscentia, & apprehendit bonum, vt perficitur delectabilius,quasi habens facultatem vtendi eis:& ad hoc ordinatur irascibilis, quæ est quasi propugnatrix concupiscibilis. D. Thom. 3.de anima. l.14. text. 42. char.63.colum.1.

Appetitus diuiditur in appetitum intellectualem,& sensitiuum. Intellectualis est voluntas, vel electio. appetitus sensitiuus est concupiscibilis alius, alius irascibilis.D.Thom.de anim.mot.lec.5.c.52.col.3.

Appetitus, & fuga existimationem sequuntur, sed non quamcumque, sed vtilis, & non vtilis.Alex.de ales.4. metaph.tex.18.ch.90.col.1.

Appetibile intelligibile, & sensibile aliter se habẽt; quia appetibile intelligibile est bonum simplex, & ideo cadit sub appetitu, quia videtur bonum, vt est: appetibile sensibile ideo videtur bonum, non quia sit, sed quia appetitur. Alexan. de ales.12.metaphy.text.36. char.343.colum.1.

Appe-

Appetitus quid eſt.

APpetitus eſt concupiſcentia,ira.& voluntas, Ariſt.2. de ani.ſu.2.cap.1.tex.27.ch.621.

Appetitus omnis propter aliquid eſt.Ariſt.3.de ani.ſu.2. cap.2.tex.49.ch.666.

Appetitus & imaginatio eſt recta,& non recta:vnde ſem per mouet appetibile: ſed hoc aut eſt bonum, aut apparens bonum,non omne autem,ſed agibile bonum. agibile autem eſt,quod poteſt & aliter ſe habere. Ari. 3.de ani.ſu.2.cap.2.tex.51.ch.666.

Appetitus noſter vanus,infinitus, inaniſq; eſſet niſi eſſet rerũ agendarũ finis aliquis.Ariſt.ethic.1.cap.2.ch.4.

Appetitio rerum iucundarum incaſtigabilis eſt. Ariſt.3. ethic,nico.cap.12.ch.78.

Appetibile maximè eſt ſui natura, quod maxime bonũ eſt.Alex.aphrod.pri.nat.quæſt.cap.1.ch.1.

Appetitus nil aliud fermè eſſe videtur,quã animati corporis motus: quia & reliqua,quæ experi,aut declinari nata ſunt,imaginatione gignuntur.Alex.aphrod.1.de ani.cap.21.ch.40.col.1.

Appetitus omnis non eſt vo untas,at voluntas omnis eſt appetitus.Them.3.de ani.cap.67.tex.55.c.90.col.4.

Appetitus eſt maxime non præſentis productio, aut ad ipſum procedens.Sim.7.phy.tex.10.c.372.col.1.

Appetitiuæ facultates appellantur iraſcibiles, & concupiſcibiles, non quòd iraſcuntur iam vel cupiunt, ſed quòd ita vel affici, vel operari conſueuerunt. Euſt.6. ethic.cap.1.ch.264.

Appetitus & ſenſus, & rationis quaſi miniſter eſt, cum appetenda & fugienda illis proponat, & iucunda, & moleſta afferat:& ratio,quæ eligenda,quæ repudianda ſunt,iudicat.Euſt.6.ethic.cap.1.ch.274.

Appetitus in anima rationali eſt voluntas libera. Alber. Mag.de ani.trac.4.cap.5.c.47.col.2.

Appetitus, quo aliquis appetit bonum, eſt intentio, qua tendit in illud bonum acquirendum, & hoc eſt tentio ab eo,quod homo concipit,& comprehendit finem,& bonum,quod appetit.quæ tentio, nec ſcientiæ,nec ſapientiæ,nec intellectui conuenit. Alber.Mag.ethic.1. trac.3.cap.3.c.6.col.3.

Appetitum boni quicquid diſponit, aut eſt apprænhenſiuum,aut motiuum,aut ex vtroque compoſitum.Alb. Mag.ethic.1.trac.3.cap.5.c.7.col.1.

Appetitus naturalis nil aliud eſt, quàm ordinatio aliquorum ſecundum propriam naturam in finem ſuum. D. Tho.1.phy.l.15.tex.81.c.15.col.3.

Appetitus eſt vltima,& proxima cauſa ipſius motus. D. Tho.de ani.mot.l.5.c.52.col.3.

Appetitus intellectiui operatio non dicitur proprie paſſio,tum quia non eſt ſecundum tranſmutationem organi corporalis; tum, quia ob operationem appetitiui intellectiui,qui eſt voluntas,homo non agit,vt patiẽs, ſed potius ſeipſum agit vt dominus ſui actus exiſtens. D.Tho.2.ethic.l.5.c.26.col.4.

Appetitus eſt tendentia ad rem non habitam, poſſibilem tamen haberi.Alex.de ales.1.metaphy.c.2.col.2.

Appetitus eſt quædam tendentia perfectibilis in ſuã perfectionem,vt perficiatur per illam.Alex.de ales.1.metaph.c.2.col.4.

Appetitus non eſt ocioſus. & licet non poſſit conduci ad ſupernaturalia per ſe, tamen poteſt cõduci per aliud. Alex.de ales.1.metaph.c.3.col.1.

Appetitus naturæ eſt vis quædã in re quaque inſita, qua ſingula nulla ex deliberatione cauſa ſuſcepta in bonũ differunt.Dan.bar.1.rhet.cap.18.c.44.

Appetitus in quibus eſt.

APpetitus non eſt aliunde quam à ſenſu. Ariſtot. de plan.pri.cap.1.c.359.

Appetitiuæ facultatis actiones circa voluptates, & dolores exiſtunt, illas quidem expetentis, & perſequentis; ab ijs vero auertentis. quarum incommenſuratio corrumpit in vnoquoque id,quod eſt bonum, & hæc eſt exceſſus & defectus. eodem modo & in paſſionibus. Alex.aphrod.4.natu.q.cap.25.ch.21.

Appetitio omnis a ſenſu, imaginationeq; naſcitur. The. 3.de ani.cap.57.tex.44.c.89.col.4.

Appetere non poſſumus ſine cognitione. Sim.3. de ani. ſec.2.tex.43.c.75.col.4.

Appetitus ad iucundum dirigitur, aut etiam ad bonum, & malum, vt in rationalibus. Simpl. 3.de anim.ſec.2. tex.56.c.80.col.3.

Appetitus quibus ineſt,ſiue cõcupiſcentia, ijs ineſt etiam imaginatio, quo ex memoria iucundi ad illud mouea tur.Simp.3.de ani.ſec.2.te.56.c.80.col.3.

Appetitus & cupiditas eſt vbi iucundum eſt.Ioan.gram. 2.de ani.te.27.ch.42.col.1.

Appetitus proprie in ſolis ſenſum habentibus reperitur. Ioan.gram.2.de ani.te.35.c.45.col.3.

Appetitus non determinatur niſi per formam appetibilis ſibi nuntiatiua,vel per ſenſum,vel per intellectum. Alb.Mag.ethic.6.trac.1.cap.4.c.70.col.1.

Appetitus omnis eſt propter indigentiã,quia eſt non habiti. D.Tho.1.phyſ.l.15.te.81.c.14.col.3.

Appetitiua, & apprehenſiua vis, vt in ſenſu, ſic, & in intellectu inuenitur. D.Thom.1.de anim. l.10.tex.65. char.14.col.4.

Appetitus eſt vbi eſt ſenſus. D.Tho.2.de anim.l.3.te.17. char.23.col.1.

Appetitus & deſiderium eſt, vbi eſt dolor & delectatio. D.Tho.2.de ani.l.4.te.20.c.24.col.1.

Appetitus inferior ſequitur phantaſiam,& abſque ratione mouetur ad concupiſcẽdum, vel iraſcendum, quia phantaſiã ſequitur, & non vtitur ſyllogiſmo. D.Tho. 3.de ani.l.16.te.57.c.66.col.1.

Appetitus ſupponit cognitionem, vel in ſe, vel in alio. Ale.de ales.1.metaphy.ch.2.col.4.

Appetitus eſt ad omnia, hoc eſt in generali, & indiſtincte, ſed tamẽ determinate poteſt eſſe ad hoc vel illud, vt determinatur per cognitionem, & ſibi præſentatur hoc vel illud.Ale.de ales.1.metaph.c.2.col.2.

Appetitus,quo aliquis appetit ſcire, poteſt eſſe,& ex parte voluntatis, & ex parte intellectus. Alex. de ales. 1. metaph.c.3.col.2.

Appetitus vt mouet, & mouetur.

APpetitu ducitur, & voluptate afficitur per ſaturitatem,quod alitur, dolore verò per famem. Ariſto.de plant.1.cap.1.c.359.

Appetitus trahitur ab ijs rebus,quæ appetuntur.Them. 1.de ani.cap.18.te.42.c.64.col.4.

Appetitus vehementior ſemper mouet debiliorem, non quod debilior ſuum motum deſerat, ſed vt à validiori tollatur ac rapiatur. Them. 3.de anim.cap.67.tex.55. char.90.col.4.

Appetendi vis mouetur, & declinat, cum ſuauis, aut aduerſi aliquid ſenſus fert. Simp. octauo phyſic. tex. 20. char.419.col.2.

Appetitus ducit vnumquodque ad ſibi ſimile. Simp.4.de cęlo.tex.6.co.2.c.102.col.2.

Appetitus non mouet,vt finalis cauſa,ſed vt efficiens.Io. gram.3.de ani.te.40.c.92.col.1.

Appetitiuum & vnum eſt, & non vnum; vnum quidem genere,duo ſpecie:& mouet vt vnum genere;eſt enim alius appetitus rationalis, alius irrationalis, ſpecie diſſimiles. Ioan.grammat. tertio de anima. tex.44. char. 93.colum.3.

Appetitiuum & appetendum mouent,ſed differũt: quia appetitiuum motum mouet,appetendum autem, etſi ſit immobile, mouet, vt qui eſt finis; finis autem, etſi eſt immobilis,mouet. Ioan.gram.3.de anima.tex.55. char.95.col.1.

Appetitum, vel bene, vel male operari è moribus euenit.Euſta.6.ethic.cap.2.ch.279.

Appetitu quæ fiũt,paſſione & affectu aliquo fiũt. Mich. epheſ.de anim.motu,ch.48.col.3.

Appetitus non fit niſi per motum a ſenſu factum. Alber. Mag.2.de ani.trac.1.cap.7.ch.15.col.1.

Appetitus omnis eſt cum quodã affectu concupiſcentiæ, quæ eſt rei exterioris,quia mouet extra ad appetibile. Alb.Mag.3.de ani.trac.4.cap.5.c.47.col.2.

Appetitus nullus mouetur, niſi propter aliquod bonũ. Alb.Mag.ethic.1.trac.3.cap.4.c.6.col.4.

Appetitus nullus operatiuus operatur, niſi per formam ſcientiæ, quæ eſt in ipſo. Alb.Mag. ethic.5.trac.1.cap. 1.char.58.col.1.

Appetens omne,vt appetens,mouetur; & quidam actus & motus eſt ipſum appetere, prout motus eſt actus perfecti.D.Tho.3.de ani.l.15.tex.54.c.65.col.2.

Appetitus cognoſcitiuus non fertur niſi in bonũ, & nun quam fertur in malum,niſi inquantum induit rationẽ boni.Alex.de ales.2.metaph.c.43.col.3.

Appetitus omnis ad aliquod perpetuum eſt, & nititur aſſequi naturam perpetui in quantum poteſt. Alex. de ales.3.metaph.tex.12.c.67.col.2.

Appetitus mouet in motu progreſſiuo potentiam motiuam,quæ mouet membrum motu progreſſiuo. Alex. de ales 2.metaph.tex.36.c.342.col.4.

Appetitus ſenſitiuus ſubuertit iudicium rationis,vt bonum intelligatur bonum. Alexan.de ales.12.metaph. tex.36.ch.343.col.1.

Appetitus, vt appetit.

APpetitus omnis,& inquiſitio per aliquid ſimile perficitur,nec vnquam appetit,niſi per hoc,quod eſt ſimile appetenti.Alber.Mag.de nat.& orig.anim.tract. 2.cap.6.ch.73.col.3.

Appetitus ad eſſe diuinum omnibus eſt: quia diuinum primum lumine ſuo penetrat in omne quod eſt, quæ penetratio luminis diuini boni eſt inclinatio,& ad diuinum bonum inchoata ſimilitudo, & ſimile appetit ſibi ſimile. Alb.Mag.de cau.& proceſ.vniuer.a cau.pri ma l.2.tract.4.cap.2.c.224.col.3.

Appetitiua,prout eſt animæ vegetabilis virtus, appetit cibum appetitu naturali, & appetit ex vacuitate replentis nutrimenti,& ex defectu, qui prouenit ex diſſolutione deperditi à ſubſtantia vegetabili. & hic appetitus eſt cum ſenſu in his, quæ habent animam ſenſibilem,vegetabilem: & vocatur fames,& ſitis, & prouenit ex ſenſu euacuationis. Alber.Mag. de ani.tract.2. cap.8.ch.18.col.3.

Appetitus naturalis, quicquid appetit, illud poteſt obtinere: & quod appetit eſt proportionatum principijs naturalibus, quibus appetitus nititur obtinere illud: & ita ſecũdum quòd ſunt gradus entium, ita ſunt gradus bonorum,quæ appetuntur.Entia autem alia ſunt propinquiſſima primo enti; alia remotiſſima, alia in medio. Albert.Magn.ethicor. primo tract.3.capitu.6. char.7.col.2.

Apporema eſt ſyllogiſmis dialecticus cõtradictionis.Ari. topic.8.cap.4.ch.567.

Appoſitio eſt,cum quiſpiã ex his,quæ perficiunt ſubſtantiam, cõpoſitum fecerit, & adiunget aliquid vlterius; vt accipiens aliquid eorum, quæ non ſecundum formam, ſed ſecundum materiam definito inſunt. Alex. & Euſt.2.poſt.ch.28.col.2.

Appoſitio omnis eſt congregatio quædam, ſubtractio, diſgregatio quædam. D. Thom. 7.phyſ. l.4. text.13. char.110.col.4.

Apprehenſio,quæ per ſenſum efficitur, eſt quædam diſciplina. Alex.aphrod. primo metaph.co.2.c.3.col.2.

Appræhenſio eſt quid medium inter agens, & paſſum. Auer. contra Algazel. in phy. diſp. 2.c.61.col.3.

Appræhendere eſt formam appræhenſi accipere,non ſecundum eſſe,quod habet in eo,quod apprehenditur: ſed ſecundum quod eſt intentio ipſius, & ſpecies, ſub qua aliqua ſenſibilis, vel intelligibilis notitia apprænhenſi habetur. Alb.magn.2.de ani.tract.3.cap.4. char.20.col.3.

Appræhenſio quatuor habet gradus: quorum Primus, & infimus eſt, quo abſtrahitur & ſeparatur forma à materia; ſed non ab eius præſentia, nec ab eius appenditijs: & hoc facit virtus apprænhenſiua, quæ eſt deforis, quæ eſt ſenſus. Secundus gradus eſt, quo ſeparatur à materia, & à præſentia materiæ, non autem ab appenditijs eius, quam facit imaginatiua potentia. Tertius eſt, quo accipimus non tantum ſenſibilia,ſed quaſdam intentiones, quæ non imprimuntur ſenſibus, & non fit ſine extimatione:& hoc cognoſcimus hunc eſſe hominem,& lapidem,& leonem. Quartus,quo apprænhendimus res denudatas ab omnibus appenditijs materiæ,& ſolius intellectus eſt.Alb.mag.2.de ani.trac.3.ca.4.c.20.c.3

Aptatio eſt de neceſſitate motus, & non cauſa motus. Auer.phy.4.tex.69.c.73.col.3.

Aptitudo,quam relinquit priuatio in materia,eſt eſſentialiter forma ſubſtantialis.Alber.mag.5.phy.tract.1. cap.3.char.61.col.1.

Aptum natum non eſſe prædicari, duobus modis cõtingit:vel quod nomẽ ſignificat formã,vt eſt determinata ad hanc materiã: vel vt nomẽ ſignificat formã,q̃ nõ eſt apta in materia recipi. D.Th.in periher.c.9.col.1.

Aptitudo ad rem aliquo modo aliquid eſt rei. Alexa.de ales.pri.metaph.c.2.col.3.

Aptitudo ad ſubiectum eſt de eſſentia accidentis. Alex. de ales.7.metaph.tex.5.c.185.col.4.

Aptitudo ad aliquam rem eſt quaſi aliquid rei.Alexa.de ales.9.metaph.tex.14.c.270.col.3.

Aqua in vniuerſali.

AQua omnis eadem ſpecie eſt, eo quod habet quandam ſimilitudinem. Ariſt.topic.1.cap.6.c.396.

Aquæ ſuperficies rotunda eſt, cum ſemper apta natura eſt confluere ad magis concauum: magis vero concauum eſt,quod centro propinquius eſt.Ariſt.2. de cœlo.ſu.2.cap.3.tex.31.c.300.

Aquæ natura non videtur ſeparata, nec ſegregata ab eo, quod circa terram locatum eſt,corpore.Ariſt.meteor. pri.ſu.1.cap.3.tex.1.c.454.

Aquæ aliæ fluxiles ſunt, aliæ ſtatiles: & fluxiles omnes fontanæ. ſtabilium aliæ collectiuæ, & ſubſidentes, vt paludoſæ,& ſtagnales,alię fontanæ,& hæ manufactę, vt puteales vocatæ. Ariſt.meteor.2.ſu.1.cap.1.c.493.

Aqua nocte percuſſa fulget retracto ab ipſa viſu: ſed die non videtur,quia lumẽ diei amplius exiſtens offuſcat. Ariſt.meteor.2.ſu.4.cap.2.ch.536.

Aqua non mollis eſt, non enim cedit cõpreſſione in profundum,ſed circum obſiſtit.Ariſt.meteor.4.ſu.2.cap. 1.tex.29.ch.568.

Aquæ natura velut inſipida eſt. Ariſtot. de ſenſ. & ſenſ. cap.4.char.15.

Aqua eſt ſubtiliſſimum omnium humorum,& etiam ipſo oleo.Ariſt.de ſen.& ſen.cap.4.c.15.

Aquæ quod eſt ſapor,hoc in aere,& in aqua eſt odor. Et ob id frigus,& congelatio,& ſapores hebetant, & odores exterminant: nam,quod mouet & generat calidũ, hoc auferunt infrigidatio,& congelatio. Ariſt. de ſen. & ſen.cap.5.ch.20.

Aquarum mutatio grauis eſt, aeris vero non grauis:

quia aqua corporibus alimento est, quo habito ac complexo peregrinamur: aer autē nullum exhibet alimentum. Aquarum item genera multa, & varia sunt, aeris minime. Arist. probl. sec. 1. q. 13. ch. 335.

Aquarum mutationes faciunt, vt pediculi, in quibus haberi possint, multi habeantur: quia humoris cruditas, quam perturbatio illa committit, quæ ex aquæ vario vsu in crebra commutatione redundat, humoris creare copiam potest, præsertim in loco humori opportuniore, qui caput est. Arist. proble. sec. 1. q. 16. c. 336.

Aquam, cum mutant animalia, quædam colorem, suum amittunt, & similia loci illius domesticis reddūtur, vt capræ; alia nunquam mutant, vt homo. Arist. proble. sec. 10. q. 7. ch. 428.

Aquæ bullarum basis candida insidet, & si Soli exposita est, nullam efficit vmbrā, sed reliquum vmbræ corpus vmbram facit, basis autem sola non facit, sed circum à Sole cingitur, & quod mirabilius est, si lignum per aquam in Sole apposueris, vmbra ligni continua exultabit, sed iuxta basim bullæ a Sole secabitur. Quod si vmbra est, quod à Sole non aspicitur, sequetur, vt bullæ moles circum tota aspici possit, quod nunquam fieri posse in opticis, id est, aspectuum rationibus demonstratur; quippe cum ne minimum quidem à maximo totum circum aspici possit. Aristot. problem. sec. 16. quæst. 1. char. 496.

Aquæ bullæ cur specie hemispherij surgere solent? an quòd tanquam de centro in aera sursum æqualiter cum vndique adnituntur? quo modo hemispherium exurgat necesse est. Portio autem spheræ inferior aquæ planitiæ abscinditur, in qua centrum situm est. Arist. problem. sec. 16. q. 2. ch. 496.

Aquis vorticosis quæ ferruntur, cur ad medium agūtur omnia? quia magnitudinem habent, quæ feruntur: quamobrem illius extrema in duobus sunt circulis, hoc quidem maiori, illud minori: quare maior distrahit, quoniam celerius fertur, & transuersum impellit illud ad minorem. cum autem id quod fertur latitudinem habet, & iste rursus idem efficit, & ad interiorē propellit, donec ad mediū perueniat. Vel quia, quod fertur, simile se habet modo ad omnes circulos propter medium: medium enim in vnoquoque circulo æqualiter distat. Vel quia, quorum circumactæ aquæ latio non superior propter magnitudinem, sed grauitate sua circuli celeritatem excellunt, ea necesse est relinqui. & tardius ferri, tardius autem minor circulus fertur: non idem enim in tempore æquali reuoluitur magnus, & paruus circulus, quādo circa idem fuerint medium, quamobrem in minori circulo relinqui est necesse, donec ad medium perueniant. Quorumcunque autem superior à principio fuerit latio, ea finiens idem efficiet: oportet enim hunc statim, alterum vero celeritate superare grauitatem: quamobrem ad interiorem semper circulum relinquetur quodcūque, necesse enim est, quod non superatur, aut in exteriori, aut in interiori moueri, in illo autem in quo est impossibile est ferri, quod non superatur; adhuc autem minus in exteriori; celerior enim exterioris circuli est latio. restat igitur, vt id, quod non superatur, ad interiorem trāsferatur. semper enim vnumquodque proficit, vt non superetur. Quia vero peruenire ad medium, finem quidem efficit, vt quippiam non moueatur: stat autem solum modo ipsum centrum, ad hoc sane omnia congregari necesse est. Arist. quæst. mecan. q. 35. ch. 804.

Aquæ stagnum circa Siciliam esse aiunt, in quo, si quis aues, & cætera suffocata animalia intinxerit, rursus reuiuiscere autumant. Arist. de admir. aud. c. 844. 28.

Aqua paludis Ascaniæ adeo nitrosa ex sua natura extat, vt nulla alia purgatione pallia, quæ in ipsa remorantur, egere noscātur. Si quis vero ea in eadem aqua aliquandiu permiserit, intercidunt. Arist. de admir. aud. c. 848. 51.

Aqua, cum fauces strangulat, quid amplius bibere opus est? prouerbium. Aristotet. septimo ethic. nicom. cap. 2. char. 162.

Aqua omnis omni aquæ vniuersaliter similis est specie, maxime si in eadem fuerit qualitate; vt dulcis cū dulci. Alex. aphrod. 1. topic. cap. 6. c. 10. col. 1.

Aqua longe densior est aere obscuro. Alex. aphrod. 2. de anim. cap. 33. ch. 48. col. 4.

Aqua manens, & parum alta cur iacto in eam lapide orbes agit permultos? quia lapis vndique aquam propellit suo pondere. Alex. aphrod. proble. 1. 135. c. 718.

Aqua, cum conuertitur in cristallum, siccitatem nanciscitur. Io. gram. 1. phys. ch. 22. col. 3.

Aquæ nomine omnia humida, & potabilia appellauit Aristoteles. Io. gram. de gen. ani. 4. cap. 2. c. 76. col. 1.

Aqua est sonorum transportatrix, sed, quæ sonum non emittit. Io. gram. 2. de ani. tex. 87. c. 62. col. 1.

Aqua est succorum vehiculum, odorum autem vapores: hi autem magis sunt ex aere. Ioan. gram. 2. de anima. tex. 98. ch. 64. col. 3.

Aquæ, quæ sunt subtiliores, eæ magis omnis qualitatis expertes sunt. Io. gram. 2. de ani. tex. 101. c. 65. col. 3.

Aqua nō est cognata omni aeri, sed ei parti, cui adhæret. Simpl. 4. phys. ch. 217. col. 1.

Aqua ad terram minorem rationem habet, ad aerem autem maiorem: terra vero ad omnia maiorem, ignis minorem. Simp. 3. de cęlo, tex. 48. co. 44. c. 93. col. 3.

Aqua, si in naturalem aurium aerem intraret, auditum obtunderet. Simp. 2. de ani. te. 83. c. 39. col. 3.

Aqua eleuatur in vasę, & non aer, cum clauditur orificium vasis statim, cum in eo imponitur candela; quia cum aliqua pars aeris transmutatur in naturam ignis, mouetur illa pars in loco aeris superius, & tunc corpus, quod est sub ea, siue aer, siue aqua fuerit, consequitur. Si ergo corpus illud non consequitur eam, tunc illa pars ignea stabit violenter in loco, in quo transmutabatur in ignem, & non mouetur ad superius. Et cum ignis ponitur in orificio vasis, statim transmutatur illa pars aeris in ignem, & cum vas conuertitur, & clauditur orificium, ignis quærit aerem vt moueatur ad superius, & cū sit oppilatio, nō requiret illum aer, & stat violenter in orificio vasis, & cū oppilatio aufertur & positus fuerit super aquā, tunc pars ignea ascendit sursum, & cum non impleat vas, eum consequitur aqua, & idem causa est in ventosis. Auer. 4. de cœlo. tex. 39. c. 122. col. 3.

Aqua prædominatur ei, quod congelat frigidum, antequam ingrossetur ipsum calidum. Auer meteor. 4. char. 212. col. 4.

Aqua & terra dominantur ei, quod coagulatur: & eius grossities fit a calido, siue frigido. Auer. meteor. 4. char, 212. col. 4.

Aqueum dominatur rebus, quæ nec a calido nec a frigido congelantur: quia humiditas consumitur antequam ingrossentur. Ideo a calido non coagulantur, & à frigido non coagulantur propter paucitatem partiū terrestrium. Auer. meteor. 4. c. 212. col. 4.

Aquæ forma non diuersatur per diuersitatem situs partium. Auer. 5. metaph. tex. co. 31. ch. 65.

Aqueam figuram, rotundā scilicet, habent omnia, quæ ante se resoluunt in aquam, et postea congelantur. Alb. mag. 1. meteor. tract. 1. cap. 16. c. 86. col. 2.

Aquæ rotunditas euenit ob pondus ipsius. Alb. magn. 2. meteor. tract. 1. cap. 23. c. 88. col. 1.

Aquarum locus primus et proprius est mare Oceanum, in quo primo secundum naturam generantur ex parte Aquilonis. Alber. magn. 2. meteor. tracta. 3, capit. 10. char. 94. col. 1.

Aquæ omnes iuxta fontes epotæ strumas faciunt, quia vaporosæ

vaporosæ et frigidæ existunt vehementer, multasque superfluitates mouent. Alb. Mag. 2. meteor. tract. 3. cap. 19. c. 95. col. 3.

Aqua decocta rarior est, quia simplex. Alb. Magn. 2. meteor. tract. 3. cap. 20. c. 96. col. 1.

Aqua non est mollis, quia non cedit in profundum, sed circum fluit. Alber. Magn. 4. meteor. tract. 2. cap. 3. c. 124. col. 3.

Aqua pura simplex est omnium humidorum subtilissima, quæ fiunt apta ad nutrimentum; quia alioqui aer purior, & subtilior est aqua. Albn. Mag. de sen. & sen. tract. 2. cap. 6. char. 13. col. 1.

Aqua omnia raritatem habentia natura sua eleuat ad suam superficiem. Alber. Mag. de veg. 4. tract. 1. cap. 2. char. 141. col. 1.

Aqua merguntur corpora omnia, in quibus terrestre per calorem ad formalitatem digestiuum non est, & acritati coniunctum, vt metalla ad lapides. Alb. Mag. de veg. 4. tract. 1. cap. 3. c. 141. col. 2.

Aquæ diuersi sunt colores, & sapores pro diuersitate terræ, per quam fluit. D. Thom. 2. meteor. l. 3. c. 90.

Aqua quid sit.

AQua est humida, & frigida. Aristo. 2. de gen. & cor. su. 1. cap. 3. tex. 16. c. 427.

Aqua magis frigida quam humida. Aristot. 2. de gene. & cor. su. 1. cap. 3. tex. 23. ch. 428.

Aquæ species sunt vinum, vrina, serum, & quæcunque nullam, aut paruam habent subsistentiam. Aristo. meteor. 4. su. 2. cap. 2. tex. 31. c. 569.

Aquæ magis sunt, quæ non ingrossantur à frigido, sed concrescunt, vt vinum, vrina, acetum, & lixiuium, & serum. Arist. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 41. c. 573.

Aquæ & terræ communia sunt lac & sanguis. Aristotel. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 41. char. 573.

Aqua non exhalabilis, sed vaporabilis est. Arist. meteor. 4. su. 3. cap. 2. tex. 47. c. 582.

Aquæ natura principium est humidis. Aristo. pri. Metaph. su. 2. cap. 1. char. 11.

Aqua est substantia humida, & frigida. Mag. in prim. c. 10. col. 3.

Aquæ pars omnis est aqua; quia, & totum & partes eandem obtinent definitionem. Io. gram. 3. phy. tex. 73. c. 63. colum. 1.

Aquæ nō est materia vapor, sed materia communis elementorum. D. Tho. post. ch. 92. col. 3.

Aqua sola est bene terminabilis. D. Tho. de. gen. & cor. l. 8. tex. 49. c. 32. col. 3.

Aqua, vt elementum.

AQua & aer sunt magis mixta, quàm terra & ignis. Arist. 2. de gen. & cor. su. 1. cap. 3. tex. 22. c. 428.

Aqua simplicium facile terminabilis est. Arist. 2. de gen. & cor. su. 3. cap. 2. tex. 49. c. 440.

Aqua humidorum sola non ingrossatur; aut eo quod calidum sit paucum; aut, quia, quod terminatur humidum, est multum. Arist. meteor. 4. su. 1. cap. 4. tex. 21. c. 564. Idem infra, c. 4. 5. cap. 3. tex. 37. c. 571. Idem de gen. ani. cap. 2. char. 145.

Aqua sola non nutrit, multo minus aer. Arist. de sen. & sen. cap. 5. c. 24. Idem Alexa. aphrod. de sen. & sen. sec. 4. co. 51. c. 21. col. 1.

Aqua & terra cur putreant, ignis & aer nō putreant? vel quia omne, quod putret calidissimum fiat necesse est, igne autem nil est calidius. Vel quia refrigerari prius oportet, quod putredinē concepturū est; ignis autē calidissimus est, aer vero igne refertus est, nihil autem putret, quod calidum est, sed refrigeretur ante oportet, quam putreat. At aqua & terra vicissim modo calida, modo frigida effici possunt. Arist. probl. sec. 25. quæst. 20. char. 577.

Aqua ventos cessare facit, & venti aquam. Alex. aphrod. 2. meteor. cap. 4. co. 19. char. 48. col. 1.

Aqua maiorem soliditatem habet quam aer, qui facilius perlabitur, & defluit. Alex. aphrod. de sen. & sen. sec. 1. co. 6. char. 8. col. 1.

Aqua & aer non sapiunt vt perlucida sunt: sed quia diluunt & abstergunt siccitatem illam humore perfusam, quæ sapit. Alexan. aphrod. de sen. & sen. sec. 4. co. 39. c. 17. col. 4.

Aqua, si esset in centro, moueretur ad concauitatem aeris, & sic de alijs elementis. Auer. pri. de cœlo. tex. 17. char. 7. col. 1.

Aqua non habet potentiam retinendi aerem in quantitate alia quantitate sui loci naturalis, vt non habet potentiam impedire eum a suo loco naturali. Auer. 3. de cœlo. tex. 56. c. 102. col. 1.

Aqua non dicitur leuis, nisi in comparationem ad locum terræ; & grauis, nisi in comparationem ad locum aeris: in se enim ipsa vnam naturam simplicem habet. Auer. 4. de cœlo. tex. 26. c. 118. col. 1.

Aqua & terra dominantur in corporibus homogeneis. Auer. in meteor. 4. c. 211. col. 2.

Aqua ex sui natura supra terram manere deberet: tamē terræ elabitur quatuor de causis. Primo, quia sic mouetur motu mixtionis à Luna causato. Secundo, quia, cum humida sit, alienum terminum, quęrit; & cum sit subtilis, facile penetrat. Tertio ob circularem elementorū generationē. Quarto est propter terrę diuisos locos. Alb. Mag. 2. meteor. tract. 2. cap. 6. char. 89. col. 4.

Aqua, si descendat ad locum terrę, si terra detrahi intelligatur, tamen hoc non facit motum generationis, & formæ; sed potius corruptionis, & trāsmutationis eius in forma terræ, vt & transfertur ad eius locum. Alb. Mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 3. c. 93. col. 3.

Aqua verior est, quæ in medio sui loci spatio est. Albert. Mag. de nat. loc. distin. 1. cap. 1. c. 93. col. 4.

Aqua in summo subtilior est, & dulcior propter aeris admistionem: in infimo, turbulenta, & salsa propter terræ admistionem: in medio insipida. Albe. Magn. de nat. loc. distin. 1. cap. 4. c. 94. col. 1.

Aqua est locus piscium, qui frigidi sunt, materiamq; habent spissam, & pingueścentem, & viscosam in genere. Alb. Mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 5. c. 94. col. 2.

Aquam terram, quæ in inferiori hemispherio est, cooperire tribus probant Philosophi rationibus, quarū. Prima sumitur ab ortu orbis: constat enim quod super inferius hemispherium Stellæ secundū diuersum motum ab occidente oriuntur: super illos ergo vadunt, a sinistro cęli. Signa autem, secundum quæ mouentur planetæ in eis, supra ordinem naturalem disponuntur, et cum naturalis motus planetarum sit ab occidente in orientem, videtur esse inordinatus motus cœli ad esse, & generationem super illos: ideo dixit Pythagoras inferius hemispherium esse locum pęnarum, & tartari. Secunda ratio est, quod aqua est maior terra, & ideo oportet, quod terram plus medietate cooperiat. Tertia, quia hic locus esset inutilis, cum nullus vnquam ibi habitauerit. Alb. Mag. de nat. locorum tract. 1. cap. 12. c. 98. col. 1.

Aquam terra maiorem esse in effectu incertum est, quia multa sunt aquam diminuentia: & cum sit facilis cōuersionis in aliud elementum facile minuitur, & facile augetur, ideo multoties fit diluuium per hoc elementum, quam per aliud elementum. Albe. Magn. de nat. loc. tract. 1. cap. 12. c. 98. col. 2.

Aqua, quæ sui humiditate interminabilis est, in se continuat terræ siccum vndique influens partibus eius, & facit ipsam terram producibilem in lineas, & recipere figuras decenter, & cohærere sibi partes angulorū,

qui sunt in generatis omnibus. Et ideo consequēs est, si ipsa aqua variatur in suis proprietatibus ex loco, quòd generata ex ipsa, ex loco multam recipiant diuersitatem. Alber. Magn. de natu. locorum tract. 2. cap. 1. char. 99. col. 1.

Aqua, & terra ex loco diuersitatem in suo pondere capiunt, propter quod, licet sint in omnibus grauia, tamē in quibusdam generatis graviora efficiuntur quam in alijs. Alb. Mag. de nat. locor. tract. 2. cap. 1. c. 99. col. 3.

Aqua dulcis est elemētum, & aquarum principium. Alb. Mag. de veg. 4. tract. 1. cap. 3. ch. 141. col. 3.

Aqua ebibita nō nutrit, quia nullum simplex nutrit, sed currere facit cibum. Alb. Mag. de anim. 3. tract. 2. cap. 4. char. 42. col. 2.

Aqua non cooperit terram propter generationē, & conseruationem animalium, & plantarum. D. Tho. 2. de cęlo, lec. 6. tex. 30. ch. 36. col. 1.

Aqua est aere humidior. D. Tho. 2. de gen. & co. l. 3. tex. 23. ch. 27. col. 2.

Aqua vt transmutatur.

AQua non congelatur hic, vt in nubibus. Aris. meteo. 1. su. 3. cap. 1. ch. 476.

Aqua, nix, grando, coguntur propter infrigidationē in loco circa nubes. Arist. meteor. 1. su. 3. cap. 1. c. 476.

Aqua congelatur hyeme. Aristot. meteor. 1. sum. 3. cap. 2. char. 477.

Aqua fit propter frigiditatem ex aere. propter eandē causam etiam fit in terra, & supra terram. Aristo. meteor. 1. sum. 4. cap. 1. ch. 482.

Aqua eos habet sapores, & colores, quos habet terra, per quam fluit. Arist. meteor. 2. su 1. cap. 2. ch. 499.

Aqua semper sursum aliqua in mari ducitur, & descēdit potabilis. Arist. meteor. 2. sum. 1. cap. 3. ch. 506.

Aquarum diuersi sapores fiunt: quia pertranseūt per terram, in qua ob aluminis, & calcis, & similium sapores in ea existentes, illos sapores acquirunt, cum per illa colantur: & aliæ sunt acidæ, vt in Sicania, Siciliæ. & circa Lyncum est aqua acida: circa Scyhtiam vero amara. Arist. meteor. 2. su. 2. cap. 3. c. 508.

Aquarum diuersarum vsu nonnulla suos immutant colores: alibi enim candida, alibi nigra redduntur. Arist. de hist. ani. 3. cap. 12. ch. 93.

Aquosa omnia frigore concrescunt. Arist. de gen. ani. 3. cap. 2. char. 149.

Aqua oleo mista, crassa, & alba redditur. Aristot. de gen. ani. 2. cap. 2. c. 150.

Aqua, si in aurem elapsa est, oleum, quo humor effluat, instillamus, nullo nāque humore alio effluere potest: vt per lubricam aurem agens aqua excurrat: oleum enim, vt leue, facit, vt propere labescere possit. Arist. proble. sec. 32. q. 10. ch. 641.

Aquæ multa copia est Illyriæ, quæ Ardia vocatur iuxta Autariatarum confinia, in valle amplissima iuxta montem sitam non omnibus horis (vt aiunt nonnulli) sed vere tantum resilire: quam, cum indigenæ exhauriūt, in cauerna aliqua interdiu non seruāt, noctu vero sub dio exponunt per. 5. vel 6. dies id actitantes, aqua induratur, ac optimum sal efficitur: quod gregis gratia precipuè reseruant: sal enim ad ipsos mintmè vehitur, eo quod loca longa intercapedine à mari distantia incolant, nec ipsi cum alienigenis degant. Salis igitur maximo vsu greges pascuntur, sal enim bis in annum gregibus cibi causa exhibent. quod si non agerent, quamplurimam gregis copiam ipsis perire contingeret. Ari. de admir. audit. c. 871. 134.

Aqua, quia ignis esca, & pabulum dicitur, lumine facile illustratur. Alex. aphr. de sens. & sensato, sec. 2. co. 13. char. 11. col. 1.

Aquæ, exiguum, si in maximo igne iniectum fuerit, corrumpitur, & conuertitur in substantiam ignis. Ioan. gram. 3. phys. c. 63. col. 4.

Aqua æstate maximè euaporat, & in aerem mutatur. Io. gram. 4. phys. tex. 84. ch. 104. col. 2.

Aqua exiens in commensurationem facit glaciem. Ioan. gram. 2. de gene. & cor. tex. 21. co. 14. ch. 113.

Aqua magis humectat quàm aer, licet aer sit magis humidus; quia crassiorum est partium, replendiq; meatus nostros vim habet, aere ob tenuitatem effluente: aqua enim facile terræ coniungitur, qua nostra corpora magis participant. Ioan. gram. 2. de gener. & cor. tex. 23. co. 15. c. 114.

Aqua iuxta ripas facilius conuertitur in lapidem, quam tota aqua; quia virtus paruam facilius vincit, quā multam quantitatem. Alb. Mag. 1. de miner. tract. 1. cap. 8. char. 136. col. 2.

Aqua in omnem locum non cōuertitur in lapidem; quæ, cum est extra locum mineralem, euaporat, & eorum pitur. Albert. Magn. primo de miner. tract. 1. cap. 8. char. 136. col. 2.

Aquæ fluentes in fistulis plūbeis, vel stanneis, viscera corrodunt. Alb. Mag. 3. de min. trac. 2. cap. 4. c. 146. col. 4.

Aquæ omnes alchimicæ lixiuium quoddam sunt. Alber. Mag. 4. meteor. tract. 2. cap. 13. c. 127. col. 1.

Aquæ vel terræ species coagulationis potentiam habentes, vt lapides, & metalla, nullum nutriūt animalium propter vicinitatem eorum ad elementa; & quia non nutriunt nisi soluantur, vt lapides in calcem soluūtur, nec ipsa nec metala ab humido complexionali solui possunt; & quia vt metalla, sunt ex sulphure, quod est contrarium complexioni animatorum. Alb. Mag. de nutrim. & nutri. tract. 1. cap. 1. c. 63. col. 4.

Aqua thermarum est calida, quia currit super mineras sulphuris incensas. Alb. Mag. de propr. elem. 2. trac. 2. cap. 2. c. 115. col. 4.

Aqua rosacea bona ad Solē expirat, & conseruatur in frigido locō. Alb. Mag. de veg. 3. tra. 2. cap. 6. c. 140. col. 1.

Aqua, si generatur ex aere, est corruptio simpliciter, & generatio secundum quid: quia aqua est in potētia ad aerem, vt imperfectum ad perfectum, & aer est in potentia ad aquam, vt perfectum ad imperfectum. D. Tho. 4. phy. l. 8. tex. 49. c. 54. col. 2.

Aqua vt mouetur.

AQua, quæ fluit in mare, non auget illud, quia exsiccatur à Sole, & non perspicitur, quia est mare. Arist. meteor. 2. sum. 1. cap. 2. ch. 498.

Aquæ è terra erumpere solent factis terremotibus, non quod ideo terremotus causa sit aqua, sed si fuerit in superficie, aut de subter vim inferat spiritus ille mouens est. Arist. meteor. 2. su. 3. cap. 2. ch. 530.

Aqua sua propria natura ad loca concaua fluit deorsum, & ad hoc nullius artis opus est. Alex. aphro. 2. meteor. cap. 1. co. 2. c. 3. col. 2.

Aquæ curētes meliores, leuiores, & subtiliores, sunt stantibus. Alb. Mag. 2. meteor. tract. 3. cap. 20. c. 95. col. 4.

Aquæ inter currentes meliores sunt, quæ currunt super lutum liberū a corruptione fętida, vel aquæ immista: quia tale lutum aquam purificat, & maxime vbi remota est à suo principio. Alb. Mag. 2. meteor. tract. 3. cap. 20. char. 95. col. 4.

Aquæ, quæ currunt ad Orientem, meliores sunt; & post has, quæ ad Aquilonem; deinde, quæ ad Occidentem: pessimæ, quæ ad Meridiem. quod eis per accidens euenit propter ventos cum eis immistos. Alb. Mag. 2. meteor. trac. 3. cap. 20. c. 95. col. 4.

Aquæ currentes in canalibus plumbeis pessimæ sunt, maxime, si diu in plumbo currerunt. Alb. Mag. 2. meteor. tract. 3. cap. 20. c. 95. col. 4.

Aqua maris scintillat fortiter mota, quia partes salis combu-

combustæ multæ sunt in ea, in quarum superficie est ignis micans. Alber. Magn. 2. de anim. tract. 3. cap. 12. char. 23. col. 3.

Aqua non deseruit nutrimēto in omnibus, nisi vt est vehiculum nutrimenti, sine ipsa enim non flueret nutrimentum. Alb. Mag. de veg. 4. trac. 3. cap. 1. c. 143. col. 3.

Aqua mouetur circulo imperfecto secundum fluxum, & refluxum motu supra naturali, quia longe distat a cęlesti motu. D. Tho. 1. de cęlo, l. 4. tex. 11. c. 4. col. 2.

Aqua vt calida, & frigida.

AQuam præcalefactam fuisse confert ad celeritatem coagulationis, citius enim infrigidatur. Aristot. meteorol. 1. sum. 3. cap. 2. ch. 479.

Aqua si primò Soli exposita fuerit, citius infrigidatur. Arist. meteor. 1. su. 3. cap. 2. c. 479.

Aquæ quæ sunt, vt plurimum frigidæ sunt, nisi alienam habeant caliditatem. Aristot. meteor. 4. sum. 4. cap. 2. tex. 52. char. 587.

Aquæ quędam sunt in multis locis, quas cum oues biberint, moxque inierint, agni, qui generātur, fiunt nigri; vt in terra Assyritide agri Chalcidici Thraciæ facit amnis, quem, præ nimia frigiditate Psychrum vocant, & in Antandria duo sunt fluuij, quorum alter candorem, alter nigritiem pecoribus facit. Arist. de hist. ani. 3. cap. 12. char. 93.

Aqua feruens plenius calefacit quā flamma, sed flamma vrit, & liquat rem vri aut liquari idoneam, quod non facit aqua. Arist. de partib. ani. 2. cap. 1. c. 428.

Aqua feruens calidior est igne exiguo: at citius refrigescit quàm ignis, quamuis exiguus, quippe qui nunquā fiat frigidus. Arist. de parti. ani. 2. cap. 1. c. 428.

Aqua feruens calidius sentitur quam oleum, sed cęlerius refrigescit, & congelascit quam oleum. Ari. de partib. anim. 2. cap. 1. ch. 429.

Aqua sola calescens non crassatur. Arist. de sen. & sensib. cap. 4. c. 15. Idem de gene. ani. cap. 2. ch. 149.

Aquæ crudæ, & frigidæ, aut sterilitatem, aut partum fœmineum faciunt. Ari. de gen. ani. 4. cap. 2. ch. 232.

Aqua frigida qui se lauant hyeme, primò frigescunt, reliquo toto die tuti sunt a frigore; at qui se aqua calida lauant, frigus diutius experiūtur: caro enim spissescit, calorque se colligit introrsus ijs, qui aqua frigida se, lauerint; contra aduenit ijs, qui calidam admisere: quia caro rarescit & calor ad externum locum reuocatur. Arist. problem. sec. 1. q. 29. c. 341.

Aqua tepida quæcunque ex stirpibus terræ irrigaueris, omnia duriora euadent. Arist. problem. sec. 10. quæst. 59. char. 447.

Aqua frigida de eodem exiens vase acutius obstrepit, quam calida; quia aqua frigida grauior est & velocior est eius delatio: & quæ velocior est, acutiorem strepitū reddit: calor verò raritate alleuat & elatione. Proximum est illud, quod faces ardentes ictum faciunt imbecilliorem. Arist. proble. sec. 11. q. 10. c. 454.

Aqua frigida, quæ irrigantur, dulciora euadunt quam tepida: quia sic intercluſum calidum salsius est, vt calidius quod salsius. dulce contra. Aristot. problem. sec. 20. q. 29. ch. 538.

Aqua cur minus candeat si mouetur: quia si ex propinquo contuimur, causa est, quod visio magis transmeat aqua manente, quam mouente: eripitur enim trames omnis directus cum mouetur: & quod perlucidū est, candidum esse videtur: & per quod visus transire nequit, id atrum esse affirmant. At si ex longinquo spectatur, causa est motus quidam, quo aspectus mouetur. cum se ad elongatiora deducit. Præterea, cum aqua quiescit, aspectus vniuersus in luce reflectitur, quod fieri nequit, cum mouetur. Aristo. problem. sec. 23. q. 23. ch. 561.

Aqua calida perfusi minus sentimus calorem, cum oleo perūncti sumus; quia propter corporis lenitatē facile aqua dilabitur, minusq; commoratur, quam vt calor subire valeat. Arist. proble. sec. 24. q. 1. c. 567.

Aquæ puteorū tepidæ à Meridie æstate redduntur, quia frigiditate aeris tunc superata calor plane inualuerit: ante autem frigus calore soluitur, & cessat. non enim simul alter cessat, alter inalescit, sed spatio temporis. Arist. proble. sec. 24. q. 2. c. 567.

Aqua interdum calidior facta quam flamma, deurere ligna non potest, flamma potest; quia flamma prętenuis est, spiritusq; ex ea proficiscens partibus tenuissimis constat: aqua crassiuscula est, itaque subire non potest. At vero flamma carbonumq; ignitamētum, suam obtenuitatem facile subeunt, atque resoluunt. Ari. proble. sec. 24. q. 3. ch. 567.

Aqua feruens cur liquefacere non potest, venter queat? quia cætera liquefieri humor prohibet, nulla enim res est, quæ inter humorem dilabi & tabescere possit. At in ventre humore in vesicam secluso facultas resoluendi acquiritur. Arist. proble. sec. 24. q. 4. c. 567.

Aquam feruentissimam continentia vasa ipsorū fundum non vrit, sed plerique fundo sustinentes deportant: aqua vero ipsa exempta vrere potest, quia calor in fundo vasis contractus extingui ab aqua potest. Quo fit etiam, vt eliquare res nequeat, eliquabilis, si quid humoris admittatur. Arist. proble. sec. 24. q. 5. c. 568.

Aqua cur non perinde tempore hyberno, vt æstiuo effer ueat, non solum pari concalefacta igni, sed etiam pleniori & tantumdem calens atque etiam vehemētius? quia aquæ efferuentia bullarum elatio est: aqua igitur non minus hyeme quam æstate calefieri potest: sed bullas efferri frigus ambientis aeris prohibet, itaque minores pauciores q; consistunt: at contra omnino æstate est. Ille autem efferuendi æstus non nisi frequentia magnitudineq; spumæ exultat. Arist. problem. sec. 24. quæst. 6. c. 568.

Aqua calida cur rugare potest, ignis, qui tam calidus est, non potest? quia spiritum agit ignis vt tumefacere valeat: circum enim cutis obtenditur: ruga autem cutis contractiuncula est. Aristotel. problem. sec. 24. quæst. 7. char. 568.

Aqua feruens nunquam expaflat: fressum omne, atque lenticula solida expaflantur: quamquam his leuior aqua est. & argentum hoc facit cum decoquitur; quia expaflatione calor agit euaporando, cogendoque ea, quæ suo naturali impetu obstant. Aqua igitur, quoniam leuis, & pertenuis est, nihil per vim reijcit: itaque nimius calor colligi non potest, sed antequā contrahatur, reprimitur omne, & excutitur, quod subinde accessit. At quæ corpulentiora sunt, vi per enixum erumpunt. Arist. proble. sec. 24. q. 9. c. 569.

Aquis calidis cur lapides potius quam frigidis concrescunt, & coagmentātur? vtrum quod lapis defectu humoris consistit, caloreq; potius quam frigore humor deficit & lapidescit calore? annon solū calor elapidat, sed frigus etiam humorem nimio gelu absumendo indurat, & facit lapidem. Quod si nimium frigus sic facit, simpliciter quoque ita agi posse certum est. Arist. proble. sec. 24. q. 11. c. 569.

Aquam minus calidam sentit, quis si in calida aqua pedē quiescētem tenet, quam si pedem moueat; quia idem, quod in toto corpore accidit. si quis enim curriculo it, aerem, qui subinde obuiam fuerit, sentit frigidiorem & eo magis, quo cursum agit prolixiorem. Arist. problem. sec. 24. q. 12. c. 570.

Aqua, quā Sol tepefecerit, cor minus salubris sit balneo? vtrum, quia corpori adhuc insidens refrigeratur, hororemq; mouet? an est etiam istud? verumtamen & si quis ea sæpe vtaf, valetudini fiat obnoxius. Res enim calida coquendi & siccandi vim obtinet: frigida com-

pestere & contrahere potest, itaque vtraque aliquid boni affert: qua propter aqua calida ex igne,& frigida bonum præstat commodum, at quæ sub sole tepuerit, ob sui caloris imbecillitatem, præbere illorū neutrum habet,sed humificat tantum, perinde ac Luna. Arist.probl.sec.24.q.14.c.570.

Aqua Sole cælefacta parum salubris est, quia rigorem aduehit,vbi refrigeratum est. Arist.problem.sec.24.q.15.ch.570.

Aquæ Magnesiæ, & Artanæ feruidæ,cur satis sunt potu idoneæ? quoniam aquæ copia dulcis ad profluentem calida se se applicat,eo tum modo,vt salsugo tollatur, & calor eduret.Arist.probl.sec.24.q.16.c.571.

Aquæ Magnesiæ feruidæ feruere quidem aliquando desierunt,salsæ tamen nihilo esse desierunt: an qđ aquæ copia frigidæ aliunde fusæ,in fontes feruidos calorem oēm extinxit, ita vt & si terræ salsa persistere potuit, calida tamen esse propter aquæ adiunctę copiā nō potuit. Proximum igitur id accidit aquæ, quam per cinerem transmissam colamus: hæc enim transmissa,per calidum cinerem,nec ipsa suum frigus amittit,& cinerem frigidum reddit, salsa tamen & amara per cinerē est. Sed cum aqua, quæ frigida accesserat, alienigena esset, calor vernaculus terræ frigorem illum pauciorē euincere vice versa potuit: & ita suum calorem aquæ receperunt,Arist.probl.sec,24.q,17.c,571.

Aquæ feruidę salsę cur magna ex parte proueniunt?quia plereque per terram aluminosam percolantur, quod odore earum constat:exustorum autē oium cinis salsus est:sulphurque redolet,quapropter feruida omnia modo fulminis vrunt: & quidem plura fulminis tactu calida extiterunt.Arist.prob.sec.24.q,18.c.571.

Aqua thermarum exit calida, quia currit super mineras sulphuris. Aristotel. de caus. proprie, elem, capit. 2. chart.968.

Aqua perferuida grata prurientibus est; quia membra pruriunt ob pituitam crassam, & perfrigidam, quę facit,vt cutis hebetior sit,& stupentior.Alexan.aphrod. probl.1.ch.672. 23.

Aqua puteorum per hyemem calida,per æstatem frigida est:quoniam suum contrarium omne contrarium excitare solet: aerem calidum fugit æstate frigus intra, & sic aqua frigescit, contra hyeme. Alex.aphrod.problem.pri.char.687. 56.

Aqua feruida in puteū demissa cur frigidissima fiat? quia frigus putei calori pugnans aquę demisse, facileque prę sua frigiditissima copia superās calorem vniuersum expellit,magnaque vi permeat per aquam,atque ita vehementer eam refrigerat. Alexand.aphrod. problem. pri.ch.684. 58.

Aqua balneorum calidior sentitur, si postmodum moueamur; quia aqua, vbi ingressi sumus,non solū egit, sed etiam affecta est: & si mouetur,alia subintrat calidior, quę non affecit,affectaque est, Alex,aph.proble. pri,char.707. 112.

Aqua,cum sit ex frigido magis aqua, quàm ex humido; tamen frigidi intensio corrumpit eam: glacies enim generatur, quę non est amplius aqua, nec alicuius alterius intensio in propria forma est causa corruptionis, & frigidum humidi corruptiuum non est forma aquę,quia aquę forma est frigidum cū humido. Alex, aphrod.pri,naturalium quęst,cap.6,ch.2.

Aqua calefacta est magis tenuis quam prius.Alex. aphr. 1.naturalis.q,cap.6.c.2.

Aqua calefacta,& postea frigefacta, est magis tenuis quā cum calefacta erat.Alex,aph.pri,natura.q,cap.6.c.2.

Aquę forma non est, simpliciter frigidum, sed frigidum cum humido. Alex,aphro,pri.natu.q. cap.6.c.2.

Aquæ frigidum humidi corruptiuū non est aquę forma, Alex.aphrod.pri.naturali.quæst.cap.6.c.2.

Aqua frigida effusa frequenter remissum calorem,ac penè amissum reuocauit. Ammo.in Por.char.1,col.4.

Aqua stans est calidior ea, quæ currit; quia super vnam & eandem stantem radius solis figitur, & eam calefacit, Alber.Mag.pri,meteor.tract.1.cap.11.c.80.col.1.

Aqua calida congelatur facilius quàm frigida; quia facilius ingreditur frigus.Alb.Mag.de passion.aeris,char. 118.col.3.

Aquæ salsæ calidiores sunt quam dulces. Alb.Magn. de veg.4.tract.1.cap.3.ch.141.col.2.

Aqua paludalis magis confert plantis, quàm fluens; frigidior enim est fluens.Alb.Magn.de veget.& plant.7. tract.1.cap.3.ch.172.col.3.

Aqua in nocte calidior est aere,quia conseruat calorem. Alb.Mag.de animali.2.tract.1.cap.5.ch.32.col.2.

Aqua frigida est secundum se, quæ est secunda actiua qualitas, quasi priuatiue habens se ad calidum, & secundū propinquitatem ad aerem cōpetit secundario humiditas.D.Tho.de sen.& sen.l.10.c.11.col.4.

Aqua vt dulcis vel salsa.

AQuæ aliquæ partes salsæ eleuantur cum dulci, sed tanto minor quanto in pluente salsa, & lata dulci minor est.Arist.meteor,2.sum.1.cap.3.ch.506.

Aqua maris, quæ intrat in vase vno bene obturato per ceræ poros, est dulcis, Aristot. meteor.2.su.1. cap. 3.char.506.

Aqua dulcis leuior est salsa.Arist.de plan,2.cap,1.c.383.

Aqua dulcior est inhabilior generationi animalium,quā salsa: & aquæ salsiores sunt inhabiliores sed in ostijs amnium, & vna teporem, & alimentum quærunt. Arist.de gen.ani.3.cap.11,ch.216.

Aquam salsam apium recipit, porrum recusat; quia alterius radix imbecilla est, alterius valida: impatibilius autem,quod validius. Aristo.problem.sec.20.q. 1.char.528.

Aqua salsa frigida bibi non potest,calida, refrigerataue, postquam calefacta est,melius potest; quia de contrario in contrarium res quæque mutari solita est: aqua autem salsa dulci opposita est, & cum calescit, portio salsi decoquitur,cum refrigeratur in imum defertur, & subsidet.Arist.probl.sec.23.q.18.c.559.

Aquæ positæ iuxta mare, cur dulces magna ex parte nō salsæ reperiuntur?quia percolatę potui aptiores reduntur: percolari autem id melius potest, quod mari propius situm est.Arist.probl.sec.23.q.19.c.560.

Aqua salsa cur profluere nequit? quia stabile est, quod graue est:salsa autem aqua grauis est: quapropter calidę tantum ex salsis profluere possunt, habent enim sibi leuitatem,quę pondus salsūginis superat;calidum namque leuius est. Adde, quod aquę profluentes per terram colantur, & ita quantum crassius, & grauius est id allidere magis differtur,& subsidet: quantum leuius & sincerius,id seuocatur & profluit, & vt salsum graue est,ita dulce, leue: & ita sunt dulces, quę profluunt,& hac eadem causa aqua salsa, cum mouetur, dulcior fit, & leuior per motū, ac sincerior redditur. Arist,probl.23.q.20.ch.560.

Aquam dulcem cur qui in Aphrica propter mare infoderit,primo inueniet,post breui eandem salsam inueniet,cum in cęteris locis minus id ipsum eueniat?quia prima loci illius aqua concocta est sub terra, quę cum diutius manserit, salsior à mari transmisso efficitur, vt quę nuper constiterit;cęteris in locis aut aqua nulla est,vel plurima, nulla prohibente siccitate.Aristot. probl.sec.23.q.121.ch.560.

Aquas salsiores continent loca Austrum versus spectantia,quia cum mare in terram sub austro interrumpit, dulces cū salsis miscētur. Arist.probl.sec.23.q.25.561.

Aqua salsa vino dulci magis quam austero supernatat, quia grauius & lentius est dulce;itaque minus miscetur & immissum supernatat.Aristotel,problem. sect. 23,quæst.26.ch.562.

Aqua salsa cur innatet vino dulci cum terrena sit? vtrum propter calorem modo salis? excremento nanque per summa erumpenti res similis est. An alia causa sit? nam si non propterea ita fiet, vel dulce innatare minus incredibile erit; calidissimum enim est. Arist,problem.sec.23.q.27.char, 562.

Aqua tota dulcis est, sed per segregationem partium subtilium per exhalationem factam, quod relinquitur, vt totius aquæ excrementum,salsum redditur. Alex, aphrod.2.meteor.cap,2.co.7.c.38.col.1.

Aqua maris fit dulcis, si in ollam ad ignem posita quicquid ex ipsa euaporat,colligitur.Alex,aphrod. 2. meteor.cap.3,co.15.c.44.col.2.

Aquæ suauiores sunt flante Borea, & salsæ flantibus Austris. Alex.aphro,de sen,& sen.sect.3. co.30. c.15.c.4.

Aquæ dulciores sunt pluuia terram alluente,& amariores temporibus siccis. Alex.aphrod. de sen.& sen.sect, 3.co.31.c.15,col.4.

Aqua cur interdum effossis maritimis locis dulcis reperitur? quia pars maris tenuior dulcis est, crassior salsa, Alex.aphro.probl. 1.q.55,c.683.

Aqua qui intercute laborant, cur assidue sitiant cum aqua sint pleni? quia humor fit salsus, cum putrescit, & sic stomachum resiccare potest. Alex.aphrod.problem.1.c 692.q.81.

Aquas salsugineas plurimumque in se portionis terrenæ continentes, crudas nuncupat Aristoteles. Io.gram, de gen.anim.4.cap,2.c.76.col.1.

Aqua salsa sępius colata per subtiles poros efficitur subtilis in partes, & reuertitur ad primam dispositionem aquæ dulcis. Alber. magn. de anim. 7. tract.1, cap.2.c.64.col.1.

Aqua dulcis e mari elicitur accepta terra glutinosa, & facto ex ea vase spisso concauo vndique clauso, & immisso in mari per spatium dierum & noctium aliquot, attrahit,& impletur aqua dulci. Alber.Magn. de anima.7.trac.1.capit.2.c.64.col,1.

Aqua vt pluuia.

AQuæ sunt magis hyeme & nocte quàm per diem, sed non videntur: quia latet nocturnę magis quàm diurnæ:quia hyeme,& noctes frigidiores magis sunt, & in aquam ex frigore vapor ducitur.Arist,meteor.2, su.2.cap.1.char.509.

Aquæ vapor signum est si non marcescit, nec distrahit, Arist.meteor.3,su.2,cap.2.char.543.

Aqua pluuia cur leuior est, cum ex mari, quod graue est hauriatur? quia & si è mari hauriatur, spiritus tamen agitatam tenuem efficit,& leuem. Alex.aphrod.problem.2.q.118,char.772.

Aquæ pluuiales sunt vaporosæ, calidæ, & stipticæ: quia in aere insunt partes igneæ,vt etiam aqueæ,& terreæ. Alb.mag.de gen.& cor.tract.6.cap.4.c.70.col.4.

Aqua pluuialis constipat ventrem, & valet dissentericis; quia calidū euaporatiuū nō est ab eis remotū in toto. Albert.magn.de passion,aeris.char,118.colum.4.

Aqua pluens, quæ in pluuijs, & roribus descendit super terram, quia est calida, & vaporabilis, magis prodest plantis,quàm stagnea,fontis & fluuij.Alb.mag.de veget.& plant.7.tract.1.cap.3.char.173.col,1.

Aqua niuium, & grandinum, nisi diu stet antequam ad plantas fluat, plurimum affert plantis nocumentum: sed præ omnibus aqua salsa cauenda est, nec non metallorum aquę malæ sunt.Alb.mag.de veget.& plant. tract.1.cap.3.char.173.col.1.

Aqua maturans letamen est aqua paludis, ex pluuijs, & roribus congregata: aut si haberi non possit, sit lacunalis sub Sole diu calefacta,& mota. Alb. mag. de veget.& plant.7.tract1.cap.3.char,173,col.2.

Aquæ pluuiales sunt vaporosæ, & calidæ, quia in regione aeris sunt aliquæ partes ignis: & ideo niue descendente,non est tanta intensio frigoris. D.Thom.1.de gener,& corrupt,lect.24.tex.84.c.22,col.4.

Aquæ primo cadentes in autumno latiores sunt, quia valde maiorem habent vaporem terrestrem. D.Tho. 2.meteor,lect.6,char.102.

Aquarij signum lapidi inscriptum à quartana liberat.Alber.mag.2,de mineralib.tract,3.cap.6,char,143,col.2.

Aquilæ oua terna pariunt, sed binos pullos excludunt. At aliquando & tres visi sunt pulli. alterum in educando expellunt: tędio nutriendi,nam & degenerare, & hebetescere tunc Aquila dicitur, vt fętus ferarum capere non possit, & his diebus vngues inuertuntur, & pennæ albescunt, vt merito suos oderint partus, Arist.de hist.anim,6,cap,6.char,264.

Aquilæ iectum pullum ossifraga excipit,& nutrit. Arist. de histor.animal.6.cap.5,char.205.

Aquila incubat tricenis diebus; quod tempus,& Anseribus præscriptum est,& alijs magnis auibus, Aristot.de hist,animal.6,cap.5.char,205.

Aquilarum genera non omnia æque prolem fastidiunt, sed difficilior in alendo vna, cui nomen Pygargo cauda albicans dederat: benignior, quæ tota nigricat colore.Arist.de hist.animal.6,cap,5.char,205.

Aquila cum dracone dissidet, vescitur enim aquila anguibus.Arist.de hist.animal.6.cap.5,char.316:

Aquila cum ardeola pugnat, vnguibus enim valens aggreditur;hæc autem repugnando emoritur. Arist.de hist.animal.9.cap.1.char.317.

Aquila pugnat cum vulture,& olore, & sæpe eam nutrit olor.Arist.de hist.anim.9.cap.1,char.318.

Aquila Pulla, & fuluia appellata, fœtus suos alit, atque educit:pernix concinna, polita, apta, intrepida, strenua,liberalis est, non inuida: modesta, nec petulans: quippe quæ non clangat, nec lippiat, nec murmuret. Arist.de hist.anim.9.cap.32.char.342.

Aquilarum plura sunt genera. Aliud,quod Pygargus ab albicante cauda dicitur,ac si albicillam nomines, gaudet hæc planis, & lucis, & oppidis. montes & syluas freta suis viribus petit, reliqua genera raro plana petunt. Alterum magnitudine secundum, & viribus, Planga, aut clanga nomine, saltus, conualles, & lucos incolere solitum, cognomine anataria, & morphnà appellata. Tertium genus est colore nigricans, vnde accepit nomen, Pulla, & fuluia vocatur, magnitudine minima, sed viribus omnium præstantissima est. colit montes,& syluas,& leporaria cognominatur. Quartum est Perenopterus ab alarum notis appellatum, capite albicante,corpore maiore quàm cæteræ dictæ, semper querula, & famelica. Quintum genus est Haliętus,quæ marina vocatur,ceruice magna, crassa, alis curuantibus,& cauda lata, in littoribus moratur. Sextum genus Gnesium,idest,verum ac Germanum appellant. hæc ex omni auium genere esse veri, & incorrupti ortus creditur. & est maxima omnium aquilarum sexquialtera proportione. Arist.de histor,animal. 9.cap.32.char,342.

Aquilarum,accipitrum, & minutarum etiam auium genera adulterina promiscuaque inuicem procreant, excepto genere aquilæ nuncupato Gnesio. Aristot.de hist.animal.9.cap.32.char.342.

Aquila volat a prandio ad meridianum, mane quiescit. Arist.de hist.animal.9.cap.32,char.343.

Aquilis senescentibus rostrum superius accrescit incuruaturque subinde magis, ac magis, vt fame intereant. Arist.de hist,animal.9.cap,34.char.343.

Aquilæ pullos, donec potestas volandi fiat, alunt, tum nido expellunt,ac etiam ex illa regione,quam ipsæ incolunt.Arist.de hist,animal.9.cap.34.char,343.

Aquila locis nido ſuo diſtantibus prædatur. Ariſ. de hiſtor. animal. 9. cap. 34. char. 343.

Aquila marina pullos Solem conſpicere cogit, &, quem prius lachrymantem videt, occidit; alterum leuat. Ariſt. de hiſt. anim. 9. cap. 34. char. 345.

Aquilarum ex vno pari, altera, quę ſterilis eſt, marina viciſſim efficitur, quouſque compares euadant, ex marinis oſſifragæ, ex his autem pernices, accipitres, vulturesque fiunt. iſti quoque nec ſobolem vulturum claudunt, ſed magnos vultures, qui fœcunditate carent, gignunt: argumento, quod nemo vulturis magni nidum conſpexit. Ariſtotel. de admir. aud. c. 849. 59.

Aquila inſcripta lapidi conſeruat veteres, at nouos honores acquirere prohibet. Alb. Mag. 2. de min. tract. 3. cap. 5. char. 143. col. 2.

Aquilæ, & aſtures in aquilonari regione ſunt feroces, & libentius comedunt piſces quam carnes: & libentius cancros, quam alium piſcem. Alb. Magn. de animal. 7. tract. 1. cap. 1. c. 64. col. 4.

Aquilæ, & vultures hoc proprium habent, non venari prope nidum. Alber. Magn. de animalibus 8. tract. 2. cap. 5. char. 77. col. 4.

Aquilæ, & anſeris tanta eſt pugna, vt vna penna aquilæ inter plures pennas anſeris poſita eas conſumat. quod etiam eſt inter pilos lupi, & lanam ouis. Alb. Magn. de animalibus 8. tract. 1. cap. 3. c. 73. col. 4.

Aquila ab acumine dicitur: tres enim habet acuitates, viſus, iræ, & inſtrumentorum venandi, quę ſunt vngues, & roſtrum. Inter has eſt Herodius, quaſi heros auiũ, grandis valde, tota nigra, licet in ſenectute conuertatur ad cinereitatem, in dorſo, & ſuper alas, pedum vel de croceorum, magnarum alarum. Non habet plus vno pullo, quia multum indigent nutrimento, quod difficulter inquirit. Oculos habet ſupra modum ardentes croceos, ita vt albugo oculi ſimilitudinem præ ſe ferat Topatij, & pupilla Saphiri nigri perlucidi. Aquilarum genera ſex inueniuntur: quorum primum eſt Herodius: ſecundum eſt, quod accipit anſeres, & cignos: tertium eſt, quod inſidet libenter truncatis arboribus: quartum; quod accipit piſces: quintum vocatur frangens os, quia oſſa in altum ducens ſuper lapidem cadere permittit: ſextum eſt rarum, ſed in alpibus, & Rheni fluuij rupibus inuenitur, & eſt album totum niuei candoris, & eſt magnum vt Herodius. Libenter omne genus aquilarum colligit partem pellis vulpinæ. In Liuonia incolæ terræ ex nidis deponentes pullos ſub arboribus ponunt, & eis anos in poſterioribus ligando vel conſuendo obſtruunt, & tunc comedendi appetitum perdunt, & aquilæ veteres prædam piſcium, & auium adducunt, & hanc incolæ accipiunt, & ſe, & familiam inde paſcunt, & aperiunt interdum anos pullorum ne moriantur, & ſic diu prædam aquilarum accipiunt, ita vt narrauit mihi fide dignus, quod aliquando in vno nido aquilæ, antequam pulli complerentur, pluſquam 300. anates, pluſquam 100. anſeres & circa 40. lepores accepit, & plurimos piſces magnos. Alb. Mag. de animalibus 23. tract. 1. ca. 1. char. 184. col. 2.

Aquilonis uis eſt tanta, vt eas, quæ non niſi fœminas pariunt, immutet ad prolis maſculę procreationem: ſpectare enim oportet ad Aquilonem, cum coeunt fœminæ. Ariſt. de hiſt. ani. 6. cap. 19. c. 230.

Aquilone nocturno tertiam lucem nunquam laborare dicitur, quia omnes flatus intra triduum finiuntur. Ariſt. probl. ſec. 26. q. 9. c. 582.

Aquilo crebrius quam auſter ſpirat, quia vicinus eſt parti habitatæ, & auſter, niſi vehemens ſit, huc venire non poteſt. Ariſt. problem. ſect. 26. q. 10. c. 582.

Aquilo nocte exorſus die tertia ceſſat, vel quia ex paruo, & imbecilli initio prodit; tertius autem dies decretorius eſt. vel quoniam vniuerſus, ἐχνεφιὼν. id eſt, procellarum, & nubibus excuſſorum flatuum funditur, idcirco compendio ceſſat. Ariſtotel. problem. ſec. 26. quæſt. 15. char. 584.

Aquilo cur vt magnus incipit, ita paruus deſiſtit: auſter contra, vt paruus incipit, ita magnus ceſſare ſolet? quia nobis aquilo in vicino eſt, auſter longe abeſt. Alter igitur, ubi primum exortus eſt, nos occupat. alter ſuo diſperſo principio, vt diu pertracto, exiguus ad nos primum deuenit, ad finem alterius ſentimus, alterius minime. Itaque alter imbecillus, cum ceſſat eſt, alter ualidus. finem enim iſtius nil præterea ſentimus. Ariſtot. problem. ſect. 26. q. 41. char. 591.

Aquilonibus ſpirantibus cur cibi auidiores ſumus, quam auſtris? quia aquilones frigidiores ſunt. Ariſtot. problem. ſect. 26. q. 45. char. 592.

Aquilo poſt auſtrum cito ſpirat, poſt aquilonem non cito auſter: quia alteri ex longinquo, alteri ex propinquo ueniendum eſt, cum ſedes noſtra aquilonem uerſus ſita ſit. Ariſ. problem. ſect. 26. q. 49. char. 593.

Aquilo cur diu ingens ſpirat, noctu deſiſtit? quia quod imbre gignitur congelato, cum Solis calore reſpirandum eſt: ergo ſternitur nocte, quia Sol abeſt, qui gignendi cauſa eſt. Ariſ. probl. ſect. 26. q. 62. char. 598.

Aquilo cur per hyemem locis frigidis ſpirat uehemens, & ut proximè nubilus ſic tranſuorſum liquidus fertur, atque illuſtris? an ratione, qua frigidus, eadem etiam uehemens ſit? Quod tamen è propinquo frigidior eſt, occupat, priusque nubes gelu indurat, quam repellat; quæ induratę pondere ſuo obſiſtunt, & manent. tranſuorſum autem vehemẽtia ſua potius quam frigore agit. Ariſ. probl. ſect. 26. q. 64. char. 598.

Aquilo exſiccat, quia eſt frigidus, & ſiccus: ſpirat rectè, quod facit diſſipare nubes, & per frigus ſtringit poros terræ, ne exhalent vaporem, & per ſiccum conſumit eleuatum vaporem. Alber. mag. 2. meteor. tract. 1. cap. 13. char. 86. col. 4.

Aquoſit as multa & ſuperflua cibo neceſſaria eſt, alioqui non flueret ex inteſtinis per meſeraicas ad hepar. Alb. mag. de ani. 1. tract. 3. cap. 6. char. 28. col. 2.

Ara lapidibus inſculpta, viriginitatis amorem præbet. Alb. mag. 2. de mineral. tract. 3. cap. 5. char. 143. col. 2.

Arachs eſt ſerpens malignus ordinis ſecundi interficiens die ſecundo cum corroſione hepatis, & confractione inteſtinorũ, & eſt in colore varius, non magnæ quantitatis. Alb. mag. de animal. 25. char. 201. col. 1.

Aranei vermiculos pariunt, qui non ex parte, ſed toti in aranei formam immutantur: nam & rotundi iam a primo ortu proueniunt, & incubant, & triduo peragunt: omnes in tela pariunt, ſed alij in ſubtili & breui, alij in craſſiore, & alij in ſitu orbiculato. Ariſ. de hiſt. anim. 5. cap. 27. char. 186.

Aranearum vermiculi ſtatim ac exorti ſunt, protinus ſaliunt, filumque emittunt. Ariſtotel. de hiſtoria animal. 5. cap. 27. char. 186.

Araneæ, cum increuerunt, matrem amplectentes conſumunt, ac eijciunt, & ſæpe etiam patrem ſi ceperint. pariuntur interdum eodem vtero trecenti. quater ſeptem diebus incrementa accipiunt a paruo ſui ortus initio ad finem. Ariſ. de hiſt. anim. 5. cap. 27. char. 186.

Aranearum, & phalangiarum plura ſunt genera. Mordax, quod in duo diſtinguitur, aliud ſimile eſt ijs, quæ lupos appellant, paruum, varium, procax, ſalax, pulex nuncupatum. Alterum maius, coloris nigri, cruribus prioribus nigris, tardum, lente ambulans, nec viribus valens, nec ſaliens. Lupus partim exiguum eſt, & non texit, partim maius, quod aſperam, & prauam telam apud terram, aut ſepes orditur. Tertium genus ſapientiſſimum, latiſſimumque omnium eſt. Ariſ. de hiſtor. animal. 9. cap. 39. char. 353.

Aranei ſtatim, cum editi ſunt, fila mittunt non intrinſecus tamquam excrementum, ſed extrinſecus, vt corticem,

ticem, aut more eorum, quæ ſuos villos iaculantur. Ariſt. de hiſt. animal. 9. cap. 39. char. 354.

Aranei nihil conficiunt, neque recondunt, ſed cibum ſolo venatu acquirunt. Ariſ. de hiſt. ani. 9. cap. 40. c. 355.

Aranearum fœmina maior eſt mare. Alb. mag. de anim. 4. tract. 2. cap. 4. char. 51. col. 4.

Araneæ coeunt, quod mas per ſua fila trahit fœminam, & fœmina marem, donec coniungantur; & tunc mas ponitur ſupra ventrem fœminæ. in fine veris, & principio æſtatis coeunt. Alber. magn. de animal. 5. tract. 1. cap. 2. char. 53. col. 2.

Aranearum multa ſunt genera, ſed venenoſa eſt illa viridis, quæ ſuper folia arborum texit. Alber. mag. de animal. 8. tract. 4. cap. 1. char. 79. col. 2.

Araneárum morſus in autumno venenoſior eſt, quia fugit per æſtatem multa venenoſa. & eorum venenum ſibi incorporat. Alb. mag. de animalib. 8. tract. 4. cap. 1. char. 79. col. 3.

Aranea eſt piſcis marinus, ſpicula habens in auribus brancarum, quibus approximantes percutit. Alber. magn. de animal. 24. cap. 1. char. 196. col. 2.

Aranearum plura ſunt genera: quarum diuerſitas eſt, ex venatione, opere, quantitate, & colore. Alber. mag. de animal. 26. char. 203. col. 4.

Aranea dicitur omnis vermis rotundus octo crura habens, qui venationi deditus eſt. Alber. mag. de animal. 26. char. 203. col. 4.

Araneæ diuerſitas in venatione eſt, quod quædam venatur muſcas: quædam reptilia, vt paruas lacertulas, & erucas: quædam venatur piſces, & quædam ſaltando venatur vermes. Alb. mag. de animal. 26. c. 203. c. 4.

Aranea alia texit telam, & quinque obſeruar. Materiam teſturæ, quę eſt ex ſuperfluitate humidi cibalis, & ideo tabeſcit cum nimis ſe euacuat. Secundò obſeruat tempus, quia tota die ruptam telam retexit in mane, & aurora. Tertiò obſeruat ſitum telæ, quia quædam ſuſpendit in aere, vbi eſt via animalium, quæ venatur; quædam inter duos parietes in loco anguli, vt vtrinque animalia venientia incidant in telam. Quartò obſeruat telæ figuram, & hoc dupliciter: in figura totius telæ, & in productione linearum per fila, inter quę texit telam: quędam enim facit telam totam rotundam, & ſuſpendit ſe ipſam in medio, et quædam triangulam, & hęc foramen in vna parte facit, et ſtat ibi inſidians; alia filum à filo diſtans conſtituit alio. Quinto alię magno pede poſteriore productum ex vno filo affigunt; alię ore euomunt filum, et anteriore intexunt. Alb. Mag. de anim. 26. char. 203. col. 4.

Araneæ ex quantitate, et figura quantitatis diuerſificantur: quia et ſi omnes componantur ex capite, pectore, et poſterioribus, tamen aliæ ſunt valde magnæ, et rotundæ, aliæ columnales, & in colore variantur, quia quędam ſunt cinereę, alię virides, alię varię. Alb. mag. de anim. 26. char. 203. col. 4.

Araneæ, quæ non operantur, ſunt trium modorum; quia aliæ ſunt longorum pedum, & rotundæ, & diſcurrunt campos: alię ſedent in foraminibus terrę; alię currunt erectis cruribus ſuper aquam. Alber. magn. de anim. 26. char. 203. col. 4.

Arar fluuius naſcitur apud Auiten, & poſt ſe fluit cauda quædam, quæ cum illo vnum effecta currit in mare verſus Arelatum. Alber. Magn. de nat. loc. diſt. 3. cap. 2. char. 102. col. 2.

Arationes, & foſſationes in genere quatuor conferunt vtilitates: prima eſt terrę apertio: ſecunda eſt adęquatio: tertia agri commixtio: quarta, continuatio. Alb. Magn. de veget. & plant. 7. tract. 1. cap. 4. char. 173. c. 2.

Arationi tempus congruum non eſt tempus ſiccitatis extremæ, ſed, cum parum mollita eſt terra. Alb. mag. de veget. & plant. 7. tract. 1. cap. 5. char. 173. col. 2.

Arationes quatuor conueniunt terræ forti, & glutinoſæ, & adulterinis herbis repletæ: vna poroſæ, ſubtili, & mundæ. Alber. magn. de veget. & plant. 7. tract. 1. cap. 4. char. 173. col. 2.

Arbiter æquum magis intuetur, iudex legem. Ariſtotel. rhetor. 2. char. 59.

Arbitrium noſtrum liberum eſt in agendo, & in deliberando. Alex. aphrod. 2. de anim. cap. 26. char. 46. col. 3.

Arbitrio in noſtro ideſt, cuius quoque oppoſitum eligere contingebat eum, qui hoc elegit. Alex. aphrod. 2. de anima. cap. 55. char. 54. col. 4.

Arbitrium hominis liberum non de præteritis, nec de præſentibus eſt, ſed de futuris, & contingentibus, de quibus etiam deliberatio eſt. Alexand. aphrod. 2. de anim. cap. 56. char. 55. col. 1.

Arbitrium liberum eſſe, pœnitentia poſt quaſdam res geſtas facile oſtendit. Alexand. aphrod. 2. de anima. cap. 56. char. 55. col. 1.

Arbitrium liberum, eſt facultas rationis, & voluntatis. Alb. mag. de anima. tract. 4. cap. 10. char. 48. col. 3.

Arbitrium liberum non eſt eligentia, ſed eſt ratio, vt arbitrans arbitrio, quo quidem conſtituitur ad faciendum, quod vult. Alber. mag. ethicor. 3. tract. 1. cap. 16. char. 39. col. 1.

Arbores quædam ſuccum habent, vt reſinam, & gummi, & mirrham, & Thus, & thimyama. Alię nodos, venas, ventrem, lignum, corticem, & medullam intra ſe. Aliæ vt plurimum in cortice ſunt, & aliarum fructus ſub cortice eſt inter ipſum, & lignum. Ariſtotel. 1. de plantis, cap. 2. char. 366.

Arborum partes aliæ ſunt ſimplices, vt humor, qui in ipſis inuenitur, & nodi, & venæ; aliæ ex his compoſitæ, vt rami, virgæ, & folia. Ariſ. 1. de plant. cap. 2. c. 366.

Arboris venæ, & caro, ex quatuor elementis ſunt. Ariſtot. 1. de plant. cap. 3. char. 370.

Arbores ſunt, quæ e ſua radice ſtipitem habent, & naſcuntur ex eo rami multi: vt oleæ & fici. Ariſtot. 1. de plant. cap. 3. char. 370.

Arbores ſyluęſtres magis fructificant, quàm hortenſes, ſed hortenſium fructus meliores ſunt. Ariſtotel. 1. de plant. cap. 3. char. 372.

Arborum aromaticarum aliarum radix aromatica eſt, aliarum cortex, aliarum flos, aliarum lignum, aliarum omnium partes ſunt aromaticæ, vt balſami. Ariſt. 1. de plant. cap. 3. char. 374.

Arbores aliæ ſunt, quæ è ſemine naſcuntur, aliæ è ſeipſis, aliæ è radice euelluntur, & tranſplantantur, aliæ è ſtipite, aliæ è ramis, vel e ſemine; aliæ inſeruntur. Ariſ. 1. de plant. cap. 3. char. 374.

Arbores quædam è ſe paulatim extenduntur, quædam in terra. Arift. 1. de plant. cap. 3. char. 374.

Arbores bonæ proueniunt ex ſeminibus malis, vt ex amygdalis amaris, & malis granatis acidis. Ariſt. 1. de plant. cap. 3. char. 374.

Arbor bona non prouenit facile ex malo ſemine, nec mala ex bono. Ariſt. 1. de plant. cap. 3. char. 374.

Arbor, dum corticem habet duram admodum, ſit ſterilis: & ſi ſcindatur radix eius, & fiſſuræ illius immittatur lapis, iterum fit fertilis. Ariſ. 1. de plant. c. 3. c. 375.

Arborum aliæ è radicibus ſuis folia producunt; aliæ ex gemmis, & è ligno ſuo: quædam prope terram, quædam longe, quędam in medio. Ariſtotel. 1. de plantis. cap. 3. char. 376.

Arborum alię ſemel in anno fructum ferunt, alię ſępius, ſed earum fructus non matureſcunt. Ariſtotel. 1. de plant. cap. 3. char. 376.

Arbores quędam ſunt multum fertiles multo tempore, vt ficus; alię altero anno, vt olea: alię fortiores ſunt per ſenectam: alię contra. Ariſ. 1. de plant. cap. 3. c. 376.

Arbor maſculus ſpiſſior eſt, durior, multis ramis abundans, minus humectans, celerior in maturationem, & habet folia differentia, & ſurculos: fœmina vero minus

ius habet hęc. Arist. 1. de plant. cap. 3. char. 376.

Arbor tres vires habet; primam ex terra, quę est fixio plãtę: aliam ab aqua, quę est coagulatio: tertia ab igne, quę est fixionis vnio. Arist. 2. de plan. cap. 1. char. 378.

Arborum triplex est fœcunditas. fructus enim producunt, vel ante folia, vel cum folijs, vel post folia, & planta, quę radium nec folia habet. Et est, quę stipitem habet sine fructu, & folijs, vt chrysitis, & chrysocomos. At, quę fructum ante folia producit, multam habet vnctuositatem. Arist. 2. de plant. cap. 2. char. 391.

Arborum folia solent cadere ob fluxibilitatem velocis raritatis; cùm. n. concocta aqua fuerit cum materia in pyramidem tollitur, deinde gracilia fiunt. & cum materia per concoctionem apparuerit absoluta, obturanrur penitus extrema meatuum superius: vnde, cum folia materiam non habeant, siccantur, & decidunt, quod si contra accidit, nõ cadunt folia. Sed cum frigus plantam vicerit, calefacit eam inclusa caliditas, & manifestatio frigoris foris fit per ipsius extrema. inde folia glauca fiunt, nec cadunt, vt in oleis, myrtis & similibus. Arist. 2. de plant. cap. 2. char. 394.

Arbores, quæ in aquam acidæ nascuntur, fructum dulcem faciunt; quia acor trahit cum calore solis, id quod proprię qualitatis est, & hoc est frigus, & siccitas. Inde humores exigui quidam dulces remanent intus, & fructus erit dulcis, & folia, & extremitates acida. At cum perfecta erit maturitas, erit amarus totus. Arist. 2. de plan. cap. 2. char. 397.

Arbores, quæ in locis temperatis fiunt, maturationem accelerant ante dies vernales. Aristotel. 2. de plant. cap. 2. chart. 398.

Arbores, quædam sunt in eodem genere, quæ fructum ferunt: aliæ, quæ non ferunt, sed ferentes adiuuant illas ad maturandum, vt inter ficum, & caprificum euenit. Arist. de gen. ani. 1. cap. 1. char. 97.

Arboris ramus magnus inuẽtus est in mari Danico iuxta Lubicensem ciuitatem, in quo erat nidus auiũ, & in eo aues picæ conuersæ in lapides declinantes ad rubedinem. Albert. Magn. prim. de miner. tract. 1. cap. 7. char. 136. colum. 1.

Arbores, quæ nocent, sunt nux, quercus; & quę vel amaritudine sua inficiant aerem, vel proceritate concludunt eum, & cuentari, & purificari non permittunt. Alb. mag. de nat. loc. tract. 1, cap. 13. c. 98. col. 4.

Arborum magnarum humor in quibusdam est viscosus, siccus, digestus; in quibusdam est acutus abundans viscosus: in vite est subtilis aquosus aerea pinguedine pinguis. Alber. magn. de veget. prim. tractat. 2. cap. 3. char. 128. col. 1.

Arbor est, quæ habet ex sua radice stipitem fortem, super quem plures rami nascuntur, & in ramis virgæ plurimæ, & in virgis fragra. Alb. mag. de veg. pri. trac. 2. cap. 5. char. 128. col. 3.

Arbores syluestres plures faciunt fructus: hortenses verò maiores, & meliores. Alber. magn. de veget. prim. tract. 2. cap. 6. char. 128. col. 4.

Arbores, & plantæ, aliæ sunt aromaticæ, aliæ non. Alb. Mag. de veg. pri. tract. 2. cap. 8. char. 129. col. 2.

Arbores alię plantantur in terra, alię in seruntur. Alber. mag. de veg. pri. tract. 2. cap. 9. c. 129. col. 3.

Arborum vltima perfectio ex arborum vita, & soliditate consistit. Alber. magn. de veget. 2. tractat. 1. cap. 2. char. 131. colum. 2.

Arbor generat fructus vermiculosos, cum plus attrahit nutrimenti, quam possit conuertere. Alb. mag. de veget. 2. tract. 1. cap. 3. char. 132. col. 2.

Arboribus omnibus, cum primum plantatæ sunt, dominatur amaritudo, & ante eam ponticitas. Alb. Mag. de veget. 4. tract. 4. cap. 3. char. 146. col. 2.

Arbor duas digestiones habet: vnam, in radice; aliam, in stipite, & ramis. Albert. Magn. de veget. 5. tracta. 1. cap. 3. char. 147. colum. 3.

Arbor omnis vult, vt spuria circa ipsam nata, aut iuxta stipitem, aut in radicibus erumpantur. Alb. magn. de veg. & plant. 7. tra. 1. cap. 11. c. 176. col. 1.

Arbores multum fructum facientes citius exsiccantur. Alb. mag. de animal. 17. tract. 1. cap. 2. char. 146. col. 2.

Arbusta sunt quasi busta arborum, dicta, quia siccitate terrestri, & forti calore adurente ad perfectionem arborum non perueniunt, licet figura arbores videantur. Alb. Mag. de veget. 2. tract. 1. cap. 2. c. 131. col. 2.

Architectus est ille, cuius præscripto ad domum extruẽdam se faber accingit. Arist. mag. mora. cap. 33. c. 319.

Architectus dicitur, qui de omnibus præcipit, & statuit. Aspat. 7. ethic. cap. 10. char. 387.

Archyta cathegorias scripsit. Ammo. in Por. char. 2. c. 1.

Archytam, qui scripsit decem genera, non Tarentinum esse, sed quendam Peripateticum, qui post Aristotelem scripsit, Themistius ait. Boe. in prędicam. char. 114.

Arcticus polus vel Cardo est, qui semper nobis appareat super verticem ab Vrsa appellatus. Arist. de Mundo. cap. 2. char. 809.

Arcus est species segmenti Solaris, vel Lunaris edita in nube humida, & caua, & perspicua, quam vt in speculo intuemur, imagine relata in speciem circularis ambitus. Arist. de Mundo, cap. 3. char. 819.

Ardeolarum tria sunt genera: pella, alba, stellaris, piger cognomine. Pellę coitus difficilis est: vociferatur enim, & sanguinem ex oculis (vt aiunt) emittit cum coit. parit etiam ęgre, summoque cum dolore. prędium cum his init à quibus ędit ur, id est cum aquila, a qua rapitur; cum vulpe, a qua noctu capitur: cum alauda, a qua oua eius diripiuntur. Aristot. de histor. animal. 9. cap. 1. char. 318.

Ardea est auis, quę (vt aiunt) supra nubes volat, cum sentit tempestatem. Est coloris cinerei, minoris quantitatis quàm grus, longi colli. stercore suo exsiccat omnes arbores, in quibus nidificat, Accipiter eam prędari cum nititur, ipsa opponit accipitri anum, & stercus proijcit, & si tangit pennas eius, putrefacit. Ardearum tria sunt genera: vnum cinereum, acuti rostri, & longi colli; aliud totum album in figura per omnia simile: tertium, quod unum oculum tantum habet, quod falsum esse credendum est, ut etiam multa alia falsissima dicit Plinius. Albert. mag. de animal. 23. tract. 1. cap. 1. char. 185. col. 1.

Area est edita imago syderęę claritatis undique illustrata hactenus ab arcu differens, quod ille e regione Solis, & Lunæ se exhibet, cum area sidus totum ambitu cingere orbiculari soleat. Arist. de Mundo, c. 3. c. 819.

Areæ apparet sæpe circulus totus, & fit circa Solem, & Lunam, & circa splendentia astrorum, & nihil minus nocte quàm die: & meridie quàm sero, diluculo minus, & circa occasum. Arist. meteo. 3. su. 2. cap. 2. c. 540.

Areæ circa Lunam sæpius fiunt, quia Sol calidior existens, soluit consistentias aeris: circa astra similiter fiunt, sed paruæ, & parum significantes. Aristot. meteor. 3. su. 2. cap. 2. char. 544.

Arenæ principium idem est, quod salsedinis: ideo non generant plantas, nisi in ipsis sit immista terra. Alber. mag. de veget. 4. tract. 1. cap. 3. char. 141. col. 3.

Argenti Mysini, & ferri Chalybici peculiarissimam esse generationem ferunt. vna cum arena per fluuium delata nascitur (vt aiunt.) hanc enim alij vna ratione abluentes in fornace adurere autumant; alij eius sedimen naturale locum comburere, lapidemque Pyrimacum appellatum interponere, cuius copia in illa regione magna est. Ferrum vero hoc cæteris pulchrius efficitur, nec ab argento distaret, si in fornace non cremaretur, solum autem hoc rubigine non consumitur, nec copiosum effici proditur. Aristotel. de admir. aud. c. 847. 46.

Argentum effluxisse aiunt in Iberia, cum pastores non nulli locum arboribus refertum incendissent, ac terra syluæ combustione vehementer calefieret, & paulo post terræmotibus succedentibus, ac disruptis locis, quam plurimum argentum vna coactum traditur, quod maximam vtilitatem Massilienfibus tribuit. Arist. de admir. aud. c. 855. 85.

Argentum quatuor modis reperitur: primo in lapide incorporato ipsi: secundo, vt vena in lapide: in terra, vt vena: & aliquando molle, vt pultis tenacis, & est puriſsimum. Alber. magn. 3. de mineral. tracta. 1. cap. 10. char. 145. col. 4.

Argentum viuum est secundum elementum metallorum. Alb. mag. 3. de miner. tract. 1. cap. 5. ch. 147. col. 1.

Argentum viuum habet substantias duas principales, aqueam, & terream. Alber. magn. 4. de mineral. tract. 2. cap. 2. char. 147. col. 3.

Argentum viuum aliud extrahitur de sua minera, & est viuum; aliud extrahitur ex lapide, in quo generatum est, & per adustionem, vt extrahitur aurum, & argentum: & propter acumen dicitur esse venenum. Alber. mag. 4. de miner. tract. 2. cap. 2. char. 147. col. 4.

Argentum viuum est humidum, & frigidum in gradu secundo, & propter hoc dissoluit neruos, & paralitícat, & perimit pediculos, & lendes. Alb. mag. 4. de miner. tract. 2. cap. 2. char. 147. col. 4.

Argentum viuum, si solum sublimatur, non residet aliquid in fundo vasis, & cum redit ad speciem argenti viui, non fit defectus vllus in pondere: quod fit ob nimiam cum aquæ substantia terrei permistionem. Alb. mag. 4. de miner. tract. 2. cap. 2. char. 147. col. 4.

Argentum est ex argento viuo purgatissimo, colore depurati sulphuris ad speciem splendidam deductum, & sonorum: ideo maxime exsiccatum. Alber. magn. 4. de miner. tract. 2. cap. 5. char. 148. col. 2.

Argentum purificatur in igne cum plumbo, & per admistionem euaporat plumbum, & separantur sordes ab argento. Alber. mag. 4. de mineral. tracta. 2. cap. 5. char. 148. col. 3.

Argentum viuum exsiccatur per multam admistionem, & adustionem sulphuris cum ipso non omnino adurentis ipsum: & si in fornace ardenti ponatur, & ligna viridia de corilo successiue in ipso voluantur, induratur, & coagulatur, præcipue si decorticata sunt. Alb. mag. 4. met. tract. 3. cap. 2. char. 128. col. 4.

Argestis, vel Olympias, vel Sciron, vel Caurus, vel Corus spirat ab Occidente æstiuo, & huic contrarius est Eurus. Aris. meteor. 2. sum, 2. cap. 13. char. 519.

Argis fluuius nascitur de monte Armeno, transiens per montem Caucasum; ad Mesopotamiam pergit, & in illa sumit secum fluuium Pierolum, qui dicitur ex Caucaso monte nasci: & vnus fluuius Parthas pertranseuntes eorum cursus multas congregat aquas: & ibi etiam hoc ipsum flumen Euphratis nomen accipit, & se diffundens currit milliaria 800. & mergitur in sinum Persicum. Alber. magn. de natur. loc. dist. 3. cap. 1. char. 101. col. 3.

Argumentis si quis non abundat ad problema institutum, ad aliud confugere debet. Aristotel. elen. 1. cap. 14. char. 605.

Argumentum est, quod aliter habere non potest, atque ipsi dicimus. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 13. char. 207.

Argumentum ad impossibile fit, quoties eius, quod volumus demonstrare, oppositum supponentes, aliquid ad ipsum ex concessis & positis vnum aliquid, quod euidenti ratiocinatione collectum est, sustulerimus. Alex. aphrod. 1. prior. cap. 2. char. 7. col. 2.

Argumentationis explicatio est inuentio vitij, quod in ea est, quod facilius facimus, cum otiosi & soli consideramus, quam cum ab alijs interrogamur. Alexand. aphrod. in elen. char. 80.

Argumentationum sophisticarum illa prima est difficilis, quæ, cum tractata est, dubium est rem necne concluserit. Secundo illa, cuius explicationem in adeptione positam esse perspicuum est: sed dubium est, num rogatum tollendo argumentationem, explicemus, & ambiguum est an fallacia ex conclusione sit, vel ex rogatis. Alex. aphrod. in elen. c. 115.

Argumenta demonstratiua sunt, quæ propria sunt rei: logica, quæ etsi vera, communiora tamen sunt, & possibilia alijs adaptari. Simp. 1. de Cœlo, tex. 70. c. 56.

Argumenta a probabilibus ante demonstrationem propriores, & validiores ad demonstrationem faciunt, & tamen suspicionem immittunt paralogismi: post demonstrationem autem certiorem fidem demonstrationum ipsarum constituunt. Simpl. 2. de Cœlo. tex. 2. co. 2. char. 55. col. 4.

Argumenta, quæ ex amba voce conficiuntur, merito phantasiæ efficiuntur. Io. gra. 1. prior. c. 2. col. 3.

Argumenta, quæ prima continet figura, perfecta sunt: quæ secunda & tertia, imperfecta. Ioan. gram. 1. prior. char. 3. colum. 4.

Argumentatoris & respondentis officium est, si rectas affert argumentationes, ac responsiones, vt afferat quidem id, quod maxime valere posset, ad illud propositum problema sustentandum, vel destruendum: vt medici, non est officium semper sanare, sed nihil omittere eius, quod ipsi arti debetur, vt conferat ipsi morbo in omni re possibile ei. Auer. topicorum 1. cap. 1. char. 255.

Argumentum a destructione antecedentis, ad destructionem consequentis in conuertibilibus valet. Auer. phys. 7. tex. 16. c. 145. col. 4.

Argumentum à coniugato est, cum simplex verbum, vnde fit denominatum, accipimus. Boet. de diff. ch. 655.

Argumentum esse non potest, nisi res sit ambigua, & ad eam ratio fidem faciens afferatur. Boet. in topic. Cic. 1. char. 763.

Argumenti omnis intentio ad partem quæstionis probandam dirigitur. Boet. in topic. Cicer. 1. char. 763.

Argumentum omne syllogismi vel ęnigmatis profertur. Boetius in topic. Cicero. prim. char. 764.

Argumentum nil aliud est, quam medij inuentio. Boet. in topic. Cic. 1. c. 764.

Argumentatio est elocutio & contextus propositionum cum maximis propositionibus, vel extra syllogismos positis, vel in eodẽ inclusis. Boet. in topic. Cic. 1. c. 766.

Argumentum ex partium numeratione ducitur, quoties a partibus eius termini fit argumentatio, qui terminus in quæstione positus est. Boet. in topic. Cic. prim. char. 768.

Argumentum a nota fit, cum ab eiusdem vocabulo termini nascitur argumentũ. Boet. in topic. Cic. 1. c. 768.

Argumentum ab affectu fit, cum ab ijs, quæ ad propositum terminum relatione aliqua reducuntur, proficiscitur argumentum. Boet. in top. Cic. 1. char. 768.

Argumenta ex tot partibus produci possunt, quantas qs locorũ partes cognouerit. Boet. in topic. Cic. 2. c. 794.

Argumentum ex antecedentibus, & consequentibus ex vnius propositionis connexæ partibus nascitur. Boet. in topic. Cic. 4. char. 820.

Argumentum omne, aut in syllogismi ordinem cadit, aut ex syllogismo vires accipit. Boet. in topic. Cicer. 5. char. 823.

Argumentatio, si syllogismo non indiget, probatio tripartita est, & constat ex propositione, assumptione, & conclusione: si vna probanda est, quadripartita, & additur probatio illius propositionis: si ambæ probandę sunt est quadripartita. Boet. in topic. Cicer. 5. char. 824.

Argumenta, vi naturalis ingenij promuntur. Boet. in topic. Cic. 6. char. 842.

Argumentum eſt ratio rei dubiæ faciens fidem. Boet.de diff.top.2.char.857.
Argumentum quæſtione notius neceſſe eſt eſſe.Boet.de differen.topic.1.char.861.
Argumenta alia ſunt probabilia,& neceſſaria : alia probabilia,& non neceſſaria ; alia neceſſaria , & non probabilia:alia nec probabilia nec neceſſaria.Boet.de differ.topic.1.char.861.
Argumentatio,alia eſt ſyllogiſmus, alia inductio. Boet. de diff.top.2.char.863.
Argumenta a partibus duobus modis naſcuntur : aut a generis partibus , quæ ſunt ſpecies : aut a totius , quæ partes tantum vocantur. Boet. de differ.top.2.c.867.
Argumenta fiunt a communiter accidentibus , quoties ea ſumuntur accidentia, quæ relinquere ſubiectũ, vel non poſſunt,vel nõ ſolent. Boet. de diff.top.2.c.865.
Argumentum a nota eſt, cum re dubia fides quæritur ab interpretatione nominis. Boet. de diff.topic.3.c.873.
Argumentatio eſt ratiocinatio mentis arguens , & conuincens per habitudinem noti ad ignotum , de ignoti ſcientia.Alb.Mag.de prẽd.c.2.col.2.
Argumentatio eſt logices ſubiectum. Alb.Mag.de prẽd. char.2.col.2.
Argumentum a maiore a minore, à ſimili,non poteſt reduci ad ſyllogiſmum oſtenſiuum , ſed ad hypotheticum. Alb.Mag.in topic.c.237.col.3.
Argumentatio antecedentis ad conſequens multiplex eſt:alia eſt ſimplex:alia compoſita.ſimplex,cum ex ſimplici antecedente infertur ſimplex conſequens ; compoſita, cum ex vna conſequentia infertur alia, & hæc eſt oppoſita. Alb.mag.in elenc.c.288.col.2.
Argumentatio antecedentis ad conſequens compoſita duplex eſt : alia eſt in ipſo , vt cum ex antecedente infertur conſequens, ex oppoſito antecedentis infertur oppoſitum conſequentis , & hæc eſt inter contraria : alia,quæ eſt conſequentia, e contrario eſt, cum ex antecedente ſequitur conſequens , & ex oppoſito conſequentis ſequitur oppoſitum antecedentis.Alber. mag.in elenc.c.288.col.2.
Argumentum valet ab eſſe ad poſſe , non autem e conuerſo , niſi in neceſſarijs . D. Thom. 3. metaph. lect. 15.tex.19.char.180.
Argumentatur aliquis arte : aliquis ſine arte : vt idiota , ſic & opus artis,aliquis ſine arte, aliquis cum arte efficere poteſt in factibilibus.D.Thom.7.metaph.lect.6. tex.23.char.470.
Aridum eſt ſicci,eſt enim,quod perfecte ſiccum eſt,ita vt ſit congelatum propter defectum propriæ humiditatis.Ariſt.2.de gen.& cor.ſu.1.cap.2.tex.11. char.426.
Arietes primum vetuſtiores fœminas ineunt , nouellas minus perſequuntur.Ariſtotel.de hiſtor.animal.5. cap.14.char.163.
Arietes ſtatim cornigeri generantur in Aphrica, non ſolum mares,vt ſcribit Homerus,ſed & fœminæ. Ariſt. de hiſt.anima.8.cap.28.char.309.
Arietibus nullis in Ponto per prouinciam Scyticam cornua naſcuntur. Ariſt. de hiſt.ani.8.cap.28.char.309.
Aries , leo , vel ſagittarius inſculpti in lapidibus habent proprietatem contra febres , hydropiſim, paraliſiam, & geſtantes reddit facundos, exaltat in honoribus, & maxime leo . Alber.magn.2.de mineral. tract.3.cap. 5.char.143.col.1.
Arietes , & capri coeunt , cum ſunt vnius anni , & priores filij fortiores , & groſſiores ſunt . quod non accidit in alijs animalibus propter ſiccitatem , ad quam poſtea peruenitur . Albert.magn.de anim.5. tract.2. cap.1.char.54.col.4.
Arietem marinum dicunt eſſe piſcem , qui poſt naues in ſabulo ſtantes inſidiatur , & caput emergens ſpeculatur,vt eos,qui nandi gratia in aquas intrant, ſubmergat.Alb.mag.de ani.24.cap.1.char.196.col.1.
Ariſtologia eſt multarum virtutum herba , maſcula & fœmina: illa folia longiora, fœmina minus longa habet . eſt calida , & ſicca , abſterſiua , aperitiua , ſubtiliatiua , attenuatiua , & attractiua , ita vt attrahat ſpinas carni infixas . Alber. Mag. de veget.& plant.in tract.2.cap.2.char.162.col.4.
Ariſtoteles Rhodius,cum pecunijs indigeret, & duas videret Phocęorum factiones, ad alteram eorum ſecreto verba fecit , affirmans ſibi alteros pecuniam polliceri,ſi remp.inclinare ad ipſos mallet,eis ſe autem male ab ijs accipere,& ciuitatis curam adminiſtrando tribuere . Qui tunc quantam pecuniam poſtularet , illi dedere,quod item alijs indicauit, qui etiam non pauciorem dedere; quam cum accepiſſet, illos inuicem ad concordiam reuocauit.Ariſ.ęcon.2.c.810.
Ariſtotelis tempore de rhetoricis erant multa , de ſyllogiſmis autem omnino nihil erat prius aliquid dicere , quam quæ tradidit perquirens , multo tempore inſudauit.Ariſ.elen.2.cap.8.char.632.
Ariſtotelis opinio longe verior cæteris eſt , tum in alijs Philoſophiæ libris , tum etiam in contemplatione de anima.Alex.Aphrod.1.de ani.cap.1.c.30.col.1.
Ariſtotelis opera alia ſunt particularia,vt Epiſtolæ : alia vniuerſalia vt naturalia;alia in medio, vt Reſpublica, animalium hiſtoriæ. Vniuerſalia,alia ordine conſcripta,alia commentaria.Commentariorum,alia de vna tãtum re,alia de pluribus ſcripta ſunt.Ordinata quędam ex authoris perſona auſcultatoria; alia collocutoria.Auſcultatoria;alia contemplatiua, alia actiua, alia inſtrumentaria . Contemplatiua ; alia de natura,alia mathematica,alia theologica. Actiua; ethica,politica, ęconomica.Inſtrumentaria:quæ circa methodum verſantur. Ammo.in præd.c.2. Idẽ Simp.in prẽd.char.1.
Ariſtotelis ſcribendi genus eſt exactum elocutione.Ammo.in præd.c.4.
Ariſtoteles eſt obſcurus in ſuis libris data opera,vt acuat diſcentium mentes , prophanosque auertat . Ammo. in prædic.c.4.
Ariſtotelis auditor iuſtus eſſe debet , ingenio perſpicaci, literarum ſtudioſus, moderatione animi præditus, ac vndequaque ornatus.Ammo.in præd.char.4.
Ariſtotelis omnia ſcripta quaſi de compoſito caligine quadam offuſa, oppletaque habentur, tum ob elocutionis genus , tum etiam , quia capita nullo ordine viſuntur diſpoſita.Them.1.poſt.cap.1.col.1.
Ariſtotelis conſuetudo eſt a communibus quibuſdam dignitatibus librorum initia ſumere. Ioan. Gram. 1. phyſic.tex.1.c.2.col.3.
Ariſtoteles contra Parmenidem librum inſcripſit. Ioan. Gram.1.phy.tex.25.c.11.col.3.
Ariſtoteles obiurgat Antiquos tanquam id , quod ſibi apparet,& illorum dicta;ſed non eorum ſententiam. Ioan.Gram.3.phyſi. tex.61.char.61.col.2.
Ariſtotelis ſtilus in conſcribendis Epiſtolis eſt ita excellens , vt nemo eſt hominum præſtantiſſimorum , qui illi ſimilis ſit.Simp.in præd.c.2.
Ariſtotelis auditores boni, ac ſtudioſi eſſe debent , contentioſasque nugas cauere.Simp.in præd.char.2.
Ariſtoteles locum duabus dimenſionibus conſtare putat.Simp.4.phy.c.218.col.1.
Ariſtoteles vbique vult conſuetudinem nominum ſeruare , & ab ijs haurire argumenta , quæ ſunt ſenſu manifeſta;at Plato negligit ſæpe , & recurrit ad intellectuales contemplationes; ideo ſæpe de nomine tantum inter hos duos Philoſophos eſt diſſenſio.Simp.8. phy.tex.44.c.442.col.3.
Ariſtoteles omnia , quæ in hoc 12. Metaphyſic. dicit , contra numeros tantum ex vnitatibus conſtitutos , non autem contra ideales numeros diuinos dicta ſunt . Sirian. 12. Metaphyſic. vel 13. ſecundum Latinos.ex cap.6.char.98.

Ariſto-

Ariſtoteles tractat in prædicamentis de ijs rebus vt ſunt apparentes & famoſæ. Auer.in prędica. tract.2.cap.3. char.20.col.4.
Ariſtoteles inuenit ſcientiam naturalem, diuinam & logicam , easque perfecit, & in vno individuo inueniri tantam virtutẽ miraculum eſt. Auer.phy.pri.ex proę. char.3.col.4.
Ariſtoteles in prædicamentis modos famoſiores poſuit , in ſcientijs veriores.Auer.phy.3.tex.4.c.41.col.2.
Ariſtoteles intelligit in omnibus, quæ declarauit, naturam rei, de qua loquitur, non res accidentales . Auer. phy. 6.tex.89.c.138.col.2.
Ariſtotelis conſuetudo eſt poſt rationes certas, addere rationes famoſas.Auer.pri. de cęlo,tex.2.c.2.col.4.
Ariſtotelis verba non ob aliud a comentatoribus ſuſtentãtur,niſi quia vident ipſa minoris ambiguitatis & remotiora a contradictione. Auer.2.de cęlo,tex.2.char. 45.colum.3.
Ariſtoteles fecit librum de potentijs planetarum qui dicitur de regiminibus cęleſtibus . Auer. 2.de cœlo, tex. 71.c.68.col.2.
Ariſtoteles primus dixit modũ,quo generatio eſt in ſubſtantia,vt etiam nullus dixit ante ipſum plura,imo ferè omnia iſtius ſcientiæ & aliarum ſcientiarum.Auer. 3.de cœlo,tex.67.c.103.col.4.
Ariſtoteles differt à Platone in modo eſſendi formas, & in modo actionis earum tantum,non in eſſe earũ ſimpliciter, neque in actione earum ſimpliciter . Auer.2. de gen.& cor. tex.52.c.173.col.4.
Ariſtoteles fecit librum de anhelitu, & de anhelitu non dicit ſufficienter Galenus. Auer. 3.de anima. text.88. char.144.col.3.
Ariſtoteles fecit regulam in natura , & exẽplar quod inuenit natura ad demonſtrandam vltimam perfectionem humanam in materijs. Auer.3.de anim.text.14. char.169.col.1.
Ariſtotelis opinio eſt , qua nulla verior peruenit ad nos de hominibus prioribus, neque minoris dubitationis & naturę certitudinis.Auer.deſub.orbis,c.1.c.3.col.1.
Ariſtotelis conſuetudo eſt ante ſermones demonſtratiuos inducere ſermones diſputatiuos. Auer.3.metaph. tex.co.1.c.18.
Ariſtoteles maximas propoſitiones locos appellat, Cicero autem nõ maximas propoſitiones locos , ſed earum continentes differentias locos vocat.Boeth.in top.cic. pri.c.766.
Ariſtoteles Platoni præponẽdus eſt in omnibus,quæ dixit in poſitione principiorũ.Alb.mag.de ṗd.c.7.col.4.
Ariſtoteles nunquã probauit duas ſuppoſitiones ſcilicet nihil incipere,niſi mutatione naturali, & nihil incipere niſi in tẽpore, quibus ſuppoſitionibus æternitatem mundi probat.Alb.mag.8.phy.trac.1.c.14.c.94.col.1.
Ariſtotelis viam multi philoſophi ſecuti ſunt,quia pauciora,vel nulla inconuenientia ſequãtur ex eius dictis. Alb.mag.3.metaph.trac.3.cap.11.c.86.col.2.
Ariſtoteles propter varietatem, & doctrinæ, & morum rectitudinẽ, expulſus eſt ab Athenis. Alb. mag.ethic. pri.trac.1.cap.7. ch.3.col.3.
Ariſtoteles fuit diſcipulus Platonis, Plato Socratis, Socrates Archelai,Archelaus Anaxagoræ. D.Thom.pri. metaph.l.10.tex.6.c.54.
Ariſtoteles videtur in 11. metaphyſices tria genera prætermittere, ſcilicet quando, ſitum & habere, quando ſignificat eſſe in tempore,& tempus eſt numerus motus & eiuſdem rationis eſt,non eſſe motum in genere actionis, & paſſionis, quę ſignificant aliqualiter ipſum motum.Poſitio vero nõ addit ſupra vbi, niſi ordinem partium determinatum,quæ nil aliud eſt, quam determinata relatio partium ad inuicem . Habitus etiam importat habitudinem indumenti ad indutum , & ſic eadem ratio videtur , quòd non ſit motus in ſitu & habitu,& in ad aliquid.D.Tho.11.metaph.l.12.c.815.
Ariſtoteles in enumeratione planetarum reliquit vnum planetam . Alexan.de ales.12.metaph.text.47.chart. 348.col.4.
Ariſtotelis mos eſt initio librorum pugnam quærere,atque id cum conſilio facit,vt ex aliorum dictis,quæ vera dignoſcantur, nõ ingratis admittat:contra falſa,& inconcinna & mendoſa reijciat. Dan.barb.pri.rhetoric.cap.3.c.4.
Arithmetica certior eſt Geometria . Ariſto.pri.metaph. ſu.1.cap.2.char.7.
Arithmetica circa numeros verſatur . Ammo. in Por. char.2.col.3.
Arithmetica eſt diſiunctę per ſe quantitatis cognitio. Ammo.in Por.c.2.col.4.
Arithmetica eſt de conſonantibus rationibus diſputare . Io.gra.pri.poſt.cap.7.c.13.col.4.
Arithmetica eſt omnium ſenſibilium non omnibus ſenſibus acceptum: eſt commune omnium ſenſibiliũ omne numeratum. Ioa.gram.pri.poſt.cap.14.c.35.col.4.
Arithmetica ſimplicioribus vtitur , vt vnitate , quæ ſine poſitione eſt:Geometria puncto,quæ poſitionem habet.Ioan.gra.pri.poſt.cap.23.c.50.col.3.
Arithmetica omnes mathematicas ſcientias præcedit . Io.gra.pri.phy.c.6.col.2.
Arithmetica prior eſt Geometria . Simp.in præd.ch.32.
Arithmetica proportio eſt cum tribus,vel pluribus poſitis terminis, differentia , quæ inter ipſos eſt æqualitate eadem eſt, qualitate vero non eadem; vt 4.3.2. inter quas eſt vnitatis differentia,vt 4.ad 3. ſeſquitertiã habet proportionem 3.ad duo ſeſquialteram. Euſt.5. ethicor.cap.10.char.213.
Arithmetica magis differt à Phyſica quam Geometria , quia Geometria conuenit cũ phyſico in ſubiecto ſuarum quæſtionum,licet differat in prædicato. Albert. Mag.2.phy.tract.1.cap.8.c.18.col.2.
Arithmetica eſt certior, & prior muſica:prior,quia muſica vtitur principijs eius ad aliud; certior, quia certitudo proficiſcitur per tranſmutationem materiæ ſenſibilis , vnde quanto magis acceditur ad eam , tanto ſcientia eſt minus certa. D.Tho.poſt.c.74.col.1.
Arithmetica eſt ex paucioribus,& Geometria cum concernat ſitum,oportet,vt ſit ex compoſitioribus.Alex. de ales.1.meteph.c.8.col.2.
Arma a natura data quibuſdam fœminis non dantur , vt maribus,vt ceruis,ſuibus,& auibus quibuſdam:& quibus dantur,debiliora ſunt.Ariſtot.de hiſt.animalium 4.cap.11.char.144.
Armager Armo ſimilis, longus, rotundus, albus, habet ſpinam,& caro tangens ſpinam viridis eſt. Alb.Magn. de animalib.24.cap.1.c.196:col.1.
Armene eſt ſerpens,quo(regulo excepto)nullus ſerpens peior eſt , viſu interficit , & auditu ſibili ſui, & quodcunque animal mordet , ſtatim diſſoluitur, & moritur, & ſimiliter omne animal , quod ei appropinquatur,moritur;etiam ſi ab eo non mordeatur:ſed quantitate maior eſt, quam regulus , & eſt quantitas ab vno cubito ad cubitum & dimidium , et eius morſus nullam prorſus recipit curationem.Alb.Magn.de ani. 25.char.201.col.1.
Armenta vehementius laborant pruina ſolicitata quam niue.Ariſt. de hiſt.anim.8.cap.7.ch.283.
Armus eſt piſcis ſaxatilis, qui lapidem geſtat interius , in lateribus virgulas habens puniceas.Alb.mag.de anim. 24.cap.1.c.196.col.1.
Arrogans eſt is,qui illuſtria quędam,vel quę non habet, vel maiora quam habet,fingit, et ſibi vendicat . Ariſt. 4.ethic.ad Nicom.cap.7.c.102.
Arrogantes, qui ob argenti lucrum tales ſunt , omnium deformiores ſunt . Ariſt.4.ethicor. ad Nicom. cap.7.char.103.

Arrogans non in potestate,sed in electione consistit.Ari. 4.ethic.nicom.cap.7.c.103.

Arrogantes eos appellamus, qui ea,quæ non habent, affectant,& sibi vendicant.Eust,3.mora.cap.7.ch.144.

Ars, & eius diuisiones.

ARtes aliæ odiosæ, vt quæ gloriæ tantum destinatæ sunt: aliæ mechanicę,vt sellularia:alię quęstuarię,vt quæ foro,cauponicisq, artibus comparantur. Aristot. mora.eudem,cap.2.ch.370.

Ars artis ministra duplex:alia organa,alia materiam præstat.Arist.politic.1.cap.5.ch.499.

Artes faciunt materiam,aliæ simpliciter,aliæ operi accomodam.& vtimur tāquam propter nos,omnibus,quę sunt: quodammodo enim & nos sumus finis.Ari.phy. 2.su.2.cap.2.tex.24.ch.35.

Artes duæ dominantur ipsi materiæ: factiua & Architectonica. ideo ea,quæ vtitur, quodammodo Architectonica est: differt verò, quia quæ formam cognoscit, Architectonica est;alia autem est vt effectrix materiæ. Arist.phy.2.su.2.cap.2.tex.25.ch.35.

Artium alię materiam transformant,vt cum fictor è boue æneo statuam facit: alię per adiectionem agunt, vt quæ cera vel luto effingunt: aliæ per demptionem, vt quæ animal sculpendo efformant: aliæ per compositionem,vt ars ædificandi ædes: alię per habitus alterationem & penitiorem immutationem, vt natura animalium genus procreare solet:alia per colorum mistionem, vt pingendi ars. Alexand. aphrod. problem. pri. quæst.49.char.680.

Artes factiuæ aliæ materia solum à se inuicem differunt, vt fabrica æraria, & auri fusoria: aliæ materia conueniunt,forma differūt; vt carpentaria & manufactiua. Ioan.gram.pri.de gen.& cor.tex.25.co.78.c.37.

Artes diuiduntur in tres partes: alię,quorum finis est solum operatio,vt medicina:alię,quarum finis est solum scientia,quę sunt artes speculatiuę: & artes,quæ dirigunt intellectum ad harum perscrutationē,& est ars logica.Auer.epito.in logic.c.354. col.2.

Artes uniuersales sunt trium partiū; prima philosophia, topica,sophistica; & differunt in modo considerandi. Auer.epito.in logic.ch.354.col.2.

Artis perfectio continet quatuor res. Primò vt principia illius artis cognoscātur. Secundo,quod ex se excernat ab ea,quod expedit,vt ostendatur ab eo,quod nō ostēditur in illa arte.Tertia,quod remouet errorem essentialem ab illa. Quarta,quod sit ei potestas ad illam addiscendam.Auer.epito.in log.c.355.col.3.

Artes sunt, alię cuius principium necessario est extrinsecum,vt ædificatoria: & alię,quarum subiectū est aliud à subiecto,in quo inueniuntur.ars vero Medicinę agit in se per accidens,& solum loquitur hic Aristoteles de artibus,ex quibus proueniūt acta,non actiones.Auer. phy.2.tex.3.c.23.col.4.

Artibus quod est commune, dicitur esse in logica: propriū vero vnicuique arti dicitur esse in arte illa.Auer. phy.2. tex.16.c.26.col.1.

Artes tribus sunt modis:aut enim est ars operans simpliciter,aut vtens simpliciter, aut & operās quodam mōdō & vtens alio modo:& omnes sciūt materiā. Auer. phy.2.tex.25.c. 28.col.1.

Artes speculatiuæ sunt duæ: vniuersalis,quæ contemplatur de ente absolutè, & de concomitantibus essentialiter ipsum, cuius sunt tres species, topica, elenchi, & metaphysica: alia particularis, quæ speculatur de ente quoquo modo,cuius duo sunt genera:naturalis scientia,quæ tractat de ente transmutabili: & mathematica,quæ de quantitate denudata a materia contemplatur.Auer.epitom.in metaph.trac.1.c.168.col.3.

Artes operatiuę,alię acquirūtur per assuetudinem,quædam per rationem: & aliæ per rationem,& assuetudinem.Auer.9.metaphy.tex.co.10.ch.110.

Ars soluendi orationes sophisticas conuenit aliquo modo cum Dialectico, in fine aliquo cum Sophista. Alb. mag.in elenc.ch.303.col.4.

Artes aliæ vocātur mechanicæ,quia nihil inseruiunt pulchritudini animæ: aliæ liberales,quia pulchritudinem animæ tribuerunt: aliæ quasi mediæ,quæ deseruiunt quidem mechanicę:sed inducunt libertatē; vt militia, pugillatoria & sagittatoria. Alb. mag. de nat. & orig. an.trac.1.cap.1.c.67.col.1.

Ars, si in communi acceptione sumatur, alia est speculatiua,alia operatiua. Alber.mag. ethic.1.tract.4.cap.1. char.9.col.2.

Ars triplex:quæ prępparat materiam, quæ introducit formam;& quæ vtitur facto. Alex.de ales. pri.metaphy. char.5.col.3.

Artis definitiones.

ARs est principium, & forma eius, quod efficitur in alio,natura in ipso. Aristot.de gener.animal. 2.cap. 1.char.147.

Ars est operis ratio omni adiuncta materia. Arist.de partib. ani.pri.cap.1.c.403.

Ars omnis est habitus cum ratione effectiuus:ideo & ars & habitus cum ratione effectiuus idem est. Aristot.5. ethic.nicom.cap.4.c.142.

Ars est habitus cum ratione vera effectiuus. Ari.6.ethic. nicom.cap.4.c.143.

Ars est cum ratione factiuum principium. Arist. 6.ethic. cap.5.Idem Alb.Mag.in sex.princip.c.65.col.4.

Ars est, quæ versatur circa facturam, & quæ in faciendo posita est.Arist.mag.mor.pri.cap.33.ch.315.

Ars est habitus cum ratione effectiuus. Alex. aphro. pri. metaph.co.6.c.5.col.1.

Ars est potentia quædam rationabilis. Alex. aphrod.pri. metaphy.co.69.c.35.col.1.

Ars est forma rei efficiendæ. Alex. aphrod. 4. metaphy. vel 5.secundum latin.co.2.c.127.col.1.

Ars nihil aliud est quam ipsa forma.Alex.aphro.6.metaphy.vel secundum latin.7.co.25.c.199.col.2.

Ars est illa,quæ versatur circa ea,quæ sunt a nobis.Alex. & Eust.2.poster.c.110.col.1.

Ars est illa,quæ versatur circa materialia & fluxilia,& circa ea,quæ generationem dicunt. Alex.& Eust.2.post. char.110.col.1.

Ars est illa,quæ ratione vacat,vt Plato in Gorgia.Amo. in l.de inter.c.124.

Ars est quidam habitus, qui potest efficere aliquid cum vera ratione.Simpl.2.phys.ch.94.col.1.

Ars,quæ circa materialia versatur, est effectiuus animæ habitus secundum rationem.Simp.3.de ani.sec.2.tex. 17.c.63.col.3.

Ars est ea,quæ operationem dirigit cū ratione habitus. Alb.Mag.in poster.c.218.col.2.

Ars est factiuum cum ratione principium:& ideo est collectio multorum præceptorum ad eundem finem tēdentium.Alb.Mag.in topic.c.219.col.3.

Ars non est nisi eorum,ad quæ sunt ordinata artis principia.Alb.Mag.2.phy.tract.2.cap.2.c.27.col.4.

Ars est factiuum principium secundum rationem operans.Alb.Mag.de ani.16.tract.1.cap.11.ch.139.col.3.

Ars speculatiua est, quæ rationes rerum non relatas ad opus considerat:quæ,cum ad rem referuntur, necesse est talem habere certitudinem, qualem permittit rei natura.Alb.mag.ethic.1.trac.4.cap.1.ch.9.col.2.

Ars operatiua est, in qua nihil nisi operatio intenditur. Alb.mag.ethic.1.trac.4.cap.1.c.9.col.3.

Ars factiua est,quę est apotheleśmatis constitutiua.Alb. mag.ethic.1.trac.4.cap.1.c.9.col.3.

Ars nil aliud esse videtur quam certa ordinatio rationis, qua per determinata media ad debitum finem, actus humani perueniunt. D.Tho. in poste.char.36. columna 3.

Ars est habitus practicus in intellectu practico. Alex.de Ales.1.metaph.c.6.col.4.

Ars nil aliud est quam notatio,& animaduersio naturę. Dan.Barba.pri.rhetoric.cap.2.c.3.

Ars est constitutio ex multis perceptionibus ad aliquem finem vitæ vtilem spectans. Dan.Barba.pri.rethor.cap.2.c.3.

Artes principia vnde habent.

ARtium inuentores primò aliqua promunt, quæ ab alijs elaborata,paulatim incrementū sumunt ab illis,qui postmodum accipiunt: quæ primò & si paucū sumunt incrementum, est tamen vtilius multo eo, quod postea ab alijs fit accremento: principium enim est omnium maximum, quare & difficillimum: quo comperto facile est adijcere & reliquum coaptare.Aristo.elenc.2.cap.8.c.632.

Artes à paruis exorsæ, in magna incrementa peruénere. Arist.pri.ethic.cap.7.char.15.

Artes omnes principia sua à philosophia sumunt. Ammo.in præfat.c.2.col.1.

Artes ex consideratione hominum inuentæ sunt. Ioan. Grammat. 2.posteriorum. capit.11. char.65.columna 1.

Artes & discendi viæ tam actiuæ, quàm speculatiuæ inueniuntur:scientiæ,speculatiuę omnes sunt.Eust.pri. ethic.c.5.

Artes certæ sunt, quæ ex necessarijs rationibus progrediuntur.Eustat.3.moralium.cap.3.char.127.

Artes non certæ sunt illæ, quæ non semper necessitate quadam, sed plerunque finem suum consequuntur, fortunaque adiutrice aliquando indigent. Eust.3. mora.cap.3.c.127.

Artes speculantur circa propria principia,cum per ipsam speculantur de subiecto ipsius artis: & sic scientia naturalis speculatur de materia, & motu naturali primo,vt sunt causæ motus,non vt sunt entia, Auer.posterior.pri.cap.8.tex.70.char.150.

Ars fit & generatur, & perficitur in nobis, cum ex multis non confusis quodam iam experimento,per depurationem vniuersalis intellectus, per causam veram, & certam vna ex omnibus abstracta, fit de similibus essentialiter acceptio vniuersalis, in quo instantia non esse probatur, & tunc experimenti potentia producta est ad actum completum, & depuratum. Alber.Mag. pri.metaph.trac.1.cap.7.c.58.col.1.

Ars omnis tria habet: primò comprehensionem principiorum dirigentium,& hoc est speculationis: & operationis artis:& res circa quas operatur.Alber.Magn. ethicor.pri.trac.4.cap.1.c.9.col.3.

Ars doceri non potest sine forma scientiæ, quia per syllogismum determinatur factibile.Alber.Mag.ethic.6. trac.2.cap.2.c.71.col.2.

Ars vel propter quid habitum per artem duobus modis potest acquiri:primò per doctrinam, & sic non oportet,vt qui habet artem,sciat ipsam, quia habitum per experimentum: secundo per inuentionem, & sic ex multis experimentis fit vna conceptio communis,quę est artis & scientiæ principium. Alex.de Ales.pri.metaphy.c.5.col.1.

Artem inuenire est inuenire propter quid,& causam: & hæc inuentio primò supponit quia, & ex multis, quia format vnam communem conceptionem, quam si potest resoluere ad causam suam, scientiam habet & artem.Alex.de Ales.pri.metaphy.c.5.col.1.

Ars vt imitatur naturam.

ARs,alia quidem perficit,quæ natura non potest perficere:alia imitatur.Arist.phy.2.cap.3.tex.79.c.49.

Arte quæ sunt,si propter aliquid fiunt, & ea quæ natura fiūt,propter aliquid fiūt.Ari.phys.2.cap.3.te.80.c.49.

Artis vt sunt peccata,sic etiam naturę sunt monstra.Ari. phy.2.cap.3.tex.82.c.49.

Arte indiget natura cum quippiam præter naturā oportuit facere,quam artis partem mechanicā appellamus. Arist.quæst.mechan.c.775.

Ars omnis & disciplina implere vult,quod deest naturę. Arist.ethic.7.cap.17.c.756.

Artes sunt pars philosophiæ, vt quæ imitantes naturam materijs vtuntur,quibus formas aptent, ac perficiant. Eust.1.ethic.c.5.

Ars assimilatur rei secundum naturam. Auer. in post.2. cap.7.tex.65.c.222.

Ars differt à natura,quia natura est intra rem,ars extra. Auer.de sen.& sen.c.192.col.3.

Ars & natura non possunt dare vnū & idem, vt imaginati sunt Alchimistæ, causæ enim artis,& naturæ sunt diuersæ.Auer.1.de gen.ani.cap.1.c.206.col.3.

Ars & natura intendunt actum,non potētiam. Auer.9. metaphy.tex.co.16.c.113.

Ars nihil facit in corpore nisi in extremitatibus tantum, natura vero in ipso corpore toto. Auer. 12.metaphy. tex.co.18.c.242.

Ars omnis naturam imitatur. Boet.in top. Cic.1.c.772. Idem D.Tho.post.tex.36.col.4.

Ars,licet imitetur naturam, tamen opus naturæ ad plenum attingere nequit. Alb.Mag.pri.de miner. trac.1. cap.3.c.135.col.1.

Ars differt ab operatione naturæ: quia natura operatur virtutibus cęlestibus,& efficacibus, quæ nunquam errant,nisi per accidens,ob inæqualitatem materiæ: ars autem maximo labore & erroribus multis per mendicata suffragia ingenij,& ignis. Alb.Mag.pri.de miner. trac.1.cap.3.c.135.col.2.

Ars imitatur naturam:nam vt se habēt principia,sic operationes, & effectus proportionabiliter se habent. D. Tho.1.politic.l.1.c.1.col.1.

Ars potest inspicere ad ea, quæ sunt naturæ, & eis vti ad opus proprium perficiendum:perficere vero ea nequit. D.Tho.1.politic.l.1.c.1.col.1.

Ars fabricat super entitatem factam a natura. Alexan.de ales.8.metaphy.tex.4.c.246.col.1.

Arte quæ comprehenduntur.

ARs non deliberat.Arist.phy.2.cap.3.tex.84.ch.50.

Artes omnes & factiuæ scientiæ potentię sunt,quia sunt principia permutatiua aliud,vt aliud. Arist.9.metaphy.su.1.cap.3.tex.3.ch.176.

Ars nulla intendit singulare: nam scientia comprehendi nequit,infinitum enim est.Arist.rhetor.1.c.11.

Ars omnis & omnis discendi via actione atque electione bonū quoddā appetere videtur: ideo bonū illud esse asserunt,quod omnia expetūt.Arist.ethic.1.cap.1.c.3.

Artes multæ sunt, quæ sub vna arte reducuntur; vt sub equestri frenorum effectrix, & quæ equestria instrumenta conficiunt: & omnia hæc demum sub militari. Arist.ethic.1.cap.1.ch.4.

Ars omnis circa generationē versatur, reminiscituṙq; & contemplatur, vt eorū aliquid fiat,quæ & esse & non esse possunt,& quoque principiū est in eo,qui facit,nō in eo,quod efficitur. Arist.6.ethic.nico.cap.4.ch.142.

Ars est effectionis, non actionis, & quodammodo circa eadem versatur,& res & fortuna. Arist.6.ethicor.nicom.cap.4.ch.143.

Ars non est eorum,quæ ex necessitate vel sunt vel fiunt;

nec eorum, quæ ſunt ſecundum naturam : in ſe enim hæc principium habent. Ariſtot. 6.ethic. nicom.cap. 4. char.143.

Ars ex cognitione eorũ,quę ex arte fiunt,conſiſtit.Alex. aphrod.2.de ani.cap.58.ch.56.col.1.

Artes verſantur circa ea, quæ plerumque mutantur, vt Medicina.Amo.in præfat.in Por.ch.1.col.4.

Artes atque ſcientiæ (philoſophia excepta) in rebus quibuſdam ſingulis verſantur, vt fabrilis in lignis. Amo. in præfat. in Por.c.1.col.4.

Artes non ſunt in noſtra electione, virtutes autem ſunt in noſtra electione.Simp.in præd.ch.61.

Artes verſantur in agendo & operando:ſed naturalis circa proprium ſubiectum cognoſcendo. Simpl.2. phyſ. char.108.col.2.

Artis terminus eſt finis,& ea,quæ ſunt ad finem. Io. gra. 1.poſter.cap.26.ch.55.col.4.

Artes verſantur circa ea,quæ plerunque fieri ſolent. Io. gram.2.phy.tex.27.c.37.col.4.

Ars nulla de materia ſola diffinitionem affert, quia non differit de ſola materia,ſed,de quo paſſiones per ſe accidunt.Io.gram.1.de ani.tex.17.c.11.col.2.

Ars,vitia,actio, & electio ſolius ſunt hominis. Euſt. pri. ethic.c.6.

Ars in ijs verſatur,quæ contingunt,& circa ea omne ſuũ ſtudium collocat.Euſt.6.ethic.cap.3. ch.383.

Ars & fortuna ideo circa eadem verſari ait Ariſtoteles, quia ambo extrinſecus habent rerum cauſam, & diuerſum ab operatione opus, ſed differunt; quia ars, quod ex propoſito arte fecit,finem plerumque habet, fortunæ vero raro ſecundum operantis conſilium euenire conſueuit.Euſt.6.ethic.cap.3.c.290.

Artes,quæ ponuntur ſub aliquo genere, & conſideratio ipſarum de hoc genere fit per modum vnũ, erunt duę artes particulares ſub vna arte. Auer.poſter.1. cap.8. tex.69.char.149.

Artis pars non nominatur id, quod in paucioribus fuerit.Auer.in elenc.1.cap.7.ch.326.

Artium operariarum ſcientię non expedit,quod permiſceatur id,quod eſt per accidens. Auer.in quæſt.logic. q.10.c.374.col.3.

Artis vnius genus oportet vt ſit vnum ſecundum analogiam,vel æquiuoce. Auer. in quæſt. logic. quæſt. 13. char.376.col.3.

Ars vna non conſiderat de æquiuoco. Auer. 4. metaph. tex.co.2.c.31.

Arte comprehendi non poteſt,quod communiter eſt per accidens,vt ſomniorum eſt quædam ars. Alb. Mag. de ſom.& vig.3.trac.1.cap.8.c.37.col.2.

Artes, quæ ſunt ad vnum bonum vltimum ſecundũ relationem, quam habent ad id bonum propinquiorem, & remotiorem.ordinantur ad illud.Alb.Mag.ethic.1. trac.3.cap.11.c.8.col.2.

Artes omnes ad ciuilem referuntur.Alber.Mag.ethic.1. trac.5.cap.1.c.15.col.2.

Artes plus vſu quàm ratione conſiſtunt. Alb.Mag.ethic. 6.trac.2.cap.1.c.71.col.1.

Artis eſt virtus,prudentię non eſt virtus.Alb.Mag.ethi. 1.trac.2.cap.12.c.73.col.2.

Ars,ſcientia,ſapientia, prudentia, intellectus, ad verum ſe habent,vt ad falſum ſuſpicio,& opinio. D.Th.poſt. c.79.col.1.

Ars non comprehendit niſi determinata,quia infinitorũ non eſtars.D.Tho.5.phyſ.l.1.tex.4.c.73.col.1.

Artis regulæ in ſe veræ ſunt, quæ tamen ſi applicentur aliquando ad materiam,inueniuntur falſæ: vt fleboto mia in hac infirmitate vti lieet,at in hoc ęgroto debili hac infirmitate laborante, ob debilitatem non licet. Alex.de ales.1.metaph.c.5.col.3.

Ars nunquam intendit, quod eſt per accidens, ſed quod eſt per ſe.Alex.de ales.11.metaph.c.324.col.2.

Artis operationes.

ARtificialia vt ſunt ab arte, non habent in ſe motus principium, ſed vt lapidea,vel terrea, aut mixta,eatenus habent.Ariſt.phy.2.cap.1.tex.2.ch.29.

Artificialium materia ſit a nobis, naturaliũ materia eſt æterna.Ariſt.phyſ.2.ſu.2.cap.2.tex.25.ch.36.

Ars facit ea, quorum ſpecies ſunt in anima, & ſpecies eſt prima forma, & prima ſubſtantia rei factæ, quæ quodammodo ducit in cognitionem contrariorum.Ariſt. 7. metaph.cap.6.tex.27.ch.138.

Arte facta,vel fiunt ex parte cum fiunt ex arte tantũ, vel ex parte habente partem,cum fiunt ab arte,& a natura.Ariſt.7.metaph.cap.10.tex.30.ch.142.

Arte facta primo multa ſunt praua, & quod bonum, id prauum quoque reperitur,at non contra.Ariſt.probl. ſec.10.q.44.c.440.

Artes quod faciunt, non redit iterum in materiam, cum materia non fiat ab arte: materia enim artium naturalis eſt, naturalia autem & ſubiectum,& id quod generatur natura, ideo potentiam ſeruat poſtquam mutatum fuerit in quod mutabatur. Alex.aphrod.2.nat. quæſt.cap.20.ch.9.

Arte facta in eo quod arte facta ſunt,non habent motus principium,ſed forma illa, quam ars appoſuit,ſemper quieſcit.Them.2.phy.tex.2.c.21.col.2.

Ars aliqua perficere ſolet, quæ natura non poteſt perficere,vt medicamenta ad parandas ſanitates,cum natura non ſufficit,a medico parantur.Them. 2.phyſ.text. 79.c.25.col.3.

Arte facta duo obtinent principia: aliud cognitionis & finis contẽplandi,aliud agendi & adminiſtrandi. The. 2.phyſ.tex.90.c.26.col.2.

Arte factis in rebus non eſt ſemper eadem forma & finis. Themiſt.2.phyſi.tex.91.char.26.col.3.

Artificialia extrinſecus mouentur, naturalia intrinſecus. Simp.2.phy.tex.1.c.91.col.2.

Artificiales motus omnes, vt Alexander notauit, ferè ſecundum alterationem ſunt. Simplic.3.phyſic.text. 24.c.160.colum.1.

Artes duplices habent operationes:has interius ſecũdum habitum,& has exterius, & ſecundum id quod actu. Simpl.2.de cœl.tex.17.com.10.c.60.col.2.

Ars omnis habet rem aliquam ſibi ſubiectam, in qua verſatur.Ammo.in Por.c.1.col.1.

Artis finis ſunt opera,quę poſt artificialem operationem permanent.Euſt.6.ethic.cap.3.c.288.

Artificiale eſt via vniuerſalis comprehendens pluſquam vnum genus.Auer.poſt.1.tex.com.32.ch.137.

Artes,quæ ſunt vnæ in genere,& diuerſę in ſpecie,ſimiliter & cauſæ ſuę ſunt vnæ in genere,& diuerſæ in ſpecie.Auer.poſt.2.cap.9.tex.89.c.231.

Artificialia in ſe habẽt vt naturalia,quòd ſcilicet id,quod fit,fit ex oppoſito terminato ad oppoſitum terminatum.Auer.phyſ.1.tex.46.c.14.col.4.

Artificiali actione agit, qui poteſt ſaluare modica actione: at qui laborat in actione maiori, otioſe agit,& ſuperfluè.idem de actione naturali.Auer.phy.1.tex.50. char.15.col.3.

Ars agit extra, natura intra. Auer. phyſ.2.text.86.char. 38.colum.4.

Arte facta non agunt per ſe,niſi per accidens. Auer.phy. 5.tex.2.ch.95.col.3.

Artificialia nonnulla dantur, quorũ motus principium in eis eſt per ſe,non tamẽ primo,vt eſt motus corporis nauis, qui fit a corpore nautæ,mouet enim ipſam mediantibus ſuis membris. Auer. 2. phyſ. expoſi. med. char.201.col.1.

Artificiales formæ ſunt accidentia. Auer. 2.phyſ.expoſi. med.c.201.col.1.

Ars imponit formam in tota materia abſque eo quod materia

materia ſit aliquid exiſtens de intentione formę, antequam artificium fecerit eam. Auer.3.de anim.tex. 18.char.169.col.4.

Artificium aliud eſt ab artificiato,& agens aliud ab acto. Auer.3.de ani.tex.20.c.170.col.4.

Artificiatum & voluntas idem ſunt in forma. Auer.6. Metaph.ſu.1.tex.co.1.c.68.

Artificium non eſt niſi forma generati, non congregatũ congregatione materiæ,& formæ. Auer.7.Metaph. tex.co.30.char.84.

Artificialis virtus eſt illa quę comprehendit omnes artes mechanicas.Auer.de ani.beat.cap.5.c.66.col.2.

Ars omnis boni alicuius eſt operatrix, licet abuſus artis ſit aliquando mali cauſa. Albert. Magn. ethic.1. cap. 2.char.6.col.2.

Ars nulla mala eſt: nam aliud eſt, quod facit ars; aliud, quod artis abuſus. Alber.Magn.ethic.1.tract.3.cap. 2.char.6.col.2.

Ars homini potentiam operatiuam non confert, ſed potentiam facit facilem,quam ante artem habebat. Alb. Mag.ethic.1.tract.6.cap.5.c.16.col.2.

Arte facta ſunt quo ad materiam in genere ſubſtantiæ, quo ad formam in accidentis genere. D.Tho.in perih er.c.3.col.2.Idem 1.phy.l.13.tex.63.c.13.col.3.

Artificialium rerum factiones non ſunt naturales; quia licet principium materiale ſit in eo, quod fit, non tamen habet potentiam naturalem ad talem formam. D.Tho.2.phy.l.1.tex.1.c.16.col.3.

Ars imitatur, quia principium operationis artificialis cognitio eſt,& omnis naturæ cognitio eſt per ſenſus a rebus ſenſibilibus & naturalibus excerpta:vnde ad ſimilitudinem naturalium in artificialibus operamur. D. Tho.3.phy.l.4.tex.22.c.19.col.3.

Artificialia per materiam ſunt in genere ſubſtantiæ,non per formam. D.Tho.2.de ani.l.1.te.3.c.20.col.1.

Artificialia quædam habent principium motus immaniſeſtum nobis,vt automata,quæ quaſi ex ſe mota videtur: alia manifeſtum habent ſui motus principium, vt currus.D.Tho.de ani.mot.l.6.c.52.col.4.

Artes omnes & ſcientiæ ordinantur in vnum, quod eſt ad hominis perfectionem, quæ eſt eius beatitudo. D. Tho.1.metaph.in prooem.c.1.

Ars operatur per intentionem. D.Thom.9.metaph.l.2. te.5.char.412.

Artis operatio triplex eſt: prima conſiderat qualiter quid ſit faciendum: ſecunda eſt operari circa materiã exteriorem: tertia eſt conſtituere opus. D.Thom. ethic.6.l.3.c.103.col.1.

Arte operari melius eſt quam induſtria propria.D.Tho. 2.polit.l.15.c.50.col.1.

Artificialia omnia habent vnum vltimum intentum, ad quod omnia ordinantur. Alex.de ales.7.metaph.tex. 23.char.209.col.2.

Artificiata eadẽ,& a caſu, & ab arte fieri poſſunt,ſed differenti modo. Alexand. de ales.7. metaph. text.23. char.209.col.4.

Ars aliqua agit in ſubiectum per aliquam partem exiſtentem in ſubiecto: & iſta actio eſt compoſita ex natura & arte: aliqua non ita agit, ſed in agendo non iuuat naturam. Alexand. de ales. 7. metaph.tex. 30. char.214.col.4.

Artificialibus in rebus eſſe in effectu oritur ab eſſe in cõceptu,quia oriuntur ab intellectu:contra in naturalibus.Ale.de ales.10.metaph.te.5.c.252.col.3.

Artificialia habent eſſe per contactum. Ale. de ales. 12. Metaph.te.14.c.373.col.4.

Artes vt liberales.

ARtes ſpeculatiuæ aliæ ſunt vniuerſales vt metaphyſica;& particulares,vt naturalis,& cæteræ: & omnes artes particulares differunt per ſua ſubiecta, aut per modum conſiderandi: differunt etiam per proprias præmiſſas, & propria quæſita.Auer.epit.in logi. char.354.col.2.

Artes ſpeculatiuæ dicuntur viæ, quia conſiderans in eis vadit ex determinatis rebus ad res indeterminatas,per res determinatas.Auer.phy.2.te.1.c.4.col.1.

Artes demonſtratiuæ aſſimilãtur omnino artibus factiuis: nam vt non eſt poſſibile ei,qui non eſt illius artis, vt faciat aliquam operationem illius artis, ſic impoſſibile eſt,qui non ſcit artis demonſtrationes,vt faciat aliquam demonſtrationem artis demonſtratiuæ. Auer. ex deſtru.deſt.diſp.11.c.46.col.3.

Artes,vt mechanicæ.

ARtes operatiuas nullus per ſe inuenire poteſt, aut conſideratiuas in maiori parte;quia non complentur niſi per iuuamentum prioris ad ſequentem,& niſi prior fuiſſet, non eſſet ſequens. Auer.2. metaph.tecom.2.char.14.

Artes mechanicæ materiam faciunt dupliciter: aliæ ſimpliciter,vt in eam inducant formam;vt ædificator cõſiderat lateres,& ligna,vt faciat domum:aliæ operantur actum, ad quem eſt præparatum artis apoteleſma in materia determinata: vt miles operando actum in gladio,quem facere non poſſet,niſi eſſet ex ferro.Alb. Mag.2.phy.tract.1.cap.11.c.19.col.3.

Artes mechanicæ tres habent ſpecies:prima eſt.Architectonica,ſquæ tãtum facit apoteleſmata artiũ, vt fabrilis: alia eſt, quæ ſimpliciter eſt vſualis, & nunquam facit apoteleſmata,vt militaris:alia media, quæ,& vtitur,& facit,vt lanificium. Alb.magn.2. phy.1.tract.1. cap.11.char.19.col.3.

Ars, vt coniecturalis.

ARtium coniecturalium finis eſt aſſequi, quæ apud ipſos faciunt faciendo omnia,quæ apud ipſos ſunt, vt propoſitum aſſequantur:aſſequi autem propoſitum non ſolum in ipſis eſt, ſed in alijs, quæ in arte non ſunt.Ale.aphrod.2.natur.q.cap.16.c.8.

Ars nunquam fallit ex defectu regulantis, quia hæc eſt ratio certa & vera:ſed fallit quandoque per accidens, ex defectu eorum, in quibus factio conſiſtit: propter quæ ſi de contingentibus nihil omiſerit, ſemper conſequitur finem artifex.Alb.magn.pri.metaph.tract.1. cap.7.char.58.col.1.

Artis differentiæ.

ARs nulla earum,quæ aliquam naturam monſtrant, interrogatiua eſt: nam non eſt poſſibile vtramuis partium dare, ex vtriſque enim non fit ſyllogiſmus. Ariſtoteles elenc.pri.cap.11.c.597.

Ars & natura differunt, quia ars eſt principium in alio, natura in ipſo. Ariſtotel. 12. metaph.ſu.1.capit.3,te. 13.chart.246.

Artes & ſcientiæ rationibus non diferunt, ſed materia. Ammo.in Por.ch.1.col.4.

Artes non ſecus in magnis & paruis operibus perſpiciũtur.Euſtat.3.mor.cap.pri.ch.167.

Artes ſeparatæ ſecundum ſubiectum non poſſunt communicare in termino medio, nec artes conſiderantes de re vna ſecundum modos diuerſos.Auer.poſt.prim. cap.8. te.69.char.149.

Artium ſubiecta, aut ſeparantur per ſubiectum: aut diuerſificantur in modo, & communicant in ſubiecto: aut vna ipſarum conſiderat de re ex parte defectus,altera ex parte additionis. Auer.poſt.1.cap.8. te.69.char.149.

Ars quædam verificare potest aliquam rem de aliquo subiecto per causam, quam cernimus in illa,& in alia arte hæc res verificatur per alias causas, quæ non apparent in prima arte. Auer. epit. in logic. c. 355. col. 1.

Artes non differunt ad inuicem nisi aut confirmatione demonstrationis, aut nobilitate subiecti, aut vtroque. Auer. 1. de ani. tex. 1. c. 108. col. 3.

Artium diuersitas fit per diuersitatē modi terminorum vtendorum. Auer. 6. metaph. tex. co. 2. ch. 69.

Artes quædam à ciuitate sunt excommunicandæ, vt negromantia, lenocinia,& huiusmodi. Alb. Mag. ethi. 1. tract. 3. cap. 13. c. 8. col. 4.

Ars certitudinem non habet, nisi ex imitatione naturæ. Alb. Mag. ethic. 2. tract. 2. cap. 4. c. 31. col. 2.

Ars non ab euentu, sed à propria vi definitur. Dan. Barb. 1. rhetor. cap. 1. c. 15.

Arsenicum est terreæ naturæ combustum, habens aliquid de vnctuositate sulphuris. qua de re habet multum proximum naturæ sulphuris: aliud est citrinum, album,& rubeum. Alb. Mag. 5. de miner. tract. 2. cap. 5. c. 150. col. 1.

Artemisia est calida & sicca, contra sterilitatem, quæ est ex humiditate, valens. Albert. Mag. de veg.& plant. 6. tract. 2. cap. 2. c. 163. col. 2.

Arteria est pars cartilaginosa colli priorem obtinens situm, qua homo vocem ac halitum transmittit. Aristo. de hist. ani. 1. cap. 12. c. 23.

Arteria, quæ in parte anteriori colli est, natura cartilaginis cōstat & sanguinis, perquam exigui compos est, venulis complexa tenuibus. Quod ad superiora, idest, oris habitum pertinet, è regione posita est foraminibus narium, quæ in oris partem patescunt. Vnde fit vt quotiens inter bibendum humor retrahitur, effluat ex ore per nares. Iungitur postremæ linguæ, quæ ligula nominata est, posita inter dicta foramina valde apta, quæ per vices arteriæ, foramentum, quod ad os spectat, operiat. Altero sui extremo cum ima lingua coniungitur arteria, altero ad pulmonis intercapedinem descendit, & tum in vtranque partem pulmonis finditur. Arist. de hist. ani. 1. cap. 16. ch. 30.

Arteria, quę in parte anteriori colli est, quoties inflatur, caua subit pulmonis. hæc mucronata cartilagineis diducitur corpusculis, de quibus foramina quoquo versus per diminutiores arctioribus subinde ampliora excipientibus transmittuntur. Arist. de histor. anim. 1. cap. 16. char. 30.

Arteria, quę in parte anteriori colli est, reddendi tātummodo spiritus ac accipiēdi officio fungitur. nihil enim aliud, vel siccum, vel humidum pati ipsa videtur: sed vbi in eam tale quid deerrauerit, tamdiu torquetur, dum excutiat, quod delapsum est. Arist. de histor. ani. 1. cap. 16. char. 31.

Arteria aspera non solum constat cartilaginoso ob spirandi causam, sed etiam ob vocem: quod enim sonat, leue & solidum esse debet. Aristot. de partib. anim. 3. cap. 3. char. 472.

Arteria posita est ante gulam, quamquam impedimento sit cum cibus ingeritur: nam si quid, vel cibi, vel potus in arteriam delabitur, strangulationis tormina,& tussis grauissimè incitantur. ideo non sunt audiendi, qui hac potum dicunt meare. Aristot. de partib. anima. 3. cap. 3. char. 472.

Arteriam lingula operit, ne aliquid ingrediatur in illa, nec omnia viuipara eam obtinēt, sed ea tantum, quibus pulmo est, & cutis pilo intecta, non cortex, non penna operimento est. Aristot. de partib. animal. 3. cap. 3. char. 473.

Arteria quadrupedum & sanguine præditorum habet operculum: lingulam ouipara non habent, sed contractionem idem faciunt. Aristot. de iuuentu. sene. vit. mor.& respira. cap. 11. char. 320.

Arteria sola spiritum suscipit, neruus non. neruus differt ab arteria, quia tendi potest, arteria non, sed statim rūpitur vt & vena. Arist. de spiritu. cap. 4. c. 904.

Arteria trachea non vt aliæ arteriæ cōtrahitur ob suam soliditatem,& crassitiem. Simpl. 1. de anima. text. 89. char. 40. col. 4.

Arteriæ a sinistro cordis thalamo per totum corpus producuntur. Alb. Mag. de spir.& respir. 2. trac. 1. cap. 9. char. 54. col. 1.

Arteria trachea, si in se aliquid cibi vel potius recipit & non possit eijcere, accidit infirmitas eronica ex pulmonis corruptione: ideo epiglotē ordinauit natura, quæ claudit arteriam. Alb. Meg. de anim. 1. tract. 2. cap. 10. char. 11. col. 3.

Arteriæ quasi arte aeris viæ vocantur, quòd pulsat in eis spiritus aeris per systolem,& diastolem percussus, aut ad euentationem cordis attractus, aut ad materiam vocis tentus. Albert. Magn. de anim. 1. tract. 2. cap. 20. char. 17. col. 4.

Arteriæ omnes, vna excepta, componuntur ex duobus tunicis. Albert. Magn. de anima. 1. tract. 2. capitu. 20. char. 17. col. 4.

Arteriæ in hoc differunt àvenis, quæ sunt viæ nutrimenti, quod ex duabus constant tunicis, quarū durior conuertitur ad interius, mollis ad extrinsecus; quia si mollior esset intrinsecus non posset sustinere pulsationes spiritus, sed frangeretur, & periret anima!. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. c. 17. col. 4.

Arteriæ tunica iuxta Pithagoræ opinionem est sextupla ad tunicam venæ. Alber. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. c. 17. col. 4.

Arteriæ sunt vitæ viæ,& virtutum, quæ vitæ habent operationem,& potētiam; quia in hoc salus est individui. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. c. 17. col. 4.

Arteriæ omnes à corde oriūtur, & a ventriculo sinistro, a quo duæ oriuntur arteriæ: quarum vna, quæ arteria venalis, quia tunicam vnam tantum habet, ad pulmonem vadit,& in multa diuiditur, vt aerem ad pulmonem attrahat, & vice versa sanguis pulmonē nutriat: altera arteria post reuolutionem circa cor in duo diuisa, vna ad superiores, alia ad inferiores partes corporis tendit. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. c. 17. col. 4.

Arteriæ & si in ipsis aliquem sanguinem deferunt, plus tamen spiritus quam sanguinis deferunt,& sanguis in eis decurrens est subtilis,& tenuis. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. ch. 17. col. 4.

Arteriæ, quæ aorthi appellatur pars, quę ascēdit, in duas partes diuiditur: quarum maior vadit ad partē ascellæ sinistram, deinde ad dextram, donec ad carnem laxam perueniat & in tres diuiditur partes: quarū duę sunt, quæ subechimæ vocantur, & cum venis associantur. Tertia pars in thorace spargitur, & in costis primis,& in sex spondilibus colli, & per spatulam in brachiū extenditur: maior vero harum partium vadit in interioribus brachij: minor autē pars arterię aorthi appellatę ascendit ad partē ascellæ,& diuiditur: at pars maioris in tres partes pertransit per collum & ad linguam tendit, & ad tēporum musculos in quibus manifestus est pulsus, & relinquit multos ramos, quorū vnus manifestus est in naso iuxta angulum oculi, & ad capitis cacumen tendit animalis,& intra cerebrum. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 20. ch. 18. col. 1.

Arteriæ, quę aorthi appellatur, pars, quæ descēdit primo secundum rectitudinem ad quintam spondilem, illique innititur, quia situs quintæ spondilis, est oppositus situi cordis, & supra dorsum se extēdit donec perueniat ad os ilij, & per omnes spondiles, per quas vadit, relinquit ramum vnum: & cum pertransiuit pectus, diuiduntur ex ea duæ arteriæ, quæ ad diaphragma perueniunt,& postea alia, cuius rami in stomacho, hepate,& splene spargūtur, & ad vesicā ab hepate vadunt:

deinde oritur arteria, quæ vadit ad canales, qui sunt in circuitu colli,& intestini orbi. Postea tres rami separantur, quorum minor est proprius reni sinistro,& in illis corporibus, quæ illum circundant,& eis dat vitam:& alij duo ad renes alios vadunt, & deinde ad testiculos duæ arteriæ vadunt,& in varios ramos ad pedes descendunt. Alb. mag. de ani. 1. tract. 2. cap. 20. char. 18. col. 2.

Arteria, cum venæ associatur, equitat arteria supra dorsum venæ; at in manifestis membris arteria est sub vena. Alb. mag. de ani. 1. tract. 2. cap. 20. char. 18. col. 3.

Arteria trachea vocis canna est ex cartilaginibus circularibus, & inferius non sunt circulares, sed portiones maiores semicirculi, superius autem circulares sunt,& coniuncti sunt annuli hi per pāniculum durum, interius ad siccitatem declinantem, ne impediatur aliqua ipsius contractio,& extensio ad aeris attractionem,& emissionem, & recuperant versus pulmonem circuli figuram circularem, quia figura rotunda minus tangitur nocumentis. Est ex cartilagine, ne vox, si ex osse esset, acuta nimis esset, aut si ex carne nimis hebes,& non bene teneret figuram aperturæ si ex carne esset. In supremo est lingua fistulæ arctans,& amplians eius foramen. Supra ipsam est epiglotis. Inferius in duo diuiditur, vbi attingit pulmonem,& vterque ipsorum in multa distribuitur,& est maior omnibus alijs arterijs. Alber. Mag. de animalib. 1. tract. 2. capit. 22. char. 19. col. 3.

Arteria est instrumētum, per quod attrahitur aer per os a pulmone. Pet. de aluer. de iuuent. sen. vit. mor.& respir. l. 7. c. 69. colum. 4.

Articulus humor tenax, vt concretus, nos moueri non patitur, sic nimis humefactus intendi non sinit. Arist. problem. sec. 1. quæst. 24. char. 339.

Articulus est vox non significans, quæ vel principium orationis, vel finem, vel separationem ostendit. Arist. de poetic. cap. 20. char. 285.

Articuli non tantum vim habent quantum signa? nam proprijs nominibus, quibus additur articulus, non addi potest vniuersale signū. Io. Gra. pri. prior. c. 5. col. 2.

Articulus dicitur minimum in corpore composito, in quo diuersa articulantur,& quasi colligant. Albertus Mag. 6. physi. trac. 3. cap. 7. c. 81. col. 3.

Articulos, & nodos discretos habentes ad stultitiam referuntur. Alb. Mag. de ani. 1. trac. 2. cap. 26. c. 23. col. 2.

Artifex, vt Deus Optimus Maximus.

ARtifex ille summus ac supremus omnium videtur, qui circa veras formas, idest, quæ ab omni nexu,& mancipatu materiæ asseruntur, quæ similiter tum re, tum cogitatione a materia sequestrātur, studiū suum exercet. Them. pri. de ani. cap. 9. tex. 17. c. 62. col. 3.

Artifex, vt differt à natura.

ARtifex particularis à naturali differt, quia & si considerat materiam, formam,& causam, quas in ipsa forma est materia, in illa tamen solum arte particulari hoc considerat. Io. Gra. pri. de ani. tex. 16. c. 11. col. 1.

Artifices metalla dum mutant, non vt agentes hoc faciunt, sed vt instrumēta. D. Tho. 4. meteor. ex digres. de color. l. 1. c. 215.

Artificum operationes.

ARtifex inexpertus, quamuis vniuersale cognoscat, in medendo tamen persæpe peccabit. Aristot. prim. metaphysi. su. 1. capit. 1. c. 5.

Artificum inferiorum actiones assimilantur actionibus inanimatorum. Aristo. 1. metaph. su. 1. cap. 1. c. 6.

Artifex nihil facit consilio eorum, quæ ad artem suam pertinent, alioquin ignarus illius artis esset. Io. Grammat. 2. physi. tex. 82. char. 49. col. 1.

Artificum cognitio.

ARtifices magis propriè vocantur scientifici, quàm experti,& per consequens sapientiores; quia sapientiam sequuntur omnes magis secundùm scire, quam secundum experientiam: experti enim sciunt, quia & non propter quid: artifices autem scientifici sciunt & causam,& propter quid. Ari. 1. metaph. su. 1. ca. 1. c. 5.

Artifex, qui spontè peccat, magis eligendus est, quam, qui imprudentia. Arist. 6. ethic. nicom. cap. 5. c. 144.

Artifex omnis proximiorem materiam scit, remotiorem autem scire non est opus. Ioan. gram. 2. physi. text. 21. c. 36. colum. 2.

Artifex & vniuersalia & particularia considerat, speculatur quidem vniuersalia rationibus, particularia vero operationibus. Eust. pri. ethi. cap. 6. c. 40.

Artifex omnis non considerat nisi in quæstionibus essentialibus sui subiecti, & per propositiones essentiales. Auer. 3. de cœlo, su. pri. tex. 7. c. 83. col. 1.

Artifex necesse est vt ponat subiectum suæ artis, de quo loquitur. Aue. 2. de ani. su. 2. tex. 27. c. 131. col. 4.

Artificum proprietates.

ARtificibus ciuitas omnis indiget. Aristotel. polit. 2. cap. 6. c. 537.

Artifex, vt artifex, non consultat, sed vt homo. Io. Grammat. 3. de ani. tex. 152. c. 79. col. 3.

Artifici artis particularis non conuenit demonstrare, qđ proprium est artis vniuersalis. Auer. poster. prim. tex. co. 60. c. 147.

Artifex non debet perscrutari sua principia, nisi sint per se nota. Auer. quæst. logic. q. 13. c. 376. col. 2.

Artifex omnis debet considerare accidentia sui subiecti. Auer. physic. 2. tex. 17. char. 26. col. 1.

Artifex nullus disputare debet contra negantem subiectum suæ artis, quia nullas habet contra ipsum rationes. Auer. physi. 8. tex. 22. char. 162. col. 4.

Artifex prius debet describere genus, in quo considerat. Auer. prim. de cœlo, tex. 2. char. 2. col. 3.

Artifex non potest demōstrare subiectum suæ artis, nec species illius subiecti. Auer. 2. de ani. su. 2. tex. 27. char. 131. col. 4.

Artifici omni est apponere suæ arti, quod deficit. Alber. Magn. ethicor. pri. trac. 6. cap. 10. char. 17. col. 3.

Arunducus,& Cauharus sunt serpentes æquales in magnitudine, & nocumento. Est longitudo horum vsq; ad cubitum,& color Arunduci est color cannæ,& super corpus eius sunt vestigia linearum,& ei quē mordet, accidit dolor vehemens in loco morsus & apostema maximum, ex quo manat virus, & interficit aliquando tertio die,& aliquando post septimum, ideo est secundi ordinis. Alb. Mag. de ani. 25. c. 201. col. 1.

Ascensus à descensu sola collatione distat. Ammo. in por. c. 7. col. 1.

Ascensus & descēsus differunt, cum eorum diffinitiones differant. Io. Gra. 3. physi. tex. 22. c. 58. col. 1.

Ascensus rei computatur a primo signo ascendente vsq; ad septimum, à septimo vsque in primum defectus, ideo in Astrologia septima domus est domus mortis. D. Tho. 2. de gen.& cor. l. 10. tex. 58. c. 35. col. 1.

Asia est, quicquid terræ situm est ab Isthmo à Ponto & Hircano mari ad Isthmum vsque alterum, qui Arabicum sinum interiacet, & mare interius illud quidem cohibitum ab illo mari,& ab Oceano, qui eum complectitur ambitu. Sunt qui statuant fines Asiæ spatiū, quod à Tanai protenditur ad Nili vsque ostia. Aristo.

de

de mund.cap.2.char.814.

Aſilus ex latiuſculis quibuſdam beſtiolis, quæ in fluuijs ſupernatant,naſcitur:ideo magna aſilorum copia circa aquas inuenitur.Ariſt.de hiſt.ani.5.cap.19.c.177.

Aſilus oritur ſub pinna thunnorũ,ſpecie ſcorpionis,magnitudine aranei.Ariſt.de hiſt.anim.6.cap.31.c.190.

Aſilus eſt ſerpens primi ordinis, & eſt ille, qui dicit expuens,cuius longitudo eſt ad duos cubitos. Cireneus eſt, interficit illum, quem mordet antequam redire poſſit ad antrum:& ille, quem mordet, remanet ſine ſenſu quietus profundo dormiens: patitur ſingultos continuos,& oculorum clauſionem,& torſionẽ colli, & ſpaſmum,& pulſum inordinatum,& non ſentit dolorem,præterquam à principio morſus: tunc enim inteſtinorum ſentit dolorem,& continuo manum gutturi imponit,vt eijciat vomitum.Serpẽs hic eleuat caput ſuum,& expuit venenum,& locus morſus eius eſt paruus,vt pũctum acus, & abſque apoſtemate, & curit ex eo paucus ſanguis niger. Et, qui morſus eſt,accidit tenebroſitas oculorum, & dolor in viſceribus, & in ore ſtomachi à principio morſus, clauſio oculorũ, & ſomni profunditas,& non viuit vltra 3.horã a morſu.Alber.Mag.de anim.25.c.201.col.1.

Aſinus tam mas quam fœmina menſe tricesimo coit,ſed in bimatu,aut trimatu,& ſemiſſe generat;ſed iam,vel anniculam ventrem geiſiſſe aiunt aſſellam. Ariſto.de hiſt.anima.5.cap.13.c.162. Idem Alber.Mag.de anima.5.tex.2.cap.1.c.54.col.4.

Aſina parere continuè poteſt. Ariſtotel.de hiſt. anima. 6.cap.22.c.237.

Aſinus fœmina & mas tricesimo menſe coire incipit, & eodem tempore dentes mittit priores, ſecundos autẽ ſexto menſe, & tertios, & quartos eodem gnomonas a diiudicanda ætate, quartos dentes Aſinorum nominant;ſed cum annicula Aſina concipit,& perficit ſobolem.Ariſtoteles de hiſtor.ani.5.cap.23.c.237.

Aſina reijcit ſemen à coitu niſi interpelletur,ideo ſtatim poſt coitum verberant,& inſectantur. Ariſt.de hiſto. ani.6.cap.23.c.238.Idẽ Ariſt. de gen.ani.2.c.6.c.182.

Aſina parit menſe 12.ſingulum, at nonnunquam & gemellos.Ariſt.de hiſtor.anima.6.cap.23.char.238.

Aſina prægnans,ſi coit cum equo,non corrumpitur fœtus.Ariſto.de hiſt.anima.6.cap.23.char.238.

Aſina grauida lac habet menſe decimo. Ariſto.de hiſto. ani.6.cap.23.c.238.

Aſina à partu die ſeptimo mari iungitur, eoque die iuncta maximè recipit initum, ſed poſtmodum etiam patitur.ſolet hæc, niſi priuſquam gnomonẽ amittat, pepererit,numquam poſtea initum recipere, parere, vel in conſpectu hominis,vel in luce nolit,ſed in tenebras ducitur, cum parit, ſi priuſquam gnomonem dimiſiſſet,pepererit,parere tota ſua ætate poteſt. Ariſtot.de hiſt.ani.6.cap.23.c.238.

Aſinus vita amplior eſt annis triginta, & fœmina viuacior eſt mare.Ariſt.de hiſt.ani.6.cap.23.char.238.

Aſinus ſi cum equa, vel equus cum aſina frequenter coeunt,breui fœmina fit ſterilis.Ariſt.de hiſto.anima.6. cap.23.c.238.

Aſini vno morbo maximè laborant,quem malidum vocant,quod vitium in capite oritur,& per nares pituita multa ruffa effluit,quæ ſi ad pulmonem deſcenderit, moriuntur:ſed ſi in capite eſt, non infert interitum. Ariſt.de hiſt.ani.8.cap.25.c.306.

Aſini parui habentur in Illirica, Thracia,& in Epyro: in Scythia, & Gallia nulli propter frigus immodicum. Ariſt.de hiſtor.anima.8.cap.28.char.309.

Aſinus & ſpinus inuicem ſunt inimici:victus enim ſpino eſt à vepribus,quas aſinus adhuc tenellas paſcit. Ariſt. de hiſt.anima.9.cap.1.char.318.

Aſinus eſt animal frigidum: quamobrem locis frigidis viuere non poteſt. Ariſt.de gene.anim.2.cap.6.c.182. Idem Ariſt.de hiſt.ani. 8.cap.25.c.306. Idem Albert. Mag.de ani.16.trac. 2,cap.10.c.45.col.2.

Aſinus ſi ſuperuenit equam,quum equus inierit,peruertit equi initum propter frigiditatem.Ariſt.de gen.ani. 2.cap.6.c.183.

Aſini genitura frigida eſt,equæ calidior: ideo temperant ſe,vt conceptus ſeruetur:at quod ex his oritur,infœcundum eſt.Ariſt.de gen.anima.2.cap.6.c.183.

Aſinam ſi equus ineat, ac mulus naſcatur, cum ſpecies non ſint,ſed indiuidua,ideo neuter in producto mulo eſſentiam ſuam conſeruat, ſed aliud quidpiam corrupta vtriuſque natura exiſtit. Amm.in Por.c.15.c.1.

Aſinus coit poſt triginta menſes, non tamen generat, priuſquam compleat tres annos. Alb.Mag.de ani.l.5. trac.2.cap.1.c. 54.col.4.

Aſini catarro infirmantur.Alb.Mag.de ani.7.tractat.2. cap.2.char.69.colum. 1.

Aſinus dum rudet,fugere facit Argycum auem,quia ſonus ei nocet.Alb.Mag.de ani.8.trac.1.cap.2.c.73.c.3.

Aſinus impugnat rattum, quia dormit in eius præſepe, & mordendo nares eius, vetat ipſum comedere, & ipſe cum alijs comedit ipſius pabulum. Alber.Mag.de animal.8.tract.1.cap.2.char.73.col.3.

Aſinus eſt animal notum,turpe, pigrum, in frigidiſſimis regionibus non viuens,nec ibi concipit, & de facili ibi non coit,ſuſtinens onus facilius ſuper renes quam ſupra dorſum,vel ſcapulas;quia ob malencholiam illa oſſa fortiora habet.Alber.Mag.de animalib.22.tract.2. cap.1.char.174.col.1..

Aſinorum corium vtile eſt ad faciendas ſoleas calceorũ, quæ, ſi fiant ex illa parte, in qua onus portauit, non conſumuntur,etiam ſi ille,qui vtitur eis continue peregrinando in lapidibus portauerit; & tandem ita indurantur,quod pedes ſuſtinere non poterunt. Alber. Mag.de ani.22.trac.2.cap.1.c.174.col.2.

Aſini hepar tritum, & comeſtum in die, ſi multoties, & diu fiat, confert caducis, & ad idem conferunt ſi comburantur vngues eius, & bibantur ex eis pondus aureorum trium,& vnciæ ſingulis diebus. Alb.Mag. de anima.22.tract.2.cap.1.c.174.col.2.

Aſini hepar combuſtum tritum in modũ collyrij liquefactum cum ſepo vrſi, & oleo,donec fiat in ſpiſſitudine mellis,ſi ex eo ſupponatur ſupercilio depilato, naſcuntur pili.Alb.Mag.de ani. 22.trac.2.c.1.c.174.c.2.

Aſinus ſylueſtris, quem onagrum appellant, eſt ſimilis domeſtico,ſed virtutes eius ſunt fortiores. Alb.Mag. de anim.22.tract.2.cap.1.c.174.col.2.

Aſini ſyluestris ſtercus cum felle boum tritum ſi quis inungit capillos,incriſpantur.Alber.Magn.de animalib.22.tract.2.cap.1.char.174.col.2.

Aſini ſyluestris medulla ſi quis inungatur, curat podagram,& aufert dolorem.Alb.Mag.de ani. 22.tract.2. cap.1.c.174.col.2.

Aſini complexio maximè eſt frigida.D.Thom.2. de generat.& cor.lec.8.tex.48.char.32.col.3.

Aſiones alij patent omnibus anni temporibus,alij autũno,qui eſui ſunt,cum priores inepti ſint, de eorum generatione nihil eſt certum, ſed Fauonij flatibus apparent.Ariſt.de hiſt.anim.9.cap.28.c.340.

Aſpectum demiſſum qui habent,& quibus altera palpebra immittitur in oculis per medium fixi aſpectus, & qui palpebras ſuperiores tarde reducunt,molliterquè intuentur,& qui palpebras immittunt,in vniuerſumquè omnes,qui molliter, ſoluteque ſpectant referuntur ad apparentem decentiam,& ad mulieres.Ariſto. phyſiognom.cap.10.c.355.

Aſperitas vniuerſaliter ſignificat ſiccitatem multam in ſuperficie rei aſperę.Auer.2.de gen.tex.15.c.168.c.4.

Aſperum eſt,cuius partes talem habent ſitum, vt altera alteri ſuperemineat,Por.in prædic.char.23.

Aſperum,quod inæquales inter ſe partium præeminentias

tias habet.Ammo.in præd.c.95.Idem Boet. in præd. c.182.Idem D.Tho.2.de ani. l.17.tex.82. c.37.col.4.

Aſperum & lene fiunt circa æqualem vel inæqualem partium poſitionem. Io.Gra.2.de ani. tex.106.c.67.c.2.

Aſpis anguis,cuius ictui nullum eſt remedium,gignitur in Aphrica.Ariſt.de hiſt.ani.8.cap.29.char.311.

Aſpis eſt ſerpes à veneno dictus: dicitur ſicca propter ſcrabroſitatem ſuæ cutis, & duram ſiccitatem, cuius quantitas eſt inter tres cubitos vſque,& cinereus eſt, & oculi eius ſcintillant,& interficit a duabus horis vſque ad tres:ante non occidit, niſi adiuuetur per accidens aliquod.ei quem mordet, accidit alteratio coloris,obſtupefactio ſenſus,multiplicatur ſingultus, infrigidantur membra,clauduntur palpebræ, & profunde dormit.Incantare ſe ſentiens, lapidi, vel terræ vnam aurem allidit, & aliam extremitate caudæ obturat, ne carmen audiat incantatoris. Alb.Magn.de anima. 25.c.200.col.4.

Aſſa duarum eſt ſpecierũ,fœtida,& odorifera: eſt ignea, ſed fœtida calidior.Alber.Mag.de veg.& plant.6.tract.2.cap.2.c.162.col.4.

Aſſalon parua auis eſt infeſta coruis,& eorum tua frangit,& vulpibus inimica eas depilans: quod cum videt coruus, auxiliatur vulpi contra communem hoſtem. floribus,& granis ſpinarum paſcitur.Alber.Magn.de anima.l.23.tract.1.cap.1.c.185.col.4.

Aſſatio eſt concoctio a caliditate ſicca & aliena. Ariſto. meteor.4.ſu.1.cap.4.tex.24.char.566.

Aſſationi eſt aliquod oppoſitum,ſed innominatum, & erit ſi fiat toſtio.Ariſt.meteo.4.cap.4.tex.27.c.566.

Aſſata in ſartaginibus ab extrinſeco calido patiuntur: in quo autem eſt humidum, facit illud magis ſiccum in ſeipſum reaſſumens,elixata contrarium patiuntur. Ariſt.meteor.4.ſu.1.cap.4.tex.24.char.564.

Aſſa humidiora ſunt elixis. Atiſt. meteor.4.ſu.1.cap.4. tex.24.c.564.

Aſſatarum rerum exteriora ſicciora ſunt,elixatarũ verò interiora ſicciora ſunt,exteriora humidiora. Ariſtot. meteor.4.ſu.1.cap.4.tex.27.c. 506.

Aſſaſſe difficilius eſt in manufactis,quam elixaſſe,difficile enim eſt,& interiora & exteriora æqualiter calefacere:ſemper enim propinquiora igni ſiccantur citius. quare coeuntibus magis exterioribus meatibus non poteſt excerni intus exiſtens humidum, ſed includitur,cum meatus clauſi ſunt. Ariſtot.meteor.4.cap.4. tex.27.char.566.

Aſſenſus duplex:alius in noſtra poteſtate, qui in agendis rebus præſtatur,vtrum agi debeant, vel ne; alius in ſimplicibus venatur, qui in noſtra poteſtate non eſt. Alex.aphrod.in pri.de anima. cap.20.char.39.col.2.

Aſſenſus eſt genus cõmune perſuaſionis, & aſſuefactionis.Ioan.Gram.3.de ani.tex.155.c.80.col.3.

Aſſentator eſt,qui plura quàm ſit par,adſintquè cuipiã, arrogat.Ariſt.mag.moral.1.cap.29.char.304.

Aſſimilationis fallacia fit vt plurimum, cum ſumitur ſecundum modum permutationis in res, in quibus impoſſibile eſt imaginari aſſimilationem,aut difficile eſt. Auer.epitom.in logic.c.360.col.4.

Aſſimilat ſonum ſunt duæ ſpecies:alia, qua res rei per vnam dictionum aſſimilatur, aut ſimulachrum ſumptum,& hoc fit per commutationem, vel accommodationem. Auer.epit. in logi.c.360.col.4.

Aſſimilandum ſemper eſt melioribus in omnibus rebus. Auer.9.ethicor.cap.11.char.69 col.4.

Aſſimilari appetit omne inferius ſuperiori, quia inferiores vires ſuas proijciunt ad ſuperiores. Alber.Mag.de cauſ.& proceſ vni,a pri.cau.l.2.trac.2.c.23.c.214.c.1

Aſſimilatio fœtus patri,vel matri fit ob victoriam qualitatum patris,vel matris in ſemine.Alber.Mag.de anima.16.trac.1.cap.14.char.140.col.3.

Aſſimilatio quandoque eſt ad naturam, & quandoq; eſt ad perſonam;prima vocatur naturalis,ſecunda perſonalis:& perſonalis alia eſt communis,alia propria:cõmunis,quæ eſt ad gentes illius climatis, vt ad Gallos, vel Romanos: propria quæ eſt determinata ad vnam perſonam ſui generis, à qua generatio illa habet virtutem formantem,& motum. Alber.Mag. de anima. 18.trac.2. cap.9.c.158.col.3.

Aſſimilatio ſemper eſt cauſa appetitus.Alb.Magn.ethic. 1.trac.3.cap.7.c.7.col.3.

Aſſueſcentibus eadem ſuauia, & admodum crebro vtentibus inſuauia ſentiunt,quia conſuetudo habitum rei cuiuſpiam capiens in nobis efficit ſatietatem: frequẽs autem vſus deſiderium explet, quod & ipſum quaſi cauſa quædam eſt habitus, ergo cum excitant augentur, atque proficiunt, conceptacula vero inſerta nihilo ampliora redduntur. Quamobrem conſuetudo cũ exercitatio ſit,auget habitum illum capientem.At qđ vſu crebro in cibo aſſumitur, infarcit quidem ac deſiderium explet:quo expleto nõ amplius eſcam recipimus, ſed augere illud idem non poſſumus. Ariſt.problem.ſec.21.quæſt.14.char.545.

Aſſuefactio fit quadam animi inclinatione: perſuaſio cognitione.Io.Gram.3.de anima.tex.155.c.80.col.3.

Aſſuetudo facilius fit in his rebus,quæ vacant periculo, quàm in formi doloſis.Ariſt. 3.ethic.nico.ca.12.c.77.

Aſſumptionem,quam recentiores vocant, Ariſto.tranſumptionem vocare conſueuit.Alexan.aphrodiſi.prior.cap.30.char.57.col.4.

Aſſumptiones demonſtratione longe meliores ſunt ac dignitate.Io.Gram.pri.prior.cap.1.c.5.col.3.

Aſſumptum eſt,quod adiungitur extrinſecus in ijs, quæ poſita ſunt, quod potentia non actu in ipſis continet. Alex.aphrod.pri.prior.cap.23.c.46.col.1.

Aſtaron piſcis eſt, qui tempore veris & autumni in ſpumis pluuialibus generatur, & in eis ebullit,vt vermes ex ſtercoribus animalium. Albe.magn.de animalibus 24.cap.1.char.196.col.1.

Aſtra omnia conſtant ex eo corpore, in quo lationẽ habent.Ariſt.2.de cęlo.ſu.3.cap.1.te.41.c.305.

Aſtra calorem,& ignem generant, attrito aere ab illorũ latione.Ariſt.2.de cœlo.ſu.3.cap.1.te.42.c.306.

Aſtra,quæ ſunt in orbe ſuperiori,in ſua ſphera feruntur, vt ipſa non igniantur. Ariſt.2.de cœlo,ſu.3.cap.1.te. 42.char.306.

Aſtra non calefiunt, niſi, quia aer eſt ſub inferiori orbe rotundo,& cum ille fertur incalescere neceſſe eſt, hac parte maxime,qua extat Sol inferius,quà propter ipſo oriente,& ſuper nos exiſtente generatur calor.Ariſto. 2.de cœlo.ſu.3.cap.1.te.42.c.306.

Aſtra cum moueantur,& cœlum, neceſſe eſt, aut quieſcentibus vtriſque fieri mutationem, aut motis, aut altero quieſcente,altero moto. Quieſcentibus autem vtriſque impoſſibile eſt: nec vtraque mouentur, impoſſibile eſt enim eaſdem aſtrorum, & circulorum velocitatis eſſe. Ariſtot.2.de cœlo.ſu.3.capit.2. te.43.char.306.

Aſtra feruntur à circulis. Ariſtot. 2. de cęlo,ſu.3.cap.2. te.44.char.307.

Aſtra ſunt ſpherica. Ariſtot.2.de cœlo,ſu.3.capit. 2.te. 48.chart.308.

Aſtra non voluuntur;quia, quod voluitur, verti neceſſe eſt,Lunæ autem facies ſemper paten eſt.Ariſtot.2.de cœlo.ſu.3.cap.2.te.49.c.308.

Aſtra ſi mouerentur,mouerẽtur vel volutatione, vel vertigine: ſed neutro mouentur,quia ſi vertigine, in eodem manerent loco, & omnia eodem motu mouerẽtur: ſolus autem aſtrorũ Sol hoc facere videtur Oriẽs & Occidens: & iſte non per ſe, ſed ob elongationem noſtri viſus. Ariſtotel.2.de cœlo.ſu.3.cap.2.te. 48.char.308.

Aſtra ſi mouerentur, irrationabile eſſet nullum organũ

ipſis

ipſis præbuiſſe naturam ad motum, ac curam habuiſſe animalium, quæ autem tam pretioſa ſunt, deſpexiſſe. Ariſt. 2. de cœlo. ſu. 3. cap. 2. te. 50. c. 303.

Aſtrorum fidem plurimam habuimus ab Aegyptijs, & Babylonijs. Ariſtotel. 2. de cœlo. ſu. 3. capit. 5. te. 60. char. 313.

Aſtrorum actionem talem eſſe putare oportet, qualem animalium ac plantarum. Ariſt. 2. de cœlo. ſu. 3. cap. 5. te. 63. char. 314.

Aſtrorum multitudinem primo cœlo ineſſe rationabiliter ob id exiſtimandum, quod vitæ, & principij vniuſcuiuſque multum eſſe exceſſum, primi ad alia intelligere oportet. Ariſ. 2. de cœlo, ſu. 3. cap. 5. te. 66. c. 315.

Aſtra non eſſe calida ſignum eſt, quod locus ſurſum, in quo eſt diſcurſus aſtrorum, non ignitur, & Sol, qui maxime videtur calidus, eſt albus, & non rubeus. Ariſ. meteor. pri. ſu. 1. cap. 4. te. 1. char. 459.

Aſtrorum diſtantia multo maior eſt quam terra. Ariſt. meteor. pri. ſu. 1. cap. 5. c. 470.

Aſtra ſparſa vocata in ſolo lacteo circulo ſunt. Ariſt. meteor. pri. ſu. 2. cap. 6. c. 472.

Aſtra in die in ſylua valde vmbroſa, & in profundo puteo videmus. Ale. aphrod. 2. de ani. cap. 33. c. 48. col. 3.

Aſtrorum obſeruationes tempore Simplicij extabant apud Aegyptios deſcriptæ a quinque millibus annorum, & apud Babylones a pluribus annis. Simp. pri. de cœlo, te. 22. co. 27. c. 19. col. 1.

Aſtra, quæ ſunt in maximo circulo, ab Aſtrologis imagines appellatæ, velocius mouentur, quam ea, quæ in minoribus ſphęris infixa ſunt: & tanta eſt tarditatis proportio, quanta eſt minor moles ac circulorum arctiorum ambitus, cum quibus mouentur. Io. gram. 4. phy. te. 72. char. 97. col. 4.

Aſtra conueniunt in ſpecie ſecundum prius, & poſterius, non ſecundum vniuocationem: & ideo natura cuiuſlibet indiuidui eorum eſt alia à natura alterius aliquo modo: & naturæ, quæ mouent ea, ſunt conuenientes huiuſmodi conuenientia, & diuerſę huiuſmodi diuerſitate. Auer. 2. de cœlo, te. 49. c. 62. col. 1.

Aſtrorum iudex non imperitus eſſe debet naturalis ſciętiæ. Alb. Mag. de ſom. & vig. 1, 3. trac. 1. ca. 11. c. 38. c. 2.

Aſtrum quodlibet emittit radios ſuos natura in directũ, quouſque non inuenit corpus opacum prohibẽs proceſſum radiorum. D. Tho. 3. meteor. digreſ. de color. l. 7. c. 204.

Aſtrologia ſpeculatur ſubſtantiam ſempiternam ſenſibilem, quæ eſt cœlum; aliæ ſcientiæ mathematicę de nulla ſubſtantia, vt Arithmetica & Geometria. Ariſto. 12. metaphy. cap. 4. tex. 45. char. 256.

Aſtrologia non differit de ſtellarum natura, ſed ipſarum motus, progreſſuſque ac regreſſus contemplatur. Ale. aphrod. 5. metaph. vel 6. co. 1. c. 171. col. 1.

Aſtrologia circa ſyderum motum, ac conuerſiones verſatur. Ammo. in Por. c. 2. col. 4.

Aſtrologia verſatur circa quantitatem coniunctam, quæ ſemper mouetur, quæ eſt cęlũ. Ammo. in Por. c. 2. c. 4.

Aſtrologię nobilitas eſt amplior merito ſuę naturę, circa quam verſatur: demonſtrationes imbecilliores ſunt aliquanto quam Geometrię. Them. pri. de ani. cap. 1. te. 1. char. 60. col. 3.

Aſtrologia eſt notitia eorum, quę fiunt in cœlo, communis hæc eſt definitio Aſtrologiæ naturalis, & mathematicæ. Io. gra. pri. poſt. cap. 10. c. 29. col. 3.

Aſtrologia multis obſeruationibus conſtat. Magent. in prior. char. 50. col. 1.

Aſtrologiæ ſcientia propinquior eſt cæteris ſcientijs mathematicis rebus ſenſibilibus. Auer. poſt. prim. cap. 22. te. 182. char. 193.

Aſtrologus conſiderat res, vt abſtrahuntur à motu & tranſmutatione, & vt ſunt figuræ tantum conſiderat de eis, non vt ſunt corpora mobilia. Auer. phy. 2. te. 18. char. 26. col. 2.

Aſtrologus in maiori parte de Aſtrorum ſitu dat quia, Naturalis propter quid. Auer. 2. de cœlo, te. 57. char. 64. col. 1.

Aſtrologia excedit Geometriã nobilitate ſubiecti. Auer. pri. de anim. te. 1. c. 108. col. 3.

Aſtrologi non dantur ad iudicandum res futuras, niſi quia exiſtimant ſcire de corporibus cęleſtibus cauſas proprias generationis cuiuslibet indiuidui modorum ſpecierum. Auer. de ſom. c. 202. col. 3.

Aſtrologiæ ſubiecta licet ſint mota, ſcilicer corpora cęleſtia, tamen non de eis conſiderat Aſtrologus vt ſunt mota, ſed de figuris, & ſitibus eorum ſecundum motuum qualitatem, & ſecundum velocitatem & tarditatem, & quantitatem eorum; naturalis vero eorum naturas conſiderat, vt mobilia ſunt, & quis motus eſt poſſibilis, & quis non. Auer. prim. Metaphy. te. co. 19. char. 8.

Aſtrologia vera ſecundum Auerroem eſt fundata ſuper motum eiuſdem orbis, & polos diuerſos duos aut plures, vt conuenit apparentibus, & ex talibus motibus poſſibile eſt accidere velocitatem, & tarditatem, progreſſum, & retrogradationem, & alios motus: & apparet ex hoc propinquitas, & remotio vt in Luna. Auer. 12. metaphy. te. co. 45. c. 154.

Aſtrologia eſt media ſcientia inter Mathematicam, & naturalem. D. Tho. pri. metaph. l. 13. te. 20. c. 23.

Aſtrologia tenet gradum medium inter ſcientiam mathematicam & naturalem; & hoc, quia hæc ſcientia eſt principium mathematicorum, applicat autem res naturales ad cęli motum. Alex. de ales. pri. metaph. char. 26. col. 3.

Aſtrologia primo & principaliter non eſt circa motum cœli, quia circa hoc proprie eſt naturalis ſcientia, ſed circa diſtantias, & quantitatem motuum. Ale. de ales. 3. metaphy. te. 7. c. 59. col. 3.

Aſtrologia, perſpectiua, & Muſica, & ſi verſantur circa ſenſibilia, non tamen tractant de ſenſibili, vt ſenſibilia, ſed vt ibi ſeruatur ratio rei mathematicæ. Ale. de ales. 3. metaphy. te. 7. c. 59. col. 4.

Aſtrologia & muſica & perſpectiua mathematicæ dici poſſunt, non tamen pure mathematicæ, vt Arithmetica & Geometria. Ale. de ales. 3. metaphyſi. te. 6. char. 80. col. 2.

Aſtrologus non conſiderat quantitatem motam ſecundum principia motus, ſed ſecundum quod eſt quantum, & motum vt eſt quædam quantitas. Alb. mag. in poſt. ch. 210. col. 2.

Aſtrologi & medici ſæpe in prognoſticis errant, quia ex cauſa vel ex cauſis fiunt, quæ ſunt remotæ valde, & quæ per multa appropriari debent, antequam agant & ſi in aliquo mediorum appropriantium eſt fortior motus ad oppoſitum, ceſſat primum & non euenit. Alb. Mag. de ſom. & vig. 3. tract. 2. cap. 5. c. 39. col. 4.

Aſtrologus iuxta Commentatoris opinionem verſatur circa quantitatem motuum cœli, & naturalis circa cœli motum. Ale. de ales. pri. metaph. c. 26. col. 3.

Aſtures iuuenes Aſturem antiquum & cęcum factũ nutriebant in ſyluis Sueuiæ ſuperioris. Alb. Mag. de ani. 8. tract. 2. cap. 5. c. 78. col. 2.

Aſtur, ſi podagricus ſit, tere titimalum cum mele & aceto & aliquantulo calcis, & liga ſuper podagrã & poſtquam ſe mouerit, vnge aloe cum vino & ſanabitur. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 4.

Aſtur, ſi felleram patitur ſimul & tineam, accipe cõchas teſtudinem & ramunculos virides de iubis, & ſaxifragiam, ſaluiam, & folia oliuarum & ſpumam poledri iuuenis, quam proijcit de naribus cum naſcitur, & fel anguillæ, & in olla noua ad ignem torre donec inde fiat puluis, & in mane ieiuno aſturi da inde comedere ad quantitatem dimidiæ auellanæ cum pauca carne, &

& accipere reubarbarum, & pone in aqua per diem vnum & da ei bibere, & iſtud fac de tertio die in tertium diem tribus vicibus. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. char. 191. col. 4.

Aſtur ſi guttam habet, accipe anſerem bene pinguem, & aufer adipem eius & adipem vrſinum, & vulpium, & excoriatum, & eiectis viſceribus & oſſibus carnem cultello diuide, & accipe parum ceræ & de laudano, & de xylo aloe, ſiue ligno aloe, & fac puluerẽ, & ſuccum politariæ maioris & minoris, & incide cępam albam & omnia ſimul miſce & pone in ventrem anſeris, & confue foramen fortiter, & dimitte per vnum diem, poſtea fac anſerem aſſari, & ſagimen, quod inde decidit, collige in vas terreum aliquod, & de hoc vnguento vngatur locus guttoſus, & valet omnibus guttoſis animalibus. Alb. Mag. de anim. 23. cap. 21. char. 191. col. 4.

Aſturis ſi oculi ſunt clarificandi, accipe dulcem herbam, aloe, & ceruſam æqualiter, & contunde fortiter, & trita cum oleo & axungia mitte ad ignem in aliqua teſta donec liquefiat & miſce cum his quæ dicta ſunt & duc, & commiſce ſimul fortiter in vnum. ex vnguento ſic facto mane & ſero aliquid in oculis aſturis impone & clarificabuntur. Alb. Mag. de anima. 23. cap. 21. ch. 191. col 4.

Aſtur, qui aſma habet, ſic curatur. Accipiantur garyophili, cinamomum, zinziber, ciminum, piper, aloe, ſalgragantum, olibanum, de quolibet æqualiter in pondere, & fortiter terantur, & commiſceantur, & ponantur in tegula, & calefiant ad ignem, & cum fiſtula de illo puluere proijciatur in naribus aſturis inſofflando, & de reſiduo pone cum lardo bene claro aut cũ butyro ad quantitatem auellanæ, & pone in palatum aſturis & fac eum ſtare ad Solem tota die, donec euomat, & in ſecunda die detur comedere idem lardum, & in tertia pullus columbinus rubeus, & quarta die fac eum balneari & curabitur. Albe. mag. de anim. 23. cap. 21. c. 191. col. 2.

Aſtur ſi tineas habet, ſume millefolium, & tere, & mitte in acetum & miſce cum ſtercore anſeris, & ſic permixta permaneant tribus diebus, & deinde pone in pannum lineum, & exprime ſuccum, & vnge loca tinearum, & tere ferruginem in puluerem, & aſperge in alis, & cauda tribus vicibus, de tertio in tertium diem. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi paſtum indigeſtum proijcit, accipe cinamomũ, garyophilos, ciminum, & folia lauri æqualiter, & tere, & pone in olla noua cum vino albo, & fac bullire vt parum de vino remaneat, ſed caue, ne per ebulitionẽ effundatur feruens de olla: & ex eo, quod remanet, extrahe ſuccũ, quẽ infundas in gutture aſturis quantum ſufficit, & illa die nihil des ei comedere: ſequenti die contunde fœniculos, & exprime ſuccum, in quo intinges carnem, quam ei dabis. Alb. Magn. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi infirmitatem, quæ fellera vocatur, habet, & eſt idem, quod corrupti humoris repletio, accipe fellem vrſæ ſęminæ ad quantitatem ciceris, & impone cordi gallinę, & da ei comedere vſque ad 9. dies antequam ponas eum in mutam: deinde accipe ſauinam, roſmarinum, ſauregiam, betonicam, & ſaluiam de quolibet æqualiter, & de raphano plus parum, & tere omnia ſimul, & impone parum mellis, & ieiuno dabis ei comedere inde, & poſtea mitte eum in mutam. Albert. Mag. de ani. 23, cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi habet vitium lapidis, accipe cinamomum, aloe, garyophilum, zucarum, ſaxifragiam, genitã cicadam, æqualiter de omnibus: omnia tere & diſtempera cũ ſyrupo roſato, & quando paſcis eum, da ei de iſta cum carne ad quantitatem duarum fabarum. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi proijcit carnem indigeſtam, da ei lixiuiũ de ſarmentis, & accipe ſyrupum violaceum cum aqua frigida, & ei da tria coclearia, & cum vomuerit, balneetur in aqua, & fiat hoc tempore bene claro, & multum valet ſi ſalgemæ tritum cum lixiuio ponatur, quia facit bene mundificando vomere. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi guttam habet, ſumatur aurea Alexandrina quãtum eſt media faba, vel media auellana, & detur comedere, & tertio die detur theriaca. Alber. Magn. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi patitur puncturas acutas, accipe ſetas porcorum minutatim inciſas, & pone ſuper carnem aſturi, in cibum tribue per 9. dies, & poſtea carnes infunde in ſucco trifolij, & da comedere. Alber. Magn. de anim. 23. cap. 21. char. 191. col. 3.

Aſtur ſi ſpumat in oculis, eſt melancholia ibi congregata. Accipe ſilet montanum, & ſemen cicutæ: pone ſuper carbones, & ſuffumiga in carnem, & paſce eum ſuper talem ignem vt fumus intret per guttur, & in oculos ipſius, & in ſequenti die da ei comedere Aloe ad quantitatem dimidiæ fabę, & viridem cicadam, vel locuſtam, & ſi non potes habere viridem, tere ſiccam apud te reſeruatam, & da ei. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtur ſi ficum in ano patitur, accipe pinnulas alarum, & deſiccatas tere, & ſparge ſuper carnem, et nouem vicibus de hac ciba. Alber. Magn. de anim. 23. capit. 21. char. 191. col. 3.

Aſtur ſi inordinatam ſitim habet, accipe liquiritiam reubarbarum, betonicam et ſyrupum violatum, et mitte in aquam, et ſit ibi nocte vna, et mane da ei bibere quotidie de illo vſque ad octo dies quantum voluerit, et paſce de rana. Albe. Magn. de anim. 23. cap. 21. char. 191. col. 3.

Aſtur ſi putetur faſcinatus, accipe fungum myrti, olibanum, aſpaltum, palmam benedictam, & teſtæ impone omnia hæc, & ſuffumica aſturem. Alb. Mag. de anim. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtures ſi lapidem habent, & contra renum corruptionem, accipe ſepum galli partem vnam, partes duas verbenæ, & tere, & exprime ſuccum, & da de eo tertiã partem cocleris aſturi ieiuno, & ſic dimitte eum a mane vſque ad meridiem: & ſi in anguſtia eſſe videatur, da ei coclearia tria de ſyrupo violaceo diſtemperato, vel de melle roſato, & quarta die accipe centinodiam, & centineruiam, ſiue quinque neruiam, & tere, & accipe ſuccũ quãtum eſt pars tertia cocleris vnius, & mitte in guttur aſturis ieiuni, & curabitur. Alber. Mag. de ani. 23. cap. 21. c. 191. col. 3.

Aſtuti eſt coniectare ex quibus fiunt ſingula, quæ ſub actionem cadunt, & quæ exhibenda. Ariſt. Mag. mora. 1. cap. 33. char. 317.

Aſtutia ſonat in malum, vt prudentia in bonum. D. Tho. ethic. 6. l. 10. c. 112. col. 1.

Aſtutia eſt inclinatio ad inueniendum diuerſa media, & vias ad finem non rectum. D. Thom. 4. politic. l. 40. char. 61. col. 4.

Athenienſes cum Cereri Eleuſinæ delubrum ædificarẽt columnam æneam inter lapides reperiſſe proditur, cuius inſcriptio erat, Deiopeę hoc monumentum, quam alij Muſæi vxorem fuiſſe aiunt, alij Triptolemi matrem. Ariſt. de admir. aud. 127. c. 869.

Athenienſes, qui Potidæam incolebant, quum pecuniarum ad bellum gerendum indigerent, iuſſerant res, quæ poſſiderentur, circumſcribi ſigillatim in quo loco eſſent, vt & pauperes cenſeri poſſent, quibus indicebant minas duas: at à rebus, quæ circũſcriptæ erãt, integrum quiſque ciuitati repræſentabat. Ariſt. œconom. 2. cap. 4. char. 806.

Atheſanaus fluuius naſcitur in campis Achaiæ, & fluit

in

in mare Tiberum. Alber. Mag. de nat. loc. trac. 3. ca. 3. c. 101. col. 4.
Athletarum habitudo puerorum deformat corpora, & augmentationem impedit. Arist. polit. 8. cap. 4. c. 762.
Atilon est auis amica asini, & inimica vulpis. Alb. Mag. de animalib. 23. cap. 1. char. 186. col. 4.
Atomi continuè mouentur, quia cum causantur a reliquijs vaporum eleuatorum, duplicantur; quia cũ eleuantur vapores, sunt quædam minima minus commiscibilia, propter terrestrem exhalationem quàm alia: & illa euadunt in aerem cum cæteræ partes eleuantur: & cum resoluuntur vapores terrestria magis sicca separantur, & manent in aere, & propter calorem tendunt sursum, & propter naturam grauis, quã à terra habent, feruntur deorsum, & sic motus incertos habent. Alber. magn. 1. de animalib. tract. 2. cap. 1. char. 4. col. 1.
Atramentum aliud est album, aliud rubeum, aliud citrinum, aliud viride, aliud fuscum. Albertus Magn. 5. de miner. tract. 2. cap. 3. char. 149. col. 4.
Atramentorum omne genus medium est inter lapidum & metallorum naturam. Alb. Mag. 5. de miner. tract. 2. cap. 1. char. 149. col. 3.
Atramenti natura est è substantia omiomera mineralis dissolubili, per concoctionem in aqua factam permixtam lapidosæ substantiæ, quæ non soluitur per elixationem. Alb. Mag. de miner. tract. 2. cap. 3. c. 149. c. 4.
Atramenta omnia ex aqua & terra sunt. Albert. Mag. 5. de miner. trac. 2. cap. 2. char. 149. col. 4.
Atrox a miserabili differt, & misericordiæ eijciẽdæ vim habet, & sæpe in contrarium valet. Arist. rhet. 2. c. 90.
Attactus factus dici potest non tamen fieri præcessit, qa non sigillatim sensimue, sed concretim, momentoq; extitit. Them. 6. phy. tex. 66. c. 51. col. 3.
Attentos facere auditores omnium partium est commune, si opus sit; quia vbique magis quàm incipiendo languescunt. Quocirca ridiculum est id in principio collocare, cum maximè omnes attentè audiãt: quare vbi tempus tulerit, dicendum est. Arist. rhetor. 3. c. 164.
Attenti sumus, cum de magnis, vel terribilibus rebus, vel ad nos pertinentibus verba faciunt, vel cum iuxta honesta, vtilia, & facilia, & vera dicturos aiunt, vel cũ nos orant, vt attentè audiamus. Arist. rhetor. ad Alexan. cap. 28. char. 223.
Attestatio est narratio quædam. Auer. epito. in logica. c. 361. col. 1.
Attigua ea sunt, quorum extrema sunt simul. Simplic. in præd. c. 31.
Attigua similia genere esse oportet, & nullum intermedium habere, nec simile genere, nec dissimile. Simplic. 5. phy. tex. 26. c. 314. col. 2.
Attigua sunt, quorum sunt termini simul. Simplic. 8. phy. tex. 43. c. 440. col. 2.
Attonitus homo cum aliquid cogitat, mouet caput, vt motus iuuet ad cellularum apertionem. Alb. mag. de animal. 12. tract. 2. cap. 4. char. 107. col. 2.
Attractio duplex. Vna, in qua attrahens est quiescens, & attractum motum, & in rei veritate nò est attractio, sed attractum mouetur ex se ad attrahens, vt perficiat se, vt lapis inferius, ignis superius, & similiter de motu ferri ad magnetem, & nutrimenti ad membra; sed differunt, quia illa mouentur ad locum, siue fuerit propinquum, siue remotum; nutrimentum autem non mouetur, nisi fuerit in aliqua dispositione de nutrito; ideo magnes confricatus allio amittit virtutem. Alia attractio est, cum attrahens mouetur cum attracto, & hoc, cum attractum ad ipsum non fuerit quiescens. Auer. phys. 7. tex. 10. char. 143. col. 3.
Attractio tribus maximè iuuatur: similitudine, vacuitate, & calore. Alber. magn. 2. de anim. tract. 2. cap. 8. char. 18. col. 4.
Attractiua est in plantis ex calido, quod est in radice, & cæteris eius partibus, cuius virtute est suctio humidi nutrientis, quod tangit radices plantarum. In animalibus autem est per motum villorum, qui sunt secundum longitudinem in stomacho, & in intestinis animalium. Albert. magn. 2. de anima. tracta. 2. cap. 8. char. 18. col. 3.
Attrahentis motus velocior esse debet motu attracti. Auer. phy. 7. tex. 10. char. 143. col. 3.
Attributa essentialia de ratione sui non plurificant subiectum sustinens ea in actu, sed tantum plurificatur modo, quo plurificatur definitum ex partibus definitionis. Auer. destru. destru. disput. 5. char. 34. col. 2.
Attributa vniuersalia in rebus particularibus sunt eis conditio, vt sint attributa propria. Auer. contra Algazel. in phy. disput. 1. char. 57. col. 4.
Attributum alicui per partem, differt secundum Aristotelem ab attributo per accidens. Auer. physic. 4. tex. 43. char. 66. col. 2.
Attributa rei, & personæ sunt, quæ negocio fidem faciunt. Boet. de diff. topic. l. 4. char. 884.
Attributionem habere ad vnum tribus modis potest esse: primo, vt ad vnum finem: secundo, ad vnum efficiens: tertio, ad vnum subiectum. Alex. de ales. 4. metaphy. tex. 2. char. 76. col. 1.
Attributionem quæ habent ad vnum, illa cadunt infra vnam attributionem, & analogiam. Alexan. de ales. 4. metaphy. tex. 2. char. 76. col. 1.
Auaritia multas habet speçies: alij dicuntur parci, alij tenaces, alij retracti, alij restricti. Aristotel. 4. ethic. Nicom. cap. 1. char. 85.
Auaritia est vitium animæ, per quod appetunt vndequaque lucrum. Arist. de virtutibus. char. 478.
Auaritia est circa commercia præter dignitatem eligens præcipuum. Aris. de virtutibus. char. 482.
Auaritiæ species sunt tres: turpis quæstus, tenacitas, illiberalitas. Aris. de virtutibus. char. 482.
Auaritiæ est plurimi facere pecunias, nec id probum putare quod quæstuosum est: vita mercenaria, & seruilis, sordida, a munificentia, & liberalitate aliena. hanc consequuntur sordes, ægrimonia, pusillanimitas, humilitas, immodestia, ignobilitas, hominum odium. Aris. de virtutibus. char. 482.
Auaritia duplex: alia ex priuatis rebus, alia ex publicis. Aris. politic. 5. cap. 3. char. 647.
Auaritia magis est connaturalis hominibus, quàm prodigalitas. Alb. mag. ethic. 4. tract. 1. cap. 8. char. 50. c. 1.
Auarus est, qui non impendit vbi decet, & quantum, & quando decuerit. Aris. mag. moral. 1. cap. 22. c. 300.
Auarus dicitur improbe cupidus, pluris in lucro, & minoris in damno cum præiudicio iuris alieni. Alb. mag. ethic. 5. tract. 1. cap. 4. char. 58. col. 2.
Auctio fit, cum huius substantia manet, & huius non, vt ea, quæ nutrimenti: quoniam & ibi dominans dicitur in mistione, vt quod vinum facit vini opus, sed non aquæ vniuersa mistura. Aristot. 1. de gener. & corrup. su. 2. cap. 3. tex. 33. c. 399.
Auctio est actus rei auctibilis in eo, quod auctibilis est. Them. 3. phy. tex. 23. c. 29, col. 1.
Auctio est motus secundum partem. Io. gram. in 4. phy. tex. 56. c. 92. col. 1.
Auctor habitus vniuscuiusq; sibi ipsi, & apparentiæ quoque auctor erit. Alex. aphr. 4. nat. quæst. cap. 29. c. 23.
Auctor operis commendatur in tribus: a nomine, a scientia, a virtutis merito. Alber. magn. ethicor. 1. tracta. 1. cap. 7. char. 3. col. 3.
Auctoramentum dicitur, dum propositio est vera, & ex se nota eo quòd auctoritatem ex se habet. Alexand. aphrod. 1. prior. cap. 4. char. 9. col. 2.
Auctoritatem habent ad persuadendum prudentia, virtus, & beneuolentia. Aris. rhetor. 2. char. 68.

Auctoritas

Auctoritas omnis aut ex magnis, & excellentibus rebus, & per naturam optimis venit: aut ab ijs, quæ inferiori loco sunt constitutæ, fidemq; non ex naturæ qualitate, sed ex vulgi opinionibus capit. Boet. in Topic. Cic. 6. char. 860.
Auctum omne augetur a cognato sibi adueniente, & resoluto in materiam: cœlum vero non augetur, quia non est, ex quo factum est. Aristot. 1. de Cœlo, tex. 21. c. 25.
Auctum totum manet: particulæ autem transmutantur secundum locum semper in ampliorem, non vt sphæra in æqualem, & quod comminuitur in minorem. Arist. 1. de gen. & cor. su. 2. cap. 1. tex. 25. c. 396.
Aucta, dum augentur & quę minuuntur dum minuuntur, non mutantur in paruum, & magnum: sed in perfectionem & perfectam magnitudinem crescunt: & quæ minuuntur a perfectione remouentur, & imperfectione contrahuntur. Alexand. aphrod. prim. natur. quæst. cap. 7. c. 2.
Aucta omnia per extrinsecum aliquod accidens augentur. Alexan. aphrod. de mist. char. 60. col. 1.
Aucta alia similaria sunt, quorum particulæ vniuoce cum toto sunt; vt caro, & sanguis: alia dissimilaria, vt quæ ex differentibus particulis constant: vt vultus, & manus. Alex. aphr. de mist. 5. c. 60. col. 1.
Auctis partibus similaribus, & dissimilaria augentur. Alex. aphrod. de mist. c. 60. col. 1.
Aucta omnia secundum formam augentur. Alex. aphr. de mist. c. 60. col. 1.
Aucta omnia alterantur, & generantur, sed secundum locum mutata non est necesse, vt alterentur. Auer. in prædic. tract. 3. cap. 4. char. 30. col. 2.
Audax est, qui in confidendo in terribilibus rebus excellit, fortitudinis enim affectator videtur: videri enim vult circa formidabiles res fortis, & fortem imitatur. vnde efficitur, vt plerique ex ipsis timidis audaces sint: in his enim audacter se gerentes formidolosa non sustinent. Aristotel. 3. Ethicorum. cap. 5. char. 67.
Audax est, qui audet, quæ non oportet. Aristotel. mor. eodem. cap. 1. char. 412.
Auditorem beneuolum, aut iratum, & interdum attentum facere possumus, nam non semper attentum facere expedit, & ad risum traducere multa conantur, quæ omnia extra causam sunt. Aristotel. rhetoric. 3. char. 164.
Auditores, & nimis iuuenem, & nimis senem concionantem molestè ferunt, & si crebro orationem habere consueuerint, & si nunquam antea concionem habuerint. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 28. char. 226.
Auditor, aut spectator, aut iudicator est, & iudicator, aut rerum præteritarum, aut futurarum, de quibus est concio. qui vero de præteritis iudicat, est vt iudex: qui de præsentibus, spectator. Aris. rhetor. 1. c. 15.
Auditor non est satis idoneus, vt tam breui tempore de magnis rebus, quod tempus est oratori præscriptum, vel doceatur, vel certus fiat. quare in opinionem quandam rectam deducendus est. Dan. Barbar. 1. rhetoric. in procem. char. 1.

Auditus definitio.

AVditum rationem quandam esse necesse est. Arist. 2. de ani. su. 6. cap. 1. tex. 143. char. 650.
Auditio est potestas animæ, per quam id, a quo possidetur, intercedente quadam in se immutatione res audibiles excipere, & internoscere natum est. Alexand. aphrod. 1. de ani. cap. 15. char. 36. col. 3.
Auditio est ipse actu auditus, vt sonatio sonus, & in visibili autem actu. & actu gustabili non est nomen. Simplic. 3. de ani. sect. 1. tex. 142. c. 51. col. 2.

Auditus in quo ineſt.

AVditum nonnulla animalia in capite situm habent debita ratione: quod enim inane vocatur, plenum aeris est, & sensorium audiendi aeris esse fatemur. Vt igitur in oculis meatus ad venas circa cerebrum sparsas tendunt, sic ab auribus in occiput penetrant, Arist. de part. anim. 2. cap. 10. char. 450.
Auditus est connaturalis aeri: & quia in aere est, moto exteriori, qui intra est, mouetur. Vnde non vndique audit animal, neque quocunque transit aer. non enim vbique habet aerem, quod moueri debet secundum partem, animatumque est, vt pupilla humidum. Aris. 2. de ani. su. 4. cap. 4. tex. 83. c. 635.
Auditus fit in aqua, quoniam non ingreditur ad ipsum connaturalem aerem, sed neq; in aerem propter anfractus. at cum hoc accidit, non audit, nec si membrana laboraret. Aris. 2. de ani. su. 4. cap. 4. tex. 83. c. 636.
Audiendi signum, vel rem audiendi, est sonare aurem semper vt cornu. semper enim quodam proprio motu mouetur aer, qui in auribus est; sed sonus extraneus, & non proprius est. & ideo dicunt audire vacuo, & sonante, quia audiuimus habentem determinatum aerem. Aristoteles secundo de anima. sum. 4. cap. 4. tex. 84. char. 636.
Auditus ita fit, vt inuolutus in auribus inædificatus aer mouetur ab eo aere, qui extrinsecus incutitur, & intrinsecus quodammodo a percussione formatur. Alexand. aphrod. 1. de ani. cap. 15. char. 36. col. 3.
Auditus aeri tribuendus est, tum quia in aere naturaliter concluditur aer, ad quem quietum existentem perueniunt soni; tum etiam, quia pellis, quæ vocatur timpanum auris, in qua est neruus, qui concauus est, sicca est, & aere plena secundum naturam, in qua percipitur sonus ab exteriore aere propter symbolum. Alb. Mag. de sen. & sen. tract. 2. cap. 15. char. 8. col. 2.
Auditus ab animalibus dupliciter habetur; à quibusdam enim habetur, vt est tantum sensus: ab alijs, vt est disciplinabilis sensus, & hoc secũdo modo dupliciter: quoniam hic sensus est disciplinabilis, secundum quòd percipit sonos, & voces accipitur notitia intentionum sonantis, & vocantis: & sic soni, & voces faciũt disciplinam, quod dupliciter fit: vel soni, & voces faciunt intentionis signum confusum, vel determinatum: confusum, vt in brutis: determinatum, in homine. Alber. Magn. de animal. 2. cap. 2. char. 170. col. 1.

Auditum quid corrumpit.

AVditum corrumpit vnumquodque exuperans graue, & acutum, quia est consonantia: & sic in alijs sensibus. Aris. 2. de ani. su. 6. cap. 1. tex. 143. char. 650.
Auditus maximè inter sensus ab ortu naturæ offendi potest; quia auditus, & vox ab eodem initio proficisci videtur; at locutio facile deprauari potest, quæ species vocis est, eademque perfici difficillime potest: primo enim postquam nati sumus obmutescimus, deinde balbutire incipimus. hinc sequitur, vt quasi per accidens non per se, omnium facillime sensuum auditus interimi potest. Aris. problem. sect. 11. q. 1. char. 450.
Audiendi sedes cur humorem omnem inoffense præter quam aquam patiatur? quia aqua præ sua frigiditate neruum illico audiendi ministrum subit: frigus autem omne neruis inimicissimum est. Alexa. aphrod. problem. pri. 71. 688.

Auditus operatio.

AVditus soni differentias annunciat, paucis autem & eas, quæ vocis. Aris. de sen. & sen. cap. 1. char. 5.
Auditus, secundum accidens ad prudentiam plurimam

L confert

confert partem: sermo enim audibilis est causa disciplinæ, non secundum se, sed secundum accidens; ex nominibus enim constat, nominũ autem vnumquodque nota est. Arist. de sens. & sens. cap. 1. c. 5.

Audiendi, & olfaciendi ratio duplex est: aut ita audiunt, aut olfaciunt, vt quammaxime differentias omnes rerum sensibilium subiectarum sentiant: aut ita, vt procul audiant, aut odorentur, vt bene iudicent, est in causa sensorium: vtque productiora habent sensoria, procul audiunt, & odorant, Arist. de gener. animalium 5. cap. 2. char. 269.

Audire melius nocte quam die possumus; quia requies omniũ noctu amplior est, quoniam calor abest, vnde tranquilliora quoque magna ex parte oĩa sunt, Sol. n. est, qui oĩa mouet. Arist. probl. sec. 11. q. 5. c. 451.

Audire minus possumus oscitantes, vel quia multum spiritus effluentis inter oscitandum aures intrinsecus subit, vt motio, vel sensu percipi possit, quam trudit ad aures, & maxime post somnum: strepitus autem, vel aer, vel aeris affectio est, & sic interioris motus exterioris strepitum offuscat. Arist. probl. sec. 11. q. 29. char. 461.

Audimus melius, cum spiritum retinemus, quam cum reddimus. itaque minus spirare in venatione præcipitur. Vel quia per venarum elationem vis sentiendi locum petit superiorem, cum enim dormimus, deorsum se fert, & crebrius tunc reddimus quam ducimus spiritum, minimeque audire valemus. An etiam sanguis, cum reddimus spiritum, ascendit: itaque pars superior impletur, cum tamen per inane audiamus. An quod efflatio strepitus quidam est: hic autem expirando eueniens, vim obtundit audiendi. Arist. probl. sec. 11. q. 41. c. 464.

Auditus post visum perfectior est, atque adeo in longius differtur. Simplic. 2. de anima. text. 77. chart. 38. columna 2.

Auditus in homine est via ad disciplinam. Auer. de sens. & sensibil. c. 193. col. 3. Idem D. Thom. pri. metaphy. lect. prima. char. 6.

Auditus est vehementioris conuenientiæ rationalitati, quam visus. Auer. prim. rhetor. tract. 1. cap. 14. char. 38. colum. 1.

Auditus secundum accidens multum confert ad scientias. Albert. Magn. de sens. & sens. tractat. 1. capit. 2. char. 2. col. 3.

Auditus per accidens est melior ad prudentiam visu, quia non solum exprimit res per signa, sed etiam rerum habitudines ad se inuicem per conuenientiam ipsarum, & differentiam, quod non facit visus. Albertus magnus de sens. & sens. tractat. 1. capit. 2. char. 2. col. 3.

Audita segnius irritant animum quam quæ oculis sunt subiecta. Alber. Magn. de sen. & sen. tracta. 1. cap. 2. char. 2. col. 3.

Auellanæ, quæ corilis crescunt, mense Februario ponendæ sunt, aut ramo, aut nuce sua: sed ramo melius prouenium in loco macro, frigido, & sabuloso. Alber. Magn. de veget. & plant. 7. tracta. 2. cap. 3. char. 178. col. 2.

Auena melius prouenit in montibus, quam frumentum vel siligo. Alber. Magn. de veget. & plant. 7. tracta. 2. cap. 7. char. 174. col. 3.

Auena, dum seminatur, siccum agrum quærit, & in principio veris seminatur. Alber. Magn. de veg. & plant. 7. tract. 2. cap. 1. char. 177. col. 2.

Auendar Israelita philosophus translator logicę Arabũ, & maxime Auicennæ. Alb. Magn. in præd. c. 32. col. 1.

Auerroes oriundus fuit ex Andaluzia. Auer. epitom. metaphy. tract. 4. c. 282. col. 1.

Auerroes quicquid scripsit de tẽpore, sequutus fuit expositores, sed non hic. Auer. phy. 4. tex. 99. c. 83. col. 1.

Auerroes laudat hoc in loco maxime Aristotelem. Auer. meteor. 3. cap. 2. char. 205. col. 4.

Auerroes se excusat, si omisit aliquid partiale in hoc tractatu de partibus animalium, quia librum pluribus erroribus refertum habuit, tum etiam ob angustiam temporis, & id, quod passus est. hac tempestate de separatione domus, & negotio de re populari: quæ omnia ipsum impedierunt, ne colligere plures traductiones posset. Auer. de partibus animalium 4. cap. 9. char. 96.

Auerroes conuenit cum Alexandro in modo ponendi intellectum agentem, & differt ab eo in natura intellectus materialis: differt à Themistio in natura intellectus, qui est in habitu, & in modo ponendi intellectũ agentem: & quoquo modo conuenit cum Alexandro in natura intellectus, qui est in habitu, & alio modo differt. Auer. 3. de ani. te. 20. c. 171. col. 2.

Augmenti definitio.

AVgmentatio est quædam appositio. Arist. phy. 7. su. 3. cap. 1. tex. 13. char. 183.

Augmentatio est existentis magnitudinis additamentum. Aristotel. prim. de gener. & corr. su. 2. capit. 2. te. 31. char. 398.

Augmentum est transmutatio corporis à mensura aliqua minori ad mensuram aliquam maiorem. Auer. epitom. in logic. c. 343. col. 1.

Augmentum est perfectio actionis nutrimenti. Auer. 2 de anim. te. 14. ch. 129. col. 4.

Augmentum omne est præexistenti magnitudini additamentum. Alb. mag. pri. phy. tract. 2. cap. 2. c. 5. col. 4.

Augmentatiua potentia est illa, quæ de nutrimento addit quantitati membrorum, vt ad debitam longitudinem, & quantitatem deducatur. Alb. Mag. de anima. tract. 2. cap. 6. char. 18. col. 1.

Augmentum est, quod aliquid perficit in maiorem perfectionem, & qualitate, & virtute. D. Tho. 2. de ani. l. 9. te. 49. char. 30. col. 3.

Augmentum, vt fit, & in quo est.

AVgentur quædam, quæ non alterantur, vt quadratum gnomone. Arist. præd. tract. 3. cap. 4. char. 96.

Augmentari non solum contingit ingrediente aliquo, sed alteratione, vt ex aqua fiat aer. Aristo. phy. 4. cap. 2. te. 63. char. 96.

Augeri, nec minui est possibile continue, sed est aliquod medium. Aristotel. phys. 8. su. 2. capit. 1. text. 23. char. 203.

Augendum augetur à simili, & a dissimili: contrarium enim alimentum dicitur esse contrario, & nisi simile simili in omni generato copulatur. Aristo. phy. 8. su. 3. cap. 1. te. 55, char. 222.

Augmentatio non est transmutatio ex potentia magnitudine, actu autem nullam habente magnitudinem. Arist. de gen. & cor. su. 2. cap. 2. te. 31. c. 398.

Augmentatio tria requirit: vnum, quancunque partem maiorem fieri eius, quæ augetur, magnitudinis, vt, si caro, carnis: & adueniente aliquo: tertio vt saluetur, quod augetur, & permaneat. Arist. pri. de gen. & cor. su. 2. cap. 2. te. 33, char. 399.

Augentur ea, quæ sunt dissimilium partium: quia ea; quæ sunt similium partium, augentur. Aristot. pri. de gen. & cor. su. 2. cap. 3. te. 35. char. 400.

Augmentari aliquid adueniente aliquo, secundum formam possibile est, secundum materiam non. Aristot. pri. de gen. & cor. su. 2. cap. 3. te. 35. c. 400.

Augens potentia est simile ei, quod augetur, actu alterum. Aristotel. prim. de gener. & corr. su. 2. capit. 4. tex. 39. char. 401.

Augmen-

Augmentum, aut decrementum nihil naturaliter habet, nisi alatur: & nihil alitur, quod non participat vita. Aristoteles secundo de anima. sum. 3. cap. 1. text. 37. char. 624.

Augmentatio est secundum formam, solum, non autem secundum materiam: non. n. vniuersa materia mutatur, sed manente aliquo ex ipsa aliqua adijcitur. Alex. aphrod. pri. nat. q. cap. 5. c. 2.

Augmentatio fit eius, quod per se subsistit secundum id, quod manet in eo, per se subsistit compositum, quod manet secundum formam, materia autem fluit. Alex. aphrod. pri. nat. q. cap. 5. c. 2.

Augentur proprie dumtaxat ea, quæ altricem animam, cuius proprium est alere, fortita sunt. Alexan. aphrod. pri. de ani. cap. 10. c. 34, col. 3.

Augentur ijsdem, & quæ aluntur, quibus aluntur dum augentur, semper enim aluntur: non autem semper augentur. Alexand. aphrod. prim. de anim. cap. 1. char. 34. col. 4.

Augmentatiua potentia est in eo, quod augetur; nutrimentum enim corrumpitur, si fieri debeat augmentum; & subiectis corruptis corrumpi debet eorum potentia, nisi vt materia consideretur. Ioa. gra. pri. de gen. & cor. tex. 34. co. 92. c. 51.

Augmentatio fit secundum omnem diuisionem, quia sanguinis appositio fit secundum omnem dimensionem. Ioan. grammat. prim. de gen. & cor. text. 35. com. 94. chart. 55.

Augens ab augmentatiuo augetur, non autem ab alteratiuo: nec, quod alteratur ab augmentatiuo, sed ab alterante alteratur. Simplic. 4. de cœlo, text. 22. com. 10. c. 104. col. 4.

Augmentum in animatis dicitur transumptiue, in rei veritate non est nisi in animatis. Auerr. physic. 4. text. 62. c. 71. colum. 2.

Augmentabile omne alterabile est, at non conuertitur. Auer. pri. de cœlo. tex. 22. c. 9. col. 1.

Augmentatio tribus modis sumi potest: aut secundum augmentum verum, & diminutionem veram, & hoc tantum est in plantis, & animalibus: aut secuneum alterationem, vt accidit aquæ & aeri, quòd, cum inspissantur, fiunt minoris quantitatis: aut secundum accumulationem, & hòc inuenitur in corporibus consimilium partium compositis, vt in mineris. Auerr. pri. de cœlo. tex. 22. c. 9. col. 2.

Augmentum est in re augmentata secundum formam. Auer. pri. de gen. tex. 38. c. 161. col. 1.

Augmentatio fit per admixtionem, primò per necessitatem secundum quòd posuit natura in membris hominum humiditatem existentem in eis, in qua perfundantur membra, vt filum in oleo. Auerr. ex paraphra. pri. de gen. & corrup. c. 176. col. 4.

Augmentati omnes partes pertransire id, quod prouenit ab extrinseco, impossibile est. Auer. ex paraphra. pri. de gener. & corrup. char. 176. col. 4.

Augmentum & generatio non differunt, nisi quod augmentum est generatio a partibus, & generatio est generatio vniuersalis. Auer. pri. de generat. animal. cap. 20. char. 216. col. 2.

Augmentum fieri nequit, nisi virtus augens immediata esset ei, cui fit additio, & ei, quod additur per hoc quod vnit, & additur vnum alteri. Alber. Mag. 7. phy. tract. 1. cap. 4. char. 84. col. 1.

Augmentum tribus fit modis. Primus, & verus per cibum fit ad partes animati corporis. Secundus per rarefactionem, & inspissationem. Tertius per accumulationem, cum vnum additur alteri. Alber. mag. 1. de cœlo. tract. 1. cap. 9. char. 5. col. 4.

Augmentum, vt fiat, tria necessaria sunt. Primo, vt quæcunque pars eius, quod augetur, fiat maior. Secundo, vt aliquo adueniente fiat augmentum. Tertio, vt secundum quòd augetur, maneat in esse substantiali, & ratione. Alber. Magn. 1. de generat. & cor. tract. 3. cap. 5. char. 64. col. 4.

Augmentatio denominatur a re, quæ in actione manet in esse, & ratione vt substantia, & id, quod non manet, vt cibus auget substantiam, & non augetur. Alber. Magn. 1. de generat. & corrupt. tract. 3. cap. 6. char. 65. col. 1.

Augendi principium non est in cibo, sed in membro aucto. Alber. magn. prim. de generat. & cor. tract. 3. cap. 6. char. 65. colum. 1.

Augmentum dicitur dupliciter. Proprie, vt in animalibus, quæ vim augmentatiuam habent per calorem naturalem, primo a sursum ad deorsum, secundo à dextro ad sinistrum, tertio ab ante in retro. Alia improprie, quod per naturalem calorem conuertit in se aliquid, quod non est additum ei, nec animatum, vt ignis augetur positis vrendis. Alb. Mag. 1. de gener. & cor. tract. 3. cap. 11. char. 66, col. 2.

Augmentum fit quodam tempore non semper tribus de causis. Primo ob humidum seminale, quod non est in infinitum extensibile per humidum additum. Secundò augetur quousque produci potest transgredi mensuram suæ essentiæ. Tertio, quia humidum extraneum semper retinet aliquid extranei, ideo debilitatur in eo calidum, & tandem plus extendi nequit. Albert. Magn. 1. de generat. & corrupt. tract. 3. cap. 15. char. 66. col. 2.

Augens omne necessario cibatur a sicco, & humido, secundum materiam sui nutrimenti, cuius nutrimenti digestio fit per caloris fortitudinem. Alber. Magn. de animalib. 12. tract. 2. cap. 4. char. 105. col. 2.

Augmenti tempus est secundum Galenum, & Auicennam, ætas puerilis, propter vicinitatem, quam habet ad tempus suæ originis, quæ est ex calido & humido. Alb. mag. 2. de ani. tract. 2. cap. 6. c. 18. col. 2.

Augmenti motus est prior motus sensitiuo, qui etiam est prior motu locali in animalibus. ergo sursum est prius quam anterius, & anterius prius quam dextrum. D. Tho. 2. de cœlo, l. 2. tex. 8. c. 31. col. 1.

Augmentum non fit sine quadam particulari generatione, qua conuertitur in nutritum. D. Thom. prim. de gen. & cor. ex procœmio. char. 1. col. 1.

Augmentum fit aliquo adueniente, quod conuertitur in substantiam membrorum, quod dicitur nutrimentum. D. Thom. de ani. mot. l. 3. c. 50. col. 3.

Augmentum duobus fit modis. Primo, quod illud, quod apponitur, auget id, cui apponitur, & potest apponi per solum contactum. Secundo potest apponi per quandam coaptationem naturalem, vt brachium coaptatur manui. Alexand. de Ales. 5. Metaphy. tex. 5. c. 110. col. 1.

Augmentum non variat res secundum substantiam. Alex. de Ales. 11. Metaph. char. 313. col. 4.

Augmenti terminus.

AVgmentationis terminus est; qui secundum naturam propriam est perfectæ magnitudinis, diminutionis vero huius remotio. Aristotel. physic. 6. su. 5. cap. 3. tex. 91. c. 175.

Augmenti vnicuique rei à natura terminus est attributus. Psel. 6. phy. c. 57.

Augmentabilis finis est mensura terminata in longitudine, latitudine, & profunditate. Auer. 4. de cœlo. tex. 24. c. 116. col. 3.

Augmenti initium vt dicitur, primò est ex magnitudine in longitudinem, deinde in latitudinem, deinde in profundum. Auer. 5. metaph. su. 1. tex. co. 1. c. 48.

Augentur animalia iuuentutis tantũ tempore nõ alio, quia fortissimi caloris est extendere partes duras: &

tam diu est moüere secundum naturam calidam, & extendere humidum in organis, quandiu durat augmentum secundum naturam, q̃ semper fieri nequit; quia calidum feruens continuè educit aliquid de humido,& indurat,& siccat illud. Alb.Mag, de nutri.& nut. tract.2.cap.1.c.66.col.1.

Augmenti terminus est perfecta magnitudo. D.Thom. 6.physic.l.13.tex.91.char.105.col.4.

Augmenti tempus dicitur iuuentus, defectus senectus. Petr. de Aluer. de iuuent.sen.mor.vit.& respir. l.17. c.80.col.4.

Augmentum, vt differt à nutritione.

AVgmentatio differt à nutritione, quia vt id, quod potentia compositum ex vtroque est, vt quanta caro,sic auget:secundum autem quod solum caro est,sic nutrit. ideo nutritur vnumquodque quousque saluũ fuerit,& si diminuatur, augetur autem non semper. Arist.pri.de gen.& cor.su.2.cap.4.tex.41.c.402.

Augmentatiua potentia à nutritiua differt quatuor rationibus. Primò,quia nutritiua accipit alimentum,vt est potentia substantia membrorum,& non curat quãtitatem: augmentatiua autem accipit alimentum, vt auget quantitatem membrorum. Secundo,quia nutritiua addit substantiæ membrorum substantiam cibi æqualem secundum tres corporis diametros: augmentatiua autem præcipue longitudine. Tertio nutritiua hebetiori vtitur instrumento: augmentatiua auctiori:calor enim naturalis potentior est in augmentatione,quàm in nutritione.Quarto,quia augmentatiua non auget vltra quoddam tempus:nutritiua semper nutrit.Albertus Magn.2.de anima. tract.2.cap.6. char.18.col.1.

Auicenna modica consideratione cõtradicit rebus latis. Auer.pri.post.in prooem.char.127.col.4.

Auicenna errauit,cum ait,Naturalem non loqui de materia,nisi propinqua vnicuique enti,de prima vero nullus considerat præter Metaphysicum:nam,si causę subiecti latent,possunt monstrari demonstratione signi, & si non possunt monstrari demonstratione simpliciter,vel propter quid.Auer.phy.2.tex.22.c.27.col.2.

Auicennæ via semper inuenitur quasi media inter Peripateticos,& loquentes.Auer.physi.2.tex.23.char.27. columna 3.

Auicennæ libri potius faciunt a sapientia recedere quàm ipsam largiantur,& idem sæpius contingit & Galeno, quod Auicennæ accidit. Auer.physic.8.tex.78.char. 193.col.2.

Auicenna ob prauitatem exercitationis in naturalibus, & bonam confidentiam in proprio ingenio in multis errauit. Auer.3.de cœlo, text.67.capit.105. columna 2.

Auicenna imitatus est Aristotelem in dialectica, sed in alijs errauit,maxime in Metaphysica, qa incepit quasi a se.Auer,3.de ani.tex.30.c.173.col.4.

Auicenna,cum posuit vnum, & ens esse prædicamenti accidentalia, & quod significant naturam superadditam ijs,de quibus dicuntur, deceptus fuit ex æquiuocatione vnius,quod, vt est numeri principium, habet rationem mensuræ in quantitate, & significat naturam superadditam:sed vnum, quod conuertitur cum ente circa omnia entia, & non significat aliquam naturam determinatam ad aliquod genus, & ens, quod significat compositionem propositionis est prædicatum accidentale,quia compositio fit per intellectum, secundum tempus determinatum:sed ens, quod diuiditur per decem prædicamenta,significat ipsas naturas decem generum,vt sunt acta in potentia. D.Tho.10. metaphysic.l.2.tex.8.char.696.

Aues in vniuersali.

AVibus omnibus ineſt caput,collum,dorsum, & supina pars corporis,& quod pectori proportionatur. Crura bina hominis modo, sed quæ in auersum flectantur, vt quadrupedes carent manibus, & pedibus prioribus,alas possident, & clunem femori similẽ longiorem, ventremque mediotenus porrectum cohæsione perpetua.Arist.de hist.ani.2.cap.12.c.53.

Aues omnes multas habent vngues, quippe cum pars maxime digitata sit, & nantes quamuis planipedes, tamen & ipsæ digitos perfectos distinctosque habent. Arist.de hist.ani.1.cap.11.char.53.

Aues omnes,quæ se efferunt quaternos digitos habent, tres in priori parte, singulos in posteriore maximo ex parte pro calce.paucis vtrinque bini,vt auiculæ,quam lyngem vocant.Arist.de hist.ani.2.cap.11.c.53.

Aues os sibi proprium possident: non enim labra, non dentes,sed rostrum habent.Auriculis carent,& naribus,meatusque odorandi in rostro continent, audiendi in capite.Oculi omnibus, vt cæteris animalibus bini,sine cilijs.Grauiores palpebra inferiore conniuent. Nictantur omnes ab angulo obeunte membrana. At, quæ noctuæ speciem gerunt, superiore etiam palpebra conniuent.Arist.de histor.ani.2.cap.11.c.54.

Aues omnes linguam habent, sed alijs est longa, alijs breuis,alijs lata,alijs angusta.Aristo.de histor.animal. 2.cap.12.c.54.

Aues nullæ habent linguam illam minorem operiendi arteriam ministram,nec aliud animal oua pariens,sed meatum,modo trahunt,modo laxant.Arist.de histor. anim.2.cap.12.char.54.

Auium rostri duriores fiunt in senecta. Aristo.de histor. anim.3.cap.11.char.92.

Aues omnes oua pariunt, sed coeundi, & pariendi tempus non idem omnibus est, cum aliæ omni ferè tempore coeant,& pariant vt gallinæ, & columbæ: aliæ semel in anno, & parcius generant: aliæ fœcundius: quod aut fit,quia crebrius,vt columbæ, aut numerosius, vt gallinæ. Aristoteles de historia.animalium 6. cap.1.char.194.

Aues omnes,quibus vngues adunci sunt, parcius generant excepto tinunculo. Aristo.de histor.animalium. 6.cap.1.c.195.

Auis nulla suo in genere occidit aues. Aristo.de histor. ani.6.cap.7.c.206.

Aues,si ægrotant, plumæ indicium faciunt: turbantur enim,nec posituram eandem seruant, quam habent, cum recte valent. Arist.de hist.anim.8.cap.18.c.298.

Aues mammis carent,quia non habent lac.Arist.de partibus animalium 4.cap.11.char.545.

Aues omnes pennatæ sunt, in hocque differunt a cæteris animalibus.Arist.de part.ani.4.cap.12.char.546.

Auibus, quibus crura sunt longa, ijs & collum longum est: quibus breuia & collum breue, præterquàm palmipedes.Arist.de part.ani.4.cap.12.char.546.

Auibus carniuoris colli longitudo incommoda est, imbecille enim est,quod longum est. Aristot.de partibus anim.4.cap.12.char.546.

Aues omnes bipedes sunt. Arist.de partibus animalium 4.cap.12.c.547.

Aues vmbilicum habent. Aristot. de partibus animalium 4.cap.12.char.548.

Auis nulla est,quæ calcar habet,& vngues aduncas. Aristo.de partib.anim.4.cap.12.char.549.

Aues vncungues difficulter ambulant, nec in saxis consistunt.Aristoles de partibus animalium quarto, capit. duodecimo,char. 549.

Auibus omnibus clunes sint, quamquam non clunes, sed femora duo, propter longitudinẽ habere videtur. Arist.

Arist.de part.animal.4.cap.12.char.550.

Auibus omnibus sunt digiti quaterni tam multifidis, quàm palmipedis, tres parte priore, vnus posteriore pro calce. At in Iynge vna,quam turbinem appellant, vtrinque bini sunt, quia corpus minus quam cæterarum propensum est in aduersum.Arist.de part. animal.4.cap.12.char.551.

Auibus est Vropygium ad dirigendos volatus, vt nauigij gubernacula. Aristotel. de animalium incessu, cap.8.char.574.

Aues dictæ variæ dissident cum alaudis. Aristot. de hist. anim.9.cap.1.char.316.

Aues omnes, & ex volatili genere, quæ ex membrana integras gerunt alas, & quæ in humore natant, instrumentisque quibusdam in humore iter faciunt, non difficile est animaduertere, melius illis esse membrorum huiusce modi ex obliquo exortus habere, quales nunc conspiciuntur, vt in auibus, & ijs, quæ membranaceas habent alas, idque ipsum in piscibus. Auibus enim alæ, aquatilibus pinnæ, membranaceas autem habentibus alas membranulæ ex obliquo adhæresciunt, & ita cum celerrime tum valentissime diuidentia, hæc quidem aerem, illa humorem, motum efficere poterunt: in ante namque, & retrouersus corporis consequi poterunt partes, in cedenti scilicet translatæ, tum humore, tum aere. Aristot. de ani.incess.cap.14.char.581.

Auium omnia oua bicolora sunt. Arist.de generat.ani. 3.cap.1.chart.187.

Auium in omnium genere alterum mas, alterum fœmina est.Arist.de gener.ani.3.cap.7.char.206.

Aues cur vesica priuatæ sunt a natura? quia larga humoris copia opus erat ad pennarum ortum,& incrementum:sed stercus,cum bibunt,cum larga humoris copia eijciunt.Alex.aphrod.proble. pri. 108.c.705.

Auium carnes leues sunt,& saniores a medicis iudicantur,& sunt leues ex multo aere spirituali, quod est in eis.Alber.Mag.de natur.loc.dist. 1.cap.5.c.94.col.2.

Aues generaliter omnes ambulant, siue habeant alas coriales, siue pennatas. Alber.mag. de anim.1.tract. 1. cap.3.char.2.col.2.

Aues pennatæ omnes carent labijs,& dentibus;sed loco horum habent rostrum durum, & figuram nasi, & aurium anterius non habent, sed oculos & linguam habent, & odoratus via est in rostro per duo foramina, vt in lateribus capitis duo foramina, vt audiant. Alb.mag.de ani.2.tract.1.cap.6.char.32.col.4.

Aues omnes claudunt oculos quodam panno egrediente de palpebra inferiori absque motu palpebrarum quando volant;& aliquando ipsum educunt de angulo oculi apud conum nasi, & insuper superiorem palpebram super oculum inducunt. Alber.mag.de anim. 2.tract.1.cap.6.char.32.col.4.

Aues omnes linguas valde diuersas in quantitate, & figura, & compositione habent: namque aliæ valde longas, vt viscedula, aliæ latas, vt sturnus, psytacus, & pica: aliæ ante ex cornu acutissimo,retro ex carne compositam habent,vt picus niger. Alber. Magn.de anima.2.trac.1.cap.6.c.33.col.1.

Auium genus nullum epiglotim habet prominentem, vt faciat eis nodum in gutture, vt in homine. Alber. mag.de anim.2.tract.1.cap.6.char.33.col.1.

Aues non se osculantur, sed vapore libidinis excitato ante completum motum coitum confricant se,faciendo sibi,& augendo coitus delectationem.Alber.mag. de anim.6.tract.1.cap.3.char.57.col.2.

Aues omnes, quæ sunt vicinæ naturæ columbæ, vt palumba,turtur,columba,& cauernarum columbæ non ouant,nisi duo oua,& raro tria, sed tertium frequenter corrũpitur.Alb.mag.de ani.6.trac.1.c.5.c.58.c.2.

Auium maior pars incipit ouare post ætatem vnius anni: columba autem nata in Aprili incipit ouare si fuerit in loco calido,& copiosa pascua habuerit in autumno illius anni. Alber.magn.de animal.6.tracta.1.cap. 5.char.58.col.2.

Auibus omnibus conuenit quod testiculi tempore coitus crescant,& quę sunt maioris coitus,magis crescũt. Alb.mag.de ani.6.tract.1.cap.6.char.59.col.1.

Auibus nocent pluuiæ,quia ficco confortantur. Albert. mag.de ani.7.tract.2.cap.1.char.68.col.2.

Auium ægritudines ex dependentia alarum cognoscuntur.Alb.mag.de ani.7.tract.2.cap.1.char.68.col.2.

Aues omnes, quarum pulli bene ambulant: antequam sit complete pennati,& per se quærunt cibũ,ita quod parentes non dant eis cibum in rostrum, sed circunducunt pullos per locos diuersos, in quibus inuenitur cibus,nidos faciunt in terra. Alber. mag.de anim. 8.tract.2.cap.3.char.75.col.3.

Aues omnes, quæ habent corium inter digitos, habent natandi industriam,& stant in ripis aquarum.Albert. Magn.de anima.8.trac.2.cap.4.c.76.col.1.

Aues nõ habent casas pro pullis, quia calor nidi nocet eis.Alb.Mag.de ani.8,tract.6.cap.2.c.85.col.1.

Auibus commune est habere alas, & pennas, & plumas, & in capite rostrum: quod solum pauci pisces habent. Alb.Mag.de ani.14.tract.2,cap.6.c.124.col.2.

Aues omnes pectus rotundum habent, quasi acutum, carnosum.Alb.Mag.de ani.14.tract.2.c.6.c.124.co.3.

Auium caro purgatissima est secundum suum genus; quia in alijs purgatio est per pilos, & a magno corpore,& hoc modica purgatione, quæ fit per pennas plumarum grossiorum, & volatilium a modico corpore auis facta, & ideo generaliter caro auis leuior est, & digestibilior carnibus aliorum animalium. Alb.mag. de ani.23.tract.1.cap.1.char.184.col.1.

Auis omnis ouat, & nulla generat propter corporis sui strictu ram,& præcipue in inferiori. Alb. mag.de ani. 23.tract.1.cap.1.char.184.col.2.

Auium differentiæ.

AVes aliæ sunt gregales, aliæ solitariæ, tum quæ volant,tum quæ natant, tum quæ habent pedes: aliæ vitam ancipitem degunt, vt eædem modo societate, modo solitudine gaudeant. Item aliæ ciuiles,aliæ incuiles,tum ex gregalibus,tum ex solitarijs.Aristot.de histor.anim.1.cap.1.char.7.

Aues cauda carent,qualem quadrupedes habẽt, sed caudam pennis conditam gerunt: breuem quidem, quæ longipedes,& planipedes sunt: longam vero habent, quæ è contrario constant, quæ vel contractis ad ventre pedibus volant. Aristot. de historia animalium 2. cap.12.char.54.

Aues quædam calcar habent, sed nulli datum, cui sint vngues adunci. Arist. de hist.anim.2.cap.12.char.55.

Aues nomullæ cristam habent, vt gallinaceus, ita vt nec caro sit,nec a carnis natura omnino aliena.Aristot.de histor.anim.2.cap.12.char.55.

Aues à cęteris animalibus,& inter seipsas diuersitate interiorum differre apertum est. Alijs ingluuies præposita est ventriculo,vt gallinaceo, columbo, palumbo, & perdici. Alijs ventriculus carnosus est callosus, & cutis intus robusta,& crustatis trahi facile potest.Alijs deest ingluuies, sed eius vice est gula latior, vt monedulæ,coruo:at anati, anseri, gauiæ, cataractæ, tardæ gula tota ampla, & lata est. Alijs ventriculus similis est ingluuiei,vt tinunculo. Alijs nec gula,& ingluuies amplior est, sed ventriculus longior, vt auiculis omnibus, vt passer,& hirundo. & aliquæ quamuis paucæ gulæ, & ingluuiei amplitudine carent, amplitudine autem admodum prolixa vtuntur, vt Porphirio. Coturnix hoc proprium habet,ut ingluuiem,& gulã,

prope ventrem amplam, & latam habeat. Aristotel. de histor.anima.2.cap.17.char.67.

Aues pariunt in nidis: quæ autem minus volant,vt perdices, & coturnices non nidis, sed condenso frutice prolem mutiunt.Sic & alauda & tetrix:sed hęc suum nidum patere auræ cupiunt; at quem Boeotij meropen vocant, hic vnus subiens terræ cauernas, facit cunabula. Arist.de hist.ani.6.cap.1.char.195.

Auis ossifraga est magnitudine maior quàm aquila, colore ex cinere albicante. Aristotel. de histor.animal. 8.cap. 3.char.277.

Auium nocturnarum, nonnullæ sunt aduncis vnguibus, vt noctua, cicuma, bubo. Aristot. de historia animal.8.cap.3.char.277.

Aues gregales sunt grus,olor, platea, anser minor.Arist. de hist.ani.8.cap.12.c.289.

Aues complures conduntur, vt turtur per hiemem, & palumborum aliqui,& turdus,& sturnus, & ex genere vnco,miluus.Arist.de hist.anim.8.cap.16.c.294.

Aues aliæ se se in puluerem volutant, & quæ altiuolæ non sunt, vt gallina, perdix: aliæ se se lauant vt nonnullæ rectungues,& quæ circa fluuios, paludes, & mare versantur: aliæ vtrunque faciunt, vt columbus, & passer.Aduncarum pars maior neutrum facit. Arist. de hist.anim.9.cap.49.char.377.

Auium rostra varia: alia enim habent rostra recta, alia vnca, quod est carniuoris proprium.Arist.de part.ani. 4.cap.12.char.547.

Aues aliæ volaces sunt,aliśque grandibus, vt quæ aduncos vngues habent,& quæ vel volandi pernicitate se se tuentur,vel loca mutare solent: aliæ non volaces, sed graues, quibus vita est terrena, & aut fruge viuunt, aut nant,& apud aquas morantur. Arist. de part.animal.4.cap.12.char.548.

Aues nonnullæ, & quadrupeda syluestria per tempora anni mutant colores.Arist.de gen.ani.5.cap.6.c.282.

Aues nonnunquam mutant colorem ob aquarum mutationem, vt coruus; quia, quorum natura vincere,& prædomare humorem non potest, vt aues quæ vesicam non habent, hæ nunquam mutantur. Arist. problem sect.10.q.8.char.428.

Aues, quæ nascuntur in alio loco quàm orti sint eorum parentes, & si patres in alium locum traducti non mutant colorem,ipsæ mutant,& loci illius domesticis redduntur similes: quia de recenti natæ suis parentibus sunt infirmiores.Arist.probl.sect.10.q.9.char.428.

Aues nõnullas in Ponto hyeme reperiri memoriæ proditum est,quæ neque, cum alui profluuium emittũt, nec,cum pennę eis euelluntur,sentiunt;neque etiam, cum minuto veru transfixæ sunt, nisi cum igne torrentur.Aristde admir.aud. 62.c.850.

Aues tantum sunt,quę fissas sectasque habent alas.Simplic.in præd.char.48.

Aues quædam coronalia habent, quædam non; & quæ habent,alia ex pluma sunt,vt in pauone,& vpupa;alia ex dura substantia, quæ est media inter carnem, & cartilaginem,vt in gallo,& gallina,& pullo aquæ. Alber.mag. de anim.2.tract.1.cap.6.c.33.col.1.

Auium oua alia sunt dura, alia facile fractiua, alia duorum colorum,citrinum,& vitellum album extra; alia vnius coloris,vt reptilium quorundam. Adhuc diuersantur in colore testarum:alia enim sunt alba, alia viridia,alia acuta,alia lata,rotunda: alia secundum duas suas extremitates habent vtranque figuram. Albest. mag.de ani.6.tract.1.cap.1.c.56.col.2.

Aues aliæ habent rostrũ rectũ, illæ scilicet, quæ tantum rostro accipiunt cibum: aliæ curuũ, quæ præterea dilaniant carnes,& quæ herbis pascuntur,latum habent rostrum. Alb.Mag.de ani.14.trac.2.cap.6.c.14.col.3.

Aues paradisi sunt aues magnitudinis anserum;ob decorem ita uocantur, quia nullus eis decor videtur deesse,& illaqueatæ gemere non cessant, donec moriantur,vel libertate donentur: liberæ dulciter modulantur,habitant super Nilum. Alber.mag.de animal.23. cap.1.char.186.col.1.

Auium coitus, & quæ ad generationem pertinent.

AVium partus maximo numero agitur verno tempore.Arist.de hist.anim.6.cap.1.char.194.

Auium semen genitale album est, vt cæterorum animalium.Arist.de hist.anim.6.cap.2.char.196.

Aues excubantes celerius excludunt fętum æstate quàm hyeme; gallinæ enim die 18. fętum excludunt æstate, hyeme vigesimoquinto. Arist.de hist.ani.6.c.2.c.197.

Aues,nisi pariant,laborant morbo,& intereunt. Arist.de hist.anim.6.cap.2.char.197.

Aues a coitu inhorrescunt, & se excutiunt; sæpe etiam festuca aliqua se se lustrant, quod idem etiam edito ouo faciunt: interdum columbæ caudam distendunt: anseres se se aquis ingurgitant. Aristot.de histor.anim.6.cap.2.char.198.

Auium magna pars celeriter,& impletur, & oua subuentanea concipit. Arist.de hist.animal.6.cap.2.char.198.

Auium pulli origo in oui albumine est,cibus per vmbilicum ex luteo petitur. dum pullus paulatim crescit,vitellus seorsum in duas partes seccatur, quarum altera locum tenet superiorem,altera inferiorem,& medius humor candidus est, nec partem inferiorem a vitello liquor deserit albus,qualis ante habebatur.Aristot.de hist.animal.6.cap.3.char.200.

Auium pulli situs in ouo antequam oriatur sic est. prima, postremaque ad testam oui membrana posita est, non testæ ipsius natiua, sed altera illi subiecta. liquor in ea candidus est, deinde pullus continetur obuolutus membrana ne in humore maneat. mox vitellus pullo subiacet, in quem altera ex venis prorepit, altera albumen petit. Cuncta ambit membrana cum humore specie saniei. Tum vero membrana alia circa fętum ducitur arcens humorem, sub qua vitellus alia obuolutus membrana, in quem vmbilicus a corde, & vena maiore oriens pertinet: atque ita efficitur ne fętus alterutro humore attingatur. Vicesimo die pullus,si quis solicitet secto putamine, mouet se se & pipit aliquantulum, & ab ea die plumescit, & tandem vitellus assumitur membrorum haustu. Arist.de hist. animal.6.cap.3.char.201.

Aues magna ex parte anniculæ nequeunt generare.Aristotel.de hist.ani.6.cap.4.c.203.

Auibus prosunt squalores tum ad cæteram sanitatem, tum ad partum, & maxime palumbis. Aristot. de histor.animal.8.cap.18.char.597.

Aues graviores nidos sibi non faciunt: quibus enim volandi facultas non est, ijs nidus non prodest: sed facta in aprico area,vepribusque quibusdam coniectis,oua edunt, & incubant, mox pullos educunt. Aristotel. de hist. anima.9.cap.8.c.328.

Auis cinamomus est in Arabia construens nidum ex surculis cinamomi,sed incolæ sagittis plumbatis nidos deijciunt & cinamomum legunt.Arist. de hist. anim. 9.cap 23.c.334.

Aues non solum concipiendi sed emittendi quoque cupiditate irritantur,quod patet:quod si mas non adsit, eijciunt, & oua subuentanea generant. Aristotel.de hist.anim.11.cap.5.c.391.

Aues & quadrupedes oua parientia continent inferiori tantum palpebra ob cutis duriteim: & graviores aues non palpebra nictantur,sed membrana,quia palpebrę motus lentior est. Aristotel.de partib.animal.2. cap. 13.char.454.

Aues, serpentes, & quadrupedes sanguinis compotes, ouiparę foramina quidem narium habent ante os,sed non ita explanata, vt nares appellari possint, nisi spirandi officio.Arist.de part.ani.2.cap.16.c.459.

Aues paruæ salaces & præfęcundæ sunt,vt plantę minores sunt fertiliores.Arist.de gen.ani.3.cap.1.c.187.

Auis nulla parit vnum ouum excepto cuculo,qui & ipse bina parit aut terna cum plurimum.Arist.de gen.ani. 3.cap.1.ch.188.

Aues & pisces contrario modo in ouis oriũtur,quia contrario modo habent principium genitale. Aristot. de gen.ani.3.cap.3.ch.199.

Auium fęminę minus venerem appetuut quam mares. Arist.de gen.ani.7.cap.5.ch.250.

Auium victus.

AVes quædam vermiculos edunt,vt fringilla, passer, & rubeta.Arist.de hist.ani.8.cap.3.ch.277.

Aues quædam frugibus viuunt, vt columbi, palumbus, turtur.Arist.de hist.ani.8.cap.8.ch.278.

Auium omnium,aliæ victum a terra petũt,aliæ a fluuio, alię a lacu,aliæ à mari.Arist.de hist.ani.8.cap.2.c.278.

Aues aliæ circa mare vitam traducunt, vt Cinclus, qui captus maxime mitescit: & apud mare viuunt palmipedes omnes,sed etiam multifidi pedes. Arist. de hist. ani.9.cap.12.ch.332.

Aues ingluuiem habent ante ventrem pro oris officio, in qua cibum recentem, & inconfectum recondunt, aut ventris ipsius partem aliquam prominentem & ventrem carnosum, vt cibum immolitum diu continere, & concoquere possint. bonis enim viribus ventris, & calore natura defectum oris rependit & compensat, At quæ crure prælongo sunt, ingluuie prolixa vtuntur.Arist.de part.ani.3.cap.14.c.499.

Aues aliæ comedunt carnes, vt aquila; aliæ grana,vt columbarum genus; alia vtrunque,vt cornix. Alb. mag. de ani.pri. trac.1.cap.3.ch.2.col.4.

Auium volatus, & garritus.

AViculæ, quæ pennis multum valent, pedibus degenerare videtur, vt hirundo,falcula,siue riparia. Ari. de hist.ani.1.cap.12.char.7.

Auis appellatur animal,quod habet pẽnas.nomine communi carent,quæ volant membrana & cute.Aristo.de hist.ani.1.cap.5.ch.14.

Aues suos inflexus similes quadrupedibus habent: crura enim quæ bina habent,in posteriora curuãt.alas,quas vice brachiorum,aut crurum priorum habent, in priora.Arist.de hist.ani.2.cap.1.c.38.

Aues,non pilis, non squama, non cortice, sed pennis teguntur.Arist.de hist.ani.2.cap.12.ch.54.

Aues, quibus lingua latior est, omnium maxime animalium,post hominem,literas proferre queunt. Arist. de hist.ani.2.cap.12.ch.54.

Aues volaces sunt,quæ vngues aduncos habent: calcarigerę vero,quæ sua grauitate ineptæ sunt ad volandũ. Arist.de hist.ani.2.cap.12.ch.55.

Auibus vox alijs est in pugna, vt coturnicibus: alijs ante pugnam,vt perdicibus:alijs,cum vicere,vt gallinaceis. canunt nonnulli mares, vt fœminæ, vt in luscinarum genere patet. fœmina cessat cantu cum incubat, pullosque educat: at in nonnullis maribus tantum datus est cantus,vt in gallinaceis,& coturnicibus. Aristot.de hist.ani.4.cap.9.ch.138.

Auiculæ nonnullæ, non vocem eandem mittunt, quam sui parentes, si præreptæ paterna caruerunt educatione,moribusque,& cantibus cæterarum auium insueuerint.Nota quantum possit educatio. Aristo. de hist. ani.4.cap.9.ch.138.

Aues complures immutantur per tempora, & colore, & voce,vt merula, quæ ex nigra redditur rufla,& vocem mittit diuersam: strepitat enim per hyemem,cum per æstatem tumultuans cantet.Aristot.de histor.anima. 9.cap.49.char.376.

Aues tum maxime emittunt voces,cum coeunt.Aristoteles de historia animalium 9.cap.49.char.376.

Aues quæ parum volant,vt gallinacei,non indigent acie oculorum: nulla enim necessitate victus coguntur. Arist.de partibus ani.2.cap.13.char.454.

Auibus pectus acutum est,vt melius volent, et non multum aeris propellant;et carnosum,vt non sit imbecille.Arist.de partib.ani.4.cap.12.char.548.

Aues integras alas ax membrana habentes Vropygio carent,ut quæ feruntur quoquo sors tulerit.Aristoteles de animalium incessu,capit.8.char.574.

Aues bene plumosæ,et bene alatæ diu uolant, alis extẽsis,et raro retrahunt eas.Alb.Magn.de mot.animaliũ 2.tract.2.cap.1.c.47.col.1.

Aues in uolando quædam extendunt pedes uersus caudam, vt quæ longa crura habent: aliæ restringunt ad ventrem, & pectus, vt breuia crura habentes vel digitos diuisos,et vngues aduncos.Alb.magn.de anim.23. tract.1.cap.6.char.33.col.1.

Auium garritus differt,quia aliqua musica sunt in garritu,vt coturnix, & philomela: aliæ sono quodam clamant, vt columba: aliæ vociferant distinguendo noctis tempora, & post victoriam, vt gallus. Alb.mag. de animalibus 4.tract.2.cap.2.c.51.col.11

Aues magnæ minus garrulitatis habent, & minus disciplinabiles sunt quam paruæ. Alb.mag.de animalibus 2.cap.5.char.171.col.2.

Aues, vt rapaces.

AVes aduncos habentes vngues femora habent maxima, & pectus robustius. Aristot. de histor.anim. 2.cap.11.char.53,

Aues fere omnes, quibus vngues aduncí sunt; pullos, cum primum volandi facultas fuerit, nido expellunt; & percutientes cogunt discedere:& cum enutrierint, nihil præterea adhibent curæ, præter cornicem, quæ aliquandiu pullos suos volantes pascens concomitatur.Arist.de hist.ani.6.cap.5.ch.205.

Aues omnes ungues aduncos habentes omnes carniuoræ sunt:fruges enim ipsas,etiam si in os indideris, nequeunt deuorare:vt aquilarum genera omnia, miluus, accipitres ambo,ideſt palũbarius,& fringillarius. Arist. de hist.ani.8.cap.3.c.276.

Aues vngues aduncos habentes longius cernãt oportet: victum enim de sublimi conspicere debent, & ideo in excelsum volare maxime solent.Arist.de partib.anim. 2.cap.13.char.454.

Aues,quę carne uescuntur,rostrum,quod illis loco oris, & labiorum est,aduncum habẽt: tale enim illis aptius est,& sic ungues sunt aduncí: aliæ alio habent modo, prout melius eis conuenit ad fructus percipiẽdos. Ari. de part.ani.3.cap.1.ch.467.

Aues aduncis unguibus prędite, nullæ collum longum habent.Arist.de partib.ani.4.cap.12.ch.546.

Auium uncunguium corpora exigua sunt,exceptis aliis: quoniam alimenti copia in alas, & arma absumitur, contra, quæ non sunt uolaces, corpora grandiora habent.Arist.de part.ani.4.cap.12.char.548.

Aues magnitudine præstantes rostrisque longissimis, et durissimis in insula Diomedęa in Adriatico sinu existente esse aiunt,quæ circa Diomedis delubrum in circulo uersantur,quæ græcis tantum eo aduenientibus adulantur, ac accolas barbaros alarum clangore infestant,et in sublimi elatę eorum capita uehementer percutiunt, et eorum rostris uulnerantes necant. Vnde origo fabulæ, Diomedis socios in earum effigies trãsfiguratos, qui cum haud procul naufragia ab insula

fuſtuliſſent, Diomedes dolo ab Eneto, qui eorum locorum imperium gerebat, interfectus eſt. Ariſt. de admir. aud. 76. ch. 852.

Aues rapaces propter corporum ſuorum conſtrictorum & ſpirituum caliditatem, fortiſſimę ſunt in regionibus habitabilibus iuxta polum, & animalia ibi tendunt ad albedinem, vt urſi, & leones. Alb. mag. de nat. loc. diſt. 1. cap. 8. c. 96. col. 3.

Aues aduncos ungues habentes, non habitant cum alijs auibus propter iram, & ferocitatem ſuam. Alber. mag. de ani. 1. trac. 1. cap. 3. c. 2. col. 2.

Auium rapacium maior & fortior eſt fęmina mare, quod ex ſiccitate caloris prouenit. Alb. mag. de anim. 4. trac. 2. cap. 4. ch. 51. col. 4.

Aues rapaces omnes ſemel in anno faciunt oua, præter hirundines, quæ ſolæ inter comedętes carnes bis prolificant. Alb. mag. de ani. 6. trac. 1. cap. 6. c. 58. col. 1.

Aues magnæ rapaces omnes fermè per triginta dies cubant, mediæ per viginti, vt Accipiter, & Miluus. Alb. mag. de ani. 6. trac. 1. cap. 6. ch. 58. col. 1.

Aues magnæ non rapaces, per triginta dies cubant, vt anſer & cignus. Albert. magn. de anim. 6. trac. 1. cap. 6. char. 58. colum. 2.

Aues omnes aduncos vngues habentes cibantur carnibus. Alb. mag. de ani. 7. trac. 5. cap. 4. c. 64. col. 3.

Aues rapaces ſi coquendę ſunt, coctura prima fieri debet ſub lacrimali oculi, & prodeſt viſui: ſecunda in ſummitate oculi, & prodeſt capiti: tertia ſupra nodū alę, & valet contra guttam: quarta in planta pedū, & valet contra guttam crurum, & vtiliores ſunt cocturæ in męſe Martio. Alb. mag. de ani. 23. cap. 18. c. 190. col. 3.

Aues rapaces ſi infirmitatem in capite habeant, & ſit in oculis, vnge ſæpius oleo oliuæ, & præcipue ſi dolor eſt in exterioribus oculi: & ſi albugo creſcit in interiori oculi, injice puluerem ſeminis fęniculi cum lacte mulieris maſculum parientis. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. char. 192. col. 1.

Auem rapacem ſi vis leporem cuniculum capere, oportet, vt doceas eam in iuuentute, & giros liga in cruribus eius prope pedes, interiecto ſpatio vnius palmi, quæ ſit diſtantia cruris a crure, quia tunc ſine læſione capiet. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 3.

Aues rapaces ſi ob ſenectutem oculos caliginoſos habēt, habili argenteo, vel aureo inſtrumento coque eum ſuper nares, vbi ſinciput in medio oculi medio roſtri conjungitur: ſi clauſas nares habuerit, per fiſtulam paruæ pennæ inſufla in nares eius puluerem piperis, & ſaxifragiæ: ſi rheuma in capite habuerit, rutam pone iuxta nares eius, & carnem, quam comedet in ſucco rutæ intinge. item allium contuſum cum vino in nares immitte, & tota die in loco obſcuro reſideat, & eum per diem ieiunare permitte. Alb. mag. de anim. 23. cap. 23. char. 192. col. 3.

Aues rapaces ſi pituitam habuerint, accipe linguam eius aperto ore, & frica eam cum puluere ſaxifragiæ melle condito: & ſi hæc non proſunt, dabis ei comedere butyrum. & puluis denſitatis caulis ad idem valet. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auium rapaciū nimius clamor, aut infirmitates, aut defectus ex matre, aut quòd oua habēt in ſe generata, eſt ſignum. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi faſtidium habuerint, ſurrices viuas da ei, vel catellum proxime natum antequam videat. Alber. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi cibum non alteratū euomunt, accipe ſcamoneam ad pondus quartæ partis oboli, & tātundem cimini, & tritis illis aſperge eorum puluere carnes porcinas pingues & da ei; & ſi nō poteſt comedere dictam carnem, da ei albumen oui cum dicta puluere. Alber. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi cibum eijciunt, oua cruda frange in lac caprinum, & totum decoque, & da ei ter ad comedendum, & ſanabitur. Alber. Mag. de ani. 23. cap. 23. char. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi mutare pennas incipiunt, exime eas ab omni labore, & abundanter ciba: quoties enim eſurierit, tot ſigna fracturarum habebit in pennis. valent etiam tunc temporis glebæ virides ſubſtractæ pedibus & Solis calor cum æſtu moderato: nimius autem æſtus nocet. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aues rapaces habent in crure quatuor venas, vna anterius, vna inferius, tertia exterius, quarta poſterius ſuper vnguem maiorem. Alber. magn. de ani. 23. cap. 23. char. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi febres habuerint, da ei ter, vel quater ſuccum artemiſiæ cum carne gallinæ. item ad idem liga ei dextrum crus fortiter, & tunc in medio cruris vena apparebit, & illam ſubtiliter minue: & febris ſigna ſunt, ſi alæ dependent, caput demiſſum teneat, ſi vomit, quaſi frigore teneatur, cibū faſtidit; aut auide ſumit, ſed male glutit. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. ch. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi felle laborant, quam infirmitatem fellēram vocamus, puluerem florum ſalicis, ſiue gemmarum ſalicis ſparge ſuper cibum eius. Albe. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auibus rapacibus ſi alæ propter febrem dependerent, ſume ſanguinem & adipem anſeris, & de ſanguine frica alas ad Solem: de adipe autem ciba eum, vel melius, ſume oleum laurinum, & ex illo alis leuatis aſcelas eius vnge, & felle pennas perunge, & alas ipſius, & ſucco verbenæ, vel ſaluiæ cibum eius intinge. Alber. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 3.

Aues rapaces ſi alas guttoſas habuerint, hederam terreſtrem in aqua coque, & folia illa cocta, & bene contuſa, alis eius iuxta latera circum liga, & cibum in eadem aqua tinge. Alb. Mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. c. 2

Aues rapaces ſi pedes guttoſos habeant, vel ſi tineæ comedant eius pennas, carnes hircinas comedat in aceto tinctas & alas eius aceto calido & oleo laurino ſæpe perfrica. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aui rapaci ſi pennam fractam ſine dolore extrahere volueris, accipe ſanguinem animalis paruuli, quod gruile vocatur, vel muris ſanguinem, & vnge locum pennæ, & cadet: poſtea ex melle ad magnam ſpiſſitudinem decocto, fac virgulam ad modum foraminis, in quo ſtetit penna, & injce foramini, & exibit penna. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Aues rapaces ſi os fractum habent in crure, vel alia parte, ſucco herbæ papaueris calido perunge pennas eius, & intinge cibum eodem ſucco, & in loco fracturæ aloe calidum ſuperliga, & dimitte vna die & una nocte. item ſtercus galli in aceto decoctū ſuperliga. Alb. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 191. col. 2.

Auis rapax ſi ſit inquieta ſuper manum, uel in pertica, myrrham in aquâ decoque, et ex ipſa aſperge corpus eius, et intinge cibum eius in ea uſque nouies. Alber. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auis rapax ſi infirmitate, quæ dicitur rampa, infirmatur, ſucco artemiſiæ cibus eius intingatur, item ſanguine calido agni pedes eius perfrica, uel uino tepido, in quo decoctæ ſint urticæ, et in ipſo uino cibum eius intinge. Alb. magn. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auis rapax ſi ſtercorare nequit, fel gallinæ da ei comedere, uel teſtudines albas decoctas. Albe. mag. de ani. 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auis rapacis ſi uenter nimium laxetur, modicum de ſucco iuſquiami da ei bibere, et intinge cibum eius. Alb. mag. de ani, 23. cap. 23. c. 192. col. 2.

Auit rapax ſi pediculos habet accipe ſuccum abſinthij, uel aquam coctam cum abſinthio, et eo ad Solem ſedente infunde plumas eius, et corpus per totum. Alb.

Mag.

Mag. de anima. 23. cap. 23. char. 192. colum. 2.

Auis rapax ſi lapidem in ventre habuerit, da ei pinguedinem axungię comedere & butyrum. ad idem aloe herbam cum puluere apij inuolue cordibus paruarum auium, & da ei comedere. Alber. mag. de anim. 23. cap. 23. char. 192. col. 2.

Auem rapacem ſi uis habere pinguem, da ei de carne maſculi bouis vel porci. Alber. magn. de anim. 23. cap. 23. char. 192. col. 3.

Auem rapacem ſi uis macram habere, da gallinas iuuenes aqua madefactas. Alber. mag. de anim. 23. cap. 23. char. 192. col. 3.

Aues rapaces ſi in carne temperatas habere uis, da ei gallinas ueteres. Albert. magn. de anima. 23. cap. 23. char. 192. colum. 3.

Auem rapacem ſi expeditam habere uis ad aucupādum, ſtude, ut facias ei bonam ueſicam gutturis, & include in tenebris accenſa ibi modica lucerna, & aucupa alternis diebus. Albert. magn. de anima. 23. capitu. 23. char. 192. colum. 1.

Aues, vt aquaticæ.

AVes aquaticæ omnes iuxta paludes, & loca herbam habentia nidos faciunt. quo fit, vt vel occupatæ negotio incubandi poſſint ſumere cibos, nec omnino inedia laborent. Ariſt. de hiſt. ani. 6. cap. 8. c. 207.

Aues aquaticæ loco vropygij extenſis volant cruribus, & illis ad dirigendos volatus utuntur loco vropygij. Ariſt. de anj. incef. cap. 8. c. 574.

Aues aquaticæ fere omnes ſi ſedent ſæpe ſuper ramis arborum, hi quos tangit eorum ſtercus, areſcunt. Alber. mag. de ani. 5. trac. 1. cap. 3. ch. 53. col. 3.

Aues aquaticæ ſunt vniuerſaliter pigræ & grauis carnis, & melancholicæ, & præcipue magnæ. Alber. mag. de ani. 21. cap. 5. ch. 171. col. 2.

Aues, vt agreſtes.

AVes gregales ſunt, columbæ, grues, olores. Ariſt. de hiſt. ani. 1. cap. 1. ch. 8.

Auis gregalis nulla eſt, cui ungues aduncæ ſunt. Ariſt. de hiſt. ani. 1. cap. 1. ch. 8.

Auis agreſtis non aquatica coit, & ouat ſemel in anno, & hirundines bis in anno, & merula. Alber. mag. de ani. trac. 1. cap. 5. ch. 54. col. 1.

Auorum virtus eſt in pronepotibus uſque ad quartā generationem, & aliquod amplius: quia uirtus transfundens ſemen eſt in virtute transfuſa, donec per digeſtionem extergatur ab ea. Albert. mag. de animal. 18. trac. 1. cap. 4. ch. 153. col. 4.

Aura frigida cur mane non ſpirat è mari, è fluminibus autem ſpirat? vel quia mare locis patulis, & ſpatioſis dilatatur, flumina anguſtiſſimis concluduntur; vel quia vt flumina natura ſua ſunt frigida, ſic & mare nec frigidum, nec calidum eſt. aura autem omnisque reſpiratio humore, vel caleſcente, vel frigeſcente excuti ſolet: vnum enim ex his ſi fuerit humor, aereſcit, quo aereſcente, aer, qui inde ortus ſpirat, aura eſt: qui ſi a frigidis proficiſcitur, frigidus merito ſpirat: ſi a valde calidis, cito refrigeratur. Fluuios igitur frigidos comperire omnes poſſumus: mare autē neque frigidum, neque calidum ualde eſt. itaque nec frigidum id eſſe poteſt, quod ex eo reſpirat, cum mare frigidum non ſit, nec cito refrigeratur, quia calidum ualde non eſt. Ariſt. probl. ſec. 23. q. 16. c. 559.

Auratæ, mugiles, & lupi locis ijs maxime edunt, quo flumina exeunt. Ariſt. de hiſt. anim. 5. cap. 10. c. 157.

Aurata, & Aſellus plurimum tempus latent. Ari. de hiſt. anim. 8. cap. 15. ch. 294.

Aureum fit, cum flauum, & ſolare denſatum vehementer coruſcat. Ariſtot. de colorib. cap. 3. char. 881.

Aureum vellus eſt animal marinum, vt ſpongia, & eſt de ſpongiarum genere, ſed rarius, & mollis ad modum lanæ: & lanugo eius in auri ſplendorem conuertitur, & dilatatur, & prolongatur, vt vellus: & dum eſt in mari, mouetur motu dilatationis, & conſtrictionis, vt ſpongia. Albertus magn. de animalibus 24. capit. 1. char. 196. col. 1.

Aurias piſcis ſacer dictus, vbi eſt, ibi beluam nullam eſſe certum eſt. Ariſtoteles de hiſtor. animal. 9. cap. 37. chart. 348.

Auricularis eſt herba, quæ habet formam auriculæ muris, eſt frigida, & humida. Alb. magn. de veg. & plant. tract. 2. cap. 2. c. 162. col. 4.

Aurium definitio.

AVris eſt pars capitis, qua audimus, ita quod nulla ſpiratio deſideretur. Ariſt. de hiſtor. anim. 1. cap. 11. char. 21.

Aurium partium nomen.

AVres conſtant parte exteriori, cui nomen eſt auricula, & parte ſuperiori, cui nomen pinna, & inferiori fibra. Ariſt. de hiſt. ani. pri. cap. 11. c. 21.

Auris pars interior in foramine vocatur pars ſepoſa, quia cholera perſimile ſepi adhęret ei cum purgatur ad ipſam: exterior autem cōcha appellatur, quia in ipſa colligitur ſonus. Alber. Magn. de ani. pri. tract. 2. capi. 4. char. 8. col. 2.

Aurium forma, & cur ſic.

AVris pars interior formæ anfractui cochleæ ſimilis definit in os, quod auriculam plane imitatur, in quod quaſi nouiſſimum vaſculum ſtrepitus deuenit. Ariſt. de hiſt. ani. pri. cap. 11. char. 21.

Auris tota cartilagine, carneque conſtituta eſt. Ariſt. de hiſt. ani. pri. cap. 11. char. 21.

Aures non habent meatum ad cerebrum, ſed in oris palatum vſque ſemita pertendit, et vena de cerebro eodem deſcendit. Ariſt. de hiſt. ani. pri. cap. 11. c. 21.

Aures hominum ſitum eundem in orbe habent quo oculi, & quadrupedibus quibuſdam ſuperius. Ariſt. de hiſt. ani. pri. cap. 11. char. 21.

Aurium aliæ leues ſunt, aliæ piloſæ, aliæ medium tenent, quæ ad audiendum aptiſſimæ ſunt, hinc morum præſcita nulla habentur. Ariſt. de hiſt. anim. pri. cap. 11. char. 21.

Aures aliæ maiores, aliæ paruæ, aliæ mediocres, aut nimium, aut parum, aut mediocriter à recto. Ariſtot. de hiſt. ani. pri. cap. 11. char. 22.

Auriculas vertigino ſas, et quaſi clauiculis intortas fecit natura, ne aer exterior multum agitatus violenter panniculum inuaderet, vireſque audiendi læderet. Them. 2. de ani. cap. 28. tex. 83. c. 76. col. 4.

Aurium meatus circumuolutos natura fecit, ne facile aer ingrediens, vel aqua, vel quod vis aliud membranam feriat. Io. gra. 2. de ani. tc. 81. c. 60. col. 1.

Auris eſt membrum creatum auditui, & foramen anfractuoſum ei eſt factum, vt ſentiat in eo omnes voces, et faciat tinnitum earum cōuenientem per repercuſſiones congruas. Alb. mag. de ani. pri. tract. 2. capit. 4. char. 8. col. 2.

Auris foramē anfractuoſum eſt, vt ſpacium ab extertius intus non ſit ita breue: faceret enim in aere tria nocumenta: vnum cerebro, quia calor abundans, et frigus excellens cerebro noceret: et duo auditui contraria eſſent, quia ſoni magni facile pertingerent ad auditum, et corrumperent: aliud quod non quieſceret

ret aliquis aer in eo, & soni inuicem confunderentur. Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.2.

Auris compositio est ex cartilagine: quoniam si esset carnea,aut pannicularia per mollitiem non seruaret figuram semicirculi,& anfractuositatis, quę est in ea: & si creata esset ossea lęderetur,& lęderet in omni casu, & nimis dure acciperet sonos,& infringeret eos. Alber. mag.de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.3.

Aures debent esse formatæ semicirculariter connexo lineo in medio aliquantulum cōpresso versus centrum, & mediæ magnitudinis,quæ decenter capiti adhęreāt. Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.4.ch.8.col.4.

Aures quæ habent,& an mobiles.

AVres hominis tantum immobilrs sunt, animalium cæterorum mobiles. Aristotel.de histor.anima.pri. cap.11.char.21.

Aurium tantum meatus aues habēt: & quia cutis earum durior est, & pennis integuntur, ideo materia caret, ex qua auriculę creantur. Aristot.de partib. animal.2. cap.12.char.452.

Aures & aues ouiparę,quadrupedes,& corticatę,sed & vitulus marinus non habent, sed cauernas tantū habēt. Ari.de partib.anim.2.cap.12.ch.453.

Aures mobiles omne animal habet pręter hominem, & simiam,ac pigmeum: & si aliqui homines mouent aures, hoc non fit motu proprio aurium, sed ob motum musculi,qui est circa mandibulam.Alber.mag.de ani. 1.trac.2.cap.4.c. 8.col.3.

Aures aliquibus animalibus desunt, & si auditū ex quodam foramine percipiunt. Alb. mag. de anim.1.trac. 2.cap.4.c.8.col.3.

Aures habent omnia animalia, quę sibi simile ex utero primo partu generant,pręter delphinum,balenam,& talpam.Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.3.

Aurium locus quis est, & cur in eo loco.

AVres orbem capitis equis portionibus secant, & tenent medium,vndique enim auditur.Arist.de partib.anim.2.cap.10.ch.451.

Aures quadrupedes habent suspensas,& supra oculos,& si esse uideantur, tamen non est ita,sed conspectum ementiuntur.non erecto,sed prono sunt corpore, crebroue mouentur: ac ita dispositæ sunt, vt melius vndique strepitus circumactæ excipiant. Arist.de partib. ani.2.cap.11.ch.451.

Aures sunt conuenięter positæ in lateribus capitis, quia anterius conuenientius visui est: quia visus fit per rectas lineas,& tot sensoria in anteriori parte non erant ponenda,vt non consunderent sensus, nec deformarēt caput.Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.3.

Aures positæ sunt sub radicibus capillorum,& non in radicibus ipsis, ne si pili orirentur, in ipsis impediretur perceptio sonorum. Alber.magn.de animalib.1.trac. 2.cap.4.ch.8.col.3.

Aurium forma diuersa quid significat.

AVres mediocres morum optimorum habēt notam: magnæ,& erectæ stultitię indices sunt,cum sunt vltra modum,aut loquacitatis. Aristot.de histor.anim. 1.cap.11.char.22.

Aures cur cum pudor nos apprehendit, maxime rubore afficiuntur, cum maxime sint exangues: quia temporibus appositæ sunt, quo versus maxime humor confluit,& pars ista est optimi caloris. Aristot. proble.sec. 32.q.1.char.639.

Aures paruas qui habent, simiales sunt: qui magnas, asinini: nam, & canes optimi moderatas habent aures. Aristot.physiogno.cap.9.char.352.

Aures aliæ pilosæ sunt multum in parte inferiori,in concha interiore auris: aliæ non sunt pilosæ:& aliæ valde modicos habent pilos,& pilosas habere, significat bonum auditum: quia signum est spiritus,& caloris in loco illo.Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.3.

Aures magnæ & enormes,& prominentes significant stoliditatem,garrulitatem, & imprudentiam. Alb. mag. de ani.1.trac.2.cap.4.ch.8.col.4.

Aures paruæ valde, malignitatis sunt inditia. Alb. mag. de ani.1.trac.6.cap.4.ch.8.col.4.

Aures quasi præcisæ, & valde breues, ad stultitiam referuntur. Albert. magn. de animalib. pri. trac.2.cap.4. char.8.colum.4.

Aures nimium rotundæ indociles significant. Alb. mag. de ani.pri.trac.2.cap.4.c.8.col.4.

Aures oblongæ,& angustæ inuidiæ sunt signa.Alb.mag. de ani.1.trac.2.cap.4.c.8.col.4.

Aures capiti applicatæ, iacentes, pigritiam, & hebetudinem significant. Albert.magn. de anima.1.trac.2.cap. 4.char.8.colum.4.

Aurium significationum causa est, quia virtus formatiua,cum directè format organa,aut deficit instrumento caloris, & spiritus, & mollitia materiæ defluentis inuadit enormiter: aut siccitate,aut parcitate eiusdem a debita retrahitur quantitate, & secundum hoc non possunt principiari opera animæ,nisi aut secundum luxum,aut penuriam procedant,in quantum proueniūt ab inclinationibus naturæ. Alb.mag.de ani. 1.trac.2. cap.4.char.8.colum.4.

Aurium problemata.

AVres vrinantibus, dum inter mare sunt, cur rumpi soleant? vel quia spiritus retentus impetu cogitur vehementiori? An si causam hoc haberet,idem, vel in aere fieri posset: Vel quia quod non cedit, disrumpi ocyus potest, & a duriori facilius quam a molliori: at, quod inflatum est,minus cedit: aures vero,vt dictum iam est, spiritu retento inflantur. itaque ab aqua,quæ aere durior est,obtunduntur offensæ, & rumpuntur. Arist.proble.sec.32.q.2.ch.639.

Auribus spongias alligare cur vrinantes consueuerunt? an ne mare per eam occurrens aures rumpat, haud enim ita stipatæ impleri, vt inanes exemptis spongijs possunt.Arist.probl.sec .32.q.3.char.640.

Aurium sordes cur amarę?quia putri sudore contrahuntur,qui amarus,& salsus est.Aristotel.problem.sec.32. q.4.c.640.

Aures dissecant,& nares spongiarij, quia spiritum commodius sic reddunt. Arist.probl.sec.32.q.5. char.640.

Aures cum inscalpunt quidam cur tussiunt? quia sensus audiendi foramen cum pulmone canaliquè ab asperitudine dicto sortitur, his enim repletis surdescit, & è frictione ista aurium aliquid humoris liquescit, & in supradictum canalem descendit, quod tussim mouere potest.Arist.probl.sec.32.q.6.c.640.

Auris sinistra per foramen cur ocyus cōsolidatur, quam dextra? quia partes sinistræ calidiores, & humidiores sunt dextris: & quæ sic sunt, facilius consolidantur. Arist.problem.sec.32.q.6.char.640.

Aurium sonitus aucto strepitu cessat, quia minorem strepitus maior pellit,& eruit.Ari.probl.sec.32.q.9.c.641.

Aures minus rumpuntur vrinantibus,si oleum sibi instillatum fuerit:quia minus introire potest aqua,sed relabitur.Arist.proble.sec.32.q.11.char.641.

Aurem cur scalpere nemo audet oscitans? quia etiā membrana,per quam audimus,inflatur cum oscitamus: & si tunc aures inscalpserimus, membranam lædimus: quare dolor,& vulnus excipi posset. Arist.problem.sec. 32.q.13.char.642.

Aurium

Aurium in tinnitu digito in aurem indito, meatus curdiutius moueamus? quoniam meatus sic ampliatur,& spiritum,qui sonum excitat,digerit,& transmittit: & spiritus,qui attenuatur,melius secerni potest. Alexan. aphrod.probl.2. 50.char.741.

Aurora frigidior est quàm vespera; quia aurora propior est medio noctis, quod frigidissimum est, vt a Sole remotissimum: vespera medio diei, quod calidissimum est, vt Soli proximum. Aristote.problematum.sec.25. q.15.char.576.

Aurora non est nisi calor aeris: quando enim inspissatur aer noctis frigiditate, & præcipue in Oriente, a quo diu deficit Solis calor,tunc omnino non transducit per se lumen,sed afficitur ipso in eo, quod retinet ipsum. Et quia quædam habent in se diffusa combusta perspicua a frequenti præcedentium dierum calore, ideo videtur caloris aurei. Albert.Magn.de sen.& sen.trac.2. cap.1.c.9.col.3.

Auroræ tempore calor,qui ex se albus est, videtur puniceus, quia Sol apparet per fumum incensum ex subtili terreo eleuato. Alb. mag.de sens. & sens.trac.2.cap.3. c.11.col.3.

Aurum solum inter metalla non ignitur. Arist. meteor. 3.cap.6.char.557.

Aurum,argentum,æs,stannum,plumbum,vitrum, & lapides multi innominati sunt aquæ, liquefiunt enim omnia hæc calido. Arist. meteor. 4.sum.4. cap.1. tex. 51.char.586.

Aurum inodorabile est: æs,& ferrum odorabilia. Arist. de sen.& sen.cap.5.c.19.

Aurum Apyron nominatum, apud Pęoniam reperiri dicunt, cum pluuiæ continuæ fiunt colliquata terra, & adeo Pęoniæ terram deaurare, vt ponderis auri vltra mnam reperisse cōplures dicunt;alium tres mnas, aliū vero quinque conducere, regique exploratores auri geminos obolos reportare asserunt, & ad mensam recumbere, primumque inter illos epularum primitias regem impartiri.Arist.de admir.aud. 43.c.846.

Auri plures glebas deferre memoriæ proditum est flumen Ozum,quod in Bactris est,& in Hiberia flumen Theodorum iuxta littora multū auri scatere, ac simili ratione deportare.Arist.de admir.aud. 44.c.846.

Auri quandam copiam reconditam fuisse a regibus antiquis in Pieria Macedoniæ, defossumque esse fertur, ac ex vna quatuor fouearum, quæ ibi sunt,aurum renasci sesquipedali magnitudine aiunt.Arist.de admir. aud. 45.char.846.

Autum quinque modis se habet,primo est purum.secundo habet aliquid admistum: tertio est tantum admistum, vt nisi peritus eum cognoscat: quarto vt sit ita falsum, vt etiam peritum fallere possit: quinto,cuius falsitas omnibus appareat. Albert. magn. in poster. char.171.colum.4.

Aurum generatur in arenis fluuiorum, & in lapidibus, vel toti lapidi incorporatum, vel vt vena in ipso. Alb. mag.3.de miner.trac.1.cap.10.c.145.col.4.

Aurum per se non producitur tantum, vt argento mistum; quia apprehendit in se humidum argenti, quod cedit non relinquēs partem propinquam, sed etiam ad se trahendo. Alber.magn.tertio de mineralib. trac.2. cap.2.c.146.colum.2.

Aurum, ob optimas argenti viui, & sulphuris conditiones,non crematur: & quamquam alia metalla crematur,ipsum non crematur,sed depuratur, & post ipsum argentum: & multum aduritur, quia sulphur non benè retinetur in aqueo argenti viui. Alber. magn.3. de miner.cap.5.c.147.col.1.

Aurum facilius fit ex argento, quia tantum pondus & color mutandus est; quia facilius transeunt in se illa, quę in pluribus conueniunt.Alb.mag.3.de mineralib. trac.2.cap.6.c.147.col.2.

Aurum sumptum, cōtritum, confert cordis tremoribus. Alb.mag.4.de miner.trac.2.cap.7.c.149.col.1.

Aurum purificant acuta & valde sicca, vt sales, maxime marini, fuligo corporum unctuosorum, sed siccorum, & later tritus. Alber.magn. 4.de miner. trac.2.cap.7. char.149.colum.1.

Aurum solum non fit minus nec minoris ponderis cum exuritur, quia est ex sicco,& humido subtilissimis, & non habentibus aliquid impurum admistum. D.Tho. 3.meteor.digres.de colorib.l.9.c.212.

Aurum non solum secundum opinionem hominum, sed etiam secundum rerum naturam est nobilius & purius cæteris metallis,quia nobiliores operationes operatur,quàm cætera metalla. D.Tho.3.meteor.digres. de color.l.9.c.212.

Aurum inter metalla est minus odorabile, quia ob eius terrestreitatem caret humido.D.Thom.de sen.& sen. l.12.c.14.col.3.

Auster ab æstiua versione flat,& non ab vrsa altera. Arist.meteor.2.su.2.cap.2.c.515.

Auster est magis vrens quam Boreas, quia flat ab hyemali versione,& ille locus ob Solis vicinitatem non habet aquas,nec pascua,& exustus est, & propter vicinitatem magis huc pertingit quàm Boreas illuc. Arist. meteor.2.su.2.cap. 2.c.517.

Auster,cum flare futurus est,sonant loca, ex quibus fiūt exuflationes,quia mare de longe propellatur. Arist. meteor.2.su.3.cap.2.c.528.

Austros,quos mare mittit,stirpibus prodesse certum est: refrigerati nanque beneficio maris deueniunt contra eruginem, quæ humore, caloreque alieno consistit. Arist.probl.sec.1.q.23.c.339.

Auster cur post pruinam spirare solet? quia pruina, nisi facta concoctione nunquam consistere potest, & mutatio in contrarium fieri solet,& Aquiloni contrarius est Auster.Arist.probl.sec.26.q.3.c.580.

Auster minus hibernis noctibus quā diebus spirat, quia sol noctis, etiā tempore Australi regioni propinquius est, & aeris multum mouetur, & nihilominus quam interdiu. sed calor dierum uehementior omnem absumendo humorem efficit,vt minus spiretur.Ari.probl. sec.26.q.11.ch.582.

Auster cur mouetur canicula oriente? quia regio inferior orbis Sole remoto minus calida est. itaque uapor large emigrat, & multi austri spirarēt nisi anniuersarij prohiberent. Arist.proble.sec.26.q.12.c.582.

Austrum præsefert dies a bruma quintusdecimus, quia bruma est quoddam initium,& a Sole mouetur is potissimum aer,qui brumæ uicinus est. Arist.proble.sec. 26.q.13.char.583.

Austri hyeme, atque ineunte uere, atque autumno cessante spirare soliti undabundi sunt,& contortuosi,atque Aphricæ non minus frigidi,quam regioni nostrati Aquilones, quia Sole propinquo spiritum moueri necesse est. Sol autem per hyemem Austrum uersus perfertur,& ineunte uere, & desinente autumno iam calefacere incipit. æstate contra Septentriones petit, & loca reliqua meridiana. Calidus autem ideo est, quia spiritus aeri Aphricæ miscetur, qui calidus est. hinc etiam in mare rumpens ingentes excitat fluctus, facitque Australem æstatem. Arist. problem. sec. 26. quæst.17.char.584.

Auster cur fętidi habitus causa est?quia humida & calida reddit corpora,quę maxime opportuna sunt putredini.Arist.proble.sec.26.q.18.ch.585.

Auster cur non incipiens, sed desinens imbres affert? vel quia aerem cogit è longinquo,quo coacto aqua exprimitur: cogitur autem postquam ceptum est. Vel quia incipiente calidus adhuc est aer, deinde refrigerat, & in aquam melius consistere potest. Ari.proble.sec.26. quæst.21.char.585.

Auster

Auſter cur cum minor eſt, nubes nullas obducit, maior nubibus, & diuturnior eſt? vtrum (vt quidam aiunt) initij cauſa ita accidat. nam ſi ex minori proficiſcatur, liquidus ſudusque eſt: ſi ex ampliori, nubilus, & craſſus. Vel quia minor cum incipit, eſt. itaque non multum aeris compellere poteſt, ſed ad poſtremũ ampliari conſueuit. Ariſt. probl. ſec. 27. q. 22. c. 585.

Auſter, & Eurus cur cum flatibus ſibi obiectis calidiores ſint, alter Aquilone, alter Fauonio, aquæ fertiliores ſint, quamquam frigus eſt, qui humorem ex aere depromat? vel quia frigus amplius introrſum circum obſiſtit, cum calor extrorſum amplius vrget: vel quia etiam regio facit vnde ſpirant, vt ſereni illuſtresque veniant. Eurus namque ex ortu, Fauonius ex occaſu aduentat: quin etiam ratio eſt, vt aer præcalefactus celerrimè, ac pleniſſimè refrigeretur, quomodo etiã aqua. igitur Eurı aer de ortu calidus, Auſtri de meridie fertur: & cum frigidiſſimum locum adiere, compendio concreſcunt, & in aquam conſiſtunt, & magis Eurus aquam agit, quoniam aerem de Solis parte, nec minus calidum ducit. Auſter aquam mittit cum ceſſat, quoniam aer, qui primus ex mari accidit, frigidus eſt: vltimus, autem è terra tepidus occurrit. An non ſolum id cauſa ſit, ſed etiam quod ad poſtremum Auſter creſcit: Vnde illud Prouerbium,

Cumque auſter ſurgere cepit.

At frigidiores, qui uehementius ſpirant, ideo merito in nubes aerem poſtea cogit. An ea ipſa ratio ſit, cur poſtquam principio fertilior aqua occurrat. Ari. proble. ſec. 26. q. 29. c. 587.

Auſter, & Aquilo cur ſæpiſſime ſpirant? quia contrarium a ſuo contrario e directo ſcilicet oppugnatum, minime edurare poteſt, ſed ex latere potius aduerſam vim tolerat? Auſter vero & Aquilo ex curſu Solis lateribus ſpirant, cæteri aduerſi potius occurrunt. Ari. proble. ſec. 26. q. 37. char. 590.

Auſtro ſpirante cur mare cæruleum fiat, Aquilone obſcurius, ac atrius? quia Aquilo, minus mare perturbat: omne autẽ quod tranquillius eſt, atrum eſſe videtur. Ari. probl. ſec. 26. q. 39. c. 591.

Auſtri cum leuiter ſpirant, qua de cauſa nequeant nubilare, cum intentè nimirum queant? quoniam cum leuiter frequentiam nubium agere nequeant, itaque breue ſit, quod obduci nubibus poſſit: at uero ubi excreuerunt, multas depellunt. itaque amplius ob nubilare videntur. Ari. probl. ſec. 26. q. 40. c. 591.

Auſtris ſpirantibus cur homines grauiores & inualidiores redduntur? quia humor corporis flatus eius calore tabeſcens, multus e pauco redundat, atque humor grauis ex leui ſpiritu conſiſtit: quas ob res hominis vires debilitari neceſſe eſt. Ari. probl. ſec. 26. q. 44. c. 592.

Auſter cur nõ afflet oris terræ Aegypti, nec interius iter diei, ac noctis: ſuper Memphim vero, vel iter diei ac noctis ingenuus ſpirat? quia Aegypti terra caua ſecundum partes ſuas interiores eſt, ſuperiores, ſemotioreſque eminentior: hinc enim Auſter vt caua intacta ſupergredi, ſic excipi ab eminentioribus poteſt. Ariſtot. probl. ſec. 26. q. 46. c. 592.

Auſtri cur, frigidi in Aphrica ſint, vt apud nos Aquilones? quia, vt nobis eſt Aquilonum origo, ſic Aphricæ Auſtrorũ proprior eſt. Ariſ. probl. ſec. 26. q. 51. c. 594.

Auſtri ſicci, & aquæ omnino expertes, cur febres contrahunt? quoniam humorem calidum alienum in corporibus creant, quippe qui natura humidi, & calidi ſint: quibus qualitatibus exuperantia febris conſiſtit. At cum veniunt cum aqua, aquæ ipſius beneficio refrigerantur. Ariſt. probl. ſec. 26. q. 52. c. 594.

Auſter propter tria facit vaporem humidum; quia eſt calidus, ideo aperit terram, & facit humidum exhalare, quia eſt humidus, ideo nutrit humorem, & quia flatus tortuoſus eſt, ideo inſpiſſat, & condenſat vaporem. Alb. mag. met. tract. 1. c. 13. c. 86. col. 4.

Auſtralis piſcis eſt, qui aquarum vndam ſuſcipit, & oritur cum pleiades occidunt, quia eſt pluuiarum tempus. Alb. mag. de ani. 24. cap. 1. char. 196. col. 2.

Autumno aquæ ſunt latæ, quia grauiſſima quæque prima neceſſe eſt differri. Ariſ. met. 2. ſu. 1. c. 3. char. 505.

Autumnus omnibus perniciosus eſt, & pueris præſertim: Si hyems Aquilonia eſt, & ver Auſtrinum, aut pluuioſum, & æſtas ſicca admodum, difficultates inteſtinorum, & febres quartanæ longę ſolent venire; quia ſi aqua mediocris per æſtatem inceſſit, quantum humoris collectum eſt per ver humidum, in noſtris corporibus refrigeratum quieſcit. At ſi non ita contingit, pueri natura humidi, & calidi vehementi eo ferueſcunt affectu, quoniam refrigerati minime fuerint. Et ſi excrementa confeſtim non interemerint, cruda ad ventrem deſcendunt, & ita difficultatẽ creabunt inteſtinorum. & ſi præ nimia ſui copia humor excerni nequierit, ijs quartanæ oriuntur, qui euadere mortem potuerint etiam ſi inteſtinorum vitia quie uerint. Ariſ. probl. ſec. 1. q. 19. c. 337.

Autumnus cur inæqualis ſit, de hoc varia eſt ſententia, nam alij ad abditam cauſam referunt: alij ventos per id tempus varios, & inæquale efflare aiunt, alij, quia terra nimio æſtatis æſtu deuſta refrigeratur, hinc calore adhuc extante viciſſim agi modo frigore, modo calore opinantur. Ale. aphro. probl. 2. 75. c. 759.

Autumni diei & noctis ſpatium quatuor anni tempora imitatur, prima pars diei vſque ad meridiem, veri ſimilis eſt: meridies æſtati, a meridie ad noctem autumni ſpecies eſt, nox eſt hyemi ſimilis. Ale. aphrod. probl. 2. 75. c. 759.

Autumnus fit ſemper poſt æſtatem, quia Sol ſemper eo tempore vertitur ad oppoſita habitationis noſtræ. Iogtam. 2. poſt. cap. 13. c. 67. col. 3.

Axiomata ideo dicuntur, quod ex ſe & vi ſua aſſenſionem omnium fidemque mereantur. Ammo. in Por. char. 11. col. 1.

Axis mundi eſt linea recta per cardines porrecta, quæ per terram in medio tranſit. Ariſtotel. de mundo. cap. 2. char. 808.

BABY-

B

ABYLONICI piſces (vt Theophraſtus ait) circa Babyloniam exiẽtes, vbi aquę dulces in cauernoſis locis maris recipiũtur, ex fluuijs incidentibus, capita habent ad modum ranarum marinarum: reliquas corporis partes ad modum tabiæ. Alb. mag. de animal. 24. cap. 1. char. 196. col. 2.

Bachæ piſces ſunt de genere pectinum, in una parte nigri rubeis maculis diſtincti, in alia albi: per totum circuitum habent pinnulas, & flatibus auſtrinis impinguantur. piſcatorem ſentientes in profundum deſcendunt, & aquam turbant. Alb. mag. de anim. 24. cap. 1. c. 196. col. 2.

Balagius eſt lapis coloris rubei, lucidę materię & tranſparentis, & dicitur fœmina carbunculi, ob debilem calorem, in quo ſæpe carbunculus generatur. Alb. mag. de mineralib. 2. trac. 2. cap. 2. c. 139. col. 2.

Balbutire eſt literam prætermittere, vel ſyllabam. Ariſt. probl. ſec. 11. q. 30. c. 461.

Balneæ calidæ cur ſacræ habentur? quia ſulphure, atque fulmine, rebus ingenue ſacris, prouenium. Ariſt. proble. ſec. 24. q. 19 c. 571.

Balneum cur alij ſitibundi ingreſſi extincta ſiti egrediun tur, alij contra? qui ſunt habitu ficciori, ſiti balneo humefacti abſoluuntur, maxime ſi non habeant penitus ſiccitatem: at qui humidiores ſunt, & ſiti omni uacantes, ijs humor per ſudorẽ abſumitur. itaque ſitis creatur, quæ ſiccitate oriri ſolet. Alexand. aphrod. proble. pri. 41. char. 677.

Balneum cur non precipimus ijs, qui febre continua iam laborare deſinunt? quoniam materiæ noxiæ, crudæ, craſſæque adhuc conſtant, & corpore abſolui nondum patiuntur: & quantum materiæ utilis ſit, id tenue, & liquidum ſubſiſtat. ne igitur balnei calor prius vtilem partem trahat, vt tenuium, abſtinendum a balneo, nec per id tempus tantum, quo morbus minuitur, verum etiam, quo incipit, & omnino quo materia minus concocta eſt. Alex. aphro. probl. 2. 84. ch. 763.

Balneum in anima mouet vt agens, extra animã vt finis. Auer. 12. metaphy. tex. 4. 36. ch. 149.

Balſamum (vt ait Auicenna) eſt arbor Aegyptia, & (vt ait Ioſeph) nuper nata eſt in Hierico. Alb. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. ch. 152. col. 3.

Balſamum eſt totum aromaticum, ſed oleum eſt fortius, & efficacius ligno: lignum autem eſt efficacius radice. Alb. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. c. 152. col. 3,

Balſamum (vt aliqui aiunt) ſi ferro vulneratur, areſcit: ideo ligno, vel petra, vel oſſe corticem incidũt, ex quo deſtillat oleum, quod falſum eſſe comperitur ex Auicenna, quia ferro virtutes eius aperit. Albert. magn. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. c. 152. col. 3.

Balſamum non excedit in uno anno libras 60. nec diminuitur quantitati librarum 50. Alber. magn. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. ch. 152. col. 3.

Balſamum ſuam virtutẽ perpetuo conſeruare falſum eſt, ſed recens melior eſt. Alber. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. char. 152. colum. 3.

Balſamum coagulat lac. Alb. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. char. 152. colum. 4.

Balſami proprium eſt, quod, cum ſtillatur per pannum, vel infunditur in aqua, nihil panno, vel aquæ adheſiſſe inuenitur: in aqua ſimul conſtat, & non diſſoluitur. Alb. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. c. 152. col. 4.

Balſamũ multis modis adulteratur: primò ſumpto oleo pini, & maſticis, & diſſoluto cum cera balſamo miſcẽt: alij oleum de alcana miſcent balſamo: alij lachrymam terebintinam balſamo permiſcent, vel oleum nardinũ. Alber. magnus de veg. 6. tract. 2. cap. 8. ch. 152. col. 4.

Balſamum probatur ſumpta gutta Balſami in puncto ſalis & accendatur ardet, ſed idem facit lacrima terebinthi, nec coagulatio lactis eſt ſignum verum. Alb. mag. de veg. 6. tract. 1. cap. 8, ch. 152. col. 4.

Balſami probatio certa eſt pondus, quia non inuenitur liquor eiuſdem quantitatis, qui tantum ponderet quãtum balſamum: & etiam ſi gutta balſami ſumpta puncta ſtilli, vel acus, & poſita in aqua, ſi ponitur in medio ibi manet, ſi in fundo ibi permanet, nec aquæ, etiam ſi miſceatur aqua, commiſcetur. Alber. mag. de veg. 6. tract. 1. capit. 8. c. 152. col. 4.

Balſamum in manibus poſitum ardenti Sole manum penetrat. Alb. mag. de veg. 6. trac. 1. cap. 8. c. 152. col. 4.

Barba non pari modo omnibus effunditur: nã alijs tam maxillę, quam muſtax, & mentum pilorum frequentia integuntur: alijs mentum leue, & muſtax maxillæ piloſæ cernuntur. Ariſt. de hiſtani. 3. cap. 11. c. 92.

Barbam cum primo ceperint iuuenes emittere, principio fit ruffa propter humiditatis prauitatem, quę in ipſis deſiccatur. Ariſt. de color: cap. 6. chart. 891.

Barba, quæ eſt in corpore, eſt reſolutio calidi, quod eſt in corpore. Auer. poſter. 2. cap. 6. tex. 54. ch. 216.

Barba Iouis eſt herba vehementis frigiditatis, ſpiſſa, & humida, & confert calefactioni hepatis. Alber. mag. de veg. & plant. 6. tract. 2. cap. 3. c. 165. col. 2.

Barbarorum nationes magis aptæ ſunt ad ſeruiendum, quàm Græcorum: & qui Aſiam incolunt, quam eorum, qui Europam. Ariſt. pol. 3. cap. 10. char. 589.

Barbari dicuntur, qui nec lege, nec ciuilitate, nec alicuius diſciplinæ ordine diſponuntur ad virtutem. Alb. mag. ethic. 7. tract. 1. cap. 1. c. 81. col. 3.

Barbarum eſſe omnes homines aſſerunt illum, qui linguã eius non intelligit. D. Tho. pri. polit, l. 1. c. 2. col. 2.

Barbari hoc ſigno declarãtur, quòd homines non vtũtur legibus, vel non ſciunt exercitia literarum, vel vtuntur legibus irrationalibus. Diuus Thom. pri. politicorum. l. 1. char. 2. col. 3.

Barbochæ dicuntur fluuiales piſces, & lacunales, anguillis ſimiles, ſed breuiores, magnos ventres habentes, & ſemper profunda petunt. Alb. magnus de animalibus 24. cap. 1. c. 196. col. 2.

Barcona eſt genus animalis duræ teſtæ, ſub qua tortuca maris, cum alijs quibuſdam ſpeciebus continetur, quæ tortuca adeo durum os habet, vt lapidem frangat: piſciculos paruos venatur, & his aliquando filo ligatis decepta capitur: ita magna efficitur vt ſcutum ex ea 8. vel 9. pedum inueniatur, cornu in capite habet, vt tortuca agreſtis. Albert. magn. de anima. 24. capit. 1. char. 196. col. 2.

Baſilicum eſt herba odorata: alia eſt foliorum paruorum alia maiorum, & eſt calida, & ſicca. Alb. magn. de veg. & plant. 6. tract. 2. cap. 3. c. 163. col. 3.

Baſiliſcus inuenitur, quem alij ſerpentes fugiunt, qui in longitudine non excedit cubitum, & eſt piloſus in toto corpore, & putrefiunt carnes circa morſus ſuum. Alb. mag. de ani. 7. tract. 2. cap. 5. c. 70. col. 2.

Baſiliſcus latine regulus dicitur, quia eſt coronatus guttis albis, & coloris hyacinthini, eſt lõgitudinis duorũ palmorum: caput acutum valde, oculi rubei, & color ex nigredine ad cinereitatem declinans: & flatus eius adurit omne, ſup quod incedit: ſcindit lapides, & inficit aerem, ita vt oẽs aues ſupra volantes moriãtur, & ſic omne animal, præter Armene, quod cõiungitur baſiliſco. Sibilum ſi exaltat interficit eo homines pertantum ſpatium, per quantum cum ſibilo vadit ſpiritus, & viſu interficit: at quòd ſi prius videt hominem,

vel ab eo videatur ipsum interficere, falsum esse iudico: & si visu interficit, fit, quia spiritus visiuus, qui valde longe diffunditur, ppter substantiæ subtilitatē corrūpit; si homo homini mortuo a basilisco appropinquauerit, statim moritur: & si lancea, vel virga tetigerit, moritur. Hic serpens in Nubia, & Achobor terris multiplicatur: at mustella interficit eum. Falsum est generari de ouo galli. Alb. magn. de ani. 25. c. 201. c. 3.

Beatitudo sit bona actio cum virtute, aut vita seipsa cōrenta, vel cum securitate iucundissima. Aristot. rhetor. prim. char. 21.

Beatitudo sit forma possessionum, & corporum constitutio, cum facultate rerum harum conseruatrice, & effectrice. Arist. rhetor. pri. ch. 21.

Beatitudinis partes sunt nobilitas, amicorum copia, bonorum amicitia, diuitiæ, liberorum probitas, liberorum multitudo, bona senectus, item corporis virtutes, vt valetudo, pulchritudo, robur, magnitudo, certatrix facultas, existimatio, honor, bona fortuna, virtus & eius partes, prudentia, fortitudo, iustitia, temperantia. Arist. rhetor. pri. c. 21.

Beati dicendi sunt illi, quibus felicitas, & bona externa adsunt, & aderunt, & beati vt homines. Aris. pri. ethicor. cap. 10. char. 23.

Beatus nemo inuitus euadit. Aris. 3. ethic. cap. 5. char. 60.

Beatus perfecte beatitudinis est, qui agit operationes suas secundum virtutes perfectas, & cū hoc suffragantur ei res extrinsecę, non paruo tempore, sed secundū totam vitam suam. Auer. pri. ethic. cap. 10. ch. 7. col. 4.

Beatitudo, vt nobis accidat, perfectissimum nobis est. Alex. aphrod 2. de an. cap. 40. c. 51. col. 4.

Beatitudo est status omnium bonorū congregatione pfectus. Alb. mag. ethic. 9. tract. 3. cap. 2. c. 103. col. 3.

Beda in Anglicam linguam liberales artes transtulisse dicitur, ne Anglici barbari haberentur. D. Th. pri. polit. l. 1. char. 2. col. 2.

Bedegar est arbor spinas habens, & flores albos confert infantibus si decoctionem bibunt propter lacertos, & ex succo collutiones dētibus prosunt, & radix confert sputo sanguinis. Alber. magn. de veg. 6. tracta. 1. cap. 9. char. 152. col. 4.

Bellaria cur edenda sint, & vsus secundarum mensarum adijci debet? an vt satis bibamus: non enim sitis gratia solum, quæ per mensam primam nos teneat biben dum, sed etiam post hausisse aliquid iuuat. Arist. proble. sec. 22. q. 5. c. 551.

Bellicæ, & ciuiles actiones, ex ijs, quæ secundum virtutem pulchritudine, & magnitudine excellunt si negotiosę sunt, & finem quendam appetunt, & non per se sunt expetendæ. At intellectus operatio non studio præstare, cum contemplatiua sit, tum appetere præter seipsam finem nullum videtur habereque voluptatem propriam, quæ operationem ipsam auget, sufficientia quoque & otiositas, & indefatigabilitas, vtpote humana, & quæcunque alia beato attribuuntur, ex hac operatione videntur existere. Aristoteles 10. thicorum ad Nicomachum, capit. septimo. chart. 257.

Bellicæ actiones ad duo in ciuitate ordinantur: ad repellendum insurgentes, & iniuriantes, ne seruiant iniusto: & ad compellendum seruire illos, qui nati sunt, & debent seruire, & cum ordinantur ad aliquid horum finium bonæ sunt, & eligibiles secundum rationem rectam. Per accidens autem contingit, quòd ordinentur ad repellendum eos, qui nati sunt seruire, vel ad impugnandum non natos seruire: & ideo non sunt absolute, nec bonæ, nec malæ. D. Thom. 7. Politic. l. 2. char. 153. col. 3.

Bellum persuadere possumus, si nos superiores ostendeimus, vel bona fortuna, vel corporum multitudine, & robore, aut pecuniarum affluentia, atque imperatoris prudentia, aut virtute sociorum, aut loci opportunitate, aduersariorum res deprimendo, nostras ampliando. Aristotel. rhetoric. ad Alexand. cap. 2. char. 190.

Bellum, qui impedire vult primo percurrere debet, quæ hominibus bello soleant accidere calamitates: & hostes habere, quæ victoriam maxime efficere solent. Arist. rhetoric. ad Alex. char. 191.

Bellum gerimus, vt in pace degamus. Arist. 10. Ethic. Nicom. cap. 7. char. 256.

Bello capta illorum fieri dicuntur, qui ceperunt. Aristot. politic. 1. cap. 4. char. 496.

Bellum cogit homines esse iustos, & temperatos. Aristot. politic. 7. cap. 15. char. 748.

Bellorum nullus dici potest vere expertus, qui non potest multa bella conferre, in quibus iam fuit. Alexand. de Ales. Metaph. tex. 4. col. 4.

Bellum pacis causa, non autem pacem belli causa esse faciendam. Dan. Barb. 1. rhetor. cap. 13. char. 34.

Beluæ (vt ait Plinius) in Orientali mari sunt quædam animalia marina, adeo magna, vt procellas excitent de profundo, & pericula nauibus inducant, ita vt naues Alexandri ad pericula deduxerint. Alb. mag. de ani. 24. cap. 1. char. 196. col. 2.

Bene esse quàm esse absolute, longe melius est. Eust. 1. Ethicor. c. 61.

Beneficentia non est iustitia posita in lege, sed est reuiuificatio iustitiæ legis. Auer. 5. Ethicor. cap. 10. char. 39. col. 2.

Beneficium accipere volunt plerique, facere autem vt inutile, fugere consueuerunt. Aristotel. 8. Ethicor. Nicom. cap. 15. char. 214.

Beneficium non tanti existimandum est, quanti apparet alicui cum habet: sed quanti æstimabat, antequam haberet. Aristotel. 9. Ethic. Nicom. cap. 1. char. 217.

Beneficia retribuenda, vt plurimum, magis sunt, quam sodali inseruiendum: sed semper non est vera regula, nam si liberare liberatorem a manibus inimicorum, vel patrem quis posset, potius patrem quàm liberatorem liberare posset. Aristotel. 9. Ethicor. Nicom. cap. 2. char. 218.

Benefici amare magis videntur eos, quos beneficijs affecerunt, quàm affecti illos, a quibus acceperunt. Quod, cum absurdum videatur, tamen sic huiusce modi esse res humana videtur, immemores enim sunt plerique: beneficium enim magis accipere quàm conferre appetunt. Aris. 9. Ethic. Nicom. cap. 7. char. 226.

Beneficium est, quod pertinet ad salutem, & ad ea, quæ causa sunt, vt simus, aut ad diuitias, aut ad aliquod aliorum bonorum, quorum non est facilis comparatio, aut omnino, aut in eo loco, aut aliquando. Arist. rhetor. 1. char. 22.

Beneficia, vt in pluribus, sunt retribuenda magis benefactori, quàm donandum amicis. Alber. magn. Ethic. 9. tract. 1. cap. 3. char. 99. col. 3.

Beneficium receptum est quoddam munus. Alb. Magn. ethic. 9. tract. 1. cap. 3. c. 99. col. 3.

Beneficium est signum, & effectus amoris. D. Tho. prim. metaph. l. 5. c. 35.

Beneuolentia, & si non sit amicitia, amicitiæ tamen similis est. Erga ignotos quoque, & latens esse potest, amicitia non potest. Aristotel. 9. ethicor. ad Nicom. cap. 5. char. 224.

Beneuolentia non est amatio; nam amatio cum consuetudine fit, beneuolentia vero fit etiam de recenti. Arist. 9. ethic. ad Nicom. cap. 5. c. 228.

Beneuolentia est principium amicitiæ, non secus ac amoris voluptas illa, quæ ex aspectu percipitur. Aristot. 9. ethicor. ad Nicom. cap. 5. c. 224.

Beneuolentia non est amicitia, sed amicitiæ initium. Arist. mag. moral. 2. cap. 15. char. 359.

Beneuo-

Beneuolentia circa moralem amicitiam consistit, & tantū tribuit voluntatem. Aris. mora. eud. 7. cap. 8. c. 451.

Beneuolentiam acquirere superfluum est, si beneuoli sint iudices: si beneuoli non sint, laudandi sunt nos deprimendo: sed si infensi fuerint, vel calumniæ obnoxij erunt, necesse est, vel ipsos in se se, vel in res, vel in orationem calumnias continere: quæ sunt, aut in præsenti tempore, vel in præterito. de præterito, præoccupatione vtendum. Aristotel. rhetor. ad Alexand. cap. 28. char. 224.

Beneuolentia non est amicitia, fit enim è repentinis. Alber. mag. ethic. 9. trac. 2. cap. 3. c. 101. col. 4.

Boristhenas fluuius nascitur de monte Hyperboreo, & fluit in Pontum. Alber. mag. de nat. loc. tract. 3. cap. 3. char. 102. col. 4.

Berus serpens est aquaticus, astutus, & est ordinis primi, mortiferum habens venenum. Alber. mag. de ani. 25. char. 201. col. 3.

Beryllus est lapis coloris pallidi, lucidi, & transparentis, generatus in India, reddit hominem inuictum, & est bonus contra lites, dat bonum ingenium, & hominem facit mitem. Si rotundatum oculo Solis opponitur adurit, ac ignem accendit, coniugium etiam cōciliat inter maritum & vxorem. Alb. mag. 2. de mineralib. tract. 2. cap. 2. c. 139. col. 3.

Bestiæ omnes fere efferatiores sunt in Asia, fortiores in Europa, multiformiores in Aphrica. Aristot. de histo. animalium 8. cap. 28. char. 310.

Bestiæ montanæ sunt aspectu efferatiores, & viribus robustiores quam planæ. Aristot. de histor. ani. 8. cap. 29. char. 310.

Bestiæ incontinentes non sunt, quia particularium imaginationem & memoriam habent, non vniuersalium existimationem. Arist. ethic. ad Nicom. cap. 3. c. 165.

Bestia est, quæ in regimine vitæ semper indiget, vt agatur ab alio, & cum sibi relinquitur, fertur ad opera cōcupiscentiæ, & iræ. Alber. magn. 11. metaphy. tract. 2. cap. 36. c. 161. col. 2.

Bestiolæ in Cypro insula, in fornacibus ærarijs, vbi chalcites lapis iniectus compluribus diebus crematur, in medio igne nascuntur pennatæ, paulò muscis grandibus maiores, quæ per ignem saliunt, & ambulant: & emoriuntur cum ab igne remotæ sunt. Aristo. de hist. ani. 5. cap. 19. ch. 179.

Beta alia est viridis in caulibus, alia rubea, & hæc melior. est frigida, & humida temperate. Alb. mag. de veg. 6. trac. 2. cap. 3. ch. 163. col. 3.

Bethis fluuius nascitur in campis Hispaniæ currens per 405. milliaria, & mergitur in Oceano occidētali. Alb. mag. de nat. locor. dist. 3. cap. 2. c. 102. col. 2.

Betonica est herba flore azurino, calida, & sicca. Albert. mag. de veg. & plant. 6. trac. 2. cap. 3. c. 167. col. 2.

Bibentes dilutiusculum magis crapulam sentiunt, quàm, qui merum ex toto; vel quia suæ tenuitatis causa uinum temperatum expeditius loca plura, & angustiora subeat, intemperatū minus id facere possit, itaque difficilius educi potest, quod dilutū est, vel quia merum minus bibitur, magisque uomitu reijcitur. Ad hæc merum, vt cætera concoquit, quia calidius est, sic etiam seipsum consumit: diluto autem illo contrario agitur. Arist. problem. sec. 3. q. 3. ch. 366.

Bicornius nascitur in cāpis Germaniæ, qui est Rhenus. Alb. mag. de nat. loc. dist. 3. cap. 2. c. 102. col. 2.

Bilis cur suum conceptaculum non corrodit, at in dentem corpus solidissimum vbi paulisper decubuit, illum corrodit? quia natura, vt in illo corpore bilis contineatur statuit, naturæ enim vis plurimum ad prohibendum ne quid illi efficiat valet. Alexand. aphrod. proble. 1. 40. c. 677.

Bilis atra cur, si in mammam, aut in crus decumbat, exesionem facit, si in cerebrum non exedat, sed insaniam excitat? quoniam in mammam venæ amplæ, & permultæ ob lactis originem coeunt, & ideo largior currit, & in crus quoque largior currit, quia omne graue deorsum tendit. At quia in cerebro venæ tenues sunt, & ascensus difficilis, parum effertur bilis, ita vt pungere possit, exedere nequeat. Et cerebrum cum humidum, & frigidum sit, pugnat aliqua ex parte cum bile, & sic bilis quæ atra est, cancrum in mamma, vlcus in crure diuturnum gignit, & depascens in cerebro feram insaniam parit. At quæ flauior est, fluxionem tantum agit, & tumorem cancro similem sine exesione creat, & ad insaniam vertit leuiorem. Alex. aphrod. proble. 1. 92. c. 500.

Bilis, cur facit, & tollit febrem? Facit, cum excitata acrios redditur, vt putreat. Tollit, cū viribus naturæ intētis ad id expellendū, quod detrimento est, ea quoque foras versus concurrat, & ita educta, causam morbi, per suam detractionem, aboleat. Alex. aphrod. problem. 2. 22. c. 733.

Bilem atram qui euomerunt, cur periculo pateant, quia nulla præterea bile substante, sanguis ex cruore trahatur, necesse est. Ale. aphr. probl. 2. 111. c: 771.

Binarius, mathematice de illo loquendo, non est numerus, sed pluralitatis principium: nam si est numerus, vel simplex, vel compositus: non simplex, quia diuiditur: non compositus, quia non componitur ex numeris, nec pluralitatis principium est. Alb. magn. 5. metaphy. tract. 1. cap. 10. c. 103. col. 1.

Binarius solus inter numeros pares primus numerus est. D. Tho. 9. metaph. l. 11. te. 22. c. 680.

Bistarda est auis bis vel ter saltum dans, antequam de terra elleuetur. Est in quantitate & figura, vt Aquila: cadauera forte inuenta comedit, herbas etiam, quando famescit. Alb. mag. de animal. 23. cap. 2. ch. 186. col. 1.

Bisulca sunt animalia, quibus pedes binis scissuris vtrinque, idest aparte priore, & posteriore deducuntur. Arist. de hist. ani. 2. cap. 1. char. 41.

Bitumen fossile enasci in Apollonia, quæ Regioni Atlantinorum proxima est, & piscem aquarum non scaturire aiunt, haud a Macedonica differentem, nisi hęc crassior, nigrior illa esset. Aristotel. de admir. aud. 123. c. 867.

Blæsitas, est literam quandam exprimere non posse, & non quamlibet, sed certam. Aristot. problem. sect. 41. q. 30. c. 461.

Blattæ vermes sunt a colore vocati sic, quia manum tangentis blattę colore tingunt, qui niger est: & est lucifuga, quod nisi nocte ambulet. Alb. magn. de anim. 26. c. 204. col. 1.

Blattas aluearibus gigni manifestum est, quę, & ipsę pennatæ sunt. Arist. de hist. ani. 5. cap. 19. char. 177.

Boa de genere draconum est tertij ordinis, iuuenis adhibet se armentis bubalorum, vel vaccarum, & eas sugendo cteścit in quantitatem immensam, ita ut postremo regiones depopuletur. In Aphrica 120. pedum longitudinis fuit repertus. Morsus eius est maximi vulneris, venenati malitiosi. Alb. mag. de animal. 25. c. 201. c. 2.

Boethius fallitur existimans numerum esse sine eo quod numerat. Them. 4. phy. tex. 36. ch. 44. col. 4.

Boethius altioribus sententijs prædicamenta explicauit. Simp. in præd. c. 1.

Bolinthus animal, vel (vt Pęones appellant) Monapios in Peoniæ montibus in monte Hesæno, qui Pęoniam a Media diuidit, reperitur. Boui uniuersa forma similis est, sed magnitudine, robore, & iuba pariter excellit. A ceruice enim, vt equus, iubam valde prolixam, & a uertice ad oculos demissam habet: nec (vt boues) cornibus armatum est, sed aduersa inter se cornua sunt, & mucronata ad inferiorem situm iuxta auriculas vergunt, amplitudine non multo arctiore, quàm vt fingula semisestarium capiant. nigritia proba refulgent,

gent,vt ſi decorticata,& expolita ſint.Cum id animal excorticatũ fuerit, eius tergus diſtentum locum octo accubantiũ occupat.Cum percuſſum eſt, fugam properat,& niſi defatigatum nũquam conſiſtit. Caro eius grati ſaporis eſt. Calcitrans,ad proluuiem alui,vel ad quatuor paſſus proijciens repugnat,quo pręliandi modo id ſæpe cum facilitate maxima utitur:& ita adurit, vt pili inſectantium canum abſumãtur: ſi quidem concitetur,ſtercore comburit, vt inquiunt: ſi non incitetur non adurit. Tempore pariendi ad locum, in quo pariat, quamplurima ſui generis animalia aduentant, quæ,cum ſimul congregata ſunt, maxime parturit, in circuituque ſtercorat:largam enim quandam eius excrementi copiam hæc bellua eijcit. Ariſtot. de admir. aud. 1.c.839.

Bombyx fit a quodam verme grandiore, qui velut cornua duo protendit, primum toto mutato eruca eſt, deinde fit bombyx, ex quo necydalus, inualidam dixerim. quæ varia formarum ſucceſſio in ſemeſtri temporis ſpatio completur. Ex hoc animalis genere bombycia illa mulieres nonnullæ retorquendo in filum deducunt, deinde texunt. prima texiſſe in Co inſula Pampilia Platis filia perhibetur. Ariſ.de hiſtor.anim. 5.cap.19.char.177.

Bombyces ſub ſaxis apud ipſam terram fętificant. Ariſt. de hiſt.anim.9.cap.43.char.369.

Bombyx vermis eſt,qui ſericum texit. Alb. mag.de ani. 26.c.204.col.1.

Bomugi,id eſt,tauri numinis religioſi,cur paludibus iuxta fluuios poſitis fieri ſolent? an quòd cum fluuij in paludes ſe fundunt,aut paludes reſtagnant, vel a mari offenſæ retorquentur, vel flatum vniuerſum emittunt?tum fremitus ille excitatur. Cauſa verò quod terræ cauernæ infodiuntur, in quas aqua interrumpẽs, quoniam fluctus in eiuſmodi recondatione mouetur, aerem per anguſtias,ceu ſi quis in amphoram inanem ſtrepitum per oſculum mouerit, mugimento ſimilis ſonus exultabit: mugitus enim bobus per id figuræ genus profertur. Multas autem,& miras voces informare figuræ cauernarum variæ poſſunt. nam & amphoræ fundum ſi quis detracto operculo, viciſſim modo intus attrahens, modo extra depellens perterat, ſonum per intercapedinem, tam ingenuum reddet, vt belluæ pertimeſcant,& fugiãt: quod pomariorum cuſtodes emoliri conſueuere. Ariſtot.problem.ſect. 25.q.2.char.572.

Bonaſus gignitur in terra Pœonia monte Meſſapo magnitudine tauri, corpore latior, vt tergus diſtentum locum ſeptem accubantium occupet. Cornua pugnæ inutilia fert: carnem guſtu ſuauem habet: & excrementorum maximam copiam eijcit, quibus circum circa nidum munit,vt maximo vallo. Ariſt. de hiſtor. animal.9.cap.45.char.371.

Bonaſus animal eſt habens caput taurinum, corpus, & iubas vt equus, & cornua multiplici flexu in ſe recuruata. A venatoribus ſtercore ad longitudinem ingenti electo ſe tuetur. Alber.magn.de animal.22.tract.2. cap.1.char.174.col.3.

Bonorum diuiſio.

BOno appetibile exiſtente, quoddam eſt, aliud, quod contrarium, & aliud quod natura aptum eſt appetere, & deſiderare ipſum ſecundum ſuam naturam, alijs accidit appetere ſuam corruptionem. Ariſt.phy. pri.cap.4.tex.81.c.27.

Bonum duplex:apparens bonum,& bonum in re. Ariſt. 5,metaph.cap.2.te.3.c.86.

Bonum tot modis dicitur,vt eſt.Ariſtot. ethic.pri.cap. 6.char.10.

Bona dupliciter dicuntur: alia per ſe, alia propter ea, quæ per ſe dicuntur.Ariſt.ethic.pri.cap.6.char.11.

Bona in tres partes diſtributa ſunt. Alia enim ſunt externa, alia animæ, alia corporis. quæ circa animam ſunt, maximè bona, & proprie bona appellantur; & actiones, & operationes animales circa animam ſtatuimus.Ariſt.ethic.pri.cap.8.char.17.

Bonum duplex; alterum abſolutè, alterum alicui bonum dicitur:& naturę,& habitus id ſequentur,quare ſequentur quoque idem,& motiones, & generationes. Quæ item eſſe prauæ videntur abſolute alię ſunt prauæ,non tamen alicui,ſed alicui eligendæ: aliæ ne huic quidem,niſi aliquando & paruo tempore, & nõ ſunt eligendæ: quædam vero nec voluptates quidem ſunt,ſed videntur; quæcumque cum dolore, & medicinæ cauſa exiſtunt, vt ſunt voluntates ægrotantium.Ariſ.7.Ethic.Nicom.cap.12.c.181.

Bonum cum aliud operatio ſit, aliud habitus voluptatis;quæ in naturali habitu conſtituũt ex accidenti iucundæ ſunt. Ariſ.7.Ethic.Nicom.cap.12.char.181.

Boni alij natura ſunt, alij conſuetudine, alij doctrina. Ariſt.10.Ethic.Nicom.cap.9.char.262.

Bona alia honorabilia, alia laudabilia, potentiæ alia, ſalubria alia.Ariſ.magn.moral.1.cap.3.char.275.

Bona alia prorſus ſunt eligibilia,alia non: alia ſunt fines, alia non.Ariſ.magn.moral.1.cap.3.char.276.

Bona alia ſunt in anima,vt virtutes: alia in corpore, vt ſanitas:alia externa, vt diuitiæ. Ariſt. magn.moral.1. cap.3.char.277.

Bona, quæ ſunt in anima, alia ſunt prudentia, alia virtus,alia voluptas. Ariſt.mag.moral.1.cap.3.char.277.

Bona alia agibilia ſunt, alia motu carent, & hæc forſan ſunt natura præſtantiſſima, & agibilia; alia, quorum gratia agimus: alia propter illa actione participant. Ariſt.moral.eudem.pri.cap.4.char.375.

Bona omnia,aut externa ſunt,aut in anima poſita.Ariſ. mora.eud.2.cap.1.char.380.

Bona animi, alia ſunt habitus, & potentiæ, alia operationes,& motus.Ariſ.mor.eudem.2.cap.1.char.380.

Bonorum alia ſimpliciter bona ſunt,alia non ſimpliciter, ſed alicui.Ariſ.mora.eudem.7.cap.2.char.433.

Bonum aliud in anima eſt,aliud in corpore, aliud extra. Alex.aphrod.8.Topic.cap.2.char.93.col.1.

Bonorum alia honorabilia,alia laudabilia,alia potentiæ, alia vtilia. Alex.aphrod.4.nat.quæſt.cap.17.char.19.

Bonorum aliud,quia vltimum,vt ſanitas;aliud,vt via ad vltimum,vt venæ inciſio.Ammo.in Porph.c.1.col.1.

Bonum duplex: aliud ſuperſubſtantiale, quod in Deo eſt,cui bono nihil eſt contrarium: aliud, quod in nobis ſpectatur,quod habet malum oppoſitum. Ammo. in præd.char.106.

Bonum primum duo perducunt hominem acquirere; vnum, affectuum perturbationumque vacatio: alterum veritas, quorum alterum in actione, alterum in ſpeculatione conſiſtit.Euſt.1.mora.char.5.

Bonum aliud per ſe,aliud per accidens. Per ſe eſt, quod intra ſe habet cauſam,& ſubſtantiam, quòd ſit bonũ: vt honeſtum. Per accidens,quod in ſe non habet cauſam,ſed in aliquo quodam,ad quod ordinatur ſecundum aliquod, quod ex ipſo ſequitur. Alber.magn.in Topic.char.239.col.1.

Bonum ſimplex tres habet conditiones: quòd eſt æternum,quòd eſt verax,quòd eſt primum.Quia eſt æternum, non quandoque mouet, quandoque non, ſed ſemper. Quia eſt verax,non mouet per accidens,ſed per ſeipſum. Quia eſt principium, mouet ita, quòd ante ipſum nihil eſt ſibi cauſa mouendi, & ideo eſt mouens immobile.Alber.mag.de princ.mot.proceſſ. tract.2.cap.2.char.181.col.4.

Bonum dupliciter accipitur: vel vt perfectum, vt fœlicitas:vel vt diſpoſito ad perfectum,& eſt virtus. Alber. mag.Ethic.1.tract.1.cap.5.char.3.col.3.

Bonum

Bonum ſummum tripliciter dicitur; in ordine, comparatione,& quantitate. Summum in ordine oportet, vt ſit aliquod coordinatorum in forma boni. Summum in comparatione eſt, quod maxime accedit ad puram bonitatem,& hoc non ſimpliciter, ſed in comparatione tantum ſumitur. Summum in quantitate tripliciter dicitur: ſcilicet in quantitate diſcretionis ſecundum numerum bonorum: in quantitate virtutum,ſecundum differentiam bonorum,& hoc,vel per additionem, cui omnes differentiæ boni additæ ſunt: vel per attributionem, cui omnes omnium bonorum bonitates, vt cauſæ efficienti formali, & finali attribuuntur excellenter, & eminenter: & ſic ſummum bonum eſt Deus. Albert.mag.Ethic.1.tract.2. cap.4. char.4.col.3.

Bonum ſummum quadrupliciter dicitur; ſimplex abſq; comparatione:ſecundo in comparatione bonorum ad inuicem: tertio reſpectu eius,quod primam dicit formalis boni poſitionem: quarto, in quo ſtat reſolutio bonorum. Alb.mag.Ethic.1.tract.2.cap.4.c.4.col.4.

Bonum in omni bono ſecundum ſuam formam duplex eſt;ſecundum actum,& ſecundum potentiam. Alber. mag.Ethic.2.tract.2.cap.6.char.32.col.2.

Bonum aliud eſt propter ſe,appetibile,vt fęlicitas. aliud appetibile propter finem. D.Thom. in Perihermen. cap.5.char.15.

Bona alia ſunt laudabilia, illa ſcilicet, quæ ſunt vtilia in ordine ad finem:alia honorabilia, quæ ſunt propter ſeipſa.D.Thom.1.de ani.l.1.tex.1.c.1.col.2.

Bonum dicitur dupliciter. Vno modo,vt aliquid videatur ſimpliciter,& ſecundum ſe bonum, & hoc eſt bonum ſecundum rationem finis. Alio modo,vt videatur alicui bonum non ſecundum ſe, & ſimpliciter,ſed prout nunc.D.Thom.Ethic.3.l.13.char.46.col.1.

Bonus dicitur dupliciter; ſecundum actum perfectum, & ſic bonus non generat bonum; alio modo ſecundum inclinationem ad virtutem perfectam, & ſic bonus vult generare bonum, quia virtus in ſemine exiſtens intendit per ſe generare. D. Thom. 3.politicor. l.11.c.43.col.4.

Bonum hominis duplex eſt; aliud intrinſecum, & hoc, vel ſecundum partem inferiorem:vt ſanitas,& robur: aliud ſecundum ſuperiorem: vt ſcientia,virtus,& huiuſcemodi: aliud ſecundum extrinſeca: vt diuitiæ, & honores, quæ ſunt bona ſecundum quid. D. Thom. 5.politic.l.1.c.71.col.2.

Bonum triplex:primum,ſingulare vniuſcuiuſque rei: ſecundum,bonum ordinis:tertium,bonum principij.& bonum vniuſcuiuſque eſt propter bonum ordinis: & bonum ordinis propter bonum principij eſt, quod non eſt propter aliud: ideo vltimus omnium finis. Alex.de ales.1.metaph.c.8.col.4.

Bonum infra entia triplex eſt; primo,partis: vt quælibet pars ſuam habeat bonitatem:ſecũdò,ordinis: vt quælibet pars ad aliam ordinetur; tertio, bonum primi principij, ad quod cætera bona ordinantur. Alex.de Ales.12.metaph.c.352.col.2.

Bonum duobus modis: primo ſecundum materiam, & ſic eſt idem cum ente: ſecundo ſecundum formam,& ſic differt ab ente,quia addit rationem appetibilis: & bonum ſecundum formam, vel ſumitur in communi,vel ſecundum totam ſuam formalem latitudinem. Thom.de Vio in prædic.c.85.col.2.

Bonum quid eſt, & in quo eſt.

BOnitas prima implet omnia ſecula bonitatibus: ſed ſeculum non omne recipit de iſta bonitate, niſi ſecundum modum ſuæ potentiæ. Ariſ. de cauſis prop. 22.char.994.

Bonum ſummum, & optimum finis eſt, ob quem omnia alia volumus:nec omnia ob aliud eligimus,ſi agendarum rerum eſt aliquis finis,qui, ſi non eſſet,appetitus noſter,eſſet infinitus vanus, & inanis. Ariſ.Ethic. 1.cap.2.char.4.

Bonum idem,& ſi & vni homini,& ciuitati idem ſit;tamen bonum ciuitatis,& acquirere,& conſeruare maius quid,ac diuinius videtur. Ariſ.Ethic.1. cap.2.c.5.

Bonum ſi vni ſoli efficitur, contentus etiam vnuſquiſque eſſe poteſt:ſed pulchrius,& diuinius,ſi genti,& ciuitatibus bonum efficiatur. Ariſtotel. Ethicorum 1.cap.2.char.5.

Bonum ſummum tale eſſe debet,vt propriũ quoddã ſit, & auferri facile nequeat.Ariſ.ethic.1.cap.5.char.9.

Bonum dicitur in ſubſtantia, qualitate, & ad aliquid. Ariſ.Ethic.1.cap.6.char.10.

Boni ſi vna eſſet idea, vna eſſet ſcientia: at non eſt ita, nam multæ ſunt boni ſcientiæ,vt in bello militaris,in morbo medicina.Ariſ.Ethic.1.cap.6.char.10.

Bonum in vnoquoque eſt id, cuius gratia cætera aguntur.Ariſ.Ethic.1.cap.7.char.12.

Bonus is non eſt, qui bonis actionibus non delectatur. Ariſ.ethic.1.cap.8.char.18.

Bonus,& malus in ſomno diſcerni minime poteſt. Ariſ. ethic.1.cap.13.char.27.

Bonus eſt,qui bene vtitur voluptatibus,& doloribus:& qui male,malus.Ariſ.2.ethic.nicom.cap.3.char.35.

Bonum proprie ſine prudentia eſſe non poteſt, nec aliquis prudens ſine morali virtute eſſe poteſt. Ariſt.6. ethic.nicom.cap.13.char.157.

Bonum quoddam,eſſe voluptatem neceſſe eſt. Ariſtot. 7.ethic.nicom.cap.13.char.183.

Bonis omnia,quæ amicis eſſe debent,inſunt. Ariſtot.8. ethic.nicom.cap.3.char.193.

Bonorum ſola eſt amicitia, in qua nullus calumniæ locus patet.Ariſ.8.ethic.nicom.cap.4.char.195.

Bonorum eſt nec ipſos peccare,nec amicos ſinere.Ariſt. 8.ethic.nicom.cap.8.char.201.

Bonum omne non eſt in qualitate.Ariſ.10.ethic.nicom. cap.3.char.243.

Bonus qui futurus eſt, honeſte educatum eſſe, & aſſuetum oportet, & in honeſtis ſtudijs ſic viuere, vt nec inuitus, nec ſponte praua agat: quod fieret ſi cum legibus vim habentibus vita traduceretur. Ariſtot. 10. ethic.nicom.cap.9.char.264.

Bonum honorabile eſt, quod diuinum, quod melius: vt anima mensque eſt:quod antiquius,vt principium,& id genus.Ariſ.mag.mor.1.cap.3.char.275.

Bonum,vt potentia eſt,vt dominatus, opulentia, robur pulchritudo; quod bene, & male homines vti poſſunt.Ariſ.magn.moral.1.cap.3.char.275.

Bonum ſalubre eſt,vt exercitium ſanitatis.Ariſt.magn. mor.1.cap.3.char.275.

Bonum præſtantiſſimum eſt habere amicum. Ariſ. mor. eudem.7.cap.1.char.430.

Bonus eſt,qui naturę bonis egregie ſit inſtructus. Ariſt. mor.eudem.7.cap.19.char.474.

Bonum nihil eſt,quod eſt præter naturam.Ariſ.politic.3. 7.cap.3.char.720.

Bona exiſtimatio eſt,ab omnibus virtute præditum iudicari:at huiuſmodi aliud habere,quod expetant oẽs, aut pleriq;,aut boni,aut prudentes. Ariſ.rhet.1.c.22.

Bonum ſit,quod ſui cauſa eligendum eſt: & cuius cauſa aliud eligimus:& quod expetunt oĩa, aut omnia ſenſum habentia,aut mentem,aut ſi mentem haberẽt:& quæ mens vnicuique dictauerit. Ariſt.rhetor.1.c.25.

Bonum vnicuique illud eſt,quo præſente bene afficitur, & ſeipſo contentum eſt: & quod vim habet res tales efficiendi, ac cuſtodiendi; & quod res huiuſcemodi conſequuntur, & quod vim habet res contrarias interimendi,& prohibendi;& quæ cõſequuntur: aut ſimul,aut poſterius conſequuntur. Ariſ.rhetor.1.c.25.

Bonæ sunt adeptiones bonorum, & depulsiones malorum: & pro minore bono maioris adeptio, & pro maiore malo, minoris. Arist. rhetoric. 1. char. 26.

Bona sunt, & iucunda, & honesta: iucūda enim voluptatem efficiendi vim habent: honesta vero alia iucunda sunt, alia per se eligenda sunt. Arist. rhetor. 1. c. 26.

Bona apud omnes sunt, beatitudo, iustitia, fortitudo, temperantia, & aliæ virtutes animi, & corporis. Arist. rhetoric. 1. c. 26.

Bona sunt, diuitiæ, amicitia, honor, facultas dicendi, & agendi, ingenium, memoria, docilitas, solertia, & scientiæ omnes, & artes, & vita. Arist. rhetor. 1. c. 26.

Bonum est, cui contrarium est malum; & contrarium eius, quod inimicis prodest: & contrarium ei, quod inimicis volunt; & cuius non est nimium; & cuius multi labores, vel sumptus suscepti sunt, quia iam speciem habet boni. Arist. rhetoric. 1. c. 27.

Bonum finis est, & id, de quo cernitur: & quod multi expetūnt, & quod laudabile est; & quod inimici, & praui laudant: & quod prudentes, aut boni virorum, vel mulierum prætulerunt: & præeligentia bona sunt, vt inimicis mala, amicis bona; & quæ fieri possunt, quæ, vel facile, vel quæ fiunt, & quæ fiunt, vt volunt. Arist. rhetor. 1. char. 28.

Bona sunt, quæ sunt propria, & quæ nullius, & eximia, quia honor ita suppetit magis. Arist. rhetoric. 1. c. 28.

Bona sunt, quæ ipsis conueniunt; & quæ sibi putant deesse: & quæ ad conficiendum facilia sunt: & in quibus gratificabuntur amicis, aut molestiam inimicis afferunt: & quæ administranda præeligunt ij, quos admirantur: & in quibus ingenioſi sunt, & periti. Arist. rhetor. 1. char. 28.

Bonum vnius est, cum ei aliquid sit consequens illud, illud vero nequaquam. Arist. rhetor. 1. char. 29.

Bona maiora sunt, quæ maius ipso bono superant: & quæ maioris boni causa efficiendi habent, & cuius efficiens maius. Arist. rhetoric. 1. char. 30.

Bonum maius est, quod propter se est bonum, eo quod non propter se: & si vnum est finis alterum non finis: & quod minus alijs indiget: & quod sine illo fieri nequit, illud vero sine illo potest: & si sit principium, alterum non sit principium: & si sit causa, alterum non & ex duobus principijs, vel causis, quod a maiori principio, vel causa, maius est. Arist. rhetor. 1. char. 30.

Bonum maius est, quod rarius est, quam quod copiosum, quia difficilius est: vel vt copiosa raris, quia vsus præstat: & difficiliora facilioribus, quia rariora: & faciliora difficilibus, quia se habent ita, vt volumus: & cuius contrarium maius: & cuius priuatio maior: & virtus non virtute, & vitium non vitio maius, quia illa finis, hæc non finis. Arist. rhetor. 1. char. 31.

Bonum maius est, cuius opus honestum magis sit, aut turpius; & cuius virtutes, aut vitia maiora: & quorū exuperantia magis eligenda, vel magis honesta: & quorum scientiæ honestiores, & magis probæ. Arist. rhetoric. 1. char. 31.

Bonum maius est, quod iudicarent prudentes, aut omnes, aut vulgares, aut plerique, aut optimi; & quod melioribus inest, aut simpliciter, aut vt sunt meliora: & quod melior elegerit. Arist. rhetor. 1. char. 32.

Bonum maius est, quod iucundius est, & quod honestius. & quorum ipsi sibi ipsis, aut amicis causę esse cupiunt magis: & diuturniora minus diuturnis: & firmiora minus firmis: & sic ex casibus coniugatis loci sumendi sunt. Arist. rhetor. 1. char. 32.

Bonum maius est, quod omnes eligunt, & quod plures, & quod inimici, aut iudicantes, & quod omnes participant, & quod laudabilius, & cuius honores maiores, & cuius mulctę maiores; & in partes diuisa maiora videntur, & componere, & conędificare. Aristot. rhetoric. 1. char. 33.

Bona maiora sunt, quæ in maiori necessitate vtilia sunt: & ex duobus, quod est propinquius fini: & possibile impossibili: & quæ ad veritatem, usque ad opinionem pertinent: & quod ad multas res vtilius est. Aristotel. rhetor. 1. char. 34.

Bona maiora sunt, quæ minus molesta, & quæ cum voluptate sunt; & ex duobus, quod eidem adiunctum, maius totum reddit: & quæ non latent cum adsunt, quam quæ latent. Arist. rhetor. 1. char. 35.

Bona, & iucunda sunt, aut iucundorum speciem præseferunt, quæ per seipsos agunt. Arist. rhetor. 1. char. 46.

Bona externa sunt, amici, pecuniæ, possessiones. Aristot. rhetoric. ad Alex. cap. 1. char. 182.

Bonum, quod per se est, non oportet, vt sit per aliud. Arist. 1. de anima. su. 3. cap. 1. tex. 43. c. 599.

Bonum, & malum significant quale in animatis, & maxime in illis, quæ habent electionem. Arist. 5. metaph. cap. 14. tex. 19. c. 105.

Bonum in vniuerso an sit bonum ordinis, an bonum in se, dicendum est esse vtroque modo; quia ita est de vniuerso, vt de exercitu: ibi enim est bonum in ordine, & in duce exercitus, & magis iste; quia bonum ordinis est propter ducem, non contra. Aristot. 12. metaphy. su. 3. cap. 1. tex. 52. char. 261.

Bonum magis est in forma quàm in materia: & in forma substantiæ magis quàm in alia: quia per hanc aliæ sunt, & substantia simplex, & expers potentiæ. Alex. Aphrod. 1. nat. quæst. cap. 1. char. 1.

Bonum est primum nostrum familiare, & domesticum. Alex. Aphrod. 2. de anima. cap. 40. char. 51. col. 4.

Bonum non omni suapte natura agendum est, sed partim agendum, partim contemplandum, non agendum, vt in mathematicis, in quibus veritas, quæ bonum quoddam est, vt finis, expetitur. Alex. Aphrod. 2. metaphy. vel apud Latin. 3. co. 14. c. 59. col. 1.

Bonum vnum est, & simplex; malum, varium est. Simp. in præd. char. 106.

Bona sunt etiam ea, quæ in bonis vltimum locum obtinent. Simpl. 1. phy. tex. 80. char. 87. col. 1.

Bona extrema non sunt mala, sed quę a philosophis necessaria vocantur. Simpl. 1. phy. tex. 80. c. 87. col. 1.

Bonum est omne, quod cum conuenienti modo, & mensura fit. Eust. 1. Ethic. cap. 6. char. 31.

Bonum primum illud est, quod omnia bona efficit, & cuius participatione omnia pro rata quoque portione bona appellantur. Eust. 1. Ethic. cap. 6. char. 32.

Bona externa sunt, quæ nec animæ, nec corporis sunt, sed alia præter hæc; vt amici, propinqui, diuitiæ, &c. Eust. 1. Ethicor. cap. 6. char. 59.

Bonorum vsus, & non alienatio, est modesta dispensatio: neque honesta, & moderata acceptio, est acquisitio, & possessio absolute, sed ad vsum opportunum facultatum comparatio. ita neque immoderata datio est vsus, sed abiectio: neque immoderata acceptio est acquisitio, sed ad abijciendum, & profundendum reseruatio. Eust. 3. mor. cap. 1. char. 167.

Bonum quod est, & honestum, immutabile est. Aspas. 7. ethic. cap. 14. c. 402.

Bonum simpliciter est illud, cui non accidit in sua actione fatigato. Auer. pri. de cœlo, tex. 3. c. 45. col. 4.

Bonum quod est pura actio, est bonum, quod mouet alio modo a modo, secundum quem mouent ista bona, quæ quandoque sunt potentia, quandoque actu. Auer. 3. de anima. tex. 51. char. 183. col. 1.

Bonum nihil esse dicitur, nisi per causam finalem. Auer. 2. metaphy. tex. com. 8. c. 14.

Bonum in rebus immobilibus esse contingere potest, sed non per se. Auer. 3. metaph. tex. co. 3. char. 20. col. 1.

Bonum, & malum non solum sunt in rebus diuersis numeratis, sed ēt in partibus eiusdem rei, cū fuerint diuersarum virtutum. Auer. 4. metaphy. tex. co. 18. c. 40.

Bonum, & largitas non inuenitūr in rebus, nisi per causam finalem. Auer. 5. metaphy. su. 1. tex. co. 3. c. 49.

Bonitas inuenitur in potentijs actiuis, & passiuis. Auer. 5. metaph. tex. co. 17. c. 58.

Bonus est ille, qui iudicat in unaquaque re iudicium sanum. Auer. 3. ethic. cap. 4. c. 18. col. 2.

Bonum de præfinitis rebus intelligi potest. Boeth. in lib. de inter. c. 294.

Bonum, & possibilitas nobis in omni operatione practica consideranda est. Alber. mag. de princ. mot. proces. trac. 2. cap. 3. c. 182. col. 1.

Bonum summum in uita in sensibilem animam Epicuri ideo retulerunt, quia omnia ad materiam retulerunt. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a cau. 1. l. 1. trac. 1. cap. 2. ch. 186. col. 4.

Bonum, quod omni naturæ est bonum, est participatio diuini intellectus, vt est efficiens, forma, & finis uniuersaliter entis, siue uniuersitatis. Alb. mag. 1. metaphy. trac. 2. cap. 5. ch. 60. col. 2.

Bonum, & malū sunt prima principia entis mobilis. Alb. mag. 6. metaphy. trac. 3. cap. 1. c. 110. col. 1.

Bonum, quod est causa ordinis, & boni in uniuerso, non potest consistere in duobus principijs: quia duo principia non possunt esse vniuoca. Alb. mag. 11. metaphy. trac. 2. cap. 39. c. 162. col. 1.

Boni vltimum, in eodem genere est cum eo, cuius est bonum. Alb. mag. ethic. 1. trac. 1. cap. 5. c. 3. col. 2.

Bonum est, quod ultimum sui perfectionem adeptū est: quia bonum determinatur a fine. Alber. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 1. c. 3. col. 4.

Bonum perfectum non est, quod malitiam habet admistam. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 1. c. 3. col. 4.

Bonum est, in quo est appetitus omnium. Alb. mag. ethi. 1. trac. 2. cap. 1. c. 3. col. 4.

Bonum est ab ultima sua perfectione: & vnumquodque bonum est, cum optime potest perficere ea, quæ sunt secundum suam naturam. Alber. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 1. ch. 3. col. 4.

Bonum est vnumquodque in eo, quod est: nam si habet entitatem simplicem, habet bonum in inchoatione: si attingit veritatem perfectionis entitatis per formam, habet bonitatem ad esse in specie determinatam: si habet entitatem per speciem in forma speciei, & consequentibus ad formam perfectam, habet bonitatē perfectam. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 1. c. 4. col. 1.

Bonum unum est per se, per quod omnia bona perficiuntur. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 2. c. 4. col. 1.

Bonum cum sit in multis non equiuoce, necessariò est in vno primo, quod causa sit omnium aliorum in bono. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 3. c. 3. col. 2.

Bonum animæ est in regimine rationis, secundum ordinem omnis virtutis: malum nō est aliquid positiuum, sed est defectus ordinis. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 5. char. 5. col. 1.

Bonum omne est, quod a bono est, vt a bono est: & omne, quod est, inquantum est, bonum est: & bonum ad naturam entis pertinet. Alber. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 6. char. 5. col. 3.

Bonum diffusiuum est sui ipsius. Alb. magn. ethic. 1. trac. 2. cap. 6. ch. 5. col. 2.

Bonum ciuile non perficitur sine communicatione mechanicorum: communicatiua enim sunt, sine quorum communione ciues beatā vitam ducere non possunt, propter priuationem instrumētorum beatæ vitæ subministrantium, vt pistoria, lanificia, & huiuscemodi. Alber. mag. ethic. 1. trac. 3. cap. 1. c. 5. col. 4.

Bonum per accidens, & vt nunc, est resonantia boni simpliciter, & semper: & ob id tantum mouet appetitum. Alb. mag. ethic. 1. cap. 1. c. 7. col. 2.

Bonum in prima sui communitate definiri non potest. Alb. mag. ethic. 1. trac. 3. cap. 3. c. 7. col. 2.

Bonum commune est in omnibus, & in singulis. Alber. mag. ethic. pri. tract. 3. cap. 14. c. 8. col. 4.

Bona, & iusta, & honesta ita est hominis varia conuersatio, vt non talia ex natura esse videantur, sed lege per voluntatem humanam: nam quod hi iustum dicunt, alij iniustum appellant: & sic de castitate, quod alij castum appellant, alij reputant incestum. Alb. magn. ethic. pri. tract. 4. cap. 2. c. 9. col. 3.

Bonum, & fœlicitatem non irrationaliter philosophi opinati sunt esse ex his rebus, quæ huius vitæ sunt, & conuersatione humana acquiruntur. Alb. mag. ethic. pri. tract. 4. capit. 2. char. 9. col. 1.

Boni perfectius est, quod secundum seipsum ex propria natura eligibile est, & persequibile. Albe. magn. ethic. pri. tract. 6. cap. 2. char. 15. col. 3.

Bona exteriora sunt, quæ ab animo hominis non causantur, nec insunt secundum animam. Alb. mag. ethic. pri. tract. 7. cap. 1. c. 19. col. 1.

Bonum circa difficile fit. Alb. mag. ethic. 2. tract. pri. cap. 1. char. 28. col. 3.

Bonum virorum studiosorum regulam esse ait Pythagoras, & recte. Alb. mag. ethic. 3. tract. 1. ca. 20. c. 40. c. 3.

Bona exteriora ad ciuiles actus non sunt, nisi vel bona fortunæ, vel potentatus, vel honor. Alb. mag. ethic. 4. tract. 2. cap. 2. c. 52. col. 2.

Bonum secundum virtutem perfectum non est, quod in aliqua virtute singulari deficit. Alb. mag. ethic. 4. trac. 2. cap. 3. char. 32. col. 3.

Bonum semper est diffusiuum sui. Alb. magn. ethicor. 9. trac. 3. cap. 2. char. 104. col. 2.

Bonitatis communicatio ex amore prouenire videtur. D. Tho. pri. metaph. l. 1. te. 1. c. 351.

Bonum, quod habet rationem finis in prosequendo, & malum euitando in multis sunt principia cognitionis, & motus, sicut in omnibus, quæ aguntur propter finem. D. Tho. 5. metaph. l. 1. te. 1. c. 258.

Bonum & malum, vt designant perfectiones, quę sunt in rebus, sic verum & falsum designant perfectiones cognitionum. D. Tho. l. 3. te. 7. c. 423.

Bonum proprie est motiuum appetitus. D. Tho. ethicor. pri. l. 1. c. 1. col. 3.

Bonum finale est, ad quod tendit appetitus vnius cuiusbet, & vltima perfectio: & prima perfectio se habet per modum formæ: secunda per modum operationis. D. Tho. ethic. pri. l. 1. c. 1. col. 4.

Bonum tanto potius est, quanto ad plura se extendit. D. Tho. ethic. pri. l. 3. ch. 3. col. 3.

Bonum, cuiusuis rei consistit in propria operatione eius. D. Tho. ethic. pri. l. 10. c. 10. col. 3.

Bonum honestum, si sit triste, non potest aliquis cōtinue sustinere. D. T. ethic. pri. l. 6. c. 141. col. 1.

Bonitatis essentiam per se bonum ponebat Plato. D. Tho. ethic. 10. l. 2. c. 169. col. 2.

Bonum rei attenditur in ordine ab finem. D. Tho. 4. politic. l. 11. c. 61. col. 2.

Bonus & studiosus est, cui simpliciter bona sunt bona propter ipsam virtutē. D. Tho. 7. pol. l. 17. c. 115. col. 2.

Bonum est forma, & substantia boni. Alex. de ales. 5. metaphy. te. 13. c. 151. col. 3.

Bonū vniuersi in hoc est, quod explicentur in hoc mundo inferiori ea, quæ sunt in mundo intelligibili ideali, in intellectu primi principij: quia totum vniuersum ad hoc bonum assequendum nititur. Alex. de ales. 16. metaph. te. 32. c. 352. col. 3.

Bono quid accidat.

Bonum an sit non solū venit in controuersiam, sed etiā, quod sit maius bonum. Arist. rhetor. pri. c. 29.

Bonus solus reuera honorādus est. Arist. 4. ethic. c. 3. c. 33.

Bonus vir prauo amicus esse nequit. Aristot. 9. ethic. ad Nicom. cap. 3. ch. 220.

Bono ineſſe quendam errorem patet, quia multi ex illo damna acceperunt: non nulli enim ob diuitias, alij ob fortitudinem periere. Ariſt.ethic.pri.cap.3.c.6.
Bonum vniuerſale nulla ſcientia, aut facultas conſiderat. Ariſt.magn.mor.pri.cap.2.char.272.
Bona extrinſeca, cum fuerunt alicui eximia, deteriorem efficiunt. Ariſt.mag.mora.2.cap.4.char.325.
Bonorum fortunæ mediocris poſſeſſio eſt optima omnium exiſtimanda: facile enim obedit, alioqui difficile eſt, vt rationi obediat. Ariſtoiel. politico. 4. cap.11.char.623.
Bona animi quanto magis excedunt. tanto magis vtilia. Ariſt.politic.7.cap.1.char.714.
Boni, antequam quicquam didiceriat, ex conſuetudine ſola bene agunt. Euſt.pri.moral.c.18.
Bono per accidens accidit non eſſe malum. Boeth.in l. de interp.c.285.
Bonum nullum eſt, quod non pulchrius eluceſcat, ſi plurimorum notitia comprobetur. Boeth.de ſyll. hipo. l.1.char.606.
Bonum taciturnitate compreſſum, iam ſilentio perierum omnes fatentur. Boeth.de ſyll.hipo.l.1.ch.606.
Bonum ſuper id, quod eſt, non addit, niſi relationem ad finem, & perfectum ad actum. Alber. magn.in præd. ch.63.col.1.
Bonum ſimpliciter duo habet in ſe: vnum, quod ſemper eſt bonum: alterum, quod vbique, & in omnibus bonum eſt. Alber. magn.3.de ani.tracta.4.cap.6. char.47.col.2.
Bonum cum ente conuertitur. D.Thom.ethic.pri.l.1. ch.1.col.3.
Bonum ignotum non delectat, ſed cognitum. D.Tho. ethic.9.l.7.c.160.col.2.
Bonum particulare, quod ſibi videtur bonum, vnuſquiſque magis eligit. D.Tho.ethic.10.l.1.c.168.col.3.
Bona communia difficile eſt tractare ſine aliqua inquinatione, vel appropriatione. D. Thom. 6.politic.l.7. char.99.col.4.
Bonum operationé ſequitur bonitatẽ obiecti, ſiue operarij. D.Tho.6.politic.l.1.c.101.col.4.
Bonum vtile non eſt finis, quia eſt in ordine ad aliud. Alex.de ales.3.metaph.te.3.c.53.col.1.

Bona vt a Deo, & à fortuna, & caſu.

BOna ea ſunt a fortuna, in quibus verſatur inuidia. Ariſt.rhetor.pri.c.24.
Bonorum externorum cauſa eſt fortuna, & caſus. Ariſto. politic.7.cap.1.c.715.
Bonum nobis, alijs pro laboribus exhibetur, & augetur. Alex.aphrod.pri.prior.cap.29.c.52.col.4.
Bonum ipſum principalius in diuina eſt cauſa, quam in cauſatis: & principalius etiam in æternis quam in corruptibilibus. Simp.2.de ani.te.2.c.23.col.1.
Bonitas fluens a primo lumine ad totius materiæ illuſtrationem, a primo fluit in intelligentiam primi ordinis: ab hoc in eam, quæ eſt ſecundi, & ſic deinceps. Albe.magn.de cauſ.& proceſ.vniuerſ.a cauſ.prim.l.1. tract.4.cap.6.ch.196.col.4.
Bonum diuinũ eſt, omnia ad vnum opus participandum referre. Alber.magn.ethicor.prim.tract.3. capit.14. char.9.col.1.
Bonum diuinum eſt, quod eſt bonum genti, & ciuitati. Alb.mag.ethic.pri.tract.3.cap.14.c.9.col.2.

Bonum, quæ appetunt.

BOnum omne per ſe, & propter ſuam ipſius naturã finis eſt. Ariſt.3.metaph.ſu.2.cap.1.tex.3.ch.42.
Bonum quoddam ars omnis, & omnis diſcendi via: actio item, & electio appetere videtur, & ideo bonum id eſſe aſſerunt, quod omnia appetunt. Ariſtot.ethico. prim.cap.1.char.3.
Bonum omne cum altero magis expetendum eſt quam ſolum. Ariſt.10.ethic.nicom.cap.2.ch.241.
Boni alicuius gratia penè oẽs operationes noſtræ fiunt. Simp.2,phy.tex.32.c.113.col.1.
Boni non agunt coacti, & ſi potentiam ad vtrunque obtinent. Simp.6.phy.tex.16.ch.336.col.2.
Bonum ſummum omnia ſuapte natura appetunt. Amo. in Por.c.1.col.1.
Bonum primum omnia appetunt non ſecũdum eſſe, vel ſubſtantiam, ſed ſecũdum quod primum bonum ratio eſt mouendi appetitum in omnibus bonis. Alb. mag. ethic.1.trac.3.cap.7.ch.7.col.3.
Bonum, vt uniuerſale, non mouet animal, ſed, vt particulare. D.Tho.de ani.motu.l.4.c.51.col.1.
Bonum, quod mouet appetitum, nõ ſemper eſt bonum ſecundum rei veritatem, ſed ſufficit, vt ſit bonum apparens. D.Tho.de ani.mot.l.4.c.51.col.2.
Bonum tantum, & quod ſub ratione boni cadit, mouet appetitum. Alex.de ales.1.metaph.c.3.col.4.

Bono quid contrarium.

BOnum nunquam eſt contrarium bono, quia bonum vniforme eſt, malo autem cõtrarium eſt, & bonum, & malum. Alb.mag.in prædica.c.62.col.2.

Bonorum differentia.

BOnum, & pulchrum differunt, quia bonum ſemper eſt in operatione, pulchrũ vero in immobilibus eſt. Ariſt.13.metaphyſu.1.cap.3.ch.271.
Bonum ſummum fœlicitatem eſſe omnes aſſerunt: ſed aliter ſapientes, & vulgus. nam alij voluptatem, vt diuitias & honorem aſſerunt eſſe, & ſit ſæpe, vt idem de eo diuerſa opinentur: cum enim ægrotant ſanitatem; cum pauperes ſunt, diuitias, ſummum bonum putãt. Ariſt.ethic.1.cap.4.c.7.
Bonum alij appetunt, quod reuera bonum eſt: alij, quod apparens. Ariſt.3.ethic.cap.4.c.59.
Boni, vt in virtutibus, alij ex habitu, alij ex operatione ſunt boni, ſic in amicitia: nam, qui in conuictu degũt, mutua conſuetudine oblectantur, & bona ſibi mutua ſuppeditant, qui vero dormiunt, vel locis diuiſi ſunt, non operantur quidẽ, ſed ita affecti ſunt, vt amice operentur. Ariſt.8.ethic.nicom.cap.5.c.196.
Bona animi externis præſtantiora ſunt. Ariſt. mora.eudem.2.cap.1.c.380.
Bonum, & malum non dicuntur ſimpliciter in maiori parte, niſi de accidẽtibus proueniẽtibus a formis, quæ ſunt in animatis, & præcipue in animalibus rationabilibus: & quandoque dicitur bonum, & non bonum de actionibus eius, quod non eſt rationabile, ſed raro. Auer.5.metaph.te.co.18.c.60.
Bonum honorabile differt a bono vtili: quia honorabile eſt, quod propter ſeipſum quærimus: vtile propter alterum. Alber.magn.pri. de ani.tracta.1.cap.2.char. 1.colum.2.
Boni differentiæ ſunt, honeſtas, vtilitas, & delectabilitas per prius, & poſterius. Alber. magn.ethic.pri.tract.2. cap.6.ch.7.col.2.

Bonum, vt perfectum.

BOnum perfectum ſufficiens eſſe apparet: & dicimus ſufficiens non ſolum ipſi ſoli, qui vitam ſolitariam agit, ſed parentibus, filijs, & vxori, amicis, & denique ciuibus, & tandem id ſufficiens eſt, quod ſi ſolum relinquatur, ſufficiẽtem, & expetibilem vitam, nulliusq; rei indigam facit, & hanc fœlicitatẽ exiſtimamus. Ariſ. ethic.1.cap.7.ch.13.

Bonum

Bonum humanum efficitur animæ operatio ex virtute: & ſi plures ſunt, ex optima, & perfectiſſima. & inſuper in uita perfecta: nam ver, nec vna hirundo, nec vnus dies facit: & fœlicem hominem, nec vnus dies, nec breue tempus efficit. Ariſtot. ethic. pri.cap.7.char.15.

Boni prouerbium.

BOna diſces à iuſtis, in prouerbio eſt. Ariſt.9.ethico. Nicom.cap.12.c.238.
Bonum honeſtum, & iucundum non in eodem conuenire inſcriptũ erat in veſtibulo templi in Delo. quod nos non conceſſerimus: nam fœlicitas eſt optima, pulcherrima, & iucundiſſima. Ariſtotet.7.Moral.eudem.prim.cap.1.char.366.
Bona publica populo diuidere eſt, vt vas perforatum. Ariſt.politic.7.cap.15.c.703.
Borago eſt humida, calida, temperata; ideo boni ſanguinis. Albert.magn.de veget.& plant. l.6. tract.2. cap.3.char.163.col.2.
Borax ſpecies eſt buffonis, quod fuſci eſt coloris. maximum ita, vt in terris calidis ſit cubitalis. partum ſuum ſuper dorſum aliquando portat: portat in fronte lapidem, pro quo occiditur, & eſt diuerſorum colorũ, & albus eſt melior. de nocte exit, & rutam odit, vt, & alia venenoſa. Albert. magn. de animalibus. 26. char.204.col.1.
Borax dicitur lapis, qui extrahitur a buffone: eſt albus, & alius eſt niger. ſi extrahitur viuo buffoni, habet in medio oculum, quaſi cęruleum. glutitus ſordes inteſtinorum, & ſuperfluitates expurgat. Alb. mag. 2.de miner.tract.2.cap.2.char.139.col.3.
Boreas ſpirat ab Vrſa, Auſter a Meridie. Ariſ. meteor.2. ſu.2.cap.1.512.
Boreas, & Apartias ſpirat ab Vrſa cui cõtrarius eſt Notus. Ariſ. meteor.2.ſu.2.cap.13.char.519.
Boreas cum ceſſat, dicimus Auſtrum ſurgere, quia Boreas eſt prope noſtram habitabilem terræ partem, & Auſter è longinquo ad nos deuenit. Ariſtot.problem. ſect.26.q.43.char.591.
Bos etiam annicula peperit, vt educari, & augeri potuerit. Ariſ.de hiſt.anim.5.cap.13.char.162.
Boum quoddam genus ſuo in corde oſſiculum continere aiunt, quod peculiare eſt. Ariſtot. de hiſtor. animal.2.cap.15.char.59.
Boues circa termam paucis ante partum diebus lacte carent: reliquo tempore habent perpetuo. Ariſtot. de hiſtor.animal.3.cap.21.char.104.
Bos vno mitu implet, & agit vehementer, ita vt fœmina vix tolerans ſuccumbat: & ſi forte conceptio pererraverit, viceſimum poſt diem marem fœmina recipit. Ariſ. de hiſt.animal.6.cap.21.char.232.
Boues ſeniores nec ſæpius eandem fœminam eodem ſuperueniũt die, niſi ex interuallo, vt iuniores eandem ſæpius cogunt, & pluries petunt, ac ſuperueniunt vigore ætatis ſuæ. Ariſ.de hiſt.anim.6.cap.22.c.233.
Bos inter mares minime ſalax eſt, coit qui vicerit. cumque is venere iam debilitatus languerit, aggreditur victus languentem, & plerumque ſuperat. Ariſtot. de hiſtor.animal.6.cap.21.char.233.
Boues tum mares tum fœminæ coire ſatis anno primo peracto incipiunt, quoad facultas ſit procreandi: ſed (quod magna ex parte fit) vel anniculi, vel nati octauum menſem venerem adeunt: ſed quod maxime confeſſum habemus, bimatu generant. Ferunt verum menſes nouem, decimo pariunt. At qui tempus hoc præcurrerit, non viuit: imperfectam enim vngulam habent, ſingulos pariunt, geminos raro, quam diu viuunt, & coire, & parere ſolent. Ariſto. de hiſt.ani.6. cap.21.char.233.
Bos dentes binos amittit, nec vniuerſos, vt equus. Ariſt. de hiſt.ani.6.cap.21.c.233.
Boues, & fruge, & herba veſcuntur, pingueſcuntque ijs, quæ flatum cient, vt eruo, & faba, freſſa, atque fabarum herba, ſeniores ſi cute inciſa ſpiritum adigas, deinde præbeas pabulum, pingues facies. Ariſt. de hiſto. ani.5.cap.7.c.283.
Boum cornua, ſi liniantur cera aut oleo, vel pice, dolores pedum non ſentiunt. Ariſt. de hiſtor. ani.5.cap. 7.char.283.
Boues aquam claram bibere geſtiunt; equi, & camelli turbulentam, & craſſam ſuauius bibunt, & poſſunt vſque ad quatuor dies tolerare ſitim. Ariſt. de hiſtor. anim.8.cap.8.c.284.
Boues gregales duobus morbis tentantur: podagra, & ſtruma, podagra pedes intumeſcunt, & vngulas amittunt, valent melius cornibus pice calida illitis, & hoc morbo non moriuntur. Ariſtot. de hiſtor. anima.8. cap.23.c.304.
Bouis ſtruma idem eſt ac febris in hominibus, indicium mali eſt, vt aures demiſſæ flaueant, & comedere nequeant, breuique moriuntur, & apertis pulmo inſpicitur putris. Ariſt.de hiſt.ani.8.cap.23.c.304.
Boues in Syria flectunt nodos ſpatularum, & cameli. Ariſt.de hiſt.ani.cap.23.c.304.
Boues & oues in Aegypto maiores fiunt quam in Græcia; aliqua minora, vt canes, lupi lepores, vulpes, cerui, accipitres, aliqua magnitudine pari, vt coturnices, capræ. Ariſt.de hiſt.ani.8.cap.28.c.309.
Boues paſcunt per ſocietates, & conſuetudines: & ſi quis aberrauit, reliqui ſequuntur. Ariſt.de hiſt.ani.8.capit. 4.char.321.
Bos, ſi caſtratus de recenti ineat, procreare poteſt. Ariſt. de hiſt.ani.9.cap.50.c.378.
Boues ſyluęſtres Pęoniæ longe maiores quam in alijs locis reperiri legitur. Ariſt.de admir.aud.125.c.268.
Bos eſt animal notum, & ſi non caſtratur, ferox eſt maxime cum fuerit prouocatus. Alb.mag.de ani.22.trac. 2.cap.1.c.174.col.4.
Brachii partes ſunt, lacertus agilis, gibber, cubitus, manus. Ariſt.de hiſt.ani.pri.cap.15.c.25.
Brachij, & digitorum omnium inflexus agitur in interiora, & brachij nodus gibberum vocatur, brachiale vero manus nodus. Ariſt.de hiſt.ani.pri.cap.15.c.26.
Brachiorum flexus homini, tum ad cibum admouendũ tum ad cęteros vſus, contra quę quadrupedum generi aguntur: illis namque introrſus poplites flecti neceſſe eſt, vt ad greſſum vtiles ſint. Ariſt. de partib.ani. 4.cap.10.char.535.
Brachium in quatuor diuiditur membra, quorum fortius, & ſuperius, in quo conſiſtit robur vocatur adiutorium: quia in eius virtute omnis robur conſiſtit operationum. ſecundum eſt, quod eſt à cubitu, & appellatur brachium. tertium eſt, quod eſt initium ſtrictę manus. quartum eſt manus cum ſuis partibus, quæ ſunt pecten, vel vola manus, & digiti. Alber.magn.de ani.pri.tract.2.cap,12.c,13.col.1.
Brachij adiutorium non habet niſi vnum os forte rotũdum, & curuum aliquantulum. Vnum ne virtus in plures diuiſa debilitetur. Forte, quia multa immediate, & mediate colligare, confortare, & ſuſtentare debet. Rotundum, vt a nocumentis ſit tutius. Curuum, propter duas cauſas; vt contineat melius magnitudinem muſculi, & multitudinem neruorũ, quæ melius in curuo quam in recto abſcunduntur, & firmius locantur. Alia eſt, vt per hanc figuram melius ſubducat ſe a nocumẽtis, & melius corpus amplexetur, & ſtringat quod eſt ſtringendum, & manus cum manu applicetur. Alb.mag. de ani.pri.tract.2.cap.12.ch.13.col.1.
Brachium ex duobus componitur oſſibus ſibi per longitudinem coniunctis, quæ harundines vocantur, & ſuperio-

ſuperior eſt minor, quia nihil portat: alia inferior. & ſunt curuæ propter eandem cauſam, ob quam eſt adiutorium brachij; & mediante ſuperiori fit motus contorquens, & reſupinans brachium: medio autem inferioris fit motus ad domeſticum corporis, cum amplexatur, & ad ſylueſtre, cum reijcit aliquid, & repellit. Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.12.ch.13.col.2.

Brachij adiutorio deſeruiẽtes muſculi ſunt numero multi: & tres a pectore venientes mouent ſpatulę iũcturam, & adiutorium inclinant ad inferiora: vnus, qui oritur a mamilla, & protenditur ad antecedẽtem adiutorij partem, qui applicãt ipſum adiutorium, & pectus, & hoc motu ſequitur cum ſpatula unus, qui a ſupremo thoracis naſcitur, & muſculus duplus magnus a toto thorace exortus, & cum inferiore parte adiutorij affixus cum villo operans, qui eſt ſuper adiutorium applicat ad pectus cum clauſura, & cum illa parte inferioris villi facit ipſum ad inferiora deſcendere, & operando cum ambobus directe applicat ipſum pectori. Duo autem, qui naſcuntur a parte ilij vnus magnus ueniens a parte ilij, & a coſtis poſterioribus, trahit adiutorium ad coſtas poſteriores directe: & alius tenuis potius à cute ilij exortus adiuuat dictos motus. Alb.mag.de ani.pri.tract.2.cap.15.c.15.col.1.

Brachij adiutorium mouentes muſculi multi ſunt: inter alios quinque, qui naſcuntur ab eſſe ſpatulæ, quorum vnus implet villis id, quod eſt inter ſpatulam, & coſtam ſuperiorem, & pertingit ad ſuperiorem partem capitis adiutorij ſylueſtrem girans, parumque ad domeſticum. aliorum duorum origo eſt a latere ſuperiori ſpatulæ, quorum unus eſt maior alio, & continuatur cum capite adiutorij ex parte ſylueſtri. alter eſt quaſi pars eius, & penetrat cum eo, & eius perficit operationem; Quartus muſculus replet concauum ſpatulæ, cuius corda uenit ad inferiores partes lateris, & eius operatio eſt, vt adiutorium poſterius moueatur. Alius eſt, qui uenit ab interiori latere ſpatulæ, cuius corda continuatur cum corda magni, quod ab illo aſcendit, & trahit ſupremum capitis adiutorij ad poſteriora. Venit etiam alius ſub furcula, & a collo, & glutit nodum adiutorij, & dicitur hic duo capita habere, & duas operationes, perficere inſuper communẽ operationem. Et his quidam duos alios muſculos addũt; paruum, qui uenit a mamilla; & alium, qui in ſpatulæ iunctura eſt ſepultus, & cum hoc dicitur cubiti muſculum habere communitatem. Alb.mag.de ani.1.tract.2.cap.15.char.15.col.1.

Brachij muſculi conſtringẽtes unum par trahit cubitum ad interiora cum aliqua eius declinatione. origo eius eſt a margine ſpatulæ cartilaginoſo interiori, & a roſtro corui: ſecundum par trahit cum declinatione ad exteriora, eo quod eius ortus eſt a manifeſto adiutorij poſterius. Alber.magn.de anima.1.tract.2.cap.15.char.15.colum.1.

Brachium iacere facientes muſculi ſunt par unum, cuius vnus poſitus eſt in exteriori focilium, & obuiat foculi ſuperiori: alter elongatum ſubtile naſcitur a ſuperiori adiutorij parte ab eo, quod ſequitur eius manifeſtũ: & maior pars eius uadit in focilia, & fere uſque ad raſcetam protenditur, & uenit ad partem ocultam focilis ſuperioris, & continuatur cum eo corda panniculares. Albert. magn. de animalib. pri. tract.2. cap.15. char.15.colum.1.

Brachium girantes muſculi ſunt par unum poſitum exterius, cuius unus muſculus incipit a ſuprema adiutorij domeſtica parte capitis adiutorij, & continuatur cum ſuperiore focili ſub iunctura raſcetæ: alter eſt magis curuus ipſo, & eius villus ad latitudinem eſt decliuis. & eius extremitas eſt plus neruoſa, & incipit ab ipſomet ſuperiori focili, & uadit ſuper extremitatẽ eius ſuperiorem uſque ad raſcetæ iuncturam. Alber.magn. de animalib.pri.tract.2.cap.15.char.15.colum.1.

Brachij adiutorij, & manus extenſio uſque ad genu, vel per quatuor digitos, minus fortes, ſed humiles oſtendit homines: at cum ad fẽmur definit, vel parum ante, maleuolos homines declarat & inuidos. Alb.mag.de ani.1.trac.2.cap.15.c.23.col.2.

Branchias ſoli piſces habẽt, & alij intectas, alij detectas, alij multas, alij paucas, alij duplices, alij ſimplices. Ari. de part.anim.4.cap.13.ch.554.

Branchiarum multitudo eſt ob caloris copiam. Ariſt. de partib.anim.4.cap.13.ch.554.

Branchijs carent delphini, & balenę, & reliquum cerarium genus, ſed fiſtulam pulmonis refrigerandi cauſa habent. Ariſt.de part.ani.4.cap.13.ch.556.

Branchiarum paucitas, & multitudo in piſcibus eſt caliditas cordis. Albert.magn.de anim.14.tract.2.cap.7.char.12.colum.1.

Branchiæ ſunt inſtrumentum, per quod attrahitur aqua ad refrigerationẽ cordis. Pet.de Auer.de iuuent. ſen. vit.mor.& reſpir.lec.12.ch.76.col.1.

Braſſica ſedat crapulam, quia ſuccum dulcẽ, & diſcutientem habet. Ariſt. proble.ſec.3.q.16.ch.372.

Breuitas alia eſt rei, alia orationis. Breuitatem rei res ipſa facit: orationis vero fit artificio, dictione, figura, membris, clauſula, compoſitione, & numero. Vnde multa breuiter, & pauca prolixe dicere valemus: nam breuitas nil aliud eſt quam res ipſa tantũmodo verbis neceſſarijs expedita. Dan.Bar.3.rhetor.cap.25.c.192.

Bruchi eodem modo, vt locuſtæ, pariunt: & cum pepererint, moriuntur, & eorum oua intereunt aquis autumnalibus, cũ nimis inceſſerint: at ſicco autumno largior ipſorum prouentus. Ari. de hiſt.ani.5.cap.29.c.187.

Bruchus vermis eſt minor quam adiacta niger, & eſt primus partus locuſtę; & cum efficitur maior, vocatur Archalabus, & cum perficitur, eſt locuſta. Alber.mag. de ani.26.ch.204.col.1.

Bruta hominibus ſunt demẽtiora, & inter homines pueri viris, & inter uiros pomiliones mente deficiunt, quamquam viribus alijs forte valeant. Ariſ.de partib. ani.4.cap.40.ch.533.

Bruta nihil operantur, niſi per iram, & concupiſcẽtiam. Alb.mag.ethic.7.trac.2.cap.14.c.38.col.2.

Bubalus eſt niger in corpore ſuo minimorum pilorum, ita vt in cauda quaſi nullos habeat pilos. caput paruũ habet reſpectu ſui corporis: cornua verſus domeſticũ incuruata, & trahit onus ferè duorum equorum. Breuia habet crura, valde ſpiſſa, fortia, & caſeus lactis eius eſt valde ſolidus, terreſtris. Vitulum alterius vaccę, niſi ſtercore ſuo leuiatur, non lactat. Eſt valde iracũdus, & propter iram mergitur in aquã uſque ad os, vt refrigeret calorem ſanguinis concitati. Abominatur colorem rubeum: & cocodrilum inimicum habet. Alb. mag.de ani.2.trac.1.cap. 3.c.30.col.2.

Bubalus eſt animal generis bouini maius quam bos: cornua habet longa nigra, & valliculoſa, vt capra. caput paruum reſpectu ſui corporis. omnis eius defenſio eſt in fixione vngularum, & conculcat ea, quibus nocet. Nigrum circulo poſito in naribus circumſertur, & trahit fere ad vices duorum equorum pondera. Rubi cundum co orem perſequitur. Albert.mag.de ani.22. trac.2. cap.1.ch.174.col.3.

Bubo eſt auis de genere noctuæ, inter omnes aues maioris aperturæ oculorum: nocte venatur, & die antra quærit. Alb.mag.de ani.23.cap.1.c.186.col.1.

Buffo eſt uermis quadrupes, vt rana in figura, ſed cinerei coloris, & ſpiſſiſſimæ pellis, ita quod magnũ ſpiſſitudine, & viſcoſitate pellis euadit ictum: & eſt morſus eius venenoſus, vt ſerpentis ſecundi ordinis, & comedit herbas, & lũbricos, & comeditur à talpa. Alb.mag. de ani.20.ch.204.col.2.

Bullitio fit, cum inflatur humidum a calido: eleuatur enim,

enim, quoniam fit amplior moles. Ariſtot.de iuuent. ſen.vit.mor.& reſpir.cap.13.c.325.

Bullitio fit, cum calidum agit in humidum, & reſoluit in ſpiritum, qui mouetur ad exterius. Pet.de Aluer.de iuu.ſen.mor.vit.& reſpir.l.18.c.81.col.3.

Bullitionis motus ceſſat, cum humidum eſt eleuatum vſque ad orificium vaſis. Pet.de Aluer.de iuue.ſen.mor. vit.& reſpir.l.18.c.81.col.3.

Buteo hoſtis eſt ranę, & rubetę, & anguis eſt: rapit enim eas, & exedit. Ariſt.de hiſt.ani.9.cap.1.char.317.

Buteus vocatur auis, rapax, ſubnigra pigri volatus, vncorum vnguium, curui roſtri, fere quantitatis milui, ranas venatur, mures, & auiculas pigras. Albe.magn.de ani.23.cap.1.ch.196.col.1.

Butorius eſt auis ſimilis ardeæ in figura, & quantitate, ſed colore diſſimilis, quia eſt coloris terræ, collum habet longum, & tempore luxuriæ ſtrepit horride ſicut cum cornu. Alb.mag.de ani.23.c.186.col.1.

Buxi odor ſimilis eſt odori hominis, cum ſanus eſt, niſi quod acutior in buxo eſt. Alb.Magn.de veget.6.trac. 1.cap.9.c.153.col.1.

Byzantij, cum pecuniarum indigerent, loca ſacra publicauerunt, & vendiderunt fructuoſa ad certum tempus, & nullum ferentia fructum in perpetuum, & idem de rebus ſodalibus, & quæ tributorum propria erant, & ipſis ſodalibus alia publica pretio addixerũt: & loca in foro vbicũque quid quis uenderet: nec non ex mari piſcationẽ, & omnem ex ſalis uenditione prouentum, & loca ubi, & præſtigiarum oſtentatores, & qui diuini appellantur, & pharmacopolæ, & alij generis homines ſuas artes exercentes tertiæ partis eius, quod in ipſis conficeretur, tributo onerarunt. Ius vero commutandæ pecuniæ uni menſæ addixerũt, alias autem, aut alteri vendere, aut emere ab altero nemo prorſus poterat, alioqui illis ipſis mulctabatur bonis. Ariſt.œconomic.3. 804.

Byzantij in pecuniarum indigentia, & ſi ciues eſſe non poſſent, qui ex matre, & parte ciue oriundi nõ eſſent: tamen, ſi quis ex uno tantum vel parte ciue vel matre tantum tricenas minas conferret, ciuis exiſteret, ſtatuerunt. Ariſt.œconomic.2.ch.805.

Byzantij cum & pecuniarum, & annonæ indigentia prę merentur, nauigia, quæ ex Ponto uenerant, deduxerunt in portum: quum autem poſt aliquod tẽpus mercatores moleſtius eam rem ferrent, vſuras illis decimas pro tributo poſuere, ementibus autem quidpiam id oneris impoſuerunt, vt decimam partem ſeorſum a pretio penderent. & cum inquilini nonnulli poſſeſſiones fęnore obligatas haberẽt, ſoluendoq; non eſſent, ſtatuerunt, vt quicunque tertiam fęnoris partem attuliſſet, omni obligatione ſolutus proprium ius poſſidendi retineret. Ariſt.œconomic.2.char.805.

CADE-

C

ADERE cur solent, qui præter consuetudinẽ circum agũtur? quia per motum illũ spiritus animalis perturbatus, & cũ humoribus cõfusus, ineptus redditur ad suscipiẽdum animæ facultatem. Alex. aphrod. problem. pri. 131. c. 716.

Cadere homo dicit, quia solus homo est animal rectæ staturæ. D. Thom. de som. & vig. l. 6. c. 38. col. 1.

Caducorum, & dilapsibilium rerum, nisi eorum mentio facta fuerit vniuersaliter, non fieri potest demonstratio, nec scientia, nec diffinitio. Them. in pri. post. cap. 19. char. 4. col. 4.

Cæbas simia gerens caudam est. Aristot. de hist. anim. 2. cap. 8. char. 48.

Cæbi simiæ species caudam habent: & partes interiores humanis similes simiarum genera omnia habent. Arist. de hist. anim. 7. cap. 9. ch. 50.

Cæcias flat ab Oriente & Australi parte, cui contrarius est Libycus. Arist. met. 2. su. 2. cap. 13. ch. 521.

Cæcias non est serenus, quia non reflectitur in seipsum: vnde prouerbium: trahens ad seipsum, vt Cæcias nubem. Arist. met. 2. su. 2. cap. 13. char. 521.

Cæci a natiuitate prudentiores sunt mutis, & surdis a natiuitate. Arist. de sens. & sen. cap. 1. char. 5.

Cæci ab ortu natura non fiunt calui, quia humor, cum redundat in capite, oculos vehementer infestat, ideo quibus fluxiones oculos vrgent, venas temporum ferro candente medici tangunt: & sic, cum ad oculos humor tendat, minus humoris in caluaria ob id ipsum consistit, & cum capillus proueniat a materia inutili (quæ in cæcis a natiuitate large redundat) merito nũquam fiunt calui. Arist. probl. sec. 31. q. 5. c. 630.

Cæcus inscriptus lapidibus inuenitur, habens serpentem in dorso, & tubam magnam: & dicitur conferre fœlicitatem in terra, & mari, & prudentiam. Alb. magn. 1. de mineral. tract. 3. cap. 5. c. 143. col. 2.

Cæpa sola inter acria cur mordere oculos possit? quia acrium genus discrimine euariat numeroso. Ari. problem. sec. 20. q. 21. char. 535.

Cæpa, pulegium, & lilium, cur suspensa solstitij tempore florent? quia inest in his alimentum crudum, quod vt hyeme concoqui ex frigore nequit, sic Solstitio ex calore concoquens auget. Arist. probl. sec. 20. q. 22. c. 535.

Cæpa est incisiua, & stiptica, & amara; intellectui nocet, quia generat multum humorem. Alber. magn. de veg. et plan. l. 6. tract. 2. cap. 4. c. 163. col. 3.

Cafezacus serpens est paruus, in arboribus se occultans, injicit se transeuntibus: est rubeus: morsus eius serpit p totum corpus, et occidit, est ordinis primi. Alb. magn. de animalib. l. 25. c. 201. col. 3.

Cahab animal marinum est, paruos pedes habens respectu sui corporis: vnum tantum habet longum, quo vt manibus vtitur, et per seipsum eradicat herbas, et ori suo porrigit cibum. pedes de cartilagine habet ad formam vituli, et spirat, Alber. magn. de animalib. l. 24. cap. 1. char. 197. col. 2.

Caladrius est auis tota alba, in Persica regione habitans; de qua dicitur quod si allata infirmo ipsum aspiciat, sanatur infirmus, alioquin moritur. Alber. mag. de ani. l. 23. char. 186. col. 2.

Calamentum lepræ confert, non tantum incisione, sed etiam subtiliatione; extrahit ex pectore humores grossos cum ficubus commistum, & hydropisi confert. Alb. mag. de veg. l. 6. trac. 2. cap. 4. c. 164. col. 2.

Calamitates, vt aliæ in vita sunt magni momenti, aliæ parui, sic quæ amicis accidunt. At in singulis calamitatibus ea est differentia, an viuentibus, an mortuis accidant. Arist. 1. ethic. cap. 11. ch. 24:

Calamus aromaticus est in genere arundinum. nascitur in India, & Aethiopia sub cancro, & interius habet pelem subtilem, vt aranearum telæ, & qui plus ex his telis habet, nobilior est. Eius cortex, & radix alopeciæ, & abstergũt sordes, & nitidam faciunt pellem. Alb. mag. de veg. l. 6. trac. 1. cap. 15. c. 154. col. 3.

Calandris Alaudæ voce, & figura per omnia similis est, sed quantitate maior, voce altiori, & grossiori, & est multum sonora. Albert. magn. de animal. l. 2. cap. 1. char. 186. colum. 3.

Calcaneus omnium animalium notorum nobis rectus est, nusquam incuruatus. Albert. magn. de animal. trac. 1. cap. 2. char. 30. col. 2.

Calcaphanos est lapis nigri coloris, vocem clarificans, & raucedini medetur. Alber. magn. de miner. ex trac. 2. cap. 3. c. 139. col. 3.

Calcidonius lapis est pallidus, fuscus, aliquantulum obscurus. si perforatur, & cum lapide, qui Fineris dicitur, collo suspendatur, valet contra illusiones phantasticas ex melancholia ortas, facit vincere causas, & corporis virtutes conseruat. Alber. mag. in 2. de miner. ex trac. 2. cap. 3. char. 139. col. 3.

Calculi cur pueris in uesica nascuntur, senibus in renibus? quoniam renes puerorum meatus continent perangustos, hinc enim terrena, & crassa permanens materia, per renes vi arctioris meatus, ab urina, & renibus canaliculatisque conceptaculis propellitur ad uesicam. hæc locum præ sua amplitudine dat, tum excernendi, qua affluat urina, tum consistendi, qua materia subsideat calculi. At seniorum renes, quòd meatu sunt ampliori, locum urinæ affluendi præbere possunt, & terrenæ materiæ subsidendi, & concrescendi Colore autem calculi, quæ nam materia sit, quæ peperit, cognosci potest. Alexand. aphrod. problem. 1. 109. char. 706.

Calculus cum per calorem consistat, cur ad resoluendum calculum, calidis, & non frigidis utimur? quia calidis fit, vt in arenam conuertatur: sed fieri etiam potest, vt per frigidam potionem calculus expellatur. Alexand. aphrod. probl. pri. 110. char. 706.

Calculosi cur senes, & pueri magis sunt, quàm ætate prouecti? pueri, vt edaciores; senes, vt frigidiores, multa per cruditatem colligunt excrementa. Alex. aphrod. problem. 2. 44. char. 739.

Calculum cur in sua uesica fœminæ omnes lentè concipiunt? quoniam ceruicem uesicæ ampliorem habent, quam mares. Alex. aphrod. probl. 2. 51. ch. 741.

Caliditatis diuisio.

CAlida quæ sunt, aut calorem externum continent, aut proprium, quod multum refert. Aristotel. de partib. animal. 2. cap. 1. char. 429.

Calidum, aliud per se, aliud per accidens, aliud potentia, aliud actu; & aliud hoc modo, quod tactum amplius calefaciat; aliud, quod flammam excitet, atque igniat. Arist. de part. anima. 2. cap. 1. char. 430.

Caliditas, alia naturalis, alia aduentitia. Simplic. in prædic. quæst. 62.

Caliditas, vt disponit qualitercunque subiecta, dicitur dispositio; vt permanenter disponit, habitus; vt ab agenti superficietenus fit, passio dicitur; vt intrinsecus, & permanenter fit passio, dicitur passiua qualitas. Simp. in præd. q. 67.

Calor duplex; extraneus, qui est in causa corruptionis: & naturalis, qui est in causa generationis. Auer. meteor. 4. c. 210. col. 4.

Calor, quo eleuatur vapor, duplex est; Solis scilicet eleuando omnem vaporem, & loci disgregando, & inflammando eleuatum. Solis calor est adurens, & euocans. adurens duabus dicitur causis: prima est directa suppositio vel fere directa, Sole existente in signis æstiualibus. Alb. Magn. de pass. aer. c. 117. col. 3.

Calidum tripliciter dici potest. Primo, quod calefacit illud, quod tangitur ab eo, vel ei appropinquatur, vt ignis. Secundò, quod licet vicinantia non immutet, alterando ad speciem caloris; tamen in tactu animalis habentis sensum tactus, sensum manifeste immutat: & hoc est, quod excedit in calore calorem carnis, in quo est tactus, cum organum tactus tangit. Tertiò, quod secundum actualem calorem, quem habet, siue essentialiter, siue accidentaliter habeat, qualemcunque caloris facit sensum, quamuis sit debilis sensus, & non multum manifestus; & sic loquimur de calido, qui per formam proprij caloris agit in corpora sibi coniuncta, vel in sensum. Alb. magn. de animalib. l. 12. tract. 1. cap. 3. c. 102. col. 2.

Calidius aliquid alio dicitur, cum duo proposita, vnam habet æqualem: & æqualiter acutam, & intensam caliditatis formam, sed est maius in quantitate quam aliud: vt multa aqua calida calidior est pauca. Alio modo illud est calidius, quod cum calefit, tardius infrigidatur, quam aliud; vt lapis calidus calidior est aqua calida: aut, quod citius calefit; quia est magis susceptibile caloris, & sic tenue spissо calidius est, quia citius calorem suscipit. Alber. Mag. de animalib. l. 12. trac. 1. cap. 3. c. 102. col. 3.

Calidum aliquid esse potest essentialiter, & accidentaliter, & forte nil prohibet, quòd calidum accidentale magis immutet sensum quam calidum essentiale, & calidum essentiale semper calidius est accidẽtali. Alb. Mag. de ani. l. 11. tract. 1. cap. 3. c. 102. col. 4.

Caliditas quid est.

CAlidum est, quod congregat ea, quæ sunt eiusdem generis. Arist. 7. de gen. & cor. su. 1. ca. 1. tex. 8. c. 25

Calidum est quædam sensus passio. Arist. meteor. prim. sum. prim. cap. 4. tex. 1. char. 458.

Calor est, qui vim obtinet augendi. Aristot. de partibus anim. 3. cap. 6. char. 485.

Calidius dicitur id, quod ampliorem inuehit sensum, cũ tangitur, non sine dolore, & quod rei liquabilis liquãtius, & rei cremabilis cremantius est: & si alterũ plus, & alterum minus sit, quod plus, est hoc altero, quod minus, calidius est; & quod de duobus non cito, sed lente frigefcit, id calidius est: & quod citius calefit, eo, quod lentius, calidiori natura est. Aristot. de part. ani. 2. cap. 1. c. 428.

Calidum est congregatiuum, homogeneorum, disgregatiuum eterogeneorum. Alexan. aphrod. 4. meteor. cap. co. 1. c. 91. col. 1.

Calidum omne nõ est ignis, sed, quod summe calidũ est, ignis est. Io. Gramma. in 2. de gener. & corruptio. tex. 46. co. 35. c. 134.

Calor in igne, si est differentia substantialis, tunc composita habebũt diffinitiones ignis; calor componitur ex substantia, & qualitate, vel ex substantia, & accidenti, & erunt vnum actu. si duo potentia, ergo non est forma substantialis. Auer. in 8. meta. tex. co. 5. c. 100.

Calor est accidẽs naturale, & proprietas naturalis ignis. Alb. Mag. in prædicamen. c. 61. c. 3.

Calores ex corporibus cœlestibus in hæc inferiora generari duplex est causa: motus, & lumen. D. Thom. in 2. de cœlo. l. 10. tex. 43. c. 40. col. 1.

Calor, qui fit à corporibus cœlestibus, est quasi insensibilis ad rationem caloris, qui fit a Sole. D. Tho. in prim. meteor. l. 5. c. 111.

Calidi proprietates.

CAlidum omne secundum naturam natum est sursum ferri. Arist. meteor. pri. su. 2. cap. 13. c. 461.

Calor vim, tum cogendi, tum liquandi habet: quæ igitur aquæ vnius sunt, frigore coguntur: quæ terræ igne calida etiam indurantur frigore, celeri, atque irresolubili concretu, quæ terram potius præseferunt: leuius autem, quæ aquam. Arist. de part. anim. 2. cap. 2. char. 430.

Calor vim obtinet augendi. Aristotel. de gener. anim. 5. cap. 8. char. 289.

Calidum attrahit, & struit nutrimentum, leue quidem attrahit, amarum autem, & salsum relinquit propter grauedinem. Arist. de sen. & sen. cap. 4. c. 17.

Calor trepidantibus loca petit superiora, ita pudore affectis petit faciem. Aristotel. problem. sect. 11. q. 32. char. 462.

Calida cur in Sole magis refrigerantur, quàm in umbra? quia in vmbra frigus circunfundens calorem interiorem reprimit, nec fluere sinit quod idem moribundis aqua effusa frigida aduehit: quippe quę calorẽ concludat, & arceat, ne foras se promat. denique per hyemem omnibus accidit calidiorem suam esse partẽ interiorẽ. At in Sole vi nulla arcente, effluit, & ocyus euanescit. Arist. probl. sec. 24 q. 13. char. 570.

Calor ad omnes dolores, vel ad plures, est adiumento. Arist. proble. sec. 27. q. 9. c. 603.

Caloris via in operibus naturę est comparatione ad artem facta: sed in hoc differt, quia ars utitur calore, vt instrumento: natura vero, & vt instrumento, & vt materia. quod contra Alchimistas est. Aristo. de spiritu, cap. 4. char. 909.

Calida omnia, cum sint tenuissimarum partium, ideo leuia sunt, contra frigida, cum sint partium grossiorũ, ideo grauia. Simpl. in primo de cœlo, tex. 11. co. 11. char. 6. col. 4.

Calefaciens omne non est ignis. Auer. 1. de cęlo. tex. 19. char. 8. colum. 4.

Caliditas, & siccitas in summo sunt in igne. Auer. 3. de cœlo. tex. 67. c. 105. col. 2.

Calor necessario est forma transmutans materiam ad recipiẽdum aliquam formam, & separare faciens primam: sed respectu corporis corrupti, est extraneus: respectu generati est naturalis. Auer. meteor. 4. char. 210. colum. 4.

Caloris est transmutare partes siccas, congelatas, & ingrossatas rei ad uaporem humidum omnes, vel quasdam: & congregare cum hoc frigiditatem inter compositum, & transmutantur illę partes in aquam, velociter. & si, prouenit operatio ad corpus compositum, in omnes suas partes, fluit, & distillat: &, si prouenit in quasdam eius partes, mollificatur, & humescit. Auer. meteor. 4. char. 211. col. 4.

Calor mutat rem humidam, cum non admiscetur in eo siccitas. Auer. meteor. 4. tex. 20. ch. 215. col. 3.

Calidum aliquid uno respectu esse, & frigidũ alio respectu, non est inconueniens: vt sanguinem esse calidum, & humidũ natura, & intra corpus, extra uero, & per accidẽs frigidum, & siccum. Auer. de part. ani. 2. cap. 2. char. 70.

Calidiora quędam reperiri concedunt Medici, cum tamen in relatione corporis humani sint frigidiora: vt vinum nouum, quod calidius est antiquo, calidius tamen est antiquum respectu corporis humani. Auer. de gen. ani. 3. cap. 1. ch. 231. col. 2.

Calidi est denigrare substantiam siccam, quando ipsam vincit, vt facit ignis in ligna, cum conuertit ea in carbonem.

bonem. Auer. de gen. ani. 5. cap. 5. char. 253. col. 1.

Calor ineſt igni per naturam non ſuam, ſed ignis. Alber. mag. in prædic. char. 61. col. 3.

Calor expulſus a frigido, cum fit calor in aere circunſtante, rarefacit aerem, quia nubes frigido contrahitur. Alb. mag. in 2. meteor. trac. 1. cap. 20. char. 87. c. 4.

Calorem magis continent loca ſolida, quam alia. Alber. mag. in 2. meteor. tract. 2. cap. 10. char. 90. col. 4.

Calidum terminat res, deducendo eas ad perfectionem digeſtionis, & maturationis. Alber. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 1. char. 116. col. 3.

Calor terminat generando calorem naturalem, qui eſt inſtrumentum formatiuæ virtutis in miſtis. & ideo dicitur, quod diſtinguit, quia dat formam per quam ponitur res in eſſe diſtincto, vt ab alijs diſtinguitur: & cum vnaquæque res deſideret locum naturalem, ideo calor cum det formam, dat etiam locum. Alber. mag. in 4. meteor. trac. 1. cap. char. 116. col. 3.

Calor tranſmutat id, quod patitur, quod perfecte facit, cum de crudo reddit maturum, ſi vincat materiã; & ſi non vincat, alterabit eam virtute ſua, vt eſt calidum. Alb. mag. in 4. meteor. trac. 1. cap. 51. char. 116. col. 3.

Calor humectat coagulata per frigidum, vt metalla, æs, plumbum. Albert. magn. in 4. meteor. tracta. 1. cap. 1. char. 166. col. 3.

Calor humectat omnia, quorum humor conſtat per frigidum, dum diſcurrere in eis humidum ab interioribus ad exteriora facit. Alb. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 1. char. 116. col. 3.

Calor areſacit, quia extrahit humidum, & indurat; quia terreſtria amiſſo humido, & extracto aſſat, & indurantur per calidum ſiccum, vt eſt ignis. Albert. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 1. char. 116. col. 3.

Calor mollificat ea, quorum humor appræhenſus eſt ſicco, ita vt non poſſit moueri a fundo rei, niſi cum ipſo moueatur ſiccum ferreum; vt ferrum & cornu. Alb. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 1. c. 116. col. 3.

Calor congregat homogenea per ſe, & per accidens diſgregat eterogenea: quia cum calor attrahit ſubtilia homogenea ſurſum a terra, & aqua neceſſe eſt, vt ſoluat groſſa, quæ ſunt eterogenea, alioqui non euaporabunt ex ipſis ſubtilia, niſi groſſæ earum partes diſgregentur. Alber. mag. in 4. meteor. tracta. 1. cap. 1. char. 116. col. 4.

Calor, vt calor, alterat, congregat homogenea, & diſgregat eterogenea: vt naturalis habet vim formatiuã vniuſcuiuſque naturæ, cuius calor naturalis dicitur eſſe. Alb. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 4. c. 117. col. 3.

Calor adurens non generat vapores. Alb. magn. de paſſ. aeris. c. 117. col. 4.

Caliditatis virtus per formationem minor eſt, quam ſit virtus caliditatis per creationem. Albert. magn. de cauſ. & propr. vniuer. a cau. prim. l. 2. tractat. 2. cap. 17. char. 712. col. 2.

Calor in ſicco acutior eſt quam in humido, & ſi non major. Alber. magn. in 2. de ani. tract. 2. cap. 6. c. 18. col. 2.

Calorem non facit viſibile per formam viſibilis, ſed per accidens diuarcationis radiorum in humido cryſtallino, & polito. Alb. mag. de animalibus l. 12. tracta. 1. cap. 3. c. 102. col. 3.

Calor in pueris, & iuuenibus eſt æqualis in eſſentia, ſed in pueris eſt maior in quantitate, in iuuenibus ſecundum qualitatem. Alb. Mag. de animalibus. l. 12. tract. 1. cap. 5. char. 104. col. 1.

Calõris ignei virtus eſt congregare ſubtile ſibi homogeneum, & ſegregare groſſum terreſtre: quo facto, terminatur humidum ſubtile attractum ad modum, & formam mixti; & reſultat ex humido ſpiritus pulſans in ipſo, vt motor in mobili. Alb. mag. de animal. l. 16. tract. 1. cap. 11. c. 139. col. 2.

Calidum, & frigidum magis nobis apparent inter alia, quia ſunt magis actiua. Alb. mag. de animalibus. l. 12. tract. 1. cap. 3. c. 102. col. 2.

Calor in ſpiſſo terreſtri poſtquam intrauerit, magis cumulatur, quam in tenui ſubtili. Alb. mag. de animal. l. 12. tract. 4. cap. 3. c. 83. col. 3.

Calor non mouet ſecundum locum, niſi quia accidens, quia per ſe eſt alterare. D. Thom. de motu cordis, op. 35. char. 83. col. 1.

Calor ad vnitatem pertinet, vt habet vnire homogenea. D. Tho. 4. metaph. l. 4. tex. 6. c. 198.

Calidi eſt extendere, & dilatare humida. Pet. de Aluer. de long. & breuit. vitæ. l. 3. c. 61. col. 3

Calor ſolus operatur ad formam introducendam in omnibus compoſitis: ſed frigus ad conſtantiam partium materiæ, ne diſſoluantur a calore. Alb. mag. in 4. met. tract. 1. cap. 4. c. 117. col. 4.

Calor extrahit vbique humidum ſubtile, & ſecum ducit ſubtilius ſiccum. Alb. mag. de ſen. & ſen. tract. 2. ca. 2. char. 11. col. 1.

Calor in humido, licet amittat acumen, non amittit tamen qualitatem. Alb. Mag. de ſom. & vig. l. 1. tract. 2. cap. 9. char. 30. col. 4.

Calidum terminans, & humidum terminabile, in omni animali eſſe neceſſe eſt. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 2. cap. 4. c. 60. col. 4.

Calor vt habet virtutem animæ, eſt finitæ potentiæ. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 2. cap. 12. char. 63. col. 1.

Calor vnde fit.

CAlor vel fit propter reuerberationem radiorum, vel propter vicinitatem aſtrorum. Ariſt. meteor. 1. ſum. 1. cap. 4. tex. 1. char. 456.

Calore excedunt animalia ambulatoria non ambulãtia, ideo habent pulmonem, & indigent anhelitu, propter locum circa cor, & propter pulmonem: vnde neceſſe eſt intro reſpiratum ingredi aerem. Ariſt. 2. de ani. ſu. 4. cap. 4. tex. 89. c. 637.

Caleſcimus magis cum ſtamus in Sole, quam cum mouemur, & ſi motus omnis vim calefaciendi obtinet, quia non omne mouendi genus calefacit, ſed eſt etiã, quod refrigerat, vt in ollis ferentibus patet, quoties eas afflamus, aut verſamus. At quia cum ſtamus, calor permanet, & permanens magis calefacit, quàm cum mouetur, corpus enim noſtrum vaporem de ſe mittit, qui nos ſtantes calefacit; at, cum mouemur, flatus excitatur, qui refrigerare nos poteſt: flatus enim quiſque frigidus eſt. Ariſtotel. problem. ſectio. 5. text. 34. char. 406.

Calorem maximum habent illi, per quorum verticem tranſit Sol, quia in idem fit radiorum refractio: anguli enim, qui vtrinque fiunt, æquales ſunt. Alexan. aphrod. in pri. Meteor. tex. 11. co. 93. c. 24. col. 2.

Caliditas in Septentrione minuitur, cum Sol venit in meridie. Auer. meteor. 1. cap. 1. char. 182. col. 2.

Caliditas ſub æquinoctiali continua erit æqualiter in toto anno, vel propinqua continuæ æqualiter, & non eſſet ibidem tanquam vna reuolutio in fine caliditatis, non quatuor. Auer. meteor. 2. cap. 2. ch. 199. col. 2.

Caloris materia eſt ſanguis cordis. Auer. de partib. ani. 3. cap. 4. c. 83.

Calor non ſufficit in agendo actionem alteratiuam terminatam, niſi ſit illa alia virtus, quæ non eſt corpus, ſed eſt in corpore. Auer. pri. de anim. tex. 50. c. 136. col. 4.

Calor generans fit ex terra, & aqua, & calore Solis admixto, cum calore aliarum ſtellarum. Auer. in 12. metaph. tex. co. 10. c. 143.

Caloris menſura propria ad generationẽ rerũ prouenit ab arte diuina intellectuali, quæ eſt ſimilis vni formæ vnius artis principalis, ſub qua ſunt artes plures,

res, & ſecũdum hoc intelligendũ eſt, quod natura facit aliquid perfecte, & ordinate, quamuis non intelligat, quaſi eſſet rememorata ex virtutibus nobilioribus ea, quæ dicuntur intelligentię. Auer. in 12. metaph. tex. com. 18. char. 143.

Calor non proficiſcitur, tantum ex motu ſtellarum, quia aliæ frigus, aliæ calorem operantur: nec ex lumine, quia lumen non eſt corpus, nec moueri niſi per accidens motu corporis luminoſi poteſt: nec ex frequentibus alterationibus formarum, quia calor non inducitur, niſi ex motu locali. Alb. Magn. in 2. de cœlo, tract. 3. cap. 3. c. 31. col. 3.

Caloris cauſa lumen dupliciter eſt, & per vicinitatem, & per reflexionem radiorum. Alb. mag. in 2. de cęlo, tract. 3. cap. 3. c. 32. col. 3.

Calorem eſſentialiter nihil operatur, niſi corpus calidũ. Alb. mag: in 2. de cœlo. tract. 3. cap. 3. c. 33. col. 1.

Calidius in corpore eſt cor, & ſpiritus, deinde ſanguis, hepar, & caro, deinde venæ pulſatiles ob ſpiritũ, qui eſt in ipſis; poſt venæ non pulſatiles, deinde cutis palmæ. Alb. magn. de ani. l. 11. trac. 1. cap. 2. c. 101. col. 4.

Calor, vt in inferioribus cauſatur ex motu aſtrorum, & cœli, calefacit enim ignem, & ſuperiorem aeris partẽ, vt autem ex lumine Stellarum fit calor, infima calefacit ex radiorum refractione. D. Tho. in 2. de cœlo. lec. 10. tex. 43. c. 40. col. 1.

Calorem duo in hęc efficiunt inferiora, velocitas, & propinquitas mobilis. D. Dho. in 2. de gener. & cor. l. 10. tex. 58. char. 34. col. 4.

Calor, qui fit a corporibus cœleſtibus, eſt quaſi inſenſibilis ad rationem caloris, qui fit a Sole. D. Tho. prim. meteor. l. 5. c. 19.

Calor maximus in terra eſt, vbi Sol cadens ſuper terram facit angulum rectum. D. Thom. in prim. meteor. l. 4. char. 13.

Calidum fit ex frigido, in maiori tempore, quam ex tepido. D. Tho. de ſen. & ſen. l. 14. char. 17. col. 3.

Calidum, vt qualitas.

CAlidum & frigidum, actiua ſunt: humidum, & ſiccum, paſſiua. Ariſto. 2. de gener. & corr. ſu. 1. cap. 2. tex. 8. char. 425.

Calidum & frigidum idem eſſe impoſſibile eſt, & ſic de humido, & ſicco. Ariſtotel. 2. de gener. & corru. ſu. 1. cap. 3. tex. 16. char. 427.

Calor, & frigus ſunt elementorum formæ. Alex. aphro. de ſen. & ſen. co. 30. char. 15. col. 3.

Calor a nobis iuxta ignem prætereuntibus acquiſitus, ſub pari prædicamento redigitur. Ammo. in præd. quæſtio. 86.

Calor, & frigus, amaritudo, & dulcedo, idcirco paſſibiles qualitates dicuntur, quod ſecundum ſenſuum qualitatem aliquam in nobis efficiunt paſſionem, non quod ipſa extrinſecus aliquid patiantur. Boet. in præd. quæſt. 178.

Caliditas, & frigiditas ſunt primæ qualitates, & oppoñuntur circa materiam primam, & in elementis ſunt potentiæ naturales. Alb. mag. in præd. c. 57. col. 1.

Calor inter qualitates actiuas, eſt magis actiua, quam frigus, propter nouem cauſas. Primo, quia calor rarificat, & trahit ad ſpeciem, frigus ad materiam. Secundo, quia calor agit, & congregando, & ſegregando, licet ſegreget per ſe, & congreget per accidens; frigus autem congreget tantum. Tertio, quia calor eſt in cauſa, in miſtis vltimæ generationis, quæ terminat rem ad formam; & vltimæ corruptionis, quæ eſt putrefactio: frigus autem ſolum eſt cauſa generationis quorundam, vt coagulationis, coadunationis, & impinguationis. Quarto, quia calor agit, & in vniuerſali generatione, & in particulari: frigus autem non eſt, niſi quorundam particularium. Quinto, quia calor agendo facit omnem motum, frigus non mouet ad locum niſi per accidens. Sexto, quia multipliciter calor agit, quam agat frigus. Septimo, quia in animalibus calor eſt cauſa vigiliæ, & actionis: frigus ſomni, & immobilitatis. Octauo, quia quæcunq; occupat frigus, priuantur motu, & eſt in cauſa mortis, calor ratificat res. Nono, quia calor magis ſe extendit agendo vltra ſuum ſubiectum, quam frigus. Albe. mag. in 4. meteor. tract. 1. cap. 2. c. 117. col. 1.

Calor & frigus poteſt accidere elementis præter naturam ipſorum abſque hoc, quod propter hoc eorũ ſubſtantia corrumpatur. Alb. mag. de propr. elementor. l. 2. tract. 1. cap. 1. c. 113. col. 4.

Calidum & frigidum, & reliquæ qualitates elementorũ dicuntur formæ ſubſtantiales, quia veræ ſubſtantiales formæ elementorum ignorantur. D. Tho. in pri. de gener. & cor. l. 8. tex. 18. c. 8. col. 4.

Calor cuius eſt cauſa.

CAlor, & frigus generant, ſi materiæ dominantur: ſi autem non dominantur, ſecundum partem quidem inconcoctio, & inquinatio fit. Ariſt. meteor. 4. ſum. 1. cap. 2. tex. 2. char. 559.

Calido in humore quæ parum temporis maduere, cur tument: quæ multum, collabuntur, & rugant? quòniam calor, vt ex concretis humorem elicit, ita ex humore ſpiritum creat, & omnia denſa laxat. Principio ergo concreta tepefaciens, facit humidiora, cum, ſpiritum ex humidis ducens, diffundit, & tumefacit, & cũ amplius calefacit partem ſummam elaxat, vt vapor in de reſpiret: humorque exſiccatus facit, vt moles concidat: qua collapſa, cutis omnium ſumma rugatur: quo autem magis contractione inæquali flacceſcunt, eo rugoſa multiplici aſperitate efficiuntur. Ariſt. proble. ſec. 24. tex. 10. c. 569.

Caliditas, & corporeæ poteſtates, & lumen cum ſint incorporea, non poſcunt ſibi ſpatium vacuum, quod ſubijciatur, vt ſint, & tranſeant, nullam molem corporibus afferentia. Simp. in 4. phy. tex. 86. c. 253. col. 1.

Caleſcentis, & frigeſcentis rei extrema ſeneſcunt. Ioan. gra. de gener. anima. l. 2. cap. 4. c. 39 col. 4.

Calidi humoris copia laborant venerem exercẽtes. Ioa. gram. in 5. de gen. ani. cap. 3. char. 99. col. 1.

Caloris agentis additio in calorem corporis non eſt ſecũdum additionem partis in toto, & vniuerſaliter partis materiæ in materia: ſed ſecundum additionem agentis in paſſionem patientis, ſcilicet, cum calor agentis vigorabitur, & creſcet calor patientis, non ſecundum additionem partium calidarum extrinſecarum, cum ad patientem nulla pars transferatur ab agente. & differentia eſt inter illa, quia caliditas fit ab alia caliditate in actu, quæ non inuenitur in quantitate: quia non fit per aliam qualitatem de potentijs actiuis, ſed ſequitur potentias actiuas, & earum operationes. Auer. in phyſic. 4. tex. 84. char. 79. col. 3.

Calori humefactio per ſe attribui nequit, per accidens poteſt. Auer. meteor. 4. char. 211. col. 4.

Calidum eorum, quæ aſcendunt ad ſuperiora, non eſt cauſa efficiens, ſed ſufficiens. Alber. mag. in 2. meteor. tract. 1. cap. 2. char. 95. col. 1.

Calor cum humido tria operatur. Primo, eſt hebes potius qualitate, quàm quantitate, & diſſoluit ſine aduſtione, ideo poros aperit, cum calidum, & ſiccum ſtringat eos. Secundo, quia cum res ſimiles maxime ſint miſcibiles, miſcet calor humidum, digerens cum humido, quod digerit, & parum conſumit de ipſo, ſed extrahit. quod in brodis videtur, quia albeſcunt, & pingueſcunt: carnibus in illis elixatis. Tertio, cum diſſoluat partes terreſtres, nec diuidit actuali diuiſione,

vt calor ſiccus. ideo elixata rariora ſunt,& tantum aſſi, in partibus ſuis nunquam inueniuntur. Alb. mag. in 4.meteor.tract.1.cap.19.char.121.col.3.

Calor ex humido neceſſario generat ſpiritum.Alb.mag. de ſpir.& reſpir.l.1.tract.1.cap.9.char.54.col.2.

Calidum omne conſumptiuum eſt ſubſtantiæ,& deperdens per euaporationem aliquid ex ipſa ſubſtantia. Alb.mag.de nutri.& nutr.tract.1. cap.4.char.65.c.1.

Calor,cum non vincit humidum,ſed corrumpit,inducit peſtiferas corruptiones. Alb.mag.de nat.loc.tract.1. cap.13.char.98.col.3.

Calidum minus repugnat copoſitioni, quam frigidum. Alb.mag.de nat.loc.diſt.2.cap.7.char.99.col.4.

Calidum minus repugnat compoſitioni, quam frigidū. Alb.mag.de nat.loc.tract.3.cap.2.char.99.col.4.

Calor digeſtiuus motus ab anima eſt in cauſa, vt conuertat, quod tranſmutat in carnes, & ſimilem ſpeciem. Alb.magn.1.de miner.tract.1.cap.4. char.135.col.2.

Calore euaporante humidum coagulantur ea, in quorum complexione ſunt multa aqua, & multa terra. Alb.mag.de anim.l.1.cap.3.char.102.col.4.

Calor eſt cauſa incrementi,& magnitudinis.Alb.magn. de anim.l.13.tract.1.cap.6.char.115.col.3.

Calor ignis differt a calore complexionali ſpermatis: qa calor ignis diſſoluit, & exſiccat, & non generat animalia,nec poteſt ſuſtentari extra locum ſuum,niſi foueatur ab humido aereo,quod depaſcitur: aut in aliquo ſicco inflammabili.ſed calor ſpermatis non eſt talis, ſed potius ſupra calorem eſt virtus Solis, & cœli totius, & etiam animæ virtus, quæ eſt in corpore, eſt animalis ſperma emittentis. Albert.mag.de ani.l.16. tract.1.cap.13.char.140.col.1.

Calidum potentia eſt materia frigidi,quia contrariorum eadē eſt materia.D.Tho.de ſen.& ſen.l.5.ch.6.col.4.

Calidum perfectè digerens humidum eſt in cauſa ſaporis dulcis.priuatio humidi,perfecte digeſti,eſt in cauſa ſaporis amari.D.Thom.de ſen.& ſen.l.11.c.12.col.41

Calor per accidens infrigidat. vel reſoluendo materiam caloris humidi,vel per antiperiſtaſim cōtrarij. Thom. de Vio in Peritherm.c.30.col.4.

Calidas regiones incolētia, ſi excellēter calida ſunt,parua ſunt. Pet.de Aluer.de lōg.& breu.vit.l.3.c.61.c.3.

Calor vt naturalis.

CAlido naturali exeunte euaporat humiditas,ſecundum naturam. nec eſt, quod amplius inducat humiditatem,quam propria caliditas trahens inducit.Ariſ. meteor.4.ſu.1.cap.2.tex.6.char.560.

Calor concoquere non poteſt, non modo, quia exiguus eſt,ſed etiā pro nimia cibi aſſumpta copia,quæ eſt,aut quātitate,aut qualitate.iō accidit ſanguinis ꝓfluuiū, ex ampliorib venarū foraminibus,ex nare,gingiuis, ſede,& interdū ex ore. Ariſ.de part.ani.3.ca.5.c.482.

Caloris naturalis ratio pulmone deſcribitur ſanguinis compote:nam,quę pulmonem habent,calidiora ſunt ijs, quæ non habent: & inter ea, ſuperant, quæ non ſungoſum,aut retorridum, & parum ſanguinis continentem habent pulmonem, ſed ſanguinolentum, & mollem.Ariſ.de gen.ani.1.cap.2.char.17.

Calor ineſt in ſemine omnium, qui fœcunda facit ſemina. & hic calor non ignis, ſed ſpiritus, qui in ſemine, ſpirituoſoque corpore continetur, & natura, quæ in eo ſpiritu eſt, proportione reſpondet elemento ſtellarum.Ariſ.de gen.ani.2.cap.3.char.153.

Calor in animalibus contentus, nec ignis eſt,nec ab igne originem ducit.Ariſ.de gen.ani.2.cap.3.char.153.

Calor ad generationē moderatione indiget: ſi enim valde ſuperat,exſiccat humorem: ſi multum deficit, non concernit, ſed medij rationem ad rem cōdendam ſeruari requiritur. hinc multis motibus euenit, vt inter ſe coniuncti non generent, diſiuncti generent. Ariſt. de gener.anim.4.cap.2.char.231.

Calores, & refrigerationes cum moderatione quadam ſunt generationes; ſine moderatione, corruptiones efficiuntur.Ariſt.de gen.ani.4.cap.4.char.260.

Calor eſt,qui coitus tēpore ſimul genitale ſemē, in ſubſtantiam redigit.Io.gra.de gen.ani.2.cap.4.c.4.col.2.

Calor in fœminis ſenioribus minor eſt quām in iuuenibus;efficacior tamen,ac vehementior eſt. Ioan.gram. de gen.ani.2.cap.4.c.38.columna 1.

Caloris naturalis principium,quod eſt anima nutritiua, cordi ineſt. Mich.Epheſ.de iuuent.& ſen.c.31.col. 4.

Calor oīs naturalis,vel in corde eſt, vel in eo,quod cordi proportionale eſt: quo contracto,vel extenſo,animalia mouentur.Mich.Epheſ.de reſpirat.c.37.

Calor innaturalis potentior cum non ſit, aſſumptio cibi corrodit carnes;quibus abſumptis, animalia corrumpuntur.Mich.epheſ.de long.& breui.vit.c.28.col.1.

Calor naturalis eſt primum, quod mouet in homine. Auer.phyſic.7.tex.32.char.170.col.4.

Calor naturalis, aut muſculus, eſt per quem mouetur anima.Auer.phy.8.tex.37.char.171.col.2.

Calor naturalis in animali eſt motor,& motum; & cum fuerit ſeparatus a membris corrumpitur.Auer.phyſi. 8.tex.43.char.174.col.3.

Calor naturalis in animalibus in cibo ſegregat ea, quæ non aſſimilantur cibo,& adunat tātum cibum. Auer. 3.de Cœlo,tex.74.char.104.col.3.

Calor naturalis non alterat cibum, niſi moueatur in loco:localis enim motus omnes motus præcedit. Auer. 1.de anima,tex.50.char.196.col.4.

Calor gēnerans aſſimilatur calori artificiali, quem ars mēſurat ad aliquam operationem, & habet formam, quam conſeruat in ſua menſura, & non eſt anima in actu forma iſta,ſed in potentia. Auer.in 12.metaphy. tex.co.18.c.143.

Calore naturali ablato a quouis membro corrumpitur motus membri,& ipſum membrum,nec non neruus, & muſculus. Albert.mag.in 8.phyſi.5.tract.12.cap.5. char.99.col.4.

Calor naturalis duo habet:vim naturæ commiſti corporis,& vim caloris ignis. Alb.mag.in 4.meteor.tract.2. cap.6.char.118.col.1.

Calor naturalis vniuſcuiuſq; mixti corrumpitur ab extraneo calore; non vt calor, ſed vt naturalis: quia corrumpitur proportio naturæ mixti, & educitur naturalis calor. Albert.magn.in 4.meteor.tracta.1.cap.8. char.118.col.4.

Caloris viuifici animalis humidum, quod eius eſt ſubiectum,& pabulum,principaliter eſt duplex: ſeminalis, & quod ex tribus cōſtituitur humoribus, ſeminis maris,& ſeminis fœminæ,& ſanguinis menſtrui. Secundum eſt humidum nutrimentale: & hoc duplex eſt: plene aſſimilatum,& non plene aſſimilatum: quod tamen in membris,& ad membra tractum eſt, quod reſtauratiuum, & augmentatiuum eſt humidi radicalis. Alb.mag.de mor.& vit. tract.2. cap.6.char.61.col.1.

Calidum oportet in omni viuo excedere, & eſſe operatiuum,& formatiuum,terminatiuum, ſiue completiuum. Albert. magn. de mor.& vit. tracta.2.cap.10. char.62.col.4.

Caloris phyſici quantitas virtutis, ex quatuor conſideratur;ex ſubiecto in quo eſt:ex virtute cœleſti; ex virtute elementi ignis;& ex virtute animæ. Alb.mag.de mor.& vit.tract.2.cap.12.char.63.col.1.

Caloris virtus, quo terminatur nutrimentum ad aſſimilationem,ex quinque virtutibus componitur. Prima eſt virtus ſimplicis calidi ignei, per quam habet alterare. Secunda eſt ex ſubiecto proprio calidi,quod eſt humidum complexionale membri, in quo calor operatur; & per hanc virtutem congregatam fit digeſtio, quæ

quæ eſt epileſis, quæ elixatio naturalis vocatur. Tertia eſt virtus, quam habet calor ex membro, vt eſt membrum compoſitum, qua virtute calor mouet ad finem determinatum, qui eſt forma membri. Quartam virtutem habet a cœlo. Quintam habet ab anima,cuius eſt nutrimentum: & per hanc imprimitur ſubſtantia nutrimenti,in ſpeciem vitæ, vt in ipſo, vt in proprio ſubiecto operationes vitæ exerceantur. Albert. magn. de nutri.& nutri. tract.1. cap.3. char.64.col.4.

Caliditas,& frigiditas eſt naturalis quibuſdam elementis. Albert.magn. de propr.element. l.1.tract.1.cap. 4.char.106.col.2.

Caliditas, & ſi a motu generatur, tamen igni eſt connaturalis. Albert.magn. de propr.element.l.1.tract. 1.cap.4.char.106.col.2.

Calor naturalis fugit cibum,vt ignis oleum in lampade. Alb.mag.in 2.de ani.tract.2.cap.8.char.18.col.4.

Calidum, in quibus per ſe natura ineſt, in illis frigidum eſt priuatio,& corruptio.Alb.mag.de animalib.l.12. tract.1.cap.3.char.102.col.4.

Calidum in animalibus non ſemper mouet ſecundum ignis naturam, ſed ab anima mouetur ad finem intentum ab ea.D.Tho.in 1.de generat.& cor.l.2.tex. 84.char.22.col.4.

Caliditatis naturalis fons eſt cor. D.Tho. in 4.meteor. ex digreſſ.de color.64.char.229.

Calor naturalis idē facit in animalibus, & plantis, quod facit calor Solis in corporibus exterioribus. D.Tho. de ſen.& ſen.l.5.char.12.col.4.

Calidum alterans alimentum in corde, non eſt cauſa principalis motus cordis; quia motus cordis eſt per ſe, & quia idem eſſet ſui ipſius cauſa, ſed fit a forma animalis habentis cor;quia principalis operatio principali agenti tribui debet. Pet. de Aluer. de iuuent. ſene.mor.& vit.& reſpir.l.18.char.81.col.4.

Caliditas vt extrinſeca.

CAlor extraneus,qui eſt in aere minor cum ſit, calori naturali non dominatur, nec facit tranſmutationem vllam.Ariſ.meteor.4.ſu.1.cap.2.tex.7.char.560.

Calor externus æſtate præualet, ideo omnia putredinem ſentiunt: hyeme contra, calor domeſticus præualet; & ſic minime putredinem omnia ſentiunt. Ariſt.problem.ſect.2.q.33.char.362.

Calor omnis, qui a mediocritate recedit, non eſt febris, ſed qui in animalis corpore verſatur. Ammo.in Por. c.12.col.4.

Calor elementalis corrumpit animalia,& non generat. calor cœleſtis generat animalia, & in hoc differunt. Auer.in 12.metaphyſi.tex.com.18.char.143.

Calor ſuperabundans diſſoluit humidum naturale. Pet.de aluer.de iuuent.ſen.& reſpir.l.5.c.68.col.2.

Calliditas, vt pertinet ad mores.

CAllidum imperatorem, mercatorem, oratorem appellare ſolemus: tibicinem, hiſtrionem hoc nomine appellare non ſolemus, quia horum facultas ſine cupiditate eſt: nititur enim tantum ad delectationem: at illorum conatus ad plus ſibi acquirendum contendit. & calliditas in acquirendo maxime ſita eſt.Ariſt.problem.ſec.11.tex.4.char.508.

Calliditas eſt talis facultas, quæ ad ſuppoſitum ſcopum conducit ea, quæ agit, & aſſequitur; atque hoc quidem,ſi propoſitum honeſtum ſit,eſt laudabilis:ſi prauum,eſt verſutia. Vnde etiam prudentes,callidos, & verſutos eſſe dicimus. Ariſtotel.6. ethico.nicom. cap.12.chart.155.

Calliditas,quantum ad rationem ſpectat,eſt prudentiæ proxima:quantum ad electionem, diuerſa. Ariſtot.7. ethic.ad nicoma.cap.10.char.179.

Calliditas in eo à prudentia differt, quod ipſa eorum, quæ ad finem abſolute aliquem ſpectant, & conducunt, inuentrix eſt; prudentia verò ea prouidet, quæ ad rectum, & honeſtum accedunt. Ariſtotel. in 6. ethicnr.cap.12.c.346.

Calliditas eſt vis quædam,ac aptitudo à natura in rationali aīæ noſtræ parte inſita. Euſt.6.ethic.c.12.c.344.

Caligo eſt nebulæ decidentia eius, quæ eſt aquæ concretionis. ideo eſt magis ſerenitatis ſignum, quàm aquarum.Ariſt.meteor.1.ſu.3.cap.1.char.474.

Caligo eſt veluti nebula ſterilis. Ariſtotel. meteor. 1. ſu 3.cap.1.c.474.

Caligo fit ex tranſmutatione vaporis in nubes, cum nō fit ſimilis, & æqualis ab omni parte vaporis, coagulatio,& conſiſtentia.Alexan.Aphrod.in 1.meteor.cap. 34.char.22.col.1.

Caligo,ſi reſoluitur,groſſatur,& deſcendit per guttas;& ſi reſtat ſubtile, ſignum eſt ſerenitatis: ſi deſcendit, & ſubtilis, & groſſior pars ſimul, ſignificat pluuiam. Alber.mag.in 2.meteor.tract.1.cap.4.c.85.col.3.

Calippus ſitus ſphærarum eundem Eudoxo ponebat: ſed differt in hoc, quòd Soli, & Lunæ duas adhuc ſphæras addendas fore exiſtimauit. Ariſt.12.metaph. ſu.2.cap.9.tex.47.char.257.

Calopus eſt animal Syriæ,aſſutum,& velox,cornua habens in ſeræ modum prætendentia, quibus etiam arbores ſcindere dicitur: ſed virgultis ſæpe alligatur, & clamore auditur a venatoribus,& capitur. Alb.mag. de ani.l.22.tract.2.cap.1.char.175.col.3.

Calua appellatur pars ea capitis, quæ capillis intecta eſt, cuius pars prior Sinciput,nouiſſimè conſiſtere ſolita, vltimo induratur: poſterior occiput: media, Vertex. Ariſt.de hiſt.anim.1.cap.7.char.18.

Calua pars capitis tota oſſarum eſt, rotundum, cute gracili obductum: habet Suturas, quæ mulieris eſt, vnam in orbem:quæ viri,tres in idem magna ex parte coeuntes. & iam viſum eſt caput viri ſine Sutura, Ariſt.de hiſt.animal.1.cap.7.char.91.

Calueſcere minus ſolent,qui mento ſunt bipartito.Ariſ. hiſtor.anima.3.cap.3.char.91.

Calueſcunt minus,qui varices habent: & ſi calui habere inceperint,pilos nonnulli producunt. Ariſt.de hiſtor. animal.3.cap.11.char.92.

Calueſcit nullus ſpado. Ariſtotel. de hiſtor. anima.9. cap.50.chart.378.

Calueſcunt aliqui homines; & pueri, & mulieres non calueſcunt.Ariſ.de gener.anim.5.cap.3.char.272.

Calueſcit homo parte capitis priore.caneſcit primo temporibus. ſed nemo vel temporibus,vel Occipite caluefcit.Ariſt.de gen.ani.6.cap.3.c.272.

Calueſcit nemo, antequam coire incipiat. Ariſt. de generat.anim.6.cap.3.char.276.

Calueſcit cur ſola capitis prior pars? quia mollis, & laxa eſt:facile enim pilus, cum nutrimento vacat defluit. Alexand.aphrod.problem.prim. 2.char.665.

Calueſcunt citius, quibus capilli ſunt criſpi, & ſero caneſcunt: ſunt enim capite ſicciori, & ſiccitas abſumit totam iſtam materiam pituitoſam.Alexand.Aphrod. problem.1. 2.char.665.

Calueſcunt aliqui vitio ſui generis, vt de alijs corporis affectibus conſtat.Alex.Aphrod.proble.1. 2.c.666.

Calui nō faciūt pilos,vt arbores folia:quia ann i tēpeſtates redeūt, ætates vero nō permutatur, ideo nec affectus, qui ob eas accidunt, permutantur. Ariſtotel. de gen.anim.6.cap.3,char.277.

Calui non ſunt diminuti membro.Ariſtotel.5.metaph. cap.27.tex.32.c.115.

Caluis cur pars anterioris capitis, & tempora fortiora redduntur?quia partes capitis eminentiores humore

indigent:quamobrem ſuos continere piłos nequeunt. inferiores vero,& humidiores pilos,& ferunt, & ſeruant.vt ſic loca telluris exceſſa, & ſaxoſa parum fructi ficant,& ſubmiſſa fęcūdiora experiūtur. Alex. aphro. probl.2. 13.c.730.

Calui fiūt homines,caloris,ac humoris inedia. Io.gram. in 5.de gene.anim.cap.2.ch.98.col.3.

Caluitici cauſa eſt inopia humoris calidi, qualis eſt humor pinguis. Ari.de gen.ani.6.cap.3.ch.276.

Caluities fit in anteriori parte capitis;quia ea pars eſt tenuior,& calidior cęteris cerebri partibus, cuius humiditas cito finitur. Auer.de gen.ani.6.cap.3.c.252.

Caluitiei cauſa eſt,humoris calidi, & pinguis diminutio. Alb.mag.de ani.l.19.cap.6.c.161.col.1.

Caluities quoquo modo prohibetur,ſi capilli intingātur aqua, & oleo: maxime ſi in ea decocta fuerint aliqua exſiccantia.Alb.mag.de ani.l.17.cap.7.c.161.col.3.

Caluitium appellamus capitis lęuitatē: quam rem in ſupercilijs Salitium nuncupemus, quoad melius vocabulum inuenerimus.neutrum horum,priuſquam cęptus coitus venereus ſit,accidere nouimus. Ariſt.de hiſtor. anim.3.cap.11.ch.91.

Caluitij immunes ſunt mulieres,pueri,& ſpadones.Ari. de hiſt.ani.3.cap.11.ch.91.

Caluitium ex ſiccitate oriri ſolitum eſt.Alex.aprod.problem.pri. 2.ch.665.

Caluitium capillis non eſt ſubiectum,ſed caput. Amo.in Por.c.12.col.4.

Calumnia eſt falſi criminis impoſitio. D.Tho. 2.politic. lec.4.ch.74.col.3.

Cameloperdulus eſt animal Aethiopiæ, colore rubeo, collo equi,capite cameli,pedibus cerui,vel bouis.Alb. mag.de ani.l.22.trac.2.cap.1.c.175.col.4.

Camelus proprium inter cęteros quadrupedes habet in dorſo id,quod Tuber appellatur:ſed ita,vt Bactrianæ ab Arabijs differant:alteris enim Bina: alteris ſingula ſunt tubera. & omnes ſingula habent tubera in parte ima,quibus incubant cum in genua inclinantur: & papillas quatuor habent:caudam aſino ſimilem,& genitale retro. Ariſt.de hiſt.anim.2.cap.1.ch.40.

Cameli genua in ſingulis cruribus ſunt,& flexus artuum non,vt quidam aiunt,plures,ſed propter alui interualum plures eſſe videntur:& talum ſimilem bubulo habent:clunes proportione magnitudinis paruos.Biſulcum id animal eſt,neque vtrinque dentatū: ſed ita biſulcum eſt,vt pes parte ſuperiore exciſſus paulutum ſit in flexu digiti ſecundo:parte autem priore quadripartito findunt diſcrimine paruo, quantum primotenus digiti in flexu,& quidam inter fiſſuras, vt in anſerum pedibus adiectū contexat. Pes veſtigio eſt carnoſus,vt vrſæ.ideo eas,quas per exercitum longiorū itinerū fatiſcunt,calceāt carbatinis.Ari.de hiſt.ani.2.c.1.c.40.

Cameli ſedente fœmina coeunt, nec auerſi,ſed complectente mare,vt cęteræ quadrupedes agunt; & coitum tota die exercent. petunt receſſuum ſolitudines cum coire libet:nec aliquis poteſt eo tuto accedere,præter quam paſtor armenti. Genitale cameli neruo ita conſtat,vt ex eo confici poſſit,quo arcus fidiſſime intenda tur.Ariſt.de hiſt.anim.5.cap.2.ch.148.

Camelus incipit coire in trimatu. ſingulos parit, & poſt partum,vno interiecto anno,coit. Ariſt.de hiſtor. ani. 5.cap.13 char.164.

Camelus fert vterum menſes decem. parit ſemper vnum tantummodo. ſeparant prolem anniculam a parente. Viuit pluſquam 50.annos.parit in vere,& lac ſuum vſque eo ſeruat, quo iam conceperit. tum lac, tum caro cameli ſuauiſſima omnium eſt.Ariſtot.de hiſt.anim.2. cap.26.char.240.

Cameli matres nunquam ſuperueniunt:& cum camelarius coopertam matrem camelo admiſiſſet, re confecta, diſcooperit matrem: quam, cum cognouit camelus,camelarium occidit. Ariſtot. de hiſtor. animal.4. cap.48.char.273.

Camelos nonnulli Aſiæ ſuperioris incolæ ad tria millia poſſident. Ariſt.de hiſt.ani.9.cap.48.ch.379.

Camelus,& ſi non habeat cornua,caret tamen ſuperiori mandibula: quia ei fuit melius habere duos ventres, quam priores dentes habere,ob cōcoctionem cibi ſpinoſi,& lignei.Ariſt.de partib.ani.3.cap.14.ch.498.

Camelos matres ſuas non ſuperuenire aiunt,qui ea animalia gubernant:& ſi quis cogat,non pariunt. etenim cum aliquando admiſſarius non haberetur, curator pullum matre operta admiſit; qui,dum coiret,delapſo operimento matrem cognouit.&,quamuis coitum abſoluerit,camelarium illum paulo poſt morſu defixo interemit.Ariſt.de admir.aud.5. 2.ch.840.

Cameli habent membrum proprium, quod non habent cæteta animalia. id eſt gibboſitas dorſi ſui: & quidam habēt gibbum vnum,quidam duos: & eorum fęminæ quatuor papillas mamillarum,vt vaccæ: & eorum caudæ ſunt,vt caudæ aſinorum:& virgę camelorum ſunt conuerſæ poſterius, per conuerſum modum omnium animalium. Carent mandibula ſuperiori, & pedes fiſſos in duo habent, poſterius autem in pedibus eſt aliqua fiſſura, ſed corium digitos coniungit, vt in anſeribus.Alb.mag.de ani.l.2.trac.1.cap.2.ch.30.col.1.

Camela,cum appetit coitum,humiliat ſe ſuper genua,& vadit ad camelum genibus flexis,& tunc mas aſcendit ſaltando fœminam, & equitat per totum diem coeundo.& virga camelorū eſt valde neruoſa,& dura: ideo ex virgis eorum fiunt cordæ arcuum. & coitus tempore ſolitarius eſt camelus,& nullus audet tunc aproximare eis,niſi ſolus paſtor. Alber.magn.de animalib. lib.5.tract.1.cap.2.ch.52.col.3.

Cameli poſt triennium coire incipiunt,& in vtero ferunt per 12. menſes, & quieſcunt per annum, vt, quod per ſemen exinanitum eſt,repleatur. Alb.mag.de ani.l.5. tract.1.cap.5.c.55.col.1.

Camelus viuit annos 30.& amplius. Alb.mag.de ani.lib. 7.tract.1.cap.5.ch.66.col.1.

Cameli inſtinctu naturali cognoſcunt matres, nec cum illis coeunt. Alber.magn.de animal.l.8.tract.5.cap.2. char.83.colum.2.

Camelus eſt animal deforme,bina habens in dorſo tubera. vehit,& onera fert: ſed facile non fert vltra onera conſueta,& ad onera ſuſcipienda flectit genua. Genus equinum odit. bibit aquam turbidam. ſitim ſuſtinere per triduum poteſt. rabies,& podagra ei accidit. tempore coitus ſolitudinem diligit, & non ſuſtinet ſecum homines, niſi forte paſtorem. Hordeum amat, cuius pabulum cito glutit,& tota nocte ruminat. Cameli cerebrum in aceto in potu datum dicitur valere caducis. Albert. magn. de animal.l.12.tract.2.cap.1. char. 174.colum.4.

Camomilla eſt herba aromatica,& flos,eſt aromaticum, ex quo fit oleum camomillinum: & trium ſpecierum eſt. alia, cuius flos eſt albus, alia, citrinus, alia,purpureus:& eſt calida,& ſicca .Alb.mag.de veget.& plant. l.6.trac.1.cap.4.c.163.col.3.

Campanæ ſonantes, ſi tenentur, ſonus obtunditur, & quandoque franguntur: quia partes liberam ceſſionem habere non poſſunt, & motum per tremitum, quem impedit tenens campanam. Alb.mag.in 2.de ani.trac. 3.cap.12.c.25.col.2.

Camphoram alij herbam Indiæ eſſe dicunt,alij gummā, alij arborem. eſt frigida, & ſicca, & vſus eius accelerat canitiem.odorata a maribus minuit luxurię appetitūs a fœminis auget: quia frigiditate retinet in maribus calorem in cerebro, qui detentus abſumit coitus materiam: in fœminis calor retentus auget materiam,cum non ſit multus.Albert.magn.de veget.l.6.tract.2.cap. 4.char.163.col.4.

Cam-

Camphora in aqua diſtemperata, ſentitur odor eius per ſpatium trecentorum cubitorum. Alb.mag.de propr. elem.l.2.trac.2.cap.1.c.115.col.2.

Cancellus eſt communis cancellatis, & cruſtatis: quippe qui ſpecie locuſtis ſimilis ſit, naſcique ſeorſum per ſe ſolitus ſit: deinde teſtam petit,in quā ingreſſus vitam traducit,genusque anceps eſſe videtur. Ariſt.de hiſto. anim.4.cap.4.ch.121.

Cancellus dum creſcit,mutat conchas de minori in maiorem. Ariſt.de hiſt.ani.6.cap.15.ch.168.

Cancelli,qui perquam exigui in piſciculis reperiuntur pedes nouiſſimos,latiuſculos habent, vt ad natandū ſint vtiles. Ariſt.de partib.ani.4.cap.8.c.525.

Cancrorum genus multiplex eſt,nec facile enumerandū. Maximum,quos maias appellant. Secundum,paguri, & quos heracleoticos appellant. Tertium,fluuiales.cęteri minutiores.& nullis nominibus nominati. Genus cancrorum litorale eſt in Phęnicia,ſummę velocitatis. vt vix conſequi poſſit:vnde equites appellarunt. ijs nihil fere eſt intus propter inopiam pabuli.Ariſt.de hiſt. ani.4.cap.2.c.111.

Cancris ex cruſtatis ſolis deeſt cauda,& corpus rotundū eſt.Ariſt.de hiſt.ani.4.cap.2.ch.112.

Cancri & locuſtæ branchia forcipibus denticulatis habent,vt eis,quaſi manibus,vti poſſint. ideo contra quā pedes his vti ſolent: at differunt,quia locuſtæ caudam habent,cancri non habent:locuſtis enim vtilis eſt,quia natant:cancris vero,cum quaſi vitam terrenam agant, inutilis eſt.Ariſt.de part.ani.4.cap.8.ch.525.

Cancri omnes & locuſtæ, forcipem dextrum maiorem habent ſiniſtro,ac fortiorem. Ariſtot.de partib.anim. 4.cap.8.char.325.

Cancri ſoli peculiari mouētur modo,non in rectum,ſed in latus.Ariſt.de ani.inceſ.5.cap.11.ch.560.

Cancrorum oculi in latus mouentur, vt eius membra. Mich.epheſ.de ani.inceſ.ch.62.col.4.

Cancri ſpecies ſunt multæ: inter quas eſt Karabo,vel locuſta maris,& habet pedes decem.Secundus eſt aſtochor, vel cancer marinus, rotundus, multorum pedum, ſine cauda, & pennis. Tertium genus eſt, quod appellatur achorim, & ſunt quidam cancruli longi, qui conſtringuntur,& cōtrahuntur verſus extremum caudæ. Quartum genus eſt modus cancrorum communium; vt tertium genus. Aliud eſt gibboſum propter eminentiam corporis ſui, quam habent in dorſo, & habent pedes duodecim. Aliud longiſſimum propter longitudinem corporis,& eſt medium inter hęc. Albertus magnus de animalib.l.4.tract.1. cap.2.char. 46.colum.3.

Cancrorum omnium pedes,in extremitate ſua flectūtur inferius verſus domeſticum. Alb.mag. de ani.l.4.trac. 1.cap.2.char.40.col.4.

Cancer Karabo differt a fœmina;quia primus pes fœminæ fiſſus eſt in duo, maris non. alæ, quæ ſunt in dorſo,ſunt multæ, verſus collum minores: & extremum poſterioris pedis maris,& magnum,& acutum: fœminæ,paruum,& leue. Albert.magn. de anim.l.4.trac.1. cap.2.char.47.col.1.

Cancrorum oculi omnes ſunt duri,& magni, proportione ſui corporis,& ad omnem partem mouentur. Alb. mag.de ani.l.4.trac.1.cap.2.c.47.col.1.

Cancer communis coit, quando fœmina ſub ipſum intrat,& a mare equitatur ſic, quòd ſua coopertoria teſtea, quæ tunicæ vocantur, inuoluuntur ad inuicem, vt porta unius, quæ eſt inter duas tunicas, ad alterius portam ſuppoſita ſit: ſed neuter eorum habet membrum, quod intret corpus alterius, ſed per portarum applicationem coeunt. Alber.mag.de anim.l.5.trac.1. cap.2.char.53.col.1.

Cancer paruus generatur ex terra,& limo, & intrat loca vacua teſtarum aliorum animalium. Albert.magn. de animal.l.5.tract.2.cap.3.char.55.col.1.

Cancri lapidoſi carnes comedunt. Alb.mag. de ani.l.7. tract.1.cap.3.ch.64.col.1.

Cancri animalia ſunt aquatica. alij ſunt,in genere mollis teſtę contenti,& ſub hoc genere continentur tantum magni, & rotundi: alij parui gābari vocantur, & magnæ locuſtæ marinæ: tñ hoc loco ſumuntur oia aīalia mollis teſtæ multos pedes habentia, & retrorſum natando incedentia,& ambulando anterius nitētia.Horū humiditas creſcit creſcēte Luna.In India eſt velox, qui miles vocatur,ob velocitatē, & nullam aiunt in ſe habere humiditatem. illi putant ipſum non cibari, ſed hoc impoſſibile eſt:ſed fugendo humidū, vt plantę,cibatur.In occidētali pelago,ait Solinus,tā eſſe magnos cancros,vt homines mergant,& terga dura habent,vt crocodili. latent hyeme cancri, per quinque menſes, vere procedunt, exuunt pelles vt anguis mares in ea parte,quæ corpus ad caudam continuat. Habent vngulas quatuor, quibus carent fœminæ, & mariș cauda rotundior,& ſpiſſior:& oua eius primo ſunt intus, poſtea exeunt,& hęrent virgulis cutis, quę inſunt ſub cauda donec compleantur, & medentur contra morſus ſerpentum.Cancer lacte potatus,ſine aqua,multis viuit diebus.depaſcit oſtrea,ſed prius antequam ingrediatur,ſaxum imponit,ne concludi poſſit oſtreū.Alb. mag.de ani.l.24.cap.1.c.197.col.1.

Cancer,ſcorpio,piſcis, temperant lapidibus debite inſculpti febres hecticas.excitant ad mendatium, iniuſtitiā, & inconſtantiam: & ſcorpio eſt imago Mahometti, qui ſemper mendacium dixit.Alb.mag.in 1.de miner. ex tract.3.cap.5.c.143.col.1.

Caniceps eſt ſimiæ ſimilis,& maior, validior, facie canina, vnde nomen accepit.moribus ferinis,& dente validiore,caninoque propriore. Ariſt.de hiſt.anima.l.2. cap.8.char.48.

Canis, vt iuuenis, & ſenex.

CAnis niſi caninos dentes mutant: ætatemque illorū dentibus agnoſci certum eſt. Iuuenibus enim dentes candidi,& acuti ſunt:ætate proiectis,nigri,& obtuſi. Ariſto.de hiſto.ani.2.cap.2.c.46.Idem in eodem loco.l.6.cap.20.c.223. Idem Alber.de animal. lib.2. tract.1.cap.4.c.31.col.3.

Canibus ſenęſcentibus vox grauior redditur. Ariſtot.de hiſt.ani.5.cap.13.char.161.

Canes dentes non mutant præter caninos,& eos quarto menſe,tam mares,quam fœminæ.Ariſt.de hiſt. anim. 6.cap.20.char.232.

Canis leporarij vita eſt,vt frequentius,decem annorum: catulæ vero duodecim,quia fatigatur minus: ſed maior pars canum viuit quatuordecim annis, & aliqui vſque ad viginti. Alb.mag.de anim.l.6.tract.3.cap.2. char.62.col.2.

Canum coitus tempus.

CAnes anniculi magna ex parte coeunt,ſed nonnunquā etiā menſe octauo:qđ magis euenit fęminæ q̄ mari.Verū gerit dieb⁹ ſexaginta vno,aut duobus, aut ad ſummum tribus,nec minus,quā ſexaginta diebus, & poſt partum,non prius quam menſe ſexto implef. Ariſtot.de hiſt.anim.5.cap.13.char.162.

Canis coit vſque ad annum, ſed aliqui etiam prolificant vſque ad decimum octauum, & vigeſimum annum. Ariſt.de hiſt.anim.5.cap.13.c.164.

Canū genera plura ſunt: laconicū coit menſe octauo,canis implet vno initu: & gerūt laconicæ vterū ſexaginta diebus,vel vno,& altero plus,vel minus,cæci gignūtur,nec aperiunt oculos ante duodecimū diem.Ariſt. de hiſt.animalium 6.cap.20.c.130.

Canes

Canes coeunt ſexto menſe poſtquam pepererint, nec citius. Ariſt. de hiſtor. anima. 6. cap. 20. char. 230.

Canis tempus, quo libidine tenetur, diebus quatuordecim deſcribitur: ſed aliqui vſque ad dies ſexdecim pruriunt. Ariſt. de hiſt. anim. 6. cap. 20. char. 231.

Canes quinque diebus, antequam pariant, habent lac magna ex parte: licet in aliqbus anticipet per aliquot dies. Ariſt. de hiſt. anim. 6. cap. 20. char. 231.

Canis parit duodecim, vt plurimum, ſed magna ex parte quinque, vel ſex, & aliqua vnum tantum peperit. Ariſ. de hiſt. anim. 6. cap. 20. char. 232.

Canes Laconici magna ex parte octo pariunt, & coeunt quandiu viuunt, & mares, & fœminæ: & Laconicis proprium eſt, cū laborant, coire, melius, quàm per ocium poſſint. Viuit in hoc genere mas ad annos quatuordecim, ſed nōnulli ad viginti protrahunt vitā. At eorū fœminæ, quia minus laborāt, quàm mares, viuaciores ſunt maribus. At in alijs, quāuis nō clare cōſtet, viuaciores ſunt mares. Ariſ. de hiſt. ani. 6. cap. 20. c. 232.

Canes Laconici ex vulpe, & cane generantur. Ariſtot. de hiſt. anim. 8. cap. 18. char. 310.

Canes Indici, ex tigride, & cane gigni affirmant, tertio coitu, canes alligant locis deſertis, & niſi bellua ſit accenſa libidine, ſæpe lacerantur. Ariſ. de hiſtor. animal. 8. cap. 18. char. 310.

Canes inſignes ſunt, qui ex Molotico, & Laconico prodiere. Ariſ. de hiſt. anim. 9. cap. 1. char. 315.

Canis cum vulpe, generat tertium animal, quod accidere poteſt in omnibus his, quæ ſunt vicina ſecundum complexionem, & cuius ſemen temperat ſemen alterius, & tempus impregnationis idem eſt. Alb. magn. in prædicam. c. 31. col. 1.

Canis ſaltat poſt annum vnum, & forte poſt octo menſes, & fœmina tardius quam mas ingenerat, & habet in vtero per ſexaginta dies. Alb. mag. de animalibus. l. 5. tract. 2. cap. 1. c. 54. col. 4.

Canes non deſiderant coitum, niſi in tempore ſtatuto in ſua vita: & pariunt ab vno anno ætatis, vſque ad quindecim, vel decem & ſeptem, & pauci vſque ad viginti. Alb. mag. de ani. l. 5. tract. 2. cap. 1. c. 55. col. 1.

Canis proficiſcitur in ſpecie leporarij ex coitu cū vulpe: & cum lupo, maſtini. & canes Indi veloces, & feroces venerunt ex coitu canis cum tigride. Albert. magn. de animal. l. 7. tract. 2. cap. 5. char. 70. col. 1.

Canum morbi.

CAnibus proprium vitium eſt, quod ab eodem animali nomen cynoraiſtæ accepit. Ariſt. de hiſt. anim. 5. cap. 31. char. 190.

Canes tribus laborant vitijs: rabie, angina, podagra. Ariſtot. de hiſt. anim. 8. cap. 22. char. 303.

Canum rabies facit furorem: & cum momorderint, omnia rabiunt, excepto homine, & moriuntur.

Sed Leonicenus legit, prius homine. Ego vero ſcio cucullatum quendam ex fratribus crucem gerentibus in hac ciuitate Venetiarum commorantem qui à cane rabido morſus interijt. Ariſ. de hiſt. anim. 8. cap. 22. char. 303.

Canes ægreſcentes, herbam quandam comedunt, & ea comeſta, vomitant. Ariſ. de hiſt. anim. 9. cap. 6. ch. 324.

Canes, cum lumbricis infeſtantur, herbam frumenti comedunt. Ariſ. de hiſt. anim. 9. cap. 6. char. 325.

Canibus, & lupis accidūt rabies, ſquinantia, & podagra. Alb. mag. de anim. l. 7. tract. 2. cap. 2. char. 69. col. 1.

Canum proprietates.

CAnes magna ex parte crus tollentes, ſexto menſe ætatis mingunt: ſed nonnulli ſerius, nonnulli maturius, & tunc, cum coire incipiunt, crus attollunt. Ariſt. de hiſt. anim. 6. cap. 20. char. 231.

Canes ſoli cur colligari poſt coitum venereum ſolent? quia & ceruix vuluæ caninę anguſta eſt, & coles in vſu venereę rei inflaſ, ac intumeſcit, nec protinus retrahi pōt. Adde, quod ſemen lentum, glutinoſumque eſt, & vtrumq; per immodicā ſiccitatē accidit: nam & indēfare, arctiuſque colligere mēbra, & humores ſtringere, & durare ſiccitas poteſt. Alex. aphr. probl. 1. c. 689.

Canes ſoli cur per ætatem rabiunt? propter habitus ſicci amplificationem, qui per æſtum magis exſiccatur. aliquibus placet, per influentiam cœleſtem ſyderis caniculæ rabiem canibus euenire, Alexand. Aphrod. problem. 1. 76. char. 689.

Canes, vrſi, ſimię, & equi, quamuis rationem proprie nō habent, tamen humana ratione aptantur, ſed non vt homo. Simpl. 3. de ani. ex ſect. 2. tex. 56. c. 80. col. 4.

Canis eſt animal notum, fidele. in Albania ita ſunt magni, vt leones, & elephantes proſternant, & indignantur ad lupos, & vrſos. Optimus eſt, quem mater primum deportat in cubile, quàm vltimus in numero natorum. Rabiei canis mederi dicitur ſimo gallinaceo cibis eorum immiſto: & radix roſæ ſyluęſtris eſt medicina canis rabidi morſus. Albert. magn. de anim. l. 22. tract. 2. cap. 1. char. 174. col. 4.

Canes vulnera ſua, & aliorum lingua ſanant: & ſi tangere non poſſunt lingua, pede ſaliuam ſumunt & infecta loca tangunt, & ſanant. Alb. mag. de animalibus. l. 22. tract. 2. cap. 1. c. 174. col. 4.

Canes non debent multum dormire, & humido cibo cibari debent; eiſque accidunt nouem infirmitates: lepra, vermes in vlceribus, tumor, ſpina in membro aliquo, rabies, macies, pigrities, pulices, & cōſtipatio vētris. Alb. mag. de ani. l. 22. tract. 2. cap. 1. ch. 174. col. 2.

Canes marini ſunt hirſuti, vt canes, lucentibus oculis, pedibus breuibus anterius, ſed retro pelle ſtricta, ac tenui, magis ad caudæ gubernaculū formata, quā ad pedes. Eſt valde debilis inceſſus, mordax valde. Inſequit piſces magnos mordēs: & occidēs, gregatim venatur, & multos in vnum locum coagitat piſces. Alb. magn. de animalibus. lib. 24. c. 197. col. 2.

Canis cor, ſi quis ſupra ſe habuerit, non inuadetur morſu canum, & ſi ad ipſum venerint, & olfecerint, aufugiunt ſtatim ab eo. eius ſtercus vtile eſt ad ſquilentiā. Alb. mag. de ani. l. 22. tract. 2. cap. 1. c. 175. col. 3.

Canes fœminæ melius venantur lupos, quam maſculi. Alb. mag. de ani. l. 8. tract. 1. cap. 1. c. 72. col. 4.

Canum prouerbium.

CAne carere vitā turpiſſimum eſt, nam domus, in qua canis non erat contemptui eſſe ſolebat. Dan. barb. 2. rhetor, char. 113.

Canini homines, de quibus in globis fit mentio, ſunt ſimiæ, quæ homini in multis ſimiles ſunt. Albe. mag. de ani. l. 2. tract. 1. cap. 4. c. 32. col. 1.

Caneſcit homo primo temporibus. Ariſt. de gen. animalium. l. 5. cap. 3. ch. 272.

Caneſcunt homines, quod nullis fere ex cæteris animalibus accidit manifeſte: quamuis equi euidentius, quā cætera ita afficiantur. Ariſto. de gener. animalium. l. 5. cap. 3. char. 272.

Caneſcit homo ſolus omnium animantium: quia aliorum pili decidunt, & alia non tam longe viuunt tempore. At homo nec deciduum gerit pilum, & longam ætatem degit. Ariſtot. problem. ſec. 10. tex. 62. char. 447.

Caneſcunt primo pili, qui ſunt circum tempora, & in ſumma, quæ ſunt circa infirma, & laborantia loca. Ariſt. de color. cap. 6. c. 891.

Caneſcere mulieres, & ſpadones celerius ſolent: mulieres, quia naturæ frigidæ ſunt, & ex cauſa otij fit multa materia inutilis, maxime ſi menſtrua defuerint: ſpadones vero, quia non amplius ſemen excernunt, ſed excrementum illud ſeminis genitalis, quod pituitoſum eſt, per totum corpus cum ſanguine miſtum gerunt. Alex. aphrod. probl. pri. 5. c. 667.

Caneſcimus omnibus corporis partibus, alis vero non: quia locus iſte calidior eſt, vt quia refectus eſt ſpiritu naturali, & ſanguine, & etiam, quia laxior eſt, & ſolutior, vt excrementa pituitæ digerere, & diſſlare aſſidue poſſit: quod aſſidui ſudoris alarum argumento conſtat. Alex. aphrod. probl. pri. 10. c. 668.

Caneſcunt primo in homine tempora, deinde in anteriori capitis parte pili, poſtea in poſteriori, vltimo in pectine inguinis: quia tempora frigidiora & humidiora ſunt, quia non eſt curſus ſpiritus: anterior pars capitis humidior, & poſterior eſt ſiccior, diutius tenēs calidum naturale: exteriorum autem locorum calidiſſimum eſt inguen: ideo tarde pili caneſcunt. Alb. mag. de ani. l. 3. tract. 3. cap. 2. c. 40. col. 2.

Cani non fiunt animantes cęteri, homine excepto, quia paruum cerebrum, & id minus humidum habent: equis verò maxime omnium caluities innoteſcit, quia os, in quo cerebrum eſt, tenuius pro magnitudine habent: & cum pro tenuitate oſſis affluant humores, & per ætatem calor deficiat, pili iſti caneſcunt. Ariſt. de gen. ani. 5. cap. 5. char. 279.

Cani ne fiant pili, iuuat vnctio aquæ, & olei. Ariſtot. de gen. ani. 5. cap. 5. c. 280.

Cani ſunt pili, quia pituitæ, ex qua orti ſunt, colorē imitantur. Alex. aphrod. probl. pri. 5. char. 666.

Canitiem ſentiunt prius tempora hominum, & priores partes, quam poſteriores: & pubes nouiſſime caneſcunt. Ariſt. de hiſt. ani. 3. cap. 11. ch. 90.

Canities eſt debilitas quædam humoris ſiti in cerebro, & cruditas. Ariſt. de gen. ani. 5. cap. 1. ch. 268.

Canitiem effici putredine quadam, nec eſſe ariditatem, indicium eſt pilos canos oriri: nihil enim oritur aridum. Ariſt. de gen. ani. 5. cap. 5. c. 280.

Canitiei cauſa, eſt calor debilis, & conſumptio humiditatis vnctuoſæ. ideo cum nutrimentum pilorum non conuertat pingue humidum trahit aquam leuem, & tenuem, quæ tota propter ſui diaphaneitatem in albedinem conuertitur, cum ſit terminati corporis materia, quæ eſt pilus. Alb. mag. de ani. l. 3. tract. 2. cap. 2. char. 40. col. 2.

Canitiei cauſa aliquando eſt, ſi pili multum cooperiantur; quia tunc fumi repercutiuntur ad loca cooperta; & in phlegma conuertuntur, quæ eſt cauſa canitiei. Nec non anhelare multum cauſa eſt canitiei: ideo ſimul dormientes in vno loco citius caneſcunt, quia anhelitus ſuo calore aperit nimis vias pororum, & exire facit ſubtile pingue. Alb. mag. de ani. l. 3. trac. 2. cap. 2. char. 40. col. 2.

Cantamus cur parhypate difficile, hypate facile, cum ſolum diexi diſcrepant? quia hypate remiſſior eſt, atque etiam leuius a conſtitutione aſcenditur, hæc eadem cauſa eſt, quamobrem ad vnum cantari videantur, quæ ad hanc paranęctemque cantantur: agendum enim eſt cum intentione conditioneque aptiſſima moribus pro voluntate, & inſtituto. Ariſt. proble. ſec. 19. q. 9. char. 512.

Cantandi immutatio, & varietas tragicum eſt; quia eſt inæquale, quod affert triſtitiam, & magnitudini calamitatis, aut mœroris accomodatur, cōtra quod ęquale, & continens eſt, minus id flebile auribus apparet. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 6. ch. 512.

Canitur aptius de acuto in graue, quam de graui in acuto, quia graue generoſius, ſonantiuſque ab acuto oriri poteſt. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 33. ch. 519.

Cantare acutum cur difficilius eſt, quam graue, cum facilius eſt mouere exiguum quam, quod multum eſt? quia vocem natura emittere acutam non idem eſt, & acutum cantare; ſed mittunt acutam vocem omnia, quæ natura ſunt imbecilla, quia non multum aeris ejicere poſſunt, parum vero aeris velociter fertur. Vnde Hectici, id eſt, qui conſumpto corporis habitu emarcuerunt, acutam proferunt vocem. At acutū, niſi viribus valeant, cantare non poſſunt. Cuius inditium eſt, quod velociter ferri ſolet, quod vehementer ferē: ita bonarum virium index acutum eſt, cum ſuperna cantare admodum difficile ſit: grauia autem locū tenent inferiorem. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 37. c. 520.

Cantantes parhypaton cur vox rumpi non minus ſolet, quam in nete, ſupremiſque quamquam cum interuallo ampliori? quia eius cantus perdifficilis eſt, & cantādi primordium obtinet. Difficilis autem propter intentionem, & preſſuram vocis, quibus in rebus nimium veget: at corrumpi quæque maxime ſoleſit, quoties labore acrius opprimuntur. Ariſtot. problem. ſec. 19. q. 3. char. 511.

Cantantes grauius, facilius, ſi abſonant, deprehendū:ur, quam qui cantant acutius: nec ſecus in numeris accidit, euidentiores enim qui peccant in grauiori; vel quia plus temporis graue obtinet, plus autem plenius a ſenſu aurium percipi poteſt: vel quod in tēpore ampliori agitur, hic etiam plus ſenſus adhibetur: velox autem, & acutum facile ob ſuam velocitatem laceſcit. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 21. c. 516.

Cantantes multi melius ſeruant numeros, quam pauci; quia multi melius vnum, ſuumque ducem aſpiciunt, tardiuſque incipiunt, ſic facilius aſſequi idem poſſunt, quippe cum in accelerando eueniat, vt plus erroris committatur. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 22. c. 516.

Cantare ſolet quiſque hilari ſecuroque animo, niſi aliqua coactus neceſſitate id faciat. Ariſt. proble. ſec. 19. q. 41. c. 523.

Canticis omnibus oblectari omnes ſolent, quia motibus naturalibus oblectari datum a natura omnibus eſt. Ariſtot. probl. ſec. 19. q. 38. c. 521.

Cantilenam, quam nouimus, ſuauiter audimus, quamquam ignoremus, quia cum quod cantatur, agnoſcimus, tunc melius patet, an quod diſcere lætabile eſt, cuius ratio, vel in capienda doctrina, vel in vtendo, agnoſcēdove verſatur. Adde quod res ſolita ſuauior eſt inſolita auribus. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 5. c. 512.

Cantilenas ſolitarias ſuauius audire ſolemus, ſi ad tibiā, aut ad lyram vna cantantur, cum tamen ad fides cāticumque idem vtroque modo peragatur, quoniam euidentius in aſſequendo, quod ſpectatur eſt, cum ad vnam tibiam, vt lyram cantatur: ad plures vero ſuauitas ſeruari non poteſt, cum cantilena offuſcetur, totaque pene deleatur. Ariſtoteles problematum, ſectio. 19. q. 9. char. 513.

Cantilena, quæ lex appellatur, cur non per antiſtrophos olim agebatur, cum tamen cæteris chorearum canticis antiſtrophi vſus non deeſſet? quia olim leges a magiſtris, & certandi peritis agebantur, qui cum iam egregie ſimulare, & valenter pertendere poſſent, cantum & prolixū, & variū conficiebant. itaque vt verba, vt & moduli, & numeri varie ſimulationē inſequeban tur: imitari. n. modulamine magis q̄ vocabulis neceſſe eſt. Quamobrē dithyrambi etiā poſtquā ſimulari cepe runt, antiſtrophis amplius nō vtunt, & ſi plurimū ante vterentur; quia olim homines liberi, & ingenui, ad choream adire ſolebant: itaque difficile erat multos vti cātu certatorio. ideo illis in more fuerat, vt modulos & harmonias cantarēt. Vnus enim cantilenā crebro mutare facilius, quam multi poſſunt, & qui certat, quā qui mores conſeruat. Antiſtrophus ſimplex eſt, q vnitate menſuratur: & ideo in ſcęna nullus, in chorea plurimus antiſtrophi vſus eſt Hiſtrio. n. ſimul, & certator, & ſimulator eſt, & chorus minus imitatur. Ari. probl. ſec. 19. q. 15. c. 514.

Cantile-

Cantilenam suauius audimus, cum ad tibiam, quã cum ad lyram cãtatur: quia omne suaue mistum cum suauiori suauius est, vt tibia quam lyra suauior est; sonus enim lyræ, quia non fit uoce, ideo minus uoci immiscerí potest, & tibia sonitu, & cognatione sua multos cantilenæ errores occultat. Aristot. problem. sec. 19. quæst. 44. char. 524.

Cantum, quem scimus, suauius audimus, quam quem ignoramus; vel quia cum cantilenam agnoscimus melius patet, qui veluti calcem, quod spectat, assequitur; hoc autem contemplationem facit suauiorẽ: vel quia auditor una cum eo afficitur, qui notam illam exprimit cantilenam, quippe qui aliquid succinat, sociumq; se præbeat. Arist. probl. sec. 19. q. 41. c. 523.

Cantaplora est vas, cuius superius orificiũ si claudatur, non exit aqua, quia aer non potest introire. Auer. in phys. 4. tex. 51. ch. 69. col. 1.

Cantharides ex eruris fici, piri, & pini, & etiam sentis caninæ oriuntur. petit fœtida, quia ex tali materia genus sibi constitutum est. Aristot. de histor. animal. 5. cap. 19. char. 179.

Cantharides vermes sunt virides, auri colore superlucentes, & nascũtur in summitate ramorũ fraxini, & aliorum arborum, ex humore, qui est in folijs, & conualescunt corrosione foliorum. vt erucę uolant per diẽ, nocte vero in unum globum colliguntur. in aceto mergunt, & seruant ad diuersos medicinæ vsus. alligatæ faciunt pustulas, ex quibus fiunt cauteria utilia, quia multum trahunt. Albert. magn. de animal. l. 26. char. 204. colum. 2.

Capilli hominum crassissimi sunt. capitis enim cutis crassissima est, & humorem plurimum in se continet: rara enim admodum est. Aristotel. de gener. animal. 5. cap. 3. char. 273.

Capilli hominum longissimi sunt, quia cerebrum humidum, & frigidum largam humoris copiã præbet. Aris. de gen. ani. 5. cap. 3. ch. 273.

Capillus, supercilium, & cilium genere cõgeniti pili continentur, qui ætate iam prouecta non crescunt, sed supercilia tantum in aliquibus condensantur, ac omnes hi pili usu immoderatæ libidinis decidunt. Arist. proble. sec. 4. q. 19. char. 388.

Capillos multũ crispos qui habent, timidi sunt, referuntur ad Aethiopes. Arist. physiogn. cap. 11. ch. 354.

Capilli in extremitate crispi, ad bonum animum referuntur. referuntur autem ad leonem. Arist. physiogn. cap. 11. char. 354.

Capillos qui habent in capite ad frontem iuxta nasum, sunt liberales. referuntur ad apparentem decentiam. Arist. physiogn. cap. 10. ch. 354.

Capilli, ossa, & vngues nullo sensu prædita cernuntur. Ale. aphrod. in 1. de ani. cap. 21. ch. 39. col. 4.

Capilli intereunt, cum cerebrum humidi caloris inops est. Io. gram. in 5. de gene. ani. cap. 2. c. 98. col. 3.

Capilli cani hominibus non modo senectutis causa, sed ob morbum etiam, qui vitiligo appellatur, fiunt. Ioan. gram. in 2. de gene. ani. cap. 5. c. 100. col. 2.

Capillus nutritur nutrimento vltimo, non phlegmate: nam phlegma est nutrimẽtum primum. Auer. de gen. ani. 1. cap. 5. ch. 253. col. 1.

Capilli stabiles, nigri, vel aquatici coloris, sordidi, & crassi animum indicant violentum, & apro similes sunt. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 2. ch. 6. col. 4.

Capilli molles & vltra modum tenues, rubei, penuriam sanguinis indicant & ingenium pigrum habent. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 2. ch. 6. col. 4.

Capilli nimium crispi, subdolum, asperum, timidum, & lucri cupidum indicant. Alber. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capilli depressi nimium, & forte imminentes ferum declarant animum, & hos ursinos Plato pronuntiauit: si autem sint supinati super mediam frontem ad cerebrum respicientes, callidum in nequitijs, & nimis sapientem ostendunt. Alb. magn. de animalib. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capilli rigidi, rari, timidum, & frigidũ esse pronuntiant. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. ch 6. col. 4.

Capilli flaui, & crassi, albidi, indociles dicũt esse, & feros. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capilli densi, & vasti circa tempora, & aures, calidum & libidinosum dicunt hominem. Alb. mag. do animalib. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capilli tenues, & rari iuxta tempora, frigidum ac sine viribus hominem ostendunt. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capilli subnigri, moderate tenues bonos indicant mores, & bonam hominis compositionem, idem subflaui moderate tenues ostendunt. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capillorum vltra modum densitas, & grossities in iuuẽtute, maniam in processu temporis, præloquitur. Alb magn. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capillorum linea recta, ad quam capillorum generatio terminatur, quæ descendit, & fronti imminet, ostendit hominem animosum, & misericordem: si contra exhalatur in fronte, calidũ, & parui intellectus hominem ostendit. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. ca. 2. c. 6. c. 4.

Capillorum generatio in parte occiput, si linea ad quam deferantur descendit versus ceruicem, indicat callidum in nequitijs, insipiẽtem in bonis, & libidinosum. si multum exhalatur a ceruice, significat fœmineum, timidum, tardum, & immundum. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Capillus ad mediam frontem descendens ex vtraque parte respersus, & reflexus, ad equi speciem similitudinẽ habet. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 12. cap. 26. c. 23. col. 3.

Capillorum crispitudo accidit, cum vapor est fumosus, calidus, siccus, quia terreum torquet trahendo inferius, & calidum torquet nitendo ad superius, & sic continuo torquentur; & accidit crispitudo capillorum, propter paucam humiditatem, & multitudinem partium terrestrium. Albe. magn. de animalib. l. 19. cap. 6. char. 16. col. 4.

Capita, quæ in Aristotelis libris sunt, primo dicenda sunt sex: intentio, vtilitas, inscriptionis causa, an sit legitimus auctoris liber, ordo lectionis, diuisio in partes. Ammo. in præd. q. 4.

Capita, quę in Aristotelis libris sunt tractanda, hęc sunt: libri intentio, vtilitas, inscriptionis causa, ordo lectionis, si proprius sit philosophiæ liber: diuisio in capita, & sub quam philosophiæ partem redigatur hic liber. Simp. in præd. c. 2.

Capitatus est notus piscis in fluuijs Germaniæ, & Galliæ, caput habens fere ad magnitudinem totius corporis: niger est, & fuscus sub lapidibus delitescens. Albe. mag. de anima. 24 cap. 1. c. 196. col. 4.

Capitones omnes limo pascuntur: quo fit, vt graues, & sordidi sint. Arist. de hist. ani. 8. cap. 2. c. 274.

Capparis in locis cultis prouenire non potest facile; quia non omnia ex eadem materia constant. Arist. proble. sec. 20. quæst. 12. ch. 351.

Capparis nascitur in locis petrosis. Est calida & sicca, & in loco frigido, & humido corrumpitur: si in musto ponatur impedit ebulitionem eius. Alber. mag. de veg. & plant. lib. 6. tract. 1. cap. 13. ch. 154. col. 1.

Capparis nutrimentũ maxime cũ sale salatur, & valde parũ est. Alb. mag. de veg. l. 6. tract. 1. c. 13. c. 154. c. 1.

Capparis radix, & folia resoluunt scrofulas, & confert ad paralysim, & ad materiam groſſam, & melancholicã. Alb. mag. de veg. l. 6. tract. 1. cap. 13. c. 154. col. 1.

Capris nullum ducem constituunt pastores, quia sunt instabiles natura. Arist. de hist. ani. 6. cap. 19. c. 230.

Capræ

Capræ in Syria sunt auriculis mensura palmari, & dodrantali, & nonnullæ demissis, ita vt spectent ad terram. Arist. de hist. ani. 8. cap. 28. ch. 309.

Capræ in Sicilia tondentur vt alibi oues. Arist. de histor. ani. 8. cap. 18. c. 309.

Caprarum ex grege, si quis vnam villo mento dependente, quem aruncum vocant apprehenderit, cęterę stant, vt stupidæ, suos in illam oculos inijcientes. Arist. de hist. ani. 9. cap. 3. ch. 321.

Capræ, cum Sol auersus destiterit, non aduersis inter se oculis, sed auersis cubare accepimus. Arist. de hist. ani. 9. cap. 3. ch. 321.

Capræ syluestres in Creta insula, sagitta transfixæ, quærunt (vt aiunt) dictamnum herbam: hæc enim spicula ex corpore eijcit. Arist. de hist. ani. 9. cap. 6. c. 324.

Caprę Cretenses, cum sagitta transfixę sunt, vt vulgo fertur, dictamnum illius insulę proprium quęrunt, dictamnoque deuorato, confestim telum eijciunt. Arist. de admir. aud. 4. ch. 804.

Capras in Cephalenia affirmant aliqui quotidie, vt quadrupeda reliqua, non bibere, sed rictu flatuis oppositio astare, ac ore aperto aera suscipere. Aristot. de admir. aud. 8. c. 841.

Capra quędam missa in Pedasia Carię regionis ad Iouis sacrificium (vt aiunt) ex Pedasso per septuaginta stadia; ad locum sacrificij incedit per turbam multã, quę eam contemplatur, & non conturbatur capra, nec ab itinere auertitur. cum vero funi alligatur, tramite pulchriori eũ, qui sacerdoria exportat, præcedit. At quod cęteris aduenis stuporem inducit, est eius cornua calices quaternos occupare. Aristot. de admir. aud. 133. char. 871.

Caprę minus pingues esse dicuntur, quam omnia alia animalia pascualia. Albert. magn. de anim. l. 8. trac. 2. cap. 1. char. 74. colum. 2.

Capri montani a venatoribus sagittis transfixi, si ferrum non exit, manducãt pulegium ceruinum, siue agreste, & eius virtute ferrũ exit. alij dicũt applicare dictamni herbam plagę. Albert. magn. de anim. l. 8. trac. 2. cap. 2. char. 74. colum. 3.

Capri & caprę animalia sunt nota, quorũ sanguis bulliẽs, vel de nouo calidus extractus adamantem mollificat: etiam cum petroselino, & uino potatus frangit lapidẽ in renibus, & in uesica. Si duos testiculos capri puluerizatos quis comederit, generabit filium masculum: & si unum comederit, generabit filium, vnum tantum testiculum habentem. Alber. mag. de anim. l. 21. trac. 2. cap. 1. char. 175. col. 4.

Capreolus in cornibus magis prętendit cerui speciẽ. Alb. mag. de ani. l. 21. trac. 2. cap. 1. c. 175. col. 4.

Capreoli ceruis similes non eiiciũt dentes, sed ingrossantur. Alb. mag. de ani. l. 2. trac. 1. cap. 4. c. 31. col. 3.

Caprimulgum est auis, quę caprę ubera cum suxerit, capra exsiccatur, & lacte priuatur. Arist. de hist. anim. 9. cap. 40. char. 341.

Captiones ex homonymia, & ambiguitate, quatuor fiũt modis: cum nomen, & oratio multa significat: & cum sumus soliti ita dicere, & hi duo ambobus communes sunt. Tertius, cum coniunctum multa significat, separatum autem simplex est, & est proprius ex ambiguitate. Quartus tertio est contrarius. Alexan. aphrod. in l. elench. char. 81.

Captiones ex homonymia habent nomina, & orationẽ, quę multa significant; ex ambiguitate autem ambiguum in oratione habent. Alexand. aphrodien. in l. elench. char. 81.

Captiones ex accentu admodũ paucę sunt. Alex. aphro. in l. elench. char. 87.

Captionibus omnibus, quę ex eodem uitio oriuntur, eadem adhibenda est explicatio. Alexand. aphrod. in l. elench. char. 95.

Captiosam in sophisticis elenchis docet Aristoteles, vt nos ab illorum laqueis falli non sinamus. Ioan. gram. in pri. priorum. char. 2. colum. 3.

Capitis pars posterior inanis est, & causa omnibus prout singulis magnitudine variatur: quibusdam enim caput grande est, facies subiecta capiti parua, vt quæ rotunda sunt facie: aliis caput paruum. Maxillæ omnium iumentorum longę sunt. Aristoteles de historia animalium pri. capit. 16. char. 29.

Caput constat ossibus, nõ quatuor, sed sex; quorum exigua circa aures sunt comparatione reliquorum Maxillæ a capite ossa duo protenduntur, quarum inferior ab omnibus animalibus mouetur, excepto crocodilo. Maxillis dentium genus hęret, & partim cauum, partim solidum: adeo firmum, vt solum inter ossa ferri aciem respuat. Arist. de historia animal. 3. ca. 7. c. 85.

Caput hominis macilentum, carneque prope omni exutum esse necessarium, ex ijs quæ de cerebro diximus, euenit. Ari. de parti. anima. 2. ca. 10. char. 449.

Caput, si esset carnosum, cerebrum non posset refrigerare; ideo non sunt audiendi qui dicunt, si esset carnosum, viuacius hominum genus futurum esse, & vim sentiendi cerebro esse: sensus enim expers cerebrum est. Arist. de parti. ani. 2. ca. 10. char, 449.

Caput caret in parte anteriori, & posteriori carne; quia crigi nihil potest pressum onere. Aristoteles de partibus animalium 7. cap. 10. char. 450.

Capiti caro non est, non vt cerebrum sentiat; quia pars posterior capitis cerebro caret, & tamen expers est carnis. Aristoteles de partibus animalium. 2. capit. 11. chart. 450.

Caput non est venarum principium, sed cor. Aristoteles de partibus animalium 3. capit. 4. c. 475.

Caput abscissum loqui potuisse aliqui asserunt. In terra Caria res adeo pro certa habita est, vt reũ quẽdã ex incolis egerint: cum enim Iouis Hoplosinij sacerdos esset occisus, & a quo non constaret, nonnulli sese audiuisse retulerunt a capite præciso dicente sępius, virũ super viro Certidas occidit, itaque hominem, cui nomen Certidas, in prouincia quæfierunt; compertoque in iudicio duxerunt: sed fieri non potest, vt caput præcisa arteria, & sine motu pulmonis loquatur. nec apud Barbaros, qui summa celeritate capita abscindunt, tale quid euenisse accepimus. Aristoteles de partibus animalium 3. cap. 10. chart. 495.

Caput omnia animalia sanguine prædita habent exangue. nonnullis indiscretum est, vt cancris. Aristoteles de partibus animalium 4. cap. 10. chart. 530.

Caput cerebri gratia potissimum est; hanc enim partem; sanguinea omnia habeant necesse est, & loco cordi obiecto. Arist. de part. ani. 4 cap. 10. ch. 530.

Capiti ea pars, quæ aditum cibo præbet, natura subiecit. cum nec supra cor, & vitale principium, neuter constitui posset; neque, si inferius quam nunc est, poneretur, fieri posset, vt eque aditus cibo pateret. Arist. de partib. anim. 4. cap. 10. chart. 531.

Caput continuo a corde generat, & magnitudine cæteris præstat membris. Arist. de ge. ani. 2. cap. 4. ch. 171.

Capitis vlcera in corporibus plenis, & impuris non magno negotio sanantur: tibiarum autem ægre, quia humor eorum terreus, & grauis est: graue autem omne deorsum tendit, & ideo superiora facile, inferiora difficile curantur. Aristoteles problem. sec. 10. q. 18. ch. 337.

Caput alia animalia mouent, alia non. quæ collo carent, mouere caput nequeunt, & nonnulla collo carent. Aristoteles problem. sec. 10. q. 19. ch. 431.

Caput magnum habentes sensati, referuntur ad canes. qui parum insensati, referuntur ad Asinos. qui habent caput pineatum inuerecundi, referuntur ad habentes vngues curuas. Arist. physiogno. cap. 9. ch. 352.

Caput totundisse ad cutem supra lippitudinem iuuat, quoniam

quoniã meliùs caput diffiat, liberiuſque per ſuos meatus digerit materiam vacantem, & fluitantem. Alex. aphrod. problem. 2. 37. chart. 737.

Capite magno exiſtentes facile dormiunt, quia a diſcretione multa abſcondit euaporatio. Mic. epheſ. de ſom. & vig. c. 14. col. 2.

Capitis potentia in animalibus, eſt potentia radicis in plantis: quia hoc eſt principium eius, per quod animal eſt, id eſt ſenſus. ideo animalibus dempto capite auferetur vita, & arboribus amputata radice. Auer. 2. de ani. ſu. 2. tex. 38. c. 134. col. 4.

Capitis occiput non induratur, niſi poſtquam indurata fuere omnia oſſa; quia multum eſt medulloſa, quæ molliter ſequitur ad receptionem formarum ſenſibilium. Albert. magn. de anima. l. 1. tractat. 2. cap. 1. char. 5. columna 4.

Caput, quod naturalẽ habet figuram eſt, vt ſphęra compreſſa, aliquantulum oblonga, quæ eſt vt nauis. Albe. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 1. c. 5. col. 4.

Capitis pars anterior, quæ eſt ſub occipite, magis eſt vacua, vt capiat ſpiritus, & formas ſenſibilium in ſuis medullis. Albert. magn. de anima. l. 1. tractat. 2. cap. 1. char. 5. columna 4.

Caput hominis eſt ex oſſo duro, vt ſit clypeus cerebri contra ictus, & paſſiones incidentes a caumate, & frigore: & eſt rotundum ob duas cauſas; quarum prima eſt propter ſui capacitatem; alia quia figura illa in puncto tangiaur, & minus læditur ab impulſu incidentium. Albert. magn. de animal. l. 1. tractat. 2. cap. 1. char. 5. columna 4.

Capitis oſſium diuerſitas eſt, tum propter ipſum os, tum propter contentum in oſſe. Propter os ob duas cauſas; Vna, vt ſi vni contingat læſio, alterum ſit ſaluum, & protegat cerebrum. Altera, quia non poterat conuenienter fieri quòd in vno, & eodem oſſe eſſet diuerſitas raritatis, ſpiſſitudinis, ſubtilitatis, & groſſitiei, mollitiei, & duritiei. Propter contentum ob quatuor cauſas. Vna ex parte cerebri, vt fumoſitas ipſius egrediendi locum habeat. Alia eſt ex parte eius, quod de villis neruorum a cerebro egreditur in exteriora, & ſuperiora membra capitis. Tertia, vt viam habeant venæ, & arteriæ, quæ per caput per ipſam ſuturam in diuerſis partibus egredi habent, vt exterioribus vitam, & nutrimentum afferant. Quarta, quia intra teſtam duæ pelliculæ continentur, quæ cerebrum inuoluunt, quarum ſuperior propter eius duritiem, dura mater vocatur, quæ ſi in aliquo non eſſet ſuſpenſa, decideret, & læderet cerebrum, ſed in plano alligari non poteſt: ideo dentibus ſuturarum, vnde eſt colligata, ſuſpenditur. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 1. char. 5. col. 4.

Capita fęminarum ſunt magis dolentia, quam capita virorum, propter maiorem quam in viro clauſuram iuncturarũ: quæ clauſura fit propter maiorem frigiditatem, & humiditatem fęminarum, propter quam quorundam maniatorum capite perforato ſanitas illis reddita fuit. Alber. magn. de animal. l. 1. tracta. 2. cap. 1. char. 5. col. 4.

Caput duas eminentias habet: vnam anteriorem in occipite: alteram ſuperiorem in ſincipite: vt nerui ſenſibiles deſcendentes ſub prima, & nerui materia deſcendens ſub vltima deſcendant, & largas habeant vias. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 1. c. 6. col. 1.

Caput magis, quam congruat, arguit ſenſus augmentum, virtutem, & magnificentiam. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput globuloſum, breue, ſine ſenſu, ſapientia, & memoria eſt, & imprudentiæ eſt ſignum. Albert. mag. de animal. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput enormiter prolixum, imprudentiæ eſt ſignum. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Capur humile ſuperius, & quaſi planum, inſolentiæ, & diſſolutionis eſt indicium. Albert. magn. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput moderatum bonum indicat ingenium, & magnũ ſenſum; aliquando tamen & timidum & illiberalem. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput immenſum eſt ſtultum, indocile, & ſtolidum: Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput oblique menſuratum deſignat imprudentiam: &, ſi emineat in prima parte, inſipientiam dicit. Alber. mag. de anima. l. 1. tract. 2. cap. 2. char. 6. col. 4.

Caput in priori parte vallicoſum & quaſi concauum, dolis, & iracundiæ eſt deditum. Alb. mag. de animal. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput magnum cum lata frõte, & vultuoſitate magna, tardum, pigrum, aliquando indocilem oſtendit. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput oblongum aliquantulum, & malleo ſimile, prouidum hominem, & circunſpectum ante, & retro indicat. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput rectum, quod in medio eſt planum, & mediæ magnitudinis, ſenſibus, & magnanimitate vigere declarat. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Caput quibus imminet ſuper frontem, tanquam frons obducta ſit, & inſolentes, & diſſoluti ſunt. quibus contrahitur in medio, tanquam ſit obſtricta, pauidi ſunt. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 2. c. 6. col. 4.

Capitis humani eorum qui viuunt, quatuor ſunt figuræ: & ex quatuor vna ſola eſt naturalis, & hæc eſt, quę eſt vt ſphæra compreſſa in caput cranei aliquantulum, & oblongum; quia in eo eſt eleuatio Occipitis propter ſalutem ſenſuum, & aliqua eleuatio Sincipitis propter ſalutem virtutum motiuarum. Tres aliæ ſunt innaturales. Prima, quæ diminuitur ex parte Occipitis, eo quòd Occiput nimis comprimitur ad craneum verſus Suturam primam capitis. Secunda eſt, quæ diminuitur verſus Sinciput, ita vt nimis comprimatur Sinciput verſus Suturam vltimam capitis, & ibi diuertatur. Tertia eſt, quæ in vtroque ipſorum diminuitur, ita vt caput rotundetur vt ſphæra, & vbi caput decurtatur, vel diminuitur, ibi ſignificat debilitatem virtutis. Albert. magn. de anim. l. 1. tracta. 2. cap. 5. char. 8. col. 4.

Capitis diminutio ante ſignificat defectum in ſenſu, & imaginatione; ſi retro, ſignificat defectum in motiuis, & recordatiuis; ſi in medio ſignificat defectum in ratione, & cogitatione; ſi in omnibus diminuitur, ſignificat defectum in omnibus. Albert. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 5. char. 8. col. 4.

Capitis diuiſiones, ſunt decem & octo. prima poſt Occiput, cuius forma eſt ſemicirculus, & non clauditur ſtatim poſt natiuitatem. Secunda, quæ tranſit per longitudinem capitis ſub vertice capitis. Tertia eſt ſutura poſterior, quę eſt ante Sinciput, & habet trianguli figuram. Quarta, quæ uadit per longitudinem capitis. Tres autem ſunt diuiſiones mendoſæ, quia ſunt inuiſibiles, quarum una eſt in latere dextro capitis, a tempore ad os laudę poſterius: alia a temporibus, in latere ſiniſtro, uſque ad idem os laudę poſterius: tertia, quæ eſt ſexta, quæ diuidit fauces in duas partes. Septima eſt lunaris, quæ ducitur a tempore per ſupercilium dextrum in latere dextro. Octaua reſpondens illi, quæ aucta eſt a tempore per ſupercilium oppoſitum in latere ſiniſtro. Nona linearis eſt ab aure per genam dextram. Decima reſpondens ei, quæ ab aure per genam uenit in latere ſiniſtro. Vndecima eſt diuiſio frontis per tranſuerſum per gibbum ſuperciliorum. Duodecima, quæ eſt ſub oſſe laudę, & baſi capitis, vbi illa duo oſſa coniunguntur. Decimatertia eſt, quæ eſt ſub oſſe, quod baxillare vocatur, & occipite, vbi illa duo coniunguntur.

Deci-

Decimaquarta eſt linea deſcendens ab intermedio ſuperciliorum ſub naſo, ad medium coniunctionis dictorum anteriorum dentium ſuperiorum. Decimaquinta eſt linea ab eodem intermedio ſuperciliorum deſcendens ad unum dentem caninum in parte dextra. Decima ſexta eſt reſpondens illi parte ſiniſtra. Decima ſeptima eſt immediate ſub naſo a dextro in ſiniſtrum, ſecundum naſi longitudinem. Decima octaua eſt in medio longitudinis naſi in naſi oſſibus triangularibus, & hæ, tribus primis futuris exceptis, mendoſæ ſunt. Alb. mag. de anima. l. 1. tract. 2. cap. 5. ch. 8. c. 4.

Capitis Suturæ videntur perbellæ, ſi fortiter coquatur, & poſtea in terram per aliquos annos maceratũ fuerit, quia quandiu in illo aliquid humoris eſt, multa ſunt occulta. Albert. magn. de animalib. l. 1. tract. 2. cap. 5. char. 9. col. 1.

Caput vſque ad diuiſionem quartam, & quintam, quæ ſunt in lateribus eius, eſt ſicut ſemiſphærium, quod ſecat ſuperficies plana: & hæc ſuperficies eſt os latum, quod capitis baſis, aut fundamentum appellatur; & ſuper illud immediate eriguntur quatuor oſſa. Primũ in faciem frontis, & venit a ſupercilijs vſque ad ſummitatem capitis primam, vbi incipit ortus capillorum. Secundò reſpondet ei poſterius in capite, quod eſt in ſincipite, & eſt paruæ latitudinis, quod ſtat ſuper baſim vſque ad capitis arcuationem poſteriorem ſub illo oſſe, quod laude eſt ſimile. Tertium eſt paries dexter capitis ſub craneo. Quartum eſt paries ſiniſter capitis ſub craneo ſiniſtro: quæ duo vocantur oſſa petroſa propter ſuam duritiem: & propter hæc ſunt alia quatuor oſſa, quę concludunt teſtudinem ſphæræ capitis. Primum os coronale, quod incipit ſuper frontem, & porrigitur vſque ad primam capitis futuram. Secundum eſt os laude, in quo incipit teſtudinari caput, quod euenit a ſincipitis oſſe inferiori, vſque ad futuram capitis poſteriorem. Tertium eſt os cranei in dextera parte ſuper os petroſum, vſque ad futuram, quæ vadit per capitis longitudinem. Quartum, quod huic reſpondet. quæ oſſa mollia ſunt, vt melius cerebrum recipiant. Sunt præterea duo oſſa, quæ vocantur oſſa poris, vnum in parte dextra, alterum in ſiniſtra, additur etiam os baxilare, ita vt duodecim ſint capitis oſſa. Alber. mag. de animalib. l. 1. tract. 2. cap. 6. char. 9. col. 1.

Capitis motus a dextris, & a ſiniſtris fundatur ſuper iuncturam ſpondilis primę. Albert. magn. de animalibus. l. 1. tract. 2. cap. 11. char. 12. col. 2.

Capitis motus ante, & retro fundatur ſuper ſpondiles iuncturæ ſecundæ cum prima. Albert. mag. de animalibus. l. 1. tract. 2. cap. 11. char. 12. col. 2.

Caput quoſdam motus habet proprios, & quoſdam cõmunes cum quinque ſpondilibus colli inferioribus: ſed quouis modo ſit, non eſt niſi vno quatuor modorum: anterius, poſterius, a dextris, & a ſiniſtris. ſed aliquando etiam circungirat, qui motus compoſitus eſt. Albert. magn. de animalibus. l. 1. tract. 2. cap. 14 char. 14. col. 3.

Caput curuantes inferius ſunt duo muſculi deſcendentes ex lateribus capitis retro poſt aures ſuperius: & miſcentur, donec eleuentur ab oſſe thoracis inferius. Cum autem vnus iſtorum muſculorum mouetur ſe colligendo, caput inclinat inferius: cum ambo colliguntur, caput cum inclinatione porrigitur anterius moderatè. Albert. magn. de animalibus. l. 1. tract. 2. cap. 14. char. 14. col. 3.

Caput & collum inclinantes muſculi anterius ſunt par vnum muſculorum, qui ſub eſophago ponuntur extendentes ſe ad partem ſpondilis primæ, & ſecundæ, ſi contrahendo ſe curuat caput ſolum. Si autem extenſio ad ſpondiles dictas cooperatur, curuat ad caput, & collum anterius. Albert. magn. de animalibus. l. 1. tract. 2. cap. 14. char. 14. col. 3.

Caput curuantium muſculorum poſterius quatuor ſunt paria: quorum duo prima caput poſterius erigunt, aut ſine declinatione, aut cum declinatione parua. Tertium rectificat torturas declinationis. Quartum curuat caput ad poſteriora cum manifeſta tranſuerſione. at cum tertij, & quarti aliquis muſculus declinauerit, declinabit caput ad partem eandem: & cum ambo retrahuntur, mouetur caput tranſuerſione ad poſteriora, abſque declinatione. Tria paria ſunt profunda, quæ caput cum collo curuant: quorum vnum eſt triangulum poſterius cerebro: & alia deſcendunt in collo, & ad alas ſpondilium. Albert. magn. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 14. char. 14. col. 3.

Caput ad latera curuantium muſculorum ſunt duo paria; caput cum ſpondili prima continuantia ante, retro, a dextro, & a ſiniſtro ſpondilis. Quodcumque autem vnum ex quatuor muſculis mouet, ad ſe curuabit caput cum tranſuerſione: & quicumque duo ab vna parte contrahuntur, trahũt ad ſe caput ſine tranſuerſione; & ſi anteriores mouentur, inuabunt in declinando caput ad inferiora: & ſi poſteriores, poſterius mouent caput: & ſi omnes quatuor muſculi colligendo ſe mouebunt, ſtabit caput erectum. Et licet ſint minores hi muſculi, tamen loci bonitate recuperant, quod quantitate diminutum eſt ab eis. Albertus magnus de animalib. l. 1. tract. 2. cap. 14. char. 14. colum. 3.

Capitis ſuturæ in viris, ſunt coniunctæ per modũ trianguli: in mulieribus, rotundæ. Alb. mag. de animal. l. 3. tract. 2 cap. 1. char. 39. col. 3.

Capita virorum ſicciora ſunt, & acutiori calido acuuntur: fœminarum autem humidiora ſunt. Alb. magnus. de anima. l. 3. tract. 2. cap. 1. char. 39. col. 3.

Caput viri iam inuentum fuit, in quo nulla fuit ſutura. Alb. mag. de anim. l. 3. trac. 2. cap. 1. c. 39. col. 3.

Caput caret carnoſitate propter duo; quia, ſi haberet, non retineret complexionem propriam frigidam, & humidam; & quia nimis ponderaret, & nõ poſſet erigi. Alb. mag. de ani. l. 12. trac. 2. cap. 6. c. 18. col. 1.

Caput animalis non eſt factum, niſi propter cerebrum. Alb. mag. de ani. l. 14. trac. 2. cap. 1. c. 122. col. 1.

Capitis magnitudo maior eſt quantitate aliorum membrorum; quia cerebrum eſt magnum, & humidum ex prima formatione. Albertus magnus de animal. l. 16. trac. 2. cap. 5. c. 143. col. 4.

Capitis rotunditas in nullo animali laudabilis eſt; quia in concauo ſphærico nimis defluunt ſpiritus, & malè adunantur. Albertus magn. de ani. l. 23. cap. 2. c. 187. colum. 2.

Caput paruum habentes impetuoſi ſunt, propter calorem cordis non reflexum a frigiditate cerebri ſufficienter, at contra magnum caput habentes. D. Tho. de ſenſ. & ſenſ. lec. 5. char. 7. col. 1.

Capitis diminutio, eſt prioris ſtatus permutatio; & maxima eſt, cum libertas, & ciuitas amittitur, & dicitur deportatio. Media, in qua ciuitas amittitur, & libertas ſeruaſ; vt in latinas colonias tranſgrimatio. Minima, cum nec ciuitas, nec libertas amittitur, ſed ſtatus prioris qualitatis quoquomodo mutatur. Boc. in topic. Cic. l. 2. c. 781.

Carbonabilia ſunt, quæcumque inflammatilium habent plus terræ, quàm fumi. Ariſtotel. meteor. 4. ſum. 3. tex. 47. c. 583.

Carbonem, non odore, ſed halitu caput hominum, dum ſpiritum hauriunt, grauedine obtunditur; qua quidem plerumque occumbunt. Alex. aphrod. de ſenſ. & ſenſ. ſec. 4. com. 49. char. 20. col. 3.

Carbones extincti aqua, & poſtea accenſi minorem ſiccitatem habent, quàm terra operti; quia in illis claditur ignis intus, qui cõſumit totum humidũ, quod in

O ipſis

ipsis est: & horū ignis, qui minus siccus est, lædit caput. Alb.mag.in 4.meteor.tract.3.cap.18.c.131.co.2.

Carbones alij fiunt ex lignis, alij naturaliter ex terra, cum adurit humidum vnctuosum, & remanet terra nigra grauis valde: & sunt calidiores, & inueniuntur in Germania, & in Gallia, iuxta Laodicensem ciuitatem. Albert.magn.meteor.tractat.5. capit.19.char. 131.colum.3.

Carbūculus inter omnes lapides pretiosos pretiosissimus est, & est gemma gemmarum. Alb.magn.in 4.meteo. tract.3.cap.19.char.131.col.3.

Carbunculus rubeus fit, cū sup perspicuum luminosum infunditur fumus tenuis succensus, & sic fiunt hyacinthi, & carbunculi, & granatæ. Quod cum est perspicuitas multa, & fumus super infusus, tenuis, & lucidus, color eius est, qui vocatur balasius. Cum & perspicuitas multa, & fumus quasi igneus accensus, spissus, tunc est carbunculus, qui lucet nocte: & maxime si superinfundatur aqua clara, in uase nigro. Si perspicuitas est aliquantulum spissa, & fumus obscurus, fiunt granatæ. Alber.magn.in pri.de miner.ex tract.2.cap.7.c.137.col.1.

Carbunculus, qui à nonnullis Rubinus appellatur est perlucidissimus, rubicundissimus, & solidus: & se habet ad alios lapides, vt aurum ad cætera metalla. Venenum aereum, & vaporosum fugat: & cum est bonus, lucet in tenebris vt carbo: cuius tres sunt species; balagium, granatum, & rubinum. Alb.mag. in 2.de miner.ex tract.2.cap.3.c.139.col.3.

Cardamonum est semen herbæ, quod etiam cardamonium vocatur: aliud est nigrum, magnum: aliud paruum ut lens: utrunque calidum, & siccum: confert humido capiti, quia exsiccat. Albert.magn.de veg.l.6. tract.2.cap.4.char.164.col.2.

Cardiaca nulgo nuncupata ægritudo, non cordis, sed stomachi est ægritudo. Alexand. Aphrod. in 1. de ani.cap.32.c.43.col.1.

Carduelis est auicula parua, quæ carduis insidet, & eorum semine pascitur, & est trium generum: aliud est in dorso citrinum, in lateribus croceum, & hoc nobilius est: aliud est croceum, paruum: aliud totum in pectore rubeum, flammeum alij addunt, quod primo est simile, quod lino insidet. Albert. magn.de anim. 23.char.187.col.1.

Carere aliquo, quod habere apti summus, duobus est modis: aut in tempore, in quo natum est habere: aut in tempore, in quo non est natum habere. Auerr.in 5. metaph.tex.10.c.63.

Caricæ, id est ficus, à loco sic dictæ, bifidæ tantum dulcissimæ sunt: nec multifidæ, nec infissæ dulcedinem præstant; quia ex multifidis respirauit pars dulcis, in infissis autem humoris diluti copia est, quod nihil fere inde exactum fuerit. At que fissæ quidem, sed multiplici figura, immunes vtroque isto incommodo caruerunt. Arist.probl.sec.12.tex.7.c.552.

Carmen, & soluta oratio non designant poetam, vel historicum. Arist.poetic.cap.7.char.268.

Caro quid est, & vnde fit.

Carnium nihil aliud est materialis causa, quàm venarum sudor, qui sanguis purissimus est. Io. gra.de gener.& corr.l.2.cap.4.c.45.col.4.

Caro calida est. Mich. Ephes. de partib. animal. 3. cap.13.char.126.

Carnis mollities prouenit ex sicco commisto cum humido, & eius laxitas ex multo humido frigido. Albert. Magn. de animalib. tractat. 3. capit. 23.chart.27.col.1.

Caro est materialis pars influens per nutrimentum, & effluens per conuenientem calorem: ideo quouis modo abscindatur, cito crescit. Alber.magn.de anim.l.3. tract.2.cap.5.c.43.col.1.

Caro, vt ad sensum pertinet.

Caro, & quod carni proportione respondet, sensorium est tangibilium. Aristotel.de partibus anim. 2.cap.1.char.424.

Caro est medium tactui, quia sentit, cum aliquid super eum positum fuerit. Aristotel. 2. de anima. sum. 4. cap.7.tex.116.char.644.

Caro non est vltimum sensorium, necesse enim esset discernens discernere tangendo ipsum. Aristotel. 2.de anima.su.6.cap.1.tex.145.char.651.

Caro non est proprium sensorium tactus. Simplic.in 2. de anima.tex.106.char.43.col.1.

Carnem sensorium esse non ostendit appræhensio sine tempore, cum non impediat aliquod supra carnem positum quin sentiatur. Io.Gra.in 2.de ani.tex.106. char.67.col.4.

Caro in tactu est potius, quod intercedit, quam sensorium: quia & materialior est, quod terreni plus continet. Io.Gra.in 2.de ani.tex.106.c.68.col.2.

Caro est tactus sensorium. Mich. Ephes. 2. de partib.anim.l.c.68.col.4.

Carnem per se sentire per omnes partes patet: neruus autem non se extendit ad omnes partes sensationis. Auer.de part.anim.cap.1.char.68.

Caro non habet sensum, nili submiistratū à neruo. Alber.mag.in 2.de ani.tract.3.cap.34.c.29.col.4.

Caro est vltimum organum sensus tactus; quia, cum per sensum tactus fiat discretio, necesse esset, quod ipso contactu carnis à tangibili fieret discretio tangibilis ab alijs sensibilibus. D.Thom. in 3.de anima.l.3.tex. 146.c.50.col.1.

Caro, vt hominis caro.

Carnes hominis, & ossa, & nerui, non conueniunt in forma, & specie cum carnibus, & ossibus, & neruis animalium bi.atorum. Alb.magn. de natur.& orig. ani.tract. 1.cap.6.c.70.col.1.

Caro humanis, & bou s non est eiusdem speciei, & naturæ: totum enim, quod est in corpore hominis, secundum aliquid naturæ intellectualis est participatiuum. Alb.mag.ethic.9.tract.2.cap.1.char.100.col.4.

Caro vt conuenit esui.

Caro cuiuscunque quadrupedis peior est, cum paluſtribus locis, quam editioribus pascit. Aristotel.de histor.animal.8.cap.10.char.286.

Carnes assæ elixis humidiores sunt. Aristotel. proble. sec.1.quæst.54.c.350

Carnes, quæ initium appellatur, cur egræ concoquitur? quia sua leuitate fluitat in ventriculo per cibi humidi medium, nec eius corpus attingit quo tactu fit concoctio, sed iuxta gulam redundat: cuius officium appetendi, non cocoquendi cibum est. Alexan. Aphrod. problema.pri.quæst.22.char.672.

Caro, vt physiognomiæ inseruit,

Carnem qui mollem habent, apti mente sunt: qui duram, inepti. Aristotel. 2.de anima. sum.4.cap. 5.tex.94.c.639.

Caro dura & boni habitus, insensibilem significat: leuis, ingeniosum, & instabilem: nisi in forti corpore, & habente extremitates potentes hoc acciderit. Arist,phycognom.cap.4.char.337.

Caro, vt corrumpitur.

Carnes cur quæ Lunæ plenæ expositæ pernoctant putrescunt? quia aer tunc calidus reddi solet, & humidus: quæ qualitas putredinem contrahit Alexand. Aphrod.problem.1. 66.char.686.

Caro cur ossi corrupto suppositа laxa sit, & fungosa, & liuida? quoniam ossis corruptio non fit, nisi per vitiosum habitum, qui mutandi potentiam deprauat: qua deprauata, caro integra, & solida gigni nequit. Alex. Aphrod.problem.2. 63.char.748.

Caro ob quid creatur a natura.

Caro, & quod carni simile est, inter cutem, & ossa in omni genere sanguineo est. Arist.de historia anim. 3.cap.16.char.95.

Caro in omnes partes diuisibilis est: aboletur, & in venas, & fibras transit, quoties animal extenuatur, & gracilescit: & item vertitur in pingue, quoties pabuli copia suppetit. Arist.de hist.anim.3.cap.16.c.95.

Caro quibus multa est, ijs venæ arctiores, & sanguis rubentior, & venter ac viscera parua. Quibus parum, ijs venæ ampliores, sanguis atrior, viscera maiora, & venter auctior. Pinguescunt intra carnem, quibus paruus est venter. Aristot.de historia animal.3.cap.16.c.96.

Caro non creatur à natura, nisi vt suppleat concauitates, quæ sunt inter membra principalia, & officialia; neruos, venas, arterias, panniculos, cordas, ligamenta, ossa.& cutem. Albert. magn. in prim. de gener. & cor.tract.3.cap.8.c.65.col.3.

Caro tripliciter accipitur. Primo membrum, quod est loco carnis in animalibus sanguinem non habentibus. Secundo, quod est vicinum medietati, & æqualitati complexionis, quæ est in carne. Tertio, quod carni est commistum, vt nerui. Albert.mag.in 2.de ani.tract.3.cap.34.c.29.col.4.

Carnis species permanet eadem vt mensura quædam, non tamen semper permanet eadem materia, in qua talis species suscipitur. D.Thom.in 1.de generat. & corrupt.l.15.te.36.c.14.col.2.

Caro, vt diuisibilis, vel indiuisibilis.

Caro, vt corpus, in infinitum secari potest: at, vt caro, non potest secari in infinitum. Themist.in priphysic.tex.37.c.18.col.1.

Caro aliqua impartibilis est, & minima, & sic se habent alia similaria. Io.Gram.in 1.phys.c.16.col.2.

Caro, vt magnitudo, in infinitum diuidi potest, ideo minimam magnitudinem sumere non licet. caro autem vt species, non poterit in infinitum partiri, sed ad minimam carnem deueniet, quam si diuiserimus, carnis forma destruetur. Io.Gram.in 1.phy.t.2.c.164.

Carnis prima quantitas est terminata; quia, vt caro, non diuiditur in infinitum. Auer. physicor. 6. text.59. char.130.col.2.

Caperen sunt fluuiales pisces, & lacunales noti pingues, sed non sani. sunt ruffi multum, valde squamosi, quorum lingua est dulcis, assa. Albert.magn.de animalib. l.24.cap.1.char.196.col.4.

Carthaginenses, cum multos in ciuitate mercenarios milites haberent, nec mercedem soluere possent, ediderunt vt cuique ciui, aut inquilino ius esset rapinæ aduersus ciuitatem, aut priuatum quemcunque, si vellet recipere, is describeretur. Ita, cum frequentes descripti essent, naues, quæ in Pontum nauigabant, probabili inuenta causa diripiebant, certum statuentes tempus, in quo se ius de ipsis rebus dicere volebant: & multa coacta pecunia milites dimiserunt, & de direptionibus iudicio disceptarunt: & ijs, qui iniuste direpti erant, ciuitas de proprijs prouentibus satisfecit. Aristotel.œconom.2.c.808.

Carthates auis est nigra de mergorum genere, quæ in aquis submersa continet spiritum ad spatium, quo homo velox ambulare potest geometricum milliare, & nocet voracitate piscibus. Alb.mag.de anim.l.23.cap. 10.c.186.colum.4.

Cartilago differt ab osse pluris minorisve ratione, cum alias natura eadem, qua ossa, constet. Et quemadmodum os præcisum nunquam recrescit, sic & cartilago rupta nunquam reparatur. Aristotel.de histor. animal.3.cap.8.char.87.

Cartilago terrestrium, quæ & animal gignunt, & sanguinem habent, nullo foramine hiscit, nec ossium more medullam obtinet. At aquatilū cartilagines, quod per dorsum proportionatum ossibus tendit, cartilago est humorem in medullæ speciem continens. Quæ animal, gressilium gignunt, auriculæ, nares, extremaque ossa nulla cartilagine constant. Aristot.de hist.anim.3.cap.8.char.87.

Cartilagineorum squatina vna bis parit; & incipit autumno; & circa vergiliarum occasum parit, sed per autumnum fœlicius; & singulis fœturis partus septeni, & octoni. Aristotel.de historia animalium 5. cap.10.char.156.

Cartilaginea omnia simul, & oua parte superiore circa præcordia continent complura, alia maiora, alia minora: & inferiore animalia iam exclusa. Vnde fit, vt genus id piscis sæpius eodem mense, & pariat, & coeat: quippe quod non vniuersa edere soleat, quę conceperit, sed particulatim repetens sępe, & diu peragens: vt dum superius oua contrahit, inferius coquat, atque perficiat. At musteli fœtus suos & emittunt, & recipiunt intra seipsos, quod & squatinę, & torpedines faciunt: & iam visa est torpedo grandis, quę fœtus habebat intra se circiter 80. Sed spinas, & palmaca non potest recipere fœtum intra; illa ob spinę impedimentum, hęc ob caudę asperitatem, & raia ob capitis magnitudinem, & aculeorum impedimentum. Aristotel. de historia animal. 6.cap.10.char.210.

Cartilaginea superfętant, & gerunt vterum mensibus cum plurimum senis, & initium coitus mense Septembris est. cæteræ mustelæ bis anno pariunt, exceptа canicula, quę semel parit. Repetunt fœtus, & vada, & pelago, & alto gurgite relicto cum tempus pariendi instat. Aristotel. de historia animal. 6. cap.11.char.212.

Cartilagines vacant medulla discretam: quod enim in os discretum est, id mistum per totum facit, vt cartilago res mollis, & mucosa constituatur. Arist. de part. animal.2.cap.9.char.447.

Cartilaginis natura media est inter carnem, & os. Auer. de part.anim.2.cap.9.char.447.

Cartilaginea intra se ouum perfectum pariunt, non animal foras edunt, excepta raia, ob magnitudinem sui capitis. Aristotel. de generat. animalium qui cap.3.char.197.

Cartilagines sunt minus copiosæ genitura. Arist. de generat.anim.3.cap.7.char.205.

Cartilago semper intercidit inter os, ne durum cum duro collidatur, & corrumpatur. Alber.mag.de animal. l.1.tract.2.cap.1.char.6.col.1.

Cartilaginis creatio secundum naturam propinqua est creationi ossis, ita vt solum duritie, & mollitie differant. Albert.magn. de animal.l.3. tract.2.cap. 1.char.39.col.4.

Caruen est de genere draconum, serpens valde magnus, & eius morsus est vt morsus viperæ. Alb.mag.de animal.l.25.char.201.col.2.

Cases fluuius nascitur in cāpis Syriæ, & peragrans om-

nes ciuitates eius, mergitur post cursum milliariorum 630. in Aegęo mari, in insula Cypri. Alb.mag. de nat. locor. dist. 3. cap. 1. c. 101. col. 3.

Casei concretio, & omnis conferta mutatio principium temporale habet quo ceptum est: reale non habet, confertim namque ipsa fit. Psel. in physi. c. 3.

Caseus factus ab æquali quantitate lactis vaccæ ad lac capræ, sexquialter esse dicitur: quia lac capræ siccius est quàm lac vaccæ, & minorem facit caseum. Albert. mag. de ani. l. 3. tract. 2. cap. 9. c. 45. col. 2.

Casmata sunt, cum aliquod spacium cœli descendit, & flamma velut dehiscens in abdito ostentat, & est, cum multus vapor inflammatus est in nube aquosa, vel tenui valde. Alb. mag. in 1. met. tract. 4. cap. 9. c. 84. c. 2.

Cassia melior est illa, quæ est rubea, pura, plana, longæ, ligneæ, & grossæ cannæ, & subtilis foraminis, solida, grossa, & boni odoris, quæ mordicat, & stringit. Quæ nigra est, mala est, & nihil de ea administratur, nisi cortex. Alb. mag. de veg. l. 6. tract. 1. cap. 14. c. 154. c. 2.

Cassia fistula arbor est de partibus Orientis versus meridiem allata, & est naturę temperatissimę, & melior est longa, grossa, multam habens humiditatem, & quę est splendidior, & pinguior. Alb. mag. de veg. l. 6. trac. 1. cap. 19. char. 154. col. 2.

Cassiopea lapidibus debite inscripta somnum dat & corpora debilia recreat. Alb. mag. de mineral. ex tract. 3. cap. 5. char. 143. col. 1.

Castaneæ proprium est, si excidatur, multas procreare, & quasi syluam generare. Alb. mag. de veget. l. 6. tracta. 1. cap. 10. char. 153. col. 1.

Castitas est species temperantię. D. Thom. 3. ethic. l. 22. char. 57. col. 1.

Castores peregrini, cum ad aliquam regionem accedũt, illi castores, qui illam incolunt regionem, eos capiũt, & ligna fere cogunt, quibus fabricant domos ad habitandum. Alb. mag. de ani. l. 7. trac. 1. cap. 5. c. 65. col. 3.

Castor est animal posteriores pedes habens anserinos ad natandum, & anteriores vt canis: & diciter a castrando, non quia seipsum castret, sed quia quæritur vt castretur. fabricat sibi cameras in solarijs, vt crescente aqua ascendat, & descendat. cauda eius est lata, apta ad natandum, vt gubernaculum in naui. Alb. mag. de anim. l. 22. tract. 2. cap. 1. c. 175. col. 4.

Castrare solent duobus modis: aut testes nouellos adhuc frangere: aut adultos iam firmosque excidunt. Arist. de hist. ani. 3. cap. 1. char. 71.

Castrantur ea, quibus sunt testes. Aristotel. de histor. anima. 9. cap. 50. char. 377.

Castrantur gallinacei parte nouissima suę alui. quæ, cum coeunt, concidit. hanc enim, si duobus, aut tribus ferramentis adusseris, capos facies. quod si perfectus est, q castratur, crista pallescit, & cucurire desinit, nec coitũ venereũ repetit. Arist. de hist. ani. 9. cap. 50. char. 377

Castrantur si cerui cum cornua nondum gerunt per ętatem, non edunt cornua: sed, si cornigeri exciduntur, non decidunt cornua, & eadem seruantur magnitudine. Arist. de hist. anim. 9. cap. 50. char. 378.

Castrantur cameli fœminæ, cum eis vti in prælio libet, ne coscipiant vtero. Arist. de hist. ani. 9. cap. 50. ch. 379.

Castrata omnia transeunt in fœminam. Arist. de historia animal. 5. cap. 13. char. 161.

Castrata omnia, nisi nouella castrentur, intereunt, excepto apro; non enim refert qua ætate castretur. Aristo. de historia animal. 9. cap. 50. char. 378.

Castratio quadrupedum vix immutat in fœminam Arist. de hist. animal. 9. cap. 50. char. 378.

Castratione mutantur animalium aliqua forma, & moribus. Arist. de hist. animal. 9. cap. 50. char. 377.

Castrati diutius viuunt, quàm non castrati luxurioſi. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 2. cap. 8. c. 62. col. 2.

Castrati non possunt generare, quia viæ spermatis non sunt affixæ, & terminatæ ad proprias vias exitus seminis. Alb. mag. de anim. l. 15. tract. 1. cap. 3. c. 126. col. 4.

Casus, vt causa per accidens.

CAsu quædam fiunt, quædam non fiunt casu. Arist. 2. physic. su. 3. cap. 2. tex. 40. char. 40.

Casu dicitur illud, quod fit ex rebus, quæ sunt propter aliquid, quando ex his fit aliud per accidens. Arist. 2. physi. su. 3. cap. 2. tex. 50. char. 42.

Casus, & fortuna causæ sunt secundum accidens in ijs, quæ possunt fieri, non simpliciter, nec frequenter: & horum quæcunque fiunt in his, quæ propter aliquid sunt. differunt vero, quia casu quæ fiunt, simplicius fiunt quàm, quæ fiunt a fortuna: quia quod fortuna est, est casu; & quod casu est, non est a fortuna. Arist. 2. physi. su. 3. cap. 2. tex. 57. char. 44.

Casus in animalibus accidit, ac inanimatis multis. Arist. 2. physi. su. 3. cap. 2. tex. 60. char. 44.

Casu fiunt, quæ simpliciter propter aliquid fiunt, cum eius, quod euenit, gratia fiunt, cuius extra est causa. a fortuna, quæcunque a casu fiunt, eligibilium, in habentibus electionem. Arist. 2. physi. su. 3. cap. 2. tex. 61. c. 45.

Casu omnia esse absurdum est, & figmento simile. & nõ est in ijs, quæ sunt natura id, quod fit, vt accidit; neque id, quod vbique, & in omnibus est, fit a fortuna. Arist. 2. de Cœlo, su. 3. cap. 2. tex. 45. char. 307.

Casu fiunt, id est per putrefactionem, quorum materia a seipsa moueri potest: at, quorum non potest moueri a seipsa, impossibile est fieri aliter quam ex ipsis. Arist. 7. metaph. cap. 10. tex. 31. char. 143.

Casus singulos generali sermone comprehendere facile non est. Arist. politic. 3. cap. 7. char. 581.

Casus aliquando solet, & in ijs, quæ a formis fiũt, prędicari, sed potius in naturalibus. Alex. Aphrod. in 2. de anima. cap. 57. char. 55. col. 4.

Casus est, quod vltro, & frustra fit. Alexand. & Eust. in 2. post. char. 65. col. 2.

Casu fiunt, quæ sine aliqua præelectione fiunt, vt qñ cõcussa terra nascit aquę fons. Ammo. in l. de inter. q. 79.

Casus non per similitudinem, ac translationem, sed peculiariter ad inanimata pertinet, & ad animantia ea, quæ ratione carent. Them. in 2. phy. tex. 60. char. 24. col. 2.

Casus ab eo, quod fit, temere differt, sicut finis a causa efficiente. Them. in phy. tex. 63. c. 24. col. 2.

Casu, & fortuna quod fit, non oportet intrinsecam & apertam causam existentem sequi, sed externã, & manifestam. Simpl. in 2. phy. cap. 1. tex. 65. c. 114. col. 1.

Casus consideratur in ijs, quæ fiunt a natura præter naturę intentionem. Joã. Gram. in 2. post. cap. 11. c. 65. c. 1.

Casus esse non potest in rebus, quæ sunt ab intelligentia: idest non artificialibus, & eligibilibus, sed in solis naturalibus. Io. Gram. in 2. poster. cap. 11. c. 65. col. 4.

Casus est eorũ, q̃ fiũt alicuius gratia: in his, q̃ natura & raro eueniũt, cã p accidẽs. Joã. Gra. in 2. phy. c. 41. c. 4.

Casus est, quod eligi non potest. Mag. in l. de int. q. 19.

Casus consideratio non est propria philosophiæ naturalis. Auer. in physi. 2. te. 46. char. 31. col. 3.

Casus non est in contingenti æqualiter. Auer. in physi. 2. tex. 48. char. 31. col. 4.

Casu quod natum est existere, nõ est natum existere per intentionem. Auer. in physi. 2. te. 79. c. 37. c. 2. Oppositum vide 2. phy. te. 63.

Casu quod fit, semper est oppositum ei, quod fit natura. Auer. physic. 8. te. 46. c. 176. col. 3.

Casus non inuenitur nisi in possibilibus. Auer. 2. de cęlo. te. 44. ch. 60. col. 2.

Casus non est in cœlo, cum non sit illic materia. Auer. 2. de cœlo, te. 45. c. 60. col. 3.

Casu quæ fiunt, non habent ordinem, nec sunt intenta a natura. Auer. in 12. metaphy. te. co. 13. c. 14.

Casus sine aliqua actione nõ fit. Boet. in l. de inter. c. 360.

Casu

Casu aliquid euenit, cum per actionem, quam quis gerit, aliud quam spectabat, euenit. Boeth. in li. de inter. c. 360.

Casus secundum Aristotelis opinionem, inter exteriores causas numeratur: secundum Ciceronem dicit euentum causis latentibus effectum. Boet. in topic. Cic. l. 4. char. 837.

Casus non est aliquid de mundo, sed est permixtum ordini, & necessitati. Alb. mag. in pri. de cœlo, trac. 1. cap. 2. ch. 2. col. 1.

Casu quæ sunt, habent causam intrinsecã, vt eorum quæ sunt a natura: eorum autem, quæ sunt a fortuna, causa est extrinseca, vt eorum quæ sunt a proposito. D. Tho. in 2. phy. l. 10. te. 66. c. 26. col. 1.

Casus est natura agens præter intentionem, & non assimilantur suis agentibus, quæ a casu sunt. D. Tho. 2. metaphy. l. 3. te. 13. c. 843.

Casus, vt ad nomen, & verbum pertinet.

CAsus nominum non sunt nomina, nec cum verbo est, verum vel falsum significant. Aristo. periher. cap. 2. char. 120.

Casus verbi non sunt verba, & differunt a verbo; quia præsens significat tempus, verbi vero casus illud, quod circum circa est. Arist. periher. cap. 3. c. 120.

Casus a veteribus appellantur non solum hi quinque, qui sunt in vsu, sed etiã modi & inflexiones, quæ adijciuntur, quamuis quascumque formationes habeant. Sim. in præd. c. 8.

Casus tum ad nomẽ, tum ad verbum, tum ad orationem pertinet. Auer. in poet. cap. 7. c. 93. col. 1.

Casus est alicuius nominis principalis inflexio. Boet. de diffi. topic l. 2. c. 870.

Casus obliqui, & si non sint partes enunciationis, sunt tamen partes propositionis. Albert. magn. in prior. cap. 138. colum. 4.

Casus, vt fit denominatio.

CAsus antiqui nominabãt aliquas transfiguratione, vt a iustitia iustus. Boeth. in præd. q. 118.

Casus singulos generali sermone comprehendere facile non est. Arist. politic. 3. cap. 7. ch. 581.

Cathapleba est animal modicũ, & caput ægreferens propter grauitatem, in ripis Nili iuxta fontem, qui niger dicitur habitans. Habet ita venenosos spiritus in oculis, vt qui ipsum in oculis eius offenderit, statim moriatur. Alb. mag. de ani. l. 21. trac. 1. cap. 1. c. 176. col. 3.

Cataplasmatis virtus est, vt resoluat, vt moueat sudorẽ, vt euocet uaporem. Arist. probl. sec. 1. q. 30. c. 341.

Cataplasmata mutari debent, ut plenius sentiatur: solita enim, vt ea, quæ uentriculo mandamus, non amplius medicamenta sunt, sed pro alimentis recipiuntur: & sic suo munere fungi nequeunt. Aristot. problem. sec. prim. quæst. 46. ch. 347.

Catarri accidũt, si sanguis, qui accedit ad cerebrum erit frigidior, vel cerebrum nimis frigidum: & assimilãtur pluuijs, & vaporibus, qui fiunt in magno mundo. sed catarri causa melius secundum eius diuersitatem, considerat a Medico. Albert. mag. de anim. l. 12. trac. 2. cap. 3. ch. 106. col. 3.

Catellæ, quæ ferunt vterum sexaginta diebus, edunt catellos luce carẽtes per dies duodecim. Quæ gerũt vterum per septuaginta dies, eodem tempore carent luce catelli. At quæ per dies nonaginta, carent luce catelli per dies decem & septem. Aristot. de hist. animal. 7. cap. 20. char. 230.

Catelli cæci gignuntur, nec ante duodecim dies visum accipiunt. Arist. de hist. ani. cap. 20. char. 230.

Cathegoricæ propositiones sunt eæ, quę sine aliqua cõditione propositionis promuntur; vt homo iustus, reliquę conditionales sunt Boet. in l. de inter. q. 357.

Catus est in Arcadia super ripam fluminis Tiberis habitans, infestum bobus, ita vt tres aliquando simul per caudas ad antrum trahat, & est species pulmonis ipsius adeo calidi, & subtilis veneni, vt ad modum flammę consumat ea, quę tetigit. Alb. mag. de anim. l. 22. tract. 2. cap 1. c. 176. col. 1.

Catus est animal notum, muribus infestum, in multis simile leoni secundum figuram, vnguibus & dentibus armatum, vt leo. Fel cati agrestis magni iuuamenti est contra oris torturam, & extrahit fętum mortuum de matrice, cum fit ex eo suffumicatio subtus mulierem in os vuluę: & cum stercore nigro alicuius cati commistum fuerit. Albert. magn. de animalibus. l. 12. tract. 2. cap. 1. c. 176. col. 1.

Caucasus est maximus mons eorum, qui ad Orientem estiualem, & multitudine, & altitudine. Arist. meteor. su. pri. 4. c. 483.

Caudæ animalium pellis corporis modum imitantur, dummodo cauda nota aliqua auctione dependeat; est enim nonnullis tam exigua, vt vix dignosci a sensu possit. Arist. de hist. anim. 2. cap. 1. char. 40.

Caudam omnia fere non solum viuipara, sed etiam ouipara habent: nam & etsi non magnam habent aliqua, tamen aliquid prominet, quod caudam describere possit. Arist. de part. anim. 4. cap. 10. char. 339.

Cauda homo vnus vacat: conuertitur enim alimentum, quod caudam addit, in carnes, quæ in membra interiora habet, quod nulli quadrupedum datum est vt sedere possit commodius. Aristotel. de part. animal. 4. cap. 10. char. 539.

Caudarum differentia est, & natura his abutitur, non modo in tegendo, & tuendo sedem, sed etiam ad reliquum corporis vsum, & vtilitatem. Aristot. de part. animal. 4. cap. 10. char. 540.

Cauda piscium non omnibus similis est, sed aliquorum est spinosa, & longa: aliorum, carnosa, & breuis. Arist. de part. animal. 4. cap. 13. char. 552.

Caudis multa animalia, dum bladiũtur, peruibrare cur solent? & leo, & taurus, cum sunt irati, costas verberant? quoniam dorsi medullam ad caudam vsque porrectam habent, quod vim obtinet animalem, & motionis autorem. igitur cum animal notum sibi agnoscat, quasi manu ritu hominum excipit. leonis, & taurorum cauda, per iram mouetur. vt manus hominum: & cum animus vlcisci nequeat, alio quodammodo feruorem suum extinguit. Alexand. Aphrod. probl. pri. 147. char. 722.

Cauda quorundam animalium abscissa, cur magis quam cęteræ partes corporis mouentur? quoniam propter meatuum suorum angustiam magis seruant naturalem calorem, quo uis mouendi, & sentiendi continetur: vnde fit, vt si etiam quiescant, rursus moueantur, si tangas. Alex. aphr. probl. 2. 33. c. 735.

Cauda pilosa vocatur, quæ in toto pilis longis, & multis est repleta. Alber. Magn. de anim. l. 1. tract. 3. cap. 1. char. 24. col. 4.

Caudæ serpentum, & lacertorum post abscissionem recrescunt, sed non redeunt ita longę. Alb. magn. de animalibus. 6. tract. 2. cap. 2. c. 34. col. 3.

Cauda principaliter est ad tegendum anum, ne infrigidetur; & homo non habet, quia carnositas coxarum supplet. Alb. magn. de anim. l. 14. tract. 2. cap. 4. char. 123. col. 3.

Cauhatus est, testæ Auicenna, serpens similis arundini, cubitalis longitudinis, arenæ coloris, & super dorsum habens linearum vestigia: in vulnere morsus inflatur maxima fluũt inde, & maximus dolor, interficit a tertia in septimam, ideo est secũdi ordinis. Alb. magn. de ani. l. 25. c. 201. col. 3.

Caulis in omni loco naſcitur, ſed terram pinguem habere vult, & bene foſſam, non argilloſam, non glarea, nec arena, vel ſabulo immiſtam. Alb.mag. de veget. & plant.l.7.tract.2.cap.2.char.177.col.3.

Caulis eſt multiplex, ſylueſtris, & domeſticus: & ſylueſtris eſt poroſus, marinus, & aquaticus: & in genere ſylueſtris calidior eſt, quàm domeſticus. marinus declinat ad ſalſedinem, & ideo laxat ventrem, eſt vniuerſaliter calidus, & ſiccus, ſed magis calidus quàm ſiccus. Cinis eius ſtipitum eſt fortis deſiccationis. parum caulis nutrit. Alb. mag. de veget.l.6.tract.2.cap. 4.char.164.col.1.

Cauſam cum ſcimus, tunc ſcire putamus, cauſæ autem quatuor ſunt: materia, forma, efficiens, & finis, quæ demonſtrationis medium ſunt. Ariſt.poſter. l.2. cap. 11.tex.20.c.369.

Cauſa vno modo dicitur, ex quo fit aliquid cum inſit, vt æs ſtatuæ: alio modo forma, & exemplum: hæc enim eſt ratio ipſius quod quid erat eſſe. Alio modo, cuius principium motus primum, aut genus, vt pater filij: & finis. Ariſ, phy.2.ſu.4.cap.1.tex.28.c.36.

Cauſarum modi multi ſunt: ſed, cum adunantur, ſunt pauciores: multipliciter enim dicuntur cauſæ: & ipſarum, alia eſt prior, alia poſterior. Ariſt.2.phyſic. ſu.3. cap.1.tex.32.char.38.

Cauſæ aliæ per ſe, aliæ per accidens. ſtatuarius enim per ſe facit ſtatuam; quod autem ſit ſtatuarius Polycletus, eſt cauſa per accidens. Ariſt. 2. phyſic. ſu 3.cap.3.tex.33.c.38.

Cauſæ omnes dictæ, aut ſunt actu, aut potentia. Ariſt.2. phyſic.ſu.3.cap.1.tex.34.char.38.

Cauſæ dictiones, aut dicunt ſigillatim, aut compoſitæ. Ariſt.2.phyſic.ſu.3.cap.1.tex.56.char.39.

Cauſarum modi ſex ſunt: vt propinquæ, & remotæ: per ſe, per accidens: compoſitæ, & diuiſæ: & omnes hę, aut actu, aut potẽtia. Ariſ.2.phy.ſu.3.cap.1.tex.36.c.39.

Cauſæ multæ ſunt eiuſdem non per accidens, ſed diuerſo modo. Ariſ.2.phy.ſu.3.cap.1.tex.37.char.39.

Cauſam vniuſcuiuſque ſemper ſummam quęrere oportet. Ariſ.2.phyſi.ſu.3.cap.1.tex.38.char.39.

Cauſarum aliæ ſunt vniuerſales, aliæ ſingulares. Ariſt.2. phy.ſu.3.cap.1.tex.38.c.39.

Cauſas omnes cognoſcere debet Naturalis. Ariſ.2.phy. ſu.3.cap.2.tex.64.c.46.

Cauſa generationis vna eſt; vnde principium motus vna eſt materia. Ariſtotel. 1. de generat.& corrupt. cap. 3.tex.14.c.389.

Cauſæ generationis plures ſunt: ſed principatum obtinere videtur, quæ eſt vnius gratia. Ariſtot.de partib. anim.1.cap.1.c.401.

Cauſarum diuiſio, & ad quem pertinet earum conſideratio.

CAuſæ quatuor ſunt. Prima eſt cauſa formalis, quia dicitur ſubſtantia, & quid erat eſſe. Secunda materia, & ſubiectum. Tertia efficiẽs a quo eſt principium motus. Quarta eius oppoſita, quæ eſt finis. Ariſtot. 1. metaph. ex ſu.2.cap.1,c.10. Idem Alexan. Aphrod. de fat.tex.23.cap.2. Idem Alex.& Euſt.2.poſt. tex.58. col.2. Idem Io.Gram.2.poſt.cap.11.tex.64.col.1.

Cauſarum genera quatuor eſſe, materialem, formalem, finalem, efficientem, teſtimonio Antiquorum, maxime probatum eſt. Ariſtot.1.metaph.ex ſum.2. cap.5. tex.11.char.21.

Cauſas ſingulas alterius, & alterius eſt ſcientiæ ſpeculari. Ariſt.3.metaph.ex ſu.2.cap.1.tex.3.char.43.

Cauſa dicitur vno modo, ex qua fit aliquid, vt in exiſtente, vt æs ſtatuæ · alio modo vt forma, & exemplum. tertio modo vt efficiens. quarto vt finis. Ariſt. 5.metaphy.cap.2.tex.2.char.85.

Cauſæ multipliciter dicuntur: aliæ propinquæ: aliæ remotæ; aliæ per ſe, aliæ per accidens: aliæ in potentia, aliæ in actu. & in cauſis ſecundum accidens, ita inueniuntur propinquum, & remotum, vt in cauſis, quæ ſunt eſſentialiter; aliæ complexæ, aliæ ſimplices: & ſic ſex ſunt combinationes, quæ per potentiam, & actum duplicatæ faciunt duodecim. Ariſt. 5. metaph. cap. 2. tex.3.char.85.

Cauſæ non ſolum ſunt intrinſecæ, ſed etiam extra, vt mouens: differunt enim principium, & elementum: cauſæ de ambobus dicuntur: & principium in hæc diuiditur; quia id, quod mouet, vel aliquid quieſcere facit, principium eſt. Elementa tria ſunt, ſecũdum analogiam: id eſt materia, forma, priuatio cauſę. Principia ſunt quatuor: id eſt, materia, forma, priuatio, & præter hæc cuncta mouens, vt omnium principium. Ariſ. 12.metaph.ſu.1.cap.4.tex.23.char.248.

Cauſæ, per ſe aliæ ſunt; aliæ per accidens, inter quas fortuna, & caſus ſunt. Alexan.aphrod.in 2.de anim.cap. 27.char.55.col.3.

Cauſæ vel ſunt vna, vel plures, Non vna, quia effectum, & efficiens diuerſa, ergo plures. Si plures, aut omnes infinitæ, aut aliquæ, aut vna. Non omnes, neque aliquæ, quia multa infinita eſſe non poſſunt. Non vna cæteris finitis, quia infinitum, cum ſit vbique, alteri, vel finito, vel infinito locum non relinquit. Alexand. Aphrod. ex pri. maio. pr.phil. vel ſecundum Latin.2. co.21.c.53.col.1.

Cauſarum alia eadem eſt cum eo, cuius eſt cauſa: alia ab eo diuerſa. quæ diuerſa, aut demonſtrabilis, aut indemonſtrabilis. Alex.& Euſt.in 2.poſt.c.44.col.2.

Cauſa multis modis ſumitur: vel pro eo accipi ſolet, ex quo immanente ſubſtanteque aliquid fit: vt æs ſtatuę. vel cauſam pro forma, & exemplari accipimus, hoc eſt pro diffinitione eius, vel vnde principium motus cępit: vt pater eſt cauſa filij: vel vt finis. Them.in 1.phy. tex.28.c.22.col.4.

Cauſæ apud Ariſt. ſunt efficiens, & finis: concauſæ forma & materia, & poſtremo elementa. ſed Plato cauſis addidit exemplarem, concauſis inſtrumentalem. Themiſt.in 1.phyſic.char.14.col.2.

Cauſarum modi multiformes ſunt: nam aut propinquę, & ſingulares ſunt, aut remotæ, & generales; aut per accidens, aut per ſe, aut vt genera. Item aut coniunctæ, aut ſeparatæ. Quæ diuiſiones non ſolum in efficientibus, ſed etiam in *ijs*, quæ ad materiam pertinẽt, ſpectant; & omnes hi modi, vel actu, vel potẽtia ſunt. Themiſt.in 2.phyſi.tex.34.c.23.col.1.

Cauſa eadem vt efficit quales, qualitas eſt: vt operatur quales, potentia eſt. Simp.in præd.char.60.

Cauſa tot modis dicitur, quot dicitur principium; nam ſubſtantia ſunt idem, conſideratione differunt: nã cõſideratio præcedit cauſæ conſiderationem. Simplic. in prim.phyſicor.c.2.col.1.

Cauſæ completæ compoſiti ſunt materia, & forma, & propter hoc ſunt materiales, & naturales. Simp. in 2. phyſicor.c.111,col.2.

Cauſæ aliæ fiunt extrinſecus, & inſeparabiles; aliæ ſimul inſunt. Dex.in prædicamenta, char.27. a tergo.

Cauſæ aliæ cum cauſatis conuertuntur, alię non. In quibus conuertuntur multoties, quia cauſatum cauſa notius eſt, ex cauſato cauſam aſſerimus, & in ijs ſępe cauſa exiſtente cauſatũ eſſe neceſſe eſt: non aũt, cũ fit cauſatũ, eſt cauſa, & in alijs cauſato exiſtente erit cauſa: & cauſa cũ ſit, nõ omnino erit cauſatũ. quod propter ęquocationem fit. Io.Gram.in 1.poſt.cap.9.c.27.col.2.

Cauſarum aliæ ſunt, & non fiunt; vt in phyſicis, & metaphyſicis: aliæ non ſunt, ſed fiunt; vt in practicis. Io.gra.in pri.poſt.cap.20.c.47.col.4.

Cauſarũ, aliæ ſunt formales, aliæ efficiẽtes, aliæ materiales, alię finales. Io.Gram.in 1.poſt.cap.11.c.64.col.1.

Cauſæ

Cauſæ quatuor in naturalibus inueſtigandę ſunt, in mathematicis formalis tantum. Ioan.gram. in 2.phyſic. tex.74.char.47.col.1.

Cauſæ omnes non conſiderãtur ab omnibus artibus: ſed aliæ formales tantum conſiderant; vt mathematicæ: quædam efficientem formalem, & finem: vt diuina: & quædam omnes quatuor: vt naturalis. Auer.in phyſi. 1.tex.1.char.4.col.2.

Cauſæ aliæ, natura excepta, quibus fiunt res, ſunt voluntas, & caſus. Auer.in phyſi.2.tex.1.c.23.col.2.

Cauſæ vniuerſales tantum ſunt in ſimplicibus. Auer. 4. de cœlo, ex paraphraſi.tex.25.char.151.col.4.

Cauſa maxime dicitur de agenti, & fine, & quandoque de quatuor cauſis. Auer.in 8.metaph.tex.10.c.98.c.1.

Cauſę in metaphyſicis ſunt forma, finis, & aliquo modo agens; quia conditio agentis in hoc libro non eſt, quę prȩcedat paſſum prȩceſſione tẽporali, vt in rebus naturalibus. Auer.epitom.in metaph.tract.1.c.168.col.4.

Cauſę redduntur in metaphyſicis ratione diuinitatis, & rerum diuinarum, quę ſiunt entia non exiſtentia in materia. Auer.epit.in metaph.tract.1.c.168.col.4.

Cauſę redduntur in ſcientia naturali ratione naturę, & rerum naturalium. Auer.epitom. in metaph. tract.1. char.168.col.4.

Cauſas docere vult Ariſtoteles eas, quę reſtabãt de ſcientia, circa notitiam cauſarũ vltimarũ; quia duę tantum cauſæ in ſcientia naturali declaratæ erant, materia ſcilicet, & mouens: hic autem formam, & finem, & agẽtẽ declarat. Auer.epitom.in metaphy.tra.1.c.168. c.4.

Cauſa mouens perfecte non potuit declarari in ſcientia naturali. Auer.epitom.in metaph.trac.1.c.164.col.4.

Cauſas qui aufert, aufert intellectum; quia intellectus eſt appræhenſio entium cum cauſis ſuis. Auer.contra Algaz.de deſtruc.deſtruc.prim.char.56 col.4.

Cauſa dicitur de agenti, & fine æquiuoce. Auer.in prim. ethic.tex.55.c.163.col.4.

Cauſæ quatuor modis intelliguntur; vt materia, forma, efficiens, & finis. Boet.in topic.Cic.l.8.char.834.

Cauſę quatuor ſunt; formalis, quę quod quid erat eſſe ſignificat: alia materialis, quæ cum ſit, neceſſe eſt eſſe, nam in potentia materia non eſt cauſa: alia eſt efficiẽs, quę ad primum mouet effectum: quarto eſt finis, & eſt cuius cauſa. Alb.mag.in poſt.c.211.col.2.

Cauſa, vt principium cognoſcendi, & probãdi cauſatum, pertinet ad demõſtratorem: ſed, vt rem conſtituit per motum, pertinet ad naturalem. Alber.mag.in 2.phy. tract.2.cap.1.c.19.col.4.

Cauſarum ordo tribus conſiderari poteſt modis. Primo, vt cauſa, & ſic prima, eſt finis: ſecunda, efficiens; tertia, forma: quarta, materia. Secundo, vt ſe habent adeſſe, & ſic prima, eſt efficiens: ſecunda, materia: tertia, eſt forma: quarta, finis. Tertio, vt ad mouere, & ſic prima, forma: ſecunda efficiens; tertia, finis: quarta, materia. Alber.mag.in 2.phyſ.tract.2.cap.5.char.21.c.3.

Cauſæ omnes per aliam intentionem agunt, per aliam mouent. Mouent enim, cum motum influunt, faciens autem influit ei id, quod facit, ſecundum quod ſubiectum mutat ſecundum aliquam formam. Alb.mag.in 1.de gener.& cor.tract.5.cap.7.c.68.col.1.

Cauſas corporis humani Phyſici eſt ſcire, non Medici. Alb.mag.in 1.de an.tract.1.cap.7.c.3.col.2.

Cauſarũ ordo in natura ideo eſt primi ad media, & mediorum ad vltima, quòd aliquid cauſet in vltimis a medijs, quod a cauſa prima non ſit perfectum; & dico de his cauſatis, quę nomine ſuo ſignificant aliquam nobilitatem, aliter ex vltimis ad media non eſſet recurſus ad primum: & hoc eſſe non poteſt, cum omne, quod eſt, aliquam bonitatem a prima cauſa deſideret, & propter illam agat quicquid agit. Siue ergo dicamus media aliquid agere in vltimorum productione, ſiue non, ſemper perfectio vltimorum principaliter, & efficacirer eſt a prima cauſa; & ea, quę inter media ſunt operantur, vt inſtrumenta, ſi quid ad ea operantur. Albert.magn.de intel.& intelli.l.1.tract. 1.cap.4.char.50.col.4.

Cauſam primam adire dupliciter contingit: in genere, & extra genus. In genere, vt in paſſionibus diſcreti, vt continui, venitur ad primam cauſam dicentem quid eſt paſſio, & propter quod ineſt ſubiecto. Extra genus, ſicut cum fit demonſtratio de genere in genus, quando vnum genus ſubiectum, ex additione ſe habet ad aliud genus ſubiectum: vt quędam magnitudines ſe habent ad numerum. Albert.magn. in 1.metaph.tract.2.cap.4.c.60.col.1.

Cauſarum mouentium ordinem, & numerum dupliciter accipere poſſumus in natura. Vno modo, vt mouentium ordo, & numerus accipitur cum ordine conuertente ſitum; & ſic primum mouens eſt primũ cœlum compoſitum ex motore, & ex corpore, quod primo mouetur; & media, quę ſunt mouentia, quod mota ſunt omnia ſic compoſita: & vltimum motum eſt corpus, in quo conſiſtit virtus primi mouentis, quę eſt actus eius, vt eſt mouens. Aliter accipitur ordo, & numerus mouentium per ſe, vt abſtrahit a ſitu; & ſecundum hoc, mouens eſt primum ſimpliciter mouens, & non motum, & mouet motum primum per ſe, vniforme, & poſtea venit motus per mouentia mota per ſe, vt in priori. Accipitur & hic ordo & numerus, per accidens, & non per ſe. Albert. magn.in 2.metaph.cap.6. char.75.colum.3.

Cauſarum paſſiones non ſunt eiuſdem naturæ: nam aliæ ſunt efficientes, aliæ materiales, aliæ finales. Alb.mag. in 3.metaph.tract.3.cap.1.c.83.col.2.

Cauſarum theoriæ, ab vna & eadem ſcientia inquiri poſſunt, vt quæſitum, & concluſum per conſequens; & vt pars ſubiecti, ſiue ſubiectum, de quo aliquid cõcluditur; & tertio vt principium, vel medium, per quod concluditur id, quod concluditur de ſubiecto, vel parte ſubiecti. & hoc tertio modo hic quæritur, & ſic cauſarum genera, vt partes entis, & paſſiones eius, pertinent ad Metaphyſicam. Alb.mag.in 3.metaphy. tract.2.cap.1.c.83.col.2.

Cauſas quatuor Metaphyſicus conſiderat, non vt mobilis, ſed vt cauſas vnde motus, vt in mobili: & materia eſt non determinata per ſubiectũ mutationis, & motus: ſed potius per hoc quod ipſa eſt fundans ens, & indiuiduans, & ſubſtans entitati, & huiuſcemodi, quæ ſunt ante motus ſubiectum, eo quod non ſubijcitur mutationi, & motui niſi fundatum, & indiuiduum, & ſubſtans: & non conuertitur, quod cauſæ fundamentum, & indiuiduum, & ſubſtans in ſeipſo mutationi ſubijciatur, & motui: & ſimiliter eſt finis, qui eſt in primo motore, vniuerſum eſſe in mobili, qui eſt in eo, vt in duce exercitus; qui non includit aliquos motus ſecundum ſe, & quo ad huius conſiderationes, terminatur primum mouens, & prima materia, ſubſtans, & abſtractus ab omnibus finis. Alber. mag.in 3.metaph.tract.3.cap.1.c.83.col.3.

Cauſa eſſendi cuiuſuis rei, aut eſt eadem, & eſt forma, & materia: aut eſt alia, & eſt efficiens, & finis, quæ quodammodo ſunt cauſæ formæ, & materiæ, quia agens propter finem operatur, et vnit formam materiæ. D. Tho.in poſt.char.86.col.3.

Cauſæ dici poſſunt, & quæ ſunt extra rem, & quæ ſunt in re, ex quibus non componitur res primò. D. Tho.in pri. phy.l.1.tex.1.c.1.col.2.

Cauſæ, conſiderantur a philoſopho naturali propter aliquam neceſſitatem; nec alio modo de cauſis conſiderat, niſi vt ſunt cauſę naturalium mutationum; quia cauſę, vt cauſę, proprie conſiderantur a diuino Philoſopho. D. Thom.in 2.l.5.tex.27.c.20.col.3.

Cauſarum quatuor ſunt genera: duo, quæ ſunt materia, & forma,

& forma, sunt essentię partes, finis nō causat seorsum aliquod ab agente, agens tantum est illa, a qua potest aliquod denominari, vt ab extrinseco. D. Thom. in 3. physic. l. 5. tex. 22. char. 35. col. 4.

Causę distinctio est per species, id est, penes diuersas causandi rationes: & est per modos penes diuersas habitudines causę ad causatum. D. Thom. in 5. metaph. l. 2. tex. 2. char. 265.

Causa potest aliquid alicuius rei esse causa duobus modis. Vno modo ex parte causę: quia, quod accidit causę, dicitur causa per accidens. Alio modo ex parte effectus, quod potest esse tripliciter. Vno modo per ordinem necessarium ad effectum. Alio modo, cum habet accidens ordinem ad effectum, non tamen necessarium, & sic fortuna, & casus sunt causæ per accidens. Tertio cum nullum ordinem habet, nisi secundum existimationem. D. Thom. 5. metaph. l. 2. tex. 9. char. 266.

Causarum triplex gradus in rebus inuenitur. Primo causa incorruptibilis, & immutabilis; Secundo diuina, sub hac est causa incorruptibilis, & mutabilis causa, per gradus est simpliciter vniuersalis, & eius effectus proprius est esse causa. Secundus gradus est quodammodo vniuersalis, quodammodo particularis. particularis, quia se extendit ad aliquod genus entium, id est, ad ea, quæ per motum in esse producuntur. vniuersalis, quia ad omnia generabilia, & corruptibilia se extendit. Causa tertio ordine est, & particularis, & ad proprios effectus secundum singulas species determinata. D. Thom. 6. metaph. lect. 3. tex. 1. char. 417.

Causa duplex: effectiua, & dispositiua, & licet cognitio particularis non efficiat cognitionem vniuersalem, tamen ad hanc disponit. Alexand. de Ales. in 1. metaph. char. 5. col. 1.

Causæ, quæ spectant ad vnam scientiam, dupliciter accidere possunt: vel quia reducunt in vnam formalitatem, vel quia vnum dependet ab alio. Alexand. de Ales. in 3. metaph. tex. 3. char. 52. col. 1.

Causæ diuersę diuersas habent principalitates in diuersis scientijs. Alexand. de Ales. in 3. metaphysic. tex. 3. char. 55. col. 1.

Causarum species, & causarum modi, alio & alio modo accipiuntur; quia causarum species accipiuntur ex alio, & alio modo: causandi modi propter eundē modum causandi, vt reperiuntur diuersę habitudines ad eundem effectum. Alexan. de ales. in 5. metaphysic. text. 3. char. 106. col. 2.

Causa eadem in agentibus ex proposito, est per se & fortuita diuersa ratione, per se respectu illius, quod cadit sub proposito, fortuita verò, respectu illius, quod cadit extra propositum. Ale. de ales in 6. metaphysic. te. 6. char. 177. colum. 1.

Causę alię sunt in essendo, & cognoscendo simul, alię in cognoscendo tantum. Thom. de Vio. in post. c. 97. c. 1.

Causa tria significat. primo rem illam, cuius est causa. secundo modum, quo rem illam causat. tertio relationem ad causatum. Tho. de Vio in post. pri. c. 212. co. 1.

Causam eandem esse secundum substantiam duobus intelligitur modis, primo accipiendo substantiam, vt contra accidens. secundo, vt distinguitur contra accidentale. Tho. de Vio in post. c. 212. col. 1.

Causa in essendo duplex est. prima adęquata effectui. alia excedens effectum. Thom. de Vio in poster. char. 221. col. 2.

Causa quid est.

CAusa mouens vaporum est circulus, in quo manifeste est Solis actio disgregans, aut congregans, ex eo quia prope fit, aut longius. Aristot. meteor. 1. su. 3. cap. 1. char. 473.

Causæ omnes principia sunt. Aristotel. 5. metaph. cap. 1 tex. 1. char. 85.

Causæ proximæ generationis sunt motus cœlestes, quibus vertuntur ea quæ sunt hic: superiores autem causæ motuum vniuersales rationales sunt: & harum superiores intellectuales formæ, ex quibus primis formis illustratio, & decor ingeritur omnibus, secundum aptitudinem recipientium. Simplic. in 2. physic. char. 110. col. 2.

Causa alicuius id est, quo posito, necessario illud sequitur. Simplic. in 2. physic. tex. 91. c. 138. col. 1.

Causa est causato prior, etiam in ijs, quæ ad aliqd sunt. Simplic. in 2. de anima. tex. 34. c. 30. col. 4.

Causa diuinior est ea, quæ magis comprehensibilis est, & magis se extendit. Sir. in 2. metaphys. vel 3. secundum Latin. t. 6. c. 5.

Causæ rerum diuersarum sunt diuersæ. Auer. 1. de anima. tex. 24. char. 121. col. 4.

Causæ infinitæ non possunt reduci ad principium eternum. Auer. de gen. anima. 2. cap. 3. c. 221. col. 4.

Causæ naturales in superioribus corporibus, & inferioribus sunt vt ministri, formam consilij, & ordinem recipientes, & sibi incorporantes. Alb. mag. in 2. phy. tract. 3. cap. 4. char. 28. col. 4.

Causa est, qua posita, ponitur effectus; & destructa, destruitur. Alb. in 7. phys. tract. 1. cap. 1. c. 82. col. 1.

Causa, cum fit, quam de necessitate sequitur aliud, ideo cœlum & elementum, cum aliquando causant, aliquando non, perfectam rationem causæ habent. Alb. mag. de caus. & proces. vniuers. a pri. cau. l. 2. tract. 1. cap. 4. c. 200. col. 3.

Causa est medium, per quod scimus, quod vere scimus. Albert. magn. 2. metaph. cap. 1. char. 74. col. 2.

Causa est, quam sequitur esse: & quæ facit aliud habere esse: & hæc aut intrinseca est ei, quod dat esse, aut extrinseca. Si intrinseca, aut est sicut dans esse, & rationem, hoc est, cuius esse continuè sequitur esse: aut non continue sequitur esse, sed potentia tantum. Si vt quæ continuè non sequitur esse, est causa formalis. Si autem sequitur esse continue, est materialis. vel sic. cum omne causatum sit hoc aliquid, quod est, aut causat ex parte esse, & sic est forma: vel ex parte huius, in quantum hoc, & sic est materia. At, si est extrinseca, aut est propter quod est esse, & est finis: vel a quo, & est efficiens. Albert. magn. in 2. metaphys. tracta. 1. cap. 3. char. 99. col. 1.

Causæ omnes sunt principia, sed non conuertitur. Alb. mag. in 3. metaph. tract. 1. cap. 1. char. 98. col. 2.

Causa proprie est illa, quæ est vniuersalis. D. Thom. in post. char. 70. col. 4.

Causa est in plus quam elementum. D. Thom. in 1. phy. l. 1. tex. 1. char. 1. col. 2.

Causæ sunt, ex quibus res dependet secundum esse suū, ad fieri. D. Thom. in 1. physic. l. 1. tex. 1. c. 1. col. 2.

Causarum alicuius generis cognitio est finis, ad quem consideratio scientiæ pertingit. D. Thom. 1. metaphysic. char. 3.

Causarum inquisitio est quædam certa mensura ad certificationem naturæ rerum. D. Thom. in 1. metaph. l. 14. tex. 26. c. 36.

Causa est, ad quam de necessitate sequitur aliquid. D. Thom. 5. metaph. l. 1. tex. 2. c. 355.

Causa quanto superior est, tanto vniuersalior est. Alex. de ales. prim. metaph. char. 7. col. 4.

Causæ altissimæ, & vniuersales habent aspectum quodammodo ad omnia. Alex. de ales. in prim. metaph. c. 9. column. 1.

Causarum omnes modi includuntur infra modos principij. Alex. de Ales. in 5. metaph. tex. 1. c. 103. col. 2.

Causa.

Causa, vt forma.

CAusæ, & principia eorum, quæ natura sunt, si sunt ex quibus primis sunt, & facta sunt, & non secundum accidens; sed vnumquodque quod dicitur, secundum substantiam, manifestum est, quod omne ex subiecto, & forma fit. Arist. phy. pri. cap. 3. te. 65. c. 21.

Causa formalis est, ad quam reducitur omne, quare & omnis quæstio, quæ quærit de quidditate. Aristot. pri. metaph. ex su. 2. cap. 1. c. 10.

Causa formalis, finalis, & mouens est idem subiecto, sed differunt ratione. Aristotel. in 12. metaphysic. text. com. 7. char. 139.

Causa formalis substantia dicitur non immerito, quia res quæque est per formam id, quod est: per causam enim diffinita definiuntur. quæ enim quidditatem dicunt, diffinitionem, ac rationem significant. Alexan. aphrod. in prim. metaphy. co. 19. char. 9. col. 1.

Causæ quatuor in naturalibus inuestigandæ sunt: in mathematicis formalis tantum. Ioan. Gram. in 2. physic. te. 74. c. 47. col. 1.

Causa formalis, & finalis coincidunt simul, licet modus causalitatis non sit vnus. Alb. mag. de ani. l. 15. tract. 1. cap. 1. c. 115. col. 4.

Causa formalis sola in immobilibus consideratur, quia forma est causa essendi absolute: aliæ causæ sunt essendi per aliquid, quod accipit esse. D. Thom. in 2. physic. te. 69. char. 26. col. 3.

Causa, vt efficiens.

CAusa vnde principium motus, alia est immobilis, alia semper mouetur. Aristot. 1. de generat. & corrupt. cap. 3. te. 14. c. 389.

Causa illa putanda est prima, vnde motus principium. Arist. meteor. pri. su. 1. cap. 3. tex. 1. char. 453.

Causa agens respicit finem, & finis respicit esse. Aristot. 7. metaph. cap. 20. te. 59. char. 160.

Causæ effectiuæ alicuius rei causa faciunt ea, quæ ab ipsis fiunt: atque est ipsis certus quidam, & diffinitus finis propositus, vt natura, ars, & electio. Ale. Aphrod. in 2. de ani. cap. 57. char. 55. col. 3.

Causa effectiua ea est, vnde est motus. Eust. 6. Ethicor. cap. 2. char. 278.

Causa efficiens duplex est; altera faciēs per cognitionem: alia sine ratione, & reuersione in seipsam. ordinata autem, & diffinita est gratia alicuius situs principalis. Simpl. in 2. physic. c. 110. col. 1.

Causa efficiens separabilis esse oportet, & seiuncta. Simplic. in 2. physi. c. 111. col. 2.

Causæ efficientes tripliciter dicuntur: aliæ immobiles, de quibus in metaphysicis: aliæ mobiles, aliæ proximæ: aliæ remotæ. De causis mouentibus incorruptibilibus in libris de Cœlo: de causis mouentibus, & quæ in generatione, & corruptione versantur, in libris de generatione, & corruptione, & in Meteoris: ac de plantis, & animalibus. Simpl. in 2. phy. c. 128. col. 1.

Causa efficiens in æternis absolute agit, in corruptibilibus autem vt plerumque. Simplic. in 2. physic. text. 74. char. 519. colum. 2.

Causa efficiens quod facit, ex non ente facit. Ioā. Gram. in 1. physic. c. 17. col. 4.

Causæ efficientes contrariorum, contrariæ sunt. Io. gra. in 4. phy. te. 64. c. 94. col. 1.

Causa efficiente necessario fiunt quæcunque fiunt, sine ipsa enim fieri non possunt. Ioan. Gram. in 5. de generat. animal. cap. 1. c. 82. col. 1.

Causa efficiens non est ex causis, quæ insunt rei: & propterea si effectum habuerit proportionem cum eo nō accipietur in diffinitione effecti, nisi per accidens. Auer. in post. l. 1. te. com. 34. char. 138.

Causa efficiente posita, non sequitur ex ipsa, quòd res sit propter causam efficientem. ideo hæc prædicatio si ponatur in speciebus prædicationis, non erit in demōstrationibus simpliciter, sed in ipsis signis, aut in demōstrationibus causarū. Auer. in post. l. 1. te. co. 34. c. 138.

Causa, quæ est extra rem, idest, efficiens, non ponitur in diffinitione, nisi per accidens. Auer. in posterio. 1. te. com. 35. char. 138.

Causam agentem omnes Antiqui negauerunt, præter Empedoclem, & Anaxagoram. Auer. in physic. 3. te. 30. c. 46. col. 4.

Causa agens differt a formali in hoc, quòd agens cum fuerit, erit forma, & erit in patiente: sed forma cum fuerit, nihil fiet in patiente. causa vero materialis ab his differt in eo, quod recipit formam. Auer. 1. de generat. & cor. te. 65. c. 167. col. 4.

Causa agens non est extrinseca in rebus naturalibus, sed in artificialibus. Auer. in 5. metaph. te. co. 1. c. 48.

Causa agens maxime quæritur in rebus generabilibus, & corruptibilibus. Auer. in 7. metaph. te. co. 59. c. 97.

Causa efficiens illa est, qua præcedente aliquid effectum est, non tempore, sed naturę proprietate. Boet. in Topic. Cic. l. 2. c. 784.

Causa efficiens est, quæ mouet, & operatur, vt aliquid explicetur. Boet. de diff. Topic. l. 2. char. 867.

Causa efficiens est, quæ quamlibet rem præcedens efficit, non semper tempore, sed proprietate naturę. Boet. de dif. Topic. l. 3. c. 874.

Causa efficiens alicuius extra ipsum est; formalis autem in ipso inest. ideo nil per causam efficientem ponitur in genere, vel specie: per formalem ponitur. Alb. mag. in sex prin. char. 70. col. 2.

Causa efficiens non est causa finis, nec vt est causa, neque vt finis: sed tamen secundum esse, quod habet in mobili, quod est subiectum. Albert. magn. in 2. phy. tract. 2. cap. 6. c. 21. col. 4.

Causa efficiens nihil habet a forma, vt est causa formalis, & actus materiæ: sed vt ipsa forma est principium motus, & operationum, sic habet efficiens a forma sua mouere materiam ad formam, ad quam mouet. Alb. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 6. c. 21. col. 4.

Causa efficiens essentialis est, cum causa secūdum suum nomen, & formam, & principium illius operis, siue effectus, & in ratione talis causalitatis effectui comparatur. Alb. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 3.

Causa efficiens accidentalis est, cum id, quod accidit cōmuniter indeterminatum est. Albert. magn. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. char. 22. col. 3.

Causa efficiens propinqua est illa, inter quam & factum non est medium. Alb. mag. in 2. physic. tract. 2. cap. 8. char. 22. col. 4.

Causa efficiens remota est illa, quę mouet per medium. Alb. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 4.

Causa efficiens propria est illa a qua non patitur, nisi vnum solum singulare effectum. Alb. mag. in 2. physi. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 4.

Causa efficiens communis est illa, a qua patiuntur multa. Alber. magn. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 4.

Causa efficiens singularis est illa, quæ est causa vnius singularis operationis. Alber. magn. in 2. physic. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 4.

Causa efficiens vniuersalis est, cum naturalis causa est plus in operando, quàm sit effectus. Albert. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. char. 22. col. 4.

Causa efficiens simplex est, quæ operatur vna virtute, ex qua prouenit opus eius. Alb. mag. in 2. physic. trac. 2. cap. 8. char. 22. col. 4.

Causa efficiens composita est, quæ operatur per plures virtutes coniunctas, quæ possunt esse similes. & dissimiles. Alb. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 8. c. 22. col. 4.

Causa in actu est efficiens, vt ignis accensionis causa in

potentia,

potentia, vt ignis ratione combuſtionis, & ſi non ſit adhuc accenſus. Alber. mag. in 2. phyſic. tract. 2. cap. 8. char. 22. col. 4.

Cauſa efficiens, & ſi per ſe, & eſſentialiter ſit idem ſpecie cum forma, quæ eſt finis motus: nunquam tamen eſt idem numero cum ipſa. Albert. magn. in 5. phyſic. tract. 1. cap. char. 60. col. 1.

Cauſa efficiens quadruplex eſt; perficiens, præparãs, adiuuans, conſilians. D. Tho. in 2. phy. l. 5. te. 16. c. 20. c. 4.

Cauſa efficiens perficiens eſt, quæ dat complementum motui, vel mutationi, quando introducit formam ſubſtantialem in generatione. D. Thom. in 2. phyſic. lect. 5. te. 28. char. 20. col 4.

Cauſa efficiens præparans eſt, quæ aptat materiam, & ſubiectum ad vltimum complementum. D. Thom. in 2. phyſi. lect. 3. te. 28. char. 20. col. 4.

Cauſa efficiens adiuuans eſt, quę non operatur ad proprium finem, ſed ad finem alterius. D. Thom. in 2. phy. lect. 5. te. 28. char. 20. col. 4.

Cauſa efficiens conſilians eſt in his, quę agunt a propoſito, & quę dat agenti formam, per quam agit. D. Th. in 2. phy. lect. 5. te. 28. char. 20. col. 4.

Cauſæ efficientis quatuor ſunt ſpecies ſecundum Auicennam: perficiens, diſponens, adiuuans, & cõſilians. perficiens eſt, quæ vltimam perfectionem dat. diſponens, quæ præparat materiam ad formam. adiuuans, quæ operatur ad principalem effectum; conſiliãs differt ab efficiente principali vt dat finem, & formam agendi. D. Tho. 5. metaph. l. 2. tex. 2. c. 260.

Cauſę efficientes & finales ſolæ correſpondent inuicem: quia efficiens eſt principium motus: finis terminus. D. Thom. 5. metaph. l. 2. tex. 2. char. 262.

Cauſa nulla agens eſt in iſtis inferioribus: quæ ordini primæ cauſæ non ſubdita ſit. D. Thom. 6. metaph. l. 3. text. 7. c. 20.

Cauſa omnis agens agit propter bonum. D. Thom. Ethic. pri. l. 14. c. 15. col. 1.

Cauſa efficiens vocatur vnde principium motus: quia licet motus ſit in mobili, tamen non eſt ibi, niſi per vim agentis. Alexand. de Ales in prim. metaphyſic. char. 12. col. 1.

Cauſa efficiens dicitur in omnibus, cum dicitur, quia natum eſt ſic moueri. Pet. de Aluer. 4. de Cœlo. l. 3. tex. 21. char. 73. col. 4.

Cauſa, vt finis.

CAuſa finalis, aut fit natura, aut arte; & fortuna nihil finis gratia fieri ſolet; quia etſi fortuna fit aliquid, id non eſt vt finis, ſed præter intentionem accidit. Ariſt. poſt. 2. cap. 11. tex. 12. char. 371.

Cauſæ finales ſunt omnia intermedia inter primũ agẽs, & finem vltimum, reſpectu præcedentis: ſed in hoc differunt, quia aliæ ſunt vt organa, aliæ vt opera. Ariſ. 5. metaph. cap. 2. te. 2. char. 85.

Cauſa finalis cauſæ efficienti opponitur, quia hæc prima, illa vltima eſt. Alexand. Aphrod. in prim. metaph. com. 21. c. 10. col. 1.

Cauſa vt finis, & vt forma, eadem eſt in quibuſdam naturæ operibus. Ale. Aphrod. 3. meta. co. 115. c. 59. c. 2.

Cauſa finalis magis proprie habet rationem principij, quam efficiens. Simpl. in phyſic. char. 2. col. 1.

Cauſa finalis dicitur cuius gratia: gratia autem alicuius, quæ ante finem ſunt. Ioan. Gram. in 2. poſter. cap. 11. char. 65. col. 3.

Cauſæ finales in illis conſpiciuntur, quorum ſunt fines. Io. gram. in 3. phyſic. char. 76. col. 3.

Cauſę finales, & efficientes ſunt, quę proprie cauſę dicuntur: quia a cæſualibus ſolæ ſunt abſtractę. Euſt. 6. Ethic. cap. 1. char. 265.

Cauſa finalis non ingreditur diffinitionem, niſi forte ignota ſit differentia, & ponatur loco ipſius. Auer. in poſt. l. 1. tex. 11. c. 138.

Cauſæ finales digniores ſunt eſsentia cæteris omnibus cauſis. Auer. de an. ſu. 2. tex. 45. c. 136. col. 2.

Cauſæ finalis deſcriptio eſt, vt non ſit propter aliam cauſam. Auer. in 2. metaph. tex. 10. ch. 15.

Cauſa finalis eſt, eſt quam fit aliquid. Boet. de dif. topic. 2. char. 867.

Cauſa finalis non mouet, niſi metaphorice: conſideratur autem a naturali, in quantum natura nihil fruſtra facit. Alb. mag. in poſter. c. 210. col. 2.

Cauſa finalis nihil habet a materia, ſed in materia accipit eſse a cauſa efficiente. Alber. magn. in 2. phyſic. trac. 2. cap. 6. char. 21. col. 4.

Cauſa finalis, & efficiens in idem coincidũt cum forma, in omnibus mobilibus ad formam. Alb. mag. de anim. l. 11. trac. 1. cap. 2. c. 96. col. 3.

Cauſa finalis ſiue cauſa propter quam eſt vltimum intentum in rebus naturalibus, & artificialibus. Alber. mag. de anim. l. 11. tract. 1. cap. 2. ch. 96. col. 4.

Cauſa finalis, & finis opponũtur agenti; quia finis eſt primus in intentione, & ultimus in operatione. Alex. de ales. in pri. metaph. ch. 12. col. 2.

Cauſa, vt materia.

CAuſa materialis eſt illa, ob quam ſemper eſt generatio, & corruptio ſecundum naturam. Ariſt. 1. de gener. & cor. cap. 3. tex. 5. ch. 390.

Cauſa vt materia, eſt cauſa generabilibus: vt autẽ cuius gratia, forma, & ſpecies. Ariſt. 2. de generat. & cor. ſu. 3. cap. 1. tex. 52. ch. 442.

Cauſæ circa materiam duæ ſunt, agens, a quo eſt motus principium; & paſſio, vt forma. Ariſto. meteor. 4. ſu. 2. cap. 2. tex. 30. ch. 569.

Cauſam materialem, & formalem in rebus naturalibus reddimus; quia omnia naturalia compoſita ſunt ex materia & forma. Ioan. gram. in ſecundo poſter. cap. 11. char. 65. col. 4.

Cauſæ materiales, & efficientes, ſunt magis vtiles ad generationem, nam præexiſtunt: forma autem, & finis poſt accedunt. Ioan. gram. in primo de genera. tex. 15. com. 57. char. 27.

Cauſa materialis eſt, ex qua, vel in qua fit aliquid. Boet. de dif. top. l. 2. c. 867.

Cauſa materialis habet ab efficiente quod mouetur, & patitur; ſed efficiens, nec quod cauſa ſit, nec quod ſit, habet a materia. Albert. magn. in ſecundo phyſic. trac. 2. cap. 6. ch. 21. col. 4.

Cauſa materialis habet a fine appetitum, quo mouetur ad ipſum, ſecundum quod finis idem eſt cum forma. Alb. mag. in 2. phy. trac. 2. cap. 6. c. 21. col. 4.

Cauſæ vt ad effectum referuntur.

CAuſa eadem eſt de tempore præterito, præſenti, & futuro, præter quam quod in preſenti eſt preſens, in præterito præterita, in futuro futura. Ariſt. poſter. l ib. 2. cap. 11. tex. 12. ch. 371.

Cauſarum diſpoſitio in tempore præterito cum ſuis effectis eſt, vt cum exiſtit poſterius ex ipſis, id eſt, cauſatum, exiſtat cauſa, & non conuertitur, & ſimiliter in futuro, & eodem modo in rebus ante factis. Ariſt. poſter. lib. 2. cap. 12. tex. 14. ch. 373.

Cauſa exiſtente, neceſſe eſt eſſe rem. At re exiſtente, non neceſſe eſt omne eſſe quodcunque cauſa eſt, ſed cauſa quædam, non tamen omnis. Ariſt. poſter. lib. 2. cap. 16. tex. 24. char. 382.

Cauſæ quot modis dicuntur, tot & cauſata dicẽtur. Ari. 2. phyſ. ſu. 3. cap. 1. tex. 34. ch. 38.

Cauſæ, quæ ſunt actu, inueniuntur cum illis, quorũ ſunt cauſæ,

cauſæ, & deficiunt cum illis; cauſæ vero in potentia ſunt, licet cauſata non ſint: non enim corrumpitur domus cum ædificatore. & in hoc differunt cauſæ actu a cauſis in potentia. Ariſt. in 2. phy. ſum. 3. capit. 1. tex. 37. char. 39.

Cauſas eaſdem eorundem neceſſe eſt eſſe. Ariſt. 2. de cœlo, ſum. 4. cap. 4. tex. 86. char. 322.

Cauſa monens cui ratio ineſt, & forma eſt melior, & magis diuina ſua natura quàm materia. & cum melius ſit ſeparari a deteriori, quod melius eſt, ideo in quibus fieri poteſt, mas a fœmina ſeparatur. Ariſtote. de generatio. anim. 2. cap. 1. char. 140.

Cauſarum ſpecies ſi infinitæ eſſent, non ſciremus effectum; quia tunc effectum ſcire putamus, cum cauſas cognoſcimus. Ariſtoteles ſecundo metaphy. capit. 2. tex. 13. char. 38.

Cauſas plures vna & eadem res habet. Ariſt. 3. métaph. ex ſum. 2. cap. 1. tex. 3. char. 42.

Cauſæ multæ concurrere poſſunt ad vnum effectum, non per accidens, ſed per ſe. Ariſto. 5. metaphy. cap. 2. tex. 2. char. 85.

Cauſę & principia diuerſorum diuerſa ſunt, tamen ſecũdum proportionem eandem omnium. Ariſto. 12. metaphy. ſum. pri. cap. 4. tex. 19. char. 247.

Cauſa propria congenita eſſe debet cum eo, cuius eſt cauſa; id eſt eodem tempore ſecundum generationem. Alex. & Euſt. in 2. poſt. c. 70. col. 1.

Cauſa a cauſæ opere diuerſa eſſe debet. Ale. aphr. in pri. metaphy. char. 27. col. 1.

Cauſa omnis prior & potior effectu eſt. Them. in prim. poſt. cap. 4. c. 1. col. 4.

Cauſa quorum eſt, eorum cognitio vniuerſalis nobilior, & antiquior eſt, quam ſenſus. Them. in pri. poſt. cap. 46. char. 8. col. 1.

Cauſam plurimarum rerum reddere poterit, qui diuiſionem, ac anatomem præ manibus habebit. Them. in 2. poſt. cap. 25. char. 12. col. 2.

Cauſa potentia eſſe poteſt non actu, cauſato non exiſtẽte. Ioan. gramm. in prim. poſter. capit. 10. tex. 65. char. 28. col. 2.

Cauſæ, & cauſata quæ ſunt, conſequenter ſunt immediata. Io. gra. in 2. poſt. cap. 12. c. 67. col. 1.

Cauſas quaſcunque quibuſcunque effectibus temere aſſignare non oportet, ſed ſunt eiuſdem ordinis, & cognatæ ſuis effectibus: ſi effectus ſunt potentia, & cauſæ erunt potentia, ſi actu, & cauſæ actu erunt. Ioan. gra. in 2. phy. te. 32. c. 39. col. 3.

Cauſas omnes aliquarum rerum reddere licet. Io. gram. in 2. phy. te. 68. ch. 45. col. 4.

Cauſa ſuo effectu ſemper melior eſt. Io. gra. in pri. de ani. char. 4. col. 2.

Cauſata cauſis notiora ſunt apud nos. Auer. in 2. phyſic. tex. 48. c. 31. col. 3.

Cauſa cum ſcitur cum ſcientia, tunc ſcientia erit perfectior. Auer. in phyſi. 4. tex. 118. c. 89. col. 3.

Cauſæ rerum contradictoriarum debent eſſe diuerſæ. Auer. 2. de cœlo. tex. 93. char. 74. col. 4.

Cauſata ſuas cauſas conſequuntur eodem modo in generabilibus, & corruptibilibus, vt in æternis. Auer. 2. de cœlo. tex. 104. char. 78. col. 1.

Cauſæ, quarum natura eſt eadem, & non differunt niſi ſecundum magis & minus, non cauſant niſi naturam diuerſam ſecundum magis, & minus. Auer. 2. de cœlo. tex. 72. char. 106. col. 4.

Cauſa non eſt cauſa alicuius propter quantitatem ſuam, niſi accidentaliter. Auer. 3. de cœlo. text. 72. chart. 106. col. 4.

Cauſatum omne poſſe eſſe, verum eſt de cauſato compoſito. Auer. ex diſtin. diſt. diſput. 3. c. 28. col. 3.

Cauſæ dant per ſe, & primo eſſentiam cauſato. Auer. in epit. metaphy. tract. 3. char. 177. col. 4.

Cauſa præter effectum eſſe non poteſt. Boet. in topic. Cic. l. 6. c. 845.

Cauſa, vt ſecundum actum ponit effectum, ſic effectus ſecundum actum ponit cauſam. Alber. mag. in 2. phy. trac. 2. cap. 8. c. 22. col. 3.

Cauſæ duæ nunquam concurrere poſſunt ad unum, & eundem effectum, per vnum, & eandem intentionem cauſæ cauſantis. Alber. mag. de anim. l. 3. trac. 2. cap. 8. char. 44. colum. 2.

Cauſa quicquid eſt ſuarum operationum ex ſeipſo, nullo pacto dependet ab alio ſecundum ſuũ eſſe, & eſſentiã. Alb. mag. de nat. & orig. ani. trac. 2. cap. 6. c. 73. col. 1.

Cauſa cum ſit, quam de neceſſitate ſequitur aliud, & cęlum, & elementum aliquando cauſent, aliquãdo non; ideo cęlum, & elementũ non proprie ſunt cauſæ. Alb. mag. de cau. & proceſ. uniuer. a pri. cau. l. 2. trac. 1. cap. 1. char. 200. col. 3.

Cauſa gubernationis, & motus corporis alicuius quicquid eſt abſque eo, ſecundum eſſe, & eſſentiam ſeparatur ab eo, quod ſic gubernat: quia quicquid gubernat, & mouet aliquod corpus, abſque eo quod accipiat virtutem, & gubernationem, & motus formam a gubernato, & moto corpore, ex ſeipſo eſt cauſa gubernationis, & motus, non dependens in aliquo ad corpus illud, ſecundum potentiam gubernandi, licet actus gubernationis non expleatur ſine corpore. Alb. mag. de nat. & orig. ani. trac. 2. cap. 6. c. 73. col. 2.

Cauſa omnis determinãs eſſe, ante ſe ſupponit eſſe: quia ſi non ſupponeret, non determinaret. Alber. magn. de cauſ. & proceſ. vniuer. a prima cauſ. lib. 1. trac. 2. cap. 8. char. 192. colum. 3.

Cauſatum nihil in ſe habet, quod prius non fuerit in cauſa. Alb. mag. ethic. 1. trac. 2. cap. 6. c. 5. col. 2.

Cauſa omnis naturaliter eſt prior, & nobilior ſuo effectu. D. Tho. in poſter. ch. 40. col. 1.

Cauſa una in rebus habentibus quatuor cauſas, quodammodo eſt cauſa alterius. D. Tho. in poſt. c. 8. col. 1.

Cauſa motus non eſt ſimul cum toto eo, quod mouetur: quia prima pars motus eſt cauſa ſecundæ, & ſic deinceps. at vt mobile per totum motum perducit mobile ad terminum motus, ita cauſa motus inſimul cum eo mouetur. D. Tho. in poſt. c. 90. col. 4.

Cauſa omnis per ſe producit effectum ſuum, vel ſemper, vel frequenter. D. Thom. in ſecundo phyſ. l. 9. tex. 55. char. 24. colum. 4.

Cauſas proprias aliquo modo diuerſas eſſe oportet diuerſorum. D. Tho. 2. phy. l. 12. c. 91. col. 1.

Cauſa eadem quãdoque facit unum per ſe, aliud per accidens. D. Tho. in 2. meteor. l. 13. ch. 148.

Cauſæ naturales, vt frequenter cauſant effectus ſuos, & non neceſſario. D. Tho. de diuinit. per ſomn. l. 1. char. 45. colum. 1.

Cauſa poſita, neceſſe eſt ſequatur effectus, niſi ſit impedimentum. D. Tho. 6. metaphy. l. 3. tex. 7. c. 415.

Cauſæ generatio tempore præcedit generationem effectus. D. Tho. 6. metaphy. l. 3. tex. 7. c. 416.

Cauſa quanto altior eſt, tanto eius cauſalitas ad plura ſe extendit. D. Tho. 6. metaphy. l. 3. tex. 7. ch. 418.

Cauſæ cuiuſlibet poteſtati ſubeſt omne illud, quod poteſt contineri ſub proprio obiecto eius uirtute. D. Th. ethic. 6. l. 1. ch. 110. col. 3.

Cauſa nulla particularis, & arctata, poteſt habere cauſalitatem ſuper totum uniuerſum: quia, ſi hoc eſſet, haberet cauſalitatem ſuper ſeipſam. Alex. de ales. in pri. metaphy. ch. 16. col. 1.

Cauſa ut per ſe, & per accidens.

CAuſa per ſe vna ſola vni cauſato inèſt. at, ſi cauſa non eſt per ſe, plures cauſas eſſe contingit. Ariſt. poſt. l. 2. cap. 17. tex. 24. c. 383.

Cauſæ

Causæ & causati consideratio per accidens esse potest, non tamen est demonstratio. at si maior de minori prę dicatur per accidens, & medium erit per accidens: si æquiuoce æquiuocum erit: si per proportionem, & medium per proportionem. Aristot. post. l.2. cap.17. tex.24.char.383.

Causæ per se sunt finitæ, per accidens infinitæ. Aristot.2. phys.su.3.cap.2.tex.59.ch.42.

Causarum per accidens, aliæ sunt alijs proximiores. Ari. 2.phy.su.3.cap.2.tex.55.ch.43.

Causa per accidens, non est prior ea, quæ est per se. Arist. 2.phys.su.3.cap.1.tex.66.ch.45.

Causa propter quid quærit semper, quare aliquid alicui alij inest; quia quærere propter quod ipsum in ipsum nihil est quærere. Aristot. septimo metaphys. cap. 10. tex.59.char.150.

Causæ per accidens, incertæ sunt humanæ cognitioni. Arist.11.metaphy.ex su.3.cap.2.ch.231.

Causa nulla per accidens prior est causa per se. Aristo.11. metaphy.ex su.3.cap.2.ch.231.

Causæ per accidens, nihil conferunt ad generationem. Them.in pri.physi.tex.78.c.20.col.4.

Causæ omnes per accidens indefinitæ sunt. Them. in 2. phy.tex.53.c.24.col.1.

Causa per accidens dici potest, elementum non potest di ci per accidens, nec fingi. Simp. in pri. phy. tex.79.ch. 85.colum.2.

Causæ per se determinatę sunt, causæ per accidens indeterminatæ. Simp.in 2.phy.c.119.col.1.

Causa non omnis per accidens, & si prælectiua fuerit, & raro, & gratia alicuius fuerit, est fortuna, vt nec omne effectum per accidens est a fortuna; sed id, quod a causa prælectiua per se, sed nō per se fit, est fortuna. Simp. in 2.phy.tex.54.c.120.col.1.

Causæ per accidens, ope causarum per se, subsistunt. Io. gram.in 2.phy.tex.66.ch.45.col.1.

Causæ non appropriatæ connumerantur cum eo, quod est per accidens, ideo in hoc erraut Abunazar. Auer. in post.l.1.cap.8.tex.66.c.149.

Causa ipsius esse essentialis rei quis quid est, est sui causa secundum se. Auer.in quæst.log.tex.10.c.372.col.4.

Causa essendi ipsam rem per se, est causa ipsiusmet rei. Auer.in quæst.log.tex.19.c.375.col.3.

Causæ per se sunt, quæ, cum auferuntur, auferuntur causata simpliciter. Auer.in quæst.log. ex epist. char.380. colum.1.

Causa per accidens est infinita, quia sunt infinita secundum formam ea, quæ accidunt uni, & eidem. Auer. in phy.2.tex.50.ch.32.col.3.

Causa per se una est, per accidens infinita. Auer.in phy.2. tex.54.ch.33.col.1.

Causas infinitas esse essentialiter impossibile est, acciden taliter possibile. Auer.8.phy.tex.47.c.177.col.1.

Causæ per accidens, reducūtur ad causam agentē. Auer. in 6.metaphy.su.2.tex.10.ch.72.

Causa per accidens efficiens, alia est remouens contrarium, alia prohibens obstaculum, alia, quę non secundum formam in qua significatur per nomen causa est effectus, sed ei illud accidit: & cum aliquis sortitur finem actionis, quem non intendit, & propter quē non operatus fuit. Alber. mag. in secundo phy.trac.2.cap. 8.char.22.col.3.

Causa per se est, quæ essentialiter ordinatur ad effectum producendum. causa autem per accidens, est, quæ est adiuncta causæ per se per aliquid, quod accidit ei, & quandoque disponit ad effectum, quandoque nihil. Alb.mag.in 2,phy.trac.2.cap.15.c.25.col.1.

Causa per accidens dupliciter dicitur: primo ex parte causæ, secundo ex parte effectus. Ex parte causæ, cum causa per accidens coniungitur causæ per se; vt album dicitur causa domus, quia accidentaliter accidit ædificatori. Ex parte effectus, vt cum accipitur aliquid, quod accidentaliter accidit effectui; vt ædificator est causa discordiæ. quia ex domo facta accidit discordia. D.Tho.in 2.phy.l.8.te.50.c.24.col.1.

Causa per accidens alterius aliquid esse potest, & tamen illa duo habere ordinem per se. Tho.de Vio.in post. c.216.col.1.

Causa vt prima, posterior, remota, propria, & communis.

CAusa prima non indigens est vllo suorum bonorum. Arist.pri.de cœlo, te.100.c.276.

Causas primas quoad fieri potest propius est inquirere. Arist.de gener.ani.4.cap.1.ch.226.

Causa omnis primaria plus est influens supra causatum suum, quam causa vniuersalis secunda. Aristo.de caus. prop.1.char.973.

Causa vniuersalis secunda, cum remouet virtutem suam à re, causa vniuersalis prima non aufert virtutem suam ab ea; quia causa vniuersalis prima agit in causatum causæ secundæ, antequam agat in ipsam. Cum ergo agit causa secunda, quæ sequitur causatum, non excluditur ipsius actio a causa prima, quæ est super eam: & cum separatur causa secunda a causato, quod sequitur ipsam, non separatur ab eo prima causa, quæ est supra ipsam, quando est ei causa. Aristot. de caus. prop.1.c.963.

Causa prima superior est omni narratione, & non deficiunt linguæ a narratione eius, nisi propter narrationem esse ipsius; quoniā ipsa est super omnem causam, & non narratur nisi per causas secundas, q̄ illuminantur a lumine causæ primę. Aristotel. de caus. prop.6. char.979.

Causa prima non est intelligentia, nec anima, nec natura, immo est supra intelligentiam, animam, & naturā, quoniam est creans omnes res: verumtamen est causans intelligētiam absque medio & causans animam, & naturam, & reliquas res mediante intelligentia. Arist.de caus.prop.9.char.983.

Causa prima est supra omnem nomen, quod nominatur, quia non pertinet ad eam diminutio. Aristot. de caus.prop.22.c.993.

Causa prima regit res creatas omnes præter quod commisceatur cum eis, quia regimen non debilitat vnitatem eius exaltatam supra omne esse, nec destruit eam, nec prohibet eam essentia vnitatis eius seiuncta à rebus, quin regat eas: quia causa prima fixa cum vnitate sua pure semper regit res creatas omnes, & influit super eas virtutem vitæ, & bonitates, secundum modum virtutis earum receptibilium, & possibilitatem earum. Aristo.de caus.prop.20.c.992.

Causa prima existit in omnibus rebus secundum vnam dispositionem: at res omnes non sunt in causa prima secundum vnam dispositionem: quia omnia recipiunt eam secundum suæ potentiæ modum: quia alia recipiunt eam receptione vnita, alia multiplicata, alia æterna, alia temporali, alia spirituali, alia corporali, quæ diuersitas non est a causa prima, sed a recipiente. Arist. de caus.prop.24.c.995.

Causa mouens est prior re: forma vero simul cum re, cuius est forma. Aristot.2.metaphy.su.1.cap.3.text.16. char.246.

Causas vltimas, & principia totius entis naturales quærunt; quia hę causę, & principia, non sunt alicuius particularis naturæ causæ, sed vniuersalis. Arist.4.metaphy.ex su.1.cap.1.char.59.

Causæ secundæ proprium est variare, primæ vero præseruare. Them.in metaph.c.12.

Causa prima immobilis est, tum per se, tum per accidēs. Them.12.metaph.ch.17.

Causæ propinquæ æquales suis causatis non habentes inter

inter se, & causata sua medium sunt appropriate ex necessitate causatis suis. Auer. in poster.l.1. cap.17. te.155.c.180.

Causa prima est Deus gloriosus; ipse enim est & causa propinqua essentiæ secundarum, & essentiæ intellectus agentis. Secūda sunt causę corporū cęlestiū. quolibet enim secundarū corporis cęlestis essentia pēdet; quorum numerus est secundum corporum cœlestium numerum, & hæc secunda sunt, quæ dicuntur Angeli. Auerroes de ani.beatitud.cap.5.c.66.col.2.

Causæ primæ esse est in se, causæ vero secundæ est ex relatione ad secundam causam. Auer.ex dest.distr.disp. 3.ch.28.col.3.

Causa prima, de qua in hac scientia loquimur, est causa & principium corporis diuini. Auer.in 12.metaph.te. co.5.char.138.

Causa prior est, quæ prior est iuxta effectum, & quia effectus sunt particularium, ideo causa prior particularis erit. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.8.c.22.col.3.

Causa posterior dicitur, quæ posterius se habet ad effectum, non per hoc, quod sequatur ad causam priorē, sed quæ longius respicit ipsum. Alber.magn.in 2.phy. tract.2.cap.8.c.22.col.3.

Causa remota, & propinqua est sicut immediata, & causa per mediū. Alb.mag.in 2.phy.trac.2.cap.8.c.22.col.3.

Causa propria est, quæ de sua forma huius effectus dicit causalitatem præter hoc, quod aliquid ei addatur. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.8.c.22.col.3.

Causa cōmunis est, q̄ indiget aliquo addēdo sibi, vt ppria efficiatur. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.8.c.22.col.3.

Causa prima, nec in substantia, nec in actu mutabilis est. Alb.mag.8.phy.tract.1.cap.15.c.93.col.4.

Causa prima dr̄ dupliciter prima. Primo est essentia prima, q̄ est Deus gloriosus, mūdi creator, & gubernator. Secundo, causa prima est mens cęlestis, & primus motor primi cęli: qui eodem motu mouet, & est in causa rerū naturaliū. Alb.mag.in 2.de cęlo.tr.2.c.5.c.30.c.4

Causatum primum multis dr̄ modis. Primo ſm rationē primā, & est id, quod causatur non prę suppositio quodam alio. Secundo, ſm esse primū, quod dupliciter intelligitur: vt primum simpliciter, & est intelligentia, quæ causatur à lumine primæ causæ: vel est principiū in ordine causatorum naturalium, & est primum mobile, quod omnia naturalia cum motu contemplatur. Alb.mag.in 2.de cęlo.tract.2.cap.5.c.31.col.1.

Causa prima est, in qua, vt in fonte effectiuo, & formali, & finali sunt omnia. Alb.magn.de caus.& proces.vniuer.à pri.caus.l.1.tract.2.cap.2.c.200.col.1.

Causa prima, & si non possit esse nisi vna, primariæ tamē esse possunt plures, licet æque primariæ plures esse nō possint. Alb.mag.de caus.& proces. vniuer.a pri.cau.l. 2.tract.1.cap.2.c.200.col.2.

Causæ primarię, & si non possunt esse nisi quatuor in genere, tamen sunt septem substantiæ simplices, & primæ: scilicet, causa prima, intelligentia, anima, materia, forma, cœlum, elementum. Alb.magn.de caus.& proces.vniuer.a.pri.cau.l.2.tract.1.cap.3.c.200.col.2.

Causæ primarię sunt quatuor: causa prima intelligentia anima nobilis, & natura, prout est natura forma diffusa in primis naturalibus principijs, omnia constituentibus in inchoatione, & motu, & perfecto esse naturali. Alb.mag.de cau.& proces.vniuer.a pri.cau.l.2.trac. 1.cap.2.c. 199.col.4.

Causa primaria vniuersalis plus influit super causatum suum, quam causa secundaria; & vniuersalis dicitur causa, non quod dicitur de multis, sed quia influit in omnibus sub se existentibus vniuersaliter. Alb.magn. de caus.& proces.vniuer.a prim.cau.l.2.tract.1.cap.5. char.200.col.4.

Causa prima sola principio, & fine caret. Albert.magn. de caus. & proces.vniuer. a prim. caus. lib. 2. tractat, 1.cap.1.char.202.col.1.

Causæ primæ processus forma est, quæ in ipso processu a causa prima secunda efficitur, & in diuersitate essentiæ a prima causa ponitur, quia nihil distans a prima causa eiusdem est essentię cum ipsa. Alb.mag.de caus. & proceſſ.vniuer.a pri.cau.lib.2.tract.1.cap.14.char. 204.col.1.

Causa prima creauit esse animæ, non quidem simplici esse, sed mediante intelligentia, quod est esse formatum ad lumen, & virtutem intelligentiæ, vt sit proportionatum secundum influentiam motus, & vitæ cœlesti circulo. Alb.magn.de caus.& proces.vniuer.a pri.ca.l.2.tract.1.cap.16.c.204.col.3.

Causæ primæ lumen omnem causam format, vt agat ad formam virtutis agentis primi. Albert.magn.de caus. & proceſſ.vniuer.a prim.cau.lib.1. tract.1.cap.20.ch. 205.colum.4.

Causa prima nullam potest habere causam, nec efficientem nec formalem, nec finalem, nec materialem. Quod, si efficientem haberet, non esset prima. Si formalem, sic hæc forma ab aliquo efficiente procederet, & sic ante se haberet causam, & in ipsa aliud esset esse, & quod est. At si finalem ad alterum relata esset, quod primo non conuenit. Si materialem, per se non esset, sed ab alio quodam, neque etiam esset simplex. Alb.mag.de caus.& proces. vniuer.a pri.cau. l.2.tract.1.cap.24.c.206.col.4.

Causa prima processu sui luminis illuminat omne, quod est, & ab alio non illuminatur. Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a pri.ca.l.2.tract.1.cap.4.c.206.col.4.

Causa prima cognosci non potest, nisi ex causa secunda, quæ eius causa est, quod intelligentia agens est, & non nominatur per nomen causati sui primi. Alb.mag. de caus.& proces.vniuer.a prim.cau.l.2.tract.1.capit.24. char.207.colum.1.

Causarum prior in ordine vehementior est in potentia agendi, & virtute, quam sit id, quod sequitur ipsam in potentia susciendi, vel patiendi. Propter quod necessario sequitur, quod in virtute cognoscendi, id, quod consequens est per cognitionem, non totum sequitur id, quod prius est; propter id, quod consequens est, diminutam habet virtutem a præcedenti, & magis contractam. Albe.mag.de caus.& proceſſ.vniuer.a ca.pri.l.2.tract.2.cap.15.c.212.col.1.

Causa prima non est intelligentia, anima, vel natura; sed est supra intelligentiam, animam, & naturam, per creationem producens omnes res. Alb. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.prim.l.2.tractat. 2.cap.28.c.215.col.2.

Causa prima quæ causat, & quæ causat intelligentia, sunt esse, viuere, & intelligere. Albert. magn. de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.2.tract.2.cap.28.ch. 215.colum.2.

Causæ primæ opus mirabile est, quod propter sui perfectionem nihil priorum rebus relinquitur, quin deduxerint ipsum in postremum, vt perfectum sit: & nihil posteriorum fecit, quod in primis non inchoauerit, vt sic sit principium, & finis. Alb.mag.de caus.& proceſſ.vniuer.a caus.prim.lib.2.tractat.2.capit.28.char. 215.colum.3.

Causam primam in operando, si aliquis dicat medio non indigere, & omnia per seipsam facere, & medio non vti, dicit cœlos propter nihil esse, & motus cœlorum, & quod Deus in natura naturalia nō operatur, quod stultum est. Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.2.tract.2.cap.29.char.215.col.4.

Causa prima est dies per seipsam, omnibusque magis dies; quia vnitas eius est vera, & idem est esse, & quod est: & vnitas eius pura, & simplex est in sua simplicitate. Alb.mag.de caus. & proces. vniuer.a cau.1. l.2.tract.4.cap.6.c.225.col.2.

Causa prima est super omne nomen, quod nominatur, vel nominari potest, quia ei non competit, nec nominis diminutio, nec nominis complemẽtum. Alb.mag. de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.2.tracta.4.cap.8. char.225.col.4.

Causa prima in omnibus rebus existit secundum dispositionem vnam, sed vnicuique recipit eam dispositionem secundum modum suæ potentiæ. Albe.magn.de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.lib.2.tracta.4.cap.13. char.226.col.3.

Causæ primę maxime competit stare per essentiam. Alb. mag. de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.tract.5. cap. 13 char.229.col.1.

Causa prima in ordine naturæ influit in secundam & nõ e contra. Alb.mag. de intel.& intel.l.1.tract.1.cap. 3.ch.50.col.3.

Causæ vltimæ sunt formæ generabilium,& corruptibilium. Alb.mag.de intel.& intel.l.1.tracta.1.cap.4.ch. 50.col.4.

Causæ mediæ sunt motores orbium cęlestium, quas intelligentias cęlestes appellant philosophi. Alb.mag.de intel.& intel.tract.1.cap.4.c.85.col.3.

Causæ propriæ, quæ in materia sunt corporum, sunt calidum, frigidum, humidum,& siccum: & sunt complexiona es, & non simplices, quia simplices non agunt ad animalis naturam. Complexionales autem existentes differentes habent actiones, vel passiones ab actionibus simplicibus,& passionibus. Et hęc differentia est in quinque modis, quorũ Primus est in modo actionis possessionis earum. Secundus in forma actionis. Tertius in acumine,& hebetatione actionis. Quartus in actionis diuersitate. Quintus est in actionis fine. Alb.mag.de ani.l.2.tract.2.cap.4.c.168.col.2.

Causa prima nullam æquam potentiam habet cum suis causatis. Albe.magn.in 5.metaph.tract.1.cap.3.char. 99.colum.3.

Causa prima cum irradiat ad constitutionem intelligentiæ primi ordinis, hoc fit per actum, qui est compositi, & est actus primæ causæ in orbe primo. ideo fit, quod id, quod fit per huius irradiationem, est ordinis inferioris quam ipsa sit. Alb.magn.in 11.metaph.tract.2. cap.20.c.157.col.1.

Causa prima sola operatur creationem. Alb.magn.ethic. 6.tract.2.cap.8.c.75.col.2.

Causa sola intrinseca potest dici alimentum. D.Tho.in 5.metaph.l.1.c.256.

Causa secunda operatur propter finem primæ causæ in omnibus agentibus per se ordinatis. D.Tho.5 metaphy.l.2.te.2.c.260.

Causæ particulares si non continentur sub se inuicem, continentur sub vna communi cœlesti. D.Tho.6.metaph.l.3.te.3.c.419.

Causæ secundæ non constituunt legem necessitatis, vel contingentiæ: sed constituta a suprema causa vtuntur vnde causalitati cuiuslibet alterius causę subdif,solaq; eius effectus sit, quod autẽ sit necessario, vt contingenter dependet ex causa aliorũ, q̃ est causa entis, vt ens, a qua ordo necessitatis, & contingentis in rebus prouenit. D.Tho.6.metaph.l.3.te.7.c.421.

Causa prima dicitur illa, quæ irresolubilis est. Alexan.de ales.in pri.metaph.c.11.col.4.

Causæ, vt actu, & potentia.

Causæ, quæ sunt in potentia, sunt causæ eorum, quæ sunt in potentia:& quę actu, eorum, quæ actu sunt. Arist.2.phy.su.3.cap.1.te.38.char.39.

Causa in actu differt a causa in potẽtia, qa agẽtia in actu singularia simul sunt,& nõ sunt cũ effectu in actu, cã in potẽtia nõ sic se habet, qa nõ simul corrũpit ædificium,& ædificator. Arist.3.metaph.cap.2.te.3.ch.87.

Causæ, q̃ sunt in actu, sunt illæ, quæ cũ rebus, quarum sunt causæ, reperiuntur, q̃ in potentia, nõ reperiunt cum passo. Auer.2.physic.exposit.media.c.202.col.3.

Causę, vt relationem inter se habent.

Causæ quædam sunt ad inuicem. Arist.2.phy.sum.3. cap.1.te.29.char.37.

Causa eadem contrariorum est; vt gubernatoris nauis præsentia conseruat nauem: absentia destruit. Arist.2. pay.sum.3.cap.1.te.9.c.37.

Causæ tres plerumque in vnum veniunt: forma enim & finis vna est, efficiens autem specie eadem. Arist. phy. 2.sum.3.cap.1.te.69.c.46.

Causæ omnes in re existentes sunt propter causam finalem. Arist.2.metaph.cap.2.te.8.c.37.

Causę ad inuicẽ causę sunt; vt efficiẽs, est cã finis; & finis, causa efficientis. Aristot.5.metaphy.cap.2.te.2.ch.86.

Causæ simplices in re sunt prima materia, & vltima forma: quæ enim præter has sunt, sunt materia, & forma compositæ. Auer.in phy.pri.c.4.col.2.

Causarũ illa, quæ sunt a forma & fine, sequuntur causam: quæ vero sunt a causa agente, non semper sequũtur. Auer.ex deit.dest.dis.p.3.c.22.col.4.

Causæ oẽs non sunt principia, nisi propter primũ principiũ. Auer.in 5.metaph.ex su.1.te.co.1.c.48.

Causa reliquorum est semper dignior eo nomine, quo communicant cętera; & cęterorum dispositio ad causalitatem est, vt dispositio illorum cum illo nomine. Auer.in 7.metaph.ex su.1.te.co.1.c.73.

Causæ eorum, quæ differunt genere, differunt genere: quæ differunt specie, specie: q̃ numero, ipsa quoq; numero differunt. Auer.12.Metaph.tex.com. 28.c.147.

Causæ quatuor dantur, & vltimum earũ oportet vt sit vnũ numero. Auer.in epit.metaphy.trac.3.c.180.c.4.

Causæ oẽs reducuntur in vnum, quod est finis agens, & forma. Auer.in epit.metaph.tract.3.c.181.col.1.

Causa ut pertinet ad argumenta, & prædicamenta.

Causa,& causatum si sunt simul, fit demonstratio circularis: si nõ sint simul, fit demonstratio causæ per medium causati: per causam quidem ipsius fit demonstratio propter quid, per causatum autem fit demonstratio quia. Arist.post.l.2.cap.16.te.24.c.381.

Causa nõ in oibus simili mõ q̃uirẽda est: nã in aliqbus satis est, si bene monstratũ fuerit, q̃d sit, quod etiam in principijs contigit. Aristot.1.ethicor.capit.7.char.16.

Causæ vt demonstrent, oportet, vt duo concurrant; vt alia sit sub eo, cuius est causa, & vt non sit immediata. Ale.& Eust.in 2.post.c.49.col.1.

Causas diuersas secundum speciem, vt media secundum aliam & aliam demonstrationem, de eadem re sumere contingit. Ale.& Eust.in 2.post.c.64.col.1.

Causam qui per causatum cognoscit, non propter quid nouit, quia causam non nouit, sed per posterius prius coniecit. Ale.& Eust.in 2.post.c.60.col.1.

Causæ & si in syllogismo sint formæ, efficiens & finis est vt materia. Alex.& Eust.in 2.post.c.60.col.1.

Causa & signa sępe reciprocantur. Them.in pri.post.ca. 28.c.6.col.1.

Causa amat per affirmationem ostendi. The.in pri.post. cap.31.c.6.col.3.

Causas entium considerare eiusdem viri est, & demonstratiua principia, per quæ & ipsa entia,& entium cognitiones considerantur, considerare. Sirian.in metaphy.2.secundum latin.cap.2.c.2.col.3.

Causæ omnes, formalis scilicet, materialis, efficiens,& finis, sumuntur in demonstratione, vt medij termini. Io.gra.in 2.post.cap.11.c.64.col.2.

Causa sip causatũ demonstratur, est quidẽ demonstratio, impropria tñ. Io.gra.in 2.post.cap.11.c.65.col.1.

Causæ

Causæ si non sunt simul cum causatis, non fit necessaria consequentia. Io.gra.in 2.post.cap.12.c.66.col.2.

Causam omnino per causatum cum ostendimus, est syllogismus: cum per causam causatum, demonstratio proprie est. Io.gra.in 2.post.cap.17.c.73.col.1.

Causæ rerum & si & propinquæ,& remotiores sunt, tamen a propinquioribus ratio reddenda est. Io.gra.de gen.ani.l.4.cap.1.c.73.col.3.

Causa si est, quæ tradit quid est res per demõstrationem extra essentiam, illa tradet essentiam, & existentiam simul, si fuerit existentia, aut essentia tantum, si fuerit existentia nota per accidens, cum fuerit essentia, aut pars essentiæ tantum, non tradet essentiam, nisi per accidens. Auer.in post.2.cap.5.te.38.c.211.

Causæ cum sint medium in demonstratione, ideo de ipsis agendum est. Auer.in poster.2. capit. 6. text.48. char.216.

Causæ mediæ demonstrationis simpliciter, oportet vt sint causæ maioris termini, ex quo demonstrationes simpliciter largiuntur esse per se per causam per se. Auer.in quæst.logic.q.12.c.375.col.3.

Causa non monstratur per effectum, nisi demonstratione quia. Alb.mag.in elench.c.287.col.3.

Causa materialis,& formalis sibi correspondent, quia forma dat esse, materia recipit. D.Tho.in 5.metaph.l.2. te.2.char.262.

Causæ rationi quanto magis aliquid accedit, tanto magis accedit ad rationem certitudinis. Ale. de Ales in 1.metaph.c.9.col.1.

Cebesten fluuius nascitur in monte Tauro,& fluit in mare Tyrrhenum, vbi est insula Rhodos. Errat toto cœlo Alb.mag.de nat.loc.tract.3.cap.3.c.102.col.4.

Cedrorum lignum in exteriori tunica est album, & interius quasi sanguis denigratus: & succus eius vt sanguis animalium. Alb.mag.de veget.l.6.tract.1.cap.8. ch.153.col.2.

Cegolites est lapis in colore, & quantitate similis ossi oliuæ: dissolutus in aqua,& rasus, & haustus dissipat in renibus, & vesica lapidem. Albert.magn. in 2. de miner.tract.2.cap.3.ch.139.col.4.

Celerius semper mobile tempus diuidit tardius magnitudine, idest spatium super quo itur. Psel. in 6. Physic.char.50.

Celerius illud est, quod prius mutatur. Psel.in 6.phy. char.50.

Celethi est genus animalis, multas sub se continens species: primo ouans, postea pariens: propter capitis pondus multum dormit, ita vt manu capiatur dormiens. Alb.mag.de ani.l.24.cap.1.c.197.col2.

Celidonius vnus est niger, alter ruffus: & trahuntur ambo de vẽtre hirũdinis. Ruffus valet si sub sinistra ascella gestatur contra insaniam, & Epilepsiam. Niger contra febres, iras, & minas operatur, & lotus aqua oculos sanat, & de mense Augusti melius est eos abstrahere. Alber.magn.2.de miner.tracta.2.cap.3.ch. 139.col.3.

Celidrus est serpens tam aquaticus quam terrestris, cuius dorsum fumans terram fumare facit propter virtutem veneni in magna quantitate. Erectus ambulat; quia, si se multum torserit, currens crepat. Alb.magn. de ani.l.25.c.201.col.3.

Cella vinaria ad Aquilonem aperta esse debet, & clausa ad Meridiem. Alb.mag.de veget.& plant.l.7.tract.2. cap.4.c.179.col.1.

Celonia cur faciunt iuxta puteos, ligno.n.plumbi adiungunt pondus, cum aliquando vas ipsum, & plenum, & vacuum pondus habeat? quia duobus temporibus hauriendi diuisum opus; contingit enim demittere vacuum, faciliter, trahere vero plenum, difficulter: cõmodius autem est paulo tardius demittere, & facilius trahere, Arist.quæst.mechan.te.28.c.802.

Census in quibusdam ciuitatibus fiunt annuatim, in maioribus vero per triennium, vel quinquennium. Arist. politic.5.cap.8.c.666.

Centaurea est duplex; maior,& minor, calida & sicca: si coquitur cum carne incisa, coniungit eam; mundificat vulnera, figillat vulnera antiqua, consolidat fistulas,& interficit vermes. Alb.mag. de veg.l.6.tract.2.cap.4. char.164.col.2.

Centaurus lapidi insculptus sanitatem confert, ideo ab antiquis magister Achillis dicebatur, quia hunc in manu tenebat. Albe.magn.2. de min.tract.3.cap.5. ch.143.col.3.

Centipeda cum hamum deuorarit, euomit intestina, donec hamum eijciat, & recipit ea intro, & valet eadem, qua antea salubritate. Arist.de hist.anim.9. cap.37.c.348.

Centipeda est serpens de genere draconum, multos pedes habens. Alb.mag.de ani.25.c.201.

Centris est serpens semper iter rectum serpens. Alb.mag. de anim.25.ch.201.col.3.

Centrum idem est mundi totius,& corporis grauitatem habentis. Ale.Aphrod.in prim.meteor.cap.4.co.14. char.7.col.1.

Centrum est circuli principium, medium,& finis. Simp. in 8.physi.te.76.c.320.col.1.

Centrum in circulari motu assumit sibi motus principium, medium,& finem. Psel.in 8.phy.ch.78.

Centrum duplex; mathematicum,& naturale. Aue.phy. 8.tex.76.c.191.col.4.

Centrum terræ idem est cum centro mundi. Auer.4.de cœlo,tex.34.c.120.col.4.

Centrum, quod est terræ locus, est mundi centrum, ad quod secundum naturam terra mouetur. Albert. mag.de nat.locor.distin.5.cap.3.c.43.col.3.

Centrum terræ, & centrum mundi, licet subiectosint idem, non tamen, vt est medium terræ, est medium mundi. Alb.magn.de nat.locor.distin.1.cap.3.char. 33.colum.3.

Cera nihil aliud est, quam fęx mellis. Alb.mag.de anim. l.8.tract.4.cap.3.ch.80.col.1.

Cerastes est serpens carens spinis in corpore, loco ipsarum habens cartilaginem, ideo corpus flexuosius habet alijs serpentibus. habet 8. cornua in capite flexuosa, vt arietis. est paruus, coloris puluueris, & est primi ordinis. veneno præsente cornua cerasti sudare aiunt, quod tamen non est valde probatum. Alb. mag.de ani.l.25.c.201.col.3.

Cerasus amat aerem frigidum,& terram humidam. Alb. magn. de veget. & plant.l. 7. tractat.2. capit.3. char. 178.col.1.

Ceraurum lapis est, chrystallo similis infecto colore cæruleo, quod (vt aiunt) de nube cum tonitruo cadit, & inuenitur in Germania, & in Hispania. Prouocat dulces sonos & ad prælia, & ad causas vincendi & ad pericula tonitrui euitanda prodest. Alb.magn.in 2.de mineralib.ex tract.2.cap.3.c.139.col.3.

Cerebrum quid est, & vt ad sensum pertinet.

Cerebrum & medulla non sentiunt tactum. Arist. de histor.anim.3.cap.17.char.98.

Cerebrum nec est excrementum, nec inter partes continuas enumerandum est, sed sui generis est, & tactum nullum habet sensum,& datum est ad totius animalis salutem. Arist.de part.anim.2.cap.7.char.439.

Cerebrum non est medulla, sed est substantia in medulla, quæ in oibus continetur. Mich.Ephes.2.de part. anim.cap.1.char.60.

Cerebrum nullius sensus causa est. Mich.Ephes.2. de part.animal.cap.6.char.74.

Cerebrũ, & neruũ ex anatomia, videtur in animalibus

habentibus ipsa, aliquid prodesse ad tactum. Auer.de partib.ani.2.cap.1.c.68.

Cerebrum aliquid facit ad sensum,& motum,non quod sit principium motus,& sensus,vt ait Galenus. Auer. de partib.ani.2.cap.7.ch.72.

Cerebrum non habet virtutem sensitiuam tangibilem, sed eius natura talis est, qualis est natura medullæ, quæ est in ossibus. Alb.magn. de ani.l.12.tract.1.cap. 7.c.105.col.1.

Cerebrum non est superfluitas, sed potius membrum principale: nec est ex membris omnino continuis, & compactis, sed eius natura est natura æterna quædam quæ durat, dum durat animalis vita. Alb.mag.de ani. l.12.tract.2.cap.3.c.106.col.1.

Cerebrum cum nullo membrorum sensibilium habet continuationem,nec sensum tactus. Alb.mag.de ani. l.12.tract.2.cap.5.c.106.col.2.

Cerebri locus,qualitas, & substantia.

CErebrum est sincipiti subditum, occiput inane est. Arist. de hist.ani.pri.cap.7.ch.18.

Cerebrum priorem obtinet situm capitis, non tantum in hominibus, sed in cæteris animalibus, quibus ea pars data est: & in omnibus his est, quæ sanguinem obtinent,& ob id sanguinea appellantur,& quæ mollia nomine speciali nuncupantur. Arist. de hist.anim. pri.cap.16.c.28.

Cerebrum omnibus priuatum sanguine est, nec venam intra se continet vllam, & ad tactum per naturam frigidum est. habet in suo medio plerisque omnibus cauum quoddam exiguum, membrana hærente venosa, ac cuticulari obducitur. Arist.de hist.ani. pri.cap.16.c.29.

Cerebrum ipsum sanguinis expers est,nec aliquid venæ, vel auctioris,vel minutioris in id cessat. Arist.de hist. ani.3.cap.3.ch.80.

Cerebrum vt adipe pinguescentium pinguiusculum est, vt suis, sic Sebo obesorum squalidiusculum sentitur, vt ouis. Arist.de hist.ani.3.cap.17.c.96.

Cerebrum partium omnium corporis frigidissimum est. Arist.de part.ani.2 cap.7.c.439.

Cerebrum omnium maxime humidorum sanguine caret,nihilque sanguinis habet. Aristot.de part.anim.2. cap.7.ch.439.

Cerebrum si humet, aut siccet supra modum, suo fungi officio non potest: sed aut non refrigerabit,aut coagulabit,& sic morbos,deliria & mortes afferet. Arist.de part.anim.2.cap.7.ch.442.

Cerebrum bipartium est,& etiam sensoriū vnumquodque,& sic cor suis ventriculis distinguitur. Aristot.de part.anim.3.cap.7.ch.486.

Cerebrum est frigidissimum omnium, quæ in corpore. sunt. Arist.de somn.& vig.cap.5.ch.58.

Cerebrum sero a frigiditate,& humiditate vendicatur in omnibus, sed præcipue in hominibus. Aristoteles de gener.animalium 2.cap.4.char.172.

Cerebri pondere pueri longo tempore non possunt continere caput. Arist. de gener.anim.cap.4.char.172.

Cerebrum calore præditum a dorsi medulla est. Io.gra. in 5.de gen.anim.cap.2.c.98.col.3.

Cerebrum multæ humiditatis est velocis conseruationis,multæ obliuionis,& difficilis rememorationis.Sic cum habens est prauæ receptionis, & multæ rememorationis. Qui medium, bonam conseruationem, & bonam memoriam habet. Auer.de memor.& rememor.char.196.col.2.

Cerebrum,hepar,& huiuscemodi non sentiunt,& si aliquando in illis est dolor, dolor est in panniculis, qui sunt circa substantiam illorum. Alb.mag. in 2.de ani. tract.4.cap.34.c.29.col.4.

Cerebrum frigidius, humidiusque est cæteris omnibus partibus complexionatis corporis animati. Alb.mag. de sen.& sen.tract.1.cap.15.c.9.col.1.

Cerebri substantia similior est in omnibus animalibus cæteris membris. Alb.mag.de animalibus.lib.1.tract. 3.cap.1.char.23.col.4.

Cerebri substantia est frigida & humida secundum naturales qualitates ipsum complexionantes ob tres causas. Prima, quia si non esset frigida;ex motu sensibilium inflammaretur. Secunda, quia cum spiritus valde calidus ei a corde mittatur per duas arterias propter caliditatem confunderet omnes operationes. Tertia causa est, multitudo spirituum lucidorum, qui sunt in ipso, qui in ipso discursu, & lumine suo in cellas animalium virtutum inflammationem excitarent dissoluentem animal. nisi esset frigiditas cerebri temperans. Alb.mag.de ani.l.1.tract.3.ca.1.c.24.c.1.

Cerebrum est molle,& pingue: & pingue, vt viscolitate formas, quæ ad ipsum veniunt,teneat: quia,si durus, vel siccus esset,læderentur ex eo membra,& impederentur operationes. Alb.mag.de ani.l.1.tract.3.cap.1. char.24.col.1.

Cerebri substantiæ nullus sanguis,nec vena ei vnitur,vt alijs corporis partibus vniuntur:ideo etiam est frigidum. Alber.magn.de ani.l.1.tract.3.cap.1.c.24.col.4.

Cerebrum in omni animali caret secundum suam substantiam sanguine,sed sugit nutrimentum ex extremitatibus venarum,& telarum, quæ circundant ipsum, & distinguunt, & in sibi similem colorem conuertit, vt proprium est omnibus membris. Alb.mag.de ani.l. 3.tract.1.cap.2.c.36.col.3.

Cerebrum frigidum est: sed frigiditas sua non temperat calorem cordis,nec hepatis calorem,vt nec cordis sic citas temperat humiditatem cerebri, & hepatis. Alb. mag.de ani.l.12.tract.1.cap.2.c.101.col.3.

Cerebrum non multum est frigidum,nec cor siccum:sed cor,respectu cerebri,& hepatis, siccum est,& cerebrū frigidum. Alber.magn.de animalibus.l.12.tracta.1. cap.2.c.101.col.3.

Cerebrum molle est, vt remolliat duritiem neruorum, & vt bonum nutrimentum præstet neruis gradatim. Alb.mag.de ani.l.12.tract.2.cap.4.c.107.col.1.

Cerebri substantia non est sanguis,vt ait Arist.& intelligendum est,quod non sit sanguis in forma sanguinis, quia mutatus est in alium humorem. Alb.mag.de ani. l.12.tract.2.cap.4.c.107.col.2.

Cerebrum, vt motus principium, & super quo innititur.

CErebrum retrahitur sub sinciput, vt ibi sit principiū motus,& membrorum motiuorum. Albe.magn.de animalibus.l.1.trac.2.cap.1.ch.5.col.4.

Cerebrum & tota superior capitis machina suspenditur super os baxillare, vel, quod fundamentum vocatur. Alb.mag.de ani.l.1.tract.2.cap.6.c.9.col.1.

Cerebri opertorium, partes, diuisio.

CErebrum hominis continent membranæ duæ,altera ossi adhærens,valida;altera ipsum cerebrū attingens,infirmior. Arist.de hist.ani.1.cap.16.c.29.

Cerebrum omnium bipartitum est, postremumque iungitur,quod Cerebellum appellatur,quod certe,& tactu,& specie formam habet diuersam. Arist.de hist.ani. 1.cap.16.ch.29.

Cerebrum continetur osse postremo tenuissimo, ac infirmissimo omnium ossiū capitis,cui nomen occiput. Arist.de hist.ani.1.cap.16.char.29.

Cerebrum adeūt meatus ab oculis terni, ita vt maximi, & mediocres ad cerebellum tendant, minimi ipsum in

cerebrum adeant. Minimi hi sunt, qui propioribus naribus oriuntur, maximi æqui distant, nec vsquam coire possunt. Mediocres coeunt: quod præcipue in genere piscium patet: & hi propiores sunt cerebro, quam magni. Minimi per quam laxo inter se distant interuallo, & nunquam ob eam rem possunt coire. Arist.de hist.ani.1.cap.16.ch.29.

Cerebri mēbrana pleniore vulnerata,cur p sectura oriri soleant,q fungorū nomine appellamus? qa vapores, q ex cerebro assidue proficiscunt,digeri p rimas cōsueuere,disiuncto ia osse,amplioꝫ facto itinere,oēs effluūt, ossique gelido occurrantes cōrescūt,& spēm fungi faciūt:vt qui supra ampliusculi,infra prætenues,loci ratione perficiantur. Ale.aphr.probl.2.q.91.c.765.

Cerebrū in tres partes diuidit,quarū vna est substātia velata;alia medullarū;tertia est vētres, qui sunt ipso spū aīali pleni,nerui sunt quasi virgula quædam ex ipso prodeuntia,non tamen sunt aliquid substantiæ ipsius. Alb.magn.de animalib.lib.1.tract.3.cap.1.c.23.col.4.

Cerebrū totū per longitudinē protrahitur in duo p medium medullæ ipsius,& per mediū pellicularū suarū,& per medium ventriculorum,vt sciant esse duplex auxilium ipsius,si accidat vni parti nocumentū,vt alia pręseruari possit. Alb.mag.de ani.l.1.tract.3.c.1.c.23.c.4

Cerebri pars anterior,mollior,leuior,& pinguior est posteriori. Alber.magn. de anim.lib.1.tractat.3.capit.1. ch.24.col.1.

Cerebri velamē,ob duas causas est: prima,vt pars mollis separet à cōtactu durę: secūda qđ descēdētes nerui ab ipso,ꝑm suas origines diuidantur, & separentur inuicem: & oportuit, vt esset aliquid firmum, quod continet eos,& ideo per ipsum velamen descendunt. Alb. mag.de ani.l.1.tract.3.cap.1.char.24.col.1.

Cerebrū cooperientes panniculi duo sunt, quorū superior,q ad craneū eleuatur, est spissior, & durior,vt resistat duritiei ossis,& prohibeat nocumēta,q̄ ab osse ad cerebrū prouenire possunt:& propter duritiē, & maternā custodiā dura mater vocat. Alius panniculus est mollis cerebro adhęrens, & molliter excipiens ne ad duriorē eleuatū duriter impingat;sic vt in clamore,& cantu eleuat,& iō,qa pie custodit cerebrū, pia mr appellatur. Alb.mag. de ani.l.1.trac.3.cap.1.c.24.col.1.

Cerebri septem opertoria sunt; capilli, cutis, caro, os cranei,dura mater,& pia mater. Alb.magn.de ani.l.1. tract.3.cap.1.char.24.col.2.

Cerebrū ꝑm suā longitudinē tres habet ventres; quorū quilibet per latitudinē duas habet partes,dextrā & sinistrā,propter lineā,q̄ per longū diuidit. Anterior diuiditur in dextrā,& sinistrā,& iuuatur odoratu,& expellit superfluitates p os nasi. Postremus,licet sit minor anteriori, & nō solū anteriori, sed quauis parte anteriori,tū ꝑm se supplet magni mēbri vacuitatē,& qa est principium nucę in ipso & sunt spiritus seruatiuę operationis, quę est operari,& reminisci. Alber.magn.de anim.l.1.tract.3.cap.1.char.24.col.2.

Cerebri cōmissuræ necessarię sunt, vt in eis contineatur spūs aīalis, ad quē hauriendū nō continue aperit cerebrū; & vt in eis aīalis spūs digeratur, qui cū à corde mittitur non sufficienter, est assimilatus cōplexioni cerebri, iō stat in anteriori parte, & digeri incipit, plus aūt assimilatur in media,& in vltima perficitur eius digestio. Alb.mag.de anima.l.1. tract.7.cap.1.c.24.c.2.

Cerebrum quæ habent, ex quo compositum est, & superfluitatum quis exitus.

CErebri superfluitates duos habent exitus:vnus est in coniunctione vētriculi anterioris, & medij; alius in medio. Albe.mag.de ani.l.1.tract.3 cap.1.c.24.col.3.

Cerebrum habent animalia omnia sanguinem habentia,& præterea multa, quæ sanguinem non habent, habent cerebrum. Albe.mag.de ani.l.1.tract.3.cap.1. char.24.col.3.

Cerebrum compositū est ex aqua,& terra;cuius est indigestium,quia,cum coquitur,efficitur durum,quia resoluitur humiditas & restat terrestris pars. Alb.magn.de ani.l.12.tract.2.cap.3.c.106.col.3.

Cerebri ad cuius corporis partes relatio.

CErebrum natura molita est aduersus cordis calorem, ipsique temperiem affert: ideo obtinet naturam aquæ & terræ. sed, vt quoque ea pars modico potiatur calore, venæ ad membranam cerebri deueniunt,ex vtraque vena maiore, & aorta; & ne calor nimius offenderet,non paucæ amplæ,sed frequentes, & tenues venę ambiunt:nec sanguis copiosus,& crassus,sed tenuis,& sincerus subit eodem. Arist.de parti. anim.cap.7. char.440.

Cerebrum cum pulmone rem communem habet. Arist. probl.sec.35.q.1.c.642.

Cerebrum & hepar transmittere ea ad cor, in quibus operantur,non est inconueniens,ita quod sint operationes eorum,quasi seruientium.cordis vero operatio principalis est,neque est inconueniens dicere,quod venę oriantur,& nerui a corde. Alb.magn.de anim.l.3. tract.1.cap.4.c.37.col.1.

Cerebrum quæ animalia maiorem habent, & ob quid datum est.

CErebri plurimum homo inter cætera animalia habet respectu sui corporis, & mares plusquam fœminæ. Arist.de partib.ani.2.cap.7.c.441.Aristo.idem de hist.ani.1.cap.16.c.29. & Alb.magn.de anim.l.11. tract.1.cap.3.c.106.col.4.

Cerebri multum obtinent,qui rem veneream nō agunt. Arist.probl.sec.10.q.56.char.446.

Cerebrum factum est ob necessitatem,& ob vtilitatem, & necessitatis duplex est causa: vna ad temperamentum compositionis corporis organici:altera ad operationes eiusdem. Causa vtilitatis est secundum bene esse determinata; quia aliter non bene saluarentur sensuum organa; & etiam, quia vapore suo infrigidante inducit somnum,qui est naturaliter quies animalium. Alber.magn. de anim.l.12.tractat.2.cap.4. char.106.col.4.

Cerebrum quæ sanant.

CErebrum sanant olfactibilia frigidum propter calorem sumi. Auer. de sen.& sen. ex.paraph.c.192.c.1.

Certificatio proprie est in specie specialissima,& in differentia constituente ipsam. Ale.de Ales.in 7.metaphy. te.82.char.228.col.1.

Certitudo est excessus cognitionis. Auer.in quæstionib. logic.q.15.c.378.col.2.

Certitudo duplex; alia oritur ex natura rei, & alia ex parte nostra. Ale.de Ales.in pri.metaph.c.8.col.1.

Certitudo rei est immutabilitas eius. Ale.de Ales.in pri. metaph.c.8.col.1.

Certitudines diuersæ sunt in diuersis scientijs, per consequens diuersæ demonstrationes. Ale. de Ales.in 2. metaph.c.7.col.1.

Certius natura tanto est, quanto magis subintrat habitum, & naturam necessarij. Ale. de Ales.in pri.metaph.c.8.col.1.

Ceruix appellatur pars posterior extima colli. Aristot.de hist.animalium.1.cap.12.char.23.

Ceruix,& humeri quibus eminētibus articulis sunt fortes,sunt secundum animam,& referūtur ad masculū. Quibus imbecilles, & inarticulati,molles secūdū ani-

mam sunt, & referuntur ad fœminam. hæc dico, quæ de pedibus, & coxis. Arist. physiogn. cap. 8. c. 349.

Ceruix longa & tenuis, significat illum, qui maligna meditatur. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 22, c. 20. col. 1.

Ceruix vasta cum quadam prolixitate, dicit animosum. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 1.

Ceruix rotunda probat virtutem animæ, & corporis humilitatem. Alber. magn. de anima. l. 1. tract. 2. cap. 22. char. 20. col. 1.

Ceruix soluta, & quasi decidens, & inualida, nocentes, & insidiosos homines designat. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 22. c. 20. col. 1.

Ceruix, quæ neruis patentibus composita est, ineptum, indocilemque ostendit: & si occurrant alia signa, insanum monstrabit nimia neruorum, & venarum claritas: & idem venæ claræ, & enormes ceruici intextæ idem, quod nerui, indicant. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 1.

Ceruix breuis, indicium est audaciæ cũ temeritate. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 1.

Ceruicis, & spatulæ inter coniunctionem, si verticulus quidam eminet, nec cætera leuiter sibi conueniunt, sed interualla sunt ibi ac si sit nodorum superficies aspera superbos, & insolentes indicant hæc. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 2.

Ceruix dura, indocilem ostendit. Alb. mag. de anima. l. 1. tract. 2. cap. 22. ch. 20. col. 2.

Ceruix inclinata, docilem ostendit. Alb. mag. de animal. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 2.

Ceruix rigida & recta, & tanquam defixa, indoctum & insolentem significat, & aliquando etiam insanum. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 2.

Ceruix defixa, significat indocibilitatem, & contumaciã. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. c. 20. col. 2.

Ceruicis stabilitas proportionata, optimos mores ostendit. Alb. magn. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. ch. 20. col. 2.

Ceruix superius retorta, immitem, & insolentem declarat hominem. Alb. magn. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 22. ch. 20. colum. 2.

Ceruix infixa ad pectoris partes animi cogitationibus occupatum ostendit: & aliquando pertinet ad parsimoniam, & aliquãdo ad malignitatem, vt alia signa concurrentia ostendant nihil certe simplex, nil remisse, nil securum continere. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 22. char. 20. col. 2.

Ceruix ad sinistrum inclinata, stultum aliquantulum, & cinedum ostendit. Alb. magn. de animal. lib. 1. tract. 2. cap. 22. char. 20. col. 2.

Ceruix iuxta caput forte capillosa, fortem, & animosum indicant. Alber. magn. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 26. ch. 25. col. 3.

Cerula (vt ait Plinius) est serpens paruus, sed veneni virtus est magna, & est ordinis primi. Alb. mag. de anim. l. 25. char. 201. col. 3.

Ceruſſa fit, si super vas, in quo est acetum forte, superponantur lamine plumbi. vapor condensat, & corrũpit plumbi substantiam, & conuertit in colorem albũ, qui ceruſſa dicitur. Alb. magn. in 4. de miner. tract. 2. cap. 3. c. 147. col. 4.

Ceruus, ex cornigeris vnus cornua tota solida habet cęteri caua quodam tenus, & mucrone demum concreta. Pars caua ex cute potius oritur, quam solidum quiddam subsit: & ceruus solus habet cornua omnibus annis decidua, initio a bimatu: cæteris perpetua sunt, nisi per vim aliquam amittant. Arist. de hist. ani. 2. cap. 1. char. 42.

Cerui vermes continent omnes in suo capite viuos, qui nascuntur sub lingua in concauo circiter vertebram, qua ceruici innectitur caput, magnitudine non minores his vermibus, quos maximos carnes putres ediderint. Gigni vniuersi, atque contigui solent numero circiter viginti. Aristotel. de histor. anim. 2. capit. 15. char. 60.

Cerui, & vaccæ mares suos, nisi raro, patiuntur, propter rigorem genitalis, nimiamque tentiginem: sed clunibus subsidentibus semen recipiunt. Aristo. de hist. ani. 5. cap. 2. char. 148.

Ceruus non in eadem cerua immoratur, sed mutat, breuique interposito tempore aliam, & aliam supergreditur. Coitus ab arcturo, mense Augusto, & Septembrij implentur paucis diebus, & ab eodem multæ vterum ferunt octo menses. pariunt magna ex parte vnum sed nonnulli etiam geminos peperisse compertum est, & metu belluarum iuxta vias maxime parere solent. Ducit suum hinnulum ad stabula, quem locum sibi habet refugium, petra disrupta vno aditu, vnde se defendere possint, & repugnare ijs, qui inuadunt, vita eius est per quam longa. Arist. de hist. ani. 6. cap. 29. c. 241.

Ceruæ omnes monte Asiæ Elapho scissa aure sunt, quà nota, si alibi locum mutant, dignoscuntur. Aristot. de hist. ani. 6. cap. 29. char. 242.

Ceruæ quaterna vbera habent, & cum mares impleuerint fœminas, ab ipsis separantur, & propter libidinis graueolentiam quisque solitarius scrobes fodit: fętet, vt hirci, faciesque eorumque aspergine nigrescit, & ibi degunt, quousque imber accedat, & tunc pascua repetunt: quæ omnia accidunt ceruo, quia salax est, & pingui abundat. Aristotel. de historia animalium. 6. cap. 29. char. 242.

Cerui æstate pinguescunt: qua de re, nec currere possunt: sed secundo, vel tertio cursu capiuntur ab ijs, qui pedibus insectantur. Aristo. de hist. anim. 6. cap. 29. char. 242.

Cerui propter æstum, & anhelitum in aquas fugiunt. Arist. de hist. ani. 6. cap. 29. ch. 242.

Cerui caro lienis tempore vitiatur, & fœtet perinde quasi hircorum, ac hyeme extenuantur, & debilitantur, vere maxime vigent ad cursum. Arist. de hist. ani. 6. cap. 29. ch. 242.

Cerui, dum fugiunt, requiem inter currendum aliquam faciunt, consistentesque manent, dum, qui insequitur appropinquet, tunc fugam item arripiunt, quod ideo facere videntur, quia interiora laborant: intestinum enim tam tenue, ac imbecile habent, vt etiam, si leuiter percusseris, possit rumpi, cute adhuc integra. Arist. de hist. ani. 5. cap. 29. c. 242.

Cerua inter feras quadrupedes maxime prudentia præstare videtur: circa semitas enim parit, quo belluæ propter homines minus accedunt, & cum peperit, inuolucrum primum exedit, mox seselim herbam petit, quam, cum ederit, redit ad prolem. Hinnulum in stabulo ducens assuefacit, quo refugere debeat, saxum hoc est abruptum vno aditu, quo loco eam, si quis inuadit, expectare, & repugnare affirmant. Mas, cũ pingescit (quod fructuum tempore euenit) nunquam apparet, vt qui cognoscit sua corpulentia capi posse. Cornua locis difficilibus amittit, & qua inueniri nequeant. Cornu eius sinistrum a nemine adhuc compertum esse affirmant: occulit. n. id, tanquam aliquo medicamento præditum. Arist. de hist. ani. 9. cap. 5. c. 322.

Ceruis bimis primum cornua oriuntur simplicia, recta, nimis bifida, & sic annis sequentibus adhunc modum procedit numerus, vsque ad annum sextum. Aristo. de hist. ani. 9. cap. 5. char. 322.

Ceruos senes cognoscimus, quia nullos, aut paucos dentes habent, & adminiculis carent: adminicula vocãtur rami, qui imis cornibus ante frontem prominent. Arist. de hist. ani. 5. cap. 5. ch. 323.

Cerui singulis annis mense Aprili cornua amittunt, & donec ea recipiant, noctu pascuntur. Arist. de hist. ani. 9. cap. 5. char. 323.

Ceruus

Ceruus captus iam fuit viridem hederam suis cornibus enatam gerens, quæ cornu adhuc tenello forte inserta, quasi ligno viridi coaluerit. Aristot. de histor. anim. 9. cap. 5. char. 323.

Cerui morsi a phalangio, vel a quouis generis eiusdem, cãcros edunt, quos & homini prodesse putãt, sed non caret fastidio. Arist. de hist. ani. 9. cap. 5. c. 323.

Cerui sibilo, & cantu capiuntur, mulcentur enim & alliciuntur ea voluptate. Arist. de hist. ani. 9. cap. 5. c. 323.

Ceruus, si arrectas aures teneat, acerrime sentit: si demissas, facile interimitur. Aristot. de histor. animal. 9. cap. 5. char. 323.

Ceruæ nonnullæ in Achaia eo in loco degunt, quo sua cornua deijciunt, vt caueant, ne facile inermes reperiantur: quod ea de causa faciunt, quia instrumẽtum, quo repugnare possunt, cum res exigit, non habent. & locum, quo cornua demisserunt, a nemine adhuc fertur compertum esse: plurimæque visæ sunt, quæ cornibus enatam hederam habent. Aristoteles de admir. aud. 5. char. 841.

Ceruæ, quæ in Epiro oriuntur, dextrum cornu cum multa vtilitate defodere præditum aiunt. Arist. de admir. aud. 72. ch. 851.

Ceruus inscriptus lapidi, phreneticos, & maniacos saluat. Albert. magn. in secundo de miner. ex tract. 3. cap. 5. char. 143. col. 2.

Ceruorum, & taurorũ fœminæ coitum vix pati possunt propter duritiam virgæ maris. Alber. magn. de anim. l. 5. trac. 1. cap. 7. ch. 52. col. 3.

Cerui discretiores sunt multis alij animalibus. Alb. mag. de anim. l. 8. trac. 3. cap. 1. ch. 74. col. 2.

Cerui cornu sinistrum erectum nunquam inuentum est. Alb. mag. de ani. l. 8. trac. 2. cap. 1. c. 74. col. 3.

Cerui, si venenati sunt, congregãt cancros, & eos pro medicina comedunt. Alber. mag. de anim. l. 8. trac. 2. cap. 1. char. 74. colum. 3.

Cerui timent gannitum vulpium, & ipsi inter se pugnant tẽpore coitus, & deuictus obedit victori forti obedientia, ac si esset seruus eius, & sequitur illum. Alb. mag. de ani. l. 8. trac. 2. cap. 3. c. 74. col. 1.

Ceruus est animal notum augens culmos in cornibus vsque ad sex annos. Signum senectutis eius est habere multos, vel paucos dentes. Hoc animal omnia visa rara, & audita miratur. venenata cerui fugiunt, & agitati contra ventum currunt, vt ventus ab eis auferat canum voces. Cornu corui decoctum cum aceto si ponatur in ore, sedat dolorem dentiũ, & consolidat gingiuas: & combustum, & bibitum ad pondus vnciæ, & duorum aureorum, iuuat contra fluxum antiquũ sanguinis. Albert. magn. de animalib. l. 22. tract. 2. cap. 1. char. 176. colum. 2.

Cerystalys est serpens de genere viperarum, & est secundi ordinis: & est cinereus duorum cubitorum, & in loco morsus accidit inflatio: & velicæ, & duritia apparent, & fluxus humiditatis sanguineę nigræ, & fit spasmus. Alb. mag. de ani. l. 25. ch. 201. col. 3.

Cetæ, quæ non branchias habent, sed fistulam, animal generant; vt delphini, & balenę, & his additur, & pristes, & bos. Arist. de hist. ani. 6. cap. 12. ch. 212.

Cetę non refrigerationis causa suscipiũt mare, hoc enim fit ipsis respirantibus, habent enim pulmonem & stertunt, & si retibus capiuntur, cum respirare non possunt, suffocantur. sed quia alimentum ex humido faciunt, necesse est susципientia humidum emittere, & ideo habent fistulam. Aristot. de iuuen. & sene. vit. & mort. & resp. cap. 14. char. 321.

Cetus est piscis maior, cuius femina balena est, & est multorum generum. Alij hirsuti, & sunt maximi. Alij planæ pellis, & minores. Maiorum fouea oculi vnius capit quindecim homines, & aliquando viginti. Os habet magnum. & cum spirat, euomit multam aquam; vt nauiculas impleat & submergat. Caudam biffurcatam habet, cuius latitudo est plus quàm 24. pedum. Expertum est hunc piscem diuisum esse onus trecentorum curruum, tam in carne, quam in ossibus. habet virgam intus, & testiculos, & emittit virgam tempore coitus, & vt mulier habet vuluam fęmina. Eius semẽ, quod (est enim multi seminis) non totum concipitur intra vuluam, & quæritur a medicis, & amphora vocatur: & est preciosum cõtra guttas, & paralisim. Ex oculo vnius ceti vndecim lagenæ sagiminis eductæ fuerũt tempore Alberti, & lagena vna vix portabatur ab vno homine. Duobus modis capitur. primo plures nauicule quęrunt piscem, in quibus duo nauigant. & vnus est paratus ad iaculandum piscem hasta abiegna, in cuius extremitate est foramen iuxta manum percutientis, in quod immissa est corda fortis, & longissima, quę circulariter posita est in naui, vt sine errore expedite egrediens sequatur instrumentum, cui infixa est. Extremitas eius, & cuspis habet triangulum, vt sagitta, & multas acuitates, vt sagitta: & inuento pisce ipsum percutiunt. Si cetus repetit pelagus, relinquit cordas, & conqueruntur amisisse expensas, & labores. Si petit fundum, ad littus trahunt, & sic capiunt: Alio, sed eodem modo capiunt, sed balista iaculantur immissa corda, vt priori modo. Hirsuti sunt ceti, & longissimos habent culmos, & illis ad saxa in rupibus se suspendunt cum dormiunt: & tunc piscatores, quantum possunt, pellem a lardo soluunt iuxta caudam, & immittunt cordas, & ligant montibus, & excitant piscem, & recedere volens piscis excoriatur, & sic moritur. Alb. mag. de ani. lib. 24. cap. 1. c. 196. col. 2.

Chabrias Athenienſis Taoni regi Aegyptiorum exercitum habenti, sed pecunijs indigenti, hoc consilium dedit, vt sacerdotibus diceret oportere tũ ex sacris nonnulla, tum etiam sacerdotum multitudinem propter sumptum amoueri. quod cum ipsi audissent, pecunias tum priuatas, tum publicas illi attulere. tunc iussit illis imperari decimam dumtaxat partem eius, quod ante hac soliti essent, tum in seipsos, tum in sacrum impendere: reliquas nouem sibi ipsi fęnerarentur, donec bellum aduersus regem Persarum finem acciperet: & ab omnibus, qui ædes habebant, circumferri iussit, quę illi videbantur, & singulis corporibus tributum indixit: & qui frumentum venderent, pro quaque mensura obolum pendere iussit, & decimam singulis officinis, & alijs opificijs pro tributo imperauit. Arist. œconom. 2. char. 818.

Chabrias supplementis in centũ, & viginti nauibus coactis, cum ipsi sexaginta tantum opus esset, imperauit reliquis; vt vel nauigarent, vel frumentum in duorum mensium stipendium præberent: qui frumentũ libenter dedcrunt, vt suis rebus curam habere possent. Arist. œconom. 2. char. 825.

Chalidicam herbam, & Amygdala ad mellificandum maximam afferre vtilitatem asserũt, & fœtum plurimum ex ipsis fieri inquiunt. Arist. de admir. aud. 19. c. 843.

Chania est animal in Aethiopia ad modum lupi in figura, maculis albis per totum aspersum. Alb. mag. de ani. l. 22. t. 2. c. 1. ch. 175. col. 3.

Chamęleo figura totius corporis, lacertam plane repręsentat. Latera deorsum ducta ventri iunguntur vt piscibus: & spina modo piscium eminet; rostrum simiæ porcariæ simillimum: cauda prælonga in tenue definens, & longis implicata in se orbibus lori modo permultis. Elatior est a terra, quam lacerta: inflexus crurum perinde ac lacertæ. Pedes singuli bipartito secantur, partesq; talem inter se habent situm, qualem pollex ad manus reliquam partem obiectam. Sed reliquę partes paulotenus indigitos quosdam findunt ur, ideirt primores triplici fissura interius, duplici exterius; posteriores interius duplici, exterius triplici. Vnguiculi aduncl.

adunci. Corpus aſperum totum, vt crocodilo. Oculi in receſsu cauo intus recepti, pregrandes, rotundi, cute ſimili, atque reliquum corpus obducti, media ſui parte perquam exigua detecti, qua videant. quæ uidendi ſedes nũquam cute operitur, nec pupillæ motu: ſed totius oculi verſatione in orbem, mutationemq; quoquo verſus aſpicit, quæ velit. Mutat ſuum colorem inflatus. Ariſt. de hiſt. ani. 2. cap. 10. ch. 51.

Chameleo gulam, & arteriam ſitu eodem continet quo lacerta. Carnem nuſquam niſi in capite, & maxillis, & poſtremo caudæ admodum exiguã potlidet, nec alibi ſanguinem, quam in corde, & oculis, & loco a corde ſuperiore, & venulis hinc tendentibus. Cerebrum præ lo ſuperius oculis poſitum eſt. Cute exteriore detracta oculis, quiddã lucẽs, veluti annulus æneus tenuis, nulla pelle interceptus cingit. Membranæ in omnes ſe re corporis partes multæ, & validæ, longeque firmiores, quam in cæteris, tendunt. Diſſectus totus ſpirare præterea diu poteſt, motu exiguo adhuc circa cor extante. Lienem conſpicuum nuſquam continet; & ſubit cauernas, & latitat more lacertarum. Ariſto. de hiſtor. anim. cap. 11. char. 52.

Chameleo niger eſt, non longe diſſimilis crocodilo, & pallidus vt lacertæ, maculis diſtinctus nigris, vt pardus. Mutatur color toto in corpore: nam & oculi concolores reliquo corporis redduntur, & cauda eundem colorem accipit. Motus ei piger eſt, vt teſtudinis. Palleſcit, cum moritur, & defunctus eundem ſeruat colorem. Ariſt. de hiſt. ani. cap. 11. ch. 52.

Chameleo omnium ouiparorum pedeſtriũ tenuiſſimus eſt: quippe qui ſanguinis inopia rigeat. cauſa ad mores animæ eius referenda eſt. præ nimio enim metu multiformis efficitur. metus enim refrigeratio per inopiã ſanguinis, calorisque eſt. Ariſtot. de partib. animal. 4. cap. 11. char. 544.

Chameleo eſt animal in nihil potẽs, niſi in formicas, quas deuorat, & ad omnia mutabile eſt, quod ex tenuitate congelato ſpiritu ſenſum amittit, & motum: & color eius variatur ad omnem rem, quę attingit ipſum. Alb. mag. ethic. 1. trac. 7. cap. 10. c. 22. col. 1.

Chaos dicitur a χ῀ quod ſignificat recipio, vel colloco. Simp. 4. phyſ. te. 49. ch. 255. col. 1.

Charidemus Orcitamus Aeolidis quædam loca obtinẽs, pecuniarum, quibus milites ſatisfaceret, indigebat. primo proferebant, poſtea ſe amplius non habere dixerunt: at Charidemus, quem maximi prouẽtus locum eſſe cenſebat, iubebat incolas, ſi quid pretioſius haberent, in alium locum tranſmittere: & ipſe princeps hoc idem palam faciebat. Et cum eos ab vrbe paululũ abduxiſſet abſtulit quantum ſibi opus eſſe putauit, illoſque rurſum in locum ſuum reduxit. Ariſto. œconom. 2. char. 820.

Charidemus per præconem edixit, vt quibus ciuitatibus imperaret, nemo ulla arma domi poſſideret, quod, ſi quis dicto audiens non fuiſſet, argentum indixit pro multa, & quod edixerat negligebat, nec illi curæ ſibi eſſe ſignificabat. & cum homines illum temere edixiſſe, quæ ſinguli habebant, immota ſuis locis tenuere. ſed ipſe repente vniuſcuiuſque ſupellectilem iuſſit pro multa auferri, & ſic multa exegit. Ariſtot. œconom. 2. char. 820.

Charondas Catanienſis ciuibus ſuis leges inſtituit, & cæteris ciuitatibus Calcidicis, quæ ſunt circa Italiam, & Siciliam, & illi proprium eſt iudicia de falſis teſtibus. Ariſt. polit. 2. cap. 10. ch. 554.

Chartarum ſectio, ſiue papyri, cur ſi quis æque a baſi plana rectaque dimetiendo abſciderit, recta euoluetur: ſi autem inclinarit, contorta exiſtet? quia, cum orbes ſecturæ alterius eodem in plano poſiti ſint, declinans illa cæſura non æque oppoſita eſt, ſed partim minus: itaque cum euolueris, orbes, qui plano eodem continentur, ſuumque initium in plano habent eodem, lineam explicabunt, quam ſuo ipſi conficiunt ordine: quippe cum ea ipſa extenta linea non niſi profecta ex orbibus ſit, qui plano eodem continentur: itaque vel rectam eam quoque eſſe neceſſe eſt, quę eodem in plano ſe porrigat. At obliquæ illius ſecturæ linea, quoniam primæ non æque appoſita eſt, ſed partim plus diſtans, partim minus, vtpote cum ipſa quoque ſectura ſic ſe habeat, hinc eodem in plano eſſe nequit. itaque nec recta hęc eſſe poteſt: etenim fieri non poteſt, vt rectę lineę pars alia in alio plano collocetur. Ariſ. probl. ſec. 16. q. 6. ch. 59.

Chij pecunijs indigentes, cum eſſet lex, vt æs alienũ publicæ ſcripturæ mandaretur, decreuerunt, vt omnes reipublicæ deferrent debita, & reſpublica vſuras ſolueret, quæ uniuerſalem ſortem adæquarent. Ariſt. œconom. 2. char. 808.

Chilo animal marinum eſt, quod paſcitur ad modum ſu gentis humiditate viſcoſa. Albert. magn. de anim. l. 24. cap. 1. c. 147. col. 2.

Chimera eſt beſtia monſtruoſa, anterius alta, poſterius demiſſa in Chaldea. Alber. mag. de anima. lib. 22. trac. 2. cap. 1. ch. 176. col. 2.

Chirogryllus eſt animal paruum, debile, in terræ foueis habitans, & animalibus in terra paruis habitãtibus infeſtum. Albert. magn. de animalib. lib. 22. trac. 2. cap. 1. char. 176. colum. 2.

Choleræ materia proxima eſt amara. Ariſto. 8. metaphy. cap. 6. tex. 11. c. 166.

Choleræ rubeę efficiens cauſa eſt calor igneus ſuperfluus in hepate proprie, vbi horum humorum eſt generationis locus proprius. Materialis cauſa eſt, quod cibis, & potibus nutrientibus eſt ſubtile, dulce, vnctuoſum, acutum. Formalis cauſa eſt digeſtio ſuperflua. Finalis cauſa neceſſitas, & utilitas, quã affert cholera, & qua indiget natura. Alber. mag. de anima. l. 3. trac. 2. cap. 4. char. 42. colum. 3.

Cholera eſt humor ſpumoſus, quaſi ſit ſanguinis ſpuma, cuius color eſt rubeus, clarus, vernans, pondus leue, ſapor acutus, & ſecundum proprietatem eſt calida, & ſicca: & quo calidior, eo erit acutior, & hæc eſt cholera naturalis. Alber. magn. de animalib. l. 3. tract. 2. cap. 3. char. 41. colum. 4.

Cholera innaturalis eſt, quæ a cholera naturali in aliquo deficit, vel in aliquibus. Alber. mag. de anim. l. 3. tract. 2. cap. 3. char. 41. col. 4.

Cholera naturalis ſecundum loca, in quæ inuenitur, diuiditur per duas differentias. Vna enim pars non ſeparatur a ſanguine, ſed uadit cum ipſo. Alia ad chiſtim fellis delegatur in animalibus quæ fellis chiſtim habẽt. &, quæ cum ſanguine uadit, dupliciter uadit: quædam generaliter per totum corpus, vt acumine ſuo, & calore aperiat meatus ſubtiles perforando ipſos, vt ſanguis ubique penetret, & omnium membra nutrire poſſit: quædam ad locum terminatum uadit, vt nutriat membrum cholericum, quod non niſi ſanguine cholerico nutriri poteſt. Quod uadit ad fel, vadit, vt nutriat fel, & emundetur corpus a ſuperfluitate cholerę. Alb. mag. de anim. l. 3. trac. 1. cap. 3. ch. 41. col. 4.

Cholera innaturalis duobus fit modis: vel propter extraneum humorem ſibi admiſtum: vel ex ſuæ generationis qualitatibus deficientibus. Primo modo duobus modis fit innaturalis, ex admiſtione duorum humidorum peruertentium naturam eius, quia ſanguis non peruertit naturam choleræ: cum autem admiſcetur in hepate phlegma, fit innaturalis duobus modis. Si eſt phlegma tenue admiſtum fit cholera citrina, quę choleræ conſueto nomine vocatur. Si eſt groſſum, eſt vitellinum, & quia cholera vincit, ideo choleræ miſtura appellatur. At, ſi melancholia miſcetur, fit duobus modis. Aliquando ebullit cholera ipſa, & permiſta remanet

manet cum partibus cinereis, & hæc eſt valde mala radens membra. Aliquando ab exteriori in eius ſubſtantia ingreditur melancholia, & color eius eſt vt ſanguinis obſcuri color. Quæ a ſeipſa generatur per aduſtionem ſecundũ loca, in duplici eſt differentia: aliain hepate, & aduſta appellatur: alia in ſtomacho, & hæc dupliciter: quia aliquando vitellino feruore nimio aduritur, & conſumitur humidum eius, ita vt tranſeat in vi ridem. quæ praſſina cholera vocatur. Aliquando plus aduritur, & fit, vt ęrugo æris viridis virore albeſcente, & clareſcente, quæ peior eſt omnibus, & veneni naturam habet. Albert. mag. de animalib. l. 3. cap. 3. tex. 2. char. 41. colum. 4.

Cholerici hyeme acutius ſpeculãtur, & fiunt facilius dementes æſtate. Alb. mag. in ſex princip. c. 73. col. 1.

Cholerici, vt faciles ad iram, & feruorem, igneas uident formas. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 2. c. 6. col. 3.

Cholerici propter velocitatem humoris, & actuum frenum rationis non expectant in deſiderijs. Alber. mag. ethic. 7. trac. 1. cap. 12. ch. 87. col. 1.

Cholerici naturaliter ſunt diſpoſiti ad cito iraſcẽdum, & in ipſis ira exterius exhalata, requieſcunt. D. Tho. ethi. 4. lec. 13. char. 72. col. 2.

Chori conſiſtunt ex hominibus populi, veterum vero ſæculos duces heroas, fuiſſe conſtat. Ariſt. problem. ſec. 19. quæſt. 49. c. 526.

Chori ſummam penes vnum dumtaxat ex hiſtrionibus eſſe oportet, & totius partem eſſe. Ariſtot. de poetic. cap. 18. char. 283.

Chorici ingreſſus, chori integri prima locutio eſt. Ariſt. poetic. cap. 10. c. 272.

Choro competunt mores, moduliſque tranquilli, & flebiles: hæc enim humana potius ſunt, quæ minus cæteri concentus præſtare queunt, minimeque ipſe ſubphrigius, hic enim animos lymphatis ſimiles reddit, cogitq; debacchari. At mixolidius id præſtare poteſt. Ari. proble. ſec. 19. q. 49. ch. 527.

Chorus eſt cliens quidam, curatorq; ocioſus: quippe qui beneuolentiam dumtaxat his exhibeat, quibus adeſt. Ariſt. proble. ſec. 19. q. 49. ch. 527.

Cibi differunt potiſſimum ratione materiæ, ex qua ipſa, quæ aluntur conſiſtunt. incrementum enim omnibus ſecundum naturam ex eadem eſt, ex qua conſtant, materia. Ariſt. de hiſt. ani. 8. cap. 1. ch. 269.

Cibi concoctio vi caloris fit, & eius mutatio. ideo animalia omnia principiũ naturale caloris habere neceſſe eſt. Ariſt. de parti. ani. 2. cap. 3. ch. 432.

Cibi prima adminiſtratio clara eſt, cum per os & partes ore contentas perficitur: ſed hęc non eſt concoctio, ſed facilitatem potius concoquendi præſtat: cibi enim illa diuiſio minutatim facit, vt calor facilius conficiendo expediat: At ſuperior, & inferior venter iam cum calore naturali ſuo concoquendi officio fungitur. Ariſt. de parti. ani. 2. cap. 3. c. 432.

Cibum ſæpe appetunt, quibus inteſtina ſunt recta, breuis enim fruendi vſus eſt. Ariſtot. de partib. anima. 3. cap. 14. char. 500.

Cibus ſuauis exiſtens, & ſiccus, & humidus, ſępe morboſus eſt. Ariſt. de ſenſ. & ſenſ. cap. 5. c. 22.

Cibum compoſitum eſſe debet: quæ enim nutriunt, non ſunt ſimplicia. Ariſt. de ſen. & ſen. cap. 5. c. 24.

Cibus ſecatur prius, quam moliatur, qui comeditur. Ari. de gen. ani. 5. cap. 8. c. 289.

Ciborum mutatio minus quam aquæ grauis occurrit, quia plurimum aquæ conſumimus: nam & in pane, & obſonijs, & in potu, aquę uſus plurimus eſt. Ariſt. proble. ſec. 1. q. 14. char. 335.

Cibi, & aquæ mutatio grauis eſt, quia omnis mutatio tẽporis, & ætatis motu facilis eſt. Extrema namque generis cuiuſcunque moueri facile poſſunt, quomodo & principia, & fines. Ergo & cibi, qui inter ſe diſtant, corrumpere ſe inuicem queunt, quippe cum aut nuper, aut nondum adhęſerit, qui præceſſerat. Ad hæc vt varius cibus grauis eſt, (turbulenta enim, neque æqualis concoctio eius agitur,) ſic in his accidit, qui aquã mutarint, ſcilicet vt variæ potionis vtantur alimento. eſtque id alimenti genus, quam ſiccum valentius: quoniam plurimũ eſt, nil enim nutriendi vim obtinet, niſi, quod dilutum eſt. Ariſt. probl. ſec. 1. q. 15. c. 335.

Cibum imminuere, laborem augere ſalubre eſt: quia cauſam ægrotandi excrementorum nimietas habet, quæ tunc certè exultat, vel cum cibus ſuperaſt, aut labor deeſt. Ariſt. probl. ſec. 1. q. 47. ch. 347.

Cibus non protinus ab exercitatione, nec a medicamento epoto ſumi debet, quia adhuc corpus purgatur, nec dum a labore quieſcit, excrementaq; excita redundat. Ariſt. proble. ſec. 5. q. 28. c. 405.

Cibum ſæpius ſiccum cętera animalia plus capiũt, quam humidum: homo humidum ſępius, quam ſiccum. an quod homo natura calidiſſima eſt, plus refrigerationis deſiderat? Ariſt. probl. ſec. 10 q. 45. c. 446.

Cibus triticeus maxime corporibus noſtris cõpetentior, & veſcentior eſt, quam hordeaceus: quia hic mediocrem habet lentitiam, quã cibus habeat oportet: quippe qui adhęrere conglutinarique corpori debeat, quæres non niſi lentore effici poteſt; hordeũ vero rigidum eſt, itaque maſsa eius longe pertrita validius alit, quã parum attractata. Ariſt. proble. ſec. 21. q. 2. ch. 540.

Cibos craſsos, & difficiles] concoquere aliqui cur facilius poſsunt: at laudabiles ægre concoquunt? alij rationem ad conſuetudinem, alij ad habitum referunt. Alexand. aphrod. proble. pri. q. 52. ch. 681.

Cibum cur Hippocrates in febrium vigore offerre vetat, permittit in morbo lateris, & pulmonum inflamatione? quoniam in alijs morbis natura coquit humores, in alijs morborum cauſas expellit per vrinas, & deiectiones. In his porro non oportet cibum ſumere, ne morbi cauſa neglecta ad illum conficiẽdum natura incumbat, quam oportet ſingulari certamine cum morbo certare. In morbo autem lateris natura coquit uitioſum humorem, anima vero euacuat accedente muſculorum auxilio. Quamobrem nutrire cõſentaneum eſt, vt muſculis roboratis, ad expellendam humorum moleſtiam inſurgamus. Alexand. aphrod. problem. 2 quæſt. 9. char. 727.

Cibi plus hyeme ſumere, & plenius concoquere cur poſsumus? quia calor internus frigore exteriore augetur. Alex. aphrod. probl. 2. q. 122. ch. 772.

Cibi boni bonos generant humores: boni humores bonos ſpiritus, & boni ſpiritus bonos mores, & delectabilem uitam. Albert. magn. de motibus animal. lib. 1. trac. 2. cap. 5. ch. 44. col. 2.

Cibi concocti prima alteratio in animalibus perfectis eſt per ſeparationem ſuccoſitatis magis puræ a fœce impura: & purior ſiccitas trahitur ad hepar. Et quia aquoſa eſt valde, & aqua humectat pluſquam nutriat, & augeat, quaſi ſubmergit membra, ideo ſecunda fit euaporatio in hepate ab aquoſitate ſuperflua, quæ fit ſeparatione aquei humoris ab eo, qui magis aereus eſt termi natus ſubtili terreo. Et in quibuſdã animalibus aquea ſuperfluitas attrahitur per renes ad ueſicã, in alijs redit ad ſtomachum, & fluidam facit ſuperfluitatem ſiccam, & exit cum ipſa. Tertia eſt in uenis, a qua etiam ſeparatur ſuperfluitas. quæ redit ad humidã, & aquoſam ſuperfluitatem per vias nutrimenti, & hypoſtaſes facit in vrinis. In alijs autem animalibus coniungitur ſtercori, & emittitur cum ipſo, ſicut fit in his, quæ ueſicam non habent. Albert. magn. de nutrim. & nutrib. trac. 1. cap. 3. ch. 64. col. 3.

Cibum cum deſiderio ſumentes, qui prætendunt & extendunt os, vt occurrant manui, breuia, & decurtata habent manus, & brachia: & ſunt maleuoli, & inuidi;

gauden-

gaudentes malis alienis. Alber.mag. de animalib. l.1. tract.2.cap.26.char.23.col.2.

Cibus vniuerſalis membrorum habet in ſe formam, qua mouetur ad membra, quæ nutrit. Alb.mag.de anim. l.3.tract.1.cap.5.char.38.col.2.

Cibi forma, quę eſt in ipſo, a generante eſt, eo quòd motus ad locum ſic eſt a generante, quòd cum generans det ei formam, dat ei ea, quæ conſequuntur formam illam, quæ ſunt motus, & locus, aut quies in loco, ſi iam eſt in ipſo. Albert.magn.de animalib. lib.3. tracta.1.cap.6.char.38.col.3.

Cibus antequam ſit aſſimilatus iſti, vel illi membro, habet in ſe formam vniuerſalem, qua cibi habet rationem, & qua mouetur ad corpus vniuerſaliter. Albert. mag.de anim.l.3.tract.1.cap.6.char.38.col.3.

Cibus formam illam habet ab aliquo vniuerſali generante, quod habet rationem principij formatiui ad totum corpus. Albert.magn.de animal. l.3. tract.1. cap.6.char.38.col.3.

Cibus omnis, & ſpiritus, & corporis eſt ſubſtantia compoſita. Albert.magn. de animal.l.13.tracta.1. cap.3. char.113.col.2.

Cibus, vt conuertitur in carnem nutriens, eſt in potentia: vt ſuſcipit maiorem quantitatem, eſt augens. D.Thom. in 1.de generat.& corrupt.lect.17.tex.41. char.15.col.1.

Cibum compoſitum eſſe oportet ex pluribus elementis, quia ſimplicia non nutriunt. D.Thom. de ſen.& ſen.l.14.char.17.col.3.

Cibus tranſit in cibatum ad deperditi reſtaurationem. Alex.de Ales.in 3.metaph.tex.14.c.69.col.3.

Cicada inter omnia animalia ore caret: prolixum quiddam compactum, indiuiſumque gerit ſimile ei, quod linguæ ſpeciem refert, in ijs quibus aculeus in ore: & eo rorem haurit, alimentum vnum, & peculiare, & nullum in aluo ei reperitur excrementum. Ariſtot.de hiſtoria animal.4.cap.7.char.129.

Cicadarum duo ſunt genera: minores aliæ, quæ prius prodeunt, & nouiſſime intereunt; aliæ maiores, quæ canunt, eædemque nouiſſime prodeunt, & primæ pereunt. Ariſt.de hiſtor.animal.5.cap.29.char.188.

Cicadæ ſunt, quæ canunt præcinctu diuiduæ, ſiue minores, ſiue maiores ſunt. quæ non canunt indiuiduæ conſtant. maiores, & canentes nonnulli argutas, & minores mutas vocant. Ariſtot.de hiſtor.animal. 5. cap.29.char.188.

Cicadæ naſci non poſſunt, vbi arbores deſunt: ideo apud Cyrenam nullæ in campo ſunt, cum circa oppidum multæ ſint. Ariſtot.de hiſt.anim.5.cap.29.char.188.

Cicadæ oleas amant, vt minus vmbroſas. loca enim frigidiora aſpernantur, ideo in opacis, nemoribus non ſunt. Ariſt.de hiſt.anim.5.cap.29.char.188.

Cicadæ, & maiores, & minores ſupinæ coeunt complexu mutuo, & mas inſerit in fœminam, vt cætera inſecta agunt. genitale fœmina reſciſſum habet, quo recipit id, quod a mare inijcitur. Ariſtot. de hiſtoria anim. 5.cap.29.char.188.

Cicadæ pariunt in aruis ceſſantibus, excauantes aſperitate peracuta, parte poſteriore quam habent: quomodo bruci etiam ſolo ciuſmodi pariunt. & in arundinibus, quo adminículo vires eriguntur, nidum fęturæ excauant. & in caulibus ſquillæ herbæ interdum pariunt; ſed hic fętus facile in terram dilabitur. Creſcit primo in terra vermiculus: deinde fit ex eo, quæ Tetrigometra vocatur, parentis nomine: quo tempore guſtu ſuauiſſimæ ſunt, antequam cortex rumpatur. poſtremo circa ſolſtitium noctu exeunt rupto cortice, & ſtatim prodeunt cicadæ ex matrice illa cicada, quam modo Tettigometram dixi, & canere incipiunt. mares canunt, fœminæ non. Ariſt.de hiſtoria animal.5.cap.29.char.189.

Cicadæ mares ſuauiores ſunt ante coitum: fęmine a coitu, quippe quæ oua candida guſtu habeant grata. Ariſt. de hiſt.ani.5.cap.29.ch.189.

Cicadæ, ſi quis contrahens digitum, ac remittens ſubinde appropinquet, magis expectant, quam ſi illico extendat: & in digitum tranſire alliciuntur: quod enim oculis hebetes ſunt, quaſi frons aliqua moueatur, digitum ita ad motum conſcendunt. Ariſtot. de hiſtor. anim.5.cap.29.char.189.

Cicadarum maxima copia eſt in altero latere amnis in Cephallonia inſula, in altero nulla. Ariſtot. de hiſtor. anim.8.cap.28.char.308.

Cicadæ eandem partem in uſum, & oris, & linguæ aptiſſime habent, qua ueluti radice cibū ex humoribus trahunt. Ariſt.de part.ani.4.cap.5.ch.520.

Cicadæ, apes, veſpæ, & ſcarabei, & huiuſcemodi bombū reddunt, vt anhelantia ſpiritu, ſonumque faciunt. Ari. de iuuen.& ſenec.vit.& mor.& reſp.cap.11.c.317.

Cicada per pectus ſonū mittit. Boet.in l.de inter.c.311.

Cicada eſt uermis, quem nos gryllum vocamus, duorum modorum. vnus in rimis parietum in locis calidis habitat, & veſpere, & nocte clamat. alius, qui in herbis clamat, & arboribus: & capite amputato vtrumque diu viuit, & cantat vt antea. Alber.mag.de animal.lib.26. char.204.colum.2.

Cicatrices reliquo corpore nigræ, oculis albæ inducuntur, quia cicatrix colorem priori contrarium contrahit, vt omnia quæ ægrotant: vlcera vero oculi parte nigra contrahi ſolent. ſed in corpore in principio albeſcunt, neque in oculo ſemper nigrę, ſed demum vel ex toto, vel magna ex parte redduntur. Ariſt.proble.ſec. 9.q.2.char.421.

Cicatrices hominum, qui uitio lienis tenentur, nigræ ſunt: quia eorum ſanguis corruptus eſt propter admiſtionem morboſi, & diluti ſanguinis, qui a liene proeedit. Cicatrix igitur cute pertenui, & ſumma conſiſtit. ſanguis vero ille, quia vt dilutus, & calidus ſit, niger eſt, cicatricem nigram tranſpectus utique oſtendit, & ſæpe. Etiam fit nigrior, quia ſanguis cutis imbecillitate frigeſcit, & calore euaporante atrior redditur. ſenioribus etiam cicatrices atriores ſunt, quàm iunioribus. eſt enim corpus eorum vibicatum ob defectum caloris. Ariſt.proble.ſec.9.q.5.ch.422.

Cicatrix atra ducitur, ſi eodem loco ſæpius vlcus extiterit: quia quacumque parte vlcus ſe oſtenderit, hæc admodum debilitatur, & eo magis quo ulceratum ſæpius eſt: debile autem omne frigeſcit, humoriſque plenum eſt: quo fit, vt nigrum quoque appareat. Et quidem ulcera magna, & uetera cicatrice atra obducta videmus. Sępe autem vlcus cępiſſe non aliud eſt, niſi vlcus diu habuiſſe. Ariſt.proble.ſec.9.q.11.c.424.

Cicatricem cur ambuſta difficulter recipiunt? Quoniam per ignem meatus corporis omnes extruduntur, vt caro propemodum mortua ſit. fit enim vt materia in hiſce incluſa perquam difficulter educatur. Alex.aphro. proble. 2.q.129.c.773.

Cicendula eſt vnus vermis de noctilucis, paruus vt muſca; & cum volat extenſis alis lucet magis, & ſpiritu intermoto lucidior fit. De die autem lucens color extinguitur. Alb.mag.de ani.l.26.c.204.col.1.

Cicer eſt de genere leguminis, minora habens folia, quā faſeolus, & faba, & maiora quam lens, & vicia: & eſt rubeus, & albus, pyramidalis: & eſt calidus, & ſiccus leniens & inflans. Alber.mag.de veget.l.6.trac.2.cap. 4.char.163.colum.4.

Cicer & piſum ſerenda ſunt in terra facili, ſoluta, loco tepido, aura humida, & colligi debet exſiccatis granis, decreſente luna poſt quam multum proceſſerit in defectu. Albert.magn.de veget. & plan.l.7.trac.2.cap.1. char. 177.colum.2.

Ciconiæ, & cæteræ aues, cum vulnus acceperint per pugnam,

gnam, cunilam plagæ apponunt. Ariſt.de hiſt.anim.9. cap.6.char.325.

Ciconiæ genitorum ſenectutem inuicem educant; ſed ſunt, qui & meropem idem facere dicunt. Ariſt.de hiſtor.ani.9.cap.23.c.333.

Ciconia videns ſerpentem alatum, clamat alias ciconias, & ipſæ in luto ſe ſimul ponunt, & poſtea in terra pulueruleuta, vt adhęreat viſcoſitati luti, & ſic armatæ aggrediuntur ſerpentem. Alber.magn. de animal.l.8. trac.2.cap.2.ch.74.col.4.

Ciconiæ inter alas deferunt antiquos parentes, & defendunt ab auibus vulnerantibus eos, & dant eis cibum. Alb.mag.de ani.l.8.trac.2.cap.4.c.76.col.1.

Ciconia auis nota eſt, varia ex albo, & nigro, alas nigras habet, & reliquas partes albas. eſt plus aquatica, quam terreſtris: acerrime pugnat pro nido, & tam diu nutrit parentes, quam diu nutrita eſt ab eis. Albert.magn.de ani.l.23.cap.1.c.186.col.4.

Cicorea ſponſa Solis vocatur, infrigidat, & valet eſtuantibus febre. Albert. magn. de veget. l.6.trac.2. cap.4. char.164.colum.4.

Cicuta eſt herba venenoſa, petroſelino ſimilis, calida, & ſicca. Alb.mag.de veg.l.6.trac.2.cap.4.c.164.col.4.

Cilium habent palpebris adiunctū omnia, quæ pilos obtinent: & quæ cortice integuntur, cum pilos non habeant, cilio carent. Ariſtot. de hiſtor. animal. 2. cap. 14.char.455.

Cilia venularum clauſulis ſummis innituntur. nam vbi cutis finitur, ibi etiam venulæ deſinunt. ideo propter vaporē, qui ibi craſſiuſculus prodit, pilos ijs locis enaſci neceſſe eſt, niſi quid naturalis opificij alium uſum impediat. Ariſt.de partib.anim.2.cap.15.ch.457.

Cilium ſuperius inflatum aliquantulum pendens ſuper oculum, ſomnolentum, & uiſum quaſi ligatum ſignificat. Alb.mag.de ani.l.1.trac.2.cap.2.c.7.col.1.

Cilium inferius groſſum. & ſpiſſum, vinolentum ſignificat. ſi autem tenue, & retractum inferius, ita vt non cooperiat oculum, deſtituta interiora ſignificat ex ficcitate. & ſi eſt infirmus aliquis, tale cilium ex infirmitate accipiens, immmere ſignificat mortem. Alb.mag. de ani.l.1.trac.5.cap.2.c.7.col.2.

Cimices fiunt ex humore, qui per ſumma corporis animalium conſiſtit. Ariſt.de hiſt.ani.5.cap.31.c.189.

Cimex vermis eſt latus, in parietis rimis iuxta lectum hominum conualeſcens, & homines mordens, & ab herba cimice eiuſdem fętoris ſic appellatur. Alb.magn.de anim.l.26.cap.2.c.204.col.2.

Cinędi ſigna. Oculus confractus, genu flexibilis, inclinatio capitis ad dexteram, motus manuum ſupini, & diſſoluti, & ambulationes duplices, hæc quidem circonclinantis, alia tenentis lumbos, & oculorum circunſpectiones, qualis fuit Dionyſius Sophiſta. Ariſto.phyſio. cap.6.char.341.

Cinctus fluuius naſcitur de monte Tauro, & fluit in mare Adriaticum contra inſulam Cypri.

Errat toto cœlo. Alber.mag.de natu.loc.trac.3. cap.3.char.102.col.4.

Cinis eſt combuſtorum amarus, omniū. exhalatum enim eſt ex ipſis potabile. Ariſt.de ſen.& ſen.cap.4.c.17.

Cineris, & aquæ tantumdem ſimul vas idem capere poteſt, quantum plurimum vtriuſque ſeorſum infuſi capiat: quia cineris ſunt complura caua, & inania in quibus aquam recipiunt, & condenſant. Ariſto.problem. ſec 25.quæſt.8.char.574.

Ciuis & ſi non ſeruat proprium terminum, cum ſit ſicca, poteſt tamen aceruari, quod humido non ineſt. Ioan. gra.in 2.de gen.& cor.tex.9.co.9.c.107.

Cinifes ſunt vermes volantes, longis cruribus, & paruulę muſcę, in capite habentes roſtra, quibus perforant pelles hominum. ex humore naſcuntur, & iuxta aquas habitant, & abundant. ſequuntur ſpiritus humidos animalium, ideo nocte directe volant ſuper capita fudantium, & importuniſſimæ ſunt. Alber.mag.de anima.l. 26.char.204.col.1.

Cinnamomum eſt medium inter arborem, & fructicem. naſcitur in India ſub cancro, & in Ethiopia. non excedit longitudinem duorum cubitorū, & in hoc conuenit cum fructice: at in quantitate ſtipitis conuenit cum arbore. Fructum emittit quendā fumum ad modum nebulæ, vel puluueris. Alber.mag de veg.l.6.trac. 1.cap.12.c.153.col.4.

Cinnamomi tres ſunt ſpecies: prima declinans ad nigredinem, & hæc eſt montana groſſa: alia ad albedinem: tertia habet odorem vt caſſia nigra. Alber.mag.de veget.l.6.trac.1.cap.12.c.153.col.4.

Cinnamomum ex ſpeciebus longo tempore durat in ſua uirtute. Albert. magn. de veg.l.6.trac.1.cap.12.char. 153.colum.4.

Cinnamomi bonitatis ſignum eſt, quod compoſitū cum alijs, vel coniunctum, vincat omnem alium odorem, ita vt quaſi niſi odor ipſius percipiatur. Alber.mag.de veg.l.6.trac.1.cap.12.c.154.col.1.

Cinnamomi oleum eſt calidum, valde reſolutiuum, & liquefactiuum, & eſt mirabile in tremore iuncturarum, ſed grauat caput. Albert.magn.de veget.lib.6.trac.1. cap.12.char.154.col.1.

Circinus ſolus inter recta corpora ſuo motu directe circulum deſcribit. Albert.magn. de mot.anim. l.1.cap. 3.char.46.

Circulus quid eſt, & eius proprietates.

CIrculatio eſt menſura motuum: & quia primus motus eſt eſt menſura aliorum. Ariſt.phy.8.ſu.3.cap.5. tex.36.char.236.

Circulus erit prima planarum figurarum. Ariſt.2.de cęlo, ſu.2.cap.3.tex.22.ch.298.

Circulus ex contrarijs eſt conſtitutus, ex mobili, & manente, & lineæ, cum ſit ſine latitudine circulari contraria quodammodo ineſſe apparent, ſcilicet curuum, & concauum, quæ a ſe inuicem diſtant modo, quo magnum, & paruum: illorum enim medium æquale, horum vero rectum. quapropter, cum ad ſe inuicē commutantur, illa prius ęqualia fieri neceſſe eſt, quam extremorum vtrumlibet: lineam vero rectam, quādo, ex curua concaua, aut ex huiuſcemodi fit curua, & circularis: & contrarijs mouetur motibus circulus, ſimul enim, & ad anteriorem, & ad poſteriorem mouetur, & extremum primum efficitur. Ariſtot. quæſtio. mechanic.char.776.

Circuli diffinitionis partes non ſunt ſemicirculi, quia ſunt in materia ſenſibili ſemicirculi, & ideo ſunt partes circuli particularis, & non uniuerſalis. Ariſt.7.metaphy. cap.13.tex.39.char.149.

Circulatio uniuerſi eſt ueluti quædam uita. Theophraſt. metaphy.lib.2.cap.8.ch.326.

Circulus nullum punctum habet in circunferentia actu, in quo factus motus ſtet, vt ei omnino adſit, vel abſit. Simp.in8.phyſ.ch.467.col.1.

Circulus habet principium & finem coniunctum. Simpl. in 8.phy.c.467.col.2.

Circuli principium, medium, & finis eſt centrum. Simp. in 8.phy.c.470.col.1.

Circulus ideo perfectus eſt, quia omnis ipſius pars principium, medium, & finem obtinet. Simp.in 1.de cęlo, tex.12.com.12.c.8.col.3.

Circulus, cum ſit perfectus, in infinitum producit perfectionem ſuam. Simpl.in primo de cœlo, tex.12.co.13. char.8.colum.3.

Circulus dicitur infinitus, eo quod terminis non claudi tur. Io.gra.3.phy.ch.59.col.1.

Circulus eſt figura plana una linea contęta, in cuius medio eſt

dio eſt punctum, quod cētrum appellatur, a quo omnes lineæ ad circunferentiam ductæ ſunt æqua les. Boet. in præd. c. 187.

Circulus non habet terminum ſuæ eſſentiæ in ſe, ſed extra, quod eſt in medio, id eſt in centro. Albertus mag. in poſterior. chart. 178. col. 3.

Circuli eſſe, extra materiam ſenſibilem, non inuenitur. Alber. mag. in 1. phy. tract. 1. cap. 1. c. 1. col. 2.

Circulatio primi mobilis de natura, & ſubſtantia ſua infinitus motus eſt, & perpetuus, quia nihil eſt in ipſo accipere, quod ſecundum ſubſtantialem rationem, & naturam non ſit, a quo, & in quo eſt motus. Albert. mag. de cauſ. & proceſ. vniuer. a cauſ. prim. lib. 2. tractat. 3. cap. 1. char. 220. col. 2.

Circulus ut ad motum pertinet.

CIrcularis latio prior eſt recta, magis enim ſimplex eſt & perfecta. Ariſtote. phyſicorum 8. ſum. 3. cap. 4. te. 74. char. 235.

Circularis motus eſt alicuius ſimplicium corporum, miſtorum enim eſt ſecundum prædominans in miſtione ſimplicium. Ariſtoteles prim. de cœlo. te. 12. c. 247.

Circulari motui nihil eſt contrarium. Ariſtoteles pri. de cœlo. te. 24. c. 252.

Circulariter quod fertur, neceſſe eſt, vndecunque incipit, ad omnes contrarietates peruenire, & ſic, ſi contrarietas eſſet, aut eſſent ambæ ęquales, & ſic quieſcerent aut altera fortior, altera debilior, & ſic debilior quieſceret. Ariſt. pri. de cœlo, te. 32. c. 233.

Circulo quod fertur, impoſſibile eſt eſſe infinitum. Ariſt. prim. de cœlo, te. 38. c. 257.

Circulus cum non ſit infinitus, nec motus circularis infinitus erit. Ariſt. pri. de cœlo, te. 38. char. 257.

Circuli mouentur, aſtra quieſcunt, & infixa circulis feruntur. Ariſtot. 2. de cœlo ſu. 3. ca. 2. te. 46. c. 307.

Circulus maior celerius mouetur circa idem centrum. Ariſtot. 2. de cœlo, ſu. 3. ca. 20. te. 46. c. 307.

Circulari latione omnia, quæ mouentur, ſub deficere videntur, ac moueri pluribus vna latione, præter primā ſphęram, ita, ſi terra circa medium mouetur, duabus lationibus mouetur, & ſi hoc acciderit, neceſſarium eſt fieri mutationes, & conuerſiones aſtrorum fixorum, quod non videtur fieri. Ariſt. 2. de cœlo, ſu. 4. capit. 6. te. 97. ch. 326.

Circulus ſi proijcitur, cur primam rectam lineam ducet, deinde cochleam, ſiue clauiculam aget, dum decidat? primo quidem rectum, quia æqualiter ab aere hinc inde dirigitur, at vbi in partem alterutram vergere ob inæqualitatem circunfuſi aeris cępit, non amplius æqualem illam partē interiorē, exterioremq; ducit, ſed circularem neceſſitate aeris diuerſi, & incompoſiti. Ariſtot. prob. ſec. 19. quæſt. 10. c. 502.

Circulus ſecundum contrarias mouetur motiones, & ob id architecti inſtrumentum fabricant celantes principium, vt machinæ manifeſtum ſolum ſit illud, quod admirationem præſtat, & cauſa lateat. Ariſtote. queſt. mechanic. char. 777.

Circulus maior cur æquale minori circulo conuoluitur lineam, cum circa idem centrum fuerint poſiti ſeorſum vero remoluti, vt alterius magnitudo, ſe habet ad magnitudinem alterius, ſic & illorum inuicem fiunt lineæ. Et vno, & eodem exiſtente centro, aliquando tāta fit linea, quam conuoluuntur, quantam minor per ſe conuoluitur circulus, quandoque quantam maior. Cuius rei principium ſumendum eſt, quod eadem potentia, & æquali hanc tardius mouet magnitudinem hanc celerius, ſi enim fuerit quippiam, quod a ſeipſo moueri nō ſit aptum, ſi ſimul, & illud mouetur, quod moueri aptum eſt, tardius mouebitur, quam ſi ipſum per ſe moueretur, & ſi natum fuerit moueri, nō ſimul autem mouentur, ſimiliter ſe habebit, & impoſſibile eſt plus moueri quam mouens: non enim ſuam mouet motionem. Ariſt. quæſt. mechanic. quæſt. 24. ch. 796.

Circularis motus ſi eſſet prima cauſa motus nō eſſet optimi, quippe cum is, qui animę eſt, præſtantior ſit: primus autē eſt vel maxime qui cogitationis eſt à qua appetentia exiſtit. Theophraſt. metaph. ch. 318.

Circulatio eorum, quę ſunt circa terram, nō eſt ęque velox vt cęleſtia corpora, nec æqualiter eſt ſequens ad ipſa, nec perfecte ſphęrica, cum talis latis non ſit ſecundum naturam eorum, quę in mundo mouētur: quippe quę ab ipſorum diuinorū corporum quodammodo trahantur. Alexander aphrod. in prim. meteor. cap. 8. co. 28. chart. 17. col. 2.

Circularis latio ęterna, & continua eſt. ſolū ergo id, quod mouetur circulari latione, eſt æternum. Alex. aphrod. in pri. natu. quæſt. cap. 1. ch. 1.

Circularis motus corporis in ijs, quæ determinate faciūt, verum eſt, ſi priuatum eſt, & ex neceſſitate poſterius erit: at in generatione ſingularium, in quibus maximā vim habet proximarum agentium cauſa, non valet hęc conſequutio. Alex. aphr. in 3. nat. q. cap. 5. ch. 12.

Circularis motus eſt omnium aliorum motuum, & mutationum cauſa. Simp. in 4. phy. ch. 277. col. 2.

Circularis motus ſolus perfectus eſt, quia nihil extra ſe relinquit. Simp. in 8. phy. ch. 467. col. 2.

Circulo quod mouetur, non eſt velocius eo, quod mouetur recto motu. Auer. 4. phy. te. 129. c. 92. col. 3.

Circulares motus ſunt magis ſimplices quā cęteri. Auer. phy. 7. tex. 10. ch. 143. col. 3.

Circularis motus non eſt æqualis recto. Auer. phy. 8. tex. 21. chart. 148. col. 3.

Circulariter nihil mouetur ſecūdum naturā, niſi ſphęra. Auer. 1. de cęlo, tex. 10. ch. 5. col. 2.

Circularis motus ordine naturæ non poteſt eſſe niſi in corpore ſphęrico. Auerroes ex paraphraſ. pri. de cœlo, tex. 9. chart. 126. col. 2.

Circularis motus, vt ſit ſimplex, duo exiguntur: primo quod mobile non habeat aptitudinem naturalem, niſi ad motum circularem: ſecundo mouentis ſimplicitas. Albertus magnus in primo de cęlo, tractat. primo, cap. 4. chart. 3. col. 4.

Circularis motus qui in elementis, per accidens non eſt ſimplex, cum non habeat duo prædicta, quę ad ſimplicitatem motus requiruntur. Alb. magn. in pri. de cęlo, tract. 1. cap. 4. ch. 4. col. 4.

Circularis motus principium, vt circularis, eſt a dextro in ſiniſtrum. Alb. mag. de cauſ. & proceſ. vniuer. a cau. 1. l. 2. tract. 2. cap. 38. ch. 218. col. 1.

Circularis motus continuus eſt, quia mobile non vtitur aliquo ſigno, vt principio, vel fine in actu. ſed vt medio tantum. Diuus Thom. in 8. phyſicorum. l. 16. tex. 65. chart. 140. col. 2.

Circuli vnius medietatis motus non eſt per ſe contrarius motui alterius contrarietatis circuli, ſed ſecundum reſpectum radij ad locū generationis: quia cum recedit, reſpicit obliquiori modo, & tunc dominatur frigus mortificans. D. Thom. in 2. de gener. & cor. l. 10. text. 57. chart. 34. col. 3.

Circularis motus ignis, & aeris non eſt naturalis, nec cōtra naturam, ſed ſupra naturam. D. Thom. 1. de cœlo, tex. 11. chart. 464. col. 1.

Circulus vt ad ſyllogiſmum, & demonſtrationem pertinet.

CIrculo monſtrare eſt per concluſionem, & eo quod prędicatione retrouerſum ſe habet, alteram accipiētem propoſitionem reliquam concludere, quam accipiebat in altero ſyllogiſmo, & fit tantum terminis cōuertibilibus, & vniuerſale per vniuerſale monſtratur. Ariſt. prior. l. 2. cap. 5. chart. 254.

Circulo

Circulo in ſyllogiſmis in partem vniuerſalem propoſitionem non eſt monſtrare, atque in parte eſt. Ariſt. prior. l. 2. cap. 5. ch. 255.

Circulo in ſecunda figura non eſt monſtrare affirmatiuam, negatiue eſt: quia non monſtratur affirmatio, niſi per duas affirmatiuas. Ariſtotel. prior. l. 2. capit. 6. char. 256.

Circulo in tertia figura, cum ambæ ſunt vniuerſales, non contingit per ſe inuicem monſtrare: quia vniuerſale per vniuerſale monſtratur, & ſic hæc vniuerſalis, alia particularis aliquando erit, aliquādo non. Ariſt. prior. l. 2. cap. 6. ch. 256.

Circulo impoſſibile eſt demonſtrare, quia ex prioribus, & notioribus eſt demonſtratio, & idem, & eidem prius, & poſterius eſſe nequit. Ariſtot. poſt. l. 1. cap. 3. tex. 6. char. 300.

Circularis demonſtratio non fit niſi pro his, quorum termini ſunt conuertibiles, vt propria, & diffinitiones. Ariſt. poſter. l. 1. cap. 3. tex. 6. ch. 301.

Circulo nihil demonſtrari poteſt. Themiſt. in poſt. cap. 7. char. 2. col. 3.

Circularis demōſtratio neceſſaria eſt in ijs, in quibus neceſſarius eſt circularis motus. Themiſt. in 2. poſt. cap. 18. ch. 11. col. 2.

Circulares oſtenſiones ex conuertibilibus terminis factę non ſunt abijciendæ. Simp. in ſecundo de cęlo, tex. 59. co. 39. ch. 72. col. 4.

Circularis demonſtratio non eſt vtilis demonſtrationi. Ioan. gram. in 2. prior. cap. 4. ch. 71. col. 4.

Circularis demonſtratio fit ſumentibus concluſionem, & alteram ex propoſitionibus conuertentibus, probandoque reliquam. Ioan. gram. in pri. poſter. cap. 2. char. 8. col. 4.

Circularis ſyllogiſmus per primam figuram poteſt confici, in alijs non item. Ioan. gram. in pri. poſter. cap. 2. char. 10. col. 3.

Circularis ſyllogiſmus eſt quędam petitio principij: ideo in demonſtrationibus non fit, niſi per duos modos, id eſt cum propoſitiones ſunt notiores concluſione, & concluſio notior propoſitionibus. Auer. in 2. prior. cap. 7. ch. 106. col. 1.

Circulo idem per idem demonſtratur, & ſic non eſt demonſtratio. poteſt tamen effectus per cauſam, & cauſa per effectum. Alb. mag. in poſt. c. 177. col. 4.

Circulari demonſtratione duabus de cauſis abſque reprehenſione vti licet. Primo, cum circulari diſcurſu ante regreſſum admiſcetur aliquis alius diſcurſus, vel quodcunque aliud adminiculum, quo augetur cognitio concluſionis. Secundo, cum non ad hoc fit circularis diſcurſus, vt ad principium manifeſtandum regrediatur, ſed vt reducatur id, a quo incepimus, ad illud, ad quod peruenimus, vt effectus in ſuā cauſam. Tho. de Vio in poſt. c. 141. col. 1.

Circuli diuerſæ conſiderationes.

CIrculatio eſt omnium menſura, quia maxime regularis eſt. Ariſt. phy. 4. cap. 9. tex. 133. ch. 121.

Circulo verſatile corpus omnium optimum eſt. ergo & animatum. Alex. aphrod. in pri. nat. q. cap. 1. c. 1.

Circulum maiorem cum minori in æquali tempore reſtitui in circulis, qui in octaua ſphęra ſunt, verum eſt: in erraticis autem non adhuc verum. Simp. in 2. de cęlo, tex. 47. com. 32. c. 68. col. 4.

Circulis in planis, ſphera in ſolidis, capaciſſima figura eſt. Ioan. gram. in pri. de ani. tex. 16. c. 10. col. 4.

Circularis longitudinis diſpoſitio eſt, vt extrema ſint adunata: imò in rei veritate non habet extrema. Auer. 2. de cęlo, tex. 35. c. 56. col. 2.

Circuli totalitas alia eſt ſecundum materiam, & ſubiectum, & ſic non refertur ad motum circuli, & locum, niſi per accidens: alia ſecundum formam conuexi, & concaui, quæ eſt in ipſo. Alber. mag. in 6. phyſ. trac. 3. cap. 3. char. 77. col. 1.

Circulum diffinit Euclides ante triangulum, quia prior figura eſt; tractauit autem trianguli paſſiones prius, quia circuli paſſiones non inueniuntur, niſi per paſſiones trianguli. Alber. magn. in ſecundo de cœlo, trac. 2. cap. 1. char. 18. col. 1.

Circuli conſideratio, vt ad quadraturam pertinet.

CIrculi quadratura eſt, cum dato circulo, æquale quadratum deſcripſerimus. Simp. in præd. c. 50.

Circulum quadrarunt Pythagorici, vt aſſerit Iamblicus. Simp. in præd. c. 50.

Circulum quadrare tentauit Archimedes per lineam Nichomedis appellatam, & Nichomedes per quadrātem lineam, & Apollonius per lineam ſororem lineæ tortuoſæ; & Carpus per lineam ab ipſo duplicis motus lineam vocatam: quod nomen adhuc exquiſitè inuenit. Simp. in præd. c. 50.

Circuli alicuius circunferentiam æqualem eſſe figurę polygoniæ falſum eſt. Auer. phy. 7. tex. 29. c. 150. col. 3.

Circularis figuræ proportio ad alias figuras eſt proportio ſubſtantię cęli, aut corporis cęli ad omnia corpora. Auer. 2. de cęlo, tex. 22. ch. 51. col. 4.

Circulus eſt prior triangulo, vt linea circularis eſt prior linea recta, & circulare eſt perfectum, & rectum diminutum. Auer. 2. de cęlo, tex. 22. c. 51. col. 4.

Circunſcribi eſt figurari, quod ex toto continetur ad figuram continentis, & econuerſo. Alb. mag. in 6. princ. char. 73. col. 2.

Circunſcriptio triplex: alia corporis continentis, & eſt quædam actio: alia circunſcripti, & eſt paſſio: alia ab ambobus proficiſcens, & hæc eſt vbi prędicamentum. Alb. mag. in 6. princ. c. 73. col. 2.

Circunſtantiæ ſunt, quis, quid, vbi, quando, aut quo modo, quibus adminiculis. Boet. de diffi. topic. l. 4. c. 880.

Circunſtantiæ ſunt, quę conuenientes ſubſtantiam quęſtionis efficiunt. Boet. de diffi. topic. l. 4. ch. 884.

Circunſtantiæ aliæ perſonis attributæ ſunt; vt quis: aliæ rebus; vt, quid, cur, quomodo, vbi, quando, quibus auxilis, in attributis rei. Boet. de diff. top. l. 4. c. 884.

Circunſtantiæ nil aliud ſunt, quam quædam ſingulares conditiones humani actus, quæ vel ex parte cauſæ actus, vel ex ipſo actu ſumi poſſunt. D. Tho. 3. ethic. l. 3. char. 37. col. 3.

Cirocrethes eſt beſtia, quæ voces hominū imitatur: nunquam claudit oculos, nullam habet gingiuam, ſed prodente habet os continuum. omnia comminuit, & generari dicitur de lupo, & de cane. Alber. mag. de an. l. 22. trac. 2. cap. 1. c. 176. col. 3.

Citrulus eſt pepo uiridis, plani corticis, & odore liberar ſincopim habentes. Alber. mag. de veg. l. 6 trac. 2. cap. 4 char. 164. col. 4.

Ciuilitatis diuiſio.

CIuilitatis tres ſunt ſpecies, totidemque traſgreſſiones, quaſi corruptiones quædam illarum. Ariſtot. 8. ethic. nicom. cap. 10. c. 104.

Ciuilitatis ſpecies ſunt regnum, & optimi potentia, & cenſi potentia, quam rempublicam multi appellant, quarum optimū regnū eſt peſſima eſt reſpublica. Ariſ. ethic. nicom. cap. 10. ch. 204.

Ciues in duas partes diuiduntur: in eos, qui arma tenent, & in eos, qui conſulunt; & cum decens ſit dijs cultum exhibere, & requiem ſuſcipere eis, quæ pro tempore in his laborauerunt, & defeſſi ſunt, his fanctior cura demandanda eſt. Ariſtotel. politic. 7. cap. 9. char. 832.

Ciuilitatis quatuor sunt partes: legislator, iudicialis, exercitatrix, medicina. Eust. in 1. ethic. c. 1. Idem Alb. mag. 1. ethic. tract. 3. cap. 1. c. 5. col. 4. Sed loco medicinæ communicatiuam ponit.

Ciuis quis est, & eius finis.

CIuilis facultas magnam diligentiam adhibet, vt ciues quodāmodo afficiat, bonosque, & ad honesta agenda idoneos reddat. Arist. 1. ethic. cap. 9. c. 20.

Ciuiles hoc maxime curare debent, vt ciues bonos legibus obtēperantes efficiant. Arist. 1. ethic. cap. 13. c. 26.

Ciuilis facultas medicina melior est. Aristo. 1. ethic. cap. 18. char. 27.

Ciuilis operatio negocios̄a est, præter ipsam etiam ciuitatis administrationem, dum potestates ciuitatis sibi, & ciuibus comparat, ideo differt a fœlicitate contemplatiua. Arist. 10. ethic. Nicom. cap. 7. c. 257.

Ciuilibus in rebus si quis solers esse debet, eundem moris esse studiosum oportet. Aristo. magn. mora. 1. cap. 1. char. 270.

Ciuilis est optima facultas, ergo ipsius finis bonus est. Arist. mag. mora. 1. cap. 2. ch. 271.

Ciuilis scientia considerat de bono, & optimo nobis. Arist. mag. mora. 1. cap. 2. c. 273.

Ciuem habitatio non facit: nam aliqui peregrini, & serui ciues essent. Arist. politic. 3. cap. 1. c. 558.

Ciuis est, cui habilitas est participandę potestatis publicę deliberatiuæ, & iudiciariæ. Aristotel. politic. 3. cap. 1. char. 560.

Ciuis nulla alia re diffinitur magis, quam participatione potestatis publicæ iudicandi, & decernendi, & potestates aliæ sunt determinatę, secundum tempus, alię indeterminatæ. Arist. polit. 3. cap. 1. c. 559.

Ciuem alij consueuerunt dicere eum, qui ex duobus ciuibus ortus est, patre scilicet, & matre: alij vero magis vltra requirunt, vt auos, & proauos, vel plures. Aristo. polit. 3. cap. 1. ch. 560.

Ciuis boni est posse; & scire, præesse, & subesse. Aristo. polit. 3. cap. 5. c. 565.

Ciues non omnes dicendi sunt, sine quibus ciuitas esse non potest. Arist. polit. 3. cap. 3. c. 566.

Ciues, qui neque opes habent, nec virtutis vllam existimationem, si magistratibus potiuntur magnis, non est tutum propter iniustitiam, & ignorantiam. Si excluduntur, periculosum est: ciuitas enim plena hostium esset. Restat, vt ad consultandum, & ad decernendum recipiantur; sic enim permisti melioribus prosunt reipublicæ. Arist. polit. 3. cap. 7. c. 578.

Ciuilem hominem, & legislatorem latere non debet, an sit simpliciter optima respublica, & quæ quantum fieri potest optima, & dat quomodo constitui posset, & constituta seruari quam plurimo tempore. Arist. poli. 4. cap. 1. char. 601.

Ciuilem hominem non solum his, quæ scriptæ sunt, rebus publicis, sed etiam illis, quæ reuera existunt, auxiliari posse decet. Arist. polit. 4. cap. 1. c. 602.

Ciues optimi rempublicam gubernant, vbi lex dominatur, & vbi lex non dominatur, ductores populi oriuntur. Arist. polit. 4. cap. 4. c. 611.

Ciuilis societas, quæ per mediocres fit, optima est. Arist. polit. 4. cap. 11. c. 624.

Ciuilis societas indiget multis præsidentibus. Arist. pol. 4 cap. 10. ch. 625.

Ciuilis facultatis est primo videre de multitudine hominum, quam multos, & quales natura esse oportet: de regione eodem modo, & quanta, & qualis esse debet. Arist. polit. 7. cap. 4. ch. 722.

Ciues seipsos cognoscere debent: alioqui male res procedit ad magistratus demandandos, & circa iudicia. Arist. polit. 7. cap. 4. ch. 724.

Ciues ob tria sunt studiosi; natura, more, & ratione. Arist. polit. 7. cap. 13. char. 743.

Ciuis vnusquisque non debet se suum existimare, sed omnes ciuitatis, nam particula ciuitatis vnusquisque est. Arist. polit. 8. cap. 1. char. 758.

Ciuilis administratio optima ea est, quæ de ijs, quæ propria sunt regionis eligitur: proxima, quæ de mercatibus, & ijs, quæ ad certamina, & ludos pertinent: postrema est, quæ ex annuis, & in orbem redeuntibus. Arist. œconom. 2. char. 803.

Ciuilis est qui vtilitati publicæ consulit. Ammo. in Por. char. 2. col. 4.

Ciuilis est species actiuæ philosophiæ, quæ de ciuitate, & de in ea habitantium, & existentium, æqua, & concordi administratione pertractat. Eust. in pri. mor. c. 2.

Ciuilis absolute ea est, quæ in gente aliqua, aut ciuitatibus bonum aliquod exequitur: aut ciuilis quædam non absolute est, quæ in vno homine tantum illud idē efficit. Eust. in 1. mor. ch. 12.

Ciuilis qui est futurus, in multa versatur, vt in multis expertus esse debet. Eust. 5. mor. cap. 1. ch. 207.

Ciuium sepultura indignus habetur, qui seipsum interficit. Eust. in 5. mor. cap. 10. c. 257.

Ciuilis vitæ honor fere finis est: dixi fere, quia honor per se appetitur, sed non propter se. Alb. mag. ethic. 1. trac. 5. cap. 8. ch. 12. col. 2.

Ciuile, & politicum aliter sumitur apud Aristotelem, & aliter apud Iuristas. Nam Aristoteles politicum appellat iustum, vel ciuile ex vsu quo ciues vtuntur: Iuristæ vero ex causa, appellant ius ciuile, vel politicum, quod ciuitas aliqua sibi constituit. D. Tho. ethic. l. 12. char. 91. col. 2.

Ciues Romani, vt fiebant.

CIuis Romanus fiebat, qui consentiente, vel iubente domino, nomen detulisset in censum, & seruitutis vinculo soluebatur: nec non, qui vindicta virgula scilicet a lictore, ac quibusdam verbis solennibus supra caput posita liber fiebat. & qui testamento libertate donabatur. Boeth. in topic. Cic. l. 1. c. 771.

Ciuilitas, vt corrumpitur, & in quod.

CIues ne in offensionem incurrant, duobus prouidere necesse est, & qui potētiores, & qui ad hæc vtiles sint. Arist. rhetor. 1. ch. 19.

Ciuium controuersitas perbreui dissoluere, nec tempus trahere conuenit. Arist. rhet. ad Ale. cap. 2. c. 189.

Ciuilitas ex optimi potentia mutatur in ciuilitatem pauci potentiæ vitio principum, qui prēter dignitatem res ciuitatis distribuunt; & omnia, aut pleraque bona sibi ipsis reseruant, & semper magistratus ijsdem demandant, diuitias plurimi facientes, vnde pauci, & praui dominantur. Arist. 8. ethic. Nicom. cap. 10. c. 204.

Ciuitatum antiquorum opiniones.

CIuium patrimonia æqualia esse debere constituit Phaleas Carthaginensis, quę possunt æquari si diuites dent dotes, & non recipiant, pauperes contra. Arist. polit. cap. 5. c. 531.

Ciues eosdem semper imperare, alios obedire melius est: sed cum facile id fieri non possit, omnes similiter vicissim imperandi, & parendi participes sint. Arist. polit. 7. cap. 14. char. 743.

Ciuilis vt ad rhetoricam pertinet.

CIuilium causarum genera tria sunt: deliberatiuum, demonstratiuum, & iudiciale; & horum septem sunt

sunt species: suasio, dissuasio, laus, vituperatio, accusatio, defensio, & quæstio, aut ipsa secundum se, aut ad aliud. Arist. rhetor. ad Ale, cap. 1. c. 181.

Ciuitas quot dicitur modis, & eius partes.

CIuitas omnis e re domestica constat: res domestica constat e seruis, & liberis. Arist. polit. 1. cap. 3. c. 391.

Ciuitates, quæ populariter reguntur æqualitatem maxime complectuntur: ideo si excellentissimum virum habent, eum ad tempus extra ciuitatem relegant. Arist. politic. 3. cap. 9. ch. 586.

Ciuitas cum constet ex dissimilibus, non necesse est omnium ciuium vnam esse virtutem. Aristo. politico. 3. cap. 3. c. 564.

Ciuitas esse non potest ex pauperibus omnibus, vt nec ex seruis, nec sine iustitia, & arte bellica: sed in hoc differt, quod si non sint ingenui, & in census ferri non possunt ciues, esse nequit ciuitas: at sine iustitia, & arte bellica non bene permanere potest. Aristo. polit. 3, cap. 8. char. 583.

Ciuitas omnis plures habet partes: vna versatur circa alimenta, quam agricolas dicimus; altera mechanica, quę circa artes, sine quibus ciuitas habitari non potest. Et harum aliæ sunt necessariæ, aliæ ad delitias pertinent, aliæ ad vitæ cultum. Tertia pars est forensis, multitudoque circa mūdum videndum, & circa mercaturam, & numulariam versatur. Quarta pars mercenarij, Quinta propulsatores belli. Sexta est opulentium, qui onera reipublicæ sustinent. Septima est eorum, qui in magistratibus occupati sunt. Aristo. polit. 4. cap. 4. c. 607.

Ciuitatis præcipuæ partes sunt, inopes, & opulenti. Arist. polit. 4. cap. 4. ch. 610.

Ciuitatum omnium tres sunt partes; nam alij diuitijs excellunt, alij paupertate deprimuntur, alij inter hos sunt medij. Arist. polit. 4. cap. 11. c. 623.

Ciuitates paruas facile est in duas partes diuidi. Aristo. polit. 4. cap. 11. c. 625.

Ciuitas magna, & populosa non est idem: nam, quæ populosa est, forsan impossibile est, vt optime gubernetur, nam multitudo magna non potest recipere ordinationem. Arist. polit, 7. cap. 14. c. 713.

Ciuitatis diuisio per genera apud Aegyptum incepit, comessationes ab Oenotriæ rege. Aristo. polit. 7. cap. 10. char. 734.

Ciuitas multipliciter dicitur: vno modo locus ciuitatis, alio modo, populus ciuitatis. D. Th. 3. pol. l. 2. c. 33. c. 4

Ciuitas aliqua, & si non inclinatur a virtute cœlesti ad gubernandum, tamen studio, & diligentia contigit esse intellectiuos, & bene gubernantes. D. Thom. 7. polit. l. 5. char. 108. col. 4.

Ciuitas quid est.

CIuitas id maxime videtur esse, quod præstantissimū in ipsa est. Arist. 9. ethic. ad Nicom. cap. 8. c. 230.

Ciuitas omnis est societas quædam. Arist. polit. pri. cap. 1. char. 487.

Ciuitas est, quæ ex pluribus pagis conficitur, societas constituta viuendi gratia, & existens bene viuendi gratia. Arist. polit. 1. cap. 2. ch. 489.

Ciuitas est omnis natura, & homo natura ciuile animal est. Arist. polit. 1. cap. 2. ch. 490.

Ciuitas secundum naturam prius est homine, & quam singuli nostrum; totum enim prius est parte. Aristot. polit. 1. cap. 2. ch. 490.

Ciuitas est multitudo quædam secundum naturam, quę specie differt. Arist. polit. 2. cap. 1. char. 515.

Ciuitas est ciuium multitudo quædam. Aristo. polit. 3. cap. 1. ch. 558.

Ciuitas vocari non meretur, quæ natura serua sit. Arist. politic. 4. cap. 4. c. 608.

Ciuitas est ex quali, & quanto, quale est, vt libertas, diuitiæ, disciplina, nobilitas. quātum est multitudō populi prævalentis. Arist. politic. 4. cap. 12. c. 627.

Ciuitatem magnam esse non tantum ad numerū, quantum ad potentiam habitantium existimanda est. Arist. politic. 7. cap. 4. ch. 722.

Ciuitatis magnitudinis est quædam mensura, vt in omnibus animalibus, plantis, & instrumentis. Arist. polit. 7. cap. 4. ch. 723.

Ciuitas communio est quædam similium gratia vitæ, vt maxime fieri potest optimæ. Aristot. politic. 7. cap. 7. char. 730.

Ciuitas est multitudo domorum, agro, & pecunijs sufficienter abundans ad bene viuendum. Arist. œconom. pri. cap. 1. ch. 776.

Ciuitas est principium omnibus totis, quæ ratione humana cognosci, & constitui possunt. D. Thom. in pri. politic. l. 1. c. 1. col. 2.

Ciuitas est principalissimum eorum, quæ humana ratione constitui possunt, Idem, eodem loco col. 3.

Ciuitati quid prodest, & nocet.

CIuitatis salus in legibus sita est. Aristot. rhetor. pri. char. 19.

Ciuitati vtilia sunt concordia, vires ad bellum, pecuniæ, & prouentuum copiæ, sociorum virtus, & multitudo. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 1. c. 182.

Ciuitati iniuriam facit, qui seipsum enecat, vnde & ipsum ciuitas mulctat, insepultum enim relinquit. Arist. 5. politic. nicom. cap. 11. ch. 136.

Ciuitates magis pecunijs indigent, quam domus. Aristo. politic. pri. cap. 7. ch. 509.

Ciuitatis est senectus, vt etiam corporis. Aristo. politic. 2. cap. 7. char. 544.

Ciuitatis finis est bene viuere. Aristot. politicor. 3. cap. 6. char. 576.

Ciuitas absque magistratibus esse non potest, Arist. politic. 4. cap. 4. ch. 609.

Ciuitates magnæ, quia in ipsis est mediocrium hominum multitudo, ideo minus seditionibus subiacent. Aristo. politic. 4. cap. 11. ch. 625.

Ciuitatibus dissidentia omnis disiunctionem facit, vt in bello transitus fossarum: & si paruæ sunt, interrumpūt ordines militum. Arist. politic. 5. cap. 3. c. 650.

Ciuitatis nulla pars debet esse turba nautica; nam pugnatores, qui naues conscendunt sunt homines ingeniosi, & terra militare consueti. Aristot. politic. 7. cap. 6. char. 726.

Ciuitas esse non potest sine alimento, sine artibus, sine armis, sine pecunijs, sine cultu diuino, & sine iustitia. Arist. politic. 7. cap. 7. ch. 730.

Ciuitas positionem sortiri debet, ad quatuor respiciēdo. Ad sanitatem: ad orientem enim solem conuersæ, & ad eos ventos salubriores sunt, & si hoc non forte potest ad Boream. Aquarum sit abundantia naturalis, & si naturalis non adsit, cisternæ, & lacus quammagni comparentur. Arx ad dominationem vnius, in populari statu æqualitas loci, in optimatum gubernatione loci plures ardui, & totam vrbem non facere penetrabilem, sed quasdam partes, & loca; & mœnibus circundandæ sunt ciuitates. Arist. politic. 7. cap. 10. c. 736.

Ciuitatem studiosam esse non est fortunę opus, sed scientiæ, & electionis, & ea est ciuitas studiosa, cuius ciues studiosi sunt. Arist. politic. 7. cap. 13. c. 742.

Ciuitas fœlix non est existimanda, nec legislator laudandus, quod vincere docuerit, & finitimis dominari: nec exercitatio rerum bellicarum meditanda est, vt in seruitutem adigant inermes: sed primo, vt ipsi ser-

uire alijs non compellantur; deinde, vt imperium quærant gratia vtilitatis subiectorum: tertio, vt eis dominentur, qui seruire digni sunt. Aristot. politic. 7. cap. 14. char. 747.

Ciuitates, in quibus sunt plures principes, facile incurrunt corruptionem, cum habeant vnitatem quodam accidentis modo. Auer. epitom. metaphy. tract. 4. c. 183. col. 2.

Ciuitates, quæ constitutæ sunt ex diuersis gentibus propter dissensiones, quas habuerunt, propter diuersitatem morum destructæ fuerunt. D. Tho. 3. politic. l. 2. char. 34. col. 1.

Ciuitatem regi per plures melius est, quam per vnum. D. Tho. 3. politic. l. 14. c. 48. col. 4.

Ciuitatis dispositio non tantum consideratur ex figura cœlesti absoluta, sed etiam ex dispositione partium regionis, vel ciuitatis secundum habitudinem, quam habet ad montes, vel mare, vel loca paludosa, vel munda, quæ variant caliditatem, & frigiditatem regionis. D. Thom. 7. politic. l. 5. c. 108. col. 3.

Ciuitatis quæ magnitudo esse debet.

Ciuitas ex ea multitudine constat, quæ per seipsam sufficiens est ad bene viuendum in ciuili societate, & facile inter se cognosci potest. Aristo. politic. 7. cap. 4. char. 723.

Ciuitatem naualem potentiam vsque ad aliquam quantitatem habere melius est, non solum sibi ipsi, sed etiam finitimis: magnitudo autem, & multitudo ad mores ciuitatis est accommodanda. Aristot. politic. 7. cap. 6. char. 727.

Ciuitatis magnitudo tanta esse debet, vt fertilitas regionis ei sufficiat, & vt hostes repellere possit. D. Tho. 3. politic. l. 2. c. 33. col. 2.

Ciuitatum Rectores qui esse debent.

Ciuitatis gubernatoris, & regis, & patris familias, & domini qui putant eandem esse rationem, errant. Arist. politic. pri. cap. 1. ch. 488.

Ciuitas cum constet ex dissimilibus, non necesse est, omnium ciuium vnam esse virtutem. Aris. politic. 3. cap. 3. char. 564.

Ciuitas optima nunquam opificem faciet ciuem. Aris. politic. 3. cap. 3. c. 566.

Ciuitatis principalissimum est id, quod vbique gubernat, & regit ciuitatem: vt in populari populus, in paucorum vero potentia pauci. Aristot. politic. 3. cap. 3. char. 567.

Ciuitatis gubernationem qui habere vult, vel propter diuitias, vel propter genus, nihil iuste dicere videtur. Aris. politic. 3. cap. 8. ch. 584.

Ciuitatibus optabilius est ab optimis gubernari, quam a rege, modo plures optimi reperiri possint. Aris. polit. 3. cap. 11. char. 593.

Ciuitatum tranquillarum proprium est creare magistratus de mulierum disciplina, de legibus seruandis, de disciplina iuuentutis, de gymnasiorum gubernatione, de ludis gymnasticis, ac musicis. Aris. politic. 6. cap. 8. char. 711.

Ciuitates qui regere volunt, ad minus experientiam habere debent. Auer. 10. ethic. cap. 9. c. 78. col. 4.

Ciuitates orbis terrarum, & earum quæ sit sensibilis distantia.

Ciuitates quarto meridionalis habet Arabiam, Suciolios, Thebas, Thebais, Beronice, Arnozon, Tolemaudis, Cirene, Sibesili, Narnacae, Sabrata, Leptis magna, Talepas, Dispræsum, Tenis, Tapsas, Lepsis minor, Hadeunctum, Meapolis meridiana, Dipeis, Chartaginem, Vticam, Hypponem, Zaritum, Tubarchachia, Hyppone, Regium, Nisitadem, Callisoldis, Quinquagentiani, Rustitora, Timpora, Cæsarea, Tartenas, Portus magnus, Experides, Ballos, Lambus, Picens, Obba, Sulilis, Assulis, Samoregiam, Susibet, Suffecula, Cilio, Cebeptis, Capsea, Medea, Cenellis, Maduros, Tirbur, Siccuuium, Cuidia, Calamia, Constantina, Militum, Rannigode, Lirbese, Sirisi, Maga, Sabi, Tabuscia, Bida. Alber. magn. de nat. loc. trac. 3. cap. 4. char. 103. colum. 1.

Ciuitas quæcunque elongatur ab alia per quinquaginta stadia, sensibiliter habet aliũ Ortum, & Occasum stellarum, secundum tempus sensibile. Alber. mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 110. c. 97. col. 1.

Ciuitates famosas quarta Occidentalis habet 128. in Augusti descriptione, Fauētiam, Aquilegiam, Arelatum, Mediolanum, Taurinum, Armotum, Galpani, Calpis, Spalis, siue Expalis: Secundam Calpis, Cordubam, Berones, Toletum, Bracharum, Lucasum, Collybriam, Cesaream Augustam, Terrachonam, Imbianis, Tutigiam, Octauiam, quæ nunc est parua villa iuxta Leodium: Coloniam, in qua istud volumen compilatum est, Treuerim, Smirnum, Sterones, Augustudunum, Augustanometum, Augustam Taurinorum, Lugdunum, Mangetiam, Viennam, Masiliam, Allenium, Veronam, Taruisium, Vincentiam, Doronam, loco cuius Mondusium extat: Feltrum, Belboria, Patauium, in qua multo tempore viguerunt studia literarum; Vercellis, Laude, Mutinam, Lador, Salona, Britansium, Hycaysas, Vicacomum, Signidunum, Narsia, Sisia, quę nunc Ascisia vocatur; Armetum, Bogutione, Argentoratum, Carmacum, Sabana, Patamonem, Bonātum, Argentinam, Saromacum, Nemausum, Corocordores, Amamberes, Santonas, Angonis, Menapum, Metas, Betos, Nepe, Sucricolleto, Florencassi, Foroscem, Sermi, Foro orbium populi, Foro Cornelium, Foro Flaminij, Foro nouo, Foro subuerte, Spoletinum, Narnia, Interaminia, Ruphinis, Aretium, Penestre, Curaulo, Carium, Corobelitas, Terracina, Announ, Hostia, Fundis fornas, Veturnas, Capua, Neapolis, Ardea, Cumas, Acrepas, Nola, Caudi, Beneuentum, Etas, Eydonas, Ausidenna, Salmona, Venasto, Lucesia, Futona, Arphos, Cropinos, Lipros, Tarentum, Odosium, Canipsium, Marcilianum. Multæ autem harum deletæ sunt, & in locum earum factæ, & constructæ sunt hęc, Brundusium, Salernum, Sinapulia, Bononia, Fauētia, Bergomum, Ianua, Papia, Alexandria, Regia, Tridentum, Brixia in Lombardia; Pisa, Luca, Pistorium, Florentia, Senæ, Perusium, Crusiumue est ciuitas philosophorum, Rotomagum, Senone, Tacerimis, Furonis, & aliæ multæ in Gallia. Costantia, Basilea, Argentina, Vormatia, Maguntia, Herbepolis, Augusta, Tradispona, Vicena, Salunga, Pytauia, Ephordia, Aluetast, Madeburg, Bernabunda, Monasteriũ, Assuenich, Pedembruna, Lubrech, Targetum, & aliæ multæ; in quibus ponendis, cum modo destruantur, modo ædificentur de nouo, non est magna vis facienda. Alb. mag. de nat. loc. dist. 3. cap. 2. c. 102. col. 1.

Ciuitates quartę Septentrionalis sunt 50. Eraclia, Sardica, Pelia, Tesabonica, Phyridos, Calcedonia, Nicomedia, Acrios, Gumnis, quæ incertis sedibus vagantur, Tarses, Pepriapoles, Olymphis, Tibaria, Aragata, Primistuteria, Sciride, Alexandrirnus, Cecidus, Euinesaxis, Ramidos, Ephesos, Cretica, Calliusse, Sexoos, Aquecidos, Viu, Troia, Helidos, Troas, Antheon, Nitia, Tarisa, Fotis, Crita, Deleis, Bertocon, Acaruerna, Dicatium, Athene, Bitote, Istium, Arche, Tehecas, Maleon, Cancantria, Phylopolis, Thebe, & aliæ multæ, quæ postea conditæ sunt. Alber. mag. de nat. loc. dist. 3. cap. 3. ch. 102. col. 4.

Clara,

Clara, vel sunt clara absolute, & simpliciter, vt causæ ad causata, aut quoad nos. Eust. pri. mora. c. 21.

Claudi homines, & aues salaces nimirum sunt, alimentum enim vtriusque seorsum quidem exiguum profluit propter vitium cruris: in sublime vero affatim effertur, atque in semen conuertitur. Arist. probl. sec. 4. q. 2. char. 393.

Claudus oriri maxime potest homo cæterorum omniũ animalium; vel quia crura hominis sunt debiliora, carne, & osse constant: cæterorum osse, & neruo; vel quia ex omnium animalium genere solus varia generationis obtinet tempora, & ita cum sętui mouentur, extrema, quæ tenerrima sunt, facile infringuntur, & eo magis quo plus temporis intercellit. Arist. prob. sec. q. 40. char. 438.

Clausula, & exitus est periodi finis numerosus. Dan. bar. 3. rhetor. char. 166.

Clautius, qui & glatus vocatur, est piscis astutus, qui nõ deglutiens hamum auersis morsibus expoliat cum. Alb. mag. de ani. l. 25. cap. 1. c. 196. col. 4.

Clazomenij, cum, & annonæ, & pecuniarum indigentia premerentur, decreuerunt, vt quibus oleum esset priuatim, fęnerarentur illud ciuitati: nam in hac regione est magna olei copia; & cum nauigia ad mercatum miserunt, vnde ipsis veniret frumentum, olei pretium pignoris loco obligantes, & militibus vsuram denario rum debitorum dederunt pro viginti talenta quaterna quoquo anno; & cum incassum semper impenderent, & nihil de sorte detraherent, pro argento ferrum excuderunt ad viginti talentorum summam, quã opulentissimis in ciuitate pro rata tribuentes ab illis tantumdem recepere. At cum de prouentibus vsuram illam detulissent, atque vnicuique semper diuidentes pro rata parte distribuissent, ferreos nummos retulerunt. Arist. œconomic. 2. c. 811.

Cleomenes Alexandrinus Aegyptum imperio obtinẽs, fame in alijs locis vehementi exorta, in Aegypto autem sane tolerabili, frumentum exportari vetuit. At cum singuli, qui prouinciæ præerant, tributa non posse soluere iactarent, nisi frumentum exportaretur, exportationem concessit, sed ingens frumento tributum imposuit: & sic tributum ingens accepit, & prefecti excusatione destituti sunt. Aristot. œconomic. 2. char. 812.

Cleomenes Alexandrinus cum veheretur in eam prefecturam, in qua pro Deo colitur crocodilus, & raptus ereesset vnus puer, conuocatis sacerdotibus dixit, cum ipse prior læsus esset, velle se crocodilos vlcisci, itaque venationem crocodilorum imperauit, at sacerdotes, ne duces Deos ipsorum ludibrio haberent, quantum cogere potuerunt, argenti summam attulerunt illi: qui quidem quienit. Arist. œconom. 2. c. 822.

Cleomenes Alexandrinus, ab Alexandro rege iussus apud Phanym vrbem condere, & mercatorum conuentum, qui prius apud Canobum agebatur, ibi constituere ad Canobum naue peruenit: conuocatisq; sacerdotibus, & ijs, qui possessiones habebant, dixit, qđ migrare oportebat: ipsi ne migrare cogerentur, multã pecuniam attulerunt, qua accepta abijt, & non multo post multa postulata pecunia, & dicentibus ipsis non habere, ipsos traduxit. Aris. œconom. 2. c. 823.

Cleomenes Alexandrinus, cum frumentum denis dragmis in illa regione veniret, conuocatis cultoribus, ab ipsis eodẽ p̃tio frumentũ emit, qđ postea binis & trecentis dragmis vendi imperauit. Aris. œcon. 12. c. 824.

Cleomenes Alexandrinus, cum misisset quendam, vt sibi emeret quædam, & ille paruo pretio emisset, & intelligeret multo pretio emptum fuisse relatum esse, amicos illius vocauit, & ipsis dixit, audiuisse se illũ immoderato pretio emisse, & stoliditatem illius cum quadam simulatione iræ insectabatur, & obiurgabat, quã rem, cum illi adueniente emptore, ei renunciassent, & ille dum operam suam probare vellet, quãti vere emerat, indicauit. Arist. œconom. 2. ch. 823.

Cleomenes, sacerdotibus conuocatis, dixit immoderatos sumptus in sacra suæ regionis fieri, & oportere ex sacris nonnulla, & ex sacerdotibus quamplurimos dissolui; & illi, ne id faceret, tulerunt illi quas priuatim quisque, & communiter vniuersi pecunias habebant. Arist. œconom. 2. ch. 824.

Clepsydræ quæ accidunt, ob id euenunt, quia fistula superior obturata, aer, qui in se excipitur, causa est, ne aqua ingredi possit: quod verum est, si sit directa, sed si obliqua fertur, nil prohibet aerem pelli ab humore, elemětorum enim motus indirectum est, spiritus autem aqua potentior est. Arist. probl. sec. 16. q. 8. c. 500.

Clepsydra est vas angustioris, latam habens basem paruis foraminibus perforatã, quæ hydarpaga vocatur. Simp. pri. de cęlo, tex. 81. com. 55. c. 79. col. 2.

Clepsydra est vasculum ferreum, superius os paruum, & angustum habens, & interius foramina densa, & minima: cuius, si quis superius foramen diligentissime obcluserit, per inferiora foramina non ingreditur aqua, nec ingressa egreditur. Mich. ephes. de respir. char. 36. colum. 2.

Clibanus in anteriori parte corporis existens in duas partes diuiditur, in pectus, & ventrem; & inter ea separans est quædam pellicula, quæ diaphragma appellatur, quod separat pulmonem, & cor, membra spiritualia, a membris nutrituis. Alber. mag. de ani. l. 1. trac. 2. cap. 23. ch. 20. col. 2.

Clima quartum, & quintum est magis temperatum homini, & plurimis animalibus, & plantis; quia præter hæc climata est maxima caliditas, & maxima frigiditas. Auer. meteor. 2. cap. 6. c. 199. col. 1.

Climata duplex temperamentum habent, & duplicem excessum; est enim excessus in calidissimo, & frigidissimo. calidissimum est sub torrida. frigidissimum est post septimum clima. temperatum est in climate quarto, & aliud est sub æquinoctiali. Alber. mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 11. c. 97. col. 2.

Clima sextum, & septimum temperata sunt: quia homines illorum climatum pulcherrimi sunt, corporũ procerum, & pulchræ staturæ, & venusti coloris. Alb. mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 11. c. 97. col. 3.

Clysteris vsum inuentum esse traditur ex Ibidum, & Ardearum modo, quo sibi clysteres imponunt. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 24. ch. 193. col. 4.

Coactus & non vi aliquid facit aliquis, cum malum boni gratia, vel ob maioris mali repulsionem agit. Arist. moral. eud. 2. cap. 9. ch. 399.

Coactum est violentum, & cuius principiũ est in altero. Alb. mag. in 11. metaphy. trac. 2. cap. 7. c. 152. col. 1.

Coagulata omnia nõ possunt coagulari, nisi aut frigido, aut calido sicco, & contrarijs soluunt quæ soluuntur. Arist. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 36. c. 570.

Coagulantur quæ communia sunt terrę, & aquę, & a calido, & a frigido. a calido, humidum educendo: a frigido, calidum exprimẽdo, cum quo humidum simul recedit. Arist. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 37. c. 571.

Coagulata omnia aut coagulantur aquæ existentia, aut terræ, & aquæ. Aristot. metaphy. 4. sum. 2. cap. 3. tex. 35. char. 570.

Coagulum est lactis substantia, quippe quod in eorũ ventriculo, quæ adhuc lactent, contineatur. Arist. de hist. anim. 3. cap. 2. char. 103.

Coagulum est lac ignem habens intra se, quod cum animalis tempore concoqueretur, caseum traxerit. Arist. de hist. ani. 3. cap. 21. ch. 103.

Coagulum habent omnia ruminantia, & inter vtrinque dentata, lepus; & quo vetustius est coagulum, eo præstantius. Arist. de hist. ani. 3. cap. 21. c. 103.

Coagulum vetus profluuio aluei mederi præcipue poteſt, atque etiam, quod leporis eſt, ſed laudatiſſimum hinnuli. Ariſt. de hiſt. ani. 3. cap. 21. c. 103.

Coagulum omnia animalia habent, quæ plures ventres habent, eo carent, quę vnum habent, excepto lepore; & habent, quæ habent, in omaſo, quod eſt inter vltimum, & duos primos poſitus, Ariſt. de hiſtor. anim. 3. cap. 15. c. 502.

Coagulum habent animalia, quæ plures ventres habent ob lactis craſſamentum. Ariſto. de hiſtor. ani. 3. cap. 15. char. 503.

Coagulum eſt lac continens calorem vitalem, qui partes ſimiles ducit eodem, & vnit, atque conſtituit. Ariſt. de gener. ani. 2. cap. 4. c. 160.

Coagulata omnia exſiccantur. Ale. aphro. 4. meteor. cap. 6. co. 28. c. 106. col. 1.

Coagulum, & induratum a calore naturali, neceſſario eſt calidum. Auer. meteor. 4. c. 213. col. 1.

Coagulum nil facit, niſi quod virtus eius totam appræhendit lactis quantitatem, & non immutat quantitatem ipſius diſtribuendo, & formando. Alber. magn. de ani. l. 18. tract. 2. cap. 2. c. 156. col. 1.

Cochleæ quædam beſtiolas inter ſe habent, gammaris puſillis ſimiles, qui in flumine gignuntur: ſed in hoc differunt, quod præmollem intra ſuam teſtam carunculam habeant. Ariſtot. de hiſtor. anim. 4. cap. 4. char. 123.

Cochlearum teſtudines in lapidibus inueniuntur, quia humiditas ad locum illum euaporauit, & a circunſtante retenta eſt, & conuoluta, & exterius primum conſtãs intra ſe circumacta ſpiritum vitalem accipit. Alb. mag. in pri. de miner. ex tract. 1. cap. 2. c. 134. col. 4.

Cochleę, tam aquaticę, quam etiam terreſtres dictę ſunt limaces, & teſtudines agiratione teſtæ, quam inhabitant. Alb. mag. de ani. l. 14. cap. 1. c. 196. col. 4.

Coelitus principium, corpora diuina intelligi poteſt; etiam forſan corpora circulariter mota intelligit Ariſ. Io. gra. de gen. ani. cap. 1. c. 27. col. 4.

Cœlum quid eſt, an finitum, eius partes, vt appellatur, & cœleſtium vires.

COeli longitudo eſt diſtantia, quæ eſt ſecundum polos, & polorum hic quidem eſt ſurſum, & alius deorſum: differentia enim in his ſolis hemiſphęriorum videmus, quia non mouentur poli. Ariſto. pri. de cœlo, ſu. 2. tex. 14. c. 195.

Cœlum finitum ac terminatum eſſe patet. Ariſto. pri. de cœlo, tex. 47. c. 258.

Cœlum dicitur vno modo ſubſtantia extrema vniuerſi circumlationis, aut corpus naturale, quod in extrema eſt circumlatione vniuerſi. Alio modo corpus continuum extremæ circumlationi ipſius vniuerſi, in quo aſtra quædam Sol & Luna ſunt: & hęc in cęlo eſſe dicimus. Tertio contentum ab extrema circumlatione, totum enim, & vniuerſum dicimus cœlum. Ariſt. pri. de cœlo, tex. 96. char. 273.

Cœlum, quod totum ab extrema continetur circumlatione, conſtat ex omni naturali, & ſenſibili corpore; quia extra cœlum, nec eſt, nec eſſe contigit vllum corpus, nec ſimplex, nec miſtum. Ariſto. pri. de cœlo, tex. 97. c. 274.

Cœlum animatum eſt, & habet motus principium. manifeſtum eſt quod habet ſurſum, deorſum, dextrum, & ſiniſtrum. Ariſt. 2. de cœlo, ſu. 2. te. 11. c. 292.

Cœli pars deorſum eſt polus, qui ſupra nos apparet; qui vero nobis immanifeſtus, ſurſum. Ariſt. 2. de cœlo, ſu. 2. te. 14. c. 295.

Cœli dextrum, eſt oriens; ſiniſtrum, occaſus; ſurſum, polus antarcticus; deorſum, arcticus. Ariſ. 2. de cœlo, ſu. 2. te. 15. c. 295.

Cœlum eſt quoddam corpus diuinum. Ariſt. 2. de cœlo, ſu. 2. cap. 1. tex. 17. 297.

Cœlum eſt unum ingenerabile æternum, & habens motum ſingularem. Ariſtot. ſecundo de cœlo, ſu. 3. cap. 5. tex. 40. char. 305.

Cœli extremi latio ſimplex, & uelociſſima eſt: aliorum vero tardiores, & plures ſunt. Ariſtot. ſecundo de cœlo, ſu. 3. cap. 4. tex. 58. c. 311.

Cęleſtia naturalia ſunt corpora, ob motum localem, non ob ſubſtantialem mutationem. Simplic. in pri. phyſic. char. 76. colum. 2.

Cœlum æternum eſt, & ea, quæ ſub Lunæ orbe conſtituta ſunt, corruptibilia. Simp. in 4. phyſ. c. 226. col. 1.

Cœlum tribus modis appellatur ab Ariſtot. Primo inerrantium ſphęrarum. Secundo totum diuinum, & circulare corpus. Tertio totum corpus diuinũ, & mundum. Simp. in pri. de cęlo, ex pri. entis c. 2. col. 1.

Cœlum dicitur elementum, vt eſt corpus ſimplex, non autem proprie, quia nihil ex illo componitur. Simp. in pri. de cęlo, c. 2. col. 3.

Cœleſtia corpora tradunt ſibi inuicem ſuas bonitates, & in ſeipſa agunt ſecundum diuerſas figurationes. Simp. in pri. de cęlo, tex. 21. co. 24. c. 18. col. 1.

Cęlum eſt motus menſura, nec eſt aliquod tempus extra ipſum. Simp. in 2. de cęlo, tex. 1. co. 1. c. 55. col. 3.

Cœleſtia corpora non ſunt impaſſibilia ſimpliciter, ſed omnis mortalis difficultatis. Simp. in ſecundo de cęlo, tex. 41. co. 28. c. 66. col. 3.

Cœli partes ſunt octo ſphęræ, aſtra autem ſunt partium partes. Sim. in 3. de cęlo, tex. 1. co. 1. c. 83. col. 4.

Cœleſtia corpora ſemper eodem modo ſe habent, nihilque fit contingenter. Ioan. gram. in ſecundo phy. tex. 39. char. 40. col. 3.

Cœlo nullum corpus datur maius. Ioan. gram. in 3. phyſ. tex. 61. c. 71. col. 2.

Cœlum ſphęricum eſt: quia, quod omnia comprehendere debet, capaciſſimum eſſe oportet. Ioan. gram. in pri. de anim. tex. 16. ch. 10. col. 4.

Cœli ultima ſphęra in loco per partes eſt. Ioan. gram. in pri. de anim. tex. 39. ch. 18. col. 1.

Cœleſtis motor, cuius potentia excedens eſt, nobilior eſt eo, a quo exceditur. Auer. in phy. 4. tex. 7. c. 75. col. 1.

Cœleſtis corporis eſſe ſenſibile eſt per ſe. Auer. 1. de cęlo, tex. 4. c. 3. col. 4.

Cœlum eſt ſenſibile per materiam, intelligibile per formam. Auer. pri. de cęlo, tex. ch. 29. col. 3.

Cęlum reſpectu vniuerſi eſt quaſi forma, & elemẽta quaſi materia. Auer. pri. de cęlo, tex. 94. c. 30. col. 3.

Cœli natura eſt non exiſtens per ſe in actu, ſed eſt materia formæ corporis cęleſtis, quæ eſt in actu. Auer. pri. de cęlo, tex. 95. c. 30. col. 3.

Cœlum tribus dicitur modis: primo, de toto mundo: ſecundo, de corpore rotundo cęleſti: tertio, de ſuperiore orbe. Auer. pri. de cęlo, tex. 55. c. 111. col. 3.

Cœli partes vicinantes aeri neceſſe eſt, vt diuerſentur in ſuis operationibus in motione aeris, & eius calefactione, ſecundum diuerſitatem earum in raritate, & denſitate. Auer. 2. de cęlo, tex. 42. c. 59. col. 1.

Cœli pars, quæ vicinatur aeri, non agit in aerem, niſi per totam ſuam potentiã exiſtentem in tota profunditate illius corporis. Auer. 2. de cęlo, tex. 42. c. 59. col. 1.

Cœli pars, in qua eſt ſtella, maioris actionis eſt in aerem ſibi vicinum, quam pars, in qua non eſt ſtella, pars ſcilicet æqualis parti, in qua non eſt ſtella: quãuis non tangat corpus paſſiuum per ſe, quia ſtella denſior eſt pars ſui orbis. Auer. 2. de cęlo, tex. 42. ch. 59. col. 1.

Cœlum nec eſt contrarium, nec ex contrarijs compoſitum. Auer. in 4. metaphy. tex. co. 6. c. 34.

Cœleſte corpus eſt vnum per continuationẽ, & formam totalem, & per motum vnum continuum. Auer. in 5. metaph. ex ſu. pri. tex. co. 11. ch. 53.

Cœlum

Cœlum imaginari debemus eſſe totum vnum, vel figuræ ſphęricæ, cuius conuexum eſt gibbum orbis ſtellati, & concauum ſphæræ contingit ſphęram ignis, habens unum motum uniuerſalem: & quod motus, cuiuſcunque ſyderis ſit partialis, & motus magnus ſit ſimilis motui animalium, & particularis motibus membrorum eius, & propterea indigent iſti motus centris, ſuper quibus reuoluantur, vt terra ad motum magnum. Auer. in epitom. metaphy. trac. 4. char. 182. columna 2.

Cœli natura eſt natura animæ mouentis in loco. Auer. de ſub. orbis, cap. 2. c. 4. col. 1.

Cœleſtes poteſtates quædam anima rationabilia ſunt, non tamen apta ad riſum. Boet. in Porph. ex dia. q. 17

Cœli natura eſt corpus rotundum, quod circulariter mouetur. Alb. mag. in 2. phy. trac. 1. cap. 1. c. 1. col. 2.

Cœlum potentiæ infinitæ eſſe ſecundùm operationem, licet ipſa nec finita ſit, nec infinita ſecundum eſſentiã, non eſt inconueniens: eoque eſt impartibilis partitione ſui ſubiecti. Alb. mag. in 2. de cœlo, trac. 1. capit. 1. c. 23. col. 3.

Cœli nobilior pars ſtella eſt, per quã cognoſcimus actu, quod ſcimus de corpore primo. Albert. magn. in 2. de cœlo. trac. 3. cap. 1. c. 31. col. 3.

Cœli pars, quæ non micat, non emittit lumen. Albert. magn. in 2. de cœlo, trac. 3. cap. 3. c. 32. col. 4.

Cœleſtis virtus eſt operatrix, & formatrix in plantis, vt virtus maſculi in inſtrumento maſculorum. Albertus mag. de veget. l. 2. trac. 1. cap. 2. c. 135. col. 1.

Cœlum à natura ſolum non moueri, omnes Peripatetici quinque rationibus docebant. Primo, quia natura eſt corporis forma, & non eſt niſi ad vnum, in quo, cũ peruenit, quieſcit in illo, & non mouetur ab ipſo: & cœli motus ad nullum vbi terminatum eſt, niſi ſit etiã ab ipſo. Secundo, quia motus naturalis eſt localis a generante, cœlum autem ingenerabile eſt. Tertio, qa nihil motum naturale in loco ſuo mouetur, ſed extra locum exiſtens, & quantum accipit de forma a generante, tantum accipit de motu ad locum: & cum perfecte acceperit formam, tunc eſt in loco ſuo, & quieſcit in illo, aut violenter prohibetur, ne moeatur ad ipſum: & tunc mouetur ab eo, quod mouet prohibẽs, & horum nil cœlo conuenire poteſt. Quarto, quia motus localis in his, quæ natura mouentur, non eſt niſi exiſtentis in potentia ad formam ſubſtantialem, quia in his conſequitur natura: at cœlum non eſt in potentia adeſſe. Quinto, quia motus localis, qui per naturam eſt, nec vniformis eſt; quia, quo formæ generanti eſt vicinior, eo velocior eſt, & magis regularis eſt, quia minus, & magis habet de potentia, at cęli motus, & regularis, & vniformis eſt. Alber. magn. de cau. & proceſ. vniuer. à cauſ. pri. l. 1. tract. 4. cap. 7. c. 197. col. 3.

Cœlum eſt ſubſtantia corporea, exiſtens in potentia ad vbi ſolum, ingenerabile, & incorruptibile; ſecundum naturam, ſecundum formam, ſecundum figuras, per motum tardiorem, & velociorem diuerſificatum virtute animæ. propter quod formas influit ab anima cõceptas, quæ diuerſificantur ſecundùm diuerſitatẽ figurarum, quas ſuper materiam generabilium, & corruptibilium, deſcribunt motus orbium velocitate, & tarditate, & aſcendentibus, & deſcendentibus, & cæteris aſpectibus. Alb. magn. de cauſ. & proceſ. vniuerſ. a cau. prim. lib. 2. tract. 1. cap. 3. ch. 200. col. 3.

Cœli anima non niſi intellectum, & deſiderium habet de animæ viribus; necnon animæ differentiam omnẽ intellectus habet, ſed eam ſolam, qua eſt agens formas. Alb. Mag. in 11. metaph. trac. 2. cap. 10. ch. 154. col. 2.

Cœli duo primi nõ habent ſtellas: quia ſphæra, quæ vniformitatis eſt cauſa, non debet eſſe difformis in habendo ſtellas, vel ſtellam; & ſic primum nõ habet ſtellas, ſecundum nec etiam habet, quia compoſitio, quæ tantum eſt ex principijs ſubſtant. æ, non habet difformitatem. Albert. mag. in 11. metaphy. trac. 2. cap. 26. c. 158. col. 3.

Cœlum tertium multas habet ſtellas, quia figuræ ſunt plurimæ, & propriæ, quibus diſtinguuntur entia quãta. Alb. magn. in 11. metaph. trac. 2. cap. 26. c. 158. c. 4.

Cœleſtia omnia, & genere, & ſpecie diuerſa ſunt. Alber. mag. in 11. metaphy. trac. 13. cap. 1. c. 162. col. 2.

Cęlum accipiendo continuè ab intelligentia exerit per motum lumen intelligentiæ, quod eſt forma eſſe, ac vitæ omnium eorum, quæ ſunt, & viuunt: & ideo eſſe cęli eſt ſaluatũ in motu, nec ſaluaretur in eſſe, niſi ſic continuè moueretur. & motus eius eſt actus perfectus, vt & motus cordis in animalibus. Alb. mag. 111. metaph. trac. 3. cap. 2. c. 163. col. 1.

Cęleſtium corporum vires indirectè redundant ad intellectum; & voluntatem; vt intellectus & voluntas, vtuntur viribus ſenſitiuis. D. Tho. in periher. c. 14. c. 4.

Cęlum non eſt ſubiectum variationi, nec tempori, quare non eſt quantum duratione, nec finitum, nec infinitum, ſed eſt quantum ſecundùm quantitatem corporis extenſi, & ſic finitum. D. Thom. in prim. de cęld. l. 6. tex. 20. ch. 6. col. 2.

Cęlum eſt elementum, non vt veniat in compoſitionem corporis miſti, ſed in compoſitionem totius vniuerſi: vel vt elementum accipitur omne corpus ſimplex. D. Tho. in pri. de cęlo. l. 18. tex. 31. c. 19. col. 1.

Cęli dextrum ſemper eſt in Oriente, quia virtus illa intelligitur quaſi immobiliter ſtans, etiam partibus cœleſtis corporis motis. Diu. Thom. in 2. de cęlo. l. 3. tex. 16. cap. 33. col. 1.

Cęleſtia corpora ſunt vnius naturæ ſecundùm genus, diuerſa autem ſecundùm ſpeciem, quarum generis naturam ſequitur figura, & motus circularis; quia ſi ſtellæ eſſent, vt indiuidua eiuſdem ſpeciei, eaſdem haberent operationes, & coſdem effectus, ac eodem motu vniformi mouerentur: & hoc repugnat perfectioni corporum cęleſtium, quæ eſt, vt ſit ſolum vnũ in vna ſpecie, contra Auerroem. D. Tho. in 2. de cœlo, lib. 16. tex. 59. c. 45. col. 3.

Cœleſte corpus principium eſt generationibus. D. Tho. in pri. meteor. l. 4. c. 15.

Cœlum eſt terminus corporum ſenſibilium. D. Thom. 3. metaph. l. 7. tex. 7. c. 138.

Cœleſtia corpora ſunt quaſi inſtrumenta ſubſtãtiarum ſeparatarum mouentium. Diuus Thomas 12. metaphyſi. l. 9. tex. 48. c. 882.

Cœlum vtrum in loco, vt mouetur, & motus principium, & eius cognitio.

CAelũ ob id in loco maximè putamus eſſe, quia ſemper mouetur. Ariſt. phy. 4. ſu. 1. cap. 6. tex. 32. c. 85.

Cœlum non eſt in aliquo loco, quia nullum corpus ipſum continet, in quo autem mouetur, hoc etiam eſt locus partibus. Ariſt. phy. 4. ſu. 1. cap. 9. tex. 45. c. 90.

Cęlum, & anima ſunt in loco per accidens. Ariſt. phyſic. 4. ſum. prim. cap. 9. tex. 45. char. 90.

Cœli partes quodammodo omnes ſunt in loco, in circulo enim continentur alia omnia. Ariſtotel. phyſi. 4. ſum. pri. cap. 9. tex. 45. char. 90.

Cœlum totum non eſt alicubi: ꝙ enim alicubi eſt, oportet & ipſum eſſe aliquid, & adhuc aliud aliquid eſſe præter hoc, in quo eſt, quod continet. præter vniuerſum, & totum nihil extra eſt. Ariſt. phyſic. 4. ſum. pri. cap. 9. tex. 45. char. 90.

Cęlum non moueretur circulariter, ſi eſſet infinitum. Ariſt. pri. de cęlo. tex. 33. c. 255.

Cęlum ſi ſit infinitum, & moueatur circulo in tempore finito infinitũ erit ꝓtranſire. Ari. 1. de cęlo. t. 41. c. 257.

Cœli

Cœli motus, & ſi nunquam incepit, principium tamen habeat neceſſarium eſt, vnde incepiſſet, ſi inciperet, quod mouetur, moueri; atque ſi ſteterit, mouebitur vtique iterum. Ariſ.2.de cęlo.ſu.2.tex.13.c.295.

Cęli circulationis principium eſt, vnde aſtrorum ortus ſunt: quare hoc erit dextrum, ſiniſtrum occaſus. Ariſt.2.de cęlo.ſum.2.tex.15.char.295.

Cęli motus omnium motuum velociſſimus eſt. Ariſt.2. de cęlo.ſu.2.cap.3.tex.27.char.299.

Cęlum ſi circulariter fertur, & velociſſime mouetur, ſphæricum eſſe neceſſe eſt. Ariſtot.2.de cęlo,ſum.2. cap.3.tex.29.char.300.

Cęli partes non mouentur irregulariter, quia diſtantia aſtrorum in infinito tempore facta fuiſſet, hoc multo velocius,& hoc tardius. Ariſt.2.de cęlo.ſum.2.cap.5. tex.37.char.304.

Cęleſtium lationum numerum ex philoſophia Mathematicorum, maximè ex Aſtrologia ſumere oportet. Ariſt.12.metaph.cap.4.tex.45.char.256.

Cęlum habet principium quieſcendi, nam circa idem conuerti, nec locum mutare, id ipſum quieſcere eſt. itaque immobiliter mouetur,& cum mirabiliter moueatur, quieſcit. Alex.Aphrod. in 5.metaph. vel in 6. ſec.Lat.cap.20.char.172.col.2.

Cęlum, cum moueatur motu circulari, motu partium tantum mouetur. Them.in 4.phy.tex.43.c.37.col.1.

Cęlum & ſimul moueri, & ſtare dicitur: quia principium, & finis rotundorum proprie eſt centrum: quia eius diſſinitio è centro naſcitur. Themiſt.in 8.phyſic. tex.75.char.58.col.4.

Cęlum non immobile, ſed ſemper mouetur, & circumducitur. Simp.in 4.phy.tex.32.char.205.col.1.

Cęlum non eſt in loco. Simplic.in 4.phyſicor.text.39. char.209.col.2.

Cęli partes non ſolum mutant poſitionem, ſed etiam totum: nam alia eſt nunc poſitio vniuerſi, alia erit poſt horam. Simp.in 4.phy.c.229.col.2.

Cęli partes, cum mouentur ſecundum locum, & totum, merito dicuntur ſecundum locum moueri, quia mutant ordinem,& determinationem poſitionis. Simpl. in 4.phyſic.char.229.col.1.

Cęlum, cum motu circulari mouetur, & ſecundum locum mouetur. Simp.in 4.phy.tex.130.c.276.col.2.

Cœlum non habet melius ſeipſo, nec ſecundum totum, nec ſecundum partes, ad quod feratur. Simpl.in 1.de cœlo.tex.19.com.20.c.12.col.1.

Cęlum mouetur ſecundum ſuas partes ad mundum, & non mouetur vniuerſaliter, quia non mutat locum. Ioan.gram.in pri.poſt.cap.9.c.22.col.4.

Cœleſtia ſemper in fine, ac principio ſunt. Ioan.Gram. in 2.poſter.char.31.col.2.

Cęlum in loco eſt per accidens, quod intelligendum eſt per aliud, id eſt per partes. Vide Themiſt. Ioan.Gra. 4.phy.tex.43.c.89.col.1.

Cœleſtia circulariter mouentur, quia intellectum imitantur, cuius proprium eſt ad ſeipſum verti. Io. Gra. in pri.de anima.tex.16.c.11.col.1.

Cœlum in loco eſſe ſecundum partes, ideſt, ſecundum orbes, quos cõtinet maximus orbis, ait Themiſtius, non autem ſecundum totum. Auer.in phy.4.tex.43.char. 66.colum.1.

Cœlum eſt in loco ſecundum partes, quæ ſunt in concauo: aut quia partes eius ſunt in loco præter vltimam: aut quia partes loci ſunt in loco, ſi poſuerimus, quod motus diurnus eſt totius orbis eſſentialiter, & nõ ſtellati cęli. Auer.in phy.4.tex.43.c.66.col.1.

Cęleſte corpus eſt in loco per accidẽs, id eſt, propter centrum, quod eſt in loco eſſentialiter: quia, cum ſit fixũ ſecundum totum, neceſſe eſt, vt hoc modo ſit quieſcens, quia quies eſt ei propter quietem centri, quod eſt terra: & quies eſt, quia eſt in loco eſſentialiter. ideo dicitur cœlum eſſe in eodem loco, & non tranſmutatur ab eo per accidens, quia centrum eius eſt in loco eſſentialiter. Auer.in phy.4.tex.43.ch.66.col.3.

Cœlum ſecundum totum eſt in loco, quia centrum eius eſt in loco. Auer.in phy.4.tex.42.ch.67.col.2.

Cœlum ſi quieſcere poſſibile eſſet, poſſemus nos eſſe in eſſe non tranſmutabili. Auer. in phy. 4. tex.98. char. 82.colum.4.

Cœleſtia, licet nõ ſint in tempore, vt tempus non continet illa, tamen ſunt exiſtentia cum tempore, ſcilicet quod eſſe eorum, quod eſt in motu, eſt exiſtens cum eſſe temporis, exiſtentia quantitatis cum quantitate: res autem ſeparatæ non habent continentiam, nec coexiſtentiam. Auer.in phy.4.te.117.c.88.col.3.

Cœleſtibus in virtutibus non mouet vnaqueque potentia quodcunque corpus cęleſte, ſed quælibet potentia mouet corpus proprium in velocitate propria; ſed omnes conueniũt in hoc, quod mouent in infinitũ. Auer. phy.7.te.35.c.152.col.3.

Cęleſtibus potentijs accidit proportio ad motum ex diuerſitate naturarum mouentium, quę non ſunt in materia in nobilitate ſecundum magis,& minus, & diuerſitate naturarum corporũ, quæ mouẽtur ex eis. Auer. phy.7.te.35.c.152.col.3.

Cœleſtium corporum motus eſſe in tempore, licet non ſit proportio inter potentias motiuas, & mobiles, accidit ex natura motus. Auer.phy.7.te.3.ch.152.

Cœleſtis corporis motus eſt ſimpliciter naturalis, & ex parte animæ,& ex parte corporis. Auer.phyſic.8.te. 27.chart.166.col.2.

Cœli potentia paſſiua, ſcilicet ſuſceptiua motionis, eſt finita. vt.n. actio infinita non eſt formæ in corpore, ſic paſſio infinita non eſt formæ in corpore, ſcilicet compoſito ex materia,& forma. Auerroes phyſicor.8.te. 78.chart.194.col.1.

Cœli motus non eſt contrarius, quia cœlum non mutat locum ſuum totaliter, quamuis mutet eum ſecundũ formam. Auer.1.de cœlo.te.51.ch.11.col.2.

Cœlum nõ habet motum naturalem alium a modo voluntario. Auer.2.de cœlo.te.5.ch.45.col.4.

Cœli motus non prouenit a natura, vt motus elementorum: quia, ſi eſſet naturalis, contingeret, quod eſſet compoſitum ex materia,& forma. ergo generabile,& corruptibile. Auer.2.de cęlo.tex.3.c.45.col.4.

Cœlum proprie mouetur ex parte Orientis. Auer.2.de cęlo.tex.13.char.48.col.2.

Cęlum non poteſt recipere motum rectum, nec violenter, nec naturaliter; quoniam, ſi reciperet eum violenter, reciperet naturaliter. & ideo non recipit diuiſionem, quoniam, ſi reciperet eam, accepiſſet corruptionem. Auer.2.de cęlo.tex.47.c.61.col.2.

Cęlum habere animam non eſt dictum, niſi propter appetitum exiſtentem in eo, & motum localem. Auer. de ſub.orbis.cap.1.c.4.col.1.

Cœlum acquirit continuationem motus per motorem, ad quem finitur motus: & eſt intellectus abſtractus à materia, nec cœli mouentur, niſi ſecundum quòd intelligunt ipſum. Auer.de ſubſt.orbis cap.6.c.7.col.1.

Cęleſtium orbium orbis quilibet eſt viuens; quoniam habent corpora determinatæ menſuræ, & figuræ, & mouentur ex ſe ex partibus determinatis, non ex quacunque parte: & omne quòd eſt tale, eſt viuens neceſſario. Auer.ex deſt.deſt.diſput.1.c.11.col.4.

Cęli motus non eſt compoſitus ex multis reuolutionibus, niſi intellectu tantum. Auer.ex deſt.deſt. diſput. 4char.30.col.3.

Cęlum non mouetur natura, ſed anima: & eius motus non habet eſſe, niſi in intellectu. Auer.ex deſtr.deſtr. diſput.14.char.52.col.2.

Cęlum mouetur duobus motibus contrarijs, ergo, non a natura: quia, quæ natura mouentur, vno tantum mouentur

motu. Auer.ex deſtruct.deſtru.diſput.14. char.52.col.2.

Cęleſtia corpora ſunt animata, & non habent virtutibus animæ, niſi intellectum, & virtutem deſiderati-uam, quæ mouetur in loco. Auer. in 12. metaph. te. com.36.char.149.

Cęleſtia corpora mouens, in nulla exiſtente materia, eſt forma abſtracta. Auerr.in 12.metaphyſic.text. com. 36.chart.149.

Cęli motus principium non eſt nec phantaſia, nec ſenſus, ſed imaginatio per intellectum,& deſiderium. & quod hoc corpus mouet in loco, eſt ab imaginatione in actu. Auer.in 12.metaph.te.co.37.c.150.

Cęleſtium motuum principia videntur eſſe electa,& deſiderata per motum diurnum: quod autem hunc motum facit, videtur eſſe deſideratum per ſe. Auer.in 12. metaph.tex.co.37.char.150.

Cœli motus componitur ex duobus motibus, quorum vnus eſt finitæ motionis, & eſt anima exiſtens in eo; alius eſt infinitæ motionis, & eſt potentia, quæ non eſt in materia. Auer.in 12.metaph.tex.co.42.ch.152.

Cœlum non habet poſſibilitatem aliquam, niſi vt quieſcat: quod impoſſibile eſt propter motorem, in quo nulla eſt potentia omnino, nec eſſentialiter, nec accidentaliter. Auer.in 12.metaph.tex.co.41.char.152.

Cœleſtium corporum motus ſunt triginta octo, videlicet, trium ſuperiorum planetarum Saturni, Iouis, & Martis, quinque: Lunæ, quinque: Mercurij, octo: Veneris, ſeptem: Solis, vnus: & vnus ipſius orbis circumeuntis, qui eſt orbis ſtellarum fixarum. Sed vtrum reperiatur Nonus orbis, dubium eſt. Nam Ptolomæus putauit dari motum tardum zodiaco præter motum diurnum, qui complet ſuum circuitum in quinque millibus annorum. Auer.in epitom.metaph. tract.4.c.182.col.1.

Cœlum, primaque ſphæra in loco eſt, vt vas, vt continens,& ſaluans. Alb.mag.in 6.princ.c.74.col.3.

Cœli motus non dicitur naturæ, ſed intelligentiæ: quia ſi eſſet naturæ, non moueretur in loco ſuo. Alb.mag. in 2.phy.tract.1.cap.2.char.16.col.2.

Cœlum, ſi mouetur per partes, neceſſe eſt, ſi omnes partes mouentur,& totum moueatur. Albert.mag.in 4. phy.tract.1.cap.13.char.44.col.4.

Cœlum eſt in loco per accidens, & tamen mouetur in loco per ſe, quia ſuum centrum eſt in loco per ſe. & ideo circunferentia orbis dicitur eſſe in loco per accidens. Alb.mag.in 4.phy.tract.1.cap.13.ch.45.col.2.

Cœlum actu mutabile eſt, non autem ſubſtantia. Alb. mag.in 8.phy.tract.1.cap.13.char.93.col.4.

Cœleſtes motus impedire poteſt materiæ inhabilitas, & confuſio. Albert.magn. in 2.de mineral. ex tracta.3. cap.2.char.142.col.3.

Cœleſtium corporum forma non mouetur, nec per ſe, nec per accidens. Albert.magn. de nat.loc.diſtinct.1. cap.2.char.93.col.1.

Cœleſtia corpora, proprie loquendo, non habent locum, ſed ſunt aliorum locus. Albert. magn. de nat. loc.diſtinct.1.cap.2.char.93.col.1.

Cœlum duos motus habere Alpetraius ait: vnum vniuerſalem,& primum,& vnum omnibus communem, qui ſicut deſideratum quemlibet proprium mouet motorem, & ille eſt primus motor. Albert.magn.de cauſ. & proceſ.vniuerſit.a pri.cau. l.1. tract.4. cap.7. char.198.col.2.

Cœleſti motus, non eſt motus corporis, ſed motus compoſiti,& viui, quod compoſitum eſt ex principio vitæ, & viuificato; & ideo in virtute eius mouet, quod eſt vitæ principium, vt motus ſpiritus in corpore hominis, non eſt motus corporis ſimplicis, ſed motus compoſiti ex vitæ principio, cuius vehiculum eſt ſpiritus: & ex corpore aereo, quod ex ſui animatione eſt vehiculum virtutis vitæ, ſiue materialiter, ſiue vitaliter, ſiue aliter ſpiritus operetur. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuer.a cau.pri.l.2.tract.2.cap.39. char.218.c.3.

Cœleſtes virtutes non mouent materiam, niſi prius ingrediantur materiam cum virtutibus elementalibus. Alb.mag.in 1.metaph.tracta.5.cap.8.char.71.col.4.

Cœlum non habet virtutem corporis ad motum, niſi eam, quæ eſt aptitudinis,& inſtrumenti. Alb.mag.in 11.metaph.tract.2.cap.16.char.154.col.4.

Cœlorum motus, iuxta Ptolomæum, in quinquaginta motibus completur. Tres octauæ ſphæræ, diurnus, imaginum, & acceſſionis, & receſſionis, capitis Arietis, & Libræ a Chebit inuentus, Solis vnus, Lunæ quinque, Mercurij ſeptem, & cuilibet aliorum octo. Alb.mag.11.metaph. tract.2.cap.20. char.158.col.1.

Cœlorum motus omnes nunquam comprehenſos eſſe ab aliquo mortalium exiſtimat Albertus. Alb.mag.in 11.metaph.tract.2.cap.25.char.158.col.3.

Cœli motus non eſt proprie de potentia ad actum, ſed eſt de actu ad actum, & eſt motus perfectiſſimi, cuius eſſe eſt in motu eſſe. Albert. magn. in 11. metaph. tract.3.cap.3.c.163.col.1.

Cœleſtia corpora ſunt ſemper ſecundum eſſe ſubſtantiæ illorum, non autem ſecundum vbi: ideo eorum duratio non menſuratur tempore, ſed motus localis ipſorum tempore menſuratur. D.Thom.in 4.phyſi. l.20.tex.117.char.68.col.1.

Cœleſtis corporis aliqua pars ſi à toto extraheretur, nec ſurſum, nec deorſum moueretur, quia eadem ratio eſt de toto, & partibus. D. Thom. in prim.de cœlo,l.5.tex.19.c.5.col.4.

Cœleſte corpus non habet priuationem alicuius formæ, ſed ſolum priuationem ad vbi. D.Thom.in prim.de cœlo,l.6.tex.20.c.6.col.2.

Cœli motus, & ſi ſemper continuus ſit, tamen vna circulatio perficit omne opus ſuæ ſpeciei. D. Thom.in pri.de cęlo,l.4.tex.13.char.4.col.3.

Cęlum mouetur à primo motore immobilis, vt deſideratum, & intellectum; & ſic mouetur à natura, & ab anima. a natura, vt a cauſa ſecundaria, quia natum eſt aptum ſic moueri. ab anima, vt à principio principali,& actiuo motus. D.Tho.in 2.de cęlo,l.3. tex.13.c.32.col.1.

Cęli motu ceſſante, omnis motus inferiorum corporum ceſſaret. D. Thom. in 2. de cęlo, l. 9.text. 20.chart.34.col.3.

Cęleſtia corpora per animam intellectualem eis vnitam cognoſcunt, quæ inferiora per ſenſum; quod eſt contra Simplicium. D.Thom.in 2.de cęlo,l.13.tex. 50.char.43.col.1.

Cęleſtia corpora habent accidentia perceptibilia ſenſu, quod eſt contra Simplicium. D.Tho.in 2.de cęlo,l. 14.tex.53.c.43.col.4.

Cœleſtia corpora ſi ſunt animata, habent intellectum ſine ſenſu, & cognoſcunt non ſolum vniuerſalia, ſed etiam particularia: quia perfectiones inferiorum per multa, ſuperiorum ſunt per vnum. D.Thom.2.de cęlo.lec.13.tex.51.c.47.col.4.

Cœlum, vel aſtra in ipſo lata ſunt ea, quæ primo mouent elementa ad miſtionem. D.Thom.in 1.de gener.& cor.l.24.tex.84.c.22.col.3.

Cęlum moueri ab aliquo firmato ab aliquo corporeo, quod intra cęlum ſit, inconueniens eſt. D.Thom.de ani.motu.l.3.c.49.col.3.

Cœli natura, quam experti ſumus, eſt vt perpetuo moueatur. quod tamen non præiudicat diuinæ potentiæ, ac voluntati, à qua dependet motus cœli, & eſſe eius. D.Thom.9.metaph.l.9.tex.17.char.601.

Cœlum licet moueatur localiter, non tamen mouetur ad formam. Alexand. de Ales. in 4. metaph. tex.23. c.95.col.1.

Cœlum

Cęlum neceſſario mouetur non motu violento, quia nullum violentum durabile, ſed neceſſitate immutabilitatis. Alexand. de Ales. in 6. metaphyſi. text. 5. ch. 175. col. 3.

Cœleſtia corpora ſunt inſtrumentum mouentium, ita vt ſecundum ordinem inſtrumentorum eſt ordo mouentium. Alexand. de Ales. 12. metaphyſic. text. 43. c. 347. col. 2.

Cœlum in inferiora agit, & de eo cognitionem habere poſſumus.

COeleſtia, & ſi leuiter attingere poſſumus, tamen ob eius generis cognoſcendi excellentiam amplius oblectamur, quàm cum hæc nobis iuncta omnia tenemus; vt quamlibet partem, minimaq; corporis noſtrarum puellæ deliciarum vidiſſe gratius, & iucundius eſt, quam cæterorum hominum membra tota perſpexiſſe & contrectaſſe. Ariſt. de hiſto. ani. 1. cap. 5. colum. 416.

Cęleſtia agentia in hæc inferiora non repatiuntur ab eis, quia non eſt illis vna ſubiecta materia. Ioan. Gram. in pri. de gen. & cor. tex. 43. co. 103. c. 65.

Cęli calor largitur vitam vegetabilem, & animalem: calor ignis illuminantis corrumpit, & deſtruit entia, cõtra Alchimiſtas. Auer. de ſubſt. orbis. cap. 2. c. 5. col. 1.

Cęleſtia corpora in generabilibus caſu ſunt illa, quę dant iſtis aliquod loco ſeminum, & virtutum; quæ ſunt in ſeminibus, & in eis, quæ generantur ex ſemine. Auer. in 7. metaph. tex. 18. char. 85.

Cęleſtibus formis obediunt inferiores formæ, vt aiunt aſtrologi, loquentes de figuris ſtellarum. Auerroes in 12. metaph. tex. 50. char. 156.

Cęleſtia corpora ſunt in cauſa, vt elementa habeant eſſe. Auer. in epitom. metaph. trac. 4. c. 185. col. 1.

Cęleſtia corpora agunt formas eſſentialiter, ſpiritualiter, & intellectualiter. Alber. mag. in ſecundo de cęlo, trac. 3. cap. 5. c. 34. col. 2.

Cęli ſcientiam abijcere non debemus, quia non poſſumus totum illud compræhendere, quod quæri poteſt de illo. Alb. mag. in 2. de cęlo. trac. 3. cap. 11. c. 37. c. 3.

Cœleſtis natura non venit in compoſitionem corporũ generabilium, & corruptibilium. Alber. mag. de ſen. & ſenſ. tract. 2. cap. 12. c. 7. col. 4.

Cœlum diffundit virtutes formatiuas in homine, & maxime per radios miſſos a lumine ſtellarum. ideo quælibet radiorum figura, & angulus diuerſus in inferioribus cauſat virtutes. Alber. mag. de natu. loco. diſtin. 1. cap. 5. c. 99. col. 3.

Cœleſtis effectus ſpeciales, & obſeruatas materias ſuarum imaginum requirit. Alber. magn. in 2. de miner. trac. 3. cap. 4. c. 142. col. 4.

Cœli virtus, quæ influitur, non durat ſemper, ſed aliquo temporis periodo: poſtea caſſa, & inutilis permanet. Alb. mag. in 2. de miner. ex trac. 3. cap. 3. c. 142. col. 4.

Cœleſtes & elementares virtutes faciunt in vaſis naturalibus, quæ faciunt in artificialibus; ſed ad modum naturalis formationis: & quæ facit natura, caliditas Solis, & ſtellarum, hoc facit ars calore ignis, dummodo corrumperetur ſic, quòd non excedat virtutem ſe mouentem, & informantem, quæ eſt in metallis. Alb. mag. in 3. de miner. ex trac. 1. cap. 9. c. 145. col. 3.

Cœli motus cum indicat eſſe, & vitam, & ſenſum, motus ille eſt animæ intellectualis, quæ intrinſeca eſt in corpore, quod mouetur. Albert. magn. in 11. metaph. tract. 2. cap. 13. char. 155. col. 2.

Cœleſtia corpora, cum non communicent cum corporibus inferioribus in materia, ſic agunt in ea, vt non patiantur ab eis: & tangunt, & non tanguntur. D. Thom. in 3. phyſic. l. 4. tex. 16. char. 34. col. 2.

Cœli corpora agunt in corpora noſtra, non autem directè in animas noſtras, ſed motis corporibus per accidens, mouentur & animæ vires, quæ ſunt actus corporalium organorum. D. Thom. 8. phyſicor. lec. 4. te. 2. char. 124. col. 1.

Cœleſtis virtus in rebus naturalibus poteſt non habere ſuum effectum propter materiæ indiſpoſitionem. D. Thom. 6. metaph. l. 3. tex. 7. char. 419.

Cœleſte corpus quanto eſt ſuperius, tanto habet vniuerſaliorem, & diuturniorem, & potentiorem effectum. D. Thom. 12. metaph. lect. 9. tex. 93. char. 882.

Cœleſtis figuræ virtus non recipitur in contento, niſi mediante continente proximo. D. Thom. 2. politic. lect. 5. char. 108. col. 3.

Cęleſtis virtus cum ſit materialis, & corporea, & intellectus immaterialis, & ſeparatus, non agit per ſeipſam, ſed tantum per accidens, in quantum dependet a ſenſu. & ideo intellectus & voluntas non neceſſitantur in operationibus ſuis a virtute cęleſti, per ſe. D. Thom. 2. politic. lect. 5. char. 108. col. 3.

Cęleſtis diſpoſitio, per comparationem ad hæc inferiora, duplex eſt. Vna, quę attenditur ſecundum propinquitatem, vel remotionem a via Solis, & ſic quidam ſunt calidi, quidam frigidi. Alia eſt diſpoſitio in ordine ad ea, quæ hic ſunt, quæ attenditur ſecundum figuram ſtellarum erraticarum ad ſe inuicem, & ad fixas: & hæc continue eſt alia, & alia aliquo modo, & ſi ſenſibiliter non appareat; & ſic ciuitas, aliquando nata eſt gubernari, & aliquando gubernare. D. Thom. 7. politic. lect. 5. char. 108. col. 3.

Cœlum vt à prima cauſa dependet, & an genitum, vel incorruptibile ſit.

COelum Antiqui genitum eſſe dicunt omnes: ſed hi quidem genitum ſempiternum. Alij vero corruptibile, vt alia, quæ natura conſtant. Alij viciſſim, quandoque, ſit quandoque aliter. Ariſtotel. prim. de cęlo. tex. 101. c. 276.

Cœlum genitum eſſe, & ſempiternum impoſſibile eſt. Ariſt. prim. de cęlo. tex. 102. char. 277.

Cęlum, & qui ſurſum eſt locum, Antiqui Dijs attribuerunt, vt pote quod ſolum eſt immortale. Ariſtot. 2. de cęlo. ſu. 1. cap. 1. tex. 2. c. 291.

Cœlum ingenerabile, & incorruptibile, & impaſſibile omnes mortales aſſeruerũt, & ſine labore: quia nulla indiget violenta neceſſitate, quæ prohibens detineat ipſum aptum natura aliter ferri. Ariſ. 2. de cęlo. ſu. 1. cap. 2. tex. 3. char. 291.

Cœlum non eſt ſempiternum ab anima cogente. Ariſt. 2. de cęlo, ſu. pri. cap. 3. tex. 6. char. 292.

Cœlum, & natura oportet vt dependeat ex prima intelligentia. Ariſtotel. 12. metaphyſic. ſum. 2. cap. 2. tex. 38. c. 253.

Cœlum ingenitum, & corruptibile eſſe nemo auſus fuit aſſerere. Simplic. in 1. de cœlo. cap. 44. tex. 101. c. 98. col. 3.

Cœleſte corpus eſt medium inter æternum, & corruptibile; quia eſt generabile, & corruptibile quo ad vbi, & manens quantum ad ſubſtantiam. Auer. phyſi. 8. tex. 15. c. 160. col. 1.

Cęlum ingenerabile eſſe, poſuit primus ex Græcis naturalibus Ariſtoteles. Auer. in 1. de Cęlo. tex. 27. c. 9. col. 3.

Cęleſte corpus non habet potentiam, vt corrumpatur, quia non habet contrarium. eſt igitur permanens per ſe, & per ſuam ſubſtantiam. Auer. in 12. metaphy. tex. co. 41. char. 152.

Cęleſtis motus æternitas eſt propter motorem, in quo nulla potentia exiſtit ad aliquem motum tranſmutationis, nec eſſentialis, nec accidentalis. Auer. in 12. metaph. tex. com. 41. char. 152.

Cœleſtis

Cœleſtis corporis motor eſt potentia, non materialis neceſſario. Auer. in 12. metaph. tex. co. 41. char. 152.

Cœli factio a prima cauſa procedit in eſſe ante eſſe, per modum motus recti: & illi adiacet tempus concauſatum illi, vt ait Plato: quod non male, & naturaliter dixit. Alb. mag. in 3. phy. tract. 2. cap. 3. char. 35. col. 3.

Cœli fluunt a prima cauſa, ſecundum electionem ſuæ voluntatis. Albert. magn. in 8. phyſic. tract. 1. cap. 15. char. 94. col. 3.

Cœlum Zabij dixerunt, quòd non incepit per generationem, nec finem habebit per corruptionem. Stoici, quòd per generationem incepit, & quòd per corruptionem non finietur. Pithagorici, & per generationem incepiſſe, & per corruptionem deſiturum. Saraceni quidam, quòd per generationem non incepit, per corruptionem tamen deſiturum. Alb. in 1. de cęlo. tract. 4. cap. 1. char. 18. col. 1.

Cęlum eſſe factum in quantum habet principium actiuum, ſic eſſe, Platonem exiſtimaſſe, Platonici aiunt: non autem ita, vt habet durationis ſuæ principium. D. Tho. in 8. phy. l. 2. tex. 10. c. 100. col. 4.

Cœlum poſuerunt Philoſophi a Deo productum eſſe cœæternè ſibi: nos autem ponimus cęlum productum a Deo, ſecundum totam ſui ſubſtantiam, ab aliquo determinato principio temporis. D. Thom. in 1. de cœlo, l. 6. tex. 20. char. 6. col. 2.

Cœlum omne non eſt factum, nec corruptum, nec contingit corrumpi propter Dei voluntatem. D. Thom. in 1. de cœlo. l. 1. tex. 1. c. 29. col. 3.

Cœlum corrumpi impoſſibile eſt ſimpliciter, & per ſe: quia motor cœli, vt eſt cauſa mouendi, ita & eſſendi cauſa eſt. D. Thom. de anim. motu. l. 2. c. 9. col. 2.

Cœleſtia, & natura ſubſtantiarum ſeparatarum, non habent corruptionem in ſe, nec malum. D. Thom. 12. metaph. l. 12. tex. 54. c. 912.

Cœlum, nec ſubſtantiæ ſeparatæ componuntur ex contrarijs, Alex. de Ales. 4. metaph. tex. 6. c. 81. col. 3.

Cœlum ideo incorruptibile eſt, quia eius forma non eſt iuncta cum priuatione. Alexan. de Ales. in 5. metaph. tex. 17. char. 131. col. 3.

Cœlum ut materiam, principia, quantitates, proprietates, & figuram habet.

COelum figuram ſphæricam habere neceſſe eſt: hæc enim eſt & maxime propria, & ſubſtantiæ, & naturæ prima. Ariſtotel. 2. de Cœlo. ſum. 2. cap. 3. tex. 72. char. 298.

Cœlum ſi eſſet rectilineum, accideret, & locum eſſe extra, & corpus vacuum. Rectilineum enim, quod circulariter vertitur, nunquam eandem occupabit regionem: ſed vbi prius erat corpus, nunc non eſt; & vbi nunc non eſt, iterum erit, propter permutationem angulorum. & de omni alia figura non æquales habente lineas, quæ ex medio, ſic erit. Ariſt. 2. de Cœlo. ſu. 2. cap. 3. tex. 27. c. 299.

Cœlum totum ſphæricum eſſe, & aſtrorum vnumquodque rationabile eſt. Ad eum enim motum, qui in eodem fit, ſphæra figurarum maxime vtilis eſt: ſic enim velociſſime mouetur, & maxime occupabit locum eundem. Ad eum autem, qui in ante fit, ineptiſſima eſt. Et cum cœlum in eo, qui in ipſo eſt, motu, moueri debeat, & aſtra non progredi per ſeipſa, rationabiliter vtrunque erit ſphæricum. ſic hoc maxime mouebitur, hoc quieſcet. Ariſtotel. 2. de Cœlo. ſum. 3. cap. 2. tex. 51. char. 309.

Cœlum cur nocte media, & meridie maxime ſolet tranquillari? quia venti tranquillitas, aeris ſtatio eſt, qui tunc conſtare maxime ſolet, cum, vel vincit, vel vincitur. Etenim, quamdiu pugnat, mouetur, & inquietatur, vincit autem nocte dimidiata, vincitur meridie; vt enim medio noctis Sol remotiſſimus, ſic in meridie proximus eſt. Ad hæc flatus, vel ortu Solis, vel obitu incipit; ceſſat, qui ortu cęperit, cum victus eſt: qui veſpera, cum parta victoria deſinit. itaque fit, vt alij meridie, alij noctis medio ceſſent. Ariſt. problem. ſec. 25. q. 4. c. 573.

Cœlum purum & placidum, ſerenum indicat, turbulentum vero hyemem; quia hyems aere conſiſtente, & ſpiſſeſcente fieri ſolet; ergo cum Sol vincit, illuſtrat aerem; cum euincitur, nubibus obfuſcat, & incraſſat. Quod ſi conſtitutio valida, hyems continuo luce prima erumpit. ſed ſi imbecillior ſit, nec ex toto ſuccumbens, occaſum verſus depellitur. quod conſiſtit, ac inibi manet, eo quòd aer terræ, proximus hyeme inſtante craſſiſſimus eſt, & mox reliquus quoque conſiſtit, eo quòd initium, & firmamentum obtinet ſtabilitatis, quod ſuſcipere, & colligere poſſit, quantum ſubinde acceſſerit. & cum occaſus eſt perturbatus, conſtitutionem minime victam eſſe à Sole diu pugnante firmiſſime indicatur; itaque plus poſſe conſiſtere conſentaneum eſt. Et quidem minus timendum, cum hyeme prægreſſa, quàm cum poſt ſerenum id accidit, quippe cum illa ratione veluti reliquias quaſdam reſtare, ac initium conſiſtendi oriri videatur. Ariſtotel. problem. ſect. 26. tex. 6. c. 581.

Cœlum non eſt e natura elementorum, alioquin eſſet corruptibile, ſed nec eſt generabile, immo eſt cauſa generationis. Ariſtotel. de cauſ. & propr. element. cap. 1. char. 962.

Cęlum materiam habere nihil prohibet, id eſt materiam ad vbi. Ariſt. 9. metaph. cap. 4. tex. 17. char. 188.

Cœlum & hic mundus, multa, eaque præclara, & beata ſortitus eſt ab eo, qui genuit; fuit etiam nihilominus corporis particeps, idcirco partis principium, & finem obtinet. Simp. in pri. phy. c. 35. col. 1.

Cœleſtia non habent materiam, ſed ſubiectum. Simp. in 2. phy. tex. 69. c. 128. col. 1.

Cœleſtium corporum ſubſtantia tota eſt ſubdita ortui, videri enim, & tangi poteſt, & corpus habet. Simpl. in 4. phyſic. char. 284. col. 1.

Cœleſtium ſphærarum aliquam differentiam eſſe non negat Ariſtoteles, non autem ſecundum materiam. Simp. in pri. de cęlo, tex. 11. co. 11. c. 6. col. 4.

Cœleſte corpus Solis radios tanquam immateriale immaterialiter non prohibet ferri ad corpus id, quod ſub luna eſt. Simplic. in 2. de cœlo, tex. 42. com. 29. chart. 67. col. 2.

Cœleſtia formam, & materiam, vt principia habent, non autem priuationem. Ioan. gram. in 1. phyſic. text. 67. char. 26. col. 3.

Cęleſtia non egent ſenſu, ſemper enim intellectiuè operantur, & nunquam ab vniuerſalibus recedunt; ſenſus autem eſt particularium appræhẽſiuus, & circa ea agitatus, & inuolutus non ſinit intellectum immorari in vniuerſalibus: ſed nugaci vicino ſimilis eſt, qui multum loquitur, & legentem interturbat. Io. Gra. in 3. de ani. tex. 60. c. 96. col. 3.

Cœleſtia rationalem habent animam: ſed Ariſtotelici ſenſum non habere affirmant, eo quòd ab affectione, & paſſione aliena ſunt. Ioan. Gram. in 3. de ani. tex. 60. c. 67. col. 4.

Cęlum non habet in ſe qualitatem tangibilem. Auerr. phyſic. 4. tex. 58. char. 70. col. 4.

Cęlum impoſſibile eſt, vt ſit velocius. Auerr. 6. phyſic. tex. 15. c. 117. col. 3.

Cœlum non habet materiam, quia ſi haberet, haberet contrarium, & eſſet generabile, & corruptibile. Auer. 1. de cœlo. tex. 95. char. 50. col. 3.

Cęli materia, ſi non fuerit compoſita, non habebit formam ita, vt ſit intellecta, ſed eſt vna numero induiduata per ſe, & eſt intellecta in reſpectu ad aliud; vt

eſt

eſt de communi materia, ſcilicet, quod non operatur per ſe corpus cęleſte, niſi inquantum eſt ſubiectum formæ operantis intellectus: ſicut intelligitur materia in quantum eſt ſubiecta formæ, tamen prima materia eſt in potentia & iſta eſt in actu; & ideo in hac nulla eſt potentia, vt poſſit denudari a ſua forma, & non habet niſi potentiam ad vbi. Auer.in 1.de Cęlo. tex.95.c.30.col.3.

Cęlum eſt natura ad hanc naturam, quæ eſt ſubiectum intellectus, non quod habet formam,& materiam. Auer.pri.de cęlo,tex.95.c.30.col.3.

Cęlum non eſt compoſitum ex materia, & forma, vt alia ſimplicia: quia haberet contrarium, nec ex elementis in actu,quia eſt ſimplex. Auer.2.de cœlo. tex. 1.c.45.col.2.

Cęli forma non coheret cęlo mediantibus dimenſionibus,vt formæ generabiles, & corruptibiles: ideo cęli materia caret potentia. Auerr. 2. de cœlo, text.3. chart.45.colum.4.

Cœlum & ſi non ſit nec graue, nec leue, melius tamen dicitur leue eſſe,quàm graue. Auer. 2. de cœlo. tex. 4.c.46.col.1.

Cœli differentiæ dextrum, & ſiniſtrum non ſunt materiales,ſed ſecundum ſimilitudinem: & modus aſſimilationis eſt,quia apparet in orizontibus determinatis. erit ergo locus ortus Solis primi inhabitabilis locus, in quo primo apparet virtus motionis: vt ſi in iſto loco imaginaueris locum extrinſecum, quamuis illic, nec ſit intrinſecum,nec extrinſecum. Auer.2.de cęlo.tex.15.c.49.col.2.

Cœlum non componitur ex materia,& forma. Auer.2. de cęlo.tex.15.char.58.col.2.

Cœleſtia corpora manifeſte videntur intelligere,& moueri,ſed non nutriri,neque ſentire.Auer.2.de anima. tex.15.char.129.col.4.

Cęleſtia corpora non habent de virtutibus animæ, niſi concupiſcentiam, & intellectum. Auer.2.de anima. ſum.2.tex.32.char.133.col.1.

Cęlum nunquam inuenitur diaphanum in potentia, eius enim natura ſemper eſt illuminata. Auer. 2. de anima.tex.69.char.140.col.4.

Cęleſtis natura nunquam recipit obſcuritatem,niſi hoc, quod exiſtimant de Luna in eclipſi,& apud diuerſitatem ſituum eius a Sole, ſi conceſſerimus: quia natura Lunæ fit ex naturis diaphanis, non ex naturis luminoſis, & forte compoſita eſt Luna ex iſtis duabus naturis.Auer.2.de ani.tex.91.c.141.col.1.

Cęli forma non exiſtit per ſuum ſubiectum, & ſuum ſubiectum eſt ſimplex non compoſitum ex materia, & forma:quia ſi iſta eſſent,eſſet generabile,& corruptibile:Auer.de ſubſt.orbis cap.1.c.4.col.1.

Cęli materia habet eſſe medium inter materiam, quæ eſt in potentia, & actum purum, ſcilicet tres dimenſiones, in quibus non eſt potentia omnino; & ſic potentia habebit gradus, & materia habebit gradus, & per hanc potentiam, indigent corpora cœleſtia motore,in quo non eſt potentia omnino.Auer.de ſubſt. orbis.cap.5.char.6.col.2.

Cœlum habet naturam exiſtentem ſibi propriam,aliam ab ea, quæ eſt generabilium, & corruptibilium,cum ſemper ſit in præſenti,præterito,& futuro: & omnia generabilia, & corruptibilia ſint tranſmutabilia. Auer.in 1.metaph.tex.co.22.c,8.

Cœlum habet materiam localem, tamen non habet materiam generabilem, & corruptibilem. Auer. in 8. metaph.tex.co.4.c.99.

Cœlum nihil prohibet eſſe in potentia ſecundum materiam ad vbi, ſed prohibet, vt ſit in potentia ſecundum formam.Auer.in 9.metaph.tex.co.17.c.114.

Cœleſte corpus non habet potentiam diuiſibilem, ſecundum diuiſionem corporis; ſcilicet formam materialem:nam, ſi ita eſſet, eſſet in eo materia, quæ eſt in potentia.Auer.in 12.metaph.tex.co.10.c.139.

Cœleſtia corpora quia non ſentiunt, ideo deſideratum in eis non differt ab intellectu. Auer. in 12. metaph. tex.co.36.c.149.

Cœleſtia corpora non habẽt virtutes phantaſticas, quia non reperiuntur virtutes phantaſticæ ſine ſenſibus. Auer.in epito.metaph.tract.4.c.182.col.3.

Cœlum, & elementa ex eadem fieri materia nihil prohibet,ſi materia ſumatur generaliter, vt materiæ vltimæ ſunt dimenſiones quantitatis, alioquin non eſt compoſitum ex materia & forma,proprie loquendo. Alb.mag.in 1.de cœlo.tract.1.cap.8.c.5.col.3.

Cœli materia ſignificatur per potentiam ad vbi, materia autem generabilium determinatur per potentiam ad vbi,ad motum,& formam. Albert.mag.in 1.de cœlo. tract.3.cap.8.c.17.col.1.

Cœli materia eſt æquiuoce materia ad materiam generabilium,& corruptibilium.Albert.mag.in 2.de cęlo. tract.1.cap.1.c.23.col.2.

Cœleſtia corpora non ſunt in potentia ad formam, ſed ad vbi tantum. Albert. magn. in 1.meteor. tracta.1. cap.2.c.28.col.2.

Cœleſtia corpora multo maiora ſunt (præter Lunam, & Mercurium) quam terra. Alb.magn.in 3.meteor. tract.4.cap.3.c.110.col.2.

Cœlum,quia per aliud,& per accidens materiæ coniungitur, non de neceſſitate efficit, nec cauſat id, quod per ſe potentia figurarum, & imaginum eſt in ſeipſo. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuer.a pri.cau.l.2.tract. 1.cap.4.char.200.col.3.

Cœleſtium corporum materia priuationem deſignat, ſed tamen ſuppoſiti determinatione. Albe.magn.de cauſ.& proceſ.vniuer. a cau. prim.lib.2.tract.5.cap.5. char.227.col.4.

Cœleſtia non habent ſenſus;quia ſi haberent,haberent, vel propter dignius aliquod in anima, aut propter dignius aliquod in corpore: ſed non per hoc, quia intellectus per ſenſibilia minus intelligeret, & corpus cęleſte propter ſenſus, non eſſet melius, ſed potius nihil erit propter corruptionem, quæ eſt ex ſenſu. Alb.mag.in 3.de ani.tract.5.cap.1.char.49.col.1.

Cęlorum figuræ, primæ ſunt figuræ, & ante omnium generatorum natura,& arte figuras.Alber.mag.in 2. de mineral.tract.3.cap.3.c.142.col.3.

Cęli raritatem,& denſitatem habent, non vt a forma in formam mutantur, ſed vt per partes ipſorum magis propinqui ſunt, & minus. Albert. magn. in prædic. char.41.col.3.

Cœleſtis virtutis appetitus eſt, omnem ſpeciem, quę eſt in potentia,educere in actum.Alb.mag.in 7.metaph. tract.9.char.217.col.4.

Cœleſtia corpora omnia ſunt ex materia ſua tota; quia quicquid eſt de potentia ad formam dantem eſſe, nihil habet extra formam,quam habet,& ex materia ſua tota eſt. Alber.magn.in 11.metaphy.tracta.3.cap.1. char.162.col.2.

Cœleſtia corpora, per numerum non ſunt multiplicabilia; quia multiplicatio per numerum eſt ex materia, & nihil poteſt multiplicari per materiam, quod ex tota ſua materia conſtat. Albert.magn.in 11.metaph. tract.9.cap.1.char.162.col.2.

Cœli ſalus eſt in continua acceptione luminis intelligentiæ, & explicatione ipſius per motum; quia per hoc habet eſſe, vt eſt cœlum, & hic ſequitur, quod tota materia per partes eſſe accipiat diuerſum, vt diuerſimode elongatur vel obliquatur ad effectum. Alber. mag.in 11.metaph.tract.3.cap.3.c.163.

Cęleſtium corporum vires indirecte reducuntur ad intellectum,& voluntatem: vt intellectus, & voluntas ytuntur viribus ſenſitiuis. D.Th.in Periher. c.14.c.4.

Cęleſte

Cœleſte corpus nullam grauitatem,nec leuitatẽ habet, alioquin vel ad medium,vel a medio moueretur. D. Tho.in pri.de cœlo,l.5.te.19.c.5.col.4.

Cœleſtis materia eſt alia a materia inferiorum per habitudinem ad diuerſas formas, quarum vna eſt totalis, alia partialis; ſic enim potentiæ fiunt diuerſæ ſecundum diuerſitatem actuum,ad quos ſunt.D.Tho.in 1. de cœlo,l.6.te.20.c.6.col.2.

Cœleſtia corpora nil prohibet alterari alteratione pfectiua,q̃ fit, cũ aliquod ab alio pficitur, abſq; alterius abiectione;vt Luna a Sole alteraf, alteratione aũt paſſiua nõ alteranf.D.Tho.in 1.de cęlo,l.7.te.22.c.7.c.2

Cœleſtia corpora, in tantum dicuntur ſimplicia, vt non conſtent ex contrarijs naturis,& tamen in illis aliqua diuerſitas ſecundũ naturã ſpeciei licet ſm genus conueniunt. D.Thom.in 2.de cęlo,l.10.te.41.c.39.col.2.

Cœleſtia corpora oĩa ſecundũ virtutem luminis calefacere debent:ſed ſecundũ proprias virtutes ſingulis corporibus attributas, non ſolũ calefacere, & infrigidare debẽt,ſed etiã oẽs alios effectus corporales in hæc inferiora efficere.D.Th.in 2.de cęlo,l.10.te.43.c.40.c.1

Cœleſtia corpora non habent nec calorem, nec frigus, ſed in illis eſt virtus horum efficiens. D.Tho.in 2.de cęlo,l.10.tex.43.c.40.col.1.

Cœlum non habet ſenſum,quia ei propter ſenſum nihil melius proueniret.D.Thom.in 2.de cęlo,l.13.tex.51. char.42.col.4.

Cœlum ſeparatum eſſe a materia, & eſſe mobile impoſſibile eſt;quia nihil mouere poteſt,quod ſeparatum ſit a materia.D.Tho.3.metaph.l.7.te.7.c.140.

Cœleſtia non habent materiam ad eſſe, ſed tantum ad vbi.D.Tho.7.metaph.l.15.te.53.c.55.

Cęleſtia habent alterationem ſecundum illuminationẽ, & obſcuritatem,non tamen generabilia, & corruptibilia ſunt.D.Tho.8.metaph.l.1.te.4.c.587.

Cęleſtia corpora animata eſſe ponit Ariſ. D.Thom.12. metaph.lec.4.te.23.ch.851.

Cęlum ſm Ariſt. eſt animatum aĩa intelligente, & deſiderante. D.Thom.12.metaph.l.8.tex.39.char.874.

Cœlum,& elementa ſunt diuerſa genere;quia nec vnum reſoluitur in aliud,nec ambo in tertium:ideo non habent materiam communem. Ale.de Ales.5.metaphy. tex.32.char.164.col.2.

Cœlum non habet materiam, quia in eo non eſt natura neceſſarij,nec poſſibilis. Alex. de Ales in 8.metaphy. tex.14.ch.216.col.1.

Cęlum vt a terra diſtat,& quę pars ſub ipſo habitabilis eſt.

COelum a terra diſtat per ſpatium duorum ſignorum Zodiaci.Io.gra.in 2.de ani.tex.69.c.53.col.4.

Cœli pars ſuperior,vel inferior non intelligitur,niſi ſecũdum partem mundi habitabilem, quæ eſt tantum quantum Septentrionalis hemiſpherij.In quo decipitur(vt patet)per ea,quæ de nouo inuenta ſunt.Albe. mag.in 2.phy.tract.1.cap.5.c.26.col.2.

Cœnoſa in ſomnis, ac male olentia ſentire ſignum eſt morbi, craſſos enim & viſcoſos laborare humores ſignificat.Mich.Epheſ.de diu.per ſom.c.22.col.1.

Cœruleum eſt animal nomine, & re cœrulei coloris aquaticum,quod Ganges fluuius nutrit.habet brachia duo longitudinis cubiti vnius valde ſæua, quibus ad portam fluminis magnas beſtias capit,& trahit in profundum.Alb.mag.de ani.l.24.cap.1.ch.197.col.2.

Cogi dicimus, quibuſcunque exterior eſt cauſa aliquid contra naturam faciendi,& præter quam volunt: at, quibus ipſis ineſt cauſa,hos cogi non dicimus. Ariſto. mag.mora.1.cap.13.c.290.

Cogitatio,ideſt, intellectus actiuus, quod in affirmatione habet,idem habet in negatione,appetitum, in perſequendo & fugiendo. Ariſ.6.Ethic.nic.cap.2.c.140.

Cogitatio nihil mouet, ſed ea, quæ cauſa alicuius eſt, & actiua. Hæc enim etiam effectiuæ dominatur,quippe cum alicuius cauſa facit vnuſquiſque, qui facit,nec finis tantum, ſed aliquid & alicuius ſit, quod fit, non tñ agit, bona enim actio finis eſt, finis vero ipſius eſt appeitus. Ariſto.6.ethic. ad Nicom.cap.2.char.140.

Cogitatio noſtra,& phantaſia,quia remoto corpore,exiſtimant quandam inanem intercapedinem relinqui, eſt cauſa, vt locus appareat interuallum vacuum eſſe. Simp.4.phy.te.4.c.210.col.2.

Cogitatio eſt diſcurſiua rationis actio.Simp.in 3.de ani. ex ſec.1.tex.152.ch.54.col.1.

Cogitatio licet vere, licet falſe cognoſcibilibus occurrit, non contenta eſt occurſu, nec aſſentitur, niſi inſuper quoque iudicet,quod intellectio illa ſit vera, ſiue recte, ſiue non id faciat. Nonnunquam enim in iudicio illo errat. Simplicius in 3.de anima,ex ſec.1.text. 153.ch.54.col.2.

Cogitatio aliquando mentitur,nõ tamen idcirco eſt ſenſu inferior,qui in proprijs ſenſibilibus eſt verus. Sim. in 3.de ani.ex ſec.1.te.152.c.54.col.2.

Cogitatio primo ſenſu indiget,poſtea experientia,& memoria,vt vniuerſale cognoſcere queat. Simp.in 3.de ani.ex ſec.1.te.153.c.54.col.2.

Cogitatrix noſtra ab imperfecto ad perfectum,a propoſitionibus ad concluſionem progreditur.Ammo.in 1. de inter.char.36.

Cogitatio eſt via quædam a propoſitionibus ad concluſiones.Io.gra.in 1.de ani.ex prooem.c.2.col.1.

Cogitatio eſt quædam alteratio,& cerebri,& alij corporis, maxime autem faciei: ſed ipſa eam ſequitur, quæ eſt propter cerebrum,vt quędam cauſa.Io.gra.in 1.de ani.tex.64.c.27.col.2.

Cogitatio differt a ſenſu,quia cito decipitur:ſenſus non cito.Io.gra.in 3.de ani.te.10.c.79.col.1.

Cogitatio ſola ratiocinatur, ideo & decipitur. Io.gra.in 3.de ani.te.150.c.79.col.1.

Cogitatio ſine imaginatione operari non poteſt. Io.gra. in 3.de ani.te.150.c.79.col.1.

Cogitatio non ratiocinatur,quoniam ſenſus cogitationi præbet ea,in quibus verſatur,& hæc particularia ſunt. Magen.in prior.c.47.col.3.

Cogitabilium, quorũ finis eligibilis eſt, vt in artificialibus, & pleriſque alijs,horum eſt eligibilis finis. Mic. epheſ.de ani.mot.ch.48.col.4.

Cogitatiua virtus apud Ariſt. eſt virtus diſtinctiua indiuidualis, quæ non diſtinguit niſi indiuidualiter, non vniuerſaliter.Auer.3.de ani.te.6.c.167.col.1.

Cogitatiuam virtutem exiſtimauit Galenus eſſe rationalem materialem,& in hoc errauit.Auer.3.de ani.tex. 6.ch.167.col. 1.

Cogitatiua virtus eſt de numero virtutum ſenſibilium: item imaginatiua,& rememoratiua.Auer.3.de anim. tex.7.c.367.col.3.

Cogitatiua virtus eſt aliqua ratio: & actio eius nil aliud eſt, quam ponere intentionem formæ imaginationis cum ſuo indiuiduo apud rememorationem; aut diſtinguere eam ab eo apud formationem. Auer.3.de ani.te.20.ch.171.col.1.

Cogitatiua virtus quando iuuabit ſe cum informatiua, & rememoratiua innata eſt præſentare ex imaginibus rerum aliquã,quam nunquam ſenſit in ea diſpoſitione,ſm quam eſſet,ſi ſenſiſſet eam fide,& informatione, tunc intellectus iudicabit illas imagines iudicio vniuerſali.Auerroes 3.de ani.te.3.c.174.col.3.

Cogitationis intentio nihil aliud eſt,quam vt cogitatiua virtus ponat rem abſentem a ſenſu, quaſi rem ſenſatam: & ideo comprehenſibilia humana diuiduntur in hæc duo, in comprehenſibilem, cuius principium eſt ſenſus;& comprehenſibilem, cuius principium eſt cogitatio.Auer.3.de ani.te.33.c.174.col.3.

Cogitatiua uirtus non est intellectus materialis, nec intellectus, qui est actu, sed uirtus particularis materialis. Auer. 3. de ani. te. 33. c. 174. col. 3.

Cogitatiua non componit intelligibilia singularia, quia intellectus materialis ea componit. Cogitatio enim non est, nisi in distinguendo indiuidua illorum intelligibilium, & præsentare ea in actu, quasi essent apud sensum: & cum fuerint præsentia apud sensum, tunc cadit cogitatio, & remanebit actio intellectus in eis. Auer. 3. de ani. tex. 33. c. 174. col. 3.

Cogitatiua, quam appellauit Aristo. intellectum possibilem, est generabilis, & corruptibilis: quod manifestum est, cum habeat instrumentum terminatum, quod est medius cerebri ventriculus. Auerroes 3. de ani. tex. 33. char. 174. col. 3.

Cogitatiua est, qua præuidet homo, si est conueniens, vel non. Auer. de ani. beat. cap. 5, c. 66. col. 2.

Cogitatiua differt ab æstimatiua, quia cogitatiua apprehendit indiuiduum, & sub natura communi, quod ei contingit, vt intellectiuæ vnitur in eodem subiecto. æstimatiua non apprehendit indiuiduum, vt est sub natura communi, sed solum vt est terminus, aut principium alicuius actionis, vel passionis. D. Tho. in 2. de ani. l. 13. tex. 65. c. 34. col. 1.

Cognitionis diuisio.

COgnoscere est alia quidem prius cognoscentẽ, quorundã vero simul accipere cognitionem, vt vniuersale cognoscere potest, & p hoc, & particulare cognoscet. Aristo. poster. l. 1 cap. 1. tex. 3. char. 295.

Cognitio bonorum altera, altera est honorabilior, aut secũdum certitudinem, aut ex eo, quod & meliorum, & mirabiliorum est. Arist. de ani. 1. su. 1. c. 1. te. 1. c. 587

Cognitio duplex: altera intellectualis, quæ verum tantum nouit; alia cogitatiua, cui est oppositum falsum. Ammo. in prædic. char. 106.

Cognitio cum alia per diffinitionem, alia per elementa fit, inter vtranque media est, quæ intellectiua potius, quàm opinatrix dicitur, etiam inferiori, deteriorique certitudine antecedit, & a superiori, meliorique deficit, quòd diuisa sit, & magis vilis. Simpl. in 1. physic. char. 4. col. 2.

Cognitio rationalis, quæque iudicat, an intellectio sit vera, ita assentitur, vt omnino rationi innitatur, aut necessariæ, aut persuasibili, aut vt loquenti personæ, quæ fide digna sit, quod rationem quandam indicat. Simp. in 3. de ani. ex sect. 2. tex. 156. c. 55. col. 3.

Cognitio, vel expers erroris est, & vera, & hoc modo componitur argumentum demonstratiuum; vel falsa semper, quomodo captiosa ratiocinatio constat; vel interdum vera, interdum falsa, & dialectica cõficitur ratiocinatio. Io. gra. in 1. prior. c. 2. col. 3.

Cognoscens facultas diuiditur in mentem, intelligentiã, opinionem, phantasiam, visionem, & sensum. Io. gra. in 1. prior. cap. 2. c. 2 col. 1.

Cognitio omnis (vt ait Plato) disciplina, & inuentio duobus modis fit: vel cũ altero differentes cognoscimus, vel ipsimet inuenimus. Io. gram. in 1. post. cap. 1. col. 3.

Cognoscendi duo sunt modi: vnus, cum in præcognitũ indicimus obliuione non intercedente: alius cum vniuersalis habentes cognitionem incidimus in particulare, quod prius non vidimus, mox id vniuersali, cuius notitiam habemus, inseruerimus. Io. gram. in 1. post. cap. ch. 3. col. 4.

Cognitionis scientificæ duo sunt modi: demõstratiuus, & præceptorius. Io. gra. 1. phy. te. 2. c. 3. col. 2.

Cognitio duplex: mente, & intellectu vna: altera sensu. Io. gra. de gen. ani. l. 1. cap. 20. c. 27. col. 1.

Cognitio rei duplex est: vel in seipsa, & hæc non est demonstratiua, qua cognitione cognoscitur res in propria natura melius quam in vniuersali, & est cognitio rei secundum potentiam, qua fluunt ex ipsa suæ passiones naturales, & conuertibiles, & tunc cognoscitur res, cum in ipsa cognoscitur principium illarum passionum. Alb. mag. in post. c. 197. col. 2.

Cognitio per sensus triplex est: vel secundum sensum particularem tantum, & est sensibilis proprij, vt coloris: vel secundum communem simul, & particularem, & est subiecti in quo vniuntur sensata propria: vel secundum particularem, & communem, & aliquam cognitionem confusæ rationis in sensu, vel cognitionis, quæ loco rationis est, quæ a quibusdam dicitur extimatiua, quæ est pars animæ sensibilis, & est super rei naturam, in qua sunt accidentia, quæ sunt sensata propriorum sensuũ, & cuius est magnitudo subiecta sensibilibus proprijs, quæ accipitur per sensum communem. Alb. mag. in 1. phy. tract. 1. cap. 6. c. 3. col. 2.

Cognitio per facultatem acceptionis, vno horum trium modorum est: aut vt causa ambit causatum: aut vt influxus recipitur ab eo, cui influitur: aut vt est in abstractionibus, quod potentia cognoscitiua recipit cognitum, & abstractum. Alb. mag. de cauſ. & proceſ. vniuer. a cau. 1. l. 2. tract. 2. cap. 9. c. 210. col. 2.

Cognitio certa alicuius complexi duplex est: vel ex proprijs terminis, vt in primis principijs: vel ex alicuius necessaria connexione ad prima principia. Thomas de Vio in post. c. 178. col. 1.

Cognitio quid est, & vt fit.

COgnoscimus nonnulla per sensum absque syllogismo. Arist. post. cap. 1. tex. 3. char. 295.

Cognoscere vnumquodque tum putamus, cum causas primas cognouerimus, & prima principia vsque ad elementa. Aristotel. phyticor. prim. sump. prim. cap. 1. text. 1. chart. 3.

Cognitio omnis in omnibus est per prima: prima autem eorum, quæ sunt, elementa sunt. Aristot. 3. de cœlo, tex. 29. char. 342.

Cognoscimus omnia in quantum unum aliquid, & idẽ, & in quantum uniuersale aliquid est. Aristot. 3. metaph. ex su. 2. cap. 3. tex. 12. char. 49.

Cognitionis finis est etiam rei finis. Hinc elicitur principia cognoscendi, & essendi, eadem esse. Arist. 3. metaph. cap. 17. tex. 22. char. 108.

Cognitio est in actu, quia diuidentes actu inueniunt, manifestaque redduntur ea, quæ immanifesta erant, vt in potentia. Aristotel. 9. metaphysic. cap. 5. text. 19. char. 889.

Cognitio alicuius eorum, quæ sequuntur ad ea, quæ alterius gratia fiunt, destruit id fieri ob illo per accidens. Alexand. aphrod. in 2. naturalium quæstion. cap. 21. chart. 9.

Cognitio rerum natura constantium; vt pleræque aliæ, ob seipsam est expetenda. Alexand. aphrod. in prim. metaph. cap. 1. c. 3. col. 1.

Cognitio rerum, ex causarum cognitione dependet. Alexand. Aphrod. ex pri. minor. vel secundum Latin. 2. metaph. co. 19. c. 52. col. 1.

Cognitio cuiusque pendet ex cognitione eorum ex quibus constituitur. Alexand. Aphrod. in 3. metaphy. vel secundum Latin. 4. co. c. 20. col. 2.

Cognitio omnis non fit ignotæ cuiusuis rei per syllogismum. Alexander, & Eustr. in 2. posterio. chart. 32. col. 2.

Cognitio omnis scientifica per mediam definitionem fit. Alexand. & Eust. in secundo posteriorum. char. 103. colum. 1.

Cognitio est media inter cognoscentẽ, & rem, q̃ cognoscitur, & aliqñ est p̃stantior re, quæ cognoscitur, vt cũ repræsentandis ciuilibus rebus singulas res, vti ciuilia cognoscendo referimus. Aliqñ est par illi rei, q̃ cognoscif, vt cũ contẽplaf nostra mẽs seipsam, suamq; essentiã. Aliqñ deterior est, vt si cõsiderat de diuinis descriptionib⁹ ẽt, q̃ fit cuiusq; ꝓprietas. Am. in l. de iter. c. 75

Cognitio genus est scientiæ. Simp. in 1. phy. c. 2. col. 2.

Cognitio mentis est comprehensio terminata, & nõ indefinita, quæ etiam fit secundum ea, quæ specie sunt finita. Simp. in 1. physi. c. 58. col. 1.

Cognitio omnis effectrix sciẽtię demõstratiuę colligif ex ijs, quæ sunt per se. Simp. in 5. phy. tex. 3. c. 292. col. 2.

Cognitio omnis non appellatur scientia, sed certa tantum, & quæ veram parit notitiam. Simplic. in prim. de ani. tex. 1. c. 1. col. 1.

Cognitio illa, quæ scientiam parit, ex substantia ipsa nosci actiones. Simp. in pri. de ani. te. 10. c. 3. col. 2.

Cognoscibilia non sunt in animæ substantia, sed tantum formales proprietates cognatæ cum illis, magis autem formales in intellectu sunt, rationales autem in anima ipsa. Simp. in pri. de ani. tex. 75. c. 18. col. 1.

Cognitio eam significat comprehensionem, quæ per rationem scientiam parit. Simplic. in prim. de anim. tex. 3. c. 1. col. 3.

Cognitio omnis, quæ actu fit, determinatur forma cognoscibilis rei, non patiens, sed agens, non patiendo, sed iudicando, & complectendo. Simplic. in 2. de ani. tex. 121. c. 45. col. 1.

Cognoscit plura, qui plurium differentiam cognoscit. Simp. in 3. de ani. ex sec. 1. te. 146. c. 52. col. 2.

Cognoscitiua actio tota intrinsecus locata est, & formæ, per quas cognoscitur, intus sunt collocatę. Simp. in 3. de ani. ex sec. 2. te. 38. c. 73. col. 3.

Cognitio nostra fit per formas; ideo materia sua ratione est incognoscibilis. Io. gram. in 1. post. cap. 26. char. 55. col. 4.

Cognitio alicuius rei ignotæ fit, vel per methodũ diuisiuam, vel per difinitionem, aut per demonstrationẽ, vel per resolutionem, aut per syllogismum. Io. gra. in 2. post. cap. 7. c. 60. col. 3.

Cognitio communior est ipsa scientia. Io. Gra. in pri. physic. tex. 35. char. 16. col. 1.

Cognitio naturalium est maxime nobis propria. Ioan. gra. in 1. de ani. ex proœm. ch. 3. col. 3.

Cognitio est mentis operatio, quæ mutatur à potentia in actum. Io. gra. in 3. de ani. tex. 1. char. 83. col. 2.

Cognitio est vniuersalior scientia; quia cognitio est de simpliciter cognoscibilibus, & de cognitionibus. scire autem de illis rebus, quæ eodem modo semper se habent. Psel. in 1. physic. char. 1.

Cognitio vniuscuiusque rei est quasi norma eius rectitudinis in mente cognoscentis sita; cui rem applicat cognoscens, & facile videt, an congruat, vel ne. Eustr. pri. mor. c. 16.

Cognitio vera rem debet eo modo, quo se habet, cognoscere. Eustr. 6. Ethic. cap. 1. char. 269.

Cognitio omnis similis debet esse rei, quam cognoscit. Eustr. 6. Ethic. cap. 1. char. 270.

Cognitionis facultas prima est sensus, ab inferioribus inchoatis, supra quem imaginatio est. hanc opinionem cogitatio antecedit, vltra quam supremum locum obtinet intellectus. Eustr. 6. Ethic. cap. 1. char. 272.

Cognitio cuius est per medium, fieri nequit, vt non prædicetur de aliquo. Auer. in post. 1. tex. co. 4. char. 129.

Cognitio perfecta in pluribus rebus non est, nisi secundum quod est in posse hominis, vt veniat ad illam rem per demonstrationem, non secundum rem in se. Auer. 2. de cœlo. tex. 80. char. 71. col. 2.

Cognitio rerum non fit nisi per cognitionem principiorum. Auer. 3. de cœlo. tex. 30. char. 93. col. 1.

Cognitio cuiuslibet generis, & speciei non completur, nisi per cognitionem substantiæ illius speciei, & eorũ, quę contingunt ei. Auer. in 1. de ani. te. 2. c. 108. col. 4.

Cognita prima a nobis naturaliter in quolibet genere entium sunt, sicut locus ianuæ in domo, quem nullus ignorat. Auer. in 2. metaph. tex. 11. char. 14.

Cognoscẽs cognoscit omne id, quod a se procedit. Auer. epit. metaph. tract. 4. char. 189. col. 3.

Cognitionem rerum qui exprimere cupit, non luculenta oratione, sed incorrupta veritate vti oportet. Boet. in Porph. c. 46.

Cognoscendi, & essendi principia eadem sunt. Alb. mag. in poster. char. 274. col. 1.

Cognitio, quæ est perceptio sensus cum permistione aliqua rationis, vel extimationis, est accipiens sensibile per accidens. Alb. mag. in 1. phys. tract. 1. cap. 6. c. 3. c. 2.

Cognitio rerum in physicis non fit, nisi ex principijs, ex quibus est. Alb. mag. in 1. phy. tract. 1. cap. 5. ch. 2. col. 4.

Cognitio omnis est per assimilationem. Albert. Magn. in 1. de anima. tract. 2. cap. 4. char. 5. col. 3.

Cognitionis rei principium esse nequit, quod non est esse rei; quia omnis rei cognitio scitur ex his causis, principijs, & elemẽtis, ex quibus est. Alb. mag. contra Auer. de vnit. intel. cap. 5. c. 81. col. 1.

Cognoscibile ita cognoscitur, vt lux Solis videtur. Nam lux Solis triplex est: alia in Sole, quæ ab oculo valde coadunato videtur: alia in aere sereno, & est visus oculorum non offensorum: alia est in tenebris, vt in crepusculo, & etiam oculi non multum sani vident. Sic triplex est cognoscibile. Primũ, & diuinum, & est lux primæ causæ in seipsa. Secundum est lux primæ causæ ab ipsa procedens, in fulgore suæ lucis, vigore intelligentiæ. Tertium est lux procedens ab ipsa, in prima rerum entitate, & substantia, antequam contrahatur determinatione quantitatis, & contrarietatis ad imaginata, & sensata. Prima sunt theoremata metaphysicalia. Secunda sunt mathematica, quæ vel sunt simplicia, & sunt Arithmetices; vel minus serena, & sunt Geometriæ; vel minus, & sunt Astronomiæ. Tertia vero sunt Physica concepta cum materia, & tempore. Alb. mag. in 2. metaph. cap. 2. c. 74. col. 3.

Cognitio nostra cadit sub tempore, ideo anima nostra componendo, & diuidendo addit tempus. D. Tho. in periher. c. 15. col. 1.

Cognitio conclusionum fit in nobis ex præexistente cognitione intellectiua principiorum, id est ex habitu: sed principiorum cognitio fit in nobis ex præexistente cognitione sensitiua. D. Thom. in posterior. char. 100 col. 1.

Cognitio nostra, cum sit à potentia in actum, & principium cognitionis nostræ sit à sensibilibus, quæ sunt materialia, & intelligibilia in potentia, ideo ea, quæ sunt in potentia, sunt nobis prius nota, quam substantiæ separatæ. D. Thom. in prim. physicor. lect. 1. text. 2. char. 1. col. 3.

Cognitio confusa hæc intelligitur, quæ cognoscit ea, quę in se continet aliqua in potentia, & indistincte. D. Thom. in pri. physi. l. 1. tex. 2. c. 1. col. 4.

Cognoscitur vnumquodque, vt est ens. D. Thom. in 1. physi. lect. 1. tex. 2. char. 1. col. 3.

Cognitio, qua aliquid indistincte cognoscimus, est media inter puram potentiam, & actum perfectum. D. Tho. in 2. physi. lect. 1. tex. 2. c. 1. col. 3.

Cognitio nostra a sensu dependet, ideo cui deficit sensus, deficit vna scientia. D. Th. 2. phy. l. 1. tex. 6. ch. 17. col. 1.

Cognitio omnis fit per hoc, quòd cognitum est aliquo modo in cognoscente, id est secundum similitudinem. D. Tho. in 2. de anima. tex. 60. char. 32. col. 4.

Cognita naturalia sunt, quæ nullo extrinseco se tenere ex parte intellectus cognoscuntur. D. Thom. in 2. metaphy. lect. 1. tex. 1. char. 100.

Cognitionem rerum per sensum accipimus. D. Thom. 4. metaph. lect. 11. tex. 21. char. 229.

Cognitio fit per assimilationem cognoscentis ad rem cognitam. D. Tho. 5. metaph. l. 9. tex. 22. char. 375.

Cognoscitur vnum quod que magis, cum scitur eius substantia, quàm cum scitur eius quantitas, uel aliud accidentium. D. Tho. 7. metaph. l. 1. tex. 1. c. 429.

Cognitio sensitiua ordinatur ad cognitionem intellectiuam, quod hæc est finis sensitiuæ. Alexand. de Ales. in pri. metaph. c. 3. col. 4.

Cognitio nostra omnis à sensu oritur, ideo si deficit vnus sensus, deficit vna scientia. Alexand. de Ales. in pri. metaph. c. 7. col. 3.

Cognitio nostra ex hoc oritur, quod cognitum proportionetur cognoscenti. si cognoscibile excedit proportionem cognoscentis, tunc est difficile cognoscibile; vt de substãtia separata. quæ propter debilitatem intellectus nostri est difficilis cognitionis. Alexand. de Ales in pri. metaph. char. 7. col. 4.

Cognitio perfecta habetur per resolutionem ad aliquod fixum, vel est de aliquo fixo. Alexan. de Ales. in 2. metaphysic. char. 35. col. 1.

Cognitio rei haberi non potest, nisi per definitionem: & diffinitio rei non est nisi explicatio conceptuum contentorum in re. Alex. de Ales. in 2. metaph. c. 44. col. 3.

Cognitio perfecta haberi non potest vnius, quod ab alio dependet, sine cognitione eius, à quo dependet. Alex. de Ales in 3. metaph. te. 3. c. 52. col. 2.

Cognitio nostra ex actu oritur, quia potentia non cognoscitur, nisi per actum. Alex. de Ales. in 4. metaph. te. 2. char. 278. col. 4.

Cognitio, & fallacia idem faciunt in processu intellectus, quod in naturę processu generatio, & corruptio. Thom. de Vio in periherm. char. 34. col. 1.

Cognitio quæcunque interior sensitiua non sufficit ad generationem habituum principiorum, sed requiritur frequens actus cogitatiuus circa idem formaliter. Thom. de Vio. in post. c. 229. col. 1.

Cognitio quæ nobilior, prior, & vt à cæteris differt.

COgnitio virtutis in optimis est contemplationis finis. Alex. aphro. in pri. top. cap. 9. c. 12. col. 4.

Cognitio actione nobilior est; ita vt si duo in eadem re versentur, alter illam intelligat tantum, alter efficiat, agatque, intelligens tantum quomodo agendum sit, agente, & efficiente honorabilior est; vt architecti artificibus. Ale. Aphrod. in pri. metaph. c. 31. col. 1.

Cognoscere, & discere differunt. qui cognoscit, debet prænoscere. qui discit, potest non prænoscere; & cognoscuntur, quæ prius quodam genere scieris: discuntur, quę nescieris. Them. in 1. post. ca. 5. c. 1. col. 3.

Cognitio, & scientia similiter idem esse non possunt: nam cognitio est eorum, quæ sensu, uel opinione per immediatas propositiones comprehendimus: scientia est eorum, quæ per demonstrationem scimus. Simplic. in pri. phy. char. 2. col. 2.

Cognitionem crassam, aut confusam sensuum quousque sequimur, haud secus, quàm fatui, & pueri, res cognoscimus. Simp. in pri. phy. char. 4. col. 2.

Cognitio omnis ex causis accommodatissima est ad scientiam: quæ autem ex causa finali, omnium est principalissima. Simp. in 2. phy. char. 108. col. 2.

Cognitio ea certior est, quæ necessaria existit, ac in uariabilis: tum quæ cognoscibili rei propria, ac familiaris existit. Simp. in pri. de an. tex. 1. c. 1. col. 2.

Cognitio substantiæ accidentium substantiam præcedit. Simp. in prim. de anima. tex. 3. char. 1. col. 4.

Cognitio de animalibus certior est cognitione de rebus cœlestibus, ob propinquitatem. Simplic. in prim. de an. tex. 2. c. 1. col. 2.

Cognitio, quæ de oppositis habetur, manifestior est actione, quæ de actionibus. Simplic. in 1. de anim. te. 10. c. 3. col. 2.

Cognitio, quæ actu est, iuxta cognoscitiuum ipsum cõsistit. Simp. in pri. de ani. te. 75. c. 18. col. 1.

Cognitio omnis a cognoscibilis forma characterizatur, & effingitur. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. te. 136. c. 50. col. 3.

Cognoscitiua proprietas ab ea, quæ cognoscibilis est, diuersa est: ob vnitionem vero, vna. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. te. 138. c. 50. col. 4.

Cognitio rei non idem est cum comprehensione, quod vera sit res illa. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. te. 152. c. 54. col. 1.

Cognitio quanto nobilior est, tanto nobilior est vnitio ipsius cum cognoscibili. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. te. 15. c. 62. col. 3.

Cognitio prior est natura, lætitia, tristitia, & huiusce modi alijs affectionibus. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 2. te. 28. c. 69. col. 4.

Cognoscitiuum omne præstantius est appetitiuo, eo quod sibi cognatum est, quia appetitiuum cognitione indiget, vt appetat. Simplic. in 3. de anima. ex sect. 2. te. 43. c. 75. col. 4.

Cognitio, & inuentio differunt; quia cognitio sine inquisitione, & ignorantia non præuia manifestum inserit vniuersale: inuentio vero præcedente ignorantia, & cum inquisitione fit. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 1. char. 4. col. 1.

Cognitio vniuersalium præcedit cognitionem particularium. Io. Gra. in 1. phy. te. 57. char. 24. col. 2.

Cognitio existentiæ rerum nobis est difficilis, quia est prior cognitione essentiæ ipsius. Auer. in poster. 2. te. 44. cap. 5. c. 215.

Cognitum prius apud intellectum est magis vniuersale: apud sensum est magis particulare. Auer. in physic. 1. te. 48. char. 15. col. 1.

Cognitio alicuius per suam causam est magis firma, quàm in sui esse tantum. Auer. 1. de anima. text. 2. char. 108. col. 4.

Cognitio perfecta vniuscuiusque rei non est, nisi considerando in principijs proprijs illius rei. Auer. in 1. de anima. tex. 17. char. 111. col. 3.

Cognitio vniuersalis semper debet præcedere cognitionem propriam. Auer. 1. de ani. su. 1. te. 1. c. 126. col. 3.

Cognitio nulla in nobis est præexistens ad diuinationis scientiam. Albert. Magn. de som. & vig. l. 3. tex. 1. cap. 2. char. 35. col. 3.

Cognitio sensitiua prior in nobis est intellectiua, cum hæc ex sensu procedat. D. Tho. in post. c. 40. col. 1.

Cognitio nulla certior est cognitione principiorum. D. Thom. in post. c. 100. col. 1.

Cognitio sensus, quæ est singularium, præcedit cognitionem intellectus, quæ in vniuersalitate consistit. D. Thom. in 1. physi. lect. 1. tex. 2. char. 1. col. 3.

Cognitio non quæcunque in scientijs requiritur, sed cognitionis certitudo. D. Thom. in 4. physic. lect. 1. tex. 2. char. 1. col. 3.

Cognitio in vniuersali non sufficit ad perfectam cognitionem rei; quia talis cognitio imperfecta est in potentia, sed oportet applicare ad sensibilia. D. Thom. de anima. motu. lect. 1. char. 46. col. 4.

Cognoscitiua vis quanto est immaterialior, tanto est perfectior in cognoscendo. D. Tho. 1. metaph. lect. 2. c. 4.

Cognitionum diuersitas accidit, secundum diuersitatem naturarum, & habituum. D. Thom. 2. metaph. lect. 5. tex. 14. char. 114.

Cognoscuntur res magis per suam speciem, quàm per suam qualitatem. D. Thom. 4. metaph. lect. 13. tex. 23. char. 236.

Cognitionis certitudo ex certitudine principiorum pendet. D. Tho. 4. metaph. lect. 6. tex. 9. char. 204.

Cognitio affirmatiua melior est cognitione negatiua, quia hæc oritur ex illa. Alexand. de Ales. in 3. metapha tex. 1. char. 54. col. 4.

Cognitio

Cognitio cui consentanea est.

COgnitio sola ad artes sufficit: sed ad virtutes, cognitio parum, vel nil valet. Aristote. 2. ethicorum nicomac. cap. 4. char. 36.

Cognitio omnis aut artibus, aut scientijs est consentanea. Ammo. in Porph. c. 1. col. 4.

Cognitio determinat, & finit cognoscibile. Simplic. in 3. de cœlo. tex. 35. commen. 37. c. 92. col. 1.

Cognitione, & luciditate sic vnumquodque participat, vt veritate, & esse, vt ait Plato. Sirian. in 12. metaph. vel 13. secundum latin. ex cap. 1. t. 6. char. 54.

Cognitio entis per accidens, est per accidens; quia scientia debet esse consentiens scito. Auer. in poster. 2. cap. 10. tex. 94. c. 233.

Cognita in mathematicis simpliciter, & sunt causæ priores in esse sunt cognita apud nos. Auerroes in physi. prim. tex. 2. char. 4. col. 3.

Cognitio nulla persistiens in nobis est ad diuinationis scientiam. Alb. mag. de som. & vig. l. 3. trac. 2. capit. 1. char. 35. col. 3.

Coitus nec similes omnibus sunt, nec similem in modum aguntur. Omnibus enim masculis, qui ex sanguineis pedestria sunt, & viuipara, datum est membrum generationi aptum: sed alij alio coeunt modo. Qui retro vrinam mittunt, auersi coeunt, vt leones, lepores, lynces. Leporum enim fœmina sæpe marem prior superuenit. Cæteris magna ex parte coeundi modus idem est. mas enim supergreditur fœminam, & ita aues coeunt quoque. Arist. de hist. anim. 5. c. 2. c. 147.

Coitus differentiæ in auibus hæ sunt, vt vel aliæ fœmina considente humi coeant, mare superueniente, vt gallinæ: aliæ non considente fœmina, sed stante; vt grues, & quæ ita coeunt, rem quàm celerrime peragunt. mas enim superfiliens cito, vt passeres, perficit. Arist. de hist. ani. 5. cap. 2. char. 147.

Coeundo omnia diutius morantur, quæ animal generant, quam quæ ouant. Arist. de hist. animal. 5. cap. 5. char. 150.

Coitus tempora, & ætates certas ad Venerem singulis animalium natura fixit, & statuit. Aristot. de historia anima. 5. cap. 8. char. 154.

Coitus tempus in omnibus animalibus determinatum est, nisi quid præmaturet, aut aliquam ob rem monstruosam, aut ex naturæ vitio anticipet. Arist. de hist. anim. 5. cap. 14. char. 160.

Coitus tempus in hominibus innotescit, cum vocis mutatione, tum testium non solum magnitudine, sed specie, vt mammis, & emissione pilorum pubis. Semen incipiunt ferre circiter annos bis septem, sed vim genitalem recipiunt circa 21. Arist. de historia anim. 5. cap. 13. c. 158.

Coitus tempore multi ob coitum ex morbis sani facti sunt, & multi contra. Arist. de hist. ani. 7. cap. 1. c. 251.

Coeunt celerius, quæ testes intra habent: quæ enim extra habent, non prius semen emittunt, quàm retrahant testes. Arist. de gener. ani. pri. cap. 4. char. 101.

Coitus voluptas non solum accidit ob emissionem seminis, sed ob spiritum, ex quo consistente semen emittitur. Arist. de gener. ani. 1. cap. 20. char. 130.

Coeunt animalia quædam semel, alia sæpe, alia certo tempore, alia prout inciderit, vel propter pabulum, calorem, & laborem, cum venus comes satietatis sit. Arist. problem. sec. 10. q. 46. char. 44.

Coitus omnis alterius, quàm coniugis penitus sit interdictus, quandoquidem sit, & appelletur coniunx. Quod si quis deprehendatur contrafacere per tempus procreationis, dignam pro delicto pœnam reportet. Arist. polit. 7. cap. 16. char. 753.

Coitus desiderium animalia multi cibi multum habẽt; vt homo, & eques, & animalia parua, quę proportione sui corporis multum accipiunt cibum; vt passer, & perdix. Alber. mag. de nutrimen. & nutr. trac. 2. ca. 2. c. 66. col. 3.

Coeunt lupi, vt canes, & propter tumorem virgæ lupi, & canis, & nimiam clausuram interioris orificij vuluæ lupæ, & catulæ remanent pendentes ex se inuicẽ post coitum. Albertus mag. de anim. lib. 2. trac. 1. cap. 2. char. 52. col. 3.

Coeunt animalia bruta ferè omnia saltando super dorsum fœminarum suarum. Alber. mag. de anima. lib. 2. trac. 1. cap. 3. c. 30. col. 4.

Coeunt vulpes proijcientes se super terram, & sic se applicantes. Albert. mag. de anim. l. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. colum. 3.

Coeunt hiritij agrestes stantes in pedius erectis, applicantes dorsum dorso propter dispositionem suorum genitalium. Albert. mag. de ani. l. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. colum. 3.

Coitum vix pati possunt fœminæ ceruorum, propter duritiem virgæ maris, & similiter vaccæ. Alb. magnus de anima. l. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. col. 3.

Coitus tempus animal generantium maius multò est, quàm ouantium. Albertus magnus de anima. l. 5. tracta. 1. cap. 2. c. 52. col. 4.

Coire nequeunt aues in hyeme per leuitatẽ carnis suæ; & defectum cibi: nec in æstate, quia euaporauit humidum: & in autumno, quia vt frequentius est incineratum. ideo in vere coeunt. Albertus mag. de anim. l. 5. trac. 3. cap. 3. c. 53. col. 3.

Coeundo generant omnia animalia, quæ generantur ab alijs animalibus assimilantibus ea in vtero. Albert. mag. de anim. l. 5. trac. 1. cap. 1. c. 52. col. 1.

Coitus est permissio corporalis sexuum, in qua semen maris in loco, & materia formandi conceptus recipitur. Alb. mag. de ani. l. 5. trac. 1. cap. 1. c. 52. col. 2.

Coit quodcunque animal, in quo est mas & fœmina. Albertus magnus de animalib. lib. 5. trac. 1. cap. 2. ch. 52: colum. 2.

Coitus dispositio naturalis vniuscuiusque animalis cognoscitur ex situ, & figura genitalium membrorum corporum suorum. Albertus magnus de animali. l. 5. trac. 1. cap. 2. char. 52. col. 2.

Coitus animalium gressibilium sanguinem habentium, & in vtero formantium, & animal generantium non est vniformis: quorum enim fœminæ retrorsum mingunt, vt leo, catus, & lepus, & similia vno modo coeunt. Albertus magnus de ani. l. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. colum. 2.

Coeunt plura genera quadrupedum mare super fœminam equitante, siue per saltum ascendente, eo quòd virga maris porrigitur a posteriori ad anterius ventris, & fœminæ vulua respicit posterius. Albertus magnus de anima. l. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. col. 2.

Coeunt omnia genera auium nobis nota ascensione maris super fœminam: sed totus mas ascendit super dorsum fœminæ, & regirat parum, per quem egreditur semen, sub cauda ad anum fœminæ, super quem est via, per quam recipitur semen. Alber. mag. de anima. l. 5. trac. 1. cap. 2. char. 52. col. 2.

Coeunt aliquæ fœminæ declinantes se super terram; vt gallina, aliæ non inclinantur, sed stant eleuatæ, vt grues, & ciconiæ. Albertus magnus de animal. lib. 5. trac. 1. cap. 2. c. 52. col. 3.

Coeuntia animalia sæpe sunt sterilia, quia cum semen

emittitur,crudum,& phlegmaticũ emittitur,at, quæ raro coeunt,fœcundum habent ſemen,quia decoctum emittitur. Alb.mag. de ani.l.7.tract.3.cap.3.c.72. c.3.

Coitus delectatio ex hoc accidit,quod membra genitalia per inflationem,& calorem, motum, & reſolutionem remouentur a naturali, & propria conſiſtentia: ſine dolore tamen hoc accidit propter libidinis feruorẽ,& ſperma ex tribus facit delectationẽ. Prima cauſa eſt motus. Secũda eſt pinguedo,& vnctura ſpermatis. Tertia eſt ſpiritus motus. Alb.mag.de ani.l.9.tract.2. cap.3.c.90.col.3.

Coitus delectatio non tantum fit ab exitu ſpermatis, quantum ab exitu ſpiritualis ventoſitatis, & ſpiritus. Alb.mag.de ani.l.15.tract.2.cap.7.c.132.col.2.

Coitus velocioris eſt animal carens teſticulis; & quanto maiores ſunt viarum ſpermatis inuolutiones, tanto tardius coit. Alb.mag.de animalibus.l.15.tract.1.cap. 3.char.126.col.3.

Coitus maxima delectatio fit ex profundo, & forti motu ſpermatis, quod inferius tangit loca neruoſa genitalium, & præcipue locum præputij in viro, & neruos matricis in fœmina. Cooperatur autem hæc fricatio aperiens, & calorem inducens; cuius eſt ſignum, quod minus delectantur in coitu, qui multum coeũt, quoniam infrigidati ſunt ex multo coitu, & laxæ ſunt viæ per quas fluit ſemen: ideo non ſubtiliter tangit. Alb.mag.de ani.l.15.tract.2.cap.3.c.130.col.3.

Coitus calor intrat in cerebrum, & oculos, & exſiccat ipſos. Alb.mag.de ani.l.16.tract.2.cap.7.c.144.c.2.

Coeuntia tria neceſſaria habent: appetitum, imaginatiuum ſpiritum, humorem, quibus addit Auicenna quartum, ventoſitatem ſcilicet. Alb.mag. de ani.l.22. tract.1.cap.1.c.173.col.1.

Coeuntes multum cito ſeneſcunt, citius moriuntur, debilitant cerebrum,& membra cerebro vicina. Alber. mag.de ani.l.22.tract.1.cap.4.c.173.col.3.

Colicam & iliacam paſſionem incurrunt multi, cum porus felis, qui ad inteſtina inferiora dirigitur, obturatur; quia tunc latera inteſtinorum ſibi appropinquantia conſtringuntur, & quaſi ſtrangulata ſuperfluitas ſtat,& oppilat tranſitum. Alb.magn.de ani.l.20.tract. 1.cap.4.char.163.col.4.

Collatio triplex eſt, æqualis, relata, & inſtituta. Mag.in lib.de inter.c.7.

Collectio non eſt niſi plurimorum. Boeth. de ſyllog. char.609.

Collectio & adunatio ſecundum ſubſtãtiam ſunt idem, differunt ratione: nam collectio incipit a multis, & terminatur ad vnum. adunatio incipit ab vno, & terminatur ad multa, quæ in vno vniuntur. Alb.mag. in præd.char.27.col.1.

Collectiuum magis eſſe multorum duobus modis intelligitur. Primo intenſiue,& ſic ſpecies magis colligit, quia magis vnit adunata. Secundo extenſiue,& ſic magis colligit genus; quia pl[illegible]a ſub ipſo cadunt. Thomas de Vio.in præd.char.13.col.2.

Colliguntur aliqua quinque modis. Primo in vnum locum continentem, ſed non vnientem; vt accruus lapidum. Secundo eſt collectio multorum ad vnum mouens,& ad vnum finem; vt collectio exercitus. Tertio in vnam perfectæ quantitatis figuram; vt fundamentum parietis. Quarto eſt forma, quæ colligit partes, non tamen cuilibet totam ſuam addit poteſtatem; vt forma regni. Quinto eſt alia forma, quæ vnit partes ita, vt ſingulas colligit: & hæc eſt generis, ſpeciei, & cęterorum vniuerſalium. Alb.magn.in præd.c.17.col.2.

Colliquamentum eſt, quod ex incremento ſecernitur reſolutione præter naturam. Ariſt. de gener. anim.cap. 18.char.122.

Colliquamenta ſunt præter naturam, nec quicquã oriri poteſt ex ijs, quæ præter naturam ſunt. Ariſt.de gen. ani.cap.18.char.122.

Collocatio eſt numeroſa dictionum compoſitio. Dan. barb.3.rhetor.cap.7.c.166.

Colloquintida eſt arbor in locis calidis nata, cuius folia viridia apoſtemata reſoluunt,& ea maturant,& contrariatur dolori iuncturarum,& ſciaticæ frigidæ. Albert.magn. de veget. lib.6.tr.1.cap.16.c.154.col.4.

Collum eſt, quod inter pectus, & faciem eſt: cuius pars prior, Guttur, poſterior, Gula. quantumque colli ipſius cartilagineum priorem obtinens ſitum, vocem tranſmittit, & habitum, id Arteria nominatum eſt. At quantum interius carneum ſpinæ præiacet, Gula dicitur. Pars autem poſterior colli extima, Ceruix appellatur. Ariſt.de hiſt.ani.1.cap.12.c.23.

Collum capiti ſubiacet his, quæ habent guttur, & gula,& quæ pulmone carent, collo quoque carent. Ariſt. de part.anim.3.cap.3.char.471.

Collum omnibus viuiparis eſt: ouiparorum alijs eſt, alijs deeſt: quę enim pulmonem habent, collum etiam obtinent: quæ autem ſpiritum extrinſecus nõ accipiunt, carent hac parte. Ariſtotel.de partib. anima. 4. cap. 10.chart.530.

Collum factum eſt à natura arterię gratia: quippe. quod eam, atque etiam gulam protegat, amplexuquè ſuo tueatur. quod animalibus cæteris flexibile, & vertebris compactum eſt: at lupo,& leoni oſſe perpetuo riget. commodius enim ad robur quam ad cæteros vſus his eſſe natura voluit. Ariſ.de part.ani.4.ch.10.c.531.

Collum ſerpens non habet, ſed proportionale colli habere videri poteſt. Ariſ.de parti.ani.4.cap.11. char.544.

Collum groſſum qui habent, fortes ſunt ſecundum animam, referuntur ad maſculum. Qui gracile imbecilles ſunt,& referuntur ad fœminam. Quibus craſſum collum eſt,& carnoſum, iracundi. referuntur ad iracundos tauros. Quibus ingens, non valde craſſum, magnanimi,& referuntur ad boues. Quibus eſt longum, gracile, timidi ſunt. referuntur ad ceruos. Quibus breue valde, doloſi & inſidiatores, & referuntur ad lupos. Ariſ.ad phyſio.cap.4.char.349.

Collum retro qui piloſum habent, liberales ſunt, referuntur ad boues. Ariſ.phyſio.cap.100.char.354.

Collum principaliter creatum eſt propter trachęam. Albert.mag.de ani.l.1.tract.2.cap.11.c.12.col.1.

Colli ſpondyli ſeptem ſunt,& niſi ſit miraculum ſemper in hoc ſunt numero. Alb.mag. de ani.l.1.tract.2.cap. 11.c.12.col.1.

Collo cum ſit motus neceſſarius propter caput, ideo oportuit laxam eſſe iũcturam oſſium colli, & propter colli ſtricturam ſtrictas habent baſes. Alber.magn. de anim.l.1.tract.2.cap.11.char.12.col.1.

Colli ſpondylorum vnuſquiſque nec nõ & dorſi in loco coniunctionis, & baſis, in quo coniungitur proxime ſuperiori ſibi, & proxime ſibi inferiori eſt dilatata, vt apte locetur: & cartilagine ſuppoſita ne lędatur duritie alterius,& in loco coniunctionis, ante portionem circuli eſt a latere foraminis, per quod trãſit nucha, ad ditamentum duplex inferius aſpiciens ſub alis ſuis: & duplex ſuperius aſpiciens ſuper alas ſuas exiſtẽs: & inter illa eſt foramen, ex quo nerui motiui ad dexteram,& ſiniſtram egrediuntur in corpus; & hęc eſt diſpoſitio ſpondilorum, quaſi ex nouem oſſibus compoſita, quorum Vnum eſt portio circuli cum duabus baſibus ſuis. Secundum eſt os durum, quod eſt circa foramen alterius. Tertium eſt, additamentum, quod eſt in medio illius, quod foramen concludit. Quartum,& quintum ſunt duæ alæ: vna hinc, alia inde. Sextum eſt ſub ala additamentum aſpiciens inferius in vna parte. Septimum eſt reſpiciens inferius in alia parte. Octauũ aſpiciens ſuperius ſuper alam in alia parte. Nonum reſpiciens ſuperius,& reſpondens illi in alia parte. Alb. mag.de ani.l.1.tract.2.cap.11.c.12.col.2.

Collum

Collum mouentium muſculorum ſunt paria duo: vnum a dextris, aliud a ſiniſtris; & quicunque iſtorum ſolus contrahitur, tranſuerſe trahit ad ſe collum. Si autem duo ſimul ab vna parte exiſtentes contrahantur, collum rectum ad illam partem inclinabitur: & collum erectũ ſtabit, ſi omnes quatuor ſimul operantur. Alb. mag.de ani.l.1.trac.2.cap.14.c.14.col.4.

Collum eſt membrum, quod eſt inter faciem, & clibanũ pectoris,& quod ſequitur linguam. Alb.mag.de ani.l. 1.trac.2.cap.22.ch.19.col.3.

Collum duos cannales habet. vnus eſt in anteriori,& vocatur canna vocis. alius in poſteriori,& vocatur os ſtomachi, vel græce, ęſophagus. Alb.mag.de ani.l.1.trac.2. cap.22.char.19.col.2.

Collum breue, valde calidum, defraudatorem, aſtutum, & doloſum oſtendit. Alber.magn. de anim.l.1.trac.2. cap.22.c.20.col.2.

Collum groſſum habens, ſtolidus, & comeſtor magnus eſt. Alb.mag.de ani.l.1.trac.2.cap.22,c.20.col.2.

Colli ſpatium ad vmbilicum æquatur ſpatio ad vmbilico ad finem pectoris. Alber.mag.de anim.l.1.trac.2.cap. 26.char.22.col.4.

Colontes lapis eſt purpurei coloris, & inuenitur in corpore teſtudinis, nec ab igne corrumpitur. Alb.mag. 2. de miner. trac.2.cap.3.ch.139.col.4.

Colorum diuiſio.

COlores alij conſtant proportione, alij exceſſu quodam, & in commenſuratione proportionatiſſimi ſunt, quod delectabiliſſimi videntur; vt purpureus, & & puniceus,& hi pauci, quia etiam in numeris paucæ conſonantiæ. Alij autem colores ſunt, qui per alios apparent, vt pictores alterum ſuper alterũ facientes apparere. Ariſt.de ſenſ.& ſenſ.cap.3.c.12.

Color duplex eſſe habet: vnum, quod eſt in diaphano nõ terminato, & eſt illud, in quo eſt extraneum: aliud in diaphano terminato,& eſt eſſe eius naturale. Auer. 2. de ani.tex.76.ch.182.col.1.

Color duplex habet eſſe: corporale in corpore colorato, & eſſe ſpeciale in diaphano. Auer.ſecundo de ani.tex. 76.char.181.col.1.

Colores dupliciter miſcentur: in materia, & in differente. In materia, vt cum ſubſtantiæ nigræ cum albis miſcentur,& fit color rubeus. In differente, ſpiſſo, tunc enim ſi differens habet aliquem colorem, vt in vitro viridi, tunc reſultat color vnus quaſi diffuſus in alio,& ſub alio. Alber.mag.in ſecundo phy.trac.2.cap. 6.char.21.col.4.

Color duplex eſſe habet: materiale, & formale: Materiale eſt, quod fit per qualitates tranſmutantes materiam, quæ ſunt calidum, frigidum, humidum, & ſiccum. Hæc enim diuerſimode variantia ſuperficiem corporis terminati diuerſos inducunt colores, licet nihil horum ſit de eſſentia coloris: & ſecunddm hoc eſſe, colores actu ſunt in tenebris, & ſi non mouent diaphanum. Formale autem eſſe habet a lumine, quia lumen eſt colorum hypoſtaſis, quod procedit ab hoc, quod lumẽ influitur extremitati perſpicui. Alb. mag. in 2.de ani.trac.3.cap.7.c.22.col.1.

Color quid eſt.

COlor eſt omne id, quod in lumine videtur, vnde non videtur ſine lumine: hoc enim erat ipſi colori eſſe, motiuum eſſe ſecundum actum perſpicui. Ariſto.2.de ani.ſu.4.cap.3.tex.73.ch.633.

Color, aut in extremitate, aut extremitas eſt: ſed eſt in extremitate, non autem eſt extremitas, ſed eandem naturam exiſtimare oportet, quæ exterius,& inferius coloratur. Ariſt.de ſen.& ſen.cap.3.ch.10.

Color eſt perſpicui in corpore determinato extremitas. Ariſ.de ſenſ.& ſen.cap.3.char.10.

Colores ſimplices ſunt, qui elementa, ignem ſcilicet, terram, aquam,& aerem ſequuntur. Ariſtotel.de color. cap.1.char.876.

Color niger elementa conſequitur, cum in ſeipſa mutantur. Ariſ.de color.cap.1.char.876.

Color eſt perſpicui extremum terminati, vt perſpicuum: quia vt corporis, eſt ſuperficies. Alex. Aphrod.in 1.natur.quæſt.cap.2.char.1.

Colores non ſunt illi, qui videntur in tenebris. Alexand. Aphrod.in 1.de ani.cap.13.c.35.col.3.

Coloris quodam modo tranſparentia materia eſt. Alex. Aphrod.in 2.de ani.cap.39.c.51.col.1.

Color eſt perſpicui terminus: is enim ſolus viſibilis actu eſt. Alex.Aphrod.in 2.de ani.cap.39.c.51.col.3.

Color eſt affectio, quę luce pręſente perſpicuum mouet. Them.in 3.phyſi.tex.10.char.27.col.3.

Color eſt motus actu perſpicui. Them. in 2. de ani.cap. 22.tex.66.char.75.col.1.

Color eſt motiuus actu diaphani tranſparentis, id eſt, quo videntur colores: vel eſt terminus perſpicui, quia perſpicuus eſt. Simpl.in 3.phyſi.c.151.col.1.

Colores ſecundum Platonem lumina quædam ſunt: ſecundum Ariſtotelem motiua eius, quod actu diaphanum eſt. Simp.in 2.de ani.tex.60.c.36.col.1.

Color eſt illud, quod mouet diaphanum ei proximum. Simp.in 2.de ani.tex.73.char.37.col.4.

Color minimus terminatus eſt per ſe, vt minima forma eſt terminata per ſe, & ſic de corporibus ſimplicibus. Auer.phyſi.6.tex.50.char.128.col.1.

Color nil eſt niſi admiſtio corporis lucidi cum corpore diaphano. Auer.2.de ani.tex.67.c.140.col.1.

Color eſt vltimum diaphani terminati. Auer. 2. de ani. tex.67.c.140.col.2.

Coloris eſſe magis apparet ſpirituale, quàm odoris eſſe. Auer.2.de ani.te.97.c.146.col.2.

Coloris intentio alia eſt a colore. Auer. 2. de anim. te. 121.c.151.col.2.

Color albus, & niger ſunt elementa reliquorum colorum mediorum. Auer.de ſen.& ſen.ex paraphr. char. 192.col.2.

Color diſtinguitur à luce, quia lux eſt perfectio diaphani non terminati, & color non fit in compoſito ex vicinitate partium minimarum diaphanarum, quæ ſunt in elemẽtis. Auer.de ſen.& ſen.ex paraphr.c.192.c.2.

Colores ſunt infiniti in natura, licet in arte ſint finiti. Auer.de ſen.& ſen.ex paraphr.c.192.col.2.

Colores oſtenduntur eſſe paſſibiles qualitates, quia innaſcuntur in nobis ex paſſionibus quibuſdam præcedentibus in nobis. Alb.mag.in præd.c.55.col.1.

Coloris eſſentia formalis eſt ex luce, materialis ex qualitatibus ſubiecti, in quo eſt. Albert.mag.in 3.meteor. tract.4.cap.9.char.111.col.4.

Color eſt extremitas perſpicui terminati. Alb.mag.in 3. de mineral.ex tract.2.cap.3.c.146.col.3.

Color albus,& niger ſunt elementa colorum. Alb.mag. de paſſion.aeris.char.121.col.4.

Color eſt principium viſus, quo aliquid videtur. D.Tho. in 3.de cęlo.lect.7.te.28.c.61.col.3.

Color eſt qualitas diaphani, terminati, & interminatum ſe habet ad terminatum, vt potentia ad actum. D.Th. de ſen.& ſen.lect.5.c.6.col.1.

Color, vel eſt extremitas corporis, vel eſt in extremitate corporis; at non eſt extremitas, quia eſſet linea, vel ſuperficies: ergo eſt in extremitate. D.Thom. de ſen.& ſen.lect.6.char.8.col.1.

Color eſt in genere qualitatis, quia non eſt extremum corporis, ſed in extremitate. D. Thom. de ſen. & ſen.lect.6.char.8.col.2.

Colores

Colores vt fiunt, & miscentur.

Color fulgidus in nigro, vel per nigrum facit puniceum. Aris. meteor. 3. su. 2. cap. 3. ch. 548.

Color albus, vt niger fractus propter debilitatem fit nigrior, sic minus albus videtur, & adducit ad nigrum, & fortior in puniceum permutatur, minus fortis in viridem, & debilior in purpureum. Aris. meteor. 3. su. 2. cap. 3. char. 548.

Colores multi sunt, quoniam multis cõtingit proportionibus misceri sibi inuicem, quæ miscentur. Aristo. de sen. & sen. cap. 3. c. 14.

Colores alij, qui ex albo, & nigro intelliguntur, fiunt mixtione sibi inuicem temperatorum. Aris. de color. cap. 1. char. 876.

Colores medij ex albi, & nigri temperamento fiunt. Aris. de colorib. cap. 2. ch. 878.

Color niger & vmbrosus mixti lumini, puniceũ faciunt. Aris. de colorib. cap. 2. char. 878.

Color halurgus fit splendidus & floridus, cum mediocri albo, & vmbroso infirmi Solis radij temperantur. Aris. de color. cap. 2. c. 878.

Color vinosus fit, cum nigro, puro, & coruscanti temperantur radij aerij, vt racemorum, acini, & dum maturantur: at simul, atque nigruerunt, puniceus in halurgum mutatur. Aris. de color. cap. 2. c. 879.

Colorum generatio manifesta fit ex his, lumine Solis, igne, aere & aqua, prout miscentur: & magnas colorum mutationes faciunt carbones, fumus, ærugo sulphur, & pennæ. Arist. de color. cap. 2. c. 880.

Colorum multiformitas, & infinitas accidit, aut quia impariter, & inæqualiter, cum lumine, & vmbris tẽperamenta sumuntur, lumen enim & vmbrę, secundũ magis, & minus, plurimum differunt a se inuicem; quare tum per se, tum coloribus mixta creant colorũ mutationes: aut eo quod qui temperantur multitudine; & viribus differunt: aut quia non habent easdem rationes: & cum splendidum, & coruscans est id, quod admiscetur: aut contra squallidum, & non splendens. Aris. de color. cap. 3. c. 881.

Colorum nullum purum videmus qualis est, sed omnes alijs temperatos ad minus lumine, & vmbris. Aris. de color. cap. 3. char. 882.

Colores omnia, quę tingunt a tingentibus sumunt. Aris. de calor. cap. 4. c. 883.

Colores omnes mixti ex tribus gignuntur, lumine, & per quæ apparet lumen, ceu aqua, & aere, & subiectis coloribus, a quibus lumen refrangitur. Arist. de color. cap. 3. char. 883.

Colores in generatione punicei posteriores sunt nigris. Aris. de color. cap. 5. c. 887.

Colores medij obscuriores, & clariores euadunt ex maiore, vel minore copia, vel admistione albi vel nigri, secundum quandam proportionem. Ale. aphr. de sen. & sen. ex sec. 2 c. 12. col. 1.

Colores, quidam nascuntur ex his, quæ commiscentur quadam proportione & æqua inter se: quidam autem ex maiore copia simplici prodeunt, & illi suaues, & grati videntur, qui cum quadam proportione eorum, quæ excedunt, oriuntur. qui secus admiscentur, similes sunt his coeuntibus, qui nulla mensura, ac proportione consentiunt. Ale. aphr. de sen. & sen. sec. 3. com. 19. c. 12. col. 2.

Color viridis, & hilurgus naturales sunt in auriglutino, & in eo, qui color ostrinus est: compositi vero, vel ex artefacti, viridis ex cœruleo, & luteo, siue pallido fit: halurgus ex cœruleo, & phœniceo. Ale. aphrod. in 9. meteor. cap. 4. co. 24. c. 82. col. 1.

Color luteus, si cum cœruleo miscetur per collustrationem, viridem efficit: si cum phœniceo, halurgum. Alex. aphr. in 3. meteor. cap. 4. co. 24. c. 82. col. 1.

Coloris diuersitas accidit corporibus visis propter diuersitatem rerum, quibus mediantibus videntur: nec non ob diuersitatem magnitudinis, paruitatis, propinquitatis, & remotionis: nec non id accidit ex debilitate visus, & propter ambo. Auer. meteor. 3. cap. 1. char. 204. col. 2.

Colores diuersi fiunt, secundum paucitatem, & multitudinem lucis; & paucitatem, & multitudinem diaphanitatis. Auer. de sens. & sens. ex paraphr. char. 192. col. 2.

Color albus fit ex admistione ignis clari cum elemento, quod est valde diaphanum, id est aere. Auer. de sen. & sen. ex paraphr. char. 192. col. 2.

Color niger fit ex igne turbido admisto terræ. Auer. de sen. & sen. ex paraphr. char. 192. col. 2.

Colores medij fiunt secundum diuersitatem corporis lucidi, & corporis diaphani. Auer. de sen. & sen. ex paraphr. char. 192. col. 2.

Colorum differentiæ recipiunt magis, & minus. Auer. in 10. metaph. tex. co. 23. char. 127.

Color subalbus fit ex septem causis: ex abundantia spiritus visui, vel claritate ipsius, vel ex abundantia crystallini humoris, vel quia exiuit multum extra versus foramen vueæ, aut quia albugineus humor diminutus est, vel nimis clarus, aut quia claro nutrimento impleta vuea demonstrat crystallini coloris candorem. Alb. mag. de animal. l. 1. tract. 2. cap. 7. c. 10. col. 1.

Colores non recipiuntur à luce Solis, sed potius ab ipsa causantur. Albert. magn. in 11. metaph. tract. 2. cap. 33. c. 160. col. 3.

Color fit luminis præsentia in perspicuo terminato per opacum. D. Thom. in 3. meteor. ex digres. de color. lect. 6. char. 196.

Colores diuersi fiunt per diuersam proportionem luminis ad opacum. D. Thom. in 3. meteor. ex digres. de color. lect. 6. char. 196.

Color albus fit ex multo lumine, & pauco opaco. D. Tho. in 3. meteor. ex digres. de color. lect. 6. char. 196.

Color niger fit ex pauco lumine, & multo opaco. D. Th. in 3. meteor. ex digres. de color. lect. 6. char. 196.

Color, qui fit ex debili visu, non est verus color. D. Th. in 3. meteor. ex digres. de color. lect. 6. char. 198.

Color duplex principium habet: formale, lumen: materiale, perspicuum. D. Thom. de sens. & sens. lect. 6. char. 7. col. 3.

Coloris quid proprium, & eius causæ.

Coloris susceptiuum est, quod sine colore est, & soni, quod sine sono. Aristotel. 2. de anima. sum. 4. cap. 3. te. 71. c. 632.

Colorum causa cæteris animalibus cutis est: sed hominibus nihil causæ cutis affert, nisi ad canitiem, ideſt, ea, quæ morbo, non quæ senio accidit, eo enim vitio corporis, quæ vitiligo vocatur, pili efficiuntur albi. Arist. de gener. anim. 5. cap. 4. char. 276.

Color vim ciendi perlucidum habet. Alexan. Aphrod. de sen. & sen. ex sect. 3. com. 52. c. 13. col. 1.

Color non apparet in aere, at in pupilla apparet: quia perspicuorum alia solum perspicua sunt, ceu aer: quædam non solum transparentia, sed apparentia quoque sunt, quæ propter leuitatem, ac densitatem retinere, & colligere apparentiam possunt, vt specula, vitrea, vasa, & translucidi lapilli, & aqua, nec non oculi pupilla; quæ aquea est. Alexand. Aphrod. in 2. de ani. cap. 38. char. 50. col. 2.

Coloribus proprium est, vt alijs adueniant. Simplic. in prædic. char. 68.

Colores non per omnia permeant corpora, aer enim non est visibilis. Ioan. Gram. in 2. de generat. & corrupt. tex. 6. co. 6. char. 106.

Coloribus

Coloribus proprium est in luce videri. Ioan. Gram. in 2. de anima. tex. 66. char. 52. col. 1.

Colorum profunditatem, & si in gemmis cernere videmur, tamen reuera profunditatem non cernimus, sed solum superficiem. Ioan. Gram. in 2. de anima, text. 66. c. 53. col. 2.

Color non denudatur a quantitate, nec calor, & frigus, quæ appropriantur tactui. Auer. 2. de anima. tex. 65. c. 139. col. 3.

Color vt visibilis, & quid significat, quid facit, & virtus eius.

Color visibilis per se est: hic autem est id, quod in eo, quòd secundum se visibile est: secundum se autem, non ratione, sed quoniam in seipso habet causam, vt sit visibile. Arist. 2. de ani. su. 4. cap. 3. tex. 66. c. 631.

Color omnis motiuus est eius, quod est secũdum actum, perspicui, & hoc est ipsius natura. Aristot. 2. de anima. sum. 4. cap. 5. te. 67. char. 631.

Color, & sonus, & odor, non alunt, nec faciunt augmentum, nec decrementum. Arist. 3. de anima. sum. 3. cap. 1. te. 64. char. 670.

Color minus hilaratur his, qui nimis dormiunt, quam qui modice se somno recreant: nam dormiens astringitur, & propemodum strangulatur. Arist. problem. sect. 2. q. 30. char. 360.

Coloratiores sunt in nauibus degẽtes, quamuis in aqua, quàm, qui in paludibus; quia loca commode aspirata coloris præbere hilaritatem possunt. Pallidos autem humor efficit, cum putrescit: quod euenire immobilitatis causa solet. ideo subpallidi sunt, qui loca paludtria colunt. Aristotel. problem. sectio. 14. quæstio. 12. char. 485.

Colores acuti significant calidum, & sanguineum, albi, cum rubore, bonam indolem, quando in leui corpore accidit hic color. Arist. physio. cap. 4. c. 337.

Color phœniceus naturalis in ipso Cinabary videri potest, & in draconteo, quod ex animalis sanguine est. Alex. Aphrod. in 3. meteor. cap. 4. text. 23. c. 82. col. 1.

Colores non syllogismis, sed visu iudicantur. Themist. in 2. physic. tex. 6. char. 21. col. 1.

Color visibilis est, si appropinquetur lumini, alioqui videri nequit, quia motiuus est perspectiui actu. Simpl. in 7. physic. tex. 13. char. 376. col. 1.

Color est formalis causa, vt videatur coloratum, non vt color, sed vt diaphani immutatiuum. Simplic. in 2. de anima. tex. 65. char. 36. col. 1.

Colorem extraneum vna duarum causarum producit. Vna est calor extrinsecus, cum fuerit non conueniens calori naturali: nam frigefacit ipsum, & dissoluit. Alia est frigiditas caloris naturalis, & congelatio eius: nam, cum fuerit debilis, non potens congregare materiam, & dominari super ipsam, putrescit materia, vt in corporibus mortuis, & senibus. Et sæpe accidit hoc materiæ propter humiditatem. & hoc propter facilitatem passionis eius ab extrinsecis, & propter eius debilitatem in retinendo formam. Auer. meteor. 4. char. 210. col. 4.

Coloris extranei prima operatio est indecoctio, vel combustio; quia de eius natura est extinguere calorem naturalem, & resoluere humiditates ei subiectas. Auer. meteor. 4. char. 211. col. 1.

Colores in obscuro sunt in potentia, & lux facit eos in actu. Auer. 2. de anima. te. 67. char. 140. col. 1.

Color visibilis est in secundo modo dicendi per se, non in primo. Auer. 2. de anima. te. 66. c. 140. col. 1.

Color, licet fiat a corpore lucido, tamen differt ab eo definitione, & essentia. nam color est vltimum diaphani terminati. lux est complementum diaphani non terminati. Auer. 2. de ani. te. 67. c. 140. col. 1.

Colore proprio non videntur, quę in obscuro apparent. Auer. 2. de ani. te. 93. c. 141. col. 2.

Color visibilis est non mediante alia forma sibi contingente. Auer. 2. de ani. te. 67. c. 140. col. 2.

Colores duobus modis permutantur, primo tingendo, secundo transeundo subiectum in alium colorem. Alb. mag. de sen. & sen. tract. 2. cap. 2. c. 10. col. 4.

Color viridis extremæ, & aqueæ frigiditatis est indiciũ, vt in vrinis viriditas est indicium caloris mortificantis, & consumentis. Alber. magn. de anima. l. 23. cap. 12. char. 189. col. 1.

Color hyacinthynus aeream & euanidam indicat complexionem. Alber. magn. de anim. l. 23. cap. 12. char. 189. col. 1.

Color croceus corrumpentem choleram indicat. Alber. mag. de ani. l. 23. cap. 12. c. 189. col. 1.

Coloris virtus in agendo imperfecta est, comparata ad virtutem luminis. D. Thom. in 2. de ani. l. 15. te. 70. char. 35. col. 3.

Coloris virtus in agendo imperfecta est ratio luminis; quia nil aliud est color, quam quædam lux quodammodo obscura ex admistione corporis, vnde non habet virtutem, vt possit diaphanum illuminare, quod lux pura facit. D. Thom. de nat. lumin. opus. 51. char. 84. col. 2.

Colores illuminati videntur ab eo, qui est in obscuro, ob id, quia medium illuminatur. D. Tho. de nat. lumi. opus. 51. c. 84. col. 2.

Coloris tertij apparentiam facit id, quod secundum se est vnius coloris, si per alium colorem videtur. D. Th. de sen. & sen. l. 7. c. 9. col. 2.

Color herbarum, plantarum, nubium, & iridis.

Color herbaceus est in omnibus plantis, principium etenim germina & folia, & fructus fiunt initio herbacei: is enim color omnibus in terra nascentibus accidit. Nam aquæ vetustæ virides primo fiunt, deinde radijs solis nigræ. Aris. de color. cap. 4. c. 884.

Colores in nube positos Sol claritate sua non tegit, sed potius debilem reddit visum aspicientis, ne eos a corpore distinctos videre possit, quod corpus non fit in speculo aquæ oppositio. Alb. magn. 3. meteor. tract. 4. cap. 1. c. 114. col. 2.

Color plantarum exterior omnibus est viridis, sed progressu temporis, in corticibus quarundam plantarum magnarum declinat ad glaucum, & nigrum colorem. Inuenif etiã rubeus, & interior est albus, & croceus. Alb. magn. de veget. l. 2. tract. 1. cap. 6. char. 133. col. 3.

Colores florum præcipue quinque sunt: albus, cæruleus, rubeus, hyacinthinus, & purpureus. Alb. mag. de veg. l. 2. tract. 2. cap. 7. c. 136. col. 1.

Color viridis, & niger raro eueniunt in floribus. Alber. mag. de veget. l. 2. tract. 2. cap. 7. char. 136. col. 2.

Colores iridis non possunt imitari à pictoribus, quia ipsi faciunt colores admistione aliorum, sed tres iridis colores non fiunt per aliquam admistionem. D. Tho. 3. meteor. l. 3. char. 174.

Colores iridis habent essentiam veri coloris, debiliter tamen, & imperfecte. D. Tho. in 3. meteorol. ex digress. de colorib. lect. 6. char. 197.

Colorę hostis asinus est: dormit enim in præsepe asinorũ, & narem subiens asini ne comedat impedit. Aris. de hist. ani. 9. cap. 1. char. 318.

Columbæ, palumbes, turtur, vinago bina pariunt: sed columba, vel decies in anno generat: aliæ semel in anno, & parcius. Aris. de hist. ani. 6. cap. 1. c. 196.

Columbis facultas est retinendi ouum, etiam tempore parturiendi. Nam si ab aliquo vexetur, aut penna in nido euulsa, vel quauis alia infestetur re, aut [illegible] nte morosius habeat, ouum per tristitiam retinet, partumq; differt.

differt. Peculiare columbis etiam eſt, vt in coitu, niſi ante mutuo ſe oſculentur, mas non aſcendat. ſed iunior, an ſenior ſit, intereſt. Senior enim primum coitum oſculo exorditur, ſequentem, & ſine oſculo agit. at iunior, quoties libet coire, toties oſculatur. Fœminæ etiam ſiliant, & ſupergreſſæ mutuo agant, ſi mas non ſit: & cum oſculo, vt mares: & quamuis nihil altera in alteram emittat, tamen plura ſic oua, quàm ex maris coitu pariunt: ſed omnia ſunt irrita. Ariſtot. de hiſto. anim. 6. cap. 2. char. 198.

Columbæ bina oua magna ex parte pariunt, ſed vt plurimum terna palumbes, & turtures, vt columbæ omni tempore. Pariunt palumbes, & turtures bis, nec plus, & vere: at & ſi tria procreant oua, nũquam plus duobus pullis educunt: & nonnunquam vnum tantum, reliquum ſemper irritum eſt, quod vrinum vocant. Ariſt. de hiſt. ani. cap. 4. char. 203.

Columbæ magna ex parte marem, & fœminam generant: priorem marem, poſteriorem fœminam: &, cũ primum pepererint ouum, vno interpoſito die ſecundum pariunt. incubant ambo viciſſim, interdiu mas, noctu fœmina. concoquunt, atque aperiunt, circa diẽ vigeſimum, ouum, quod prius ediderint. Perforant ouum pridie eius diei, quo pullum excludunt: & fouent prolem ambo ad certum tempus, eodem modo, quo oua. Fœmina in ſobolis opere acerbior eſt mare, vt cæteris quoque a partu euenit animalibus. Ariſt. de hiſt. anim. 6. cap. 14. char. 203.

Columbæ pariunt decies anno: nonnullæ etiam vndecies; Aegyptiæ vero, & duodecies. Ariſtoteles de hiſt. ani. 6. cap. 4. c. 204.

Columbi plerique contemplationis humanæ vitæ afferunt, non enim cum pluribus coniunguntur, nec coniugium a primo ortu deſerunt, niſi cœlebs, vel vidua. parturienti fœmina mas adeſt, cultuq;, ac omni officio fungitur, & ſæpe fœminam ob partus laborem pigre euntem ad nidum mas percutit, & cogit intrare. at interdum nonnullæ etiam ex maritatis cum alijs coeunt. Ariſtoteles de hiſtoria animalium 6. capit. 7. char. 326.

Columbarum, turturum, & palumborum proprium eſt, cum bibunt, ne reſupinent collum, niſi ſatis biberint. Ariſt. de hiſt. anim. 9. cap. 7. char. 326.

Columbis ætate proceris vngues accreſcunt, quos recidere ſolent, qui alunt. Ariſt. de hiſt. ani. 9. cap. 7. c. 326.

Columbæ, & turtures, ad annum octauum viuunt. Ariſ. de hiſtor. anim. 9. cap. 7. char. 326.

Columbos ferũt cognoſcere omnia accipitrum genera, vt vel volando, vel humi conſidendo, vel ſuper arborem manendo, ab eo aufugiant. Ariſt. de hiſt. animal. 9. cap. 36. char. 346.

Columba naturaliter non pullificat tempore, quo Sol intrat tropicum hyemalem: ſed expertum eſt, ſi calidam habitationem habet, & multum cibum, quòd & etiam tunc prolificat. Alber. magn. de animalib. lib. 3. tract. 1. cap. 6. c. 54. col. 1.

Columbarum quatuor ſunt modi apud nos noti. Primus græce belem vocatur, quæ ſunt domeſticis ſimiles, licet minores, quæ in cauernis arborum nidificãt. Aliud genus eſt palumbes. Aliud minimum eſt genus turturis. Et columbæ communes. Alber. mag. de animalib. l. 5. tract. 1. cap. 6. c. 54. col. 2.

Columbæ frequentius ouant maſculum, & fœminam, & qui naſcitur ſæpe prior eſt maſculus, poſterior fœmina: & columbus de die cubat oua, columba de nocte: & primum ouum completur in ſeptem diebus, & fouent per quatuordecim, & ouant decies, & vndecies, & in calidis regionibus duodecies. Alb. magn. de anima. l. 6. trac. 1. cap. 5. c. 58. col. 2.

Columbæ, & omnia genera palumbarum hoc commune habent, vt vno tractu potent demiſſo capite, & in potu non erigunt capita ſæpe, vt aliæ aues, quia ſimul multam aquam hauriunt. Alber. mag. de animal. l. 8. trac. 2. cap. 3. c. 75. col. 2.

Columba eſt auis, fel in hepate non habens, quolibet menſe pullos educat: complet, & non exeuntibus de nido pullis iniuriam percuſſionis alarum irrogat. Sanguis de ſub ala dextra recenter eductus valet lippientibus oculis, & humidis, cum ſit acutus, & diſſolutiuus. Pulli columbini verni autumnalibus ſunt ſaniores. Albertus magnus de animalib. lib. 13. cap. 1. char. 186. col. 4.

Columella eſt vitium gargaris, cum in longum per fluxionem adducitur. Alexand. aphrodiſien. problem. 2. char. 725.

Columna generatur ex circulo ſurſum ſuper lineam rectam moto. Alb. mag. de veg. l. 3. tracta. 1. cap. 2. char. 137. col. 2.

Columna fit, cum mouetur circulus directè procedendo, ita quòd centrum eius procedat in linea recta. Alber. magn. in 5. metaph. tracta. 3. capit. 5. char. 109. colum. 3.

Comam alere apud Lacædemonios laudabile erat, quod ſignum erat libertatis. Ariſt. rhetor. pri. char. 39.

Combuſtibilia ſunt, quæ habent meatus ſuſceptiuos ignis, & humiditatem in his, qui ſecundum directum meatibus, debiliorem igne. incombuſtibilia ſunt, quæ non habent, aut fortiorem, vt glacies, & quæ valde viridia ſunt. Ariſtoteles meteorum 4. ſum. 2. cap. 2. tex. 48. c. 582.

Combuſtibilia ſunt, quæcunque in cinerem diſſoluuntur. & omnia hoc patiuntur, quæ concreſcunt, aut a calido, aut ab ambobus calido, & frigido, minime autem lapidum, ſigillum, qui vocatur carbunculus. Ariſt. meteor. 4 ſu. 3. cap. 2. tex. 47. c. 583.

Combuſtibilium hæc inflammabilia ſunt, hæc non: & horum quædam carbonaria. Ariſ. meteor. 4. ſu. 3. cap. 2. tex. 47. c. 583.

Combuſta, & quæ diſſoluuntur, & liquefiunt in igne, hæc multos habent colores, quorũ fumus eſt tenuis, & aereus etiam colores vmbroſi, ut is, qui ſalphure, & ex æruginoſis æramentis exhalat, & quæcunque ſunt denſa, leuiaque, vt argentum. Alia, quibus vmbroſi ſunt colores, etiam leuitatem participant, ut aqua, & nubis, & auium pennæ. etenim hæc tum propter radios incidentes, tum leuitatem, alias aliter, temperatos, diuerſos efficiunt colores; ut eſt tenebra. Ariſto. de color. cap. 3. c. 881.

Combuſtibilia ſunt illa, in quibus ſunt uiæ pertranſitionis, & recipiunt ignem, & humiditas in eis eſt aerea, non aquea, ut in ligno, & oleo. Et alia faciunt flammam, ut ligna, & alia non, propter dominium terræ, ut carbones. Auerroes meteoror. quarto. chart. 212. colum. 3.

Combuſtionis omne principium eſt extra, cui calor intrinſecus naturalis, ut naturalis, nihil confert. Albert. mag. in 4. meteor. trac. 6. c. 118. col. 1.

Cometæ differentia.

COmetæ materia, ſi principium habet in ipſo inferiori loco, per ſe apparet. Si ſub aſtro, uel errantium aliquo, uel non errantium a motu conſtiterit exhalatio, tunc cometes fit horum aliquis. Non enim apud ipſa aſtra coma fit, ſed ut areæ circa Solem, & Lunam apparent, aſſequentes etiam ſi transferantur aſtra, cũ ſic fuerit condenſatus aer, ut pallio hæc fiat ſub Solis itinere, ſic & coma aſtris ut area eſt. Ariſto. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 468.

Cometa

Cometa appellatur ſi figuræ eſt exhalatio, quaſi ſphæricæ, ſi tendit ad longitudinem, pogonias, & barbata nominatur. Alex. Aphrod. in 1. meteor. cap. 8. tex. 55. co. 29. char. 16. col. 2.

Cometæ diuerſæ ſunt ſecundum diuerſitatem figuræ eorum, & hoc ex parte materiæ, & ex eis eſt, cuius cauda eſt rotunda, ſeu circularis. Auer. 1. meteor. cap. 1. char. 182. col. 2.

Cometæ differunt ob vapores groſſos, vel ſubtiles, & dicuntur ſecundæ ſtellæ, quia ſignificant planetarum vires in diuerſis locis. Alb. mag. in 1. meteor. tract. 3. cap. 10. char. 83. col. 1.

Cometa quid eſt, & in quo loco fit.

COmetas eſſe apparentiam ſtellarum errantium dixere Anaxagoras, & Democritus, ſe inuicem enim tangere videntur, Ariſtotel. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. tex. 1. char. 463.

Cometam vnum eſſe erraticarum ſtellarum dicunt Pythagorici, ſed poſt multum tempus ipſius apparitionem eſſe, & exceſſum ad modicum, quod accidit, & circa Mercurij ſtellam; quia enim modicum ſuperaſcendit, ſæpe non apparet, ita vt poſt multum tempus appareat. Et ſimiliter Hippocrates Chius, & Aeſchilus: ſed comam non habere, at propter locum aliquando ſumere, refracto noſtro viſu ab humore attracto ab ipſo ad Solem. Ariſt. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. tex. 1. char. 463.

Cometæ multi viſi ſunt extra Zodiacum, & plures vno ſimul ſæpe ſunt facti. Ariſtotel. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. tex. 1. char. 464.

Cometas fieri omnes ad Vrſam ſolum, & Sole exiſtente circa verſionem æſtiuam, non eſt verum. Magnus enim cometes factus fuit circa eum, qui in Achaia fuit, terræmotum, & circa fluctus aſcenſum ab occaſibus æquinoctialibus ortus. & multi ad Auſtrum facti ſunt. Ariſ. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. tex. 1. char. 464.

Cometes fit per principium igneum, cum propter ſuperiorum motum inciderit in exhalationem calidam, & ſiccam, neque ſic multum valde, vt cito, & ad multum exurat: nec ſic debile, vt extinguatur cito, ſed maius & ad multum, ſimul autem ab inferius accidat aſcendere bene temperatam exhalationem, vtcunque fuerit figuratum exhalatum. Si enim omniquaque ſimiliter, Cometes: ſi autem in longum, eſt Barbata. Ariſ. meteor. 1. ſu. 2. cap. 4. tex. 1. c. 466.

Cometa fit per ſe ſæpe, & frequentius, quam circa aliquas determinatarum ſtellarum. Ariſ. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 468.

Cometas non ſæpe, nec multos fieri, & magis extra tropicos, quam intra, cauſa eſt Solis, & aſtrorum motus, nõ ſolum ſegregans calidum, ſed & diſgregans, quod conſiſtit: & maxime cauſa eſt, quod plurimum in lactis congregatur regionem. Ariſ. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 469.

Coma non fit circa Solem, nec circa Lunam; citius enim diſgregant, quàm vt coacta ſit talis concretio. Ariſt. meteor. 1. ſum. 2. cap. 6. char. 472.

Cometæ non multi fiunt, quia continue ſub lacteo circulo ſegregatur conſiſtentia, ex qua fiunt cometæ. Ariſ. meteor. 1. ſu. 2. cap. 6. char. 473.

Cometæ, ſtellæ micantes, & ignita omnia generantur in regione diuino corpori propinqua. Alex. Aphro. meteor. 1. tex. 1. co. 1. char. 1. col. 2.

Cometæ non fiunt in parte Auſtrali, quia conſtipatio non fit ſupra centrum circuli, quod eſt ſub terra, nec a nobis conſpici poteſt, cum maior pars Auſtrini circuli ſit ſub terra. contra in Boreali. Alexand. Aphrod. in pri. meteorol. cap. 7. text. 24. com. 24. char. 14. col. 1.

Cometa nil aliud eſt, quàm ſtatio, & permanentia diſcurrentis aſtri. Alexand. Aphrod. in prim. meteor. cap. 18. tex. 29. co. 29. char. 17. col. 1.

Cometæ, & omnia ignita fiunt in ſuprema aeris regione, quæ æſtus appellatur. Albert. Magn. in 2. de Cœlo. tract. 3. cap. 2. char. 32. col. 2.

Cometes nil aliud eſt, quàm vapor terreſtris, groſſus, cuius partes ſibi multum coniacent, paulatim aſcendens ab inferiori parte æris ad ſuperiorem eiuſdem, vbi concauitas ignis contingit, & ibi diffuſus eſt, & inflammatus, & ideo ſæpe longus, & diffuſus videtur. Alb. Mag. in 1. meteor. tract. 3. cap. 8. char. 82. c. 2.

Cometæ ſunt ſtellæ habentes comas, quod fit propter aerem inflammatum contentum a ſtellis, ſiue planetis, qui igniunt aerem, qui eſt in circuitu eorum, & ſic videntur illæ ſtellæ cometæ propter radiorum coniunctionem. Albert. magn. de paſſio. aeris. char. 121. colum. 4.

Cometa quid ſignificat, & è quo fit.

COmetæ cum multi, & crebri apparent, anni fiunt ſicci, & ſpirituoſi notabiliter. Cum autem rariores, & tenuiores magnitudine, ſimiliter non tale, ſed frequenter fit exceſſus ſpiritus, aut ſecundum tempus, aut ſecundum magnitudinem. Ariſtot. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 468.

Cometa cum fit, aer debet eſſe ſiccior, & euaporatio humida diſſolui a multitudine calidæ exhalationis, ita vt non cogatur facile in aquam. Ariſtot. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 468.

Cometæ coma ex attractæ humiditatis conſtantia generatur. Alex. Aphrod. in 1. meteor. cap. 7. tex. 24. com. 29. char. 13. col. 2.

Cometæ ſunt ſigna indicantia mortem, quia ſignat fortitudinem Martis, qui ſignificat mortem maxime violentam: non tamen eſt cauſa neceſſaria, ſed potius inclinans ad hoc, & magis ſignificat Regum mortes, quam pauperum, non quòd ſit ita, ſed quia Regum, ac diuitum, ac potentum mors magis obſeruatur. Albert. mag. in 1. meteor. tract. 3. cap. 10. char. 83. col. 1.

Cometa quid habet in ſe, & quantum durat.

COmetæ in ſeipſis lucem habent. Alex. Aphrod. in 1. meteor. cap. 10. co. 33. char. 20. col. 2.

Cometis durationem adiuuat exhalatio, quæ ab inferiori parte ſurſum eleuatur apte ad inflammationem diſpoſita. nam etiam cometæ ipſius durationem adiuuat. Alexand. Aphrod. in 1. meteor. cap. 8. tex. 25. com. 29. char. 17. col. 1.

Cometa, quæ ſub ſtella fit, quo motu mouetur,

COmeta ſi facta eſt ſub ſtella, tali motu moueri neceſſe eſt, quo ſtella fertur. cum conſtiterit per ſe, tunc tardantes videntur. Ariſtot. meteor. 1. ſum. 2. cap. 3. char. 467.

Cometa, quæ ſub ſtellis videtur, apud ipſas apparet, ac cum ipſis etiam circunducitur, vt Halo circa Solem, & Lunam. Alex. Aphrod. in 1. meteor. cap. 8. tex. 29. com. 29. char. 17. col. 1.

Cometa cum fit ſecundum aliquam ſtellam, ſimul cum ipſa circummouetur. cum vero inferius per ſe conſiterit, non æque alicui ſtellarum velociter mouetur, ſed ſemper deficiens, & poſterior apparet. Ale. Aphr. in pri. meteor. cap. 8. co. 29. c. 17. col. 2.

Cometa aliquando circundat aliquam ſtellam erraticam, & accidit moueri motu ſtellę, & aliquando mouetur motu totius, cum ſit cometa ſub locis in quibus non eſt ſuper eos ſtella. Auer. 1. meteor. cap. 1.

char.

char.182.colum.2. Nota de cometa, qui apparuit anno 1571. sub Cassiopea stella, quòd illa erat cometa, & mouebatur motu ipsius stellæ, quæ & si non erat erratica, nihil tamen refert.

Commassabilia sunt quæcunque comprehensibilium manentem habent comprehensionem. Alex.Aphro. problem.2.char.725.

Commensurati iusti, & fortes erunt: cuius commeusuratio relationem habere debet ad corporis bonam motionem, & bonam natiuitatem, sed non ad formam maris.Arist.physiog.cap.10.char.357.

Commensurabilia communi mensura mensurari consueuerunt. Eustr.5.ethicor.cap.5.char.234.

Commensuratio non est sine proportione commensurantis.Alb.mag.ethic.5.trac.2.cap.3.char.63.col.3.

Commensurabilia sunt illa omnia, quæ mensurari possunt per aliquod tertium: ita vt illud tertium aliquoties sumptum mensuret vtrumque. Alex. de Ales. in 5.metaph.tex.20.char.141.col.2.

Commentationes sunt quæ non modo orationi, & negotio aduersantur,sed & alijs rebus omnibus. Arist. rhetor.ad Alex.cap.10.char.205.

Commistio impeditur à frigido, quia frigus sistit, & abscindit modum euaporationis, comprimit humidum aquæ in se,& terreum,ita vt exprimat humidum ex se quod habet,& sic remanet status simplicium, & impeditur commistio. Albert.magn.de nat.locorum, distinct.2.cap.7.char.99.col.4.

Communes erant in Lacedæmone serui vicissim, tamquam forent vnusciusque, & præterea equi, & canes, & vehicula.Arist.politic.2.cap.3.char.521.

Communes esse res vsu, sed vt sint propriæ melius est. Arist.politic.2.cap.3.char.521.

Communitas, & conuentus, rerum humanarum omnium est difficilis.Arist.politic.2.cap.3.char.521.

Communitas rerum omnium tollit liberalitatem, & temperantiam.Arist.politic.2.cap.3.char.525.

Commune quod multorum est, in eo minina adhibetur diligentia.Arist.politic.cap.2.char.517.

Communia,aut quædam, aut nulla esse inter ciues necesse est: at nulla impossibile est, cum ciuitas sit communio quædam.Arist.politic.cap.1.char.515.

Communio multorum continet multas perturbationes,& ad finem opportunum ciuitati impossibilis est. Arist.politic.2.cap.1.char.515.

Communia non sunt notiones simpliciter,sed à quibusdam,& de quibusdam: & hæc sunt singularia, & ab his fiunt, quæ communia non sunt, eo quod ab eis intelligentia, separetur: hæc verò per se differentia in rebus singularia sunt, quibus ablatis, quod relinquitur,est notio. Alexan.Aphrod.in prim.natur.quæst. cap.14.chart.8.

Commune dicitur, quod in partes diuisibile est, vt panis; vel quod & si diuidi nequit, in vsum tamen à multis sumitur,vt equus, & seruus: & quod præoccupatione alicuius fit, & post vsum iterum in commune redit, vt theatrum: vel quod totum simul in vsum multorum euadit absque vlla diuisione, vt vox præconis, & hoc in loco sumitur. Porphyr. in prædicamenta,char.3.

Commune quatuor dicitur modis: vel quod citra diuisionem possidetur, vt seruus: vel quod in partes sectum à pluribus possidetur, vt prandium: vel quod in præoccupatione, vt locus in atrio: vel quod simul à participibus ex æquo capitur, vt vox præconis. Ammo.in prædicam.char.11.

Commune aliud in partes non diuidi potest, vt seruus: aliud vt vox diuidi potest, aliud non potest. Quod diuidi potest, vel ita diuiditur, vt sit occupantis, ac post vsum reddit commune, vt forum: aut manet proprium, vt spolia hostium militibus. Dix.in prædic.c.30.Idem Simp.in prædic.c.6.

Communia sunt priora quò ad naturam. Dix. in prædic.char.37.

Commune tribus dicitur modis. Primo vt animal, secundum vnam naturam cunctis animalibus quatenus animalia se se impartitur, & secundum diuersas differentias,diuersæ species animalium subsistunt. Secundo,quod à communi causa differentibus speciebus distribuitur, & eisdem inest, vt illud, quod vnicuique animali inest. Tertio, quod in nostris intellectibus per abstractionem subsistit. Simpl.in prædic.char.20.

Communes notiones indemonstrabiles sunt.Io.Gram. in 1.poster.cap.2.char.5.col.2.

Communia omnibus quinque præsertim sunt: materia, forma,locus,tempus,& motus. Io.Gram.in 1.physi. com.2.char.2.

Communia primum, deinde singula nobis percipienda sunt.Mag.in lib.de inter.cap.2.c.4.col.2.

Commune vbi est, ibi & ius,& amicitia est. Aspas. in 8. Ethicor.Nicom.cap.11.char.426.

Commune omne est,cuius est aliqua definitio. Auer.in quæst.logic.tex.16.char.378.col.1.

Commune nullum est substantia. Auer.in 7.metaphysi. tex.com.57.char.96.

Communitas, quæ intelligitur in formis communibus, habet esse extra animam in potentia. Auer.in 12.metaphysic.tex.com.14.char.141.

Commune multis dicitur modis. Quod in partes diuiditur,& totum non est commune, sed eius partes, vt domus. Quod non diuiditur in partes, sed vsus communis est,vt seruus. Vel quod cum vtitur est propriũ, redit tamen in vsum communem, vt theatrum; quod & si non diuiditur, eodem tamen tempore omnibus commune est,vt vox.Boet.in præd.c.116.

Communia metaphysici sunt essentialia.at communia, quæ a dialectico considerantur,sunt signa, & non causæ.Alb.mag.in top.c.221.col.3.

Communibus positis, singula ponere non est necesse. Alb.mag.ethic.tract.3.cap.5.c.7.col.1.

Commune aliquod quòcunque consequuntur,seorsum sunt tractanda, ne oporteat ea multoties pertractando,omnes eius partes repetere.D.Thom.in 1.physic. lect.1.tex.2.char.1.col.2.

Communia prius in vnoquoque genere consideranda sunt, deinde particularia. D. Thom. in 1.de anima. lect.1.tex.1.char.1.col.1.

Commune omnibus animatis est anima. In hoc enim omnia animalia conueniunt. D. Thom. in 1.de anima.lect.1.tex.1.char.1.col.1.

Communia sunt omnibus scientijs, quæ in hac scientia metaphysica considerantur. D.Thom.5.metaphysi. lect.1.tex.1.char.255.

Commune aliquod de quocunque prædicatur, oportet prædicari aliquod eorum,quæ sunt ab illo communi. D.Thom.16.metaph.lect.10.char.809.

Commune de se aliquid esse potest, tamen contractum efficitur proprium.Alex.de Ales. in 7.metaphysi.tex. 54.c.236.col.3.

Communicantia, quæ sunt inter agens, & patiens, mouens, & motum physice, non est inter intellectum possibilem, & id quod mouet ipsum ad formam intelligibilis. Alb.mag.in 3.de ani.trac.2.cap.6.ch.37.c.1.

Communicabile multis per genus alijs conuenit, quia, si species multis se communicat, hoc ei conuenit, vt est aliquid generis. Albert.magn.in 5.metaphysi.cap. 15.char.115.col.3.

Commus siue planctus est luctus communis chori, cum ijs,qui in scena sunt.Arist.poet.cap.11.char.272.

Commutatio est tractatio secundum qualitatem. Boet. in prædic.c.213.

Commutatione existente semper manet cõmunicatio. Albert.

Albert.magn.ethic.5.tract.2. capit.10.char.63.col.3.

Comœdiam Megarenses sibi vendicant. Aristo.poetic. cap.1.char.259.

Comœdia est peiorum imitatio, non tamen secundum omne vitij genus, quamquam ridiculum a turpi proficiscitur.Arist.poetic.cap.1.c.262.

Comœdia,quia parum sui studiosos habuit, principio latuit,sero enim ab Archõte comœdorũ chorus,vt quisque se se obtulisset,inductus est. Arist.poet.c.1.c.262.

Comœdias Densaricus Megares primus inuenit.Alber. mag.ethic.4.tract.1.cap.13.c.51.col.4.

Compar est,cum duæ partes enunciantur clausulę. Arist. rhetoric.ad Alex.cap.26.ch.221.

Comparabilia omnia sunt,quę non sunt æquiuoca.Arist. phy.7.su.4.cap.1.tex.21.c.187.

Comparabilia sunt illa,quæ sunt in vno primo susceptiuo,vt homo,& equus vtrum albius; in quo enim primo idem est,superficies,& similiter secundum magnitudinem. Arist.phy.7.sum.4.cap.1.tex.27.c.188.

Comparabilia non solum oportet non esse æquiuoca, sed & non habere differentiam,nec quod,nec in quo. Arist.phy.7.su.4.cap.1.tex.28.c.189.

Comparabilia esse debent omnia, ex quibus fit permutatio. ob id numus in vsum venit, qui quodammodo medium efficitur, metitur enim omnia. Arist.5.ethic. Nicom.cap.5.ch.120.

Comparabilia sunt, quæ aliquo eodem, vel similiter eodem participant. Alexan. aphrod. in top.cap.13. ch. 18.colum.3.

Comparatio in accidentibus solum fit,sola enim accidentia magis,& minus suscipiunt. Alex.aphrod. in 3.top. cap.1.ch.35.col.1.

Comparatio fit aliquando circa duo,aliquando circa plura,aliquando vnius,vel plura. Alex.aphr.3.top.cap.1. char.35.col.1.

Comparatio non fit in vno solum, nisi secundum tempus, & tunc etiam illud ratione diuersorum temporum rationem duorum habet. Alex.aphrod. in 3.top. cap.1.c.35.col.3.

Comparatiua problemata habent quęstionem in habentibus occultam excellentiam.Alex.aphr.in 3.top.cap. 1.ch.35.col.2.

Comparatio fit inter ea,quæ sunt eiusdem speciei. Sim. in præd.char.28.

Comparationes dicuntur secundum relationem ad perfectum.Simp.in præd.c.76.

Comparatio idem est, quod vnum alteri assimilare,& conferre,& omnino simul considerare,ac examinare. Simp.in 7.phy.cap.1.tex.21.c.383.

Comparabilia non sunt, quæ sunt eiusdem generis, & non eiusdem speciei. Simp.in 7.physic.tex.31.char. 387.col.2.

Comparatio non modo in rebus æqualibus inuenitur, sed etiam in maioribus, & in minoribus reperitur: Psel.in 7.phy.ch.61.

Comparationem non habent ad inuicem ea, quæ non communicant in eadem natura. Auer.in phy.4.text. 71.c.74.col.2.

Comparationis proprium est æqualitas.Auer.phy.7.te. 34.char.152.col.1.

Comparatione quod aliquid dicitur, non necesse est, vt habeat illud per se,nisi substãtia rei diceretur in respectu alterius. Auer.3.de cęlo,su.1.tex.9.c.83.col.4.

Comparatio est accidens separabile a re. Auer.3.de cœlo.su.pri.tex.9.char.73.col.4.

Comparatio non accidit inter illa, quæ sunt diuersi generis. Auerroes in 10. metaph.tex.com.14.char.123.

Comparationes vbi sunt,ibi magis,& minus etiam sunt. Boet.in præd.c.186.

Comparatio maior est, quoties ei; quod minus est, id quod maius,comparatur. Boet.in top.Cic.l.2.c.776.

Comparatio parium est, cum paria inter se comparantur.Boet.in Top.Cic.lib.2.char.776.

Comparatio minor fit,quoties minora maioribus comparantur.Boet.in Topic.Cic.lib.2.char.776.

Comparatio duplex;aut æqualia comparantur, aut inæqualia.Boet.in Top.Cic.lib.2.char.845.

Comparatio in æquali semper est in eadem æqualitate: at quæ in inæquali, vel maioris, vel minoris. Boet.in Top.Cic.lib.6.char.845.

Comparatio omnis, aut constat in numero, aut in specie,aut in vi, aut in aliqua extrinsecus locata affectione.Boet.in Top.Cic.lib.6.char.845.

Comparantur quæ numero,si ex eodem sint genere,plura paucioribus anteponuntur, & quæ secundum tempus comparantur.Boet.in Topic.Cic.lib.6.char.845.

Comparatiua secundum quæ magis, & minus fit comparatio sunt,vt vnum,vel genere,vel specie,vel proportione;nec non vt duo,vt purius,& minus purum,quę non sunt in genere dicto. Alb.mag.in sex princ.char. 76.colum.4.

Comparabilia vniuoca esse debent in eo,in quo comparantur. Alber.Magn.in 6.physico.tractat.3.capit.6. char.81.colum.2.

Comparata omnia secundum magis,& minus,& æquale, mensurant se inuicem per partes. Albert. Magn. in 7.physi. tract.2.cap.1.c.85.col.4.

Comparatio duorum ad vnum, vt ad materiam, clare ostendit vnum eorum esse formam simpliciter, alterum, vt instrumentum, & imperfectum, propter hoc est deductio in ratione alicuius materialis,& ideo cum tam agens, quam speculatiuus intellectus comparantur ad possibilem intellectum, agens erit simpliciter forma, & speculatiuus erit non simpliciter, sed vt instrumentum. Alber.Magn. in 3.de anima, tractat. 3.cap.11.char.44.col.4.

Comparata omnia vniuoca sunt. Alber. magn. de animalib.l.11.tract.2.cap.2.c.99.colum.4.

Comparata vniuoce secundum magis & minus habent naturam vnam communem, quæ est genus ipsorum. Ea autem, quæ comparantur secundum proportionẽ ad vnum,non habent genus commune,nec vnam naturam communem. Alber.magn. de anima. lib. 11. tract.2.cap.2.ch.99.colum.4.

Comparatio fit inter distincta. Tho. de Vio in poster. char.146.colum.1.

Complexio alia fit, cum aliquid copulatiua particula connectitur, vt Socrates, & Plato, alia cum simul ex eo res proferuntur, quod alterum alteri accidat,vt Socrates ambulat.Porph.in præd.c.5.

Complexio partium orationis, compositio, & non elementorum compositio,a veteribus appellatur. Dex. in prædicam.char.31.

Complexio multis dicitur modis. Vel per continuatiuam coniunctionem, & hoc duobus modis, vno simpliciter, vt si dies est, lux est, alia per copulatiuam particulam,vt & dies est, & lux est, vel per cognationem, vt cum accidentia de substantijs dicuntur. Vel omnis compositio elementorum complexio appellatur.Simp.in præd.char.10.

Complexio duntaxat efficit corpus aptum, idoneumq; ad suscipiendam animam rationalem. Ioan.gram.in pri.phy.tex.82.char.30.col.2.

Complexio decernit vnionem complexi per modum denominantis, & per hoc fit complexum vnum. Auer. epitom.logic.char.361.col.3,

Complexio aliqua impossibile est, vt sit temperata, vt posuit Galenus. Auer.2. de gener. & cor.tex.48.ch. 173.colum.1.

Complexiones sunt secundum magis, & minus in eadem specie. Auerro.2. de generat. & corrup.tex.58. char.174.colum.3.

Complexionum signum magis forte sunt capilli, & color. Auer.meteor.2.cap.2.c.198.col.1.
Complexionem mediam inuenirí posse inter duo extrema hinc elicitur contra Galenum. Auer.in 10.metaphy.tex.10. 23.char.127.
Complexio omnis non facit propositionem: nam vbi verum,vel falsum non est,non est propositio. Boeth.in præd.c.127.
Complexio,& incomplexio non accidunt rei, vt res,nec voci,vt vox;sed vt refertur ad intellectum simplicem, vel compositum,id est,qui est intuitiuus vnius rei simplicis.Alb.mag.in præd:c.3.col.1.
Complexio est designatio vnius cum altero, vel in altero.Alb.mag.in præd.c.35.col.2.
Complexio pertinet ad intellectum componentem, ſm naturam compositionis.Alb.in præd.c.35.col.2.
Complexio est qualitas vna prouenięs ex reciproca actione, & passione qualitatum contrariarum in corporibus commistis. Alber.magn. in 2.phy.tracta.2.cap.1. char.20.col.1.
Complexio cholerica adusta,sicca adusta,aliquid amaritudinis habentia desiderat;vt valde assa.Alb.magn.de nutrim.& nutrib.tract.1.cap.1.c.63.col.4.
Complexio sanguinis desiderat temperate calida,& humida,vt carnes leues,oua trementia,vinum rubeum, & panem album frumenti.Alb.mag.de nutrim. & nutrib.tract.1.cap.1.c.63.col.4.
Complexio phlegmatis desiderat frigida, humida,vt pisces.Alb.mag.de nutr.& nutr. trac.1.c.1.c.63.col.4.
Complexio est qualitas,accidens ex qualitatum contrariarum compositione, in particulis minimis diuidentibus,& alterantibus se inuicem. Alb.mag.de ani.l.12. tract.1.cap.1.c.100.col.4.
Complexionum quædam est æqualis secundum omnem speciem, non æqualis secundum Arithmeticam medietatem,sed secundum exigentiam suæ speciei,& secundum geometricam medietatem. Alb.mag.de ani. l.12.tract.1.cap.2.c.101.col.3.
Complexionis æqualis temperantia in homine solo inter omnia alia reperitur,quia magis est æqualitati cœli similis. Alb.mag. de ani.l.12.tract.1.ca.2.c.101.c.3.
Complexionis æqualitas in homine octo modis videtur: vel æqualitas secundū conuenientiā speciei,& non indiuidui, vt hominem dicimus temperatum respectu asini: aut in indiuiduo ratione proprię speciei, vt homo in natura hominis:aut in natura communi hominibus fit comparati sexus ad sexum,vt virum dicimus temperatū respectu mulieris:aut in eodem sexu respectu cōparationis ad alia indiuidua eiusdem sexus, vt mulier in muliebri sexu,& vir in virili:aut in eodē indiuiduo respectu diuersorū temporum,vt iuuenis respectu pueri, & sui ipsius senis dr esse tēperatus: aliqñ sumitur comparatio alicuius membri dupliciter, vt ad diuersum tempus, & alia membra. Alber. magn. de anim.l.12.tract.1.cap.2.char.101.colum.3.

Compositio quid est,& quotuplex.

COmpositum ex finitis multitudine,& magnitudine finitum est,& multitudine, & magnitudine. Arist. 1.de cęlo,tex.34.c.254.
Compositio triplex: prima est elementorum,sed melius dicitur ex virtutibus elementorum:secunda sunt partes similares,vt ossis,carnis:tertia est partium dissimilarium,vt faciei,brachij,& horum.Arist.de partib.ani. 2.cap.1.char.421.
Compositum est omne,quod ex elementis est.Aristo.4. metaph.cap.3.c.299.
Compositum est illud, quod fit a primo efficiente, & fit ex materia, & forma: nec forma fit nisi per accidens. Arist.7.metaph.cap.7.tex.26.c.140.
Compositum est illud,quod fit ex aliquo,ut unum,non ut cumulus,sed vt syllaba.Arist.7.metaphysi.cap.20. tex.60.char.161.
Compositum est,quod corruptibile,& generabile est,& separabile simpliciter. Aristotel. 8. metaphysicor. cap.2.tex.3.char.163.
Composita si definiuntur, definiuntur per materiam,& formam. Arist.8.metaph.cap.3.tex.6.c.165.
Compositorum est definitio;principiorum autem componentium non est definitio,& sic in diffinitione non est progressus in infinitum.Arist.8.metaphysic.cap.4. tex.6.char.167.
Compositum est illud, quod est indiuiduum, ac recipit hoc aliquid, non autem materia informis. Simpl. in prædic.char.26.
Compositis perfectio in forma,est status,materiæ autem est forma participare.Simp.in phy.c.87.col.2.
Compositum magis proprie substantia appellatur. Simplic.in 2.physic.tex.6.char.94.col.2.
Compositum tantùm est hoc aliquid,quod ex materia, & forma resultat. Simpl.in 2.de ani.tex.2.c.23.col.2.
Compositum est notius nobis quàm causæ. Auer.in q. logic.c.377.col.4.
Compositum ex duobus compositis, quorum vtrumque existit per se, si alterum fuerit separatum ab altero,& reliquum separatum erit a reliquo. Auer. phys. 8.cap.27.char.171.col.3.
Compositum ex simplicibus,est compositum ex contrarijs: & compositum ex contrarijs est generabile, & corruptibile.Auer.2.de cœlo,tex.1.c.45.col.2.
Compositio est conditio in esse compositi. Auer.ex destru.dest.disput.3.char.26.col.3.
Compositio est conditio in esse rei, ideo partes compositi rerum naturalium,cum resoluuntur,non erit nomen dictum de eis,nisi æquiuocè. Auer.ex dest. dest. disput.6.char.35.col.4.
Compositum omne ex materia, & forma diuisibile est. Auer.in 1.metaphy.tex.com.7.char.5.
Compositio est in positione partium ad inuicem. Auer. in 5.metaphy.tex.co.25.char.63.
Compositum est omne, cui potentia admiscetur. Auer. in 12.metaphy.tex.com.37.char.150.
Compositum omne est nouum,nisi aliqua ex se componerentur, & sic exitent de potentia ad actum per se, & mouerentur sine motore per se. Auer.12.metaph. tex.com.39.c.151.
Compositionis in corporibus animalium triplex est modus. Primus est compositio originalis,vel mixtio elementorum ex calido, & humido, frigido, & sicco. Secunda compositio facit complexionem, quæ vocatur compositio humorum faciens ex ipsis membra consimilia animalium, quæ ex humoribus generantur. & ideo ista compositio dicitur fieri ex illis membris, quæ habent consimiles partes ad inuicem naturaliter,vt os,caro,neruus,& huiusćemodi. Tertia compositio est ex membris eterogeneis, quæ habent partes dissimiles,vt facies, manus, pes. Albert.magn. de animal.l.11.tract.1.cap.1.c.100.col.4.
Compositum omne est quid aliud à suis componentibus Albert.magn.in 7.metaphysic.tractat.5.cap.9.chart. 133.col.3.
Compositum ex materia, & forma est vnum, & non multa; quia id, quod est mouens ipsum ex potestate ad actum,mouendo ipsum ex potentia ad actum non largitur ei nouam essentiam aliam. Albert.mag.in 8. metaphy.tract.2.cap,5.c.137.col.2.
Compositum est magis substantia, quàm materia: quia est separabile, & hoc aliquid: forma vero, & si non sit separabilis, & hoc aliquid, tamen per ipsam compositum est ens actu,& sic potest esse separabile,& hoc aliquid.D.Thom.7.metaph.lect.2.tex.8.c.438.

Compositum,

Compositum, & si sit separatum simpliciter, tamen secundum rationem aliorum,quæ dicuntur substantię, quædam sunt separabilia, quædam non. D.Thom.8. metaphy.lec.1.tex.3.lib.8.ch.586.
Compositio duplex quantitatis,,vna essentialis,alia quę est ex materia,& forma.Alex.de Ales.pri.metaph.ch. 16.colum.3.
Compositio in rebus creatis, prima est, quæ est ex actu & potentia.Alex.de ales.in 4.metaph.char.79.col.1.

Compositio vt differt ab ordine, & non repugnat simplicitati.

COmpositio differt ab ordine,quia compositio dicitur esse in ijs,quę inuicem habent compositionem concinnā,quædam eorum,quæ sita sunt,ac posita appropinquatio, & si ibi nullus adsit ordo. Ordo autem dicitur cum in his, quæ habent compositionem, partes aliquæ primę,aliquę secundę, & reliquę deinceps sunt.Simp.in 1.phy.tex.47.c.163.col.1.
Compositio,quæ fit ex potentijs, non repugnat simplicitati. anima enim simplex est, & si componitur e suis potentijs. Alb.mag. in 2.de ani.tract.1.cap.11.char. 16.colum.3.

Compositio e quibus fit, in quid resoluitur, & ut cognoscitur.

COmpositum tunc cognoscere arbitramur, cum cognoscimus ex quibus,& quot sit. Arist.phy.1.sum. 2.cap.2.tex.35.char.13.
Compositum semper est omne, quod fit, & est aliquid, quod fit, est autem aliquid, quod hoc fit, & hoc duplex: aut subiectum,aut oppositum; oppositum autem est forma, & priuatio. Aristo.phy.prim.cap.3. text.64.char.22.
Compositum omne in sua componentia resolui ex hoc textu elicitur, componitur enim musicus homo ex homine,& musico quodammodo, dissolues enim rationes in rationes eorum. Aristoteles phy. prim. cap.3.tex.65.char.22.
Compositum omne resoluitur in id,ex quo est. Aristot. phy.3.cap.4.text.66.
Composita proprie corrumpuntur, ideo partes materiales proprie corrumpuntur; species vero, quæ per se non corrumpuntur,nec partes,nec principia sunt. corrumpitur enim statua lutea in lutum.Aristo.7.metaphy.cap.12.tex.34.ch.145.
Compositio exuperantiam multum ostendit. Aristot. rhetor.pri.ch.33.
Compositum vel est ex quibusdam, tanquam ex partibus, quæ permanent in toto, ac in ipso seruantur, in quas etiam totum diuiditur ac dissoluitur, vt domus ex lateribus: vel ex quibusdam est cōmixtum,vt mulsum ex aqua,& melle,in quæ non amplius diuiditur: aut ex materia, & forma, vt statua ex ære, & figura, quomodo animal ex corpore,& anima constat. Alex. aphrod.in pri.de ani.cap.4.ch.31.col.3.
Compositum omne,quod & esse,& agere dicitur,intercedente altero, quod in compositione sit, habitum, & formam habet id, per quod est id, quod est: per quod peculiari ratione fungitur id, quod in re ipsa primariū est:secūdariū verò est materia,& subiectū: & vt secūdariū est qd in seipso excipiēs;& vt primariū est id,quod excipit. Ale.aphr.in 1.de ani.c.9.c.34.c.1.
Compositorum rationem inquirentes ex naturæ prioribus ea indicare oportet:principiorum autem ex his, quæ nobis priora sunt ostendere oportet. Them. in 1.phy.tex.3.char.15.col.2.
Compositum omne naturale est. Them. pri.phy.char. 10.colum.2.
Composita nobis sunt manifestissima,simplicia naturæ. Them.in 2.de ani.cap.8.tex.12.ch.71.col.2.
Composita reducuntur sub iliis prędicamentis,sub quibus & simplicia, ex quibus componuntur, reducuntur.Simp.in præd.c.33.
Composita tunc cognoscuntur,cum ea, ex quibus composita sunt,cognoscuntur. Io.gram. in pri.phy.char. 16.colum.3.
Componi similia dicuntur, non autem dissimilia. Ioan. gram.pri.phy.ch.25.col.2.
Composita omnia secundum prædominans elementum mouentur. Mich.Ephes.de respir.char.40.colum.3.
Compositio non potest intelligi, nisi intelligantur res compositæ. Auer.in periher.capit.3.char.36.colum.
Compositionis via notior est apud nos,quam diuisionis via; quia principium compositionis, quod est indiuiduum,notius est quo ad nos, quam principiū diuisionis,quod est genus.Auer.in post.2.cap.8.te.72.c.223.
Compositionis via quod inquiritur, potest esse non manifestum per se,& hoc dupliciter:aut quod potest mōstrari per syllogismū, quod si sic, perficitur diuisione, & compositione: vel potest monstrari per sensum, & huic confert compositio, quæ est ex rebus sensatis, & diuisio rebus sensatis non confert, quia eius principium est ab intelligibilibus. Auer. in post. 2. cap. 8.tex.62.char.225.
Compositionis via melior est in naturalibus; quia incipit a sensatis, diuisionis via melior est in mathematicis, quia intelligibilia ibi sunt notiora sensibilibus. Auer.in post.2.cap.8.tex.72.ch.226.
Composita ex incomplexis sunt duarum specierum. Vna cuius compositio est compositio enuntiationis, cuius via est, vt verificetur, vel falsificetur.Secunda est compositio conditionis,& copulationis, quæ nec verificatur,nec falsificatur, sed vtimur ea informatione, & est trium specierum:definitio,descriptio,& sermo qui non est, nec definitio, nec descriptio. Auer.epit. in logic.c.342.col.1.
Compositionis tres sunt modi:compositio speciei ex suis causis:compositio generis ex speciebus,& harum duarum vtraque est notior apud intellectum, quam suæ partes. tertia est compositio indiuidui, ex suis partibus,& hęc notior est,apud sensum suis partibus.Aue. in phy.pri.char.5.col.1.
Compositio omnis,necessarium est,vt dissoluatur in ea, ex quibus fit, aut saltem hoc possibile est, si quis non concesserit dissolutionem eius in actu.Auer.3.de cœlo,sum.1.tex.15.ch.85.col.1.
Composita & actiones eorum manifestiora sunt apud nos quam suæ causæ. Auerr.3. de cęlo, tex.61.char. 103.col.3.
Compositiones,quæ fiunt in eadem re,sunt primæ:quæ autem fiunt in re aliena,non primæ. Auer. in 2. metaphy.tex.co.4.ch.30.
Compositum ex duobus definitur, ex duabus scilicet diffinitionibus illorum duorum, ex quibus compositum est. Auerroes in 7. Metaphy.tex.com. 11.char.76.
Composita per se ex congregato habent aliquid additū aliud a componentibus. Auerr. in 7. metaphy.text. com.60.ch.98.
Compositi partes sunt in potentia,non in actu. Auer.in 10.metaph.te.co.23.c.128.
Compositum omne ex duobus, quorum alterum potest esse per se,possibile est & alterum esse per se,nisi compositio sit substantiæ,& accidentis.Auer.in 12.metaphy.tex.com.35.c.149.
Compositum præter elementa, habet quandam substantiam,quæ forma appellatur. Auer. in epit.metaphy. tract.2.c.174.col.4.
Compositum omne duo speculanda in se continet: quę-

dam, ex quibus est compositum, & qua nam sit suarũ partium coniunctione compositum, Boeth.in topic. Cic.l.1.char.761.

Compositio vera est ex materia,& forma,ac fit quędam compositio ex genere,& differentia. Alb.magn.in sex princ.char.66.col.4.

Compositum non cognoscitur nisi sciatur ex quot, & qualibus est.Alb.mag.in periher.c.80.col.1.

Compositi principia sunt coponentia: & quia sunt principia in esse,sunt etiam principia sciendi rem illã,cuius sunt principia.Alb.mag. in 1.periher.c.80.col.1.

Compositio omnis ex tribus fit,qualitate,ordine,& positione,qualitati respondet species,ordini totum,positioni compositio. Alb.mag.in 2.physi.tract.2.cap.7. char.22.col.1.

Compositum ex aliquo diuiditur in illud, in quod compositum est. Alb.mag.in 6.physi.tract.3. de lineis indiuis.cap.5.c.80.col.3.

Compositum omne causam aliquam habet suæ compositionis. Alb.magn.in 8.phy. tract.1.cap.13.c.93.c.3.

Compositi naturam nescimus, nisi eorum, ex quibus componitur,naturam cognoscamus.Alb.mag.in 4.de miner.ex tract.2.cap.5.c.148.col.2.

Compositum omne re,vel intellectu ante se habet componentia,ex quo ipsum sequitur simpliciter esse vnũ, in quo nullus penitus est numerus, & quod nulli penitus innititur ad hoc, quod sit. Alber.magn. de caus. & processu.uniuer.a cau.1.lib.1.tractat.1.cap.9.chart. 189.colum.1.

Componitur vnumquodque ex ijs, in quæ resoluitur. Albert.magn. de sens.& sens.tractat.1. capit.13.char. 8.colum.1.

Composita omnia, & participantia necessario reducuntur in ea,quæ sunt per essentiam,vt in causas. D.Th. 2.metaph.l.2.tex.3.ch.104.

Compositionis & diuisionis duplex modus. Vnus est secundum species cum resoluuntur in genera. Alius est secundum naturam, sicut corpora naturalia componuntur ex elementis, & in hæc resoluuntur. D.Tho. 2.metaph.l.3.tex.2.ch.122.

Compositum,vt animal vel homo,potest sumi,vel vt vniuersalis homo animal, vel vt singularis vt homo Calias.D.Tho.7.metaph.l.19.tex.3.c.499.

Compositionem quæ faciunt, alia sunt prima, quæ non sunt resolubilia in aliam materiam priorem: alia non prima,quæ resoluuntur. Ale.de ales.in 5.metaph.te. 4.ch.107.col.3.

Compositionis modus omnis claudit in se rationem possibilis. Alexand. de ales. in 5. metaph. text.6. chart. 113.col.1.

Compositum omne cognoscitur ex resolutione ad suam formam, & forma habet rationem vnius. Ale.de ales. in 5.metaph.tex.11.ch.117.col.2.

Compositio duplex:essentialis,& quantitatiua. Alex. de Ales.in 10.metaph.te.4.c.281.col.3.

Compositum ex aliquibus resoluitur in ea,ex quibus est compositum. Petr.de aluer. de long. & breu.vit.l.1. char.58.col.3.

Compositionis uires in quo sunt, & eius proprietates.

COmposita non vbique eadem grauia esse videntur, & leuia propter differentiam primorum, vt in aere grauius erit talenti vnius lignum plumbi vnius libræ, in aqua vero leuius: quia omnia grauitatem habent præter ignem;& leuitatem,præter terram. Arist.4.de cęlo,sum.3.cap.2.tex.29.c.370.

Composita,quæ habent plurimum ex terra,vbique grauitatem habent:ex aqua,vbique,prętерquam in terra: ex aere,vbique,præterquam in aqua,& terra. Arist.4. de cęlo,su.3.cap.2.te.29.ch.370.

Composita si seruari debent,oportet,vt vires contraria rum rerum æquatæ sint. Them. in 3.phy.tex.42.ch. 30.colum.3.

Composita,cum à primo rerum principio longe ab sint, ad pauciora pertinent. Ammo.in Porph.ch.6.col.2.

Composita nobis manifestiora sunt. Ammo. in præd. char.16.

Compositorum ordo a simplicibus sumendus est, non autem simplicium a compositis. Simplic. in prædic. char.54.

Compositum & si non sit in alio,habet tamen formam, quæ in alio est,vt in materia.Simp.in præd.c.19.

Compositorum & materialium hoc proprium est, vt aliud sint ipsa, & aliud esse ipsorum, Simp. in præd. char.33.

Composita secundum dominium simplicium, habent in ipsis differentiam secundum inclinationes.Simp.in 1. de cęlo,tex.72.co.73.c.37.col.1.

Compositio dissolutione laboriosior est. Simp. in 3. de cęlo,te.50.co.47.c.94.col.4.

Componi & dissolui idem ratione eadem simul impossibile est: secundum aliud autem potest. Simp. in 3.de cęlo,te.52.co.48.ch.91.col.1.

Compositum ob cognationem cum materia in potentia existit.Simp.in 1.de ani.te.6.c.2.col.2.

Compositum,& in potentia,& in actu est.Io.gra.in 1.de ani.te.6.ch.7.col.3.

Componentia aliquid,ac id,quod illud perficit,id alterũ in altero non esse potest.Dex.in præd.c.37.

Compositionis vnio per se decernit translationem ipsius sensus a resolutione ad complexionem,& ex complexione ad resolutionem, & ex multitudine ad vnitatẽ, & ex vnitate ad multitudinem. Auerr. epit. in logic. quæs.1.ch.361.col.4.

Compositum omne ex materia, & forma, cum inuenimus habere actum finitum,dicimus infinitatem actionis prouenire,aut ex parte formæ, aut ex parte materiæ: sed forma non potest dici finita,ergo finitas ei est ex finitate materiæ. Auer.phy.8.te.78.ch.193.col.1.

Componi aliquid aliqua compositione æquali in corporibus compositis,impossibile est. Auer.1.de cęlo,te.7. char.4.col.2.

Compositum omne tendit ad locum partis distantis. Auer.1.de cęlo,te.19.ch.8.col.1.

Compositum ex aliquibus necessario in se habet quoquo modo existentia in componentibus.Auer.2.de ani.te. 158.char.158.

Compositum non intelligit seipsum, quoniam substantia eius est alia ab eo,per quod intelligit.nam intelligit per substantiam sine parte, quia intellectus est ipsum intellectum,tunc si intellectus intelligit seipsum,conuertitur compositum in simplex, & totum fit pars. Auer.contra Algazel.disput.2.c.62.col.3.

Composita habent naturam additam naturæ componẽtium.Auer.in 5.metaph.te.co.7.c.52.

Compositũ ex materia, & forma non est in actu,nisi per formam. Auer.in 7.metaph.te.co.7.c.74.

Composita ex duobus, debent habere ex vno minus, ex altero magis; quia impossibile est, vt ambo sint æquales:vna enim debet prædominare,cui attribuitur forma.Auer.in 10.metaph.te.co.23.c.127.

Compositæ res ad inuicem non addunt in nobilitate sibi in paucitate compositionis, & propinquitate eorum primo simplici in illo genere. Auer.in 12.metaph.te. co.51.char.158.

Compositum omne eorum suscipit naturam, ex quibus totum compositi ipsius corpus efficitur. Boeth.in l.de inter.char.227.

Compositum omne suis partibus posterius est,genus autem partibus prius est.Boeth.in l.de inter.c.334.

Compositorum vitium reperitur, vel in ijs, ex quibus est

est compositum, vel in modo compositionis. Boeth. de syl.categ.char.581.

Composita impartibilia non faciunt aliquid maius. Alb. Magn. in 5.phy.tract.3. de lineis indiuis,cap.4.chart. 79.colum.4.

Compositio in rebus, triplex: vna ex materia,& forma, ex qua accipitur numerus,& species:alia ex genere,& differentia,ex qua accipitur vnum genere:tertia ex essentia,& esse,ex qua sumitur vnitas analogię,Alex.de Ales.in 3.metaph.te.13.c.118.col.2.

Compositio vt naturalis.

COmpositi partes sunt, materia, & forma. Porph. in præd.char.10.

Compositum per formam maxime est substantia.Simp. in præd.char.19.

Compositio nulla naturalis, vel artificialis sine ordine est.Simp.in 1.phy.ch.63.col.2.

Compositum,quod ex materia,& forma constat,non est natura, sed est natura duce. Simp.in 2.physic.chart. 100.col.1.

Compositio naturalium habetur per mistionem simplicium, & non per appositionem. Io.gram.in 3.physi. char.62.col.3.

Compositum non augetur, quia in augmentatione materia non augetur,ergo nec compositum,quod ex materia,& forma constat. Io.gram.in 1.de gen.& corr. tex.35.co.94.ch.54.

Compositum est dignius hoc nomine substantia, quam materia;quia est actu,& materia est in potentia.Auer roes in phy.tex.4.ch.24.col.1.

Compositum ex elemento motum naturalem impossibile est habere, nisi motum elementi habeat:precipue cum compositum non differat ab elemento,nisi quantitate.Auer.3.de cęlo,tex.53.c.99.col.1.

Compositum omne est per se per suam materiã, & formam, & omne, quod est in aliquo per se, aut per materiam eius,aut per formam,aut per vtranque. Auer. in 3.metaph.tex.co.23.c.62.

Composita ex materia,& forma fiunt vnum,& aliquod ens per formam. Auer.in 8.metaph.tex.10.c.105.

Compositorum ex accidentibus vltimum est substantia, compositorum ex formis vltimum est materia. Auer. in 9.metaph.tex.co.12.ch.112.

Compositio in rebus naturalibus triplex,(vt ait Auer.in pri.phy.co.5.) prima vniuersalis ex particulari, vt generis ex speciebus, secunda diffiniti ex partibus definientibus. tertia indiuidui,cuius partes notiores sunt secundum sensum. Alb.mag.in 1.phy.ex 1.tract.cap. 6.char.3.col.2.

Compositum esse compositum ex materia,& forma accipit Physicus a Metaphysico.Alb.mag.in 1.phy.ex 3. tract.cap.18.ch.15.col.4.

Compositio dupliciter consideratur in ijs, quæ componuntur,& sic consideratur a metaphysico,vel vt principia concurrunt ad compositionem, & sic cum per motum fiat a physico contemplatur.Albe.magn.in 1. phy.ex 3.tract.cap.18.c.15.col.4.

Compositum omne efficitur hoc aliquid per vnam formam substantialem,quæ est sua perfectio prima.Alb. mag.in 3.de ani.tract.1.cap.7.c.37.col.3.

Compositum ex materia, & forma determinata est species, sic compositum ex materia, & forma communi est genus.D.Tho.7.metaph.l.12.tex.43.c.516.

Compositæ rei essentia est principium formale, seu forma totius.D.Tho.7.metaph.l.17.tex.59.c.583.

Compositio ex essentia,& supposito facit, quod essentia specifica multiplicari possit i separatis a materia p multa indiuidua;vt est compositio ex forma,& materia in naturalibus.Ale.de ales.in 5.metaph.te.12.c.119.c.1.

Compositum ex materia, & forma dicitur substantia, quia est illud, quod per se est, licet sit per formam. Alex.de Ales in 7.metaphy.tex.7.c.188.col.2.

Compositum si consideratur, vt est per se,sic est magis substantia,quàm forma,vel materia,quę non sunt nisi in composito.sed quia ista ratio essendi est a forma, ideo (causaliter loquendo) forma habet respectu compositi prioritatem. Alexand.de Ales.7.metaph.tex.7. char.189.col.1.

Compositum vt ad logicam pertinet.

COmpositum omne,aut verum,aut falsum est. Arist. 3.de anima.su.pri.cap.4.tex.6 char.661.

Compositio est affirmatio, diuisio est negatio. Simpl. in 5.physic.char.296.col.1.

Compositio generis, & differentiæ est eadem, quæ est rei, quæ est in potentia, & rei, quæ erit in actu: quia natura, quam significat genus, non reperitur in actu aliquo in tempore.Auer.ex destr.dest.dup.7.c.41.c.4.

Compositioni naturali respondet compositio logica, quæ ex genere, & differentia fit. Albert.magn.in 6. princ.c.67.col.1.

Compositio non est causa veritatis in propositione vera, nec falsitatis in falsa; sed potius adæquatio compositionis cum intellectu componente, & cum re. Alb.mag.in periherm.c.81.col.3.

Compositio vt artificialis.

COmpositio artificialium differt a compositione naturalium: quia in artificialibus est tantum cumulus, in naturalibus componentium quędam inter se conuenientia, & cognatio, quę complexio uocatur. Ioan.Gram.in 1.physi.char.18.col.3.

Componuntur appositione artificialia. Ioan. Gram. in 3.physic.c.64.col.3.

Comprehensio alia est cum disciplina, alia sine disciplina.Auer.physi.5.tex.31.c.104.col.3.

Comprehenditur uere quicquid comprehenditur, cum aliqua eius pars prima comprehenditur,ac percipitur. Alex.Aphrod.de sen.& sen.sect.5.co.72.char.26.c.3.

Computum ex finitis finitum est. Ioan.Gram.1.poster. cap.18.char.41.col.4.

Concauum est locus ille semper, qui magis appropinquat regioni, ad quam nata est confluere aqua, & ad quam fluit non prohibita. Simplic.in 2.de Cœlo.tex. tex.31.com.17.c.63.col.2.

Concauum percussum ideo sonum edit, quia aer, qui exire nequit,primus percussus,propter concauitatem eius, quod ipsum ambit, nunc ad has, nunc ad illas concaui partes,latus, & repercussus, & violenter reuolutus, plus sonat, quàm plures ictus faciat. Ioan. Gram.in 2.de ani.tex.78.c.59.col.2.

Concentus cur veteres cum septem fidibus disponerent,hypaten non netem relinquebant?hoc ne est falsum? quia triten tantum adimere solebant, an non? sed quia grauior sonum potest acutioris, idcirco neten reliquerunt; ergo hypate magis antiphonum, quàm nete reddebat. nam vt acutum desiderat vim pleniorem,sic graue exprimi facilius potest. Aristot. proble.sect.19.q.7.char.512.

Concentus cum septem neruis cur veteres disponerẽt, cur hypaten non neten reliquerunt? an non hypaten, sed eam,quæ paramese nostra tempestate vocatur,toniquę interuallum reliquerunt. vltima vero diesi in acutum pro media vsi sunt. quamobrem mediam quoque eam appellarunt: vel quia superiores tetrachordi finis erat principium inferioris,& medium tono proportionem extremorum tenebat. Aristot.problem.sect.19.q.48.char.526.

Concepisse mulierem indicium est certum, cum statim a coitu locus ficescit, vt si oris, quo concipitur, labia sint læua, inepta sunt ad conceptum; labitur enim, & effluit semen, nec vero, si crassa sunt, commode vsum præstãt, sed si ad digiti tactum asperiuscula, & hærentia sint, atque etiam si tenuiora, ita commode ad conceptionem se habent. Talis igitur præparandus est vterus, qui concipiat; & si semen in septimum diem intus permanserit, conceptum iam esse certum est. Arist. de hist. anim. 7. cap. 3. char. 253.

Conceptio non fit semper, cum coniungitur vir, & mulier, sed tunc, cum inciderit, vt pari emissione in coitu vtantur. Si enim mulier incitata in venerem, & præparata, cogitationesque idoneas ad rem veneream habens accedat, vir autem mœrore aliquo confectus, ac frigefactus, tunc in effusione inter se concurrant necesse est: quia tarditas mulieris plerumque impedimento est in seminis emissione, & conceptione. Arist. de hist. animal. 10. cap. 7. char. 393.

Conceptum inanimatum esse nemo statuerit, sed animam habet in se vegetabilem; & sensualem, qua animal, est tempore præcedente recipi: & rationalem, qua homo certum est. non enim simul, & homo, & animal fit. Arist. de gener. ani. 2. cap. 3. char. 151.

Conceptus, & genitura actu non habent animam, potentia habent. Arist. de gen. anim. 2. cap. 3. char. 153.

Conceptus omnes simplices, vt fundantur super conceptus entis simplicis, sic conceptus omnes compositi fundantur super hoc primo principio, De vnoquoque verum est affirmare, vel negare. Alex. de Ales 11. metaph. tex. 1. char. 310. col. 4.

Concipi sine maris emissione, & sine menstruo excremento impossibile est. Aristotel. de generat. animal. 2. cap. 4. char. 159.

Concipitur sine ea voluptate, quæ fœminis per coitum euenire solet, si locus turget, & vulua descendit propius. Arist. de gener. ani. 2. cap. 4. char. 159.

Conceptus omnis in certa, & definita ratione fit. Alexand. Aphrod. in pri. de ani. cap. 8. c. 33. col. 2.

Conceptus mentis alij simplices sunt, alij compositi, vt quia de compositis vocibus dicuntur. Ammon. in lib. de inter. c. 10.

Conceptus mentis sunt imagines rerum animæ insitæ. Ammon. in lib. de interpret. c. 10.

Conceptus communes animi nostri sponte innati, consentientes sunt his, quæ voce proferimus, vt magnus Syrianus ait. Ammo. in l. de inter. char. 142.

Conceptus imaginarij mouent intellectum, & non mouentur. Auer. 3. de anima. tex. 5. c. 1ar. 163. col. 2.

Concepta vel sunt concepta, vt bona, vel vt mala. Si vt bona, aut vt præsentia ad vsum, vel vt absentia: si vt præsentia cor dilatatur, & per diastolem super illa diffunditur, & est gaudium; si vt absens dirigitur cor, & erigitur spiritus, & fit spes. Si vt malum, aut vt præsens, aut vt futurum. si primo modo, dolorem: si secundo, metum. Alb. mag. in sex princ. c. 71. col. 1.

Conceptus signa sunt, cum mulier post emundationem menstrui somniat virum coire secum, & leuiter in ipsam proijcere sperma, vt in coitu vigilando, & quo multoties, eo melius, & humor qui in pollutione emittitur, debet esse maturus, albus, & viscosus. Alber. mag. de ani. l. 10. tract. 1. cap. 1. c. 97. col. 3.

Conceptum omne duplici indiget nutrimento. primo, quod concipitur in ipso semine. Secundo, quod attrahitur. Albert. magn. de anima. l. 6. tractat. 1. cap. 17. char. 141. col. 3.

Conceptum cum materia duobus modis dicitur. Primo dicitur, in cuius ratione est materia designata, & determinata, & hoc ex accidentibus, vt simum, & in subiectis, vt Socrates. Alio modo cum materia conceptum dicitur, in cuius ratione non inest quidem materia, sed materiæ designatio ad actum terminatum, & hoc modo genus proprium physicum dicit materiæ designationem. Albert. magn. in 7. metaph. tract. 3. cap. 9. char. 129. col. 1.

Concipere duobus dicitur modis: per modum naturæ, & per modum scientiæ. Per modum naturæ concipit, quod nihil rationis habet. Albert. magn. eth. cor. pri. tract. 1. cap. 3. char. 2. col. 2.

Conceptiones intellectus sunt rerum similitudines. & ea, quæ circa intellectum sunt, dupliciter considerantur: vel secundùm se, vel secundùm rationem rerum, quarũ sunt similitudines. D. Tho. in periher. ch. 2. c. 3.

Conceptiones intellectus in secunda operatione, tribus modis possunt accipi. primo, vt sunt absolutæ. secundo secundum ea, quæ repræsentant absolutè. tertio secundum ea, quæ repræsentant, vt sunt in ipsis opinionibus. D. Thom. in Periher. c. 34. col. 4.

Conceptiones animi communes habent aliquid commune cum alijs principijs demõstrationis, & aliquod proprium commune, quia est necesse tam ita quam illa esse vera. proprium, vt viderentur vera esse, & non solum quod sint per se vera. D. Tho. in post. char. 51. col. 2.

Conceptuum compositorum, & dictionum compositarum veritas tota insurgit ex necessaria habitudine prædicati ad subiectum. Alex. de Ales. in 2. metaph. char. 37. col. 3.

Conceptuum compositorum veritas oritur ex quiditatibus conceptuum simplicium. Alexand. de Ales. 2. metaph. char. 37. col. 3.

Conceptus omnes simplices, vt resoluuntur ad ens, ita omnes conceptus compositi resoluuntur ad hoc principium, De quolibet affirmatio est, vel negatio. Alex. de Ales. 4. metaph. tex. 9. char. 83. col. 4.

Conceptus informis est, cum duæ intentiones sunt in vna realitate. tunc illa realitas est quasi quid informe apud intellectum, & formabilis est per intentionem, & intentionẽ, & distinguibilis per easdem. Alexan. de Ales. in 5. metaph. tex. 20. char. 148. col. 3.

Cõceptus omnis de sui natura vel est natus, aptus esse in se, vel in alio. Ale. de ales. in 7. metaph. te. 5. c. 185. c. 3.

Conceptus partialis, vel pars denominatiua per modũ denominantis totum potest prædicari de toto. Alex. de Ales. in 7. metaph. tex. 4. c. 231. col. 1.

Conchæ, chamæ, ungues, pectines, locis arenosis sui ortus initia capiunt. Arist. de hist. ani. 5. cap. 15. char. 167.

Conchilia animalia sunt cognitione carentia, quæ propter plãtæ sunt, & animalia; solus enim sensus est in causa, vt hæc animalia dicantur. Arist. 1. de plan. cap. 1. c. 360.

Concha vnde conchilia dicuntur, sunt duræ testæ, habẽtia conchas ad modum nauium formatas puppi rotunda retro, & prora rostrata, in quibus sæpe inueniũtur margaritę. Alb. mag. de ani. l. 24. cap. 1. c. 197. c. 1.

Conciones habere, quàm de iure contendere difficilius est, quia de futuris in concione, in iudicio de præteritis agitur. Arist. rhetor. 3. char. 171.

Conciones qui agere debent, melius deliberabũt, si omnibus consilijs interfit populus cum nobilioribus, & nobiliores cũ populo. Cõfert ẽt per electionẽ assumi eos, q deliberaturi sint, vel p sortẽ æqualiter ex partibus omnibus ciuitatis. Aristote. polit. 4. cap. 14. c. 633.

Conclusio qu. id est.

Conclusio omnis similis est principijs. Aristotel. pri. prior. sect. 2. cap. 28. c. 208.

Conclusio est cum propositio iam est demonstrata. Ale. Aphrod. in prim. prior. cap. 4. char. 9. col. 2.

Cõclusio est ratiocinationis forma. Mag. 1 prior. c. 29. c. 4

Conclusio fallax est repugnantiæ ratiocinatio. Mag. in prior. c. 58. col. 1.

Conclusio est aliqua materia, & notior est apud nos propositione, quæ comprehendit ipsam secundùm naturam. Auer. in post. l. 1. cap. 20. tex. 176. char. 190.

Conclusio est argumenti approbata propositio. Boeth. de diff. top. l. 1. c. 857.

Conclusio vt sequitur propositiones syllogismi.

Conclusio vna per plura principia demonstrari potest, non solum accipiens medium ex eadem coordinatione, sed & ex diuersa coordinatione; non tamen vt ita sint diuersa, vt neutrum de alio dicatur: aliquã enim propositionem affirmatiuam esse necesse est. Arist. post. lib. 1. cap. 23. tex. 43. c. 346.

Conclusiones sunt infinitæ, termini finiti. Arist. poster. lib. 1. cap. 25. tex. 43. char. 350.

Conclusio semper deteriori, ac peiori ex ijs, quæ sumpta sunt, similis est. Alexan. aphro. in pri. prio. cap. 4. c. 10. Idem Ammo. in lib. de interpr. c. 65. Idem Io. Gram. in pri. prior. cap. 13. col. 2. Idem Magen. in lib. de inter c. 16.

Conclusioni, vel vtræquè propositiones similes sunt, vel vna. si affirmatiua, ambæ, si negatiua, vna sufficit. Alexan. aphrod. in pri. prior. cap. 24. c. 47. col. 1.

Conclusio repugnantiam concludere non potest, nisi sit repugnantia in præmissis. Alex. aphrodisien. in li. elen cor. char. 82.

Conclusio nihil habere in se potest, quod in propositionibus non sit præacceptum. Ioan. Gramma. in pri. poster. cap. 8. char. 22. col. 4.

Conclusio indicat nobis, per quam propositionem facta sit ratiocinatio. Magen. in prior. char. 29. col. 4.

Conclusio sequitur negatiuam, non vt negatiua est vilior, sed quia est negatiua. Auer. in prim. prior. sectio. prim. cap. 10. char. 65.

Conclusionis consequentia ex syllogismo non est cõuertibilis. Auer. in 2. prior. cap. 2. c. 101. col. 2.

Conclusio non destruitur, nisi destruantur propositiones. Auer. in 2. prio. cap. 8. c. 108. col. 3.

Conclusionis coniunctio cum præmissis in syllogismo categorico, non est per se nota simpliciter, & hoc etiã in prima figura, in syllogismo autem conditionali est per se nota simpliciter. Auer. in quæstio. logic. ch. 369. colum. 4.

Conclusio iuxta Eudemi, Theophrasti, & vetustiorum peripateticorum opinionem sequitur viliorem duarũ præmissarum. Auer. in quæst. logic. c. 371. col. 1.

Conclusionis causa est habitudo medij ad extrema. Alber. mag. in prior. char. 104. col. 3.

Conclusionem eandem probare possunt plura media duobus modis; primo vt non sint continua, nec communicantia: secundo possunt in aliquo modo communicare, qui se habeat, vt connectens ea. Alber. magn. in prior. c. 139. col. 1.

Conclusio cognoscitur in principijs suis in potentia formali. Alb. mag. in post. c. 174. col. 1.

Conclusio secundùm materiam fit ex maiori extremo, & minori extremitate. Alb. mag. in elenc. c. 287. col. 2.

Conclusionis prædicatum per prius inest medio, quàm subiecto, cui propius inest medium, quàm prædicatũ. Diuus Thom. in poster. char. 40. col. 3.

Conclusiones infinitæ fieri possunt ex finitis terminis, secundùm diuersas combinationes, & hoc probabiliter arguitur, non analitice. D. Thom. in post. c. 77. col. 1.

Conclusiones si cognosci debent, oportet, vt resoluantur vltimæ ad medias, mediæ ad primas, primæ ad principia, principia ad terminos, & quia difficile est cognoscere omnes istas resolutiones, ideo faciliter erratur circa conclusiones. Alex. de Ales. in 2. metaphy. char. 35. colum. 1.

Conclusio demonstratiua duobus modis cognoscitur. Primo secundùm consequentiam eius ex præmissis, & sic sufficit cognoscere necessariam connexionem talis conclusionis ad tale medium. Secundo modo secundùm seipsam conclusionem consequentem, propter tamen tales præmissas. Tho. de Vio in poster. c. 97. col. 1.

Conclusionem eandem per plura media non sibi inuicẽ demonstrari, dupliciter contingit. Primo per media diuersarum scientiarum, & sic nec est augmentum, nec plura media potissima. Secundo per medium eiusdem generis subiecti, & sic augmentatur demonstratio, nõ tamen per media eius propria. Tho. de Vio in poster. c. 173. col. 1.

Conclusio, vt ad figuras syllogismi pertinet. & vt probatur.

Conclusiones omnes in 2. figura sunt negatiuæ, tam vniuersales, quàm particulares. Arist. prim. prior. sectio. prim. cap. 5. char. 160.

Conclusio in tertia figura in mistione necessarij, & inexistentis eam sequitur propositionem, quæ ad faciẽdam primam figuram euadit maior. Arist. prim. prior. sect. prim. cap. 11. char. 169.

Conclusiones omnes in eodem syllogismo non sunt in eadem figura. Arist. pri. prior. sec. 3. cap. 39. char. 228.

Conclusio in prima figura qualitatem a maiore, quantitatem a propositione minore semper sumit. Alexand. aphrodisien. in pri. prior. cap. 4. c. 10. col. 2.

Conclusio nulla sine instantia est respuenda. Alex. aphrodisien. in 8. topic. cap. 3. c. 96. col. 3.

Conclusio in prima figura sumit quantitatem a secunda, vel minori propositione, quod etiam in secunda figura verum est, quamuis in tertia non ita vsu venit. Ammon. in lib. de interpret. c. 67.

Coõclusio in tertia figura in mistionibus contingẽtibus, & de inesse, semper est contingens, & eodem modo in mistionibus de necessario, & contingenti. Io. Gramm. in prim. prior. cap. 20. c. 42. col. 2.

Conclusio omnis, vel probatur ostensiuè, vel ex suppositione. Io. Gram. in pri. prior. cap. 22. c. 42. col. 1.

Conclusione conuersa, & vna propositione eadem manente, necesse est tolli aliam propositionem, & ostendi ipsam, vel contrarium concludentem, vel contradictorie oppositum. Io. Gramma. in 2. priorum. cap. 8. char. 73. col. 3.

Conclusiones omnes in secunda figura concludũtur per syllogismum ad impossibile, non quòd affirmatiuæ directe concludunt, sed concluduntur suppositæ aliarum destructione. Io. Gram. in 2. prior. cap. 12. c. 75. col. 4.

Conclusio non penes hoc sequi, duobus dicitur modis: vel quando medij termini non copulantur inter se: vel cum connectuntur: non tamen ob suppositionem ex principio sequitur absurdum. Io. Gramma. in 2. prior. cap. 19. c. 79. col. 3.

Conclusio facilius præparatur quo plures propositiones descriptę fuerunt, & quo veriores facilius demonstrabis: quo probabiliores, facilius fiet syllogismus dialecticus: & quo secundum opinionem ductæ ex ijs, quæ rebus accidunt, litigiosus syllogismus. Magen. in prio. c. 33. col. 1.

Conclusiones quæruntur in figuris, quæ ex ordine terminorum concludant, non quæ ex alicuius materiæ necessitate. Auerr. in prim. prior. sect. prim. cap. 5. char. 57. col. 2.

Conclusio, vt affirmatiua, vel negatiua.

Conclusione affirmatiua ambæ propositiones affirmatiuæ esse debent, negatiua, vna tantum sufficit. Ioannes Grammat. in prim. priorum. cap. 24. char. 46. colum. 2.

Conclusio, vt vniuersalis, particularis, & indefinita.

CONclusione existente vniuersali, termini vniuersales erunt: non autem contra. Aristo. prim. prior. sec. prim. cap. 24. char. 201.

Conclusione vniuersali existente, ambas vniuersales esse necesse est. Alexan. aphrodisien. in prim. prior. cap. 24. char. 47. col. 1.

Conclusio omnis vniuersalis ex extremis in propositionibus sumptis componitur. Alex. aphrodisien. in prio. cap. 33. c. 62. col. 1.

Conclusio nunquam fit vniuersalis non existētibus propositionibus vniuersalibus. Io. Gramm. in prim. prior. cap. 24. c. 46. col. 1.

Conclusio vniuersaliter, aut fit ob causam vniuersalitatis, aut ob causam connexionis. Vniuersalitatem appello dici de omni. Connexionem, quòd dici de omni obseruet esse medium terminum prædicatum affirmatiue de minore solum, absque quòd contineat modum minoris præmissæ; sed contineat suum genus, q̃d est solum affirmatio', & eius connexio perfecta, quæ est, quod ambæ præmissæ sint affirmatiuæ, & aliqua est imperfecta, quæ est, quòd maior sit vniuersalis negatiua, & minor affirmatiua solum. Auer. in quæstio. logicis. char. 370. col. 4.

Conclusione vniuersali, ambæ propositiones vniuersales esse debent. Alb. mag. in prior. c. 128. col. 4.

Conclusio si esse debet, altera vniuersalis, & altera affirmatiua esse debet. Alber. mag. prior. c. 128. col. 4.

Conclusio vniuersalis est, in qua proprium subiectum, & per se subiectum signo vniuersali distributum subijcitur passioni propriæ, quæ est per se prædicatū ipsius. Alber. mag. in post. c. 173. col. 4.

Conclusio particularis est, in qua subiectum proprium, & per se determinatum ad propriam naturam subijcitur passioni proprię, & per se sine signo vniuersali, quæ passio est prædicatum ipsius. Alber. magn. in posterio. char. 173. col. 4.

Conclusio vt modalis.

CONclusio de existēti in tertia figura in mistione necessarij, & de inesse, non fit, nisi ambabus existentibus de inesse propositionibus. Alex. aphrodisien. in 1. prior. cap. 10. char. 26. col. 2.

Conclusione impossibili existente, vel ambas impossibiles, vel alteram propositionem necesse est esse. Alex. aphrod. in pri. prior. cap. 24. c. 47. col. 2.

Conclusio necessaria est quædam ratiocinatio. Ammon. in poster. c. 9. col. 1.

Conclusio vt sequatur necessario non fit propter materiam, sed propter propositionum combinationem. Io. Gram. in pri. prior. cap. 5. c. 15. col. 1.

Conclusio in mistione necessarij in secunda figura, & inexistentis, sequitur negatiuam propositionem. Ioann. Gram. in 1. prior. cap. 10. c. 27. col. 4.

Conclusio necessaria, licet sit necessaria per accidens, est de inesse per se, quia non inuenitur in ea significatum dici de omni, ex eo, quod ipsa est de inesse. Auer. in q. super lib. log. tex. 5. c. 364. col. 4.

Conclusio in mistione necessarij, & inesse non est necessaria in prima figura, nisi maiore existente necessaria: in secunda, & tertia, nisi vniuersali negatiua existente necessaria: & in affirmatiuis tertiæ vniuersali necessaria: & in negatiuis tertiæ vniuersali negatiua necessaria; & propositio de inesse sit simpliciter de inesse. Alber. mag. in prior. char. 126. col. 4.

Conclusio in mistione contingentis, & inesse in prima figura fit maiore vniuersali, minore negatiua de inesse: in secunda vniuersali negatiua de inesse: in tertia maiore vniuersali negatiua de inesse; & tantum de contingenti erit ipsa conclusio, ad vtrumlibet in prima, in secunda per possibile, in tertia, & ad vtrumlibet, & p possibile. Alb. mag. in prior. char. 126. col. 4.

Conclusio in mistione contingētis, & necessarij, vt fiat, maior vniuersalis esse debet, minor necessarij. in secūda vniuersalis negatiua necessaria, in tertia, altera vniuersalis, minor non sit negatiua necessarij. Alber. mag. in prior. char. 127. col. 1.

Conclusio vt vera, vel falsa.

CONclusione falsa existente, aut omnia, aut quædam erunt falsa, cum est vera non necesse, & aut quædā, aut omnia esse vera, sed est, & verum esse, ex falsis nō ex necessitate tamen, quia verum vniuersalius est vero, quod mostratur per syllogismum. Aristo. prior. ref. l. 2. cap. 4. char. 253.

Conclusione falsa existente, vel ambas propositiones, vel alteram falsam necesse est esse. Alex. aphrod. in prim. prior. cap. 24. char. 47. col. 2.

Conclusione vera existente, non necesse est, vel ambas, vel alteram veram esse. nam etiam ex falsis verum sequi potest. Alex. aphrod. in pri. prior. cap. 24. char. 47. colum. 2.

Conclusio, quæ impossibilis demonstratur ex ipso, & altero, ex terminis in suppositione sumptis constat. Alex. aphro. in 1. prio. c. 3. char. 57. col. 1.

Conclusionis falsæ causa est propositio falsa. Alex. aphro. in 8. topi. cap. 3. char. 97. col. 1.

Conclusio vera, & ex veris fit, & ex probabilibus, quamuis ex veris verum tantum colligatur. Them. in 1. poster. cap. 26. char. 5. col. 4.

Conclusio vt sit vera, oportet, vt propositiones ambę sint de subiecto. Ammo. in prædic. char. 24.

Conclusio certa oritur ex certis, & diffinitis, & ex incertis incerta. Ioan. Gramma. in 1. prio. cap. 3. char. 11. c. 2

Conclusio vera ex falsis potest concludi. Ioan. Gramma. in prim. prior. cap. 24. c. 46. col. 2.

Conclusio vera ex propositionibus falsis sumitur. Magent. in prior. c. 48. col. 4.

Conclusio ex propositionibus veris semper est vera. Magent. in prior. char. 48. col. 4.

Conclusiones veræ non declarantur, nisi a propositionibus, & propositiones a sensu, & experientia sermonū verorum, non est, nisi vt conueniat sensatis. Auer. physic. 8. tex. 22. c. 162. col. 3.

Conclusio, & si aliquando ex falso sequitur, nihil tamen probatur. Alb. mag. in prædicam. c. 59. col. 3.

Concoctio est opus calidi. Arist. meteorol. 4. sum. prim. cap. 3. tex. 14. char. 561.

Concoctionis operatio est maturatio, elixatio, & assatio. Arist. meteor. 4. sum. prim. cap. 3. tex. 14. char. 561.

Concoctio est perfectio a naturali, & proprio calido ex oppositis passiuis, hæc enim sunt propria vnicuique materia. Arist. meteor. 4. sum. prim. ca. 3. tex. 14. c. 561.

Concoctio, & si ab aliquo exteriore auxilium sumpserit, vt per balnea, & per alia talia, tamen principium eius est caliditas propria. Aristot. meteor. 4. sum. pri. cap. 3. tex. 15. char. 561.

Concocta necesse est, vt fiant crassiora, & calidiora, operatur enim in illis calor naturalis siccitatem, & spissitudinem. Aristot. meteor. 4. sum. prim. cap. 3. tex. 17. char. 562.

Concoctio est quædam perfectio. Arist. meteor. 4. sum. prim. cap. 24. tex. 19. char. 563.

Concoctio fit ab eo igne, qui est in humido. Aristo. meteor. 4. sum. pri. cap. 4. tex. 24. char. 564.

Concoctio, quæ fit in corpore, similis est elixationi. etenim in humido, & calido a caliditate corpus fit. Et inconcoctiones similes sunt inquinationi. Aristo. meteor.

teor. 4. su. 1. cap. 4. tex. 27. char. 566.

Concoctio est, cum humor, & calor proprium terminū consequuntur. Arist. de plantis secundo. cap. 1. c. 378.

Concoctionem calidum operatur. Arist. in 2. de anima. sum. 3. cap. 2. tex. 50. char. 627.

Concoctum in quouis genere dulcius est. Arist. de generat. animal. 3. cap. 1, char. 189.

Concoctio, neque sine anima, neque sine caliditate est. Aristotel. de iuuent. sen. vit. & mort. & respirat. cap. 11. chart. 316.

Cōcoqui aliquid a calore naturali nequit, vel quia generis peruicacis est, vel quia modum excedit. Aristotel. problem. sect. prim. q. 43. char. 345.

Concoctio est rei concoquendæ immutatio, siue alteratio. Arist. problem. sect. 12. q. 7. char. 476.

Concoquunt cur aliqui carnes bubulas, pisces vero saxatiles non concoquunt? quoniam carnes bubulæ cum sint durę, vi magna caloris conficiuntur: & piscis, si subito corrumpitur, deuritur, & ad cruditatem perducitur. Alex. Aphrod. problem. 7. c. 731. 18.

Concoctum omne a calore concoctum est. Ioan. Gram. de gener. anim. l. 4. cap. 1. char. 74. col. 1.

Concordia esse quid simile amicitiæ videtur. Aristot. 8. ethic. Nicom. cap. 1. char. 189.

Concordia ad amicitiam spectare videtur: nam amicitia ciuilis esse videtur, & inter probos viros est, praui enim cōcordes, nisi parumper esse non possunt. Arist. 9. ethic. Nicom. cap. 6. char. 225.

Concordia est confinis amicitiæ. Aristot. mag. moral. 2. cap. 16. char. 360.

Concordia est eadem de principatu, & subiectione electio, & voluntas non alterutrius, sed publici boni gratia; ideo est quædam amicitia ciuilis. Aristotel. moral. eudem. 1. cap. 9. char. 451.

Concordia circa operabilia est ad conuersationem, & communionem vitæ humanæ pertinentia. Albert. magn. ethicor. 4. tract. 2. cap. 4. c. 102. col. 1.

Concretio est quædam exsiccatio. Arist. meteor. 4. sum. 2. cap. 2. tex. 30. char. 659.

Concrescunt, sed non incrassantur, quæ mollia, & non humida sunt, exeunte humido, velut assata, vt fictile, & quæ mistorum sunt incrassantur, vt lac. Aristotel. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 37, char. 571.

Concreta, quia calidum egreditur, liquefiunt, calido iterum ingrediente, vt lutum. Arist. meteor. 4. sum. 2. cap. 3. tex. 38. char. 571.

Concreta per infrigidationem, & calido omni euaporante, insolubilia sunt, vt ferrum, & cornu, nisi superabundet caliditas, sed mollificantur. Arist. meteor. 4. sum. 2. cap. 3. tex. 39. char. 571.

Concreta à sicco calido indissolubilia sunt quædam, vt fictilia, & lapides; quædam solubilia sunt, vt sal, & nitrum. Arist. meteor. 4. sum. 2. cap. 3. tex. 40. ch. 572.

Concreta a duobus, quæ scilicet, primo calefacta sunt, deinde frigefacta insolubilia sunt. Aristot. meteor. 4. su. 2. cap. 3. tex. 41. char. 575.

Concreta, & indurata patiuntur hoc a calido exsiccante humidum, & a frigido exprimente calidum, & hoc humidi absentia. vt quæ terræ sunt, hoc calidi absentia patiuntur, vt quæ sunt aquæ. Arist. meteor. 4. sum. 3. cap. 2. tex. 43. char. 577.

Concretum, & abstractum idem significant. Alexand. de Ales. in 7. metaph. tex. 5. char. 184. col. 4.

Concubantes, & spadones, quare minime vtantur venerea, in acumine oculorum offendantur? quia alteris ob libidinem, alteris ob excisionem partes superiores plus iusto exsiccantur, quod perspicuum in his est, quorum opus exquisitum administratur; aspectus autem talis est, humoribus autem deorsum ductis superiora siccari necesse est, quod concubitu fieri patet; spadonum crura intumescunt, & alui faciles sunt, cum deorsum se humoris copia seuocet. Aristot. problem. 4. tex. 3, char. 382.

Concubandi ratio cum calore contineatur timor, & mors refrigerandi vim obtinent: plerique tamen cum ab his tenentur affectibus semen excurrit; quia cum quædam corporis loca refrigerantur, alia intepescūt, cum & suum calorem habeant, & pulsum de locis refrigerantibus illum ipsa suscipiunt, quamobrem frigentibus id euenit, verum non vt frigent, sed vt calent, quod patet etiam cum superiores partes timentium sanguine priuentur: inferiores humescunt, & soluitur aluus, & vesica. calor igitur cum se per timorem deorsum, per mortem sursum deuius agitat madificare, & seminis excitare profluuium potest. Arist. problem. 4. tex. 3. char. 383.

Concumbere nōn possumus celeriter vesica plena. Arist. problem. 4. tex. 10. char. 384.

Concubitus res omnium suauissima est: quia aut ut quidam aiunt ex toto corpore semen profluit, aut quia si non ex toto corpore, tamen per eam partem se premit in' quam motus omnes, venæque omnes applicantur, & coeunt: & cum uoluptas similis sit in libidine, atque in prurigine efficitur, uel pariter uniuersum corpus gestiet. Prurigo enim est secessio humoris spirituosi inclusi contra naturam, & genitura est secessio humoris eiusmodi, ad rem naturalem, & suauis est, tum ex necessitate, tum rei cuiuspiam necessitate; quia omne quod pertinet ad rem naturalem suaue est, si modo a sensu percipi queat, rei vero cuiuspiam gratia, est, vt ortus sit animantium perpetuus, facit enim uoluptas, ut animantia ad coitum ardentius excitentur. Arist. problem. sect. 8. tex. 66. char. 387.

Concupiscentia est appetitus quidam. Arist. 3. de anima. sum. 2. cap. 2. tex. 50. char. 666.

Concupiscentia omnis est cum tristitia, quia inexplebile desiderium est libidinis. Albert. mag. Ethic. 3. tract. 3. cap. 6. char. 46. col. 4.

Concupiscentis mens si libera sit, & serena, nunquam contingit contra scientiam, si perfecta sit, nec in maiori, nec in minori propositione aliquid facere. Et si scientia sit perfecta in maiori, & non in minori, sed minor sit conceptus delectabilis ligans non delectabile, ignorantia erit in minori propositione puræ negationis. Alb. mag. Ethic. 7. tract. 1. cap. 4. char. 83. c. 4.

Concupiscentia est appetitus quidam. D. Tho. in 3. de ani. lect. 15. tex. 50. c. 64. col. 3.

Concupiscentia peruertit rationis iudicium, vt videatur bonum delectabile. D. Tho. metaph. l. 3. te. 36. c. 867.

Concupiscibile non est bonum, nisi quod desideratur secundum rationis dictamen. D. Thom. 12. metaph. lect. 2. tex. 36. char. 867.

Concupiscentia, quando est vehemens, potest mouere quamlibet particulam animæ, etiam rationem, nisi sit solicita ad resistendum. D. Thom. Ethicor. 7. lect. 3. char. 118. col. 3.

Condalus Mausoli legatus, cum per prouinciam iter faceret, & quispiam pecudem, vel vitulum afferret, describebat, & nomen eius, qui dedisset, & tempus, quo dedisset: tum cum alere iubebat donec reuerteretur. At vbi se satis diu commoratum putauerat, ratiocinabatur quantùm interim fructus percipi potuisset; & vtrumque, & animal, & fructum exigebat. Arborum etiam, quæ in vias regias, aut cadebant, aut impendebant, fructum precio addicebat. & si quis miles decessisset, vectigalem drachmam pro corpore efferendo exigebat. & cum videret Lycios capillo impensius gaudere dixit venisse literas a Mausolo, vt eos tonderent, vt capillos mitteret ad capitum ornamentum. tamen si quandam pecuniæ summam velint pendere, e Græcia capillum aduecturum, quod illi libenter ei tribuerunt, ne tonderentur. Arist. œconom. 2. ch. 809.

Conditio-

Conditionale omne impossibile est, quod redeat categoricum. Auer. in q. logic. char. 364. col. 1.

Conditionalis non potest omnis in prædicatiuam conuerti, vt si peperit, cum viro concubuit. Boet. in Topic. Cic. lib. 4. char. 822.

Conditionalis est vera, cuius antecedens est præsens, & eius consequens quandoque est futurum. D. Thom. 6. metaph. lect. 3. tex. 7. char. 416.

Confidentia est ex protensione spiritus, & sanguinis ex corde ad exteriora. Albert. magn. in 1. de ani. tract. 1. cap. 6. char. 2. col. 4.

Confitentes aliquid feciſſe, aut nomen non confitentur, aut id, quod nomine continetur. Arist. rhet. 1. char. 57.

Confirmare cupiens primo opinionem dicere debet. Si id non potest, rerum consuetudines ordinare, deinde exempla afferre, & similitudines adducere, deinde sententijs vti licet. At si narratis rebus continuo sit fides adhibenda, probationes relinquendæ sunt, & a iusti, & legitimi, & vtilis, & honesti, & iucundi, & facilis, & possibilis, & necessarij partibus ante dicta negocia confirmabimus. Aristotel. rhetoric. ad Alexand. cap. 31. char. 231.

Confusa nobis sunt notiora. Ioan. Gram. in 1. physic. char. 4. col. 2.

Confusio in intellectu fit duabus de causis: æquiuocatione, & multiplicitate rei. Alber. mag. in 1. de Cœlo. tract. 4. cap. 1. char. 19. col. 1.

Confusa est bellua monstruosa, cuius anteriora crura prętendunt similitudinem brachiorum, & manuum hominis: posteriora similitudinem crurum, & pedum hominis, & est animal de specie simiarum. Alb. magn. de animal. lib. 22. tract. 2. cap. 1. char. 176. c. 1.

Confusum esse, est esse potentiale respectu distincti. Alex. de Ales. in 3. metaph. tex. 15. char. 69. col. 3.

Confusa prius a nobis concipiuntur. Alex. de Ales. in 5. metaph. tex. 32. c. 163. col. 4.

Confusi prius cognoscuntur a nobis, tamen paruam notitiam faciunt de re, vt cognoscere hominem, quia animal. Alex. de Ales. in 7. metaph. tex. 6. c. 186. col. 3.

Confutatio vnius rei per accidens est probatio eorum, quæ illi repugnant. Simpl. in 1. physi. tex. 23. c. 33. c. 1.

Congelatio, & exarsio sunt superabundantia; hæc caliditatis, illa frigiditatis. Arist. 2. de generat. & corrupt. sum. 1. cap. 3. tex. 21. char. 428.

Congelatio non accidit ex eo, quòd expellitur in superiorem locum frigidum, sed quia fit circumobsistentia calido, & frigido inuicem. Arist. meteor. 1. sum. 3. cap. 2. char. 478.

Congelatio, vel coagulatio est quædam siccitas. Auer. meteor. 4. char. 211. col. 3.

Congelata a calido non liquefiunt, quædam a frigido, è contra propter materiam. Auer. meteor. 4. c. 211. c. 1.

Congelatio non accidit aquæ simplici, sed commistæ egredienti de loco suo. Alb. mag. in 4. de cœlo. tract. 2. cap. 6. char. 57. col. 2.

Congelatio est constrictio humidi aquæ per frigus dominans. Alb. mag. in 1. meteor. trac. 1. cap. 4. c. 78. c. 2.

Congelatio est quædam aquæ mutatio, & congelatur dupliciter, solubiliter in aere, insolubiliter in terra. Alb. mag. in 1. meteor. tract. 1. cap. 4. char. 78. col. 4.

Congelatum differt a coagulato; quia coagulatum est, cuius partes aqueæ constant per frigidum comprimens, ita vt partes terrestres non apprehendant aqueas, & è contra; coagulatio autem fit ex calido, & frigido: quia in lacte per calidum, in metallis per frigidum fit. Albert. magn. in 4. meteor. tracta. 2. cap. 5. char. 125. col. 2.

Congelatio fit per frigus constringens aquam, quæ conuersa est. Alb. mag. de pass. aeris. char. 118. col. 2.

Congenitum est, quod consequenter est, & tangit non vi. Arist. physi. 4. su. 1. cap. 10. tex. 48. char. 91.

Congenitum alicui est id, quod idem cum illo est, secundum generationis tempus. Alexand. & Eust. 2. post. c. 70. col. 2.

Congregata, & disgregata necessario mutant locum, & augibile, & diminuibile secundum magnitudinem mutant locum. Aristotel. physic. 2. sum. 3. cap. 1. tex. 55. char. 223.

Congregatio est mistio. Aristot. de generat. & corrupt. sum. 4. cap. 1. tex. 43. char. 403.

Congregare, quod inquiunt facere ignem, est congregare ea, quæ eiusdem generis sunt, & contingit excipere aliena. Aristot. 2. de generatio. & corrupt. sum. 1. cap. 2. tex. 8. char. 425.

Congregatio est actio alicuius similis igni, & non perficitur, nisi per segregationem. Auer. 3. de cœlo. tex. 74. char. 104. col. 3.

Congrui sunt pisces noti, à quibusdam anguillæ marinæ vocantur. Albert. magn. de anima. lib. 24. cap. 1. char. 196. col. 4.

Coniectura, & commentatio differunt; quia coniectura circa dictionem, & actionem contrarietas est, commentatio vero circa reliquas species contrarietatis excipit. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 14. char. 208.

Coniecturas multas capies intuens, si ipsa, vel aduersarij contradicit oratio, siue res ipsa contradicit dictioni. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 9. char. 204.

Coniecturæ sunt, quæ hisce rebus, de quibus omnis habetur dictio, repugnarent, & quibus ipsa sibi oratio aduersatur. Arist. rhetor. ad Alex. cap. 9. char. 204.

Coniecturalium finis non est in artifice. Alex. Aphrod. in 1. Topic. cap. 3. char. 6. col. 2.

Coniugata à casibus differunt, quia coniugata res sunt: casus non rerum subiectarum indicatiui, sed modorum actionis, vel dispositionis. Alexan. Aphrod. in 2. Topic. cap. 3. char. 32. col. 1.

Coniugationes omnes in secunda figura de contingenti ac syllogisticæ sunt. Ioan. Gram. in prior. cap. 15. char. 38. col. 2.

Coniugationes omnes in secunda figura in mistione de inesse, & contingentis, quæ affirmatiuam habent de inesse, non concludentes sunt, ac syllogisticæ. Ioan. Gram. in prior. cap. 17. char. 40. col. 2.

Coniugationes secundæ figuræ in mistione de inesse, & contingentis, quæ negatiuam de inesse affirmatiuam contingentem habent, concludunt. Ioan. Gram. in prior. cap. 17. char. 40. col. 2.

Coniugationes, quæ in secunda figura fiunt in mistione de necessario, & contingenti, si necessaria negatiua fuerit, fit syllogismus contingentis, non secundum determinationem, sed quod de inesse prædicatur. At si necessaria fuerit affirmatiua, & negatiua contingens, non est syllogismus. Ioã. Gram. in prior. cap. 18. char. 40. col. 4.

Coniugatio in tertia figura ex contingentibus ambabus est syllogistica. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 19. char. 42. col. 1.

Coniugata sunt quæcunque ab vno nomine varia prolatione flectuntur, vt a iustitia, iustus, iustum, iuste. Boet. in Topic. Cic. lib. 2. char. 775.

Coniugata sunt, quæ ab eodem diuerso modo deducta fluxerunt. Boet. de diff. topic. lib. 2. char. 870.

Coniuncta sunt, quæ vnicuique rei finitimam naturam tenent, vt timori pallor adiunctus est. Boet. in Topic. Cic. lib. 2. char. 775.

Coniunctorum natura est, vt separari quidem possint, tamen se se inuicem monstrant. Boeth. in topic. Cic. l. 2. chart. 781.

Coniuncta sunt omnia, quæ ad se referuntur. Boeth. in topic. Cic. lib. 6. char. 844.

Coniunctio vox est non Significans, quæ nec impedit, nec efficit vocem aliquam, significare apta ex pluribus

vocibus

vocibus componi, extremo, & medio orationis congruens; quam in initio orationis sua natura poni non conuenit. Arist. poetic. cap. 20. char. 285.

Coniunctiones principaliter non significant, sed consignificant, & non sunt orationis elementa, sed elocutionis. Simp. in præd. c. 16.

Coniunctio, & vnio sunt propter humiditatem. Auerr. meteor. 4. char. 212. col. 3.

Coniunctionis, ac propositionis, cum per seipsas nihil significent, non sunt interpretationes. Boeth. in lib. de inter. char. 215.

Coniunctiones consignificare quidem possunt, per se tamen nihil significant. Boet. in l. de inter. c. 290.

Connascentia differt à tactu; quia in tangentibus nihil aliud necesse est esse pręter tactum: in connascentibus vero est aliquid vnum idem in ambobus, quod facit vnum simul cum alio secundum continuum, & quantum, non tamen secundum æquale. Arist. 3. metaphy. cap. 4. tex. 5. char. 88.

Connexum rei connumeratur cum ipsa re. Auer. prim. rhetor. tract. 2. cap. 9. c. 33. col. 3.

Consanguinitas auorum, & proauorum nunquam extinguitur, sed fratrum, sororum, & aliorum lateraliter coniunctorum extinguitur per quatuor generationes: quia auorum, & proauorum, & parętum quilibet aliquid sui, quod potentia est, & virtute, totum, quod ipsę est habet in successore proximo. At non ita colliguntur à fratre, & aliorum orti, sed ob id, quod ab vno aliquo, hoc, quod sunt, per generationem originalem acceperunt. per quod colligitur, quod per hoc quod alterius est, & non suum, potest dirimi eorum cognatio. Albert. mag. de ani. l. 18. tract. 2. cap. 9. char. 158. col. 3.

Consensio est sententia indicatiua recta æqui, & boni viri: at ea recta est, quæ est veracis. Arist. 6. ethic. nicom. cap. 11. c. 152.

Consequenter id est, inter quod post principium solum existens, aut positione, aut natura, aut aliquo alio sic determinatum, nihil est medium eorum, quæ sunt in eodem genere. Aristotel. physicor. 5. sum. 2. cap. 1. tex. 25. char. 131.

Consequenter est ad aliquid consequenter, & posterius aliquid est. Aristotel. physic. 6. sum. 2. cap. 1. text. 25. chart. 132.

Consequenter est prius naturaliter omnibus supradictis quia quod tangit, consequenter est: at non contra, & si continuum est, necesse est tangere, & sic de alijs. Arist. phy. 5. su. 2. cap. 1. tex. 28. char. 132.

Consequenter est, quod sequitur primo aliquod principium, id est, quod ordinate sequitur ad aliquod, vt species, vel aliter, ita vt non sit medium eiusdem generis. potest tamen esse medium alterius generis. Arist. metaphy. sum. 4. cap. 4. char. 241.

Consequenter continuum, & contactum sic se habent, vt consequenter sit primum. quia enim consequenter, non tangit. secundum locum tenet contactum, quia si tangit, non adhuc est: vnum ergo tertium continuum. Arist. 11. metaphy. su. 4. cap. 4. c. 242.

Consequenter sunt, quorum medium eiusdem generis. Ioan. Gram. in 2. post. cap. 12. char. 67. col. 2.

Consequenter se habere ad alterum non est in continuis. D. Thom. in 2. physic. lect. 7. tex. 45. char. 95. c. 2.

Consequentia, alia sunt priora, alia posteriora, & sæpe posteriora prioribus meliora sunt. Alexand. Aphrod. in 3. Topic. cap. 2. char. 34. col. 1.

Consequentia necessaria non temporaria est ea, in qua semper ex eo, quod sumptum est, consequitur aliquid, propterea quod est tanquam antecedens id, quod sumptum est. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 14. char. 30. col. 1.

Consequens in plus esse oportet, quàm antecedens, vel æqualis. quod si fuerit in minus, non sequitur antecedens. Ioan. Gram. in prior. cap. 14. char. 32. col. 4.

Consequenti sublato tollitur antecedens, non autem contra. Ioan. Gram. in prior. cap. 14. char. 32. col. 4.

Consequentium necessariorum magna pars simul cum causis efficientibus est in accidentibus, cum subiectis suis, & hæc sunt, quæ sciuntur per accidentia substantialia: & ideo sunt, vt plurimum demonstrationes absolutæ in hoc genere. Auer. in poster. 2. cap. 7. tex. 67. char. 223.

Consequentia duo cum fuerint, quæ se complete sequuntur, & posuerimus aliquod esse ipsum præcedens, aut disponi per præcedens, necessario sequitur consequens, licet sit impossibile illud disponi per præcedens: vt quia dies sequitur ortum Solis, in quacunque hora ponatur Solem oriri, sequitur diem esse, licet impossibile sit Solem in illa hora oriri. Auer. in physi. 4. tex. 93. char. 81. col. 3.

Consequentia inter accidens, & consequens non est vera. Auer. ex dest. dest. disput. 2. char. 18. col. 3.

Consequens est quicquid id, quod antecedit, sequitur, vt ab antecedentibus separari nequeat. Boet. in Topic. Cic. lib. 2. char. 775.

Consequentia natura sunt, cum altero præcedente comitatur alterum. Boet. in Topic. Cic. lib. 4. char. 819.

Consequens aliquod si sequitur ad aliquid antecedens absque conuersione, & oppositum antecedentis sequetur ad oppositum consequentis, & non è conuerso. Alb. mag. in prior. char. 143. col. 4.

Consequens est id, quod sic infertur ex antecedente. Alb. mag. in elench. char. 288. col 2.

Conseruatur tunc proprie aliquid, quoties vna cum ijs omnibus quæ natura in eo insunt, conseruatur, restatque incolume; in quorum numero est figura. Alex. Aphrod. de mist. char. 60. col. 3.

Consideratio de proprijs posterior est ea, quæ est ex communibus. Arist. phy. 3. sum. 1. cap. 1. tex. 1. ch. 54.

Considerationes aliæ contemplatione egent, aliæ ad acquisitionem, & negocia spectant. Arist. moral. eùdem. 1. cap. 1. char. 367.

Consideratio rerum propriarum, communium considerationem consequitur. Pfel. in 3. physic. char. 20.

Considerationis figura, & qualitas debet esse vna & eadem apud virtutem sensibilem, & rationalem, in rebus diuersi generis, & in contrarijs. Auer. 3. de ani. tex. 32. c. 174. col. 1.

Considerationis suæ principium ponit homo de rebus possibilibus ex rebus præsentibus, quæ accidunt. Et ideo possibile est, vt homo cogitet in alia re, adeò quod inueniet ex eo aliquod indiuiduum, quod ante non sensit, sed sensit ei simile, non ipsum idem. Auer. 3. de ani. tex. 33. c. 174. col. 2.

Consideratio, & substantia abstracta est postrema in cognitione, & prima in esse contra insensibile. Auer. in 4. metaphy. tex. co. 9. char. 33.

Consideratio eadem est de obiecto, & de habitu, vt de obiecto. & quanto obiectum latius est, & ad plura se extendit, tanto scientia latior est. Alex. de Ales. in 1. metaphy. char. 7. col. 3.

Consilium nemo capit de rebus desperatis. Aristot. rhetoric. 2. char. 82.

Consilio in omni videndum est, si is, qui dicit, in alijs falli opinione solitus sit: nam, & in hac falli indicium est. Arist. rhetor. 3. char. 171.

Consilium non fit de æternis, nec de his, quæ necessario fiunt: quia ob consilium nihil plus acquiritur, sed tantum de ijs consultamus, quæ a nobis fiunt, & futura sunt. Alex. Aphrod. de fato. c. 7. char. 25.

Consilium est prudentię defectus. Amino. in prædicam. c. 90. Idem Ammo. in l. de inter. c. 75.

Consilium, ac deliberatio in coniecturis solum locum

obtinet.Simpl.in 2.phy.tex.56.char.136.col.1.

Consilium ob prudentiæ egestatem suscipitur. Ioan. Gram.in 2.phys.c.49.col.2.

Consilium de ijs tantum dicitur, quæ ex æquitate efficiuntur.Sententia vero de ijs, & de alijs quoque multis.Eust.6.Ethic.cap.11.char.132.

Consilio, & consultandi facultate a brutis differimus: Mag.in l.de inter.c.19.a tergo.

Consulimus ea,de quibus est consilium. Auer.1.rhetoricor.tract.2.cap.8.c.33.col.1.

Consilium non est de necessarijs,sed de contingentibus. D.Thom.in periherm.char.13.col.4.

Consilio non est opus in ijs,in quibus media sunt determinata.D.Thom.in periherm.char.15.col.3.

Consulunt prius prudentes viri, quid agendum, antequam quicquam agere instituant. Dan.Barb. 1. rhetoric.cap.24.char.60.

Consistentiæ, quæ concretæ sunt in frigido, aquæ sunt, vt glacies,vt grando, & pruina: quæ a calido, terræ; vt fictile,caseus, nitrum, sales: quæ ab ambobus, amborum.Arist.meteor.4.su.4.cap.1.c.585.col.3.

Consolidata non sunt vnum secundum qualitatem, sed secundum continuationem, e conuerso miscibilibus. ista enim reuertuntur in vnum secundum qualitatem, & continuationem. Auer. in 5.metaphys. tex. com.5.char.51.

Consonantiæ diapason antiphonum ita latitat, vt vnisonum esse videatur, vt in punico, vel atropo; quæ enim posita in acutis sunt, non vnisona, sed ex proportione sibi diapason concinentia respondent.Quoniam modus proportionis facit, vt sonus quasi idem esse appareat; proportio enim in sonis æqualitas est; æquale autem omne ad vnitatem referendum est. Hoc idem etiam in fistulis euenit, vt falli aures possint.Arist.problem.sect.19.q.14.char.514.

Consonantia diapason sola cantatur, hanc enim solum magadare, nec vllam aliam consueuerunt. Quia hæc sola ex fidibus inter se se obsonis constat,atqui in absonis etiam,si alteram canis, identidem efficis. voces enim ambarum vna quodammodo illa continet. Ergo in hoc consonandi genere, cum vel vna canitur, consonantia tota perfici potest; & cum ambæ, aut altera canitur,altera tibia sonatur, vna quasi de duabus exultat. atque ita efficitur,vt sola hæc cantilenam patiatur,eo scilicet, quòd obsona vocem nerui obtinent eiusdem.Arist.problem.cap.19.q.17.char.515.

Consonantia bis diapente, & bis diatessaron componi non potest, bis diapason potest; quia non bis diapente,nec bis diatessaron instrui possunt,sed diatessaron, ac diapente proportiones apte in vnam diapason continentiam copulantur. Aristotel. problem. sect. 19. q.34.char.519.

Consonantia ideo demulcere potest; quia mistio,& temperatio contrariorum est iunctorum apte inter se se portionemque inuicem custodientium. Aristot.problem.sect.19.q.38.char.521.

Consonantia diapason omnium pulcherrima est: quia integris terminis huius proportiones continentur: cæterarum autem non integris. Cum enim nete diplà ad hypaten fit,quocunque in genere nete duo tenuerit,hypate vnum habebit: & vbi hypate duo,nete quatuor resonabit, ac ita deinceps. At sexquialtera non integris numeris posita est;maior enim minorem in se continet totum,& eius partem dimidiam: quam ob rem non integri cum integris comparantur, sed partes superfunt. Item diatessaron sexquialtera continetur,quæ terminis constat, quorum maior minorem continet, & tertiam eius partem. Vel quia quæ ex ambabus consistit perfectissima est, & quoniam modulandi mensuram hæc tenet, merito omnium elegantissima constat.Arist.proble.sect.19.q.35.c.519.

Consonantia sola, quæ diapason vocatur, est illa in qua magadari solitum est; quia vt pedes carminum portionem,aut paris ad par,aut dupli ad subduplum,aut aliquam aliam inter se obtinent: ita soni, quibus consonantia continetur, motus portionem inter se aliquam seruant,& rationem clausulæ. Cæterarum igitur cõsonantiarum alterius termini imperfecti sunt, cum finiant ad partem: quamobrem fieri non potest, vt pari sint facultate. Et cum dispares sint,discrimen auribus pariunt.adde,quòd hypate accidit,quod exitum soni circuitalis habet cum nete; vltimus enim a nete ictus aeris factus hypate est:quod cum finiant in idem,quamuis non idem fecerint,euenit, vt opus absolui vnum,communeque possit,non secus,ac illis accidit, qui sub postremam cantilenam pulsent, quia magis delectãt eo ipso fine, quàm discrimine angunt, quo ante finem discreparint. Cum igitur in diapason consonantia ex diuersis,quod commune exultet, suauissimum sit, magadare autem ex contrarijs vocibus consistat, hinc magadare consonantia diapason consueuerunt.Arist.problem.sect.19.q.40.c.522.

Consonantia ipsa est veluti extremorum temperatura. Simp.in 3.de ani.ex sec.1.tex.143.c.31.col.3.

Constans est id, quod non cito fit,nec facile dissoluitur. Arist.moral.eud.7.cap.4.char.439.

Constantia nulla exstitit tanta circa humana opera,quanta est circa opera secundùm virtutes.Alb.magn.ethic. pri.tract.7.cap.11.char.22.col.2.

Constellatio dicitur specialis conuentus, & respectus plurium stellarum,quia speciali modo congregant,vel opponunt,vel alio modo se respiciunt. Alb.mag.in 4. meteor.tract.1.cap.11.c.119.col.3.

Constellatio quamuis sit in figuris cœlestibus per modũ necessitatis,est tamẽ in impletione causarum,per quas descendit in sphæram actiuorum, & passiuorum, per modum contingentiæ & valde mutabilis. Alber.mag. ethic.pri.tract.7.cap.9.c.21.col.4.

Constitutiones videntur esse iuris naturalis inuestigatio,& consensus. Alexand.Aphrod. in 2. de anima. cap.4.c.52.col.3.

Constitutio coniecturalis nominatur, cum quæritur, utrum fit.Boet.de diff.top.l.4.char.882.

Constitutio diffinitiua est, cum factum constat, quid sit autem ignoratur.Boet.de diff.top.l.4.c.882.

Constitutio generalis qualitatis est, cum factum constat,& quid sit, certũ est, cui generi subijciatur, quæritur.Boet.de differ.topic.l.4.char.882.

Constitutio generis triplex est: vel de præterito, & iuridicialis constttutio appellatur:vel de præsenti, vel de futuro,& negotialis constitutio dicitur. Boet.de differ.topic.lib.4.char.882.

Constitutio iuridicialis duplex est:aut.n.in ipso facto vis defensionis inest, & absoluta qualitas vocatur: vel extrinsecus assumitur, & assumptiua dicitur. Boet. de diff.Top.l.4.char.882.

Constitutio assumptiua est,cum aut conceditur crimen, aut remouetur, aut refertur, aut comparatur. Boet. de differ.topic.lib.4.char.882.

Constitutio assumptiua, cum conuertitur crimen, est, cum nulla facti fit defensio, sed venia postulatur, & hoc,vel si depreceris,vel si purges, in fortunam,in casum,in necessitatem culpam ascribens.Boet.de differ. topic.l.4.tex.2.char.882.

Constitutio assumptiua remouens crimen est, cum ab eo,qui incessit,transfertur in alium,quod duobus modis fit. nam vel causa remouetur, vel factum. causa, cum aliena potestate factum contenditur. factum, cum alijs, aut potuisse, aut debuisse facere monstratur.Boet.de differ.topic.lib.4.char.883.

Constitutio assumptiua. cum crimen refertur, est, cum offendimus,quod is, in quem crimen commissum sit, iniurius

iniurius est, atque id pati meruit. Boeth.de diff.top. l.4.c.883.

Cõstitutio assumptiua,quæ per comparationem fit, est, cum propter meliorem, vtilioremque factum, quod aduersarius arguit commissum esse defenditur.Boet. de differ.top.l.4.char.883.

Constitutio constitutionem ad fidem confirmat. Boet. de diff.top.l.4.c.883.

Constructionis,& destructionis;prædicatorum locus primus.Difficilius est construere,quam destruere terminum.Arist.top.l.7.cap.2.char.543.

Constructionis, & destructionis prædicatorum locus secũdus.Si omni inest, quod sub nomine est,at non soli,interempta est diffinitio. Aristot.topic.l.7.capit.2. char.544.

Constructionis, & destructionis prædicatorum locus tertius. In accidente vniuersali facilius est destruere quam construere, & destruenti satis est vni nõ inesse, construenti,omni inesse. Arist. top.l.8.c.2.c.544.

Constructionis & destructionis prædicatorum locus quartus.Facilius est construere quam destruere. construenti satis est ostẽdere alicui,inesse destruenti nulli. Aristot.top.l.7.c.2.char.545.

Constructionis & destructionis prædicatorum locus quintus. Ad terminum contingit,& per alia argumentari. siue enim non propria sit definitio, siue non genus,quod assignatur,siue non inest aliquod eorũ,quę sunt in diffinitione,interempta est definitio. Aristot. top.l.7.c.2.char.545.

Constructionis, & destructionis prædicatorum locus sextus. Proprium post diffinitionem difficilius est destruere,quam cõstruere,quia ex pluribus plerumq; fit.Arist.top.l.7.c.2.char.543.

Constructionis, & destructionis prædicatorum locus septimus. Accidens facilius est omnium construere. Arist.top.l.7.c.2.char.546.

Constructionis, & destructionis prædicatorum locus octauus.Destruere accidens difficillimum est,non interimitur enim,nisi ostendendo, quod nõ inest.Arist. top.l.7.c.2.c.546.

Consuetudo est tanquam natura.Arist.de mem.& rem. cap.3.c.42.

Consuetudo maxime impedit veritatis cognitionem, quod leges declarant, in quibus puerilia, & fabulosa magis possint,quam veritas in se. Arist.2.metaphys. c.3.tex.14.char.38.

Consuetudine fiunt,quæ ideo fiunt, quia sæpe fecerunt. Arist.rhetor.pri.char.45.

Cõsuetum iam quasi natura insitum est, simile enim est naturę.quod enim sæpe fit,prope accedit ad semper. Arist.rhetor.pri.char.43.

Consuetudinem, quam naturam, facilius est imitari. Arist.ethic.nicom.c.10.c.179.

Cõsuetudo,ob hoc est valida,quia naturæ insidet,Arist. mag.moral.2.cap.7.c.336.

Consuetudo vertitur in naturam.Mich.eph.de mem.& rem.c.7.col.3.

Consuetudo est magni vigoris. Auer. epit.in log.c.360. colum.3.

Consuetudo est maxima causa dependens a pluribus rebus manifestis per se. Auer. in phy. pri. tex.6. c.17. colum.4.

Consuetudo est habitus, quem acquirit agens, qui facit eiusdem vt plurimum reiterationẽ actionis.Auer.contra Algaz.in physi.disp.pri.char.56.col.4.

Consuetudinis est,quod apud aliquos permutatur. Boet. de diuis.c.640.

Consuetudinis in reminiscentia maxima est vis;quia ea; quæ consueuimus per ordinem enuntiare, dicto vno priori occurrit,aliud etiam absque attentione. Alber. mag.de mem.& rem.trac.2.c.3.c.23.col.2.

Cõsuetudo sibi succedere in corde similes passiones facit, ita vt tristitia tristitiam, timor timorem sequitur, & vigor cordis audaciã,& sic in alijs. Alb.mag. de mot. ani.l.1.trac.2.c.6.char.44.col.3.

Consuetum,quod est nobis, est magis notum;quia consuetudo vertitur in naturam. D.T.ho. 2.metaph.l.5. tex.14.c.114.

Consuetudo aliquid facit in his, quæ pertinent ad virtutes morales,& non ijs,quæ sunt secundum naturam, vel præter naturam. D. Thom. 2. ethic. l. 1. c.22. colum.2.

Consuetudo praua est quędã ęgritudo animalis.D.Th. ethic.7.l.5.c.121.col.2.

Consuetudo est altera natura. Alex. de ales. in 2.metaphy.c.46.col.3.

Consultatio non est de fine,sed de his,quæ sunt ad finẽ, & hæc sunt quę in actionibus vtilia sunt. Arist. rhetor.pri.c.25.

Consultans, & qui in iudicio loquitur,primo suas rationes fide probare debet, deinde contrarijs occurrere. Quod si aduersa causa multiplex sit,primo cõtrarijs, contra quæ secundo loco dicitur ex ijs, quod insulsissimum est, primo attingere debet. Arist. rhetor.3. c.172.

Consultatio de septem rebus fit: vel de sacrificijs, vel de legibus,vel de apparatu ciuili, aut de societatibus, & fœderibus aduersus alias vrbes,aut de bellatore, de pace, aut de pecuniarum prouentibus. Arist. rhetor. ad Alex.cap.2.c.185.

Consultatio de sacrificijs est, cum aut dicimus seruanda esse in præsenti statu,aut vt magnificentius,aut humilius agendum sit. Aristot. rhetor.ad Alexan. capit.2. char.185.

Consultatio non est de omnibus: nam non est de æternis,nec de his,quæ in motu quidem sunt, sed semper circa eadem versantur, siue necessaria, siue naturalia. nec quæ fortuna contingunt,nec de humanis omnibus,vt de his,quæ per nos ipsos agi non possunt. Aristot.3.ethic.cap.3.char.56.

Cõsultamus de ijs,quæ in nostra sunt potestate,& vnusquisque de ijs,quę per seipsum agi possunt,consultat. Arist.3.ethic.c.3.char.56.

Consultatio nulla est de scientijs certis,vt de literis: nõ enim dubitamus quomodo scribendum sit. Arist.3. ethic.cap.3.char.56.

Consultamus de ijs, quæ per nos fiunt, nec semper eodem modo eueniunt. Aristoteles 3. ethicor.capit.3. char.57.

Consultatio est magis in artibus, quam in scientijs;quia in ipsis magis ambigere consueuimus. Arist.3.ethic. cap.3.c.57.

Consultatio est de illis, quæ vt plurimum fiunt, incerta tamen sunt, quomodo eueniant, & in quibus determinatio existit: & ad magnas res consultores adhibere solemus, quasi nobis ipsis diffidentes, quasi sufficere nos ipsi soli nequeamus. Aristotel.3. ethic. cap.3.c.57.

Consultatio non est de finibus, sed de his,quæ ad finem tendunt.Arist.3.ethic.c.3.char.57.

Consultatio omnis quæstio est, non autem omnis quæstio est consultatio.Arist.3. ethic.c.3.char.57.

Consultamus interdum instrumenta, interdum vsus eorum, aliter in reliquis, per quæ, quo pacto, aut per quid quippiam fieri debeat. Aristotel. 3. ethicor. cap.3.c.58.

Consultabile, & eligibile idem plane est. Arist.3.ethic. cap.3.c.58.

Consultare, & ratiocinari idem sunt. Arist.6. ethic.nicom.cap.1.c.139.

Consilium non est de iis, quæ aliter se habere non possunt.Arist.6.ethic.nicom.c.1.char.139.

Consultat nemo de ijs, quæ aliter esse non possunt, aut nequeunt sub actionem ipsius cadere. Arist. 6.ethic. ad Nicom.cap.5.ch.143.
Consultor bonus is est absolute,qui,quod optimum homini ex agendis rebus est,coniectura ratiocinando assequi potest.Arist.6.ethic.Nicom.cap.7.c.147.
Consultator errat,vel circa vniuersale, vel circa singulare,dum errat. Arist.6.ethic.Nicom.cap.8.c.149.
Consultare, & quærere inter se differunt, vniuersalius enim est quærere,nam consultare quęrere aliquid est. Arist.6.ethic.Nicom.cap.9.ch.149.
Consultatio bona non est scientia,non enim de ijs, quæ sciunt, inquirunt. Aristo.6. ethic. ad Nicom. cap.9. char.129.
Consultatio bona non est bona coniectatio, quippe cũ, & absque ratione,& cito fit coniectatio:longo autem tempore oportet,vt consultent consulentes.Aristo.6. ethic. Nicom.cap.9.ch.149.
Consulendum tarde,& diu:at cito agenda sunt,quę cõsulueris.Arist.6.ethic.Nicom.cap.9.ch.150.
Consultatio bona,& solertia diuersa sunt.Arist.6.ethic. Nicom.cap.9.ch.150.
Consultatio bona non est opinio. Arist.6.ethic.Nicom. cap.9.ch.150.
Consultatio bona est rectitudo, & non est sine ratione: ergo est consultatio rectitudo quædam.Arist.6.ethic. Nicom.cap.9.char.150.
Consultatio bona est rectitudo, quæ secundum vtilitatem ad quendam finem spectat, cuius prudentia vera existimatio est. Arist.6.ethic.Nicom.cap.9.c.151.
Consultamus de ijs,quæ in nostra potestate sunt,& quo modo cuasura sint,incertum est.Alex.Aphro.1.prior. cap.1.ch.3.col.4.
Consultat animal nullum præter hominem, & non fit consultatio,nec de æternis,nec de necessarijs,sed tantum de ijs, quæ ad finem conducunt, non autem de fine. Alex.aphr.in 4.nat.quæst.cap.29.c.22.
Consultatio in nobis est: possumus enim, & consultari, & non.Alex.aphr.in 3.nat.q.cap.13.ch.15.
Consultatio hoc nobis boni tribuit, vt eligamus illud ante illud,quod ratione eligibilius nobis visum fuerit, & quod non prius consultantes non egissemus.Alex. Aphrod.de fato.cap.7.ch.25.
Consulimus,quod appetimus. Alex.aphr. de nat.q.cap. 22.char.20.
Consultatio inutilis esset, nisi foret in hominis arbitrio facere,vel non facere id,de quo consilium fuerit. Ale. Aphro.in 2.de ani.cap.56.c.55.col.1.
Consultans in contingentibus versatur, & agibilibus alio, & alio modo se habentibus ad vnum, quod,vel vtile,vel iucundum respicit,vel si vtilius,& iucũdius. Simp.in 3.de anim.ex sec.2.tex.57.c.81.col.1.
Contacta non congregantur per aliquod commune in eis, per quod fuerint vnum: consolidata autem fiunt vnum,cum aliquid consolidans sit, in quo communicant.Auer.in 5.metaph.tex.10.ch.51.
Contactus naturalis est per corpus: contactus mathematicus potest esse per lineam,& per superficiem. Auer. phy.5.tex.30.ch.104.col.1.
Contactus non est nisi in vltimo, quod est superficies, vt quæ non tangitur propter superficiem,sed propter totum corpus. Alb.mag. 4.phy.tract.1.cap.10.char. 43.colum.4.
Contemnens paruifacit. Aristot.rhetor. 2.c.70. col.3.
Contemplari assidue magis aliquid,quam operari possumus.Arist.10.ethic.Nicom.cap.7.c.256.
Contemplatiuo homini externa potius sunt impedimẽto: at vt homo, cum pluribusque vitã degit ex virtute agere proponit,talibus igitur ad humanę se gerẽdũ indigebit.Arist.10.ethic.nicom.cap.8.ch.259.
Contemplatiuam felicitatem perfectam quandã operationẽ esse cõstare,vel inde potest, quia Deos maxime beatos,& felices esse existimamus. Arist.10.ethic.ad nicom.cap.8.c.259.
Contemplatiuæ cogitationis,& non actiuæ,nec effectiuæ bene, maleve esse est verum. & falsum, hoc enim totius cogitatiuæ opus est, sed actiuæ, & cogitatiuæ veritas est,quæ appetitui recto consentanea fit.Arist. 6.ethic.nicom.cap.2.char.140.
Contemplari interdum nocumentum sanitati affert. Arist.9.ethic.nicom.cap.12.c.182.
Contemplatio nil aliud,quam de diuinis inspectionem, & cognitionem significat. Alex.aphro.in lib.1.prior. char.3.col.2.
Contemplationem actioni præstare indicio est,quod omnis actio ad alium finem refertur: nam, & virtutum actiones,quæ alioqui omnium maxime suapte sponte videntur expetendæ, ad aliud tamen quiddam referri videntur.Alex.aphr.in 1.metaphy.cap.1.c.3.col.
Contemplationis finis, actionis principium est. Ammo. in Porph.c.6.
Contemplatiua sunt,in quibus de vero,& falso consideratur. Ammo.in præd.c.3.
Contemplatiuæ philosophię finis est felicitas, quam qui attingit, non homo, sed Deus dici debet. Simp.in præd.ch.2.
Contemplatio alia est de intellectualibus substantijs: alia de mathematicis immobilibus substantijs: alia de mobilibus semper substantijs, quæ semper in gyrum vertitur,vt Astrologia.Simp.in præd.c.85.
Contemplatio ex manifestis, ac sensu apparentibus rebus,ad veritatem processum denotat. Simpl.in 1.de ani.tex.3.c.1.col.2.
Contemplari significat vniuersalius aggredi sermones. Io.gra.in 1.de ani.tex.1.c.6.col.2.
Contemplatiuus,exceptis quę ad vitam sunt necessaria, reliqua contemnere consueuit. Eustra. siue Micha. Ephes.10.ethic.cap.7.c.522.
Contemplationis nostræ finis est, quod anima hypostasim formarum omnium, quæ est lumen intelligentiæ purum ab omni eo, quod materiale est, vel virtutis materiæ inueniat: quia tunc recte inuenit se ipsam,prout ipsa est solus,& purus intellectus, sine continuo,& tempore.Alb.mag.in 1.metaph.tract.5.cap. 16.c.74.col.1.
Contemplatiua felicitas est omnis intellectualis naturę, secundum naturam optimam. Alber.magn.de nat.& orig.ani.tract.2.cap.6.c.73.col.4.
Contentio est,quę contrarium nomen simul,& vim oppositis rebus habet,aut horum alterum:sed pulchrior est,quæ ex ambabus constat. Arist.rhet,ad Alex.cap. 25.char.221.
Contentum ita se habet ad continens,vt materia ad formam, idest, vt materia perficitur per formam, sic per continens perficitur contentum.Auer.in phys.4.tex. 49.ch.68.col.2.
Contentum omne habet aliquid extra se terminans ipsum,& conseruans continendo.Alb.mag.in 1.de cœlo,tract.1.cap.5.c.4.col.1.
Contiguum est,quod,cum consequenter est,tangit.Arist. phy.su.1.cap.1.tex.25.c.132.
Contiguum omne consequens est.Simp.2.physi.tex.76. c.314.colum.2.
Contiguum omne in mathematicis est cõtinuum.Auer. phy.5.tex.30.c.104.col.1.
Contiguum per naturam diuisum est, ex proximo per potentiam continuo.Alb.mag.in pri.meteor.tract.1. cap.3.c.78.col.2.
Contigua sunt,quorum vltima sunt simul. D.Tho.in 4. phy.l.21.tex.121.c.69.col.2.

Con-

Continentis,& contenti extrema in eodem sunt. Arist. phys.4.sum.2.cap.7.tex.36.char.87.
Continentiam, & temperantiam in iuuenibus, & diuitibus maxime recensemus: iustitiam vero in pauperibus: quia si quis re abstinet, cuius maxime indiget, laudabilior est, quàm è contrario. pauper igitur facultatibus indiget, iuuenis, & diues fruitione. Arist. problem.sect.28.q.4.char.605.
Continens cum electione agit, non cum cupiditate. Arist.3.nicom.Ethicor.cap.2.char.54.
Continentia non est virtus,sed quoddam aliud mistum. Arist.4.ethicor.nicom.cap.9.char.107.
Continentia, & tolerantia, nec quasi ijdem cum virtute, & prauitate habitus sunt, neque vt diuersum genus existimãda sunt.Arist.7.ethic.nicom.cap.1.c.159.
Continens, & tolerans: & incontinens, & mollis circa voluptates, & dolores versantur. Aristot. 7. ethic. nicom.cap.4.char.166.
Continens, & incontinens circa voluptates versatur: tolerans vero, & mollis circa dolores. Aristotel. 7. ethic.nicom.cap.7.char.173.
Continentia consistit in continendo, & cohibendo. Arist.7.ethic.nicom.cap.7.char.174.
Continentia est expetibilior tolerãtia, vt vincere, quàm non superari.Arist.7.ethic.nicom.cap.7.char.174.
Continens medius est inter eum, qui corporalibus minus quàm oportet, oblectatur, nec in ratione persistit,& inter incontinentem,qui,magis quàm oportet, delectatur, & in opinione non persistit: & vt continentia est honesta, sic his alij contrarij habitus praui sunt.Arist.7.ethic.nicom.cap.9.char.178.
Continentia, & incontinentia versantur circa id, quod multitudinis habitum excedit, nam alter amplius,alter minus præstat, quàm multitudinis facultas sit. Arist.7.ethic.nicom.cap.10.char.179.
Continentia est circa voluptates, tolerantia circa ægrimonias, & in hoc differunt. Aristot. 2. mag. moral. cap.7.char.333.
Continens est non solum,qui præsentes cupiditates cohibet,sed etiam qui talis est,vt si nullæ adsint cupiditates,ita instructus est,vt eas possit cohibere. Arist.2. mag.moral.cap.7.char.336.
Continentia virtus est, & proinde iustiores efficit sui studiosos.Arist.moral.eud.2.cap.8.char.396.
Continentia est virtus cupidæ, qua cupiditatem, quæ in malas fert voluptates, ratione inhibet. Aristotel. de virtut.libel.char.477.
Continentiæ est,posse cohibere ratione cupiditatem ferentem ad malas delectationes,& voluptates,& pati, & tolerare pro natura indigentiæ, & ægritudiuis. Arist. de virtutib.libel.char.479.
Continentiæ prodest nuptias,heri seriores, intemperatiores enim esse videntur, cum puellæ veneri assuescunt.Arist.polit.7.cap.16.char.750.
Continens vel maius, vel æquale contento esse debet. Simpl.in 4.phys.char.219.col.1.
Continens dicitur de tribus, de contingenti, & de non contingenti, & de forma. Auer. in physic. 4. tex.34.char.63.col.2.
Continens,si est diuisum a contento, non dicitur esse in contento,sed econtra contentum in ipso: vt aqua dicitur esse in cado,vel in vrna. si non est diuisum,tunc dicitur esse in contento, vt pars in toto, & oculus in capite. Alb.mag.in 4.physi.tract.1.cap.8.char.43.c.1.
Continentes vocantur, qui morantur in forma mente concepta; & si huic motores inferiores subministrent organice,tunc omnia fiunt ordinate,& bene. Albert. mag.de motib.anima.l.2.trac.2.cap.5. char.48.col.1.
Continentia non ad opinionem,vel ad fidem,vel ad dubitationem, vel ambiguum determinanda est, sed ad scientiam. Alb.mag.in ethic.7.trac.1. cap.2.c.82.c.2.
Continentis & incontinentis opus est vnius potentiæ, sed duas habet complexiones, & quatuor propositiones.Alb.mag.ethic.7.tract.1.cap.5.c.84.col.1.
Continens abstinet cum sensu passionis in contrarium mouentis.Alb.mag.7.ethic.tract.1.cap.5.c.84.col.1.
Continentia non accipitur,vt medium, vt cardinales virtutes.Alb.mag.7.ethic.tract.1.cap.11.c.86.col.1.
Continentia habetur tanquam magnum,& venerabile. D.Thom.ethic.7.l.2.c.115.col.2.
Continentia est melior perseuerantia,mollities est peior incontinentia.D.Tho.7.ethic.l.7.c.124.col.3.
Continentiæ, & incontinentiæ subiectum est voluntas. D.Tho.7.l.7.ch.128.col.2.

Contingentis diuisio.

COntingens multis dicitur modis: necessarium, non necessarium, & possibile. Aristo. prior.lib.1.cap. 4.char.151.
Contingens, aliud vt plurimum, & deficit necessarium, vt canescere hominem: aliud infinitum, quod sic, & non sic possibile. Aristotel.prim.prior. sect.1.cap. 11.char.173.
Contingere hoc huic inesse duobus accipitur modis: aut cui inest,aut cui inesse contingit.Aristo.pri.prior. sec.1.cap.11.ch.174.
Contingens diuiditur,vel vt genus in species, vel vt totum in partes. Alexand. aphrodien. in 1.prior.cap.12. char.27.col.3.
Contingens,vel sæpe euenit,& circa hoc versatur natura, & ars: vel raro, & circa illud versatur fortuna, & casus: vel quod ex æquo euenit, circa quod versatur præelectio.Ammo.in lib.de interpret.c.76.
Contingens tribus dicitur modis: vel vt in pluribus, in quibus affirmatio magis est vera, quam negatio: vel ex æquo, vt in ijs, quæ in nobis consistunt: vel vt in paucis, in quibus est casus, & fortuna. Mag. in lib. de inter.char.19.
Contingens in tria diuiditur: in id,quod æqualiter contingit: & in id,quod raro: & in id, quod plerunque. Magen.in priora.ch.6.col.3.
Contingens aliud materiæ necessario accommodatur,vt contingens est Solem oriri: aliud,quod in ortu,& interitu versatur, quod potest a subiecto euelli, vt accidentia.Io.gra.in pri.prio.cap.3.c.11.col.4.
Contingens, aliud vt plurimum, in quo sunt naturalia, & artificialia, & hoc contingens vtile est arti ratiocinandi: aliud æquale,vt lauare, & non lauare, quod nullo vsui est demonstrationi: aliud raro, quod non est vtile demonstrationi. Ioan.gra.in prim. prior.cap.3.c.12.col.1.
Contingens aliud definitum est, aliud indefinitum, circa definitum natura,& ars versatur, fitque plerunque. circa indefinitum, quod æqualiter, vel raro fit, circa æqualiter præelectio versatur, vt ambulare,non ambulare:circa contingens,quod accidit raro, versatur fortuna. Ioannes grammaticus in priora, cap.12.char.30.col.3.
Contingens id est,aut quod casu venit,aut ex libero arbitrio, aut naturæ facilitate in vtranque partem redire potest.Boet.in lib.de interpret.c.58.
Contingens aliud necessarium est, aliud non necessarium, & hoc, aliud est finitum, aliud infinitum, & aliud contingens possibile. Alb.mag.in priora. char. 98.colum.4.
Contingere hoc prædicatum huic subiecto inesse, duobus dicitur modis: aut quia actu inest subiecto:aut id, cui subiectum contingit inesse.Alber.magn.in priora. ch.112.colum.1.
Contingentium triplex est genus, primum in paucioribus, quæ accidunt casu, & fortuna. Secundum ad

ytrumque, quę ex electione proueniunt. Quædam, vt in pluribus, quæ proficiſcuntur a natura. D. Thom. in periher. char. 13. col. 1.

Contingens alio modo, & impoſſibile ſumuntur cum demonſtratur aliquid de genere, & cum demonſtratur de ſpecie; quia cum agitur de ſpecie, oportet accipi, vt impoſſibile, eſſe illud, cui repugnat, vel genus, vel differentia ſpeciei, ex quibus ratio ſpeciei conſtituitur. Cum agitur de genere, accipitur vt contingens omne illud, cui non repugnat ratio generis, licet ei repugnet ratio conſtituens ſpeciem. D. Tho. 7. phy. lect. 3. tex. 10. char. 109. col. 3.

Contingentia dupliciter cognoſci poſſunt: vno modo ſecundum rationes vniuerſales: alio modo ſecundum rationes particulares. D. Thom. ethic. 6. lect. 1. char. 100. colum. 3.

Contingens quid eſt, & quibus eſt.

COntingens eſt, quod cum ſit neceſſarium, nihil ſequitur impoſſibile. Ariſtot. pri. prior. ſec. prim. cap. 11. char. 173.

Contingens eſt, vt ait Theophraſtus, vt quod non eſt, eſſe ſtatuatur: nam ſiue neceſſarium, ſiue exiſtens quippiam eſſe ſumpſerit, impoſſibile quicquam non ſequetur, ſed & neceſſario, & exiſtenti oratio erit accomodata. Alexander aphrodien. in pri. prior. cap. 12. char. 26. col. 4.

Contingens eſt poſſibile in generatione, quo nondum quidem eſt, generari tamen, & fieri poteſt. Ale. aphr. in pri. prior. cap. 14. c. 31. col. 1.

Contingens eſt, quod cum non ſit neceſſarium, & exiſtere tamen ſtatuitur, nihil impoſſibile conſequitur. Alex. Aphr. in prim. prior. cap. 30. char. 58. col. 4.

Contingenter fieri dicuntur, in quibus etiam contingere non fata locum habent. Alexand. Aphrod. de fato. cap. 6. char. 24.

Contingens æquiuocum eſt. nam prædicatur de neceſſario, & de eo, quod fit plerunque. Simplic. in 2. phyſicor. tex. 57. char. 121. col. 2.

Contingens non eſt in æternis, & ſempiternis, quia ibi nihil corrũpi poteſt, priuſquam in opus venire queat. Simp. in 3. phyſi. tex. 32. ch. 166. col. 1.

Contingens eſſe, cum non ſit neceſſarium, ſi ponatur eſſe, nihil, quod fieri nequit, ſequitur. Ioan. gramm. in 1. prior. cap. 3. ch. 11. col. 2.

Contingens eſt, quod non ex neceſſitate eſt, quod ſi ad actum eſſe poneret aliquis, nullum impoſſibile ſequitur. Io. gram. in prior. cap. 12. ch. 19. col. 4.

Contingens poſſibile eſt non eſſe. Ioa. gram. in pri. poſt. cap. 6. ch. 15. col. 2.

Contingens eſt, quod interdum aliter ſe habet. Io. gra. in 1. poſt. cap. 6. c. 16. colum. 1.

Contingens eſt, quod cum nõ ſit, eſſe tamen poteſt. Magent. in prior. char. 3. col. 4.

Contingens eſt, quod cum non ſit neceſſarium, ſi actu eſſe ponatur, nihil ſequitur propter hoc impoſſibile. Alber. Magn. in prior. c. 111. col. 3.

Contingens vt raro plerunque, & in pluribus.

COntingens quod raro fit, indefinitum dicitur, quia temere, & ſine cauſa euenit. Alex. aphrod. in prim. prior. cap. 12. char. 27. col. 4.

Contingens, quod plerumque fit, reciprocatur cum eo, quod non neceſſario exiſtit. Alexan. aphrod. in prim. prior. cap. 12. char. 27. col. 4.

Contingens proprie quod æque fieri, ac non fieri poteſt, æque ſe habet, vt ſit, & non ſit. Ioan. gram. in prim. prior. cap. 3. char. 11. col. 4.

Contingens, vt æqualiter, & raro inutile eſt ad rationem. Magen. in prior. char. 6. colum. 4.

Contingentia æque ea dicuntur, quæ in electione conſiſtunt: & vt fiant, vel non, electio eſt cauſa. Magen. in prior. c. 18. col. 4.

Contingentis perſcrutatio pro maiori parte eſt propria ſcientię theologicę. Auerroes in queſt. ſuper lib. logic. tex. 6. char. 366. col. 3.

Contingens, vt in pluribus, & neceſſarium non differunt, quia contingens, vt in pluribus habet impedimentum: vt in paucioribus, & neceſſarium non habet, vt ait Auicenna. Auerroes in phy. 2. tex. 48. ch. 31. colum. 4.

Contingens, vt in pluribus eſt illud, in cuius natura eſt poſſibilitas, vt actio eius deficiat in minori parte, & ideo inuenitur impedimentum extrinſecum: neceſſarium vero, quia non habet hoc in ſua natura, ideo non habet hoc impedimentum. Auerroes in phy. 2. text. 4. char. 32. colum. 1.

Contingens æqualiter non inuenitur in potentijs agentibus per ſe, ſed in potentijs paſſiuis, & in eis, quarum præparatio eſt ad receptionem duorum contrariorum æqualis: in potentijs autem paſſiuis, quæ dignius recipiunt vnum contrarium, altero, non eſt cõtingentia æqualiter. Auer. in phyſicor. 2. text. 48. char. 32. col. 1.

Contingenter ineſſe in pluribus eſt, quam ineſſe ſimpliciter. Alb. mag. in prior. c. 106. col. 4.

Contingens infinitum non confert ad ſcientiam demonſtratiuam. Alb. mag. in prior. c. 112. col. 1.

Contingens ad vtrumlibet, & quod concludit in tertia figura, & in miſtionibus tertiæ figuræ. Albe. magn. in priora. ch. 124. colum. 3.

Contingentia, vt nunc vera ſunt, & non vt ſemper. Alb. mag. in poſt. c. 178. col. 2.

Contingens, vt in paucioribus eſt, cauſam determinatam non habens, & eſt de genere cauſæ efficientis. Albertus Magnus in ſecundo phyſicor. tract. 2. cap. 12. char. 24. colum. 2.

Contingens ad vtrumlibet eſt ſecundum cauſam materialem, non ſecundum cauſam agentem. Alb. magn. in 2. phy. tract. 2. cap. 12. c. 24. col. 2.

Contingens, vt in paucioribus eſt illud, a quo eſt caſus, & fortuna ſecundum intenſionem cauſæ efficientis. Albertus magnus in 2. phyſic. tractat. 2. cap. 13. chart. 24. col. 3.

Contingens ad vtrunque omne eſt, quod deficit neceſſario. Diuus Thomas de diuinat. per ſomn. lib. 1. char. 45. col. 1.

Contingentis conſequentia, & vt differt a cæteris modalibus propoſitionibus, & quid ſignificat.

COntingentes, quod natum eſt eſſe, conuertitur cum eo, quod eſt ex neceſſitate eſſe. Ariſtoteles 1. prior. ſect. pri. cap. 11. c. 137.

Contingens infinitum conuertitur cum eo, quod nihil magis ſic, quam illo modo. Ariſtot. prim. prior. ſect. pri. cap. 11. char. 137.

Contingens æquiuocum eſt, ac de neceſſario, de poſſibili, & de exiſtente accipitur. Alexan. aphr. in pri. prior. cap. 3. char. 8. col. 3.

Contingens eſt illud, quod non eſt, ſed ſi eſſe ſtatuatur, nihil impoſſibile habet, quod ſequatur. Alex. aphr. in pri. prior. cap. 11. c. 26. col. 3.

Contingentium contradictionum, quarum alteræ partes ſeſe mutuo conſequuntur, earum alteræ quoque partes ſeſe mutuo conſequentur. Alex. aphrod. in pri. prior. cap. 12. c. 26. col. 4.

Con-

Contingentes affirmationes, negationesque contingentes ſeſe mutuo conſequuntur, vt omne quod eſſe contingit, non eſſe etiam contingit. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 12. char. 27. col. 1.

Contingentem materiam id efficere dicitur, quod ita ſe habet, vt inſit, & non inſit. Ammo. in lib. de interpret. char. 49.

Contingens differt a neceſſario, & impoſſibili, quod fore tantum dicimus neceſſarium: impoſſibile, non fore; contingens autem eſſe, & non eſſe dicimus. Ammo. in lib. de interpret. char. 80.

Contingens a poſſibili ſolum nomine diſcrepat. Ammo. in lib. de interpret. char. 137.

Contingens eſt, quo, cum neceſſarium minime ſit eſſe, poſito, nullum accidit impoſſibile. Ammo. in lib. de interpret. char. 137.

Contingens proprie tempus futurum ſignificat. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 3. char. 11. col. 4.

Contingens contrario ſeſe habet cum neceſſario. Ioan. Gram. in 1. poſt. cap. 6. char. 16. col. 1.

Contingens futurum tempus indicat, quod ineſt, præſens. Magent. in prior. char. 21 col. 1.

Contingentem mutare, id eſt ineſſe, falſum eſt. Magent. in prior. char. 21. col. 1.

Contingens dicitur analogice de neceſſario, & non neceſſario. Alb. mag. in prior. char. 111. col. 3.

Contingens non neceſſarium duplex: natum, & infinitum. Natum eſt, quod innatam in ſubiecto habet cauſam, vt caneſcere hominem in ſenectute. Infinitum eſt, quod non ſic ſe habet ad eſſe, quam ad non eſſe, vt hominem ambulare. Alb. mag. in prior. ch. 111. c. 4.

Contingenti & poſſibili poſito, licet ſit falſum, nihil impoſſibile ſequi debet. Albert. magn. in 7. phyſic. tract. 1. cap. 2. char. 82. col. 4.

Contingentium, nec demonſtratio, nec diffinitio eſt. Alb. mag. in 7. metaph. tract. 5. cap. 4. char. 132. col. 1.

Contingentia ſi reducantur in cauſam altiſſimam diuinam, nihil inueniri poterit, quod ab ordine eius exeat, cum eius cauſalitas extendat ſe ad omnia. vt ſunt entia, non poteſt eius cauſalitas impediri per indiſpoſitionem materiæ, quia & ipſa materia, & eius diſpoſitiones non deficiunt ab ordine illius agentis, quod eſt agens per modum dantis eſſe, & non ſolum per modum mouentis, vel alterantis. D. Thom. 6. metaphyſ. lect. 3. tex. 6. char. 419.

Contingentium, vniuerſales rationes immutabiles ſunt, & ſecundùm hoc his demonſtrationes dant, & ad ſcientias demonſtratiuas pertinet eorum cognitio. at cum conſiderantur in particularibus, variabilia ſunt. D. Tho. ethic. 6. l. 1. char. 100. col. 3.

Contingens alicui, vt tale, conuenit omni tali. Alex. de Ales in 7. metaphy. tex. 17. char. 197. col. 2.

Contingentis natura, & eius vis in propoſitionibus.

COntingens ita ſe habet in propoſitionibus, vt verbum eſt, cui ſi additur negatio, propoſitio eſt negatiua: ſi ipſi non additur negatio, propoſitio quoque eſt affirmatiua. ſic contingenti accidit. Ariſtot. prior. lib. 1. ſect. 1. cap. 4. char. 152.

Contingens, de quo fiunt propoſitiones, & conſiderationes, eſt de ijs, quæ nata ſunt eſſe. Ariſtot. 1. prior. ſect. 1. cap. 11. char. 174.

Contingentis in prima figura non fit ſyllogiſmus, ſi maior eſt particularis, quouis modo ſint aliæ. Ariſtotel. prim. prior. lib. 1. ſect. 1. cap. 13. char. 176.

Contingit non eſſe, figuram affirmatiuam habet. Alex. Aphrod. in pri. prior. cap. 12. c. 27. col. 1.

Contingens materia hoc proprium ſolùm habet, vt affirmationes reciprocentur in negationes, & negationes in affirmationes. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 13. char. 28. col. 4.

Contingens negatiua, vt plerunque reciprocatur vna affirmatiua, quæ raro euenit. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 13. char. 28. col. 4.

Contingentes negationes, & ſi aliquæ ratiocinandi vim habent, inutiles tamen ſunt, atque ad ratiocinandum ineptæ. Alexand. Aphrod. in prim. prior. cap. 13. char. 28. col. 4.

Contingenti maiore propoſitione in miſtione de contingenti, & ineſſe in prima figura, & minori de ineſſe, contingens ſequitur concluſio in omnibus modis: ſi autem minor ſit contingens, ſequitur de ineſſe. Aliter Theophraſtus, & Eudemus ſentiunt. nam concluſio ſemper eſt de contingenti, ſequitur enim ſemper deteriorem partem. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 14. char. 29. col. 3.

Contingente maiore vniuerſali in miſtione de contingenti, & ineſſe in prima figura, ſine affirmatiua, ſine negatiua, & minore affirmatiua exiſtente de ineſſe, ſequitur ratiocinatio perfecta. At ſi termini tranſpoſiti fuerint, & maior exiſtens vniuerſalis, minor particularis contingens efficiatur: vel vtreque affirmatiuæ, vel negatiuæ fuerint vel vna affirmatiua, alia negatiua, vtralibet ſit, ratiocinatio ſequitur, ſed imperfecta. perficitur enim, vel per reciprocationem, vel per impoſſibile. Alex. aphrod. in pri. prior. cap. 14. c. 34. col. 2.

Contingens maior, minor neceſſaria ſi ſit, vel ambæ affirmatiuæ vniuerſales, vel altera tantum vniuerſalis, contingentis eſt concluſio. At ſi negatiua ſit contingens, neceſſaria affirmetur in prima figura, fit concluſio de eo, quod contigit non exiſtere. Si autem negatiua neceſſaria eſt, ſiue vtraque, ſiue altera neceſſaria, concluſio, & contingentis, & inexiſtentis erit. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 14. char. 34. col. 4.

Contingente minore negatiua, & maiore affirmatiua neceſſaria in prima figura, cum negatiuum contingẽs reciprocari poſſit, apta eſt concluſio. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 15. char. 36. col. 1.

Contingentis materia nulla ratiocinatione in ſecunda figura concluditur, quouis modo poſitæ fuerint propoſitiones; quia ex duabus affirmatiuis nihil concluditur, & negatiuæ contingentes affirmatiuam vim habent. Alexand. Aphrod. in prim. priorum. cap. 15. char. 37. col. 1.

Contingentis conuerſio eundem terminorum ordinem ſeruat, qualitatem autem mutat ita, vt vniuerſales affirmatiuæ in negatiuas uniuerſales conuertantur. & particulares negatiuæ ad particulares affirmatiuas. Ioan. Gram. in prior. cap. 12. c. 30. col. 1.

Contingentis negatio non conuertitur, nec ad ſeipſam, nec ad alias. Ioan. Gram. in prior. cap. 16. char. 38. col. 3.

Contingentes ſyllogiſmi maxime vtiles ſunt dialectico, quia cum fuerit vniuerſalis negatiua ſecundùm minus, conuertitur in eum ſecundùm plus. Auer. in pri. prior. ſect. 1. cap. 14. char. 69. col. 4.

Contingentis natura eſt contingenter in propoſitione prædicari. Boet. in lib. de inter. char. 367.

Contingens in finitum conuertitur in eadem ſignificatione: vt contingens eſt hominem aliquem ambulare, & contingit aliquod ambulans eſſe hominem. at contingens natum non conuertitur: quia ſi contingit aliquem hominem eſſe grammaticum, non contingit aliquem grammaticum eſſe hominem. Albert. magn. in prior. char. 99. col. 3.

Contingens, quod concluditur in ſecunda figura, accipiendum eſt pro poſſibili. Albert. magn. in prior. char. 120. col. 1.

Contingens materia proprie ad ſingularia pertinet. D. Tho. in periher. c. 12. col. 3.

Continuum quid est, & eius proprietas.

COntinuum est,quod in infinitum diuisibile est. Aris. phy.3.sum.1.cap.1.tex.1.char.53.
Continuum in infinita diuiditur, versus autem maius non est infinitum,nihil enim maius est cælo. Aristot. phy.3.su.1.tex.69.c.74.
Continuum est, quod contiguum est, & vnus vtriusque terminus quibus tangunt,& vt significat nomen continentur,& hoc esse nequit si extrema sunt duo. Aris. phy.5.su.2.cap.1.tex.26.ch.132.
Continuum est in ijs, ex quibus vnum aptum natura est fieri secundum contactum. Aristo.phys.5.sum.2.cap.1.tex.27.char.132.
Continuum id est,quod est diuisibile in semper diuisibilia. Aristoc.physi.6.sum.1.cap.2.tex.15.c.149.
Continuum omne dupliciter dicitur infinitum, vel diuisione,vel extremis. Aristo.physi.6.su.1.cap.3.tex.19.char.151.
Continuorum nullum indiuisibile est,alioqui accideret diuidi indiuiduum. Aristo.physi.6.sum.1.cap.3.tex.22.char.152.
Continuum omne huiuscemodi est,vt aliquid sit vniuocum inter fines. Arist.phy.6.su.1.cap.1.tex.26.c.153.
Continuum est,quod diuisibile est in semper diuisibilia. Arist.1.de cœlo,tex.2.char.244.
Continuum est, cuius motus indiuisibilis est secundum se,nec aliter se habere potest:est vnus autem indiuisibilis, indiuisibilis vero secundum tempus. Secundum se vero continua, quæ secundum tactum non sunt vnum. Aristotel. 5.metaphysic. capit.5. text.7. char.92.
Continuum est attiguum aliquod, quod vtrisque est idem & vnus terminus, quibus tangunt, & se continuant. Aristotel.11.metaphysi.sum.4.capit.quarto. char.242.
Continua, & indiuisibilis res omnis habet in se minus æquale,& plus;& hæc,vel quantum ad ipsam rem attinet, vel quantum ad nos.Aristo.2.ethic.ad Nicom. cap.6.char.39.
Continuum omne diuisibile in se,excessum, defectum, & medietatem habet; & hæc, vel mutuo ad se inuicem, vel respectu nostri. Aristotel. moral.eud. cap. 5.char.386.
Continuum est id, cuius partes quodam termino coaptantur. Ammo.in præfatio.in Porph.c.2.col.4.
Continua sunt,quorum vltima,terminique sunt vnum. Simp.in præd.c.31.a tergo.
Continuum, & discretum, vt habent magis, & minus, prius, & posterius, non sunt quanta: sed vt communicant, & participant quanto, quanta sunt. Simp. in præd.ch.31.
Continuum quantum est, quatenus dimensum est sui ipsius ratione ad vnũ,duo,vel tria.Simp.in prẹd.c.34.
Continuo inest infinitum per intensionem, non per dimensionem.Io.gra.in phy.tex.15.c.7.col.4.
Continuum est quasi genus corporis,quoniam continet in se corpus,locum,tempus,superficiem, lineam, & motum.Auer.1.de cęlo,tex.2.c.2.col.3.
Continuum non est motus a natura illa, quæ fluit, sed potius est causatum ab illo, in quo est motus, vt in subiecto.Alb.mag.in præd.c.44.col.1.
Continui actus sunt esse, viuere, & intelligere, qui sunt in fieri a primo ente, & a prima vita,& a primo intellectiuo extracti. Albertus magnus de caus. & proces. vniuers.a caus. prim.lib. prim.tractat.2. cap.2.chart. 191.colum.2.
Continuum duobus modis diffinitur ab Aristotele. Primo, diffinitione formali in prædicamentis, quod est, cuius partes ad vnum communem terminum copulantur. Alio diffinitione materiali, vt in secundo Physicorum,tex.31.& in hoc loco,quod diuisibile est in semper diuisibilia. Diuus Thomas in pri.de cœlo, lect.1.tex.21.ch.1.col.4.
Continuum diffinitur in metaphysicis per motum, non per vnitatem termini, ad quem partes continui coniunguntur, vt in prædicamentis, & in libro physicorum. & quia ex ista diffinitione potest sumi diuersus gradus vnitatis in diuersis continuis. D. Thom. 5. metaph.lect.8.tex.8.char.298.
Continui finiti cuiuslibet est accipere aliquod vltimum, extra quod nihil est eius, cuius est vltimum, vt nihil lineæ est extra punctum, quod lineam terminat. D.Thom.in 6.phys.lect.5.tex.25.char.90.col.4.
Continuum secundum modum loquendi, non est nisi numerus situatus. Alexand. de Ales in 1.metaphys. char.17.col.4.
Continuum inquantum est principium multitudinis, non est vnum: in quantum continuum indiuisibile, vnum est. Alexand. de Ales in 10. metaphys. tex. 1. char.227.col.4.
Continuum cum dicat solum potentialem diuisionem, non actualem,ideo dici potest vnum. Alex.de Ales in 10.metaphy.tex.1.char.279.col.4.

Continuum quod mouetur, & eius partes.

COntinue mouetur, quod nihil temporis intermittit,& rei intermittit nihil, aut paucissimum. Arist. phys.5.sum.2.cap.1.tex.23.char.131.
Continuum habet hanc aliam, illam vero aliam partem, & diuiditur in sic diuersas,& loco separatas. Aristot. phys.6.sum.1.cap.11.tex.2.char.146.
Continuum habet infinita dimidia potentia non actu. Arist.phys.8.sum.3.cap.3.tex.68.char.230.
Continuum nihil esset, si actupartes eius in toto diuisæ essent,eo quòd indiuisibilis est magnitudo,id est continua,intelligentia autem diuisa est. Alex.Aphrod. in 1.natur.quæst.cap.22.char.5.
Continuum in se potentia habet prius,& posterius, non autem actu, alioqui non esset continuum. Alexand. Aphrod.in 1.natur.quæst.cap.22.char.5.
Continuum in quot diuidi potest, ex tot compositum est.D.Thom.in 3.phys.tex.56.c.31.col.3.
Continuæ partes, & si per se non mouentur secundum locum,tamen inter se mouentur. Simplic.in 6.phys. tex.35.char.347.col.1.
Continuatio in motu locali manifesta est: at in cæteris motibus est quęstio non parua:& vide 8.phys.tex.23. Auer.phys.tex.76.char.134.col.2.
Continuum nullum vt continuum mouet se. Auer. phys.8.tex.30.char.167.col.3.
Continuitas est impossibilis essentialiter in omni moto primo,quia est non corpus. Auer. phys.ic. 8. tex. 44. char.175.col.2.
Continuum omne magnum diuiditur in paucas partes actu,& in infinitas potentia. Alb.mag. de lineis insecabilib.cap.2.char.78.col.4.
Continuum non habet partes actu, sed in potentia. D.Thom.in 1.de Cęlo.lect.3.tex.5.char.3.col.2.
Continuum moueri potest per se vno modo, & pluribus modis per accidens. D.Thom.5.metaphy.lec.6. tex.6.char.294.

Continuum à natura.

COntinuorum hæc sunt facile diuisibilia, hæc minus diuisiua:& diuisiua alia minus,alia magis,& has figurarum causas esse putandum est.Arist.4.de Cœlo. sum.3.cap.7.tex.44.char.376.
Continuum a natura,magis est continuum, quàm continuum ab arte. Arist.5.metaphy.cap.5.tex.7.ch.92.

Continua

Continua non diuiduntur actu in infinitum,sed potentia.Ioan.Gram.in 1.post.cap.16.char.37.col.4.
Continua in naturalibus sunt, quorum vltima vnum sunt in naturalibus: in artificialibus, quorum vltimũ fit vnum per artificium: in mathematicis,quorum vltimum vnum imaginatur esse commune cum eis. Auer.physic.5.tex.26.char.103.col.1.
Continuatio in naturalibus fit, quando duo vltima fuerint vnum absque eo, quod vltimum non corrumpatur. Auer.physic.5.tex.39.char.106.col.3.
Continuo duo sunt necessaria; primo continuatum,secundo continuans. continuatum est pars continui. continuans non est pars continui, alioqui idem esset continuans,& continuatum.Alber.mag.in 6.physic. tract.1.cap.1.char.68.col.4.

Continuum in quibus est, & de quibus.

COntinuum ex indiuisibilibus esse impossibile est. Arist.physic.6.sum.1.cap.1.tex.1.char.145.
Continuum non est nisi in his, ex quibus est natum fieri vnum secundum contactum. Arist.11.metaphysic. sum.4.cap.4.char.242.
Continuatio primo inuenitur in magnitudine, & per ipsam in motu,& per motum in tempore. Auer.physic.6.tex.73.char.134.col.2.
Continuatio non inuenitur primo, nisi in magnitudine.Auer.2.de gener.& cor.tex.62.c.175.col.2.
Continuum si comprehenditur essentialiter, ergo sua priuatio comprehenditur essentialiter. Auer. 2. de anima.tex.133.char.153.col.1.
Continuitas primo, & per se, & proprie inuenitur in motu locali tantum,qui solum esse potest continuus, & regularis. D. Thom. in physic, lect. 5. text. 32. char.92.col.3.
Continuum omne secundum esse est in materia. Alex. de Ales in 2.metaphy.char.36.col.3.

Continui consideratio ad quem pertinet.

COntinuitas, & ad motum, & ad tempus pertinet. Themist.in 4.physic.tex.99.c.42.col.1.
Continui consideratio, vt est in materia, appropriatur naturali. Auer.3.de cœlo.sum.1.tex.5.c.82.col.2.
Continuum videtur esse vnum per vltima terminata. Auer.in 12.metaphy.tex.co.10.char.121.

Contradictio quid est, & quid significat.

COntradictio sit affirmatio, & negatio opposita. Arist.periher.cap.4.char.122.
Contradictio est oppositio, cuius non est medium secundum seipsam, cuius particula, quæ aliquid de aliquo,est affirmatio, & quæ aliquid ab aliquo,est negatio.Arist.post.lib.1.cap.2.tex.5.char.298.
Contradictiones nihil medium habent,sed necessarium est verum,vel falsum dicere. Aristotel.4.metaphysic. cap.5.tex.15.char.81.
Contradictio est prima oppositio, & contrarietas, & contradictio non sunt idem; quia inter contradictoria non est medium, inter contraria contingit. Arist. 10.metaphy.cap.3.tex.15.char.202.
Contradictio est pugna affirmationis, & negationis, quæ semper verum,& falsum diuidit.Ammon. in lib. de inter.c.51.Idem Magen.in lib.de inter.c.12. Idem Mag.in lib.de inter.c.19.
Contradictio aliquando significat affirmationem,& negationem, quæ verum, falsumque semper diuidunt: & affirmationem,& negationem,quæ circa idem prędicatum,& idem subiectum versantur.Ammo.in lib. de inter.quæst.68.
Contradictio est oppositio, cuius non est medium secundùm se.Io.Gra.in pri.post.cap.2.c.7.col.1.
Contradictoria sunt,quæ impossibile est,quod coniungantur simul in vno subiecto ex vna parte, & in vno tempore.Auer.epit.logic.c.347.col.1,
Contradictiones solæ sunt illæ propositiones, quarum natura in complexione est.Boet.in lib.de inter.c.264.
Contradictorię sunt angulares,omnis,non aliquis,nullus,aliquis.Boet.ex inter.ad cat.sil.quæst.584.
Contradictoriæ sunt, quando de eodem eandem rem hæc affirmat vniuersaliter, illa negat particulariter, vel contra.Boet.ex inter.ad cat.sil.c.584.
Contradictionis oppositio est,quæ affirmatione,& negatione proponitur.Boet.de diuis.char.642.
Contradictio consistit in sola remotione affirmationis per negationem.D.Thom.in periherm.c.10.col.3.

Contradictio vt sit, quot requiruntur, & eius proprietates.

COntradictionis nihil est medium. Aristotel.phys.5. sum.2.cap.1.tex.26.c.132.
Contradictio si esset simul vera, omnia accidentia dicere necesse erit. Aristot.4.metaphysi.ex sum.2.cap.2. tex.13.char.69.
Contradictoria si simul sunt vera, omnia erunt vnum. Arist.4.metaphy.cap.1.tex.15.char.70.
Contradictio,impossibile est,vt simul sit vera.Aristot.4. metaphy.cap.5.tex.27.char.81.
Contradictionis necesse est,vt altera pars sit vera,altera falsa.Io.Gram.in pri.prior.cap.42.c.66.col.1.
Contradictio intra seipsam nullum tertium admittit. Io.Gra.in pri.post.cap.2.char.7.col.1.
Contradictionem nihil est,quod effugit. Io.Gra.in pri. phy.tex.6.c.5.col.1.
Contradictio non fit, si termini sint æquiuoci, & si cum sint vniuoci, vniuocatio ponitur in negatione; & si ad aliam,& aliam partem affirmatio,& negatio ponatur,& si ad aliud tempus,& si diuerso modo. Boet. in lib.de inter.char.337.
Contradictio fit, cum eiusdem prædicati de eodem subiecto non æquiuoce,sed vniuoce,ad eandem partem, ad idem relatum, & eodem modo fit enunciatio. Boet.in lib.de inter.c.338.
Contradictiones duobus modis fiunt in angularibus, vt omnis,non aliquis,nullus,aliquis;& quæ sit in singularibus, remotis sophisticis captionibus vniuersaliter. Boet.in lib.de interpret.c.341.
Contradictiones in propositionibus cum modo fiunt, cum negatio modo additur. Boet. in libr. de interpret.char.341.
Contradictoriæ opponuntur, quæcunque idem de eodem, hæc ponit, hæc aufert, si illa sit affirmatiua, hæc negatiua, & nihil æquiuocationis, aut vniuersalium determinationis impediat. Boet.in lib. de interpret.char.435.
Contradictoria diuidunt in omni materia verum à falso,contraria verò in materia necessaria. Auer.in post. lib.1.tex.co.13.c.132.
Contradictio non est in sermone, nisi secundùm quod refertur ad rem, & est in re sicut in causa, in sermone autem,vt in signo rei. Albert.magn. in prædicamen. char.60.col.4.
Contradictio tria habere debet: vt affirmatio,& negatio ad eandem rem referantur; secundo ad eundem intellectum componentem,& diuidentem: tertio quòd eadem identitas obseruetur in sermone. Alb.mag. in prædicamen.char.60.col.4.

Contra-

Contradictoria, vt sint simul vera, duo requiruntur: primo, vt possit facere: secundo vt possit fieri in re. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a pri. cau. l. 1. tract. 3. cap. 3. c. 193. col. 3.

Contradictioni requiruntur infrascripta: primo, vt sit circa idem prædicatum: secundo, circa idem subiectum: tertio, vt non solum nomine, sed etiam ratione idem sit subiectū & prædicatum: quarto, vt sit res, & secundum eandem partem, in eodem loco, & tempore, & eodem respectu. D. Tho. in periher. c. 8. col. 4.

Contradictio de sui ratione non requirit, nec aptitudinem, nec essentiam alicuius subiecti. D. Tho. 10. metaph. l. 6. tex. 15. c. 710.

Contradictoria duorum mutuo se sequentium, mutuo se sequuntur. Tho. de Vio. in periher. c. 28. col. 4.

Contradictio vt in propositionibus consideratur.

COntradictorium sumendum est, vt fiat syllogismus ad impossibile, non autem contrarium. Arist. prior. l. 2. cap. 11. c. 265.

Contradictio priuatiua similem ordinem seruat ad simplicem contradictionem, in collocatione, & consecutione, quam cōtradictio ex suppositione habet. Alex. aphrod. in pri. prior. c. 42. c. 72. col. 3.

Contradictoriæ vt opponantur propositiones, necesse est, vt termini non sint æquiuoci, & nō capiamus eos ad aliud, & aliud, & in eodem tempore, & quod eodem prædicentur modo, ideſt actu, & facultate. Ammo. in lib. de inter. c. 47.

Contradicere qui vult opinioni alicuius, bifariam argumentatur: vel rationes, quæ illam cōfirmant euertit, vel funditus, & radicitus eā destruit, & euellit. Simp. in pri. phy. tex. 15. char. 22. col. 2.

Contradictorium sumere debet ducens ad impossibile, non autem contrarium. Io. gram. in 2. prior. cap. 11. c. 75. colum. 1.

Contradictionis dignitas si in syllogismo debet concludi, in maiori termino sumenda est. Io. gram. pri. poster. c. 8. ch. 23. col. 1.

Contradictio proprie in propositionibus, est contradictio in terminis. Io. gram. in pri. post. c. 8. c. 32. col. 1.

Contradictiones quas docet Aristoteles in libro perihermenias, & quot sunt.

COntradictiones quę in libro perihermenias traduntur, sunt 1512. propositiones 3021. Auer. in l. de inter. c. 122.

Contraria quot dicuntur modis, & in quo sunt.

COntraria nata sunt fieri circa idem, aut specie, aut genere. Arist. prædica. trac. 3. c. 1. char. 93.

Contraria omnia, vel in eodem genere sunt, vel in contrarijs generibus, vel ipsa sunt genera. Arist. præd. tracta. 3. cap. 1. c. 93.

Contrarium vnum est in omni genere, & substantia est vnum genus, ergo est una substantia, & vna contrarietas. Arist. phy. ex su. 3. c. 1. tex. 50. char. 18.

Contrarietas semper est in vno genere, & omnes contrarietates reducuntur ad vnum. Arist. physic. pri. cap. 2. tex. 56. c. 16.

Contrarietas per diuersitatem motus existentis per diametrum secundum aliquem modum est in circulo: motus vero totius circuli non habet contrariū. Arist. pri. de cęlo, tex. 77. char. 269.

Contraria alia insunt per accidens, quibus insunt, vt album, & nigrum; alia secundum suam naturam, vt corruptibile, & incorruptibile. Arist. 10. metaph. cap. 9. tex. 26. char. 212.

Contraria cūcta semper de subiecto sunt, & nullum inseparabile. Arist. 14. metaph. c. 1. char. 296.

Contrarietas in vitijs maior est, quam ipsorum cū medio; longius enim a se mutuo distant, quam a medio, vt parum magis distat a magno, quam ab æquali: & extrema medio magnam similitudinem habent, extremis dissimiles sunt. Arist. Ethicor. nicom. c. 8. c. 46.

Contraria circa idem nata sunt fieri. Alex. aphro. in pri. nat. q. c. 9. char. 3.

Contraria simul eidem inesse possunt secundum diuersa. Alex. aphrod. in pri. nat. q. c. 12. char. 4.

Contraria alia habent medium, vt album, & nigrum; alia non, vt par, & impar. Ammo. in præd. c. 18.

Contraria alia carent medio, vt par, impar; alia non carent medio: & horum alia, vtraque possunt a subiecto abesse, vt album, nigrum in homine: alia vt vnum ex necessitate, præfinite autem unum, non quodlibet, ut calor in igne, semper enim illi ineſt caliditas. Ammo. in præd. c. 107.

Contrarietas, quæ est in cœlo, distincta est a contrarieta te intellectuali; quia hæc vni ineſt secundum vnam substantiam, sed illa in alio, & alio est, ac circa aliam, & aliam substantiam contrarias naturas efficit. Simp. in præd. c. 29.

Contrarium, vel consideratur circa substantiam, & circa quantum, & tunc nihil illi est contrarium: vel circa qualitates, quæ accidunt ipsis, & sic habent contrarietatem. Sim. in præd. c. 36.

Contraria, alia immediata, alia mediata, quę habēt medium, alia plura media habent, vt colores; alia solum vnum medium; alia nominata sunt, alia non. Simp. in præd. c. 100.

Cōtraria alia sunt in subiectis, vt album, & nigrum; alia dicūtur de subiecto, vt par, & impar. Sim. in pd. c. 100.

Contraria, & si sint in eadem specie, nō tamen sunt semper in eadem parte speciei, vt quæ secundum habitū, & priuationem opponuntur, etiam in eadem parte esse oportet. Simp. in prædic. c. 100.

Contrariorum tres sunt differētiæ: aliæ, quæ vt bonum malo opponuntur, vt sanitas ægritudini: aliæ vt malū malo, vt auaritia prodigalitati: aliæ vt neutrum, vt album nigro. Simp. in præd. c. 106.

Contraria ea diuidi dicuntur, quæ secundum vnam, & eādem diuisionem comparata, sunt eiusdem generis. Simp. præd. c. 109.

Contraria alia sunt magis nota sensui, vt calidum, & frigidum; alia rationi, vt lis, amicitia: & horum alia vniuersalia, alia particularia. Io. gram. in pri. phy. tex. 48. c. 20. colum. 1.

Contrarium quod reddit concretum, hoc ab altero contrario liquescit. Io. gram. de gener. anim. l. 2. capit. 2. char. 33. colum. 2.

Contraria plura eidem esse possunt, aut cum contrarietas, quæ est inter ea non est maxima, vt media, quæ sunt inter contraria: aut cum idem habebit plura contraria diuersis modis. Auer. 8. phy. te. 62. c. 183. col. 3.

Contrarietas non inuenitur in circulationibus, nisi ob diametrum, & diameter est linea recta. Auer. primo de cœlo. tex. 87. char. 27. col. 3.

Contrarietas nō inuenitur, nisi in duobus extremis longitudinis rectæ. Auer. pri. de cœlo. tex. 87. c. 27. col. 3.

Contrariorum aliud est forma, & habitus; aliud priuatio. Auer. 2. de cęlo. tex. 19. char. 51. col. 1.

Contrarietas inuenitur in forma, & in loco æquiuoce. Auer. 4. de cęlo. tex. 38. c. 121. col. 4.

Contrarietate eadem contrariari oportet inuicem duo extrema, cum cōtrariantur medio, sed in se non sunt contraria. Auer. 2. de gene. & cor. tex. 36. c. 171. col. 3.

Contrarium nullum est de essentia materiæ. Auer. in 12. metaph. tex. 10. char. 138.

Contraria alia habent medium, alia non. Quæ habent medium,

medium, alia vnum medium habent, alia plura; & alia habent medium nominatum, alia non. Boet. in præd. c. 194.

Contraria alia mediata, alia carent medio. Boet. in top. Cic. lib. 4. c. 813.

Contrarietas multis dicitur modis. Primo, perfecta oppositarum differentiarum distantia in eodem genere, cuius subiectum est primum genus, & sic contrarium non habet substantia. Secundo, quod substantia dicitur essentialis forma, quę est differentia, & sic substātia habet contrarium. Tertio habitus, & priuatio, & sic non est contrarium. Quarto, distantia completa passionum, & qualitatum circa idem subiectū, quod remanens vnum & idem recipere possit contraria, & sic hoc conuenit substantiæ. Alber. mag. in prædic. c. 40. col. 2.

Contraria alia ita sunt, vt sit necesse alterum extremorū inesse subiecto: alia non est necesse, sed potest esse medium. Alber. mag. in præd. c. 59. col. 3.

Contraria vel sunt in proprio genere, vel in contrarijs generibus, vel ipsa sunt genera. Alb. mag. in prædic. c. 62. colum. 2.

Contraria duobus modis accipiuntur: simpliciter, & secundum se, vt habent virtutem formarum substantialium. Alb. mag. in 5. phy. trac. 1. c. 4. c. 61. col. 3.

Contraria duobus modis accipiuntur; secundum intentiones suas, & secundum esse suum. Primo modo quędam sunt formæ miscibiles secundum actum suum formalem, & sic habent medium, vt album, & nigrū: & quædam non sunt formæ miscibiles, sed vincunt in proprijs subiectis, & tunc non habent medium. Si autem considerantur secundum esse suum, omnia habēt medium; quia numquam est processus ab extremo in extremum, nisi per media multa, quæ sunt in potentia, & secundum existētiam motus exeunt in actum. Alb. mag. in 5. phy. tract. 1. c. 4. c. 61. col. 4.

Contrarietas in motibus potius est penes id, quod retinetur, & accipitur, quam penes id, quod abijcitur, cū hoc non habeat esse. Alber. mag. in 5. physic. tract. 3. cap. 5. c. 66. col. 3.

Contrarium nullum in cōtrario permanet, nec accedit ad ipsum, nec ab ipso perficitur, sed potius aufugit, & corrumpitur ab ipso. Alber. mag. in 5. physic. tract. 3. cap. 6. c. 67. col. 1.

Contrarietas differentiarum inuenitur in quolibet genere, non autem cōtrarietas specierum. Ideo, & si figuræ nihil sit contrarium, rectum, & circulare cōtraria esse possunt. D. Thom. in pri. de cœlo. l. 8. tex. 26. c. 8. colum. 1.

Contraria adæquate in eodem simul esse fieri nequit. D. Tho. in 2. de gen. & cor. ex quæst. de mist. char. 37.

Contraria duobus modis dicuntur. Primo per repugnantiam duarum formarum æqualiter, & maxime distantium sub eodem genere, vt calidum, & frigidū. Secundo vt se extēdunt ad principia opposita, vt forma, & priuatio. D. Thom. in 3. meteor. ex digres. de color. l. 6. char. 196.

Contrarietatis subiectum duobus modis accipi potest. Primo, vt genus, quod comparatur ad differentias contrarias, vt potentia ad actum. Alio modo, vt est substantia, quæ est subiectum generis, cuius sunt contrarietates. D. Tho. in secundo de an. l. 22. tex. 108. c. 43. colum. 3.

Contraria pertinent ad eandem potentiam, & ad eandem scientiam, non tamen ad eundem habitum. D. Thom. ethic. 5. l. 1. c. 79. col. 1.

Contraria omnia reducta eē ad vnum, tribus modis pōt verificari. Primo, quia omnis multitudo ad vnum reducitur, quia multa in numero sunt vnū in specie, & quæ sunt multa specie sunt vnum genere. Secundo contraria ita se habent, quod in omnibus contrarijs vnum se habet ad modum priuationis, alterum ad modum habitus; & priuatiua reducuntur ad prima priuatiua, inter quæ prima est unum, & multitudo. Tertio verificari potest, quod non intelligitur de omnibus contrarijs, sed tantum de eodem, & æquali, quę ad vnum, & multitudinem cum suis contrarijs reducitur. Alex. de ales. in 4. metaph. tex. 3, c. 78. col. 1.

Contrariorum alterum se habet ad modum priuationis, alterum ad modum habitus. Alexan. de ales. in 4. metaph. tex. 28. c. 99. col. 1.

Contraria possunt esse in eodem secundum suum incōpletum esse, vt cum vnum est actu, aliud potentia; & cum ambo sunt secundum quid. Alexan. de ales. in 4. metaph. tex. 4. char. 263. col. 1.

Cōtrarietas quo ad rem prius est in forma, quam in vbi. quantum ad notitiam nostram prius est in vbi, quam in forma. Alex. de ales. 11. metaph. c. 325. col. 4.

Contraria de sui ratione esse debent infra vnam potentiam communem, & hæc vocatur materia. Alexan. de ales. 12. metaph. tex. 6. char. 331. col. 2.

Contrarietas duobus modis intelligitur. Vno modo cōmuniter, & sic est, vt perfecta differentia. Alio modo proprie, & sic est maxima distantia sub vno genere. Thom. de Vio. in prædic. char. 51. col. 1.

Contraria inesse natura alicui, duobus modis potest intelligi. Primo, vt natura est principium passiuum. Secūdo vt est principium quasi actiuum, eo modo, quo subiecti naturam passio sequitur, & sic in hoc loco intelligitur. Tho. de Vio. in præd. c. 84. col. 1.

Contraria quæ sunt, & quæ requiruntur vt sint.

COntrarium ei, quod non potest sumi per seipsum, sed ad alterum refertur, nihil est. Arist. præd. trac. 2. cap. 2. c. 69.

Contraria in quibus nata sunt fieri, & de quibus prædicantur, necessarium sit alterum ipsorum inesse, non habent medium, quorum vero non est necessarium alterum inesse, horum est aliquid medium. Arist. prædic. trac. 3. c. 1. char. 87.

Contrarium bono malum ex necessitate est; malo verò interdum bonum, interdum malum, sed in pluribus malo bonum cōtrarium est. Arist. præd. trac. c. 1. c. 92.

Contraria sunt, quæ circa opposita versantur. Arist. periher. l. 2. cap. 4. c. 147.

Contraria non conueniunt in simul in aliqua hora temporis infiniti: quoniam si conueniunt in aliquo tempore, idem habebit potentiam, vt fit, & nō sit in tempore infinito, quod impossibile est. Arist. pri. de cœlo, tex. 135. char. 288.

Contraria secūdum locum plurimum distāt secundum locum. Arist. meteor. 2. su. 2. c. 3. tex. 36. c. 518.

Contraria dicuntur, quæ nō possunt simul adesse eidem differentiæ secundum genus; & quæ plurimum differunt, eorum, quæ sunt in eodem genere; & quæ plurimum differunt eorum, quæ sunt in eodem susceptibili: & quæ plurimum differunt eorum, quæ sunt sub eadem potestate: & quorum differentia maxima, vt simpliciter, aut secundum genus, aut secundum speciem. Alia dicuntur contraria, hæc quidem talium habitu, alia talium susceptione, alia existendo, aut actiua, aut passiua, alia ut agentia, alia vt patientia, alia vt expulsiones, aut acceptiones, aut habitus, aut priuationes talium. Arist. 5. metaph. c. 10. tex. 16. c. 96.

Contrarietas est maxima differentia; quia cōtingit differre ad inuicem differētia plus, & minus, & quia in vno quoque genere, maximum, & perfectum idem sunt, ideo perfecta differentia est vltima, ergo vltima differentia perfecta, & maxima est contrarietas. Arist. 10. metaph. ex su. 2. c. 1. tex. 13. c. 201.

Contrarietas est maxima differentia eorum, quæ sunt

sub

ſub eodem genere. Ariſtot. 10.metaphy.ſum.2.cap. 2.tex.4.char.201.

Contraria ſunt, quæ maxime diſtant in eadem materia, & in eodem ſuſceptibili. Ariſt. 10. metaphy. ex ſum. 2,cap.2. tex.14.char.201.

Contraria ſunt,quæ maxime diſtant, & quæ eadunt ſub eadem ſcientia. Ariſtot.10.metaphy.ex ſum.2.cap.2. tex.14.char.201.

Contrarietas omnis eſt quædam priuatio, ſed priuatio, quæ ſaluatur in extremis. Ariſtot. 10.metaph. cap.3.tex.16.char.202.

Contrarietas omnis habet priuationem alterius contrarij, ſed non ſimiliter omnia: quia priuatum dicitur ſi non habet, & ſi non habet quando natum eſt habere, vel in illa parte, vel in illa ætate, aut in principali, aut omnino. & priuatorum aliorum eſt medium, aliorum non. & alia habent ſubiectum determinatum, alia non. Ariſtot.10.metaphyſ.cap.3. tex.16.char.202.

Contrarietas in diuiſione, & medijs prius fit quàm ad indiuidua deueniatur. Ariſtot.10.metaphyſ. cap.8. tex.24.char.209.

Contrarietas non differt ſpecie, ſed eſt differentia ſecundum ſpeciem: ſpecie enim ſolum differunt illa, quæ ſunt ſub eodem genere. Ariſtot. 10. metaphyſ. cap.7.tex.4.char.209.

Contraria ſecundum locum ſunt ea, quæ ſecundum rectum plurimum diſtant.Ariſtotel.11.metaphy.cap.5. char.241. Idem Ariſtot.phyſic. ſum.2.cap.1. tex.24. char.131.

Contraria ſunt eiuſdem generis; quæ enim ſub idem genus cadunt,& ſub vnum ſenſum cadunt. Alexand. Aphrod.de ſen.& ſen.ex ſect.5.co.67. char.26.col.1.

Contrarium eſt quædam forma, priuatio vero forma abſentiæ, cuius ſecundum naturam ſubiectum eſt receptiuum. Alexand. Aphrod. in 2.natural. quæſtio. cap.11.char.8.

Contrarietas perfecta eorum eſt, quæ ſunt in eodem genere, extra quam nihil accipi poteſt; & ſubditorum vni potentiæ, extra quam nihil ſumere licet; nec non eorum, quæ diuerſis generibus ſubiacent, contrarietas perfecta eſt, extra quam nihil ſumere licet, cui par ratio in cæteris reperitur. Alex.Aphrod. in 9.metaphyſic. vel ſecundum Latinos. 10. com. 13. char.255.col.2.

Contraria prima ea vocantur, quæ ſunt maxime generalia.Them.in 1.phyſi.tex.42.char. 18.col.3.

Contraria ſunt, quæ eiuſdem generis extremos margines obtinent.Them.in 1.phy.tex.47.char.18.col.4.

Contrarijs quod eſt ſubiectum,nullum contrarium obtinere oportet.Them.1.phyſ.tex.53.c.14.col.2.

Contrarium terræ, poteſt eſſe naturale alicui alij elemento.Them.in 5.phyſ.tex.61.c.48.col.3.

Contraria quæcunque ſunt materiæ commiſta inuicem tranſmutantur, potentia enim ſunt. Them.2.metaphyſ.tex.25.c.6.col.2.

Contraria proprie ſunt, quæ habent medium. Ammo. in præd.c.18.

Contraria ſunt extrema: magis, & minus eſt via ad extrema.Ammo.in præd.c.48.

Contraria ſunt, quæ per ſe ſubſiſtentiam habent propriam,ac inter ſe pugnantia commiſcent. Ammo. in prædicamen.c.62.

Contraria illa reuera contraria ſunt, quæ contraria de eodem exiſtimant.Ammo.in l.de inter.c.145.

Contraria ſunt,quæ plurimum a ſe ſeparata ſunt. Dix. in prædic.c.39.

Contraria ſunt, quæ ſub eodem genere reducuntur, ac maxime diſtant.Simplic.in prædic.c.73.

Contrarium neceſſe eſt eſſe id, quod fugit, & propius eſt id, in quo diſcedit res. Simplic. in 5. phyſicor. tex.54.char.325.col.1.

Contrarium eſt id, quod eſt præter naturam ei, quod eſt ſecundum naturam. Simplic. in 5. phyſicorum. tex.54.c.325.col.1.

Contraria naturaliter ſunt, quæ contrarios habent ſecundum naturam motus. Simplic. in 1. de Cœlo, tex,109.co.114.char.47.col.3.

Contraria cum ſint, quæ maxime diſtant, ideo priuatio erit contraria affirmationi, & non negatio: quia magis a iuſto diſtat iniuſtus, quàm non iuſtus. Mag. in l.de inter.c.36.

Contrariorum vnum melius eſt, aliud peius; & ſic exceſſum, & defectum dicimus contrarium. Ioan. Gram.in 1.phyſi.tex.32.c.15.col.2.

Contrarium propter ſe magis contrarium dici poteſt, quàm,quod eſt contrarium per aliud. Auer.in periherm.l.2.cap.4.char.52.col.1.

Contrarium, cum quo coniungitur aliqua priuatio, eſt vnum eorum,de quibus dicitur forma. Auer.in phyſ. 2.tex.15.c.25.col.4.

Contraria ſunt falſa in eo, quòd non eſt ſubiectum proprium eorum. Auer. in phyſic. 4. text. 107. c. 86.col.3.

Contraria non ſunt ea, quæ ſunt idem ſubiecto, & diuerſa diffinitione.Auer.phyſic.5.tex.47.c.108.col.4.

Contraria diſtant in ſummo ab inuicem. Auer.4.de cœlo,tex.19.c.113.col.4.

Contraria omnia, quæ contrariantur alicui eadem contrarietate, ſunt eiuſdem ſpeciei. Auer.2.de gener.& corrupt.tex.36.c.171.col.3.

Contrarij conſuetudo ſemper eſt facere oppoſitũ actioni eius.Auer.meteor.4.char.212.col.1.

Contraria ſunt illa, quæ non congregantur in eodem ſubiecto,& eodem modo. Auer.in 10.metaphy.tex. co.24.char.128.

Contrarietas eſt completa diuerſitas,quæ non intelligitur niſi inter duo eiuſdem naturę. Auer.in 10.metaphy.tex.co.24.char.128.

Contraria ſunt illa, in quorum diffinitionibus ſumuntur differentię contrarię. Auer.in 10.metaphyſ.tex. co.25.char.129.

Contraria ſunt forma diuerſa,& eadem genere. Auer. in epitom.metaph.tract.3.char.180.col.1.

Contraria ſunt, quę a ſe in eodem genere longiſſime diſtant. Boet. in prędic. c. 152. Idem Boet. in Topic. Cic.l.2.c.775.

Contrarium omne per ſe conſiſtit, nec illud ad alterius comparationem, ac relationem profertur. Boet. in prędic.c.153.

Contraria ſunt, quę vniuerſaliter eidem idem hęc affirmat, hęc negat. Boet.ex introd.ad cat.ſyllo.c.584.

Contraria ſunt,quę ſunt oppoſita circa idem ſubiectum. Alb.mag.in periher.char.95.col.2.

Contraria,quę ſunt ſimul falſa,in nullo ſtant ſimul,quia falſum.Alb.mag.in prior.char.159.col.3.

Contraria vere vt ſint,quatuor requiruntur. Primo,vt ſint agentia in ſe inuicem,vel patientia, vel per ſe,vel per alia,quæ ſunt priora ipſis. Secundo,quòd ſint formæ, non ſimpliciter ſimplices, ſed multiplicatæ in materia multiplicata, & diminutæ in ſubiecto diminuto, vt ſunt omnes formæ corporales. Tertio, vt omnia contraria habeant medium, per quod fit motus. Quarto,quòd mutuo ſe expellant ab eodem ſuſceptibili expulſione propria, & non per formam alienam.Alb.mag.5.phy.trac.1.cap.4.char.61.col.4.

Contrarietas nulla eſt in genere,ſed in ſpecie. Alb.mag. in 5.phyſ.tract.1.cap.9.char.63.col.4.

Contrarietas vera motuum duo requirit. Primo,vt motus ſint contrarij. Secundo,vt corpora ipſa mota ſint contrarijs qualitatibus diſtincta.Alb.mag.in 8.phyſi. tract.3.cap.2.char.103.col.1.

Contraria,

Contraria, vt in motu ſunt, ſunt poteſtate, nec in actu. ideo quamdiu potentia ſunt, non dant nomen rei, Alb.mag.in 4.metaph.cap.3.char.94.col.1.

Contraria in miſto nõ ſunt ſecundum excellentias ſuarum actionum, ideo in illo non ſunt, vt maxime diſtant. At ſi ſit in fieri,tunc vnum ineſt,vt quandoque, & in exitu,& alterum,vt ſimpliciter, & ſemper, & permanens. in fieri enim ſunt contraria ſecundum potentiam,non ſecundum actum purum. Alb. mag. in 4.metaph.tract.3.cap.8.char.96.col.1.

Contrarietas prima eſt ſecundum locum. ſi ſecundum eſſe accipiatur, tunc prima eſt loci inferioris, & ſuperioris:ſed ſi accipiatur ſecundùm rationem, eſt generis primi. & eſt ſubſtantia. Alb.mag.in 10.metaphyſi. tract.2.cap.4.char.144.col.3.

Contrariorum cum dicitur eſſe maximè diſtantia in eodem ſuſceptibili, accipiuntur ambo contraria, vt actus puri educti de potentia ſuſceptibili quod eſt medium inter ea,& æqualiter ſe habens ad vtrunque, in quo ſunt ſimul in potentia,ſed non in actu, & vtrunque eſt in potentia ad reliquum. Alb.mag.in 10.metaph.tract.2.cap.4.c.144.col.3.

Contraria ea proprie ſunt ſolùm, ex quibus fiunt ad inuicem mutationes vltimorum, & maxime diſtãtium, & illa ſo a ſunt priuationes ad inuicem. Alb.mag.in 10.metaphyſic.trac.2.cap.4.c.144.col.3.

Contrarietas omnis, quæcunque ſupponatur inducendo,habet alterum contrariorum,vt priuationem ſui, & potentiam. Alb.mag.in 10.metaph.tract.2.cap.5. char.144.col.4.

Contrarietas differentiarum,quæ eſt in omnibus generibus, attenditur ſecundùm communem modum contrarietatis, quæ quidem eſt excellentia, & defectus, ad quam oppoſitionem omnia contraria reducuntur.D.Tho.in 5.phyſi.lib.3.tex.9.char. 75. col.1.

Contrarietatis rationem non habet omnis diuerſitas, ſed duo requiruntur. Primo, quòd ſint nata eſſe in eodem ſubiecto,vel proprio, vel remoto. Secundo,vt ſeſe mutuo expellant.D.Thom.in 2.de Cœlo.lec.10. tex.41.char.39.col.1.

Contrariorum formæ in materia ſunt diuerſæ, & contrariæ; in anima autem eſt quodammodo contrariorum vna ſpecies; at in materia ſunt contraria, in anima non. D.Thom.7.metaph. lib.6.tex.23.char.472.

Contraria cum dicimus aliqua eſſe, accipiendum eſt vtrunque eorum,prout habent formam, non autem, vt eſt pars habentis formam, nam ſe non opponunt, ſed eſt eſſe eius pars materialis alterius.D.Thom.10. metaph.lec.4.tex.9.c.699.

Contrarietas eſt illa diſtantia, quæ eſt in vno genere, quia hæc ſunt infra vnam diſtantiam. quæ verò ſunt intra genera,diuerſa,ſunt infra duas diſtantias. Alex. de Ales 10.metaph.tex.14.col.2.

Contrarietas eſt maxima diſtantia ſecundùm formam. Alex.de Ales in 9.metaph.tex.4.c.263.col.1.

Contraria ut differunt à cæteris oppoſitionum ſpeciebus; & inter ſe.

Contrarietas prima eſt inter habitum, & priuationem,ſed non in omni priuatione,ſed in illa,quæ eſt ſecundum perfectam diſtantiam. Alia vero contraria dicuntur, vel quia includunt formas contrarias, vel quia actu faciunt, & introducunt contrarietatem; alia quia poſſunt facere, & introducere contrarietatem:alia,quæ ſunt acceptiones contrariorum:& alia, quæ ſunt acceptiones, & remotiones contrariorum. Ariſt.10.metaph.cap.3.tex.15.c.202.

Contraria prima à non primis differunt: quia exprimis omnia fiunt. Alexand. Aphrod. in 1. natur. quæſt. cap.16.c.4.

Contrarietas ſi eſt inter vnum,& multa,hoc non eſt, niſi gratia formarum, ſed veriſſimè ſunt oppoſita, vt ad aliquid. Albert.magn,in 10.metaphyſi. tract.2.cap.8. char,145.col.4.

Contrarietatis principium eſt oppoſitio priuationis, & habitus, D.Tho.in 1.phyſ.lect.11.tex.50.c.10,col.2.

Contradictio, & contrarietas non ſunt idem, quia contrarietatis extrema ſunt in eodem genere, contradictionis non;quia ſunt in ente,& non ente.Alexand.de Ales in 10.metaph.tex.15.c.291.col.3.

Contrarietas ita denominat contrarium, & non denominat ſe ipſam; quia contrarietas non eſt contrarium, ſed forma denotans contrarium. Alex.de Ales in 10. metaphy.tex.24.char.301.col.3.

Contraria ad quæ reducuntur, vt permutantur, cognoſcuntur, fiunt, & quæ faciunt.

Contraria ſe mutuo corrumpunt, & impediunt, ſed motus in latus non impedit motum ſuperius.Ariſt. phyſi.8.ſum.3.lib.64.cap.3.char.227.

Contrarijs ſemper vna materia ſupponenda eſt, ſiue ſecundum locum,ſiue ſecundum augmentationem,& diminutionem,ſiue ſecundum alterationem tranſmutetur.Ariſt.1.de gen.& cor.cap.1.tex.1.char.380.

Contrarietates non tranſmutantur. Ariſt. de generat.& corrupt.ſum.1.cap.7.tex.7.char.424.

Contrarietates non omnes formas, & principia faciunt, ſed ſolum, quæ ſecundum tactum, & ſecundum contrarietatem tangibilem differunt. Ariſtot.de gener.& corrupt.ſum.1.cap.7.tex.7.char.424.

Contraria omnia reducuntur ad ens, & non ens, ad vnum, & multa. Ariſtot.4.metaph. ex ſum.1.tex.6. cap.2.char.63.

Contraria vnum fieri nullo poſſunt modo.Alex.Aphro. in 1.prior.cap.29.char.56.col.1.

Contraria poteſt,quod vere aliquid poteſt. Alex.Aphro. in 1.Top.cap.1.char.1.col.3.

Contrariorum eadem eſt ſcientia. Alex.Aphrod. in pri. Top.cap.8.char.12.col.2.

Contraria efficiunt quædam qualitates contrarias habentia diuerſis cauſis. Alexand.Aphrod. problem.2. quæſt.66.char.751.

Contrarietas, quæ ſecundum rationem ſpectatur, ſpecies differentes gignit, non autem affectiones ſecundum materiam. Alexand. Aphrod. in 2. de anima. cap.54.char.54.col.2.

Contraria contrariorum obſeruatione emendantur. Ammo.in Porph.c.3.col.1.

Contraria permutantur inuicem in receptiuis; habitus, & priuatio non poſſunt permutari. Simplic. in prædicamen.c.104.

Contraria omnia ad vnam ſupremam oppoſitionem reducuntur.Simpl.in pri.phyſ.tex.51.c.67.col.1.

Contraria, quæ mutuo fiunt, non ſolum velut ex contrarijs fiunt,ſed etiam velut ex negationibus. Simpl. in 5.phy.tex.9.c.298.col.1.

Contraria ſimul pati impoſſibile eſt, agere quidem nil prohibet. Simplic. in 3. de anim. ex ſect. 1. tex. 144. c.52.col.1.

Contrarietatem non habentia non tranſmutantur. Ioã. Gram.in 3.phy.tex.47.c.66.col.1.

Contraria mutuo non paterentur, ſi cauſa efficiens, & patiens non eſſent in materia, ideſt, ſi non eſſent in materia naturales affectiones. Ioan.Gram.in 4.phy. tex.39.c.83.col.2.

Contrarium idem numero non mutatur in contrarium idem numero: vt album in niue non mutatur in nigrum, quod eſt in ebano: ſed contrarium in contrarium ſecundum ſpeciem mutatur. Ioan.Gram.in pri. de gener.& cor.tex.52.cap.74.char.111.

Contraria

Contraria non in diuersis, sed in eadem re considerari debent. Eustr. in 3. ethic. cap. 2. char. 123.

Contrarium non generatur ex contrario, ideſt non mutatur in illud. Auer. in phy. pri. tex. 41. c. 13. col. 4.

Contrarium non recipit suum contrarium, ideſt, alteratur in eius forma. Auer. in phyſi. 1. tex. 51. c. 15. c. 4.

Contrariorum alteratio inuicem coegit antiquos credere, omnia corpora compoſita, & non ſimplicia, & quod in eis ſint aliqua plura vno, & maxime prima corpora. Auer. in phy. pri. tex. 51. c. 15. col. 4.

Contraria niſi attributa eſſent alicui vni, de eis non confideraret vna ars. Auer. in 4. metaph. tex. co. 6. c. 34.

Contraria omnia opponuntur ſecundum priuationem, & habitum; quia vilius contrariorum accidit ei, vt ſit perfectioris priuatio. Auer. in 10. metaph. tex. com. 15. char. 123.

Contraria in ſuis qualitatibus ſemper conſiderantur, priuationes autem, non quod ipſa ſint ad aliquid, ſed ex habitus abſentia colliguntur. Boeth. in topica. Cic. l. 4. c. 815.

Contrariorum eadem differentia cum dicitur, verum eſt in diffinitionibus paſſionum, in quibus ſubiectum eſt loco differentiæ. Alb. Mag. in top. c. 268. col. 1.

Contraria reducuntur ad priuationem, & habitum ſecundùm cauſam, non autem ſecundùm modum oppoſitionis, qui accipitur in formis oppoſitis oppoſitorum. Albert. magn. 10. metaphyſic. tractat. 2. cap. 8. chart. 145. col. 5.

Contraria reducuntur omnia ad priuantia: ſemper enim alterum, perfectius ſcilicet, habet rationem habitus, alterum imperfectius, priuationis. D. Thom. in pri. meteor. l. 6. c. 150.

Contraria ſola faciunt differre ſpecie ea, quæ ſunt unius generis. D. Tho. 10. metaph. l. 10. tex. 24. c. 737.

Contrario, & priuatione fit res; tamen nec priuatio, nec contrarium manet in re, ſed diſtribuitur in aduentu rei. Alc. de Ales in 3. metaph. tex. 10. c. 62. col. 2.

Contraria quæ ſuſcipiunt, & magis, & minus.

COntrariorum nulla res eſt ſimul receptiua, licet ſimul habeat ipſorum potentias. Alex. Aphrod. in 2. natural. q. cap. 5. char. 8.

Contraria, quæ inter ſe miſceri nata ſunt, ſuſcipiunt magis, & minus. Ammon. in præd. c. 47,

Contrariorum ea ſuſceptiua dicenda ſunt, quibus alterum inſitum non eſt natura, nec inſeparabili modo. Dex. in præd. c. 42.

Contraria quod ſuſcipit, non eſt ideo contrarium. alioqui contrarium aliud ſuſcipere non poſſet. Dex. in prædic. char. 39.

Contraria nihil ſimul recipit. Simpl. in prædic. c. 28.

Contraria in eodem eſſe poſſunt, ſed ratione diuerſorum. Ioan. Gram. in pri. prior. cap. 4. col. 3.

Contraria in eodem eſſe non poſſunt. Boeth. in Porphyr. char. 87.

Contraria ea ſuſcipit ſubſtantia, quæ in eius natura inſita non ſunt. Boet. in præd. c. 142.

Contrariorum, quæ diffinita ſunt per naturam, vt albedo niui, unum tantùm illi ineſt. Boet. in prædicamen. char. 200.

Contraria vno, eodemque tempore alijs, & alijs ſubiectis ineſſe poſſunt. Boet. in l. de inter. c. 351.

Contrarietas ſaluatur in illis, in quibus eſt non vniuoce, ſed ſecundum prius, & poſterius. Alex. de Ales. in 10. metaph. tex. 15. c. 291. col. 2.

Contrariorum proprietates.

COntraria ſimul ſuſcipere nihil poteſt. Ariſt. prædic. tract. 2. cap. 2. char. 69.

Contrarium nihil ſibi ipſi eſſe poteſt. Ariſt. prædicam. tract. 2. cap. 2. char. 70.

Contraria in eodem ſubiecto eſſe poſſunt, niſi alterum inſit natura. Ariſt. præd. tract. 3. cap. 1. char. 90.

Contrariorum non eſt neceſſarium, ſi alterum eſt, & reliquum eſſe. Ariſt. præd. tract. 3. cap. 1. char. 92.

Contraria, & plura eſſe, & æquipollentia eſſe oportet. Ariſt. phyſic. 3. cap. 4. tex. 42. char. 65.

Contrariorum contrariæ ſunt lationes. Ariſt. 1. de Cœlo. tex. 20. c. 250.

Contrariorum ſi alterum determinatum eſt, & alterum determinatum erit. Ariſtotel. prim. de Cœlo. tex. 44. c. 258.

Contrariorum ſi alterum natura eſt, & alterum natura erit. Ariſt. 2. de cœlo. ſum. 2. cap. 2. tex. 16. c. 297.

Contrariorum eadem eſt materia. Ariſtot. 2. de Cœlo. ſum. 2. cap. 2. tex. 16. char. 297.

Contraria ſenſibiliora ſunt iuxta ſeipſa poſita. Ariſt. 2. de cœlo. ſum. 2. cap. 5. tex. 90. char. 305.

Contraria, & faciunt, & patiuntur inuicem. Ariſtot. 1. de gen. & cor. ſum. 4. cap. 4. tex. 51. char. 407.

Contrarium contrariæ ſunt cauſæ. Ariſt. 2. de gener. & cor. ſu. 3. cap. 2. tex. 56. c. 444.

Contrariorum idem eidem vt idem non eſt cauſa. Ariſt. meteor. 4 ſum. 2. cap. 3. tex. 36. char. 571.

Contraria ſimul eidem ineſſe non contingit: quia vnum contrarium eſt negatio alterius. Ariſt. 4. metaphyſic. cap. 5. tex. 27. c. 81.

Contraria ſimul actu exiſtere impoſſibile eſt. Ariſtot. 9. metaphy. cap. 5. tex. 19. c. 188. Idem Alex. Aphrod. 2. Top. cap. 3. char. 30. col. 1.

Contraria illa faciunt differre ſpecie, quæ ſumuntur ex parte formæ. quæ vero ſumuntur ex parte materiæ, non faciunt differre ſpecie. Ariſt. 10. metaphyſi. cap. 8. tex. 25. c. 211.

Contraria, cum vnum in aliud tranſmutatur, indigent tertio, ideſt, materia. Ariſtotel. 12. metaphyſic. ſum. 1. cap. 2. tex. 6. c. 244.

Contrariorum proprie nullum principium eſt, ſed alterum. Ariſt. 14. metaph. cap. 1. char. 297.

Contraria nunquam ſimul vera poſſunt eſſe, falſa tamen ſimul eſſe poſſunt. Alexand. Aphrod. in 2. Topic. cap. 3. char. 29. col. 3.

Contraria, vel in eodem genere ſunt, vel in contrarijs generibus, vel ipſa ſunt genera. Alexan. Aphrod. in 4. Topic. cap. 3. c. 53. col. 1.

Contraria ex ſeſe fieri non poſſunt ipſis permanentibus: non enim manet vnum contrariorum ſub altero. Alex. Aphrod. 1. natur. quæſt. cap. 16. char. 4.

Contrarijs natura inſitum eſt, vt alterum in alterum agat, & alterum ab altero patiatur. Simpl. in pri. phy. tex. 47. c. 63. col. 1.

Contraria, quæ mutuo ſunt, & eorum extrema mutuo contraria erunt. Simp. in 8. phy. c 456. col. 1.

Contrariorum, ſi aliud eſt ſecundum naturam, & aliud ſecundum naturam eſſe neceſſe eſt: ſunt enim ad aliquid contraria. Simplic. in 2. de Cœlo. tex. 17. com. 9. c. 60. col. 1.

Contrariorum eadem eſt materia ad ambo ſimiliter nata. Simpl. in 2. de cœlo. tex. 19. co. 11. c. 60. col. 3.

Contrarietas vbi non eſt, ibi non eſt generatio, nec corruptio. Simp. in 2. de cœl. tex. 41. co. 28. c. 66. col. 3.

Contrarietas vbi eſt, ibi non eſt neceſſe eſſe generationem, & corruptionem, niſi in ijs contrarijs ſolis, quæ in eodem ſubiecto nata ſunt fieri, & coexiſtere inuicem non poſſunt. Simplic. in 2. de Cœlo. tex. 41. co. 28. c. 66. col. 4.

Contrarium ex contrario non eſt dicere, quod contrarium mutetur in ſuum contrarium. Auer. phyſic. 8. tex. 4. c. 155. col. 2.

Contraria impoſſibile eſt, vt attribuantur eidem agenti

ti eodem modo. Auer. 2. de cœlo. tex. 92. c. 74. col. 2.

Contraria debent habere cauſas contrarias in eodè genere. Auer. 3. de cœlo. tex. 76. c. 107. col. 4.

Contraria non in omni materia diuidunt verum a falſo. Auer. in paraph. de cœlo. 1. tex. 121. c. 133. col. 2.

Contraria naturæ diuerſæ ſunt; quia ſubiectum eorum eſt duo in potentia. Auet. pri. de gen. & cor. tex. 74. c. 165. col. 2.

Contraria ſua contraria recipere illis permanentib. impoſſibile eſt. Auer. in 12. metaph. tex. co. 6. c. 138. Idè Auer. phy. 5. tex. 14. c. 100. col. 4.

Contraria nũquam poſſunt eſſe relatiue oppoſita. Alb. mag. in præd. c. 50. col. 1.

Contraria omnia, quæ manant ab æquali, & inæquali neceſſario ſunt immediata, & ſunt contradictoria in genere. Alb. mag. in præd. c. 59. col. 3.

Contrarium aliquod cum ineſt alicui natura, ideo ineſt, quia ineſt, vt potentia naturalis. Alb. mag. in præd. c. 61. col. 3.

Cõtraria omnia fiunt circa idem, vel ſpecie, vel genere, vel numero. Alb. mag. in præd. char. 62. col. 2.

Contrarietas vbi non eſt, non poteſt eſſe motus: non autem contra, vbi eſt contrarietas, eſt motus, vt ait Themiſtius; quia ſi contraria largo modo ſumantur, comprehendunt ſub ſe oppoſitionem priuationis, & habitus, inter quę non eſt motus, ſed mutatio. Alb. magn. in 5. phy. trac. 1. c. 4. c. 61. col. 3.

Contraria ſecundum potentiam poſſunt eſſe ſimul eidem, vt vnum ſit ſicut exiens, aliud ſicut intrãs. Alb. mag. in 6. phy. trac. 3. c. 2. c. 77. col. 1.

Contrariorum vno exiſtente in rerum natura, & reliquum eſſe neceſſe eſt. D. Tho. in poſter. c. 45. col. 2.

Contraria uni ſecundum diuerſa plura eſſe poſſunt, ſecundum idem unum ſolum. D. Tho. in 1. de cęlo. l. 4. tex. 11. c. 4. col. 2.

Contrarietas motuum naturaliũ conſequitur proprietatem actiuorum principiorum, ſiue formalium, ad quæ conſequitur motus, non autem contrarietatem principiorum paſſiuorum, ſiue materialium; quia eadem materia ſuſceptiua eſt contrariorum. D. Thom. in 1. de cęl. l. 6. tex. 20. c. 6. col. 4.

Contraria non diſtant proprie ſecundum formam, ſed quia ſunt maxime diſſimiliter. D. Tho. in 2. meteor. l. 10. c. 127.

Cõtrariorum omnium vnum eſt, ut perfectum: alterũ, vt imperfectum, & priuatio alterius. D. Tho. 9. meta phy. l. 2. tex. 3. c. 634.

Contraria ſimul eſſe non poſſunt; quia potentia una eſt ad duo contraria propter vnitatem diſtantiæ, & vna potentia perfecta non poteſt amplius perfici ſtante illa perfectione, ideo illa potentia perfecta per vnum contrarium non poteſt perfici per aliud. Alex. de ales in 5. metaph. tex. 16. c. 127. col. 1.

Contrarietas ſecundum locum eſt nobis magis nota, quam quæ eſt in formis. Alex. de ales. in 11. metaphy. c. 329. col. 3.

Contraria vt habent medium, vel non, & vt ſunt in medio.

COntrariorum, quorum ſubiectum diffinitum eſt, ut pares, & impares numeri, horum nullum mediũ habetur; quorum minus ijs aliquid intercedit, ut bono, & malo, horum ſubiectum non eſt determinatum, vt quæ in omnibus ſunt prædicamentis. Alex. aphro. in 9. metaph. co. 16. c. 257. col. 2.

Contraria omnia (Platonis opinione) medium obtinẽt; Ariſtotelis vero non omnia. Amo. in præd. c. 48.

Cõtraria mediata, alia nominibus explicantur, ut in albo, & nigro fuſcum: alia orationibus, ut ſtudioſum, uitioſum, inter quæ medium extremorum generatione indicatur. Amo. in præd. c. 107.

Contraria proprie ſunt quæ habent medium. Amo. in præd. c. 18.

Contraria immediata ea ſunt, quorum ſemper alterum receptiuo ineſſe debet. Simp. in prędic. c. 103.

Contraria mediata non neceſſe eſt, vt alterum non inſit receptiuo. Simp. in præd. c. 103.

Contrariorum media ſunt hæc, in quibus cõtrariorum negationes ſunt ſic verę, vt aliqualiter ipſe participẽt contrarijs, non autem omnia de quibus negationes sũt verę. Sim. in 1. de cęlo. tex. 124. co. 119. c. 50. col. 3.

Contrarietates minus ſunt in medijs elementis, quam in extremis. Auer. in phy. 1. tex. 54. c. 16. columna 2.

Contraria plura non transferuntur ad extremum, niſi prius transferantur ad medium. Auer. 2. de ani. tex. 116. c. 150. col. 3.

Contraria quę carent medio, neceſſe eſt, vt alterum illorum proprio inſit ſubiecto. Boet. in prędi. c. 194.

Contraria, quæ habent medium, ita intelliguntur, ut ſi vnũ negatur, non ſtatim infertur aliud, poſſunt enim intelligi media. Boet. in l. de inter. c. 283.

Conrraria per comparationem ad ſubiectum, & prout eorum eſt motus, conſiderantur a phyſico, & ſic habent medium: ſed ſecundum intentiones ſuas formales, quandoque ſunt immediata. Alb. mag. in prædic. c. 59. col. 4.

Contraria ſenſibilia omnia habent medium. Alb. magn. in præd. c. 60. col. 1.

Contraria immediata, non ſunt immediata, ut contraria, ſed quia proficiſcuntur a priuatione, & habitu, ut ſanum, & æquum. Alb. mag. in 5. phyſic. trac. 1. cap. 4. c. 61. colum. 4.

Contrariorum excellentiæ quamuis in medio actu miſtionis fractæ ſint, tamen adhuc manent eſſentię contrariorum in ipſis. Alb. mag. de mor. & vit. trac. 2. c. 7. char. 59. col. 4.

Contraria, inter quæ eſt medium, dicuntur ſecundum priuationem, & ſi in oppoſitis priuatiue non eſt medium, quia in talibus contrarijs alterum contrariorũ non ponitur priuatio, quaſi tollens totam rationem alterius oppoſiti, ſed quia eſt priuatio vltimę ſpeciei, vt tollit completam rationem totius ſpeciei. D. Tho. 11. metaph. lec. 3. char. 765.

Contraria ut ſunt in prædicamentis.

COntraria omnia in eodem ſunt genere. Ariſt. pri. de gener. & corrup. ſum. 4. c. 4. tex. 51. char. 407.

Contraria non ſunt ea, quæ ſunt ad aliquid, quia ex ſe ſe mutuo dicuntur. Alex. aphro. in pri. nat. q. c. 7. c. 2.

Contraria, vt oſtendunt naturas quaſdam maxime differẽtes inter ſe, nõ ſunt ad aliqd, ſed quatenus ſic appellãtur, ſunt ad aliquid. Alex. aphr. in pri. nat. q. c. 7. c. 3.

Contrarium ipſimet nihil poteſt eſſe, cum cõtrarium ſit ad aliquid. Io. gram. in pri. phy. tex. 50. c. 20. col. 4.

Contrarietas maxime prima in qualitate eſt rarum, & denſum. Io. gram. in pri. phyſi. c. 21. col. 2.

Contraria prima in vnoquoque genere eſſe, non dicitur æquiuoce, nec vniuoce, ſed ſecundum prius & poſterius: & eſt vnus modorum nominis ambiguitatis. Auer. in phy. pri. tex. 56. c. 16. col. 4.

Contraria inueniri in eodẽ genere eſt propoſitio famoſa, & verificabitur in prima philoſophia. Auer. phyſic. 5. tex. 8. c. 98. col. 2.

Contrarietas, & medium inuenitur in quantitate, qualitate, & loco ſolum, licet in loco aliquantulum lateat. Auer. phyſi. 5. tex. 9. char. 98. col. 4.

Contrarietas primo, & principaliter non inuenitur, niſi in loco. Auer. phy. 5. tex. 59. c. 112. col. 1.

Contrarietas naturalis in loco nõ eſt nota per ſe. Auer. 8. phyſic. tex. 16. char. 160. col. 2.

Contrarietas non apparet in motu locali, & in alijs motibus.

tibus. Auerroes 8. phyſic. tex. 61. char. 182. colum. 2.
Contraria in loco non manifeſta ſunt per ſe. Auer. 4. de cęlo. tex. 33. c. 120. col. 2.
Contrarium aliquod cum eſt in aliquo genere, neceſſe eſt in eodem inuenire aliud contrarium. Auer. pri. de gener. & corrup. tex. 68. c. 164. col. 4.
Contraria cum ſunt diuerſa in generibus, tunc virtutes erunt diuerſæ. Auer. 2. de ani. tex. 108. c. 148. col. 4.
Contraria prima ſecũdum actionem, & paſſionem ſunt in qualitate, non in poſitione. Alb. mag. in præd. c. 57. colum. 1.
Contrarietas non ineſt in ſubſtantia, quia formaliter in ea non ineſt: non autem, vt ait Alexander, quia ſubſtantia compoſita non habet contrarium. Alb. mag. in 5. phyſi. trac. 1. c. 4. char. 61. col. 3.
Contraria, quæ vere, & proprie ſunt in genere aliquo, illa non ſunt compoſita ex aliquo ſuorum mediorum. Neceſſe enim eſt, quod illa, quę ſunt in eodem genere compoſita componantur ex incompoſitis, & ſimplicibus eiuſdem generis, aut quod maneant incompoſita, & ſimplicia. Alb. mag. in 10. metaph. trac. 2. ca. 9. c. 146. col. 1.

Contrarietas, vt eſt in propoſitionibus.

COntrariæ propoſitiones vtręque falſæ eſſe poſſunt, ambæ autem veræ nõ. Boet. in l. de interpret. c. 344.
Contraria a repugnantibus Cicero ſeparare non videtur. Daniel barbar. pri. rhetor. c. 4. char. 19.

Contraria, ut ſunt in opinionibus.

COntrarium, quod eſt in opinione propter materias, debet dici potius non eſſe contrarium ſimpliciter in opinione. Auer. in periher. l. 2. c. 4. c. 82. col. 1.
Contrarietas in opinionibus fit, cum de vna, & eadem re contrarie opinatur. Boet. in lib. de interpret. c. 457.
Controuerſiæ ſunt, aut factum non eſſe, aut noxium nõ eſſe, aut non iniuſtum, aut non tantopere. ideo confeſſis in rebus non eſt inſiſtendum, niſi quid ad illud attineat, vt ſi factum eſt, at non iniuſtum. Ariſt. rhetor. 3. c. 168.
Conualeſcentium ex pedibus magna ex parte ſquamæ diſtinguuntur; quoniam materia ferri deorſum aptiſſima eſt. & uero pedes a ſede cordis poſiti longius, & ob eam rem frigidiores, minus materiam cõcoquere poſſunt. Alex. aphro. proble. 2. c. 42. c. 738.
Conueniens fit a conuenienti, intelligitur, vt ſit in agente, non in inſtrumento: in propinquo, non remoto: in agente eſſentialiter, non accidentaliter. Auer. in 12. metaph. tex. 24. char. 145. Vide etiam 2. cœli com. 42. & 7. metaph. com. 28.
Conuenit per ſe illud, quod cõuenit alicui, vt tale; quod autem conuenit ratione alterius, conuenit per accidens. Alex. de ales. in 4. metaph. tex. 1. c. 75. col. 3.
Conuenire aliquid alicui duobus modis accidit: primo per ſe, & per naturam ſuam, & per quandam analogiam ad aliquid aliud. Alex. de ales. in 5. metaph. tex. 14. c. 122 col. 1.
Conuenire alicui ſecundum accidens dicitur illud, quod conuenit alicui, de cuius modo non eſt, quod ſibi conueniat; nec de modo alterius eſt, quod illi conueniat, vel inhęreat. Alex. de ales in 5. metaph. tex. 16. c. 124. colum. 1.
Conuenire in vna forma duobus eſt modis: vno, quia in forma, & eſſe formæ conueniunt: ſecundo, quia tantum in forma conueniunt, non ineſſe formæ. Alex. de ales in 11. metaph. tex. 30. c. 215. col. 3.
Conuenit omni tali, quod cõuenit alicui per ſe. Alex. de ales 12. metaph. char. 328. col. 2.
Conueniens fieri a conuenienti ſibi, verum eſt in agente propinquo, non in remoto; in principali, non in inſtrumentali, nec in agentibus a caſu. Alex. de ales 12. metaph. tex. 24. c. 337. col. 2.
Conuerſiuo ſyllogiſmo non eſt deſtruere vniuerſaliter, per cõuerſionem propoſitionis maioris in prima figura: ſemper enim tollitur per tertiam figuram: neceſſe namque ad vltimum extremum ambas accipere propoſitiones. Ariſt. prior. l. 2. c. 8. c. 259.
Conuerſiuus ſyllogiſmus eſt traſponente concluſione facere ſyllogiſmum, quoniam aut primo medium nõ inerit, aut hoc vltimo; neceſſe enim eſt altera propoſitione manente & conuerſa concluſione, interimi reliquam propoſitionem. Ariſt. prior. reſol. l. 2. c. 8. c. 259.
Conuertere oppoſite, vt omni, non omni, alicui, nulli; & contrarie, vt omni, nulli, alicui, non alicui differt. Ariſt. prior. reſol. lib. 2. c. 8. c. 259.
Cõuerſiuus ſyllogiſmus ſemper fit vniuerſalis in prima figura, ſi oppoſite fuerit conuerſa concluſio. fit enim in ſyllogiſmis particularibus. Ariſt. pri. reſol. l. 2. ca. 8. c. 259.
Conuerſiuus ſyllogiſmus particularis in prima figura, ſi oppoſite cõuertitur cõcluſio, & tolluntur ambę propoſitiones: quando vero contrarie, neutra. Ariſt. prio. reſol. l. 2. c. 8. c. 260.
Conuerſiuo ſyllogiſmo in ſecunda figura maiorem non eſt interimere contrarie quouis modo fiat conuerſio; quia ſemper eſt concluſio in tertia figura. & ſi ſyllogiſmus eſt particularis, & contrarie conuertatur concluſio, neutra propoſitio tollitur, vt & in prima: ſi oppoſite ambæ. Ariſt. prior. reſol. l. 2. c. 9. c. 261.
Conuerſiuo ſyllogiſmo in tertia figura ſi contrarie conuertitur concluſio, neutra tollitur in nullo modo: ſi oppoſite, ambę, & in omnib. Ariſt. pri. reſ. c. 10. c. 262.
Conuerſiui ſyllogiſmi in prima figura fiũt per mediam, & vltimam: minor per mediam, maior per vltimã tollitur. in ſecunda per primam, & vltimam: minor per primam, maior per vltimam. in tertia per primam, & mediam: maior per primam, & minor per mediã. Ariſt. prior. l. 2. c. 10. c. 263.
Conuerſiuum ſyllogiſmum quæcunque ſuſcipiunt, etiã ſuſcipiunt per impoſſibile ſyllogiſmum. Ariſt. prior. l. 2. cap. 11. c. 264.
Conuerſio cum fit, vt extrema cõuertantur, neceſſe eſt, vt & medium conuertatur ad vtraque eodem modo, ſic affirmatiua, vt & negatiua. Ariſt. prior. l. 2. cap. 22. char. 285.
Conuertuntur cum ſubiecto ea, quæ ſoli, & omni inſunt. Alex. aphr. in 1. top. tex. 47. c. 4. col: 3.
Conuerſio in reſolutorijs alia eſt ſecundum terminos, alia ſecũdũ affirmationẽ, & negationẽ. in hoc loco autẽ ſecũdũ nomẽ eſt. Ale. aphr. in 2. top. c. 1. te. 20. co. 1.
Conuerſio eſt cum alterum de altero nil magis, quam de reliquo illud prædicatur. Am. in præd. c. 70.
Cõuerſio multiplex: vel ſyllogiſmi, vt cõcluſione cõuerſa, & altera ꝓpoſitione, altera manẽte eadẽ oĩno conuertit, ut in ſecũdo priorũ: vel ꝓpoſitionis alternatione terminorũ, ut nullus homo lapis, nullus lapis homo: uel rerũ, ut ſtudioſũ cultor Dei ſequit, uel eorũ q̃ ſunt ad aliqd, ut ſeruus dñi ſeruus. Sim. in pd. c. 47.
Conuertentia dicitur cum hoc ad aliud, & illud ad hoc prædicatur. Sim. in præd. c. 46.
Conuertentia in illis, quæ ſunt ad aliquid, non tantum eſt matura prędicatio, ſed matura quædam habitudo eorum. Sim. in præd. c. 47.
Conuerſio differt a reuerſione; quia conuerſio exigit veritatem in utriſque propoſitionibus, ſed reuerſio nõ. Io. gram. in 1. prio. c. 5. c. 72. col. 2.
Conuerſio alia eſt in terminis, de qua in prædicamentis: alia in propoſitionib. de qua in libro de interpretatione: alia in ſyllogiſmo, de qua conuerſione in hoc libro priorũ agitur. Io. gram. in 2. prio. c. 8. c. 73. col. 3.

Conuer-

Conuerſio ſyllogiſmorum eſt, cum accipimus cõcluſionem factam, & illam tranſponimus, vel in cõtrarium, vel in oppoſitum contradictorię, & aliam propoſitionem ſanam ſeruamus, & reliquæ propoſitionis contrarium concludi oſtendimus, vel contradictione oppoſitum. Io. gra. in 2. prio. cap. 8. c. 73. col. 3.
Conuerſio in contrariũ concluſi diuerſos facit ſyllogiſmos, ſi in contradictoriũ diuerſos. nam in prima figura in vniuerſalibus cõtradictione opponit. cõcluſio in particularibus, ſi ſumitur contradictoria, tollit propoſitionẽ, ſi cõtraria nõ tollit. Io. gra. in 2. pri. c. 8. t. 74. c. 1
Conuerſio in ſecũda figura ſi fit in contrarium, non tollitur propoſitio: ſi in contradictorium, tollitur. Ioan. gra. in 2. pri. cap. 9. c. 74. col. 2.
Conuerſatio in mendacijs, priuſquam verum cognoſcatur maxime verenda eſt, ne mali habitus contrahantur. Ioan. gram. 1. poſt. cap. 1. c. 2. col. 2.
Conuerſionis lex eſt, vt ſumpto oppoſito conſequentis probetur oppoſitum antecedentis. Io. gram. 1. phyſi. tex. 22. c. 9. col. 3.
Conuerſio tunc propoſitionis eſt, cum cõuertens ſumit contrarium termino ſubiecto, & ei, cui annunciatur, contrarium ſumit. Magen. in pri. c. 4. c. 3.
Conuerſiuus ſyllogiſmus eſt quaſi contrario modo ſe habens ſyllogiſmo circulari. Auer. in 1. pri. c. 8. c. 108. c. 3
Conuerſio eſt, quod partes enunciationis continuo conuertantur, ſubiecta in prędicata, & prædicata in ſubiecta, & qualitas, & eius veritas obſeruetur. Auerr. epit. in log. c. 345. col. 4.
Conuerſio in propoſitionibus nil aliud eſt, quã dũ, vel ſibi, vel alijs propoſitionibus cõuerti dũr mutato ordine terminorũ, ita vt quod erat ſubiectũ prędicatum ſit, & quod prædicatum ſubiectũ fiat, obtinentque ſimul veritatẽ, & falſitatẽ. Boe. ex intr. ad cat. ſyl. c. 574.
Conuerſio terminorum in propoſitionibus per oppoſitionem dr, cum vnuſquiſque terminorum negatione ꝓpoſita, terminis ſimpliciter pronunciatis videtur oppoſitus, ita vt vel negetur tantum prædicatũ, vel ſubiectũ, vel vtrunque. & in hac conuerſione vniuerſalis, & particularis negatio ſibi ipſis conuertuntur; negationes autem vniuerſales, & particulares non ſemper conuertuntur. Boet. ex int. ad cat. ſyl. c. 576. & 584.
Conuertuntur eſſe in toto, & dici de omni. Boet. ex int. ad cat. ſyl. c. 592.
Conuertentia dicitur eorum, quæ ad inuicem referuntur per habitudinem, vt ſicut primum ad ſecundum, ſic ſecundum ad primum ſub eodem, vel diuerſo caſu. Alb. mag. in præd. c. 50. col. 2.
Conuertibilitas proprij, & ſpeciei, cuius eſt proprium, eſt vt vnum, quod ſit antecedens, & conſequens ad alterum Alb. mag. in præd. c. 50. col. 2.
Conuerſio in tranſpoſitione ſubiecti in prædicatum eſt, & econuerſo ſub eadem qualitate, & quantitate, vel diuerſis. Alb. mag. in præd. c. 50. col. 2.
Conuertere eſt cũ cõuertit, tranſponẽdo cõcluſionẽ ſyllogiſmi prius cõcluſi, in oppoſitionẽ cõtrarie, vel cõtradictorie: & ſic cõcluſionis oppoſitũ cũ altera præmiſſarum ſumendo facere ſyllogiſmũ, ad alterius præmiſſarum interemptionem. Alb. mag. in prio. c. 153. col. 1.
Conuerſio ſimplex eſt, in qua nihil mutatur, niſi ſitus terminorum. Alb. mag. in pri. c. 98. col. 1.
Conuerti dupliciter contingit. Primo, per adæquationẽ prædicati. Secundo, per adæquationem probationis. Tho. de Vio in poſt. tex. 197. col. 1.
Conuitium eſt quædam contumelia, dum tale quid in conuitio dicitur, ex quo homo infamatur. D. Thom. ethic. 4. lect. 16. c. 77. col. 1.
Cooperans omne aliquo modo operatur. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 10. c. 216. col. 2.
Coordinatio eſt ab vnoquoque genere deducta catena. Io. gra. 1. poſt. cap. 11. tex. 31. col. 1.
Copiam propoſitionum habebimus, ſi ſumpto ſubiecto, & prædicato vtriuſq; diffinitionem, ac propriam ſumpſerimus, necnon & conſequentia, quæ non ſolũ ſunt diffinitiones, & propria, ſed etiam genera, & differentiæ: & ea cõſequentia, ex quibus ea, quę in quęſtione poſita ſunt, cõſequuntur: & quæ ipſi ineſſe nõ contingit: & quæ ſequuntur, vel in ſubſtantia continẽtur, vel vt propria, vel vt accidentia; & horum, quæ ex veritate, & quæ ex opinione conſequuntur, & conſequentia, quæ oẽm rem conſequuntur ſumenda ſunt. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 28. char. 51. col. 4.
Copiam propoſitionum dum habere cupimus, non ſunt eligenda ea, quæ ex continente, id eſt, ex animali conſequuntur ad demonſtranda ea, quæ ex eo ſequũtur, quod continetur, id eſt, homo: quia iam hæc occupata fuere, quãdo animal ex homine ſequi ſumptum fuit; nec ea, ex quibus ſuppoſitus terminus conſequitur, & ea, quæ vt plerunque conſequuntur, & ex quibus termini, vt plerunque conſequuntur, ſumenda ſunt. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 28. char. 57. col. 3.
Copiam propoſitionum dum habere cupimus, non ſunt intelligenda, quæ communiter terminos conſequuntur; quia ex duabus affirmatiuis non fit ſyllogiſmus in ſecunda figura. & ſi particulare affirmatiuum demonſtrare volumus, ſumenda ſunt, ex quibus vtrunque conſequitur. & ſi particulare negatiuum, ſumenda ſunt, quæ ipſi ineſſe nequeunt. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 28. char. 52. col. 3.
Copiam propoſitionum demõſtratiuarum habebimus, ſi eligemus medium ex diffinitionibus, & ex ijs, quæ ſunt per ſe: dialecticarum, ſi eligemus ea, quæ ſunt, vt in pluribus, & ſecundum opinionem: ſophiſticarum, ſi acceperimus ea, quæ per accidens prædicantur. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 28. char. 50. col. 3.
Copula eſt quædam coniunctio. Auer. epitom. in logic. ex quæſt. quæſi. 1. char. 361. col. 1.

Cor quid eſt, eius locus, & motus.

COr proprie in medio pectore omnibus eſt, præterquam in homine: habet enim potius homo in parte læua. omnibus alijs tendit potius priorem in partem, præterquam piſcibus, in quibus non ita videtur. Ariſt. de hiſt. anim. 2. cap. 17. char. 61.
Cor in parte priore eſt, atque in medio ſitum, in quo principium vitæ, & omnis motus, & ſenſus eſt: ideo igitur guttur ante gulam neceſſario poſitum eſt. Ariſt. de part. anim. 3. cap. 3. char. 474.
Cor in medio poſitum eſt, ſed magis ſuperius, quam inferius; & parte priori, quàm poſteriori. Ariſt. de part. anim. 3. cap. 4. char. 475.
Cor cæteris animalibus in medio pectore eſt, homini tantummodo vergit ad læuam, vt eius partes refrigeratione moderetur, & compenſet. Ariſtot. de partibus animal. 3. cap. 4. char. 477.
Cor homini tantum (prope dixerim) palpitat: quia ſolus homo ſpe rei futuræ, & expectatione mouetur. Ariſt. de part. anim. 3. cap. 6. char. 484.
Cor, & pudendum maxime mouentur: quia vtraque partium eſt quaſi animal ſeparatum. Cor quidem, quia eſt principium ſenſuum. Pars genitalis, quia ex ipſa exit, velut animal quoddam, ſeminis virtus. Ariſt. de ani. motu. cap. 8. char. 93.
Cordi tria accidunt, ſaltus, pulſus, & reſpiratio. Ariſt. de iuuent. ſenect. mor. & vit. & reſpir. cap. 15. char. 329.
Cordis ſubſtantia neruos habet. Ariſtotel. de ſpiritu. cap. 4. char. 908.
Cor eſt ſentiendi, & mouendi principium, in quo eſt ſpiritus vitalis: & refrigerationis principium continetur. Them. de ſom. & vig. cap. 11. char. 97. col. 3.
Cor eſt motum primum per ſe in animalibus, quod non

mouetur ſecundum totum, quia pars eius mouet ſe, & totum. Auer. phy. 7. tex. 1. c. 139. col. 4.

Cordis motus eſt a retro in ante, & eius inſtrumenti, quod eſt ſpiritus. Alb. magn. de mot. anim. l. 2. tract. 1. cap. 2. c. 45. col. 4.

Cor eſt creatum ex carne dura, & forti, vt per hoc magis reſiſtat alterantibus, & nocumentis, quia in ipſo eſt principium vitæ: in ipſo etiam omnes villorum diuerſitates contextæ ſunt, vt per eas omnis ſpecies motuum vitæ participetur. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. 26. col. 3.

Cordis eſt in tribus proportionata quantitas. Primo, qđ ſecundum illam comparationem eſt paruum, vt omne principium vniuerſale, quod ad omnia alia habet influentiam ſuę virtutis, eſt paruum quantitate, magnum virtute. Secundũ ęſt, quod proportionatur arterijs, q̃ ex ipſo oriuntur, & panniculis, qui ſuſpenduntur ex ipſo: & propter illud eſt dilatatũ in baſi, vt hæc ſufficiãter poſſint oriri ex eo, & nõ grauenſ nimia quãtitate, ꝓpter cõtinuas diaſtoles eius, & ſiſtoles. Tertio quod proportionaſ pectori, & pulmoni, vt ſi tãta eius mẽſura, q̃ ī pectore locari poſſit, & a pulmone ſufficiẽter euẽtari. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 3. cap. 4. c. 26. c. 3

Cor locatur in loco alto ab oſſibus, ne tactu duro, & percuſſionibus lædatur. Alia pars protenditur verſus oſſa, quia ibi niſi in puncto lædi poterat, & motus in illa parte non eſt ei proprius, tamen durius eſt in illa parte, vt nocumentis reſiſtat duritie ſua. Albe. mag. de ani. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. 26. col. 3.

Cor ponitur in medio pectoris, quia eſt temperatior locus, & a nocumentis tutior, ſed parumper declinat ad ſiniſtram, vt det locum hepati, & vt frigiditas, ex ſplene ſiniſtræ partis temperetur, & ne cõprimat venam concauam, quæ inter ipſum, & hepatis gibbum eſt. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. 26. col. 4.

Cor Salmonis piſcis extractum per multũ temporis palpitat, ita vt piſcatores decipiant emptores, vendentes partes piſcis recentes, quaſi ſint illius Salmonis, cuius cor palpitat. Alb. mag. de ani. l. 1. trac. 3. ca. 4. c. 26. c. 4.

Cordis tremor non eſt certum ſignum naturæ ipſius, quia accidit ex multis cauſis, quę ſunt multitudo ſenſibilitatis, eius meditatio, timor aliquis, & multa alia. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. 27. col. 1.

Cor in oĩbus animalibus poſitũ eſt in medio pectore, ꝑterquã in homine, quia in illo parumper ad ſiniſtram declinat. Alb. mag. de ani. l. 2. tract. 2. cap. 1. c. 33. col. 4.

Cor eſt membrum, in quo primo recipiuntur virtutes ſentiendi, & mouendi. Alb. mag. de anim. l. 12. tract. 1. cap. 1. c. 101. col. 2.

Cor in homine declinat aliquantulum ad ſiniſtrum, vt temperetur pars ſiniſtra, quæ frigida eſt, in alijs vero animantibus in medio eſt, quia homo habet partem ſiniſtram frigidiorem. Alb. mag. de ani. l. 13. tract. 1. ca. 4. c. 114. col. 3.

Cordis pulſus precipue in homine accidit, eo quod paſſiones timoris, & ſpei, & gaudij, & triſtitiæ magis mouent cor hominis, quã aliorum animalium. Alb. mag. de ani. l, 13. tract. 1. cap. 6. c. 115. col. 3.

Cor eſt organum motus localis in animalibus. D. Tho. in 3. de ani. l. 15. tex. 55. c. 65. col. 3.

Cor non mouetur ab anima nutritiua, quia animæ nutritiuæ operationes ſunt generare alimento, vti augmentatio, & diminutio, quorum nullus cordis motus eſſe videtur; & hæc anima plantis etiam ineſt. D. Tho. de motu cordis opuſ. 35. c. 83. col. 1.

Cor non mouetur ab anima ſenſitiua, vel intellectiua; quia hæc nõ mouentur, niſi mediante appetitu, quod verum eſt, & non mouetur ab anima ſimpliciter, ſed vt eſt forma corporis. D. Thom. de motu cordis opuſ. 35. c. 83. col. 1.

Cordis motus non videtur eſſe naturalis, cum ſit per contraria, vt per pulſum, & tractum, quod eſt falſum; quia ſunt quaſi motus vnus, vt a motu circulari ſimplicitate deficiunt. D. Tho. de motu cordis opuſ. 35. ch. 83. col. 1.

Cordis motu non eſt ab extrinſeco, quia ſemper adeſt, & naturalia in ſeipſis motus principium habent. D. Tho. de motu cordis opuſ. 35. c. 83. col. 1.

Cordis motus eſt primus motus animalis. D. Thom. de motu cordis opuſ. 35. c. 83. col. 1.

Cordis motus eſt naturalis, quaſi conſequens animam, inquantum eſt forma talis corporis, & principaliter cordis. D. Tho. de motu cord. opuſ. 35. c. 83. col. 2.

Cordis partes, figura, & eius proprietates.

COr arteriæ iungitur obeſis cartilagineis, fibroſiſque vinculis; & qua annectitur, cauum eſt. Spiritus, dũ arteria inflatur, an ſubeat cor, minus in minutis patet, in grandioribus animalium ſpiritum cor ſubire apertum eſt. Ariſt. de hiſt. ani. 2. cap. 16. c. 30.

Cor hominis triplicem ſinum habet, iacet paulo a pulmone ſuperius ad arteriæ fiſſuram, opertum membranæ inuolucro pingui, & corpulento, qua venæ maiori adnectitur, & aorta iungitur cum aorta ſuo mucrona to turbine, in pectuſque parte eadem vergit omnium pariter, quæ pectus ſortiuntur. Ariſt. de hiſt. ani. 1. cap. 17. char. 31.

Cor omnibus animalibus, tam pectore conſtitutis, quã ea parte carentibus, æque ſuo mucrone in partem vergit priorem, ſed latere ſæpius poteſt; quoniam diſſecto animante dimouetur. At parte ampliore, & gibba ſuperiora corporis ſpectat. Ariſt. de hiſt. ani. 1. cap. 17. char. 32.

Cor habet maiorem partem ſui mucronis carnoſam, & ſpiſſam, & neruulos ſuis in cauis continet. Cæteris animalibus in pectore eſt, in quibus eſt pectus. Homini tantum in partem ſiniſtram potius vergit, paulo a mammarum diſtinctione ad lęuam inclinans papillam pectoris parte ſuperiore, nec magnum eſt, & ſpecie tota non oblongum, ſed rotundius. Parte tamen extrema in acutum ſe colligit, exitque pene in mucronem. Ariſt. de hiſt. ani. 1. cap. 17. c. 32.

Cor triplicem ſinum habet: maximum dextro in latere, minimum in ſiniſtro, medium magnitudine inter ſiniſtrum, & dextrum. Omnes ad pulmonem foraminibus peruij redduntur, quæ res in vno tantum perſpicua eſt. Inferius a nexu ſuo maximo ſinu venę conĩgitur maiori, ad quam etiam lactes ſunt. Sinu medio aortæ annexum eſt, & ad pulmonem a corde perpetui ducuntur meatus, findunturq; eodem, quo arteria, modo in omnes pulmonis partes: & meatus, qui eodem ab arteria tendunt, ſequuntur. Sed hi ſuperiorem obtinent ſitum, nec vllo communi foramine commeant, ſed ſua ipſi copulatione ſpiritum, quem cordi tranſmittant, recipiunt; pertinet enim alter ad cauum dextrum, alter ad ſiniſtrum. Ariſto. de hiſt. ani. 1. cap. 17. c. 32.

Cor vnũ ex reliquis viſcerib⁹ ſanguinẽ hẽt, & cũ pulmo nõ intra ſe, ſed in venis cõtineat ſanguinẽ, cor eũdẽ cõtinere apertũ eſt: ſingulis. n. ſuis ſinibus ſanguinẽ tenet, verũ tenuiſſimũ medio. Ari. de hiſ. ani. 1. c. 17. c. 33

Cor cum tres ſinus habeat, à magno ſupremoq; ſinu oritur vena maior, ſedemque dextrã tenet, mox per medium ſinum formam recipit venæ, vtpote cum ipſe ventriculus cordis venæ particula fit, in qua ſanguis reſtagnet. Aorta de ſinu medio exit, non eodem modo, ſed per fiſtulam multo arctiorem init ſocietatem, & tẽdit a latere cordis, cum vena maior ſua radice cor tranſigat, cum ſe promit. Ariſt. de hiſt. ani. 3. cap. 3. c. 78.

Cor eſt diſſimilare, & in partes ſimilares diuiditur, omnium capax ſenſibilium eſt, & in animalium ſanguine expertium id, quod ipſi è ratione reſpondet. Ariſt. de part. anim. 2. cap. 1. char. 424.

Cordis medium ſpiſſum, cauumque eſt, & plenum ſanguinis. Ariſt. de part. anim. 3. cap. 4. char. 476.

Cor ſine oſſe eſt omnium, quæ nos nouimus, præterquam equi, & cuiuſdam generis boum, quibus præ magnitudine adminiculum ſubditum eſt. Ariſtot. de part. animal. 3. cap. 4. char. 478.

Cor ventriculum triplicem in magnis animalibus habet, duplicem in minoribus, vnum ad poſtremum, nullumque ſine ventriculo conſtat. Ariſtot. de partib. animal. 3. cap. 4. char. 478.

Cordis ventriculus dexter plurimum ſanguinis & caliditſimum continet: ſiniſter frigiditſimum: medius mediocrem, tum copia, tum calore. Ariſt. de partib. animal. 3. cap. 4. char. 478.

Cordis corpus inter carnem, & neruum medium quippiam tenet ex ijs vtriſque corporibus præmolli firmitate compoſita, vt qua parte carnis naturam habet ad ſenſiles ſuſceptiones: qua vero nerui proprietatem obtinet, ad principia motionis idoneum ſit. Ad neceſſariam caloris redundantiam, habet attrahentis, & reddentis ſpiritum officinæ ſuppetias, quibus intercedentibus ad æquabilem caliditatis menſuram, admota refrigeratione, deducitur. & præter hæc ad ſubitos imaginum inſultus. adiacet pulmo ſpongioſus, fiſtulis cauus, & ceſſilis: & ne vlla in parte cor lædatur, velut tergi dux auxiliaris occurrit. Alex. Aphrod. in 1. de anima. cap. 32. char. 43. col. 3.

Cor animalium triplicem ventriculum habere non credit Galenus, ſed omne animal habens pulmonem habere duos ventriculos, & non habens pulmonem vnũ tantum habere ventriculum. Auer. de partib. animal. 3. cap. 4. char. 84.

Cor tres habet ventriculos, dextrum, ſiniſtrum, & medium. Albert. mag. de ſom. & vig. lib. 1. trac. 2. cap. 10. char. 31. col. 2.

Cordis ſiniſter thalamus puriorem ſanguinem continet. Albert. magn. de mot. animal. lib. 1. tract. 2. cap. 4. char. 44. col. 4.

Cordis ventriculus dexter ſanguinem groſſiorem, & minus de ſpiritu continet; ſiniſter plus ſpiritus, & minus ſanguinis. Alb. mag. de ſpir. & reſpir. lib. 1. tract. 1. cap. 9. char. 53. col. 4.

Cordis figura eſt pinealis, vt eius motus, qui eſt in ventribus baſis eius, apte procedat ab vno indiuiſo, & referatur ad idem. Albert. Magn. de animal. lib. 1. cap. 4. tex. 3. c. 26. col. 3.

Cordis panniculus durior eſt omnibus panniculis, vt protegat cor; nec tangit cor, niſi in ea parte. in qua oritur, ideſt, in qua oriuntur arteriæ, ex quarum tunicis videtur eſſe conteſtus. in alijs locis congruo ſpatio ſeparatur ab eo, vt in ipſo dilatari valeat. Albert. Mag. de anim. lib. 1. tract. 3. cap. 4. char. 26. col. 3.

Cordis ventriculi ſunt tres, & baſis ventriculi ſiniſtri arctior eſt, quàm dextri, ita vt ſanguis groſſus in dextro mittitur, & ab illo in medium, & a medio ſubtilior in ſiniſtrum, a quo arteriæ oriuntur, & ſpiritum ſumunt. Albert. Magn. de animalibus. lib. 1. tract. 3. cap. 4. char. 26. col. 4.

Cor duas aures habet: unam in dextro, in qua recipitur ſanguis ab hepate: alia in ſiniſtro, in qua recipitur ſpiritus, qui recipitur à pulmone. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. c. 26. col. 4.

Cordis pars acuta declinat ad arterias pectoris in omnibus animalibus, præterquam in piſcibus: quia in illis pars cordis acuta eſt pendens verſus ſuperius ad partem capitis, vbi eſt motus branchiorum. Alb. magn. de ani. lib. 2. tract. 2. cap. 1. c. 33. col. 4.

Cor tres habet thalamos: dexterum, qui recipit ſanguinem a vena, quæ dicitur aorta, & eſt principium venarum non pulſatilium, quæ communiter venæ vocantur; & ſiniſtrum, qui recipit ſanguinem a vena magna, & eſt principium venarum pulſatilium: & medium, qui recipit ſanguinem ab vtroque, & ibi fit diſcretio ſanguinis puri ab impuro. D. Thom. de ſom. & vig. lect. 6. char. 38. col. 3.

Cor ut regit omnia membra, & eorum eſt principium.

COr primo in animali generatur, ex quo eſt principium actionis in illis, quæ cor habent, in alijs proportionale. Ariſt. de gen. anim. 2. cap. 1. char. 148.

Cor eſt principium ſenſus, & motus: hæc enim vni ſoli membro conuenire debent, ab ipſoque pendere. Ariſt. de part. ani. 2. cap. 1. char. 425.

Cor, quia ſanguinis principium eſt, & vim ſanguinis creandi primam obtinet, idcirco ex tali materia conſtare, quare recipit alimentum, ratio eſt. Ariſt. de partibus animal. 2. cap. 1. char. 425.

Cordis locus principium eſt ſenſuum. Ariſt. de partibus animal. 2. cap. 10. char. 450.

Cor eſt venarum principium, ex hoc enim venæ, & per hoc eſſe videntur. Ariſtot. de partibus animal. 4. cap. 4. char. 475.

Cor nullum vitium patitur graue; quia, ſi principium corrumpitur, nil eſt, quod cæteris, quæ inde pendent, præbere auxilium poſſit. Ariſtot. de partibus animal. 4. cap. 4. char. 479.

Cor & iecur omnibus animalibus neceſſaria ſunt: alterum, cor ſcilicet, propter caloris originem: alterum, iecur, dico propter cibi concoctionem: & hæc ſunt omnibus, quæ ſanguinem habent, & quæ ſpirant, pulmonem quoque habere neceſſe eſt. Ariſt. de partibus animal. 3. cap. 7. char. 487.

Cordi nullus humor appropinquare poteſt, quoniam illud affectum nullum patitur uiolentum. cæterorum uiſcerum nullum neceſſarium eſt, præter iecur. Ariſt. part. ani. 4. cap. 2. c. 507.

Cor eſt principium ſanguinis, quo alimur, nec non principium, & finis ſpiritus uitalis. Alex. Aphr. in 1. de ani. cap. 32. c. 42. col. 2.

Cor auctionis, & nutrimenti dipenſationem in uniuerſum corpus tradit. Alex. Aphrod. in 1. de anima. cap. 32. char. 42. col. 3.

Cor ſanguinem in ſe habet, vt vas vinum. Mich. Epheſ. 3. de par. ani. cap. 4. c. 102.

Cor principium vitæ in animante eſt: habet enim in ipſo, nutritiuam, auctitiuam, & ſenſitiuam facultatem, quę ſubiecto vnum ſunt, diuerſa tantùm diffinitione. Mich. Epheſ. de ſom. & vig. c. 12. col. 2.

Cor principium, & cauſa motus eſt. Mich. Epheſ. de ſom. & vig. c. 12. col. 3.

Cor cætera membra regere ſignum eſt, quòd prius nutriat, nutriendiq; virtutem in ſe habeat. Mich. Epheſ. de iuuen. ſene. mor. & vita. c. 19. col. 2.

Cor non eſſe principium motus, ait Galenus, ſed caput; tamen ait Auerroes vidiſſe arietem, poſtquam fuit abſciſſum ei caput, ambulare huc, & illuc multoties. Auer. phy. 7. tex. 4. char. 141. col. 2.

Cor, & cerebrum ſunt cauſa ſomni. Auer. 8. phyſic. tex. 20. c. 161. col. 4.

Cor habet de neceſſitate prioritatem in generatione, eſt enim principium caloris naturalis, venarum, & ſanguinis. Auer. de gen. ani. 2. cap. 4. c. 226. col. 4.

Cor eſt principium ſpiritus: nam oportet vt illud, quod vehit operationes virtutum in quodlibet organum, deriuetur ab illo, a quo eſt fluxus virtutis: hoc autem eſt ab anima, quæ eſt in corde. Albert. mag. de ſom. & vig. l. 1. tract. 1. cap. 7. char. 27. col. 1.

Cor eſt principium venarum, contra Galenum, & Medicos.

dicos: Alber.magn. de som. & vig.l.1.tract.2.cap.6. ch.29.col.4.

Cor neruorum principium esse durities ipsa ostendit, quæ non est aliunde caulata,nisi quod ex carne neruosa tota eius substantia causata est, plusquam caro alicuius alterius membri. Alb.mag.de mot.ani.l.1.trac. 2.cap.3.ch. 43.col.2.

Cor principium est motus vitæ. Alb.mag.de mot.anim. l.1.tract.2.cap.3.c.43.co .3.

Cor,cum solum membrum sit, ad quod nulla vena aliūde directa vadit,& a quo omnes venæ protenduntur, principium venarum est. Alb.mag.de ani.l.3.tract.1. cap.5.char.38.col.1.

Cor principium est generationis, & esse omnium membrorum corporis. Alb.magn.de ani.l.3.tract.1.cap.6. ch.38,col.3.

Cor est principium sensus,& motus. Alb.magn.de ani.l. 3.tract.1.cap.6.c.39.col.1.

Cor arteriarum est principium fm esse, & substantiam, à quo ramificantur: venarum vero non pulsantium principium est substantiæ tantum,non ramificationis. Alb.mag.de ani.l.3.tract.1.cap.6.c.39.col.1.

Cor est principium in animali,& in ipso modica facta alteratione caloris, vel frigoris, maxima fit in partibus exterioribus. D.Tho.de ani.motu.l.6.c.53.col.3.

Cor quibus ineſt, vt prius creatur, & vt ſentit.

COr inest omnibus sanguine præditis. Arist.de parti. ani.3.cap.4.c.475.

Cor omnium partium primum consistit, sanguinolentumque est, & motus letitiæ, & tristitiæ, & denique omnium sensuum hinc oriri, eodemque desinere videntur. Aris.de part.ani.3.cap.4.c.476.

Cordi vis sentiendi primo illi tribuitur,quod primo sanguine præditum est. Aris. de parti.ani.3.cap.4.c.477.

Cor,vt alterum animal,inest ijs, quæ corde vitalē originem continent. Arist.de part.ani.3.cap.4.c.477.

Cor animalia omnia prædita sanguine habent,quod est, & sensus,& motus principium,ad cuius salutem natura dedit spiritum,& respirationem,& refrigerationē. Arist.de som.& vig.cap.3.c.52.

Cor primo distinctum inspicitur in omnibus animalibus,quæ sanguinem habent. Aristo.de gen.ani.2.cap. 4.char.161.

Cor primo gignitur in animali,& moritur: & prius post ipsum gignuntur interiora,quam exteriora; & superiora,quam inferiora. Arist.de gen.ani.cap.4.c.165.

Corde aut iecore toto carens nullum animal vnquā ortum est,quamquam liene carens,& duplicem lienem, habens ortum sit, & altero vacans rene. Felle item priuata prodiere cum sua natura habere deberent,vel etiam locis permutatis, visum est contineri iecur latere sinistro,lien dextro. Arist.de gen.ani.4.cap.4.c.241.

Cor fit primo in animalibus sanguine præditis. Aristot. de iuuent. & senectu. mort. & vit. & respirat. capit. 2.char.302.

Cor omnium primum procreatur:ex obitu enim perspicuum est,quia omnium nouissime corrumpitur. Ioa. gram.de gen.ani.l.2.cap.4.c.43.col.3.

Cor excellentius sentit, quam cæterę corporis partes. Alb.mag.de sen.& sen.tract.2.cap.15.c.9.col.1.

Cor timore non mouetur,nisi secundum sistolem. Alb. mag.de motib.ani.l.1.tract.2.cap.6.c.44.col.2.

Cor ut calidus, & frigidus,& unde.

COrde infrigidato moritur animal. Aristotel. de iuuent. & senectu. vita & mort. & respir. capit.2. char.304.

Cordis caliditatis principium anima ipsa est. Michael Epheſ.de respir.c.41.col.3.

Cordis calor propinquus est calori pulmonis. Michael Epheſ.de respir.c.43.col.4.

Cor calidissimum omnium partiū corporis esse debet, quem calorem non retineret, nisi creatum esset ex carne dura,ac solida,& huiusce modi caro maxime terræ habet. Alb.magn.de sen.& sen.tractat.1.cap.16.char. 9.colum.1.

Cor,vt refrigeratur ab aere ingrediente per pulmones, sic cerebrum mitigatur a calido rerum odoratarum ingrediente per nares. Alb.mag. de sen.& sen.tract.1. cao.14.ch.9.col.1.

Cordis refrigerium est primum principium non quidem mouens, sed desideratum a mouente. Albertus magnus de spiritu,& respir.l.1. tractat.2.cap.2.chart. 57.colum.4.

Cordis caliditatem, ita, & naturalis, & præmeditata, & non posse in vno loco stare, vel sedere significat, contraria his frigiditatem significant, nisi studio acquisita sint,aut consuetudine. Albe.magn.de ani.l.1.tract.3. cap.4.c.77.col.1.

Cor, cum sit caloris principium, est quoque principium digestionis,& nutrimenti,quæ fiunt per calorem, & principium venarum, quæ deferunt nutrimentum. Alb.mag.de ani.l.3.tract.1.cap.5.c.38.col.1.

Cor in se habet calorem,& spiritum principia vitæ,& humiditas incremēti principium in ipso est. Alb.mag. de ani.l.12.tract.1.cap.2.c.101.col.3.

Cordis calor nascitur propter intermissionem in thalamis cordis, & continet cursum illius in thalamo dextro eius. D.Tho.de som.& vig.l.4.c.35.col.1.

Cordis diuerſæ qualitates, & vt diuerſa in corpore gignit.

COrda articulariora sunt eorum, quæ sensu melius valent:inarticulariora,quæ sensu hebetiora sunt,vt suum. Arist. de parti.ani.cap.4.c.479.

Cor durum, & spissum habent, quæ sensu sunt hebeti, mollius,quæ sensu valent. Aristo. de parti.ani.3.cap.4. char.479.

Cor magnum est pauidis,audentiora vero,& fidentiora minus,& mediocre habent. Aristo.de part.anim.cap. 4.char.479.

Cor magnum proportione est lepori, muri, hyænæ,asino,pantheræ,mustellæ,& reliquis fere omnibus,quæ aperte sunt timida, aut propter motum malefica. Arist.de part.ani.3.cap.4.c.479.

Cor in causa est concoctionis: in ipso enim principium caloris consistit, ideoque quod bene concoquere potest,mas est: quod non potest,fœmina. Io.gra.de gen. ani.l.2.cap.2.c.75.col.4.

Cor,si mundum spiritum,clarum, subtilem, calidum,& humidum temperatum habet, aptissimus est gaudio, & delectationi, & non tristatur, nec angustiatur nisi ex magna causa:& hæc est optima dispositio, q̄ quasi vitam florentem facit: tamen propter coniunctam sibi dissolutionem,impedit studium scientiæ,& doctrinæ. Alb.mag.de mot.ani.l.1.tract.2.cap.15.c.44.c.1.

Cor,si pauci spiritus,subtilis,& clari,& humidi est, facile gaudebit ex qualibet occasione, sed cito deficit; quia spiritus ex paucitate exsiccatur, vt est puerorum spiritus. Alb.magn.de mot.ani.l.1.tracta.2.cap.1.ch. 44.colum.1.

Cor,si est pauci spiritus, & tenuis, & non clari, vt spiritus conualescentium,& macilentorum, siccorum, hic nō gaudet de facili, quia vix spiritus sufficit principio vitæ,& sic retinetur in corde, nec diffunditur in delitias corporis. Alb.magn.de motib.ani.l.1.tract.2.cap. 3.ch.44.col.1.

Cor,si habet spiritum grossum, calidum, obscurum, aptissimus est ad fortissimam iram,& diu in ea permanebit,nec de facili sedabitur, nec de facili delectabitur. Alb.mag.de mot.ani.l.1.trac.2.c.3.c.44.col.1.

Cor, si habet spiritum paucum,& non clarum, sed subtilem,calidum, aptus est ad iram breuem, & feruentem,sed non diu tenet eam: & propter spiritus paucitatem,& propter subtilitatem eiusdem, nec de facili gaudet. Alb.mag.de motib. anim.lib.1.trac.5.ca.3. char.44.col.3.

Cor, si habet spiritum paucum, grossum, obscurum,& frigidum,hoc erit de conditione senij, & melancholiæ,& in tantum potest excedere,vt nunquam gaudebit,sed semper tristabitur, & ex quauis causa pauidus erit. Alb.mag.de motib.ani.l.1.trac.2.c.44.col.2.

Cor timiditati nimia spiritꝰ tenuitas,& paucitas parat; sed spissitudo spiritus, & attenuatio parat angustiæ, & tristitiæ. Alb.mag.de motib.anim.l.1.tract.2.ca.6. char.44.col.4.

Cor guadio aptat sanguis multus,clarus,temperatus inter tenuitatem,& spissitudinem,sed est causa remota, propinqua autem spiritus. Alb.mag.de motib.anim. l.1.tract.2.c.7.char.44.col.3.

Cor debilitati aptat sanguis aquosus,tenuis,clarus frigidus; quia spiritus, qui fit ex tali sanguine, grauis est ad mouendum ad exteriora membra. Alber. mag.de mot.ani.l.1.trac.2.c.7.c.44.col.3.

Cor iricundiæ aptat sanguis clarus, qui est gracilis spumæ citrinę propter spiritum similis complexionis. Alb.mag.de mot.ani.l.1. trac.2.c.7.c.44.col.4.

Cor tristitiæ apta sanguis,grossus, turbidus,distemperatus in colore. Alb.mag.de mot. ani.l.1.tract.2. cap.7. c.44.col.4.

Cor iræ non duranti parat sanguis flauus,& tenuis quia spiritus generatus ex tali sanguine cito accenditur. Alb.mag.de mot.ani.l.1.trac.2. cap.7.c.44.col.4.

Cor audacissimum,fortissimum,& non contristabile parat sanguis grossus, non turbidus, cum fuerit multi caloris:quod tamen ob calorem,qui subtiliat sanguinem,raro euenit. Alb.mag.de mot.ani.l.1.trac.1.c.7. c.44.col.4.

Cor nec multum lętum, nec multum iratum, nec multum contristabile parat sanguis grossus, non turbidus,distemperatus in frigiditate. Alb.mag.de motib. ani.l.1.trac. 2.c.c.44.col.4.

Corde magno animalia timida sunt; quia calefacere nō potest quantitatem sanguinis ad ipsum accedentem, & quæ cor paruum habent, calida, & audacia sunt. Alb.mag.de ani.l.1.trac.3.c.4.c.26.col.4.

Cordis dispositiones accidentales, & naturales significat pulsus, anhelitus, foramina pectoris ea, quæ nascuntur supra pectus, tactus corporis, & accidentia eius:mores,virtus corporis,& debilitas eiusdē, imaginationes,vel meditationes. Alb.mag.de anima.l.1. trac.3.cap..4.char.27.colum.1.

Corda magna respectu suæ quantitatis reperiuntur in leporibus,ceruis,asinis,hircis,& muribus,& similib. animalibus timidis. Alb.mag.de anim. lib.13. tract.1. c.4.c.114.col.4.

Cor subtilis substantiæ, & futuræ est inditium subtiliorum operationum animæ:grossæ contra. Alb.magn. de ani.l.13.trac.1.c.4.c.115.col.1.

Cor molle habens animal est minus capax,sed id, quod concipit diu tenet. Alb.mag.de ani. lib.13.trac.1.c.4. c.115.col.1.

Cordis virtus, & variæ de eo philoſophorum opiniones.

COrdis ventriculum dextrum putat Arist. esse calidiorem,Galenus vero frigidiorem. Arist. de partib. animalium 3.cap.4.char.84.

Cor aere nutriri, ut ait Galenus, falsum est:nihil enim (vt ipse ait)simplici nutriur, & aer simplex est. Auer. de partib.anima.3.c.6.char.85.

Cor,& non caput primum mouens Philosophi Peripatetici tradiderūt. Alb.mag,de mot.ani.l.1.trac.2.c.2. c.43,col.1.

Cordis virtus vna est, & vniuersalis ad membra, vt est virtus:sed vt est cordis,singularis est, Alb.magnus contra Auer.de vnita.intellec.cap.7.c.83.col.4.

Cor quiescere vnde fit,expulsio,& ad quod fit attractio, nō recte ait Auerroes; quia oportet immobile, a quo est motus,esse coniunctū organo motus, quod ostendit anathomia,cor non esse coniunctum. Alb.mag.in 3.de ani.trac.4.c.8.c.47.col.4.

Corallus absque dubio generatur de lignis, & plantis, Alb.mag.in pri.de miner. trac.1.c.7.c.136.col.1.

Corallus a mari extrahitur,alius rubeus, alius albus,valet contra sanguinis fluxum collo suspensus, contra epilepsiam,contra menstruorum operationes,fulmina, & grandines. puluerizatus super herbas,& arbores aspersus cum aqua fructus multiplicare facit, & principia,& fines negociorū expedit. Alb.magn.in 2. de miner. ex tract.2.c.3.c.139.col.4.

Corallus rubeus positus directe super eum locum stomachi,in quo est dolor,ipsum sedat. Alber. magnus in secundo de miner.ex trac.3.c.6.c.143.col.2.

Corda omnis est neruus quidam,sed non ecōtra. Alber. magnus de ani.l.1.trac.2.c.14.c.14.columna 1.

Corduba est ciuitas temperatior Andalugiæ, cuius temperamentum ostenditur ex virtutibus hominū eius, & bonitate intellectus, habentque naturaliter optimos mores,præsertim virtutes,quæ paci,& bonę opinioni tribuuntur,& differunt ab hominibus Siciliæ, cum tamen sint propinqui. Auerroes de gener.ani.5. cap.3.c.251.columna 4.

Coredulus est auis sic vocata, quia venatione viuit, & corda edit. Alb.mag.de ani.l.23. cap.1.c.186.col.4.

Coretes sunt aues pugnantes cum coruis sine federe,nocte tamen a pugna cessant,sed omni alio pugnāt tempore,& sibi inuicem pullos rapiunt. Alb.mag. de ani. lib.23.c.1.c.186.col.3.

Coriandrum est herba frigida,& sicca, & multitudo eius succi frigiditate sua interficit, & prohibet humores,ne ad caput serpant. Alb.mag.de veget.l.6.trac.2. cap.4.char.164.col.1.

Corij principium materiale est humiditas viscosa,mucilaginosa, & phlegmate glutinosa, cuius partes multū sunt se tenentes: & hæc humiditas diuersificatur multum secundum magis,& minus, & multum abundat in hędis,vaccis,& ouibus. Alber.mag. de ani.l.3.trac. 2.cap.2.c.40.columna 1.

Corium in omni loco, ubi abscinditur, caret sensu, nisi tangatur caro,& maxime capitis corium. Alb.magn. de ani.lib.3.trac.2.c.2.c.40.col.1.

Corneleus est lapis coloris rubei,qui cum politur,multum micat:inuenitur prope Rhenum,constringit sanguinem,& maxime hemorroidarum,nec non iras mitigat. Alb.mag.in 2. de miner. ex trac.2.cap.3.c.139. columna 4.

Corneola fit ex perspicuo terminato,quod spisso fumoso aqueo,& terrestri succenso superinfusum est. Alb. mag.in pri.de min.ex trac.2.c.2.c.137.col.1.

Cornicum fœminæ solum incubant,mares his cibū suggerunt,& pascunt incubantes. Arist.de hist.ani.6.c.8. c.207. Idem Alber. magn.de anim.l.23.cap.1.c.186. columna 4.

Cornix dissidet cum noctua, cornix enim meridie ova furripiens noctuæ absumit, cum non clarè interdiu videat noctua:at cōtra noctua nocte cornicis ouæ exedit. est altera interdiu, altera nocte potentior. Arist. de hist.ani.9.c.1.char.316.

Cornix,

Cornix,ardeola,& alauda,galgulus,& lędus amici sunt, & diuersis locis contenti vitam degunt. Arist. de hist. ani.9.cap.2.c.319.

Cornua quæ gerunt,non sunt vtrinque dentata, quippe quæ primoribus maxillę superioris careant dentibus, quamquam sunt nonnulla, quæ cornibus vacant,& vtrinque dentata non sunt,vt Cameli, alia dentes habent exertos,vt Aper. Arist. de historia animalium 2. cap.1.char.45.

Cornua parte plurima caua sunt à radice, quatenus ambiunt os, quod ortum a capite cauo cornu inseritur, totumque implet;in mucronē tamen solidum exeūt, simplici parte extrema constant. Aristo.de hist.ani.3. cap.9.ch.88.

Cornua nullum cornigerum amittit, præter ceruum, & omnibus annis, sunt decidua nisi castretur. Aristo. de hist.ani.3.cap.9.c.88.

Cornua potius cuti adhærent,quam ossi: vnde fit, vt in Phrygia, & alibi boues cornua perinde vt auriculas moueant. Arist.de hist.ani.3.cap.9.c.88.

Cornigera omnia,tam fera,quam vrbana,quibus dentes non sunt serati, omnia fruge, herbisque vescuntur, nisi vehementer esuriant, sue excepto, qui radicibus vescitur,& facile impinguatur. Sexaginta diebus pinguescit hordeo,milio,glande, piro, cucumere, & maxime quiete,& cum in luto se volutat. Aristo.de hist. ani.8.cap.6.ch.282.

Cornua gerunt, quæ animal pariunt ad vim inferendam,aut depellendam. Aristo.de part.anim.3.cap.2. char.468.

Cornu omnia carent, quæ pedes multifides habent: illis enim non desunt multa auxilia, alijs enim natura dedit vngues,alijs dentes pugnaces,alijs aliam partem,qua se tueri possent. Arist.de partib.anim.cap.1. char.468.

Cornua quibus pro nimio exceſſu,vel alia ratione super uacua sunt, ijs dedit natura alterū auxilium; vt ceruis velocitatem,bonasis excrementi profusionem. Arist. de part.ani.3.cap.1.c.468.

Cornibus est locus aptus caput. Arist.de part.ani.3.cap. 1.char.469.

Cornua solida solis sunt ceruis,vt onere leuentur. Aris. de part.ani.3.cap.1.c.470.

Cornigerorum omnium,quæ explorata habemus,minimum est capra. Arist.de part.ani.3.cap.1.c.170.

Cornua ceruis fœminis sunt adempta; quia nec maribus quidem vtilia sunt. Aristot.de partib.anima.3.capit. 1.char.471.

Cornua non sunt innata ex cute, sed in cute solidum ex ossibus ortū habent, & ex caluaria ex quodam pertransit,& in cornuum cauitatem ingreditur. Michael Ephes.3.de part.ani.cap.2.c.95.

Cornua omnia animalium vacua sunt iuxta caput,& ibi intrat quædam substantia dura, quasi ossea porosa, præter cornu cerui,& quæ cum ceruo similitudine cō ueniunt. Alb.mag.de ani.l.2.trac.1.cap.2.c.30.col.3.

Cornua animalium ceruo conuenientiū sunt terrestria, calore fortissimo, assa ad ossis naturam accedentia. Aliorum autem animalium cornua sunt humida, & mollificabilia magis naturæ cartilaginis vicina,& curuabilia,calida,& mollificabilia,ideo frigido aeris coagulantur. Alb.mag. de ani.l.2.tract.1.cap.2.c.30.c.3.

Cornua animal nobis notum nullum, præter ceruum mutat; quia crescunt cornua eius de superfluo nutrimenti terrestris, & nisi mutarentur, caput nimis grauarent. Huius signum est,quod processus ætatis addit in quantitate cornuum ita quod ætas animalis cognoscitur in cornu:quilibet enim annus addit semper vnum ramum,& vidit Albertus cornu cerui, quod habebat 22.ramos in vna parte cornu, & erat maximū. Alb.mag.de ani.l.2.tract.1.cap.3.c.30.col.3.

Cornua concaua habentia animalia in ipsis crescunt, ut vngues in hominibus, & in longitudinem protenduntur, & cognoscuntur anni eorum, quia in cornibus est quædam ruga in vnoquoque anno, & inter ipsas rugas est cornu planum. Alb. mag. de anim.l.2. tract.1.cap.3.char.30.col.4.

Cornua nullum animal modici corporis habet, nisi sit multipes. Albert.magn. de animal.l.2.tract.2. cap.1. char.34.col.2.

Cornuum solearum, & vnguium colores sunt secundum corij,& pilorum colorem. Alb. mag. de animal. l.3.tract.2.cap.1.char.39.col.4.

Cornua nullum animal mutat,præter ceruum,& ceruina animalia, quæ omni anno mutant cornua, nisi castrentur. Albert.magn.de animalib.lib.3.tract.2.cap. 1.char.39.col.4.

Cornua, quæ reuera cornua sunt, dantur a natura animalibus in arma. Albert.magn.de animalibus. l.12. tract.3.cap.7.char.112.col.2.

Cornua nullum animal habet in capite, quod multarum fissurarum est in pede,& in multos digitos diuidit pedem. Causa est,quia horum arma sunt in dentibus,& vnguibus pedum. Albert. magn. de animalib. l.12.tract.3.cap.7.char.112.col.2.

Cornu vnicum non inuenitur animal aliquod fissi pedis habere, nisi vnicornu: sed cornu suum est adeo ingens, & longum, quòd materia duobus non sufficit. Albert. magn. de animalibus. lib. 12. tracta.3. cap.7. char.112.col.3.

Cornua ceruorū magis sunt naturæ purgamenta.quàm arma,ideo eijciunt ea.& quia fœminæ sunt caloris,& siccitatis terrestris minores, ideo non habent cornua. Albert. magn. de anima. lib. 12.tractat.3.cap. 7.c.112.col.3.

Cornuta quæ sunt, omnia quadrupeda sunt, nisi quid per translationem dicatur. Aristotel. de histor. ani. 2.cap.1.c.42.

Cornuta aspis (vt dicunt Auicenna, & Semeryon) est serpens ordinis primi, cuius longitudo est ab vno vsque ad duos cubitos, & super caput eius sunt duæ eminentiæ, vt duo cornua, & color corporis eius est color rubeus, & venter, vt squamæ siccæ durę, quæ, cum ambulat,stridٍent,& dentes æquales habet, & est huius generis paruum, & sunt plures species. Morsus signa sunt, quod sentiuntur in morsu eius acus pungentes, & maxima ei, qui morsus est, contingit grauitas in corpore;inflantur labia,& patitur vertiginem, & tenebrositatem oculorum, & alienationem rationis.Alb.mag.de anim.l.25.char.101.col.3.

Corollarium est illud, quod cum alterius rei demonstratione reliquum colluceſcit.Ammo.in præd.c.82.

Corona in aere est cum velut corona cingente introrsus ignem cœli, recessus est simul effossa in orbem specu. Albert. magn. in prim. meteor. tractat.4. cap.9. char.84.col.2.

Corona fit circa Solem, ex vapore humido ascendente, & multiplicato in aere, & reflexo in seipsum, & non longe à terra fit, & circa Solem: raro fit circa stellas, & Lunam sæpe. Alb. mag. de passi.aer.ch.121.col.4.

Corpus quot dicitur modis, eius differentiæ, & quæ sunt eius uincula, & solutiones.

COrpora alia sunt simplicia,vt ignis, terra, & horum species,& cognata;alia composita. Arist.pri.de cœlo,tex.7.char.246.

Corporibus perfectis has distantias esse necesse est: sursum,deorsum,ante,retro, dextrum, & sinistrum. Arist.2.de cœlo.su.2.cap.1.tex.8.char.293.

Corpus omne non habet sursum, deorsum, dextrum, & sinistrum, ante, & retro, sed solum ea, quæ cum animata

mata sint,motus principium in seipsis habent. Arist. 2.de cœlo,sum.2.cap.1.tex.9.char.293.

Corporeæ differentiæ sunt finitæ,sensibilibus enim differunt, & hæc sunt finita. Aristotel.3. de cœlo, tex.36.c.344.

Corpora omnia habent leuitatem,præter terram,& grauitatem, præter ignem. Arist. 4. de cœlo, sum.21. cap.2.tex.29.char.370.

Corpori terminato, hæ duæ primum insunt passiones: durum,& molle.Aristotel.meteor. 4. sum. 2. cap. 1. tex.26.char.568.

Corporum quædam sunt humida, quædam mollia, quædam dura. Aristotel. meteor. 4. sum. 4. cap. 1. tex.48.c.585.

Corpus diuiditur primò in has partes: caput, collum, thorax, brachium duplex, crus duplex. Aristotel. de histor.anim.1.cap.7.c.18.

Corpora natura facit differentia seruorum, & liberorum; alia enim robusta ad necessarios vsus, alia recta, & inutilia ad has operationes,sed vtilia ad ciuilem vitam.& hæc diuisa sunt in belli, & pacis opportunitates. At sæpe accidit contra hos corpora habere liberorum,illos animos.Arist.politic.pri.cap.3.char.495.

Corpus perspicuum aliud terminatum, aliud interminatum. Interminatum,ut aer,& aqua,quæ a continentibus terminantur, quæ cum proprium terminum nō habeant, ita nec proprium habent colorem. & iure natura,quod colores alienos subministrare debet,fecit absque colore perspicuum: perspicuum quidem, vt recipere possit colores: interminatum, & absque colore,ne prius eius color ex mistione eius ad ea,quæ per ipsum videntur, impediat veram ipsorum repræsentationem. Alexand.Aphrod.in pri.natural.quæst, cap.2.char.1.

Corpus omne,vel est naturale, vel mathematicum. cœleste non est mathematicum,quia omne corpus, quod est in motu, est naturale. Alexan.Aphrod. in prim. natural.quæst.cap.10.char.3.

Corpora alia artificialia, alia naturalia, in quæ naturalis scilicet anima versatur. Alexand.Aphrod. in 2.de ani.cap.4.char.43.col.4.

Corpora perlucida, alia proprio termino clauduntur, alia nullo clauduntur termino, è quorum varietate omnium colorum, qui in illis inhærent, orta videtur differentia. Alexand.Aphrod.de sen.& sen.ex sect.2. co.13.c.10.col.4.

Corporis duo sunt vehicula; vnum,quo corpus cum'animo coniungitur,& est naturale: alterum,quo corpori animus alligatur,& est voluntatis,ac iudicij. Ammo.in Porph.c.1.col.3.

Corporis duæ sunt solutiones,mors scilicet,qua ab animo corpus seiungitur: consilij alia, qua reuocare conantur philosophi animam a contagione corporum. Ammo.in Porph.c.1.col.3.

Corporis uoluptates tot sunt, quot sensus: aliæ enim sunt uisus, aliæ auditus, aliæ reliquorum sensuum. Eustr.in 3.moral.cap.10.char.153.

Corpus omne, aut est agens, aut patiens, aut utroque participans. Auer.in pri.de cęlo,tex.63.c.21. col.2.

Corpora duo cum tangunt aliud,& fuerit vnum eorum profundius altero,necesse est,vt actio profundioris, & spissioris in corpus, quod tangit, sit maior, quamuis eius superficies, qua tangit ipsum, sit æqualis superficiei,qua tangit illud ipsum,quod est minoris profunditatis. Auer.2.de cœlo,tex.42.c.59.col.1.

Corpora duo cum fuerint æqualia, & aliud est densius alio,necesse est,vt densius sit fortioris actionis. Auer. 2.de cœlo,tex.47.char.59.col.1.

Corpora figurata sunt in duobus modis: in modo, in quo possibile est esse diuisionem in figuram totius, ideſt,in corpora similia toti, quousque totum consumetur,vt cubum: & in modo,in quo hoc est impossibile, vt pyramis, & sphęra. Auer.3.de cœlo. tex. 65.c.104.col.1.

Corpora homogenea 18.differunt differentijs,Quędam enim sunt congelabilia, vel non congelabilia. Quædam liquefiunt,vel non.Quędam miscentur,vel non. Quædam sunt mollia, vel non. Quædam sunt pastabilia,vel non. Quædam inseparabilia,vel non. Quædam comprehensibilia,vel non. Quædam expressibilia,vel non.Quædam lætificabilia,vel non. Quædam extensibilia, vel non. Quædam flectuntur, vel non. Quædam franguntur in duas partes, quædam non. Quædam minutim franguntur, quædam non. Quædam scissibilia, quædam non. Quædam inscissibilia, quædam non. Quædam combustibilia,quædam non. Quædam fumosibilia, vel vaporabilia, quædam non. Auer.4.meteor.c.211.col.3.

Corpori quæ non communicant, impossibile est, vt sint in rebus existentibus in corpore. Auer. prim.de ani. tex.15.c.110.col.3.

Corpus aliquod non esse, aut virtutem in corpore quatuor dicitur modis. Primo de subiecto intelligibilium,quod est intellectus materialis. Secundo de aptitudine, quæ in materijs existit, & is modus non est valde absimilis ab eo,quo dicimus priuationem absolutam non esse corpus, nec potentiam in corpore. Tertio de materia prima dicitur. Quarto de formis separatis.Auer.3.de ani.tex.5.c.162.col.4.

Corporum quoddam est compositum ex materia, & forma, ita quod forma non constituitur per materiam, ita quod materia est subiectum tantum, & non materia,cuius esse est in potentia, vt corpus cœleste: & quoddam est compositum ex materia, quæ est in potentia,& forma,quæ constituitur per materiam, vt corpora generabilia,& corruptibilia. Auer. de substan.orbis.cap.3.char.5.col.4.

Corporū genera sunt sex: corpus cœleste, rationale animal irrationale, animal vegetabile, minerale, & quatuor elemēta,& ex his compositus est mundus. Auer. de ani.beatitu.cap.5.char.66.col.2.

Corporale quatuor dicitur modis. Primò quantitate corporea distensum, ita vt ipsa quantitas sit aliquid sui. Secundò secundùm distensionem quantitatis in subiecto ea susciपiente sunt distensa. Tertiò omne corpori, vt susciपienti terminatum. Quartò non quod aliquid sit partis, vel corporalis quantitatis, sed quia corporis,& quantitatis est principium.Alb.mag. de præd.char.7.col.3.

Corpus, qui fit ex vaporatione aquea, diuiditur in duas species. Aliud, quod habet humidum viuum, licet sit repressum sicco, & hoc liquefit calido sicco affatiuo, quod extrahit humidum intrinsecus ad exteriora ut est aurum, argentum, & similia. Aliud, in quo retinetur humor intrinsecus ab actu humidi, qui est manere, se non ab actu diffuso per siccum terrestre sibi commistum, & hoc calido affatiuo molle fit, non autem fluit,sed dilatatur malleis,vt ferrum, Alb.mag.in 3.meteor.trac.5.c.vnico c.116.col.2.

Corpora duplex humidum habent continuans, & quasi nutriens. Albert.magn.in 4.meteor. tractat. 1. cap. 10.c.119.col.2.

Corporum consideratio tres ordines habet. Primò, vt consideramus prius uniuersum, quam partes. Secundò, simplicia prius quàm mixta. Tertiò, vt inter simplicia prius consideramus primum corpus, quod est corpus cœleste, per quod omnia alia formantur. D. Tho.in pri.de cœlo,ex prooem.char.1.col.2.

Corpora alia sunt simplicia, alia composita. Simplex est, cuius principium alicuius motus naturalis in seipso est. Compositum, quod mouetur secundum prædominans. D. Thom. in primo de cœlo. lect. 3. tex. 3. char.3.

char.3.col.3.

Corpora duo cum componuntur, dici non potest,quod amborum superficies maneant, sed vtraque desinat esse.D.Thom.3.metaph.lect.13.tex.18.char.177.

Corporeum ens solum intelligebant Antiqui philosophi propter debilitatem intellectus, sed peccabant; quia ens maioris ambitus est, quam ens corporeum. Secundo, quia non distinguebant inter corpus, quod est in genere substantiæ, & in genere quantitatis. Alex. de Ales.in 3.metaph.tex.27.c.73.col.2.

Corpus duobus modis sumitur: pro corpore in communi cum abstractione ab inferioribus, & pro corpore, vt supponit personaliter,indefinite tamen. Tho.de Vio.in post.c.138.col.1.

Corpus quid est, & quæ eius uirtus.

COrpus est,quod diuisibile est secundum omnes mensuras. Arist.pri.de cœlo.tex.2.char.244.

Corpus solum in magnitudinibus perfectum est, terminatur enim solum tribus; omnis enim mensura diuiditur alia ad vnum, alia ad duo. Aristotel. prim. de Cœlo.tex.3.c.245.

Corpus est aliquod ab his, quæ circa nos sunt, separatum,tanto honorabilius, quãto ab his plus distat,quæ hic sunt.Arist.pri.de cœlo.tex.16.char.248.

Corpus omne, nec grauitatem, nec leuitatem habet: Arist.pri.de cœlo,tex.17.c.249.

Corpus omne, quod aut sursum, aut deorsum fertur, vel habet leuitatem, vel grauitatem, vel ambo: non autem ad idem,sed ad alia sunt grauia, & leuia, vt aer, ad aquam,& ad terram aqua.Aristotel.prim.de cœlo. tex.17.c.249.

Corpora si grauiora sunt multitudine superficierum, linea, & punctum grauitatem haberent, & tandem possibile est nullam esse magnitudinem, & continget puncta solum esse, corpus autem nullum. Aristotel. 3.de cœlo.sum.1.cap.1.tex.14.char.336.

Corpus fieri nulla alia præexistente magnitudine impossibile est.Arist.3.de cœlo.tex.29.char.342.

Corpus omne non est inane,patitur a sono,& ab odore, & quod patitur non est determinatum, nec permanens.Arist.2.de ani.su.4.cap.8.tex.127.c.646.

Corpus est è fœmina,anima è mare. Aristot.de generat. anim.2.cap.4.char.158.

Corpus omne tactile est non absque aliqua contrarietate per se,quæ subsistit.Alexand.Aphrod. de anim.lib. 1.cap.2.c.3.col.3.

Corpus organicum illud appellamus, quod plures aut diuersas partes sibi vendicat, quæ naturalibus potestatibus fungi valeant, vitamque potentia habet. Alex.Aphrod.in pri.de ani.cap.4.c.32.col.1.

Corporum uniuersorum est communis quędam natura, & affectio transparentia,uel perspicuitas,sed alia magis,alia minus. Alexand. Aphrod.in 2. de anima.cap. 39.char.51.col.1.

Corpora perlucida sola vocãtur,quæ translucida,ac perspicua sunt, quoniam usu apprehendi potest eorum color. Alexand. Aphrod. in 2. de anima. cap. 39. chart.51.colum.1.

Corpus omne non est perspicuum, nec colorum receptiuum.Alex.Aphrod.in pri.nat.quæst.cap.2.char.1.

Corpora colore nigro,superficie priuata sunt.Ale.Aphr. in 1.nat.q.cap.2.c.1.

Corpus omne necesse est esse aliqua figura, & colore. Alex.Aphrod.in 1.nat.quæst.cap.8.char.3.

Corporis solius proprium est in tres dimensiones diffundi.Them.in 4.physic.tex.29.c.34.col.1.

Corpus nullum est, cui aliqua ex tactilibus qualitatibus annexa non sit. Them.in 2.de anim.cap.41.tex. 119.c.79.col.3.

Corpora fluxa, & interminata maxime opportuna iniuriæ, & passioni sunt. Them.in 2.de anim. cap.44. tex.127.c.80.col.1.

Corpus, longitudinem, latitudinem, ac profunditatem habet.Ammon.in Porph.char.1.col.4.

Corpus est,quod longitudinem,latitudinem, ac profunditatem habet: prima vndecimi Euclidis definitio. Ammon.in prædicamen.char.54.

Corpus est,quod longitudinem, latitudinem, ac profunditatem habet: quarum dimensionum vnaquęque secundum aliud est pars, secundum aliud est terminus. Simplic.in prædic.char.40.

Corporea natura, & animastica media sunt inter æternum,quod semper est, & æternũ, quod semper fluit, sed animastica propior est ei,quod vere est.Simplic.in 4.physic.char.285.col.2.

Corporum est per se ortus, & interitus. Simplic. in 6. physic.tex.59.c.355.col.1.

Corpus figuratum impossibile est esse sine colore, & sine figura. Simplic. in 3. de Cœlo. tex. 29. co. 28. char.90.col.3.

Corpus nunquam esse spacium potest trina dimensione constans, nec etiam corpus diuisibile. Ioan.Gram.in 4.physi.tex.39.c.83.col.2.

Corpus non est trina dimensio, sed est substantia, cui accidit quantitas trina. Ioan. Gram. in 4. physicor. in digress.c.84.col.1.

Corpus est, vt ex materia constat. & quantum est trifariam diuisibile.Io.gra.in 4.phy.char.84.col.1.

Corpus omne figuratum est. Auer. in physicor.3.tex. 40.c.48.col.4.

Corpus est vniuersale subiectum istius artis.Auer.pri.de cœlo.tex.2.c.2.col.3.

Corpus nullum est præter mathematicum, & sensibile. Auer.in 3.metaph.tex.com.17.char.29.

Corpus perfectum est, quia nihil est diuisibile in plures diuisiones,quàm corpus. Auer.in epitom.metaphysi. tract.1.c.171.col.4.

Corpus omne passibile est in materia, & quod non patitur, omnino est actus, & non est corpus. Auer.ex dest.dest.disput.16.char.47.col.2.

Corpus inter continui species est magis diuisibile, quia diuiditur secundùm omnes dimensiones.Alb. mag.in pri.de cœlo.tract.1.cap.2.c.1.col.3.

Corpus non potest intelligi, cuius ultimum non sit superficies. Albert.magn.in prim. de cœlo. tractat. 2. cap.8.c.12.col.3.

Corporis animati maior dimensio longitudo est. Alb. mag.in 2.de cœlo.tract.1.cap.4.c.24.col.3.

Corporis totius est anima vna,& substantia, quę est forma vna.Albert.magn.de spirat.& respirat.l.1. tractat. 2.cap.1.c.55.col.1.

Corpus non est animæ instrumentum,sed spiritus. Alb. mag.in prim.de anim.trac.3.cap.13.char.10.col.3.

Corporis virtus est, quæ innititur compositioni corporis,vt omnis sensus. Alber.mag.de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.1.tract.1.cap.10.char.189.col.2.

Corporalis virtus est, quæ maior est in maiori corpore, & minor in minori. Alber.mag.de caus.& proces.vniuers.a caus.prim.lib.2.tract.1.cap.9.char.202.col.2.

Corporis virtus,alia est a virtute in corpore. Alb.Magn. de caus.& proces.vniuers.a caus.pri.lib.2.tract.2. cap. 7.char.208.col.2.

Corpus omne capillis refertum potius quadrupes animal,quam hominem ostendit. Alb.mag. de anim.l.2. cap.26.char.23.col.3.

Corporum diuersitas omnis est propter diuersitatem potentiarum animæ animalium.Alb.mag.de animal. l.12.tract.1.cap.1.char.101.col.1.

Corporis esse non pendet ex habere tres secundum actũ dimensiones, sed potius idem corpus, quod aptum est

est tribus dimensionibus mensurari. Itaque tres diametri orthogonaliter ad vnum angulum coniuncti mensurabunt ipsum, nec plures possunt orthogonaliter in ipso in vno angulo conuenire, licet plures, & infiniti possunt non orthogonaliter penetrare per ipsum,& huius aptitudinis forma facit corpus esse corpus, sed mensuræ secundum actum in ipso acceptæ consequuntur esse ipsius, & eius substantiam, & succedunt sibi substantia manente vna,& eadem.Albert. magn.in 5.metaphy.tract.2.cap.3.char.104.col.1.

Corpus vitam habens intelligitur substantia composita viuens. D.Tho.in 2.de ani.lect.1.tex.4.c.20.col.4.

Corpus, cuius actus est anima, est habens vitam in potentia, quæ potentia habet principium operationis, non autem operatur secundum ipsum.D.Thom.in 2. de anima.lect.2.tex.10.c.22.col.1.

Corpora inanimata sunt instrumenta animatorum, & propter ipsa facta. D. Thom. in 2. de anima. lect.7. tex.37.c.28.col.2.

Corpora maxime formalia, & mobilia sunt actu lucida: quæ autem his propinqua sunt, sunt receptiua luminis,vt diaphana;quæ aũt sunt maxime materialia,nec habẽt lumẽ in sui natura, nec sunt receptiua luminis, sed sunt opaca.D.Th.de nat.lumin.opus.51.c.84.c.1.

Corporalia omnia sunt entia in actu in quantum participant aliquas formas. D.Thom.2.metaphy.lect.2. tex.3,char.104.

Corpus, & quælibet eius pars est organum animæ, & instrumentum.Alexan.de Ales.in 7.metaphy.tex.34. char.221.col.3.

Corpora è quibus componuntur, & quæ est eorum causa propinqua.

COrpus omne terminatur tribus dimensionibus,longitudine,& latitudine,& profunditate.Arist.physi. 4.sum.1.cap.1.tex.10.c.79.

Corpus omne, aut est elementum, aut ex elementis, Arist.3. de cœlo.sum.8.cap.3.tex.65.char.354.

Corporum materia, nec linea, nec punctum esse potest. Aristotel. prim.de generatio.& corrupt. sum.2. cap.2.tex.29.c.397.

Corpora omnia terminata hic non sine terra, & aqua sunt. cuiuscunque autem plus secundum huius potentiam vnumquodque videtur. si ficciora, est terræ potentia; si humidiora, est aqua. Aristot.meteor. 4.sum.2.cap.1.tex.28.c.568.

Corpora similarium partium ex aqua,& terra constant, & in plantis,& in animalibus, & in metallis. Aristot. meteor.4.sum.3.cap.14.tex.42.char.576.

Corpus animatum ex aere, & aqua solum constare necesse est,& esse solidum quoddam. Arist.2.de anima, sum.4.cap.7.tex.111.char.643.

Corpora ex numeris composita esse, & numerum hunc esse mathematicum impossibile est, nec indiuiduas magnitudines verum est. Aristot.3.metaphysi.sum.3. cap.3.char.185.

Corpora omnia ex materia ac forma constant.Alexand. Aphrod.de ani.lib.1.cap.2.char.30.

Corpora omnia ex terra composita,si perspicua sunt,maiorem partem aquæ in sua compositione habebunt. Alex.Aphrod.de.sen.& sen.ex sec.2.co.13.c.11.col.2.

Corporis partes non sunt superficies. contra Ammo. in præd.55.Porph.in præd.c.14.

Corpora non possunt ex punctis constare,cum simplicia sint puncta,& nulla admistione concreta.Ammon.in Porph.c.1.col.4.

Corpus fit per superficiem in profundum motam.Videtur contrarium sentire in præfatione, pagina prima col.4.& contrarium tenet Porph.super prædicamen. pagina 14.Ammo.in præd.q.55.

Corporis nostri causa propinqua est proportio humorum in materia,vt forma pater,& in vnoquoque particularis natura. Ioan.Gram.in 1.post.cap.2.c.5.c.4.

Corpus omne constat materia, & forma, & simplicissimis elementis,Io.gra.in pri.phy.tex.23.c.10.col.4.

Corpus oẽ constat ex cõtemperatura calidi, frigidi,sicci, & humidi.Ioã.Gram.in 2,de ani.tex.115.c.70.col.4.

Corpora indigent dimensionibus, sed non duobus modis dimensionum,scilicet dimensionibus,quibus constituuntur, & dimensionibus, quibus subijciuntur: non enim est necessitas, vt habeat corpus dimensiones,præter dimensiones sui ipsius.nam si ita esset,inuenirentur dimensiones infinitæ: quia dimensiones indigerent dimensionibus, quibus subijcerentur. Auer.in phy.4.tex.77.c.77.col.2.

Corpus non perficitur per corpus,cum non sit innetum esse in subiecto. Auer. 2. de anima,sum.1.text.26. char.131.col.3.

Corpus vnum ex pluribus materiis non potest dari, nisi vel compositione,aut mistione. Auer.1.de gener.ani. cap.20.c.215.col.4.

Corpus omne ex materia, & forma constat. Boet. in Porph.char,33.

Corpus omne tribus constat dimensionibus, longitudine,latitudine,& profunditate.Boet.in præd.c.144.

Corpus generatur ex fluxu superficiei in profundum. Alb.mag.in prædic.char.43.col.2.

Corpus ab actuali trina dimensione trium diametrorum habet, vt sit corpus mathematicum: sed a forma perficiente materiam sensibilem in aptitudine trinæ dimensionis existentem,habet, quòd est corpus naturale, in quantum est naturale, & ab actuali trina dimensione materiæ sensibilis, quæ forma substantiali perfecta est,habet, quòd est corpus naturale, hoc, vel illud.Alb.mag.in 1.phy.tract.1.cap.3.c.2.col.1.

Corporibus omnibus plantarum, & animalium oportet inesse aeream raritatem.Alb.mag.de veget.l.4.trac.1. cap.1.c.140.col.4.

Corpora habent quatuor a terra; quòd tenent figuras per siccum terreum, & frigidum aliquantulum comprimens humidum: & ne corpora fierent inania, nisi esset siccitas, & frigiditas reprimens imbibitum humidum: & vt substententur ob soliditatem terræ fulcientem corpora animatorum: quarto propter mobilitatem membrorum, non enim esset motus giratiuus in vertebris membrorum, nisi esset fortissima terreni elementi decocta soliditas. Alb. mag. de ani. l.20.tract.1.cap.2.char.162.col.4.

Corporis creatio est propter animam, & eius operationes. Albert.Magn.de anima.lib.11.tractat.2.cap. 3. char.100.col.2.

Corporum principia non sunt dimensiones secundùm esse aliquod, sed potius consequentia esse eius, quod est corpus.Alb.mag.in 1.metaph.trac.1.c.1.ch.65.c.2.

Corporibus, quæ accidunt ob ætatem, & quæ corpus consequuntur.

COrpora male olent, cum per ætatem coeundi data est facultas,prius ante pubem non ita olent, nec viri, nec mulieres, quoniam, quæ incocta sunt, sapores deteriores habent, tum odores reddunt fœtidiores. Contra concocta sapores dulces,aut minus amaros, & odores suauiores, aut minus insuaues præstant. Calor autem naturalis semen genitale concoquit, quod quidem exiguum est, vim tamen obtinet maximã; quia ex multo admodum tam exiguum cõstitutum. Quamobrem vbi id secessit, resoluimur magna ex parte vehementius, atque refrigeramur: & humores incoctiores redduntur patefactis meatibus propter seminis excursum: quo fit, vt sudor ob

crudita-

eruditatem & salsior, & fætidior tũc sit, quàm in puerili ætate. Quod si cui forte talis natura sit, vt partem subsidentem sudoris fætidam habeat, huic magis, & magis innotescit, & maxime in eisdem locis, quibus, & cæteris maxime consistit, vt in alijs. Aristo. probl. sec. 4. tex. 13. c. 385.

Corpori tali, talem formam consequi necesse est: nunquam enim animal fictum, vel generatum est tale, quod formam haberet alterius animalis, animam vero alterius, sed semper eiusdem corpus, & animam. Arist. phy. cap. 1. c. 333.

Corpus, vt corpus, non indiget ad subsistentiam, nec loco, nec tempore, & si habeat hæc cõsequentia. Ammo. in præd. q. 20.

Corporis beneficio, & tempus, & locus, & motus sunt continua. Ammo. in præd. c. 56.

Corpus, & incorporeum non sunt contraria. Simplic. in præd. ch. 36.

Corpora fiunt apta per passiones ad receptionem talium colorum. Simp. in præd. c. 68.

Corpus sine loco, & locus sine corpore, esse non potest. Alb. mag. in 6. prin. c. 74. col. 2.

Corpus omne multum rarum, natura sua ascendit super aquam natando. Alb. magn. de veg. l. 4. tracta. 1. cap. 2. ch. 141. col. 1.

Corporis actum rectum esse, & informatum forma intelligentiæ necesse est in omni opere, quod intelligentia motum corporis exercet. Alb. magn. de nat. & origine animæ. tract. 2. cap. 1. c. 66. col. 4.

Corpori dependentiam non habet, quicquid de se inuenit rationes honestorum, & piorum ad religionem, & honestatem pertinentium: quia honestum est id, quod propria sua vi essentiali nos trahit, & allicit, & hoc per se appetimus, & si nihil vtilitatis, vel dilectionis nobis afferat. Alb. mag. de nat. & orig. ani. tract. 2. cap. 6. c. 73. col. 3.

Corpus, vt simplex, compositum, magnum, & paruum.

Corporis magni, & parui, eadem est materia. Aristot. phy. 4. sum. 2. cap. 6. tex. 84. c. 104.

Corpora composita mouentur secundum prędominans. Arist. 1. de cœlo. tex. 7. c. 246.

Corporis simplicis, motus est simplex. Arist. 1. de cœlo. tex. 7. c. 246.

Corpus aliquod simplex esse natura sua, necessarium est, quod natum est ferri circulari motu. Aristot. 1. de cœlo. tex. 8. c. 247.

Corpus omne, aut simplex, aut compositum esse, necesse est. ergo & infinitum, vel simplex, vel compositum est. Arist. 1. de cœlo. tex. 34. c. 254.

Corporibus simplicibus finitis manifestum est, & compositum corpus finitum esse. Aristotel. 1. de cœlo. tex. 34. c. 254.

Corporis simplicis motus, simplex est. Arist. 1. de cœlo. tex. 57. c. 261.

Corporum simplicium naturam existimare, aliam esse, si distent minus, aut plus a proprijs locis, absurdum est. Arist. 1. de cœlo. tex. 81. c. 268.

Corporum mistorum, alterum separatum non necesse est maiorem locum obtinere. Cum autem ex aqua fit aer, maiorem occupat locum, quod enim subtiliorum est partium in maiori loco fit. Arist. 3. de cœlo. sum. 8. cap. 1. tex. 58. char. 352.

Corpora simplicia figurare irrationabile est. Arist. 3. de cęlo. sum. 8. cap. 3. tex. 66. char. 355.

Corpora omnia simplicia figuram accipere a continente loco videntur, præcipue aer, & aqua. Arist. 3. de cęlo, sum. 8. cap. 3. tex. 67.

Corpora mixta, quæcunque circa medij locum sunt, ex omnibus simplicibus composita sunt. Aristot. 2. de generat. & corrupt. sum. 3. cap. 2. tex. 49. c. 440.

Corpora omnia erunt, & composita, & terminata, non sine concretione. Aristo. meteor. 4. summa 2. cap. 2. tex. 30. ch. 569.

Corpus nullum simplex suapte natura sapit, & degustatur. Alexander Aphrod. de sensu, & sensato, ex sec. 4. c. 15. col. 2.

Corpora composita materiam habent, corpus materia, & forma compositum; simplicia autem non habent corpus loco materiæ, sed simplicem quandam, & specie sequestratam naturam, quæ suapte ratio est informis, & infigurata, omniq; forma carere dignoscitur. Alexand. Aphrod. de anim. l. 1. cap. 2. char. 30. colum. 3.

Corpora simplicia non mouent se in loco, nisi per accidens, & quæ in loco mouentur, sunt animata. Auer. phy. 5. tex. 18. c. 101. col. 4.

Corpora, quæ simplicem subiectum habent, horum quoque materia proprie, & simplex materia est. Alexander Aphr. de animalib. lib. 1. capit. 2. chart. 30. column. 3.

Corporum simplicium materiæ interitus propriæ formæ abiectione consistit. Alex. aphro. de ani. lib. 1. cap. 2. char. 30. col. 3.

Corpora simplicia vnius simplicisque motus in seipsis principium adepta sunt: composita autem non solum nutritionis, sed auctricis quoque motionis ad omnia discrimina principium habere cernuntur. Alex. aphr. de ani. l. 1. cap. 3. c. 31. col. 1.

Corpora composita, quæcunque plurimum terræ habent, simile cum terra communicant animastica potentia quadam, eo quod & corpus plurima eius substantiæ pars, minus diuina potentia participat. At quæ copiosiorem habent igneam, & calidam substantiam, hoc perfectione anima participant, eo quod superabundans in eis corpus plus participet diuina potentia. Alex. aphr. in 2. nat. q. cap. 3. c. 7.

Corpora exilia perfacile aduersariorum ictum recipiũt, ergo si exile esset corpus, quod ab oculis mittitur, perfacile impediret. Alex. aphr. de sen. & sen. sec. 1. ex dig. co. 7. c. 8. col. 2.

Corporibus simplicibus inest vis motus, & cum in seipsis animam non habeant, quia non est in eorum substantia huiuscemodi vis ab extrinseco eis, & præexistentibus post accedens corpora simpliciter sunt. Et quæ ex horum temperamento fiunt, ac in horum generatione seminata est animæ potentia, non solum motus principium in se habent, sed quoddam principium animasticum a diuina potentia habent, quæ natura, & anima per qualitatem simplicium corporum, ex quibus est habens ipsam corpus, quorum aliud communicat magis diuina potentia, quia propinquius est diuino corpori, & subtiliorum partium puriusque est. Alex. aphr. in pri. nat. q. cap. 3. c. 7.

Corpora simplicia, & immaterialia se mutuo absque diuisione se permeare, & duo simul fieri solida corpora, secundum Pithagoricos, & Platonicos non est impossibile, sed duo corpora materialia, & contraria eundem occupare locum maxime dicunt impossibile. Sirian. in 12. mataph. ex cap. 1. c. 44.

Corpus simplex nullum sensum habet. Simp. in 3. de ani. ex sec. 2. tex. 65. c. 85. col. 2.

Corpus nullum simplex apud Aristotelem est, sed compositum ex materia prima, & trina dimensione. Iogram. in 1. phy. tex. 15. c. 7. col. 4.

Corpora composita non ex quauis materia temere affecta fiunt, sed vnaquæque forma eget materia tali modo affecta, vt ex ea sic disposita educi, ac ei aduenire queat. Ioannes grammaticus in prim. physic. char. 16. col. 2.

Corpo-

Corpora simplicia in seipsis solum motum localem habent. Io. gram. in 3. physicor. charta 32. colum. 1.

Corpora composita secundum id simplex, quod dominatur, & superat, motum naturalem habẽt. Io. gram. in 4. physi. tex. 4. c. 75. col. 3.

Corpus simplex non inuenitur, quod alteretur ex se, aut quod generetur ex se, vt inuenitur corpus simplex, quod transfertur in loco ex se. Auer. in physi. 2. tex. 1. char. 23. col. 2.

Corpore vno maius est id; quod ex duobus corporibus congregatur. Auer. in phy. 3. tex. 43. c. 49. col. 2.

Corpora simplicia contraria sunt, quæ motu recto mouentur. Auer. in phy. 3. tex. 49. c. 50. col. 3.

Corpora quatuor simplicia existimantur mouere se in loco, sed non habent quiescere ex se. Auer. physico. 5. tex. 18. char. 101. col. 4.

Corpora simplicia cum non diuidantur secundum diffinitionem, nec secundum partes, ergo ex se non mouentur. Auerroęs physicor. 8. text. 30. charta 167. colum. 2.

Corpora simplicia sunt tria, & omnia finita sunt. Auer. 1. de cœlo. tex, 54. ch. 19. col. 2.

Corpora facta ex congregatione elementorum nõ fiũt, nisi quia elementa essentialiter mouentur motu ordinato. Auer. 3. de cœlo. tex. 25. c. 88. col. 1.

Corpora permixta cum separantur ab inuicem, non replentur, alioquin illorum locus maior esset loco, quẽ replent, dum erat permixtum. Auer. ex paraphr. 3. de cœlo. tex. 58. c. 148. col. 4.

Corpora simplicia a natura magis ad rotundam figuram inclinantur. Auer. meteor. 3. c. 2. c. 205. col. 1.

Corpora subtilia faciliter corrumpuntur, grossa contra. Auer. meteor. 4. ch. 210. col. 4.

Corpus simplex recipere formam vitæ impossibile est. Auer. de gen. ani. 3. c. 11. c. 237. col. 4.

Corpora simplicia si aliqua sunt, quę carent formis contrarijs, contingit, quod illæ formæ sunt, nec generabiles, nec corruptibiles, nec habent subiectum commune. Auer. de sub. orb. cap. 1. c. 3. col. 3.

Corpora quod sint cum dormimus minora, quam cum vigilamus, hoc non est propter somnum, sed propter frigus. Albertus magnus de som. & vig. l. 1. trac. 1. c. 6. c. 26. col. 3.

Corpora simplicia, quæ sunt primum generabilium, & corruptibilium, vt ignis, & aqua, quæ in ambabus qualitatibus contraria sunt, & sicut his proxima in altera qualitate cum eis conuenientia, quę sunt aer, & terra, sunt primæ causæ generationis, & corruptionis, vt ea, quæ non habent eandem potentiam ex qualitatibus actiuis, & passiuis, sed ad inuicem cotrariam. Alb. mag. de mor. & vit. trac. 2. c. 2. char. 59. col. 3.

Corporis magnitudo, nec paruitas viuorum non est causa quare sint incorruptibilia, siue longioris vitę, quam minora corpora, & parua. Alber. mag. de mor. & vit. trac. 2. c. 5. c. 60. col. 4.

Corpora mixta, alia sunt composita ex cõtrarijs mixtis, alia sunt complexionata super mixtionem, quæ est multiformis secundum dominium, vel æqualitatem humorum, qui sunt frigidi ex contrarijs permixtis. Alia sunt mixta, & composita ex partibus etherogeneis, vt manus, pes. Mors, & vita non sunt mixti, vt est mixtum, sed potius, vt est compositum. Alber. mag. in 4. met. trac. 1. c. 6. c. 118. col. 2.

Corpora simplicia duobus modis considerantur, vel vt substantia simpliciter, & sic verius habent esse extra compositum, quam in ipso; & habẽt suas operationes per intentiones suorum contrariorum. Vel considerantur, vt elementa, & sic secundum materiam accipiuntur. Alb. mag. in 4. meteo. trac. 4. cap. 7. char. 134. colum. 4.

Corpora simplicia, quæ rectum habent motum, & composita ex ipsis secundum naturam locum habent, ad quem est motus eorum, simplicibus debetur locus per se, compositis vero per simplicia, & hæc motus naturales habent ad loca sua, & extra sua loca corrumpuntur. Alb. mag. de nat. locorum, dist. 1. pri. ca. 1. c. 93. col. 1.

Corpore maiori sunt animalia sanguinem habentia, quã sanguine expertia exceptis quibusdam marinis. Alber. mag. de ani. l. 1. trac. 1. c. 7. c. 5. col. 1.

Corpora simplicia omnia habent motus locales naturales. D. Tho. in 4. physi. tex. 64. c. 57. col. 1.

Corpus mixtum vt sit requiritur, vt elementa sint in vnum commista, vt autem sit mundus, quod elementa in suis locis per ordinem distributa sint, oportet. D. Tho. in 8. physi. lec. 1. tex. 3. c. 118. col. 4.

Corpus mixtum sublatis formis substantialibus non sic ex simplicibus corporibus componitur, vt in eo remaneant elementa. D. Tho. 2. de gen. & cor. ex q. de mist. char. 37.

Corpus secundum quamcumque dimensionem additũ, & subtractum facit maius, & minus, D. Tho. metaph. lec. 12. tex. 16. c. 171.

Corpus, vt se habet ad animam, & ad corporis partes.

Corporis continui, quod est similium partium, partes cum non separantur, sunt in potentia in loco, cum separantur, sunt secundum actum. Arist. phys. 4. su. 1. c. 9. tex. 44. c. 89.

Corpus totum animæ gratia conditum est, & membra officiorum gratia constant, & munerum, ad quæ singula accommodantur. Aristotel. de par. ani. 1. capit. 2. char. 419.

Corpus animam habere, & intellectum discretiuum impossibile est, quin & sensum habeat non mansiuũ existens, generabile autem. At vero neque ingenerabile. Quare enim non habebit? aut animæ erit melius, aut corpori. nunc autem neutrum; illa enim non magis intelligit, hoc autem nihil erit magis propter illud. Aristot. 3. de ani. sum. 3. c. 11. tex. 61. c. 669.

Corpus nullum non manens habet animam sine sensu. at si habet sensum, necesse est corpus esse, aut simplex, aut mixtum: non simplex, tactum enim non haberet, cum necesse sit hunc habere. Arist. 3. de ani. su. 3. c. 1. tex. 2. c. 670.

Corporis pars exterior, & frigida est, & offensioni exposita. Arist. de gen. ani. c. 11. c. 107.

Corpori quicquid inest, aut est pars secundum naturam similaris, vel dissimilaris, vel præter naturam, vt vel papula, vel excrementum, colliquamẽtum, vel alimentum. Excrementum appello, reliquias alimenti. Arist. de gen. ani. c. 18. c. 121.

Corporum natura inter se differt, prout nobilitate, ignobilitateue animæ inter se differunt. Arist. de gen. ani. 2. c. 3. c. 153.

Corporis dextra pars calidior est sinistra. Arist. de gene. ani. 4. c. 11. c. 226.

Corporis partes cur distendendę sunt, quod, qui se exercitant, faciunt? quia meatus spiritu suo perpurgari oportet. Arist. probl. sec. 6. q. 1. c. 409.

Corpus cõpati a passionib. aiæ, maxime compertũ est circa amores, dolores, & voluptates. Arist. phy. c. 1. c. 337.

Corpus organicum, in quo est anima, ab anima habet esse organicum, nec priusquam animam haberet, erat organicum, nec cum abijt anima est amplius organicũ. non igitur anima est in corpore, ut in subiecto, nec in alio corpore ab hoc: semen enim est in potentia animatum, cum hoc corpus, cuius anima perfectio est, effici possit, & cui esse hoc quod est, ab anima est. Alex. aphro. in 2. nat. q. cap. 25. char. 11.

Corpus potentia uitam habere non intelligitur, quod prius sit sine anima, postea ipsam accipiat, sed quod uiuere potest, organaque obtinet ad uitæ munia obtinenda. Alexand. Aphrod. in secundo de ani. cap. 5. char. 43. colum. 4.

Corporis qualitates sunt sensibiles, animæ autem qualitates non sunt sensibiles. Alex. Aphro. in 2. de anim. cap. 24. c. 45. col. 3.

Corpus omne, uel actu, uel potentia sensile est: anima, nec actu, nec potentia sensilis. Alex. Aphr. in 2. de ani. cap. 24. c. 45. col. 3.

Corpus perspicuum, ut duas habet perfectiones, hanc perfectiorem ut Sol, & hanc imperfectiorem, ut lumen, sic animalium forma duas habet perfectiones: animam, quæ de foris aduenit, quæ perfectior est: & anima, quæ intus ad singula pertinet, quæ imperfectior est. Them. in prim. de anima. capit. 24. text. 60. char. 67. colum. 1.

Corpus ab aīa duobus modis mouetur; aut partes corporis motu loci mouentur, vt cum iracimur, sanguis, qui quasi loco excitus prosilit, & emicat, & quam reliquæ corporis partes vehementius exardescit: aut corporis partes non demigrant loco, sed alterascunt, vt cum metuimus, extrema corporis pallor, frigusq; obsidet. Them. in 1. de ani. cap. 25. tex. 63. c. 62. col. 2.

Corpora brutorum habent impotentiam consequendi rationales scientias. Ioan. gram. in 1. physic. tex. 50. ch. 21. colum. 3.

Corporis pars aliqua cum animæ potentia maiorem aptitudinem obtinet, vt ex ea propter continuationē in reliquum quoque corpus, vis illa dimittatur. Ioan. gram. in 1. de ani. tex. 94. c 84. col. 2.

Corpora sunt animis instrumenta, animæ sunt fines, vt cui. Io. gra. in 2. de ani. tex. 35. c. 45. col. 3.

Corporum partem quiescere, quoniam impossibile est, vt corrumpantur, aut quiescant, quodāmodo est possibile, quodammodo impossibile, vt corpus, possibile est: vt aliquod corpus, impossibile. Auer. phy. 7. tex. 2. ch. 140. col. 3.

Corpori non sphērico accidit, vt partium eius locus non sit existens in actu, antequam sit in ipso. Auer. 2. de cę lo, tex. 27. c. 53. col. 2.

Corpus non habet partes, nisi in quantum materia: partes autem sunt in fluxu, vt partes, & in permanentia, vt habent formam, & quia augmentum non est augmentum, nisi vt permanet, contingit, vt non sit augmentum in partibus, nisi in quantum habent formam. Auer. 1. de gener. & cor. tex. 38. c. 161. colum. 2.

Corporis permutationes impediunt animæ operationes, & corrumpunt tales habitus. Alb. magn. prēd. ch. 53. colum. 2.

Corporis partes ad corpus se habent, vt animæ partes ad animam, in aliquo est verum, & secundum aliquid non; quia potentiæ animę sequuntur naturam animę, non vt partes naturales, sed vt proprietates naturam animę constituentes. Alb. mag. in præd. c. 54. col. 4.

Corporis particulæ essentiales quanti locati, copulātur particulis loci. Alb. mag. in 6. princip. c. 74. col. 1.

Corpus animatum ex simplici corpore componi non potest tribus causis. Primo, quia nullum medium actu debet habere qualitatem illius sensibilis, cuius est medium. Secundo, quia non esset susceptibile diuersitatis organorum. Tertio, quia vt corpus vitæ operationes faciat, formam esse oportet ex aqua, & terra commistam. Alb. Magn. in 2. de anima. tract. 3. cap. 31. char. 29. col. 1.

Corporis figuræ diuersitas est ē diuersis animæ potētijs. Alb. mag. ethic. 1. tract. 7. cap. 2. c. 19. col. 2.

Corpus hominis propter animæ vitæ receptionem, secundum aliquem modum disponitur ad ipsius animæ immortalitatem. Alb. magn. ethico. 9. tract. 2. cap. 1. char. 100. col. 4.

Corporis bonam complexionem sequitur nobilitas animæ; quia omnis forma est proportionata suæ materiæ. Diuus Thomas in 2. de anima. lib. 19. tex. 94. ch. 40. colum. 3.

Corporis partes propter partes animę sunt. D. Thom. in 3. de ani. l. 14. tex. 46. ch. 63. col. 3.

Corpus, & ipsius perfectiones sunt propter animam. D. Tho. 2. politic. l. 11. c. 117. col. 3.

Corpus respectu animæ quodammodo est seruus. D. Tho. 7. politic. l. 9. c. 114. col. 1.

Corpus vt animatum, inanimatum, & visibile.

CORpora perspicuis viciniora sunt, quæ candida videntur; quia magis visibilis est color albus. Alexan. Aphr. de sen. & sens. sec. 2. co. 13. c. 11. col. 2.

Corpora per suas extremitates in aspectum cadunt. Alex. aphr. de sen. & sen. sec. 2. co. 17. c. 11. col. 2.

Corpus inanimatum non calefit, nec humefit, nec aliquid patitur, nisi tangant ipsum agens, & alterans. Simp. in phy. c. 376. col. 1.

Corporis animati membra superiora sunt magis sanguinea, & cholerica, inferiora terrestria, & melancholica. Albertus Magnus 2. de cęlo. tractat. prim. cap. 4. char. 24. colum. 4.

Corpora inanimata non cognoscunt suam alterationem; quia latet ea. D. Thom. in 7. physic. l. 4. text. 12. chart. 110. colum. 3.

Corpora polita, & lenia ex proprietate suæ naturæ habent quendam fulgorem; qui in corporibus asperis nō accidit. D. Thom. de sen. & sen. l. 3. c. 4. col. 1.

Corpus, vt est in loco, tempore, & vacuo, & vt se tangit.

CORpus omne sensibile in loco est. Aristo. phy. 3. cap. 4. tex. 54. c. 69.

Corpus illud in loco est, extra quod est aliquod corpus, quod continet ipsum; quod autem nullum corpus habet extra, non est in loco. Aristo. phy. 4. su. 1. cap. 9. tex. 43. char. 88.

Corpus omne natura manet in proprio loco. Arist. phy. 4. su. 1. cap. 10. tex. 47. c. 91.

Corpora duo impossibile est simul esse. Arist. phy. 4. su. 2. cap. 1. tex. 55. ch. 93.

Corpus cubum si ab omnibus qualitatibus sensibilibus separatur, in aqua adhuc sibi æquale spatium occupabit, & sic si datur vacuum, infinita corpora occupabūt eundem locum. Arist. phy. 4. su. 2. cap. 4. tex. 76. c. 101.

Corporeis elementis tribus existentibus, tria erunt & loca elementorum. Vnus subsistentis corporis, qui circa medium est graue, terra, & aqua. Alter eius, quod circulariter fertur, qui est extremus, cœlum scilicet. Tertius, qui inter hæc medius est, qui medij est corporis, idest leue, ignis & aer. Aristotel. prim. de cœ. tex. 71. ch. 271.

Corpora, quæ se tangunt inuicem in aqua, cum extrema sicca non sint, necesse est aquam habere mediam, qua repleta sunt vltima. Aristo. 2. de anim. su. 4. cap. 7. tex. 114. ch. 644.

Corpus omne est tangibile, tangibile autem est sensibile tactu. Aristot. 3. de anima. su. 3. capit. 1. text. 63. chart. 670.

Corpus in eadem materia aliquando maiorem occupat locum, aliquando minorem, eo quod eadem materia effectiuarum vtriusque corporum qualitatum est receptiua, crassior enim, & solidior maiori loco indiget, humidior, & tenuior minore. Alexand. aphrod. in 2. nat. q. cap. 12. c. 8.

Corpo-

Corpora sola se mutuo contingunt. The. 2. phy. tex. 74. c. 39. col. 1.

Corporibus auctis augeri locum necesse non est. nam terminus nullus per se augetur, nec diminuitur. Them. in 4. phy. tex. 47. c. 37. col. 3.

Corpus omne non est in loco, vt sphęra immobilis. Ammo. in præd. c. 20.

Corporis status est, cum corpus est totum erectum: accubitus, cum totum iacet obliquum, cessio, cum partim stat, partim iacet. Ammo. in præd. c. 67.

Corpus loco cingitur, & motus inhæret in corpore, & tempus vna cum motu labitur. Simp. in 4. phy. c. 186. colum. 1.

Corpus omne, cuius est aliquid extra continens, continetur in loco: cuius autem nihil est extra, non est in loco. Simp. in 4. physi. tex. 49. c. 212. col. 2.

Corporis & si sit locus, termini locum esse non est necesse: nonnenim sunt termini separati, nec complectūtur, quæ ijs, quæ loco insunt, conueniunt. Simp. in 4. phy. tex. 47. c. 216, col. 1.

Corpus omne manens in proprio loco conseruat vnum quodque quasi adepturum sit id, quod conuenit naturæ, & id, quod est secundum naturam. Sim. in 4. physi. c. 219. col. 2.

Corpus inter id, quod percutit, & quod percutitur esse oportet: quia non datur vacuum. Simp. in 2. de anim. tex. 78. c. 38. col. 3.

Corporibus omnibus secūdum speciem eiusdem eadem sunt loca propria. Simp. in pri. de cœlo, tex. 59. co. 79. c. 38, col. 3.

Corpus nullum inclinationem habens possibile est manere non prohibente aliquo extra, si non sit in proprio loco. Simplic. in pri. de cœlo, tex. 100. co. 96. c. 43. colum. 4.

Corpus omne continuum occupat locum, & in tempore est. Io. gram. in 3. physi. tex. 3. c. 52. col. 4.

Corpus recipi per vacuum, nihil aliud est, quam ipsum implere. Io. gram. in 4. phy. ex digres. tex. 39. char. 83. col. 2.

Corpora tria secundum idē mutuo sese tāgere nequeūt. Io. gram. in 4. phy. c. 84. col. 2.

Corpus si tangit corpus, id per accidēs corporibus inest, quia vniuersum non est continuum, sed diusum. Ioā. gram. in 4. physi. c. 85. col. 4.

Corpus nulla alia de causa est in loco suo, nisi per molē, quamuis grauitas, & leuitas dicat aliquid in suo loco. Io. gram. in 4. phy. tex. 76. c. 99. col. 2.

Corpus idem nunquam in æquali tempore idem spatiū plenum, & vacuum pertransibit. Io. gram. in 4. physi. c. 102. col. 1.

Corpus omne fit in tempore, quia, quod mouetur, non potest simul esse in ambobus extremis. Io. gram. in 4. phy. c. 102. col. 1.

Corpori attribuitur esse in loco ab ipsis dimensionibus, a qualitatibus autem esse in hoc, vel in illo. Io. gram. in pri. de gen. & cor. tex. 27. c. 39.

Corpus non potest esse maius suo loco, nec locus naturalis maior ipso. Auer. 3. phy. c. 206. col. 2.

Corpus si est in loco, est per se: sed si superficies, & lineæ, & punctum sunt in loco, sunt per accidens. Auer. in phys. 4. tex. 9. c. 58. col. 3.

Corpus esse in loco, quod aliquid habet extra, intelligēdum est de corpore, quod mouetur motu recto, non de moto motu circulari. Auer. in phy. 4. tex. 43. c. 66. colum. 2.

Corpus nullum est, quod nō sit in loco. Auer. in phys. 4. tex. 43. c. 66. col. 3.

Corpora, quæ sunt natura in aliquo loco, necessario aut sunt illud corpus existens in illo loco, aut aliquid, super quod dominatur illud. Auer. 2. de gen. & cor. tex. 49. char. 173. col. 1.

Corpus omne motum in loco, habet potentiam ad vbi. Auer. 8. metaph. tex. com. 12. char. 103.

Corpora duo in eodem loco esse non possunt. Alb. magnus in prædic. char. 73. col. 3.

Corpus locatum gratia sui totius est in loco, sed tamen virtus loci coniungitur ei primo per superficiem, & per superficiem diffunditur in toto locato. Alb. mag. in 4. physi. trac. 1. cap. 10. c. 43. col. 4.

Corpora omnia, quæ diu sunt extra locum suæ generationis, quia elongata sunt a principio suæ conseruationis, & sui esse, proprijs virtutibus distrahuntur. Alber. mag. de nat. loc. dist. 1. cap. 1. c. 92. col. 3.

Corporum corruptio, & huiusmodi indicant; quia ea quæ sunt extra loca sua, sunt in ipsis, non natura, sed vi. Albertus magnus de nat. loc. dist. 1. cap. 1. char. 93. colum. 3.

Corpori non debetur locus ratione materiæ, nisi secundum quod materia continetur sub dimensionibus, ideo quod duo corpora non possint esse simul, non est ex parte materię, vel passionum sensibilium, sed solum ex ratione dimensionum, in quibus non potest esse diuersitas, si sunt æquales, nisi secundum situm. D. Tho. in 4. phy. l. 13. tex. 76. c. 60. col. 3.

Corpus comparatur ad locum, vt substantia ad accidens. D. Tho. 8. metaph. lec. 4. tex. 2. char. 618.

Corpora duo esse in eodē loco prohibet quātitas. Alex. de ales in 3. metaph. tex. 7. char. 61. col. 2.

Corpus vt finitum, infinitum, diuisibile, & indiuisibile.

CORpus infinitum si esset simplex, infinita simplicia, & loca, & elementa essent, quod impossibile est. Aristot. physic. 3. cap. 4. tex. 49. char. 67.

Corpus aliquod impossibile est esse infinitum. Arist. physi. 3. cap. 4. text. 55. char. 69.

Corpus, quod fertur circulariter, si esset infinitum, infinitę essent, quæ a medio eijciuntur, & infinitorum distantia infinita est, distantiam dico linearum, extra quam nullam est sumere magnitudinem tangentem lineas. Arist. pri. de cęlo, tex. 35. c. 255.

Corporis infiniti, finita grauitas esse non potest. Arist. 1. de cęlo, tex. 50. c. 260.

Corpora habere infinitam grauitatem, vel leuitatem, impossibile est. Arist. 1. de cęlo. tex. 54. char. 261.

Corpus nullum infinitum est Aristot. 1. de cęlo. tex. 54. c. 261

Corpus omne, aut finitum est, aut infinitum, & si infinitum aut dissimilare omne, aut similare, & dissimilare, aut ex finitis speciebus, aut ex infinitis. Arist. pri. de cęlo. text. 58. char. 261.

Corpus, nec continuum, nec magnitudo discreta infinita esse potest, quia eadem impossibilia sequerentur. Aristot. pri. de cęlo, tex. 59. char. 262.

Corpus cum vndiq; dimensionē habeat, impossibile est plura esse dissimilia, & vnumquodque eorum esse infinitum, esset enim corpus ex omni parte infinitum. Aristot. pri. de cęlo. tex. 60. char. 262.

Corpus similare non cōtingit infinitum esse. Arist. pri. de cęlo. tex. 61. c. 262.

Corpus nullum infinitum est extra cęlum, si enim intelligibile fit, erit in loco. Arist. 1. de celo, tex. 69. c. 264.

Corpus omne diffinitum grauitatem, vel leuitatem habere debet. Arist. 3. de cęlo, tex. 27. char. 340.

Corpusculum indiuisibile patiendi immune est. Alexan. aphrod. in pri. prior. cap. 14. char. 31. columna 2.

Corpus omne potentiam habet finitam. Amo. in præd. chart. 32.

Corpus finitum si sempiternum est, finitam tamen potentiam habet. Simp. in pri. phy. char. 35. columna 2.

Corpus finitum quoduis demitur, & cōsumitur ab alio

orpore finito. Simp. in 1. phy. tex. 37. c. 56. col. 2.
Corpora sunt diuisibilia in infinitum, quia sunt cõtinua, & omne continuum diuidi potest in infinitum. Sim. in physi. tex. 59. c. 355. col. 1.
Corpus finitum non potest habere figuram sine colore. Simp. in 8. physi. c. 403. col. 1.
Corpus ab incorporeo non est aptum diuidi. Ioã. gram: in 4. physi. c. 83. col. 2.
Corporis finiti ad vniuersum tempus finitum aliqua est proportio. Io. gram. in 4. phy. c. 96. col. 4.
Corpus omne continetur, aut vna, aut pluribus superficiebus, & est finitum. Auer. in physic. 3. tex. 40. c. 48. colum. 4.
Corpus finitum per seipsum mouere corpus infinitum impossibile est, potentiam enim motoris superare necesse est potentiam mobilis, in qua est. Auer. physic. 8. tex. 78. c. 193, col. 1.
Corpori bipartite finita potentia ascribi potest: vno modo est finita potentia in vigore, & facilitate: secundo modo de finitate temporis motus, ideſt de priuatione eius cotinuationis. Auer. ex paraphr. de cœlo. tex. 140. c. 135. col. 1.
Corpus omne virtute finitum est, seu celeste, seu non celeste; quia est actiuum, aut passiuum, & omnis actio, & passio est finiti vigoris. Auer. ex paraph. 1. de cælo. tex. 140. c. 135. col. 2.
Corpus omne compositum ex materia, & forma, finitæ virtutis est. Auer. de sub. orbis. c. 7. c. 5. col. 1.
Corpori finito, quod caret motu, inesse quietem infinitã non est impossibile. Auer. de sub. orb. cap. 5. c. 6. col. 2.
Corpus omne habere potentiam finitam est verum, sed non est verum habere omnes potentias, sed tantum in vbi. si loquitur de cælo non habet corpus celeste potẽtiam, nisi in vbi. Contra Io. gram. Auer. in 12. metaph. tex. co. 41. ch. 152.
Corporeum omne forma definita, & terminata vtitur, & contra incorporeum infinita, & interminata vtitur. Alb. mag. in 3. de ani. trac. 2. c. 14. c. 39. col. 4.
Corpus omne superficiebus claudi verum est de finito, non de infinito. Alexander de ales 11. metaph. c. 322. colum. 3.

Corpus, vt graue, leue, calidum, & frigidum.

COrpora omnia, quæ sunt ex aqua, & terra simpliciter frigida maxime sunt, nisi habeant alienam caliditatẽ, vt feruens aqua, aut per cinerem colata. Arist. meteo. 4. su. 4. c. 2. tex. 53. c. 587.
Corpora omnia ignita habent caliditatem, aut ampliorem, aut minorem. Arist. meteor. 4. su. 4. cap. 2. tex. 57. c. 587.
Corpora, quę habent plurimum aquæ, vt materia frigida sunt. in quibus autem terræ, & aeris, calidiora. Aristo. meteo. 4. sum. 4. c. 2. tex. 53. c. 588.
Corpora eadem accidit frigidissima, calidissima fieri aliena caliditate, quæcunque enim maxime concreuerũt, & solidissima sunt, hæc & frigida maxime sunt, si priuata fuerint caliditate, & vrnnt maxime, si ignita fuerint: vt aqua, fumo, & lapis, aqua vrit magis. Arist. meteor. 4. su. 4. c. 2. tex. 53. c. 588.
Corpus, in quo vincit terra, vt ferrum, & ęs, submergitur in aqua, & quando vincit aquæ pars frigida. Aristo. de cau. propr. elem. c. 1. c. 951.
Corpus, in quo vincit ignis pars, & aeris, natat sup aquã. Arist. de cau. propr. elem. c. 1. c. 951.
Corpus omne graue a terra, aqua, aere circundatur, vel ab omnibus, vt lapis in fluminibus, vel a duobus vt gradientia, & nantia. Them. in 4. physicor. tex. 42. c. 36. colum. 4.
Corpora quædam a frigido coagulantur, vt ferrum: alia a calido, ut sal, & fictile: & quædam coagulantur per calidum, & liquefiunt per frigidum, ut sal: & quædam non, vt fictile: & quædam congelantur a frigido, & liquescunt a calido, ut ferrum, & quædam non, ut multi lapides minerales: & alia non coagulantur, sed ingrossantur, uel a caliditate, ut sperma, vel a frigiditate, vt lutum: alia a duobus, vt pix, quia ingrossatur a calido, & frigido. Auerroes meteo. libro quarto, char. 211. columna 4.
Corpora quædam non congelantur a frigido, donec ingrossentur a calido, & congelẽtur a frigido, ut uinum coctum, & quædam a nullo istorum congelantur, ut serositas lactis. Auer. meteor. 4. c. 211. col. 4.
Corpora, quæ conspissantur a calido, sunt, in quibus terra est magis, quam humiditas, vt fictile, & salnitrum. Auer. meteo. 4. c. 211. col. 4.
Corpora, quæ congelantur a frigido, non est de necessitate, ut terra sit magis dominans in eis: ideo quædam liquefiunt a calido, & fiunt aqua. Auer. meteor. 4. c. 211. colum. 4.

Corpus, vt mobile, vt agit, & patitur.

COrpus mobile est id, quod est in loco, & non omne, quod est, est in loco. Arist. phy. 4. su. 1. cap. 10. tex. 47. char. 91.
Corpus idem, uel idem pondus ob duas causas velocius fertur, aut quia differt per quod, ut per aquam, aut terram, aut aerẽ: aut quia, quod fertur, differt, si alia sint eadem, propter excessum grauitatis, aut leuitatis, per quod fertur impedit maxime cum contra fertur, deinde manens magis id quod non facile diuiditur tale est, quod crassius est. Arist. phy. 4. su. 2. cap. 3. tex. 71. c. 98.
Corpus idem mouebitur velocius per diuersa spatia secundom proportionem corporum impediẽtium, nam si in duplo vnum est subtilius aiio in duplo velocius mouebitur in illo, quam in alio. Arist. phy. 4. su. 2. c. 3. tex. 71. c. 98.
Corpus omne habens translationem tantum cedit, quãtum est corpus, quod trãsmeat, nisi condensetur. Arist. phys. 4. su. 2. c. 4. tex. 76. c. 101.
Corpus & natura, & præter naturam mouetur, refert enim quali motu moueatur, & quali elemẽto constet. Arist. phy. 8. su. 2. c. tex. 27. c. 206.
Corpus aliquod si moueretur circulariter per accidens præter ea, quæ recto motu mouentur, esset ei corpori alius motus secundum naturam, quod est impossibile. Arist. pri. de cælo. tex. 11. c. 247.
Corpus, quod circulariter fertur, impossibile est habere grauitatem, nec leuitatem: quia nec secundum naturam, net præter naturam contingit moueri, nec ad medium, nec a medio. Secundum naturam non, quia non mouetur super rectum. Præter naturam non, quia non habet contrarium, ideo non potest ei quod interius, esse natura, & quod superius, præter naturam. Aristoteles primo de cœlo, text. 18. c. 249.
Corpora omnia, & manent, & mouentur violentia, & secundum naturam, & secundum naturam quidem, in quo manent non violentia, & feruntur, & in quem feruntur, & manent: in quo autem violentia, & feruntur violentia: & in quem violentia feruntur, violentia & manent. & si hiç motus est violentus, contrarium eius erit naturale. Aristot. pri. de cœlo, tex. 76. char. 286.
Corporum motuum diuersitas non est secundum appropinquationem, vel remotionem, sed ob diuersitatem formæ substantialis. Aristot. pri. de cœlo, text. 81. c. 268.
Corporis circulariter moti, idem est locus, in quem incipit moueri, & quiescere. Aristot. pri. de cœlo, tex. 100. c. 276.

Corpus

Corpus motum, si non habet grauitatem naturalem, impossibile est, vt moueatur, aut ad medium, aut a medio. Arist. 3. de cęlo, tex. 26. c. 340.
Corpus aliquod, si mouetur non habens grauitatẽ, nec leuitatem, necesse est vi moueri. Arist. 3. de cęlo, text. 26. ch. 340.
Corpus, quod mouetur ad suum locum, non mouetur nisi ad suum simile. Aristo. 4. de cęlo, su. 21. cap. 2. tex. 23. c. 376.
Corpus, quod in se habet plus aeris, quã terræ, & aquæ, in aqua leuius est, in aere grauius, aeri enim non supereminet, aquæ supereminet. Arist. 4. de cęlo, sum. 2. cap. 2. tex. 30. c. 370.
Corpus, quod mouetur superius, leue est, & semper sursum: quod vero in contrarium, graue, & semper deorsum: quæ vero diuersa ab ijs, habentes autem sese sic ad inuicem, vt hæc simpliciter, & sursum, & deorsum feruntur. Quapropter aer, & aqua habent grauitatẽ, & leuitatem vtraque aqua, præter terram, omnibus substat aer, pręter ignem, omnibus supereminet. Arist. 4. de cęlo, sum. 2. cap. 4. tex. 36. c. 373.
Corpora latitudinem habentia, quia multum comprehendunt, supra manent, quia non facile distrahitur, quod maius est. Quæ non habent latitudinem, contra; quia facile diuidunt, & in aere facilius quam in aqua, & quoniam grauitas habet quandam virtutem, secundum quam fertur deorsum, & continua, vt non distrahantur, hæc oportet inuicem cõparare. Si enim excedat virtus grauitatis eã, quę est in cõtinuo ad distractionẽ, p vim feref deorsũ velocius si debilior sit, sup natabit. Arist. 4. de cęlo, su. 3. cap. 17. tex. 45. c. 376.
Corpus vehementissimum est, quod citissime fertur, percutit enim maxime ob velocitatem, & ad plurimum pertransire natum est, quod per omne ire maxime potest: tale autẽ est, quod subtilissimum, & spiritus natura talis est. Arist. meteor. 2. su. 3. cap. 2. c. 525.
Corpus capite detracto progredi non temere credi potest. Arist. de part. ani. 3. cap. 10. tex. 3. c. 495.
Corpus, quod mouetur instrumentaliter, & vt vbi, est principium, ibi sit finis, vt commissura ossium: hic enim connexum, & concauum, hoc quidem principium, illud finis. Vnde aliud quiescit, aliud mouetur: ratione diuersa existentia, magnitudine inseparabilia. omnia enim pulsu, & tractu mouentur. Quapropter oportet, vt in circulo, manere aliquid, & hinc incipere motum. Aristo. 3. de ani. su. 2. cap. 2. tex. 55. c. 667.
Corpus omne progressiuum, si non habet sensum, corrumpetur vtique, & ad finem non perueniet in naturæ opus. Arist. 3. de ani. su. 3. cap. 1. tex. 60. c. 669.
Corpora humana tardiora, debilioraque se sentiunt, cum austri afflant, quia multum ex pauco tunc redundat humoris, quem deliquescere tepor coegit, & ex ieiu afflatu grauis humor citatur, adeo quod vires nostræ conditæ in articulis sunt, qui austrinis laxari flatibus consueuerunt. Arist. prob. sec. 1. q. 24. 339.
Corpus locis æqualibus, quam inæqualibus magis fatigatur: ocyus autem iter æquale, quam inæquale conficitur, quia minus laboris est, cum motus nõ semper eodem habitu agitur, quod ingressu inæquali potius fit. ocyus enim ingredimur, vbi minus contra naturã mouemur. Ergo per locum ęqualem parce, & frequẽter, & ponitur, & attollitur, per inæqualem cõtra. At ratio attollendi est contra naturam: vi namque omnẽ attollẽdi vsum exequimur. Quod autem per singulos gradus paulatim redditur, id multum per multos demum exultat. Arist. prob. sec. 9. q. 10. c. 398.
Corpora, quæ feruntur, cur vbi alicui occurrerunt, resilire partem in contrariam solent, quam suapte natura ferri cogantur, nec nisi ad similes angulos resultare solent? An quod non solum eo feruntur impetu, quo pro sua parte ferri aptissima sunt, verum etiam illo, quo mittente proficiscitur. Suus igitur cessat cuique impetus, cum suum ad locum peruenerint: omnia namque requiescere solent, vbi in proprium locum sese contulerunt. Sed externo illo impetu necessitas oritur amplius mouẽdi: quod cum in partem priorem effici nequeat, quia re prohibetur obiecta, vel in latus, vel in rectũ agi necesse est. At oĩa in angulos resiliunt similes, quoniã eodem ferri cogantur, quo motus ducat, quẽ is dedit, qui miserit: eo autem, vt angulo, vel acuto, vel recto ferantur, omnino incidit. Cũ ergo quod retorserit, vetet, quo minus directe motus agatur, pariter & rem quæ fertur; & eius impetum nimirũ prohibere potest. Vt igit in speculis extremum linęæ rectę, quo se aspectus coniecerit, idem refrangitur, ita in his, quę feruntur, fieri ex aduerso solet, quippe cũ angulo tanto retorqueantur, quanto vertex constiterit. Ita enim intelligendum est, vt transferri simul & angulus, & delatio debeat: quo facto in angulos resultare similes esse necessarium palam est. Arist. probl. sec. 16. q. 13. char. 503.
Corpora quibusdam falso contrarijs, in corporeis facultatibus agunt, & patiuntur. Alex. aphr. de sen. & sen. ex sec. 3. co. 3. c. 15. col. 3.
Corpora crescunt solo corporeo addito, & minuuntur corporeo diminuto. Alex. aphr. de sen. & sen. ex sec. 3. co. 32. ch. 16. col. 2.
Corpus omne colores suscipere potest, plus autem, & minus iuxta perspicuitatem, quam obtinet. Alex. aphr. in 1. de ani. cap. 13. c. 35. col. 4.
Corpora, vt corpora, terminantur superficie, qua vero ratione perspicua, colore. Alex. aphr. in 1. de ani. cap. 13. c. 35. col. 4.
Corpus omne, qua corpus, mobile est. Alex. aphro. in pri. natur. q. cap. 1. c. 1. Idem Alex. 11. metaphy. cap. 20. ch. 291. col. 1.
Corpora contracta in seipsa non ideo ostendunt corpus per corpus permeare, quia, quod contrahitur meat, adhuc existens in propria substantia, in minoremque molem deducitur, aut ab aliquo, aut ab ipso, & hoc faciunt alicuius secretione. Alexan. aphrod. in 2. nat. q. cap. 2. char. 8.
Corpus omne quod mouet mouendo etiam mouetur. Them. in 8. phy. tex. 20. c. 59. col. 1.
Corpus omne mouetur in locum, quem etiam incolit, & in illo quiescit. Simpic. in 4. physicor. proœ. char. 185. col. 1.
Corporum, quorum vnum alteri cohęret, & attiguum est, inuicem agunt, & patiuntur, & mouentur, vt imperfectum ad perfectum. Simplic. in 4. physic. tex. 49. c. 216. col. 2.
Corpus, & si non ponatur immobile, vel spacium locus, nihil tamen prohibet, quin celestia moueantur secundum locum. Simp. in 4. phy. c. 229. col. 2.
Corpora eiusdem speciei ad idem feruntur. Simp. in pri. de cęlo, tex. 59. com. 39. c. 38. col. 3.
Corporis circulariter moti, idem locus, & principium, & finis est motus. Simp. in 1. de cœlo. tex. 100. com. 97. ch. 44 col. 2.
Corpora, & si inuicem transmutantur, non ideo propter hoc mundi aliquæ partes corrumpuntur. Simplic. in 2. de cœlo. tex. 1. co. 1. c. 55. col. 2.
Corpus omne circulariter mobile circa totius centrum mouetur, at epicycli, astra, & eccentrici, cum particularia entia sint, mouentur circa mundum non proprio motu, sed motu sphęræ ipsa ferentis. Simp. in 2. de cęlo. tex. 71. com. 46. c. 77. col. 1.
Corpus solum, & natura, & contra naturam moueri cõtingit, animal enim vniuersum ex anima, & corpore constans motu proprio mouetur. Psel. in 8. phy. c. 67.
Corpus omne, vt est corpus à sensilibus qualitatibus patitur, & agente fm vtrunque patiente. Ioan. gram.

in 2.de ani.tex.121.c.71.col.3.
Corpus omne per partes operatur.Io,gram,in 3.de ani. tex.144.c.77.col.3.
Corporis pars,quanto augmentatur magis,tanto magis augmentatur eius potentia. Auer.in phyſic.3.tex.42. ch.49.col.1.
Corpora ideo mouentur ad ſua vltima propria, vt perficiantur per illa,& vt tangant illa. Auer.in phy.4.te. 36.c.64.col.1.
Corpus, quod mouetur non in continente, ſed circa quieſcens aliquod tantum,eſt illud, cuius motus non eſt per accidēs extrinſecus a natura,& hęc eſt corporis rotundi diſpoſitio. Auer. in phy.4.tex.43.c.66.col.4.
Corpus omne mouetur ad locum proprium, quia vltimum corporis continentis, conuenit cum vltimo rei motu. Auer.in phy.4.tex.48.c.68.col.1.
Corpus omne,quod mouet aliud corpus, notum eſt per ſe non mouere ipſum, niſi moueatur cum eo in tempore, in quo mouet ipſum. Auer.phyſi.7.tex.4.char. 141.colum.2.
Corpus impoſſibile eſt,vt moueatur in loco, abſque eo, quod moueatur eſſentialiter. Auer.phyſic.8.tex.35. ch.170.col.3.
Corpus quod non eſt,non mouetur. Auer.phyſi.8.tex. 85.c.196.col.2.
Corpus agit in corpore per totam ſuam potentiam,quæ diuiditur per ſuam diuiſionem. Auer.2.de cęlo.tex. 42.c.59.col.1.
Corpus non mouet corpus,niſi tactu. Auer.2. de cœlo. tex.71.c.68.col.2.
Corpus non mouet,niſi moueatur. Auer.3.de cœlo.ſu. 1.tex.20.c.87.col.3.
Corpora oīa liquida ſic intrant vaſa, vt exeat aer intrante liquido. Auer.3.de cęlo.tex.54.c.100.col.1.
Corpus,quod eſt primum alterans,componitur ex alterante,quod non alteratur, anima ſcilicet, & ex alterāte alterato,ſcilicet calore naturali.Auer.2.de ani.tex. 50.c.136.col.4.
Corpus omne, quod mouetur circulariter, motus eius componitur ex attractione,& ex pulſione.Auer.3.de ani.tex.55.c.183.col.3.
Corpus agit dum mouetur; quia corpus per ſeipſum non eſt agens principium, & ideo indiget motu, quo moueatur ad formam, quæ fiat agens principium, & ſic indiget inſtrumento,quod formam motus accipiat. Alb.mag.in 6.princ.c.69.col.1.
Corpus omne eſt mobile,non tamen omne corpus phyſicum eſt quieſcibile.Alb.magn.in 1.phy.tract.1.cap. 1.c.1.colum.1.
Corpus mobile prout motui ſubijcitur, eſt ſubiectum phyſices in communi, id eſt, quod motui ſubijcitur. Alb.mag.in 1.phy.tract.1.cap.3.c.1.col.4.
Corpus mobile poteſt conſiderari in ſe,& abſolute, vt in phyſicis: vel ad materiam contractam, & ſic eſt corpus ſimplex, & compoſitum, & ſimplex, vel ad ſitum tantum,vel ad formam, de quo in libris de generatione, ad ſitum autem, vel ſecundum ſe, & ſic in lib.de cœlo, & mundo, quod vel conſideratur ſecundum quod habet ordinem ad formam, & ſic, vel vt cognoſcamus impreſſionem, quam corpora cœleſtia relinquunt in elementis, & in mixtis corporibus, quod vt cognoſcamus ſcire debemus habitudinem, quam habet ad locum generationis impreſſionum illarum, de qua debet tractari in quodam lib.de longitudine,& latitudine ciuitatum, & de locis habitabilibus: vel de impreſſionibus,de quibus debet agi in libro, qui dicitur de cauſis prooprietatum elementorum,& planetarum.Alb.mag.in phy.tract.1.cap.4.c.2.col.2.
Corpus mobile commiſtum dupliciter conſideratur: vel vt eſt in via commiſtionis,& ſic in materia: vel vt conſtitutum in ſpecie, vel genere in eſſe mixti, & hoc vel animatum eſt, vel inanimatum, de inanimato agitur in mineralibus, de animatis autem primo agendum de principio, quæ eſt anima; deinde de principiatis. Scientia autem de anima duas habet partes, nam aut eſt de ipſa anima, & potentijs, vel partibus eius de quibus in libro de anima, vel de operibus animæ, quæ habet in corpore; & ſic anima, vel operatur ſecundum ſe, quæ eſt vita, & de hac agitur in libro de cauſa vitæ, & eius longitudine: vel operatur per potentias, quæ ſunt vegetabiles, ſenſibiles, intellectuales; vegetabiles ſunt nutrire, augere, & generare, de auctione,& generatione, actum eſt in libro de generatione,& de nutrimento agitur in libro, qui de nutrimento inſcribitur. Senſibilis duæ ſunt partes:mouere ſecundum locum,& ſentire: & ſentire, vel conſideratur,quod ſenſus egreditur,& ingreditur in animal,de quo in libro de ſomno,& vigilia: vel ſecundum comparationē ſenſus ad ſenſibile,de quo in libro de ſenſu, & ſenſato,vel ſecundum reditū ex ſpecie ſenſibili ſeruata apud animam in rem prius acceptam in ſenſu, de quo in libro de memoria, & reminiſcentia. Secundū locum conſideratur in libro de motibus animalium, qui ſunt, vel loci mutatio, vel dilatatio,vel cōſtrictio, de intellectu agitur in libro de intellectu, & intelligibili. Alb.magn.in prim.phyſicorum,tractat.1.cap.4. char.2.col.2.
Corporis mobilis conſideratio pertinet etiam ad cognoſcendum corporis vegetabilem, & ſenſibilem potentiam,cuius differentiæ tractantur in libris de vegetabilibus, & animalium differentiæ tractantur in libris de animalibus,qui liber eſt finis ſciētiæ naturalis.Alb. mag.in 1.phy.tract.1.cap.4.c.2.col.3.
Corpus animalis a calore naturali mouetur,iuxta Galeni opinionem, qui tamen calor naturalis naturaliter alia pars animalis eſt. Alb.mag. in 1.phy. tract.1.cap. 1.char.81.col.4.
Corpus animalis, & ſi mouetur motu caloris naturalis, non eſt tamen per ſe, & primo totius, ſed per accidens. Albert.magn. in 7.phyſicor.tractat.1.capit.1. ch.81.col.4.
Corpus,ſi conſideratur eius motus, vt mouetur ab anima,mouetur natura: ſi vt in relatione ad elementa ex partibus materialibus,ex quibus componitur,aliquādo naturaliter mouetur, aliquando non naturaliter, ſeu extra naturam.Alb.magn.in 8.phy.tract.2.cap.3. ch.96.col.1.
Corpus,quod mouetur motu circulari, eſt incorruptibile,& quod mouetur motu recto,eſt corruptibile.Alb. mag.in 1.de cęlo.tract.1.cap.1.c.1.col.1.
Corpus nullum mouetur ab alio corpore,niſi ſit tangens illud,vel infixum,vel infuſum aliter. Alb.mag.in 1.de cęlo.tract.3.cap.5.c.15.col.3.
Corpus actu generari poteſt ab eo, quod eſt in potentia corpus.Alb.mag.in 3.de cęlo.tracta.1.cap.8.char. 47.colum.4.
Corpus indeterminati motus,& regularis indiget aliquo dirigente,& regulante,& ireturin infinitum,niſi eſſet corpus cęleſte regulare.Alb.mag.in 1.meteor.trac.1. cap.4.c.78.col.3.
Corpora omnia rectarum dimenſionum mouentur ad loca ſua, vt ad generationis ipſorum principium aliquod, vel ad aliquod principium conſeruationis ipſorum, ideo oportet ſcire naturam locorum, & cauſam diuerſitatis ipſorum.Albmag. de nat.loc.diſt.1.cap.1. c.92.colum.3.
Corpus omne,quod per ſeipſum aliquo mouetur motu, animatum eſt,vt in plantis eſt principium,quo nutriū tur,augentur, & generantur, igitur principium illud eſt anima.Albe.magn.de veg.lib.1.tract.1.cap.9.char. 124.col.3.
Corpus, ſi accipiatur ſub forma mobilitatis ſolum, ſic abſtra-

abſtrahit a mobili ad ſitum, & a mobili ad formam, & a figura recti motus, & a figura motus circularis, & huiuſcemodi motus addibilis eſt in velocitate additioni temporis, & addibilis in tarditate ad diuiſionem ſpacij; & ex illa parte ſequitur diuiſio in infinitum etiam corpus phyſicum, vt & corpus mathematicum: aut quod ſubijcitur in corpore ſic mobili non eſt conſtitutum tribus dimenſionibus, quæ per tres fiunt diametros,ſed potius, quod aptitudinem habet extendi tribus diametris; hoc autem eſt ſubſtantia,in qua fundatur ſecundum eſſe menſuræ diametrorum, & non ipſa dimenſio eſt,quæ habet huiuſcemodi aptitudinem. & ſic huius corporis principia, ſunt principia ſubſtantię,quæ ſunt cunctorum corporum principia. Alb.mag.in 1.metaph.tract.4.cap.1. ch.65.c.3.
Corporalis vis nulla poteſt agere per ſe,niſi in rem corporalem.D.Thom.in Periher.c.14.col.4.
Corpus mobile non eſt ſubiectum philoſophiæ naturalis: quia in philoſophia naturali probatur omne mobile eſſe corpus, & nulla ſcientia probat ſuum ſubiectum.D.Tho.in 1.phyſi.lect.1.tex.1.c.1.col.2.
Corpori,quod circulariter mouetur,debetur locus non ſecundum totum,ſed ſecundum partes. D.Thom. in 4.phyſi.lect.7.tex.43.char.52.col.4.
Corpora omnia mobilia ſunt,& ſi non in alijs motibus, ſaltem motu locali:quia omnia ſunt in loco. D.Tho. in 4.phyſi.lect.23.tex.130,c.70.col.2.
Corpus omne, quod ſuſcipere poteſt impreſſionem alienam, habet aliquid ſibi proprium, & naturale, non autem omne corpus poteſt extraneam impreſſionem accipere, vt ſic poſſet naturalem impreſſionem habere.D.Thom.in 1.de cœlo.lect.4.tex.13.char.4.col.4.
Corpora inferiora ſi mouentur a corporibus ſuperioribus, non eſt motus violentus, ſed naturalis; quia in corporibus inferioribus eſt aptitudo, vt ſequantur motiones ſuperiorum corporum. D.Thom.in 3.de cœlo.lect.7.tex.28.c.61.col.1.
Corporis ſolidi motus maxime diſgregat aerem. D.Th. in 1.meteor.lect.5.char.19.
Corpus nullum directe agere poteſt in id, quod nullo modo eſt corporeum. D. Thom. in 3. de ani. lect.4. tex.150.c.51.col.2.
Corpus mobile conſideratur dupliciter. Vno modo ſimpliciter, & abſolute ſine contractione ad hunc motum vel ad illum, & de hoc in phyſicis eſt conſideratio. Alio modo conſideratur, vt contractum, & ſecundum diuerſos contractionis modos diuerſam habet conſiderationem in reliquis libris naturalibus. Si ad ſitum, in lib.de cœlo: ſi ad formam eſt commune, in libris de generatione,& corruptione:ſi ad generationem elementorum,in libris meteororum:ſi de generatione mixtorum,in de mineralibus: de animatis in communi, dicitur in libro de anima: de animatis anima vegetabili, in vegetabilibus;& plantis: de animatis anima ſenſibili,in libro de animalibus. Alex.de Ales in 1.metaph.char.1.col.3.

Corpori, quid bonum, & quid ſanitatis, & ægritudinis cauſa eſt.

COrporibus animalium cum ineſt æqualitas, ſemper animalia ſunt ſana: cum exeunt ab æqualitate, in graues incidunt infirmitates. Ariſtot.de cauſ.& propriet.element.cap.1.char.953.
Corpus,cui conciliamus valetudinem, non denſum, ſed rarum reddendum eſt, quia ſanitati eſt opportunius. aut enim nullum exiſtit recrementum,vel quod extiterit,quam primum excernat, danda eſt opera. Ariſt. problem.ſect.1.q.54.char.349.
Corpus ita eſt regendum, vt ſimulatque excrementum admiſit, habeat, qua parte illud excernat, ſitque motui deditum non quieti. Quod enim manet,putreſcit, vt aqua in motu, & putreſcens morbum committit: at quod excernitur,antequam vitietur,decedit. Ariſ. problem.ſect.1.q.54.char.349.
Corpore nudo, in Sole non eſt ambulandum; ſpiſſatur enim caro, & concaleſcit, corpusque parte interiore humidius redditur: quantum enim humoris reſidet, aboletur; & quātum inteſtinum eſt,manet intactum, nec pectore nudo ambulandum eſt. Ariſtot.problem. ſect.1.q.54.char.349.
Corpus ſi aſſidue fluat, effluxusque ipſe de excrementis proueniat,corpus tamen leuari nequit,niſi ſudauerit; quia minus excernitur,quàm ſatis ſit. Ariſt.problem. ſect.2.q.22.char.357.
Corpore turgente,niſi res urgeat, nec concumbere, nec euomere,nec ſternuere,nec flatum emittere oportet; quia cum non turgemus ſimiles ſtirpibus terræ ſimus, quibus euulſis,aut alterum conuellitur quippiam,aut aliquid abſciſſum relinquitur. quod autem cum extrudi debet, minutum remanſerit, dolorem diutius id omne mouebit: & ſi quid alienum commotum eſt, id cum ſua ſede priuatur,dolorem creabit. Quæ cauſæ ijs vſu eueniunt, qui cum non turgent, aliquid faciunt ex his,quæ modo retulimus. Ariſtot.problem. ſect.4.q.9.char.384.
Corporibus laſſis euomendum precipue eſt,cum tamen vomitus ſit laborioſus: quia laſſitudo collisis oſſibus, aut preſſatis,aut fatigatis,maxime cōſequi ſolet; quos effectus patiuntur intrinſecus,aut extrinſecus: idque bifariam:aut cum carnis copia vires exuperat oſſium, aut cum frequens corpus ſe cætero corpori miſcuit, quo locum ſibi obtinere apte non poſſit; quale genus excrementorum eſt. Pondera enim quæcunque extrinſecus corpori applicentur,laborioſiora ſunt,quam ipſa corporis membra, etiam ſi pondere leuiora illis eſſe contigerit. Argumentum, quod qui plus æquo, vel ederint,vel biberint,hi minus quamuis laborauerint,quàm ieiuni,grauius tamen fatigantur,quoniam cibus locum ſuum non obtinet, vt qui adhuc maneat crudus. & cum fatigatio maceret, & colliquefaciat, colliquamentum autem non niſi excrementum ſit, hoc eſt,quod laſſitudinem mouet, dum temere vagatur, occurſatque oſſibus, & neruis, & intimis carnis, quæ rara,ſoluta,& patefacta ſubſtant. Vomitus igitur cum id extrudat, quod fatigationem inducit, meritò hominem recreat,ac liberat a laſſitudine:corpus enim quale fuerit a principio, tale reſtituit. Elaxat autem vomitus,non nimij motus ratione, ſed ſi ita fuerit, vt non plene agatur. Copia enim ciborum,quæ in ventriculo remanſerit, & excrementa, quæ his incidant cibis,faciunt vt laſſitudo vomitum conſequatur. Ariſ. problem.ſect.5.q.7.char.396.
Corpora, quæ modicè conſtant, temperataque ſunt, & in morbum ſæpius incidunt, & facilius curantur: quia quod modicum eſt, eſt æquabile: quod autem æquabile, id compatibilius eſt: & malum, partibus omnibus commune eſt, & cum ſe in partes diuidat, facilius curatur. & immodicum,quia rem cum partibus communem non habent, difficilius curatur, & minus ægrotat. Ariſt.proble.ſect.5.q.12.c.402.
Corpore inflexo cubare melius eſt, quod etiam Medici plerunque præcipiunt; quia uenter cum recaleſcit, concoquere melius poteſt, & ſic fit vt recaleſcat: & locum flatibus dare, in quem incumbant & innitantur,oportet:ita enim minime infeſtabunt. hinc enim, & varices, & cæteri abſceſſus iuuant, quod ventriculos continent,in quibus flatum recipere queunt,ergo corpore extento,cauerna nulla eiuſmodi adigi poteſt; omnem enim locū viſcera cōtinent: inflexo aūt,ſingula laxantur, & ſinuātur. Ariſt.probl.ſect.6.q.3.c.409.
Corporis noſtri membra, cur in vtribus inflatis obtenta

ta doleant ? vtrum propter preſſuram aeris , an quia per vim aer retinetur! , ſtipaturq́; foras verſus ſuapte natura vndique impetens, nimirum ad id corpus enitĩ,quod medĩū cõtinet.Ariſt.probl.ſec.25.q.1.c.572.

Corpus cum aſſidue fluat , defluxusque ab excrementis proficiſcatur,cur leuari non poteſt niſi ſudet? quia nõ ſatis ſecerni ſic poteſt,diutius tamen ſecernitur. Cum enim ex humore mutatur in aera , plus oritur ex minori:plus namque quod ſecernitur eſt. quare tpe ampliori ſecerni neceſſe eſt. Ariſ.probl.ſec.37.q.1.c.658.

Corpus viget a trigeſimo anno, vſque ad 35. animus vero vſque ad 47.Ariſt.rhetor.2.char.102.

Corporis bona ſunt robur, forma,bona valetudo. Ariſt. rhet. ad Alex.cap.1.char.182.

Corpori auxilium neceſſariorum fit a ſeruis , & beſtijs manſuetis.Ariſt.polit.1.cap.3.char.445.

Corpora ſana permultos ferunt errores: valetudinaria autem facile ſuccumbunt. ſic & rerum publicarum ſtatus, ſi deterrimi ſunt, facile ſubuertuntur ; ſi boni, non ita facile.Ariſt.polit.6.cap.6.char.705.

Corporis cum tres ſint ſimplices materiæ , non ſic tres ſunt morbi ſimplices,ſed plures. duplex enim in qualibet materia genus eſt ægrotandi,videlicet cõtinens, & intermittens, quia nõ tantum ex materijs morborum diſcrimina oriuntur, ſed ẽt ex locis . calida enim, & tenuis materia febrem acutam, breuem, & ardentem efficit:frigida,& craſſa,longam,& hebetem.& locus,ſi amplus ſit, multam ſumit materiã : ſi anguſtus, febrem imbecillam creat,& diuturnam,& ſic ſi locos, & materiam coniũxeris, numerum omnium febrium comperies,quas putrens materia contrahere poteſt. Si enim in amplis conceptabulis , id eſt venis , & arterijs flaua bilis putreſcit,quoniam calida eſt, febrem ardentem,acutam,breuem accendit,quę Ardor appellatur. Si pituita frigida in paruis venis , & arterijs cuti propinquis putreat , febrem imbecillam , & longam mouet , cui nomen Quotidianæ inditum eſt . Etſi flaua bilis in paruis venis , & arterijs putret , febrem creat , diuturniorem tamen,quam Ardor, quam Tertianam appellamus.Si pituita in amplis putret conceptaculis, febrem excitat Quotidiana aliquando breuiorem . & ſic ſi atra bilis amplioribus venis, putreſcat , breuem agit Quartanã, & ſi in paruis, diuturnã; accedit enim, vt ſimul,& materia frigida,craſſaque immutari difficilis ſit , & locus arctior obſiſtat , ne bilis tota ſimul deuri poſſit, & abſumi. Alexand.Aphrod.problem.1. 83.char.692.

Corporis noſtri materiæ cur ſint quatuor,& omnes putreſcunt,cum tria tantum ſint febriendi genera? quoniam ſanguis naturæ familiarior eſt , alimentum ſuppeditat corporis . hic ſi abundat , repletionem tantum creat : ſi putreat, non eſt amplius ſanguis,vt qui recaleſcens in flauam incidit bilem. at reliquæ omnes materię ſi ſuperant,vicia per cutem maxime pariunt, vt vlcera,quæ herpetes a ſerpendo appellantur,vt cãeri, vitiligines : ſed ſi putreant, febrem excitare conſueuerunt.Alex.Aphr.probl.1. 85.char.694.

Corporis bonum eſt valetudo bona , quæ circa primorum corporum, è quibus hoc conſtat , temperamentum verſatur . Alexand.Aphrod. in 2.de anim. cap. 43.c.53.col.2.

Corpus melius eſt anima irrationali,& vegetatiua.Ioan. gra.in pri.de ani.tex.14.c.10.col.2.

Corpus, vt cœleſte.

CORpus cœleſte eſt quædam ſubſtantia , alia a ſubſtantia corporum, quæ hic ſunt , diuinior, & prior omnibus.Ariſt.pri.de cœlo.tex.13.char.248.

Corpus cœleſte ingenerabile,incorruptibile,inaugmentabile, & inalterabile eſt: omne enim quod fit, fit ex contrario,& incontrarium corrumpitur . at cœlo nihil cum ſit contrarium, reſtat, vt ingenerabile, & incorruptibile ſit.Ariſt.pri.de cœlo.tex.20.c.250.

Corpus cœli totum cur non mouetur vno motu? quia neceſſe eſt manere aliquid corporis lati circu o, id inquam,quod in medio exiſtit:illius autem nullam poſſibile eſt manere partem,nec omnino,nec in medio . Ariſt.2.de cœlo.ſu.2.cap.2.tex.17.c.297.

Corpora circularia plura ſunt,quia neceſſe eſt eſſe generationem,quæ generatio eſt,ſi ignis,& alia elementa, & terra : hæc autem , quia neceſſe eſt manere aliquid ſemper , ſi & mouere aliquid ſemper oportet . Ariſt. 2.de cœlo.ſu.2.cap.2.tex.21.c.298.

Corpus primum,quod in extrema eſt circulatione,ſphęricum eſt,quod circulari circumfertur latione. Ariſ.2. de cœlo.ſu.2.cap.3.tex.26.c.299.

Corporibus primis nihil eſt , quod fit præter naturam , nec ergo in potentia erit , neque remiſſio , nec intenſio:ſi enim intenſio fuerit,& remiſſio.Ariſt.2.de cęlo. ſu.2.cap.5.tex.38.c.304.

Corpora cœleſtia non faciunt harmoniam . Ariſtot.2.de cœlo.ſu.3.cap.2.tex.52.c.309.

Corpus cœleſte perpetuum eſt,& finem motus non habens loco,ſemper eſt in fine; hæc autem corpora omnia finitis diſtant diſtantiis ab inuicem.Ariſt.meteor. pri.ſu.pri.cap.2.tex.1.char.453.

Corpus cœleſte,quod ſurſum eſt vſque ad Lunam,eſt alterum ab igne, & aere , quinimo, & in ipſo, hoc quidem purius eſſe,illud minus ſincerum, & differentias habere, & maxime quà deſinit ad aerem, & ad eum, qui circa terram mundum.Ariſt.meteor.pri.ſum.pri. cap.4.tex.1.c.456.

Corpus cœleſte cum fertur circulo , & corpora , quæ in ipſo ſunt , id, quod propinquum eſt,ſemper inferioris mundi, & corporis motu diſgregatum accenditur, & facit caliditatem . Ariſtotel. meteor. prim. ſum. 2. cap.4.tex.1.c.457.

Corporis diuini,& corruptibilium,diuerſa eſt materia . Alex.Aphrod.in pri.nat.quæſt.cap.10.char.3.

Corpus , quod circulatione æterna mouetur nullius deſiderio alio mouetur,niſi,vt quam primum æternam, immobilemque ſubſtantiam deſiderat , & ei aſſimiletur quantum poteſt . & ei aſſimilatur per motum æternitate,& regularitate motus, quieti autem, quia ſemper circa idem eſt . Alexand.Aphrod.in prim.nat. quæſt.cap.25.c.6.

Corporea omnis ſubſtantia, & æterna, generabilis , & corruptibilis a prima ſubſtantia æterna immobili , & incorporea proſpicitur. Alexand.Aphro.in 1.natur.q. cap.25.char.6.

Corpus diuinum,& ſi per partes mouetur,totum tamen vt totum quieſcit.Alexand. Aphrod.in 2.natur.quæſt. cap.25.char.11.

Corpus diuinum aliquas differentias habere oportet . Alex.Aphrod.in 1.meteor.cap.4.co.13.char.6.col.2.

Corpus diuinum non ſimpliciter impaſſibile , ſed ſecundum omnem mortalem difficultatem , vel imperfectionem impaſſibile eſt . motus enim aliqua paſſio eſt, a quo cęleſtia corpora non liberantur,nec non ſi recipere lumen in aliquo paſſibile, patiuntur recipiendo. Alex.Aphrod. in 1.meteor.cap.4.co.27.char.9.col.2.

Corpora circulata,& diuina non habent materiam,quæ contraria poſſit , ideo nec mouendo laborant . Alex. Aphrod.in 8.metaph.vel 9.co.18.c.242.col.2.

Corpora cœleſte non eſt in loco,quia extra cœlum nihil eſt amplius.Them.in 4.phyſi.tex.43.char.37.col.1.

Corpora cœleſtia , & ſi variis temporibus nequeant forma,& ſpecie ſua mutari,tamen non dedecet ea diuerſis temporibus , diuerſos variare locos . Themiſt.12. metaphyſi.c.2.

Corpus,quod circulo fertur , non habere aliquid ſtabile impoſſibile

Corpora cœleſtia non ſuſcipiunt contraria . Ammon. in præd.char.51.

Corpus æthereum per ſolam ſubſtantiam actu eſt; quia nunquam ſecundum ſubſtãtiam tranſmutabitur;participat autem aliqua potentia iuxta motum localem, & ſecundũ mutationes ſuas differentes inter ſe ſecundum ipſum motũ.Simpl.in 2.phyſ.tex.3.c.140.col.2.

Corpora cœleſtia inferiora dum traducunt paſſionem in hęc ſublunaria, non patiuntur,quia non ſunt huius paſſionis ſuſceptiua. Simpl.in 2.de cœlo.tex.10.co.2. char.56.col.2.

Corpus cęleſte exiſtens ſibijpſi continuum, vt neque extra habens aliquod , nullum habet intermedium . Simpl.in 2.de cœlo.tex.36.co.21.char.65.col.1.

Corporum cœleſtium materia diuerſa eſt a materia generabilium corporum. Ioã.Gram.in 1.phy.c.4.col.3.

Corpora cœleſtia,& ſi earum materia non habet formã potentia , tamen cum materia iuxta ſuam rationem generaliter ſit in potentia, penitus non ſunt poteſtatis expertia.Ioan.Gram.in 3.phy.char.52.col.1.

Corpus cœleſte ſecundum Pythagoricos ſonum efficit . Ioan.Gram.in 4.phy.tex.56.c.92.col.4.

Corpora cœleſtia cum per vacuum motum habent , & alia pars cœli aliquam aliam vacui partem occupat . Ioan.Gram.in 4.phyſi.c.103.col.1.

Corpus cœleſte caret potentia ad aliquam diſpoſitionem, niſi potentia ad vbi . ideo iſtud ſubiectum caret potentijs , & quia caret hoc ſubiecto , ideo caret forma,quæ ſubſtentatur per hoc ſubiectum , & forma eius eſt libera ab hoc ſubiecto,& non habet conſtitutionem per corpus cœleſte , ſed corpus cœleſte conſtituitur per illud. Auer.in phyſi.1.tex.63.c.18.col.4.

Corpora cœleſtia non habent materiam omnino , quia tunc eſſent generabilia,& corruptibilia, propter mixtionem priuationis cum materia eorum . Auer. in phyſi.1.tex.79.c.21.col.4.

Corpus cœleſte, quod mouetur motu recto, non comprehenditur in hac diſputatione , & ob id , quia non eſt declarata eius materia , ideo Ariſtoteles in lib. de cœlo prim. tex. 33. iterat hic quæſtionem . Auer. in phyſic.3.tex.48.c.50.col.2.

Corpus cœleſte eſt ſenſibile ſenſu viſus, non eſt tangibile omnino.Auer.in phyſi.3.tex.49.c.50.col.3.

Corpus circulare non eſt innatum tangere, cum ſit completum per ſe, ſed corpus rectum eſt innatum tangere,cum ſit completum,& finitum per alterum.Auer. in phyſi.3.tex.74.char.56.col.2.

Corpora rotunda finiuntur per ſe, quia linea rotunda perfecta eſt per ſe; corpora recta finiuntur per aliud, quia linea recta eſt diminuta. Auer.in phyſic.4. tex. 42.c.66.col.2.

Corpus cœleſte quieſcere poteſt , vt corpus, non vt tale corpus.Auer.phy.7.tex.2.char.140.col.3.

Corpora cœleſtia, in quibus inueniuntur motus plures vno,vt in planetis erraticis , mouentur ex alijs modo accidentali.Auer.8.phy.tex.52.c.179.col.1.

Corpora cœleſtia ſunt materiæ ſimplices , & formę eorum ſunt formæ non in materijs.Auer.phyſic.8.tex. 76.c.193.col.2.

Corpus cœleſte non componitur ex materia , & forma, ſed ſimplex eſt , & forma ipſius non habet ſubſiſtere per ipſum , & ipſa eſt , quæ mouet ipſum , & in ipſo non eſt forma materialis omnino. Auer.phyſic.8.tex. 78.c.194.col.1.

Corpus cœleſte,ſecundum Ariſtotelem,non poteſt ex ſe ſecundum ſuam materiam recipere trãſmutationem ; quia non componitur ex materia,& forma, ſed in ipſo neceſſitas eſt in modo recipiendi, in motore in modo agendi.Auer.phy.8.tex.89.c.196.col.3.

Corpus circulare videtur vno modo poſſe recipere additionem,& maxime ex ſua concauitate . Auer.1.de cœlo.tex.12.c.6.col.1.

Corpus circulare infinitum eſſe impoſſibile eſt ex parte ſuperficiei extrinſecæ.Auer.1.de cęlo.tex.12.c.6.c.1.

Corpus cœleſte eſt primum corporum ſenſibilium , & compoſitorum cum ſit ingenerabile , & incorruptibile ſecundum partem,& ſecundum totum . Auer.1. de cœlo.tex.13.c.6.col.2.

Corporis cœleſtis natura eſt glorioſior his inferioribus ; quia remotio duarum naturarum ab inuicem in ſubſtantia eſt,ſicut remotio earum in loco . Auer. 1. de cœlo.tex.14.c.6.col.4.

Corpus cœleſte non eſt compoſitum ex materia, & forma,vt ſunt quatuor corpora ſimplicia. Auer.1.de cęlo.tex.20.c.8.col.2.

Corpus cœleſte non tranſmutatur in qualitatibus , quæ fiunt per alterationem : illuminatio verò , & ſimilia ſibi ex qualitatibus,quæ non fiunt per alterationem , non eſt impoſſibile . Auer. prim. de cœlo. text. 21. char.8.colum.3.

Corpora cœleſtia conſeruant elementa , & continent ipſa,& vniuerſaliter ſunt in eis quaſi forma.Auer.1.de cœlo.tex.24.c.10.col.1.

Corpora cœleſtia ſi eſſent contraria elementis,corrumperetur ſtatim mundus totus. Auer. 1. de cœlo, text. 26.c.10.colum.2.

Corpus cœleſte nulli eſt elementum,vt ex nullo eſt elemento.Auer.1.de cœlo.tex.57.c.20.col.1.

Corpora cœleſtia videntur agere in inferiora , inferiora vero,& agunt,& patiuntur inuicem.Auer.1.de cœlo. tex.64.c.21.col.4.

Corpora cœleſtia ſunt intelligentiæ , & animata ſecundum vniuerſum. Auer.2.de cęlo.tex.3.c.45.col.4.

Corpora cęleſtia phantaſiam habere putauit Auicenna , & in hoc errauit , quia haberent inſtrumentum ſenſus,& ſi haberent,eſſet eis propter ſalutem,& ſic habe rent occaſionem. Auer.2.de cęlo.tex.37.c.57.col.2.

Corpus cęleſte non eſt ſenſibile,ſed ratione comprehenditur ex comprehenſione ſtellarum: quia cum ſtellæ ſentiantur circulariter moueri , quod non poteſt eſſe per ſe , & ſingulariter,neceſſe fuit, vt iſte motus eſſet in corpore circulari. Auer.2.de cęlo.tex.47.c.58.c.3.

Corpus cęleſte habet raritatem,& denſitatem, quamuis æquiuoce dicantur in eo,& in elementis . Auer.2.de cęlo.tex.47.char.59.col.1.

Corpora cęleſtia habent communicationem,vt ſunt corpora,cum elementis in diaphaneitate,& illuminatione,& obſcuritate. Auer.2.de cęlo.tex.42.c.59.col.4.

Corpora cęleſtia non agunt frigiditatem , ſed calorem ſimilem vnicuique elementorum . Auer. 2. de cęlo. tex.42.c.59.col.4.

Corpus ſphæricum in rei veritate non eſt in loco.Auer. 2.de cęlo.tex.51.c.62.col.3.

Corpora cœleſtia ſi facerent ſonum , impoſſibile eſt , ut calor ad nos perueniat,qui fit ex motu eorum,& non perueniat ſonus,qui fit ex iſto motu.Auer.2.de cœlo. text.53.chart.63.col.2.

Corpora cęleſtia ſunt eiuſdem naturæ ſpecie.Auer.2.de cœlo.tex.59.char.63.col.1.

Corpora cœleſtia ſunt plura indiuidua in ſpecie.Auer.2. de cœlo.tex.59.c.65.col.1.

Corpora cœleſtia habent contrarietatem in ſe , quæ eſt inter naturam motoris,& moti,ſcilicet inter naturam eius,quod eſt actu,& eius,quod eſt in potentia & quę eſt inter motorem, & motum,in iſtis corporibus tantùm.Auer.2.de cœlo.tex.63.c.66.col.2.

Corpora cœleſtia habent proportionem terminatam . Auer.2.de cœlo.tex.63.c.66.col.2.

Corpus cęleſte vnumquodq: mouet motum proprium, & in velocitate propria . Auer. 2. de cœlo . tex. 63. char.66.col.2.

Corpus cęleſte in labore non eſſe dicendum eſt; quia orbis vltimus eſſet in labore, quòd potentia motiex eo addit ſupra potentiam ſuam naturam. Auer. 2.de cęlo.tex.71.c.68.col.2.

Corpora cœleſtia habent finitas potentias in qualitate, infinitas in tempore, ſcilicet, quia omne corpus cęleſte habet motum determinatum in velocitate, nec poteſt moueri tardius, vel velocius, & diuerſatur in motu, ſecundum diuerſitatem ſuæ naturæ, & in hoc conueniunt, quod ſunt infiniti in tempore. Auer. 2.de cœlo.tex.71.c.68.col.3.

Corpus cœleſte eſt ſimplex, non compoſitum ex materia, & forma; & forma, qua mouetur, non eſt materialis omnino. Auer.2.de cęlo.tex.71.c.68.col.3.

Corpus ſphæricum ſi poneretur in centro ſphęræ concauæ adamanteæ, neceſſarium eſt, vt illud corpus eſſet in centro per æqualitatem attractionis. Auer.2.de cœlo,tex.90.char.73.col.4.

Corpus cœleſte non habet materiam, cum non habeat contrarium. Auer.3.de cœlo.tex.25.c.90.col.1.

Corpus cœleſte eſt ſimplex, nec compoſitum, & conſtat, niſi ex duobus, corpore mobili, & forma mouente. Auer.ex paraphr.1.de cęlo.tex.14.c.131.col.2.

Corporum cęleſtium motus eſt cauſa efficiens generationis, & corruptionis elementorum ſecundum perpetuitatem æqualem, & circulationem. Auer. meteor.pri.cap.1.char.182.col.2.

Corpus cœleſte eſſe differens ſecundum magis, & minus in diaphaneitate non eſt inconueniens. Auer. meteor.1.cap.3.c.186.col.4.

Corporum cęleſtium virtus conſeruatur in eſſe ſecundum omnes diſpoſitiones, & omnes partes eius eodem modo. Auer.2.de ani. ſu.2.tex.48.c.136. col.2.

Corporum cęleſtium diſpoſitio ad inuicem in creando entia, & conſeruando ea eſt, vt diſpoſitio regentium bonorum, quę iuuant ſe ad inuicem ad regendam bonam ciuitatem. Auer.in 12.metaph.tex.co.14.c.154.

Corpus, quod circulariter mouetur, non mouetur, niſi in circuitu centri totius. Auer.in 12.metaphyſic.tex. co.45.char.254.

Corpora cęleſtia habent intellectum, cum ſint comprehenſiua. Auer.epito.metaphy.tract.4.c.182.col.3.

Corpora cęleſtia de partibus animæ habẽt tantum deſideriũ rationale. Auer.epit.metaph.tract.4.c.182.c.3.

Corpus cęleſte componitur ex duabus naturis, vt generabilia, & corruptibilia: ſed hæ naturæ in generabilibus ſunt propter generationem, & corruptionem, in cęleſtibus propter motum localem. Auer.de ſubſtant. orbis.cap.1.char.3.col.1.

Corpora cęleſtia mouentur ex ſe, & quod ex ſe mouetur, conſtat recipiente, & agente, quia omne motum habet motorem, & in quanto idem nihil poteſt eſſe motum, & mouens. Auer.de ſubſt.orb.cap.1.c.3.c.1.

Corporis ingeniti, ideſt, cęleſtis, & corruptibilis, id eſt, horum inferiorum eaſdem eſſe cauſas impoſſibile eſt. Auer. de ſubſtan.orbis.cap.1.char.3.col.1.

Corpora cęleſtia non habent contraria, ergo ingenerabilia, & incorruptibilia, nec habent ſubiectum recipiens dimenſiones prima receptione, ita vt formæ ſuæ per diuiſionem ſui ſubiecti diuidantur. Auer.de ſubſt.orb.cap.1.char.3.col.4.

Corpora cęleſtia nihil habent, quo forma, qua eſt motus, differat ab ea, ad quam eſt motus, immo ſunt eædem, & non differunt niſi in diſpoſitione. Auer. de ſubſt,orbis,cap.1.char.4.col.1.

Corporis cęleſtis appetitus non eſt, niſi propterea quod corpus cęleſte eſt viuum per ſe, appetens per ſe non propter potentiam exiſtentem in eo diuiſibilem per eius diuiſionem. Auer.de ſubſt.orb.cap.1.char.4.c.1.

Corporis cęleſtis natura non eſt, niſi natura animæ mouentis in loco. Auer.de ſub.orb.cap.2.c.4.col.2.

Corporum cœleſtium forma, & maxime vltimi continentis videtur, quod ſit quodammodo anima propter appetitum exiſtentem in eo, & propter mouere ſit quodammodo intellectus, & forma ſimpliciter, per quam animal cœleſte componitur ex vno motore, & vno moto. Auer. de ſub.orb.cap.2.c.4.col.4.

Corpus cœleſte eſt quaſi materia formæ abſtractæ; quia eſt materia exiſtens in actu, & in hoc tantum aſſimilatur materiæ, quia eſt materia fixa ad recipiẽdam formam, & ideo dignius dicitur ſubiectum, quam materia. Auer.de ſub.orb.cap.2.c.4.col.2.

Corpus cœleſte cum ſit ſimplex, & non tranſmutabile ab aliquo extrinſeco, non indiget in ſuo eſſe anima ſenſibili, aut imaginatiua, ſed tantum indiget anima mouente ipſum in loco ſemper, & virtute, quę non ſit corpus, nec in corpore ad largiendum ſibi permanentiam æternam, & motum æternum, qui non habet principium, nec finem. Auer.de ſubſtantia orbis.cap. 2.cha.4.col.3.

Corpus cœleſte habet vnam virtutem non tantum mouentem omnia, ſed agentem, & conſeruantem, vt diſpoſitio in corpore hominis. Auer.de ſubſtantia orbis, cap.2.ch.4.colum.3.

Corpus cœleſte communicat cum corporibus generabilibus, & corruptibilibus in hoc, quod eſt ex tribus dimenſionibus, & quod eſt receptibile dimenſionum, & quod vtraque ſubſtantia nõ eſt ſine dimenſionibus. Auer.de ſubſtantia orbis, cap.2.c.4.col.3.

Corpus cęleſte componitur ex materia, & forma, vt diſpoſitio in animalibus, & huius corporis cœleſtis, & corporis animalis differentia eſt in alteratione, & cõuenientia in accidentibus, ſecundum quæ non tranſmutatur ſubſtantia, vt motus localis diaphaneitatis, raritas, denſitas. Auer.de ſub.orb.cap.2.c.4.col.4.

Corporis cœleſtis illuminationis cauſa eſt diuerſitas ſtellarum illius partis diaphani in actu ex orbe, quod patet in ſtellis, quæ eclipſantur, vt Luna. Auer.de ſub. orb.cap.2.c.5.col.1.

Corpora cœleſtia forte largiuntur nobis calorem licet non ſint calida in ſe. Auer. de ſubſtant.orb. capit.2. char.5.colum.1.

Corporibus cęleſtibus neceſſario inſunt virtutes in actione, & paſſione infinitæ in tempore: paſſione quidem, quia ſunt ſimplicia ſimpliciter: actione vero, quia ſuæ formæ non conſtituuntur per ſubiectum, & vtrunque in generabilibus, & corruptibilibus corporibus impoſſibile eſt. Auer.de ſub.orb.cap.3.c.5.col.4.

Corpora cęleſtia, & generabilia, & corruptibilia conueniunt in hoc, quod actio, & paſſio in eis exiſtentes ſunt finitæ in ſe, & per hoc mouentur in tempore, & quædam ſunt velociora quibuſdam. & cum virtutes eorum motiuæ non ſint materiales, ideo recipiunt ex modo illo receptione infinita in tempore, non receptione finita. quia vero virtutes generabilium, & corruptibilium ſunt materiales, ideo nullam infinitatem recipiunt. Auer.de ſubſt.orb.cap.3.char.5.col.4.

Corpus dicitur æquiuoce de generabili, & cęleſti. Auer. de ſubſt.orb.cap.5.char.5.col.4.

Corpus cœleſte non habet ſubiectum, niſi per motum localem tantum. Auer.de ſubſt.orb.cap.3.char.6.c.1.

Corporis cœleſtis virtus neceſſario, nec eſt leuis, nec eſt grauis, non habens ſubiectum, nec contrarium, & neceſſario eſt anima non admixta materiæ, ſed anima corporis æterni, ita vt iſta anima non ſit abſtracta a corpore, & cum hoc ſeparata ab ipſo, inquantum iſtud corpus non indiget ipſa: quia eſt permanens in ſe, vt diſpoſitio in animalibus, quæ ſunt cum virtutibus naturalibus, & vt illa anima ſit in eo: quia omne motum ex ſe mouetur per virtutem exiſtentem in eo. Auer. de ſubſt.orb.cap.4.char.6.col.1.

Corporis cœleſtis motor eſt, nec corpus, nec potentia in

in corpore, & eſt intelligentia abſtracta. Auer. de ſubſt.orb.cap.4 char.6.col.1.

Corpora cœleſtia abſoluta ſunt a materia. Auer.de ſubſtant.orb.cap.5.char.6.col.2.

Corpus cœleſte licet ſit finitum, eſt priuatio infinita. cum quies ſit priuatio, non virtus. Auer.de ſubſt.orb. cap.5.char.6.col.2.

Corpora cęleſtia non ſunt eadem ſpecie, plura vero numero, ſed plura ſpecie, vt indiuidua animalia diuerſorum, licet non reperiatur illius ſpeciei, niſi vnum indiuiduum tantum. Auer.ex deſt.deſt.diſp.1.c.11.c.4.

Corpora cęleſtia mouentur ad partes diuerſas, quia in eo, quod ſunt animalia, neceſſe eſt, vt moueantur ex partibus determinatis, vt ante, retro, dextrum, & ſiniſtrum. At in animalibus ſunt diuerſa figura, & potentia; in corporibus cęleſtibus ſunt diuerſa potentia. Auer.ex deſt.deſt.diſput.1.c.11.col.4.

Corpus cęleſte primum eſt vnum animal, cui determinauit natura, ſiue ad'neceſſitatem, ſiue ad bene eſſe, vt moueatur ſecundum partes omnes ſuas ab Oriente in Occidens, alij vero orbes contrario mouentur motu. Auer.ex deſt.deſt.diſp.1.c.12.col.1.

Corporum cęleſtium reſolutiones imaginari eſt impoſſibile in ordinatione diuina: quia ſi mutarentur cęleſtia, mutaretur id, quod eſt in mundo. Auer.ex deſt. deſt.diſput.2.c.18.col.4.

Corpora cęleſtia animata ſunt, nam animatum non regitur, niſi ab animato perfectiori anima, quam anima eius. Auer.ex deſt.deſt.diſput.3.c.24.col.3.

Corpora cęleſtia ſunt principia corporum ſenſibilium immutabilium, quæ ſunt hic, & ſpecierum principia, aut ſola, aut cum principio ſeparato. Auer. ex deſt. deſt.diſput.3.c.26.col.3.

Corporum cęleſtium principia non ſunt corpora, nec principia in corpore, non corpora, quia ſunt principia prima corporum continentia mundum. non potentia in corpore, quia omnis potentia in corpore apud eos eſt finita, diuiditur enim ad corporis diuiſionem. Auer.ex deſt.deſt.diſput.3.c.26.col.3.

Corpus cęleſte in rei veritate eſt ſimile vni animali habens motum vnum vniuerſalem, quia eſt motus diuinus, & motus particulares corporum cęleſtium ſunt ſimiles membris vnius animalis particularis. Auer.ex deſt.deſt.diſput.3.char.26.col.4.

Corpora cęleſtia ex eo, quod ſunt ſimplicia, non recipiunt, nec paruitatem, nec magnitudinem. Auer. ex deſt.deſt.diſput.3.c.28.col.4.

Corpus cęleſte, licet ſit ſimplex, tamen non eſt inconueniens, quod partes eius ſint diuerſæ natura. Auer. ex deſt.deſt.diſput.3.c.29.col.1.

Corpus cęleſte ex eo, quod non eſt corruptibile, indicat, quòd materia eius ſit corporeitas, quæ reperitur in actu: & anima, quæ eſt in ea, non habet ſitum in hoc corpore, quia non indiget in ſua permanentia anima, vt indigent animalium corpora. habẽt enim animam cœleſtia, non quod ſit ex neceſſitate eorum, ſed quia ex neceſſitate melius eſt, quod ſint in diſpoſitione meliori, & habentia animam ſunt meliora non habentibus animam. Auer.ex deſt.deſt.diſput.4.c.31.col.3.

Corpus cęleſte eſt neceſſarium per aliud. Auer. ex deſt. deſt.diſput.10.c.45.col.2.

Corpora cęleſtia non imaginantur, quia non indigent conſeruatione. Auer.ex deſt.deſt.diſput.16.c.53.c.2.

Corpora cęleſtia non habent de anima ſenſibilem, nec imaginatiuã, licet in aliqua ſimilitudine anima eorũ ſit ſimilis animę rationali, & eorum intelligibilia ſunt ſubſtãtię abſtractę a materia: qa quælibet anima eorũ primo intelligit ſe, & ſuum eſſe, quod Dehaath appellatur. de ſecũdis vero intelligit Zobar, quod dedit ſibi ſuum eſſe. Auer.de anim.beat.cap.5.char.66.col.3.

Corpora cœleſtia, iuxta Ariſtotelis opinionem, animata non ſunt. Boet.in Porph.c.85.

Corpora cęleſtia, Plato animata, ac rationabilia eſſe cõfirmat. Boet.in Porph.c.86.

Corpora ſuperiora agunt in inferiora, & mouentur motu uirtutis ſuorum motorum, & ſic agunt motu, & actione motoris ſui. Alb. mag.in ſex.princ.c.69. col.2.

Corpora cęleſtia ſuperiora nobiliora ſunt inferioribus. Alb.mag.in pri.de cęlo, tract. 1.cap.5.c.4.col.3.

Corpus cęleſte nunquam quieſcit; quia extra locum ſuũ nunquam eſt, vt perueniat ad ipſum. Alb.Mag. in 1. de cœlo,tract.3.cap.10.c.17.col.4.

Corpus cęleſte agit ex ſtella, circulo, & eſſentia. Alber. mag.in 2.de cęlo,tract.2.cap.3.char.29.col.2.

Corpus cęleſte naturaliter mouetur, ſed non naturaliter quieſcit. D. Thom.in 2.phyſic.lec.1.tex.3.c.19.col.4.

Corporis cęleſtis materia non eſt in potentia ad aliã formam. D. Thom.in 8.phy.lect.21.tex.79.c.148.col.1.

Corpora cęleſtia quanto magis accedunt ad centrum, & recedunt a primo mobili, tanto velocius mouentur motu proprio. D. Thom. in 8.phyſic.lect.23. tex. 84.c.150.col.2.

Corpora inferiora nihil patiuntur violenter, nec contra naturam, ex impreſſione ſuperiorum; quia naturaliter apta ſunt moueri a ſuperiori corpore. D. Tho.in pri. de cęlo,l.3.tex.11.c.4.col.2.

Corpus graue propter eius materiam elongatum eſt a corpore cęleſti. D. Thom. in prim. de cęlo. lect. 18. tex.31.c.19.col.1.

Corpora inferiora natura ſubijciuntur ſuperioribus. D.Thom.in 2.meteor.lect.8.c.115.

Corpora cęleſtia licet quantum in ipſis eſt habeant neceſſitatem, tamen effectus eorum in his inferioribus poſſunt deficere, vel propter indiſpoſitionem materiæ, vel propter animam rationalem, quæ habet liberam electionem ſequendi inclinationes, quæ ſunt ex proximo cęleſti, vel nõ ſequendi, & ſic ſequitur, quod huiuſcemodi effectus contingenter eueniunt. D.Th. 6.metaph.lect.3.tex.7.c.420.

Corpora cęleſtia ſunt hominibus potiora, ſiue comparemus corpus corpori, ſiue ſubſtantias mouentes animæ humanæ. D.Thom.ethic.6.lect.6.c.105.col.4.

Corpus vt naturale.

COrpus omne ſenſibile natura aptum eſt alicubi eſſe, & vniuſciuſque eſt aliquis locus, & idem locus eſt partis totius. Ariſt.phy.3.cap.4.tex.48.c.67.

Corpus omne ſenſibile habet locum naturalem, & locum non naturalem, & in loco naturali quieſcit, in non naturali mouetur, tendens ad naturalem, quæ proportio patet per præcedentes. Ariſt. phy. 3.cap.4. text.48.chart.67.

Corpus ſenſibile ſecundũ tactũ eſt, quod grauitatẽ, vel leuitatem habet. Ariſt.phyſ.4.ſu.2.cap.2.tex.58.c.94.

Corpora omnia naturalia, & magnitudines, ſecundum ſe mobilia ſunt ſecundum locum, natura enim motus principium ipſis eſſe dicimus. Ariſtot. prim. de cęlo, tex.5.char.246.

Corpus omne naturale neceſſe eſt ſemper habere motum. Ariſt.1.de cęlo.tex.57.char.262.

Corpus ſenſibile omne, ſi habet virtutẽ actiuã, aut paſſiuã, aut ambas, impoſſibile eſt corpus infinitũ ſenſibile eſſe; quia non poteſt, nec agere, nec pati. Ariſt.1. de cęlo.tex.68.char.264.

Corpora omnia, quæ ſunt in loco, ſenſibilia ſunt. Ariſt. pri.de cęlo,tex.69.c.264.

Corpus ſenſibile nullum eſt non in loco. Ariſtot. pri. de cęlo.tex.69.c.264.

Corpora ſenſibilia, aut omnia, aut aliqua grauitatem habent. Ariſt.3.de cęlo.ſum.1.cap.1.tex.8.char.334.

Corpus omne ſenſibile eſſe diuiſibile, ſecundum quodcunque

cunque signum,& indiuisibile,non est absurdum;hoc enim potētia diuisibile est,illud actu, esse enim vndequaque diuisibile potētia,impossibile videtur. Si enim est possibile , & si fiat non tamen vt sint simul ambo actu,indiuisibile, & diuisum , sed diuisum secundum quoduis signum. nihil ergo erit reliquum , & incorporeum corruptum erit ipsum corpus , &: rursus generabitur , aut ex punctis , aut ex nihilo , & hoc quō erit possibile? Arist. 1.de gen.& cor.c.2.tex.9.c.386.

Corpus sensibile existens, impossibile est esse sine cōtrarietate.[Arist.2.de gen.& cor.su.1.cap.1.tex.2.c.423.

Corporis pars nulla stupore tentatur, quæ neruo caret. Arist.de hist.anim.3.cap.5.c.84.

Corpus omne naturale , vita participans , substantia est. Arist.de ani.2.su.1.cap.1.tex.3.char.615.

Corpora omnia naturalia animæ sunt instrumenta , sicut animalium sic & plantarum,tanquam gratia animæ existenti . Arist.2.de ani.su.3.cap.1.tex.37.c.624.

Corpus animatum bene diffiniri nequit sine anima . Arist.metaph. 5.cap.12.tex.35.char.146.

Corpus naturale nullum , nisi secundum substantiam transmutatur,ex alia natura, in aliam migrare potest. Alex.Aphrod.in 1.de ani.cap.5.c.32.col.3.

Corpus omne naturale mouens vt corpus locali motu mouet,& ita,vt tangit.Alexan.Aphrod.in 2.de anim. cap.29.char.47.col.1.

Corpus omne animatum naturale est. Alex.Aphrod. in 1.natur.q.3.cap.10.

Corporibus mortalibus per motum corporis diuini ingenita vis motus inest , primo enim igne participant , tandem diuini corporis potentia. Alexan.Aphrod.in 2.natur.quæst.cap.3.char.7.

Corpus omne naturale ingenitum insitumque in se vim obtinet,aut calefaciendi,aut frigefaciendi, humectandi,siccandive.Them.in 3.phy.tex.42.c.30.col.3.

Corpora alia naturalia, quæ in se principium motus habent,vt terra,aqua,aer, ignis, & animalia . Alia non naturalia,vt lectus,& huiuscemodi. naturalia,alia viuunt,vt quæ per se aluntur , & crescunt : alia non viuunt,vt elementa, & lapides . Them.in 1.de ani. cap. 5.tex.6.c.70.col.3.

Corpora naturalia aliorum corporum principia sunt. nam lectica, asseres, pessuli , sera , & demum omnia, quæ artificio quodam comparantur , comparatione naturalium,vicem accidentium obtinent.Them.in 2. de ani.cap.2.tex.3.char.70.col.1.

Corpus omne naturale, qua naturale, vnum solum locū habet,quo versus sese agat, & referat. plantæ vero,& frutices simul in contrarias regiones nituntur,& cum augentur,& cum decrescunt,ramis sursum, radicibus deorsum.Them.in 2.de ani.cap.8.tex.12.c.71.col.2.

Corpus naturale nullum constituitur ex partibus attiguis.Ioan.gram.in 2.physic.char.64. col.3.

Corpora perfectiora , quæ perfectiorem vitam habent , etiam inferiores, ac deteriores potentias obtinent, vt homo,& rationalis anima,& vim appetendi,vegetandi,& reliqua obtinet.Simp.in 2.phy.c.92.col.1.

Corporibus naturalibus simul secundum locùm maxime proprium. Simp.in 2.phy.tex.21.c.312.col.1.

Corpus omne naturale habet motum , uel finitum , uel infinitum, & in loco mouetur, vel secundum totum , vel secundum partem , & a tempore metitur motum. Simp.in 3.phy.c.134.col.1.

Corpus omne sensibile, vel graue, vel leue est. Simpl.in 3.phy.tex.53.c.172.col.1.

Corpora naturalia , ideo non indigent requie ; quia secundum suam naturam operantur.Simpl.pri.de cœlo,tex.15.co.15.c.10.col.1.

Corporibus naturalibus est substātiale , maxime ꝑm naturā moueri.Simp.in 2.de cęlo.tex.19.co.11.c.60.c.3,

Corporum naturalium , quorum motus sunt contrarii , horum quoque naturæ contrariæ sunt. Simplic.in 2. de cœlo,tex.19.com.11.char.60.col.3.

Corporis naturalis organici vitam[potentia habentis , esse,duplex est: alterum,vt vtens,& mouēs: alterum, vt id,secundum quod est vitale organum,& viuaciter motum.Simp.in 2.de anim.tex.8.c.25.col.4.

Corpus naturalibus submittitur formis,& multo magis in eligibilibus,& omnes qualitates patliuæ vbi ab omni deciderint substantia, longe quoque ab intelligibilibus dilabunt.Simp.in 3.de ani.ex sec.1.te.6.c.59.c.4

Corpus omne tangibile est, quod non est intelligendum de cœlesti: quia id est tangibile, quod secundum qualitatem,agendi potestatem habet. Simp.in 3.de anim. ex sect.2.tex.63.c 84.col.2.

Corpus,si per corpora reciperetur, ac in eodem duo corpora essent , in cyatho pelagus reciperetur , ac maximum corpus a minimo reciperetur . Ioan.gram.in 4. phy.tex.8.c.76.col.1.

Corpora non possunt se mutuo penetrare, non propter qualitates,sed quia spacium,& dimensionem habent. Ioan.Gram.in 4.physi.tex.57.c.99.col.2.

Corpora naturalia inanimata , & si mouentur, non tamē in ipsis habent principium motus,sed ab aliis mouentur.Io.gram.in pri.de ani.tex.19.c.12.col.2.

Corporis naturalis instrumentalis forma est anima , separata enim aīa a corpore nō amplius est corpus instrumētale,nisi ęquoce.Io.Gra.in 2.de ani.tex.8.c.37.c.1.

Corpora generabilia, & corruptibilia habent materiam propter generationem , & corruptionem . Auer.de subst.orbis.cap.3.c.6.col.1.

Corpora naturalia sunt tribus modis , alia sunt in loco essentialiter,vt recta,alia ꝑ accidēs,vt rotunda, alia ꝑ partes,vt totus mundus compositus ex quinque corporibus simplicibus.Auer.in phys.4.tex.43.c.66.c.2.

Corpus omne naturaliter mouetur ad vltimum alterius corporis donec tangat ipsum, & illud corpus,ad quod mouetur est vnigeneum cum eo . Auer. in physic. 4. tex.48.c.68.col.1.

Corpora naturalia non diuiduntur in infinitum, vt sunt corpora naturalia.Auer.phys.7.tex.2.c.140.col.3.

Corporum naturalium motus in loco est ab eo , quod generat ipsa,vt de alijs accidentibus.Auer.phy.8.tex. 31.c.168.col.1.

Corpus naturale impossibile est inuenire , cuius motus non fit naturalis.Auer.pri.de cęlo,tex.81.c.26.col. 3.

Corpora naturalia,quædam habere motum proprium , & quædam non, impossibile est . eodem enim modo sunt corpora naturalia , & impossibile est , vt illo modo inueniantur differentiæ contrariæ. Auer.2. de cęlo.tex.83.c.72.col.1.

Corpus naturale , quo propius est loco suo naturali , eo facilius suum exercet motum . Auer.ex paraph. 2.de cœlo,tex.9.c.142.col.3.

Corpus , quod est vniuersale genus rerum sensibilium , existit in sensibilibus. Auer. 3. de anima. text. 39. c.180.col.4.

Corpora omnia sensuum uarietati subiacent . Boet. in præd.chart.167.

Corpus omne physicum est mobile , non tamen omne corpus physicum est quiescibile. Alb.Mag.in 1.physi. tract.1.cap.3.char.2.col.1.

Corpus nullum naturale in suo loco mouetur , sed potius cum est extra ipsum,ad ipsum mouetur,& in ipso quiescit.Alb.mag.in 2.phy.trac.1.cap.2.c.16.col.2.

Corpora nulla naturalia diuersa sunt in vno loco proprio , sed quod vnum est subiecto , aliquando habet diuersitatem secundum esse,& rationem.Alber.mag. in 5.physic.tract.2.cap.1.char.64.col.1.

Corpus , & magnitudines alio modo a naturali , alio a mathematico cōsiderantur. A naturali,vt sunt vltima materia physica,& dimensiones eius.A mathematico

vt

vt sunt separata per diffinitione a materia sensibili. Albertus Magnus in prim.de cœlo.tractat.1.capit.1. char.1.colum.2.

Corpus naturale non potest in infinitum diuidi, si enim diuiditur , corrumpitur eius operatio , & essentia, sed mathematica qualitas est diuisibilis in infinitum , non actu, sed potentia . Alb.Magn. in 1. de gener.& cor.tract.1.cap.24.ch.61.col.3.

Corpora citius putrescunt sepulta,quam insepulta,quia in terra posita calor magis agit , in aere autem frigus impedit actionem caloris extranei.Alb.mag.in 4.meteor.tract.1.cap.9.c.119.col.1.

Corporum humanorum proceritas,carnositas, & pulchritudo sunt causata ab humore frigido non habente calidum,quod sufficienter moueat, nec sit mobile , sed potius humores sunt spissi,& congelati , nec in eis aliquid consumitur. Alb.Magn.de natu.locor.dist.1. cap.11.ch.97.col.3.

Corporum naturalium quædam pendent ex anima ipsa continente,& operationes eorum dirigente,& formante: quædam destitutæ animæ sunt , & ex forma naturali tantum pendent : ex anima enim pendent quoruncunque formatiua est . Alber. magn. de caus.& proces.vniuers. a caus. prim.l.2.tracta.3.cap. 17.ch.223.col.4.

Corpus naturale mouetur ad locum suum naturalem , & quiescit in eo naturaliter propter conuenientiam , quam habet cum ipso , & quia non conuenit cum loco, a quo recedit . D.Thom.in 4.phy.l.11.tex.65. char.57.col.1.

Corpus naturale solum per suas dimensiones est in loco,non autem per alia accidentia.D.Tho.in 1.de gener.& cor.l.18.tex.45.ch.16.col.1.

Corpora naturalia sola secundum esse accepta vere sunt in loco . D.Tho. in 1.de gener.& cor.l.1.tex.45. char.16.colum.3.

Corpus physicum constituitur ex materia sub quantitate,& forma substantiali adueniente.D.Thom.in 1.de gener.& cor.l.24.tex.84.c.22.col.4.

Corporum generabilium, & corruptibilium, alia sunt principia extrinseca , vt mouentia , quorum alia sunt proxima,vt corpora cœlestia, alia remota, vt substantiæ separatæ, alia sunt intrinseca,vt materia,& forma. D.Tho. in 2.de gener.& corr.l.9.tex.51.ch.33.col.2.

Corpora naturalia sunt magis substantiæ,quam artificialia; quia illa,& per formam,& per materiam sunt naturalia,hæc autem per materiam tantum.D.Thom.in 2.de ani.l.1.tex.3.c.20.col.3.

Corpora processiua nisi haberent sensum non possent consequi finem, ad quem natura ordinauit, & ita essent frustra . D.Thom.in 3.de anim.lib. 16.text.60. char.66.col.4.

Corpora omnia corruptibilia necesse est habere qualitates tangibiles,cum sint,vel elementa,vel ex elementis composita. D.Tho.in 3.de ani.l.17.te.63.c.67.col.3.

Corpus naturale recipit formas secundum esse naturale,& materiale , vt in se contrarietatem habent , ideo contraria simul in eodem suscipere nequit.D.Tho.de sen.& sen.l.19.ch.23.col.4.

Corpora sensibilia aliquid addunt supra corpora mathematica.Alex.de ales.in 1.metaph.c.27.col.1.

Corpus vt brutorum.

Corpora brutorum habent impotentiam consequēdi rationales scientias. Io.gra.in 1. phy.c.32.col.1.

Corpus, vt artificiale.

Corpus omne artificiale in subiecto aliquo naturali conspicitur. The.in 2.de ani.cap.2.te.3.c.70.col.2.

Corpus vt mathematicum.

Corpus mathematicum non est in loco,in quo enim quiescit,in hoc,& moueri pōt,si vi,ꝑter naturam,si non vi,ꝑm naturam.Arist.3.de cœlo.tex.55.c.351.

Corpora mathematica non in lineas , sed in plana diuiduntur. Simp.in præd.c.31.

Corpus mathematicum non est in loco , nisi secundum imaginationem . Auer.in physi.4.tex.47.ch.67.col.4.

Corpus mathematicum non habet, nec graue,nec leue, intelligendum est , quod leuitas , & grauitas ab ipso simpliciter negatur : cœlum vero non habere grauitatem,& leuitatem, intelligendum est, quod habet naturam,de qua non dicitur graue,nec leue. Auer.3.de cœlo.tex.55.ch.101.col.1.

Corpus , quod consideratur a mathematico , est aliud a corpore,quod consideratur a naturali:mathematicus enim considerat dimensiones abstractas a materia:naturalis corpus cōpositum ex materia, & forma, ex eo quod accidunt sibi dimensiones,& de ipsis dimensionibus tractat, vt sunt in tali corpore.Auer.in epitom. metaph.tract.3.cap.176.col.3.

Corpus nullum est adeo spirituale , vt mathematicum . Alb.mag.in 4.phy.tract.2.cap.8.c.50.col.2.

Corpora duo mathematica non possunt in eodem esse , ergo nulla alia duo corpora in eodē loco esse possunt. Alb.mag.in 4.phy.tract.2.cap.8.c.50.col.2.

Corpus mathematicum , & si in infinitum diuisibile est , non tamen corpus naturale diuidi potest in infinitum ; quia in corpore mathematico non reperitur , nisi quantitas , quæ diuisioni non repugnat, in naturali est forma naturalis, quæ requirit determinatam quantitatem,vt & alia accidentia. D.Tho.in pri. phy.l.9.tex.36.c.7.col.4.

Corpus , vt est in prædicamentis .

Corpus diuersis rationibus sub diuersis prædicamētis esse potest.Ammo.in prædic.c.56.

Corpus,vt est trifariam diuisibile,& aptum metiri,quātum est,vt subiectum,ac idem,& vnum numero contrariorum capax,secundum hoc substantia est. Simp. in prædicam.ch.32.

Corpus,vt corpus,non minus est quale,quam quantum. Simp.in prædic.ch.54.

Corpora,quæ mouentur, cum mouentur, ab eo, in quo prius erant , exeunt, alia secundum substantiam, alia secundum quantitatem,alia secundum locum. Simp. in prædicam.ch.110.

Corpus vnumquodque est quantum figuratum.Simp.in 3.de cœlo.tex.5.com.7.c.85.col.3.

Corpus, vt est in genere substantiæ , est substantia mensurata tribus diametris ad rectos angulos se secantibus,vt in quantitate,est ipsa trina dimensio.Alb.mag. in prædicam.ch.35.col.4.

Corporis signa, vt ad mores pertinent.

Corporis fortis signa : pili duri, figura corporis erecta,ossa,& costæ,& extrema corporis fortia, & vēter amplus,& ad se cōtactus: armi lati,& distātes,nec valde colligati,nec omnino dissoluti,collum forte, nō vehementer carnosum: pectus carnosum,& latum:coxa contracta:suræ deorsum contractæ: oculus carnosus,nec valde expāsus,nec omnino clausus: squalidior color in corpore:acuta frons,recta, non magna gena , nec lenis, nec omnino rugosa. Ari.physiog.c.5.c.339.

Corporibus circum torquentes se, & fricantes, adulatores sunt,referuntur ad passionem.Aristo.physiog.cap. 10.char.355.

Corpore ad dextrā inclinati in ambulando, cinędi sunt,

Y refe-

referuntur ad apparentem decentiam. Arist. physiog. cap. 10. c. 355.
Corpora media, quæ nec excedunt in maius, nec in minus, ad sensus sunt optima, & perfectissima, quib. supponitur inesse; motus enim non multi existentes facilius ad mentem accedunt, nec parui existentes supergrediuntur. quare perfectissimam, & ad perficiēdum, quæ fuerint proposita, & ad sentiendum oportet moderatā esse magnitudinem. Arist. physiog. c. 356. col. 1.
Corpus inclinantes ad sinistram, quoniam illi retinent motus instabilitatis, acres probātur. Alb. mag. de ani. lib. 1. tract. 2. c. 26. c. 23. col. 4.
Corpus inhoneste qui infringunt, & sese submittūt, blandi sunt. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. c. 26. c. 23. col. 4.
Corporis totius in tactu calor calorē cordis significat, nisi splen, & hepar resistat. Alb. mag. de ani. lib. 1. trac. 3. c. 4. char. 23. col. 1.
Corporis virtus cordis vigorem significat, & debilitas debilitatem. Alb. de ani. l. 1. tract. 3. cap. 4. c. 17. col. 1.
Corpus disciplinabile est quantitas actualium dimensio num superficie, vel superficiebus terminatum, non secundum esse, sed secundum rationem mensuræ quantitatis acceptum. Alb. mag. in 5. metaph. tract. 2. cap. 2. c. 104. col. 2.

Corruptibile quid est, & vt ab intellectu colligitur.

COrruptio est mutatio ex eo, quod est ad id, quod nō est. Arist. phys. 2. c. 1. tex. 4. c. 124.
Corruptio non est motus, & ipsa generationi contraria est. Arist. phys. 5. c. 2. tex. 8. c. 127.
Corruptibile est, aut quod prius aliquid est, posterius nō est, aut contingit non esse, siue corruptionem subiens aliquando, & mutationē siue non: aut per corruptionem contingit non esse, aut quod facile corrumpitur. Arist. pri. de cęlo. tex. 113. c. 280.
Corruptibile est illud, quod prius erat, nunc autem non est, aut quod contingit aliquando posterius non esse. Arist. pri. de cęlo. tex. 120. c. 283.
Corruptibilia omnia, & generabilia, alterabilia sunt, altercantur enim contrarijs. Arist. prim. de cœlo. tex. 138. c. 289.
Corruptio simplex est in non ens simplex, in simpliciter autem ens generatio simplex. Arist. pri. de gen. & corrupt. c. 3. tex. 18. c. 391.
Corruptio est illud, quod contingens est non esse. Arist. 9. metaph. c. 4. tex. 17. c. 187.
Corruptio est de genere malorum. Arist. 9. metaph. c. 4. tex. 17. c. 187.
Corruptio nil aliud est, quam dissolutio compositi, per quam partes in naturam suā recurrentes, reciprocantesque renouantur ea, quæ consenuerunt, & debilitata confirmantur. Them. pri. phys. c. 14. col. 4.
Corruptibilia sunt, quæ aliquando insunt, & aliquando non insunt. Io. gram. in pri. post. c. 7. c. 18. col. 2.
Coruptio omnis contristabilis est, sed magis violenta est contristabilis. Auer. phys. 5. tex. 58. c. 111. col. 3.
Corruptio, siue mors animalium, nil aliud est, quam destructio humidi naturalis. ideo propter hoc augmentatio primo prouenit in membra similia, & sunt illa, quorum totum, & pars sunt eadem substantia. Auer. ex paraphr. 1. de gen. & cor. c. 177. col. 1.
Corruptibili & æterno nihil commune æquiuocum est. Auer. in 1. metaph. com. 31. c. 10.
Corruptum, & quod inuenitur postea, est vnum specie, & non vnum numero. Auer. ex dest. dest. in phys. disput. 4. ch. 63. col. 4.
Corruptio est putrefactio, quæ fit ex debilitate virtutū actiuarum, & fortitudine passiuarum. Auer. de lōgit. & breuit. vit. cap. 1. c. 256. col. 2.
Cosruptio est abiectio ab esse. & continuus ab esse recessus. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a caus. prim. lib. 2. tract. 5. c. 16. c. 229. col. 4.
Corruptibile nil est, nisi quod a corrumpentibus, & corruptibilibus principijs causatur. Alber. magn. ethic. 6. tract. 2. c. 16. c. 74. col. 3.
Corruptibile de se potest ab intellectu concipi sub aliqua habitudine necessaria, & sic de corruptibili pōt esse sciētia. Alex. de ales in 3. metaph. tex. 7. c. 60. col. 2.
Corruptibile est omne, quod aliquid de substantra sua depe dere potest. Alex. de ales in 3. metaphy. tex. 15. c. 69. colum. 1.

Corruptio, ut fit, ac quæ corrumpuntur, & quæ est corruptionis causa.

COrrumpitur tunc id, quod fit, cum fit id, quod fit, neque quod mox fit, nec quod posterius esse non oportet, quod corrumpitur. Arist. phy. 5. c. 3. tex. 14. c. 129.
Corrumpuntur citissime, quæ præter naturam sunt. Arist. pri. de cęlo, tex. 15. c. 248.
Corruptio fit, cum id, quod terminatur, dominatur ipsum terminum propter continens. Arist. meteo. 4. su. 1. c. 2. tex. 4. c. 560.
Corruptibilia, cum non possint communicare ipso semper, & diuino continuatione permanet nō ipsum, sed quale ipsum, numero quidem non vnum, specie vnū. Arist. de ani. 2. su. 3. c. 1. tex. 35. c. 623.
Corrumpi impossibile est, vbi non est contrarium. Arist. de long. & breu. c. 2. c. 293.
Corrumpitur res solum per seperationem suam in causa sua. Arist. de caus. c. 26. c. 947.
Corrumpuntur omnia in ea, ex quibus sunt. Arist. 3. metaph. ex su. 2. c. 4. tex. 15. c. 53.
Corrumpere facilius est, quam construere, in naturalib. & artificialibus facile cernitur. Alex. aphrod. in pri. prior. cap. 27. c. 50. col. 3.
Corruptio fit, cum passiuum super actuum obtinet, propter absens, & circundans. Alex. aphro. in 4. meteor. cap. 3. co. 6. c. 93. col. 2.
Corruptibile omne non dicitur resolui in nihilum, sed in eo, ex quo primo inexistente fiebat, nō secundum accidens, quæ est materia. Simp. in 1. phy. c. 89. col. 1.
Corrumpens nunquam simul interit cum eo, quod ab eo corrumpitur, sed permanet. Sim. in 8. phys. tex. 13. c. 411. col. 2.
Corruptionis non est causa principaliter motus cœli, vt nec conditor Deus, sed necessario superuenit corruptio non potentibus semper subsistere. Simpl. in 2. de cęlo, tex. 3. co. 2. c. 36. col. 1.
Corruptionis non habemus aliquā certam causam, ideo ipsam in tempus redigimus. Io. gram. in 4. physicor. c. 111. col. 2.
Corruptionis causa effectrix est materia nō apta per vniuersum sub formis stare, nec est apta durare, sub formisque manere, omnium enim habet potentias. Ioā. gram. in 4. phys. tex. 128. c. 114. col. 2.
Corruptio duobus fit modis: vel vt corpora resoluūtur resolutione facta in elemento, vel vt incorporeum cū extinguitur species discrepantia subiecti In quo datur esse illi. Io. gram. in pri. de ani. ex procœ. c. 4. col. 2.
Corruptibile duobus fit modis: vel cum resoluitur in sua elementa, vt corpora nostra: vel extinguendo subiectum, ita vt fiat inutile, vt in musca. Ioan. gram. in pri. de ani. tex. 13. c. 9. col. 3.
Corruptionem nunquam subibit id, quod ab immobili mouetur causa, donec mouens incolume sit. Michael. ephes. de ani. mixt. c. 47. col. 1.
Corruptionis facilioris est minus, quam maius. Auer. 3. de cęlo, tex. 52. c. 99. col. 4.
Corruptibile est, cuius esse succedit priuatio. Auer. ex paraphr. 1. de cęlo, tex. 121. c. 133. col. 2.

Corru-

Corruptionis, nec finis potentia vlla inest in corpore cęlesti. Auer. ex paraph. pri. de cęlo, tex. 140. c. 135. col. 3.
Corruptum omne dissoluitur in ea, ex quibus componitur. Auer. in 3. metaph. tex. 10. char. 27.
Corruptio fit necessario, generatio non. Auer. in 6. metaphy. su. 2. tex. 10. c. 7. c. 71.
Corruptionis entium causa est contrarietas existens in suis formis, & commune subiectum, quod nullam habet formam, sed est potentia recipiens numerum, secundum formas diuersas in specie, & numerum secundum formas diuersas numero, quæ sit secundum magis, & minus. Auer. de sub. orbis. cap. 1. c. 3. col. 3.
Corruptio omnis fit per modum senectutis. Alb. mag. in 3. phys. trac. 3. c. 3. c. 67. col. 2.
Corrumpitur citius, & omne minus per contrarietatem motoris vincentis super ipsum; quia minus potest ei resistere. Alb. mag. in 3. de cęlo, tract. 1. c. 4. c. 49. col. 1.
Corrupta omnia frigida, & terrestria sunt, quia a calore extraneo educitur calor naturalis, & siccum humidū exhalare facit, ideo sicciora, & terrea fiunt. Alb. mag. 4. met. trac. 1. c. 8. c. 118. col. 2.
Corrumpentibus omne, quod corrumpitur resistit, quātum potest; quia non desiderat suam destructionem. Alb. mag. in 4. met. trac. 1. c. 6. c. 118. col. 2.
Corrumpitur aliquid ab altero, quod excellit ipsum, siue sit eiusdem generis, vt feruidū, & tepidum, siue sit contrarium in toto, vt calidum, & frigidum; & ideo minor flamma consumitur a maiore, per excellētiam, quam habet in ipsum; quia humidum, quod pluri tempore nutrit paruam flammam, comburitur, & consumitur a maiori in breui tēpore, & ita absorbetur minor flamma. Alb. mag. de mort. & vit. cap. 3. char. 60. columna 2.
Corruptio terminatur ad priuationem, vt generatio ad formam. D. Thom. 4. phys. l. 1. tex. 2. c. 186.
Corruptio affectionum humanarum non consistit in indiuisibile, sed habet latitudinem quandam, vt intemperatura humorū in corpore humano. saluatur enim natura humana, cum maiori, vel minori caliditate, & sic contemperantia vitæ humanæ saluatur secundum diuersas materias affectionum. D. Tho. ethico. 7. lib. 1. c. 119. col. 1.
Corruptio oritur in rebus, propter longum distare a primo: incorruptio, propter approximare ad naturā primi. Alex. de ales in 3. metaph. tex. 15. c. 68. col. 4.

Corruptio, vt diuiditur a corruptiuo, & ab incorruptibili.

COrruptibile simpliciter est, quod corruptibile est secundum substantiam. Arist. 9. metaph. cap. 4. tex. 17. char. 187.
Corruptibile, & incorruptibile differunt genere. Arist. 10. metaph. c. 9. tex. 26. c. 212.
Corruptio a corruptiuo differt, quia corruptio est morbus, corruptiuū vbi est cibus, & prauitas. Alex. aphro. in 7. top. c. 7. c. 85. col. 2.
Corruptibilia omnia essent, si substantiæ omnes corruptibiles essent. at cum non sint omnes substantię corruptibiles, nec omnia corruptibilia erunt. Alex. aphr. pri. nat. q. c. 1. c. 1.
Corruptibile ab incorruptibili distinctum est non diuisiua, sed constitutiua differentia. Simp. in 2. de ani. tex. 30. c. 30. col. 1.
Corruptibilia qualitatibus positiuis specificantur. Simp. in 2. de cęlo. tex. 18. com. 21. c. 60. col. 3.
Corruptibilia intelliguntur in hoc loco, pro generabilibus singularib. Auer. in post. lib. 1. c. 7. tex. 62. c. 148.
Corruptio duplex ab intrinseco alia, alia ab extrinseco. Auer. 4. phys. tex. 128. c. 92. col. 1.
Corruptio non est possibilis in cęlo, sicut quies. Auer. in 12. metaph. tex. 10. com. 42. c. 152.
Corruptibile, & incorruptibile non esse infra vnum genus logicum, sed infra vnū genus naturæ, ait hoc in loco Arist. Ale. de ales in 10. metaph. te. 26. c. 303. col. 3.
Corruptibile ad incorruptibile trāsire nequit, nec p se, nec p accidēs. Ale. de ales i 10. metap. t. 26. c. 303. co. 3.

Corruptio, vt naturalis.

COrruptio secundum naturam est in æquali tempore, in quo, & generatio secundum naturam. Arist. 2. de gen. & cor. su. 3. c. 2. tex. 57. c. 445.
Corruptio secundum naturam est illa, quę per extremū senectutis, ac per ipsammet debilitatem, & infrigidationem contingit fieri. Alex. aphr. in 4. met. c. 2. co. 2. c. 91. col. 2.
Corruptio accidit indiuiduis naturaliter, cum calor naturalis consumit humiditatem naturalem, quæ est in illo indiuiduo, & dominatur in eo frigiditas, & siccitas: & accidentaliter, cum in eis generantur superflui tates digestionis, quæ natura non potest distinguere, & sic oriuntur infirmitates. Auer. de long. & breuit. vit. cap. 1. c. 256. col. 3.
Corruptio naturalis est, cum amittit virtutem mixti corporis propter defectum alicuius, vel aliquorum principiorum conseruantium mixtionem corporis mixti sub forma substantiali. Alb. mag. in 4. meteor. tract. 1. c. 6. c. 118. col. 1.
Corruptio omnis naturalis est in via vetustatis, & senectutis. Alber. mag. de iuuent. & senect. tract. 1. capit. 6. c. 50. col. 1.
Corruptio omnis naturalis fit per resolutionem in aliquam materiam. D. Tho. in 1. de gener. & cor. l. 8. tex. 18. char. 8. colum. 3.
Corruptibilia propria natura potest virtus diuina incorruptibilia conseruare. D. Thom. 3. metaphys. l. 7. tex. 7. chart. 139.
Corruptibile naturaliter incorruptibile fieri non potest, licet per hoc non excluditur potentia diuina, quæ possit corruptibilia in natura incorruptibilia seruare. D. Tho. 10. metaphy. l. 12. tex. 26. c. 746.

Corruptio vt violenta, & per accidens.

COrruptio violenta contraria est corruptioni secundum naturam, & sic de generatione, & in alijs motibus. Arist. phy. 5. sum. 3. cap. 3. tex. 57. c. 141.
Corruptio contingit sępe fieri in minori tempore, quia sępe accidit confusio. Aristo. 2. de gen. & corrup. sum. 3. cap. 2. tex. 758. ch. 445.
Corrumpuntur quæ insunt contrarijs secundum accidens, eo quod illa corrumpuntur, interimuntur enim contraria inuicem. Arist. de log. & breuitate vitæ. cap. 2. char. 293.
Corrumpuntur secundum accidens ea, quæ in subiecto sunt, cum simul cum ipsis subiectis, in quibus fuerint, corrumpuntur. Michael. Ephes. de long. & breuit. vitæ. char. 26. colum. 1.

Corruptiones quo tempore maxime fiunt.

COrruptiones maxime fiunt in prælijs, in morbis, & sterilitatibus. Aristot. meteorol. 1. summa 4. capit. secundo. char. 486.
Corrumpitur nihil ex se, vt nihil generatur ex se. Auer. 3. de cœlo. tex. 52. c. 100. col. 1.
Cortice integuntur, quæ ouipara sunt, terrestria. Aristoteles de historia animalium tertio capitu. decimo. char. 49.
Cortex duplex est in plantis: exterior durior, & interior mollior. Alb. mag. de veget. lib. 1. trac. 2. cap. 1. c. 126. columna 4.

Coruſcationis,tonitrui, verticis,& accenſi turbinis, & fulminis,idem eſt principium.Ariſt.meteor. 2. ſum.4. cap.1.char.533.

Coruſcatio eſt ſpiritus ignitus ſubtili , & debili ignitione, & fit tonitruo poſterius , ſed prius videtur , quia viſus anticipat auditum . Ariſt.meteor.2. ſum.4.cap. 1.char.534.

Coruſcans nihil aliud eſt,niſi cõtinuitas luminis, & denſitas.Ariſt.de colorib.cap.3.c.881.

Coruſcatio aliquando eſt alba,& lucida: quia vapor incenſus in nube vehementis eſt, & ſubtilitatis , & tenuitatis , aliquando eſt citrina , quia flamma eſt minus tenuis,& parum ſpiſſa , & aliquantulum humida,aliquando eſt ſubrubea, quia vapor eſt ſpiſſior, aliquando rubicunda,& eſt, quia vapor eſt denſus,& bene cõmiſtus, & ardens eſt & oĩa adurit, aliquando eſt nigra,& fumoſa, & ſignum eſt in vapore eſſe multã exhalationẽ terreſtrẽ; ideo, ſi ignif, facile fit lapis niger, vel rubeus. Alb.mag. in 3.met.trac.3.c.21.c.108.c.4.

Coruſcationis colores ſunt,rubeus, clarus, & albus,flãmeus, & ruffus,quaſi vinoſus. Alb.magn.de paſſ. aeris.ch.120.col.3.

Coruſcationis color rubeus creatur a vapore non multum ſicco,& ab humido fit rubeus,& multũ incẽdit , albus eſt vaporis ſicci valde,& nõ lędit niſi cremabilia: ruffus eſt vaporis terreſtris conglutinati,& multũ frequẽter ſcindit,& incẽdit.Al.ma.de paſ.aeris.c.120.c.3

Coruſcationis caſus quinq; modis fit. Primo quod cadit vapor inflãmatus,ruffus de nube viridi,& hic generat lapidem, quod vocatur telum tonitrui . Secundus eſt eiuſdem vaporis minus cõglutinati , & in nube minus aquoſa,& non continuatur,ſed incenſus egreditur cũ impetu,& ligna ſcindit,non autẽ lapides. Tertius modus eſt vaporis rubei,clari,qui nunquam facit lapidẽ, ſed occidit homines , & non videtur vulnus propter ſuam tenuitatem. Quartus eſt vapor,qui egreditur in flamma ſicca non adunata,& ideo ſpargitur in aerem, ſed tamen magno impetu egreditur propter nubem profundam,& ſcindit,& ſcindendo extinguitur,& lędit veſtem aliquando,& non hominẽ. Quinto eſt vapor egreſſus ex nube debilitata,& nihil nocet,ſed ſtatim ad tactum aeris extinguitur.Alb.ma.de paſ.aeris. ch.120.colum.3.

Coruus non modo bina oua parit,ſed plura viginti diebus incubat,& pullos nido expellit . Ariſto. de hiſtor. ani.6.cap.5.ch.205.

Coruus tauro & aſino aduerſarius eſt,quippe qui aduolans feriat,& eorum oculos vulneret. Ariſt. de hiſtor. ani.9.cap.1.ch.317.

Coruus vulpi amicus eſt,pugnat enim cum eſalone: vnde fit,vt huic cum ab illo percutitur,auxilietur.Ariſt. de hiſt.ani.9.cap.1.c.118.

Corui tempore cladis pharſalicæ ad locum illum acceſſere,quaſi ſenſum haberent aliquem,quo inter ſe rerũ euenta ſignificarent,& mouerentur.Auer.in l.de hiſt. ani.9.cap.31.char.340.

Coruos geminos tantũ in Cranone Theſſaliæ habitare oppidũ,aiũt;ij vero cũ enidulati fuerint(vt conſtat)pe regre abeũt,ac alios eiuſdẽ numeri, & ſui generis inibi relinquunt. Ariſt. de admiran.audit.122.c.867.

Coruus ætate,vel arte poteſt fieri albus.Albert.magn.in præd.c.31.col.2.

Coruorum multorũ ac vulturum,& aquilarum congregatio,aliquod excidium illius loci ſignificat.Alb.mag. de ani.l.8.tract.2.cap.5.ch.78.col.2.

Coruus,& bos inimicitiam naturalem habent,& coruus nititur eruere oculos tauri,& comedere. Alb.mag.de ani.l.8.tract.1.cap.2.c.73.col.3.

Coruus niger vulpis amicus eſt,& iuuat, ideo impugnat caprimulgum,& trochylonem,quæ ambæ aues vulpi nocent.Alb.magn.de ani.l.8.tract.1.cap.3.c.73.col.4.

Coruus auis eſt nota,nigra tota.Alb.mag.de anim.l.23. cap.1.ch.186.col.3.

Corui maris piſces ſunt ſic vocati, quia in brachijs , & pectore ſonant,vt corui,non voce tantum. Alb.mag. de ani.l.24.cap.1.ch.196.col.4

Coruorum pulli albi naſcuntur , & deinde nigreſcunt. Tho.de Vio in poſt.c.118.col.2.

Corylus ſi plantatur iuxta vitem,adurit eam,attrahens humidum vitis. Albe.magn.4.meteor.tract.4.cap.2. char.128.col.4.

Coſtarum ordo a fibula,& iugali,ac ſpina oritur . Ariſt. de hiſt.ani.3.cap.7.ch.185.

Coſtis,qui ſunt robuſti, fortes ſunt ſecundum animam , & referuntur ad fœminam ; qui coſtas circũ tumidas habent,ſunt inflati,loquaces,& ſtultiloqui,ad boues, & ranas referuntur.Ariſt.phy.cap.3.c.348.

Cotonus arbor eſt,quæ ſi ſæpe non foditur areſcit;frigida,& ſicca eſt,& cinis ramorum,& foliorum cum abluitur,efficitur in operationibus tutiæ , & multitudo comeſtionis fructuum eius inducit dolorem neruorũ. Alb.mag.de veg.l.1.tract.1.cap.16.c.154.col.4.

Coturnices,cum ſua adeunt loca, ſine duce pergunt; cũ hinc abeunt,duces ſequuntur,lingulacam,otũ,& matricem, ac etiã cynchramum, a quo noctu reuocant , cuius vocem cum ſenſerint , intelligunt parari diſceſſum.Ariſt.de hiſt.ani.8.cap.12.c.288.

Coturnix eſt auis minima de genere pullorum,ſtatim ex ouo exiens comedit , & eſt boni curſus in hac rara eſt fęmina,& multi mares,q fęminã vnã q̃runt, & idoe accipitur imitatione vocis fœminæ . Alber.magn.de animalib.lib.23.cap.1.char.186.colum.4.

Cotys thrax cum a Perinthijs pecunias exercitus cauſa mutuaretur,& Perinthij non darent,poſtulauit,vt alios darent in quorundam locorum cuſtodia, vt liberius vti poſſet ijs,quos in preſidijs habebat,quod fecere exiſtimantes locorũ domini fore, at illos ſub cuſtodia detentos pecunia habuit.Ariſt.œcon.2.c.819.

Coxas oſſeas,& neruoſas habentes, fortes, referũtur ad maſculinum:oſſulentas, & ſuperfluas molles,& referuntur ad fœminas. Ariſt.phyſiogno.c.9.c.347.

Coxa non habet niſi os vnum , quod protenditur a loco fœmoris vſque ad genu, & hoc eſt os maius omnibus oſſibus,quæ ſunt in corpore hominis. Eſt curuum aliquantulum,& conuexum cõuertitur ad ſiueſtre,concauum ad domeſticum , alioquin fieret claudicatio. Alb.mag. de anim.l.1.tract.2.cap.13.ch.13.colum.3.

Coxa datur homini propter motum proceſſionis,vt pes datur propter firmitatem fixionis.Alb.mag.de anim. lib.1.tract.2.cap.13.c.13.col.3.

Coxę ex muſculis,qui eam extendit,maior eſt,& nobilior,quã eſt qui conſtringit. Tertio ſunt qui elongãt. Quarto qui appropinquare faciunt . Quinto qui incuruant.Alb.mag.de ani.lib.1.trac.2.c.17.c.15.col.4.

Coxam ſtringẽtes muſculi eſt vnus,qui eſt rectus a duabus deſcendens originibus , quarum vna eſt cum fine lumborum,altera hæret oſſi ilij , & ſunt illi, qui continuantur cum minore additamẽto domeſtico. ex his eſt muſculus , qui ab oſſe fœmoris naſcitur , & continuat cum inferiori additamento minori. Alb.mag.de ani.l.1.tract.2.c.17.c.16.col.1.

Coxam muſculi extendẽtes ſunt multi, inter quos vnus eſt maior omnibus muſculis corporis,& ille,qui cooperit os femoris,& ancham, & ſuper totã coxam voluitur ab interioribus. & exterioribus,vſque ad poplitẽ: cuius villi diuerſa habent principia,& ideo ſuę operationes ſunt diuerſarum ſpecierum.Vnus enim ex villis ex inferiori parte fęmoris naſcitur , & declinando ad domeſticum dilatatur . Alius oritur paulum altius illo, & coxam ad ſuperiora eleuat. Tertius multo altius oritur, & coxam ad ſuperiora, cum declinatione ad domeſticum eleuat. Quartus, qui oritur ab

oſſe

oſſe anchæ, dilatat coxam ſecundum rectitudinem ex ſuis muſculis.Etiam eſt muſculus,qui totam cooperit anchę iuncturam,poſteriùs tria habens capita, & duo extrema,& capita ab illio: & ancha, & fęmore naſcũtur,quorum duo ſunt carnoſa: vnum pãniculare,duo extrema continuantur cum poſteriore parte capitis coxæ , & cum vnum trahit extremum dilatatur coxa ad ipſum cum declinatione . Si autem ambo trahunt ſm rectitudinem dilatabitur coxa. Ex muſculis coxæ eſt etiam ille , qui a tota oſſis ilij oritur ſuperficie , & vocatur cartametra maior , & par quod ad interiora extenditur, & cum declinatione ad domeſticũ dilatatur, & eſt alius talis, qualis eſt iſte, qui in primis cum infima parte additamenti minoris continuatur,deinde extenditur deſcendens , & operatione operatur prioris,cuius origo eſt ab intima parte oſſis ilij.Alber. mag.de ani.l.1.tract.2.cap.17.c.15.col.4.

Coxam declinare facientes ad anterius ſunt duo muſculi,quorum vnus venit ab oſſe lato.Alb.mag.de anim. l.1.tract.2.cap.17.c.16.col.1.

Coxam circuire facientes ſunt duo muſculi,quorũ vnus a ſyluęſtri venit oſſe fęmoris,alter a domeſtico,& cum ſibi obuiant,tranſuerſanf,& fiunt carnoſi,& quicunque ſolus trahit,torquet ad ſe coxam cum parua dilatatione. Alb.mag.de ani.l.1.tract.2.cap.17.c.16.col.1.

Crabrones,& veſpę, ſi duce amiſſo aberrauerint , fauos ſuæ prolis conſtituunt in ſublimi crabrones , & in foraminibus veſpę. Sed ſi habet ducem,ſub terra nidificant.Cellis ſex angulis fauos extrũũt omnes, vt apes, ſed ex materia corticea quadam,& araneoſa;longe tamen lautior fauus crabonum,quam veſparum eſt.Fęturam apum more in cellis ponunt, ſed non in omnibus eſt cœlis æqualis . nam in alijs minor , in alijs grandiuſculus,in alijs iam volare incepit.eregione cuius fętus gratia tantum mellis in crabronum cellis paratur,& ſchadones huius generis non vere,ſed autumno fiunt,creſcũt plenilunio & lateri cella hæret. Ariſ. de hiſt.anim.5.cap.23.ch.184.

Crabrones carne magna ex parte viuunt,& muſcas maiuſculas venantur,ſub terra ſibi faciunt alueum.Ariſ. de hiſt.ani.9.cap.42.ch.368. ,

Crabrones,veſpę,& ſimilia ſimilem rationem generationis apum habent , ſed deficit ijs locuples naturæ dotatio merito.nihil enim diuini habent,coeunt inuicẽ. Ariſt.de gener.ani.3.cap.10.c.215.

Crabrones a Plinio vocantur veſpę maxime citrinę longæ , aculeos ſęuiſſimos habentes , ita vt veneno equi pullos interficiant cum pungunt , & oculos habent , poſt ſuccinctorium mel , & ceram inutilem faciunt . Alb.mag.de ani.l.26.c.104.col.2.

Crapula eſt feruor quidam,& definẽs inflammatio,quæ plus conflictat, quàm temulentia , quæ mentem quidem quatit,& alienat : crapula vero mente conſtante dolorem admouet.Ariſtot.probl.ſect.3.tex.17.c.372.

Craſſum eſt,quod magnarum eſt partium. Ariſt.de cœlo.3.tex.43.ch.349.

Craſſantur ab igne ſolum,quæ plus aquæ habent,quam terræ,concreſcunt autem quæcunque terræ . Ariſtot. meteor.4.ſum.2.cap.3.tex.48.ch.572.

Craſſantur per concoctionem,& conſiſtunt,quæ plus terræ continent,vt lac.Ariſt.de gen.anim.2.cap.1.c.149.

Craſſum eſt id,quod dimenſionem multam habet in profundum. Ammo.in præd.ch.64.

Cratilus ad tantam dementiam venit, vt exiſtimaret nihil verbo dici debere,ſed ad explicandum,quod volebat digitum tantum mouebat,quia exiſtimabat,quod veritas , quam uolebat enuntiare , primo tranſibat , quã oratio finiretur.D.Th.4.metap.l.12. te.22.c.234.

Creationem dicentes,aiunt, Deum totum ens ex nihilo creare de nouo, quia non habet neceſſe, vt ſit materia in quam agat,ſed creat totũ.& hæc eſt opinio loquentium in lege noſtra , id eſt , Sarracenorum , & lege Chriſtianorum,de qua Ioannes Chriſtianus opinabatur; quia poſſibilitas non eſt, niſi in agente . Auer. in 12.metaphy.tex.co.18. c.142.

Creaturas Dei glorioſi non acceleres, in iudicando primo aſpectu,& eris ex eis de quibus dicitur: tu es proprie os eorum,& lõge ab interioribus. Auer.ex deſt. deſt.diſput.1.char.12.col.1.

Creatum oẽ a nobiliori,neceſſario deficit a cauſa ſua prima. Alb.mag.de intel.& intel.l.1.trac.2.c.2.c.50.c.3.

Creatum primum , quia eſt intelligentia , non dicitur ſimpliciter infinitum proprie loquẽdo , ſed quodammodo finitum,quodammodo infinitum.Alber. Mag. de cauſ. & proceſ. vniuerſ. a cau. pri. lib. 2. tracta. 3. cap.4.char.221.col.2.

Creatione fit, quod ex nihilo fit . ergo vita,quæ aliquid ſupponit,non fit per creationem, ſed per informationem. Albert.Magn. de cauſ.& proceſ. vniuerſ. a cau. pri.lib.2.tract.3.cap.12.char.222.col.4.

Creaturæ cuiuſuis proceſſus a prima cauſa neceſſe eſt , quod per influentias,& applicationes ad eſſe determinetur ſibi proprium ſecundum naturam. & talis proceſſus eſt animæ rationalis , cum determinatur ad intellectum.Alb.Mag.Ethic.6.tract.2.cap.18.c.75.c.3.

Creata,multa propter excellentiam ſui eſſe, ſunt improportionata intellectui noſtro , ad quæ non poteſt attingere propter debilitatem ſui eſſe. Alexand.de ales, in 2.metaphy.c.34.col.2.

Creatorem eſſe habet relationem in Deo , ſecundùm rationem ſolum,non ſecundum rem;quia creator non refertur ad creatorem realiter . quod autem aliquid fiat de non relato relatus relatione ſecundùm rationem,ſine mutationi ſui, ſed per mutationem alterius extremi ſolam,nõ eſt impoſſibile;per ſolam ergo mutationem creaturę ſubſtantia æterna fit de non creãte creans.Alex.de Ales.12.metaphy.tex.30.c.340.col.1.

Credere magis rem , quam non ſcimus primo , magis, quam illam,quam primo ſcimus,impoſſibile eſt.Ariſt. poſt.l.1.cap.2.tex.2.char.299.

Credulitas duplex ; alia ſine demonſtratione irrationabiliter facta: alia per demonſtrationem,quæ eſt certa, & veritati entium innititur. Simp. de cœlo.1.tex.16. co.17.c.10.col.2.

Crepitus inferius , & ructus ſuperius dormientes magis , quam vigilantes extrudimus . Ariſtot.problem. ſect.33.c.15. c.646.

Creſcunt vt minuuntur res corporeę quodam addito , vel detracto.Alexand.Aphrod. de ſenſ. & ſenſ.ex ſect. 3.com.32.c.16.col.2.

Cretæ inſulæ lupos,vrſos,& viperas, cæterave ijs ſimilia natura non eſſe ferunt ea de cauſa, quod in illa regione Iuppiter ortus,atque alitus ſit.Ariſtotel.de admir. aud.81.char.854.

Creta videtur ad principatum Grecię eſſe nata , ac præclare ſita:cuncto namq; imminet mari.abeſt hinc modicũ a Pelopõneſo,illic ab Aſia.Ariſ.polit.2.c.8.c.597

Cricos animal eſt,quod pedem ſiniſtrum habet magnũ, & longum:dextrum paruum:corium teſteum,molle, nigrum , interpoſitis rubeis maculis : tpe aeris ſereni abſolutum ambulat pede ſiniſtro,& alium poſt ſe trahit . tempore nubilo immobile adhæret lapidibus , & cuicunque adhæſerit,vix euelli poteſt . Albert.magn. de animal.lib.24.char.197.col.2.

Crocæ, quæ circa littora reperiuntur, rotunda cur ſunt figura?quia,quæ plus recedunt a medio in motionibus,celerius mouentur,& quæ celerius magis important,& quę plus à medio diſtant confringi neceſſe eſt. cũ aũt id patiãtur,rotunda fieri neceſſe eſt.At Crocæ propter maris motũ: quoniã ſimul cum eo agitanf,in perpeti accidit motione,eoq; verſatas modo ſemp offenſare.id aũt ipſis maxime extremis p rtib. cõtingit.

Arist.q.mechan.q.15.ch.790.

Crochryos est auis minima omnium, quam Regulũ vocamus, solitaria volat, vermibus, araneis vescitur: multi partus, q̃ licet sit parua, ausu tamen magno contra aquilã pugnare conat. si deplumata ī veru paruo figat ad ignem, girat seipsam: cãtat tẽpore magni & sicci frigoris in hieme. Alb. de anim. l. 27. ch. 187. cap. 1. col. 1.

Crocodilo fluuiatili oculi sunt Suis, dentes magni exertique, vngues robusti, cutis corticosa, contra omnem ictum inuicta: visus in aqua hebes, extra acerrimus. Dies in terra maxima ex parte agit, noctes in aqua, temporis ratione: tepidiorem enim aquam experitur, quã aerem. Arist. de hist. ani. 7. cap. 10. c. 51.

Crocodilus fluuiatilis oua sexaginta, vt plurimum parit, viuitque diu, maximumque aĩal a parua origine edit: ouum enim non maius anserino, & fœtus inde exclusus proportione est, tamen ad quindecim cubita crescit, & aliqui affirmant tandiu augeri, quã diu viuit. Arist. de hist. anim. 5. cap. 33. c. 193.

Crocodilus cum sentit se habere sanioſas superfluitates iuxta dentes, aperit os magno hiatu, & tunc auis aquatica, quam strafilum, appellant, similis picæ ingreditur in os eius, & mundificat rostro eius dentes, & postea quasi gargarizando mouens collum eijcit eam, & aliquando deuorat cum famescit. Alb. mag. de ani. l. 8. tract. 2. cap. 2. c. 74. col. 4.

Crocodilus est de aquaticis in figura lacertæ, nisi quod caudam adeo rotũdam habet, & pinnas habet in cauda, & extenditur vsque ad longitudinem viginti cubitorum, est pellis eius rugosa, adeo firma, vt quasi clipeo communitur. De nocte in aqua manet, de die propter pastum egreditur ad terram, & propter breuitatẽ pedum est pigrum, lingua, & auribus caret, omnibus animalibus insidiatur, maxime bubulis: hominem, cum potest, interficit, sed (vt dicunt) eundem deplangit. Regulus auis crocodili purgat dẽtes, quam etiam sæpe deglutit, homines in Nili insula cõmorantes addiscerunt artem, antequam natãtes super dorsum belluarum insiliunt, & eas lignis in os ligatis frenatas ducunt ad ripas, & cogunt euomere prædam recenter acceptam. Alb. magn. de anim. l. 24. cap. 1. c. 197. col. 1.

Crocus duorum modorum est: vnus est olus altum: alius hortensis, paruus, & bonus: est calidus, & siccus, & confortat cor. Alb. mag. de vegetab. & plan. l. 6. tract. 2. cap. 4. c. 163. col. 3.

Cruditas est contraria maturationi, quæ est incoctio alimenti in eo, quod circa fructum, & hoc est intermixta humiditas, ideo cruditas est, aut spirituosa, aut aquosa, aut eorum, quæ sunt ex ambobus. Arist. mete. 4. sum. 1. cap. 4. tex. 20. ch. 563.

Cruditas fit propter indigentiam caloris, & incommensuratione ad humidum, quod maturatur. Aristo. meteor. 4. sum. 1. cap. 4. tex. 20. ch. 563.

Crudorum humores sunt tenues frigidi magis quam calidi, & inesibiles, & impotabiles. Arist. meteor. 4. sum. 1. cap. 4. tex. 22. ch. 564.

Cruditas vt & maturatio multis dicitur modis, vt vrina, & egestio, & similia cruda dicuntur propter eandem causam. Aristo. meteor. 4. sum. 1. capit. 4. tex. 22. c. 564.

Cruda omnia dicuntur, quia non victa sunt a caliditate, nec consistunt. Aristo. meteorol. sum. pri. cap. 4. text. 22. char. 564.

Cruditas dicitur etiam de artificialibus, vt fictile, lac, & alia, cum possint transmutari, & consistere a caliditate, & non passa sint. Aristot. meteor. 4. sum. 1. cap. 4. tex. 23. char. 564.

Cruda tunc maturantur, cum calor, & humor sunt proportionati in mensura. Auerroes meteorol. 4. tex. 20. char. 215. colum. 3.

Crura priora animalium contra flectunt, atque posteriora, & cõtra, quã homo membra flectunt, excepto elephante, quadrupedes enim, quæ animal generant, flectunt genua ante se, sufragines in aduersum, aduersaque habent inter se connexa curuaturæ crurium suorum. Arist. de hist. ani. 2. cap. 1. ch. 37.

Crura omnium quadrupedum osse, neruoque abundãt, carne deficiunt, imo nullum, quod pedibus constat, excepto homine, pedes habet carnosos. Aristo. de hist. animalium 2. cap. 1. ch. 40.

Crura homini femore, suraque carnulenta sunt (cũ cætera animalia omnia non modo viuipara, sed quecunque cruribus constant, vacua carne hæc habeant) vt cum sit erectus, facile pondus substinere possit. Aristo. de partib. anim. 4. cap. 11. ch. 539.

Crura dum inflectunt, necessarium est femoris extremum retrorsum deducere, tibiam vero ab inflexu pedem in ante mouere. Aristot. de animalium incessu, cap. 10. char. 577.

Crus suum sinistrum perfricare cuique difficilius est, quã dextrum, quia parte dextra laborare valemus, rebus autem præter naturam proficiscentibus annumeranda est cruris sinistri frictio: fit enim dextra transuersa in partem obiectam. Quę autem fiunt præter naturã, hæc factu sunt difficilia. Sinistra vero manu perfricando dextrã, nil tale percipimus, quia hæc neutrã in partem apta, potensque est. Arist. probl. sec. 5. q. 32. c. 405.

Crura qui habent articulata, neruosa, & robusta fortes sunt: secundum animam referũtur ad masculum. Qui gracilia, neruosa habent, luxuriosi: referuntur ad aues. Qui valde superflua habent, vt parum dirupta, odibiles, & inuerecundi; referuntur ad apparentem decentiam. Qui genu flexiles, cinędi: referuntur ad apparentem conuenientiam. Arist. physiog. cap. 9. c. 347.

Crura subtiliora qui habent, sunt maioris libidinis homines. Auerroes de generatione animalium 3. cap. 1. char. 231. col. 1.

Crus componitur ex duabus harundinibus, vt & brachium exterior harundo magna, & inferior minor genu extra ab ante est os poplitis, vt firmet inflexionem poplitis, quæ a dextra fit retrorsum. ne cruris locatio dislocetur. Albert. Magn. de animalibus, lib. 1. tract. 2. cap. 13. c. 13. col. 4.

Cruris pars, quæ sub genu est, quæ sura appellatur, cum est plena, & quasi grauida, sordidũ indicat hominẽ, intemperãtem, & impudentem, seruiles enim mores indicat. Alb. Magn. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 26. c. 23. col. 3.

Cruris pars, quę sub genu est, quæ sura appellatur, moderatę magnitudinis, & plenitudinis solidę, & discretę ad inuicem, optimum ingenium indicabunt. Alb. mag. de anim. lib. 1. tract. 2. cap. 26. c. 23. col. 3.

Cruris pars, quæ sub genu est, quæ sura appellatur, mollis, effeminatis, & sexu fœmineo attignatur. Albe. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 26. c. 23. col. 3.

Crurių partes imę talis proximę, longę, & carnibus refertę, stultum indicant, maxime si digiti humiles, & vasti sunt. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 26. c. 23. col. 3

Crura densis pilis obsita, indocilem, & ferum hominem ostendunt, idem inguina nimis pilosa. Alber. magn. de ani. l. 1 tract. 2. cap. 26. c. 23. col. 3.

Crustata, & insecta non habent viscera, carent enim sanguine, ex quo viscerum natura constat, vnum enim, quod cordi proportionatur, tantum habent; vis enim sentiendi, & causa vitæ parte aliqua corporis principium animalibus omnibus est. Arist. de partib. anim. 4. cap. 5. char. 510.

Crustata habent partem, quod os vocatur, binos dentes primores, & carnosum quid, quod linguæ proportionatur. Arist. de partib. ani. 4. cap. 5. c. 510.

Crustata differunt a mollibus, quia vt crustata carnem intus habent, sic mollia extra. Aristo. de partib. anim. 4. cap. 5. char. 514.

Crustata omnia ingredi possunt, & pedes complures obtinuerunt, & reducuntur in quatuor numeros, locustæ, gambari, squillæ, cancri, quæ singula in plures species distinguuntur. Aristotel. de partib. animal. 4. cap. 8, char. 524.

Crustata coeunt, vt ea, quæ in aduerso mingunt, cum alterum supinum, alterum pronum applicauerint cauidas. Arist. de gen. anim. cap. 14. c. 110.

Crycetus est animal paruum in terris habitans capite vario, dorso rubeo, ventre candente. Albert. Magn. de animal. lib. 22. cap. 1. char. 176. col. 3.

Crysolitus habet tenuem in colore viriditatem, lucidam, in qua ad oculum solis micat, vt stella aurea. Ex Aethiopia venit, spiritualia confortat, tritus asmaticis datur. perforatus, ac asini setis in foramine repletus, ac brachio sinistro alligatus, melancholicas passiones, & terrores fugat. Auro ligatus impedit insaniam, & sapientiam confert. Albert. magn. in 2. de miner. ex tract. 2. c. 3. c. 139. col. 4.

Crysolitus gemma est coloris aurei; in horis matutinis visu pulcherrimus est, in aliis non dissimilis ab igne corrumpitur, ac inflammatur, & fugatur, ideo timere ignem dicitur. scabiem tritus curat, & vlcera. in manu gestatus calorẽ febris mitigat. Alb. mag. in 2. de min. ex tract. 2. cap. 3. c. 139. col. 4.

Crysopassus ab India venit. est color eius, vt ex piri succo coagulato, habens auri guttas intrinsecas. Albert. mag. in 2. de min. ex tract. 2. cap. 3. c. 138. col. 4.

Crysopagium gemma est ab Aethiopia, lucet in tenebris, & euanescit lumine superueniente, ita vt non retineat, nisi colorem hebetem obscuro, & quasi subtenui colore operti auri. Alber. mag. in 1. de mineral. ex tract. 2. cap. 3. c. 139. col. 4.

Crysortas fluuius nascitur de monte Caucaso in campis Assiriæ, & vicinatur ei Tigris. Alber. magn. de natur. locor. dist. 3. cap. 1. c. 101. col. 3.

Crystallus est aquæ congelatio per totalem priuationem calidi, Ioan. Grammat. in 2. posterior. cap. 110. char. 66. col. 1.

Crystallina in oculo est magis intima, quam humores, videlicet non solum tunicarum, corneæ, & vuæ, sed & albuginei, & aquei humoris, qui est & ipse perspicuus. Ioan. Gram. in 2. de anima. tex. 74. c. 57. col. 4.

Crystallus, Beryllus, Adamas, & Iris differunt in perspicuitate, & natura aquæ; quia Crystallus non solum naturam aquæ habere videtur, sed aqueitatem declinantem in aerem, propter quod perspicuus est, & ad claritatem declinat. Beryllus magis ad aquam declinat, vnde cum soluitur, quasi aquæ guttæ magnæ videntur. Adamas magis habet aqueitatem ductam ad siccum terrestre, ideo obscurior, & durissimus est, & ideo scindit omne ferrum, & metallum. Iris fit ex aqua quasi iam rorante, & partim vapore, partim rore resoluto congelatur, & ideo Soli oppositus, Iridis colores in pariete depingit. Albert. Magn. in prim. de mineralib. ex tract. 2. cap. 2. char. 136. col. 4.

Crystallus est lapis, qui aliquando fit vi frigoris, aliquando in terra. hic frigidus oculo Solis oppositus ignem eijcit, sed calidus hoc non facit. sitim restinguit sub lingua positus. Alb. mag. in 2. de mineral. ex tract. 2. cap. 3. char. 339. col. 4.

Crystallus cum melle mistus, tritus, receptus a mulieribus, replet vbera lacte. Alb. mag. in 2. de mineralib. ex tract. 2. cap. 3. char. 139.

Cubamus cum parte dextra, magis somnus accidit, vel quia vigilantes contra, quam dormientes habemus. ergo cum vigilando parte accubamus sinistra, contrarium sequitur in dormiendo, initio, cum id contrarium sit. Vel quia somnus priuatio motionis est; partes igitur, quarum mouere interest, quiescant opus est: dextrarum partium interest. Cum autem ita accubamus, veluti initium quoddam resurgendi detentum, obligatumque habemus. Arist. problem. sect. 6, q. 5. char. 410.

Cubamus libenter in latus sinistrum, in dextrum dormimus potius libenter, vel quia cõuersi ad lucem minus dormire possumus: somnus enim in tenebris ocyus obrepit: vel quòd, dum in latus sinistrum accubamus, vigilare magna ex parte solemus, & operis functio sic expeditior est. Itaque ad contrarium opus contrarium habitum habere necesse est. inuitatur autem quisque ad opus fungendum magis habitus sui ratione. Arist. problem. sect. 6. q. 7. c. 410.

Cubebæ sunt grana fere, vt iuniperi grana: ideo sophisticantur. sunt (vt aiunt) fructus arboris sub cancro nascentis, contra habens folia, & non magna, est calida & ficca, tamen non excellenter. prodest vlceribus putridis oris, & gingiuarum, & rheuma capitis restrin git, si in ore detineatur vocem clarificat. Alb. Mag. de veget. & plant. cap. 16. l. 6. tract. 1. c. 154. col. 4.

Cubiti musculi sunt vnus est ortus ex his, quæ antecedunt adiutorium ab inferiore latere spatulæ, & continuat cum interiore parte cubiti. Alter ab adiutorio colli veniens cum extrinseco cubiti continuatur, & hi duo secundum rectitudinem se extendunt. Albert. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 15. c. 15. col. 1.

Cubiti tenues, aut etiam pleni, sed imbecilles, indociles, & rudes significant. Albert. Mag. de anima. lib. 1. tract. 2. cap. 36. char. 23. col. 2.

Cuculus saxa, & domicilia petit, in quibus nidificet, Arist. de hist. anim. cap. 1. char. 195.

Cuculus parit, sed non in nido, quem ipse facit, sed in nido minorum auium, & oua, quæ aliena reperit, edit, & sua reliquit, quod maxime in palumbium nidis facit, & raro bina parit oua, sæpe singula, & parit in nido turturæ. fouet illa, & excludit, & educat, quo tempore pinguis, & grati saporis pullus cuculi est, Arist. de hist. anim. 6. cap. 7. char. 206.

Cuculos, qui Helicem incolunt, aiunt, pariendi tempore non nidificare, sed in palumbium, aut turturum nido parere, neque incubare, neque excludere, nec nutrire, sed cum pullus genitus, ac educatus ab aliena aue fuerit, consortes, cum quibus hic vitam degit, è paterno nido eijcere. præstat autem (vt videtur) pullus cuculi, & magnitudine, & pulchritudine, qua de re facile pullos cæteros longe antecellit. Hoc vero, & palumbes adeo lętari autumãt, vt & ipsi vna cũ illo, prios pullos è nido expellant. Aris. de admir. aud. char. 840.

Cucumeres, & cucurbitas si quis protinus paruulos cõdiderit in terram, maiores multo efficientur, qa spiritus, & Sol exsiccãdo incrementũ impedĩut, & molem minorẽ, & crispiorẽ reddunt, vt & arbores, q̃ in locis cauis manent, alię magnæ, & fungosæ, aliæ paruæ, & spissæ sunt: at quę sunt in terra occulta, qm̃ cõtra efficiuntur, cõtra euadũt. Arist. probl. sect. 20. q. 8. c. 530.

Cucumeres, aut cucurbitas apud puteũ sitos, si qs in ipsum dimiserit puteũ tẽpestiuos, beneq; operuerit, virides p annũ totũ seruabit: vel qa vapor aquę refrigerans efficit ne exsiccent, & seruat virides, & vegetiores: & obturatio illa, & spiritus satis alere possunt, q̃ iã in plenũ creuerunt. Arist. probl. sec, 20. q. 14. c. 533.

Cucumeres citius habebit, qui amputatis sarmẽtis, præcisaq; planta terrã aggerarit, q̃ quæuis seminaria, apta enim est cucumeris radix viuere maius tpis spatium, quàm annum. Arist. probl. sec. 20. quæst. 14. char. 532.

Cucumer est herba frigida, & humida. eius chimus malus, & ad putrefactionem paratus, fedat calorem. Alb. mag. de veget. l. 6. tract. 2. cap. 4. c. 164. col. 3.

Cucumer, & Pepo serũtur mẽse Martio, altis sulcis, rare semine iacto, & fiunt cucumeres albi, & dulces seminibus in ouino lacte, & mulso positis. Albert. mag. de veget. & plant. lib. 7, tract. 2. cap. 2. c. 177. col. 4.

Cucur-

Cucurbita est herba aquosa, multũ frigida, & humida, & nutrimenti non mali. Alber.magn.de veget. lib.6. trac.2.c.4.c.164.col.3.

Cucurbita, mensæ Aprilis feritur pingui solo, & humido,ad quod stillat. Alb.magn.de veget.& plant.lib.7. trac.1.c.1.c.177.col.4.

Cuculus est auis compolita,alia ex columba,& nisо,alia ex columba, & asture, ex columba habet, quod non prædatur: ex nisо, & asture insidiatur nidis aliarum auium. aues eius ouium in nido positum proprio nutriunt. Albertus magnus de anim.lib.23.cap.1.c.186. columna 4.

Culices nulla dulcia gestiunt,sed acida. Arist.de hist.ani. 4.c.8.c.154.

Culices muliones,ex tipulis generantur. Tipulæ oriuntur fere in puteis,& in omni loco, vbi est aqua terrena subsidente concretione. Arist.de hist. anim.4.c.19. char.178.

Culices vinarij ex vermiculis,qui fece vini accescente gignuntur,originem trahunt. Arist.de hist.ani.5.ca.19. char.179.

Culices ficarios caprificus generat: fit primo suis pomis vermiculus, mox rupta cute euolat culex, & mutata sede petit ficus immaturos, quibus se insinuans facit ne decidant. Arist.de hist.ani.5.c.32.c.192.

Culex ab aculeo dictus, quem in ore habet acutissimũ, pellem animalium terebrat, & sanguinem excutit, & acida libentius, quam dulcia sugit,& tunc pungit maxime in meridie,& ita diligit solem,vt in solis feruore se exurat. Albertus magnus de ani.li.26.c.204. columna 1.

Cumæ Italiæ ciuitas est,in qua(vt clarum est)sibillæ fatidicæ sub terra quidam subterraneus thalamus panditur,quam diutissime ibi virginem degisse inquiunt. Cæterum,cum quidem hæc Erithrea sit, a quibusdã Italiæ accolis Cumea, ab alijs Mela: chrena appellatur.loci huius præsides Leucades extant. Aristot.de admit.audit.c.856.

Cuneo paruo,cur magna scinduntur pondera? quia cuneus duo sunt vectes sibi inuicem cõtrarij: vterque, & pondus habet, & hyppomochlion, quod diuellit, & comprimit. Plagæ etiam ipsius latio pondus, quod percutit, & mouet magnum facit, & quoniam motũ mouet,ipsa celeritate valentius fit.paruo autem existente vecte,magnę sequuntur vires, quamobrem vltra magnitudinis decentiam latet mouens. Aristot.q. mecan.17.c.791.

Cuniculus est animal minus lepore,sed fortior,in antribus sub terra habitans,vineis infestũ,coit posteriorib. aduersis. Albert.magn. de ani.lib.22.trac.2.capitu.1. c.176.col.2.

Cupiditates fiunt,quæ iucunda videntur,quæ vero consueuimus,aut assueti sumus,iucunda sunt. Arist. rhetor.pri.c.45.

Cupiditatum alię carent ratione,alię sunt cum ratione, quæ carent ratione sunt,quæ corpus sequuntur,vt fitis,fames,& reliqua,quæ cum ratione,quæ ab ipsis cupiuntur,qui audierint. Arist.rhetor.pri.c.47.

Cupiditas est res,quæ abest,cuius rei indigentes sumus. Arist.rhetor. pri.c.100.

Cupiditates,aliæ communes sunt, aliæ propriæ, atque apposititicæ,vt alimenti cupiditas naturalis est. Arist. 3.ethic.c.11.c.75.

Cupiditas iucundi, & molesti est:electio, nec iucundi, nec molesti.Arist.3.ethic.c.2.c.54.

Cupiditatum naturaliũ error fit in vno; idest in nimio. Arist.3.ethic.c.10.c.75.

Cupiditas naturalis est indigentiæ repletio.Arist.3.ethi cor.c.11.c.75.

Cupiditates, si bonæ sunt, habitus qui prohibet, ne eas sequamur,prauus est. Arist.7.ethic.nico.c.2.c.161.

Cupiditates,& voluptates, aliæ sunt genere probæ,aliæ his contrariæ, aliæ mediæ. Aristot.7. ethicor.nicom. cap.4.c.167.

Cupiditas in tres partes diuiditur, in consultationem, irascentiam,& cupiditatem.Arist.moral.eud.capit.7. char.394.

Cupiditate, aut voluptate quæ appetuntur, aut bona sunt,aut apparentia bona.Aristot.moral.eud.7.cap.2. char.433.

Cupiditates potius adæquandę sunt,quam patrimonia. Arist.polit.2.c.5.c.532.

Cupiditas non est nisi indigentia quædam,siue desideriũ quoddam.Arist.proble.sec.3.q.7.char.368.

Cupiditas excitari tum a cibo, tum ab imaginatione potest.Arist.proble.sec.4.q.27.c.341.

Cupiditas formam sequitur elegantiorem.Arisl.proble. sec.19.q.51.c.442.

Cupiditates,aliæ expetendæ, aliæ fugiendæ,ergo differunt inter se voluptates. Alex. aphro.in 4.nat.quæst. cap.2.c.17.

Cupiditas est iucundi desiderium. Io.gram.in 2. de ani. tex.27.c.42.col.2.

Cupiditas est aduentantis boni appetitio. Eust.2. ethic. cap.1.c.92.

Cupiditas alimenti, & vestitus necessaria est: venereorum vero naturalis quidem,sed non necessario. Eust. 3.moral.c.11.c.156.

Cupiditas est iucundarum rerum appetitio, quæ sensui præditis inest.Eust.siue Michael ephes.9.ethic.cap.1. char.451.

Cupiditas nihil aliud est nisi appetitꝰ eius,quod est dulce secundum naturam,& dulce indicat, quod est delectabile secundum naturam. Alb.mag. in 2.de anima. tract.1.c.10.c.15.col.4.

Cupiditas fertur in id,quod suaue,& iucundum est, & a contrario declinat. quæ si ratione gubernatur, temperantiam,liberalitatem,veritatem, benignitatem, & vrbanitatem parit:in temperantia est abstinentia, sobrietas, pudicitia, castitas,& parsimonia inest. si vero effrenis,& præceps libido feretur,perditi, profusi, arrogantes,sordidi,illusores,blandi,morosi, acerbi euadimus.Dan.barb.pri.rhetor.c.1.c.1.

Cupido (iuxta Platonis dogma) recluſa est in abdominis latebras concupiscentiæ,& luxuriæ, vt longe relegata a sede superna sapientiæ, & rationis. Albertus magnus de spir.& respir.lib.1.tract.2.cap.1. char.55: columna 1.

Cupressus differt ab alijs calidis, quod non attrahit vt alia calida: mas eius, & folia stiptica sunt, & resoluit humiditates. Alber.mag.de veget.lib.6.tract.3.ca.11. c.153.col.4.

Cupressi folia non cadunt,quia sunt folia, & cortex; & cortex a nullo atbore separatur.Alb.mag.de veget.l. 6.trac.1.c.11.c.153.col.4.

Cuprum in aurichalcum conuertitur per puluerem lapidis,qui calamina vocatur,sed vt fiat albius intermiscãt stannum. Alber. mag.in 4.de miner.ex tract.2.cap.6. c.148.col.3.

Cura,& si sit incorporea animæ operatio,calefacit. Ioã. gram.in 2.de ani.tex.69.c.55.col.1.

Curiosus est qui multis negotijs est inuolutus, & implicitus.Alex.aphro.2.top.c.2.c.14.col.4.

Curotas fluuius nascitur in campis Phrigiæ, & fluit in mare Hellespontum. Idem ereditur facere Rudacus. Albertus magnus de natur.locor.tract.1.ca.3.c.102. colum.4.

Curentes citius currunt,si manus commouerint: nixus nanque fit quidam in extensione ad manus,& articulos.Arist.de ani.incef.c.3.char.561.

Currit velocius manus obquatiens, quam non obquatiens, se enim quodammodo manus obquatiendo sustentat.

Arist.problem.sect.5.q.8.char.398.

Cursus velox capita a morbo tentare facit, sic in homine, vt in cæteris animalibus: & si cursus ad ima excrementa omnia putatur detrahere; quia motus vbique idem agere potest. Verum motus velox, cum vires intendit, & spiritum retinet, caput concalefacit, eiusque venas nimirum inflat, & attrahentes reddit facultatis externæ, vt frigoris, vt caloris, adde, quæ in pectore continentur; nam ea quoque trahi resorberique inde credendum est. Quibus rebus admissis locum illum ægrotare necesse est. Arist. problem.sect.5.q.9.char.398.

Currentes non admodum concitate numerose respirant: quia omnis spirandi ratio compari vicissitudine fieri solet, modo quis non retineat, sed tenori trahendi a natura determinato vtatur. at cum sedemus, non apparet spiritus numerus. cum item concitate cursum agimus, non possumus respirandi numerum percipere. At cum mediocriter nos ipsos concitamus, præstat motus sensibilem respirandi numerum, & explicare numerum potest. Aristot. problem.sec. 5.quæst.16.char.400.

Currendo non videtur nobis aerem conuerti in flatum; quia in currendo aerem cursu nostro violamus, quo facto, sensu aeris per motum magis afficiamur, ergo recte in flatum aer se conuertere videtur: hoc enim impetus ratione euenire potest. Arist.problem. sect.3.q.17.char.401.

Currentes potius cadimus, quam ambulantes: quia magis quam moueamur attollimur, hoc enim inter cursum, & ambulationem interest. Arist.problem. sect.5.q.18.char.401.

Currere,quam ambulare difficilius est,quod plus oneris fert currens:is enim elatus, & pendens onus super se totum sustinet. At qui ambulat parte insistente vicissim sustentatur, quasi parieti admotus requiescat. Arist.problem.sect.5.q.29.char.405.

Cursor est qui potest crura proicere quodammodo, se cito mouere,& longe.Arist.rhetor.1.char.24.

Cursum, qui concitate agunt conuulsis maxime corripiuntur,vbi quis inter currendum eis subsiterit,quia ea potissime diuelluntur, quæ in partem contrariam vehementer trahimus, atque mouemus. at cum homini currenti, & vehementer membra vltra propellenti,quis obuium factus obstiterit, accidit,vt in partem retorqueantur contrariam, quæ adhuc ante pertendunt, & proripiunt. Itaque diuulsio eo vehementior accidit, quo cursus contentius agitur.Arist. problem.sect.5.q.36.char.407.

Cursum qui ex equo arripiunt minus decidunt: quia magis cauent, quàm timent. Aristot.problem. sect. 5.q.39.char.408.

Cursus bipedum fit,vt ambulatio,sed velocior. Albert. magn.de motib.animal. lib.2.tract.2. cap.2.char.47. colum.1.

Cursus quadrupedum fit extensis primis cruribus ante simul ad accipiendum viæ spatium, & posterioribus impingentibus ad saltum, & quæcunque hoc simul faciunt,velociter currunt.Alber.mag.de mot.animal. l.2.tract.2.cap.2.char.47.col.2.

Cutis hominis proportione magnitudinis tenuissima est,& in cute omnium inest lentor quidam muscosus, sed alijs minus,aliis magis,vt in tergore boum,ex quo glutinum facere solent. Aristot.de historia animal.3. cap.11.char.90.

Cutis sensu carere constat, maxime quæ in capite, quoniam ibi ossi adhæret nulla interposita carne.Arist.de historia animal.cap.11.char.90.

Cutis vbicunque per se, & sine carne est, vulnerata non coit,vt in gena, bucca,præputio, palpebra. Aristotel. de hist.ani.3.cap.11.char.90.

Cutis in omnibus animalibus continuatur perpetuo contexu, nec albi interpellatur quàm vbi naturales meatus euaporare solent, & in ore, & in vnguibus. Arist.de hist.ani.3.cap.11.char.90.

Cutem omnia animalia habent,quibus est sanguis,pilos non omnia. Arist.de hist.ani.3.cap.11.char.90.

Cutis piscium, alijs est squamata, aliis aspera, aliis lenis, sed paucissimis. Arist.de part.ani.4.cap.13.char.555.

Cutis natura terrena est, Aristotel. de generat.animal. 5.cap.2.char.572.

Cutis constat arteria,neruo,& vena:vena,quia dum pũgitur,sanguinem mittit;neruo,quia tendi potest: arteria per respirationem. nam sola arteria spiritum suscipit. Arist.de spiritu,cap.4.char.904.

Cutis capitis rugosa, vel vltra modum laxa, indicat resolutum,& mollem;si dura, densa, & constricta, laudis amatorem,& prope stolidum hominem; sed optimum est,nec laxam,nec strictam habere. Alb.mag. de anim.l.1.tract.2.cap.2.char.6.col.4.

Cutis omnia membra inuoluit, & ambit, & sicut est contexio neruorum, & venarum filariter reflexarum ad inuicem, vt inuoluantur ea membra interiora, & est albæ substantiæ composita quasi ex duabus pelliculis, quarum vna vocatur cutis interior, alia exterior.& eius vtilitas est resistere nocumentis,quę fiunt ab excellentia sensibilium,ideo est spissa. Alb.mag.de animal.lib.1.tract.3.cap.7.char.28.col.4.

Cutis color niger, lenis, imbecillem, versutum indicat. refertur ad habitatores quatuor primorum climatum. Alb.mag.de ani.l.1.tract.3.cap.7.char,28.col.4.

Cutis color rubeus,fortes,& animosos ostendit.refertur ad Germanos habitatores 6.& 7.climatis. Alb.magn. de ani.l.1.tract.3.cap.7.char.28.col.4.

Cutis color vehementer albus,cum pallore, ostẽdit defectum virtutis,ex phlegmate.Alb.Mag.de ani.lib.1. tract.3.cap.7.c.28.col.4.

Cutis color rubicundus non claræ rubedinis, sed spissæ, studentem omni tempore dolis declarat.Alb. mag.de ani.lib.1.tract.3.cap.7.char.28.col.4.

Cutis color pallore deformatus, effœminatum, more fœminarum, aut imbecillem, & timidum significat. Alb.mag.de anim.lib.1.tract.3. cap.7. char.28.col.4.

Cutis color fuscus, & citrinus, loquacem, iracundum, & intemperatum significat.Alb.mag.de animal.lib.1. tract.3.cap.7.char.28.col.4.

Cutis color ignitus lucentibus oculis, & circundatis,ad insaniam vergit. Alb.mag.de animal.1.tract.3.cap.7. char.28.col.4.

Cutis color medius inter album, & nigrum, qui declinat in brunum,si est clarus,boni ingenii,& bonorum morum virum ostendit. Albert.mag.de animal.lib.1. tract.3.cap.7.char.28.col.4.

Cutis pectoris solo rubore inflammata, iracundum ostendit. Albert. magn. de animalib. lib. 1. tract.3. cap.7.char.28.col.4.

Cutis forte in homine sola temperata est.Alber.mag.de ani.l.12.tract.1.cap.2.c.101.col.3.

Cutis temperatissima est in extremitate indicis,qui dicitur esse iudex tangibilium.Alb.mag.de ani.l.12.trac. 1.cap.2.c.101.col.4.

Cygni cantant cum sunt in aliqua tribulatione. Albert. mag.de ani.l.8.tract.2.cap.4.c.76.col.2.

Cygnus auis est nota, & de genere anseris inter magnas & aquaticas aues sola est musica, & non concinit nisi tempore doloris, & tristitiæ. Post coitum mas non fugit,sed coeundi desiderium cessat, & immerguntur aquis, ut aliæ omnes aues aquaticæ; quia concupiscentiæ vapor discurrit per carnes eorum, & illum quærunt abstergere: & huius signum est, quod omnes aues post coitum horripilationem habent,& eleuatis pennis diuaricantes se excutiunt; & similiter faciunt

ciunt alia pilosa. Albert.magn.de animal.lib.23.cap.1. char.186.col.2.

Cylinder propulsus fertur in directum, suisque terminantibus orbibus lineas rectas describit: turbo verò suo manente mucrone circumfertur atque in suo terminante orbe, orbem describit; quia vterque circumfertur, quia cylinder lineas rectas plano ducit, turbo orbes describit, qui inæquales sunt, ferri namque velocius potest, qui amplior circa centrum idem conuertitur. Et cum in turbine omnes circuli inæquales sint, euenit, vt extimi, qui voluuntur, plurimum loci, & lineæ tempore eodem decurrant. Vnde fit etiam, vt circum omnes agantur; describuntur enim omnes eadem recta linea. At cylindri orbes cum omnes sint pares, & centrum idem habeant, omnibus punctis planum contingendo, pari celeritate voluuntur, cum nulla inæqualitate cylinder euariet, & rursus in planum omnes deueniant, vbi quisque suam conuersionem absoluerit. Vnde, & lineas ductas per directum in plana, pares inter se esse necesse est: sua enim tactione orbes æqui, pariterque volubiles illas duxere. Atqui rectas effici patet, quas linea eadem referens sese in directum peregerit. Arist.problem.sect.16.q.5.char.498.

Cyminum est herba multorum colorum, habens semen; aliud est nigrum, aliud citrinum, aliud syluestre, aliud domesticum: est calidum, & siccum. Alb. mag.de veget.l.6.tract.2.cap.4.char.163.col.4.

Cynamulgos auis est, quæ in Aethiopia de cinnamomo in altissimis arborum ramusculis texit nidum. Alb.mag.de animal.l.27.cap.1.char.186.col.2.

Cynomya est musca canina, sub pilis canum, & aliorum animalium pungens, & sanguinem eliciens. Alber. magn.de animal.lib.26.char.104.col.1.

Cyparus est herba foliis similis porro, orificia venarum aperiens, extrahit, & frangit lapidem. Albert. mag. de veget.l.6.tract.2.cap.4.char.164.col.2.

Cypsellus Corinthius, cum Ioui vouisset, si dominus fieret ciuitatis, se illi omnia, quæcunque essent Corinthijs, dicaturum, eos quæcunque haberent iussit describere. deinde a singulis decimam partem accepit, reliquis eos ad lucrum exercen iussit: tum anno vertente, rationem eandem seruauit. Ita annorum decem spatio, & ille omnia habuit, & Corinthij, quæ adepti erant possiderunt. Aristotel. œconom.2.char.804.

Cyrcæus mons est in Italia, in quo veneni quædam species oritur, huius vis, atque naturæ, vt si quis ex ipso aspersus fuerit, continuo concidat, ac caluus efficiatur, membraq; totius corporis defluant. Quamobrem superficiem corporis defunctorum miseratione dignam inesse traditur. Hanc autem veneni speciem ferunt Paulum Peucestium, & Gaium cum Cleonymo Spartano tradere decreuissent, a Tarentinis compertos, ac de veneno interrogatos capitales pœnas persoluisse. Aristotel. de admir. aud. 75.char.851.

Cyziceni seditione orta, & captis diuitibus a plebe cum pecunias militibus deberent, captos non morte afficere, sed multatos pecunia in exilium mittere statuerunt. Arist.œconom.2.char.808.

DAEMO-

D

DAEMONIORVM quorundam genus nonnulli inducũt rationis expertiũ in inferiore loco, quod per hoc scimus, ad cruciandos sceleratorum animos, quæ ab alijs mortalia, ab alijs immortalia creduntur. Ammon.in Porphyr. char.10,col.4.

Dæmonem, intellectualem animæ nostræ partem, veteres vocare consueuere. Eustr.1.moral.char.3.

Dæmones in aere habitare, & ad nos venire, & nobis ostendere futura, secundum naturæ ordinem omnino absurdum est. substantiæ enim illæ non ponuntur, nisi vt principia quædam generatorum, vt virtutes cœlestes cum actiuis, & passiuis qualitatibus elementorum sufficienter generent omne, quod est generabile, & corruptibile. Alb.mag. de som. & vig. l.3.tract.1.cap.8.char.37.col.4.

Dæmones, secundum Apuleium, sunt animalia corpore aerea, mente rationalia, animo passiua, tempore æterna. D.Thom.5.metaph.lect.12.tex.10.char.321.

Dæmonibus mediãtibus res humanas per diuinam prouidentiam gubernari existimarunt gentiles, & maxime Platonici. D.Tho.ethic.9.lect.10.char.163.col.1.

Damma bestia est magnitudine capræ, & pili, & figuræ, cornua vt ceruus habens, sed non ramosa, sed plana acuta, cursu velox. caro eius frigida, & sicca est: si fel huius animalis, & semen testiculorum vulpis, & piper, semen erucæ de quolibet acceptum ad pondus auri, & mellis duæ vnciæ, & fiat electuarium, & ipsum teneat mulier in lana, quando cum viro concumbit, concipit, & si fel est fœminæ, fœminam; si masculi, masculum concipit. Albe. Mag. de anim.l.22.tract.2.cap. 1.char.176.col.3.

Damma siue dãmula est bestiola parua, & debilis, quæ est præda cęteris animalibus, & cum parit deuorat secundinam, antequam ad terram cadat. Alber.mag.de ani.l.22.tract.2.cap.1.char.176.col.3.

Damnum est cum quis minus habet, quàm suum erat. Arist.4.ethicor.nicom.cap.4.char.119.

Danubius fluuius nascitur ex alpibus Sueuiæ prouinciæ, & procedens colligit multas aquas, quarum maxime sunt, Nides, Littus, Henus; germinatur & ipse, & Dyaus, & includunt intra se Pannoniorum ciuitates plurimas, id est, Attinetum, Petroennem, Tarmontum, & Stuarim, & redeunt ad vnum, & faciunt rotunditatem, in qua est oppidum Peuce, & ex ipso fluuiali circulo septem crines fluminum procedunt, infundentes se in Pontum iuxta Constantinopolim. Constat Danubium exeuntem ex alpibus edere Dicaram, sed effunditur per crines suprascriptas, currit milliaria 600. Albert. Magn. de nat. locor. dist.3.cap.2.char.102,col.2.

Data sunt in vnaquaque scientia, quę semper quod sunt, sumunt; quærunt autem, quæ his accidunt. Io.Gram. in post.cap.8.char.20.col.4.

Daxus animal est pingue valde, & axungia eius valet ad renum dolores; est latum in dorso; breuibus cruribus, multum mordax: pilo plus albo, quàm nigro; in dorso plus nigros, in lateribus albos habet pilos; est ad quantitatem vulpis: & alius est caninus, quia in multa findit pedem, & alius est porcinus, quia in duo findit vngulam, vt porcus; aliquando habet morsus venenosos, sed non semper. Albert. magn. de animal.l.22.tract.2.cap.1.char.176.col.3.

Debilitas est vltimum potentiæ passiuæ, non tamen in omnibus: nam in aliquibus propter excellentiam appellatur virtus. Albert. magn.in prim. de cœlo, tract 4.cap.4.c.29.col.1.

Debilitas cordis videtur esse valde similis coangustationi cordis, Alb.mag. de mot.animal.l.1.tract.2.cap.7. char.44.col.2.

Debilitas est potius in fuga tristitiæ, quam in appetitu delectationis. Albert.magn.ethic. 7. tractat. 1. cap. 12.chart.87.col.1.

Debitum qui facit, non laudatur. Auer. in 1.rhetoric. tract.2.cap.16.char.42.col.3.

Decem sunt præmittenda in initio cuiusuis libri philosophiæ: primo quot modis nominantur philosophorum sectæ: secundò operum diuisio: tertiò quis sit auctor libri: quartò quis finis illius philosophiæ: quintò via, quæ ad finem perducit: sextò, quę sit auctoris elocutio: septimo cur obscuritati studuerit: octauo quis auditor: nono quis debet esse interpres: decimo quot capita singulis libris præfanda sunt. Ammon. in prædic.c.1. Idem Simpl. in præd.c.1.

Decentia à morali virtute proficiscuntur, Alex. Aphrod. in 4.natur.q.cap.22.c.20.

Decens in expensis fine comparatione accipi non potest; namque quod hunc decet, alium non decet, quæ decentia consideratur ad ipsum, qui facit, ad negocium in quo facit, & ad res, & personas, circa quæ facit expensas, vel donationes. Albert.magn.Ethic.4.tract.1, cap.9.char.50.col.3.

Deceptio secundum suspicionem fit, quemadmodum si idem pluribus primis inesse contingit; & hoc quidem latere quempiam, & existimare nulli inesse, & si quis decipitur circa ea, quæ sunt ex eadem coordinatione, & fit, cum scimus in vniuersali, non autem in parte. Arist.prior. l.2.cap.21.char.279.

Deceptio per syllogismum affirmatiuum fit in prima figura, ex propositionibus immediatis vtrisque falsis, vel ex altera solum minore falsa. Aristot. poster.l.1. cap.12.tex.32.char.323.

Deceptio per syllogismum negatiuum in prima figura ex propositionibus immediatis fit ex ambabus propositionibus falsis, & ex altera tantũ & hac quacunque. Arist.post.l.1.cap.12.tex.32.char.324.

Deceptio per syllogismum in secunda figura ex propositionibus immediatis, non contingit fieri ambabus propositionibus totis falsis: oportet enim accipere propositiones, vt huic insint, huic non: at ambabus in parte falsis nil prohibet, & maiore affirmatiua vera, minore negatiua falsa: & maiore affirmatiua falsa, minore negatiua vera; & maiore negatiua vera, minore affirmatiua falsa: vel maiore negatiua falsa, minore affirmatiua vera. Aristot. poster. lib.1. cap.11. tex.22.char.324.

Deceptio per syllogismum in prima figura ex propositionis mediatis ex eadem coordinatione non potest esse, ambabus propositionibus falsis, sed ea solum, quæ est ad maius extremum. Aristotel.post.lib.1.cap. 13.tex.32.char.325.

Deceptio per syllogismum in prima figura, ex propositionibus mediatis, non ex eadem coordinatione fit maiore falsa, minore vera: & negatiuus fit ex ambabus propositionibus falsis, & maiore vera, minore falsa. Arist.post.lib.1.cap.13.tex.32.char.325.

Deceptio per syllogismum in secunda figura ex propositionibus mediatis, non fit. ambabus propositionibus in toto falsis, altera vero euenit, & vtralibet. Arist. post.l.1.cap.13.tex.52.char.325.

Deceptio per syllogismum per proprium medium, impossibile est fieri ambabus falsis, sed vna, & hac maiore, & si medium non est proprium, hac vera, & illa falsa, & quauis. Arist.post.l.1.cap.13.tex.32.char.326.

Deceptio

Deceptio magis accidit his, qui cum aliis conſiderant, quam his, qui per ſeipſos: nam ea, quæ cum alio eſt conſideratio, per orationem eſt; quę autem per ſeipſos non minus per ipſam rem. Deinde, & per ſeipſos decipi accidit cum in oratione facit conſiderationem, ideo deceptio ex ſimilitudine, ſimilitudo autem ex dictione. Ariſt. elench. lib. 1. cap. 6. char. 589.

Deceptio fit in ſimplicibus, & compoſitis per accidens tantum. Ariſt. 9. metaph. cap. 7. tex. 22. c. 191.

Deceptio ſecundum quando non eſt in entibus immobilibus, ideſt, in neceſſariis, & impoſſibilibus. Ariſt. 9. metaphy. cap. 7. tex. 22. char. 191.

Deceptio ſi accideret in ſubſtantijs non compoſitis ex ſui natura, tunc generarentur, & corrumperentur. Ariſt. 9. metaphy. cap. 7. tex. 22. char. 191.

Deceptor, qui iniuſtus ex illiberalitate eſt. Ariſt. moral. eudem. 3. cap. 6. char. 422.

Deceptio aliquando fit ex eo, quod medius terminus non idem in vtriſque propoſitionibus, niſi voce ſumitur. Alex. Aphrod. in pri. prior. cap. 37. ch. 64. col. 1.

Decipitur ille, qui ens non ens eſſe exiſtimat, vel non ens eſſe ens. Simp. in 1. phyſi. c. 48. col. 1.

Deceptio fit, cum vnum pluribus ineſt, & huic videtur per ſe ineſſe, & quia latet nulli ineſſe, vel cum vniuerſaliter per particulare perſuadetur. Ioan. Gram. in 2. prior. cap. 20. char. 80. col. 1.

Deceptio, vel eſt cum neſcimus vniuerſale, vel particulare, vel neutrum. Ioan. Gram. in 2. prior. cap. 21. char. 80. col. 3.

Decipimur credentes demonſtraſſe vniuerſaliter tribus de cauſis: prima, cum eſt ſolitarium, & ſingulare, in quo facimus demonſtrationem: ſecunda, cum eſt aliquod commune innominatum, & cogimur loco nominis communis vti nomine ſpeciei: tertia, cum & ſi ſit vniuerſale nominatum, tamen in aliqua ſpecie facimus demonſtrationem. Ioan. Gram. in 1. poſter. cap. 5. char. 13. col. 3.

Deceptio ex ſimilibus fit. Mag. in lib. de inter. quæſt. 39.

Decipiuntur homines in eo, quod neſciunt, aut in eo, cuius cognitio non eſt valde manifeſta. Auer. in 4. metaphy. tex. com. 8. char. 35.

Decipiens eſt, qui intelligit facere ſophiſticam apparentiam, & non oſtendere veritatem. Auer. ex deſt. deſt. diſput. 3. char. 20. col. 3.

Deceptio nulla eſt malæ diſpoſitionis circa res immobiles actu ſemper exiſtentes. Alb. magn. in 9. metaphy. tract. 4. cap. 9. char. 141. col. 3.

Deceptio ſecundum magnitudines ex hoc prouenit, quod non diſtinguitur de corpore, ſecundum quod eſt in genere ſubſtantiæ, & ſecundum quod eſt in genere quantitatis. D. Thom. 3. metaphyſic. lect. 13. tex. 80. c. 178.

Deceptio ex hoc ſurgit, quia aliter opinamur de re, quam ſit in re; & aliter affirmare, quàm ſit affirmandum; & aliter negare, quam ſit negandum. Alexan. de Ales. in 9. metaphyſi. tex. 22. c. 275. col. 2.

Deceptio ſequitur ignorantiam diſpoſitionis. Alex. de Ales in 9. metaph. tex. 22. char. 275. col. 2.

Deceptio alia ex parte rei, & hæc eſſe poteſt circa contingentiam: alia ex parte noſtra, & hęc eſt circa neceſſaria. Alex. de Ales 9. metaph. tex. 22. c. 275. col. 3.

Deceptio non poteſt oriri ex parte rei circa neceſſaria, & ſempiterna, ſed ex parte noſtra; in contingentibus contra. Alex. de Ales. in 9. metap. tex. 22. c. 275. col. 3.

Decoctio eſt cibi alteratio, & ideo eſt de contrario in contrarium, & ſic in principio eſt diſſimilis, & in fine eſt ſimilis, & conueniens. Albert. mag. de animal. l. 18: tract. 1. cap. 1, char. 153. col. 1.

Decoctio non fit, niſi per humidi eductionem, & humidum non educitur, niſi a calore ignis. Albert. mag. de animal. l. 20. tract. 1. cap. 4. char. 163. col. 3.

Decoctio eſt propria ignis operatio. Alb. mag. de anim. lib. 2. tract. 1. cap. 4. c. 163. col. 3.

Decrementum eſt tranſmutatio corporis a menſura maiore ad minorem. Auer. epitom. in logic. c. 343. col. 1.

Decreta ad res ipſas immutanda ſunt, & accommodanda. Ariſt. ethic. nicom. cap. 10. char. 135.

Decretum intelligitur dupliciter: vno modo enunciatio quædam vniuerſalis de particularibus operationibus: alio modo indicium aliquod de aliquo operabili. D. Thom. 4. politic. lect. 4. char. 56. col. 3.

Deductio eſt, cum primum medio palam eſt ineſſe, vltimo autem medium obſcurum quidem, ſed ſimiliter credibile, aut magis quàm concluſio. Ariſtot. prior. 2. cap. 21. char. 288. Ioan. Grammat. in 2. prior. cap. 21. char. 82. col. 4.

Deductio in minori propoſitione conſiſtit, cum æque incognita ſit concluſioni, vel notior. Mag. in prior. char. 66. col. 1.

Deductio, & refutatio idem commune habent, vt in propoſitione ambigua ambo verſentur; differunt, quia deductio eſt ratiocinatio, quæ dubitationem affert: refutatio per ratiocinationem contrarium, vel repugnans infert. Mag. in prior. char. 66. col. 3.

Deductio habet medium magis notum ſecundum naturam concluſione, & propinquius ſcientiæ introductione. Alb. mag. in prior. char. 16. col. 4.

Deductio eſt, cum ipſi medio palam eſt ineſſe primum extremum in maiori propoſitione, & ſic habentibus terminis propoſitio maior efficitur per ſe nota. Alb. mag. in prior. char. 168. col. 3.

Defectui, quod eſt malum, ſuperabundantia, quæ & ipſa eſt malum, contraria eſt. Ariſtotel. prædic. tractat. 3. cap. 1. char. 92.

Defectio in diuiſione dicitur, cum non ſumas in diuiſione omnia, quæ contra diuiduntur. Ioan. Gram. in 2. poſter. cap. 6. char. 60. col. 1.

Deficit cito, quod continuo non generatur. Alber. mag. de paſſi. aer. char. 119. col. 3.

Defenſor videre debet, quæ, & quot eorum non inſit, quibus appetendis homines alijs iniuriam faciunt. Ariſt. rhetor. 1. char. 43.

Defendens ſemper in meliori conditione eſt, quam qui accuſat, quia qui accuſat ex veriſimilibus probat. Ariſt. rhetoricor. 2. char. 132.

Defenſio eſt delictorum, ac iniuriarum, quæ vel in accuſationem, vel ſuſpicionem venerunt diſſolutio. Ariſt. rhetoric. ad Alex. cap. 4. ch. 195.

Defendens, aut oſtendere debet nihil perpetraſſe eorum, quorum accuſabatur: aut ſi cogatur fateri, enitendum eſt, vt geſtum a ſe negocium, & legitimum, & iuſtum, & honeſtum, & publice vtilitati vtile oſtendat, aut in imprudentiam, in fortunam geſta negocia conferens, & iacturas ab iis profectas, quam minimas oſtendens. Ariſtot. rhetoric. ad Alex. cap. 4. chart. 196.

Deferri, & circumferri idem ſunt: nam deferri eſt vniuerſum locum deſerere: circumferri eſt in ſe eodem ſitu per eandem ambitudinem recurrere. Them. in 4. phy. tex. 45. c. 37. col. 1.

Definire non eſt in ſempiternis maxime indiuidua vnica vt Sol, & Luna. Ariſtotel. 7. metaphyſic. cap. 17. tex. 55. char. 157.

Definibile in ſe habet, vt ſe habet definitio. Simp. in pri. phyſi. tex. 30. char. 42. col. 1.

Definibile omne compoſitum eſt, & definientia ipſius quidditatis termini ſunt. Alb. mag. de cauſ. & proceſ. vniuer. a 1. cau. l. 1. tract. 2. cap. 5. c. 192. col. 1.

Definitio quot modis dicitur, & fit, & inuenitur.

DEfinitio, aut principium eſt demõſtrationis, aut demonſtratio poſitione differens, aut concluſio demonſtrationis. Ariſt. poſt. lib. 1. cap. 2. tex. 22. car. 310.

Definitio per ſolam primam figuram venatur; quia in ſecunda non eſt affirmatiuus ſyllogiſmus; in tertia non eſt vniuerſalis. Ariſt. poſt. lib. 1. cap, 11. tex. 31. c. 321.

Definitio alia ſignificat, quid nominis; qua cognita quęrimus propter quid eſt: alia declarat propter quid: prior ſignificat, ſed non oſtendit, alia poſitione differt à demonſtratione. Ariſtoteles poſterio. libro ſecundo. cap. 10. tex. 10. char. 367.

Definitio alia eſt ratio ipſius, quod quid eſt demonſtrabilis, alia eſt ſyllogiſmus caſu differens a demonſtratione, alia eſt concluſio demonſtrationis. Ariſt. poſter. lib. 2. cap. 10. text. 10. char. 367.

Definitionem venabimur, ſi primo conſiderabimus, quæ ſe extendunt in plus rei propoſitæ, non tamen extra genus, ideſt, inſunt vnicuique vniuerſaliter, & alij, & eorum aggregare id, quod eſt illius rei, cuius intendimus definitionem elicere, & hoc aggregatum neceſſario eſt forma rei, & eius definitio. Ariſtot. poſter. lib. 2. cap. 13. tex. 16. char. 374.

Definitionem alicuius totius, ſi aliquis vult inuenire, primo diuidere oportet genus in indiuidua ſpecie prima, & horum definitiones accipere, & horum genus accipiendum, & proprias paſſiones ſpeculari, per communia prima: quia accidentia ex his, quæ componuntur ex indiuiduis, ex definitionibus plana ſunt; quia principium omnium eſt definitio ſimplicis, & ſimplicibus ſolis per ſe inſunt accidentia, alijs vero ſecundum illa, differentiæ ſunt ordine ſuo ponendæ, & nihil eius, quod in eo quod quid eſt prætermittendum eſt. Ariſtot. poſter. lib. 2. cap. 13. tex. 18. char. 376.

Definitionem conſtruere qui vult per diuiſionem, tria coniecturare oportet: primo, vt accipiat quæ prædicantur in eo quod quid eſt: ſecũdo hæc ordinare, quid primum, quid ſecundum: tertio quid hęc omnia ſunt. Primum eſt, quia prædicata accidentália non conferunt definitioni. Ordinamus autem, ſi acceperimus quod primum acceptum fuerit, quod omnibus ineſt, illi autem non omnia. Quod autem omnia hæc ſint manifeſtum eſt ex eo, quod accepit per diuiſionem à toto, & id quod acceptum eſt ſit idem cum re definita, nec deficiat, nec aliquid illi ſuperſit. Ariſtot. poſter. lib. 2. cap. 13. tex. 21. char. 378.

Definitio facilius fit, cũ definimus ſingularia, quam vniuerſalia. Ariſt. poſter. libr. 2. cap. 10. tex. 22. char. 379.

Definitionem interire contingit, ſi oſtenditur non eſſe idem, non aũt eſt ſatis ad aſtruendum oſtendere idem eſſe. Ariſtot. topic. 1. cap. 4. char. 393.

Definitio multipliciter dicitur: vno modo ſignificat ſubſtantiam, & hoc aliquid. alio modo quodcunque prædicamentum, quantitatem, qualitatem, & alia quæcunque talia. Ariſt. 7. metaph. cap. 3. text. 14. char. 132.

Definitio alia eſt nominis, alia orationis. Alex. aphrod. in 1. topic. cap. 4. text. 7. colum. 7.

Definitione illa prima ſunt, quæ in propria ratione continent aliqua, quę non alterius in definitione ſumuntur. Alex. aphrod. in 1. de ani. cap. 9. char. 34. colum. 2.

Definitiones omnes propriæ prædicatiuæ ſunt, impropriæ autem negatiuæ. Alexan. & Euſtrat. in 9. poſter. char. 17. colum. 1.

Definitiones, aliæ cum definito conuertuntur, alię non, quæ nõ conuertuntur, & ſunt ex materia, per primum primæ figuræ modum demonſtrantur, quæ ex forma indemonſtrabiles ſunt. Alexander & Euſt. in 2. poſter. char. 45. colum. 2.

Definitionum quatuor ſunt ſpecies: vna, quæ quid nominis declarat, quæ nec definitio proprie appellari debet: alia ipſius quod quid eſt indemonſtrabilis: alia, quæ concluſio demonſtrationis eſt: quarta, quæ definitio quidem eſt, at differt a demonſtratione ſola poſitione. Alexan. & Euſtra. in 2. poſter. char. 56. col. 2.

Definitionem vt conficiamus, tria paranda ſunt, vt omnia ſint ſubſtantialia, & in eo quod quid eſt prædicentur, & nihil ſit accidentale, quod decenter ordinetur, vt priora natura ſint præordinata, & poſt ipſa poſteriora; tertio vt omnia hæc ſint definitum, vt illud, nec nec excellat definitionem, nec deficiat ab illo, de quo aſſignata eſt. Alex. & Euſtra. in 2. poſter. cart. 87. col. 1.

Definitionem qui venari vult, potius vti debet reſolutiua, quàm diuiſiua methodo a ſingularibus ad vniuerſalia eundo. Alexan. & Euſtra. in 2. poſter. c. 90. col. 2.

Definitionem venari conſueuit Ariſto. ex ijs rebus, quæ maxime rem conſequuntur. Pſellus in 2. phyſic. c. 11.

Definitio alia eſt nominis, quæ nec digna eſt definitionis nomine, quæ aliam rem mõſtrat, ſed non quamobrem oſtendit; & hæc nihil ad ſcientiam demonſtrat: alia, & vt ſit, & cauſam quod ita ſit oſtendit, & hæc ſolo flexu a demonſtratione differt: alia eſt eorum, quæ prima, & immediata ſunt, quod principium eſt demonſtrationis. Themiſt. in 2. poſter. cap. 11. char. 10. col. 3.

Definitiones per negationem maiorem ſubiecto dignitatem afferunt. Ammon. in Porph. q. 32.

Definitiones ſumuntur aliquando a forma, aliquando a materia, aliquando ab vtraque. Simp. in 1. phyſic. tex. 92. char. 138. colum. 2.

Definitiones aliæ ſunt materiales, aliæ formales, aliæ ex vtraque. Io. gram. in 1. poſt. cap. 7. char. 18. colum. 4.

Definitionum ſcientiam per ſolam primam figuram venari poſſumus. Io. gram. in 1. poſt. cap. 11. c. 30. col. 1.

Definitio duplex: alia, quę ſubſtantiam exhibet, alia, quæ nomen interpretatur. Ioan. gram. in 2. poſter. cap. 7. char. 61. colum. 4.

Definitio alia materialis, aut quæ ſumitur ex his, quæ ſubſtantialiter rebus inſunt: & materialis, aut conuertitur, aut non, aut eadem cum definito eſt, aut alia, aut formalis, aut conuertitur, & eadem eſt cum definito. Ioan. gram. in 2. poſt. cap. 8. char. 62. col. 1.

Definitiones generum ex reſolutione inueniuntur a definitionibus ſpecialiſſimorum, quæ a definitionibus ſingularium inueniuntur. Io. gram. in 2. poſt. cap. 14. char. 70. colum. 1.

Definitiones, vt ex diuiſione eliciamus, tria conſideranda ſunt: primum accipere in definitione, quæ prædicantur de definibili in eo quod quid eſt: ſecundum ordinare vniuerſalia ora prima, particulariora verò poſt ipſa: tertium, quod hæc omnia ſubſtantialia in definitionem comprehenſa ſoli definito conueniant. Ioan. grammat. in 2. poſter. cap. 14. char. 76. col. 1.

Definitionis inquiſitio omnis difficilis eſt, communiter, autem, quæ de ijs eſt, quæ ſunt, propriæ autem de anima. primum quęrendum vtrum vna ſit methodus, vel multæ per quam diffinitiones omnium, quæ ſunt, elici poſſunt, ſi vna, quid ſit, & qualis: ſi multæ, quot, & quales viæ ſunt duæ, deſcriptio, & definitio. Ioan. gramma. in 1. de anima. tex. 4. char. 6. col. 1.

Definitiones ſecundum veritatem inueniuntur in compoſitis, quæ habent eſſentiam perfectam, ſed in relatiuis, & rebus ſimplicibus, quarum exiſtẽtia propinqua eſt, vt ſit in intellectu, vt ſunt relatiua, non inueniuntur diffinitiones ſecundum veritatem. Auerroes in poſter. lib. 1. text. 10. chart. 137. colum. 2.

Definitio, aut eſt nota tota ſecundum ſe, aut aliquę partes ipſius ſecundùm ſe ſunt ignotæ, aliquæ notæ; primo eſt principium demonſtrationis: ſecundo concluſio demonſtrationis: tertio partim eſt principium demonſtrationis, partim concluſio demonſtrationis. Auer. in poſter. libr. 1. cap. 7. tex. 64. chart. 148.

Definitiones duas nihil habere poteſt. Auerr. in poſter. lib. 1. cap. 3. text. 10. char. 20.

Definitionum quædã ſunt, quas ab initio eſt notũ ineſſe definito, & ſingulas partes ipſarũ ſingulis illius, & hęc ſunt demonſtrationis principiũ. Aliæ ſunt, quas nõ eſt

notũ ineſſe definito,ſiue partes ineſſe ſingulę ſingulis ſit notum,ſiue non ſit notum. Aliæ ſunt,quarum aliquas partes notum eſt ineſſe definito, & aliquas non eſt notum:& harum,aliæ per demonſtrationem poſſunt verificari,aliæ non.Auer.epit.in log.c.353.col.3.

Definitionem oportere eſſe definito notiorem quatuor intelligi poteſt intentionibus. Vna, quod conceptus definitionis confuſus ſit notior, quam conceptus definiti confuſus. Secundus, quod conceptus partium definitionis diſtinctus ſit notior,quam conceptus definiti diſtinctus. Tertius,quod conceptus partium definitionis confuſus ſit notior,quam conceptus definiti diſtinctus. Quartus,quod conceptus partium definitionis diſtinctus ſit notior,quam conceptus definiti confuſus, Auer.in q.logicis q.17.c.378.col.3.

Definitio non inuenitur in rei veritate niſi in ſubſtãtia, Auer.in 4.metaph.tex.10.c.38.col.3.

Definitiones ſubſtantiarum plures ſciuntur in ijs tribus vijs,ſciliçet compoſitionis,diuiſionis,& demõſtrationis,Auer.in 6.metaph.ſum.1.tex.10.c.68.col.1.

Definitio in ſubſtantia inuenitur ſimpliciter,in alijs prædicamentis ſecundum quid. Auer. in 7. metaphyſic. com.14.ch.77.

Definitionis ad definitionem eſt proportio, vt quidditatis ad quidditatem. Auerroes in 7. Metaphyſic. tex.14.char.77.

Definitiones ignotæ quæ ſunt, primo perſcrutandum eſt de genere earum, & poſt de differentia,quando vtraque pars differentiæ ignota eſt,ſcilicet genus,& differentia.Auer.in phy.4.tex.8.c.58.col.2.

Definitionem tribus vijs venari poſſumus:demõſtratione,vt plasuit Hippocrati: diuiſione,vt Platoni: cõpoſitione,vt Ariſtoteli,Auer.1.de an.tex.5.c.109.col.2.

Definitiones nullum vſum recipiunt ab accidentibus. Boeth.in Porph.ch.3.

Definitio alia eſt per genera,& eſt vera: alia eſt quædam deſcriptio,qua maxime vtimur in illis generibus, quæ ſumma ſunt genera.Boet.in Porph.c.14.

Definiri quæ nequeunt, deſcribuntur. Boeth.in præd. char.117.

Definitio generis conſtitutione formatur, differentiarum vero compoſitione perficitur. Boeth. in lib. de interp.char.308.

Definitio fit ſumpto ſpeciei genere, & differentia, ſi æqualis eſt ſpeciei,facta eſt definitio;ſi autem maior eſt, diuidatur iterum differentia,& hoc quouſque genus, & differentia vna conſideratę æquantur ſpeciei.Boet. de diuiſione.char.644.

Definitiones cum tres ſint a toto,ab enumeratione,& a notione,ſola quæ a toto eſt definitio,propria,ac vera eſt. Boeth.de defin.char.675.

Definitionis a toto quindecim ſunt formæ: prima eſt ſubſtantialis: ſecunda notionem ſubiicit: tertia a qualitate nomen accipit; quarta deſcriptio dicitur: quinta ad verbum dicitur: ſexta differentia dici poteſt:ſeptima per tranſlationem; octaua per priuãtiam ſui contrarii:nona per imaginationem:decima veluti: vndecima per indigentiã pleni ex eodem genere:duodecima per laudem:decimatertia per proportionem: decimaquarta per id,quod eſt ad aliquid:decimaquinta cauſam tribuens.Boet.de diffin.c.655.

Definitio ab enumeratione fit, cum totum loco generis ſumitur,& partes loco ſpeciei. Boeth.de diffin.c.655.

Definitio a notione fit,cum propoſito eo,quod definiẽdum eſt, nec eius genere dicto explicatur quod illud fit, de quo quæritur verbis in rei ſenſum ducentibus. Boeth.de dif.char.656.

Definitio, partitio, atque collectio inuentionem continent, & iudicium, quia neque exiſtere præter inuentionem,neque cognoſci præter iudicium poſſunt. Boet.in top.Cic.l.1.char.761.

Definitio, quæ per partium enumerationem fit, aut explicat partes ſubſtantiales, & tunc fit ex genere & differentia:aut proprietatis partes dicuntur,& eſt deſcriptio; aut quaſi totius membra enumerantur, & definitio per partium enumerationem dicitur: aut tanquam ſpecies diuiduntur,& a diuiſione ſpecierum definitio nuncupatur. Boeth.in top.Cic.l.3.c.798.

Definitio, alia eſt per materiam, alia per efficientem: & materialis fit, quia materia nõ vt materia ſimplex accipitur,ſed prout ipſa eſt prima potẽtia ad eſſe:& per efficiens fit,ſi agens non vt efficiẽs tantũ ſumitur,ſed vt agens ẽm formã & vniuoce. Alb.mag.de prędic.c.4.c.1.

Definitionem tribus viis inueſtigare poſſumus: vel ex prioribus, ex quibus eſt demonſtratio, vt dixit Hippocrates: vel ex poſterioribus, vt procedit diuiſio, vt ait Plato: vel collectione definientium per diuiſionem,& compoſitionem eorum,vt dixit Ariſto. Albe. mag.in 1.de an.tract.1.cap.3.c.1.col.3.

Definitionem cognoſcere contingit duobus modis errare: primo cum definitio eius eſt falſa ad aliam rem, vt definitio circuli eſt falſa ad triangulum: ſecundo cum partes definitionis non cohærent ſimul, & tunc definitio eſt falſa ſimpliciter. D.Tho.in 3.de ani.l.11. tex.26.ch.60.col.1.

Definitio duplex:vna,quæ declarat id,quod eſt:alia,quę declarat eſſe eius,quod eſt. Alex.de ales in 5.metaph. tex.16.ch.125.colum.1.

Definitionem venatur intellectus per viam compoſitionis, & diuiſionis. Alexan.de ales in 7.metaphy.tex. 33.char.218.col.2.

Definitionem cum venari vult intellectus, primo venatur conceptum rei, ſecundum quem res definibilis conuenit cum ipſa re, & ab hoc accipitur genus: ſecundo conceptum,ſecundum quem differt a quolibet alio conceptu,& ab hoc accipitur differentia. Alex.de ales in 7.metaph.tex.33.c.218.col.2.

Definitionem via diuiſiua ſic venabimur: primo videndum in quo genere eſt ipſa ſpecies, quæ debet definiri: deinde venari differentiam, quæ diuidenda eſt, quouſque ad vltimam differentiam deueniamus; quæ diuiſio,vt recte fiat duo cõſeruanda ſunt:primo,quod fiat per differentias immediatas: ſecundo, quod differentiæ, quæ diuidunt aliquod diuiſum reſpiciant per ſe naturam diuiſi, quia natura diuidentis differentiæ non eſt aliud, quam natura diuiſi magis certificata. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.43.c.229.col.1.

Definitionis inſtrumenta ſunt compoſitio, & diuiſio; quia primo diuido genus per differentias, & abiicio differentiam,quæ non eſt conſequens:& tertio cõpono eam,quæ rem conſequitur,ac ipſam eligo, & ſic fit definitio. Alex.de ales in 7.metaph.tex.43.c.229.c.2.

Definitio paſſionis poteſt eſſe duplex, vel dicens quid, vel dicens propter quid. Ale.de ales in 7. metaph.tex. 59.ch.244.colum.1.

Definitio,alia ſubſtantiarum eſt per ſe exiſtentium, alia compoſitorum ex ſubſtantia,& accidentibus. Ale.de ales in 8.metaph.tex.4.ch. 247.col.1.

Definitio duobus modis conſideratur,vel in ſe,& ſic nec verum,nec falſum ſignificat: vel vt eſt huius definitio; & ſic vel vera,vel falſa eſt,& affirmatio eſt. Thom.de Vio in poſt.ch.191.col.1.

Definitio venari poteſt ſecundũ Platonẽ,via diuiſiua:ſecundũ Ariſtotelẽ,compoſitiua: ſecundũ Hippocratẽ, via demonſtratiua. Tho.de Vio in poſt.ch.221.col.1.

Definitio quid eſt, & vnde dicitur.

DEfinitio non eſt omnino prædicatiuorum,quæ ſunt in prima figura. Ariſto.poſt.l.2.cap.3.tex.2.c.357.

Definitio eſt ſubſtantiæ quædam cognitio,Ariſto.poſt.l. 2.cap.5.tex.2.char.357.

Definitio

Definitio eſt oratio ipſius quod quid eſt.Ariſt.poſt.lib.2. cap.10.tex.10.c.367.

Definitio omnis ſemper eſt vniuerſalis.Ariſt.poſt.libr.2. cap.13.tex.22.c.379.

Definitio eſt oratio,quod quid erat eſſe ſignificans. Ariſtot.top.1.cap.4.c.492.

Definitio eſt illa,quæ ſignificat illud,quod nomen ſignificat.Ariſt.4.metaph.cap.5.tex.28.char.82.

Definitio vnius rei eſt vna,quæ eſt quod quid erat,per accidens autem multæ poſſunt eſſe definitiones.Ariſtot. 5.metaph.cap.29.tex.34.char.116.

Definitio vniuſcuiuſque rei eſt illud,quod prędicatur ſecundum ſe: & in ipſa nec comprehenditur,quod prædicatur per accidens: nec accidens, quod eſt per ſe ſecundo modo: nec compoſitum ex accidente,& ſubiecto: & in qua definitione nõ ponitur ſubiectum,cum plures paſſiones de ſubiecto prædicantur,multę enim paſſiones eædem eſſent inter ſe.Ariſtot.7.metaphyſi. ex ſu.2.cap.2.tex.11.c.131.

Definitio non eſt omnis ratio,quæ ſignificat idem, quod nomẽ,alioqui omnes termini eſſent definitiones, ſed definitio eſt vera, ſi eſt primi alicuius: prima autem ſunt, quæ per ſe dicuntur, & quæ ſit alicuius ſpecierum, quæ non dicantur ſecundum participationem, nec ſecundum paſſionem,nec vt accidens. Ariſt.7.metaph.ex ſu.2.cap.3.tex.13.c.132.

Definitionem non eſſe rationem ex additione ſi aliquis dicat,contigit accidentium non ſimplicium ſed copulatorum non eſſe definitionem,quam neceſſe eſt facere.Ariſt.7.metaph.c.4.tex.17.char.133.

Definitio eſt idem cum eo,cuius eſt; ſingulum enim non aliud videtur eſſe a ſuimet ſubſtantia: & definitio dicitur ſinguli ſubſtantia,at in accidentibus non eſt idẽ. Ariſt.7.metaph.cap.5.text.20.char.135.

Definitio, & definitum in iis, quæ ſunt ſecundum accidens, non ſunt idem, quia alia eſt accidentis, & alia ſubiecti natura.Ariſt.7.metaph.cap.5.tex.2.c.136.

Definitio omnis ratio eſt, & omnis ratio habet partes, ita vt ſe habet ratio ad rem, ſic partes rationis ad partes rei ſe habent. Ariſt.7.metaph.cap.11.te.33.c.143.

Definitio eſt vniuerſalis,& ſpeciei tantum.Ariſt.7. metaph.cap.2.tex.36.ch.147.

Definitio eſt quædam vna ratio:& ſubſtantia,quæ indicatur,vnum eſt.Ariſt.7.metaph. cap.14.tex.42.c.151.

Definitio eſt ratio, quæ eſt ex differentijs, ita vt vnitas pendet ex finali differentia,& ordo ſit,vt magis communis præcedat minus communem.Ariſt. 7.metaph. cap.14.tex.43.ch.152.

Definitio eſt vere vnum ex multis partibus, non ſicut aceruus. Ariſt.8.metaph.cap.8.tex.15.ch. 171.

Definitio omnis in eo quod quid eſt conſiſtit. Alexan. aphr.in 1.prior.cap.28.ch.52.col.1.

Definitio æquimembris eſt, quæ habet partes æquales definito. Alex.aphr.in 6.top.cap.5.c.81.col.3.

Definitiones in naturalibus perfectiſſimæ ſunt,quæ formam dicunt eius, quod definitur, & inſuper apponũt quid in tali,& tali materia.Alexan.Aphrod.in 4.meteor.cap.10.co.44.char.116.col.2.

Definitio cum cauſa eſt demonſtratio ratione differens. Alexand. Aphrod. in 2. metaphyſic. vel ſecundum Latin.8.co.19.char. 60.col.1.

Definitiones definitorum ſunt principia; ipſarum vero genera,& differentiæ principia ſunt.Alex.Aphrod.in 2.metaph.vel apud Latin.3.co.35.c.67.col.1.

Definientia magis entia ſunt,& magis ſubſtantia, quam definitum,& in ſpecie conſtitutum, & informatum, & ideo forma eſt magis ſubſtantia, quam materia. Alex.Aphrod.in 2.metaphyſi.vel ſecundum Latin.3. co.56.char.78.col.2.

Definitio prima,& proxima eſt rei ipſius definitio. Alex. Aphr.ex 1.met.vel ſecun.Latin.2.co.16.ch.51.col.2.

Definitio aliquid de aliquo ſignificat, quorum alterum eſt forma,alterum materia. Alex. Aphrod. in 7. metaphy.vel 8.com.8.char.225.col.1.

Definitio eſt ſignificatiua ſubſtantiæ rei ſubie ctæ. Alex. & Euſt.in 6.poſt.char.18.col.2.

Definitionis propoſitum eſt nihil prætermittere, quod deſpicit ſubſtantiam definiti, ſed omnia percurrere. Alex.& Euſt.in 2.poſt.char.28.col.2.

Definiens ex duobus alterum neceſſario oſtendit, vel quid eſt res, vel quid nomen ſignificat. Alex. & Euſt. in 2.poſt. char.38.col.2.

Definitio rerum naturam per ſe ſignificat, per accidens quid nomen ſignificat. Alexand.& Euſt. in 2.poſter. chart.43.colum.2.

Definitio eſt ratio vnum de vno ſignificans, non ſecundum accidens,namque ſimplicium,& non compoſitorum eſt.Alex.& Euſt.in 2.poſt.c.57.col.1.

Definitio eſt ratio naturam definiti explicans. Alex.& Euſt.in 2.poſter.char.100.col.1.

Definitio eſt oratio,in qua nec eſſe,nec non eſſe dicitur, ſed tantum quid ſit rei. Themiſt.in 1.poſterio.cap.5. char.2.colum.1.

Definitio eſt breuis, & circumſcripta oratio, quæ alicuius rei naturam explicat.Ammo.in Porph. c.1.c.1.

Definitio dicitur metaphora ab agrorum finibus ſumpta.Ammon.in Porph.c.1.col.1.

Definitiones dicuntur vel a re ſubiecta,vel a fine, vel ab vtroque. A re ſubiecta, vt cum dicimus medicina eſt ars,quæ in corporum humanorum cognitione cernitur. A fine,vt medicina eſt, quæ efficit ſecundum ſe valetudinem. Ab vtroque,cum dicimus,medicina eſt ea ars,quæ operę multum in corporum humanorum cognitione ponat,quæque ipſis proſperam afferat valetudinem.Ammo.in Porp.c.1.col.1.

Definitio minus nota eſt,quam definitum,ergo non poteſt eſſe,quod ſit medium in demõſtratione, quod ex notioribus eſſe debet.Simp.in phy.c.4.col.1.

Definitio eſt formæ,& ſpeciei indicatiua.Sim.in 2. phy. chart.110.colum.2.

Definitionibus nihil eſt principalius, & nihil communius eſt dignitatibus. Ioan. Gram. in 1. poſt. cap. 2. char.6.col.4.

Definitio eſt quod quid eſt rei manifeſtans. Ioan. gram in prim.poſt.cap.2.chart.7.col.2.

Definitiones ſubſtantiam rei dicunt, non quæ ipſi inſunt.Io.gram.in prim.poſt.cap.2.char.7.col.2.

Definitio non eſt alia a definito.Ioan.Gram.in 1.poſter. cap.2.char.7.col.2.

Definitum eſt pars illius,quod accipitur in ſua definitione.Ioan.gram.in pri.poſt.cap.5.chart. 13.col.3.

Definitio, vel eſt demonſtrationis principium, vel demonſtratio poſitione differens. Ioan.Gram. in 1.poſter.cap.7.char.18.col.4.

Definitio eſt oratio ſumpta ex communibus, & ex his quæ ſecundum ſubſtantiã inſunt,quæ eſt propria alicuius.Io.gra.in pri.poſt.cap. 11.c.30.col.1.

Definitio eſt oratio compoſita ex proprijs in eo quod quid eſt.Ioan.Gram.in 2.poſt.cap.6.char.60.col.2.

Definitio vniuſcuiuſque rei vna eſt,& non multę.Ioan. Gram.in 2.poſt.cap.8.char.62.col.1.

Definitio proprie eſt ex materiali,& formali cauſa compoſita.Io.gram.in 2.poſt.text. 8.chart.62.col.2.

Definitio non eſt eadem, in quibus eſt prius, & poſterius.Ioan.Gram.in 1.de ani.tex.8.c.8.col.1.

Definitio perfectiſſima eſt, quæ nobis regulas tribuit, quibus poſſimus ſyllogizare velut ab aliquo principio de omnibus,quæ per ſe rebus inſunt. Ioan.Gram. in 1.de ani.tex.11.char.9.col.1.

Definitionis non eſt pars vniuerſalis,& communis,cuius tractatus precedat definitiones appropriatas vnicuiq; arti,quia in ipſis nõ eſt aliquid precedẽs modo formę.

Auer.in poster.lib.1.ex procem. chart.127.colum.1.
Definitionum potentia,est potentia nominis,sed nomen sequitur substantiam rei confusam,definitiones autem distinctam, Auerroes in poster.libr.1.cap.10.text.79. char.153.
Definitio est,quę comprehendit naturã,& naturæ sunt, ex quibus constituitur substantia rei. Auerroes in poster.lib.1.cap.16. tex.154.char.180.
Definitio est aliud a demonstratione, quia quæstio quid est,est aliud a quęstione demonstrationis.Auerroes in poster.lib.2.cap.1.tex.14.char.198.
Definitio perfecta est, quæ est conclusio demonstrationis.Auer.in poster.lib.2.cap.5.tex.46.char.216.
Definitio simplicis est principium definitionis compositi,& species simpliciores sunt generis, ergo definitiones specierum sunt prima definitionum genera. Auerroes in poster.lib.2.cap.8.tex.72. char.225.
Definitio illa est perfecta,in qua nihil deficit de substantia definiti,Auer.in post.lib.2.cap.8.text.75.char.226.
Definitionis pars nihil prohibet quin sit genus,vel differentia: genus autem non conuenit,vt sit terminus medius.Auer.in poster.lib.2.cap.10.tex.95.chart.234.
Definitio est sermo, cuius compositio est conditionis, & copulationis ad intellectionẽ definiti per res substantiales,quibus est sui consistentia, & componitur ex genere,& differentia. Auerroes epitom.in lib.logic.chart.342.colum.1.
Definitio est compositio clausule conditionis & nexus, explicans significatum definiti per essentialia.Auerroes epitom.in logic.char.353.col.2.
Definitionum perfectissima est,cũ contigerit,quod pars, quæ est demonstrationis conclusio fuerit definitio, & illa definitio,quę fuerit medius terminus,sit definitio, & causa definitionis ostensæ. Auerroes epitom.in logic.char.354.colum.1.
Definitionis partium habitudo ad ipsum definitum est habitudo, quam facit intellectus: sed habitudo rei ad aliud est extra intellectum. Auerroes in quæstio.logi. q.17.char.279.col.2.
Definitionum perfectissima est, quæ significat medium terminum per orationem, & hæc species demonstrationum,alia est simpliciter,alia secundum quid.Auer. in quæst.log.q.18.char.379.col.3.
Definitionis partes præcedunt rem, cuius est definitio in esse. Auer.in physi.1.tex.28.c.10.col.1.
Definitio naturæ non dicitur, nec æquiuoce,nec vniuoce, sed secundum prius,& posterius, & in talibus incipiendum est a communiori,&veniendum ad propria, vt in definitione motus,& loci.Auerroes in physic.2. text.3.char.23. colum.4.
Definitio est id,quod prędicatur in quid, &conuertitur. Auerr.in physic.3.tex.1.char.40.colum.4.
Definitio partium substantiarum consimilium partium, & definitio totius sunt eadem. Auer.in physic.3.text. 37.char.48. colum.2.
Definitio omnis, per quam accidentia non cognoscuntur,non est definitio,nisi æquiuoce. Auerroes in 1.de anima.tex.11.char.110. colum.2.
Definitio est id, quod notificat formam, & substantiam rei. Auerr.in 1.metaph.tex.col.51.char.14.
Definitio non est definitio, nisi cum significat essentiam rei.Auer.in 5.metaph.ex su.1.tex.com.11.char.53.
Definitio est finis in cognitione,& esse.Auerr.in 5.metaphys.tex.commen.22.char.62.
Definitiones accidentium non significant vnam materiam. Auer.in 5.metaph.tex.commen.34.char.67.
Definitio est vnum actu,duo in potentia.Auer.in 7.met. tex.commen.12.char.77.
Definitio,quæ declarat quidditatem rei,est rerum, quæ sunt totum, & vnum. Auerroes in 7.metaphysic.text. comment.12.char.77.
Definitio accidentium est,vt definitio priuationis. Auer. roes in 7.metaph.tex.comm.14.char.77.
Definitio significat res terminatas in definito. Auerroes in 7.metaph.tex.comm.18.char.79.
Definitum, & definitio sunt vnum actu, plura potentia. Auer.in 7.metaph.tex.comm.21.char.81.
Definitio est vnum cum definito secundum prædicationem,non quòd ipsa definitio,quæ est forma, est ipsum definitum, quod est habens formam. Auer.in 7.metaphysic.tex.commen.char.90.
Definitiones rerum sunt permanentium,vt sunt vniuersalia,& non particularia, namque particularia nõ sunt permanentia. Auer.in 7.metaph.tex. comm.53.c.95.
Definitio est ens in actu per vltimam differentiam, & aliæ differentiæ quæ sunt ante, sunt, quasi materia. Auerroes in 8.metaph.tex. commen.6.char.100.
Definitiones existentes per se sunt illæ, in quibus genus est quasi materia,& differentiæ quasi formæ. Auerro. in 8.metaph.tex.comm.6.char.100.
Definitio est sermo,in quo disponitur aliquid p aliquod. Auerroes in 8.metaph.tex.comm.9.char.102.
Definitio contrariorum, quæ est esse maximam distantiam,est propter contrarietatem,quę est in loco:distantia enim in loco est maxima, centri scilicet ad circumferentiam,& hæc distantia est in contrarietate substantiarum corporum propriorum istis locis. Auerroes in 10.metaphys.tex.comm.13.c.122.
Definitio est oratio notificans quidditatem rei per essentialia,quibus consistit. Auerroes in epit.metaphysico. tract.2.c.172.colum.4.
Definitionum partes cum definitionibus sunt vnũ actu, multa potentia. Auer.ex dest.dett.disp.6.c.36.col.1.
Definitiones per genera, species, differentias, & propria tractantur. Boet.in Porph.ex dialog.c.3.
Definitio est esse rei.Boet.in Porph.c.90.
Definitionum substantiales differentiæ partes sunt.Boe. in Porph.c.90.
Definitiones esse possunt genera subalternorum. Boet. in prædicament.c.117.
Definitio vna semper est oratio, quia vnius rei substantiam monstrat.Boet.in libr.de interpr.c.327.
Definitio omnis principium a genere sumit, deinde suas ponit differentias. Boeth. ex introd. ad cath. syllogis.char.558.
Definitio prima semper ratio est dicendi, ac disputandi. Boeth.de definitio.ch.648.
Definitio est oratio,quę id,quod definitur,explicat quid sit.Boeth.de definitione.ch.649.
Definitio omnis in quæstione rem habet incertam. Boeth.de defin.char.649.
Definitio est illa, quæ in rebus exprimendis explicat quid sit, quale sit, & quemadmodum membris suis constare debeat.Boeth.de definitione.char.651.
Definitio substantialis, sola certa, ac vera definitio est. Boeth.de definition.ch.651.
Definitio est,cum proposito eius rei genere,de qua quęritur,& adiunctis speciebus cum differentia vsque ad eius proprium discussa omnino communione venimus.Boet.de definition.char.653.
Definitio a notione dicitur, cum vis nominis, vel verbi, quæ in compositione sita est, rem suam facta quadam separatione designat.Boet.de definition.c.655.
Definitio,quæ a qualitate nomen accipit,est quæ dicendo quale sit ostendit.Boet.de definition.char.656.
Definitio descriptiua est, quæ non dicit quia sit, sed adhibita dictorum circuitione,atq; factorũ, quid quæq; res sit declarat descriptiue. Boethius. de definition. char.657.
Definitio ad verbum est, cum illam vocem, de qua quæritur, alio sermone designat. Boeth. de definition.char.657.

Defini-

Definitio per differentiam est, cum quæritur quid inter regem vel tyrannum est, & adiecta differentia, quid vtrumque sit definitur.Boet.de definitione.ca.657.
Definitio per translationem est, cum fit translatio, quæ nec lege vetita, nec turpis esse debet. Boet. de definitione. car.657.
Definitio per priuantiam sui contrarij est,cum id bonum dicimus,quod non est malum:quo definitionis genere vti debemus,cum contrarium notius sit.Boet.de definitione.car.657.
Definitio per imaginationem est, cum à genere, patria, corpore, factis, dictis,casibus,sumimus definitionem, ac circa indiuidua versatur. Boet. de definitio.c.658.
Definitio,quæ veluti appellatur,est,cum per exemplum quid res sit declarat.Boet.de definitione.car.659.
Definitio per indigentiam pleni ex eodem genere est, vt cum quæritur, quid sit quadrans: cui dodrans deest, respondetur. Boet. de definitione.c.659.
Definitio per laudem est,cum oratione aliquid quasi definiendo laudamus.Boet.de definitione.car.659.
Definitio per proportionem est, cum aliquid, quod disputari licet cum altero, id esse dicitur, quod illud est alterum propter rationẽ similitudinis, quod fit, cum maioris rei nomine definitur nomen. Boet. de definitione.car.659.
Definitio ad aliquid est,vt quæ ait:pater est,cui est filius. Boet.de definitione.cart.659.
Definitio secundum rei rationem est,vt si dies est,Sol est super terram.Boet.de definitione.car.659.
Definitio sola definitionis nomine digna est, quæ substantialis est.Boet.de definitione.car.659.
Definitio substantialis est, quæ prima est, & duo recipit inter principalia, si amplius amplectitur quam sit res, & si minus amplectitur q̃ debeat. Boe.de defin.c.660.
Definitio est coactæ in se atque complicatæ rei explicatio. Boet.in topic.Cic.l.1.car.769.
Definitio omnis ad aliquid dicit, semper enim est alicuius. Boet.in top.Cic.l.3.c.795.
Definitionis,quæ per substantiales partes efficitur, singulæ partes maiores esse videntur,& substantialiter vniuersaliores ab ea re,quam definiunt.Boet.in top.Cic. l.3.cart.798.
Definitio,quæ per accidentia fit,huiusmodi est,vt sic per ea declaret, quæ à substantiæ ratione disiuncta sunt. Boet.in top.Cic.l.1.car.798.
Definitio, quæ per diuisionem partium fit, est, quæ per minora fit,nec definitum capere potest.Boet.in topic. Cicer.l.3.car.798.
Definitio per enumerationem partium fieri potest, cum partes illæ collectæ rem tantum vnam faciunt. Boet. in top. Cic.l.1.car.799.
Definitio substantiam monstrat,ac substantiæ integra est demõstratio definitio ipsa.Boet.in Cicer.topicorum. l.2.car. 866.
Definitio dicitur id, quod omnes fines essentiæ definit, coniungit,vnit,& explicat. Albert. Magnus in præd. car.3. colum.3.
Definitio est potissimum medium ad demonstrationem. Alber.mag. in prædic.car.5.colum.1.
Definitio dicitur definitio, quia a fine vno ad alterum & totum esse finita complectitur. Albertus mag.in prædic.cart.25.colum.2.
Definitio est positio, & non conclusio demonstrabilis. Alb.mag.in post.c.176.col.4.
Definitio est constitutum in eo, quod quid est de definito,& est ex proprijs,& conuertibilibus cum definito. Alb.mag.in post.c.206.col.3.
Definitio haberi non potest eius rei,quæ non est, & esse non habet in suis principijs constituentibus.Alb.mag. in post.cart.207.col.2.
Definitio data secũdum speciem, est definitio secundum formam: & secundum materiam,est illa,quæ concernit rei materiam.Alb.mag.in post.car.209.col.3.
Definitio nominis demonstrat quid significat id, quod dicitur.Alb.mag.in post.c.211.col.1.
Definitio passionis dicens quid,& propter quid est principium demonstrationis ingrediens substantiam eius Alb.mag.in post.c.211.colum.1.
Definitio passionis dicens quid est sicut id,quod concluditur. Alb.mag.in post.c.211.col.1.
Definitio subiecti dicens quid subiectum,neque ingreditur demonstrationem, nec concluditur. Albert.mag. in post.c.211. colum.1.
Definitio omnis est oratio explicans per essentialia definitum, Alb.mag.in top.c.222.col.4.
Definitio,vt est principium,& causa cognoscendi definitum,non est petitio principij.Albertus mag.in topic. char.274. colum.3.
Definitiones naturales fiunt ex ijs, quæ coniunctæ sunt materiæ sensibili,& motui. Albertus mag.in 2.physic. tract.1.cap.8. char.18.col.3.
Diffinientia sunt actu in specie diffinitiua.Alber.mag.in physic.primo. cap.7.char.121.col.3.
Definitiuus sermo, qui accipitur per formam, est principium intellectus. Albert.mag.in 2.de cœlo.tractat.1. cap.2.chart.23.colum.4.
Definitiones,quibus scimus quod res sit,finitę sunt,quia definientia stant in generibus primis,quia extra genus primũ nihil est,quod vniuoce in diffinitione poni possit.Alb.mag.in 1.de anima.trac.2.cap.7.char.7.col.3.
Definitio est oratio determinans esse per terminos eius, qui sunt actus & potentia. Alber.mag.in 7.metaphy. tract.1.cap.9. char.122.col.2.
Definitio est ratio,quæ est ex veris differentijs,& harum differentiarum finalis est secundum rectum differentia,& actus.Alb.mag.in 7.met.trac.4.c.3.c.130.col.2.
Definitum compositum est vnum,quia non accipitur materia, vt distincta in actu: & forma, vt per se distincta, quia sic ex eis nunquam fieret vnum,& vnũ non refertur ad alterum:sed accipitur materia sub potentia,quæ est habitualis incoactio formę:& forma sumit,vt actus diffusus,& terminans,& finiens potestatis illius indefinitatem. Alb.mag.in 8.met.tract.2.c.6.c.137.col.4.
Definitiuus sermo ex propria rerum natura acceptus mẽsura est rei, & per propriam rei formam, & rationem ea datur ex proprijs rei principijs.Albert. mag.ethi.1. tract.4.cap.1. char.9.col.2.
Definitio,quę est per causam finalẽ,in his,quæ sunt propter finem, est ratio definitionis, quæ est per causam materialem,& medium probans ipsum. D.Thom.in poste.tex.38.col.4.
Definitio,quæ sumitur à fine,est ratio, & causa probatiua aliarum definitionum, quæ sumuntur ex alijs causis.D.Thom.in poste.c.49.col.2.
Definitio terminus appellatur, quia includit rem totam, ita,vt nihil rei sit extra definitionem,cui definitio non conueniat,nec aliquid aliud est intra definitionem,cui definitio conueniat.D.Tho.in poster.c.3.col.2.
Definitio omnis est ex prioribus, & notioribus. D.Tho. in 1.physi.lect.6.tex.30.char.6.col.2.
Definitio,quæ colligit finem,formam,& materiam, comprehendit totum processum generationis naturalis. D.Thom.in 2.physi.lib.15.text.95.chart.31.col.1.
Definitio est oratio indicans quid est res. D.Thom.in 4. physic.lect.5.tex.31.char.50.colum.1.
Definitio est medium in demonstratione,qua propria accidentia demonstrantur de subiectis. D.Thom. in 4. physic. lib.5.tex.31.char.50.col.1.
Definitio rerum non est aliud a rebus nisi per accidens. D.Tho.in 3.de anima.lib.8.tex.10.char.56.col.2.
Definitio est terminus cognitionis,quia infra ipsam continentur ea,per quæ scitur res:si enim vna differentia

vel addatur, vel subtrahitur, iã non erit eadem definitio: & si est cognitionis terminus, oportet, vt sit rei terminus, quia cognitio fit per assimilationem cognoscentis ad rem cognitam. D. Thom. 5. metaphy. l. 19. tex. 22. char. 375.

Definitio est medium in demonstratione propter quid. D. Tho. 6. metaph. l. 1. tex. 1. ch. 402.

Definitioni ea, quæ prædicantur per accidens, non spectant, nec illa, quæ prædicantur per se, in quorum definitionibus ponuntur subiecta, restat igitur, quod illa pertineant ad quod quid est, in quorum definitionibus non ponuntur subiecta. D. Tho. in 7. metaphy. l. 3. tex. 11. char. 442.

Definitio est sola ratio speciei, quæ ex genere, & differentia constat. D. Thom. in 7. metaphysico, libro 4. tex. 14. char. 446.

Definitio speciei est, quæ accipitur a forma, & illæ partes solum debent poni in definitione speciei, in quibus primo, & principaliter est forma. D. Tho. 7. metaphy. lib. 11. tex. 41. char. 511.

Definitio non est eadem in primis substantijs, cum eo, cuius est, in rebus materialibus: secus in abstractis. D. Tho. 7. metaph. l. 11. tex 41. ch. 511.

Definitio omnis resoluitur in primum genus, & aliquas differentias. Diu. Thom. 7. metaphysic. lib. 12. text. 43. char. 515.

Definitio est indicatiua substantiæ, non accidentis. Ale. de Ales in 3. metaph. tex. 12. c. 71. col. 2.

Definitio est ratio, quam significat nomen. Alex. de ales. in 3. metaph. tex. 15. char. 71. col. 4.

Definitio est explicatio rei per sua principia, res vero eo modo explicantur, quo concipiuntur. Alex. de ales in 5. metaphy. tex. 32. c. 163. col. 4.

Definitio non concernit esse existentię. Alex. de ales in 5. metaph. tex. 34. ch. 166. col. 3.

Definitio, & definitum vnam relationem dicunt. Alex. de ales in 5. metaph. tex. 1. ch. 170. col. 1.

Definitio, & indiuiduum non sunt omnino idem, sed sunt vnum actu, duo in potentia. Alex. de ales 7. metaph. tex. 21. ch. 24. col. 2.

Definitio non est entis per accidens. Alexan. de ales in 7. metaph. tex. 13. ch. 194. col. 2.

Definitio nil aliud est, quam clausio, & terminatio rei infra terminos essentiæ suæ. Alex. de ales in 7. metaphy. tex. 17. ch. 196. col. 4.

Definitum proprie est illud, quod habet vtranque partẽ definitionis de essentia definiti, & de actualitate eius. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 17. c. 199. col. 2.

Definire rem est essentiam rei declarare, & naturam rei terminare, & finire per essentialia eius. Alexa. de ales in 7. metaph. tex. 19. c. 199. col. 3.

Definibile proprie est, quod põt terminare cognitionẽ nostrã. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 33. c. 218. col. 2.

Definitio non est nisi expressio definibilis. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 33. ch. 218. col. 2.

Definitio est simpliciũ intelligẽtia: quia p ipsam nõ affirmat esse, vel nõ esse. Vel quia intelligit natura simpliciter, q̃ non habet necessario partes reales, sed solũ rationis. Vel qa est vnius naturæ simpliciter, & nõ p aggregationẽ. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 39. c. 218. c. 2

Definire est actꝰ aĩę. Ale. de ales in 7. met. t. 45. c. 232. c. 2

Definitũ est ipsa natura rei abstracta a particularibus per intellectũ. Ale. de ales in 7. metaph. tex. 45. c. 232. c. 2.

Definitionem quis artifex tribuit, eius officium, & effectus.

DEfinitionis pars sæpe est accipienda propter breuitatem. Arist. 1. prior. sec. 3. cap. 39. ch. 228.

Definitio hæc facere debet, vt ipsum quid sit reddat; vt quæ dubitantur, soluat; vt quę videntur inesse in fine, & causa difficultatis, & dubitationum manifestũ reddere debeat. Aristo. phy. 4. sum. 1. cap. 6. tex. 31. ch. 80.

Definiunt differenter Dialecticus, & naturalis: nã Dialecticus assignat formam, & rei rationẽ, naturalis vero materiam. Arist. pri. de ani. su. pri. cap. 2. tex. 16. c. 591.

Definitio nõ solũ ostẽdere debet, qd fit, sed causam inesse, & apparere. Aristo. de ani. 2. su. 1. cap. 2. tex. 2. c. 617.

Definitionem nos non latere oportet, quia querere velle scientiarũ distinctionẽ, hoc est querere nihil, & definiendi modi sunt duo, vnus est vt simũ, alius est vt caum: simũ enim ex sui definitione concernit materiã sensibilẽ, cauum nõ concernit materiam sensibilem. Arist. 6. metaph. ex sum. 1. cap. 1. tex. 2. ch. 119.

Definitio partium, an accipiatur in ratione totius in quibusdam accipitur, in quibusdam non. Arist. 7. metaph. cap. 12. tex. 33. c. 143.

Definitum non manifestatur vno nomine, ignotũ enim esset. Arist. 7. metaph. cap. 17. tex. 55. char. 157.

Definitione vtuntur omnes scientiæ, vt principio ad demonstrandum. Arist. 11. metaph. ex su. 3. cap. c. c. 228.

Definitiones tũ demũ idoneas esse existimandũ est, cũ de singulis rebꝰ, nec obscurę sũt, nec exqsitę. Ari. rh. 1. c. 46.

Definitio cuiuslibet essentiam referre debet. Arist. mag. moral. pri. cap. 2. ch. 272.

Definitiones quorum sunt diuersæ, ipsa quoque diuersa sunt. Porp. 5. vocum. cap. 7. ch. 54.

Definitiones, ac ratiocinationes semper illæ dandæ sunt a respondente, quæ minus patent & serpunt. Alexan. aphrod. in l. elenc. ch. 78.

Definitio separat id, quod definitur, à cæteris omnibus. Alex. aphr. in 1. top. cap. 1. c. 5. col. 3.

Definitionem construere difficilius est, quam destruere. Alex. aphr. in 1. top. cap. 3. c. 88. col. 1.

Definitiones dñr notionũ, & cõmuniũ, qa ipsius intellectus est separare hoiem ab ijs, cũ qbus subsistit alijs, & p se sumere. Alex. aphro. in 1. natur. quæst. cap. 3. ch. 1.

Definitiones intellectu cognoscimus, res simpliciter, & immediate capescẽtes. Ale. & Eust. in 2. post. c. 20. c. 1.

Definitio imitatur naturam substantias rerum definientem. Alex. & Eust. in 2. post. ch. 77. col. 1.

Definitio subitantiam subiectam in membra partiri videtur. Them. in 1. phy. tex. 5. c. 15. col. 3.

Definitio eius, qđ in altero est, distat ab ea, q̃ est eius, in quo est alterum. Them. in 4. physi. tex. 26. c. 35. col. 1.

Definitio in mathematicis facile accidentium notitiam præstat; in naturalibus autem ex accidentibus in substantiæ cognitionem deuenimus. Them. in 1. de anim. cap. 7. tex. 11. ch. 61. col. 4.

Definitio cognata nomini esse debet, ita vt rem eatenus explicet, quatenus eo nomine significatur, ac cum nominibus reciprocari debet. Ammon. in Porphir. char. 1. colum. 1.

Definitiones res cognoscere faciunt. Ammon. in Por. ch. 1. colum. 1.

Definiendi rationem reliquis artibus, ac scientijs philosophia suppeditat. Ammo. in Porph. c. 1. col. 1.

Definitio proprias rerum omnium definitiones explicare debet, quicquid sit id, de quo agitur declarare. Am. in Porph. ch. 2. colum. 3.

Definitiones demonstrationem constituunt. Ammon. in Porph. ch. 2. colum. 3.

Definitio ex propria vi planam facit rem eam, quæ definitur, remque lucide explicat. Ammon. in Porph. ch. 4. colum. 4.

Definitiones rei definitæ ita conuenire debent, vt propriæ efficiantur, quod in nullam aliam rem transferri possit. Ammo. in Porph. c. 6. col. 1.

Definitiones per negationem maiorem subiecto dignitatem dant. Ammo. in prædic. ch. 32.

Definitio declarat rem secundum eius partes, nec alteri competere potest, quod differat secundum substantiã. Simplic. in prædicam. ch. 6.

Definitio,

Definitio, & definitum æqualis complexionis esse debent. Simpl. in prædic. c. 7.

Definitio explicat rem, quam complectitur secundum multas partes, quæ in ipsa collocantur. Simplic. in prædicamen. char. 7.

Definitio indicat, quod quid erat esse. Simplic. in prædicam. c. 7.

Definitiones diuersæ eidem conuenire non possunt. Simplic. in 4. physi. tex. 28. c. 201. col. 2.

Definitiones idem significare oportet, quod nomina repræsentant. Simpl. in 4. phy. char. 262. col. 1.

Definitionis postrema pars semper æque, ac tota definitio valet. Magent. in lib. de inter. char. 9.

Definitio cum definito conuerti debet. Io. gra. in prim. post. char. 18. col. 4.

Definitis extremis, media quoque definita erunt. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 16. c. 37. col. 4.

Definitiones non monstrant aliquam passionem, quæ insit alicui subiecto, sed substantiam vnius alicuius subiecti. Io. Gra. in 2. post. cap. 3. c. 58. col. 2.

Definitio substantias rerum significat. Ioan. Gram. in 1. de anima, tex. 1. char. 6. col. 2.

Definitio omnia, quæ substantiæ insunt, declarat. Ioan. Gram. in 1. de anima. tex. 11. char. 8. col. 4.

Definitione cognita scienter principijs definitionis vsi rei cognitionem capere possumus. Ioan. gra. in pri. de ani. tex. 11. char. 9. col. 1.

Definitione non cognita, rerum naturam cognoscere impossibile est. Ioã. Gram. in 1. de ani. tex. 48. c. 23. c. 2.

Definitionis partes, quæ in ipsa ponuntur, eo, quod definitur, clariores esse debent. Eust. 1. ethic. cap. 7. c. 75.

Definitione vna notari non possunt, quæ multis dicuntur modis. Eust. in 5. Ethic. cap. 1. char. 203.

Definitiones nõ speculatur Arist. vt sunt vnum entium, sed vt exhibent formationem perfectam vnicuiq; entium. Auer. in post. lib. 1. ex prooem. c. 127. col. 2.

Definitio facit scire substantiam rerum, demonstratio accidentium. Auer. in post. lib. 2. cap. 2. tex. 12. c. 204.

Definitio largitur distincte id, quod nomen largitur cõfuse. Auer. in quæst. logic. tex. 14. c. 377. col. 1.

Definitum non præcedit definitionem, alioqui causatum præcederet causam. Auer. in physi. prim. tex. 29. char. 10. colum. 1.

Definitiones, quæ dant quidditatem, debent habere tria propria. Primo, vt per illam dissoluantur quæstiones accidentes in ea. Secundo, vt per illam appareat causa esse rerum existentium in ea per sensum, scilicet causa omnium accidentium sensibilium in ea. Tertio, vt ex definitione data appareat difficultas accedens in hoc, & hoc est proprium definitionis rerum difficilium definiri. Auer. in phy. 4. tex. 32. char. 62. col. 3.

Definitiones completæ innatę sunt reddere causam omnium accidentium existentium in re, sed non conuertitur. Auer. in physi. 4. tex. 31. c. 62. col. 3.

Definitiones rerum, & causas inuenire ex alijs inuentis est via diminuta, nisi ei coniungatur via ablationis. Auer. in physi. 4. tex. 100. co. 9. c. 83. col. 3.

Definitiones necessario conuertuntur cum definito. Auer. in phy. 8. tex. 27. char. 166. col. 2.

Definitio omnis naturalem habet in se materiam. Auer. 2. physi. exposi. media. char. 204. col. 1.

Definitionem generum, & specierum nõ opinatur Aristoteles esse definitionem rerum vniuersalium extra animam, sed sunt rerum particularum definitiones extra intellectum, & intellectus est, qui facit in rebus vniuersalitatem. Auer. pri. de ani. tex. 8. c. 109. col. 4.

Definitiones vniuersales vniuocæ non sufficiunt in cognitionem rei perfectæ, nedum cum sint vniuersales multiplices. Auer. 2. de ani. su. 1. tex. 12. c. 129. col. 2.

Definitiones demonstratiuæ natæ sunt dare causas omnium, quæ sunt in definito, & si non est talis, non est definitio. Auer. 2. de ani. su. 1. tex. 26. c. 131. col. 3.

Definitiones diuersæ vni rei ineesse non possunt, differũt enim entia iuxta varias definitiones. Auer. de gener. ani. cap. 1. char. 206. col. 3.

Definitio declarat substantiam rei, & illud, quod congregatur ex eis, est vnum essentialiter. Auer. in 7. metaphysic. tex. com. 11. char. 79.

Definitionis ad definitionem proportio est, vt quidditatis ad quidditatem. Auer. in 7. metaph. tex. com. 14.

Definitionis consideratio communis in logico, & metaphysico est diuerso modo; quia logicus considerat definitionem, vt est instrumentum, quo intellectus intelligit quidditates rerum: metaphysicus vero, vt significat naturas rerum. Auer. in 7. metaphysic. tex. commen. 42. chart. 91.

Definitionis significatio debet esse æqualis significationi nominis. Auer. in 9. metaph. tex. co. 11. char. 111.

Definitiones notificant rerum quidditates. Auer. in epitom. metaph. tract. 1. c. 169. col. 3.

Definitio vna sola est in ijs, quæ vniuoce prædicantur. Boet. in Porph. c. 6. ex dial.

Definitio substantiam informare desiderat. Boeth. in Porph. c. 6. ex dial.

Definitio omnibus substantiam definit. Boet. in Porph. char. 44. ex dial.

Definitione quæ differunt, substantijs differunt. Boet. in Porph. c. 44. ex dial.

Definitio omnis rem, quam concludit, declarare debet, ac eam apertiorem reddere, quam suo ostendebant nomine. Boet. in Porph. c. 67.

Definitio omnis substantiam ostendere conatur. Boet. in Porph. chart, 82.

Definitio ita sumitur vt res, quæ definitur, reddatur apertior. Boet. in prædicamen. quæst, 169.

Definientes, rem ipsam, quæ definitur, in definitione sumere non debent. Boet. in prædic. c. 171.

Definitio omnis æqualis debet esse rei definitæ. Boet. in l. de inter. c. 319.

Definitio minimè necessaria esset, si verba, aut nota omnibus extitissent, aut vnius semper essent significationis, & non ambiguo dicto audientes fallerent, & loquentes diuersa significatione deciperent. Boeth. de definit. char. 648.

Definitio, alia est rhetoribus apta, alia philosophis. Quæ rhetorum est, quatuor continet partes, vt sit definitio, vt probetur definitio, vt deducatur ad speciem definitio, vt destruatur definitio partis aduersæ. Boet. de definition. char. 651.

Definitio, & definitum conuerti debent. Boet. de definitione. char. 660.

Definitio diuidit totum, atque dispartitur, ac totum patefacit, quod in seipsa singulariter intelligebatur. Boet. in Topic. Cicer. lib. 3. char. 789.

Definitione rei definitæ nihil est tam proximum. Boet. in Topic. Cicer. lib. 2. char. 792.

Definitio omnis explicat, quid sit id, quod definitur, & id fit, vel si pro re non cognita planius aliquid afferatur, vel per quandam partium enumerationem, & hæc partitio quædam intelligitur. Boet. in Topic. Cicer. lib. 3. char. 797.

Definitionem sequitur proprium, & differentia. Boet. de diff. Topic. lib. 1. char. 864.

Definitio secundum rei quidditatem vna tantum esse debet, & si secundum alias, & alias rationes multæ esse possunt. Alb. mag. in prædic. char. 15. col. 4.

Definitio dicit totum esse speciei in potentia, & in actu, ideo conuertitur. Alb. mag. in prędic. c. 22. col. 4.

Definitio probat definitum, quia notior est, ac sub notioribus principijs, quam definitum. Albert. Magn. in prior. char. 129. col. 1.

Definitio, vt sit medium demonstrationis, debet dicere passionem,

passionem, & propter quid, & subiectum, quod est causa. Alb. mag. in post. char. 210. col. 2.

Definitiones plures substantiales eiusdem non possunt esse. Alb. mag. in Topic. char. 260. col. 2.

Definitio non solum dat quid, sed propter quid, quia datur per causas substantiales. Albert. mag. de anima. l. 11. tract. 1. cap. 1. char. 96. col. 2.

Definitio si recte, & vere scitur, scitur omnis causa. Alb. mag. in 6. metaphy. tract. 1. cap. 1. char. 116. col. 2.

Definitiones omnes resoluuntur in primũ sui esse principium. Albert. Magn. in 7. metaphysic. tract. 1. cap. 8. char. 121. col. 4.

Definitionem vnam facit materia vltima, quæ est proxima, & dicitur a quibusdam, quod necessitas illa inest per substantiam in definitione, & est idem cum forma potestatis, quia potestas est actus vltimi inchoatio, vel necessitas, sed aliud est a forma actu, si enim vtrumque separatum accipiatur secundum actum, tunc sunt materia, & forma, aliud, & aliud. Alber. mag. in 8. metaphy. tract. 2. cap. 5. char. 137. col. 1.

Definitionis perfectę proprietates sunt, vt ostendatur res quid sit, vt circa ipsam dubitationes soluantur, vt rei definitæ proprietas manifestetur, & quod ex eius definitione cognoscatur causa errorum, & rerum, quæ illi apponuntur. D. Thom. in 4. physi. lect. 5. tex. 31. char. 50. col. 1.

Definitio notificat essentiam rei, quæ non potest sciri, nisi sciantur principia, sed diuersorum sunt diuersa principia, & ideo difficile est scire, ex quibus sumantur principia. D. Th. in 1. de ani. lect. 1. tex. 8. c. 2. c. 1.

Definitio non solum nos docere debet principia essentialia, sed etiam accidentalia. D. Thom. in 1. de anima. lect. 1. tex. 11. char. 2. col. 3.

Definitum qui considerare vult, oportet, vt consideret per quod definitur. D. Thom. de animalium motu. lect. 1. char. 46. col. 1.

Definitio propriæ passionis, & subiecti non est vnum, & idem. D. Thom. 7. metaph. lect. 3. tex. 11. char. 443.

Definitionis partis significant partes rei, vt à partibus rei sumuntur partes definitionis, non ita, vt partes definitionis sint partes rei. D. Thom. 7. metaphysic. l. 9. tex. 33. char. 491.

Definitionis multæ partes non significant multas partes essentiæ, ex quibus essentia constituitur, vt ex diuersis, sed omnes significant vnum quod terminatur vltima differentia. D. Thom. 7. physi. l. 12. tex. 43. c. 530.

Definitiua scientia abstrahit a motu, & mutatione, & est de rebus, quæ non mouentur, nisi per accidens. Alex. de Alès in 1. metaph char. 21. col. 2.

Definitio, & definitum dicunt eandem rem, licet sub diuersis modis. Alexand. de Ales. in 3. metaphysic. text. 10. chart. 62. colum. 3.

Definitio cum saluatur in aliquibus, oportet, quod definitum saluetur ibi: quia definitio, & definitum dicunt eandem rem, variatam tamen secundum modum. Alex. de Ales. 5. metaph. tex. 6. c. 112. col. 3.

Definiendi modus sequitur modum essendi. Alexan. de Ales. in 7. metaphy. tex. 19. c. 199. col. 4.

Definiens aliud habet prioritatem respectu illius. Alex. de Ales in 7. metaphy. tex. 33. c. 218. col. 4.

Definitio debet explanare rem ordine naturæ a prima potentia vsque ad vltimum actum, ita quod semper ex priori, & posteriori fiat vnum, vt ex propria potentia, & actu proprio. Tho. de Vio. in post. c. 219. col. 2.

Definire particulare non prædefinito magis vniuersale, impossibile est. Tho. de Vio. in poster. c. 220. col. 1.

Definitio cuius est, & ex quibus constat.

DEfinitio non debet componi ex nominibus æquiuocis, nec dubijs, aut translatis. Aristotel. post. lib. 2. cap. 15. tex. 22. char. 380.

Definitio est ex genere, & differentijs. Aristot. Topic. 1 cap. 7. char. 397. Idem Alex. Aphrod. & Eust. 2. post c. 80. col. 2. Idem Io. Gram. pri. de aui. tex. 4. c. 6. col. 2 Idem Boet. lib. de interp. char. 120.

Definitiua ratione quæ insunt, aut ex quibus sunt, in ratione horum non inest ratio totius, vt in bipede est ratio hominis. Arist. physi. 1. sum. 2. cap. 4. tex. 29. c. 10.

Definitionum principia genera sunt. Arist. 3. metaphysi. ex sum. 2. cap. 2. tex. 10. char. 47.

Definitionem non habent compositæ ex substantijs, & accidentibus. Aristotel. 7. metaphysic. ex sum. 2. cap. 3. text. 12. chart. 132.

Definitio est substantiæ simpliciter, alio modo accidentium, vt ens existit in substantia, & accidentibus; sed primo in substantia, secundo in accidentibus, sed in accidentibus non simpliciter. Arist. 7. metaphy. cap. 3. tex. 14. char. 132.

Definitio nil aliud in se habet, quàm primum genus, & differentiam, & si sint alia genera intermedia, tamen nil aliud sunt, quam primum genus: nil enim differt an diuidatur per pauca, vel per plura, dum vnum sit genus, aliud differentia. Aristotel. 7. metaphysic. cap. 14. tex. 43. chart. 151.

Definitionem in vnaquaque re inquirere non oportet, sed aspicere proportionale. Arist. 9. metaph. ex sum. 2. cap. 1. tex. 11. char. 181.

Definitiones translatione vti non debent, quia rem reddunt translationes obscuriorem. Alexan. aphrod. pri. prior. cap. 1. chart. 6. col. 2.

Definitioni per seipsa conueniunt ea, quæ sunt ad aliquid, quia non possunt definiri alio modo. Alexand. Aphrod. in 6. Topic. cap. 3. char. 74. col. 3.

Definientes plurimi aliquid principio definitionem indemonstrabilem accipiunt. Alexand. Aphrod. in 7. topicor. cap. 2. tex. 86. col. 3.

Definitiones non sunt singularium, nec alicuius communis a singularibus separati, sed communium, quæ sunt in singularibus, & singularium quo ad communia, quæ in eis sunt. Alex. Aphrod. in 1. natur. quæst. cap. 3. char. 1.

Definitiones non sunt sensibilium, cum sint vniuersalium, non particularium. Alexand. Aphrod. in prim. metaph. com. 42. char. 20. col. 2.

Definitio omnis ex pluribus quibusdam constituitur, in quæ diuiditur. Alex. Aphrod. in 4. metaphy. vel secundum Latin. 5. cap. 11. c. 135. col. 2.

Definitiones de accidentibus proprie, non habentur. Alex. Aphrod. in 6. metaphysi. vel secundum Latin. 7. cap. 1. char. 180. col. 2.

Definitiones rerũ ita habentur, vt quid est in substantia proprie, & simpliciter dicitur, non autem ita in accidentibus, sed cum aliquo additamento. Alex. aphrod. in 6. metaph. vel secundum Lat. 7. cap. 1. c. 180. col. 2.

Definitiones primum, & simpliciter substantiæ, deinde alijs attribuuntur. Alex. Aphrod. in 6. metaphysi. vel secundum Latin. 7. co. 11. c. 189. col. 1.

Definitiones ex principijs definitis sunt. Alex. & Eust. in 2. post. char. 90. col. 1.

Definitio non est singularium, nec incomplexorum. Them. in 2. post. cap. 7. c. 9. col. 4.

Definitiones, quæ diuersæ sunt, diuersarum sunt rerum. Them. in 1. physi. tex. 25. char. 17. col. 1.

Definitionem quæ complent, accidentia definiti esse nõ possunt. Them. in pri. phy. tex. 28. c. 17. col. 2.

Definitionem alicuius quæ ingrediuntur in sua definitione, definitum habere non possunt. Them. in 1. phy. tex. 29. c. 17. col. 2.

Definitio non fit illarum rerum, quæ dubiæ sunt significationis. Mag. in lib. de inter. c. 11.

Definitiones ex rerum natura sumuntur. Magent. in lib. de interp. chart. 11.

Definitiones non siunt cum disiunctione. Magen. in prior. chart. 2. colum. 2.

Definitio non est non entis, Simp. 2. phy. ch. 95. col. 4.

Definitionis in rationibus prius genus accipi solet, postea differentia. Simp. in 1. de ani. tex. 6. c. 2. colum. 2.

Definitio impartibiliter circumscriptam rem, & effectricem portionem comprehendit. Simp. in 1. de anima. tex. 6. char. 2. col. 2.

Definire cum aliquid sit, prius genus sumere oportet, Eust. 2. ethic. cap. 5. ch. 95.

Definitio omnia comprehendere debet, quæ sub se definita cadunt, Eust. 3. ethic. cap. 12. ch. 392.

Definitio alicuius per apertiora fieri debet, si quod definimus, cognoscere volumus. Ioan. Gram. in pri. post. char. 3. colum. 4.

Definitio constituitur ex proprijs, quæ substantialiter insunt definibili. Ioan. Gramma. in 2. poster. cap. 6. char. 60. colum. 2.

Definitiones omnium reddi non possunt, vt generalissimorum, & indiuiduorum, quæ per descriptionem significamus. Ioannes grammaticus in primo de anima. tex. 4. char. 6. colum. 2.

Definitiones naturales redduntur ex materia, & forma, & ex causa, per quam forma in materia est, Ioan. gramma. in 1. de anim. tex. 15. c. 10. col. 4.

Definitio perfecta materiæ mentionem facere debet. Io. Gram. in 1. de ani. tex. 16. c. 11. col. 2.

Definitiones secundum formas rerum dantur. Io. gram. in 2. de ani. tex. 8. ch. 37. col. 2.

Definitiones constant genere, & differentijs ijs, quibus genera diuisa constituuntur. Ammon. in Porphir. char. 2. colum. 3.

Definitio genere, & differentiis rem constituentibus constat: & cum genera generalissima non habeant genera supra se, ideo non possunt definiri, sed describi. Ammon. in Porph. c. 4. colum. 4.

Definitio sumitur, vel a materia, vel a specie, vel ab vtraque, quæ extrema perfecta est. Ammon. in Porph. char. 5. colum. 1.

Definitiones sunt rerum, quarum vim, ac naturam explicant. Ammo. in Porph. c. 7. col. 2.

Definitiones consistunt ex generibus, & differentiis, & diuisiones fiunt per differentias. Auer. in Porphir. cap. 1. ch. 1. colum. 2.

Definitiones componuntur ex forma vniuersali, quod est genus, & ex proprio, quæ est differentia. Auer. in physi. 2. tex. 28. ch. 28. col. 3.

Definitio continet formam communem, & propriam. Auer. in phy. 2. tex. 91. ch. 40. colum. 2.

Definitio est rerum permanentium. Auer. in phy. 3. tex. 13. char. 43. colum. 1.

Definitio alicuius compositi ex duobus, necessario constat definitionibus illorum duorum. Auer. in physi. 5. tex. 43. ch. 49. colum. 2.

Definitio completi, est esse id, cui non possit fieri additio. Auer. phy. 8. tex. 75. char. 190. col. 4.

Definitiones non componuntur, nisi ex proprijs principiis, quæ sunt in re. Auer. pri. de anim. tex. 5. char. 109. colum. 2.

Definitio numeri non est numerus, vt definitio animalis non est animal. Auerroes in 1. metaphysicor. tex. 10. comm. 36. char. 11.

Definitio proprie est formæ vniuersalis, & intentio vniuersalis non congregati ex materia, & forma. Auer. in 7. metaph. tex. 10. com. 39. ch. 89.

Definitionis partes sunt illa, per quæ constituitur res. Auer. 7. metaph. sum. 1. tex. com. 4. c. 73.

Definitiones ex substantiis, & accidentibus habent materiam quasi differentiam, & formam vt genus. Auer. in 8. metaph. tex. com. 6. ch. 102.

Definitiones sunt compositorum ex materiis, & formis. Auer. in 8. metaph. tex. com. 7. c. 102.

Definitiones rerum relatiuarum debent esse alio modo quam rerum non relatiuarum. Auer. in 9. metaphysi. tex. com. 11. char. 111.

Definitio videtur esse primo, & in specie, vel per se prior est ipsa substantia, & si inuenitur in aliis prædicamentis, est per posterius. Auer. in epit. metaphy. 1. tract. 2. char. 173. colum. 1.

Definitiones sunt ingenerabiles, & incorruptibiles, licet res definitæ sint generabiles, & corruptibiles. Auer. in epit. metaph. tract. 2. c. 173. col. 3.

Definitiones sunt compositæ ex materia, & forma, quæ nõ habent definitiones, nisi per similitudinem. Auer. in epit. metaph. tract. 2. c. 175. col. 3.

Definitionem omnium eodem modo quærere non debemus, cum non omnia genera habeant, & differentias, imo quædam definiuntur per sua opposita, quædam per suam passionem, nonnulla per suam actionã, & passionem, & tandem per ea quæ insequuntur ipsa Auer. in epit. metaph. tract. 3. c. 177. col. 1.

Definitiones a quinque vocibus vtilitatem sumunt, vt in ipsis nihil prætermittas, quod sit vtile, & nihil addas superflui. Boeth. in Porph. c. 3. ex dial.

Definitio fieri debet ex notioribus, quam res illa sit, quę definitur. Boeth. in Porph. c. 67.

Definitio nominis communis quibus conuenit, illa communis iure species iudicabitur, & communi vocabilo vniuoce prædicatur; quibus autem non conuenit, vox quidem communis est, nulla vero substantia. Boeth. in Porph. char. 98.

Definitio non est generum supremorum, quia illorum non est genus: nec indiuiduorum, quia nulla substantiali differentia differunt. Boeth. in prædic. char. 117.

Definitio diuisionibus iunctis componitur. Boeth. de diuis. char. 641.

Definiri non possunt superiora genera, quoniam genera supra se non habent. Boeth. de diuisione. char. 644.

Definiri indiuidua non possunt, quia specificis differentiis carent. Boeth. de diuisio. char. 644.

Definiuntur species, quæ supra se genera habent, & de aliis prædicantur. Boeth. in diuisionib. chart. 644.

Definitio fit, cum posito genere rei definiendæ subiungentes species, vt vicina discretis communioribus separemus, & tandiu ponamus differentias, quamdiu ad proprium eius, de quo quæritur signata eius exceptione, veniamus. Boeth. de defi. char. 651.

Definitio integra constat quinque partibus, genere, specie, differentia, proprio, & accidente; ita vt accidẽs minimum, proprium multum possit. Boeth. de defi. char. 652.

Definiendi ratio via est, vt ex comitantibus inter se iunctis, atque compositis in vnam proprietatem rei definitio colligatur. Boet. in top. Cic. l. 3. ch. 803.

Definitiones, quæ reuera definitiones sunt, eo comitantibus substantialibus constant, quæ autem ab vtendo definitiones dicuntur, ex accidentibus comitantibus congregantur. Boet. in top. Cic. l. 3. ch. 803.

Definitiones ab accidentibus, & si substantiam demonstare non videntur, tamen quoniam sæpe verę definitionis vice ponuntur, quæ substantiam demonstrant, illæ etiam descriptiones a substantiæ loco assumi videntur. Boethius de differentiis topicor. lib. 2. chart. 866.

Definiri nihil potest nisi species: & si differentia definiretur, oporteret, quod differentia esset species, quod esse non potest. Albertus magnus in prædicament. char. 23. col. 4.

Definitionem superioris generis inferius ingredi potest, non vt definiat, sed vt diuidat. Alb. magn. in prior. char. 96. colum. 1.

Defini-

Definitionem essentialem non habent proprie infinita. Alb.mag.in poster.c.178.col.3.
Definitio assignata per genus remotum, & contractum per differentias,& si habeat substantiam definitionis, tamen non est bona, quia non est posita, vt debet poni.Alb.mag.in Topic.c.260.col.3.
Definitiones priuationum vtuntur negatione loco differentiæ.Alb.mag,in topic.c.261.col 1.
Definitio in physicis, aut datur per formam materiam declarantem,secundum consecutionem ad ipsam:aut quod in definitione ipsa existat materia. Alb.mag.in 2.physic.tract.2.cap.6.char.29.col.4.
Definitio mathematica nullo modo habet in se materiam.Alb.mag.in 2.physi.tract.2.cap.6.c.29.col.4.
Definitiones substantiarum, & passionum metaphysicalium non habent in se vllo modo materiam. Alb. mag.in 2. physi.tract.2.cap.6.char.29.col.4.
Definitur quodcunque ex ijs,quæ ipsum secundum naturam antecedunt,non autem ex ijs,quę consequuntur ipsum. Albert.magn. in 1.de anima.tract.1.cap.7. char.3. col.2.
Definibile omne compositum est, & definientia ipsius quidditatis termini sunt. Alb.mag. de caus.& proces. vniuersa cau.pri.l.1.tract.2.c.192.
Definitio proprie sumpta non est nisi substantiæ,& non est accidentium, sed secundario, & ex additione, ita quod definitum non sit species absoluta, neque sub genere absoluti, & simplicis entis posita erit definitio talium accidentium. Alb.mag. in 7.metaph. tract.1. cap.11.char.123.col.2.
Definibile vt aliquid sit, oportet vt modus significandi talis sit,quòd suo intellectu claudat aliquod prædicatum,& actum,& formam, quod sit de aliquo participante nomen ipsius actus, & formæ per analogiam ad ipsum:ideo definitio non est definibilis. Alb.mag. in 8.metaph.tract.1.cap.7.char.135.col.4.
Definitio passionis perfici non potest sine definitione substantiali subiecti.D.Tho.in post.c.80.col.4.
Definitur principaliter substantia; accidens autem per posterius,quæ est definitio per additamenta. D.Tho. in post.c.81.col.3.
Definitio omnis datur de aliquo, vt consideratur in vniuersali,non autem, vt consideratur in hoc, vel illo singulari.D.Thom.in post.c.96.col.2.
Definitionem speciei non ingreditur materia indiuidua, sed communis, vt in definitione hominis non ponitur hæc caro, vel hæc ossa, sed caro, & ossa. D. Thom.in 2.physi.lect.5.tex.28.c.20.col.4.
Definitiones rerum naturalium materiam specificam includunt:indiuiduum autem,& singularem nequaquam. D.Thom.in 3.de ani.lect.8.tex.11.c.56.col.4.
Definitiones propriæ dantur de speciebus. D.Thom.5. metaph.lect.4.tex.4.char.275.
Definitur proprie sola substantiæ species. D. Thom. 7. metaph.lect.4.tex.14.char.446.
Definiri non possunt ea, de quibus genus prædicatur, secundum participationem per illud genus, nisi sint de essentia illius definiti.D.Thom.7.metaphy.lect.4. tex.14.c.446.
Definitionis ratio non assignatur, nisi vniuersaliter. D. Thom.7.metaph.lect.10.tex.36.char.500.
Definitum an definiatur per plura, vel per pauca non differt, dummodo vnum sit genus, & reliqua differentiæ.D.Thom.7.metaph.lect.12.tex.43.c.515.
Definitio non est singularium corruptibilium. D.Tho. 7.metaph.lect.15.tex.53.char.554.
Definiri nequit quoduis singulare in his inferioribus per aliquas proprietates, vel formas adunatas, quæcunque fuerint.D.Th.7.metaph.lec.15.tex.55.c.557.
Definiri non possunt prima simplicia, cum nõ sit in definitionibus abire in infinitum. D.Thom. 9. metaph. lect.15.tex.11.char.646.
Definitiones non sunt singularium, sed vniuersalium, quod est vnum in multis.Alex.de Ales in 1.metaphy. char.28.col.2.
Definibile non oportet,quod semper habeat partes reales, sed semper habeat partes rationis, quas venatur intellectus,cum vult definire rem. Alex. de Ales in 7. metaph.tex.33.c.218.col.2.
Definitio si per plura fit,vltima pars est differentia, aliæ vero sunt genus certificatum per multa, vt homo est substantia animata sensibilis rationalis; rationalis est differentia;substantia animata sensibilis,est substantia certificata per sensibilitatem, & per modum animæ. Alex.de ales in 7.metaph.tex.42.char.328.col.1.
Definitio vniformiter omnium rerum non est quærenda,vt nec essentia.Thom.de Vio in prædic.c.7.col.1.
Definitio exigit duas conditiones, & quod sit ex notioribus, & quod sit ex prius notis. Thom. de Vio in præd.c.7.col.2.
Definitum per definitionem probari duobus modis cõtingit, primo secundum se, & sic accidit petere principium:alio modo ratione nostri apud quos differt definitio a definito,& definitio est notior. Thom.de Vio in poster.c.103.col.1.
Definitio non est non entium. Thom.de Vio in poster. chart.204.colum.2.
Definitio vniusciusque rei vnæ, siue genericam,siue specificam,siue analogam habeat vnitatem, illam retinet in quibuscunque inueniatur.Thom.de Vio in poster. char.226.col.1.

Definitionis vtilitas.

DEfinitionem scire potest aliquis non habens demonstrationem. Arist.post.lib.2.cap.3.tex.2.char.357.
Definitionem non solum vtile est cognoscere,ad cognoscendas causas accidentium in substantiis, vt in mathematicis, quid rectum, & quid obliquum, & quid linea, & quid planum ad cognoscendum, quot rectis trianguli,anguli sunt æquales,sed etiam econtrario: accidentia enim conferunt secundum magnam partem ad cognoscendum ipsum quod quid est. Arist.1. de anima.sum.1.cap.1.tex.8.char.589.
Definitione reddita non vltra quærimus, quare; quasi nacti iam simus cognitionem eius causæ,de qua nobis erat quæstio.Alexand. Aphrod. in prim. metaphysi. com.19.char.9.colum.1.
Definibile cognosci non potest, nisi cognoscatur vnumquodque assumptum in definitione eiusdem. Simp.in 3.physic.in præd.char.139.col.1.
Definitiones in mathematicis, quod a sensu percipi nequit, vt plurimum cognoscere faciunt consequentibus consideratis.Ioan.Gram.tex.11.c.8.col.4.
Definitio omnis aut probandæ rei causa, aut si res in quæstione versatur,augendæ: aut si vel apud aduersarium,vel apud auditorem nota iam res est,confirmandæ causa assumitur.Boet.de def.char.649.
Definitione opus est, vt possimus docere, quid non sit. Boet,de defi.chart.653,
Definitiones partium definitionis sæpe in definitione ponuntur loco partium. Auer. in Topic. lib.1. cap.4. char.257.

Definitio vt vera, vel falsa, & eius vitia.

DEfinitioni nullo modo vtilia sunt, quæ sunt per accidens Arist.post.lib.2.cap.9.tex.8.char.366.
Definitio falsa est, quæ est de numero non entium, in quantum falsa, vnde omnis definitio est falsa alterius quàm cuius est vera.Aristotel.4. metaphysic. cap. 29. text.34.chart.116.

Definitio,

Definitio, quę secũdum se est falsa, nullius est definitio. Arist.5.metaph.cap.29.tex.34.char.116.
Definitionibus æquiuocationes maximo sunt impedimento.Alex.& Eustr.in 2.post.char.92.col.1.
Definitiones,nec per metaphoras,nec per tropos facere debemus.Alex.& Eustr.in 2.post.c.92.col.1.
Definitionem tradentes, si accidentia, quæ nihil ei conferunt,enarrant, errant grauiter, necnon etiam si ex conceptu verborum, nullum accidens eius rei compareat,quæ diffinitur. Themist.in 1.de anima.cap.7. tex.10.char.61.col.4.
Definitionem perficit, qui omnia, quæ prædicantur in eo quod quid est,de definito composuerit, vt definito arguetur.Io,gram.in 2.post.cap.14.c.68.col.2.
Definitionis superadditio est similis sexto digito manus: & vt per hanc superadditionem manus fit turpis sic,& definitio. Auer.in 6.topic.cap.1.char.301.
Definitionis partes si sint notiores definito, non fieri poterit petitio principij. Auer.in quæst.logic. q.19. char.398.col.3.
Definitæ res cum suis diffinitionibus non euadunt reliquam trium rerum,aut quòd sit ignoti esse,& diffinitionis: aut noti esse,& ignotæ diffinitionis: aut noti esse,& diffinitionis.Auer.in q.logicis.q.117.c.379.c.1
Definitionis partes, & tota ipsa definitio non sunt notiores,quàm ipsum definitum, ex quo ambo noscuntur per aliud, id est, tam definitio, quàm definitum. Auer.in q.log,q.17.char.379.col.1.
Definitionum bonarum proprium est in rebus definitis,quòd per eas perficiantur omnia quæsita,quæ necessaria sunt sciri in illa re apud perscrutationem. Auer.4.de cœlo.tex.2.char.108.col.4.
Definitio, in qua solum accipitur materia, & omittitur forma,diminuta est:quę autem accipit formam,& dimittit materiã,existimatur,quòd dimittit aliquid non necessarium:sed non est ita,quoniã forma debet accipi in definitionibus, secũdum dispositiones,in quibus existit. Auer.1.de anima.tex.16.char.111.col.3.
Definire qui vult Solem,& Lunã,& talia indiuidua singularia,peccat. Auer.in 7.metaph.tex.10.char.96.
Definitiones formarum sine materia non sunt bonæ: formæ enim non inueniuntur sine materia. Auer. in com.8.met.tex.6.c.101.
Definitiones, quæ cum definito conuertuntur, bonæ sunt definitiones.Boet.in Porph.q.24.ex dial.
Definitiones illæ re vera sunt,quæ conuertuntur.Boet. in præd.c.116.
Definitio vt sit bona quinque requirit: primo, vt omnia in definitione posita sint substantialia: secundo quòd vltima differentia sit cum definito conuertibilis: tertio, quòd prius posita in definitione se habeant ad sequens,vt potentia propinqua ad actum:quarto,quòd definiens primũ sit per se notum apud eum,qui quærit cognoscere definitum, & in substantia, & in potestate:quinto quòd definitio dicat totum esse diffiniti. Alb.mag.de prædic.com.3.char.3.col.3.
Definitionis peccata,sunt quinque:primo,si per accidentale,vnum,vel plura essentiali definiri notitia quæratur: secundo,si vltima differentia nõ sit conuertibilis: tertio, si inordinatè ponuntur ea, quæ in definitione ponuntur: quarto, si primum definiens non sit per se notum in substantia,& potestate, quod quatuor accidit modis,vel si idem sit ignotius: vel æque ignotum; si non potest esse notum nisi per diffinitum:vel per id, quod per aliud est notum: quinto si definitio non dicit totum esse definiti. Alb.mag.de præd.ch.3.col.3.
Definitio non datur per ignotiora, nec per posteriora. Alb.mag.in Topic.char.259.col.1.
Definitio,quæ non declarat substantiam definiti,& non soluit oppositiones,quæ circa definitum fiunt, & definiti proprietates non declarat,inutilis, & insufficiẽs est,ac præcipue in naturalibus. Alb.mag.in 4.physic. tract.1.cap.8.c.42.col.4.
Definitio vt sit vera secundum ipsorum definientium considerationem, quatuor sunt necessaria: primo, q definientia definito sint essentialia, secundum primũ per se dicendi modum: secundo, quod totaliter ad vnum esse, & vnicum definientia referantur, & illud dicant totum.tertio,quòd definitio alicuius vnius,& vnitæ naturæ sit primo, ex quo resultat: quartum, q sit talis naturæ,& speciei,quæ vnum vnius naturæ genus essentialiter participat,quia illius essentialis qualitas est differentia,& illa coniuncta illi generi constituit definitionem.Alb.mag.7.metaphy,tract.1.cap.8. char.121.col.4.
Definitionẽ nullã ex additione esse,verũ est de definitione,vt iuenit in substãtijs.D.Th.7.met.l.4.te.17.c.451.
Definitiones veræ sunt illæ, in quibus non est, nisi primum genus,& differentiæ;dantur enim quędam definitiones per aliqua accidẽtia,& per aliquas proprietates,vel per aliquas causas extrinsecas, quæ nõ significant substantiam rei,& hæ definitiones non sunt ad propositum.D.Thom.7.metaphy.l.12,tex.43.c.515.
Definitio potest esse falsa duobus modis; vel quia est vera in se, & falsa per accidens: vel quia est falsa in se, Alex.de Ales in 5,metaph.tex.34.c.166,col.1.
Definitiones tribus modis errant; in applicatione partium ad definitum: in coniunctione partium definitionis inter se; & in applicatione totius definitionis ad definitum.Tho.de Vio in præd. c.33.col.1.
Definitio licet formaliter non sit vera, vel falsa,virtualiter tamen est vera.Thom.de Vio in post.c.183.col.1.

Definitio vt differt a suppositione, descriptione, & demonstratione.

DEfinitiones non sunt suppositiones, non enim esse, vel non esse dicunt.Aristotel.post. lib. prim.cap.8. text.24.chart.313.
Definitione, & demonstratione scire idem esse impossibile est.Arist.post.lib.2.cap.3.text.2.char.357.
Definitio est ipsius quod quid est,& de omni vniuersalis affirmatiua, syllogismus esse potest,s& affirmatiuus, & negatiuus.Arist.post.2.cap.3.tex.2.char.357.
Definitio non est oris illius,cuius est demonstratio. Arist. poster.lib.2.cap.3.text.2.chart.358.
Definitio monstrat quid est, demonstratio quod in hoc, de hoc,vel non est.Arist.post.lib.2.cap.3.tex,2.c.358.
Definitiua,& resolutiua methodus diuersæ inter se specie sunt.Alex.& Eust.in 2.post.char.3.col.1.
Definitio,& demonstaatio vnius,vt vnum,non est. Ale. & Eust.in 2,post.c.19.col.1.
Definitio simplex, demonstratio compositum ostendit. Alex.& Eust.in 2.post.c.20.col.1.
Definitio vniuersam rei substantiam declarat; demonstratio ea, quæ ei insunt, explicat. Themist.2.post. cap.4.char.9.colum.2.
Definitio quia differt a demonstratione,positione; quia in demonstratione a causa ad causatum fit discursus; in definitione primo dicitur causatum, deinde infertur causa.Io,gra,in 2.post.cap.10,c.63.col.3.
Definitione quod traditur, non differt ab eo,quod traditur demonstratione,nisi in modo, quia demonstratio traditur per modum orationis definitæ,& definitio,quę traditur,traditur per modum orationis compositæ compositione conditionis,& ligamenti.Auer. in post.lib.2.cap.1.te.7.char.200.
Definitionum dispositio non est similis dispositioni syllogismi; quoniam syllogismus habet formam, & materiam; definitio non habet formam,ideo de ipsa non tractauit Aristoteles per modũ cõis, postea per modũ appropriati. Auer.in post. 1. ex paraph.ch.127.col.1.

Definitio

Definitio extrahit essentiam rei, demonstratio vero ex parte, qua est syllogismus, extrahit affirmatiuum, negatiuum, vniuersale, & particulare. Auer. in poster. lib. 2. cap. 2. tex. 9. char. 201.

Definitio differt a demõstratione in monstrando. Auer. in poster. lib. 2. cap. 5. tex. 45. char. 216.

Definitionis pars posterior, prior est in demonstratione. Auer. epitom. in logic. char. 354. col. 1.

Definitio educitur ex demonstratione: & si quæsitum largitur quæsitum quid est, non est, quòd definitio inferatur ex demonstratione primo, & per se: sed huius significatum sit, quòd demonstratio largitur esse rei, prout largitur suam causam, & suũ esse simul; & quod inferat definitionem, dum definitio non fuerit primũ quæsitum in illatione, sed quælitum sit inter esse rei, cuius est definitio mediante eius diffinitione, & per hoc fit diffinitio non per se nota. Auer. in q. log. q. 14. char. 377. col. 2.

Definitio a descriptione differt, quia definitio constat ex genere, & differentijs: descriptio subiecti intelligentiã claudit, quibusdã, vel accidẽtibus efficientibus vnã proprietatẽ, vel substãtialibus differẽtijs præter cõueniẽs genus aggregatis. Boet. de diff. Topic. lib. 2. char. 866.

Definitio tribus modis se habet ad demonstrationem: nam vel est principium demõstrationis, vel medium, vel demonstratio positione differens a demonstratione. Alb. mag. in post. c. 183. col. 4.

Definitio, quæ est demonstrationis cõclusio, nec ea quæ demonstratio est positione tantum differens concluditur per demonstrationem negatiuam, sed tantum ea, quæ est, vt principium demonstrationis. Alb. mag. in post. c. 189. col. 1.

Definitio alia est vt principium demonstrationis, alia vt conclusio, quæ est materialis subiecti definitio, alia vt medium, & est formalis passionis. Albert. Magn. in post. c. 209. col. 4.

Definitio substantiæ differt a definitione accidentiũ: qa in definitione substantiæ nihil ponitur, quod sit extra substantiam definiti. in definitione accidentis ponitur aliquid, quod est extra essentiam definiti, vt subiectũ. D. Thom. in 2. de anima. l. 1. tex. 2. c. 20. col. 1.

Definitio substantię differt a definitione accidentis, quia cum definitio significet, quod quid est res, & substantia sit completum in suo esse, & in sua specie, ac vt accidens non habeat esse completum, sed a substantia dependeat, in hoc differunt. D. Thom. in 2. de anim. lib. prim. tex. 2. char. 20. colum. 2.

Definitio, & essentia rei vt differunt, sic differt ostensio, per quã deuenimus in quod quid est definitio, & ostẽsio, per quam deuenimus in ipsum esse, quę est demõstratio. Alex. de Ales. in 2. metaph. tex. 6. c. 57.

Definitio in hoc differt a demonstratione, quia definitio est ad ostendendum huius in hoc. Ex quo duæ sequuntur differentiæ, vt ꝙ definitio cadit super quæstionem simplicem, quid est, ita vt definitio est terminatiua quæstionis: nam quod dicit quid est per modũ quæstionis, dicit definitio per modum certificationis. Deinde ratio, quæ cadit super quæstionem compositam, scilicet, quia est illud idem vnũ, quod dicit, quia est per modum quęstionis, dicit demonstratio per modum certificationis, reddens causam ipsius quia, per ipsum propter quid. Et quia definitio est entis, inclinati, & concreti, & respectu entis fixi, & absoluti: demonstratio semper est entis inclinati. Alex. de Ales in 3. metaph. tex. 6. char. 57. colum. 2.

Definitio dicit esse, & propositio dicit esse: sed definitio dicit esse expositiue, quia exponit, & declarat esse essentiæ rei: propositio dicit esse copulatiue, quia copulat prædicatum cum subiecto. Alex. de Ales in 5. metaph. tex. 34. char. 166. col. 1.

Definitio subiecti potest esse medium in demonstratione. Alex. de Ales in 7. metaph. tex. 59. c. 242. col. 2.

Definitio subiecti semper intrat demonstrationem, vel secundum substantiam, vel secundum virtutem. cum demõstratur prima passio de subiecto intrat ꝑm subiectũ, secundũ virtutẽ intrat ad demõstrandas sequẽtes passiones. Alex. de ales in 7. metaph. tex. 59. c. 243. c. 3.

Definitio vt manifestatur, & an demonstrari possit.

DEfinitiones sunt principia demonstrationum, quæ principia indemostrabilia sunt, alioqui abiretur in infinitum. Arist. post. lib. 2. tex. 2. char. 358.

Definitionem alicui inesse, vt definito, qui syllogismo concludere nititur, petit principium. Arist. post. lib. 2. cap. 4. tex. 3. c. 359.

Definitio nec per diuisionem syllogizatur. Aristot. post. lib. 2. tex. 4. char. 360.

Definitio non monstratur syllogismo hypothetico, nec sensu. Arist. post. lib. 2. cap. 6. tex. 5. char. 362.

Definitio non probatur per syllogismum, nec per demonstrationem; & sine demonstratione cognosci non potest definitio: medium enim ipsius demonstrationis propter quid: sed aliorum est quædam causa, aliorum non est, vt immediata, & principia sunt, quæ & esse, & quid est supponi oportet, aut alio modo manifesta facere. Quæ autẽ habent mediũ, per demõstrationem innotescunt. Arist. post. lib. 2. cap. 10. tex. 9. char. 367.

Definitio rei manifestari nequit, nisi sciantur, quæ sunt partes speciei, & quæ non sunt, & quæ sunt simul sensu. Arist. 7. metaph. cap. 13. tex. 37. char. 143.

Definitionem reprobamus, si ostendimus idem non significare: at si idem significat, non tamen ob id definitionem probamus. Alex. Aphrod. in pri. topic. cap. 4. char. 7. colum. 4.

Definitio per syllogismum potest ostendi, non autem ꝑ demonstrationẽ. Alex. Aphr. in 7. top. c. 2. c. 86. c. 3.

Definitio, nec syllogismo, nec demonstratione, nec inductione demonstratur, nec sensu. Alexand. & Eust. in 2. poster. char. 39. col. 1. Idem Ioan. gram. 2. poster. cap. 7. char. 61. colum. 2.

Definitionẽ ducere ex cognitione ꝑm accidẽs ipsius, qa impossibile est. Alex. & Eust. in 2. post. char. 51. col. 1.

Definitio cum fuit maioris extremi, & immediata indemonstrabilis est. Alex. & Eust. in 2. post. ch. 53. col. 1.

Definitio cuius est, eiusdem, eodem respectu demõstratio esse non potest. Them. in 2. post. cap. 3. ch. 9. col. 1.

Definitio quamuis demonstratione elici non possit, tamen in ijs, quæ ꝑ causas suas mostrantur, per demonstrationem eorum innotescat possibile est. Them. in 2. post. cap. 10. char. 10. col. 2.

Definitionum partes nõ possunt esse cognitæ apud nos, prima notitia, cum definitiones sint ignotæ nobis, sed cum sunt per se notę, siue per syllogismum, erit etiam definitio per se cognita: licet quandoq; accidat ipsam esse parum manifestam: & propterea vt extrahantur hæ definitiones, indigent via diuisionis, & via compositionis. Auer. in poster. l. 1. in proęm. tex. co. 1. c. 128.

Definitio cum est ignota naturaliter, & definitum notum esse sequetur formatio ipsius per demonstrationem per accidens: quia demonstratio exhibet per se verificationẽ partibus definitionis eo modo, quo notum per se exhibet verificationẽ ignoto per se. Auer. in poster. l. 1. tex. com. 1. char. 128.

Definitiones sciuntur ex demonstratione, quoniam definitiones rerũ sunt ipsis causæ extra substantiã ipsarum. Auer. in poster. l. 2. cap. 5. tex. 42. char. 215.

Definitio est naturaliter ignota, ideo syllogismus est necessarius ad eductionem definitionis; & sic loca, quibus ostenditur, quod illa res insit illi rei, & sit ipsa definitio, sunt loca definiendi. Auer. in quæst. logic. tex. 17. char. 379. col. 1.

Defini-

Definitionis ignotæ naturaliter, necesse est, vt in ea ytatur quis syllogismo, aut in declarando definitionem, & definitum esse, cum vtrumque fuerit ignotum: aut in declarando, quòd definitio fuerit definiti, cum definitum est manifestum per se, & definitio ignota. Auer roes in physic. 3. tex. 12. char. 42. colum. 4.

Definitiones aliquæ si fuerint, quæ sunt ignoratæ in esse in definito, tales non declarantur, nisi per argumentũ. Auer. 2. de ani. summa 1. text. 12. char. 129. col. 2.

Definitio demonstrationis ex veris, primis, immediatis, notioribus, & potioribus, & causis conclusionis non intelligitur de demonstratione ad impossibile, nec qa. Alber. mag. in post. char. 175. colum. 4.

Definitio, vt probetur diuisione, tria debet coniecturari; primo vt accipiat ea prædicata, quæ prædicentur in quid; secundo vt sumat hæc ordinatim semper actum proximum cum proxima potentia ponẽdo; tertio nec superfluum sumere, nec diminutum. Albertus mag. in poste. char. 214. colum. 4.

Definitio secundùm speciem data substantiæ, non potest demonstrari demõstratione propter quid dicente; sed si demonstratur, demonstratur demonstratione quia. Alber. mag. in 7. met. tract. 1. cap. 12. char. 123. col. 3.

Definitio accidentis secundum speciem facta, potest concludi per demonstrationem sicut & accidens. Albert. mag. in 7. metaph. tract. 1. cap. 12. colum. 3.

Definitio, quæ colligit in se principium demonstrationis & conclusionem, est tota demonstratio. D. Thom. in 2. physi. libr. 15. tex. 95. char. 31. colum. 1.

Definitionis non est demonstratio. D. Thom. 3. metaph. libr. 6. tex. 6. char. 136.

Definitionis prima principia nec sciuntur per definitionem. Alex. de Ales in 8. metaph. tex. 9. c. 251. colum. 2.

Definitione multa non possunt sciri, quæ sciuntur via analogię, & proportionis. Alexander de Ales in lib. 9. metaphysic. text. 11. char. 267. colum. 1.

Definitio ut formalis.

DEfinitiones formales sunt demonstrationum principia, materialis est conclusio demonstrationis, & ex vtraque est demõstratio sola positione differens. Ioan. grammat. in 1. poste. cap. 7. char. 18. colum. 4.

Definitio formalis, eo quod est immediata, non demonstratur. Ioan. gram. in 2. post. cap. 8. char. 62. col. 2.

Definitio substantialis est, quæ causa formalis est, vtpote quæ formam, & substantiam rei exhibet. Ioan. gram. in 2. poster. cap. 11. char. 64. colum. 2.

Definitio formam tantum rei demonstrat, quod aliquid in alio fit. Alex. & Eustr. in 2. poster. c. 18. col. 2.

Definitio subiecti non demonstratur, nec demonstrat, ideſt, formalis. Alber. mag. in post. c. 209. col. 4.

Definitio subiecti duplex; vnam per materialem subiecti causam: alia per causam formalem subiecti. Albertus mag. in poste. char. 209. colum. 4.

Definitio formalis minoris extremitatis potest etiam esse medium in aliqua demonstratione, quæ simpliciter demonstratio est. Albertus magnus in 7. metaphy. tracta. 1. cap. 12. char. 123. colum. 3.

Definitio & si in se habet aliquas partes materiales, tamen quod est principale, formale esse debet. D. Tho. 5. metaphysic. libro secundo. text. 2. char. 259.

Definitio, ut materialis.

DEfinitio naturalis concernit materiam sensibilem; & est vt definitio simi. Aristoteles 11. metaphysic. ex summa tertia. cap. 1. char. 228.

Definitio materialis per medium formæ inest definito. Ioan. gram. in 2. post. cap. 8. char. 62. colum. 2.

Definitio materialis per medium formale demõstratur. Ioan. gramm. in 2. poster. cap. 8. char. 62. col. 2.

Definitio data per materiam reducitur ad eam, quæ est data per formam. Alber. mag. in 4. metaph. tract. 2. cap. 4. ch. 92. col. 1.

Definitio materialis accidentis sola est, quæ est medium in demonstratione potissima. Alb. mag. in 7. metaph. tract. 1. cap. 11. c. 123. col. 3.

Definitio materialis accidentis cum dicat quid, & propter quid, potissima est demõstrationis medium; ideo demõstrari, ideſt, concludi in demonstratione nõ põt; & si dr aliquando demonstrari, hoc erit intelligendũ sic, quod ex demõstratione elici potest, & sciri; qa scito medio, est causa, quod scitur, quod illud est definitio. Alb. mag. in 7. metaph. tracta. 1. ca. 12. c. 123. col. 3.

Definitio materialis accidentis duplex est; alia est materialis, in qua accipitur subiectum sub nomine proprio subiecti; & est materialis, in qua ratio subiecti accipit, & hæc est medium in demonstratione potissima. Alb. mag. in 7. metaph. tract. 1. cap. 12. c. 123. col. 3.

Definitionis tractatio ad quem pertinet, & quo in loco de ea agit Arist.

DEfinitionis tractatio exacta non est dialectices, sed primæ philosophiæ. Alex. aphrod. in 7. top. cap. 2. char. 86. col. 3.

Definitio vtrum alicui sit bene assignata, Aristoteles disputare intendit libro sexto topicorum. Alex. aphr. in 6. top. cap. 1. ch. 70. col. 4.

Definitionem nos docet Arist. in secundo posteriorum per accidens, non vt definitio, sed vt medium demonstrationis, da qua in 7. metaph. ex professo docet. Ale. & Eustr. in 2. post. ch. 3. col. 2.

Definitionis dat modos Arist. primus est secundum formam, magisque eius substantiam monstrat, secundus est secundum materiã. Auer. in phy. 3. te. 16. c. 43. c. 3.

Definiendi artem ad Arabes non peruenisse, quæ ignorantia definitionis fuit etiã apud antiquos, quod Aristotiles testatur, in causa fuit multorũ errorũ; nec eam nos docet Arist. 7. & 8. metaph. nec in 6. top. cum hæc ad logicam pertineat. Alb. magn. de præd. ch. 2. col. 4.

Definitio, vt est tota essentia rei, tractatur a primo philosopho; vt est medium demonstrationis, & causa passionis de subiecto a demonstratore docetur, vt est intentio communis prædicati, vt communiter ad subiectum, & prædicatum refertur, pertinet ad dialecticum. Alb. mag. in top. c. 257. col. 2.

Definitio in posterioribus analiticis consideratur, vt est principium faciens scire, de quo prædicatur in quid. Alb. magn. in 7. metaphysi. tract. 4. cap. 1. c. 129. col. 3.

Definitio ut ad argumentandi loca pertinet.

DEfinitionis locus 1. Eius, quod est circa terminos aegotij, partes sunt quinque: aut quod omnino non verum est dicere, de quo nomen, & orationem: aut quod, cum sit genus, non posuit in genere: aut non in accommodato genere: aut quod non propria est definitio: aut si oĩa non definiuit, neque dixit quid est esse rei definitæ. Reliquũ autẽ ꝑter ea, q̃ dicta sunt si definiuit qdẽ, at nõ bene definiuit. Arist. top. l. 6. c. 1. c. 501.

Definitionis locus 2. Si non verificatur de quo nomen, & oratio, ex ijs quæ dicta sunt in accidente locis, cõsiderandum. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 502.

Definitionis locus 3. Si non propria est assignata oratio, ex ijs, quæ sunt ad genus, & proprium dictis locis, prospiciendum. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 502.

Definitionis locus 4. Si non bene definiuit, vel si non definiuit aggrediendum dicere primo inspiciendum, si non bene, nam facilius est quodlibet feciſſe, quam bene feciſſe. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 502.

Definitionis locus.5. Eius, qđ nō est bene definire sunt partes duæ. Vna quidem obscura interpretatione vti; definiētem enim clarissima interpretatione vti oportet, quia cognoscendi gratia assignatur definitio. Secunda, si amplius dixit in definitionem, quam par sit: nam omne, quod super additum est in definitione, superfluum est. Arist. top. l. 6. cap. 1, c. 502.

Definitionis locus 6. Diuidere, quæ dicta sunt, in plures partes; si obscure dixit; si sit æquiuocum alicui, quod dictum est; si cum definitum multipliciter dicitur, diuidens non dixit; nam immanifestum vtrius definitionem assignauit; & contingit eum qui diuidit, quoties dicitur id, quod in definitione assignatum est, syllogismum facere. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 503.

Definitionis locus 7. Si fm metaphoram definiuit; omne enim obscurum est, quod secundum metaphoram dicitur. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 503.

Definitionis locus 8. Si non positis nominibus vtitur; omne enim obscurum, quod insuetum est. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 503.

Definitionis locus 9. Quædam neque secundum æquiuocationem, neque secundum metaphoram, nec proprie dicuntur. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 503.

Definitionis locus 10. Si non manifesta est contrarij oratio ex hoc, quod dicitur. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 504.

Definitionis locus 11. Si per se dicta non sit manifestum cuius est definitio. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 504.

Definitionis locus 12. Si superfluū in termino dixit, primo quidē considerandū, si aliquo vsus est, quod oibus insit, vel simpliciter ijs, quæ sunt, vel iis, quæ sub eodē genere sunt definitorum. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 504.

Definitionis locus 13. Si est quidē propriū, quod appositū est; ablato autem illo, & reliqua definitio propria est, & indicat substantiam. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 504.

Definitionis locus 14. Si quippiam eorum, quæ sunt in oratione, non omnibus ineſt, quæ sunt sub eadē specie. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 505.

Definitionis locus 15. Si idem frequenter dixit. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 505.

Definitionis locus 16. Si vniuersali dicto addidit & particulare. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 506.

Definitionis locus 17. Vtrum definiuit, an non: primo si non per priora, & notiora confecit definitionem. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 506.

Definitionis locus 18. Per non notiora terminum dici dupliciter est accipere, aut si simpliciter ex ignotioribus, aut si nobis ignotioribus, vtroque enim modo contingit: simpliciter igitur notius quod prius est, posteriore. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 506.

Definitionis locus 19. Si eius, quod est in quiete, & definitione per indefinitum, & quod in motu est, assignauit. Arist. topic. l. 6. cap. 1. c. 506.

Definitionis locus 20. Eius, quod est non ex prioribus, tres sunt loci. Primus, si per oppositum, oppositum definiuit; scire tamen oportet quædam aliter definiri non posse, vt quæ sunt ad aliquid. Aristot. topic. l. 6. cap. 1. ch. 510.

Definitionis locus 21. Si eodem vsus est ei, quod definitur. Latet autem cum non eodem definiti nomine vtitur. Arist. top. l. 6. cap. 1. ch. 510.

Definitionis locus 22. Si eo, quod e diuerso diuiditur, id, quod e diuerso diuiditur, definiuit. Arist. top. l. 6. cap. 1. char. 510.

Definitionis locus 23. Si per inferiora superiora definiuit. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 511.

Definitionis locus 24. Si res cum sit, non ponitur in genere. Arist. top. l. 6. cap. 1. c. 511.

Definitionis locus 25. Si ad plura cum dicatur id, quod definitur, non ad omnia assignauit. Aristo. topic. lib. 6. cap. 1. char. 511.

Definitionis locus 26. Si non ad melius, sed ad peius assignauit, cum sint plura, ad quę dicitur, quod definitur. Aristot. topic. libr. 6. cap. 1. char. 512.

Definitionis locus 27. Si non positum est in proprio genere, quod dictum est, considerandum est ex ijs, quæ ad genera sunt elementis: & si transiliens dicit genera. Aristot. topic. lib. 6. cap. 1. char. 512.

Definitionis locus 28. In differentijs similiter considerandum, si & differentias dixit generis. Nam, si rei nō specialibus definiuit differentijs, aut nullius dixit differentias, non definiuit. Arist. top. lib. 6. cap. 2. ch. 512.

Definitionis locus 29. Si est aliquid videndum quod è diuerso diuiditur dictæ differentiæ, non enim est differentia; quia omne genus ijs, quæ è diuerso diuidūtur, diuiditur differentijs. Arist. top. lib. 6. cap. 2. char. 513.

Definitionis locus 30. Si est quidem e diuerso diuisa differentia, non verificatur autem de genere. Aristoteles topic. lib. 6. cap. 2. char. 513.

Definitionis locus 31. Si qua est e diuerso differentia, verificatur quidem de genere, at generi apposita non facit speciem. Arist. top. lib. 6. cap. 2. char. 513.

Definitionis locus 32. Si negatione diuidat genus; sed fortasse in priuationibus negatione vti definientem necesse est: nihil enim differt negatione diuidere genus, aut huiusce modi affirmatione, quam negationē necesse est e diuerso diuidi. Aristoteles topicorum libro 6. cap. secundo. char. 514.

Definitionis locus 33. Si speciem, & differentiam assignauit. Arist. top. lib. 6. cap. 2. char. 514.

Definitionis locus 34. Si genus, vt differentiam dixit. Aristo. top. libr. 6. cap. 2. char. 514.

Definitionis locus 35. Si non quale quid, sed ipsum quid significat assignata differentia; omnis enim differentia quale quid significat. Arist. lib. 6. cap. 2. char. 515.

Definitionis locus 36. Si secundum accidens ineſt differentia definito: nulla enim differentia, nec genus ineſt secundum accidens. Arist. top. lib. 6. cap. 2. char. 515.

Definitionis locus 37. Si prædicatur de genere differentia, vel species, aut inferiorum aliquid speciei, non est definiens. Arist. top. lib. 6. cap. 2. chart. 515.

Definitionis locus 38. Si prædicatur genus de differētia. Arist. topic. libr. 6. cap. 2. char. 515.

Definitionis locus 39. Inspiciendum si & species, aut inferiorum speciei aliquod de differentia prædicatur. Arist. topic. libr. 6. cap. 2. char. 515.

Definitionis locus 40. Si non prior est differentia specie, nam genere posterior est, specie prior differentia. Aristot. top. libr. 6. cap. 2. char. 516.

Definitionis locus 41. Si alterius generis est dicta differentia, neque contenti, neque continentis; non enim potest differentia duorum generum se non continentium esse differentia. Arist. top. libr. 6. cap. 2. char. 516.

Definitionis locus 42. Si in aliquo differentiam assignauit substantiæ. Arist. top. libr. 6. cap. 2. char. 516.

Definitionis locus 43. Si affectum, differentiam assignauit: omnis enim affectus, cum magis fit, detrahit a substantia: differentia autem non est sic, sed magis saluare videtur id, cuius est differentia. Aristoteles topicor. lib. 6. cap. 2. char. 517.

Definitionis locus 44. Si alicuius eorum, quæ sunt ad aliquid, non aliud quid differentiam assignauit. Nam eorum, quę sunt ad aliquid, & differētię sunt ad aliquid. Arist. topic. libr. 6. cap. 2. chart. 517.

Definitionis locus 45. Si ad quod natum est vnumquodque eorum, quæ sunt ad aliquid, assignauit definiens. Arist. topic. lib. 6. cap. 2. char. 517.

Definitiones locus 46. Si non primo assignauit, quando contingit ad plura dictum esse. Arist. top. 6. c. 2. c. 518.

Definitionis locus 47. Si non susceptiuum est eius, cuius dicitur affectus, vel dispositio, vel quoduis aliud; peccauit, sanitas enim comensuratio calidorum, & frigidorum est. Arist. top. lib. 6. cap. 2. char. 518.

Definitio-

Definitionis locus 48. Si id, quod fit, in effectiuum, aut econuerso, accidit sic ponere, definientibus. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 519.

Definitionis locus 49. Secundum tempora omnia considerandum si cubi dissonet. Aristot. top. 6. cap. 2. c. 519.

Definitionis locus 50. Si secundum aliud quippiam magis dicitur, quod definitur, quam secundum assignatam orationem & si res quidem suscipit magis, quod autem secundum orationem assignatur, non suscipit; aut contra. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 519.

Definitionis locus 51. Si suscipiunt res, & oratio magis; non simul autem vtraque augmentum sumunt. Arist. top. l. 6. cap. 2. ch. 520.

Definitionis locus 52. Si duobus quibusdam propositis, de quo res magis dicitur, id, quod est secundum orationem minus dicitur. Arist. top. l. 6. cap. 2. c. 520.

Definitionis locus 53. Si hoc, quidem similiter vtrique ineſt propositis, aliud autem non similiter vtrique, sed magis alteri. Arist. top. 6. cap. 2. c. 520.

Definitionis locus 54. Si ad duo definitionem assignauerit, secundum vtrunque. Arist. top. 6. cap. 2. c. 520.

Definitionis locus 55. Si generibus, & differentijs, & alijs omnibus, quæ in definitionibus sunt assignatis, eis, qui orationes pro nominibus faciunt, considerandum, si quidquam dissonet. Aristo. top. 6. cap. 2. c. 520.

Definitionis locus 56. Si est ad aliquid, quod definitur, aut per se aut secundum genus, considerandum si nō est dictum in definitione ad quod dicitur, aut ipsum, aut secundum genus. Arist. top. 6. cap. 2. c. 521.

Definitionis locus 57. Si cum quippiam ad aliquid dicitur, non assignauit ad finem. Arist. top. 6. cap. 2. c. 621.

Definitionis locus 58. Considerandum, si generatio est id, ad quod assignauit, vel actus; nihil enim talium est finis. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 521.

Definitionis locus 59. In quibusdam si non determinauit, quanti, vbi, vel qualis, vel secundum alias differentias. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 521.

Definitionis locus 60. In appetitibus si non apponitur, quod apparet, & in quibuslibet alijs congruit. Aristo. top. 6. cap. 2. char. 522.

Definitionis locus 61. Si assignauit quod dictum est, in ipsas species ducendum eum, qui ponit ideas esse. Arist. top. 6. cap. 2. char. 522.

Definitionis locus 62. Si sit quidem habitus definitio, considerandum in habente, si quidem habentis, in habitu: similiter autem, & in cęteris talibus. Aristot. top. 6. cap. 2. char. 422.

Definitionis locus 63. Vniuersaliter in definitionibus dicendo quodammodo, vno plura accidit eum, qui definit, definire. Arist. top. 6. cap. 2. c. 523.

Definitionis locus 64. In his, quæ ad aliquid sunt, considerandum, si ad quod genus assignatur, & species ad illud quoddam assignatur. Arist. top. 6. cap. 2. c. 523.

Definitionis locus 65. Videndum, & si oppositio oppositæ definitio. Arist. top. 6. cap. 2. c. 523.

Definitionis locus 66. Videndum in contrarijs, si contraria definitio. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 523.

Definitionis locus 67. Videndum, si quod secundum priuationem definitur, illi necesse est, eo quod definitur, vti, si accipiat oſo pro nomine. Arist. top. 6. ca. 2. c. 524.

Definitionis locus 68. Si neutrum contrariorum secundum priuationem dicatur, assignetur oratio. Aristot. top. 6. cap. 2. ch. 524.

Definitionis locus 69. Si quod secundum priuationem dicitur, assignans non assignauit, cuius est priuatio. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 524.

Definitionis locus 70. Si non in quo natum est fieri, addidit vel simpliciter, vel in quo primo natum est fieri. Arist. top. 6. cap. 2. ch. 525.

Definitionis locus 71. Videndum autem & si non secūdum priuationem dictum, priuatione definiuit. Arist. top. 6. cap. 3. char. 525.

Definitionis locus 72. Si similibus nominis casibus similes casus orationis captantur. Arist. top. 6. cap. 3. c. 525.

Definitionis locus 73. Si eorum, quæ secundum ęquiuocationem dicuntur, vnam definitionem omnium cōmunem assignauit. Arist. top. 6. cap. 3. c. 525.

Definitionis locus 74. Cum quædam sint ęquouoca, interroganti quidem vt vniuocis vtendum. Arist. top. 6. cap. 3. ch. 526.

Definitionis locus 75. Quia quidam respondentium vniuocum dicunt esse æquiuocum, quando non accōmodatur ad omne assignata oratio, æquiuocum autem vniuocum, etiam si ad vtrunque accommodetur, præconfessione vtendum pro talibus, aut prę colligendū, quod ęquiuocum vel vniuocum, aut vtrunque fuerit: Magis enim concedunt non pręuidentes quod futurū est, vt accidat. Arist. top. 6. cap. 3. ch. 526.

Definitionis locus 76. Si nō facta confessione dixerit aliquis vniuocum æquiuocum esse, quia non accommodatur, & in hoc assignata oſo: considerandū, si huius oratio accōmodaf & ad reliqua. Arist. top. 6. c. 3. c. 526.

Definitionis locus 77. Si quis definiens aliquid eorum, quæ multipliciter dicuntur, & oratio non accommodatur ad omnia, & quia æquiuocum esse non concedat, nomen etiam dicat non ad omnia accommodari, quoniam nec oratio, dicendum ad huiusmodi, quod nominatione quidē vti oportet, q̄ tradita est, & q̄ sequitur, & nō dimouere q̄ talia sunt, tñ si nonnulla dicēda nō sint similiter multitudini. Ari. top. 6. c. 2. c. 527

Definitionis locus 78. Si alicuius complexorum assignetur terminus, considerandum est auferendo alterius eorum, quo complectūtur orationem, si est & reliqua reliqui. Nam si non, manifestum, quoniam neque tota totius. Arist. top. 6. cap. 3. ch. 527.

Definitionis locus 79. Si cum sit compositum, quod definitur, æquimembris oratio assignetur definitio. æquimembris autem dicitur oratio, cum quot fuerint composita, tot & in oratione nomina, & verba fuerint. Arist. top. 6. cap. 3. ch. 527.

Definitionis locus 80. Maius peccatum, si per ignotiora nomina commutationem fecerit. Aristo. top. 6. cap. 3. char. 528.

Definitionis locus 81. Si per commutationes nominum non idem iam significat. Aristo. top. 6. cap. 3. c. 528.

Definitionis locus 82. Si alterius nominū commutationem faciens, non differentię, sed generis commutationem fecit. Arist. top. 6. cap. 3. c. 528.

Definitionis locus 83. Si id, cuius rationē assignauit, est eorum, quæ sunt, quod autem sub oratione non eorum, quæ sunt. Arist. top. 6. cap. 3. c. 529.

Definitionis locus 84. Quicunque non diuidunt in ijs, quæ sunt ad aliquid, ad quod dicitur, sed in pluribus comprehendentes dicunt, aut omnino, aut in aliquo falsum dicunt. Arist. top. 6. cap. 3. c. 529.

Definitionis locus 85. Si definiunt nō rem, sed rem bene se habentem aut perfectam. Arist. top. 6. cap. 3. c. 530.

Definitionis locus 86. Si quod propter se eligēdum est, vt actiuum, vel effectiuum, vel quouis modo propter aliud eligendum assignauit. Aristo. top. 6. cap. 3. c. 530.

Definitionis locus 87. Considerandum si is, qui alicuius definitionē assignauit, aut hæc, aut quod est ex his, aut hoc cum illo definiuit. Arist. top. 6. cap. 3. c. 530.

Definitionis locus 88. Si non hæc, sed quod ex his est, dixit id esse, quod definitur. Arist. top. 6. cap. 3. c. 530.

Definitionis locus 89. Si non natum est quippiam vnum fieri ex iis, quæ dicta sunt. Arist. top. 6. cap. 3. c. 531.

Definitionis locus 90. Si definitum in vno aliquo, natū est primo fieri, ex quibus autem dixit ipsum esse, non in vno primo nata sunt fieri, sed vtrūque in vtroque. Arist. top. 6. cap. 3. ch. 531.

Definitionis locus 91. Si & partes, & totū in aliquo pri-

mo considerandum, si non in eodem, sed in altero totum, & in altero partes; nam in quo totum, in illo & partes esse videntur. Arist. top. 6. cap. 3. char. 132.

Definitionis locus 92. Si cum toto corrumpuntur partes. Econuerso enim accidere videtur, partibus corruptis, totum corrumpi: toto verò corrupto non necesse est & partes corrumpi. Arist. top. 6. cap. 3. car. 532.

Definitionis locus 93. Si totum quidem bonum, vel malum, partes autem neutræ: aut econuerso partes bonæ, vel malæ, totum autem neutrum: at hoc non est necessarium, nisi vtrunque sit per se bonum. Aristote. topic. 6. cap. 3. char. 532.

Definitionis locus 94. Si quod ex meliore, & peiore est, non est totum peiore quidem melius, meliore autem peius: at hoc nō est necessarium, nisi per se sint, ex quibus componitur, bona. Arist. top. 6. cap. 3. char. 532.

Definitionis locus 95. Si cognomine est totum alteri: non oportet enim vt neque in syllabis. Arist. topic. 6. cap. 3. char. 533.

Definitionis locus 96. Si non dixit modum compositionis. Arist. top. 6. cap. 3. chart. 533.

Definitionis locus 97. Si hoc cum illo assignauit, primo dicendum, quod hoc cum illo, aut hoc, & illud dicitur, aut quod ex illis. Arist. top. 6. cap. 3. char. 533.

Definitionis locus 98. Diuidenti quoties dicitur alterum cum altero, considerandum si nullo modo hoc cum illo. Arist. top. 6. cap. 3. char. 533.

Definitionis locus 99. Si diuisio, quoties dicitur alterum cum altero, verum erit in eodem tempore vtrunque esse; considerandū, si contingit non ad eundem vtrunque dici finem. Arist. top. 6. cap. 3. char. 533.

Definitionis locus 100. Si, & ad idem ambo dicuntur. Arist. top. 6. cap. 3. char. 533.

Definitionis locus 101. Quædam sic assignatorum, nullo modo cadunt sub dictam diuisionem. Aristo. top. 6. cap. 3. char. 534.

Definitionis locus 102. Si horum compositionem dixit totum. primo, si non dixit qualis compositio, considerandum. Arist. top. 6. cap. 3. chart. 534.

Definitionis locus 103. Si similiter est verisimile omne compositum compositionem esse, vel nullum: & si similiter in aliquo nata sunt esse contraria, definiuit autem per alterum, manifestum, quoniam non definiuit. Arist. top. 6. cap. 3. char. 534.

Definitionis locus 104. Si non ad totam habet quis argumentari definitionem, eo quod non tota sit nota ad aliquam partem argumentari oportet, si sit nota, & non bene assignata appareat: nam parte interempta, & tota definitio interimitur. Arist. top. 6. ca. 3. c. 535.

Definitionis locus 105. Quæcunque obscuræ sunt definitionem emendanti, & confirmanti ad manifestandum aliquid, & habendum argumentum, sic considerandum. Arist. top. 6. cap. 3. char. 535.

Definitionis locus 106. Quemadmodum in congregationibus solent legem inducere, & si sit melior quæ inducitur, interimit anteriorem, sic & in definitionibus faciendum, & definitio alia ferenda. Nam, si apparet melior, & magis manifestum, quod definitur, perspicuum, quod interempta erit quæ posita est, eo q non sunt eiusdē plures definitiones. Arist. top. 6. c. 3. c. 535.

Definitionis locus 107. Ad omnes definitiones non minimum elementum ad se ipsum, solerter definire propositum, aut apte dictum terminum assumere. Necesse est enim veluti ad exemplar cōsiderantem, & quod minus est ijs, quæ oportet habere definitionē, & quod appositum est superflue, inspicere, vt magis argumentis abundemus. Arist. top. l. 6. cap. 3. char. 535.

Definitio in se obtinet, genus, proprium, & accidens. Alexan. aphrod. in pri. top. cap. 4. char. 7. col. 2.

Definitionem reprobamus, si ostendimus idem non significare; si autem idem significat, tamen non est definitio. Alex. aphro. in pri. top. cap. 4. char. 7. colum. 4.

Definitionem esse alicuius, quinque modis probamus, & destruimus: aut quia non est verum dicere, de quo nomen, & oratio: aut cum sit genus non posuit in generibus: aut quia non est propria definitio: aut omnia quæ dicta sunt faciens si non determinauit, nec dixit quod quid erat esse ipsius definiti: aut si definiuit non bene. Alexan. aphrod. in 6. top. cap. 1. char. 70. col. 4.

Definitionem destruere possumus per ea, quæ de accidente, genere, & proprio tradita sunt. Alex. aphrod. in 6. top. cap. 1. char. 71. colum. 1.

Definitionem considerare, an bene definiuit nō facilius est ad hoc argumentandū, quam ad id, quod non definitum est. Alex. aphrod. in 7. top. cap. 1. char. 71. col. 2.

Definitio facilius destruitur, quam genus, proprium, & accidens; quia plura in ipsius constructione obseruanda sunt. Alex. aphro. in 7. top. cap. 1. char. 89. colum. 2.

Definitiones difficile destruuntur, quæ per hæc assignantur, quæ ob occultationem sunt immanifesta: vel per hæc, quæ non sunt nota, siue vt propria accepta sunt, siue vt secundum translationem. Alexan. aphrod. in 8. topic. cap. 3. char. 93. colum. 3.

Definitionis loca capiuntur ex parte, qua genus non sit genus: alia ex differentijs: alia ex definitionibus in se totis, & hæc sunt loca sumpta in definitionibus alicuius decem prædicamentorum: quædam in singulis decem prędicamentis: quædam in priuationis definitione: quædam secundum circunstantiam definitionis rerum compositarum: quædam secundum circunstantiam omnium prædicamentorum: & quædam secundum circunstantiam definitionum rerum, quæ significantur nominibus compositis. Auerroes in 6. topic. cap. 1. char. 302. colum. 1.

Definitionem interimere facilius est, quàm omnia alia prædicata. Alb. mag. in top. char. 269. col. 1.

Definitio differt à proprio; quia definitio est prędicatum essentiale, proprium est accidentale. D. Thom. in poster. char. 63. colum. 1.

Deformes natura nemo reprehendit, sed eos, qui ob otium, vel negligentiam tales euaserunt. Aristoteles 3. ethic. cap. 5. char. 62.

Deformis specie nobis inauspicatus, & infaustus occurrens, minime bonus esse creditur, cum plerique exteriorem formam corporis, occulti animi signum esse iudicent. Eust. 1. ethic. cap. 6. char. 60.

Deformitas omnis est per aliquam formam, vel passionem. D. Thom. 1. metaph. l. 16. tex. 38. char. 88.

Defraudationes vt principes iniustos ostendunt; sic & subditos ad honesta capescenda segniores reddunt, & ciuitates labefactant, & perdunt. Eust. 1. moral. c. 2.

Defuncti alicuius mali, vel boni, an participes sint, videtur siue bonum, siue malum, exile quoddam id esse & paruum, vel absolute, & simpliciter, vel ipsis. Sin minus tantum saltem, ac tale, vt neque fœlices eos, qui non sunt, facere; neque eos, qui sunt, priuare felicitate possit. Arist. 1. ethic. cap. 11. chart. 24.

Defunctis prosperi amicorum successus conferre quid videntur; similiter etiam infortunia; ita tamen, vt nec fœlices reddere infœlices, nec quippiam tale efficere valeant. Arist. 1. ethic. cap. 11. char. 24.

Defunctorum cur pili, & vngues aliquandiu peraugentur? vel quia non augentur, sed carne emacerata maiores videntur; vel quia cum excrementis augeantur, & per excrementa vacans materia oriatur: mortua verò corpora in recremēta per cariem resoluuntur: quæ cum per foramina effluant, merito pilos, & vngues augent. Alex. aphrod. problem. pri. 145. char. 721.

Delectatio, & contristatio est actio animæ mediante virtute sensibili. Arist. 1. de ani. su. 1. cap. 5. tex. 21. c. 661.

Delectatio est erga inanimata. Ari. 8. eth. nic. ca. 5. c. 196.

Delectator est, qui vult omnium habere conuersationem, & omnino, & omnifariam. Aristo. magn. moral. pri. cap. 26. char. 303.

Delectatio omnis semper est de actu: ideo vigilia, quæ consistit in actu, & sensus, & intelligentia delectabilissima sunt, & propter actum spes, & memoria delectabiles sunt. Arist. 12. metaph. cap. 3. tex. 39. c. 254.

Delectationem, quam nos quandoque habemus, Deus semper habet, & eā mirabilē habet, ad quā nos attingere non possumus. Arist. 12. metaph. c. 3. te. 39. c. 254.

Delectamur per rememorationē, quando imaginati sumus illud rememoratum, quod iam existit actu, & similiter est de sperato. Auer. physic. 7. tex. 19. chart. 146. col. 4.

Delectatio est diffusio spiritus, & animæ super fruitionē habiti: quo motu delectationis mouetur quiescens a motu appetitiuo. Alb. mag. in post. c. 200. col. 1.

Delectatio omnis iuxta Platonis opinionem, est motus passiuus in sensibilem animam. Alber. magn. in top. char. 258. col. 3.

Delectatio, & si voluptas est sensibilis, & corporalis, passio tñ aliquādo est simplex, ac mentis solius: & ideo nō est necessario cū passione; quia mentis delectatio non habet cōtrariū, quia illa delectatio nō est vere passio, sed potius operatio proprij, & habitus connaturalis non impedita. Alb. mag. in 7. phy. trac. 1. ca. 8. c. 85. c. 1.

Delectatio in solo homine inter alia sensibilia secundum agere sensuum reperitur; alia enim animalia non vtuntur sensibus propter delectationem, sed propter nocuum, vel conueniens. Alb. mag. in 1. metap. tract. 1. cap. 4. c. 57. col. 1.

Delectabilia diuersa diuersis sunt pro diuersitate cōplexionum. Alb. magn. ethic. 3. tract. 3. cap. 5. c. 46. col. 3.

Delectatio est habitus, qui est secundum naturam. Alb. mag. ethic. 3. tract. 2. cap. 3. c. 89. col. 2.

Delectatio est coniunctio conuenientis ad conueniens. Alb. mag. ethic. 8. tract. 1. cap. 3. c. 92. col. 2.

Delectatio se habet in felicitate cōtemplatiua, vt genus, & operatio, quæ felicitas est, sicut differentia specifica. Alb. mag. ethic. 10. tract. 1. cap. 1. c. 106. col. 2.

Delectatio maxime inter omnia animalia humano generi appropriatur. Alber. Magn. ethic. 10. tract. 1. cap. 1. char. 106. colum. 3.

Delectantur alij velocius, alij per accidens, quia magis dispositi sunt ad delectandum, quam alij. Alb. magn. ethic. 10. tract. 1. cap. 1. c. 108. col. 2.

Delectationes secundum se eligibiles sunt, & bonæ; sed vt factæ ab improbis, nec eligibiles, nec probæ sunt. Alb. Mag. Ethic. 10. tract. 1. cap. 5. char. 108. col. 4.

Delectationes specie differunt secundum; species delectabilium, & sic aliæ sunt species delectationum, quæ sunt a bonis, & laudabilibus: aliæ, quę sunt a turpibus, & probrosis. Alber. magn. ethicor. 10. tract. 1. cap. 5. char. 108. col. 4.

Delectatio est, vt finis, qui superuenit operationi. Albe. magn. ethic. 10. tract. 1. cap. 9 c. 110. col. 1.

Delectabilia, & tristabilia, omnia fere sunt cum caliditate, & frigiditate. D. Thom. de animalium mot. lect. 6. char. 53. colum. 4.

Delectationum concupiscentia ducit homines in plurima peccat. D. Tho. 2 ethic. cap. 11. c. 34. col. 3.

Delectatio immoderata contingit in aliquibus, quia ex insperato sibi aduenium. D. Thom. ethicor. 4. lect. 9. chart. 67. col. 2.

Delectationes consequentes speculationem, non sunt absque tristitia, & concupiscentia. D. Tho. ethic. 8. lc. 12. char. 130. col. 1.

Delectatione aliqua indigent homines, cum labor sit cō tristatiuus. D. Tho. ethic. 7. lec. 14. c. 133. col. 2.

Delectatio simplex secundum se non recipit magis, & minus. D. Tho. ethic. 10. l. 3. c. 170. col. 2.

Delectatio vehemens sequitur ex intensa, & vehementi operatione. Diuus Thomas ethicor. 10. lect. 2. char. 173. colum. 3.

Delectatio pertinet ad appetitiuam partem. D. Thom. ethic. 10. l. 8. c. 175. col. 2.

Delectatio est quidam motus animæ, & constitutio simul tota sensibilis in existente natura. Alex. de ales 12. metaph. tex. 39. c. 344. col. 3.

Delectatio non est in fieri, sed in facto esse. Alex. de ales 12. metaph. tex. 39. c. 344. col. 3.

Deliberationis vnum genus est, adhortatio; aliud, dehortatio: semper enim omnes vnum horum faciunt. Arist. rhetoric. 1. char. 15.

Deliberatio circa quinque maxime versatur; id est, de parandis pecunijs, de bello, & pace, de custodia regionis, & ijs rebus, quæ inuehuntur, & euehuntur, & de legibus instituendis. Arist. rhetor. pri. c. 18.

Deliberaturus de pecunijs parandis, vectigalia ciuitatis scire debet, quæ, & quanta sint: si quid desit adiungatur, & si quid minus sit augeatur: & ciuitatis sumptus omnes: vt si quis superuacaneus sit, tollatur, & si maior, imminuatur: quia non solum ijs, quæ adsunt addēdo, sed de sumptibus detrahēdo, locupletiores euadunt, quod non solū ex priuatorum negotiorū vsu intelligere possumus, sed etiam, quæ apud alios inuenta sunt, ex historijs colligere. Arist. rhetor. 1. c. 18.

Deliberaturus de bello, & pace; copias nosce ciuitatis oportet, & quantę iam adsint, & quantę possint adesse, & quales sint, quæ adsunt, & si quæ possunt accedere: & bella quomodo, & quæ bellari: nec solum suæ ciuitatis, sed etiam finitimarum res nosce necesse est: aut etiam cum quibus glorioſum sit bellum gerere, vt cum potentioribus pax habeatur, cum inferioribus bellum gerere in sua potestate positum sit: & copias vtrum similes, vel dissimiles, & ideo non solum domestica, sed etiam externa notasse oportet: natura enim comparatum est, vt similia ex similibus oriantur. Aristo. rhetoric. 1. c. 19.

Deliberaturus de custodia regionis non ignorare oportet, quo pacto custodiatur, sed & multitudinem custodum, & formam, & loca præsidiorum nosse oportet; quod facere non potest, nisi qui peritus est regionis, vt si minor custodia sit, augeatur, & si superuacanea, minuatur, & opportuna loca potius tueantur. Arist. rhetor. 1. ch. 19.

Deliberaturus de annona considerare debet quanta in sumptum sit satis ciuitati, & qualis sit, quæ ibi nascatur, & inuehitur; & quarum rerum importationis & exportationis indigeant; vt cum his fœdera, & pactiones fiant. Aristo. rhetor. prim. char. 19.

Deliberaturus de legibus ferendis necesse est scire, quales formæ rerum publicarum, & qualia vnicuique prosint, & a quibus euerti natura sua queant, tum reipublicæ proprijs, tum contrarijs. Et prodest, & præteritas intueri, & præsentes, & alienas. Aristo. rhetoric. 1. char. 19.

Deliberatiua oratio controuersias suas habet; nam aut fieri non posse contendimus, aut euentura: sed non honesta, non vtilia, & non tanti momenti. Aristot. rhetor. 3. c. 171.

Deliberatio est genus omnium causarum, quæ in delibe rationem cadunt. Boet. de differ. top. lib. 4. c. 880.

Deliberati finis est honestum, vel ciuile. Boet. de differ. top. l. 4. ch. 881.

Deliberat agens, quod non habet determinata media ad agendum. D. Thom. in 2. physic. lect. 14. tex. 86. char. 30. col. 1.

Delphinus mammas habet non parte superiori, sed prope genitale; nec modo quadrupedum papillas conspicuas habet, sed velut alueolos quosdam humoris duos vtroque de latere singularem, è quibus lac fluit, quod ore catulorum sectantium parentē excipitur, quod iā

a nonnullis perspicuum est. Aristo. de histor. anima. 2. cap. 13. char. 55.
Delphinus ossa habet, non spinas. Aristo. de histor. ani. 3. cap. 7. char. 86.
Delphinus stridet, ac mutit efferens se in aerem: pulmonem, & arteriã habet, lingua tamen libera, & absoluta caret, & labijs, quibus vocis aliquem possit articulũ efformare. Arist. de hist. ani. 4. cap. 9. char. 137.
Delphini, & omne cætarium genus coeunt planis admotis partibus, & mediocre tempus in coeundo consumunt. Arist. de hist. ani. 8. cap. 1. c. 150.
Delphini singulos magna ex parte edunt, sed interdum & binos, vt, & balenæ, & phocæ. Arist. de hist. anim. 6. cap. 12. char. 313.
Delphinus visus est dormire rostro emerso, & stertere. Arist. de hist. ani. 6. cap. 12. ch. 213.
Delphinus lac habet, quo suos nutrit fœtus, & gestat eosdem infirmos infantia: decem annis ad summam peruenit magnitudinem: gestant vtero decem mensibus, & pariunt æstate, nec vllo alio tempore, & adultos fœtus diu comitantur, & erga natos magna est charitas. Arist. de hist. ani. 6. cap. 12. c. 213.
Delphini tricenis diebus ocultantur, & latent circa ortum canis syderis. Aristoteles de historia animalium 6. cap. 12. char. 213.
Delphinus viuit plurimum; constat enim aliquos vixisse annis 25. & 30. quod cognitum est præcisa vni a piscatoribus cauda. Arist. de hist. ani. 6. cap. 12. c. 213.
Delphini retibus apprehensi breui tempore strangulantur, vt qui spirandi facultatem amiserint. Arist. de hist. anim. 8. cap. 2. char. 270.
Delphinorũ amores in pueros narrantur, & aiunt apud Cariam capto delphino ingentẽ multitudinẽ ad portum conuenisse delphinorum, immoratamque, donec piscator dimisisset eum, quem ceperat: tum omnes simul eo recepto redijsse. Arist. de hist. ani. 9. c. 48. c. 374.
Delphinos paruos magnus custodiæ causa semper comitatur. Arist. de hist. ani. 9. cap. 49. c. 174.
Delphinorum grex iam conspectus est maiorum, & minorum promiscuus, post quem duo delphini paulo post viderentur delphinulum defunctum labentem in imum subire, & in summa pelagi dorso vehere, quasi miserantes, ne ab aliqua belua deuoraretur. Aristo. de hist. ani. 9. cap. 48. char. 374.
Delphinus omnium animalium, tum aquatilium, tum terrestrium velocissimus creditur. Aristo. de hist. anim. 9. cap. 48. char. 374.
Delphinus, & Cete inter aquatica habent ossa, & non spinas. Alb. mag. de anim. l. 3. tract. 2. cap. 1. c. 39. col. 3.
Delphinus a multis auditus est in somno stertuisse. Alb. mag. de anim. l. 4. tract. 2. cap. 3. c. 51. col. 3.
Delphinus, balena, & omnes modi KoKi non ouant, sed ex vtero generant animalia sibi similia. Albe. magn. de ani. l. 6. tract. 2. cap. 1. c. 59. col. 4.
Delphini lactant pisces suos, & cubant eos dum sunt parui, sed pulli cito crescunt, & in decennio complentur in perfecta magnitudine, & tempus impregnationis eorum est decem mensium; & tempus partus est in æstate, & raro in alio tempore, viuunt per 130. annos; & alium scimus vixisse per 120. annos. Alb. mag. de ani. l. 6. tract. 2. cap. 1. c. 59. col. 4.
Delphinus magnus semper est ad curam paruorum, ne temere capiantur. Alber. magn. de anima. l. 8. tract. 5. cap. 2. ch. 83. col. 2.
Delphinorum in mari multa sunt genera, sed quod frequenter videtur in mari, est animal nigræ pellis, caput habens breue, dentes in ore cõtinuos, diligit homines, & id, quod est suę speciei, ita vt pullis eorũ gregatim ambulãtibus duo custodes delphini magni ponunt; & mortuũ de sua specie custodiunt, ne pisces deuorent, donec mare eiecerint. Piscatores delphinum non comedunt, nec capiunt, sed potius dant eis de captis piscibus, quia vadunt cum eis, & ad modum coronæ cingunt pisces, & cogunt in retia. Viuunt amplius centum annis, sed post decem menses coeunt. Musicis gaudent. In mari Germaniæ delphini comeduntur, & ideo fugiunt. Aliud est delphinorum genus, os in medio sui corporis habens: & aliud in Nilo existit cri statũ admodũ ferrę, & hac supponens se crocodilo, ipsum interficit. Alb. mag. de ani. li. 24. c. 1. c. 197. col. 2.
Delphini apparent in superficie aquæ, vt signa tempestatis futurę, quia tempore tempestatis surgunt exhalationes de profundo maris, quæ tempestatis causa sũt, & tunc excitatur calor in delphinis; & quia calidi est mouere, ideo super aquas se mouent. Pet. de Aluer. de iuuen. & sen. mor. & vit. & respira. lec. 14. c. 76. col. 3.
Delphion est mõs, qui Mentoricam, Istriamque mediat, cuius fastigia cum ascendunt Mentores populi, qui litora Adriæ incolunt, vident, quæ fiunt in Ponto; in quo monte forum efficiunt in quo Ponti mercatores afferunt Lesbia, Chia, & Thasia; ex Adriatico vero mercatores amphoras Corcyraicas. Aristo. de admir. aud. 99. char. 860.
Democritus, & Epicurus putant locum interdum sine corpore permanere. Simp. in 4. phys. c. 218. colum. 1.
Democritus tradidit omnes res naturales atomis, scilicet quibusdam insectilibus, & vacuo constare. Ioann. gramma. in 1. phys. char. 2. colum. 2.
Democritus, Epicurus, Leucippus, atomos, idest, insectilia, & vacuum principia posuerunt. Ioann. grammat. in primo phys. chart. 5. colum. 4.

Demonstratio quotuplex est, & quid est.

DEmonstratio est syllogismus scientialis, quem in habendo ipsum scimus. Aristotel. posterior. lib. primo. cap. 2. text. 5. char. 297.
Demonstratiua scientia est ex veris, primis, immediatis, & notioribus, & prioribus, & causis conclusiouis; sine his syllogismus esse potest, demonstratio non. Aristote. poster. lib. 1. cap. 2. tex. 5. char. 297.
Demonstrationis principium est propositio immediata. Arist. poster. pri. cap. 2. tex. 5. char. 297.
Demonstratio est syllogismus ex necessarijs. Arist. post. lib. 1. cap. 4. text. 7. char. 302.
Demonstratio vera est illa, cuius prædicatum vniuersale est. Arist. post. lib. 1. cap. 4. text. 11. char. 304.
Demonstratio vniuersalis est, cum remotis cæteris, remanet primò prædicatum. Aristo. poster. libro primo. cap. 5. tex. 2. char. 305.
Demonstratio est ex vniuersalibus; inductio ex particularibus. Aristoteles posterior. libr. primo. cap. 14. tex. 33. char. 327.
Demonstrationum alia est vniuersalis, alia particularis, alia prædicatiua, alia negatiua, alia directa, alia ad impossibile, de quibus videndum, quæ melior est. Aristo. poster. libr. 1. cap. 20. tex. 39. char. 339.
Demonstratio est, cum ex veris & primis syllogismus est, vel ex talibus, quæ per aliqua prima, & vera eius, quæ circa ipsa est, cognitionis principium sumpserunt. vera autẽ, & prima sunt, quę non per alia fidem faciunt, sed per seipsa. Arist. top. 1. cap. 1. char. 589.
Demonstrationis omnis principium est ipsum quid est. Aristo. de anim. pri. su. 1. cap. 1. tex. 11. chart. 589.
Demonstratio est ratiocinatio demonstratiua. Alexand. aphrod. in lib. 1. prior. cap. 1. char. 4. colum. 3.
Demonstratiua scientia est habitus, ex quo ratiocinari demonstratiue possumus. Alexander aphrodisien. in libr. 1. prior. cap. char. 4. colum. 3.
Demonstratiuæ scientiæ est de demonstratione dicere, & eius, qui ea scientia præditus est. Alexander aphro. in libr. 1. prior. cap. 1. chart. 4. colum. 3.

Demon-

Demonstratrix doctrina pars philosophiæ est, & de vero, & falso differere ad nullum alium spectat, quàm ad philosophum. Alex. Aphrod. in 2. metaphy. vel secundum Latin. 3. co. 25, c. 62. col. 2.
Demonstratio est syllogismus scientiam pariens. Them. in prim. post. cap. 4. char. 1. col. 4.
Demonstratio non se submittit ad mensuram ingenii nostri, sed rectam tenet ad veritatem viam. Themist. in prim. post. cap. 4. char. 1. col. 1.
Demonstratione aliquid habere, nihil aliud est, quam per medium tale astringi, quo sublato necessarium sit conclusionem, nec perfecte, nec absolute cognosci, siue de causa, siue de effectu agatur. Them. in 1. poster. cap. 4. char. 3. col. 4.
Demonstratio est præstantior, qua vberius scitur, ac per vniuersale; ergo vniuersalis. Themist. in prim. poster. cap. 40. char. 7. colum. 4.
Demonstratio circularis est, quæ demonstrationi veræ impedimento nobis est. Magentinus in prior. char. 53. col. 3.
Demonstratio est instrumentum, quo quid verum, quid falsum, quid bonum, quid malum cognoscitur. Ammon. in prædicam. c. 3.
Demonstrationis inuentio, finis est logicæ facultatis. Ammon. in lib. de interpret. c. 1.
Demonstrationis duplex est genus; primum, quod ex proprijs causis, ac scientiæ principium fit; aliud quod ex ijs, quę consequuntur res ex necessitate, id est, propter quid, & quia. Simpl. 1. phy. tex. 5. c. 3. col. 2.
Demonstratio est oratio, quę ex propositionibus de vniuersa re illam de parte quadam concludit necessario. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 1. c. 7. col. 4.
Demonstrandi scientia animi tantum est habitus: demonstratio autem est actio, quæ a scientia proficiscitur, & in hoc differunt. Ioan. Gram. in prim. prior. char. 3. col. 3.
Demonstratio est scientialis syllogismus ab his rationibus, quibus per se creditur, & quas omnes confitentur, acceptus. Io. gra. in pri. post. cap. 1. c. 2. col. 2.
Demonstratio, & disciplina subiecto eadem sunt, differunt habitu. Io. gra. in 1. post. cap. 1. c. 2. col. 3.
Demonstratio coniecturalis est, quæ fit, cum ex posterioribus fidem facimus prioribus; & propter insolubilitatem coniecturarum dignata est nomine demonstrationis. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 2. c. 6. col. 4.
Demonstrationis definitio, vel est principium, vel demonstratio positione differens. Ioan. Gram. in prim. post. cap. 7. char. 18. col. 4.
Demonstratio resolutio diciter. Ioan. Gram. in 2. poster. cap. 1. char. 56. colum. 3.
Demonstratio, & definitio sunt diuersæ; nam definitio indemonstrabilis est, & ostendit quid est: demonstrationes autẽ ex definitionibus demonstrant, & demonstratio quia, non quid est, sed passiones monstrat, omnisque demonstratio, vel est affirmatiua, vel negatiua. Ioan. Gram. in 2. poster. cap. 3. char. 58. col. 3.
Demonstratio est eorum, de quibus dubitatur: de proprijs non dubitatur. Io. Gra. in 1. de ani. tex. 4. c. 7. c. 1.
Demonstrationum differentiæ vltimæ, in quas diuidun tur ex parte materiæ, sunt differentiæ, quæ inueniunt in demõstrationibus, vt faciũt addiscere alia ab ipsis: & sunt vtiles ad acquirendã illorum verificationẽ, nisi aũt sunt differẽtiæ, q̃ ipsis insunt, & sunt vnũ ex entibus, vt ait Abunazar. Auer. in post. l. 1. ex pę. c. 127. c. 1
Demonstrationes signorum fiunt per inductionem, id est, ex prioribus nobis, ad priora naturæ. Auer. in post. l. 1. tex. co. 23. c. 135.
Demonstrationis prædicatum primum est, quod prædicatur de aliquo non ex parte alterius naturæ subiecti, id est, naturæ, compositæ æqualis, quæ fit natura distincta a subiecto, vt color de corpore: quia per mediã superficiem prædicatur: aut naturæ vniuersalioris, quam sit subiectum, vt prædicatio angulorum æqualium duobus rectis de triangulo inæqualium laterũ; de ipso enim prædicatur per triangulum tanquam medium, qui est vniuersalior, quam inæquilaterus. Auer. in post. l. 1. tex. co. 36. c. 139.
Demonstrationis prædicatum primum est definitio differentiæ, & accidentium substantialium primorum. Auer. in post. l. 1. tex. co. 44. c. 143.
Demonstrationes causarum sunt, quæ componuntur ex causis, ex quibus sequitur existentia causatorum ex necessitate, & causæ non sequuntur ex causatis. Auer. in post. l, 1. cap. 13. tex. 95. char. 158.
Demonstrationes sunt triũ specierũ: simpliciter, q̃ exhibet existentiã, & causã simul: demõstratio existẽtiæ, q̃ existentiam tantum dat: & causæ tantũ, cum existentia est nota. Auer. in post. l. 1. cap. 13. tex. 95. c. 158.
Demonstrationes ex consequentia causæ cum causato fiunt tribus modis. Aut quod sequantur ex se inuicem consequentia æquali. & hoc cum fuerit causatum notius apud nos, quam causa, per illud componitur existẽtia tantum: deinde possibile est, vt accipiatur causa, & monstretur per ipsam, demonstratione causæ existentia causati de subiecto; & ibi fit demonstratio causę tantũ. postea, si fuerit causa notior causato, tunc fit demonstratio simpliciter. Secunda species consequẽtię est, vt sequatur posterius ex priori, id est, causatũ ex causa, & nõ cõuertatur res, & in hac specie est demõstratio simpliciter tm̃, si causa est notior; q̃d si non est notior, non est demonstratio. Tertia species est, vt prius consequatur ex posteriori, id est, ex causato causa, & non cõuertitur, & est demonstratio quia. Auer. in poster. l. 1. cap. 13. tex. 96. char. 159.
Demonstrationis causæ conditiones sunt, vt in ipsa sit nota existentia tantum, aut per sensum, aut per signum. Auer. in post. l. pri. cap. 13. tex. 97. char. 160.
Demonstrationes simpliciter sunt definitiones. Auer. in post. lib. pri. cap. 14. tex. 103. char. 163.
Demonstrationes, in quibus termini medij sunt causæ, ita se habent, vt per ipsas constituantur res, quæ sunt demonstrationes substantiales. Auer. in poster. lib. 2. cap. 5. tex. 38. char. 212.
Demonstrationes, quæ non sunt definitiones, sunt orationes logicæ, non demonstrationes substantiales. Auer. in post. l. 2. cap. 5. tex. 38. char. 212.
Demonstrationes sunt definitiones in potentia. Auer. in post. lib. 2. cap. 5. tex. 38. char. 212.
Demonstrationes, in quibus causata sunt termini medii, sunt demonstrationes existentiæ, non demonstrationes causarum. Auer. in poster. lib. 2. cap. 10. tex. 62. char. 232.
Demonstrationes, quæ sunt demonstrationes in veritate, sunt per se, de entibus per se. Auer. in poster. lib. 2. cap. 10. tex. 94. char. 233.
Demonstrationis locus est notus hic, quia demonstratio speciei per genus, est declaratio partis per totum. Auer. in top. 2. cap. 2. char. 271.
Demonstratio essendi est illa, in qua medius terminus est causa sui generis, & vis eius est vis signi. Auer. epitom. in logic. char. 352. col. 1.
Demonstrationes definitiones non sunt, nisi per accidens. Auer. epitom. in logic. char. 354. col. 1.
Demonstratio, quæ largitur esse rei, & definitionem, est demonstratio simpliciter. Auer. in quæst. logic. q. 14. chart. 377. colum. 2.
Demonstrationum intentio, est formatio per definitionem; definitiones autem sunt propriæ definito. Auer. ex Epistola. char. 380. col. 1.
Demonstratiua signa sunt illa, quæ conuertuntur cum suis causis, id est, si ponitur causa, sequitur signum, & econtra. Auer. 6. phy. tex. 15. c. 117. col. 3.

Demon-

Demonstratiuus sermo esse nequit si non est artificialis. Auer.ex dest.dest.disp.11.char.46.colum.3.
Demonstratio cum sit subiectum logices, ideo per modum substantiæ, & non per modum actus, quod est demonstrare,definitur. Alb.mag.in post.c.175.col.2.
Demonstratio quia est per effectum,vel per causam mediatam. Albert.mag.in poster.char.175.colum.4.
Demonstratio quia per effectum mediatum non est ita vera demonstratio, vt demonstrare per effectum immediatum. Alb.mag.in post.char.187.colum.4.
Demonstratio propter quid est mathematica,quia verò, naturalis. Alber.mag.in 2.metaph.cap.11.c.76.col.3.
Demonstrationis medium est definitio. D.Thom.in 1. physi.lect.1.text.1.char.1.colum.1.
Demonstratiua scientia est de rebus immobilibus, quia est de conclusionibus,quæ ad causam certam,& determinatam resolui possunt, ita vt conclusiones necessitatem, & immobilitatem ex illis causis sortiantur. Alex. de Ales in 1.metaph.car.21.col.2.
Demõstratio est via, per quam venimus in cognitionem scibilis accidentalis. Alexander de Ales in 3.metaphy. tex.6.char.57. colum.2.
Demonstrationes, aliæ simplices, quæ ex principijs omnino primis componuntur; aliæ compositæ; quæ ex principijs non omnino primis componuntur. Alex. de Ales in 5. metaph.tex.4.c.108.col.2.
Demonstratio simpliciter duplex;alia ex natura rei scibilis,alia ratione nostri. Tho.de Vio in post.c.97.col.1.
Demonstratio etiam potissima est intellectus humani coniuncti instrumentum, & non rerum proprietas. Thom.de Vio in post. char.103.colum.2.
Demonstratio quia est per effectum conuertibilem conuersione causalitatis,& prædicationis. Thom.de Vio in post.char.140.colum.1.
Demonstratio per causam distantem est demonstratio quia.Thom.de Vio in post.char.142.col.2.
Demonstratio per causam remotam fit medium in secunda figura. Tho.de Vio in post.char.142.colum.2.
Demonstratio alia quia, alia propter quid; & propter quid,alia propter quid tantum,& simpliciter. Thom. de Vio in poster.char.145.colum.1.
Demonstratio quia, est quæ a posteriori procedit, quæ tunc fit,cum effectus est notior causa. Thom. de Vio in poster.char.145.colum.1.
Demonstratio propter quid,est illa, quæ a priori procedit, sed non ad concludendum effectum esse, sed ad ostendendum, propter quid talis est effectus. Thom. de Vio in poster.char.145.colum.2.
Demonstratio simpliciter est illa,quæ a priori sic procedit, quod simul ostendit, & prædicatum inesse subiecto,& quare inest. Thom. de Vio in post.c.145.col.2.

Demonstratio de quibus est, & quibus constat, quæ ei necessaria sunt; & vt cognoscitur.

DEmonstratio est per tres terminos,& non plures;nisi per alios,& alios eadem conclusio fiat. Aristot.1.prior. sectio.prim.cap.25.chart.202.
Demonstrationis medium semper esse debet maius minori extremo, & minus maiore, quod in diuisione non est,quia est maior maiore extremo. Aristot.1.prior.sec.2.cap.3.char.217.
Demonstratio debet constare ex veris, quia non est non ens scire.Arist.post.1.cap.2.tex.5.char.297.
Demonstratio debet esse ex primis indemõstrabilibus, quoniam non sciet non habens demonstrationem. Arist.post.1.cap.2.tex.5.char.297.
Demonstratio debet constare ex causis, quia tunc scimus, cum causas cognoscimus, & priora, si quidem causæ priores sunt: & præcognita non solum altero modo, eo quod intelligantur, sed etiam eo quod cognoscantur,quid sunt.Arist.post.1.ca.2.text.5.c.297.
Demonstrationis scientiam qui vult habere, non solum oportet principia magis cognoscere,& magis ipsis credere,quam ei, quod demonstratur, sed neque aliquid aliud esse ipsi credibilius,nec notius his,quæ sunt opposita principijs, ex quibus est syllogismus contrariæ deceptionis. Arist.poster.lib.1. cap.2.tex.5.char.299.
Demonstratiua scientia nõ est omnium, immediatorum enim non est demonstratio; indemonstrabilia enim sunt. Arist.poster.lib.1.cap.3.tex.6.char.300.
Demonstrationum propositiones necessariæ sunt, quia ea,quæ sciuntur per demonstrationem, idest conclusiones,vniuersaliter esse non possunt:at propositiones necessariæ sunt per se,ergo demonstrationum propositiones sunt per se;& quæ sunt per se,vel sunt, in quibus prædicatum accipitur in definitione subiecti, vel subiectum in definitione prædicati: ergo ex vna harum duarum erunt propositiones demonstrationis. Arist.poster.lib.1.cap.6.tex.15.char.306.
Demonstratio per reciprocationem est demonstratio, quæ per id,quod fieri nequit,est per accidens demonstratio. Alex.Aphrod,in 1.prior.cap.7.char.19.col.3.
Demonstrationis proprium est ex necessarijs syllogizare,ex veris autẽ possumus & syllogizare non demonstrantes.Arist.poster.lib.1.cap.6.tex.16.char.306.
Demonstrationem ex propositionibus necessarijs constare signum est, quod ita ad eos, qui existimant demonstrare,instantias afferimus. Aristot. poster. lib.1. cap.6.tex.16.char.306.
Demonstrationes scientiales sunt de ijs,quę sunt per se. Arist.poster.lib.1.cap.7.tex.19.char.308.
Demonstrationes tria habent: vnum, quod demonstratur,conclusio;hoc est,quæ inest generi alicui per se secundum dignitates, ex quibus est demonstratio: tertium est subiectum, cuius passiones, & accidentia per se declarat demonstratio. Aristot.poster.lib.1.cap.7. tex.20.char.308.
Demonstratio non est corruptibilium, nec scientia simpliciter.Arist.poster.lib.1.cap.7.tex.21.char.309.
Demonstrationes, & scientiæ sunt eorum, quæ sæpe fiunt.Arist. poster.lib.1.cap.7.tex.22.char.310.
Demonstrare non tantum est vnumquodque, si sint vera indemonstrabilia,& immediata:sed oportet vt sint subiecti propria. Arist.poster.l.1.cap.7.tex.23.c.310.
Demonstrare non est vnumquodque simpliciter, nisi ex vniuscuiusque principijs. Aristot.poster.lib.1. cap.7. tex.23.char.321.
Demonstratiua scientia omnis circa tria est: & hæc sunt genus,cuius per se passiones speculatur, & dignitates, ex quibus primo demonstrant: tertio passiones, quarum quid significet vnaquęque accipitur;& nihil prohibet aliquam scientiam aliqua horum despicere, vt genus non supponere esse, si sit manifestum quoniam est,vel passiones non accipere, quid significent, si sint planæ;tamen natura sunt hæc tria. Aristot.posterior. lib.1.cap.8.tex.24.char.312.
Demonstratio si est,nõ necesse est esse formas,aut vnum aliquod præter multa,sed vnum de multis esse necesse est: alioqui non esset vniuersale, quo non existente, non est medium,nec demonstratio.oportet igitur aliquid vnum esse, & idem in pluribus, non æquiuoce. Arist.poster.lib.1.cap.8.tex.24.char.314.
Demonstratio nulla accipit hoc principium, quod simul verum sit affirmare, vel negare,nisi,& cõclusionem sic monstrare oportet,debet demonstrator accipere maiorem extremitatem affirmare de medio, & non negare; quia si acciperet mediũ, vel minorem, extremũ nil differt sic vel sic esse,id est,maius extremum; quia primum non solum de medio, sed de alio dicitur, id est de minori extremo: quia in pluribus est. Aristot. poster.lib.1.cap.8.tex.26.char.314.

Demon-

Demonstratiuę artes omnes communicant sibi inuicem secũdum communia: communia autem dico,quibus utuntur, tanquam ex his demonstrantes, sed non de quibus monstrant,nec quod monstrant. Arist.poster. lib.1.cap.8.text.27.char.314.
Demonstrationis instantia non debet esse particularis, quia nec in demonstratione est propositio particularis: ex vniuersalibus enim est demonstratio.Aristot.post. libr.1.cap.9.text.29.char.316.
Demonstratio ipsius quia, & non propter quid est, in quibus medium extra ponitur,quia non dicit causam ipsam.Arist.poster.lib.1.cap.10.tex.30.char.319.
Demonstrationis medius terminus non procedit in infinitum,si extrema non procedunt in infinitum.Arist. poster.lib.1.cap.16.tex.34.char.330.
Demonstrationes negatiuæ nõ procedunt in infinitum, si affirmatiuæ non procedunt in infinitum. Arist.poster.lib.1.cap.16.tex.34.char.330.
Demonstratio est de rebus, quæ sunt per se, & hæc vel insunt rebus in eo quod quid est, vel res illis insunt; quorum neutra infinita sunt. Aristotel.poster.lib.1. cap.8.tex.36.char.335.
Demonstratio non est de omni re; principiorum enim non est demonstratio. Aristotel,poster. lib.1. cap.8. tex.36.char.336.
Demonstrationis virtus est, vt per ipsam maxime sciamus.Arist.poster.lib.1.cap.20.tex.39.char.339.
Demonstratio non est eius, quod est a fortuna: quia quod est a fortuna, nec vt necessarium, nec vt plurimum est,sed quod præter hæc fit. Aristot.poster.lib. 1.cap.24.tex.43.char.347.
Demonstrans scientia non est per sensum;quia sensus est particularium,scientia est vniuersalium. Aristot.poster.lib.1.cap.24.tex.43.char.347.
Demonstratio non est omnis illius, cuius est definitio. Arist.poster.lib.1.cap.3.tex.2.char.358.
Demonstratio non est eius, cuius est definitio; est enim definitio ipsius quod quid est,& substantiæ. Aristot. poster.lib.2.cap.3.tex.2.char.358.
Demonstratio a posteriori fit in causis,quæ non sunt simul cum causatis,& non est a priori; quia non sequitur,si est causa,est effectus; sed si est effectus,est causa, sequitur. eodem modo est in futuro, & in præterito tempore. Arist.poster.lib.2.cap.12.tex.13.char.372.
Demonstrationis principia notiora sunt. Aristot.poster. lib.2.cap.18.tex.27.char.387.
Demonstrationem de omnibus esse impossibile est. Arist.3.metaphy.ex su.6.cap.1.tex.44.char.44.Idem Arist.4.metaph.ex su.2.cap.3.tex.67.char.202.
Demonstratio omnis est ex aliquo id est, ex dignitatibus circa aliquod, id est, circa subiectum, & aliquorum, id est,passionum. Aristotel.3.metaphy. ex sum. 2.cap.1.tex. 4.char.44.
Demonstratiuæ scientiæ, omnes dignitatibus utuntur. Arist.3.metaph.ex su.2.cap. 1. tex.4.char.44.
Demonstrationis principiũ non est demonstratio.Arist. 4.metaph.cap.4.tex.26.char.79.
Demonstrationes primæ, quæ componuntur ex primis propositionibus, sunt elementa omnium demonstrationum,quæ componuntur ex eis.Aristot.5.metaph. cap.3.tex.4.char.87.
Demonstrationes, & rationes sunt de magnitudinibus sensibilibus,nõ autem,vt sensibiles,sed vt tales;& motis non vt mota, sed vt corpora tantum. Aristotel. 3. metaph.su.pri.cap.3.char.269.
Demonstratio est eorum,quę sunt.Alex.Aphrod.in pri. prior.cap.28.char.51.colum.2.
Demonstrationem primi principii esse impossibile est. Alex.aphrod.in pri.natur.quæst.cap.7.char.1.
Demonstratio nulla substantiam concludit, sed quod aliud alicui insit,aut per se,aut per accidens. Alex. & Eust.in 2.post.char. 18.colum.2.
Demonstrationis medium non solum est causa formalis, sed est aliqua alia causa. Alexand.& Eustr.in 2.poster. chart. 47. colum. 1.
Demonstratio citra cognitionem vniuersalis non consistit.Them.in 1.poster.cap.3.char.1.col.3.
Demonstrationem esse omnium, & nullorum, quicunque ait,errat.Them.in post.pri.cap.7.tex.2.c.2.col.3.
Demonstratio ex necessarijs, & primis per se in vniuersalibus est.Them.in post.cap.14.c.3.col.4.
Demonstrationes de genere in genus migrare non possunt,sed de eodem genere sumendæ sunt. Themist.in poster.cap.16.char.4.col.1.
Demonstrationibus oĩbus tria insunt: subiectũ, proloquia,& prædicatum. Them.in post.cap.16.tex.4.c.1.
Demonstrationis euidentia, & firmitas in propositionibus,& in ipsis conclusionibus posita est. Them.in 1. poster.cap.18.char.4.col.3.
Demonstratio, vt & syllogismus fit ad internam, & intellectualem rationem,non ad exteriorem. Them.in 1.poster.cap.22.char.5.col.2.
Demonstrationis media infinita non sunt, nec extrema. Them.in 1.poster.cap.36.char.7.col.1.
Demonstratio omnis, ac veritas a sensibus oritur; nec vniuersale datur intelligi, nisi de multis operibus, & functionibus sensuũ. Them.in 1.post.cap.46.c.8.c.1.
Demonstrator non ad exteriorem orationem, sed ad interiorem spectat, quæ in anima est; ideo ueritatem tantum inuenire studet. Mag.in prior.c.2.col.3.
Demonstrationes, nec in generibus supremis,nec in indiuiduis fieri possunt. Mag.in prior.c.30.col.2.
Demonstrationes verę ex definitionibus constant. Ammon.in por.char.2.col.3.
Demonstratio apertas enunciationes,& quasi confessas sumit,ac conclusionem,quæ obscura est, ex ipsis enũciationibus illustrat. Ammon.in porph.char.7.col. 3.
Demonstratio cognosci nõ potest, nisi prius syllogismus cognoscatur; qui non potest cognosci, nisi quid propositio;nec propositio,nisi nomina, & verba: nec nomina,& verba,nisi cognoscãtur voces simplices: ergo ad demonstrationem necessaria est prędicamentorum cognitio.Ammon.in præd.char.6.
Demonstrationis modus vniuersalis magis scientificus est,quàm particularis. Simplic. in 1. de cœlo. tex.54. com.59,col.2.
Demonstratio ex definitione colligit accidentia. Simpl. in pri.de ani.tex.11.char.3.col.3.
Demonstrare tãtum est illius,qui formam norit.Sirian. in 2.metaph.vel 3.secundum Latin.c.12. 6.
Demonstratiua principia communes conceptus enunciant esse,non vt disponunt: omnia enim finem suum appetunt ex communi conceptu, quem vbi homines non assequuntur, & ex seipsis potiri minime valent, confugiunt ad diuina, a quibus moti scire appetunt natura;sed vt ad demonstrationes ipsis vtimur,dignitates appellantur,quia sic apud omnes assumptę sunt. Sirian.in 2.metaph.vel 3. 6.c.13.
Demonstrationes propriam vim ex principiis habent. Eust.1.ethic.cap.6.char.54.
Demonstratio nullam propositionem de parte probandam proponit.Io.gra.in pri.prior.cap.4.ch. 12.col.4.
Demonstrationis omnis principium sunt omnes conceptiones, & quæ ab euidentia, vti teste, comprobata sunt.Ioan.Gram.in 1.prior.cap.32.c.56.col.1.
Demonstratiui syllogismi apud philosophos ratio habetur,qui non ex opinabilibus,sed ex necessarijs, & per se credibilibus propositionibus constant.Ioan.Gram. in 1.poster.cap.1.char.2.col.2.
Demonstratio fit ex præexistente cognitione.Io.Gram. in 1.post.cap.1.char.2.col.2.
Demonstratio omnis bina hæc nobis considerando proponit,

ponit, & problema, quod demonstrandum est: & propositiones, quibus id problema probatur. Ioā. Gram. in 1. post. cap. 1. char. 3. col. 1.

Demonstrationis progressus debet a causis, & primis principium sumere, & desinere in causata, & posteriora. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 12. char. 6. col. 1.

Demonstrationes omnes perfici oportet ex ijs, quæ per se rebus insunt. Ioā. Gram. in 1. post. cap. 2. c. 6. col. 2.

Demonstrationis principium, est propositio immediata. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 2. char. 6. col. 3.

Demonstrationi conferunt duo primi modi per se, qui scilicet ingreditur definitionem prædicati: & quorum subiectum in definitionibus accipitur. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 4. char. 11. col. 4.

Demonstratio fit vniuersalis, cum primo ablato simul aufertur accidens. Ioan. Gram. in pri. poster. cap. 3. char. 14. col. 1.

Demonstratiuæ propositiones debent esse eorum, quæ sunt per se. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 6. c. 15. col. 3.

Demonstratio ex necessarijs est, & veris: & non existentibus propositionibus necessarijs, syllogismus quidem fit, demonstratio autem non fit. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 6. char. 15. col. 1.

Demonstratio propositiones sumere debet ex proprijs vniuscuiusque generis, circa quod est problema. Ioā. Gram. in 1. poster. cap. 6. char. 16. col. 4.

Demonstrationes omnes tria habent: dignitates, conclusiones, & subiecta. dignitates eædem scientijs indifferentibus vsui esse possunt, quod deinde declarat, ita vt æquiuoce sumantur, non autem eodem subiecto, nec prædicato eodem potest vti in scientiis differentibus. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 7. char. 17. col. 2.

Demonstrationes deliquiorum non sunt vt de hoc, vel de illo deliquio, sed in vniuersali de omni, & non vt de vna tantum Luna, sed vt si essent infinitæ Lunæ. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 7. char. 19. col. 1.

Demonstratio nulla recta vtitur dignitate contradictionis. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 8. char. 22. col. 3.

Demonstrata omnia in scientiis, aut demonstrantur ex scientiarum principiis, aut ex monstratis ex principiis. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 9. char. 24. col. 3.

Demonstrationis methodus, logica vocatur: propter quod non solum in his, quę insunt secundum substantiam, & per se congruit, sed etiam in omnibus prædicatis quomodocunque secundum naturam. Ioan. Grdm. in 1. post. cap. 18. char. 41. col. 4.

Demonstrationem fieri non sumpta propositione immediata impossibile est. Ioan. Gram. in 1. post. cap. 18. char. 42. col. 4.

Demonstratiuus methodus ex prioribus posteriora ostēdit: præceptorius ex posterioribus priora. Ioā. Gram. in 1. physic. char. 3. col. 3.

Demonstratio proprie est, quæ de causis causatorum fidem facit, vel de vniuersalibus magis particularia. Ioan. Gram. in 1. de anim. tex. 4. char. 7. col. 1.

Demonstrationes ex duobus consistunt: vnum est propositiones, quod vicem obtinet materiæ, alterum est ipsarum compositio, quod vicem obtinet formæ. Auer. in post. l. 1. ex pro. char. 127. col. 1.

Demonstrationis terminus medius est causa maioris extremitatis, id est existentiæ maioris per se, non autem causa, vt maior insit minori tantum, vt dixit Auicenna: nec causa existentiæ minoris tantum, vt existimauit Abunazar. Auer. in post. l. 1. tex. 10. c. 131.

Demonstrationis terminus medius, quòd sit causa ambarum extremitatum, id est, maioris, & minoris, est res per accidens ipsi. Auer. in posterior. lib. 1. cap. 11. tex. 10. c. 131.

Demonstratio simpliciter non est, si medium nō est causa ipsius maioris extremi. Auer. in poster. lib. 1. tex. com. 11. char. 131.

Demonstrationi nihil commisceri debet, quod sit per accidens omnino, nec propinquum, nec longinquum. Auer. in poster. lib. 1. tex. com. 41. char. 141.

Demonstratio transferri non potest de arte in artem, id est, vt maior propositio transferatur de arte in artem; aut ambæ propositiones per se; quod autem in vna ipsarum propositio maior, sit in altera conclusio, nil prohibet. Auer. in post. lib. 1. tex. com. 56. c. 146.

Demonstratio constituitur, quæ sit de ijs, quę non sunt, nisi vnum indiuiduum super natura vniuersali, quæ est in ipsis: non autem super indiuiduo ex parte qua est indiuiduum. Auer. in post. l. 1. c. 7. tex. co. 65. c. 148.

Demōstratio simpliciter componitur ex causis, ex quibus sequuntur causata per se. Auer. in poster. lib. 1. cap. 13. tex. 95. char. 158.

Demonstrationes, quæ sunt super quæsito vno, diuersificantur in ipso propter diuersitatem terminorum mediorum, & diuersitatem proportionis ipsarum ab extremitatibus. Auer. in post. l. 1. c. 22. tex. 180. c. 192.

Demonstratio, quæ tradit propter quid res est, aut si est, aut propter quid, & si est res simul per se, & primo, ipsa est, in qua terminus medius est extra essentiā rei; & si non fuerit demonstratio propter quid, erit per accidens: quoniam terminus medius non erit causa termino maiori substantiæ ipsius, & existentiæ ipsius inminori. Auer. in post. lib. 2. cap. 5. tex. 58. char. 212.

Demonstrationis scientiam intelligens, intelligit definitionis scientiam. Auer. in posterior. libr. 2. cap. 5. text. 38. char. 212.

Demonstrationes tradentes causam, vel existentiam, in quæsitis compositis, erunt in accidentibus substantialibus. Auer. in post. lib. 2. cap. 6. tex. 41. char. 214.

Demonstratione non ostenduntur, quæ nō habent causas. Auer. in post. lib. 2. cap. 8. tex. 69. char. 223.

Demonstrationis absolutæ proprium est, ut sit medium in ipsa præcedens maiorem propter causam extrinsecam. Auer. in post. lib. 2. cap. 10. tex. 94. char. 233.

Demonstrationis simpliciter nouem sunt contradictiones; prima quòd sit vera; secunda vt sit vniuersalis; tertia necessaria; quarta, quod prædicatio sit per se; quinta, quòd præmissæ sint causæ inuentionis conclusionis, & non solum nostræ cognitionis; sexta, quòd prędicatio sit naturalis; septima quòd prędicatio sit per se, & secundum esse, & secundum cognitionem, sint conclusione priores; octaua quòd prædicatum sit prima prędicatione; nona quòd sint propriæ. Auer. epitom. in logic. 2. char. 351. col. 3.

Demonstrationis simpliciter dignissima conditio est, quòd medius terminus sit causa duarum extremitatum. Auer. epitom. in logic. char. 351. col. 4.

Demonstrationis causæ, & essendi simul, ambæ duæ res sunt simul ignotæ, scilicet, & esse, & causa. Auer. epitom. in logic. char. 352. col. 4.

Demonstrationes tres res in se habent differentes; vna, est causatum; secūda causa; tertia subiectum, cui ineſt ipsa causa. Auer. in q. log. c. 372. col. 1.

Demonstrationum simpliciter maior pars fiunt per accidentia essentialia. Auer. in quæst. logic. quæst. 10. char. 372. col. 2.

Demonstrationes, quibus quæritur esse causarum ipsius subiecti, sunt signa; nam causarum propinquarum non sunt aliquæ causæ. Auerr. in quæstio. logic. q. 10. char. 372. col. 2.

Demonstrationis præmissæ ad hoc quod sint necessariæ oportet, quod habeant tres conditiones; vna, vt prædicatum insit toti subiecto semper; secunda quòd prędicatio sit per se; tertia quòd prędicatio sit prima; hoc est, vt insit subiecto absque medio alicuius rei, & sit ei proprium prædicatum. Auer. in quæst. logic. q. 11. char. 375. col. 1.

Demonstrationes non possunt transferri ex vna arte in aliam

aliam secundum Aristotelis mentem, nisi vocaretur translatio vsus. Auer. in quæstio. logic. quæstio. 13. char. 376. colum. 4.

Demonstratio a signo non largitur definitionem, licet iam acciderit, quòd inferant definitionem in rebus ignotis, secundum esse: sed illa non est definitio per se, prout etiam non largitur causam, cum iam inferat ipsam causam, scilicet ipsum signum. Auer. in q. logic. q. 14. char. 377. col. 4.

Demonstratio a signo fit ex propositionibus acceptis notioribus apud nos ad conclusiones priores inesse, quæ sunt notiores natura. Auer. in physic. 1. tex. 2. char. 4. col. 3.

Demonstrationes naturales debent esse ex causis naturalibus. Auer. 4. de cœlo. tex. 20. c. 114. col. 2.

Demonstrationibus necessariis hæc est conditio necessaria, vt apparentia sensui non differant ab eo, quod videtur per rationem. Auer. 3. de anim. t. 7. c. 167. col. 2.

Demōstrationes, aliæ simplices, aliæ compositæ: & compositæ dissoluuntur in demonstrationes simplices, quæ in alias non dissoluuntur, & hoc accidit demonstrationi tantum quia est syllogismus. Auer. in 5. metaphysi. sum. 2. tex. com. 4. c. 50.

Demonstrationes non fiunt nisi ad res essentiales existentes in illo genere, de quo considerat ars illa, non ad genus illius artis, nec ad speciem eius. Auer. in 6. metaphy. su. 1. tex. 10. c. 68.

Demonstratio non reperitur contradicens scito scientia vera, & vniuersali in omnibus entibus. Auer. ex dest. dest. disput. 1. char. 9. col. 1.

Demonstratiui sermones sunt pauci; & sunt, vt aurum inter metalla, & adamas inter gemmas. Auer. ex dest. dest. disput. 6. char. 37. col. 4.

Demonstrationes sunt, & nobiliores, & perfectiores, cum introducutur post orationes dubitabiles. Auer. 7. ethic. cap. 1. char. 46. col. 4.

Demonstratio fit ex ante cognitis naturaliter, ex conuenientibus, ex primis, ex causis, ex necessariis, & ex per se. Boet. in Porph. c. 63.

Demonstrationes mathematicæ, non ex signo, sed ex causa, & forma essentiali concludunt. Albert. mag. in prior. char. 128. col. 3.

Demonstrationis principia non sunt tantum dignitates, sed suppositiones, & passiones. Albert. Magn. in post. c. 178. col. 3.

Demonstrationi maxime necessarium est id, quod est per se. Alb. Mag. in post. char. 178. col. 3.

Demonstratio, quæ simpliciter demonstratio est, aliqñ demonstrat passionem de subiecto, & tunc semper in conclusione est secundus modus per se; aliquando definitio materialis subiecti de subiecto per definitionem formalem eiusdem subiecti, & tunc primus modus est in conclusione. Alb. mag. in post. char. 179. c. 4.

Demonstrationis principia complexa sunt quinque; dignitas, suppositio, definitio, petitio, & quæstio: quorum quædam sunt indemonstrabilia, vt dignitas, & definitio; quædam demonstrabilia sunt, vt suppositio, petitio, & quæstio, quæ sunt demonstranda quid sint. Alb. mag. in post. c. 185. col. 2.

Demonstrationis medium oportet esse aliquid vniuersale, vnum, & idem de pluribus, & nō æquiuocum in omni demonstratione. Alb. mag. in post. c. 185. col. 4.

Demonstrationes augentur ad latera cum sub eodem accipiuntur oppositæ species, vt sub animali, Asinus, Leo, Lupus, Equus. Alb. mag. in post. c. 187. col. 2.

Demonstratio negatiua fit per plura, non numero, sed qualitate, q̄ affirmatiua. Alb. mag. in post. c. 198. col. 2.

Demonstratio non est earum rerum, quæ a fortuna, & casu fiunt, nec de omni eo, quod est frequenter, sed quod sub demonstratione cadit, & frequenter esse debet, & habere causam ordinatam. Albert. Magn. in poster. char. 200. colum. 1.

Demonstrationis principia tribus dicuntur modis; primo principia, ex quibus est demonstratio, & sunt dignitates: secundo quæ sunt in ipsa demonstratione, & sunt passiones: tertio circa quæ est demōstratio, ideſt, subiecta, & prædicata. Alb. magn. in post. c. 201. col. 3.

Demonstratio per causam finalem non fit passionibus naturalibus, quia ad esse rei sufficit materialis, efficiens, & formalis; efficiens enim facit, forma dat esse, & materia perficitur ipsa. Alb. mag. in post. c. 210. c. 2.

Demonstrationes mathematicæ sunt propter puritatem, & certitudinem cognitorum, quæ in abstractione a motu, & materia considerat mathematicus, certiores naturalibus: naturalis enim considerat ea permixta materiei. Alb. mag. in post. c. 210. col. 3.

Demonstrare non potest, qui non incipit a primis principiis, & sic per omnia media copulat vsque ad vltima. Alb. mag. in Topic. char. 271. col. 3.

Demonstratio aliquando fit per prima, & vera, & hæc sunt principia: aliquando per ea, quæ per prima, & vera acceperunt fidem, quæ tamen non sunt proxima, quæ sunt causæ; aliquando per vltima essentialia, & hæc sunt elementa. Alb. mag. in 1. phy. tr. 1. c. 2. c. 2. c. 4

Demonstrari nihil potest nisi per definitionem. Albert. mag. in 7. metaph. tract. 1. cap. 11. char. 76. col. 3.

Demonstrationis definitiones præsupponuntur ex quibus concludunt. D. Thom. Aquin. in Periher. c. 1. c. 2.

Demonstratiuæ scientiæ propria prædicatio est per se. D. Thom. in poster. char. 68. col. 1.

Demonstrationes non sumunt medium extrinsecus. D. Thom. in poster. char. 69. col. 1.

Demonstratiui syllogismi duplex principium, medium, & primæ propositiones indemonstrabiles. D. Thom. in poster. char. 79. col. 3.

Demonstratio non resoluitur in primam causam, nisi accipiatur vt medium demonstrationis definitio subiecti. D. Thom. in post. char. 80. col. 4.

Demonstratio sumi potest ex causa materiali, & mouente cum ex ijs sequitur aliquid ex necessitate, non autem cum aliquid sequitur, ut frequenter. D. Thom. in 2. physi. l. 10. tex. 74. char. 27. col. 3.

Demonstratio dicitur esse necessarium ex necessarijs. D. Thom. 5. metaphy. l. 6. tex. 6. c. 294.

Demonstratio omnis est respectu propriarum passionum non autem substantiæ. Alexand. de Ales. in 3. metaphy. tex. 6. c. 57. col. 2.

Demonstrationes ex quatuor terminis, habent tres terminos realiter, & vnum virtualiter. Alex. de Ales. in 5. metaphy. tex. 4. char. 108. col. 3.

Demonstratio duo exigit: ex parte rerum unum, & alterum ex parte demonstratiui discursus; ex parte rerum exigitur, connexio necessaria terminorum, quæ procedat a causa ad effectum à notioribus; ex parte discursus, quod procedat a notioribus nobis. Thom. de Vio. in post. char. 140. col. 1.

Demonstrationis medium debet esse formaliter distinctum ab vtroque extremo. Thom. de Vio in poster. char. 149. col. 1.

Demonstratiuæ artis usus potius materiam, scilicet necessariam considerat, quàm formam. Thom. de Vio. in post. char. 158. col. 2.

Demonstratiua media habentes facile probabilia coniectamus, & possidemus. Thom. de Vio. in poster. char. 182. col. 2.

Demōstrationibus duabus potissimis, vna res potest demonstrari diuersis respectibus, scilicet per quid est subiectum solum, & per quid est subiecti, & passionis. Thom. de Vio. in post. c. 208. col. 1.

Demonstratio vt fiat, sufficit medium esse causam propriam prædicati, & non oportet esse id, a quo primo fluit prædicatum. Tho. de Vio. in poster. c. 112. col. 2.

Demon-

Demonstrationis proprietates.

DEmonstratio non interrogat, sed sumit. Arist.prior. lib.1.tract.1.cap.1.c.149.
Demonstratio non debet transferri de genere in genus. Arist.post.lib.1.cap.7.tex.20.c.308.
Demonstratio non interrogat: quia ex oppositis non ostenditur idem. Arist.post. l.1. cap.8.t.27.char.315.
Demonstratio omnis aliquid de aliquo demonstrat, vel quod est,vel quod non est: definitio vero nihil demõstrat alterum de altero. Arist.post. l.2.cap.3.t.2.c.358.
Demonstratiua cognitio hominem Deo similem reddit. Alex.Aphrod.in lib.1.prior.c.1.c.4.col.1.
Demonstrator non interrogat, sed ex re sumit, quod principiis,& suppositionibus cõsentaneum est. Alex. Aphrod.in lib.1.prior.cap.1.char.5.col.4.
Demonstratiua imitatur naturam accidentia substantiis apponentem ad exornationem. Alex.& Eustr. in 2.poster.char.77.col.1.
Demonstrator semper reprehensiones vniuersaliter affert.Them.in 1.post.cap.33.char.6.col.4.
Demonstratio omnis, vel ex dilucido obscurum, vel ex obscuro lucidum demonstrat;& ea tantum bona,quę ex dilucido obscura probat.Ammo.in Por.c. 7.col.3.
Demonstratio in philosophia actiua, bonum à malo, in contemplatiua verum à falso separat. Simplic. in prædicamen.char.4.
Demonstratio facit aliquid alicui inesse, vel non esse addita causa propter quid illud insit,vel non insit.Simp. in prædicamen.char.4.
Demonstratio omnis tria præmittit consideranda: datum,quod quæritur,& dignitas.Ioan.gra.in pri. post. cap.1.char.3.colum.1.
Demonstratio neutrum interrogat, sed vnam propositionem veram sumit.Ioan.Gram.in 1.posterior. cap. 2.char.7.colum.1.
Demonstrare omnia non oportet, sed quædam sine demonstratione sumenda sunt,vt principia. Ioã.Gram. in 1.post.cap.1.char.7.col.2.
Demonstrationes non debent in infinitum procedere, quia prædicationes non procedunt in infinitum. Ioã. gram.in 1.poster.l.15.char.36.col.2.
Demõstratiuus sermo natus est soluere omnes quæstiones accidentes in re.Auer.in phys.1.tex.71.c.20.c.2.
Demonstratio non facit scire simpliciter, nisi sit ex primis,& immediatis.Alb.mag.in post.c.175.col.3.
Demonstratio vnius generis non potest descendere in aliud genus, nisi subiectum vnius sit sub subiecto alterius,vt speciale sub generale, vt perspectiua sub geometria: vel subiectum vnius sit sub subiecto alterius per accdens terminans subiectum vnius ad formam subiecti alterius,vt musica ad arithmeticam: aut si vni subiect o,de quo probat vna scientia passiones,accidat aliquid gratia materiæ, in qua est, cuius causa non sit in superiori scientia, vt quod linea recta sit pulcherrima.Alb.mag.in poster.char.183.col.3.
Demonstratio non facit cognoscere substãtiam, sed passionem de subiecto. Alb.mag.in post.char.204.col.4.
Demonstrationis virtus est scire. D. Thom. in poster. char.69.col.4.
Demonstrationes non augentur per media, quia definitio est demonstrationis medium, & vnius rei vna tantum est definitio.D.Tho.in post.c.54.col.4.
Demonstratio simpliciter non potest adduci contra negantes principia, quæ procedit ex magis notis simpliciter: sed demonstratio ad contradicendum,quæ procedit ex iis,quæ supponuntur ab aduersario,quæ sunt interdum minus nota simpliciter.D.Thom.in 1.phy. lec.3.tex.19.char.4.col.2.
Demonstratio omnis adducitur causa notificandi aliquid.D.Thom. in 2.de anim.lib.3.tex.12.c.22.col.2.
Demonstrationis medio aliquid scitur, vt passio: aliquid,vt conclusio. Tho.de Vio in post. char. 194.c.1

Demonstratio, vt vtilis, & inutilis, & in quo libro de ea tractatur.

DEmonstratio ex contingenti indefinito fieri nequit, quia opposita eodem modo conclu derentur. Alex. Aphrod.in 1.prior.cap.12.tex.28.col.1.
Demonstratio per expositionem sumitur ab iis,quę sensui patent,& non ratiocinandi modo consistit. Alex. Aphrod.1.prior.cap.7.char.19.col.3.
Demonstratio vt ex retortis absurda est, sic quæ non est ex causa, & causato, demonstratio non est putanda. Them.in 2.post.cap.30.char.12.col.2.
Demonstratio post topica,& ante elenchos tractãda est: probabilibus enim exercitatis facilius necessariis applicabimus.Ioan.Gram.in 1.post.cap.1.tex.2.col.2.
Demonstrationem docet Arist. in posterioribus analyticis.Ioan.Gram.in 1.post.char.2.col.2.
Demonstratione philosophis est opus,uelut instrumento ad philosophiæ partium, contemplatiuæ, scilicet, & practicæ directionem,ut primæ uerum a falso,aliæ bonum a malo separent. Io.Gra.1.post.cap.1.c.2.c.2.
Demonstratione cõiecturali utitur Aristoteles,ubi causatum manifestius est,quàm causa, ut in libro de cœlo,cum ostendit Lunam sphæricam ex luminibus Lunæ.Ioan.Gram.in 1.de anim.tex.4.c.7.col.1.
Demonstrationem non facit aliquis,cum non sumit notas propositiones, & ueras, cum coniugatio non est ratiocinatiua, cum ex oppositis ratiocinatur: cum ex posterioribus priora,cum obscurum per ignotius, uel per æque obscurum demonstratur. Magent. in prior. char.58.col.3.
Demonstratio reciproca a philosophis reijcitur.Ammo. in Porph.c.7.col.3.
Demonstrationes, & definitiones tractans in posteriobus Aristoteles considerauit differentias vniuersales, & proximas vltimis; vltimas autem reliquit considerandas ipsis artibus. Auer. in poster. l.1.ex procem: chart.127.colum.2.
Demonstratio, & definitio sunt subiectum libri posteriorum.Auer.in post.l.1.ex procem.c.127.col.2.
Demonstrationis propositiones, & debent esse conclusionis causæ,& causa,vt sciamus conclusionem.Auer. in post.lib.1.tex.com.8.char.131.
Demonstrationes septimi libri diuersæ sunt a demonstrationibus octaui: quia, quod hic in septimo declaratum est,præponitur ei,quod in octauo;scilicet motum æternum esse; & quod dictum est in octauo,est, quomodo est dispositio in primo motore; & ideo processit in æternitate motus per duas vias; quarum prima est ex primo motu: secunda ex consideratione eorum, quæ mouentur ex se, & est magis propria. Auer.physi.7.tex.9.c.142.col.3.
Demonstrationes mathematicæ non sunt natæ introduci in scientia naturali. Auer. 2. de cœlo, tex. 59. char.65.col.1.
Demonstrari non possunt artificialia, moralia, contingentia, fortuita. Alb.mag.in post.char.210.col.3.
Demonstratiua scientia, quæ resoluendo ad principia per se nota indicatiua dicitur, est pars logicæ, quæ etiam dialectica dicitur. D. Thom. in poster. char. 67.colum.2.
Demonstrationes non sunt in singularibus, quæ sunt in sensu,sed ex vniuersalibus, quæ sunt in anima intellectiua.D.Thom.in post.char.40.col.2.
Demonstratiua in parte logicæ solum doctrina pertinent ad logicam, vsus vero ad philosophiam, & ad alias scientias particulares, quæ sunt de rebus naturæ:quia vsus demonstratiuæ consistit in vtendo principiis

cipijs rerum,de quibus fit demonstratio,quę ad scientias reales pertinet non vtendo intentionibus logicis: & sic apparet,quod quędam partes logicæ habent ipsam scientiam,& doctrinam,& vsum vt dialectica, tentatiua,& sophistica;quædam autem doctrinam, & nõ vsum vt demonstratiua. D. Thom.4.metaphy.libr.4. text.5. char.197.
Demonstrationem mathematicam in omnibus rebus quærunt homines tribus rationibus;vel quia nesciũt logicam, vel quia in eis dominatur virtus imaginatiua,vel quia a iuuentute imbuti sunt in mathematicis. Alexan.de Ales in 2.metaphy. char.47.colum.1.

Demonstratio, vt differt à scientia demonstratiua, & vt inter se differunt quid, & quia.

DEmonstratio quia,differt a demonstratione propter quid primo in eadem scientia duobus modis. Primo si non fiat syllogismus demonstratiuus per immediata,est demõstratio quia; propter quid enim est per primam causam. Alio modo si quidem sit per immediata,non tamen per causam,sed per effectus conuertibiles,quod si med.ũ conuertitur ex demõstratione quia, fit propter quid. Arist.post.l.1.c.10.tex.30.char.318.
Demonstratio quia, differt a demonstratione propter quid in diuersis scientijs,si vna sit sub alia,vt perspecti ua ad geometriam; inferior docet quia,superior propter quid.Arist.post.lib.1.cap.10.tex.30.char.320.
Demonstratione ratiocinatio prior est natura.Alexand. aphrod. in lib.1.prior.cap.1.chart.4.colum.1.
Demonstrationem docere qui vult, prius quid ratiocinatio sit,docendum est.Alexan.aphrod.in prim.prio. cap.prim.char.4.colum.4.
Demonstrandi artem,differendi ars sequitur. Io.gram. in prior.cap.4.char.18.colum.2.
Demonstratio facilius resoluitur, quàm dialectici syllogismi. Io.gram.in 1.post.cap.9.c.26.colum.3.
Demonstratiui syllogismi a dialecticis differunt,quia illi augentur tantum extrinsecus,dialectici autem,& intrinsecus,& extrinsecus;causa est,quia demonstrationes non contingunt per mediata, sed per immediata demonstrantur.Io.gram.in 1.post.ca.9.tex.27.col.1.
Demonstratio differt a scietia demonstratiua;quia scientia demonstratiua est demonstrationis habitus,qui in tus in anima nostra inest:demonstratio autem est ipsa actio,quę a scientia,atque habitu,qui in anima nostra est,procedit.Magent.in prio.char.1.colum.4.
Demõstrationes quia, & propter quid in eadem scientia differunt dupliciter: primo si per medium mediatum fit demonstratio,erit demonstratio quia: secundo modo cum fit per immediatum,quod nõ est causa,sed est per immediatũ effectum, & sic est demonstratio quia: vel si medium, quod est causa ponitur extra extrema: at si effectus per causam demõstratur,erit demonstratio propter quid. Albert.mag.in poster.ch.187.col.4.

Demonstratio, quæ præstantior est, & quæ ad syllogisticas figuras pertinet.

DEmonstratio vniuersalis melior est particulari,quia qui scit vniuersaliter,magis nouit,quod inest,quam qui in parte. Arist.poster.lib.1.cap.20.tex.39.ch.342.
Demonstratio vniuersalis eligibilior est, quam particularis,quia qui nouit vniuersalem, nouit & particularem. non econtra. Arist.post.lib.1.c.20.tex.39.c.342.
Demõstratio affirmatiua dignior est negatiua; ex paucioribus enim petitionibus,aut suppositionibus,aut propositionibus existit. Arist.post.li.1.c.21.tex.40.c.343.
Demonstratio negatiua indiget affirmatiua,quia impossibile est duabus negatiuis existentibus esse syllogismum. Arist.poster.lib.1.cap.21.tex.40.char.344.
Demonstratio,quæ melioribus principijs vtitur, melior est,& sine affirmatiua non est negatiua.Aristo.poster. lib.1.cap.21.tex.40.chart.344.
Demonstratio ostensiua ex prioribus posteriora concludit:ea vero,quæ ducit ad impossibile,econtra. Aristo. poster. lib.1.cap.22.tex.41.char.345.
Demonstratio negatiua directa, præstantior est ea,quæ ducit ad impossibile; ergo cum affirmatiua sit præstantior negatiua, multo magis erit præstantior ea, quæ ducit ad impossibile. Arist.top.l.1.c.22.tex.41.c.346.
Demonstratio quo vniuersalior est, eo remotior a proprijs principijs est,& ideo logica vocatur. Aristote.de generatio.anim.2.cap.6.ch.181.
Demonstratio, alia est certior, alia debilior; vt certior mathematica; debilior naturalis.Arist.11.metaphysi. ex su.3.cap.1.char.228.
Demonstratio per expositionem propria est tertiæ figuræ.Alex.aphrod.in 1.prior.cap.6.ch.17.colum.3.
Demonstratio,quæ per reciprocationem fit,præstantior est ea,quę ducit ad impossibile.Alexand.aphrodisien. in pri.prior.cap.6.chart.17.colum.3.
Demõstratio in mistione in prima figura cum maior est necessaria, & minor existens bonam facit conclusionem,& necessariam. si autem existens sit conclusio,nihil impossibile sequitur.Alexander aphrodi.in primo prior.cap.14.char.34.colnm.4.
Demonstratio cuius est,eiusdem eodem respectu definitionem esse impossibile est. Them.in secun.posterior. cap.3.char.9.colum.1.
Demonstrandi prima figura est apta, quia concludit vniuersale affirmatiuum demonstrãti clarissimum. Ioan. gramma.in prior.cap.5.ch.18.colum.2.
Demonstratio, per quam plura cognoscimus,melior est ea, per quã pauciora; at per vniuersalem particularia cognoscimus.Io.gram.in 1.poste.cap.20.ch.47.col.3.
Demonstratio per pauciora media concluſa potior est ea,quæ per plura concludit. Ioannes grammat.in pri. poster.cap.21.char.48.colum.1.
Demonstratio affirmatiua nullo indiget,vt monstretur; & si demonstratur,per seipsam demonstratur; negatiua autem per affirmationem demonstratur. Io.gram. in prim. poster.cap.21.char.48.colum.3.
Demonstrationis signa negatiuæ fiunt in secunda figura,& si fiunt in prima, fiunt per accidens, quia causæ longinquæ non concludunt essentiam prædicati primo,& per se de subiecto,nisi cui accidit esse æquale subiecto.Auer.in poster.lib.1.cap.13.tex.99.ch.161.
Demonstrationem, quæ constat ex prioribus, meliorem esse ea,quę constat ex pluribus,non tantum intelligitur de vno in numero,sed de vno in specie. Auerroes in poster. lib.1.cap.17.tex.171.char.188.
Demonstratio vniuersalis quanto est vniuersalior,tanto magis propria huic scientiæ.Auerroes in secũn.metaphysic.tex.commen.6.c.15.
Demonstrationi maxime apta est prima figura,quia maxime facit scire, & in ea fit syllogismus propter quid, & venatur definitio per hanc figuram tantum, & per primum modũ huius figuræ,& ipsa non indiget aliis, & aliæ ipsa ad perfectionem. Albertus magnus in poster.char.188.colum.4.
Demõstratiuæ propositionis ex parte subiecti,differẽtiæ sunt vniuersalis,& particularis;& ex parte prædicati, affirmatiua,& negatiua.Alb.mag.in post.c.196.col.3.
Demonstratio vniuersalis potior est particulari. Albert. magnus in poster. char.198.colum.1.
Demõstratio affirmatiua dignior est negatiua,vt esse potior est non esse.Alber.mag.in poster.c.198.colum.4.
Demonstrationes potissimæ maxime sunt in mathematicis; ideo dignitates magis appropriantur scientijs mathematicis,quàm alijs scientijs.Alexander de Ales in 4.metaphy.tex.7.char.82.colum.1.

Demonstratio, ut ad impossibile.

DEmonstratio ad impossibile accipit hoc principiū: de unoquoque verum est affirmare, uel negare, & tantum in genere aliquo, prout ipsi satis est. Aristot. post. lib. 1. cap. 8. tex. 26. char. 314.
Demonstrationes ad impossibile, & ex pacto differunt: nam cum vtræque sint ex suppositione, in illis, nisi prius ex pacto conuenerit inter nos, si est demonstratum non pro demonstrata habenda est. At in reductione ad impossibile, non ex pacto, sed ex demonstratione rei, quæ esse non potest ob contradictionis necessitatem oppositum eius statuimus. Alex. aphrod. in pri. prior. tex. 40. char. 69. col. 1.
Demonstrationes ducentes ad impossibile sunt generis signorum. Auer. pri. de cœlo, tex. 95. c. 30. col. 4.
Demonstratio ad impossibile est ex falsis. Alber. magn. in poster. char. 175. colum. 4.
Demonstrationes ad impossibile ducentes possunt sumere falsum contingens adiunctum impossibili, vel verum; quia ostenditur impossibile illud, ex quo cum adiunctione contingētis falsi sequitur impossibile; sicut ex eo impossibile sequeretur adiūcto quodā vero; quia vt ex vero non potest sequi impossibile, ita nec ex contingente. D. Tho. in 7. phy. l. 2. tex. 9. c. 108. col. 3.

Demonstratio ut ad rhetoricam pertinet, & ut est in generibus rhetoricis.

DEmonstratio oratoria est enthimema, atque hoc nulla est fides potentior. Arist. rhet. 1. ch. 6.
Demonstratione excepta, in rhetorica omnia inania sunt, sed multum tamen valent propter prauitatem auditorum. Arist. rhetor. 3. c. 135.
Demonstratiua oratio fere omnis in amplificatione consistit, facta enim credi oportet: nam raro demonstrationes afferunt, nisi fide careant, vel causa in alium conferatur. Arist. rhetor. 3. ch. 171.
Demonstrans intexere debet laudibus orationem, vt Isocrates semp interserit aliquē; & hoc est quod dicebat Gorgias, nunquā sibi orationē deesse, qa si de Achille dicat, Peleum laudat, deinde Aeacum, deinde Deū; & similiter fortitudinē, aut hoc, & illud faciat: & si demōstrationes habet, moratè, & demonstratiue dicere debet; si enthimematib⁹ caret, morate. Arist. rhet. 3. c. 172
Demonstratiuum genus primo exordium, vt in deliberatiuo constituere debet, deinde partiri ea, quæ extra virtutem sunt, & ea, quæ in ipsa virtute bona considerantur, id est, externa bona, in bonam valetudinē, robur, & formæ dignitatē, & diuitias: virtutem vero in sapiētiā, iustitiā, fortitudinē, & illustres disciplinas; & horum, quæ in virtute locata sunt, iure laudantur, externa vero subducuntur. Deinde de genere dicimus, si qui genitores insignes fuerint, & in omnibus clarū aliquid ponere, & si aliqui illustres fuerint, eos laudabimus; reliquos omittemus nolētes auditores propter maiorū multitudinē lōgitudine orationis grauare, deinde iuuētutē laudare augēdo, & alijs cōparādo, deinde iustitiā, & fortitudinē. Arist. rhet. ad Ale. c. 34. c. 236
Demonstratio est genus omnium causarum, quæ circa laudem, vel vituperium versantur. Boeth. de defi. top. lib. 4. ch. 880.
Demonstranti, honestum, vel bonum, finis est. Boeth. de defi. top. l. 4. ch. 881.
Denominatiua dicuntur, quæcunque ab aliquo differentia casu, secundum nomen habent appellationem. Arist. præd. tract. 1. cap. 1. c. 57.
Denominatiuæ prędicationes ab accidentibus fiūt. Ale. Aphrod. in 2. top. tex. 25. col. 3.
Denominatiua vt sint, tribus opus est: vt sit res a qua fit participatio: nomē, in quo est cōmunicatio; & a nomine quædā diuersitas, vt fortis denominatiuū a fortitudine; fortitudo est res; fortitudo, & fortis cōmunicant nomine, & vnus in o, alius in is, desinit. Por. in pd. c. 5.
Denominatiuum nullum cū eodem est, a quo idem nominatur. Porph. in præd. c. 17.
Denominatiua, nec omnino nomine, & definitione communicant, nec plane differunt. Amm. in præd. c. 14.
Denominatiua locum habent inter vniuoca, & diuersiuoca. Ammo. in præd. c. 14.
Denominatiua quatuor hæc habeant necesse est: cōmunitatem rei, differentiam rei, communitatē nominis, & circa finalem syllabam differentiam, quod si aliqd horū desit, nō sunt denominatiua. Amm. in præd. c. 14.
Denominatiua aliquo modo sunt media inter æquiuoca, & vniuoca, & vtrisque participant, & ab vtrisq; deficiunt. Simp. in præd. ch. 8.
Denominatiua vt sint, tria necessaria sunt: id, quod ab aliquo denominatur; res a qua denominatur: dissimilitudo terminationis. Simp. in præd. ch. 8.
Denominatiua nomina, sunt deriuata ab illis, quæ significant eandem rem, quæ significatur per illa prima exē ploria coniugata cum ipso subiecto, & coniuncta. Auer. in 2. top. cap. 3. ch. 273.
Denominatiua significant vnum compositum, Auer. in 3. metaph. tex. com. 18. ch. 28.
Denominatiua significant substantiam, & accidens. Auer. in 4. metaph. tex. co. 3. ch. 32.
Denominatiua nomina, quæ prædicantur de imo, non significant vnam intentionem. Auer. in 4. metaphysi. tex. com. 11. ch. 37.
Denominatiua vt sint, tria necessaria sunt, vt re participent, & nomine; vt sit quædam nominis transfiguratio. Boeth. in præd. ch. 118.
Denominatio omnis non est id, quod est ea res, de qua nominatur. Boet. in præd. ch. 157.
Denominatiuum denotat transitionem, vel diuersitatē, quæ est intra essentiam denominantem, & essentiam denominatam. Alb. mag. in præd. c. 34. col. 4.
Denominans est alienam naturam informans. Alb. mag. in præd. ch. 35. col. 1.
Denominationi tria necessaria sunt: natura aliena a subiecto, extrinsecus aptata, & circumposita; in principali, & denominatiuo eadem res significata, & diuersus modus significandi. Alb. mag. in præd. c. 35. col. 1.
Denominatio esse non potest in substantialibus, quia substantialia sola pertinent ad eandem naturam. Alb. mag. in præd. ch. 35. col. 1.
Denominatio semper non fit a forma, sed aliquando est ab accidente formam consequente. Alb. mag. in præd. ch. 53. col. 4.
Denominatio duplex, ꝓprie, & cōmuniter. Proprie nō fit, nisi a forma, q̄ altero motu alterationis inducif subiecto iam perfecte in esse cōstituto. Cōmuniter est, ſm quam quales dicimur. Alb. mag. in top. ch. 231. col. 2.
Denominatio fit a forma, quæ dat esse rei. D. Thom. in periher. ch. 7. col. 1.
Denominatio in habitibus potest fieri ab obiecto, & a fine. Alex. de ales 2. metaph. c. 36. col. 2.
Denominatio omnis, quæ fit a fine, fieri debet a fine vltimo. Alex. de ales in 2. metaph. c. 36. col. 3.
Denominatio duplex, alia fit ab aliquo extrinseco, vt quæ a tempore denominantur, alia fit ab aliqua forma intrinseca. Alex. de ales in 2. metaphy. c. 38. col. 4.
Denominatiua a quo habent appellationem secundum nomen, debent differre a re denominata. Tho. de Vio in præd. c. 36. col. 1.
Denominatiua tripliciter possunt sumi, denominatiue, subiectiue, & quidditatiue. Tho. de Vio in post. char. 158. colum. 1.
Densitas non est causa, vt sit vacuum, cum ea, quæ densantur, elabi possint, vt aqua collisa, aerem, qui inest.

Aristo-

Aristote. phy sicor. 4. cap. 2. tex. 63. char. 96.
Densitas, & raritas sunt congregatio, & disgregatio secundum quas generatio, & corruptio est secundum substantiam. Arist. phy. 8. su. 3. cap. 1. tex. 55. char. 223.
Densitas, & raritas principium est omnium passionum, secundum antiquorum opinionem; densitates enim esse videntur, & raritates graue, leue, molle, durum, calidum & frigidum. Aristotel. physicorum 8. sum. 3. cap. 1. tex. 55. char. 223.
Dēsum differt a raro, quod in æquali mole plura insunt. Arist. 3. de cœlo. cap. 1. tex. 10. char. 335.
Densū id dicitur, cuius partes prope inter se sitæ insunt, vt nullum aliud diuersi generis corpus inter ipsas inci dere queat, vt aurum. Porph. in prædicam. c. 23.
Densatio fit exeunte tenuiore, vel rariore, & in vniuersum exeuntibus subtilioribus, & crassioribus separatis corpus crassius comprimitur, & densatur. Simplicius in 4. physicor. text. 63. char. 239. colum. 2.
Densitas est constrictio, coitio, compressioque corporum in seipsa. Ioannes Grammaticus in quarto physicor. text. 79. char. 99. colum. 3.
Densitas, & raritas non sunt de essentia quantitatis, cuius contrarium dixit in præcedenti. Auerr. in physi. 4. tex. 85. char. 80. colum. 1.
Densum non alteratur, nisi vt est sensibile, & in capite qualitatis, non in capite positionis. Auerro. physic. 7. text. 11. char. 144. colum. 2.
Densitas, & raritas sunt qualitates sequentes calidum, & frigidum. Auer. physic. 7. text. 15. chart. 145. colum. 3.
Densitas nihil aliud est, quam transmutatio alicuius ad minorem molem. Auerroes physicor. septimo, tex. 15. char. 145. columna 3.
Densitatem, & subtilitatem ponere esse substantias impossibile est, & cum hoc ponere grauitatem, & leuitatem sub accidente. Auerroes quarto de cœl. tex. 20. chart. 114. columna 3.
Densitas, & raritas non faciunt transmutationem in substantia, nec in qualitate, cum sint de situ. Auerr. in pri. metaph. tex. comment. 15. char. 7.

Dentium diuisio, & nomina.

DEntes serrati sunt, quorum series acutorum dētium mutua insertione pectinatim se constipant. Aristot. de historia animalium 2. cap. 1. chart. 45.
Dentes priores maxima ex parte animalia habent acutos, interiores planos. Aristot. de historia animalium secundo, cap. 1. char. 45.
Dentes hominis probe facti sunt, videlicet priores acuti, vt secent; maxillares lati, vt molant; discriminant eos canini dicti media inter eos natura conditi, qui partim acuti, partim lati sunt. Aristoteles de partibus animalium 3. cap. pri. char. 464.
Dentium quatuor sunt incisores, duo superius, duo inferius: quatuor ipsos sequentes canini, quia sunt acuti ad lacerandum, octo molares superius, & inferius; quatuor in vnaquaq; mandibula, & sunt ad conterendum cibum; quatuor postea sequūtur in fine omnium, qui vocantur dentes stantium sensuum, quia in iuuentute nascuntur, quando sanguis est in vltimo virtutis spermaticæ. Alb. mag. de ani. lib. 1. tract. 2. cap. 6. c. 9. col. 3.
Dentes adulterini, quia intra gingiuam oriuntur, vt frequenter non oriuntur, nisi post vigesimum annum. Alber. mag. de anim. libr. 3. tract. 2. cap. 4. ch. 31. col. 4.

Dentium numerus, & materia.

DEntes plures sunt maribus, quam fœminis, in equis, vt in hominibus, ouibus, suibus, & capris. Aristo. de histor. animal. 2. cap. 2. chart. 47.
Dentes, quibus plures sunt in equis, viuaciores in maiore parte sunt, quibus pauciores, & rariores, breuioris vitæ. Arist. de hist. ani. 2. cap. 2. char. 47.
Dentes naturam ossium æmulantur, ideo Aethyopum dentes candent, vngues nigri modo suæ cutis apparent. Arist. de hist. ani. 3. cap. 9. char. 88.
Dentes sunt eiusdē naturæ, vt ossa, & ex ossibus gignuntur, vt vngues, pili, cornua, & similia ex cute: quo fit, vt ipsa colorem pariter immutent cum cute. Arist. de gene. anima. 2. cap. 4. char. 174.
Dentium numerus naturalis in quocunque homine est 32. sed in aliquibus deficit, & sunt tantum 28. sed alterum horum numerorum habet naturaliter quilibet homo. Alb. mag. de ani. lib. 1. trac. 2. cap. 6. ch. 9. col. 3.
Dentium materia non transit in cornua in mandibula superiori, quia camelus non habet cornua, nec dentes in mandibula superiori. Albertus magnus de ani. lib. 2. tract. 1. cap. 4. chart. 51. col. 2.
Dentium, & cornuum materia in camelis transit in gibbum. Alb. mag. de ani. lib. 2. tract. 1. cap. 4. ch. 31. col. 2.
Dentium, & ossium natura non est eadem. Albert. mag. de anima. libr. 16. tract. 2. cap. 6. char. 144. colum. 2.

Dentium proprietas, & ad quid vtiles.

DEntes alijs tantum ad cibi confectionem a natura dati, alijs tum ob cibi confectionem, tum præsidij causa, vt omnibus ijs, quibus sunt, aut serrati, aut exerti. Aristo. de partib. anim. cap. 4. char. 447.
Dentes, & si omnibus, ad cibum conficiēdum dati sunt, tamen seorsum, alijs roboris gratia, tum ad inuadendum, tum ad defendendum dati sunt, alijs etiam auxilij tantum causa. Arist. de partib. ani. 3. cap. 1. ch. 464.
Dentes primi plurimum conferunt ad literas exprimendas. Arist. de partib. anim. 3. cap. 1. char. 465.
Dētes nulli sunt simul, & exerti, & serrati, quia nihil frustra facere solet natura. Arist. de part. ani. 3. c. 1. c. 465.
Dentes accrescunt soli omnium ossium tota vita, vt fungi officio possint; breui enim tempore attritu consumerentur. Aristo. de generat. animalium 2. cap. 4. ch. 174. idem Alb. mag. de anim. lib. 16. trac. 2. c. 6. c. 144. col. 2.
Dentes alia habent ad cibum, alia ad vocis orationem. Aristot. de generat. anima. 5. cap. 7. char. 288.
Dentibus raris, qui sunt homines, breuioris vitæ sunt, quia est inditium os capitis esse densum, ergo cerebrū inualidū est, quia minus sit respirationi opportunum: itaque celeriter putret, quia humidum natura sua est. cætera etiam, cum non mouentur, nec exhalant, putrescunt, & ob id mas quàm fœmina pilosior est, & diutius viuit futurarum sui capitis beneficio. Aristot. problem. sect. 10. q. 47. chart. 442.
Dentibus raris homines vitam longe agere nequeunt, quia longe animantia viuunt, quæ dentium ordine prædita sunt numerosiore: vt mares, quàm fœminæ longius? viri namque diutius quàm mulieres, atque in pecudum genere, cæterorumque animalium perspici identidē licet. Qui aūt raris dentibus sunt, habere quasi pauciores indicātur. Arist. probl. sect. 89. q. 1. c. 649.
Dentes cur cum carne solidiores sint, carne frigus magis sentiant? quia meatibus nituntur fixi tenuibus, quorum exiguus calor celeriter a frigore vincitur, mouetque dolorem. Arist. probl. sect. 34. q. 2. char. 649.
Dentes cur frigidum amplius, quàm calidum sentiant, caro contra? quoniā meatibus continentur tenuibus, quibus calor inditus exiguus est, itaque re aduersa potius patiuntur. caro, quia calida est, vt affici a frigido nihil potest, sic calidum compendio sentit: ignis enim quasi igni additur. Arist. probl. sect. 34. tex. 3. ch. 649.
Dentes, cur medici extrahunt facilius dentiforcipis onere adiecto, quàm si sola vtuntur manu? quia ex manu magis quam ex dētiforcipe lubricus elabitur dens: vel ga duo vectes contrarij sunt dentiforcipes vnū habentes,

tes,hypomoclion, ideſt eius inſtrumenti coniunctionem.Ariſt.q.mecha.21,ch.793.

Dentes quæ habent, quo tempore apparent, & eyciuntur.

DEntes mutãtur homini,& equo,mulo,& alijs primores;maxillares nullum animal mutat. Ariſt.de hiſt.ani.2.cap,1.ch.46.

Dentem nullum ſus amittit. Ariſtot.de hiſtor. animal. 2.cap.1.char.46.

Dentes nouiſſimi maxillares, quos genuinos vocamus, circiter vigeſimum annum gignuntur, & viris, & mulieribus: & iam quibuſdam mulieribus anno ætatis 80.maxillares illi nouiſſimi non ſine dolore exierunt. Viris quoque idem accepimus eueniſſe: quod accidit,quibus in iuuentute id non accidit. Ariſtot.de hiſt.anim.2.cap.4.ch.47.

Dentes decidunt, qui prodierunt primi, tum notæ melioris gratia, tum neceſſario. Melioris notæ cauſa, quia cito hebeteſcit, quod acutum eſt. Neceſſario, quia in tenui radices habeant; contra lati non hebetantur,ſed tempore ſolum attriti lenigantur,& in fortiori,& latiori maxilla radices habent. Ariſto.de gen. anim.5.cap.8.ch.289.

Dentes naſcuntur denuo, quod in oſſe adhuc naſcente oriuntur, & cum tempus eſt adhuc ad generationem idoneum.Ariſt.de gen.anim.5.cap.8.c.289.

Dentes maxillares, etiam vltimi, viceſimo anno exeũt, & nonnullis ſeneſcentibus prodiere, qui loco vltimo habentur.Ariſt.de gen.ani.6.cap.8.c.289.

Dentium quilibet præter molares habent vnum ſolum inferius additamentum, per quod non infigitur mandibulæ; molarium autem inferiorum quilibet ad minus habet duo, aliquando plura. Alb.mag.de animal. l.1.tract.2.cap.6,c.9.col.3.

Dentes anteriores,qui inciſores vocantur,animal omne quadrupes generans ſibi ſimile habet; ſed quædam in mandibula habent ſuperiori, & inferiori, vt equus: quædam in ſuperiori mandibula dentes ſuperiores,& anteriores;vt taurus. Vereor eſſe errorem in hoc loco,quia tauri dentes ſuperiores non habent.Alb.mag. de anim.l.2.tract.1.cap.4.c.31.col.2.

Dentes quædam animalia habent, & præter illos duos longos,& permanentes, vt aper, & porcus maſculus: alia hæc non habent, alia habent dentes diuerſi ſitus, ita vt quaſi ſerræ duæ coniunctæ ſint, vt leo pardus, canis,& catus. Alb. magn. de anim.l.2.tract.1.cap.4. char.31.colum. 2.

Dentes alia animalia habent linealiter ordinatos, ita vt vnus ordo veniat ſuper alium in maſticando æqualiter,vt in equo,& tauro: in homine autem ſecundum ordinem naturalem mandibula inferior cum antrio ribus dentibus ſtat infra ſuperiorem cum ſuis dentibus:ſed molares ſunt ſuper ſe inuicem.In quibuſdam qui habent mentum longum, ordo inferioris mandibulæ ambit ordinem ſuperioris mandibulę.Alb.mag. de ani.l.2.tract.1.cap.4.c.31.col.2.

Dentes,culmi,& cornu ſimul nunquam inueniuntur in aliquo animali,Alb.magn.de animal.l.1.tract.1.cap.4. char.31.col.2.

Dentes acuti,& cornu,nunquam inueniuntur in aliquo animali ſimul. Alber.magn.de anim.l.2.tract.1.cap. 4.ch.31.colum.2.

Dentes eijcit homo in ætate vicina ſpermati, & hoc faciunt animalia alia, vt equus, mulus,& aſinus; ſed homo non eijcit,niſi anteriores,& non molares.Albert. mag.de anim.l.2.tract.1.cap.4.c.31.col.3.

Dentem nullum eijcit porcus.Alb.mag.de ani.l.2.tract. 1.cap.4.c.31.col.3.

Dentes an canes eijciant dubium eſt, alij aiunt eijcere duos longos,alij non.Alb.mag.de ani.l.2.tract.1.cap. 4.ch.31.colum.3.

Dentes anteriores,vt homo,nullum animal eijcit. Alb. mag.de ani.l.2.tract.1.cap.4.c.31.col.3.

Dentes nullum animal eijcit, niſi ſub eo in eodem loco prius alter oriatur.Alb.magn.de ani.l.2.tract.1.cap.4. ch.31.colum.3.

Dentes plures habent animalia maſculina fœminis,quia virtus calidioris ſanguinis magis virtutem ſpermatis conſequitur. Alb.mag. de animalib.l.2.tract.1.cap. 4.ch.31.colum.4.

Dentes plures animalia habentia longioris virę ſunt,per maiorem virtutem principij generatiuis in eis, quod eſt ſperma formatiuum corporis, contra quæ dentes ſeparatos,ac paucos habent. Alb.mag.de ani.l.2.trac. 1.cap.4.c.31.colum.4.

Dentes quatuor in vna parte oris habet ceruus, & totidem in alia,quia maior pars materiæ cedit in cornua, & duos alios habet, qui maiores ſunt in maſculis, quam in fœminis.Alb.mag.de anim.l.2.tract.1.cap.4. ch.31.colum.4.

Dentes apparet Elephanti in tempore ſuæ generationis propter maximam ſuam ſiccitatem, & longam impregnationem,quod facit natura,quia parua matris vbera eum nutrire non poſſent.Alb.mag.de ani.l.2.trac. 1.cap.4.ch.31.col.4.

Dentes ſerpentum ſunt acuti,& vt ſerræ diſpoſiti.Albe. mag.de ani.l.2.tract.2.cap,2.c.34.col.2.

Dentes puerorum incipiunt oriri poſt partum ſeptimo menſe. Alber.magn.de animal. lib.9.tract.1.capit.8. ch.89.colum.1.

Dentium originis non eſt cauſa lactatio, ſed lactis calor facit cito dentes oriri. Alb.magn. de animal.l.19.cap. 10.ch.162.colum.1.

Dentes vt albi; & nigri, & ut ſtupeſcunt.

DEntium ſtuporẽ portulaca,aut ſal tollit, quia portulaca lentum humorem habet, quia corpore educit acorem, ſal maturat, liqueficitque, & ita acrem educit.Ariſt.probl.ſec.1.q.38.c.343.

Dentium ſtuporem lixiuium,& nitrum non tollit,quia ob ſuam acerbitatem aſtringunt, non liqueſaciunt. Ariſt.probl.ſec.1.q.39.ch.343.

Dentes nigreſcunt in omnibus animalibus ſenibus;propter enim longe diſtare a ſuo principio generationis, quod eſt ſanguis, in quo eſt virtus ſpermatis, deſtituuntur nutrimento proprio; & ideo nigreſcunt, & croceꝰ efficiuntur ex putredine corrupti phlegmatis cum paruo cholerico in eo reſperſo. Alb.mag.de ani. l.2.tract.1.cap.4.c.31.col.3.

Dentes equorum in ſenectute albi fiunt,quia abundant humore aqueo, qui decoquitur calore iuuentutis, & conuertitur in croceitatem, aut fortem terreſtreitatẽ cineream, & in ætate proiecta refrigeratur, & reſtat aqueus purus: & cum interminatum corpus conuertitur,efficitur albiſſimus. Alb.mag.de anim.l.2.tract.1. cap.4.c.31.colum.4.

Dentes concutiuntur ob ſonum acutum, quia eſt via inter aurem,& palatum,non tamen manifeſta.Alb.mag. de ani.l.12.tract.3.cap.2.c.109.col.4.

Dentrix,ſeu dentex,vel pearus,piſcis eſt,qui ex re nomẽ habet;multos enim dentes habet, & magnos, quibus graſſatur in oſtrea. Dentes ſuperius,& inferius habet fere,vt homines dentes,qui inciſores vocantur,diſpoſitos:ſed inferiorem mandibulam ex duobus oſſibus, vt homo,compoſitam habet. Squamoſus eſt,non magnus,quantitatem habens palmi; eſt latioris corporis, & abundat in mari Apulico,in Sicilia,& iuxta Romã. Alb.mag.de ani.l.24.cap.1.c.197.col.3.

Deorſum dicitur, quod ad medium ferri natum eſt. Ariſto-

Ariſtoteles 4.de cœlo.cap.2.text.4. char.360.

Deorſum eſt,ad quod feruntur grauia. Simp.in prædicament.c.38.

Dependentia, quæ eſt alicuius ſecundùm ſuum incipere eſſe,propter hoc non eſt cauſa,quod dependeat ab ipſo ſecundum ſui deſitionem. Alber.mag.de nat. & orig.ani.tract.2.cap.3.char.72.colum.1.

Depoſitum negare cur iniquius ſit,quam mutuum?quia amicum iniuriam facere turpe eſt,& qui depoſitũ negat amico,iniuriam facit:vel quia præter damnum fides amittitur. Præterea,qui ſuum deponunt,hominum vitantes perfidiam, & plerunque fortuna laborantes aduerſa id faciunt qui vero mutuant, pecunijs abundant,& fortunate degunt, & iniquius eſt infortunato iniuriam intuliſſe,quàm fortunato. Ariſtotel. problem.ſectio.29.q.2.c.608.

Depoſitum paruum denegare turpius eſt, quàm debitũ magnum; quia qui depoſitum negat,hominem fraudat,a quo ipſe bonus exiſtimatus eſt;vel qui hoc facit illud etiam facere vellet. Ariſt.probl.ſec.29.q.6.c.609.

Deſcriptio vnuſcuiuſque rei non a materia, ſed a forma ſumitur. Them.in 3.de ani.cap.19.tex.9.c.84.col.2.

Deſcriptio ex accidentibus rei naturam declarat,remq; quaſi adumbrat.Ammo.in Porph.char.4.colum.4.

Deſcriptio, vel ſumitur ab ethimologia, vel ex fortuita proprietatum concurſione. Ammo.in Por.c.5.col.1.

Deſcriptionem complere ex partibus ipſius prædicamenti non eſt inconueniens:nam primorum generum deſcriptiones per poſteriora, ac per ſeipſa aſſignari neceſſe eſt.Simp.in prædicamen.c.42.

Deſcribi vnumquodque dupliciter conſueuit, nomine, & definitione. Euſtrat.1.ethic.char.19.

Deſcriptio eſt ſermo, cuius compoſitio eſt conditionis, & declarationis declarantis rem, ſuper quam ſignificat,non per omne id,quod conſtituit ſubſtantiam ſui, & componitur ex genere,& proprio.Auerroes epito. in logic.char.342.colum.1.

Deſcriptiones ſumptę a motu magis demonſtrant differentias inter abſolutum, & comparatiuum: ſumptæ vero a finibus motus, magis naturam elementorum oſtendunt.Aoer.4.de cœlo.tex.31.ch.119.colum.3.

Deſcriptio eſt,quæ quamlibet rem propria quadam proprietate deſignat. Boet.in prædicamen.char.117.

Deſcriptio,vel definitio debet ſubiectæ rei æquari. Boe. in prædicament.char.65.

Deſiderio afficiuntur tantum ea, quæ circulo mouẽtur. eorum vero,quæ circa medium,nullum; quia circulo mouens eſt tanquam incomprehenſibile quoddam,& minime compoſitum.Theophr.met.lib.2.ca.2.c.318.

Deſiderium,quod in animatis eſt,in inanimatis eſt appetitus. Simpl.in 1.phyſic.tex.80.char.87.colum.2.

Deſiderij,& imaginationis diuerſitatis cauſa non eſt,niſi diuerſitas continẽtis ex extrinſeco,& diuerſitas paſſionis corporum ab eis. Auer.2.de cę.tex.40.c.58.col.2.

Deſiderans, & fugiens non ſunt diuerſa.i. pars animæ, quæ quærit,& fugit,eſt eadẽ pars,nõ duæ diuerſæ,nec in intellectu, nec in ſenſu; ſed eſt eadẽ pars ſubiecto, & diuerſa in actione. Auer.3.de ani.t.29.c.173.col.3.

Deſiderium ſenſibile non mouetur, niſi cum præſentia ſenſati in actu:è cõtrario deſiderio intellectuali. Auer ro.in 3.de anima.tex. 29.char.173.col.3.

Deſiderium eſt propter exiſtimationem eius,quod eſt aliquid eſſe bonum,& magis bonum eſt magis deſideratum.Auer.in 12.metaph.tex.com.36.c.150.

Deſiderium,ſi eſt vehemens,perturbat rationem. Auer. 3.ethicor.cap.12.char.23.colum.3.

Deſiderium duplex eſt in ſenſibilibus: fames,& ſitis. fames eſt deſiderium deperditum reſtaurãs. ſitis eſt deſiderium humidi,quod nutrimento dat facile ad membra motum;quia quamdiu ad membra moueri poteſt, & illud cõuertere,tamdiu durat animatum.Hinc Medici per ſigna digeſtionis perpẽdunt vigorem naturæ, ſanandosque prędicunt infirmos,vel contra.Albertus magnus de nutrim.& nutrib. tracta.1.cap.5.char.65. columna.3.

Deſiderium dicit appetitum excitatũ ex delectabili nuntiato. Albertus magnus de veg.libr.pri.tractat.prim. cap.10.chart.125.colum.2.

Deſideratur id,quod eſt de naturę perfectione,cum non habetur,& eſt imperfecti ad bonum. Albert.magnus in pri.metaph.cap.3.char.57.colum.2.

Deſiderari multa poſſunt ab vno,non tamen ita vt quædam propinquius,quædã remotius deſideret. Diuus Thom.in pri.de cœlo,tex.90.char.18.colum.4.

Deſiderabile vnicuique rei eſt, vt ſuo principio coniungatur: in hoc enim vniuſcuiuſque perfectio conſiſtit. D.Thom.1.metaph.l.1.char.3.colum.1.

Deſiderium naturale eſt ſcientiæ, vt materia deſiderat formam. D.Thom.1.metaph.lib.1.c.4.

Deſiderium naturale eſt inclinatio inhærens rebus ex ordinatione primi mouentis,quæ non poteſt fruſtrari.D.Thom.ethic.1.lib.2.char.2.colum.3.

Deſpotes vocatur omnis habens ſeruos. D.Thom.in 1. polit.libr.pri.chart.1.colum.3.

Deſtruere facilius eſt, quàm conſtruere. Ariſtot.1.prior. ſect.1.cap.77.char.205.

Deteriorem partem ſemper ob meliorem habemus, vt corpus animę cauſa.Ariſt.mag moral.2.cap.11.c.348.

Deterius ſemper eſt melioris gratia. Ariſtoteles polit.7. cap.14.char.545.

Deteriorem ſe nemo admiratur. Ariſtote.œconomic.2. cap.3.char.788.

Deteriorem ſe ipſum nemo voluntarius ſe ſe facit. Simpl.in 1.de cœlo.tex.100.comm.97.char.44.colum.2.

Determinationes tres in doctrina ſunt faciendæ,mediũ, poſſibile,& decens.Ariſt.polit.8.cap.7.chart.774.

Determinatio,& definitio propoſitionum in vniuerſale locum habet, non in indiuiduis. Alexander aphrodi. in 1.prio.cap.6.char.17.colum.3.

Determinatio alia eſt ſecundum receptaculum, alia ſecundum id,quo aliquid continet aliud,aliaſecundum ordinem vnuſcuiuſque poſitionis ad alia. Simpl.in 4. phyſicor.tex.49.char.232.colum.2.

Determinatio quinque requirit: definitionem, numerum,vim,oppoſitionem,& appellationem.Magent.in libr.de interpretatio.q.12.

Determinatio eſt adiectio quædam ſubiecto ſemper coniuncta declarans, qua ratione terminus,qui aliquid dicit,ad ſubiectum ſe habet cum ea multitudine,quę in ſubiecto ineſt,vt ineſt. Magen.in lib.de interpr.q.12.

Determinationes ſunt quatuor: omnis, nullus, aliquis, non omnis.Magen.in libr.de interpr.q.13.

Determinatio eſt princeps locus in poſitionibus.Magen. in libr.de interpretatio.q.13.

Determinationes dicuntur,quæ rem vniuerſalem,vel in totum fundunt,vt omnis; vel in partem,vt quidam. Boet. in libr.de interpret.c.341.

Determinationes, omnis, nullus, aliquis,non aliquis in propoſitione non ſunt,nec ſubiectum,nec prædicatũ: & quantitatem, ac qualitatem propoſitionis tantum ſignificant.Boet.in lib.de interpret.c.402.

Determinatio nulla eſt magis impropria,quàm ea,in qua oppoſitum oppoſito determinatur. Albertus magnus in elen.char.312. colum.2.

Determinans ad determinatum coniungitur abſque determinati corruptione.Albertus magnus de cauſis,& proceſſio.vniuer. a cauſ.1.cap.23.char.206.colum.3.

Deus quid eſt, & ut illi ſumus ſimiles.

DEo vita exiſtit æterni actus; intellectus,eſt quædam vita, Deus autem eſt ipſe actus: ideo eſt Deo vita

optima,& sempiterna. Arist.12.meta.te.39.c.3,c.254
Deum dicimus esse aliter sempiternum,optimum.Arist. 12.metaph.cap.3.tex.39.c.254.
Deus est,& genitor,& cõseruator omnium, quæ in hoc mundo perficiuntur;non ita tamen,vt ob id lassus sit, vt qui ea facultate vtatur , quæ nulli cedat difficultati, & eius vim maxime sentit corpus illud, quod ei prope est;minus terra ipsa, & terrena omnia, vt quæ longissime distant.Arist.de mundo.cap.7.c.826.
Deus nobis est lex in omnem partem ad æquilibrium vergens nullam correctionem admittens, nullamque varietatem,quippe quæ potior est,& stabilior illis legibus, quæ in tabulis præscriptæ sunt , cuius auspicijs vniuersus hic cœli ordo regitur,& gubernatur. Arist. de mundo.cap.7.ch.836.
Deus principium,& finem,& medium rerum omnium tenet , rectaque linea incedens operatur quidem secundum naturam;è vestigio comitem habens iustitiæ præsidem,quam δίκην nominarunt,diuinę legis vindicem simul , vt quicquam sanctionum eius prætermissum sit.Cuius vt sit particeps numinis,iam inde oportet ab initio, qui ad vitam beatam euasurus est, atque felicem.Arist.de mundo.cap.7.c.838.
Deus si est , quod præstantissimum dicebat Zeno , vnus est; nam si duo, non esset præstantissimum omnium. Arist.de Xenophan.Zenon.& Gorg.c.922.
Deus est præstantior omni virtute. Arist.2.magnorum moral.cap.6.char.327.
Deus partibus vacat.Alex.aphrod.in 11.metaph.vel 12. com.34.c.303.col.2.
Deus summus est vigor,lex,causa,norma, & huius mũdi ordo,estque intellectus vere, perfecteque primus. Them.12.metaph.c.12.
Deus est lex, ratio , & causa rectitudinis entium, atque eorundem ordo, nec est lex, vt quæ in libris ponitur , sed lex viua, vt si animatam legem depingere posses . Them.12.metaph.c.16.
Dei dispositio est simpliciter perfecta.Auer.in 5.metap. tex.10.com.21.c.63.
Deus est vnus, & sapiens : & ideo antiqui trinitatem in Dei substantia existimarunt dicentes,quod fuit Deus vnus,& trinus,& nescierunt euadere , quia cum substantia fuerit numerata , congregatum erit vnum per vnam intentionem additam congregato . Auer.in 12. metaph.tex.10.comm.39.ch.151.
Deum esse vnum,& habentem vitam est intelligendum idem esse in subiecto,& duo secundum modum: non quia significant idem omnibus modis , vt significant nomina synonyma, nec vt significant nomina, nec vt principale,& sumptum,quia sumptum significat idem quod principale,& magis.Auer.in 12.metaph.tex.10. comm.39.ch.151.
Deo non est multiplicitas, nisi in intellectu differentia , non in esse.Auer.in 12.metaphy.tex.10.co.39.c.151.
Deus gloriosus non est ex eis , quorum natura est esse in tempore , Auerroes ex destr. destr. disput.1.chart. 13.col.1.
Deus gloriosus est actus purus, & non comparatur scientia eius scientiæ humanæ, & aliquo modo non intelligit aliud præter se , ex eo quod est scientia non passiua; & aliquo modo intelligit aliud præter se , ex eo quod ipsemet est scientia actiua. Auer.ex destr.destr. disput.13.ch.50.col.2.
Deo maxime sumus similes secundum intellectum,qui est incorruptibilis,& immutabilis. D.Thom.ethic.9. l.4.ch.156.col.3.
Deus est suum esse , alia a Deo participant ipsum esse. Alex.de ales.5.metaph.tex.21.char.150.col.1.
Dei existentia est essentia infinita , & esse eius est infinitum esse:quod infinitum,est vt infinitum in quanto ; quia id est quantum infinitum , quod comprehendit omnem gradum quanti ; ergo infinitum in esse , est , quod appræhendit omnem gradum essendi . Alex.de ales.in 5.metaph.tex.21.c.150.col.1.
Deus est omnium finis, quia omnia nituntur suo modo esse,quod esse diuinum. Alex.de ales.in 5.metaphy. tex.21.ch.150.col.2.
Deus est causa entis, & modorum entis, & cum contingens,& necessitas sint modi in rebus,non solum Deus est in causa contingentium,sed etiam necessitatis in entibus . Alexander de ales. in 5. metaphysic.text.7.ch. 174.col.4.
Deus magis est mensura rerum , vt exemplar , quam vt causa agens, quia ideo mensura rerum est, quia res ipsum imitantur secundum gradum suum.Alex.de ales. in 10.metaph.tex.8.ch.282.col.3.

Dei actio , quæ est, & vt illi omnia præsentia sunt .

DEus,& natura nihil frustra faciunt.Arist.pri.de cœlo,tex.32.char.253.
Dei operatio est immortalitas , & hęc est vita sempiterna.Arist.2.de cœlo,su.2.cap.2.tex.17.c.296.
Deo nihil est contrarium.Aristo.11.metaph.su.3.cap.1. tex.55.ch.262.
Dei operatio cum beatitudine excellat , contemplatiua est,& ex humanis felicissima,quæ huic maxime est cognata.Arist.10.ethic.Nicom.cap.8.c.260.
Dei actio,vt Deus est,est eorum,quibus prouidet,gratia esse.Alex.aphr.2.nat.q.cap.21.ch.10.
Deus duplici actione ornatus est: cognitionis vna,vt ait poeta Θεοὶ πάντα σασι & prouisionis altera, vt ait poeta θεαίδα τίρες εαῦρ. Ammon. in Porph.ch.1.col.2.
Dijs omnia sunt præsentia, non præteritum,non futurum quidquam est.Ammon.in l.de inter.c.74.
Deus futurum definite cognoscit,& quia fit,ideo cognoscit.Mag.in l.de inter.q.19.
Deum cognoscere primo præterita , deinde præsentia , posterius futura nemo dicere audeat,quia simul omnium horum est in ipso cognitio,& non prior, nec posterior.Simp.in 8.phy.c.408.col.2.
Deum alium facere bonum , alium malum esse vilipendendi sunt huius opinionis auctores.Auer.in 3.metaphy.tex.com.15.c.27.
Dei actio emanat ex scientia . Auer.ex dest.destr.disput. 1.ch.20.col.3.
Deus gloriosus vindictam facere dedignatur de eo , qui loquitur loquela vulgari , & topice de Deo glorioso absque scientia.Auer.ex dest.dest.disput.3.c.26.col.2.
Deus futura nouit, non vt ex necessitate euenientia, sed vt contingenter,ita vt etiam aliud fieri posse nõ ignoret,quod tamen fiat ex ipsorum hominum,& actuum ratione perscisat.Boet.in l.de inter.c.371.
Deus nunquam agit nisi tota potẽtia sua,cum sit sua potentia indiuisibiliter simplex,vt & sua essentia.Alber. mag.in 8.phy.tract.1.cap.1.ch.88.col.3.
Deus,si operat p generationẽ ex alia materia tantũ, tũc virtus eius est proportionata naturę,& natura est effectus Dei:ergo virtus causæ,q̃ est Deus excellẽs ,portionat effectui suo , qđ impossibile est,cũ causa prima sit superior natura.Alb.mag.8.phy.tr.1.ca.4.c.90.c.1
Deum sine materia operari necessarium est.Alb.mag.in 8.phy.tract.1.cap.4.c.90.col.1.
Deus multa de absoluta potentia sua facere potest , quæ secundum ordinem naturæ fieri non possunt. Alber. mag.in 1.de cęlo,l.6.ex tract.3.c.16.col.1.
Deus solus hanc operationem habet , quæ est inducere formas ad esse rerum. Alb.mag.de moti.ani.l.1.tract. 1.cap.2.c.41.col.2.
Deus sublimis secundum seipsum actiuum principium est.Alb.mag.de caus.& proces.vniuers. a caus.1.lib.2. tract.4.cap.9.ch.225.col.4.

Deus

Deus quod produxit,tam diuturnum produxit,quãtum per intellectum ipsius determinatum est ; nec est necesse,vt sit tam diuturnum,quantum ipse Deus . D. Thom.in pri.de cœlo,l.6.tex.20.c.6.col.3.
Deus,& natura nihil facit frustra,quia Deus agit per intellectum , & agit propter finem ; natura autem, cum sit secunda causa,agit,vt à Deo mota,vt à primo mouente. D.Thom.in pri.de cœlo,l.8.tex.32.c.9.col.2.
Deus agit per suum esse , & non per aliquid superadditum : & esse suum non est distinctum a suo intelligere,nec a suo velle:vnde res produxit secundum velle, & intelligere suum. D.Thom.in pri.de cœlo, lect.6. tex.20.char.6.col.3.
Deus cum sit agens per intellectum , quia ipse est artifex totius naturæ,perhibet totam naturam, & totam perfectionem naturæ per modum intellectus , ita vt in intellectu primo reluceat omnis perfectio secundariorum.Alex.de ales.in 5.metaph.te.21.c. 150.c.1.

Deus , ut inferiora regit, cognoscit , & boni causa , & qui Deo carus est .

DEus in mundo est , quod in naui gubernator, quod in curru agitator, quod in choro præcentor, quod in ciuitate, lex, & quod in exercitu dux. Aristotel. de mund.cap.7.char.835.
Deus iis,qui iniuriam patiuntur,presto adesse existimatur. Arist.rhetor.2.char.83.
Deo charissimus esse videtur , qui ex intellectu operatur,huncque excolit,atque optime afficit . Aristotel. 10.Ethic.Nicom.cap.8.char.261.
Dei humanarum rerum curam habent. Arist.10.Ethic. nicom.cap.8.char.261.
Deus malorum curam habere fas non est.Arist.magnor. moral.2.cap.9.char.345.
Deus, iuxta Aristot. mentem , prouidentiam habet horum corruptibilium. Alex.Aphrod.in 1.meteor.cap. 2.com.4.char.3.col.1.
Dei auxilia precesque nostræ locum habent , si fatum naturæ seriem esse asseruerimus. Alex.Aphrod.in 2. de ani.cap.58.char.56.col.4.
Deus,si se intelligit esse formã oĩum,simul proculdubio cõprehendit ea,quorũ rectitudinis principium est,& quorũ est ordo,entia scilicet. Them.12.metaph.c.22.
Deus omnium rerum inferiorum exempla, ac species in mente sua infitas habet.Ammon.in Porph.q.9.col.2.
Deus , & si est faciendorum bonorum compos , non est tamẽ nõ faciendorũ compos. Ammo.in prędic.q.90.
Dii nec nostra ignorant , nec de illis incertam cognitionem habent.Ammo.in lib.de inter.quæst.74.
Dei cognoscunt contingentia , vt certa , & definita , cognitione præstantiore cognoscibili . Ammon. in lib. de interpret.char.76.
Dii, & si cognoscunt ea, quæ ventura sunt , non tamen ideo sunt necessaria, sed in nostra sunt voluntate constituta.Ammo.in lib.de inter.quæst.76.
Deorum mens , vt quæ actu vno simplici cuncta intuetur , actum obtinet ipsi substantiæ conuertentem . Ammo.in lib.de inter.c.136.
Deus dirigit cuncta,ac natura vtitur pro iure,& æquitate,prout illi placet.Simp.in 2.phy.c.132.col.1.
Dei voluntas non quibusuis , sed iis , quæ apta sunt , & habilia , bona elargitur , ac dispensat . Simplic. in 8. physic.char.477.col.1.
Dei illuminationes alia aliter suscipiunt, secundum suæ substantiæ modos . Ioan. Gram. in 2.de anima.tex. 37.char.45.colum.4.
Deus alia nobis exhibet absolute, nobis nihil efficientibus:alia laborem nostrum requirunt , in quibus propositum nostrum, ac studium quasi vice causæ fungitur,vt sunt bona,quæ in nostra sunt potestate, ad quę consequenda,cum oẽ nostrũ studium impenderimus, prosper a Deo successus requritur;absolute enim, atq; omnino nullum bonum est, quod a cõmuni omnium causa principium non habet.Eust.in 1.ethic.c.6,c.61.
Deus intellectu maxime oblectatur , quia sibi cognatus est. Eust.siue Mich.Ephes.10,ethic.cap.8.char.335.
Deus solus,qui ad bonum dirigit , laudetur. Auer. pri. phy.exposi.med.c.200.col.4.
Deus scit numerum elementorum . Auer. 3. de cœlo , tex.51.c.99.col.3.
Deus scit omnia, secundum quòd scit se tantum scientia in esse,quod est causa eorum esse. Auer. in 12.metaphy. tex.co.51.c.158.
Deus non disponitur per scientiam,quę est in nobis,nec per ignorantiam , vt non disponitur illud , quod non est innatum habere alterum. Auer.in 12.metaphysic. tex.com.51.c.158.
Deus gloriosus est ille, qui habet primam curam de nobis , & ipse est causa loci habitabilis super terram : & quidquid hic inuenitur de eo , quod est bonum perfectum,prouenit a volũtate,& intentione sua. Auer. epitom.metaph.tract.4.char.185.col.3.
Deus glorioſus illuminat oculos nostros scientię suæ lumine , & aufert a nobis velamina ignorantię : nam ipse est tribuens scientias. Auer.ex destruct.destruct. disput.1.char.12.col.1.
Deus est distributor bonorum speciebus , quæcunque specierum fuerint, & non dat vni indiuiduo , nec vni speciei,& prohibet reliquis, sed diuidit vniuersa bona inter ea secundum merita , & aptitudinem ipsorum . Auer.9.ethic.cap.4.c.65.col.3.
Deus , qui intelligit , substantialiter intelligit . Boet.in lib.de interpret.char.305.
Deus sublimes naturas regit per naturales causas. Albe. mag.3.meteor.trac.13.cap.32.109.col.2.
Deus certissimè cognoscit omnia , quæ fiunt in tempore,quæ tamen non necessaria , sed contingentia sunt . D.Tho.in periher.c.15.col.2.
Deus nulli inuidet,quia in eo tristitia non cadit, nec bonum eius diminui potuit . Alexand. de Ales in prim. metaph.char.10.col.1.
Deus omnia præuidet , & omnia cadit sub eius prouidentia,sed tamen non eueniunt necessario, nisi forte sit necessitas consequentiæ cum consequenti,sed euenient sicut præuisa sunt , præuisa autem possunt euenire non solum necessario,sed contingenter,vt in multis. Alex.de ales.in 6.metaph.tex.7.c.174.col.4.
Deus vt mensura magis aspicit res, secundum esse essentiæ,quam secundum esse existentiæ . Alex.de Ales in 10.metaph.tex.8.c.285.col.2.
Deo quæ insunt modo indiuiso , & simplicissimo, intellectus noster accipit modo diuiso,formando propositionem & hoc per assimilationẽ ad illa,in quibus sunt modo diuiso. Alex.de ales in 12.met.te.349.c.35.c.4.
Deus semper intelligit essentiam suam . Alex. de Ales. in 12.metaph.tex.50.c.350.col.2.

Deus ut causa mundi , & ut ipsum præcedit .

DEus numeratur hoc in loco ab Aristotele inter causas efficientes.Arist.phy.2.cap.1.tex.73.char.47.
Deus est mundi non solum causa finalis, sed etiam causa efficiens.Simp.in 8.phy.tex.8.char.487.col.2.
Deus iuxta Aristotelis opinionem , non solum est causa finalis mundi,sed etiam effectiua. Simpl.in 1.de cœlo,tex.com.90.char.41.col.2.
Deum causam effectiuam mundi esse videtur ex hoc loco asserere , quia cum agere sit secundum qualitatem mutatio , Deus uere substantię ipsius uniuersi opifex est,manifestum est quòd non propriè agere mundum dicitur,sed potius procreare,& custodire. Ioã.Gram.

in

in 1.de generat.& corrupt. tex.45.com.107.char.69.
Deum glorioſum præcedere mundum verum eſt,vt cauſa cauſatum. Auer.deſt.deſt.diſput.1.c.13.col.2.
Deum curam habere circa omnia entia, ex hoc patet, quia cœlum primum mouetur a primo motore ſecundum deſiderium,vt aſſimiletur ei,ſecũdum ſuum poſſe, vt amans mouetur, vt aſſimiletur ſuo amato. Alia corpora cœleſtia mouentur ſecundum deſiderium ad motum primi corporis; & ideo planetæ duplicem motum habent, & ea, quæ ſunt ſub iſtis, mouentur mediantibus his motibus: generationem autem, & corruptionem faciunt motus oppoſiti duplices, continuationem vero vnus motus æternus. Auer.in 12.metaph.tex.com.37.c.150.
Deum ſolicitũ eſſe circa vnumquodq; indiuiduum aliqualiter eſt verum,& aliqualiter non eſt verum; quia nullũ indiuiduũ habet diſpoſitionem propriã, niſi diſpoſitio illa inueniatur in aliquo alio illius ſpeciei: ſolicitudo tamẽ tali modo circa indiuidua, quod nullus habeat cõmunicationem cum eo, hoc nõ eſt fas bonitati diuinæ. Auer.in 12.metaph.tex.co.37.char.150.
Deus non præcedit mundum tempore, ſed æternitate. Boet.in 5.conſolationis philoſophiæ. Alb.Mag. in 8. phy.tract.1.cap.1.char.88.col.2.
Dei æternitas eſt indiuiſibilẽ nunc, ideo non quæri debet,cur Deus expectauit tantum facere mundum,vel quid fecit Deus in tanto ſpatio. Alb.Mag.in 8.phyſi. tract.1.cap.1.char.88.col.3.
Deus non præceſſit mundum tempore, ſed æternitate. Alb.mag.in 8.phy.tract.1.cap.13.char.93.col.3.
Dei menſura eſt æternitas. cœli tempus, ideo Deus eſt æternus,& cœlum temporale. Alb.magn.in 8.metaphy.tract.1.cap.13.char.93.col.4.
Deus propter ſeipſum voluit res, & tempus durationis earum incepiſſe poſtquam non fuerunt. D.Thom.in 8.phy.l.2.tex.13.char.121.col.4.
Dei ſola ſimplex æternitas, quæ eſt omnino extra omne genus temporis, antequam mundum inciperet, erat. D.Tho.in 8.phy.l.3.tex.14.c.122.col.1.
Deum non eſſe cauſam eſſendi mundi, ſed tantum motus mundi credidit Ariſtoteles. D.Thom.in 8.phyſi. l.3.tex.15.c.122.col.4.
Deum,vt factorem cęleſtium corporum,ponit hic Ariſtoteles,non ſolum vt cauſa per modum finis. D.Th. in 1.de cœlo,l.8.tex.52.c.9.col.2.
Deus ſi faceret alios mundos, vel ſimiles huic faceret, vel diſſimiles: non ſimiles,quia fruſtra eſſent: ſi diſſimiles, nullus eorum comprehenderet in ſe omnem naturam corporis ſenſibilis, & ita nullus eorum eſſet perfectus. D.Tho.in 1.de cœlo,l.19.tex.95.c.20.c.2.
Deum cauſam eſſe ſubſtantiæ cœli, & motus eius ſenſit Ariſtoteles. D.Tho.6.metaph.l.1.tex.2.char.406.
Deus produxit omne ens per modum artis,ergo habuit ideas, quia omnis artifex producit rem ad alicuius exemplar.Alex.de Ales.in 1.metaph.c.29.col.3.

Dei locus, potentia, & ut illi conuenit honor.

DEos honorare qui dubitat, vel parẽtes diligere,pœna indiget.Ariſt.topic.lib.1.cap.9.char.402.
Deo ſupremum locum omnes tribuunt. Ariſt.1.de cœlo,tex.22.c.252.
Deus ſummo in loco ita eſt collocatus numinis, vt eius vis per vniuerſum mundum pertinens, tum Solem, tum Lunam moueat,tum cœlum omne circum agat, ſimulque cauſam præbeat eorum, quæ in terra ſunt ſalutis, atque incolumitatis; nec illi, vt principibus mortalium,opus eſt alieno miniſterio,ſed formas rerum omnium citra difficultatem ſimpliciq́ue motu abſoluit.Ariſt.de mundo,cap.7.c.829.
Deus hac ſola re priuatur,vt facta minime infecta poſſit reddere.Ariſt.6.ethicor.Nicom.cap.2.char.141.
Deus pro facultatum modulo noſtrarum, ſacrificia exiſtimat.Ariſt.moral.eud.7.cap.13.char.438.
Dei gratias dandi, & non dandi potentiam habent. Alex.Aphrod.de fato.cap.19.c.29.
Deus Optimus Maximus comitem poteſtatem voluntati habet: quod vult, poteſt, & quæ poteſt vult. Ammon.in prædic.c.90.
Deus cęcum illuminare poteſt. Ammo.in prędic.c.105.
Dij non habent coniecturalem potentiam. Ammon. l.de interpret.c.75.
Deum in cœlo habitare omnes leges concedunt. Auer. phyſi.8.tex.84.c.196.col.3.
Deo omnia poſſibilia eſſe impoſſibile eſt: nam impoſſibile eſt corruptibile eſſe perpetuum,& æternum,corruptibile.Auer.epitom.metaph.4.c.181.col.3.
Dei operationes nunquam defecerunt, nec deficient. Auer.ex deſt.deſt.diſput.1.c.18.col.2.
Deus dicitur infinitus à negatione finientis ipſum, & menſurantis extra infinitum, tamen ipſe eſt finiens ſe,quia tantus eſt,quantus ipſe ſe intelligit.Alb.mag. in 1.phyſic.ex tract.3.cap.4.c.9.col.4.
Deum in cœlis eſſe omnes gentes aiunt,quia vident ibi maiores effectus eius apparere.Alb.mag. in 8.phyſi. tract.4.cap.6.char.108.col.1.
Deus aliter eſt in cœlo,aliter locatum in loco;non enim continetur Deus cœlo, ſed eſt in ipſo, vt motor indiuiſibilis.Alb.mag.in 1.de cęlo.trac.1.c.4.c.6.col.1.
Deus ſolus ſecundùm fidem noſtram ſemper fuit, qui eſt omnino immobilis,niſi fortè quis ipſum diuinum intelligere velit nominare motum, quod æquiuoce intelligeret;non enim de hoc motu Ariſtoteles in hoc octauo intelligit,ſed de motu proprie dicto. D.Tho. in 8.phy.lib.2.tex.13.c.121.col.2.
Deum eſſe cum dicimus extra mundum non ponimus aliquam dimenſionem extra mundum; & cum dicimus nihil fuiſſe ante mundum,non ponimus aliquam ſucceſſiuam durationem ante mundum. D.Thom.in 8.phy.lib.2.tex.13.char.121.col.4.
Dei habitatio intelligitur eſſe ſecundum ſimilitudinem, quia illud corpus magis adaptatur ad ſimilitudinem ſpiritualium ſubſtantiarum: Deus enim non indiget loco corporali, à quo comprehendatur. D.Tho.in 1. de cęlo.lib.7.tex.22.char.7.col.3.

Deus vt mouet, & eſt immobilis.

DEo motum ſempiternum ineſſe neceſſe eſt.Ariſt.2. de cęlo.ſum.2.cap.2.tex.17.char.296.
Deus affectibus caret. Alexand.Aphrod.in prim.prior. cap.1.char.3.colum.4.
Diis non eſt conſultatio, nec electio, nec virtus, quæ ex electione conſiſtit.Alexand.Aphrod.in lib.pri. prior. cap.1.char.3.col.4.
Deo glorioſo non debet attribui,nec electio,nec voluntas,quia voluntas eſt id,cui deficit volitum: Deo glorioſo non deficit volitum:electio eſt nobiliũ duorum electio: Deo nullum nobilium deeſt. Auer.ex deſt. deſt.diſp.3.char.20.col.3.

Dei nomina.

DEum vocant ζηνα, & δια inter ſe compoſitis vtentes nominibus,tanquam his vocibus ſignificare volentes,per quẽ viuimus. Is Chrono,ideſt,Saturno,& Chrono, ideſt tempore ortus eſſe dicitur: nimirum ab æuo ſempiterno,ad alterum æuum pertinens. Vocatur & Fulgurator, & Altitonans, & Aetherius, & Fulminator,& Pluuius; ab operibus,à quibus nomina ſunt ſumpta.& Frugipotens, Cuſtos vrbium, Natalitius, Septitius, Cortalis, Gentilitius, & Partius.

a communione, quæ diuinio ipſo numini cum iis rebus intercedit, & Sodalitius,Amicitiæ præſes, Hoſpitalis,Caſtrenſis, Trophæalis,Expiator,Sanguinarius, & Supplex,& Placabilis;denique Seruator, ac Aſſertor;& (vt ſimul omnia complectar) Cęleſtis, & Terrenus ab omni natura,& ſorte nomen adeptus,vt qui omnium rerum auctor ſit. Neceſſariumq́ue ei tribuitur,quia natura quædam ſit immobilis, Fatum quoq; dicitur a ſerie conſerta inoffenſoq; tenore procedente, ἐ μαρμένην appellatum. Quod alio nomine πεπρωμένην ideo appellauerunt, q́ ab eo omnia terminata ſunt,& nihil eſt rerum in natura infinitum,& ſortem a partitione rerum,& νέμεσιν quaſi poteſtatem diuinã eius, quòd viſum eſt cuique diſtributricem: ἀδρασειαν etiam quaſi cauſam quãdam natura comparatam, quã fallere nemo queat, aut vitare. ασαν denique dictum quaſi ſemper exiſtentẽ. Ariſt.de mundo,c.837.cap.7.

Dei attributa.

DEum ſi eum ſpectes,valentiſſimum cognoſces:ſi decorem,formoſiſſimum;ſi vitam,immortalem:ſi virtutẽ,præſtantiſſimum. Ariſt.de mundo,cap.7,c.832.
Deus ita eſt præſtantiſſimus, quia ipſe quantum optime fieri poteſt,effectus eſt; nihilq́ue ei, quo minus recte, & bene ſeſe habeat,deeſt.Ariſ.de Xenophon.Zenon, & Gorgia.c.925.
Deos,q ad nos referẽtes laudãt, ridẽdi videtur, dignitatẽ ſcilicet eorũ imminuunt.Ariſt.1.ethic.cap.12.c.25.
Deo non eſt virtus, quia præſtantius quid virtute eſt. Ariſt.7.ethic.nicom.cap.1.char.159.
Deus ſemper,una & ſimplici gaudet uoluptate,quia natura ſimplex eſt. Ariſt.ethic.nicom.cap.14.c.187.
Diis parua, & indigna omnia ſunt, quæ in actione conſiſtunt.Ariſt.10.ethic.nicom.cap.8.char.260.
Diis beata vita tota eſt: hominibus verò quatenus ſimilitudo quædam eiuſdem operationis in ipſis eſt,& cęterorum animalium nullum eſt fęlix; non enim contemplationis eſt particeps. Ariſtotel.10.ethic.nicom. cap.8.chart.260.
Deus, & ſi nullus indiget & ſibi ſatis eſt,non ob hoc etiã nos nullo indigemus.Ariſt.2.mag.mor.cap.18,c.362.
Deus propter ſuam excellentiam nihil præter ſeipſum cogitat.Ariſt.moral.eudem.7.cap.15.char.465.
Diis homines,vt formas humanas attribuunt, ſic etiam uitas.Ariſtotel.politic.1.cap.1.char.489.
Diis proprie nemo eſt amicus. Aſpaſ. 8.ethic.nicomac. capit.70.char.420.
Deum uoluntatem habere non negant philoſophi, ſed non affirmant ei ineſſe uoluntatem humanam.Auer. ex deſt.deſt.diſput.11.char.47.col.3.
Deus glorioſus ſcit ſcientia non determinante diminutionem,quam nemo appræhendit niſi ipſe,& non ſcit ſcientia humana.Auer.ex deſt.deſt.diſp.11.c.48.c.2.
Deo ideo tribuitur viſus,& auditus, quia vulgus intelligat nihil deficere ei ex ſpeciebus ſcientiarum, & doctrinæ, & non intelligeret hoc vulgus alia via. Auer. ex deſt.deſt.diſput.12.c.49.col.2.
Deus non eſt bonus, ut homo: ſed ſupergreditur genus naturæ bonitatis, quæ eſt homini. Auer.7.ethicor. cap.1.char.46.col.4.
Deo ſolo conuenit ſufficientia ſimpliciter. Albert.mag. ethic.1.tract.6.cap.3.char.16.col.1.
Deo idem eſt intelligibile, & intellectus; ideo in ipſo non eſt paſſio.Alexand.de ales.in 12.metaphyſi.tex. 39.char.345.colum.1.
Dei attributa ſunt in Deo ſecundum Auerroem ex conſideratione intellectus noſtri, qui intellectus noſter format propoſitiones in Deo propter aſſimilationem ad aliqua alia. Alexand. de Ales. in 12.metaphyſic. tex.39.c.345.col.4.

Dei uariæ antiquorum opiniones.

DEos plures eſſe ſine ratione aliqua dicebãt Antiqui, Ariſt.2.de cœlo,ſum.1.cap.3.tex.6.char.292.
Dijs omnia plena eſſe,opinatus eſt Thales. Ariſtot.1.de anima,ſum.2.cap.3.tex.86,char.611.
Dei optimi cognitionem omnium parentis, & conditoris aperit nobis diuinus Ariſtoteles a poſterioribus,cũ vniuerſaliter hoc fieri non poſſet docens,vt faber ærarius eſt cauſa,vt æs, & globus vnum ſint; ſic facultatẽ vnitricem ipſius,ac effectricem cauſam eſſe rerum omnium,vt ſic ſe habeant,vt ſe ſe habent. Alex.Aphrod, in 7.metaph.vel 8.co.14.char.229.col.2.
Deorum natalem diem inſtituere Antiqui, vt homines ſimul conuenirent & epularentur, vt facilius humaniores fierent homines. Alex.Aphrod. in 11.metaph. vel 12.co.36.c.303.col.1.
Deos humana forma conſtare non inutiliter confictum eſt, vt homines a mutuis vulneribus deterreantur, quod hominem lædere, eſt diuinam formam lædere, ac iniuria afficere. Alex.Aphrod. in 11.metaphyſi.vel 12.co.36.char.303.col.1.
Deus aſſumitur in definitionem diuinorum, naturalium natura, voluntariorum voluntas. Auer. in 6. metaphy.ſum.1.tex.co.2.c.69.
Dei ſecundũ Antiquos,alii cęleſtes;terreſtres alii,& tertium genus eſt hominũ cęleſtiũ deorum habentium in veritatis cognitione pietatis culturam, & iuſtitiæ amorẽ.quartũ vero genus infernaliũ deorum quidam cõiunxerũt.Alb.mag.in 3.metaph.tr.2.c.10.c.81.c.1.
Deos Antiqui magnos viros appellabant. D.Thom.politic.1.lect.4.c.7.col.1.

Deum non eſſe, qui opinati ſunt.

DEos non eſſe, Hipones, & Diagoras exiſtimarunt. Simp.in 1.de cęlo,tex.22.co.26.c.18.col.4.

Deum non eſſe metaphyſices ſubiectum.

DEus ſi eſſet ſubiectum metaphyſices, paſſiones, in hac ſcientia quæ ſunt,eſſent Dei proprietates, vel partes,quod eſt falſum, ergo nec Deus eſt ſubiectum. Alex.de Ales.in 1.metaph.c.10.col.1.
Dexippus Iamblici diſcipulus prædicamenta expoſuit, ſoluendo Plotini dubitationes.Simp.in præd.c.1.
Dextrum,& ſiniſtrum quo ad nos ſunt poſitione; quod enim nunc eſt dextrum,erit poſtea ſiniſtrum.Ariſtot. phy.4.ſum.1.cap.1.tex.4.char.78.
Dextrum,& ſiniſtrum tantum potentia differunt,ante, retro, ſurſum, & deorſum, & potentia, & figura. Ariſt.de cęlo,ſum.2.tex.11.char.294.
Dextrum vniuſcuiuſque dicimus, vnde principium eſt eius,qui ſecundum locum fit,motus. Ariſt.2.de cęlo, ſum.2.tex.15.c.295.
Dextrum eſt principium latitudinis, & eſt motus, qui fit ſecundum locum. Ariſtot.2.de cœlo,ſum.2.cap.1. tex.8.c.193.
Dextrum,& ſiniſtrum in homine conſtat ex iiſdem fere partibus,ſed ſiniſtra omnia ſunt imbecilliora.Ariſt.de hiſtor.animal.1.cap.15.char.25.
Dextera parte omnia animalia efficaciora ſuapte natura ſunt.Ariſt.de parti.anim.4.cap.8.char.326.
Dextrum vnicuiq; eſt vnde eſt initium: eius autem oppoſitum eſt ſiniſtrum.Ariſt.de ani.inceſſ.cap.9.c.563.
Dextrum initium eſſe motus indicium eſt,quòd omnes, qui pondus ferunt,in ſiniſtris ferunt,cum abſolutum ſit ipſum mouens. Ideoq́ue qui ſubſultim vno mouentur pede, facilius id in ſiniſtro faciunt, mouere etenim natum eſt dextrum, moueri autem ſiniſtrum. Ariſt.de ani.inceſ.cap.4.char.563.

Dextrum

Dextrum eſſe motus initium, ſignum eſt ipſæ pedũ proiectiones. omnes enim, quæ ſiniſtra ſunt, proiiciunt. Stantes quin etiã ſiniſtra protendunt magis, niſi quid aliter forte contingat: non enim a proiecta mouentur parte, ſed ab ea, quæ eſt abducta; eoque etiam modo dextra tuentur. Ariſt. de ani. inceſ. cap. 4. c. 564.

Dextera pars cur ſanabilior eſt ſiniſtra? quoniam per exercitationem ampliorem, materiæ compeſcuntur, reddunturque ſanitati opportuniores. Alex. Aphrod. problem. 2. 132. char. 774.

Dextrum in cęlo eſt pars Orientalis, Occidentalis ſiniſtrum. Simpl. in 2. de cęlo, tex. 14. co. 7. c. 59. col. 1.

Dexter pes ſemper præponitur ex potentia reperta in eo ſibi propria, & ſiniſter ſemper poſtponitur. Auer. ex deſt. deſt. diſput. 15. char. 52. col. 3.

Dextrum, & ſiniſtrum accipiuntur in cœlo ſecundùm eſſe partium cęli per comparationem ad plagæ mundi ſitum, & ita quod eſt dextrum ſecundum eſſe, non poteſt effici ſiniſtrum ſecuudùm eſſe, ſed per comparationem ad plagam, & mundi ſitum. Alber. magn. in 2. de cœlo. trac. 1. cap. 5. char. 26. col. 1.

Dextera pars eſt, in qua eſt abundantia caloris propter duo; quia cordis ventriculus maior aperitur contra dextrum, & exuflat in dextrum quaſi recto diametro ſanguinem, & ſpiritum influens. ſecunda autem cauſa eſt hepatis propinquitas. Alb. mag. de mot. anim. lib. 2. tract. 1. cap. 2. char. 45. col. 4.

Dextrum, & ſiniſtrum in cœlo propter ſtabilitatem polorum determinatum eſt; non ſecundum hanc, vel illam regionem, ſed per comparationem ad polos mobiles cęli. D. Tho. in 2. de cœlo. l. 3. tex. 16. c. 33. col. 1.

Diacodos lapis pallidus eſt, phantaſmata excitat, mortuo alligatus vires amittit. Alber. magn. de miner. l. 2. cap. 4. char. 139. col. 4.

Diaconides lapis à capite draconis extractus venenum fugat, & victores dicunt efficere. Albert. mag. in 2. de miner. ex tract. 2. cap. 4. char. 140. col. 1.

Dialectica quot dicitur modis, & de ea antiquorum opiniones.

Dialectica Ariſtotelis à dialectica Platonis, differt, quia Ariſtoteles probabilitatem quinque ſequitur modis: Plato quatuor, diuiſione, definitione, demõſtratione, & reſolutione. Ammo. in Por. c. 2. c. 2.

Dialecticæ partes tres ſunt. In prima notificantur ſermones, ex quibus componuntur dialecticę orationes, earumque partes, & partium partes: & hoc explicat Ariſt. in pri. lib. In ſecunda notificantur loca, ex quibus ſyllogiſmi comparantur ad affirmandum, vel deſtruendum aliquam rem in omnibus generibus quæſitorum, quæ fiunt in hac arte, & hoc in ſex libris explicatur. In tertia exponitur, quomodo debeat interrogans interrogare, & reſpõdens reſpondere: & quot modis poſſet fieri rñſio, & interrogatio, & hoc in octauo libro traditum eſt. Auer. in top. lib. 1. cap. 1. c. 255.

Dialecticis rebus dupliciter vtimur: vel vt inſtrumentum, & eſt magis proprium: vel quaſi fundamẽtis poſitis eo modo ſecundum quem aliqua ars vtitur eis, quæ declarata ſunt in alia. Auer. 8. phy. tex. 70. c. 188:

Dialectica duobus modis vſitatur; primo, vt eſt inſtrumentum, & ſic vſitatur in alijs ſcientiis: alio modo, vt accipit illud, quod declaratum eſt in ea. Auer. in 7. metaphy. ſum. 1. tex. com. 2. char. 72.

Dialectica a Platone dicitur, quæ vnum in plura partiri facultas poteſt, & multa in vnum genus colligere. Boet. in Topic. Cicer. lib. 1. char. 760.

Dialectica duplex: vtens, & docens, docens habet ſubiectum determinatum, & determinatas paſſiones, vtens autem non eſt generis ſubiecti alicuius determinati. Alb. mag. in poſt. c. 186. col. 2.

Dialectica conſideratur, vt eſt docens, & vt eſt vtens. Vt docet, oſtendit modum procedendi ad concluſiones in ſingulis ſcientijs probabiliter oſtendendas, & hoc demonſtratiue facit, & ſecundum hoc eſt ſciẽtia. Vtẽs eſt, vt modo adiuncto vtitur ad concludendum aliquid probabiliter in ſingulis ſcientijs, & ſic recedit a modo ſcientiæ. D. Tho. 4. metaph. l. 4. tex. 5. c. 197.

Dialectica duobus modis conſiderari poteſt: primo vt eſt docens, & ſic dici poteſt ſcientia: ſecundo vt eſt vtens, & ſic non eſt ſcientia. Ale. de ales in 4. metaph. tex. 5. ch. 81. colum. 1.

Dialecticæ vſus duplex: vnus, vt ipſa vtitur quibuſdam regulis commmunibus circa alias ſcientias: alio modo, vt aliæ ſcientiæ vtuntur modo tradito a dialectico diſcurrendo a principijs ad concluſionem. Alexan. de ales in 4. metaphy. tex. 5. c. 81. col. 1.

Dialectices ignorantia Veteres in multos errores incidiſſe, teſtatur Ariſt. in multis locis. Dan. Barb. prim. rhetor. cap. 6. ch. 8.

Dialectica quid eſt, eius finis, & cur ſic dicitur.

Dialectica interrogatiua eſt, verumtamen prima, peculiariaq; principia non interrogat: nã ſi nõ daret, nõ haberet ex qbus amplius diſputaret ad inſtantiã. & huiuſcemodi eſt tẽtatiua, quę talis eſt, qualis non ſciẽs aliquis habere poteſt. Ariſt. elenc. lib. 1. cap. 11. 598.

Dialectica eſt via, & ratio ſyllogiſtica. Alex. Aphrod. in 1. Topic. cap. 1. char. 1. col. 1.

Dialectica eſt via, & ratio de omni re propoſita probabiliter differendi. Alexand. Aphrod. in 1. Topicor. cap. 1. char. 1. col. 2.

Dialectica propoſitio eſt repugnantis interrogatio. Alexand. Aphrod. in 1. Topic. cap. 3. char. 6. col. 1.

Dialectica argumentatio difficilis eſt, quæ propoſitiones ita probabiles habet, vt concluſio: & quæ propoſitiones ſimiles inter ſe, concluſioni verò diſſimiles habet. Alex. aphrod. in l. elenc. char. 114.

Dialectica ideo dicitur ratiocinatio, quòd in cætu hominum, quotidianoque ſermone, & colloquio, *dum* inter ſeſe diſceptant homines recepta eſt, & prima. Io. gram. in prim. prior. char. 2. colum. 2.

Dialectica ſola ratiocinatio ad vſum, ac cętum hominum plurimùm confert. Ioan. Gram. in prim. prior. chart. 7. colum. 3.

Dialectica oratio eſt contradictionis interrogatio. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 1. char. 5. col. 3.

Dialectica non intendit per inquiſitionem finem determinatum alium, præter victoriã ipſam. Auer. in poſt. lib. 1. cap. 12 tex. 85. char. 155.

Dialectici vt plurimum ſunt, qui de re, vtrum ſit, vel non ſit, inquirunt: ſed vtrum genus, vel proprium, & definitio ſit, raro. Auer. in 4. Topic. cap. 1. char. 282.

Dialectici ſermones veri ſunt, qui componuntur ex accidentibus vniuerſalibus, nõ propriis. Auer. 8. phy. tex. 20. char. 188. colum. 3.

Dialectica dicitur tentatiua, quia tentare proprie eſt ex extraneis principiis procedere. D. Thom. 4. metaph. lect. 4. tex. 5. char. 197.

Dialectica quibus vtitur argumentis, & quid ei neceſſarium ſit.

Dialecticarum diſputationum ſpecies ſunt duæ; ſyllogiſmus, & inductio. Ariſtot. topic. lib. 1. cap. 10. char. 402.

Dialectica per ſyllogiſmum, & inductionem fidem facit. Ariſtotel. rhetor. prim. char. 10.

Dialecticus, & plebei ſæpe eodem modo argumẽtantur, ſed differunt: nam dialecticus nouit interrogationis modos, & ſcit, quomodo adducaſ in repugnantiã; plebei autem artis expertes interrogationes faciũt. Alexand. Aphrod. in lib. elenc. c. 56.

Dialectices facultatis duo ſunt inſtrumenta; ſyllogiſmus, & inductio. Alexand. Aphrod. in 1. Topicor. cap. 10. char. 14. col. 4.

Dialecticus de interrogatione quandam experientiam, ac artem habere debet. Alexand. Aphrod. in 8. phyſi. cap. 1. char. 89. col. 2.

Dialectici ſyllogiſmo, & inductione agunt. Them. in 1. poſt. cap. 1. char. 1. col. 2.

Dialecticis, quibus non eſt curæ orationis lepor, nihil differt, quo ordine verba, vel nomina poſita ſint, modo particula negatiua eidem addita ſit. Boet. in lib. de interpret. char. 413.

Dialecticus procedendi modus in vna ſcientia ſufficiens eſt poſt demonſtrationem in alia. D. Thom. in 1. de cœlo, lect. 1. tex. 1. char. 2, col. 2.

Dialecticæ quid proprium, vtile, & quo in libro de ea tractat Ariſtoteles.

Dialectica non eſt determinatorum quorundam nec generis alicuius vnius, nõ enim interrogaret. Ariſt. poſter. lib. 1. cap. 8. tex. 27. char. 315.

Dialectica vtilis eſt ad tria, ad exercitationes, ad colloquia, & ad eas diſciplinas, quæ ſecundum philoſophiam ſunt. Ad exercitationes, quia methodum habentes facile de propoſito argumentabimur. Ad colloquia vero, quia multorum annumerantes opiniones, nõ ex extraneis, ſed ex propriis doctrinis ſermocinabimur ad eas tranſmutantes, quæ nobis dicere bene non videntur. Ad diſciplinas, quia potentes ad vtraq; dubitare facile in ſingulis intuebimur verum, & falſum. Præterea autem, & ad principia, quia de ipſis per ſingula probabilia neceſſe eſt de illis tranſigere. Ariſt. Topic. 1. cap. 2. char. 390.

Dialecticis omnino vitanda eſt ad nomen diſputatio, niſi aliter non poſſit de propoſito differere. Ariſt. Top. lib. 1. cap. 14. char. 410.

Dialectici eſt poſſe ſumere propter quæcunque fit per communia, vel quæ eſt redargutio, vel quæ apparet redargutio, vel dialectica, vel apparens dialectica, vel tentatiua. Ariſt. elenc. lib. 1. cap. 8. char. 593.

Dialectici experimentum eſt poſtulare, an res ſit, vel non, non autem demonſtrantis. Ariſtot. elenc. lib. 1. cap. 10. char. 595.

Dialectici proprium eſt dubitare. Alex. & Euſtrat. in 2. poſter. char. 22. col. 1. Idem Ioan. Gram. in 2. poſter. cap. 3. char. 58. col. 4.

Dialecticæ proprium eſt de omnibus propoſitis ratiocinari ex probabilibus ſyllogiſmis. Alex. Aphrod. in 1. Topic. cap. 1. char. 1. col. 3.

Dialectica vtilis eſt ad tria, ad exercitationes, ad colloquia, & ad philoſophiæ ſcientiam. Alexan. Aphrod. in 1. Topic. cap. 2. char. 5. col. 1.

Dialecticus pauca probat, multa tollit. Alex. Aphrod. in 2. Topic. cap. 1. char. 20. col. 1.

Dialectici proprium eſt ordinare in certos locos propria. Alex. Aphrod. in 8. Topic. cap. 1. char. 89. col. 4.

Dialectica ratiocinatio, alia ad differendum valet, alia experiendi gratia comparata eſt; & differunt, quia hęc non eſt probabilis, vt prima, ſed ex probabilibus, quæ cum diſputantur, videntur probabilia. Alex. Aphrod. in lib. elenc. char. 10.

Dialecticus profitetur neſcire, quæ rogat; ſophiſta ſcire, & nihil eſſe, quod incognitum putet, profitetur. Alex. Aphrod. in lib. elenc. char. 117.

Dialectici munus eſt indicium veritatis indagare, & exhibere. Simpl. in prædicam. char. 96.

Dialectica non tantum veram rerum cognitionem, ſed apparentem tantum, ac fucatam præ ſe fert. Simplic. in 1. de anima. tex. 11. char. 3. col. 3.

Dialecticam argumentationem docet Ariſt. in topicis. Ioan. Gram. in 1. prior. char. 2. col. 3.

Dialectica propoſitio vtramque partem contradictionis interrogat. Ioan. Grammat. in prim. poſter. cap. 2. char. 7. col. 1.

Dialectici proprium eſt dubitare, Ioan. gram. in 2. poſt. cap. 3. char. 58. col. 4.

Dialecticus ſolam cauſam formalem conſiderat, & eam non vt cauſam, ſed vt rem declarat. Io. gram. in prim. de ani. tex. 16. c. 11. col. 1.

Dialecticæ proprium eſt, vt nulli inducat, ſed quæ a diſſerente dicta ſunt, refellat. Mag. in prior. c. 7. col. 3.

Dialectica non habet ſubiectum appropriatum. Auer. in poſt. lib. pri. cap. 12. tex. 85. char. 155.

Dialectica conſiderat ens, vtrouis modo contigerit, ex parte, qua ipſa conſiderat de entibus per modum probabilitatis: probabilitas autem conſequitur ens abſolutum, vt ens contractum, & ipſa conſiderat de omnibus ſubiectis artium demonſtratiuarum particularium, & vniuerſalis ipſarum, quæ eſt ars Iudicii, id eſt, Metaphyſica. Auer. in poſt. l. 1. cap. 12. te. 85. c. 155.

Dialectica vtilis eſt ad refellendas deceptiones ſophiſtarum circa prima principia ſcientiarum. Auer. in topic. lib. prim. cap. 2. char. 256.

Dialectica interrogatio optionem affirmandi, vel negandi reſpondenti dat. Boet. in lib. de inter. c. 261.

Dialecticus obuians, aliquando inducit formam, & habitum ſophiſtici; præcipue in cautelis, quãuis hoc non faciat deceptionis cauſa. Alb. mag. in top. c. 272. col. 1.

Dialecticus non loquitur de re, niſi vt ſignari poteſt per ea, quæ ſunt in ipſa prædicatione ſubſtantiali, vel accidentali, quæ eſt ſubſtantia compoſita. Alber. magn. in pri. de gener. & corrup. tract. 1. cap. 24. c. 63, col. 1.

Dialecticus ſolas conſiderat formas intentionum communes. Alb. mag. in pri. de ani. trac. 1. cap. 8. c. 3. col. 4.

Dialectica eſt inuenta ad regulandum diſcurſum intellectus, & rationis; ideo quædam ſecundæ intentiones inuentæ ſunt ad regulandum diſcurſum, de quibus proprie eſt logica. Alexand. de Ales in 4. metaphyſic. text. 5. char. 81. col. 1.

Dialectica proprie eſt de ſecundis intentionibus, ſiue de diſcurſu regulato per iſtas intentiones. Alex. de Ales in 4. metaphy. tex. 5. c. 81. col. 1.

Dialectica procedit per quædam extrinſeca, ideo tentatiua dicitur: metaphyſica verò per intrinſeca, ideo ſciens dicitur, & ſcire faciens. Alex. de ales in 4. metaphyſi. tex. 5. c. 81. col. 1.

Dialectica quantum ad partem probabilem, ad ipſam pertinet illius vſus: quantum ad demõſtratiuam non ad ipſam eius vſus pertinet, ſed ad Metaphyſicam. Alex. de Ales in 4. metaphy. tex. 6. char. 81. col. 3.

Dialectica quid commune habet cum oratore, demonſtratore, tentatore, & primo Philoſopho.

Dialectica, & tentatiua ſecundùm ſe eſt inueniendi facultas quędam ratiocinatiua de propoſito ex iis, quæ ſunt q̃ probabiliſſima. Ariſt. elenc. l. 2. c. 8. ch. 633.

Dialecticus, & Sophiſta ſubinduunt eandem figuram cũ philoſopho, quia de omnibus diſputant. nam circa idem genus verſatur ſophiſtica, & dialectica, & metaphyſica: ſed a dialectica differt modo poteſtatis, a ſophiſtica vitæ electione: dialectica enim eſt tentatiua de iis, de quibus philoſophia eſt ſciens: ſophiſtica verò apparens. Ariſtotel. 4. metaphyſi. ex ſum. prim. cap. 2. text. 6. chart. 63.

Dialectica entia, & ſophiſtica ſunt de his, quæ accidunt quidem entibus, non autem, vt entia, nec circa ens, vt ens. Ariſt. 11. metaph. ex ſu. 2. cap. 1. char. 221.

Dialecticus, & rhetor eodem modo habent propoſitam contra-

contrariorum demonſtrationem. Alexan. Aphrod. in pri. topic. cap. 1. tex. 1. col. 3.

Dialecticus ab iiſdem locis, & conſtruere, & deſtruere conatur, quibus, & demonſtrator, quo ad abundantiam propoſitionum. Alexand. Aphrod. in 8. Topicor. cap. 1. char. 89. col. 4.

Dialectica ſimilis eſt primæ philoſophiæ, quia de iiſdem rebus ediſſerit probabiliter, tamen non ſcienter. Alexand. Aphrod. in 4. metaphyſi. vel ſecundum Latin. 5. co. 1. char. 125. col. 2.

Dialectica, & ſapientia eodem modo vtuntur proloquiis, ſed in hoc differunt, quod dialectica ex probabilibus ratiocinatur, ſapientia ex neceſſariis. Them. in 1. poſter. cap. 24. char. 5. col. 3.

Dialecticus a demonſtratore differt, quia dialecticus & vera & falſa ſumit; demonſtrator autem vera tantum ſumit, & hæc differentia a natura rei ſumpta eſt: a conſuetudine autem dialecticus totam contradictionem interrogat, demonſtrator autem veram tantum partem ſumit. Ioan. Gram. in 1. prior. cap. 1. char. 5. col. 3.

Dialectica omnes ſcientias ingreditur, & omnes ſibi vſui eſſe poſtulat, cui rhetorica eſt maxime ſimilis. Io. gra. in phy. char. 3. col. 1.

Dialecticos ſermones Ariſt. ſemper demonſtratiuis præponit. Auer. phy. 4. tex. 3. c. 57. col. 2.

Dialecticus, & orator in omni argumentorum natura verſatur, ac illis illa ſunt ſubiecta argumenta, quæ circa probabile, & neceſſarium, & circa probabile, & nõ neceſſarium verſantur. Boet. de diff. top. libr. 1. c. 862.

Dialectica reſponſione, & interrogatione conſtructa eſt; rhetorica rem perpetua oratione percurrit. Boet. de diff. top. lib. 1. char. 880.

Dialectici ſumunt argenta a genere, ideſt ipſa generis natura: rhetores a genere argumẽta ſumunt: quod genus eſt illius cauſę, de qua agit. Boet. de dif. top. c. 886.

Dialecticus a rhetore differt, vel in materia, vel in vſu, vel in fine: in materia, quia rhetor hypotheſim, dialecticus theſim ſumit: in vſu, quia rhetor continua oratione, & enthimematibus vtitur, dialecticus interrogatione, & ſyllogiſmo: in fine, quia ille iudici perſuadere conatur, hic quod vult, ab aduerſario extorquere conatur. Boet. de deſi. top. lib. 4. char. 880.

Dialectica, & prima philoſophia ſæpe ſunt circa eadem, & de eiſdem tractantes; ſed dialectica inquiſitiua eſt, & ideo facit interrogationem per ineſſe, vt accidens, vel ineſſe, vt prædicatum ſubſtantiale non conuertibile: vel ineſſe, vt prædicatum conuertibile, ad quod conſequitur idem; & ideo non inquirit de natura talium prædicatorum, ſed potius quid cui inſit ſecundũ talium prædicatorum rationes: & ideo ex probabilibus oportet dialecticũ procedere, ſed prima philoſophia quærit per ea quæ eſſentialia ſunt ipſis naturis iſtorũ. Alb. mag. in 3. metaph. trac. 3. cap. 6. ch. 84. c. 4.

Dialecticus interrogat, & de præmiſſis, & de concluſione: demonſtrator autem de concluſione tantum interrogat. D. Tho. in poſter. char. 53. col. 1.

Dialectica, ut ad problemata pertinet.

DIalecticam omnem diſputationem eſſe ex problematibus vel ex termino, proprio, genere, aut accidente factam apparet. Neceſſe enim eſt, vt quod prædicatur de aliquo, aut conuerſim fiat, aut non; ſi conuerſim eſt, vt definitio vel proprium: nam ſi ſignificat quid eſt eſſe eſt terminus, ſi non eſt proprium: ſi non cõuerſim prædicatur, aut de iis, quæ in definitione ſubiecti dicuntur, eſt, & eſt genus aut differentia: aut non, & eſt accidens. Ariſt. top. 1. cap. 7. char. 397.

Dialecticum problema eſt quæſitum, vel ad electionem, & fugam, vel ad veritatem, & cognitionem, vel vt admiculum ad aliquod horum. Alexand. aphrod. in 1. topic. cap. 4. char. 12. col. 4.

Dialectica problemata ſunt etiam ea, de quibus non habemus aliquam rationem, & ſyllogiſmum, vtrum ſic ſe habeant, vel non, cum ſint magna, & cognitione digna. Alex. Aphrod. in 1. top. cap. 9. c. 13. col. 3.

Dialectica ꝓblemata quatuor ſũt: generica, ſpecifica, definitiua, & ꝑ accidẽs. Io. Gra. in 2. poſt. c. 14. c. 70. c. 1.

Dialecticum problema eſt, cuius veritas non eſt nota per ſe ſecundum probabilitatem, ſeu apparentiam, ſed de eo poteſt haberi aliqua dubitatio in ipſa probabilitate. Auer. in top. lib. 1. cap. 9. char. 260.

Diameter cur uocatur linea de angulo in angulum ducta ſola ex omnibus, quæ figuras rectas conſtantes lineis bipartito ſecant? quia diameter vt nomen ſignificat, duas in partes figuram æque dimetiendo digerit, nihil deſtruens, quod ad menſurandum ſubiacet. Ariſt. probl. ſect. 15. q. 1. char. 488.

Diameter appellatur linea, quia ſola bipartito figuram diuidit, uel quia ſola figuram ſecat per partes, ſiue mẽbra, quibus inflexa coarctatur, cum cætera per latera diuidant. Ariſt. probl. ſect. 15. q. 2. c. 488.

Diametri tres tantum ſe ſe ſecare poſſunt ad angulos rectos duo ſuper planum, tertius ſecundum profunditatem. Alb. mag. in 1. de cęlo, trac. 1. cap. 2. ch. 1. col. 3.

Diameter cœli non poteſt additionem accipere, non vt linea recta, ſed vt in illa materia. D. Tho. in 1. de cœlo, lib. 4. tex. 13. char. 4. col. 3.

Diameter, & coſta incomenſurabiles ſunt, quia eorum qualitates non ſe habent, ut numerus ad numerum. Alex. de Ales in 1. metaph. c. 11. col. 1.

Diamon eſt lapis coloris iridis, & confert febricitantibus, tutum, & victorem reddit, & venena pellit. Alb. mag. in 2. de miner. ex trac. 2. cap. 4. char. 139. col. 4.

Dianæ ſacelium inter Picentinos conſtare aiunt, in quo antiqui operis æneus torques in Deæ finibus adiacet, cuius epigramma eſt, Diomedes Dianæ. ſed hunc collo cerui circumpoſitum fabulantur, & ab Agathocle Siculorum rege compertum, & in Iouis delubrum appoſitum. Ariſt. de admir. aud. c. 862.

Diapaſon conſonantiam dicimus non ratione *numeri* diaocto, vt diateſſaron, vt diapente, ꝙ priſcis nõ pluribus vti neruis, q̃ fuit in morẽ: deinde Terpander tertia exẽpta, netem adiũxit, ac eius tẽporibus diapaſon hæc appellata eſt cõſonãtia, non diaocto, quippe q̃ ſeptẽ, nõ octo cõſtaret. Ariſt. probl. ſec. 19. q. 32. ch. 518.

Diaphanum eſt, quod per ſe ipſum aliquando non eſt illuſtratum, aliquando illuſtratum illuſtrantis præſentia, & hoc eſt, quod actu diaphanum eſt; diaphanum autem potentia eſt, antequam lumen ſuſcipiat. Simp. in 2. de anim. tex. 65. char. 36. col. 2.

Diaphanum, quod eſt ex partibus eius non luminoſum per ſe, nec recipiẽs lumen, habet naturam communẽ naturæ aeris, & aquę. Auer. 2. de cęlo, tex. 32. c. 54. c. 3.

Diaphanus lapis grauis eſt, tamen rarus. Auer. 3. de cœlo, ſum. 1. tex. 10. c. 84. col. 1.

Diaphanum non poteſt recipere colores, niſi prius ſecundum actum lucidi ſit diſpoſitus. Albert. magn. in poſter. c. 172. col. 3.

Diaphaneitatis diſpoſitio non eſt propria, nec aquæ, nec aeris, nec ignis: ſed hæc elementa habent eam ex conuenientia communi cum cœlo. Alb. mag. in 2. de cœlo, tract. 1. cap. 2. char. 23. col. 4.

Diaphanum, quod eſt in coloribus quibuſdam, eſt in eis ex conuenientia cum perpetuo ſuperioris corpore, & in omnibus fere eſt ſecundum magis, & minus. Alb. mag. de ſen. & ſen. tract. 2. cap. 5. c. 12. col. 2.

Diaphanum in corporibus inferioribus eſt eiuſdem naturæ differens ſolum ſecundum magis, & minus. D. Tho. in 3. meteor. ex digreſſ. de colorib. l. 6. c. 195.

Diaphanum eſt, quod non habet proprium colorem, vt ſecundum ipſum videri poſſit, ſed eſt ſuſceptiuum extranei

extranei coloris, ſecundum quem aliquo modo eſt viſibilis. D. Thom. in 2. de ani. libr. 14. tex. 68. c. 34. col. 3.

Diaphanum eſſe eſt commune aeri, aquæ, & corpori cęleſti. D. Thom. in 2. de ani. li. 14. tex. 69. c. 34. colum. 4.

Diaphani illuminatio vt fiat, nihil aliud requiritur, niſi directa oppoſitio abſque obſtaculo medio corporis illuminantis ad illuminabile. D. Thom. in 2. de anima. libr. 14. tex. 70. char. 35. colum. 1.

Dicitur, ab Ariſtotele vſurpatur in his, quæ ſecundum aliorum opinionẽ affert: eſt autem, in his, quæ ſecundum ſuam aſſerit opinionem. Ammo. in præd. c. 34.

Dici aliquid de multis ſecundum rationem contingit dupliciter: vno modo ſecundum rationes diuerſas non habentes reſpectum ad vnum, & hæc ſunt æquiuoca: alio modo non ſecundum rationes diuerſas totaliter, ſed aliquo modo connuenienter, vt quia referuntur ad vnum principium, vel ad vnum finem, vel ſecũdum proportionem ad vnum ſubiectum. D. Thom. ethico. prim. lect. 7. char. 8. colum. 4.

Dici de alio duobus modis contingit: primo abſolute, & ad hoc ſufficit habitudo, & cõnexio terminorum: alio modo ſecundum realem exiſtentiam, cum ſubiecto ineſt prædicatum exiſtenti in rerum natura. Thomas de Vio in prædicamen. ch. 44. colum. 2.

Dictamnus eſt herba communis calida, & ſicca. Albert. mag. de veget. lib. 6. tract. 2. cap. 5. c. 165. col. 1.

Dictiones aliæ dicuntur ſecundum complexionem, vt homo currit: aliæ ſine complexione, vt homo. Ariſto. prædicam. tract. 1. cap. 2. char. 57.

Dictionis loci ſex ſunt; æquiuocatio, amphibologia, compoſitio, diuiſio, accentus, & figura dictionis. Ariſtote. elench. libr. 1. cap. 3. char. 577.

Dictionis locus primus eſt ab æquiuocatione, vt quod diſcunt ſcientes; nam ea, quæ memorię prodita ſunt, diſcunt grammatici: diſcere enim ęquiuocum eſt ad intelligere eum, qui vtitur diſciplina, & ad accipere diſciplinam. Ariſt. elenc. lib. 1. cap. 3. ch. 577.

Dictionis locus ſecundus eſt ab amphibologia, vt putas, quod quis videt, id videt? videt autẽ columnam, quare columna videt. Ariſt. elenc. lib. 1. cap. 3. char. 578.

Dictionis locus tertius propter compoſitionem; vt poſſibile eſt ſedentem ambulare, & non ſcribentem ſcribere, non enim idem ſignum, ſi diuidens quis dicat, & componens. Ariſt. elench. lib. 1. char. 579.

Dictionis locus quartus per diuiſionem, vt quod quandoque ſint duo, & tria, paria, & impari a: eadem enim oratio diuiſa, & compoſita non idem ſignificat. Ariſt. elench. libr. 1. cap. 3. char. 579.

Dictionis locus quintus, propter accentum, qui locus facile non fit non ſcriptis orationibus, in ſcripturis autem, & poematibus magis. Ariſt. elenc. li. 1. c. 3. c. 579.

Dictionis locus ſextus propter figuram dictionis fit, cum non idem, vt idem interpretatur, vt maſculinum, fœmininum, vel alterum, & ſic de fœminino, quod maſculinum, vel alterũ, vel quantum, quale, & ſic in alijs. Ariſt. elench. libr. 1. cap. 3. char. 589.

Dictionis ſecundum ęquiuocationem, & orationem deceptio fit, quia non poteſt quis diuidere, quod multipliciter dicitur. Ariſt. elenc. lib. 1. cap. 6. char. 588.

Dictionis ſecundum compoſitionem, & diuiſionem deceptio fit, quia nihil putatur differre compoſita, & diuiſa oratio, & ſic de ea, quæ fit ſecundum accentum. Ariſt. elench. libr. 1. cap. 6. char. 588.

Dictionis ſecundum figuram ob ſimilitudinem dictionis deceptio fit, quia difficile eſt diuidere, quæ ſimiliter, & quæ aliter dicuntur. Ariſt. elenc. lib. 1. ca. 6. ch. 5. 88.

Dictionis vniuerſę partes ſunt elementum, ſyllaba, coniunctio, nomen, verbum, articulus, caſus, oratio. Ariſtot. de poetic. cap. 20. chart. 285.

Dictionis virtus eſt, vt perſpicua ſit, non tamen humilis: & perſpicua eſt, quæ ex proprijs nominibus conſtat: humilis tamen, & veneranda eſt, quæ excludens omne plebeium, peregrinis vtitur vocabulis. Ariſtotel. poetic. cap. 21. char. 289.

Dictionis ad perſpicuitatem, & ad vulgare excludendũ non minimã cõferunt partem productiones, cõciſiones, & noĩum ĩmutationes. Ariſt. poet. c. 21. c. 290.

Dictio, ac ſignificatio in omni oratione ſignificat. Ammon. in lib. de interpret. char. 40.

Dictiones ſignificatiuæ communes de omnibus ſubiectis particularibus dictionibus nuncupantur. Dex. in prædicam. char. 27.

Dictio, & terminus eadem ſubiecto ſunt, & differũt relatione. Magent. in lib. de inter. char. 5.

Dictio prædicamentum dicitur, quia de re prædicat. Simpl. in præd. char. 3.

Dictiones animalium brutorum ſunt ſecundùm naturam, quæ dictiones non ſcribuntur. Auer. in periher. cap. 2. char. 35. col. 4.

Dictio infinita eſt pars propoſitionis, ideo ſuper ipſam poteſt particula negatiua cadere. Auer. in 1. prior. cap. 2. char. 98. col. 2.

Dictionum ſignificatio non eſt ſecundum naturam, ſed poſitione. Auer. in p .l. 2. c. 3. tex. 35. c. 211.

Dictiones, ſiue nomina ſunt, ſiue verba, & hæc ſunt aut æquiuocæ, aut diuerſiuocæ. æquiuocę, quædam incõplexæ, quædã cõplexæ; incõplexæ quædam æquiuoce ſecundum ſe, quædam ſecũdum declinationes: æquiuocę ſecundum ſe, quædam ſecundum quandam cõtingentiam, quædam analogæ, quædam tranſlatæ, q̃dam accommodatæ. Auer. epitom. in log. c. 355. col. 4.

Dictionis prædicati ſecundum diuiſionem & compoſitionem intellectus nõ euadit, quin ſit vndique vnum, aut vndique diuerſum, ſecundum magis, & minus. Auer. Epit. in logic. ex quæſt. tex. 1. char. 361. col. 2.

Dictio eſt ſimplex nomen, ſimplex verbum, vel ex duobus nominibus, vel verbis compoſitio. Boet. in lib. de interpret. c. 320.

Dictio nominis infiniti minus falſa eſt, quàm alicuius ſimplicis, & finiti vocabuli. Boeth. in lib. de interpret. char. 410.

Dictio eſt ſimplex nominis, ac verbi nuncupatio. Boeth. ex int. ad Lat. quæſt. 561.

Dictio quinque modis ſignificatur: vel id, quod prima inſtitutione ſignificare eſt inſtituta, vt homo: ſecundo quòd ex conſequenti ſupponitur in ipſa, vt domus ſignificat fundamenta, & parietes: tertiò, cum res comitatur ſignificationem ipſius, vt ſi paries eſt, fundamentum eſt: quartò, cum vnum eſt in intellectu alterius, vt homo ſignificat animal: quintò, vt oppoſitio ſignificat, & oppoſitum, vt diſgregatio albi, ſignificat cõgregationem nigri. Alb. mag. de prædic. ch. 2. col. 4.

Dictio incomplexa eſt ſignificatiua ad placitum, cuius partes nihil ſignificant de intentione totius, vt homo. Alb. mag. de prędic. char. 3. col. 1.

Dictio complexa eſt, cuius partes de intentione totius ſignificant, vt homo currit. Alb. mag. de prędic. c. 3. c. 1.

Dictio articulata eſt non ob id, quod refertur ad rẽ deſignatam, ſed ex hoc, ꝙ eſt in intellectu quærentis ſcire ignotum per notum. Alb. mag. de prędicab. c. 3. col. 2.

Dictio eſt vox æquiuoca, nam eſt pronunciatio dictionis cuiuſlibet, vt nominis, & verbi: & eſt enunciatio affirmatiua alicuius de aliquo. Albert. Magn. in Periherm. char. 85. col. 1.

Dictionis perfectio duplex: alia ut dictio, & eſt ſubſtantialis; alia eſt, vt eſt ſignũ: & ſubſtãtialis eſt cõtinua literarũ, & ſyllabarũ in dicẽdo prolatio. vt ſignum autem, quę eſt accidentalis eſt perfectio ex relatione dictionis ad ſignandum. Alb. mag. in elenc. c. 278. col. 3.

Dictio æquiuoca ſe habet ad ſua ſignificata partim, vt totum vniuerſale, & partim vt totum integrale. Alb. mag. in elenc. char. 278. col. 4.

Dictio penes accentuum differentiam manet eadem ſecundum materiam, quamuis non ſecundùm formã. Alb.mag. in elenc.char.281.col.2.

Dictionis figuræ fallacia principaliter eſt in ſimilitudine terminationis. Alb.mag.in elenc.char.281.col.3.

Dictionum ſimplicium triplex eſt conſideratio: prima vt abſolutè ſignificant ſimplices intellectus, & ſic pertient ad prædicamenta; ſecunda vt ſunt partes enunciationis, & ſic in libro perihermenias tractantur: tertia vt ex eis cõſtituitur ordo ſyllogiſticus, & ſic in lib. prorum. D. Thom. aqui. in periher. c. 1. col. 2.

Dictio aliqua compoſita eſt ex pluribus vocibus, vt forex tamen in ſignificando habet ſimplicitatem, & ſignificat ſimplicem intellectum: & ideo, vt compoſita poteſt habere partem, vt hęc dicto forex, eius pars eſt rex: at vt ſimplex ſignificando non poteſt habere partem ſignificatiuam. D. Tho. in periher. c. 6. col. 1.

Dictio eſt verbum, vel nomen ſententiæ accommodatum. Dan. Barb. 3. rhetoric. cap. 1. char. 147.

Dictio pura eſt, q̃ vſitata eſt, & nota omnibus non tranſlata, non aſpera, nõ vetus. Dan. Bar. 3. rhet. c. 1. c. 147.

Dictiones debent eſſe intelligibiles, & iucunditate aures noſtras demulcere, & vt ampliorem, vel de preſſiorem faciant rem. Dan. Bar. 3. rhet. cap. 1. char. 151.

DIDALES Perſa, cum haberet milites, è terra hoſtili victum ſuppeditabat, & cum nummos peterent, nec haberet, dixit in quodã loco habere pecunias, ad quẽ locum cum veniſſent cum exercitu, & inde ſtratis iumentis, tanquam argentum haberent, dixit oportere ad Amiſum peruenire, & toto tpe, quo illuc peruentum eſt, vſus eſt exercitu illi tribuens tantum victui neceſſaria. Ariſto. œconom. 2. c. 817.

Dies eſt Solis reditus ab ortu ad ortum rurſus. Ammon. in prædicamen. quæſt. 55.

Dies cum noſte eſt propinquum metrum totius temporis, quia dies, hebdomadæ, mẽſes, & annus menſurantur. Ioan. Gram. in 4. phyſ. tex. 133. char. 116. col. 1.

Dies eſt p. ſeis, qui eodem die oritur, completur, & moritur. habet duos pedes, & duas alas pennatas. quidã dicunt ab ortu plus viuere, ſed vbi completus eſt, non viuit niſi vna die. Albert. magn. de anima. l. 27. cap. 1. char. 197. col. 3.

Differe communiter eſt, cum alteritate alterum differt aliquo modo, vel a ſeipſo, vel ab alio. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 41.

Differre proprie alterum ab altero dicitur, cum inſeparabili accidente alterum ab altero differt. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 41.

Differre proprijſſime alterum ab altero dicitur, cum ſpecifica differentia differt. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 41.

Differentiæ diuiſio cuius eſt, & cuius cauſa.

DIfferentiarum ſumendi facultas tribus modis facile ſumitur: primo in eodem genere, vt quo differt iuſtitia a fortitudine: ſecundo in genere remoto, vt in quo differt prudentia a temperantia: tertio in ſupernis generibus, ſi in illis contingat eſſe ſimilitudo, vt ſenſus a ſcientia. Ariſt. top. lib. 1. cap. 13. c. 409.

Differentia vniuerſalis ſpecies habere it neceſſe eſt, vt pennatus, cum alia pennarum ſit fiſſi, alia continua. Ariſ. de part. animal. 1. cap. 3. char. 410.

Differentia diuidi debet per aliam differentiam, per differentias, quæ per ſe reſpiciunt illam differentiam, vt pedalitas, non in alatum, & non alatum, ſed ſciſſionem pedum, & non ſciſſionem, donec ad non differentiam deuenamus, & ſic vbi ad vltimam differentiam deuenerimus, tot erunt ſpecies, quot vltimę differentiæ. Ariſt. 7. metaph. cap. 14. tex. 43. c. 151.

Differentia tot modis dicitur, quot eſſe rei. Ariſt. 8. metaph. cap. 3. tex. 5. c. 164.

Differentiæ ſunt aliæ, quæ differunt compoſitione materiæ, vt omnia, quę habent mixturam: alię ligatione, vt capitis ligatura; vel viſco, vt liber; vel clauo, vt arca; alię poſitione, vt liminare ſuperius & inferius: alię tẽpore, vt cęna, & prandium; aliæ loco, aliæ ſenſibilium paſſionibus, aliæ ſuperabundantia, aliæ defectu. Ariſ. 8. metaph. cap 3. tex. 5. c. 164.

Differẽtia vltima dupliciter dicitur: alia ſimpliciter poſt quam non eſt alia differentia: alia ad aliquid, quæ per ſe diuiditur, ſed alii contuncta cum definito conuertitur. Alex. & Euſtr. in 2. poſt. char. 89. col. 1.

Differentia vltima ſimpliciter in ſolis ſpecialiſſimis inuenitur; differentia autem ad aliquid vltima, & in nõ ſpecialiſſimis inuenitur. Alex. & Euſtrat. in 2. poſter. char. 89. col. 1.

Differentia, & communiter, & proprie, & maxime proprie dicitur. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 41.

Differentiæ, aliæ ſeparari poſſunt, aliæ non. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 42.

Differentiæ aliæ conſtitutiuæ, aliæ diuiſiuæ: conſtitutiuæ genus conſtituunt, diuiſiuę diuidunt genus in ſpecies. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 43.

Differentiæ aliæ ſpecificæ, aliæ diuiſiuæ. ſpecificæ ſunt, quæ prædicantur de inferioribus, & de ſuperioribus. Porph. in prædicamen. char. 9.

Differentiæ individuorum nullæ ſunt, ſed tantum generum, & ſpecierum. Porph. in præd. c. 10.

Differentiæ, aliæ ſolum diuidũt, quæ primorum genus, vt quæ ſunt generum; aliæ conſtituunt infimarum ſpecierum. ſubalternorum autem generum, & diuidunt, & conſtituunt. Ammon. in Porph. c. 11. col. 1.

Differentiæ pluribus modis diuiduntur, vti à tempore, à loco, à partibus corporis. Ammon. in præd. q. 26.

Differentiæ aliæ generales, vt quæ explent generum ſubſtantiam, generibus quoque formam afferũt; aliæ ſpeciales, quibus genus ſecatur, & ſpecies, quę ſub genere ſunt, formantur. Dex. in præd. c. 33.

Differentiæ, aliæ ſunt generum conſtitutiuæ, quæ de omni dicuntur; diuiſiuæ, quæ diuiſim de eodem non dicuntur, ſed omnes ſimul; aliæ ſpecierum, vt ſpecificæ, quarum vnaquæque diſtinguit, ac ſeparat ſpeciem. Simpl. in præd. c. 13.

Differentia cuiuſcunque rei, vel eſt, quod differt ſubiecto, uel modo, aut utroque. Euſtrat. 7. ethicor. cap. 3. char. 361.

Differre, & idem eſſe tribus dicitur modis, genere, ſpecie, & numero. Boet. in Porph. c. 64.

Differentiæ tribus differunt modis, genere, ſpecie, numero, & omnibus his, vel ſecundum ſubſtantiam, vel ſecundum accidens. Boet. in Porph. c. 80.

Differentia inter rhetorem, & dialecticum, vel in materia, vel in vſu, vel in fine eſt; in materia, quia rhetor hypotheſim, dialecticus theſim ſumit: & rhetor continua oratione, ac enthimemꝫ itibus vtitur, dialecticus interrogatione, & ſyllogiſmo; in fine ille iudici perſuadere conatur, & hic ab aduerſario extorquere conatur. Boet. de dif. top. lib. 4. c. 880.

Differentiæ, aliæ per ſe ſunt, alię per accidens, & harum aliæ ſtatim relinquunt, aliæ conſequuntur. Boeth. de diuiſio. chart. 641.

Differentias omnes fere in contrariũ deducimus. Boet. de diuiſio. char. 643.

Differentia, alia conſtitutiua, & hoc, vt genus conſideratur; alia diuiſiua, & vt ſpecies conſideratur. Boeth. de differen. topic. lib. prim. char. 860.

Differentia diuiditur in communem, propriam, & maxime propriam, per analogiam; & nomen differẽtiæ conuenit, primo magis propriæ, deinde alijs prout plus, vel minus faciunt differre. Alber. magn. in præd. char. 18. colum. 4.

Differentia in ſe tria habet, quòd eſt ſimplex diuiſiua, & per hoc eſt differentia. ſecundò, quòd eſt conſtitutiua, & hoc ab eo, quod eſt diuiſiua habet. tertiò, quod eſt ad certam ſpeciem determinatiua, quod ex hoc habet, quòd eſt certa ſpecialis natura, & forma propria, & eſſentialis. Alb. mag. in præd. c. 23. col. 3.

Differentia duos habet reſpectus: vnum ad genus, quod diuiditur; alterum ad ſpeciem, quam conſtituit. Alb. mag. in præd. c. 23. col. 4.

Differentia ſola cauſa eſt pluralitatis. Albert. magn. in 1. phyſic. tract. 1. cap. 4. c. 5. col. 3.

Differentia dupliciter accipi poteſt, quod ſit eſſentialis vniuſcuiuſque qualitas. Vno modo in ſe abſolute accepta, vt rationale ipſum dicimus rationalitatem, & ſic poteſt eſſe pars hominis. Secundo modo, vt eſt determinati actus, & ſic differentia eſt, quia per hunc modum per diuiſionem exit a genere, & in ipſo eſt, & eſt eius poteſtate, qualitas: & licet non ſit eadem natura cum genere, tamen hoc modo prędicatur de ſpecie, quam conſtituit, quia ipſa eſt eſſe ipſius, ſecundum actum, & genus eſt eſſe ipſius ſecundum potentiam. Alb. mag. in 5. metaph. tract. 6. cap. 10. c. 115. col. 1.

Differentia diuiditur, vt vox analoga in ſua ſignificata, quia differentia non eſt ſecundum ſuum totum ambitum, vnum ex quinque prædicabilibus. Thom. de Vio in prædic. char. 17. col. 1.

Differentia per ſe duobus modis poteſt accipi: primo pro re, quæ eſt differentia, & ſic cum hæc res ſit differentia, per accidens ſuſcipit magis, & minus: alio modo pro re, vt induit intentionem differentiæ per ſe, & ſic non ſuſcipit magis, & minus. Thom. de Vio. in prędicat. char. 29. col. 1.

Differentia quid eſt, & quæ multum differunt.

DIfferentiam magnam, quæ habent, non afferunt dubitationẽ, qd eorum eligibilius eſt, ſed ea, quæ propinqua ſunt. Ariſt. Top. l. 3. cap. 1. char. 433.

Differentia eſt qualitas ſubſtantialis. Ariſtot. phyſic. 5. cap. 3. tex. 18. c. 129.

Differentia dicuntur ea, quæ diuerſa ſunt, & in aliquo conueniunt, & non ſolum numero, ſed ſpecie, aut genere, aut proportione, & quorum diuerſum eſt genus, & contraria quæcunque habent in ſubſtantia diuerſitatem. Ariſt. 5. metaph. cap. 9. tex. 16. c. 97.

Differentia ſpecie eſt diuerſitas eorum, quæ ſunt in eodem genere, per quam diuerſificatur ipſum genus. Ariſt. ex metaph. cap. 6. tex. 24. char. 209.

Differentia eſt aliqua pars generis diuiſa ab eo. Alexand. Aphrod. in 4. Topic. cap. 6. char. 60. col. 1.

Differentia qualitatem generis, cuius eſt, aſſignat. Alex. Aphrod. in 4. Topic. cap. 6. char. 60. col. 1.

Differentia differt, quod ab aliquo differt; diuidit enim illa in ſpecies proprias genus. Alex. Aphrod. in 1. natural. quæſt. cap. 15. char. 4.

Differentia generum in ſpecies ſunt, quæ habent contrarietatem, & oppoſitionem iuxta rationem. Alex. Aphrod. in 2. de ani. cap. 54. char. 54. col. 2.

Differentia eſt pars ſpeciei, quia omnia, quæ in definitione continentur, ſunt partes eius, cuius complent ſubſtantiam, partes ſcilicet diſſimilares. Alex. Aphr. in 2. metaph. vel apud Lat. 3. co. 39. char. 68. col. 1.

Differentia non eſt qualitas, quia eſſet accidens: nõ ſubſtantia, quia inter ſecundas ſubſtantias eſſet connumerata, ſed eſt qualitas ſubſtãtialis. Porph. in p̃d. c. 12.

Differentia eſt, qua abundat ſpecies a genere. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 43.

Differentia eſt, quæ de pluribus, & differentibus ſpecie in eo, quod quale quid eſt, prædicatur. Porph. 5. voc. cap. 5. char. 44.

Differentia eſt, quæ nata eſt diuidere ea, quæ ſub eodem genere ſunt. Porph. 5. voc. char. 44. col. 4.

Differentia eſt, qua differunt ſingula. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 45.

Differentias dicunt eſſe exactius de differentia loquentes non quodlibet diuidentium ea, quæ ſunt ſub eodem genere: ſed quòd ad eſſe conducit, & quod quid erat eſſe, & quæ eſt rei pars. Porph. 5. voc. ch. 45. col. 4.

Differentia eſt vox ſignificans, quæ de multis ſpecie differentibus in quale quid ſit dicitur. Ammon. in Porphyr. c. 5. col. 4.

Differentia eſt quædam diſcrepantia, ac diſſimilitudo rerum, quæ vel ſeparari poteſt, vel non. quæ poteſt, fortuitu accidit: quæ non poteſt, vel conſtituit rem, vel non: quæ non conſtituit, ſimul fortuna vſuque euenit; quæ conſtituit, eſt ea, quæ maxime propria dicitur. Ammon. in Porph. c. 10. col. 1.

Differunt in multis partibus, quæ plurimum inter ſe diſcrepant. Ammon. in Porph. c. 14. col. 2.

Differentiæ ſunt, quæ ſubſtantiam explent, de ſubiectiſque prædicari licet. Dex. in præd. c. 33.

Differentia eſt, quæ ad diſtinguenda ea eſt idonea, quæ ſub eodem genere collocata ſunt. Dex. in præd. c. 33.

Differentia eſſe debet pars eſſentiæ. Dex. in præd. c. 33.

Differentia eſt id, quod idoneum eſt ſeparare quæ ſub eodem ſunt genere. Dex. in præd. c. 38.

Differentiæ vniuerſæ de genere dici ſimul poſſunt, de oibusq; q̃ ſub ipſa ſunt, dici poſſunt. Dex. in p̃d. c. 38.

Differentia eſt, quæ prædicatur de pluribus ſpecie differentibus in quale. Simpl. in præd. c. 13.

Differentia eſt, quę de pluribus, & differentibus, vel ſpecie, vel numero enunciat, qualitatẽ rei declarans. Aliter Porphyrius. Io. Gram. in 1. prior. cap. 1. c. 5. col. 1.

Differentiæ cum genere acceptæ non ſunt amplius differentiæ, ſed genera innominata. Ioan. Gram. in 2. poſter. cap. 14. char. 70. col. 1.

Differentia omnis gignit diuerſitatem in ea re, in qua reperitur. Auer. in Porph. cap. 4. char. 3. col. 4.

Differentia eſt forma rei, & forma rei non eſt niſi vna. Auer. in poſt. lib. 2. cap. 3. tex. 20. char. 204.

Differentia eſt forma rei appropriata. Auer. Topic. l. 2. cap. 10. tex. 95. c. 254.

Differentiæ ſubiecto differunt in eſſe. Auer. 2. de ani. tex. 152. c. 157. col. 1.

Differentia vltima data in definitionibus eſt differentia, quæ cõtinet formam, per quam ens eſt vnum in actu, vt ens in actu. Auer. in 7. metaph. tex. co. 42. c. 91.

Differentiæ quarundam rerum ſunt ex priuatione. Auer. in 8. metaph. tex. co. 5. c. 100.

Differentia eſt quoddam conſequens, quod inſequitur intelligibile formæ propriæ alicuius rei, ex eo quod eſt in intellectu, & ſic repræſentat formam, vt genus materiam. Auer. in epito. metaph. trac. 2. c. 174. col. 4.

Differentia eſt, quæ ſpecies multas efficit. Boet. in Porphyr. ex dial. c. 2.

Differentia eſt illa propria vnicuique homini, cum qua naſcitur. Boet. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentia eſt, quæ de plurimis ſpeciebus in eo quod quale ſit, prædicatur. Boet. in Porph. ex dial. c. 33.

Differentia eſt, quæ poteſt ſeparare quidquid ſub eodem genere eſt. Boet. in Porph. ex dial. c. 34.

Differentia, qua differunt ſingula, eſt illa differentia, quę ad aliquid eſſe prodeſt, & quæ eſt alicuius pars ſubſtantiæ ſpeciei. Boet. in Porph. ex dial. c. 34.

Differentia eſt illa qualitas, quæ veniens in genere ſpeciem conſtituit. Boet. in Porph. ex dial. c. 42.

Differentiæ ſpecies oẽs informant. Boet. in Porph. c. 49.

Differentia ita ſubſtantiam demonſtrat, vt circa eã qualitatem determinet. Boet. in Porph. c. 65.

Differentia omnis qualitas appellatur. Nota, quod non eſſe poteſt qualitas ſi ſit ſubſtantialis, alioqui ex accidentibus fieret ſubſtantia. Boet. in Porph. c. 88.

Differentia qualitas eſt, humanitas autem non ſolum

est qualitas, sed tantum qualitate perficitur. Boet. in Porph. c. 106.

Differentia pure, ac simpliciter qualitas est. Ergo substantia ex accidentibus fit. Boet. in Porph. c. 106.

Differentia de eo, de quo dicitur, vniuoce prædicatur. Boet. in præd. c. 136.

Differentia est, qua aliud ab aliquo distare proponimus. Boet. de diuis. 1. c. 640.

Differētia est qualitas generis. Alb. mag. in pd. c. 20. c. 1.

Differentiæ sunt in generis potestate, vt distinctio in indistincto confuso. Alb. mag. in præd. c. 22. col. 1.

Differentia appellatur potius ab eo, quod est differre, quam ab eo, quod constitutionem facit, quia diuisio secundum intellectum prior est in eo, quam constitutio, quia diuidendo determinat ad speciem, & constituit eam. Alb. mag. in præd. c. 20. col. 2.

Differentiæ definitio, quæ de pluribus prædicatur, est differentiarum, quæ diuidunt, & constituunt. Albert. mag. in præd. c. 23. col. 3.

Differentia multas descriptiones habet, nullam definitionem: quia cum definitio constet genere, & differentia, si definitionem haberet, constaret genere, & differentia, & sic in infinitum. Alb. mag. in prɐd. c. 23. c. 4.

Differentia propriè non significatur per negationem, nec per vocem priuatiuam, sed cum nomina non habeamus, si vnum cognoscimus, vt rationale, alium per negationem, vel per vocem priuatiuam cognoscere facimus. Alb. mag. in præd. c. 24. col. 1.

Differentia est, qua species abundat a genere, propria est definitio differentiæ, maximè propriè, nec conuenit differentiis communibus, vel propriis. Alb. mag. in præd. c. 24. col. 4.

Differentia non potest esse species generis. Alb. mag. in præd. c. 31. col. 2.

Differentia, & si nō habet verā definitionē, tamen habet assignationem secundū nomen suum per essentialia sua, & per causam essentialē, quod scilicet sit esse causa, & qđ est pars essentię rei. Alb. mag. in pd. c. 39. c. 3.

Differentia est determinans, & non determinat nisi per formale, quod est actu, & determinat formale, quod est potentia. Alb. mag. in sex princ. c. 66. col. 2.

Differentia est in genere, vt in inchoatione, ex quo per intellectum agentem educitur. Albert. magn. in 6. princ. c. 66. col. 4.

Differentia alicuius nulla, potest esse genus alicuius. Alb. mag. in Top. c. 224. col. 4.

Differentia vmbra vocatur, eo quòd per ipsam adūbrat, & coarctatur amplitudo luminis a priori præcedentis secundum genus cuiuslibet causæ. Alb. mag. de caus. & proces. vniuers. à cau. pri. l. 1. trac. 4. cap. 5. c. 196. c. 2.

Differentia sexus nō est, nisi secundū potentiā generandi in alio, vel ex alio determinata, & hęc sunt cōcomitantia. Alb. mag. in 5. metaph. trac. 6. cap. 11. c. 115. col. 1.

Differentia dicitur qualitas generis, & non speciei, quia speciei dat esse, & ipsam in esse constituit: ideo ipsius speciei est substantia propria. Alb. mag. in 5. metaph. tract. 6. cap. 13. c. 115. col. 3.

Differentiæ secundùm se sunt prius notæ nobis, quàm definitum, sed prius est notum nobis definitū, quam quod talia sint differentiæ ipsius: prius enim cognoscimus animal, & rationale, quàm homo: sed prius est nobis notum homo confusus, quam quòd animal; & ralionale sint differentiæ ipsius. D. Thom. in prim. physic. lect. prim. char. 2. col. 1.

Differentiæ, & si ponantur multæ in definitione, tamen tota definitio dependet ab vltima. D. Thom. 7. metaphysi. l. 12. tex. 40. c. 530.

Differentia complet definitionem significantem rei esse. D. Tho. 8. metaph. lec. 2. tex. 5. char. 589.

Differentia perfecta est, quæ peruenit ad finem. D. Tho. 10. metaph. lect. 5. tex. 14. char. 706.

Differentia vltima in definitione eadem est cum definito, quoad conuertentiam. Alex. de Ales in 7. metaph. tex. 17. char. 197. col. 4.

Differentia secundum speciem est differentia, vel diuersitas formalis. Alexand. de Ales in 10. metaph. tex. 23. char. 299. colum. 2.

Differentia secundū vnitatē, & specificā distinctionē diuersam reddit generis essentiā, ad quam trahit generis naturam, sed generis propriam vnitatem, quæ generica est, non violat. Tho. de Vio in præd. c. 25. c. 2.

Differentiæ proprietas. utilitas, & quid loco eius sumitur.

DIfferentiæ quotquot prædicati fuerint, tot & subiecti erunt. Arist. præd. tract. 1. cap. 4. chart. 59.

Differentiarum inuentio vtilis est, & ad syllogismos de eodem, & diuerso, & ad cognoscendum quid est vnumquodque. Arist. top. l. 1. cap. 14. c. 411.

Differentiam ponens inter aliqua, cognoscit vtrumque sub propria ratione, quę propositio famosa ex hoc elicitur textu. Arist. de ani. 2. su. 6. cap. 1. text. 145. c. 651.

Differentia nulla genere participat. Arist. 11. metaphy. ex su. 1. cap. 1. c. 216.

Differentiarum in singulis cognitio nobis copiam propositionum subministrat, ac vtilis est ad problemata de eodem, ad diuisionem generum, ad instantias inductionum, & ad instantias contra opinionem alicuius philosophi, & ad virtutes morales, & ad definitiones. Alex. Aphrod. in Top. cap. 14. c. 19. col. 1.

Differentiarum inuentio, quæ sunt sub eodem genere, est abundantia diuisionis ipsarum specierum. Alex. Aphrod. in top. cap. 14. char. 19. col. 1.

Differentiarum cognitio vtilis est ad syllogismos de eodem, & diuerso, & ad cognoscendum vniuscuiusque substantiam. Alex. Aphrod. in top. cap. 14. c. 19. col. 2.

Differentia de aliquo generaliter non denominatione prædicatur. Alex. Aphrod. in 2. top. cap. 2. ch. 20. col. 3.

Differētiæ aliqd secantes cōtineri debent in eo, quod ab ipsis secatur. Alex. Aphr. in 2. de ani. cap. 54. ch. 54. c. 3.

Differentiæ, quæ inter se contra diuiduntur, nō possunt simul in eadem specie manere. Alex. Aphrod. in 2. de anima. cap. 54. char. 54. col. 2.

Differentiæ substantiam exprimunt, accidentia non. Porph. in præd. c. 12.

Differentia omnis est ita vtilis, vt genus, & si sit vtilior specie. Ammon. in Porph. c. 2. col. 1.

Differentiis multis ignoratis, propria differentiarum loco in definitionib⁹ sumunt. Ammo. in Por. c. 11. c. 1.

Differentiæ diuersę cū ipso genere diuersas constituunt species. Simp. in 4. phy. tex. 134. c. 151. col. 2.

Differētiæ vltimæ vbi desunt, propria loco ipsarum ponenda sunt. Io. gra. in pri. prior. cap. 1. c. 4. col. 4.

Differentias rerum qui scit, multo magis, & res nouit. Ioan. Gram. in 3. de anima. tex. 9. char. 84. col. 4.

Differentia non notificat vt plurimum rem, quę sit extra essentiam definiti; est enim forma definiti, sed in quibus differentię non sunt notę, definitio differentię, vel proprium loco eius capitur. Auer. epitom. logic. char. 353. col. 2.

Differentiæ cum latent, loco illarum sumuntur actiones in definitionibus, & hoc in loco in definitione elementorum. Auer. 4. de cœlo, tex. 26. c. 118. col. 1.

Differentiæ rerum, quæ eædem sunt, res quoque in illo modo, secundum quem habent eaſdem differentias eędem sunt. Auer. 3. de ani. tex. 38. c. 180. col. 3.

Differentię rerum, licet a nobis numerari non possunt, tamen non dubitamus eas esse finitas apud naturam. Auer. in 3. metaph. tex. com. 11. char. 24.

Differentia non sufficit in definitione, & quia sine genere caderet ab esse differentiæ, & etiam quia definitio in se primum esse, ac principium, quod est genus, non haberet. Alb. mag. in præd. c. 25. col. 2.

Differentia, & si non perficiat genus in esse generis, tamen perficit ipsum in esse, sicut & forma, quia non perficit materiam in esse materiæ, tamen perficit ipsam in esse, quia tam esse generis quam materiæ est esse in potentia. Alb. magn. in 5. metaphy. tract. 6. cap. 11. ch. 115. colum. 1.

Differentia nunquam est assignanda vt abstracta, vt rationabilitas. Alb. mag. in 5. metaphy. tract. 6. cap. 13. ch. 115. col. 4.

Differentiæ in generatione pereunt, & nouæ acquiruntur. D. Thom. in pri. de gener. & corr. l. 2. tex. 1. ch. 2. colum. 4.

Differentia, ut communis, propria, & maxime propria.

DIfferentia propria nulla est communis. Aristot. de part. ani. pr. cap. 3. c. 411.

Differentia omnis vniuersaliter addita alicui alteratum facit, sed cōmuniter, & proprie differentia facit alteratum, maxime propria alicui. Porph. 5. voc. c. 4. c. 42.

Differentiæ, quæ aliud faciunt, specificę vocantur. Porp. 5. voc. cap. 4. ch. 42.

Differentiæ, quæ alterum faciunt, simpliciter differentię appellantur. Porph. 5. voc. cap. 4. ch. 42.

Differentię specificę sunt illę, ex quibus diuisiones, & definitiones traduntur. Porphir. 5. voces capit. 4. chart. 42.

Differentiæ specificę sunt, quę alteram faciunt speciem, & quæ in eo quod quid erat, accipiuntur. Porphir. 5. voc. cap. 4. ch. 45.

Differentiæ maxime propriæ solum ad naturas rerum declarandas vtiles sunt. Ammo. in Porph. c. 10. col. 1.

Differentię communes sunt, quę faciunt nos differre vel ab alijs, vel a nobis ipsis. Boeth. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentiæ propriæ sunt, quæ vniuscuiusque indiuidui formam aliqua materiali proprietate depingunt. Boe. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentia maxime propria est illa, quæ in substantia ipsa permanet, & totam speciem differentia, ac descriptione permutat. Boet. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentię communes, & proprię rem differre faciunt: illę communibus, istę proprijs differentijs alteratum faciunt: maxime proprię autem totam naturam permutāt, ac aliam efficiunt. Boet. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentia magis propria sola in generis diuisione congruit. Boet. in Porph. ex dial. c. 30.

Differentiæ communes a re separari possunt: propriæ, & magis proprię inseparabiles sunt. Boet. in Porph. ex dial. char. 31.

Differentia illa dicitur specifica, quæ magis speciem efficere potest. Boet. in Porph. ex dial. char. 27.

Differentiæ specificæ sunt, quibus species à genere abūdat. Boet. in Porph. ex dial. char. 32.

Differentiæ ideo communes appellantur, quia nullius sunt propriæ, & quæ circa separabilia, vt sunt accidentia. Boet. in Porph. c. 80.

Differentiæ propriæ circa inseparabilia versantur accidentia. Boeth. in Porph. ch. 80.

Differentiæ maxime propriæ non accidentia, sed substātiam informant. Boeth. in Porph. c. 80.

Differentia specifica ea est tantum, quæ ad substantiam speciei proficit, & quæ in parte definitionis sumitur. Boet. in Porph. c. 90.

Differentiæ specificæ de ijs prædicantur, quarum speciē complent. Boeth. in præd. ch. 126.

Differentia communiter dicitur, quæ est apud communiter loquentes, considerando ea, quæ sensibus primo obijciuntur. Alb. mag. in præd. c. 18. col. 3.

Differentia propria est, quæ ei, in quo est, per causam cōnaturalem est appropriata. Albert. magn. in prædi. char. 18. colum: 3.

Differentia maxime propria est, quæ alterum ab altero vniuersali, & specifica differentia differre facit, & quæ cum sit forma essentialis, est tamen qualitas naturalis generis, & perfectiue potentiæ ipsius, & determinatiua communitatis, & confusionis eius. Alber. mag. in præd. char. 18. col. 4.

Differentiæ & communes & propriæ non sunt de intellectu speciei secundum principium intelligendi eam. Alber. magn. in præd. char. 20. col. 2.

Differentia specifica tolli non potest, sed accidentia, vel tollere, vel minuere non est impossibile. Alber. mag. in 3. de min. tract. 1. cap. 9. c. 145. col. 3.

Differentia formalis proprie facit contrarietatem. Alex. de Ales 5. metaph. tex. 16. char. 126. col. 3.

Differentiæ, vt diuidunt, vel constituunt genus.

DIfferentiæ, quæ genera dispertiunt, ad diuisionem conferunt, ex hac enim genera in species diuiduntur. Ammon. in Porph. c. 10. col. 4.

Differentiæ constitutiuæ ad definitionem conferunt. Ammon. in Porph. c. 10. col. 4.

Differentiæ constitutrices specierum qualitates dicuntur, & si sint substantiæ, quia quale circa substantiam determinant. Simpl. in 5. phy. t. 18. c. 310. col. 1.

Differentia omnis constitutiua, est diuisiua generis rei, quam constituit. Auer. in Porph. cap. 4. c. 5. col. 4.

Differentiæ constituentes, & diuidentes eędem sunt, sed differūt modo. Auer. paraph. 4. de cęlo, t. 25. c. 151. c. 3.

Differentiæ species omnes informant. Boet. in Porph. ex dial. char. 49.

Differentiæ diuisiuæ possunt aliquando cum subiectis esse communes, aliquando diuersæ: specificę vero, & completiuę cum subiectis communes esse non possunt. Boet. in prɐd. c. 126.

Differentia constituta est in genere ad determinandum generis potestatem, & ad contrahendum ad speciem constitutam, & sic quasi lateraliter venit ad speciem. Alber. mag. de prɐd. char. 10. col. 4.

Differentia diuisiua est causa materiei formarum, vt diuisio per materiam est causa numeri indiuiduorum, vt Damascenus ait. Alb. mag. de prɐd. c. 11. col. 3.

Differentia diuidens secundùm rationem prior est differentia constituente, quia prius oportet quòd differentia per diuisionem, quam facit, à genere exeat, antequam adiutricem generi speciem constituat. Alber. mag. in præd. char. 20. col. 2.

Differentia omnis diuisiua, est etiam constitutiua. Alb. mag. de ani. lib. 11. tract. 2. cap. 1. c. 99. col. 1.

Differentia non constituitur in esse a genere, sicut nec forma a materia: ideo genus non includitur in intellectu differentię, vt in intellectu speciei. Alber. mag. in 7. metaph. tract. 1. cap. 10. c. 122. col. 4.

Differentiæ diuisiuæ generis non cadunt in eius definitionem. D. Tho. in perih erm. char. 8. col. 1.

Differentia non inuenitur extra proprium genus, alioqui non diuisiua generis per se esset, sed per accidens. D. Thom. in post. char. 93. col. 1.

Differentiæ omnes superiorum generum pertinent ad quod quid est alicuius speciei. D. Thom. in poster. char. 94. col. 3.

Differentiæ omnes diuidentes aliquod genus reducuntur ad hoc vt vna earum sit vt abundans, alia vt deficiens respectu alterius. D. Thom. in 3. physic. libr. 3. tex. 9 char. 75. colum. 1.

Differentię, quibus species distinguuntur, debent esse per se generis diuisiuę, non per accidens. D. Thom. de sen. & sen. l. 7. c. 8. col. 3.

Differentię omnis generis sunt constitutiuę quarundam

specierum, licet illæ species possint esse genere diuersæ. D. Tho. 10. metaph. l. 12. tex. 26. char. 749.

Differentia, ut actu, uel potentia, finita, vel infinita.

DIfferentiæ rerum quo ad nos infinitæ sunt. Arist. 3. metaph. ex su. 2. cap. 2. tex. 11. char. 48.

Differentiæ potentia in generibus existunt, secundum Aristotelem, Peripateticorumque opinionem. Ammon. in Porph. c. 11. col. 2.

Differentiæ actu in generibus existunt secundum Platonis opinionem. Ammon. in Porph. c. 11. col. 2.

Differentiæ, quæ sunt ante vltimam differentiam, existunt in definito potentia; & ideo definitum non multiplicatur per multiplicationem partium definitionis. Auer. in 7. metaph. tex. co. 42. char. 91.

Differentia vltima est illud, quod existit in actu. Auer. in 7. metaph. tex. co. 42. char. 91.

Differentię si essent actu in genere, non oporteret in definitione speciei posito genere, ponere differentias, quia esset nugatio. Alb. mag. in præd. c. 21. col. 1.

Differētia dicit notionē actus totū esse determinantis, ſm quod est in actu indeterminato, quia aliter de specie prædicari nō posset. Alb. mag. in præd. c. 22. col. 1.

Differentia, qa actu distinguēs dicit & non distinguibile ſm potentiā, nec distinctum ſm actū, ideo in quale, & non in qd prædicatur. Alb. mag. præd. char. 22. col. 4.

Differentia vt quale, non vt qualitas sumpta dicit totum esse speciei, sed in actu, & secundum id, quod est notio totius esse in actu, sic prædicatur de specie. Albert. mag. in prædic. char. 22. col. 4.

Differentia diuisiua propriè est differētia, & est pars rei potentia, non actu. Alb. mag. in præd. char. 23. col. 4.

Differentia, & si non habet differentiam, vt formam, tamen cum sit naturalis potentia habet actum, & finem: & sic ad actum, & finem comparata habet aliquod prædicatum de ipsa per modum differentiæ. Alb. mag. in prædic. char. 28. col. 3.

Differentiæ si accipiūtur vtræque, vt actus vltimus, non vniuntur ad constituendum speciem; sed si, vt vna imperfecta est & in potentia ad aliam, vniuntur. Alb. mag. in prædic. char. 31. col. 1.

Differentia est in genere potestate, & esse potestate in alio, secundum potestatem causæ formalis, est esse in ipso secundum inchoationem: & inchoatio formæ, & perfectio sunt idem in substantia formæ, & diuersa in esse. ideo vnum, & idem est in actu, & potentia. Alb. mag. in sex princ. char. 66. col. 2.

Differentia cum in se genus habeat aliquo modo, non habet in se nisi potentia, & genus nihil est de natura differentiæ entis. Albert. mag. in 7. metaphy. tract. 1. cap. 10. char. 112. col. 4.

Differentia, vt substantia, vel accidens, & ut contraria.

DIfferentia vltima, & finalis est substantia rei, & definitio, nec illa vti debemus multoties, qa esset superfluum, nec diuidi debet per accidens, sed per se, & ordinate poni debet. Arist. metaph. c. 14. tex. 43. c. 152.

Differentiæ, quibus differt genus, contrariæ sunt. Arist. 7. metaph. cap. 14. tex. 42. char. 151.

Differentiæ contrariæ priores sunt speciebus contrariis, & magis contrariæ. quia contrarietas, quæ est in differentiis, est causa contrarietatis, quæ est in speciebus. Arist. 10. metaph. ex su. 2. cap. 6. tex. 23. c. 208.

Differentia omnis substantiam diuidens substantia est. Alex. Aphrod. in 2. metaph. vel apud Latin. 3. com. 39. char. 68. col. 2.

Differentia cuius est, id differentiæ subijcitur, vt qualitati, idque est qualitas. Alex. Aphrod. in 4. metaphy. vel secundum Latin. 5. co. 42. char. 166. col. 1.

Differentiæ, q uæ sunt in nomine, non insunt in eo, vt accidentia. Porph. in prædic. c. 12.

Differentiæ substantiam exprimunt, accidentia non. Porph. in prædic. c. 12.

Differentiæ cum substantiam compleant, substantiæ sunt. Ammon. in præd. c. 41.

Differentiam substantiæ partem esse oportet. Simplic. in præd. c. 13.

Differentia est substantialis substantiæque completiua. Simpl. in præd. c. 23.

Differentia, & diuersa omnia non sunt contraria. Simp. 1. phy. c. 61. col. 2.

Differentiæ inexistentem contrariorum habent differentiam, totum autem toti non est contrarium, quia quod suscipit contrarium non est ipsum contrarium, quia si obtineretur ab vno contrariorum, non posset idonee ad susceptionem alterius præparari. Simpl. 1. de cœlo, tex. 32. c. 26. col. 1.

Differentias accidentales ponere licet in definitione, vbi est latentia differentiarum substantialium. Auer. in 8. metaph. tex. co. 5. char. 100.

Differentiæ substantiarum in quibus latent, ponuntur accidentia propria earū vice, vt figura, situs, ordo, & alia accidentia. Auer. epito. metaph. tract. 2. c. 175. c. 1.

Differentiæ, quæ sunt secundùm substantiam, nec intendi, nec remitti possunt: quæ verò secundum accidens sunt, remissionem, ac intensionem accipiunt. Boet. in Porph. c. 83.

Differentiæ substantiales, partes sunt definitionis. Boet. in Porphyr. char. 90.

Differentia non est substantia, nec est accidens, nam esset in subiecto. Boet. in præd. c. 136.

Differentia, nec sola substantia, nec sola qualitas, sed substantialis qualitas est, & permanet in natura subiecti. Boet. in præd. char. 136.

Differentiæ illæ sunt substantiales, quas per se his rebus inesse, quæ demonstrantur, agnoscimus. Boeth. in Porph. char. 53.

Differentia species separat qualitatibus substantiam declarantibus. Boet. in Porph. ex dial. char. 19.

Differentiæ substantiarum substantiæ sunt, quia substātiam perficiunt. Alb. mag. in præd. char. 21. col. 4.

Differentia, & si prædicatur in quale, vt communiter accidentia, non tamen eodem modo sumitur quale. Alb. mag. de præd. c. 12. col. 2.

Differentia generi comparata, vt vniuersale, & ens perfectum habet modum accidentis, non autem naturā. Alb. mag. in præd. char. 25. col. 1.

Differentia, quę est simplex, & non composita, ideo non est in rectā linea coordinationis substantiæ, cum non respiciat ad substantiæ genus, sicut ad suum principium. Alb. mag. in præd. c. 39. col. 1.

Differentiæ contrariæ sunt secundùm contrarietatem differentiæ perfectæ, quæ prima est in quolibet genere, & secundum contrarias qualitates, quæ mutuo se expellunt ab eodem susceptibili, quod potētia natum est vnumquodque recipere, & sic differentia differentiæ non est contraria. Alb. mag. in præd. c. 41. col. 4.

Differentia substantiæ substantia est, differentia accidentis, accidens. Albert. magn. in 5. metaphys. tract. 6. cap. 13. char. 117. col. 4.

Differētiæ substātiales ꝑ differētias accidētales manifestātur, &, ō sępe loco differētiarū substantialiū vtimur accidētalib. D. Th. in 1. de gen. & cor. l. 8. t. 18. c. 8. c. 4.

Differentia, vt separabilis, inseparabilis per se, vel per accidens.

DIfferentiæ inseparabiles aliæ sunt per se, alię per accidens. Porph. 5. voc. cap. 4. char. 42.

Differen-

Differentiæ per se in substantiæ ratione sumuntur, & rē aliam efficiunt. Porph. in 5. voces. c. 42. col. 4.

Differentiæ per accidens in substantiæ ratione non sumuntur, nec rem faciunt aliam, sed alteratum tantum. Porph. 5. voc. cap. 4. ch. 42.

Differentiæ per se, nec magis, nec minus suscipiunt: quæ per accidens, intensionem, & remissionem suscipiunt. Porph. 5. voc. cap. 4. ch. 42.

Differentiæ extremæ inseparabiles sunt ea ratione, qua corporis organici perfectiones existunt, atque actus, iuxta quas moueri viuaciter potest. Simp, in 1. de ani. tex. 12. ch, 5. col. 1.

Differentiæ inseparabiles propriæ possunt alicui plus & minus inesse; maxime propriæ nec augeri, nec minui possunt. Boet, in Porph. ex dia. c. 31.

Differentiæ inseparabiles, aut per se veniunt, aut per accidens: quæ per se veniunt, aliæ genus diuidunt, aliæ speciem informant. Boet. in Porph. ex dia. c. 31.

Differentiæ quot in definitione esse debent.

DIfferentiæ in definitione, aut plures, aut vna sit, nihil refert. Arist. 7. metaph. cap. 14. tex. 43. ch. 151.

Differentia, vt ad argumentorum loca pertinet.

DIfferentiæ loca in quarto topicorum tractantur cum locis generis, quæ sunt pauca.

Differentia, vt differt a cæteris quinque vocibus.

DIfferentia minus nota est, quam genus. Arist. top. l. 6. cap. 3. char. 528.

Differentia & diuersitas aliud sunt, quia diuersum non est necesse esse diuersum ab illo, a quo est diuersum aliquo: differens autem ab illo, a quo est differens, differt aliquo, ideo quæ differunt, sunt idem in aliquo, in quo differunt: hoc vero idem, aut genus, vel species: quia quicquid differt, vel differt genere, vt quorum non est communis materia, nec generatio ad inuicem, vt signum categoriæ, vel differunt specie, vt quorum idem genus est, Arist. 10. metaph. sum. 2. cap. 1. tex. 2. ch. 201.

Differentiarum positio in definitione rem definitam ab ijs, quæ eiusdem sunt generis, separat. Alex. aphr. in 1. l. prior. cap. 1. tex. 5. col. 3.

Differentia est peculiarior res, quam genus. Alex. aphro. in 6. top. cap. 5. tex. 82. col. 1.

Differentiæ per se ipsas, vt qualitates accipiuntur, & in quale quid prædicantur: cum genere vero acceptæ, & genera sunt, & in eo quod quid est dicuntur. Alex. & Eustr. in 2. post. ch. 77. col. 1.

Differentiæ cum alia differentia componuntur, species non componuntur. Porphyrius in quinque voces. cap. 7. char. 52.

Differentiæ oppositæ impermiscibiles sunt, accidentia opposita miscentur. Porph. in 5. voces. cap. 7. ch. 53.

Differentia à specie differt, vt pars a toto; est enim qualitas, quæ rei substantiam complet. Dex. in præd. c. 38.

Differentia, & species differunt, vt pars, & totum, quāuis aliquando differentia pro tota specie dicatur, vt mortale pro homine. Simp. in præd. c. 13.

Differentiam quicquid habet, habet & genus, & nō omne quod habet genus, habet differentias. Auerr. in 10. metaph. sum. 1. tex. com. 43. ch. 50.

Differentia, & propria in hoc considerantur, vt potentia sint talia, non quod reuera ita sint. Boet. in Porph. ex dial. char. 43.

Differentia non est, in qua sit genus per essentiam, cum differentia sit actus, vel forma simplex, in specie autē per essentiam est genus. Alb, mag, de præd. c. 13. col. 1.

Differentia non est in genere nisi potentia, species autem est in genere, vt in continente ipsum. Alb, mag. de præd. ch. 13. col, 1.

Differentia omnis imminuens potestatem generis addita generi speciem facit imperfectam, & secūdum Pythagoram ponitur in numero malorum. Alb, magn. præd. char. 171. col. 2.

Differentia alicuius nulla potest esse genus alterius. Al, magn. in top. ch. 44. colum. 4.

Differentia aduenit generi, non per accidens, sed per se, vt determinans ipsum per modū, quo materia determinatur per formam. D. Tho. in periherm. c. 7. col. 2.

Differentiæ non participant genus, aliter genus esset de substantia differentiæ. D. Tho. in 1. metaphy. l. 9.

Differentia cum additur generi, non additur vt res generi diuersa, sed vt in genere simpliciter contenta. D. Tho. 7. metaph. l. 12. tex. 43. ch. 516.

Differentia non aduenit generi, vt diuersa essentia ab eo existens. Diuus Thomas 7. metaphysicor, lib. 12. tex, 43. char. 516.

Differentia nulla participat genus. Alex. de ales in 3. metaph. tex. 20. ch. 63. col. 2.

Difficultas in cognitione quandoque contingit propter rem latentem, & hoc erit propter imperfectionē suæ naturæ. Auer. in phy. 3. tex. 15. c. 43. col. 2.

Difficiliter intelligibilia per se duobus de causis sunt: vel ex sui imperfectione, vt quæ formam perfectam non habent, sed potētiæ valde permixtam, vt materia, motus, & tempus: vel ex sui perfectione, quod oē principium intelligendi pręueniunt, vt Deus deorum dominus, qui non intelligitur nisi per formam sui causati. Alb. mag. in 1. metaphy. tract. 2. cap. 1. c. 59. col. 3.

Digestionis finis est introducere naturam, natura autem est vniuscuiusque forma, & substantia. Aristo. meteor. 4. sum. 1. cap. 3. tex. 16. ch. 562.

Digestionis finis alius est, vt introducat quandam formam in subiectum cum tale fiat, & tātum humidum, aut asseruat, aut elixetur, aut putrescat, aut aliquo modo alio calefiat: tunc enim dicimus concoctum esse, vt mustum, pus & lacryma, cū facta fuerit sordes. Arist. meteor. 4. sum. 1. cap. 3. tex. 17. c. 562.

Digestio accidit omnibus, cum victa fuerit materia & humiditas a calido, quia solum humidum naturaliter terminatur a calido. Arist. meteor. 4. sum. 1. cap. 3. tex. 17. char. 562.

Digestio in animalibus est perfectio alimenti ab anima per naturalem, & proprium calorem quousque potentia quod est alimentum, actu fiat. Alex. aphr. 4. meteoro. cap. 3. ch. 94. col. 1.

Digestio est perfectio generati per actionem caloris naturalis in materia conuenienti, & hæc perfectio est in ipsa forma, & natura. Auer. meteor. 4. ch. 211. col. 1.

Digestio hominum morantium in terris frigidis melior est digestione hominum morantium in calidis. Auer. meteor. 4. char. 211. colum. 2.

Digestio in hieme est fortior, quam in æstate. Auer. meteor. 4. c. 211. colum. 2.

Digestio & substantia digestionis est temperantia ęqualitatis caloris, & humoris, qui reperitur in corpore terrestri præparato ad generationem. Auer. meteo. 4. tex. 23. c. 215. col. 4.

Digestio communis definiri non poterat ante diuisionē, quia non dicitur vniuoce de speciebus, sed proprie. Alb. mag. in 4. meteo. tract. 1. cap. 13. ch. 120. colum. 1.

Digestio est ex proprio, & naturali calore digerente, & separante purum ab impuro, & terminante ipsum ad speciem eius, quę nutritur, vt est instrumētum animę. Alb. mag. in 2. de ani. tract. 2. cap. 8. c. 18. col. 4.

Digestiua

Digeſtiua iuuatur calido,& humido: quia calidum alterat, & terminat: humidum facile fluit in membrum, & recipit eorum formas,& figuras, & tres habet operationes: primo alterat cibum ex qualitatibus contrariantibus: ſecundo maturat educendo humidum ſuperfluum: & aſſimilatione nutrimenti ad membra. Alber.mag.in 2.de anim.tract.2.cap.7.ch.18.col.4.

Digeſtiones quatuor dicũtur: prima, quæ incipit in ore, & perficitur in ſtomacho: ſecunda in hepate: tertia in extremitatibus venarum: quarta in ſingulis membris ad propriam membrorum ſimilitudinem. Albertus mag.in 2.de anima.tract.2. cap.8.char.18.col.4.

Digeſtio eſt elixationi ſimilis. Albertus magnus de nutrimen.& nutrib.tract.1.cap.1.char.68.col.8.

Digeſtio fit a calido naturali, ideo eſt calida. Alber.mag. de natur.& orig.ani.lib.69.cap.4.col.2.

Digeſtiuæ virtutes in homine debiliores ſunt, quam in alijs animalibus. Albertus magnus de animalib.lib.1. tract.2.cap.25.char.22.colum.2.

Digeſtionis prima præparatio de mente Auerrois vltimi cibi, qui eſt ſanguis in hepate, eſt in ſtomacho prima, ſed in corde eſt complemẽtum digeſtionis, ex qua digeſtione ſanguis efficitur cibus membrorum. Alber. mag.de anim.lib.3.tract.1.cap.5.chart.38.col.2.

Digeſtionum alia eſt imperfecta, & incœpta, alia perfecta,& completa. imperfecta eſt, quę incipit in ore. Alber.mag. de anima.lib.3.tract.2.cap.4.char.42.col.2.

Digeſtiones perfectæ ſunt quatuor ſibi ſuccedentes. Prima in ſtomacho virtute caloris omniũ membrorum, quæ ſtomacho circumponuntur, in qua ſuperfluitas ficca ſeparaf, & hæc maſſa chilus, vel ptiſanaria maſſa vocatur, quę a meſeraicis venis exſurgitur, & ad hepar ducitur in eius gibbo. Secunda fit digeſtio,& ſeparatur a chilo per emulgentes aquoſitas ſuperflua, & deffertur ad renes: alia pars chili eſt de ſubſtãtia aquoſorum humorum. Tertia fit digeſtio in venis ex calore, quem habent a corde, & hepate. Quarta digeſtio fit in membris. Albertus magnus de animalib.libr.3. tract.2. cap.4.char.42.colum.3.

Digeſtionis primæ ſuperfluitas purgatur per egeſtionẽ: ſecundæ per vrinam, & pars ad ſplenem trahitur, & pars ad chiſtũ fellis: tertiæ,& quartæ per poros manifeſtos,& occultos: per manifeſtos, vt phlegma per nares, melancholia per oculos, cholera per nates: per occultos, vt per ſudores,& corporis ſorditiem,& aliquid eius exit in pilorum ſubſtantiam,& inguinem,& aliquando in apoſtemata. Albertus magn.de animalibus lib.3.tract.2. cap.4.char.42.colum.4.

Digeſtio aliquo modo fit in maſticatione, & ſaliua, quia eſt calida, coadiuuat hanc digeſtionem. Albert.mag. de ani. lib.12.tract.1.cap.6.char.104.col.2.

Digeſtio completa in ſtomacho fit non ſolum ſtomachi calore, ſed etiam hepatis,& ſplenis adiutorio,& aliorum membrorum circunſtantium. Alber.mag.de ani. lib.12.tract.1.cap.6.ch.104.colum.3.

Digeſtionis cibi inciſio non eſt cauſa: ſed vt velocius digeratur. Albertus magnus de animal.libr.12.tract.2. cap.1.char.105.colum.2.

Digeſtio eſt decoctio quædam, cum a proprio,& naturali calore completur,& terminatur humidum ſeminale, vel nutrimentale, & ad finem congruum deducitur, & remouetur a qualitatibus naturæ contrarij; quia humidum ſeminale nunquam induet formas animalium,& membrorum ipſorum, niſi prius ſit in termino congruenti formis ipſorum,& ad terminum, ſiue complementũ formis membrorum congruum non deducitur, niſi per calorem a contrarijs paſſionibus ſe parantẽ. Alb.mag.de ani.li.20.trac.1.c.4.c.163.col.3.

Digeſtio fit a calido naturali primo,& per ſe, a frigido autem per accidens. D. Thom.in 4.meteor.ex digreſſio. de coloribus libr.4.c.225.

Digitus mortuus non eſt digitus, niſi æquiuoce. Ariſtot. 7.metaphyſ.cap.12.tex.35.char.146.

Digiti pars, quæ ſe inflectit, eſt nodus, ſiue articulus,& quæ rigida conſtat, Internodium dicitur. Ariſtote.de hiſtor.anim.1.cap.15.chart.26.

Digitus pollex vno inflectitur nodo, alij duobus. Ariſt. de hiſtor.animal.1.cap.15.char.26.

Digitorum flexus ad capiendum, ac premendum commodiſſimus eſt. vnus eſt a latere adiunctus digitus, iſque breuis,& craſſus, ſed non longus, ſine quo nõ probè eadem facultas daretur: hic enim a parte inferiori ſurſum premit, vt cæteri a ſuperiori deorſum,& pollet hic plurimum, vt vnus multos æquiparet. eſt breuis, vt robuſtus ſit, quoniam nullam præſtaret commoditatẽ, ſi eſſet longus. Ariſt.de part.ani.4.ca.10.c.534.

Digitus nouiſſimus recte paruus eſt, & medius longus, tanquam remus nauigij medius. quod enim officio capitur circum per medium digitum complecti potiſſimum neceſſe eſt. ſed & pollex magnus, qui a latere iunctus eſt, appellatur, quia cæteri ſine eo ſunt ferè inutiles. Ariſt.de part.anima.4.cap.10.char.534.

Digitis quod vice mutata implicatis circumagitur, duo eſſe videtur, quia duplici ſentiendi parte attingimus: nunquam enim fieri poteſt, vt lateribus digitorum exterioribus vtriſque idem complectamur, & agitemus, dum manus ordinem ſuum obtinet naturalem. Ariſt. problem.ſect.35.q.10.ch.654.

Digiti, ſi ex vno continuo oſſe, aut ex duobus formarentur, & manus ſimiliter, non tamen eſſent plicabiles,& quod debilitates affert multitudo oſſium, reſtituit fortitudo ligamentorum. Albertus magnus de animalib. libr.1.tract.2.cap.12. char.13.colum.3.

Digitos mouentes muſculi alij ſunt in vola manus, alij in brachio, quia ſi in vola omnes fuiſſent, nimis carnoſa fuiſſet manus. Albertus magnus de animalib.libr.1. tract.2.cap.15.char.15.colum.2.

Digitos dilatantes omnes muſculi poſiti ſunt ſuper brachium: qui ad inferiora digitos mouent in digitis ſunt poſiti. Alb.mag.de ani.lib.1.tract.2.c.15.ch.15.col.2.

Digitos dilatantes muſculi ſunt muſculus, qui eſt in medio manus, in ipſius brachij adiutorio, & a parte ſuprema naſcitur capitis adiutorij partis inferioris, & quatuor digitis cordas mittit. Albertus mag.de anim. libr.2.tract.2.cap.15.char.15.col.2.

Digitos ad inferiora declinantes muſculi tres ſunt continui ad inuicem in parte illius eiuſdem; quorum vnus oritur a parte capitis adiutorij in media in ſyluestri ipſius, inter duo ipſius additamenta: & iſte duas cordas annulari,& auriculari tranſmittit. Vnus autem ex ijſdem muſculis oritur ex duobus additamentis adiutorij interius apud imaginem focilis inferioris, & duas tranſmittit cordas medio,& indici. Tertius oritur a ſupremo focili ſuperiori, & chordam pollici mandat. apud hanc iunctura eſt muſculus, qui eſt vnus duorum inter muſculos motus raſcetæ nominatorum: & oritur a loco medio focilis inferioris, cuius chorda prolongat pollicem ab indice. Albertus magnus de anim. lib.2. tract.2.cap.15. ch.15.colum.2.

Digitos conſtringentes, alij conſiſtunt ſuper brachium, alii ſuper volam. Super brachium tres ſunt, quorum vnus ſecundum ordinem ſuper alium poſitus eſt, ex quibus nobilior eſt qui inferius eſt: quia operatio nobilior eſt,& adhæret oſſi focilis inferioris. Eſt autem origo eius a medio capitis adiutorij ex parte ſyluestri ad inferiora verſus, & deinde penetrando dilatatur chorda eius,& diuiditur in quinque chordas, quarum quæque ad interiora digiti peruenit: illa autem, quæ ad quatuor peruenit, quęlibet iunctura digiti primam conſtringit,& tertiam. Primam, quia annectitur ei ligando, quod eſt ſuper eam. Tertiam, quia caput eius hæret ei, quæ autem ad pollicem vadit conſtringit &

ſecundam

ſecundã iunctura ipſius, cum eis enim ambabus cõtinuat: & ſecundus, q ſuper hũc muſculũ eſt minor iſto, & incipit a capite adiutorij,& tangit focile,& diuidit terminum communem inter latus domeſticum, & ſyluestre, qui eſt ſuperior focilis ſuperioris ſuperficies, & cum peruenerit ad pollicem, declinat parum interius,& iuncturis medijs quatuor digitorum mittit cordas, vt eas conſtringat. Ad pollicem autem non peruenit, niſi ramus paruus, qui etiã non eſt ex chorda eius, ſed alio loco. Et primi eſt origo a capite ſuperioris focilis, & inferioris. Secundi eſt a capite focilis inferioris. Tertius non conſtringit, ſed ſentiendo præſtat auxilium, & pilorum prohibet generationem, & fortes reddit manus operationes. Alb.mag.de ani.l.1. tract.2.cap.15.c.15.col.2.

Digitorum quatuor, pollice excepto, nobilior operatio eſt conſtringere. Alb.magn.de ani.l.1.tract.2.cap.15. ch.15.colum.2.

Digitos dilatantes muſculi ſunt quinque,& de reflexionibus, exceptis pollice,& auricolari vnicuique digitorum inſunt quatuor, de his autem, quæ ad ſuperiora inclinantur, vnicuique digitorum adeſt vnus. Alber. mag.de ani.l.1.tract.2.cap.15.c.15.col.3.

Digitus medius eſt æqualis fronti,& ſincipiti. Alb.mag. de anim.l.1.tract.2.cap.26.c.22.col.4.

Digiti cohærentes, & coniuncti inuictum hominem oſtendunt. Alb.magn. de ani.l.1.tract.2.cap.26.char. 23.colum.2.

Digiti collecti, & conglobati, auarum dicunt, & malignum. Alb.mag.de ani.l.1.tract.2.cap.26.c.23.col.2.

Digiti parui,& tenues, ſtultum oſtendunt. Alb.mag. de ani.l.1.tract.2.cap.26.c.23.col.2.

Digiti parui, & craſſi, inuidum audacem, & ferum demonſtrant. Alber.magn.de anim.l.1.tracta.2.cap.26. ch.23.colum.2.

Digiti nimis vicini,& tenues, longe ſunt a ſapientia. Al. mag.de ani.l.1.tract.2.cap.26.c.23.col.3.

Digiti moderato ſpatio inter ſe diſtantes, leues, & loquaces ſignant. Alber.magn.de animal.l.1.tracta.2. cap.26.c.23.col.3.

Digiti temperatę magnitudinis, & honeſtæ ſpeciei mores optimos indicant. Alb.magn.de anim.l.1.tract.1. cap.26.ch.23.col.3.

Digitos omne animal habet habens pedes, præter elephantem, Alber.magn. de animal.l.3. tract.2.cap.1. ch.39.colum.4.

Dignitates ſi demonſtrarentur, ſequeretur omnium demonſtratorum in quacunque ſcientia, idem eſſe ſubiectum. Ariſtotel.3.metaphyſico. ex ſumm.2.cap.1. tex.4.char.44.

Dignitates maiores continent minores virtutes. Io.gra. in 1.poſt.cap.1.ch.3.col.1.

Dignitates aliæ communes ſunt omnibus ſcientijs, aliæ quibuſdam, aliæ vni ſoli. Ioan.gramm.in 1.poſt.cap.2. ch.3.colum.2.

Dignitatum ſcientia melior eſt ſcientia, quæ per demonſtrationem acquiritur. Ioan.gramm. in 1.poſt.cap.2. ch.6.colum.2.

Dignitas eſt propoſitio quam per ſe dicens, habet,& profitetur, vt bis duo faciunt quatuor. Ioan.gramm.in 1. poſt.cap.2.ch.7.col.2.

Dignitates differunt a ſuppoſitionibus, quia dignitates omnibus cognitæ ſunt, & habens ipſas vnuſquiſq; ex ſe profitetur,& ſi præceptor eas non dicat, ſuppoſitiones autem, & ſi aliquæ propter manifeſtationem creditæ per ſe ſunt, vt dignitates, tamen indigent aliqua ratione a præceptore. Io.gra.in 1.poſt.cap.8.c.21.c.4.

Dignitates, & ſuppoſitiones a petitionibus differunt, quia ſuppoſitiones apparentes diſcenti ſumuntur, petitiones autem,& ſi diſcenti non videntur, ipſas tamẽ petit magiſter, ab vtriſque autem, quia illæ fidem habent; petitiones autem breui, aut maiore colloquio indigent. Io.gra.in 1.poſt.cap.8.c.21.col.4.

Dignitas contradictionis in omnibus entibus, & non entibus diuidit verum a falſo. Ioannes gramm,in pri. poſter.cap.8.char.22.colum.3.

Dignitates vel petitiones diſcimus per inductionem, & per has facimus demonſtrationem. Ioann.gramma.in pri.poſter.cap.15.ch.36.col.2.

Dignitas eſt propoſitio immediati principij, per quam neceſſe eſt per naturalem habitum habere docentem, & non accipere per doctrinam. Albertus magnus in poſter.char.176.colum.4.

Dignitas dicitur, quia omnibus dignior eſt, eo quòd omnibus influit cognitionem,& veritatem, & dicitur maxima, eo quod virtute influentiæ lucis,& veritatis omnia excedit immediata principia. Alber.mag.in poſte. char.176. columna 4.

Dignitates antiquitus virtuoſis pro premio virtutis concedebantur. Albertus magnus ethicorum primo, tractat.5.cap.8. chart.12, columna ſecunda.

Dignitas vt principium demonſtrationis.

DIgnitas non eſt nec petitio, nec ſuppoſitio, quia petitio,& ſuppoſitio exteriori ratione confirmari poſſunt, ſed dignitas nõ eſt ad extrinſecam rationem, ſed ad ea, quæ in anima. Ariſtotel.poſteriõr, libro primo, cap,8.tex.24. char.313.

Dignitates aliæ ſunt propriæ vnicuique ſcientiæ, & illi ſcientiæ appropriatæ, quibus in alijs ſcientijs demonſtratiuis vti non conuenit: aliæ ſunt communes ſecundum analogiam. Alb.mag.in poſte.ch.184.col.4.

Dignitas, quæ communis animi conceptio appellatur, eſt, quæ per ſui euidentiam, quam primum ad aures noſtras peruenit, ab omnibus probatur; quia non eſt nota ad exteriorem rationem, ſed ad rationem, quæ eſt in anima, id eſt, ad habitum intellectus naturalem, qui eſt in anima. Alb.mag.in top.c.185.col.2.

Dignitas demonſtrationis ſumitur a principijs intrantibus in demonſtrationem,& non extrinſecis. Albertus mag.in poſt.char.199. colum.2.

Dignius eſt non videre quædam, quam videre. Ariſt.12. metaph.ſum.2. cap.5.tex.51.ch.260.

Diligẽtiæ eius, quæ eſt circa homines, primæ partes ſunt circa vxorem. Ariſt.œconom.pri.cap.3.char.333.

Diluuium dicitur, quod factum fuit ſub Deucalione, & quod factum fuit circa Dodonem,& Acheloum,& illic habitabant Selli, qui vocabantur Græci, nunc Hellenes. Ariſt.meteor.1.ſum.4.c.2.char.489.

Diluuium factum fuit in Achaia cum terremotu, extra enim erat Auſter, ibi autem Boreas, & tranquillitate facta fluente intro vento factus fuit, & terræ, & fluctus ſimul,& magis quia mare obſtipabat. Ariſt.meteor.2.ſum.3.cap.2.chart.531.

Diluuij cauſa, alia eſt vniuerſalis, alia particularis: vniuerſalis eſt, cum tota regio habitabilis ſubmergitur, vt factũ eſt ſub Noe: particularis eſt, cum vnam terrã ſubmerſit. Alb.ma.de pro.ele.li.1.tra.2.c.9.c.110.col.4.

Diluuij vniuerſalis cauſa eſt, in qua conueniunt omnia ſimul,& cœleſtia, & terreſtria cauſantia inundationẽ aquæ. minus vniuerſalis eſt in qua quædam cęleſtium, & quædam terreſtrium concurrunt. particularis eſt, in qua conueniunt quædam terreſtrium, vel quædam cœleſtium ſola. Albertus magnus de propriet.elemen. libr.1.tract.2.cap.9.ch.110.colum.4.

Diluuij cauſa vniuerſalis componitur ex quatuor cauſis. Prima eſt coniunctio ſeptennaria vera planetarum. Secunda, quod omnes, vel plures eorum fuerant in inferiori parte ſuorum circulorum. Tertia, quod talis fuerit coniunctio, quæ incęperit in ſigno aquarij, iuxta ſeptem ſtellas, quæ dicuntur hydriæ aquarij. Quarta,

ta,quod Luna fuerit confortata viribus suis hora coniunctionis,super quod ipsa ascenderat circulo Hemisperij, nec non vt in aere, & in terra sint multi vapores. Alb.mag.de propr.elem.lib.1.trac.2.c.9.c.111.col.2.

Dimensiones tres si existunt sine subiecto manentes in eodem loco, infinita essent loca, & totum corpus locatum,& partes eius erunt in loco essentialiter,& loca infinita erunt, & locus indigebit loco,quia mouebitur ad alium locum. Arist.phy.4.sum.1.c.7.t.33.c.87.

Dimensiones sunt sex:paria autem tria;vnum summum, & imum; alterum ante,& retro; tertium dextrum,& sinistrum. Arist.de ani.incess.cap.2.ch.561.

Dimetiens non habet communem rationem ad latus. Magen.in prior.c.25.colum.4.

Dimensio non est magnitudo, sed quædam indiuiduæ formæ, & virtutis eiusdem quicquam vnum efficiendi adeptio, & effusio intelligenda est. Simplicius in quarto physi.char.193. colum.2.

Dimensionem habentia locum habere debent. Simp. in 4.physi.tex.49.char.226.colum.1.

Dimensiones, cum abstrahuntur a materia,non habent potentiam, ne dum vt habeant potentiam non consimilem,ita vt faciant quietem in vno loco, & motum in alio. Auer.in physi.4.tex.65.ch.72.colum.1.

Dimensiones sunt vltima, & vniuersaliter accidentia, quæ non possunt existere per se. Auerro.in 4.physic. text.80.char.78.colum.1.

Dimensio nõ separatur a materia imaginatione, nedum inesse,quia cum a materia,aufertur superficies,nil remanet in ea nisi dimensio in potentia;& cum determinatur per superficies, fit dimensio in actu, id est, corpus;& cum aufertur superficies,fit dimensio in potentia. Auer.in 4.phy.text.15.ch.59.colum.3.

Dimensiones de se primo non notificant de indiuiduo substantiæ quidditatem suam; & posteriores sunt ipso animato, & anima, & animatum præcedunt eas. Auer.in epit. metaph.tract.2.ch.176.colum.2.

Dimensiones,vt dimensiones,non notificant de indiuiduo quid est. Auer.in epit.meta.tract.2.c.176.col.2.

Dimensiones impossibile est esse substãtias;nam si essent substantiæ,tunc quando exirent ad actum recipiendo terminos suos,essent substantiæ,non quãtitates,quod est falsum.Auer.in epit.metaph.tract.2.ch.176.col.2.

Dimensiones terminatę vltimo actu non possunt esse in materia, nisi postquam forma substantialis est in ea. Auer.de sub.orb.cap.1.char.3. colum.2.

Dimẽsiones,quæ sunt in materia cœlesti,sunt proprium propriorum eius. Auer.de sub.orb.ca.1.char.3.col.4.

Diminutio est existens magnitudinis minoramentum. Arist.1.de gener.& corrup.sum.2.c.2.tex.70.ch.398.

Diminutio fit, cum forma augmẽti non potest transmutare omnes partes cibi in suam substantiam,sed humiditatem naturalem, quæ est in membris, alterant cibi in suam substantiam,& sic diminutio erit in quantitate,forma eadem manente. Aristote.pri.de generatio. & corrupt.sum.3.cap.4.tex.42 char.402.

Diminutum in omni genere, est diminutum per commistionem contrarij. Auer.physi.1.tex.45.ch.108.col.2.

Diminutum est omne,in quo potest fieri additio. Auer. prim.de cœlo.tex.12.char.6.colum.1.

Diminutio maxima virtutis Dei est, ponere actionem mundi æternam,finitam,& terminatam,quia actio terminata imaginatur ab agente terminato. Auerroes ex dest.dest.disp.1.char.15. colum.4.

Diminutio secundum naturã non incipit, nisi post motum,vel statum augmenti. Albertus magnus in 5.phy. tract.2.cap.8. char.93.colum.2.

Diocletianus Imperator e pastoribus assumptus, rempublicam strenue gubernauit. Albertus magnus ethicor. prim.tract.7.cap.2.char.19.colum.2.

Diogenes Apoloniates, & Anaximenes, aerem suppo-

fuerunt esse principium. Ioannes grammaticus in primo physicorum,char.5.colum.3.

Diogenes, cum ex conditione seruus esset, ob liberalia studia,liberati donatus fuit. Albertus magnus in pri. physic.tractat.3.cap.5.char.63.colum.1.

Diogenes è seruis originem sumens,propter suas virtutes,magnus habitus est. Albertus magnus ethic.prim. tract.7.cap.2. char.19.colum.2.

Diogenes fuit discipulus Anaximedis.Alexan.de Ales in pri.metaphy.chart.13.colum.3.

Diomedis aues sunt, quas ad augurium vocauit rex Diomedes,albę,igneis oculis,græcis blandiuntur,reliquas impugnant nationes ad nidos accedentes. Alb.magn. de anim.lib.23.cap.1.char.187.colum.4.

Dionysio delubrum est dicatum iuxta Bisaltas Graftoniæ regionis,quæ amplitudine cætera superat, in quo cum eius sacra celebrantur, si Deus annualem fœlicitatem agere intẽderit,magnum ignis splendorem apparere aiunt:& hunc omnes,qui circa delubrum sunt, conspiciant: si frugum penuriam,lucem hanc non videri, sed tenebras locum occupare,vt cæteras noctes, legitur. Arist.de admir.aud. 117.ch.866.

Dionysius Siracusanus, dum pecuniam cogere vult, dixit,conuocata concione,visam sibi Cererem, quæ omne muliebre ornamentum ferri in templum iuberet, & se primum omnium suarum fœminarum ornamentum attulisse,postulareque, vt cæteri idem faciant,ne qua Deę indignatio aduersus ciuitatem oriatur,quod si quis id non faciendum putauerit, pro sacrilegij reo habiturum. Itaque,cum omnes,qui apud se erant,& propter Deam, & propter illum attulissent, Deæ rem sacram fecit,& ornatum omnem ipse abstulit,vt ab ipsa Dea mutuatus.& cum progressu temporis fœminę rursus gestarẽt,iussit,si qua vti vellet aureo gestamento,ab ea res quasdam certas,& definitas in templio dicari. Aristot.œconomicorum 2.char.812.

Dionysius ædificaturus triremes conuocata concione dixit, ciuitatem quandam sibi prodi,ad quam accipiendam opus esse pecunijs; & postulauit vt singuli ciues binos afferrent stateres, quibus acceptis post biduum re infecta,asserens ab incepto aberrasse,homines laudauit,& singulis quæ attulerunt,reddidit; & non multum post iterum recepit, & in triremium vsum eos conuertit. Arist.œconom.2.char.813.

Dionysius,cum argentũ non haberet,plumbeum nummum percussit, & concione accersiti quamuis inuiti, tamen quod propositum eis fuit,sciuerunt. Aristote. œconomicorum 2.char.813.

Dionysius inopia laborans postulauit, vt ciues pecunias sibi afferrent,qui cum negarent habere, ille,quę domi habebat supellectilia,producere cępit,& vendere, tanquam inopia coactus id faceret; quæ dum Siracusani emunt,illi interim,quod quisque emeret circunscribebat,& emptas suppellectiles ad se referri iussit. Aristo. œconomicorum secun.char.813.

Dionysius pecuniarum cum indigens esset,iussit apud se omnium describi pecunias, quicumque domi suæ pupilli essent, & illis tandiu est abusus, dum quisque ad legitimam peruenit ætatem. Arist.œconom.2.ch.814.

Dionysius direpto phano mature sciens a nautis nõ pauca direpta fuisse, per præconem edixit, quod quisque dimidium, quod apud se haberet, representaret, reliquum vero dimidium illius foret, qui illud præhensum haberet. Quod si quis dicto audiens non fuisset, mortem ei dixerat pro mulcta futuram: tamen nautæ dimidium attulerunt.at ille vbi priora accepit,reliqua nihilominus afferri iussit. Arist.œconom.2.char.814.

Dionysius cũ fana deorum circuiret,sicubi boni dæmonis auream,& argenteam mensam appositam vidisset, libari illi Deo imperabat,& deinde mensam auferri:& si quod simulachrum porrecta manu phialã sustineret,

dicebat

dicebat se accipere & sic auferri iubebat. Idem aurea amicula,& coronas simulachrorum tollebat,dicens se & leuiora,& odoratiora daturum, ita illis amiculum album,& coronas populeas circundabat. Arist.œconomic.2.ch.827.

Dionysia lapis est niger, vt ferrum intermicans rubeis guttis,& spirat vinum, & odore ipsius fugatur vini ebrietas,quia vapor lapidis aperitiuus est,& expellit vaporẽ vini. Alb.mag.in 2.de mine.ex tr.2.c.4.c.140.c.1

Dipsas est serpens, qui latine situla interpretatur, quia situla indiget ille,quem momorderit,quia tantum sitit,quod sitiẽdo,& bibẽdo morif:ideo ab Auicẽna serpẽs sitim faciẽs vocaf.Lõgitudo est vnius palmi,& super corpus eius sunt vestigia nigra plurima:caput eius est paruũ,collũ grosũ,& a collo ad caudã diminui incipit,& est figurę viperę.Al.mag.de ani.l.25.c.201.c.4

Discendi causa proprium,& definitiones facimus. Arist. top.l.5.cap.2.ch.474.

Discenti non sunt ponendæ propositiones, exercitato ponendæ sunt. Arist.top.l.8.cap.2.ch.558.

Discimus demonstratione ex vniuersalibus,& inductione ex particularibus. Ioan.gramm.in 1.post.cap.14. ch.36.colum.1.

Discendi ordo congruus est, quod primo pueri logicalibus instituantur: secundo in mathematicis: tertio in naturalibus:quarto in moralibus: quinto in sapientibus,& diuinis.D.Tho.ethic.6.l.7.c.107.col.3.

Discens aliquid prius præcognoscat oportet,aut omnia, aut quędã. Arist.in metaph.ex su.3.cap.4.te.47.c.32.

Discuntur quædam assuescendo, quædam audiendo. Arist.polit.7.cap.13.c.743.

Discentes, & inuenientes intra se seminarium, ac initiũ disciplinæ,& scientiæ habent.Them.de mem.& rem. l.2.cap.3.c.94.colum.1.

Discere,& inuenire sunt in scientia: illud extrinsecus, istud vero intrinsecus scientiam suppeditat. disciplinæ deceptio ab altero opponitur, inuentionis deceptio a seipso. Simp.in 5.phy.tex.5.c.323.col.2.

Disciplinæ sunt diuidendæ in duas partes in iuuenibus, aliæ enim discendæ sunt a quinto anno vsque ad pubertatem:aliæ a pubertate. Arist.polit.7.cap.17.c.756.

Disciplina nulla de proprijs principijs aliquid dicit. Alex. aphr.in 1.top.cap.2.c.5.col.2.

Disciplina est quædam receptio scientię,& modus,secũdum scientiam.Simp.in 5.physi.tex.31.ch.316.col.2.

Disciplina non omnis proprijs vtitur principijs,sed quędam sunt, quæ diuersarum scientiarum principia ipsisinet accommodent,vt dialectica.Ioan.gra.in 1.phy. ch.3.colum.1.

Disciplina,ac doctrina omnis vniuersaliter fit secundum tres modos:vel per negationem,vt Deus,nec hoc, nec illud est:vel per analogiam,& proportionem,vt,quam rationem habet ad oia quæ sunt in hoc mundo eandẽ Deus habet simpliciter ad omnia quę sunt: vel per definitiones.Io.gra.in 1.phy.tex.28.c.12.col.3.

Disciplinæ a Platone reminiscentiæ appellantur,ab Aristotele non,quia qui discit non præsciens, sed nesciens discit.Io.gram.in 2.prio.cap.21.c.80.col.3.

Disciplina est actus, vel affectio quædam circa discipulũ producta.Io.gram.in 1.post.cap.1.c.2.col.3.

Disciplinæ non sunt propriæ intelligibiles, sed a nobis excogitatæ,& a nobis in materia separatæ. Io.gra. in 3.de ani.tex.10.c.85.col.1.

Disciplinæ subiectum habent.Io.gra.in 3.de ani.tex.11. ch.85.colum.4.

Disciplina est cum denuo discimus totum. Mich.ephes. de mem.& rem.c.4.col.4.

Disciplinarum alia fit per orationem,idest per ratiocinationem:alia fit per actum,aut artes, quæ addiscuntur pẽr requisitionem:& per ratiocinationẽ separatur disciplina ab artificijs,quia non fiunt per ratiocinationẽ. Auer.in post.l.1.tex.10.com.1.c.128.

Disciplina non fit nisi per loquelam, quæ non redditur nisi per auditum. Auerroes de sens.& sensib. chart. 193.colum.3.

Disciplinæ contraria est ignorantia non negationis, sed contrariæ dispositionis. Alb.magn. in prædicab.char. 49.colum.4.

Disciplina dicitur,vt est a discente recepta. Alb.magn.in post.c.173.colum.2.

Disciplina dicitur praua ratione adiuncti, de quo est,& non sui ipsius,vt est disciplina. Alb. mag. in top.char. 233.colum.2.

Disciplina tantum cõuenit animalibus ratione præditis. Alb.mag.in top.c.250.col.3.

Disciplinæ qui perceptibilis est, primo debet ea, quæ videt, & audit, diligenter attendere, & conferre, & ex collãtis memoria retentis experta sumere, & ex illis vniuersale deputatum accipere, prout est principium scientiæ,vel artis,vel prudentiæ,vel alicuius huiuscemodi intellectualis virtutis.Alb.mag.de ani.l.21 cap.3.c.170.colum.3.

Disciplina est receptio cognitionis ab alio. D.Thom.in post.c.13.colum.1.

Discordiæ eorum,qui multum in republica possunt,cito dissoluendæ sunt:nam totam rempublicam in partem trahunt. Arist.pol.5.cap.4.c.650.

Discretio vocatur distincta cognitio vnius ab alio, quæ fit per cognitionem,quando applicatur vniuersale particularibus,vt ex propijs particularibus distincta habeatur cognitio. Albe.magn.de mem.& rem.tract.1. cap.2.c.21.colum.3.

Discrimen rerum notum est illi, qui res illas intelligit. Ale.aphr.in 3. metap. vel apud Latin.4.ca.5.c.84.c.2.

Discrimen, quod in rebus est, idem in rerum principijs esse oportet. The. in 1.de ani.cap.2.tex.5.c.60.col.4.

Discursiua facultas alia scientifica, quæ circa æterna versatur: alia ratiocinatiua,quæ circa ea,quæ aliter se habere possunt,versatur:vtriusque autem veritas virtus est.Alex.aphr.in 4.nat.q.cap.25.ch.21.

Discursus est,secundun quem homo,vt homo,agere innatus est.Alex.& Eustr.in 2.post.c.108.col.1.

Discursus nihil aliud est,quam intellectus operatio.Michael ephes.de mem.& remin.c.7.col.3.

Disiunctio est suppositio in diuisione.Io.gram.in 1.prio. cap.22.c.44.colum.3.

Disperata sunt,quæ tantum a se diuersa sunt,nulla contrarietate pugnantia,vt terra,uestis.Boet.de syllogis. hip.l.1.ch.608.

Dispositiones non sine mutationibus sunt,quæ secundũ passiones fiunt,vt sanitas,& morbus. Arist.1.de cęlo. tex.21.char.251.

Disperata sunt,quæ distant formaliter,& non subiectiue tamẽ quædam sunt disperata, quæ ratione materię nõ formæ distant subiectiue, & formaliter, vt homo, & asinus.Alex.de ales in 5.metaph.tex.16.c.126.col.4.

Dispositio dicitur habentis partes ordo, vel secundum locum, vel secundum potentiam, vel secundum speciem: positionem enim habere oportet, vt & nomen dispositionis indicat.Aristo.5.metaphysi.cap.19.tex. 24.char.119.

Dispositiones sunt iustitia,& iniustitia, & dispositiones remoueri non possunt,si ergo fiunt iusti, ex iniustis, cum oẽ, quod fit,ex contrario,vel medio fiat,non fiũt iusti,ex iniusto,qđ est contrariũ,igit ex intermedio,ergo inter iustitiã,& iniustitiã est habitus medius, & sic in oĩ virtute,& vitio. Ale.aph. in 4.nat.q.ca.3.ch.17.

Dispositiones solum considerant virtutes,& scientias naturales: potentia considerat ea,quæ non indigent doctrina,sed a sola natura dependent.Simp.in prę.d.c.65

Dispositio optima non est secundum violentam necessitatem, sed secundum eam, quæ secundum naturam

inest,

ineſt perfectionem. Simp.in 2.de cœlo. tex.5.comm. 10.column.4.

Diſpoſitio laudabilis in animali eſt,vt in omnibus diſpoſitionibus ſuis ſit ſecundum naturæ curſum. Auer.1. phy.te.14.c.146.col.1.

Diſpoſitio,& diſpoſitum in illis,quæ ſunt formæ non in materia,reducuntur ad vnum in eſſe,& duo in conſideratione.Auer.in 12.metaphy.tc.10.com.39.c.151.

Diſpoſitiones nullæ fiunt in agentibus non indigentes aliquo mutante. Auerr. ex deſtr.deſtr. diſputatio.1. char.8.colum.1.

Diſpoſitionis bonitas eſt conuenientia actionis cum dignitate,& ætate longæua, & vita decora,& delectabili cum ſanitate,& amplitudine diuitiarum, & decore diſpoſitionis apud homines,cum adeptione rerũ tuẽtium,& efficientiũ has res.Auer.1.rhet.tr.2.c.33.c.4.

Diſpoſitio, vel affectio eſt ad aliquam rem accommodatio,& applicatio.Boeth.in præd.c.155.

Diſpoſitio fit per accidentia inclinantia materiam magis ad vnum contrariorum,quam ad alterum.Alb.magn. in 1.phy.ex.3.tract.cap.1.c.8.col.2.

Diſpoſitio duobus modis accipi poteſt, vt eſt qualitas quædam,& vt eſt diſpoſitio,& non habitus: & primo modo eſt de natura habitus, & eſt media inter priuationẽ,& habitũ:ſecundo modo opponit habitui,qa p hoc qđ eſt facile moueri opponitur ei,quod eſt difficile moueri. Alb.mag.in 1.phy.ex 3.tr.cap.1.c.8.col.2.

Diſpoſitio alia principaliter afficit partem corporis paruam,qua affecta afficitur totum corpus, vt in dente, vel in digito videtur:alia,quę non afficit,vt ſi denigretur aliqua pars dentis non afficitur totũ corpus,& hic motus eſt quaſi medius inter motũ p accidẽs,& motũ per ſe: cõuenit.n. cũ motu per accidens, qa eſt gratia partis:cum motu per ſe,quia quod poteſt,diuidit a toto. Alber.magn. in 5.phyſi.tract.1.cap.1.ch.59.col.4.

Diſpoſitio aliqua ex cœleſtibus corporibus poteſt in corpore humano cauſari,ex qua inclinatur appetitus ſenſitiuus,cuius motor eſt paſſio animæ. D.Tho.3.ethic. l.13.ch.46.colum.3.

Diſpoſitio ęquiuoca eſt,quia vno modo dicitur qualitas, ſecundum quam aliquis diſponitur in ſe, vel reſpectu alterius:ſecundo modo diſpoſitio idem eſt,quod qualitas firma.Ale.de ales in 5.metaph.tex.25.c.155.c.1.

Diſpoſitio duobus modis intelligif: primo,vt diſtinguitur ab habitu:ſecundo,vt genus ad habitum,& diſpoſitionem. Tho.de Vio in prædicab.c.68.col.2.

Diſputatio cõtentioſa ingenia exercere poteſt,qa in hoc genere accidit,vt crebro quis vincat,aut vincatur, qđ & in certaminibus ſit.Ariſto.probl.ſec.18.q.2.c.507.

Diſputationibus cur cõtentio eſt,negatio non? quia apparens ſyllogiſmus in paucis continetur,quin etiam ſi prolixius agatur, interpoſito tempore paralogiſmus, ideſt, peruerſa ratiocinatio interea deprehenditur, & reuocare quod dederit, aduerſarius poterit. Ariſtot. probl.ſec.18.q.8.ch.510.

Diſputandum non eſt contra negantes principia,nec cõtra eos,qui abſurda,& diſſentanea dicunt,nec contra paralogiſmos ſophiſticos. Simp.in 1.phy.c.15.col.2.

Diſputanti ſępe multoties videntur extranea remota a natura rei. Auer.in 12.metaph.tex.10.c.137.col.4.

Diſputatio exigit,vt contradicatur concluſioni,& argumentis.Auer.in phy.1.tex.22.c.8.col.2.

Diſputatiuæ rationes verum concludunt ſolum ſecundum aliquid,& non ſecundum totum.D.Thom.in 1. phy.l.12.tex.54.c.10.col.4.

Diſſenſio in cognitionibus ea eſt,quę in vero,& falſo eſt. Simp.in 3.de ani.ex ſec.1.tex.159.c.56.col.1.

Differens de vniuerſis,ac omnibus dicere debet. Ariſto. de gen.ani.5.cap.7.ch.288.

Differendi ratio in neceſſaria concluſione elaborat.Am. in Porph.ch.9.col.1.

Differendo apta eſt ſecunda figura, quia omnes negatiuas concludit,quæ diſputanti conueniunt. Io. gram. in prio.cap.5.c.18.col.2.

Differendi ratio duplex; alia in iudicando, alia in inueniendo poſita.Dan.Barb.1.rhet.cap.2.c.4.

Differẽdi quatuor genera ſunt: ꝓceptio,diſputatio,attẽtatio,& decertatio: ꝓceptio nõ pẽdet ex rñdẽtis arbitrio,ſed ex ꝓprijs cuiuſq; doctrinæ prĩcipijs cõcludit. Diſputatio ex ꝓbabilibus sũptis cõtradicẽtiã colligit. Attẽtatio ex his,q̃ rñdẽtes opinanf, & ex ijs,quę iure oportet eos,q peritiã aliquarũ rerũ ꝓfitẽtur, rõnes ſuas cõmuni. Deceptio duplex:aut re ipſa peccat,cum non probabilia,ſed quæ videntur probabilia aſſumit: aut, cum ijsvtimur,quæ non conficiunt,ſed conficere videntur concluſionem.Dan.Barb.2.rhet.cap.40.c.142

Diſſimilaria, quæ ſuum opus facere poſſunt vera ſunt: quæ non,ęquiuoce,vt oculus,cum videt verus eſt,cũ non videt,ęquiuoce dicitur oculus.Ariſt.meteo.4.ſu. 4.cap.3.tex.54.ch.589.

Diſſimilia ſunt oppoſita ſimilibus, & quot modis dr̃ ſimile,tot dr̃ diſſimile.Ariſ.3.metaph.cap.9.te.16.c.98.

Diſſimiles partes omnes compoſitæ ſunt ex ſimilibus. Alb.mag.de ani.l.1.tract 2.cap.2.c.1.col.3.

Diſſimilia ſunt,quæ non habent quantitatem vnam. D. Tho.10.metaph.l.4.tex.10.c.699.

Diſſimulator eſt,qui,quę ſibi inſunt,vel negat,vel diminuit.Ariſt.4.ethic.Nicom.cap.7.c.102.

Diſſimulatores minus,quam ſint,dicentes,moribus elegantiores videntur, vt enim faſtum euitent, id facere videntur,vt & Socrates faciebat.At qui parua,& manifeſta diſſimulant,verſute delicati,vel glorioſi dicuntur, & contemnendi ſunt, & anguſtiſſimi interdum ſunt.Ariſt.ethic.Nicom.cap.7.c.104.

Diſſimulator eſt,qui pauciora, & minora eſſe ſua ſimulans, & quæ nouit diſſitetur, & occultat, quæ cognoſcit.Ariſt.mag.mor.1.cap.50.c.304.

Diſſimulatio,ex Ariſtotelis ſententia, non eſt omnis prana,& vitioſa.Euſt.4.ethic.cap.3.c.184.

Diſſolutio fit a poſteriori incipiendo, & perueniendo *in* primum principium in cognitione. Auer. in 7. metaphy.tex.co.23.c.82.

Diſſonantiæ copulatio,quod antiphonum appellamus, cur ſuauior quam conſonum eſt? vel quia expreſſius ita conſonantia percipitur, quã cum voce conſona addita cantatur;alteram enim vocem,idem ſonare neceſſe eſt, itaque duas ad vnam reſonare, quæ tertiã obfuſcare poſſint. Ariſt.probl. ſec.19.q.16.c.515.

Diſſuaſio eſt,ne quid eligatur,aut dicatur,aut agatur,vt dehortatio.Ariſt.rhet.ad Alex.cap.1.c.181.

Diſſuaſor ex contrarijs ſuaſori locis debet oſtendere,nec iuſta,nec legitima,nec vtilia, nec honeſta, nec iucũda, nec facilia factu eſſe,vel ſaltem laborioſiſſimum,& nõ neceſſarium.Ariſt.rhet.ad Ale.cap.1.c.181.

Diſtantia,vt diſtantia, & ſi indiget menſura, non tamen indiget diſtantia.Simp.in 4.phy.c.230.col.2.

Diſtantia alia eſt ſecundum formam,quæ etiam conſideratur in ipſis exemplaribus,quę eſt ratio,& magis forma diſtantiæ: & alia, quæ eſt ex ea dimenſione, quæ ex eo eſt,quod dimenſionem, & ſpacium habet, & fit ſecundum affectionem. Simp.in 4.phyſi.c.230.col.2.

Diſtantia maxima,& minima non definitur niſi per lineã rectam.Auer.phy.5.te.24.c.103.col.1.

Diſtantia maxima non inuenitur niſi in linea recta. Aue. 8.phy.te.73.c.189.col.4.

Diſtantia maxima non conſideratur in duo loca, niſi, vt inter ſe ſunt contraria.Auer.8.phy.te.73.c.189.col.4.

Diſtantia maxima non menſuratur, niſi ſecundum lineã rectam:Auer.1.de cęlo,te.18.c.10.col.3.

Diſtantia diſſimilitudinis,& ordinis idẽ facit in immaterialibus,qđ facit loci diſtãtia in corporibus.Al.ma. de cau.& proceſ.vniuerſ.a cau.l.l.2.tr.3.ca.2.c.21.col.3.

Diſtan-

Diſtantia formalis,& ſubiecti,primo fundatur ſuper formam,& negationem formæ,& contradictoria:ſecundo diſtant formaliter, & ſubiectiue,vt habitus,& priuatio,vt priuatio appellari poteſt forma:tertio fundatur ſuper duas formas habẽtes mutuum aſpectum ad inuicem,& dicuntur oppoſitę relatiue:quarto fundatur ſuper formas, in eodem genere exiſtentes maximeque a ſe diſtantes,& ſic ſunt contrariæ. Alexan. de Ales in 3.metaph.tex.16.char.126.col.1.

Diſtantia duplex,ſitualis,& formalis. Alex.de Ales in 1. metaph.tex.16.char.126.col.3.

Diſtantia duplex,formalis, & localis, quæ diſtantia formalis proprie contrarietatẽ facit, genusq; eſt contrarietatis,& hæc formalis,vel eſt in eodem genere,vel in diuerſis.Alex.de Ales in 10.metaph.tex.14.c.290.c.2.

Diſtemperantia fit dupliciter ſine materia per ſolã qualitatem, vt cum aliquid ſolum calido,vel frigido alteratur, vel cum materia, & eſt humor aliquis, qui vel penetrat in membris,vel eſt in venis. Alb.mag.de ani. l.12.trac.11.cap.2.c.101.col.4.

Diſtinctione vti debent,qui redarguunt,& interrogantes illa vti debent:inſtantes contra. Ariſtotel.elench. l.1.cap.14.char.605.

Diſtinguere oportet docentem,quot modis res dicatur. Alex.Aphrod.in lib.elench.c.50.

Diſtinctio quæuis vbi eſt,mox oportet, & menſuram eſſe diſtinctionis,ne cum ab vno exierit,& remota fuerit,transferatur ad infinitum. Simpl. in 4. phyſic. ex digreſſ.tex.154.c.252.col,1.

Diſtinctio rerum non ſolum fit per formas, ſed etiam per materias,& per cauſas efficientes,& finales.Auer. in epitom.metaph.trac.2.char.175.col.4.

Diſtinctionem omnem ſolutionem eſſe putant Latini. Alb.mag.in 1.metaph.trac.1.cap.2.c.56.col.4.

Diſtincta in efficiendo diſtincta ſunt, in eſſe propter efficientiam efficientis procedunt ad eſſe. Alb. mag. in 7.metaph.trac.2.cap.12.c.127.col.1.

Diſtinctis in eſſe duobus nunquam ex ipſis fit omnino vnum:oportet igitur ſi ex duobus fit vnum, quod alterum ſit in altero in eſſe, & id, cuius eſt eſſe, & ſic ſe habent vt potentia,& actus. Alber.mag.in 7.metaph. trac.2.cap.12.c.127.col.1.

Diſtinctio aliqua,fit aliqua oppoſitione. Thom.de Vio. in prẽd.c.23.col.4.

Diſtributio optima eſt ſcire, quæ primo, quæ poſterius proferenda ſunt. Alex.Aphr.in 8.top.cap.1.c.89.c.3.

Diſtributionis nutrimenti ſecũdum proportionem geometricam cauſæ duæ ſunt. Prima eſt naturæ ſagacitas, qa alioqui non ſaluaretur in ſpecie, virtute, & figura indiuiduum.Secunda eſt virtus propria,& inſtrumentum proprium vniuſcuiuſque terminati membri. Alber.mag.de nutri.& nutri.trac.1.cap.2.char.64.col.3.

Diuerſa dicuntur,quorum aut ſpecies plures, aut materia, aut ratio ſubſtantiæ, & omnino oppoſita eidem dicuntur diuerſa,ideſt,quot modis dicitur idẽ,tot dicitur diuerſum.Ariſt.5.metaph.cap.9.tex.16.c.97.

Diuerſum eſt in eodem prædicamento vt & ens. Ariſt.5. metaph.cap.10.tex.16.c.98.

Diuerſa ſpecie dicuntur, quæcunque eiuſdem generis exiſtentia non ſunt ſubalterna, & ſub eodem genere exiſteutia differentiam habent. Ariſtotel.5.metaphy. cap.10.tex.16.c.99.

Diuerſum, & diſſimile multipliciter dicif: primo quod non eſt idem: ſecundo propter diuerſitatem materiæ: tertio,vt in mathematicis,& opponuntur idem,& diuerſum circa entia. Ariſt.10.metaph.ex ſum.3.cap.7. tex.11.char.199.

Diuerſitas materialis, & formalis cum coniungantur, diuerſitas in ſpecie non eſt alia a diuerſitate materiali, niſi per accidẽs.Ariſt.10.metaph.cap.8.tex.25.c.211.

Diuerſa numero ea ſunt, quorum materia diuerſa eſt. Alexand. Aphrod.in 6.metaphyſic.vel ſecundum Latin.7.com.23.char.198.col.1.

Diuerſiuoca ſunt,quę neque nominis,nec rationis participationem vllam habent. Porph.in præd.c.5.

Diuerſa ea dicuntur,quæ differunt genere, vt homo, & candoris ſpecies, vt Andreas, & candoris ſpecies, numero,vt Andreas a Iacobo. Ammo.in Porph.c.6.c.1.

Diuerſa ſunt, quæ in omnibus differunt tum ſubiecto, tum nomine,vt homo,& equus. Ammo.in prẽd.c.8.

Diuerſiuoca ſunt res, quæ circa vnum, & idem ſubiectum conſiderantur,nomine tamen impartiuntur diuerſo,vt aſſenſus,& deſcenſus. Ammo.in præd.c.8.

Diuerſa maxime ſunt ea,quæ non habent commune ſubiectum.Simpl.in prædic.c.6.

Diuerſitas eſt quidam habitus. Simpl.in 3.de ani. ex ſec. 1.tex.146.c.52.col.2.

Diuerſa ſunt quorum definitiones diuerſæ ſunt. Ioan. Gram.in 2.poſter.cap.7.tex.61.col.4.

Diuerſitas in finibus notior eſt, quàm in actionibus. Auer.in phyſi.3.tex.13.char.44.col. 2.

Diuerſitas mediorum eſt cauſa in diuerſitate motus. Auer.in phyſi.4.tex.71.c.74.col.1.

Diuerſa ſecundum magis,& minus communicant in eadem natura.Auer.in phy.4.tex.71.c.94.col.2.

Diuerſa in qualitate dicuntur fortiora,& debiliora: diuerſa in quantitate maiora, & minora. conuenientia in qualitate dicuntur ſimilia, in quantitate, æqualia. Auer.phyſi.7.tex.34.char.152.col.1.

Diuerſitatis maxima cauſa eſt amicitia,& odium. Auer. pri.de cœlo.tex.101.char.33.col.1.

Diuerſitas partium motuum nõ facit diuerſitatem formarum ſpecificarũ.Auer.2.de cęlo.tex.49.c.62.col.1.

Diuerſitas formæ partium compoſitorum eſt propter diuerſitatem modorum. Auer. 4.de cœlo. text.41. char.124.colum.1.

Diuerſa differunt,vel per agens,vel per recipiens:agens, vel differt in ſpecie, vel ſecundum magis, & minus,& ſimiliter recipiens. Auer. meteor. ſecundo. cap. 2. char.198.col.4.

Diuerſitas naturæ receptæ facit diuerſitatem in natura recipientis.Auer.3.de ani.tex.5.char.160.col.4.

Diuerſitatem inter duo quod comprehendit, neceſſe eſt,vt ſit vnum vno modo,& duo alio modo. Auer.3. de ani.tex.9.char.167.col.4.

Diuerſa ſpecie non ſunt diuerſa ob diuerſitatem materiæ, ſed quia in formis ſuis eſt contrarietas. Auer.in 10.metaphy.tex.co.25.c.129.

Diuerſum differt a differenti, qua aliquid eſt diuerſum per eſſentiam ſuam, ſed eſt differens per aliquid in eo exiſtens.Auer.in epito.metaph.trac.1.c.171.col.1.

Diuerſinoca ſunt, quorum nec eadem eſt definitio, nec idem nomen.Boet.in præd.char.118.

Diuerſum eſt omne,quod inflectitur ab eo,a quo inflectitur.Boet.in topic.Cicer.lib.2.char.796.

Diuerſiuoca ſunt diuerſa nomina, vnius & eiuſdem rei ſecundum ſubſtantiam, eò quòd inſtituens nomina illa inſtituendo diuerſis rei proprietatibus fuit affectus.Alb.mag.de præd.char.3.col.4.

Diuerſiuoca ſunt, quando diuerſa nomina diuerſis attribuuntur.Alb.mag.in præd.char.34.col.4.

Diuerſorum in eo,quod diuerſa ſunt, diuerſæ ſunt formæ & diuerſa nomina,quæ ſunt illis impoſita;ſed diuerſa in eo,quod vnum ſunt,vnũ nomen habere nihil inconueniens eſt.Alb.mag.in præd.c.34.col.3.

Diuerſitas omnis organorum naturalium corporum probatur eſſe propter diuerſitates animarum viuificãtium illa corpora.Albe.magn.de nat. & orig.animæ. tract.2.cap.8.c.74.col.3.

Diuerſitas, quæ eſt in corpore, eſt propter diuerſitatem potentiarum,& operationum animæ, & videmus eſſe determinatam diuerſitatem in organis corporis

humani, nec conuenientem cum alijs animalibus in figura omnino. Et cum hoc non posset esse per sensibilem animam, in qua conuenit homo cum brutis, oportet, quòd hoc sit propter opera animæ intellectiuæ: igitur intellectiua coniungitur aliquo modo corpori,& quocunque modo coniungatur secundum esse,numeratur necessario secundum numerum corporum,ergo erunt tot intellectus,quot sunt corpora. Alb.mag.contra Auer,de vnit.inte. cap.5.c.82.col.1.

Diuersitas non est nisi ab intelligentia,nec ab alio potest esse principio, quæ vel ordinata est ab intellectu, vel non ordinata; si non ordinata, tunc priuatio causam habebit efficientem,& a sapientissimo principio esset, quod est incõueniens. Alb.mag,de caus.& proces.vniuer.a pri.cau.lib.1.trac.2.cap.8.char.192.col.3.

Diuersitas omnis, quæ est in corpore, est ob diuersitatẽ potentiarum,quæ sunt in anima. Alb.Mag.de caus.& proces.vniuer.i pri.cau.lib.2.trac.5.cap.10. ch.228.c.3.

Diuersitas ad pugnam sufficit, quæ est cum modo contrarietatis. Alb.Mag.Ethic.9.trac.2.cap.2.ch.101.c.3.

Diuersitas non est absque diuisione. D.Thom.in 8.phy. lect.22.tex.28.c.149.col.4.

Diuersa sunt,quorum non est substantia vna.D.Thom. 10.metaph.lect.4.tex.10.char.699.

Diuersitas inter causas, & causatum duobus modis intelligi potest, vel quantum ad existentiam, vel quantum ad essentiam. Quantum ad existẽtiam,intelligo quòd effectus existit a causa,causa autem non existit ab effectu,siue essentia sit in eodẽ gradu in causa, & effectu, siue non;& hæc non tollit vniuocationem. Alia est diuersitas,quę tollit vniuocationem;varietas enim essentiæ variat rationem,varietas rationis tollit æquiuocationem. Alex. de Ales in 2.metaph.char.37.col.4.

Diuersitas specifica est diuersitas formalis, diuersitas numeralis est diuersitas materialis. Alexan. de Ales in 2. metaph.tex.16.char.123.col.1.

Diuersitas positionum procedit ab ignorantia. Alex. de Ales in 7.metaph.tex.9.c.190.col.4.

Diuersitas materiæ,& formæ,non solum est illa,quæ facit diuersitatem inter quidditatem, & cuius est quidditas, sed etiã diuersitatem inter quidditatem,& suppositum. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.42.c.227.c.3.

Diuersitas formalis est diuersitas generis,diuersitas materialis est diuersitas speciei. Alexand.de Ales 10.metaph.tex.24.char.300.col.2.

Diuinum ipsum intransmutabile esse omne necesse est primũ,ac maxime summũ, quo nec aliud est melius, quod moueat, nec prauitatẽ vllam habet,nec indiget suorum bonorum vllo. Arist.1.de cęlo,tex.100.c.276.

Diuinus intellectus semper intelligit diuinissimum, & honorabilissimũ, & nõ trãsmutatur,qa transmutatio in indignius fieret. Aris.12.met. su.2.c.5.te.51.c.259.

Diuinum natura,quid omnia habent. Arist.7.ethic.nicom.cap.13.c.184.

Diuinum principium omnium existit,per quod sunt,& permanent vniuersa. Theophra.metaph.cap.1.c.316.

Diuinissimum & primum quod est, quæ optima sunt, vult omnia. Theophra.metaph.l.2.cap.2.char.318.

Diuinatoria ars homini vtilitatem hanc affert, vt possit euitare, quæ forte non euitasset, si non consuluisset. Alex.Aphrod.de fato.cap.16.c.28.

Diuina natura non est peccatorum capax, ideo & eos non laudamus,quia meliores sunt eo, cui laudes congruunt, & rectis actionibus, in quibus sunt laudes. Alex.Aphrod.de fato.cap.17.char.28.col.4.

Diuinum corpus est, in quo natura est principium motus sempiterni, & non est causa quietis. Them. in 2. phys.tex.2.c.20.col.2.

Diuinæ virtutis multitudo diuitiarum non est neganda, nec comparanda est cum intellectu nostro imbecilli. Them.12.metaph.char.21.

Diuinus intellectus eo quòd optime perfectus est dum intelligit, tempus non requirit, sed simul omnia affatim non intelligit.Them.12.metaph.char.21.

Diuinum,quod est, inuidia caret: estque incomprehensibile humana ratione. Sirian.in 3.metaphy. vel 4.secundum Latin. 6.c.114.

Diuinus philosophus tractat ea, quæ a materia separata sunt. Ammon.in Porph.c.2.col.3.

Diuinitas est origo omnium rerum. Ammon. in Porphyr.char.2.col.2.

Diuina, & intellectualia nihil potentiæ habent, quia eorum substantia est actio. Simplic. in 3. physicor. char.148. col.2.

Diuina corpora sola in infinito tempore moueri possunt per spatium finitum. Simplic.in 6.physic. text. 22.char.339.colum.2.

Diuina,vt ipse Aristoteles ait, clarissima sunt ob suam naturam: sunt.n.formæ puræ sine vlla materia absq; potentia actus existentiæ.Ioan.gram.in prim. poster. cap.26.char.55.colum.4.

Diuinus opifex nil consilio facit, sed sua essentia. Ioan. gram.in 2.physic.cha.49.col.2.

Diuina semper omnia sibi similia facere numero scilicet sempiterna intendunt. Ioan.gram.de gener.animal. lib.2.cap.1.char.29.col.3.

Diuinus intellectus formas omnium rerum in se habet, ac se videns,omnia videt. Ioan.Gram.in 1.de anima. tex.8.c.8.col.1.

Diuinatio per somnium ideo vocatur,,quia prædiuinamus, & præcognoscimus ea, q̃ administrare gerereq̃; à somnijs debemus. Mich.Ephes.de diuin.c.21. col.3.

Diuina cum sint prorsus actus,& idcirco prorsus a materia absoluta, nunquam in aliud ab eo,quod sunt, immutari quærunt. Eustra.6.ethic.cap.7.char.307.

Diuinæ perfectioni omnia appetunt assimilari. Auer.in physi.1.tex.81.char.22.col.2.

Diuinus accipit à naturali prima principia mouentia, & nullam habet viam probandi primum motorem, nisi accipiat hoc pro conitanti à naturali.Auer.physi. 8.tex.3.char.154.col.4.

Diuina solicitudo, cum non potuerit facere generabile, & corruptibile permanere semper, fecit, vt communicent cum esse diuino secundum vnum posse;& misertа est in dando ei virtutem, qua potest permanere in specie. & melius est hanc virtutem habere, quàm non habere. Auer.2.de ani.fa.2.tex.34.c.133.col.4.

Diuina omnia,aut quædam sunt separabilia, prout vniuersale à particulari separat intellectus, & ideo non solum materialia,& mathematica separat. Alb.magn. ex pri.de intel.& intel.tract.2.cap.1.c.52.col.1.

Diuinationem in somnis esse ex phantasmatum similitudine excerptam,& coniecturatam dicimus. Albert. mag.de som.& vig.l.3.tract.1.cap.3.c.35.col.4.

Diuina sunt ante ea,quæ determinantur, quantitate: & ante ea,quæ determinãtur, contrarietate actiuorum, & passiuorum:& hoc modo physica fundantur secundum esse,& secundũ principia cognoscendi in iis,quæ quantitate determinantur, non in quantũ quantitate determinantur,sed in quãtum esse determinabile sola quantitate est fundamentum esse determinabilis contrarietate actiuorum,& passiuorum; & vtrumq; istorum fundatur in esse, secundum quod est simplex esse actus existens primæ essentiæ, quæ est ea, in qua stat omnis compositi resolutio vltima. Alb.mag.in 1.metaph.tract.1.cap.1.char.56.col.2.

Diuinus intellectus non tollit possibilitatem à materia, & ideo licet in ipso omnia sint immobiliter, tamen in materia sunt contingenter. Alber. mag.in 6.metaphysi.tract.1.cap.6.char.117.col.4.

Diuina voluntas intelligenda est,vt extra entia existẽs, vt causa quædam profundens totum ens, & omnes eius

ejus differentias. D.Thom.in periher. c.15.colum.2.

Diuina prouidẽtia à rebus subtracta,res in nihilum deciderent.D.Tho.in 2.physi.l.6.tex.33.char.22. col.2.

Diuina autoritas præualet rationi humanæ non magis, quàm authoritas alicuius philosophi præualeret alicui debili rationi,quam aliquis puer induceret.Diuus Thom.in 8.physi.l.3.tex.14.ch.122. colum.1.

Diuina bonitas non esset ociosa,& si nullã vnquam creaturam produxisset: ociosum enim dicitur, quod non consequitur finem ad quod est, & bonitas diuina non est propter creaturas. Diuus Thom.in primo de cęlo, tex.20.chart.6.colum.3.

Diuinatio est alicuius futuri, & absentis significati præcognitio.D.Thom.de diui.per som.lec.1.ch.43.col.3.

Diuus Thomas nõ callebat literas græcas,nec libri Arist, suo tempore erãt omnes latinitate donati. D.Thom. in 3.de anima.lect.12.text.36.c.60.col.3.

Diuinæ potestati illud solum subtrahatur, quod repugnat rationi entis,vt hoc quod implicat contradictionem. D.Thom.ethic.cap.6.lect.2.c.102.colum.1.

Diuinus intellectus intelligit essentiam suam,quæ est ratio intelligendi alia. Alexander de Ales 12.metaphys. text.39.chart.345.colum.2.

Diuina essentia est summe intelligibilis, & cum sit præsens intellectui diuino sub ratione intelligibilis, ideo semper se intelligit. Alexander de Ales 12.metaphys. text.50.char.350.colum.3.

Diuina essentia infinita est, ideo continet infinitos gradus perfectionum:ideo intelligẽdo se intelligit quoddam ens infinitum, ergo omne ens. & non est verum non intelligere quædam vilia, sed omnia intelligit. Alexan.de Ales 12.metaph.tex.51.c.351.colum.1.

Diuisio quot modis fit, vt fieri debet, & vt facilius.

Diuiduntur maiora facilius, quam minora, composita autem sunt maiora ijs,ex quibus sunt composita. Aristo.1.prior.sect.3.cap.33.char.219.

Diuisibile facile est, quod bene terminabile est, & magis quod magis.Arist.de cęlo.su.3.cap.7.text.44.ch.376.

Diuisio ex oppositis fienda est.Aristoteles de part.anim. pri.cap.3.char.412.

Diuisione bipartita fieri nequit,vt aliquod singulare accipiamus. Arist.de partib.anim.1.cap.3.char.414.

Diuisibile omne diuiditur semper in minores magnitudines, & ita diuidẽti succesiue non erit infinita sectio in minores partes, nec simul possibile est diuisum esse secundum omne signum,sed vsque ad aliquid. Aristo. pri.de gener.& corrupt.cap.2.tex.9.ch.366.

Diuisionis infinitas,quod substinet,nec paruũ,nec paucum est, Arist. de lineis insecabilibus. char.933.

Diuisibile omne, aut diuiditur in multitudinem, aut in magnitudinem,aut in motum suum. Aristot.de caus. prop.7.char.980.

Diuisio formę secũdum rationem absque quantitate fit, partitio autem est specierum in indiuidua cum quantitate.Alexander aphrodisien.in 4.metaph.vel secundum latin.5.co.39.char.163.colum.2.

Diuisibile, vel diuiditur, vt genus in species,vt si animal in hominem,aut equum;vel vt totũ in partes; & hoc, vel in partes similes,vel dissimiles; similes vt hominẽ, in venas,arterias:in dissimiles,vt caput,manus; vel vt ambigua vox in sua significata,vt canem,in cœlestem, terrenum,& marinum.Ammo.in Porph.c.8.col.2.

Diuisibilia,alia diuiduntur,vt genus in species; alia in totum,vt partes; alia vt vox æquiuoca in sua significata. Ammonius in prædicament.c.33.

Diuisio sex modis fit, vel vt genus in species, vniuersum in partes, ambiguum in significata,substantia in accidentia,accidentia in substantiã,et accidens in accidentia.Magen.in lib.de inter.c.4.

Diuisio omnis debet fieri secundum vniuscuiusque rei naturam. Simpl.in prædic.char.72.

Diuisio facilius fit in magnas partes, non autem in partes pauciores.Io.gra.in pri.prior.cap.33.c.557.col.1.

Diuisio non fit secundum formam,nam eadem forma in vno quoq; diuiso,ac seiuncto conspicitur.Ioan.Gram. in 3.physi.tex.69.c.72.col.1.

Diuisionis viæ ab antiquis inuentæ, addidit Arist. viam compositionis, quæ non est inferior via diuisionis ad vtilitatem definitionis,imo est ipsa manifestior. Auer. in post.lib.2.cap.8.tex.69.char.223.

Diuisio mensurarum in infinitum semper in duo media, est principium maximum inter mathematicos. Auer. in poster.3.tex.31.c.46. col.1.

Diuisibilitas rei,vel est mensura, aut numerus. Auer.in physi.3.tex.35.char.47.col.4.

Diuisim quod de aliquo dicitur, non semper de eo dicitur coniunctim.Auer.1.de gen.tex.9.156.col.4.

Diuisio rei fit ex eo,quod est materialis,non ex eo quòd habet formam. Auer.in epitom. metaphysi. tract.2. char.175.col.1.

Diuisionem fieri tantum in quantitate verum est per se, per aliud falsum. Auerroes ex destr. destr. disput.1. chart.10.column.3.

Diuisio fine quinque vocum cognitione fieri nequit. Boet.in Porphy.ex dial.c.6.

Diuisio duplex:alia,quæ totũ in partes;alia,quæ genus in species diuidit. Boet.in Porph.ex dial.c.7.

Diuisio alia est generis in species: æquiuoci in significata; totius in partes, vel secundum accidens, quæ triplex est;nam aut cum accidens in subiecta, aut subiectum in accidentia,aut cum accidens in accidentia diuidimus.Boet.in Porph.c.52.

Diuisio multis dicitur modis:vt generis in species,totius in partes, vocis æquiuocę in sua significata, & quæ fit secundum accidens: cuius triplex est modus,vel cum subiectum in accidentia secatur, vel cum accidens in subiecta diuiditur, vel cum accidens in accidentia. secatur.Boet.de diuisio.char.638.

Diuisio, ac definitio semper duobus fieret terminis, nisi indigentia nominum plures nos facere cogeret. Boet. de diuis.char.643.

Diuisio omnis debet cuncta amplecti, nec superfluum quicquam interponere, nec omittere, quod sit'necessarium.Boet.in Topic.Cic.lib.1.char.767.

Diuisio omnis, vel negatione fit, vel portione. Boet.de differ.topic.lib.2.char.870.

Diuisio vniuersa, vel fit generis in species, vel totius in partes, vel vocis æquiuocę in sua significata, vel accidentis in subiecta,vel subiecti in accidens,vel accidentis in accidens. Boeth. de differentiis topic. lib. 2. char.870.

Diuisum ex partitione diuiditur aliquando in ea, quæ simul esse possunt,aliquando non possunt simul esse. Boet.de differ ent.topic.lib.2.char.870.

Diuisio omnis, vel est generis in species,vel totius in partes, vel accidentis in accidentia, vel subiecti in accidentia, vel accidentis in subiecta, vel vocis in sua significata. Albert.magn.in prædicab.char.5.col.1.

Diuisio bimembris esse debet, quod intelligendum est, cum fit per oppositas differentias. Albert. magn. in prædicamen.char.53.colum.1.

Diuisio vera nunquam hoc efficit, vt vnum diuidentium cadat sub alio. Albert. magn. in elench. char. 297.columna 3.

Diuisibilia alia sunt per se, alia per accidens. per se sunt locus, & quantitas: per accidens, qualitas, ad quam est motus.Alb.mag.in 6.physi.tract.2.cap.1.c.72.c.1.

Diuisibile per accidens duplex:quod habet quantitatem per accidens secundũ quam diuiditur, vt primæ qua-

litates: aliud, quod licet in ſe ſit indiuiſibile nõ habẽs quantitatem, tamẽ ineſt diuerſis corporis partibus, & animæ. Alb.mag.in 1.de ani.trac.2.cap.16.c.12.col.4.

Diuiſio bona eſt bimembris, & oppoſita, & tunc ſpecificæ formæ vltimæ in tanta multitudine erunt, ſicut numerus differentiarum. Alb.mag.de ani.lib.11.trac.2.cap.1.char.99.col.2.

Diuiſio omnis debet eſſe per formas exeuntes immediate de eadem potentia generis, quarum vna forma ſit, & non priuatio, nec accidens per ſe, vel communiter. Alb.mag.de ani.l.11.tract.2.cap.4.c.100.col.3.

Diuiſibilitas ſecundùm quantitatem ad particularitatem totius poteſtatis non requiritur: nam vnitas, & punctus multas habet potẽtias, & ſi indiuiſibilia ſint ſm quãtitatẽ. Alb.mag.ethic.6.tract.1.c.3.c.69.col.3.

Diuiſio fit per reſolutionem ad ſimplicia. D.Thom. in Periherm.char.2.col.1.

Diuiſio duplex: formalis, & quantitatiua: formalis eſt in genere, quantitatiua in ſpecie. Alexand. de Ales in 3.metaph.tex.10.c.65.col.1.

Diuiſibile quid eſt, & quis diuiſionis finis.

DIuidi è diuerſo ab inuicem dicuntur, quæ ſecundum eandẽ ſunt diuiſionẽ. Ariſt.prẽd.trac.3.cap.3.c.95.

Diuiſio eſt veluti infirmus ſyllogiſmus, quod enim oportet demonſtrare, petitur. Ariſ.1.prior.ſec.2.c.7.c.217.

Diuiditur vnumquodque in ea, ex quibus componitur. Ariſt.phyſ.6.ſum.1.cap.1.tex.2.char.146.

Diuiſibile eſt omne, quod mouetur, & parte quieſcẽte, quieſcit totum. Ariſ.phy.7.ſu.1.cap.1.tex.2.c.178.

Diuiſibile eſſe in ſemper diuiſibilia, omne, quod mouetur, neceſſe eſt. Ariſt.phyſi.8.ſu.2.cap.4.tex.40.c.213.

Diuiſibile eſſe oportet omne, quod ſit, hæc ſcilicet materia, & hæe forma. Ariſtotel.7.metaphyſic.5.cap.7.tex.27.char.140.

Diuiſibile omne, vel magnitudo, vel multitudo eſt. Ariſ.11.metaph.cap.7.tex.23.char.234.

Diuiſio eſt, cum omnino tollitur, qd ſit aliquid, & cum conſtructio cum negatiua particula fit. Alex.Aphrod.in 1.lib.prior.cap.1.char.5.col.2.

Diuiſio eſt prima partitio. Ammo.in Porph.ch.2.col.1.

Diuiſio eſt ſecũdaria rei partitio. Ammo.in Por.c.2.c.1.

Subdiuiſio eſt iam rei diuiſæ, atque in ſuas membra diſtributæ partium, ac ſpeciei ſectio. Ammon.in Porphyr.c.2.col.4.

Diuiſio genus in proprias differentias ſecat. Ammon.in Porph.c.2.col.3.

Diuiſio eſt particula quædam diuiſionis. Magent. in prior.char.36.col.1.

Diuiſibilia in diuiſibilibus aliqua proportionis iunctione congrue fieri nequit. Them. in 1. de anima. cap.20.tex.48.char.65.col.4.

Diuiſibile non eſt potentia in infinitum diuiſum, ſed diuiſibile. Simpl.in 1.phy.char.47.col.1.

Diuiſio eſt extra, & additio ſemper accepti. Simpl. in 3.phyſic,tex.64.c.179.col.1.

Diuiſione contradictoria exiſtente reliquum neceſſario relictum eſt alijs interemptis. Simpl. in 3. de cœlo. l.50.tex.54.char.95.col.2.

Diuiſiones corporibus inexiſtentes ſingularium verbi gratia numerorum, non ſunt ſubſtantię, ſed prima diuerſitas oĩa diſtinguens, & oĩno diuerſa genera diuiſiones ſunt: quo pacto non ſecundum ſpecies, & ſecundum ſubſtantiam ſtantem diuiſionem uniuerſis inferunt. Sir.in 2.metaph.vel 3.ſecũdum Latin.c.38.

Diuiſio ſcientifica eſt, quæ fit per contradictionem. Ioã. Gram.in 1.phyſic.tex.6.c.5.col.1.

Diuiſio eſt totius in partes reſolutio in elementa. Ioan. Gram.in 1.phyſic.char.17.col.2.

Diuiſio eſt via certior in numerando, quàm inductio. Auer.phyſic.5.tex.7.char.97.col.2.

Diuiſio eſt eſſentialis quantitati, & qualitati attribuitur per accidens. Auer.phy.6.tex.37.c.123.col.4.

Diuiſio magnitudinis ſecundum medietates eſt diuiſio per accidens. Auer.8.phy.tex.68.c.187.col.1.

Diuiſio, quæ eſt ſecundum medietates, quæ non finiuntur, eſt diuiſio, cum qua non coniungitur diuiſio, quæ facit finitatem, nec in potentia, nec actu. Auer.8.phyſ.tex.68.c.187.col.1.

Diuiſio, quæ eſt ſecundum partes æquales, conuenit magnitudini, ſiue fuerit potentia, ſiue fuerit actu. Auer.8.phyſ.tex.68.c.187.col.1.

Diuiſione, & inductione vtimur in declarando latentiora primis cognitionibus, & apertiora primis quæſtionibus. Auer.1.de cœlo.tex.2.c.2.col.4.

Diuiſio formæ eſt per accidens. Auer.in epito.metaph.tract.2.char.175.col.3.

Diuidere eſt in multitudinem, quod vnum eſt, ſoluere. Boet.in Porph.c.76.

Diuiſio omnis è contrario compoſitionem, ac coniunctionem meditatur. Boet.in Porph.c.76.

Diuiditur totum in partes quoties vnumquodque in ea, ex quibus eſt compoſitum, reſoluimus. Boeth.de diuiſio.char.638.

Diuiditur genus in ſpecies, aut in duas, aut in plures, ita tamen, vt non ſint infinitæ. Boeth. de diuiſio. char.638.

Diuiditur vox in proprias ſignificationes, quoties vna vox multa ſignificans aperitur, & eius pluralitas ſignificationis oſtenditur. Boet.de diuiſio.char.639.

Diuiſio, quæ propter apertiſſimam generis naturam reperta eſt, debet ad intelligibiliora deducere. Boet.de diuiſ.char.642.

Diuiſio eſt generis in ſpecies proprias diſtributio. Boet. de diuiſ.char.643.

Diuiſibile omne, ex aliquo iterato poteſt componi cum eodem. Alber.magn.in 6.phyſi.tract.2.de lin.indiui. cap.6.char.81.colum.1.

Diuiſio eſt cauſa numeri, quia numerum cognoſcimus diuiſione continui. Alb.mag.in 6.phyſi.tract.3.cap.3.char.79.col.3. Idem Alber.magn.5.metaphyſic.tract.1.cap.8.char.102.colum.2.

Diuiſum actu eſt, quod intelligitur per medium, vt per partem, quia nihil habet mediũ actu, niſi diuiſum in actu. Alb.mag.in 3.de anim.tract.3.cap.1.c.41.col.2.

Diuiditur determinate nihil, niſi quod habet dimenſiones determinatas. Alb.mag.de nutrim.& nutri.tract.2.cap.1.char.65.col.4.

Diuiſibile magnitudine non diuiditur niſi altero duorũ modorum, id eſt, aut diuiſione magnitudinis, aut magnitudinis acceptione. Alb.Mag.de cauſ.& proceſ.vniuerſ.a cauſ.prima, lib.2.trac.2. cap.4.char.209.col.1.

Diuiſio omnis in tempore facta diſtinguit præteritum, & futurum. D.Thom.in 6.phyſicor.in lect.5.tex.26. char.91.col.2.

Diuiſibile eſt omne, quod mouetur, quia pars vna eſt in termino a quo, & alia in termino ad quem; verum eſt de motu locali, qui eſt vere per ſe continuus. D.Tho. de ſen.& ſen.lect.16.cap.20.col.3.

Diuiſionis vltimus terminus ſemper eſt primum principium, & elementum compoſitionis. D.Tho.3.metaphyſi.lect.3.tex.2.char.123.

Diuiſibilia omnia ſunt menſurabilia; quia reſolubilia ſunt. Alex.de Ales in 1.metaph.char.11.col.1.

Diuiſio in differentias eſt diuiſio formalis, & ideo diuiſio generis eſt in differentias formales, diuiſio autem ſpeciei in indiuidua eſt diuiſio materialis. Alexan.de Ales in 2.metaph.char.44.col.3.

Diuiſibilia in tempore ſunt illa, quæ in alia, & alia parte ſui cõcernunt aliam, & aliam partem temporis. Indiuiſibilia ſunt, quę nullo modo concernunt tempus.

Alex.

Alex.de Ales in 5.metaph.tex.11.c.116.col.3.

Diuiſibile in ratione eſt, quod ab intellectu apprehenditur ſub alia, & alia ratione, ita vt intellectus illud apprehendens illud apprehendit ſub diuerſis rationibus. Indiuiſibile eſt, ſub quo non apprehenduntur diuerſæ rõnes. Alex.de Ales in 5.met.tex.11.c.116.c.3.

Diuerſum omne prædicatur de diuidentibus. Alex. de Ales in 5.metaph.tex.14.char.122.col.1.

Diuiſio omnis eſt per oppoſita. Alex. de Ales in 5.metaph.tex.16.c.124.col.1.

Diuiſio ſpecifica duarum ſpecierum magis ſequitur rationem realem, quàm ipſam rem. Alex. de Ales in 5.metaph.tex.18.c.135.col.3.

Diuiſio ſpeciei in genus, & differentiam eſt diuidere in aliqua, quæ accidunt formæ. Alex.de Ales in 5.metaphy.tex.30.c.160.col.4.

Diuiſio ſubſtantiæ in materiam, formam, & compoſitũ, non eſt vniuoci, quia ſecundum aliam, & aliam rationem, dicitur ſubſtantia forma, materia, & compoſitũ; nec ęquiuoci, qa ęquiuoca nõ habent attributionem inter ſe, ſed eſt analogi, de cuius rõne eſt vt aſpiciatur vnũ, & idẽ ſub diuerſis rõnibus: nec eſt diuiſio generis in ſpecies. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.7.c.188.c.2.

Diuiſionis ſignum eſt motus diuerſitas. Alex.de Ales in 10.metaph.tex.c.276.col.3.

Diuiſionis neceſſitas, & utilitas.

DIuiſione, nec deſtruere licet, nec de accidente, aut proprio ratiocinari, nec de genere, nec in qbus ignoratur, an ſit, vel nõ ſit. Ariſ.1.prior.ſec.2.cap.32.c.218.

Diuiſio vtilis eſt ad definitionem. Ariſt.poſt.l.2.cap.13.tex.18.c.376.

Diuidentem omnia entia ſcire non oportet. Ariſt. poſt. lib.2.cap.13.tex.20.c.377.

Diuiſio eius, quod multipliciter dicitur, vtilis eſt ad cognoſcendum ad quid oportet orationes facere, & ad rem ipſam, non ad nomen, & ne paralogiſmos faciamus. Alex.Aphrod.in top.cap.14.char.19.col.2.

Diuiſio omnis per interrogationem, & conceſſionem procedit, non inferens neceſſarium. Alex.& Euſtrat. in 2.poſter.char.28.col.1.

Diuiſio non confert definitioni. Them. in 2.poſterior. cap.5.char.9.col.3.

Diuiſio vtiliſſima eſt, quoties omnia continet, quæ ſunt in eo, quod ſit rei eſſe, nihil redundet, vel deſit, neque tranſiliat, ad vltimam ſpeciem. Them.in 2.poſterior. cap.5.char.9.col.3.

Diuiſio, quæ per differentias generatur, commodiſſima eſt, & ad ſumendum quæ per ſe, & vniuerſaliter prædicantur. Them.in 2.poſt.cap.23.char.11.col.4.

Diuiſio, vt definitioni ſit apta, tria facere debet; primo ſumere, quæ de re dicuntur in quid: ſecundo, vt differẽtiæ in ſeriem collocentur: tertio vt gueniat diuiſio ad vltimã ſpeciem. Them.in 2.poſt.cap.25.c.12.col.1.

Diuiſio multum confert definitioni. Ammon.in Porph. char.2.col.3.

Diuiſiones, quæ in contraria fiunt, vitari poſſunt: quæ in contradictoria, non. Ammon.in prædic.c.17.

Diuiſionis medio nullæ concluſiones demonſtrari poſſunt. Ioan.Gram.in 2.poſter.cap.3.char.58.col.4.

Diuiſio confert ad ſciendum, quæ differentiæ vniuerſaliores, & quæ minus vniuerſales ſunt, & vt nullæ differentiæ in eo quod quid eſt, relinquantur. Ioan. Gram.in 2.poſter.cap.14.char.69.col.1.

Diuiſio demonſtrationi tantum adiumentum præſtat, quantum definitiones ex diuidendi via conſtant. Magent.in prior.char.36.col.1.

Diuiſione nihil comprobatur, nec refellitur. Magent.in prior.char.37.col.1.

Diuiſibile nullum, aut ſubſiſtere poſſibile eſt, ita vt nihil in ſe impartibile contineat, aut ſecundum naturam ſe ſe habere ſine perfectione illis conueniente. Simpl.in 3.de ani.ex ſect.2.tex.23.char.66.col.3.

Diuiſionis vtilitas eſt traditio ordinis partium definitionis in ſuis locis, & diſcernere rem ab eo, in quo potèſt aliquid ſecum conuenire per illud, quod ipſum appropriat. Auer.epitom.in logic.c.353.col.4.

Diuiſibilitatem qui aufert a tempore, & a magnitudine, aufert velocitatem & tarditatem. Auer.6.phyſi.tex.11.c.116.col.2.

Diuiſio neceſſaria eſt ad definitiones integras ſpecierum. Boet.de diuiſ.char.641.

Diuiſioni quod aptum eſt, definitioni quoque accommodatur. Boet.de diuiſio.char.641.

Diuiſione nulla certior eſt ratio. Boeth. in Topic.Cic. libr.6.chart.848.

Diuiſio confert ad inueniendas particulas definitionis. Alb.mag.in prior.char.135.col.3.

Diuiſio vtilis eſt ad colligendum quod quid eſt, non autem ad inueniendum. Alb.mag.in poſter.c.214.col.4.

Diuiſio primo quãtitati cõuenit, ideo qđ diuiditᷣ, aut eſt quantũ, aut in quãto. Ale.de ales 11.meta.c.321.c.2.

Diuiſio in quo eſt, & quid facit.

DIuiſibilitas vel per ſe, vel per accidens inuenitur in omni prædicato, in quo inuenitur tranſmutatio. Auer.phyſi.6.tex.39.char.124.col.3.

Diuiſio finita eſt in tranſmutatione, quæ eſt in quanto, in vbi, & in quale; quia diuiſio infinita, quæ declarata eſt in ſexto, eſt diuiſio in potentia, iſta autem eſt actu: & ſi diuiſio infinita eſſet actu, nõ inueniretur motus generatus, nec corrupt⁹. Auer.phy.8.t.23.c.163.c.3.

Diuiſio in partes æquales terminat continuum, & numerat ipſum: diuiſio vero, quæ non terminat ipſum, eſt diuiſio, in qua maius ſemper diuiditur in minus. Auer.8.phyſi.tex.68.char.187.col.1.

Diuiſio in infinitum accidit magnitudini ratione materiæ, non formæ. Auer.3.phy.expoſi.med.c.206.col.4.

Diuiſio ut per accidens.

DIuiſio per accidens commune habet, vt in oppoſita diuidatur. Boet.de diuiſio.char.648.

Diuiſionis modi, ut differunt inuicem, & ut differunt a compoſitione.

DIuiſio differt a reſolutione, quia illa a ſimplicibus ad concreta proficiſcitur; reſolutio autem a concretis ad ſimplicia deuoluitur. Ammon.in Porph.c.2.col.3.

Diuiſio generis à diuiſione vocis æquiuoce differt; quia vox, in proprias ſignificationes ſeparatur, genus verò in quaſdam à ſe quodammodo procreationes diuiditur. Boet.de diuiſ.char.639.

Diuiſio vocis ad conſuetudinem refertur, generis autem ad naturam. Boet.de diuiſ.char.640.

Diuiſio generis à diuiſione totius differunt, quod totius diuiſio fit ſecundum quantitatem, generis autem diuiſio in qualitate fit. Boet.de diuiſ. char.640.

Diuiſio natura poſterior eſt compoſitione. D.Thom.in Periher.char.6.col.4.

Diuitias nullus propter ſe honorat, ſed propter aliud. Ariſt.topic.lib.1.cap.prim.char.436.

Diuitiæ cur magna ex parte hominibus prauis potius quàm bonis habeantur? quia fortuna cęca eſt, diſcernere ſibi, atque ſeligere, quod melius, non poteſt. Ariſt.problem.ſect.29.q.8.char.609.

Dies eſt primum per ſeipſum, & eſt dies magis, quia influit, & ſuper ipſum non fit influxio. Ariſt.de cauſ. prop.21.char.993.

Diuitiæ non sunt summum bonum, alterius enim causa comparantur,& pecuniaria vita est violenta quędam, Arist.Ethic.1.cap.5.char.9.

Diuitijs optime utitur ille, qui ea uirtute præditus est, quæ circa diuitias uersatur, & hæc liberalis est. Arist. 4.Ethic.nicom.cap.1.char.80.

Diuitiæ, & potestates ob honorem expetendæ sunt. Arist.4.Ethic.nicom.char.93.

Diuitiæ in infinitum abire non debent:nam nullum instrumentum infinitum est, nec multitudine, nec magnitudine.Arist.politic.1.cap.5.char.501.

Diuitiæ sunt multitudo instrumentorum rei familiaris,& reipublicæ.Arist.politic.1.cap.5.char.501.

Diuitias quærunt ad fruitionem corporis, qui bene viuere studeant.Arist.politic.1.cap.6.char.505.

Diuitiis qui excedunt, difficiliter rationi obediunt: superbi,delinquentes apertè in rebus magnis fiunt, ali occulte praui,& in rebus exiguis fraudatores,nec imperium cuiuspiam pati volunt, nec sciunt, & hoc statim domi eorum natis existit; propter delitias enim ne in scholis quidem præceptoribus obedire consueuerunt.Arist.politic.4.cap.11.char.623.

Diuitiarum partes sunt, nummi, agri, copia locorum possessiones. itemque supellectilium possessiones, & pecorum,& mācipiorum multitudine, magnitudine, & pulchritudine excellentium. Arist.rhet.1.char.22.

Dives est ille, cui insunt multæ possessiones, & huiusmodi reliqua, ita vt in se sit alienatio earum rerum. Arist,rhetor.1.char.22.

Diuitiæ potius in vsu consistunt, quàm in possessione. Arist.rhetor.1.char.22.

Diuitiæ sunt quasi pretium quoddam existimationis rerum aliarum.Arist.rhetor.2.char.103.

Diuitiæ sunt instrumentū,& q ait instrumento nulli esse contrariū, falso hoc ait,alicui enim instrumento est aliqd contrariū, qa diuitiis,quæ instrumentū sunt,est aliqd contrarium.Alex.Aphro.in 4.nat.q.cap.4.c.17.

Diuitiæ sunt bonum instrumentarium, quod processus ratione posset quantum in nobis est, vel prodesse,vel nocere, nisi extrinsecus aliqua per inuasionem occasio afferatur.Eustrat.pri.mora.char.14.

Diuitiæ vtiles quidem sunt, sed alterius gratia quæruntur.Alb.mag.ethic.1.tract.5.cap.10.c.13.col.1.

Diuitijs optime vtitur, qui habet circa pecunias virtutem,vt ad vsum refertur. Alb.Magn.Ethic.4.tract.1. cap.2.char.48.col.2.

Diuitias qui acquisiuit, magis diligit eas, quàm qui accepit eas aliunde deuolutas.Alb.mag.Ethic.4.tract.1. cap.4.char.49.col.1.

Diuites honorari volunt, & quia in congregationibus non tantum honorantur, vt volunt, ideo non curant ire.D.Thom.4.politic.lec.5.char.58.col.2.

Diuitias assequuntur disciplina, & nobilitas. disciplina quidem, quia organa necessaria ad disciplinam, sunt diuitiæ. nobilitas autem, quia nobilitas est virtus, id est inclinatio ad virtutem,& diuitiæ antiquæ. D.Th. 4.politic.lec.7.char.59.col.2.

Diuites ex ipsa abundantia diuitiarum inclinantur ad contumeliam, & ad alia iniuriosa, ideo nihil curant de iniustitia, D.Tho.6.politic.lec.3.char.93.col.4.

Diuitiæ maiores requirūtur ad practicam,quam ad speculatiuam. Ad speculatiuā sufficiunt,& sunt vtiles ad substentationem vitæ, & bonā dispositionem corporis. Ad practicam,vel ciuilem exiguntur ad hoc,& ad expeditionem operationum practicarum,seu ciuiliū; & quanto perfectior est,tanto maior: & si ab hac commensuratione superexcedant,aut totaliter tollunt felicitatem, aut saltem minuunt ipsam, & si deficiant secundum aliquod minuunt ipsam: & si secundum multum,totaliter tollunt. D. Thom. 7. politic. lect. 10.char.115,col.3.

Doctio, & disciplina non sunt idem, nec actio cum passione,sed cui insunt hæc motus.Nam huius in hoc,& huius ab hoc actum esse ratione diuersum est.Aristot. physic.3.su.2.cap.6.tex.22.c.59.

Docilem faciunt,si cui placuerit, tum si bonus apparet: attentum, si de magnis rebus propriis moralibus, & iis iucundis dicatur.Arist.rhetor.3.char.164.

Docentium proprium munus est causam reddere eorum,quæ docentur.Alexand. aphrod.in prim.metaphysic.com.12.char.7.col.1.

Docent ii maxime, qui causas proprias essentiales de singulis dicunt.Albert.magn.in metaphysi.tractat.2. cap.4.char.60.col.1.

Docet recte,qui causas præcognoscit,& causas ostendit. A'ex.de Ales in 1.metaph.char.6.col.2.

Doctrina omnis,& omnis disciplina intellectiua ex præexistente fit cognitione.Arist.post.1.tex.1.c.294.

Doctrina non est docenda a primo semper acri principio,;sed vnde quis facilius discat. Aristotel. 5.metaphysic,cap.1.tex.1.char.84.

Doctrina fit per minus nota naturę ad magis nota.Arist. 7.metaph.ex su.1.cap.1.tex.10.c.130.

Doctrina omnis fit ex præcognitis, nam altera inductione,altera ratiocinatione. Aristot.6.Ethic.ad Nicom.cap.3.char.142.

Doctrina quæque à fine imposito notatur, & habet esse. Alex.Aphrod.ex 1.metaphysic. vel secundum Latin. 2.com.5.char.46.col.2.

Doctrinæ eiusdem est naturam rei considerare, cuius principia per se,& causas considerat.Alex.Aphrod.in 3.metaph.vel apud Lat.4.com.1.char.82.col.2.

Doctrina horum non existit vna,quorum genus, & subiectum non est vnum. Alex.aphrod.in 10. metaph. vel.11.com.9.char.267.col.2.

Doctrinæ nullius partes sunt de entis, quatenus est ens accidentibus, & contrarietatibus differere, siue illa sint vnum,& multitudo, siue quippiam aliud, præter quàm sapientiæ. Alex.Aphrod.in 10.metaph.vel 11. com.12.char.269.col.2.

Doctrina mistionum ex contingentibus, & necessariis difficilis, & ardua est,nec expers, difficultatis. Mag.in prior.char.16.colum.1.

Doctrinam intellectualem discentes quædam principia naturalia prænoscant oportet: aliqua enim è domo afferre oportet.Them,in 1.post.cap.1.char.1.col.2.

Doctrina est actus a præceptore in discipulum procedens.Ioan.Gram.in 1.post.cap.1.char.2.col.3.

Doctrinæ modus in physicis, est modus omnium doctrinarum trium generum demonstrationum,nempe signorum, demonstrationum quid est, & propter qd, nec non absolutarum, & simpliciter: licet maior pars sit demonstrationum qd est, & propter quid, & raro simpliciter,contrariumq; fit in mathematicis, in quibus fiunt demonstrationes simpliciter,& absolute, & vtuntur definitione, & diuisione, enthimemate, inductione,& exemplo:sed exemplo,& inductione alio vtitur modo,quàm dialectica,& rhetorica. Auer. in physi.1.ex proœm.char.3.col.2.

Doctrina ordinata est incipere a cognitione causarum primarum rei cognoscendæ perfectæ,deinde intendere ad cognitionem aliarum causarum remotarum secundum ordinem, donec perueniamus ad causas propinquas.Auer.in phy.1.tex.1.c.4.col.2.

Doctrina,quæ incipit a rebus vniuersalibus communibus,est naturalis, tū quia propositiones acceptæ sunt immediatæ, tum quia manifestiores, tum quia nō accidit reiteratio.Auer,in physi.pri.tex.57.ch.17.col.1.

Doctrinę principium aliud est in scientiis ab eo, quod est in rei veritate. Auer.in 5.metaph.su.1.tex.co.1.c.48.

Doctrina, disciplina,& scientia subiecto sunt vnū, differunt tñ secundum quid.Alb.mag.in post.c.173.col.2.

Doctrina dicitur, vt est ab ore doctoris transfusa. Albe. mag.in post.c.173.col.2.

Doctrina non semper incipit a priori, secundum rem,& naturam,sed ab eo, a quo facilior est doctrina. Alber. mag.in 1.phy.tract.1.cap.1.c.1.col.3.

Doctrina est actio eius, qui aliquid cognoscere facit. D. Tho.in post.c.37.col.1.

Doctrina omnis est per causas, quæ nunquam est,nisi sit resolutio: quia ipsæ amplius non resoluuntur, semper enim non terminata resolutione potest fieri quæstio, & quæstio vbi est,vel fieri potest,non est perfecta doctrina.Alex.de ales in 1.metaphy.c.8.col.2.

Doctrina perfecta non fit, nisi per causam, quæ amplius non resoluitur.Alex.de ales in 1.metaph.c.8.col.2.

Dolia,& vtres a musto franguntur,cum vinum mutatur in aerem,ventum,vel vaporem, & non habeat locum in dolio, & vtre. Ioan.gramm. in 4.physi.tex.84.ch. 104.colum.2.

Dolor est pectoris refrigeratio. Aristot. problem.sec.11. q.13.char.454.

Dolorem per se omnibus fugiendum esse, existimauit Eudoxus,vt voluptatem expetendam.Arist.10.ethic. Nicom.cap.2.ch.242.

Dolores,& voluptates sunt voluptatis signum. Aristot, rhetor.2.ch.76.

Dolor exturbat, & corrumpit naturam eius, qui eo afficitur.Arist.3.rhet.Nicom.cap.12.c.77.

Dolor est passio animalis per distantiam partium connaturalium cum violentia. Alexan.aphr.in 6.top.cap.3, ch.77.colum.4.

Dolor omnis rationabiliter malum dicitur,suapte enim natura est fugiendus: tamen si recte perpendas, sunt aliqui dolores, in quibus virtus est medij coniecturatiua,familiaresque studioso sunt dolores aliqui, & labores.Alex.aphr.in 4.nat.q.cap.6.c.18,

Dolentibus cur summæ corporis partes pallescere consueuere? quia vires naturæ cum sanguine partes interiores corporis subeunt,& sanguis summam corporis partem callefacere,& laxare potest.Alex.aphr.probl, 1.q.32.ch.675.

Dolent minus,qui rapide,& inconsulto inciduntur,quā qui consulto, quia alteri animo sunt occupati cuique negotio,vt ex equo sentirē præterea non possint,alteri suum animum ad membrum id vertunt,quod secādum est, atque ita vt amplius sentiunt sic vehemētius dolent.Alex.Aphrod.probl.1.ch.690.

Dolores cur per noctem augeri soleant?quoniam per id tempus animus ocioſus. Alexand.aphro. problem.1, 118.ch.709.

Doloribus in absceſſum,cur frigus præcedere, febrē sequi solitum est? quia calor naturalis vehementia doloris cōflictus cedit,& recipit se ad loca interiora,qua re corporis summa refrigerant,& sanguinis conceptacula concrescunt,& vbi calor se recollegerit,expulsusque bonis viribus partes sui corporis oēs aduersus iniuriam frigoris occuparit,sanguis cōcretus recalescit, atq; diffundif.Itaq; conceptabula vaporis repleta accēdere febrē possunt.adeo,quod cū mēbro affecto cęterę oēs partes consentiant, iniuriā collectionis quasi propulsando,vires exercendo intēdūt,ac excitāt,horror itaque,friguſq; exultat,febrē vero post hac sanguis putridus accēdit,& auget.Ale.aph.prob.2. 15.c.730.

Dolorem minorem, cur per sectionē cutis capitis integētis percipimus,quam cum alia pars siccatur, quoniā minus carnis musculoſę in capite,quā in cęteris corporis partibus est.Alex.aphr.probl.2. 41.c.738.

Dolor est,cum impedimur, ne secundum naturam operari valeamus.Eustr.2.ethic.cap.1.c.92.

Domestica omnia principio fera prius, quam domestica esse solent.Arist.prob.sec.10.q.44.c.440.

Domesticarum curationū genera quatuor sunt. Regiū, atrapicum,Ciuile,Priuatum.Aristo.ęconom.2.c.801.

Domicilium quoddam in Elide esse legitur,quod ab oppido 8.stadiorum distat discrimine, in quo cum Dionysia persoluuntur, tres vacuos lebetes imponunt, & hæc agentes Græci,peregrinū,quē volunt vasa explorare,foresque domicilij sigillo concludere hortantur, & postquā portas aperire decreuerint,sigilla ciuibus, aduenisque ostendunt,foresque aperiunt: & qui ingrediunf,lebetes vino replent,& locum minime obleſum inueniunt: qua de causa quisque suspicari possit, vt id arte incolarum fiat. Arist.de admir.aud. 118.c.866.

Domini in seruos imperium tyrānicum est,quod enim hero vtile est,hero agitur,sed hoc rectum esse videtur. Arist.8.ethic. Nicom.cap.10.ch.205.

Domini scientia est in vtendo seruis, & ideo est dominus,non qui possideat,sed qui vtatur. Aristo.polit.1. cap.4.ch.498.

Dominum vnū esse in similibus, & paribus non est utile, nec iustum, vel si sint leges, nec si non sint leges. Arist.polit.3.cap. 12.c.597.

Dominus seruos studioſos parare debet. Arist. œcono. 1.cap.5.c.779.

Domini non diligentis nō est possibile esse posse uicarios diligentes.Arist.œconom.1.cap.6.c.781.

Dominus prius debet expergisci, & posterius ire cubitū quam seruus,nec unquam sine custodia relinquere domum.Arist.œconom.1.cap.6.c.781.

Dominus ante lucem surgere debet, quod & ad sanitatem,& ad curā rei familiaris,& ad studiū philosophiæ prodest,quam plurimū.Arist.ęconom.1.cap.6.c.781.

Domini tantum propria est uoluntas.Alex.aphr.in 1.de ani.cap.21.c.39.colum.3.

Dominus a natiuitate est,qui ex lumine intellectus,& sibi sufficit,& alijs.Alb.mag.in 11.metaph.tract.2.ca. 36.ch.161.col.2.

Domus nuper illita magis resonat, quia maior refrigendi datur facultas propter leuitatem: & leuis est, quia continens adhuc rimisque immunis penitus extat.Nō tñ admodum humidā uolo intelligi:nulla enim refractio de limo effici potest, & immobilitas aeris aliquid facit: congestus enim cum procedit, occurrentem illū retorquere uehemēti? pōt.Ari.prob.sec.11.q.7.c.453.

Domus resonat magis si dolium,lagena, & figulina,cæteraque quis obruat,& operiat,uel puteus, & cisterna,uel aliqua fouea in domo sit: quia resonandi ratio non nisi refractio est,& concaua omnia magis sonāt, & solida uasa magis continent aerem,& uehementior fit ictus.Arist.probl.sec.11.q.8.c.453.

Domus omnis regitur a seniore, quare & coloniæ inde propagatæ propter consanguinitatem.Aristo.polit.1. cap.1.char.489.

Domus constat e seruis, & liberis, & eius minutissimæ partes sunt,dominus,seruus, maritus,uxor, pater, filius.Arist.polit.1.cap.3.c.491.

Domus administratio alia est uiri, & fęminæ: uiri enim est acquirere, fęminæ uero seruare. Arist.polit.3.cap. 5.char.566.

Domus antiquitus ædificabantur per inextricabiles aditus,ex quibus nisi consueti euadere uix possunt, & in se inscrutabiles latebras,si q aggrederent: quod pōt fieri,si quis ita disponat ut solent agricolæ illos,quos uocant uinearum tramites. Arist.polit.3.cap.11.ch.737.

Domus partes sunt,homo,& possessio.Arist.ęconom.1. cap.2.ch.776.

Domus est finis ædificatiuæ artis. Alb.mag.ethic.1.tra. 6.cap.1.c.15.colum.2.

Domos antiqui fortiores faciebant propter aduersarios, posteriores uero delectabiliores. D.Tho.7.polit.lect. 9.ch.113.col.1.

Donum est largitio possessionis, & signum honoris, & ideo, & auari, & ambitioſi dona appetunt. Aristot.

rhetoricorum primo, c.23.

Donum eſt donatio irredibilis, in qua donans non delectatur niſi in donatum eſſe. Alb.mag.ethic.4.tract.1. cap.1.chart.48.colum.2.

Dorica eſt melodia primi toni. D.Thom.8.polit.lect.2. chart.130.colum.2.

Dormire fabuloſe quidam dicuntur in Sardis apud heroes longo tempore. Ariſtoteles phyſicor.4.ſum.3. cap.3.tex.98.char.108.

Dormire contingit animal,quia dum alitur,aſcendit vapor ab alimẽto ad caput,& vbi abſumptus fuerit, qui ad cerebrum aſcenderat,vapor,redit vigilia.Ariſtotel. prim.de plantis. cap.1.char.363.

Dormiẽtis ſanguis effugit a partibus exterioribus ad interiora, ita vt adacto cultello non æque effluere poſſit.Ariſt.de hiſt.ani.3.cap.19.chart.99.

Dormiunt aquatilia,& quæ mollia, cruſta operta, locuſtæ.Ariſt.de hiſt.anim.4.cap.10.char.134.

Dormiens omne neceſſe eſt habere ſenſitiuam particulam. Senſitiuum autem,quod ſentit actu.Ariſtote. de ſom.& vig.cap.1.char.48.

Dormientem ſimul ſimpliciter,& proprie agere ſenſu impoſſibile eſt.ideo neceſſarium eſt ſomnum omnem excitabilem eſſe. Ariſt.de ſom.& vig.cap.1.c.48.

Dormiens animal impoſſibile eſt ſimpliciter ſentire qualicunque ſenſu.Ariſt.de ſom.& vig.c.2.ch.50.

Dormientes quidam mouentur,& faciunt multa,quæ vigilantium ſunt,non tamen abſque phantaſmate,& aliquo ſenſu. Ariſt.de ſom.& vig.cap.3.ch.53.

Dormiunt vehemẽter pueri,quia nutrimentum ſurſum fertur omne:cuius ſignũ eſt,quod in prima ætate maiores ſunt ſuperiores partes, quam inferiores, & ideo epileptici fiunt. Ariſt.de ſom.& vig.cap.4.ch.55.

Dormientes habent ſuperiora,& exteriora frigida:interiora vero,& inferiora,vt quæ circa pedes,calida.Ariſtot.de ſom.& vig.cap.4.char.56.

Dormire animalia partem maximam temporis in vtero neceſſe eſt;quia incrementum,& pondus in locis ſupe rioribus eſt,tamen expergiſci in vtero videntur.Ariſt. de generat. anim.5.cap.1.ch.264.

Dormientibus accidit ſenſus,vt quod reſurgunt,& multa agunt.Ariſt.de gene.anim.5.cap.1.char.265.

Dormientes grauiter,& ſuauiſſime cur non ſomniant? quia & ſenſus,& intelligentia hominis tunc ſuo fungi officio poteſt,cum animus trãquillatur,& requieſcit: qua requie, vel ipſa ſciendi ratio conſtare videtur, vt quæ animum in tranquillitatem adducat,& cum non eſt in trãquillitate nihil intelligere poteſt,& plurimus motus merito tunc eſt,cum ſuauiſſime quis obdormiſcit,quia tunc maxime larga caloris copia in partem interiorem trahitur. Ariſt.probl.ſect.3.q.13.ch.629.

Dormientes, cum aliquid peragant, non reminiſcuntur ea,quæ geſſerunt:quod fit,quia talis ſenſus cum imaginatione quidem aliqua fit,non autem cum memoria. Ioann.grammat.in 5.de generatio.animal.cap.1. chart.93.columna prima.

Dormiens non ſentit actu,vt vigilans. Auer.de generat. anima.5.cap.1.ch.249.colum.4.

Dormiunt diutius animalia illa, quæ ſunt frigida, & viſcoſa, multasque habent ſuperfluitates circa locum digeſtionis,& ſunt pellis ſpiſſę.Albertus mag.de ſom.& vig.libr.1.tract.1.cap.6.char.26.col.4.

Dormiunt homines quãdo ſubtiliter audiunt ea,de quibus ſubtiliter cogitant,vel tractãt ſine auditu,& apud ſeipſos;quia animæ vigor ingreditur in ſe,& ſimiliter ſenſus communis,& trahunt ſecum ſpiritum ab exterioribus organis, quæ grauantur frigore, & ſic dormiunt.Albertus magnus de ſom.& vig.libr.1.tract.2. cap.4.char.29. colum.2.

Dormiunt homines muſicam, ac cantilenas audientes, quia ſpiritus,& calor protenditur ad exteriora,& conſumunt humidum, quod eſt in eis,& euaporatur, & frigus vincit,& inducitur ſomnus. Albertus magn.de ſom.& vig.lib.1.tract.2.cap.4.ch.29.colum.2.

Dormire ſtatim poſt cibũ malum eſt,mouere enim oportet,ac leuiter deambulare donec cibus reſideat, oportet. Alb.mag.de ſom.& vig.l.1.tra.2.c.7.ch.30.col.2.

Dormiunt libenter, qui in oculis habent venas, frigidi enim ſunt,& humidi,& qui caput magnum,quia maximum attrahunt vaporem. Albertus mag.de ſom.& vig.lib.1.tract.2.cap.8.char.30.colum.3.

Dormientes magis ſentiũt paruos motus intra ſe factos quàm vigilantes; quia parui motus faciunt ſenſum in ſomno propter ſomnum excludentem multitudinem ſenſibilium. Albertus magnus de ſom.& vigil.libr.3. tract.2.cap.6.char.40.colum.1.

Dormit diutius, & ſæpius homo cæteris animantibus, medietas enim vitę fere ſomno tribuitur. Alber.mag. de anim.tract.3.cap.23.ch.26.col.4.

Dormientes opera vigilantium faciunt propter præſentiam phantaſmatum in primo ſenſitiuo. D.Thom. de ſom.& vig.lect.4.ch.36.colum.1.

Dormientes tantum ſomniant,vt dormiunt, & illud eſt ſomnium:vigilantibus autem,& languide dormientibus non apparent ſomnia. D.Thom.de ſom.& vigil. lectio.5.chart.43.

Dormientibus magis apparent ſimulachra, quàm vigilantibus,quia motus maiores tunc ceſſant.D.Thom. de ſom.lect.4.char.48.colum.2.

Dormiens,quia non actu ſentit,vel intelligit, non perfecte viuit,ſed habet dimidium vitæ.D.Thom.ethico.9. lect.11.char.164.colum.2.

Dormiens non habet perfecte operationes vitæ,niſi eas, quæ pertinent ad animam vegetabilem, quæ inuenitur in plantis, quibus fœlicitas attribui non poteſt. D.Thom.ethic.10.lect.9.ch.176.colum.2.

Dormiẽtis operatio intellectus imperfecta eſt,ſi qua ſit, ſolę enim operationes nutritiuę perfectæ ſunt.Diuus Thom.ethic.10.lect.7.chart.176.col.2.

Dorſum eſt penes pectus,cuius partes Scapulæ,& *Spina* ſunt. etiam infra è regione ventris Lumbi habentur. Communes autem partis ſuperioris, ac inferioris Coſtæ vtrinque octonæ. Ariſt.de hiſt.ani.1.cap.15.c.25.

Dorſum quibus ingens,& forte,fortes ſunt anima. referuntur ad marẽ.quibus ſtrictum & imbecille eſt,molles ſunt,& referunf ad fęminã.Ariſt.phiſio.c.9.c.348.

Dorſum qui habent piloſum,inuerecundi ſunt.referuntur ad beſtias.Ariſt.phiſiog.cap.10.chart.354.

Dorſum in homine, & alijs propter quatuor cauſas factum eſt:primo vt ſit via nuchæ: ſecũdo vt ſit clypeus omnium membrorum mollium: tertio vt ſit fundamentum fabricę totius corporis:quarto vt ſint motus inclinationis & erectionis.Albertus magnus de anim. lib.1.tract.2.cap.11. ch.12.col.3.

Dorſum eſt via principij, & neruorum motiuorum cuſtodia membrorum nobilium,mollium,fundamẽtum oſſium inclinationis,& erectionis,& ſtatus adiutoriũ. Alber.mag. de anima.lib.1.tract.1.cap.11.c.12.col.3.

Dorſi muſculorum,alij flectunt ipſum ad poſteriora,alij curuãt ad interiora,& ex his duobus motibus omnes alij dorſi motus oriuntur.Albertus magnus de anima. libr.1.tract.2.cap.16.char.15.colum.3.

Dorſum curuantes muſculi ſunt par deſuper poſitum, quia ſunt ex eis,qui caput,& collum,qui à duobus meri veniunt lateribus: quorum extremitates inferiores cum quinque ſpondilibus pectoris ſuperioribus continuantur in quibuſdam hominibus: ſed in pluribus ſunt quatuor. Et eorum extremitates proueniunt ad caput,& collum,& par,quod ſub ipſo poſitũ eſt,quod a quibuſdam vocatur retiale,& hæc ambo a decima & vndecima incipiunt,& ad inferiora deſcendunt,& plerunque curuant flectendo,& medio horum muſculorum

rum in ſuis motibus ſufficit inuentio, qui in curuatione, & inclinatione duarum extremitatũ ſequitur motus a dextra, & ſiniſtra. Albertus magnus de animal. lib.1.tract.2.cap.16.char.15. colum.3.

Dorſum ad poſteriora flectentes muſculi ſunt, qui proprie muſculi dorſi vocantur,qui(ſecundum antiquorum opinionem) componuntur ex 23.quia cuique eorum ab vnaquaque ſpondili villus tranſuerſus venit,ni ſi a propria: & ſi æqualiter tenduntur,ſtat deorſum: cum ſuperflue tenduntur,declinat ad poſterius: & cũ illi,qui in vno exiſtunt latere,mouent dorſum, ad os inclinatur.Alb.ma.de ani.l.1.tract.2.c.16.c.15.col.3.

Dorſum nutritum vocatur id, quod è directo eſt poſterius interanchas,& appellatur nutritum ad differentiam dorſi pectoris, quia ante oſſa illa ſunt mẽbra nutritiua.Alb.mag.de ani.lib.1.tract.2.c.24.c.20.col.4.

Dorſum latum,& ſolidum virile eſt. contra muliebre. Alb.mag.de ani.libr.1.tract.2.cap.26.ch.23.col.3.

Dorſum incuruum quorum eſt,ſi in molli carne ſunt,& ſi quæ iuxta illam sũt anguſtiora,vt ſuccincti,in omni opere præcellent,& in venationis ſtudio ſummi erũt. Alb.mag.de ani.libr.1.tract.2.cap.26.ch.23.colum.3.

Draco per vſum pomorum nauſea infeſtatur,& ſuccũ ſil ueſtris lactucæ exſorbet.Ariſt.de hiſt.an.9.ca.6.c.325.

Draco maris (vt dicit Plinius)eſt beſtia admodũ ſerpentis formata,ſed pinnas habet,quibus vtitur ad natandum, & impetu ſuo multa maris ſpacia pernatans virium ſuarum magnitudine. Eſt venenoſa,& quos momorderit piſces, moriuntur,& ſi per rete piſcatorum ad littus trahitur, ſubito foueam facit in arenis vt abſcondatur. Cinis oſſium eius ſanat dentium dolores. Alb.mag.de anim.lib.24.cap.1.char.197.col.2.

Draco ſecundum Auicennam, & Semeryon eſt in ordine tertio ſerpentum,& eſt generis nomen,& dracones omnes ſunt corpore valde magni,quia minor eſt 5. cubitorũ,maior 30. Duos oculos magnos habent & ſub labia in mãdibula inferiori eſt eminentia,vt mentum, & ſunt ei multi dẽtes. Minores in Nubia ſunt mares, ſed in India ſunt maximi.Facies habent citrinas,& nigras,& ora maxima,& ſupercilia eorum oculos cooperiunt: ſuper collum ſunt ſquamæ,tres dentes in ſuperiori mandibula habent, & totidem in inferiori, longos:& prominentes: & morſui accidit a principio dolor paruus,& poſtea inflamat,& maſculi fœminis deteriores ſunt,& hæc eſt vera opinio.Sed aliorum opiniones potius vulgi ſunt, quàm philoſophorum,vt Plinij,qui ait eſſe maximum beluarum,alatum, voce maxima,viſu terribili, pedes habere aiunt, Aethiopes eos mãducare,& quod incantator ſuper ipſum multa ſpatia terrę volitat,& tandem laſſus in mare deijcitur,& ſubmergitur ipſe & incantator.Et falſum eſt dracones ignem ſpirare, ſed vulgus, cum viderit ex aere ignem deſcendere ex vaporibus accenſis, putat draconem volare,& hæc fabula. Albertus magnus de anim.lib.25. chart.201.colum.4.

Draco marinus,vt dicit Auicẽna & Semeryon,eſt ad modum alterius draconis. eius morſus eſt comminuens, & effodiens carnes,& minus venenoſus,quia aquaticus.Alb.mag.de anim.libr.25.char.202.col.1.

Dracopopedes eſt ſerpens tertij ordinis, & generis draconum,quem dicunt homines vultum imberbis hominis habere,& audiui a fide dignis interfectũ fuiſſe huiuſcemodi ſerpentem in inſula Germaniæ,& diu monſtratum noſtris temporibus.Albertus magnus de ani. lib.25.char.202.colum.1.

DRACO iam conſtituta republica leges tulit, cuius proprium nihil eſt,niſi rigiditas pœnarum. Ariſtote. polit.2,cap.10.char.555.

Dragagantum eſt gumma arboris frigida declinãs ad ſiccitatem,& multum prodeſt in medicinis. Alber.mag. de veget.lib.6.trac.1.cap.16.char.155.col.4.

Dryacha auis eſt carens pedibus, & apparet ſolum poſt pluuiam in principio æſtatis,& tunc pullificat,& cum pulli coaleſcũt moritur,pullos relinquens ſuæ miſerę vitæ ſucceſſores.Alb.mag. de ani.l.23.c.1.c.187.col.1.

Dualitas eſt multitudo,vt multitudo idem eſt quod numerus: ſed vt multitudo habet excedentiam, vel ſimpliciter,vel reſpectu alicuius,ipſa duo nõ ſunt multa, ſed prima pauca.Ariſt.10.metaph.cap.5.te.20.c.206.

Dualitas eſt prima multitudo habens defectum. Ariſto. 10.metaph.cap.5.te.20.c.206.

Dualitatem interminatam,ſiue primam,ſiue intellectualem,ſiue animalem,ſiue naturalem,ſiue etiam eã,quæ in materia conſideratur, aliquis conſideret nũquã dicimus diuiſim agere,aut pati per magnum, & paruũ, ſed vnicuique eorũ,quæ generãtur ab ipſa, & magnũ afferre,& paruũ accõmodate in ſingulis ordinibus entiũ.Sirian.in 12.meta.vel 13.ſecũd.lat.ex c.6. 7.c.86.

Dualitas non eſt numerus, quia ſi multiplicatur, & cõponitur,idẽ facit.Io.gra.in 4.phy.tex. 108.c.110.c.3.

Dubitare de vnoquoque prædicamento non eſt inutile. Ariſt.præd.tract.2.cap.3.c.78.

Dubitationis ſolutio nihil aliud eſt,quam inuentio.Ari. 7.ethic.Nicom.cap.2.ch.162.

Dubitatio eſt paſſio hominis per æqualitatem contrariarum rationum. Alex.aphr. in 6.top.cap.3.c.77.col.4.

Dubitatio eſt in ſyllogiſmo confectis ratiocinationibus, vt aliquo ſublato falſum arguatur. Alex.aphrod. in l. elench.char.113.

Dubitatio in ijs, quæ certandi ſtudio comparantur eſt, quomodo quis reſpondendo in reprehenſionem non incurrat.Alex.aphr.in l.elench.c.113.

Dubitatur maxime de his,de quibus auctores priores diuerſas habuere ſententias. Alex.Aphr.in 2.metaphy. vel apud latin.3.cap.1.c.54.col.2.

Dubitatio eſt quaſi ligamentum, & reſponſio quaſi ſolutio.Auer.2.de cęlo.te.106.c.78.col.3.

Dobitationibus oppoſitio cum dubitationibus non facit deſtructionem,ſed confuſionem. Auer.ex deſt.deſtr. diſput.1.c.17.col.3.

Dubium tantum eſt illud,quod probatur. Boet.in top. Cic.lib.1.ch.763.

Dubitatio eſt interminatus motus rationis ſuper vtranque partem contradictionis: vel minus large ſumendo,eſt interminatus motus rationis ſuper partes contradictionis,ſine ratiocinatione conſenſu inclinante. Alb.mag.in 3.metaph.tract.1.cap.1.c.77.col.1.

Dubia cum ab Ariſtotele ſoluuntur, aliquando inquirit ipſe veritatẽ ſoluendo,& obijciendo:aliquando obijcit, & ſoluit poſt determinatam veritatem, & tunc obijcit, & ſoluit ſupponendo opiniones aliorum, & non ſecundum veritatem,quam ipſe opinatur. Diu. Tho.in 1.de ani.l.10.tex.63.c.14.col.1.

Dubitatio de re ex hoc conſurgit,quia de re aliquid ſcitur,ſed tamen ipſa res non ſcitur perfecte.Ale.de ales. in 3.metaph.tex.1.48.col.4.

Dubitatio conſurgit ab aliqua occultatione. Thom. de Vio.in præd.ch.48.col.1.

Duces iuuenes nemo eligit,eo quod non conſtat eos prudentes eſſe.Ariſt.top.l.3.cap.2.c.437.

Ducis exercitus bonum melius eſt bono ordinis, quia bonum ordinis eſt propter ducem. Ariſt.12.metaph. ex ſu.3.cap.2.te.52.c.261.

Dux bonus,& Imperator eſt,non qui omnino vincit,ſed qui præſenti exercitu ita vtitur, vt in bello oportet. Euſt.1.ethic.cap.6.ch.69.

Ductilia ſunt, quæ eadem percuſſione poſſunt in latus, & in profundum ſecundum ſuperficiem transferri ſecundũ partẽ,vt res:non ductibilia,quæ nõ poſſunt, vt lapis,& lignũ.Ariſt.meteor.4.ſu.2.cap.2.te.47.c.580.

Ductibilia omnia ſunt impreſſibilia: impreſſibilia autem omnia non ſunt ductilia,vt lignum. Ariſto.meteor.4.

ſu.2.cap.2.tex.47.ch.580.

Ductibilia ſunt primo aurum,deinde argentum,poſt cuprum multum depuratum,deinde ferrum,ſed aurum ducitur in maximam dilatationem, ſtamnum, & plũbum minus.Alb.mag.3.de miner.tra.2.c.2.c.246.c.2.

Dulce eſt nimis nutritiuum,& ſuper natatiuum . Ariſt. de ſenſ.& ſenſ.cap.4.ch.17.

Dulcia cum ſint nobis ſimiliora,quam acria,ocyus a dulcibus implemur, quia non æque prẽmature conceptaculum,ex quo hauſimus,& corpus,quod veſcitur,impletur:ſed venter repletus aliquãdo eſt,vt ſitientium: ſitis autem nihilominus ſuper eſt , ſitis enim ob id nõ reſtat,quod venter plenus ſit humoris,ſed quia mẽbra corporis omnia humorem commodũ ſibi attraxerũt, & tunc ſitire ceſſamus.Ariſt,probl.ſec,22.q.2.ch.549.

Dulcia cur minus dulcia ſentiantur calida,quam refrigerata?quia dulce calidum eſt,& ignis igni ãdjcitur:ergo calor impedit . Vel quia ignis vires omnium minuit,quia vim obtinet commutandi.Ariſto.probl.ſec, 22.q.12.ch.552.

Dulce non idem eſt cuique ſecundum naturam, ſed alijs animalibus alia.Ariſt.polit.cap.5.ch.499.

Dulcia omnia,cur lienem,& iecur augẽt ? quia iecur per ſui ſimilitudinem facile dulcia attrahit:lien,cum partem ſanguinis feculentam de iecore attrahat , largiorem quoque elicit ſanguinem,pro copia,quę poſita in iecore eſt, quod quidem tam peragit , quandiu inualeat vis efficiendi, vnde nomen ſortitus eſt. Ale.aphro. probl.2. 86.ch. 764.

Dulce, & amarum calida eſſe ſi ſenſerimus , hoc non eſt niſi reſpectu corporis humani , non reſpectu naturæ ipſius rei;experientia enim licet hoc in corpore oſtendat humano, tamen hoc non demonſtrat naturam ipſorum.Auer.2.de ani.te.105.c.148.col.1.

Dulcia aliqua frigida eſſe impoſſibile eſt : videtur enim , quod plantæ amari ſaporis apud complementum ſunt dulces,aut inſipidę in principio.Auer.2.de anim. tex.105.ch.148.colum.1.

Dulce,eſt id , quod delectabile eſt ſecundum naturam . Alb.mag.2.de ani.tract.1.cap.10.c.15.col.4.

Dulce,vel ex dulci commiſto omnia nutriuntur . Alber. mag.de ſen.& ſen.tract.2.cap.6.c.13.col.3.

Dulce per accidens nutrit eo quod ſubſtantiam nutriti ſapor oſtendit eſſe conuenientem,vel inconuenientẽ. Alb.mag.de nutri.& nutrib.tract.1.cap.1.c.64.col.1.

Dulcis ſaporis ſubiectum eſt ſubſtantia groſſa , terrea, æqualis,vel media inter calorem,& frigus.Alb.magn. de veg.l.3.tract.2.cap.3.c.139.col.2.

Dulce , & amarum contrariantur per formas ſaporum, non per ſubiectum,aut per qualitates primas. Alber. mag.de veg.l.3.tract.2.cap.3.c.139.col.2.

Dulce,& pingue dilatant linguam,& leniunt,& linguæ aſperitatem remouent. Alb.magn.de veg.l.3.tract.2. cap.3.ch.139.col.2.

Dulcis ſaporis operatio frequenter eſt digeſtio, lenificatio,& nutrimenti multiplicatio,quia fortiter attrahitur ab eo,quod nutritur, quia natura eum diligit , ita quod aliquando inducit opilationes.Alb.mag.de veg. l.3.tract.2.cap.4.ch.139.col.3.

Duplicatio eiuſdem termini , eſt bis in propoſitione eadem acceptio.Magen.in prior.ch.41.col.4.

Durau dicũt eſſe belluam crudelem, velocem,fortem in venatorem,& canes, ſtercus intorquentem,& ſic ſtercoris fętore, & viſcoſitate venatores impedientem , & canes ab inſecutione ſua.Alb.magn.de ani.l.22.cap.1. ch.176.colum.3.

Durum eſt,quod congelatum eſt, congelatum vero, ſiccum eſt. Ariſt.2.de gen.& cor.ſu.1.cap.2.te.13.c.426.

Durum eſt, quod non cedit in ſeipſum ſecundum ſuperficiem.Ariſt,meteor.4.ſu.2.cap.1.te.29.ch.568.Idem Ariſt.3.de cęlo.cap.1.te.11.ch.336.

Durum, & molle ad tactum determinantur , excedens enim ipſum dicitur durum,deficiens molle.Ariſt.meteor.4.ſu.2.cap.1.tex.29.c.568.

Durum , & molle neceſſario eſt corpus terminatum ſuo proprio termino,aut enim cedere,aut non,adnuc concretum eſſe:hoc enim definitur. Ariſt.meteor.4.ſum. 2.cap.2.tex.30.ch.568.

Durum eſt,quod habet potentiam, vt facile non ſcindatur.Simp.in præd.ch.64.Idem. Boet.in præd.ch.177.

Durum eſt id , quod magis retinet ſpeciem . Simplic.in præd.char.66.

Duritiem conſequitur groſſitudo. Auer.meteor.4.char. 210.colum.4.

Durę teſtę animal generatur per ſe abſque coitu in limo, vel arena,& ſecundum diuerſitatem limi,vel arenę eſt diuerſus.Alb.mag. de ani.l.5.trac.2.cap.2.c.55.col.3.

Dura habent eſſe ea,ex quibus percuſſis ſonus redditur, vt aer extrudatur,quæ extruſio eſt cauſa generationis ſoni.D.Tho.2.de ani.l.16.tex.78.c.37.col.2.

Durationis differentia alicuius rei eſt propter rationem ſpeciei.D.Tho,ethic.1.c.7.col.3.

EADEM

E

ADEM ſecundum ſe dicũtur duobus modis.Primo, quorũ materia eſt vna, aut ſpecie, aut numero . Alio, quorum vna eſt ſubſtãtia . Ariſ.5.met. c,9.te.16.c.97.

Eadem tribus modis ſecũdum accidens dũr.Primo, cum duo accidentia vnum de alio dicitur.Secundo,vt cum accidens de ſubiecto , Tertio,vt cum ſubiectum de accidente,& præter hos ſunt alij, vt cũ accidens ſimpliciter prædicatur de cõpoſito ex ſubiecto & accidẽte, vt Socrates muſicus eſt albus: alio modo,cum prædicatum cõpoſitum eſt idẽ ſubiecto ſimplici. Ariſt.5.metaph.cap.9.tex.16.c.97.

Eadem eidem quæ ſunt,inter ſe quoque eadem ſunt.Iogram.1.phy.tex.17.c.8.col.4.

Eadem ſunt,quæ in materia,& forma conueniunt.Aue, in quæſt.log.q.8.c.370.col.3.

Eale beſtia eſt,vt equus,caudam elephantis habens ſimilem,colore nigra, maxillas habens, vt aper, & cornua longiora quam cubitus: ad obſequium cuiuslibet vecturæ commoda eſſe dicuntur cornua;quia non rigẽt, ſed mouẽtur a radicibus,vt membrũ a iunctura; & eſt aĩal aquaticũ.Al.mag.de ani.l,22.tra.2.c.1.c.180.c.1.

Ebenus niger eſt,& terreus, euaporauit enim aer.Ariſt, meteor.4.ſum.2.cap.3.tex.41.c.575.

Ebrij ſunt,non qui vehementer,ſed qui leuiter delirãt ; quia nec tam parum biberunt , vt ſimiles ſobrijs ſint , nec tam multum,vt langueant,quomodo efficiuntur, qui multum hauſerint.Adde, quod ſobrij ratione iudicant , penitus temulenti ne tentant quidem aliquid iudicare, leuiter ebriati iudicant , quoniam vino non penitus detinẽtur,ſed praue id faciunt, quoniã ſobrij non ſunt;quo fit,vt mox contemnant alios,& contẽni ab alijs ſeipſi exiſtiment. Ariſt.prob,ſec.3.q.2.ch.365.

Ebrioſi tremunt, & eo magis, quo libentius merũ hauſerint;quia vinum calefacit, ſua facultate amplificata, pluſquam opus eſt,ac vires corporis patiuntur;calorẽ proprium corporis ſe permiſcens extinguit : quo extincto, refrigeratoque corpore , accidit , vt tremores oriantur.Ariſt.probl.ſec.3.q.5.c.366.

Ebrijs grauiter omnia circumferri videtur,& inter ebrietatis initia res ſemotas cernere nequeunt;quia cõſpectus ſæpe a calore vini cõpellit,atq; cõmouet,nil.n.refert cõſpectus moueat,an res cõſpectui obuia ſit, & ſi fallit ebriorũ cõſpectus in rebus propinquis,multo magis id euenire debet ĩ remotis. Ari.probl.ſe.3.q.9.c.369.

Ebrioſi eo magis tremunt,quo largius merũ hauſerint : vinum autem vim calefaciendi obtinet, & tremor ex frigore proficiſcitur , quia nihil prohibet eandem rem a contrarijs effici,dummodo non agant eodem modo, ſed diuerſo; ebrioſi enim ſuo emarceſcente calore tremunt; ſuperat enim proprium calorem calor vini aduentitius , & extinguit . Ariſtot. problem. ſec. 3. quæſt.25.char.375.

Ebrij,qui a vino leuiter tenentur, magis delirant, quam qui , aut grauiter ſe ſe ebriarint , aut ſobrij manent : quia ſobrius recte iudicat;qui omnino ebrius eſt,ſenſibus interceptis onus ſuſtinere non poteſt,& nihil iudicat;at qui leuiter ſe ebriarit, iudicat quidẽ, quia nõ multum vinum hauſit : ſed quoniam à vino detentus aliquatenus eſt,poteſtatem recte iudicandi amiſit.itaque peccet neceſſe eſt . Ariſtot.problem.ſec.3. quæſt. 26.char.377.

Ebrioſi ſolis calore maxime gaudere ſolent,quia concoctionem deſiderant , & quia refrigerati admodum ſunt , ex quo attoniti , ac ſtupidi fieri ſolent a potu. Ariſt.probl.ſec.3.q.28.ch.378.

Ebrij vino iuuenes potius,quam ſenes mingunt,quoniã iuuenes humidi ſunt,& calidi:multum excrementum humoris confluit in veſicam, exiguus enim a corpore eorum abſumitur,quamobrem id effundi neceſſe eſt . Senioribus vero corpus pro ſua ſiccitate humorem nimium attrahit ac imbibit , & quia iuniorum natura ad ſomnum propenſior eſt quam ſeniorum , quocirca grauiter iuuenes conſopitos vrinæ ſæpe excitatio latet,vt hæc prius erumpat,quam illi ſurrexerint,ſeniores vero non latent . Ariſto.probl.ſec.3.q.33.ch.380.

Ebrijs duplices pœnæ inſtitutæ ſunt . Ariſtot.3.ethicor. cap.5.char.61.

Ebrij , ſi mali quid perpetrarint , ſine controuerſia afferunt iniuriam, nam ipſi ſibi eius ignorantiæ cauſa extiterunt.Ariſt.mag.moral.1.cap.31 c.310.

Ebrij vino cur multi obierunt ? quia vini copia naturalem,vitalem,ac animalem vim omni ſuo calore opprimit: & maxime hi ſentiunt, qui calorem innatum exiguum continent,atque imbecillum; qui autem multus,ac validus eſt,reſiſtere amplius poteſt. Alex.aphr. probl.1. 17.ch.670.

Ebrietatem pingere volentes , liberum patrem Bacchis comitatum non inepte fingunt: choream enim quam vini hilaritas extruit,baccharum cętu deſignatur. Satyros comũgunt ratione agilitatis, & facilitatis, Lydiam addunt , quoniam per immodicum vini vſum hominem reſolui neceſſe eſt . Pardi ſectantur , quia varia imaginantur,qui vini multum hauſerunt . Aganuem Pithei matrem ſuum diſcerpſiſſe filium narrant , quoniam multi per vinolentiam facile in homicidium ruunt. Bacchus nudus effingitur, quoniam mentem , & animum detegit : arſit Venerem Bacchus : arſit Ariadnam, quoniam vino inebriatus , libido maxima oritur : Baccho non deeſt caluus comitatus propter cerebri detrimentum , & Pana huic addunt ob vini ſummam potentiam . Bacchus a fulmine prius quam vemat in lucem tingitur,eximitur vtero matris coniectus in femur patris clauditur , quoniam vinum perſæpe fictilibus contentum Soli exponitur, & vires accipit in plenum . Sorores quatuor Bacchus habet , quia vinum quatuor partes habet , vt ſanguis partem dilutiſſimam,quam renes hauriunt, & tenuem quandam veluti florem, quã fellis folliculus trahit, & craſſam,quam lien capit;& ſinceram, quæ in membra digeſta alere poteſt. Alex.aphr.probl.2.c.766.

Ebrij res moueri uident , & formas longas habere propter humiditatem multam a cerebro ad oculos fluentem . Alber.magn.in 2. de anim.tract.3.cap.14.char. 24.colum.3.

Ebrij facile cadunt , quia uinum detinet horum neruos motiuos,& trementes facit. Alb.mag. de ſomn.& uig. l.2.tract.2.cap.1.c.34.col.1.

Ebullitio differt a frixione , quia ebullitio fit in frigido humido a calido euaporante,& reſoluente ſpiritũ:frixio fit a frigido calidum extinguente,uel eſt ſocius cõſequens ipſum.D.Tho.in 2.meteor.l.16.c.162.

Eccentricos eſſe impoſſibile eſt,qi cõtingeret in corporibus cęleſtibus eſſe corpora nõ uere rotũditatis,nec habentia actionẽ, ſed quaſi replẽtia, & forte eſt mouere Aſtronomiã cõuenientẽ huic , quod apparet de Luna ſine orbe eccentrico . Auer.2.de cęlo.te.32,ch.54.c.3.

Eccentricos eſſe impoſſibile eſt , niſi eſſet poſſibile quod inter corpora cęleſtia eſſent, aut uacuum, aut corpora replentia non rotunda naturaliter , neque mota cum hoc,cum medium debet eſſe unitũ corpori, quod circulariter mouetur. Auer.2.de cęlo.tex.33.c.55.col.4.

Eccentrica ſi eſſent,eſſent plura centra,& plura corpora grauia extra terram,quod impoſſibile eſt.Auer.in 12. metaph.tex.45.ch.154.

Eccen-

Eccentrica si essent, oporteret in cœlo inuenire corpora superflua ad implendum vacuum. Auer.in 12.metaphysi.tex.45.c.154.

Echinis caro denegata est, hocque peculiare habent, vt nullam intus carnem contineant, sed nigra quædam in omnibus vice carnis spectamus,& horum plura sũt genera. Primum quod cibo idoneum est,in quo,quæ oua appellant,magna, esculentaq; existunt,& in maiori, & minori corpore:nam & nouelli paruique pleniusculi illis constant. Secundum,& tertium sparagi, & brilli, quæ genera pelagia sunt, raroque inueniuntur.Est aliud genus minutum,spinis longis,prediuriſque gigni in alto gurgite solitum. Dentes quini omnibus echinis sunt, & cui intrinsecus. eorum corpus priore, ac nouissima parte contimens est: cætera vero non continuum, sed simile laternæ, cui non obducta sit membrana. spinis suis, vt pedibus vtuntur echini, quibus innixi mouentur,ac sedem immutant. Aristo. de histor.anima.4.cap.5.char.123.

Echinum interuallo annuo viuere aiunt. Aristot. de admir.aud.64.c.450.

Echo fit,quando ab aere vno facto propter vas,quod terminauit,& prohibuit frangi,iterum aer repellitur quẽ admodum sphæra.Arist.2.de an.su.4.c.4.tex.8.c.635.

Echo videtur semper fieri, sed non clare, quia accidit in sono,vt in lumine. Arist.2.de an.su.4.c.4.t.80.c.635.

Echo diapason consonantia resultabit,si duorum dolorum alterum inane, alterũ dimidiatum sit; quia echo dupla dimidiati ad inanis existit.Aristoteles problem. sect.19.quæst.51.char.527.

Echo per refractionem aeris redditur,quoties percussus aer vnus idemque permanens indutum quidpiam, & concauum fertur,& ab aere,qui in eadem concauitate detinetur,complectitur,nec dissoluitur,vel diffunditur; sed vnus idemquè permanens expellitur,& violenter in id recurrit,vnde delatum est.Alexan.aphro. in pri.de anim.cap.15.ch.36. colum.1.

Echo est aer repercussus, percussus prius a vocante, postea solidis occurrens corporibus repercutitur. Alex. & Eustr.in 2.poster.char.95.colum.1.

Echo semper fit, cum fuerit ita fortis,quod faciat passionem permanẽtem in aere, aliam numero a prima passione,& similem ei in qualitate. Auerro.2.de anima. tex.80.char.142.colnm.4.

Echo, & tintinnus differunt, quia tintinnus est proprie metallorum reflexus sonus.Albertus mag.in 2.de ani. tract.3.cap.19.char.25. colum.3.

Echo fit per repercussionem aeris moti a corpore sonante ad aliquod corpus concauum. Diuus Thomas in posterior.char.97. colum.2.

Ecnefias est spiritus ex nube per eam segregatus, & vehementer deorsum lapsus. Alexander aphrodisi.in 3. metaphys.cap.1.tex.3.char.69.colum.1.

Edaces dicuntur,qui multo obsonio vescuntur.Eustrat. 4.moral. cap.ter.c.170.

Efficientem causam cum cognoscimus, tunc oẽm transmutationem,generationem,& actum maxime cognoscimus.Arist.3.metaph.cap.1.tex.3.c.43.col.2.

Efficiens munus suum obire potest absque exemplari. Alex.aphrod. in pri.metaph.char.36.colum.1.

Efficiens,& finalis causa,vel ambæ sunt exemptæ ab eo, cuius sunt causę,vel si quando altera harum habet eadem specie est,hæc autem est finis.Alexander & Eust. in 2.poster.char.4.colum.2.

Efficiens proprie est causa:materia,& forma sunt concausæ : exemplar,& finis,non ipsius effectus proximi, sed facientis faciendi sunt causæ.Simp.in præd.c.85.

Efficientia alia sunt generalia,alia specialia,alia perfectiua,alia vnitiua,alia diuisiua,alia,quæ habẽt quandam rationem in rebus.Simp.in præd.c.85.

Efficientes causæ immobiles non considerantur a naturali,sed a metaphysico.Simp.in 2.phy.c.128.colum.1.

Efficiens esse in anima perpetuum, immortaleque est. Simpl.in 3.de anima.text.20.char.65.colum.1.

Efficientia sunt etiam per se,& per accidẽs: & per se alia sunt proxima,alia remota.Auerroes primo rhetoricorum.tract.1.cap.9.chart.35.colum.3.

Efficiens primum in actu est,& in omni eo,quod procedit de potentia ad actum, cuius virtus in semine informat omnes alias,& sic informatæ sunt vires illæ in semine,vt artifex in artificiato, & conuertitur substãtia seminis in spiritũ, & spiritus ille mouet materiam ad similitudinem primi efficientis: vt cum homo generet hominem ex spermate, est in spermate calor, & spiritus animæ.si aiæ hominis,ergo rationalis est,& oportet quod ex potentia efficiatur in actũ; & quicquid ex potentia efficitur in actum, numeratur numero generatorum,sequitur, quod aia numeratur numero generatorũ,quod est propositum.si alteram aiam generat, tunc generatũ non est ex conuenienti in forma,& specie.Alb.ma.contra Auer.de vnit.intel.c.5.c.81.col.3.

Efficacia propria duo sunt,natura,& intellectus;at natura non est nisi ad vnum,vnius autem ad se non est ordinatio : intellectus autem in omnibus in quibus est, plurium est.Alber.mag.de caus.& proceſſ.vniuersitatis a prima caus.lib.1.tract 2.cap.8. char.192.col.3.

Efficiente causa vtitur primus philosophus in demonstrando,considerans primum mouens immobile propter suam formam, quam in se substantialiter habet agendo ad formam facit scire substantiam. Albertus magnus.3.metaphysic.tract.3.cap.2.ch.84.colum.1.

Efficientes causæ duplicis sunt effectus;vniuoci,& æquiuoci:vniuoci,quoniã in specie vna,vel in genere vno, vel secundum proportionem communicant effectus in eo,quòd effectus est,& causa vt causa est,vt ignis calidus calefacit,& ignit: æquiuoci autem,quando communicant dicto modo,vt motus calefacit, & ignis rarefacit. Alb.mag. in 5.meta.tract.1.cap.3.c.99.col.3.

Efficiens primum in effectiuis est impassibile, vt in mouentibus primùm mouens est immobile. D.Thomas in pri.de genera.& corrupt.lect.20.tex.54.c.18.col.1.

Efficiens est causa finis, vt ad esse finis causæ efficientis, quantum ad rationẽ causalitatis,nam efficiens in causa est vt agat, non autem agit,nisi causa finis, vnde ex fine habet efficiens suam causalitatem.Diuus Thomas quinto metaphysicorum libr.2.text.2.char.262.

Efficientem causam statuere volentes antiqui philosophi quadrupliciter se habebant:quia alij non multa generabant, sed de illa ratione causam materialem solum ponebant omnino negligẽtes causam efficientem : alij negabant motum,& sic efficientẽ causam ponere non cogebantur: alij omne ens vnum esse ponebant secundum rem,sed plura secundum sensum,& sic plures causas ponebant ẽm sensum : alij inter entia realem differentiã ponebant,& cogebantur isti causam efficiẽtem cũ materiali ponere.Alex.de ales in 1.met.c.14.col.2.

Efficiens aliud æquiuocum, aliud vniuocum, & differt, quia primo modo effectus est virtualiter in causa, sed non formaliter;secundo effectus est in causa,& virtualiter, & secundum similitudinem formæ. Alexander de Ales in quinto metaphy.tex.2.char.104.colum.1.

Efficiens æquiuocum habet virtutem super totam speciem,vniuocum autem non.Alexan.de Ales in quinto metaphysicor.text.2.char.104.colum.1.

Efficiens vniuocum si haberet virtutem super totam speciem,efficeret seipsum. Alexander de Ales in quinto metaphys.tex.2.char.104.colum.1.

Efficiens aliud est respectu fieri, aliud respectu esse. Alexan.de Ales in 5.metaph.text.2.ch.104.colum.1.

Efficiens aliud est per motum,vt agẽtia secundaria,aliud sine motu,vt agens primum. Alexan.de Ales in quinto metaphy.tex.2.char.104. colum.1.

Efficiens,

Efficiens,& finis sunt sibi inuicem causæ. Alexan.de ales in 5.metaph.t.2.c.105.col.2.

Efficiens non est in fine quoad suum esse, sed quoad suã causalitatem,Alexander de ales in 5.metaphy. tex.2. char.105.colum.2.

Efficiẽs,& factum sunt vnum in se:quia omne quod fit. fit a sibi conuenienti,differunt tamen numero.Alex. de ales 12.metaph.tex.24.c.337.col.1.

Efficiens,& finis,in separatis a materia, incidunt in idẽ. Alex.de ales 12.metaph.tex.41.ch.546. col.3.

Effectum vnum, & eundem ob multas causas esse cõtingit.Arist. poster.li.2.ca.11.tex.8.c.370.

Effecta eodem modo dicuntur,vt causę:nam alia,vt propinqua : alia,vt remota : alia,vt genera proferuntur, alia per accidens,aut per se,aut vt conuncta,aut vt separata.Themi.in 2.phy.t.35.c.23.col.1.

Effectorum alia alicuius gratia fiunt,vt ea,quorum opifex,aut natura,aut voluntas est,alia nullius,vt capillũ cum vellimus. Themi.in 2.phy.tex.49.c.23. col.4.

Effectum,& constitutum ex materia,& forma,vt formę est particeps est aliquid, & per formam appellatur,& denominatur,vt autem materia participat, in continuo fluxu,& mutatione versatur,& sic non est simpliciter.Simpl.in 1.physc.44.col.2.

Effectio eadem est cum passione. Simp.in 3.de anim. & sect.1.t.139.c.51.col.2.

Effectus sæpe notiores sunt suis causis. Ioan.gram.in 3. physc.te.48.c.41.col.2.

Effectus animi homines ad actiones incitare consueuerunt.Eustr.4.mor.cap.1.c.168.

Effectio & affectio subiecto idem est, ratione differunt. Eust.vel Mich.ephes.9.eth.ca.5.c.451.

Effectus est,quod præcedens causa perficit. Boet.in top. l.2.char.116.

Effectus vnius simplicis,est causa vna. Alber.magnus de spir.& respir.l.1.trac.2.cap.1.c.55.col.1.

Effectus aliquando potest esse notior quoad nos, quam causa:ideo nihil prohibet demonstrationem fieri per effectum,& non per causam, licet sit quia,& nõ propter quid.D.Tho.in poster.c.55.col.1.

Effectus quia a pluribus causis procedere potest, ideo vna illarum concludi non potest. Diuus Th.in poster. ch.55.colum.4.

Effectus causę agentis a proposito est illud,quod accidit ex intentione agentis ,vnde quicquid prouenit in effectu præter intentionem,est per accidens.D.Tho.in 2.physc.lec.8.tex.50.c.24.col.1.

Effectus quandoque non peruenit ad similitudinẽ causę secundum eandem rationem speciei,propter excellentiam ipsius causæ. Diuus Thomas secundo metaphy. lec.2.tex.3.char.104.

Effectus relati ad aliquam inferiorem causam nullũ ordinem habere videntur, sed per accidẽs sibipsis coincidunt, qui si referantur ad superiorem causam,& cõmunem, ordinati inueniuntur, & non per accidens coniuncti,sed ab vna per se causa simul producti sunt. Diuus Thomas sexto metaph. lec.3. tex.7.char. 418.

Effectus omnes,qui hic fiunt, prout ad primam causam referuntur,inueniuntur ordinati, & non per accidẽs existere,licet per comparationem ad alias causas, per accidens esse inueniantur.Diuus Thom. 6.metaphy. lec. 3.tex.7.char.420.

Effectus dependet ex eadem causa, & omnia, quæ sunt per se accidentia illius effectus. Diuus Thom.6.metaph.lec.3.tex.3.ch.420.

Effectus in suis naturis assimilatur causis proximis non remotis. Diuus Thomas 6.metaphysic. lec.3.tex.7. charta 420.

Effectus quoad assimilationem proprinquius aspicit intellectum,quam amorem, quia effectus artificialis ita assimilatur intellectui, quod assimilatur appetitui: effectus enim artificialis assimilatur cõceptui,qui quidem conceptus ita est in intellectu, quod non est in appetitu. quo autem ad determinationem actionis, videtur, quod appetitus uel amor propinquius aspiciant effectum,quam intellectus. Alexan.de ales in 1. metaph.ch.15.col.3.

Effectus materialis de ratione sui indiget, vt sit deductus de potentia ad actum, & cum nihil de seipso generetur, ergo deducitur ab aliquo agente, quod ob aliquem finem deducit; & cum educatur de potentia passiua ad actum,oportet, quod potentia passiua concurrat per se ad ipsum effectum, & ipse actus, & potentia passiua fundatur super materiam, & actus super formam,vel est idem, quod forma, & ita ad effectum quatuor causę concurrunt.Alexan.de ales in 5. metaph.tex.2. ch.105. col.1.

Effectus per se assimilatur agenti suo in forma: effectus per accidens dicitur per accidens, qui exit aspectum agentis,& formæ. Alex.de ales in 7.metaph.tex.30. char.216.colum.3.

Effectum conuerti cum causa duobus modis contingit, primo secundum prædicationem;secundo secuudum causam. Thomas de Vio. in posterio. text.48. char.139.colum.2.

Effluxiones vocantur,quæ intra septimum diem fœminis a conceptu corruptionis incidunt. Aristot.de hist. anim.7.cap.3.ch.254.

Effluxio in quibus est,in ijs quoque affluxu opus est.In ijs autem auctio,& diminutio cõsideratur. Io.gram. in 2.de ani.tex.69.c.56.col.4.

Effœminatum constanter pronuncia, cum vides fluxum ceruicis, & labiorum quandam contractionem risui similem,& inordinatam oculorum conuersionem,& aliquam inconstantiam in sedendo, & stando,& vocẽ tremulam audis. Albertus magnus de animal.lib.1. cap.22.tra.2.char.20.col.2.

Egestas seditiones,& delicta parit,ideo curandum ne ciues in miseriam incidant.Aristoteles polit.secundo. cap.4.char.528.

Egestate nulla fit oblectatio,est enim egestas ægritudo. Arist.mag.moral.2.cap.8. c.339.

Egyrthus est auis parua in spinarũ condensis nidificans, cum asino inimicitias habens, quia fricans deicit spinas, & eius nidum : & auis insidet in fracturis dorsi, & pungit vlcera eius. Alb.mag. de ani.lib.23.c.187.

Eiaculatio ignis est enatus attritu, in aere per nici motu inuehens,ob eamq; pernicitatem oblongam formam simulans.Arist.de mund.ca.3.c.819.

Eiusdem,& diuersi locus primum. Vtrum idẽ vel diuersum secundum proprijssimum eorum, qui dicti sunt de eodem, modorum dicendum. idem proprijssime dicitur,quod numero vnum, considerandum autem in casibus coniugatis.Arist.top.7.ca.1.c.536.

Eiusdem & diuersi locus 2.ex oppositis : nam si hæc eadem,& opposita his.Arist.top.7.ca.1.ch.536.

Eiusdem & diuersi locus 3.ex effectiuis, corruptiuis, & generationibus,& corruptionibus,& omnino ex his, quæ se habent similiter alterum ad alterum. Aristot. top.7.cap.1.char.536.

Eiusdem & diuersi locus 4.Considerandum est quorum alterum maxime dicitur quoduis esse, si & alterum ipsorum secundum idem maxime dicitur. Aristoteles top.l.7.cap.1.c.537.

Eiusdem & diuersi locus 5. Considerandum si cui alterum, idem & alterum : nam si non ambo sunt eidem eadem,manifestum quod nec sibi inuicem. Arist.top. l.7.cap.1.char.538.

Eiusdem & diuersi locus 6. Ex ijs, quæ his accidunt, & quibus hęc accidunt considerandum.Aristoteles top. l.7.cap.1.ch.538.

Eiusdem & diuersi locus 7.si genus vtrisque non idem:

sed hoc quidem bonum,illud autem malum. Aristot. top.l.7.cap.1.char.538.

Eiusdem & diuersi locus 8. si genus idem, differentiæ vero non eædem de vtroque prædicantur,sed de hac, quia est contemplatiua scientia; de hac quoniam actiua. Arist.top.l.7.ca.1.char.538,

Eiusdem,& diuersi locus 9.ex magis, si hoc suscipit magis,illud non, aut si ambo suscipiunt, non autem simul.Arist.top.li.7.ca.1.ch.538.

Eiusdem,& diuersi locus 10.ex appositione, si idem vtrunque appositum non facit idem. Aristoteles top. lib.7.cap.1.char.538.

Eiusdem,& diuersi locus 11.si eodem ab vtroque subla to,quod relinquitur,est alterum. Arist.top.lib.7.capit.1.char.558.

Eiusdem,& diuersi locus 12. Considerandum non solũ si iam aliquid accidit impossibile per positionem, sed & si possibile sit ex suppositione existere. Arist.top. l.7.cap.1.char.538.

Eiusdem, & diuersi locus 13. Vniuersaliter dicendo ex ijs,quæ quouis modo de utroque prædicantur, & de quibus hæc prædicantur, considerandum si alicubi dissonant.Arist.top.li.7.ch.539.col.1.

Eiusdem, & diuersi locus 14. Quia multipliciter idem dicitur, considerandum si secundum alium aliquem modum eadem sunt: nam specie, vel genere eadem, non necesse & numero esse eadem. Aristot. top.l.7. char.539.colum.2.

Eiusdem,& diuersi locus 15. Vtrum sic eadem, vel non sit considerandum.Arist.top.lib.7.ch.559.col.2.

Eiusdem, & diuersi locus 16.si potest alterum sine altero esse,non enim erit idem ad idem. Arist.top.lib.7. char.539.col. 2.

Eiusdem, & diuersi locus 17. Constructiuorũ locorum nullus locus eiusdem vtilis est.Aristot.topic.lib.7.capit.2.char.539.

Eiusdem, & diuersi locus 18. Construere volenti primum scire oportet,quoniam nullus, vel pauci disputantium terminum syllogismo colligunt, sed omnes principium quod tale est,accipiunt. Aristot. top.l.7. cap.2.char.539.

Eiusdem,& diuersi locus 19.Alterius negotij est exacte de termino tractare.Arist.top.l.7.ca.2.c.539.

Eiusdem,& diuersi locus 20. Inspiciendum in cõtrarijs, & oppositis,& totas orationes, & secundum partem considerare,nam si opposita, oppositæ & causa, quæ dicta est,propositi necesse est esse. Aristotc.top.lib.7. cap.2.char.540.

Eiusdem, & diuersi locus 21. Quoniam contrariorum plures complexiones, sumendũ ex contrarijs qualiscunque maxime apparebit contraria definitio. Arist. top.l.7.cap.2.char.540.

Eiusdem,& diuersi locus 22.Si contrarium in contrario, propositum autem non est in eodem, manifestum, quoniam in contrario erit, quia contraria in eodem genere, & in contrarijs generibus sunt. Aristot.top. l.7.cap.2.char.540.

Eiusdem,& diuersi locus 23. Differentias contrarias de contrarijs arbitramur prædicari, vt de albo,& nigro, vel non necessarium est de contrariis differentias prę dicari nisi in eodem genere sint contraria.at quorum genera sunt contraria,nil prohibet eandem differentiam de vtrisque dici.Arist.top,l.7. ca.2.c. 540.

Eiusdem,& diuersi locus 24. Si definitio est ex genere, & differentijs, si contrarij est definitio manifesta, & quæ propositi definitio,manifesta erit. Arist.top.l.7. cap.2.char.541.

Eiusdem,& diuersi locus 25. ex casibus, & coniugatis. Arist.top.l.7.c.551.col.2.

Eiusdem, & diuersi locus 26. ex similiter se habentibus ad inuicem.Arist.top.li.7. ca.2.char.541.

Eiusdem & diuersi locus 27,ex eo,quod est magis,& similiter,quod est similiter,quoties contingit construere duas ad duo comparantem. Aristoteles topic. l.7. cap.2.char.542.

Eiusdem, & diuersi locus 28. Maxime vtiles sunt,qui ex casibus,& coniugatis: quo circa eos promptos habere oportet, vtilissimi enim sunt ad plurima. Aristot. top.li.7.ca.2.ch.542.

Eiusdem,& diuersi locus 29.. Efficacissimi omniũ locorum sunt communes.Arist.top.li.7.ca.2,ch.542.

Eiusdem, & diuersi locus 30. Si per metaphoram dixit nomen,vel idem de eodem prædicauit, vt diuersum: & si quis alius communior,& efficax locorũ,eo utendum.Arist.topic.lib.7. c.543. col.2.

Electio non sine intellectu est Arist.physic.2.cap.2.tex. 51.char.42. Idem Aristote.11. metaphys. ex sum.3. cap.2.char.231,

Electio est communis cogitationis, & appetitus. Arist. de animalium motu,capit.quinto.char.85.

Electio est quoddam spontaneum,sed differt,nam spontaneum latius patet: ad pueros enim,& ad cętera animalia, & ad improuisa extenditur, electio minime. Arist.3.ethic.nicom.ca.2.ch.54.

Electio non est nobis communis cum brutis, sed cupiditas,& ira,est.Arist.tertio ethicorum nicom.cap.secundo.char.54.

Electioni cupiditas aduersatur.Arist.tertio ethicorum nicom.cap.2. char.54.

Electio non est ira,nam quę ex ira fiunt,non existimantur facta ex electione.Aristoteles tertio ethicorum nicom.cap.2.char.54.

Electio non est voluntas, licet proxima ei videatur esse: nam non est electio eorum,quę fieri non possunt:voluntas vero est,vt immortalitatis voluntas: & voluntas est de his, quæ non aguntur ab eo, qui vult, agi queunt,& voluntas finis est,electio eorum,quæ ad finem conferunt.Arist.3.eth.nicom.ca.2.ch.54.

Electio est in his,quæ in nostra potestate sunt.Arist.tertio ethicor.nicom. capit.secundo.charta 55.

Electio non est idem cum opinione, quia opinio circa omnia versatur, nec minus circa ęterna, & quæ fieri nequeunt,quam quæ in nostra sita sunt potestate, & vero, & falso distinguitur,cum electio bono, & malo distinguatur: & eligendo aliqua qualitate affecti sumus,opinando vero minime. Arist.tertio ethicorum nicom.cap.2.char.55.

Electio nil aliud est,quam eorũ,quæ in nobis sunt,consultatiua appetitio.Arist.tertio ethicorum.capit.tertio. charta 58.

Electio est consultatiua appetitio. Arist.3.ethic.nicom. cap.2.char.140.

Electio est actionis principium vnde est motus,nõ cuius causa;electionis vero appetitus, & ratio, quæ alicuius causa est. Arist.6.eth.nicom.ca.2. ch.140.

Electio sine intellectu, & cogitatione, nec sine morali habitu est.Arist.6.ethic.ad nicom.ca.2. c.140.

Electio vel appetitiuus intellectus est, vel intellectiuus appetitus: tale autem principium est homo. Arist.6. ethic.nicom.cap.2.c.140.

Electio præterita non considerat; nam nemo consultat, quod factum est.Arist. sexto ethic. ad nicom. cap.secundo.char.141.

Electionem rectam virtus facit: quæcunque autem illius causa natura agi solent,non virtutis, sed alterius facultatis sunt. Aristoteles sexto ethicorũ ad nicom. cap.12.char.155.

Electio est cupiditas rerum penes nos scitarum deliberatiua.Arist.eudem.moral.2.cap.10.c.404.

Electio est appetitus cõsultatiuus.Alex.aphrod.2.prior. cap.1.char.3.col.4.

Electio redigitur sub eo contingenti, quod plerumque fit.

fit.Alex.aphrod.in 1.prior.ca.12.c.27.col.4.

Electio,& iudicium alicuius rei fieri nequit, nisi prius illius imaginationem sumpserimus. Alex.aphrod.in 2. de ani.cap.43.c.53.col.1.

Electio recta non est sine prudentia,nec sine virtute:illa enim finem,hæc ea,quæ ad finem,agere facit. Alexã. aphrod.4.nat.quæst.ca.22.ch.20.

Electiones sine causa,quæ sunt secundum non ens, ipsæ id, quod proprie in nostro arbitrio esse dicitur tuentur,cum fiant propter naturæ imbecillitatem. Alex. aphro.in 2.de ani.ca.45.c.54.col.4.

Electio est duorum,quæ proposita fuerint,hominis iudicium,quo alterum alteri,ex incitatione appetituq; anteponit.Eustra.1.moral.ch.6.

Electio est,quæ probum virum exprimit. Eustr.5.ethi. cap.5.char.235.

Electio nõ fit actus nobilis in vnaquaq; artium, nisi propter scientiam,& experientiam. Auerroes 10.ethic. cap.9.ch.78.col.4.

Electio est, cum duo, vel plura proposita sunt, aliquid horum præoptare. Alb.mag.in top.c.238.col.3.

Electio nunquam fit præter conceptum iudicatum de bono simpliciter, vel vt nunc. Alb.mag.de prin.mot. proces.trac.2.ca.2. c.181.col.3.

Electio est, duobus propositis, vnum alteri præoptare. Albertus magnus de princ.mot.proces.tracta. 2. capit,2.ch.181.col.3.

Electio aliquod bonum appetere videtur. Alb.mag.ethi. 1.trac.3.cap.5.ch.6.col.4.

Electio magis mores indicat,quam operationes. Alb.magnus ethic.3.tra.1.ca.10.ch.36. col.4.

Electio est duobus propositis,vnum alteri præoptari. Alber.mag.ethic.3.trac.1.ca.14.c.38.col.2.

Electio est actus immediatum principium. Alber.mag. ethic.6.trac.1.ca.6.c.70. col.3.

Electio,vel est appetitiuus intellectus, vel est appetitus intellectiuus.Albertus magnus ethic.6. tracta.1. capit.6.char.70.colum.3.

Electione quæ aguntur,propter finem aguntur. D.Th. 5.metaph.tex.19.c.363.

Electio illa eligibilior est,quę est secundũ respectũ obiecti magis intelligibilis: quia ratio perfectionis sumitur ex obiecto.D.Tho.1.pol.li.2.c.104.col.3.

Electio, vel est appetitus intellectiuus, vel intellectus appetitiuus. Alexand.de ales in quinto metaph. tex. 34.char.167.col.2.

Electrum,& quęcunque dicuntur vt lachrymæ,vt myrrha,thus gummi,ex infrigidatione sunt. Aristot.meteor.4.sum.4.ca.1.tex.49.ch.585.

Electrum infrigidatione fit, & concrescit, in ipso enim animalia comprehensa videntur. Arist.meteor.4.su.4. cap.1.tex.50.ch.585.

Electrum,myrrha,thus,& omnia,quæ dicuntur lachrymæ,& fructus,vt legumina,& frumẽtum, alia valde, alia minus terræ sunt. hæc enim mollificabilia sunt. hæc exhalabilia ex infrigidatione facta.Arist.meteor. 4.su.4.cap.1. tex.51.ch.586.

Electrum trahit paleam.Simp.9.physic.c.374.col.2.

Electrum aliud est artificiale,quod ex argento,& nitro fit,aliud naturale. Albert.mag.de min.tract.2.cap.8. char.150.col.2.

Electri vas stridet, si in eo fuerit positum venenum: colorem, & auri, & argenti habet, ideo vtriusque etiã naturam obtinet. Albertus magnus de min. tract.2. cap.9.char.150.col.2.

Elementa quid sunt, & eius diuisiones,

ELementũ vnumquodque infinitum esse impossibile est,quia corpus est, quod omniquaque dimensionem habet, & infinitum, quod infinite extensum est.Arist.phys.3.ca.4.tex.43.char.69.

Elementorũ aliquod infinitum esse impossibile est, quia omnia in illud elementum infinitum conuerterẽtur. Arist.phys.3.ca.4.tex.46. char.66.

Elementa non sunt infinita. Aristoteles primo de cœlo. tex.44.char.258.

Elementum est illud corporũ, in quod alia corpora diuiduntur, quod inest potentia,aut actu, ipsum autem est indiuisibile in specie diuersa. Aristoteles tertio de cęlo.tex.34.c.343.

Elementa non oportet sumere infinita: omnia enim quæ illis reduntur, reddentur etiam finitis existentibus.Arist.3.de cęlo.tex. 37. ch.343.

Elementa necesse est esse finita.Aristoteles tertio de cęlo.tex.36.char.344.

Elementa si indiuisibilia sunt magnitudine, & paruitate,impossibile est differre aerem,aquam, & terram. Arist.3.de cęlo.tex.39.ch.346.

Elementa sempiterna esse impossibile est: ignis enim,& aqua,& vnumquodque eorum dissoluitur. Arist.3.de cęlo,tex.52.char.350.

Elementa corporum necesse est esse generabilia, & corruptibilia.Arist.3.de cęlo.tex.52.c.350.

Elementa cum sint generabilia, aut generantur ex non corpore,aut ex corpore: & si ex corpore, aut ex alio, aut ex se inuicem.Arist.3.de cęlo.tex.53.c.351.

Elementum omne secundum totum ingenerabile est, secundum partes generabile.Auerroes 2.de cęlo, tex. 104.char.78.col.1.

Elementa omnia in sua regione grauitatem habent,præter ignem,etiam aer ipse: signum est, quia trahit plus vter inflatus,quam vacuus.Aristoteles 4. de cęlo. su. 3.cap.2.tex.30.char.370.

Elementorum in sua regione vnumquodque,quod grauitatem habet, ac leuitatem grauitatem habet.Arist. 4.de cęlo.sum.3.ca.5.tex.39.ch.373.

Elementa omnes qui generant,& qui ea,quæ ex elementis,segregatione vtuntur,& congregatione, ipso agere, & pati. Aristoteles primo de genera. & corrup. su.4.trac.43.ca.1.char.403.

Elementorum est circularis generatio, & facillimus est motus transmutationis, quia cognatio existit in ijs, quæ sunt consequenter, vt ignis ad aerem ambo sunt calidi, aer ad aquam ambo sunt humidi, aqua ad terram ambo sunt frigidi: terra ad ignem ambo sunt ficci. Aristoteles de gener. & corrup.sum.2.cap.primo. tex.25.char.430.

Elementorum materiam esse similarium partium gratia necesse est, & similaria dissimilarium gratia sunt. Arist.de partib.anim.2.cap.1.c.422.

Elementa sunt similia materiæ. Arist.de anim.1.sum.2. cap.5.tex.82.char.610.

Elementum dicitur,ex quo aliquid componitur, primo in existente indiuisibili specie in aliam speciem. Arist. 5.metaph.ca.3.tex.4.c.22.

Elementum est,in quod diuiditur inexistens, vt in materiam.Arist.7.metaph.ca.20.tex.60. ch.161.

Elementum est vox indiuidua, ex quo intelligibilis uox constitui potest,& hæc vocalis, semiuocalis, & muta dicitur.Arist.de poetic.cap.20.ch.285.

Elementa ipsa ab Aristotele corpora appellantur, quasi innuens,quod non sunt vera elementa; proprie enim & simpliciter elementa sunt, materia,& forma.Alex. aphrod.in 1.meteo.cap.1.t.1.com.1.c.1.col.2.

Elementa,alia sunt simplicia in qua ignis,terra,aer, & aqua resoluuntur,alia sunt ipsa quatuor corpora.Alexander aphrod.in 1.meteo.cap.2.com.4.c.3.col.2.

Elementa, cum in se motus principium obtineant, naturalia sunt, sed nec alunt, nec crescunt.Themist. in 2.de ani.cap.5.t.6.c.70.col.4.

Elementũ est id, ex quo primo cũ insit,fit aliquid,& in

quod extremum reſoluitur. Simplicius.in 1.phyſic. chart. 3.columna.1.

Elementum eſt id, ex quo primo componitur aliquid, & in quod vltimum reſoluitur. Simplicius in primo, de cœlo chart.2.columna 2.

Elementa proprie ſimplicia,ſunt ignis,& terra. Simpl. in 1.de cœl.tex.11.com.11.char.5.col.2.

Elementorum factio in ſe ipſa tranſmutatio facientium ex patientibus eſt,ſuppoſitis idoneè ſe habentibus ad vtrunque. Simplicius in primo de cœlo tex.20.com. 21.chart.16.column.2.

Elementa ſunt,vt materia:anima,vt forma, & efficiēs: ita vt quę eſt viuētis corporis effectrix anima,vt forma, ſit, quæ vero organo vtitur, efficiens dicatur. Simplic.in 2.de anim.tex.82.char.19.col.2.

Elementa cauſæ ſunt noſtri corporis, non tamen propinqua: proportio enim humorum ex propinquo cauſa eſt noſtri corporis, vt cauſa materialis; vt formalis,pater. Io.gram.in 1.poſt.cap.2.ch.5.col.4.

Elementa ſunt generabilia ſecundum partes,ingenerabilia ſecundum totū.Io.gra.in 1.poſt.cap.8.c.22.c.3.

Elementum eſt id,quod conſtituit rem,& fit compoſiti pars.Io. gram.in 1.phyſi.chart.3.col.1.

Elementa proprie ſunt materia, & forma. Ioan.gram. in primo phyſic.char.15.col.1.

Elemēta hoc in loco intelligit ea corpora ſimplicia, quę non ſunt ex corporibus prioribus eis,& ſunt tria,graue,leue,& neutrum. Auerroes prim.de cœlo tex.91. chart.28.columna 4.

Elementorum eſſe,eſt propinquius ad eſſe materię,quā ad eſſe formæ;corpus autem cœleſte contra,quia ſuū eſſe eſt propinquius formis. Auer.ſecundo de cœlo text.23.char.52.col.2.

Elementi natura quanto magis appropinquauerit ad corpus cœleſte, tanto magis recipit conuexitatē, & leuitatem.Auer.2.de cœl.tex.32.ch.54.col.4.

Elementa non habent figuram naturalem,cum recipiāt omnem figuram. Auer.2.de cœl.t.108.ch.79.col.3.

Elementorum locus ſi eſſet idem, prohiberent ſe inuicem elementa in loco. Auerroes ſecundo, de cœlo text.55.chart.54.col.4.

Elementa non habent quantitatem determinatā.Auer. 2.de cęl.tex.95.char.75.col.3.

Elementorum alicuius partis corruptio, eſt generatio alterius partis. Auer.3.de cęl.t.51.ch.99.col.3.

Elementum nō eſt, ꝙ apud generationem alterius corrumpitur ſecundū totum, quia elementū eſt pars rei elementorum.Auer.3.de cęl.tex.67.ch.105.col.1.

Elementorum prauas Antiquorum opiniones impugnauit hoc in lib. Ariſt.& non in lib.de generatione, quia maior pars eorum eſt de eis, vt ſunt primæ partes mundi,non autem,vt elementa. Auerroes tert. de cœl.tex.76.chart.107.col.4.

Elementa ſi eſſent in vacuo,non poſſent moueri.Auer. 4.de cœl.tex.22.char.115.col.3.

Elementa non ſunt grauia, & leuia, donec ſunt in ſuis locis,niſi accidentaliter, cum ab aliquo prohibētur. Auer.4.de cęl.tex.25.chart.11.col.2.

Elementorum definitio data per quietem,magis declarat naturā rei. Auer.4.de cęl.tex.29.ch.108.col.1.

Elementa habent grauitatem in ſuis locis omnia, præter ignem; & leuitatem, præter terram. Auer.4.de cœl.tex.29.char.118.col.4.

Elementorum grauitas, & leuitas, quas habent in ſuis locis, non eſt niſi facilitas motus ad ſuperius, aut ad inferius ab eo,qui facit violentiam; & propter hoc,ꝙ hoc habent,fuit poſſibile,vt lapis moueretur a motu expellentis poſtquam ſeparatur ab eo.Auer.4 de cęl. tex.29.chart.118.column.4.

Elementis extra ſuum locum poſitis,non eſt inopinabile, vt accedat exitus a diſpoſitione naturali. Auerroes quarto de cœlo tex.32.char.120.colum.1.

Elementum aliquando, dicitur de quatuor elementis, aliquando de materia prima. Auerroes quarto de cœlo tex.37.char.121.colum.3.

Elementa ſi haberent materias diuerſas,non reciperent ſuas formas reciprocè,quia materiæ diuerſæ non recipiūt niſi formas diuerſas.Auer.4.de cę.t.37.c.121.c.4.

Elementa ſunt eadem in ſubſtantia, & plura ſecundum accidentia.Auer.4.de cœl.te.37.c.121.col.4.

Elementum nullum corrumpitur vniuerſaliter propter æqualitatem,quæ eſt inter ea.Auerroes 2.de genera. & corrup.c.178.colum.3.

Elemēta omnia grauitatem aliquam habent in proprijs locis,præter ignem. Auer.meteo.1.c.1.c.182.col.2.

Elementa omnia grauitatē aliquam habent in proprijs locis,præter ignem.Auer.meteor.1.c.1.c.182.c.2.

Elementa ſunt æqualia ſecūdum ſuas totalitates,& ideo habent permanentiam. Auer.mete.1.c.2.c.199.c.3.

Elementorum potentiæ ſunt inæquales.quod ſi non eſſet,non admiſcerentur: quia ſi fieri debet commixtio oportet, vt vnum elementorum ſit fortioris operis in vna qualitatum contrariarum quam ſuum compar. Auer.meteo.4.te.10.c.214.c.4.

Elementis ſuperadditæ ſunt eſſentiæ, & formæ rerum, quia omne ens compoſitum ex elementis componitur in aliqua proportione terminata a compoſitione propria,per quam illud ens eſt,quod eſt.Auerro.1.de anim.te.77.char.123.colum.2.

Elementorum natura non poteſt facere virtutem diuidentem,& cognoſcentem:alioquin & vltimus actus, qui eſt ipſa intellectio,oriretur ex elementis. Auer.3. de anima.te.5.char.163.col.2.

Elementum non dicitur de cauſis extrinſecis, ſed de intrinſecis,& dignius de materia.Auer.15.metaphy.ex ſum.1.te.commen.4.c.50.

Elementum primum eſt illud, quod nō componitur ex aliquo omnino.Auer.in 5.meta.ex ſu.1.t. co.4..c.50.

Elementa non dicuntur, niſi de cauſis exiſtentibus in re.Auer.in 8.meta.tex.com.1.c.98.

Elementa æterna ſunt ſecundum totum, & generabilia ſecundum partem.Auer.in 8.meta.te.co.12.c.103.

Elementum dicitur de eo, ad quod res reſoluitur ratione formæ.Auer.in epit.meta.tract.1.c.171.col.4.

Elementum eſt ſonus inſcriptionis partis minimę vocis articulatæ.Boet.in lib.de interp.c.297.

Elementum eſt principium, ac minima pars illius rei, cuius eſt elementum. Boethius in topicor. Cic. lib. ſecundo chart. 788.

Elementum eſt ſubiectum motui, & mutationi. Albertus magnus in prim. phyſicorum tractat. prim. capit.1.char.1.colum.2.

Elementalia corpora ſunt rotunda per accidens, ideo quia locantur in rotundo,& ſunt recta per ſe, ideo habent motum rectum. Albertus magnus in 2.de cęlo, tractat.2.cap.1.ch.28.colum.3.

Elementa omnia ſunt per partes generabilia, licet tota ordine naturali ſint ingenerabilia. Albertus magnus in ſecundo de cœlo,tractat. quarto capite 19. charta 43. columna ſecunda.

Elementorum eſt primum eſſe, quod habent ex propriis formis ſubſtantialibus: ſecundum eſſe autem, quod habent coniunctum accidentibus naturalibus, quæ ſunt ſuæ potentiæ naturales, & ſic excellentiæ eorum in vnoquoque corrumpuntur immediate, & prouenit qualitas, quæ eſt actus mixti. primo modo manent formæ eorum in eſſe confuſo, & non diſtincto. Albertus magnus in tertio de cœlo, tracta.2.capit.8.char.52.

Elementorum cum duplex ſit eſſe, primum & ſecundum,primū eſt, quod habent in operatione propria qualitatū ſuarū,quæ fluunt ab ipſis,& ſunt calor,frigus,

gus,humiditas,& ſiccitas. Alb.mag.in 1.de gener.& cor.trac.7.ca.5.c.70.col.4.

Elementa ſunt eadem, quorum primæ differentiæ ſunt eadem.Albertus magnus in pri.meteor. trac.1.cap.9. char.79.colum.4.

Elementum eſt ſubſtantia, motu recto mobilis, quæ actualiter non per ſe mouetur,ſed a generante.Alber. mag. de cauſ.& proceſ.vniuerſa pri. cauſ.l.2. trac.1. cap.3.ch.200.col.3.

Elementum eſt materiale principium proprie loquēdo, in quod diuiditur,& reſoluitur id, quod ex materialibus compoſitum eſt, vt in materiam manentem, & incorruptam.Alber.mag.in 7.metaph. trac.5.cap.10. ch.133.colum.4.

Elemētum eſt,ex quo cōponitur res primo, & eſt in eo. D.Th.in 1.phyſ.l.4.tex.1.ch.1.col.2.

Elementa,ignis ſcilicet aer, aqua, & terra, corpora non ſunt,ſed aliorum corporum elementa. D.Tho.in 1. meteor.l.1.c.2.

Elementum communiter ſumptum dici poteſt omne, quod venit in compoſitione alicuius. D.Tho.in 2.de gene.& cor.l.3.tex.16.c.26.col.3.

Elementa dicuntur ad ſimilitudinem primarum propoſitionum:quia, vt illæ elementa dicuntur, quia ex illis fit concluſio,ſic ex his omnia fiunt.D.Tho.in 2.de gen.& cor.l.3.tex.16.c.26.col.3.

Elementum hoc de propria natura ſua habere debet, vt non ſoluatur ad aliquod corpus prius.Alex.de ales in 3.metaph.tex.10.c.62.col.1.

Elementū proprie dicitur de principijs intrinſecis. Alexan.de ales in 5.metaph.tex.1.ch.103.col.1.

Elementa,vt elementa, non faciunt rem,ſed requiritur aliud.Alex.de ales.in 7.metaph.tex.29.c.241.col.4.

Elementum proprie dicitur de cauſa materiali. Alexan. de Ales in 7.metaph.tex.59.c.241.col.4.

Elementum ſumitur largo modo, & ſic quælibet cauſa intrinſeca eſt elementum, & forma dici poteſt elementum: vel proprie, & ſtrictè, & ſic ſola materia eſt elementum. Alexand.de ales.in 7.metaphyſ.tex. 59.ch.242.colum.2.

Elementum vniuſcuiuſque prædicamenti debet dicere ſpecialem rem in ſpeciali prædicamento. Alexan.de ales.in 2.metaph.tex.21.c.336.col.1.

Elementa aliter, & aliter ſe habent ſecundum formā, cęlum aliter,& aliter ſe habet ſecundum vbi, non ſecundum formam: intelligentiæ non ſe habent aliter, & aliter, nec ſecundum formam, nec ſecundum vbi. Alex.de ales 12.metaph.tex.38.c.343.col.4.

Elementum proprie ſumptum eſt id, ex quo fit aliquid primo inexiſtente indiuiſibili ſpecie in aliam ſpeciem. Tho.de Vio in poſter.ch.160.col.2.

Elementa, vt rerum principia, & vt contraria ſunt.

ELementum vnumquodque contrarietatem habet ad vnumquodque. Ariſtoteles ſecundo de cęlo,ſu.2. cap.2.tex.19.c.297.

Elementum aliquod impoſſibile eſt eſſe ſempiternum: patiuntur enim,& agunt contraria a ſe inuicem, & corruptiua inuicem ſunt.Ariſt.2.de cęlo, ſum.2.ca.2. tex.19.char.297.

Elementa ſunt cauſa omnium compoſitorum,quæ ſunt grauia,vel leuia ſecundum multitudinem, & paucitatem grauium, & leuium, ex quibus componuntur. Ariſ.4.de cęlo.ſu.3.ca.2.tex.30.c.370.

Elementa omnia nata ſunt ad inuicem trāſmutari, quia generatio omnis in contraria eſt,& elementa ſunt cōtraria ad inuicem,quia differentiæ ſunt contrarię.Ariſtot.de gen.& cor.ſum.2.ca.1.tex.24. c.429.

Elementorum tranſmutatio velociter eſt eorum, quæ habent communionem inuicem, & eorum quæ non haaent,tarda;quia facilius vnum quam plura trāſmutatur.Ariſ.2.de gen.& cor.ſu.2.ca.1.te.25. ch.429.

Elementum tertium generari poteſt ex duobus elementis ſumme contrariis, vt terra ex igne, & aqua,ſi igni corrupta fuerit caliditas, aquæ humiditas, & ſic ignis ex aere,& terra. Ariſt.de gener.& corru.ſu.2.cap.1. tex.27.char.430.

Elementis nullum ſenſibile corpus eſt prius. Ariſ.2.de gener.& cor.ſu.2.ca.2.tex.33.ch.432.

Elementorum generatio in rectum in infinitum procedere nequit.Ariſtoteles de gen.& corrup.ſu.2. cap.3. tex.36.char.444.

Elementa fiunt ex ſe innicem, & vnumquodq; in vnoquoque exiſtit potentia, ſicut, & aliorum, quibus vnum aliquod, & idem ſubijcitur, in quod etiam reſoluuntur vltimum.Ariſtoteles meteor.1. ſu.1.cap.2. tex.1.char.453.

Elementa corporea tantum qui ponit rerum omnium principia,peccat;quia multa ſunt incorporea.Ariſt.1. metaph.ex ſu.3.ca.1.tex.11.c.22.

Elementa ſibi inuicem repugnant non vt ſubſtantię,ſed vt qualitatibus affecta.Ammo.in prędc.47.

Elementa vt humida & ſicca, calida & frigida,contraria ſunt, vt ſubſtantiæ, non ſunt contraria. Dex.in prędic.quæſt.40.

Elementa cum ſuis contrarietatibus ita connexa ſunt ſimul,quod complicata exiſtunt, nacta contrarietates, quaſi differentias formatiuas. Pſel.in 1.phy.c.8.

Elementa ſunt contraria ſecundum qualitates, & differentias.Simpl.in prædc.27.

Elementa habent contrarietates non ſecundum ſe, ſed ſecundum qualitates ſuas.Simpl.in prædc.75.

Elementa in ſe omnia contraria habent, ſi principia eſſe debent,ſed non proxime contraria. Simpl.in 1.phyſ. char.51.colum.2.

Elementa non ſecundum ſubiectum contraria ſunt, ſed ſecundum ſpecificas potentias. Ioan.grammat.in 2. de gener.& corr.tex.50.co.40.c.138.

Elementorum motus cum ſint contrarij non eſt poſſibile ponere, quod duo motus ſint poſſibile eſſe in eodem corpore æqualiter, ſed vnum eorum eſt naturalis, alter eſt accidentalis.Auerroes ſecundo de cęlo. tex.33.c.54.colum.4.

Elementum, principium, & cauſa differunt; quia cauſa dicitur de omnibus, principium de extrinſecis, elementum de intrinſecis. Auerroes in 12. metaph.tex. commen.23.char.145.

Elementorum formæ ſunt contrariæ, quia materia prima non poteſt recipere in eadem parte duas dimenſiones terminatas, ſed vna neceſſe eſt, vt corrumpat aliam,& quod agens educat eam de potentia ad actū. Auerr.de ſubſtan.orb.ca.1.c.3.col.3.

Elementa corrumpūtur ſecundum ſuas qualitates, quia aer plus quam debet infrigidatur,& ſic alia.Albertus magnus de propr.elemen. l.1.tracta. ſecundo, cap.1. char.115.colum.1.

Elementa dupliciter conſiderari poſſunt: primo ſecundum qualitates actiuas,& paſſiuas,& ſic ſunt contraria: ſecundo ſecundum formas ſubſtantiales, quas conſequuntur ſecundum impreſſionem corporis cęleſtis.D.Th.in 2.de ani.lec.23.tex.113.c.44.col.3.

Elementa quot ſunt, & ad quam ſcientiam pertinet eorum conſideratio.

ELementum omnibus vnū ſupponentes cōmune pecatum eſt vnum ſolum motum facere naturalem,& omnium eundem.Ariſt.3.de cęlo.tex.51.c.349.

Elementum vnum eſſe impoſſibile eſt. Ariſt.3.de cęlo. tex.51.char.350.

Elementa cum non ſint nec vnum,nec infinita, neceſſe

eſt eſſe plura,& finita.Ariſt.3. de cęlo. tex.52.c.350.
Elementorum cum vnum ſolum omnibus ſupereminеat,& vnum ſolum omnibus ſubſtet neceſſario,duo alia eſſe neceſſe eſt,quæ vt ſubſtant alicui, & alicui ſu pereminent.Ariſtoteles quarto de cęlo. ſum.3.cap.4. tex.37.char.373.
Elementa ſunt quatuor,ſed ſic vt vna omnium ſit communis materia,preſertim cum fiant ex ſeinuicem,ſed eſſe eorum alterum eſt.Ariſtot. quarto de cęlo. ſu.3. cap.4.tex.57.char.373.
Elementorum quatuor ſunt coniugationes:calidi,& ſicci:calidi & humidi: frigidi & ſicci : frigidi & humidi: & ſic ſecundū rationem ſimplicia corpora ſecuta ſunt ignem,aerem,aquam,& terram . Ariſt.2.de gener.& cor.ſu.1.ca.3.tex.16.c.427.
Elementa duo eſſe neceſſe eſt contrarietate vna exiſtente,materia aūt medium eſt,inſenſibilis,& inſeparabilis.Ariſ.2.de gen.& cor.ſu.2.cap.2.tex.34.c.432.
Elementum nullum elementi eſt actu ſubiectum. Ariſtoteles 2.de generatio. & corrup. ſu.2.capit.tertio. tex.32.c.434.
Elementis quatuor cum conſtemus,cur tria tantū contineamus,humidum, ſolidum , & ſpirabile?quoniam (vt aliquibus placet) ignis in aeris tranſit naturam , vt & aerem concoctum, & extenuatum ignē gignere nouimus.Alex.aphro.probl.2.nu.14.c.730.
Elementa rerum omnium,duo ſunt per ſe,materia ſcilicet , & forma : tria per accidens, addita priuatione. Io.gram.in 1.phyſ.tex.60.c.24.col.4.
Elementā quatuor,ignis,aer,aqua,& terra, alia ſunt abſ lis vniuerſalibus,de quibus in phyſicis,ſcilicet materia,forma,& priuatione:ſunt enim hęc elementa vniuerſalia corporum ſimplicium,& compoſitorū,quatuor autem illa ſunt elementa corporum compoſitorum tantum, quæ æquiuoce dicuntur elementa cum illis.Auer.3.de cęlo,tex.32.c.92. col.2.
Elementorum rerum mobilium cōſideratio eſt propria ſcientiæ naturali,& cōſideratio de eis hoc in loco nō eſt , niſi vt ſunt principia ſubſtantiarum exiſtentium per ſe.Auer.in 1.metaph.tex. co.18.c.8.
Elementum quatuor de ratione ſui habet : primo vt ſit cauſa,vt ex quo:ſecundo vt ſit ex quo primo : tertio. quod ſit intrinſecum : quarto, quod habeat aliquam ſpeciem , quę non diuidatur in diuerſas ſpecies, per quod differt a materia prima , quæ in diuerſas ſpecies reſolui poteſt.D.Th.5.metaph.l.4.tex.4.c.268.

Elementorum qualitas , & motus principia .

ELementorum figuræ determinatæ non ſunt.Ariſ.3. de cęlo,ſum.8.tex.60.ca.3.c.355.
Elemēta ſuperiora ſunt vt formę;inferiores, vt materię, quare in ipſa materia,quæ eſt ipſius grauis,& leuis ipſius grauis materia eſt,quatenus vero tale leuis,& eſt quidem eadem,eſſe autem non idem.Ariſt.4.de cęlo. ſu.3.ca.4.tex.35.c.372.
Elementorum differentiæ ſunt,calidum, frigidum , ſiccum,& humidum.Ariſtot.primo de gener.& cor.capi.1.tex.1.char.380.
Elementa, quæ conſequenter ſunt , ſi corrumpantur in vtroq; qualitates,nō conſtituunt aliud corpus:quia ſi corrūpitur qualitas ſimilis,remanent contrariæ qualitates ſi contraria,remanet eadem,vt ignis,& aeris.ſi in vtraque corrumpatur calor , remanent contrariæ qualitates,ſiccum,& humidum. ſi in igne corrumpitur ſiccitas,in aere humiditas,reſtat calidum. Ariſt.2. de gen.& cor.ſu.2.ca.1.tex.29.c.431.
Elementorum quatuor ſunt qualitates : actiuę duæ,caliditas,& frigiditas:paſſiuę duę,humiditas,& ſiccitas. Ariſ.meteor.4.ſum.1.ca.1.tex.1.c.558.
Elementorum naturalium initium ſunt, calidum,frigidum,ſiccum,& humidum. Ariſtoteles de part.anim. 2.cap.1.char.428.
Elementa habent principium motus non mouendi, aut agendi,ſed patiendi ſolum . Simplicius in 8.phyſicor. char.482.colum.2.
Elementum per totum id,quod elemētis conſtat,penetrat:& his,quæ cum ipſis elementis ſunt, ſimul miſcetur.Simp. 3.de cęlo.tex.1.co.3.c.84. col.2.
Elemēta in proprijs locis,nec grauia,nec leuia ſunt.Simplic.in 4.de cęlo.tex.32.co.16.c.107.col.1.
Elementorum qualitates, formæ ſunt.Ioannes gramm. in 1.phyſ.tex.41.ch.18.col.3.
Elementa de ſui ſubſtantia habent,vt figurentur ſphęrice,cum ſunt in locis propriis naturalibus . Auer.2.de cęlo.tex.26.c.52.col.4.
Elementorum formę,ſunt diminuti eſſe, & quanto magis forma erit perfectioris eſſe,tanto magis erit manifeſtius , vt ſit accepta in definitione accidentium in formato : & quanto magis erit diminuti eſſe , tanto magis erit e conuerſo . Auerroes 4. de cęlo , tex.40. char.123.colum.3.
Elemēta sūt nota reddere ſibi inuicem fumos factos ex eis propter conſimilitudinem,quæ eſt inter ea. Terra reddit aeri vaporem humidum , & aer recipit ipſum propter coniunctionem cum humido , & aer reddit igni propter coniunctionem quam habet in calido. Auer.de ſen.& ſen.c.193.col.3.
Elementum frigidum minoris eſt quātitatis , quam alia, quia frigidi eſt conſtringere.Auerroes de ſom. & vig. char.201.colum.3.
Elementorum qualitatis ſunt ſigna formarum ſubſtantialium,quæ ſunt in elementis. Alber.mag.in 5.phyſ. tract.1.cap.4.c.62.col.3.
Elementorum formæ ab orbis virtutibus fiunt , & a loco,ita vt tanta diſtantia faciat ignem, & tanta aerem, & ſic de ſingulis.Albertus magnus in 8.phyſic. tra.1. cap.13.c.93.col.3.
Elementorum materia,a forma diſtincta nō eſt actu aliquo modo.Albertus magnus in 8.phyſic. tract.2.capit.3.ch.96.colum.4.
Elementorum formæ duobus poſſunt capi modis , vt & primæ, & ſecundæ , primæ ſunt a quibus eſt eſſe elementi ſubſtantiale ſine contrarietate, ſecundæ ſunt,a quibus eſt eſſe elementi,& actio:& primæ formę ſeruantur in compoſito , alioquin non poſſent ſeparari a mixto.Alb.mag.in 3.de cęlo. tr.2.ca.1.c.48.col.1.
Elementi forma ideo præſeruatur in compoſito , quia eſt via ad aliud.Albertus magnus in 3.de cęlo. trac.2. cap.1.ch.48.col.1.
Elementum,& ſi eſſet ſecundū totum corruptibile,non corrumpitur tamen ſecundum totum propter æqualitatem cauſarum generationis, & corruptionis.Alb. mag.in 3.de cęlo.trac.2.ca.4.c.50. col.1.
Elementa omnia in ſuis locis grauia ſunt , præter ignē. Alb.mag.in 4.de cęlo,trac.2.ca.5.c.56.col.4.
Elementa cum duas qualitates habeant , vna illarū fluit in eſſentiam illius elementi , & eſt ſibi magis propria, quam alia.Alb.mag.in 2.de gener. & corrup.tract.1. cap.3.ch.72.colum.4.
Elementaris materia eſt in primis qualitatib.materialib. diuiſa per rarū,& denſum in duo, ideſt, in elemētum ſpirituale,& corporale , & quoad hoc aer magis cum igne,quam cum aqua eſt continuus,quia ex proximo continuo diuiditur per formā aeris,& ignis; & aer ex vno continuo in potentia:& ideo illa continua ſunt p naturam , non autem ex proxime communi erit aer cum aqua per diuiſionem continui illius.Alb.magnus in 1.meteor.tra.1.ca.3.ch.78.col.2.
Elementorum qualitates ſunt inſtrumenta virtutum cęleſtium.Albertus magnus de nat. locor. diſt.1.cap.5. char.94.colum.3.

Elemen-

Elementorum formæ ſubſtantiales cū ignorantur,loco illarum vtimur qualitatibus. Diuus Tho.in prim.de gener.& cor.lec.8.tex.18.chart.8.col.4.
Elementa tranſmutantur ſecundum partem , non autē tota,quia alioquin mundus deſtrueretur. D.Tho.in 2.de gen.& cor.l.10.tex.60.char.35.col.2.
Elementis non attribuitur locus , & motus localis ſecūdum qualitates actiuas, & paſſiuas,ſed conſequūtur formas ſubſtantiales. Diuus Thomas in 2.de ani. lec.23.tex.113.chart.44.col.3.
Elementorum non ſunt formæ ſubſtantiales, calor,frigus,humidum,& ſiccum,quia formę ſubſtantiales nō ſunt ſenſibiles per ſe;& quia calor,& reliquę ſunt accidentia in alijs,& quæ in genere ſubſtantiæ ſunt,nō poſſunt illa alicui accidere. Diuus Thomas 11.metaphyſicorum,lib.12.chart.828.
Elementa qualitatem vnam ſimplicem quæcunque habent, cuius medio in ſuo loco ſimplici feruntur : ſed elementa media cum moueantur ſurſum quandoque deorſum,propter vnum tamen principaliter,ſcilicet. propter eſſe in loco proprio,dicuntur qualitates eorum mediæ . Petrus de Aluernia in quarto de cœlo l.3.tex.27.chart.75.col.4.
Elementa omnia,præter ignem,grauitatem habent in locis ſuis,& etiam aer in parte eius inferiore. Petr.de Aluernia.in 4.de cęl.l.3.tex.3.char.76.col.2.

Elementa , vt agunt , mouentur , fiunt, & diuiduntur.

ELementa non mouent ſeipſa,ſed habēt motus principium non mouendi,ſed patiendi.Ariſto.phyſic.8. ſum.2.cap.ſecun.tex.32.char.209.
Elementum aliquod impoſſibile eſt eſſe ſempiternum; patiuntur enim , & agunt contraria a ſe inuicem , & corruptiua inuicem ſunt.Ariſtoteles ſecundo de cęl. ſum.2.cap. 2.tex.19.char.297.
Elementa ſi moueantur (vt ait Plato in Timæo) antequā factus eſſet mundus inordinate , motus aut erat violētus,aut naturalis,ſi naturalis,neceſſe eſt,& mūdum eſſe, ſiquis vellet inſiſtendo contemplari . Ariſt. tert.de cœlo,tex.21.chart.338.
Elementa qui generat ex incorporeo facit vacuū . Ariſt. tert.de cœlo,tex.53.char.351.
Elementa nec fiūt ex aliquo corpore , quia accidit aliud corpus elementis prius eſſe , & hoc ſi habebit grauitatem, vel leuitatem, erit aliquod ex elementis , & nullam habens,erit immobile, & mathematicum , q ſi eſt in loco, & alicubi erit aliquod elementorum : ſi non erit in loco nihil ex ipſo erit . Ariſtoteles tertio, de cœlo,tex.55.char.351.
Elementa cum nō fiant ex incorporeo, nec ex alio corpore,ex ſe inuicem fieri relinquitur. Ariſto.3.de cęl. ſum.8.cap.1.tex.51.char.352.
Elementa in ſe inuicem tranſmutata fiunt , & hoc dupliciter:aut transfiguratione, vt eadem cera fit ſphera,& cubus , & ſic neceſſario corpora erunt indiuiſibilia:aut diſſolutione in ſuperficies, & ſic non omnia inuicem generare accidit . Ariſtoteles tert.de cœlo ſum.8.cap.2.tex.char.353.
Elementa in locum poni ſimiliter exiſtimandū eſt quēadmodum circa alias generationes , & mutationes. Ariſt.4.de cœl.ſum.2.cap.3.tex.21.ch.366.
Elementa ſemper ſuperius ad id , quod ſub ipſo ſunt ſe habent,vt forma ad materiam. Ariſtoteles quarto,de cœl.ſum.2.cap.3.tex.23.char.367.
Elementa debēt eſſe actiua , & paſſiua ad inuicem:miſcētur enim,& tranſmutantur ad inuicem.Ariſt.2.de gen.& cor.ſum.1.cap.1.tex.8.ch.425.
Elementa ſecundum ſe , & in ſeipſis motum habent, ac imitantur corpora cęleſtia , vt ſemper agunt ; quę ſunt incorruptibilia ſecundum totum , & ſecundum partes:elementa vero incorruptibilia ſunt ſecundum totum, licet per alterationem ſecundum partes corrumpantur;ſemper enim agunt. Ariſt.9.metaphyſic. capit.quarto,tex.17.chart.188.
Elementa nullo alio mouentur motu , præter locali. Them.in ſecundo phy.c.21.c.2.
Elementa non appetunt iuxta primum elementum accedere,quia ſic corruptionē appeterent,ſed appetunt ad ſuam vniuerſitatem accedere. Simpl.in 4.phyſico. char.217.colum.2.
Elementum vnum ex alio mutuo fit , vt ex materia , & ſic nutritur velut circulus eorum ortus . Simpl.in octauo phyſicorum te.36.c.433.col.1.
Elementa , quæ apud nos ſunt , non ſunt ſimplicia , ſed mixta,& mouentur ſecundum prædominans.Simpl. in 1.de cęl.te.8.comm.8.c.4.c.4.
Elementis non exiſtentibus,generationem eſſe impoſſibile eſt.Simp.in 3.de cęlo,te.16.co.32.c.91.c.3.
Elementa non agunt in ea,quæ ipſis apponuntur, ſed ſecundum eas partes , quæ tangunt partes patientis appoſitas. Ioan.gra.in 3.phy.ch.64.c.2.
Elementa , quæ ſunt extra ſphęram ſuam , cum ad eam tendunt,non dicitur motus,ſed via ad motum. Ioan. gram.in 1.de anim.te.19.c.12.c.3.
Elementorum motus eſt per ſe. Auerroes 1.de cœlo,te. 81.c.26.colum.3.
Elementa ex alio corpore eſſe impoſſibile eſt. Auerr.3. de cœlo,tex.55.c.101.col.1.
Elementorum formæ quia non recipiunt ſeipſas,cū ſint eiuſdem generis, contingit , quod non generantur ad inuicem, niſi cum recipiens exuit formam , & recipit formam receptam ,& ideo non ſunt elementa ad inuicem, & hoc non contingit in receptione formarum compoſitorum.Formæ enim compoſitorum ſunt alię a formis eorum. Formæ vero elementorum licet ſint diuerſæ,tamen in eodem ordine ſunt in ſubſtantialitate,quod ſcilicet impoſſibile eſt, vt quædam ſint materiæ formarum quarundam. Auerroes 3.de cęlo,te. 67.ch.105.colum.2.
Elementa non differunt in motu locali ab alijs motis in loco,niſi quia alia mota ſunt illa,quæ in actu ſunt ea, quibus attribuuntur motus: in iſtis autem motum in loco eſt illud , quod eſt potentia illud cui attribuitur motus ideſt,quod animal , quod mouetur in loco, eſt illud,quod eſt animal actu : & ideo dicitur in iſtis, qđ mouetur per ſe eſſentialiter, quod autem ex elementis mouetur in loco eſt illud , quod eſt in potentia illud elementum.Auer.4.de cœl.te.22.c.115.c.2.
Elementa non mouent ſeipſa,vt opinati ſunt Plato,Galenus,& Seneca , ſed omnia habent in ſe motus principium non mouendi ſe actiuè, & faciendi,ſed patiēdi,& recipiendi hoc a generante ipſa, & dante eis formam cuius eſt motus , & locus , ad quem mouentur. Alb.mag.in 8.ph7.tr.2.c.4.c.97.c.3.
Elementa alia ſurſum,alia deorſum mouentur,quia loca illa ſunt ipſorum perfectiones.Albertus magnus in 4.de cęl.tr.2.c.1.c.58.c.2.
Elemēti motus extra locum ſuum eſt motus corruptionis ipſius non autem generationis. Alb.magn. in 4.de cęl.tra. 2.c.8.c.58.c.2.
Elementum calidum vrit in cineres, & non conſumit ad determinatam ſpeciem,niſi aliqua virtute alia moueatur,& ad ſpeciem dirigatur.Alber.mag.in pri.de miner.ex tract.1.cap.4.c.139.c.4.
Elementa alium motum , & alium motorem habent in ſe conſideratum , & alium , ſecundum quod congregantur ad locum miſtionis . Alb. mag. in pri.meteor. tract.1.c.12.c.80.col.3.
Elementa duobus modis conſiderantur , aut ſecundum ſuam formam , & ſic ſunt abſoluta , & diſtincta formis , & locis ; alio modo ſecundum viam tranſmutationis

tionis

tionis ad inuicem, & sic non sunt determinata in suis formis, nec in suis locis, & sic vapor est aqua alterata ad naturam aeris, & nubes vapor alteratus ad naturam aquæ. Albertus magnus in secundo meteor. tracta.1.cap.7.c.95.col.4.

Elementa si essent simplicia, non putrescerent, sed cum sint mista putrescunt ab igne. Alb. mag. in 4. meteor. trac.1.cap.7. ch.118.col.2.

Elementatum nullum viuit in simplici elemento, quia omnis res ex ijsdem generatur, & nutritur, & nullũ animal generatur è simplici elemento, nec nutritur. Albertus magnus in quarto meteor.tract.1. capit.2. char.124.colum.2.

Elementum propter inæqualitatem materiæ non de necessitate suscipit id, ad quod mouetur motu figurarum, & imaginum cœli. Albertus magnus de caus. & proces.vniuers. a pri.cau.l.2.tract. secundo, cap.4. char.200.colum.3.

Elementorum diuisio non fit per minima, nisi vaporabiliter diuidantur. Alber.mag.de anim.l.20.tractа.1. cap.8.ch.165.col.3.

Elemento non attribuitur motus localis, vt calidũ, vel frigidum, sed vt graue, vel leue. D.Tho.in 1.de cęlo, lec.4.tex.8.ch.3.colum.2.

Elementa, & si ex se grauia non ascendunt, & leuia non descendunt, tamen ex vniuersalibus motorib. descendunt, & ascendunt. Diuus Thom.in 1.de gen.& corr. l.24.tex.84.ch.22.col.4.

Elementorum generatio fit semper vincente qualitatũ actiuarum altera, & altera passiuarum. D.Tho.in 2. de gener.& cor.l.4.tex.28.c.28. col.2.

Elementum nullum est materia ad reliqua elemẽta, sed materia eorum est vna, quæ est potentia vnumquodque. Diuus Thomas in 2.de gener. & corruptio.l.8. tex.31.c.28.colum.4.

Elementa non sunt vbique pura, sed in partibus vbi se contingunt, sunt permista. D.Th.in 2. de gen.& corr. l.10.tex.60.c.35.col.2.

Elementorum generatio est naturalis naturalitate materiæ, non naturalitate formæ. Diuus Thom. de ani. motu.lec.1.char.46.col.1.

Elementa resoluuntur ad potentiam materiæ. Alex.de ales.in 1.metaph.ch.17.col.2.

Elementi nomen per prius dicitur de materia prima, quam de quatuor corporibus primis. Alex.de ales.in 5.metaph.tex.4.ch.109. col.4.

Elementa vt sunt in re, & vt de ipsa predicantur.

ELemento est aliqua alia materia cõmunis. Aris.2.de gen.& corr.su.2.ca.2.tex.31.ch.431.

Elementum esse in re, actu, vel potentia, nondum declarauit in libris de cęlo Arist. quia nõdum erat notum, quomodo fieret generatio. Ioan.gramm.de gener.& cor.ex procę.c.2.

Elementa potentia in composito sunt, non actu: non autem eo modo, vt est materia potentia, quia illa est omnino priuata, sed compositum, & si non sincere, habet tamen ignis formam castigatam: sed ea potentia, quæ est media inter aptitudinem, & actum. Io.gram. in 2. de gen.& cor.tex.46.co.35. ch.33.

Elementa concurrentia ad generationem mixti corrumpuntur secundum medietatem. Auerr.3.de cęlo.tex. 67.c.105.colum.2.

Elementum vt elementum, natũ est manere, cũ sit pars rei elementatæ. Auerroes 2.de gener.& corr.tex.31. char.170.colum.2.

Elementũ aliud manet in re, aliud non manet, sed transmutatur, cum aliquid generatur ex eo: vt caro generatur ex sanguine, & sanguis non remanet pars carnis. Auer.5.metaph.su.1.tex.4. char.50.

Elementa cuiusuis rei actu in eadem re esse impossibile est. Auer.in epit.metaph.trac.2.c.174.col.4.

Elementorum complexionum sequela prima est in fructibus, seminibus, vegetabilibus, & plantis. Albertus magnus de veget.l.3. tracta.secundo, capit. quarto, char.139.colum.3.

Elementalis virtus, & si non moueat animal, operatur tamen ad mobilitatem ex parte membrorum. Alber. mag.de princ.mot.proces.tr.2.ca.13.c.185. col.4.

Elementa non prædicantur de ijs, quorum sunt elementa. Albertus magnus in 13.metaphys.tract.primo, capit.2.char.171.col.2.

Elementa sunt in mixto præter naturam, quia sunt extra propriam regionem. D.Thom. in 1.de gener.& corr.l.24.tex.84.c.22.col.3.

Elementa non manent in mixto actu, sine aliqua alteratione Diuus Thom.in pri.de generat. & corru.l.24. tex.84.ch.22.colum.3.

Elementa cum miscentur, vel formę ipsorum, intẽtiones corrumpuntur, & restant in virtute. D.Tho.in 2.de gener.& cor.l.8.tex.48.c.32.col.2.

Elementorum nullum antequam per alterationem debitam veniat ad mixtionem, & fiat vnum mixtum ex eis, est vnum cum alio, nisi vt cumulus lapidum est vnum secundum quid, non simpliciter. D.Thom.in 7. metaph.l.16.tex.56.ch.564.

Elementorum essentia in mixto non est perfecta, quia secundum aliquo rum opinionem sunt virtualiter, secundum aliorum est in esse refracto, & sic non est essentia perfecta eorum in mixto. Alex.de ales.in 5.metaphy.tex.4.char.109.colum.2.

Elementa, ut inseruiunt sensibus, & saporibus.

ELementa sũt inodorabilia, nisi eis aliquid admisceatur, ideo mare est odoratum, quia habet saporem, & siccitatem. Arist.de sen.& sens.ca.5. c.19.

Elementa per se saporis expertia sunt. Alex. aphro.in 1. de ani.ca.16 ch.36.col.4.

Elementum nullum habet saporem, vel odorem. Auer. de sen.& sen.ex paraphr.c.192.col.3.

Elementa omnia, præter terrã, possunt esse organa, vel media aliorum sensuum. D.Thom.in 3.de ani.le.18. tex.66.c.68.col.2.

Elenchus est repugnantia eiusdem, & vnius non nominis, sed rei, & nominis non synonymi, sed eiusdẽ, quæ quidem ex ijs, quæ data sunt, efficitur, necessariis nõ adiuncto eo, quod initio dictum est, quod eadem parte, & in eadem re, eodem modo, & in eodem tempore dicatur. Alexander aphrodis.in libro elenchorum. charta 3.

Elenchi vniuersales non proportionati sunt, qui non proportionantur alicui arti artium demonstratiuarũ: & sunt elenchi, de quibus putaret quod sunt elenchi, ille, qui non fuerit exercitatus in illis artibus: vt elenchus artium demonstratiuarum est elenchus verus non proportionatus: quoniam non proportionato vtitur ars topica. Auer.in 1.elen.ca.6.ch.326.

Elenchis vniuersalibus vtitur sophista, & topicus: sed hic ad augendum intellectionem, & disciplinam: ille ad fallendum. Auerroes in primo elenchorum.capit.6. charta 326.

Elenchi sophistici sunt duo: vnus qui putatur verus, & est falsus: alius qui putatur, quod sit illius artis, & nõ est ita, siue verus, siue falsus fuerit. Auerr.in 1.elenc. cap.6.charta 326.

Elenchus est verus, cum habet tres conditiones: prima, vt sit verus secundum figuram: secunda, quod sit verus secundum præmissas: tertia, quod contradictorium inferentis sit vere contradictorium rei notę per ipsum, id est, conclusionis cuius destructio intenditur.

Auer.

Auerr.in 1.elench.cap.6.charta 326.

Elenchorum liber est valde latens. Auerroes in secundo elench.cap.8.char.34.

Elenchus est syllogismus contradictionis. Alb.magnus in elenc.c.286.col.1.

Elenchus est syllogismus compositus ad contradicendum alicui. Alexander de ales in quarto metaphysic. tex.9.char.84.col.4.

Elephas quid est.

ELephantus in quadrupedum genere hirtus minime est. Arist.de hist.anim.2.ca.1.char.40.

Elephas est animal maius inter quadrupeda, promuscidam habens longitudine decem cubitorum, & ea loco manus vtitur, tam in bello, quam in cibis, & alijs operibus, timet murem, abhorret grinnitum porcorum, testiculos intus habet, sed coitus tempore emittit eos. Pellem habet nigram, quasi puniceam, scabiosam, in quam cadunt muscæ, quas in rugas trahens pellem interficit. Castũ est animal, nec scit adulterium. sunt autem ita fortia vt quadraginta homines ferre possint. flexuras habent in cruribus, aliquin non incederent ordinate, sed forte strictas habent, ideo aliqui existimant eos non habere flexuras. Fel eius per nares immissum confert contra morbum caducum. Eius stercus fugat pediculos: vncia de osse elephantis cum decem vncijs mentastri montani potata confert ei, qui primo habet lepram. Si cum eius stercore suffumigetur domus, cimices moriuntur, & fugãtur. Alb.mag.de ani.li.22. tr.2.ca.1.c.176.col.3.

Elephas, vt coit, & quæ ad generationem pertinent.

ELephantes coituri solitudines petunt, sed præcipue secus flumina, & qua passim consueuere. subsidit fœmina, clunibusque submissis insistit pedibus, ac innititur: mas superueniens comprimit, atque ita munere venereo fungitur. Arist.de historia anim.2.cap. secundo.chat.148.

Elephantus fœmina incipit coire anno 12. cum celerrime, aut 15. cum tardissime: mas quinque, aut sex annos natus incipit superuenire ineunte vere, coitum triennio interposito repetit, quam grauidam reddidit, eandem prȩterea tangere nunquam patitur. Vterum biennio gerit; parit singulos, & edit fœtum magnitudine vituli bimestris, vel trimestris. Arist.de his. ani.5.cap.13.char.164.

Elephantus tam mas, quam fœmina incipit coire anno ætatis 20. ferendi vteri tempus alij annũ, & sex menses, alij triennium statuunt: parit enitens posterioribus cruribus, & subsidens cum dolore; pullus editus ore surgit non promuscide, & statim cum natus est cernit, & ambulat. tempus incertum est ferendi vterum, quia non patet tempus coitus. Arist.de hist.animal.6.cap.27.char.240.

Elephantus eodem pastu modios Macedonicos nouem edere potest, sed dare periculosum est; sex, vel septem dare in vsu est, sed farinæ non plus quam quinque, vini etiam quinque mares, quæ mensura eminas continet sex. Iam quidam amphoras aquæ mensurę Macedonicæ, quatuordecim eodem hausit potu, & a meridie eiusdem diei octo: & viuit, vt aliqui aiunt 200. annis, ut alij 300. Arist.de hist.ani.8.cap.8.c.284.

Elephas biennio vterum gestat propter exuperantiam magnitudinis. Aristoteles de gener.animal.4.cap.10. charta 260.

Elephas fœmina tempore coitus descendit in foueam, vt melius mas ascendere possit super eam, & appetit coitum in aqua, quia ibi vtrunque magis iuuat. Albertus mag.de ani.li.5.trac.1.ca.2.c.52. col.3.

Elephas post quinquennium coire incipit, fœmina post decennium, & coit vsque ad 15. annos, & fœmina per triennium post partum quiescit, & fert in vtero per biennium. Albertus magnus de animalib. lib.5. trac. 2.cap.1.ch.55.colum.1.

Elephantis partes corporis, & eius situs.

ELephantis solius prolixe, valideque nasus augetur, eiusque vsus idem, qui manus, ea namq; cibos tam siccos, quam humidos colligunt, capiunt, & in os admouent. Aristoteles de historia animalium primo. cap.11.charta 22.

Elephas considendo crura inflectit: nequit tamen præ nimio pondere, vtrumque in latus æquilibrio quodam vergere, sed aut læuo incubat, aut dextro, atque eo ipso habitu requiescit, ac flectit certe poplites posteriores, vt homo. Arist.de historia animal.secundo. cap.1.charta 37.

Elephantus vtrinque dentes habent quatuor, quibus cibum in farinæ speciem molunt. Duo præterea prominent grandes, quos mares grandiores resimatosque habent, fœminæ minores, & contra quam mares; vergunt enim deorsum, pronique deuiant, & statim cum natus est, dentes habet, quamuis grandes illos non illico perspicuos obtinet. Aristoteles de histor.anim.2. capit.5.charta 47.

Elephas exta suili proxima, sed maiora habet, iecur quadruplo maius bubulo, & reliqua pari ratione, excepto liene, qui minor proportione est. Arist.de histor. animal.2.cap.17.ch.63.

Elephantus circa nares ore ipso vocem edit spirabundam, quemadmodum cum homo sinum, & spiritum reddit, & loquitur; at per nares simile tubarum raucitati sonat. Aristoteles de historia animal. quarto. cap.9.charta 139.

Elephantus antiquitus credebatur non moueri flexione, quod non est verum, quippe cum id genus omne moueatur flexione in humeris facta, aut coxis. Arist. de animal.incess.cap.7.char.571.

Elephantus duas habet mammas, & eas sub armis, quia vnius prolis est, & non inter femora, quia multifidum est. Aristoteles de partibus animalium quarto. cap.10.charta 536.

Elephas, quia genibus caret, flexum in flexione, quæ in coxa est, facit. Michael de ani.incessu.c.59.col.3.

Elephantis nasus, qui promuscida dicitur, est fortis longus, plicatur, & explicatur, quasi calceus, & loco manus vtitur eo elephas: accipit enim per ipsum cibum, & porrigit ori suo, & per ipsum haurit aquam, & reddit ori suo potum, quod solum ipsi proprium est. Alb. mag.de ani.lib.1.trac.2.cap.8.c.29. col.1.

Elephas habet pedes anteriores maiores posterioribus. Alb.mag.de ani.lib.2.trac.2.cap.1.ch.29.col.1.

Elephas sedet, & flectit pedes anteriores, fere vt animalia quadrupeda: posteriorem autem fere vt homo, sed propter pondus sui corporis omnes extremitates simul flectere nequit, sed pro diuersitate temporis sul citur super latus dextrum, & sinistrum appodiatus pariet, aut arbori forti, & sic quiescit, & dormit stante corpore, nec ob id offenduntur crura, qnę fortissima sunt ad substinendum. Albertus mag. de animalib. lib.2.cap.2.te.1.c.729.col.3.

Elephanti quæ ad vitam pertinent.

ELephantes si comedunt terram, ægrotant, nisi frequenter comedant: nam si frequenter, nihil sentiũt mali, & interdum lapides deuorant. Arist.de hist. anim.8.ca.26.char.307.

Elephantes aiunt, cæteris malis impunes esse, vexari autem

autem inflatione alui acrius. Aristoteles de histo.ani. 8.cap.22.char.304.

Elephantes fluore tentantur, quo cum vires languerint curantur potione aquæ calidæ,& cibo fœni melle imbuti: vtrumque enim id sistit profluuium alui. Arist. de histo.anim.8.cap.26.char.307.

Elephantes alij bibunt oleum,alij non. Aristot.de hist. ani.8.cap.26.ch.307.

Elephas viuit annis 200. & aliqui aiunt eum viuere annis 300. Alb.mag.de ani.7.tra.1.cap.6.c.66. col.1.

Elephantibus nocet ventosa infirmitas,quæ est causa vt nec mingere,nec egerere possint. Alber.mag.de ani. lib.7.trac.2.ca.2.ch.69.col.1.

Elephas vt pugnat,obedit homini, & vt capitur.

ELephanti vehementer inter se pugnant, & victus ne vocem quidem victoris tolerat. Arist.de hist.ani.9. cap.1.char.319.

Elephantes sunt vsui apud Indos rei bellicæ,tum mares tum fœminæ,verum fœminæ, & pruriores, & timidiores sunt. Aristoteles de histor.animalium 9.capit. primo. char.319.

Elephantus euertit ædificia dentes admouens magnos: palmas vero suæ fronte impellit donec declinet: tum pedibus inculcans profternit in terram. Arist.de hist. anim.9.cap.1.char.319.

Elephantes sic uenantur, conscendunt mites aliquos, & animosos elephantes,qui ventrem,cursuque insectantur feros,quos cum occuparint, ferire præcipiũt suis,dum fatigent, & uires diffluant; tum rectorem defatigatum illum insilijt, regitque face, post breui tempore feram mitescit,& obtemperat. Aristoteles de hist.anim.9.cap.1.ch.319.

Elephantes quandiu insidet rector, mites se exhibent: cum descendit, alij mansuetudinẽ seruant, alij suam repetunt feritatem,it aq; immitescentium crura priora præpediunt vinculis, vt quiescant. capiuntur, & grandes natu,& pulli. Arist.de hist.animalium nono. cap.1.char.319.

Elephantus omnium ferarum mitissimus, & placidissimus est. vt qui per multa officia erudiatur, & intelligat,cum etiam regem adorare condiscat. Arist.de histo.anim.9.cap.46.ch.372.

Elephas fœmina magis iuuat hominem, quam masculus in pugna. Albertus magnus de animalib. lib.8. trac.1.cap.3.ch.74.col.1.

Elephantes duplici modo capiuntur. Primo, ascendit homo elephantem domesticum & it in siluã,& quærit elephantes,& inuentis, incitat contra eos domesticum,qui fortior est siluestri, & cum uicerit eos, saltat homo super siluestrem, & percutit illum, & quiescit, & cum descenderit remanet domesticus;at si non remanet domesticus, ligat ei pedes anteriores quousq; fiat domesticus.Secundo modo faciunt foueam, & in ea ponunt cibum, in qua fouea cũ ceciderit elephas, accedit homo verberans elephantem, & accedit alius eijciens eum ab elephante,& hoc sæpe facit, ita vt elephas liberatori plaudatur: tunc liberator facit uiam, & exire facit elephantem e fouea, & illi elephas obedit.Alb.mag.de ani.li.8.tr.1.ca.3.c.14.col.1.

Elephas inter agrestia est magis aptus ad domesticandum,& obediendum homini. Albertus mag.de ani. lib.8.trac.1.cap.2.c.83.col.1.

Eligibilius est illud, quo cognoscitur hoc,& illud quam illud,secundum quod cognoscitur hoc solum. Arist. poster.lib.1.ca.20.tex.39.ch.342.

Eligibiliorum loci sunt.1. Quod diuturnius stabiliusq;, eligibilius eo,quod minus huiusmodi.Arist.topic.li.3. cap.1.char.433.

Eligibiliorum locus 2.est. Quod magis eligit prudens, vel bonus vir, vel lex recta, vel studiosi circa singula delecti,vt tales sunt,vel in vnoquoque genere periti, uel plures uel omnes,uel quæcunque omnino plures, vel omnes,vel omnia,ad vtile oportet ducere:quod decendum est.Arist.top.l.3.c.433.

Eligibiliorum locus 3. Quod iecũdum meliorem disciplinam,alicui autem secundum propriam,eligibilius. Arist.top.l.3.ca.1.c.433.

Eligibiliorum locus 4. Idipsum, quod est,eo, quod non in genere est eligibilius,vt iustitia iusto. Aristot.top. lib.3.cap.1.ch.434.

Eligibiliorum locus 5.Quod propter se eligendum,eligibilius eo,quod propter aliud, vt sanitas quam exercitari.Arist.top.li.3.ca.1.c.434.

Eligibiliorum locus 6.Quod propter se eo quod per accidens eligibilius, vt amicos iustos esse, quam inimicos.Arist.top.lib.3.cap.1.c.434.

Eligibiliorum locus 7.Quod boni causa per se,eo, quod per accidens eligibilius, vt virtus eligibilior fortuna. Arist.top.lib.3.cap.1.c.434.

Eligibiliorũ locus 8.Quod simpliciter bonum,eo,quod alicui,eligibilius,vt sanum fieri,quam incidi. Aristot. top.lib.3.cap.1.c.435.

Eligibiliorum locus 9. Quod natura est,eo, quod nõ est natura,vt iustitia iusto.Arist.top.li.3.ca.1.ch.435.

Eligibiliorum locus 10. Quod honorabiliori, & meliori meist,eligibilius,ut Deo quam homini. Arist.top.lib. tertio.cap.1.ch.435.

Eligibiliorum locus 11.Quod melioris proprium, melius,quam quod peioris,ut quod Dei,quam quod hominis.Arist.top.lib.3. cap.1.char.435.

Eligibiliorum locus 12. Quod in melioribus, uel prioribus,est melius,ut sanitas robore. Aristot.top.li.3.capit.primo,char.435.

Eligibiliorum locus 13.Finis ijs,quæ sunt ad finem,eligibilior.Arist.top.li.3.cap.1.ch.435.

Eligibiliorum locus 14. Quod in honorabilioribus, est melius. Arist.top.lib.3.cap.1. ch.435.

Eligibiliorum locus 15.Duorum,quod propinquius est fini eligibilius.Arist.top.lib.3.cap.1.c.435.

Eligibiliorum locus 16. Quod ad uitæ finem expetibilius, quam quod ad aliud aliquid.Aristot.topic.lib.3. cap.1.char.435.

Eligibiliorum locus 17.Possibile,impossibili, eligibilius. Arist.top.lib.3.cap.1.c.435.

Eligendorum locus 18. Cum duo sunt effectiua, cuius finis melior,& ipsum melius. Aristoteles topic.lib.3. capit.1.char.435.

Eligendorum locus 19. Cum sit effectiuum, & finis, ex proportione,quando pluri superat finis finem. Arist. top.lib.3.ca.1.ch.435.

Eligendorum locus 20. Melius est,quod propter se,& honorabilius,& laudabilius,ut amicitia diuitijs.Aristot.top.lib.3.cap.1.c.436.

Eligendorum locus 21. Quando duo aliqua fuerint valde sibimetipsis similia, & non poterimus præeminentiam aliquam conspicere alterius ad alterũ, vidēdum ex his,quæ sequuntur: nam si sequens est maius bonum,id eligibilius.Arist.top.li.3.ca.2.c.436.

Eligendorũ locus 22. Si e duobus vnum est minus malum,id eligibilius.Arist.top.li.3.ca.2.ch.436.

Eligendorum locus 23.Plura bona eligibiliora sunt paucioribus,vel simpliciter, vel quando altera alteris insunt.Arist.top.lib.3.ca.2.c.436.

Eligibiliorum 24.locus. Eadem cum voluptate magis, quam sine voluptate eligibiliora. Aristoteles topic. lib.3.cap.2.char.437.

Eligibiliorum 25.locus. Eadem cum indolentia, eligibiliora, quam cum tristitia. Aristoteles top.libro 3. capit.2.char.437.

Eligibiliorum 26.locus. Vnumquodque in quo tẽpore magis

magis valet in hoc eligibilius. Aristoteles topicor.lib. 3.cap.2.char.437.

Eligibiliorum locus 27. Quod in omni tempore, & in pluribus,vtilius,vt iustitia, temperantia. Aristoteles top.lib.3.cap.2.char.437.

Eligibiliorũ locus 28.Quod cũ oẽs haberemus, nihil altero indigeremus, quã quod cũ haberemus indigeremus reliquo id eligibilius,vt iustitia,& fortitudo.Aristoteles topicorum l.3.c.2.c.437.

Eligibiliorum locus 29.ex corruptionibus, & abiectionibus,& generationibus,& sumptionibus,& contrarijs,quorum enim corruptiones malæ ipsa eligibiliora.Arist.top.l.3.c.2.ch.437.

Eligendorum locus 30.Quod propinquius est bono, eligibilius.Ari.top.l.3.c.2.c.437.

Eligendorum locus 31. Quod similius est bono,eligibilius.Arist.top.l.3.c.2.c.437.

Eligendorum locus 32. Quod meliori eorũ est similius id eligibilius,& considerandum,si in ridiculis est simile.Arist.top.l.3.c.2.ch.437.

Eligibiliorũ locus 33. Quod maxime insigne,eligibilius eo,quod minus tale. Aristoteles topicorum libr.tert. cap.secundo,char.438.

Eligibiliorum locus 34. Quod difficilius eligibilius.Ari. top.l.2.cap.2.ch.438.

Eligibiliorum locus 35. Quod magis propriũ eo quod magis commune,eligibilius. Aristoteles topicorum lib.3.cap.2.char.438.

Eligibiliorum locus 36. Quod malis est incommunius, eligibilius.Ari.top.l.3.c.2.c.438.

Eligibiliorum locus 37.Si hoc illo melius,& omnino optimum,eligibilius. Aristoteles topicorum libro tertio capit. secundo char.438.

Eligibiliorum locus 38. Si omnino eorum, quæ in hoc melius,eo,quod in altero optimum, vt si melior homo equo,& optimus homo optimo equo melior. Aristote.top.l.3.c.2.c.438.

Eligibiliorum locus 39. Si optimum optimo melius, & simpliciter hoc illo melius.Aristoteles top.libr.tertio cap.secundo char.438.

Elibiliorum locus 40. Ea quæ volumus amicos participare,eligibiliora,quam quæ non. Aristote.top.lib.3. cap. 2. char. 438.

Eligibiliorum locus 41. Quæ ad amicum agere malumus,quam quæ ad quemlibet,eligibiliora. Arist.top. l.3.cap.2.char.438.

Eligibiliorum locus 42. Quæ sunt ex circunstantijs necessarijs meliora,aliquando eligibiliora, sed aliquando meliora,non tamen eligibiliora, quia philosophari melius est quam lucrari,non tamen eligibilius:ex circunstantia quod melius est,eligibilius, quod necessarium.Arist.top.l.3.c.2.c.439.

Eligibiliorum locus 43.Quod non est ab alio exquirere, quam quod est,& ab alio,eligibilius.Aristoteles topi- lib.3.cap. 2.ch.439.

Eligibiliorum locus 44. Si hoc quidem sine illo, eligendum,illud autem sine hoc. Aristote. topicor. libro 3. cap.2.chart.439.

Eligendorum locus 45. Duorum si alterum negamus, vt reliquum videatur nobis inesse, illud eligibilius, quod volumus nobis videri inesse. Aristo.topicorum libr.3.cap.2.ch.439.

Eligendorum locus 46.Pro cuius absentia minus increpandi sunt molestę ferentes, hoc magis eligendum. Aristoteles topicorum libro tertio capit. secundo charta 439,

Eligendorum locus 47. Pro cuius absentia non molestę ferentem magis increpandum id eligibilius. Aristoteles topicorum libro tertio capit. secundo charta 439.

Eligendorum locus 48. Eorũ, quę sunt sub eadẽ specie, quod propriam virtutem habet,eo, quod non habet, vtrisque autem habentibus,quod magis habet, eligibilius. Arist.top.l.3.cap.2.char.439.

Eligendorum locus 49.Si hoc facit bonũ illud cui adest, illud non,hoc,quod facit,eligibilius. si vtrunque, q magis.Arist.topic.l.3.cap.2.chart.439.

Eligendorũ locus 50.A casibus, vsibus,actionibus,operibus.& hæc ab illis;sequuntur enim inuicem. Arist. topicorum lib.3 cap.2.char.440.

Eligendorum locus 51. Si aliquo eodem hoc quidem maius bonum est, illud minus, maius magis eligendum.Aristotel.topic.lib.3.cap.3.char.440.

Eligendorum locus 52. Si duo quædam vno aliquo sunt eligibiliora, quod longe eligibilius eo, quod minus. Aristotel.topic.lib.3.cap.3.chart.440.

Eligendorum locus 53. Cuius est superabundantia eligibilior,& ipsum eligibilius. Ari.top.l.3.ca.3.c.440.

Eligendorum locus 54.Id,cuius magis eliget quis vt ipse sibi sit causa,quam cuius alter eligibilius.Arist.top. libro 3.cap.3.chart.440.

Eligendorum locus 55.Ex appositione,si eidem appositum aliquid,quod totum eligibilius facit. Aristotel. top.lib.3.capit.3.chart.440.

Eligendorum locus 56. Si minori appositum aliquid, quod totum maius facit. Aristoteles topicorum li.3. capit.3.chart.440.

Eligendorum locus 57.ex ablatione: quo enim ablato ab eodem, quod restat est minus, illud maius erit,q ablatum,reliquum minus facit. Aristoteles topicor. lib.3.capit.3.chart.440.

Eligendorum locus 58. Si hoc propter se, illud autem propter gloriam eligẽdum, vt sanitas pulchritudine. Aristotel.topic.lib.3.cap.3.char.440.

Eligẽdorum locus 59. Si hoc propter se,& propter gloriam eligendum,illud autem propter vnum tantum. Arist.topic.lib.3.cap.3.char.441.

Eligendorum locus 60. Et vtrumuis magis propter se honorandum,hoc & melius,& eligibilius. Aristotel. topicorum lib.3.cap.3.chart.441.

Eligendorum.locus 61.Diuidendum quoties,quod eligendum est,dicitur, & quorum gratia; vtilis,vel honesti,vel delectabilis; nam quod ad omnia, vel plura vtile est,eligibilius est. Aristoteles topicorum lib.3. capit.3.chart.441.

Eligẽdorum locus 62.Quod propter melius,eligibilius est. Arist. topic.lib.3.cap.3.char.441.

Eligendorum locus 63.in fugiendis eligibilius,qood impedit magis virtutes. Aristoteles topicorum libro tertio,capit.tertio,char.441.

Eligendorum locus 64. Ex similitudine monstrari potest fugiendum,& eligendum,quod propositum est, nam minus eligendum quod æque eligeret aliquis,& fugeret,altero,quod fugiendum esset tantum. Arist. topicorum lib.3.capit.3.char.441.

Eligendum est,quod natura bonum. Aristo.topicorum lib.tert.cap.4.chart.441.

Eligendorum loci. Quod natura tale eo,quod non natura tale,magis tale. Arist.top.l.3.cap.4.ch.441.

Eligendorum loci.Si hoc quidem facit, illud non facit, magis tale. Arist.topic.l.3.cap.4.chart.441.

Eligendorum loci. Si quod interdum facit tale, quam quod non facit magis tale. Aristoteles topicorum lib. tertio capit.quart.chart.441.

Eligendorum loci. Si vnum quod facit,quod magis facit tale. Arist.topic.lib.3.cap.4.char.441.

Eligendorum loci.Si eodem aliquo hoc quidem magis, illud minus tale.Arist.top.l.3.cap.4.ch.442.

Eligendorum loci.Si hoc tale magis tale, illud vero nõ tali tale,manifestum quod primum magis tale. Arist. topicorum lib.3.cap.4.chart.442.

Eligendorum loci ex additione. Si eidem additum aliquod

quod totum magis tale facit. Aris.top.l.3.c.4.c.442.

Eligendorum loci. Si ei,quod minus est tale adiutum, totum magis tale facit. Aris.top.l.3.ca.4.c.442.

Eligẽdorum loci ex ablatione . nam quo ablato reliquis reliquum,minus tale,illud magis tale. Arist.top.lib.3. cap.4.char.442.

Eligendorum loci. Quæ contrarijs impermixtiora, magis talia. Arist.top.lib.3.cap.4. ch.442.

Eligendorum loci. Quod magis suscipit propriam propositi rationem. Aris.top.li.3.ca.4.c.442.

Eligibilia vt tria sunt,honestum, vtile, & mundum, sic tria fugibilia sunt eis contraria, turpe, inutile,& immodestum ; & circa hoc bonus vir recte agit, malus peccat, & præcipue circa voluptatem . Arist. 2.ethic. nicom.cap.3.char.35.

Eligibile omne consultabile est , sed non econtra : nam de multis consultamus,quæ omnia non eligimus. Eu stra.3.moral.ca.3.ch.130.

Eligere est duobus,vel pluribus propositis, hoc illi prę optare. Alb.mag.eth.1.trac.3.ca.6.c.6.col.4.

Eliquabilium,& inæliquabilium,alia sunt tingibilia , vt lana,& terra,alia non tingibilia,vt æs, sed nõ ab aqua liquabile , sed ab aqua liquabilium: alia non tingibilia sunt,vt nitrum , & sales : alia tingibilia existentia non liquabilia sunt,vt lana,& fructus . Arist.meteor. 4.sum.3.ca.2.tex.43.char.578.

Elitropia est lapis viridis fere smaragdo similis respersus sanguineis guttis , si vngatur succo elitropiæ herbæ, & in vas aqua plenum retrusus sit, facit Solem sanguineum uideri, ut si eclipsim pateretur : causa est,quia totam aquam ebullire facit,& in nebulam ascendere, quæ inspissando aerem prohibet Solem uideri ; reddit hominem bonæ famæ,& uitæ longæ. Alber.mag. in 2.de miner.ex trac.2.ca.5.c.140.col.1.

Eligxata aliqua dicuntur,& nõ cruda, quia non incrassantur. Aris. meteor.4.su.1.ca.4.t.23.ch.564.

Elixatio est secundum totum concoctio a caliditate humida inexistentis interminati in humido , & hoc est aut spirituosum,aut aquosum . Arist.meteor.4.su.1. tex.24.ch.564.col.4.

Elexata sicciora sunt assis , non enim attrahunt in seipsa humidum,quę elixantur:dominatur enim extrinseca caliditas ei,quæ intus est. Arist.meteor.4. su.1.cap.4. tex.24.char.564.

Elixatorum humiditas proprie excernitur a caliditate quę est in extrinseco humido. Arist.meteor.4.sum.1. cap.4.tex.24.char.564.

Elixabile non est omne corpus . Arist.meteor.4.sum.1. cap.4.tex.25.char.565.

Elixabile non est, in quo nullum est humidum, ut lapides,nec quæ humidum habent,vinci tamen nequeũt ob spissitudinem,vt in liguis,sed quę corpora habent humiditatem passibilem ab ea , quæ est in humido, ignitione. Aris. meteor.4.su.1.ca.4.tex.25.char.565.

Elixabilia sunt,quæ habent humiditatem passibilem ab ea ignitione quę est in humido. Arist.meteorol.quarto,sum.1,cap.4.tex.25.char.565.

Elixabilia dicuntur translatione aurum , & lignum , & alia multa secundum formam eandem , qua ea , quæ vere elixantur,quia non sunt nomina posita. Aristot. meteor.4.sum.1.cap.4.tex.26. char.565.

Elexari dicimus humida,ut lac, & mustum , cum qui in humido sapor in formam aliquam transmutatur ab eo,qui in circuitu , & intrinseco igne calefaciente. Arist.meteor.4.sum.1.ca.4.tex.27.char.565.

Elixationis , & concoctionis non est finis idem omnibus:nam alia sunt ad esum, alia ad sorbitionẽ, alia ad aliam vsum,medicamenta enim etiã elixare dicimus. Arist.meteor.4.sum.1.ca,4.t.27.c.565.

Elixabilia sunt omnia, quæ possunt fieri crassiora , aut minora,& graviora , & hæc quidem ipsorũ talia;hæc autem contraria,quia hæc disgregata incrassantur,illa attenuantur,vt lac in serum , & coagulum. Aristoteles meteor.4.sum.1.ca.4.tex.27.ch.565.

Elixatio eodem modo fit in naturalibus instrumentis,& in artificialibus, quia propter eandem causam omnia erunt. Aris. meteor.4.sum.1.ca.4.tex.27. c.565.

Elixa quædam,assa alia,melius edi possunt , quia humidiora non eatenus humectari , sicciora non amplius exiccari oportet : elixa autem humidiora,mollioraq; omnia redduntur. quæ vero minus humida sunt,hęc igne confecta sicciora prorsus euadunt. Aristot.proble.sect.2.tex.5.char.528.

Elixari cito faciunt omnia attractiua humoris , vt vitri partes cum carnibus ad elixandum positæ faciunt cito elixari,quæ concoquuntur. Albertus magnus in 4. meteo.cap.20.c.121.col.4.

Elix non est linea,simplex,sed mixta ex recta, & circulari,proficiscitur enim ex duobus motibus imaginatis, quorum vnus est lineæ circumeũtis columnam, alius est puncti moti per lineam. D.Tho.in 1.de cęlo.le.3. tex.5.char.3.colum.1.

Eleborus albus , & niger est : niger acutior est albo . est calidus,& siccus , & resoluit , subtiliat , & abstergit, adeo vt carnem mortuam corrodat , cũ aceto linitus delet morpheam. Alb.mag.de ueget.lib.6.tex.secundo.cap.6.c.165.col.2.

Elocutio oratorũ diuersa est ab ea,quę est proprie poetarum. Arist.ret.3. charta 131.

Elocutionis principiũ est emendate loqui, quod in quinque rebus versatur. Primo in coniunctionibus,si quis reddiderit,ut naturaliter inter se antecedunt,& subsequuntur , & non multas coniunctiones ante coniunctionem necessariam reddere . Secundo proprijs nominibus , & non ambientibus eloqui. Tertio non ambiguis. Quarto ut nomina masculina,fœmnina,& neutra(prout conuenit)reddantur . Quinto , ut numerus,qui uni,& qui multis debetur,recte respõdeat. Aristo. theto.3.c.144.

Elocutio accommodata ad naturam fidẽ sui facit . Aris. rhet.3.c.146.

Elocutionis figura,nec metri compos , nec rhythmi expers esse debet , nam metrum parum facit ad fidem, rhythmus autem orationi finem ponere debet : quia quod infinitum est, suauitate caret , & cognosci non potest. Ari.rhet.3.char.147.

Elocutio,aut est fusa,& vinculo vna, aut versa, & antiquorum poetarum antistrophis similis . Fusa est,quæ nullum per se finem habet,nisi res,quæ dicitur,absoluatur,quæ propter infinitatem est iniucunda. Versa est,quæ ambitibus constat,id est,quæ per se principiũ & finem habet,& facilem conspectu magnitudinem. Aristot.rhet.3.char.149.

Elocutionis, quæ membris continetur , pars vna est distincta,alia opposita,quæ est , in qua in vtroque membro,aut contrarium cum contrario componitur , aut idem cum contrarijs iungitur. Ari.rhet.3.c.150.

Elocutio est compar si æqualia membra sunt,& similiter definens,si membra similes exitus habent, & hoc aut in principio nomen,aut in fine syllabas extremas. Arist.rhet.3.char.151.

Elocutionem vrbanam faciunt translata , & poetarum similitudines:sed similitudo minus delectat,quia longior est. Ari.rhet.3.ch.152.

Elocutio,& enthimemata vrbana sunt,quæ vt celeriter discamus,efficiunt. Ari.rhe.3.ch.152.

Elocutionem diuersam vnicuique generi conuenire nobis manifestum est. Ari.rhet.3.ch.159.

Elocutio scriptionum est,quæ accuratissima,contentionum vero , quæ maxime cum actione coniuncta , & huius duo sunt species,morata vna , & altera affecta. Arist,rhet.3.char.159.

Elocu-

Elocutio concionum vmbratilis picturæ similitudinem imitatur,quia quanto maior turba fuerit , tanto longius spectatur. Ari.rhet.3.char.160.

Elocutio iudicialis accuratior est , & adhuc magis cũ ad vnum iudicem est,quia præsidij minimum est in oratoriis,facilius enim conspici potest,quid rei propriũ, & quid alienum est,& contentio abest , vt sincera iudicatio sit. Ari.rhet.3.c.160.

Elocutio ostentatiua ad scribendũ aptissima est, qa opus eius est lectio,secũdo loco iudicialis. Ari.rhe.3.c.161.

Eluones dicuntur,qui multa edere, & ventrem qũocunque replere consueuerunt. Eust.4.mor.cap.1.c.170.

Emanites lapis est ferruginei coloris , habet venas sanguineas immixtas,valet contra fluxum ventris , vesicæ,& menstruorum,cum in aqua mixtus bibitur . Vino permixtus puluis eius sanat vlcera , & vulnera, & carnem superfluam corrodit , visus hebetes ex humida causa confortat,& sanat , & temperat asperitatem palpebrarum. Alber.magnus in 2. de miner. ex tract. 2.cap.5.ch.140.colum.1.

Ematen est,quod inuenitur in mineris , & prouenit ex adustione magna sub nigro , venas diuersas in se habens. Alb.mag.de veg.l.6.tra.1.c.7.c.152.col.4.

Embrio in seipso habet virtutem mouentem, & cõuertentem spermata, & formantem , quoniam si non est in eo,tunc necessario sequitur distinctam esse, & diuisam subiecto,& loco a spermatibus conceptam, quod falsum est. Albertus magnus de animalibus , l.16.tra. 1.cap.2.ch.135.colum.4.

Embrionum perforatio multis fit modis. alia enim perforantur cauãdo,in quibus est calidus spiritus,vt cor, & pulmo,& hoc fit a multo , & calido spiritu,alia terebrando,vt sunt viæ superfluitatum , vt intestina , & stomachus , & hoc fit a spiritu calido non acuto , sed ventoso:alia perforantur subtili perforatione. vt venę quietę , & pulsatiles,& hoc operatur a spiritu paruo, & valde subtili acuto,& nutrimentũ penetrare debet mẽbrũ , alioquin non ingrederetur substantia ipsius vndique. Alb.mag.de ani.l.20.tr.1.cap.4.ch.163.c.3.

Embrio quiescit in matrice propter superfluam humiditatem,& non mouetur donec digesta est illa humiditas.D. Thom.de som.& vig.le.5.c.37.col.2.

Emorrhoys serpẽs est ab emor,quod est sanguis,& roys, quod est fluxus dictus, quia morsus eius laxat omnia orificia venarum , & excutit quicquid sanguinis est in corpore morsi,& sic interficit,& est ordinis primi:cinerei coloris est,& cubiti vnius maior. Alb. magn.de anim.lib.25.ch.202.colum.1.

Empedocles quatuor elementa posuit rerum principia, & ea semper manere,nec vnquam generari,vel corrũpi , sed omnem generationem , & corruptionem per congregationem , & disgregationem horum elementorum,& secundum multitudinem, & paruitatem fieri. Ari.1.metaphy.ex su.2.c.1.ch.11.

Empedocles terram ob circumgirationem cęli manere ait.Simp.2.de cęlo.te.78.co.53.c.78.col.4.

Empedocles quatuor elementa,litem, & amicitiam principia rerum esse dixit. Io.gra.1. phy.te.6.ch.5.col.3.

Emptra est aial paruũ in Germania,& mas,& fęmina in ęstate cibos aggregãt,qbus viuũt in hieme: mas ẽ parcus,fęmina auida,iõ mas fęminam eijcit, & illa retro aditum occultũ parat,& cibos vorando cõsumit,ideo vere est pinguis,& mas macie consumptus . Albertus magn.de anim-lib.22.tra.2.c.1.c.180.col.1.

Enchytos animal est orientis , tauri magnitudine , & ei simile,longibus crinibus descendentibus ad duas spatulas,mollioribus crinibus equi,corporis color est inter nigrum,& ruffum, & pili eius in aliis membris lanæ assimilantur : vox animalis huius est vt vox tauri, & cornua ad interius multum inflexa, & ad pugnandum inhabilia : caret dentibus superioribus , & cum parit multa animalia eiusdem speciei ad comparientem addunantur,& egerentia singula stercora aggregant ad instar muri circa parientem . Albert. magnus de anima.lib.22.tract.2.cap.1.char.180.col.2.

Encomium est oratio facta cuiuscunque singularia exponens. Aristotel.moral.eudem.cap.2.c.383.

Enæmi medicamenti quo sanguinem supprimimus vis est,vt exiccet,& materiæ inutilis confluuium compescat,sine crusta,aut cărnis putredine . Aristot.proble. sec.1.te.33.char.351.

Endiuia alia hortulana , alia Syluestris est , iuuat epati, frigida,& humida est . Alb.mag.de veg. l.2.tractat.2. cap.1.c.165.colum.2.

Energia est naturalis omnis substantiæ innatus motus, vel est virtus naturalis, & manifestatiua vniuscuiusq; substantiæ. Alb.mag.in 1.tr.3.c.4.c.6.col.4.

Entis diuisio .

ENtia alia de subiecto aliquo dicuntur , in subiecto vero nullo sunt,vt homo,ideſt , substantia vniuersalis: alia,in subiecto sunt,de subiecto tamen nullo dicuntur,ideſt, accidens particulare , alia de subiecto dicuntur,& in subiecto sunt,ideſt,accidẽs vniuersale: alia nec in subiecto sunt, nec de subiecto dicuntur,vt substantia particularis. Ari.prędi.tr.1.c.2.c.57.

Entia alia de nullo vere vniuersaliter prædicantur vt Cleon , & quod secundum vnumquodque sensibile: de iis autem alia prædicantur:& de his nihil:& intermedia horum , & de ipsis alia , & de aliis ipsa prædicantur. Ari.1.prio.se.2.c.28.c.206:

Entis consideratio an sit vnum, vel ne,simile est,ac si cõsideratio fiat de perseuerationе falsa , quæ vera tantũ dicatur,vt Heraclti etiam opinio. Aris.physicor.1.ex sum. 1.c.2.tex.9.ch.5.

Entiũ,alia sunt natura , alia ꝓp alias causas:natura sunt animalia,& partes ipsorũ,& plantę,& simplicia corpora,vt terra,ignis,aqua aer,& differunt ab iis,q̃ nõ sunt natura:qa in seipsis motus, & status principiũ habent hæc ẽm locum,alia secundũ augmentũ,& decrementum,& quædam secundum alterationem. Aris.physi. 2.cap.1.tex.1.ch.29.

Entium alia sunt actu , alia potentia: & eorũ , quæ sunt actu,hoc quidem hoc aliquid , illud quantum , quale, & secundum reliqua prædicamenta : & eorum , quæ sunt ad aliquid aliud dicitur secundum magis,& minus,aliud secundum agens,& patiens, & omnino secundum mouens , & motum , mouens enim est mouens motum,& motum est motum a mouente. Arist. phy.3.su.1.c.1.te.3.c.54.

Entium,alia semper immobilia sunt, alia semper mouẽtur,alia vtroque participant. Aristoteles physicorũ 8. sum.2.c.1.tex.2.c.202.

Entium aliqua aliquando mouentur , aliqua aliquando quiescunt. Ari.phy.8.sum.2.c.5.te.50.ch.219.

Entia aliqua esse ingenerabilia,& immobilia alterius, & prioris quam naturalis est considerationis . Aristoteles 3. de cœlo. cap.1.tex.2.ch.332.

Entia,aut sunt sensibilia , aut intelligibilia ; scientia est quodammodo scibilia;sensus sensibilia. Aristote.3. de anim.sum.1.c.5.te.37.ch.663.

Ens & si multis dicatur modis , attamen potest cadere sub vna scientia;quia non est hæc multitudo æquiuocorum,sed attributorum ad vnum primum: exemplũ in his,quæ sunt attributa ad vnum finem. Aristote.4. metaphy.ex sum.1.c.2.ch.60.col.2.

Entia alia dicuntur,quia substantiæ ; alia quia passiones substantiæ;alia quia via ad substantiam,& generationem,& corruptionem substantiæ; alia quia sunt priuationes formarum substrantialium , aut qualitates substatiæ;alia qa sunt effectiua,aut generatiua substatię;

alia quia attributionem habent ad substantiam, & negationes entia dicuntur. Arist.4.metaphysicorum ex su.1.cap.2.char.60.colum.3.

Ens dupliciter dicitur,actu,& potentia. Ari.4.meta.ca. secundo text.20.char.74.

Ens aliud dicitur secundum accidens, aliud secundū se. Secundum accidens,cum accidens,prædicatur de accidente:vt iustum musicum; vel cum accidens prædicatur de subiecto,vt homo musicus, vel cum subiectū prædicatur de accidente,vt musicus homo. Aristotel. 5.metaph.cap.7.te.13.char.95.

Ens secundum se dicitur quot modis aliquid prædicatur,i. de decē ꝑdicamētis. Ari.5.meta.c.7.te.14.c.95.

Ens diuiditur in ens secundum se,& secundum accidēs, & in ens,quod est,vt verum, & in ens quod est,vt falsum,& in prædicamentorum figuras, vt quid, quale, quantum,vbi,quando,& alia, & in actu,& potentia. Ari.6.metaphy.ex su.2.c.1.tex.4.c.121.

Entia alia sunt necessaria,quæ semper, & vniformiter se habent,non per eam necessitatem, quæ secundū vim dicitur,sed quia per aliter non contingit:alia sunt,quę semper non sunt,nec ex necessitate, sed magis vt plurimum,& hoc est principium accidentis. Ari.6.metaphy.ex su.2.cap.tex.5.char.121.

Ens cum multipliciter dicatur, horum tamen primum ens est,quod quid est,quod significat substantiā,quoniam cum dicimus quale quippiam hoc, dicimus albū vel malum,cum autem quid est,substantiam respondemus, & cętera entia aliquid entis tantum dicunt. Aristot.7.metaph.sum.1.cap.1.te.2.char.126.

Entia alia secundum substantiæ rationem dicūtur. Arist. 9.metaph.ex sum.1.cap.1.te.1.c.174.

Ens omne,aut idem est,aut aliud. Aristotel.10.metaph. ex sum.2.cap.1.tex.11.char.199.

Entia alia a substantia nō sunt simpliciter entia,sed entia secundum quid. Ari.12.meta.ex su.1.c.1.te.3.ch.243.

Ens duplex:in potentia,& in actu. Arist.12.metaphy.ex su.1.c.2.te.7.char.244.

Entium alia separabilia,alia inseparabilia, & separabilia vocantur substantiæ: & propter hoc substantiæ sunt causæ,quia sine substantijs non sunt, nec motus, nec passiones, & inter hæc principia substantiæ animatæ primum locū tenent,vt anima, corpus,intellectus,& appetitus. Arist.in 12.meta.ex su.1.c.4.tex.25.c.248.

Ens duplex,actu,& materialiter. Aristot.13.metaphysi. ex sum.1.c.3.c.271.

Entium alia vltima sunt,& indiuidua, quæ de nullo prędicantur,alia summa genera, quæ nihil habent, quod de ipsis prædicetur, alia de alijs prædicantur, & aliæ de ipsis,quæ inter genera generalissima, & indiuidua sunt.Ale,aphro.in 1.prio.cap.28.c.51.c.1.

Entium alia potentia,alia actu,& actu formæ sunt. Ale. aphro.in 2.de anima.cap.3.char.43.col.3.

Entium quædam sunt sempiterna,quędam corruptibilia, quod accidit propter non entis commixtionem, & communicationem. Alexan.aphro.in 2.de anima. cap,55.char.54.colum.4.

Entis,& non entis medium est,quod fit,quippe quod alias est ens,alias non ens. Alex.aphrod. ex 1.minor.secundum lati.2.meta.c.50.

Entis cognitio, aut secundum accidens, aut secundum substantiam fit,& ambo in duo diuiduntur. Nam accidentium,alia cognoscitiua quodammodo subiectorum sunt,alia penitus aliena, tanquam nullam subiectorum prorsus cognitionem præbentia. quæ secundum substantiam, alia pluribus communia, alia paucioribus,& ideo propria. Ale.& Eust.in 2.posterior. char.52.colum.2.

Entia partim in solis animis sunt, partim per sese quorum partim corpora,partim corporis expertia,quorū partim sunt abstracta a sensibus, partim ipsis inhęrēt, & alia ante multa alia in animo nostro, seu posteriora sunt. Ammo.in Porph.c.3.col.1.

Ens aliud necessarium, aliud, quod sic accidit, tertium existens.Ammon.in Porph.c.1.c.2.

Ens diuiditur in prædicamenta, vt vox ambigua in sua significata. Am.in Porph.c.8.col.3.

Entia alia substantiæ, alia accidentia, alia vniuersalia,alia particularia. Am.in præd.c.17.

Ens diuiditur in agentes existētias,& in patientes: actus omnes reducuntur sub prædicamento actionis: passiones sub prædicamēto passionis:essentiarū, aliæ per se ipsas habent esse,& sunt sub prędicamento substātię: aliæ in alijs:quarū aliæ spectant sine habitudine: aliæ cum quadam habitudine:quę sine habitudine,alię secundum designationē,& quasi formā corporaliū existentiarum,& sunt qualia:aliæ ꝑm dimensionem, extensionem,ac multiplicationem,& sunt quanta. Quæ secundum habitudinem considerantur,aliæ dicuntur ad conuertentiam,& sunt ad aliquid: alię non dicuntur ad conuertentiam, & harum aliæ secundum habitudinem ad corpora, aliæ secundum habitudinem ad incorporea, & hęc vel secundum habitudinem ad locum,& est vbi:vel ad tempus, & est quando: quæ secundum habitudinem, ad corpora, aliā secundum habitudinem ad illa,in quibus collocantur, & est poni, alia secundum habitudinem ad circūposita, & est habere.Simp.in prędc.16.

Entia multa sunt prędicatione, vt substantia prædicatione bonitatis, & aliarum rerum;prętерea diuisione vt ratione, vel nomine.Simp.in 1.phy.c.30.col.2.

Entia, aut sunt motus, vt generatio, & corruptio; aut principia motus,vt Deus,anima, natura: aut in quibus sunt ea,quæ mouentur,vt tempus,& locus. Sim. in 3.physc.140.colum.1.

Entia alia immobilia semper,& hæc non sunt in tempore:alia semper mobilia: alia aliquando mouentur,& aliquando quiescunt, & hæc ambo in tempore sunt. Sim.in 4.physc.h.271.col.2.

Entibus simplicissimis nihil inest præter ipsorum esse; ideo non est ipsorum hoc substantia,illud vero aliud: idcirco meliora sunt definitione, & demonstratione. Sirian.in 2.meta.vol.3.secundum latin.c.3.

Ens si diuidtur ꝑm rationem demonstratiuam, intrabit vna natura in duas artes, vt mathematici consideratio,& diuini de numero,& similiter consideratio mathematici,& naturalis in corpore,linea, & superficie. Auer.in phy.2.te.71.c.35.col.1.

Entium, quæ multipliciter dicuntur, scire quidditates difficile est,quia appropinquat ei, quod non habet cō munem naturam, & huiusmodi definitiones difficile inueniuntur per regulas dantes definitionem, quæ sunt diuisio,compositio, & demonstratio. Auerro.in phy.4.tex.2.ch.57.col.1.

Ens aliquod generari a moto, quod est in potentia ens tantum,impossibile est, verbi gratia a prima materia, vt potest intelligi nuda a forma,nedum, vt generatur ex non esse.Auer.phy.8.te.4.c.155.c.2.

Entia omnia,aut sunt substantiæ,aut accidentia, aut vię ad esse istorum, & sunt vniuersaliter transmutatio. Auer.in prim.de cęlo te.1.ch.2.c.2.

Entiū ordines videnf in quadruplici esse differentia. Primus est ordo entiū, q̄ cōprehēdunt nobilitatē ꝑfectā sine opatione,& diuersanf ꝑm magis,& minus,& hęc sunt entia abstracta.Secūdus est eorū,q̄ appropinquāt ꝑfectæ nobilitati,per operationē,& hæc sunt duobus modis,aut per modicam operationem, & hæc non inuenitur,nisi in corporibus cœlestibus, aut per multā, & hoc inuenitur in corporibus cœlestibus, & in homine. Tertius est eorum, quæ non possunt compræhendere propinquam nobilitatem perfectam, nec multam, nec modicam operationem, sed tamen apꝓhen-

ꝓhendunt nobilitatem minorem propinquam perfectę nobilitati, & hoc per modicam operationem,& hæc non inuenitur in corporibus cęlestibus, & quilibet istorum habet latitudinem. Quartus est terra, q̄ non potest comprehendere nobilitatem per operationem, sed per quietem tantum. Auerroes 2.de cœlo, te.65.char.67.colum.2.

Ens aliquod cum generatur ex duabus rebus necessario non sufficit vna ad esse eius absque alia, & necesse est, vnam harum rerum esse causam agentem,aliam vero materialem. Auer.in pri.de gen.ani.cap.20.c.217.c.1.

Ens primo diuiditur in ens per se,& in ens per accidēs, Auerr.in 6.metaph.sum.1.te.comm.1.c.68.

Entium consideratio est duobus modis :aut secundum proprios modos habitos,aut vt sunt entia. Auer.in 6. metaphy.ex sum.1.te.1.char.68.col.1.

Ens duplex,in intellectu,& extra intellectum. Quod est in intellectu,cōtingit, vt recipiat duo opposita simul: quod est extra intellectum,non.Auer.in 6.metaphys. sum.2.te.commen.8.char.72.

Entia alia sunt,quorum esse est in materia,& sunt naturalia, alia, in quorum definitione non apparet materia,licet habeant esse in materia, & hæc sunt mathematica,& sunt entia, quæ habent esse absolutum, de quibus in metaphysicis. Auer.epitome in metaphysi. tract.1.char.168.colum.3.

Ens dicitur multis modis. Vno modo de quolibet prædicamento,& dicitur secundum ordinem,& proportionem,non secundum meram æquiuocationem,nec vniuocationem. Secundo dicitur de vero,quod ita se habet in intellectu,vt extra intellectum, & de quidditate cuiusuis rei habentis quidditatem, & essentiam extra animam,siue apprehendatur,siue non. Auerro. epithome in metaphy.tract.1.c.169.colum.1.

Ens dicitur de decem prædicamentis duobus modis, primo vt habet esse extra animam:secundo vt significant quidditates illarum essentiarum: & ideo entis nomen reuertitur ad duo tantum, ad verum, & ad id,quod est extra intellectum,& hoc dupliciter, vel ad res,vel ad formas. Auer.epitom.in metaph. tra.1.c.169.c.2.

Entium quædam sunt,quorum differentię substantiales sunt in motu, vt ventus, & alia, quorum esse sunt in motu.Auer.ex destruct. destruct.disp.3.c.22.col.1.

Entia alia sunt comprehensibilia sensu, alia intellectu. Auer.ex destruct.destruct.disp.6.c.40.col.2.

Entia sub triplici sunt differentia, vna est materia infima;secunda corpora sphęrica:tertia intellectus abstractus.Auer.de anim.beatit.cap.1.ch.64.colum.1.

Ens solum producitur per creationem, alia autem per informationem producuntur. Albertus magnus de præd.char.9.colum.2.

Ens,vnum,res,aliquid,non sunt genera, sed vt principia quædam per prius, & posterius de generibus summis dicuntur.Alb.mag.in præd.c.36.colum.2.

Entium quædam sunt existētia; quædam sunt entia,quę in illis existentijs existunt, quædam sunt formæ simplices,vt species,genera,differentiæ intelligentiæ,animæ, quæ non corrumpuntur nisi per accidens, quia substantiæ,in quibus sunt,corrumpuntur.Alb.magn. in præd.char.63.colum.1.

Entia omnia,aut sunt tantum vnum, aut multa;quorū quodlibet est primum tantum vnum, & sic vnitatis vnius;& hoc non facit numerum, quia vna vnitas nō est numerus,sed multę,& diuersæ. Alb.mag.in 3.metaph.tract.2.cap.11.char.82.col.1.

Ens diuiditur in decem prædidamenta non vniuocè,sed secundum diuersum modum essendi. D. Thom.in 3. phy.le.5.tex.22.char.35.col.4.

Ens duplex;rationis,& naturæ.Ens rationis dicitur de illis intentionibus,quas ratio adinuenit in rebus consideratis, vt intentio generis, speciei, & reliquorum, quæ non inueniuntur in natura,sed considerationem rationis consequuntur; & hoc est proprie subiectum logicę.D.Tho.4.metaphy.l.4.te.5.c.197.

Entia alia dicuntur esse, quia per se habent esse, vt substantia:alia,quia sunt passiones, vel proprietates substantiæ.D.Tho.meta.4.l.1.te.2.c.186.

Entis diuisio secundum se, vel secundum accidens attēditur; vt aliquid prædicatur per se, vel per accidens. D.Thom.5.meta.l.9.te.13.ch.316.

Ens per prius dicitur de subitantia,per posterius de alijs accidentibus.D.Th.7.meta.l.4.te.14.char.450.

Ens diuiditur in necesse esse, & possibile esse. Necesse esse,est de substātijs seꝑaratis,de quibus in 12. Possibile esse diuiditur in substantiam,& accidens,de quibus in 7. Ens quoque possibile q̄nque est in potentia,q̄nque actu;& sic de actu,& potentia in 9. Ens quoq; diuiditur in vnū,& multa,de quibus in 10. In reliquis primis aliqua ponuntur necessaria ad sequentia: in primo vt se habent antiqui circa veritatem entium: in secundo quomodo acquisitio veritatis non est impossibilis: in tertio disputat quasdam quæstiones,quæ venari habent in sequentibus libris: in quarto ostenditur ad quæ se extendit potestas huius scientiæ, ad entis scilicet considerationem,& ad considerationem communium, & ad considerationem primorum principiorum; in quinto distinguit res determinandas in hac scientia:in sexto autem,quod modus huius scientiæ est speculatiuus. Ale.de ales in primo metaphysicorum charta 1.colum.2.

Entis duplex est analogia. Alia est vt vere prædicamenta se habent ad substantiam, quia cum accidentia non habeant esse,nisi ratione substantiæ,ideo ad ipsam habent analogiam.Alia est,vt entia naturalia analogiam habent ad immaterialia. Ale.de ales in 1.metaphysic. char.10.colum.3.

Ens duplex;aliud,quod est ens per essentiam,& hoc non est ab alio, & est ens, quod est ab alio, & hoc ens est ens per participationem,ideo finitum est. Ale.de ales in 2.metaphy.char.45.colum.2.

Ens potest esse quoddam nominatum, sed ab esse essentiæ,vel ab esse existentiæ. Primo modo, nec secundo non potest esse genus,ens. Ale.de ales in 3.metaphysicorum tex.10.char.64.colum.2.

Ens prædicamentale in prima diuisione diuiditur in ens in se fixum, quod est substantia: in secunda diuisione diuiditur ens in alia, quæ sunt accidentia, & hæc alia sunt mensuræ;& dimensiones entis fixi, & sic quantitates sunt entia,alia quia sunt dispositiones,& proprietates entis fixi,& hæ sunt qualitates. Alexander de ales in quarto metaphy.te.2.char.76.colum.4.

Ens duplex;ens rei,& ens rationis. Ale.de ales in 4.metaphy.tex.5.char.81.colum.1.

Ens primo diuiditur in duas partes, in potentiam,& actum:secundo in decem prædicamenta. Alex. de ales in 5.metaphy.te.17.char.130.col.1.

Ens imperfectum,& diminutum triplex est;per accidēs, in anima,& in motu.Alexan.de ales in 11.metaphysi. char.316.colum.3.

Ens ab esse dicitur; illud ergo prædicamentum, quod habet esse in se simpliciter, dicitur ens; alia vero dicuntur entis. Alexander de ales 12.metaphysicorum text.2.char.330.colum.2.

Ens quid est, & quam latius patet.

ENs multipliciter dr̄: nam dr̄ de decem prædicamentis,& multum differt de quo intelligatur. Aristote. physico. 1.ex su.1.cap.3.te.13.char.6.

Entium omnium nihil neque facere dictum est, neque pati contingens a contingente: neque fit quodlibet a quolibet, nisi per accidens; musicum enim fit ex

non musico, & non ex omni non musico, sed ex immusico. Aristoteles physicorum prim. ex sum.5.cap. prim.text.43.char.16.

Ens omne quod fit,fit,& quod corrumpitur corrumpitur,aut ex contrariis in cõtrarium, & horum media, & media ex contrariis fiunt. Aristoteles physicorum prim.ex sum.3.cap.1.tex.47.char.16.

Ens significat quod verum est:non ens, quod falsum;similiter in affirmatione,& negatione. Aristoteles secundo metaphysicor.cap.7.te.14.char.96.

Entia omnia per formam sunt id,quod sunt: ergo ex forma omnis perfectio. Alexander aphrod.de anima.lib. prim.cap.2.chart.39.colum.4.

Ens maxime verũ est,quia entis veritas est comes. Alex. aphr.ex primo,vel secund.lat.2.meta.c.7.c.47.c.1.

Ente nihil prius est.Ale.aphrod.in 3.metaph. vel secundum latin.4.com.1.ch.82.col.2.

Ens in eo quod est ens,natura vna participat. Ale. aphr. in 3.metaph.vel secund.latin.4.com.5.c.84.col.2.

Ens non est commune genus, sed decem sunt suprema genera.Porp.in 5.voc.cap.3.char.39.

Ens necessarium est, quod assidue sine vlla mutatione cohęret,necesseque est esse.Am.in Porph.c.1.col.2.

Ens existens est vt ad actionum prouentum,promotum que sit,ac contingens in rem ipsam inflexum. Amm. in Porphir.c.pri.colum.2.

Ens non latius patet,quã necessariũ. Am.in Por.c.1.c.2.

Ens non est ambiguum, sed ab alio capite declinatum. Amm.in Porph.c.prim.colum.4.

Ens nullius est prædicamenti,quia de decem generibus æquiuocè dicitur.Dex.in præd.c.1.c.28.

Ens proprie, & maxime apud Aristot. idem significat, quod apud Plato.ens, vt ita loquitur, ipsissimum. Them.in pri.phy.te.28.ch.7.colum.2.

Entis ratio forma est.Psellus in pri.phy sic.char.10.

Entia completa sunt illa, in quorum esse nihil facit anima.Auer.in physic.4.te.88.char.80.colum.3.

Entium naturalium dispositio est ea habere esse,nisi cõprehendantur ad omnia.Auer.4.phy.t.131.c.93.c.1.

Entis in actu descriptio est,vt sit tangibile, qa nõ inueni tur corpus nõ tangibile. Auer.8.phy.t.23.c.164.c.1.

Ens naturale omne conseruari diligit, & conseruatio ipsius est proprius locus.Auer.meteor. 2.c.4.c.203.c.1.

Entia sunt res,quæ sunt extra animam, quia sunt intellectæ in potentia,& si essent actu,tunc essent intelligentes.Auer.3.de anima.te.16.char.169.colum.3.

Ens simpliciter est subiectũ vtriusque scientię; metaphy sices,scilicet,& logices. Auer.in 3. met.t.com.1.c.18.

Ens omne cum est ad aliud comparatum, aut erit idem aut diuersum,aut simile,aut dissimile, aut contrariũ, aut non contrarium. Auerroes in tertio metaphysic. te.comment.2.chart.19.

Entis nomen dicitur de primis intelligibilibus,& secundis,& sunt res logicæ.Auer.in 4.meta.t. com.2.c.31.

Ens,quod significat essentiã rei, est aliud ab ente, quod significat verum. Auer.in 5.meta.su.1.te.co.14.c.55.

Entia si non habent actiones proprias,non habebunt essentias proprias.Auer.in 9.meta. te.co.7.c.109.

Ens est nomen transumptiuum; quia aliud per hoc nomen intelligit vulgus, quam hoc in loco intelligatur. Auer.epitom.metaph.char.169.colum.2.

Ens,quod non est corpus,est in se scientia tantũ. Auerr. ex destr.destruct.disput.6.char.38.colum.1.

Ens, & vnum decem prædicamentorum genus esse non potest.Boeth.in Porph.ch.74.

Entia vere sunt, quæ sunt ex principijs substantiæ composita.Alb.mag.in 6.metaph.tra.1.c.1.c.116.col.4.

Ens maxime,& vere esse est illud,qđ ꝑm suã essentiã separabile est a materia non depẽdẽs in essentialitate ad ipsam,& qđ in esse,quod est essentialis actus eius, dat esse omnibus eis, q̃ sunt aliqd hoc quod sunt, & huiusmodi est forma, ergo est ens perfectissimum. Alb. mag.in 7.metaph.tract.1.c.5.c.121.colum.1.

Entia magis sunt,quæ actu sunt.D. Thom.prim.physi. l.1.tex.2.c.1.colum.3.

Ens simpliciter dicitur id, quod in se habet esse a substãtia,alia dicuntur entia, quia sunt huius, quod per se est,vel passio, vel habitus, vel aliquod huiuscemodi. D.Thom.in 11.metaph.l.7.te.1.ch.763,

Entis ratio non est in ente causato,nisi per causas altissimas, ideo eius ratio prius, & principalius saluatur in causis altissimis,quam in aliis. Alex.de ales in 4.meta. te.2.chart.77.columna 1.

Ens rationis est id, quod factum est ab intellectu, quod est secundæ intentiones,quas fabricat intellectus circa entitatem realem,vt genus,species,particulare,vniuersale,affirmatiuum,& negatiuum.Ale.de ales in 3. metaph.te.5.char.81.colum.1.

Ens,quod prædicatur de creatura,est totum in partibus quia sparsum participatur a creaturis. Alex.de ales in 5.metaph.te.12.char.119.colum.1.

Ens extra animam est mensura entis in anima. Alex. de ales in 5.meta.l.14.c.121.colum.2.

Ens si quæritur an per esse reale conueniat alicui, & esse extra animam,est quæstio generis, & si quæratur aliquod de entitate cõceptus,& proportionis,vt an aliquis conceptus habeat naturam entis, est quæstio accidentis.Ale.de ales. In 5. metaphysi.te.14.char.121. columna prima.

Ens est illud,quod primo intellectui occurrit. Alexan. de ales in 5.metaph.te.17.ch.129.columna 2.

Ens est signum adæquationis rei.Ale.de ales in 5.meta. te.14.char.121.colum.1.

Entitatem habens omne sua entitate est ens. Ale.de ales in 7.metaphy.te.5.char.184.colum.1.

Entis natura omnis si esset possibilis, abiretur in infinitum, vel res seipsam faceret, quod omne impossibile est.Ale.de ales in 7.meta.te.17.ch.271.col.4.

Ens è qbus fit,& de qbus dicitur,& vbi de ipso tractatur.

ENs nudum si dicitur,non significat esse, vel non esse significat autem compositionem quãdam,quam sine cõpositis non est intelligere.Ari.periher.c.3.c.120.

Ens causam generationis esse,rationabilius est, quã non ens.Arist.2.de gener.& cor.su.4.c.1.te.52. char.444.

Entia omnia ad aliquid facit, qui dicit omnia vera, quæ apparent esse.Arist.7.meta.cap.4.te.20.c.29.

Entis in quantum ens,causas, & principia quærit metaphysicus.Ari.6.meta.su.1.c.1.te.1.ch.118.

Entia manifesta esse,quia & ipsa esse oportet. Aristot.6. metaphy.cap.20.te.59.c.159.

Ens dicitur de decem prædicamentis analogicè. Aristo. 7.metaph.su.2.te.15.c.130.colum.3.

Entia,quæ ex aliquibus constant, eiusmodi sunt, cuiusmodi ea,ex quibus cõstituuntur.Porph.in pręd. c.14.

Ens æquiuocum Aristoteli videtur, prædicamentaq; æquiuoce dicuntur prædicamenta.Porph.in pręd.c.23.

Ens de prædicamentis dicitur secundum prius, & posterius, ideo non est commune genus. Ammon. in Porph.char.1.colum.3.

Ens prius de substantia,postea de cęteris prædicamentis dicitur,nam perempta substantia, reliqua perimi necesse est.Ammo.in Porph.c.8.colum.2.

Entia ab Aristotele tractantur in prædicamentis, non vt de illis exquisitam tradat cognitionem, sed vt est de ipsis vulgi opinio.Ammo.in præd. ch.20.

Ens æquiuoce prędicatur de prædicam.Dex.in ꝑd.c.31.

Ens est verbum, quod de decem prædicamentis nomine tantum,non re prædicatur.Boet.in Porph.c.49.

Entia in materia communicare possunt, in forma non Auer.in phy.1.te.24.c.8.col.4.

Ens

Ens omne diligit per se manere.Auer.in physic.1.te.81. char.22.colum.2.

Entia successiua non habent esse completum extra animam, sed esse.eorum componitur ex actione animæ in eo,quod est in eis extra animam. Auer.in physic.4. te.88.char.80.colum.3.

Ens omne in anima,cui respondet ens in re,figmentum esse ex hoc loco colligit. Auer.4.phy.t.141.c.93.c.2.

Entium naturalium constitutio, & id,quod est eis quasi vita,est motus; principium enim motus de omnibus mobilibus est vt anima de rebus viuis.Auer. physico. 8.te.2.char.154.col.3.

Ens aliquid esse simpliciter nobile in his inferioribus impossibile est,præter remotionem a prima causa. Auer. de gen.& corup.te.59.c.174.col.4.

Entia,in quibus dominatur mixtio aquæ, & ignis, sunt longioris vitæ ijs,in quibus dominatur mixtio terræ, & aeris.Auer.de long.& breuit.vit.c.1.c.156.col.2.

Entia omnia non acquirunt esse,& veritatem,nisi a prima causa.Auer.in 2.metaph.com.9.c.15.

Ens est in causa,vt non ens intelligatur:quia non intelligitur non ens,nisi in comparatione ad ens.Auerro.4. metaph.com.16.c.39.

Ens significat copulationẽ,quæ est in intellectu,eo quod significat essentiam,quæ est extra intellectum. Auer. in 5.metaph.te.co.14.char.55.

Entis nomine digniora sunt prædicabilia, quæ declarãt quidditatem indiuidui substantiæ demõstratæ, quam prædicabilia aliorum accidentium,cum nunquam no tificent quidditatem substantiæ.Auer.in 7.metaphys. sum.1.te.comm.2.char.72.

Entium multitudo prouenit ex multitudine materiæ, aut formæ agentis.Auer.in 12.meta.t.co.11.c.140.

Entia omnia mensurantur,vt sunt entia per substantiam cum eorum esse consistat in ea.Auer.in epitom.meta. tract.3.c.179.col.3.

Entis omnis non retardatur actio,nisi quia deficit in esse suo aliquid,scilicet quod non exit in esse suo aliquid, scilicet quod non exit in esse suo perfecto.Auerro.ex destr.destru.disp.1.c.15.col.2.

Enti cuilibet inest diuina intentio, vt perueniat ad recipiendum tantum illius nobilis finis, quantum competit naturæ suæ, nec denegatur ab eius essentia pars ei concessa.Auer.de ani.beat.cap.4.c.66.col.1.

Ens,& vnum de substantia non prędicantur ratione generis,sed ꝑdicatione principij.Alb.mag.i ꝑd.c.15.c.2.

Ens non ꝑdicatur de substantia essentialiter, vel accidẽtaliter,sed vt idẽ cũ substãtia. Alb.mag.in ꝑd.c.15.c.2.

Entia omnia,nec generantur ex contrariis, nec sunt cõtraria,nam immobilia non sunt, nec existunt ex contrarijs.D.Tho.4.metaph.le.4.te.16.c.200.

Ens non generatur vt ex ente in actu, sed ex ente in potentia,phy.1.D.Tho.in poster.ch.92.col.3.

Ens,vt ens,habet causam Deum.D.Thom.6.metaphys. l.3.text.7.char.420.

Ens non dicit alium conceptum a differentijs. Ale.de ales in 3.metaph.tex.10.char.64.colum.2.

Entis consideratio,vt ens,differt a consideratione entis, vt hoc ens,quia primo modo consideratur a metaphysico:secundo ab alijs scientificis particularibus. Alex. de ales in 4.metaph.te.1.c.75.colum.2.

Entia prædicamentalia non sunt vt vniuoca, quia si sic essent, ratio vnius prædicamenti reduceretur ad vnã rationem communem,& prędicamenta omnia essent vnius rationis,nec æquiuoca, quia ratio vnius prædicamenti non reduceretur ad rationem alterius in habitudine,ergo analogica. Ale.de ales 4. metaphysico. tex.2.char.76.colum.4.

Entitas profundat se inter omnes conceptus, ideo nihil potest concipi simplici intelligentia, nisi concipiatur ens.Ale.de ales in 4.metaph.tex.9.c.84.col.2.

Entis habitudo ad quidditatem est quasi habitudo formalis ad formã.Ale.de ales in 6.meta.t.1.c.168.c.4.

Entitatem non aufert modus significandi. Alex.de ales in 7.meta.te.5.c.185.colum.1.

Ens vt substantia, & accidens.

ENtis secundum accidens nulla est speculatio scientialis,quia nec actiua,nec factiua, nec actiua de eo studiosa est, est enim nomine tantum ens, & non enti propinquũ est.Ari.6.meta.ex su.2.c.1.t.4.c.121.

Entis per accidens nõ est scientia, quia ipsius non sunt causæ,& principia.Ari.11.meta.ex su.3.c.2.c.230.

Entis in anima existentis,ideſt, quod significat veritatẽ compositionis,nec entis per accidens sunt scientię.Arist.11.metaph.sum.3.c.2.ch.231.

Entia cum dicit Aristoteles substantias intelligit. Alex. aphr.in 1.meta.com.76.c.39.col.1.

Entia diuino participant in ipso esse, & multo magis in semper esse.Simp.in 2.de ani.te.34.c.31.col.1.

Ens,quod est per accidens, non habet causam terminatam,& quod est veridicans,non habet causam, nisi animam, & ideo vtrunque nominatur in genere entis diminuti.Auer.in 6.meta.su.2.c.2.te.co.8.c.72.

Ens per accidens in ente separato imaginari nõ põt esse per accidens.Auerr.epitom.in meta.tr.1.c.169.col.2.

Ens subiectum est habens accidentia multa, quæ accidunt ei per se:quæ licet realem ad ipsam non habeant differentiam, habent tamen differentiam in modo. Alb.mag.in 4.meta.tract.1.cap.3.c.88.col.4.

Ens per accidens non cadit sub arte.Alb.mag.ethicor.5. tra.4.c.3.c.68.colum.2.

Ens secundum accidens est ens nomine solum', vt vnum de alio prædicatur. D.Th.in 6.meta.le.2.t.3.ch.409.

Ens per accidens, est ex concursu accidentaliter entium extra animam,quorum quodcunque est per se.Diuus Thom.6.meta.l.3.te.7.c.425.

Entis rõ inter oĩa ꝑdicata,primo, & principaliter saluatur in substantia.Ale.de ales in 3. metaphysicor.te.4. char.55.colum.4.

Ens per accidens est, cum verbum est nota alicuius prędicati, quod ineſt subiecto, non per naturam sui, sed accidit,quod infit subiecto. Alex. de ales in 5. meta. te.12.char.119.colum.1.

Ens per accidens duplex, vno modo est congregatum ex essentiis accidentium: alio modo, quod est præter intentionem agentis. Ale. de ales in 6. metaphysico. te.4.char.175.colum.1.

Ens ꝑ accidens magis est deuiatio a specie,quam sit species.Ale.de ales in 6.meta te.4.c.175.col.2.

Ens per accidens dupliciter, vno modo quoad rem subiectam accidentalitati, & sic non est scibile: secundo quoad ipsam accidentalitatem, & sic aliquo modo est scibile, quia accidentalitas est quædam intentio determinata diuisa contra perfeitatem. Alex.de ales in 6. metaph.te.5.c.177.colum.2.

Ens per accidens magis debet dici entia, quam ens,magis vna,quam vnum,magis aliqua, quã aliquid,& per consequens magis quæ, quam quid. Alexand. de ales 7.metaph.te.12.char.193.col.3.

Ens per accidens magis dicitur non ens,quam ens. Ale. de ales 11.metaph.ch.317.col.2.

Ens vt mobile, & contrarium.

ENtia, & substantiam fere ab omnibus confitetur componi ex contrariis: contraria enim principia omnes dicunt (quod ait secundum antiquorum opinionem,quia nec cœlum, nec substantiæ separatę, componuntur ex contrariis.) Aristotel.4.metaphysi. ex sum.1.c.2.te.6.char.63.

Entia omnia in his continentur, quod vel cõtraria sunt, vel ex contrarijs constant. Ale. aphr. in 3. metaphy. vel secundum lat. 4. co. 1. c. 82. c. 1.

Ens mobile est subiectum scientiæ naturalis. D. Tho. in pri. physi. le. 1. te. 1. c. 1. c. 2.

Ens vt vniuersale, & unum.

ENs vnum, & infinitum si est substantia, & quantum, duo sunt; si autem est substantia solum, & non est infinitum, nec magnitudinem habebit vllã. Arist. phy. 1. ex su. 1. c. 3. te. 15. ch. 7.

Ens, & vnum non sunt genera; quia vniuscuiusque generis aliquas differentias esse necesse est; & vnum determinatorum, vt ens, & vnum, esse genus impossibile est; quia impossibile est species generis prædicari, de proprijs differentijs; aut genus, de differentijs prædicari, sine proprijs speciebus. Aristo. 3. metaph. ex sum. 2. cap. 2. te. 10. char. 48.

Ens, & vnum maxime omnium vniuersalia sunt. Arist. 3. metaph. ex sum. 2. cap. 4. te. 16. ch. 54.

Ens, & vnum sunt eadem natura, quia se ad inuicẽ consequuntur, vt principium, & causa. Arist. 4. metaphys. ex sum. 1. c. 2. te. 3. ch. 61.

Ens, & vnum cum non differunt in generatione, vel corruptione, eadẽ sunt. Arist. 4. meta. ex su. 1. c. 2. t. 3. c. 61.

Ens vnumquodq; est vnum per substantiam suam. Arist. 4. metaph. ex sum. 1. c. 2. te. 3. ch. 61.

Ens, & vnum cum conuertuntur, tot sunt entis species, quot vnius, de quibus speciebus vnius est metaphysici cõsiderare; vt de eodẽ, simili, & alijs talibus; fere enim omnia contraria ad hoc principium reducuntur. Aristot. 4. meta. ex. su. pri. c. 2. te. 3. c. 61.

Ens, & vnum æqualiter dicuntur. Arist. 4. ex metaph. ex 1. cap. 4. te. 7. c. 197.

Ens, & vnum non sunt idem, sed tamen conuertuntur. Ari. 11. metaph. ex sum. 2. c. 1. ch. 220.

Entium principia vniuersalia esse debent, & substantiæ non debent esse separatæ. Arist. 13. metaph. ex sum. 1. cap. 5. char. 295.

Ens, & vnum subiecto idem sunt. Ale. aphr. in 3. meta. vel secundum lat. 4. co. 1. c. 81. c. 2.

Ens omne etiam vnum est, sed forma, & per se existit, & vnum est. Sim. in 2. de ani. te. 7. c. 25. c. 3.

Ens primum omnia non appeterent, nisi ab ipso suã perfectionem, vt fructum perciperent, & aqua per totũ æuum dependerent; ab hoc etiam esse per totum æuum receperunt. Quapropter si primum ens appetibile est omnibus, & ipsius esse omnibus est causa. Sir. in 2. metaph. vel 3. secundum lat. c. 8.

Ens vnum prius dicitur de forma, deinde de congregato. Auer. 2. de ani. te. 7. ch. 127. c. 4.

Ens dicitur pe pluribus eis, de quibus dicitur hoc nomẽ vnum. Auer. in 11. meta. te. co. 7. c. 120.

Ens, & vnum non sunt idem omnibus modis; sed significant idem secundum subiecta, & diuersa secundum modum. Auer. in 10. meta. te. co. 8. c. 121.

Ens vnum est, a quo emanat virtus vna, qua reperiuntur omnia entia; & quia sunt multa, igitur ex vno, quod est vnum, necesse est, vt sit multitudo. Auer. ex destru. destru. disp. 3. c. 22. col. 3.

Ens, & vnum, sunt vna, & eadem natura, & vniuscuiusq; rei vera entitas, est eiusdem rei vera vnitas. Alb. mag. in 4. metaph. tract. 1. cap. 15. c. 89. col. 3.

Entis vniuersalis productio a Deo non est motus, nec mutatio, sed quædam simplex emanatio. D. Thom. in 8. phy. l. 2. te. 4. c. 119. col. 3.

Ens, & vnum magis sunt substantiæ, quã principiũ elementum, & causa. D. Th. 7. meta. l. 16. te. 57. c. 565.

Ens vnum particulare, licet possit reduci ad vnã causam particularem, tamen totum vniuersum, & totum ens creatum non potest reduci, nisi ad aliquam causam vniuersalem, & ad intellectum principij. Alex. de ales in 1. metaph. char. 16. colum. 2.

Ens causatum totum deriuatur ab vno exemplari, & ab vno mouente primo, & ordinatum est ad vnum vltimum finem. Ale. de ales in 4. meta. te. 1. c. 75. c. 4.

Ens, & vnum non sunt genera. Alex. de ales vndecimo metaph. te. 1. ch. 306. col. 4.

Ens, & vnum analogicè dicuntur ad substantiã, & accidens. Ale. de ales 11. meta. te. 1. ch. 307. col. 4.

Ens, vt dicitur actu, & potentia.

ENs alio modo dicitur potentia, alio actu. Aristot. 5. meta. c. 6. te. 14. ch. 96.

Entia, quæ potentia sunt, reducuntur ad actum, quia intelligentia est actus. Ari. 9. meta. c. 6. te. 20. c. 189.

Entia perfectiora secundum actum, magis habent in seipsis motus principium. Sim. in 4. de cęlo te. 24. com. 12. c. 105. columna 4.

Entia extra animam affirmata non habent negationem oppositam, & negata non habent affirmationem oppositam, quia affirmatio, & negatio considerantur, vt sunt in anima. Auer. in periher. c. 4. c. 37. c. 3.

Ens in potentia non est priuatio pura, nec actio pura. Auer. in phy. 1. te. 78. c. 21. col. 3.

Ens in potentia; est aliquid, cui accidit priuatio non in sua substantia: priuatio autem, vt est priuatio est mouens per se. Auer. in phy. 1. te. 79. c. 21. c. 4.

Entis in actu descriptio est, vt sit tangibile, cum non inueniatur corpus non tangibile. Auerroes physicorum 8. te. 23. char. 164. col. 1.

Ens habere potentiam ad esse, & non esse infinitum in tempore præterito absque futuro, nec in futuro absq; præterito impossibile est imaginari, nisi infinitum adrit super infinitum, quod impossibile est. Auer. 1. de cęlo te. 124. ch. 40. colum. 2.

Ens in potentia nõ inuenitur, nisi in ente in actu. Auer. 3. de cęlo te. 29. ch. 93. c. 4.

Ens in vniuersali non fit, sed in particulari fit ex potentia ente, & actu non ente. Alb. mag. in 1. phy. ex tract. 2. cap. 6. char. 6. col. 2.

Ens in potentia est quasi medium inter purum non ens, & ens actu. D. Th. in 1. physi. l. 9. te. 33. c. 7. col. 2.

Ens omne quod est actu, vel est actus, vel habet actum. D. Tho. in 1. de cęlo le. c. 20. col. 2.

Ens aliquod quanto actu est perfectius, tanto est vehementius actiuum. D. Thom. in 8. physicorum lec. 21. te. 79. char. 147. col. 3.

Ens in potentia non est ens primo, & per se, & per formalitatem entis, quam habet, sed solum est ens per quandam analogiam, quam habet ad ens. Ale. de ales in 5. meta. te. 14. ch. 122. col. 2.

Ens in actu omnino subintrat ambitum entis, quia illud vocatur ens in actu, quod habet entitatem formaliter in se. Ale. de ales in 5. meta. te. 14. c. 122. col. 2.

Entitas accidẽtis nõ est rediens ad essentiã suã, sed ad essentiã substãtiæ. Ale. de ales in 6. meta. te. 5. c. 184. c. 4.

Entitas completa est ipsius entis simpliciter, id est, substantiæ. Ale. de ales in 7. meta. te. 5. c. 184. c. 4.

Ens est diuidere per potentiam, & actum: per duo, quorum vnum est per se in genere, reliquum est per attributionẽ. Ale. de ales in 9. meta. te. 1. char. 260. col. 2.

Ens omne possibile resoluitur ad necesse esse. Ale. de ales in 10. meta. te. 8. ch. 283. col. 3.

Ens, vt primum, & separatum.

ENs primũ est mẽsura omniũ primorũ intelligibiliũ, & entiũ secũdorũ sensibiliũ, quia ipsum est, qđ omnia entia creauit, & mensurauit ea mensura cõuenienti omni enti. Arist. de caus. prop. 16. c. 989.

Ens

Ens primum quietum dat vitam ijs, quæ sunt sub se, nõ per modum creationis, sed per modum formæ. Arist. de caus. prop. 18. chart. 990.

Entia simplicia, & æterna, & immobilia si fuerint, nullũ eorum acquirit esse necessarium ab aliquo alio. Auer. in quinto, metaphy. sum. 1. tex. co. 6. char. 52.

Ens separatum, quod est causa, vt substantia indiuidui hẽat esse, est magis substantia; & substantiæ separatæ sunt magis substãtiæ. Auer. in epitom. metaphysic. tract. prim. chart. 169. column. 3.

Entia separata Plato vocauit ideas, & species: species, vt erant principiũ cognoscendi; ideas, vt erant principiũ essendi. Alexand. de ales in 1. metaph. chart. 21. col. 2.

ns primum solum verum est simpliciter. Alexãd. de ales in 2. metaphysic. char. 39. col. 1.

Ens primũ est illud, ꝙ imprimitur in anima, secundario vero hoc ens. Alex. de ales in 3. metaph. t. 4. c. 56. c. 1.

Entia licet sint ab vno primo, nõ tñ oĩa vniformiter aspiciunt illud. Alex. de ales in 3. metaph. t. 15. c. 71. c. 1.

Entia omnia attributionem habent ad primam causam, ad primum mouens, & vltimum finem. Alex. de ales in 4. metaphysic. te. 1. chart. 75. col. 4.

Ens, vt sensibile.

ENtia sensibilia si quæruntur in metaphysica, illa q̃runtur, non vt sensibilia, sed vt entia. Auerroes in 4. metaphysic. te. comment. 1. chart. 30.

Entia sensibilia si essent simplicia, non generarentur, nec corrumperentur, nisi dependeret actio agentis primo, & essentialiter a priuatione, sed actio agentis dependet secundario per accidẽs a priuatione. Auer. ex destru. destru. disput. chart. 20. col. 1.

Entis, vt est scientia.

ENtis cuiusque speciei est aliqua scientia, quare philosophiæ velut sub vna quadam scientia ordinatæ sunt. Alex. aphrod. in 3. metaphysic. vel secundum latin. quart. comment. 6. char. 85. col. 1.

Entis, & vnius cum nullum sit genus, nec definitiones erunt. Alexander aphrod. in 7. metaph. vel secũdum latin. 8. comment. 14. chart. 221. col. 2.

Entia in generalissimas differẽtias difficile est diuidere. Simplicius in præd. chart. 16.

Ens in instanti non est ens in eo, ita quod sit quiescens, vel motum, sed tali modo essendi, in quo hęc duo cõtraria falsa sunt; & si dicat quies, erit ęquiuocè. Auer. physic. 6. tex. 74. chart. 134. colum. 4.

Entia omnia non intendũt per suas operationes, nisi vt assimilantur perfecte nobili, quod est Deus, secũdum quod in natura eorum est acquirere de assimilatione. Auerroes secund. de cœl. tex. 34. ch. 66. col. 4.

Ens dictum de decem prædicamentis nõ notificat de eis vnam naturam, cũ naturæ eorum sint diuersę. Auer. in 3. metaphysi. tex. com. 10. chart. 23.

Entia, quæ non sunt extra animã, non dñr esse simpliciter, sed in aĩa cogitatiua, aut appetitiua, sed non dñr entia, vt res mobiles. Auer. in 9. met. t. co. 7. ch. 109.

Entiũ, q̃ a natura cãntur, non põt esse scientia p ea, quæ sũt a nobis, sed potius sciẽtia haberi põt ex principiis cãntibus essentiã, & esse eorũ in natura; q̃ non nisi p contẽplationẽ sunt in nobis. Alb. mag. de p̃d. c. 1. c. 3.

Entiũ. q̃ suut a nobis, nõ põt esse sciẽtia vera apud nos, nisi p ea principia, q̃ sunt in nobis, p quæ nos sumus causæ eorũ, q̃ sunt in nobis, cuius finis non est verũ, sed bonũ, ꝙ bonũ in nobis ẽ. Alb. mag. de p̃d. c. 1. c. 3.

Entia omnia nihil, quod est in determinato genere, cõsequitur. D. Thom. 4. metaphysic. l. 2. tex. 3. ch. 190.

Ens non expectat aliquod additum, vt sit substantia, vel quantum, vel quale, sed statim a principio est substãtia, quantum, vel quale, ideo nec ens, nec vnum ponuntur in definitione. Diuus Thomas octauo, metaphysic. l. quinto, tex. 16. chart. 625.

Ens speculatur a metaphysico, non sub ratione particulari. sed tanq̃ ens, & principaliter, & circa principale ens, qđ est substãtia. Alex. de ales in 1. metap. ch. 1. c. 2.

Entia possibilia, & materialia, parum habent certitudinis ex parte rei. Alexand. de ales in 1. metaph. c. 8. c. 1.

Ens, vt analogum ad decem prædicamenta, & vt analogum ad materialia, & immateriaria consideratur in metaphysicis. Alex. de ales in 1. metaph. c. 10. c. 3.

Ens si esset æquiuocum, nulla scientia esse posset circa totum ens, quia illa, quæ cadunt sub vna scientia, debent habere vnitatem, vel vniuocam, vel analogam. Alex. de ales 11. metaphy. te. 1. ch. 308. col. 3.

Ens, vt ens, vel est incognitum, vel est dare scientiam vnam vniuersalẽ, quæ circa ens, vt ens versetur. Alex. de ales 11. metaphy. chart. 314. col. 4.

Ensis est ferrum anceps ad animalium occisionem fabre factum. Porphir. in prædica. chart. 4.

Enses fiunt duri, vt alios gladios interfecẽt, si extinguerentur sæpe in aqua raphani commixta cum humore, qui exprimit de vermibus, qui lũbrici dicunt terrestres. Alb. magn. in 4. meteor. tract. 2. ca. 1. ch. 126.

Entelechia, alia prima, alia secunda, prima est scientiæ actus, & habitus ipsi, secunda sunt actiones, quę iuxta scientias, actus, & habitus ipsos, proficiscuntur. Alex. aphrod. in 2. de anim. cap. 3. char. 43. col. 3.

Entelechia est peculiare Aristotelis inuentoris nomen, & significat formam, quæ est actu, & secundum hoc est vnius finis acceptio, vel receptio vnius essentiæ perfectę, vel interni finis continuatio, id est, habitus iuxta absolutum finem. Simplicius in secundo, physicor. text. 13. chart. 97. columna 2.

Entelechia duplex, alia, vt forma quiescens, perfecta, vt anima, alia est actus. Simp. in 3. phy. ch. 147. col. 1.

Entelechiam aliam separabilem, aliam inseparabilẽ nouit Aristoteles; & quod animam (maxime rationalẽ) tanquam separabilem entelechiam dicat in ijs, quę de anima, a multis præclaris viris ostensum est. Simpl. in 2. de cœlo tex. 5. com. 2. char. 57. col. 2.

Entelechiæ non sunt nisi formæ habentes virtutem in corpore, quarũ operationes sine corporibus esse non possunt, vt propriã operationẽ aliq̃ nõ hẽant, quę nõ fit coniuncti operatio. Alber. mag. de caus. & proces. vniuer. a 1. cau. l. 2. tract. 1. cap. 11. ch. 202. col. 4.

Enthimema est syllogismus imperfectus ex verisimilibus, & signis. Arist. prior. l. 2. cap. 27. char. 291.

Enthimema est, si vna tãtum sumitur propositio, si duæ, syllogismus. Aristot. prior. l. 2. cap. 27. char. 292.

Enthimema probabilissimum est, quod fit per primam figuram. Arist, prior. l. 2. cap. 27. ch. 292.

Enthimemata tũ ex ꝓprijs ꝓpositionib⁹ cuiusuis artis, tũ ex locis communibus ducuntur. Arist. rhe. 1. c. 14.

Enthimematum maxima pars ducitur ex proprijs ꝓpositionibus, minor ex communibus. Ari. rhe. 1. ch. 14.

Enthimemata iudicalibus maxime cõpetunt, quia causam, & demonstrationem recipit potissimum factum propter obscuritatem. Aristor. rhet. 1. ch. 42.

Enthimemata facienda sunt non ex omnibus, quę probantur, sed ex definitis, aut ijs, qui iudicant, aut ijs, quos ipsi approbant, nec dubiũ illud esse quin ita, aut omnibus, aut plurimis videatur: & non solum ex necessarijs, sed etiã ex ijs, q̃ vt plurimũ. Ari. rhe. c. 115.

Enthimemata qui facere vult primo tenenda sunt, quæ insunt rei, quam persuadere volumus, vel omnia, vel quædam: quia si nihil teneas, ex nihilo nihil colligere poteris, & intuere non est in ea, quæ indefinita, sed in ea, quæ insita sunt, de quibus habetur oratio, & quã plurima, eaque rei proxima complectendo. Aristot. rhetoricorum secund. chart. 115.

Enthi-

Enthimema facilius fiet, si plura habebuntur eorũ,quę insunt quo vero propiora,eo magis propria,& minus communia. Aristoteles rhetoricorum 2.ch.116.

Enthimematum duo sunt genera:nam alia ad ostendẽdum esse, vel non esse apposita sunt:alia ad refutandum:& hæc ita differunt,vt elenchus,& syllogismus in dialecticis,ad ostendẽdum vero appositum enthimema est, quod colligit ex confessis, ad refutandum vero,quod in confessa. Arist.rhetor.2.ch.117.

Enthimema dissoluitur, vel opponendo syllogismis,vel afferenda obiectione,oppoui autem possunt syllogismi ex ijsdem locis,quia mala probabilia sunt inuicem contraria: obiectiones vero quatrifariam afferuntur, vel a se, aut a simili, aut a contrario,aut a iudicatis. Aristotel.rhetor.2.chart.131.

Enthimemata ex quatuor ducũtur;verisimili exemplo, techmerio, & signo: quæ autem ex ijs, quæ plerunque sunt,aut esse videntur,sunt a verisimilibus: quæ ex inductione, aut vnius rei similis, aut plurium; sumpto vniuersali concluditur, quod est in parte, ab exemplo, quæ ex necessario ac existente a techmerio, quæ ex vniuersali, aut particulari siue existat,siue fiet, a signis. Aristotel.rhetor.2.chart.131.

Enthimemata,quæ ab exemplo, & verisimili ducũtur, dissoluere facile est,si vnum aliquod non ita euenisse ostendere possumus. Arist.rhetor.2.ch.132.

Enthimemata non sunt probanda,quæ eminentia sunt, ideſt quæ sunt omnibus nota,& quæ scrutari non attinet: nec quæ,postquam sunt prolata, ignoramus, sed quæ simul dum proferuntur, intelligimus,etiam si ante non intelligebamus, aut quæ paulopost mẽtis agitatione conſequimur;si quidem efficitur, quasi ꝓceptio quædam,illo vero modo neutram. Ac si sententia eorum,quę dicuntur,spectatur,hoc modo enthimemata probantur; sinautem elocutio primo figura oppositę dicta,vt si bello pacem opponis.& nominibus,si translationem contineant,eãque nec alienam,quia ad videndum difficilis est:nec eminentem, quia non afficit; & deinde ante oculos ponant, quia cernere quæ agantur potius quam quæ agenda sunt, conuenit;quo fit vt hæc tria spectare oporteat, trãslationem,oppositionem,& actum. Aristoteles rhetoricorum 3.chart.152.

Enthimemata iudicibus accommodata sunt. Aristotel. rhetor.3.chart.171.

Enthimemata continenter proferre non debes,sed permiscere,nam mutuo se lędunt. Arist.rhet.3.ch.171.

Enthimemata de omnibus rebus non sunt indiganda. Aristot.rhetoricorum 3.chart.171.

Enthimemata,quæ refellendi vim habent, vehemẽtius probantur,quam quæ monstrãdi, quia,quæ refellũt, syllogismo conclusa esse apertius est, si quidem contraria inter sese collata notiora sunt. Arioteles.rhetoricorum 3.chart.172.

Enthimema non est ratiocinatio. Alex.aphrod.in 1.lib. prior.cap.1.chart.5.column.3.

Enthimema a rõcinatione vna ꝓpositione superat,veritatisq; speciem,ac simulachrũ præbet, qñ re perfecta appellatur ratiocinatio. Amm.in Porph.ch.2.col.1.

Enthimema sit per verisimile, & signum. Ioann.gram. in 2.priorum cap.26.chart.83.col.2.

Enthimema est imperfectus syllogismus, cuius aliquæ partes,vel propter breuitatem, vel propter notitiam prætermisse sunt. Boet.in top.cic.l.1.char.764.

Enthimema est mentis conceptio. Boethius in topicor. cic.lib.5.chart.832.

Enthimema a syllogismo ducit exordium, & exemplũ ab inductione. Boet.de differ.top.l.2.ch.864.

Enthimema est oratio,in qua nõ omnibus antea propositionibus constitutis, infertur festinata conclusio. Boeth.de differ.topic.l.2.chart.864.

Enthimema, & syllogismus in hoc conueniunt, quod ambo sunt oratio,in qua ponitur aliqua res,& ex ea alia infertur. Auerroes rhetoricorum 1 tract.2.cap. chart.31.column.2.

Enthimema sub syllogismo colligitur. Albertus magn. in priorum chart.167. columna 3.

Enthimema est syllogismus procedẽs ex verisimilibus, & signis. Albertus magnus in prior.ch.169.col.3.

Enthimema non dicitur constare ex pluribus signis,sed quandoque ex verisimilibus, & quandoque ex signis Albertus magnus in prior.chart.170.col.2.

Enula campaua dicitur,quia florem ad modum cãpane habet;calida,& sicca est, doloribus iunctarũ prodest. Alb.mag.de veg.l.6.tract.2.cap.6.ch.165.col.2.

Enumeratio partium est quædam partium ipsarum a se diſſipatio.Boeth.in topic.Cic.l.1.chart.772.

Enumeratio partium substantiam efficere solet:si reddit vniuersale facit genus:si partium coniunctione completur,facit totum. Boeth.in top.Cic.l.4.ch.810.

Enuntiacionis diuisio.

Enunciatio distribuitur in affirmationẽm, & negationem,vt vox multa significans in diuersas significationes.Mag.in lib.intetpretio.chart.5.

Enũciatio distribuitur in affirmationẽ,& negationẽ,vt genus in ſpecies.Ioan.gram.in 1.post.c.2.ch.7.col.1.

Enunciationem transferre de aliqna re in aliquam rem tribus fit modis:primo ex vniuersali ad singulare, & sic est syllogismus: secundo ex omnibus partibus,vel pluribus ad vniuersale,& sic est inductio:tertio ex simili singulari ad singulare simile,& hoc est exemplũ. Auerroes in topicorum 1.cap.10.chart.261.

Enunciationes simplices, quæ duobus terminis cõstant, aliæ ex infinito subiecto sunt,aliæ ex finito, & harũ in aliis est vniuersale signum, in aliis vero particulare.Boeth.in lib.de interpretatio.chart.381.

Enunciatio alia simplex, alia composita. Boeth.ad cat. sil.ex.intro.chart.562.

Enunciatio,aut diuiditur panes componentia ipsam,& sic vel est simplex,vel composita,vel plures,& quodãmodo vna,si qualitas ipsius aspicitur, sic vel affirmatiua,vel negatiua.& si vna est ratio enunciationis,sic non diuiditur.Alb.mag.in periher.ch.85.col.3.

Enunciatio cum modo,duobus dicitur modis: a modo compositionis,& a modo rei prædicatæ. Modus rei prædicatæ est,vt Socrates legit bene, male, & hic nõ facit totam propositionem modalem:alius modus est specialis disponens in formam specialem,ponensque compositionem,vt possibile, contingens,necessariũ, impossibile: & hic modus propositionem modalem constituit. Alb.magnus in periher.ch.91.col.4.

Enunciatio quatuor modis dicitur singularis. Primo, cum subiectum sua significatione per qualitatẽ, quã significat,est discretũ,vt Socrates legit. Secũdo quoad significationem alicuius discretionem facientis circa terminũ communem in subiecto positum, ve ille, homo legit. Tertio, cum subiectum simpliciter stat pro essentia simplici,quam significat,vt homo est species. Quarto,cum priuatur a termino communi,qui est in subiecto, hoc,quod est prędicari de pluribus,ꝙ solum facit per terminum communem,vt omnẽ hominem currere est possibile. Albertus magnus in periher.chart.94.columna 2.

Enunciationis tres sunt modi: alia enim est simpliciter vna, & vnum significat: alia est simpliciter plures,& plura significat,sed secundum quid est vna, & cõiunctione est vna: alia est simpliciter plures, quæ neque coniunctione,nec alio modo vnum significat. Diuus Thomas in periher.chart.7.col.4.

Enunciatio quinque modis diuiditur: vt est vna simpliciter,

pliciter, vel coniunctione vna:secundo secundũ quãtitatem, vt est vniuersalis,vel particularis,indefinita, & singularis: tertio secũdum qualitatem vt affirmatiua,& negatiua: quarto secundum tempus præsens præteritum,& futurum: quinto secundum materiã, vel de inesse, vel de contingenti, vel de impossibili, vel de necessario. D.Tho.in periher.ch.12.col.2.

Enunciationis multiplicis quatuor sunt modi. Primus, cum subiicitur, vel prædicatur vnum nomen, quod impositum sit pluribus, ex quibus fit vnum, non vt vnum. Secundus ex quibus fit vnum inquantũ plura sunt, & distinctæ actualitates subiiciuntur,vel prædicantur. Tertius,cum est vnum nomen pluribus impositum,ex quibus non fit vnum. Quartus,cum ista plura, ex quibus non fit vnum, vel subiiciuntur, vel prædicantur. Thomas de vio Caiet.in perihermen. chart.22.columna 3.

Enunciatio,& opinio per se vera duobus modis est;primo in se ipsa secundum modos in posterioribus declaratos:secundo respectu suæ oppositæ. Tho.de vio Caiet.in periherm.chart.35.col.1.

Enunciatio quid est.

Enunciare est,quod est non esse, & quod nõ est esse, & quod est esse,& quod non est non esse, & similiter extra tempus primum, quæ sunt circa tempus. Aristot.periher.cap.4.chart.122.

Enunciatio est contradictionis quælibet particula. Ari. poste.lib.1.tex.5.chart.298.col.2.

Enunciatio sola in differenti ratione cadere potest.Ammon.in Porph.chart.3.col.2.

Enunciatum est id, quod aliquid inesse, vel non inesse declarat. Ammon.in Porph.chart.3.col.2.

Enunciatum est illud,de quo est oratio, & de illo sunt propriæ orationis partes:cætera autem, quæ propositio complectitur,vsu coniunctionum habentur.Io. gram.in 1.prior.cap.1.chart.6.col.1.

Enunciatio,propositio,problema,subiecto eadem sunt, ratione,& habitudine differunt. Ioannes gramma.in 1.posterio.cap.2.chart.7.col.1.

Enunciatio si est pars syllogismi, propositio vocatur. Ioannes gramm.in 1.post.cap.2.chart.7.col.1.

Enunciatio,propositio,& quæsitum, vnum sunt subiecto,differunt ratione,quia oratio iudicatiua cum accipitur ex parte,qua significatur verum, vel falsum,dicitur enunciatio, cum ex parte, qua est pars syllogismi, dicitur propositio,cum ex parte, qua est ignota, dicitur quæsitum. Auerroes in posteriorum lib.pri. tex.commento 13.chart.132.

Enunciatiua oratio simplex est, in qua,cum verum falsum ne sit, illud tamen est,vt sine coniunctione totus orationis ordo proponatur. Boet.n l.de inter.c.216.

Enunciatio est perfectus orationis intellectus, in quem veritas,aut falsitas cadit. Boet.in l.de interp.ch.312.

Enunciatio sola aliquid esse,vel nõ esse designat.Boet. ex introd.ad cat.sil.chart.561.

Enunciatio,siue sui tantũ cã dicaf, siue ad aliud afferaf approbãdũ,propositio est.Boet.de dif.top.l.1.c.857.

Enunciatio est materia remota ad syllogismũ, ꝓpositio est materia ꝓpinqua. Alb.magn.in periher.c.9.col.2.

Enũciatio est oratio,in qua verum,vel falsum est.Diuus Thomas in periherm.chart.6.col.3.

Enuntiatio, vt affirmatiua, & negatiua.

Enunciatio affirmatiua est qua aliquid de aliquo significatur. Boet.ex introd.ad cat.sil.chart.562.

Enunciatio negatiua est, quæ aliquid ab aliquo prædicatione seiungit. Boet.ex introd.ad cat.ch.562.

Enunciationis quantitatem variat negationis situs: in singularibus nõ variat,in vniuersalibus autem variat. Thom.de vio in periher.chart.21.col.1.

Enunciationis partes, & in quo libro de ea tractatur.

Enunciatio omnis,ex nomine,& verbo oritur. Ammonius in lib.de interp.chart.5.

Enunciatio nulla sine verbo esse potest. Mag.in.lib.de interpret.chart.22.

Enunciatio sine modo esse potest,sine materia non potest.Mag.in libro de interp.chart.31.

Enunciatio tractata est in libro de interpretatione, in priore autẽ,de propositione,quę argumenti est pars, differit.Ioan.gram.in 1.prior.cap.1.ch.25.col.3.

Enunciatio tria cõsideranda in se habet. Primum ipsas dictiones,quæ prædicantur,vel subiiciuntur, vt nomina,& verba. Secundum compositionem ipsam, ut uerum,uel falsum significat. Tertium oppositionem vnius enunciationis ad aliam. Diuus Thom.in periherm.chart.16.column.2.

Enũciationis pars principalior ꝓdicatũ est, eo qđ ẽ pars formalis, & eius cõpletiua. D.Tho.ibid.ch.7.col.2.

Enunciatio, vt vniuersalis, & particularis.

Enunciationẽ præter naturam facit qui particulare de vniuersali enũciat. Mag.in prior.c.30.col.2.

Enũciatio uniuersalis est, quę siue affirmat,siue negat uniuersaliter tamen enunciat uniuersale subiectum. Boethius ex introd.ad cat.sil.chart.562.

Enunciationes particulares sunt, quæ uel affirmando, uel negando ambitum subiecti uniuersalis in partem redigunt. Boeth.ex introd.ad cat.sil.chart.562.

Enũciatio particularis ab enunciatione in singulari differt;nam particularis vnũ aliquẽ subiicit,nec quis sit iste designat,singularis aũt quũ aliquẽ sumit, & quis sit iste designat. Boeth.ex introd.ad cat.sil.char.562.

Enunciationes vniuersales,si sunt uerę,sunt ẽt particulares,non autem econtra,& si falsę sunt particulares, falsæ iterum sunt uniuersales, non autem econtra. Boeth.ex introd.ad cat.sil.chart.366. Idem 587.

Enuntiatio, vt indefinita, & singularis.

Enunciationes indefinitę,id est vniuersales nõ uniuersaliter, ut homo albus,non semper,hæc quidẽ uera,illa falsa. Arist.periher.l.1.cap.6.chart.124.

Enunciatio infinita differt a negatiua, quia aliquando inuenitur simul cũ sua opposita in uno,& eodem, aliqñ caret subiectũ utraq; ipsarum: enunciatio uero affirmatiua, & negatiua nunquam complicantur simul in uno, & eodem. nec est aliquid quod careat utroque.Auer.in 2.prior.sect.3.cap.2.char.97.col.4.

Enunciationes indefinitę sunt, quæ absque uniuersalitatis, uel particularitatis determinatione dicuntur. Boethius ex introd.ad cat.sil.chart.562.

Enũciationes singulares, quæ sunt,de singulari aliquid, & de indiuiduo affirmando, negandoue proponunt. Boethius ex introd. ad cat.sil.chart.562.

Enunciationes infinitę particularibus respondent, eademq; cũ ueritatis, & falsitatis significationibus obtinent. Boeth.ex introd.ad cat.sil.ch.569.Idem 586.

Enunciationes singulares cum non differunt quantitate sola differunt,semperque uerum a falso dirimunt, nisi ea impediũt,q̃ sensum,alio,atque alio solent deflectere. Boethius ex introd.ad cat.Syl.char.569.

Enunciatio, vt modalis.

Enunciatio cum modo,alia est generalis, alia specialis:generalis dicif a modo generaliter sumpto: specialis

ſpecialis quatuor modis, nam qui dicit eſſe, uel dicit eſſe promixtũ potẽtię,& ſic eſt poſſibile,& cõtingẽs, vel in actu poro,& tunc,vel in eſſe, & eſt neceſſ irũ, vel in non eſſe,& eſt impoſſibile. Albertus magnus in periherm.chart.92.col.1.

Enunciationis modalis duplex eſt ſubiectum, ſubiectũ locutionis,& ſubiectum enunciationis. Alber.magn. iu periherm.chart.93.colum.4.

Enunciatio modalis,quamuis ſit ſingularis quoad totũ, tameu quoad ſubiectum dicti poteſt eſſe vniuerſalis, vel particularis, vel indefinita,vel ſingularis. Albert. magn.in periherm.chart.94.col.3.

Enunciatio modalis nõ dicit aliquid ineſſe, vel non ſed dicti potius modum enunciat. Thom.de vio Caiet.in periherm.chart.26.columna 1.

Enõciationes de impoſſibili recte illatæ fuerunt ab antiquis,de neceſſario non. Thomas de Vio Caiet.in perihermen.chart.28.col.4.

Enunciatio, vt ſimplex, & compoſita.

ENũciatio ſimplex eſt uox ſignificatiua de eo, quod eſt aliquid,uel non eſt,ut tempora diuſa ſunt.Ari. perihermen.cap.4.chart.122.

Enunciatio ſimplex eſt,quæ cõditione ſepoſita, aliquid eſſe,uel nõ eſſe ꝓponit.Boe.ex intro.ad cat.ſil.c.562.

Enunciatio compoſita eſt, quæ ex duabus enunciationibus ſimplicibus, copulante conditione conſtat. Boethius ex introd.ad cat.ſil.chart.562.

Enunciationum ſimpliciũ, alię differunt qualitate,aliæ quãtitate:in qualitate,alia affirmatiua,alia negatiua: in quãtitate,alia uniuerſalis,alia particularis, alia indefinita,alia ſingularis.Boe.ex intro.ad cat.ſil.c.562.

Enunciationum ſimplicium partes ſunt ſubiectũ, & ꝑdicatum. Boet.ex introd..ad cat.ſil.chart.562:

Enunciationum oppoſitio, & æquipollentia.

ENunciationes contrariæ ſunt in quibus enunciatur vniuerſaliter in vniuerſali, quo d eſt, vel non eſt,vt oĩs hõ albus, nullus hõ albus. Ariſ.piher.c.5.c.123.

Enunciationes ſub contrariæ ſunt, cũ in vniuerſalibus non vniuerſaliter dĩ eſſe,vel non eſſe;vt aliquis hõ albus,non aliquis hõ albus.Ariſt.periher.ca.5p.ch.123.

Enunciationes contradictoriæ ſunt, quæ vniuerſaliter ſignificant eidem, quod non vniuerſaliter; vt omnis homo albus eſt, nõ omnis homo albus eſt,vel nullus homo actus eſt, aliquis homo albus eſt. Ariſtoteles perihermen.lib.pri.cap.5.chart.123.

Enunciationes contrariæ ſimul eſſe veræ non poſſunt. Ariſtotel.periher.lib.pri.cap.6.chart.124.

Enunciationes ſubcontrariæ aliquando ſimul verę ſunt. Ariſtot.periherm.lib.1.cap.6.chart.124.

Enũciationes contradictorię ſi altera eſt vera,altera neceſſario eſt falſa.Ariſt.periher.lib.1.cap.6.chart.124.

Enũciatio, & ſi ſit potiſſima intetpretatio,tñ nõ cõuertitur cũ interpretatione. Alb.mag.priher.c.79.c.1.

Enunciationes,in quibus ſunt verba adiectiua,ęquiualent enunciationibus de tertio adiacente.Thomas de Vio Caiet in periher.chart.19.col.4.

Enunciatio nulla ſequiur ad illam, cuius veritatem ipſa deſtruit. Tho.de Vio Caiet.in periher.ch.30.c.3.

Enunciatio, vt vna, & plures.

ENunciatio vna alia eſt vna ſignificatione,& nõ voce,vt animal rationale,& mortale eſt homo, alia voce,& non ſignificatione,in qua æquiuocum eſt, vt canis,alia voce,& ſignificatione,in qua vnũ, quod nec æquiuocum,nec multiplex eſt,prædicatur. Alb. magnus in periher.chart.85.col.3.

Enunciationes plures ſunt,in quibus, vel plura de vno, vel vnum de plurimus enunciatur. Albert.magnus in periher.chart.98.col.2.

Enũtiationis vnitas nõ interrũpitr nec ꝑ cõpoſitionẽ,q̃ notat verbum,nec per multtiudinem nominum, ex quibus conſtat definitio.D.Tho.in periher.ch.7.c.2.

Enunciatio, vt vera.

ENunciatio nulla vera de generibus primis poteſt enunciari. Mag.in prior.char.30.col..

Enunciationis veritas eſt adęquatio vocis ſignificãtis,& rei,quæ ſignificatur per vocem,& ideo verum, & falſum eſt in voce,vt in ſigno,ad rem relatũ. Alb. magnus in prędic.chart.42.columu.1.

Epar cauſa cordis eſt,vt medicus cauſa ſanitatis. Mich. epheſ.de iuuent.& ſenec.de vit.& mort.ch.31.col.1.

Epar, cum ſenſum non habeat ex ſe, per neruos ad illud deſcendentes apoſtemata,& læſiones ſentit.Alb. magn. de animalib.lib.1.tract.2.cap.18.ch.16.col.3.

Epar hominis maius eſt proportione corporis,quã epar alicuius aliorum animalium. Albertus magn.de an. lib.primo.tract.3.cap.5.chart.27.col.4.

Epar hominis eſt rotundum ſimile in figura epati tauri, licet non ſit tantum in quantitate.Alber.mag.de an. lib.prim.tract.3.cap.5.chart 28.col.2.

Epar,ſplen,& renes, in omnibus hæc membra habentibus eodem in loco ſunt; quod ſi alibi ſunt,monſtrũ eſt.Alber.magn.de ani.l.2.tract.2.cap.1.ch.35.col.1.

Epar,& ſplen virtutem habent coquendi cibum;& ſi ſit melancholiæ vas, tamen ex venis, quæ ſunt in ipſo, habet calorem iuuantem ad cibi digeſtionem. Alber. mag.de ani.lib.13.tract.1.cap.6.chart.115.col.4.

Ephemerides auis eſt,quæ in Hipani fluuio apud Cimmerium Boſphorum ſub ſolſtitio, veluti ex quibuſdã folliculis erũpit; quod genus viuit vſque in poſt meridianum diei, & volat: mox Sole deſcendente marceſcit,& languet,& occidente emoritur. Ariſtot.de hiſtor.anim.5.cap.19.chart.179.

Epheſij in pecuniarum inopia leges tulerunt,ne fęminæ apud ipſos aurum portarent,& quodcunque in preſentia haberent, mutuo ciuitati darent, & columnis, quæ in templo erant certo argenti numero definito, quem conferre oporteret,nomen eius,qui argentum dediſſet,inſcribi permiſerunt tanquam ijs dedicaſſet. Ariſtotel.œconom.2.chart.812.

Epicicli,qui ponunf ab Aſtrologis,ſunt falſi,& forsã ẽt eccentrici,&magis. Auer.2.de cęlo,tex.8.ch.4.col.1.

Epiciclum eſſe impoſſibile eſt,quia impoſſibile eſt,quod corpus, quod circulariter mouef moueatur, niſi in circuitu centri.Auer.2.de cęl.tex.35.char.53.col.4.

Epicidos,& eccẽtricos,nec approbat,nec repro at.Alb. magn.in 11.metaphy.tr.3.cap.1.ch.162.col.3.

Epiciclum,vel eccentricum datur extra naturam.Auer. in 12.metaphyſic.tex.comment.45.chart.154.

Epiciclus,vt ſit impoſſibile eſt omnino.Auerroes in 12. metaphyſicorum tex.comment.45.chart.154.

Epichirema ſyllogiſmus eſt dialecticus.Ariſtot.topicor. lib.8.cap.4.chart.567.

Epicuri exiſtimauerunt primũ domeſticum homini eſſe voluptatem ſimpliciter, ſed progreſſu temporis corrigi, & emendari. Alexand.aphrod.in ſecund.de animal.cap.40.chart.51.col.3.

Epiglotis, quæ eſt mẽbrum gutturis,habet maſculos ſe mouentes quorũ vnũ quidem par eſt, quod ab oſſe laude naſcitur, & vadit ad anteriora peltalis, & expanditur ſuper ipſam,& cõtractione ſua trahit cymbalarẽ ad interiora, & anteriora gutturis, & dilatat Epiglotis,& ſm eſt vnum par, quod tñ Galenus numerat inter gulæ muſculos; eſt tñ commune gulæ, & Epiglotis,& orif in thorace,& extẽditur ad peltalẽ,& contra-

contractione ſua apertit, vel adiuuat in aperiendo ſupradicta paria muſculorum. Alber.magn.de anim. lib.pri.tract.2.cap.14.chart.14.col.3.

Epiglotem conſtringetes muſculi ſex ſunt; vnus oritur ab oſſe laudis,extẽditur ad peltalem,& recedens expanditur ſuper innominatum, & continuatur illi,& cum contrahitur claudit Epiglotem:alij quatuor tãgunt peltales,& innominati extremitates,& contractione ſua coangũſtant Epiglotem: aliud pars eſt occultum,& aliud manifeſtum.Naſcuntur a radice innominati, & cymbalaris a dextris,& ſiniſtris, & tali clauſura claudunt Epiglotem,quod muſculos pectoris,& diaphragmatis valeant refrenare ne aerem attrahant illo tempore, ſunt parui, ne Epigloti facerẽt arguſtias, & fortes,vt prohibere poſſint aeris attractationẽ. Alb.mag.de ani.l.1.tr.2.cap.14.ch.14.c.3.

Epigramma erat in Delo. Si vales, optima, ſi es iuſtus, pulcherrima res eſt,iucundiſſima,ſi quis,quod amat, potitur.Ariſt.1.ethic.cap.8.chart.17.

Epilepſia multis accidit dormientibus, vigilantibus vero minime; cum enim multus fertur ſpiritus ſurſum deſcendendo rurſum, venas tumefacit, quibus coarctat meatum, quo fit reſpiratio. Ariſtot.de ſomn.& vigil.capit.4.chart.55.

Epilepſis nihil aliud eſt, quam omniũ ſenſuum feriatio, qui & in ſomnis feriantur, ideo epilepſis ſomno ſimilis eſt. Mich.epheſ.de ſom.& vig.chart.13.col.4.

Epilepſis neceſſario fit ob abundantiã vaporis,obturata aſpera arteria. Mich..epheſ.de ſomn.& vic.c.13.c.4.

Epilogis,ex intermedijs partibus, vbi volueris maxime auditoribus aliqua eſſe nota, vti oportet.Ariſtoteles rhetoricor.ad Alexander cap.21.chart.218.

Epiſodicę ſimplicium fabularum actionumue ſunt,quę deterrimæ, & epiſodicam appello, in qua non veriſimiliter,nec neceſſario,mutua epiſodia nectant. Ariſtoteles de poet.cap.8.chart.270.

Epiſodium eſt pars tregędiæ inter choricos perpetuos cantus. Ariſtot.de poet.cap.10.chart.272.

Epiſtrites lapis eſt natus in mari rutilans. & rubicũdus; grandines a fructibus compeſcere fertur. Solis oculo oppoſitus ignẽ, & radios ignęos emittit,& ſi in aquã feruentem proijciatur, ceſſat ebullitio, & frigeſcit. Alb.mag.in 2.de mineral.ex.tra.2.ca.5.ch.140.col.2.

Epithetum, & a malo, & turpi,& a meliori formari licet.Ariſtotel.rhetoricor.3.chart.140.

Epithimũ, & thimus vtraque calida, & ſicca herba eſt. Alb.magn.de veget.l.8.trac.2.cap.5.ch.165.col.1.

Epopeię contextus a tragico differt longitudine metri. Ariſtotel.de poeticorum cap.22.chart. 293.

Equus, vt ad generationem pertinet.

EQuus,& mas,& fęmina inire incipit biennio,aut,vt in pluribus,in trimatu coeunt, ac proficiunt ſubinde in generando, & vſque ad annos 20.procreant problem præſtantiorem, coeunt mares ad annos 33. fęminæ ad 40.viuit magna ex parte mas vſque ad 35. fœmina pluſquam 40.etiam vſque ad 65.vixiſſe equũ proditum eſt.Ariſt.de hiſt.ani.5.cap.23.ch.162.

Equæ potiſſimũ incenduntur libidine,mox vaccę. Ariſ. de hiſtor.anim.lib.6.cap.18.chart.228.

Equæ,& vaccæ inditium ſuæ libidinis præſtant genitalis ſpecie promentiore. Ariſ.de hiſt.ani.6.c.18.c.226.

Equo vno tricenæ,aut paulo plures equæ dantur.Ariſ. de hiſtoria animal.6.cap.18.char.226.

Equa facillime omnium quadrupedum parit. Ariſtotel. de hiſtoria animal.6.cap.18.chart.227.

Equus eoire incipit bimus, tam mas,quam fœmina,ſed in paucis, in pluribus trimus, fert vterum equa per menſes vndecim, parit 12.implet non certis diebus equus,ſed aliquando vno,aut duobus, aut pluribus, ferius certe quam aſinus ſuperueniẽs equam implet. Ariſtoteles de hiſtoria animal.6.capit.22.chart.234.

Equis coitus non tam laborioſus,quam bobus.Ariſt.de hiſtoria anim.6.cap.22.chart.234.

Equus ſalaciſſimus eſt oĩum,tum fęminarum, tum marium,homine excepto. Ari.de hiſt.ani.6.c.22.c.234.

Equæ ſingulos pariunt, ſed interdum,etiam gemellos. Ariſt.de hiſtor.6.cap.22.chart.234.

Equus tunc procreare poteſt,cum dentes emittere ceſſauit, & nonnullos prius implere potuiſſe affirmant Ariſtot.de hiſtor.anim.6.cap.22.chart.234.

Equus maxime procreat, idoneumque hoc illi eſt tempus,cum habet annos quatuor,& menſes ſex.Ariſto. de hiſtoria animal.6.cap.22.chart.235.

Equi ſeniores, & fœminæ, & mares fecundiores ſunt. Ariſtot.de hiſtoria anima.6.cap.22.chart.225.

Equi,vel ſuas matres,& filias ſuperueniunt,& tũc perfectum eſſe armentum videntur,cum parentes ſuam ineunt prolem. Ariſt.de hiſt.anim.6.cap.22.ch.235.

Equabus grauibus Scythæ equitant,cũ primum ſe mouerit fetus:proficere enim putãt ad partus facilitatẽ. Ariſtotel.de hiſtor.anim.cap.22.chart.225.

Equa ſtans emittit partum, cum cæteræ quadrupedes iacentes pariant. Ariſt.de hiſt.ani.6.ca.22.ch.235.

Equus mas omnibus temporibus init,nec ceſſat, quam diu viuit, fœmina etiam quam diu viuit initur, nec tempus vllum certum libidinem auſert, ſed hominis ingenium arcet,vel vinculo, vel alio ingenio. Ariſt. de hiſtoria animal.6.cap.22.chart.236.

Equus apud Opuntum gregarius fuit, qui annos quadraginta natus coire poſſet,ſed adiumentum,quo ad eius pedes priores attollerentur,deſiderabat. Ariſto. de hiſtoria anima.6.cap.22.chart.236.

Equi intiũ coeũdi in vere eſt. Ari.de hiſt.ani.c.22.c.237.

Equa non ſtatim a partu impletur,ſed intermiſſo tempore, & melius intermiſſo quarto, aut quinto anno procreat,& omnino vnũ interponere annũ,& nouale facere neceſſe eſt. Ariſt.de hiſt.ani.6.ca.22.ch.237.

Equæ aliæ parere poſſunt, aliæ ſteriles ſunt,aliæ concipiunt quidem, ſed parere nequeunt,quia fętus circa renes alia quædam, ſpecie propemodum renum ita continet,vt reſciſſus quatuor renes habere videatur. Ariſt.de hiſt.anim.6.cap.22.chart.237.

Equa cũ peperit,ſtatim ſecundas deuorat,& quod pulli naſcentis fronti adhæret hippomanes dictum, magnitudine minus carica parua,ſpecie latiuſculum,orbiculatũ, nigrũ,hoc ſi quis ſrupto odorem moueat, equa excitatur, furitq; agnito eo odore,qua propter id a veneficis petitur,& percipitur mulierculis. Ariſ. de hiſtor.anima.6.cap.22.chart.238.

Equa ex equo prægnans, ſi cũ aſino coierit, fętus in ea conceptus corrũpitur. Ari.de hiſt.ani.6.c.22.ch.239.

Equa non recipit aſinũ,vt aſina equũ, niſi aſinus ſit,qui equam ſuxerit. Ariſt.de hiſt.anim.6.c.23.chart.239.

Equa nunquam ſuper fętat. Ari.de hiſt.ani.7.c.4.c.258

Equa abortum facit, odorem ſentiens fumi fumicantis lucernæ extinctæ,quod & mulierum nonnullis accidit.Ariſt.de hiſt.anim.8.cap.24.char.306.

Eq̃ ſocietate cõiũctæ ſi altera forte perierit,reliqua pullũ parente orbatũ enutrit. Ari.de hiſt.ani.9.c.4.c.12.

Equarum genus miro quodam prolis amore teneri putatur.Ariſto.de hiſt.anim.cap.4.chart.321.

Equam fertur fuiſſe regi Scytharum egregiam, ex qua mares generoſi omnes gignerentur,quorum vnũ,qui præſtantior haberetur, eũ vt ex matre procreret,placeret, admiſſum omnino recuſaſſe:opertã deinde latuiſſe matrẽ,vt imprudens ſuperueniret. Verũ vbi a concubitu faciẽ matris detectam agnouerat, fugam properaſſe, atque ſe ipſum actum præcipitem interemiſſe.Ariſt.de hiſt.ani.9.cap.47.chart.373.

Equa mẽſtrua nõ emittit.Ariſ.de gen.ani.4.ch.5.c.246.

Equi,& eis cognata animalia diutius vterum ferũt, alia annum,

annum,alia vt plurimum denos menses. Aristotel de generatione animal.4.cae.10.chart.260.

Equorum siluestriū vnum in Syria aiunt armento præesse, & cum aliquis cæteris iunior fœminam superueniret,ducem irasci,ac illum tandiu infectari, quousque deprehenderet, & cum se inflexerit ore ex posterioribus poplitibus genitale euellere. Aristotel. de admirandis aud.chart.841.

Equus, & asina simpliciter conueniunt ad generationē muli,vt ait Porphyrius. est inconsiderate dictū, cum vniuersalium non sint actiones, sed tantum particularium Albert.magnus in prædicab.chart.31.col.1.

Equus incipit coire,cū est annorū duorū, vel trium,& generat vsque ad viginti annos,sed tū masculus aliqñ saltat vsque ad triginta annos, & equa concipit vsq; ad 40.quod tēpus est tota vita sua,& equus viuit vsq; ad 35.annos.Alb.mag.de ani.l.5.tr.2.c.1.c.54.col.4.

Equæ plusq̄ aliæ fœminæ animalia desiderant mares, & iō aliorum animaliū petulantia ad equam defertur,& equā,fœminā luxuriosam appetentem,vocamus. Alb. magn.de anim.tract.3.cap.1.ch.91.col.2.

Equarū luxuria minuit, si præciduntur eis capilli,quasi motus capillorū in caudis,& iubis faciat eas luxuriari Alb.mag.de anim.l.6.tract.3.ca.2.ch.62.col.3.

Equinum lac si datur mulieri ignorante ea ad bibendū, & statim cum ea vir eius coierit, frequenter concipit Alb.mag.de ani.l.22.tra.2.cap.1.ch.180.col.1.

Equi vita,infirmitates, & quæ ad vitam pertinent.

EQui viuunt ad decimum octauum annum, sed nonnulli vsque ad 25.& 30. peruenerunt,& ad 50.si cura adhibeatur,sed longissima vita est ad 30. Aristo.de histor.anim.6.cap.22.chart.236.

Equa fœmina vsque ad 25.annos viuit,sed iam nonnullę vixere vsque ad 40. Arist.de hist.ani.6.c.22.ch.236.

Equi mares minus viuunt, quàm fœminæ ob coitum,& qui domi aluntur minus,quam gregarij. Arist.de hist. animalium 6.cap.22.chart.236.

Equi,muli,asini fruge vescuntur, & herba,sed maxime potu pinguescunt. Aris.de his.ani.8.cap.8.c.284.

Equorū gregales morbo immunes sunt, excepta podragra;hoc.n.vno laborant morbo,& sæpe vngues amittunt,sed amissis,aliæ statim enascunt: indiuiū ē,vt alterū testiū dexter.s.palpitet,& circa nares canū quid dā rogosumque gignatur. Aristotel.de histor.anima. 8.cap.24.chart.304.

Equi domestici morbis plurimis obnoxij sunt. Laborāt ileo dicto,idest tenuioris intestini morbo,a quo morbo sanguine detracto iuuant.indiciū est,vt crura posteriora ad priora protrahant, & ita summoueāt, vt ꝓpemodū collidant. Rigore neruorū capiunt: suppuratione infestātur, & hordeacio,cuius indiciū est, vt palatū infestet,& sæpe spirat,& hunc morbo natura sola ꝓdesse pōt,& limphari ac cordis dolore vexat, & morsu calcidis,vel dignydis,q̄ similis est paruis lacertis,sed colore serpentis,infestatur, & tandē periti aiunt, quòd tot morbis equus, & oues, quot homo infestatur. Arist.de histor.anim.8.cap.24.chart.305:

Equus interimitur veneno sandarachæ. Arist.de histor. animal.8.cap.24.chart.306.

Equus,qui est multo maior quantitate corporis, hoīe, tam breuioris vitæ est ꝑm naturā,q̄ hō:prouerbio.n. dī,ꝙ tres vitę canis faciūt eq vitā,& tres vitę eq faciūt vnā hois. Alb.mag.de mor.& vita.tr.2.c.5.c.60.c.4.

Equus,mulus,& asinus comedunt herbas, & grana, & impinguantur præcipue aqua in qua decocta sit tortuca. Alb.mag.de ani.l.7.tra.1.cap.5.ch.66.col.1.

Equis domesticis accidūt infirmitates multæ,colica passio,& eis prodest minui vena, quæ est in coxa. confractio neruorū accidit eis;aggregatio pori in pede, vel in alio loco,& oris infirmitates multę,& in palato,& rabies, & veficæ infirmitates. Albert.magn.de anim.lib.7.tract.2.cap.2.chart.69.col.1.

Equo læso, Lunæ lumen frequentissime mortem inducit. Albert.magnus de animal.lib.22. tractat.secund. cap.prim.chart.177.col.4.

Equorum corporis partes.

EQuorum dentes senectute candidiores redduntur, contra atque in cæteris animalibus:canini dētes disterminant planos ab acutis formæ vtrorumque participes. Arist.de hist.ani.2.cap.2.chart.46.

Equo dentes quadraginta sunt, quorum primores quatuor mense trigesimo mutantur, bini vtrinque subter,& supra,& postquam annum compleuerint alios quatuor eodem modo, & sic in alio anno alios quatuor; quibus annis præteritis non mutant plus dentes,& si in aliquibus aliter accidit,sed raro. Arist.de histor.animal.6.cap.22.chart.235.

Equa fœmina quinquennio finem tum longitudinis tū proceritatis sui corporis recipit, mas sexennio. post annis sequentibus totidem crescit in corpulentiam,& ad viginti vsque annos pergit proficiens, sed mares in vtero celerius perficiuntur quam fœminę,sed natę celerius fœminæ quam mares, vt etiam homines, & animalia omnia,quæ pariunt plura. Aristot.de histo. animal.6.cap.22.chart.236.

Equi,& muli ætas cognoscitur a dentium ortu:sed cum prodierint omnes,non facile ætatem dignoueris,denique post dentium ortū eo maxime declaratur ętas, quem caninum vocamus: reuiuor enim hic septennibus est propter freni attritum,quod ei injicitur,non septennibus maior quidem,sed non vertice extans ad actiore:iunioribus acutior,& procerior est. Arist.de histor.anim.6. cap.22.chart.236.

Equi ferocitas.

EQui non castrati, & fortes cupiunt pugnare ex audacia cum leone,& castrati timent. Alb.magn.de anima.lib.8.tract.5.cap.5.chart.82.

Equi ab æqualitate,vel paritate dicuntur, eo quod pares antiquitus curribus iungebantur. Excellētes sunt, qui in Syria,& Cappadocia generantur; maiores corpore sunt,qui procreantur in tertio climate vsque in sexti climatis finem,& præcipue in Hispania; nec nō fortes, & satis magnos in septimo climate procreari vidimus, & magis durantes sunt in laboribus, quam qui in tertio,vel quarto climate. Quatuor in eis considerantur, forma, pulchritudo,meritum, & color. In pullo,cum nascitur,est caruncula,quæ a matrē lābendo annihilatur, quæ est efficax venenum, vt statim interficiat. Equi aliquando in tristitia lacrimantur,& amissis dominis, & ministris ieiunant,& attristantur vsque ad mortem. Albertus magnus de anim. l.22,tra.2.cap.1.chart.176.col.4.

Equus, vt animal fluuiale, & marinum.

EQuus fluuiatilis,quem gignit Aegyptus, habet iubam equi, vngulam qualem bubus, rostrum resimum. Talus bisulcorum modo inest, dentes exerti,sed leuiter,cauda apri, vox equi,magnitudo asini, tergoris crassitudo tanta, vt ex eo venabula faciant, interiora omnia equi, & asini similia. Aristoteles de animal.2.cap.7.chart.48.

Equus maris est animal marinum, cuius anterius est in forma equi,posterius desinit in piscem,& est pugnax animal,eius cibus est piscis,multum timet hominem, & extra aquam extractum statim moritur. Albertus magnus

magnus de ani.24.ca.1.ch.197.col.3.

Equus Nili animal est de genere crocodilorum: est crudelissimum hominibus occidēdis,& nauibus submergendis cupidissimum, vno pede in terram infixo, & altero in naui in impetu,vt submergit eam, vel lacerat,nec capitur,nisi catenis reticulatis, nec occiditur, nisi malleis ferreis: cutem enim spissam habet in altitudine cubiti. Albertus magnus de anim.l.24. cap.1. ch.127.col.3.

Equus fluminis dicitur esse animal aquaticum in partibus nostris,in terra, & aqua valens: habet crines,vt equus,sed pedes fixos cum vngulis,vt vacca, est sublimis facie, caudam habet,vt porcus; hinnit,vt equus; est ualde grossi corij;magnitudo eius est asini. Alber. mag. de ani.l.24.cap.1.c.197.col.4.

Equites.

EQuitantes continue luxuriosi magis fiunt,quia propter caliditatem,& motum hoc patiūtur,quod accidit in coitu. D. Tho.in polit.2.l.13.c.26. col.3.

Equiceruus iubam fert, cornua duo capiti proxima excepta fœmina;pedes habet bisulcos, & est cerui magnitudine:gignitur apud Arachoras,vbi etiam boues syluestres sunt,qui differunt ab vrbanis,quantum suburbani sues a syluestribus,sunt colore atro, corpore robusto, rictu leuiter adunco, cornua gerunt resupinatiora. Arist.de hist.ani.2.ca.1.ch.39.

Equiceruus est animal notū apud nos,& est in figura cerui,sed altior.& vocatur apriclent;& quidā eū domesticant,& equitant eum tantum vna die,quantū equi tari potest equus in tribus diebus, cuius cornua similia sunt cornibus hinnulisūt enim ramosa, solida, sed stipes,vnde proceduut rami, est latus, & tenuis, vt asser,& in fine asseris multos simul ejcit ramos. Alber. mag. de ani.l.2.trac.1.ca.2.c.30.col.1.

Equicerui maxima multitudo est in siluis Prussiæ, Vngariæ,& Sclauoniæ, & caudam, & cornua cerui habet, & est magnæ latitudinis in fronte duorum palmorū. Alb.mag.de ani.l.2.trac.1.ca.2.c.30. col.3.

Equiceruus est duorum generum: vnum est, quod elent germanice vocant: aliud est, de quo Solinus ait, quod est animal orientis,quod cornua habet,mas,non fœmina iubas habens per colium descendentes vsque post scapulas; barbam sub mento, & foleas, vt equus,& corpus ad cerui quantitatem. Alb.mag.de ani.l.22.tr. 2.cap.1.c. 189.colum.1.

Eraclides Ponticus terram in centro existentem,& circulariter motam, cęlum autem quiescere supponens, saluare apparentias nitebatur. Simpl.in 2.de cęlo.tex. 75.co.51.c.78.col.3.

Erachoydes pisces sunt in Ponto circa Heraclią morantes:hic piscis multum sequitur aquam dulcem, ita ut scindens terram de aqua ad aquam transit, & aliquando in cauernis habitat, ubi amnes sub terra confluere inuenit. Alb.mag.de ani.li.24.c.197.

Eriminum est animal paruulum figuræ mustellarū,hyeme candens ad instar nitiis,æstate fuluum,ut mustella,in extremitate caudę nigerrimus est;mures,& aues insequitur,& carnibus uescitur. Alb.mag.de ani.l.22. trac.2.ca.1.c.180.col.3.

Erindros lapis est cristallo colore similis, qui perpetuis guttis destillatur,quæ febricitantibus ualent:lapis tamen non fit minor, nec corrumpitur; quod fit, quia non ex substantia lapidis stillant guttæ, sed quia frigiditate conuertit in aquam aerem se tangentem. Alb. mag.in 2.de miner.trac.2.ca.5.c.140.col.1.

Eritius,erinatius,& cirogrillus sunt idem:animal est spinosum,quia multas habet superfluitates, quæ in cibū conuertuntur:prędagum uentorum, ideo in cauerna, duo, uel quatuor facit ostia, & ubi cognoscit uentum spiraturum, se conuertit ad plagam oppositam, & claudit ostium,per quod uenit uentus. Inter quadrupedia habet hoc proprium, quod testiculos habet super renes intus. Caro eius est deficcatiua,& dissolutiua,& confortans stomacum;uentrem soluit, & urinā prouocat, & utilis est his, qui ad lepram elephantiacam sunt dispositi. Alb.mag.de ani.lib.22.trac.2.ca.1. char.180.colum.1.

Eritij combusti cinis cum spinis si pici commisceatur,cicatricibus pilos reddit. Albertus mag. de anim.li.22. trac.1.cap.1.c.180. col.1.

Eritius est piscis maris, habēs caput,& os inferius,& exitum superfluitatum superius, suis spinis vtitur loco pedū: cæteris piscibus est horrori. Alb.mag.de anim. lib. 24.cap.1.c.197.col.4.

Errantes indigent persuasione,at qui proteruiūt ducendi sunt ad oppositum alicuius,quod concedunt. Aris. 4.metaph. capit.2.text.19.c.74.

Error paruus in principio,in fine fit maximus, quia principium virtute maius est, quam magnitudine. Arist. pri.de cęlo.tex.33.c.254.

Errata sunt,quę non præter rationem,& sine malitia intentia fiunt. Arist.rhetor.primo.c.58.

Error omnis,aut raciocinando,aut sensu committitur, quorū vtrunque in medicina contingit. Arist.moral. eudem.2.c.403.

Erroris modi sunt complures, vt transgressio, ablatio,& appositio. Alex.& Eust.in post.c.28.col.1.

Erroris circa vniuersale triplex est causa. Prima,cum id, de quo demonstratur, est individuum,vt Sol,de quo non fit demonstratio,vt de vno,sed tanquam si multi essent. Secunda est, cum species multæ differentes ratione vna conueniunt, at illud,in quo conueniunt, innominatū est. Tertia,cum is, qui aliquid incsse omni demonstrat, credit id inesse vniuersaliter demonstrasse. Themistius in posterior.capit.3.c.13.col.2.

Error in artem occurrens,aut in sua principia,aut in ea, quæ principijs succedunt, accidit, in principijs est,vt qui negauit naturam esse in physicis,in ea,quæ principijs succedunt,est,vt qurin eadem scientia naturali credidit vacuum. Auer.epitom.in logi.c.356.col.2.

Errorum alij sunt essentiales,alij nō essentiales,vt quod affirmetur in se, quod est negatum ab èo, in eo,quod dicimus essentialiter, aut contra,non essentiales aliquando sunt veri,aliquando falsi,& hos non considerat ars. Auer.epitom.in logic.c.356.col.3.

Error occurrit ex syllogismo, aliquādo sine syllogismo, vel syllogismus construatur, aut ex parte formæ, vel materiæ. Auer.epit.in logic.c.356.col.3.

Errorem,qui accidit circa esse,& non esse, sequitur error circa verum, & falsum. D.Tho.4.meraph.l.13. tex. 28.c.251.

Erigulans est vermis,qui totum caput,& gulam sanguine, quem fugit, immergit, & tantum trahit, quod crepat,& adhęret labijs luporum,& vulgariter theca appellatur. Albertus magnus de animal.lib.26.char. 204.columna 2.

Eruca est vermis longus, varius colore, multis pedibus' cruris distensus, primo bombicum more aranearum, telas in extremitatibus arborum struit, & oua reponit, & ex illis ouis paruæ erucæ in vere prouenunt, quæ in Augusto mense tecta subintrant, & a parietibus intimis pendentes duram circa se pellem contrahunt,pelle pilosa,quam prius habuerunt,exuta,& viuit vita,quasi dormientis,& sopiti animalis,& ex illa quasi quali natura, aliam formam volatilis accipiunt; & tunc in autumno volando coeunt diutissime sibi adhærendo, & fœmina tot oua facit, vt tota in oua conuertatur, & sic reperiuntur iuxta oua pelles fœminarum vacuæ. Albertus magnus de anim.l.26.char. 204.columna 2.

Eruca est herba vt synapis in folijs calida, & sicca: alia hortensis, siluestris alia. Albertus magnus de vegetat. lib.6.trec.2.cap.5.ch.165.col.1.

Eructamus cur cibo tam humido, quam sicco ingesto? quia spiritus, vel cum cibo admittitur, vel post ex concoctione mouetur, qui cum tenuior sit, petit superiora, & ita per os extruditur, quod ructum appellamus. Alex.aphrod.probl.2.nu.104.c.770.

Eruditi hominis est eatenus exactam in vnoquoque genere explicationem requirere, quatenus pati rei ipsius natura potest. Arist.ethic. 1.cap.3.c.6.

Eruditio recta est (vt inquit Plato) ab adolescentia, ita institutos esse homines oportet, vt ijs gaudeant, & doleant, quibus gaudere, & dolere debent. Arist.ethic. nicom.cap.3.char.34.

Eruditio nō prouenit alicui in moralibus, nisi experientia, & perseuerantia in difficilibus artibus. Alb.mag. ethic.1.tr.4.ca.5.c.10.col.1.

Eruditio est cognitio siue disciplina, per quam aliquis extra ruditatem ponitur sui intellectus, & hoc minoribus, qui in singularibus sunt operationum, & circunstantiarum, non nisi per experientiā fieri potest; quia talia in vniuersali ratione doceri non possunt, & ideo auditor proprius dijudicans sermones propositos, debet esse expertus. Albertus magnus ethic.1. tract.4. cap.5.ch.10.col.1.

Esca si aliquid nutricare debet, cōsistat, ac solida sit oportet. Alexan.aphro. de sensu & sensato ex sec.4. com. 51.ch.21.colum.1.

Eschynus de genere cancrorum semipedalis longitudinis: circa coronam sunt candidi; aculeos quosdā pro pedibus habentes, ora habent in medio corpore; sunt colore quasi vitrei, pene in scorpionis effigie; loco dētium graues habēt aculeos. Est venenosum, & subtus nauem adhærens ducentorum, vel amplius pedum cum omnibus armamentis suis detinet contra quemlibet ventorum impulsum, ita, vt nec arte, nec violētia possit moueri. Albertus mag.de animalib.l.24.cap.1. char.197.colum.4.

Esculenta alia, alia inesculenta experimur, an causa succus est? quod enim & ignis expers succum cōtinet immitem, & igne confectum nihilominus redditur, hoc cibo ineptum est: quod autem succo esculento quidē, sed vehementiusculo constat, hoc pro condimento recipimus: quod enim exiguo corpore vim magnam obtinet, id condire potest. Aristoteles prob. sect.20.nume.6.char.529.

Essentiale quot dicitur modis.

Essentialia in definitione distincta sunt, alia priora definito, alia posteriora: priora sunt digniora, & quæ ex posterioribus componuntur potius descriptiones dicuntur. & priorum alia sunt in re, alia extra rem. & cōuenientior definitio componitur ex rebus, quæ sunt in re. res, quæ sunt in re, sunt materia, & forma. Auer.epit.in logic.c.353.col.2.

Essentiale dupliciter dicitur, & quod est quid essentiæ, & quod est causa non relinquens essentiam. Albertus magnus in præd.c.26.col.1.

Essentia generabilium, & corruptibilium duobus consideratur modis, vt simplex actus essentiæ simplicis, & tunc totum est simul indiuisibile, vel prout est materia in illis, permixta contrarijs, & sic est fluidum, & nō simplex. Alb.mag.in sex prin.c.71.col.4.

Essentialiter agere dupliciter diuiditur, per essentiam materialem, & corpoream, & per essentiam intellectualem, & spiritualem. Alb.magnus in 2. de cęlo.tra. 3.cap.5.c.34.col.2.

Essentiæ differentes sunt, quorum actus essentiales differentes sunt. Alb.mag.2.de ani.trac.2.ca.1.c.16.col.2.

Essentia vniuscuiusque rei dupliciter dicitur: primo, vt est natura diuersa a natura materiæ, siue eius, in quo est, quodcunque sit illud: secundo, vt est in materia: & primo modo dupliciter consideratur. Primo, vt est essentia absoluta in se ipsa, & sic vocatur essentia, & est vnum quid in se existens, nec habet esse nisi talis essentiæ, & sic est vna sola. Secundo modo, vt ei conuenit communicabilitas secundum aptitudinem: & hoc accidit ei per hoc, quod est essentia apta dare multis esse, etiam si nunquam det illud, & sic proprie vocatur uniuersale, & sic per hanc aptitudinem, vniuersale est in re extra, sed secundum actum existendi in multis non est nisi in intellectu. Albertus mag. ex primo de intellectu, & intelligibili. tracta.2.cap.2. char.87.colum.3.

Essentia rei duobus modis est quanta, duratione, ut res uariabiles, quæ sunt subiectę motui, & per consequēs tempori, & per accidens ex parte subiecti, quod habet determinatam quantitatem. Diuus Thom.in 1.de cęlo.l.6.tex.20.c.6.col.1.

Esse quid est, & vt se habet ad primam essentiam.

Esse superius omne, aut est superius æternitate, & ante ipsum, aut est cum æternitate, aut est post æternitatem, & supra tempus. Esse, quod est ante æternitatē est causa prima, quia est causa ei. Esse, quod est cum æternitate est intelligentia. Esse, quod est post æternitatem, & supra tempus est anima, quoniam est in orizonte æternitatis inferius, & supra tempus. Aristot.ascrip.de caus.ch.975.

Esse est prima rerum creatarum, & non est ante ipsum creatum aliud, quia esse est supra sensum, & supra animas, & supra intelligentias, & non est post causam primam latius, neque prius causatum ipso. Arist.ascrip. de causis.prop.4.c.977.

Esse ipsum factum est multa, quia compositum est ex finito, & infinito. Aris.ascrip.de cau.prop.4. c.977.

Essentiam omnia habent per ens primum, & uina mouentur per essentiam suam propter uitam primam. Arist.de cau.prop.18.c.990.

Essentiæ rerum intelligibilium sunt existentes, licet nō intelligantur. Auerroes septimo metaphysic.tex.58. char.97.colum.1.

Essentialiter quod scitur, necesse est, ut habeat suas causas existentes essentialiter. Auer.de sum.c.202.col.2.

Essentia omnis cōmunicabiliter multis uniuersalis est, etiam si actu nunquam det esse nisi uni soli, ut Sol, Luna, Iuppiter, & huiuscemodi. Alb.mag. ex 1.de intell. & intellig.tr.2.cap.2.c.52.col.2.

Essentia primi est mensura aliarum essentiarum. Alex. de ales.in secundo metaph.c.37.col.4.

Essentia, vt essentia, diffiniri potest, demonstrari nō, nisi vt inducit rationem ipsius esse respectu subiecti. Alex.de ales.in 3.metaph.tex.6.c.57.col.2.

Essentia tota est obiectum potentię creantis. Alexander de ales in 4.metaph.tex.4.char.78.col.4.

Essentia, & suppositum si idem essent in formis separatis, impossibile esset reperire plusquam vnum in vna specie. Alex.de ales in 5.metaph.tex.12.c.118.col.4.

Essentia nunquam assequitur perfectam naturam entis, donec assequitur esse existētiæ. Alex.de alesin 5.metaph.tex.13.char.121.col.4.

Essentia rei demonstrari non potest per demonstratione. Alexand.de ales.in 6.metaph.tex.1.c.170.col.1.

Essentiæ creatæ se habent ad intellectum primi, vt artificiatum ad artificem. Alexander de ales in 6.metaph. text.8.charta 180.columna 4.

Essentia rei sic vocatur, quia habet quicquid debet habere in suo gradu, & in suo modo. Alexander de ales in 6.metaphysic.tex.9.char.180.columna.4.

Essen-

Essentia, vnitas, veritas, bonitas eandem rem dicūt, sed sub differenti ratione: essentia enim dicit quidditatē sub esse permissiuo, super quam fundantur rationes vnius veri, & boni. Alexā.de ales in 6.metaph.tex.8. char.181. colum.2.

Essentialia vocantur, quæ in conceptu inseparabilia sūt. Alex.de ales in 7.metaph.tex.17.c.197.col.2.

Essentia rei compositæ comprehendit materiam, & formam, quidditas vero dicit solam formam. Alexan.de ales in 7.metaph.tex.34.c.222.col.2.

Essentia rei sequitur esse in conceptu, non esse rei in effectu. Alex.de ales in 7. metaph.tex.37.c.224.col.1.

Essentia rei vel est simplex, & sic vna, vel composita, & sic est vna ex principiorum vnione. Alexan.de ales in 10.metaph.tex.9.c.287.col.2.

Esse primum est esse simpliciter. Alex.de ales in 7.metaphy.tex.7.c.189.col.4.

Esse per participationem habentia differunt ab ijs, quæ habent esse per essentiam: quia in illis, quæ habent esse per participationem, differt participans, & participatum: in illis, quæ habent esse per essentiam, non est dare hanc differentiam participantis, & participati. Alex.de ales in 11.metaph.tex.4.ch.321.

Esse vt uerbum.

Esse, quod est, quando est: & non esse, quod non est, qñ non est, necesse est. Arist.periher. l.1.ca.7.c.127.

Est verbum, cum duo nomina non faciant propositionem, ideo ponitur, quia annectit terminos, non vt pars propositionis. Io.gram.in 1.prio.ca.1.c.6.col.3.

Erat verbum, significat, & rem existentem, & temporis partem præteritam. Ioannes grammat.in 3.physic. in digressio.c.69. col.1.

Est verbum, dicitur dupliciter de vero, & non vero, vel de eo, quod diuiditur in prædicamenta. Auerr.de destru.destru.disp. 5.c.34.col.3.

Esse, quod concluditur in demonstratione, est esse, quod consistit in habitudine prædicati. Alexan.de ales in 6. metaph.tex.1.c.269.col.2.

Est particula vtitur Arist.in omnibus locis, vbi aliquid suo marte inuenit, ac tradit. Dan.Barb. primo rhetor.cap.8.char.13.

Esse in aliquo.

Esse in aliquo eodem modo dicitur, vt habere. Arist. 5.metaph.ca.23.tex.28.c.112.

Esse in alquo multis dicitur modis, vt in loco, vt in foro, vel vt in vase: vt pars in toto. vt manus in corpore: vt totū in aliquo, quia totum in suis omnibus partibus consistit, vt species in genere, vt in animali homo, vt genus in speciebus, quia species generibus participes sunt: vel vt in fine, vel vt in dominante, vt forma in materia, vt in ære hominis figura: quo significato hoc in loco vtitur Aristoteles. Porph.in præd.c.7. Idem Simp.in præd.c.11.

Esse in alio vndecim dicitur modis: vt pars in toto & totum in partibus, vt species in genere, vt genus in speciebus, in tempore, in loco, in vase, forma in materia, res subditorum in principe, in causa finali: vel vt in subiecto. Ammo.in prædic.c.19. Idem Simp.in prędic. c.11.item ch.91.

Esse in materia, & esse in subiecto differunt; nam esse in subiecto est id, quod est in substantia composita: esse autem in materia est esse in materia formis priuata. Simp.in prædic.c.11.

Esse in aliquo aliquid primo fateri possumus, sed in se ipso minime, immo in alio. Simpl.in 4.physic.tex.25. char.220.colum.1.

Est, non est: idem, diuersum nō sunt in aliquo prædicamento. Dex.in prædic.char.29.

Esse, non est essentialiter in aliquo agente, nisi sit ex causā generante, & agente, quæ est vt natura, aut anima, aut intellectus: esse autem formæ generatæ ex transmutatione precedente, quæ dicitur generatio, est per accidens: quoniam illa transmutatio in rei veritate aufert formam transmutati: quæ est contraria formæ generabili essentialiter. Auerroes quarto physicor. tex.128.c.92.col.1.

Esse prius in potentia necesse est omne, quod est, postquam non fuit. Auer.phy.8.tex.4.c.155. col.1.

Essentialia, quę insunt alicui indiuiduo eiusdem speciei, non omnibus indiuiduis illius speciei existant oportet. Auer.2.de cęlo.tex.59.c.65.col.1.

Esse in genere dicit multis modis; primo, ut coordinata sub genere per modum participantis, & participati: & sic sunt in genere genera, species & indiuidua: secundo sicut via ad rem generis, sic motus, & mutatio sūt in genere: tertio, vt principia rei generis illius, vt forma, & materia sunt in substantia, vt in genere: quarto vt in principio, & sic differentiæ sunt in genere potestate: quinto, vt in principio vnde fluunt naturę generum secundum imaginationem, & sic punctus, & vnitas sunt in genere. Alb.mag.in præd.c.22. col.2.

Esse in entibus aliud est esse superius, aliud inferius, aliud infimum, & quasi suppressum. Esse quidem superius est, quod nec magnitudine distenditur, nec motu distrahitur, nec materia contrahitur, nec priuatione ad malitiam inclinatur, sed esse primæ causæ, & esse intelligentiæ, & animæ nobilis, quæ secundum seipsam motum mouet localem circularem. Esse vero inferius est, quod quantitate distentum est, & propter hoc motu locali de vbi in vbi distractum. Infimum autem esse est, quod contractum est materia, & contrarietate determinatum, & motu ad formam, & mutationem continue distractum, aliter se habens in præterito, aliter in futuro, aliter in præsenti. Sub infimū vero est, quod propter priuationem sibi admixtā nunquam est plenum, & perfectum: vt est esse materię primæ: & esse motus, & esse temporis. Albertus magnus de cau. & proces. vniuersa prima cau. libro 2. tract. 1. cap.7.c.201.col.3.

Esse aliquid in sua causa tribus modis dicitur: vel vt ex necessitate ex ea prouenient: vel vt, quod habet inclinationem ad suum effectum, quæ tamen impediri potest: vel quæ est pure in potentia. Diuus Thom.in periher.c.13.col.2.

Esse aliquid in alio secundum accidens tunc dicitur, cū est in eo propter aliquid aliud in eo existens. Diuus Thomas in quarto physicorum libro quarto. tex.27. char.49.colum.2.

Esse aliquid potest in se ipso non secundum intellectum affirmatiuum, sed secundum intellectum negatiuum, prout esse in seipso non significat, nisi non esse in alio. Diuus Thomas in quarto physicorum. l.14.tex. 27.ch.49.colum.2.

Esse in aliquo sub esse confuso, & indeterminato, est esse secundum quid, & in potentia. Alex. de ales.in 4. metaph.tex.15.c.88.col.1.

Esse in potentia non est proprie esse, sed esse secundum quid. Alex.de ales.in 5.metaph.tex.5.c.110.col.4.

Esse rei.

Esse, quod præcedit scientiam de quidditate rei est id, quod significat verum. Auerr. ex destruc. destr. disput.8.c.43.col.3.

Esse in simplici, est ipsamet quidditas. Auer.ex destruc. destruc.disput.8.c.43.col.3.

Esse rei etsi sit aliud ab eius essentia, non tamen est intelligendum, quod sit aliquod superadditum ad modum acci-

accidentis: sed quasi constituitur per principia essentiæ, & ideo hoc nomen ens, quod imponitur ab ipso esse, significat idem cum nomine, quod imponitur ab ipsa essentia. D.Dho.4. metaph.su.2.tex.3.ch.190.

Essendi modi.

ESse nihil inquit Gorgia: & si sit cognosci non posse. & si cognosci potest, esse eiusmodi, vt nequeat manifestari; & si quid sit, necesse est, vt neque vnũ neque multa, neque genita, neque ingenita id nihil sit: nam si quicquam horum non sit, altera his opposita erunt. Aristoteles de Xenopha. Zenone, & Gorgia. chart. 928.

Essentia, quæ Arabice dicitur Dath, dicitur absolute de indiuiduo, quod non est in subiecto, nec dicitur de subiecto, idest indiuiduum substantiæ, & de indiuiduo accidentis, & de quolibet notificante quidditatem. Auer.in epit.metaph.tract.1.c.169.c.4.

Essendi modi, proportionales sunt modis prædicandi. D.Th.3.phy.l.5.te.22.ch.35.col.4.

Ens per essentiam, & accidens.

ESsentialiter quod est, prius est eo, quod est per accidens. Auer.in 4.metaph.te.14.ch.38.c.3.

Esse rei duobus modis consideratur, secundum cõparationem ad id, in quo est, & cuius esse est, & secundum comparationem ad id, a quo est formaliter constituente ipsum. Alb.mag.in præd.c.20.c.4.

Esse aut est per essentiam, aut per accidens, & esse per accidens infinitum est, esse per essentiam est per essentialia, quæ sunt finita, esse autem secundum se est duobus modis in genere, vnum cuius essentia acquisita est ex sibi essentialibus, sed cum ipsum sit in aliquo, non est in eo, vt quædam pars, & impossibile est esse sine eo in quo est, & hoc accidens, & est in subiecto. Aliud est, quod est essentia acquisita ex principijs essentialibus, sed secundum esse, nõ in alio hoc modo, eo quod non est in subiecto, & est substantia. Albert.mag.in 5. metaph.tr.2.c.1.c.103.col.4.

Essentialium nil subiectum habet ab accidente, quia accidens non potest esse causa substantiæ. Alb.magn.in 1.physi.ex tract.2.c.4.c.6.col.1.

Esse proprium omnia assequi intendunt, & per illud esse diuinum. Ale.de ales in 2.metaph.c.44.c.1.

Esse diuinum est esse per essentiam, quia ab alio non est: esse creaturæ est esse participatum. Alex.de ales in 5. metaph.te.12.c.119.colum.1.

Esse aliter attribuitur formis, aliter formatis. Ale.de ales in 5.metaph.te.23.c.154.c.3.

Esse non prohibitum est esse possibile, vtl non repugnat esse in actu. Alexand.de ales in 7. metaphysicor.text. 22.char.207.colum.3.

Essentiæ operatio.

ESsentia omnis propriam, & essentialem habet operationem, qua nunquam destituitur. Alb.mag.in 2.de anim.tr.1.c.1.ch.13.col.1.

Exurire nõ incipimus, ptinus ab exercitatiõe, vel pp col liquationis risidua, dum penitus concoquuntur: aut propter spiritum, quem labor ex humore subito mouet, aut propter sitim, quam laboris calor inducit, hęc enim accidunt omnia. Aristoteles problemat. sect.5. char.405.q.20.

Etesiæ flant post versiones, & canis ortum, nec tunc cũ maxime fuerit prope Sol, nec quando longe, & diebus quidem flant, nocte cessant, quia prope existens præuenit exsiccans, antequam fiat exhalatio: cum autẽ abscesserit modicum, medio ctis fit caliditas, ita vt aquæ congelatæ liquescant, & terra exsiccata a propria caliditate, & ab ea, quæ Solis est, quasi ardescãt, & exhalent: nocte desinunt, quia congelata liquiescere desistunt propter noctium frigiditatem. Aristotel. meteor.2.sum.2.cap.2.chart.514.

Etesiæ, qui est ventus Boreas, continue flant post æstiuales versiones, & non Austri, sic post hyemales, & si fiunt leuiores post hiemales versiones, non tameu sic continue: quia Boreas a locis, quæ sub Vrsa stant, quę plena aqua, & niue sunt multa, quibus liquefactis a Sole post æstiuales versiones, magis quam in ipsis flant etesiæ, sic enim, & suffocationes fiunt, non cum maxime appropinquauerit ad Vrsam, sed cum calefecerit ampliori tempore, & cum prope. Similiter, & post hyemales versiones flant Orinthiæ, eterim hic etesiæ sunt debiles: minores autem, & tardiores etesijs flant: septuagesimo enim die flare incipiunt, quia Sol longe existens inualescit minus: non continui autem flant similiter, quia quæ in superficie, & debilia, tunc segregantur, magis autem congelata ampliore indigent caliditate. Quapropter interpollantes isti flant, donec sub verbonibus iterum æstiualibus flauerint etesiæ, quoniam vult quam maximè continuè hinc semper flare ventus. Arist.meteo. secund.sum.2.cap.2.chart.515.

Ethices gemma est colore puniceo, & ab aliquibus aquileius vocatur, quia aquilæ aliquando inter duo ouа illum ponunt in nido: habet in se lapidem, qui quassatur, & mouetur: sinistro brachio alligatus abortum prohibet, & periculum parturientis mitigat, & hominum caducorum casum frequenter prohibet. Albert. mag. 2.de miner.tract.2.cap.5.ch.140.col.1.

Ethicorum duplex est cognitio, vna ex proprijs principiis, quæ sunt natura, consuetudo, voluntarium, inuoluntarium, electio, consilium, & huiusmodi, quę ad ethicam pertinent: alia rationum speculatio qua, quid eligibile, quid fugiendum contenditur. Alber. magnus.in topicorum chart.238.col.3.

Ethicus suum non sentit calorem, cum aliquando maior sit calore febricitantis, quia omnis sensus dissimilitudine percipitur, & calor ethicus est habitudinalis. Albertus magnus de motibus animal.l.prim.trac. 2.cap.4.chart.43.columna 3.

Euaporationes sunt principia nubium, & pluuiarũ. Ale. aphrod.in 1.meteor.c.1.tex.co.1.chart.2.column.1.

Euaporatis ab igne si derelinquitur aliquid, quod euaporare nequit, illud est terræ. Alexand.aphrod.in 4. meteor.cap.6.com.28.chart.106.col.1.

Euaporatio, & minima diuidit, & quod nobilius, & subtilius est in re ipsa, quæ euaporat eleuatur reiecto fętulento non bene commiscibili. Alber.magn.de ani. l.20.tract.1.cap.8.chart.165.col.3.

Euaporatio tribus fit virtutibus, quarũ duæ sunt in materia, & tertia, quæ est causa mouendi, & alterandi in vtraque. Prima est in materia grossiori, & grauiori calor in terra, & aqua vaporabiliter eleuãs vnũ istorum in aliud, & vtrunque simul in elementum aeris. Alia est frigus temperatum aeris comprimens, & deprimens aerem in id, quod ex aqua, & terra eleuatur, & quod causat hoc est lumen periodi, quod ex multis stellarũ virtutibus incidit in locum generationis. Alb. magn.de ani.lib.20.tr.1.cap.8.chart.165.col.3.

Eudoxus Cnidius primus græcorum dicitur intigisse suppositiones quibus soluantur apparentiæ. Simpl.in 2.de cęlo, tex.66.com.43.chart.74.col.3.

Euesus Syrus Aegypti præpositus cũ pfectos singularũ terræ Aegypti partiũ a se defecturos sensisset, cõuocatos in aulã oẽs suspẽdit, familiaribus aũt eorũ iussit renunciari, a se illos haberi in custodia, & ab ipsis pro redemptione pecunias accepit, quibus vnicuiq; mortuum suum reddidit. Aristot.œconom.2.chart.822.

Eufrates

Eufrates fluuius nascitur in campis Indorum, & currit versus Syriam per milliaria 612. mergiturin Oceano Orientali, iuxta insulam, quæ Theron vocatur. Alb. mag.de natur.loc.dist.3.ca.1.c.101.col.2.

Euidentia duplex, alia, quam mens ipsa facit, alia sensus, quam summopere laudat Arist. Simp.in prædic.c.2.

Euomentes leuiter cur pituitam euomunt; qui plenius, bilem, qui supra modum, etiam sanguinem? quoniam qui vehementer intendunt, materias quoque imis infixas euellere possunt: pituita, vt crassa illinitur, & ob eam rem, vel a leuiore excitatione mouetur, at si bilis per ventrem innatet, celerius mouetur quam pituita. Alex.aphrod.proble.nu.2.58.c.744.

Europa his finibus circumscribitur. Herculis cippis, Põti recessu; Hircano mari, secundum quam angustiæ Isthmi similes ad Pontum vsque pertinent, nonnulli autem ab ipso Isthmo Tanaim fluuium Europæ terminum esse dixerunt. Arist.de mundo. ca.2.c.814.

Euripides, tametsi aliqua parum recte dispẽset, maxime tamen tragicus omnium poetarum est. Arist.de poet. cap.11.ch.224.

Eurus flat ab oriente hyemale, & huic contrarius est Argestes, vel Olympias, vel Sciron, Caurus, Corus; omnibus enim his nominibus hic ventus appellatur. Arist.meteor.2.sum.2.ca.13.ch.519.

Euro spirante cur omnia maiora videntur? quia eo flatu aer fit obscurior, & magis caliginosus. Arist.probl. sec.26.q.55.c.595.

Exacolitus varius est lapis, & dissolutiuus, vino permixtus, & potatus contra cholicam, & iliacam passionem valet. Albertus magnus in 2. de miner.ex tr. 2.cap.5.c.140.colum.2.

Exacontallitus est lapis sexaginta coloribus distinctus, paruæ quantitatis, in Lybia inuenitur, nocet neruis, & oculos tremulos reddit. Alber.mag.in 2.de miner. ex trac.2.cap.5.c.140.col.2.

Exhalationis natura est calidum, & siccum, & quasi potentia ignis. Arist.meteor.1.ca.4.c.457.col.1.

Exhalatione exusta fiunt, quæ magis in supremo loco coguntur, quæ autem demissius segregata, propter quod congregatur, & frigescit humidior exhalatio: hæc enim congregata, & inspissata deorsum tendens propellit, & deorsum facit calidi proiectionem. Arist. meteor.1.su.2.te.1.ca.1.c.462.

Exhalationis ob positionẽ qualitercunq; posita habeat latitudinẽ, & profunditatẽ, sic fertur, aut sursum, aut deorsum, ad latus, vt plurimum aũt ad latus, quia duobus fertur lationibus, violentia deorsum, natura sursum, omnia enim talia secundum diametrũ feruntur: ideo vt plurimum obliqua fit latio horum. Arist.meteor. 1. su.2.cap.1.tex.1.c.461.

Exhalatio est omnium horum, vt materia, vt mouẽs autem, aliquando, quę sursum latio, aliquando aeris concrescentis coagulatio. Aristoteles meteor. 1. sum.2. cap.1.tex.1.c.461.

Exhalatio vaporosa cum mixta, cum humida eleuatur, deciditque in pluuiam, plurima salsedinis portio decidit. Arist.meteor.2.sum.1.ca.3.c.502.

Exhalatio austro spirante, autumno tempore, plurima fit falsa. Arist.meteor.2.su.1.ca.3.c.504.

Exhalatio alia humida, alia sicca, & hæc vocatur vapor, illa secundum totum innominata est, sed vniuersaliter licet appellare fumum. Aristot.meteor.2.sum.2. cap.1.char.509.

Exhalatio non est humida sine sicco, nec sicca sine humido, sed dicitur secundum excessum. Arist.meteor.2. su.2.cap.1.ch.509.

Exhalatio humida est pluuiæ principium. Arist.meteor. 2.su.1.cap.1.c.509.

Exhalatio sicca, est ventorum principium. Arist.meteor. 2.su.2.cap.1.c.509.

Exhalat id, quod nec congelatum est, nec nihil habet siccum: sed quod habet siccum, & humiditatem, hoc exhalat. Arist.meteor.2.su.2.ca.3.c.515.

Exhalabilia sunt corpora, quæ humiditatem quidem habent, sic autem habent, vt non euaporent, seorsum ab ignitis. Arist.meteor.4.su.2.ca.2.tex.4.c.582.

Exhalabilia alia tempore in aerem excernuntur, & alia euanescentia sicca, & hæc terra fiunt, differt autẽ hæc excretio, quia neque madefacit, neque spiritus fit. Aristot.meteor.4.su.3.ca.3.te.47.c.582.

Exhalatio est a calido vstiuo communis excretio sicci, & humidi simul; qua propter non madefacit, sed colorat magis. Aristoreles meteor. quarto. su.3.cap.2. tex.3.ch.582.

Exhalantia humidorum humidi magis sunt, ardentia autem sicci. Arist.meteor.4.sum.3.ca.2.c.584.

Exhalationes duas sursum ferri nouimus in aera nobis impendentem tenues, & nobis non conspicuas, nisi si quid est huiusmodi ad tractus orientales, & præter ea, quæ ex amnibus, & locis irriguis sursum feruntur; alia sicca, & in fumum conformata, è terra manans: altera humida roscidæ expirationis plena ab humida natura exhalata, ex qua nebulæ, rores, & gelu omne genus, pluuiæ, nubes, niues, & grandines oriuntur: a sicca venti, flatuumque differentiæ exoriuntur, tonitrua, fulgura, turbines, fulmina, & his cognata. Aristotel.de mundo.ca.3.c.815.

Exhalatio fumida communis est aeri, & terræ, & ex hac constituitur terræ quædam species. Aristot.de sen.& sen.cap.5.c.20.

Exhalatio fumida non potest fieri in aqua. Arist.de sen. & sen.cap.5.c.20.

Exhalatio attracta a stellis lactei circuli ipsum videre facit, vt exhalatio consequens aliquam stellam facit ibi videri caudam. D.Tho.in pri.meteor.lec.13.c.46.

Ex aliquo dicitur vno modo ex quo est, vt materia: & hoc dupliciter, aut secundũ genus primum, idest materiam primam, vt liquabilia ex aqua; aut secundum vltimam speciem, idest materiam propinquam, vt ex ęre statua. Alia ex primo mouẽte principio, vt ex quo pugna ex conuitio. Alia ex compositio ex materia & forma, vt ex toto partes, quod totum quo finis ratio consistit, forma est, & per hanc formam habet finem, & perfectionem, & cum hoc, totum fit ex compositione, vt homo ex lapide, & statua ex ære. Alia dicuntur ex parte aliqua horum modorum, vt puer ex patre. Alia prius quidem tempore, vt ex die nox, & ex sereno tempestas, quia hoc post hoc, & horum alia: quia habent transmutationem ad inuicem sic dicuntur. Alia, quia secundum tempus solum, vt ex ęquinoctio nauigatio. Arist.quinto metaphysico. capit. 24.text.29.char.112.

Ex aliquo duobus modis fit, aut aliquod fit ex toto alicuius, vt animal sanguineum ex carne, vel ex parte, vt filius est ex matre. Auer.in 5.metaph.com.29.c.64.

Excedens diuiditur, & in excessum, & in id, quod exceditur. Arist.physic.cap.3.te.71.char.99.

Excellentiæ nimiæ, odiosæ sunt. Aristoteles 4.ethic.nic. cap.7.char.102.

Excessus in diuisione dicitur, cum aliquid diuiditur in materia, relinquẽdo, quæ sub ipsis sunt. Io.gramma. in secundo poster.cap.6.c.60.col.1.

Excedens omne diuiditur in id, quod exceditur, & excessum, & componitur ex his. Simp.in 4.phys.te.71. char.244.col.2.

Excessus, aut defectus, duobus modis consideratur: vno, in ipso vitio, cum magis, aut minus excedit: alio, respectu mediocritatis. Eustr.2.ethic.ca.6.c.101.

Excedens omne secundum quantitatem continet illud, quod exceditur. Diuus Thomas 5.metaphy.lib.17. tex.20.char.364.

Excogitabile omne non eſt eligibile,ſed id,quod eſt operabilium finis,& hoc eſt bonum,vel verum,vel apparens. Ariſ.de anim.mot.cap.3.ch.85.

Excrementa omnia ſunt ſalſa. Ariſtot.meteor.2.ſum.1. cap.2.char.498.

Excrementum duplex,aliud ſiccum,aliud humidũ.Ariſtot. de hiſt. anim.1.cap.2.ch.10.

Excrementum eſt alimentum contrarium , & amarum dulci,& ſanguis integer dulcis eſt.Ariſtot.de par.ani. 4.char.506.colum.2.

Excrementi ſicci,& humidi meatus in omnibus animalibus animal generantibus diuerſus eſt . Ariſt.de gen. anim.cap.18.ch.108.

Excrementum eſt reliquię alimenti.Ariſt.de generatione animalium.capit.18.charta 122.

Excrementũ omne,aut vtile eſt,aut inutile.Ariſt.de generatione animalium.cap.18.charta 122.

Excrementum inutile eſt id , a quo nihil præterea naturæ ſuppeditatur , ſed quo plus abſumitur , eo magis natura vitiatur;vtile contra.Ariſt. de generatione animalium.capit.18.char.122.

Excrementũ primi alimenti pituita eſt . Ariſt.de generat.anim.cap.18.char.122.

Excrementis omnibus locus a natura datus eſt,colliquamentis non : ſed fluunt,quo facilius ferri poſſunt , vt alimenti ſicci excrementis aluus: humidi veſica , vtilis,ventriculus , ſeminalis vterus , genitale mammæ . Ariſt.de gen.ani.cap.18.char.123.

Excrementi emiſsio ſemper vtilis.Ariſt. de gener. anim. cap.18.char.125.

Excrementis natura dedit , quibuſcunque conceptaculum,& cum ſemen,& menſtrua ſint excrementa,ſicque inter ſe differant,ideo diuerſa quoque conceptacula eis dedit natura,vt vterus in fœmina diuerſus a membris viri excrementi ſemen ſcilicet capientibus . Ariſt.de gener.ani.4.cap.1.c.230.

Excrementa lenta glutinoſaque , vt cum humore propter mixtionem excerni poſſunt , ita cum ſpiritu nequeunt. ideo magis vomitus, quam ſudores corpora leuant.Ariſt.proble.ſect.2.nu.22.c.357.

Excremẽta,& putredines nõ noſtra,ſed diuerſa ſunt, & aliena a noſtra natura.Ariſ.probl.ſec.4.nu.14. c.386.

Excrementum omne caloris inedia fit. Ioan.gramm.de gen.ani.l.1.cap.20.c.26.col.3.

Excrementum omne aduentitium eſt.Ioã.gram.de gener.ani.li.1.ca.20.ch.26.col.3.

Excrementum humidum plerique, ſed magis ætas puerilis emittere ſolet.Ioan.grammat. de gener.ani.li.2. cap.4.c.37.colum.3.

Excrementa natura producendi non habet ſcopum,ſed ex neceſſitate hoc euenit , quia non poteſt conficere omne alimentum ſiccum,& humidum . Mich.epheſ. 3.de partib.anim.ca.7.ch.115.

Excremento cum natura pro aliqua vtilitate vti poteſt, id facit;ſinautem,ponit ipſum in loco vbi non noceat operationibus animalũ,vt ſunt pili pectoris, & quæ circa pudenda.Auer.de part.ani.2.cap.15.c.76.

Exacta omnia in fœminam mutantur,quia laxatur principium,ex quo intentio corporis eſt. Ariſ.de gen.ani. 5.cap.2.ch.286.

Exemplum quid eſt , & quot ſunt eius ſpecies, & ad quem pertinet .

Exemplum eſt,cum extremum medio inſiſtens mõſtratum fuerit per ſimile tertio;oportet autem medium tertio , & primum ſimile totius eſſe in exiſtens.Ariſ.prior.li.2.ca.24.ch.287.

Exemplum nec eſt , vt pars ad totum , nec vt totum ad partem,ſed vt pars ad partem,quando ambo ſub eadem ſunt, totum autem alterum . Ariſtoteles prior. l.2.capit.24.charta 288.

Exemplum eſt inductio, **enthimema ſyllogiſmus. Ariſt.** rhetor.1.char.10.

Exemplum eſt non vt pars ad totum , nec vt totum ad partem,nec vt totum ad totum , ſed vt pars ad partẽ, & vt ſimile ad ſimile , cum vtrunq; fuerit ſub eodem genere,& alterum altero notius ſit.Ariſtoteles rhetoricor.primo.char.13.

Exemplorum duo ſunt genera;vnum eſt res ante geſtas exponere,alterum ipſum confingere, huius altera eſt parabola,altera logi.Ariſt.rhetor.2.char.109.

Exempla concionibus aptiſſima ſunt. Ariſtot.rhetor.3. charta 171.

Exempla ſunt res his, quæ facta ſunt , ſimiles, & his , de quibus nunc loquimur contrariæ . Ariſtot.rhetor.ad Alex.cap.8.char.202.

Exemplis vti oportet , cum quod ipſe affirmas , vel minus veriſimile eſt , id re perſpicuum futurum dicas : nam ſi minus fides per probabile præſtatur, vbi didicerit rem aliam , ei ſimilem , de qua loqueris , ita habuiſſe,vt dicitur magis credunt.Ariſt.rhetor. ad Alexan.cap.8.char,202.

Exemplorum duo ſunt genera , partim enim res ratione,partim ſine ratione fiunt . Ariſt. rhet.ad Alexand. cap.8.char.202.

Exempla ex contrarijs quoque ſumere oportet. Ariſtot. rhetor.ad Alex.ca.8. ch.204.

Exempla ea ſumenda ſunt,quę tum rei congruunt,tum ipſis auditoribus , vel loco,vel tempore ſint proxima, vel ex maxime notiſſimis.Ariſtot.rhetor.ad Alexand. cap.31.char.231.

Exemplum ad faciendum fidem , infirmiſſimum eſt argumentum. Themiſt.in primo de ani.cap.24.tex.60. char.67.colum.1.

Exemplum eſt oratio , quæ fidem partis ex parte facit. Alex. aphrod.in prim.prior.ca.4.ch.9. col.2.

Exemplum,& inductio probabilia ſunt argumenta , nõ neceſſaria . Alexander aphrod.in primo prior.cap.4. char.9.colum.2.

Exemplum ex his,quæ ad ſingula pertinent, quę alicuius gratia ſunt,ſua ſubiecta conſtituit , atque inde ſua argumenta ducit. Ammo.in porph.c.2.col.1.

Exemplum perſuadet probabile ex eo quod æqualem habet probabilitatem . Ioannes gramm.in pri.prior. cap.1.c.7.colum.4.

Exemplum eſt , vt pars ad partem . Io.gram.in 2.prior. cap.24.ch.82.col.3.

Exemplo melius difficilia manifeſtantur.Auer.2.de ani. tex.149.c.156.col.3.

Exemplum eſt concluſio , quæ per particulare propoſitum,particulare quoddam oſtendere contendit. Boetius de dif.top.lib.2.ch.864.

Exemplum eſt argumentatio , in qua medium extremo ineſſe oſtenditur,per id,quod eſt ſimile tertio.Alber. mag.in prior.c.168.col.1.

Exemplum nullum ſecundum ſe facit neceſſitatẽ, ideo pertinet ad rhetorem;poteſt tamen pertinere ad dialecticum, quia ex præconfeſſione facit fidem probabilem.Alb.mag.in prior.c.168. col.2.

Exemplis vtitur Ariſtoteles ad declarationem rerum nõ ad veritatem ; ideo ſæpe , & in logicis , & in naturalibus eis ſecundum antiquorum opinionem vtitur. Diuus Thom.in prim.de gener. & corr. l.8.text.15. char.8.colum.2.

Exemplorum duo ſunt genera, alterum rei geſtę veritatem continet,alterum fictæ commemorationem:huius duæ ſunt ſpecies,collatio,& apologus . Dan.Bar. 3.rhet.cap.38.ch.123.

Exemplum ijſdem de cauſis ſumitur, quibus ſimilitudo, vt ornet,probet,apertam, & ante oculos faciat rẽ poſitam.Dan.Barb.2.rhet.cap.38.c.123.

Exem-

Exemplum ut ſit , & ut ſe habet ad concluſionem.

Exempla deliberatiuis maxime competunt , quia ex præteritis futura arguentes iudicium facimus. Ariſtoteles rhetoricorum primo chart.42.

Exemplum fit ſimile , & notius ſimile, & minus noto Alexander aphrodiſeus in octauo, topicorum cap.2. chart.91.columna 4.

Exemplar,cum non poſsit reduci in alias cauſas,erit, & cauſa . Simplicius in ſecundo , phyſicorum text.69. chart.127.columna 2.

Exemplum ſi bonum eſt, & concluſio bona , ſi malum, mala . Ioannes grammaticus in ſecundo , prior.cap. 24.chart.82.columna 3.

Exemplum in rhetorica magis perſuadet , quam enthimema . Auerroes prim.rhetoricorum tract.ſecund. capit.ſecund.chart.31.columna 2.

Exemplum quatuor terminos habet. Albertus magnus in prior.chart.168.colum.1.

Exemplum duas continet argumentationes . Prima,in qua fides trahitur ab exemplo,in qua oſtendit primũ de tertio per medium . Secunda,in qua trahitur fides a medio , in qua oſtenditur primum de medio per ſimile tertio,& ſecundus habet neceſſitatem.Albertus magnus in prior.chart.168.col.1.

Exemplum,ut differt à ſyllogiſmo , & ab inductione , & ut comprehenditur ab inductione .

Exemplum differt ab inductione, quia illa ex omnibus indiuiduis demõſtrat extremum medio in eſſe, & ad extremum non copulat ſyllogiſmum,hoc autẽ, & copulat,& non ex omnibus monſtrat . Ariſtoteles prior.lib 2.capit.24.chart.288.

Exemplum eſt inductioni ſimile. Ariſtoteles rhetoricorum ſecund.chart.109.

Exempla qui non habent , enthimemata tanquam demonſtrationis adhibere debent , per hæc enim fides fit:qui vero habent , tanquam teſtimonia poſt enthimemata ſubijcere debet . Ariſt.rhet.2.ch.111.

Exemplum differt ab inductione , quia in inductione verificatur vniuerſale per particulare , hic vnum per alterum , quia ſit ſimile . Auerroes epitom.in logic. chart.359.columna.3.

Exemplum ſub inductione comprehenditur. Albertus magnus in prior.chart.167.col.3.

Exemplum differt a ſyllogiſmo:quia ſe habet vt pars ad partem . Albert.magn.in prior.char.168.col.1.

Exemplum,quia ex aliquo particulare facit fidẽ , differt ab inductione,quæ per omnia particularia concludit vniuerſale . Alb.magn.in prior.char.168.col.2.

Exemplum reducitur ad inductionem,quia multa exẽpla,vnam faciunt inductionem . Albertus magnus in prior.168.columna 2.

Exempla,ut ſumuntur literæ , & vt pro ipſis declarantur res .

Exempla quibus vtitur Ariſtoteles in ſyllogiſmis,videlicet literæ a , b, c, nihil ponunt , ex quo aliquid ſequitur veri , vel falſi , vt geometria lineam pedem ponit . Ariſtot.primo prior.ſec.3.cap.39.ch.228.

Exempla,etſi falſa ſint,non curantur.Auerr.2.de anim. text.157.chart.156.column.4.

Exempla non curauit multum Ariſtoteles, an ſecũdum rei veritatem ſint,modo rem declarent.D. Tho.in 2. de gen.& cor.l.6.tex.35.char.29.col.4.

Exempla Ariſtotelis non ſemper ſunt accipienda ſecundum veritatem,ſed ſecundum ſimilitudinem proportionis. Diuus Thomas ſeptimo,metaphyſi.l.ſecund. text.7.charta 434.

Exemplar,& imago differunt , quia exemplar eſt illud ad cuius imitationẽ fit aliquid , imago autẽ eſt, quod fit ad imitationem alterius . Ale.de ales in 1.metaph. chart.29.colum.4.

Exercitium vile id putandũ eſt, vt ars, & diſciplina,quæ corpus , aut animam , aut mentem liberi hominis ad vſum,& opera virtutis inutiliora reddunt,& artes illæ,quæ deterius diſponunt corpus , & cuncta mercenaria exercitia ſordida nuncupamus: mentem enim vilem,& occupatam reddunt.Ariſtoteles prim. lib.8: cap.2.char.709.

Exercentes cur a Sole cum ſedent,magis vruntur,quam cum mouentur? quia cum in motu ſunt , aerem agitant;cum vero ſedent,quia aer immotus eſt,Solis vim acriorem experiuntur.Ariſt.probl.ſe.38. nu.6.c.659.

Exercitij finis eſt extenuatio , & extenuationis finis eſt ſanitas.Auer.in phy.2.te.32.c.29.c.3.

Exercitium largitur naturæ hominis præparationem, quæ in ea non erat ante, & non eſt remotum , vt virtus moralis operetur in hoc,& maxime caſtitas. Auerroes phy.7.tex.20.ch.147.c.3.

Exercitia liberalia ſunt , quæ non vtilitatis cauſa operari quæruntur,ſed propter ipſa exercẽtur, vt ſimphonia. Alb.mag.in 1.metaph.tract.2.c.7.c.60.c.4.

Exercitium non generat directe virtutem, ſed ex conſequenti.Alb.mag.eth.1.tr.6.c.4.c.22.c.2.

Exercitus dux ille creandus eſt, qui experientiam habet magis,quam ille,qui habet virtutem , quia ſemper experientia in armis poteſt magis pertingere ad finem reipublicæ,quam virtute.D. Thom.politicor.quinto lect.7.ch.81.colum.1.

Exiſtens eſt(vt ait Theophraſtus) quod cum eſt , tũc nõ ineſſe nullo modo poteſt . Ale. aphr.in 1. prior.c.22. char. 26. columna 4.

Exiſtentia omnis,ſubſtantia dicitur. Io.gram.in 2 poſt. chart. 58. columna. 2.

Exiſtentia in nobis,alia actu ſunt,alia potentia. Magen. in l.de interpret.char.18.

Exiſtentia,quæ quæritur de quacunque re, dupliciter ſe habet,quia illius aliquid eſt,cuius quæritur exiſtentia aut non exiſtentia,& ipſius aliquid eſt,cuius quęritur exiſtentiæ poſſibilitas,& non exiſtentiæ. Auerroes in poſt.2.c.1.te.7.char.199.

Exiſtens actu idem,quod antea fuit poſſibile . Auerroes in poſterior.2.c.7.te.56.c.219.

Exiſtentiæ eſſe proprie non demonſtratur . Ale. de ales in 6.metaph.tex.1.c.170.c.2.

Exiſtimatio noſtra non ſufficit in rebus , vt ipſæ ſubſiſtant.Simp.in præd.c.44.

Exiſtimatio eſt tum aſſenſus animæ per vnumquemque terminum factus , tum adhærentia tanquam in vno termino facta.Simplic. in 3.de anim.ex ſect.1.te.152. char. 654. colum. 1.

Exiſtimatione multoties vtitur Ariſtoteles pro certitudine.Auer.in 1.de ani.tex.52.c.137.c.2.

Exiſtimatio eſt conſenſus , qui prouenit a cognitione . Auer.3.de anim.te.57.ch.184.col.5.

Exoas fluuius naſcitur de monte Taroeſte , & non longe ab ipſo in quinque alueos diuiditur,& omnes trãſeunt per Caucaſum montem , qui locus Soli cantus dicitur,& poſtea fluunt in Gangem;hic vero eos accipiens fluit miliaria 626. & mergitur in Oceanum orientalem vbi eſt inſula Solis.Alb.mag.de natur.loco. diſtin.cap.1.ch.101.colum.2.

Exodus pars tragœdię iuſta , poſtquam nullus deinceps eſt chori cantus.Ari.de poetic.cap.10.ch.272.

Exordium eſt oratio , quæ rebus ijs , de quibus reliqua futura eſt dictio,ſummatim expoſitis, auditorum animos ad attentionem idoneè , & quoad fieri dicendo poteſt ad beneuolentiam nobis comparat.Ari.rhet.ad Alexand.cap.28.char.223.

Exor-

Exordium non debet esse, nec vulgare, nec commune, commutabile, longum, separatum, translatum. Dan. Barb. 3. rhet. cap. 23. c. 182.

Expedientia vno tempore sæpe contraria, alio tempore expediunt. Auerroes primo rhetor. tract. 1. cap. 2. char. 30. colum. 3.

Ex, propositio indicat causam materialem, cum dicimus aliquid generatum esse ex hoc. Auerroes 5. metaph. ex sum. 1. t. 3. c. 49.

Ex famosior significatio est, cum aliquid dicitur esse ex aliquo tanquam ex materia. Alexan. de ales in 5. metaph. tex. 29. c. 158.

Ex particula aliquādo dicit habitudinem causæ efficientis, vt cum dicimus ex patre est filius: aliquando habitudinē causæ materialis, vt ex ferro est cultellus. Alexan. de ales. in 5. metaph. te. 4. c. 107. col. 3.

Expensarum imminutio fortuna est diuitiarū effectrix. Dan. Barb. 1. rhet. ca. 13. c. 33.

Experimento aut ex omni quiescente vniuersali in anima, vno præter multa (quod vtique in omnibus sit vnum illud idem) est artis principium, & scientiæ: si quidem igitur circa generationē, artis est: si circa ens, scientiæ. Arist. post. l. 2. ca. 18. te. 27. c. 386.

Experimentum fit ex memoria in hominibus: nam multæ memoriæ eiusdem rei faciunt experimentum vnum: vnde ita se habet experientia scientiæ, & arti, vt memoria experimento. Aristoteles primo metaphys. ex su. 1. cap. 1. c. 4.

Experientia facit artem, inexperientia casum. Arist. 1. metaph. ex su. 1. c. 4. col. 1.

Experimentum est circa particulare: vt hæc medicina confert tali ægrotanti: ars vero circa communes conceptiones, vt hoc omnibus ægrotantibus hac ægritudine contulit. Aris. 1. metaph. ex su. 1. ca. 1. c. 4.

Experientia, & ars non differunt in agendo: quia eodē modo, & ars, & experimentum circa particulare versantur, tamen in modo operandi differunt, vt in medicando magis proficiunt experti, quam habentes rationem, & artem sine experientia, quia experientia est circa singulare, ars autem licet operetur circa singularia, est tamen cognitio vniuersalium: experimentum vero, & quoad actionem, & quoad cognitionem est singularium. Aris. 1. metaph. ex su. 1. ca. 1. c. 4.

Experientiam temporis affert longitudo. Aris. 6. ethic. nicom. cap. 8. c. 149.

Experientia, & assuetudo differunt eo, quod assuetudo, & mos proprijs operationibus constat, ex hisque habitum acquirit, experientia vero alienarum operationum obseruatio est, ex quibus, qui discit, ratiocinari consueuit. Eustr. 2. ethic. ca. 1. c. 84.

Experimento addiscens ædificatoriam artem potest esse, & surdus, & mutus: ideo male Themistius interpretatus est hanc primam posteriorum propositionē; Omnis doctrina, & disciplina &c. Auerr. in 1. poster. te. com. 1. c. 128.

Experimentum est vniuersalis cognitio ex similitudine sensibili accepta per potentiam indicatiuam: & multa sunt experimenta per vnam sensibilem cognitionem, & multæ memoriæ experimentum. Alber. magnus in post. c. 218. col. 2.

Experimentum est cognitio singularium. Alb. magnus de ani. l. 8. trac. 6. ca. 1. c. 84. col. 2.

Experimentum dupliciter consideratur: vno modo, vt est vna quædam acceptio post plura inducta, quomodo homo tantum habet experimentum: alio modo, vt est consideratio conferentis ex forma, quæ est in hac herba, vel illa, & sic quæritur a brutis. Alber. mag. de ani. l. 8. tra. 1. ca. 1. c. 84. col. 4.

Experientia in physicis multum plus confert, quam doctrina per demonstrationem. Alb. mag. in 1. metaph. tract. 1. cap. 1. ch. 56. col. 1.

Experientia in physicis multum plus confert, quam doctrina per demonstrationem. Alb. mag. in 1. metaph. trac. 1. cap. 1. ch. 56. col. 1.

Experientia artem facit, & inexperientia casum. Alber. mag. in 1. metaph. tr. 1. ca. 7. ch. 58. col. 1.

Experimentum duo habet: vnum formale, quod est acceptio similis de multis: alterum materiale, quod est memoria conferens. Albertus mag. in 1. metaphysic. trac. 1. cap. 6. c. 57. col. 4.

Experientia est alienarum operationum obseruatio. Albertus magnus ethicor. secundo, tracta. 1. cap. primo. char. 26. colum. 4.

Experientia a sensu habet ortum, primo metaph. D. Th. in poster. c. 61. col. 3.

Experimentum est proprium hominis, & pertinet ad vim cogitatricem, quæ ratio particularis dicitur. Diuus Tho. 1. metaph. lec. 1. ch. 7.

Experimentum, vt fiat, duo concurrunt, vnum materia le, alterum formale. Materiale sunt species retentę in memoria. Formale autem est collatio illarum specierum; quę collatio magis concurrit, quam species. Alex. de ales in 1. metaph. c. 4. col. 4.

Experimentum facit collatio inter multa facta. Alex. de ales in 1. metaph. c. 4. col. 4.

Expertus sapientior esse videtur quocūque sensum habente sine experimento: artifex sapientior experto. architectus sapientior est manu artifice: & speculatiui magis actiuis. Arist. primo metaph. ex summa prima. cap. 1. charta 6.

Experitur nemo ea, quę a se fieri non posse videntur. Arist. rheto. 2. char. 69.

Expertes effecti duobus modis homines sunt: aut quia experti non sunt, aut quia subsidia habeant Aristot. rhet. 2. char. 82.

Expertum, & extimatum dupliciter referuntur ad vniuersale. Vno modo comtemplatione, ut ex expertis, & memoratis in sensu acceptis rerum veritas accipitur per se, uel in signo communi. Alio modo inest expertum, & memoratum, prout in ipso est conferens ad appetitum, & fugam. Alb. mag. de ani. 21. cap. 2. c. 170. colum. 2.

Expetendum vt effectiuum alicuius per se ipsum expeti non potest. Alex. aphrod. in 1. prio. c. 23. col. 1.

Expetendum est propter seipsum, quod in seipso ac sui natura expetendum obtinet. Alex. aphro. in 4. nat. quęst. cap. 25. c. 21.

Expirantes vehementer cur iterum expirare nequeūt? quod idem in respirando accidit, quia alterum dilatatio, alterum contractio loci est, & ambo uicissim fieri necesse est, bis uero ex ordine posse neutrum. Arist. probl. sec. 34. nu. 8. char. 650.

Explicatio exquisita in introductorijs non est expetenda, Simp. in præd. ch. 16.

Exposita est bestia in Iudęæ mari, quæ dicitur Iopea iucunda, longissimos, & multos dentes habens, & pinguedinem quinque cubitorum, & est de genere cętorum. Alb. mag. de ani. 24. ca. 1. ch. 197. col. 3.

Expositores octo in librorum initijs præfari solent, & sunt, propositum libri, vsus, ordo eius, partes eius, ratio ex proportione, modus doctrinæ, nomē libri quid significat, & auctor quis fuerit. Auerroes physicor. 1. ex prooem. ch. 2. col. 2.

Expositio est, cum sub vniuersali aliquod sensibile sumitur, de quo vtraque extremitas vel vniuersaliter, vel particulariter prædicatur. Albertus magnus in priora. ch. 104. colum. 4.

Expressibilia sunt illa, in quibus profundatur digitus, postea redeunt, vt lana facit, & cum non redeunt, vocantur compressibilia. Auerroes meteor. 4. tex. 9. ch. 212. columna 3.

Expulsio est, cum expellens relinquit quod mouetur. Arist.

Arist. phys. 7. sum. 3. cap. 1. tex. 10. charta. 181.

Expulsiua uirtus expellit, quod superfluum est, siue purum, siue impurum: & iuuatur calore aperiente vias, humiditate lubricante uias, frigiditate per accidens ingrossando ventositatem, quę cum magno impetu ejiciat; & siccitas, & frigiditas iuuant exprimendo: nec non caliditas viscositatem incidendo. Alb. mag. in secundo de ani. trac. 2. capit. 8. ch. 18. col. 4.

Exiccantur quæcunq; sunt aqua, & aquæ species; aut habent aquam siue iuper inductā, ut in lana, siue connatam, ut in lacte. Aristot. meteoro. 4. sum. secunda. cap. 2. tex. 30. charta 569.

Exicccantur omnia, aut calefacta, aut frigefacta, & ab interiori, & ab exteriori calido: extra quidem, ut quæ elixantur: intra autem, vt quādo ablato humido a caliditate, quā habet, consumptum fuerit expirante. Arist. meteor. 4. su. 2. cap. 2. te. 33. c. 570.

Extensibilia sunt illa, quę possunt trahi ex uno latere, & elongantur, & nō incidūtur; & uniuersaliter sunt res cōglutinatiuæ, in quibus est aliqua coagulatio. Auer. meteoro. quarto. charta 212. col. tertia.

Extenuatus merum si inde hauserit multum, morte occumbet, & plerique bibaces, cū se nihil extenuarint, multo tamen, & uniuerso mero hausto sicci efficiuntur; uinum enim calidum est, & ut uita calido contineri videtur, sic mors refrigeratione accidere, quia vt ex cicuta, sic ex mero intereundū est, dū proprius calor paulatim extinguitur, modo tamen diuerso: cicuta enim calorem frigiditate sua extinguit, humoremque indurat: uinum autem sua caliditate calorē macerat naturalem. Et ut a Sole, aut nimio igne exiguus ignis extinguitur, sic intimus corporis calor a uini calore, si minus est, superatur, & extinguitur. Arist. probl. sec. 3. charta 374.

Extimationis differentię sunt scientia, opinio, & prudentia, & horum contraria. Aristoteles 2. de ani. sum. 7. 1. cap. 1. t. 154. charta 653.

Extimatio est, qua in omnibus fere sumus ancipites, sitne ita, an secus. Arist. mag. moral. 1. cap. 43. ch. 316.

Extimatio omnis in assensu consistit: assensus autem nō secundum solam occurrentium intellectionem, sed etiā per ueri, & falsi fit distinctionem. Simp. 3. de ani. ex sec. 1. t. 153. char. 54. col. 3.

Extimatio latius patet quam opinio. Simplicius ibidem.

Extimatio & cogitatio sunt rationales cognitiones. Simplic. 3. de anima. sec. 1. tex. 163. char. 58. col. 1.

Extra mundum, nec locus est, nec uacuum, nec tempus. Arist. 1. de cęlo. t. 98. c. 274.

Extra mundum quæ sunt, non sunt nata in loco esse, nec tempus ipsa facit senescere, nec vlla transmutatio vllius eorum est, quæ super extima dispositā sunt latione, sed inalterabilia, & impassibilia, optimam habentia vitam, & per se sufficientissimam, perseuerant toto æuo. Aris. in 1. de cęlo. sum. 9. te. 100. c. 275.

Extrà cadere terminus significat in plus esse, hoc est prędicari: hoc tamen in loco significat positionem mutare. Io. gram. in 1. post. ca. 19. c. 44. col. 4.

Extra corpus cœleste quod est, non est in tempore, vt Deus, & intelligētiæ, Auer. 2. de cęlo. te. 1. c. 45. col. 2.

Extrahens aliquid ex potentia in actum necesse est, vt in eo sit aliquo modo illud, quod extrahit, non quod sit secundum omnes modos. Auerr. in 12. metaphys: tex. co. 18. c. 143.

Extremitates in prima figura sunt, quæ & ipsa in alio, & in qua aliud est. Arist. prior. resolut. lib. 1. sec. 2. te. 5. charta 153.

Extrema in secunda figura vocantur, quæ subijciuntur medio, maius quidem, quod ad medium iacet, minus quod est longius a medio. Arist. lib. 1. prior. sec. 1. cap. 5. ch. 156.

Extrema in tertia figura, quę prædicantur, maius a medio longius, minus quod proximius. Arist. lib. primo prior. sec. 1. cap. 6. c. 160.

Extrema semper & in alijs, & in naturalibus circa idem susceptibile videntur fieri, & eiusdem esse passiones, vt sanitas, ægritudo, pulchritudo, turpitudo, robur, imbecillitas. Arist. de som. & vig. ca. 1. c. 47.

Extrema in rhombo puncta si duabus ferantur lationibus, cur non vtrunque æquale pertransit rectam, sed multo plus alterum? idem est sermo, cur quod super latus fertur, minus pertransit quam latus? quia quod ab obtuso fertur angulo, ambæ lationes fere fiunt cōtrariæ, & illa secundum quam ipsum fertur, & illam secundum quam a latere fertur. Ei autem, quod ab acuto fertur, accidit, vt ad idem feratur. Arist. quæst. mechan. q. 23. c. 794.

Extremi in propositionibus sumpti sunt termini illi, qui semel in positione propositionum sumuntur. Alexan. aphro. in 1. prior. ca. 33. c. 62. col. 1.

Extrema semper sunt cū ea re, cuius sunt extrema. Themist. in 4. phy. tex. 41. c. 36. col. 4.

Extrema alia sunt vt partes, alia vt termini. Simp. in 5. phys. te. 41. c. 36. col. 4.

Extremorum decidentias in eo cognoscimus, in quo fines, & extrema cognoscimus. Simp. in 3. de anima. ex sec. 2. tex. 23. c. 66. col. 2.

Extremitas minor in syllogismo cōcludente, necesse est, vt sit sub medio, vt continetur pars in toto, quousque fuerit proportio vnius ad aliud, proportio partis ad totum; & hoc actu in prima figura, potentia in secunda, & tertia figura. Auerroes in 1. prior. sec. 2. ca. 24. char. 83. colum. 3.

Extrema vtraque sunt in medio in actu, sed tamen non in vltima perfectione. Auerr. in physic. 1. tex. 56. c. 16. columna 4.

Extrema sunt in medio media dispositione, pro quo vide 4. cœli. co. 26. Auerroes physic. 5. tex. 6. c. 96. col. 4.

Extremorum translatio non est necesse, vt sit per omnia media. Auer. 2. de ani. tex. 105. c, 148. col. 1.

Ezox est piscis Danubijs, alij magnū, alij lahsem vocant, alij vsonem, aut asocem; lahsem figuram salmonis habet, nisi quod inferiorem mandibulam ad superius habet recuruā, vt Aquilæ rostrum curuatur ad inferius, & tunc non est longior, quam superior, sed superiore foramine ad hoc parato in se recipit inferiorem: non habet carnem adeo rubeam, nec delectabilem, vt salmo. Albertus magnus de animalibus, lib. 24. cap. 1. ch. 197. colum. 4.

F

ABA est multorum colorum, & qualitatum iuxta diuersitatem terrarum, in quibus nascitur declinat ad frigiditatem, ac siccitatem, ac frigida, & humida est. viridis inflat multum. generaf ex ipsa sãguis grossus, & caro mollis. Alber. magnus de veget. & plant. li.6.tr 2.ca.7.c.165.col.3.

Faba si vellicetur ante lucem, antequam luna procedat exorta excussa, & refrigerata ponatur in saluo, Gurguliones aut non habebit, aut minus infestos. Alber. mag. de veget. & plan. l.7.tr.2.ca.1.c.177. col.2.

Fabulas in Sicilia confingere ceperunt Epicarmus, & Phormis. Arist. de poetica. cap. secundo. char. 263.

Fabula, & principium, & finem non temere positum habere debet: & longitudo tanta esse debet quanta memoria facile complecti possit, ac demum magnitudinis terminus est, cum siue ad commodam fortunam ex incommoda, siue ex commoda ad incommodam ppetua serie mutata fuerit. Arist. de poet. ca. 5. c. 267.

Fabula vna est, non (vt nonnulli putant) si circa vnum aliquem sit: multa enim, & minime genere determinata accidunt, ex quibus quædam nullum constituũt vnum, & simili ratione vnius multæ sunt actiones, ex quibus vna actio nunquam fiet: in qua omnes præter Homerum errauerunt, & ita vna esse debet vnius, & eiusdem integræ, sicque partes inter se cohærere, vt nulla transferri, vel subtrahi queat, quin totum illud varietur, & immutetur. Arist. de poet. ca. 6. c. 268.

Fabulæ pulcherrimæ sunt, & maximam admirationem præseferunt, quæ veluti suopte impulsu prouenire videntur in ijs, quę a fortuna proueniant. Arist. de poet. cap. 8. char. 270.

Fabularum aliæ simplices, aliæ implexę. simplex est, in qua vna continua, & absque peripetia agnitione agendo fit mutatio. implexa, quæ vel agnitione, vel peripetia, vel etiam vtraque. Arist. de poet. ca. 9. c. 271.

Fabulam sic contexuisse oportet, vt etiam sublato spectaculo vnusquisque, quæ geri contigerunt, percipiẽs plane exhorreat, miserearturq; spectaculum, si portentosum est, & non terrificum, alienum est tragœdia. Arist. de poet. ca. 11. ch. 275.

Fabulæ ita sunt constituendæ, vt rem ante oculos maxime ponant, & in ipsis decorum inuenendũ est. Arist. de poetic. ca. 14. ch. 280.

Fabulæ ex admirandis, & fidem non capientibus constituuntur. Alex. aphr. in 1. metaph. c. 15. col. 1.

Fabulas fingit poeta, vt excitet homines ad admirandũ, & quia admiratio excitat, ad inquirendum, vt sciatur causa eius, de quo miratur admirans. Alb. mag. in 1. metaph. trac. 2. char. 60. col. 3.

Facere, & agere specie differunt. Aristoteles politic. 1. cap. 3. char. 493.

Facere est in quidpiam agere, cuius quæ sunt species, vel in seipsum facit, vt animus seipsum viuificat, vel in aliud, vt ignis; vel alio modo, per animi impetum, vt in cane latratus: vel per naturam, vt ignis in ligna. Ammo. in præd. char. 102.

Faciens, vt faciens, non mouetur, sed facit mouere immobile manens. Ammo. in præd. ch. 9.

Faciens comprehendit etiam subiectũ, & significat compositum conceptum ex agente, & actione. Simpl. in prædic. char. 79.

Facere non solum complehendit motũ, sed etiam actiones. Simpl. in prçd. char. 82.

Facere & pati in illis generibus suscipiunt magis, & minus, in quibus res, quæ agunt, & patiuntur, suscipiũt magis, & minus. Simp. in præd. c. 87.

Facere, & de irrationabilibus animalibus prædicamus, & de inanimatis corporibus; agere autem de animalibus rationalibus proprie prædicamus. Simpl. in 2. de cęlo. tex. 64. co. 42. col. 3.

Facere nemo dubitat, quæ se bene didicisse confidit. Diuus Thomas tertio ethico. lib. 16. c. 50. col. 3.

Facetia est mediocritas circa iucundum: si est in ioco, excessus, scurrilitas; qui vero ea est præditus scurra: qui autem deficit, rusticus quidem, & habitus est rusticitas. Arist. 2. ethic. ca. 7. c. 44.

Faceti dicuntur, qui apte, & moderate iocantur. Arist. 4. ethic. ca. 18. ch. 104.

Facetia est erudita contumelia. Arist. rhet. 2. ch. 99.

Facies ea pars est in homine, quæ caluæ subiecta est, soliusque hominis dicitur facies. Arist. de histo. anim. 1. cap. 8. char. 18.

Faciem homo solus anteuersus habet, & anteuersus vocem emittit. Arist. de partib. ani. 3. ca. 1. c. 467.

Faciem cur effigiare consueuerunt? quia ea prçcipue parte, qui sumus, agnosci potest. Aristotele sproblem. sec. 36. nu. 1. ch. 655.

Faciem cur maxime sudare solemus, quæ carnis omnino expers, gracilisque est? an quod ea propensiora sunt ad sudorem, quæ humida, laxaque sunt? caput autem tale est, quod humorem suum plurimum habeat, quẽ venæ tendentes inde declarant, & destillationes, quę in capite venire solent: cerebrum item humidum est, & foramina capitis permulta, capilli profecto forami num multitudinem, foras vsque productam, latissime indicant, sudor igitur non ex parte inferiore, sed ex capite oritur, quamobrem frons prima, & maxime sudat, prima enim subiecta vertici est, humor autem deorsum non sursum fluit. Aristoteles problematum. sec. 36. num. 2. ch. 655.

Faciem qui carnosam habent, segnes referuntur ad boues: qui macilentam, accurati: qui carnosam, timidi, referuntur ad asinos, & ceruos: qui valde paruam, pusillanimi, referuntur ad catum, & ad simiam: quibus est magna, tardi, referuntur ad asinos, & boues. At medius horum habitus est conueniẽs: & quibus videtur parum decens illiberales sunt, & referuntur ad apparentem conuenientiam. Arist. phy siog. ca. 9. c. 350.

Facies supererubescens qnibus est, verecundi sunt, referuntur ad passionem: quia verecundatis supererubescit facies. Arist. phy siog. ca. 10. c. 353.

Faciens, cum facit aliquid absque possibilitate patiendi, tunc vere dicitur facere. Alb. mag. in 1. de gen. & corr. trac. 5. ca. 7. c. 68. col. 1.

Faciei nomen non conuenit nisi homini secundum rectam rationem, & non alijs animalibus. Alb. mag. de ani. lib. 1. tr. 2. ca. 1. ch. 6. col. 1.

Faciei septem membra mouentur: frons, oculi, palpebræ superiores, maxilla in communitate labiorum, labia sine maxilla, & duæ inferiores narium extremitates, & mandibula inferior forti motu mouetur. Albertus mag. de ani. l. 1. tra. 2. ca. 14. c. 14. col. 1.

Facile enuntiant ad pauca inspicientes. Arist. 1. de gene. & corr. cap. 2. tex. 5. c. 384.

Facile quod non est, non est beatum, sed violentum. Aristot. 1. de ani. su. 3. tex. 49. ch. 601.

Facilius est non accipere, quam dare: suum enim quisq; magis non profundere, quam alienum non recipere consueuit. Arist. 4. ethic. nicom. ca. 1. c. 80.

Facilia sunt, quæ breui tempore, vel non molestę fiunt: nam difficilia sunt, quæ fiunt molestia, vel longitudine temporis. Arist. rhet. 1. ch. 28.

Facilia sunt, quæ breui tempore, & minimo labore, & impensa absoluuntur. Arist. rhet. ca. 1. ch. 182.

Facilius

Facilius est facere, quam bene facere. Alexand. aphrod. in top. cap. 1. c. 71. colum. 2.

Facilitas, & difficilitas oritur ex proportione, & improportione obiecti ad potentiam. Alex. de ales 2. meta. char. 34. column. 1.

Facta, alia propter aliquid fiunt, alia non, & horum alia secundum electionem, alia non secundum electionem. Arist. phys. 2 su. 3. c. 2. te. 49. ch. 41.

Factiuæ propositiones per duas species fiunt, per bonũ, & per possibile. Arist. de animal. motu, c. 4. c. 86.

Factum quod est, cum factum sit, nullo modo fieri potest. Ari. 6. ethi. ad Nicom. c. 2. c. 141.

Factum, aut non factum esse perscrutari, licet ex his, si quod minus naturam habet, vt fiat, factum est, & factum est, quod magis. Et si posterius, etiã quod prius, & si potuit, & voluit, fecit, & si voluit, & nihil extrinsecus impediuit, & si fieri potest, & iratus fuit, & si potuit, ac concupiuit, & si futurum fuit, vt facit, & si tentauit, & si quæcunque habent, vt posterius fiant, aut id cuius gratia fiunt, factum est etiã, quod prius, & huius gratia est, factum est. Aristoteles rhetoricorum secundo char. 107.

Factum ex aliquo, ex eo mutatur, ex quo fit, & ab ea natura discedit in qua erat, & aliquid aliud efficitur. Ale. aphr. in 6. meta. vel secundum lati. 7. co. 23. ch. 198.

Factum est de operationibus facientis, vt finis. Auerr. 2. de cęlo te. 17. chart. 50. colum. 2.

Factum omne prima intentione est essentialiter, secũda accidentaliter. Auer. 3. de cęlo, te. 74. c. 107. c. 3.

Factarum rerum, quædam sunt indiuidua substantiæ; quædam indiuidua accidentium, & substantiæ indiuidua, alia sunt indiuidua substantiarum simplicium, scilicet partes elementorum, alia indiuidua substantiarum compositarum, & substantiarum compositarum indiuidua, alia habent animas, vt animalia, & vegetabilia: alia non, vt mineralia. Accidentia vero, quę dam sunt in indiuiduis substantiarum simplicium, quædam in indiuiduis substantiarum compositarum, aut in habentibus animas, aut in carentibus eis, & vterque istorum modorum duorum, aut est per naturam, aut per voluntatem. Auer. de somn. c. 202. c. 2.

Facta in hoc differunt a creatis, quia facta, cum inuenta sunt, concopulatur eis priuatio, per quod indigent agente, quo esse eorum permanet. Auerro. ex destruct. destruct. disput. 3. char. 21. columna 1.

Futura voluntaria non potest homo intelligere, nisi modo accidentali. Auer. de somn. ch. 202. col. 2.

Factum omne a mouente vniuoce fit. quæ propositio, tribus adiectionibus verificatur: prima quod intelligatur de causa, non instrumento: secunda quod intelligatur de coniuncta, non separata: tertia de causa per se, & nõ per accidens, & hæc est Alexan. Them. & Auer. opinio, sed Albertus eam veram esse generaliter intelligit. Albertus magnus in 2. metaphy. tractat. 1. cap. 11. ch. 150. column. 3.

Factio non ponitur inter ea, quæ aliquod bonum appetere videntur, quia factio non est materialis artis, vt actio virtutis naturalis. Albertus magnus ethicorum 1. tract. 3. ca. 4. char. 6. colum. 4.

Factiuarum rerum tres sunt termini, vnus electionis, alter motus, & operationis, tertius intentionis, & ille est status. in actiuis non sic, sed stant in vno, primo qđ est actus. Alb. magn. ethicor. 6. tra. 1. cap. 6. c. 70. col. 3.

Factum tribus de causis non assimilatur agenti in forma. Primo, quia factum non primo, & per se respondet agenti, sed per accidens, & per posterius. Secũdo, quia agens agit instrumentaliter. Tertio, quia materia patientis non est proportionata ad recipiendam formam agentis propter eius excellentiam, sed recipit aliquid minus. D. Th. in 1. de gen. & cor. te. 3. c. 12. c. 3.

Facultates illę sunt, quibus idonei dicimur, vt affectibus afficiamur, quibus vel dolere, vel misereri possumus. Aristotel. 1. ethic. nicom. cap. 5. chart. 36.

Facultatum, habituum, & scientiarum nõ est vnus modus: nam facultas, & scientia eadem cum sit, esse cõtrariorum videtur, habitus vero contrarius, contrariorum esse nullo modo potest, nam ex sanitate cõtraria non agunt, sed sana. Aristoteles ethicorum nicom. capit. prim. chart. 108.

Facultas differt a parte, quia facultas per totum subiectum permeat, pars autem in aliqua portione substãtiæ est, non in totum. Ioann. grammaticus in tert. de anima. capit. 40. chart. 92. col. 2.

Facultates irrationales, ira, ſ. & cupiditas, ita a natura homini tributa sunt, vt operari duobus modis possit, vel rationis obtemperantes, vel rationis imperium respuentes, si rationi obtemperant, & rationales ipsę fiunt. At si contra rationi repugnãt non solum brutis conuenientes faciunt actiones, sed brutis quoque peiores, nam rationalem facultatem sibi coniunctam habent. Eustr. 6. ethic. cap. 1. chart. 273.

Facultatum irrationalium perfectio est, vt animę rationali tanquam mensuræ subiiciantur. Eustr. 6. ethic. cap. prim. chart. 174.

Facultatis eiusdem est nosse similitudines, & differentias. Boet. in top. lib. 4. chart. 812.

Facultatis eiusdem est, & verum, & verisimile perpendere. Daniel Bar. 1. rhet. cap. 8. chart. 13.

Falcones, quod alio nomine aſrencum vocant, vel vulgo auri pigmentum, est lapis citrinus, & rubeus. Alb. mag. 2. de miner. tract. 2. cap. 6. chart. 240. col. 2.

Falconum genera.

FAlconum nobilium sunt decem genera, & tria ignobilium, & tria mixta ex nobilibus, & ignobilibus, & vnum mixtum, quod quia non omnino est ex ignobili parente, valde est efficax ad venandum. Alb. mag. in lib. 23. de ani. cap. 5. chart. 187. col. 4,

Falconum primum nobilium genus est, quod sacrũ appellant, amat alte volare, est indignãs, parua crura habet, grossa, & nodosa, vngues crudeliores aquila, aspectu terribile, oculos flammeos ex citrino in rubedinem declinantes, caput magnum, & rostrum fortissimum, complicationes alarum magnas, & caudam longam, & est in magnitudine fere aquilę, & sub ipso propter timorem, nec aquila, nec alia auis rapax volat, sed fugiunt; volant duo simul, & domestici fiunt, qui in una pertica manent, & ad domicilium redire consueuerunt. Albert. mag. de ani. ibid.

Falconum secundum genus nobilium, est gyrofalconũ: quantitate maior asture, & minor aquila: dicitur gyrofalco, quia diu girando prædam insequitur, nec ad parua dignatur, sed Grues, & Cignos insequitur. Est pulchra auis, non longa cauda, alarum iuga ualde decentia habens, & fortia, crura plana non nodosa, ungues satis fortes habet: in uenatione diu insequitur prædam, ideo uenator, indiget ueloci equo, in quo insequatur eum, & doctis velocibus canibus, qui ei auxilientur quando prædam deijci, est docendus, ne in aqua prædam inijciat, ne sequens in aqua lædat, uel mergatur: & si euadit, fit timidus. Alber. magnus de animalibus lib. 23. cap. 1. chart. 187. col. 4.

Falconum tertium genus est montanarium, breue spissum in corpore, est prçcipue breuis caudæ, pectoris ualde rotundi, & magni: fortium crurium, & breuiũ respectu corporis, nodosorum pedum, & fortium unguium, frequẽter respicit pedes, & est coloris in dorso, & exterius in alis, cineritii, & per permutationes fit clarior. Est ferum, malorum morum, iracundũ, incostantis iræ, ideo prçcipit Ptolomæus Rex Aegypti quod raro teneatur in manu, nisi de aurora, & tępore

venationis.

venationis. Pedes ualde pallẽtes habet, & crura quasi squamosa, squamis sese prementibus. Si non redit non est multum curandum, quia deposita ira redit ad domicilium: si ultra uires, ad fortes aues dimittitur, cum incaluerit ira eius immoderate præcipitat se in mortem. Alb. mag. de an. li. 23. ca. 7. ch. 188. col. 1.

Falconum quartum genus, quod peregrinum dicitur, quia semper de terra in terram peregrinatur, ut quia nescitur nidus eius, est quantitatis minoris, quã montanarius, cauda curta, longarum alarum, grossi capitis, longę coxe, breuis cruris, & si habet crura nodosa, melior est: albescẽtia etiã dicitur habere crura, & pedes. Anas communiter est eius præda. Alb. mag. de anim. li. 23. ca. 8. ch. 188. col. 2.

Falconum quintum genus est, quod gibbosum appellãt: ualde paruum est corporis quãtitate, sed mirabile uirtute, & audacia, & strenuitate uolandi. cum prædam insequitur: habet caput magnum respectu sui corporis, rostrum breue, rotundum, alas longas ualde exertas, caudam breuem, coxas fortes, & crura aliquantulum longa, quasi squamosa, pedes nodosos in articulis digitorum, oculos flammeos ardentes, & in colore peregrinorum: est tantæ audaciæ, quod anseres filuestres, ardeas, gruesq; deijcit. Alber. mag. de anim. li. 23. ca. 9. c. 148. col. 3.

Falconum sextum genus est falco niger, breuior peregrino, sed est figura per omnia similis ei, sed in colore dissimilis: quia in dorso, & exteriori alarum, & cauda fuscam habet nigredinem, & in pectore, & in ventre, & lateribus fuscam varietatem: in faciem guttas falconarias habet nigras, quæ quadam caliginosa, & fusca palliditate circunfunduntur. Alber. magnus de anim. li. 23. ca. 10. c. 188. col. 3.

Falconum genus septimum est falco albus, qui venit a mare Oceano a regionibus Noruegiæ, & Suetiæ: albedinis causa est frigus regionis, in qua nascitur: non est ita velox in volando, vt niger, sed diutius sequitur aues, quam niger. Albertus magnus de animal. lib. 23. cap. 11. c. 188. col. 4.

Falconum genus octauum est, quod rubeum appellatur, non quod in toto falco sit rubeus, sed quia pẽnæ, quæ in aliis sunt albæ, in hoc sunt rubeæ, nec apparet rubeus, nisi cum alas exerit: est paululum minor peregrino: est etiam unguibus pedibus, & rostro fortis, in volatu agilis, sed non diu perseuerans; domesticatur multum, & per mutas duas, vel tres melior efficitur, sed non est adeo longæ vitæ, vt alij. Alb. mag. de anim. lib. 23. ca. 12. c. 189. col. 1.

Falconum nonum genus nonum iam declinans a nobilitate falconum est id, quod hyacinthinos habet pedes, simile in quantitate, & figura peregrino, sed non est adeo niger. & in pectore albius, alæ non ita magnæ, sed cauda longior, & vox acuta, & minoris audaciæ: inuadit piccas, & cornículas. Albert. magnus de animal. li. 23. cap. 13. c. 189. col. 1.

Falconum decimum genus est id, quod quantitate minimum, & smirlin vulgariter vocatur, & licet a nobilibus aliis falconibus quantitate deficiat, tamen a nullo eorum in audacia, in viribus suis deficit, ita vt & gruem dicunt cepisse, sed alaudę insequitur, & ad plus perdicem, vel columbam. Alb. mag. de anim. lib. 23. capit. 14. char. 189. col. 2.

Falconum ignobilium tria sunt genera, quæ vt antiqui aucupes, Aquila, Symmachus, & Theodotion tradũt, lanarij potius, quam falcones vocantur: iuuenes nullius audaciæ sunt. cum autem mutauerint se accipiũt sæpe columbas, & anates. Alber. mag. de anim. lib. 23. cap. 15. c. 189. colum. 2.

Falconum genera permixta quatuor sunt. falco enim peregrinus permiscetur ei, qui est pedũ hyacinthinorũ, & si pater est peregrinus, parũ declinat a nobilitate patris, quia patris uirtutem imitatur; & habet parum azzuri in pedibus: si inter peregrina, ignobilis, alia sunt cum peregrinis permiscentur, cũ lanarijs nigris, albis, & rubeis. Alb. mag. de an. l. 23. ca. 16. c. 189. col. 2.

Falconum duo alia inueniuntur genera præter decem nobilia, & tria ignobilia, & quæ permixta. primum est lapidare, aliud arboreale: primum est mediæ quãtitatis inter peregrinum, & gibbosum, & inuenitur in altis rupibus: alterum est medium quãtitate, & vigore, inter gibbosum, & smirle. Alb. mag. de an. lib. 23. cap. 24. c. 192. column. 3.

Falconum proprietates.

FAlcones quatuor propria habent, quibus a cæteris omnibus aliis rapacibus auibus discernũtur. Primũ est figura corporis: secundum color: tertium proprius actus: quartum sonus vocis. figura. n. in genere omnibus conueniens est, grossius habere caput, collũ breuius, & rostrum pectus maius cum osse acuto, alas longiores, caudam contractiorem, crura breuiora, & fortiora respectu sui corporis, cęteris auibus rapacibus. Color est in facie habere maculas nigras in mãxillis, & albas circa foueas oculorũ utrinque ex utraque parte rostri, cilia nigra, & in craneo, & dorso superiori colli, & exteriori alarum, & in exteriori caudę cinereum sub nigrum colorem; in alijs corporis partibus plenum varietate, quasi uirgulatum descendẽte interruptis quandoque uirgulis, & ita varietas semper habet nigredinem pro uno colore, sed in primo anno. Secundus color est rutilus remissæ rubedinis, & secundum quod sæpius mutatur, magis albescit.

Oculorum color est uehementis croceitatis, & color pedum optime croceus uergens ad albedinẽ, & quo minus albescunt, eo ignobilior est falco, & si uergunt in saphyrinum ignobilis est color. Proprius falconis actus inter aues rapaces est, impetu ferri in prædam, & oblique descendit, quia incidit unguibus longum uulnus, & inter descensum, & ascensum quasi nihil quietis interponit. Si alis stat suspensis, signum est timiditatis, & diligit adiuuari a falconario, & diuidit prædam cum socio sine pugna. Sonus falconum est grauis, & hoc fidelitatis habent falcones, quod bene nutriti, & edocti redeunt ad domos. Albert. mag. de anim. lib. 23. ca. 2. c. 187. col. 1.

Falcones cadaueri non insident, vt aquilæ, & miluorum genera. Alb. mag. de an. li. 23. ca. 6. ch. 188. col. 1.

Falcones cum descendunt non statim percutiunt, sed potius cum a descensione reascendere incipiunt, tunc posteriore ungula ante pectus disposita feriunt. Alb. mag. de an. li. 23. ca. 9. ch. 188. col. 4.

Falcones, qui in nidis completi sunt, meliores sũt, & fortiores habent pennas. Alb. mag. de an. l. 23. cap. 17. c. 189. columna 3.

Falcones audaces fiunt, si sæpe uiuas aues accipiant, cõprimant, & occidant cũ clamore, quo inuitari solent a falconerio, & caueat ne unguibus, aut rostro ab auibus noceãtur, quia sit falco iuuenis pusillanimus. Alber. mag. de ani. l. 23. cap. 17. c. 189. col. 3.

Falconum regimen.

FAlconũ regimen in tria regimina diuiditur; domesticationum regimen: sanitatis regimen; & infirmitatis regimen. Albertus magn. de animal. 23. cap. 17. c. 189. columna 3.

Falconum regimen domesticationis, duos habet fines: unus est, vt assuescat manu hominis: alius est, vt audax, & præceps in captura auium fiat. Primum perficitur, si nunquam nisi super manum cibet, primo enim cum domesticatur ante lucẽ pileo induatur, & teneatur

teneatur in manu usque ad tertiam, & detur ei coxa gallinæ, & cum comederit pone eum super gramen, & pone ante eum aquam, vt balneetur, si voluerit, & post dimitte eum stare ad solem donec se bene purgauerit, mittatur in locum obscurum usque ad uesperã, & postea teneatur in manu usque ad primum sonum, & reponatur in obscuro, & accẽde ignem clarum, vel lucernam per totam noctem, & postea eo pileato sta ad ignem cum eo aliquandiu. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 17. c. 189. col. 3.

Falconum purgationem faciunt sumentes carnem, & reponunt eam in aceto forti, & comprimunt in puluere facto de pipere trito, & mastice, & aloe, & datur falconi cum repleta sunt uiscera eius humore phlegmatico. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 17. c. 189. col. 4.

Falconum regimen sanitatis est, cum falconerius cibat falconem cibo horis, & quantitate, qua siluestris cibari consueuit, & præcipue, carne leui auium, & adhuc calore uitæ spirante, & teneat eum inter maciem, & pinguedinem. Alber. magn. de anima. l. 23. cap. 17. char. 189. colum. 4.

Falconum prima infirmitas est dolor capitis, cuius signũ est, quod falco claudit oculos, & mouet caput in partes diuersas, tunc tollat lardus, & misceatur cũ pipere trito, & detur ei manducare, & alternis diebus detur el aloe aliquantulum cum carne pullina. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco cum aperit rostrum, quasi extensiones habeat, & alices, & percutit cum rostro pedem, vel e conuerso, signum est, quod habeat malum humorem in capite; ideo tunc torquendus est cum stilo argenteo, vel aureo ad nares, vt humor exeat, & postquam exierit, ungatur tortura oleo oliuæ, vel butiro. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco cum stenutat, & proijcit aquam de naribus, signũ est humectationis cerebri immoderatæ; cura est, vt tria grana saxifragiæ, cum totidem piperis optime in mortario conterantur, & puluis inde confectus cum aceto forti distẽperetur, & cũ bombace in nares falconis, vel in palatũ ipsius inijciatur, & postea carne pullina cibetur. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falconis collum cum inflatur, signũ est guttæ mẽbra colli infundentis calidæ; ideo deplumandum est collũ, & minuẽdus de uena auriculari, vt gutta ad generationẽ generandarũ pẽnarũ extrahatur, & detur falconi rana ad comedendum, quam si digesserit, pro certo sanus est. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco cũ arteriam, vel cannam inflatam habet, & sufflat, ac si suffocari debeat, pro certo reumatismum patitur. Sumatur de sanguine pauonis, & muscatis, & mirobolanis, chebulis, gariofilis, cinamomo, zinzibere equaliter de quolibet una uncia, & fiant nouem pillulæ, & quotidie detur sibi una ad tertiam, & ad nonam cibet carne muris. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco si habet malum in renibus, est signum, quod non potest saltare, & alis extensis se a manu longe eijcere, & redire vt aues consueuerunt, hæc gutta mortalis a plerisque uocatur. Sumantur grana, quæ crescunt in spina alba, quæ germanice appellantur hagedorn, quæ sunt rubea, & contunde ea, & commisce cum pilis leporis, & hoc totum misce cum carne cocta, & ciba eũ tali cibo, usque ad 9. dies si talem cibum retinuerit, sanus erit. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco si patitur guttam, quæ syllera appellatur, quæ quãdo decurrere incipit in corpus falconis, quasi ueneni naturam habet, tunc acumen rostri, & ungularum falconis dealbari incipiunt, & accipiatur serpens niger, qui tyrus dicitur, & abscindatur a capite, & cauda palmus, & abijciatur, & quod remanet frigatur in olla noua, & pinguedinem, quæ inde eliquatur, collige, & detur falconi calida, cum carne pauonis successiue per octo dies, & postea accipe porcellum cum aqua calida depilatum, & fumatur tenerum pectoris cum mure paruo, & detur ei comedere, quem cibum si bene digesserit absque dubio sanus erit. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 18. ch. 190. col. 1.

Falco cũ leuato pede sæpe percutit cum rostro crus suũ, scias quod habet guttam salsam, tunc minue sanguinẽ de uena, quæ est inter crus, & coxam, & sanabitur. Al. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falco cum pediculis grauatur, accipiatur argentum uiuũ, & comisceatur cum sputo hominis, & commoueatur, donec moriatur argentum uiuum, & postea huic toti iunge axungiam ueterem, & misce omnia, & inde unge caput falconis, & intinge fila, & circum liga collo eius, & morientur pediculi: vel accipe piper, & grana sisami, & tere simul, & coque in olla noua, & immitte aquam & laua, & sanabitur. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 2.

Falco febrem habet, si pedes eius ultra modum calent, & tunc accipiatur aloe, & axungia gallinæ, & mittatur in forti aceto, & detur ei interpolate ad manducandum: & alia uice testudo quam limacem uocant: si tenuerit hoc pastum, sanabitur. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 18. ch. 190. col. 2.

Falco cũ carnem rostro laceratam accipit, sed statim, vel post modicum non per digestionẽ alteratã proijcit, tũc pro certo uiscositatem duram habet in struma, & stomacho, & in intestinis, quæ a quibusdã petra uocatur; tunc fiat puluis de gariofilis, & spargatur supra carnẽ passeris, & detur sibi alternis diebus, & alternis detur pipio, vel purgamentum, & si tenuerit hanc diem, sanus erit. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. c. 2

Falco cum non egerit longe, signum est uiscositatis duræ, tunc dandum est ei corporcinum, cum seta porcina minutatim incisa, usque in tertium diem, & liberabitur. Alber. magn. de animal. lib. 23. cap. 18. char. 190. colum. 2.

Falco si lumbricis in uẽtre affligetur, & in egestione aliquod huiusmodi apparuerit, limatura ferri, & maxime calibis depurati, super carnem porcinam spargatur, & falconi detur usque in diem tertium, & purgabitur. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 1.

Falconis pennas si tinea consumit, accipiatur cera rubea, muscata mirabolani, salgemæ, gũmi Arabici grana tritici, æqualiter, sed plus de cera, & oĩa hæc in forti aceto pone, & per nouẽ dies in eo dimitte in aliquo pelui, vel bacili, & postea depone in ampulla, & quotidie laua falconem, vel aliam auem rapacem, & sanabitur, & postea aqua rosacea laua ea, & pone ad Solem. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 2.

Falco aliquando infusionem patitur, vt equus, & tunc pastum non accipit, oculos grossos habet, quasi ex vẽtositate eleuatos, tunc fiat liscium de sarmentis vitis, & coletur ter, & impleatur guttur falconis, & sic dimittatur donec egerendo, se cibum, quem sumpserat, digessisse demonstret, & postea detur ei lacerta ad mãducandum, vel aliter accipiatur uinum calidum cum pipere trito, & infundatur, vt supra. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 2.

Falconis pedes inflati non per violentiam, podagram significant. Tunc accipiatur butirum, & oleum oliuæ æqualiter uncia una, & aloes uncia una, & ex his commixtis ungantur pedes usque ad tertiam diem, & pone ad Solem, & da ei comedere carnem catti, & sanabitur. Vel aliter, incende lycinium factum de carne columbina, & cum illo coque plantam pedis falconis, & eum supra petram uiuam axungia ueteri unctam pone, & liberabitur, & da ei comedere mures. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 18. c. 190. col. 2.

Falco si se pedibus pectit, & scalpit, & pennas de cauda trahit, & eijcit, patitur pruritum, & contra hoc

accipiatur ſtercus anſeris,& ouis;& aloe, de quolibet æqualiter in forti aceto, & ponatur in vaſe æreo ſub Solem calidũ, & ſerenum per tres dies, vel apud ignẽ lentum,ſi calor Solis non habetur,& ex illo falco balneetur,& detur caro columbina cum melle,& pipere, & reponatur in obſcuro,& ſic fiat per nouem dies,& cum apparet pẽna bona, lauetur cum aqua roſacea,& liberabitur. Alb.mag. de ani.l.23,cap.18.c.190.col.2.

Falco ſi fluxum habet, guttæ acris, & acutæ; accipiatur ſtercus anſeris, vel columbæ, cum cortice radicis vlmi, & bulliatur radicis cortex cum aqua donec aqua rubea fiat, & tunc diſtẽperetur ſtercus in aqua, & per tres dies lauetur hac aqua falco,& erit liber. Alb.mag. de ani.l.23.cap.18.ch.190.col.2.

Falco ſi vulneratus fuerit,accipiatur albumẽ oui & oleũ de oliua, & hæc ſimul mixta ponantur ſuper vulnus, & caueatur, ne locus læſus ab aqua tangatur,& cum mutare volueris, laua locum cum vino calido, & ſic facias donec acquirat cruſtam,vel corticem.& ſi vulneratus fuerit ſub ala,vel pectore,vel coſtis,vel in coxa, pone ſtupam craſſam bene tritam cum cultello,donec mala caro corrodatur,& poſtea accipiatur thus,vel cera æqualiter, & ſepum, & reſinæ, & diſtemperentur hæc oĩa ad ignem in olla,& reſeruetur,& cum eſt neceſſe, vnguatur ad ignem, & ſi apparuerit mala caro, ponatur vrtica greca,vel viride æris,donec corrodaſ. Alb.mag.de ani.l.23.cap.18.c.190.col.2.

Falco ſi comedere nequit, & ſames de naribus fluit, & comedere non poteſt, & fames fętorem prætenderit, fiſtula eſt in loco,& accipiatur poſterior pilus capitis, & axũgia;& ſi non habetur,butirum,& vena,quæ de naribus ad oculos vadit incidatur, & cum acu ferrea calefacta comburatur vena inciſa ex alia parte quam in parte fiſtulæ,& locus quotidie butiro perungatur, & per 9. dies falco in loco calido reponatur, & ſanabitur. Alb.mag.de ani.l.23,cap.18.c.190.col.3.

Falco cum balneatus fuerit, caueatur, ne ſupra lignum putridum reponatur, ne inuenenetur. Alb.magn.de ani.l.23.cap.28.c.190.col.3.

Falconis vngula,ſi perdita eſt,& non recreſcit,digitũ pedis in calido mure aperto colligare oportet,& cũ medulla pedis,& digiti porcini reinunge,donec ſanetur. Alb.mag.de ani.l.23.cap.18.c.190.col.3.

Falco ſi inuenenatus fuerit,accipiatur tyriaca,& tria grana piperis,& dentur falconi,contrita cum petra,& cu ſtodiatur falco per 9.dies,& tunc iterum tyriaca,& piperis grana combure in teſta, & puluerẽ ſparge ſuper carnem,& ſic cibetur. Alb.mag. de anim.l.23.cap.13. char.190.colum.3.

Falconem ſi aliqua bellua momorderit, oportet locum deplumare,vbi eſt morſus,& ſi eſt paruus, amplificetur cum raſorio,& inũgatur cum butiro calido, & fiat comixtio de olibano; reſina, cera & ſepo; & vngatur cum illa donec ſanetur. Alb.mag. de ani.l.23.cap.18. ch.190.colum.3.

Falconis caput ſi purgandum eſt, tolle picem mundiſſimam ad fabæ quantitatem, & digitis calefac eam ad ignem, & poſtea tandiu cum ea palatum falconis frica,donec ibi adhæreat: deinde accipe quatuor ſtafiſagriæ grana,& totidem albi piperis, & fac ſubtiliſſimã puluerem,& impone eam ſuper picem palato falconis adhærẽtem,& de eo, quod de puluere reſtat,impone naribus falconis, & cum ſol bene incaluerit, ipſum in ſole mittas,quouſque omnem ſui capitis malitiam, & phlegma de capite defluẽs expurget per ſpumam, ſicque per duos dies paſce eum cum ſuaui,& dulci carne. Alb.mag.de ani.l.23.cap.19.c.190.col.3.

Falco ſi indiget refrigeratione palati, ſume vetus butirũ, & celidoniam æqualiter, & exinde factum puluerem in calida carne da falconi. Alb.mag.de ani.l.23.cap.19. ch.190.colum.3.

Falco ſi maculã in oculis habet,ſume piper,& aloe æqualiter trita,& ſuper maculam pone,& ſi tempus fuerit, vt pruna ſpinarum ſilueſtrium ſumere poſſis,tres guttas earum ſuper maculam ſtilla,& multum valet. Albertus magnus de anima.lib.23.cap.19. ch.190.col.3.

Falco ſi pulmonem,vel pulmonis cannam læſam habuerit,ſume ſtercoris paſſeris, & mũris æqualiter vnciam vnam,& piperis albi grana quinque,ſalgemmæ vncias duas,lanæ ſuccidæ vnciam vnam,& hæc tere,& miſce cum eis,mellis,& olei puri vtriuſq; æqualiter ſex guttas, & lactis fœminæ maſculum lactantis,& quæ eundem peperit guttas nouẽ,& de butiro quantum ſufficit,& miſce hæc omnia, & ex eis forma cum lacte tres pillulas ad quantitatẽ auellanæ,& mitte in gulam falconis, & tene eum per duas horas in manu, vt totam euomat potionem,& cum euomuerit, poſt modicum pone eum iuxta aquas, & ſi ex eis biberit, poſt modicum paſce eũ pulmone,& corde lactantis agni,et nondum herbis veſcẽtis,& ſit calido calidorum, quoniam eſſe poterit,poſtea alia carne ſuaue paſce illum aſſidue in ſero vero da illi ſufficienter de paſſere, & pullo, & ſanabitur. Alb.mag.de ani.lib.23.cap.19.c.190.col.3.

Falco ſi ſe bulſum oſtenderit,vel infirmitatum in pulmone,ſume auri pigmenti triti vnciam vnam,piperis grana nouem, et hæc ſimul cum carne calida falconi tribue;iterum tolle tria lardi fruſta,qualia falco deglutire poſſit,et melle ea intinge,et eis limaturam ferri ſuperaſperge,et in gulã falconi immitte,et per triduum nil aliud quam hoc illis des; quarto die tolle porcellum tenerum & eundem vino forti, & claro inebria, & calefac pectus inebriati ad ignem, & cum bene calefactus fuerit,tunde pectus eius, vt ſanguis vino infuſus in pectus aſcendat, & occide porcellum, & ſtatim pectus ſic calidum in calido lacte capræ intinge, & per aliud triduum tali cibo falconem paſce,& ſanabitur.Alb.mag.de anima.lib.23.cap.19.char.190.col.4.

Falconem ſi lumbrici longi comedunt, tolle tenerum pullum pudillum,ſiue inteſtinum aqua bene coctum, & fac inde tres nodos ad menſuram medietatis pollicis,& ex vtraq; parte firmetur filo tenui,& imple oleo luciditſimo,& ponatur in gulam falconis,vt & alia potio poni conſueuit, & ſi in craſtinum adhuc læditur, ſumatur raſura eboris,& ſtercoris paſſeris indici, ſiue ſolitarij,vel communis,æqualiter,vncia vna,& puluerizentur,& cum carne calida falconi dentur: in tertia die, ſi adhuc perſeuerat, abſtrahatur cruda pellis tenchæ, & in calida teſta ſuper carbones comburatur, & raſura eboris,& ſtercus paſſeris æqualiter,& terãtur, & cum calida carne miniſtrentur,& ſi opus eſt quarto die limatura ferri addatur puluerizata, cum carne calida.Alb.mag.de ani.libr.23.cap.19.ch.190.col.1.

Falconi contra omnia vitia renum,puluerem candriæ,& ſi non habetur, naſturtij aquatici, in corde pulli tribue, & confert: item quercus, et boli æqualiter trita cum carne pulli calida qui vino inebriatus ſit, falconi miniſtrentur,et liberabitur de omni vitio epatis. Alb. mag.de anima.lib.23.cap.19.char.190.colum.4.

Falconi datur contra faſtidium, et ſiccitatem ouum cum lacte caprino bullitum ad duritiem, et ſi digeſſerit, liberabitur. Albertus magnus de animalibus,libr.23. cap.19.char.190, colum.4.

Falconi pennas ſi tineæ deuorãt,balſamum purum in foramine,de quo penna excidit,impone,et ſcias quod tinea remouebitur,et pẽna ſuborietur:adhuc crocei puluerizati,vnciã vnam,luti ſtercoris,anſeris recentis per pannum colati cochlearia tria, et totidem aceti fortiſſimi,et in vaſe æreo tandiu dimitatur,donec cum forte ipſius ad ſpiſſitudinem deueniat, deinde per tres vices, locus, ex quo pennæ ceciderunt aceto puro lauetur, et cum illis locus perungatur, aliter ſanguiſugæ ſuper tegulas incendantur, et fac puluerem, & pauonum

pauonum pennas ſupet fumum ignis pone,& de fuligine illis adhęrente fiat puluis ſimili pondere cũ priore,& cum forti aceto, ſed non multum liquidum confice,& laua forti aceto loca vnde pennæ ceciderunt,& deinde lardi particulas intinge in hoc quod confeciſti de puluere quouſque adhæreant, & perunge loca vnde ceciderunt pennæ bis in hebdomada. Item pilos equi longos contritos tenuiſſime,ſupra carnem falconi in cibum tribue. Item piretri puluerem cum raphani ſucco,& forti aceto diſtempera, & tineas perunge, & ſanabitur; vel vre bufonem, & fac puluerem, & in paſtum tribue, & ad idem valet, ſi ferri limatura falconi in paſtum cum carne tribuatur. Albertus magn. de anima.lib.23.cap.19.char.190.colum.4.

Falco ſi naſcẽtias in pede habuerit,mediam iuniperi corticem ſicca,& fac puluerem ſubtiliſſimum,& ei tribue cum carne per nouem dies alternis diebus, & ſanabitur. Alb.mag.de ani.lib.23.cap.19.char.190.col.4.

Falco ſi pedum patitur inflationem, aloe, & albumẽ oui ſimul tere, deinde quære cotem, in qua ſæpe acutum eſt ferrum,& in qua ferri aliquod inhæret,& ſuper illud ita diu puluerem frica,quod omnis acutio,quæ in cote eſt, in puluerem tranſeat, & tunc pedibus inflatis ſuppone ita diu donec cruſtam faciat, & pedi hæreat,& ſequenti die optime ſapone vnge, & tertia die age vt videris expedire. Albertus magnus de animal. libr.23.cap.19.char.190.colum.4.

Falconi ſi in aliquo loco mala caro creuerit, accipe calchiam,& aloe æqualiter,& fac puluerem,& ſuppone & ſanabitur.Alb.mag.de ani.li.23.c.19.ch.190.col.4.

Falconi ſi pedes ſunt ſanandi,ſume millefolii,ſaxifragię, verbenę,& plantaginis æqualiter,& puluerem tritum cum calida carne da,& ſanabitur. Alber.mag.de ani. libr.23.cap.19.char.190.colum.4.

Falco ſi famem inordinatam habet, muris ſanguinem, mel, apij ſemen æqualiter ſume; & commixta da ei. Alb.mag. de ani.lib.23.cap.19.char.191.col.3.

Falco ne hominem deſerat, ſume apium, mentham nigram,& petroſelinum,& ſimul tere,& cum calida carne ſibi tribue. Albertus magnus de animalibus lib.23. cap.19.char.191. colum.1.

Falcones, vt capiuntur.

FAlcones tribus capiuntur modis. Vno, vt rete diſponatur patulum, quod faciliter conuertitur cum corda,& imponitur rubeus lanarius,vel auis,& ſæpe concutitur,vt falco,qui forte perinde peregrinatur,in impetu deſcendat intendens prædari; & incidit in rete, & capitur. Alio modo fit lignorum duorum in modũ crucis compoſitio, & ſuper extrema illorum curuantur duo alia ſemicirculariter, ita vt extrema ſemicirculorum infigantur extremis lignorum,& ſic infigun tur ſemicirculi,donec non diſtent,niſi per ter,vel quatuor digitos,et omnes ſemicirculi laqueis implentur, et fit hoc vas in altitudinem 7.vel 8.pedum,et in latitudinem 5.vel 6.ita vt pede vno diſtent a ſe inuicem latera vaſorum,cum vnum eſt in alio;et in interiori ſint ligna per modũ trabium ſuper ſe,ab inferiori ad ſummum diſpoſita,et aues ſex, vel ſeptem ponantur in interiori,illæ continue aſcendent,vel deſcendent in trauibus;quas videns falco deſcẽdit,et incidit in laqueos. Tertio modo, diſponitur auis ante rete, vt in primo modo,quia falco prædæ auibus ſeipſum in rete præcipitat. Alb.mag.de ani.lib.23.cap.8.cha.188.colum.2.

Falcones vbi maxime inueniuntur.

FAlcones, et huiuſcemodi aues maxime abundant in Britãnia,Suetia,Liuonia,et huiuſcemodi regionibus, quia ibi ſunt multæ aues aquaticæ. Albertus magnus de animalibus.lib.23.cap.24.char.141.colum.2.

Falena eſt animal Libię in deſertis agens,ſuperbum,contra ſeipſum hominibus erigentibus infeſtum, humilitatis parcens,et aliquando euadere permittens. Albert. mag.de anima.lib.22.tract.12.c.180.col.3.

Faliuſus eſt ſerpẽs diſcolor ordinis ſecundi;morſus eius eſt ſimilis morſu viperarum,et accidit morſo ab eo corruptio,et mollificatio,vt et habẽti hydropiſim,& profunditas ſomni,et obliuio,et ęgritudines hepati,et colon,et ieiunum. Alb.mag.de ani.lib.26.ch.102.col.1.

Fallacia ex concluſione fit, cum non concludimus id, quod ex ijs,quæ rogata ſunt,efficitur,ſed illud amittimus,& aliud,quod volumus, concludimus. Alexand. aphrod.in libr.elench.c.115.

Fallacia alia eſt non putare aliquid eſſe,quod eſt; alia putare eſſe,quod non eſt. Boet.in libr.de intel.c.285.

Fallacia contrariæ deceptionis fit cum putat ſe recipere vnum in illo, quodammodo accidit accipere contrarium. Alb.mag.in prior.c.164.col.1.

Fallacia contrariæ deceptionis eſt in præmiſſis, non in concluſione.Alb.mag.in prior.c.165.col.2.

Fallacia,quæ fit ob generis appropinquationem, vel remotionem, aut ordinem, alia eſt a fallacia, quæ fit ob generis ſimpliciter, ideo non intrat loca generis ſimpliciter. Auer.6.topic.cap.1.char.302.

Fallacia ignorãtiæ elenchi duplex eſt, vel vt ſyllogiſmus eſt contradictionis, vt ſcilicet ignorentur differentiæ ſimpliciter,& conditiones ſyllogiſmi,& contradictionis communiter. Albert.mag.in elench.ch.291.col.3.

Fallacia conſequentis eſt vbicunq; eſt fallacia antecedentis,ſed non econtra. Alb.mag.in elenc.ch.294.col.1.

Fallacia ſyllogiſmi ſophiſtici peccantis in materia oritur a principio ſyllogiſmi peccantis in forma.Alber.mag. in elenc.c.295.colum.3.

Fallacia dictionis non fit in tertio modo primæ figuræ. Alb.mag.in elench.c.309.col.1.

Fallacia figurę dictionis cum fit ex hoc,quod commutatur quale quid in hoc aliquid, tunc eſt, vel inter præmiſſas,aut inter præmiſſas & concluſionem. Si inter præmiſſas non eſt fallacia. Si inter præmiſſas,& concluſionem,aut aliquod comparatur ad idem ſignificatum in minori præmiſſa,& concluſione,aut ad diuerſa: ſi ad diuerſa non incidit fallacia: ſi ad idem,vt oratio,quæ facit ipſum eſſe pro quali quod remanet,tam in præmiſſa,quam in concluſione,aut non remanet eadem;ſi remanet eſt fallacia: ſi non remanet,non eſt fallacia. Alb.mag.in elench.c.309.col.3.

Fallacia a ſecundum quid ad ſimpliciter ſoluitur conſiderando ad contradictorium cõcluſionis, vtrum poſſit ſimul eſſe cum pręmiſſa ex qua procedit,& ad contradictionem concluſionis, & conferendum ad præmiſſa;quia ſi oppoſitum concluſionis poteſt eſſe ſimul cum præmiſſa,non ſequitur cõcluſio,quia oppoſitum conſequentis,& antecedens non ſunt ſimul,quamuis oppoſitum antecedentis, ſtet cum conſequente. Alb. mag.in elench.cap.1.char.312.

Fallacia ſecundum ignorantiam elenchi ſoluitur per diuiſionem apparentis contradictionis; quæ eſt in concluſione,a vera contradictione,& conſiderando defectũ cõtradictionis in eis. Alb.mag.in elen.c.312.col.3.

Fallacia paralogiſmi accidentis fit tam ex veris,quam ex falſis. Albert.mag.in elench.char.284.colum.1.

Fallaciæ omnes vtuntur ſermone, ſed ſermo in fallacijs extra dictionem ſũmitur,vt ſermo ſubiacet rei: in fallacia dictionis ſumitur ſermo,vt res ſubiacet ſermoni. & ideo in ſermone principium deceptionis eſt, in fallacijs in dictione;in fallacijs autem extra dictionem ſumitur,vt eſt in re,& refertur ad ſermonem. Alb.mag. in elench.chart.284.colum.3.

Fallaciæ a ſimpliciter ad ſecundum quid, duo ſunt modi: primus,cum proceditur a quo quid eſt nota partis ſubiectiuę ad ſimpliciter: alius,cum proceditur ab eo

quod est secundum quid quod est nota partis integralis ad simpliciter. Alb.mag.in elench.c.285.col.4.

Fallacia elenchi peccat in contradicendo tantum. Alb. mag.in elenc.c.286.col.3.

Fallacia non causæ, vt causa, semper fit in syllogismis ad impossibile. Alb.mag.in elenc.c.289.col.2.

Fallacia non causę, vt causa, duobus sumitur modis. Primo, quod ipsa ablata alijs remanentibus sequitur cōclusio. Alio, ex qua non sequitur conclusio, licet sequi videatur. Alb.mag.in elenc.c.289.col.2.

Fallaciæ interrogationis tres sunt modi; vel quæruntur plura de vno, vt est terra, mare, & cęlum; aut vnum de pluribus, vt est Petrus, & Andreas, homo; aut plura, de pluribus, vt hæc, & hæc sunt videntia, & cęca. Albert. mag.in elenc.c.191.col.3.

Fallacia consequentis in demonstratiuis non est, quia nō concludit ex falsis. D.Tho.in post.c.54.col.3.

Fallacia accidentis est efficacissima ad fallendum etiam sapientem. D.Tho.11.metaphy.l.8.c.789. Idem Alex. de ales.11.metaph.c.317.col.1.

Fallacia semper est, quandocunque fit processus a duabus causis veritatis ad vnam. Alex.de ales.3.metaph. tex.3.c.52.col.2.

Falsi diuisio.

FAlsum dicitur vno modo, vt res dicitur falsa, & hoc, eo quod non componitur: aut quod impossibile est componi, & horum hoc semper falsum, illud quandoque. Alio modo falsa sunt, quæcunque sunt quidē entia, apta tamen nata apparere, aut non qualia sunt, aut quæ non sunt. Arist.5.metaph.cap.29.tex.c.116.

Falsa oratio in topica, quatuor est modis: primo, quod oratio concludat secundum opinionem, non quod ita vera sit: secundo, quod concludat quæsitum: tertio quod concludat quęsitum per se primo, sed ipsius prę-missę non sunt ꝑm conditionē, quā expositi ars: quarto quod concludat quæsitū per se primo; sed ꝑmissæ sint falsæ oēs, aut quædā. Auer.in top.l.8.cap.3.c.318.

Falsum duplex; essentialiter, quod scilicet omnino non veridicat. Alio modo secundum accidens quod veridicat, quando prædicatur de illo cuius est definitio, & si prædicatur de alio falsum. Auer.in 5.metaphy.text. 34.num.10.char.67.

Falsum possibile, quia potest recipere verum, differt a falso impossibili, quod non potest recipere verū. Auer. 9.metaph.tex.8.nu.10.ch.109.

Falsum quid est & vt fit.

FAlsa ratio efficitur, penes primum falsum. Arist.prio. l.2.cap.20.ch.278.

Falsa est tota propositio, cuius contraria est tota vera. Arist.prior.resol.l.2.cap.2.ch.244.

Falso supposito, & non impossibili, conclusio erit falsa, & non impossibilis. Aristo.1.prio.sec.1.cap.14.c.172. Idem Auer.4.phy.tex.72.c.76.col.1.

Falsum ex falsis colligitur; verum & ex veris, & aliquando ex falsis, licet raro ex falsis. Arist.poster.l.1.cap.25. tex.43.ch.349.

Falsitas semper est in compositione. Arist.3.de ani.su.1. cap.4.tex.22.ch.660.

Falsum est dicere ens non esse, vel nōn ens esse. Aristo.4. metaphy.cap.5.tex.27.c.81. Idem D.Tho.in periher. ch.13.colum.4.

Falsus est homo, qui falsas propositiones eligit, non propter aliud quā propterea quod falsæ sunt in se, & qui alias rationes falsas facit. Arist.5.metaphy.cap.29.tex. 34.char.116.

Falso supposito, falsum sequi necesse est. Alex.aphrod.1. prior.cap.9.c.22.col.3.

Falsa captiuncula est idem ac syllogismus captiosus. Ale. aphrod.in l.elenc.char.3.

Falsa dicere nemo cogitur. Alex.aphrod.in 8.top.cap.2. ch.494.colum.3.

Falsum qui dicit, nihil dicit: falsum enim est, quod non est, & quod non est, nihil est. Eustr.vel Mich.ephes.10. ethic.cap.2.ch.488.

Falsum omne non est impossibile, omne autem impossibile falsum est. Ioan.gramm. in 1.prior.cap.12.chart. 29.colum.4.

Falsum minus perturbat in scientijs, quam in dialecticis conuentibus. Ioan.grammat. in 1.poster. cap.9.char. 25.colum.3.

Falsum in generabilibus fit dupliciter, vel in cogitatione, vel secundum prædicatum, vel secundum tempus. Io. gram.in 3.de ani.tex.21.c.88.col.1.

Falsum est id, quod est in intellectu, aliter quam extra; quod duobus modis intelligendum est. Primo, quod res habeat esse, in quantum est in intellectu tantum, quia habet esse penitus extra intellectum, & hoc ingreditur falsi definitionem. Secundo, quod habeat esse extra intellectum, sed aliter accipitur in intellectu, aliter extra; & hoc duobus modis. Primo, quod id, quod ponitur esse in intellectu, sit secundum compositionē illorum subiectorum, quæ extra intellectum, & attributionem vnius ad aliud, sed non eo modo, quo habent in se, vt hircoceruus. Secundo modo, quod extra animam inueniantur res diuersarum essentiarum, quę sibi inuicem habent esse, vt sunt immixtæ simul; & intellectus separat eas ad inuicem, & aggregat eas, quæ inter se sunt similes, & admiscet eas, & separat eas a rebus, quæ inter se differunt, ita vt intelligit naturam rerum separatarum iuxta essentiam suam; & hoc nec est falsum, nec continetur sub definitione falsi; & sic abstrahit punctum a linea. Auer.in epit.metaph.tract.2.ch.174.col.3.

Falsitas in opinionibus est, quoties rem capit imaginatio, non ex subiecto, aut res ita non subijcitur intellectui, vt est. Boeth.in l.de inter.c.305.

Falsitas est inæqualitas rerum, & mentis. Alb.mag.in 6. princ.ch.66.colum.3.

Falsum non potest esse causa veri, quantum ad rem conclusam, sed præmissæ possunt esse causa veræ conclusionis dupliciter: aut per se, aut per accidens: per se non sequitur ex falsis verum, sed per accidens, ex parte scilicet materiæ. Alb.mag.in prior.c.146.col.3.

Falsa ratio concluſa in aliquo syllogismo fit semper, & concluditur per aliquod primum falsum in præmissa suppositum. Alb.mag.in prior.c.162.col.4.

Falsum immanifeste inopinabile est, & omne inopinabile alicui est falsum. Alb.mag.in elenc.c.300.col.1.

Falsum est plus in mente, quam verum, quia falso in re extra nihil correspondet, ideo ad ens relatum est non ens. Alb.mag.in 6.metaph.tract.1.cap.1.c.119.col.1.

Falsum est in re causatiue tantum, in conceptu subiectiue, in propositione significatiue. Alex.de ales.in 5.metaph.tex.34.ch.161.col.1.

Falsum vt syllogismi vitium.

FAlsum accidere non penes hoc primum est in syllogismis ad impossibile, cum ad contradictionem est huius, quod monstratum est, ea, quæ est ad impossibile. Aristoteles prior.libr.2.capit.19. c.276.

Falsum accidere non penes hoc tunc fit, cum sublato hoc nihilominus concluditur syllogismus. Aristo.prior.l. 2.cap.4.char.276.

Falsum esse non penes hoc manifestum fit, cum a suppositione inconiunctus fit a medijs ad impossibile syllogismus, quod in topicis dictum est non causam vt causam ponere. Alio modo est, si continuū sit impossibile suppositioni, non tamen propter illam accidat, & cōtigit accipienti continuum, & sursum, & deorsum fieri. Arist.prior.lib.2.cap.19.c.276.

Falsorum syllogismi propter tot sunt, propter quot & apparens redargutio. Arist.elenc.l.1.cap.7.ch.590.

Falsum non propter hoc accidere est secundum vitium syllogismi. Alb.mag.in prior.c.162.col.2.

Falsum non propter hoc sequi tribus modis accidit. Primo, quod impossibile, quod concluſum est, non secūdum positionem accidat. Secundo, si dicitur continuatum impossibile cum hypothesi in altero termino, siue sit subiectum, siue prædicatum, & tamen falsum nō accidet propter hypothesim. Tertio, si supra prædicatum hypothesis sumitur, quod continuat, siue coniūgit ad hypothesim. Alber.magn.in prior.c.162.col.3.

Falsum non propter hoc sequi differt ab eo quod dicitur non causam vt causam sumere; quia illud superius est, hoc inferius, & vbi est falsum, & non causa est, non autem econtra. Alb.mag.in prior.c.162.col.4.

Falsa quæ soluenda, & cui accidit.

FAlsa non omnia sunt soluenda, sed illa sola, quæcunque sunt ex aduersarij principijs, ac per illa aliquis ostendendo mentitur; quæ autem non ex ijs ostenduntur, minime diluere licet. Simp.in 1.physi.tex.11. ch.17.colum.1.

Falsitas non accidit sensui, nisi per accidens, propria enim est falsitas imaginationi. Auer. in 4.metaph.tex.com. 24.char.43.

Fama illustris factorum, est cum damus, quæ quasi debita sunt. Boet. de diff.c.653.

Famam qui negligit, crudelis est. Alb.mag.ethic.3.tract. 2.ch.42.col.2.

Fames, & sitis concupiscentia est, fames quidem calidi, & sicci: sitis vero frigidi, & humidi, & sapor est, vt quoddam condimentum. Aristot. de anima 2. sum.2. tex. 28.char.621.

Fames, & sitis sunt nutrimenti appetitiones. Simp.in 2. de anima.tex.29.ch.29.col.4.

Famelici dicuntur, qui tempora præscripta in sumendis cibis præuertunt, nec expectare quidpiam patiuntur. Eustr.4.moral.cap.1.c.170.

Familiaris rei finis sunt diuitiæ. Aristot.ethic.prim.cap. 1.char.3.

Familiaris rei pars est comparatio rerum in vita necessariarum, & vtilium ad societatem ciuitatis, & domus. Arist.polit.1.cap.5.ch 501.

Familiaris res est parare domum, & ea vti. Aristo.œcon. 1.cap.1.ch.775.

Familiaris res prior est republica. Aristo.œconom.1.cap. 1.char.776.

Familiaris est species actiuæ philosophiæ, quæ de familiæ, & cohabitantium in ea constitutione considerat. Eustr.ethic.1.cap.1.ch.2.

Famosum quod est, non est necesse, vt sit per se notum. Auer.ex dest.dest.disput.1.c.9.col.1.

Famosa apud omnes, aut sunt reciproca secundum totum, aut secundum partem. Auer. de som.& vig.ch. 292.colum.4.

Famosum falsum esse secundum totum non est verum. D.Tho.de diuin.per som.lect.1.cap.43.c.30.

Famulari dicimus scientias tribus modis. Primo quæ est quæsita non propter scire, sed propter opus, vt mechanica. Secundo quæ quæritur propter hoc, quod est modus quidam & adminiculans ad aliud, vt rationalis. Tertio famulantur illæ, quas non quærimus, vt fines cognitionis speculatiuæ, in quibus sit felicitas vltima, sed quia inuenimus in eis intellectualia, quasi incorporalia, vt lucem videmus coloribus incorporatam, & quærimus eas, vt id quod veritatis, & luminis puri, & intellectualis est, in ipsis separando colligamus, & ex hoc in nobis perficiamus theoremata dura, & firma, quorum delectatio speculatiuam in nobis complet facilitatem; vt diuini esse, & puri, & simplicis sparsa sunt in phyticis, & metaphysicis; & hoc modo aliæ duæ speculationis partes famulantur sapientiæ ambę, & ita est prior, & antiquior eis. Alb.mag.in 1.metap. tract.2.cap.3.ch.59.col.4.

Farina triticea, & pisaria, candidiora redduntur oleo instillato, cum oleo sit rufum, quia spumare solet dum cum humore miscetur, quod albescere est; mixtio vero veriatu, agitatuque fit, & cum corpulentis humor comitti melius potest, quod ijs accidit, quæ aqua decoquit, & sic candidiora efficiuntur, Arist.probl. sect.21. num.1.char.540.

Farinæ triticeæ primum, ordeaceæ vltimum candidiores sunt, quia alterum, vt durius circunfrangitur, idque agitur cum plurimum temporis molitur alterū, vt mollius, & tenuius, quam primum exprimitur: cādidius autem in vtrisque quod interius est. Aris.prob. sect.21.num.3.ch.541.

Farina mulso subacta rigidior redditur vbi decocta est, quam aqua subacta, licet mel tenacius sit, quam aqua, quia aqua feruore ignis cogitur, & consistit; mel contrahit quidem, sed non sine exsiccatione, itaque rem facit rigidiorem: causa namque rigoris in siccitate est. Arist.probl.sect.21.num.11.c.543.

Farina aqua subacta melius coquitur quam oleo, quia aqua tenuior est, & coheret inter se melius farina aqua, quam oleo. Arist.probl. sect.21.nū.17.c.546.

Farinæ massa cur leuior est, quā seorsum farina & aqua? quia aquę pars a calore farinæ euaporatur, quod est in causa, vt leuior sit. Arist.problem.sect.21.numero 18. char.547.

Farina tritici massata, & pertrita longe amplior redditur, quam ordei ex proportione; vel quia altera multū humoris sibi admittit, altera parum, quod fit, quia tri turam pleniorem triticea patitur, quia partibus minutioribus constat. Aristotel.problem.sect.21.num. 22.char.547.

Farina tritici resiccata constipatur minus quam ordei, quia intercapedine vacant, quæ ex partibus constant minutissimis, & plura, quæ grauiora sunt compressa suopte pondere tantumdem occupant, quantum pauciora, sed farina ordei crassiuscula est, itaq; siccata cōpesci, atque in minus cōtrahi pōt, vt qđ minus est suo cōpressu, plus illud constipet in seipsum, capessatque. triticea porro partibus minutissimis iam constat, itaq; non ideo resiccatur, vt partes reddantur minores, sed vt leuiores efficiantur, minusque suo compressu cōstipentur, natura enim grauior est farina triticea, quam ordeacea. Arist.probl.sec.21.nu.26.c.549.

Fascinari cur aliqui possint, præsertimque pueri? quia de facili natura sua permutari possunt, quod proprium est fascinationi, tenerrimi enim sunt pueri. Alexand. Aphrod.probl.2.num.54.char.743.

Fascinatio est, cum anima vnius per visum, vel aliam appropinquationem imaginationis impedit operationē alterius. Alb.mag.in 4.metaph.trac.3.c.1.c.93.c.3.

Faseoli sunt frigidi, & sicci in substantia, & est in eis superflua humiditas; rubei minus inflant, & meliores alijs sunt. Alber.magn.de ueget.& plant.lib.6.trac.2. cap.7.char.165.col.4.

Fasianus est gallus siluestris, pulchra auis valde, igneis, & rubentibus pennis interdum viridibus in capite decorata. Alb.mag.de ani.l.23.cap.24.c.193.col.2.

Fastaleon animal est marinum non impugnans aliquod aīal, eo ꝙ carnes non comedit, sed tantum herbis uescitur. Alb. mag. de ani. lib.23. cap. 1. c.197.col.4.

Fatigationis causa nihil aliud est, quam quod motor mouetur, quando mouet, & hoc prouenit, quia est

in materia. Aristo.physic.8.tex.83.ch.196.colum.3.

Fatigationes melius tunc cessant, cum quis ex aqua oleo permixta se perfricuit, quoniam oleum magis subire cum aqua potest, quã si per seipsum est: ducitur enim suapte natura, vt innatet, fluitet, vbi autem subijt corpus subinde amplius emollitur, quia oleum natura calidum est, calidum autem quodque, & siccat, & indurat. At membris fatigatis, siccitas, & durities omnino incommodæ sunt; mixtum igitur aquæ eo plus iuuat quominus siccat. Arist.probl.sec.5.nu.6.c.396.

Fatigationem mouere breues deambulationes magis solent, quia variant, incompleteque sunt; faciunt enim vt sæpe subsistatur. De contrario autem in contrarium frequenter mutari laboriosum est; neutri namque assuescere sinit: quæ quidem assuescendi ratio vacat fatigatione, vtrique autem simul vt assuescas, fieri non potest. Arist.probl.sect.5.num.12.c.399.

Fatigatio prouenit ex inobedientia eius, quod mouetur ad motorem. Alber.Magn.physicor.8.tract.3.cap.5. ch.107.col.4.

Fatigatio in motoribus ex hoc accidit, quia simul & ipsi mouentur, & seipsos semper non possunt mouere. D. Tho.in 8.phy.l.23.te.83.c.150.col.1.

Fatum ponentes auferunt possibile, & contingens, affirmationem pariter, & negationẽ veram esse aiunt, nec non vtranque falsam. Alex.aphrod.in 1.natur.quæst. cap.4.char.2.

Fato fieri illud, cuius oppositum impossibile est, esse, vel factum, id non est verum; nam si esset idem quod necessario, & quod fato, definitio vnius esset, & alterius & in plus est necessarium, quàm fatum; bis duo necessariò faciunt quatuor, sed non fato. Alex.Aphrod. in 2.natur.quæst.cap.5.char.7.

Fatum aliquod esse, satis comprobat hominum existimatio. Alex.Aphrod.de fato.cap.1.char.23.

Fatum vanum esse nomen, nihilque fato fieri dixit Anaxagoras Clazomenius. Alex.aphrod.de fato.c.1.c.23.

Fatum alii putant incommutabilem, ac ineuitabilẽ causam, omniaque a fato fieri, sed quasdam alias esse rerum causas; & quæ fiunt fato non esse incommutabilia, sed eorum quodque, quæ fato fieri nata sunt, non fieri fato, sed præter sortem. Aliis omnia fato uidentur fieri, & his ipsis maxime ea, quę à fortuna sunt aduersantur. in propositis autem recte agentes seipsos recte fatorum authores esse existimant, tanquam non occurrissent, illa quæ occurrerunt, nisi hæc potius pro illis egissent. Alexand. Aphrod. de fato.cap.1.char.23.

Fatum quid sit quærendum est, non autem an sit. Alex. aphr.de fato.cap.1.ch.23.

Fatum inter agentem causam numeramus, conditoris statuæ artificis proportionem seruans ad ea, quæ ipso fiunt. Alex.aphrod.de fato.cap.3.c.23.col.4.

Fata alia fiunt gratia alicuius, alia nullius, quæ alicuius gratia, alia ratione, alia natura. Alex.aphr.de fato.cap. 3.char.23.

Fatum est inter causas agentes in ijs, quæ alicuius gratia fiunt, ac natura fiunt, idem enim fatum, & natura. Alex.aphr.de fat.cap.3.ch.24.

Fatum & natura idem sunt, solo nomine differentiã habentes. Alex.aphr.de fato.cap.3.c.24.

Fato omnia fieri asserenti, accidit fortunam, casum, & contingens ad vtrumlibet auferri. Alex.aph. de fato. cap.5.char.24.

Fato omnia fieri asserens asserit etiam consultationem frustra esse, ergo consiliũ hominem aptum frustra natura fecit. Alexander Aphrod. de fato,cap.7.ch.25.

Fato omnia fieri asserentes, quantum ad ipsos spectat, hominum vitam euertunt, Deorumque prouidẽtiam tollunt, ac cultus ipsorum auferunt. Alex.aphr.de fato,cap.11.ch.26.

Fatum versatur in ijs, quæ quantum ad naturalem apparentiam pertinet, apta sunt, & accommodata ad opposita, in altero tantũ opposito cohibens ipsa, & conseruans secundum quandam ordinis consequentiam, & hæc sunt generabilia, & corruptibilia, non autem omnia: quia neque quæ ex arte, nec quæ ex proposito, vt quæ in nostro arbitrio sunt, continent fatum. Alex.aphrod.in 2.de ani.cap.48.c.56.col.2.

Fatum locum non habet in ijs rebus, quæ in nostro libero arbitrio posita sunt. Alexander aphrodisi.in secun. de anima.cap.48.char.56.colum.2.

Fatum in rebus naturalibus, & præsertim in animalibus imperium habere videtur. Alexander aphrod. in secun.de anima.cap.48.ch.56.colum.2.

Fato quæ fiunt, secundum ordinem, & consequentiam quandam fiunt, seriemque quandam in ipsis habent. Alexan.aphrod.in 2.de anim.cap.48.c.56.col.4.

Fatum est in propria vniuscuiusque natura, non in vniuersali, sed in particulari, vt in Callia, & Socrate. Alexan.aphrod.in 2.de anim.cap.48.c.56.colum.4.

Fato euenire dicitur id, quod naturale est. Themistius in primo physic.tex.47.ch.48.colum.2.

Fatum est præcedentium causarum, & consequentium perplexio quædam, & cathenæ more continentia. Boet.in topic.lib.5.char.835.

Fatum idẽ est, vt ait Trimegistus in libro de natura deorum, quod causarum amplexio ex prouidentia primæ causæ dependens, quod & Apuleius philosophus sentit. Alb.mag.in 2.physi.tract.2.cap.19.c.25.colum.4.

Fatum, vt ait Firmitius & Ptolomeus illi consentit, est causarum colligantia ex motibus astrorum, vim, & efficaciam trahens. Albertus magnus in 2.physicorum. tract.2.cap.19.ch.25.colum.4.

Fatum, vt ait Seneca in libro de naturalibus quæstionibus, est omnium rerum necessitas, & actio, quam nulla vis potest irrumpere, quia secundum scientiam, ex Iouis dispositione, & diffinito consilio Deorum dependet. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.19.c.25.col.4.

Fatum, vt ait Boetius in quarto de consolatione philosophiæ, est inhærens rebus mobilibus dispositio, per quam diuina prouidentia suis quæque nectit ordinibus. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.19.c.25.colum.4.

Fatum est eorum, quæ diuina simplicitas gerenda disposuit, immobilis nexus, & ordo temporalis. Alber.mag. in 2.physi.tract.2.cap.19.char.26.col.1.

Fato non comprehenditur id, in quo primo dispositio fati esse debet, ideo cœli non sunt sub fato, sed ea, quæ mutabilia sunt aliquo modo, ne omnino defluant, fato alligãtur. Alb.mag.in 2.phy.tra.2.c.20.c.26.col.2.

Fatum necessitatem non imponit. Albert.mag.in secun. physi.tract.2.cap.20.c.26.colum.2.

Fatum negare, est negare totum ordinem rerum naturalium. Alb.mag.ethic.3,trac.1.cap.17.ch.39.colum.2.

Fatum dici potest ordo causarum naturalium. D. Thom. in quinto physicorum lect.10.tex.58. chart.84.col.1. Idem Alex.de Ales 6.metaph.cap.7.ch.179.colum.2.

Fati positio non remouet contingentiam a rebus. Diuus Thom.5.metaph.lect.3.text.7.char.419.

Fatum est dispositio inhærens rebus naturalibus, per quam prouidentia diuina intuetur ordines. Alexand. de Ales.6.metaph.cap.2.ch.179,col.2.

Fauonio aflante, cur canes minus valeant vestigia comperire? quia plurimum hic ventus confundit, quoniam ventorum omnium continentissimus est, maximeque terram attingit. Arist.problem.sect.26.nu.24.c.586.

Fauonius cur nubes maximas agit? quia de alto spirat, & regione maritima nubes per ampla spacia colligit ampliores. Arist.problem.sect.26.num.26.chart.586.

Fauonius cur serenus, & iucundissimus omnium ventorum est? quia aeris temperiem plene obtinet, nec calidus est, vt qui de meridie, & ortu spirant; nec frigidus, vt qui

vt qui de Septentrionibus veniunt; sed medium frigidorum, & calidorum flatum tenet. Propterea flatus omnes, vel in aduersos, vel in dextros transire consueuerunt, itaque cum post aquilonem fauonius spirat, dexter enim est, efficit adeo tanquam mitis, ad immitem, & simul vbi destitit hiems serenum magna ex parte subsequi solitum est, at qui flatus hibernus aquilo est, subsolanus quamuis inter calidos, & frigidos situs, minus qualitatis eorum particeps est: hic enim cum spirat, flatus vergentes ad austrum motitat quidem, sed cum his miscẽri non patitur. At fauonius & mouetur ab austro, & ipse cum spirat aquilonem mouet; huc enim vsq; progrediens vicissitudo spirituum finem sui circuitus facit; quod cum vnus facit alterius finem, alterius initium secum habeat, merito suauius, & est, & esse videtur. Aristoteles problematum, sect. 26.numer.33.char.588.

Fauonius cur horis post meridianis spirare, & non mane solet? quia sol magna ex parte, vel oriens, vel occidens author spirituum est; quoties enim aerem humidum tepefaciendo percoquit atque discernit, in spiritum illum extenuat; quod si tantisper acciderit, vt aer spirantiusculus sit, magis, & magis a Sole vertetur in spiritum. Quoties igitur Sol in exortu est, procul a fauonio abest; hic enim ab occasu se promit, & cum iam occidere proximus est, aer omnino discretus fluit; at dum cõfecto meridie peragit ad post meridianum, tantisper ad aerem tepefaciendum, & discernendum modice ad modum habet. Subsolanum quoque ob eãdem rem spirare mane incipere patet: aerem enim, qui supra terram sublimis impendens nocte humefactus solo sui ponderis ratione appropinquarit, Sol mane discernens proximum sibi excitat primum: qui autem ex Sole oriente spirat, subsolanus appellatur. Arist. problem.sect.26.numer.34.char.589.

Fauonius omnium ventorum lenissimus, & frigidissimus est, & vere, & autumno maxime spirat, & cum adueseraverit potissimum terram attingit: lenis quidem, quia ex mare, & campis planissimis spirat; cæteris vero frigidior est, quia vel post hiemem, Sole adeo nuper reuigente, vel autumno, cum Sol amplius non viget, spirare incipit. Vicinus terræ hic maxime afflat, ac non ex montibus, nec niue per vim tabescente spirat, sed tãquam per fauces expedite profunditur: pars enim ad aquilonem, aut ad austrum vergens montuosa est, occasum versus nullus mons, nulla terra est, sed mare Athlanticum spatiatur; & cum vespera prope est, spirat loci ipsius ratione: tunc enim Sol ad locum proxime accedit, vnde fauonius oritur. Noctu quiescit, quia tunc Solis motio deest. Arist.problematum, sectio.26.numer.54.char.595.

Fauonius propter causam oppositam subsolano, adducit pluuias. Alber.mag.de pass.aeris.char.120.col.1.

Faxis fluuius nascitur de monte Caucaso, & fluit in pontum. Alber.mag.de natur.loc.tra.3.ca.3.c.102.col.4.

Febres & lippitudines æstate cur insequi solent cũ venti Septentrionales hiemem occupant, & ver Austros? quia æstas corpora nostra multum humoris alieni continentia excipit, & terra madet, & habitandi locus perhumidus est, talisque redditur, qualis qui morbosus perpetuo constat. Aristoteles problematum, sect. prim.numer.8.char.332.

Febres creare solent austri sicci, & nihil humentes, quia calorem, & humorem excitant alienum. Arist.proble. sect.prim.numer.23.char.339.

Febris non oritur nisi excessu humidi, & calidi. Aristote. problematum, sect.1.numer.23.char.339.

Febres ardentes magis hieme quam æstate rigores infestant, quia in corpore hominis bilis calida, pituita frigida est, itaq; æstate frigidum dissoluitur, & diffusum rigores, & tremores excitat: per hiemem calidũ, quod est pressum, vi temporis refrigescit: Febres vero ardentes hieme, autumnoque molestant, quia calor a frigore pulsus introrsus se contrahit, nõ enim in summis residet calor, sed intrinsecus se expandit. Aristot. problem.sect.1.nu.29.c.341.

Febrientibus potio sæpe, & paulatim ministranda est, quia multa præceps defertur, exigua lente incedens irrorat, madefacit, & se se insinuat corpori. Arist, problem.sect.1,num.57.char.350.

Febribus intermittentibus balneum, & fomẽta pedibus admouenda, & vestem pleniorem superponendam, & quietem agendam, quibus præparetur vt corpus perquam calidum sit ante accessionem: vbi enim multum supereſt ignis, lucerna ardere nequit; exiguum enim ignẽ attrahit multus ille. sic cũ febris sit exiguus ignis, si in corpore multus præparabitur ignis, extinguetur febris ignis. Arist.probl.sec.1.nu.57.char.350.

Febribus quartanis ratio victus extenuanda non est, sed ignem corpori inferendum, nec non exercitationẽ vtendũ, & qua die accessio instat lauandum, somnũq; minime quærendum. Prodest victus hic calefaciẽs, qa febris quartana imbecilla est, alioqui, nisi imbecilla esset non esset quartana. victus ergo talis esse debet, vt partim ignem, partim rorem induat in corpus. Arist. problem.sect.1.num.58.char.350.

Febrium ardores fiunt potius in frigidissimis terris, quia frigus calorem intus circumobsistit, cuius rei contrarium æstate agitur; & sic exterioribus partibus refrigescentibus, caloris copia interiores redundant. Arist. problem.sect.14.num.3.char.483.

Febris quartana cur diuturnior est quam quotidiana, cum pituita, quæ frigida, crassa, lentaq; sit; quomodo etiã atra bilis, quæ quartanam agit, frigida, crassa, atq; etiam longe minor, quam pituita sit? quoniam pituita humida est, & humidum facile immutari potest; siccũ vero, vt est atra bilis, difficulter immutari potest. Alexand. Aphrod. problem.1.num.84.char.694.

Febre sinocha, & feruore continua appellata, cur cum multi laborassent, cutem aliquandiu nigram post decretorium diem habuerunt? quoniam febris bili commista est flaua, quæ morbo inualescente deusta atrum sibi colorem hausit, itaque cum indicaretur, pulsa in cutem a natura summa corporis tinxit, vt per albugines cutem reddi albidam nouimus, crassitudine vero materiæ accidit, vt difficulter color is deleatur. Alex. Aphrod. problem.1.num.91.char.699.

Febre ardua, cur qui insaniunt, vt laxius, sic plenius soleant respirare? animam enim per neruos, ac musculos suo fungi munere certum est. Pectus igitur, & totus thorax per ea ipsa mouetur media; sed quoniam vires animæ læsæ sunt, deseruntque suum officium, nec neruis, & musculis exæquo imperant: itaque fit, vt spiritus reddatur laxior, tamẽ plenius effunditur, vt cor refrigerari possit; vis enim vitalis exurgit, & vim animalem stimulat interitum plane minitans, nisi ad suũ munus redeat, spiritumque reddat, & trahat. Ergo, quod anima exequi assidue propter morbum nequiuit; hoc vires cordis, ob sui necessitatem amplitudine spirandi compensare consueuerunt. Alex. Aphrod. problem.2. num.1.char.724.

Febris tertiana, quæ ex bili, materia calida, agili, efficaci creatur, die vno prætermisso accedit: quotidiana, quæ ex pituita prouenit, materia frigida, graui, hebete, nullum intermittit diem: quartana diebus duobus intermissis conflictare incipit. Quartana cum exiguum materiæ habeat statim a sudore, vel vomitu digeri potest, itaque ad tertiã diem accessio protollitur. Quotidiana, quod ex larga, & crassa materia oritur frequẽs est, & morbum augeri ex multitudine materiæ constat, nullam obtinet intermissionem. Quotidiana tamẽ qa minus quã continens habet materiæ, non nihil intermissionis,

missionis,quòd vel sensu percipi potest,ostendit.multo magis tertiana, quam materia calida condidit, & lõge amplius quartana,quo enim minus materię subest eo lētius venit accessio,quin & quintana, & septana, & nonana committi potest, prout minus materiæ vitiatum est. Alex.Aphrod.problem.2.nu.10.c.728.

Febrientibus cur carnes minuuntur,pili augentur: contra in cõualescendo pili defluũt,corpus augetur?quoniam pili per excrementa augentur, quæ in febribus redundant,corpus autem per malũ habitũ nutriri nequit.At conualescentes nõ habent amplius excremẽta,& sic pili defluunt, & corpus magis nutritur, & sic augetur.Alex.Aphr.probl.2.nu.20.char.732.

Febrientes plus siti,quam fame affliguntur, & qui cõualescunt,plus famescunt, q̃ sitiãt, quoniã sitis ex nimio calore febris cõsistit,vt est in bene valentibus,si multũ meri hauserint, sitis oriatur necesse est: famem vero non sentiunt,quoniam multum humoris vitiosi in sto macho sentiũt. At conualescentes non sitiunt,qa corpus refrigeratur febre sublata, & humores consumpti sunt.Alex.Aphro.probl.2.nu.30.char.635.

Febres, & omnes abditi affectus, cur in bestijs difficilius curantur,quam in homine?quomã naturam,sentiendiq́ue potestatẽ parte interna sui corporis gerunt immersam, non ad exteriora euocatam, vt in homine. Alex.Aphrod.probl.2.nu.39.c.737.

Febrientibus cur si vinum cum pane ob imbecillitatem concesserimus, febris non aucta est, immo minor esse incipit? quoniam exiguum, & inualidum dedimus. hinc enim facile concoctum, & digestum in omnes partes est, & membra recreata facilius concoquunt. Alex.Aphrod.proble.2.nu.67.c.752.

Febrium accessiones cur certo ordine venire solẽt?quoniam tantum materiæ putret, quantum a natura concoqui potest, & cum materia certa est, & tempus certum esse necesse est. Alexand. Aphrod. problem. 2.num.70.char.755.

Febres quartanæ cur omnibus diuturniores sunt? quoniam in ea materia peccatur,quæ terrena maxime est, & terrenum omne graue est, ideo longius tenent, & lentius repetunt. Alexand. Aphrod. problem. 2. num.116.char.772.

Febris per ardorem qui insaniunt, cur pulsum arteriarum habent leuiorem: qui per lethargum vitium memoria obtorpescunt, pleniorem reddant? quoniam alteri spiritu relaxato cerebri delirant, alteri eodem ipso spiritu crassescente, grauescenteque premuntur & infestantur.Alex.aphro.probl.2.nu.120.c.772.

Febribus quibusdam cur per sudorem leuatis cordis periculosæ affectiones sedari soleant? quoniam materia vitiosa,partim difflatur,partim resoluitur. Alex.aphr. probl.2.nu.122.char.772.

Febris si subiectum corrumpit, accidens non erit, sed commutatio naturę,quod interitus vocatur. Ammo. in Porph.char.12.colum.4.

Febris non est accidens,nec alteratio subiecti, sed præter naturam caliditatis animalis compositionis diffolutiua.Ioan.Gram.in 1.de ani.tex.39.char.18.col.1.

Febre hectica laborãtes nullum consensum caloris accipiunt,quia mala temperatura est per vniuersa solida, quia per viuersas partes non est hoc,quod agit,illud, quod patitur. Ioan.Gram.in 2.de anima. text.52. char.49.colum.1.

Febricitantibus cum materia euaporat ad caput,propter similitudinem linearum casu protractarum in pariete videtur,quòd animalia in parietibus videant. Albert. mag.de som.& vig.lib.2.tract.1.cap.7. char.33.col.2.

Fel nullum pecori in Chalcidica Euboiæ est: in Naxo autem omnibus ferme quadrupedibus est, & tam grande, vt prodigij loco, aduenæ, qui sacra fecerunt, arbitrantur.Arist.de hist.anim.1.cap.10.c.34.

Fel alijs annectitur iecori,alijs minime. Ex quadrupedibus ceruo, & damæ deesse notatum est, ceruique intestinum multum amarum est,ita vt ne a canibus quidem attingatur,nisi ceruus præ pinguis sit,atq; etiam equo,mulo,asino,vitulo marino, & murium nonnullis. Ceruis Achainis in cauda fel continere creditur. Elephantus habet iecur sine felle:inciso tamen,parte, qua fel adhærere solet,humor felleus effluit,plus, minus.Delphinus inter ea,quæ mare excipiunt,felle priuatus est.Arist.de hist.animal.2.cap.15.char.60.

Fel pisces omnes, ac aues habent, & quadrupedes omnes, quæ oua pariunt, dixerim in vniuersum,omnes aut plus,aut minus fellis sortiuntur. Sed piscium aliis in iecore positũ est,ut musteligenis, & siluro,& squatinæ, leuiraiæ, torpedini, atque ex longis anguillæ, acui,libellæ. Pulchro etiam in iecore inest proportione corporis maxime omnium copiosum. Aliis intestino annexum est dependẽs a iecore, meatibus quibusdam perpetuis summæ tenuiatis. In auibus autem, aliis ventri, aliis intestino iungitur, vt columbæ, coruo, coturnici: aliis iecori simul, & ventri, vt capricipiti: aliis iecori simul,& intestino,vt accipitri,& miluo.Arist.de hist.ani.2.cap.13.char.60.

Fel habet maior pars animalium, quibus sanguis: & id, aut in iecore, aut in intestinis sepositum, vt quod suã naturam non minus aluo familiarem habeat.Arist.de histor.animal.4.cap.2.char.505.

Fel qui sensus alicuius gratia factum esse opinati sunt,decipiuntur.Arist.de partib.ani.4.cap.2.c.505.

Felle carent equus,mulus,asinus,ceruus,dama: camelus vero,non discretum habet fel, sed quibusdam venulis cõfusum;vitulus marinus quoque caret felle, & inter pisces delphinus:& mures in eodẽ genere alij habent, alij non habent; quod idem,& homini accidit. Arist. de partib.animal.4.cap.2.char.505.

Felle quidam homines carere videntur, quidam in iecore habere.Arist.de part.ani.4.cap.2.char.506.

Fel oues in Naxo adeo large habent, vt exuperantia prodigii loco habeatur, & apud Chalcidem Euboicam omnino carent. Aristotel. de partib. animalium 4. capit.2.chart.508.

Fel morborum acutorum causam esse opinatur Anaxagoras,& falso.Arist.de partib.anim.4.cap.2.c.506.

Fel excrementum est iecoris.Aristotel.de partib.anima. 4.cap.2.char.506.

Fel est purgamentum,& inutilis materia, ideo pulchre a veteribus dicitur illis,qui causam,cur diutius viuatur, fellis vacuitatem esse aiunt,argumento ex solipedum, ceruorumq́ue genere dicto;hæc enim, & felle vacant, & diu viuunt. Quinetiam,ea,quæ non viderunt ipsi, felle carere,vt delphinus,& camelus,longęua sunt.Iecoris enim naturam, vt opportunam, ac necessariam omnibus sanguineis animalibus causam pro sua qualitate afferre uiuẽdi plus, minusve temporis ratio est. Arist.de partib.animal.4.cap.2.char.507.

Fel, iuxta Galeni opinionem, vtilitatem corpori affert, quod mouet aluum, & excitat ad expurgandas fęces, vt ebulliat in intestinis. Auer. de partib. animal. 4. capit.2.chart.91.

Fel magnum animalia habentia,in eis exuperat ficcitas, & caliditas accidentalis, & generatur multum de excremento in eorum sanguine.Auer.ibidem.

Fel habent in intestinis ceruus,mulus,& equus, & uitulus maris,qa intestina sua sunt amaritissima; species aũt q̃dam cerui,quæ dorcades appellatur, in tunicula hẽt fel.Alb.mag.de animal.lib.2.trac.2.cap.1.c.33.col.3.

Fel quædam volatilia habent in ventre, vt columbæ, & coturnices; aliæ in epate, vt falcones, aliæ respersum, in omnibus his, epate; intestino, & ventre, ut accipiter,& miluus.Alber.magn.de animalib. lib.2.tract.2. cap.1.char.33.col.3.

Felas

Felas est animal in antris habitans, quantitate paruum, malitiosum,stercus ex antro proijcit, & humo operit, ne eius habitatio deprehendatur, ex insidijs interficit bestias,quas potest,& deuorat. Albert.mag.de animal. lib.22.tract.2.cap.1.c.180.col.3.

Feles non parte posteriore seiungunt,sed mas stat, fœmina se subiacet; sunt in eo genere fœminæ ipsa natura libidinosæ,& falaces: itaque mares ipsæ ad coitum frequentes alliciunt,inuitant,cogunt, puniunt etiam nisi pareant.Arist.de hist.anim.5.cap.2.c.148.

Feles,& icneumones tot numero pariunt quot canes; vescunturq́ue eisdem, & viuunt circiter annos sex. Arist. de hist.anim.6.cap.35.char.246.

Feles cum corium exuere velint, reliquorum serpentium more vultu resupino bibere inquiunt, eumque a medicis seruari, cum mirum in modum comitialibus prosit.Arist.de admir.aud.nu.65.c.850.

Femora quàm tibiæ magis fatigantur, vel quia prope absunt ab ea parte, quæ excrementum continet, itaque cum ea pars agitata,nimium incaluit, femora expeditius,ac plenius attrahere possunt,quàm tibię:vel quod femora continentiore constant natura;laboratur enim præcipue propter continui distractionem, quippe cum & si nullo excremento substante fessi sumus,tamen fęmoribus,ac lumbis acrius laboramus:vel quia quomodo inguina per rectum oriri nouimus,propter venarum neruorumque societatem, ita etiam lassitudo potius in femur incumbit, quod quidem ab initio propius abest, vel quod femur eadem habitus ratione magis fungitur suo munere, quàm tibia, quæ quidem res laboriosior est,vel quod femora carnis copiam substinent. Aristot. problem.sect.5.num.426.char.404.

Femoris os est illud, quod exit a linea spondilium versus latus dextrum,& in sui extremo concauitatem rotundam magnam habet, & fortem intus cartilaginosam. Concauum est,vt recipiat vertebrum coxę rotundum, vt motui aptum sit, & a nocumentis remotum,& huic simile est in sinistra parte, & ad quatuor partes comparatum, quatuor nomina habet: ad siluestre os ilij, ad anterius os femoris, ad posterius os anchæ, ad superius, quod tamen inferius respicit, vocatur scia, vèl pixis coxæ,quia coxæ membrum in ipso vertitur. Alb.Mag.de anim.lib.1.trac.2.cap.13.c.13.col.3.

Fera omnia,aut plurima,non ante cum fœminis ad commune pascuum conueniunt, quàm tempus sit coeundi,sed cum iam per ætatem licuerit, segregant mares a fœminis,seorsumq́ue pascuntur. Aristot.de historia animal.6.cap.18.char.227.

Fera aliquibus in locis quædam peculiariter ita se habent,vt neglecta prouenire præstantiora, mitioraque possint,quam quæ alibi summo cum studio coluntur. Arist.problem.sec.10.nu.44.c.441.

Feritas est minus quàm vitium, sed horribilius malum est: non enim corrupta vt hominis pars, sed deest. Arist.moral.nicom.cap.6.char.172.

Feritas est quoddam vitium exuperans, cum eo vsque nequam prorsus quempiam intuemur, vt ipsum non hominem,sed feram esse dicamus.Arist.magn.moral. cap.6.lib.2.char.327.

Ferrum vt metallum.

FErrum liquescit elaboratum,ita vt humidum fiat, & iterum concrescat.Aristotel.meteor.4.sum.2.cap.3. text.39.chart.571.

Ferrum melius est, quod habet pauciorem purificationem.Arist.meteor.4. su.2.cap.3.tex.39.c.572.

Ferrum,cornu,vnguis,os,neruus,lignum, pili, folia, & cortex,terræ sunt magis.Arist. meteor.4.su.4.cap.1. text.51.char.586.

Ferrum durius, & asperius est postquam extinctũ fuerit quam prius,quia ex inflammatione consumpta est ab igne ea humiditas, q̃ in ipso erat,& incẽdit quousque aliqua humiditas sup sit.Ale.aph.de mis.c.59.c.2

Ferrum alteratur, quod tantum in superficie calefit; quod se igniatur non amplius est alteratio, sed progressus in aliam speciem,& figuram.Simpl.in 7.phy. tex.15.char.377.colum.1.

Ferrum mouetur ad magnetem,vt perficiat se,& si magnes vngatur oleo, amittit dispositionem attrahendi ferrum,ideo non attrahit. Auer.physicor. 7. te. 10. char.143.colum.2.

Ferrum cum tangitur a magnete, naturaliter mouetur, cum non moueatur a magnete, nisi per alterationem quam acquirit mediante aere a magnete;ideo si complexio magnetis transmutatur, vt accidit ei cum confricatur alliis,non attrahit. Auer.physicor.8.tex.35. char.170.col.2.

Ferrum fit durissimum incidens omnia, si candens sæpe immergatur in succo raphani immixto cum aqua, quæ extrahitur de lumbricis terræ contusis, & per pannum expressis,æquis portionibus. Alb.mag.in 2. de miner.ex trac.3.cap.2.c.142.col.3.

Ferrum inuenitur in lapidibus, eis incorporatum, & in terra aquosa,vt granula milij. Alber.mag.in 2.de miner.ex trac.1.cap.39.c.145.col.4.

Ferrum aduritur in rubeum, qa terrestre superat, & incenditur:stannum,& plumbum euaporat;qa nõ habẽt argentũ viuũ multum emundatũ a lutea pingui substantia. Alb.mag.in 3.de miner.ex tr.2.c.5.c.147.c.2.

Ferrum ignobilius est cæteris metallis,nec liquefabile vt cera,sed potius liquefabile mollificabile. Alb. mag.4. de miner.ex trac.2.cap.8.c.149.col.2.

Ferrum componitur ex argento viuo immundo,& sulfure immundo, & rubiginem facile trahit propter sulfuris adustionem. Albert.magn.in 4.de miner. ex trac.2.cap.8.c.149.col.2.

Ferrum liquescit si limetur, & prouiciatur ei desuper puluis sulphuris,& auri pigmenti, & simul bene teratur, & ponatur in igne forti, quia sulphur adiuuat liquefactionem soluendo grossum terrestre. Alb. mag.in 4.meteor.trac.2.cap.9.c.126.col.2.

Ferrum tanto durius fit, quanto ficcior est aqua in qua extinguitur. Albert.Magn.in 4.meteor.trac.2.cap.9. char.126.col.2.

Ferri vt ad motum pertinet.

FErri illa sola dicuntur proprie, cum non in seipsis sit mutantibus locum stare, & quæ non ipsa seipsa mouent secundum locum. Aristotel. physicor.5. cap.3. tex.18.char.130.

Ferri illuc impossibile est,quo nullum,quod fertur, peruenire potest.Arist.1.de cœlo.tex.58.char.262.

Ferri proprie dicuntur, quæcunque in anima, & quæcunque ab alio extrinsecus motum accipiunt. Psellus in 5.physic.char.43.

Fibrę inter neruum, & venam suam habent naturam; & nonnullę humorem sanies appellatum continent: tendunt a neruis ad venas,& inde ad neruos.Aristot. de hist.ani.3.cap.6.char.84.

Fibrarum aliud genus est, quod in sanguine consistere solet,quamquam non cuiusque animalis. Spissari autem sanguis non potest, si id genus fibrarum detrahatur,spissatur vero si non detrahatur.Et huiusmodi fibras non habent cerui, damæ, bubali, & alii: quo circa eorum sanguis,vt aliorũ non concrescit, sed ceruorũ sanguis,& lac sine coagulo spissari solet, & item

leporis;

leporis; bubali vero sanguis magis spissatur, vt qui proxime ouillo consistat. Arist. de hist. anim. 3. c. 6. c. 84.

Ficedula auis dicitur, quia ficus edit. Alb. mag. de anim. lib. 23. cap. 24. char. 92. col. 3.

Fícteris musculi sunt quatuor. Vnus, qui concomitatur os, & cui leuis carne vehementer miscetur, quæ permixtioni labiorum ipsius musculi similis est valde, & constringit, & sua expressione excutit stercoris reliquias. Alius est magis inferius, qui stat secundum comparationem capitis hoïs, & putatur duo habere extrema, cuius extremum cum radice virgę cõtinuatur, & aliud per quod super hos omnes transuersum existit, cuius auxilium est longaonem sursum eleuare, nec accidit longaonis egressio, nisi propter ipsius laxationẽ. Alb. mag. de anim. lib. 1. trac. 2. cap. 16. c. 15. col. 4.

Ficus siluestres per terram expansæ ficubus hortensibus conferunt. Arist. pri. de plant. cap. 2. char. 375.

Ficus si in furno siccantur, duriores efficiuntur, quàm si exemptæ foris refrigerentur, quia in furno ex calore totus humor euaporatur. Aristotel. problem. sect. 22. num. 10. char. 552.

Ficus cum molles, & dulces sunt, cur dentes offendunt? quia gingiuis sua lenitate adhærent, seque præmolles inter dentes insinuant, & per suum calorem cito putredinem conficiunt, & forsitan ob granorum suorum duriciem dentes celeriter effatigant cum conficiuntur. Arist. probl. sect. 22. nu. 14. c. 553.

Ficus a fœcunditate dicitur, calida est, & humida, sed viscosam, & grossam habet humiditatem; ideo comesta multum generat pediculos, quia ex profunditate extrahit humores ad poros, in quibus pediculi generantur, & sudorem prouocat, & senum rugas distendit implendo pellem exterius superfluitate: & calore suo emundat apostemata, & vlcera: nisi cum nuce manducetur malum sanguinem generat: melior est alba, post albam rubea, & inferior nigra. Alb. mag. de veget. lib. 6. trac. 1. cap. 19. c. 155. col. 1.

Ficus nutrimentum licet non sit adeo bonum, & robustum, vt carnis, & granorum frumenti, est tamen melius, & robustius alijs nutrimentis fructuum aliorum. Alb. mag. de veget. lib. 6. trac. 1. cap. 19. c. 155. col. 2.

Ficus ramis si caro coquitur, cum eis resoluitur ob subtilitatem ramorum ficus. Albert. mag. de veget. lib. 6. tract. 1. cap. 19. char. 155. col. 3.

Ficus cortex amarissimus est, fructus autem dulcissimus. Alb. mag. de veget. lib. 6. trac. 1. cap. 19. c. 155. col. 3.

Fides omnis fit per syllogismos, sumptos, & per inductionem. Arist. prior. lib. 2. cap. 23. c. 286.

Fidem facit non solum verum dicere, sed etiam falsi causam explicare. Arist. 7. ethic. nicom. cap. 14. c. 185.

Fidem tunc maxime habemus, cum demonstratum esse opinamur. Arist. rhetor. 1. char. 6.

Fides aliæ carent arte, aliæ artificiosæ sunt. Carentia arte sunt, quæ nos non peperimus, sed ante erant, vt testes, quæstiones, singraphæ, & huiusmodi reliqua. Artificiosa vero sunt, quæ per nos parere possumus. quo fit, vt illis vti, hæc inuenire debeamus. Aristotel. rhetoric. 1. char. 8.

Fides, quæ ratione pariuntur, in tres species diuiduntur; primo in moribus dicentis, secundo vt aliquo modo afficiatur qui audit, tertio in ipsa oratione. Arist. rhetoric. 1. char. 9.

Fides non solum demonstratiua, sed etiam morata oratione fit. Arist. rhetoric. 1. char. 36.

Fides, quæ caret arte, in quinque consistit, in legibus, testibus, pactis, quæstionibus, & iusiurandis. Aristot. rhetor. 1. char. 60.

Fidem faciunt præter demonstrationem, prudentia, virtus, & beneuolentia. Arist. rhetor. 2. char. 68.

Fides, quæ communes sunt omnibus, genere duæ sunt, exemplum, & enthimema. Arist. rhetor. 2. c. 109.

Fides ad demonstrandum accommodatas esse oportet, & omnis ad id, de quo est quæstio, accommodanda est. Arist. rhetor. 3. char. 170.

Fides, quæ alicui rei effici debet, ex alio vel ex alijs fit; nihil enim ex seipso demonstratur. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 4. char. 9. col. 2.

Fides alicui rei fit, vel ex toto, & vniuersali, & eo, quod reliqua continet, quæ tanquam eius pars sit, vel ex partibus totum, vel ex parte aliquam rem, vel ex partibus, quæ sub toto suo continentur, probat. Alexand. Aphrod in prior. cap. 4. c. 9. col. 2.

Fides, quę partem ex parte monstrat, exemplum dicitur. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 4. c. 9. col. 2.

Fides, quæ ex partibus totum monstrat, inductio est. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 4. char. 9. col. 2.

Fides, quæ ex toto partes monstrat, ratiocinatio est. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 4. char. 9. col. 2.

Fides est circa necessaria, sine causa tamen. Simpl. in 3. de anima. sect. 1. tex. 155. char. 55. col. 1.

Fides ea est, quæ cognito assentitur, vt vero. Simpl. in 3. de anima, ex sect. 1. tex. 156. c. 55. col. 2.

Fides inest scientiæ, intellectui, prudentiæ, & opinioni. Simpl. in 3. de ani. ex sect. 1. tex. 156. c. 55. col. 3.

Fides, quæ rationalem, & intelligentem omnem consequitur cognitionem, bestijs nullis inest. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. tex. 156. char. 55. col. 3.

Fides, est assensus tanquam in veritate elaboratus per opinionis conuersionem in seipsam, quæ opinio indicat sui ipsius intelligentiam tanquam verum de rebus ipsis. Simp. in 3. de ani. ex sect. 1. tex. 15. c. 62. col. 2.

Fidei effectiua est persuasio, & finis persuasionis est fides. Ioan. Gram. in 3. de anima. tex. 155. c. 80. col. 2.

Fiducia est voluptas, cum nullum periculum nobis euenturum sit, vel si euenerit, euasuros esse speramus. Eust. 2. ethic. cap. 2. char. 92.

Fides vera est res in animo, quę accidit credenti per sermonem. Auer. in poster. lib. 1. tex. 10. char. 133.

Fides vulgi est fortior fide philosophorum, quia vulgus non assueuit audire aliud, philosophi audiunt multa. Auer. in physic. tex. 60. char. 18. col. 1.

Fides numero facilior habetur, si per exempla ita esse ostendatur. Boet. in lib. de interpret. char. 406.

Fides est, quando in vnam partem inclinatur ratio, & acquiescit. Alb. mag. in topic. char. 226. col. 2.

Fides est, cum ratio fortificatur in alterum sine fundatione in eadem scientia, aut cum fundatur per demonstrationem. Alb. mag. in 3. metaph. cap. 1. ch. 77. col. 2.

Fides fit ex opinione, cum opinio iuuatur, & confortatur ad vnũ rationis, ita quod habere incipit ad aliud cum scientia. Albert. magn. ethicor. 7. tract. 1. cap. 2. char. 82. colum. 2.

Fidei catholicæ in nullo repugnant rationes Aristotel. quia nos non ponimus mundum esse factum per generationem, sed creatum à primo principio, quod ipsum facere poterat, vt voluit. D. Thom. in prim. de cœlo. l. 29. tex. 14. c. 29. col. 1.

Fides inter virtutes intellectuales numerari non potest, quia eius certitudo est sub imperio voluntatis. Tho. de Vio in post. char. 178. col. 1.

Fidentia metui contraria est. Arist. rhetor. 2. c. 82.

Fidentiam afferunt, & calamitates, quæ longe absunt, & quæ prope, si adsint emendationes, & subsidia, aut multa, aut magna, aut vtrumque, & si iniuriam neq; acceperint, neq; intulerint, & si competitores, aut nulli sunt, aut vires nõ habeant, aut si habent vires, amici sint, aut beneficiũ dederint, aut acceperint, aut si plures sint, quibus eadem conducant, aut præstantiores, aut vtrique. Arist. rhetor. 2. char. 82.

Fidentes sunt, qui sæpe rẽ benè gesserunt, neque offendisse arbitrantur, aut si sępe in calamitates inciderint, atque euaserint: & si plura sibi suppetere arbitrentur, &

& si iniuriam fecerint nemini, aut non multis. Arist. rhetoric. 2. char. 82.

Fidentes redduntur, si res diuinæ ipsis egregiè se habeant, vt oracula, & ita fidentem reddit. Aristot. rhetoric. 2. char. 83.

Fieri aliquod ex eo, quod est, aut ex eo, quod non est, aut quod non est, aut quod est, facere aliquid, aut pati, aut quodcunque hoc fieri non differt. Arist. physic. 1, cap. 4. tex. 73. char. 24.

Fieri simpliciter & nos dicimus ex eo, quod non est: sed tamen fieri ex eo, quod non est secundum accidens. Arist. physic. 1. cap. 4. tex. 75. char. 25.

Fieri prius necesse est id, quod factum est, & quod fit factum esse, quæcunque diuisibilia, & continua sunt: non tamen semper id, quod fit, sed & aliud aliquando, vt illius aliquid, sicuti fundamentum domus. Aris. physic. 6. sum. 4. cap. 2. tex. 59. c. 164.

Fieri id impossibile est, quod non contingit esse factum. Arist. 1. de cœlo, tex. 58. char. 262.

Fieri non potest vnum ex duobus in actu. Arist. 7. metaphysic. cap. 15. tex. 48. char. 154.

Fieri aliquid ex eo, quod non est, magis verisimile est, quàm non multa sint ea, quę sunt. Arist. de Xenopha. Zeno. & Gorgia, de Xenopha. char. 916.

Fieri nequit, vt si quid est, id factum fuerit, de Deo asserens, aiebat Zeno, cum necesse sit, vt id, quod factum fuerit, vel ex similibus, vel ex dissimilibus extiterit, quorum neutrum fieri nequeat: & ob id æternus est Deus. Arist. de eod. de Zen. char. 922.

Fieri proprie dicuntur ea, quæ natura duce fiunt: cæterę actiones, affectiones appellantur. Simpl. in 2. physi. tex. 2. char. 94. col. 1.

Fieri aliquid ex aliquo, fit duobus modis: ex priuatione, & ex subiecto. D. Tho. 7. metaph. l. 6. tex. 23. c. 476.

Fieri aliquid ex aliquo, dupliciter dici potest: aut quia illud, ex quo fit, in eo est principium naturaliter in via generationis, & huiusmodi immateriale principiũ: aut quia factio est resolutio in principium materiale, vt ex compositio de resolutione materiali principium fieri dicatur. D. Tho. 8. metaph. lec. 4. tex. 11. ch. 616.

Fieri aliquid ex aliquo dupliciter potest: vel ex priuatione: alio modo, vt ex materia, & potentia materiæ. Alex. de Ales in 5. metaph. tex. 2. c. 103. col. 3.

Fieri subiectiuum, quod vocatur generatio, necessario sequitur materiam, & formam, & distinctionem vtriusque: sic & fieri obiectiue, quod vocatur creatio, requirit essentiam, & distinctionem vtriusque. Alexand. de Ales in 7. metaph. tex. 22. c. 207. col. 2.

Fieri terminatur ad actum. Alex. de Ales in 7. metaphy. tex. 30. c. 216. col. 3.

Figura ut qualitatis species.

Figura omnis plana, aut rectilinea est, aut circumlati linea; & rectilinea a pluribus continetur lineis, circũlati linea ab vna. Arist. 2. de cęlo. cap. 3. tex. 22. c. 298.

Figura prima, primi est corporis. Aristotel. 2. de cœlo. cap. 3. tex. 26. c. 299.

Figuram talem dedit natura immobilibus, quæ minime est motiua: & hæc est sphæra, quia nullum habet organum ad motum. Aristotel. 2. de cœlo. sum. 3. cap. 4. tex. 19. c. 312.

Figuræ omnes componuntur ex pyramidibus; rectilineæ, ex rectilineis: sphæra, ex octo partibus. Aristot. 3. de cœlo. cap. 2. tex. 40. char. 346.

Figuræ tres in planis implet locum, Triangulus, Quadratum, & Sexangulus: in solidis Pyramis, & Cubus. Arist. 3. de cœlo. cap. 3. tex. 66. char. 355.

Figuræ non sunt causæ, vt ferantur simpliciter corpora deorsum, aut sursum: sed vt velocius, aut tardius. Aris. 4. de cœlo. sum. 3. cap. 7. tex. 42. char. 376.

Figuræ, quæ rotundæ, & circinatę sunt, cur ex omnibus figuris facilius mouentur? trifariam autem circulum rotari contingit, aut secundum absidem centro simul moto, vt plaustri totæ; aut circa manens centrum, vt trochleæ stante centro: aut in pauimento manente centro, vt figuli rota. huiusmodi quidem celerrima sunt, parua enim sui parte planum contingunt, vt circulus secundum pũctum: & quoniam non offensant, a terra enim semotus est angulus. Præterea cui obuiã fiunt corpori, id rursum secundum pusillum tangunt, si autem rectilineum esset, rectitudine sua multum plani contingeret. Ad hęc quo mutat pondus, eo motor mouet, cum igitur ad rectum super plano circuli fuerit diameter, planum secundum punctum contingente circulo æquale vtrinque pondus disterminat diameter. cum autem mouetur, plus illico, ad quod mouetur, ceu inde nutans, ab impellente facilius in ante mouetur. Arist. quæst. mecan. q. 8. c. 781.

Figura optima, optimo omnium corpori natura debetur, cui quies est præter naturam, & ob id, nec basem aliquam habet, qua sistere possit. Alex. Aphrod. in 2. natural. quęst. cap. 18. char. 4.

Figura est, quæ ab aliqua, vel ab aliquibus lineis continetur. Porph. in præd. c. 22.

Figura est plerunque in causa, vt aliquid tardius, aut velocius moueatur. The. in 6. phy. tex. 38. c. 53. col. 3.

Figura posterior est magnitudine, qualitas magnitudinem præcedit, & in hoc differunt. Simp. in præd. c. 58.

Figura, quæ in qualitate assumitur, non sumitur, vt constet ex lineis, nec vt est colorata, sed secundũ aliquam figurationem, vt scilicet redigitur in angulum, vel nõ. Simpl. in præd. char. 69.

Figura dicitur de sola circumscriptione extrinseca. Sim. in prædicamen. c. 69.

Figura & si qualitas est magna, tamen habet communionem, & conuenientiam cũ magnitudine, & quantitate. Simp. in 4. phy. tex. 84. c. 251. col. 2.

Figurationes sunt quædam generationes. Simplic. in 7. physi. te. 15. char. 377. col. 1.

Figura & si fit qualitas, tamen in genere quantorum accepta est. Simp. in 3. de cęlo, te. 5. co. 7. c. 85. col. 3.

Figura omnis est sub quali. Simplic. in 3. de anima. te. 133. char. 49. colum. 1.

Figura orbicularis, inter omnes celerius mouetur, vt quæ in puncto diuisionem efficit. Io. gram. in 4. physi. te. 71. char. 96. colum. 4.

Figuras cubica omnium circulari motui ineptissima est. Io. gra. in 4. phy. te. 71. c. 96. col. 3.

Figuræ acutæ, & orbiculares cum minus corpori capiant, & ferant, idcirco celerius ea, quæ subiiciuntur interualla simul diuidunt. Ioan. gram. in 4. physicor. tex. 74. char. 98. colum. 1.

Figuræ omnes rectæ lineæ in triangula resoluuntur. Ioan. Gram. in 1. de gener. tex. 8. co. 32. char. 14.

Figura, quæ plures angulos habet, capatior est. Ioan. grã. in prim. de anim. tex. 16. char. 11. col. 1.

Figuræ non sunt affectus materiæ, sed corporis. Ioan. gram. in 1. de anima. tex. 17. char. 12. col. 1.

Figuræ, quæ multos angulos habent, magis circulo propinquæ sunt, & tanto propinquiores, quanto plures habent angulos. Io. gra. in pri. de ani. te. 30. c. 15. col. 3.

Figuræ sunt accidentia corporum cœlestium. Auer. in phy. 2. tex. 17. c. 26. col. 2.

Figura est qualitas in quantitate, vt est quantitas. Auer. physi. 7. tex. 15. char. 145. col. 3.

Figuræ diuersitas non est secundum differentias substantiales rei: figura enim est qualitas. Auer. physic. 7. tex. 30. c. 150. col. 4.

Figura cœli non est in eo accidentaliter, sicut in elementis, in quibus intendebatur receptio multarum figurarum. Auer. 2. de cęlo, tex. 22. c. 52. col. 1.

Figuræ

Figuræ ſphæricæ prioritas ſecundùm perfectionem eſt magis propria quam aliæ. Auer. 2.de cœlo. tex.24. char.52:colum.3.

Figura ſphærica eſt in omnibus corporibus cœleſtibus eſſentialiter,in elementis accidentaliter. Auer.2.de cœlo,tex.26.c.52,col.4.

Figura in corporibus cœleſtibus eſt de rebus eſſentialibus.Auer.2.de cœlo,tex.60.char.65.col.2.

Figuras ponentes eſſentiales eſſe elementorum differentias, non poſſunt fugere vnum trium impoſſibilium: primo aut vt non concedant ignem eſſe diuiſibilem, quod eſt contra ſenſum: ſecundo aut quod aliquod corpus ſit non elementũ,nec compoſitum ex elemento,quod eſt impoſſibile: tertio, quòd elementum habet elementum, quod eſt contrarium definitioni elementi.Auer.3.de cœlo,tex.65.c.104.col.3.

Figura eſt,quæ ſub aliquo,vt circulus, vel aliquibus terminis, vt angulares figuræ, clauditur. Boeth. in prædicamen.char.182.

Figura altera parte longior eſt,quę quatuor habet æquales angulos, lineas autem inæquales, ita tamen vt binæ ſumptæ,inuicem æquales ſint.Boet.in Præ.c.187.

Figura dupliciter dicitur, vt eſt quantitas terminata, & ſic eſt id,quod eſt in genere quantitatis, & vt eſt terminatio quantitatis, & ſic eſt in genere qualitatis. Alb.mag.in prędicam.char.55.col.4.

Figura differt a forma, quia in forma conſiderantur intrinſecæ ſuperficies,in figura extrinſecæ. Alb.mag. in præd.c.55.col.4.

Figura non dat niſi accidentalem differentiam motui. Alb.mag.in 7.phyſic.trac.2.cap.3.char.86.col.4.

Figura cum alicui mobili datur vt cauſa ſui motus,datur ei, vt cauſa per ſe, non autem, vt cauſa per accidens. Alb.mag.in 2.de cœlo,trac.2.cap.9.c.52.col.3.

Figura in materia ſi imprimitur tempore cuiuſuis conſtellationis cœleſtis, ab ipſa conſtellatione cœleſtis figuræ aliqua vis influitur operi artis,& naturæ.Alber. mag.in 2.de miner.ex trac.3.cap.3.c.142.col.3.

Figura,quæ ab arte inducitur,eſt accidentalis. Alb.mag. in 2.de ani.trac.1.cap.1.char.13.col.2.

Figura omnis,quæ eſt in inferioribus, cauſatur a figuris conſtellationum in cœleſtibus. Alber.magn.de nat.& orig.anim.tract.2.cap.7.c.64.col.1.

Figuræ & dimenſiones non ſunt principia ſubſtantiæ, nec ſecundum formam,nec ſecundum materiam.Alb. mag.3.metaph.tract.3.cap.22.c.88.col.2.

Figura differt a forma,quia figura importat terminationem quantitatis,forma vero dat eſſe ſpecificum artificiato.D.Tho.in 7.phy.l.5.tex.15.c.111.col.2.

Figura eſt qualitas in quantitate. Alexand.de Aleſ.in 5. metaph.tex.18.c.135.col.3.

Figura ut ad ſyllogiſmum pertinet.

FIgura prima eſt, cum termini tres ita ſe habent inuicem,vt vltimus in toto medio ſit, & medium in primo,vel non ſit.Ariſt.prior.l.1.ſec.1.cap.4.c.153.

Figuræ primæ ſi minor eſt negatiua, non eſt ſyllogiſmus, ſiue vniuerſalis,ſiue particularis ſit. Ariſt.prior.lib.1. ſec.1.cap.4.char.153.

Figuræ primæ maior ſemper debet eſſe vniuerſalis, aliqui non eſt ſyllogiſmus. Ariſtotel. i. 1. prior. ſect.1. cap.4.char.159.

Figuræ primæ ſyllogiſmi omnes perfecti ſunt, & per hanc omnes alii perficiuntur.Ariſt.lib.1.prior.ſect.1. cap.4.char.156.

Figura ſecunda eſt,cum idem huic quidem omni, illi vero nulli ineſt.Ariſt.l.1.prior.ſec.1.cap.5.char.156.

Figuræ ſecundæ nullus eſt perfectus modus,eſt tamen, & vniuerſalis,& particularis.Ariſtoel.l.1. prior.ſect. 1.cap.5.char.156.

Figuræ ſecundę ſyllogiſmus ſit vniuerſalis,cum medium huic quidem omni,illi vero nulli ineſt,et ſi ad vtrumuis fuerit priuatiuum, aliter minime. Ariſtote.libr.1. prior.ſect.1.cap.5.chart.156.

Figuræ ſecundæ erit ſyllogiſmus, ſi maior eſt vniuerſalis,& minor illi qualitate diſcrepat,ſiue vniuerſalis,ſiue particularis.Ariſt.lib.1.prior.ſect.1.cap.5.ch.157.

Figura tertia eſt,cum hoc quidem omni,illud nulli inſit, aut ambo omni,aut nulli. Ariſtoteles lib.prim.prior. ſectio.1.cap.6.chart.160.

Figuræ tertiæ ſyllogiſmi nulli ſunt perfecti. Ariſt.lib.1. prior.ſect.1.cap.6.chart.160.

Figuræ tertiæ ſyllogiſmi non concluduntur aliter, nec affirmatiue,nec negatiue.Ariſtoteles libr.prim.prior. ſect.1.cap.6.chart.163.

Figuræ ſecundæ quartus modus,quo ad modos exiſtentes neceſſarios,& de ineſſe, inutilis eſt,quia non ſequitur concluſio neceſſaria. Ariſtoteles libr.1.prior.ſect. prim.cap.10.char.168.

Figurarum maxime faciens ſcire,prima eſt.Ariſt.poſter. libr.1.cap.11.tex.31.ch.321.

Figura prima eſt perfectarum ratiocinationum.Alexan. aphrod.in 1.prior.cap.4.char.9.colum.2.

Figura prima fit, cum medius terminus bis ſumptus eſt, & de altero terminorum prędicatur,alteri ſubijcitur. Alex.aphrod.in 1.prior.cap.4.ch.9.col.4.

Figura ſecunda fit,cũ medius terminus de vtriſque,quæ ſunt in quæſtione,prædicatur. Alexan.aphrod.in pri. prior.cap.4.char.8.colum.4.

Figura tertia fit cum medius terminus de vtriſque, quæ ſunt in quæſtione ſubijcitur.Alexan.aphrod.in prim. prior.cap.4.char.9.colum.4.

Figura prima demonſtranti,ſecunda dialectico,tertia ſophiſtæ accommodata eſt. Alexander aphrodi.in prim. prior.cap.4.char.10.colum.1.

Figura prima,vt còc ludat, debet vniuerſalem minorem affirmatiuam habere. Alexander aphrodiſi. in prim. prior.cap.4.char.10.colum.1.

Figura prima ſola vniuerſale affirmatiuum colligit.Alexan.aphrod.in 1.prior.cap.4.char.11.col.2.

Figuræ primæ Theophraſtus quinque addidit modos. Alex.aphrod.in 1.prior.cap.4.char.13.col.1.

Figura ſecunda vt ſit concludens, debet maiorem habere vniuerſalem,& minor diuerſa a maiori in qualitate eſſe debet.Alex.aphrod.in 1.prior.cap.5.ch.13.col.2.

Figuræ ſecundæ coniugationes quatuor ſunt: nam vel maior vniuerſalis affirmatiua minor vniuerſalis, vel particularis negatiua: vel maior vniuerſalis negatiua minor vniuerſalis, vel particularis affirmatiua. Alex. aphrod. in pri.prior.cap.5.ch.13.col.2.

Figuræ ſecundæ,ſi propoſitiones ſimilis ſunt qualitatis, nihil concluditur. Alexander aphrodiſien.in 1.prior. cap.5.chart.14.colum.1.

Figura ſecunda ſi maiorem vniuerſalem affirmatiuam, maiorem particularem negatiuam habuerit, demonſtratur per deductionem ad impoſſibile, aliter non. Alex.aphro.in 1.prior.cap.5.ch.15.col.2.

Figuræ ſecundæ concluſiones ſunt negatiuæ. Alexander aphrod.in 1.prior.cap.6.chart.16.col.4.

Figura tertia vltimum locum obtinet,quia nihil vniuerſaliter colligit, & captioſas ratiocinationes concludit. Alexan.aphrod.in 1.prior.cap.6.ch.16.col.4.

Figuræ tertię iugationes ſi concludere debẽt neceſſe eſt, vt minor ſit affirmatiua, & altera illarum vniuerſalis. Alexand.aphro.in 1.prior.cap.6.ch.16.col.4.

Figuræ tertiæ plures ſunt iugationes, quia ſi debet fieri concluſio,vnum tantum requiritur,in alijs duo.Alex. aphrod.in 1.prior.cap.6.chart.16.col.4.

Figuræ tertiæ iugationes,vel conſtant ex ambabus affirmatiuis vniuerſalibus,& eſt primus modus: vel ex ambabus vniuerſalibus,altera negatiua altera affirmatiua & eſt

& eſt ſecundus: vel ex ambabus affirmatiuis, altera particulari, vniuerſali altera, & eſt tertius; vel ex ambabus affirmatiuis, maiori vniuerſali, minori particularis, & eſt quartus: vel ex maiori negatiua particulari,minori vniuerſali affirmatiua, & eſt quintus: vel ex maiori negatiua vniuerſali, minori affirmatiua particulari & eſt ſextus. Alexand.Aphrod.in prim.prior.cap.6.c.17.col.1.

Figuræ ſecundæ duo primi modi reciprocatis vniuerſalibus negatiuis,ad primam figuram reducũtur;tertius modus ad quartum primæ reducitur; quartus ad primum.Alex.aphrod.in pri.prior.cap.7.c.19.col.4.

Figura ſecunda aliquando ob neceſſitatem materiæ affirmatiuam concludit concluſionem. Alex. Aphrod. in pri.prior.cap.9.char.21.col.1.

Figura illa, in qua affirmatiuum vniuerſale concluditur,eſt magis apta demonſtrationi, quam reliquæ, & poſt ipſam illa, in qua vniuerſale negatiuum. Io.gra. in pri.prior.cap.4.char.12.col.3.

Figura prima maiorem vniuerſalem, & minorem affirmatiuam habere debet; ſi aliter erunt,inutiles erunt. Io.gra.in pri.prior.cap.5.c.13.col.4.

Figura ſecunda maiorem vniuerſalem habere debet, & diuerſæ in qualitate eſſe debent propoſitiones. Ioan. gra.in pri.prior.cap.5.char.14.col.1.

Figura tertia minorem affirmatiuam debet habere. Io. gram.in prior.cap.5.char.14.colum.2.

Figuris omnibus hoc commune eſt, vt ambæ non ſint negatiuæ, vel particulares. Ioan.gram.in prior.cap.5. char.14.colum.4.

Figuræ ſecundæ medium de vno, quod enunciatur extremo,prædicatur,tertię verò medium ſubiicitur.Io. gra.in prior.cap.5.char.15.col.1.

Figura tertia omnes particulares concludit. Ioan.gram. in prior.cap.5.char.18.col.2.

Figura prima maxime propria eſt demonſtranti, quia vniuerſale affirmatiuum concludit, & quia aliis non indiget ad perfectionem. Ioan.gram.in pri.poſt.cap. 11.char.30.col.1.

Figuræ tres ſunt, nec plures, quoniam tres ſunt ratiocinationum ſpecies,demõſtratiua,dialectica,& ſophiſtica: demonſtratiuo prima figura,dialectico ſecũda, ſophiſtico tertia competit.Mage.in prior.char.47.col.2.

Figura dicitur ordo medii inter duas extremitates.Auer. in prior.ſect.1.cap.5.c.57.col.1.

Figura quarta, quam poſuit Galenus, non eſt figura naturalis.Auer.in pri.prior.ſec.1.cap.5.c.57.col.1.

Figura ſecunda eſt naturalis, quia ſuper ipſa cogitatio humana naturaliter cadit.Auer.in prim. prior. ſect.1. cap.5.char.59.colum.3.

Figuræ ſecundę extremitates nõ diſtinguũtur, niſi penes quæſitum.Auer.in pri.prior.ſec.1.cap.5.c.59.col.3.

Figuræ quartę,de qua meminit Galenus,nõ eſt ſyllogiſmus naturalis.Auer.in pri.prior.ſec.1.c.8.c.63.col.3.

Figura ſecunda non concludit ex duabus affirmatiuis, licet in aliqua materia concludat,quia in pluribus non ſequitur.Auer.in q.logic.tex.9.c.367.col.2.

Figura prima eſt illa, in qua qui ſubiectus eſt terminus, de alio prædicatur.Boet.de ſyl.cat.char.592.

Figura ſecunda eſt, in qua medium ſolum prædicatur. Boet.de ſyl.cat.char.593.

Figura tertia eſt,in qua medium ſolum ſubiicitur. Boet. de ſyl.cat.char.593.

Figura ſecunda,& tertia,de prima figura naſcitur. Boet. de ſyl.cat.char.593.

Figura ſecunda naſcitur de prima maiore propoſitione conuerſa,tertia autem minore.Boet.de ſyl.cat.c.593.

Figura prima quatuor habet modos, ſecunda quatuor, tertia ſex.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ primus modus conſtat ex ambabus propoſitionibus vniuerſalibus affirmatiuis, vniuerſale collligens affirmatiuum.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ ſecundus modus conſtat ex prima vniuerſali negatiua, ſecunda vniuerſali affirmatiua, & colligit vniuerſale negatiuum.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ tertius modus conſtat ex prima vniuerſali affirmatiua, ſecunda particulari affirmatiua, colligens particulare affirmatiuum.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ quartus modus conſtat ex prima vniuerſali negatiua,ſecũda particulari affirmatiua,& colligit particulare negatiuum.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ vltra quatuor modos ab Ariſtotele declaratos, Theophraſtus, & Eudemus quinque alios addiderunt.Boet.de ſyl.cat.char.594.

Figuræ primæ quintus modus fit ex duabus vniuerſalibus affirmatiuis, particularem colligẽs affirmatiuam, vt omne b,a,omne c,b,ergo aliquod a,c. Boet.de ſyl. cat.char.595.

Figuræ primæ ſextus modus fit ex vniuerſalibus negatiua, & affirmatiua, colligẽs vniuerſalem negatiuam, vt nullum b,a,omne c, b, ergo nullum a, c. Boet. de ſyl.cat.char.595.

Figuræ primæ ſeptimus modus fit ex vniuerſali, & particulari affirmatiuis, & colligit particularem affirmatiuam per conuerſionem.Boet.de ſyl.cat.char.595.

Figuræ primæ octauus modus fit, quoties ex vniuerſalibus affirmatione,& negatione,colligitur particularis. Boet.de ſyl.cat.char.596.

Figuræ primæ nonus modus fit ex particulari affirmatiua, & vniuerſali negatiua, particularem colligens negatiuam.Boet.de ſyl.cat.char.596.

Figura prima colligit vniuerſale affirmatiuum, & negatiuum: particulare affirmatiuum, & negatiuum. Boet.de ſyl.cat.char.596.

Figura ſecunda non colligit affirmatiuum,nec vniuerſale,nec particulare. Boet.de ſyl.cat.char.596.

Figuræ ſecundæ primus modus conſtat ex vniuerſalibus negatiua,& affirmatiua: colligitur vniuerſalis negatiua, & probatur per primam figuram per ſecundum modum.Boet.de ſyl.cat.char.596.

Figuræ ſecundæ ſyllogiſmi ex ſeipſis,& ſi veræ ſint, non probant,ſed ex primæ figuræ modis implentur.Boet. de ſyl.cat.char.596.

Figuræ ſecundæ ſecundus modus fit ex vniuerſalibus, affirmatiua,& negatiua: colligitur vniuerſale negatiuum, & probatur per primam figuram per ſecundum modum.Boet.de ſyl.cat.char.597.

Figuræ ſecundæ tertius modus fit, ex vniuerſali negatiua,& particulari affirmatiua, & colligitur ex particulari negatiua, & probatur per primam figuram per quartum modum.Boet.de ſyl.cat.char.597.

Figuræ ſecundæ quartus modus fit ex vniuerſali affirmatiua,particulari negatiua, & concluditur particularis negatio, & probatur per primam figuram per ſyllogiſmum ad impoſſibile.Boet.de ſyl.cat.char.597.

Figuræ ſecundæ ſyllogiſmi omnes imperfecti ſunt, ſed per primam perficiuntur, vel per impoſſibile, vel via recta.Boet.de ſyl.cat.char.598.

Figura tertia nunquam vniuerſale concludit. Boet. de ſyl.cat.char.598.

Figuræ tertiæ primus modus fit ex duabus vniuerſalibus affirmatiuis: particularem affirmatiuam colligit, & perficitur per tertium modum primæ figuræ.Boet. de ſyl.cat.char.598.

Figuræ tertiæ ſecundus modus fit ex vniuerſalibus negatiua, & affirmatiua, colligens particulare negatiuum, & perficitur per quartum modum primæ figuræ.Boet.de ſyl.cat.char.598.

Figuræ tertiæ tertius modus fit, ex particulari, & vniuerſali affirmatiuis. colligitur particulare affirmatiuum, & perficitur per tertium modum primæ figuræ.Boet.de ſyl.cat.char.598.

Figuræ tertiæ quartus modus fit ex affirmatiuis vniuersali, & particulari, colligens particularem affirmatiuam, & perficitur per tertium modum primæ figuræ. Boet. de syl. cat. c. 599.

Figuræ tertiæ quintus modus fit, ex particulari negatiua, & vniuersali affirmatiua, colligens particulare negatiuum, & perficitur per impossibile. Boet. de syl. cat, char. 599.

Figuræ tertiæ sextus modus fit, ex vniuersali negatiua, & particulari affirmatiua. colligitur particularis negatiua, & perficitur per quartum modum primæ figuræ. Boet. de syl. cat. c. 599.

Figuræ primæ modi perfecti sunt, nec indigent, vt per vniuersales monstrentur. Boet. de syl. cat. c. 600.

Figuræ secundæ & tertiæ modi per primæ figuræ modos demonstrantur. Boet. de syl. cat. c. 600.

Figuras facere in potestate nostra est. nam qui mutat elocutionem, figuras mutat. Boet. de syl. cat, char. 808.

Figura in tertia tunc conclusio necessaria sequitur cum in affirmatiuis vniuersalis est necessaria, in negatiuis vniuersalis negatiua, & alia de inesse. Albert. magn. in prior. c. 110. col. 2.

Figura syllogismi est id, quod resultat ad dispositionem terminorum in duabus propositionibus, qua ablata, nulla remanet dispositio ad syllogismum. Alb. mag. in prior. char. 134. col. 2.

Figuræ primæ primus modus non potest reduci ad alias figuras, quia in ipsa tantum cõcluditur vniuersale affirmatiuum, nec primæ, & tertiæ affirmatiui ad secundam reduci possunt. Alb. mag. in prior. c. 141. col. 3.

Figuræ primæ secundus modus non facit scire propter quid, quia maior est negatiua, & causa, quæ est mediũ, debet subijci maiori extremo, & non negari: sed per vniuersales secundæ figuræ, in quibus per causam remotam syllogizatur, potest fieri, quæ sunt demonstrationes quia. Alb. mag. in post. c. 188. col. 4.

Figuræ vt a passionibus alterantur.

FIguræ, & passiones, quæ apparent in facie, secundum similitudines accipiunt passiones, qũ enim pariter aliqd fit, vt si hoc habet qñ aliqs irascitur irascibile signum, eiusdem generis mas fœmina maior est, & fortior, & extrema corporis fortiora, & crassiora, & habitus meliores, & potiores secundum omnes virtutes. Arist. physiogno. cap. 4. char. 338.

Filacterium est gemma eadem cum chrysolito, & eiusdem naturæ. Alber. magn. in 2. de mineral. ex tract. 2. cap. 6. char. 140. col. 2.

Filij nihil casu facere debent, sed omnia ordinate, serui vero, & bestiæ multa casu, & ad bonum commune pauca. Arist. 12. metaph. su. 3. cap. 1. tex. 52. c. 261.

Filij parentibus similes sunt, qa quod ad partes accesserit, simile est ei, quod remanet, vt semen est potentia totum corpus patris. Arist. de gen. ani. 1. cap. 19. c. 126.

Filius, qui suis parentibus similis non est, iam monstrum quodammodo est, cœpit enim degenerare. Arist. de gen. anim. 4. cap. 3. char. 232.

Filij similes sunt primo patri, sed si alijs, id fit, qa omne, quod mutatur, in sibi oppositũ transit, ideo, & quod in generatione nõ superatur, transeat in oppositũ necesse est pro ea facultate, qua nõ superarit quod generat, qp si qua est mas nõ potuit, fœmina gignitur. Sed si qua est Socrates, non patri, sed matri simile gignitur. vt enim patri mater opponitur, sic singulę generantes singulis generãtibus opponuntur. Insunt aũt motus, alij actu, alij potẽtia, vt si motus eius, q generat, solvatur, primo differẽtia minima in motũ patris transibit, mox in aui, & sic eodẽ modo in cęteros similis. Sic, & in fœminis fit trãsitus: motus enim cõcipiẽtis in motũ soluitur matris, si non in eũ, in auiæ, & sic in superiores. Sed potissimum ita natura fert, vt qua. pater est simul, & superat, & superetur. parum enim discriminis est. itaque vt simul vtrunque eueniat, haud difficile est. Arist. de gener. animal. 4. cap. 3. c. 233.

Filij auis similes sunt, si motus soluatur, &, qua mas est seruetur, soluaturq; in Socratis patrem, mas erit, aut similis, & sic de alijs. Arist. de gen. ani. 4. cap. 3. c. 234.

Filiorũ similitudinẽ ex his tribus elici ostenditur; primo quod motus alii sunt actu, alii potẽtia: secũdo alterum degenerare in oppositũ quod superatur: tertio trãsire in motũ proximũ id, quod soluitur. & si minus soluit in propinquũ, si magis, in remotiorẽ discedere, & demũ ita cõfundi, vt nemini suorũ similes sint, sed tantũ cõe relinquat, vt sit homo, qa oẽ particulare cõsequitur oĩa, cuius solutionis causa est, quod oẽ agens patitur ẽt a patiente. Arist. de gener. anim. 4. cap. 3. char. 235.

Filios eorum, qui pro patria bellando occubuissent ex publico alendos esse, lege Athenis cautum erat. Arist. polit. 2. cap. 6. char. 536.

Filii nimis distare non debent ab ætate paterna; nam nec ipsis gratiam referre, nec parentes filiis adiumenta præstare possunt, nec minus proximi ad ætatem paternam esse debent, quia non est tanta reuerentia ob æqualitatem, quia querelæ ob istam quasi paritatem oriuntur. Arist. polit. 7. cap. 16. c. 750.

Filiorum circa educationem lex fit, nihil orbatum natura fore educandum. Arist. polit. 7. cap. 16. char. 751.

Filii quali victu nutriantur plurimum refert, & lactis nutrimentum maxime proprium est. statim etiam a pueritia frigori assuescere ad sanitatem, & ad res bellicas vtile est. Arist. polit. 7. cap. 17. char. 753.

Filios barbari vel gelido amne natos immergunt, vel parua veste amiciunt, vt Galli faciunt. Aristot. polit. 7. cap. 17. char. 753.

Filii, si educati recte a parentibus sunt per sanctos, & iustos mores, boni merito euadunt, contra si fiat secus, sentient detrimentum. Arist. œconom. 2. cap. 2. c. 786.

Filiorum probitas, & multitudo interest multum, si multa iuuentus adsit, & bona; bona vero, vel ex virtute corporis, vt magnitudine, pulchritudine, robore, certatrice facultate; vel ex virtute animi, vt temperantia, & fortitudine. Arist. rhetor. 1. c. 21.

Filius, qui in nullo est similis parentibus, nec secundum speciei naturam, nec sui indiuidui figuram, est monstrum, & mirabile naturæ vocatum. Albert. magn. de animal. lib. 18. trac. 1. cap. 4. c. 153. col. 4.

Finis quot dicitur modis.

FInis est duplex, alius cuius, alius cui. Arist. de anim. 2. sum, 3. cap. 1. tex. 34. c. 623. Idem Alexan. & Eustr. in 2. poster. char. 64. col. 2.

Finium quædam videtur esse differentia; alii enim sunt operationes, alii præter has opera quædam sunt, & quorum præter actiones fines, aliqui sunt, in his opera ipsa operationibus censentur præstantiora. Arist. ethic. 1. cap. 1. c. 3.

Finis nõ est simplex, sed duplex; quorundã enim est ipsa actio, aliorum, vsus. Arist. mag. moral. 1. cap. 3. c. 277.

Finis duplex; quod, vt fęlicitas: cui, vt nobis. Alex. Aphr. in 2. de anim. cap. 4. char. 51. col. 4.

Finis duplex, alius omnium optimus, & perfectissimus, alius partialissimus, & exiguus. Simplic. in 2. de cœlo. tex. 66. co. 43. c. 74. col. 1.

Finis duplex, alius appetitus, vel scopus, vt sanitas, quam medicus intendit: alius in quo, hoc est cur aduenit, vt sanus. Simpl. in 2. physi. char. 107. col. 1.

Finis duplex: rei, & eius, qui vtitur re. Psellus in 2. physicorum, char. 13.

Finis duobus dicitur modis, de forma, & de actione. Auer. 4. de cœlo. tex. 22, c. 115. col. 1.

Finis

Finis intellectus duplex: alius est finis intelligentis, & hic non est fortuitus: alius ad quem terminatur operatio propositi, & hic potest esse fortuitus. Alb. mag. in 2. physi. tract. 2. cap. 14. ch. 24. col. 4.

Finis duplex, in se, & in alio: finis in se est vniuscuiusque rei ratio essentialis ipsius finis: in alio est actio entis, prout fit passio in passiuo suo proprio, quod recipit actionem eius. Albertus magnus in secundo de cœlo, tract. 1. cap. 7. char. 27. colum. 1.

Finis duplex: vltimus scilicet, qui est finis in quo quiescit mouentis intentio: & finis, circa illum, qui est terminus mouentis cuiuscunque operis ad finem illum ordinatus, & sic dicuntur fines quæcunque mouente aliquo fiunt infra finem vltimum. Albertus mag. in 5. metaphys. tract. 1, cap. 2. ch. 96. colum. 2.

Finis dupliciter consideratur, secundum esse, & secundum quod mouet efficientem, & materiam, & formam etiam ordinata ad eam, non est in ipsa causa, secundum quòd accipitur in esse, sed potius est finis. Albertus magnus in quinto metaphysi. tract. 1. cap. 3. char. 99. colum. 3.

Fines alij sunt operationes, alij per operationes opera quædam constituta. Albertus magnus ethico. 1. cap. 8. char. 7. colum. 3.

Finis, cuius causa aliquid agitur, dupliciter dicitur: vno modo directe, vt medicus agit causa sanitatis: alio sicut quo, quod duobus modis intelligitur. Vno, vt intelligamus, quod finis dicitur, & subiectum habẽs id, cuius causa agitur, vt si medicinę finis, non tantũ causa est sanitas, sed ẽtiam corpus habens sanitatem. Alio modo, vt quod finis est non tantum principale intentum, sed & illud, quo illud adipiscimur, vt medicinæ finis, calefacere corpus, quia a calore habetur ęqualitas complexionis, quæ est sanitas. Diuus Thomas in 2. de anima. lect. 7. tex. 35. char. 27. colum. 4.

Finem aliquis suum non prosequitur, ob duas causas: vel quia ignorat finem, vel quia omnia, quę sunt ad finem, grauia, & difficilia sunt. Alexander de Ales in prim. metaph. c. 3. colum. 1.

Finis duplex: rei actæ, & agentis, & sic differunt, quia finis rei actæ subiectiue est in re acta; finis agentis subiectiue est in agente, quia vtilitas est in agente, & nõ in re acta. Alex. de Ales 5. metaph. tex. 21. c. 151. col. 1.

Finis quid est.

FInis est in his, quæ aguntur a natura, vel a mente. Arist. 11. metaph. cap. 2. c. 231.

Finis est in rebus immobilibus, est finis enim duplex, qui præexistit ante motum, vt cẽtrum in motu grauium, & sic est in immobilibus. alio modo qui est in mente agentis, & sic tantum est in rebus mobilibus. Aristot. 11. metaph. sum. 2. tex. 38. c. 253.

Finis perfectus, nihil aliud est, quam fœlicitas. Aristotel. mag. moral. 1. cap. 3. ch. 276.

Finis omnis, aut re bonum est, aut specie. Alexan. aphro. in quarto metaphysicor. vel secundum latin. 5. co. 6. chart. 129. colum. 2.

Finis, vt finis impartibilis est. Alexander & Eustrat. in 2. poster. c. 71. colum. 2.

Finis in brutis est sensus, in hominibus sapientia, & prudentia. Them. de som. & vig. cap. 10. c. 97. col. 2.

Finis est causa formæ, vbi forma distincta est a fine. Simplic. in 2. physic. text. 9. char. 138. colum. 1.

Finis maxime naturalis est, quem sibi tanquam scopum proponit natura, vt aliud faciat quale ipsum est. Ioan. grammat. in 2. de anim. tex. 35. char. 45. colum. 1.

Finis est semper melius, & præstantius his, quæ conducunt ad finem. Eustr. in pri. ethicor. char. 6.

Finis rerum, quæ a voluntate depẽdent, multoties est bonum, & non est in rei veritate; in naturalibus verò, est bonum verum. Auer. in phy. 2. tex. 31. c. 29. col. 2.

Finis generationis alter est a fine rei generatæ. Auer. in phy. 2. tex. 70. char. 35. col. 2.

Finis est causa causarum, cum aliæ reperiantur causa ipsius. Auer. in epitom. metaph. tract. 3. c. 177. col. 4.

Finis aliquarum rerum est agere tantum. aliquarum est pati. Auer. metaph. 9. tex. 16. char. 114.

Finis significat agens significatione necessaria, vt motum mouens. Auer. de sub. orb. cap. 2. c. 4. col. 3.

Finis est initium cogitationis, & vltimum operis: res vero iuuantes sunt, vltimum cogitationis, & initium operis. Auer. pri. rhetor. trac. 2. cap. 8. c. 34. col. 3.

Finis solum est vere illud, quod est bonum naturæ, & causæ. Alb. magn. de princ. mot. proces. tractat. 2. cap. 1. char. 181. colum. 1.

Finis vltimus est perfectio, & bonitas causæ primæ, quæ omnimode actu est, & non potestate, sed consecutio eius in parte cuilibet sui proportionata est in potentia, quæ prima causa immobilis est in se, cum nihil sui sit extra ipsam, sed mouet omnia alia, quæ sui consecutionem habent extra se secundum aliquam participationem suarum bonitatum. Albert. mag. metaph. 3. trac. 3. cap. 19. c. 87. col. 4.

Finis in natura, alius est generationis, alius naturæ generantis. Albert. magn. in 5. metaphysic. tractat. 1. cap. 3. char. 99. colum. 3.

Finis est vltimum, cuius causa fit omne, quod fit. Albert. mag. metaph. 5. tract. 4. cap. 1. c. 111. col. 2.

Finis in arte, alius est operis, vt domus, & alius in quo quiescit operatio operantis. Alber. mag. in 5, metaph. trac. 1. cap. 3. c. 99. col. 3.

Finis non est principium, nisi vt est in intentione mouẽtis. D. Tho. 12. metaph. l. 4. tex. 21. c. 851.

Finis est prior perfectione ijs, quæ sunt ad finem, & actus est finis potentiæ, & non econuerso. Alexan. de Ales in 9. metaph. tex. 15. c. 270. col. 4.

Finis semper est nobilior eo, quod est ad finem. Alex. de ales 12. metaph. tex. 36. c. 342. col. 4.

Finis vt causa.

FInis non est omne vltimum, sed quod optimum. Arist. physi. 2. su. 2. cap. 2. te. 23. c. 35.

Finem, quæcunque habent, agunt per finem. Arist. physi. 2. cap. 3. tex. 78. char. 48.

Finis considerario ab antiquis, non simpliciter, sed per accidens facta fuit. Aristot. prim. metaphy. ex sum. 2. cap. 5. te. 10. c. 21.

Finis, & efficiens sunt oppositа. Arist. 3. metaphysi. ex su. 2. cap. 1. tex. 3. char. 43.

Finalis causa est optimum, & aliarum causarum finis, sed nihil differt, an bonum re vera, an apparens bonum. Arist. 5. metaph. cap. 2. te. 3. c. 86.

Finis nostri cognitio magnum ad vitam momentum affert; nam vt sagittarij si scopũ habemus magis bonũ, & honestum assequi possumus. Arist. ethic. 1. cap. 2. c. 4.

Finis optimus, quod perfectum videtur esse, & ideo vidẽdum, an vnus sit finis, vel plura; & si plura, quod perfectissimum: illud enim sequendum est, & huiusmodi videtur fęlicitas; hanc enim propter seipsam semper, & nunquam ob aliud expetimus, & ob ipsam honorem, voluptatem, mentem, & virtutem expetimus. Arist. pri. ethic. cap. 7. char. 13.

Finis cuiuscunque operationis est, qui secundum habitũ existit. Arist. 3. ethic. cap. 7. c. 66.

Fine singula diffiniuntur. Arist. 3. ethic. cap. 7. c. 66.

Finium præstat perfectus imperfecto, & perfectus est, cuius accessu nullo amplius nobis opus est. Arist. mag. mor. pri. cap. 3. c. 276.

Finem nemo eligit, sed ea, quæ sunt ad finem. Aristotel. moral. eudem. 2. cap. 10. c. 402.

Finis natura sem per bonus est. Aristot.moral.eudem.2. cap. 11.char.406.
Finis quanto finem excedit, tanto effectum effectiuum excedit.Alex.Aphrod.in 3.Topic.cap.1.c.38.col.3.
Finalis causa in immobilibus non est.Alex.Aphrod.in 2. metaph.vel apud Lat.3.co.14.c.58.col.2.
Finis vniuscuiusque gratia eorum, quæ ad finem pertinent effectio in actionibus consistit, & in effectiuis, actiuisq; scientijs,in qbus effectio,& actio ineſt,in ijs, & motus habetur.non igitur in immobilibus est causa finalis, quæ sua natura, & simpliciter bonum est. Ale.Aphr.in 2.metaph.vel apud lat.3.co.14.c.58 c.2.
Finis omnibus alijs causis perfectior est, & vltimo appetitur, & primo bono propinquior est. Alexand. & Eustr.2.phy.c.63.col.2.
Finalis causa cognitio est principalissima ad scientiam. Simpl.in 2.physi.char.108.col.2.
Finis gratia fiunt ea,quæ fiunt,non tamen sine materia, & non materia, vt causa principalissima, sed sine qua non.Simpl.in 2.phy.tex.88.c.136.col.2.
Fini peculiare id est, efficere, vt quæcunque primum attigerit,firmiter sibi hæreant'. Simplic.in 4.physic.tex. 11.c.191.col.2.
Finis gratia quidquid fit,putandum est fieri. Ioã.Gram. de gener.anim.lib.1.cap.1.char.1.col.2.
Finis,& forma in naturalibus idem habet. Ioan,Gram. de gener.anim.lib.1.cap.1.c.1.col.2.
Finis omnibus nomen ponit rebus, ab ipsoque omnia denominare par est.Ioan.Gram.in 2.de anim.tex.42. char.47.col.1.
Finem quæcunque præcedunt, sunt propter finem. Auer.in physi.2.tex.29.c.28.col.4.
Finis non inuenitur, nisi quando inuenitur illud, cuius est finis.Auer.in physi.4.tex.42.c.65.col.4.
Finis rei non est de natura rei. Auer.4.physic.text.129. chart.92.colum.4.
Finis indiuisibilis est, & differt ab eo, cuius est finis. Auer.phy.6.tex.32.char.122.col.1.
Finis transmutationis, si dicitur transmutatio, dicitur æquiuoce.Auer.phy.6.tex.32.c.122.col.1.
Finis inueniri nequit sine eo,cuius est finis. Auer.physi. 6.char.129.colum.4.
Finem qui destruit, destruit ea,quę sunt ad finem.Auer. phy.8.tex.24.c.164.col.4.
Finium diuersitas est in causa diuersitatum actionum. Auer.2.de cęlo.tex.65.c.67.col.2.
Finis melior est,alijs causis, quia aliæ causæ sunt propter finem.Auer.in 3.metaph.tex.com.3.char.20.
Finis dicitur causa principaliter; eo quòd est causa causarum, quia propter illud mouetur efficiens, & propter illum mouetur materia, & illam attingit forma rei per aliquem modum. Alb.mag.in 1.physi.tract.1. cap.5.char.2.col.3.
Fine vtitur metaphysicus,in demonstrando, vt est efficiẽs vltimum intentum,quia reliqua famulantur. Albert. mag.in 3.metaph.trac.3.cap.2 c.84.col.1.
Finem non cognoscentia non tendunt in finem, nisi vt directa ab aliquo cognoscente. D.Thom.in 2.physic. lec.12.tex.75.c.27.col.4.
Finis tantum habet rationem causæ, in quantum mouet agentem. D.Tho.in 3.physic.l.5.tex.22.c.35.c.4.
Finem aliquem qui desiderant, a prosecutione finis ex aliqua causa sæpe retardantur, vel propter difficultatem perueniendi, vel propter alias occupationes. D. Tho.1.metaph.lec.1.c.4.
Forma est causa, quia perficit rationem quidditatis. D. Thom.in 5.metaph.l.2.tex.2.c.259.
Finis causalitas consistit in mouere agens,& præstare ipsis medijs in finem ordinem ad ipsum,quod mouet,vt in potentia; existens actualiter tamen apprehensum. D.Thom.5.metaph.lec.2.tex.2.c.260.
Finis & si sit vltimus,in quibusdam, tamen in causalitate semper est prior. D.Th. 5.metaph.l.2.tex.2.c.264.
Finis dicitur causa causarum, quia est causa causalitatis in omnibus rebus. D.Thom.5.metaphysi.lect.2.tex. 2.char.264.
Finis non solum vltimum esse debet,sed etiam cuius causa sit aliquid. D.Tho.5.metaph.lect.18.tex.21.c.371.
Finis,& forma in generatione incidunt in idem numero.D.Tho.5.metaph.l.3.tex.7.c.417.
Finis vnus est hominis,vt homo,propter vnitatem naturæ humanæ.D.Tho.ethic.1.lec.9.c.9.col.2.
Finis est causa causarum,& nobilissima inter omnes causas,& principales,quæ scientiæ finem considerat, & principalissima est.Alex.de Ales metaph.1.c.3.col.1.
Finis maiorem bonitatem habet in se,quàm ea,quæ sunt ad finem.Ale.de Ales in 1.metaph.c.3.col.4.
Finis mouet agentem, ergo principalior est causa agente,& per consequens, causa materiali, & formali, quia agens mouet materiam ad formam. Ale.de Ales in 1. metaph.c.8.col.4.
Finis, & bonum conuertuntur. Ale.de Ales in 1. metaphy.c.12.col.1.
Finis sub esse intentionali mouet agentem, vel sub esse naturali fit ab agente. Alexand.de Ales in prim.metaph.c.12.col.2.
Finem tractabant antiqui per accidens,quia non vt finis, sed vt rationem formæ habebat, de ipso tractabant. Ale.de Ales in pri.metaph.c.24.col.1.
Finis non possibilis terminari ociosus est.Ale.de Ales in 2.metaph.c.41.col.3.
Finis,& bonum sunt idem,quia perfectio rei idem quod finis.Ale.de Ales in 2.metaph.c.43.col.3.
Finis est terminus motus, quia de ratione causæ finalis est,quòd habeat quandam prioritatem respectu agentis,& quandam posterioritatem.Alexan.de Ales in 3. metaph.tex.3.c.53.col.1.
Finis omnis non est acquisitus per actum, & est terminus actus, quia prima causa finis est totius vniuersi, quia,vt agens,præcedit omnem actum cuiusque agentis,& finis terminat omnem actum,ita tamen, vt non acquiratur per actum. Alexand. de Ales in 3.metaph. tex.5.c.53.col.1.
Finis & id,quod est finis,differunt.Ale.de Ales in 3.metaph.tex.3.c.53.col.3.
Finis quo ad suam causalitatem non est ab agente, sed quantum ad suum esse. Alex.de ales in 5. metaphysi. tex.2.char.105.colum.2.
Finis vltimus habet rationem infiniti boni, quia bonum, quod est in quocunque fine dato, est in sublimiori modo in vltimo fine.Alex.de ales in 5.metaph. tex.22.c.150.col.2.
Finis inclinat per bonitatem, quæ est in potentia, vt agens agat per formam suam. Alexand.de ales in 5. metaphy.tex.22.c.150.col.2.
Finis ratio postulat,vt terminet operationem, & terminet intentionem agentis. Alex.de ales in 5.metaphy. tex.21.c.151.col.1.

Finis artium, actionum, & ciuitatis.

Fines artium, quæ architectonicæ habentur, magis quam reliqui expetendi sunt. Aristotel. ethicor. prim.capit.chart.4.
Finis actionum, siue operationes sint, siue præter ipsas, opera quædam sint, nihil interest. Aristotel.ethicor. prim.cap.1.char.4.
Finis suasori est vtile,& noxium; iudici iustum,vel iniustum: ostentatiuo honestum, inhonestum. Aristotel. rhetoricor.1.c.16.
Finis ex rhetorica non est nisi propter animam, nõ propter ens in se.Auer.in 2.de cęlo.tex.34.c.55.col.2.

Finis

nis propinquus ciuitatis in qualibet republica diuersus est, & secundum hunc finem diuersum distinguuntur principatus, vno modo secundum distinctiones finis secũdum se,& sic diuersi sunt fines principatus,exercitus, & iudicii: alio modo secundum distinctionem, vt homines diuersimode se habent ad illum finem,ita vt finis sit vnus secundum rem,sed quia homines aliter se habent ad illum finem,principatus, distinguitur, vt principatus, ornatus mulierum, puerorum,& virorum. D.Tho.4.polit.lec.13.ch.67.c.3.

Finis proprietates.

Finis semper melior est,ac præstantior his,quę conducunt ad finem.Eustr.1.moral.cap.6.
Fines quorum differunt, & principia differunt. Ioan. Gram.3.phy.tex.18.char.54.col.1.
Finis, & id,quod est propter finem, sunt relatiua. Auer. 2.physi.ex media exposi.c.201.c ol.4.
Fines aliquando sunt actiones tantum,aliquando actiones in passiuis.Auer.2.de cœlo.tex.17.c.50.col.2.
Finis non separatur a finito. Auer.2.de anima. tex.22. chart.130.colum.4.
Finium gradus proportionatur gradibus agentium. D.Thom.Ethic.1.lec.9.char.9.col.2.
Finem oportet esse non ignotum ad hoc, vt absque errore operationis dirigatur ad finem.D.Thom. ethic. 10.libr.6.chart.17.colum.1.
Finis vltimi cognitio est homini necessaria. D. Thom. ethic.1.lect.2.char.3.col.1.
Finis hoc requirit vt sit vltimum,& optimum. Alex.de Ales in 5.metaph.tex.22.c.49.col.3.

Finis vt figurarum terminus.

Finis qui habetur in magnitudinibus, semper prior est eo,cuius est finis, ab eoque vno interuallo vincitur. Alex.Aphrod.in 4.metaphysi.vel secundum Lat. 5.com.14.ch.139.col.2.
Fines corporum diuersantur secundum naturam diuersitatum corporum.Auer.in physi.4.tex.36.c.64.col.1.
Finis, & principium in circulo sunt vnum subiecto, & duo ratione, sed in linea recta sunt duo, & subiecto, & ratione.Auer.physi.8.tex.73.c.189.col.4.

Finis librorum Aristotelis, & eius philosophiæ.

Finis Aristotelicæ philosophiæ, est nosse omnium opificem causam sempiternam, eodemque modo semper se habentem.Ammon.in præd.c.3.
Finis philosophię moralis est ipsa per virtutes perfectio; contemplatiuæ autem consensus ad vnum rerum omnium principium, ambarum finis felicitas, ad quam qui peruenit non homo, sed Deus dici potest. Simpl. in prædic.char.2.
Finis vltimus libri prædicamentorum est, vt ex ordinatis ratio accipiatur compositionis,ad enunciationem, quæ sola inter orationes verum significat, & vlterior adhuc finis est, vt ex compositis eliciatur collectio vnius ex altero, per quam accipiatur scientia consequentiæ compleri, quod est ignotum. Albert. mag. in prædic.char.33.col.2.
Finis propinquus libri prędicamentorũ est, q est terminus operis,vt scientia habeatur ordinabiliũ secundum omne genus secundum quod potest esse diuersus modus prædicandi, & ordo prædicabilis ad subiectum, de quo prædicatur. Alb.mag.in pręd.c.33.col.2.
Finis libri de interpretatione est constituere orationem interpretatiuam de re sub sermone, veram interpretationem, & perfectam faciente. Albert. Magn. in Perihermcchar.79.col.4.

Finis pro finito.

Finita finitis sumpta finita sunt omnia. Aristotel.post. lib.pri.cap.17.tex.34.char.332.
Finita sunt,quæ in eo quod quid est,prædicantur. Arist. post.lib.1.cap.17.tex.34.c.332.
Finitum corpus omne absumitur a corpore finito.Arist. phy.pri.ex su.2.cap.2.tex.37.c.14.
Finita semper eisdem accidentibus melius est accipere, quam infinita.Arist.phy.8.cap.5.tex.48.c.218.
Finiti pars est finita.Arist.pri.de cęlo.tex.37.c,256.
Finitorum ni hil habet virtutem infinitam,nec infinitorum virtutem finitam.Arist.pri.de cęlo.tex.71.c.265.
Finiti corporis omnis ad finita potentia est.Aristot.2.de cęlo.cap.1.tex.21.c.316.
Finis,& continens honorabilius est, quàm finitum, hoc enim materia est, illud autem substantia constitutionis est.Arist.2.de cęlo.su.4.cap.1.tex.74.c.318.
Finitum est id,ex quo fit eorum, quę generantur vnumquodque.Aristotel.prim. de gener. & corrup. cap. 7. text.16.chart.390.
Finitũ esse nihil aliud est,quàm extrema habere,& quod extrema habet, vt ad aliquod ea habeat nõ est necessario.Arist.Xenoph.Zen.& Gor.char.927.
Finiens non semper finito est magis ens,sed cum abstractum ab ipsa natura seipsum infert. Sir.in 2.metaph. vel 3.chart.37.
Finitarum rerum finitæ sunt vires,infinitarum infinitæ. Them.in 5.physic.tex.82.char.30.col.3.
Finitum & infinitum multitudine differt ab infinito,& finito magnitudine.Simp.in pri.phy.c.6.col.1.
Finitum, & infinitum de his, quæ quantitatem habent, dicuntur.Simpl.in 3.physi.tex.25.c.160.col.2.
Finitum omne diuiditur infinita æqualia inter se numero.Simpl.in 6.physi.c.356.col.1.
Finitũ omne quantiscunque sublatis,demptisque æqualibus finitis consumitur. Ioan.Gram.in 4.physicor. char.76.colum.2.
Finitum,& infinitum non dicuntur, nisi de quanto non de fine quanti.Auer.in physi.1.tex.18.c.17.col.4.
Finitum necessario est,quod componitur ex partibus finitis numero.Auer.6.phy.tex.20.c.119.col.1.
Finitum est omne, quod consumitur a mensuratione finiti.Auer.6.physi.tex.20.char.119.col.1.
Finitum necessario est, quod compositum est ex partibus finitis in magnitudine, & numero æqualibus. Auer.physi.6.tex.60.c.130.col.4.
Finitum idem est, quod componitur ex finitis. Auer. phy.6.tex.60.c.131.col.3.
Finitum est quidquid mensuratur a sua parte.Auer.phy. 6.tex.61.char.131.col.3.
Finito quod perficitur,melius est,vt'inueniatur per finitum.Auer.8.phy.tex.48.char.177.col.2.
Finitum, & infinitum de corporibus dici potest. Auer. physi.8.tex.78.char.194.col.2.
Finiti cuiuslibet dispositio est habere principium, & finẽ. Auer.1.de cęlo.tex.36.char.13.col.4.
Finitum non inuenitur in rebus,nisi propter formas earum,non propter quantitates. Auer.4.de cœlo. tex. 40.char.123.col.4.
Finitas,quæ ineſt corporibus propter formas materiales in eis existentes,est in causa corruptionis. Auer.ex paraphr.1.de cęlo.tex.112.c.135.col.2.
Finitum essentialiter non componitur ex infinitis. Alb. mag.in poster.char.195.col.4.
Finitum omne absumitur finito quocunque semper accepto.D.Tho.in 3.physi.l.10.tex.60.c.42.col.3.
Fissibilia sunt,vt lignum,non fissibilia,vt fictile. Aristot. meteor.4.sum.2.cap.2.tex.47.char.581.
Fissibile est, quod potest diuidi ad plus, quam diuidens diuidit:non fissibile est, quod hoc pati non potest.

Ariſt.meteor.4.ſu.2.cap.2.tex.47.char.581.

Fiſſibile nullum eſt molle ſimpliciter, nec omnia dura ſunt fiſſibilia, ſed quæ humida ſunt non impreſſibilia, nec fricabilia. & hæc ſunt, quæ ſecundum longitudinem habent meatus, ſecundum quos vniuntur inuicem,ſed non ſecundum latitudinem. Ariſt.meteor.4.ſu.2.cap.2.tex.47.c.581.

Fiſſibile illac eſt,vel ſecundum longitudinem,ſi il ac ſunt multæ vnum, ſi autem latitudines ſunt multæ vnum, illac diuiſibile eſt. Ariſtotel.meteor.4.ſum.2. cap.2. tex.47.char.581.

Fiſtula eſt organum vniuerſaliter,quod ſonat per expulſionem ſpiritus. D.Tho.8.polit.l.2.c.131.col.2.

Fit aliquid,aut per ſe,aut per accidens,medicus enim vt medicus per ſe medetur,per accidens autem ædificat, non vt medicus,ſed vt ædificator. Ariſtotel.phyſic.1. cap.4.tex.74.char.25.

Fit aliquid ex eo, quod eſt ſecundum accidens: nam ſi animal fit ex animali,non fit ex animali,vt animal,ſed nõ quatenus eſt aĩal. Ariſt.phyſi.1.cap.4.tex.77.c.26.

Fit vnumquodque ex contrario,& omnis delatio in cõtrarium eſt. Ariſt.de gener.animal.4.cap.1.c.228.

Fit aliquod ex non ente actu, ſed ex ente in potentia. Ariſt.4.metaph.cap.2.tex.20.char.74.

Fit aliquid ex aliquo multis modis, vt ex efficiente, ex imperfecto perfectum, ex partibus totum, vt ex contrarijs contraria,vt aliquid poſt aliud. Alex.Aphrod. in 1.metaph.cap.68.c.34.col.1.

Fit ex alio quoduis multis modis, vno modo, vt ex materia,vt ſcamnum,ex ligno:alio,vt ex contrario in cõtrarium,vt ex immuſico muſicum: tertio vt ex ſigno, cum ob id cognoſcimus aliquid fieri, quo cognito nos aliud facimus,& omnibus his modis principium motus habere oportet, vel in ſeipſis, vel in duobus vtimis, aut extrinſece,vt in primo. Albert.mag.de anim. l.15.trac.2.cap.4.c.139.col.3.

Fit aliquid ex aliquo,dupliciter: vel quod mutatur ordo prioris ad poſterius, & tunc oportet, quod poſterius ſit perfectio priorum: vel vt ex aqua fit aer. Alb. mag. in 2.metaph.cap.7.c.75.col.4.

Fit aliter aliud ex potentia materiæ, & aliter ex contrario,vel ex priuatione. fieri aliquid ex potentia materiæ eſt fieri per ſe: ex contrario de priuatione fieri,eſt ipſum contrarium per priuationem corrumpi. Alex. de Ales in 2.metaph.c.43.col.1.

Flamma eſt fumus ardens. Ariſt. de gener.& cor.ſum.2. cap.1.tex.28.c.451.

Flammæ accenſæ,ſydera cadentia, trabes, & capræ omnia ſunt idem, & per eandem cauſam; differunt autem ipſæ magis, & minus. Ariſtot.meteor.1.ſum.2. cap.1.char.459.

Flamma eſt ſpiritus ſicci ardor. Ariſtot.meteor.1.ſum.2. cap.1.char.460.

Flammarum ardentium, ſyderum cadentium, trabium, & huiuſcemodi omnium generatio non eſt exuſtio, ſed ſegregatio ab expulſione. Ariſtot.meteor.1.ſu.2, cap.1.char.462.

Flammę accęſſio,ſydera cadẽtia, & reliqua huiuſcemodi oĩa ſub Luna fiunt. Ariſt.meteor.1.ſu.2.cap.1.c.462.

Flamma propter continuum humidum, & ſiccum quod permutatur, fit, & non aliter non eadem exiſtens. Ariſt.meteor.2.ſum.1.cap.2.char.496.

Flamma lignorum viridium eſt rubea, quia fumo multo miſtus eſt ignis fulgidus exiſtens,& albus. Ariſtot.meteor.3.ſum.2.cap.3.c.549.

Flamma eſt ſpiritus,aut fumus ardens. Ariſt. meteor.4. ſum.3.cap.2.tex.48.char.383.

Flammeo qui ſunt colore,maniaci ſunt,quia in corpore, quæ ſunt vehementer calefacta, flammeum habent colorem. Qui autem extreme calefacti maniaci ſunt, Ariſt.phyſiogn.cap.10.char.352.

Flammeus color quibus eſt circa pectus, difficilis iræ ſunt. referuntur ad paſſionem; iratis enim accidunt, quæ ſunt circa pectus. Ariſt.phyſiog.cap.10.c.352.

Flamma minus calida eſt ferro ignito,non frigidi miſtione,ſed propter materiæ ſoliditatem, & reſiſtentiam. Alex.Aphrod.in 2.natur.q.cap.17.char.8.

Flamma,cum ſit fumus ardens, minime perſpicua eſt, & tranſlucida: terreſtre enim in ſe permixtum habet. Alex.Aphrod.in 2.de anima.cap.39.c.51.col.2.

Flammulenta quadantenus naturam ætheris, & quinti elementi participant, ac ea cognatione aerem ſibi admotum,aut aliud perſpicuũ corpus illuminant, quod noctu magis, & non die, quia magis lumen abeſt. Thema.in 2.de ani.cap.24.tex.72.c.75.col.4.

Flammas ſegregari ab oculis hominis, narrat Theophraſtus.Simpl.in 3.de cęlo,tex.33.co.30.c.91.col.1.

Flamma, vt eſt propinqua lignis, eſt fumoſa, vt longius abeſt,eſt lucida,ſic intelligentia,vt comparatur primæ cauſæ,eſt lucida,vt adhæret orbi,eſt obſcurior. Alber. mag.in 1.phy.ex 3.trac.cap.11.c.12.col.2.

Flammam præbere poſſunt omnia,quæ non ſunt humida,ſed vaporabilia. Alb.mag. in 4.meteor.trac.3.cap. 19.char.151.col.3.

Flamma multa corrumpit paruam, quia conſumit humidum,quod erat nutrimentum minoris. Pet.de Aluer.de long.& breui.vit.l.3.c.61.col.4.

Flatus diluculo nati ſunt incipere flare. Ariſt.meteor.2. ſu.3.cap.2.char.526.

Flatus putredinem prohibent, operimentum flatum arcet. Ariſt.de gener.anim.5.cap.5.char.280.

Flatus non niſi motio aeris eſt. Ariſtot.proble. ſect.26. num.2.char.580.

Flatus tropęos,ideſt,quos verſarios,aut reciprocos vocamus qd mouet? an eadẽ ratio eſt,qua euripi mari reciprocante agitantur? nã,& mare,& aer eatenus fertur, quatenus ꝓfluere licet: deinde cum obice quadã amplius prograſſandi licẽtia his tollitur q per terrã pergunt,qa parũ habent valida primordia ſuæ motionis, reciprocantur. Ariſt.problem.ſect.26.num.7.ch.581.

Flatuum omnium genera in vẽtos aduerſos, aut dextros mutari ſolent. Ariſt.probl.ſect.26.nu.15.c.583.

Flatus cur hiberno tempore veniũt parte exortiua, eſtiuo occidua? An vbi Sol amplius non vincit, aer libere profluit. cum igitur nobis occidit, nubes relinquit, qbus fauonij prodeunt: & cum incolis inferioris hemiſpherij oritur,ſpirituum illis parte exortiua producit. contra cum in parte inferiori occidit, fauonios illis, ſubſolanos nobis conſectante aere facit. Vnde fit,vt ſi quem alium ventũ occuparit,augeat,eo ſcilicet,quod non nihil adiunxit. Ariſt. proble.ſec.26.nu.23.c.585.

Flatus anniuerſarii cur eodem tempore atque modo afflare,ſemper ſolent,& cur deſinente die deſinant,noctuque nõ ſpirant? an id quidem ipſum, quoniam nix liquefieri ceſſat a Sole cum veſperaſcit,totaque nocte manet indomita. tunc enim eſt tempus ſpirandi,cum Sol vincere,& reſoluere glaciem ad Aquilonem poſitam cœpit. Ariſt.probl.ſec.26.nu.53.c.594.

Flatus de ortu mane hiberno tempore cur ſpirare, æſtiuo de occaſu poſt meridiem conſueuit? quia flatus, qui nobis æſtiuo veniunt,hiberno his ſpirant, qui oppoſitum terræ hemiſphærium inhabitant. Ariſt. problem.ſect.26.num.56.c.595.

Flatus futuri indicium cur datur, cum per aerem multæ feruntur araneæ? quia poſt imbres, atque hiemes araneæ vniuerſim inferuntur. opus enim ſuum araneus tunc exequitur, cum cœlum ſerenum eſt, & occulit ſe impatiens frigoris, cum hiems vrget, tractuſque afflatu nimium, eruit filum: poſt imbrem autem flatus magna ex parte oriri ſolitum eſt. Ariſt. proble. ſect.26.nu.63.char.598.

Flatus, qui in aere ſpirant, ventos, auras, & ſpirationes dicimus,

dicimus,quæ ex humore procedunt. Ariſto.de mundo.cap.3.char.816.

Flando cur calida refrigerare,& frigida tepefacere poſſumus? quoniam noſtra reſpiratio calida eſt,ſpiritus qui ore profluit, qualitatem abolere contrariam poteſt, calida vero refrigeramus eo quod calidam etiam qualitatem mouerimus, atque digeſſerimus. Alexander aphro.problem.1,num.65.chart.686.

Flaui magnanimi ſunt,referuntur ad leones, Ariſt.phyſiog.cap.10.char.352.

Flebile,& lachrimabile eſt omne,quod fit contra naturã. Alex.de Ales in 2.metaph.chart.47.col.2.

Flegmatis materia proxima ſunt dulcia,aut craſſa. Ariſt. 8.metaph.cap.6.tex.1.char.168.

Flegmatici æſtate acutius ſpeculantur, & fiunt facilius dementes hieme. Alber.mag.in ſex princ.c.73.col.1.

Flegma eſt humiditas non nutriens, ſed exterius fluens per nares. Alber.magnus de ſom.& vig.lib.1.tract.2. cap.9.chart.31.colum.1.

Flegma eſt humor, quem non perfecte digerit calor naturalis impeditus ſuperfluitate aquoſitatis eius, aut quia calor naturalis debilis eſt, & impotens ad decoctionẽ completam,& hoc, vel eſt flegma naturale, aut innaturale;naturale eſt, quod calore naturali digerente aliquando fit ſanguis; innaturale,quod calore corrumpente aliquando fit febris materia; in primo differt a ceteris humoribus,qui nunquam fiunt ſanguis; in ſecundo conuenit cum eis. Albert.magn.de anima. libr.3.tract.2.cap.3.char.41.colum.2.

Flegma naturale licet ex defectu digeſtionis generetur, & ſit ita complete digeſtum, tamen intentione naturæ ſic formatur,& in ſanguine fluit ad mẽbra propter tres cauſas,quarum duæ ſunt neceſſitatis,tertia vtilitatis. Prima,quia calor naturalis cum nõ habet aliqua de cauſa ſanguinem, in quem agat,quia in aliquo loco ſit retentus, non conſumat ſubſtantiam illius membri,ſed in flegma agat. Secunda,quia ſit nutrimentum quorundam membrorum flegmaticorum, quæ puro nutriri nequeunt ſanguine, vt cerebrum,oculi,nerui. Tertia, vt cum ſanguine decurrens adhæreat iunturæ membrorum, quibus frequentes, & fortes motus excitentur,ne calorem qui per motum excitatur,exſiccata dureſcant, & inhabilia fiant ad operationes;quas ob cauſas proprium receptaculum flegmati non fecit natura,vt choleræ & melancholiæ. Albertus magnus de anima.libr.3.tract.2.cap.3.ch.41.col.2.

Flegmatis innaturalis 9.ſunt modi. Primus eſt,quod ſit inſipidum ſi eſt ſolum,ſed ſi additur calor aliquis ſanguinis,eſt dulce,& mollis ſaporem habere videtur. hic generatur a frigiditate cerebri ex ſubtili ſanguine ibi delegato. Secundus eſt,quod eſt valde ſubtile,& aquoſum,vt id,quod ſanguini ſupernatat, hæc eſt ipſa ſanguinis aquoſitas indigeſta. Tertius eſt,cum eſt diuerſitas in ſubſtantia, ſenſu, & virtute, ita vt vna pars eſt ſpiſſior alia,& alterius guſtus, quam alia, quod mucilaginoſum appellatur. Quartus eſt,cum in eſſentia diuerſificatur, non ſecundum ſpiſſitudinem, & tenuitatem, ſed vbique in partibus inſipidum inuenitur, & vocatur crudũ in reumatibus,& catarrhis & vomitibus. Quintus eſt,quod eſt groſſum valde ſecundum totam eſſentiam, & valde ſpiſſum, quod fit, quia diu in poris,& iũcturis detinetur,& ex ipſo euaporauit ſubtile aqueum,& tale efficitur, quod eſt in nodis flegmaticis,qui apparent in capitibus hominum, & aliquando efficitur,vt gipſus lapis. Sextus eſt,flegma ſubtile inſpiſſatum per frigiditatem,& vitreum vocatur. Septimus eſt,flegma ſalſum,quia partes quædam cholericæ aduſtæ amaræ aquoſitati flegmatis miſcentur, qua amaritudine contuſa a flegmate oritur ſapor ſalſus. Octauus eſt, flegma acetoſum, quod ex duplici fit cauſa, primo cum ex ſe magis ebullit euolantibus ipſius partibus remanet acetoſum; alia cauſa eſt cum aliquid choleræ nigræ admiſcetur, quæ ipſum reddit acetoſum. Nonus vocatur ponticum, quod fit, vel per frigiditatẽ propriam,vel cũ aliquid melãcholię ingreditur. Alb.mag. de ani.l.3.tract.2. cap.3.c.40.c.3.

Flegma eſt quadruplex in ſubſtantia aquoſa,mucilagino ſum,ſub quo comprehenditur crudũ,vitreum,& gipſeum. Alb.mag.de ani.l,3.tract.2.cap.3.c.40.col,3.

Flegma in ſapore eſt quadruplex,ſalſum,acre,ponticum, & inſipidum, ad quæ reducitur dulce, Alb.magn.de ani.l.3.tract.2.cap.3.c.40.col,3,

Flegmatis efficiens cauſa eſt, quæ eſt in epate caliditas diminuta.materialis eſt id,quod de cibis, & potibus eſt groſſum,humidum,& viſcoſum,& frigidum:formalis eſt digeſtio deficiens a complemento:finalis eſt neceſſitas, qua indiget natura & vtilitas, quã affert corpori. Alb.mag. de ani.l.3.tract.2,cap.4.c.42.col.3.

Flegmaticus piſcis eſt ille, qui flegmati viſcoſo, vt albumen oui,eſt ſimilis. Alb.mag.de ani.l.4.tract.1,cap.1. ch.45.colum.4.

Flegma naturale eſt materia ſanguinis. Alb,magn,de ani. l.12.tract.3.cap.2.c.112.col,1.

Flexibilia ſunt,& directibilia,vt arundo:inflexibilia vt fictile,& lapis. Ariſt.meteor.4.ſu.3,cap.7.tex,44.c.578.

Flexibilia & directibilia ſunt,quorum corporum poteſt longitudo in rectum ex circunferentia tranſmutari. Ariſt.meteor.4.ſu.3.cap.2.te.44.c.574.

Flexus omnium exęarnes ſunt. Ariſt. de partib.anim.3. cap.9.ch.492.

Flexus eſt e recto ad curuum, aut ad angulum mutatio, & directio eſt ex alterutro horum ad rectum. Ariſt.de ani.inceſ.cap.7.ch.571.

Flexu non exiſtente, nec progreſſio, nec volatus,nec natatus eſſent. Ariſt.de ani.inceſ.cap.7.c.571.

Flexus omnis,vel directio fit in puncto,cui naturali pũcto naturalem diuiſionem concedunt. Mich.epheſ.de ani.inceſ.c,59.col.2.

Flexibilia ſunt illa, quæ poſſunt a rectitudine redire in flexibilitatem,vt virgæ humidæ. Auer.meteor.4.cha. 212.colum.3.

Flexio eſt motus ad terminos alienos: rectum, quod fit, & mouetur ad terminos quaſi proprios. D.Tho.in 4. meteor.lect.7.c.232.

Florus odio equum habet,pellitur enim ab equo pabulo herbæ,qua veſcitur. Ariſto.de hiſtor.anim.9,cap.1. char.318.

Florus,Spinus,Aegythus, quem ſalum voco, odiũ inter ſe exercent. Ariſt.de hiſt.ani.9.cap.1.c.319.

Flos eſt ſubtilis materia,cum concoctio incipit fieri,ideo fructus præcedit. Ariſt.2.de plant.cap.2.ch.396.

Flores, & fructus in nonnullis, eodem ſunt colore, vt in malo punico:nam & flores,& fructus ſunt punicei,at in alijs nonnullis multum differunt colore, vt in lauro,& hædera:flos enim eſt flauus,fructus niger. Ariſt. de color.cap.5.c.888.

Flores vere a pruina cadunt, & inueniuntur rubei, & in puluerẽ conuertuntur,quia calor naturalis in eis incẽdit humidum, cum ex pruina propulſus erat in profundo. Alb.mag.in 4.meteor.tract.1.cap.1.c.16.col.3

Flores ſunt fructuum indicia, & ſeminum. Alb.mag.de veg.l.2.tract.2.cap.1.c.139.col.1.

Flos eſt fructuum indicium, & eadem eſt ſubſtãtia cum fructus ſubſtantia. Alb.magn.de veg.l.2.tracta.2.cap. 4.char.135.

Flos naſcitur de natura humoris ſubtilis aquei, bene tamen terreſtri commiſti. Alb.magn.de veg.l.2.tract.2. cap.4.ch.135.col.1.

Flores oẽs cuiuslibet plantæ in medio ſui habent granulorum congeriem per paruulos cotilidones fundo floris infixi, quæ in multis eſt multa, in multis parua. Alb.mag. de veget.libr.2.tract.2.cap.1.ch.135.col.4.

Flo-

Floris albi color fit ex luminoso aqueo humido cui nihil terrestreitatis supernatat, sed terrestre quod est in ipso est ad determinationem multi humidi perspicui, quod est in substantia ipsius, propter quod album remanet lucentis albedinis. Alber.mag.de veget.libr.2. tract.2.cap.7. char.136.colum.2.

Floris cerulei color fit ex humido terminato lucido, cui supernatat fumus, siue terrestris substātia fumosa non incensa, sed multum decocta, ideo accedit ad auri speciem. Alb.mag.de veg.lib.2.trac.2.cap.7.c.136.col.2.

Floris hiacinthi color fit ex compositione trium substantiarū aquarum: vna est lucida: altera subtilis terream in aqueam terminās: tertia est terrea, quasi cinere adusta, subtilis, & tenuis dictis duabus supernatans, quæ radios inferioris per ipsam lucentis obscurat. Albert. mag.de veget.lib.2.tract.2.cap.7.char.136.col.2.

Floris rubei color fit ex tribus substantijs, aqua lucida & terrea, subtiliter tamē commixta, & ex incensa fumosa supernatante, in quam incendens lumen aliarum facit ruborem. Alb.ma.de veg.l.2.tra.2.c.7.c.136.col.2.

Flores & fructus fere omnium sunt redolentes magis, quàm semina. Albertus magn.de veget.libr.3.tract.2. cap.6.char.139.colum.4.

Flores in temporibus, & locis calidis magis odorabiles sunt, quia odoratus principaliter fit per calorem. D.Thom. de sens.& sens.l.5.ch.6.col.4.

Fluctus interdum cur prius eueniant quàm venti? quia spiritus primo ortu maris pars prima impulsa partem sibi continuam ipsa compellit, itidemque deinceps pari vice ferieque agitatur perpetua. Quare cū mare continuum sit, efficitur ex his omnibus, quasi vnus ictus continuus, vt simul, & prima, & vltima pars moueatur, quod aeri nunquam accidit, quia corpore vno continuo esse nequit. Arist.proble.sect.23.nu.3.char.554.

Fluctus per se ferunt ventum, quia flatus tantum indices sunt. flatus enim impulsus est aeris, an quia vice propellendi succesiua consistunt, propellit autem flatus nondum continuus, sed exoriens; primus igitur quasi emarcuit, mox hunc alter propellit; factaq; altera den sitate elanguescit. quare cū hoc propulsum iam adest, propellens quoque illud venturum esse palam fit: facit enim id ipsum cum incipit. Arist.problem.sect.23. numer.10.chart.557.

Fluctus cur ante quam flatus erumpit? an quia nō simul flatus desistit, & mare vndabundum sedatur, sed mare postea cessat? ideo fieri potest, vt qui mouerit spiritus, ante occidat, quam sensu obuius sit. itaque nō fluctus spiritu prior est, sed ille latet, hic patet. An flatus non vndique simul spiret, sed primum vnde exortus sit? simul autē spirat. & mare sibi proximum agitat, quod exitum subinde proximum mouet: atque ita fieri potest, vt fluctus flatum possit anteire. motus enim ille velocior a mari, non a flatu principium ducit. Aristot. problem.sect.23.num.11.c.558.

Fluctus pelagi altioris tardius desistūt, quàm breuioris, quia res omnis serius ex motione multa, quàm pauca quiescit. æstus autem magni pelagi amplior quam parui est: ergo nihil temere agitur, si tardius quietatur. Aristot.problem.sect.23.num.17.c.559.

Fluctus pelagi præalti nequeunt superfringi, vt parui, quia aqua parua magis distrahi ab aere potest quàm multa, ideo percussa facilius frangitur, at in alto multa, in breui pauca est, quæ in fluctus compellitur. Arist.problem.sect.23.nume.24.char.561.

Fluctus ante interdum veniunt in terram, quàm venti, eadem causa etiam, qua postea desistunt, quia primus flatus prius quasi languescit, quàm fluctus ille impulsus. deuenit autem in terram non ea vnda quæ prima impulsa est, sed id vice pari subinde impellitur, quod proximam deinceps exceperit. Aristoteles problemat. sectio.23.nume.28.char.562.

Fluidorum omnium radix est, vel aqua, vel aer. D.Tho. 5.metaph.l.8.te.8.c.300.

Fiunt tantum illud, quod est vnius formæ in fluente, & in eo, a quo fit fluxus. Alb.mag.de caus.& proces.vniuersa 1.cau.l.1.tract.4.cap.1.c.194.col.3.

Fluxus est emanatio formę a primo, qui omnium formarum est fons, & origo. Alb.mag.de cau.& proces.vniuersa 1.cau.l.1.tract.4.cap.1.c.194.col.1.

Fluxus semper est in fieri, & fluxus acceptio aliquando in facto esse. Alb.magn. de caus.& proces.vniuersa 1. cau.l.1.tract.4.cap.1.c.195.col.1.

Fluuius totus magis locus est, quam pars, cum totus est immobilis. Arist.phy.4.cap.8.tex.41.c.88.

Fluuiorum principia, primo in terra fiunt ex paruis guttis, veluti scaturiente terra in vnum. Arist.meteor.1. su.4.cap.1.c.482.

Fluuij plurimi, & maximi, ex altis montibus fluūt. Aris. meteor.1.su.4.cap.1.c.482.

Fluuij absorbent in multis locis terrę, vt Peloponesi, plurima, talia sunt circa Arcadiam, quia montuosa existēs non habet effluxus ex alueis in mare, repleta enim loca, & non habentia effluxum, ipsa inueniunt transitū in profundum, cogente desuper adueniente aqua; & circa Græciam paruam talia sunt; & sub Caucaso est stagnum, in quo multi, & magni fluuij ingredientes non habent fluxum, manifeste deriuat sub terra iuxta Coraxos, circa vocata profunda Ponti; & circa Ligusticam fluuius non minor Rhodano absorbet, & iterū egreditur secūdum alium locum, & Rhodanus est nauibus transmeabilis. Arist. meteor.1.su.4.ca.1.c.485

Fluuij alij semper currunt, alij non, & causa cursus est magnitudo altiorum locorum, & spissitudo, & frigiditas. Arist.meteor.1.su.4.cap.2.c.489.

Fluuij sursum fluere non possunt. Arist.meteor.2.su.1. cap.1.c.499.

Flumina sunt masculini generis apud Græcos, qa in mare prorumpentes, quasi ad masculi proportionem existimati sunt. Ammo.in l.de inter.c.20.

Fluuiorum fundus generat lapides, quia calor in littoribus sub aqua in terris penetrat, & cum aqua replet vndique poros, quibus euaporare posset, simul cōmiscetur, & decoquit, quod mistum est in lapidibus. Alb. mag.in 1.de miner.ex tract.1.cap.8.c.136.col.2.

Fluuij in hieme aliquando congelantur, quia exeuntes a suis hostijs multum recipiunt gelu aeris in hieme, & infrigidantur. Albe.magn.in 2.meteor.tract.2.cap.12. c.91.colum.2.

Fluuij Icaris aqua, tempore Alberti magni, per tres horas per spatium miliarij exsiccata fuit, quod accidit, quia cum esset illa pars solidissima nec posset vapor sub ipsa eleuatus exire, eleuauit fluminis alueum, qui inter duos montes non multum altus est, & sic gmansit, quousque vapor exhalauit, & in pristinum locum aqua rediuit. Alb.magn.in 2.meteor.tract.2.cap. 13.c.91.col.2.

Fluuios habet quarta meridiana duos, Nilum, & Bragādam. Alb.magn.de nat.loc.tract.3.cap.4.c.103.col.1.

Flumina quartæ Orientalis sunt 22. quæ in ipsa fluunt, licet non oriantur in ipsa: Thetidis, Exoas, Sigoco, Enges, Camestres, Sigodus, Itaspes, Euphrates, Armodius, Carmanta, Carcatie, Fura, Crisorcos, Tigris, Alibrata, Adropagiter, Anlius, Pactolus, Crisis, Eleucri, Adonis, Iordanis. Albe.magn.de nat.loc.dist.3.cap.1. ch.101.colum.2.

Flumina quartæ Occidētalis famosa sunt 14. Betres, Tagus, super quod est Taletum, & Rotæ artificum Arsacelis philosophi, vbi etiam idem philosophus astrorum fecit obseruationes, & tabulas: Minius, Hiberus, Arar, Rhodanus, Garona, Piadmi, Danubius, Draus, Suauis, Trimon, Tiberis. Alb.magn.de nat.loc.dist.3. cap.2.ch.102.col.1.

Flumi-

Flumina infrascripta non sunt in descriptione Augusti, Padus, Atesis, Bretica: Padus, qui ab Oriente versus Occidentem vadit, Bretica & Atesis ab Aquilone in Meridiem. Alb.mag.de nat.loc.dist.3.cap.2.c.102.c.3.

Flumina quartæ Septentrionalis sunt 19. Tanais, Berisfron, Meotidem, Nais, Thesimon, Fasi, Cebesten, Timanum, Galdum, Spiramos, Persium, Macolum, Alfeum, Tutotas, Fudatum, Erminam, Menandiam, Sirrum, Aldrabulam. Alb.mag.de nat.loc.tract.3.cap.3. ch.102.col.4.

Fluuius semper manet idem, quantum ad speciem fluuij materialis, tamen aqua semper est alia, & alia. D.Tho. de gener.& cor.l.15.tex.36.c.14.col.2.

Flumen est in Thracia, e quo postquam grex ouium biberint, si coeunt, nigros faciunt agnos. in Anchadaria duo sunt flumina, quorum alter albos, alter nigros facit. Alb.magn.de ani.l.3.tractat.2.cap.2.c.40.col.3.

Fluxiones ex capite oriuntur in his corporibus, quibus cerebrum frigidius est, quam temperamentum modicum postulet: cum enim alimentum per venas sursum respirat, vbi excrementum ob eius loci vim refrigeratū est, fluxiones pituitæ sanieique mouet, quod simile generationi imbriū euenire intelligēdū est, quoad magnū cōferre cū paruo licet. Ari.de par.ani.2.c.7.c.440

Fluxiones fiunt hominibus, quia existente cerebro frigido, & sanguine circa cerebrum in angustis venis, facile infrigidabilis euaporatio cibi infrigidatur, & sic fiūt fluxiones, quibus odoribus medetur. Aristo.de sen.& sen.cap.5.ch.20.

Fœlicitatis pars, & diuisio.

Fœlicitatis partes præcipuæ sunt animi bona, virtutes actiuæ, & contēplatiuæ bonæ, naturales affectiones, & aptitudines, habitusque, & operationes: corporis bona, pulchritudo, magnitudo, robur, sanitas: postremo quæ ad formas pertinet, vt diuitiæ, nobilitas, amici. Arist.1.prior.cap.6.c.45.

Fœlix duplex: vnus ciuilis, qui etiam externis bonis indiget, vt operari sine impedimento possit: alter, q cōtemplationi rerum, quæ vere sunt, præcipue incūbit. Eust.vel Mich.ephes.9.ethic.cap.8.c.492.

Fœlicitas alia dicitur secundum participationem, alia simpliciter. & simpliciter, duobus modis; secundum esse, & secundum posse. Secundum esse est, vt est in solis essentialibus, ideſt, vt est omnium bonorum optimum perfectum per se sufficiens alio bono non connumeratum, & vt est hominis bonum, vt homo est, secundum rationem, secundum perfectissimam virtutem ab homine possessam, secundum vitam perfectā, secundum se delectabile, non ad vitam habens delectationem, pulcherrimum, desideratissimum, delectabilissimum. Secundum posse autem, vt est status omnium bonorum congregatione perfectus, exteriorū, & interiorum, siue essentialiter, siue subiectiue, siue organice sibi subseruientium, & vtroque istorum modorum dicitur dupliciter scilicet secundum habitum, & facultatem, vel secundum actum, & operationem. Secundum habitum, & facultatem omnibus conuenire potest non orbatis ad virtutem. Secundum actum, & operationem in essentialibus consideratam omnibus conuenire potest non orbatis ad virtutem. Secundum posse suum considerata secundum actum, & operationem non conuenit nisi vni, qui est vrbanitatum ordinator ad quem alia omnia ordinantur per analogiam. Secundum participationem fęlicitas tripliciter sumitur, secundum quod tria concurrunt ad fœlicitatem: aut vt participat ordinās, quæ ratio est, & sic dicitur fœlicitas concupiscibilis, & irascibilis, ratione participantis: aut virtute participans, quæ essentialiter est in fœlicitate: aut participat organice, vt amicos fęlices dicimus. Albertus magnus ethicor.prim.tract.7.cap.7.char.21.colum.2.

Fœlicitas quid est; & in quo libro de ea tractatur.

Fœlicitas est bona actio. Aristotel.physicor.2.sum.3. cap.2.text.58.char.44.

Fœlicitas est in anima, quia est qualitas alicuius animæ. Arist.9.metaph.tex.16.c.188.

Fœlicitatem existimamus, ea quę si sola relinquatur sufficienti, ac expetibili, vitam nullius rei indigam facit. Arist.1.ethic.cap.7.char.14.

Fœlicitas cum agendorum finis sit, perfectum quoddā; & sufficiens videtur. Arist.1.ethic.cap.7.char.14.

Fœlicitas efficitur animæ operatio ex virtute, & ex perfectissima virtute, & in vita perfecta. Aristotel.primo ethicor.cap.7.char.15.

Fœlicis vita est suauis, & iucunda. nam lætari est ex affectionibus animæ. Arist.1.ethic.cap.8.char.18.

Fœlicitas optima, pulcherrima, & iucundissima est, & nō sunt hæc inter se distincta, sed omnes operationes secundum virtutem insunt. Arist.1.ethic.cap.8.ch.18.

Fœlicitatis admodum compos ille non est, qui vel specie prorsus deformis, vel genere ignobilis, vel solitarius, & prole carens, nec minus si alicui pessimi sint filij, aut boni sint mortui. Aristo.1.ethic.cap.8.char.18.

Fœlicitas est operatio animæ secundum virtutem. Arist. prim.ethicor.cap.9.char.20.

Fœlix nunquam miser efficitur: beatus tamen non erit, si in Priami calamitates inciderit, nec varius erit, ac mutabilis. neque enim facile, vel a quibuslibet infortunijs, sed a multis, & ingentibus a fœlicitate dimouebitur. Arist.1.ethic.cap.10.char.23.

Fœlicitas animę est per virtutem perfectā operatio quędam. Arist.1.ethic.cap.13.char.26.

Fœlicitas est habitus cum operatione coniunctus. Arist. 9.ethicor.nic.cap.9.chart.233.

Fœlix qui futurus est, probis amicis opus habet. Aristot. 9.ethic.nicom.cap.9.ch.235.

Fœlicitas non est habitus, sed magis in operatione quadam ipsa reponenda est, & expetenda est per se non ad aliud. Arist.10.ethic.nicom.cap.6.char.153.

Fœlicitas nullius rei indiga est, sed ex seipsa sufficit. Aristot.10.ethic.nicom.cap.6.char.253.

Fœlicitas perfecta est operatio intellectus, siue diuinum quoddam ipsum sit, siue ex ijs, quæ in nobis sunt, diuinissimum, secundum propriam virtutem, quam esse contemplatiuam dictum est. Aristoteles 10. ethicor. nicom.cap.7.char.255.

Fœlicitati voluptas admista est: iucundissima enim ex virtutis operationibus ea est, quæ secundum sapientiam est. Arist.10.ethic.nicom.cap.7.ch.256.

Fœlicitas sola per seipsam amari videtur. Arist.10.ethic. nicom. cap.7.char.256.

Fœlicitas in otio esse videtur. Aristoteles 10.ethicor. nicom.cap.7.chart.256.

Fœlicitas eousque se protendit, quousque contemplatio se se extendit, ideo contemplatio quædam est. Aristote.10.ethic.nicom.cap.8.char.260.

Fœlix est vita eius, qui ex virtute operatur. Aristote. 10. ethic.nicom.cap.8.ch.261.

Fœlicitatem Solon recte fortasse definit; cum inquit eos esse, qui externis rebus mediocriter fuerunt instructi, & honestissima egerunt, modesteque vixerunt. Arist. 10.ethic.nicom.cap.8.ch.261.

Fœlicitas constat ex multis bonis. Arist.mag.moral.pri. cap.3.chart.276.

Fœlicem esse dicimus, bene agere, & bene viuere, & esse in viuendo ex virtutibus. Aristotel.mag.moral.prim. cap.4.chart.278.

Fœlicitas cum sit perfectum bonum, & finis, non est in pueru,

puero,sed in ætate perfecta. Arist.magn.moral.1.cap. 4.char.268.

Fœlicitas non est circa voluptatem. Arist.mag.moral.2. cap,8.ch.338.

Fœlicem esse non contingit aliquem absque externis bonis,quorum domina fortuna est. Arist.magn.moral.2. cap.9.ch.345.

Fœlicitas est actio non habitus, non enim sciendo, sed vtendo ijs,quæ decent,sumus fœlices. Arist.mag.moral.2.cap.11.ch.349.

Fœlices & beati existimandi sunt, qui iustis, & honestis actionibus tranquille incumbunt, diuinaque aliqua contemplatione participant,non autem diuitiis,& magni. Arist.moral.eud.cap.2.c.370.

Fœlix non est animal irrationale. Arist.moral.eud.1.ca. 2.char.376.

Fœlicitas inter agibilia homini præstantissimum est. Ari. moral.eud.cap.5.ch.376.

Fœlicitas est vitæ perfectæ,& secundum perfectam virtutem operatio. Arist.moral.eud.2.cap.1.c.382.

Fœlicitas singulorum hominum, & ciuitatis eadem est. Arist.polit.7.cap.2.c.716.

Fœlicitas est omnium bonorum maximum,& vltimum, & scopus. Alexan.aphrod.in 2.de anim.com.51.cap. 40.colum.4.

Fœlicitas est bona actio,& administratio,aut omnino in actione,ac administratione posita. Them. in 2.physi. tex.58.com.24.col.2.

Fœlicitatem ciuilem docet in hoc nono, in decimo autem, ea, quæ pertinent ad eum, qui in otio, & contemplatione versatur. Eustr.vel Mich.ephes.9.ethico. cap.8.ch.465.

Fœlicitas est, quæ vero homini conuenit, & quæ nos simules Deo reddit,quod fit,cum intellectualibus operam damus. Eust.vel Mich.ephes.c.516.col.3.

Fœlicitas est e Stoicorum opinione naturalis appetitionis extremum,ad quod cũ peruenit natura,nihil amplius desiderat,quam ipsam continere, & non amittere. Eust.vel Mich.ephes. 10.ethic.cap.8.c.532.

Fœlicitas est actio secundum perfectionem optimam virtutis animæ. Alb.mag.in 2.phy.tract.2.cap.16.chart. 25.colum.1.

Fœlicitas est bonum hominis, & virtus est bonum partis. Alb.mag.ethic.1.tract.2.cap.7.c.5.col.3.

Fœlicitas est maxime bonum perfectum, cum per seipsum,non per aliud,eligibilis est. Alb.mag.ethic.1.tra. 6.cap.2.ch.15.col.3.

Fœlicitas est bonorum vltimum, & optimum bonũ perfectum,& per se sufficiens. Alb.magn.ethic.1.tract.6. cap.1.ch.16.col.1.

Fœlicitas est præmium, ad quod intendit virtus ex seipsa,& non requirit vltra aliud. Alb.mag.ethic.1.trac.7. cap.11.ch.23.col.1.

Fœlices omnes esse possunt, qui non sunt orbati ad virtutem. orbati autem sunt,qui ex distractione intellectus, & rationis capaces virtutis non sunt vt fatui. Alb.mag.ethic.1.tract.7.cap.7.c.23.col.1.

Fœlicitas est optimum hominis, quæ est finis, & vltimũ omnium bonorum humanorum. Alb.mag.ethic.1.tr. 7.cap.7.ch.23.col.2.

Fœlicitas est principium cognoscendi virtutes. Alb.mag. ethic.1.tract.9.cap.1.ch.25.col.1.

Fœlicitas est finis omnium humanorum,quia omnia humana ad ipsam referuntur. Alb.mag.ethic.10.tract.2. cap.1.ch.111.col,1.

Fœlicitas est proprium bonum hominis. D. Tho.ethic. 1.l.5.ch.4.col.4.

Fœlix maxime est, qui vacat in hac vita speculationi veritatis. D. Tho.ethic.10.l.11.c.179.col.2.

Fœlix perfectus est simpliciter,non in habitu,sed in operatione. D. Tho.4.polit.l.10.ch.61.col.3.

Fœlicitas est operatio hominis secundum intellectum. D.Tho.7.polit.lec.2.c.204.col.3.

Fœlicitas contemplatiua perfectior est fœlicitate actiua. D.Tho.7.polit.lect.2.c.104.col.4.

Fœlicitas est actus perfectus secundum virtutem. Alex. de ales in 9.metaph.tex.16.c.271.col.3.

Fœlicitas est conditio contentorum bonorum aggregatione summa. Dan.Barb.1.rhet.cap.14.c.37.

Fœlicitas vnde, & vt expetenda.

FOelicitatem consentaneum est,si aliquod aliud donũ exhibetur a dijs exhiberi,ac tanto magis,quanto ipsa omnium humanarum rerum optima sit. Aristot.1. ethic.cap.9.ch.19.

Fœlicitas & si a Dijs non mittatur,sed vel ex virtute,vel disciplina aliqua, vel exercitatione accidat ex diuinissimis rebus esse,quippe cum præmium virtutis,& finis optimum quoddam, & diuinum sit ac beatum. Arist.1.ethic.cap.9.c.19.

Fœlicitas disciplina quadam,& diligentia ab omnibus ac quiri potest, modo ad virtutem consequendam læsi ac manci non fuerint estque quoddam longe commune. Arist.1.ethic.cap.5.ch.19.

Fœlix homo si esse potest ex virtute, & disciplina, melius est ex virtute,& disciplina afferere, quam ex fortuna: quæ enim natura sunt, optima sunt; maximum enim & pulcherrimum fortunæ committere valde prauum est. Arist.1.ethic.cap.9.c.20.

Fœlix puer esse nequit,nondum enim est hic ad tales res agendas per ætatem idoneus, at qui dicuntur fœlices, spe dicuntur. Arist.1.ethic.cap.9.c.20.

Fœlicitas cum omnibus hominibus sit expetenda,omnino agere debemus, vt hanc requiramus tanquam finẽ nostrum bonorum maximum. Alex.aphr.in 4.nat.q. cap.25.char.

Fœlicitatis,& virtutis nulla societas est. Alex.aphr.in 2. de ani.cap.43.c.54.col.1.

Fœlicitas alterius vitæ omnem inuestigationem rationis excedit. D.Tho.in 1.ethic.10.l.10.col.3.

Fœlicitas in quo consistit,quæ faciunt fœlicem & eius opera.

FOelicem hominem, nec vnus dies, nec breue tempus facit. Arist.1.ethic.cap.7.c.15.

Fœlicitas videtur externis bonis indigere: fieri enim non potest,vel non facile fit,cui necessaria non suppetunt, is bona,atq; honesta agat. Multa enim & per amicos, & diuitias, & ciuili potentia, quasi per instrumenta quædam aguntur. Arist.1.ethic.cap.8.c.18.

Fœlicia non possunt esse bruta animalia, cum non sint participantia virtuosæ operationis. Arist.1.ethic.cap. 9.char.20.

Fœlicitas inter facultates reponenda non est. Aristot.1. ethic.cap.12.ch.25.

Fœlicitas inter honorabilia ponenda est, est enim principium,& causa bonorum. Arist.1.ethic. cap.12.ch.26.

Fœlices a miseris in dimidia parte vitæ nihil distare inquiunt,id est,dum dormiunt,nisi quod bonorum vita differunt a malis. Arist.1.ethic.cap.13.ch.27.

Fœlix indiget bonis corporis,& externis,& fortuna, ne hæc impediat. Aristo.7.ethic.Nicom.cap.13.c.184.

Fœlici amicos non tribuere absurdum est,cum bona omnia ipsi tribuamus. Arist.9.ethic.Nicom.cap.9.c.232.

Fœlicitatem humanarum rerum finem statuimus. Arist. 10.ethic.Nicom.cap.9.c.253.

Fœlicitas mancipio tribui non debet. Aristo.10.ethicor. Nicom.cap.6.c.255.

Fœlicitas tantum in operatione secundum virtutem consistit. Arist.10.ethic.Nicom.cap.6.c.254.

Fœlici

Fœlici externa prosperitate opus est, ad contemplandum enim natura non ex se se sufficit; sed oportet vt & corpus valeat,& alimentum,& cętera obsequia suppetant;at non magnis indiget fœlix,& si absque externis bonis,fœlix esse non potest. Arist.10.ethic.Nicom. cap.8.char.260.

Fœlix in somno non est fœlix, nam & si existit ipsi viuere: sed ex actione non existit viuere. Arist.mag.moral. 1.cap.4.char.278.

Fœlici homini bonorum genera tria,externa scilicet,corporis, & animi adesse oportet. Aristot. polit.7.cap. 1.char.714.

Fœlix,vt fœlix,peccare nullo modo potest. Eust.1.ethic. cap.6.char.73.

Fœlicitas in ludo non est. Auer.10.ethicor.cap.6.chart. 76.colum.1.

Fœliciter operatur vnusquisque, cum nihil ei deficit eorum, quæ ad necessitatem, vel voluntatem rationalem ordinantur. Albert.magn.ethic.1.tract.3.cap.9. char.7.colum.4.

Fœlicitas Inconuenienter ponitur sub fortuna. Alb.mag. ethicor.1.tract.7.cap.7.c.21.col.2.

Fœlix magis infortunijs tãgitur ad sensus mutationem, sed non vsque ad rationis ductionem, vel deductionem.ducitur autem ratio,cum per consensum appropinquat; deducitur autem cum omni suo regimine destituta in malum præcipitatur. Alb.magn.ethic.1. tract.7.cap.14.c.23.col.2.

Fœlix non indiget nisi amicitia, quæ in honesto fundata est,non autem alijs amicitiæ speciebus. Alb.mag.ethi. 9.tract.3.cap.2.c.104.col.1.

Fœlicitas in tali operatione consistit,quæ est in operante,non quæ transit in rem exteriorem,cum sit bonum fœlicis,& perfectio eius. D.Thom.9.metaph. lect.8. tex.16.char.657.

Fœlicitas per se non consistit in bonis exterioribus, sed in optima operatione intellectuali per se. D.Tho.pol. 7.l.10.c.115.col.3.

Fœmina quid est, & cur fit.

FOemina appellatur, quæ in se mittit semen prolificũ. Arist.de hist.ani.2.cap.3.ch.11.

Fœmina est id, quod in seipsa gignit, ideo terræ merito nomen fœminæ tribuunt. Arist.de gener. anim.1.cap. 2.chart.98.

Fœmina est quasi mas læsus. Aristo. de generat.anim.2. cap.3.char.154.

Fœmina ex inconcoctione, & sanguinei alimenti frigiditate fit. Io.gram.de gener. anim.l.4.cap.2.c.75.col.4.

Fœmina generatur propter materiæ inæqualitatem. Alb.mag.in post.c.213.col.4.

Fœminam facere nunquam intendit natura particularis, sed procedit ex corruptione alicuius principij naturalis,quia intendit natura particularis semper opus perfectum,id est,mas facere; tamen fœmina non est extra cursum naturalem vniuersalis naturæ,quæ ordinis est causa inferioribus. Alb.mag. in 2. physi.tract.1.cap. 5.ch.17.colum.2.

Fœmineum est,quod ex alio suæ speciei indiuiduo suscepto semine generat in seipso per modum materiæ, & parientis in generatione se habens. Alb.mag.de veg.l. 1.tract.1.cap.7.c.123.col.4.

Fœminæ ratio est, vt ex alio semine in seipsa, & ex sua materia producat. Alb.magn.de ani.l.5.tract.1.cap.1. ch.52.col.2.

Fœmina, vt ad generationem pertinet.

FOemina cum gignit, ab alio gignit, & ambo sunt a seipsis separati. Arist.1.de plant.cap.1.c.363.

Fœmina aborta inter tertium mensem indistincta est. Arist. de histor.anima.7.cap.3.char.254.

Fœmina tardius in vtero perfectionem recipit, & sæpe in decimo mense protrahitur,contra mas. Aristoteles de histor.anima.7.cap.3.char.255.

Fœminæ aliæ ex se ipsis gignunt, vt aues oua subuentanea, aliæ nihil, vt equæ, quia auis in vterum proijcit, equa extra vterum. Aristoteles de histor.animal.10. cap.8.char.395.

Fœminæ omnes quadrupedes in auersum mingunt;non enim alibi genitale commodius ad coitum habere possunt. At mares perpauci in auersum mingunt,vt leo. solipedum nullum in auersum mingit. Arist.de partib. anima.1.cap.10.char.358.

Fœmina idonea est ad concipiendum a purgatione,cum enim multum effluxit, sed adhuc effluit, tamen non tantum,vt semen elabatur, tunc concipiunt fœminæ. Arist.de generat.anima.1.cap.19.char.129.

Fœminę emittunt in coeundo aliquẽ humorem,qui non semen est,sed humor proprius loci,& eæ emittũt quæ nitidæ,& fœminales sunt,non fuscæ, & quæ viragines sunt, & pro diuersitate ciborum, & aeris excernitur. Arist.de generat.ani.1.cap.20.char.130.

Fœmina ex seipsa animal generare non potest, quia mas est efficiens talis animæ. Aristoteles de generatio. animalium 2.cap.4.char.164.

Fœmina si est in aliqua specie, in qua non sit mas, ipsa in seipsa generare potest. Aristoteles de generatione animalium 2.cap.4.char.164.

Fœminas generat magis nouella ætas propter calorem nondum perfectum,& senescens propter defectum caloris,quàm florens ætas. Aristoteles de generatio.animalium 4.cap.2.char.230.

Fœminam potius gignunt humidiora,& effœminatiora corpora, & semina humida potius quam spissa, quæ omnia caloris naturalis inopia eueniunt. Aristote.de generat.anima.4.cap.2.char.230.

Fœminam generare,& non marem, est initium degenerandi,sed hoc est naturæ necessarium. Aristot.de generat.anima.4.cap.3.char.232.

Fœminam potius generant temporibus austrinis initus, quia largior humor tardius crassescit: austrinis humor temperamenti facit,vt semen reddatur humidius. Aristot.problem.sect.14.num.5.char.484.

Fœminæ quæ sint aptæ ad generationem experitur, si spongia, lana,vel linum,aut aliquod tale plenum odore aquæ rosarum, vel tetri odoris in vuluam positum fuerit,& si odor per pectus ad nares peruenerit,fœcundæ sunt mulieres; si non, infœcundæ: non enim esse obstructiones inditium est, nec non illiniantur supercilia,& palpebrarũ pili colore nigro,quo vtuntur mulieres ad eas partes nigras reddendas; & si saliua nigra expuitur,fœcunda est; sin aliter,infœcunda. Ioannes grammat.de generat.ani.libr.2.c.5.c.50.col.3.

Fœminæ in ætate coire desiderant, quia caro earum est laxa,& humida; & in hieme clausos poros habens nimis efficitur humida, quia fumus interius reflectitur ad pellem viscosam, & spissam exterius, & redundans interius redit in humorem aqueum, & suffocat calorem mouentem ad coitum; sed in ætate calore aeris aperiuntur pori, & per euaporationem humidi temperatur, itaque moueri,& excitari potest a calido naturali,& tunc appetit coitum. Albertus magnus de animalibus lib.5. tract.1.cap.3.char.53.col.2.

Fœminæ nullius animalis menstrua patiuntur coniunctione,vel oppositione Solis,& Lunę,& redeuntibus, nisi sola mulier. Albertus magnus de animalib.libr.6. tract.3.cap.1.chart.61.colum.4.

Fœminarum generationis causa est sperma subtile non multum filosum. Albertus magnus de animalib.lib.9. tract.1.cap.2.char.86.colum.1.

Fœmina

Fœmina generatur a masculo prꝛeter intentionem agentis. Alex. de Ales in 10. metaphy. tex. 25. ch. 302. col. 4.

Fœminarum vita & vox.

FOeminæ maribus longioris sunt vitæ, si masculi in coitu fœminas excedunt, ita vt ipsæ sint castæ, & viri luxuriosi. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 1. c. 8. c. 62. col. 1.

Fęminæ omnes, prꝛeter vaccam, sunt altioris, & subtilioris vocis, quàm mas. Albertus magnus de anima. lib. 4. tract. 2. cap. 9. chart. 10. colum. 4.

Fœminis quid accidit, & earum excrementa.

FOeminæ omnes ex aduerso mingunt. Aristoteles de histor. anima. 2. cap. 1. char. 44.

Fęminæ maribus maiores euadunt in ijs, quæ aut ouum pariunt, aut vermem, vt in piscibus, atque insectis, vt serpẽtes, phalangia, stelliones, ranæ, & viuaciores sunt, quia vetustiores maribus capiuntur. Aristot. de histor. anima. 4. cap. 11. char. 143.

Fœminę habent partes inferius posteriusq́; robustiores, tam in hominibus, quàm in cæteris animalibus, quæ pedestria sunt, atque animal generant. Aristoteles de histor. anima. 4. cap. 11. char. 143.

Fœmina interuior, & infirmior est: substantiam etiam habet tenuiorem quàm mas. Aristoteles de histor. animal. 4. cap. 11. char. 143.

Fœminæ carnem humidiorem habent quam mares, & genua planiora, crura tenuiora, sed pedes elegantiores quocunque in genere hæ partes habeantur. Aristot. de histor. anima. 4. cap. 11. char. 143.

Fęminis vox tenuior est, & acutior, boue excepto. Arist. de histor. anima. 4. cap. 11. char. 143.

Fęmina in omni cartilagineo genere maior est quã mas, quod ferè idem in cęteris piscium generibus est. Arist. de histor. anima. 5. cap. 5. char. 150.

Fœminæ canes considentes mingunt, & si aliquæ etiam crure elato minxerunt. Aristoteles de histor. anima. 6. cap. 20. char. 232.

Fęminæ differunt a maribus, quia fęminæ mollioribus moribus sunt, mitescunt celerius, & manum facile patiuntur. discunt, & imitantur ingeniosius. vt in genere canum laconico, fęminas esse sagaciores, quàm mares apertum est. Arist. de histor. ani. 9. cap. 1. char. 314.

Fęminæ omnes, excepta panthera, & vrsa, minus animosæ sunt, quàm mares. Aristoteles de histor. animal. 9. cap. 1. chart. 315.

Fęminæ maribus sunt malitiosiores, astutiores, insidiosiores, atque in enutrienda prole magis sollicitæ. Arist. de histor. animal. 9. cap. 1. char. 315.

Fęminam omnem ad semen conferre patet. Aristotel. de histor. anima. 10. cap. 8. char. 394.

Fęminæ in insectis, & in piscibus, & in quadrupedibus ouiparis, magna ex parte maiores sunt. Arist. de gener. animal. prim. cap. 16. char. 112.

Fęminæ nullæ arma ad pugnam viresq́; exercendas a natura tribuuntur. Arist. de gener. ani. 3. cap. 10. ch. 212.

Fęmina ob frigiditatem, & impotentiam sanguine abundat in quibusdam sui corporis partibus, quod est contra, ac aliqui existimarunt, qui putabant ex calore fieri in fęminis hanc sanguinis multitudinem, quæ per impotentiam caloris naturalis fit. Aristoteles de genera. animal. 4. cap. prim. char. 227.

Fęmina, & mas iam est, cum partes habent, quibus fęmina differt a mare. Aristoteles de generatio. animal. 4. cap. prim. char. 229.

Fęmina, cruditate, frigiditateque sanguinei alimenti describitur. Arist. de gener. anima. 4. cap. 1. char. 230.

Fęminis purgatio menstruorum seminis est exitus, cum menstrua non sint, nisi semen incoctum. Aristoteles de generat. anim. 4. cap. 5. c. 250.

Fœminę sunt natura debiliores, frigidioresque, & sexus fœmininus, quasi naturalis læsio, & detrimentum putridum est. Arist. de gen. ani. 4. cap. 6. c. 253.

Fęminę aĩalium ferarum, quas conamur nutrire, mãsuetę magis, & minus fortes sunt, quam mares. Verũ nutrimenta, & assuetudines manuũ recipientes magis: quare minus sunt maribus iracundę. Magis malefica sunt fœminea, proteruiora, petulãtiora, & illiberaliora, & impotentiora. Minoris capitis est fœmina mare, angustioris faciei, gracilioris colli, pectora imbecilliora habet, minorum costarũ existit, coxas magis carnosas habet, genua flexibilia, & crura gracilia, pedes pulchriores, formã totus corporis molliorẽ, minus neruosã, & molliorẽ, & humidioribus ꝑdita est carnibus, timidior, & iniustior, cõtra mares. Ari. physio. c. 8. c. 344

Fœmina, vel seruus natura distincta sunt. Aristo. polit. 1. cap. 1. char. 488.

Fœminæ, quæ vitiosæ sunt, carent prope modum dimidia parte beatitudinis. Arist. rhetor. 1. ch. 22.

Fœmina nulla currendo mingere potest. Io. gra. de gen. ani. l. 2. cap. 6. c. 52. col. 4.

Fœminæ, cum cadunt, super posteriora cadunt, quia illa membra sunt maiora. Albe. magn. de somn. & vig. l. 1. tract. 12. cap. 8. c. 30. col. 2.

Fœmina citius pubescit quam masculus, per humidum multum dilatabile, & citius terminabile. Alb. mag. de iuuen. & senec. tract. 1. cap. 2. c. 48. col. 3.

Fœmininus animus, vt in pluribus est misericors, timidus, facile cedit passionibus, doloribus, laboribus, impatiens, auarus, subdolus. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 2. cap. 2. ch. 6. col. 3.

Fęminæ non habent barbas, quia non habent testiculos, nisi debiles valde. Alb. mag. de anim. l. 1. tract. 2. cap. 9. ch. 10. colum. 4.

Fœmina in omnibus fere animalibus fœminas habentibus facilior est ad instruendum, & informandum, quã masculus, quia fœminæ sunt molliores, & magis auaræ, & sollicitæ circa nutrimentum filiorum. Alb. mag. de an i. l. 8. tract. 1. cap. 1. c. 72. col. 4.

Fœminæ in omnibus animalibus quadrupedibus debiliores sunt masculis, prꝛeter vrsam, & leopardam. Alb. mag. de ani. l. 8. tract. 1. cap. 1. c. 72. col. 4.

Fęminæ in auibus aduncos vngues habentibus sunt fortiores, & corpore maiores, quam mares, quia sunt magis hoc animalia ficca, & calida, quę qualitates a fęmineo sexu mitigantur. Alb. mag. de ani. l. 8. tract. 1. cap. 1. ch. 72. colum. 4.

Fęminę omnes tempore catulorum ferociores sunt maribus, ob affectum filiorum. Alb. mag. de ani. l. 8. trac. 1. cap. 1. c. 72. col. 4.

Fœminæ omnes prꝛeter vaccam sunt altioris, & subtilioris vocis, quam mas. Albe. mag. de ani. l. 4. tract. 2. cap. 4. ch. 51. col. 4.

Fœminæ citius crescunt, quã masculi, quia calori minus repugnat caro laxa, & mollis, quam caro dura, & sicca, vt est caro masculi, & hac de causa vetulæ prius fiunt fęminæ, quam viri. Alb. magn. de ani. l. 9. tract. 1. cap. 3. c. 86. col. 4.

Fęminæ aliæ prꝛeter mulierem in partu non habent dolores. Alb. magn. de anim. l. 9. tract. 1. cap. 8. c. 88. col. 4.

Fęmina cum sit libera habet potestatem consiliandi, sed consilium eius est inualidum. D. Tho. polit. 1. lect. 10. ch. 13. colum. 3.

Fœminarum uirtutes.

FOeminarum virtutes est corporis pulchritudo, & magnitudo, animi vero temperantia, & operis studium sine illiberalitate. Arist. rhetor. 1. c. 22.

Fœnum Græcum est calidum, & siccum, non tamen ab humiditate remotum. mundat eius ablutio furfures ex capite. Albertus magnus de veg. & plant. libr. 6. tract. 2. cap. 7. char. 165. colum. 4.

Fœniculus est calidus, & siccus, aperit oppilationes, & acuit visum. frangit lapidem. Alber. magn. de veget. & plant. l. 6. tract. 2. cap. 7. c. 166. colum. 1.

Fœniculum desiderat loco seri aperto, & iuxta muros. Albertus magnus de veget. & plant. libr. 7. tractat. 2. cap. 7. char. 177. colum. 4.

Fœtent alæ omnium, maxime nostri corporis partium, quia immobiles habentur. Aristoteles problematum sectio. 13. nume. 8. char. 481.

Fœtent magis homines, qui virus hirci redolent, cum se odorifice vnguentarint, quia hoc in multis accidere solet, velut cum in acido dulce commixtum est, omne dulcius exultat; & etiam, quia postquam sudarunt omnes grauius olent; vnguentum autem concalefaciendi vim obtinet, itaque sudorem prouocare potest. Arist. problem. sect. 13. nume. 9. c. 481.

Fœtent magis incurui homines, & gibbi, quia locus pulmoni accommodatus concluſus flexusque est a sua proceritate, itaque transmittere spiritum non potest, sed vapor, & spiritus intercluſus putrescit. Aristoteles problem. sect. 13. numer. 10. char. 481.

Fœtida grauius fœtent cum calent, quam cum frigent, quia odoris natura est vapor, & delatio est in calore; calor autem mouendi vim obtinet, frigus contra efficit, vt res consistant, & refrigerata omnia deorsum feruntur, calida sursum. Arist. probl. sect. 13. nu. 5. c. 479.

Fętidior est vrina, quo diutius in corpore manserit, stercus autem minus: quia stercus, quo diutius detinetur, eo magis siccatur, & quod siccius est, minus putredini patet: vrina cõtra effici crassior solet, recensq́; potioni indigestę similior est. Arist. probl. sect. 13. nu. 1. c. 478.

Fœtida esculenta minus male olent his, qui illa ederunt, quia olfactum peruium ad palatum habemus, idcirco sensus hic propere impletur. itaque nec interiorẽ odorẽ æque amplius percipere potest. principio enim omnes sentire queunt, vbi autem tetigerunt, non insuper possunt, quasi iam res consociata, natiuaq́; reddatur, & exterior similis ille oblatus delitescit obtentu interioris. Arist. problem. sect. 13. num. 2. char. 478.

Fœtus plurimi intra quadraginta dies deprauauantur. Arist. de histor. animal. 7. cap. 3. char. 254.

Fœtus prodiens maturius, quàm septimo mense, non est vitalis; qui septimo, vitalis, sed vt plurimum infirmus; qui octauo nascuntur, viuere & adolescere in terra Aegypti, & in alijs locis possunt: sed in locis Græciæ multi intereunt, & pauci seruantur: & si quis seruetur, non existimatur natus octauo mense. Aristoteles de histor. animal. 7. cap. 4. chart. 256.

Fętus generatur ex semine virtute acquisita a datore seminis, cum habet conditionem generatiui. Aristoteles de generat. animal. 2. cap. 1. char. 146.

Fętus inuoluitur partim in membranis, aliæ secundæ appellantur, quæ maioris, minorisue ratione differunt. Arist. de genera. animal. 2. cap. 4. char. 160.

Fœtus cum intra vterum est, nutritur quidem vt planta, non aũt vt aĩal. Them. de som. & vig. c. 13. c. 97. col. 3.

Fœtus quiescit in vtero in initijs, quia ob multum incrementum partes moueri nequeunt. Themist. de somn. & vig. cap. 16. char. 98. colum. 1.

Fętus viuacior, ac vitæ breuioris esse solet pro parentum affectione, qualem ipsos coitus tempore habere contigerit. Ioan. gram. in 4. de gener. anim. c. 10. c. 90. col. 2.

Fœtus mortem in matrice significat immobilitas ipsius, & quod de loco in locum, vt lapis fertur; & quod latus mulieris, cum iacet super ipsum, infrigidatur sine causa exteriori; & cum detumescit mamilla, & superfluitates exeunt de matrice virulentæ, & fœtidæ. Alb. mag. de animal. libr. 10. tract. 12. cap. 2. chart. 95. col. 1.

Fœtus decrepitorum vltra tempus determinatum a natura, debiles sunt corpore. Diuus Thomas 7. politic. lect. 12. char. 122. colum. 2.

Foliorum materia terrestris natura extra ponitur, vt in animalibus vngues. Albertus magnus de veg. & plan. libr. 2. tract. 2. cap. 2. c. 134. colum. 3.

Foliorum reticulatio, & venæ proficiscuntur a materia terrestri ficca. Alber. mag. ibidem.

Foliorum latitudo proficiscitur generaliter ab humore aqueo, qui facile dilatatur. Albertus magnus lib. eod. tract. eod. cap. 3. char. 134. colum. 4.

Foliorum strictura fit ex siccitate, & viscositate calidi humoris. Albertus magnus ibidem.

Folia herbarum, vt frequentius longa sunt, arborum breuia. Alb. mag. de veg. libr. 3. tract. 1. cap. 3. c. 135. col. 1.

Folium, & flos magis adhærentia sunt corporibus plantarum, propter quod non separantur a planta, nisi cor rupta, fructus vero separatur non corruptus. Albert. mag. de veg. lib. 3. tract. 1. cap. 1. c. 136. colum. 3.

Folia anisi, fœniculi, aneti, meu, camomillæ, & cotillæ fętidæ, similia sunt per lineas diuaricata, quod ideo est, quia sunt herbę calidæ, & humidum, quod est in ipsis, acuitur. Albertus magnus de veget. & planta. libr. 6. tract. 2. cap. 2. char. 162. colum. 3.

Fontes plurimi mõtibus, & locis altis sunt vicini: in campestribus, autem sine fluminibus pauci omnino fiunt. Arist. meteor. 1. sum. 4. cap. 1. char. 482.

Fontanæ aliq́ sunt fluuiales, & spontaneæ fluunt; aliæ indigent arte, & operante. Aristoteles meteor. 2. sum. 1. cap. 1. char. 493.

Fons in via, quæ Siracusas ducit, in prato extat, qui neque magnitudine præstat, nec multa aqua refertus est; at cum è regione vehemens turbo efflauerit, immensam aquæ copiam accolis concedere solitus est. Arist. de admir. aud. num. 54. char. 848.

Fons in Sicilię palisci est, qui decem accubantium situm occupat, hũc enim ad sexcubitalem altitudinẽ aquam reijcere aiunt, adeo vt incolæ cum id videbant, campos exundare existimabant; rursus aqua in eundem redit fontem. Iusiurandi quoque in se diuinitatem deti nere autumant. Nam si quis tabellam inscriptam iusiurandi in eum imposuerit, si recte iurauerit, tabellam supernatare affirmant. si secus, tabellam grauitate affectam in profundum aboleri, hominemque periurum comburi. quocirca sacerdotem ab ipso fideiussionem de expurgationis impensa suscipere, cum factum quid iusiurandum depurgare voluerit. Aristoteles de admir. aud. nume. 55. char. 848.

Fonticulus quidam nascitur inter Scotusos Thessaliæ, ex quo immensa aquę copia effluit, qui vlcera, & confracta membra hominum, & iumentorum conualescere facit. At si quis lignum, nec penitus, sed tantillum recisum in ipsum iniecerit, id denuo conglutinari, & in pristinum restitui afferunt. Aristoteles de admir. aud. nume. 112. char. 865.

Fonticulus iuxta Thraciæ Cyclopas existit, cuius aqua aspectu quidem sincera, pellucidaue incolis, ac pari modo cæteris apparet. At si ex ea aliquod animal biberit, diem suum obire aiunt. Aristoteles de admir. aud. numer. 116. char. 866.

Fontem Colossis in Arcadia quendã esse afferunt, in quo musculi terrestres generantur, & ibi interdiu noctuue pernatant, deguntque. hoc idem in Lampsaco inueniri afferunt. Arist. de admir. aud. nume. 121. char. 867.

Fontes sunt fęminini generis apud Grꝛecos, quasi habeãt rationem matris. Ammo. in lib. de interpret. char. 20.

Fons in Gothia est, in quo omnia, quæ merguntur, conuertuntur in lapides, & guttæ iuxta fontis ripam cadentes in lapidem conuertuntur, cum aqua continue fluat. Albertus magnus prim. de min. tracta. 1. capit. 7. char. 136. colum. 1.

Formæ quot dicuntur modis, ac ipsarum variæ considerationes.

FOrmam impossibile est omnium esse vnam, ex quo vero, id est materiam, possibile. Arist. phys. 1. ex su. 2. cap. 4. tex. 23. ch. 8.

Formæ magis, quam materiæ habenda ratio est. Arist. de part. ani. 1. cap. 5. ch. 418.

Forma, & numerus conueniunt, quia forma diffinibilis est, vt numerus; & vt in numero vno addito semp variatur species, sic est forma diffinibilis, si diffinitioni ali quod additur semper variatur diffinitio, & forma diffinibilis; & vt numerus non suscipit magis & minus, sic nec secundum speciem forma, sed si suscipit, nõ suscipit, nisi vt est in materia. Ari. 8. met. c. 5. te. 10. c. 164

Formarum aliæ naturales, vt substantiæ; aliæ artificiales, vt qualitates. Alex. aphro. in 1. nat. q. cap. 20. c. 5. Idem Alb. mag. in sex. princ. c. 67. col. 1.

Forma omnis determinata, & diffinita secundum esse aliquid vnum est. Alex. Aphro. in 1. metaphy. comm. 44. ch. 21. col. 2.

Forma omnis diuersa, & separata est a materia si nõ subsistentia, at certa ratione. Alex. aphr. in 4. metaphy. vel secund. lat. 6. co. 15. c. 140. col. 1.

Forma omnis tum naturalis, tum artificiosa in materia esse obtinet. Alex. aphr. in 7. metaph. vel secund. lat. 8. co. 4. c. 123. colum. 1.

Forma intelligibilior est, quæ in substantia, & per se, quã quæ in alio quopiam habetur; & harum ea, quæ simplicissima est, & semper actu, tũ quia semper est, tũ qa suapte natura intelligibilis est; quia formæ, quæ in cõpositis sunt, tunc demũ intelligibiles sunt, cum animo ab ijs, in qbus sunt, seiungunf, & tanq̃ simplicia consideranf. Ale. aph. in 11. metaph. vel 12. co. 20. c. 291. c. 1

Forma ab Aristotele duobus sumitur modis: vel pro substantiali forma, vel pro ea, quæ ex substantialibus formis in superficiebus est impressa, quomodo est qualitas. Porph. in præd. ch. 23.

Forma materiam exornat. Ammo. in Porph. ch. 11. col. 4.

Forma nulla potest esse motus, nec motum habere, quãuis nonnullæ moueant, vt anima, vel grauitas lapidẽ. Them. in 5. phy. tex. 5. c. 46. col. 1.

Forma alia naturalis, alia mathematica, alia artificialis: naturalem, & physici, & dialectici occupant, sed dialectici negligunt materiam, quam physici semper accipiunt. Cæteras formas artifices, & mathematici sortiti sunt, & horum alij solitarias, & absolutas considerãt, vt mathematici, alij materiam sumunt, vt cæteri artifices. Them. in 1. de ani. cap. 8. tex. 17. c. 62. col. 3.

Forma alia est substantialis, alia dicitur de pictis, quæ superficiei sunt qualitates. Simp. in præd. c. 69.

Forma, & figura eodem modo dicitur, & de animatis, & de inanimatis. Simp. in præd. c. 69.

Forma duplex, secundum figuram vna, alia secundũ rationem. Simp. in 2. phy. tex. 12. c. 97. col. 1.

Forma nunquam per se fit, nec corrumpitur, sed secundum differentias formæ. Simp. in 2. phy. ch. 99. col. 2.

Formæ, & rationes, aliæ a corporibus separabiles sunt, aliæ non sunt, vt quæ in seipsis non habent esse suum, & perfectionem. Simp. in 2. de ani. tex. 8. ch. 25. col. 4.

Formatum a forma diuersum est. Simp. in 3. de anim. ex tract. 1. tex. 7. c. 61. col. 1.

Forma nulla ita minui magnitudine potest, vt esse nequeat. Io. gram. in 1. phy. c. 16. col. 2.

Formæ, si simpliciter potestatem materiæ sequerentur, nihil effet opus natura. Io. gram. in 2. phy. tex. 87. ch. 50. colum. 1.

Formæ omnes repente, momentoque nascuntur de substantijs, ac in ipsis introducuntur. Io. gram. in 3. phy. char. 69. colum. 2.

Formæ non suapte natura idoneę sunt in quauis magnitudine consistere. Io. gra. in 3. phy. tex. 68. c. 72. col. 2.

Forma aliqua compræhensa semper abijcit priorem formam, & mutatur in alteram. Io. gram. in 1. de gen. & corrup. tex. 11. co. 50. c. 24.

Formæ, a Platone, numeri vocantur, vel quia vt numerus subiecta metitur, ita formæ materiam metiuntur; vel quia vt numeri ab vno dependent principio, sic forma ab vno deducitur principio. Io. gram. in 1. de ani. tex. 26. ch. 14. col. 1.

Forma triplex, vel materialis omnino, vt res naturalis, vel materiæ expers, vt diuina, vel partim materialis, partim materiæ expers, vt mathematica. Io. gram. in 3. de ani. tex. 35. c. 90. col. 4.

Forma, ac materia omnia consistunt, vel ea, quæ ad similitudinem formæ, ac materiæ substantiam sortiuntur. Boet. in Porph. ch. 88.

Formarum diuersarum oportet materias proprias esse diuersas. Auer. in post. 2. cap. 10. tex. 54. c. 233.

Formæ duæ inesse non possunt vni, & eidem. Auerr. in post. 2. cap. 10. tex. 95. c. 234.

Formarum aliæ sunt in materiis, aliæ non. Auer. in phy. 1. tex. 82. ch. 22. col. 4.

Formæ nomen aliquando large sumitur, aliquando proprie. Auer. phy. 5. tex. 5. ch. 96. col. 3.

Formæ omnis est potentia finita, siue sit actiua, siue sit passiua, cum sit diuisibilis per diuisibilitatem corporis, & omne corpus sit finitum. Auerr. phy. 8. text. 78. ch. 194. colum. 1.

Forma tripliciter dicitur: vno modo de toto, quod resultat ex partibus: alio modo de compositione, quæ resultat in ipsis compositis: alio modo de forma naturali in materia. Auer. 2. phys. ex med. expos. c. 200. col. 1.

Formæ diuersarum naturarum innatæ sunt habere materias diuersæ quantitatis, cum formarum diuersitas sit causa diuersarum quantitatum, & magnitudinum recipientiũ formas. Auer. in 1. de cęlo, te. 7. c. 24. col. 3.

Formæ omnium entium, quæ sunt apud nos, sunt causæ suæ permanentiæ in aliquo tempore. Auer. 2. de cęlo. tex. 6. ch. 46. col. 3.

Formarum diuersitas est causa in terminatione proportionum, quæ sunt inter potentias motorum, & rerum motarum ab eis. Auer. 2. cęlo, tex. 38. ch. 57. col. 4.

Forma vt forma, impossibile est augeri in infinitũ. Auer. 3. de cęlo. su. 1. tex. 6. ch. 82. col. 3.

Formarum diuersitatem causam esse diuersitatis materiæ melius est existimare, quam diuersitatem materiæ causam esse diuersitatis formarum. Auerr. 2. de anim. tex. 60. ch. 138. col. 4.

Formæ habentes tres ordines, quarum vna est corporalis: secunda est in sensu spiritualis: tertia est in virtute imaginatiua, & est magis spiritualis. Auerr. de sens. & sens. ch. 193. col. 2.

Forma hominum, vt homines sunt, non est nisi per cõtinuationem eorum cum intellectu, qui est principium agens, & mouens nos. Auer. in 11. metaph. te. 38. c. 151.

Formæ communes in quibus inueniuntur vniuersalia, sunt entia in potentia communicatione. Auerr. in 12. metaph. tex. 10. com. 14. c. 141.

Formæ omnes sunt in potentia in ipsa materia, & in actu in primo motore, & assimilaf aliquo modo esse eius, quod fit in anima artificis. Auer. in 12. metaph. tex. co. 18. char. 141.

Forma dicitur multis modis: vno modo de forma corporum simplicium non organicorum: secundo modo de formis corporum organicorum, & sunt ipsæ animæ: tertio de formis corporum cœlestiũ, quæ partim simplicibus assimilantur, quia sunt nõ organica, & similãtur organicis, quia sunt mobilia ratione illarum, dr quoque de qualitate, & quantitate ipsi mixto aduenie tibus, vt est mixtum. Auer. in epit. meta. tra. 1. c. 171. c. 4

Forma omnis communicat in dimensionibus materiæ,

teriæ, quarum quælibet habet quantitatem determinatam propriam, & dimensiones terminatæ vltimo actu esse non possunt, nisi postquam forma substantialis est in eo, vt est dispositio in alijs accidentibus. Auer. de subst. orbis. cap. 1. c. 3. colum. 2.

Formæ non sciuntur, quia sunt in materijs, & cum inuenitur aliquod, quod non sit materia, notum est, quid sit. Auer. ex destruc. destr. disp. 6. c. 38. col. 1.

Formarum, quædam sunt separatæ a materia, quædam egent materia, & harum sunt multi gradus quorum infimæ sunt quatuor elemẽtorum formæ. & aliæ sunt formæ, quæ ex elementorum mixtione generantur, & post hos sunt gradus, ita vt forma rationalis, in quã tum rationalis, est nobilior omnibus dictis. Auer. de ani. beatit. cap. 5. c. 66. colum. 4.

Forma omnis hoc habet, vt omnes habeant aliquid, sine quo forma non est forma, & hæc est ratio formandi, & terminãdi; quia forma est terminus esse, in quo res ponitur per formam, & ideo forma dat esse, & rationem rei, cuius ipsa est forma; formæ autem corporum sunt per esse, & potentiam immersæ materiæ; formæ autem separatæ per esse, & potentiam sunt remotæ a materia, & sunt super ea. Formæ igitur mediæ sunt per esse coniunctæ, & per operationem, & potentiam separatæ, quod fieri nequit; quia coniunctum per esse non habet suam operationem, quę non sit coniuncti, nec habere potest: aut per operationẽ coniunctæ, per esse separatæ, quod eodem modo fieri nequit: aut secundum aliquod sui separatæ, secundum aliquid coniunctæ, quæ tantum sunt horum formæ, & quidquid in parte separatum est, in parte coniunctum, numeratur numero eorũ, in quibus habet vtrasque operationes. ergo anima hominum numeratur numero hominum. Alb. ma. cõtra Auer. de vnit. intel. c. 3. c. 81. col. 4.

Forma est in causa, vt quicquid intelligitur, per ipsum intelligatur, & hęc tripliciter accipi potest, vel vt in principio processionis, & sic omnes accipiuntur in vnum; vel vt in lumine extenso a primo procedẽtes, & sic ratione differũt; & vt in lumine terminato ad res, & sic accipiuntur secundum esse diuersæ. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a caus. pri. l. 2. tra. 1. c. 7. c. 205. col. 4.

Forma omnis cum perfecte separata est a materia, & dependitus siue accidentibus eius, statim redit ad suum principium, & fundatur in eo, nusquam enim nisi in intellectu est. Albert. mag. de caus. & proces. vniuers. a caus. pri. l. 1. tract. 2. cap. 1. ch. 190. colum. 4.

Formę omnium in primo principio, in triplici sunt consideratione vnitæ: secundum quod sunt in ipso procedentes; & secundum quod in lumine suo sunt, quod ab illo procedit: & distinctæ, vt sunt in lumine terminatæ ad rei constitutionem. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a pri. cau. l. 1. tract. 7. cap. 6. c. 194. colum. 3.

Formæ vniuscuiusque tres intentiones sunt: prima vt est simplex, & essentia inuariabilis: secunda vt est forma formans: tertia vt in sensibus quiescit. Albertus mag. de caus. & proces. vniuers. a caus. pri. libr. 2. tracta. 2. cap. 40. char. 518. colum. 4.

Formas qui venatur, cauendum est ne priuatiue diuisionis aliquod membrum accipiat. Alber. mag. de anima. lib. 11. tract. 2. cap. 4. char. 100. colum. 3.

Formam venans per diuisionem peccat si diuidit subiectum in accidentia, vel accidens in subiectum, aut accidens in accidentia. Albertus magnus de anima. li. 2. tract. 2. cap. 4. char. 100. colum. 3.

Formam venans per diuisionem peccat si inducit accidentia, quia nulla forma substantialis est accidens. Alber. mag. de anima. lib. 11. tract. 2. cap. 4. c. 200. col. 3.

Formas per diuisionem venantes videndum est ne introducant tales formas, quæ in materia non sunt, vt fecit Plato, quia omnes formæ animalium, & membrorum eorum sunt in materia, & de potentia materiæ eductę.

Alb. mag. de anima. libr. 11. tract. 2. cap. 4. c. 100. col. 3.

Formales corporum animalium virtutes, quædam sunt simplices non nisi mouentes, & hæc est virtus primi motoris. quæ omnes alias informat; quædam composita ex motore, & moto; quædam animales, quædam corporales. Alb. de ani. l. 10. tract. 2. cap. 1. c. 167. col. 1.

Formæ duplex est consideratio; vt est motus ad ipsam, & vt est substantia. primo modo in physicis est actum, secundo hic agitur. Albertus magnus in 7. metaphys. tract. 1. cap. 5. char. 121. colum. 2.

Forma simpliciter, vel qualitas essentialis, quam significat homo, dupliciter consideratur: accipitur enim aliquando, vt est absoluta per intellectum a suis appellatis: & vt est multiplicabilis, nihil enim multiplicabile est nisi forma. Albertus magnus in 7. metaph. tract. 2. cap. 1. char. 123. colum. 4.

Formarum, quæ nullo modo sunt in potentia materiæ, intellectus est formæ prima causa, in illis autem, quæ sunt ab arte, & a natura, natura est causa, & intellectus appræhensor, & minister. Albertus magnus in 7. metaph. tract. 2. cap. 10. char. 126. colum. 4.

Forma duobus modis accipitur; vno modo, prout ipsa natura, & actus dans esse, & substantiam ei, cuius est materia, & sic prædicatur de ipso, ideo quod ipsa hoc modo considerata totum est esse ipsius. Alio modo accipitur, vt essentia quædam separata, & sic est pars accepta, vt ens, & non vt esse, & hoc modo non prædicatur de eo, cuius est forma. Albertus mag. in 8. metaphysi. tract. 1. cap. 1. c. 134. colum. 1.

Formæ triplices, ante rem, in re, & post rem. Ante rem sunt, quæ sunt formæ secundum se acceptæ principia rerum existentes. In re, quæ sunt formæ in ipsis existentes, dantes eis nomen, & rationẽ per id, quod sunt aptæ esse in multis, & vniuersales. Post rem, quæ sunt formæ per abstractionem intellectus ab indiuiduãtibus separatæ, & in quibus intellectus agit vniuersalitatẽ. Primæ substantialium rerum sunt principia. Secundę rerum substãtiæ. Tertiæ accidentia, & qualitates, quæ notę rerum in anima acceptæ vocantur, & dispositiones, & habitus. Alber. mag. in prædicam. c. 6. colum. 3.

Forma totius dupliciter assignatur in nomine, vel vt forma tantum, vt humanitas in homine; vel dicẽs totum esse, cuius est forma, & tunc designatur per esse, quod dat ei, in quo est, & nomen: vt homo, dicit esse formale, quod forma totius dat huic composito, quod est hic homo. Alber. mag. in prædicam. c. 9. colum. 3.

Forma specifica tribus modis consideratur. Primo in se, vt est substantia, quæ est forma substantiam faciens. Secundo prout est in specie constituta, & sic est specificata. Tertio prout per ipsum id, quod formatum est, comparatur ad aliquid secundum conuenientiam, vel differentiam, & hoc solum modo differentia vocatur: primo modo forma: secundo species. Albertus mag. in prædicamen. char. 19. colum. 1.

Forma & si sit idem subiecto, est tamen diuersa ratione; nec dicitur forma, nisi vt procedit a forma substantiali actu continendi intrinseca, & ideo forma dicitur id, quod est qualitatis, & non quantitatis. Albertus magnus in prædicament. char. 55. colum. 4.

Forma differt a figura, quia forma dicitur comparatione ad formatum, idest, ad subiectum; figura autem dicitur secundum quod est terminatio quanti ad extra. Albert. mag. in 2. physi. tract. 2. cap. 2. char. 2. colum. 3.

Forma duplex est; alia est, vt pars essentiæ, alia vt totum. Vt pars essentiæ duplex est: alia est, vt forma: alia, vt intentio, aut abstracta, & vtraque ipsarum est simplex; sed vna est, vt forma materiæ, quæ est forma, quæ facit in actu materiam. & est pars compositi alia est, vt differentia rei cõstitutiua, quæ est intentio qualitatis essentialis, quę de re abstrahitur, vt sub forma vltima significatur. Forma, quæ est vt totum, composita est, & est

genus,vel ſpecies. Alb.magn. in 2.phy,tract.2.cap.2. ch.20.colum.4.

Forma non diuiditur per ſe, ſed per accidens, ideſt, per eſſe,quod habet in materia,nec diuiditur niſi ſecundū quod attingit materiam, & terminat ipſam, & complet ad ſpeciem ſuſcipiendam.Alb.mag.in 3.phy.trac. 2.cap.12.ch.38.col.4.

Formæ,quæ ſunt in ſubiecto fluente, duplex ſubiectum habent,commune, & proprium. Subiectum commune, eſt materia corporis, & partes, ſecundum materiam. Subiectum proprium eſt corpus idem ſecundum formam,& partes eius ſecundū formam: & ſi ad ſubiectum commune referantur iſtæ formæ,tunc non manent formæ ſm numerum eędem, ſed ſm ſpeciem: ſi vero ad ſubiectum propriū,tunc formæ ipſæ ſunt vnū numero.Alb.mag. in 5.phy.tract.3.cap.2,c.65,col.3.

Forma duplex, ſubſtantialis, & accidentalis, quas ambas recipere debet prima materia. Alb.mag. in 1.de cęlo, tract.3.cap.4.c.14.col.2.

Formæ ſenſibiles ſitum habentes in corpore ſecundum duos modos diuiduntur:primus eſt per formarum ſpecificas differentias,& alter eſt per accidens,per ſuorum ſubiectorum diuiſionem.Alb.mag.in 3.de cęlo, tract. 1.cap.2.c.44.col.4.

Forma quælibet dans eſſe,& formam, fluit ex omnibus, quę ſunt principia eius,in eodem genere prædicamēti,& tamen eſt forma ſpecifica ſimplex, Alb.magn.de ſen.& ſen.tract.12.cap.2.c.10.col.1.

Forma omnis diuerſificatur, & numeratur per ſubiectum. Alb.magn. de ſenſ. & ſenſ.tract.3.cap.2.char. 18.colum.1.

Forma omnis ab anima miniſtrata procedit ab aliquo theſauro, qui theſaurus duplex eſt: alius intentionum, qui eſt memoria, alius eſt imaginatiua,ſiue formalis. Alb.magn. de ſomn. & vig.l.2.tract.1.cap.1. ch.31.colum.4.

Forma, quæ inducitur a mouente compoſita neceſſario eſt in triplici gradu: quædam enim propinquior eſt materiæ:quædam motori,& efficienti:& quædam eſt per æquidiſtantiam,ſiue per aliquam medij rationem inter vtranque iſtarum. Alb.mag.de natu.& orig.ani. tract.1.cap.1.c.66.col.4.

Forma ſimpliciter poteſt conſiderari, vt eſt actus rei, & pars eſſe eius,& ſic de re non prædicatur: alio modo, vt eſt intētio rei a re abſtracta,& ſic de re prædicatur. Alb.mag.pri.de ani.tract.1.cap.8.c.3.col.3.

Forma conſequens operatur omnes operationes præcedentium tribus rationibus. Primo conſequentia ordinis,quia non eſt conſequens,niſi quia exiuit a præcedente.Secundo,quia & ſi ſit cōſequens ſm intellectū, tamen eſt vicinior ſecundū eſſe primæ cauſæ. Tertio, quia immaterialior,& ſimplicior ſemper conſequens, quam præcedens eſt ſm eſſe; non tamen ſecundū rationem.Alb.mag.in 2.de ani.tract.1.cap.11.c.16.c.3.

Forma rei, & intentio rei differunt; quia forma eſt proprie,quæ in formando dat eſſe actu materiæ, & cōpoſito,ex materia,& forma.Intentio aūt vocat id, ꝓ qđ ſignificat res induidualiter, ſiue vniuerſaliter ſm diuerſos gradus abſtractionis,& ideo intētio nō eſt pars rei,vt forma.Al.mag.in 2.de ani.tract.3.c.4.c.20.c.3.

Formas in materia agere aliud eſt,& aliud agere formas tantum;nam agere formas in materia, eſt agens,quod tranſmutat materiam; agens formas tantum, non eſt agēns materiale,ſed potius ipſa forma. Alb.mag.in 2. de ani.tract.3.cap.6.c.21.col.1.

Forma duplex eſſe habet. Vnum ſimplex,& ſpirituale, quod habet in abſtractione,quod fit a ſimplici agente, quod eſt forma rei. Alterum materiale in re,in qua eſt per agens generans non ſimplex, quod agit eam educendo de materia per generationem.Alb.mag.in 2.de ani.tract.5.cap.1.c.21.col.4.

Formæ appræhenſiuæ quædam ſunt de foris exiſtentibus ſuis agentibus, vt ſenſus; aliæ intus exiſtentibus ſuis agentibus.Alb.mag.in 3.de anima, tract.1.cap.1. ch.33.colum.2.

Forma corporis duplex:ſimplicis,& cōpoſiti. Simpliciū formæ quinque ſunt, quæ multiplicantur ſecundum numerum compoſitorum corporum, ex elementis. Forma autem,quæ eſt virtus in corpore, eſt virtus organica animæ vegetabilis,vel ſenſibilis. Alb.mag.in 3. de ani,tract.2.cap.2.c.35.col.4.

Formę omnes ab ipſa totius vniuerſitatis natura largiuntur,& quo magis ab ipſa elongantur,eo magis nobilitatibus ſuis priuantur, & quo minus, plures poteſtates obtinent.Alb.mag.ex 1.de intellec.& intel.trac.1. cap.5.ch.50.col.1.

Forma communis,quæ eſt cogitationis principium, tribus modis accipitur.ante rem,vt cauſa formalis;in re, & poſt rem per abſtractionem ſeparatam ab ipſa. Alb. mag.3.metaph.tract.3.cap.19.c.85.col.4.

Forma omnis communicabilis eſt,materia incommunicabilis. Alb.mag. ex 1.de intel.& intel.tract.2.cap.13. ch.51.colum.3.

Forma,quæ eſt in re,aliquando agit per qualitates materiæ,in qua eſt,& tunc agit materialiter;aliquando per ſe ſolā,& tunc immaterialiter,quia & ipſa eſt eſſentia immaterialis per ſeipſam,nec alia indiget,vt in prima. Alb.mag.in 2.de ani.tract.3.cap.6.c.21.col.3.

Forma omnis cum ſit in formato, a formante poteſt attendi ſecundum potentiam formantis, vel ſecundum potentiam formati. Alb.magn. ethic.1.tract.1.cap.3. ch.2.colum.2.

Formas omnes cōſtituit inundatio primi,& intellectualis luminis in totam diuerſitatem materiæ. Alb.mag. ethic.1.tract.6.cap.6.c.16.col.3.

Formæ alicuius intellectę propria ratio non repugnat ei, quod eſt eſſe in pluribus, ſed hoc impeditur ab aliquo alio duobus modis, ſiue ſit aliquid aliud accidētaliter adueniens,ſiue propter conditionem naturæ. D.Tho. in periher.c.9.col.1.

Formam ſuſcipientis ſuſceptiuum in triplici differentia poteſt ſe habere.Primo,cum eſt in vltima diſpoſitione nullo exiſtente impedimento,nec in ſe, nec in alio, & cum ſtatim recipit formata,vt in aere illuminato. Secundo, cum ſuſceptiuum nō eſt in vltima diſpoſitione ad ſuſcipiendum formam,& tunc requiritur alteratio, vt cum de aere fit ignis. Tertio, cum ſuſceptiuum eſt in vltima diſpoſitione,ſed adeſt impedimentum, tunc requiritur alteratio,vel mutatio per accidens,quæ remouet prohibens, vt aer in clauſa feneſtra non poteſt illuminare.D.Tho.7.phyſi.l.6.tex.10.c.113.col.3.

Forma duplex:vna perfecta,quæ complet ſpeciem rei naturalis;alia incompleta,quæ nec perficit,nec complet, nec eſt finis omnis naturæ, ſed ſe habet in via generationis,& corruptionis. D.Tho.1.de gen.& corru.l.8. tex.18.c.8.col.3.

Forma rerum omnium inferiorum præter hominem eſt in terminis omnibus,quia ſuperiora ſe habent ad inferiora,vt forma ad materiam.D.Tho.2.de gen.& cor. lect.8.tex.20.c.30.col.4.

Forma omnis aliquam ex ſe patitur inclinationem,ſeu appetitum,& inclinatio, vel appetitus operationem. D. Tho.2.de ani.lect.5.tex.25.c.25.col.2.

Forma, quæ eſt perfectæ virtutis in agendo, non ſolum poteſt inducere ſuam ſimilitudinem in ſuo ſuſceptibili,ſed etiam diſponere patiens,vt ſit proprium eius ſuſceptiuum,quod facere nō poteſt,cum eſt imperfectæ virtutis.D.Thom.in 2.de ani.l.15.tex.70.ch.35.col.4.

Forma omnis,vt huiuſcemodi,eſt principium agendi ſibi ſimile,vnde cum color ſit quædam forma ex ſe habet, quod cauſet ſui ſimilitudinem in medio. D.Thom.de nat.lum.opuſ.51.c.84.col.2.

Formæ

Formæ ſi eſſent infinitæ nullo modo eſſet aliquid notū. D.Tho.2.metaph.lect.4.tex.11.c.113.

Forma magis,quam materia res cognoſcitur.D.Tho.4. metaph.l.12.tex.22.c.233.

Formæ omnes, ſiue accidentales, ſiue ſubſtantiales, quæ non ſunt per ſe ſubſiſtentes,ſunt,quantum eſt de ſe,cō munes multis. D.Tho.7.metaph.l.15.tex.34.ch.556.

Forma ſi debet fieri in effectu tria imaginatur; primo vt ſit ibi natura poſſibilis, de qua natura poſſibili educitur illa forma:ſecundo natura agentis,in cuius virtute ſit illa forma:tertio eſt illa forma facta.Alex.de ales in 1.metaph.c.2.col.3.

Forma ſi debet fieri in conceptu eſt ibi vna potentia,quæ tenet locum poſſibilis, & hunc vocamus intellectum poſſibilem; & potentia, quæ tenet locum agentis, & hunc vocamus intellectum agentem:& vltimo eſt forma facta in conceptu,ita vt intellectus poſſibilis in virtute agentis ſit ſub forma in conceptu, & hunc vocamus intellectum factum, vel ſpeculatiuum. Alex.de ales in 1.metaph.c.2.col.3.

Forma omnis,quę introducitur per motum,eſt in agente in motu, & in materia ſub aliquo modo eſſendi. Alex.de ales in 1.metaph.c.14.col.2.

Formæ ſunt in materia,vt in pura potentia paſſiua. Ale. de ales in 1.metaph.c.25.col.4.

Forma quælibet ſpecifica componitur ex conceptibus formalibus.Alex.de ales in 2.metaph.c.44.col.1.

Forma triplicem gradum habet.Quædam forma eſt,quę eſt ipſum eſſe ſubſiſtens, ideo habet omnem perfectionem ipſius eſſe,& hæc eſt Deus. Alia eſt eſſe participatum,& hæc eſt forma intellectiua creata.Tertia,cuius eſſe eſt participatum, & immerſum materiæ, quæ finita eſt.Alex.de ales in 2.metaph.c.45.col.2.

Forma omnis creata eſt finita inferius,quia eſt arctata ad certum gradum,& ad certam differentiam. Alexa.de ales in 2.metaph.c.45.col.3.

Formam numerari tribus modis intelligi poteſt. Primo, vt prima forma, quæ eſt purus actus, ſit vnum extremum, & nihil aliud, & inter hæc extrema numerentur,& multiplicentur formę.Secundo,quod infra vnā formam numerentur diuerſi conceptus formales.Tertio numeratur forma per materiā,vel per illud,in quo recipitur, & hic numerus formarū vocatur materialis.Alex. de ales in 2.metaph.c.45.col.3.

Formæ infinitæ capi poſſunt inter primam formam, & nihil,ita.Poſt materiam ſequitur forma elementi:poſt formā elementi ſequitur forma mixti in maiori gradu: & adhuc in maiori gradu poſt formam mixti deforma vegetatiua: poſt quam adhuc in maiori gradu detur forma ſenſitiua: poſt formā ſenſitiuam in maiori gradu detur forma intellectiua,& ſic ſemper aſcendendo,poſſunt a ſe tendere formę in infinitū in nobilitate.Alex.de ales in 2.metaph.c.46.col.1.

Forma quælibet ſpecifica cauſata,eſt imitatio primæ formæ increatæ.Alex.de ales in 2.metaph.c.26.col.1.

Forma ſub eadem infiniti conceptus formales,ſub & ſupra non poſſunt eſſe; quia omnes conceptus formales ſub & ſupra ordinati ſunt:habent enim ſtatum in generaliſſimo,ac ſpecialiſſimo. Alex.de ales in 2.metap. ch.46.colum.2.

Forma duplex;intrinſeca, & extrinſeca; intrinſeca eſt vt anima in homine,& dicitur ab Ariſtotele,ſpecies. extrinſeca eſt vt ars in mente artificis, vt eſt forma arcæ, & dicitur exemplar.Alexan.de ales in 5.metaph.te.2. ch.103.colum.4.

Forma duplex;partis,vt in homine anima;& conſequens totum,vt humanitas.Alexa.de ales in 5.metaph.text. 15.c.123.colum.1.

Forma dupl[illegible]i via præcedit accidens; primo quo ad intentionem entis,quia primo intendit formam ſubſtantialem:ſecundo quo ad eſſe terminatum. Alex.de ales in 7.metaphy.tex.7.c.190.col.2.

Forma,quæ communicabilis eſt,non plus concernit hoc indiuiduum;quam aliud. Alexander de ales in ſeptimo metaphyſi.tex.54.c.236.col.3.

Formę alię ſunt per ſe ſubſiſtentes,alię in materia.Alex. de ales in 8.metaph. tex.8.c.250.col.1.

Forma omnis,vel ſubſtātialis, vel accidentalis,ſi ſuſcipit magis,& minus,ſemper ſuſcipit, ſecundum quod eſt in materia. Alexander de ales in octauo metaphyſico. text.10.char.253.columna 1.

Formę proprietates ſunt magis, & minus,ſecundū eſſe; & cū eſſe formę ſit in materia, ideo magis, & minus non reſpiciunt formam, niſi in materia.Alex.de ales in 8.metaph.tex.c.253.col.1.

Formę alię non ſunt immerſę in materia, nec in quatitate,& ſunt formę intelligibiles; alię immerſę in materia, & ſunt formæ ſenſibiles, & nullæ ſunt ſenſibiles,niſi materiales.Ale.de ales in 12.metaph.text.14. c.333.columna 3.

Forma quid eſt.

FOrma eſt magis natura,quam materia. Ariſt.phy.2. cap.6.tex.12.ch.32.

Forma eſt actus, & actus dupliciter, alius vt ſpeculatio, alius vt ſcientia,eſt igitur actus,vt ſcientia animę. Ari. 2.de ani.ſu.1.cap.1.tex.5.c.615.

Forma quælibet mixti, & communis eſt aliquod præter elementum.Ariſt.7.metaph.cap.2.te.60.c.161.

Forma eſt,quæ eſt aliquod ens actu,ratione vero ſeparari poteſt.Ariſt.8.metaph.cap.2.tex.32.ch.163.

Forma eſt cauſa ex accidenti non ex ſe. Alex.aphro.in 1. prior.cap.12.c.27.col.4.

Forma vniuſcuiuſque rei eſt illud, ſecundum quod eſt. Alex.aphr.in 1.top.cap.1.c.3.col.2.

Forma eſt cauſa,vt materia ſit actu, ex ſeipſa enim ſubſiſtere nequit. Alex.aphr.in 1. natur. quæſt.cap.8.c.3.

Forma non eſt in ſubiecto,cum ſit pars ſubſtantiæ vniuſcuiuſque.Alex.aph.in 1.nat.q.cap.8.c.3.

Forma eſt proprie intelligibilis, quia eſt aliquid actu, & quæ eſt ſubſtantia,magis intelligibilis eſt,& harū maxime ſimplex,& quæ ſemper eſt actu. Alex.aphr.in 1. nat.q.cap.1.ch.1.

Forma ab omni materia, & omni poteſtate ſeiuncta ſui natura,eſt proprie intelligibilis.Alex.aphro.in 1.nat. q.cap.3.ch.6.

Forma ipſa eſt in ſubſtantia materię,non enim poteſt materia ſine propria forma eſſe; ſed ſine forma non poteſt illa materia eſſe, cuius illa erat forma, ſed ſimul eſt,ideo vt ſit materia,opus eſt ei preſentia formæ; igit forma per ſe ineſt materiæ, vt quod in ſubſtantia eius eſt.Alex.aphr.in 1.nat.q.cap.2.c.6.

Forma omnis materialis eſt in materia. Alex.aphr.in 1. nat.q.cap.2.char.6.

Forma propria,& peculiaris cauſa eſt motionis in corpore.Alex.aph.de ani.cap.7.c.33.col.1.

Forma eſt in cauſa,vt quodlibet ens ſit hoc aliquid & ipſa abſente definit eſſe hoc aliquid, quod prius erat. Alex.aphr.in 2.de ani.cap.2.c.43.col.3.

Forma omnis incorporea eſt.Alex.aphr.in 2.de ani.cap. 5.ch.43.colum.4.

Forma eſt in cauſa vt res cognoſcantur quod ſint, non autem quantitas: quæ forma tandiu perſiſtit, donec res ſubiecta extat,non intercepta. Alex. aphrod.in 3. metaphy. vel ſecundum lat.4.co.51.c.112.col.2.

Forma indilatabilis eſt,& vacat partibus. Alex.aphr.in 6. metaph.vel ſecundum lat.7.co.34.c.207.col.1.

Forma eſt finis,vt in domo,cuius finis eſt,quæ in ipſa continentur, a latronibus tuta conſeruare, quod ei a tali forma ſuppeditatur.Alexand.aphrod.in ſeptimo metaphyſ.com.41.char.218.colum.2.

Forma, & si sit magis substantia, quàm substantia, materia vocata, non tamen quam substantia, quæ est forma; quia substantia, quæ per formam intelligitur, non habet nec magis, nec minus, neque magis substantia est, quàm altera forma. Alexander aphrodisien. in 7. metaphysic. co. 9. c. 125. colum. 2.

Forma semper actu est, materia potentia. Ammo. in libr. de interpret. chart. 139.

Forma est maxime substantia. Dex. in prædic. char. 42.

Forma est principium omnis motus: nam omne, quod mouetur, per formam mouetur. Them. in 3. physicor. tex. 27. c. 28. colum. 3.

Forma partim est substantia, partim habitus; vt habitus est contraria priuationi, non vt substantia. Simplicius in prædicament. c. 27.

Formæ remissio, & diminutio est principium transmutationis in contrarium. Simpl. in præd. char. 38.

Forma dicitur de commensuratione, vel de proportione eorum, quæ terminantur. Simpl. in præd. c. 69.

Forma est substantia, quia quod efficit substantiam, substantia est. Simpl. in præd. c. 19.

Forma est elementum, & non solum materia, si elementū est id, ex quo primo cū insit, fit aliquod, & in quod extremum resoluitur. Simpl. in prim. physi. c. 3. col. 1.

Forma est vniuscuiusque caracter, per quem vnumquod que subsistit, & esse dicitur id, quod est. Simpl. in secun. physic. char. 101. colum. 1.

Forma est quoddam naturale, non autem natura. Simpl. in secun. physi. c. 102. colum. 1.

Forma omnis habens substantiam discretam est quoddam principium ingenitum & immobile, neq; ea, quæ est in materia primò, cum sit participatio & affectio materiæ: neque ea, quę est in natura, cum ea etiam consistat in subiecto; neq; ea, quæ est in anima. Nam cum seipsa mouet, nihil magis mouet, quàm mouetur, neque est magis principium, quàm ex principio. Simplic. in 2. physic. tex. 21. c. 105. colum. 1.

Forma, quæ est in materia, nullum habet exemplar. Simpli. in 2. phy. c. 108. colum. 2.

Forma non solum secundum superficialem figuram, sed etiam secundum rationem dicitur. Simpli. in secundo physi. tex. 28. ch. 109. colum. 1.

Forma non est locus, quia distinguitur ab eo, quod ambit, ipsaque mutatur, & locus manet. Simp. in 4. physi. tex. 11. char. 191. colum. 2.

Formam esse dicimus terminum, & finem constituentē. Simp. in 4. physi. char. 226. colum. 3.

Forma omnis terminus est, & cuius gratia cætera existūt. Simpl. in pri. de anim. tex. 2. char. 1. col. 3.

Forma non est hoc aliquid, terminus enim, & perfectio est, non autem res determinata, & perfecta. Simpli. in 2. de anima. tex. 2. char. 23. colum. 2.

Forma vnicuique est in causa, vt sit quod sit. Simpli. in 2. de anima. tex. 8. char. 25. colum. 4.

Forma est purus, & primus actus, actus autem est rei perfectio. Simp. in 1. de ani. tex. 6. char. 2. col. 2.

Forma non est actu, sed ipsemet actus. Simpli. in prim. de anim. tex. 6. char. 2. colum. 3.

Forma cognoscibilis sine materia in vita stat. Simpl. in 3. de anima. ex sect. 1. text. 139. char. 51. col. 2.

Formale indiuisibile omnino est impartibile, nullasque habet partes. Simplicius in tertio de anima. ex sect. 2. text. 23. char. 66. colum. 4.

Forma præstantior est materia. Mag. in li. de interp. c. 31.

Forma argumenti est conclusio, materia vero argumenti sunt propositiones. Ioan. gram. in 1. prior. ch. 2. col. 4.

Forma est quæ finit, & terminat, & vnicuique vnitatem tribuit. Ioan. gram. 1. physi. tex. 32. c. 15. col. 3.

Forma vniuscuiusque, nihil aliud est, quàm natura vniuscuiusque. Ioan. gram. in 1. physi. tex. 1. c. 30. col. 3.

Forma prima & maxime propria dicitur natura: secundo materia: tertio via in formam. Ioan. gram. in 2. physi. ch. 32. colum. 2.

Forma est actionis finis, & speculationis principium. Io. gram. in 2. phy. tex. 90. c. 51. col. 2.

Forma est, quæ in augmentationem augetur, non quidem secūdum essentialem, & incorpoream rationem, sic enim augeri nequit, sed secundum quantitatem, cū in ampliori, vel minori subiecto fit. Io. gra. in 1. de gen. & cor. tex. 35. c. 54. col. 4.

Formæ, & habitus per se immobiles sunt. Mich. ephes. de ani. mot. c. 51. col. 3.

Forma omnis qualitas est. Boet. in Porph. c. 88.

Forma propria vniuscuiusque compositi in suis partibus constat. Boet. in top. Cic. c. 796.

Formatio perfectissima est, quæ intelligitur per diffinitionem. Auer. in epit. in log. c. 351. col. 4.

Formæ non habent diffinitionem, quia sunt simplices, ideo non est possibile, quod omnium partium diffinitionis sit diffinitio. Auerr. in quæst. log. text. 10. chart. 372. colum. 2.

Forma est principium per se, priuatio per accidens. Aue. in phy. 1. tex. 70. ch. 20. col. 1.

Forma est dignior hoc nomine substantia, quam compositum, quia per illam compositum est actu, & causa rei est dignior causato. Auer. in physicor. 2. tex. 4. ch. 14. colum. 1.

Forma compræhenditur per intellectum. Auer. in phy. 2. tex. 10. c. 25. col. 1.

Forma dicitur de formis perfectis, cum quibus non coniungitur priuatio; & de imperfectis, cum quibus coniungitur priuatio. Auer. in physic. 2. tex. 15. char. 25. colum. 4.

Forma dicitur de contrario, cui non coniungitur priuatio, & de contrario, cui coniungitur priuatio. Auerr. in phy. 2. tex. 15. c. 25. col. 4.

Forma est in causa, vt vnaquæque res sit vna, & forma est per se indiuisibilis. Auer. in physicor. 3. tex. 68. chart. 55. colum. 2.

Forma est indiuisibilis per se. Auerr. in physicor. 3. text. 68. char. 55. colum. 2. Idem 6. physicor. tex. 44. chart. 125. colum. 4.

Formæ in rebus generabilibus quodammodo sunt formæ, & quodammodo sunt fines. Auer. in phy. 3. text. 11. c. 58. colum. 4.

Forma est vltimum rei, quæ continet, & terminat materiam eius. Auer. in phy. 4. tex. 12. c. 59. col. 1.

Forma est, quæ determinat dimensiones, & materiam. Auer. in phy. 4. tex. 14. c. 59. col. 2.

Forma est causa finitatis magnitudinis, & si magnitudo esset infinita, & forma esset infinita. Auer. 1. de cęlo, tex. 61. c. 21. col. 1.

Forma est subiectum vniuersalitatis. Auerr. 1. de cœlo, tex. 92. colum. 3.

Formæ substantia, alia est ab essentia materiæ. Auerr. 1. de cœlo. tex. 92. c. 29. col. 3.

Forma est finis rei habentis formam. Auer. in 4. de cœlo. tex. 23. c. 115. colum. 4.

Forma est finis non distinctus, locus est finis distinctus. Auer. 4. de cœlo, tex. 23. c. 115. col. 4.

Forma est nobilior materia, non dicitur enim forma nisi in respectu materiæ. Auerr. 4. de cœlo, text. 35. char. 121, colum. 1.

Forma non est causa agens simpliciter, sed quia sunt causæ propinquæ, & essentiales. Auer. 2. de gener. & corr. tex. 52. ch. 173. col. 4.

Forma est id, per quod aliquid est ens. Auer. 2. de ani. su. 2. tex. 37. c. 134. col. 2.

Formæ nomen dicitur de forma, quæ declarat quidditatem rei, & de forma particulari, quæ est forma demonstratæ materiæ. Auer. in 7. metaphy. tex. 10. char. 88. colum. 3.

Forma

Forma est pars, quę cum fuerit, est res, & materia est illud, quod cum fuerit, non erit res. Auer. in 7. metaph. tex. com. 37. char. 88.

Forma prædicatur per se de habente formam, & declarat quidditatem eius substantiæ. Auer. in 7. metaph. text. com. 34. char. 87.

Forma & materia diffiniri non possunt. Auer. in 8. metaphysi. tex. 10. char. 102. col. 3.

Forma ipsa est actus, & quidditas. Auer. in epitom. metaphysi. tract. 2. c. 175. col. 1.

Forma est causa, vt res sit intelligibilis; & materia, vt sit sensibilis. Auer. in epitomat. metaphysic. tractat. 7. chart. 175. colum. 3.

Forma omnis, quæ mouetur ad seipsam perficiendam per formam aliam, necesse est, vt suum mouere sit finitum. Auer. de sub. orbis. cap. 1. c. 4. col. 1.

Forma sola communicabilis est multis, vnum existens in eis secundum essentiam. Alber. magn. in prædicam. chart. 9. colum. 3.

Forma, quæ prædicatur, totius fit, & totum esse significat, & non significat essentiam eius, cuius est actus proprius, & hæc est illa, quæ formam totius designat. Alb. mag. in præd. c. 11. col. 4.

Forma dicitur quasi fortis manens. Albert. magn. in sex princ. char. 65. col. 4.

Formæ non dicuntur, nisi separatæ, at quæ in materia sunt, proprie dicuntur imagines. Boet. de Trinitate. Alb. mag. in sex princ. char. 66. col. 1.

Forma (logice loquendo) est intentio, quæ dat esse formale totius. Alb. mag. in sex princ. c. 66. col. 1.

Forma est proprie loquendo essentia, quę cum per motum est in materia, constituit speciem secundum esse in naturalibus. Albert. Magn. in 2. physicor. tract. 2. cap. 2. char. 20. colum. 2.

Forma si generaliter sumitur, dicitur forma omne id, quod informat ad esse secundum actum, & sic diuiditur in formam substantialem, & accidentalem. Substantialis dupliciter dicitur, quę est substantia, & quod dicitur, & quæ est accidens, & quod dicitur. Alb. mag. in 2. physi. tract. 2. cap. 2. c. 20. col. 3.

Forma in simplicibus est essentia eorum, vt in elementis: in compositis est complexio, quæ non est simplex. Alb. mag. in 2. phy. tract. 2. cap. 2. c. 20. col. 3.

Forma vna est omnium mouentium in vno genere motus a principio vsque ad vltimum, sed consideratur hæc forma secundum esse, & secundum essentiam: essentia quidem vna est in omnibus mouentibus: esse autem ipsius ꝓm quodlibet mouentium est aliud, & aliud. Alb. mag. in 2. phy. trac. 2. cap. 3. c. 21. col. 2.

Forma est perfectio rei existentis in actu. Alb. mag. in 3. physi. tract. 1. cap. 4. char. 32. col. 2.

Forma vt forma est, non prædicatur de eo, cuius est forma, sed prout est forma, & idem siue vnum genere, specie, vel numero. Albert. magn. in 6. physic. tract. 1. cap. 1. char. 68. col. 4.

Forma omnis secundum tale esse ineſt, quale permittit subiectum, in quo est. Albert. magn. in 7. physic. tract. 1. cap. 4. char. 83. col. 4.

Forma, quæ est actus corporis, cognoscitur per hoc, quod eius operatio expletur per corpus, & finita est operatio eius. Albert. magn. in prim. de cœlo. trac. 3. cap. 4. char. 14. col. 3.

Forma omnis per hoc est forma, quod ipsa est intelligibilis per se, & principium intelligendi aliud, quod est formatum per ipsam. Albert. magn. in 2. de cœlo. tract. 1. cap. 2. char. 23. col. 4.

Forma cum est in phantasia conueniens, vel disconueniens corpori, statim virtutes, quæ sunt affixæ membris, mouent corpus ad eam inducendam. Alb. mag. in 3. de ani. tract. 3. cap. 4. char. 41. col. 4.

Forma, quæ absolute forma est, nullo modo potest esse materia. Alb. mag. in 3. de ani. tract. 2. cap. 9. c. 38. c. 1.

Forma est principium esse, & cognitionis. Alb. mag. in 1. de ani. tract. 1. cap. 1. char. 1. col. 1.

Formæ omnes materiam determinantes sunt ordinatæ. Alb. mag. in 3. de ani. tract. 2. cap. 9. char. 38. col. 1.

Forma vniuersalis, vel particularis est id, quod dat esse, & essentiam totam: materia autem non assumitur ad esse conferendum, sed potius vt sit subiectum essentiæ. Alb. mag. in 3. de ani. tract. 3. cap. 11. char. 45. col. 4.

Forma dicitur totum esse rei, quia materia nihil est de esse rei, nec intenditur a natura, quia si forma esse posset in operatione sine ipsa nunquam induceret in materiam, ideo materia non ad esse, sed ad ipsius esse determinationem requirit. Alb. mag. ex pri. de intel. & intel. tract. 2. cap. 2. char. 89. col. 2.

Formæ essentia non est nisi secundum aptitudinem vbique, semper, & non in actu. Alb. mag. ex prim. de intel. & intel. tract. 2. cap. 4. char. 52. col. 3.

Forma est, quæ simpliciter prædicatur de eo, cuius forma, & cuius partes virtuales omnes perficiunt partes materiæ. Alb. mag. de ani. l. 11. trac. 2. cap. 1. c. 99. c. 1.

Forma cuiuslibet rei est quidditas nulli rei alij conueniens: ideo cauendum est, ne talis sumatur diuisio, cuius partibus diuidentibus idem sit animal, vt de formica volante, & non volante. Alb. mag. de anim. l. 11. tract. 2. cap. 4. char. 100. col. 3.

Forma prima naturæ est vita. Albert. mag. de anim. l. 20. tract. 2. cap. 1. char. 167. col. 1.

Forma est causa præter materiam, & materia prima est vnum quid, & perpetuum, & immobile, vt non mutatur, vel mouetur ab esse, vel ad esse materiæ: sed nō quod non mutetur secundum esse, & esse sicut mutatur subiectum mutationis, & motus, & propter hoc esse necessaria est forma. Alb. mag. in 3. metaph. tract. 3. cap. 10. char. 85. col. 4.

Forma per essentiam eadem est, siue sit in potentia, siue in actu, ideo in potentia esse dicitur esse compositi, non esse formæ per essentiam. Alb. mag. in 3. metaph. tract. 3. cap. 16. char. 87. col. 2.

Formæ intentio est dare esse: materiæ intentio est facere hoc esse hoc: intētio efficientis est inducere esse, & dare ipsum post non esse: intētio finis est oīa propter ipsum, & esse cōpositi, ab ipso pendere: ideo finis prior est intentione agentis, vltimus autem secundum esse rei. Alb. mag. in 5. metaph. trac. 1. cap. 3. char. 99. col. 2.

Forma continui est ante formam circularem, & ante formam recti per intellectum, & licet pluriū sit formarū rotundum, q̄ rectum, tamen illæ formę nihil adimunt de vniformitate, & simplicitate, sed econtra, licet forma recti vna sit, tñ tollit vniformitatē, & simplicitatē in natura propter diuersitatē terminorū formæ recti, q cū accipiuntur in corpore naturali simplici, inducūt contrarietatem in situ. & ideo continuum circulare magis vnum est, & magis vnus motus, quàm rectus. Alb. mag. in 10. metaph. trac. 1. c. 1. c. 141. col. 4.

Forma est principium essendi, & ita pertinet ad primum philosophum: sed materia, & priuatio sunt principia entis transmutabilis, & sic a philosopho naturali cōsideratur. D. Tho. in pri. phy. l. 15. tex. 83. c. 16. col. 1.

Forma est actus primus, operatio est actus secundus. D. Tho. in 2. de cœlo. l. 4. tex. 17. c. 33. col. 4.

Forma est quoddam diuinum in rebus, ut est quædam participatio primi actus. D. Thom. in 3. de cœlo. l. 2. tex. 2. char. 57. col. 1.

Forma omnis, vt forma, est principium agendi sibi simile. D. Tho. in 2. de ani. l. 14. tex. 70. c. 35. col. 7.

Forma est quidam terminus materiæ. D. Thom. de sens. & sen. l. 5. c. 6. col. 2.

Formarum non est generatio. D. Thom. in 3. metaphy. lib. 10. tex. 13. char. 155.

Forma, quia est ab alio, finita est. Alexand. de Ales

in

in 2.metaphyſic.char.45.col.3.

Forma ipſa non eſt niſi quædam imitatio diuinæ eſſentiæ. Alex.de ales in 2.metaph.c.46.col.1.

Forma eſt cauſa materiæ quo ad eſſe. Alex.de ales in 5.metaph.tex.2.char.105.col.2.

Formalis diſtantia omnis diuerſitas eſt. Alex. de ales in 5.metaph.tex.16.c.126.col.4.

Forma de natura ſua non denominat ſeipſam, ſed aliqd aliud. Alex.de ales in 5.metaphy.tex.25.c.154.col.3.

Forma tenet medium inter agens,& paſſum.Alexan.de ales in 5.metaph.tex.25.c.154.col.3.

Forma dicitur ſubſtantia,non quia fit illud,quod eſt per ſe,ſed quia eſt ratio eſſendi aliquid per ſe. Alexand.de ales in 7.metaph.tex.7.c.188.col.2.

Formæ eſſentia eſt, vt ſit actus materiæ. Alex. de ales in 7.metaph.tex.7.c.189.col.4.

Forma habet aliquam prioritatem reſpectu compoſiti, quia eſt ratio eſſendi, non quod ſit illud quod eſt, ſed quia eſt ratio eſſendi ſubſtantiam, non quod proprie ſit ſubſtantia. Alexand.de ales in 7.metaphyſic.tex.7.char.189.col.1.

Forma eſt cauſa quantitatis materiæ. Alex. de ales in 7.metaph.tex.7.char.190.col.3.

Forma,quæ eſt ab arte,& natura,non eſt omnino a duabus formis, ſed eſt vnum agens adiunctum per aliud. Alex.de ales in 7.metaph.tex.29.c.215.col.2.

Forma nulla eſt vltra ſpeciem ſpecialiſſimam, ſed ſolum requiritur deſignatio formæ per materiam. Alex.de ales in 7.metaphy.tex.33.c.218.col.2.

Forma rei ſolum ſecundum veritatem loquendo proprie dicitur quid. Alexand.de Ales in 7.metaphyſic.tex.59.char.240.colum.2.

Forma elementi non eſt in potentia ad aliam formam, niſi in quantum concernit materiam. Alex.de ales in 8.metaphy.tex.4.c.245.col.4.

Forma & paſſio nunquam ſeparantur,quia ſimul ſunt,ſic & potentia ad formam,& ad paſſionem nunquã ſeparantur. Alex.de ales in 8.metaph.tex.4.c.247.col.1.

Forma, quæ eſt actus primus tenet medium inter potentiam actiuam,& paſſiuam,quia perficit potentiam paſſiuam,& fundat potentiam actiuam.Alex.de ales in 9.metaphy.tex.11.c.267.col.2.

Forma eſt ratio agendi ipſi ſuppoſito. Alex.de Ales in 9.me.aphy.tex.14.c.270.col.2.

Forma omnis ſpecifica eſt quædam vnitas,quæ per plura indiuidua diuidi poteſt. Alex.de ales in 9.metaphyſi.tex.1.char.277.colum.2.

Forma omnis ſpecifica plurificabilis eſt, alioquin non eſſet ſpecies. Alexand. de Ales in 10.metaphyſi.tex.1.char.277.col.2.

Formaliter quæ diſtant, diſtant ſecundum actum, non ſecundum potentiam. Alexand. de ales in 10.metaphyſic.tex.23.char.279.col.2.

Forma animæ.

FOrma, & primus actus dicitur æquiuoce de rationali anima,& de partibus reliquis animæ. Auer. 3. de ani.tex.5.char.163.col.2.

Forma vltima,quæ in nobis exiſtit, qua denudamus ipſa intelligibilia,& ea efficimus pro arbitrio,& voluntate noſtra, eſt forma compoſita ex intellectu agente, & intellectu adempto,in habitu ſcilicet exiſtente. Auer. 3.de anim.tex.36.char.177.col.4.

Forma ipſa eſt id,quo aliqua res agit ſuam propriã actionem: at intellectu agente agimus propriam actionem, ergo intellectus agens eſt forma in nobis. Auer. 3. de anim.tex.37.char.179.col.4.

Forma hominum,vt homines ſunt,non eſt niſi per continuationẽ eorũ cum intellectu,q eſt principiũ agens, & mouens nos. Auer.in 12.metaph.tex.co.38.c.151.

Forma nulla generationis eſt, quæ non ſequatur virtutes materiæ, quæ ſunt in ſpermate, niſi ſola rationalis, ad quam, nec ſpiritus ſpermatis, nec calor aliquid operari videtur, ſed tantum cauſatur a lumine intellectus primi,qui operatur in opere naturæ, quia nullius corporis,vel partis corporis eſt actus.Alber.mag. de ani.lib.16.tract.1.cap.12.ch.139.col.3.

Forma animæ eſt in aliqua ſimilitudine ad motorem primum in hoc videlicet, quod ad vnum refert totum ſuum vniuerſum,vt motor primus refert omne,quod mouet,ad vnum. Albertus magnus de natur.& orig. anim.tract.1.cap.3.ch.68. colum.2.

Formæ ſuper materiam eleuatæ, quæ anima vocantur, in quatuor accedunt ad motorem: primo, quod huius formæ actus non eſt ſimpliciter eſſe,ſed confert ei viuere: ſecundo quod ſubſtantia,& naturalis potentia operatur multa, cum forma naturalis,& corporea non operetur,niſi vnum:tertio eſt locus eius,cuius eſt forma ipſa: quarto, quod virtus hæc vegetans ex vno influit omnibus partibus effectum,& motum vitæ,& ab eo conſtruit vias in omnes partes,per quas diſcurrunt ſpiritus, & alimentum virtutem primi in ſe habentia,& formam,quæ dat eis motum ad omnẽ ſuum partiũ. Alb.ma.de na.& ori.ani.tra.1.c.3.c.68.col.1.

Forma animæ non eſt corporalis, ita vt ſit ſimplicis forma corporis,aut armonia compoſiti, aut aliquod corporeum armoniam conſequens.Alber.mag.de natur. & orig.ani.tract.1.cap.3.char.68.col.1.

Forma animę natura non poteſt vocari,quia natura non eſt,niſi ad vnum,& hæc forma de ſe multa facit. Alb. mag.de natu.& orig.ani.tract.1.cap.3.ch.68.col.2.

Forma animæ non eſt immerſa materiæ,& victa ab ea;ſi enim victa eſſet,nõ haberet locũ, niſi locum materiæ, nunc autem extendit partes ſuas in locum alium.Alb. mag.de natu.& orig.anim.tract.1.cap.3.ch.68.col.2.

Formæ rerum inanimatarum propter ſui imperfectionem ſunt principia paucarum operationum: vnde nõ exigunt diuerſitatem organorum in ſuis operationibus. D.Thom.in 2.de anima.l.1.tex.6.char.21.col.2.

Formæ, vt abſtractæ, & cæleſtes.

FOrmarum abſtractarum,vt abſtractæ,eſt propria conſideratio diuini philoſophi. Ariſtoteles phyſicor.2. ſum.2.cap.2.text.26.char.36.

Formam primam omnia appetunt. Simpl.in pri.phyſic. text.80.char.87.colum.2.

Forma omnis pura,& prima,indiuiſibilis eſt. Simplicius in 2.de anima.tex.2.char.23.colum.2.

Formæ puræ ſunt nobis immanifeſtæ propter noſtram imbecillitatem. Ioannes grammaticus in prim.poſterior.cap.26.chart.55.colum.4.

Forma eſt diuina, quia a Deo proficiſcitur. Ioann.gram. in pri.phyſico.tex.81.char.29.col.4.

Formarum abſtractarum rationes, ſunt in mente opificis.Ioan.gram.in prim.de ani.tex.16.c.11.col.2.

Formarum abſtractarum conſideratio in eſſe eſt in philoſophia naturali,non in prima. Auerroes in phyſi.2. text.26.char.28.colum.2.

Formæ formarum, vt exiſtimatur de forma hominis vltima,ſunt multæ inter vltimam formam materialium & formam primam abſtractorum.Auerroes in phy.2. text.26.char.28.colum.2.

Forma prima,& primus finis,ex hac cognitione,quæ acquiritur in hac ſcientia,cognoſci non poſſunt. Auerr. pri.phyſic.ex media expoſ.char.197. colum.1.

Forma abſtracta non ſignificat naturam corporis. Auer. prim.de cœlo.text.4.c.3.colum.4.

Formæ abſtractæ,vt ſunt formæ abſtractæ, innatæ ſunt, vt illud, quod ab eis mouetur, ſit corpus, nec graue, nec leue, vt innatæ ſunt,vt moueantur motu circulari, &

vi, & vt forma ignis innata eſt habere formam propriam.Auer.1.de cœlo.tex.4.c.3.col.4.

Formæ ſimplicium, aliæ ſunt a formis compoſitorum, & eorum materiæ propinquæ aliæ a materiis iſtorum, ſed tamen eadem ſunt proportionaliter, Auer. in 12.metaphy.tex.com.11.char.144.

Forma prima,& non anima eſt abſtracta,ſecundum Alexandrum.Auer.in 12.metaph.tex.co.25.char.145.

Forma nulla eſt quaſi finis,& communis,& vniuerſalis, niſi illa ex eis, quæ habet actionem communem; & hæc eſt diſpoſitio formæ mouentis primum cœlum motu diurno.Auer.in 2.metaph.tex.co.44.char.154.

Formæ corporum cœleſtium nihil aliud ſunt, quam id, quod intelligunt ex ipſis; & quia mouẽtur ab eis per modum deſideri,ideo ſunt fines eorum.Auer,in epitom.met.tract.4.char.182.col.4.

Formæ cœleſtes non ſunt in ſubiecto mediantibus dimenſionibus, ſed non ſunt potentiæ in corporibus. Auer.de ſubſt.orb.cap.1.char.3.col.4.

Forma,quæ mouetur in formis conſtitutis per ſuam ſubſtantiam, differt a forma, ad quam mouentur, ſed in cœleſti corpore non eſt alia. Auer.de ſubſt.orbis.cap. 1.char.3.colum.4.

Forma prima eſt ab efficiente primo,Alb.mag.in 8.phy. trac.1.cap.4.char.90.col.4.

Forma cœleſtis licet corpora afficiat, non tamen neceſſitatem imponit.Alb.mag.de ſom.& vig.lib.3.trac.1. cap.11.c.38.col.2.

Forma vna eſt prima,quæ procedit ab vniuerſitatis principio, quæ etiam explicatur ab omnibus motoribus cęleſtibus,ſiue ſint ſimplices, ſiue compoſiti ex mouẽte,& mobili,quę quanto plus procedit in diſtãtia mouentium,& eorum,quę mouentur,tanto plus multiplicatur,& determinatur per diuiſionem, & cõtrahit ad eſſe determinatum:quæ forma nihil confert ad ſciẽtiã futurorũ,etiã ſi imprimatur in anima,eo quod eſt forma operis,& non ſcientiæ alicuius futuri,vel alterius.Alb.mag.de ſom.& vig.l.3.trac.1.cap.7.c.36.c.4

Formæ cœlitus euectæ ad nos corpora noſtra tangentes fortaſſe mouẽt,& ſuas imprimũt virtutes,licet nõ ſentiantur propter exteriorẽ tumultum.Et ideo,cũ alienatio fit a ſenſibus, quocunque modo illud fiat, tunc percipiuntur motus,ſicut patiens percipit motũ paſſionis,licet nõ moueat,vt paſſio,ſed potius vt ſignum, & quædam cauſa futurorum.Anima autem vegetatiua,ad quam peruenit huius formę motus,recipit motum,ſecundum modum poſſibilem ſibi. Alb.mag.de ſom.& vig.l.3.trac.1.cap.9.char.37.col.2.

Forma vltima ſola dat eſſe ſpeciei, & formæ; & antecedentes formæ res ſunt potentiæ eſſentiales determinatæ per vltimam formam. Alb.mag.de nat. & orig. anim.tract.1.cap.3.c.70.col.2.

Formæ a prima cauſa procedentes per lumen intelligentiæ procedunt in animam, & per animæ præparationem, & motum procedunt in naturam, & per naturam vniuerſalem in omnibus corporibus cęleſtibus diffuſam in ſphæram actiuorum, & paſſiuorum, & per illa tandem procedunt in ſubiectam actiuorum generatorum,& corruptorum materiã. Alb.mag.de cauſ.& proceſ.vniuer.a cau.1.l.2.tr.2.c.41.c.219.c.1.

Forma, qua mouetur cœlum, non eſt forma ſecundum eſſe, ſed eſt forma relationis compoſitionis ad centrum vniuerſale,quod eſt terra. Alb.mag. de cauſ. & proceſ.vniuer.a cau.pri.l.2.trac.5.cap.5.c.227. col.4.

Formæ mundi differunt a formis materiæ, quia mundi formæ vocantur relata ad vniuerſum; materiæ ſunt, quæ materiæ dant eſſe, Alb. mag. ex 2.de intel.& intel.cap.2.char.89.col.2.

Forma influxum ſuperiori orbi influit:ſuperior inferiori,& ſic ſemper fit. Alber.magn.de animalib.lib. 20. tract.2.cap.2.char.167.col.3.

Forma, vt quidditas primæ ſubſtantiæ conſiderata dupliciter conſideratur. Aut vt natura ipſa,quã explicat diffinitio,& hæc non refertur ad primã ſubſtantiam, niſi per accidens, qa ipſa natura eſt eſſe primæ ſubſtantiæ ſubſtãtiale, & ſic ipſa eſt natura vnica ſimpliciter. Alio modo conſideratur ſecundũ accidentia conſequẽtia ipſam, & præcipue ſecundum hoc accidens, quod eſt eſſe communicabilem,primam, & communicationem multiplicabilem in multa,quorum omnium ipſa eſt eſſe ſubſtãtiale,& ſic efficitur ꝑdicabilis de multis, & communicata efficitur cauſa accidentis in his,in qbus eſt, Alb.mag.in 7.metaph.trac.1.cap.1,c.119.c.2.

Formas primas poſſuere Peripatetici non eſſe intelligentias, ſed eſſe actiones, quia ſunt motores ſphærarum. Alb.mag.ethic.6.trac.2.cap.16.c.74.col.4.

Forma rectæ rationis, prima & communis qualitas eſt omnium eorum, quæ elementaliter generant virtutem.Alb,mag.ethic.2.trac.1.cap.5.char.28.col.1.

Formæ oẽs corporũ inferiorũ reducũtur in corpora cęleſtia,vt in q̃dam principia.D.Th.in 1.meteor.l.5.c.20.

Forma nulla creata poteſt imitari eſſentiam diuinam in tantum,quod aliqua alia nõ poſſit plus imitari. Alex. de Ales in 2.metaph.char.46.col.1.

Forma diuina eſt infinitę perfectionis,ideo infinitis modis imitabilis,ideo fieri poſſunt infinitæ formæ.Alex. de Ales in 2.metaph.c.46.col.1.

Forma prima,quæ eſt purus actus,eſt limitata ſuperius, quia non eſt ab aliquo,& infinita inferius,quia nõ eſt recepta in aliquo. Ale.de ales in 2.metaph.c.45.col.3.

Forma prima non ſolum aſpicit alias formas ad materiam vnitas, ſed vt numerus finitus numerum infinitum.Alex.de ales in 2.metaph.char.46.col.2.

Forma prima ſimpliciſſima eſt, & etiam infinitiſſima. Alexand.de ales in 2.metaph.c.46.col.1.

Formæ creatæ cadunt a prima forma, & ſimplicitate,& infinitate;& quia cadunt a ſimplicitate cadunt in numerum, & quia cadunt ab infinitate, ideo cadunt in imitatione. Alex.de ales in 2.metaph. char.46.col.1.

Formæ vt ſeparabiles, & vniuerſales.

FOrma non ſeparatur a materia,niſi ratione. Ariſtot. phy.2.cap.6.tex.12.char.32.

Forma, & materia non ſeparantur a re, id eſt, actu, ſed ratione.Ariſt.phyſi.4.ſum.1.cap.2.tex.17.char.81.

Formæ quædam poſt ſubſtantiam compoſitam manent, vt intellectus. Ariſtotel. 12. metaphyſicor. ſum. 1. capit.3.text.17.chart.246.

Formæ a materia ſeparatæ ſimpliciter actus dicuntur, cum materiæ coniunctæ non actus,ſed ſubſtantiæ appellentur.Ammon.in lib.de inter.char.139.

Formam per ſe conſiderat Ariſtot.ideo formæ a materia ſeparari poſſunt.Simp in 2.phy.c.104.col.2.

Formam a materia cogitatione ſeparare poſſumus, & ipſam intelligere,vt ſubſiſtat.Ioan.Gram.in 1.phyſic. char.22.col.3.

Forma ſine materia non ſubſiſtit, materia vero, & ſi aliquando non ſit ſine aliqua forma, tamen quo ad propriam eius ratione,eſt ſine forma.Io.gra.in pri. phyſi. tex.66.char.25.colum.4.

Formæ, quæ in anima rationali ſunt, ſunt imagines earum,quæ in imaginatione ſunt. Ioan.Gram, in 1.de ani.tex.16. char.11.col.2.

Formam nõ ſeparari per ſe ponit naturalis philoſophus, id eſt,non mutatur de materia in materiam,vt corpora mutantur de loco ad locum, ſed eius ſeparari eſt corruptio.Auer.in phyſic.4.tex.17.char.59.col.4.

Formæ vniuerſales non indiuiduantur,niſi propter materiam.Auer.de ſomn.chart.202.col.1.

Formas ſeparatas a materia tranſmutare impoſſibile eſt, & quia nihil aliud tranſmutat materiam, niſi

quod

quod eſt in materia. Auer.in 5.metaphyſicor.tex.10. char.84.col.2.

Formam ſeparari a materia impoſſibile eſt. Auer. in 8. metaphy,tex.10.char.99.col.3.

Formæ ſeparatæ non ſunt ſubſtantiæ,niſi æquiuoce,nec ſunt in genere,nec prædicantur de rebus,niſi æquiuoce.Alber.mag.in prædic.c.36.col.1.

Forma,quæ eſt vniuerſalis, ſiue ſit accidentalis, ſiue ſubſtãtialis,contingit compoſito,& non eſt compoſitum. Alb.mag.in ſex princ.c.66.col.2.

Formæ primus habitus non eſt ſeparabilis a materia. Alb.mag.in 1.phyſic.ex 3.trac.cap.4.char.10.col.4.

Formæ ſeparatio a materia eſt quædam vniuſcuiuſque corruptio. Albert.Magn.in 4.phyſicor.tract.1.cap.7. char.42.col.4.

Forma quælibet facilius ſeparatur ab innaturali ſibi ſubiecto, quam a naturali. Albert. magn.in 2.meteor. tractat.1.cap.4.char.95.col.2.

Forma quæcunque eſſentialiter eſt pars corporis, aut actus nullam vitæ actionem agens, niſi ex aliqua parte corporis, ſecundum eſſe non poteſt a corpore ſeparari; quia ſi ſepararetur, ſeparata nullam haberet vitæ actionem. Albert.Magn.in 2.de anima. tract.1. cap.4.char.14.col.1.

Forma omnis,quę multa per ſe operatur,ſiue,& illis vtatur corpore, ſiue non,eſt anima. Alb.magn.de veget. libr.1.tractat.1.cap.9.char.124.col.3.

Formas ſeparatas mouere intellexit Plato,non quod omnino ſeparatæ moueant, ſed licet ſint in materia, non tamen mouent per hoc, quod ſint in materia, & per virtutem formarum ſuperiorum, quæ per ſe mouent, & non per qualitates,aut elementorum mixturas; & hæc operationes ſunt, quæ nec ſunt compoſitorum elementorum,nec compoſitionis ipſius ſecundum ſe. ſed ſunt formarum, vt ſunt influxæ ab intellectualibus,& ſeparatis ſubſtantijs.Alb.Mag.de veg.& plant. lib.6.tract.2.cap.1.char.162.col.3.

Forma nulla eſt ſeparabilis,niſi ea ſola,quæ etiam incorruptibili materia ſecundum ſubſtantias, & potentias ſibi eſſentiales,& operationes,iam in corpore manens ſeparata eſt. Albert.magn.de natur.& orig. anima. tract.2.cap.12.char.74.col.4.

Forma comparatione,quam habet ad rem, nunquam eſt vniuerſalis;at ex comparatione,quam habet ad intellectum, in quo eſt, ſemper eſt vniuerſalis: eo quod in eo vbique eſt, & ſemper. Albert. magn. de natur.& orig. ani.tract.1.cap.7.c.70.col.1.

Forma, & natura nunquam eſt ſic vniuerſitatis, niſi per hoc,quod eſt cuiuſlibet ſecundum ſe. Alb.Mag. contra Auer.de vnit.intel.cap.5.char.82.col.2.

Forma eſt ſeparabilis ratione, quia poteſt intelligi ſine materia ſenſibili indiuiduante. D.Tho.8.metaphyſi. lec.1.tex.3.char.586.

Forma in quibuſdam non ſeparatur, vt forma domus non ſeparatur a materia.D.Thom.11. metaphyſicor. lect.2.tex.1.char.759.

Formæ non ſunt ſeparatæ a ſubſtantijs compoſitis,alioquin eſſent æternæ. D.Thom.12.metaphyſic. lec.3. tex.17.char.845.

Forma pura, & forma in ſeparatis a materia non differt, quia ſunt puræ formæ. Alexand.de Ales in 11.metaphyſic.char.322.col.1.

Formæ vt ſubſtantiales, & naturales.

FOrmæ naturales generantur ex formis, vt homo ex homine;artificiales autem non: ſcamnum enim non generatur ex ſcamno. Ariſtotel. phyſicor. 2. cap. 6. tex.13.char.32.

Forma natura eſt, ſed forma & natura dupliciter dicuntur,priuatio enim quodammodo forma eſt. Ariſtot. phyſic.2.cap.7.tex.15.char.33.

Formam conſiderare debent naturales eouſq; quo Medicus cognoſcit neruum, id eſt,vſque ad vltimam formam,propter quam fecit materiam,id eſt ad formam hominis.Ariſt.phyſic.2.ſu.2.cap.2.tex.26.char.36.

Formas eſſe abſtractas a ſubſtantijs, quarum ſunt formæ,impoſſibile eſt. Ariſtot.1.metaphyſic. ex ſum.3. cap.4.tex.33.char.29.

Forma vna omnium exiſtentium ſub vna ſpecie, ſubſtantialis in numero eſſe non poteſt. Ariſtot.3.metaphy. ex ſu.2.cap.3.tex.13.char.50.

Forma & compoſitum ſunt magis ſubſtantię,quam materia.Ariſt.7.metaph.ex ſum.2.cap.1.tex.8.c.130.

Forma cuiuſuis rei ſenſibilis non fit, nec quod quid erat eſſe eius fit,ſed quod fit, vel ab arte, vel a natura, vel ab alia poteſtate,non eſt quidditas in ſe,ſed quidditas in alio,& quoddam compoſitum ex alio. Ariſt.7.metaph.cap.7.c.27.char.140.

Formæ materiales intelligibiles ſunt, ſed non ſui natura,nec per ſe,ſed intelligens ipſe intellectus ipſas facit intelligibiles, ſeiungens ipſas a materia intellectu, & vt per ſe exiſtentes accipiens. Alex. Aphrod. in 1.natur.quæſt.cap.25.char.6.

Forma naturalis ſubſtantia eſt, vt & natura; artificialis autem non eſt ſubſtantia,vt nec ars. Alex.Aphrod.de anim.lib.1.cap.2.c.30.col.3.

Formæ materiales ab intellectu intelligibiles reducuntur,cum ſint poteſtate intelligibiles. Alex. Aphrod.in 2.de ani.cap.15.c.44.col.3.

Forma naturalis eſt ſubſtantia, non eſt autem in ſubiecto vt forma artificialis. Alex.Aphrod.in 2.de anima. cap.27.char.46.col.3.

Formæ naturales abſque materia definiri nequeunt. Alex.Aphrod.in 5.metaph. vel ſecund.Lat.6. com.3. char.173.col.2.

Forma non eſt cauſa priuationis, ſed per accidens, quia abſentia formæ accidit priuatio. Alex. Aphrod. in 6. metaph.vel ſecundum Lat.7.co.18.c.194.col.1.

Forma naturalis,ac materialis ſemper generationẽ cõſtituit,& phet ex ſimili.Them.in 2.phy.te.14.c.22.c.1.

Formæ naturales, & ſi quandoque cogitatione a materia eximantur,nõ tamen actu, aut ſubſtantia poſſunt eximi.Them.in 2.phyſi.tex.26.c.22.col.3.

Forma ſola in ſempiternis eſt forma,& priuatio in naturalibus.Simp.in 1.phyſic.char.67.col.2.

Formam naturalem, qui ſciuerit, & cognouerit, materiam quoque tali corpori naturali ſubiectam ſciet. Simpl.in 2.phyſi.tex.26.char.107.col.2.

Forma naturalis licet non omnis ſit vitalis,differt ab anima ipſa impartibilitate, quia omnis forma impartibilis eſt.Simp.in 2.de ani.tex.4.c.24.col.1.

Forma,& materia corporis non ſunt partes, ſed elemẽta.Io.gra.in pri.phy.char.17.col.2.

Formæ ex complexionibus non ſunt, ſed extrinſecus corporibus adueniunt. Ioan.gram.in prim.phyſicor. text.82.chart.30.colum.2.

Formis corporum compoſitorum non ſolum ſubijcitur qualitas quædam, id eſt, talis elementorum complexio,vel mixtio,ſed etiam quantitas. Ioan.Gram.in 1. phyſic.tex.35.char.16.col.2.

Formæ ſubſtantiales per ſe difficillimè ſunt imaginatione concipi,attamen ſeparare eas ratio apta eſt.Io.gra. in 2.phy.tex.19.char.35.col.2.

Formæ materiales per ſe ſubſiſtere abſque ſubiecto non poſſunt, ſed ſemper compoſitæ ſunt. Ioan.gramm.in pri.de gener.& corrup.tex.8.char.16.col.3.

Forma ad exiſtentiam materiæ cõferat;ad generationem eius,quod non eſt,nihil confert. Ioan.gram. in prim. de gen.& corr.tex.22.co.69.char.33.

Forma augetur, licet id, quod aduenit, materiæ aduenìat; facta enim appoſitione, & propulſione ipſi materiæ

teriæ accidit ſub quacunque parte formæ, materiæ multiplicationem factam iri. Ioan.Gram.in 1.de generat.& corrupt.tex.35.co.94.c.56.

Formæ materialium rationum ſunt in anima noſtra, quarum, quæ in imaginatione, diuiſibiles ſunt, quæ ſunt in ratione, indiuiſibiles. Ioan. Gramm.in prim. de anim.tex.16.char.11.col.2.

Formæ ſubſtantiales elementorum intenduntur,& ſunt mediæ inter ſubſtantias perfectas, & accidentia,cõtra Auicennam.Auer.1.de cœlo.tex.67.c.105.col.2.

Formæ rerum naturalium cum fuerint ablatæ, auferentur etiam materiæ. Auer. 2. de anima.ſum.1.text.8. chart.128.colum.2.

Formæ conſideratio inducens ad primam formam, eſt conſideratio de ea, vt ſubſtantia. Auer. in 7. metaphy.tex.co.9.char.75.

Formæ ſubſtantiales ſolum habent genus,ſcilicet ſubiectum ex natura earum. Auer.in 7. metaphyſic. tex. comm.13.chart.77.

Forma non eſt generabilis,nec corruptibilis, niſi per accidens.Auer.in 7.metaph.tex.co.23.char.82.

Formæ ſubſtantiales materiales, neque ſunt actiuæ, nec paſſiuæ eſſentialiter. Auerroes in 7. metaphyſicor. text.comm.31.char.85.

Forma quælibet in entibus naturalibus habet materiam propriam.Auer.in 8.metaph.tex.co.11.char.103.

Forma non patitur vt forma a primo tranſmutante eſſentialiter,ſed patitur per accidens. Auer.in 9.metaphyſic.tex.co.2.char.107.

Formę ſenſibilium entium habent gradus in eſſe; & vilius eſt eſſe earum in materiis, deinde eſſe earum in intellectu humano eſt dignius, quàm eſſe earum in materiis, deinde eſſe earum in intelligentiis ſeparatis eſt dignius,& nobilius,quàm eſſe in intellectu humano.Auer.ex deſt.deſt.diſp.3.c.26.col.2.

Formæ materiales cum abſtrahuntur in anima a materijs ſuis, fiunt ſcientia, & intellectus. Auer. ex deſtr. deſtr.diſput.6.char.38.col.1.

Formæ imaginatiuæ, a quibus proueniunt operationes animalis,determinatæ ſunt,tanquam mediæ inter intellecta,& formas imaginatiuas intellectuales. Auer. ex deſt.deſt.diſput.16.c.54.col.1.

Formæ ſubſtantiales nullæ inducuntur,niſi a virtute aliqua cœleſti. Albert.magn.de natur.locor. diſtinc. 1. cap.4.char.44.colum.1.

Forma ſubſtantia eſt, ſubſtantiæ dans eſſe influxum a ſubſtantia primæ cauſæ,& intelligentiæ primæ,lumine,& motu animæ nobilis, quæ materiæ dat eſſe nomen, & diffinitionem, & hoc habet in eo, quod eſt forma. Albert.Magn.de cauſ.& proceſ.vniuerſ.a prima cau.lib.2.tract.1.cap.3.char.200.col.2.

Formas naturales,quę ſunt vltimi fines,qui nititur accipere per diuiſionem,errat. Alber. magn. de anim.lib. 11.tract.1.cap.1.c.98.col.3.

Forma ſubſtantialis dupliciter conſideratur, vt dat eſſe, & vt eſt principium operationum naturalium; & primo modo non comparatur ſecundum magis, & minus,ſed ſecundo modo. Alber.mag.de animal.lib.11. tract.2.cap.2.char.99.col.4.

Forma ſubſtantialis duplex: quarum vna eſt diuiſibilis, quæ eſt actus corporis habentis virtutem in corpore: alia nec diuiſibilis, nec dimenſa per materiam, nec actus,nec perfectio eſt alicuius corporis. Alb.mag.2. de cœlo.trac.3.cap.4.char.14.col.2.

Forma cęlitus euecta ſigillatur in anima ſomniãtis treſdecim modis.Primo,cum non tangit,niſi virtutes motiuas,& non elucet,niſi implicitè,& confuſè,& ſic nõ imprimitur,niſi audacia futura prædicendi. Secundo, cum affectus formæ, & motus peruenit ad animã ſecundum lucem indiſtinctam,& confuſam,quę determinari per ſua ſimulachra nequit. Tertio, quod moueat adeo expreſſe,quod per metaphoras conuenientes exponitur, & hæc ſomnia ſapiẽtes interpretantur. Quarto, qui non attollitur ſuper imaginationis actũ, ſed tantum ſomniat non metaphorica, vt res euenit. Quinto,cum iam mouet phantaſiam,& ei videtur aſſiſtere aliquis explanans in figuris,& verbis. Sexto,cũ mouet ſimulachra,ſed elucent expreſſæ intelligentiæ actus, vt aliquis doceat rectè futuram ſignificationẽ. Septimo,cum adhuc in ſomno apparent veræ, & expreſſæ intelligentiæ,ſine ſimulachris. Octauo,cũ forma cœleſtis eſt adeo fortis, quod mouet in vigilia auerſum a ſenſibus,& retrahentem ſenſus in ſe,ſed nõ oſtendit ſe,niſi in ſimulachris obſcuris. Nono,cum vigilanti auerſo a ſenſibus occurrit imaginatio futurorũ a forma cœleſti mouente per formas expreſſas facile adaptabiles,vt melancholicorum viſa. Decimo, cum imaginationes ſunt expreſſæ,& aliquid luminis intellectus mixti impartibilis,quod eſt per modum inſtruẽtis,& docentis. Vndecimo,cum ex imaginibus ſoluto intellectu elicit intellectus veras futurorum intelligentias. Duodecimo, cum videntur imagines rerum futurarum expreſſæ,& eſt primus gradus prophetiæ. Tertiuſdecimus, cum homo occulta per cœleſtium inſtinctum ſic accipit,vt non habeat de his intelligentiam ſine magna ſenſuum auerſione, & eſt complementum prophetiæ. Albert.mag.de ſom.& vig.lib.3. trac.1.cap.10.char.37.col.3.

Formę in generatione ſunt diuerſæ,& quędam ſunt materiales nihil agentes,niſi ex principiis primarum qualitatum,aut ex his,quæ cauſantur ex mixtura earum, & abſorptæ in materia,vt lapidis forma. Aliæ eleuantur ſupra virtutes principiorum commiſcentium materiæ,ita vt agant,non vnum per potentiam naturalẽ, ſed plura, vt eſt anima vegetabilis. Aliæ ſunt formæ, quæ habent operationes, & paſſiones in nullo communicantes cum materia,vt anima ſenſibilis,quæ accipit formam ſenſibilis ſine materia,propter quod etiã has formas agens, diſtinctum eſſe a materia oportet: & cum materia ſit in fęmina, oportet vt actiuum principium generationis animalium ſit extra eam, ideo oportet cauſari maſculum, & hoc eſt quod ait Ariſt. maſculum eſſe propter animam ſenſibilem in animalibus,non autem propter vegetabilem.Alber.mag.de animalib.lib.26.trac.1.cap.17.c.141.col.4.

Forma non ſecundum omne eſſe, natura corruptibilis eſt, ſed tantum ſecundum eſſe actu, quod habet in hoc generabili,& corruptibili; ſecundum eſſe autem in potentia, non corrumpitur in iſto; ſecundum vero eſſe in actu, quod habet in efficiente, quod per ſe mouet, & non per accidens, qualis cauſa eſt motor primus, non corrumpitur per aliquem modum per ſe, vel per accidens: & ſic eſt ante potentiam materiæ ſubſtantia, ratione, & tempore; & ſic eſt principium, & ad ipſam educendam in ſimilem formam efficienti ſecundum conuenientiam aliquam ponitur efficiens, & finis.Albert.magn.in pri.metaph.trac.3. cap.2.c.62.col.1.

Forma, & vnitas idem ſunt intellectu, quia vnitas eſt qua quælibet res eſt vna, & per formam res eſt vna; & ſic intellectus vnitatis, cõprehendit intellectum formæ; & alium modum habet vnitas alium forma, quia in ſe conſiderata eſt vnitas, ſed conſiderata prout eius proprietas eſt eſſe, quod dat rei, eſt forma: eſſe dico formæ proprietatem potius quam defectũ, quia eſſe nihil aliud eſt, quam diffuſio formæ in eo, quod actu exiſtit, & ſic ſimplicior eſt vnitatis modus, quam formæ. Albert. magn. in 1. metaphyſic. trac.4.cap.2.c.65.col.4.

Forma ſecundum eſſe non eſt ante rem, cuius eſt forma, nec aliud eſt intellectus ẽtis,& aliud eſſe eius, ſed idẽ. Alb.mag.in 3.metaph.trac.3.cap.11.c.86.col.2.

Forma

Forma nec generabilis, nec corruptibilis eſt, nec mobilis, quia quidquid ſecundum eſſentiam non fit per motum, vel generationem, Supponitur eſſe ante omnem motum, & ante omnem generationem, ſecundum eſſentiam non fit per motum, vel generationem. formæ autem eſſentia eſſe ſupponitur in materia ante omnem motum, & generationem. Albert.magn.in 3.metaph.trac.3.cap.16.char.87.col.2.

Formæ rerum naturalium ſe habent ad lumen intelligentiæ agentis in natura, vt formæ artificiatorum ad intellectum practicum artificis: quia forma naturalis ſi reſoluitur ad principia formalia, reſoluitur in digerens,& terminans calidum elementi,& ſpiritum corporeum, qui vehiculum eſt virtutum agentium ingenerabilium materia: & ſi vlterius reſoluitur, reſoluitur in radios, & angulos radiorum cœleſtium informantes calidum digerens, & terminans, & ſpiritum, qui eſt inſtrumentum virtutum generantium,& ſi vlterius reſoluatur, reſoluitur in motus corporum, hos radios ad locum generationis mittentium: & vlterius ſi reſoluetur,ſtabit in lumine intelligentię agentis, & informantis omnia iſta; & in illo eſt ſecundum formaliſſimum, & ſimpliciſſimum eſſe ſuum, vbique & ſemper,& ita nulla formarum ſubſtantialium cedit in non eſſe. Albert.Magn.in 4.metaph.trac.3.cap.9. char.96.col.2.

Forma in intellectu per informationem,vt forma,in ſubiecto non eſt, ſed vt in loco ſpecierum. Alber.magn. in 4.metaphy.tract.3.cap.9.c.96.col.2.

Forma corporis, quocunque modo eſt forma corporis, ſecundum eſſe non ſeparatur a materia, vt materia ſecundum actum non ſeparatur a forma. Alb.mag.in 5.metaph.tract.2.cap.4.char.104.col.3.

Forma & ſi non eſt cauſa,vt materia ſit ſubſtantia,tamen eſt cauſa,quare materia ſit actu;quia forma dat materiæ eſſe in actu, vt eſt forma: & ideo per ſucceſſionem formarum ſemper eſt actu. Albert.Magn. in 5.metaphy.trac.2.cap.4.char.107.col.3.

Forma aliquo modo prior eſt materia prioritate cauſæ; quia licet non ſit cauſa materiæ, vel ſubſtantiæ in eo quod materia, vel ſubſtantia eſt: tamen eſt cauſa eſſe materiæ,& non eſt cauſata ab ea. Alb. mag. in 5.metaphy.trac.2.cap.4.char.104.col.4.

Formæ quod attribuit materiam ſub diuerſitate diſpoſitionum, ſicut ſub diuerſitate meritorum, eſt motus cœli commiſcens, & in diuerſas diſpoſitiones agens materiam. Cum enim intelligentiæ luminum dent formas intelligentiæ cuilibet, cuilibet motui orbis attribuit materias differentes,vt indeſinenter dare poſſit ſuas diuinas bonitates intelligentia. & ſic patet, quod propter formæ diuerſitatem, eſt diuerſitas materiæ,& diuerſitas diſpoſitionum eius. Alb.mag. in 5. metaph.trac.2.cap.4.char.104.col.4.

Formæ rerum per hoc habent eſſe in anima, quod ſunt lumen quoddam intelligentiæ agentis, & vt tale lumen,non habent oppoſitum. Alb.mag.in 6.metaphy. trac.3.cap.1.char.119.col.3.

Forma ſubſtantialis, quæ vere ſubſtantia eſt, non proprie dicitur elemẽtum, ſed principium, & cauſa proprie vocatur, quia ipſa totius eſſe eſt cauſa, & principium,& aliquo modo finis. Alb.mag.in 7.metaphyſi. trac.3.cap.10.c.133.col.4.

Forma licet ſecundum ſe ſit prior materia, tamen in ſubſtantijs, quæ vere naturales ſunt, determinatæ actione,& paſſione contrariorum,poſterior eſt forma,quia conceptæ ſunt cum materia, & in eis materia recipitur in definitionibus earum, & in eis præcedit potentia actum. Alb.mag.in 12.metaphyſic. trac.1. cap.1. char.164.col.1.

Forma ſubſtantialis, a qua ſumitur differentia, tripliciter conſideratur: vt forma eſſe conferens; vt differentia: vt actionis ſubſtantialis principium. & hæc dupliciter ex parte formæ, quæ actionis eſt principium, & ex parte compoſiti. Alb.mag.in præd.c.20.col.1.

Forma & materia ſunt ſubſtantiæ, vt principia eſſentialiter ſubſtantiam conſtituentia,& non ſunt in ſubſtantia ſecundum rectum ordinem prædicamenti, ſed vt ſubſtantiæ principia. Alb.mag.in præd.c.36.col.4.

Forma prout eſt pars, & principium compoſiti, de generibus,ſpeciebus,ac indiuiduis non prædicatur. Alb. mag.in prædic.char.41.col.1.

Formarum alterationes niſi per quantitatem ſunt receptibiles in ſubſtantia. Alb.mag.in prɐd.c.42.col.2.

Forma corrupti mutatur,dum abijcitur. Alb.mag.in ſex princ.char.78.col.3.

Forma naturalis, & ſi ſit ſimplex, triplex tamẽ habet eſſe: vnum enim habet in priuatione, quod eſt formæ confuſæ,& imperfectæ: aliud in motu ipſo, in quo eſt actus,& potentia, & hoc eſſe eſt fieri; tertium autem eſſe ſe habet, quando ipſa eſt terminus motus, quod eſt eſſe quietum,ac perfectum. Alb.mag.in 2.phyſic. trac.2.cap.2.char.20.col.2.

Formæ ſubſtantiales ſunt ſimpliciter ſimplices,ſine quãtitate, nec maiores in maiori parte materiæ ſuæ, nec minores in minori;nec habent medium,propter quod fit motus ad extremum ipſum. Alb.mag. in 5.metap. tract.1.cap.4.c.61.col.4.

Forma ſubſtantialis corporis ſm ordinem naturæ conſequens eſt corporeitatem indeterminatam dimenſionum. Alb.mag.in 1.de cęlo.tract.3.cap.4.ch.14.col.3.

Formæ ſubſtantiales, quæ ſunt perfectiones vltimæ in natura,nec remittuntur,nec intenduntur.Alb.mag.in 3.de cęlo,tract.1.cap.8.c.52.col.1.

Formati pars quæ augetur, habet materiam ſibi determinatam,in qua formatur,quæ eſt ex humido radicali,& ſeminali ſumpta,vt eſt humidum,ex quo formãtur membra organica, & totum naturale corpus, cui anima prius infunditur, & membra illa formantur p virtutem, quæ eſt in ſemine diffuſa in omnibus partibus;& virtus illa remanet in membris & operatur in humido nutrimentali ad ſimilitudinem membri,quod nutritur. Eſt enim humidum quoddam ex primo ſemine diffuſum in omnibus partibus ex ſemine primo formatis,cui additur humor ex nutrimento ſumptus: & per virtutem membri quantum fieri poſſit aſſimilatur,& additur parti materiæ, & multiplicata materia extenditur quantitas membri, & figura; & fit augmentum; forma tamen ſeruatur in primis radicalibus,& quamuis fiat in illis deperditio,reſtauratur tamen ab humido nutrimentali,quod extraneum eſt:& ſic continuo exſiccatur humidum in quo fuit calor,vt in ſubiecto proprio,& corrumpitur indiuiduum.Quę tamen corruptio differt per humidum nutrimenti, quod additur humido ſeminali. Alb.mag.in 1.de gen. & cor.tract.3.cap.8.c.65.col.4.

Formæ naturales duplices ſunt. Vna,quæ magis ſequitur naturam corporis naturalis,in qua eſt forma non eleuata ſupra ipſam, & potentia eius; & hæc proprie natura appellatur,nec agit niſi vnum. Alia eſt magis vicina cauſæ vniuerſali agẽti primæ,quæ oẽs formas agit, quæ eſt eſſentia incorporea mouens,& perficiens corpus,quæ habet imprimere in naturã totã,eo quod ordine naturæ ſupra naturã eſt oĩs formæ corporeæ, & hæc vocatur aĩa. Alb.mag.2.de ani.trac.1.c.3.c.13.c.3

Formarum practicarum ordo in omnibus intelligentiis eſt, quod formæ in materiam generabilium per ipſas deſcendant, & ſunt formæ in omnibus eędem, ſed in inferioribus magis,& magis determinatæ. Alb.magn. ex 1.de intel.& intel.tract.1.cap.4.c.10.col.4.

Forma ſubſtantialis non percipitur ſenſu,ſed intellectu, quia quicquid eſt primum obiectum, eſt intellectus, calidũ ergo non eſt ignis forma ſubſtantialis. D.Tho. de ſenſ. & ſenſ.lect.10. char.12.columna prima.

Forma ſubſtantialis,nulla ſenſibilis eſt per ſe,ſed ſolo intellectu comprehenſibilis.Diuus Thomas de natura. lumi.opuſc.21.char.84.colum.1.

Formalis diuerſitas obiecti diuerſificat habitum,non autem materialis.D.Thom.in poſt.c.74.colum.3.

Formæ ſubſtantiales non ſunt contrariæ licet differentię in genere ſubſtantiæ ſunt contrariæ, ſecundum quod vna accipitur cum priuatione alterius,vt animatum, & inanimatum.Diuus Thomas in prim.phyſ.lect.13. tex.68.char.13. colum.2.

Formæ ſubſtantiales,ſi eſſent ad aliquod,ea,quæ per formas ſubſtantiales terminarentur, ad aliquod eſſent. D.Thom.in 7.de cœlo.lect.9.tex.43.ch.64.colum.1.

Forma nulla ſubſtantialis eſt ſenſu perceptibilis, ſed ſolum intellectu.Diuus Thomas in prim.de generat.& corrupt.lect.8.tex.18.char.8.colum.4.

Formæ ſenſu perceptibiles ſunt qualitates ſpeciei, & ob id dicũtur paſſibiles,quia ſenſibus inferunt paſſiones. D.Thom.in 1.de gener. & corr.l.8.tex.18.c.8.col.4.

Formæ ſubſtantiales omnes differunt ſecundum magis, & minus perfectum. Diuus Thomas in prim.de generatio.& corrupt.l.8.tex.18.c.8.colum.4.

Formæ ſubſtantiales differunt ſecundum perfectius, & imperfectius.Diuus Thomas in prim.de generatio.& corrupt.l.10.tex.24.c.10. colum.4.

Formæ,& ſpeciei non debetur locus, niſi ratione materiei.Diuus Thom.in prim.de generatio.& corruptio. lect.15.tex.36.char.14. colum.2.

Forma ſubſtãtialis quælibet propriam diſpoſitionem acquirit in materia.Diuus Thomas in prim.de generat. & corrupt.l.24.tex.84.c.22. colum.4.

Formæ ſubſtantiales ſunt in materia, non in ſubiecto. D.Tho.in 1.de gener. & corr.l.24.tex.84.c.23.col.1.

Forma omnis recipiẽs magis, & minus eſt diuiſibilis per accidens, in quantum ſubiectum poteſt ea magis,vel minus participare. Diuus Thomas in prim.de gener. & corrupt.l.24.tex.84.c.23.colum.1.

Formarum ſubſtantialium ſimplicium corporum virtutes ſunt in mixtis,non actu,ſed virtute.D.Thomas in prim.de generat. & corru.l.24.tex.84.c.23.colum.1.

Formæ ſubſtantiales ſunt ignotæ nobis, quia inſenſibiles,ideo per qualitates, quæ ſunt principia immediata tranſmutationis,exprimuntur. D.Thom.in pri.de generat.& corrupt.l.2.tex.6.char.25.colum.2.

Forma ſubſtantialis differt a forma accidentali,quia forma accidentalis non facit ens actu ſimpliciter, ſed ens actu tale,vel tantum: forma ſubſtãtialis facit ens actu ſimpliciter,& non aduenit ſubiecto iam præexiſtenti in actu,ſed exiſtenti in potẽtia tantum,id eſt,materiæ primæ.D.Thom.in 2.de ani.l.1.tex.4.c.20.colum.4.

Forma ſubſtantialis vna tantum vnius rei eſt, alioquin ſecunda aduenirẽt enti in actu, quod eſt impoſſibile. D.Thom.in 2.de anima.lect.1.text.4.c.20. colum.4.

Forma ſubſtantialis eſt de eſſentia ſubiecti. D.Thomas in 2.de anima.l.1.tex.6.c.20.colum.2.

Forma in naturalibus terminat quantitatem, & hæc eſt principium ſpeciei magis quàm materia. D.Thomas in 2.de anima.l.8.tex.41.char.29. colum.1.

Forma ſubſtantialis non eſt ſenſibilis, niſi per accidens. D.Thom.in 7.metaph.l.2.text.8.char.436.

Formę ſubſtantiales ſunt a generantibus naturalibus nõ a formis ſeparatis.D.Thom.7.meta.l.8.tex.3.ch.488.

Formæ naturales ſunt de genere ſubſtantiæ. D.Thomas 8.metaphyſi.l.3.text.9.char.196.

Forma rerum ſenſibilium, non eſt præter materiam, quamuis aliquid ſit præter materiam.D.Thomas 11. metaph.l.2.text.1.char.759.

Formæ ſubſtantiales non ſunt ſenſibiles per ſe. D.Tho. 11.metaphyſic.lect.12.char.828.

Formæ ſubſtantiales, non poſſunt eſſe contrariæ, quia contraria ſunt extrema quædam cuiuſdam determinatæ diſtantiæ,& quodammodo continuæ, cum ſit motus de vno contrario in aliud.Diuus Thomas 11.metaphyſic.lect.12. char.828.

Forma ſubſtantialis,vt in ſe cõpletur,conſtituit ſpeciem in genere ſubſtantię;ac vt vna forma habet priuationẽ alterius formæ, ſic diuerſæ formæ ſunt contrariarum differentiarum principia;nam priuatio quodammodo eſt contrarium.D.Thom.11.metaphy.l.12.char.828.

Formæ in infinitum multiplicari poſſunt materialiter, non formaliter;quia formæ differentes ſolum numero non habent ordinem,niſi accidentalem: in ordinatis autẽ accidentaliter poteſt eſſe infinitum in potentia,& ſi generatio duraret in infinitũ,tunc potuiſſent tales formæ multiplicari in infinitum. Alexander de Ales in 2.metaphyſi.char.46.colum.2.

Forma non eſt per ſe plurificabilis niſi per materiam. Alexan.de Ales in 5.metaphy.tex.12.c.118.colum.3.

Forma ita ſubſtantificatur per eſſentiale, vt materia per poſſe. Alex.de Ales in 7.metaphy.text.7.c.189.col.4.

Forma ſubſtantialis eſt actus,ſed non oĩs actus,ſed actus primus. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.7.c.189.col.1.

Forma ſubſtantialis, quæ diſponit materiam ad formam ſubſtantialem nondum in eſſentia,duplex habet eſſe: interminatum dum eſt in fieri, & terminatum dum eſt in facto eſſe,& quo ad vltimum prędcedit accidens. Alexander de Ales in 7.metaphyſi.tex.7.c.190.col.3.

Forma ſubſtantialis non ſuſcipit magis, & minus. Alex. de Ales in 8.metaphyſi.text.10.char.253.columna 1.

Formæ naturales duplex eſſe habent; vnum in materia, aliud in intellectu motoris primi. Alexander de Ales in 11.metaphyſicorum.text.15.char.333.columna 2.

Formæ an fiant, moueantur, & earum finis.

FOrma nec mouet,nec mouetur,aut locus, aut quantitas. Ariſt.phyſ.5.cap.1.tex.3.char.124.

Formę paſſiones,& locus,ad quæ mouentur ea,quæ mouentur,immobilia ſunt. Ariſt.phy.5.c.1.tex.5.c.124.

Formam non fieri, ſed compoſitum,non ſolum oſtendit ratio de ſubſtantia,ſed de omnibus prædicamentis. In omni enim, quod fit, oportet præexiſtere materiam, & formam: ſed in hoc differt,quia cum generatur ſubſtantia,ſemper præexiſtit altera ſubſtantia actu; in accidentibus autem non eſt neceſſarium, quod præcedat aliquod actu; ſed potentia ſolum.Ariſtote.7.metaphyſi.cap.11.tex.32.char.143.

Formæ ſunt ſine generatione, & corruptione ſui, quia non generantur,nec corrumpuntur,ſed compoſitum. Ariſto.8.metaphyſi.cap.7.tex.14.char.170.

Forma omnis quæ fit, aliquo modo prius fuit in fieri, & in moueri.Ariſt.9.metaphy.cap.3.tex.14.c.186.col.1.

Forma non fit,nec materia vltima,qa omne,quod tranſmutatur,ex aliquo,id eſt,materia tranſmutatur: & ab aliquo,id eſt,a primo mouente:& in aliquo,id eſt,forma; & ſi fieret, daretur proceſſus in infinitum, igitur ſtare in aliquo oportet. Ariſtot. 12.metaphyſi.ſum.1. cap.3.tex.12.char.245.

Forma quæcunque fit, ex ſimili ſibi fit,quia omne quod fit,vel fit ab arte, vel a natura, vel a fortuna, vel a caſu;& ars,& a natura ſibi ſimile faciunt.Ariſtoteles 12. metaphyſic.ſum.1.cap.3.text.13.char.246.

Forma non mouet, nec mouetur, intelligitur de forma ſubſtantiali, quæ eſt finis generationis, & qualitatis, quæ ſunt finis motus alterationis: & non mouet forma,nec mouetur,quoniam motor, & motum compoſitum eſt a materia,& forma. Auerroes phyſicorum 5. text.3.char.96.colum.1.

Formas qui fingit in ſcientia naturali moueri,non eſt cũ eo loquendum in naturali ſcientia.Auerroes phyſi.5. text.5.chart.96.colum.2.

Forma fit per accidens, quia cum fit aliquod habens formam, fit forma per accidens. Auer. in 7. metaphy. tex. com. 26. char. 83.
Forma non generatur per se. Auerr. in 7. metaphysi. tex. com. 31. char. 85.
Forma non generatur, nec corrumpitur, sed compositum. Auer. in 8. metaph. tex. co. 8. c. 102.
Forma si generaref, esset composita ex materia, & forma. Auer. in 12. metaph. tex. com. 12. c. 140.
Forma non comprænditur secundum sensum, sed secundum suam actionem; & ideo non comprænditur, nisi ab intellectu. Auer. in 12. metaph. tex. com. 14. char. 141.
Formatiua, quæ est in quolibet, operatur comparatione intelligentiæ, non operatione naturæ. Alb. mag. ethi. 6. tract. 2. cap. 16. c. 74. col. 4.
Formarum duplex est finis, alius generationis, alius rei generatæ; finis generationis est forma dans esse; finis rei generatæ est operatio propria cuiuslibet animalis, & cuiuslibet membri animalis. Alb. magn. de ani. l. 11. tract. 2. cap. 4. c. 100. col. 3.
Forma proprie non fit, sed compositum, & formæ educuntur de potentia materiæ, vt materia, quæ est in potentia ad formam, fit actu sub forma, quę est facere cõpositum. D. Tho. 7. metaph. l. 7. tex. 27. c. 478.
Forma nec materia generantur nisi per accidens. Diu. Tho. 8. metaph. l. 1. tex. 3. c. 586.

Forma vt est causa, & vt habet esse.

Forma & finis idem est. Aristo. de gen. anima. 1. cap. 1. char. 95.
Forma, & materia sunt vnum, quia forma est in actu, materia est in potentia. Aristo. 8. metaphy. cap. 8. tex. 15. char. 171.
Forma omnis, ac entelechia ad aliquid refertur, anima autem entelechia ad corpus refertur. Alex. aphr. in 2. de ani. cap. 4. ch. 43. col. 4.
Formarum locus anima est. Alex. aphro. in 6. metaph. vel secundum lat. 7. co. 21. c. 196. col. 1.
Forma, & materia iugatæ non amplius est natura, sed ex natura. Them. in 2. phy. tex. 12. c. 21. col. 4.
Forma vt est causa mutationis ad esse, ita priuatio est mutationis causa ad non esse. Simpl. in 1. physicor. char. 75. colum. 1.
Forma & finis in naturalibus sæpe eadem sunt. Simpl. in 2. physi. char. 128. col. 1.
Formam qui cognoscit, & id, quod ea priuatum est, cognoscit, tanquam non participans de illa. Simp. in 3. de ani. ex sec. 2. tex. 25. c. 67. col. 3.
Forma, & finis sunt idem numero, & solo habitu, & ratione differunt. Io. gram. in 2. phy. tex. 71. c. 46. col. 2.
Formæ rationem habent superiora, inferiora materiæ. Io. gram. in 4. physi. ch. 86. col. 3.
Forma, & materia ad aliquid sunt. Io. gram. in 1. de ani. tex. 15. ch. 10. colum. 4.
Forma causa est vnionis, & perfectionis materiæ, & subiecti, ipsum enim continet. Io. gram. in 2. de anim. tex. 1. ch. 35. colum. 2.
Formas plures naturales esse, est materia, & fundamentum per se manifestum, quod ponit naturalis. Auer. in physi. 2. tex. 21. ch. 27. col. 1.
Forma existente, necesse est, vt prius fuerit materia, & agens. Auer. in phy. 2. tex. 74. c. 36. col. 1.
Forma non sequitur naturam materiæ necessario. Auer. in phy. 2. tex. 74. ch. 36. col. 1.
Forma inuenitur per materiam efficiens subiectum, & sic accidentia. Auer. in physi. 3. tex. 65. c. 54. col. 3.
Forma si adest, & materiam adesse priorem ei necessario oportet. Auerroes 2. physicor. ex media exposi. char. 202. colum. 1.
Forma est innata prædicari de pluribus, & inueniri in pluribus materijs. Auer. 1. de cœlo, tex. 92. c. 29. col. 2.
Forma debet accipi in diffinitionibus secundum dispositiones, in quibus existit. Aue. 1. de ani. te. 16. c. 111. c. 3
Forma & accidens, æquiuoce dicuntur esse in subiecto. Auerr. 2. de anim. sum. 1. tex. 4. ch. 127. col. 2.
Formæ extra animam habent esse corporale purum, in anima spirituale purum, in instrumentis sensuum medium inter spirituale, & corporale. Auerr. de sens. & sens. ex paraph. ch. 197. colum. 1.
Forma est melior alijs causis, quia scientia rei per formã est melior scientia rei per aliam. Auerr. 3. metaphysic. tex. 3. char. 20.
Formæ si sunt permanentes, & scientia erit permanens. Auer. in 4. metaph. tex. com. 22. c. 43.
Formam eandem in re æterna, & corruptibili esse impossibile est. Auer. in 10. metaph. tex. co. 25. c. 129.
Formæ artificiales non sunt abstractæ, quia vel sunt in anima, vel in materia. Auerr. in 12. metaph. tex. com. 14. char. 142.
Formę aduenientes post mixionem elementorum & eorum contemperaturam, vt sunt formæ vegetabilium, & hominis, habent suum esse propter animam rationalem, & anima rationalis propter nobilius, vt res se habet in corporibus cœlestibus. Auer. epitom. metaph. tract. 4. ch. 185. colum. 2.
Forma perficit, & actus perficit; forma perficit, vt finis eius, quod est in potentia: operatio, & actus perficit, vt est finis formæ, & est ab ipsa, vt a causa. Alb. mag. in 4. de cœlo. tract. 2. cap. 1. c. 55. col. 2.
Forma in effectu non habet esse, nisi per hoc, quod est in materia fundata. Alb. mag. de caus. & proces. vniuers. a caus. 1. l. 1. tract. 1. cap. 10. c. 189. col. 3.
Forma & finis in naturis non solum præcedunt in definitione potentia, sed etiam tempore. Alb. mag. de ani. l. 11. tract. 1. cap. 2. ch. 97. col. 1.
Forma non fit in anima nisi per hoc, quod liberatur a materia, & materiæ conditionibus. Alb. magn. ex 2. de intel. & intel. cap. 1. c. 53. col. 1.
Forma ex quo in potentia est in anima, & non in effectu, non efficitur in anima, nisi actu alicuius agentis, & cum hoc non sit nisi lumen intelligentiæ, ideo ab ipso lumine intelligentiæ efficitur. Alb. mag. in 2. de intel. & intel. cap. 1. c. 53. col. 3.
Forma ad esse in anima intellectuali, non indiget, nisi lumine intelligentiæ agentis, quod fluit in anima, & esse intellectuale formarum generatur in anima. Alb. mag. ex 2. de intel. & intel. cap. 1. c. 3. col. 3.
Forma aliqua, quæ est in corpore, non contingit esse in corpore contra naturam, sed potius ab effectu formã priuante, vel habitudinem principiorum formæ, quæ determinat corpus ad perfectum. Alb. magn. ethic. 1. tract. 2. cap. 5. ch. 5. col. 1.
Formæ diffinitionem non ingreditur compositum, sed materia. D. Tho. 2. de ani. l. 1. tex. 4. c. 20. col. 4.
Forma, & finis genetationis incidunt in vnum numero: agens incidit cum eis in idem specie, non in idem numero: materia, nec in idem specie, nec in idem numero. D. Tho. 7. metaph. l. 6. tex. 22. c. 469.
Formæ non habent proprium esse, sed in proprijs materijs, vt nec accidentia non habent esse perfectum, nisi secundum quod sunt in substantia. D. Tho. 7. metaph. lect. 9. tex. 34. ch. 495.
Forma vt sit definibilis, requiritur, vt possit resolui in genus, & differẽtiã. Ale. de ales in 8. meta. te. 10. c. 151. c. 3.
Forma de se non est nisi intelligibilis, sed quod sentiatur, & intelligatur, non habet nisi vt est in materia. Alex. de ales 12. metaph. tex. 14. c. 333. col. 3.
Forma habet triplex esse; vnum in intellectu motoris, vel intelligentiæ, & hoc est, vt esse formarum in intellectu artificis; secundum in virtute cœli, & est vt esse formarum in instrumento, quo mediante agit artifex; tertium esse habet forma in materia. Alexand. de Ales 12. metaphysicor. tex. 39. char. 344. columna 2.

Forma vt est in materia, & de ipsa educitur, & recipitur.

Formæ nullæ, quarum materia est receptiua, absque materia existere possunt, nec materia sine aliqua forma, sed quoad existentiam inseparabilia sunt. Alexan. aphrod. natur. quæst. cap. 11. char. 8.
Formę successiue corrumpuntur ex materiæ in ipsas mutatione. Alex. aphro. 1. natur. quæst. cap. 26. char. 6.
Forma sine materia maxime est intelligibilis. Alexander aphrod. pri. natur. quæst. cap. 25. char. 6.
Forma eadem in maiori materia maior est ea, quæ in minori existit. Alex. aphrod. de ani. c. 60. col. 4.
Formarum, quę in materia sunt, nulla potest per se subsistere, siue simplicis, siue compositi corporis esse deprehendatur. Alex. aphro. de ani. cap. 2. c. 30. colum. 3.
Forma non est sempiterna, nec semper eadem manet in materia, sed secernitur, & inter huiusmodi est forma omnis materialis. Alex. aphro. in 4. metaph. vel secundum latin. 5. cap. 16. char. 40. colum. 1.
Forma per se actu absque materia esse non potest. Alex. aphro. in 7. metaph. vel 8. cap. 1. c. 220. colum. 2.
Forma cuiusuis rei artificialis sine tempore, & in instanti ponitur, vt vltima tegula absque tempore, & in instanti ponitur in domo. Alexander aphrodisien. in 6. metaphy. vel secundum lat. 7. co. 17. ch. 193. colum. 1.
Formarum locus anima est. Alexander aphrod. in 6. metaphy. vel secundum lat. 7. cap. 11. char. 196. colum. 1.
Forma domus, quæ in anima ædificatoris immaterialiter inest, est ars. Alexander aphrod. in 6. metaphysico. vel secundum lat. 7. com. 25. char. 199. colum. 1.
Formæ artificiosorum non sunt in substantia, sed in intelligentia, & cogitatione. quamobrem nec per generationem, & temporaneum spatium, aut omnino per aliquam subiecti mutationem illis esse suppeditatur, nec per interitum, non esse. Alexander aphrod. in 11. metaphy. vel 12. co. 8. char. 286. colum. 2.
Formæ receptio fit in materia secundum naturalem aptitudinem. Simp. in 1. physi. char. 102. colum. 1.
Formę collocatio in materia perficit compositum. Simp. in 3. de ani. tex. 7. c. 60. colum. 1.
Formæ cum in aliquo maiore subiecto extenduntur, maiores euadunt. Ioan. gramma. in 1. phy. c. 60. colum. 2.
Forma non recipit ab efficiente quod non patitur. Ioan. gramma. in 1. physi. c. 16. colum. 2.
Forma eadem in diuersa materia non nascitur, vniuscuiusque enim formæ propria est materia. Ioann. gram. in 1. de anima. tex. 53. c. 24. colum. 3.
Forma a quo prouenit, ab eo quoque proueniunt accidentia formam sequentia. Auer. phy. 8. tex. 32. c. 168.
Formę omni existenti in materia contingit diuisibilitas, vel possibilitas, scilicet potẽtia diuidendi ex parte materiæ. Auer. phy. 8. tex. 78. char. 193. colum. 2.
Formam solam quam recipit receptabile necesse est in receptibili non esse, sed non vt non habeat formã omnino. Auer. 3. de cœlo, tex. 67. c. 105. colum. 2.
Formæ non recipiuntur in humido. Auerroes de mem. & rem. char. 199. colum. 2.
Forma aliqua, vel priuatio, si esset essentialiter in materia, non reciperet omnes formas. Auerroes in 7. metaphysic. tex. com. 8. c. 75.
Forma est in materia per essentiam confusam, & ipsa est eadem numero extra per virtutem formatiuam immissam in materiam, quam tangit agens, vel mediate, vel immediate: mediate, vt orbis mouet inferiora per aerem, & ignem: immediate, vt semẽ masculinum mouet sanguinem, & semen femininum immixtum in ipso, vt coagulum immixtum lacti. Albertus magn. in priphysic. ex 3. tract. cap. 15. c. 14. colum. 3.
Forma causa est materiæ secundum quod est in actu, & non secundum esse materiæ, nec secundum quod est materia; quia quod sit in materia non habet a forma, sed a seipsa: quod autem sit in actu, a forma habet, non a seipsa. Alb. mag. in 2. physi. tract. 2. cap. 6. c. 21. col. 4.
Formæ desiderium est inchoatio in materia, quæ educitur de ipsa. Albertus magnus in prim. de generatio. & corrupt. tract. 1. cap. 23. char. 62. colum. 4.
Formę omnes in materia sunt per inchoationem, & non per coadunatum habitum, quarum illa potentia susceptibilis est, & ideo potentia illa imperfecta habituali omnes habet: actu disiuncto; & determinato nullam habet. Alb. mag. in 1. de ani. tract. 2. cap. 14. c. 11. col. 2.
Formæ, quæ sunt in materia prima, & formæ, quæ sunt in intellectu possibili, non sunt eædem: sed quatuor modis differunt. Primo, quia formę intelligibiles sunt in intellectu possibili, vt in magis formali per ipsas determinato: formæ autem in materia prima sunt sicut in materiali, in quo subsistere habent. Secundo, quia formæ vniuersales simplices sunt comparatæ ad intellectum possibilem, formæ particulares, & hic, & nunc existentes sunt comparatæ ad materiam. Tertio, quia potentia materiæ non est determinata ad ens intellectualis naturæ, secundum quòd est primæ materiæ: potentia autem intellectus possibilis est determinata ad ens, intellectualis naturę: & ideo natura materiæ non illustrat sua luce super formas, quę sunt in ipsa, sed remanet in tenebra priuationis omnis formæ: natura vero possibilis intellectus super formas, quę in ipsa sunt, illustrat, & ideo omnes eas discernit. Quarto, quia formæ in intellectu possibili existentes non sunt indiuiduatæ, quia sibi non vniuntur, vt subiecto, nec vt materiæ: & ideo intellectus non obligatur alicui earum, vt materia, & instrumentum, in quo, & per quod forma suas exerceat operationes, sed libere operatur circa eas: materia autẽ formas, quæ recipit, vt subiectum recipit; & ideo diuiditur per formas in partes, & efficitur per partes obligata cuilibet formæ, & exercet operationes suas in ea, vt in instrumento, & subiecto. Albertus magnus in secundo de anima. trac. 2. cap. 13. char. 39. colum. 2.
Forma & si secundum Peripateticos ducitur de materia, non tamẽ fluere dicitur, sed potius produci. Albertus magnus de caus. & proces. vniuers. a prim. cau. libr. 1. tract. 4. cap. 1. char. 194. colum. 4.
Forma omnis, quæ in nullo est separata secundum se, est tota in materia. Albertus magnus de motibus anima. lib. 1. tract. 1. cap. 42. char. 42. colum. 2.
Forma omnis dat esse in eo, quod est forma, siue sit concepta cum materia, siue separata. Albertus magnus de mor. & vit. tract. 1. cap. 2. char. 58. colum. 4.
Forma omnis, quæ est in materia, corruptibilis est. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 2. cap. 3. char. 60. colum. 2.
Formę exteriorum nõ agunt, nisi prout sunt intellectus quidam, & agunt sub lumine intelligentiæ agentis, quod est in ipsis, & agere possunt in possibilem intellectum. Albertus magnus in secun. de intellect. & intel. cap. 3. chart. 89. colum. 4.
Forma eadem est in intellectu possibili, & in materia, sed in intellectu nullam accipit indiuiduationem. Albert. mag. in 2. de intellect. & intell. cap. 4. c. 54. colum. 2.
Formam quidquid recipit, recipit eam secundum propriam recipientis potestatem. Alber. mag. de natur. & orig. ani. tract. 2. cap. 6. c. 73. colum. 2.
Formam nullam in materia esse, Epicurei dixerunt, quia generationem dixerunt esse alterationem, idcirco intentio materiæ non est per analogiam ad formam determinatam, propter hoc intẽtio communis abstracta per intellectum ab huiusmodi materia nõ habet ratio-

nem generis, quia nulla potestas habet in se differentiam, sicut nulla potestas materiæ, quam ponunt, in se habet formam. Alb.mag.in 3.metaphy.tract.2.cap.2. ch.79.colum.4.

Formas non educi e materia dixerunt Stoici, quia datas ab extrinseco datore suppositorum, & per consequens eas non esse actus, & determinationes, & causas, & principia completa potestatum materiæ. Alb.magn.in 3.metaph.tract.2.c.79.col.4.

Forma vt est in multis, multiplicatur per aliud; vt est de multis est vna per se, & secundum rationē non habens ex se diuersitatem numeri. Et licet sit vna ꝑm originē, & in se, & secundum quod est de multis, tamen cuilibet harum vnitatum annexa est aliqua pluralitas. Alb. mag.in 3.metaph.tract.13.cap.12.c.86.col.3.

Formæ omnes potentia insunt in materia; & per motum deducuntur de ipsa. Alb.mag.in 3.metaph.tract.3.ca. 11.ch.86.colum.2.

Forma nulla est quid completum in specie, sed complementum speciei competit substantiæ compositæ. D. Tho.in 2.de ani.l.1.tex.2.c.20.col.2.

Forma perfectior dat materiæ, quod ei minus perfecta forma dat, & præter illud etiam amplius. D.Tho.in 2. de ani.l.1.tex.4.c.20.col.4.

Forma recepta in alio ex receptione limitatur; itaq; non potest attingere omnem gradum entis. Ale.de ales in 7.metaph.ch.45.col.2.

Formæ, ut artificiales, & accidentales.

FOrma in artificialibus non est præter substantiæ cōpositum. Aristot.12.metaphysicor. su.1.cap.3.tex. 15.char.246.

Formæ artificiales duplex esse habent, vnum in mente artificis, aliud in materia. Arist.12.metaph.su.1.cap. 3.tex.15.char.246.

Formæ, quæ artis opere in materijs subiectis perficiuntur, inseparabiles habētur, & si constat eiusmodi materias absque ijs speciebus posse subsistere. Alex.aphr. de ani.l.1.cap.2.c.30.col.3.

Forma per accidēs, & non secundum se complectitur figuram. Simp.in præd.ch.69.

Formæ artificiales sunt accidentia in corporibus naturalibus, tamen constituunt res artificiales, vt sunt artificiales. Auerro. in 2. physicorum. text.13.chart. 25.colum.2.

Forma vt est finis artis in artificialibus, sic anima est finis naturæ in animalibus, & in omnibus naturalibus. Auerroes 2. de anim.tex.37. ch.134.col.2.

Formæ artificiales non sunt abstractæ, quia vel sunt in anima, vel in materia. Auerro.in 12.metaphysi.text. commen.14.char.142.

Formæ artificiales habent esse in actu, in materia, & in potentia, in anima artificis. Auerr.in 12.metaphy.tex. comm.36.char.149.

Formæ materiales mouent intellectum, non vt materiales, sed vt formæ. Auerro.de animæ beatitud.cap.4. char.65.colum.3.

Formæ materiales mouent intellectum, qui est potentia, & hunc motum faciunt a parte intellectus abstracti. Auer.de ani.beatitud.cap.4.c.65.col.4.

Formæ materiales cum sint intelligibiles in potentia, indigent vno agente, quod extrahat eas de potentia ad actum. Auer.de ani.beatitu.cap.4.c.61.col.3.

Formæ rerum, quæ ingrediuntur prædicamenta qualitatis, dispositionum scilicet & habituum, cum perfectum est esse suum, non indigent amplius agēte. Aue. ex dest.dest.disput.1.ch.21.col.2.

Forma accidentalis substantiæ aduenit iam existenti, & non terminat potentiam subiecti, vt non suscipiat magis, & minus, & eius, quod suscipere magis, & minus potest: & ita accidentia, quorum nomina in termino posita sunt, vt quartum qualitatis genus, non suscipiēt magis & minus. Alb.mag.in sex princ.ch.78.colum.2.

Forma, quæ est in mente fabri, informat instrumenta, quibus operatur faber. Alb.mag.in 7.metaph.tract.2. cap.10.c.126.col.3.

Formas artificiales non posuit Plato esse separatas, sed substantiales tantum. D.Tho.in 8.metaphysic.lect.3. tex.9.char.196.

Formæ accidentales sunt formæ actiuæ, formæ substantiales non sunt actiuæ. Alex.de ales in 7.metaphy.tex. 28.char.212.col.4.

Formæ accidentales agunt non quocunque modo, sed vt sunt instrumenta formarum substantialium, & sicut instrumenta inducunt formas substantiales. Alexa.de ales in 7.metaph.tex.28.c.213.col.4.

Forma quælibet, quæ suscipit magis, & minus, habet latitudinem in essentia: & quia forma accidentalis habet latitudinem in essentia, ideo suscipit magis, & minus. Alex.de ales in 8.metaph.tex.10.c.252.colum.4.

Formę ut differunt, & contrariæ sunt.

FOrmæ duæ contrariæ in eodem esse non possunt: Arist.9.metaph. ex su.1.cap.3.tex.4.ch.176.

Forma priuationi non est contraria, vt substantia, sed vt ens non enti, & principium vltimo, & bonum malo. Dex.in præd.ch.40.

Formæ, quæ sunt in materia, contrariæ sunt; & si esset forma in materia sine contrario, natura esset ociosa. Auer.1.de cęlo.tex.20.c.8.col.2.

Forma compositi quanto magis remota est a formis simplicium componentium, tanto magis erit contraria illis formis; quapropter actio simplicium erit fortior in se. Auer.de long.& breuit.vit.c.256.col.4.

Forma, secundum quod est genus, & differentia, differt a formis secundum quod sunt formæ, illas enim esse genus, aut differentiam est accidens, quod accidit eis. Auer.in 5.metaph.tex.co.31.c.65.

Formæ contrariæ existentes in anima sunt quodammodo eadem forma. Et ideo recipit anima contrarias formas. Auer.in 7.metaph.tex.co.25.c.81.

Formæ mundi differunt a formis materiæ, quia formæ mundi vocantur relatæ ad vniuersum, formæ materię sunt, quæ materiæ dant esse. Alb.mag.de intell.& intell.l.2.cap.2.c.89.col.3.

Formæ contrariorum, in materia sunt contrariæ, in anima non. D.Tho.7.metaphy.l.6.tex.23.c.472.

Formæ non sunt contrariæ, nisi secundum suum cōpletum esse. Alexand. de ales 9.metaphysic.tex.4.chart. 269.colum.1.

Formæ elementorum.

FOrmæ elementorum sunt primæ contrarietates, caliditas, frigiditas, & his terminantur simplicia corpora. Alex.aphr.in 2.nat.q.cap.11.c.8.

Formæ elementorum sunt causæ propinquæ, vt sit materia prima, quæ est communis eis, & hoc per modū formæ, & finis tantum. Auer.in epit.metaph.tract.1. ch.185.colum.1.

Formæ elementorum sunt propter necessitatem, scilicet propter esse formæ corporum sphęricorum. Auerr.in epit.metaph.tract.1.c.185.col.2.

Formæ elementorum sunt in materia necessitatis gratia, ac si coniungantur, in eis est necessitas duobus modis: vno ex eo, quod sunt: alio ex eo, quod sunt in materia, & causa horum duorum necessariorum est esse corporum sphęricorum. Auerr.in epit.metaphy. tract.4.c.185.colum.2.

Formæ elementorum in mixtis non sunt actu sub potentia.

tentia. Diuus Thomas in secun.de generat.& corrup. ex q.lect.12.tex.69.char.37.colum.1.

Formæ vt mathematicæ.

FOrmæ mathematicæ reperiri possunt in diuersis materijs, nec determinant sibi materiam aliquam certam; formæ vero naturales reperiuntur in vna materia, & ob id inuicem differunt. Alexander de Ales in 7. metaphysicor.text.36.char.227.colum.4.

Formæ a quo considerantur, & a quo primo ex antiquis cognita fuit forma.

FOrma non minus, ac materia a naturali considerāda est. cuius formæ natura potior est, quàm materiæ natura. Arist.de partib.anima.1.cap.1.char.404.

Formam maxime docet in hoc libro Aristot. quia hæc in demonstrationibus, vt plurimum accipitur. Alexan. & Eustr.in 2.poster.char.4.colum.2.

Formas mobiles contēplari est proprium naturalis scientiæ. Auer.1.physi.ex med.expos.char.200.colum.4.

Forma inter omnes antiquos cognita fuit in rei veritate a solo Aristotele. Auer.in 3.metaph.tex.co.2.c.19.

Forma Reipublicæ conueniens.

FOrma, secundum quam princeps in optima republica operatur, est disciplina recta secundum rationem rectam, vt prudentia, & virtus ciuilis. D.Thom.7.polit.lect.10.char.116.colum.3.

Formæ sunt propositiones propriæ cuiusque generis, & artis. Daniel Barbar.rhet.1.cap.8.char.26.

Formicæ coeunt, & vermiculum pariunt nulli annexum qui accrescens ex minutulo, & rotundo longiusculus fit, formamque accipit debitam, & oritur verno tempore. Arist.de histor.animal.5.cap.25.char.185.

Formicæ, quæ equites appellantur, in Sicilia non sunt. Arist. de histor.animal.8.cap.28.char.308.

Formicæ nihil venantur, sed facta ab alijs colligunt. Aristot.de histor.animal.7.cap.4.char.355.

Formicæ latibula sua in tres partes diuidunt, in prima vescuntur, & degunt, in secunda cibos deponunt, in tertia sepeliunt mortuos. Simplicius in secun.physic. text.80.char.133.

Formicæ, & apes phantasiam habent. Albertus magnus in 3.de anima.tract.2.cap.7.chart.34.colum.4.

Formicæ diligentes, ac artificiosæ sunt, & tempestates deprehendunt, quia ante eas se ad casas conferunt. Albertus magnus de animal. libro 8. tractat. quarto. cap.1.char.79.colum.2.

Formicæ regem non habent, sed ita sunt vt ciuitas eorum, quorum nullus obtinet principatum. Albertus mag. de animal.lib.8.tract.4.cap.1.char.79.colum.2.

Formica vermis est paruus valde prouidens sibi escas, & grana sicca condit, morsu suo venenum spargit, qui pustulas eleuat; si sulphure, & origano puluerizato super domos aspergantur, relinquunt casas. Alber.mag. de animal.lib.26.c.204.colum.2.

Formicaleon dicitur leo formicarum, & primo non est formica, sed formicas capit, & deuorat. Albertus mag. de animal.lib.26.char.204. colum.2.

Formidolosa sunt exanguia. Aristot.de partib.animal.4. cap.5.chart.511.

Formidolosus, vel timidus est, qui ea, quæ timenda, & quę non timenda sunt, tolerare non potest. Albertus mag.de mot.anim.lib.1.tract.2.cap.7.c.44. colum.2.

Fornicatio est improba voluntas cum effectu circa venerea. Albertus magnus ethicor.3.tractat.prim.cap.8. char.36.colum.2.

Fornicatio, an sit bonum, vel non, non est standum in continenti, namque eius corrupta est existimatio, sed temperanti, cuius existimatio salua est. Alexander de Ales 11.metaphy.char.313. colum.1.

Fortasse, sæpe Aristoteles pro omnino vtitur. Eustrat. prim.ethicor.cap.6. char.80.

Fortitudo quid est.

FOrtitudo est mediocritas inter timorem, & fiduciam, qui intrepiditate excedit, vacat nomine, qui confidendo exuperat, audax est. at qui in timendo exuperat, in confidendo deficit, ignauus est. Aristoteles 2.ethicor. nicom.cap.7.char.42.

Fortis proprie ille dicitur, qui circa præclaram mortem impauidus fuerit, & circa ea, quæ mortem afferunt cum proxima sunt: eiusmodi autem maxime sunt, quæ in bello occurrere consueuerunt. Aristoteles 3.ethic. cap.prim.char.65.

Fortis est, qui circa maxima pericula intrepidus manet. Aristoteles tertio ethicorum.capit.sexto.chart.65. Idem Arist.moral.eudem.cap.1. char.104.

Fortis & in mari, & in morbis impauidus est, non ita tamen vt maritimi homines; nam hi salute desperata ægre eiusmodi genus mortis ferunt; illi bona spe ob nauigandi peritiam freti sunt. Aristotel.3.ethicorum, cap.6.chart.66.

Fortis vir est, qui ea, quæ oportet, & cuius causa oportet, & vt oportet sustinet, ac timet, & simili modo confidit, quippe cum pro dignitate, & vt ratio præscribit, conuenit vt fortis vir & patiatur, & agat. Aristoteles 3.ethic.cap.7.chart.66.

Fortes non sunt, qui ira, vel ex dolore in periculum impelluntur. Arist.3.ethic.cap.8.char.70.

Fortis magis est is, qui in timidis rebus imperturbatus fuerit, ac sicut debet se gesserit, quàm qui in illis, quæ fiduciam afferunt. Arist.3.ethicor.cap.9.char.71.

Fortitudo est virtus, per quam honestas actiones in periculis obeunt, & legi obtemperant; timiditas contra. Auer.7.metaph.tex.27.char.146. colum.1.

Fortitudo est res molesta; nam in tolerandis rebus molestis fortes dicuntur, ideoque est laudanda. Aristotel. 3.ethicor.cap.9.char.71.

Fortitudo est in motibus, & audacijs humanis in illis rebus, in quibus cæteri, aut omnes metuunt. qui audet fortis est. Arist.mag.mor.1.cap.19.char.296.

Fortitudo est virtus animosæ, per quam non facile mortis metu percelluntur. Arist.de virt.char.477.

Fortitudinem esse ad aliquod patet, quia non dicitur nisi respectu debilitatis. Auerroes septimo physicorum, text.17.chart.146.colum.1.

Fortis virtuosus, non est fortis ob necessitatem, sed propter electionem. Diuus Thomas tertio ethicorum. lect.16.char.50.colum.3.

Fortitudo, & temperantia sunt virtutes irrationalis partis, quia ad eam pertinent partem, non solum propter ipsas passiones, sed etiam propter passionum obiecta. Diuus Thomas ethicorum, lect.19.char.53.colum.1.

Fortitudo vnde prouenit, & quid fortitudinem arguit.

FOrtitudinem arguit color medius inter nigrum, & album. Arist.o.physiognom.cap.10.char.352.

Fortitudo non spectatur circa omne genus mortis, sed circa ea, quæ in bello accidunt in maximo, & pulcherrimo periculo. Arist.3.ethic.cap.6.char.65.

Fortitudo, quæ ex verecundia nascitur, inter omnes videtur virtuti proxima. Aristote.moralium eundem.3. cap.3. char.416.

Fortitudo non inest hominibus, nec animalibus maxime efferatis, sed potius mansuetioribus, & leoninis

moribus. Aristotel.politic.8.cap.4.char.762.

Fortitudo a calore proficiscitur, spiritus enim calidus est.Io.gra.de gen.ani.2.cap.4.c.37.col.3.

Fortitudo est habitus ardua aggrediens, & difficilia substinens gratia boni, in cuius delectatione tristitiam doloroſorum,ſecundum rationem non ſentit, quamuis percipiat in corpore. Alber.Mag.Ethic.3.tract.2. cap.11.char.44.col.4.

Fortitudo est in irascibili, temperantia in concupiscibili virtus.Eustr.in 2.ethic.tract.3.cap.1.c.44.col.4.

Fortis effectus veri, & similes.

FOrtitudinem cur maxime honore prosequuntur respublicæ,quæ tamen virtutum præcipua non est? qa semper vel ipsæ alij bellum inferunt,vel ab alijs illatū patiuntur:hæc autem virtus perutilis in vtranque partem est;honorant enim non quæ optima sunt,sed quę optima existimant.Arist.prob.sec.27.q.5.c.601.

Fortis viri non est mori,vt paupertatem,vel amorem,vel molestiam fugiamus,sed potius timidi. Arist.3.ethic. cap.7.char.67.

Fortitudo quinque alijs modis dicitur, qui similes sunt veræ fortitudinis. Primo est ciuilis cura,cuius tum ob mulctas,& opprobria,tum ob honores legibus institutos,pericula subeunt,& qui ab ijs,qui principatum obtinent,coguntur.Secundo experientia cuiusque rei fortitudo videtur. Tertio iram in fortitudinem referunt.Quarto bene sperantes fortes esse aiunt.Quinto ignorantes, & non longe absunt a bene sperantibus. Arist.3.ethic.cap.8.ch.68.

Fortioris viri esse videtur in improuisis terroribus intrepidum,imperturbatumque se se præstare,quā in conspicuis;ex habitu enim id magis proficiscitur,minusq; ex pparatione;nā quæ antea palam fiunt ex cōsideratione,quispiā eligere,ac ratione potest;quæ repēte accidunt non nisi ex habitu. Arist.3.ethic.cap.8.c.71.

Fortitudinis finis iucundus videri potest,sed obscuratur ab ijs, quæ circa ipsam sunt. Aristot.3. ethicor.cap. 9.char.72.

Fortis vir ob mortem magis dolet, cum maxime dignus sit quod viuat.Arist.3.ethic.cap.9.c.72.

Fortes aliqui sunt ab experientia, vt milites; & ab experientiæ contrario,qui scilicet inexperti sunt eorū,quę eueniunt;& alij a perturbationibus,vt amantes. Alia fortitudo ciuilis est,vt si qui ciuium pudore offusi tolerant pericula,vt fortes existimentur.Alij sunt fortes ob spem:qui omnes fortitudinis modi non sunt reuera fortis:sed fortis est,q nulla iā supradicta causa fortis est,verum quia id honestū censet,& id faciat, siue aliqua,siue nulla oblata fuerit occasio. Arist.magn.mor. 1.cap.19.char.296.

Fortitudo non gignitur citra perturbationem, ac impulsum,sed expedit impulsuum habere rationem honesti causa,ad intrepide periclitandum,qui est hoc modo,is erit fortis.Arist.mag.mor.1.cap.19.c.297.

Fortis non oportet esse intrepidus,vt cum forti fuerit occursum,in totum nihil metuatur,nec talis,cui in totū nihil est horridum.cæterum metuendum quidem,sed tolerandum: nam si nihil metuens tolleret, neutiquā fortis,& nō in quouis tempore,sed in quo,& metus, & plura imminent pericula.Aristot.magn.mor.1.cap. 19.char.298.

Fortis agit quod decet, & perinde medius existit: nam quod ratio dictat, ea & metuit, & sustinet,q magna, acerba,interitumque inferentia,nisi sint honesta,subire non iubet. Aristotel. moralium eudem. 3. capit. 1.char.412.

Fortitudinis est circa mortem eiusque acerbitatem recte affici. Arist.moral.eud.9.cap.3.c.415.

Fortitudinis est esse inconcussum a mortis motibus, & constantem in malis, & intrepidum ad pericula, & malle honeste mori,quam turpiter seruari,& victorię causam pręstare,& laborare,& in alio instituere,& posse,& fortitudini accidit audacia, & animi præstantia; & fiducia, & confidentia, & industria, & tolerantia. Arst.de virtut,ch.479.

Fortissimos perturbant,quæ repente fiunt,quia in insensibili tempore fiunt. Simpl.in 4.physi,tex.127.chart. 274.colum.2.

Fortis vir ob honestatem eligit mortem intrepidus,& pericula subit.Eust.in 3.mor,cap.6.c.141.

Fortis non timet pęnam,quæ est contraria virtuti,sed vt admit honestum bonum. Alb.magn.3.ethicor.cap.2. ch.42.colum.2.

Fortuna quid est.

FOrtuna & casus sunt aliquid.Arist.phy.2.su.3.cap.2. tex.48.ch.41.

Fortuna est causa per accidens in ijs, quæ secundum electionem eorum,quæ propter aliquid sunt.Arist.phy. 2.su.3.cap.2.tex.51.c.42.

Fortuna est causa per accidens,simpliciter vero causa nō est fortuna.Arist.phy.2.su.3.cap.2.tex.53.c.43.

Fortuna est circa agenda,cuius signum est,quod prospera fortuna, vel idem est cum fœlicitate, vel prope. Arist.phy.2.su.3.cap.2.tex.58.c.44.

Fortuna non est in inanimatis,nec in bestijs,nec in pueris,quoniam non habent electionem.Aristo.phy.2.su. 3.cap.2.tex.59.ch.44.

Fortuna est causa per accidens secundum electionem eorum,quæ causa huius fiunt.Arist.ex metaphysicorum 3.cap.2.ch.231. Idem Alex.aphr.in 2.de ani.cap.57. ch.55,colum.4.

Fortuna non potest esse prior natura,cum natura sit causa per se,fortuna per accidens.Aristo.10.metaph.su.3. cap.2.char.231.

Fortuna,& casus sunt priuationes naturę,& intellectus. Arist.12.metaph.su.1.cap.3.tex.13.c.246.

Fortuna minima est vbi mens,& ratio multa,& ecōtra. Arist.mag.moral.2.cap.9.c.345.

Fortuna est in his,quæ in nobis non sunt.neque eorum, quorum ipsi sumus domini, quæque possumus efficere.Arist.mag.moral.2.cap.9.c.345.

Fortuna & esse, & causa esse necesse est; vnde & bonorum,& malorum quorundam causa est.Aristo.moral. eud.cap.17.ch.468.

Fortuna est nobilitas diuinæ potentiæ. Aristot.rhetor. 2.char.98.

Fortuna est causa effectrix per accidens, vt id, quod fit a fortuna,est finis per accidens.Simp.2.physicor.tex.52. ch.119.colum.1.

Fortuna est,quod potius eligendum est. Mag. in lib.de interp.char.19.

Fortuna est qualitas accepta in nato complexione causarum a cęlo descendens secundum natiuitatis periculum,quia quis naturalem accipit potentiam,vel impotentiam ad futuros successus. Alb.mag. 7.ethic.tract. 2.cap.4.c.90.col.1.

Fortuna est intellectus agens præter rationem. D.Tho. 5.ethic.lect.12.ch.93.col.3.

Fortuna est intellectus agens præter intentionem, & non assimilatur suis agentibus, quæ ab ipsa sunt. Diuus Thomas in 10. metaphysicor. lec.13.text.130. chart.843.

Fortuna in quo est, versatur, & eius euentus.

FOrtuna & intellectus circa idem est. electio enim nō sine intellectu est. Aristotel. physicor.2.summ.3. cap.

cap.2.tex.51.char.42.

Fortuna & casus sunt in ijs, quæ propter aliquod sunt. Arist.physic,2.su.3.cap.2.tex.49.char.41.

Fortuna quod fit, maxime est separatum a rebus naturalibus; nam cum fit aliquod præter naturam, illud non fortuna, sed casu factum dicimus. Arist.physic. 2.cap.2,tex.64.char.45.

Fortuna & intellectus,circa eadem versantur. Arist.11. metaphy.su.3.cap.2.char.131.

Fortunæ committere, quod maximum est, valde prauum est.Arist.1.Ethic.cap.9.char.20.

Fortuna, quæ homini veniunt, vel parua sunt, vel magna; si parua nullum momentum vitæ afferunt: si secunda,& magna,beatitudinē augent,at si contra eueniunt,premunt, lęduntq; beatitudinē,quippe cum & molestias afferant, & multis operationibus impedimento sint.Arist.1.Ethic.cap.10.char.21.

Fortuna & casus inter entia connumeranda sunt. Alex. Aphrod.in 2.de ani.cap.57.char.55.col.3.

Fortuna nulli eorum, qui gignuntur scopus est. Alexan. Aphrod.in 2.de anim.cap.57.char.55.col.3.

Fortuna esse videtur in rebus voluntarijs, quæ secundum voluptatem, & propositum sequuntur, causa per accidens.Alexand.Aphrod.in 2.de anima.cap.57. char.55.col.4.

Fortuna in his solis est,in quibus est electio.Alex.& Eustrat.in 2.poster.char.66,col.1.

Fortuna locum habet in quibusdam, quæ fiunt a discursu.Alex.& Eustrat.in 2.poster.char.66,col.2.

Fortuna non per demonstrationem potest ostendi, cum sit ex necessarijs,& ex frequentibus. Them. in 1.poster.cap.45.char.8.col.1.

Fortuna reperitur in ijs, quæ raro eueniunt, & gratia alicuius fiunt. Themist. in 2. physicorum. tex. 48. char.23.col.2.

Fortuna inconstans est, cum ex earum rerum numero est,quæ raro eueniunt,& non necessario. Them.in 2. physic.tex.56.char.24.col.2.

Fortuna,& id, quod est a fortuna, circa eas res versatur, quibus adest ea, natura, vt fortunatæ dici possint, & demum circa eas,ad quas pertinet actio. Them. in 2. physic.tex.57.char.24.col.2.

Fortuna versatur circa res,quæ agi, & geri possunt, quæ omnia voluntate,& consilio fiunt.Them.in 2.physic. tex.57.char.24.col.2.

Fortuna quæ fiunt, aliqua prius præelectione fiunt, vt inuenire amicum, dum emeret librum. Ammon.in lib.de interpret.char.79.

Fortuna quæ fiunt,sunt in paucioribus. Ioan.Gram.in 1.poster.cap.24.char.54.col.2.

Fortuna habet locum in aliquibus partibus coniecturalibus.Ioan.gram.in 2.poster.cap.11.char.65.col.4.

Fortuitum omne casuale est, non autem omne casuale fortuitum. Ioan.Gram.in 2.post.cap.11.ch.65.col.2.

Fortuna,& casus in his collocantur,quę raro fiunt.Ioan. gram.in 2.physic.tex.48.c.41.col.2.

Fortuna est eorum,quæ fiunt alicuius gratia in his,quæ secundum voluntatem, & raro fiunt, causa proueniens.Ioan.Gram.in 2.physi.tex.48.c.41.col.4.

Fortuna est qualitas alicuius vitæ,& etiam vitæ nobilis. Auer.in 9.metaph.tex.16.char.114.

Fortunæ euentus in ijs sunt, quæ raro eueniunt, & per accidens propter aliquid fiunt. Boeth. in Topicor. lib.5.char.839.

Fortuna,& casus non potest esse, nisi in contingentibus, vt in paucioribus. Albert.Magn. in 2.physic. tract.2. cap.12.char.24.col,2.

Fortuna circa idem operatur, circa quod est intellectus practicus.Alb.mag.in 2.physi.trac.2.cap.14.c.24.c.4.

Fortuna non est in ijs, quæ agunt a natura, sed casus. Alex.de Ales in 12.metaph.char.328.col.2.

Fortuna, & casu quæ fiunt, fiunt præter naturæ, & intellectus intentionem. intellectus,quo ad fortunam, natura,quo ad casum. Alex. de Ales 12.metaph. tex. 13.char.333.col.1.

Fortuna in brutis ratione carentibus esse potest, casus non potest.Dan.Barb,rhetor.1.cap.16.char.42.

Fortuna, vt causa.

FOrtuna, & casus dicuntur de numero causarum esse, multa enim dicuntur & esse, & fieri propter fortunam,& casum. Arist.physi,2.su.3.cap.2.tex.39.c.40.

Fortunam & casum quidam antiquorum negabant:omnium enim causam determinatam esse aiebant. Arist. physi.2.su.3.cap.2.tex.50.char.40.

Fortuna quod est, non est causa eius, quod est ex necessitate,& semper,nec eius,quod est frequenter: sed eorum,quæ præter hos modos fiunt,& horum aiūt fortunam causam esse.Aris.phy.2.su.3.cap.2.tex.48.c.41.

Fortuna quod est,fit a causis indefinitis, ideo est homini immanifesta.Arist.phy.2.su.3.cap.2.tex,53.char.43.

Fortuna, & casus sunt in numero causarum efficientium per accidens.Arist.phy.2.cap.2.tex.65,char.45.

Fortuna & casus sunt causæ posteriores natura,& intellectu.Arist.physi.2.cap.2.tex.66.char.46.

Fortuna ea fieri dicuntur, quorum causa est indefinita, nec alicuius causa fiunt, nec semper, nec vt plerūque, nec ordinate.Aristotel.rhetoric.prim.char.45.

Fortuna & casus causæ per accidens sunt. Alex.aphr.in 2.de ani.cap.57.char.55,col.3.

Fortuna differt ab aliis causis per accidens,quia vnaquęque illarum causarum dicitur per accidens,quia accidit causæ per se,sed in fortuna una, & eadem actio est alterius causa per se,alterius uero per accidens.Simp. in 2.physicor.char.118,colum.2.

Fortuna dominatur in cœlo,& in hoc sublunari mundo suum imperium maximum pandit, & potiundis magistratibus, & rebus prosperis, & aduersis maxime causam fortunam afferimus;ideo illi clauum tribuunt in una manu, in alia cornu copiæ plenum fructibus ponunt, & ipsam ciuitates honorant. Simplic.in 2. physicor.tex.67.char.126.colum.2.

Fortuna æquiuoce dicitur vt cadit in genus causæ, & vt est effectus adhærens nato ex fato, & constellatione. Primo modo sunt infortunata,& fortunata. Secnndo non est in potestate nostra, & ideo non pertinet ad fœlicitatem,sed an sit uerum, quod sit hęc fortuna ex fato,& constellatione,non est præsentis speculationis. Hoc tantum fit, quod in operante non facit aliquam necessitatem per libertatem intellectus, qui dispositioni cœlestium corporum non supponitur, & ideo ait Ptolomeus,quod sapiens dominabitur astris. Alb.mag.ethic.pri.trac.3.cap.9.char.21.col.4.

Fortuna,& casus,ab Arist.collocātur inter externas causas.Dan.Barb.pri.rhetoric.cap.16.char.41.

Fortuna non est aliquod causæ genus separatum a natura mente & proposito. Dan.Barb. prim.rhetoricor. capit.16.chart.41.

Fortuna interdum est causa earum rerum,quæ referuntur ad artem, interdum ad naturam. Dan.Barb.rhetoricor.1.cap.16.char.42.

Fortuna vt bona, & mala.

FOrtuna bona dicitur,cum aliquid boni euenit: mala, cum malum aliquod. Aristotel.physicor. 2.sum.3. cap.2.tex.56.char.43.

Fortunę prosperitas rationaliter incerta est,neque enim semper, nec frequenter possibile est esse eorum, quæ sunt a fortuna quicquam. Aristotel. physic.2. cap.2. tex.56.char.43.

Fortuna bona, & mala dicitur, cum bonum, uel malum euenerit, & circa horum magnitudinem prosperitas, vel infortunium. Aristotel.11. metaphysicor. sum.3.cap.2.char.231.

Fortunas posterorum, & amicorum,nil conferre ad fœlicitatem, qui dixerunt,longe est ab amicitia alienum, & hominis optimonibus contrarium. Arist.1.ethicor. capit.11.chart.24.

Fortuna fieri dicimus, quorum gratia si aliquid agere statuerimus,vt ea assequamur, in quibus bonam fortunam dicimus,aut si non assequamur, de quibus infortunium prædicamus. Alexan.Aphrod.in 2.de anima.cap.57.char.55.col.4.

Fortuna bona nuncupatur, cum bonum cuipiam accidit, mala, cum malum. Them.in 2.physic. tex.56. char.24.col.2.

Fortunæ actiones hoc habent,vt vna actio, & eadem est huius effecti causa per se, illius causa per accidens, vt fossio causa est per se sationis,per accidens inueniendi thesauri.Them.in 2.phy.tex.50.c.24.col.1.

Fortunæ bona secundum se non sunt bona, sed sunt vt organa beatitudinis. Albert. Magn. in Topicorum. char.239.col.1.

Fortunæ bona, ideo dicuntur, quia fortuitu aduenium homini.D.Tho.Ethic.1,lec.13.char.14.col.3.

Fortunam bonam omnes ferre non possunt, hoc enim est virtuosi.D.Tho.polit.5.lec.7.char.79.col.4.

Fortunati, & infortunati.

FOrtunæ prosperitas est, cum aliquod magnum bonũ euenit.Arist.phy.2.su.3.cap.2.tex.56.char.43.

Fortunæ infortunium est,cum aliquod magnum malum euenit. Arist.phy.2.su.3.cap.2.tex.56.char.43.

Fortunatũ esse est eum,qui parum habet,quod magnum bonum capiat. Aristotel. physicor.2. sum. 3. cap.2. tex.56.char.43.

Fortuna,& quod a fortuna est,ijs inest,quibus,& fortunatos esse inerit,& omnino actio. Aristotel.physic.2. sum.3.cap.2.tex.57.char.44.

Fortuitu non eueniunt prompta: nam quibus ratio deest,non dici potest promptum,sed fortunatum. Arist. mag.moral.2.cap.3.char.322.

Fortunatus dicitur, cum finis, ac rei exitus talis habetur, qualem quis animo ante conceperat, atque statuerat.Them.in 2.physi.tex.56.char.24.col.2.

Infortunatus est, cum quis statuto fine non potitur. Them.in 2.physic.tex.56.char.24.col.2.

Fortunatum nil prohibet aliquid esse, quod in se non est fortuitum,quod tamen dicitur fortuitum per comparationem ad aliud. D.Thom.9.metaphysic. lect.6. tex.12.char.649.

Fortuna, vt ab antiquis describitur.

FOrtuna ab antiquis descripta erat in rota, propter varietatem,cęca propter imprudentiam fortuitorum, & dimidia alba,& dimidia nigra, propter fortunium, & infortunium.Alb.magn.in 2.physic.tract.2.cap.11. char.23.col.4.

Forum venalium debet esse in alio loco a loco ædium sacrarum accessu facile,& quo a terra, & mari facilius fit portatio omnium, in quo cõmessationes magistratuum esse debent.Arist.polit.7.cap.11.char.734.

Fractio est diuisio, & separatio in magnas partes. Arist. meteor.4.su.3.cap.2.tex.44.char.579.

Frangibilia & friabilia sunt,aut simul,vt fictile,aut frangibile quidem,friabile autem non vt lignum:aut friabile quidem, frangibile non, vt lapis. Arist.meteor.4. su.3.cap.2.tex.94.char.579.

Frangibilia sunt illa, quæ diuiduntur ad partes magnas, quod fit ob pororum distantiam. Auer. meteor.4. char.212.col.3.

Fratres si longe ætatibus diuersi sunt, non amplius fraterna inter ipsos amicitia est.Aristotel.Ethic.Nicom. cap.10.char.205.

Fratrum amicitia sodalitiæ est similis. Aristotel.lib.eod. cap.eod.char.206.

Fratrum contentiones & iræ sunt acerbissimæ, & qui se nimium amant,hi se nimium oderunt. Aristot.polit. 7.cap.7.char.729.

Friabilia sunt quę multos habent vicissitudinarios meatus.Arist.meteor.4.sum.3.cap.2.tex.44.char.579.

Friatio est diuisio, & separatio in quascunque partes, & plures duabus.Aris.meteor.4.su.3.cap.2.te.44.c.579

Fricationes siccæ cur carnis soliditatem molliant? quia calor per frictione recalescit, & humor consumitur,& caro perfricata densatur. Aristot. problem. sect. 37. num.5.char.657.

Frictio cur plus quam cursus corpus implere possit? quia cursus carnem refrigerat,nec alimenti reddit capaciorem,sed pars in imum conuertitur;pars a naturali calore extenuata transit in spiritum. at manus carnẽ per mulcet,laxat,capacẽ alimoniæ facit. Et vero exterior ista intentio premendo,stipandoque refringit interiorum impetum, obsistẽsque arctius continet,& carnem attollit.Arist.probl.sec.37.nu.6.c.657.

Frictiones cur carnem augent? quia calida, quæ in nostro sunt corpore, vim præcipuam habent augendi, vel quia per alimentum auctior caro reddatur concalefaciendi beneficio. calidum enim omne humoris detrahens est. Frictio carnem laxat, & spiritus reddit opportuniores, & prohibet ne inutiles coitiones in corpore contrahantur; quæ si absunt,tabes nulla subsequitur. Quod si caro spiratior,& laxior est, mollem capiat ampliorem consentaneum est. nam & alimenti capacior & excrementorum secernentior redditur. Arist.problem.sect.37.num.3.char.656.

Frigus quid est, & quotuplex.

FRigidum est quod coniungit, & congregat similiter, & quæ eiusdem sunt generis, & quæ diuersi. Arist. 2.de gen.& cor.su.2.cap.2.tex.9.char.425.

Frigus est caloris priuatio. Aristot.de generat.animal.2. cap.4.char.170.

Frigidum tot dicitur modis,quot calidum.Arist.de part. ani.2.cap.2.ch.430.

Frigidum est congregatiuum, & homogeneorum, & eterogeneorum. Alexan.Aphrod.in 4.meteor.cap.1. co.1.char.91.col.1.

Frigidum potius passiuum est,quam actiuum:est autem actiuum,vt corrumpit.Alex.aphr.in 4.meteor.cap.5. com.22.char.102.col.1.

Frigus quodammodo est defectus caloris.Auer.1.de generat.& corrupt.tex.11.char.157.col.2.

Frigiditatis operatio, primo & per se est priuatio operationum caloris naturalis. Auer. meteororum 4. char.211.col.1.

Frigiditas innata est mouere calorem naturalem ad sui originem,quia est contraria ei,& si non,corrumperetur statim calor naturalis. Auerroes de somn.& vig. chart.201.colum.3.

Frigus triplex: primo solum frigus, quod nil aliud facit, quàm condensari vaporem in nubem, & in aquam, quia expellit ab ipso calorem: secũdo frigus multum, quod vniuersaliter expellit calorem,congelat, & strin git; tertio frigus vehemens,quod quasi eodem in tempore tria facit: densat, in aquam congelat, & calorem vniuersaliter expellit. Alber.mag.in 2.meteor.trac.1. cap.10.char.86.col.2.

Frigidum est per se mortificatiuum, ideo oportet esse vinctum

vinctum in omni re,quæ habet esse,& vitam per mixturam,& vinctum non deseruit nisi continendo, & constare faciendo humidum per calorem terminatũ. Alb.mag.de nat.loc.trac.2.cap.2.c.99.col.3.

Frigus, quo eleuatur vapor, duplex est: aliud constringens plus potens constringere, quàm Sol eleuare, & hoc impedit omnem euaporationem: aliud temperatum continens Solem ne incendat, sed non prohibet ne euocet.Alb.mag.de passio.aeris.char.117.col.4.

Frigiditas duplex:mortificatiua,& complexionalis,quæ continet,ne aliquid effluat. Alb.mag.de veg.l.1.trac. 1.cap.11.char.125.col.3.

Frigidius in corpore est phlegma; post sepum, & postea pinguedo,deinde pilus, postea ossa, deinde cartulago, deinde ligamenta,postea chordæ, postea membranæ, deinde medulla cerebri, & vltimo cutis. Alb.mag. de ani.l.12.trac.1.cap.2.char.101.col.4.

Frigus excellens impedit augmentum. Pet.de Aluer.de long.& breuit.vit.l.3.char.61.col.3.

Frigidi est constringere, & non dilatare. Pet.de Aluer. de long.& breuit.vit.l.3.char.61.col.3.

Frigoris vires.

FRigus quandoque calefacit, versum quodammodo, & abscedens. Aristotel. physicor. 8. sum. 1. cap.1. tex.8.char.196.

Frigus aliquando vrere dicitur, & calefacere, non vt calidum,sed quia congregat, aut quia circumobsistit calidum.Arist.meteor.4.su.2.cap.2.tex.30.c.569.

Frigidum non solum congelat, & exsiccat, sed incrassat; exsiccat quidem aquam, incrassat autem aerẽ aquam faciens.Arist.meteor.4.sum.3.tex.40.c.578.

Frigus atque excessus summæ intereundi causæ sunt. Arist.probl.sec.1.num.17.char.336.

Frigore ambustis,& pernionibus tam aqua frigida quam calida prodest, quoniam genus id vitii ex nimio humore consistit.frigida humorem restringit,atque exasperat: calida in spiritum vertit, carnemque elaxans libertatem efflandi præbet spiritui. Aristotel.proble. sect.1.num.55.char.350.

Frigus perniones, calor ambusta facit, & tollit; quia eadem vis colliquefaciendo facit,exsiccando tollit.Arist. problem.sect.1.num.56.char.350.

Frigoris vis est contrahere,& constipare aptissima.Alex. Aphrod.problem.1.num.6.char.667.

Frigus coagulandi vim obtinet. Ioan.Gram.in 1.physi. tex.6.char.5.col.4.

Frigus calefacit reuersus quoquomodo, idest,quia calor existens in re reuertitur de extrinseco in intrinsecum per frigus, ideo calefacit frigus per accidens. Auer. physi.8.sum.1.tex.8.char.156.col.3.

Frigiditas ingreditur generationem aliquo modo, coæquat enim calorem naturalem, vt sit conueniens enti, cui ipse est calor naturalis, & ipsum conseruat ne exhalet.Auer.meteor.4.char.211.col.2.

Frigiditas non omnis operatur humiditatem, sed quæ est in materia humida,& est frigiditas aquea:quæ autem est in materia sicca, operatur siccitatem. Auer. meteor.4.char.211.col.3.

Frigiditas si habet introitum in generationem, habet aliquo modo.Auer.meteor.4.char.210.col.4.

Frigiditas licet in animatis nullo modo operetur ad vitam, tamen ad lapides operatur, quia mineralia sunt elementis proxima,& parum elementa transmutantur ad generationem eorum, ideo in eis qualitates elementorum parum alterantur.Alber.mag.in 1.de mineral.ex trac.1.cap.5.char.135.col.4.

Frigus terminat coagulando, permutat alterando, & calidi effectum impediendo, humectat humorem aqueum inducendo,& cõuertendo aereum in aqueum humorem:arefacit humorem comprimendo, & mollificat augendo humidum, induratque comprimendo. Alb.mag. in 4.meteor.trac.1.cap.1.ch.116.col.3.

Frigus per accidens arefacit expellens calorem in intimas rei partes, vt consumet humidum naturale; quo consumpto relinquitur res arida.Alber.mag.in 4.meteor.tract.1.cap.1.char.116.col.3.

Frigus congregat homogenea, & etherogenea, qa cum habet motum ad centrum,inspissat subtilia etherogenea sibi,& grossa, quæ sunt eiusdem generis. Albert. mag.in 4.meteor.trac.1.cap.1.char.116.col.4.

Frigido tempore non pluit, quia causa pluuiæ efficiens est frigidum in nube impulsum a circunstante calido. Alb.mag.4.meteor.trac.1,cap.24.char.87.col.2.

Frigiditas ligat organa sensuum communis, & particularis,& inducit somnum propellendo ab exterioribus calorem naturalem. Alb.mag.de som.& vig.l.1.trac. 2.cap.5.char.29.col.2.

Frigiditas nulli est complexionalis. Alb.mag.de veget. l.5.trac.2.cap.3.char.40.col.2.

Frigus in genitalibus primo sentiur, ideo homines frigore perempti inueniuntur vel genitalia pannis cooperuisse,vel ea ad calefaciendum in manibus habere. Alb.mag.de anim.l.2.trac.1.cap.3.char.31.col.1.

Frigore coagulantur corpora,in quorum compositione sunt multum aquæ,& minus terræ. Albert.magn.de animal.l.12.trac.1.cap.3.char.102.col.4.

Frigus non solum indurat corpus, sed etiam inspissat, & condensat:calor mollificat.Alb.mag.de anim.l.19. cap.6.char.260.col.4.

Frigiditas & si sit qualitas actiua, potius agit reprimendo constringendoque,quàm expoliendo,& inducendo alia. Alb.mag.de ani.l.20.trac.1.cap.4.c.163.c.3.

Frigus accrescit calorem,quia cum ei circunstet,non potest illum destruere. vnitus enim calor fortior est dispersо.D.Tho.in 1.meteor.l.14.char.54.

Frigiditas est causa grauedinis. Pet.de Aluer.in 4.de cęlo,lec.1.tex.39.c.78.col.2.

Frigus quæ magis sentiant, & quo tempore, & quis sit eius locus.

FRigus exercitati magis sentiunt, quam non exercitati, quia pingue a laboribus consumptum est, quod teporem præstare potest; calidum enim opimum est; vel quod ideo spissatiora sunt eorum corpora,quoniã pingue excrementumque omne detractum est, ita vt frigus arcere nequeant;vel quia meatibus per sudationem patefactis, velut ostia complura aperiuntur. Habitum autem non eundem sanitati,& robori esse idoneum manifestũ est;alteri nanque pinguis,alteri laxus videtur plane cõuenire.Arist.probl. sec.8.nu.6.c.416.

Frigus matutino tempore acrius est,cum tamẽ Sol propius adsit,vel quia plus temporis absentię Solis exultat:itaque terra magis refrigerata est: vel quia die instante ros,& pruina,cadere solent, quæ frigida sunt, & hæc ideo cadunt, quoniam calor, qui sursum se extulit,vi frigoris superatur,idque non nisi Solis absentia euenit. Quocirca cum longe distat non cadunt, cum propius cadunt,& gelantur; quia locus vehementius refrigeratus est propter Solis diuturniorem absentiam, vel die instante potius flatus incitantur nocturni, qui gelidi admodum spirant. An quia frigus acrius idcirco esse videtur, quod cibi concocti iam sunt, inaniores autem cum sumus, frigus vtique acrius sentimus, argumentum quod à vomitu maxime frigere solemus. Aristotel. problemat. sectio. 8. num.13.char.418.

Frigentes vehementer, si statim copioso igne calefiunt, indolescunt; si paulatim tepefiunt, sine magno dolore recreabuntur: quia cum omnino è contrariis in

contraria

contraria proficiſcitur, magna ſtlici mutatio ſolet; nam vt calor hominis frigentis intus ſe conſiſtit, & colligit, ſic humor, & rigor parti exteriori relinquuntur, & contrarium ſui contrarij corrumpens eſt: efficitur recte, vt ſi ſenſim, paulatimque tepefiat, calor prouocetur, & exeat, itaque minus doleant: ſin ſubito recaleſcant, amplius adducatur, & aſtringatur, itaque dolendum acrius ſit. Ariſtot. problem. ſect.8.num.15.char.419.

Frigus cur prima luce, & iam mane amplius ſit, quam nocte, cū Sol a nobis propius abſit? quia iam dies inſtat, ros cadit, & pruina, q̄ frigida ſunt, & ſic magis omnia infrigidantur. Ariſt.probl.ſec.25.nu.5.c.573.

Frigus & æſtus, cur intenſius in Ponto fiunt? an aer ragionis illius ſua craſſitudine, nec hieme tepeſcere, nec æſtate refrigerari poteſt? an propter varium ſolis curſum? recedit enim per hiemem, accedit per æſtatem. Ariſt.probl.ſect.25.nu.6.char.573.

Frigore cur omnes corporis partes rigent, facies nō, cum hæc vna detecta corpori pateat? an propter conſuetudinem? facies enim quod ſemper detecta eſt, aeris mutationibus inſueuit; iuuat autem plurimum ad reſiſtendum conſuetudo, & exercitatio. Alexan. Aphrod. problem.1.num.39.char.676.

Frigoribus cur digiti, & omnia extrema corporis nigreſcant, & decidāt? quia vis ſummi frigoris calorem inſitum ad corporis profunda impellit, & claudit, & ſic extrema calore preuata primo liuent, deinde nigreſcunt, & moriuntur, & ita extrema affici poſſunt, quia parum carnis, & caloris obtinent. Alex. aphrod. probl. prim.num.43.chart.678.

Frigere cur multi incipiunt cibo ingeſto poſt ieiunium? quoniam ſolito cibi vſu prætermiſſo bileſcunt, & materiam aggregant acriorem; poſt enim cibo ingeſto membris iam confirmatis, bilis cutem verſus expellitur: itaque fit, vt rigor oriatur, cum bilis membra remordeat, excitetque ad repellendum. Alex. Aphrod. in problem.1.num.139.char.719,

Frigida res omnis cur dentibus, oſſibus, neruiſque inimica eſt? quoniam hæc natura conſtant terrena, quæ frigida eſt, & quia qualitas frigida augetur, ideo detrimentum accidere poteſt. Alexand. aphrod. problem.2. num.119.char.772.

Frigoris ſempiterni loca ſunt alta, montuoſa vſque ad mediam aeris regionem aſcendentia, vel multum aquilonaria, latitudinem ſeptimi climatis excedentia. Alb.mag.in 2.meteor.trac.1.cap.24.char.88.col.2.

Frigus eodem modo deberet eſſe ſub polo arctico, vt ſub antarctico, quod non eſt verum, cum æqualiter diſtaret ab æquinoctiali, quod eſt in cauſa, quia Sol mouetur in circulo eccentrico, & maior pars diametri eſt in vna parte, quàm in alia, vt rationibus geometricis conſpicitur eſſe maior in gradibus 20. Geminorum, minor in 20. Sagittarij; ergo eſt Sol vicinior terræ meridionali, quàm ſeptentrionali. Albert. Magn. meteor. tract.3.cap.6.char.93.col.2.

Frigus ut a corporibus cœleſtibus agitur.

FRigiditas & hnmiditas ſi non ageretur a corporibus celeſtibus, eſſe hic per accidens. D. Tho. in 2. de cęlo. lect.10.text.43.c.40.col.1.

Frons faciei eſt, quæ ſub ſincipite poſita eſt inter ipſum, & oculos; quibus eſt magna, ſegnes ſunt: quibus parua, mobiles: quibus lata, mente moueri idonei: quibus rotunda, iracundi. Ariſtotel. de hiſtoria animal.1. cap.8.char.19.

Frontem paruam qui habent, indiſciplinabiles. referuntur ad ſues. Qui magnam valde, tardi. referuntur ad boues. Qui rotundam inſenſati referuntur ad aſinos. Qui minus planam, ſagaces. referuntur ad canes. Qui quadrangulum commenſuratum fronti habent magnum, referuntur ad leones. Qui collectam, adulatores, referuntur ad paſſionem, quæ fit, quæ in canibus videtur. Qui nebuloſam, audaces. referuntur ad taurum, & leonem. Quoniam autem audaciam ſignificat nebuloſus habitus, tranquillus adulationem, medius bene decenter ſe habet. Qui triſtem habent frontem, męſti. referuntur ad paſſionem: quoniam męſti triſtem habent faciem. Qui demiſſam, lamentabundi. referuntur ad paſſionem. Ariſt.phyſiog.cap.9.c.351.

Frontis id, quod eſt ante caput, qui eleuatum habent, liberales ſunt, referuntur ad leones. Ariſtotel.phyſiog. capit.10.chart.354.

Frons anguſta nimium, indocilem, inquinatum, & voracem ſignificat. Albert. Magn. de animalib. lib.1.trac. 2.cap.2.char.6.col.4.

Frons magna valde, ponderoſum, declinantem ad ſtultitiam indicat. Albert. Magn. de animal. lib.1.tract.2. cap.2.char.6.col.4.

Frons parua mediocriter, ſignificat bonitatem motus: lata, paruitatem diſcretionis. Alber. mag. de animalib. lib.1.trac.2.cap.2.char.6.col.4.

Frons rotunda, iracundiam deſignat; oblonga, ſenſuum vigorem, atque docilem ſignificat. Albert. magn. de animal. lib.1.tract.1.cap.2.char.6.col.4.

Frons humilis & demiſſa, verecundiam oſtendit, & turpia non admittentem. Albert. magn. de animalibus. lib.1.tract.2.cap.2.char.6.col.4.

Frons curua & alta, ad ſtoliditatis indicium accedit. Alb. mag. de ani. lib.1.tract.2.cap.2.char.6.col.4.

Frons quadrata moderatæ magnitudinis congruens capiti, & vultui, magnę virtutis, & ſapientiæ, & magnanimitatis eſt indicium. Albert. magn. de animalibus lib.1.tract.2.cap.2.char.6.col.4.

Frons plana & continua, vendicat ſibi honores vltra meritum. Alb. mag. de ani. l.1. trac.2.cap.2.char.6.col.4.

Frontis rugas, qui ſupra retractas habent, magna cogitare conſueuerunt, & ſunt melancholici. Alber. mag. de animal. lib.1.trac.2.cap.2.char.6.col.4.

Frontis cutem, qui laxam, & tanquam arridentē habent, blandi ſunt, non tamen innoxij; ſunt enim blanditores palam, & in occulto detractores. Alb. mag. de animal. lib.1.trac.2.cap.2.char.6.col.4.

Frons quibus aſpera cutis eſt ſicut collis, & concaua ſicut defoſſa, verſuti, & aſperi ſunt, & forte aliquando ſtulti. Alb. mag. de ani. lib.1.trac.2.cap.2.char.7.col.1.

Fronte tenui prædi ti, ſecuri ſunt. Alb. mag. de animalib. lib.1.tract.2.cap.2.char.7.col.1.

Frons mouetur a muſculo adeo tenui, quod a cute non ſeparatur, propter quod & cordam, qua moueat, non videtur habere. Albert. mag. de animal. lib.1.tract.2. cap.14.char.14.col.1.

Fructus alij ex partibus paucis compoſiti ſunt: alij ex multis, vt oliuæ: illæ enim corticem habent, & carnem, & teſtam, & ſemen, & fructum: alij tria habent velamenta. Ariſt.1.de plant.cap.2.char.367.

Fructices ſunt plantæ mediæ inter arbores, & herbas in radicibus ſuis multos ramos habentes, vt virgulta, & rubus. Ariſt.1.de plant.cap.3.char.370.

Fructus alij meliores ſunt in vno loco, quàm in vno alio. Ariſt.1.de plant.cap.3.char.372.

Fructus quidam compoſiti ſunt ex carne, & oſſe, & grano, & pruna: alij ex carne, & grano, vt cucumeres; quidam ex humore, & granis, vt malagranata. Ariſt. 1.de plant.cap.3.char.373.

Fructus alij corticem foris habent, carnem intus, vt poma, pira: alij carnem foris, intus os. Ariſtot. de plant. cap.3.char.373.

Fructuum alij ſemen habent ſtatim cum tegumēto cooperiuntur, vt dactyli, & amygdala, quidam non. Ariſ. 1.de plant.cap.3.char.373.

Fructus

Fructus alij edendo ſunt, & per accidens non edendo, & alij non edendo nobis; alij vero ſunt, vt hyoſcyamus, & helleborus, quæ hoībus ſunt venena, coturnicibus vero alimentum. Ariſt.1.de plant.cap.3.c.375.

Fructuum alij in ſiliquis ſunt, vt fabæ grana; alij in tegumentis, & veluti telis, vt triticum; alij in carne, vt dactyli; alij in caſis multis, & tela, ac teſtis, vt nuces. Ariſ. prim.de plant.cap.3.char.373.

Fructus alij cito matureſcunt, vt mora, ceraſa: alij tarde, vt fructus agreſtes, aut omnes, aut plerique. Ariſt.1. de plant.cap.3.char.373.

Fructuum figuræ diuerſæ ſunt. Ariſt. de plant.c.3.c.374.

Fructus ſit amarus, dum calor, & humor non ſunt in cōcoctione completi: nam frigus, & ſiccitas perfectionē prohibent, cuius ſignum eſt, quod amarum in igne miſtum dulceſcit. Ariſt. in 2. de plant.cap.2.char.597.

Fructus amari in igem miſſi, dulces fiunt. Ariſtotel. de plant.cap.2.char.197.

Fructu quędam vacant cum florem habent, vt cucumer, cucurbita, malus punica, vel quia his fructus non deeſt; & ipſa pro fructibus habentur, quibus flos inſidet. Ariſt.probl.ſec.20.nu.3.c.528.

Fructus terræ cur alii ſunt idonei ad manducandū crudi, alii cocti? quia quibus ſuccus eſculentus non eſt, protinus iis decoctis dulcior redditur a calore; quibus autem ſapor, vel protinus gratus conſiſtit, hæc etiam cruda eſitantur. Ariſt.probl.ſec.20.nu.4.c.529.

Fructus omnes in terra Attica præter ſemen, dulciſſimi ſunt, quia ager tenuis, ſiccuſque eſt: quamobrem non multum humoris continent, quæ in eo naſcuntur: ergo quæ dulcia ſua conſtant natura, hæc ob humoris contenti mediocritatem, vbi Sol conſumpſit maximam, facile reliqua concoquuntur, quia mediocre expeditius concoquitur quàm multum: & ſic fructus dulces ſua natura dulciores redduntur. At qui ſicci, & non dulces ſua natura ſunt, ſuam ob inopiam tantū humoris retinent, quantū ſuo cōueniāt generi, quod dulce nequaquam eſt. Et Sol quantum dulciſſimū ſit, & leuiſſimum, eximit, & ita acerrimi relinquuntur, quia humore ſuperuacuo carent, quem fructus cæteri obtinent. Ariſt. problem. ſect.20.num.20.char.574.

Fructuum cur alii partē radici proximā habent amariorem, vt cucumeres; alii poſtremam ſuperiorē, vt glandes? qa pars illa radici proxima, crudo veſcitur alimento, qm eſcæ confluuium per radicem frequētant; aliis quia ſicci e natura ſunt, poſtrema pars ſucco dulci con coctoq; inde abſumpto, iam plenius ſiccatur, & amareſcit modo ſalis. Reddit enim quodque amarum, cū amplius exſiccatur, vt oliuæ, & glandes inueteratæ redduntur amaræ. Ariſt.probl.ſec.20.num.25.c.535.

Fructus & carnes vtribus inflatis intacta ſeruantur, & quæ circum vndique, obturata ſunt, quia corrumpi omnia ſolent, cum mouentur, at quæ plena ſunt, immota perſiſtunt. Ariſt.probl.ſec.22.nu.4.c.550.

Fructus inconcoctos cur palcæ emolliunt, & concoctos non putrefaciunt? quia palea eſt calida, & attrahens ſuo calore concoquit, & per eam vim attrahendi ſaniem omnem ſeuocat, & imputridos ſeruat. Ariſtot. problem. ſect.22.num.13.char.553.

Fructus cur alii partem intus inutilem continent, vt pruna, perſica; alii extrinſecus, ut nuces? quoniam natura cui ortum æternum, vireſque ſuccedendi perpetuas moliretur, prætegenda ſemina, quæ ortum præſtarent, cenſuit; ſic tamen, vt ne pulpam quidem ſuorum fructuum nudam relinqueret. Alexand. aphrod. problem.2.num.16.char.731.

Fructus & fruges extrinſecus concoquuntur, & non vt cibus in ſtomacho animalium. Alex. Aphrod. de ſenſ. & ſenſ. ex ſec.4.co.51.char.21.col.1.

Fructus generaliter malè nutriunt hominem, eo quod eſt eis virtus terræ, & elōgati ſunt ab hominum complexione temperatiſſima, propter quod nutrimentum generatum ex talibus putreſcit, aut in ſtomacho, aut in venis. Albert. Magn. de nutrim. & nutrib. tract.1. char.63.col.4.

Fructus alij ſunt, qui habent folia a radice coctilidonis, alij pendent a ſtipite, alij a radice, alij ſunt in medio plantarū. Alb. mag. de vet. l.1.trac.2.cap.4.c.128.c.1.

Fructices ſunt illæ, quæ ex vna radice plures emittunt ramos. Alb. mag. de veget. l.1.trac.2.cap.5.c.128.c.3.

Fructus alij ſunt potabiles, vt vua: alij vnctuoſi, & pingues vt oliuæ: alij dulcedinem melleam habent, vt dactyli. Alb. mag. de veget. l.1.trac.2.cap.7.c.129.col.1.

Fructus nomen plus conuenit artis intentioni, quam naturæ: fructus enim eſt, quo fruitur agricola poſt calores. Alber. mag. de veget. l.3.trac.1.cap.1.c.136.col.3.

Fructus & flos, ſi redolent, flos erit minoris odoris, & fructus maioris. Albert. magn. de veget. lib.3.tract.2. cap.6.c.140.col.1.

Fructus nullus, aut vix ſalutaris eſt, ſi crudus, & ſimplex comeditur, quia eius nutrimentum putreſcit frequenter, vel in ſtomacho, vel in venis. Alber. mag. de veget. lib.4.trac.2.cap.4.char.143.col.1.

Fructus amari ſæpe ad ignem poſiti digeſtione, quæ eſt epſeſis, vel opteſis, ad dulcedinem conuertuntur. Alb. mag. de veg. l.4.trac.4.cap.3.c.146.col.1.

Fructuum carnis ſapor eſt ſecundum naturam, & virtutem digeſtionis ſtipitis; nuclei, ſecundum virtutem digeſtionis radicis. Albert. Magn. de veget. l.3.tract.1. cap.3.c.147.col.3.

Fructus cum oſſibus ſi inſeruntur ſuper ſalicem, oriuntur ſine oſſibus. Albert. magn. de veget. lib.5.tract.1. cap.7.c.140.col.1.

Fructus aromatici ſiunt, ſi quis perforatis ramis qui ſunt iuxta ramuſculos, de quibus pendent fructus, impleat foramina pulueribus aromaticis optime contritis, & obſtruat foramina cera ex vtraque parte. Alb. mag. de veget. plant. l.7.trac.1.cap.2.c.172.col.2.

Frumentum in Ponto frigori expoſitum ſeruari diutius poteſt, quia humor alienus vna cum calore euaneſcit, vt in vuis fieri nouimus: alia enim frigore, alia calore exhalant. Ariſt. problem. ſect.1.num.2.c.485.

Frumentum maſticatum apoſtemata maturat, ſed oppilationes facit, ſi bene ſeparatur a furfure. Alb. mag. de veg. plant. l.6.trac.2.cap.7.c.166.col.2.

Frumenti panis cum furfure facto, licet non ita nutriat, melior tamen eſt. Albert. Magn. de veget. & plant. l.6.tract.2.cap.7.char.166.col.2.

Frumentum, ordeum, ſiligo, & adoreum, melius in vallibus proueniunt. Albert. mag. de veget. & plant. lib.7. tract.1.cap.7.char.174.col.3.

Frumentum vrbes omnes, quæ ſub vna ſunt ditione, inuicem adiuuare poſſe debet, modo ne ad exteros tranſeat. Dan. Barb.1.rhetor.cap.13.char.35.

Fruſtra eſt, cum non fiat, quod propter aliud eſt, illius gratia. Ariſt. phyſi.2.cap.2.tex.62.char.43.

Fruſtra dicimus calceamentum, cuius non eſt calceatio. Ariſt.1.de cœlo, tex.32.char.253.

Fruſtra dicitur eſſe, aut fieri, quod rationem finis minime ducit. Alex. & Euſtr. in 2.poſt.com.2.char.65.

Fruſtra tripliciter dicitur: nam vel nihil aliud euenit ei, quod fruſtra factum eſt, ſed ſolum a proprio fine aberrauit, vt ambulatio ob ventris purgationem: aut quoties aliter euenerit finis ab illo cuius gratia fiebat illud, quod prius erat factum: vel etiam illud ſequitur id, cuius gratia fiebat illud, quod prius erat factum, vel etiam illud ſequitur id, cuius gratia eſt aliud ab illo. Simpl. in 2.phyſi.tex.63.c.123.col.1.

Fruſtra eſt id, quod non ſequitur finem, ad quem eſt. D. Tho.2.metaph.lec.1.tex.1.char.102.

Fruſtra timet homo illa, quæ vitare non poteſt. D. Tho. 3.Ethic.cap.2.tex.62.char.47.

Fulgetrum

Fulgetrum est spiritus ignitus, & coruscans, dum nubes dirumpitur, quæ tonitrua antecedere solet, cũ tamen post ipsum fiat. Arist. de mundo. cap. 3. c. 818.

Fulgor est ignis collectio, qui in aere exarsit, per cœlum ille quidem, aut iaculari specie transmeans, aut vno loco fixus. Arist. de mundo. cap. 3. c. 819.

Fulgor fixus est extensio longe porrecta, & loco permanens, & tanquam profluuium sideris, quæ si in alteram partem dilatetur, crinita stella vocatur, qui sæpe multo tempore manet, alius confestim extinguitur. Arist. de mundo. cap. 3. char. 819.

Fulicæ spuma capiuntur, appetunt enim eam auidius: quocirca spuma inspersa eas venari in vsu est. Caro earum est probi odoris, parte vltima posteriore excepta, quæ sola lituum olet. Arist. de historia animaliu m 9. cap. 35. char. 346.

Fulica nigra, & aquatica, est auis de genere mergorum. in mare habitat, & circa stagna, cadaueribusque vescitur. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 24. c. 192. col. 4.

Fuligo est exhalatio pinguis, vt ceræ, thuris, & picis. Arist. meteor. 4. sum. 3. cap. 2. tex. 47. char. 583.

Fulmen est ventus accensus, & fulminum diuersitates fiunt propter diuersitatem materiæ huius venti: quæ enim sunt ex substantia subtili aerea non corrumpunt corpora mollia, in quæ vadunt, vt quæ liquefaciunt æs, & non comburunt pannum, & occidunt animalia, cum non videatur signum combustionis: quæ exhalatione terrea, siue cinerea sunt, comburunt omne, ad quod vadunt. Auer. meteor. 2. cap. 4. char. 203. c. 4.

Fulmina & procellæ feruntur deorsum, cum spissior fit cõsistentia nubium ad vltimum terminum. Qua enim deficit calidum, quod disgregatur in superiorem locum, hac esse spissiorem consistentiam, & frigidiorem necesse est. Ideo ea cogunt deorsum ferri, vt nuclei ex digitis exilientes. Aristotel. meteoror. 2. sum. 4. cap. 1. char. 533.

Fulmina mouentur deorsum, quia in ipsa exhalatione est pars leuis, & pars grauis, & per hanc grauius inferius fertur, & velocius fertur, quia amat suam conseruationem. Auer. meteor. 2. cap. 4. c. 203. col. 3.

Fulmen est spiritus multus, & tenuis ex nube extrusus; si valde tenue non adurens fuerit, vocatur clarum; sin minus, adurens fumidum vocant; clarum propter velocitatem, fertur, & præuenit, antequam igniat, pertransire, & motum faciens denigret: fumidum autem tardius colorauit quidem, non autem exustit, sed præuenit pertransiens, & pertransit vestimenta sine combustione. Arist. meteor. 3. sum. 1. cap. 1. char. 539.

Fulmina semper spiritus sequitur, & præcedit, sed non videtur, quia sine calore est. Aristot. meteor. 3. su. 1. cap. 1. char. 540.

Fulmen vocatur spiritus ignitus, a nube dirupta in terram illisus. Si semiustum quidem, sed vniuersum tamen, violentumque incubuerit πρῆσηρ, id est accensus turbo dicitur. Si prorsus ignis nihil interim conceperit τυφων vocatur, qui est vortex procellosus & euerberans. Horum quicquid in terram impetu decubuerit σκηπτος, idest fulmen vocatur: ϕολόεις dicitur, cum fuliginem contraxit: ἀργὴς, si raptim emicuerit: ελικίας, si lineari specie conformatus est: σκηπτι dicuntur, quæcunque fulmina, in quibus illisa sint. Arist. de mundo. cap. 3. char. 818.

Fulminum πρῆσηρ τυφων, & εκνεφίας causa est violenta siccæ segregatio exhalationis. Alexand. Aphrod. 3. meteor. cap. 1. char. 65. col. 2.

Fulmen ex vapore nigro, & fumoso, si vapor ignitur, potest esse lapis. Alber. magn. in 3. meteor. tractat. 3. cap. 21. char. 108. col. 2.

Fulmina aspicientibus diu intumescit facies, & forte excęcatur, quia ignis intrat per poros, & corrumpit humidum, & inflat faciem, & in oculis intrat, & exsiccat humorem crystallinum, & excęcat. Alber. magn. in 3. meteor. tract. 3. cap. 122. c. 108. col. 4.

Fulmine interfectis non apparet vulnus, quia propter subtilitatem vaporis vulnus non apparet, & magis ictu lædit, quam calores. Alb. mag. in 3. meteor. trac. 3. cap. 22. char. 108. col. 4.

Fulmen si tangit dolium uino plenum, & si frangat dolium, vinum tamen remanet intactum, quia fulmen vino immiscet uiscosum vaporem, qui fit continuus, ut pellis, & continet humorem ne decidat. Albert. Magn. in 3. meteor. tractat. 3. capit. 22. char. 109. colum. 1.

Fulmine tacti omnes liquores fiunt pestiferi, & si quis biberit, uel morietur, uel demens fiet. Alber. magn. in 3. meteor. trac. 3. cap. 22. c. 109. col. 1.

Fulmen animalia uenenosa emundat a ueneno, quia suo calore extinguit humidum uenenosum, quod in illis erat, & postquam expirauerit uapor fulminis, restant omnino a ueneno libera. Alb. mag. in 3. meteor. tract. 3. cap. 22. char. 109. col. 1.

Fulminum tria sunt genera: primum, quod cribrat, quod est materiæ subtilis: secundum, quod dissipat, quia habet commixtum multum spiritus procellosi: tertium, quod urit, quia habet multum vaporem terreum, & est maxime igneum, & urit, uel flando leui iniuria, uel comburit, uel accendit. Alb. mag. in 3. meteoro. trac. 3. cap. 26. c. 109. col. 3.

Fulmen nullum uenit sine igne. Alb. mag. in 3. meteor. tract. 3. cap. 26. char. 109. col. 1.

Fulmina, & ignitæ exhalationes cum sint leues, deorsum cadunt; quia coagulatio frigoris impellens eas declinat deorsum. D. Thom. in prim. meteor. lect. 7. chart. 25.

Fulmen aliquando crumenam illæsam relinquit, & liquefacit pecuniam, & occidit homines, & relinquit vestimenta illæsa; & puer in vtero matris mortuus est, matre intacta; & vinum sine combustione permansit in dolio adustis asseribus, & viro illæso barba combusta fuit. D. Tho. in 3. meteor. lec. 2. c. 169.

Fulmen aliquando est subtile, quod ea, quæ parum resistunt non colorat, aut adurit, sed cito penetrat: at ea, quæ resistunt quanto magis sunt dura, tanto magis percutiuntur, tum quia magis immorantur, tum etiã, quia dum primæ parti fulminis resistit secunda, prima condensatur, & est fortior. D. Thom. in 3. meteor. lec. 2. char. 170.

Fulmen magis tangit excelsas turres, quia sunt altiores, & ei citius occurrunt. D. Thom. in 3. meteor. lec. 2. char. 170.

Fulmen suum affert lapidem, quod vel generatum est in nube ab exhalatione calida digerente aqueum humidum nubis, vel a vento circulari sursum est eleuatum. D. Tho. in 3. meteor. lec. 2. char. 171.

Fumus est ex aere, & terra. Arist. 2. de gener. & corrupt. sum. 2. cap. 1. tex. 28. c. 431.

Fumus est exhalatio ligni, corporis, & ossium, & pilorum, & talium. Aristot. meteor. 4. sum. 3. cap. 2. tex. 47. c. 582.

Fumus non nisi exhalatio est. Aristot. de part. anim. 2. cap. 1. char. 429.

Fumus, cur oculos maxime infestat? quia infirmissimi sunt, vel quia referti meatibus sunt: conspectus enim per quosdam meatus protruduntur. Arist. problem. sec. 31. q. 22. c. 636.

Fumus nigerrimus est, qui ex opimis, & pinguibus, vt oleo, pice, ac tæda erumpit. Aristotel. de color. cap. 1. char. 878.

Fumus si est maioris humiditatis in flamma apparet color alurgus: phœniceus vero, si minor inest humiditas. Alexand. Aphrod. in prim. meteor. cap. 6. com. 23. char. 12. col. 2.

Fumosibilia

Fumosibilia sunt illa, in quibus cum ignis agit, resoluitur ex eis humiditas admixta fumositati, quæ, cum dominatur partibus fumosis, dicitur vapor, & si est pauca, vocatur fumus. Auer. meteor. 4. c. 21. col. 4.

Fumus est quædam pars substantialis subtilis corporis fumantis ex ipso resoluta. Alb. magn. in 2. de ani. tract. 3. cap. 25. c. 27. col. 2.

Fumusterræ est herba multum amara, frigida, & sicca: purificat sanguinem, & aperit: bibitur contra pruritum, & scabiem: stringit gingiuas: cõfortat stomachum: & aperit opilationem epatis, lenit ventrem, & prouocat vrinam. Alb. magn. de veg. & plant. l. 2. tract. 2. cap. 7. ch. 166. colum. 2.

Fumus est ex terra, & aere: & humiditas aerea expirans, & secum trahens partes terrestres, propter quod denigrantur ea, quæ tangit. D. Tho. in 2. de gen. & corr. tex. 25. l. 4. c. 28. col. 1.

Fumus proprie dicitur exhalatio sicca lignorum ignitorum. D. Tho. in 2. meteor. l. 7. c. 108.

Fundarum iactu, ita pręstare aiunt Ligures nonnullos, vt cum multas viderint aues, inter se certatim eligunt, qualem quisque earum necis apparatu capere decreuerit, vt prompte quisque suam consequatur auem. Arist. de admir. aud. nu. 88. c. 856.

Fungi tuberes, & boleti videntur vitam plantæ habere. Alb. mag. de veg. l. 1. tract. 2. cap. 5. c. 128. col. 3.

Fungi qui oriuntur in vere, parui ad modum pilei rotundi neminem vnquam interfecerunt, sed omnes sunt mali succi, qui nascuntur iuxta ferrũ, vel ęs ruginosum sunt mortiferi: & etiam qui nascuntur iuxta alias res putridas. Signum mortiferi fungi est, quod in eius superficie est quędam humiditas viscosa corrupta, & quę cito alteratur, & corrumpitur inter manus colligentium. Alb. mag. de veg. & plant. tra. 2. cap. 7. c. 166. c. 1.

Fur in locis publicis furans, cur morte punitur, in domibus duplo mulctatur? quia melius domi res custodire possumus, ideo legem adhibuit legislator seueram, & minitantem, si quis furatus est in locis, in quibus res minus custodire possumus. Arist. probl. sec. 29. nu. 14. char. 613.

Furio animal est Arabice vocatum, & est intemperatissimæ commestionis, & feruentissimum in coitu, ita vt in fœminam grassare videatur, & cum coitum perficere non potest, clamat; & coit more hominum. Albert. mag. de ani. l. 22. tract. cap. 1. c. 180. col. 3.

Furon, vel furunculus animal vocatur, quod est paruum maius mustella, inter croceum, & album habens colorem, est ferum, & audax; cuniculos ex antris in retia expellens: omnibus animalibus infestum: partu fęcundum edens 7. vel 9. partus: postratum coire dicitur: fęmina tempore luxuriæ mare carens tumescit, & moritur. Eius cerebrum cum aceto frixum, & bibitum curat morbum caducum. Alb. magn. de ani. l. 22. tract. 2. cap. 1. c. 180. col. 3.

Furti pęna capitalis cur est, & contumelia, quæ grauior iactura est, æstimatur, quod pati suo corpore, aut quantum soluere debeat qui deliquit? quia agere contumeliose est humana affectio, & omnes homines plus minus, eius participes sumus; at furari nulla humana necessitate cogimur. Adde quod qui furtum commiserit, idem agere quoque contumeliose maluerit. Arist. probl. sec. 29. nu. 16. c. 615.

Fusio substantias eiusdem generis ita vnit, vt iterum separari non possint; sed si vna sit magis liquescibilis, alia minus, separari possunt, vt in argento, & auro. Io. gra. in 2. de gen. & cor. tex. 8. co. 8. c. 107.

Futurum non contingit meminisse, sed est opinabile, & sperabile; est enim scientia speratiua, vt quidam dicunt diuinatiua. Arist. de mem. & rem. cap. 1. ch. 35.

Futurum incertum nobis est. Arist. 1. ethic. cap. 11. ch. 23.

G

Abrada fluuius est prouinciæ Africæ, magnus, & nobilis, & vnicus. Albertus mag. de natur. loc. tract. 3. cap. 4. char. 103. colum. 1.

Gagates alius est coloris nigri, alius crocei; at crocei coloris est pellucidus vt topacius, est etiam glauci coloris declinans ad pallidũ. Cum citrino colore confricatum trahit paleas, & incensum ardet, vt thus: confert hydropicis, & fluidos firmat dentes. Lotum cum aqua, & per suffumigationem mulieribus inferius supposítum prouocat menstrua. Valet contra subuersionem ventris, & melancholica phantasmata; & valet contra laborem parturientis. Albertus magnus in 2. de miner. ex tract. 2. cap. 7. chart. 14. colum. 2.

Gagatonica est lapis diuersi coloris, vt pellis capriolæ, & reddit victores se gestantes. Albertus magnus in 2. de miner. ex tract. 2. cap. 7. char. 140. colum. 2.

Galalca animal est marinum, quod, præter vsum omniũ animalium, sentiens fœtum in vtero viuere, extrahit violenter eum, & si satis maturi sunt lactat, & nutrit; si immaturi, reponit in vterum, & fouet quousque ad maturitatem formantur. Albertus magnus de anima. libr. 24. cap. 1. char. 197. colum. 2.

Galanga est arbor non alta, sed potius est frutex, cuius radices sunt durę, rubeæ, & meliores nigris; est calida, & sicca. Alb. mag. de veg. l. 6. tract. 1. c. 21. c. 156. col. 1.

Galaricides similis est cineri, tritus dat saporem lactis, & in ore clausus turbat mentem: collo alligatus replet vbera lacte; & femori ligatus faciles facit partus; & contra scabiem valet. Albertus magnus in 2. de mine. ex tract. 2 cap. 7. char. 140. colum. 2.

Galbanum est arbor, si frutex arbor vocetur, cuius gutta galbanum vocatur, & gumma alia est spumosa, & leuis ponderis, & alba; altera est spissioris substantiæ, grauior, & nigrior: prima siluestris est; secunda domestica. Est calida, & exsiccatiua, & odor eius bonus, vt inde fiat incensum optimum: doloribus dentis corrosi confert, & venenosa fugat animalia. Albertus magnus de veget. lib. 6. tract. 1. cap. 21. char. 155. colum. 4.

Galena plumbi species est humida, fusilisq; vt argentum liquidum. Ioan. gram. de gener. ani. l. 2. c. 3. c. 34. col. 2.

Galenus in plerisque molestus importunusque est. The mist. in 4. physic. text. 97. char. 41. colum. 4.

Galenus fecit tractatum, vt destrueret demõstrationem Aristotelis, quod motus omnis habet motorem. Auer. physic. 7. tract. 1. char. 139. colum. 4.

Galenus non intellexit, quod id, quod mouetur per se, non sequitur, cum aliqua pars eius quiescet, in totum quiescat, sed vt remaneat motum per partem, nõ per totum; quia intellexit hic per motum per se, quod opponitur moto per accidens, & non moto per partem eius, & ideo non sequebatur apud eum cum aliqua pars quiesceret, vt residuum quiesceret. Auerroes physi. 7. tract. 2. char. 140. colum. 3.

Galenus errauit existimans aerem esse sentiẽtem. Auer. de sen. & sen. char. 193. colum. 2.

Galenus putat pulsabiles venas proprias esse ad deferendum spiritum, quo defertur calor, licet fateatur ipsas sanguinem deferre, non pulsabiles vero esse propriores secundum ipsum ad deferendum sanguinem, licet arbitretur etiam ipsas membris spiritum deferre. Auer. de partib. anima. cap. 4. char. 71.

Galenus non perspexit fundamenta naturalia, ideo non est mirãdum, si dicat semen mulieris habere virtutem ad generationem: at de Auicenna mirandum est, qui habebat notitiam de scientijs speculatiuis. Auerroes primo de generat. animal. cap. 20. chart. 216. colum. 1.

Galgulus cũ lybio pugnat. Arist. de hist. ani. 1. c. 1. c. 317.

Gali est animal, quod muribus vescitur, ideo cum serpẽtibus, qui mures deuorant, pugnat, & cum vicerit eos deuorat, & postea rutam comedit contra venenum. In cauernis habitat, & ad aquilonẽ, & meridiem ostia parat, vt vndecunque ventus veniat, sit tutum contra ventum. Alb. mag. de ani. l. 22. tract. 2. c. 1. c. 180. col. 3.

Gallerucę vermibus, fimo bouis, aut iumenti creatis gignuntur. Aristo. de histor. animal. 5. cap. 19. char. 178.

Gallina toto anno, præterquam duobus mensibus brumalibus, parit: aliquæ enim quæ generosæ dicuntur, sexaginta oua edunt ante incubitu, quanquam ipsę minus fœcundæ sint, quam ignobiles. Hadrianæ paruo sunt corpore, sed quotidie pariunt: ferociunt tamen, & sæpe pullos interimunt. Color his varius est. Nonnullæ etiam è cortalibus bis in die pariunt. Aristotel. de historia animalium. 6. cap. 1. char. 194.

Gallinarum iuuencæ pariunt primæ statim vere ineunte, & plura quàm veteres, sed minora. Aristot. de hist. animal. 6. cap. 2. char. 197.

Gallinę ouum consistit a coitu, & perficitur decem diebus magna ex parte; columbæ paucioribus. Aristotel. de historia animal. 6. cap. 2. char. 199.

Gallinę tertia die, ac nocte, postquam cœpere incubare, indiciũ præstare incipiunt. Ab auibus maioribus plus temporis prætereat oportet, minoribus minus, & per id tempus effertur ad cacumẽ luteus humor, qua principium oui est, atque ouum detegitur ea parte, & cor quasi punctum sanguineum in candido liquore consistit; quod punctum iam salit, & mouetur, vt animal. Tẽdunt meatus duo venales tortuosi ad tunicam ambientem vtranque dum augetur, & membrana distincta sanguine est, a meatibus venarum oriens. Paulo post conspicitur pullus conspicuus capite, & maxime oculis inflatis, quibus diu sic permanet. Sero enim decrescunt, & se ad debitam proportionem contrahunt. Meatuum, quos ex corde tẽdere diximus, alter ad ambiendum album liquorem fertur, alter ad luteum, vt vmbilicus: & decimo die totus perspicuus pullus videtur, & albumen exiguum, lentum, crassum, & pallidum est. Aristotel. de histor. animal. 6. cap. 3. char. 199.

Gallinis subijciunt incubanda oua Pauonia, ne dum fœmina incubat aduolans, mas eas frangat. quamobrem, & siluestres nonnullæ aues pariunt fugientes marem, & incubant: & bina subijciuntur, cum plura suo incubitu nequeãt aperire. curaque adhibetur, vt cibus adsit, ne desiderio eius discedens gallina intermittat fouendi operam. Aristo. de histor. animal. 6. cap. 9. c. 208.

Gallinaceí mares iam visi sunt, qui fœmina interempta cum esset, ipsi matris officio in educandis, ducendis, & fouendis pullis fungerẽtur, & aliqui iam inde a primo ortu, ita effœminati mares proueniunt, vt neque cucurrant, neque per coitum agere velint, & venerem eorum, qui tentent, superuenire patiantur. Aristot. de histor. anima. 9. cap. 49. char. 375.

Gallinæ vulgares fęcũdiores sunt generosis, alteris enim corpora humidiora sunt, alteris grandiora, & ficciora. Aristot. de genera. anima. 3. cap. 1. char. 187.

Gallinæ apud Illirios non semel, vt alibi, sed omnes bis, terque interdiu parere affirmant. Aristotel. de admir. ani. cap. 227. text. 124. char. 868.

Gallinas interficit stercus eius, qui elleboro vsus est. Albert. mag. de veg. libr. 6. tract. 2. cap. 6. chart. 165. col. 3.

Gallinæ toto anno ouant, præter quam cum Sol ingreditur tropica signa. Albertus magnus de anima. lib. 6. tract. 1. cap. 1. chart. 56. colum. 2.

Gallinæ, quæ multum ouant, debilitantur, & cito moriuntur. Alb. mag. de ani. l. 6. trac. 1. cap. 1. ch. 56. col. 2.

Gallina cubante in æstate, citius oua finduntur ad exitũ pullorum, quàm hieme; in 18. enim diebus in æstate; in hieme vero in 25. & hoc secundum diuersitatem caliditatis climatum, & indispositione cœli; quoniam temporibus æqualiter calidis citius exeunt Sole ascẽdente, quam descendente, & Luna crescente, quã decrescente. Alb. mag. de ani. l. 6. tract. 1. ca. 3. c. 56. col. 4.

Gallina auis nota, tardi volatus, temperatæ carnis, cuius caro ea die, qua ouum fecit, percuti non potest a serpente, & caro percussis est medicina. Ouum vndecima die perficitur, & non fœcundatur per vnicam spermatis mixturam, sed per coitum continuum. Ouant oua venti, & ex rotundis galli nascuntur, ex longis gallinæ. Oua decem dierum bene fouentur; & recentiora, & antiqua non bene. In æstate in calidis locis in 11. diebus oriuntur, in hieme in 29. Oua bona ad fouendum in quatuor dies habent sanguineas venas; oua fœcunda merguntur in aqua, alia supernatant, & multum nocet si commoueantur manu. Caput pulli ad acumen oui conuertitur, & totum corpus ad residuum. Vnguibus iracunda victum quęrit, & aurum si minutatim ponatur inter membra gallinæ, gallina consumit aurum. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 24. c. 193. col. 1.

Gallinago per sepes hortorum capitur, magnitudine quanta gallina: rostro longo, colore attagenæ, currit velociter, & hominem mire diligit. Arist. de hist. anim. 9. cap. 26. ch. 336.

Gallus auis nota est, & cristatus, valde pugnans pro gallinis, & inter gallos victor coit cum gallinis, & erigit caput, & gloriatur, vt victor. Multi galli gallinas occidunt ob nimium coitum. Iura gallorum decrepitorum prosunt asmatibus, & defectum cordis patientibus. Gallum album timet leo; & basiliscum a gallo generari verum non esse credit Albertus. Alb. magn. de ani. l. 23. cap. 24. c. 193. col. 1.

Gammari color (quod ex toto dixerim) nitet, nigrisque maculis dispersis euariat. Ari. de histo. ani. 4. c. 2. c. 113.

Gammari soli non certum, sed alterutrum æque, vt sors tulerit, forcipem habent grandiorẽ, tam mares quam fœmina: cuius causa, quæ sit, incertum est. Arist. de par. ani. 4. cap. 8. ch. 526.

Gargar quibus abscissum penitus est, in tabem incidunt, & ab ea consumuntur; quoniam quandiu gargar tegumen gutturis extat, aer, qui per os trahitur, recalescit, & antequam adeat pulmonem, desistit a suo immodico frigore: at illo detracto aer prius ad pulmonẽ defertur, quam moderetur. Itaque supra modum refrigerat, & sanguinem contentum in conceptaculis indurat, & pulmonem ad motum tardiorem facit: quod cũ per vim pulmo moueri enitatur, rumpuntur conceptacula sanguinis: quamobrem tabem oriri necesse est. Alex. aphr. probl. 2. nu. 3. c. 725.

Gargar est illa carnicula, quam gutturi pro tegumento natura addidit, nomine a soni genere indito, quod alij fundibulum appellant, quia supra amplius, infra arctius est. Alex. aphr. ibid.

Garona fluuius nascitur in campis Aquitaniæ, & currẽs miliaria 207. mergitur in Oceano Occidentali. Alb. mag. de nat. locor. dist. 3. cap. 2. c. 102. col. 2.

Garrulus est auis ita picta coloribus, vt nullus ei deesse videatur; imitatur omnium auium voces, & ex ira ita furit, vt interdum seipsam interficiat. Alb. mag. de ani. l. 2. cap. 24. c. 193. col. 1.

Gauda est herba frigida, & humida, qua tinctores viridem colorem faciunt, si lana, vel pannus est hyacinthinus; si albus, in croceum colorem mutat. Alb. mag. de veg. & plant. l. 6. tract. 2. cap. 8. c. 166. col. 2.

Gaudium est lætitia boni, quod adipiscitur, qui dignus fuerit illius. Auer. 2. rhet. cap. 13. c. 50. col. 4.

Gaudium, & tristitia reducuntur sub actione, & passione, quia non fiunt sine motu, & actione cordis, & passione, secundum motum sistole, & diastole. Alber. Magn. in sex princip. char. 70. colum. 3.

Gaudium est delectatio cordis in conceptu boni, quod est voluptas. Alb. mag. in top. ch. 234. col. 4.

Gaudium duo naturaliter conseruant: primo temperantia spiritus in sua compositione: secundo larga materia reparantium spirituum loco deperditi. Alb. mag. de mot. ani. l. 1. tract. 2. cap. 6. c. 44. col. 3.

Gaudium est animi diffusio in conceptione boni conuenientis. Alb. Magn. ethicor. 1. tract. 6. cap. 16. char. 18. colum. 3.

Gecolitus est lapis orientis ossis oliuæ similis: tritus, & cum aqua haustus, lapidem de vrina, vesica, & renibus frangit. Alb. magn. 2. de miner. ex tracta. 2. cap. 7. ch. 140. colum. 3.

Gelosia est lapis habens figuram grandinis, & colorem, duritiæ adamantis similis, & tantæ est frigiditatis, vt vix tandem, vel nunquam ab igne calefieri potest, cuius causa est pororum constrictio; iram, luxuriam, & calidas passiones mitigare aiunt. Alb. mag. 2. de mine. ex tract. 2. cap. 7. c. 140. col. 2.

Gemelli in hominibus, si alter est mas, alter fœmina, pauci seruantur ambo. Aristot. de histor. anima. 7. cap. 4. char. 258.

Gemelli nati in Germania duo erant, quorum vnus cũ ferretur iuxta ostia versus latus sinistrum aperiebantur quantumcunque clausa fuissent, & sic fratri accidebat in latere dextro; breui tamen temporis spatiõ ambo defuncti sunt. Alb. mag. de motib. ani. l. 1. tract. 1. cap. 3. c. 41. col. 3.

Gemelli diuersi sexus rarissime superuiuunt; & huius causa est delicatio complexionis humanæ, & materiæ teneritudo, quæ distemperationem diuersarum qualitatum vix sustinere potest, nisi in mulieribus valde fortibus, & paucis. Alb. magn. de ani. l. 9. tract. 1. cap. 5. ch. 87. colum. 3.

Gemelli fiunt quando sperma diuiditur, aut per loca matricis, aut ex eius motu, aut per vices iniectionis spermatis, aut quia multum est sperma. Alb. mag. de ani. l. 15. tract. 2. cap. 7. c. 132. col. 4.

Gemini mas, & fœmina cum oriuntur in genere hominum, minus seruantur; quia non pari tempore mas; & fœmina discernuntur, sed aut marem cunctari, aut fœminam præuenire necesse est. Arist. de gen. ani. 4. cap. 6. char. 253.

Gemini in vnoquoque animali nati seruari possunt, etiã si sint diuersi sexus, in homine vero non possunt, quia homini maxime partus geminatio contra naturæ suæ legem accidit. Arist. probl. 10. nu. 30. c. 435.

Gemini, Libra, & Aquarius, lapidibus debite insculpti reddunt ferẽtes ad amicitiam, & legum obseruantiam promptos. Alb. magn. de miner. ex tract 3. cap. 5. ch. 143. colum. 1.

Geminorum partus fit, & ob diuisionem proiectionis spermatis, & ob impregnationem supra impregnationem. Alb. magn. de anim. l. 9. tract. 2. cap. 6. c. 92. col. 1.

Gemmarum materia communis est aqua non pura, sunt enim vitra naturæ opere producti, cui aquæ est immixtum subtile. Alb. mag. 1. de miner. ex tract. 1. cap. 3. ch. 135. col. 1.

Genæ quibus erubescunt, amatores sunt vini, referuntur ad passionem, quia ebrij genæ semper erubescunt. Arist. physiogno. cap. 10. c. 353.

Gena altera cũ resoluta est, cur non ei admouemus remedia, sed alteri? quoniam cum duo musculi obiecti inter se se genas moueant, si accidat, vt eorũ alteruter resoluatur, reliquus suam vim integram propterea obtinet, trahitque ad se alterũ languentẽ, ita vt pars sana augeatur, ęgra vero distendaf, & trahatur. Hoc quidẽ quoque oculis distortis euenit; nã si pupilla in angulũ vergat ampliorẽ, minoris anguli facta resolutio est, si ad minorem econtra. Alex. aph. probl. 2. nu. 11. c. 729.

Genarum connexitas vocatur pars, quæ interiacet inter oculum, & aurem. Alb.mag. de ani.l.1.tract.2.cap.8. ch.10.colum.2.

Genas qui crassiores habent, ignari sunt. Alb.magn. de ani.l.1.tract.2.cap.8.c.10.col.4.

Genæ rotundæ inuidiam arguunt. Alb.magn.de ani.l.1. tract.2.cap.8.c.10.col.4.

Genæ leues, malæ, & prolixæ loquacitatē importunam arguunt. Alb.magn. de anim.l.1.tract.2.cap.8.char. 10.colum.4.

Generatio an sit, & quot dicatur modis.

GEnerationem quidam antiquorū auferebant, vt Melissus, & Parmenides. Ari.3.de cęlo.ca.1 te.1.c.332

Generari omnia dixerunt antiqui quidam, nullamque rem ingenerabilem esse, & generatas alias quidem incorruptibiles permanere, alias rursus corrumpi, vt Hesiodus. Arist.3.de cęlo.cap.1.tex.3.c.333.

Generari omnia aliqui dixerunt, sed fluere, esse vero fixe nihil: vnum autem quoddam solum persistere, ex quo hæc oīa transfigurari nata sunt, vt Heraclitus Ephesius. Arist.3.de cęlo.cap.1.tex.3.c.333.

Generabile alij omne corpus faciunt, componentes ex superficiebus, & dissoluentes in superficies. Arist.3.de cęlo.cap.1.tex.3.c.333.

Generationem vniuersi corporis esse, nisi sit vacuū, impossibile est. Arist.3.de cęlo.tex.29.c.342.

Generationem dicentibus fieri e superficiebus, cōtingit dicere non fieri e corpore. Arist.3.de cœlo.cap.2.tex. 64.char.354.

Generatio non potest fieri posito materiam primā esse vnum ex elementis, quia eidem contraria ineſſent. Arist.2.de gen.& cor.cap.2.tex.31.c.432.

Generatio non potest fieri, posito materiam primam esse intermedium elementorum. Arist.de gen.& corru. cap.4.tex.39.c.436.

Generatio, & corruptio, si est continua semper aliquod moueri necesse est, vt non deficiant ipsæ transmutationes. Aristot.de generatio.& corrup.sum.3.cap.2. tex.56.char.444.

Generatio si est sempiterna, & ex necessitate est, & si ex necessitate, & sempiterna. Arist.2.de gen.& corr.su.3. cap.3.tex.68.ch.449.

Generationem in æternis esse impossibile est. Aristot.de Xenoph.Zenone, & Gorg.c.917.

Generatorum aliud generatur a natura, aliud ab arte, aliud a casu. Arist.7.metaph.cap.6.tex.22.c.137.

Generatum aliud est ab eo, quod est sub fieri generationis. Simplicius in 1.de cœlo.tex.22.comm.28.chart. 20.colum.1.

Generanti quatuor insunt facultates, generat enim animal, vt mas, vel vt Socrates, vel vt homo, vel vt animal: si fortem, vt mas, si sibi similem generat, vt Socrates, si hominem, simpliciter vt homo, & sic de alio. Io.gram. 4.de gen.ani.cap.3.c.77.col.3.

Generatio est tribus modis, aut simplicium, aut organicorum, aut complexionis, & mixtionis. Auer.phys.6. tex.59.c.130.colum.2.

Generationem non esse ex non esse pure patet ex significato sermonis, qui ait, hoc generari ex hoc. Aue.phy. 8.su.1.tex.4.c.155.col.2.

Generationem, & corruptionem qui negat, in hac scientia non est ei respondendum. Auer.3.de cęlo.ex su.1. tex.4.ch.82.col.1.

Generare simile in specie fit tribus conditionibus: prima est, vt pertingat tempus, in quo habet hanc virtutem: secunda vt cum hoc non habeat occasionem, ista enim impedit hanc actionem: tertia est, vt illud viuum non fit ex eis, quæ fiunt casu, sed per se. Auer.2.de ani.su. 2.tex.34.c.133.col.3.

Generatio, & corruptio dupliciter sumuntur, proprie, & communiter. Proprie non generatur, nec corrumpitur, nisi substantia: secundum quid, vel communiter est generatio, & corruptio accidentium, vt motus corrumpitur in fine temporis. Albertus magnus in prim. physic.tract.3.cap.13.char.56.colum.4.

Generatio tria in se habet: primo continuitatem esse, cuius causa est motus diurnus: secundo diuersitatem generationis, & corruptionis, cuius causa est circulus obliquus: tertio diuersitatem generationum in figuris, & speciebus, cuius causa est diuersitas generantiū, aliquando distantium, aliquando non distantium secundum situs diuersos eorum in circulis suis, & illic sunt orbes stellarum fixarum, & planetarum. Albert. magnus in 2.de cœlo.tract.1.cap.7.char.27.colum.2.

Generabilia dupliciter considerantur. Primo comparantur ad id, quod proxime mouet ad actum generationis, & sic non habent causam suæ generationis, nisi per accidens. Alio modo comparantur ad naturam, cuius virtute fit generatio, & tunc est vt ex homine homo. Alb.mag.in 8.physi.tract.2.cap.9.c.100.col.3.

Generatio potest accipi secundum rationem suæ essentiæ abstracta a motu, vt est sola mutatio, & potest accipi secundum suum esse, vt comparatur coniuncta semper motui, quæ est alteratio coniuncta generationi, quia finis alterationis est generatio. Primo modo habet ens potentia tantum pro subiecto. Secundo modo est subiectum ens actu. Albertus magnus in prim. de generat.& corru.tract.1.cap.21.char.62.colum.2.

Generatio duobus dicitur modis: homo enim generat hominem ex materia cibi vniuoce: Sol autem generat æquiuoce. Albertus magnus de anima.libro 16. tract.1.cap.8.char.138. colum.2.

Generationi substantiæ sensibilis quinque circunstant, quorum primum & principale est, quod omne, quod generatur, educitur de potentia ad actum, & hæc potentia de qua educitur, est intra materiam, & tamen nihil est de substantia materiæ. Secundum, quod omne, quod educitur de potentia ad actum, extrahitur per aliquod mouens, quod aut est vniuocum, aut generato reducitur ad vniuocum. Tertium est, quod omnis motus inferior, qui est in materia generabilium, reducitur ad motum cęli, quod est causa, & mensura huius motus per formam intelligentiæ mouētis motum illum, & per formam stellarum orbis, & virtutes radiorum. Quartum est, quod nihil ex nihilo fit penitus secundum naturam, sed quæcunque fiunt, procedunt ex indeterminatis, & confusis inchoationibus suarum essentiarum, quæ inditæ sunt materiæ. Quintum est, quod nō quodlibet fit ex quolibet, sed omne quod fit, ex aliquo sui generis procedit; & hoc genus ambitu suo, & extensione ambit id, quod fit, & suum contrarium, & ideo contraria sunt vnum in radice sui generis. Alb.mag.in 1.meta.tex.1.cap.8.c.149.col.1.

Generatio dicitur dupliciter; primo est mutatio de non esse ad esse: secundo cum id, quod ponitur in esse, est nobilius, & contra de corruptione. Diuus Thomas in quarto meteor.lect.2. char.217.

Generatio omnis tria habet: primo, quod illud, quod generatur, possit fieri, & generari: secundo, vt hoc possibile positum per virtutem agentis trahatur ad actum: tertio, vt hoc possibile terminetur ad aliquem finem. Alexan.de Ales in 2.metaph.c.41.colum.3.

Generatio duorum cum est reciproca, oportet quodlibet illorum posse habere rationem prioris, & posterioris respectu alterius, vt aer, & aqua. Alexan.de Ales in 8.metaphysicor.text.14.char.256. colum.1.

Generatio quid est, & vt fit.

GEneratio est via in naturam. Aristot.physicorum.2. cap.7.text.14.char.32.

Generatio

Generatio est mutatio ex eo, quod non est, ad id, quod est. Arist.physic.5.cap.1.text.4.char.124.

Generatio simplex est, quæ ex eo, quod non est, mutatur simpliciter in substantiam, & sic de corruptione. Arist.phy.5.cap.2.tex.7.char.126.

Generatio cuiusdam est, quæ ex non albo mutatur in album. Arist.phy.5.cap.2.tex.7.char.126.

Generatio non est motus, quia non ens est illud, quod generatur. Arist.phy.5.cap.4.tex.9.char.127.

Generabile dicetur vno modo, si quod nō erat prius, posterius sit, siue genitum, siue absq; generatione, quandocunque quidem non sit, rursus autem sit. Vno autem si possibile sit, siue veritate diffinito possibili, siue facilitate. Vno vero, si generatio ipsius sit ex eo, quod non est, in id, quod est; siue iam existente, sed per generationem existente, siue etiam nondum existente, verum contingente. Aristot.1.de cœlo,tex.12.char.28.

Generabile est, quod contingit prius non esse. Arist.pri. de cœlo, text.120.char.283.

Generatum omne, aut in aliquo fit, & aut incorporeum erat id, in quo est generatio, aut habebit corpus. Si habebit corpus, duo simul erunt corpora in eodem: id, quod fit: & id, quod præexistit. Si incorporeum, necesse est esse vacuum separatum, quod impossibile esse ostensum est prius. Arist.3.de cœlo.text.54.char.331.

Generatio antequam esset, alij inquiunt esse alterationem, alij aiunt generationem, & alterationem, diuersam esse. Arist.de generat.& corru.cap.1.tex.1.c.378.

Generatio & corruptio simplex non est congregatione, & segregatione, sed cum mutatū fuerit ex hoc in hoc. Aristot.prim.de generat. & corr.cap.2.tex.10.c.387.

Generatio substantiæ est generatio simpliciter, accidentium autem non. Aristot.prim.de generat.& corrup. cap.3.tex.18. char.391.

Generari secundum aliquid dicuntur, quæ non significant substantiam; quæ autem substantiam significant, simpliciter. Aristot.prim.de generatio.& corruptio. cap.3.tex.20. char.363.

Generatio in substātijs est semper alterius corruptio, & corruptio alterius, est generatio alterius. Aristo.prim. de generat.& corru.cap.3.tex.20.char.393.

Generatio est, cum totum transmutatur, non manente aliquo sensibili vt subiecto eodem: sed vt ex genitura tota sanguis, aut ex aqua aer, aut ex aere omni aqua. Arist.de gener.& corr.sum.1.cap.4.tex.23.char.394.

Generatio simplex & naturalis trāsmutatio est opus primarum qualitatum, & opposita corruptio secundum naturam. Arist.meteor.4.sum.1.cap.2.tex.2.ch.599.

Generationis consideratio contra se habet, atque in essentia; nam quæ in generatione posteriora sunt, hæc essentia priora sunt: & quod primum in natura est, hoc vltimum est in generatione. Aristot.de partibus animal.2.cap.1. char.422.

Generatio & mors est communis omnibus animalibus, modi autem differunt specie. Aristot. de iuuen.sen. vit.& mor.& respir.cap.14.char.326.

Generatio est prima participatio cum calido nutritiuo animæ. Aristot.de iuuen.senect.vit.& mort.& respir. cap.14. char.328.

Generationes naturales sunt eorum, quorum generatio ex natura est, & in hac generatione hæc sunt: materia ex qua fit; & agens, a quo eorum, quę natura sunt aliquod est; & illud, quod fit aliquid vt homo, vel planta, aut aliquid talium, quæ maxime dicimus substantias esse. Aristot.7.metaph.cap.6.text.22.char.137.

Generationes aliæ a naturalibus factiones dici possunt, & hæc, aut sunt ab arte, aut potestate, aut a mente; & harum alia fiunt a casu, & a fortuna, vt in factis a natura. Arist.7.metaphy.cap.6.tex.23.char.138.

Generans & genitum in naturalibus tale est, quale generatum; non tamē idem, & vnum numero, sed vnum specie, nisi quod præter naturam fiat, vt equus, & mulus, quod tamen quoque simile est. Aristot.7.metaph. cap.8.tex.28. char.141.

Generatio & corruptio non sunt motus. Aristo.11.metaphy.ex sum.4.cap.3.char.238.

Generata primo fiunt secundum longitudinem, secundo secundum latitudinem, tertio secundum profunditatem. Arist.13.metaphysi.sum.1.cap.2.chart.267.

Generans & generatum sunt duo numero, & vnum in intentione vniuersali. Aristotel.7.metaphysicorum. text.commen.28. char.84.

Generationes voluptates non sunt, neque cum generatione omnes existunt, sed operationes sunt & fines; neque ex his, quę gignuntur, sed ex ijs, quibus vtimur, efficiuntur: finis item nō omnium diuersum quid est, sed eorum, quę ad naturæ perfectionem deducuntur. Arist.7.ethic.ad nicom.cap.12.char.182.

Generationis omnis principium est Diuinorum ad hæc ipsa, quæ hic, certa quædam secundum motum habitudo. Alexan.aphro.de fato.cap.3.char.24.

Generatio est permutatio a virtutibus actiuis in subiectam materiam, secundum ipsas virtutes passiuas, quę fit cum in tali proportione actiuæ ad passiuas extiterint, vt ipsas vincant. Alexander aphrodi.in 4.meteor. cap.3.com.6.char.93. colum.2.

Generatio est principium motus in cunctis rebus naturalibus ad materialem formam. Alexander aphrod.in 4.metaph.com.9.char.132.colum.2.

Generatio est, cum ex eo, quod est in potentia, & ex materia efficitur, quod actu est, & forma. Alexan.aphrodisi. in quarto metaphysicorum, vel secundum lat.5. commen.17.char.142. colum.1.

Generatio est participatio animę nutritiuæ cum calore. Michael Ephes.de respir.char.42. colum.4.

Generatio secundum substantiam est simplex generatio, & quæ secundum substantiam generant, habent principium non solum tēporis, sed etiam ab aliqua rei parte incipiunt. Simpl.in 1.physi.c.34.colum.2.

Generatio substantię non est alteratio, sed sine alteratione non fit. Simpl.in 1.phy.tex.63.c.73.colum.2.

Generatio est secundum mutationem in contrarium. Simpl.in 3.physi.tex.47.char.171.colum.2.

Generatio omnis, & corruptio finita, in tempore finito fit. Simpl.in 6.phy.tex.60.char.356.col.2.

Generatio maxime spectatur dum fit, & non vt primum factum est aliquod. Simplicius in 8.physicorum ex digress.char.412.colum.2.

Generationes violentæ extant, cum ope adhibita quorundam medicamentorum, ipsas in se concipiunt generationes secundum naturam minime obstantes. Psellus in 5.physicorum.c.47.

Generatio est motus species. Ioannes grammaticus in 2. poster.cap.12.char.67.colum.1.

Generatio omnis, & motus in tempore fiunt. Ioannes grammat.in 2.poster.cap.11.char.66. colum.2.

Generatio est mutatio secundum substantiam ex non ente in ens. Ioannes grammaticus in prim.de genera. & corrupt.tex.1.char.5.colum.4.

Generatio aliud facit, alteratio alterum. Ioan.gramma. in pri.de generat.& corrupt.tex.1.c.5.colum.4.

Generatio, & corruptio est a mutatione tēporum anni. Ioan.gram.in 2.de gener.& cor.tex.69.co.56.c.154.

Generatio est processus a non corpore, donec perueniat corpus aliquod, cuius contrarium est corruptio. Auer. epitom.in logicam.char.343.colum.1.

Generatum est compositum ex forma, & subiecto. Auer roes in physi.1.tex.64.char.18. colum.4.

Generatio est exitus eius, quod est in potentia in actum, & est esse non completum. Auerroes physicorum.5. text.16.char.101. columna prima.

Generatio est non ens simpliciter, & per accidens. Auer-

roes in physicor.5.tex.8.char.98.colum.2
Generatio omnis est factio alicuius,quod ante non fuit. Auerr.physi.5.tex.8.char.98.col.2.
Generabile omne est corruptibile.Auer.physi.5.tex.14. ch.100.colum.4.
Generatio non est motus, quia in ea non est perfectio diminuta de genere eius, ad quod est motus, scilicet a genere perfectionis completæ,quia forma est indiuisibilis,& generatio est de non esse.Auer.phy.5.tex.21. ch.102.colum.3.
Generationis,& corruptionis primum est minima pars, quæ inueniri potest de generato; minimum enim de generato finitæ est quantitatis.Auerr.6.physi.tex.37. ch.122.colum.2.
Generatio, & corruptio non sunt diuisibiles, ita vt habeant principium, & finem.Auer.physi.6.tex.43.ch. 126.colum.1.
Generationis motus non est motus, sed finis motus. Auer.phy.8.tex.7.c.156.col.1.
Generatio est quasi finis omnium aliorum motuum. Auer.phy.8.tex.24.c.164.col.3.
Generans est id,quod dat corpori simplici generato formam suam;& omnia accidentia contingentia formæ, quorum vnus est motus in loco.Auerr.phy.8.tex.32. char.168.col.4.
Generationis istorum modus, quæ se mouent ad inuicem,est per accidens;quia sunt quasi instrumenta,per quæ mouent corpora cœlestia,id est, quod homo non dat in generatione hominis, nisi illud quod est, quasi instrumentum: corpora autẽ cœlestia sunt quasi artifex,& virtutes informatiuæ,quas vocat Aristoteles in libro de animalibus,virtutes animæ, fiunt etiã a corporibus cœlestibus. Auer. phy.8.tex.47.ch.177.col.1.
Generatio,aut est alteratio, aut sequitur alterationem. Auer.phy.8.tex.55.ch.180.col.3.
Generatio in tota terra, in eo quod est corpus, possibilis est,& in eo quod quælibet pars eius generabilis est, & est impossibilis,vt tota terra, vt est vnum elementorũ mundi.Auer.2.de cœlo.su.1.tex.104.c.78.col.1.
Generatio est motus,& motus indiget subiecto necessario,& res generata est alia a re,quæ fuit apta vt esset. Auer.3.de cœlo.tex.52.c.100.col.1.
Generabile est,cuius priuationem subsequitur esse.Auer. ex paraph.1.de cœlo.tex.121.c.133.col.2.
Generatio differt ab augmentatione,& nutritione,quia augmentatio, & nutritio est in tempore, generatio in forma,& specie.Auer.meteor.4.c.211.col.1.
Generatum omne generatur ab eo,quod est in actu speciei illius generati.Auer.3.de ani.tex.27.c.173.col.1.
Generabile, & corruptibile est omne illud, cuius causa est generabilis,& corruptibilis. Auer.in 2.metaphys. tex.com.29.char.147.
Generans est illud, quod mouet materiam, donec recipiat formam,idest illud,quod extrahit illam de potẽtia ad actum.Auer.in 7.metaph.tex.co.30.c.85.
Generatio, & corruptio sunt in substantia, & non sunt motus, sed mutationes. Alb.mag. in præd.c.64.col.2.
Generatio si accipiatur,vel in mixta alteratione,qua alteratur materia eius,quod generatur,improprie est motus.Alb.mag.in præd.ch.64.col.2.
Generatio,& corruptio est in substantia,cum totum cõpositum ex materia,& forma transmutatur in totum. Alb.mag.in sex princ.c.38.col.3.
Generatio simplex est, cum totum cõpositum transmutatur in aliud compositũ,vt aer ꝑm speciem, & materiam in aquam.Alb.mag.in 6.princ.c.78.col.3.
Generantur secundum quid, & non simpliciter, omnia ea,quæ non substantiam, sed accidentia significant. Alb.mag.in 6.princ.c.78.col.2.
Generatio non est motus,sed finis motus.Alb.mag.in 5. phy.tract.1.cap.3.ch.68.col.1.
Generatio triplex : alia simplex, alia complexionis, alia corporis organici. Alb.mag.in 6.physic.tract.2.cap.7. ch.74.colum.3.
Generationem duo faciunt, quorum vnum est ex parte materiæ, quæ est ipsa diuisio: aliud sunt qualitates agentes primæ, & alterantes: at cœli materia suscipit formam suam ante vtrumque; & ideo, nec habilitatem materiæ habet ad generationem, nec actionẽ agentis ad generationem.Alb.mag.in 2.de cœlo.tract. 1.cap.1.ch.23.col.1.
Generati essentia tota consistit ex materia, & forma. Alb.magn.in 1.de generat.& corrup.tract.1.cap.21. char.62.col.2.
Generans vnum secundum diuersam actiuam acceptionem,diuersas in aere facit generationes.Alb.mag.in 1. meteor.tract.4.cap.2.c.83.col.3.
Generatum omne propter paucitatem materiæ, ex qua generatur,prius est imperfectum secundum quantitatem,sed ab augmentatiua reducitur ad perfectionem, vt a virtute diminutiua ad contrarium deducitur. Alb.mag.in 2.de ani.tract.2.cap.2.c.16.col.2.
Generans omne actu est, & ideo nihil seipsum generat. Alb.mag.in 2.de ani.tract.2.cap.7.c.18.col.2.
Generatio motus nutrimenti esse non potest,tamen est motus substantialis : quia in generatione noua forma de potẽtia educitur,& esse nouum habet,quod generatur. Alb.mag.de nutrim.& nutri.cap.3.c.64.col.4.
Generans primum est cœlum motum ab intellectu diuino,& separato,& puro.Alb.magn.de nat.& orig.ani. tract.1.cap.3.c.67.col.4.
Generatum,& factum, in quauis natura sit, oportet, vt sit aliquod agens,& aliquod passibile, & illam actionẽ suscipiens. Alb.mag.contra Auerr.de vnit.intel.cap. 3.ch.81.col.1.
Generatio non est eorum, quæ in seipsis manent, quia eorum est generatio, quæ non totum sui habent in seipsis, quia eorum materia non tota in ipsis est. Alb. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.1.l.2.tract.1.cap. 21.ch.266.col.1.
Generatio inquieta, & infinita est propter allationem generantis inquietam,& infinitam. Alb.mag.de caus. & proces.vniuer.a cau.1.l.2.tract.3.cap.1.c.220.co.1.
Generatum ex re alia diminutum est, eo quod per seipsum ad actum perducere non potest. Alb.mag.de cau. & proces.vniuer.a cau.1.l.2.trac.5.cap.3.c.227.col.3.
Generatio nihil aliud est,nisi via a diminutione ad complementum.Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a cau. 1.l.2.tract.5.cap.3.c.227.col.3.
Generabile est omne illud,& solum id, quod potẽtia est alterum.Alb.mag.de caus.& proces.vniuers.a caus.1. l.2.tract.5.cap.1.c.227.col.1.
Generari nullo modo aliquod credibile est, per aliquam virtutem generatiuam in putrefactis, & non possibile alio modo magis naturali generari; licet enim generatio sit ad conseruandam speciem, tamen non generat,nisi individuum,quod post suum complementum incipit generare. Nam si aliquo casu omnes homines perirent,& aliquo modo generaretur homo,& haberet fœminam; per coitum generabit homines, non obstante,quod per coitum non est generatus, qa fœmina illa iuuat generationẽ in hoc,quod facit generãtẽ,qui habet potentiam generatiuã.Contra Auer.8. physi.co.46. Alb.magn.de anim.l.15.tract.1.cap.8.c. 128.colum.3.
Generans id est, quod sibi simile producit. Alb.magn.de ani.l.16.tract.1.cap.8.c.138.col.2.
Generationis motor proximus est intus in spermate, & in actu secundũ virtutẽ;& prima eius origo est a generante,a quo sperma descendit; & remanet in sperma te virtus eius,nec accipit virtutem a matris anima, licet materia incrementũ a menstruo accipiat; & nutri-

mentum

mentum spiritus a spiritu; qui pulsat in arteriis matris, Albert.magn.de anima.lib.16.tractat.1. cap.8. chart.138.colum.2.
Generatio,& corruptio non fiunt in tempore,sed in indiuisibili.D.Tho.in 6.phy.l.5.tex.32.c.92.col.4.
Generatio & corruptio sunt termini alterationis. D. Tho.in 6.phy.l.7.tex.45.char.95.col.4.
Generaretur aliquid frustra, nisi in esse generatum permaneret.D.Tho.in 8.phy.l.15.tex.67.c.139.col.1.
Generatio significatur cum aliquid incipit esse, & determinatum habet essendi modum.D.Thom.in prim.de cœlo.l.24.tex.11.c.24.col.1.
Generatio est acquisitio esse simpliciter per transmutationem.D.Tho.in 3.de cęlo,l.11.te.56.c.66.col.3.
Generatio,& corruptio simplex,est solius substantię.D. Thom.in pri.de gen.& cor.l.6.tex.12.c.7.col.1.
Generationes multæ mediæ sunt inter generationẽ compositorum, & primum principium generationis. D. Tho.in pri.de gen.& cor.l.8.tex. 18.c.8.col.3.
Generari secundum quid dicitur, quod accipit formam accidentalem.D.Thom.in prim.de gen.& corrup.l.9. tex.20.char.9.col.3.
Generationis termini, cum ita se habent, vt vterque sit tota materia alterius, & è conuerso, necesse est, quod vno generato generetur aliud,& è conuerso. D.Tho. in 2.de gen.& cor.l.11.tex.67.c.36.col.2.
Generatio & corruptio non sunt proprie motus speciei, sed mutationes. D.Thom.in prim.de anim. l. 6.tex. 39.char.8.colum.4.
Generatio quæ perfectissima est animę vegetabilis operatio est, per quam aliquid iam quasi in seipso perfectum existens, alteri esse, & perfectionem tradit. D.Tho.in 2.de ani.lec.9.tex.49.char.30.col.3.
Generatio finis est motus alterationis. D. Tho. de ani. mot.lec.3.c.50.col.3.
Generatio partium imperfecta est;totius vero generatio perfecta est.D.Tho.ethic.10.l.5.c.172.col.1.
Generatio est variatio secundum formam substa tialem, non secundum formam accidentalem tantum. Alex. de Ales in 1.metaph.char.12.col.4.
Generari non est aliud, nisi ipsum possibile medium perfici per formam substantialem. Alexand.de Ales in 2.metaph.c.41.col.3.
Generatio est medium inter esse,& non esse: quia quod possibile est,non est adhuc; quod est in termino, iam perfectum est.Alex.de Ales in 2.metaph.c.41.col.4.
Generans vt generando dat formam, sic dat actionem consequentem formam, & dat aspectum ad certum finem consequentem illam formam. Alex.de Ales 2. metaph.char.43.col.4.
Generatur ex aliquo priori possibile omne, quod generatur.Alex.de ales.3.metaph.tex.12.c.67.col.2.
Generatio est terminus alterationis. Alex.de ales in 3. metaph.tex.12.char.67.col.2.
Generatio proprie dicitur, de rebus naturalibus, & nomine actionis vtimur in operatione intellectus, qui nihil constituit extra,vt speculatiua, & practica, quæ respicit actus morales, & actiuos: factio vero est in operatione intellectus, qui respicit habitum factiuũ. Alex.de Ales 7.metaph.tex.23.c.208.col.1.
Generans & genitum sunt similes in forma sua.Alexan. de ales 7.metaph.tex.26.c.210.col.4.
Generatio non est motus,sed est finis motus.Alexan.de ales 11.metaphy.char.325.col.4.
Generationem esse est idem, quod quoddam fieri esse. Alex.de ales 11.metaphy.char.328.col.3.
Generatio est perfectio entis in potentia. Alex. de Ales 12.metaph.tex.8.char.331.col.4.
Genitum de sui ratione est, quod aliquo modo præfuerit in generante, sed tamen genitum aliquando præfuit in generante secundum eandem rationem, & sic genitum sit aliquid simile: aliquando secundum aliquam aliam rationem præfuit in generante,& sic non est simile. Alex.de ales 11.metaph.tex.13.c.333.col.1.
Generatio est prima participatio nutritiuæ animæ in calido sibi proportionali. Pet.de Aluer.de iuuen.& sen. de mor.& vit.& respir.l.17.char.80.col.3.

Generatio è quibus constat, & in quo loco perficitur.

GEnerationes ex oppositionibus sunt, ergo & fallaciæ.Arist.periherm.lib.2.cap.4.char.145.
Generatio & corruptio esse nequit,nisi sit motus. Arist. physi.8.sum.1.cap.1.tex.1.char.194.
Generare alia dẽsitate,& raritate,vel subtilitate, & grossitie,nihil differt.Arist.3.de cœlo.tex.43.char.347.
Generationis subiectum est in potentia, alterationis actu;& in hoc differunt. Arist.1.de gener.& corrupt. cap.2.tex.10.char.387.
Generatio est aliquo modo ex non ente simpliciter,modo alio ex ente semper; ipsum enim potentia ens,actu autem non ens necesse est præexistere. Arist.1.de gener.& cor.cap.3.tex.11.char.388.
Generatio vnius cum sit corruptio alterius, & huius corruptio alterius generatio, ideo incessabilem necesse est esse transmutationem. Arist.1.de generat.& cor.cap.3.tex.17.char.390.
Generatio non deficit,quia generatio sit ex non ente, & corruptio fit in non ens: generatio enim entis est corruptio non entis,& corruptio entis est generatio non entis; & sic materia nunquam denudatur ab altero duorum contrariorum. Aristot.prim.de gen.& cor. cap.3.text.22.chart.393.
Generatio magis apparet, cum transmutatio fiat ex insensibili in sensibile, aut tactu, aut omnibus sensibus, vt cum aqua generatur, aut corrumpitur in aerem; si non manet substantia,est generatio; si manet,est alteratio. Arist.1.de gen.& cor.su.1.cap.4.tex.24.c.394.
Generatur similiter alterum ex altero, & ab aliquo actu existente eiusdem generis, vel eiusdem speciei, vt homo ab homine.Aristot.prim.de gen.& corr.su.2.cap. 12.tex.30.char.397.
Generatur nihil ex glacie,neque ex igne.Arist.de gener. & corrupt.cap.3.tex.21.char.428.
Generatur ex igne aqua, & ex aere terra, & rursus ex aqua ignis,& ex terra aer; sed quia ambarum qualitatum est transmutatio, difficilius fit. Arist.2.de gener. & corrupt.cap.1.tex.26.char.430.
Generatio non fit ex quolibet, sed ratione aliqua, id est, ex determinato. Arist.2.de gener.& corrupt.sum.2. cap.4.tex.40.c.436.
Generatio existit in eo loco,qui est circa medium.Arist. de gen.& cor.su.3.cap.1.tex.51.char.441.
Generatio, & corruptio necesse est esse circa possibile esse,& non esse.Aristot.2.de generat.& corrupt.su.3. cap.1.tex.51.char.441.
Generat nihil seipsum, sed conseruat. Arist.2. de anim. sum.3.tex.47.char.627.
Generata omnia generantur ab eo, quod est in actu. Arist.3.de ani.su.1.cap.4.tex.26.char.661.
Generationis,& corruptionis nõ est possibile quippiam ipsum sibi causã esse, pręexistere enim oportet mouẽs ei,quod mouetur,& generans ei,quod generatur,ipso autem seipso prius nullum est. Aristot.de ani.mot. capit.3.chart.84.
Generationis principia sunt mas, & fœmina: mas est vt quod generationis originem habeat, fœmina materiæ.Arist.de gen.anim.1.cap.2.char.97.
Generat nihil seipsum, sed quod primum extrinsecus mouet,id causa est,sed postquam generatum est, seipsum iam auget. Arist.de gen.anim.2.cap.1.char.144.

Generat

Generat quod eſt vniuocum,vt homo hominem,ſed per ſe augetur. Ariſt.de gen.ani.2.cap.1.c.148.
Generationem ex non ente fieri,impoſſibile eſt. Ariſt.3. metaph.ex ſu.2.cap.3.tex.12.c.50.
Generatio omnis ſupponit aliquod ſempiternum, ſcilicet materiam. Ariſtot.3.metaphyſi. ex ſum.2.cap.3. tex.12.char.50.
Generationis ſi eſſet generatio, abiretur in infinitum, & ſi poſterior, & prior eſt, & ſi fieri, fiebat, ſequitur quod illud,quod fit non fit,dum fit,ergo ſi non eſt dare in infinitum primum fieri,non eſt etiam dare fieri, quod conſequenter ſe habet ad primum.ergo nullum fieri.Ariſt.11.metaph.cap.3.c.240.
Generatorum omne ab aliquo fit, & ex aliquo, & fiunt aliquid.Ariſt.7.metaph.ca p.6.tex.22.c.137.
Generabilium vnumquodque habet materiam determinatam,ex qua fit,quod fit. Ariſto.12.metaph.ex ſu.1. cap.2.tex.8.c.245.
Generatio eſt ex non ente,quod eſt ens in potẽtia. Ariſ. 12.metaph.ex ſum.1.cap.2.tex.8.c.245.
Generatio & corruptio proprie in ijs dicuntur,quę principaliter generantur, & corrumpuntur, quæ cum fiant per annuum Solis circuitũ, accedente Sole,quibus accidit, generantur; recedente corrumpuntur. Alex.aphr.in 3.nat.q.cap.4.c.12.
Generari neceſſario in ſolis ijs verum eſt, quæ circulo ſemper fiunt.Alex.aphr.3.nat.q.cap.5.c.12.
Generatio in infinitum procedit ſucceſſione,& viciſſitudine,ſed nunquam in eodem.Alex.aphr.3.nat.quæſt. cap.5.char.12.
Generatio ſecundum ſubſtantiam non ex contrarijs fit, ſed ex oppoſitione ſecundum contradictionem;quoniam nihil eſt ſubſtantiæ contrarium.Alex.aph.4.nat. q.cap.29.char.23.
Generabilia ex propria priuatione dicũtur generari per mutationem eius, quod ſubijcitur huius priuationi, ideo & per accidens priuatio eſt principium, vt elementum omnium generabilium. Alex. aphro. natur. quæſt.cap.11.ch.8.
Generatio conſtat ex oppoſitis,id eſt ex proprijs eorum, quæ fiunt,priuationibus, & negationibus. Ammo.in 1.de interp.ch.146.
Generatio omnis per tranſmutationem conficitur.The. in1.phy.tex.43.c.17.col.3.
Generabile nullum poteſt eſſe, nec fieri, nec fore ſine tempore.Simp.in præd.c.89.
Generatio huius mundi conſtat ex neceſſitate, & mente. Simplicius in ſecundo phyſicor.tex.9.chart.138. column.2.
Generabilium formarum exemplar neceſſe eſt,ſi omne, quod fit,ab aliqua cauſa fit, quod prius ſumat rationẽ eius,quod fit,& ne fiat temere.Simp.in 2.phy.tex.20. ch.105.colum.1.
Generatio per ſe non eſt eius,quod non eſt,ſed cui accidit id,quod non eſt. Simp.in 5.phyſicor.tex.8.char. 297.colum.1.
Generatio non fit in materia prima, nec in corpore ſimplici. Simplic. in quinto phyſicor. text.9. chart. 298.colum.2.
Generabile omne non ſolum ex aliquo generatur,ſed & ab aliquo; non enim ex materia ſolum fit aliquod, ſed etiam ab efficiente cauſa, ideo non ſufficiunt elementa,ſed neceſſarij ſunt cęli ad generationem.Simp. in 2.de cęlo.tex.21.co.12.c.61.col.3.
Generationis proceſſus omnis fit ab imperfecto ad perfectum, prioraque ſunt poſterioribus imperfectiora. Simp.2.de anim.tex.6.c.25.col.4.
Generatio omnis ab imperfecto incipit,& mediante eo, quod ſecundum habitum perfectum eſt, in eam terminat perfectionem,quæ ſecundum actum conſiſtit. Simp.3.de ani.ex tract.1.tex.1.col.3.
Generatio omnis denominatur a forma, ad quam tendit.Ioan.Gram.in 2.phyſic.tex.7.c.33.col.1.
Generatum habet a forma quod ſit actu,a materia quod ſit potentia. Ioan.gram.in 1.de gen.& corrup.text. 17.com.59.chart.38.
Generatio omnis eſt ex non ente: quia ex materia, quæ omnium habet priuationem, & ex ente, quod potentia eſt omnia. Ioan. gram.in prim.de gen. & cor. tex.21.co.67.char.32.
Generationem qui ponit ex non ente, ait aliquid habere diſpoſitionem, quam nunquam habebat, nec ſimpliciter,nec in ſubiecto,& alterum duorum concedere debet:aut quod eſt tranſmutatum ante tranſmutationem:aut quod tranſmutatio eſt in priuatione,quæ omnia ſunt impoſſibilia; ſed moderni hoc accipiunt, quia aſſueti ſunt a pueris ſic audire: & conſuetudo eſt altera natura. Auer. in phyſicorum prim. text. 71. char.20.col.2.
Generationis primæ partes componuntur ex alteratione,& generatione,quia cum aliquod generatur ex aliquo,vt caro ex ſanguine,primo amittitur qualitas,& accidentia ſanguinis, & fiunt accidentia propria carnis donec amittatur forma ſanguinis, & fiat forma carnis.Auer.phyſi.6.tex.59.c.130.col.2.
Generabile omne naturale habet aliquam quantitatem naturaliter in initio generationis,& fine,& iſta quantitas habet extrema, & medium. Auer.phyſic.6.tex. 91.char.139.colum.1.
Generari ex nihilo aliquid Saraceni dicunt, quia ſentiũt multa comprehenſibilia viſu generari ex rebus incomprehenſibilibus viſu,vt ignis ex aere. Auer.phyſic.8. ſu.1.tex.4.c.155.col.2.
Generationis & corruptionis ſubiectum nõ eſt aliquod demonſtratum. Auer.phy.8.tex.82.c.183.col.1.
Generationis nomen a cœlo vult Ariſtoteles remouere, quòd ſit terminatum in tempore,& ab aliquo. Auer. 1.de cœlo.tex.1.c.8.col.1.
Generationis motus quieſcit cum ens perficitur. Auer. 2.de cœlo.tex.2.c.45.col.3.
Generatio fit per actionem virtutum actiuarum,& paſſionem paſſiuarum.Auer.meteor.4.c.210.col.4.
Generationis eſſe eſt a caliditate, quia commixtio nõ poteſt eſſe niſi per ipſam.Auer.meteor.4.c.210.col.4.
Generatio nõ eſt niſi per complexionem,& mixtionem. Auer.meteor.4.char.210.col.4.
Generatum habere aliquam quidditatẽ ſupponit Auempace.Auer.3.de anim.tex.36.char.177.col.4.
Generatum omne habet cauſam efficientem, & materialem.Auer.1.de gen.ani.cap.20.c.217.col.1.
Generatio eſt ab eo quod eſt in potẽtia, nõ ab eo, quod eſt in actu.Auer.in 1.metaph.tex.co.18.char.8.
Generabilia ſecundum famoſitatem magis dicũtur naturalia, quàm æterna. Auer. in 2.metaphyſic.tex. com.16.char.17.
Generationi magis videtur attribui, quod fiat ex priuatione,quàm ſubiecto priuationis. Auer.7.metaphyſi. tex.com.25.char.82.
Generatio fit ex priuatione,non ex eſſe. Auer.7.metaphyſi.tex.com.25.char.82.
Generatum omne generatione actuali; ideſt, generatione non ceſſabili,generatur a ſuo ſimili.Auer.7.metaphyſic.tex.com.28.char.84.
Generatio perficitur per hæc tria, quia cum aliquid generatur, neceſſe eſt, vt aliquid ſuperfluum, quod non conuenit ad recipiendam formam,diuidatur a ſua materia; & vt aliquid ei addatur, forma ſcilicet, & additio,& diminutio non ſunt ſine tranſmutatione.Auer. in 9.metaph.tex.com.12.char.112.
Generata ex putrefactione quamuis, non fiant ex conuenientibus ſimpliciter,tamen fiunt ex aliqua operatione.Auer.in 12.metaph.tex. co.13.char.140.

Genera-

Generationem ponentes conueniunt in hoc, quod ponunt generationem eſſe tranſmutationem in ſubſtantia,& quod nihil generatur ex nihilo; ſcilicet quod neceſſarium eſt in generatione eſſe ſubiectum, & quod generatum non fit niſi ab eo, quod eſt ſui generis in forma;& iſti diuiduntur. Aliqui enim ponunt, vt eſt Auicenna,quod agens creat formam, & ponit eam in materia, & illud agens non eſt in materia omnino, & vocãt ipſum datorem formarum. Alij,vt Themiſtius, dicunt illud agens inueniri duobus modis, aut abſtractum a materia,aut non.Quod eſt nõ abſtractum,eſt, vt ignis,qui facit ignem, & homo generat hominem; abſtractum vero generat animalia, & plantas, quæ fiunt non a ſimili. Tertia eſt opinio Ariſtotelis, quod agens non facit niſi compoſitum ex materia, & forma mouendo materiã, & trãſmutando eam donec exeat id,quod eſt in potẽtia ad ea ad illam formam in actu, & agens non eſt congregans inter duo, ſed extrahens illud,quod eſt in potẽtia ad actum,& quaſi congregat inter materiam,& formam,ſecundum quod extrahit potentiam ad actum non deſtruendo ſubiectum recipiens potentiam, & tunc efficiuntur in cõpoſito duo, materia,& forma. Auer.in 12.meta.tex.co.18.c.143.
Generans indiuiduum eſt indiuiduum. Auer. in epito. metaph.trac.2.c.173.col.3.
Generatio ſemper ex oppoſitis fit, ac ex eo, quod non fuit.Boet.in lib.de interpret.c.284.
Generatio omnis ex permutatione eius, quod fuit, ſurgit.Boet.in lib.de interp.c.459.
Generatum omne in aliam quodammodo ſubſtantiæ formam permutatur. Boet.in lib.de interp.char.459.
Generatio omnis fit per diuinum aliquod, quod eſt in eo,quod generat.Alb,mag.1.de intel.& intel.tract.1. cap.5.c.51.col.4.
Generatur nihil, niſi forte lapis, in terra inhabitabili. Alb.mag.de natur.locor.diſtinc.2.cap.2.c.99.col.4.
Generatio vegetabilium fit ex ſtellarum motibus, cum mouent elementorum mixtionem, & informant mixtum ad hanc, vel illam ſpeciem, & eodem modo, in generatione ſimilium animalium,vt ait Auicenna.In homine autem non ita, quia anima rationalis datur a datore primo, & non educitur de potentia materiæ. Alb.magn.de propriet.element.lib.1.tract.2. cap.13. char.113.col.2.
Generatio eſt ex inchoatione cuiuſlibet formæ in materia; & quia non omnium inchoatio eſt cuiuſlibet in quolibet, ideo non ex quolibet generatur. Albert. magn. de cauſ. & proceſ. vniuerſ. a cau. prim. lib. 2, tract.1.cap.3.char.200.col.2.
Generatum omne ex humido ſpermatico habet ſuæ generationis ſubſtantiam,& virtutum, ſiue illud humidum ſit in vtero,ſiue in ouo; quod humidum ſi debet habere virtutem generationis,neceſſe eſt habere proprietatem virtutis,& maſculi,& fœminæ. Alb.magn. de ani.l.1.trac.1.cap.5.c.4.col.3.
Generationis & eſſe principium eſt, & conſeruationis eiuſdẽm, & nutrimenti principium, quod per generationem,& eſſe ab illo exiuit. Alber.magn.de anim. l.3.trac.1.cap.6.char.35.col.3.
Generatum omne vniuoce dum generatur, generatur ab aliquo efficiente ſecundum formam, quod habet naturam, & eſt in aliquo, vt in fine generationis; & ſic ex primo mouente,quod habet naturam,& virtutem generandi ex forma ad primum, id eſt ex forma primi vniuoce generantis,vt ex arbore fit arbor. Alb. mag.de ani.l.12.trac.1.cap.1.c.100.col.4.
Generationis diminutio proculdubio creatur a magnitudine corporis. Alber. Magn.de anim.l.18.tract.2. cap.1.char.155.col.3.
Generatio, & corruptio eſt in his inferioribus, vt conſeruetur perpetuum eſſe in eis.D.Tho.in 2.phy.l.12. tex.77.char.28.col.1.
Generabile omne fit ex contrario, vt ex non permanente, & fit ex ſubiecto, vt ex permanente. D.Thom.in pri.de cœlo.l.6.tex.20.char.6.col.1.
Generatio & corruptio in rebus naturalibus eſt, quorum forma non eſt poſitio, & ordo non quidẽ per congregationem,& ſegregationem,ſed quia fit trãſmutatio ex hoc toto, id eſt non diſſoluto in partes in hoc totum,quaſi non congregatum ex aliquibus partibus. D.Tho.in pri.de gen.& cor.l.5.tex.10.c.6.col.2.
Generatio per ſe eſt ex ente in potentia, id eſt ex materia,quæ eſt vt ſubiectum naturalium rerum. D.Tho. in 1.de gen.& cor.lec.7.tex.15.c.8.col.1.
Generantur omnia, & maxime temporalia ex generatione elementorum. D.Tho.in 2.de gen.& cor. lect. 12.tex.69.c.37.col.1.
Generata ex putrefactione non ſunt eadem ſpecie, & generata ex ſpermate, iuxta Auerrois opinionẽ: & ſunt eadem,iuxta opinionem Auicẽnę; & iuxta opinionẽ Ariſtotelis,aliqua poſſunt,& ex ſpermate,& ex putrefactione generari,aliqua non. perfecta enim non poſſunt generari niſi ex ſemine;alia vero imperfecta,quæ ſunt vicina plantis, generari poſſunt ex ſemine, & ex putrefactione,D.Tho.7.metaph.l.3.tex.23.char.471.
Generationẽ aliquam eſſe per ſe, cum refertur ad vnam cauſam,nihil prohibet,cum refertur ad aliam,eſſe per accidens.D.Tho.metaph.7.l.6.tex.23.c.471.
Generatio animalis ex ſpermate, & ſi non ſit a ſperma-te, vt ab vniuoco, quia ſperma non eſt animal, id tamen, a quo eſt ſperma, eſt aliqualiter vniuocum, eo quod fit ex ſpermate: ſperma enim fit ab animali. D. Tho.metaph.7.l.8.tex.31.c.487.
Generatio in viuentibus differt a generatione inanimatorum,qa inanimatum generatur, nõ vt coniunctum, ſiue vnitũ generanti,vt ignis ab igne;in viuentibus autem fit generatio per quandam vnionẽ ad generationis principium. D. Thom. metaphyſicor. 5. lect. 5. tex.5.char.277.
Generatio per ſe in ſe habere debet ſimilitudinem aliquam generati tribus modis. Primo cum forma generati præcedit in generante ſecundum eiuſdem modum eſſendi ex ſimili materia,vt ignis generat ignem. Secundo, cum forma præcedit ſecundum eſſe immateriale,quod habet in mente artificis.Tertio,cum non tota forma,ſed aliqua pars eius, vel pars partis, & hoc nullo modo eſt vniuoca. D.Thom.in 7.metaphyſi.l. 8.tex.29.char.485.
Generans,& genitum ſunt diuerſa numero,& materia, & ſunt vnum forma. Alex. de Ales in 7.metaphyſic. tex.28.c.211.col.4.
Generatio,quæ eſt motus formalis,arguit aliquem motum non formalem, ſed localem tantum, qui motus localis arguit aliquem motorem, qui immobilis mouetur. Alexand. de Ales in 7. metaphyſicor. tex.28. char.213.col.1.

Generationis cauſa, & potentia.

GEnerationis cauſa non excrementi emittendi duplex in animalibus eſt meatus:ſed quia ſeminis natura humida eſt, ideo meatus idem communis cum excremento humidi alimenti habetur. Ariſt. de gen. anim.cap.13.char.109.
Generationum cauſa in rerum natura eſt mas, & fœmina.Ariſt.de gen.ani.2.cap.pri.char.140.
Generationis cauſa efficiẽs eſt potentia, & natura in ſemen coniecta. Alexand.aphrod.in 6.metaphyſic. vel ſecundum Lat.7.com.17.c.143.col.1.
Generandi aptitudinem quod continet, nonnumquam gemellos parit. Ioan.gram.de gen. anima.l.2.cap.6. char.52.colum.4.

Generandi

Generandi aptitudinem obtinent ea animalia, quæ omnibus anni temporibus concipiunt. Ioan.gra.de gen. ani.lib.2.cap.6.char.52.col.4.

Generatio cuiuslibet speciei non perficitur, nisi per aggregationem motuum corporum cœlestium, quod si non essent plures motus eorum, essent otiosi, quod impossibile est. Auer. 2. de cœlo. text. 21. char.51.col.2.

Generatorum ex non simili est principium, Sol, & orbis decliuis, & eorum, quæ generantur ex simili, non tantum est principium simile in specie, sed cum Sole, & orbe decliui. Auerroes in 12. metaphysicor. text. comm.40.chart.152.

Generabilium multiplicatio causa ab vno agente est, & multiplicatio materiarum, in quas agit. Auer.7.metaph.tex.co.28.char.84.

Generatiuæ virtutis organum sunt membra seminaria, vt cerebrum vitutis animalis, & cor uirtutis uitalis. Alb.magn.2.de ani.tract.2.cap.7.c.18.col.2.

Generatiua virtus sita in membris genitalibus imprimit in alimento superfluo virtutem formatiuam, quæ in seminis viscositate retenta cum fuerit in debito loco, format semen in organicum corpus. Alb.magn.in 2.de ani.trac.2.cap.7.c.18.col.2.

Generatiua potentia omnibus viuentibus naturalibus, & non æternis substantijs ineſt. Alb.mag.2.de anim. tract.2.cap.1.c.16.col.1.

Generatiua virtus duplex est. Vna, quæ a generante descendit semen attrahendo, & hæc tribus modis operatur: calore, qui spumosum facit semen, vt spumosum sit spiritu deferente formatiuam virtutem, & eodem calore consumit superfluum humidi seminis, vt efficiatur globosum, vt virtutes, & distinctiones membrorum magis retinere possit. Operatur etiam influendo virtutem formatiuam, quæ est in semine, vt ars in artificiati materia. & etiam operatur ventositate, & instrumento extendente membra genitalia ad actum coitus, & eijciendo semen a masculo in fœminam. Alia virtus est in semine, duo habens instrumenta, duas materias, & duo opera: vnum instrumentorum est calor seminis, qui triplici virtute est informatum, quarum vnam habet a substantia, vt est calor, & illa est virtus solutiua, aut dissolutiua, & subtiliatiua, & alteratiua seminis: secunda virtus cœlestis: tertia est virtus animæ. Duo autem humida sunt materiæ, in quibus hæc operatur: vnum est in substantia seminum, aliud est attractiuum, vt addatur illi, & hoc est humidum sanguinis menstrui. Duo autem opera, aliud est membrorum formatio, aliud, quod attribuitur membris, vt numerus, ordo, situs. Albert. Magn. in 2. de anima. tract. 2. cap. 7. char.18.col.2.

Generatorum nullum omnino simile inuenitur vnum alteri, quia quodlibet punctum habitationis habet virtutes speciales, quibus informatur id, quod locatur in ipso. Albert. Magn. de natur. locor. dist.1. cap.4.char.94.col.3.

Generationis principia ad aliquam speciem non generant, nisi informata ipsa specie. Alb.mag.7.metaph. trac.4.cap.3.c.130.col.3.

Generationis suæ principium in seipso nihil habet. D. Tho.de animal.mot.lec.1.c.46.col.2.

Generationis perpetuæ causa est corpus ingenerabile, & incorruptibile, scilicet corpus cœleste. Alexand.de Ales 12.metaph.tex.56.c.353.col.1.

Generatio in quo est, & eius necessitas.

Generatio, & corruptio omnibus natura consistentibus substantijs, nō est sine sensibilibus corporibus. Arist.2.de gen.& cor.su.1.cap.1.tex.1.c.422.

Generatio animalium fit, quia animalia numero æterna esse non possunt, specie sunt æterna. Aristot.de gen. anim.2.cap.1.char.139.

Generatum omne, & ex aliquo, & ab aliquo, & ad aliqd gigni necesse est. Arist.de gen.ani.2.cap.1.char.144.

Generatio omnis, & interitus in tēpore est. Alex.Aphr. in 2.metaph.vel secund.Lat.3.tex.co.57.c.79.col.2.

Generatio omnis fit per transmutationem materiæ, & materia est indiuiduum generans. Auer.in 7.metaph. tex.co.28.char.84.

Generabile omne non necessario generatur; corruptibile vero omne necessario corrumpitur. Alb.mag.in 1.de cœlo.trac.4.cap.6.char.20.col.4.

Generatio non est necessaria, nisi in esse corruptibili, vbi id, quod secundum se mouere nequiuit, mouet secundum generationis successionem in sibi simili, quia forma in toto luminis processu, non habet constitutionis suum principium, nisi in esse corruptibili. Albert. magn.de caus.& proces.vniuers. a cau.prim.l.2. trac. 1.cap.21.char.206.col.1.

Generans ex hoc generat, quia est mouens, & ex hoc est mouens, quia est actu. D. Thom. de anim. mot. lect.3.char.50.col.3.

Generatio saluari non potest, si forma, & materia non differunt realiter. sic creatio saluari non potest, si essentia, & esse non differunt realiter. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.22.c.207.col.2.

Generatio ideo data est rebus, vt saluetur esse permanens saltem diminuto modo, quia non saluatur, nisi in specie, & non in indiuiduo. Alex.de Ales in 7.metaph.tex.28.char.213.col.2.

Generationis modus, & similitudo, & cognitio.

Generatum, & illud, ex quo generatio fit, simul esse oportet. Arist.3.de cœlo.su.8.cap.1.tex.55.c.351.

Generata in luto, prius in ipsis generantur caput, & superius corporis, post hoc interiora, quæ sunt via nutrimenti, & tandem inferiora. Alb.mag.de animalib. lib.17.tract.2.cap.5.char.151.col.2.

Generatio si fit modo essentiali, & non accidentali, tunc semper est similitudo ad parentes, vel ad auos: quoniam si vincit sperma, erit similis patri; si materia trahat ad se sperma, matri similis erit, & hoc tripliciter esse potest: aut in membro principali, aut secundarijs simul: aut in principali ad se trahit materiam, in secundarijs autem non inuenitur sperma, & tunc in complexione cordis, & sexu similis est matri, in reliquis patri. Si autem econuerso fiat, tunc erit partus in corde & sexu similis patri, & in membris alijs similis matri. Alb.mag.de animal.l.18.tract.1.cap.4.c.153.col.4.

Generatæ rei qualitas maxime cognoscitur per ascendens natiuitatis. Alb.mag.de animalib.lib.20.tract.1. cap.8.char.165.col.4.

Generatio totius speciei differt a generatione partium. D.Tho.Ethic.10.lect.5.char.172.col.1.

Generationis natura, & finis.

Generationis finem esse necesse est, si motus est, quia motus finitus est. Aristot.metaphys.3.sum.2.cap. 3.tex.12.char.50.

Generandi finis hominibus, vt plurimum, est septuagesimus annus, mulieribus quinquagesimus. Aristotel. polit.7.cap.16.char.750.

Generatum per calidum, calidum est sua natura. Alex. aphrod.in 2.de ani.cap.31.c.47.col.4.

Generatiuæ facultatis finis est rerum diuinarum imitatio. Io.gram.2.de ani.tex.33.c.44.col.4.

Generabilia, & corruptibilia mensurantur a tempore, tum quia mouētur, tum etiam qa tempus ea excedit. Auer.

Auer.phy.4.tex.120.char.90.col.1.

Generata res cum fuerit in generatione, nondum est illa res generata. Auer.phy.5.tex.c.100.col.3.

Generabile omne diuisibile esse debet ratione non actu. Auer.7.metaph.tex.co.27.char.83.

Generatio nihil aliud facere optat, nisi formam in materiam inducere. Albert.magn. in prim.de generat.& corrup.tract.1.cap.21.c.62.col.2.

Generabile omne cum eo, quod ex eo generatur, commune habet materiam, & genus intellectuale. Alber. mag.de caus.& proces.vniuer.a cau.prim.l.2. tract. 5. cap.2.char.227.col.2.

Generans non generat sibi idem numero, sed idem specie. D.Tho.2.de gen.& cor. lect.10.tex.59.c.35.c.2.

Generans, & agens semper intendit sibi assimilare passum, & trahere ad terminos suos, sed aliquando non potest omnino assimilare passum, sed assimilat quantum potest. Alexand. de Ales in 10.metaphysic.tex. 25.char.302.col.4.

Generabilia, & corruptibilia, & vt opponuntur.

Generatio opponitur corruptioni, simplex simplici, & singularis singulari. Aristot.phys.8.sum.3.cap. 2.tex.62.char.226.

Generabilia omnia corruptibilia sunt. Arist.1.de cœlo. tex.33.char.277.

Generationi simplici contraria maxime est putrefactio. Aristot.meteor.4.su.1.cap.2.tex.3.char.559.

Generatio, augmentatio, & alteratio, & forma, & materia differunt: materia, quia generatio est in substantia, augmentatio in quantitate, alteratio circa quale. circa formam, quia generatio circa substantiam producit generatum: alteratio circa passibiles qualitates; augmentatio addit aliquid. Ioan.gram. 1.de gen.& cor. tex.15.co.77.char.37.

Generationem vnius corruptionem esse alterius non est verum in omnibus entibus, sed in quibus contrariis existentibus melius, & peius inuenitur. Ioan.gram.1. de gen.& corr.tex.20.c.66.c.32.

Generationis motus, præcedit alios motus, & motus alterationis præcedit generationē per accidens, vt formæ elementorum, sunt qualitates, aut qualitates sequuntur eas. Auer.phy.8.tex.57.c.181.col.4.

Generantes mundum habent concedere vacuum. Auer. 3.de cœlo.tex.29.c.92.col.4.

Generatum omne oportet esse in loco, vel per se, vel per accidens. Auer. prim. de gen.& corrupt.tex.27. char.159.col.4.

Generatio si esset vniuersalis, esset ex non ente. Auer. pri.de gen.& corr.tex.40.char.161.col.3.

Generata ex elementis differunt maxime ab elementis, ita vt dicrnon potest, vt propter raritatem, vel spissitudinem hoc accidat. Auer.1.metaph.tex co.11.ch.6.

Generatio non sequeretur, nisi esset multitudo motuum cœlestium. Alber.magn.in 2.de cœlo.tractat.1. cap.7.char.29.col.2.

Generans non mouet id, quod mouet, nisi quod ei dat suam formam. Alb.magn.3.de cœlo.tracta.1. cap.7. char.47.col.3.

Generata tantum per resolutionem corrumpuntur. Albert.mag.in 3.de cœlo.tract.2.cap.4.char.49.col.4.

Generationis causa finalis, est esse perpetuum. Alb.mag. in 2.de anim.tract.2.cap.1.char.17.col.1.

Generatum consequitur formam per actionem generantis. D.Thom.in poster.c.88.col.1.

Generans quantum dat de forma, tantum dat de loco. Alex.de Ales in 2.metaph.c.45.col.1.

Generans quantum dat de forma, tantum dat de accidente, quod sequitur forma. Alex. de Ales 12.metaphy.cap.25.char.337.col.4.

Generatio dum fit, aliquid destruitur, vt priuatio, & perficitur aliquid per formam, vt materia. Alexan.de Ales 12.metaph.tex.8.c.331.col.4.

Generans mouet graue, & leue, non primo, sed in quantum dat formam, cui competit per se esse sursum, vel deorsum; immediatum autem principium actiuum est grauitas, & leuitas. Pet: de Aluer. in 4.de cœlo. l.2.tex.23.c.75.col.2.

Generatio vt a casu, & vt in artificialibus fit.

Generatio secundum naturam fit, vt semper, & vt sæpe. & quæ extra hæc, est generatio casu, & fortuna. Arist.2.de gen.& cor.cap.4.tex.39.c.436.

Generationum, & motuum, hæc quidem intellectio, illa vero effectio vocatur. quæ quidem a principio, & a specie, est intellectio: quæ ab vltimo intellectionis, effectio. Arist.7.metaph.cap.6.tex.23.char.138.

Generatio eorum, quæ natura sunt, semper similis est: ad numeros enim quosdam definitos, ac terminatos semper fiunt, non autem casu, & fortuna: nec tamen ad exemplar fiunt, quia natura cum sit rationis expers, non fungitur munere suo intelligendo, licet sit causa, vt ordo seruetur. Alex. Aphrod.in 1.metaphys. com.69.char.35.col.1.

Generatio naturalis differt a generatione artificiali, qa non oportet, vt forma domus semper sit a domo, & si aliquando contingat, vt ad eius similitudinem fiat domus, sed semper sperma est ab animali. D.Tho.7.metaph.lect.8.tex.31.char.487.

Generata a casu nō sunt intenta a natura, sed magis vocari debent priuationes generabilium. Alex. de Ales 12.metaph.tex.13.char.333.col.1.

Generationis, vt liber ab Aristotel. conditus:

Generationis librum precedit liber hic de cęlo. Auer. 3.de cœlo.tex.56.char.101.col.3.

Genera, vt diuiduntur, quid significant, & vt differunt.

Genera omnia per species oppositas diuiduntur. Arist. 10.metaph.cap.7.tex.24.c.209.

Genera vniuersalia sunt, vniuersalia autem quibusdam existentibus vniuersalia sunt. Alex.Aphrod.in prim. natur.quæst.cap.3.char.11.

Genera differunt ab ijs, quæ prædicantur de vno, quia de pluribus prædicantur. Porph.5.voc.cap.2.char.34.

Genus dicitur tribus modis. Primo ab vnius habitudine, vt Romani a Romulo. Secundo, quod est vniuscuiusque generationis principium, vel ab eo qui genuit, vt Orestes a Tantalo; vel a loco, in quo quis genitus est, vt Pindarus Thebanus. Tertio, cui subijcitur species: & de hoc tertio apud philosophos est sermo. Porph.5.voc.cap.2.c.37.

Generis diuisio semper est in plures species. Porphir. 5.voc.cap.3.c.40.

Genera differunt ab ijs, quæ prædicantur de pluribus: a specie quidem, quia prædicantur de differentibus specie, species vero de differentibus numero: a differentijs, quia in eo, quod quid est prædicatur genus, differentia in quale quid: a proprio, quia proprium de vna solum specie prædicatur, genus vero de pluribus: ab accidentibus autem, quia prædicatur in quid, accidentia in quale. Porph. 5. voc. cap.2.char.34.

Genera prima non habent constituentes differentias, diuidentes habent. Ammon.in Porph.c.5.col.2.

Genera diuisiuas non constitutiuas habent differentias. Ammon.in Porph.c.4.col.4.

Genus

Genus duplex ſignificatum habet, vel vt analogum, vel cui ſubiicitur ſpecies. Simplic. 3. phyſicorum.text.4. char.143.col.1.

Genus ſi diuidere vis,cape aliud genus illius generis ſuperius,vel inferius:ſi recte diuiſeris in omnes differentias,ac immediatas ſpecies,omnes ſub illis intelligentur:ſi non inſunt,non recte facta eſt diuiſio.Io.gram. in 2.poſter.cap.14.c.69.col.2.

Genera diuerſantur, quædam enim magis affimilantur formæ, & quædam magis materiæ. Auer. in 7.metaph.tex.co.43.c.92.

Genus,apud Ariſtotelem, eſt forma vniuerſalis, & differentia eſt forma particularis. Auer.in 7.metaphyſi. tex.com.43.char.72.

Genus, quod dicitur de omni in rei veritate ſignificat materiam, non autem genus, quod dicitur de omnibus attributis eidem parti. Auer. 10. metaphyſic. tex.co.24.char.128.

Genus aliquando dicitur vniuoce, aliquando ſecundum prius, & poſterius. Auer. 12. metaphyſic.tex. com.2.char.138.

Genus nihil aliud eſt quàm conceptus formarum vniuerſalium ipſius definiti, quæ ſe habent, vt materia, & forma vniuerſalis. Auer. in epitom.metaph.tract. 2.char.174.col.4.

Genera repræſentant materiam, ideo ſunt in potentia in ipſo diffinito. Auer. in epitom. metaph. tract. 2.char.175.col.4.

Genera omnia includuntur in potentia in genere propinquo.Auer.in epito.metaph.c. 175.col.4.

Genera nihil aliud ſunt, quàm repræſentatio,vel exemplar materiarum compoſitarum, quæ ſunt partim actus, partim potentia, & ideo genera habent diffinitiones, vt ſpecies. Auer. in epitom.metaph.tract. 2.char.175.col.4.

Genere in aliquo abſolute id,quod reperitur,eſt in cauſa,vt in eo reperiatur aliquid ſecundum diſpoſitionẽ. Auer.in epitom.metaph.trac.3.c.177.col.3.

Genus actu differentias in ſe non habet,potentia autem habet.Boet.in Porph.ex dial.c.33.

Genus aliud eſt,quod in ſemet ipſo,atque in ſe intelligitur: aliud, quod ad alterius prædicationem refertur: proprietas ipſum conſtituit,relatio facit genus. Boet. in Porphyr.chart.61.

Genus, aut in multitudine, aut in procreatione, aut in paticipatione ſubſtantiæ conſiſtit,ſpecies autem ex figura, aut ex generis ſuppoſitione conſtat. Boet. in Porphyr.char.79.

Genus contrarias differentias in ſe potentia,non autem actu obtinet.Boet.in Porph.char.87.

Genus qui diuidit, nullam formam prætermittere debet.at ſi totum diuidit,& multę ſunt partes,qui diuidit,ſi aliquam prætermittit,minus errat.Boet.in top. Cicer.lib.2.char.807.

Genus cum differat a proprij prædicatione in duobus, in prædicari de pluribus, & in quid, prius tamen differt a proprio in hoc, quòd prædicatur de differentibus ſpecie, quàm in hoc, quod prædicatur in quid. Alb.mag.de prædic.char.12.col.1.

Genus diuiditur ſecundum potentiam, non ſecundum eſſentiam; quia eſſentia generis ſimplex eſt, totaque ſimul poteſt eſſe in omnibus diuidentibus ipſum.Alb. mag.in præd.c.24.col.4.

Genus in ſubalternum, & non ſubalternum diuiditur per accidens.Alb.mag.in præd.c.16.col.1.

Genus in duobus præcipue materiæ aſſimilatur, quorum vnum eſt, quod materia eſt formarum primum ſubiectum, vt & genus eſt ſubiectum primum differentiarum: ſecundum eſt,quod vt genus potentia habet omnes differentias,actu nullas,& hæc poteſtas nõ ipſa natura eſt generis,& ſubſtantia,ſed eſt habitualis inchoatio confuſa, & imperfecta differentiarum, ita & materia poteſtate habet formas, quæ poteſtas non eſt ipſamet materia, ſed eſt habitualis confuſio, & inchoatio formæ ad ſpeciem indiſtincta, & indeterminata. Alb.mag.metaph.tract.1.cap.7.c.101.colum.3.

Genus idem ſimpliciter accipitur,quando ex parte ſubiecti non ſumitur aliqua differẽtia determinans,quæ ſit extranea a natura illius generis.Non eſt autem vnum genus, cum ſumitur circa ſubiectum aliqua differentia extranea a natura illius generis.D.Thomas in poſterio.chart.48.colum.3.

Genus duplex:naturæ,& logicum. Naturæ infra vnum genus ſunt, quæ ſunt infra vnam materiam, & infra vnum primũ ſubiectum.Genus vero logicum eſt conceptus confuſus ſpecificabilis per qualitates differentiales. Alex.de Ales in 5.metaph.text.32.c.163.col.4.

Genus quid eſt, & cur diffiniri non poteſt.

GEnus eſt, quod de pluribus, & differentibus ſpecie in eo, quod quid eſt,prædicatur.Ariſtotel.topico.1. cap.4.char.393.

Genus quod participat omne, vel ſpecies,vel indiuiduũ eſt. Ariſto.topic.lib.4.cap.2.char.453.

Genus dicitur illud,a quo ſunt primo mouente ad eſſe, vt Græci genere,alij a Ione; illi a Græco,hi a Ione primo genitore: & magis qui a patre,quàm qui amare, quia & a fœmina dicuntur, vt a Pyrrha. Ariſtoteles 5.metaphy.cap.28.tex.33.char.115.

Genus dicitur,ſi generatio eorum,quæ eandem ſpeciem habent,continua ſit: at ſi hoc non ſit,non genus erit. Ariſtot.5.metaphy.cap.28.tex.33.char.115.

Generis poſitio in diffinitione hanc vim habet, vt rem diffinitam ab ijs,quæ genere differunt,ſeparet. Alex. aphrod.in 1.libr.prior.c.5.colum.3.

Genera, & ſpecies,ac omnino vniuerſalia non ſunt ſubſtantiæ, ſed particularium ſimilitudines. Alexander aphrodiſien. in 7.metaphyſicorum, vel ſecundum lat. 8.commen.1.char.220.colum.1.

Genus totum eſt; ſpecies & totum,& pars; indiuiduum pars.Alex.& Euſtr.in 2.poſter.c.80.colum.1.

Genus eſt, quod de pluribus differentibus ſpecie in eo, quod quid eſt,prædicatur. Porphir.5.voc.cap.2.c.34.

Genus eſt quoddam totum,indiuiduum pars,ſpecies vero & totum,& pars;ſed pars alterius,totum vero non alterius,ſed in alijs.Porphir.5.voc.cap.3.c.41.

Genera ſunt animi noſtri notiones, non elementa rerum.Themiſtius in primo de anima.cap.29.text.78. char.68. colum.3.

Genus, aut mera notio eſt ſine euidẽti ſoliditate aliqua, ſed ex tenui, ſubobſcuraque ſimilitudine ſingularium collecta,aut nihil. Themiſtius primo de anima.cap.4. tex.8.char.61.colum.2.

Genus formarum genus eſt. Ammo.in Porph.c.1.col.3.

Genus, ſpecies, ac differentia, naturalia dicuntur, eo quòd perficiant vniuerſum animal. Ammon.in Porphir.c.2.colum.2.

Genera a philoſophis fortaſſe deſcripta ſunt ad imitationes hominum,qui familias a primo earum inſtitutore denominandas exiſtimarunt. Ammon. in Porphir.c.4. colum.4.

Genus non diffinitur,quia ſupra genus non eſt genus,ex quo conſtat diffinitio. Ammo.in Porph.c.4.colum.4.

Genus non diffinitur,cum ambigua ſit generis appellatio,decem enim dicitur modis. Ammon. in Porphir. c.5.colum.1.

Genus eſt vox,quæ plura ſignificat,& quæ de multis ſpecie differentibus dicitur, & qua, quid ſit vnumquodque,quæritur.Ammo.in Porph.c.5.col.4.

Genus,& ſpecies ſunt in numero eorum,quæ ad aliquid ſunt.Ammon.in Porphir.char.17.colum.1.

Genus

Genus, ſpecies,& reliquæ quinque voces non habent naturam diſtinctam,ſed in omnibus generibus conſiderantur,ideo de illis non datur diffinitio.Ammonius in porphir.char.7.colum.4.

Genus ideo de animali dicitur, non quia animal eſt, ſed quia eo modo affectũ eſt.Ammo.in porph.c.13.col.1.

Genus in diffinitione materiæ locum tenet; differentia formæ.Ammo.in libr.de interpr.c.39.

Genus, & ſpecies nominis tantum impoſitionem iuxta communem reſpectum indicat. Dex.in prædic.c.32.

Genera ſuprema diffiniri nequeunt, cum ipſorum non ſit ſumere genus.Simpl.in prædic.c.7.

Genus eſt id, quod prædicatur de pluribus ſpecie differentibus in quid. Simpl.in prædic.c.13.

Genus eſt quædam communitas,quæ ſubſtantiæ primo ineſt, quia & illa prima ſubſiſtit, ac per illam reliqua: ſed reliquis generibus ſecundum ordines, ipſa communitas erit tanquam principium. Simplicius in prædicament.char.54.

Genus quædam communitas eſt, quæ æqualiter diſtinctis ſpecie conuenit. Simp.in 4.phy.t.23.c.198.col.2.

Genus per particularem quandam eorum, quæ a ſpecie continentur,rationem terminatur. Simplic.in primo de anima.tex.8.c.3.colum.1.

Genus non dicit commune genus eorum,quę dicuntur ſecũdum prius,& poſterius.Mag.in li.de interp.c.11.

Genus eſt vt totum,ſpecies eſt vt pars. Ioan.gramma.in prim.poſter.cap.5.tex.13.col.3.

Genus dicitur ſubiectum vniuſcuiuſque ſcientię,ex quo omnis terminus datus ſumitur. Ioan.gramma.in pri. poſter.cap.8.chart.21.col.1.

Generis diffinitionẽ accipies ſi diuiſo genere in ſuis ſpeciebus,ac ſpecierum diffinitionibus, quæ partes ipſarum diffinitionum cõmunes ſunt, illa eſt generis diffinitio.Ioan.gramma.in 2.poſter.cap.14.ch.68.col.4.

Genus non eſt confuſum.Ioan.grammat.in prim.phyſi. text.2.char.4.colum.1.

Genus eſt,quod additum eſt differentiæ,& ſpeciei,& impoſſibile eſt imaginari ſpeciem aut differẽtiam abſque genere, quod eſt poſſibile addito accidentali,non autem addito ſubſtantiali. Auerroes ex deſtruct.deſtru. diſput.5.char.33.colum.2.

Genus quodlibet quę conſequuntur,ea non faciunt differentiam ſpecierum. Ioan.grammatic.in 2.de anima. text.106.c.68. colum.4.

Genus eſt,quod ex duobus vniuerſalibus ipſum ſit illud, quod vniuerſalius eſt, & per quod debet fieri reſponſio ad interrogationem factam de aliqua re, quid ſit. Auer.in porphir.cap.2.char.2.col.2.

Genus eſt id,ſub quo ordinata eſt ſpecies.Auerr.in porphir.cap.2.char.2.colum.2.

Generis diffinitio videtur quidem differre ab vltima ſpecie,a mediis vero non item.Auer.in por.c.2.c.2.col.2.

Genus non eſt prædicatum primum,quia non prædicatur primo de aliqua ſpecie ſua, vt hæc ſpecies,quoniã genus prædicatur de pluribus vna ſpecie.Genus ergo primo prædicatur de natura ſibi æquali.hæc aũt natura eſt ſubiectum formæ,quæ eſt materia ipſius appropriata generi, quia nullum genus poteſt eſſe ſine materia. Auer.in poſter.lib.1.tex.41.char.141.colum.4.

Genus nullũ eſſe poteſt ſine materia;caro enim,& quod conſiſtit tali conſiſtentia,eſt materia animalis.Auerr. in poſter. lib.1.tex.41.c.141.col.4.

Genus ponitur inter prædicata prima, cum appropriatur,& non abſolute profertur, quia homo,ſecundum quod homo,eſt animal quoddam, non animal ſimpliciter.Auer.in poſter.lib.1.tex.com.42.char.141.

Generis prædicatio de ſpecie,non eſt prædicatum primũ per ſe,quia genus eſt neceſſarium ſpeciei: ſpecies vero eſt ipſi poſſibilis. Auerroes in poſterior.libro 1. text. comment.44.char.143.

Genus duobus dicitur modis,quorum vnum eſt primo, & vere, & eſt illud,quod ſemper non notificat rẽ,quæ ſit extra diffinitum: & eſt genus,quod dicitur vniuoce,vt animal de homine,& equo.Auerroes epitom.in logic.chart.353.colum.2.

Genera accepta in diffinitionibus, aut ſunt vniuoca, aut multipliciter dicta. Auerr.in 2.de anima.ſum.2.text. 30.char.132.colum.3.

Genus in re non exiſtit actu,vt materia.Auerr.in 7.metaphyſic.tex.43.char.92.

Genus rei propinquum non eſt niſi vnum. Auerro.in 2. poſterio.cap.3.text.20.char.204.

Genus eſt in oibus rebus quædam prima natura, ex qua oĩa,velut ex fonte manant.Boet.in porph.ex dial.c.1.

Genus, & ſpecies non ſunt ipſæ ſubſtantiæ, in quibus genus & ſpecies ſunt,ſed participatio priorum ad ſubteriores,& ſubteriorum ad priores. Boethius in Porphir.ex dialog.char.14.

Genus nihil aliud eſt, quam cogitatio collecta ex ſpecierum ſimilitudine, quæ ſimilitudo ſi eſt in ſingularibus, eſt ſenſibilis: ſi in vniuerſalibus, intelligibilis. Boethius in porphir.char.56.

Genus, vt genus,genus habere non poteſt, ideo nec diffiniti.Boet.in porphir.chart.60.

Genera vnius rei duo eſſe non poſſunt, niſi alterum alteri ſubijciatur. Boet.in porphir.char.74.

Genus omnibus illis,quibus eſt genus,æqualiter eſt genus.Boet.in porphir.char.83.

Genus eſt, quod de pluribus ſpecie differentibus in eo, quod quid eſt,prædicatur. Boet.de diuiſ.char.640.

Genus eſt quodammodo vna multarum ſpecierum ſimilitudo, quæ earum omnium conuenientiam ſubſtantialem mõſtrat, atque ideo eſt collectiuum multarum ſpecierum. Boet.de diuiſio.char.644.

Genus omne ſpeciei ſuæ ſubſtãtialis eſt declaratio.Boet. de diffinitio.chart.652.

Genus eſt,quod de plurib.ſpecie differẽtibus in eo quod quid eſt, prædicatur, vt animal de homine, & equo. Boet.in top.Cicer.lib.2.c.775.Idem de diuiſio.c.649.

Genus omne maius eſt eo, de quo prædicatur, & de eo ſubſtãtialiter prædicatur.Boet.de diffi.top.l.1.c.860.

Genus logicum eſt, vt forma indiſtincta, quæ totum eſt eſſe ſpeciei, ſecundum eſſe informe, & indiſtinctum, diſtinguibile tamen ad formam ſpeciei. Albertus magnus in prædicament.char.10.colum.4.

Genus non habet aliquod commune ſubſtantiale, per quod diffinitio fiat. Alb.mag.de prædica.ch.10.col.3.

Genus eſt aptum de multis prædicari, & ſi actu de vno tantum prædicaretur. Alb.mag.de præd.ch.13.col.3.

Genus eſt totum eſſe ſpeciei,ita vt ſit in poteſtate;& nihil eſt de eius eſſe, quod non ſit in potentia ante vltimum actum,ad quem terminatur potentia. Albertus magnus de prædicab.char.11.col.3.

Generis eſſentia in omnibus per diuiſionem acceptis integra manet, & indiuiſa in quolibet: poteſtas autem partitur,& ſecundum aliquod eius eſt in vno diuidentium,& ſecundum aliud in alio,& in nullo ſecundum totum. Alber.mag.in præd.c.20.col.2.

Genus non eſt materia,ſed forma generaliter, & confuſa, indiſtincta, & diffuſa in materia non determinata per formam,quam quidam appellant inchoationem. Albertus mag.in præd.char.21.colum.4.

Genus eſt forma totius exiſtentis in potentia. Albertus magnus in præd.char.22.colum.1.

Genus prædicatur in quid, quia dicit quid diſtinguibile. Albertus magnus in prædic.char.22.col.1.

Genus,ſpecies,& indiuiduum ſunt principia formabilia. Alber.mag. in prædic.char.25.col.1.

Genus eſt principium differentiæ,& ſpeciei,& ideo tota coordinatio illa reducitur ad genus,vt ad principium. Albertus magnus in prædic.chart.25.colum.1.

Genus de pluribus prædicatur, vt pars: species autem, vt **totum** esse eorum, de quibus prædicatur. Alb.magn. in prædicab.ch.29.col.2.

Genus est primum, inquantum primo constituit essentias, quæ sunt suæ ordinationis, in quibus ipsum, secundum actum, & intellectum, continetur. Alb.mag. in sex princ.char.65.colum.3.

Genus non est vna natura, sed species est vna natura. D. Tho.in 7.phy.l.8.tex.36.ch.115.col.3.

Genus est vnum logice, non autem physice. D.Tho.in 7. phy.lect.8.tex.31.ch.115.col.3.

Genera magis sunt elementa, quia sunt magis vniuersalia. D.Tho.3.metaph.lect.4.tex.4.c.275.

Genus non est præter ea, quæ sunt species generis. Diu. Tho.7.metaph.lect.12.tex.43.ch.515.

Genus de natura sua dicit quod, & quid essentiæ. Alex. de ales in 3.metaph.tex.10.ch.64.col.1.

Generis ratio postulat, vt differentes sint eius qualitates. Alex.de ales 5.metaph.tex.32.c.164.col.1.

Genus, differentia, & species cadunt super esse essentiæ, licet diuersis modis; quia genus cadit super esse essentiæ quasi informabile, & specificabile: differentia cadit super ipsum informationem, & specificationem, & species dicit quid compositum ex ambobus. Alex.de ales in 3.metaph.tex.10.c.64.col.1.

Genus est quædam forma: illud autem, in quod diuiditur, species est: species autem est quædam pars formalis, & qualitatiua generis. Alex.de ales in 5.metaphy. tex.30.ch.159.col.2.

Genus non est proprie diffinibile, quia nostra cognitio nunquam figitur in genere, sed semper quærit speciē, in qua specie specialissima status est. Alex.de ales in 7. metaph.tex.37.c.218.col.2.

Genus, & indiuiduum prohibentur a vera diffinitione, quia genus non dicit formalitatem, sed aliquid in potentia ad formalitatem, & indiuiduum formæ tantū signationem supra formam addit. Ale.de ales in 7.metaph.tex.36.ch.223.col.1.

Genus qui dicit, non dicit totum intellectum rei, quia generis intellectus expectat intellectum differentiarū. Alex.de ales in 10.metaph.tex.26.c.297.col.3.

Genus logicum comprehendit ea, quæ sunt infra vnum conceptum potentialem. Alex.de ales in 10.metaph. tex.26.char.303.colum.3.

Genus naturæ comprehendit ea, quæ sunt infra potentialitatem vnius materiæ. Alex.de ales in 10. metaph. tex.24.char.300.colum.3.

Genus ut prius est, & vt notius.

GEnere sublato auferuntur omnia, quę sub ipso sunt; ideo prius natura. Alexan.Aphrod.in 2.nat.quæst. cap.11.char.3.

Genus differentijs sub se positis prius est, ita vt si genus tollitur, & differentiæ tolluntur, non econtra. Porp. 5.voc.cap.7.char.48.

Genus de nullo conuersim prædicatur. Porph.5.voc. cap.7.chart.49.

Genere quæ differunt, specie, & numero, non autē econuerso differunt. Ammo.in Porph.ch.6.col.1.

Genus prius est formis, quia in ipso causæ ineſt ratio, & si sint in his, quæ cum aliquo conferuntur. Ammon.in Porph.ch.4.col.1.

Genus non potest esse commune illis, in quibus ineſt prius, & posterius, magis, & minus. Sim.in præd.c.32.

Genere cuiusuis cōsiderationis nō cognito, cætera ignota permanebunt. Io.gram.in 1.de ani.tex.6.c.7.col.2.

Generis cognitio quod est in multis, nobis remotior est, & ob id ignotior. Io.gram.in 1.phy.tex.2.c.4.col.1.

Genera priora sunt formis natura, vt anima nostra prior est homine, & equo. Mag.in prior.c.1.col.3.

Genere interempto, species interimitur, & eodem modo differentia interempta, species interimitur. Boeth.in Porph.ex dial.char.37.

Genus, extinctis differentijs diuisiuis, modo maneant constitutiuæ, permanere potest. Boeth. in Por.ch.97.

Genera & species, sublatis indiuiduis, interimi necesse est. Boeth.in præd.ch.129.

Genus natura speciebus suis prius est. Boeth. de diuisione.char.670.

Genere, & differentia interemptis, interimitur species, quia sunt speciebus natura simpliciora. Alb.mag.in 2. topic.char.259.col.2.

Genus secundum esse nusquam est, nisi in speciebus, sic & materia nusquā est, nisi sub alia formetur. Alb.mag. in 1.phy.ex 3.tract.cap.5.c.9.col.2.

Genus prius esse natura, & intellectu, cum separetur ab alijs, & non alia ab ipso, verum est, quod prius est ijs, quorum est principium, & hæ sunt species constitutiuæ: sed non est principium naturæ illius, quę est differētia, & actus, & forma; & ideo non separatur ab ipsa, vt prior natura, sed vt imperfectum a perficiente, & confusum a termināte, & sic quodlibet generū eo magis est principium, quo magis vltimas differētias participat. Alb.mag.in 3.metaph.trac.3.cap.10.c.85.c.3.

Genera, an separantur ab ijs, quorum sunt genera, & per se subsistant.

GEnera nequeunt ab ijs, quorum genera sunt, separari, vt ipsa per se subsistant. Alex.aphr.in 3.metap. vel secundum lat.4.co.20.c.92.col.2.

Genus vt per se subsistens nihil est; vt ratio particularis in specie consistens, specie est posterius. Simp.in 1.de anim.tex.8.ch.3.col.1.

Genera, & species vere subsistunt, ac incorporalia sunt: sensibus enim nullis capiuntur, animo tamen qualia sint consideratione clarescunt. Boet.in Por.ex dial.c.5

Genera, & species, sensibilibus iuncta subsistunt in sensibilibus, intelliguntur autem propter corpora. Boeth. in Porph.chart.56.

Genera, & species non solent intelligi vniuersalia, sed etiam præter corpora subsistere, Plato putat. Boeth. in Porph.char.36.

Genera, & species vniuersalia intelligi, sed in sensibilibus subsistere, Arist.putat. Boet.in Porph.c.56.

Generum, & specierum, Platonis opinionem laudat Boethius, vt ex eius verbis colligitur. Boet.in Porph.c.56.

Generis nomen a specie nullo modo separari potest. Boet.in top.Cic.l.2.ch.778.

Genera quæ diuersa, & quot sint.

GEnere quæ diuersa sunt, plus distant, quam quę specie diuersa. Aristot.10.metaphysicor. cap.9.text. 26.char.212.

Generum diuersorum, & non subalternatim positorum diuersæ sunt species, & differentiæ. Arist.prędicamen. tract.1.cap.4.char.59.

Genere diuersa dicuntur, quorum diuersum est primum subiectum, & non resolvitur alterum in alterum, nec ambo in idem, vt species & materia diuersa genere. Et quæcunque secundum diuersam prædicationis entis figuram dicuntur. Arist.5.metaph.ca.28.tex.33.c.115.

Genera rerum tot sunt, quot prædicamenta. Alex.aphr. in 1.prior.cap.37.ch.65.col.3.

Genera duo eiusdem esse non possunt, nisi sit alterum sub altero. Alex.aphr. in 4.top.cap.2.c.49.col.4.

Genera diuersa sunt, quæ in diuersis sunt prædicamentis. Porph.in præd.ch.9.

Generum diuersorum, causæ diuersæ sunt. Auerro.in 3. metaph.tex.comm.2.ch.19.

Genus,

Genus, vt dicitur de speciebus, & differentijs, & quid continet.

GEnus singulare in duas secari differentias partim nō facile, partim nullo modo fieri potest. non enim desunt, quorum vna tantū est differentia, cætera vero superuacanea sunt; ver.gra.pedatum, bipes, fissipes, multifidum. hæc enim vna potissima est: sin minus, sæpius idem dici necesse erit. Arist.de partib.ani.1.c.2.c.409.

Genera speciebus suis nomina dant, & diffinitiones, species vero indiuiduis suis nomina; debetque genus ex vna, & communi causa, quæ sit in multis esse, non ex multis: at ratio causæ, per quam genus astruitur, non cuiuis est manifesta. Arist.1,de plant.cap.1.c.361.

Genus non videtur participare differentias imas, nam contrarijs idem participaret. Aristoteles septimo metaphysicorum.cap.14.tex.42.char.251.

Genus non est aliud a speciebus, quia si est aliud, est vt materia. Arist.7.metaph.cap.14.tex.43.c.151.

Genus dicitur, vt superficies figurarum, & solidum solidarum, & hoc est subiectum respectu formarum, & quod primum est in definitionibus, cuius differentiæ dicuntur qualitates. Aristoteles quinto metaphysico. cap.78.text.33.char.115.

Genus in pluribus prædicatur, quàm differentia: Alex. aphrod. in 4.topic.cap.6.c.60.colum.2.

Generum ad aliquid differētiæ sunt ad aliquid. Alexan. aphrod.in 6.topic.cap.3.ch.77. colum.2.

Genus vniuscuiusque speciei, familiare, & proprium est. Alexand.& Eustr.in 2.poster.ch.33.colum.2.

Genera ex speciebus tanquam ex partibus componuntur. Alexan.& Eustr.in 2.poster.ch.84.col.1.

Genus semper de specie prædicatur, vt superiora de inferioribus; species vero, nec de proximo genere, nec de alijs superibus prædicatur. Porphi.5.voc.cap.3.c.40.

Genus & species de indiuiduis proprie prædicantur, reliqua autem non quid sint, sed quid ipsis extrinsecus accidunt, declarant. Porph.in præd.char.11.

Genere vel differentia corrupta, perimi simul quæ sub ipsis sunt, necesse est. Porph.5.voc.cap.7.ch.47.

Genus habet omnes potentia differentias, actu vero nullam. Porphir.5.voc.cap.4.char.44.

Genus continet differentiam potestate, differentia vero non continet genus. Porphir.5.voc.cap.7.ch.38.

Genus & differentia commune habent, quod continent species, & si differentia non continet tot, vt genus; & quæ prædicantur de genere, vt genus, de ijs, quæ sub ipso sunt, prædicantur: & quæ prædicantur de differentia, vt differentia, de ea, quæ ex ipsa est, prædicabuntur. Porph.5.voc.cap.7.c.37.

Genus materiæ similis est, differentia formæ. Porphir. 5.voc.cap.7.char.48.

Genus idem, & cognitionem, & rem, cuius est cognitio continet. Ammon.in Porph.char.1.col.4.

Genus si in species diuiditur, dicitur æquè de vnaquaque specie. Ammo.in Porph.char.7.col.2.

Genere sub eodem vt aliquid sit, sufficit communis participatio, & immediata. Simpl.in præd.char.32.

Generis eiusdem esse possunt, quæ per aliquod communius terminantur, non autem eiusdem speciei. Simpl. in 1.de anima.tex.7.char.2.colum.3.

Genera præcedunt differentias generatione, quibus coexistit, ac simul adest post generationem. cum in hominis generatione primo in materia fiat corpus, deinde in hoc subiecto, vt in materia secūda inducatur forma animalis, & eidem postremo aduenit tanquā materiæ proximæ forma humana. Io.gram.1.physi.c.21.col.2.

Genus diuersatur in speciebus per conceptum. Auerro. in poster.libr.2.tex.94.char.233.colum.1.

Genus non est subiectum propinquum formarum. Auerroes physicorum 7.tex.29.char.150.colum.2.

Genus demonstrat materiam, & differentia formam. Auer.2.de anima.sum.1.char.128.col.2.

Genera non habent esse nisi in suis speciebus. Auer roes in 3.metaph.tex.commen.11.char.24.

Genus abundare speciebus dicimus; quia plus virtutis genera habent, quam species. Boeth.in Por.ex dial.c.17.

Genus colligit sua natura species sub se. Boet. in Porph. ex dial.c.27.

Genere interempto, & species interimitur, & eodem modo differentia interempta, species interimitur. Boeth. in Porphir.ex dial.36.

Genera similitudinem substantialem specierum contrahunt, ac ad seipsa reducunt. Boet.in Porph.c.76.

Genus quadā differentię qualitate formatum est, vt procedat in speciem. Boet.in Porphir.ch.206.

Generibus diuersis eandē rem, alia tamen, ac alia ratione, contineri non est absurdum. Boet.in præd.c.186.

Genus non potest esse genus vnius speciei, sed plurium. Boet.in porphir.c.1.

Genus omne de speciebus, quæ sub ipso sunt, vniuoce prædicatur. Boet.in porphir.c.51.

Genus esse non potest, nisi sit aliqua subiecta species. Boet.in porph.c.1.

Genus speciei propriæ totum est, vt vniuersalitas in natura: æquiuocum autem totum quidem in voce est, non autem in natura. Boet.de diuisi.ch.639.

Genus communicat nomine, & differentia cum his, quæ sub ipso sunt; æquiuoca nomine tantum communicant. Boet.de diuisio.char.639.

Genus speciebus materia est, totius autem partes materia sunt. Boet.de diuisio.char.640.

Genus consequitur differentiam, vt differentia est in genere potentia. Alber.mag.de præd.c.10.col.4.

Genus non potest esse vnius solius speciei contentiuum, quia species non exit a genere, nisi per oppositas diuisiuas differētias; non sic autem species se habet ad indiuiduum. Alber.māg.de prædi.c.11.col.1.

Generis potentia determinatur ad actum speciei constitutiuis differentijs, quæ finitæ sunt. Alber.magnus in prædicament.c.16.colum.3.

Genus in plures species diuiditur, quia differentia non habet actum, nisi per oppositionem: & nihil sibi ipsi est oppositum, sed ei opponitur, cui contrariatur. Alber.mag.in prædic.char.17.colum.2.

Genus se habet ad differentiam, vt ens perfectum perficiendū per differentiam. Alb.mag.in præd.c.24.col.4.

Genus & proprium vnam sequitur speciem, non secundum naturam, quia sic genus est prius specie, sed secundum consequentiæ rationem. Albertus magnus in prædicament.c.29.col.3.

Genus, & species, & si significent quale quid, tamen non prædicantur in quale. Alb.mag.in prædi.c.30.col.4.

Genus non est genus differentiæ. Albertus magnus in prædicam.c.32. colum.2.

Genus, & differentia non vere prædicantur, nisi de specie, quia genus in specie est actu, differentia est actus speciei dans esse. Alber.mag.in prædica.c.31.col.2.

Genus, & species ad vnam pertinent naturam. Albertus mag.in prædicam.char.44. col.1.

Generis conuenientia minor est conuenientia speciei, ideo secundum speciem qualitatis genus appellauit, quia parum in se conueniunt, sed in solo genere. Alb. mag.in prædicament.c.54.colum.2.

Genus dicitur in quantum est primum formabile subiectum ad determinationem omnium contentorum in forma speciei, & indiuidui. Albertus magnus in sex. princ.char.65.colum.3.

Generis ab vnitate dependent omnia, quæ in illo genere sunt. Albert.magn.de caus.& proceſſ.vniuers.a prim. caus.lib.1.tract.4.cap.4.char.196.colum.1.

Genus cum in pluribus reperiatur, quàm differentia,

hoc est ratione diuisibilitatis, non ratione simplicitatis. Alb.mag.in 3.metaph.tract.3.cap.9.c.85.col.3.
Generis habitudo ad differentiam est idem, & econuerso ab habitudine subiecti ad propriam passionem. Alb. mag.7.metaph.tract.1.cap.10.c.122.col.4.
Genus non datur,quod sub se vnam tantum habeat speciem.D.Tho.in post.ch.45.col.2.
Genus per se sumptum non potest prædicari de differētia per se.D.Tho.3.metaph.l.8.tex.10.c.147.
Generis,vel speciei natura est id, quod significat diffinitio dicens,quid est res.D.Tho.5.meta.l.2.te.2.c.259.
Genus idem diuersas continere potest in se differentias, vt indeterminatum continet in se diuersa determinata.D.Tho.in 7.metaph.l.12.tex.43.c.516.
Genus physice loquendo a materia sumitur,logice vero nihil prohibet, quod conueniant in genere in quantum conueniunt in vna communi ratione,vel substantiæ,vel qualitatis,vel cuiuslibet alterius huiuscemodi. D.Tho.10.metaph.l.12.tex.6.c.746.
Generis non quælibet diuersitas obiecti requirit diuersas potentias,sed sola illa,quæ respicit formalem rationem obiecti.D.Tho.ethic.6.l.1.c.100.col.3.
Genus hanc habitudinem habet ad differentiam, quod conceptus generis est extra conceptum differentiæ, licet ambo concurrant ad conceptum speciei. Alex.de ales in 3.metaph.tex.10.ch.63.col.2.
Genus non prædicatur de differentijs per se primo modo,quia illud per se prædicatur de aliquo,quod est de conceptu illius. Ale.de ales in 3.meta.te.10.c.64.c.1.
Genus, quod reuera est genus, alium conceptum dicere debet a differentijs. Alex. de ales in 3.metaphyc.tex. 10.char.64.colum.2.
Genus cum prædicatur per accidens de differentijs, per consequens videtur, quod prædicetur mediante specie.Alex.de ales in 3.metaph.tex.10.c.64.col.2.
Genus de specie per se prædicatur.Alex.de ales in 3.metaph.tex.10.ch.64.col.2.
Genus, & species dicunt vnam, & eandem rem; genus per modum potentiæ, & per modum informabilis; species per modum perfectionis est actus.Alex.de ales in 3.metaph.tex.17.ch.65.col.3.
Genus respectu differentiæ dicit conceptum confusum, differentia distinctum. Alex.de ales in 5.metaph.tex. 32.ch.174.col.1.
Genus quod dicit sub quadam communitate, & minori certificatione, idem dicet differentia sub maiori certificatione. Alex.de ales in 7.metaph.tex.42.c.228.c.1.
Genus habet habitudinem ad differentiam, vt potentia ad actum.Alex.de ales in 10.meta.tex.13.c.189.col.1.
Genus differt a specie, quia genus sumitur a potentia, species ab actu. Alex.de ales in 10.metaphy.tex.26. ch.303.colum.2.
Generi intimiores sunt differentię,quam indiuidua speciei.Alex.de ales in 10. metaphy.tex.24.c.300.col.1.
Genus est magis diuisibile, quam species, quia continet plura in potentia,duas scilicet differentias:species vero magis diuisibilis est quam genus,quia continet plura actu.Alex.de ales 11.metaphy.tex.1.ch.306.col.1.
Genus potestate dicitur continere differentias,quia differentiæ ex eo nascuntur,non quod in eo prius latitātes prodeant,sed quia vt inchoatæ in ipsa forma generica indistincte ad propriū actum, distincte, & perfecte ex eo originē trahāt.Tho.de Vio in prēd.c.22.c.1.

Genus vt ad aliquid est.

GEnera esse non possunt,nisi sit aliqua species. Amm. in præd.char.111.
Genus,species,differentia,proprium,& accidens,vnumquodque horum potest ad alterum esse genus,species, differētia,propriū,& accidēs.Alb.mag.in p̄d.c.32.c.1

Generum accidentium, præter qualitatem, & quantitatē,nullum absolutū est. Alb.mag. in præd.c.42.col.3.

Genus vt cognoscitur, & ad quid vtilis est eius cognitio, & quibus in vsu fuit.

GEnus magis cognoscif p negationē differētiarū; est n. sicut materia.Ari.10.metap.cap.7.te.24.ch.209.
Genus,& reliquæ quinque voces ad grāmaticā, rhetoricā,diffinitionemq; vtilia sunt.Boet.in Por.ex dial.c.3.
Generum,& specierum nomina primo apud ciuiles politicos in vsu fuere, ac ab illis ad vsum philosophiæ sumptæ sunt; differentiæ autem primo in vsu philosophis fuere.Alb.mag.in præd.c.18.col.3.

Genus vt generalissimum.

GEnerum supremorum ratiocinationes,ac probationes non demonstratiuæ sunt,sed ex posterioribus, quidquid de ipsis probamus, ratiocinationes efficimus.Alex.aphr.in 1.prior.cap.28.c.51.col.3.
Generalissimum est, supra quod non est aliud supraueniens genus. Porph.5.voc.cap.3.ch.36.
Generalissimum est,quod cum sit genus,non potest esse species.Porph.5.voc.cap.3.ch.38.
Generum supremorum exquisitę diffinitiones reddi non possunt.Dex.in prædic.ch.3.
Generalissima per ea,quæ per se propria sunt, describūtur:indiuidua per ea, quæ priuatim accidunt.Io.gra. in 1.de anima.tex.4.ch.6.col.2.
Genera generalissima existimata sunt esse elementa magis,quam alia genera,quia sunt simpliciora;non enim habent differentias,nec genus,nisi dictum multipliciter.Auer.in 3.metaph.su.1.tex.co.4.ch.50.
Genere primo nihil est propinquius materię primę,ideo non habet diffinitionem, nisi per modum similitudinis.Auer.in epit.metaph.tract.2.c.175.col.4.
Genus generalissimum est simplex, genera subalterna sunt composita ex genere superiori,& ex differentia, per quam diuiditur istud genus.Auerr.in 3.metaphy. tex.commen.11.char.24.
Genera generalissima sunt, supra quæ non possunt alia genera inueniri.Boeth.in Porph.ch.17.
Genera summa ad vnum commune genus reduci non possunt.Boet.in Porph.c.26.
Genera generalissima sunt,quæ de cæteris,vt genera prędicantur,nec vllis alijs,vt species,supponuntur. Boet. in Porph.char.69.
Genus generalissimum, nisi per negationem, notificari potest, quia nihil habet, quod de ipso affirmetur, & hoc est propter suam simplicitatis rationē. Alb.mag. in prædicab.char.15.col.1.
Genera prima,vel cōsiderantur, vt partes entis, & principia diuersitatis rerum,& sic a metaphysico considerantur: vel vt sunt prædicabilia, & ordinabilia,& sic pertinent ad logicam. Alb.magn.in præd.c.33.col.2.
Generalissimorum genera aliqua proprie magis dicuntur genera, vt substantia, quantitas, & qualitas: alia proprie dicūtur principia,vt reliqua; relatio,& genus, & primum dici potest.Alb.mag.in 6.princ.c.65.col.3.
Genus generalissimū,& si nō dicit quale in actu,dicit tñ quale in potentia. Thom.de Vio.in præd.c.48.col.2.

Genus vt subalternum.

GEnerum subalternorum nihil prohibet eadem esse differentias. Aristotel.prædic. tractat.prim. capit. 4.chart.59.
Generum subalternorum maximæ rationes, & considerationes sunt. Aristot. prim. prior.capit.28.text. 2.chart.206.

Generum

Generum subalternorum omnes fere considerationes sunt. Alex.aphro.in 1.prior.cap.28.c.51.col.3.
Genus subalternū est,quod,& genus,& species esse potest,ad aliud,& aliud relatū. Porph.5.voc.c.38.col.3.
Genera subalterna sunt illa,quæ ita sunt genera, ne alterum sub altero collocetur.Boet.in Porph.char.71.
Genera subalterna sunt media, non participatione extremorum, sed ordine, & positione. Albertus magnus in prædicament.char.51. colum.1.

Genus vt vnum est, & ut in scientia est subiectum.

GEnus non est vnum,quod est,sed ob hoc latent multa. Arist.phy.7.sum.4.cap.1.text.31.char.189.
Genus in vnaquaque specie vnum est, differentiæ multæ. Porph.5.voc.cap.7.char.48.
Genus vnum natura,vt aliqua infra illud genus sint,duo requiruntur: primo,vt habeant vnum subiectum proximum,ad quod resoluuntur: & sint infra vnam materiam transmutationis.Alexander de Ales in quinto metaphys.text.32.char.164.colum.3.
Genus subiectum vt sit, affectio quid sit, proloquium, & quid sit,& vt sit,scire oportet.Themist.in 1.poster. cap.21.char.5. colum.1.
Genus vnum est,cuius eadem prima principia sunt.Themist.in 1.poster.cap.43.char.7. colum.4.
Genus, quia non dicit proprie vnitatem, quæ diuiditur in species, ideo proprie specierum non est numerus. Alexander de Ales in 10.metaphysic. char.276.col.4.

Genus ut causa.

GEnera causarum quatuor,forma, efficiens, materia, & finis.Themistius in 2.poster.char.1. colum.4.

Genus ut ad quæstiones pertinet.

GEeneris locus 1.Est inspicere ad omnia,quæ ei sunt cognata, quod dicitur, si de alijs non prædicatur,vt est in accidente, vt si voluptatis bonū ponatur genus, si aliqua voluptas nō bonum.Arist.top.l.4.c.1.c.447.
Generis locus 2.Si non in eo,quod quid est,prędicatur, quod positum est genus, sed vt accidens, vt album de niue. Arist.topic.libr.4.cap.1.char.447.
Generis locus 3.In accidentis diffinitione aspiciendum, si aptatur ad dictum genus.Arist.top.lib.4.c.1.c.448.
Generis locus 4.Aspiciendum,si non in eadem diuisione est genus,& species,sed hęc substantia,illud quale:aut hoc quidem aliquid,illud quale,vt nix,& cignus.Aristot.topic.lib.4.cap.1.char.448.
Genus in eadē diuisione oportet esse speciei;nam si species substantia,& genus substantia:si quale quippiam est species,quale quoque genus est. Aristoteles topic. libr.4.cap.1.char.448.
Generis locus 5. Si necesse fuerit, vel contigerit genus participare quod positum est in genere inspiciendum, quia genera non participant species,species vero participant genera. Arist.top.lib.4.cap.1.char.448.
Generis locus 6. Si de aliquo assignata species vera est, genus autem non.Arist.top.lib.4.cap.1.char.449.
Generis locus 7.Si nullam specierum contingit participare,quod positū est in genere. Arist.top.l.4.c.1.c.449.
Generis locus 8. Si de pluribus dicitur quā genus,quod in genere positum est.Arist.top.lib.4.cap.1.char.450.
Generis locus 9. Si de æqualibus genus,& species dicantur.Arist.top.lib.4.cap.1.char.450.
Generis locus 10.Videtur,& si alicuius indifferentium specie non sit genus, quod dictum est genus: vel non videatur. Arist.top.lib.4.cap.1.char.450.
Generis locus 11. Considerandum, si quod aliud genus est assignatæ speciei, quod neque continet assignatum genus,neque sub illo est.Arist.top.libr.4.cap.2.c.450.
Generis locus 12.Videndum,si neutrum est in assignato genere; nam si neque subalterna sunt genera, nec sub eodem ambo,non erit quod assignatum est genus.Aristot.top.libr.4.cap.2.chart.451.
Generis locus 13. Considerandum,& genus generis assignati, & sic semper superius genus,si oīa prædicantur de specie,& in eo quod qd est.Arist.top.l.4.c.2.c.451.
Generis locus 14.Si genus participat speciem,vel ipsum, vel aliquod superiorum.Arist.top.libr.4.cap.2.c.451.
Generis locus 15.De quibus species,quę posita est,vt genus prędicatur,considerandum,si & assignatū genus, in eo quod quid est,de ipsis eisdem dicatur,de quibus & species: similiter,& si omnia,quæ supra genus:nā si alicubi dissonet non est genus.Arist.top.l.4.c.2.c.452.
Generis locus 16.Generum rationes considerandę sunt, si aptantur ad assignatam speciem, & ad participantia speciem: rationes enim generum necesse est prædicari de specie,& de ijs,quæ speciem participant,&si in aliquo dissonant, non est genus. Aristoteles topicorum libr.4.cap.2.char.453.
Generis locus 17. Si differentiam, vt genus assignauit. Aristot.top.lib.4.cap.2.char.453.
Generis locus 18.Si differentiam in genere posuit,vt speciem. Arist.top.lib.4.cap.2.char.453.
Generis locus 19.Si genus in specie posuit. Aristot.top. libr.4.cap.2.chart.453.
Generis locus 20. Si differentiam in specie posuit.Arist. top.lib.4.cap.2.char.454.
Generis locus 21. Si differentiam genus posuit. Aristot. top.lib.4.cap.2.char.454.
Generis locus 22.Si genus,vt differentiam dixit.Aristo. top.lib.4.cap.2.char.454.
Generis locus 23. Si nulla differentia generis prædicatur de assignata specie,nec genus prædicabitur.Aristo. top.lib.4.cap.2. char.455.
Generis locus 24.Si prius est natura species,& simul interimit genus.Arist.top.lib.4.cap.2.char.455.
Generis locus 25.Si contingit relinquere dictum genus, vt differētiam,neutrum erit dictorum genus,vel differentia:videtur enim genus,& differētia sequi quandiu fuerit species. Aristote.top.libr.4.cap.2.char.455.
Generis locus 26.Inspiciendum,si quod in genere positum est,participat aliquid contrariū generi,vel si contingit participare, nam idem contraria simul participabit.Arist.top.lib.4.cap.3.char.455.
Generis locus 27. Si quippiā communicat species, quod impossibile est omnino inesse ijs,quę sunt sub genere. Arist.top.libr.4.cap.3.char.455.
Generis locus 28.Si ęquiuoca sit species generis elementis vtenti,ijs,quæ dicta sunt ad æquiuocum, quia genus,& species vniuoca sunt. Arist.top.lib.4.c.3.c.455.
Generis locus 29. Inspiciendum, si contingit aliam speciem esse dicti generis, quia omne genus plures habet species.Arist.top.lib.4.cap.3. char.455.
Generis locus 30. Si translatum aliquod, vt genus assignauit.Arist.top.lib.4.cap.3.char.456.
Generis locus 31. Si contrarium speciei aliquid sit, & si in eodem genere contrarium speciei, cum non sit contrarium generi. Arist.top.lib.4.cap.3.char.456.
Generis locus 32. Si contrarium est generi,considerandum si contrarium in contrario:necesse enim est contrarium in contrario esse,si sit contrarium generi. Aristot.top.libr.4.cap.3.char.455.
Generis locus 33. Si omnino in nullo genere, quod speciei est contrarium,sed ipsum genus. Aristote.topico. libr.4.cap.3.char.456.
Generis locus 34.Si contrarium est alicui,& genus,& species,& horum est aliquod medium,illorum non. Aristot.top.libr.4.cap.3.char.456.
Generis locus 35. Si est aliquod vtrisque medium, &

speciebus, & generibus: non similiter autem, sed horum secundum negationem, illorum vero, vt subiectum. Arist.top.l.4.cap.3.c.456.

Generis locus 36. Quando non est contrarium generi, considerandum non solum si contrarium in eodem genere, sed & medium; in quo enim extrema, & mediū. Arist.top.l.4.cap.3.c.457.

Generis locus 37. Si genus contrarium alicui, species nulli. Arist.top.l.4.cap.3.c.457.

Generis locus 38. Si contrariū speciei in dicto genere, cū non sit contrarium generi. Arist.top.l.4.cap.3.c.457.

Generis locus 39. Si medium in dicto genere; nā in quo medium, & extrema. Arist.top.l.4.cap.3.c.457.

Generis locus 40. Si contrarium sit generi considerandum, & si contrarium in contrario. Aristot.topic.l.4. cap.4.char.457.

Generis locus 41. In casibus, & coniugatis, si similiter sequuntur, & interimenti, & constituenti. Arist.top.l.4. cap.4.char.458.

Generis locus 42. In ijs, quę similiter se habent inuicem. Arist.top.l.4.cap.4.ch.458.

Generis locus 43. In generationibus, & corruptionibus videndum est. Arist.top.l.4.cap.4.c.458.

Generis locus 44. In generatiuis, & corruptiuis, in potētijs, & vsibus, & omnino secundum quamlibet similitudinem. Arist.top.l.4.cap.4.c.458.

Generis locus 45. Si priuatio sit, quod opponitur speciei, duobus modis est interimere. Primo si in assignato genere est oppositum, aut enim in nullo genere eodem simpliciter est priuatio, aut non in vltimo. Secundo autem si & generi, & speciei opponitur priuatio, non est autem oppositum in opposito: nec quod assignatum est, in assignato erit. Aristot.topicor.l.4.cap. 4.char.458.

Generis locus 46. Construenti vno modo vtendum vt si oppositum in opposito, & propositum in proposito. Arist.top.l.4.cap.4.c.459.

Generis locus 47. In negationibus considerandum est econuerso, vt in accidente dicebatur. Aristo.top.l.4. cap.4.char.459.

Generis locus 48. Si species est ad aliquid, & genus est ad aliquid. Arist.top.l.4.cap.4.c.458.

Generis locus 49. Si genus est ad aliquid, non necesse, & species. Arist.top.l.4.cap.4.c.459.

Generis locus 50. Si non ad idem dicitur species, & secūdum se, & secundum genus. Aristot.topicor.lib.4. cap.4.char.450.

Generis locus 51. Si non ad idem, & secundum genus dicitur, & secundum omnia genera. Aristot. topic.l.4. cap.4.chart.459.

Generis locus 52. Si similiter dicitur genus, & species secundum casus. Arist.top.l.4.cap.4.c.460.

Generis locus 53. Si similiter ad aliquid secundum casus dicta, non similiter conuertuntur. Arist.topic.l.4. cap.4.char.460.

Generis locus 54. Si non ad æqualia species, & genus dicitur. Arist.top.l.4.cap.4.ch.460.

Generis locus 55. Videndum si oppositi est oppositum genus. Arist.top.l.4.cap.4.ch.461.

Generis locus 56. & 57. Ad aliquid quæ dicuntur, alia ex necessitate in eis, aut circa ea sunt, ad quæ dicuntur, vt habitus, & dispositio, & commensuratio (in alio enim nullo possibile est esse, quæ dicta sunt, quā in eis, ad q̄ dīr) alia autem non necesse est quidem in eis esse ad q̄ dicuntur. Contingit tamē, vt scibile in anima; alia simpliciter non contingit esse in eis, ad quæ dicuntur, vt contrarium in contrario, considerare igitur oportet, si quis in genere ponat, quod tale est, in non tali. Aristo. top.l.4.cap.4.ch.461.

Generis locus 58. Si habitū in actu posuit, aut actū in habitu, nō est genus, quod tale est. Ari.top.l.4.c.5.c.462.

Generis locus 59. Si habitum in consequentem potentiam ordinant, peccant. Aristot. topicor.lib.4.capit. 5.chart.462.

Generis locus 60. Si quod sequitur quouis modo, vt genus ponunt. Arist.top.l.4.cap.5.c.462.

Generis locus 61. Si in aliquo nata sunt vtraque fieri, in quo enim species, & genus. Aristot.topicor.libr.4. cap.5.chart.463.

Generis locus 62. Si secundum quid species dictum genus participat: non enim videtur secundum quid participari genus. Arist.top.l.4.cap.5.c.463.

Generis locus 63. Latent quandoque, & totum in parte ponentes. Arist.top.l.4.cap.5.c.464.

Generis locus 64. Si quid vituperandorum, aut fugiendorum in potestate, aut potente posuit. Arist.top.l.4. cap.5.chart.464.

Generis locus 65. Si quod propter se honorabilium, & eligibilium, in potestate, vel potente, vel effectiuo posuit. Arist.top.l.4.cap.5.char.464.

Generis locus 66. Si quid eorum, quæ sunt in duobus generibus, vel pluribus, in altero posuit. Arist.topic.lib. 4.cap.5.char.464.

Generis locus 67. Si genus, vt differentiam, & differentiam, vt genus assignauit. Arist. top.l.4.cap.5.ch.464.

Generis locus 68. Si passionem in genere eius, quod passum est, ponunt. Arist.top.l.4.cap.5.ch.465.

Generis locus 69. Si passionem cuius est passio, illius genus dicit esse. Arist.top.l.4.cap.5.ch.465.

Generis locus 70. Si omnino, quod assignatum est, nullius est genus. Arist.top.l.4.cap.6.ch.465.

Generis locus 71. Considerandum ex eo, quod nihil eorum differt specie, quæ participant genus assignatum. Arist.top.l.4.cap.6.ch.465.

Generis locus 72. Si quod omnia sequitur, genus, vel differentiam dixit. Arist.top.l.4.cap.6.ch.467.

Generis locus 73. Si in subiecta specie est, quod assignatum genus dicitur. Arist.top.l.4.cap.6.ch.467.

Generis locus 74. Si non vniuocum sit genus speciei. Arist.top.l.4.cap.6.c.467.

Generis locus 75. Si existente contrario speciei, & generi, quod melius contrariorum est, in peiori genere ponit. Arist.top.l.4.cap.6.ch.467.

Generis locus 76. Si eodem similiter ad vtraque se habente, in peiore, & in meliore genere ponit. Arist.top. l.4.cap.6.ch.467.

Generis locus 77. Ex magis, & minus destruēti, si genus suscipit magis, species autem non suscipit, nec ipsa, neque quod ab ipsa dicitur. Aristo.top.l.4.cap.6.ch.468.

Generis locus 78. Quod magis videtur, vel similiter, non est genus, manifestum, quod neque quod assignatum est. Arist.top.l.4.cap.6.ch.468.

Generis locus 79. Si de quibus assignatum est genus, in eo quod quid est prædicatur; cum non sit vna assignata species, sed plures, & differentes. Aristo.topic.lib.4. cap.1.char.469.

Generis locus 80. Si in assignato species est, considerandum & si de alijs speciebus genus in eo, quod quid est, prædicatur; nam accidet de pluribus, & differentibus idem prædicari. Arist.top.l.4.cap.6.ch.469.

Generis locus 81. Quoniam videtur in quibusdam, & differentia de speciebus in eo quod quid est prædicari, separandum est genus, & differentia, vtenti ijs, quæ dicuntur, elementis. Primo quia genus de pluribus dicitur quam differentia. Secundo quia secundū eius, quod quid est, assignationem magis conuenit genus quam differentiam dicere. Tertio, quoniam differentia qualitatem generis semper significat; genus autem differentiæ non. Arist.top.l.4.cap.6.ch.469.

Generis locus 82. Considerandum in quo genere vsq; quippiam constituere. Aristotel. topicor.libr.4.cap. 6.chart.469.

Generis

Generis locus 83. Quoniam quod sequitur aliquid semper, & non conuertitur, difficile est separare, quod nō sit genus, si hoc quidem illud sequitur omne, illud vero hoc non omne. Arist.top.lib.4.cap.6.char.470.

Generi accommodatum est vtrum in eodem, vel in altero genere aliud alii insit. Arist.top.1.cap.4.c.394.

Genera inspicienda sunt diuidenti secundum species vsque ad indiuidua. Arist.top.1.cap.4.char.445.

Genera maximam similitudinem ad accidens videntur habere. Alex. Aphrod. in 2.top.cap.2.c.20.col.3.

Genus post accidens est omnibus quæstionibus generalissimum. Alex. Aphr. in 4.top.cap.1.c.47.col.3.

Genus magis conuenit interroganti de specie, quam differentia. Alex. Aphrod. in 4.top.cap.5.c.60.col.1.

Generum quæstiones substantiales sunt, proprii vero quæstiones sunt substantiæ aduentitiæ, & honorabiliora sunt substantialia accidentalibus: & loci proprii sunt vtiles ad quæstiones diffinitiuas cognoscendas, quibus enim locis ostendimus hoc huic non esse proprium, per eosdem etiam non diffinitionem esse ostendimus. Alex. Aphrod. in 5.top.1.c.60.col.3.

Genus, & proprium difficilius est construere, quàm destruere. Alex. Aphrod. in 2.top.cap.3.c.88.col.3.

Generis loca locis diffinitionum prosunt, cum in ipsa diffinitione necessarium est reperiri genus, nec non loca proprii, & accidentis. Auer. in topic.l.1. tract.de locis.cap.7.char.267.

Genus quæsitum est ex quæsitis accidentalibus, quia propterea quod ipsum primo quæritur, est notius specie, quoniam est vniuersalius, & vniuersalius est notius: & vt non est via, vt monstremus existentiam ipsius de aliquo, cum ipsius existentiam ignorauerimus, quoniam non habemus viam, vt monstremus existentiam generis de generibus, cum acciderit, vt ignoremus existētiam ipsius in ipsis: igitur qui voluerit monstrare existentiam alicuius generis in aliqua specie, monstratione accidentali monstrabit, vt accidit huic generi, vt sit in hac specie. ideo non est causa species, vt sit genus, sed genus, vt sit species. Auer. in poster. lib.2.cap.10.tex.94.char.233.

Generis loca vniuersaliter vtilia sunt ad diffinitiones; ex genere enim & differentia constant. Auer. in 4.topic. cap.1.char.282.

Generis locorum elementa (vt inquit Themistius) sunt quatuor. Primum, vt ipsum sit inseparabile a re, quia si separaretur, esset accidens. Secundum, vt prædicetur de omni subiecto, alioquin si prædicaretur particulariter, esset accidens. Tertium, vt in prædicatione superet subiectum, vt scilicet sit eo communius, quia si esset æquale, esset proprium, vel differentia. Quartum, vt prædicetur de subiecto in eo, quod quid est, alioquin non esset genus. Quod si omnes istæ conditiones non insunt, non est genus, ideo facilius est destruere per genus, quàm construere. Auer. in 4. topic.cap.1.char.282.col.4.

Generis loca ad quatuor reduci possunt, quorum Primum est, quòd genus ineſt necessario speciei. Secundum, quòd genus prædicatur de omnibus speciebus, & quod illud, quod prædicatur de aliqua, non est genus. Tertium, quòd oportet genus superare speciem secundum suum esse, & id, quod non superat, non est genus. Quartum est in quo dicebatur, quod oportet genus prædicari de specie, in eo quod quid est, & quicquid non prædicatur hoc modo, non est genus. Auer. in 4.top.cap.6.c.291.

Generositas sita est in generis virtute, ne a natura desciscat. Arist.rhetor.2.char.102.

Generosum est, quod a sua natura non degenerat. Arist. de histor.animal.cap.1.char.10.

Genitale vesicæ ceruici adnectitur foramine foras directo peruium: sed paulo inferius altero intra eandem semitam conuio deductum, quorum foraminum, alterum ad testes, alterum ad vesicam, neruosum, cartilaginosumque tendit, ex quo testes maribus pendent. Arist.de histor.animal.1.cap.19.char.35.

Genitale marium aliis foris est, vt homini, & equo, & aliis multis; aliis intus, vt delphino: & quibus foris est, aliis ante, vt homini, & equo, & aliis; aliis retro: & his, qui ante gerunt, aut penis, & testes absoluti pendent, vt homini, aut aluo adhærent, & aut plus, aut minus absoluuntur. Aristotel. de histor. animal. 2. cap.prim.char.43.

Genitale aliis cartilaginosum est, ac carnosum, vt homini; aliis neruosum, vt camelo; & aliis osseum, vt lupo, & vulpi. Arist.de hist.ani.2.cap.1.char.44.

Genitale viuerræ non naturæ similis cum cæterorum animalium genitalibus esse aiunt, sed vtcunque disponatur, tempore perpetuo solidum, vt os extat: & idem genitale præstantissimum est medicamentum vrinæ stillationibus esse, & per ramenta ex vino dari. Arist. de admir.num.11.char.842.

Genitalia, & si sint membra parua, tamen magnam in corpore faciunt diuersitatem, quod manifestum est in ementulatis, qui statim mutantur in complexionem ad naturam fœmineę. Alber.magn.de anim.lib.7.trac. 1.cap.2.char.63.col.4.

Genitalium membrorum alteratio, totum animalis corpus alterat. Alb.mag.de animal.lib.18.tract.1.cap.2. char.153.col.1.

Genitum omne, & augmentum, & statum, & decrementum habere necesse est, quæ sine alimento esse impossibile est. Arist. 3.de ani.su.3.cap.1.tex.59.char.669.

Genitum omne simul atque fit, imperfectum est, nec homo cum virtute nasci potest, sed tantum a natura aptitudinem obtinet eam adipiscendi. Alex.aphrod.de fato.cap.15.char.27.

Genitum id dicitur, quod prius non est, & postea est, & in aliqua temporis parte subsistere cœpit: & hoc modo Aristoteles sumpsit genitum, quod diuidit in æternū. Alio modo sumitur communius genitum, quod diuiditur contra id, quod vere est, quod est dum fit, & ab alia causa, & non a seipso conseruatur, & subsistit; & propter hoc ambo, id est, ob oppositionē, ad id, quod verum, & simul totum est; & ad id, quod per se subsistit, dicitur aliquid genitum, & si æternum sit. Et sic Plato omnem sensibilem, & corpoream cōsistentiam generabilem appellat. Simp.in 8.phy.te.10.c.405.c.1.

Genitum communiter dicitur, quod sui ipsius substantiam ab aliqua causa accipit. Simpl. in 1.de cœlo. tex. 19.com.20.char.14.col.4.

Genitum est illud, in quod agentis operatio infigitur. Simp.in 1.de cœlo.tex.22.co.28.char.20.col.1.

Genitura vocatur id, quod a generante proueniens causa est, quæ prima obtineat principium generationis, videlicet in ijs, quę coire natura voluit. Aristot.de gener.anim.2.cap.18.char.128.

Genituræ corpus, in quo semen animalis principii contentum vna prouenit, partim separabile a corpore, in quibus diuina pars compræhenditur, qualis est, quæ mens appellatur: partim inseparabile. hoc in quam genituræ semen dissoluitur, & versum in spiritum euanescit, cum naturam humidam, aquosamque habeat. Arist.de gen.ani.2.cap.3.char.153.

Genitura est successio humoris spirituosi ad rem naturalem. Arist.proble.sec.4.nu.16.char.388.

Genitura eorum, qui abundant multo excremento, lauamentum piscium redolet. Aristotel.problemat. sect. 4.num.30.char.393.

Genituram frigidam esse, argumentum esse potest, quod humida nunquam redditur, nisi calefiat, nec vllam desiderat liquefactionem, quandoquidem per vniuersum corpus expansa est, vt sanguis. Aristotel.problem.

sect.4.

sect.4.num.33.char. 394.

Genitura in somnis his perfluere solet; qui aut labore lassescunt, aut tabe consumuntur: quia, quia natura calida, & humida sunt, in nocte polluuntur; seminis enim natura talis est: lassi autem, & tabescentes ita affecti sunt; redundant enim & elassati colliquamentis calidis propter fatigationem, & motum, & tabefacti propter distillationem, & calorem, quem inflammatio mouet. Arist. probl. sect. 5. nu. 31. char. 405.

Genocha est bestia paulo minor vulpecula, colore inter nigrum, & croceum, maculis nigris interpositis, mansueta si non lacessitur iniuriis, super riuis aquarum cibum quærens. Alber. magn. de anima. lib. 22. tractat. 1. chart. 180. colum. 3.

Gentes diuersantur duobus modis, quoad pertinet ad somniorum interpretationem, vel secundum entia eis propria in suis regionibus, vel secundum leges, in quibus sunt natę. Auer. de diuin. pers. char. 202. col. 4.

Gentes quarta occidentalis habet 44. Gottos, Cratos, Herculos, Sarmatas, Mathomanos, Lõgobardos, Succaos, Allemanos, Francos, Allanos, Tesaluntas gentes nouem, populum Narbonensem, quem similiter gentes nouem, Miletum, Armariarum, Romanum populum, Motatos, Amisibarios, Lagionos, Brugundiones, Gipidai, Armoloas, Marianos, Ordimastas, Serapadolos, Otornos, Gyptos, Hirmos, qui nunc Vngari vocantur, Satariolos, Reges Asiades, quorũ terra æstiua vocatur, Varcos, Turchos, Bastornes, Capithimos, Senatum Populumq; Romanum, gẽtem Grezeram. Quibus gentibus aliæ superuenere; Saxones superuenerunt Noringis, & Sclaui; Sclauos ab Oriente, Tiringes expulere ad Occidentem, & in medio se extenderunt. Ex ijsdem Saxonibus quidam Britanniæ maiori superuenientes illis expulsis ibi residerunt, & insulam Angliam vocauerunt, a villis, quæ Engolæ adhuc hodie vocantur, a quibus primi patres eorum fuerunt exorti. Alb. mag. de natur. locor. cap. 2. char. 102. col. 3.

Gentes quartæ Septentrionalis sunt 29. Sitæ, Nabobe, Staothene, Madei, Sargomathes, Eutice, Euthecos. Habet Colcos, Faxis, Barbaros albos, Ignoes, Rosmores, Rodores, Gansibos, Sinicos, Leuforicos, Manes, Sufulgentas, Ticeicum, Denicas, Fasicas, Seres; item Medes, Anarticos, Tenaugi, Messagetas, & harũ gentium plurimæ deletæ fuerint, & multæ intrauerunt locũ earum. Alber. magn. de natur. locor. tractat. 3. cap. 3. char. 103. col. 1.

Gentes quartę meridianę innumerabiles sunt. Alb. mag. de nat. loc. trac. 3. cap. 4. c. 103. col. 1.

Gentiana calida, & sicca est; aperit, & subtiliat, & abstergit, pleuriticis iuuat. Alb. magn. de veget. & plant. l. 6. trac. 2. cap. 8. char. 166. col. 3.

Geometra falsa non supponit, & si lineam pedalem supponit, quia non ob talem lineam concludit. Aristot. poster. lib. 1. cap. 9. tex. 28. char. 316.

Geometra de non geometricis non debet disputare, latet enim praue disputans, & sic in aliis scientiis. Arist. post. lib. 1. cap. 9. tex. 28. char. 316.

Geometria considerat de physica linea, non vt physica: perspectiua considerat lineam mathematicam, non vt mathematica, sed vt physica. Arist. phys. 2. su. 2. cap. 1. tex. 20. char. 39

Geometræ non est speculari, quid contrarium, quid perfectum, vnum ens, idem, aut diuersum, nisi ex conditione. Arist. 4. metaph. ex su. 1. cap. 2. tex. 6. c. 64.

Geometria quamplura considerat, quæ ad physica sunt vtilia. Alex. Aphrod. in 1. prior. cap. 1. char. 3. col. 3.

Geometræ non habent substantias, quas vt sibi substantias definiant. Alc. Aphr. in 2. metaph. vel apud Lat. 3. tex. 64. char. 28. col. 1.

Geometriæ principia Astronomiæ principiis exactiora sunt, quamquam huius subiectum geometricæ materiæ longe præferatur. Alex. aphrod. in 5. metaphysic. vel in 6. cap. 3. char. 171. col. 2.

Geometriæ proloquium e sectione fieri potest in infinitum. Them. in 1. physi. tex. 11. char. 15. col. 4.

Geometriæ certitudo demonstrandis rebus, & iudicandis, maior est. Them. in 1. de ani. cap. 1. tex. 1. c. 60. c. 3.

Geometria, & Arithmetica ex omni disciplinarum cętu a materia naturali longissime absunt, Astronomia, Musica, Perspectiua, quamquam conantur remouere materiam, tamen æque id facere non possunt. Them. in 3. de ani. cap. 5. tex. 55. char. 89. col. 1.

Geometria corporum figuras, atque magnitudines despicit. Ammon. in Porph. char. 2. col. 4.

Geometria laborat circa quantitatem coniunctam, quæ agitari non potest, quæ est terra. Ammon. in Porph. char. 1. col. 4.

Geometria est coniunctæ quantitatis, immobilis, situmque habentis cognitio. Ammon. in Porph. ch. 2. col. 2.

Geometricas figuras, & magnitudines in sensibilibus, nec Plato, nec Pythagoras locauit, sed si Seuerus, vel alius, qui posterius Platonis dicta exposuere, mathematicis abutuntur, nihil ad antiquos pertinet. Sirian. in 12. metaph. ex cap. 1. char. 44.

Geometricæ magnitudines cum sint priores ratione, substantia, nec priores, nec posteriores sunt sensibilibus ipsis, ex Aristotelis conclusione; sed si quis dimensiones, circa quas Geometria negociatur, recte considerare voluerit, in omnibus priores ipsas esse materiali corpore reperiet, si immaterialia materialibus, vniuersalia particularibus, & æterna corruptibilibus omnes faciunt esse priora. Sirian. in 2. metaphysic. ex cap. 1. char. 51.

Geometria perspectiuam sub se compræhendit scientiã. Ioan. Gram. in poster. cap. 7. char. 17. col. 3.

Geometria lineas simpliciter considerat, perspectiua lineas, vt ad prospectum pertinent. Ioan. Gram. in 1. poster. cap. 7. char. 17. col. 3.

Geometriæ non est disputandum in non geometricis. Ioan. gram. in 1. poster. cap. 9. char. 24. col. 4.

Geometria ab Astronomia differt, quia illa circa plana; Astronomia autem circa solida versatur, sub qua est Mathematica. Ioã. gram. in 1. post. cap. 10. c. 29. col. 2.

Geometria demonstrat terram sphęricam esse, non tanquam per se, & primo terræ insit sphærica figura, sed tanquam simpliciter. Ioan. gram. in pri. poster. cap. 18. char. 40. col. 1.

Geometriæ principium est circunferentiam adæquari non posse lineæ rectæ. Ioan. gram. in pri. physic. tex. 12. char. 6. col. 4.

Geometra disputat de formis diuisibilibus, quæ in imaginatione sunt: Io. gram. in 1. de ani. tex. 16. c. 11. c. 2.

Geometriæ ignaris non licebat Platonis studium ingredi. Io. gram. in 1. de ani. tex. 45. char. 20. col. 4.

Geometria, & Astrologia circa magnitudinem versantur, & si alio, & alio modo, vt & Arithmetica, & Musica circa numeros studium suum exercent. Eustrat. 6. Ethic. cap. 8. char. 116.

Geometriæ consideratio est magis abstracta, & remota a materia, quàm Astrologiæ: considerat enim de figura simplici; Astrologus vero de figura terminata in corpore cœlesti. Auer. in phys. 2. tex. 18. c. 26. col. 2.

Geometriæ principia omnia non sunt eadem numero: principia vero numerorum sunt eadẽ numero. Auer. 3. de cœlo. tex. 35. c. 94. col. 2.

Geometria tempore Platonis magnificabatur. Auer. 3. de cœlo. tex. 61. c. 103. col. 3.

Geometria excedit Astrologiam per cõfirmationem demonstrationis. Auer. 1. de ani. tex. 1. c. 108. col. 3.

Geometrię ad Arithmeticam proportio est, vt puncti ad vnitatem. Alex. de Ales in 1. metaph. c. 8. col. 2.

Gerachidem lapis est nigri coloris, & probatur eius veritas,

ritas, quia homo gestans lapidem nõ infestatur a muscis, & vespis; & si melle sit vnctus, ori inclusus, facit iudicare bene opiniones, & cogitationes, amabilemq; reddit. Alb. mag. 2. de miner. trac. 2. cap. 7. c. 140. col. 3.

Gerguers duarum specierum est apud nos, milium vna, panicum alia. Est frigidum, & siccum, & exsiccat etiã sine mordicatione; minus nutrit, quàm reliqua grana, & generat lepram. Alb. mag. de veget. & plant. l. 6. tract. 2. cap. 8. char. 166. col. 3.

Germinare quædam non terra contenta possunt, sed abscissa, aut euulsa, vel recondita possunt, vt caules liliorum, & allia, & cæpæ, quia omnes alimentum intra se continent, nec certo, ac diffinito loco omnes oriuntur. Crescere autem vnumquodque põt, non eo quod in se continet alimentum, sed quod decoctum iam, & digestum illud pabulum est; continent quidem alimentum, sed tum augeri incipiunt, cum tempus ad id est, cuius ope id fieri potest. Aristot. problem. sect. 20. num. 20. char. 537.

Germina omnia vetusta multo nouellis nigriora sunt, & alia flauiora, quia nondum humor in ijs nigricat. Arist. de colorib. cap. 5. char. 885.

Gestus in arte poetica præstantior est insinuatione, vt enthimema, & exemplum in rhetorica. Auer. in top. l. 2. cap. 7. char. 261.

Gestus figuram posuit, quæ vel ad totum corpus pertinet, vel ad partem, & in hac re principes sunt oculi, quorum tum intentione, tum remissione, tum coniectu, tum hilaritate motus animorũ significemus. Oris species mutanda nõ est. Dan. Barb. 3. rhet. cap. 1. c. 151.

Gignendi facultas tollitur iis, qui a varicibus tenentur, siue homo, siue aliud est animal, quia varix flatu trãslato fieri solet. Quocirca in vitijs atræ bilis accommoda est: fit autem concubitus quoque cum flatus excursu. quamobrem si impetus ille agitur, cum varix exercet, semen non insuper excitatur, sed refrigeratur: inde fit, vt penis tentigo emarcescat. Aristot. problem. sect. 4. num. 21. char. 389.

Gingiuæ carne constant, & intus dentes ossei cohærent. parte vero penitiore particula pendet, alia vuigera, venæ applicata, Columella nomine: quæ si immodice humefacta intumescat, inflammeturque, vuæ nomine vocatur, & strangulat. Arist. de hist. anim. 1. c. 11. c. 23.

Glacies si est congelatio humidi, & frigidi: ignis est exhalatio calidi, & sicci. Arist. de generat. & cor. sum. 1. cap. 3. tex. 21. char. 428.

Glacies est aqua confecta a serenitate compactibili. Aristot. de mundo. cap. 3. char. 815.

Glacies est proportionalis aquæ calidæ; ambæ enim sunt aqua aliquid passa, & in confinio, hæc quidem aquæ, & aeris: illa aquæ, & terræ. Alex. Aphrod. in 1. natur. quæst. cap. 6. char. 2.

Glaciei diffinitio est congelatio corporis frigidi, & humidi. Auer. 4. de cœlo. tex. 32. c. 120. col. 1.

Glacies habet aliquod simile poris alternatim se diuidentibus. Alb. mag. in 4. meteor. tr. 3. cap. 6. c. 129. c. 3.

Glaciati humoris color clarus est, quia est clari nutrimentum, & est paruæ rubedinis, eo quod ex substantia sanguinis eliquatus, & aliquid retinet coloris eius, quia non integre conuertitur ad similitudinem glaciei, nisi postquam incorporatur ei. Alb. mag. de anim. lib. 1. trac. 2. cap. 7. char. 9. col. 3.

Glacies est secundum naturam humida actu, sed per accidens sicca. Alber. magn. de anim. lib. 12. tract. 1. cap. 3. chart. 102. column. 4.

Glaucoma accidit oculis cęsijs, & est siccitas oculorum, & senescentibus maxime accidit. Aristotel. de gen. anim. 5. cap. prim. char. 267.

Glires latent in ipsis arboribus, & tunc vehementer pinguescunt, & mures Pontici generis. Aristot. de histor. anima. 8. cap. 17. char. 295.

Glis animal est notum, colore vario in dorso griseo, in ventre albo, de murium genere, succo pomorum vescitur, tota hyeme dormit, & pinguescit, æstate vigilat. Alb. mag. de ani. 22. trac. 3. char. 180. col. 3.

Gloriose se gerere inter eos, qui in dignitate præclara fortuna vtuntur, non est a generoso animo alienum: inter humiles vero inuidiosum. Aristotel. 4. ethicor. cap. 3. char. 94.

Glorioſus est, qui plura quàm adsint, sibi arrogat, aut scire fingit, quæ non nouerit. Aristot. magn. moral. 1. cap. 30. char. 304.

Gloriam magnam in se habere videntur pericula bellica. Eustrat. 3. moral. cap. 6. char. 141.

Gloria est illustris, & peruagata recte factorum, & permagnorum, vel in suos ciues, vel in rempublicam, vel in omne genus hominum fama meritorum. Boet. de definition. char. 652.

Gloria est clara cum laude notitia. Albert. mag. in topic. char. 241. col. 3.

Glutinum e tergoris bubuli lentore fit, & de piscibus nonnullis excoquitur. Arist. de hist. ani. 3. cap. 11. c. 90.

Glutis est auis tarda, & lingua longa. Alb. mag. de anim. lib. 23. cap. 24. char. 193. col. 1.

Gobio paruus pisciculus est, forma fere rotũda, squammis maculosis nigris depictus. Albert. mag. de animal. lib. 24. cap. 1. char. 197. col. 4.

Gosturdi aues sunt gregatim volantes, in terra qua faciunt, raro fouent, sed falsum est foueri a buffonibus, sed modicus calor Solis sufficit eis: exeuntibus pullis a matre colliguntur, & ipsæ follicte properantur in pastu. Alb. mag. de ani. l. 23. cap. 24. c. 192. col. 4.

Gothi, Daci, & Sclaui sunt albi propter frigus complexionale eorum, & quia corpora non sunt porosa, & locus frigidus est, & constringens corpora eorum, restat humidum multũ in eis; & ob id augentur corpora eorum, & sunt carnosa, & phlegmatica; quia cum calor in loco digestionis generatus non possit euaporari propter corporis, & pororũ restrictionem, reflectitur ad stomachum, & facit in eo humorem aqueum, vt in olla feruenti, & fiunt corpora spissa, & vẽtres calidi sunt, & digestio bona, & corpora solida. Et ideo mulieres illorum difficulter parturiunt, & raro emundantur a sanguine menstruo, maxime quæ multum aquilonares sunt, & sanguinem sæpe de naribus emittunt, & raro concipiunt. Sed Germanæ mulieres multum concipiunt, difficulter pariunt, & raro emundantur a mẽstruis, qa frigus loci, & cõstrictio corporũ eorũ impedit euaporationem spirituum, & humoris, propter quod virtus earum fortis semper manet, & eas concipere facit multum, & quando non perfecte sunt emundatæ a menstruis. Audaces autem sunt, quia corpora earum semper sanguine, & spiritu abundant: ideo timent febres, & non ita vulnera, quia multam sanguinis abundantiam habent, & sunt hebetes, & stolidæ, quia virtutes animales non vigent, propter spissitudinem corporum earum. Est longa eorum ætas, moresque laudatissimi, sed aquilonarium mores lupini sunt propter cordium eorum calorem; leues autem sunt nimis Meridionales: Medij autem iustitiam colunt. Alb. mag. de nat. locor. dist, 2. cap. 3. char. 100. col. 2.

Gracocenderon est auis nigra, parum coitu vtens, semel tantum in anno. Albert. magn. de anim. lib. 23. cap. 24. char. 191. colum. 4.

Graculus est auis nigra coruini generis, magno rostro albo vbi coniungitur capiti: non comedit cadauera. Alb. mag. de anim. l. 23. cap. 24. c. 191. col. 4.

Gramen est piscis marinus, qui præter dispositionem piscium, oculum vnum habet in superiore parte capitis, quem semper tenet apertum. Alb. magn. de anim. lib. 24. cap. 1. char. 197. col. 4.

Grammatica est peritia eorum, quæ magna in parte a

Poetis,

Poetis, ac rerum Scriptoribus dicuntur. Ammon.in Porphyr.char.1.colum.1.

Grammatices est scire confusiora de ipsis viginti quatuor literis; musices autem est docere cognitionem exactam,& perfectam de ipsis. Simplic.in prim.physicor.char.79.colum.3.

Grammatici,quia vocum figuras considerant,ideo octo orationis partes speculantur: philosophi autem, cum rem tantũ contemplentur,sola nominis,& verbi speculatione indigent.Boet.introd.ad cat.sy .c.61.

Grammatica sermone vtitur, prout modus inflexionũ, & constitutionum intellectus simplicis,& compositi, complexe designatiuus existit, simpliciter absque eo, quod sciat de significato,vtrum sit,vel non. Alb.mag. de prædicab.char.2.col.3.

Grana multa simul facilius putrescunt, quàm rara, quia non sunt continua; & calor ab vnoquoque egrediens generare potest maiorem calorem,& sic putrescũt facilius. Alb.mag.in 4.meteor.trac.1.cap.9. c.119.c.2.

Grana,quæ cadunt de mense Martii,& Aprilis rotunda, & rara generantur ex causa mixta, ideſt ex vapore calido,magis quàm niuis vapor; & minus frigida, quàm grando,& interius habens raritatem niuis,& non mollitiem,quia frigus est super eam fortiter;exterius vero tendit in grandinis compactionem. Cum autem aliquantulum conuertitur vapor ille ex grauitate subtus dilatatur, & frigus attrahit de magis calido subtili, & ideo efficitur acutum, mediisque temporibus generantur.Alb.mag.de pass.aeris.char.118.col.4.

Granatum duo genera pomorum habet:dulce, & acetosum, dulce naturaliter est calidum, & humidum, & acetosum est frigidum, & siccum: acetosum temperat coleram, & prohibet cursum superfluitatum ad viscera. Balaustia eorum faciunt cohærere vulnera ob eorum caliditatem,& bonum nutrimentum conferunt, sed parum nutriunt. Alb.mag.de veget.lib.6.tract.1. cap.22.char.156.col.2.

Granatus est de genere carbunculi, similis floribus malorum granatorum;& est etiam alius habens colorem violarum,& lętificat cor,& pellit tristitiam.Alb.mag. 2.de miner.ex tract.2.cap.7.c.140.col.3.

Grando fit maxime in locis temperatis.Aristot.meteor. pri.sum.3.cap.2.char.477.

Grando est glacies.Arist.meteor.1.su.2.cap.2.char.477.

Grandines fiunt veré, & autumno maxime, & maturationis fructuum tempore: hyeme rarius; & quando minus fuerit frigus, & maxime in locis temperatis. Aristot.meteor.pri.sum.3.cap.2.char.477.

Grandinis causa, & generationis eius est, cum expulsa fuerit nubes in superiorem locum, magis existentem frigidum, propterea quòd desinunt ibi refractiones radiorum a terra, & veniens illuc aqua congelatur, propter quod ex ęstate magis,& in tepidis regionibus maxime fiunt grandines, quia calidum amplius pellit nubes a terra.Arist.meteor.pri.su.3.cap.2.c.477.

Grando non fit in valde altis.Arist.meteor.prim.sum.3. cap.2.char.477.

Grandines magnæ sunt, quæ figuris non sunt rotundæ, quia congelatæ sunt circa terram. Quæ autem eminus feruntur,quia longe feruntur,circunfractæ fiunt, & figura rotundæ,& magnitudine minores. Aristot. meteor.pri.sum.3.cap.2.char.478.

Grandines minus fiunt æstate, quàm vere, & autumno. magis tamen quàm hyeme;quia æstate aer est siccior, in vere autem adhuc humidus, at in autumno iam humectatur: & propter eandem causam aliquando in maturatione fructuum fiunt. Aristot. meteor.prim. sum.3.cap.2.char.479.

Grandinis, & niuis generatio differunt: quia si a nube calidissima statim exit totus calor, fit grando:si paulatim,nix.Alb.mag.2.meteor.trac.1.cap.16.c.87.col.2.

Grando generatur per se ex nube calidissima, & per cõsequens altissime ascendente,vt pinguis vapor eleuari põt,in media scilicet frigidissima aeris regione:p accidens autem,si frigus repressum ab alto occurrit vapore eleuato,tũc in inferiore aeris regione fit. Alb.mag. 2.meteor.tract.1.cap.24.c.88.col.1.

Grando in quocunque loco generatur,vbi nubes calidissima inuenit frigus ad se expulsum:nam in omnem sui partem cum vndique frigori sit aperta,excipit illud,& sic grando generat, quod nullis alijs humidis impressionibus accidit. Al.mag.in 2.mete.tra.1.c.24.c.88.c.2

Grando sæpius in vere generatur,qua in æstate,& autũno,quia in æstate sol maiorẽ humorẽ consumit,quam eleuet;& in autumno tantũ exsiccauit Sol in ęstate,vt autumnus nõ possit præbere aptã materiã.In vere aũt calor inuenit in superficie terræ natans humidũ,quod frigus hyemis induxit tũ ex pluuijs,tũ ex cõuersione aeris in aquam,tum exprimẽdo ex terra; & tunc agit in humidum, & facit multã materiam vaporum humidorum.Alb.mag.in 2.meteor.tract.1.cap.25.c.88.c.2

Grandinis materia nubes est calidissima ex caliditate accidentali calidissima,fracta ex solis radijs,quando eleuabatur;quia si esset calida per se, nõ cõuerteret subito,nec cõgelaret.Al.mag.in 2.mete.tr.1.c.26.c.88.c.2

Grandinis materia cum sit nubes,& aquosa multum,bene recipit calidi impressionem,& male retinet. Frigus aũt bene retinet tribus causis: primo quia aquæ frigiditas naturalis est: secundo ex natura humidi,qui quãlibet impressionem bene recipit:tertio,quia vbique patet nubes calido dissipante eam. Alb.magn.in 2. meteor.tract.1.cap.26.ch:88.col.3.

Grando non solum mortificat ea,quæ percutit,sed etiam impedit fertilitatem anni sequẽtis ob frigus multum, quod in grandine est. Alb.magn.in 2.meteor.tract.1. cap.26.char.88.col.4.

Grando cadens est liquescens, & non sicca, quia cadens per transit per regionem hanc inferiorem calidã propter reuerberationem,& liquescit extrinsecus. Alber. mag.de passio.aeris.c.118.col.3.

Gratiarum proprium est,vt ei, qui nobis gratificatus est, vicissim inseruiamus.Arist.4.ethic.cap.5.c.120.

Gratia est,per quam,qui possidet,dicitur gratiam tribuere indigenti, non pro re aliqua, nec vt aliquid ipsi tribuenti suppetatur,sed vt aliquid illi.Arist.rhet.2.c.87.

Gratia magna est,quam aut valde indigentibus, aut magnarum rerum,aut difficilium, aut in tpibus eiusmodi, aut solus,aut primus,aut in primis.Arist.rhet.2.c.87.

Gratia est,aut quia hoc,aut quia tantum, aut quia tale, aut quando,aut vbi.Arist.rhet.2.c.88.

Gratia est animę motio,qua referre beneficium cupimus ei,a quo acceperimus.Eustr.2.ethic.cap.1.c.92.

Gratia est (vt eam Tullius definit) in qua amicitiarum, & officiorum alterius memoria,& alterius remunerãdi voluntas continetur. Alber.magn.ethicor.5.tract. 3.cap.3.char.64.col.4.

Graue quot dicitur modis.

GRaue omne, aut durum est, aut mollę. Aristoteles 3.de cœlo.cap.1.tex.13.char.336.

Graue,& leue dicitur simpliciter, & secundum comparationem.Arist.4.de cęlo.cap.2.tex.3.ch.360.

Graue,& leue duobus dicitur modis. Vno modo graue est,quod habet quantamcunque inclinationẽ ad locũ deorsum.Alio modo,quod habet excessum ad inclinationẽ.Sic etiã est leue, vel velox, quod quantãcunque habet inclinationem sursum,& quod habet excessum motus.Arist.ex 10.metaph.ex su.1.cap.2.tex.3.c.194.

Grauitatis nomen diuersimode dicitur de elementis in locis suis, & de alienis. Auerroes 4.de cęlo,tex.39. char.121.colum.2.

Graue

Graue quid est.

GRaue est,quod ferri natum est ad medium.Aristot. pri.de cœlo.tex.17.c.249. Idem Aristot. physic.4. cap.8.tex.42.char.89.

Grauissimum est, quod omnibus subsłat, quæ feruntur deorsum est.Arist.pri.de cœlo.tex.17.char.249.

Grauitas infinita esse neqt.Arist.1.de cęlo.te.15.c.260.

Graue simpliciter est, quod deorsum fertur, & ad medium.Arist.4.de cœlo.cap.2.tex.6.char.361.

Graue & leue ad aliud est,quod duobus habentibus grauitatem, atque molem æqualem, deorsum alterum altero velocius ferf. Arist.4.de cęlo.cap.3.te.6.c.361.

Graue quid sit, & quid leue, qui non dicunt esse vacuum, nihil determinant. Aristot.4.de cœlo.cap.3. tex.15.char.363.

Grauis & leuis motus primus est in substantia. Arist. 4. de cœlo.sum.2.tex.24.char.368.

Graue simpliciter est,quod omnibus subsidet. Arist. 4. de cœlo.sum.3.cap.1.tex.26.char.369.

Graue & leue dicitur etiam illud, cui vtraque insunt, quia supereminet quibusdam, & subsłat alijs, vt aer, & aqua: non enim simpliciter aliquod eorum est leue,aut graue; terra enim ambo leuiora, nam supereminent: igne vero grauiora: subsłant enim ipsorum quantauis fuerit particula. Ad seipsa vero simpliciter, vnum quidem graue est, aliud leue: aer enim, quantuncumque fit,supereminet aquę,& aqua quantumcumque fit, subsłat aeri. Aristotel. 4. de cœlo. sum.3.cap.1.tex.27.char.369.

Graue & leue,nec actiua, nec passiua sunt. Aristot.2.de gener.& cor.sum.1.cap.2.tex.8.char.425.

Grauitas est qualitas non secundum quantitatem, sed secundum qualitatem.Simpl.in prædic.char.32.

Grauitas non est de numero eorum, quæ habent rationem ad aliud, sed est qualitas ipsa per seipsam corporibus inexistens. Ioan. gram. in 4. physic. in digres.tex.83.c.101.col.1.

Grauitas est causa efficiens motus deorsum.Ioan.gram. in 4.physi.tex.83.c.101.col.1.

Grauitas & leuitas sunt numerata in tactu. Auer.prim. physi.7.tex.12.c.144.col.2.

Graue omne simpliciter est grauius alio, non, vt terra, aut aqua, sed vt graue simpliciter. Auer. 3. de cœlo. sum.1. tex.9.c.83.col.4.

Grauitas & leuitas numerantur in prędicamento quantitatis secunda intentione, sunt enim quantitates naturales: sed collocantur sub accidentalibus quantitatibus: quia grauitas, & leuitas diuiduntur eadem diuisione, qua magnitudo diuiditur. Auer.in 5.metaphysi.tex.com.18.char.59.

Grauius semper non est id,quod densius, & durius est: quia plumbum est grauius ferro, & tamen ferrum & durius & densius est plumbo. Alb.mag. in 4.physic. tract.2.cap.10.char.51.col.2.

Grauitas, quam habet corpus in suo loco, est æquiuoca ad grauitatem, quam habet extra locum suum. Alb. mag.in 4.de cœlo.tract.2.cap.8.char.58.col.2.

Grauis,& leuis forma non est principiũ motus,vt agens motum,sed vt quo mouens mouet. D.Thom.in 5.de cœlo.lect.7.tex.28.c.61.col.3.

Grauitas, & leuitas sunt secundum virtutem qualitates, sed quia fundantur in quantitate, aliquo modo quantitates possunt vocari. Alex. de Ales in 5. metaphy.tex.18.c.134.col.3.

Grauium proprietates, & in quo prædicamento est grauitas.

GRauitas si non est infinita,nec horum corporum vllum infinitum erit, quia corporis infiniti grauitatem infinitam esse oportet:& eadem ratio est de leuitate.Arist.1.de cœlo.tex.46.char.258.

Grauia suapte natura ad centrum peruoluuntur. Ammo.in Porph.char.2.col.1.

Grauitas si addita non facit motum celeriorem, nec ipsius motus deorsum causa erit ipsamet grauitas. Simplic.in 4.physic.tex.74.char.248.col.2.

Graue & leue est in prædicamento substantiæ. Auer.in 2.de ani.tex.108.c.148.col.4.

Grauitatis contemplatio ad quem pertinet, & ut sumitur, ut causa.

GRauis & leuis contemplatio est propria sermonibus de motu.Arist.4.de cęlo.cap.1.tex.1.char.359.

Grauis & leuis proprietates non dixerunt Antiqui, sed tantum de graui, & leui ad alterum. Arist.4.de cœlo.cap.2.tex.3.char.379.

Grauia omnia, propter terram, grauia sunt. Simplic. in prædic.char.14.

Graue fit secundum qualitatem, non secundum magnitudinem.Simp.in prædic.char.39.

Grauitas cum fuerit extra medium, est causa motus ad medium: cum fuerit in medio, erit causa quietis in medio.Auer.2.de cœlo.tex.43.char.74.col.4.

Graue est causa, quare terra stat in medio. Auer. 2. de cœlo.tex.102.c.77.col.1.

Graue ut mouetur, & ad quem locum.

GRauia, & leuia mouentur violentia ad loca opposita, ad propria vero grauia deorsum, leuia sursum. Arist.physic.8.cap.2.tex.28.char.207.

Grauia feruntur ad similes angulos. Aristot.2.de cœlo. sum.4.cap.4.tex.190.char.326.

Graue & leue,quia moueri potest aliquo modo naturaliter,dicimus.Arist.4.de cęlo.cap.1.tex.2.char.359.

Graue mouet sensum in multo tempore parum: acutum in pauco multum. Aristotel. de anima.2.sum.4.cap. 4. text. 86. chart. 636.

Grauia,& leuia, ideo in fine velocius mouentur, eoque appropinquantia ad proprium locum accipiunt semper perfectiorem speciem: & propter hoc si graue est, fit grauius;si leue,leuius, quod autem in fine fiat motus velocius non approbat Simplicius, fictionique simile illi esse videtur, nisi insensibilem fieri differẽtiam aliquis dixerit.Simplic.in prim.de cœlo. tex.88.com. 86.chart.40.column.4.

Grauitas & leuitas sunt alijs qualitatibus conuenientio res naturalibus corporibus,quia secundum has naturales motus fiunt, secundum quas specificantur naturalia corpora. Simplic. in 4. de cœlo. capit. 1. text. 1. chart. 101. column. 3.

Grauium proprius locus est inferior, leuium superior. Io.gra.2.post.cap.11.char.65.col.1.

Grauitas magis abundat in aqua,quam leuitas;contra in aere. Auer.pri.de cœlo.tex.17.char.7.col.2.

Graue cum mouetur de potentia essentiali ad suum locum immediate non mouetur a generante, sed a sua forma.Auer.3.de cœlo.tex.28.c.92.col.2.

Graue aliquod quando mouetur aliquo spatio in quodam tempore, magis graue mouebitur in minori tempore eodem spatio. Auer.ex paraph.1.de cœlo,tex. 1.chart.129.column.2.

Grauitas,& leuitas interdum mouet,interdum nõ;quia quandoque graue leueque in potentia est sursum, & deorsum; ideo mouet ipsum, secundum quod est in potentia: quando vero sunt in propriis locis actu tunc non mouet. Auerroes ex paraph.4. de cœlo. text.27.chart.152.colum.2.

Grauia, & leuia mouentur in propria loca, nisi aliquid prohibeat,

prohibeat,quia ex forma accepta a generante,ipſa apta nata ſunt ineſſe,& non alibi,vbi ſunt ſua generantia. Alb.mag.in 8.phy.trac.2.cap.4.char.47.col.2.

Grauitas in terra non eſt principium, vt moueat, ſed vt moueatur. D.Th.in 2.phy.lec.1.tex.1.char.16.col.3.

Graue ut terræ forma.

GRauitas, quæ eſt forma terræ, eſt cauſa motus terræ ad medium. Auer.ex paraph.2.de cœlo,tex.102. chart.143.cólumna 1.

Graue ut ad ſonum pertinet.

GRauis ſonum cur valet acute?quia maius, quod graue eſt.quippe tum vt graue obtuſo,ſic acutum acuto angulo ſimile habeatur. Ariſtotel. problem. ſect. 17.num.8.char.512.

Grauiori e fidibus cur ſemper actus modulandi commit titur?quia magnum, quod graue eſt, itaque validum eſſe neceſſe eſt, & in magno paruum ineſt, & quidem duæ netæ in hyppate efficiuntur,ſi intercipiatur. Ariſt. probl.ſec.19.nu.12.char.513.

Graue in conſonantia diapaſon graue quidem acuti antiphonum accipi poteſt, grauis vero acutum non poteſt: quia in vtroque modulus vtriuſque contentus eſt, ſed ſi minus, certe in graui acutũ eſt, maius enim hoc eſt.Ariſt.problem.ſect.19.num.13.char.513.

Grauitas vt ad mores pertinet.

GRauitas eſt inter moroſitatem, & delectationem medium,quæ circa conuerſationes eſt. Ariſt. mag. moral.1.cap.26.char.303.

Grauis non erga omnes, ſed erga meritos conſueſcit. Ariſt.magn.moral.1.cap.16.char.303.

Greſſus longi,& tardi qui eſt,eſt tarditate moleſtus, perfectiuus, quoniam longe progredi efficax, tarde vero cogitabundum.Ariſt.phyſiog.cap.10.char.354.

Greſſus breuis & tardi qui eſt non perfectiuus eſt,quoniam tarde progredi minime efficax.Ariſt.in phyſiog. cap.10.char.354.

Greſſus qui longi,& celeris,minime moleſtus, perfectiuus, quoniam celeritas perfectiuum, longitudo vero non inefficax.Ariſt.in phyſiog.cap.10.char.354.

Greſſus breuis,& celeris,non moleſtus, nõ perfectiuus. Ariſt.in phyſiogn.cap.10.char.354.

Griphes aues prodiderunt eſſe hiſtoriæ aquilam figurantes in capite, roſtro, & alis, & anterioribus pedibus,licet maioribus. In poſterioribus leonem imitatur.in Hyperboreis montibus habitant,infeſtæ equis, & hominibus. Albert.magn.de animal.lib.23.cap.24. char.192.col.4.

Grues pugnare cum pigmeis dicuntur: non enim hæc fabula eſt,ſed res certa. Ariſtot. de hiſtor. animal. 8. cap.12.char.287.col.1.

Grues lapidem tenere,vtilem ad auri probationem,falſum eſt.Ariſt.de hiſt.anim.cap.12.char.288.

Grues prudentia multa faciunt, loca longinqua petunt ſui commodi gratia, volant alte, vt procul proſpicere poſſint, & ſi vident tempeſtatem,ſe proſternunt in terram, & humi quieſcunt. Ducem habent, & eos, qui clamant diſpoſiti in extremo agmine, vt vox percipi poſſit. Cum conſiſtunt, cæteræ dormiunt,capite ſub ala condito, & alternis pedibus inſiſtentes: dux autem capite detecto proſpicit, & quid ſenſerit, voce ſignificat.Ariſt.de hiſt.anim.19.cap.10.char.330.

Grues pugnant inter ſe tam vehementer, vt dimicantes capiantur: hominem enim expectare potius, quàm a pugna deſiſtere patiuntur. Ariſtot.de hiſtor.anim.9. cap.12.char.333.

Grues ſeneſcentes effici nigriores aiunt. cuius effectus cauſa eſt,quòd pennarum natura earum albicet,pluſque humoris his ſeneſcentibus conſtituitur in pennis,quàm vt facilius putredini pateat. Ariſt.de gener. animal.5.cap.5.char.280.

Grues cum pigmeis pugnare verum eſt. Albert.mag.de animal.l.7.trac.1.cap.6.char.66.col.2.

Grues a pigmeis venientes rectores non habent, quia non timent: ſed ad pigmeos accedentes habent rectores,quia timent pigmeorum pugnam. Albert.mag.de anim.l.7.trac.1.cap.6.char.66.col.4.

Grues ſapientia magna vtuntur in volando, & quieſcendo non ſe transferunt ad loca remota.Albert.mag.de anima.l.8.trac.2.cap.4.char.75.col.4.

Grues ſoiæ propter terreſtreitatem nigreſcunt in ſenectute, volant ſecundum ventorum flatum, caſtrametantur, & decima in ordine cuſtodit excubias;lapides in pedibus leuant dum vigilant, vt lapſu lapidis excitetur vigil ſi dormit: & in lapſu lapidis omnes clamant, vigiles de ſomnolentia increpantes: dormientes caput ſub alis ponunt: dum paſcuntur, dux capite leuato ſpeculatur, & ſi aliquod videt, clamat, & vltra Nilum cum pigmeis pugnant. Alb.mag.de animal.lib.23.cap.24.char.192.col.4.

Gubernaculum cur paruum exiſtens,& in extremo nauigio tantas habet vires, vt ab exiguo temone, & ab hominis vnius viribus alioquin modice vtentis, magnæ nauigiorum moueantur moles?quia gubernaculum vectis eſt, onus mare, gubernator mouens eſt. Non mouet autem ſecundum latitudinem,vt remus, ſed commotum mare accipiens inclinat oblique. In extremo autem iacet,quia mouenti facillimum eſt ab extremo motum mouere. Prima enim pars citiſſime fertur,quoniam,vt in iis, quæ feruntur in fine deficit latio, ſicipſius cõtinui in fine imbecilliſſima eſt latio; imbecilliſſima autem ad expellẽdum facilis eſt. Et ob id in puppi ponitur gubernaculum, quoniam parua ibi motione facta, multo maius interuallum fit in vltimo, quia æqualis angulus ſemper maiorem ſpectat, & tanto magis,quanto maiores fuerint illę,quæ continent. Ariſtotel.quæſt.mechan.num.5.char.784.

Gubernationum ciuitatum ſpecies collabuntur ex regia gubernatione in tyrannidem;ex optimatibus vero in paucorum potentiam;ex republica autem in popularem ſtatum.Ariſt.polit.3.cap.5.char.571.

Gubernatio optima non eſt per leges & literas,ſed oportet gubernantibus vniuerſalem rationem adeſſe.Ariſt. polit.3.cap.31.char.592.

Gubernatores ſi plures ſunt, ſunt minus in gubernando corruptibiles, quam ſi vnus. Ariſtotel.politicor. 3.cap.11.char.593.

Gubernationis pauciorum vna ſpecies eſt, in qua magnum habentes cenſum ad reipublicæ gubernationem recipiuntur. Alia eſt cum a paruo cenſu eſt magiſtratus habilitas, & eligunt ipſi eos qui deſunt: ſi ex omnibus, videtur eſſe optimatum: ſi e paucis, paucorum. Alia ſpecies eſt, cum filius patri ſuccedit. Quarta, cum lex non dominatur, ſed illi, qui regunt, & hæc correſpondet tyrannidi. Ariſt.polit. 4.cap.5.char.613.

Gubernationis popularis prima ſpecierum eſt, cum agricolæ, & mediocria poſſidentes rempublicam gubernant ſecundum leges. Alia eſt ob adhibitam electionem omnibus licere, qui prohibiti non ſint per genus, vt poſſint tamen in otio eſſe; & in his leges prævalent. Tertia eſt, omnibus licere rempublicam gubernare, qui liberi ſint, & in hac quoque lex dominatur. Quarta eſt, quæ poſteris temporibus eſſe in ciuitatibus cœpit, in qua multitudo pauperum non leges dominantur. Ariſtotel. politicor. 4. cap.6.char.614.

Guberna-

Gubernationes populares tutiores ſunt, & diuturniores,quam paucorum potentia. Ariſtotel.politicorum libr.4.cap.11.char.625.

Gubernatio popularis tutior eſt,& minus ſubiacet ſeditioni quàm paucorum. Nam in paucorum gubernatione duæ ſeditiones oriuntur; vna inter ſeipſos; alia ad populum. In populari gubernatione vna tantum ſeditio fit ad paucorum potentiam,at inter ſe non accidit ſeditio in populo. Ariſt.polit.5.cap.1.char.645.

Gubernationis vnius, & Reipublicæ fere mutationum principia eadem exiſtimanda ſunt. Per contumeliam enim, & per metum, & per contemptum inſurgunt plerique ſubiectorum aduerſus dominantes, & quandoque per ablationem rerum, & fines ſunt opes, & honores; vt,& in regnis quandoque in corpus dominantis inſurgitur,& quandoque in ipſam dominationem. Ariſtot.politic.5.cap.10.char.675.

Gubernator a naui ſeparatur; quia operatur, & vt homo, & vt gubernator. ipſius operationes, vt gubernatoris, ſunt a nauigio inſeparabiles; vt hominis, ſeparabiles. Ioan.gram.in 1.de anima.tex.14.c.9.col.4.

Gueſſeles vocantur mures, quorum ſtercus habet muſchi odorem, & eundem odorem habet pellis muris; eſt in dorſo flauus, in ventre albus, in pratis habitans. Alber.mag.de anim.lib.22.tract.2.cap.1.c.180.col.3.

Gugulus cuat ouum in nidis aliarum auium,& non cubat illa, ſed aues illæ cubant, & citius naſcitur gugulus,& tunc non amplius cubat oua propria, ſed cibat pullum guguli; & de ouis illius auis ſunt opiniones, ſed verior eſt,quod gugulus frangit ea,& ſorbet. Alb. mag.de anima.lib.8.tract.2.cap.1.char.77.

Gula eſt pars poſterior colli, quãtum interius carneum ſpinæ prę iacet.Ariſt.de hiſtor.animal.1.cap.12.c.23.

Gula intra collum eſt, ab anguſtia, & longitudine nuncupata,cui comes eſt arteria obtinens priorem locum in omnibus ijs, quæ eam habere naturæ placuerat: omnia autem habent,quibus pulmo eſt. Ariſtotel.de hiſtor.anima.1.cap.16.char.26.

Gula ab ore dependet continua tum ſpinæ tum arteriæ nexu fibrarum;& per ſeptum tranſuerſum in ventriculum finit,carnis ſpeciem referens,& pariter diſtendi in longum,& latum habilis.Ariſt.de hiſtor.anima. prim.cap.16.chart.31.

Gula paucis in piſcibus ineſt, vt congruo,anguillæ hiſq; exigua.Ariſt.de hiſtor.anima.4.cap.17.c.62.

Gula in iis, quæ ea prædita ſunt, ad ventrem perfertur, tranſiens ſeptum tranſuerſum. Ariſt.de hiſt.anima.2. cap.17.char.62.

Gula eſt, qua cibus, & potus deuoratur, conſtatque ex neruo,& carne: ex neruo quidem, quia extendi poſſit, cum cibus ingeritur: ex carne, vt mollis ſit,& cedat,& non lædatur aſperitate cibi deſcendentis.Ariſt. de hiſtor.anima.3.cap.3.char.472.

Gula eſt oris hiatus, cui ad radicem vſq; linguæ,illi duo vaſa feruntur, hoc ad thoracem, quod aſpera arteria dicitur,per quam fit ſonus,quia vox dicitur,& per inſpirationem,& reſpirationem fit ſpiritus: alterum ſecus tendinem vſq; ad ventriculum, per quem fit ciborum aditus. Ioan.gram.in 2.de ani.tex.88.c.62.col.2.

Gumma omnis inuenitur triplicis coloris; alba, citrina, & ſubcitrina: raro autem rubea,vel nigra; & alba eſt melior;& omnes ſunt calidæ: operationes habent ſtipticas,conglutinatiuas,& exſiccatiuas. Alber.mag.de veget.libr.6.tract.1.cap.21.char.156.col.1.

Gummæ cum primum in ventribus plantarum ſint calli,procedunt ab arboribus diſtillando,& coagulantur actione frigoris,cum aerem attingunt.Albert.mag.de veget.libr.4.tract.4.cap.2.char.145.colum.4.

Gummę omnes habent virtutes ab arboribus,ex quibus ſtillant,& ex ardore Solis cum feruore ebulliunt.Alb. mag.de veget.lib.6.tract.21.ch.156.col.1.

Gummi calidum ſtillando procedit. Ariſtot.de planet. cap.2.char.396.

Guſtum acutiorem habet homo, quia eſt quidam tactus, & hunc ſenſum certiſſimum habet homo. Ariſt. de ani.2.ſu.4.cap.5.tex.94.c.638.

Guſtus eſt quidam tactus. Ariſto. de anim.2.ſum.4.cap. 5.tex.94.char.638.

uſtabile, tangibile quoddam eſt, & ob id non eſt ſenſibile per medium extraneum corpus. Ariſt.de anim.2. ſu.4.cap.6.tex.101.ch.640.

Guſtabile corpus, in quo eſt ſapor, eſt in humido, vt in materia. Ariſt. de ani.2.ſu.4. cap.6.tex.101.ch.640.

Guſtabile cum ſit humidum, neceſſe eſt ſenſorium ipſius, neque humidum eſſe actu, neque non potens fieri humidum. Ariſtotel. de anim.2. ſum.4.capit.5. text.104.char.641.

Guſtus a guſtabili patitur, vt guſtabile eſt. Ariſt. de ani. 2.ſu.4.cap.6.tex.104.ch.641.

Guſtare non poteſt lingua, nec ſicca exiſtens, nec multum humida. Ariſtot. de anim.2. ſum.4.cap.6.text. 104.chart.642.

Guſtus fit primi humidi, vt cum quis præguſtauerit fortem ſaporem, guſtet alterum, vt ægrotantibus amara omnia videntur, quia lingua plena eſt huiuſcemodi humiditate. Ariſtot. de anim.2. ſum.4.cap.6.tex. 104.char.642.

Guſtus eſt,vt tactus quidam alimenti. Ariſt.3. de anim. ſu.3.cap.1.tex.63.char.670.

Guſtatu parum, intemperantes vti videntur. Ariſtot.3. ethic.cap.10.char.74.

Guſtus officium eſt internoſcere dulcia ab acerbis.Alex. aphr.de ſenſ.& ſenſ.ex ſec.1.tex.3.c.5.col.3.

Guſtus, & tactus, non per medium fiunt extrinſecum, neque per tantum interualli ſua obiecta ſentiunt, ſed tangendo ea percipiunt.Alex.aphro.de ſenſ.& ſenſ.ex ſect.5.tex.82.ch.28.col.4.

Guſtus,& tactus nullo intermedio fiunt,guſtus enim eſt quidam tactus. Alexand.aphrod.in 1.de ani.cap.17. char.37.col.1.

Guſtabile nihil eſt,quod extra humidum eſt.Alex.aphr. in 1.de ani.cap.17.ch.37.col.1.

Guſtus organum,lingua eſt. Alex.aphr.1.de ani.cap.17. char.37.col.1.

Guſtus eſt, quaſi quidam motus,quia guſtus eſt alimenti ſenſus. Them. in 3. de anim. cap.75.text.63.char. 91.colum 2.

Guſtabile licet ſit ſiccum, non ſit guſtus ſenſibilis iuxta ſaporem, niſi humefactum. Simp.in 2.de anim.tex. 100.char.42.col.1.

Guſtus licet humidum, vt humidum, non percipiat; tamen ſine humido ſentit. Simplic.2.de anim.text.14. char.41.col.4.

Guſtus cum tactu compræhenditur.Simp.3.de anim.ex ſect.1.tex.124.c.47.col.4.

Guſtus confert animalibus ad ipſum eſſe.Simp.3.de ani. ex ſect.2.tex.64.c.84.col.3.

Guſtus non per ſe eſt tactus,ſed ſine tactu non eſt. Simp. 3.de ani.ex ſect.2.tex.64.c.94.col.3.

Guſtus nutrientia iudicat,quibus ſemper indiget animal ad ipſum eſſe,ob continuum particularum defluxum. Simp.3.de ani.ex ſect.2.tex.64.c.84.col.4.

Guſtus paſſiuas qualitates percipit, non per ſe, ſed vt ſapidus. Simp.in 3.de ani.ex ſect.2.tex.68.ch.86.col.1.

Guſtabiles qualitates non ſunt in omnibus corporibus, aqua enim caret ſapore. Io.gram. in 2.de gen.& cor. tex.com.7.char.106.

Guſtabile eſt nutrimentum animalium,& nutrimentum eſt ſimile animali. Auerr. de ſenſ.& ſenſ.l.ex Paraph. char.192.col.3.

Guſtus non fit guſtabilis per medium corpus extrinſecum, ſed intrinſecum, quod eſt humor ſaluæ in

ora,& lingua.Alb.magn.in 2.de anim.tract.3.cap.27. char.27.col.4.

Gustus non accipit speciem saporis denudatam a corpore saporoso. Alb.magn.in 2.de anim.tract.3.cap.27. char.28.col.1.

Gustus medium non ad esse, sed ad bene esse est humor saliualis. Alb.magn. in 2. de anim.tract.3.cap.27.ch. 28.colum.1.

Gustus est quædam species tactus, ideo elemento terræ attribuitur. Alb.mag.de sens.& sens.tract.1.cap.15. char.9.col.1.

Gustabile,vt gustabile,est humidum, ideo organum gustus humidum esse necesse est. D.Tho.in 2.de anim.l. 21.tex.104.ch.42.col.4.

Guttur est pars prior colli. Aristot. de histor. anim.1. cap.11.char.23.

Guttur spiritus gratia animalibus datum est. Aristo.de partib.anim.3.cap.3.char.431.

Guttur habet duo paria musculorum, quæ ipsum ad inferiora attrahunt. Vnum est illud, quod gutturi, & epigloti commune est. Alterum ex thorace veniens extenditur ad os laudę, & cum gutture continuatur, trahendo illud inferius, & duo sunt musculi, qui gutturosi dicuntur apud gulam positi in transglutione adiuuantes. Alb.mag.de ani.l.1.tract.2.cap.14. char.14.col.4.

Guttur gracile,gibbosum, longum,futuram phtisim,vel hecticam pronunciat. Alb.mag. de anim.l.1.tract.12. cap.22.ch.26.col.2.

Guttur asperum, animi leuitatem, & oris loquacitatem significat. Alb.mag.de anim.l.1.tract.2.cap.22. char.20.col.2.

Gutturis nodus si eminet, leuitatem indicat; non tamen indicat audacem, nec maleficum, sed tristem, & tristificum cum seipso declarat, & suspitiosum ad alios. Alber.magn. de anim.l.1.tract.2.capit.22. char.20.col.2.

H

ABERE secundum plures dicitur modos: aut vt habitus, & dispositionem, aut aliam aliquam qualitatem, aut vt quantum,aut quę circa corpus, aut in parte, aut vt partem,aut vt in vase,aut vt possessionem, aut vt vir vxorē, & vxor virum,qui tamen alienissimus est modus. Arist.præd. tra.3.ca.5.c.97.

Habere multipliciter dicitur. Vno modo,quod secundum suam naturam,vel inclinationem agat. Alio modo,in quo quid tanquam susceptiuo existit. Alio modo,vt continens ea,quæ contenta sunt in eo. Et prohibens secundum suum impetum,aliquid moueri,dicitur habere hoc ipsum,vt columnæ pondera superposita. Arist.in metaph.cap.23.tex.28.char.111.

Habere quæ oportet dicere non est satis,sed etiā necesse est hoc dicere, vt oportet, & ad hoc multum valet,vt oratio cuiusdam modi videatur. Arist.rheto.3.c.134.

Habere substantiæ ad substantiam relationem significat. Porphir.in prædicamen.char.25.

Habere tribus dicitur modis;in animo,vt habitus,in corpore,vt cicatrix;vel vt circa corpus,vt arma.Ammon. in prædicament.char.102.

Habere est substantię circa substantiam amictus,hoc autem,vel circundatur,vt totum,vt amictus corpus; vel partem,vt digitum annulus.Ammo.in prædic.c.103.

Habere est vox æquiuoca, quæ non solum vnum ex decem prædicamentis, sed etiam plura alia significat. Ammo.in prædicamen.char.126.

Habere prædicamentum propriæ substantiæ, circa substantiam amictum declarat.Ammo.in prædic.ch.126.

Haberi continet habere, ideo non sunt duo prædicamenta,habere,& haberi.Simpl.in præd.char.78.

Habere conuenit etiam rebus incorporeis. Simplicius in prædicamen.char.87.

Habere totum extrinsecus est,& aduenies circa nos fit. Simpl.in prædicament.char.95.

Habere prædicamenti proprium est acquisibile, & separatū a substantia,& est corporale.Simp.in præd.c.95.

Habere est medium quodam modo inter possidere,& disponere. Simpl.in præd.c.95.

Habendi proprius modus est habere domum, possessionem,& similia. Alb.mag.in præd.c.65.col.2.

Habere a seipso duobus dicitur modis;vno secūdum causam efficiētem;secundo secundum causam formalem. Alb.ma.de intel.& intel.l.1.tra.1.& 2.c.2.c.50.col.2.

Habere,& haberi cum faciant tantum vnam denominationem, ideo faciunt tantum vnum prædicamentum: Alex.de Ales in 5.metaph. cap.28.c.157.col.2.

Haberi triplex. Aliud est haberi a subiecto,vt subiectum est, & hoc non facit prædicamentum, sed post prædicamentum,quia sequitur omne prædicamentum.Secundum est haberi a subiecto,vt passum est,& hoc facit prædicamentum passionis. Tertium est haberi ab agente,& hoc facit prædicamentum actionis. Alexan. de Ales in 5.metaph.cap.28.c.157.col.3.

Habitatores extremitatum habitabilium viuunt solum sensu.Auer.7.ethic.cap.5.c.50.col.1.

Habitantes terram, alij dicuntur simul habitantes; alij circulariter habitantes;alij coalternatione; alij oppositè. Alber.mag.de natur.loc.dist.1.cap.10.c.97.col.1.

Habitantes simul sunt,quorum habitatio secundum sensum latitudinis,& lōgitudinis vna est, licet secundum rationem sit diuersa.Albertus magnus de natur.loca. dist.1.cap.10.char.97.colum.1.

Habitatio simul in omnibus his locis est secundum sensum, quorum secundum sensum est vna loci in calido, & frigido, humido,& sicco proprietas ex eadem latitudine loci sensibilis, & quibus sensibiliter est secundum tempus,vnius Solis ortus,& occasus.Alb.magn. de natur.loc.dist.1.cap.10.c.97.col.1.

Habitant circulariter,qui cum latitudinē habeant vnam, longitudo non est vna & eadem. Albertus magnus de natur.loc.dist.1.cap.10.c.97.col.1.

Habitant coalterne,quorum vna est longitudo,latitudo aūt diuersa.Alb.mag.de nat.loc.dist.1.c.10.c.97.col.j.

Habitant oppositè, quorum vnus est paralellus secundum eandem latitudinem, sed non est eis longitudo vna, sed potius distant per maximam longitudinem, quæ potest esse per circulum, quod est, cum per totum semicirculum elongantur; tunc enim distant per longitudinem totam diametri, & conuertunt contra se pedes inuicem, ita quod diameter inferior circuli paralelli peruenit ad caput, & per pedes, & per centrum semicirculi pertransit, & Antipodæ vocantur. Albertus magnus ibidem.

Habitatores inferioris hemisphærij non peruenerunt ad nos,non quod ibi nullus habitet, sed Oceani interiacentis quantitas propter nimiam locorum distantiam transnauigari non permittit: sed si alicubi transnauigatum est,hoc fuit sub torrida, quia littora ibi secundum naturam sunt magis stricta.Albertus magnus de natur.loc.dist.1.cap.12.char.98.colum.2.

Habitationum radix est æqualitas, & temperamentum. Alber.mag.de natur.loc.dist.1.cap.6.c.94.col.1.

Habitudini bonæ, quæ est sanitas intensa,cur ægritudo potius quàm mala habitudo opponitur? nisi quia circa idem,sanitas,& bona habitudo fiunt,nec non ęgritudo,& mala habitudo.Alex.aphr.in 1.nat.q.c.9.c.3.

Habitudo bona,& mala est circa ea,circa quæ est robur, & imbecillitas.Alex.aphro.in pri.nat.quęst.cap.9.c.3.

Habitudo accepta in relatione differt ab habitudine sumpta in alijs prædicamentis, quia in relatione duarum rerum quidditas dicitur de qualibet, & respectu ad aliam: in alijs prædicamētis dicitur quidditas vnius duorum tantum ad aliud. Auerroes in epitom.metaphysicor.tract.1.char.169.colum.4.

Habitus diuisio.

HAbitus,qui sunt circa discursū,alij semper veri sunt, alij suscipiunt falsum,vt opinio,& ratiocinatio; veri autem semper sunt scientia,& intellectus.Aristot.poster.libr.2.cap.18.tex.27.char.287.

Habitus duos esse constat in omni contemplandi genere,& omni tum nobiliori,tum ignobiliori docēdi via, quorum alterum scientiam rei appellasse, & alterum quasi peritiam quandam bene est. Aristote.de partib. anima.1.cap.1.char.399.

Habitus dicitur vno modo, vt actio quædam habentis, & habiti,vt actus quidam,vel motus. Alio modo habitus dispositio dicitur secundum quam bene, & male disponitur dispositum,aut secūdum se,aut ad aliud. Tertio dicitur habitus si est pars dispositionis talis: ideo & partium virtus habitus est quidam.Aristoteles 5.metaphys.cap.4.tex.25.char.110.

Habitus ferini,& immanes,alij ex morbo,& insania contingunt,alij ex cōsuetudine.Arist.7.eth.nic.c.5.c.168.

Habitus, qui ad intelligētiam pertinent,alij semper veri, alii non semper,vt opinio,& ratiocinatio;veri semper scientia & intellectus. Them.in 2.post.c.37.c.13.col.2.

Habitudinum,aliæ simul sunt cum subiectis,vt dextrum & sinistrum in partib.animalis;aliæ manentibus subiectis,eadem deserūt subiecta,vt dextrum secundum stationem:aliæ sunt,quæ magis accidunt: aliæ,quæ corruptis subiectis permanent. Simpl.in prædic.char.45.

Habitus alius est, qui coniungitur cum ipso habere,

vt acceptio cum accipere; alius, qui diſpoſitio permanens appellatur. Simp. in prædicam. ch. 96.

Habitudo alia eſt illius, quod eſt in ipſo, & ſecundum ſe; alia alicuius ad alterum; tertia alterius ad ſeipſum. Simp. in prædicam. char. 96.

Habituum alij ſemper ſunt veri, alij aliquando falſi; veri ſemper, ſcientia, & intellectus. Alb. magn. in poſt. ch. 218. colum. 2.

Habituum alius eſt corporalis, alius animalis. Alb. magn. ethicor. 5. tract. 1. cap. 1. ch. 57. col. 1.

Habitus alij naturales, alij non naturales ſunt. D. Thom. ethic. 7. l. 5. ch. 120. col. 4.

Habitus alius eſt propter purum ſpeculari, & hic eſt ſpeculatiuus, alius propter agere, & hic eſt actiuus, alius eſt propter operari, & facere, & hic eſt factiuus. Alex. de ales in 2. metaph. c. 36. col. 1.

Habitus quidam eſt, cuius finis eſt recte ſpeculari, & hic eſt ſpeculatiuus, alius, cuius effectus eſt recte agere actione manente in agente, vel temperate ſe habere, & hic eſt habitus actiuus, & eſt habitus directiuus actionis tranſeuntis in exteriorem materiam, quæ operatio vocatur factio, qualis habitus eſt ars. Alex. de ales 11. metaph. ch. 315. col. 3.

Habitus quid eſt, & quæ eo priuari dicuntur.

HAbitus eſt, quod conſequitur ad aliud, ita quod illud tangit. Ariſt. metaph. ſu. 4. cap. 4. c. 241.

Habitus illi ſunt, quibus vel bene, vel male ad affectus nos habemus. Ariſt. 2. ethic. Nicom. cap. 5. ch. 37.

Habituum principij tantum facultas in nobis eſt: ſingulorum autem additio non nota eſt; at quia erat in noſtra poteſtate, & vti, & non vti, ideo, & habitus in noſtra ſunt poteſtate. Ariſtoteles 3. ethicorum, capit. 5. char. 64.

Habitum habens omne operatur per ipſum, niſi aliqua impediat earum, quæ actiones impedire ſolent, ablatio cum quodam motu facta. Alex. aphrod. in 3. nat. quæſt. cap. 12. char. 11.

Habitum, quod ſuſceptiuum eſt, idem valet in omni genere, quod negatio, & priuatio. Alex. aphro. in 2. de anim. cap. 24. ch. 45. col. 3.

Habitus priuationibus ſunt notiores. Ammon. in lib. de interp. char. 53.

Habitus medius datur inter virtutem, & vitium. Euſt. 5. ethic. cap. 10. char. 257.

Habitus ſi ad abſolutam, & vniuerſalem facultatem reſpicias, perfectio nuncupatur, ſi ad operationem, ac productionem, actus, facultas, & poteſtas. Euſtrat. 6. ethicor. cap. 1. char. 257.

Habitus operationum virtutum, quæ ex ipſis procedunt, ne prodeant cauſæ ſunt, & ideo vt cauſæ natura ſunt prioris operationis, at vt ad nos attinet, operationes priores, quam habitus habentur, quia ſenſu percipiuntur: operationes enim in rebus exiſtũt, circa quas verſantur, at res ſenſibus expoſitæ ſunt: & ita fit, vt res, in quibus operationes ſuas exercent habitus, cognitionẽ nobis habituũ afferant. Euſt. 6. ethic. c. 10. c. 129.

Habituum fines, & operationes idem ſunt. Aſpaſ. 7. ethi. cap. 12. char. 493.

Habitus ſunt qualitates permanentes, ex quibus operationes proficiſcuntur. Aſpaſ. 8. ethic. cap. 5. c. 415.

Habitus eſt altiſſime poſſe conſpicere vnãquamque concluſionem ex quibus propoſitionibus illata eſt. Ioan. gra. in 1. poſt. cap. 9. ch. 26. col. 4.

Habitus eſt habitudo corporis ad ambiens ipſum, vel partem ſui, dum fuerit ambiens motum ad motum ambiti ab eo. Et ille eſt duarum ſpecierum, naturalis, vt cortex arboris, artificialis, vt indumentum. Auerro. epitom. in logic. c. 343. col. 1.

Habitus eſt prior priuatione in re, quæ caret habitu, Auerroes in phyſic. 4. tex. 67. char. 72. col. 3.

Habitum deſcribere accidit in quibuſdam locis per negationem priuationis. Auerro. phyſic. 8. cap. 27. chart. 166. colum. 1.

Habitus eſt diſpoſitionis firma, & non facile permutabilis accellio. Boeth. in prædic. ch. 156.

Habitus ab habendo dicitur, quia ab aliquo immutabiliter, vel difficile mutabiliter habetur. Boeth. in prædicam. char. 175.

Habitu priuari dicuntur, quæ habuere, & eo carent, aut habere potuere, & non habent. Boeth. in prædicam. chart. 196.

Habitus ideo dicitur, quia ex diurnitate habendi in naturæ ſimilitudinem vertitur. Boeth. in topicor. Cic. lib. 5. chart. 838.

Habitus dicuntur, quia tunc habeantur adeptione perfecta, & quia tunc potentia, quæ ante nutabat in actu, & fluctuabat, ſtat in ipſis, vt in forma proficiente, & perfecta ad operationes illius potentiæ. Alb. mag. in prædic. ch. 53. col. 1.

Habitus eſt corporum, & eorum, quæ circa corpus ſunt adiacentia, ſecundum quam alia dicuntur habere, alia haberi. Albertus Magn. in ſex prædicamen. char. 76. colum. 2.

Habitus, & diſpoſitio ſunt ad aliquid generice accepta, at ſecundum ſpecies ſunt qualitates. Alb. mag. in prædicamen. char. 57. col. 4.

Habitus proprium eſt, quod omni ſoli, & ſemper accidit, quod in pluribus ſemper ſit. Alb. magn. in ſex prædicamen. char. 76. col. 4.

Habitus eſt forma, quæ non ineſt habenti, niſi ſit cum eo, quod actu habetur. Alb. mag. in 6. præd. c. 76. col. 4.

Habitus eſt, quo quis aliquid agit, cum voluerit. Alber. mag. in top. ch. 261. col. 2.

Habitus, & forma confuſa in genere eſt eadem, & non eadem cum forma ſpeciei: eadem eſt quodammodo, vt eſt eſſentia quædam, non eadem, ſecundum eſſe. Alb. mag. in 1. phy. tract. 3. cap. 3. c. 9. col. 1.

Habitus innaturalis eſt ille, qui tranſponit animal extra perceptionem ſenſus, & quod ſentit contrarium illi habitui innaturali, mouet triſtitiam, & quod conueniens eſt ei, mouet delectationem: ideo delectationes fornicatorum, & potatorum triſtitiæ ſunt, ſicut delectationes ægrotantium triſtitiæ ſunt. Alb. mag. de mot. ani. l. 1. tract. 2. cap. 4. c. 43. col. 4.

Habitus prauus eſt, qui impedit ſequi bonum. Alb. mag. ethic. 7. cap. 2. c. 82. col. 3.

Habitus omnes diſtinguuntur per obiecta, ex quibus ſpeciem habent. D. Thom. in 1. de gener. & corrup. ex procem. char. 1. col. 1.

Habitus medius in omnibus laudabilior eſt. D. Thom. ethic. 2. cap. 11. ch. 34. col. 4.

Habitum definiri oportet per actum, & actus per obiectum. D. Tho. ethic. 2. cap. 7. c. 29. col. 2.

Habitus non eſt niſi regula regulans potentiam reſpectu illius actus, qui educitur a potentia. Alex. de ales in 2. metaph. ch. 36. col. 1.

Habitui practico eſt eſſentiale, quod ſit habitus extenſus, & perfectio potentiæ ſub quadam extenſione: ſed aliquando habitus practicus eſt propter perfectionem rei operatæ, aliquando propter perfectionem appetitus, & primus habitus eſt factiuus, ſecundus eſt actiuus. Alex. de ales in 2. metaph. ch. 36. col. 1.

Habitus dicit rem ſuam per potentiam, opus vero per actum: ideo vt potentia eſt per actum, ſic habitus eſt propter opus. Alexan. de ales in 9. metaph. tex. 16. char. 271. colum. 1.

Habitus eſt principium effectiuum reſpectu actus, ſed forma, & eſſentia reſpectu ipſius eſſe ſunt principium formale non effectiuum. Alex. de ales 12. metaphy. tex. 15. ch. 333. col. 4.

Habitus

Habitus primorum principiorum, nec eſt pure naturalis, nec pure acquiſitus, ſed partim ab intra, partim ab extra. Thom. de Vio in poſt. char. 229. colum. 2.

Habitus in quibus, & de quibus dicitur, & quæ neceſſaria ſunt, vt ſit habitus.

HAbitibus preſentibus nil generatur amplius, ſed iam eſt. Ariſt. 1. de gener. & corrup. cap. 4. tex. 55. c. 409.

Habiti ſi eſſet habitus, in infinitum procederetur. Ariſt. 5. metaph. cap. 20. tex. 25. char. 110.

Habitus virtutum eſſe poteſt, vt & ſi adſit, nullum tamẽ bonum efficiat: id, quod in dormiẽte, vel in ocioſo homine videri licet. Ariſt. 1. ethic. cap. 8. c. 17.

Habitus ex ſimilibus operationibus fiunt, ex earumque differentia; habitus quoque conſequuntur; non enim parum refert, ab adoleſcentia ſic, vel non ſic ſtatim aſſueſcat aliquis: ſed quamplurimum, imo totum in eo conſiſtit. Ariſt. 2. ethic. cap. 1. c. 32.

Habitus contrarius ſæpe ex contrario, & ſæpe ex ſubiectis rebus agnoſcitur. Ariſt. 5. ethic. cap. 1. ch. 109.

Habitus ſunt, vnde bene, vel male erga affectus, atque potentias ſe habemus. Ariſt. mag. mor. 1. cap. 8. c. 282.

Habitus omnis gratia operationis fit, quæ ab ipſo prouenit. Alex. aphro. in 3. natur. quæſt. cap. 2. c. 11.

Habitum vt in artibus, & actionibus acquirimus, ſic etiã circa virtutes acquirimus habitus. Alexander aphrod. in 4. natur. quæſt. cap. 29. char. 23.

Habitus nomen de ſolis animatis dicitur. Ammonius in prædica. char. 84.

Habitum quis habere dicitur, cum habet, quod eſt natũ habere, quando, & in ea parte. Ammo. in præd. c. 108.

Habitudo de ſe non habet naturam ſubſiſtendi; ſed neceſſe eſt eſſe in eo, quod ſuo proprio charactere differt. Simpl. in prædicament. char. 43.

Habitudo non ſolum in ſenſibilibus, ſed etiam in intellectualibus, ac etiã in incorporeis, quæ poſt intellectuales ſunt, eſt maxime opportuna. Simpl. in præd. c. 44.

Habitudo durat per quoddam tempus, poſtea ceſſat, vt in puero, vel pupillo vſque in decem & octo annos. Simpl. in prædicamen. char. 44.

Habitus perfectior non conſiſtit ex ſolis theorematibus, ſed etiam ex natura, & conſuetudine. Simplicius in prædicament. char. 76.

Habitus vnuſquiſque opus proprium efficere oportet, quo habere perfectionem ſuam queat. Euſtrat. libr. 6. ethicor. cap. 1. char. 271.

Habitus non ſunt in cauſa mẽdacij, cum fine ſuo priuantur, ſed rerum ipſarum natura conſtituta inſtabilis eſt. Euſtr. 6. ethic. cap. 3. chart. 283.

Habitus virtutum, & vitiorum acquiruntur conſuetudine paſſionum laudabilium, aut illaudabilium. Auerr. phyſi. 2. tex. 19. char. 146. colum. 4.

Habitus, vt ſit, tria eſſe neceſſe eſt; is qui habet; res, quæ habetur, & habere; nam videre diſtat ab eo, qui videt, & a viſu. Boet. in prædicam. char. 196.

Habitus prouenit a comparatione extrinſecorum ad totum ſubiectum. Alb. mag. in prædi. c. 88. col. 1.

Habitu quæ inſunt, antequam agant, ſunt in potentia. Alb. mag. in 9. metaph. tract. 3. cap. 2. ch. 139. colum. 4.

Habitus omnis ex actu cognoſcitur. Albertus magnus ethic. 6. tract. 2. cap. 9. c. 72. col. 3.

Habitus ſcientificus nunquam generatur, niſi cognoſcatur prædicatum concluſionis per ſe ineſſe ſubiecto ex præmiſſis. Thom. de Vio in poſter. char. 192. colum. 2.

Habitus vt ſe habet ac cæteras qualitatis ſpecies, & ad id, quod habitum induit.

HAbitus differt à diſpoſitione, quia habitus permanentior, & diuturnior eſt diſpoſitione. Ariſtoteles prædic. tract. 2. cap. 4. chart. 78.

Habitus, & diſpoſitiones cum ſint ſingularia, non ſunt ad aliquid. Ariſt. præd. tract. 2. cap. 4. c. 85.

Habitus ſi debet fieri ex priuatione, debet redire in materiam primam. Ariſtoteles 8. metaphyſicorum, cap. 7. chart. 120. colum. 4.

Habitum, & priuationem eodem inſtrumento cognoſcimus. Them. in 4. phyſi. tex. 118. c. 44. col. 1.

Habitus refertur ad id, quod habitus indui poteſt: & diſpoſitio, ad diſponibile. Simpl. in prædic. char. 42.

Habitudo neceſſaria eſt, nihil enim diſpoſitiue, ſine habitudine tractari poteſt. Simp. in prædicament. char. 44.

Habitus, & diſpoſitio non ſunt duæ ſpecies, ſed tantum vna. Simplicius in prædicamen. char. 60.

Habitus diſtinctus eſt a naturali potẽtia; nam ille eſt perfectus, hæc imperfecta: vnum illorum eſt impartibile, aliud partibile: & alterum præcedit in participatione ſpecierum, alterum conſideratum iam eſt in participationibus ſpecierum. Simpl. in præd. c. 65.

Habitus ab affectione differt, quia habitus perfectio, & forma exiſtit; affectio autem eſt quædam poſitio rei, extra quam facile mutabilis exiſtit. Simplicius in quarto phyſicor. chart. 202. colum. 2.

Habitus, & priuationes ſunt generationes quodammodo, & corruptiones, ipſam enim ſubiecti ſubſtantiam agunt. Ioannes grammaticus in prim. de anima. text. 39. char. 18. colum. 1.

Habitus, & diſpoſitiones ſunt duarum ſpecierum, quarum vna eſt in anima, vt ſcientia; altera eſt in animato, vt eſt ipſum animatum, vt ſanitas. Auerroes in epito. in logic. chart. 342. colum. 3.

Habitus, & priuatio habent medium. Auerroes in phyſicor. pri. tex. 43. char. 14. colum. 2.

Habitus prius ponẽdus eſt, deinde priuatio, cum aliquid diuiditur. Boet. de diuiſione. char. 643.

Habitus præcedit priuationem, non tamen actio, quia aliter nõ naſcerentur cæci, & ſurdi, ſed in ordine principiorum naturæ. Alb. mag. in præd. c. 6. col. 2.

Habitus eſt potentia, ambo vnum actum aſpiciunt, ſed diuerſimode; quia potentia aſpicit per ſeipſum actum, habitus magis per ſe aſpicit modum actus. Alexan. de Ales in 2. metaphyſ. c. 36. colum. 1.

Habitus, & priuationis hæc eſt natura, quod ab habitu ad priuationem deueniri poteſt, a priuatione ad habitum non eſt regreſſus. Alexan. de Ales in 8. metaphy. text. 14. char. 255. colum. 3.

Habitus, & diſpoſitionis propria diſtinctio, & ſpecifica, eſt facile, & difficile mobilis. Thomas de Vio in prædica. char. 67. colum. 2.

Habitus, vt ſe habet ad prædicamenta.

HAbitus omnis ad aliquid eſt. Porph. in prædic. c. 18.

Habitudo connaturalis, quæ conſideratur in prædicamento ad aliquid, præcedit omnes habitudines aduentitias, quæ in reliquis ſex prædicamentis conſiderantur. Simpl. in prædicamen. char. 40.

Habitudo ad locum, facit vbi; ad tempus, quãdo, ad paſſionem, poni. Simpl. in prædicam. char. 87.

Habitus circa ſubſtantiam verſatur, non autem ſubſtantia eſt. Simp. in 3. de ani. ex trac. 1. tex. 8. c. 60. colum. 2.

Hæſitas eſt ſyllabam alteram alteri propere iungere non poſſe. Ariſto. proble. ſect. 11. nu. 30. ch. 461.

Hæſitantes lingua cur aliqui fiunt? quia membri, quo loquimur, refrigeratio, cauſam habet, & tanquam ſtupens, & attonitum membrum, id eſt. itaque vino, & continente oratione concalefacti verba facilius poſſunt copulare. Ariſtoteles problematum ſectio. 11. numer. 54. char. 468.

Hæſitãs homo ſolus oritur, quia ſolus mutus eſt: linguæ autem hæſitatio mutitas quædam eſt, nec membrum,

quo loquimur, absolutum habet, soluſque sermonis compos est. Arist. probl. sect. 11. nu. 57. c. 469.

Hanc animal est marinum, omnibus marinis gulosius, quod stomachum distinctum non habere dicitur. Prædam capit, & totus eius cibus in pinguedinem conuertitur, & timens periculum, pellem & pinguedinem super caput suum reduplicat, sicut facit Ericius caput abscondens: & si multo tempore causa timoris remaneat, parte carnium suarum comesta, sustentatur, donec periculum abscedat. Alb. magn. de ani. l. 24. cap. 1. char. 196. col. 2.

Halitum ex ore, & calidum, & frigidum reddere possumus: vtroque enim modo aer commotus calidus est, sed qui efflat non vniuersum aerem mouet, sed ore an gustiori extringit, paucum expirat, ita vt calor ex ore profectus ob suam exiguitatem deliteſcit: qui autem exhalat, vniuersum mouet, ob eamque rem calidiorē expirat: est enim efflatio spiritus strictim protrusus; exhalatio vero spiritus vniuersim profusus. Aristot. probl. sect. 30. num. 7. ch. 650.

Halones non fiunt prope Solem, & Lunam, sed sub ipsis, & per se, cum aer sic condensatur, vt huiuscemodi passionem recipere possit, ac etiam ad motum, vel Solis, vel Lunæ vna cum ipsis circunferantur. Alex. aphr. in 1. meteor. cap. 8. c. 17. col. 1.

Halo videtur circa Solem, Lunam, Iouem, Martem, Venerem, & Mercurium, & etiam circa stellas fixas maximę magnitudinis omnibus anni temporibus, sed præcipue in Autumno, die, ac nocte; sed magis sero post crepusculum, & in mane ante diluculum, circa Lunam; & huius causa est vapor humidus antequam ascendat ad locum frigidum aeris. Alb. mag. in 3. meteor. tract. 4. cap. 3. c. 110. col. 1.

Halo nunquam videtur nisi aere quieto, alioquin non staret diu sub radio stellæ. Alb. magn. in meteor. tract. 4. cap. 3. ch. 110. col. 2.

Halo frequentissime sit post flatum Austri, cum cœlum maxime graue, & spissum est. Alb. magn. in 3. meteor. tract. 4. cap. 3. ch. 110. col. 2.

Halsa piscis oritur in vere, & moritur, cum audit tonitrua. Alb. mag. de ani. l. 1. tract. 1. cap. 3. c. 2. col. 2.

Harmonia est ratio commistionum, vel compositio, at animam impossibile est aliquid horum esse. Arist. 1. de ani. su. 3. cap. 2. tex. 54. c. 602.

Harmonię non est mouere, at hoc omnes animę tribuūt. Arist. 1. de ani. su. 3. cap. 2. tex. 55. c. 603.

Harmoniam de sanitate, & de corporibus virtutibus dicere magis congruit, quam de anima. Aristo. 1. de ani. su. 3. cap. 2. tex. 56. ch. 603.

Harmonia est ratio, & compositio earum rerum, quę inter se commiscentur, non fortuito, & temere, sed ex quadam cantus modulationisque compositione. Alex. aphr. in 1. de ani. cap. 8. ch. 33. col. 2.

Harmonia est mistorum vnio. Ioan. grammatic. in 2. de anim. tex. 78. c. 59. col. 1.

Harmonia est essentialiter numerus sensibilis sensu auditus. Alex. de ales in 1. metaph. ch. 18. col. 1.

Hebenus submergitur in aqua, quia pinguca est vnctuositas, & terrestris pars multa. Alb. magn. de proprietatibus elem. l. 1. tract. 2. cap. 3. c. 106. col. 1.

Hebenus est arbor, quæ non nascitur circa tertium clima, in India enim nascitur; habet lineas albas insertas; & quæ nascitur in Aethiopia sub cancro est nigerrima; mergitur in aqua propter victoriam terrei ipsius; lapidem frangit in renibus, & inflationem ventris resoluit. Alber. Magn. de veget. lib. 1. cap. 18. char. 155. colum. 1.

Hectica febre laborantibus cur medici ante cibum potum aquæ præcipiunt? vt membra, solida, quæ persiccent humectent, reddantque aptiora ad solidiorem alimenti conglutinationem, aguationemque. Hinc artifices prius quam admoueant calcem, aqua parietem aspergunt. Alex. aphr. probl. nu. 85. c. 763.

Helcus est vitulus marinus, habens pellem pilosam, albis, & nigris maculis distinctam: parit in terra, & lactando nutrit catulos: difficulter occiditur, nisi ictus vibretur in capite in cerebro; & ita alte stertit, vt mugire videatur; grauissimo enim somno inter omnia animalia corripitur. Albertus magnus de anima. libro 24. cap. 1. char. 197. colum. 3.

Hedera exsiccat arbores super quas serpit, quia fugit eorū nutrimentum. Alb. magn. de veg. l. 5. tract. 1. cap. 3. char. 147. colum. 2.

Hemisphęriū interius inhabitabile esse aiūt, quia omnes, qui scripserunt, de superiori tantum verba fecerunt; & huic opinioni omnis multitudo mathematicorum consentit, quia maior est sphęra aquæ, quam terræ; ideo in aliqua parte operit terram, & hoc non facit in superiori, ergo operit in inferiori. Alb. magn. de natur. loc. dist. 1. cap. 12. ch. 97. col. 4.

Heraclientes dum pecunijs indigerent, emerunt a mercatoribus frumentum, oleum, & vinum omne, & quæcunque venalia essent; & cum tempus instaret, quo precium soluere oportebat, & mercatoribus optimum factu visum est ab ipsis non singillatim dimensa, sed confertim omnia venundari onera; & illi alia ratione tribuentes, non mercedem, sed ipsum forum onerarijs nauibus imposuere, & quæstorem singulis nauibus præfecere. Cum autem in hostilem regionem peruenissent, emebant ab illis milites, omneque prius coactum est, quam Imperatores pro mercede argentum iterum redderent. Quare contigit, vt idem argentum impenderetur, donec domum rediret. Arist. œcon. 2. ch. 807.

Heraclitus omnia in motu esse existimauit, & tandem opinatus est nihil oportere dicere, sed digitum solum mouebat. Arist. 4. metaph. cap. 2. tex. 22. c. 76.

Heraclitus, & Hyppasus, vnum principium finitū, & mobile dixerunt, scilicet ignem. Ioannes grammaticus in prim. physic. char. 5. colum. 3.

Heraclitus Ephesius, & ciuis meus fuit. Hinc colligere potes commentum hoc non Eustratij, sed Michaelis Ephesij esse. Eustratius, & Mich. Ephes. 10. ethicor. cap. 5. char. 512.

Heraclitus opinabatur inter affirmationem, & negationem esse medium; & ita affirmationem, & negationē verificat de eodem. Alex. de ales 11. metaph. c. 311. c. 3.

Heraclitus posuit omnia tandem fieri ignem, quia ignis, cum maxime actiuus sit, in se tandem omnia conuertere aiebat. Alex. de ales 11. metaph. c. 323. col. 1.

Herbæ sunt, quæ stipitem e sua radice non habent, sed folia mox producunt; aliæ omni anno producunt, sed arescunt, vt triticum. Aliæ herbæ in duo extrema declinant, vt olus regium; aliæ sunt eædem herbæ, & olera, aliæ initio spicarum formam videntur habere; excrescunt postea in arborem, vt mirtus, & pinus siluestris, & huiuscemodi. Arist. 1. de plant. cap. 3. c. 371.

Herbæ omnes, & quicquid supra terram, & in terra crescit, ex aliquo horum quinque prouenit; ex semine, aquæ humore, loco idoneo, aere, & plantatione: sunt enim hæc veluti radices plantarum. Aristoteles 2. de plant. cap. 1. char. 391.

Herbæ pusillæ, quæ in aquis sulphureis apparent, tum fiunt, cum vehementer venti flauerint, contrariosque flatus fecerint, & aer, qui in eis est excitatus fuerit, & locus calefactus, & ignis excitatus, postmodum in fundo nascitur auripigmentum, quod e fęce æris descendit, attrahiturque ignis cum putredine, & id est auripigmentum, & tunc oritur planta, & non habet multa folia. Arist. de plant. 2. cap. 1. c. 388.

Herbas edere non valent loca, nec præhumida, nec præsicca. Alex. aphr. probl. 1. num. 6. ch. 667.

Herbæ

Herbæ vltimum locum obtinent in plantis, & sunt illæ, quæ ex vna radice non proferunt, nisi folia. Alb. mag. de veget. pri. trac, 2. cap. 5. char. 128, col. 3.

Herculis idolum erat in vltimo Hispaniæ, vbi dicebantur Herculis columnæ, & fuit corruptum in anno 530. a prædicatione Maumeti. Auer. 2. de cœlo. tex. 111. char. 80. col. 2.

Herculis imago lapidibus inscripta victorem reddit ferentem. Albert. magn. in 2. de mineral. ex tracta. 30. cap. 5. char. 143. col. 1.

Hæres secundus dicitur, qui hæredi instituto substituitur. Boet. in topic. Cic. lib. 2. char. 784.

Hæreditates filijs Israel non licebat secundum legem alienare simpliciter, sed tantum obligare ad tempus. D. Tho. 6. polit. lec. 4. char. 94. col. 3.

Herimnus fluuius nascitur in cāpis Asiaticis, & diuisus currit quasi duo, & recollectus in vnum, fluit in mare Cicladū. Alb. mag. de nat. loc. trac. 3. cap. 3. c. 102. col. 4.

Herinacij coeunt erectis partibus, spinis hærentibus sibi aduersis. Arist. de hist. anim. 5. cap. 2. char. 148.

Herisipella est incēsio a calore, q vix, aut nunquam extinguitur. Alb. mag. de veg. l. 3. trac. 1. cap. 1. c. 136. col. 3.

Hermaphroditi, qui gemina genitalia habent, semper aliud est irritum. Arist. de gen. anim. 4. cap. 4. char. 246.

Hermaphroditi fiunt si coniunguntur qualitates contrariæ, quarum vtraque fit complexionalis, & terminans, & virtus formatiua satisfacere potest vtrique sexui, tam in membris exterioribus, quàm in membris inferioribus. Albert. magn. in 2. physic. tracta. 2. cap. 3. char. 28. col. 2.

Hermaphroditi inueniuntur, qui in coitu agunt, & patiuntur, incumbunt, & succumbunt, sed non impręgnant, nec impręgnantur. Alb. mag. de animal. lib. 18. tract. 2. cap. 3. char. 156. col. 2.

Hermaphroditorum sexus principalior est, qui a cordis inuatur complexione, quæ tamen aliquando ita media est, vt vix discerni possit. Albert. magn. de animal. lib. 18. trac. 2. cap. 3. char. 156. col. 2.

Hermaphroditi generantur, cum ex abundantia materię in vno membro, quod est circa inguen ibidem superabundante diuiditur, & in vno vincat, & in alio vincatur. Alb. mag. de ani. l. 18. trac. 2. cap. 3. c. 156. c. 2.

Hermodactilus est calidus, & siccus; in quo tamē est humiditas superflua. podagræ dolorem implastri more impositus statim sedat: albus melior, rubeus, & niger venenosi sunt. Albert. magn. de veget. & plant. lib. 6. tract. 2. cap. 9. char. 166. col. 4.

Herodotus vera nō scribit, cum nigram dicat Aethiopū esse genituram. Arist. de gen. ani. 2. cap. 2. char. 150.

Heroica virtus feritati opponitur, vt vitio virtus, & incontinentiæ continentia. Aristotel. 7. ethicorum. cap. 1. char. 158.

Heroicum omnium numerorum stabilissimum, & turgidissimum est. Arist. in poet. cap. 22. char. 294.

Heroico tantum metro longum contextum merito pangimus, id nimiram congruere natura docet. Aristot. poet. cap. 22. char. 295.

Hesiodus errauit, cum facit aquilam augurij præsidem bibentem, non enim bibunt aduncæ. Arist. de historia animal. 8. cap. 18. char. 297.

Hesiodus, vel (vt alij) Eudoxus posuit sphæras plures, tres scilicet, in quibus Sol, & tres alias in quibus Luna fertur. Prima motus causa tam Solis, quam Lunæ est motus diurnus. Secunda est propter motum longitudinis, quæ est per medium Zodiaci. Tertia est secundum motum obliquum secundum latitudinem eiusdem. Arist. in 12. metaphy. cap. 4. tex. 47. char. 257.

Hiatus disrupto lumine ex oscuro, & nigro facit, vt videatur habere aliquam profunditatem: & sępe ex hiatu cadunt trabes, cum concretum fuerit magis. Arist. meteor. prim. sum. 2. cap. 1. char. 462.

Hiniophate, quæ sunt flumina tria, nascuntur ex campis Indiæ, & currunt millia 202. festinanter recipiuntur in Oceano Orientali. Albert. magn. de nat. locor. dist. 3. cap. 1. char. 101. col. 3.

Hippasus Metapontinus, & Heraclitus Ephesius ignem principium rerum posuerunt. Aristot. prim. metaph. sum. 2. cap. 1. char. 16.

Hippate sunt cordæ, quæ reddunt sonos graues. D. Tho. 10. metaph. l. 9. tex. 22. char. 731.

Hippias Athenienſis cenaculorum eas partes, quæ in vias publicas eminebant, ipsosque ascensus sepimentaque ante domos vestibulis similia, item ianuas, quæ foras aperirentur, venire iussit. Eruebant ergo hi, quorum possessiones ipsæ erant, & nummum, qui tunc Athenienſibus in vsu erat ab vsu amouit: certoque illo precio constituto iussit iterum ad se referri. Cum autem conueniſſent, vt nouum monetæ genus excuderent, idem argentum exposuit, & si qui aut nauibus præficiendi, aut aliqua alia munia obituri, in quę esset aliquid impendendum, primo tolerabilem ac modicam illis irrogauit mulctam; deinde iussit numero eorum adscribi, qui suo munere perfuncti essent, & iussit Mineruæ sacerdoti pro quolibet mortuo, & pro quolibet nato afferri ordei mensuram vnam, & tritici alteram, & obolum vnum. Arist. de re fam. 2. c. 806.

Hippocrates quatuor elementa rerum principia posuit. Ioan. gram. prim. physi. ch. 139. col. 3.

Hippon, qui ἄθεος dictus est, idest impius, & a diis auersus, præter sensibilem naturam, quicquam esse negabat. Alex. Aphro. in 11. metaph. vel 12. co. 2. c. 283. c. 2.

Hippon vnus ex illis fuit, qui tam insipiens fuit, vt Deum esse negarit. Simp. in pri. phy. char. 6. col. 2.

Hirci sanguis maxime si biberit vinum, & petrosillum, vel filer montanum, frangit lapidem in vesica. Alber. mag. in 2. de min. ex trac. 2. cap. 1. c. 139. col. 2.

Hiricius marinus est totus spinosus, & spinis vtitur loco pedum. Alb. mag. de anim. l. 4. trac. 1. cap. 1. c. 45. col. 4.

Hiricij marini omnes carent carne, licet alias partes corporum animatorum sanguinem nō habentium habere probentur, & horum multa sunt genera; ex quibus est genus quoddam esibile, & in illo sunt rotunditates durę, quæ margaritæ vocantur; & in mediis corporibus ostreorum inueniuntur, & cum putrescunt inter arenas, nec in omnibus inueniuntur, nec in eis, in quibus sunt, nisi dum viuit animal. Sunt etiam hiricii pelagales, & sunt alii magni corporis, alii parui, alii multarum spinarum durarū: & in mari Ionico iuxta regionem Carui sunt albæ testæ. & albæ spinæ, & albarum margaritarum. Alb. mag. de animal. lib. 4. tract. 1. cap. 5. char. 48. col. 4.

Hiricius oīs hēt oua margaritalia, sed in quibusdam sunt parua. Alb. mag. de ani. l. 4. trac. 1. cap. 5. ch. 48. col. 4.

Hiricius omnis caput, & os habet inferius, & anus est superius, & hoc commune est omnibus animalibus, quæ attribuuntur generi strainoz, & lupez, quia pascuntur inferius, vt plantæ, & ideo orificia habere debent in parte inferiori. Alber. magn. de anim. l. 4. tractat. 1. cap. 5. char. 48. colum. 4.

Hiricii marini proprium est, quod habet testam duram, & spinas. Alb. mag. de ani. l. 13. trac. 2. cap. 6. c. 120. c. 1.

Hirundo, & merula bis pariunt; sed primi partus intereunt ob frigus; posteriorem partum educant fœliciter ad finem; at vrbanæ aues sæpius fœtant, ac generant, vt gallinæ, & columbæ. Aristotel. de histor. anim. 5. cap. 3. char. 158.

Hirundinis pullorum adhuc recentium oculi, si quis stimulo eos vexarit, refanescunt, & cernendi vim postea plane recipiunt. Arist. de hist. anim. 6. cap. 5. char. 204.

Hirundo in genere non adunco, carne vescitur. Aristot. de historia animal. 8. cap. 3. char. 277.

Hirundines ingenioſe nidum struunt; & in nutrien-

da

da prole mira æquitate laborant. Aristotel. de histor. anim.9.cap.7.char.326.

Hirundinum oculi si perforantur,adhuc incolumes reddunturquia non adhuc perfecti sunt.Ioan.gram.in 4. de gen.anim.cap.6.char.65.col.4.

Hirundines ita nidos construunt, vt in architectura aliquid artis videantur ostendere.Alb.mag.de anim.l.8. trac.2.cap.3.char.75.col.1.

Hirundo maris est piscis habens duas alas membranales, quæ volat ad spatium modicum, & postea vadit in mare. Alb.mag. de an.l.14.trac.2.cap.7.c.125.col.1.

Historias eas libentius audimus, quæ rem vnam exponunt,quàm quæ plures: quia rebus magis attendimus notioribus, easque libentius audimus; notius autem est, quod definitum est: plura autem infinito participant.Arist.problem.sect.18.num.9.char.910.

Histriones cur improbis mentibus magna ex parte sunt? quia non se dedunt studio sapientiæ, & incontinentiæ operam dant.Arist.probl.sec.30.nu.9.c.626.

Hoc ex hoc fieri tribus dici potest modis; primo quod vnum fit post aliud, vt ex Isthmiis Olimpia: secundo ex imperfecto fit perfectum,vt ex puero fit vir;tertio, cum corrupto vno fit aliud,vt ex aqua,aer. Aristot.2. metaph.cap.2.nu.7.char.36.

Hoc aliquid apud Aristotelem semper sequitur substantiam,& tale qualitatem. Alex.aphrod.in 10.metaph. vel 12.cap.1.co.7.c 267.col.1.

Hoc aliquid ab Aristotele semper de indiuiduo intelligitur: a Platone autem hoc aliquid in vniuersali, id est, in ideis scilicet intelligitur. Ammo. in predic.char.44.

Hoc aliquid significat, quod hoc sit completum in esse, & specie;quod soli substantiæ cõpositæ in rebus materialibus cõpetit. D.Th. in 2.de ani.l.1.tex.2.c.20.c.1.

Homerus solus non modo recte, sed actionum imitationibus referta poemata condidit, & primus Comediæ formam tradidit, non probris, sed ridiculis in actuum formam collatis.Et sane similis in Margite ratio; hic enim ita se ad Comœdiam habet, vt ad Tragœdias Ilia,& Odyssea.Arist.in poetic.cap.1.c.261.

Homogenea alia sunt ex quibus nihil componitur, vt mineralia; alia,ex quibus componitur corporis pars, vt manus, brachiũ, & huiusce modi; & inter has duas species medium sunt plantæ. Auer. meteoror. 4. char.213.colum.1.

Homo quid est,& vt consideratur.

HOmo est paruus mundus. Aristot. physic. 4. su.1. cap,2.tex.17.

Homo mortuus,quamquam figura formam habeat eandem, tamen homo non est. Aristotel. de partib.animal.1.cap.1.char.404.

Homo natura ciuilis est. Arist.pri.ethic.cap.7.char.13.

Homo solus non solum ciuile est,sed œconomicum animal.Arist.moral.eud.cap.12.char.453.

Homo est animal sociabile. Aristotel. politicor. prim. cap.2.char.490.

Homo est optimum cunctorum animalium:ita si alienus fiat a lege,& a iudicijs, pessimum est omnium animalium.Arist.polit.1.cap.2.char.491.

Homo non est is,qui solus, & per se viuere possit. Alex. aphrod.in 2.de ani.cap.42.char.32.col.3.

Homo perfectus est, non cui partes apte congruunt, sed in quo nulla pars virtutis humanæ,eiusque magnitudinis naturalis desideratur. Alex.aphrod. in metaph. 4.vel 5.secund.Latin.co.29.char.153.col.1.

Hominum communis natura, secũdum quam de aliquibus inter se assentiunt, non est varia, nec a vero aberrans. Alex.aphrod.de fato.cap.1.char.27.

Homo earum actionum,quæ ab ipso fiunt,causa,& principium est. Alex.aphrod. de fato.cap.10.char.26.

Hominem duplicem existimat Aristotel es;alium ex anima,& corpore; alium intellectum, ideſt ipsam animæ rationalis partem, quæ eum vere & primo hominem statuit.Eust.vel Mich.ephes.2.ethic.cap.6.c.514.

Hominis nomen quod dicitur de eo, qui est in scientijs speculatiuis consumatior; & de eo, qui non est in eis perfectus, aut non est habilis, vt perficiatur; dicitur æquiuoce de ipsis, vt de viuente, & mortuo; & vt de rationali,& picto, & in lapide. Auerr.in physic.1.ex procem.ch.2.col.2.

Hominis ratio, qui fit ex spermate, est oppositarationi spermatis, & etiam, vt in eo sit aliquid recipiens formam hominis, & est illud, quod generari dicitur in rei veritate,scilicet illud, in quo inuenitur iste motus, motus enim debet esse in subiecto. Auer. in physic. prim.tex.60.char.17. colum.4.

Homo non est actu intelligens, sed quia cum eo copulatur intellectus in actu. Auerroes tertio de anima tex.5.char.164.colum.4.

Homo non est generarabilis,& corruptibilis, nisi per cogitatiuam,sine qua,& sine imaginatione nihil intelligit intellectus materialis, & ideo post mortem non rememoratur.Auerr.3.de ani.tex.33.c.174.col.3.

Homo est similis Deo,quia ipse est quodammodo omnia entia, & scit ea etiam quoquomodo; entia enim nihil sunt præter eius scientiam. Auerr.3.de anim.tex.36. char.180.colum.2.

Homo vniuersalis,& particularis, sunt vnum essentialiter.Auer.in 5.metaph.tex.com.7.c.52.

Hominis quidditas vno modo est homo, alio modo non & est forma hominis, & non homo,qui est congregatus ex materia,& forma.Aue.in 7.metap.co.21.c.81.

Homo est veluti medium inter æternum, & generabile, & corruptibile.Auer.epit.metaph.4.c.185.col.2.

Homo est id, quo coniungit esse sensibile cum intelligibili; propterea perficit Deus gloriosus in ipso istud esse sensibile, cui euenit imperfectio propter eius distantiam ab ipso. Auer.epitom.metaphy.tract.4.char. 185.colum.3.

Homo non est causa vmbræ,nisi abusiue, quia non est seperatus ab ea. Auerr.ex dest.dest.disput.3.c.20.col.4.

Homo per principia essentialia cum sit animal rationale vel intellectuale, est admiratiuus de visis, & auditis, ac protenso colore, & spiritu ad faciem, fit faciei, & membrorum in faciei positorum dilatatio,& sic natus, est ad risum contra autem flebilis. Albert. magn. in præd.char.25,col.4.

Homo est animal,quod habet virtutem mouendi,& quodammodo imaginandi. Alb.mag.de som.& vig.lib.3. tract.1.cap.11.ch.37.col.2.

Homines vnipedes esse,& ambulantes Mappamundi,& Solinus mentiuntur esse,quia hoc impossibile est.Alb. mag.de motib.ani.l.2.tract.2.cap.1.c.46.col.4.

Hominis substantia dupliciter cosideratur;secundum se, & secundum ea, quæ accidunt eidem. Secundum se non est, nisi substantia ipsa. Secundum ea, quæ accidunt ei,tunc consideratur secundum esse, quod contingere ei potest ex comparatione ad aliud. De se quidem si consideretur secundum esse,quod habet ex hoc est radius immaterialis intelligentiæ, sic accidit ei esse in intellectu possibili, vt in loco suæ speciei. Si autem consideretur secundum esse, quod accidit ei in materia, sic est actus materiæ; & si consideretur secundum esse, quo est in particulari, hoc est duobus modis: potest enim considerari secundum potentiam, & aptitudinem, quia secundum esse multiplicabile est in particularia, & sic est vniuersale: aut consideratur secundum quod actu est in illis, & sic est singulare suppositum sub communi natura demonstratum, vt cum dicitur hic homo, vel ille, & quocunque horum quatuor modorum accipiatur vniuersale,

sale, sic vniuersale esse dicitur, & non ens per se existens. Alb.mag. in 7.metaph.tract.5.cap.1.c.130.c.3.

Homo (vt ait Socrates in Menone) est principalis intellectus, perfectus, studio humanitatis operam dans, amicis bene faciens,& inimicis male.Alb.mag.Ethic. 1.tract.2.cap.6.char.5.col.3.

Homo est principium eorum futurorum, quæ agit vti dominus suorum actuum, & potest, & non potest agere.D.Thom.in Periherm.char.14.col.2.

Homo quodammodo finis est omnium artificialium, quia ipsis vtitur,vt propter ipsum factis. D.Thom.2. physic.lec.4.tex.23.c.19.col.4.

Hominis natura, quæ sit, & inter virum, & mulierem differentia,& proprietates.

HOminis natura anceps est,& societatis, & solitudinis.Arist.de hist.anim.1.cap.1.char.8.

Homo est ex numero omnium animantium, qui vim cogitandi obtinet,& cum memoriæ, ac disciplinæ complures animantes participes esse possint, nullum tamen præter hominem potest reminisci. Arist. de hist. animal.1.cap.1.char.10.

Homo, & mas, & fœmina potest pilis post genitis, id est pubis, alarum, & menti carere iam inde ab ortu naturæ vitio contracto, & nisi vt pubescant, contingat, steriles in gignendo sunt. Aristotel. de historia animal.3.cap.11.char.91.

Homines in Cedropoli Thraciæ parte,cum accipitribus per paludes aucupantur,& eius, quod ceperint, dant accipitribus partem.Arist.de hist.ani.9.cap.36.c.347.

Hominis periti officium est iudicare perspicientes posse, quid nam recte, aut non recte ab eo, qui docet, exponitur: & huius facultatis officium periti esse dicimus; sed hunc omnibus fere in rebus iudicio valere arbitramur numero vnum: illum vero certæ naturæ alicui delegamus: fieri enim potest, vt rem vnamquispiam ita,vt alius omnes iudicare possit. Arist.de part.ani.pri.cap.1.c.399.

Hominis corpus quinquennio fere dimidium capere videtur omnis magnitudinis,quæ reliquo tempore comparatur.Arist. de gen.anim.1.cap.18.char.124.

Homini ferendi vteri tempus enorme est; cæteris enim statutum est, homini vero plura sunt. quippe cum & septimo, & decimo nascantur, & etiam inter septimum,& decimum;qui enim mense octauo nascuntur & si minus,tamen viuere possunt.Aristotel.de gener. animal.4.cap.4.char.245.

Hominum proprium est non sentire odores sine respiratione.Arist.2.de ani.su.4.cap.5.tex.98.char.639.

Homine excepto, nullum animal fieri potest calculosum, vel quia iumenta, & quæ vnguibus sunt numerosis,vesicæ meatus obtinent ampliores, & pisces nullam habent vesicam, sed humor in aluum constringitur,vt in auibus.At homo vesicam habet,& ceruicem eius canali angusto pro magnitudine porrectam. Ergo quod membrum id adest,quantum terreni humoris seuocatur in vesicam contruditur,ex quo vasa vrinaria tingunt, & loci calor efficit, vt concrescere, & crassescere possit, & propter canalis anguistiam retinetur, & augetur, & cum illa terrena subsidentia prodire ex facili non possit, reuersa inter se se cohærent, & calculum conficiunt. Aristotel. problem. sect.10. num.42.char.439.

Homines cum excandescunt, calore introrsum collecto, cur feruidi, furibundique redduntur? cum metuunt contra efficiuntur? nam non eundem in locum calor se colligat, sed homini irascenti cor calore circunfusum efferuet,ex quo fidibundus,rubicundus,spirabũdus efficitur, cum calor sursum versus se efferat: metuenti sanguis, & calor in imam perfugiunt, vnde fit etiam,vt aluus fundatur. nam,& cordis compulsio nõ similis agitur,sed metuenti, vt caloris inopia frequens, ac feriens est:irascenti contra,vt pote cum calor collectus sit copiosior.Arist,probl.sec.27.nu.3.c.600.

Homines fortes magna ex parte vinosi, sunt, quia calidi sunt, & qui sanguinolentum habent pulmonem, calidum hunc modo vinolentorunt gerunt, ita vt rei aduersæ suspicione refrigerari nequeant,& qui ita se habent,bibendi auidi esse consueuerunt. Aristot.probl. sect.27.num.4.char.601.

Homini potius, quam cuipiam animali credendum est; quia solus numerare potest, vt Plato Neocli respondit, vel quia solus Deos veneratur, & colit, vel quia omnium maxime vim obtinet imitandi: hinc enim tam multa,& varia discere potest. Aristot. problem. sec.30,num.5.char.624.

Homo cur maxime aliud intelligat,aliud faciat?quia cõtrariorum eadem est scientia,vel quia mentis officium plura cõtingit, appetitus in vnum tantummodo profluit:atqui homo mente magna ex parte viuit,& ratione;bestiæ appetitu,ira,cupiditateque ducuntur.Arist. probl.sec.30.nu.11.char.627.

Homines crispo capillo, & tortili, magna ex parte resimiores sunt, quia si crispitudo sita in crassitudine est, & crassitudo non sine duritia cõstat, & durus sanguis calidior est, & calor excrescere materiã inutilẽ minus patitur,& os ex vacãte materia cõsistit,& cartilago nõ nisi os est,merito nasi diminutio consequitur;Indiciũ ætas adhibet puerilis; sunt enim pueri omnes naso resimato.Arist.problem.sec,33.num.18.char.648.

Homines,cum senescunt, cur nigriores redduntur? quia res omnes excepto situ nigriores cum putrescunt,euadũt;senectus autem est quædam putredo,& cum sanguis siccescẽs nigrior reddi soleat,merito senes nigriores sunt.Arist.probl.sec,38.nu.29.c.660.

Homini cum per rerum naturam negatum sit, vt in locum cœlestium, corpore se se conferat, eo factum est, vt animus humanus huius viæ ducem nactus intellectum,peregrinabundus illuc importaretur. Aristot. de mundo.cap.1.char.806.

Homines omnes natura scire desiderant.Aristotel.prim. metaph.ex su.pri.cap.1.c.3.

Homo viuit arte,& rationibus. Aristot.pri.metaphysic. ex su.1.cap.1.char.4.

Hominis finis non a viuente vita,vt quæ communis stirpibus est, nec a sentiente, vt quæ boui, & equo communis est, sed a rationali vita eliciendus est: id autem partim rationi obtemperat, partim eam habet, & intelligit: sed cum hæc duobus modis quoque dicatur, ea quæ est in operatione statuenda est.Aristotel.prim. ethicor.cap.7.char.14.

Homines fieri nequit,vt se cognoscant,priusquam salem qui dicitur,consumpserint,vt est in prouerbio. Arist. 8.Ethic.Nicom.cap.3.char.193.

Hominis natura solitaria non est. Arist.8.Ethic.Nicom. cap.5.char.196.

Homo natura magis coniugalis est quàm ciuilis, quanto prior,& necessaria est domus, quam ciuitas. Aristot. 8.Ethic.Nicom.cap.12.char.209.

Homo ciuile animal est,& ad conuictum natura aptum. Aristot.9.ethic.cap.9.char.232.

Homo vita contemplatiua viuens non vt homo est, sed quatenus diuinum quid in ipso est:& quanto id præstat composito,tanto quoque eius operatio ab operatione distat,quæ ex virtute alia existit. Aristot. Ethic. Nicom,cap.7.char.257.

Homo, qui absque ciuitate est per naturam,aut per fortunam,aut nequam est,aut potior quam homo. Arist. politicor.1.cap.2.char.490.

Homo oĩum aĩalium sermonẽ habet,vt utile,& damnũ: iustũ,& iniustũ ostẽdamus.Arist.polit.1.cap.2.c.490.

Homo,

Homo,qui in communi societate nequit esse, quiq; nullius indiget propter sufficientiam,nulla pars est ciuitatis:quare aut Deus,aut Bestia. Arist.polit. 1.c.2.c.491.
Hominis liberi vitam meliorem esse , quam in dominando occupati,uerum est. Arist.polit.7.cap.3.char.719.
Homo nullus superuiueret diuisus a cæteris hominibus diutius. Alex.aphrod.in 2.de ani.cap.42.ch.52.col.3.
Homo solus inter reliqua animalia post oblatã sibi imaginationem de re aliqua,tamquam agẽda potest quærere de re ipsa,& consultare,siue assentiri rei,quæ apparuerit,oporteat,siue minime. Alex.aphrod. in 2.de anim.cap.57.char.55.col.1.
Homo solus ex omnibus animantibus in arbitrio suo habet , vt agat , quoniam non agendi idem potestatem quoq; habet. Alex.aphr.in 2.de ani.cap.56.ch.55.c.1.
Homo ut perfectissimus inter animalia,ex priori,& imperfectissima cognitione,in meliorem, & perfectiorẽ, quę in his sit,procedit,& cognitionem principiorum hoc modo suscipit. Alex.& Eustr.in 2.post.c.109.c.2.
Homo dr risibilis,non qa semper rideat, sed quia semper natus aptus sit ad risum. Porph. in 5.uoc.cap.5.c.46.
Homo non primo,sed per aliud in loco esse potest. Themist.in 4.physic.tex.24.char.34.col.4.
Homo porrectus, ac effusus iacet cum dormit , quia solus animalium erectus incedit . Them. de som.& uig. cap.21.char.98.col.2.
Homo est similis Deo , ut imago prorsus similis est suo exemplari. Simpl.in prædicam.char.57.
Homo doctus non solum eadem aduersario obijcere debet,sed etiam obiecta diluere. Ioan.Gram.in prim. prior.cap.1.tex.7.co.2.
Homo essentiam suam non in eo habet,quod sit magis, uel minus rationalis , sed in eo , quod humanitatem spectat. Dex.in prædicam.char.40.
Homo omnium animalium est longe sapiens , quia puriorem , calidioremque sanguinem circa cor habet . Mich.Ephes.de respir.char.40.col.1.
Homo perfectus nunquam sistere debet, quin bene operetur , sed semper in bono persistere , eique semper incumbere.Eustrat.1.Ethic.char.49.
Homo solus ex electione, natura operari potest . Eustr. 6.Ethic.cap.2.char.280.
Homo dum uiuit extra tempus,aut locum,aut actionũ, aut effectuum esse nõ potest, in quibus omnibus prudentia opus est.Eustr.6.Ethic.cap.5.char.295.
Homo rememorat multoties , quod sensit in pueritia , bona rememoratione: quia in pueritia multum amat formas,& miratur in eis,propter quod figitur in aspectu earum: quapropter difficile amittit eas. Auer. de memo.& remi.char.196.col.2.
Homo cũ irascitur, obscuratur uisus propter uaporẽ excitatũ a calore in oculo.Auer.de sen.& sen.c.192.c.1.
Homo compræhendit rerũ intentiones , & differentias proprias,quæ sunt in re sensata, quasi medullã de fructu: alia vero bruta comprehendunt, quæ sunt extra, quasi fructũ corticis. Auer.de sens.& sens.ch.193.c.3.
Homo intelligit oĩa entia per intellectum sibi propriũ , & agit in cuncta entia actionẽ sibi propriã , vt intelligat oĩa entia per intellectum habitu existentem, cum est copulatus cum formis imaginarijs propria intellectione. Auer.3.de anima.tex.36.char.180.col.2.
Hominum complementum non completur nisi per congregationem,& congregatio per bonitatem. Auer. in 2.metaph.tex.com.14.char.17.
Homines omnes scire aliquid , non est ex conditionibus requisitis in rebus per se notis . Auer. ex destr. destr. disput.1.char.9.col.1.
Homo impossibile est quin audiat sermones contra dicentium in omni re , de qua speculatur , si diligit esse ex hominibus veritatis . Auer. ex destr. destr. disput.2.char.18.col.3.
Homo nullus alio homine ad substantiam plus rationalis est,nec minus.Boet.in Porph.char.44.
Homo semper est bipes , non actu , sed per naturam . Boet.in Porph.char.106.
Homines ad vnum calorem,& ad vnum motum frequẽter accedunt,qui ex vno loco nati sunt. Alber.magn. de prædicamen.char.10.col.1.
Homo canescit , quia cum habeat cerebrũ maxime humidum, & quod non terminatur , nisi quandiu calor naturalis fuerit fortis,procedente ætate,& frigescente calore non digerit,& tunc putrescere incipit,& canescere. Alb.mag.in præd.char.26.col.2.
Homo solus inter cętera animãtia omnes qualitatis species susc̃ipere potest. Alb.mag.in præd.c.52.col.4.
Homo non debet animam suam replere probabilibus,& opinabilibus , quia non faciunt habitum permanentem in anima , sed demonstratiuis, & certis,quæ stabiliunt intellectum,quia perpetuo manent. Alb.mag. in poster.char.171.col.2.
Homines grossiora habent membra superiora , fœminæ e conuerso; quia homines calidiores sunt,& plus nutrimenti ascendit. Alber.magn.in 2.de cœlo.tract.1. cap.4.char.24.colum.4.
Homo solus reminiscitur . Alb.mag. de memor.& rem. trac.2.cap.6.char.24.col.3.
Homo surgens a somno ante digestionem sentit grauitatem in membris exterioribus,quia calor, & spiritus recurrens ad interiora inuenit siccum cibi grossi, & terrestris,ex quo generantur fumi grossi ex spiritibus subtilibus, qui venientes ad organa sensuum purgantes generant ea. Alb.mag.de som.& vig.lib.1.trac.1. cap.8.char.27.col.3.
Homo cogitans,& meditans eleuat,ac deprimit caput , quasi ipso motu natura ostẽdat laborare, & adiuuare, vt facilius eleuata carũcula vermiculari spiritus fluat, de cellula in cellulam cũ formis intellectus, & imaginationis,& recordationis. Albe.mag.de spir.& respir. l.1.trac.2.cap.4.char.56.col.1.
Hominis sola forma ad similitudinem cœlestis formæ pertingit . Albert.magn.de natur.& orig.ani.trac.2. cap.7.char.74.col.1.
Homo vel habet esse proprium , vel non : si non habet, non est individuum,nec hoc,quod est, quod fieri nequit;quia contradictoria verificarentur de eodem:ergo vnius vltima forma differt ab vltima forma alterius: ergo anima intellectualis numeratur ad numerũ eorũ,qui sunt,hoc quod sunt,ab anima intellectuali. Alb.mag.cõtra Auer.de vnit.intel.ca. 5.c.40.col.4.
Homo nulla alia causa dependet a prima causa , nisi per eundem intellectum,quem habet a prima causa.Alb. mag.contra Auer.de vnit.intel.cap.7.char.84.col.4.
Homo solus arbiter sui est . Alb.mag.in 3.de ani.trac.4. cap.10.char.48.col.3.
Homo solus inter omnia alia discretiuum habet intellectum . Alb.mag.de ani.l.1.trac.1.cap.3.char.3.col.2.
Homo solus perfectus regimen vitæ participat, quod est secundum partes honesti,& ad finem fœlicitatis.Alb. mag.de ani.l.1.trac.1.cap.4.c.3.col.2.
Hominis solius membra secundum positionem proportionantur perfectissime , ideo solus perfectissimus est. Alb.mag.de ani.l.1.trac.1.cap.26.char.23.col.1.
Hominum duæ sunt operationes , quarum vna est finis hominis,quamuis nullum habeat effectum, vt cantare: alia sunt artis operationes , in quibus non artis operatio intenditur, sed effectus alius, vt fabricare,& dolare. Alb.mag.de anim.l.8.trac. 6.cap.2.c.84.col.4.
Homo & mulier sæpe in ætate 14. annorum mutant qualitates corporis ; quia si sanæ sunt, infirmantur; si infirmę , sanantur : & hoc tempore aufertur epilepsia cum humor mollis,& superfluus destillatur,qui prius fumando oppilabat in cerebro vias sensus , & motus.

Alb.

Alb.mag.de ani..l.9.trac.1.cap.1.char.85.col.3.
Homo inter omnia alia participat manu, quæ est organum organorum . Alber.magn.de anim.l.21.trac.1. cap.1.char.169.colum.3.
Homo solus est imago & similitudo mundi , tam secundum animam,quam secundum corpus.Alb.magn.de ani.l.21.trac.1.cap.1.char.169.col.4.
Homo solus cum per intellectum moueatur,perfunctionem habet principiorum motiuorum , & sic homo perfectissimus est omnium animalium . Alb.mag. de ani.l.21.trac.1.cap.1.char.169.col.4.
Homo solus discernit inter honestum,& turpe, & solus amicitiam habet iuxta genus omnis amicitiæ . Alber. mag.de ani.l.22.trac.1.cap.5.char.173.col.3.
Homo solus coniugale est animal,& ciuile,& disciplinarum perceptibile,risibile,& gloriabile.Albert.mag.de ani.l.22.trac.1.cap.5.char.173.col.4.
Homo solus est longi,lati,& erecti corporis.Alb.m agn. de ani.l.22.trac.1.cap.5.char.173.col.4.
Homo secundum mores solum dicitur bonus, & malus. Alb.mag.Ethic.1.trac.2.cap.1.char.3.col.4.
Hominis consideratio tripliciter est: prima est in se , vt homo est,& in comparatione ad alium; & hoc,aut secundum virtutem coactiuam,aut secundum virtutem liberalem ; ꝑm virtutem coactiuam cõparatur ad ea , quę domus sunt;secundum virtutẽ liberalẽ,cõparatur ad bene viuere.Alb.mag.ethic.1.trac.3.c.1.c.5.col.4.
Homo nullus sine delectatione viuere potest. Alb.mag. Ethic.1.trac.3.cap.1.char.5.col.4.
Hominis quæcunque sunt,prout ad operationes humanas referuntur,sunt ars,doctrina,actus,& electio. Albe. mag.ethic.pri.trac.3.cap.2.char.6.col.2.
Homo solus secundum seipsum nõ potest satisfacere indigentijs suis.Alb.mag.Ethic.1.trac.3.cap.2.ch.6.c.3 .
Hominis operatio , vt homo est , est operatio rationis . Alb.mag.ethic.pri.trac.6.cap.6.c.16.col.4.
Homo non est dominus suarum operationum , nisi per voluntatem. Alb.mag.Ethic.2.trac.1.cap.1.c.26.c.4.
Hominis actio nulla est,nec per irascibilem; nec per concupiscibilem, nec per voluntatem, nisi vt per formam rationis redditæ sunt . Alber.magn.ethicor.6.trac,1. cap.2.char.69.colum.1.
Homini natura cibum nullum præparat sufficienter,nisi lac.Alb.mag.Ethic.6.trac.2.cap.24.char.77.col.2.
Hominis complexio maxime vicina est temperamento . D.Thom.in 2.de gen.& cor.l.8.tex.18.c.32.col.3.
Homo nihil intelligere potest sine continuo tempore , quia sine phantasmatibus non intelligit homo,& phãtasma non est sine continuo,& tempore,cum sit similitudo rei particularis . D. Thom. de mem. & rem. lec.2.char.25.colum.2.
Homo per lumen intellectus agentis statim cognoscit propria actu naturaliter cognita , & ex eis conditiones dicit; & per hoc, quod actu sit, venit in cognitionem actualem eorum, quæ potentia sciebat . D.Tho. in 2.de ani.l.11.tex.58.char.32.col.2.
Hominibus proprium est , quod odor non sentiatur sine respiratione . D.Thom.in 2.de anim. lec.20.text. 98.char.41.colum.2.
Homines multi prætermissa scientia intellectus sequuntur in suis motibus phantasiam,vt illi, qui non secundum rationem agunt; sed impetu mouẽtur ad aliquid agendum.D.Tho.in 3.de ani.l.15.tex.48.c.64. col.2.
Hominis operatio propria,in quantum homo est,est intelligere: per hoc enim ab omnibus alijs differt . D.Thom.1.metaph. char.3.col.1.
Homo desiderat non solum sibi , sed & alijs prouidere: politicum enim est animal . D. Thom. Ethicor. prim.lec.9.char.10.col.1.
Homo appetit esse simpliciter,& non solum,vt nuuc.D. Thom.ethic.1.lec.10.char.19.col.2.
Homo recipit aliquid a substantiis separatis , quod euidens est ex ipsa conuenientia hominum ad substantias separatas, vt habet intellectum . D.Thom. ethic.pri: lec.13.char.14.colum.2.
Hominibus ex omnibus animalibus maxime est secundum naturam amare delectationem , & fugere tristitiam.D.Thom.Ethic.8.lec.5.char.139.c.3.
Hominis esse maxime consideratur secundum intellectum.D.Thom.Ethic.9.lec.4.char.156.col.3.
Homo conuiuit cum alio communicatione sermonum , & consideratione mentis,non autem, quod simul pascatur , vt contingit pecoribus . D.Thom.ethicor.9. lec.11.char.265.colum.2.
Homines cõiter plus amant equale , ideo plus amant res publicas . D.Thom.5.polit.l.6.c.77.col.4.
Homines vt in pluribus a ratione recta deficiunt . D. Thom.6.polit.l.5.c.95.colum.4.
Homo & mulier non differunt differentia substantiali , sed materiali tantum. Alexand. de Ales 7.metaphysic. tex.30.c.215.col.4.

Homo vt differt a cæteris animalibus.

HOmo vnus ex omnibus animalibus nobis cognitis , diuinitatis particeps est,vt omnium maxime.Arist. de part.anim.2.cap.10.char.449.
Homo solus omnium animalium erectus incedit . Arist. de part.ani.2.cap.10.char.449.
Hominem , qui non bene , sed deterrime omnium animalium constare aiunt,nudum , ac inermem creatum esse referunt,non recte sentiunt;cætera enim animalia vnum auxilium habent, idque nullo pacto possunt permutare, sed quasi calceata semper dormire , ac oĩa agere,nec vestitum vnquam deponere pleniorem,nec arma mutare,quæ semel acceperunt: at homini multa habere auxilia licet , ea quæ subinde mutare : arma etiam quæ velit,& vbi velit capere potest . Aristot.de partib.anim.4.cap.10.char.533.
Homines inter reliqua animalia maxime absolutam habent partem siniſtram . Aristotel.de partib. animal. 1. capit. 5. char.564.
Homines magnitudinis ratione,plurimum emittunt seminis,quia corporis constitutio est humida,& calida, & carent partibus illis , in quas concurrunt aliorum animalium excrementa , pilorum copia , ossium, cornuum,aut dentium excretiones. Arist.degener.anim. pri.cap.20.char.132.
Homo omnium animalium prudentissimus est. Arist.de de gener.anim.2.cap.4.char.172.
Homo plus temporis viuit, quam quoduis animal excepto elephante. Arist.de gene.ani.4.cap.10.c.259.
Homo longioris vitæ est quibusdam maioribus animalibus:magis enim calidus,& humidus est.Aristotel.de long.& breuit.vit.cap.3.char.296.
Homini soli ex omni animalium numero sanguis e natibus exit , quoniam plurimum cerebrum , idemque humidissimum homo continet,vnde venæ excrementis per ora eodem tendentia nimium repletæ perfundere inde coguntur: sanguis enim vtiatus integro tenuior redditur,& talis est qui se cerbri excrementis miscuerit, & quasi in saniem degenerat . Arist. probl. sect.10.num.2.char.426.
Homini nulla iuba data a natura est,quia barba data est: ideo excrementum , quod alijs animalibus in ceruicem se confert,homini fertur ad maxillas . Arist.problem.sec.10.tex.27.c.434.
Homo plus excremẽti humidi egerit,quàm sicci: equus, & asinus contra : quia homo humidiori pabulo vtitur , equus, & asinus sicciori . Arist.problem.sec.10. num.58.char.446.
Homo superat animalia alia in cognitione experimentali,

tali & cognitione artis, & rationis. Aristotel.pri.metaphysic.ex sum.prim.cap.prim.char.4.

Homo vniuersalis ad hominem particularem eandem habet rationem, quam equus vniuersalis ad equum particularem. Ammo.in præd.c.38.

Homo solus animantium ex multis sensibus præcedentia recogitans, in vnum coaceruat. Simp.in 1.de cœlo. tex.97.co.93.c.43.col.1.

Homo somno magis vtitur, quàm cætera animalia, quia eo illa, aut doloris, aut voluptatis causa vtuntur: homo autem præter hæc ob multa alia. Ioan.Gram. in 5.de gen.anim.cap.6.c.102.col.3.

Homo cum ad illicitos concubitus, & fœdos coitus dedabitur, inter bruta animalia connumerandus est. Eustrat.6.Ethic.cap.1.char.273.

Homo ab aliis animalibus differt virtute rõnali. Auer. 3.de ani.tex.2.c.159.col.3.

Homo differt ab animali essentialiter vno modo, & sunt idem essentialiter alio modo. Auer.in 5.metaphysic. tex.com.13.char.55.

Homo quamuis sit paruus corpore, & magnitudine, potentia tamen & honore superat omnia. Auer.10. Ethic.cap.7.c.75.col.4.

Homo & equus quantum ad genus vnum sunt; distantiam tamen habent a propriæ substantiæ diffinitione, qualitate quadam rationabilitatis, & irrationabilitatis. Boet.in præd.c.125.

Hominis corpus magis accedit ad æqualitatem cœli per recessum ab actu excellentiæ contrariorum; & ideo inter animalia, melius sentit secundum tactum, & prudens solum est inter animalia. Albert.mag.in 1.de gen.& cor.trac.6.cap.7.char.71.col.2.

Homo inter cætera animantia solus sic alteratur, q̃ cadit. Albert. magn. de som. & vig. lib.1.trac.2.cap.9. char.31.col.1.

Homo ab aliis animalibus plus quam specie videtur differre, qa differt ẽt rõne: & si non plures habet species, nihil differt, quia formale, & si est cõicabile pluribus specie, vel numero differentibus, non necessario communicat, sed forte secundum esse non erit nisi in vno, vt in Sole, & Luna, qa sunt ex materia sua tota. Alb. mag.de ani.l.20.trac.2.cap.6.c.169.col.1.

Homo non solum specifica differentia differt ab aliis animalibus, sed etiam secundum esse generis proximi, & secundum esse generis remoti: proximum genus est sensibile; remotum, viuum. Albert.mag.de anima. l.21.trac.1.cap.1.c.169.col.3.

Homo inter omnia animalia habet latum corpus secundum mensuram suæ quantitatis, latitudine proportionata. Alb.mag.de ani.l.21.trac.1.cap.1.c.169.c.4.

Homo hoc proprium habet, quòd nulli alii animali conuenit, vt verecundetur de rebus turpibus perpetratis, ideo inuerecundi inemendabilesque dicuntur, qui in aliquo mutati sunt a rationis honore assumentes irrationabilitatem pecorinæ naturæ. Alb.mag. de ani. l.22.trac.1.cap.5.c.173.col.3.

Homo secundum animam, & secundum complexionem corporis magis perceptiuus est omnibus alijs animalibus. Alb.mag.Ethic.10.trac.1.cap.1.c.106.col.3.

Homo ut ad coitum, & generationem pertinet.

HOmo, & Sol generant hominem. Aristotel.phy.2. sum.5.cap.2.tex.26.char.36.

Hominibus coitus temporibus omnibus est opportunus, & multis pedestribus, quæ cum homine habitant, & viuunt, vt suibus, canibus, & volucribus, quæ sæpe pariunt. Arist.de hist.ani.5.cap.8.char.154.

Hominis mas stimulatur ad coitum magis tempore hiberno, fœmina æstiuo. Aristotel.de historia animal.5. cap.8.char.154.

Homo mas vsque ad septuaginta annos potest termino vltimo generare, fœmina vsque ad quinquaginta, sed raro; at vt in pluribus mas vsque ad 63. procreare potest: fœmina ad 45. Aristoteles de historia animalium quinto, cap.8.char.163.

Homo mas primum semen genitale magna ex parte incipit ferre altero anno peracto bisseptimo, & pubescere eo tempore incipit, & vox per id temp⁹s in sonum asperiorem mutari incipit, quod caprire nominant, & maxime his, qui rem veneream incipiunt agere, accidit. Iis vero, qui se abstinent, si curam adhibuerint, vox vel longo ætatis suæ tempore seruari absque magna mutatione potest, & mammæ exuberant, & genitale non solum magnitudine, sed etiam specie perficitur, & cum semen emittunt, non solum voluptate, sed etiam dolore afficiuntur. Aristoteles de historia animalium septimo.cap.1.char.248.

Homines à natiuitate prodeunt nonnulli impubes, & infœcundi, propterea quod parte sui genitalis fiunt deprauati, & similiter mulieres impubes creari possunt. Arist.de histor.anima.7.cap.1.char.249.

Hominis semen infœcundum est vsque ad ter septimum annum. ante prolificum est, sed exigua imperfectaque generant, at iuniores etiam, & mares, & fœminæ generant, vt in cæteris animalibus. Aristoteles de historia animalium.7.cap.1.char.150.

Homo plurimum animalium omnium emittit semen comparatione magnitudinis suæ, & inter mares plus emittunt, qui humidiores sunt, nec valde carnosi, & candidiores, quàm fusci. Aristoteles de historia animalium septimo.cap.2.char.253.

Homines mares plurimi ad 60. annum generant, quem si excesserint, ad septuagesimum vsque procedunt. Aristotel.de histor.animal.7.cap.6.char.259.

Homines multi iuuenes non procreant, seniores incipiũt procreare, aut econtra. Aristoteles de historia animalium.7.cap.6.char.260.

Homines sunt, qui non nisi fœminam procreant, & mulieres, quæ non nisi marem, & econtra. Aristoteles de histor.animal.7.cap.6.char.260.

Homines læsi gignuntur ex læsis, vt claudi ex claudis; cæci ex cæcis; & sæpe numero similes in re, quæ præter naturam comitetur, & signa habentes sibi cognata hæreditaria, vt verrucas, aut næuos, aut cicatrices; at nihil obstat vt integra ex mancis gignantur. Aristote.de histor.animal.7.cap.6.char.260.

Homines si castrentur pueri existentes, pili post geniti non innascuntur, nec vox immutatur, sed suum seruat acumen: at si iam puber. post geniti defluunt pili, præterquam pubis; hæc enim quamuis minuantur, tamen manent, sed congeniti non defluunt. Aristoteles de historia animalium.7.cap.50. char.378.

Homo si alter coitus proxime ab altero accessit, enutrire quod superfœtatum est potest, sed si iam aucto conceptu coitus adhibetur, superfœtari quidem potest, sed raro, quia vterus magna ex parte ad partum vsque se comprimit, sed si superfœtetur, perfici nequit. Aristot. de generatio.animal.4.cap.5.char.248.

Homines pilosi libidinosiores, & feminis copiosiores sũt, quàm lenes. Aristote.de generatione animalium lib.4. cap.5.char.251.

Homo plus emittit semen proportione sui corporis, quã cætera animalia, quia minus cibũ conficit, & omnium animalium maxime humidus natura, & calidus est, quarum rerum altera feminis copiam reddit, altera naturæ vim efficit ad semen creandum, semen enim tale est quamdiu seruatur. Aristoteles problemat.sectio.4. numer.7. char.383.

Homines nõ solum soboles procreandi causa, sed rerum etiam, quæ ad vitam spectant, comparandarum causa cohabitant. Aristo.8.ethicor.nicom.cap.12.char.209.

Homines,

Homines, qui quinquagesimum annũ quatuor, vel quinque annis excesserint, derelinquere debent in aperto procreandi studium, ac de cætero, vel sanitatis, vel alterius causa cõcubitum facere videri. coitus alterius, quam coniugis penitus sit interdictus. quod si qui deprehendatur contrafacere per tempus procreationis, dignam pro delicto pœnam reportet. Arist. politicorum septimo, capit.16.charta 752.

Hominem sanę mentis, non decet vbicunque contigerit, semen exponere, ne de vilibus, & iniquis similes liberis legitimis procreentur, ex quo, & vxor honore suo priuatur, & filijs iniuria fit, & sibi pro his omnibus dedecus incumbit. Arist.œcon.2. ca.2. c.787.

Homo, ex omnibus, quæ procreantur, & a diuina potestate constituuntur, quæ in generabili corpore ab affinitate, & propinquitate diuinitatis recedit, quam etiam naturam vocamus, præstantissimum, ac nobilissimum existit. Alexander aphro.in secundo de anĩ. cap.56.ch.55.col.1.

Hominis materia proxima sunt menses mulieris. Alexander aphrod.in sexto metaphysic. vel secundum latin.7.com.17.ch.193.col.1.

Homo non statim cum habitu animę rationalis procreatur, sed facultate, aptitudineque illam recipiendi prędituς est. Ioannes grammatic.de gener. anim. l.2.cap. 3.char.535.col.2.

Hominis in generatione, primum est Sol, & est intelligentia operans, & hominem generari in infinitum est verum per accidens, non per se. Auerr.physic.5.tex. 13.char.100.col.3.

Homo si generaretur a non semine hominis, diceretur homo æquiuoce cum isto homine, quia cum materia est diuersa, diuersa erit, & forma. Auerr.physicor.8. cap.46.char.176.col.3.

Homo si generaretur a terra, vt vermis, tunc aut esset necessarium, aut in maiori parte, aut in minori. Si necessarium, ergo homo nõ generaretur ab homine omnino. Si in maiori parte, tunc homo generaretur ab homine in minori parte, & si hoc esset causaliter. Si in minori parte, tunc eadem species inueniretur natura, & casu. Auerr.phys.8.tex.46.c.176.col.3.

Homines generari habentes pedes equinos non verificatum est apud Aristotelem: nam agens generans in speciem non potest præstare ipsi materiæ aliam formam, quam illam, quæ inest in illa specie, quia nulla alia est in sua essentia, nec propria materia huic speciei potest recipere aliam formam. Auerroes de gener.animal.4. cap.4.ch.245.col.1.

Homo si solus intellectus est, homo non generat, nisi habens animam sensibilem, & nihil de intellectu; ergo non generat hominem, sed animal imperfectum, quia hominis generatio non includit vltimam formã, nec vltima forma secundum esse est aliquid de homine; quæ omnia sunt valde absurda. Albertus mag.contra Auer.de vnitar.intel.cap.5.c.82.col.1.

Homines multum coeuntes citius senescunt. Alb.mag. de ani.l.9.trac.1.ca.2.c.85.col.4.

Homo multum sperma respectu sui corporis eijcit, ideo magis appetit coitum. Albertus mag.de animal.lib.9. trac.1.cap.2.ch.86.col.2.

Homines, qui magis spermatizãt, sunt, qui nõ sunt multum carnosi, & pingues. Albertus magnus de anim. lib.9.trac.1.ca.2.ch.86.col.2.

Homines, qui habent virgam enormiter longam, infœcundi sunt, quia sperma euaporat in cursu, & infrigidatur, quia longe distat a suo principio; & qui habẽt nimis curtam non proijciunt sperma ad locum vnde ipsa matrix fugere possit; ideo carent effectu generãtionis: qui mediocrem habent virgam, vt plurimum generant. Albertus magnus de anima.lib.15. tract.1. cap.4.char.127.col.1.

Homines, & mulieres pingues raro generant, minus quam hi, qui corpora moderata habent, quia superfluum corporum pinguium cito digeritur, & transit in pinguedinem; quia est valde conuertibile, vt aquosum subtile. Albert.magnus de anim.li.15. tr.2.ca.5. char.131.colum.3.

Homo in coitu maiorem sentit delectationem, quam cętera omnia animalia. Albertus magnus de ani.lib.22. trac.1.cap.1.c.173.col.1.

Hominis generatio non solum se habet ad generationẽ aliorum, vt perfectum, sed est maioris compositionis omnibus alijs generationibus, & in ipsis generãtibus singulare habet nihil alijs conueniens, quia solus homo inter bipeda generat sibi simile. Albertus mag.de anim.li.5.trac.1.ca.1.ch.51.col.4.

Homo coit omni tempore, & maxime in hyeme coire cupit, quia clausi sunt pori ex frigore, & interius excitatur calor: in æstate vero propter porosam carnem euaporat humidum, & calidum, quæ sunt principia coitus. Albertus magnus de animalib.lib.5.tract.1.capit.2.ch.53.colum.2.

Homo masculus circa triginta annos habens semen perfecte maturum potest generare vsque ad septuaginta annos, & raro in valentioribus extenditur vsque ad octuaginta, sed post hoc est labor, & dolor, nec est aliqua virtus generationis, quamuis coeat. Alb.mag.de anim.li.5.trac.2.ca.1.ch.54. col.4.

Homines mulier parit, & concipit vsque ad ætatem annorum quinquaginta, sed raro: viri enim vsq; ad 65. annos validi sunt, vt sæpe mulieres vsque ad 45. Albertus magnus de animalib.lib.5. trac.1. cap.1.charta 54.columna 4.

Homo surgens & exponens se frigori fortius mouetur ad libidinem accedens ad mulierem, quam ille, qui in calore iacuit iuxta mulierem, quia calor coitus a frigiditate restringitur. Albertus magnus de anim. lib.6. trac.1.cap.3.ch.57.col.2.

Homo vt in pluribus incipit generare post quatuordecim annos, cuius signum est, quod tunc incipiunt pili oriri in pectine, & sperma ex ipso exire. Alb.mag.de ani.li.9.trac.1.ca.1.c.85.col.1.

Homines & mulieres pubescentes si moderato coitu vtuntur, velocius corpora eorum incrementum accipiunt, si in corpore multas habent & grossas humiditates: at si contra non habent multas humiditates, ex vsu coitus tempore illo corpora torpescunt, & marcescunt. Alb.mag.de ani.l.9.trac.1.ca.1.c.85.col.3.

Homo vnus quantum ad potentiam generandi multas mulieres valet implere, sed vt natura animal domesticum est, viri vna vnius est secundum naturam, & non facit ad vnitatem domus plures habere, sed potius ad diuisionem: nam indiuiduitas vitæ ad plures non se extendere potest. Albertus magnus ethicor.8.tra.3. cap.8.c.97.colum.2.

Hominis causa remota Sol, propinqua homo. Alexan.de ales in 5.metaph.tex.3.c.106.col.3.

Homo creatus & generatus sunt idem specie, iuxta fidei positionem. Alexand.de ales in 7.metaph.tex.23. char.208.col.3.

Homo particularis generat mulierem, quasi per accidẽs, quia est præter naturæ particularis intentionem. Alexander de ales in septimo metaphysico. tex.30. char. 215.columna 4.

Hominis contemplatio quoad mores virtutem, & perfectionem pertinet.

HOminis & mulieris mores, vt sunt ipsa perfectissima in natura, sic conspectiores in eo ipso continentur, ita vt mulier, & misericors magis, & ad lacrymas propensior quã vir sit; inuida magis, querula, ma-

ſedicentior, & mordacior, anxia, & deſperans magis, quam mas, atque imprudentior, & mendacior, & facilior decipi, meminiſſeque aptior: ad hac vigilātior, ſegnior, immobilior, & minus cibi deſiderans, mas vero iuuantior, & fortior. Ariſtoteles de hiſtoria animalium 9. capit. 1. chart. 315.

Homines feri nonnunquam cernuntur. Ariſtotel. problematum, ſec. 10. num. 44. chart. 440.

Homines trepidantes magis, quam vinolenti hærent lingua, quia affectus hic ſimilis generi ſtuporis, quā apoplexiam vocamus, parti interiori cuipiam tribuēdus eſt, quam partem mouere nequeant impedientem propter ſuam refrigerationem. Vinū igitur, quod ſua natura calidum eſt, refrigerationem tollit, trepidatio facit. Eſt enim trepidatio metus quidam: metus autem refrigeratio eſt. Ariſtoteles problematum ſec. 11. nume. 36. chart. 463.

Homines cur in orādo potius exemplis, & fabulis gaudent, quam commentis? quia & diſcunt, & celeriter diſcunt: atqui facilius diſcitur per exempla, & fabulas, ſunt enim quæ explorata habeantur, & particularia ſint: at ratio commentandi ex vniuerſalibus demonſtratio eſt, quæ minus quam particularia nouimus. Ad hæc ijs credere magis ſolemus, quæ plurium teſtimonio confirmantur. exempla autem, & fabulæ teſtimoniorum ſpeciem gerunt, & cum exemplum, & fabulæ rem veri ſimilem doceant, ideo vnuſquiſque ea libentius diſcit. Ari. prob. ſec. 18. nu. 3. ch. 508.

Homines, qui claruerunt ingenio, vel in ſtudijs philoſophiæ, vel in republica adminiſtranda, vel in carmine pangendo, vel in artibus exercendis melancholicos fuiſſe videmus, & alios, ita, vt etiam vitijs atræ bilis infeſtentur. Ariſt. probl. ſec. 30. nu. 1. char. 615.

Homines melancholici varij, inæqualeſque ſunt, quia vis atræ bilis, varia, & inæqualis eſt, quippe quę vehemēter tum calida, tum frigida reddi poteſt, & quia vim eandem obtinet morum inſtruendorum. Et ideo vt vinum varios reddit, flatuoſum enim vtrunque eſt, & vinum, & atra bilis; cūque ratio ſit, vt huius inæqualis ordinis portio aliqua temperata haberi debeat, flatuſque modo quodam acquiratur integre, habituſque reſpondere frigidior, calidiorque poſſit ob exuperantiam qualitatis: hinc efficitur porro, vt melancholici non per morbum, ſed per naturam ſint ingenio ſingulari: Ariſt. probl. ſec. 30. nu. 1. ch. 623.

Homo cur omnium animalium prudentiſſimus eſt? vel quia capite minimo eſt ad ſui corporis proportionē, an quia varie minimo eſt, ob id enim ipſum capitis quoque minutio accidit, & inter homines ipſos, qui minori ſunt capite, prudentiores naſcuntur, quā qui ſunt grandiori. Ariſtoteles problematum, ſec. 30. nu. tertio, chart. 623.

Hominibus in nullis operationibus, vt in operationibus ſecundum virtutem firmitas eſt, hæ quidem ſtabiliores ēt ſcientiis videntur, atque ex his ipſis ſtabiliores, quæ præſtantiores, eo quod beati in his maxime, & aſſidue viuere cōſueuerunt, & hoc ſimile cauſæ eſt, quod in ipſis obliuio nulla contingat. Ariſtot. pri. ethic. cap. 10. chart. 22.

Homines in auaritia peccant magis, quam in prodigalitate. Ariſt. 4. ethicor. nicom. cap. 1. ch. 86.

Homo malus millies plura mala, quam beſtia perpetraretur. Ariſt. 7. ethic. nicom. cap. 6. char. 172.

Homo ſolus dicitur temperans. Ariſtotel. magn. mor. pri. cap. 20. chart. 299.

Homines primo pauca appetunt, quæ cum fuerint conſecuti, maiora deſiderant, & ſic infinita eſt cupiditatis natura. Ariſt. polit. 2. cap. 6. chart. 533.

Hominibus nihil melius eſſe exiſtimauit Homerus, quā ſi concordi voluntate vir, & vxor domum gubernant, quæ ſcilicet animo, & prudentia iuſte coniuncta eſt. Ariſtot. œconom. 2. cap. 3. char. 179.

Hominis perfectio fit maxime per doctrinam. Ale. aph. in 3. natur. quæſtio. cap. 2. char. 11.

Hominis finis eſt ſtudioſum hominem factum iri, ac virtutes habere. Alexander aphrod. in quarto natur. quæſt. cap. decimo char. 18.

Homo melior eſt homine, qui virtutibus præditus eſt eo, qui ſine his eſt. Alexander aphrod. in quarto nātu. quæſtio. capit. decimo ch. 18.

Hominis eſſe eſt in viuendo, & ſecundum rationalem animam operando. Alexander. aphro. in quarto naturalium quæſtio. cap. 25. char. 21.

Hominis virtus eſt prudentia, quæ eſt ſcientia agendorum, & non agendorum. Alexand. aphrod. de fato. capit. decimonono. ch. 29.

Homo malus eſſe videtur, qui prorſus virtute priuatus eſt. Ale. aphr. in 4. metaphy. vel ſecundum latin. 5. c. 36. ch. 161. colum. 2.

Hominis perfectio eſt vitam ex prudentia ratione agere. Am. in Porph. ch. 1. colum. 2.

Homo, qui vult, quæ non poteſt habere, fatuus eſt. Am. in præd. char. 90.

Homo dicitur ἄνθρωπος, quia articulatim profert vocē, vel quia ſublime os habet, & dicitur, βροτος, quia eſt mortalis, & μεροψ, quia habet vocem. Ammon. in li. de interpret. char. 21.

Hominis res digna eſt, ne a mente verba diſſentiāt. The. in 1. de anim. cap. 21. te. 45. c. 65. col. 2.

Hominis ratione præditi eſt cauſas eorum, quæ agit ſcire, & optime reddere poſſe. Euſt. ethi. 1. c. 4. c. 94.

Hominis finis eſt, vt probus efficiatur, ac virtute præditus ſit. Euſt. 5. ethi. cap. 10. c. 261.

Homo virtutis poſſeſſionis cauſa eſt, non virtutes hominis cauſa ſunt. Euſtr. 5. ethi. cap. 10. ch. 261.

Homo virtutibus præditus longe melior eſt eo, qui virtutibus caret. Euſt. 5. ethi. c. 10. char. 261.

Homines libidinoſiores ſunt, qui piloſi ſunt. Auerro. de gene. anim. 4. cap. 6. char. 146. col. 3.

Homines in infantia, & iuuentute augētur: in virili ætate eſt ſtatus, in ſenectute virtutis fit diminutio, non tamen diminuitur ſubſtantia. Albert. magn. in 8. phyſi. tract. 2. cap. 1. char. 95. colum. 1.

Hominem poſuit natura, vt regula veritatis, in quo ſumma intellectus humani perfectio demonſtratur. Alb. mag. 3. de ani. tra. 2. cap. 3. c. 36. col. 3.

Homini nihil dat eſſe, niſi ſolus intellectus. Alb. mag. de mor. & vit. tract. 1. c. 2. c. 58. col. 4.

Homo in primo gradu accipit, & participat virtutes: in ſecundo pigmeus: in tertio ſimiarum genus. Albertus mag. de anim. lib. 21. cap. 2. c. 170. col. 2.

Homo non perficitur in philoſophia, niſi ex ſcientia duarum philoſophiarum Ariſtotelis, & Platonis. Albert. mag. in 1. metaphy. tra. 5. c. 16. c. 74. col. 1.

Homo ad bonum hominis tripliciter ordinatur, & diſponitur, ſcilicet ſecundum rationem regentem, & ſecundum effectum conſequentem, & virtus, quæ eſt diſpoſitio affectus ad bonum hominis duplex eſt, alia eſt ordinans, alia eſt in ordine tenens, & illa, quæ eſt ordinans, eſt circa paſſiones delectationum, & triſtitiarum, & hæc proprie vocatur moralis, de qua in ſecundo, tertio, quarto, & quinto agitur. Illa autem, quæ eſt tenens ne affectus abducantur a meta mentis, heroica vocatur, de qua in ſeptimo, octauo, & nono. Fœlicitas vero, vel eſt contemplatiua, de qua in decimo libro, vel actiua, de qua in primo libro agitur. Albertus magnus ethicorum prim. tractat. 1. ca. quinto char. 3. colum. 2.

Hominibus ſolum ineſt vniuerſalis prudentia, cæteris vero animalibus particularis ſolum. Diuus Thom. de ſen. & ſen. lect. 2. char. 3. col. 1.

Homo ſi adeo perſpicaci intellectu eſſet, vt per ſe cōcluſiones

ſiones elicere poſſet, non indigeret docente. D. Tho. in 2. de ani. l. 11. tex. 58. c. 32. col. 3.

Homines fiunt praui, quia fugiunt triſtitias inordinate, & ſequuntur delectationes. Diuus Thomas 2. ethic. l. 3. tex. 24. colum. 4.

Hominis honeſtati non parum eſt, an ludēdo turpia, vel honeſta dicat. D. Th. ethic. 4. l. 1. c. 76. col. 4.

Homines beſtiales non dicuntur ſimpliciter continētes, vel incontinentes. D. Th. ethic. 7. l. 5. c. 121. col. 2.

Homines rationis virtute rationabili iure reguntur, & in literis exercentur. Diuus Thomas pri. polit. l. pri. char. 2. colum. 3.

Hominis conſiderationes, quæ pertinent ad membra, & motum.

HOmo habet partes ſuas ita diſpoſitas, ut in eo ſit ſuperius, inferius, prius, & poſterius, dextrum & ſiniſtrum. Ariſ. de hiſt. am. 1. ca. 15. ch. 25.

Homines partes ſuperiores, & inferiores maxime omnium animalium habent, & ad ſitum orbis vniuerſi diſpoſitas, & ſimiliter de dextris, ſiniſtris, anterioribus, & poſterioribus; caput ſuperiorem obtinet ſitum, corporis ſui ratione. Ariſtoteles de hiſt. anim. prim. cap. 15. char. 27.

Hominis partes interiores, & incertæ, & incognitę ſunt in homine: ideo ad cęterorum animaliū partes, quarum ſimiles ſunt humanæ, referentes eas contemplari debemus. Ariſtoteles de hiſtor. animalium pri. capit. 16. charta 28.

Homo ſolus ambidexter naſcitur. Ariſt. de hiſt. anim. 2. cap. primo. char. 37.

Homo inflexum membrorum ſuorum eodem econtrario agit, quippe qui brachia retrorſum flectat, quamquam ita vt paululum vergant in latera exteriora; crura ante contrahat recte. Ariſtoteles de hiſtoria anim. ſecundo. cap. 1. char. 38.

Homo pauciſſimis, & exiguis integitur pilis, niſi in capite, qua quidem parte hirſutiſſimus omnium eſt. Ariſt. de hiſt. ani. 2. cap. 1. ch. 39.

Homo habet cilium in vtraque palpebra, & alæ oppletæ pilis, & pubes, quod cæteris abeſt; carent enim cilio palpebræ inferiores, ſed paulo inferius pili rari nonnullis exeunt. Ariſtoteles de hiſtoria animalium ſecundo. cap. 1. char. 39.

Homo ſolus pedes carnoſos habet. Ariſtoteles de hiſtor. anim. 2. cap. 1. char. 41.

Homo nullam fere ſui corporis partem tam carnoſam habet, quam nates, femora, tibias, quam ſuras vocamus, non niſi carnis copia partem tibiæ poſteriorem complentur. Ariſtoteles de hiſtoria animal. ſecundo, capit. 1. char. 41.

Homo cum ad ætatem iuſtam peruenit, partem ſuperiorem minorem habet, quam inferiorem, contra atque cętera animalia: partem vero ſuperiorem intelligi volo, quantum de capite ad eam pertendit partem, qua exitus patet excrementis: inferiorem autem quantum ab ea ipſa ſubſequitur reliquum corporis. Ariſt. de hiſt. anim. 2. cap. 1. char. 44.

Homo priuſquam adultior ſit partem ſuperiorem corporis habet maiorem, quam inferiorem: & quo per ætatem amplius augetur, econtra euenit, vt inferiora ſint ſuperioribus longiora. Ariſtoteles de hiſtor. ani. ſecundo. cap. 1. char. 44.

Homini ſanguis tenuiſſimus, ac mundiſſimus eſt; tauro, & aſino inter ea, quæ animal generant craſſiſſimus, & nigerrimus: & parte inferiore craſſior, quam ſuperiore. Ariſtoteles de hiſtoria animalium tertio, capit. 19. char. 98.

Hominis fęmini anno biſſeptimo exurgunt vbera, & menſtrua erumpunt, & ſanguis qui exit eſt quaſi ſanguis recenter occiſi animalis: & quę alba dicuntur, ad modum pellis eueniunt, & magis ſi cibo humidiori vtuntur, hæc corporis incrementum impediunt, & puellam extenuant. Ariſtot. de hiſtor. animalium 7. cap. 1. char. 249.

Homo frequentius conniuet, quia natura cutem tenuiſſimam habet, & palpebra cute conſtat. Ariſt. de part. anim. 2. cap. 13. char. 453.

Homo ſolus cilium in vtraque palpebra habet; quadrupedum enim generi pili non parte ſupina, ſed potius parte prona habentur: homo econtra, parte potius ſupina, quam prona. Ariſtoteles de partibus animal. 2. cap. 14. char. 455.

Homo omnium animalium piloſo maxime capite eſt, tū propter neceſſitatem, tum etiam propter cerebri humiditatem, & caluæ commiſſuras, & ob adiumentū, vt frequentia capillorum defendatur a nimio frigore, & calore. Ariſtoteles de partibus anim. ſecundo. capit. 14. char. 456.

Homo omnium animalium maxime habet partem ſiniſtram refrigeratam. Ariſtoteles de partib. animalium 3. cap. 4. char. 477.

Homo ſolus titillatur, & propter cutis tenuitatē, & ga ſolus ridet. Ariſ. de part. ani. 3. ca. 10. c. 495.

Homo ſolus omnium animalium erectus eſt, quoniam eius natura, & ſubſtantia diuina eſt, & diuini officiū eſt intelligere, & ſapere, quod non facile eſſet ſi vaſta corporis moles alli eret: pondus enim tardiorē reddit, & mentem, & ſenſum communem, quamobrem concretione, & pondere grauiore opprimente corpora vergere in terram neceſſe eſt. Ariſt. de partib. anim. 4. cap. 10. char. 531.

Hominibus profectu ętatis pars inferior augetur: quadrupedibus econtra, inferior primo maxime eſt, tunc proceſſu temporis ſuperior creſcit, quæ ſcilicet ab ano ad caput porrecta eſt; & ſolipeda, & biſulca ita ſe habent. Ariſ. de part. ani. 4. ca. 10. ch. 532.

Homo manus habet, quia prudentiſſimus eſt. Ariſtot. de part. anim. 4. cap. 10. ch. 533.

Homines valde proceri graduntur incurui, & dextro humero in priorem partem vergente, ſiniſtra coxa ad poſteriorem magis recedit, & medium eſt concauum, & incuruum. Ariſtoteles de animalium inceſſu, cap. quinto. char. 568.

Homo ſolus inter animalia erectus exiſtens, crura habet ad ſupernas corporis partes, ex pedeſtribus maxima, & firmiſſima. Ariſ. de ani. inceſ. cap. 9. ch. 575.

Homo brachia ad concauum flectit, crura vero ad curuum, & ſemper membra in hominibus commutatim ſe habent, contrarioſq; habent inflexus, vt cubitus ad concauum, manus carpus ad curuum, & humerus ad curuum. Et in cruribus femur ad concauum, genu ad curuum, pes ad concauum, & ſuperiora membra ad inferiora cōtrario modo; humerus ad curuum, femur ad concauum, cubitus ad concauum, genu ad curuū, pes ad concauum, & manus ad curuum. Ariſ. de ani. inceſ. cap. 11. char. 579.

Homo pro magnitudine ſuapte natura tenuiſſimam prę cęteris animalibus habet cutem. Ariſ. de gener. ani. 5. cap. 2. char. 221.

Homo caluęſcit parte priore, quia ibi eſt cerebrum, & ſolus, quia maximum, & humidiſſimum habet cerebrū. Ariſt. de gen. ani. 5. ca. 3. ch. 277.

Homo dentibus carens venit in lucem, niſi quid præter naturam interceſſerit. Ariſtoteles de gener. animal. 2. cap. 4. char. 175.

Homines cur nana ſtatura proueniūt, vel cur in animantium genere, alia paruo, alia magno conſiſtant corpore? cauſa duplex eſt: aut enim locus, aut alimentum id facit: locus, ſi anguſtus eſt: alimentum, ſi exiguum; quod etiam partu edito fit, vt qui catellos in

caueolis occlusos educant. Quibus itaque locus causæ est, hi vt pomiliones redduntur: sunt enim latitudine, & profunditate pro magnitudine suorum parētum, breues tamen omnino, quia rectæ lineæ in aduncas se flectunt. At qui propter alimenti inopiam perfici non potuerint, hi puerilibus constant membris. Arist. proble. sec. 10. nu. 14. ch. 429.

Hominis prior pars pilosior est, quam posterior; quadrupedum econtra, quia partes infirmiores natura integere semper potius cōsueuit: quadrupedum infirmiores sunt partes posteriores, hominum priores. Arist. proble. sec. 10. nu. 52. c. 443.

Hominum caput pilosius est, quam reliquum corpus, nec ex proportione pilosum est, cęterorum animaliū contra, quæ cętera in dentes, vel in cornua, vel in setam, alimenti copia vertunt. Aristot. problematum sect. 10. num. 61. char. 467.

Homines, qui constant corpore immodico cur maiores videntur, cum appositi modicis inspiciuntur? quia res modica vnum est, immodica vero multa pro sui ratione ostendit. & merito magis tum esse apparet. cum spectantur ad id, quod simplex est, atque vnum. Arist. proble. sec. 17. nu. 1. c. 105.

Homines a canitie temporum cur Homerus πολιοκροτάφους cognominauit? quia ea maxime parte capitis canities oritur, quia pars capitis prior humidior, quam posterior, & pituitosior est. Alex. aphrod. problem. 1. num. 1. char. 665.

Homo ad olfaciendum natus, & quęcunque reliqua respiratiua sunt, quando non inspirant, vel respirant, vel retinent spiritum, non olfaciunt. Simpl. in 2. de anima. text. 120. c. 42. col. 1.

Homo mouetur in ante ob notas dextri, & sinistri, sumi, & imi, non quod notis in ante, & retro moueatur. Mich. ephes. de ani. incef. c. 57. col. 2.

Homo in eleuatione crurium in poplite inflectitur. Mich. ephes. de animal. incef. char. 60. col. 1.

Hominis caro inter omnia animalia melioris tactus est, & maxime caro palmæ manus, & maxime caro indicis. Auer. de sen. & sen. char. 192. col. 1.

Hominis membra, alia sunt formalia habentia, & continentia materiam, quæ sunt dissimilia ad actum animæ, vel virtutis animæ ordinata, quę etiam organa appellant, vt caput, oculus, auris, manus, & pes. Alia sunt materialia debiliter recipientia formam, & sunt actus vitæ, & animæ, vel sensus tantum participātes ad nullum officium ordinatæ, vt caro, adeps, & pinguedo. Alia sunt media inter materialia, & formalia, quæ sūt triplicia: alia proprinqua formæ, vt nerui, arteriæ, & panniculi: alia propinquę materiæ, vt os, & cartilago: alia sunt perędque distantia inter formam, & materiā, vt musculi. Alber. mag. in 1. de gen. & cor. trac. 3. cap. 8. char. 65. colum. 2.

Hōmo solus inter animalia nota tibias carnosas habet. Alb. mag. de ani. lib. 2. tr. 1. tap. 2. ch. 30. col. 1.

Homo in quartodecimo anno incipit mutare vocem, cuius causa est, quoniam in vocali arteria, & in musculis epiglotis, & in ipsa epiglote est principium maturationis, & est ante maturationis perfectionē; & ideo quædam partes sunt maturæ, quædam non; & quædā humido subtili destitutæ, quia in spermate descendit; & aliæ humidō illo adhuc sunt infusæ, ideo nō sunt consonæ partes illæ in voce. Alb. mag. de ani. lib. 9. trac. 1. cap. 1. ch. 85. colum. 2.

Homo inter omnia animalia habet cerebrum maius iuxta quantitatem sui corporis. D. Tho. de sen. & sens. lec. 9. char. 10. col. 4.

Homo è quibus constat, & vnde dicitur.

HOmines dicuntur veri, sensu, opinione, scientia, & intellectu. Alex. aphr. in 1. de ani. ca. 20. c. 38. col. 2.

Homo est homo propter animam. Alexand. aphrod. de ani. li. 1. ca. 1. ch. 30. col. 1.

Homo ex animo & corpore constat. Ammon. in Porph. char. 1. colum. 3.

Hominis proprie animus, & intellectus sunt. Themist. in 3. de anim. cap. 27. tex. 17. char. 85. col. 3.

Homo quia ex animo, & corpore constat, ideo artes inueniri necesse fuit, quæ bonam, & naturalem constitutionem, vel præsentem conseruare, vel amissam reuocare homines possent. Eust. 1. ethic. ch. 2.

Homines sunt trium specierum: quidam semper præeligunt præstantius duorum oppositorum, & hi sunt sapientes: quidam æqualiter bonū, & malum, & hi sunt naturaliter dialectici: & quidam oppositorū deterius, & hi sunt naturaturaliter sophistæ; & quidam ipsorū sunt, qui amant eis esse secundum hanc artem syllogismos idoneos interrogationibus vulgaribus, de quibus difficile est eloqui in constructione, vel destructione, & hæc sunt trium specierum: quarū vna est, quod fiat de ijs, de quibus vulgus gloriatur considerare, & difficile fiat mutuo de illis interloqui, quia ad alterū oppositorum inclinat vulgus pro maiori parte. Secunda quid fit pro maiori parte vulgi inclinatio ad alterum duorum oppositorum. Tertia est species rerum, quibus adipisceretur vir quispiam nefas apud vulgus, de vtrouis duorum oppositorum respondeat. Auerr. in 8. top. cap. 4. c. 320.

Homo demōstratus non diuiditur in plures partes, quarum vnaquæque sit homo. Auerr. in 5. metaphys. tex. co. 11. ch. 53.

Homo communis proportionaliter componitur ex materia, & forma, quāuis vere sit forma tātū, quia aliter non esset communis. Alb. mag. in præd. c. 22. col. 4.

Homo est id, qđ est cōpositū ex tali corpore, qđ est physicū, organicū, ad potentiā vitæ hoīs: & ex anima, quę est intellectiua, & principium, & causa huius vitæ. Alber. mag. in 3. metaph. trac. 2. ca. 4. c. 79. col. 4.

Hominē ex contrarijs compositum non inconueniens est esse secundum naturam humilē in vno, & magnū in alio. Alb. mag. ethic. 4. tra. 2. ca. 2. c. 52. col. 1.

Homo dicitur aliquid cōpositum ex anima, & corpore, non autem ex hac anima, & hoc corpore. D. Tho. 7. metaph. lec. 10. tex. 35. c. 499.

Homo nō est homo, quia habet carnem, & ossa: sed quia habet animam rationalem, carnem, & ossa. D. Thom. 7. metaph. l. 11. tex. 41. ch. 511.

Homo potest dici extraneus ad aliquē, vel simpliciter, vt qui deficit ratione, secundum quam homo dicitur; vel quo ad aliquem, qui cū eo non communicat. Diuus Tho. in 1. pol. l. 1. ch. 2. col. 3.

Homo componitur ex corpore, vt ex materia, & ex anima, vt ex forma. D. Th. 7. pol. l. 1. ch. 100. col. 4.

Hoīs considerationes ad sensum, & vitam pertinentes.

HOīes in passionibus positis, facile circa sensus decipiuntur, ideo ægrotantes aīalia quandoque videns in parietibus a modica similitudine linearum compositarum, & hoc accidit, quia non per eandem potentiam iudicat, quæ princeps est, & in qua phantasmata fiunt. Aris. de som. cap. 2. c. 65.

Homo pro magnitudine minime fere omniū animaliū procul sentiri potest, cum tamen differentiarum sensus maxime omnium sentire valeat, quia sensorium sincerum habet. Arist. de gen. ani. 5. ca. 2. c. 271.

Hominum maxima pars a terra viuit, & a fructibus non syluestribus. Arist. pol. 1. ca. 5. ch. 500.

Homines æstum non ita tolerant, vt cętera animalia, quia tactum excellentem habent. Alex. aphro. de sens. & sens. ex sec. 3. co. 28. c. 14. col. 2.

Homo per se sentit tempus, cętera ex accidenti, vt quæ non

non proprie temporis sensum habeant, sed motionis, & passionis eius, quam tempore aliquo acceperunt. Them. in 2. de ani. cap. 61. tex. 49. c. 90. col. 1.

Homo duabus de causis inspirat, primo propter refrigerationem cordis: secundo propter vsum odorandi. Alber. mag. de sen. & sen. tr. 2. ca. 12. c. 15. col. 4.

Homo perfectissimum tactum, ac certissimum habet, inter cętera animalia. Alber. mag. de animal. l. 2. tract. 1. cap. 1. c. 269. col. 3.

Homo odorat pelus, quam alia perfecta animalia, quia cum odor fiat ex calido, & sicco, & homo habeat cerebrum, in cuius vicinis positum est instrumentum olfactus, maius omnibus alijs animalibus secundum proportionem sui corporis, & cerebrum sit frigidum, & humidum, impeditur olfactus vis, quæ in calido, & sicco est. Diuus Thom. in secundo de anim. l. 19. tex. 91. char. 40. colum. 2.

Homines ingenioſi, vel inepti ex sensu tactus facile cognoscuntur, si scilicet habent bonum tactum, ingenioſi sunt, si malum, contra; & carne molles bonum tactum habent. Diuus Thomas in 2. de animal. l. 9. tex. 94. char. 40. col. 3.

Hominis habitatio, quæ magis temperata, & in qua magis viuitur.

HOmines apud Septentrionem commorantes fortes sunt, & pilos duros habent, qui apud Meridiē, contra. Arist. phys. cap. 4. ch. 337.

Homines, qui frigidas incolunt regiones, & per Europā, animo abundant, ingenij, & artificij parum habent, ideo in libertate magis perseuerant, disciplinam vero reipublicæ difficulter recipiunt, ac finitimis dominari non possunt. Arist. pol. 7. ca. 7. c. 727.

Homines, qui Asiam incolunt, ingenio, & arte abūdant, sed animositatem non habent, propter quod, & parere dominantibus, & seruire perseuerant. Arist. polit. 7. capit. 7. char. 728.

Homines in Græcia demorantes, & ingenio, & arte, & animo abundant, ex quo fit, vt in libertate degant, & disciplinam reipublicæ optime recipiant, & vnius reipublicæ fortiti constitutionem imperare omnib. possunt. Arist. pol. 7. ca. 7. c. 728.

Homines, qui degunt in calidioribus locis (vt ait Aristoteles) longioris vitæ sunt, cui opinioni ab omnibus Peripateticis contradicitur: quoniam aer calidę regionis est calidus, & educit calorem naturalem cōtinue, & aperit, & leuat corpus. Calor autem eductus educit secum humidum, & sic putredinem inducit, exsiccationem, & mortem: ideo locus frigidus, & siccus sanior est, & longioris vitæ sunt in eo homines, quam in loco calidō, siue siccus, siue humidus sit, sed qui vult Aristotelis opinionem tueri, temperatum per calidum intelligere debet. Albertus magnus de mor. & vit. trac. 2. cap. 59. col. 3.

Homines loca naturalia secundum cōtraria climata mutantes infirmantur propter loci inconnaturalitatem, & cum redeunt ad loca natiua, recipiunt sanitatem. Albertus magnus de natur. locor. distinct. 1. capit. 2. char. 93. col. 2.

Homines nati in locis lapidosis, planis, frigidis, & siccis, fortissimi sunt, & osset in mēbris, iuncturas valde operatas habentes, proceri corpore, diligentes bellum, durantes in bello, & morum indomabilium sunt. Alber. mag. de nat. locor. dist. 2. ca. 4. c. 100. col. 3.

Homines nati in locis humidis, & frigidis, sunt pulcharum facierum, iuncturas valde occultas habentes, pingues, non multum longi; & laxatur frequenter vēter eorum; sunt audaces propter fumum multum cordis, sed cito laxantur in calore; albi, vel flaui sunt in colore, & in concupiscentijs fœminarum proni. Albertus magnus de nat. locor. dist. 2. ca. 4. c. 100. col. 3.

Homines habitantes in locis calidis, & siccis sunt proportionati in calore, & siccitate. Albert. magn. de nat. locor. dist. 2. cap. 4. c. 100. col. 3.

Homines habitantes in montibus frequenter habēt nodosa, & strumosa colla, & guttura propter aquam in eis talem phlegmaticam superfluitatem generantem. Alber. mag. de nat. locor. dist. 3. ca. 4. c. 100. col. 3.

Homines habitantes in loco detecto ad oriens, & qui rectius ad alias partes, optime habitant, nisi fuerint multum aquilonares, vel meridionales, quia super eos oritur statim Sol, & mouet ventum purum super eos, & radij Solis tēperant frigus eorū, & subtiliant aerem; ideo fenestras magnas habere debent domus eorum versus orientē, & eas summo mane aperire, quod ecō tra accidit habitantibus versus occidens. Alber. mag. de nat. locor. distin. 2. cap. 4. char. 100. col. 3.

Homines habitantes ad meridiem, & non ad alias mundi plagas, male habitant propter ventum turbulentum, calidum, humidum, pestilentem: & quia pori aperti sunt propter calorem meridianum, vti debēt vestitu tali, ne ventus penetret ad medullas eorū, & obstruendæ sunt eorum domus forti obstructione. Alb. mag. de nat. locor. dist. 2. ca. 4. c. 100. col. 4.

Homines habitantes ad Aquilonē, & non ad alias mundi plagas, sunt duræ carnis, & glandulosæ, & sperma ta eorum sunt efficacia valde ad filiorum generationem, & corpora eorum medicinæ fortes, & scāmonea non relaxant, eo quod in corpora eorum penetrare non possunt. Idem de animalibus alijs dicendum. Alber. mag. de nat. locor. dist. 2. ca. 4. c. 100. col. 4.

Hoīes in loco magis tēperato sunt, qui sunt sub æquinoctiali directe, nisi forte mare impediat, qđ nunc nō est timendū: experiētia. n. nos docuit id, in quo tot sapientissimi viri, hallucinabātur. secundo qui sub quarto climate. Alb. mag. de ani. l. 12. tr. 1. ca. 2. c. 101. col. 4.

Homo vt somniat, & quæ ad sanitatem pertinent.

HOmo maxime animalium omnium somniat: & anno circiter quarto, & quinto plurimis visa incipiūt pueris. Arist. de hist. ani. 4. ca. 10. char. 141.

Hominis saliua plurimis morsibus venenosis aduersatur. Arist. de hist. anim. 8. cap. 29. ch. 311.

Homo patitur grauedinem capitis a carbonum fumo, & corrumpuntur sæpe, & a virtute sulphuris. Aristot. de sen. & sens. ca. 15. char. 23.

Homine cum sano, qui moram traxerit, nihilo reddi integriori corpore potest, nec ille, qui cum pulchriori versatur: iusto autem, ac temperato, qui se iunxerit, ac bono, melior euadit: quia bona corporis animo imitari non possumus, bona animi possumus; est autem quisque bonus virtute animi, sanus virtute corporis. Assuescit igitur exemplo melioris recte modo lætari, modo contristari, quod is assuescere nequit, qui cum sano est, haud enim quisque sanus in eo est, vt lætetur quibus rebus lætandum, tristetur quibus tristandum sit, nihil enim ex his sanitatem creare potest. Aristoteles problem. sect. 29. nume. 10. char. 610.

Homines balneo, & poculo immodice qui vtuntur imbecilliores redduntur; at si per frugalitatem modice sese reficcarunt, robusti efficaciores euadunt. Alexan. aphrod. proble. nu. 7. char. 667.

Hominibus cur morsis ab dipsade, & ob id siti intolerabili detentis theriaca, quæ calida & sicca est, sitim epota extinguit, & non auget? censendum non sui habitus ratione id fieri, sed auxilio quod membris offensis affert. Alex. aphr. probl. 1. nu. 152. c. 723.

Hominum malæ cur rubeant quorum pulmo inflāmatione laborat? quia sanguis cū in pulmone ebullit, va-

porem ſibi ſimilem emittit:quod enim oritur,ſimilitudinẽ ſuæ originis præſefert; & cũ vapor ad malas ſe extulit,conſiſtit,& per cutis tenuitatem,vt per vitrum,colorem ſuum oſtendit. Alexã. aphrod.proble. num.4.char.725.

Hominnes natu maiores cur vinoſi eſſe conſueuerunt? quia per ætatem refrigerati calorem deſiderant, vinum autem calorificum eſt.Alexand.aphrod. probl. 2.num.130.c.774.

Homo in ſomno comprehendit futura, non in vigilia. Auerr.de ſom.& vig.cap. 1.ch.201.

Homo ex inſomnijs non comprehendit,niſi id,quod eſt proprium ſuo tempori,loco,corpori:& alijs particularibus,quia neceſſe eſt, vt habeat alterum duorũ modorum cognitionis, quæ antecedit fidem, ſcilicet cognitionem præparantem,& cognitionem imaginationis imaginem formantem, & non poteſt cognitionẽ iſtam acquirere,niſi in indiuiduis, quæ iam præſciuit, & maxime ea circa quæ habuit magnam ſollicitudinem, & hanc fidem neceſſe eſt, vt antecedat cognitio præparans.Auer.de ſom.c.202.col.3.

Homo debet ſe conſeruare inter ſomnum, & vigiliam, quia ſi plus declinauerit ad vigiliam, debilitabitur,& conſumentur ſpiritus,& virtutes, ſi ad ſomnum,malis humoribus, & groſſis replebuntur organa ſenſuũ, & groſſus fiet ſpiritus, & per conſequens hebes efficietur. Albertus magnus de ſom.& vig.l.1. tract.2. cap.4.char.29.

Homo ſolus vere ſomniat,& videt alias viſiones. Alber. mag.de ſom.& vig.li.5.tr.1.ca.11.c.38.col.3.

Hominis ſaliua ieiuni linita ſanat apoſtemata, delet maculas,ſiue cicatrices, & (quod mirabile eſt) ſagitta ſi intingatur,vel enſis, ore ieiuni, & ex illa madida ſagitta aliquis vulneretur, intoxicatur, & ſi ſaliua cadit in os ſcorpionis,vel alterius venenati animalis, ita qđ ad interiora penetret,interficit ipſum animal. Albert. mag.de ani.l.22.trac.1.ca.5.c.173.col.4.

Homines robuſtos facit multitudo ſpiritus naturalis,& ſanguinis,& per conſequens caliditatis, & multitudo caliditatis animoſos, quia calidum eſt maxime actiuum.D.Th.7.polit.l.5.c.108. col.1.

Homo vt finis omnium, quæ facta ſunt.

HOmines quodammodo ſunt finis omnium, quæ ſunt, propter nos enim ſunt.Ariſtot.phyſi.2.ſu.2. cap.2.tex.24.char.35.

Hominum cauſa omnia fecit natura.Ariſtoteles polit.1. cap.5.char.541.

Hominis gratia cætera omnia facta ſunt. Alexan.aphro. de fato.cap.17.ch.27.

Homo eſt finis rerum creatarum propter ipſum. Auerr. phyſ.2.tex.34.c.27.col.4.

Homini quæ accidunt poſt mortem.

HOmines non recordantur poſt mortem,quia intellectus agens impaſſibilis eſt,intellectus vero paſſibilis aboletur: ideo paſſionum memoriam habere nequimus.Them.in 2.de ani.ca.38.tex.19. c.85.col.4.

Homo vt liber, & ſeruus.

HOmo ille liber eſt,qui ſuimet, & non alterius cauſa eſt.Ariſt. 1.metaph.ex ſu.1.cap.2.c.8.

Homines propter indigentiam pleriſque in rebus ſerui ſunt,cum ipſius cauſa multa egere cogantur. Alexan. aphro.in 1.metaph.co.15.c.8.col.1.

Homines aliorum rectores naturaliter ſunt, qui intellectu vigent,intellectu vero deficiẽtes,& corpore robuſto naturaliter ſunt ſerui. D.Th.1.metaph.proç.c.1.

Honeſta & iuſta de quibus ciuilis conſiderat, tantã differentiam,tantumque errorem in ſe habent,vt lege, nõ natura eſſe videantur.Ariſt.ethic.1.ca.3.c.5.

Honeſta omnes,aut plerique volunt, ſed tamen vtilia eligunt.Ariſ.8.ethic.nicom.ca.13.c.211.

Honeſta,ſi omnes agere contenderent,& publice omnibus opportuna, & priuatim ſingulis maxima bona euenirent,virtus enim tale quid eſt. Ariſtot.9.ethic. nicom.cap.8.c.230.

Honeſta agere priuati homines non minus,quam potentes,imo magis uidentur. Ariſtoteles 10.ethic.nicom. cap.8.char.261.

Honeſtus, & bonus eſt,apud quem bona ſunt bona,& ſimpliciter honeſta ſunt honeſta. Ariſt. mag.mor.2. cap.10.char.347.

Honeſtum eſt quod per ſe eligendum cum ſit, laudabile eſt,bonum autem ſit,iucundum ſit,quia bonum.Ariſtot.rhetor.1.char.37.

Honeſta ſunt,& efficientia virtutis,& quæ a uirtute efficiuntur.Ariſ.rhet.1.char.38.

Honeſta ſunt, quorum prẽmium eſt honor, & quorum prẽmium honor potius quam pecunia,& quæ ſimpliciter bona,& quæ natura bona ſunt, & quæ accidunt, ut potius ſint mortuo,quam viuenti, & quæ aliorum gratia.Ariſ.rhet.1.ch.38.

Honeſtum eſt inimicos ulciſci potius quam reconciliari & uictoria, & honor, & quæ ad memoriam illuſtria ſunt,& non uiuentem ſequuntur & quæ conſequitur honor,& quæ excellunt, & quæ ſoli adſunt illuſtriora.Ariſt.rhet.1.char.39.

Honeſta ſunt prædia infrugifera,quia liberaliora,& quę apud ſingulos propria, honeſta, & quæ ſunt ſigna earum rerum,quæ apud quoſque laudantur. Ariſtoteles rhetor.1.char.39.

Honeſtum eſt nullam artem operoſam exercere. Ariſt. rhetor.1.char.39.

Honeſta ſunt, ex quibus ſplendor aliquis, atque illuſtris honos in eos, qui aliquid geſſerunt emanaturus ſit. Ariſt.rhet.ad Alex.char.182.

Honeſtum,quod in nobis eſt, hoc ex nobiſmetipſis poſſidemus. Alex. aphr.in pri.natur. quæſt.cap.14. c.4.

Honeſtum,& honoratum eadem ſubiecto ſunt,ratione autem differunt, nam honeſtum expetitur, honeſtũ propter excellentiam ſic appellatur. Simplicius in primo de anima.text.1.charta 1.col.2.

Honeſtum eſt id quod propria ſua vi eſſentiali nos trahit,& allicit,& hoc per ſe appetimus,& ſi nihil vtilitatis,vel delectationis nobis afferat.Alb.mag.de natur. & orig.ani.trac.2.cap.6.c.73.col.3.

Honeſtum quod ab honore dicitur, eſt prẽmium virtutis,& non virtus. Albertus magn ethic.1.tract.1.cap. 5.c.3.columna 1.

Honeſtum mouet appetitum ex propria forma, quia eſſẽtialiter eſt ſimilitudo eſſe diuini, & ſub ratione diuini boni,bonum mouet appetitum. Alb.mag.ethicor.prim.trac.5.cap.6.char.7.col.2.

Honeſtum eſt,quod proprie,& naturaliter nos trahit in ſui conſenſum,& appetitum. Alb.mag.ethic.pri.trac. 2.cap.11.c.22.col.2.

Honeſtatis dignitati, dignitas nulla comparari poteſt. Alb.mag. ethic.4.cap.3. char.52.col.1.

Honeſtorum memoria magis delectat homines, quam vtilium memoria. Diuus Thomas ethic.9.l.7. charta 160.columna 3.

Honorem fęlicitatẽ eſſe exiſtimant elegantes,& ad agendum idonei ciuiliſque vitę finem eſſe exiſtimant: qui tamen remotior eſt a vero fine; honor enim magis conſiſtit in ijs qui honorem exhibent,quam ijs qui eo afficiuntur:at ſummũ bonum tale eſſe debet,vt proprium quoddã ſit, quod auferri facile nequeat.Ariſt. ethic.pri.cap.5.c.8.

Honorem

Honorem appetentes,vt finem exiſtimant, tamen virtutem eſſe præſtantiorem honore.Ariſtotel.ethicorum prim.cap.5.char.9.

Honor eſt externorum bonorum maximum. Ariſto.4. ethicor.ad Nicom.cap.3.ch.91.

Honorabilius eſt,quod bono aliquo excellit.Ariſtote.4. ethic.ad Nicom.cap.3.ch.93.

Honoris appetitio, vt, & pecuniarum acceptio mediocritatem,exceſſum,& defectum habet; nam in honoris appetitione licet,& magis, quam oportet, & minus,& vnde oportet,& vt oportet ſe gerere. Ariſtot. 4.ethicor.ad Nicom.cap.4.char.97.

Honores homines appetunt magis,& minus: ergo etiã, vt oportet,quia in quibus eſt exceſſus, & defectus,in his eſt medium.Ariſtoteles quarto ethicorum ad Nicomachum cap.4.char.97.

Honoris mediocritas laudatur,quæ cum vacet nomine, media eſt inter ambitioſum, &inambitioſum.Ariſt.4. ethic.ad Nicomach.cap.4.ch.97.

Honore nonnulli quaſi ſigno beneficij conſequendi lætari conſueuerunt. Ariſto.8.ethi.ad Nico.c.8.c.200.

Honore in republica non afficiuntur,qui nullum reipublicæ bonum afferunt. Ariſtoteles 8. ethicorum ad Nicomach.cap.12.char.213.

Honorari,& lucrari è republica ſimul fieri nequit.Ariſ. 8.ethicor.ad Nicom.cap.3.c.213.

Honor exiguus, & magnus bifariam capiuntur, aut enim a multis ijſque vulgaribus, aut ab illuſtribus ille contingit,qui rurſus pro re, in qua euenit differt,magnus enim non ſolum honorãtium multitudine, aut qualitate,aut precio æſtimatur,ſed & ueritate. Ariſt. mora.eud.cap.3.ch.423.

Honores erant in Apollonia illorum, qui nobilitate prę ſtabant,& qui primi in eas colonias venerant.Ariſtot. politic.4.cap.4.char.607.

Honor eſt in cauſa ſeditionis in republica cum inhonorati alios honoratos vident,ipſi autem contempti:hęc autem iniuſte quidem fiunt cum præter dignitatem honorantur quidam vel inhonorantur, iuſte vero cũ ſecundum dignitatem.Ariſtoteles politic.5.capit.tertio char.647.

Honorem alij concedere propter ætatem nemo indignatur, maxime cum putat eundem honorem recipere, cum ad id ætatis peruenerit.Ariſtoteles politicorum 7.cap.14.ch.744.

Honor eſt ſignum bonæ exiſtimationis.Ari.rhet.1.c.22.

Honorantur in primis, qui beneficium dedere, & qui poſſunt beneficium dare.Ari.rhet.1.c.22.

Honoris partes ſunt ſacrificia,monumenta cum verſibus & ſine verſibus,prẽmia, luci, præſeſſiones, ſepulcra, ſtatuæ,victus publici,barbarica vero,vt adorationes, & exceſſiones,& munera apud quoſque prečioſa.Ari. rhetor.1.char.22.

Honores inter maxima bonorum externorum reponuntur.Euſt.4.ethic.c.3.ch.178.

Honor eſt virtutis prẽmium.Alb.mag.in 2. de cœlo tra. 2.c.3.char.29.colum.4.

Honor facile aufertur,quia in alio exiſtit, qui ſi vult tribuit,ſi minus non tribuit, ideo honor non eſt hominis,vt homo. Alb. mag.eth.1.tra.5.cap.8.c.12.col.3.

Honor dicitur communiter, & proprie, communiter honor eſt exhibitio reuerentię in teſtimonium virtutis,& hoc eſt premium virtutis, ſtricte autem honor eſt exaltatio honorati.Alber. mangnus ethicorum 1. tract.8.c.2.char.24.

Honor in virtuoſo eſt ſecundum reuerentię, & honorationis attributionẽ.Alb.mag.ethi.4.tr.2.c.2.c.52.c.1.

Honor non eſt ſit meritum omnis virtutis: quod in ſe non ſit quoddam bonum diffinitione, & ſubſtantia a virtutibus diſtinctum, & ſecundum hoc inter fines conuerſationis humanæ honor potiſſimus finis, &

optimus, & quem propter ſe maxime deſideramus. Alber.magn. ethicor.4.tract.2.cap.2.chart.52.col.2.

Honor, & laus dupliciter differũt,primo ex parte eius, in quo cõſiſtit honor,& laus, & ſic honor eſt in plus, quam laus: ſecundo differunt quantum ad id cui exhibetur laus,& honor,vtrunque enim exhibetur,alicui excellentiæ,eſt autem duplex excellentia,vna abſoluta,& ſic ei exhibetur bonũ,alia in ordine ad finẽ, & ſic exhibetur laus. Diuus Thomas ethicorum pri. lec.6.chart.20.columna 3.

Honor eſt optimum inter omnia bona exteriora.Diuus Thomas ethic.4.lec.6.chart.13.col.3.

Honor,& confuſio in exterioribus eſt. Diuus Thomas ethicorum 4.l.17.chart.78.col.3.

Honorem omnes natura appetunt. Diuus Thomas 3. politicorum l.8.chart.40.column.1.

Honor maior eſt laude ipſa, vnde optimorum eſt honor. Dan.Barb.rhet.lib.3.cap.24.chart.190.

Hordeum toſtum, & redactum in puluerem cicatricibus equorum inſperſum cur pilos oriri facit vnicolores cum cæteris, & non albos? quia vim diſcutiendi,& purgandi obtinet,ac detergit, & abſtimit pituitæ excrementum,& materiam viſcoſam, quam vicus per membri infirmitatem collegerat. Alexand.aphr. problem.prim.numer.150.chart.722.

Hordeum eſt granum, cuius herba eſt calamus,eſt frigidum,& ſiccum,& abſtergit,aqua hordei magis nutrit,quam ſubſtantia hordei, nocet tamen ſtomacho propter frigiditatem. Albertus magnus.de veget.& plant.l.6.tract.2.cap.14.chart.168.col.2.

Horizõ circulus eſt, cuius centrum habitationis cuiuslibet, & cuius circunferentia tangit vndique concauum Hemiſphęrii a polo in polũ per pũcta duo oriẽtis,& occidentis diffuſa. Albertus magnus de natura locorum diſt.1.cap.10.chart.97.col.1.

Horreſcimus, & aqua frigida, & aqua calida infuſa,res enim contrarias inter ſe idem efficere poſſe abſurdũ eſt,vel quia frigida infuſa calor interior extinctus horrorem mouet, calida autem frigus externum circum obſiſtens in vnũ ſeque profugum inter colligens efficere identidem poteſt. Quamobrem vtrunque ab eodem agitur,verum alias ab interiore,alias ab exteriore. Ariſtot.proble.ſec.8.num.7.chart.413.

Horreſcere ſolemus ad extremam vrinæ miſſionẽ, quia dum humor ille calidus ineſt, veſica,& meatus, qui circa eam ſunt, pleni experteſque frigoris ſubſtant: poſt vero efluxerit,aere frigo replentur, cũ nihil inane natura patitur, & quia aer frigidus ſe induxit, iõ inhorreſcimus. Ariſt.probl.ſec.8.nu.9.ch.417.

Horreſcimus vbi ſtertimus,vel minximus, quia ratione vtraque venis ſubtrahitur,quæ cum redditæ ſint inaniores,ingreditur aer frigidus qui rigorẽ ciere poteſt. Ariſtot.proble.ſec.8.num.14.char.418.

Horribilia dicuntur metus effectiua,ea ſcilicet,quę dolorem inferunt corruptiuum. Ariſtoteles moralium eud.3.cap.3.chart.415.

Horti nulli foſſatis cingendi ſunt, quia humorem foſſata hortis arripiunt. Albertus mag.de veget.& plant. l.7.tract.2.cap.2.chart.277.col.3.

Horti ſeruſ menſe Septembris, vt melius & citius habeantur herbæ,quam ſi Martio ſeruntur.Alb.magn. de veg.& plant.l.7.tract.2.cap.2.ch.177.col.2.

Hoſpes nec multorum hominum,nec nullius eſto.Ari. 9.ethic.nicom.cap.10.chart.235.

Hoſtem nullum qui interfeciſſet, apud Macedones capiſtro cingebatur, & apud Scythas non licebat paternam viam latam accipere. Ariſt.pol.7.cap.2.ch.718.

Hoſtes quot necaſſent Iberi,tot obeliſcos erigebant circa ſepulchra. Ariſt.pol.7.cap.2.chart.718.

Humana natura multis neceſſitatibus ſubdita eſt. Ariſt. 1.metaphyſic.ex ſum.1.cap.2.chart.8.

Huma-

Humani animi vestigia in plurimis cęterorum animalium quamquam apertius in homine discernuntur. Arist.de histor.anima.8.cap.primo.char.267.

Humana omnia ad assidue operandum imbecilla sunt. Arist.10.ethic.nicom.cap.4.char.248.

Humanitas non solum est qualitas, sed tantum qualitate perficitur.Boec.in prædic.c.106.

Humanum genus solũ extitit quod rebus nomina posset imponere.Boet.in prædic.c.112.

Humanitas ex singulorum hominum collecta naturis in vnam quodammodo redigitur intelligentiam, atque naturam. Boet.in Porphyr.c.340.

Humanam figuram aliquando generari in semine deformi contra vim formatiuam illi semini insitam, concurrentibus luminaribus ac cæteris planetis in loco, in quo sit tanta virtus generationis humanæ,contingit;& hoc modo in lapidibus depingitur humana,vel quæuis alia figura.Alb.mag. in 2.de miner.ex trac.3. cap.2.c.142.column.2.

Humanum finem esse ait peripateticus delectationem, in contemplationem admirabilium purorum, & firmorum. Alb.mag.ethic.pri.trac.5.cap.7.col.1.

Humanorũ actuum principia quatuor;ratio ad quã pertinet opinio, & appetitus rationalis,quod est voluntas:appetitus sensitiuus diuiditur in irascibilẽ,ad quẽ pertinet ira,& concupiscibilem, ad quem pertinet cõcupiscentia. D.Th.ethic.3.l.5.c.39.col.2.

Humana natura frustra esset, nisi appetitus sensitiuus adiuuaret ad exequendũ iudicium rationis.D. Tho. ethicor.4.lec.13.char.71.col.7.

Humana communicatio est secundum aliquos actus, & hi,vel sunt quotidiani, vt comedere; vel non quotidiani, vt mercari, & hominibus naturale est in vtroque horum sibi inuicem communicare. D.Tho.polit. pri.l.1.c.2.col.4.

Humefactio eorum, quę sunt in aere, non sentitur,sed ratio cogit eam esse, quę in aqua manifesta est. Auer. 2.de ani.tex.113.c.143.col.3.

Humeri quibus bene soluti, liberales sunt secundũ animam. referuntur ad apparens: quia conuenit apparenti formę liberalitas. At quibus difficulter solubiles, conuulsi, illiberales. referuntur ad apparentem conuenientiam.Arist.phyfiogno.cap.9.c.349.

Humeros pilosos qui habent, nunquam in eisdem perseuerant.referuntur ad aues. Arist.physio.ca.10.c.354.

Humeris rectis,tensis,qui insultant, galeangones: referuntur ad equos.Arist.physiog.ca.10.c.354.

Humerus dexter est magis idoneus ad mouendum,finister ad ferendum pondus magis aptus. Simp.in 2.de cęlo.tex.7.co.4.c.58.col.4,

Humeri ad humerum latitudo in tripla est longitudine: a vertice capitis ad plantam pedum; & insuper habet palmum, vt palmus geometrice est latitudo volę manus. Albertus magnus de animal.l.1.tract.2.cap.16. char.22.colum.2.

Humeri crassi,& solidi virtutem indicant. Alb.mag.de ani.l.1.trac.2.ca.26.c.23,col.2.

Humeri laxi infirmitatem animi, & timiditatẽ ostẽdũt. Alb.mag.de ani.l.1.trac.2.ca.26.c.23.col.2.

Humeri tenues,qui in acumine erecti sunt, insidiosum hominem ostendunt.Alb.mag.ibid.

Humido euaporante,& intumescente rumpuntur vasa, quæ moles continent propter loci angustiam. Arist.3. de cęlo.sum.8.ca.1.tex.58.c.351.

Humidum est,quod interminabile est proprio termino, facile vero terminabile,scilicet alieno. Arist.2.de gene rat.& corr.su.1.ca.2.tex.9.c.425.

Humidum est, quod habet propriam humiditatem in profundo, congelatum vero,quod hac priuatur. Aristoteles secundo de generat.& corrup. sum.1. cap.2. tex.15. char.426.

Humidum quod est in terra, manente ipsa fertur sursũ, a radijs,& ab alia,quæ desuper est, caliditate euaporans; at cum caliditas ipsum dereliquit, disperditur, & cogitur infrigidatus uapor propter derelictionẽ caloris, & propter locum descendere rursus in terram facta aqua. Arist.meteor.1.su.3.ca.1.c.474.

Humidum nullũ maturatur sine succo. Arist.meteor.4. su.1.cap.4.tex.21.ch.574.

Humidorum,quæ euaporant,aquæ sunt, quæ non autem terræ,aut omnia terræ,& aquæ,vt lac,aut terrę, & aeris,vt mel,aut aquæ & aeris,vt oleum, & quæ a calido incrassantur,communia.Aristoteles meteor.4. su.4.cap.1.tex.48.c.585.

Humida omnia suapte natura,quæ sunt in corpore,conceptaculis quibusdam tãquam vasculis continentur, vt sanguis in venis, medulla in ossibus, alia in membranis, aut cutibus, aut ventribus.Arist.de histo.ani. 3.cap.20.char.100.

Humidissima quæq;,& referuescere,& refrigescere maxime solent: ideo cerebrum hominis cum humidissimum sit,maximam tutelam desiderat. Arist.de part. anim.2.cap.14.c.456.

Humidum nec vllum est sine corpore, sed necesse est esse aquam,vel habere aquam. Arist.2.de ani.su.4.ca. 7.tex.113.char.643.

Humidum non solum quod ex aqua, & terra est, crassatur.sed etiam quod aqua & spiritu est, vt spuma. Arist.de gen.ani.2.cap.2.c.149.

Humidum corrumpit,quæ a calido, & sicco constituta sunt. Aristoteles de iuuen. sen. vit. mor. & respir. cap.13.char.324.

Humida omnium difficillima sunt conquoqui,& corpora peruicaciora,quam facultates eorum,persistere nouimus.Arist.proble.sec.3.nu.14.c.371.

Humida constantia natura facili a labore, & æstu strangulantur,quia humor calefactus transit in aerẽ, & ita acrius vrit,& cũ ob nimietatem facultas submouendi non datur,refrigeratio nulla subsequitur, & cito exardescit:ideo sudor,& spiritus successio eos iuuat,qui se exercent,& se laboribus dederunt;cum enim humor discernitur,& extenuatur, spiritũ inde enasci necesse est.Arist.proble.sec.5.nu.21.c.402.

Humidæ dietæ conueniunt febricitantibus Hippocratis est aphorismus. Alexander aphrod,in primo topic. tex.12.char.9.colum.4.

Humidorum sola calefacta non redditur crassior. Alex. aphro.in 4.meteor.cap.2.co.10.c.96.col.1.

Humidum difficile proprio termino terminatur, alieno facile.Simp.in 3.phy.tex.47.ch.171. col.2.

Homidum proprio termino difficile terminatur; alieno autem facile clauditur.Io.grã.in 1.phy. c.22.col.3.

Humidũ sine aliquo terrenæ portionis per se in animalis naturam commutari minime potest.Io.gramm.de gen.ani.3.cap.11.c.68.col.1.

Humidum omne,quod calore prędituum est,in eo,spiritum esse necesse est.Io.gram.ibid.

Humidum omne, & rubrum existens, non est sanguis. Io.gram.de gen.ani.lib.4.ca.1.c.74.col.1.

Humido participat omne,qnod liquescit. Ioã.gram.de gen.ani.l.2.cap.4.c.46.col.1.

Humiditas est in causa,vt omne quod admiscetur patiatur.Auer.meteor.4.c.211.col.2.

Humiditas innata est oppilare vias calidi naturalis in venis,& neruis, & prohibet spiritus in veniendo ad sua instrumenta propria,vt nubes Solem.Auerr.de som. & vig.c.201.col.3.

Humidi compressio facit fortiter tenere phantasmata. Alb.mag.de mem.& remini trac.2.cap.7.c.24.col.4.

Humidum triplex est in lampade, vnum quidem quod cõtinet flamma cum licinio,& hoc est, quod est quasi ignis materia, & subiectum ex licinio eductum in ignem

ignem per calorem ignis:secundum est, quod iam licinio est imbibitum,& quod iam igni sufficiẽter præparatum est:tertium est, quod licinio in tota lampadis capacitate transfusum est,quod calor nec calefacit nec attraxit in licinium.Alb.mag.de mort. & vit.tra. 2.cap.6.char.61.colum.2.

Humidum secundum naturam oportet proportionatũ esse calido:vt formę agenti, quã proportionem calidũ corrumpit duobus modis;vno cum materia, alio sine materia,cum materia, cum aliqua est in corpore extensa,quæ sui calore incendit cor,& cor incensum æstum efflat super cætera membra,& fit calor immoderatus,qui consumit humidum,vt in febribus putridis: sine materia autem corrumpit proportionem, cum non est aliqua materia in corpore mala, sed excellit qualitate caloris vèl in remissione.Albertus magn. de mor.& vit.tract.2.ca.6.c.61.colum.2.

Humidum radicale nunquam accipit restaurum per omnia simile,& maxime in senibus.Alber,mag. de mor. & vit.tract.2.c.4.c.61.colum.4.

Humidum excellens per accidens accelerat mortẽ. Alb. mag.de mor.& vit.tra.2.cap.8.c.62.col.1.

Humidæ superfluitatis virtus, & potentia est vitæ contraria, &corruptiua naturæ, aut in toto,aut in parte aliqua,& in illa abbreuiat vitam.Alberr.mag.de mor. & vit.tra.2.cap.8.c.62.col.2.

Humidum est causa continuationis in mistis tantum. Albert.magn.de proprietatibus elemen. libr.1.tra.2. cap.11.ch.111.col.4.

Humiditas, & si sit vna passiuarum qualitatum, tamen vt est in misto,multarum est operationum. Alb.mag. de veg.l.5.tr.2.c.4.ch.150.col.3.

Humidi operationes a tribus adiuuantur, a subtilitate eius ab interminabilitate, & a vaporabilitate, quia subtilitas penetrare facit, interminabilitas mouet in alterum,& ad alterum, & vaporabilitas eleuat partes eius,vt effluere possit.Albert.magn.de veg.l.5.tra.2. cap.4.char.150.colum.3.

Humidum vitale,ita est in corde, vt humidum genituręst in testiculo,& vt cor est principium sensuum, ita testiculi finis neruorum sensibilium, & venarum,& passio vniuersaliter a formis redundat ad ipsum. Alb. mag.de prin.mot.proclaui.tr.2.c.11.c.184.col.3.

Humiditates posterius generatæ in corporibus animalium sunt, quæ pertinent non ad salutem indiuidui, sed ad permanentiam speciei, & sunt sperma, & lac. Alb.mag.de animalib.l.3.tr.2.c.7.c.43.c.4.

Humidius quod est in corpore est phlegma,post sanguis, deinde pinguedo,post sepum, postea medulla, postea nucha,deinde caro mamillæ,& testiculi, & pulmonis epatis,splenis,& renum, deinde musculi, vltimo cutis.Albert.magn.de animalibus.lib.12.tract.1.cap.2. char.101.col.4.

Humiditates corporis aliæ sunt primæ, aliæ secundæ, primæ sunt quatuor humores:secundæ sunt triũ modorum. Alia est dispersa per membra, vt ros quidam membris imbibitus propter duas vtilitates. Prima,vt infundat membra cum patiuntur dissolutionem aliquam. Secunda,vt humectet membra quando ex aliquo modo forti dificcatio inducitur in membro. Alia est humiditas propinqua coagulationi,& est cibus alteratus ad membra secundum speciem complexionis membri,sed adhuc non peruenit ad complementum. Tertia humiditas est intrans membra a principio excrementi, cuius principium est a materia seminis in embrione, vt principium embrionis fuit ex humoribus. Albertus magnus de animalibus l.12. tractat.1. cap.6.char.104.colum.3.

Humidum quod est seminale in corporibus viuorum oportet magis esse immistum spirituale humido aereo, in quo sit calor faciens in eo spiritũ spumosũ, qa aliter illud humidum non efficeretur vitæ principium: Alb.magn.de anim.l.2.tract.1.c.2.ch.162.col.2.

Humidum est vitæ qualitas,& potentia. Alber.mag.de anim.l.20.tract.2.cap.2.chart.162.col.3.

Humiditatem vnctuosam omnia, quæ habent cum terrestri mistam,tres habent humiditates,prima est valde acris,& ignea exterioribus partibusa adhęrẽs,alia sub illa aquea, tertia radicitus infixa, & partibus immersa,quæ terminata est ad complexionem rei. Alb. mag.in 3.de mineral.ex.tr.2.ca.5.ch.141.col.1.

Humidum nunquam fit siccum, nisi calor extrahat humidum,vel frigidum exprimat humidum.Alb.magn. in 4.meteorol.tr.1.cap.1.ch.117.col.1.

Humiditas omnis, vel est spiritualis, quæ est aerea,vel corporalis,quæ est aquea, vel ex ambab.mista: quod intelligẽdum est de aere,vel aqua a prædominio.Alb. magn.in 4.meteorol.tr.1.ca.18.ch.121.col.1.

Humida fluentia ea magis densantur citius, quæ in sui essentia habent multa terrestria virtute. Alb. mag.in 4.meteorologi.tra.2.cap.13.ch.127.col.2.

Humidum aereum,& si sit simplex in substantia, tamen triplex est in virtute, cum cõmiscetur cum humido aqueo,vel cũ sicco terreo,vel cum vtroque, quia aliquando sequitur motum, & formam aeris trahẽs secum humidum aqueum, & siccum terreum, & tunc est vaporosum multum,& subtile,& corporis partes rare faciendo porosas reddit,vt in ligno leui aliquando spissatur aereum in aqueum fluens, cum quo est siccum terreum permistum, aliquando facit pinguedinem in illo humido, & spumat,aliquando fit grossior non in aqueo, sed terrestri grosso, & miscendo bene terrestres partes, facit lignum solidum,vt hebanum.Albertus magnus in 4 meteorologi.tra.2.capit. 17.chart.128.columna 1.

Humidum vaporatiuum differt ab humido spirante,& ab humido manante, humidum enim manans incorporatum,commiscibile,& continuatum est. Et commiscibile est propter subtilitatem, & humiditatem, humidum vaporans compositum est ex partib.subtilib.corpore leui ad formam aeris alterabilibus: & qa totum euaporatur, & vna pars vult exire post aliam, ideo indeterminatæ fit figurę. Humidum spumosum ex triplici substantia compositum est, quædam enim est in ipso fluens non secundum suam formam,sed alterius,quædam est viscosa circumstans, & continens, & quædam,est spirans,& pulsans. Prima harum substantiarum fluit ad formam membri,ad quod formãdum fluit. Secunda continet spiritum ne euaporet. Tertia habet spiritum in se, qui est instrumentũ formatiuæ virtutis, & ventriculum ipsius in omnia quæ formantur, & hic solus humor est materia in generatione corporum animatorum.Albertus magnus de anim.l.20.tract.1.cap.1.ch.162.col.2.

Humidũ spirans differentias habet, quia quædã ipsius pars est quasi homogenea declinans ad terrestreitatẽ, & ex hac generãtur corpora plantarum. Et quędam pars ipsius est magis etherogenea, & magis humida, spumosa aerea spumositate, & ex hac parte humoris generant animalia, & in hoc est, & terrestre, ex quo generantur ossa,& viscosum,ex quo generantur nerui,& pellis,& molle ex quo generatur caro. Albertus mag.de ani.l.20.tra.1.cap.1.ch.162.col.3.

Humidum continuat corpora mixtorum, quod triplex est:nam aliud imbibitum mixtis elemẽtis, quod præstat continuationem. Aliud est fluẽs per ipsa,& præstat mollificationem. Et tertium est,quod eis continue assimilatur,& hoc præstat nutrimentum. Primũ est in corporum substantia. Secundum diffunditur in partium spongiositate,& poris, Tertium discurrit per vias, quæ transeunt per corpora, & influit partibus,& vnitur eis.Et vltimo subtracto,rectat secundũ, & pri-

& primum; ſecundo ſubducto reſtat per aliquantulum tempus tertium; tertio remoto non reſtat niſi cinis. Alb.mag.de ani.li.20.tr.1.ca.9.c.166. col.1.

Humidum continuatiuum eſt corporis, vt recipit quantitatem, & figuram. Humidū mollificatiuum eſt corporis, vt eſt receptiuum formarum ſenſibilium, quæ ſine hoc non recipiuntur. Humidum nutritiuum eſt animati, vt eſt animatū; quia eſt ad nutrimentū, augumentum, & reſtaurationē deperditi, quæ ſunt primæ operationes animati corporis, & omnia hæc tria humida continuantur ad vnum, quod eſt cor. Alb.mag. de ani.l.20.tr.1.ca.9.c.166.col.1.

Humilitati, qui ſeſe dedit, non conuenit vt conuitiis, ac iniurijs illatis cōmoueatur, & perturbetur. Pſel.in 7.phyſic.char.60.

Humilitatem quandam præſeferre videtur, qui patitur, vt ab aliquo quapiam in re adiuuetur. Euſtr.4.ethic. cap.3.char.183.

Humor nullus ſine calore eſt. Ariſt.de gener.animal.5. cap.3.char.275.

Humoris vnumquodque genus ſuum colorem plenius oſtendit cum exiguum eſt, quam cum multum: nam in multo figurę, in exiguo colores conſpectiores ſenſui ſe obuiant. Ariſ.probl.ſec.1.nu.53.c.349.

Humor contentus in dolio cur diffuſus in vtres, non ſolum recipitur cum vtribus in dolio eodem, ſed etiā locum relinquit, quo plus humoris capiatur? quia aer in humore ineſt, qui dum in dolio eſt, excerni propter dolij magnitudinē nequit: fit enim vt exprimi de maiori, vel humor, vel ſpiritus difficilius poſſit, vt de ſpōgijs amplioribus minus exprimitur: at cum in parua digeritur, extrudi tūc expeditius pōt, & magis in vino hoc accidet, quam in aqua, quia in vino plus aeris ineſt, quā in aqua. Ariſ.probl.ſec.25. nu.8.char.574.

Humor cum per ſalſa terrę abdita tranſit, eundem ſaporem trahit. Alexand.aphrod.de ſen.& ſenſ.diſt.3. co.30.char.15.colum.2.

Humores quatuor, qui ſunt hominis materia, generantur quidem; at in formis materia, & extrema non ſunt. Alexand.aphrod.in 11. metaphyſic. vel 12.co. 6.c.285.colum.2.

Humor in corpore colatur bis, in ſtomaco, vbi ſeparatur ſuperfluitas ſicca a groſſa; & in hepate, vbi ſeparatur humida, quæ eſt in vrina. Alb.mag.de ſom.& vig.l.1. trac.1.cap.7.c.27.col.4.

Humores licet ſint actu humidi omnes, propter quod & humores vocantur, ſunt tamen virtutem obtinentes cuiuslibet elementi. Alb.mag.de propr.elemen. l.1.trac.1.ca.2.c.105.col.2.

Humor corporis animalis eſt corpus fluuidum, liquidū, in quod in primis per digeſtionem ſecūdam cibus nutriens conuertitur, quæ ſecunda digeſtio fit in hepate, vel in membro, quod eſt loco hepatis. Alb.mag.de ani.li.3.tr.2.ca.3.c.41.col.1.

Humor bonus eſt, qui per ſeipſum ſolum, aut cū aliquo coniunctus in ſubſtantiam nutriti conuertitur corporis, ad quantitatem corporis augendam, aut deperditi reſtitutionem faciendam, aut vt operetur vtrunque iſtorum. Albertus magnus de animal. lib.3. tracta.2. cap.3.char.41.col.1.

Humor malus eſt, ex quo nec augeri corpus, nec reſtitui deperditum poteſt; quia operatione caloris naturalis ipſum terminātis potius corrumpitur, quam ad ſimilitudinem corporis nutriti reducatur. Alber.mag.de ani.l.3.trac.2.ca.3.ch.41.col.1.

Humor bonus diuiditur in humorem primum, & in humorem ſecundum, & primus eſt qui loco, & tempore primo accipit ſpeciem humoris per calorem digeſtiuum; & hoc eſt, quod generatur in gibbo hepatis a calore, qui a corde ad hepar eſt delegatus. ſecundus eſt tempore & loco, qui in particularia membra exſudat a virtute ad membrorum ſubſtantiam nutriendā. Alb.mag.de ani.l.3.trac.2.ca.3.c.41.col.1.

Humor bonus qui vocatur primus, diuiditur per quatuor humores notos, q ſunt ſanguis calidus, & humidus, flegma frigidum & humidum: cholera calida, & ſicca: melancholia frigida & ſicca. Alb.mag.de anim. l.3.trac.2.cap.3.c.41.col.1.

Humor ſecundus bonus quatuor habet modus, primus eſt, qui iam ab extremitatibus venarum reſudare incipit, & valde propinquus eſt, vt imbibatur mēbris, ſed membri virtus in ipſum nondum agit: ſecundus eſt, qui iam in extremitatibus venarum reſudauit, & mēbris eſt infuſus humectans ea, ſed nōdum aſſimilatus eſt perfecte a propriatione virtutis mēbri: tertius eſt qui iam cępit inſpiſſari & coagulari, ſed nondum perfecte eſt ad ſpeciem mēbri deductus: quartus modus eſt potius humidi radicalis, quam nutrimentalis, qđ ex ſemine generationis membri infuſum eſt ad ipſorū proficiens continuationem, in quo etiam humidum nutrimentale digeritur, & aſſimilatur. Alber.magnus de ani.li.3.trac.2.ca.3.c.41.colum.1.

Humor ſecundus bonus in genere eſt illud humidum, quod a principali cibi diſpoſitione, vel ſpermatis conuerſum eſt, ſed nondum operatione alicuius membri actu pars membri effectum eſt. Alb.mag.de anim.l.3. trac.2.cap.3.c.41.col.2.

Humores quatuor, flegma, ſanguis, cholera, & melancholia per cibi diſtinctionem generantur. Albert.mag.de ani.l.3.trac.2.ca.4.c.42.col.2.

Humorum generationis generaliter cauſæ ſunt caliditas, & frigiditas; at caliditas tēperata generat ſanguinem, excedens choleram rubeam; multum autē excedens generat melancholiam accidētalem propter incinerationem, quam facit. Alb.mag. de ani.li.3. tra.2. cap.4.char 42.col.3.

Humores ſibi ſimiles nō ſemper generat complexio corporis animalis: contrarium enim frequenter generatur a contrario per accidens, & non per conuenientiam eſſentię, & ſic complexio frigida, & ſicca ſępe generat humidum ſuperfluum per digeſtionis debilitatem. Albertus magnus de animalib.lib.3.trac.ſecundo.cap.4.ch.42.col.3.

Humores in quibus animalibus ſunt ſubtiles, ſubtilem pellem habent, & poroſa corpora. Alb.mag.de anim. lib.3.trac.ſecundo.capit.4.c.42.col.4.

Humorum ſubtilium homines, qui ſunt, & qui vtuntur cibis delicatis, modico motu, vel labore multum debilitantur. Albertus magnus de animal.li.3: tract.2.capit.4.c.42.col.4.

Humores mouent motus, labor, & calor: ipſos ſedant quies, frigus, ſomnus: & hæc vltima flegma multiplicant. Alb.mag.de animalibus lib.3.trac.ſecundo.cap. quarto.ch.42.col.4.

Humor non eſt actu pars animalis, vt eſt membrū, quod ex humore eſt. Albertus magnus de animalib. lib.12. trac.1.cap.1.ch.100.col.4.

Humulus eſt herba, cuius flos vix vnquam putreſcit; calidus, & ſiccus diſſoluitur, viſcoſitates incidit, & conſeruat a putredine. Albertus magnus de veget. li.6.tra. 2.cap.9.c.166.col.4.

Huſo eſt piſcis non ſquamoſus, in figura ſturionis, pellis alba, & lenis, inuenitur in longitudine 24.pedū; nullum os niſi in capite habet, non ſunt ſpinę in eius corpore, ſed pennæ cartilagini coniunguntur, caro eſt in ſapore carnis vituli in dorſo, in ventre porcinæ. Alb. mag.de ani.li.24.ca.1.c.197.col.4.

Hyacinthus fit ex multo perſpicuo, cum viſus penetrat in ipſum, & cum eo combuſto vaporoſo terreſtri ſit perſpicuum aqueum aliquantulum ſpiſſum. Albertus magnus in primo de mineral. ex trac.ſecundo, cap.2. char.137.colum.1.

Hyacin-

Hyacinthorum duo ſunt genera, aquaticus, & ſaphyrinus; aquaticus flauus eſt, & albeſcens: ſaphyrinus flauus, & perlucidus: collo geſtatus, vel digito reddit tutum peregrinum ab hoſpitibus; & eſt contra peſtiferas regiones, ſomnum prouocat propter frigidam complexionem ſuam; confert contra toxicum, & diuerſis lętitiam, & naturale ingenium bonum reddit. Albertus magnus in ſecundo de miner. ex tra.2.ca.8. char.140. col.3.

Hyberus fluuius naſcitur ſub radicibus Pyrenæi mōtis, currens milliaria 204. & mergitur in Oceanum Occidentalem. Albertus magnus de natur.locorum.diſt.3. cap.2.char.102.col.2.

Hydra lapidi inſcriptus, diuitias, ſapientiamq; dat. Alb. mag.in 2.de miner.ex trac.3.ca.5.c.143.col.2.

Hyems, & gelu, frigoris, atq; ſiccitatis eſt exceſſio. Ariſt. problem.ſec.1.nu.17.ch.336.

Hyems grauis cōſequi ſolet ſi Aeſtas, & Autumnus imbres Auſtroſq; habuerint, quia hyems corpora prępumida excipit, & mutatio ingens oritur. Itaq; qui denſo corpore ſunt, hos morbi extorqueant neceſſe eſt acuti: at quibus corpus laxius eſt, ijs febribus orſis euenit, vt quæ ſumma de cruditate febres conſtiterint, tranſeant in ardores, quoniam in his magis totum corpus ab humoribus occupatur. Ariſt.problem. ſec.1.nu.20.char.338.

Hyeme minus quam æſtate, ſed pernitioſius ęgrotatur, quia æſtate morbi, vel parua ex cauſa exiſtunt, quod in hyeme ita minime accidit; mala enim maiora pernitioſioraque ſunt, quæ maiori de cauſa proueniunt. Ariſt.proble.ſec.1.nu.28.ch.340.

Hyems glacialis cur eſt ſi Boream duxerit Auſter? quia Auſter nubes, & aquam colligit, cui conditioni temporis ſi ſuperuenit Boreas, gelu indurat, & hyemē efficit. Ariſt.proble.ſec.26.nu.38.c.593.

Hyena colore lupi prope eſt, ſed hirſutior, & iuba per totum dorſum prędita eſt. Quod aiunt genitale maris, & fęminæ ſimul habere, commentitium eſt; habet quidem virile, vt lupi, & canes, at quod fęmineū ſub cauda videtur, figura ſimile genitali fęminæ eſt, ſed ſine vllo meatu: ſub hoc eſt meatus excrementorum: & fęmina præter ſuum genitale, ſimile habet ſine vllo meatu, vt mas ſub cauda, ſed raro hyena fęmina capitur. Ariſ.de hiſt.ani.6.cap.32.c.244.

Hyena, vel glanus, corpore nō minore eſt, quam lupus, iuba qua equus, ſed ſeta duriore, & longiore, & per totum dorſum porrecta, homini inſidias molitur, & canes etiam hominis vomitione imitando capit, & ſepulchra effodit humanæ carnis auida, & eruit. Ariſt.de hiſt.anim.6.cap.5.c.281.

Hyenam qui exiſtimant & marem. & fęminam eſſe, decipiuntur: nam habet quidem lineā ſub cauda, quaſi ſimilem genitali fęmineo, ſed hęc nota communis eſt. Ariſt.de gener.anim.3.cap.6. ch.204.

Hyenarum genus quoddam in Arabia reperiri aiunt, quod cum hominem, vel beluam præuiderit, eos obtumeſcere facit. ac ſic in veſtigio hærere, vt corpora mouere nequeant, cæterum cum hæc fecerit, id hyęnarum genus flagrare videtur. Ariſtoteles de admir. aud.nu.141.char.873.

Hyena animal eſt, quantitatis vt lupi, & iubat, vt equus, fingit voces humanas, & latrat vt canis, vt & homines, & canes eludat, & deuoret, & cauat mortuorum ſepulchra, vt recentia corpora mortua comedat. Alb. mag.de ani.li.7.trac.1.ca.5.c.65. col.3.

Hypotheſi qui vtitur, facit problema vniuerſale, p articulariter poſitum. Ariſt,top.lib.3.cap.4.ch.444.

Hypotheticę aſſumptiones demonſtratæ, cathegoricę quoque produci poſſunt. Simp.in primo de cęlo, text. 8.comment.9.c.5.colum.1.

Hypotheſis duobus dicitur modis; aut enim tale acquiritur aliquid per quandam inter ſe conſentiendū conditionem, quod fieri nullo modo poſſit, vt ad ſuum terminum ratio perducatur, aut in conditione poſita conſequentia vi coniūctionis, vel diſiunctionis oſtenditur. Boeth.de ſyl.hyp.l.1.c.607.

Hypthetica propoſitio omnis, aut connexa eſt, aut diſiuncta; in connexis quatuor fiunt modi. Aut enim ambæ propoſitiones ſunt ſimplices, & vocatur ſimplex hpothetica, vt ſi homo eſt, animal eſt, at homo eſt, ergo animal. Aut ex vna ſimplici, alia hypothetica, vt ſi homo eſt, cum ſit animal, eſt ſubſtantia. Aut ex priore hypothetica, ſecunda ſimplici, vt ſi cum ſit homo, animal eſt, corpus eſt. Aut ex duabus hypotheticis, vt ſi cum homo eſt, animal eſt, cum ſit corpus, erit ſubſtātia. Boet.de ſyll.hyp.lib.pri.c.610.

Hypotheticę propoſitionis conſequentia eſt, vt ſi eſt primū ſequitur ſecundū; ſi non ſit ſecundū, ſequitur primum, non eſſe; vt ſi homo eſt, animal eſt; eſt homo, ergo animal; item ſi non eſt animal, non eſt homo. Boet.de ſyl.hyp.l.pri.char.609.

Hypotheſis eſt queſtio perſonis, temporibus, factis, cæteriſque circunſtantijs implicita. Boet. de dif. topic. Cic.l.1.859.

Hypotheſis ab oratoribus conſideratur, quæ eſt quæſtio circunſtantiarum multitudine incluſa. Boet. de different.topic.Cicer.lib.4.char. 880.

Hyſtrix latet, & fert vterum, & vt vrſa parit; fert autem vterum triginta diebus. Ariſt. de hiſt.ani.ſexto, capit. 30.char. 243.

IACENS

I

ACENS est, cuius dextrum. vel sinistrum reliquo incumbit lateri. Albertus magnus in sex princ.ch.75. columna 2.

Iactabundus est qui vbi nō expedit, sumptum facit. Aristot.magn.moral.1.cap. 24.c.301.

Iaculatio est vehemens pulsio, quæ naturalis sit rei actæ motus. Them.7.phys.tex.10.c.52. col.3.

Iaculum dicit Plinius, & Iorach esse serpentem alatum, a iaculando dictum; in arboribus enim latens inficit fructus arborū,& omne quod comederit ex eis moritur;& quicquid serpenti obuiat interficit; & alius sine dolore interficit, & alius quodcunque tetigerit continuo dolore fatigatur, & moritur; & sunt ordinis primi. Alb.mag. de animlib.lib.25.c.202.col.1.

Iam est pars temporis futuri, propinqua præsenti nunc indiuisibili. Arist.phy.4.cap.7.text.126.c.118.

Iambicum metrum appellant, *ἰαμβίζειν*, idest, cōuitiari: nā hoc conuitiari soliti erant. Arist.poet.cap.1.c.261.

Iamblicus prædicamenta ipsa diligenter interpretatus est; & Architæ dicta cum Aristotelis dictis concordauit. Simp. in præd.c.1.

Iapygię circa extremitatem, locum reperiri autumant, in quo bellum Herculem cum Gigantibus gessisse fabulantur,quo sanioſum humorem tantum, & talem effluere, vt gratia grauis olentię ipsius regionis mare innauigabile extet,& Herculē quam plurima, & infinita monumenta in itinere,quo Italiam peragraut, reliquisse affirmant. Cæterum circa Pandosiam Iapygię oppidi Dei certa vestigia apparent, ad quę nemini incedere fas est; & circa extremam Iapygiam lapidem plaustrali pondere grauem inesse, quem ab Iolo eleuatum,& retro transmissum aiunt,eueniſseque eū vno digito dumtaxat a Deo commoueri. Arist.de admir.aud.nu.93.c.857.

Iaspis,est lapis multorum colorum; melior inter decem ipsius species. est viridis, translucens,rubeas habens venas; stringit fluxum sanguinis, & menstrua; negat conceptum,& iuuat partum, & se gestantem a luxuria prohibet. Alber. magnus in 2.de miner.ex trac.2. cap.8.c.140. colum.3.

Ibes ab Aegyptijs,quia serpentes interficiebant,ne occiderentur lege cautum erat;& vt hoc facilius impetrarent,dicebant,quia Dij si quibus apparerent,in ibiū formam sese ostenderen .Alex. aphro.in 11.metaph. vel secundum lat.12.ch.303.co.36.col.2.

Ibex est animal de genere capri, colore fuluū,in alpibus Alemaniæ abundans;quantitate maius magno hirco; vastis cornibus:capite onustus, ita vt cadens de rupibus totum corpus cornibus excipiat. Albertus mag. de anim.l.22.trac. 2. cap.1.c.18 o.col.4.

Ibis est auis, quæ in Aegypto iuxta Nilum est varia; in Aethiopia est nigra, magna, Cyconię similis;pugnat cū serpente,qui etiā ibis appellatur: & licet aquatica sit, aquam tamen non ingreditur, sed iuxta aquam piscículos colligit. Hæc auis aliquando sibi rostro clysterem facit ex aquą salsa maris. Alb. mag. de ani. li. 23.cap.34.c.193. col.3.

Ibor est auis Orientalium partium,fortis,& equis odiosa;habet hinnitum,vt equus, & eicit equos a pascuis, quia easdem comedit herbas. Albertus magn.de ani. l.23.cap.24.c.193.col.3.

Ibrida animal est quadruplex, natum ex apro siluestri, & porca domestica. Alber.magnus de animal.li.22. trac.2.cap.1.c.181. col.4.

Ichneumo diffidet cum phalange;venatur enim phalanges ichneumo. Arist. de hist.ani.9.cap.1.c.316.

Ichneumo Aegypti vbi aspidem anguem suum hostem aspexerit,non prius aggreditur,quam socios vocet,& limo obducto sese loricet contra ictus,ac morsus;primo enim madefacit corpus, deinde in terra se volutat. Arist.de histor.ani.9. cap.6.c.324.

Ictū,cur statim cernimus cū aliquid procul percutitur, strepitum lentius audimus,quamquam vna cum ictu strepitus oriatur?quia visum tenuiorem,atque acutiorem habemus,quam auditum,& ideo fulgorem primo videmus, deinde tonitruum audimus. Ale.aphr. probl.prim.nu.38.c.676.

Ideæ,quod non sunt inducendæ.

IDeę ualeāt;terretismata enim sunt:& si sunt,nihil ad rationem sunt. Arist.post.l.1.cap.81.t.35.c.333.

Ideas ponentes auferunt scientias,quia auferunt demonstrationem, quæ fieri nequit ex particularibus ambabus propositionibus, & species dicitur secundum rē singulare quoddam separatum a multis iuxta eorum opinionem. Aristot.prim.metaphysic. ex su.3. cap.4. tex.27.char.27.

Ideas ponentes, ponunt hominem separatum vltra hominem sensibilem, quia de numero rationum eorum, qui ponunt ideas quædam sunt certæ, & veræ, quæ ponunt ipsam speciem separatam secundum rationem, non autem ponunt esse genus secundum se separatum, scilicet secundum rem; aliæ quæ non sunt veræ, nec certe, hæ tertium hominem ponunt, quia ponunt speciem hominis separatam secundum rem. Aristoteles prim. metaphysic. ex sum.3. cap.4. tex.28.char.27.

Ideas ponentes diffinitiones auferunt, quarum causas introduxerunt. Aristot.prim.metaphys.ex sum.3. cap.4.tex.28.char.27.

Ideas ponentes, non solum ponunt quidditates substantiarum separatas esse, sed etiam accidentium quidditates separatas esse. Aristot. prim.metaph. ex su.3. cap.4.tex.29.ch.27.

Ideæ si ponantur nil conferunt sempiternis corporibus, cum non possint esse causæ motus, nec conferunt scientiæ, cum non sint, nec essentia, nec substantia rei, nec conferunt ad esse, quia non insunt particularibus. Aristoteles primo metaphysic.sum.3.cap.4. tex.31.char.28.

Ideæ si ponantur,exemplar,& imago idem erunt,& cū sint rerum substantiæ,quomodo separatæ sunt. Arist. 1.metaph. ex su.3.cap.4.tex.33.c.29. Idem Arist. 13. metaph.sum.2.text. 276.c.193.

Ideæ si darentur,quartum genus daretur entium, scilicet aliud a mathematicis,naturalibus,& diuinis.Arist. pri.metaphy.ex su.3.cap.4.tex.43.c.32.

Ideæ si sunt causæ scientiæ, connaturalis nobis esset scientia, quod impossibile est, & formarum tantum esset scientia,& non materię. Arist.pri.metaphy.ex su.3. cap.4.tex.39.c.32.

Ideas ponentes, duo ponunt incouenientia primum est quod quidditas rei sensibilis est separata a re sensibili; secundum quod sempiterna, & corruptibilia sunt eiusdem speciei. Aristoteles 3.metaphysicor.ex sum. 2.cap.1.tex.7.char.45.

Ideæ si sunt, tunc subiectum non erit substantia, quia non dicuntur de subiecto, ideſt,de substantia sensibili:& si dicuntur, essent substantię per participationē. Arist.7.metaphy.cap.5.tex.21.c.139.

Ideæ si sint speciei,est dare ideam generis,ideſt, animal de homine, & equo. Aristoteles 7.metaphysic.cap. 16.tex.51.c.155.

Ideæ

Ideæ si sint, duo contraria erunt in eodem numero, & infinita erunt,quorum est substantia ipsum animal;& animalis substantia vna numero simul, & semel erit multa,& vnum:etiam idem erit idea, & substantia re spectu alicuius, & nulla species ex suo genere componetur. Ari.7.metaph.ca.17.te.53.c.156.

Ideæ non possunt definiri; singulares enim (vt dicunt) & separabiles sunt. Ari 7.meta.cap.17.te.53.c.157.

Ideas ponere propter generationem non est necesse, qa sufficit ponere hominem sensibilem, qui generet hominem. Arist.12.meta.su.1.cap.3.te.18.c.246.

Ideæ nec rebus,nec scientiis prosunt, nō enim causę sunt nec motus,nec transmutationis. Aristo.13.meta.su.2. cap.3.c.274.

Ideas exemplaria esse, & cætera eis participare vanum, & figmētū poeticū est. Arist.13.meta.su.2.c.2. c. 274.

Ideæ si numeri sunt, nec inuicem combinabiles erunt, nec incombinabiles. Ari.13.meta.su.2.c.2.c.284.

Idea si est numerus,absurdum est,denarij ideam esse,vn denarii autem non. Ari.13.meta.su.3.c.3.c.287.

Ideas qui ponebant, non assereb ant eas esse, in quibus prius,& posterius aliqd dicerēt. Ari.ethi.1.c.6.c.10.

Ideæ cuiusuis rei inutiliter, & contentiose affirmantur. Ari.moral.eud.1.c.5.c.376.

Ideæ non sunt in sermonibus de demonstratione inducendæ.Io.gra.in 1.post.c.8.c.22.col.3.

Idea quid significat.

IDea de ratione sui est participabilis. Arist.7. metaph. cap.17.te.55.ch.153.

Idea est id,quod per sese separabile est. Arist.mag.mor. prim.cap.2.ch.272.

Ideæ a Socrate,& Platone,& aliis, nec iuxta locutionē consuetudinis nominū producebantur, vt Crisippus, & plures Stoicorū posterius putarunt, nec eodē modo,quo tenues illæ vulgarissimę vna cū intellectu substituunt,vt dicebat Longinus, nec notiores sunt ideæ ipsæ,vt Cleāthes posterius dixit,nec, vt Antoninus gmiscens Longini,& Cleanthis opinionē, cū intellectu assistit,ſm intellectuales ideas, nec definitiua rō, nec materialis forma,& diffinibilis est idea,vt in his,& in aliis dicit Aristoteles putasse Socratem; sed sunt perfectæ,simplices,impartibiles,& singulares in specie,& ingenerabiles,immateriales. Et quid mirandum,si quę tantum a se mutuo distant, a se inuicem separamus cum neque Plurarchum,& Atticum,& Democritum Platonicos in hoc imitamur, quia vniuersales rationes in substantia animæ putant esse ideas. Nam,& si separant ipsas a communitatibus sensibilium, attamē non oportet in eodem contingere animæ rationes,& intellectum, qui vocatur materialis cum exemplaribus,& immaterialibus formis, & opificis intellectionibus,sed vt in quid dicens Plato nostrum quidem est in vnum ratiocinatione,colligere, & reminiscentiam esse eorum,quæ quādoque conspeximus coambulantes Deo, diuinum vero secundum eadem semper eodem modo se habere. Sirian.in 12.metaph.vel 13.ex cap.2.num.6.char.59.

Ideæ cum sint causæ subiectæ sensibilibus, bonitatis,& permanentiæ necessario,& scientiæ ipsorum omnem auferunt perfectionem. Sir.in 12.metaphy.vel 13.ex cap.3.num.6.char.67.

Ideas ideo infinitas statuit Plato, quia infinitæ erāt res, quæ ab ipsis emanabant.Psel.tertio phy.ch.22.

Ideæ conferunt rationi essendi,si ponantur esse rationes exemplares in intellectu primi. Ale.de ales in 1. meta. char.29.colum.3.

Ideas ponebat Plato, vt ad similitudinem illarum formarentur omnia sensibilia. Ale.de ales 12.metaphysi. tex.18.char.334.colum.3.

Ideas ponentium opinio, & erroris causa.

IDeas separare est causa difficultatum, quæ circa ipsas sunt. Ari.13.meta.sum.3.cap.4.ch.293.

Ideas ponentes,non omnium esse aiunt,quia non malorum,nec turpium, sed potius priuatione, & absentia idearum hæc in natura esse:nec sunt ideę eorum, quę alias aliter se habent,nec partium, vt manus,& capitis:nec compositorum,vt hominis sapientis: nec eorū quæ a diuersis arboribus connascuntur, nec artium, quę naturam imitantur, & ad solius naturę vtilitatē pertinent:nec operum, quę ex animę proposito pendent,sed solū animaliū,& perfectarum substantiarum sunt ideę, & eorū, quę conferunt ad naturalē harum substātiarum dispositionem,vt hominis, & si quid est omnino perfectiuum,sapientię scilicet,& virtutis.Sir. in 12.meta.vel 13.ex c.2.num.6.c.60.

Idealem numerum Plato supponebat esse ordinem habentium in ipso idearum esse, etiam mathematicum prestantiorem naturali, deteriorem vero ideali. Sir. in 12.meta.vel 13.ex cap.4.nu.6.c.71.

Ideas qui ponunt,non solum ipsas esse causas ferunt,eorum quę sunt illic,sed etiam exemplaria. Simplic.in 2. phy.char.104.colum.2.

Ideæ Platonis secundū ipsum, nec sunt in mundo, nec extra,qa non sunt in loco. Auer.phy.3.t.26.c.45.c.3.

Idearū opinio est,quod vna vtilis omnibus idea est causa virtute omnia habens,& prehabens, & cōtinens ad vnū, & hoc multiplicatur ex respectu ad ideata non in se,sed quia multorū est; & patet qualiter ex mente diuina procedit in corpora. Et istę sunt vtiles ideę,siue species,quę sunt ante res,& sunt multę,& vna:origine.n.vna est,& formante vice: multę autē ex determinātibus sic,vel aliter,& luce prima occūbēte plus, vel minus. Alb.mag.in 1.meta.tr.4.c.12.c.69.col.2.

Idea hominis secundum Platonem dicitur per se,homo & hic homo sensibilis dicitur per participationem. D. Thom.in 1.meta.l.14.te.30.c.81.col.1.

Ideam Platonis,& si ratio Arist.destruit, nō tñ destruit diuinam scientiam esse rerum omnium exemplarem. D.Tho.in 1.meta.l.15.te.32.c.84.

Ideam ponebat Plato esse rationem, & scientiam omnium eorum,quę ideam participant. D. Tho.ethicor. 1.lect.6.char.7.colum.2.

Ideę secundum veritatem(vt loquuntur Theologi)sunt formę,siue rationes,non quęcunque, sed principales, & intellectuales: principales quidem, quia formę secundarię deriuatę licet habeant naturam ideati non tamen habent naturam ideę; quia idea semper est ratio principalis:intellectuales autē, quia non vocantur formę ideę, quæ sunt principiū alicuius per modum naturę,sed per modum artis,& intellectus. Alexan.de ales in 1.metaphy.char.21.col.3.

Ideæ sunt exemplaria quædam in mente diuina, quas ideas vnaquæque res naturalis in suo gradu imitatur: quas si ita posuit Plato,bene dixit; si autem posuit esse per se subsistentes,quæ essent quidditates rerū sensibilium,sicut illi imponit Arist.non bene posuit. Ale. de ales in 7.meta.te.28.c.213.col.2.

Ideas secundum rationes exteriores in intellectu primi posuit Plato,nō vt q̄dā subsistētia in intellectu primi, vt ei imponit philosophus.Ale.de ales in 7.metaphy. te.53.ch.235.colum.1.

Idem aliquid esse,vel diuersum, pertinet ad locum diffinitionis. Arist. top.l.1.c.4.c.393.

Idem tripliciter dicitur;numero,specie,& genere:numero,quorum nomina plura, res est una: specie,quæ cū sint plura,indifferentia sunt secundum speciem: genere autem,quæ sub eodem sunt genere. Ari.top.lib.1. cap.6.char.396.

Idē quod numero est, maxime idē ab omnibus dicitur;

& id multipliciter assignari solet, proprie autem, & primo id quod nomine, vel diffinitione: secundo id quod proprio: tertio quod accidente. Aristot. topicor. lib. prim. cap. 6. char. 396.

Idem dici potest fieri actu, vel potentia. Aristotel. physi. prim. capit. 4. te. 78. ch. 26.

Idem dicitur, cuius non differt differentia. Ari. physico. 4. capit. 9. tex. 134. ch. 122.

Idem, & similiter se habens, semper idem natum est facere. Aristot. 10. de gen. & cor. su. 3. c. 4. te. 56. c. 444.

Idem quandoque contrariorū est causa diuersis de causis præsentia, scilicet, & absentia. Aristot. 5. metaphys. cap. 2. tex. 2. char. 86.

Idem dicitur secundum numerum, vel supposito, & ratione, & materia, & si ratio primæ substantiæ vna est. Ari. 10. meta. ex su. 2. c. 1. te. 10. ch. 199.

Idem tribus dicitur modis; genere, specie, & numero, & præter hæc etiam est idem proportione. Alex. aphr. in 1. top. cap. 6. ch. 9. colum. 4.

Idem numero sunt, quæ idem significant: specie, vt Andreas, & Plato: genere, vt homo, & equus: proportione autem, quæ genere diuersa sunt, sed in proportione eadem sunt, vt cor, fons, vnitas. Ale. aphr. in 1. top. cap. 6. c. 10. colum. 1.

Idem numero multis dicitur modis: cum nomen pro nomine sumitur, vel si pro nomine diffinitio, vel ab accidente, & tot modis diuersum dicitur. Ale. aphrod. in 1. topicor. c. 6. c. 10. colum. 2.

Idem proprijssime dicitur de eo, quod numero est idem. Ale. aphr. in 7. top. c. 1. c. 85. col. 2.

Idem, aut est idem genere, aut specie, aut numero, genere, vt homo, leo, & equus; specie, vt Ioannes, Andreas, & Iacobus; numero, vt ensis, & gladius. Ammon. in Porph. char. 6. col. 1.

Idem alia, & alia ratione in diuersa prædicamenta inest. Simp. in prædicament. ch. 45.

Idem per plures demonstrationes ostendi potest. Ioan. grammat. in 1. post. cap. 23. ch. 51. col. 1.

Idem impossibile est recipere passionē, & trāsmutari de contrario in cōtrarium. Auer. in 1. meta. te. co. 15. c. 7.

Idem dicitur tot modis, quot vnum. Auer. in epit. meta. tract. 1. c. 120. colum. 4.

Idem non potest esse causa conditionis esse sui ipsius. Auer. destruct. destruct. disput. 7. char. 41. colum. 3.

Idem esse, ac differre tribus dicitur modis, genere, specie & numero. Boeth. in Porph. ch. 64.

Idem numero est idem specie, & genere, non autem contra. Boet. in Porph. ch. 64.

Idem est vnum dupliciter, determinatum, & indeterminatum. Alber. magn. de prædic. c. 8. col. 2.

Idem numero non potest simul habere contraria, non autem idē specie, vel genere. Alb. mag. in pd. c. 34. c. 3.

Idem diuersimode in voce significatum nil prohibet esse minus notum sub vna voce, & magis sub alia. Alb. magn. in prior. ch. 140. col. 1.

Idem alio, & alio modo acceptum potest esse notius, & ignotius seipso, quātum ad nos, & prius, & posterius. Alb. mag. in prior. char. 15. colum. 1.

Idem non potest esse proprium duorum subiectorum specie differentium. Alb. mag. in top. c. 256. col. 1.

Idem supra vnum non addit nisi relationem, & relatio in extremis in eadem diuisione cadit, in qua id quod est causa relationis, cadit. Alb. mag. in 5. metaphys. tra. 2. cap. 6. c. 195. colum. 3.

Idem manens idem semper natum est facere idem. D. Th. in 2. de gen. & cor. l. 9. te. 52. c. 33. c. 3.

Idem, & diuersum non opponuntur, vt contradictoria, sed vt contraria, quæ non verificantur nisi de ente, & ideo diuersum non dicitur de non entibus. D. Tho. 10. metaphy. l. 4. te. 10. ch. 702.

Idem, & diuersum proprie sunt in substantia, transumptiue autem in cæteris generibus. D. Thom. 10. met physi. l. 4. te. 10. ch. 701.

Idem realiter duo esse, & tamen differre in modo significandi, non est inconueniens, ita vt vnum illorū per modum significandi significet per modum subiecti, & recipientis, & aliud significet per modum passionis, & recepti. Ale. de ales in 5. meta. te. 18. c. 134. c. 3.

Identitas est quædam vnitas plurium essendi, aut quando vtitur vno, vt pluribus, vt cum quis dicit idem eidem, vt duobus enim vtitur eodem. Aristot. 5. metaphysi. cap. 9. te. 16. char. 97.

Identitas, est vnitas in substantia. Alex. de ales in 4. meta. te. 3. ch. 78. colum. 1.

Identitas duplex fundamentum habet, vnum remotum aliud propinquum, remotum est substantia, quia proprie non reperitur identitas nisi in substantia, vel in illa, quæ habet modum substantiæ: ad hoc autē quod sit identitas non sufficit naturæ substantia, sed oportet, vt sit ibi vnitas in substantia: ideo vnitas est fundamētū ppinquū. Ale. de ales in 5. meta. t. 16. c. 125. c. 3.

Idiomatum quatuor sunt modi circa nomina propria: quia quædam habent nomina propria ad habitū, alia ad actionem prouenientem ab illo habitu, & hoc est melius. Quoddam habet nomen æquiuocum quandoque significans habitum, quandoque actionem. Quoddam habet nomē ad habitum, sed nō ad actionem. Et quoddam est, vt actio habeat nomen, & habitus, ex quo peruenit illa actio, non habeat nomen. Auer. 4. de cęl. te. 2. char. 108. col. 4.

Idolatria seminarium, & origo fuit quod Thales opinatus est omnia plena esse dijs. D. Thom. in 1. de anim. l. 13. te. 86. char. 18. colum. 2.

Idra est serpens omnium serpētum pulcherrimus, & est de genere viperarū secundi ordinis: in Nilo apparet, & inuoluit se arenę, & intrat in os Cocodrilli dormiē tis, & viscera eius lacerat, & exit. Morsus eius a loco vulneris egreditur, & dilatat: & calor eius qui morsus est, obfuscatur, & ex eius morsu humiditas plurima egreditur fętida valde, & prolongatur curatio eius, & est difficilis, & simus bouū (vt ait Plinius) valet ad eius curam: ideo antiqui dolorem contingentem ex morsu eius boum vocarunt. Alb. mag. de ani. l. 25. c. 202.

Iecur sub septo positum, a dextro latere est. Aristote. de hist. anim. 1. cap. 18. c. 33.

Iecur magna ex parte, maximo animalium numero fellę caret, sed in nonnullis id habere sibi annexum videtur. Arist. de hist. anima. 1. ca. 18. ch. 33.

Iecur hominis rotundum est, & simile bubulo. Arist. de hist. anim. 1. cap. 18. char. 34.

Iecur venæ maiori adnexum est, nulla ex parte aortam attingens: vena enim, quæ a maiore proficiscitur, iecur transigit qua portæ appellatæ iecoris habentur. Arist. de hist. anim. ca. 18. ch. 34.

Iecur, qui habent, si non fixum est, dextro latere totum continetur: si fixum, a principio vsque dextro maior pars applicata est. Quibusdam enim partes sepositæ sunt, nec eadem, certa origine continentur, vt inter pisces mustelino generi, & inter quadrupedes leporū generi cuidam. Ari. de hist. anim. 2. cap. 17. char. 62.

Iecoris dolores quidam sanguine a vena maiori, quæ est in brachij dextri flexura interiore emisso, leuar possunt. Arist. de hist. anim. 3. ca. 4. ch. 80.

Iecur e visceribus adipeum nonnullis consistit, vt inter aquatilia cartilagineis, quorum iecinoribus colliquatis oleum facimus, ipsa tamē cartilaginea nullo discreto adipe carni, ventriue adhærente pinguescunt. Ari. de histo. anim. 3. cap. 17. char. 96.

Iecur nemo censuit esse principium corporis totius, vel sanguinis, situm enim nequaquam principalē, nec conceptaculum sanguinis intra se habet, vt cor. Arist. de partib. anima. 3. ca. 4. c. 477.

Iecur

Iecur bipartitū aperte est. Ari. de part. ani. 3. c. 7. c. 486.

Iecur & lien iuuāt ad cibi concoctionē, sanguinea enim sunt, & calidam habent naturam. Arist. de part. anim. 3. cap. 7. char. 487.

Iecur alia habēt multifidum, alia simplicius eorum, quæ sanguinem habent, & viuipara sunt, sed longe magis piscium iecinora, & quadrupedum, & ouiparorum tū inter seipsa, tum ab ijs, quæ modo diximus differunt. Aristot. de partib. ani. 3. c. 12. ch. 497.

Iecur autum simile maxime est iecori viuiparorum. Ari. de partib. anim. 3. cap. 12. ch. 497.

Iecur ad temperiem, & sanitatem totius corporis multum confert; est enim omnū viscerū, excepto corde, sanguine refertissimum. Ari. de part. ani. 3. c. 12, c. 497.

Iecinora quæ felle vacant, dulcia sunt, probeque colorata prope dixerim omnium: particulaque fellis, quæ iecinori subdita est, dulcissima est: at quæ sanguinem minus purum habent, hæc fel habent. Ari. de part. anim: 4. cap. 2. char. 207.

Iecoris parte gibba inter septa iugale collo subiectum grauescit, & dilabitur, quia vena a trunco cognomina ta, quæ ex parte iecoris gibba ad collum vsque ascendit, amplificata per interseptionem infartionemque grauius ponderat, tenditque deorsum. Ale. aphr. problemat. 2. num. 97. char. 768.

Ieiunium sitim inducit, quia in ieiunio calidum conuertitur super humidum radicale. Pet. de aluer. de iuuen. & senect. vit. mort. & resp. l. 5. c. 68. col. 3.

Iena est lapis, qui educitur ab oculis Ienæ, bestiæ, cum in lapide vertuntur. Sub lingua positus futura prædicere diuinando confert. Albert. magn. in 2. de miner. ex tract. 2. cap. 8. c. 140. colum. 3.

Ignauus est, qui timendo excedit: nam & quæ non oportet timet, sed in doloribus excedēs magis est manifestas: quippe cū desperabūdus sit ignauus, omnia enim timet. Ari. 3. eth. nico. c. 12. c. 73.

Ignauia est vitium animosæ per quod periculis, & maxime mortis consternimur. Arist. de virtu. char. 478.

Ignis, vt opponitur, & vt corrumpitur, & vt quotuplex.

IGnis, & terra non in infinitum ferūtur, sed ad oppositā: opponuntur autem secundum locum sursum, & deorsum: isti enim sunt termini lationum. Aristotel. pri. de cęlo te. 86. char. 269.

Ignis duobus modis corrumpitur, aut a contrario, aut a seipso marcescens. Arist. 3. de cęlo te. 52. ch. 350.

Ignis contraria est aqua; ex contrarijs enim passionibus constituta sunt. Ari. 2. de gen. & cor. c. 3. te. 22. c. 428.

Ignis duæ sunt corruptiones, marcor, & extinctio: marcor est ea extinctio, quæ ab ipso igne fit; quæ vero a contrarijs, extinctio. Ari. de iuuen. senect. vit. & mort. & resp. cap. 3. char. 304.

Ignis occultatus seruatur: neque enim respirare prohibetur propter cineris raritatem, & obstat ei, qui in circuitu aeri, ne extinguatur, copia existentis in seipso caliditatis, sed suffocatus extinguitur. Arist. de iuuen. sen. vit. & mor. & respir. cap. 3. ch. 305.

Ignis qualitates, & si contrariæ sunt qualitatibus aquæ, non ideo aqua igni est contraria. D. Thom. in 5. physi. text. 9. char. 46. colum. 4.

Ignis aquæ oppositus est, non vt corpus, sed vt cōtrarijs qualitatibus ꝓditus. Io. gra. in 2. de ani. t. 69. c. 56. c. 3.

Ignis corruptio ex se propter cōsumptionē materiæ est ēt ex contrario, sed modo accidentali, cū contrarium non potest corrumpere ipsum, dum habuerit materiā conuenientem sibi. Auer. 3. de cœlo te. 52. c. 100. c. 1.

Ignis non est aquæ contrarius, sed ignis, & aquæ qualitates contrariæ sunt, & idem de terra, & aere. Boeth. in prædicamen. ch. 139.

Ignis duplex, alius in materia propria, alius in materia aliena, non per se igni assimilata: primo modo nō habet grauitatem: secundo habet quidem grauitatem, non tamen hæc grauitas descendit, quia talis materia vincitur a forma ignis. Alb. mag. de proprietatib. elemen. tract. 1. cap. 1. ch. 105. colum. 1.

Ignis est contrarius aquæ secundum qualitates actiuas, & passiuas, non secundum formas substantiales, ergo qualitates non sunt elementorum formæ. D. Tho. in 5. physi. l. 3. te. 9. char. 75. colum. 1.

Ignis quid est, & vt probatur esse.

IGnis, & terra si est, & quæ inter ipsa sunt, necesse est esse corpora. Ari. 2. de cęlo sum. 2. c. 2. te. 19. c. 297.

Ignis est superabundantia caliditatis, vt glacies frigiditatis. Arist. 2. de gene. & cor. c. 3. te. 21. c. 428.

Ignis est calidus, & siccus. Ari. 2. de generat. & corrupt. cap. 3. te. 16. ch 427.

Ignis magis calidus, quam siccus. Arist. 2. de gen. & corr. cap. 3. te. 23. char. 428.

Ignis est excessus calidi, & veluti feruor. Arist. meteor. 1. cap. 4. te. 1. char. 457.

Igni elemento cum non sit proprium nomem, igne vtimur, quia maxime adurit. Aristotel. meteor. prim. su. 2. cap. 1. te. 1. char. 460.

Ignis imputribilis est. Aristot. de long. & breuitat. vitæ. cap. 3. char. 295.

Ignis est substantia calida, & ficca. Magent. in prior. ch. 10. colum. 3.

Ignis a Platone cęlestis ponitur, lumen solum esse distinguens ipsum ab elementari igne. Simp. in 1. de cęl. te. 19. com. 20. chir. 12. colum. 2.

Ignis calor est ppinquus substantiæ, iō accipitur in eius diffinitione loco differentiæ, & alijs compositis est remotiuus a substantia. Auer. physi. 5. te. 10. ch. 99. col. 2.

Ignis minima quantitas est determinata. Auerr. physi. 8. te. 44. char. 175. colum. 2.

Ignis partem probatur in hac scientia esse demonstratione qa, qđ tū raro accidit. Auer. 4. de cęl. t. 32. c. 120. c. 1.

Ignis diffinitio, qui hic reperitur, est ebullitio corporis calidi, & sicci. Auer. 4. de cęl. te. 32. ch. 120. col. 1.

Ignis est magis forma, quam reliqua elementa: iō est velocioris generationis. Alb. mag. in post. 1. c. 5. c. 187. c. 1.

Ignis est candens in materia terrea. Albert. magn. 1. top. char. 263 colum. 1.

Ignis siccior est, quam terra. D. Thom. in 2. de gener. & cor. l. 3. te. 23. ch. 27. colum. 2.

Ignis motus, & forma.

IGnis & aer feruntur a medio. Aristote. 2. de gener. & corru. cap. 3. te. 22. ch. 728.

Ignis solus est maxime ipsius formæ, quia natus est ferri ad terminum. Aristot. 2. de gene. & corrup. summ. 3. cap. 2. tex. 50. char. 441.

Ignis formam non propriam habere videtur, sed in alio corpore, aut aer, aut fumus, aut terra esse videtur, quod ignitum est, sed genus hoc apud Lunam quęrēdum est. Ari. de gen. anim. 3. c. 11. c. 217.

Ignis minima pars composita est ex materia, & forma. Auer. in 3. meta. te. com. 17. c. 29.

Ignis formæ actio, q̄ sequit formā ignis est, calor maximus, & motus ad superius: calor igif in igne est sicut abscisio in cultello, & actio manus in manu, nō quasi albatio in albato. Auer. in 8. meta. te. co. 5. c. 100.

Ignis forma, substantialis est, substantia ergo non potest esse calor, cum sit aliorum accidens. D. Tho. de sen. & sen. lect. 10. char. 12. colum. 1.

Igni inest calor non vt forma substantialis, quæ sensu non percipitur, sed vt proprium accidens eius. D. Th. de sen. & sens. le. 10. char. 12. colum. 1.

Ignis vires.

IGnis segregat ea, quæ non sunt eiusdē generis, & cōgregat ea q̄ sunt eiusdē generis, & cōgregatio est p̄ se disgregatio per accidens. Ari. 3. de cęlo te. 74. ch. 351.

Igne ablato, sursum non feretur aer, nisi vi, nec aqua in aeris locum ibit, nisi vi. Aristot. 4. de cęlosu. 3. c. 5. tex. 39. char. 374.

Igne si distantiæ plenæ essent, omnia iam absumpta essent. Aristot. meteo. 1. cap. 4. te. 1. ch. 455.

Igne excepto, omnia putrescunt. Arist. meteo. 4. sum. 1. cap. 2. te. 5. char. 560.

Ignis non est causa nutritionis, in infinitum enim abit ignis augumentum quousque fuerit combustibile: rerum autem natura constantium omnium est terminus, & ratio augumenti, & magnitudinis. Aristote. de anima. 2. sum. 3. cap. 1. te. 41. ch. 625.

Ignis cur hominem nigrum non reddit, fictile reddit? Sol contra? quia Sol adurendo nigrificat: ignis fictile replet, & obducit fuligine. Sol vero reddit hominem nigrum, ignis non, q̄ua solis calor lenis, & mollis est, & præ sui tenuitate cutem ipsam leniter per summa adurit. ignis vel nihil tangit, vel intro irrumpit. Aristo. probl. sect. 38. num. 8. char: 660.

Ignis est post Lunæ globum, quem excitant Aethera natura magnitudine sua, & motus celeritate, in qua tū fulgores emicant, & Iacula traijciuntur flagrantia: tum trapeculæ foueæ, & crinitæ fixæ visuntur, & sæpe restinguuntur. Arist. de mundo. cap. 2. c. 810.

Ignis non habet frigidi potentiam, cum sit calidus, quia existens ignis, nunquam potest esse potentia calidus, sed ſp actu est calidus. Ale. aphr. quæst. 1. c. 16. c. 8.

Ignis, qui ex segregatione generatur, tunc deorsum fertur, cum ab illa parte, quæ sursum est, a qua incipit coagulatio, & aeris frigiditas, calidum illud, quod in exhalatione est, deorsum extruditur: ideo & fulmen ipsum, quod ignis est, deorsum fertur ex vehementi expulsione. Alex. aphrod. in primum. meteoro. cap. 5. commen. 20. ch. 11. col. 1.

Ignis humiditatem naturalem, quæ in lignis est, combu rit, fumus enim est huiusmodi. Ale. aphro. in 2. de anima cap. 39. c. 51. colum. 2.

Ignis in tenebris visitur, non quia calor, neque ignis, sed vt participat quodammodo naturam quinti elementi. Them. in 2. de anima ca. 24. te. 72. ch. 75. col. 4.

Ignem exiuisse ab ischio. i. vertebro cruris, & combussisse oculos hominis, qui patiebatur dolorem in illa parte, & cessauit dolor. Magetius Alexandrinus Medicus Simplicij narrauit. Simp. in 3. de cœlo text. 33. comm. 30. char. 91. colum. 1.

Ignis in actu, diaphanū. vel ipsum quoq; q̄d potentia diaphanū est, deddcit. Sim. in 2. de anima te. 74. c. 38. c. 1.

Igni peculiare est esse facile mobile, & posse diuidere. Ioan. Gram. in primum physi. te. 1. char. 5. col. 4.

Ignis solus inter elementa in alia mutari non potest. Io. Grammat. in primum physicor. c. 22. col. 4.

Ignis simpliciter est, si est calidū simpliciter: & sic aliq̄d calidum est aliquis ignis. Auer. phy. 4. t. 104. c. 84. c. 1.

Ignis omnis calefit, non aūt econtra omne quod calefit, est ignis. Auer. ex paraphr. 2. de cœlo te. 42. c. 138. c. 4.

Ignis dominatur in corporibus nutribilibus. Auer. 2. de anima te. 41. ch. 135. colum. 2.

Ignis si aufertur per ablationem caloris, non aufertur primo nec per se, sed mediante ablatione formę ignis, vt si aufertur risibilitas, aufertur homo, sed non primo, sed mediante ablatione rationabilitatis. Auer. in 8. metaphy. te. co. 5. c. 100.

Ignis non potest fieri frigidus, vt aqua calida, quia inter elementa solus ignis formalis, & cætera materialia sunt. Alb. mag. in præd. ch. 61. col. 3.

Ignis calor distinguit argentum a plumbo, & facit currere ad vnum locum argentum, ad alium plumbum. Alb. mag. in 2. meteor. tract. 3. cap. 20. ch. 96. c. 1.

Ignis attrahit subtile humidum ex cremabilibus, & in illo genere, vt in prima causa. Albertus magn. in 2. de anima tra. 2. te. 17. cap. 4. colum. 3.

Ignis ad vicariā facit elemētorū generationē in cotactu aeris ad ipsū: ad aliorū aūt generationem, virtus eius adducitur per radios solis, & aliarū quarundam stellarum. Alb. mag. de nat. loc. dist. 1. c. 3. c. 93. c. 3.

Ignis nullā ex loco recipit sensibilem varietatem, tamē cum incorporatur secundum ea, quibus incorporatur diuersimodē operatur. Alb. mag. de nat. locorum, tr. 2. cap. 1. ch. 99. colum. 1.

Ignis actione fit perforatio ad vias spirituū perficiendas Alb. Mag. de proprietatibus elemen. l. 1. trac. 1. cap. 2. c. 105. col. 3.

Ignis effectus multi in corporibus animalium sunt, vt decoquere, digerere, separare homogenea ab etherogeneis, congregare homegenea, perforare, ampliare vias, consumere humidum, expellere cū impetu quædam superflua. Alber. magn. de animalibus lib. 20. tract. 1. cap. 4. char. 163. colum. 2.

Ignis magnus corrumpit paruum non propter similitudinem, sed propter contrarietatem in quantitate ipsorum, quia magnum contrarium est paruo. D. Tho. in primum de gen. & cor. l. 19. te. 46. c. 16. col. 4.

Ignis calidus propriè est quia est nobilissimum inter elementa, & corpori cęlesti propinquissimum: ideo calidus, quia maximè actiuus: siccus aūt est propter caliditatis excessum. D. Th. de sens. & sen. le. 10. c. 11. c. 4.

Ignis habet lucem in sua natura, sed eius lux non appareret nobiscum, nisi in materia aliena propter eius subtilitatem. D. Th. de nat. lum. ch. 84. col. 1.

Ignis inter elementa formalior est, & magis actiuus, ideo cætera ad illum, vt materialia comparantur. D. Tho. in 2. de anima le. 23. te. 113. c. 44. col. 3.

Ignis vt elementum.

IGnis si vreret propter angulos, elementa omnia calefacerent. Ari. 3. de cęlo char. 357. te. 72.

Ignis quanto maior est, tanto velocius ad superius mouetur. Arist. 4. de cœlo sum. 3. c. 1. c. 369. te. 26.

Ignis nullam grauitatem habet, nec terra leuitatem, cū subsłet omnibus: at quod subsłat, fertur ad medium. Aristo. 4. de cœlo sum. 3. c. 3. ch. 371. te. 32.

Ignis deorsum ferri nequit, si subtrahatur aer, nisi vi. nec aqua in aeris locum ibit, nisi vi. Aristoteles 4. de cœlo sum. 3. cap. 5. ch. 374. te. 39.

Ignis generatio est confessa sensui. Aristot. 2. de generat. & corrup. sum. 2. ch. 431. te. 27.

Ignis semper fluit vt fluuius, sed latet propter velocitatem. Aristo. de iuue. sen. vit. mor. & resp. c. 305. c. 3.

Ignis vt elementum non est minus calidus igne, qui apud nos est, sed hic est in materia, ille tenuis, & rarus, & sine contrarietate, vt hic apud nos; nutritur enim, & omne nutrimentum contrarium est. Ale. aphro. in 2. naturalium quæst. c. 8. c. 17.

Ignis elementalis per se ipsum subsistit, & ministerialis apud nos materia indiget. Ale. aphrod. in 2. de anima cap. 27. ch. 46. colum. 4.

Ignis lucet, & immaterialis est, & habet rationem formæ comparatione ad alia elementa. Simp. in 4. physic. te. 49. char. 216. colum. 2.

Ignis est purissimus omnium corporū, & magis expers materiæ, quam cętera elementa, & potius lumen quā ignis. Simp. in 4. phy. char. 223. colum. 2.

Ignis per accidens, & non per se fit a frigido, quia frigus condensat, & connectit perfectè ignita sparsa, & mutuo distantia, & magis, vt accendantur, efficit. Simpl. in octauo physicor. te. 40. c. 438. col. 1.

Ignis

Ignis in proprio loco non mouetur, sed quiescit, & manet. Io. gr. in 2. physi. c. 31. col. 2.

Ignis generatio appellatur simplex, terrę vero generatio quędam. Io. gr. de gene. & cor. te. 1. c. 101. col. 1.

Ignis exiens est in commensurationem, & facit ignem hunc vsualem. Io. gra. in secundo de generatione, & corruptione te. 21. co. 14. c. 113.

Ignis illuminandi vim fortitus est, non vt ignis, sed vt rationem quandam, & naturam communem cum reliquis collustrantibus, & reliquis corporibus obtinet. Them. in 2. de ani. cap. 23. te. 69. c. 75. c. 3.

Ignis locus est vltimū concaui Lunę, & vltimū ignis, locus aeris, & sic de alijs. Auer. 4. de cęl. t. 23. c. 215. c. 4.

Ignis non comprehenditur sensu, nisi partes: vnde notū est quod illæ partes mouentur ad vniuersum existēs in suo loco naturali. Auer. 4. de cęl. t. 32. c. 120. c. 1.

Ignis, qui est in vltimo continentis, non est in fine caliditatis, nec ebullitionis. Auerroes secundo de gener. & corrup. te. 21. ch. 169. col. 2.

Ignis ad alia elementa proportio, est proportio formæ ad materiam. Auer. 2. de gen. & cor. te. 50. ch. 173. c. 2.

Ignis videtur in loco proprio simplicior omnibus elementis. Auer. meteo. 1. c. 2. c. 182. c. 2.

Ignis non lucet, nisi cum adunatur cum alio corpore. Auer. de sen. & sen. ex paraph. c. 192. col. 2.

Ignis existens in loco suo, qui est concauum Lunæ, est simplex, cum quo nihil elementorum admiscetur. Auer. de gen. anim. 3. c. 511. c. 238. col. 1.

Ignis in sua propria sphęra non est lux, nec lucet, alioquin nunquam videretur eclipsis. Alb. mag. in topic. char. 263. col. 1.

Ignis in sua maxima perfectione non lucet. Alb. mag. in 2. de cęlo tract. 3. ca. 1. ch. 32. col: 1.

Ignis in proprio loco non est visibilis, quia non accidit ei, nisi cum accidit ei egredi de loco suo proprio. Alb. mag. in 4. de cœlo tra. 2. c. 6. c. 57. col. 2.

Ignis cum aere continuatio maior est, quam cum aqua, & aquæ cum terra, quam cum aere. Alb. mag. in prim. meteor. tract. 1. c. 2. c. 78. colum. 2.

Ignis in propria sphęra non lucet, alioquin tegeret corpora cęlestia. Alb. mag. in 1. meteor. tr. 2. c. 6. c. 81. c. 2.

Ignis non lucet nisi in materia aliena. Alb. mag. in prim. meteor. tract. 2. c. 6. c. 81. col. 2.

Ignis eliciens reflexio non fit, nisi a solido plano polito. Alb. mag. in 3. meteo. tr. 3. c. 3. c. 105. col. 3.

Ignis solus non putrescit, quia in simplici non est putrefactio. Alb. mag. in 4. meteo. tr. 1. c. 7. c. 118. col. 3.

Igni accidit in loco alieno, vt fiat deperditio secundum materiam, quia materiæ partes igni plus similes euolant volentes ire ad locum proprium, sed extinguūtur ad aere circunstante. Alb. magn. in secundo de anima. tract. 2. cap. 4. ch. 17. colum. 3.

Ignis verissimus concauum Lunæ orbis vbique tangit. Alb. mag. de natur. loc. dist. 1. ca. 3. c. 93. col. 3.

Ignis in suo loco est subtilissimus, & leuissimus, & ei cōuenit supremus locus, quia motus, & lumen sunt dissoluentia corpora, & subtiliantia, in ipsoque est calor in vltimo, ideo nullā habet humiditatem, nec in sphæra propria lucet. Alb. magn. de propriet. element. l. 1. tract. 2. cap. 11. c. 111. colum. 4.

Ignem mouet Sol, quia & si Mars sit calidior Sole, tamē Sol magnitudine sua, & propinquitate magis mouet ignem, tum etiam quia Sol habet a se lumen. Albertus magnus de proprietat. element. libr. prim. tract. 2. cap. 12. c. 112. col. 2.

Ignis ad generationis animalium locum descendit, quia radij solares ex repercussione super locum generationis ignis calorem efficiunt, vt ostenditur in scientia de speculis comburentibus. Alber. magn. de animal. libr. 20. tract. 1. cap. 4. c. 163. colum. 4.

Ignis, & aer mouentur in girum, nec motu naturali, nec contra naturam, sed supra naturam. Diuus Thom. in pri. de cęlo l. 4. te. 11. c. 4. col. 1.

Ignis fit ex siccitate terræ, & caliditate aeris, & licet illa caliditas non sufficiat, adiuuatur tamen a virtute corporis cęlestis, & plantarum. D. Th. in 2. de gen. & cor. lib. 4. te. 30. char. 28. colum. 3.

Ignis, vt apud nos est.

IGnis, & aer, & vnumquodque prædictorum non est simplex, sed mixtum, simplicia autem talia quidem sunt, non tamen eadem. Aristotel. 2. de gene. & corr. cap. 3. te. 20. char. 228.

Ignis, & terra sunt magis sincera, quam aqua, & aer. Ari. 2. de gene. & cor. ca. 3. te. 22. c. 428.

Ignita quæcunque fuerunt habent, in seipsis potentia caliditatem. Arist. meteo. 2. c. 3. c. 505.

Ignis ex ossibus leonis excutitur quasi ex silice. Arist. de partibus anim. 2. ca. 9. c. 446.

Ignis videtur, & in tenebris, & in lumine, & hoc ex necessitate, quia perspicuum ab hoc perspicuum fit. Aris. 2. de anim. su. 4. c. 3. te. 72. c. 633.

Ignis nullum generat animal. Aristot. de generat. anim. 2. cap. 3. char. 153.

Ignis non solum marcescit minor secus maiorem, sed & ipsa per se lucernæ flamma imposita in maiori flamma comburitur, vt quæcunque vtibilia. Ari. de iuuen. sene. vit. mor. & resp. c. 3. ch. 305.

Ignem circa Lydiam, quam plurimum sursum ferri, ac septem dierum discrimine flagrare inquiunt. Aristot. de admir. aud. num. 37. ch. 846.

Ignes in Medijs, & Pisttacinæ gentis, ac Persidis confinio flagrant, quorum hic quidem in Medijs minus, qui autem in Pisttacina magis, & sincera flamma ardet: qua de causa Persarum rex ad hunc culinas molitus est, vterque vero locis planis, nec inæqualibus inest. Cæterum hos quidem interdiu noctuve percipere licet: qui vero in Pamphylia cremant, noctu dūtaxat percipi possunt. Ari. de adm. aud. nume. 33. c. 845.

Ignes flagrare extra columnas Herculeas fama est, hos quidem semper, altos vero noctu, vt Annonius Periplus memoriæ prodidit. Et in Lypara ignem manifestum, ac flammeum inueniri, verum non interdiu, sed noctu ardere tantum autumant. In Pithecusis ardentem, ac supra modum calidum ignem reperiri aiunt, verum non adurentem Ignem tū qui in Lipara extat aliquando anno sextodecimo deficere, decimo vero septimo redire refert Xenophantes. Aristot. de adm. aud. num. 35. char. 84.

Ignis exhalatio miranda est, quæ in Sicilia contingit, cuius ebullitio per quadraginta stadia diffunditur, sed nec tria attollitur. Aristot. de admirat. audit. numer. 38. char. 846.

Ignis in spatio quinque accubantium in Apollonia e terra omnibus anni temporibus flagrat, & non vrit arbores magnas, quæ ab igne non amplius, quam quatuor cubitis distant, & eiusmodi ignem etiam circa Lyciam, & Megalem Peloponnesi ciuitatem ferunt. Arist. de adm. aud. nu. 123. char. 867.

Ignem cur vident, qui in faciem percutiuntur? quia visui spiritus accommodatus extenuatus per ictum ardet, profectusque in aerem talis videtur, qualis per ictum redditus est. Alexander aphrod. problematum prim. numer. 60. char. 684.

Ignis, qui reperitur apud nos, mixtus est contrario, indiget enim nutrimento, & omne nutrimentum contrarium est. Alexander aphrod. in secundo natural. quæstio. cap. 17. char. 8.

Ignis materialis, & si aliam, & aliam materiam combustibilem sibi administratam absumit, non tamen nutritur. Simp. in 2. de anima, tex. 4. char. 23. col. 4.

Ignis semper idem manet, sed ligna in quibus materialiter ignis ardet, consumuntur. Io.gramm.in 1.phys. char.14.colum.2.
Ignis, qui nobis obsequio est calidus, elementarem qualitatem ignis excedit. Io.gr.in 3.phy.c.63.c.4.
Ignis, & aer, qui est in nobis, vi, & præter naturam existunt in loco. Io.gr.in 3.phy.c.66.c.3.
Ignis flammæ quælibet pars, quæ existimatur esse in fine raritatis, habet caliditatem æqualiter. Auerroes in physicor.4.te.84.ch.79.col.4.
Ignis exitus a lapide, est alterationis, & transmutationis. Auer.3.de cęlo te.56.c.101.col.3.
Igni forte illuminatio accidit extra suum locum, vt congelatio aquę extra suum locum. Auer.4.de cœlo tex. 32.char.120.colum.1.
Ignis hic existēs nil generat, imo corrumpit omnia animalia, quia est congelatio. Auerroes 4.de cęlo. te.32. char.120.colum.1.
Ignis non est species specialissima, sed diuiditur in carbonē, in flāmā, & lucē. Alb.magn.in top.c. 254.col.3.
Ignis caliginum non est excellens, vt in elemento simplici, sed est proportionatum humido complexiónali, & est animæ instrumentum, & habet in se virtutem cęlestem, ideo non statim humidum consumit, sed paulatim. Alb. mag.de mor. & vit. tr.2.c.4.c.60.c.4.
Ignis commistus acutior est igne simplici, & spiritualior vt patet in herisipila, quæ est de colera incensa, quæ vix, aut nunquam extingui potest. Alb.mag.de veget. li.3.tr.1.c.1.c.136.col.3.
Ignis semper idem manet, ligna vero comburuntur, & consumuntur, in quibus ignis materialis ardet. D. Tho.in 1.de gen.& cor.l.15.ch.36.col.2.
Ignita quæcunque fuerunt, post extinctum ignem videtur habere virtutem caloris in seipsis. D.Thom.in 2. meteor.le.6.ch.102.

Ignorantia, ut considerari potest, & quotuplex.

IGnorantiam particularem considerantes hæc pōderare debent, quis, qd, & circa quod; aut in quo agitur: interdū ēt quo, vt instrumento; & cuius causa, vt salutis: & qūo, vt sensim, an vehementer: q̄ omnia nisi quis insanus sit, non ignorat. At q aliquid ex his ignorauit, inuitus fecisse videtur, & maxime in præcipuis, in quibus ipsa actio est, & id, cuius causa aliquid fit. Ari.3.ethi.ad Nic.c.1.c.52.
Ignorantia duplex, alia negationis, alia prauæ dispositionis. Io.gr.in 1.post. c. 9.c.25.col.1. Idem Diuus Th. 2.de ani.l.11.te.56.c.31.col.4.
Ignorare tribus modis, vt scire contingit, id est in vniuersali, in particulari, & in actione. Albertus magnus in prior.c.165.colum.1.

Ignorantia quid est.

IGnorantia nostra de possibilibus nō est, nisi quia ignoramus illam naturam, quæ determinat ei esse, vel priuationem: nam si esset æqualiter in entibus opposita, aut propter seipsam, aut propter causas agentes ea, sequeretur necessario, aut quod non reperiantur, & nō corrumpantur, aut quod reperiantur, & corrumpantur simul. Auer.contra Algaz. in physicorum disput. prim.ch.57.colum.3.
Ignorantia est defectus, & id, quod est perfectissimum, impossibile est habere defectum. Auerr.epitom.meta. tract.4.char.183.colum.3.
Ignorantia, quæ est in electione, non est causa inuoluntarij, sed est causa malitiæ. Albertus magnus ethico.3. tract.1.cap.9.char.36.colum.3.

Ignorantia negationis.

IGnorantia negationis est illa, quę nullam habet de re intelligentiam. Ioannes gr. in 1.post.c.9.c.25.c.1.
Ignorantia negationis puræ est, & secundum formam, & secundum materiam: alia secundum prauam dispositionem, idest per contradictionem, quę est circa eam materiam, & non habet formam. Albertus magnus in postr.char.186.colum.4.
Ignorantia negationis non fit per syllogismum, sed pra uæ dispositionis fit per syllogismum. D. Tho.in post. char.58.colum.2.

Ignorantia prauæ dispositionis.

IGnorantia, quæ est in praue vtendo principijs, est contra veritatem principiorum. Aristot.posterior.libr.1. cap.9.te.28.char.316.
Ignorantia, quæ non est secundum negationem, sed secundum dispositionem, est deceptio, quæ fit per syllogismum, & fit aut per immediata, aut per mediata, & hoc dupliciter, cum accipitur cum syllogismo, aut sine syllogismo, simplicis ergo opinionis, deceptio est, sed quæ fit per syllogismum, aut ambæ sunt falsæ, aut altera. Aristoteles posteriorum libr.1.cap.duodecimo tex.35.char.322.
Ignorantia prauæ dispositionis est illa, quæ habet de re aliquam intelligentiam, verum nō sine errore, neque exactam. Ioannes grammaticus in primo posterior. capit.9.char.25. colum.1.
Ignorantia secundum dispositionem est illa sola, quę fit per syllogismum, deceptio. Ioannes grammaticus in 1.poster.cap.12.char.31.colum.4.
Ignorantia prauę dispositionis est contraria scientiæ: ignorantia negationis est contradictoria scientię. Albert.mag.in post.char.186.col.4.
Ignorantia prauæ dispositionis facta per syllogismum, est deceptio facta per syllogismum. Albert. magn. in post.char.189.colum.4.
Ignorantia prauæ dispositionis aliquando accidit in his, quæ sunt immediata, & fit duobus modis: primo cum aliquis sine syllogismo accipit esse, quod non est, vel non esse, quod est in ipsis principijs: secundo, cum aliquis per syllogismum deceptorium accipit esse, quod non est, vel non esse, quod est: in q̄uo syllogismo, vel ambæ, vel vna propositionum sunt falsæ. Albert. Mag.in post.c.189.col.4.
Ignorantia prauæ dispositionis acquisita absque syllogismo est deceptio, quæ pro vero sumit falsum, & pro falso verum absque syllogismo in contrariis principiorum. Alber.magn.in post.c.189.col.4.
Ignorantia prauæ dispositionis non fit in tertia figura, quia cum sit syllogismus, contrarius scientiæ, & sciētia sit vniuersalium, & syllogismi debent vniuersales esse, & in tertia non concluditur vniuersale. Albertus mag.in poster.char.190.colum.2.
Ignorantia, quæ est malę dispositionis, est qualitas, quæ corruptio quædam est. Albertus magnus de mort.& vit.tr.2.c.2.ch.19.colum.4.
Ignorantia, quæ est in praue vtendo principiis alicuius scientiæ, est contra veritatem illius scientiæ. D. Tho. in posterior.char.53.colum.4.
Ignorantia prauę dispositionis circa duo potest contingere: primo circa prima principia: alio circa conclusiones: prima opponitur cognitioni intellectus: secunda scientiæ. D.Tho.in post.ch.58.col.2.
Ignorantia prauæ dispositionis prouenit dupliciter: primo absolute affirmando, vel negando: secundo cum inducitur homo ad falsum existimādum per aliquam rationem syllogisticam. Diuus Thomas in posterior. char.58.colum.2.

Igno-

Ignorantiam, quæ consequuntur.

IGnorantis vinculum non est soluere. Aristoteles ter. metaphysicor.ex sum.1.cap.1.tex.1.chart.39.
Ignorantia, quod fit, non spontaneum idem omne, sed inuitum id est, quod dolorem, vel pęnitētiam affert: nam qui ex ignorantia quippiam egerit, factum minime ægrefert: ipæ sane neque sponte egit id, quod ignorauit, nec inuitus, cum non doleat. Aristoteles tert.ethicorum nicomac.cap.1.chart.51.
Ignorantia ex his qui agunt, quem facti pęnitet inuitus videtur feciſſe: quem non pęnitet, non sponte egisse dicitur. Aristoteles tertio ethicorum nicomac.capit. primo, chart.51.
Ignoratione agere, vel esse ignorātem diuersum est: nā qui ebrius est, vel iratus, non videtur ex ignoratione agere, sed ob aliud quippiam ex his, quæ dicta sunt: quippe cum non sciens, sed ignorās agat. Aristoteles tert.ethicorum nicomac.chart.52.
Ignorantia qui aliquem lædit, non afficit iniuria. Arist. magn.moral.prim.cap.31.char.310.
Ignorantes mala, quæ agunt, cum ipsi suæ ignorantiæ auctores sint, non minus, ac scientes puniri debent. Alexander aphrodiseus in quarto, natur.quæstion. cap.29.chart.23.col.1.
Ignorantes si est, non possumus scire quid est. Ioannes grammat. in 2.post.cap.9.chart.62.col.3.
Ignorantia pusillanimes facit. Diuus Thom.in politic. l.11.chart.87.col.2.
Ignorans simpliciter, & dubitans differunt; quia ignorans ligatus est ne attingat scibile, & tamen nescit se ligatum esse, dubitans, & scit se ligatum, & quęrit solutionem. Alex.de ales in 3.metaph.t.1.ch.48.col.3.

Ignorantia iuris.

IGnorantia iuris est, qua aliquis ignorat ea, quæ in legibus sancita sunt, & quæ oportet, & necessarium est scire, vel simpliciter, vel quantum ad officium in quo est, & quæ non sunt difficilia sciri ab homine. Albert. mag.ethicor.3.tract.1.cap.21.ch.40.col.4.
Ignotum, & indeterminatum continere, & determinare impossibile est. Aris.3.phy.cap.6.tex.66.ch.73.
Ignotum, aut incomplexum, aut complexum: incōplexum sciri non potest, nisi per definitionem: complexum, nisi per argumentationem. Alber.mag.in præd. capit.quint.chart.2.col.4.
Ignotum remanet, quod non scitur, nisi per posterius se secundum maiorem sui partem. Albertus magnus in metaphy.tract.1.cap.9.chart.122.col.2.
Ignota per nota tantum nobis innotescunt. D.Tho.in pri.de ani.l.3.tex.19.chart.4.col.2.
Ilia si solida fuerint, dura, & discreta ossibus, ferum, & bellatorem indicant. Alb.magn.de animal.lib.prim. tract.2.cap.26.chart.23.col.3.
Ilia molli carne completa muliebre ingenium indicāt. Albertus magnus ibidem.
Ilia nimium ex osse; & rugosa, & tenui cute circundata, malignitatem prætendunt. Alb.mag.ibid.
Ilia, & femur subiecto non differunt, sed ratione tantū: ideo physiognomiā eadem est amborum. Albertus magnus ibidem.
Illatio ex non oppositis coniunctis diuisa non semper tenet. Tho.de Vio.Caiet.in periher.ch.24.col.4.
Illegalitas omnem continet iniustitiam, & est commune genus omnis iniustitiæ. Albertus magnus ethico. 5.tract.pri.cap.2.chart.54.col.3.
Illiberalitatem semper his attribuimus, qui magis quā decet, pecunijs studet. Aristoteles quart.ethicorum nicom.cap.prim.chart.79.
Illiberalitas incurabilis est, nam, & senectus, & omnis imbecillitas reddere illiberales videtur. Aristoteles quarto ethicor.nicom.cap.1.chart.79.
Illiberalis est, qui omni acquisitione gaudet, & omni amissione dolet magis quam oportet. Aristote.mor. eud.tert.cap.6.chart.421.
Illiberalis species sunt, parcus, sordidus, turpis lucri cupidus. Arist.moral.eud.3.cap.6.chart.421.
Illiberalitas est, per quam expendunt quidem, minutatim autem male, & plus iacturæ facientes nullo habito temporis delectu. Arist.de virt.ch.482.
Illicinus (vt ait Simeon) est serpens, qui habitat in illicibus, & quem momorderit, accidit cutis excoriatio, & similiter excoriat eum, qui ei medetur, & tangit illum, & habet odorem malignum, mortificantem eū, qui præsens est mortuo, & accidunt accidentia morsus viperarum: & est ordinis primi. Alber.magnus de anim.l.26.chart.202.col.1.
Illuminatio fit in instanti. Auerroes 4.physicorum tex. 129.chart.92.columna 4.
Illuminatio non est nisi generatio luminis in diaphano ad rectam oppositionem illuminātis, & ideo cum ex parte diaphani nulla forma expellenda sit, quę sit cōtraria lumini, & ex parte illuminantis nihil exigatur ad generationem eius, nisi oppositio recta, contingit generari lumen in toto orizonte ad ortum Solis, & est illuminatio finis, vel consequens finem motus Solis ad ortum, & ideo fit in instanti. Alber.mag.in 10. physicor.tra.3.cap.15.chart.57.col.3.
Illuminationem cum dicimus esse subitam alterationē totius perspicui ad rectam oppositionem illuminātis primi, non intelligimus similiter de alteratione, quæ est motus localis, quę cum sit corporum, fit per prius, & posterius in tempore, ita vt prius vna pars, quam altera alteretur. Albertus magnus de sēn, & sen.trac. tert.capit.secund.chart.18.col.2.
Illuminatio est terminus motus localis corporis illuminantis, vt generatio, & corruptio est terminus alterationis. D.Tho.in 6.physi.l.8.text.59.chart.99.col.2.
Illustratio aeris, & coagulatio temporis principium habent. Simp.in 1.physi.chart.34.col.2.

Imaginationis diuisio.

IMaginatio omnis, aut rationalis, aut sensitiua, & hac alia animalia partrcipant. Aristoteles tert.de anima, sum.secund.cap.3.tex.56.char.668.
Imaginationes aliæ veræ, aliæ falsæ sunt, & aliæ imbecilles, aliæ vehementes, quæ modo veræ, modo falsę sunt: & iuxta exquisitas rei imaginatæ differentias, vel hebes, vel vehemens est imaginatio. Alex.aphro. in 1.de anim.cap.2.char,.39.col.1.
Imaginatio duplex: alia recordatiua alia per quam docemur, quam solum homines habent. Ioannes gram. in 3.de anim.tex.155.char.80.col.2.
Imaginatio duplex; vna quæ formas tantum suscipit, & est veluti receptaculum, alia, quę depingit, & effingit, quod vult. Ioannes grammaticus in tertio de anim. text.160.chart.82.columna 2.
Imaginatio alia consultatoria est, quæ solis hominibus inest, alia sensui coordinata. Ioannes grammaticus in 3.de ani.tex.54.chart.95.col.2.

Imaginatio quid est.

IMaginatio, & opinio videntur esse quidā motus. Arist. phyſi.8.sum.2.cap.1.tex.26.char.205.
Imaginatio est motus a sensu secundum actum facto. Arist.2.de ani.sum.7.cap.1.tex.161.ch.656.
Imaginatio nō est sensus, qa sensus, aut potētia, aut actu est, imaginari aūt, quæ est in somno neutro horū modorū est, & sensus semper adest, imaginatio nō, sensus

veri

veri semper,imaginationes plures falsę . Atistotel.2. de anim.sum.3.cap.2.tex.156.char.654.

Imaginatio non est scientia,nec intellectus , qui semper verum dicunt,imaginatio autem,& falsa est. Arist.2. de anim.sum.7.cap.2.tex.157.chart.653.

Imaginatio est motus,qui neque sine sensu , neque non sentientibus inesse potest, & multa est secundum ipsam,& facere , & pati,quod habet, & esse veram , & falsam,& hoc accidit propter hæc . Sensus propriorũ est verus,aut quam paucissimum habens falsum . Deinde eius cui hæc accidunt contingit , vt sit falsus . Tertium autem communium,& consequentium ea, quæ accidunt ijs,quibus insunt propria, vt motus,& magnitudo,quæ accidunt sensibilibus, circa quę iam est decipi secundum sensum . Motus autem ab actu factus, qui ab his tribus sensibus differt a sensu , & primus quidem præsente sensu verus est , alij autem, & præsente,& absente erunt falsi,& maxime cum sẽsibile procul est. Aristoteles secundo, de anim sum.7. capit.2.text.161.chart.655.

Imaginatio est aliud ab affirmatione , & negatione,cõplexio enim intellectionum est verum , aut falsum . Arist.3.de ani.su.1.cap.5.tex.39.char.663.

Imaginatio ꝓprie est motus factus a sensu in actu . Ale. aphr.in 3.natur.quæst.cap.13.char.13.col.3.

Imaginatio simplex , & absque ratione ab extrinsecus occurrentibus fit , sensuum functionibus assimilata. Alexaphrod.de fato.cap.10.chart.26.

Imaginatio,vel phantasia,ipsa quoque perpendendi , ac iudicandi facultate ꝑdita est , & vna ex iis virtutibus est,quibus & verum dicere,& mentiri solemus. Ale. aphrod.in 1.de ani.cap.20.char.38.col.2.

Imaginatio est quædam motio , per quam nobis simulacra quæpiam in anima gignuntur . Alex.aphr.in 1. de anim.cap.20.chart.38.col.3.

Imaginatio est motio a sensu in actu profecta . Alexan. aphr.in 1.de anim.cap.20.chart.39.col.1.

Imaginatio est quasi quædam impressio,& vestigiũ sensus . Themistius in ter.de anima.capit.13.text.158. chart.82.columna 4.

Imaginatio est motus animæ,quem sensus in actu positus creat. Them.in 3.de ani.co.8.tex.160.col.2.

Imaginatio in nobis est cum volumus, non quia imagnatio in nobis sit,etenim quædam fiunt nobis inuitis, sed quia quædam in nobis,ita fiunt , vt ad libitũ exprimi possunt,non similiter etiam reprimi. Sim.3.de ani.ex sec. 1.tex.153.chart.54.col.3.

Imaginatio motus quidam esse videtur , & nõ sine sensu fieri,sed iis quę sentiunt,quorum est sensus. Simp. in 3.de anim ex sec.1.tex.162.char.56.col.4.

Imaginatio ab Aristotele intellectus passiuus nuncupatur.Io.gra.in 1.de ani.ex procem.ch.2.col.4.

Imaginatio nihil aliud est quam paruus sensus , vt sensus est vehemens imaginatio . Ioannes gram.in 3.de anim.text.136.chart.75.col.3.

Imaginatio est indiuisibilis. Ioannes grammaticus in 3. anima.text.35.chart.90.col.4.

Imaginatiua proprie dicimus , vbi primarius sensus circa ea operatur,intelligibilia autẽ , qñ mens vna est cũ imaginatione. Mich.ephes.de mem.& rem.in.c.3.c.2.

Imaginatum in abstractis est idem omnibus nĩodis , in hominibus autem non est omnibus modis idẽ.Auer. 1.de cęl.tex.90.chart.20.col.3.

Imaginatiua est , quæ impressiones rerum sensatarum, conseruat,postquam a sensibus abierint,& componit vnam cum alia,& separat vnam ab alia, & in somno, & in vigilijs componens,& separans in parte veras,& in parte non veras , & cum hoc apprehendit iuuatiuum,& nociuum,& alia quę sunt in virtute rationali . Auerroes de anima.beatitud.capite , quinto chart.66.columna 2.

Imaginatiua est in qua imagines sensibilium, rebus sensibilibus absentibus reseruantur , & hæc plus abstrahit,quam sensus,quia sensus non accipit formam,nisi re præsente;hæc autẽ reseruat etiam re absente. Alb. magn.in 3.de ani.tra.1.cap.1.chart.35.col.2.

Imaginatio est reseruatio specierum sensibilium,prout sunt imagines rerum,& sic aliquid memoriæ est imaginatio . Albert.magnus in prim.metaphysic.tra.pri. cap.6.chart.57.column.4.

Imaginationis, & sensus, ceterarumque animę potentiarum communitas, & differentia.

IMaginatio aliud est a sensu,& a ratiocinatione;hec.n. non sit sine sensu, & sine hac non fit existimatio.Ari. 2.de anim.sum.7.cap.1.tex.153.char.653.

Imaginatio nec opinio cum sensu,nec per sensum , nec complexio opinionis,& sensus est.Aristote.2.de ani. sum.7.cap.2.tex.158.char.654.

Imaginatio motus quidam esse videtur,& non sine sensu fieri,sed sentientibus , & quorum sensus est; sit.n. motus ab actione sensus. Aristoteles secundo de ani. sum.7.cap.2.tex.160.chart.655.

Imaginatio cum mouet,non mouet sine appetitu. Ari. 3.de anim.sum.2.cap.2.tex.49.chart.666.

Imaginatio , & scientia, & intellectus differunt, quia scientia , & intellectus semper sunt veri; imaginatio autem sæpissime falsa,& illa in rationalibus animalibus tantum sunt,hæc etiam in animalibus ratione carentibus reperitur. Alexander aphrod.in pri.de ani. capit.20.chart.38.col.3.

Imaginatio ab opinione differt , quia opinio cum fide fit,imaginatio sine fide: opinio in compositione consistit,imaginatio non omnis in compositione , consistit. Alexander aphrodis.in prim.de anima.capit.20. chart.38.column.3.

Imaginatrix vis subiecto vna, & eadem est cum sensibili, ratione autem , & definitione differt . Alexander aphrod.in 1.de ani.cap.20.chart.38.col.4.

Imaginatrix anima, vt & sensibilis a natura animãtibus concessa est . Alexander aphrodiseus in prim.de ani. capit.20.chart.39.colum.2.

Imaginatio est sensu præstantior , longe tamen animo, ac intellectu inferior . Themistius in tertio de anim. cap.10.text.152.chart.82.col.2.

Imaginationem a sensu decernere remotis sensilibus facile est . Themistius in tertio de anima.capit.14.tex. 159.chart.83.columna 1.

Imaginatio omnis,siue recta, siue contraria sit,tota pẽdet a sensu,cum quo semper incedit , & pedem pariter ponit,& si verus,si falsus sit , cõtinuo si eidem sectæ imaginatio addicit . Themistius in 3.de anima. capit.18.text.160.chart.83.col.2.

Imaginatio , vt sine opera sensuum contingere nequit, ita sine imaginatione nõ potest accipi,vel reponi vniuersale . Themistius de memor.& remin.libr.prim. capit.6.chart.92.columna 1.

Imaginatiuæ actiones cum dimensione,& forma consistunt, quæ vero puræ rationes , & adeo magis intellectus sunt,hæ excedunt partitione, quæ cum dimẽsione,& forma sunt.Simplicius in 3.de anima ex.sec. prim.tex.161.chart..56.col.3.

Imaginatio,& manet in sensilibus figuris,& multũ per seipsam facit,& habens patitur,etenim appetit,quod vult facere,& erubescit,& pallescit.Simp.in 3.de ani. ex sec.1.tex.162.chart.57.col.1.

Imaginatio dependet a sensu.Ioan.grammaticus in pri. de anima.tex.12.char.9.col.2.

Imaginatio ab opinione differt,quia imaginari,quę volumus possumus; opinari autem quæ volumus , non possumus.Ioan.gra.in 3.de ani.tex.150.ch.79.col.1.

Imagi-

Imaginatio licet effingit,quæ sensus non mouet, & sine sensu operatur , tamen semper a sensu sumit principium , nam ideo Hircoceruum imaginatur, quia & Hircum,& Ceruum seorsum a sensu accipit. Ioannes grammaticus in 3.de ani.text.160.chart.82.col.1.

Imaginatio non operatur cum suscipit formas a sensibus , sed postquam cessarunt sensus , contra Themistium.Ioan. gra.in 3. de anim.text.160.ch.82.col.1.

Imaginatio nihil habet proprium ex se,sed quicquid habet ex sensu habet . Ioannes grammaticus in tert.de anima.text.44.char.93.col.2.

Imaginatio distinguitur a sensu,quia sensus est præsentium , imaginatio absentium . Michael Ephesius de memor. & reminis.char.1.col.2.

Imaginatio sequitur ens , & non ens sequitur imaginationem. Auer.physi.3.tex.75.chart.56.col.3.

Imaginatio semper est in actu in intelligentijs , & non contingit,vt motus ex eis sit mutatus.Auerroes 2.de cęlo text.37.chart.57.col.2.

Imaginatio in quibusdam animalibus semper est coniũcta cum sensu , nam quando sensatum est absens , & animal est diminutum: in eis autem,quæ sunt perfecta,inuenitur in absentia sensatorum.Auerroes 2.de anima.text,20.chart.130.col.3.

Imaginatiua virtute fingere possumus formas imaginabiles,qnarum individua nunquam sensimus.Auer.2. de anim,tex.153.chart.157.col.2.

Imaginatiuæ virtutis primus actus ita se habet ad primum actum sensus communis , vt se habet forma ad materiam. Auer.3.de anima,tex.36.char.179.col.4.

Imaginatio , nec intellectus non redire facit in rem ex his,quæ sunt apud animam,nisi per figuram , & speciem temporalem prius acceptam. Albertus mag.de memor.& remin.tr.1.cap.3.char.21.col.4.

Imaginatio in qua facultate,& in quibus anim alibus sita est,& quo tempore melior.

IMaginatio sensitiua in aliis inest animalibus, deliberatiua autem est in rationalibus.Arist.3.de ani.sum. 2.capit.3.text.57.chart.668.

Imaginatio in memoriæ facultate collocatur. Sim.in 3. de ani.ex sec.1.tex.253.chart.54.col.3.

Imaginatio non solum in hominibus , sed etiam in aliis animalibus existit, quæ incipit,& præcedit, idque iõ quia nihil habent præstantius.Simpl.in 3.de anim.ex sec.1.text.162.chart.53.col.1.

Imaginatiua facultas in sanguine est . Ioan.gra.in 2.de anim.tex.94.chart.63.col.4.

Imaginatio in irrationalibus sola mouetur ; in nobis a sensu mota meuet opinionem. Ioan.gra.in 3.de ani. text.160.chart.82.col.2.

Imaginatio est in parte anteriori cerebri , cogitatio in medio,memorans in posteriori . Auerro.de mem.& rem.2.chart.195.col.4.

Imaginatiuæ virtutis motus intenditur in somno , quia est soluta a ligamento virtutis cogitatiuæ . Auerroes som.chart.201.col.4.

Imaginatiua virtus in somno non inducit verã intẽtionẽ indiuidualẽ,q̃ est sub illo vniuersali , qđ dat intellectus,sed similẽ illi, quia res sensibilis hẽt duas formas,s. spũalem,& est forma sim lis,& corporalẽ,& ẽ forma sensibilis non forma similis . Et iò imaginatiua recipit intellectã intentionẽ ꝑm,qđ plus põt recipere eã in spiritualitate : & aliquando recipit eam corporalem,& tunc videt homo non suum simile,sed ipsam formam. Auer.de som.chart.202.col.3.

Imaginatiuæ virtutis actio in somno est perfecta,& magis spiritualis , aĩa enim in somno facit ociari sensus extrinsecos, & instrumenta eorum , & reuertitur ad sensum interiorem. Auer.de som.ch.202.col.3.

Imaginatio inuenitur in animali propter conseruationem . Auer.ex.dest.dest.disput.16.ch.53.col.3.

Imagines multæ in cœlo apparent aliquando noctu serenitate existente,vt Hiatus, & Foueæ , & sanguinei colores , de quibus eadem est causa , idest exhalatio . Arist.meteo.1.su.2.cap.11.tex.1.char.462.

Imago non est necessaria , vt aliquid fiat , quodcunque enim fieri possibile est, etiam non ex imagine fieri potest . Arist.13.metaphy.sum.2.cap 3.ch.275.

Imago visa est affectio,quæ in oculo propterea reponitur,quia lenis est . Alexander aphrod.de sens.& sens. ex sec.1.com.5.chart,7.col.4,

Imago apparens est affectio secundum reflexionẽ facta in his rebus,quæ,& lenes sunt,& consistunt sic vt retinere quæant formã rei visæ cum varie ob interstitium, quod pertransit vsque ad locum afficiatur,quo in genere est oculus . Alexander aphrod.de sens.& sens.ex sec.1.co.5.chart.6.col.4.

Imago q̃ ẽ in imaginatione, nõ est tanq̃ forma,sed tanq̃ formatum. Simpl.in.3.de ani.ex sec.1.t.11.ch.91.c.3.

Imago est, q̃ vĩ non secus,ac innatũ quippiã simulacrũ, & effigies . Michael.ephes.de mem.& rem.c.4.col.3.

Imagines rerũ ipsarum sunt cuiusque sermones,ac verba hominum singulorum.Psel.in 6.physi.char.51.

Imagines sunt aliqua sensibilia intellectui,& sunr ex loco sensibilium apud absentiam sensibiliũ sed sunt sensibilia non matarialia. Auer.3.de ani.t.39.ch.18.c.4.

Imago , quæ in speculo cernitur , est in corpore inspectoeis materialiter,in lumine autem perspicui,quod est medium inter inspectorẽ, & speculũ,vt in deferente , & ꝑm esse spirituale , qđ in lumine perspicui habet:in speculo aũt est , vt in terminante radium incidentem , & referente radium reflexum ad inspectorem.Alb.mag.in sex.princ.char.69.col.3.

Imago,quæ in speculo apparet,est intentio imaginis,nõ imago distẽsa ꝑ mẽsurã.Alb.mag.in sex prin.c.69.c.3.

Imaginatio , vt sit bona , & qui bene imaginantur.

IMago est rei ad rem coæquandam similitudo indifferens.Alb.mag.in 6.top.capit.4.chart.258.

Imagines in lapidibus, tribus inueniunt modis : primo imago non est exarata , nec super eleuata,sed depicta quasi coloribus,& picturis variata: secundo eleuata, vt opere excussorio super lapidem : tertio figura est exarata in aliquibus partibus lapidis abrasis,in aliquibus autem remanentibus : sed pictæ imagines aliquando eiusdem coloris cum lapide sunt , aliqñ aliis coloribus.Alb.mag.in 2.de min.ex tr.3.c.1.c.142.c.1.

Imagines lapidibus imprimi possunt ab arte,& a natura:primo cum ars effingit imagines , & in aquã ponit totã materiã,quæ virtutẽ obtineat petrificandi : alio modo cum fiunt in materia,& opere alchimiæ,litargirio fortissime lauato in aqua , & per ipsam sæpius colato,quousque fiat vt lachrima , & duæ aquæ permisceãtur,& hæc aqua certe coagulat, & videtur lapis, qui per eum coagulatus fuerit.Alber.magn.in 2. de miner.ex trac.3.cap.2.chart.142.col.2.

Imagines cęli ex multis adiuuãtur, quinquẽ tamẽ offeruanda sunt : primo imago circuli non stellati habens motum figuræ,& vitæ:secundo ex figuris , & imaginibus stellatis : tertio ex situ planetarum : quarto ex quantitate eleuationis, & elongationis secundũ longitudinem,& latitudinem a linea æquinoctiali,& ascendente , & quinto ex respectu omnium horum ad latitudinem climatis . Albert.magn.in 2.de miner.ex tract.3.cap.3.char.142.col.4.

Imaginandi bonitas prouenit ex frigida , & sicca cõplexione . Alb.mag.in 2.de ani.tr.3.cap.23.ch.23.col.1.

Imaginantes bene ad duo disponuntur, quorum vnum est in mathematicis : aliud per quod abstrahuntur a

motibus

motibus sensuum, & sunt semp solitarii, & abstrahũtur a cura carnis,& delitijs corporis,& sic efficiuntur prophetæ. Alb.mag.3.de ani.tr.1.ca.1.ch.33.col.3.

Imaginationis bonitatem quatuor perficiunt precipue: primum est bona organi complexio proportionata ad conuenienter recipere imagines, & ad melius tenere: secũdum puritas, claritas, & munditia spiritus ei deseruientis: tertium est via a sensibus, & a sensu communi bene libera,& non infirma,neque male proportionata: quartum est bona membrorum dispositio organo imaginationis deseruientium,& precipue cordis,& stomachi. Albertus magnus de animal.cap. prim.chart.84.column.3.

Imbecillum esse maxime constat, quod contra naturã est,Arist.probl.sec. 10.num.30.chart.435.

Imber cũ plurimis piscibus conducat, nocet tñ mugili, capitoni,& murino. Arist.de hist.ani.8.c.19.ch.299.

Imber sit expressione nubis magnopere addensatę, tot habens differentias quotuplex est nubis compressio, quippe quæ remissa si fuerit, molles sturias dispergat, si vehemens,pleniores.Aristo.de mundo.c.3.ch.315.

Imbris vehemẽtioris cur signũ sũt bullę quas imber excitat? quoniam aquæ copia, & vaporis spiritum multum gignit, & crassum, qui cum vndique aquam subeat,erigatq; in deuexum inflat, & facile vesicę similem format,vt,& vitrum inflari potest, & genus omne humoris,cum ebulliat,conuerti in spiritum, & intumescere solitum est, Alex.aphr.probl.2.nu.4 2.ch.738.

Imitatio vt sint, in hoc conueniunt Epopœia, Tragœdia, & Comœdia,ac Dithyrambica, & in tribus differunt,aut quod genere diuersa imitantur, aut quod res diuersas,aut quod modo diuerso, & non secundũ eandem rationem.Arist.poet.cap.1.ch.257.

Imitationem qui nõ facit,& si metro scribat,non tñ ob id poeta appellandus est. Arist.poet.cap.1.ch.258.

Imitantes agentes imitantur,qui vel probi,vel improbi sunt:nã per vitium, & virtutem mores omnes differunt.Arist.poetic.cap.1.chart.258.

Imitatio tribus constat,quibus,quæ,& quomodo. Ari. poetic.cap.prim.chart.259.

Imitari insitum est hominibus a pueris,nam,& ad imitationem aptissimi sunt,& primas disciplinas imitando acquirunt. Arist.poet.cap.2.chart.260.

Imitatio tota in actione consistit & agitur ab agẽtibus, quos tum moribus, tum sententia tales esse oportet, patet harum actionum causas duas esse, sententiam, & mores,per quas omnes, vel compotes voti,vel nõ, fiunt.Arist.poet.cap.4.chart.264.

Imitatio actionis fabula est. Fabulam vero rerum ipsam compositionem appello:Mores secũdum quos agentes,tales esse dicimus: Sententiam ex quocunque dicentes, vel aliquid declarant, vel mentem propriam aperiunt.Arist poet.cap.4.chart.264.

Imitationis genera tria sunt: duo simplicia;primũ in similitudine, secundum in acceptione alicuius similis loco alterius similis, & sub hac est metaphora,& cognominatio,& tertium ex his constat. Auer.in poet. cap.prim.chart.98.col.2.

Imitatio fit de dispositionibus,quã virtutes induunt,nõ de habitibus.Auer.in poet.cap.4.ch.90.col.2.

Imitatio est subiectiue in intellectu,non in rebus.Alex. de ales in 6 metaphy.tex.8.ch.180.col.3.

Immateriale oẽ impossibile est,vt inueniat ex eo plus q̃ vnum ens numero. Auer.1.de cęlo.t.90.ch.28.col.2.

Immateriale est id, quod a nulla forma, vel motu,vel magnitudine,vel contrarietate distinguitur. Albert. mag.in 2.metaph.cap.15.ch.155.col.2.

Immaterialia dicũtur formę,materialia vero imagines. Alex.de ales in 1.metaph.ch.10.col.3.

Immediatæ propositiones non omnes sunt affirmatiuę, sed ẽt negatiuæ sunt. Them.in 1.post.c.31.ch.6,c.3,

Immediata propositio est illa, qua non est altera prior, & ad cuius fidem non indigemus medio termino.Io. gram.in 1.post.cap.2.chart.6.col.2.

Immediatæ illæ sunt negationes, cum termini negati tales fuerint, vt neuter ipsorum habeat talem affirmantem de ipso,& quod ipse sit generalissimus,& possit de aliquibus generibus prædicari. Ioan.gram. eod.lib.cap.11.chart.30.col.3.

Immediata propositio affirmatiua est. Ioan.gram. eod. lib.cap.21.chart.48.col.3.

Immediatum dicitur, eo quod inter ipsum, & aliud nõ est medium. Alb.mag.in poster.ch.175.col.4.

Immediatum duplex, in genere subiecti, & in genere causæ.Alex.de ales in 5.metaph.ch.153.col.2.

Immediatum,& secundum, quod ipsum idem sunt re, sed differunt ratione. Alex.de ales ibid.

Immiscibilia sunt illa,in quibus nõ possunt humiditas ad extra,vel quia nõ habẽt poros, vel si hẽnt, sunt parui,& subtiles,vel tortuosi. Auer.meteo.4.c.3.c.212.

Immobile non omne quiescit,sed qđ motu priuatũ est, aptũ aũt natura moueri. Arist.phy.4.c.6.t.118.c.115.

Immobile est,& quod omnino non potest moueri,& quod in multo tempore vix mouetur, & quod tarde incipit,& quod,& si natura est aptum moueri,ac moueri potest,non tamen mouetur tunc cum aptum natura est,& vbi,& quomodo, quod immobilium solũ quiescere voco.Arist.phy.5.su.1.ca.3.tex.20.ch.13.

Immobilia mouentia per accidens, continue mouere nequeunt, ergo primum mouens erit immobile, & non mouebitur per accidens. Arist.physic.8.sum.2. cap.5.text.52.chart.220.

Immobile mouens semper vno mouet motu, quia nihil ipsum mutatur ad id quod mouetur. Arist.phy.8. sum.2.cap.5.tex.53,chart.221.

Immobile dicitur,quod omnino impossibile est moueri,vt Deus:secundo mõ, quod vix, aut tarde moueri incipit,vt aliquod magnum saxũ:tertio,quod natum est moueri, tamen non mouetur quando natum est moueri, nec vbi natum est moueri, & hoc vocatur quies. Arist.11.metaphy.su.4.cap.3.ch.241.

Immobilis ac sempiterni consideratio nec ad Physicam nec ad Mathematicam pertinet. Non ad Physicã,qa non conuenit considerantem mobilia, & inseparabilia,immota,& separata contemplari. Non ad Mathematicam,quia licet hæc de immobilib.differat,nõ tamen de inseparabilibus, sed quæ in subiecto sunt, atque materia. Alexand.aphrod.in 5.metaphys.vel secundum lat.6.co4.char.174.col.1.

Immobile duobus modis dicitur: vno modo ipsum necessarium, q̃ est aliquid semper, alio mõ impossibile. Alex.de ales in 9.metaphy.tex.22.ch.276.col.1.

Immortalia cogitare debet ois, & quatenus licet, immortalem se reddere. Arist.10.ethi.nico.c.7.ch.257.

Immortales cum sumus, tamen meminisse non possumus eorum, quæ simul cum intellectu mortali didicimus.Them.in 3.de anim.cap.38.t.19.ch.85.col.4.

Immortalia vitam sine vegetatione, & sensu cum solo intellectu, & motiuo secundum locum viuunt nobiliori vita quam inferiora,vita enim illorum est perfecta,& perpetua,nullo indigens eorum, quæ sunt extra se.Albertus magnus de spir.& respir.l.prim.trac. 1.cap.pri.chart.51.col.2.

Immutabile tanto est aliquid magis, quanto est magis necessarium Alex.de ales in 1.metaphy.ch.8.col.1.

Impartibile eẽ necesse ẽ id, in quo primo mutatũ est id, qđ mutatum est. Arist.phy.6.su.4.c.1.t.44.ch.159.

Impartibile non potest moueri,nisi per accidens. Arist. phys.6.su.5.cap.2.tex.86.chart.173.

Impartibile est id,quod est secundum quantum indiuisibile. Arist.phy.6.sum.5.cap.2.tex.86.ch.173.

Impartibilia non possunt esse partes partibilis, & diuisibilis.

sibilis. Ioannes grammaticus in 4.phy.ch.105.col.3.

Impartibile nõ moueri potest, nisi per accidens,quia est in aliquo corpore, vel magnitudine,quę mouet.Sim. in 6.physi.tex.88.chart.364.col.2.

Impassibile est cum vnumquodque vnum est, & similiter cum non se tangunt agentia, & patientia,nec se ipsa,nec per alia,quæ facere nata sunt,& pati,vt ignis non calefacit,nisi tangat corpus, vel aerem intermedium. Arist.1.de generatione & cor.c.6.t.78.ch.416

Impedire possunt in esse,quibusdam sola ea,quæ & habendi ipsa, & nõ habendi potestatem naturalem obtinent, quæ etiam absque impedimento possunt in illo non facta iri. Sed quæ ex necessitate ad quædam sequuntur,nõ possunt hęc impediri,quin futura sint. Alex.aphr.in 1.natural.quæst.cap.18.chart.5.

Imperare,& parere non solum necessariorum sunt, sed etiam vtilium, & statim a generatione quædam distincta sunt,alia ad imperandum, alia ad parendum. Arist.politic.1.cap.3.chart.493.

Imperare nemo põt nisi prius sub imperio fuerit. Arist. politicorum 3.cap.3.chart.565.

Imperiũ natura obtinet pater filiorũ, maiores nepotũ, & Rex a se rectorum. Arist.8.ethic.cap.11.ch.206.

Imperfectũ, & quod potestate est maxime cõspicitur in corpore. Simp.in 3.de ani.ex sec.1.t.6.ch.59.col.4.

Imperfectus est is motus, qui sui finem sortitur:perfectissimus autem,qui opus suum perpetuat, ac continuat in sempiternum.Ptel.in 8.phy.char.78.

Imperfectum nunquam secundum naturam est causa vnius perfecti. Albertus magnus de intellectu & intellig.l.1.tract.1.cap.3.chart.50.col.3.

Imperfectũ est cuius perficientia & cõferentia sunt extra ipsum:perfectũ aũt,cuius perficientia,& conferẽtia ora sunt in ipso secundum substantiã. Alb.magn. de motibus animalium l.1.tra.1.cap.4.ch.46.col.2.

Imperitorum duæ sunt species,vna quæ nihil scit, alia, quæ aliter quam oportet, & deprauate scit. Them. in prim.post.cap.25.chart.5.col.3.

Impietas est aduersus Deos,dęmones,& defunctos, & circa parentes,& patriam. Arist.de virtutibus ch.482.

Importuni sunt, qui in voluptate finem ponunt, quia felicitatem in corporis fruitionibus ponunt, in quibus, & mundana, & pecudes sunt importunissimi. Alex.aphr.in 4.moralium quæst.cap.18.ch.19.

Impossibile dicitur dupliciter,aut simpliciter, quia nõ verum est dicere, quod factum vtique erit, aut quia non facile,neque cito,aut bene. Aristot.pri.de cęlo, text.111.chart.280.

Impossibile,& falsum non idem significant. Aristote.1. de cęlo tex.119.chart.283.

Impossibile,& possibile, & falsum,& verum sunt ex suppositione,& simpliciter, nõ.n.idẽ ẽ falsũ eẽ simpliciter,& impossibile simpliciter.Ari.1.de cęl.t.119.c.283.

Impossibilia alia fm impotentiã dicuntur, alia alio mõ, impossibile quidẽ est, cuius contrarium est verum de necessitate. Arist.5.metaph.cap.12.tex.77.chart.102.

Impossibile ex possibili sequi non potest. Alex.aphro.in 1 priorum cap.14.chart.30.col.1.

Impossibile est id, quod in omni necessaria consecutione ex impossibili sequitur. Alexander aphr.in prim. priorum cap.14.chart.30.col.1.

Impossibile antecedente,impossibile quoq; consequens eẽ necesse ẽ. Alex.aphr.in 1.prior.ca.14.ch.30.col.1.

Impossibile est,qđ est tale, qa est impeditũ,& cadens a possibili propter impediẽtem ipsum factum iri casũ. Alex aphro.in 1.naturalium quæst.cap.18.ch.4.

Impossibilia duplicia sunt, alia natura, alia quia impedita sunt. Natura impossibilia sunt quibus inesse ipsis opposita ex necessitate inest.Impedita autem sunt, quæ habent,vt fiant, naturalem habitudinem,ab aliquo casu tamen impediuntur. Alex.aphrod.in prim. naturalium quæst.cap.18.chart.5.

Impossibilia natura sua,quæ sunt,etiam apud Deos eãdem impossibilis naturam seruant. Alexander aphr. de fato.capit.16.chart.28.

Impossibilia naturæ cunctis sunt impossibilia. Alexand. aphrod.in 1.metaphy.co.64.char.32.col.1.

Impossibilem materiã id efficere dicitur, quod ita se habet,vt semper non insit. Amm.in l.de interp.ch.46.

Impossibile auget,& intendit ipsum absurdum. Ioannes gramm.in pri.phy.tex.14.char.7.col.2.

Impossibilia supponere solemus causa tractandi,& percipiendi rerum naturã. Ioan.gra.in.4.phy.ch.86.c.1.

Impossibile non accidit,nisi cum aliquid dr cõtraria habere simul secũdũ totum, secundum particulas vero non est impossibile.Auerr.physi.6.t.82.ch.136.col.4.

Impossibile non sequitur ex possibili,sed necessario positio,ex qua sequit impossibile,est impossibilis. Auer. prim.de cęl.text.59.chart.20.col.3.

Impossibile est imaginari aliquod esse possibile in respectu patiẽtis,& impossibile in respectu agẽtis,quoniam contingeret,vt sit patiens impossibile,idest possibile impossibile. Auer.1.de cęlo.t.124.ch.40.col.1.

Impossibilis diffinitio est, quod nunquam exit in actũ. Auer.1.de cęl.tex.137.chart.44.col.1.

Impossibile in doctrina ponit multoties. Arist. & Plato, vt possibile. Auer.2.de cęl.tex.104.ch.78.col.1.

Impossibilia contingentia alicui falsę positioni in aliqua scientia,non contingit ei in alia scientia. Auerr.4.de cęl.sum.1.tex.6.chart.82.col.3.

Impossibile est,quo posito,aliquid falsum,& impossibile sequitur eo nomine, quo impossibile prius positũ fuit.Boeth.de syllog.hip.1.chart.609.

Impossibile multis dicitur modis,vno modo per se, & simpliciter,alio modo per accidens,& secundũ quid. D.Thom.de anim.mot.l.2.chart.49.col.2.

Impossibile qui,vel sibi,vel simpliciter putat, nemo aggreditur.D.Tho.7.polit.lec.9.char.113.col.3.

Impossibile ad formam est impossibile ad locum. Alex. de ales in 2.metaphy.char.46.col.2.

Impossibilitas ad rem omnino fugit aspectum rei:possibilitas vero ad rem multum accidit ad esse rei. Alex. de ales in 7.metaphy.tex.29.chart.214.col.4.

Impotentia omnis præter naturam est, vt senectus, & decrementum. Arist.2.de cęl.su.2.ca.5.te.37.ch.304.

Impotentia est priuatio potentiæ,& quædam talis principij oblatio quale diximus, aut omnino cum natura aptus natus sit habere,iam natum aptum est habere: non enim eodem modo dicuntur impossibile, generare puerum,& virum eunuchum.Aristoteles quint. metaphysicor.cap.12.tex.17.char.102.

Impotentia,& impotens,est quædam priuatio.Arist.9. metaphysic.sum.1.cap.2.tex.2.char.175.

Impotentia quædam est non posse seorsum ab inspiratione viuere,vt viuere posse potentia est.Mich.ephes. de respir.chart.38.colum.3.

Impotentia tot modis dicitur,quot potentia. Auerr.in epitom.metaphysi.trac.1.char.171.col.1.

Impotentia in naturalibus non est priuatio prima, sed fundatur super contrarium, & causatur ab illo,cuius effectum scire oportet. Albertus magn.in 4.meteor. tract.2.capit.18.chart.128.col.3.

Impotentia non est negatio, sed priuatio. Alex.de ales in 5.metaphy.tex.17.chart.122.col.1.

Impregnationis tempus naturalissimum est,quando facilius impregnatur mulier, postquam emundata est a menstruo.Alb.mag. de ani.l.9.tra.1.ca.2.ch.86.c.2.

Impregnatis non accidit menstruum, quia necessarium est ad nutritionem embrionis.Alber.magn.de anim. l.9.tract.1.cap.2.char.86.col.2.

Impregnationis signum est,vt sit orificium vuluæ exterius versus anum, & si labia vuluæ post coitum sunt tenuia.

tenuia. Quod si labia vuluę sunt lubrica, vel vncta, est signum, quod sperma cito exibit, & si sint lenia post aliquot dies, signum est semen, & creaturam excedere velle. Alb.mag.de ani.l.9.trac.1.cap.3.ch.86.col.2.

Impregnatio si est fœminæ, purgatio seminis per digestionem facta erit in 30. diebus, si maris, in 40. quia in fœmina citius separatur ab ipso impurum. Alb.mag. de anim.l.9.tract.1.cap.2.ch.86.col.3.

Impregnatio masculi si est, lactis impulsus frequentius fit in dextra mamilla, & infra 40. dies sentitur moueri aliquantulum lac; si fœmina, in sinistra mamilla, & sentitur moueri lac infra nonaginta dies. Alb.magn. de anim.l.9.tract.1.cap.3.ch.86.col.3.

Impregnationis signum est vehemens pondus inguinis. Alb.magde ani.l.9.tract.1.cap.3.ch.86.col.4.

Impregnationis signa sunt, quod post impregnationem fiunt mulieres graues, & efficitur super oculos eorũ quædam quasi obscuritas, & glaucedo ex redundantia retenti menstrui, & hoc apparet in quibusdã valde cito, ita vt infra decem dies hoc sentiatur, in quibusdam vero tardius, & hoc accidit propter quantitatem humiditatis superfluæ in corporibus earum. Albert. mag.de anim.l.9.tract.1.cap.3.char.86.col.4.

Impregnationis tempore multis mulieribus accidit vomitus, sed differenter, quia in aliquibus accidit tempore, quo recedit menstruum, sed nondum redũdat ad mamillas, alijs cum pili oriũtur in concepto, quia tunc nihil attrahitur de menstruo, & sanguis corruptus redũdat ad villos stomachi, & nauseã prouocat. Alb.mag.de anim.l.9.tr.1.ca.4.char.87.col.1.

Impregnatio masculi maiorem motum parit, quam fœminæ, & meliorem colorem mulieri, & citius parit. Alb.mag.de ani.l.9.tra.1.cap.4.ch.87.col.1.

Impregnata mulier si coit cum viro, festinat partus cũ inflat tempus pariendi propter motum matricis in confricatione coitus. Albertus magnus de anima.l.9. tract.1.cap.4.chart.87.col.2.

Impregnatæ fœminæ non sustinent coitum præter mulierem, & equam. Albertus magnus de anima.l.9.tra. pri.cap.5.chart.87.col.4.

Impregnatio impeditur spasmo, & pustulis, & verrucis in orificio matricis existẽtibus, & nimia clausura oris matricis, quæ accidit ex partu, quando nimium matrix exsiccatur. Albertus magnus de animalibus l.10. tractat.1.cap.1.chart.93.col.1.

Impegnationis signa sunt, siccitas inguinum post coitũ, & præcipue si caput virgæ maris fuerit, quasi suxerit aliquid ipsum, & si matrix vehementer sentitur claudi, ita vt hæc constrictio sit absque duritia ipsius, & si matrix sentitur colligi ad superiora, & anteriora, & retinentur menstrua cum tempus est menstruorum, & si aliquid parui doloris sentitur in ea parte, quę est inter vmbilicum, & vuluam: aliquãdo etiam si fit vrinæ difficultas, & etiam si in coitu nõ emittit sperma. Albertus magnus de animalibus lib.10.trac.2.cap.3. chart.95.columna 1.

Impregnatæ mulieri pigritia, & angustia consueuit venire, & appetitus mali, & stulti, & albedo oculorũ ad citrinitatem peruenit, & profundantur oculi, & mollificantur palpebræ, & acuitur aspectus, minorantur pupillæ, & ingrossatur albugo, alteratur color, & citrinantur venæ, & aliquæ ex eis virides fiũt, & si ante habuerit dolores dorsi, & lancharum in impregnatione sedantur ex calefactione cõceptus, & post partum redeunt. Albertus magnus de animal.l.10.trac. 2.cap.3.chart.95.col.1.

Impregnata de masculo est melioris coloris, maioris leuitatis, mundioris faciei, & sanioris appetitus, & sentit grauedinem ponderis in latere dextro. Alb.magn. anima.l.10.tract.2.cap.3.chart.95.col.3.

Impregnatio facile fit, cum delectatio maris, & fœminæ, simul fiunt in coitu, quando autem non conueniunt ambæ delectationes, difficilior. Albert.mag.de ani.l. 16.tract.2.cap.1.chart.142.col.1.

Impressibilia sunt, vt æs, & cera, non impressibilia vt fictile, & aqua. Arist.meteor.4.su.3.cap.2.t.45.ch.579.

Impressio est superficiei secundum partem in profundũ transitus, pulsione, aut percussione, in totũ autẽ tactu. Arist.meteor.4.su.3.cap.2.tex.45.ch.579.

Impressibilium quæcunque manent impressibilia, & bene impressibilia, manu hæc quidem formabilia sunt, quæ non bene impressibilia, vt lapis, & lignum, aut bene impressibilia, sed non manet impressio, vt lana, aut spongiæ, non formabilia, sed pressibilia hæc sunt. Arist. meteor.4.sum.3.cap.2 tex.46.ch.579.

Impressionis generationis loca quatuor sunt, superior regio, quæ æstus appellatur, media regio, quæ frigida est, interior pars aeris nõ longe a terra habens aliquid caloris, & aliquid frigoris, & venter terræ. Alb. magn.de part.aeris.chart.117.col.3.

Impressionis materia est humiditas non fluens, sed permista cum sicco terrestri. D.Tho.in 4.meteor.ex digressione de coloribus lec.12.chart.250.

Improbitas spontanea est. Arist.3.ethi.cap.5.ch.60.

Improbi quærunt alios, quibuscum dies traducunt, & seipsos fugiunt, quia cum secum sunt, & recordãtur grauium scelerum, & alia huiuscemodi sperant, quorum quando cum alijs versantur, non recordantur. Arist.9.ethi.nico.cap.4.chart.229.

Improbitas immanior est, per quam voluptates sibi cõparãt, ludribrio alios habẽtes. Ari.de virtutibusc.482.

Imprudentia est vitium rationalis, male viuendi causa. Arist.de virtutibus char.477.

Imprudentiæ est iudicare peruerse de rebus, deliberare perperam, vti nequire præsentibus bonis, in falsam adduci opinionem de ijs, quæ ad vitam sunt bona, & honesta, quam sectantur imprudentiam, in scitia, incontinentia, rusticitas, & obliuio. Aristoteles de virtutibus chart.481.

Imprudentia ẽ parui factio, & cõtẽptio. Aris.rhet.c.74.

Imprudentia malum est, cum quis turpia agere nõ verecundatur. Arist.4.ethic.nico.cap.9.ch.107.

Imprudẽs est, qui vbique, & in omnes loquitur, & omnia vtcunque euenerint. Aristotel.magn.moralium prim.cap.27.chart.303.

Impulsio est cum mouens id, quod mouetur, non relinqui. Arist.phys.i.7.su.3.cap.1.tex.10.ch.181.

Impulsus est, ex alieuius desiderio. Alex.aphr.in primũ naturalium quæst.cap.1.chart.1,

Impulsoria vis in animalibus causa est non solum actionis, sed etiam motus localis, modo animalia locali motu moueri apta nata sint. Alexand.aphro.in prim.de anima cap.21.chart.39.col.3.

Inæqualia ea sunt, quæ inæqualiter mẽsurantur. Simp. in prædicam.chart.39.

Inequalia sunt, quæ non habent quantitatem vnam. Diuus Tho.10.metaph.l.4.tex.10.ch.699.

Inanimata nulla habent principiũ motus, aliqua. n.nõ mouentur, aliqua mouentur quidem, sed non ab omni parte similiter, vt ignis sursum solum, terra deorsum. Aris.2.decęl.su.2.c.1.t.9.c.293.

Inanimatis dicimus dextrum, & sinistrum, ante, retro, sursum, & deorsum, respectu animatorum corporũ. Aut enim secundum nostra dextra, vt diuinatores: aut secundum similitudinem ad nostra, vt ea, q̃ sunt statuæ: aut quæ contrario modo se habent positione, in illis.n.nõ sũt hæ differẽtię, qa si ecõtrario vertant, contraria dicimus dextra, & sinistra, sursum, & deorsum, ante, & retro. Aris.2. de cęl.su.2.c.1.t.10.c.293.

Inanimata oĩa ab alio mouent. Ar.de ani.mot.c.3.c.83.

Inanimatum si ab eo auferatur operatio, operatio illa est actio. Auerr.ex dest.dest.disput.3.chart.21 col.1.

Inani-

Inanimatum nullum melius est aliquo animato. Auerr. in 4.top.cap.6.c.291.

Inanimata tota sunt continua, & eiusdem naturæ in toto, & parte, nec est aliqua pars contigua alij, & in continuis impossibile est vnam partem moueri alia non mota, nisi soluatur continuitas. D.Thom.de animal. mot.lec.3.ch.50.col.1.

Inanimata agunt propter finem non cognoscentia finẽ, sed ab alio diriguntur, quod eis dedit inclinationem. D.Tho.5.metaph.l.16.tex.19.c.363.

Inanimata generantur nõ vt coniuncta, nec vt vnita generanti: viuentia autem generantur iuncta cum generantibus, & cum principio generationis. Alex.de ales in 5.metaph.tex.4.c.109.col.4.

Incedens passibus longis, magnanimũ, & efficacẽ ostendit. Alb.mag.de ani.tr.2.ca.28.c.23.col.3.

Incedentes passibus angustis, ineffícaces sunt, paruę mẽtis, & dolore astricti, & si sunt artifices, sunt obscuræ mentis. Alb.mag.de ani.l.1. tr.1.ca.26. c.23.col.3.

Incedens gressu celeri non erecto, ac elato corpore, & honesta habitudine, calidum hominẽ esse indicat, qui res agendas magis, quam perficiendas aggreditur. Alber.mag.de ani.l.1.trac.2.ca.26.c.23.col.3.

Incedens celeriter, & oculos submittens, & se comprimens, vultumq; deducens atque corpus totum complicans, nimis timidum significat, parcum, verecundum, & minus liberalem. Albertus magnus de animal.li.1. tract.2.cap.26.c.23.col.3.

Incedens molliter, & spatulas gerens, & composito gradu, mechum, & incontinentem pronunciat. Alb.magnus de ani.l.1.trac.2.ca.26.c.23.col.3.

Incedentis cum pedum, & manuum ac totius corporis motus consentiunt. & bene, & moderate, & trãquille inferuntur cum inclinatione aliqua capitis decentis, & ceruicis, hoc indicat magnanimum, & fortem. Alb.mag.de ani.l.1.tr.2.ca.26.c.23.col.4.

Incedens commouẽdo humeros erecto collo, superbus, & insolens indicatur. Alb.mag.de anim.lib.1.tract.2. ca.26.ch.23.colum.4.

Incedentes instabiliter, & frequentius ad dextram partem declinantes, stulti iudicandi sunt. Albert.mag.de anim.l.1.tra.2.ca.26.c.23. col.4.

Incessus celer cum perturbatione oculorum, capitis inconstantia, anhelitus spissus: hominem produnt hæc indicia magnarum cladium, immanem, & audacem. Alb.mag.de ani.l.1.tr.2.ca.26.c.23. col.3.

Incessus breuium passuum, ac eos acceleras, malignitatem indicat, plus tamen timiditatem. Alb.mag.de animal.l.1.tr.2.ca.26.c.23.col.3.

Incessus tardus, si naturalis est, animum pigriorem indicat. Albertus magnus de animal. l.1.tra.secundo, cap.26.ch.23.colum.3.

Incessus tardus voluntarius, & interdũ resistens, & ceruicem reflectens, & circumspiciens, superbiæ hoc est signum. Alb.mag.de ani.l.1.tr.2. ca.26. c.23.col.3.

Inceptis addere, quod deest, cuiuslibet est. Arist.primo ethic.cap.7.ch.15.

Incipiens cum aliquo, si non incipit, vt eius pars, nõ corrumpitur necessario corrupto illo. Alb.mag. in 3.de ani.tra.2.ca.10.c.38.col.2.

Incidendi illi abscessus sunt, qui in acutum se colligunt, quique non parte solida exstant. Aristoteles proble. sect.1.nu.34.c.342.

Inclinationes naturales ad aliquam moralem virtutem cum adsit discretio intellectus, videntur nociuę. Diuus Tho.ethic.6.le.11.c.112.col.4.

Inclytus dicitur non quius celebris vir, sed qui valde est celebris. Simp.in 2.phy.tex.56.c.120.col.2.

Incommassabilia sunt quæcũque, aut omnino non sunt pressibilia, aut non manentem habent compressionẽ. Et hæc alia sunt combustibilia, vt lignum, & lana; alia non, vt lapis, & glacies. Arist.meteor.4.sum.2. ea.2.tex.47.charta 581.

Incommensurati, astuti, referuntur ad passionem, & ad fœminam. Aris.physiogn.cap.10.c.357.

Incommodatio est impedimentum voluptatibus oblatum. Arist.rhet.2.ch.70.

Incomplexa quæ dicuntur, vnumquodque, vel substantiam, vel quantum, aut quale, aut ad aliquid, aut vbi, aut quando, aut situm esse, aut habere, aut agere, aut pati significat. Arist. in præd.tr.1.ca.5.c.59.

Incomplexa nec verum, nec falsum dicunt, vt homo, asinus, album. Arist.in præd.tra.1. ca.5.ch 60.

Inconcoctio est frigiditatis opus. Arist.meteor.4.su.1. cap.3.tex.14.c.561.

Inconcoctionis operatio est cruditas, inquinatio, tostio. Aristot.meteor.4.su.pri.cap.3.tex.24.c.561.

Inconcoctio est imperfectio propter indigentiam caloris naturalis proprij, & eius indigentia est frigiditas. Arist.meteor.4.su.pri.cap.3.tex.18.c.562.

Inconcoctio contraria est elixationi. Arist.meteor.4.su. 1.cap.4.tex.27.c.565.

Incõcoctio est cõtraria elixationi, & est incõcoctio eius, quod in corpore, interminati, propter defectum caliditatis, quæ in humido est, quod circum est. Et est defectus, aut propter multitudinem frigiditatis in humido, aut propter multitudinem, quę est in eo, quod elixatur; tunc enim accidit eam, quæ in humido est caliditatem ampliorem esse, quam vt non moueat; & minorem quam vt æquet, & simul concoquat. Arist. meteor.4.su.1.cap.4.tex.27.c.565.

Inconcocta duriora sunt elixatis; humida enim sunt disterminata magis. Aristoteles meteor. quarto su.1. cap.4.tex.27.char.566.

Inconsonum duplex; quod non habet consonantiam, quia non est aptum habere; aliud, quod habere natum aptum est, male tamen habet. Ioannes gram.in pri. posterior. cap.9.c.25.col.1.

Inconsulto qui aliquid agit, amentiæ, at qui ratione duce, sapientiæ signum est. Arist.rhetor. ad Alex.c.169.

Incontinentes homines, cur ratione duorum sensuum tantum vocamus, tactu scilicet, & gustu; quia propter voluptates, quæ pariter nobis, ac ceteris animantibus omnibus per hosce sensus administrantur. Quod igitur eas communes cum bestijs habemus, spernimus, & eas solas omnium, aut maxime vitio damus. Itaque hominem eis addictam incontinentem appellamus, quoniam a teterrimo voluptatum genere ducatur. Arist.problemat.sec.28.numer.1.c.605.

Incontinentes cur homines ratione tantum cupiditatis dicimus, cum etiam in irascendo incontinentia sit? quia incontinens est, qui contra rationẽ aliquid agit, & incontinentia est assuetudo rationi contraria, cupiditates autem fere omnes sunt contra rationem, iræ vero cum ratione. Arist.proble.sect.28.nu.3.c.605.

Incontinens est, qui contra rationem aliquid agit. Arist. proble.sec.28.nu.3.ch.605.

Incontinentia est assuetudo rationi contraria. Aris.problem.sec.28.nu.3.c.605.

Incontinentium appetitiones in contrariam partẽ feruntur, vt resoluta corporis membra, si ad dextrã moueri volueris, e contrario in sinistram deferuntur: sed in corporibus quidem, quod præter propositum fertur, videmus; in anima non videmus. Arist.pri.ethic. capit.13.charta 28.

Incontinẽtes, & si dicant malam esse ebrietatem, tamen ita dicunt, vt hirriones carmina Homeri, non enim intelligunt quid dicunt. Arist.septimo ethicorum nicom.cap.3.char.164.

Incontinenter agentes agũt ex ratione quodammodo, & opinione, quę opinio non per se, sed per accidens contraria sit. Arist.7.ethic.nicom.ca.3.c.165.

Incontinens particularem propositionem, quę actionū domina est, vel non habet, vel si habet, non licet scire, sed dicere solum, non secus, ac vino oppressus, Empedoclis carmina. Aristoteles septimo ethicorum ad Nicomachum cap.3.char.165.

Incontinentia quod sit vt vitium quoddam patet, quia aut absolute, aut in parte incontinēs sit, vituperatur. Aristot.septimo ethicorum ad Nic.cap.4.c.166.

Incontinens absolute dicitur, qui circa corporales fruitiones versatur, circa quas temperans; & intemperans existit, qui non ex electione, sed prętер electionem, & consilium excessus, & iucundorum sectatur, & molestorum fugit, vt famis, sitis, caloris, & frigoris. Aristoteles septimo ethicorum ad Nicom.cap.4.c.166.

Incontinentia non solum fugienda, sed etiam vituperanda est. Aristoteles septimo ethicorum ad Nicom. capit. quarto char.168.

Incontinentes nemo appellat, qui natura, vel consuetudine morbosi se se habent. Aristo.7.ethicorum ad Nicomachum cap.5.char.169.

Incontinentia irę minus turpis est, quam voluptatum. Arist.7.ethicor.ad Nicom.char.170.

Incontinens non est, qui magnis doloribus, aut excedētibus voluptatibus, aut doloribus vincitur, sed venia dignus est. Aristot. 7.ethicor.ad Nic. c.7.c.174.

Incontinentia, alia temeritas, alia imbecillitas est. Nam alii, vbi consultarunt in iis, quę decreuerunt, ob affectū postea nō perstant: alii, qa nō consultarūt, ab affectu ducūtur: nonnulli enim, qui se prius titillarūt, nō titillarint; ita quoque ipsi cū psenserint, ac præuiderint, seque ipsos, & rationem præexcitarint, siue iucūdum, siue molestum quippiam fuerit, ab effectu non superantur. Arist.7.ethic.ad nicom.c.7.c.174.

Incontinentes præcipuè temeraria incontinentia sunt celeres, & atra bile affecti; illi enim ob celeritatem, hi ob vehementiam rationem non expectant, quia procliues ad sequendam imaginationem sunt. Aristot.7. ethicor.ad Nicom.cap.7.ch.175.

Incontinens quodammodo pęnitet, ideo hic potest sanari. Aristot.7.ethicor.ad Nicom.c.8.c.175.

Incontinentia perquam similis est comitialibus; illa enim continua, hæc non continua improbitas est. Aris. septimo ethicor.ad Nicom c.8.ch.175.

Incontinens non est vitiosus, sed vitiosę agit. Aristotel. septimo ethico.ad Nic.c.8.ch.176.

Incontinens est, qui ex affectu e recta ratione exturbatur, quem superat affectus, ne recta ratione agat, non tamen ita superat, vt talis euadat, qui tales voluptates effuse sibi sectandas esse persuasum habeat: etiam intemperāte melior est, nec est absolute prauus, vt qui principium in se conseruat. Ari.septimo ethicorum ad Nicom.cap.8.ch.176.

Incontinentem calidum esse nil prohibet. Arist.septimo ethico.ad Nicom.cap.decimo ch.179.

Incontinens similis est ciuitati, quæ bonas leges habeat, omniaque, quæ fieri debent, decernat, sed eis non vtatur. Ari.7.ethic.ad Nicom.cap.10.c.179.

Incontinentia sanabilior est ea, qua vtuntur, qui atra bile præditi sunt, quam ea, qua vtuntur illi, qui consultant, & postea in his, quę consultarunt, non persistūt. Ari.septimo ethic.ad Nicom.cap.10.ch.179.

Incontinentes ex assuetudine quam ex natura facilius est sanari. Ari.7.ethi.ad Nicom.cap.10.ch.179.

Incontinentes iniusti sunt, & iniuria afficiunt. Aristotel. mag.moral.1.cap.vndecimo ch.288.

Incontinentiam prorsus negabat Socrates; nam putabat neminem scientem aliquod malum, illud acturum. Arist.mag.moral.2.cap.7.ch.327.

Incontinens est, qui honestorum habet scientiam, sed non exercet. Aristoteles magn. moralium secundo cap.7.char.330.

Incontinens scientiam habet vniuersalem, quod talia sunt improba, non autem cognoscit particularia improba. Aris.magn.moral.2.cap.7.ch.330.

Incontinentiæ aliæ valetudinariæ, aliæ naturales sunt. Arist.mag.moral.2.cap.7.char.331.

Incontinens simpliciter est, qui circa gustum, & tactum incontinens. Arist.mag.moral.2.cap.7.ch.332.

Incontinentia, & mollities differūt, nam mollis est incumbens laboribus, non omnibus, sed ijs, quos alius sustineret: incontinens, qui voluptates sustinere nequit. Arist.mag.mor. 2.cap.7.ch.333.

Incontinentiæ duæ sunt species: alia prorumpens, & improuisa: alia velut quædam imbecillitas, quæ cum ratione insurgit auertente. prima non est digna multa reprehensione, & calidis, & ingeniosis euenit: secūda, frigidis, & melancholicis, & hi reprehendendi sunt. Arist.mau.mor. 2.cap.7.char.335.

Incontinens cum cupiditate agit, non cum electione. Arist.5.ethi.nicom.cap.2.char.54.

Incontinentias omnes qui habeat, nemo est. Aristot.7. ethic.nicom.cap.2.char.162.

Incontinens si cognoscat vniuersale esse malum, & non cognoscat particulare, maxima est differentia. Aris.7. ethicor.nicom.cap.3.chart.164.

Incontinens est, cuius ratio perturbationes oppugnat. Arist.mag.moral.2.cap.7.chart.336.

Incontinens non potest esse prudens, & astutus quidem esse potest. Arist.ibid.char.337.

Incontinentia est vitium cupidæ, per quod stoliditate huc illucque cupiditatem circumagunt, impellentem ad malarum voluptatum delectationes. Aristotel.de virtutib.char.478.

Incontinentiæ est prohibente ratione delectationes voluptatum sectari, & ducere præstabilius esse, non frui autem nihilominus, & opinari quidem oportere facere, & pulchra, & conferentia, abhorrere tamen ab ipsis propter voluptates. Arist. de virt.ch.482.

Incontinens est ille, qui cum mala quadam consuetudine trahitur, ad rationem quidem recurrit, eiusque imperijs conatur suum prćter rationem incitatum appetitum reprimere, sed continere tamen nō potest. Eustrat.prim.moral.char.18.

Incontinentia est diuersum vitium ab alijs, quæ moralibus virtutibus aduersantur. Aspas,7.ethi.ch.353.

Incontinens est, qui sine electione, & inuitus a cupiditate ad fruendas voluptates trahit, licet integrā, & sanā habeat rationem. Aspas.7.ethi.cap.4.ch.369.

Incontinentia vituperatur, vt illa, per quam tenditur in aliquod malum. D.Tho.ethi.7.l.4.ch.119.col.3.

Incontinens iræ non vituperatur, vt tactus, sed vt peccans. D. Tho.ethi.7.l.4.ch.119.col.3.

Inconinens omnis de facili pęnitet cessante passione, a qua vincebatur. D.Tho.ethi.7.l.8.ch.125.col.2.

Inconuenienti vno dato, multa sequuntur. D.Th.in 8. physicor.l.1.tex.1.char.112.col.2.

Inconuenientia quæ sunt contra Mathematica, sunt ēt contra Naturalia, sed non econtra. D.Thom.in 3.de cęl.l.3.tex.36.char.57.col.3.

Incorporea res suapte natura, & sola loca mutare nequit. Alexander aphrod.de sen.& sen.digres.1.com. septim.chart.8.col.2.

Incorporeis in rebus idem est res, & ipsius esse. Alexād. aphro.in 1.metaph.vel secūdū.lat.2.co.20.c.52.c.2.

Incorporea sensus capacia non sunt. Ammon.in præd. charta 576.

Incorporeum nullum cum maxime separatum est, loco clauditur, nec proprie circunscribitur. Simplic.in 4. physicorum char.186.col.2.

Incorporeum cū per corpus recipitur, nullam diuisionem, nec sectionem efficit. Ioannes grammaticus in 4.physicorum.char.73.col.4.

Incor-

Incorporearum formarū, aliæ præter corpora esse possunt, & a corporibus separatæ in sua corporalitate perdurant, vt Deus, mens, anima. Alia præter corpora esse non possunt, & si incorporea sint, vt linea, superficies, numerus, & singulæ qualitates. Boetius in Porph.char.54.

Incorporeum potest tangere corpus sua virtute mouendo ipsum. Diuus Thomas in 8.physicor.l.11.tex.43. char.133.colum.2.

Incorruptibile est, aut quod sine corruptione quandoq; est, quandoque non est. Aut existens impossibile autem non esse. Aut non futurum aliquando, nunc autem existens. Sed maxime proprie, quod quidem est, sed impossibile est corruptum esse sic, vt nunc existens posterius non sit, aut non esse contingat. Aut, & id, quod nondum corruptum est; contingit autem posterius non esse. Et dicitur etiam incorruptibile, quod non facile corrumpitur. Aristoteles primo de cęlo.tex.114.char.281.

Incorruptibile simpliciter est, quod semper est. similiter autem, & ingenerabile: nam si generabile est, erit possibile aliquo tempore non esse. Arist.primo de cœlo. tex.120.char.283.

Incorruptibile proprie dicitur, quod nunc existens, posterius non erit verum dicere non esse. Aristot.primo de cœlo.tex.125.ch.285.

Incorruptibilia in suo esse sunt perpetua per naturam, ideo habent in seipsis esse diuinum nobilius omni esse corruptibili. Albertus magnus in secundo de cęl. trac.1.ca.7.char.27.col.2.

Incorruptibilium secundum sui naturam subiectum, quod est, nec secundum se, nec per dependentiam ad aliud corruptibile est. Albert.mag.de natur.& orig. anim.trac.2.ca.6.c.73.col.1.

Incorruptibile dupliciter dicitur; vno modo, quod corrumpi non potest vllo modo: alio modo, quod de facili non est corruptibile. Petrus de Aluer.de longitu. & breuit.vit.lec.2.c.59.col.4.

Incraſſatio fit humido abeunte, sicco autem consistēte. Arist.meteor.4.tu.2.ca.3.te.36.c.571.

Incraſſata a frigido, omnia sunt terræ: quæ autem a frigido, & calido, communia plurium elementorum, vt oleum, mel, & vinum dulce. Aristoteles meteor. quarto.tu.4.cap.1.tex.49.ch.585.

Incrementum cuiusuis rei secundum naturam est ex eadem, ex qua constat, materia. Aristoteles de hist.ani. 8.capit.1.char.269.

Increpatio ingreditur sub accusatione. Auerr.in 1.rhetor.cap.6.char.32.col.3.

Incumbenti implere conuenit, & succumbenti impleri. Alb.mag.de ani.li.15.tr.2.ca.8.c.133.

Indefinitum, & indeterminatum illud est, quod nihil magis est hoc, quam illud. Alex.aphrod. in 3.metaph. vel secundum lat.4.co.28.c.97.col.2.

Indefinitum ratiocinatione comprehendi nequit. Simp. in 2.phys.tex.53.c.120.col.1.

Indeterminata nomine carent. Alex.aphr.in 6.metaph. vel secundum lat.7.co.21.c.196.col.1.

India fuem, nec ferum, nec mansuetum habet, teste Cetesia, quamquam non fide digno. Aristot.de hist.ani. 8.cap.28.char.308.

Indigentię sunt appetitiones, & ex his maxime, quę cum dolore coniunctæ sunt rei non suppetentis. Aristoteles rhetor.2.char.87.

Indigentia principium est abundantiæ. Io.gra.in pri. de ani.tex.19.c.12.col.2.

Indigestio non fit ad aliquem finem, sed prćter naturæ voluptatem. D.Th.in 4.meteor.l.3.c.222.col.3.

Indignatio est inuidentiæ, & maleuolentię medietas. Aris.magn.moral.1.ca.25.c.302.

Indignatio est quædam ægrimonia de bonis, quæ indigno alicui aliquo pacto eueniunt, & si quem viderint malis indigne afflictatum. Aristoteles mag.mor. pri. cap.25.char.302.

Indignatio est mediocritas inuidiæ, & maleuolentiæ, qui habitus circa illam ægritudinem, & voluptatem versantur, quæ suscipitur ex his, quę alijs contingunt: indignabundus enim dolore afficitur, cū aliquos prospera fortuna indigne vti videt: inuidus vero hunc excedens, ex omnibus dolorem percipit, at maleuolus tantum a dolendo deficit, vt etiam gaudeat. Arist. 2.ethicor.nicom. cap.7.c.45.

Inditia aliquando sunt res posteriores, vt passiones, aliquando priores, vt causæ, & aliquando sunt in materia necessaria, & possibili in maiori parte, aliquādo in possibili æqualiter. Auer.epit. in logic.c.359.col.2.

Inditijs non vtitur Rhetorica, vt sunt in materia possibili æqualiter, quia sic non sequeretur res vna magis quam reliqua, sed ex parte qua cognoscitur vnum illorum modica iudicij inclinatione in mitio opinionis, vel secundum aliquod tempus, vel secundum aliquam dispositionem. Auerroes epitom. in logic. char.359.colum.3.

Indiuidua vt prædicantur, quid sunt, cur sic dicuntur, & quot modis.

INdiuidua si de quodam indiuiduo prædicantur, pręter naturam est prædicatio. Alexan.aphrod.in primo prior.cap.28.c.51.col.1.

Indiuidua, genera, & species subalternę nihil magis substantia est alterum altero, vt Socrates Bucephalo; homo equo, &c. Porph. in præd.c.12.

Indiuiduum ideo ita dicitur, quod ex proprietatibus cōstitit vnumquodque eorum, quarum collectio nun quam in alia eadem erit. Por.5.voc.ca.3.c.41.

Indiuidua ideo appellantur, quia nec in similes res, nec in dissimiles diuiduntur partes, sed simul vt secātur, extinguuntur. Ammo.in Por. c.5.col.4.

Indiuidua tantum in prędicamentis considerantur, quę sub generibus, ac speciebus comprehenduntur, nō autem de omni substantia, vt de Sole, Luna, &c. Amm. in prædic. ch.51.

Indiuidua cum non diuidantur differentijs, non sunt vnum genere, nec specie, sed vnum numero. Simplic. in prædicam.ch.13.

Indiuiduorum non est demonstratio. Ioan.gramm.in 1. poster.cap.4.c.11.col.4.

Indiuidua substantiæ de nulla re prædicantur iuxta vsū naturæ. Auer.in Porph.ca.3.c.4.col.2.

Indiuiduum est id, quod non prædicatur de pluribus, non id, quod prædicatur de vno. Auerroes in Porph. cap.3.char.4.colum.2.

Indiuiduum compositum licet non sit principium in doctrina demonstratiua, tamen est principium acquisitionis vniuersalis, quod est principium demōstratiuę. Auer.in phys.1.te.5.c.5.col.1.

Indiuidua cęterorum prædicamentorum sunt in indiuiduis substantiæ. Auer.phy.1.tex.15.c.7.col.2.

Indiuiduum fit hoc per formam. Auerr.2.de ani.tex.2. char.126.colum.4.

Indiuiduum non est indiuiduum nisi per formā. Auerr. 2.de ani.tex.9.c.128.col.3.

Indiuidua substantię omnia sunt terminatarum causarū agentium. cum nullum indiuiduum substantiæ sit causa. Auer.de som.& vig.c.202.col.2.

Indiuiduum, quod est, est compositum ex materia, & forma, quod generabile, & corruptibile in rei veritate est. Auer.in 7.metaph.tex.com.23.c.82.

Indiuiduum sensibile, est compositum ex materia, & forma. Auer.in epit.metaph.tr.2.c.175.col.1.

Indiuiduorū natura hæc est, quod proprietates indiui-

duorum in solis singulis indiuiduis cõstant,& in nullis alijs transferuntur, atque ideo de nullis alijs prædicantur.Boet.in Porph.ex dial.c.29.

Indiuiduum pluribus dicitur modis, vel quod secari nõ potest,vt vnitas, quod ob soliditatẽ diuidi nequit, vt adamas: vel cuius prædicatio in reliqua similia non conuenit,vt Socrates.Boetius in Por.c.65.

Indiuidua propria sunt substantiæ,quia species, ac genera non nisi ex indiuiduorum cognitione colligimus. Boet.in prædic.char.129.

Indiuiduum triplex;primum, vt singulare, in nomine, vt Plato: secundo, in motu demonstrationis ad hoc, vt hic, hæc, hoc: tertio, vt vagum, vt aliquis homo. Alber.mag.in præd. c.12.col.1.

Indiuidua duobus modis accipi possunt, vel vt particularia in materia determinata, vel vt res naturæ communis, in qua stat; vel in qua stat naturæ fluxus, qui fluxus est naturæ diffusio. Albertus magnus in prædicabilib.char.14.col.2.

Indiuiduum non est totum, sed pars subiectiua totius vniuersalis.Alb.mag.in prædicab.c.18. col.2.

Indiuiduatio naturæ,communis in rebus corporalibus, & materialibus est ex materia corporali sub determinatis dimensionibus contenta. Diuus Tho.in secundo de ani.l.12.tex.60.c.32.col.4.

Indiuiduatio est quid extrinsecum a natura. Alexan.de ales in 5.metaph.tex.23.c.152.col.2.

Indiuiduum respectu speciei est quoddam simul sumptum. Alexander de ales in septimo metaphysicor. tex.34.char.119.col.3.

Indiuidua eiusdem speciei, vnum non est prius, nec posterius alio.Alexander de ales in tertio metaphysi. tex.11.ch.65.colum.2.

Indiuiduum substantiæ caret duplici subiecto, subiecto inhæsionis per oppositum ad accidens, quod alicui oportet inhærere, si debet inueniri in rerum natura: & subiecto prædicationis per oppositum ad vniuersalia.Tho.de Vio in præd.c.42.col.2.

Indiuidua quæ sunt, & an definiri possint.

INdiuidua sunt, quæ maxime propriæ, & primæ substantiæ appellantur, quæ neque de subiecto dicũtur, nec sunt in subiecto.Por.in præd.char.10.

Indiuiduum est id, non quod indiuisibile est, sed quod neque generis in species,neque species in ea, quæ figillatim numero distincta sunt, partitionẽ admittit. Dex.in prædic.char.33.

Indiuiduorum non est scientia, vt demonstrationes, & definitiones declarant.Sirianus in 12.metaph, vel 13. secundum lat.ex cap.7.ch.100.

Indiuidua non possunt diffiniri,quia non est accipere ipsorum differentias speciales.Simp.in præd.ch.7.

Indiuiduum non habet diffinitionem, quia non cognoscitur, nisi sensu. Auerroes in septimo metaphysic. tex.co.35.char.88.

Indiuiduum non habet in se substantiam, nisi materiã, & formam,ex quibus componitur.Auerr.in 7.metaphys.tex.com.44.ch.92.

Indiuiduum ab indiuiduo aliquo attributo non distinguitur, nisi per accidens. Auerroes ex destr. destr. disp.1.char.10.col.2.

Indiuiduum non cadit sub consideratione artis,sed sensus.Diuus Thom.prim.meteor.c.1.col.1.

Indiuiduationis principiũ esse nequit collectio accidentium,sed materia designata. D.Thom.7.metaph.l. 15.tex.55.c.558.

Indiuidua possunt diffiniri, vt communicant in aliquo communi,non vt in se.Alex.de ales in septimo metaphysi.tex.54.c.236.col.3.

Indiuidua sunt magis hoc per additum formæ, quã per formam. Alexander de ales in quinto metaph.tex. 3.c.160. columna 3.

Indiuiduorum proprietates, & vt fiunt.

INdiuidua de nullo dicuntur subiecto. Arist. prædi. tract.primo. capi. secundo.c.58.

Indiuidua non habent nec prius, nec posterius. Arist. tertio metaph.ex sum.2.ca.2.tex.11.c.49.

Indiuidua de vno prædicari, verum est de indiuiduis accidentium,non autem de indiuiduis substantiæ, quẽ de nullo prędicantur. Auerroes in Porph. capit.3. charta 4. colum.2.

Indiuiduum siue sit substantia, siue accidens, de nullo subiecto dicitur.Auer.in prædicamen.trac.prim. capit.secundo .ch.13.col.1.

Indiuidua non prædicantur per modum vniuersalis de aliquo,& secundũ consuetudinem naturalem. Auer. in post.l.1.char.129.

Indiuidua, supra quorum compositionem vincit ignis, perfectiora sunt in esse, quam ea,in quorum compositione vincit terra.Auer. in pri. de gener. & corrup. tex.18.c.158.colum.1.

Indiuiduum non generatur,nisi ab alio indiuiduo, nec in generatione eius species iuuant, vt iuuant corpora cęlestia. Auerroes.in primo metaph.tex.co.31.& idem tex.31.charta 10.

Indiuiduum potest habere quędam abscondita quo ad se,sed quo ad genus,non. Auer.de anim.beatitu.capit.4.c.65.columna 3.

Indiuiduales proprietates septem sunt, vt ait Boetius; propria forma,figura,parẽtela,nominatio, patria,tẽpus,& locus.Alb.mag.in præd. c.18. col.1.

Indiuiduorum multitudo fit omnis per diuisionem materię.Alb.mag.in pri.de cęlo.tra.3.ca.8. c.16.col.4.

Indiuiduorum multitudo non fit in vna specie, nisi per actum generationis. Alb.mag.in pri.de cęlo.trac.3. cap.8.char.16.col.4.

Indiuidua plura sub vna specie non sunt in separatis a materia,quia hoc est ex diuisione formę specificę:forma autem specifica separata a materia, nec per se, nec per accidens diuidi potest, quia non est quanta per se, nec quanta per accidens.Alex.de ales in 10.metaphy. tex.1.ch.277.col.1.

Indiuidua, vt infinita, & indiuisibilia.

INdiuidua, quæ sunt post specialissima, infinita sunt. Porph.in 5.voc.ca.3.c.39.

Indiuidua relinquẽda iubebat Plato, quia infinita sunt, & infinitorum non potest fieri scientia. Por.in 5.voc. capit.3. char.39.

Indiuidua statu infinita sunt,eo quod iterum,atq; iterũ oriuntur.Ammo.in Porph.ch.8.col.3.

Indiuiduorum pluralitas in eadem specie arguit diminutionem,quia si esset perfectum,sufficeret vnum,vt est in mundo.Auer.1.de cęlo,tex.4.c.3.col.3.

Indiuiduorum pluralitas in vna specie est propter diminutionem.Auer.1.de cęlo.tex.73.c.31.col.4.

Indiuidua procedunt in infinitum per accidens.Auer.2. de gener.& cor.tex.78.c.176.col.2.

Indiuidua infinita sunt, ac scientia capi non possunt. Boet. in Por.ex dial.c.26.

Indiuiduorũ sub diuersis speciebus existentium coniunctio,aliud indiuiduum facere potest, vt asini, & equi coniunctione mulus oritur.Boe.in Por. ex dial.c.42.

Indiuidua sunt infinita,vel quia cum sint in diuersis locis posita,numero comprehendi non possunt, vel qđ in generatione,& corruptione cum sint posita,& incipiunt,& desinunt esse.Boet.in Por.c.75.

Indiuidua indiuisibilia sunt non secundum materiã, & quantitatem, sed secũdum formam suæ cõmunitatis, & secun-

& secundum potestatem. Alber.magnus in prædicabi lib.char.15.colum.1.

Indiuidua sunt præter artem. Alexand.de ales in 3.metaph.tex.2.char.51.col.1.

Indiuiduum, & artificiale, vagum, & signatum.

INdiuiduum artificiale est vnum per violentiam.Auerroes in 10.metaph.tex.com.8.c.118.

Indiuiduum vagum non prædicatur propria prædicatione.sed naturæ,quæ ad partem inclinat. Alb.mag. in prædicabilib.ch.12.col.1.

Indiuiduum vagum de pluribus prædicatur,prædicatione speciei,& non indiuidui.Albertus magnus in prædicabilib.ch.18.colum.1.

Indiuiduum vagum nõ dicitur vagum,quia non est determinatum per signum,aliquis;sed quia per accidentia sensibilia non est demonstratum. Alb.mag.in pri. physic.trac.1.cap.6.ch.3.col.2.

Indiuiduum vagum est,cuius natura contracta, & particulata certificatur per suppositum indeterminatũ, & esse potest speciei, & generis,& generis altioris,& generis generalissimi, vt aliquis homo, aliquod animal,aliquod animatum,& aliqua substantia. Albertus magnus in primo physicor. tract.primo, capit.6. char.3.colum.2.

Indiuiduum signatum est, cuius contrahitur natura, & particulariter certificatur in suppositio determinate demonstrabili, vt hic homo, demonstrato Socrate. Alb.mag.in 1.phys.trac.1.ca.6. c.3.col.2.

Indiuisibile quot dicitur modis.

INdiuisibile duobus dicitur modis; specie,& quantitate. Arist.3.metaph.ex sec.2.cap.2.tex.11.c.84.

Indiuisibile quinque dicitur modis:primo,vt terminus, vt subiectum,vel prædicatum: secundo, vt continua magnitudo,quæ potentia diuisibilis, actu indiuisibilis est:tertio, in quantitate punctus nũc vnitus: quarto,materialis forma,quæ non diuiditur,& si eius subiectum diuiditur: quinto,forma materialis. Ioannes gramm.in 3.de ani.tex.21.ch.87.col.3.

Indiuisibile duplex: aliud,cuius genus non recipit diuisionem,vt vox;& aliud; cuius genus recipit diuisionem,vt corpus cęleste. Auerroes physic.6.text.86. char.137.colum.3.

Indiuisibile dupliciter intelligi potest: primo,vt corpus naturale minimum, quod non potest vlterius diuidi, quin corrumpatur: alio modo, quod non est actu diuisum,vt pars continui:& huiusmodi diuisibile non videt sensus in actu. Diuus Thomas de sen.& sensa. l.18.char.22.colum.4.

Indiuisibile secundum formam dupliciter intelligi potest; vel quia nullo modo diuiditur, vel quia habens formam habet eam secundum eandem rationẽ in toto,& in parte;vt quælibet pars aquæ,est aqua; sed primo modo est magis indiuisibile. Alex. de ales in 5. metaph.text.4.c.109.col.2.

Indiuisibile quid est.

INdiuisibile est potentia,& actu. Aristoteles 3.de ani. sum.1.cap.4.tex.22.char.660.

Indiuisibile,quod est sine positione,est vnitas: quod positionem habet, est punctum: quod diuiditur vna diuisione,est linea: quod duabus, superficies:quod tribus, corpus. Aristoteles quinto metaphysic. cap.5. tex.12. charta 94.

Indiuisibile est,quod nõ habet materiam, vt intellectus humanus.Arist.12.metaph.su.2.ca.4.tex.51. c.260.

Indiuisibile est,quod est ad aliquid. Auerroes physic.6. tex.85.charta 137.columna secunda.

Indiuisibile omne est immobile, & diuisibile omne est corpus, & habet multitudinem. Auerr.in 4.metaph. tex.com.6.ch.34.

Indiuisibilitas est priuatio diuersitatis.Auerr.in 10.metaph.tex.com.8.char.121.

Indiuisibile stans est aliquid de essentia stantis. Alb.magnus in 4.physi.trac.4.ca.5.c.59.col.3.

Indiuisibile fluens est aliquid de essentia fluentis.Alber. mag.in 4.physi.tr.4.ca.5.c.59.col.3.

Indiuisibilitas,est principium separationis;per idẽ enim diuiditur ab alijs,per quod in se est indiuisibilis. Alb. mag.in 5.metaph.tr.1.ca.8.c.102.col.2.

Indiuisio est quædam vnitas. Alexã.de ales in 10.metaphys.tex.1.ch.276.col.3.

Indiuisibilis proprietates.

INdiuisibilium non est vltimum,quia aliud est vltimũ, & id,cuius est vltimum. Aristoteles physic.6.sum.1. cap.1.tex.1.char.145.

Indiuisibile non habet partes, ergo si tangit, totum tangere debet;totũ autem totum tangens non erit continuum.Arist.phys.6.su.1.ca.1.tex.2.c.146.

Indiuisibili aliquo posito moueri, sequitur motum esse in instanti,& posito,quod motus sit in instanti,sequitur indiuisibile moueri. Auerroes physic.6.text.90. char.138.columna 4.

Indiuisibile idem esse subiecto, & recipere contraria simul, impossibile est. Auerroes secundo de anima. tex.148.ch.156.col.2.

Indiuisibilia non mensurantur,nec habent naturam relationis ad aliquid prius: de natura enim indiuisibilis est,quod sit quoddam minimum,ad quod stat tota resolutio,& ipsum amplius non resoluatur. Alexã.de ales in 1.metaph.c.11.col.1.

Indiuisibile non mensuratur,quia est primum, & minimum.Alex.de ales in 1.metaph.c.11. col.1.

Indiuisibile vt intelligitur.

INdiuisibile nil prohibet intelligere, cum longitudinem intelligit (indiuisibilis enim actu est) & in tempore indiuisibili. Non enim est dicere quid in vtroque dimidio intelligebat, non enim est, si non diuisa sit,nisi potentia. Seorsum autem vtrumque intelligens dimidiorum diuidit,& tempus simul: tunc autem,vt longitudines.Si vero,vt ex vtrisque,& in tempore,quod in vtrisque est. Arist.3.de ani. su.1.cap.5. tex.23.char.660.

Indiuisibile non secundum quantitatem, sed secundum formam intellectus intelligit in indiuisibili tempore, & indiuisibili animæ intellectione. secundũ accidẽs, autem,& non inquãtum illa diuisibilia sunt, id quod intelligit, & tempus, in quo, sed inquantum indiuisibilia.Inest autem,& in his aliquid indiuisibile,sed forte non separabile,quod vnum facit tempus, & longitudinem, & hoc similiter est in omni continuo,tempore, & longitudine. Aristot.tertio de anima sum.1. cap.4.tex.24.char.660.

Indubitata magis videntur ea, quæ a sapientioribus & pluribus conceduntur. Simp.in 8.phys.c.409.col.1.

Inductio quid est, & cui magis competit.

INductio per tertium extremũ de medio, syllogismus autem per medium, extremum de tertio ostendit. Arist.prio.lib.2.cap.24.c.286.

Inductio est a singularibus ad vniuersalia accessio, & est clarior verisimiliter, & secundum sensum notior, & pluribus communis quam syllogismus, qui est valentior,

lentior,& ad contradicentes efficacior. Aristot.lib.1. top.cap.10.char.402.

Inductio est principium vniuersalis, ratiocinatio ex vniuersalibus.Arist.6.ethic.nicom.ca.3.c.142.

Inductio est oratio fidem faciens totius ex partibus.Alexan.aphrod.in 1.prior.ca.4.c.9. col.3.

Inductio est oratio, ex qua quibusdam positis, aliquid aliud,quam quę posita sunt,accidit,sed non ex necessitate.Alex.aphr.in 1,top.ca.1.c.2.col.4.

Inductio est progressus per singularia ad vniuersalia. Alex.aphrod. in 1.top.ca. 10.c.14.col.4.

Inductio est via a singularibus ad vniuersale. Alexand. aphrod.in 8.top.ca.2.c.91.col.4.

Inductio est magis particularis Dialectico, exemplum Rhetori. Alexander aphrod. in octauo topic, cap.2. char.91.colum.4.

Inductio est modus,quo vniuersale cognoscitur. Themist.in 2.post.cap.36.ch.13.col.1.

Inductio est vt pars ad totum. Ioan.gramm.in 2.prior. cap.24.ch.82.col.3.

Inductio, in qua non inducuntur omnia particularia, est inductio imperfecta. Auerroes in physicor.prim. tex.48.c.15.colum.1.

Inductio, in qua inducuntur omnia singularia, est primus ordinum certificationis. Auerr.in primo de cęlo.tex.128.ch.42.col.4.

Inductio est singulorum exemplorum collectio, & ad vniuersalem per ea cognitionem, ac collectionem reductio.Boet.in præd.c.205.

Inductio est oratio, per quam fit a particularibus ad vniuersalia progressio. Boetius de differentiis topicis. lib.2,char.864.

Inductio est argumentatio maximè probabilis,aliquando tamen veritate deficit. Boetius de diff. topic. lib.2.char.864.

Inductio est ex particularibus, & impossibile est vniuersalia speculari, ex quibus est,ens, & scientia, nisi per inductionem. Albertus magnus in posterior. char. 192.colum.2.

Inductionis vtilitas, & vt fit.

INductione prima principia cognoscere nos oportet. Aristoteles posterior. libro secundo, capit. 18. tex. 27. char.387.

Inductio oratorijs, nisi in paucis locis est accommodata.Arist.rhetor.2.c.111.

Inductio ex rebus singulis vniuersi generis fidem facit. Ammon.in Por.c.2.col.1.

Inducere non habentibus sensum impossibile est. Ioannes grammaticus in primo poster. capit.15. char.36. columna secunda.

Inductio vt concludat necessarium, omnia particularia includere debet. Auerroes in secundo priorum, capit.29.ch.123.col.3.

Inductio, qua cognoscitur ex singularibus vniuersale, medio memoriæ, & experimenti, alia est ab inductione dialectica; quia ipsa facit acquirere vniuersale imaginatum, hæc autem vniuersale verum. Auerroes poster.lib.2.capit.11.text.106. char.239.col.1.

Inductio demonstratiua nos acquirere facit certitudinem, & vniuersalitatem, antequam compleantur omnia particularia, & sic habebit locum inductio in demonstratione.Auerr.phys.10.tex.80.c.37.col.3.

Inducens debet sumere particularia sub distinctione. Alb.mag. in priora.c.167.col.4.

Inductio fit ex multis exemplariter acceptis. Alb.mag. in prio.c.167.col.4.

Inductio non procedit ex prioribus, ideo non probat, sed potius colligit vniuersale. Albert.mag. in poster. ch.205.colum.4.

Inductio quid concludit, & vt ad syllogismum reducitur.

INductio habet verisimile,nō autem necessariū.Alex. aphro.in 1.topic.cap. 11.c.15.col.1.

Inductio persuadet probabile,& minori probabili infert maius.Io gram.in 1.priorum cap.1.c.7.col.4.

Inductio reducitur in syllogismum materialiter, non formaliter; quia materia inductionis potest suscipere formam syllogismi. Albertus magnus in priora.char. 167.colum.4.

Inductio omnis, cum concludit vniuersale affirmatiuum, reducitur ad primum modum primæ figuræ. Alb.mag.in priora.c. 167. col.4.

Inductio de pluribus sufficit ad probationem probabilem. Alb. mag.in priora.c.167.col.4.

Inductio & si reducitur ad syllogismum, tamen inductio dialectica, nō reducitur ad syllogismum dialecticum,quia probabile non semper est,quod videtur sapientibus.Alb.mag.in top.c.227.col.2.

Inductio non certificat,quantūcunq; vniuersaliter inducatur,nisi prædicatum ab omnibus particularibus inductis participetur essentialiter, quia tunc particularia participant prædicatum per se, & vniuersalis recipiet prædicationem per se prædicati eiusdem. Alb. mag.in 8.phys.tract.2.cap. 4.c.97.col.3.

Inductio non concludit nec demonstratiue, nec syllogistice ex necessitate.D.Tho.in poster.c.83.col.3.

Inductio vt differt à ceteris argumentandi modis.

INductio syllogismo quodammodo opponitur, quia illa per tertium extremum de medio, syllogismi vero per medium,extremum de tertio demonstrat. Arist. prior.l.2. cap.23.c.287.

Inductio,& exemplum probabilia sunt argumenta, nō necessaria.Alexander aphrod.in primo priorum ca.4. char.9.colum.2.

Inductio, & exemplum non sunt consequentiæ necessarię.Auer.in 1.prior.sect.1.ca.1.c.54.col.1.

Inductio, & exemplum conueniunt in hoc,quod ambo constituunt rem ita esse,vel non esse ita. Auer.1.prio. trac.2.cap.2.c.71.col.2.

Inductionis in demonstratione veritas forinsecus accidit,& ex eo,quod aliquid nobis applicatur, quia per se inductio non confert nobis,si etiam complerentur omnia particularia: sed est, quia prædicatum per se ineſt subiecto, p hoc igitur distinguitur inductio dialectica a demonstratiua,nec non,quia in dialectica cōplentur omnia particularia secundum opinionem, in demonstratiua,secundum veritatem. Auer.in primo prior.cap.29.c.123.col.3.

Inductio differt a syllogismo,quia inductio est syllogismus propositionis immediatę, syllogismus mediatæ, & inductio per tertium primum extremū ineſſe medio ostendit, syllogismus per medium extrema ostendit.Alb.mag.in priora c.167. col.3.

Inductio non habet specialem artem, in qua determinetur de ipsa,vt habet syllogismus. Alb.mag. in prior. c.167.colum.3.

Inductio perfectiorem inter alias rhetoricas argumētationes, habet argumentationis formam.Alb.magnus in priora c.167.col.3.

Inductio est alterum extremum de medio per tertiam extremitatem syllogizare. Albertus magnus in prio. ch.167.colum.3.

Indurat calor, quia euaporat humorem per se, frigus per accidens, & etiam densat frigus, calor laxat, & rariora facit. Aristoteles de generatio. animalium 5. cap.3.char.275.

Industria

Industria est prudentiæ pars. Aristoteles mag.moral.1. cap.33.chart.317.

Inebriati fortes videntur,quia eleuatur multitudo spiritus, qui facit multum præsumere, & de se sperare. Alb.magn.ethic.3.cap.9.char.44.col.2.

Ineptus est,qui alijs obicit,quæ ipse facit, aut facturus esset:aut ad ea suscipienda hortatur, quæ ipse nec facit,nec facturus esset. Aris.rhet.2.ch.120.

Inertia est habituscum ratione falsa effectiuus circa id, quod aliter esse potest.Aristoteles ethicorum nicom. cap.4.chart.143.

Inesse illud dicitur, quod in aliquo considerandum est, non tamen semper,& abesse potest. Magent.in prior. chart.13.columna 4.

Inexistens materia syllogysmi(vt visum fuit. Alex.& Albunazar Alpharabio) est, quæ inuenta est in actu tempore præsenti. Auerroes epito.in logicam.chart. 245,column.2,.

Inexistens materia syllogismi (vt visum fuit & Theophrasto,& Themistio) est quæ dicitur simpliciter absque eo,quod ei coniungatur modus. Auer.in epit. logic.chart.345.col.2.

Infantes primis 40.diebus neque rident cum vigilant, nec lacrimantur,sed noctu,& per quietem vtrunque interdum faciunt, nec sentiunt magna ex parte cum scalpuntur, & plurimam huius temporis partem dormiunt: in die autem ad vigilandū immutantur somniantque, sed sero possunt meminisse imaginū.Arist. de hist.animal.7.cap.10.chart.265.

Infantibus sinciput molle est, seroque duratur, quod non accidit cæteris animalibus, & cum cætera animalia nascantur cum dentibus,infantes septimo mēse dentire incipiunt. Aristoteles de hist. animalium 7.capit.decimo,chart.265.

Infantes celerius dentiūt,quorum nutrices lac calidius habent. Aristoteles de historia animalium septimo, capit.10.chart.265.

Infantes quasi nescij vigilandi, sentire & viuere in dormiendo videntur:at tempore procedente incrementoque transeunte in partem inferiorem expergiscuntur. Arist.de gen.anim.5.cap.1.chart.265.

Infantes cur æstate destillationem maxime patiuntur? quia magnam pituitæ copiam in capite habent, quæ æstate calescit,& pituita facile putrescit. Alex.aphro. proble.1.chart.702.nu.98.

Infantes cur cum modulos audiunt, primo vagitu cessant,deinde dormire incipiunt? quoniam modulandi ratio, quæ Musica nominatur, essentiæ nostri animi indita a natura est. Igitur infans reminiscens moduli illius quiescit, tum permulctus in somnum vertitur. Alex.aphrod.probl.1.nu.121.ch,712.

Infantes in vtero non sunt animalia,cum non agāt sensu.Io.gra.in 2.de anim.tex,3.ch,36.col.2.

Infantes, & pueri non generant, quia multum in substantia ponunt,vt perficiantur quantitate,& nihil in semine ponere possunt. Albert.magn.in 2.de anim. tract.2.cap.1.chart.16.col.2.

Infantes leuiter in cunis debent moueri cum suaui cātu,quia musica cum gaudio, & lenitate spiritus facit sumere nutrimentum.Albert.magn.de anim.num.7. tract.1.cap.1.chart.45.col.1.

Infensus ac inimicus est, qui derogat etiā, quæ adsunt. Arist.mag.moral.1.cap.29.ch.304.

Inferiora, quia & plura sunt, & cognosci plenius possunt,ideo præstantiam sibi scientiæ vendicant. Arist. de par.anim.1.cap.5.char.41.

Infesti sunt, qui & ob quæ non debent, & magis item quam debent, & diutius succensent, & placari sine vltione, vel etiam punitione non possunt. Aristot.4. ethic.nicom.cap.5.chart.99.

Infinitum vt sit,quot requiruntur,& quotuplex.

INfinitum dicitur multis modis. Primo,quod impossibile est pertransire ex eo,quod non est natum aptum natura transiri,vt vox inuisibilis.Alio modo trāsitum habens inconsumabilem.Aut quod vix. Aut quod natura natum est habere, non tamen habet transitum, aut finē. Amplius infinitum omne,aut est secundum appositionem,aut secundum diuisionem,aut vtroque modo.Ari.phy.3.cap.te.34.ch.63.

Infinitum verum duo requirit,primo vt hoc sit,& secūdo vtrunque idem accipiat. Aristotel.physicorum 3. cap.5.te,62.ch.72.

Infinitum modo quodam habetur,vt potentia; alio autem modo non habetur,vt actu.Them.in 3.physicor. te.56.char.31.colum.3.

Infinitum duplex:secundum quantitatem,& secundum qualitatem,& secundum quantitatem duplex, vel ma magnitudine,vel multitudine. Simp.in pri.physicor. te.35.char.52.colum.2.

Infinitum additione,& diuisione idem fere sunt. Ioan. gra.in 3.physicor.te.59.char.70.col.3.

Infinitum duobus dicitur modis. Vnus est virtus infinitæ actionis, & passionis in tempore, & est finita,in se, ideſt,in vigore,& velocitate. Secundus est virtus infinitæ velocitatis,& passionis in se.Auerr.de subst,orb. cap.3.char 5.colum.3.

Infinitum verum duo requirit;scilicet,vt hoc, quod sem per inuenitur ex eo aliquid extra illud sit ei naturaliter non positione:& quod illud,quod inuenitur extra illud,sit aliquid,quod nunquam fuit prius. Auer. in phy.3.te.62.ch.54.col.1.

Infinitum multis dicitur modis;quantitate,natura, virtute,& in agere.Alb.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.1,l.3.cap.3.c.220.col.4.

Infinitum in quantitate duplex est; diuisione & aggregatione. Diuisione in continuis,cuius partes accipiēti semper est extra accipere per diuisionem. In discretis per aggregationem,cuius partes accipienti semper extra aliquid relinquitur, quo accepto per aggregationem est addibile: propter quod infinitum in discretis causatur ab infinito in continuis. Albertus magn. de caus.& proces. vniuer,a cau.1.lib.2,tractar.3.cap. 220.colum.4.

Infinitas duplex:alia,quæ oritur ex rei perfectione, quę est in primo principio,& sequitur formam, & nō materiam:alia est indeterminatio, quæ oritur ex imperfectione,& priuatione,& hæc est in materia, cuius natura est,vt non sit determinata,uel determinari possit. Ale.de ales in 2.metaph. char.45.col.1.

Infinitum in prædicationibus possumus duobus modis imaginari,in deorsum,& sursum. In deorsum nō potest esse infinitum, nec in prima prædicatione per accidens,nec in secunda; quia in prima accidens accidit substantiæ, & in substantia est status, quia substantia non est ens inclinatum:in secunda, quia duo accidentia accidunt substantiæ,& ibi est status,ut prius,& sic in descendendo.Alexan.de ales in 4.metaphysicorum te.14.char.87.colum.3.

Infinitum esse duobus modis intelligi potest: primo a priuatione quantitatis,& sic indiuisibile dici potest in finitum: alio modo a negatione terminorum quantitatis,& sic substantia separata non est infinita. Ale.de ales 11.metaph.c.321.col.2.

Infinitum quid est.

INfiniti non est principium, esset enim finis. Aristotel. phy.3.sum.3.c.1.te.30.c.32.

Infinitum nō est possibile, ut sit separabile a sensibilibus exi-

existens infinitum per se. Aristoteles physicorum 3.cap.4.tex.35.charta 64.

Infinitum, si est infinitum per accidens, non est elementum eorum, quæ sunt. Aristoteles physicor.3.cap.4.tex.36. charta 64.

Infinitum nullum est corpus, aut intelligibile, aut sensibile. Arist. phy.3. capit.4.tex.39.c.65.

Infinitum secundum appetitionem est, cuius semper aliquid est extra accipere, non tamen excedit omnem determinatam magnitudinem, sed vt sit in diuisione. Arist. phy.3.cap.5.tex.59.c.71.

Infinitum est, cuius semper est aliquid extra; non est (vt aiunt antiqui) cuius nihil est extra. Aristoteles phylic. 3.cap.5.tex.62.c.72.

Infinitum non est idem in motu, magnitudine, & tempore; sed dicitur in posteriori, quia est in priori. Arist. phy.tertio.capit.7.text. 70.c.74.

Infinitum est causa, vt materia, esse enim ipsius est priuatio. Arist.phy.3.capit.7.tex.71.c.75.

Infinitum est id, quod, cum finis sit capax, finem non habet. Arist. de Xenoph.Zen.Gorg.c.925.

Infinitum qui faciunt, tollunt rationem finis, & boni naturam, Arist.2.metaphysi.cap.1.tex.8.c.37.

Infinitum esse ens separatum impossibile est; cum enim non sit, nec magnitudo, nec multitudo, indiuisibile erit, quia omne diuisibile, vel magnitudo, vel multitudo est. Arist. 11.metaphy. su.4.cap.2.c.234.

Infinitum non est, nec corpus simplex, nec compositū. Non compositum, quia elementa finita sunt multitudine; quantitate autem omnia elementa infinita esse impossibile est; alterum vero non posset esse finitum, & alterum infinitum, quia finitum ab infinito corrumperetur. Non simplex, quia hoc corpus infinitum, vel est aliud ab elementis, & sic non, quia composita in hoc resoluerentur, quod est falsum, vel vnū ex elementis est infinitum, quod fieri nequit, quia in ipso cętera elementa conuerterētur. Aris. 11.metaph. su.4.cap.2.ch.234.

Infinitum dicitur, quod pertransiri nullo modo potest, aut inconsumabilem habet transitum, aut quod vix, aut quod natum aptum est habere, & non habet transitum, vel terminum, aut in addendo, vt numerus, vel in ablatione, vt continuum, vel in ablatione, & additione, vt tempus. Arist.11.metaph.sum.4.capit. secundo, char.234.

Infinito nulla moles maior est. Amm.in Por. c.8.col.4.

Infinitum est id, extra quod nihil assumi potest. Mag.in lib. de interp.c.12.

Infinitum quinque modis diffinitur. Primo, quod cum sit de genere quantitatis percurri natura sua non potest. Secundo, quod caret extremo, quod assequi, & quo peruenire quis possit. Tertio, quod ægre, & cum labore peragitur. Quarto, quod & si natura sua potest percurri, terminumque magnitudinis, nec obtinet, nobis tamen inaccessum, & inuium est. Quinto tam id, quod perpetuam additionem capit, vt numerus, quam id, quod infinitam abrasionem patitur, vt continuum. The.in 3.phy.tex.34.c.30.col.1.

Infinitum omne necessario est ignotum. The.in 3.phy.tex.65.c.32.columna 3.

Infinitum est non actu, sed potentia; quia in diuisibili in est non in diuiso. Simplic. in 3.physicor.tex.57.char.176.columna 1.

Infinitum generaliter est, cuius, si quicquam accipiatur, semper aliquid extra superat atque excedit. Simplic. in octauo phys. tex.80.c.479.col.2.

Infinitum nihil est, quod habeat materiam finitā. Ioan. gammatic.in 3.phy.c 60.col.3.

Infinitum nunquam terminari, limitibusque claudi potest. Ioan. grammat. in 3.phy.69.col.4.

Infinitum est potestate, non tamen ita, vt ad actum reduci possit. Io.gram.in 3.phy.tex.57.c.70. col.2.

Infinitum non dicitur æquale, nec maius, nec minus. Auerr.in phys.3.tex.51.ch.51.col.2.

Infinitum dignius est, vt sit causa violentæ quietis, non naturalis. Auer.in phy.3.tex.51.c.51.col.1.

Infiniti definitio est, esse maximum omnium quantitatum. Auer.1.de cęlo.tex.35.c.13.col.2.

Infinitum, quod est in magnitudine, est infinitum in potentia. Auer.in 1.de cęlo.tex.65.c.22.col.2.

Infinitum dicitur a priuatione finis intus, & extra finientis, cuius vltimum non est accipere. Albertus magnus in prior.ch.96.col.2.

Infinitū dicitur a priuatione certificantis ipsum ad hoc, vel illud. Alb.mag.in prior.c.96.col.2.

Infinitum esse non est actus, vel perfectio, sed imperfectio: sed diuidi in infinitum, vel fieri in infinitum appositione, aliquid habet de actu; actus enim in se claudit potentiam. Albertus magnus in 3. phys.tract.2. cap.10.char.38.col.2.

Infinitum, quod est in additione numerorum, proficiscitur ex infinito, quod est in diuisione continui, quia nihil est causa numeri, nisi diuisio, & si discretio sit ante continuitatem. Albertus magnus in 3.phys.tra. 2.cap.12.c.38.colum.3.

Infinitum in natura est, quod proprium in natura terminum non attingit, & sic non potest esse causa rei alicuius. Alb.mag.de caus.& procef.vniuer.a cau.pri.l.2. trac.3.cap.3.c.220.col.4.

Infinitum virtute est id, cuius virtus influendo, & agendo nunquam finitur; & hoc est, quod de sui natura semper eodem modo se habet, & indeficiens est in emittendo bonitates suas; & hoc non potest esse nisi id, quod per sui naturam est intellectus agens; & idē est infinitum in agere. Alb.mag. de cau.& procef.vniuers.a cau.1.l.2.trac.3.ca.3.c.220.col.4.

Infinita virtus omnis secundum analogiam virtutis infinitæ pendet per id, quod est infinitum primum, quod est virtus omnium virtutum infinitarum, & principium. Alber.mag.de cau.& procef.vniuers.a cau.pri. l.2.trac.3.ca.3.c.220.col.4.

Infinitatis destructio nō fit ex alio, nisi quia diuiditur, quod in omni virtute diuisa patet. Alber.magnus de caus.& procef.vniuers. a caus.pri.lib.secundo, trac.3. cap.9.char.222.col.3.

Infinitum non est primum. Alexā.de ales, in 2.metaph. char.40.colum.1.

Infinitum in quanto vocatur illud, quod capit omnem gradum quanti. In forma vero infinitum, quod capit omnem entis perfectionem. Alexander de ales in 2.metaph.ch.45.colum.2.

Infinitum est passio motus. Alexan.de ales 11.metaph. char.320.colum.1.

Infinito pugnat ratio extremi, quia caret extremo, & sic ei repugnat ratio medij. Alexand. de ales 11.metaphys.tex.323.colum.4.

Infinitum an est, in quo est, & quid sequitur si ponatur.

INfinitum in quanto est. Aristoteles physic. primo ex sum.1.cap.3.te.15.ch.6.

Infiniti ratio quanto vtitur, non substantia, nec quali. Arist.phys. 1.ex su.1.ca.3.tex.15.ch.7.

Infinitum primum apparet in continuo, diffinientibus enim continuum, vti sæpe accidit infinito. Arist.phy. 3.sum.1.cap.3.tex.1.ch.53.

Infinitum esse ex quinque fidem habere possumus; ex tempore, hoc enim infinitum. Et ex ea, quę est in magnitudinibus, diuisione; vtūtur enim, & Mathematici infi-

infinitum. Amplius ex eo quia sic non deficit generatio, & corruptio, si infinitum sit, vnde auferetur id, qđ fit. Amplius ex eo quia finitum semper ad aliquid finitur. quare necesse est nullum esse terminum, si semper terminari sit necesse alterum ad alterum. Aristot. physi.3.cap.2.te.31.ch.62.

Infinitum non contingit esse, vt actu existens, & vt substantia, ac principium. Aristotel.physicorum 3. cap.4. te.37.char.64.

Infinita multa esse idem impossibile est. Aristot.physico. 3.cap.4.te.37.c.64.

Infinitum corpus, nec simlpex, nec compositum esse potest. Ari.phy.3.c.4.te.42.ch.65.

Infinitum corpus, nec vnum ex elemētis esse potest, nec id, quod præter elementa est: quia si vnum esset infinitum, cætera corrupta essent. Aristo.physicor.3.cap. 4.tex.44.char.66.

Infinitum non potest esse simplex corpus præter elementa, quia non datur corpus simplex sensibile præter elementa, omne enim ex quo est, etiam in hoc resoluitur. Ari.phys.3.c.4.te.45.ch.66.

Infinitum actu non est: sed si infinitum non sit simpliciter, multa impossibilia accidunt: temporis erit quoddam principium, & finis; magnitudines non diuidentur in magnitudines, & numerus non erit infinitus. Et si ponitur potentia esse infinitum, nullum absurdū erit. Aristotel phys.3.cap.5.te.8.c.69.

Infinitum est appositione, & est ablatione. Arist. phys.3. cap.5.te.56.char.70.

Infinitum non oportet accipere, vt hoc aliquid, vt hominem, sed vt dies dicitur, & certamen, quibus esse, non vt substantia quædam factum est sed in generatione semper, aut corruptione finitum; sed semper alterum atque alterum. Aristotel. physicorum 3.cap.5.text. 58. char.70.

Infinitum, quod est secundum appositionem, idem quodammodo est, & quod est infinitum secundum diuisionem: nam in eo, quod finitum est secundum appositionem fit e diuerso. quatenus enim diuisum videtur infinitum, eatenus appositum videtur ad determinatum. Ari.phy.3.cap.5.te.59.c.71.

Infinitum potius in partis ratione est quam totius. Aris. phys.3.c.6.te.66.ch.74.

Infinitum primo dicitur de magnitudine, secundo de motu, & per hunc de tempore. Aristot.physicor.3.c. 7.te.70.char.74.

Infinitorum non est primum. Aristot.physicor. 5.cap.3. te.13.char.138.

Infiniti nulla pars est, quæ mensuret. Ari.physicor.6.su. 4.c.3.te.61.ch.165.

Infinitum ex finitis, & æqualibus, & infinitis esse impossibile est. Arist.phys.6.su.4.cap.3.te.51.c.165.

Infinitum pertransire finitum impossibile est. Aris.phys. 6.sum.4.c.3.te.64.c.166.

Infinitorum nihil est primum. Arist.phys.8.sum.2.ca.3. te.34.char.210.

Infinita tempore infinito aliquem pertransire non est absurdum. Ari.phys.8.su.3.c.3.te.68.c.230.

Infinita potentia in magnitudine infinita esse non potest. Ari.phys.8.su.4.c.1.te.78.ch.238.

Infinitum corpus esse, vel non fere est principium contrarietatum omnibus, qui aliquid de tota natura enū ciauerunt, & fuit, & erit vtique. Aristo. 1.de cœlo te. 34.char.254.

Infinitum moueri impossibile est. Aristot. 1.de cęlo tex. 37.char.256.

Infinitum, si moueretur, aut totum, aut pars moueretur in tempore infinito, quod impossibile est. Arist.1. de cœlo te.38.char.251.

Infiniti ad finitum nulla est ratio. Arist.1.de cœlo te.52. char.160. idem 1.de cęlo te.63.c.263.

Infinitum non contingit moueri, quia si mouetur, aut secundum naturam mouetur, aut violentia. Et si violentia, ipsi quoque inest, & quod secundum naturam. quare, & locus alius proprius in quem feratur, quod impossibile est. Aris.1.de cęl.tex.62.char.262.

Infinitum a finito aliquid pati impossibile est. Arist.1.de cęlo tex.63.chart.263.

Infinitum nullo in tempore mouere potest finitū. Aris. 1.de cęlo text.65.char.263.

Infinitum ab infinito non contingit aliquid pati. Arist. 1.de cęlo tex.66.char.264.

Infinitum corpus mouere corpus infinitum in tempore finito, impossibile est. Aristoteles primo de cęlo text. 64.chart.264.

Infinitū, & si sit similare circulo, moueri nequit; quia infinitum non habet medium, circuli vero est medium. Arist. 1.de cęl.tex.70,char.264.

Infinitum nec super recta ferri possibile est, quia oportebit esse alterum totum locum infinitum, in quem ferretur secundum naturā, & alium tantum, in quē præter naturam. Aris.1.de cęl.tex.70.ch.264.

Infinitum aut se ipsum mouet, & sic esset animatum, quod impossibile est: aut ab alio mouetur, & sic duo erunt infinita, & mouens, & quod mouetur. Arist.1. de cęl.tex.72.chart.265.

Infinitum nullum actu est, potentia esse potest ad diuisionem. Aristoteles pri.de gen.& cor.sum.2.ca.3. tex.16.chart.390.

Infinitas quod habet diuisiones, non oportet esse paruum, aut paucum: nam omne continuum paruū dicimus, & in quo conuenit paucum etiam, nec ob id carere affirmamus infinitis diuisionibus. Arist.de lin. insec.chart.935.

Infiniti processus in genere nullo causarum datur. Aris. 2.metaphysic.cap.2.tex.5.char.35.

Infinitas non est, vbi est reflexio generatorum, quia generatio vnius est corruptio alterius. Aris.2.metaphy. cap.2.tex.7.chart.36.

Infinitum qui ponit in causa finita, tollit actionem, quia nemo conabitur aliquid facere cum ad terminū peruenire non possit. Aristoteles 2.metaphysicorum ca. 2.text.8.chart.37.

Infinitū non est in causa finali, quia vel dāt causa finalis, & sic non est infinitum, vel si dat, [illegible] non est causa finalis. Arist.2.metaphy.cap.2.[illegible]8.ch.37.

Infinitum ponentes in causa finali intellectum operatiuum tollunt, quia quod intellectum habet, semper alicuius causa agit, hoc enim est terminus, Aristot.2. metaphysic.cap.2.tex.9.chart.37.

Infinitum si poneretur in formali causa, nulla esset scientia, quia non potest peruenire ad indiuidua, & quia infinitum cognosci nequit. Aristoteles 2.metaphysi. cap.2.text. 11.chart.37.

Infinitum actu dari impossibile est, quia si daretur, multa actu infinita essent, quod impossibile est. Arist.11. metaphysic.sum.4.cap.2.char.235.

Infinitum quantum esse necesse est, & si sic, non debet poni principium, nec elementum, sed potius subiectum. Arist. 11.metaphy. sum.4.cap.2.ch.235.

Infinitum actu in sensibilibus non est dare, quia corpora superficiebus terminata sunt, ideo nec infinitum corpus sensibile, nec Mathematicum dare possumus. Arist.11.metaphy.su.4.cap.2.char.235.

Infinitum corpus non est dare, si cōstat ex partibus dissimilibus, quia & loca dissimilia erunt, & corpus nō vnum erit nisi tactu. Et hæc, vel finita erunt, vel infinita specie. Si finita, non erit corpus infinitum, quia ex finitis numero non potest fieri infinitum. Si infinita, non, quia plura infinita simul erunt, vel alia erunt finita, alia infinita, nec sic, quia infinitum illud corrūperet finitum. Aris. 11.metaphy. ex su.4.cap.2.c.236.

Iinitum

Infinitum corpus dare naturaliter impossibile est, si est dare graue,& leue,sursum,& deorsum. Arist.11.me taph.ex sum.4.cap.2.c.236.
Infinitum actu esse nequit, quia omne sensibile corpus est in loco;loci autem differentiæ sunt sex.& quod in loco est, alicubi est. Hoc autem terminatum est vbique. Arist.11.metaph.ex su.4.cap.2.c.257.
Infinitum potentia secundum prius, & posterius inuenitur primo,in magnitudine, & per ipsam in motu est,& per motum in tempore. Arist.11.metaphy.ex su.4.cap.2. charta 237.
Infinita actu non sunt;sed eo,quod corrumpuntur hęc, & fiunt alia. Alex.& Eurt.in 2.post.c.90.col.1.
Infinitū non potest,nec quiescere, nec moueri ad vnum locum:moueri nequit,quia singuli ęque proprie accō modateque sunt:nec quiescere, quia nullus est maxime peculiaris, & proprius. The.in 3.phyti.text.48. charta 31. colum.1.
Infinita actu discreta non sunt.Simplicius tertio phys. char.140. colum.1.
Infinitum inest discreto ex continuo, & non continuo ex discrero. Simp.in 3.physi.c.140.col.1.
Infinitum si principium habet, quomodocūque accipia tur principium,finem quoque habebit. Simp.in ter tio phy.tex.30.c.164.col.2.
Infinitas velut in motu,tempore, & numero ea mensu rante,non manet,sed semper fit. Simp.in 3.phy.tex. 68.c.181. colum.2.
Infinita secundum quantitatem in tempore finito per curri nequeunt,sed his,quæ secūdum diuisionem infi nita sunt,vti possumus.Simp.in 4.phys.c.290.col.2.
Infinitum actu esse non potest in rerum natura, sed so lum potestate,& partium successione. Ioā.gramm.in 1.physic.ch.2.col.2.
Infinitum quantitati inest per se, quia in infiniti diffini tione sumitur quantitas.Ioan.gramm.in 1.phys.tex. 13.ch.7.colum.2.
Infinitum primo continuæ quantitati inest,& per illam quantitati discretæ.Io.grā.in 3.phy.c.52. colum.3.
Infinitum primo est in magnitudine,& per magnitudi nem motui,& per motum tempori.Ioannes gramm. in tertio phys.c.72.col.4.
Infinita multiplicari per infinita est contra rationem. Auer.in phys.prim. tex.38.c.38.col.1.
Infinita duo esse non possunt, quia alietas exigit finita tem,quia exigit discretionem,& discreta, vt discreta, finita sunt.Auer.in phy.3.tex.30.c.46.columna 3.
Infinitum in duo æqualia non est possibile diuidere, quia pars esset æqualis toto. Auerroes in phy.tertio tex.51.char.51. col.3.
Infinitum accidit materiæ, vt materia est. Auerroes in phy.3. tex.65.c.45.col.3.
Infinitum impossibile est cōponi ex finitis æqualibus, aut inęqualibus.Auer.physic.6.tex.61.c.131.col.3.
Infinitum impossibile est mensurari a sua parte. Auer. phy.6.tex.61.c.131.col.3.
Infinitum omnino immobile est. Auerroes phy.6.tex. 62.c.132. columna 1.
Infinitum nunquam definit,nec pertransitur. Auerroes 8.phy.tex.68.c.186.col.4.
Infinitas medietates pertransire in potentia in tempo re finito in actu est necessarium. Auerroes 8.physic. tex.68.c.187.col.1.
Infinitas intensionis in substantijs separatis, ita vt non sit proportio inter potētiam motoris,& moti,impos sibilis est in ipsis,vt sunt formæ. Auerroes 2.de cęlo. tex.39.c.58.columna 1.
Infinitum quod est in numero, proficiscitur ab infinito, quod est in continuo.Alb.mag. in tertio phy. trac.1. cap.1.c.20.col.1.
Infinitū non potest pertransire infinitū:quia si pertransit,transit finem primi infiniti. si habet finem non est infinitum,sed finitum. Alber.mag.in 3.phys.tract.2. cap.5.c.36.colum.3.
Infinita, & si solum in potentia sunt, primum actu scit infinita,nō actu,qui infinita faciat in effectu, sed actu intelligentis, qui sui nihil habet in potentia, sed omne quod in ipso est, est actus purus,& simplex.Alber. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.l.trac.1.ca.3. char.191.colum.3.
Infinitum nullum mensuratur a finito.D.Th.in 6.phys. tex.60.l.9.c.90.col.3.
Infinita duo esse secundum vtranque extremitatem im possibile est. Diuus Thomas in tertio de cęlo. l.10. tex.52.ch.65.colum.3.
Infiniti omnes partes sunt mediæ. Diuus Thom.2.me taphys.l.2.tex.7.c.107.
Infinitum digidi nequit secundum aliquam proportio nem.D.Tho.11.metaph.l.10. c.808.
Infinita eidem accidunt ad minus secundum relationes ad infinita antecedentia,& consequentia. D.Tho.4. metaph.l.7.tex.12.c.214.
Infinitum si datur,dantur omnia media, quia aufertur primum.Alex.de ales in 2.metaph.c.40. col.3.
Infinitum,& finitum,secundum Naturales,sunt passiones corporis quanti. Alexander de ales 11. metaph. char.321. colum.1.

Infinitum an cadat sub scientia,& in quo libro perfectius de eo tractetur.

INfinitum, vt infinitum non cadit sub scientia. Arist. poster.lib.1.cap.20.tex.39.ch.342.
Infinitum, vt infinitum secundum multitudinem, aut magnitudinem, aut formam ignotum est; ergo si esset principiū,impossibile esset, ea, quę ex ipso essent, cognoscere.Aristot.physic.prim.ex sum.5.ex parte 2. cap.1.tex.34.char.12.
Infinitum,vt infinitum,ignotum est; formam enim non habet materia,Arist.phys.3.ca.6.tex.65.ch.73.
Infiniti disputatio perfectior est in libro de cęlo. Auerr. in phys.3.tex.49.ch.50.col.4.
Infinitum quod est,non est determinatum. Auerr.*in 6.* metaph.sum.2.tex.com.4.ch.70.
Infinitum non largitur scientiam.Auerr.in 7.metaphy. tex.co.43.char.92.
Infinitorum nulla est cognitio: animo enim comprehen di nequeunt.Boet.in præd.c.113.
Infiniti tractatio in tertio physicorum differt a tracta tione infiniti in libro de cęlo; quia in physicis agitur de infinito, quod non insit corpori naturali in commuui; hic autem, quod non ineat corpori mobili se cundum locum.Albertus magnus in 1.de cęlo. tra.2. cap.3.ch.10. colum.1.
Infinitum formale penitus est ignotum; infinitum autem quantitatiuum, non. Diuus Thom.in 2.metaphys.l.4.tex.12.char.123.

Infinitum, ut pertinet ad propositiones.

INfinito prædicato nihil est contrarium,vt species non sit,sed priuatio.Ammo.in lib.de interp. c.150.
Infinitæ sunt res: & voces,quæ illas significant,infinitæ sunt.Boet.in prædic. c.113.
Infinitum nomen esse, non homo, Aristoteles primus inuenit.Boet.in lib.de interpr.c.222.
Infinitæ propositiones ex se verum a falso non diuidūt. Boet.in lib.de interpr.ch.345.
Infinitæ propositiones in nulla alia re a finitis differūt, nisi quia indefinitæ sine determinatione, definitæ cū determinatione proferuntur. Boetius in libro de interpret.char.466.

Infinitum

Infinitum in discursu syllogistico comprehenditur sub particulari,sed in problematibus diuersam habet determinationem,nam differt a particulari: quia particulare est determinatum secundum esse,& rationem, & signum; infinitum autem determinatum est in parte secundum rem, non tamen secundum rationem, quæ signo demonstratur. Albertus magnus in top. char.242.columna 4.

Infinitum, ut in numero conuenit, & ut sumitur pro uiribus.

INfinitus non potest esse numerus,nec separatus, quia omnis numerus numerabilis est, vel habens numerū. Arist.11.metaph.su.4.cap.2.char.235.
Infinitum secundum additionem non est pertransire in tempore finito. Aristoteles secundo metaph. cap.2. tex.13.charta 38.
Infinita vis fortior est finita. Themist. in tertio physic. tex.42.ch.30.col.3.
Infinitum in vigore,cuius causa est corpus,vt corpus,im possibile est esse in corporib. siue cęlestibus,siue alijs. Auer.de sub.orb.cap.3.c.5.col.4.
Infinitatis in motu alia causa non est, nisi motorem eodem modo se habere ipsi mobili in mouendo, & mobile semper eodem modo se habere in moueri. Alb. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.prim. l.2.tra.3. cap.2.c.220.colum.3.
Infinitum, quod est in additione numeri, proficiscitur ex diuisione continui. Diuus Thom.in 3.physi.l.1. tex.2.char.41. colum.3.

Infinitum in tempore.

INfinitum,quod est in magnitudinibus, differt ab infinito,quod est in tempore.Aristoteles physic.3.cap. quinto,tex. 58.char.71.
Infinita quantitate tangere non contingit in tempore finito: secundum diuisionem vero infinita tangere contingit.Arist.phy.6.su.1.ca.3.tex.19.c.251.
Infinitum in tempore finito non transit infinitum.Aris. phys.6.sum.4.ca.3.tex.65.c.167.
Infinitum in tempore necessario est in corporibus cęlestibus ex diuersitate motoris, & moti in eis a corporibus generabilibus,& corruptibilibus: quia eorum virtutes motiuæ sunt materiales, & corporales, quæ mouentur ab eis, vt composita ex materia,& forma. Auer.de subst.orb.cap.3.ch.5.col.4.

Infiniti Platonicorum opinio.

INfinitum principium esse per se, & substantiam posuerunt Pythagorici, & Plato; at Pythagorici in sensibilibus (neque enim abstractum faciunt numerum, esseque quod extra cęlum est,infinitum) Plato autem extra cęlum nullum esse corpus, neque ideas eo quod nusquam sunt ipsæ,tamen infinitum, & in sensibilibus, & in illis esse posuit.Aristot.physicor.3.sum.3. cap.1.tex.25.char.60.
Infinitum secundum Platonicos erat principium, ita vt in nullo natura infiniti recepta erat. Alexand.de ales 11.metaph.c.321.col.1.
Infirmum corpus alimentum expeditius capere potest forbitionibus;sunt enim mitiores,leniores,& colliquabiliores. Arist.probl.sec.1.num.32.c.348.
Infirmus cum sanatur perse,cor in eo alterat membrum ægrotans ad sanitatem.Auerroes quarto de cęlo,tex. 23.char. 116.col.3.
Infirmitates longę humores incinerant, & corpus ad terrestreitatem inducunt. Albertus magnus de ani.l. 3. trac.2.cap.4.c.42.col.3.
Inflammabilia sunt, quæ flammam præbere possunt, quæ non possunt,non sunt inflammabilia. Arist.meteor.4.su.3.ca. 2. tex. 47.c.583.
Inflammabilia sunt quæcunque non humida existentia exhalabilia sunt; pix autem, oleum, & cera magis cum alijs, quam per se, maxime autem quæ fumum emittunt. Aristoteles meteor.quarto. sum.3.cap.2. tex.47.char.583.
Inflammabilia sunt exhalabilia, quæcunque non liquabilia sunt,quia sunt magis terrę.Arist.meteor.4.su.3. cap.2.tex.47.char.583.
Inflammationes easdem, alij frigefaciendo sanant; alij calefaciēdo concoquunt, quia illis per refrigerationē, his per externum calorem,caloris sui copiam colligere placet.Arist.probl.sec.1.nu.45. c.346.
Inflammationes cur farina hordeacea extinguere potest, cum frigidum omne cogendi, ac densandi, non digerendi vim obtinet? Dicendum non vi refrigerandi,sed tergendi, ac discutiendi id posse, vt & non nulla alia secundaria virtute efficiunt, vt apium, & si calidum est,febrem minuit,non vt calidum, sed vt discutere,& detergere materias potest. Alex.aphro.problem.1.nu.53.char.682.
Inflatus est ille, qui cum sit indignus, dignum se magnis putat, non tamen omnis est inflatus, qui maioribus, quam sit,dignum se censet. Aristoteles quarto ethic. nicom.cap.3.ch.90.
Inflati stolidi sunt, seque ipsos ignorant, & prosperas fortunas prædicant, vestituque ornantur, quasi ab ipso honorem sint consecuturi. Aristot.4.ethic.nicom. cap.3.char.96.
Influere est fluxum talem alicui innectere receptibili, quod quatuor coniungit modis. Primo, secundum rationem formę fluentis, quam habet in primo fluxus principio, vt primum principium,quod est intellectus vniuersaliter agens, influit in intelligentiam, siue ad intelligentiæ constitutionem, siue ad ipsius iam constitutæ maiorem illuminationem. Secundo modo, secundum vmbram luminis fluentis ex hoc, quod scilicet distat ex limpiditate, & sinceritate primi fontis;vt fluit ad animæ constitutionem, quæ propter dependentiam ad corpus necesse est, quod primę limpiditatis,& sinceritatis patiatur adumbrationem. Tertio modo,propter primi luminis causam,quod cadit a ratione luminis intelligentiæ, & corporale efficitur,& sic fluit in materiam susceptibilem corporeitatis. Quarto modo,cum fluit in permistum tenebris, vt cum fluit in materiam contrarietati, & varietati subiectam,quæ contraria sunt limpiditati,& sinceritati, & sinceritati primi luminis. Alb.mag. de caus. proces. vniuers.a pri. cau. li.1. trac.4. cap.1. ch. 295. columna prima.
Influxus cuicunque influat, secundum ipsum influxum simplicius, & nobilius est, & verius in fluente,quam in seipso.Simplicius,quia in ipso fluente simplicē hēt fluxum. Nobilius, quia alię venere in permistum. Verius, quia quanto impermistius est, tanto accedit ad veram nominis rationem.Alb.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.lib.1.trac.4.cap.2.c.195.col.1.
Influxus ideo sic vocatur,quia omne,quod influit,se totum influit,& se totum secundum formam, & virtutem.Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a pri.cau.l.2. trac.1.cap.3.c.200.col.2.
In foribus quis deliquit?Aristoteles 2.metapy.sum.pri. cap.1.tex.1.c.34.
Informatiuam virtutem appellauit Galenus creatorem, & fuit ei dubium an sit Deus. Auer. ex destruc.destruc. disp.c.26. colum.2.
Infortunatum esse est, cum parum abest, quod quis in magnū malum incurrerit. Aristoteles physi.ex su.3. cap.2.tex.56.c.43.

Infortu-

Infortunate egit, cum in se causæ principiũ non habuerit, sed extrinsecus est causæ principiũ. Arist.5.ethic. nicom.cap.8.char.128.

Infortunatus est, qui iniusti quidem aliquid cõmiserit, sed non consulto, & in quem, & cui, & cuius causa nõ valebat. Arist.mag.mor.1.cap.31. ch.310.

Infortunia sunt, quæ præter rationem, & sine malitia fiunt. Arist.rhetor.1.c.58.

Infrigidatio fit, vel propter calidi repercussionem interius propter frigus, vel propter extinctionem calidi naturalis: quæ fit, vel propter longitudinem temporis, vt in senibus, vel propter superabundantiã extranei calidi, vt in æstuatis a Sole, vel igne, vel attenuatis ex labore intemperato. Petrus de Aluer. de iuuen. & sen.vit. & mor. & respir.l.5.c.65.col.2.

Ingenerabile multis dicitur modis: vno quidem modo, si fit aliquid, quod non erat prius sine generatione, & mutatione: vno vero si quid, quod potest fieri, aut factum esse, non est: vno autem si quid impossibile est factum esse, vel quandoque fit, quandoque nõ. Arist. 1.de cęl.tex.111.c.280.

Ingenerabile, & incorruptibile, quod est, atque ens, sempiternum esse necesse est. Aristoteles primo de cęlo, tex.123.char.285.

Ingenerabile proprie dicitur, quod est nunc, & prius non erat verum dicere non esse. Aristot. 1.de cœlo, tex.123.char.285.

Ingenerabile omne si est incorruptibile, & incorruptibile est ingenerabile, necesse est, & sempiternum vtrunque sequi, & si quid ingenerabile sempiternum, & si quid incorruptibile sempiternum. Aristot.1.de cęlo, text.123.char.285.

Ingenerabile cadere aliquo tempore sub corruprione impossibile est. Arist.1.de cęl.tex.138.ch.289.

Ingenerabile aliquid semper esse, & semper corruptibile, si est, tunc contraria erunt actu necessario. Arist.1. de cęlo, tex.138.ch.289.

In generabilibus rebus cum inuenitur posterius, inuenitur prius; & si inuenitur prius, non est necesse, vt inueniatur posterius. Aristoteles secundo de cęlo, tex.21. char.51.colum.3.

Ingeniosi signa. Caro humidior, & mollior, non boni habitus, nec valde pinguis: quæ circa humeros, & collũ macriora, & quæ circa faciem; & colligata quæ sunt circa humeros, & inferiora laxata. bene soluta, quæ sunt circa costas; & secundum dorsum non carnosus: corpus album mixto rubore, & purum, cuius cutis tenuis; pili non valde duri, nec valde nigri; oculus charopus, humidus. Arist.physiog.ca.6. c.340.

Ingenij boni qui sunt, promptiores ad verum iudicandum sunt. Alexander aphrod.in octauo topicor.capit.4.char.101.colum.1.

Ingenij mobilis est opponentibus personis simpliciter credere. Ioannes grammaticus in primo poster. capit.pri.char.2.colum.2.

Ingenij boni est posse ex ingenio eligere verum in quolibet, & fugere falsum. Albertus magnus in topic. char.275.columna 1.

Ingenitum est, quod contrariorum non est capax. Simplicius in primo physic.tex.47.c.463.col.2.

Ingenuus dicitur, qui habet inclinationem secundum virtutem profectam a parentibus, & illi ab alijs secundum quandam antiquitatem. D.Thom.3.politicor. lec.11,char.43. col.4.

Inguen per offensionem digiti pedis intumescit, quia natura subuenire cuilibet parti dolenti solet; & cum materia, quæ esculenta cognata, & benignior est, sanguine pro vehiculo vtatur, cum in digitos pedis descendit, venas inguinis amplissimas implet; & perinde adenes, quæ corpuscula rotunda sunt posita inter sanguinis cõceptacula, & sic per immodicam sanguinis rarefactionem, inflammatio, & tumor excitãtur. Alexan.aphrod.proble.1.nu.107.c.705.

Inguen cur intumescit, si pes offendatur? quia vis animalis per neruos vsque ad infimas partes se porrigit, & ita cum pes oblæsus sit, crus totum perreptat, sed nil agit, quoniam locum non inuenitur aptum. Post vero vbi in inguen decubuit nacta iam sedem aptiorem subsistit, aggressaque adenem, vitiat eius habitum, & excitat naturæ contrarium in tumorem. Alexander aphrodis.problemat. secundo, nu.22.ch.729.

Inguina sunt membrum illud, quod ab vmbilico ad vtrumque latus distenditur. Albertus magnus de animalib.lib.primo, tract. secundo, capit.24. charta 20. columna quarta.

Inhorrescere magis solemus, cum alius modo quodam nos tangit, quam cum nos ipsi tangimus, quia tangendi sedes rem plenius externam, quam suam sentit. Quod enim natiuum, & insitum est, id sensum effugit, & quod clanculum fit, terribilius occurrit: motus autem refrigeratio quædam est, & vnumquodque ab alio affici magis aptum natura est. Arist. problem.sec.35.nu.1.c.652.

Inhorrescere cur eisdem in rebus omnes non solent? quoniam vt eisdem non omnes delectamur, & eisdem non angimur omnes, ita nec eisdem horrescimus, quia quædam refrigeratio æqua omnibus ratione inuehitur, sed alij tamen, cum vestis rumpitur, inhorrescunt: alij, cum serra, vel acuitur, vel trahitur: alij, cum pumex secatur: alij, cum lapillus mola frangitur. Aristoteles problematum, sectio.35. nu. tertio, charta 653.

In horrescimus cur sępe cibo ingesto? quia cibus frigidiusculus admissus vincit principio magis naturalem colorem, quam vincitur. Aristoteles problem. sect. 35.num.9.char.654.

Inhorrescere cur consueuimus vbi eminximus, aut oscitati sumus? quoniam aliquid spiritus calidi excurrit, cuius detractione corpus refrigerari congruum est. Alex.aphro.probl.2.nu.113.c.772.

Inimicis ne via quidem communis esse debet. Arist. polit.4.cap.11.c.624.

Inimicitiam cõcitat ira, incommodatio, calumnia. *Arist.* rhetor.2. charta 79.

Iniquum, & plus non idem, sed alterum, vt pars ad totum; plus enim omne iniquum, at iniquum omne nõ est plus, & iniuria, & iniustitia non eadem, sed diuersa ab his; atque hæc vt partes, illa, vt tota. Totius.n. iniustitiæ est pars hæc iniustitia, & iustitia iustitiæ similiter. Aristoteles quinto ethicor.nicomac.cap.secundo. char.113.

Initium latius patet, quam elementum, quia omne initium est elementum, non autem omne elementum est initium. Alex.aphro.in 11.metaph. vel secundum lat.12.co.12.c.288.col.2.

Initium in omnibus rebus a simplicioribus sumendum est. Ammon.in Por.c.4.col.5.

Iniuria maior cur pecuniæ existimatur, quam honoris cum maior offensa sit, quæ in maius bonum accepta sit, & honor sit maius bonum? quia multitudinẽ pecuniæ honori anteponunt, omnibusque communes maxime habentur, honor vero paucis, raroque vsu contingit. Arist.probl.sec.29.nu.1.c.607.

Iniuriam accipere melius est, quã inferre, & hoc iustior eligeret. Arist.rhetor.1.c.32.

Iniuria afficere totum spontaneum est. Arist.5.ethicor. nicom.cap.8.ch.130.

Iniuria afficere est sponte lædere, & esse scientem, quẽ, & quod, & quomodo præter voluntatem eius, qui lędit dicitur. Arist.5.ethic.nicom.ca.8.c.130.

Iniuria sponte nemo afficitur. Aristot.quinto ethicor. nicom.cap.8.ch.130.

Iniuriam

Iniuriam sibi ipsi nemo facere potest. Arist.5.ethicor.ad Nicom.c.11.c.136.

Iniuria affici, & afficere malum est; nam alterum est minus, alterũ amplius habere, quam medio cre sit, prius tamen est iniuria afficere. Aristot.5.ethicor. ad Nico. cap.vndecimo char.137.

Iniuria affici per se minus est malum. Aristoteles quinto ethicorum ad Nicomachum capite vndecimo charta 137.

Iniuria nemo vult affici. Aristot.magn.moral. prim.cap. 31.char.312.

Iniuriam facere est nocere sua sponte contra legem. Ari. rhetorico.prim.ch.43.

Iniuriam faciunt, qui rem agi posse existimant, & a se posse, & si egerint, fore, vt lateant, aut si nõ latuerint, vt pœnas non dent: aut si dent, mulctam minorem cõpendio ipsi subeant, aut ijs, quos charos habent. Arist. rhetoricor.1.char.51.

Iniuriam impune facere posse existimant, qui in dicendo, & qui in agendo valent, & qui sunt in multis iudiciis exercitati, & si multos amicos habent, & si diuites sint, si adsint amici, vel ministri, aut socii: quia per hos possunt agere, & latere, & pœnas non dare, & si amici sint his, qui iniuriam acceperunt, aut iudicibus Aristo.rheto.1.ch.52.

Iniuriam cum fecerit aliquis, latere potest, si imbecillus de verberibus, pauper, & turpis de adulterio, & quæ nimis in aperto sunt, ac in oculis, & quæ tota, & talia sunt, quę nemo prorsus opinetur. Et quibus nemo est inimicus, aut multi, & quibus occultatio, aut modus aut locus, aut alienatio prompta est. Et quibus si non latuerint, aut iudicii depulsio adest, aut in longinquũ tempus dilatio, aut iudicii corruptio. Et quibus si multentur, solutionis depulsio adest, aut in longinquum tempus dilatio, aut propter inopiã nihil habeat, quod amittat. Et quibus compendia suppetunt aperta, aut magna, aut propinqua, damna vero, aut parua, aut obscura, aut remota. Arist.rhetor.prim.ch.52.

Iniuriam faciunt, quibus non est proposita pœna ęqualis vtilitati, & quibus iniuriæ lucra sunt, damna vero probra solummodo, & quibus iniuriæ in laudem aliquam, mulctę vero in pecunias, vel exilium. Aristotel. rhetor.1.char.53.

Iniuriam faciunt, qui sæpe aut latuerunt, aut pœnas non dederunt. Et quibus protinus adsit voluptas, molestia vero posterius. Et quibus contingit, vt videantur fortuna, aut necessitate, aut natura, aut consuetudine, egisse. Et omnino per errorem. Et quibus æquitatis obtinendæ facultas adsit. Et qui iudigentes. Et qui bonę admodum existimationis sunt; & qui admodum malæ. Ari.rhet.1.ch.53.

Iniuriam faciunt homines eis, & eas res possidentibus, quarum ipsi sunt indigentes, aut ad necessarios vsus, aut ad exuperantiam, aut ad voluptatis fructum. Et eis, qui sunt procul, & iis, qui sunt prope: horũ enim natura est comprehensio; illorum autem sera vltio. Et eis, qui non cauent, & creduli sunt. Aristoteles rhet.1.char.53.

Iniuriam faciunt homines ignauiæ deditis, & verecundis, & iis, qui a multis iniuriam acceperunt, nec ius prosecuti sunt. Ari.rhet.1.ch.54.

Iniuriam faciunt homines iniurii iis, quibus nunquã, & iis, quibus sæpe. Et eis, quibus calumnia oblata est. Et iis, quibus afferri facile potest. Et eis, aduersus quos prætextum habent, vt prauos, & amicos. Et de amicis, & inimicis; his enim facile est, iis iucundum. Et iis, qui ab amicis inopes sunt. Et qui in dicendo, vel agendo nimium valent, & quibus non expedit, aut iudicio, aut solutione expectanda tempus consumere. Et iis, qui multas iniurias fecerunt, aut tales, quales patiuntur. Et illis, qui aut male meriti sunt, aut nolunt, aut noluerunt, aut meruturi sunt. Aristoteles rhet.1.char.54.

Iniuriam faciunt homines iis, quibus gratificabuntur, aut amicis, aut eis, quos admirantur, aut quos perdite amant, aut dominis, aut omnino quibus ipsi viuũt, & a quibus obtinere, quod æquum est, possunt. Et quibus crimen obtulerunt, & a quibus seiuncti sunt; & his quos læsuri alii sunt; & quos, si iniuria affecerint, multas res iustas facere possunt; & eas, quas omnes, vel plerique facere solent. Et quæ ad occultandũ facilia sunt, vt sunt ea, quæ, aut facile consumũtur, aut commutantur, aut figuris, aut coloribus, aut temperamentis, aut quæ multis in locis abdere promptum est, vt quæ facile portantur, & in angustis locis abdũtur, & quæ narrare pudet eos, qui iniuriam passi sunt & in quibus videtur litigiosus ille, qui in iudicio prosequitur, & quibus proposita venia est. Aristoteles prim.rhet.char.55.

Iniurias duobus modis, ac iustas actiones fieri contingit, aut ad vnum certum, aut ad rempublicam. Aristo. rhet.1.char.56.

Iniuria affici, est ab iis, qui sua sponte agunt, iniusta pati. Aristo. rhet.1.char.56.

Iniuriæ sunt, quæ non præter rationem, & malitiã fiunt Aristo.rheto.1.char.58.

Iniuriæ maiores sunt, quę a maiore iniustitia prodeunt; itaque minimę etiam sunt maximę. Et cuius non est par pœna, sed omnis inferior. Et cuius non est medicina, & de qua non potest pœnas repetere is, qui est passus. Et si quis iniuria affectus seipsum grauiter mulctauit, & quam solus fecit, aut primus, aut cum paucis. Aristo.rhet.1.ch.59.

Iniurię maiores sunt, si sæpe in idem deliquit, & propter quas quæsita sunt, quæ prohibeant, & qnæ puniant, & magis ferina maior, & quæ de industria magis, & quam qui audiunt, metuunt potius, quam miserentur, & si ei, a quo beneficium accepit, & quod est contra non scripta iusta. Ari.rhet.1.c.60.

Iniuriæ quo magis erga amicos fiunt, eo magis incremẽtum accipiunt. Ari.ethic.ad Nic.c.9.ch.203.

Iniuria nihil aliud est, quam transgressio iuris. Ale.aphr. in 2.de ani.c.42.ch.52.col.3.

Iniusti, & mali homines ob id efficiuntur, quia vnusquisque prauus quid agendum, & a quibus abstinendum sit, ignorat. Aristoteles 3.ethicorum ad Nicomachum cap.prim.char.51.

Iniustum nolle esse, qui iniusta agit, stupidi hominis est. Arist.3.ethic.ad Nicom.c.5.c.62.

Iniustus, vel malus nullus est, quia inuolũtarium faciat. D.Thom.3.ethic.lc.3.c.37.col.1.

Innouatio est motus, & motus necessario, & est in moto, vel ponatur in tempore, vel in instanti. Auerro.ex dest.destr.disp.1.ch.13.col.2.

Innouationes fiunt natura, voluntate, & casu; voluntate res artificiales, natura naturales. Auer.ex destr.destru. disp.12.char.48.col.4.

Innouationes non reperiuntur, nisi in corpore, ideo negantur a prima causa. Auerro.ex destr.destr.disp.13. char.50.colum.4.

Inopinabilia definita sunt, quæ repugnant alicuius viri existimati opinioni. Alexand.aphrod.in 8.top.cap.3. char.95.colum.1.

Inordinatio nil aliud est, quam quod præter naturam. Aristo.3.de cœlo te.23.ch.339.

In propositio dicitur dignius de respectu contenti ad continens, & recepti ad recipiens, & habere dignius dicitur de respectu continentis ad contentum, & possidentis ad possessum. Auerr.in quinto metaphysicor. e.commen.28.ch.64.

In numero esse, est esse quendam numerum rei, & mensurari esse ipsius numero, in quo est; sic etiam in

tempore eſſe. Ariſtoteles phyſicorum 4. capit. 6. text. 118. chart. 115.

In potentia eſſe duobus modis poteſt eſſe, vel in potentia obiectiua, vel in potentia ſubiectiua. Alexander de ales in 7. meta. c. 188. q. 7. col. 3.

In potentia duobus modis ſumi poteſt, priuatione, & ſic nihil poſitiuum ponit, & contrarie, & ſic ſignificat aliquod poſitiuũ, ſcilicet principiũ facile patiendi. Thomas de Vio. in prædicament. charta 69. columna prima.

Inſaniam cur tam vinum, quam aqua faciat, ſi inopportune febrientibus datur, cum aqua frigida, vinum calidum ſit? quia vinum efferens ſe ad partem ſuperiorem, vna cum febre deurit; aqua vero, quoniam obtrudit foramina, & iter claudit, quo putris materia exhalare poſſit, putredinem, & febres auget, & ſic mens de ſuo ſtatu mouetur, & ſæpe febri pro alimento eſt, vt fabriferrarij carbones aqua conſpergunt, vt magis ardeant. Alexander aphrod. problematum prim. nume. 96. charta 701.

Inſani ex ardua febri, cur dum inſaniunt, robuſtiſſimi ſunt, ſoluti inſania admodum debilitantur? quoniam ſiccitas per cerebrum, & neruos agitur, immodica enim robur neruis ex ſiccitate acquiritur; ſedata autẽ inſania, cum nerui molliores, & laxiores redduntur, laſſitudinem ſentiunt. Alexander aphrod. problemat. 2. nume. 82. char. 763.

Inſania complures præpediti ſuas deuorant carnes, nec quicquam ſentiunt. Michael. epheſ. de ſomn. & vigil. chart. 12. colum. 1.

Inſcitia nihil aliud eſt, quam inopia iudicii. Ariſto. mor. eudem. 1. cap. 3. ch. 374.

Inſecta appellantur omnia ea, quorum corpus inciſuris præcingitur, aut parte tantum ſupina, aut etiam prona. Ariſtoteles de hiſtoria animalium 1. c. 1. c. 6.

Inſecta ſunt, quæ inciſuras partes ſui, vel ſupina, vel prona, vel etiam utraque habent, nec oſſeum quicquam diſcretum, aut carneum, ſed quiddam inter hæc ipſa medium continent: quippe quę corpore pariter intus, & foris duro conſtant. Sunt alia impennata, vt iuli, centipedę; alia pennata, vt apes, & veſpæ, ſcarabei; alia vtroque modo, vt formicę: alię enim pẽnatę ſunt, aliæ in pennes. Ari. de hiſt. anim. 4. c. 107.

Inſecta pluribus ſpeciebus continentur, quarum nonnullis quamuis cognatis nomen nullum inditum eſt, vt api, crabroni, veſpæ, cæteriſque generis eiuſdem: alijs pennæ vagina incluſæ continentur, vt gallerucæ, fulloni, pilulario, & cęteris huius generis: omnes tres partes habere conſtat, caput, alueum, & quod inter hæc ſitum eſt: quale in cæteris pectus, dorſumque habetur. Ari. de hiſt. ani. 4. c. 7. c. 127.

Inſecta diuulſa etiã viuere poſſunt omnia, exceptis his, quæ vel admodum frigeant, vel præ ſua exiguitate, quamprimum refrigerantur, Veſpis enim pectus cũ capite, vel aluus viuit, at ſine eo caput auulſum non amplius viuere poteſt. Ea diutius diuulſa viuunt, quibus corpus longum, pedeſque multi ſunt, & pars, quę abſciſſa eſt, in vtrumque ſe mouet extremum. Ariſto. de hiſt. anim. 4. c. 7. char. 127.

Inſecta oculos manifeſte habent, cętera ſenſoria non patent, præter quam lingua in nonnullis, quæ omnibus teſta intectis data eſt, qua & guſtant, & cibum attrahunt. hæc alijs mollis, & infirma eſt, & alijs dura, & valida, vt purpuris, tabanis, aſilis, atque aliis plurimis. Ari. de hiſt. anim. 4. c. 7. ch. 127.

Inſecta omnia, quibus non in aluo aculeus eſt, linguam duram, vt arma gerunt, nec dentes habent, quibus iũctum id eſt, exceptis quibuſdam paucis: muſcæ enim eo ipſo pertingentes cruorem mouent, & culices acrius pungunt. Ariſtoteles de hiſtor. animalium quarto, cap. 7. char. 127.

Inſectorum pleraque habent oculos, vel intus conditos, vt apes, & veſpæ; vel extra prominentes, vt ſcorpio, qui etiam vnus inter inſecta longo ſpiculo armatur. Iis brachia quinque biſulcis dentata forcipibus habet, atque etiam beſtiola, quæ in libris ſimilis ſcorpioni creatur. Ariſtoteles de hiſtoria animalium quarto, cap. 7. char. 128.

Inſectis, quæ volucrum ſortiuntur naturam, præter cætera membra pennæ annexę ſunt, aliis binæ, vt muſcis aliis quaternæ, vt apibus; nullis binæ, quibus in aluo aculeus eſt. Et ex his, alii pennas cruſta ſuperueniente, quaſi vagina incluſas gerunt, vt ſcarabæi; alia detectas habent, vt apes. nullis volatus regitur gubernaculo caudæ, & penna ipſa nullo caule conſtat, nulla ſciſſura diſcernitur. Ariſtoteles de hiſtoria animalium 4. c. 7. chart. 128.

Inſectis quibuſdam antennę ante oculos prętenduntur, vt papilioni, & fulloni. Ariſtotel. de hiſtoria animal. 4. cap. 7. char. 128.

Inſecta, quę ſaliunt, hęc, vel crura poſteriora habent longiora, vel gubernaculis quibuſdam ſaltui accommodatis fulciuntur, retro curuatis, vt crura quadrupedum. Ari. de hiſt. ani. 4. c. 7. c. 128.

Inſectis non eſt vox, nec locutio, ſonuſque iis ſpiritu interiore mouetur, non exteriore. nullum enim ex his ſpirat, ſed alia murmur edunt, vt apes; alia canere dicuntur, ut cicadę; omnia uero in eo genere membrana ſepto tranſuerſo ſubdita, qua pręcinctum corpus diſtinguitur, ſonant, ut genus cicadarum attritu ſpiritus. Ariſto. de hiſt. ani. 4. c. 9. c. 136.

Inſectorum, & piſcium in genere ſunt quędam, quę non habent ſexus differentiam. Ariſtoteles de hiſtor. ani. 4. cap. 11. char. 142.

Inſecta aduerſa coeunt; deinde mas fœminam ſuperuenit, nec mas in fœminam genitale ullum inſerit membrum more animalium cęterorum, ſed fœmina ſurſum in maris receptum caudę ſuę ultimum meatum quendam producens reflectit, qui in nonnullis maior quam proportione totius corporis eſſe uidetur, cum ipſa admodum parua ſint. Ariſtoteles de hiſtor. ani. 5. cap. 8. char. 153.

Inſecta hyberno quoque tempore coeunt, & auſtrinis, & ſerenis diebus naſcuntur ea, quę ſe abdere non ſolent, vt muſcę, & formicę. Ariſtoteles de hiſtoria ani. 5. cap. 9. ch. 155.

Inſecta omnia vermes pariunt, excepto genere quodam papilionum, quod ſimile quiddam Cartamo, id eſt, anici ſemini producit, ſed intus fluidum. Vermibus vero ipſis non parte aliqua, vt in ouis animal creatur; ſed totus vermis creſcit, & particulatim diſcretus formatur in ſpeciem deſtinati animalis. Ariſtotel. de hiſtor. anim. 5. cap. 19. c. 174.

Inſecta procreantur, aut ex animalibus generis eiuſdem vt phalangia, & aranei, vt bruci, locuſtę, cicadę: aut non ex animalibus, ſed ſponte: alia ex rore, qui frondibus inſudat verno tempore, vt natura fert; alia ex cęno, & fimo putreſcente oriuntur; alia in lignis, & ſtirpibus: alia in animalium pilis: alia in excrementis, aut iam excretis, aut adhuc intra animantem contentis, vt lumbrici, quorum triplex eſt genus, latum, teres, & aſcarida, ex quo nihil procreari amplius poteſt. Latus inteſtino adherens parit ſimile cucumeris ſemini, quo indicio Medici genus id lumbrici ineſſe intelligunt Ariſtot. de hiſt. ani. 5. cap. 19. ch. 175.

Inſecta pereunt ſtriatis, contortiſque membris, vt ſenectute genus maiorum animalium moritur, quę penna ta ex his ſunt, pennis etiam conuulſis autumno fere moriuntur. Ariſt. de hiſt. ani. 5. cap. 20. ch. 180.

Inſecta, quę non carne viuunt, ſed ex humore carnis uiuę aluntur, ut pediculi, pulices, cimices, hęc per coitum lendes procreant, ex quibus nihil naſci poteſt.

Ariſto-

Ari. de hiſtoria animalium 5. cap. 3. chart. 189.

Inſecta quibus ſunt dentes, omniuora ſunt: quibus autẽ lingua tantum humore vndique eliquañdo ſua lingua veſcuntur, alia omnes guſtus appetunt, vt muſcę; alia ſanguiuora, vt tabani, alia ſuccis plantarum, & fructuum viuunt. Ariſto. de hiſtoria animalium 8. ca. 11. chart. 286.

Inſecta omnia conduntur præter ea, quę vitam in domiciliis cum hominibus agunt; quęque prius intereunt, quam annum excedant, & hęc, alia diutius, alia quan diu algor vehemens eſt. Ariſtot. de hiſtoria animalium octauo, capit. 14. char. 292.

Inſecta omnia intereunt ſi oleo tangantur, ſed celerrime ſi capite illito, exponantur Soli. Ariſtotel. de hiſtoria animalium octauo, cap. 27. ch. 308.

Inſectorum complura non victus gratia, ſed armorum cauſa dentes habent. Ariſtotel. de partibus animalium 4. cap. 5. char. 511.

Inſecta omnia minimo cibo contenta ſunt: ſed omnium maxime cicadarum genus ieiunum eſt. Ariſtot. de partibus animalium 4. cap. 5. ch. 520.

Inſecta cum multos pedes habeant omnia, quia contra eorum tarditatem, & frigiditatem quantitas pedum efficit ea facilius moueri, tamen non eundem pedum numerum omnia habent, quę enim pro ſui corporis longitudine plurimum frigent, in pedum numero ſuperant: quibus autem pedes pauciores, volucres ſunt, ut pedum inopia alarum adiumento compenſetur. Ariſtoteles de partibus animalium quarto cap. ſexto charta 520.

Inſecta ideo ſunt, quod in eorum eſſentia ineſt, vt multa principia habeant, eaque ratione plantis aſſimilantur vt enim plantæ, & ipſa præciſa viuere poſſunt. Ariſto. de partibus animalium 4. cap. 6. c. 522.

Inſecta diuiſa viuere poſſunt, quia ita compacta ſunt, ac ſi ex multis coniuncta eſſent animalibus. Ariſt. de animalium inceſſu. cap. 5. c. 567.

Inſectorum aliqua coeũt, & ex animalibus eiuſdem generis oriuntur modo eorum, quibus eſt ſanguis, vt locuſte, cicadæ, phalangia, veſpæ, formicæ. Aliqua coeũt quidem, & generant, ſed non ſui generis animal, ſed vermiculos tantum, nec ex animalibus procreantur, ſed exputreſcente humido, aut ſicco, vt pulices, muſcę, ſcarabei. Quædam nec ex animalibus naſcuntur, nec coeunt, vt culices, & vermiculi. Ariſtot. de gener. animalium cap. 16. cha. 111.

Inſecta deciſa parum viuunt, quia non habent inſtrumẽta, nec facere poteſt ipſa principium, quod in vnoquoque, vti planta poteſt: vbique enim habet radicem potentia, & germen. Ariſtoteles de long. & breuit. vitæ cap. 4. char. 297.

Inſecta non reſpirant. Ariſtot. de iuuen. ſen. vit. & mort. & reſpir. cap. 11. char. 318.

Inſecta cur oleo pereant? quia ſpirandi meatus continent anguſtiſſimos, & oleum, cum lẽtum ſit, eos claudit. Ale. aphr. probl. 1. nu. 64. ch. 685.

Inſenſati ſigna. Quæ ſunt circa collum, & crura, carnoſa complexa, & colligata: cotyle rotũda: humeri ſurſum contracti; frons magna circularis, carnoſa: oculus pallidus, obtuſus: crura circa talum craſſa, carnoſa, rotũda: mandibulæ magnæ carnoſæ: lumbi carnoſi: crura longa: collum groſſum: facies carnoſa, ſublonga ſatis: motus autem, & figuram, & morem, qui apparet in facie. ſecundum ſimilitudinem accipit. Ariſtot. phyſiognom. cap. 6. char. 340.

Inſenſibiles fiunt, quibus venæ in collo apprehenduntur. Ariſt. de ſom. & veg. c. 2. c. 51.

Inſeparabile illud omnino eſt, quod eſt aliquid ipſius ſubiecti. Simplicius in tertio de anima text. 24. chart. 67. column. 2.

Inſidioſi iniuſtiores ſunt. Ariſtoteles ſeptimo ethicorum ad Nicomachum capit. 6. chart. 171.

Inſipiens eſt, qui a priuatione habitus ſe ipſum non cognoſcit, & ignorat ſuæ facultatis quantitatem Alber. magn. ethicor. 3. tr. 1. c. 17. ch. 39. col. 2.

Inſitio eſt melior ſimilium in ſimilia, & eſt alia proportio, per quam inſeruntur diſſimilia, vt mali cum piris. Ariſto. 1. de plantis cap. 3. a. 374.

Inſitio fieri debet ſimilium in ſimilia ſecundum genus, non ſecundum ſpeciem. Albe. magn. de veg. & plan. l. 7. tract. 1. cap. 10. c. 175. col. 3.

Inſitionum quatuor ſunt genera. Primo vt flagra incidantur vſque ad medullam, & ligata inuoluantur cera, ne aer ingrediatur, & ſolidata meliorem pariunt fructum. Secundo, vt ex eadem arbore accipiantur flagra, & in eadem arbore inſerantur. Tertio, vt flagrum vnius arboris inſeratur in aliam arborem. Quarto vt gemma vitis vnius excidatur vſque ad medullã, & inſeratur in gemmam illam gemma alterius vitis. Albertus magnus de veg. & plant. lib. 7. tract. 1. cap. 10. cha. 175. colum. 4.

Inſitionis tempus eſt hyems calefacto prius ad ignem in ſitionis loco; aut vere, cum ſuccus de medulla ad exteriora moueri incipit. Alber. magn. de veg. & plant. l. 7. tr. 1. cap. 10. cha. 175. col. 4.

Inſolentes dicuntur deſpecti, & improbi magnis rebus ſe dignis opinantes, & ſubinde honorandos. Ariſtot. moral. 1. cap. 23. ch. 301.

Inſomnia, quæ videre dormientes videntur, nullo ſenſu noſcuntur. Them. de inſomni. c. 1. c. 98. col. 3.

Inſomnium non proprie eſt, cum exiſtimat, qui ſomniat vera eſſe, quæ ſomniat. Them. de inſom. cap. 3. chart. 99. columna 1.

Inſomnium neque ad opinionem, neque ad intelligentiam, neque ad rationem aliquam intelligendi, ac opinandi pertinet, ſed nec ſimpliciter, ad ſenſum, quodã modo autem ad ſenſum pertinet. Them. de inſomn. cap. 7. ch. 99. col. 2.

Inſomnia omnia ex veſtigijs ſunt earũ rerum, quas quis vigilans ſenſerit, geſſerit, cogitauerit. Themiſt. de inſom. cap. 18. ch. 100. col. 3.

Inſomnium nullum eſt, ex quo diuinatio, coniectio interpretatione aliqua duci non poſſit. Them. de diui. per ſom. c. 1. col. 1. ch. 101.

Inſomnia plurima mentiuntur, quia quæ fortuita ſunt, neque ſemper, neque propenſius accidunt. Them. de diui. per ſom. c. 4. ch. 101. col. 2.

Inſomnia quodammodo ſenſus ſunt. Michael. epheſ. de ſom. & vig. ch. 11. col. 2.

Inſomniũ eſt paſſio ſenſitiuæ facultatis. Michael. epheſ. de ſom. ch. 17. col. 4.

Inſpiratio principium quoddam eſt vitæ, morientes enim expirant. Ariſtot. de iuue. ſen. vit. mor. & reſp. cap. 7. char. 312.

Inſpiratio non eſt ad hoc, quod æquet vel temperet ſpiritum, ſed vt impediat nimis calidũ intendere ſpiritũ. Alb. mag. de anim. l. 12. tr. 1. cap. 7. ch. 105. col. 2.

Inſpiratio, & reſpiratio ſunt cauſæ principales moriendi, & viuendi. Petr. de aluer. de iuue. & ſenect. vit. mor te. & reſp. l. 9. ch. 71. col. 4.

Inſtans eſt præteriti, & principium futuri. Auer. ex deſt. deſtru. diſput. 1. col. 1. ch. 14.

Inſtans præſens imaginari ante quod non ſit præteritũ, eſt falſum. Auer. ex deſtru. deſtr. diſpu. 1. c. 14. c. 1.

Inſtans qui percipit, non percipit tempus, vt accidit diuinis. Auer. in phyſic. 4. tc. 100. c. 83. col. 3.

Inſtantis natura eſt eadem ſubiecto, & ratione diſtincta. Auer. in phyſ. 4. tc. 104. c. 84. col. 4.

Inſtans eſt in aliquo exiſtente in diſpoſitionibus diuerſis & quod tale eſt, eſt vnum ſm ſubiectũ, & duo ſecundum rationem. Auer in phyſ. 4. te. 104. c. 84. col. 4.

Inſtans non eſt in actu in tempore. Auerro. phyſicorum

sexto. text. 76. chart. 135. columna prima.

Instans est indiuisibile,& est in tempore, quod est diuisibile,& forma est indiuisibilis, & est in magnitudine, quæ est diuisibilis. Auerroes 3.de anima te. 26.chart. 172.columna 4.

Instantia est propositio propositioni cõtraria , & differt a propositione,quia est in parte , propositio vero, aut omnino non contingit , aut non in syllogismis vniuersalibus. Aristo. priora l. 2.cap.26.ch.289.

Instantia fertur bifariam,& per duas figuras : bifariam, quia vel vniuersalis , vel particularis omnis instantia : per duas figuras , quia oppositæ feruntur propositioni,quæ in prima,& tertia tantum figura concludunt, in secunda enim non est affirmare . Aristot.priora l.2. cap.26.char.289.

Instantia in syllogismis alteram manifestam debet habere propositionem. Ari.prior.l.25.cap.26.c.290.

Instantia,& propositiones eędem sunt,quam enim ferimus instantiam,eadem propositio fieri potest, aut demonstratiua,aut dialectica . Aristot.poster.l.1.cap.9. tex.29. char.317.

Instantiæ redargutionum,sunt eius solutiones. Aristot. elen.l.1.cap.8.ch.592.

Instantia est , cum nihil quæstioni credimus , sed ipsam subuertimus. Ammon.in præd.ch.52.

Instantia est ,ppositio contraria propositioni propositæ, sed differt a propositione,quia instantia,vel contrariũ vniuersale introducit , vel particulare ; & propositio cum sit vniuersalis , non potest esse particularis , est tamen particularis non quando vniuersale introducit,sed cum particulare.Ioannes gramma.in 2.prior. cap.26.char.82.col.4.

Instantia differt a confutatione , quia instantia est propositionis,confutatio conclusionis.Ioan.gramm.in 2. priorum cap.26.c.82.col.4.

Instantia alia vniuersalis , & per primam probatur , alia particularis,& per tertiam . Ioan.gramma.in 2.priorum cap.26.ch.83.col.1.

Instantiæ aliæ sunt contrariæ,alię ex simili, vel proportione,vel secundum opinionem.Io.gra.in 2. priorum cap.26.ch.83.colum.2.

Instantia semper oportet vt sit conclusio syllogismi.Io. gra.in primum post.c.9.c.26.col.1.

Instantia quodammodo exemplo opponitur . Albertus mag. in priora char.168.col.4.

Instantia duobus dicitur modis: primo propositio instãs absolute considerata:secundo ipsa ratio, per quam huiusmodi propositio probatur.Albertus magn.in priora char.168.colum.4.

Instantia est propositio propositioni contraria , quę intelligitur oppositа per contradictionem.Albert.mag. in priora ch.168.colum.4.

Instantia differt a propositione. Alber.magnus in priora char.168.colum.4.

Instantię syllogismus vniuersalis pertinet ad demonstratorem , ad dialecticum tamen tam vniuersalis quam particularis.Alber.magn.in priora.c.169.col.3.

Instrumenta ex operibus aut eadem,aut diuersa dicuntur.Arist.2.de anima sum.1.c.1.te.38.c.625.

Instrumento opus est ad omnem officij functionem . Aristot.de gener. animalium 1.cap.2.c.98.

Instrumentum pulsanti, si neruũ mediũ inconcinnũ pulset,non solum cum ad medij sonum deuenerit, sed etiam cęteris modulandi partibus auget aures,& modum dissipatum eliciet,sed si lichano,aut quem alium sonum mouerit , tum discrimen solum apparebit , cum eum pulsarit quem mouerit : quia omnia modulandi egregia genera neruo medio sępe vtuntur, & omnes probi fidicines sępe veniunt ad medium, & si discesserint , mox redeunt eodem , nec vllum alium toties repetunt . Ergo quemadmodum detractis ex oratione τῶ, & τι oratio minus greca relinquitur, aliis vero quibusdam detractis , nihilo insuauior relinquitur, quia aliis sępe in dicendo vti necesse est,& aliis minus; sic , & medius veluti coniunctio est sonorum, maximeque elegantiorum,quoniam eius sonus assumi sępissimè soleat.Aristot.problemat.se. 19. nume.20.char.516.

Instrumenta quorum priora sunt,facultates quoque eorundem prius contingere congruum est. Aris. proble. se.30.num.4.ch.623.

Instrumenta alia inanimata sunt,alia animata . Aris.pol. prim.cap. 3.c.492.

Instrumentum est ad vitam res possessa . Aristotel.polit. prim.cap.3.char.492.

Instrumenta musica improbata fuere , & si antea vsitabantur,vt tibia,pectides,barbiti , leptagona, trigona, & sambucę,& cuncta , quę indigent perita manuum gesticulatione.Ari.pol.8.cap.6.ch.770.

Instrumenta separanda sunt ea , quorum vsus quotidianus est,ab iis,quę raro sunt vsui, & hęc tradenda sunt iis,quibus commiseris negotia , ac certo tempore inspicienda, ne lateat quid saluum sit , & quid perierit. Aris.œconom.1.cap.6.c.781.

Instrumenta quęque singula suo loco iacere debent . Aris.œconom.prim.cap.6.char.782.

Instrumentum non est,quod nulli vsui est.Alex.aphrod. in prim.prior.cap.12.c.28.col.1.

Instrumenta , per quæ possumus abundare propositionibus,sunt quatuor:primo propositiones accipere : secundo,posse ea , quæ dicuntur multipliciter cognoscere,& diuidere , siue nominibus , siue oratione eadem sint:tertio, posse differentias , quibus differunt, cognoscere:quarto,similitudines in iis, quæ differunt inuenire posse. Alexander aphrod.text. 19. char. 111. columna prima.

Instrumentum non est proprie efficiens causa . Simpl.in 2.physicorum colum.2.

Instrumentum ad aliud,non ad se fabricatum est . Am. in Porph.ch. 15.col.4.

Instrumentum omne naturalis facultatis , naturale est. Ammon.in lib. de interp.ch.34.

Instrumentum naturalium virtutum naturale est. Mag. in lib.de interp.ch. 10.

Instrumentum nullum mouet artificem,sed ab alio mouetur.Io.gra.in 1.de ani.te.14.c.10.col.3.

Instrumenta , per quæ operationes in vita fiunt , sunt partes dissimilares corporis . Ioannes grammat.in 2. de anim.te.6.char.36.col.3.

Instrumento qui vtitur in mouendo aliquid , aut vtitur eo propter melius , ideſt, propter facilius , aut ex necessitate , cum non possit mouere sine instrumento. Auer.3.de cęlo te.28.ch.91. col.4.

Instrumentum non potest separari a re fienda toto tempore totius generationis . Auerroes de gene.anim.2. cap.3.char.222.column.2.

Instrumento vno in eadem hora vti non potest mouens in diuersis actionibus . Auerroes 2. de anim. text.90. chart. 145. column. 1.

Instrumentum vnum non est nisi vnius virtutis . Auerr. lib.eod.tex.102.ch.148.col.2.

Instrumentum etiam naturalium rerum , naturale est. Boeth.in lib.de interp.ch.323.

Instrumentum omne ad aliquid aliud refertur, ideo vltimus finis priorum analyticorum est demonstratio, imo totius logices facultatis.Albertus magnus in poster.char.171.col.1.

Instrumentum in omnibus continuari oportet vsque ad motorem ipsius . Albertus magnus de spir. & respir. l.1.tract.1.cap.9.char.54.colum.1.

Instrumẽta cuiusuis motoris , & artis tam multa oportet,quam multas formas,& virtutes in arte sua habere is artifex, qui mouet instrumentum ad opus . Alb. mag.de anim.l.2.tract.1.c.7.c.175.col.2.

Instrumenta naturalia virtutis interpretatiuæ sunt,guttur,pulmo,lingua,dentes,os,labia;non autem oratio; & duobus prioribus formatur vox.reliquis literati,& articulati soni distinguuntur. D. Thom.in periherm. char.6.colum.2.

Instrumentum omne debet definiri ex suo fine , qui est vsus instrumenti.D.Thom.ibidem,

Instrumentum agit,vt est motum;principale autẽ agens agit secundum formam,& virtutem propriam.D.Th. in 2.de cœlo l.19.te.69.c.48.

Instrumentum non agit virtute propriæ formæ , sed vt mouetur ab agente.D.Tho.in 1.de gener.& cor.l.13. te.30.char.12.col.4.

Instrumenti virtus tota reseruatur in primo agente . Ale.de ales 11.metaphy.te.24.c.337.c.3.

Instrumenti,& organi ratio cognoscitur ex opere,instrumentorum enim specificam diuersitatem ex diuersitate operum iudicamus. Ale.de ales in 7. metaphysi. te. 34.char.221.colum.4.

Instrumenti vtilitas nulla est nisi in vsu agentis . Thom. de Vio.in post.c.104.col.1.

Insudantes mediocriter statim ab exercitio cur calore hilarantur ameno; athletę autem pallidi longe euadũt? quia labor mediocris calorem leuiter prouocat, & ad summa corporis inuitat:nimius vero cum sudore, & spiritu extrudit,dum corpus inter laborandum rarescit,atque laxatur . At cum calor per summa corporis residet,calor ille exultat,vbi inde euanuit , pallor continuo succedit.Cæteri itaque mediocriter se exercẽt, athletæ prorsus vehementer laborant . Aristoteles probl.sect.38.num.5.c.659.

Insularum aliæ sunt grandes , vt cuncta hæc nostra habitabilis,aliæque quas ingentia maria vndis ambiunt circumfluis;aliæ minores nobis notæ,& inteſtinæ:quarũ alię memorabiles,vt,Sicilia,Sardinia , Cyrnus,Creta, Cubæa,Cyprus , & Lesbos; quædam longe exiliores, tum Cyclades , tum Sporades , tum alijs nominibus nuncupatæ.Ari.de mundo cap.2.c.812.

Insulam in mari trans Herculeas columnas: desolatam a Carthaginensibus inuentam fuisse proditur, quæ omniformi lignorum materia , omnibusque nauigabilibus , nec non cæterorum fructuum genere mirabilis est,distatque a terra plurium dierum spacio; ad quam Carthaginenses sæpe ob eius felicitatem accedebant, & eorum nonnulli eam incolebãt. Præfides vero Carthaginensium cum id intercipere decreuissent, mortali pœna ad ipsam accedentes punichant;indigenas vero omnes interimi iusserunt,ne ibi degerent,ac etiam ne turba aliqua in ipsos conuersa insulæ imperiũ consequeretur,& Carthaginensium libertatem tranquilla perturbaret,surriperetque:Aristotel.de admir.aud. numer.82.char.854.

Insulæ limosæ,& conglutinosæ raro tremunt.Alb.mag. in 3.meteor.tract.2.capit.19.char.104.column.3.

Insulæ quartæ partis Occidentalis sunt istę,Hyrceo,Menenia,Britannia minor,Ebissо,Corsica, Orchades,Illiricum,Loxicum,Aristone,Eorie, Marthiane,Iulie, Sinum gaulo . Et forte istarum nomina mutata sunt. Alb.mag.de natur.locor.dist.3.c.2.c.101.col.4.

Insulę quartę Septentrionalis sunt 22.Ciclades cũ duabus adiacentibus,Hebeboga,Deles,Hyppapades,Rhodos,Cypros,Cypropartios,& alię quę non nominantur.Alb.mag.de nat.loc.dist.3.c.4.c.102.col.4.

Insulę quartę meridianę sunt nouẽ;Sicilia,Pontia, Carpatos,Pantatoria,Sardinia,Corsica,Ganot,Cichoberinon,Girbe.Albertus magn.de natur.locor. tract.2. capit.3.char.103.column.1.

Intellectus in vniuersali .

INtellectio magis statui,& quieti assimilatur,quã motui. Aristot.de anim.l.1.sum.2.te.48.ch.61.

Intellectus omnis rectus est.Ari.3.de anim. sum.2. cap. 2.tex.51.char.666.

Intellectus omnis,qui intelligit componendo , & diuidendo , mutatur.at intellectus diuinus intransmutabilis est.Ari.12.metaphy.su.2.c.5.te.51.ch.260.

Intellectus, & sensus res omnes in se recipere nati sunt; hic sensiles,ille intelligibiles . Alexand.aphro.in 1.de anim.c.30.ch.42.colum.1.

Intellectus præcedit tempore ipsum fieri . Simplicius in prædicament.char.109.

Intellectus ipsius nomen vsque ad imaginationem dilatat Aristoteles . Simplic. in 3. de anim.ex sect. 1. tex. 163.char.58.colum.1.

Intelligentiæ munus est ratiocinari , & non opinionis. Io.gra.in 1.prior.cap.2.c.2.col.1.

Intellecta vniuersalia colligata sunt cum imaginibus, & corrupta per corruptionem earum. Auer.3.de anim. te.30.ch.173.colum.3.

Intelligere diuersatur secundum diuersitatem naturæ. intellecti.Auer.3.de anima te.35.c.174.col.4.

Intellectum vniuersale est prius secundum causam , & tempus eo,quod est sub eo. Auerroes in 1.metaphys. comment.28.char.9.

Intellectus omnis vt intellectus , est immobilis penitus vbique,& semper.Alber.mag.in 11.metaphys.tract.2. cap.3.char.152.colum.2.

Intellectus quicquid in se habet,est vniuersale ; nõ enim est nec ad nunc nec ad hic determinatum.Alb.magn. ethicor.6.tract.2.c.17.char.74.col.4.

Intellectus omnis fit per assimilationem quandam intellectus ad intelligibile . Alber.mag.ex 1.de intellectu, & intellige.tract.3.c.1.ch.53.colum.4.

Intellectus omnis debet assequi scientiam secundũ modum sui,non secundum modum recepti,quia receptũ est in recipiente per modum recipientis, quod est notius quo ad intellectum . Ale.de ales in 7.metaphysic. tex.10.char.191.col.2.

Intellectus diuisio .

INtelligere diuersum est à sentire, & huius aliud imaginatio esse videtur,aliud existimatio. Aristo.de anima 2.su.7.cap.2.te.155.char.653.

Intelligibilis duplex est coordinatio , alia secundum se, quod est ens subiectum,quod est primum ens , & huius,alia est simplex,& secundum actum. Simplex,autem,& vnum non est idem , sed vnum dicit mensurã, simplex dispositionem rei.Aristo.in 12.metaphys. su. 2.cap.2.te.37.char.253.

Intellectus duplex,alius specullatiuus,alius actiuus.Ale. & Eust.in 2.post.c.112.col.2.

Intellectus ex Aristotelis sententia tripartitus est,materialis,qui est in habitu,& agens . Alexander.aphrod. in 2.de anima cap.13.char.44.colum.2.

Intellectus tria continet, intelligibile , vim intelligendi, & actum,qui de ambobus paritur. Them.de men.& rem.l.1.c.11.char.99.colum.2.

Intellectus communis , alius est ab intellectu potentiæ. Them.in 3. de anima cap.35.text.19. chart.86.c.4.

Intelligibile aut potestate , aut actu est:quod potestate, actu esse potest . quod vero actu , omnino non potest esse potestate.Simplic.in 3. de anima summ. 2. text. 23.chart.66.colum.2.

Intellectus triplex;contemplatiuus,qui instrumento nõ vtitur;contemplatiuus,qui instrumento vtitur ; & actiuus . Ioannes grammaticus in 3. de anima text.44. chart.93.colum.2.

Intellectus, & in necessaria, & in cõtingentia suam operationem partitur: agit enim circa contingentia, & cõtemplatur circa ea, quæ necessaria sunt, & circa contingentia. Eust. 6. ethi. cap. 1. c. 275.

Intellectum hic in 6. moralium intelligimus non eum, qui absolute, & essentia est, sed eum, qui habitu tantummodo, & participatione est intellectus. Eustrat. 6. ethicor. cap. 5. char. 291.

Intellectus in tribus consistit: primo est intellectus recipiens, idest materialis: secundo intellectus receptus, vt intelligibile, quod est speculatiuum acquisitum, & intellectus motor, & agens, vt abstractus. Auer. de anima beati. cap. 3. ch. 65. col. 1.

Intelligibile ens diuiditur in id, quod assimilatur materiæ, & in id quod assimilatur formæ. Auerr. 3. de anima te. 5. ch. 166. colum. 2.

Intellectus quatuor dicitur modis: de intellectu materiali: de intellectu, qui est in habitu: de intellectu agẽte, & virtute imaginatiua. Auerr, 3. de anima text. 20. char. 171. colum. 2.

Intellectus in nobis existens duas habet actiones, vt est relatus ad nos: vna est generis passionis, & illa quidẽ est ipsa intellectio: altera est generis actionis, quæ est abstrahere formas, & eas denudare ab ipsis materijs, quod quidem nil aliud est, quam illas intelligibiles potentia, facere intelligibiles actu. Auer. 3. de anima tex. 36. char. 178. colum. 4.

Intelligibilia in nobis fiunt bifariam: vel natura, & sunt illæ primæ propositiones, quæ sunt nobis ignotæ, quãdo, & vnde, vel qua ratione nobis euenerint: aut sunt intelligibilia voluntate acquisita, quæ ex illis primis propositionibus, seu principijs acquiruntur. Auerr. 3. de anima tex. 36. c. 179. col. 2.

Intellectus actio diuiditur per duas actiones, quarum vna dicitur formatio, alia fides. Auer. 3. de anima tex. 21. ch. 171. colum. 4.

Intelligentia alia est diuina per hoc quod ipsa recipit ex bonitatibus primis diuinis receptionem multam, & eminentem, & alia est intelligentia tantum, quia non recipit ex bonitatibus diuinis nisi mediante intelligẽtia, hoc est sub forma luminis diuini. Alber. magn. de cau. & proces. vniuers. a caus. l. 1. 2. tractat. 3. capit. 17. char. 223. colum. 4.

Intelligentis, & intellecti non est differentia nisi vt lumi nis in se, & luminis, quo imbuti sunt colores ad actũ. Alber. magn. in 3. de anima & tra. 2. te. 41. c. 18. col. 1.

Intellectus ea, quæ in se habet actu, tribus modis habet: primo secundum actum scire, & agere scientiam, vt quod omnis homo est animal, quando actu ordinatur prædicatum ad subiectum: secundo est scire in habitu & non considerare: tertio est habere inchoationẽ scientiæ. Primus modus assimilatur thesauro, qui per visũ apprẽhenditur. Secundus thesauro in terra depósito. Tertius thesauro recondito, qui quidem habetur, sed ita est reclusus, & claues non habentur in promptu, vt illo frui nequeamus. Albert. magn. in 3. de anima tract. 3. cap. 5. ch. 43. colum. 1.

Intellectus duas habet operationes, quarum vna est facere intellecta denudando ea a materia, & altera intellecta intelligere, & discernere. Magis autem differt per primam istarum operationum quam per secundam; quia primam per se ipsum solum habet, secundã habet communem cum potentijs passiuis. Albertus magnus in tertio de anima tractat. tertio cap. 11. char. 44. colum. 3.

Intellecta speculata dupliciter in nobis fiunt; quædam per voluntatem, cum studentes inuenimus, & audiendo a doctore. Alber. mag. in 3. de anima tractat. 3. cap. 11. chart. 44. colum. 3.

Intellectus nostri quatuor sunt differentiæ: primus est possibilis: secũdus est agens: tertius speculatiuus: quartus adeptus. Accessus autem ex naturæ habitudine ad adeptum, vocatur subtilitas, & expeditus vsus adepti in actu, vocatur solertia. Albert. magn. in 3. de anima tract. 3. cap. 12. ch. 45. colum. 2.

Intellectuale cum parum recedat a primo, per priuationem nobilitatum manet separatum, & perfectum: illud autem, quod recedit longe permiscetur, & mortale, & corporale efficitur. Alb. magn. ex 1. de intellectu, & intellig. tract. 1. cap. 5. ch. 86. col. 2.

Intellectus, alius est possibilis, alius agens, & tertius formalis, & hic alius est practicus, alius speculatiuus. Alber. magn. ex 1. de intellectu & intellig. tract. 3. cap. 3. char. 88. colum. 4.

Intellectus in homine tribus in genere perficitur, agente, & forma agentis in possibili intellectu, qui est locus intelligibilium, & formali intellectu. Alb. magn. in 2. de intellectu & intellig. c. 5. c. 90. col. 3.

Intellectus per substantiam vltra animam est, & intellectus, qui est in anima, licet per potentiam, & rationẽ pars animæ sit, tamen nisi operationes intellectuales exercens per studium adeptus est, & aliunde habitus acquisitus, & intellectualis pars, quæ in anima est, nõ est in ea nisi per conuersionem, & assimilationem ad intelligentiam, & non per conuersionem ad sensus. Albertus magnus ethicorum 6. tracta. 2. capit. 13. char. 73. colum. 4.

Intellectus magnitudinem dupliciter intelligere potest: primo vt est diuisibilis in potentia; alio modo, vt est indiuisibilis in actu. D. Thom. in 3. de anima libr. 11. tex. 23. char. 59. colum. 2.

Intelligibilia maxime tripliciter accipere possumus. Primo ex ordine intelligendi, & sic, quæ causas primas considerat, est magis regulatrix scientia. Secundo ex comparatione intellectus ad sensum & sic illa scientia est maxime intellectualis, q̃ circa principia maxime vniuersalia versatur. Tertio ex cognitione intellectus, & sic quæ considerat ea, quæ a materia sunt maxime separata, est maxime scientia. D. Thom. 1. Meta physicor. in poœm. ch. 1.

Intellectus operatio duplex; vna, qua cognoscit, alia, qua componit & diuidit. D. Thom. 4. metaphysicor. l. 6. tex. 9. char. 206.

Intellectus duas habet operationes, quarum vna vocatur indiuisibilium intelligentia, per quam intellectus formar simplices conceptiones rerum; alia est, per quã componit, & diuidit. D. Thom. 6. metaphysicorum lec. 3. tex. 7. char. 423.

Intellectus ad suum intelligibile tripliciter se habere potest. Vno modo, quod non conueniat intelligere actu, sed potentia tantum, vel in habitu. Alio modo, quod sit ipsum suum intelligere, siue sua intelligentia, quod idem est. D. Thom. 12. metaphysicorum l. 11. tex. 51. char. 902.

Intellectus vbi deficit, excedit virtus corporis. D. Tho. l. 1. pol. 8. c. 125. colum. 1

Intellectus alius speculatiuus, cuius finis est speculatio, & cognitio veritatis; alius actiuus, cuius finis est operatio, & secundum hoc duplex est fælicitas hominis; vna est sapientia, alia est prudentia. D. Thom. 7. pol. l. 2. char. 104. colum. 3.

Intelligendi duplex modus. Vnus est ex hoc, quod intellectus mouetur ab alio obiecto, quod non est idẽ, quod ipse intellectus, & sic nos intelligimus. Alius modus ex hoc quod intelligibile, & intellectus se habent indifferentia secundum rationem, & sic intelligit Deus. Ale. de ales 12. metaphy. te. 39. col. 1.

Intelligibile aliquid si sit, duo requiruntur. Primo, vt illud, quod intelligitur, habeat rationem intelligibilis, quia quod non hẽt rõnem intelligibilis intelligi non põt. Secundo vt sit præsens intellectui sub ratione intelligibilis. Ale. de ales 12. meta. tex. 50. ch. 350. col. 3.

Intel-

Intelligendi modus in Deo causatur ex summa indiuisione, quæ est inter intelligibile, & intellectum. Alex. de ales 12. metaphys. tex. 50. ch. 351. col. 1.

Intellectus noster prius fertur super naturam intelligibilis, secundario super ipsum intelligere. Alexan. de ales in 12. metaph. tex. 51. ch. 351. col. 3.

Intelligibilium duæ sunt coordinationes, habitus, & priuationes: sed habitus sunt magis intelligibiles. Alexander de 12. metaphysicorum text. 39. charta 343. columna 1.

Intelligens, & sciens duobus modis comparatur. Primo per modum totius, & partis, vt sciens cognoscit principia, & conclusiones, & intelligens principia, & sic est dignior sciens. Alio modo, vt neutrum est alterius pars, & sic intelligens cum principia cognoscat, dignior est sciente. Tho. de Vio in post. char. 100. col. 2.

Intellectus quid est, & quod obiectum habet.

INtellectũ Anaxagoras solus impassibilem dixit esse, nihilque commune vlli aliorum habere. Arist. 1. de anim. su. 2. cap. 1. tex. 34. char. 569.

Intellect us fortassis diuinum quid est, & impassibile. Arist. 1. de ani. su. 4. cap. 3. tex. 66. ch. 605.

Intellectus est in anima, quia omnia fit, quidam vero, quia omnia facit, vt habitus, quale est lumen, quodãmodo enim, & lumen facit colores potentia, actu colores. Arist. 3. de anim. cap. 3. tex. 18. ch. 659.

Intellectus non omnis, sed qui est ipsius quid est, secundum ipsum, quod erat esse, verus est, & non aliquid de aliquo. Aristoteles tert. de anima, sum. pri. cap. 4. tex. 26. chart. 661.

Intellectus omnino est, qui secundum actum intelligit res. Arist. 3. de ani. su. 1. cap. 5. tex. 36. ch. 662.

Intelligere non est sine phantasmate. Aristot. de mem. & remin. cap. 2. chart. 37.

Intelligentia est substantia, quę non diuiditur. Arist. de causis proposit. 7. char. 980.

Intelligentia est substantia intelligibilis. Arist. de causis proposit. 8. chart. 981.

Intelligibile summe, & bonum in eadem coordinatione sunt, quia idem est summe intelligibile, & bonũ, quod habet rationem optimi, est enim proportionatum optimo. Aristoteles 12. metaphysicorum sum. 2. cap. 2. tex. 37. chart. 253.

Intellectus est quid diuinissimum, de numero eorum, quæ circa essentiam diuinam apparent. Arist. 12. metaphys. su. 2. cap. 4. tex. 51. ch. 228.

Intellectus, qui imtelligit componendo, & diuidendo, non est simplex, nec habet totam suam perfectionem semper. Aristoteles 12. metaphysicorum sum. 2. cap. 5. tex. 51. chart. 260.

Intelligibile actu est, quod semper actu intelligitur, ac intelligit ab intellectu æterno, & tale est prima substantia, & primus intellectus, & primum intelligibile, & intellectus semper intelligens, & in hoc essentiam habens. Alex. aphr. in pri. natur. quæst. cap. 25. ch. 6.

Intelligibiles proprie sunt species illę, quę per se absque materia subsistunt. Alexander aphrod. in pri. de ani. cap. 28. chart. 21. col. 3.

Intelligibilia potestate, materialia sunt. Alex. aphr. in 1. de ani. cap. 28. chart. 41. col. 3.

Intellectus vis est, quę abdicatas a materia formas suscipiendi potestatem habet, & qua per indemonstrabilia principia veri sumus. Alexander aphr. in 1. de anim. cap. 20. chart. 38. col. 4.

Intelligibile nihil est actu eorum, quę a nobis intelliguntur, sensibilia enim intelligit intellectus noster, quæ potestate intelligibilia sunt, & ea ab intellectu intelligibilia fiunt. Alexander aphrod. in 2. de anim. cap. 18. chart. 44. col. 4.

Intellectus est forma materiæ expers, quę sola su natura intelligibilis est. Alexander aphr. in 2. de anim. cap. 15. chart. 44. col. 3.

Intellectus nõ passiuus est, & si formas suscipiat, actiuus enim est formarum, quas suscipit, & dum intelligit, agit, & non patitur. Alexander aphrod. in 2. de anim. cap. 19. chart. 45. col. 1.

Intelligibilium ac primarum, & causarum, & rerum cognitio longe est difficillima. Alexander aphrodis. in 2. metaphysicorum vel apud latinos tert. comment. 52. chart. 76. col. 1.

Intellectus est virtus animæ, qua cognoscimus demõstrabilium indemonstrabilia principia. Alex. aphr. in 1. metaphys. com. 6. chart. 5. col. 1.

Intellectus actu nil aliud est, quam forma, quæ intelligitur. Alexander aphrod. in 11. metaph. vel secund. latin. 12. com. 24. ch. 295. col. 2.

Intelligere est comprehẽsio attingens intelligibile, intelligi vero est, quod intelligitur id ab intelligenti cõ prehendi. Alexander aphrod. in 11. metaphy. vel 12. c. 78. chart. 305. col. 1.

Intellectus, & scientia semper sunt veri. Ale. & Eustrat. in 2. poster. chart. 108. col. 2.

Intellectus est scientię principium. Alexand. & Eustrat. in 2. poster. chart. 108. col. 1. Idem Themist. in 2. post. tex. 13. char. 28. col. 2.

Intellectus, & scientia cum circa necessaria, & ea quæ semper similiter se habẽt, versentur, semper sunt veri. Alex. & Eustr. in 2. post. ch. 112. col. 1.

Intellectus solus reperitur, qui sit cognoscitiuus principiorum. Alex. & Eust. in 2. post. ch. 112. col. 2.

Intellectus solus exquisitior est omni scientia, principiaque exactius cognoscit. Themist. in secund. post. cap. 37. chart. 13. columu. 2.

Intellectus est ceu animæ oculus. Themist. in 2. poster. cap. 37. chart. 13, col. 2.

Intellectio tota ex sensibus pendet, quia sine visis imaginibus non perficitur. Themist. in pri. de ani. capit. 18. tex. 42. chart. 64. col. 4.

Intellectus actus est generatio potentiæ, & perfectio quædam. Themistius in tertio, de anima. capit. 42. text. 28. chart. 88. col. 3.

Intellectus noster ab Aristotel. impassibilis, impermistusque est, & ab omni corpore separabilis. Amm. in lib. de interpr. chaart. 4.

Intellectus est masculini generis, & anima fęminini, quasi ab intellectu illustrata. Ammonius in libro de interpr. chart. 20.

Intellectus præcedit tempore ipsum fieri. Simplicius in præd. chart. 109.

Intelligere idem est, & cuius gratia est intellectus. Sim. in pri. physicor. chart. 28. col. 1.

Intellectus est primum mouens. Simplicius in prim. de anim. tex. 2. chart. 1. col. 3.

Intellectus simpliciter non est imaginatio, sed intellectus passiuus, atque formalis. Simplicius in primo de anim. tex. 12. chart. 4. col. 1.

Intellectiua contemplatio est actionis ad exteriora in substantialem actionem translatio. Simplicius in pri. de anim. tex. 14. chart. 4. col. 3.

Intellectus vnus est, ac continuus. Simplicius in pri. de anim. tex. 47. chart. 11. col. 1.

Intellectus proprius est, cuius anima rationalis particeps facta est, quo vnaquęque anima determinatur. Simplicius in secund. de anim. ex sec. prim. tex. 163. chart. 57. columna 2.

Intellectus est, quo cogitat, & existimat anima, Sim. in 3. de anim. ex sect. 1. tex. 2. char. 58. col. 4.

Intellectus est collectio, indiuisibilisque terminorum contemplatio. Simplicius in tert. de anim, ex sec. pri. text. 155. chart. 55. col. 1.

Intel-

Intellectus participatus non est anima, sed præstantior quædam substantia. Simplicius in tertio de anim.ex sec.1.tex.6.chart 60.col.1.

Intellectus est præstantior pars animatæ substantiæ, & non anima, quod de intellectu secundum ipsum cõsistente intelligendum est, qui sempiternus est. Simp. in 3.de ani.ex sec.2.tex.25.ch.67.col.4.

Intelligibilia sunt, quorumcunque sensus cognitionem non habet. Simplicius in tertio,de anima sec.1.text. 5.chart.59.column.4.

Intellectus est altissima animæ potestas. Ioan.gra.in 1. poster.cap.26.char.54.col.2.

Intellectus est apprehensio intelligibilium, & immediatarum propositionum. Ioannes grammaticus in pri. post.cap.26.chart.56.col.4.

Intellectus est principium scientiæ cognitionis principiorum,& principium cognitionis principij,idest,immediatarum propositionum. Ioann.grammaticus in 2.post.cap.18.chart.75.col.4.

Intellectus est animæ potentia, quæ veritatem cognoscit. Io.gram.in 1.de ani.tex.23.char.13.col.2.

Intellectus indiuisibilis est,ideo vnum illi competit.Io. gram in 1.de ani.tex.27.char.14.col.4.

Intellectus est habitus animæ perfectissimus. Io.gra.in 1.de anim.ex periher.char.2.col.2.

Intellectus proprie est intelligibile, & si aliquando non intelligitur.non fit per se,sed per eius operationẽ.Io. gram.in 3.de ani.tex.9.chart.85.col.1.

Intellectum esse immistum, ac impassibilem,& nõ esse indiuiduum,nec corpus,nec virtutem in corpore exponit Alexander non de subiecto intellectus, sed de aptitudine, quod omnino falsum est: de omni enim aptitudine hoc est verum, & nihil erat in causa,quod de hac aptitudine aliquid assereret Aristot. Nam illa propositio, quæ dicit, quicquid recipit aliquid,non debet habere in se actu aliquid naturæ rei receptę, est per se manifesta. Auerroes 3.de ani.text.quinto, chart.162.columna 4.

Intelligere nil aliud est,quam recipere intentiones imaginatas.Auer.3.de ani.tex.18.char.170.col.1.

Intellectus primus actus dicitur æquiuoce in virtutibus animæ contra id, quod opinatus est Alex.Auer. 3.de anim.tex.5.chart.164.col.4.

Intellectus est natura promptus abstrahere quidditatẽ, ac denudare quicquid habet illam quidditatem, ait Auempace. Auer.3.de ani.tex.36.ch.177.col.4.

Intelligibilia generare,& ea efficere prius existit in nobis,quam actio intelectionis.Auer.tertio de anima, text.36.chart.178.col.4.

Intellectus,qui est postrema perfectio hominis, est abstractus a materia. Auerroes in secund.metaphysic. text.comment.16.chart.17.

Intelligibilia ex opinione Aristo.sunt noua. Auer.in 7. metaphysicor.tex.comment.58.ch.97.

Intellectus, intellectum, & intelligens sunt vnum,& differunt tantum secundum respectum dispositionum:quia intellectus, vt intelligit intellectum, dicitur,intelligens: & inquantum intelligit per se, dicitur, quod est ipse intellectus: & inquantum intellectus est illud,quod intelligitur,dicitur,quod intellectus est res intellecta. Auerroes in 12.metaphysicor. text.comment.39.chart.151.

Intellectus est perfectio intelligentis. Auerroes in 12. metaphysicor.tex.com.51.char.157.

Intellectus noster in actu nil aliud est,quam comprehensio ordinis, & rectitudinis existentis in hoc mundo, & in qualibet eius parte, & cognitio cuiuslibet rei in ea existentis per suas causas propinquas, & remotas, ita vt cognoscat totum vniuersum. Auer.in epitom. metaphysicorum tract.4.ch.183.col.3.

Intellectus nil aliud est, nisi comprehendere formas entium in eo,quod sunt absque materia. Auer.ex dest. destr.disput.3.chart.26.col.3.

Intellectus nil aliud est, nisi formæ abstractæ a materia. Auer.ex destruc.destruc.disp.6.char.38.col.1.

Intellecta rerum sunt verificatio rerum. Auer.ex destr. destruc.disp.6.char.38.col.1.

Intellectus nil est aliud, nisi comprehensio ordinis rerum,quæ reperiuntur,& gradus earum.Auerroes ex destruc.destruc.disp.6.char.38.col.2.

Intelligibilia sunt illa,quorum causæ non apparent sensui. Auerroes contra Algazel.in physicorum disput. prim.chart.56.colum.3.

Intellectus apprehensiuus est virtus recipiens, & non agens,vt sensus,qui est virtus recipiẽs a sensato.Auer. de anim.beatit.cap.2.chart.64.col.2.

Intellectus non est virtus disgregata, nec distensa per corpus,nec diuisibilis ad diuisionem corporis,vt virtutes sensibiles.Auer.de anim.beat.ca.2.ch.64.col.2.

Intellectus est receptio ab intelligibili solum apprehensionis, quæ quidem apprehensio est idem, quod ipse, nec ei ex hac permutatione accidit permutatio.Auer. de anim.beatit.cap.3.char.65.col.1.

Intellectus in actu non est extra animam, quia intelligibile non est extra animam. Auerroes de anim.beat. cap.4.chart.65.col.3.

Intellectuũ abstractorum est proprietas, vt seipsos apprehendãt. Auer.de anim.beat.ca.4.ch.65.col.4.

Intellectus actio omnis, aut diffinitio,aut demõstratio est. Auer.de ani.beatit.tex.48.ch.118.col.3.

Intellectibile est,quod vnum atque idem per se in propria semper,diuinitate consistens,nullis vnquã sensibus, sed sola tantum mente, ac intellectu capitur. Boethius in Porph.ex dial.char 2.

Intelligibile est, quod primum intellegibile cogitatione,& intelligentia suscipiens, ea comprehendit,quæ sunt omnium cęlestium supernæ diuinitati operum causæ,& quicquid sub lunari globo beatiore animo, ac puriore substantia valet, ac demum humanarum animarum statum considerat. Boethius in Porphy. ex dialog.chart.2.

Intellectus est rei similitudo, & animæ passio.Boethius in lib.de inter.char.217.

Intellectus,& res sunt natura, voces,& literæ secundũ hominum positionem. Boethius in libro de interpr. charta 217.

Intellectus primi sunt, qui simplicem rem concipiunt, vt Socrates.Boeth.in lib.de interp.ch.299.

Intellectus simplex dicitur,qui est simplex,vnius rei intuitiuus.Alb.mag.de præd ch.3.col.1.

Intellectus cõpositus est, qui accipit rem vnam in alia, vel vt diuisim ab alia. Alb.magn.de præd.ch.3.col.1.

Intellectus nudi sunt illi, qui ab appẽdicijs materiei separati,illorum tantum sunt,quæ nunquam in materia fuerunt.Alb.magn.de præd.ch.5.col.2.

Intellectibus mixtis phantasiæ, & sensibus insunt ea, quæ in materia fuerunt. Albertus magnus in præd. chart.5.columna 2,

Intellectus puri intelliguntur illi, qui sunt ex parte inteligibilis, ad quod nihil mouet, nisi solius intelligentiæ lumen,non phantasma receptum. Alb.magn. in præd.chart.5.colum.2.

Intellectus compositus,& si sit circa complexa; tamen est verorum,& certorum,circa quę non est deceptio. Alber.magn.in prior.chart.165.col.2.

Intellectus est habitus cognoscens principia. Albertus magnus

magnus in poster.charta 218.columna 2.

Intelligentia est lux quædam intellectualis causæ primæ,& licet sit separata ita, vt non sit actus corporis, ita quod determinet sibi partem in ipso secundum cuius naturam agat,& cognoscat, vt potentia visiua determinat sibi oculum in corpore organico; tamen ipsa intelligentia coniungitur orbi sicut motor mobili. Albertus magnus in primo physicorum ex tert. tract.cap.11.chart.12.col.2.

Intellectus in scientijs non est, nisi habitus, & acceptio principiorum,ex quibus alia sciuntur. Albert.magn. in 1.physicor.tract.1.cap.5.char.2.col.3.

Intellectus operatiuus in actibus est principium operis. Albertus magnus in secund.physicornm trac.2. cap.5.chart.29.column.2.

Intellectualis natura composita est ex eo, quod est de natura sua intellectuale, & ex eo, quod est perfectio intellectus. Albert.magnus de natur.& orig.animæ. tract.1.cap.7.char.70.col.2.

Intellectualis naturæ sic est intelligere, vt lucis operatio est lucere. Albertus magnus de natura.& orig. anim.tract.2.cap.6.chart.73.col.4.

Intellectus non est species specierum, quod det ei, sed est species, quia sub actu suo species efficiuntur species intelligibiles. Albertus magnus contra Auer.de vnit.intel.cap.7.char.83.col.3.

Intellectus est tantnm substantia intellectualis, & habet duo,quorum vnum est,quia necessitatem sui esse habet, vt est ex causa prima, aliud est quod potentiã habet ad esse, vt est in seipsa,& hæc potentia est fundamentum fundans esse,& recipiens,quod est a causa prima, & hoc modo intellectualis anima natura est ex hoc, & est esse eius determinatum in genere substantiæ, & relicto corpore manet substantia determinata.Albertus magnus contra Auerroem de vnit.intel.cap.7.chart.83.col.4.

Intellectualis natura per aliud est ens determinatum in genere substantiæ, & per aliud est locus, vt & Sol per aliud est pater,& regio sensibilium. Alb.magnus contra Auer.de vnit.intel.cap.7.ch.84.col.1.

Intellectus est generans species intelligibiles per hoc qđ intelligibiles sunt, & quia dat eis formam: ideo dat eis motum ad intellectum, & locum,qui est intellectus passibilis, qui habet se ad agentem, vt se habet perspicuum ad lucem.Albertus magn.contra.Auer. de vnit.intel.cap.7.chart.84.col.3.

Intellectus humani speculare est in lumine a rebus sensibilibus abstracto, quod quoddam lnmen est in eis diffusio luminis vniuersaliter agentis. Albert.magn. de caus.& proces.vniuers.a cau.prim.l.2.tract.2.cap. 42.chart.219.col.2.

Intellectuale,quod per substantiam intellectuale est,& non per intellectum adeptum, in nulla parte in potentia est. Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a caus. 1.l.2.trac.5.cap.2.char.227.col.2.

Intellectuale per substantiam est separatum a materia, & motu.Alb.mag. de cau.& proces.vniuer.a.cau.1.l. 2.trac.5.cap.2.char.227.col.2.

Intelligentia omnis,quæ per seipsam, & per substãtiam intelligentia est,actiua est,& plena formis: intelligẽtia enim possibilis speculatiua, & adepta,non per seipsam intelligentia est,sed per lumen agentis. Albert. magnus de caus.& proces.vniuers.a caus.1.l.2.trac.2. cap.21.chart.213.col.3.

Intelligentiæ lumen est illud,quod est continuãs inter intelligentiam,& animam.Albertus magn.de cau.& proces.vniuer.a caus.prim.lib.secundo tract.secund. cap.37.chart.217.col.4.

Intelligentia agens vniuersaliter est substantia indiuisibilis secundum omnem modum diuisionis. Albertus magnus de caus.& proces.vniuer.a caus.prima lib.2. tract.1.tert.cap.secundo chart.220.

Intelligentia est primum sciens in se, & secundum se influens scientiam super reliqua omnia, quocunque modo sciant. Albertus magnus de cau.& proces.vniuers.a caus.1.l.2.tra.3.cap.14.ch.223.col.1.

Intelligere actu est beatitudinis,pars, & optimum animæ intellectiuæ admirabiles habens delectationes, quibus nihil est contrarium. Albert.mag.in prim.de anim.tract.secund.cap.7.ch.7.col.3.

Intellectus actio,& motus est intelligere.Alber.magn. in 1.de ani.tract.secund.cap.7.ch.7.col.3.

Intellectus,nec virtus est corporea,nec virtus in corpore,sed separata. Albertus magnus in primo de anim. tract.secund.cap.8.chart.8.col.1.

Intellectum esse ingredientem ab extrinseco, Peripatheticorum est vulgata propositio.Alber.mag.in 3.de anim.tract.2.cap.4.char.36.col.3.

Intellectus est virtus substãtiæ verissimæ existentis,quæ est anima rationalis, nõ vt commiscetur corpori,sed vt est imago intellectus primi agentis, & dantis animam rationalem.Albertus magnus in tertio de ani. tract.2.cap.12.chart.38.col.4.

Intellectus,quo cognoscit anima, & sapit, pars est animæ, quæ quidem anima est perfectio corporis organici,& in diuersis eadem numero esse non potest,sed vniuersalis, est intellectus secundum se. Et iõ,quod est in ipso secundnm se, est etiam secundum actum vniuersale: & hoc secundum Peripatheticos cõmune est apud omnes, & idem intellectum vniuersale in anima mea,& tua. Et licet intellectus meus sit indiuiduus ab intellectu tuo, tamen secundum quod est indiuiduus, non habet vniuersale in ipso, & ideo non indiuiduatur id,quod est in intellectu,& sic vniuersale,vt vniuersale est vbique,& semper idem omnino, & idem in animabus omnium non recipiẽs indiuiduationem ab anima; non tamen scientia vnius, est scientia alterius, vel speculatum ab vno,est speculatum ab altero; quia speculatio perficitur ex motu phantasmatum. Albertus magnus in 3.de anim.trac. secund.cap.32.chart.39.col.2.

Intellectus per se,nec destruitur,nec debilis fit alio corrupto,organo scilicet,sed eius operatio tãtũ destruitur: Alb.mag.in 3.de ani.tract.2.cap.14.ch.39.col.3.

Intellectus denudat intelligibile mensura,situ,& figura & alijs corporeis conditionibus, ergo non est virtus corporea.Albertus magnus in tertio de anim.trac.2. cap.14.chart.39.col.4.

Intellectus cum incorporea, ac infinita vtatur forma, incorporeus est. Albertus magnus in tert.de anima. tract.2.cap.14.chart.39.col.4.

Intellectus non vere est subiectum sensibilium, sed est subiectum formale, vt commune, & interminatum subiectum determinantis ipsum. Alber.mag.in 3.de anim.tract.3.cap.15.char.40.col.1.

Intellectus actus prior est super indiuisibilia,quã super composita. Albertus magnus in tertio de anim.tract. tert.cap.prim.char.41.col.3.

Intellectus quidam est plus cotinuo,& tempori,hoc est imaginationi,& sensui immistus, qui est obscurus,nihil accipiens, nisi cum labore, & si docetur aliquid, oportet, vt fiat per exempla sensibilia, & vocantur illi mali ingenij existentes a vulgo. Quidam est plus separatus, & hic per se quasi omnia intelligere natus est, & de leui accipit illuminationem ad prophetiã, & est diuinus intellectus. Quidam est medio modo, qui doctrina iuuatur ad faciliter omnia intelligẽda. Quidam vero,& vires imaginandi,& aliquid accipiẽdi per sensus nõ habet, & hoc fit ex vitio complexionis, & ex consuetudine non attollẽdi vltra acceptionem sensibilium. Albertus magnus ex 1.de intel.& intel.comment.3.char.88.col.2.

Intelle-

Intellectus assimilatiuus est, in quo homo quantũ possibile, siue fas est, proportionabiliter consurgit ad intellectum diuinum, qui est lumen, & causa omnium. Alb.mag.in 2.de intel.& intel.cap.9.ch.55.col.1.

Intellectus assimilatiuus fit, cum per omnia in effectu factus intellectus perfecte adeptus est seipsum, & lumen agentis, & notitia sui extendit se in luminibus intelligentiarum ascendens gradatim ad intellectum simplicem diuinum. Deuenit ergo ex lumine sui, & agentis in lumen intelligentiæ, & ex illo extendit se ad intellectum Dei. Alb.magnus in secund.de intel. & intel.cap.9.char.55.col.1.

Intellectus nullius corporis est actus. Alb.mag.de anim. lib.11.tract.1.cap.3.chart.97.col.4.

Intellectuale, quod propria natura est intellectuale, nõ conuenit homini secundum influentiam. Alb.magn. ethicor.prim.tract.6.cap.5.char.16.col.3.

Intellectuale, vt intellectuale, vnum & simplex est. Alb. mag.ethic.pri.tra.6.cap.6.char.16.col.3.

Intellectus in nobis est, vt Rex, inquisitio operabilium est, vt consilium, decretum faciendorum, vt lex, & appetitus partibus suis est, vt plebs. Et ideo patet nihil in nobis esse, nisi quod quasi per modũ consilii determinatum est. Albertus magnus ethicorum 3.trac. prim.cap.19.char.40.col.3.

Intellectus solus est dominatiuus sui actus. Alb.magn. ethicor.6.tra.1.cap.4.char.70.col.1.

Intelligentia est incorruptibile principium, & vniuersale, & simplex, siue immixtum. Incorruptibile, quia nihil habet contrarium: vniuersale, quia nihil habet, quod ipsum, vel ad differentiam loci, vel ad differentiam temporis determinet: simplex, quia purum est: & immixtum nihil nulli habens commune. Albertus magn.ethic.6.tra.2.cap.16.ch.74.col.3.

Intellectus in hoc, quod est imago intelligentiæ, species est intelligibilium, quamuis non sit causa constituẽs ea. Est igitur applicabilis per seipsum intelligibilibus primis, sed tamen non æquali nobilitate, vt intelligẽtia, quæ secundum substantiam intellectus est, & nihil aliud, quam intellectus. Cadens ergo ab ista nobilitate efficitur discurrens per intellecta, componẽs scilicet, & diuidens ea: tamen in hoc, quod est imago intelligentiæ, per seipsum est applicabilis primis, quæ medium non habent, & illa statim apprehendit, quãdo terminorum, qui in principijs sunt, a sensu notitiã accipit. Sensus enim per hoc, quod species est sensibilium, sensibilia immediate accipit, in quibus confusum est, & immistum vniuersale, quod intellectus deputando accipit, per hoc, quod vt species applicatur ei, & si medium non habet, tunc principium est, & propria acceptio intellectus. Si autem habet mediũ. tunc intellectus non accipit, nisi per medium: & hæc est perceptio demonstrationis, cui tamen intellectus lumen influit, quia ordo terminorum, & coniugatio per applicationem determinatur ad conclusionem, quæ tunc in lumine principiorum accipitur. Talis autem intellectus in nobis est medius inter intelligentiam, & animam, quæ coniuncta est continuo, & tempori, & est vt instrumentum intelligentiæ informatum per influentiam receptam ab intelligentia, & est vere, vt oculus animæ, & lumẽ, & per conuersionem ad animam obumbratur, & inordinatus, & impotens efficitur. Per extensionem autem, & eleuationem a viribus animæ ad intelligentiam, & intelligentiæ lumen perficitur, & depuratur. Alber.magn. ethicor.6.tract.2.cap.18.char.75.col.3.

Intellectus per substantiam non est possessius, & acquisitus. Albertus magnus ethicorum sext.trac.secund. cap.18.chart.75.col.4.

Intelligere diuinum, & velle eius est ipsum esse ipsius. D.Thom.in periher.char.15.col.1.

Intellecta res est quodammodo principium actionis in agentibus per voluntatem, vt forma naturalis in agẽtibus per naturam. D.Thomas in octauo physicor. lib.2.tex.13.char.121.col.1.

Intellectus non est virtus alicuius corporis. D.Th.in 8. physicor.l.21.tex.79.char.147.col.3.

Intelligibile vnumquodque in tantum est, in quantum a materia est separabile. Diuus Thom.de sen.& sen. lec.pri.chart.1.column.1.

Intelligere est quodammodo proprium animæ, & quodammodo coniuncti. Diuus Thomas in pri.de anim. l.2.tex.12.char.2.col.4.

Intelligere est propria animæ operatio, & aliæ operationes animæ, & passiones non sunt animæ tantum, sed coniuncti. Diuus Thomas in primo de anim.l.2. tex.12.chart.3.colum.1.

Intellectum magnitudinẽ esse, ait Plato metaphorice. D.Tho.in 1.de ani.l.8.tex.47.ch.10.col.1.

Intellectus de natura sui est impartibilis, quod ex verbis Arist.in hoc textu elicitur. Diuus Thom.in 1.de ani. lec.8.tex.48.char.11.col.2.

Intellectus est virtus immaterialis, quæ non est actus alicuius organi corporalis. Diuus Thom.in 2.de ani. l.12.tex.60.char.32.col.4.

Intellectus est quædam potentia receptiua omniũ formarum intelligibilium. Diuus Thomas in 3.de ani.l. 13.tex.38.char.62.col.1.

Intelligile vnumquodque est aliqua determinata natura alicuius speciei. Diuus Thomas in 3.de anim.l.10. text.19.chart.58.colum.2.

Intellectus, a quo homo est id, quod est, in se consideratus in potentia est omnia, nec in actu eorum reducitur, nisi per scientiam, quia nihil est eorũ, quę sunt ante intelligere. D.Tho.1.metaph.in procœ.l.1.ch.3.

Intellectus cum sit potentia passiua, est magis in moueri. Alex.de ales in 2.metaphy.ch.35.col.2.

Intellectus obiectum vniuersale est. Alex.de ales in 5. metaphysic.tex.16.ch.129.col.3.

Intellectus si aliquo modo instituit scientiam, hoc non est nisi in quantum est motus a scibili, quia de se intellectus est in potentia passiua, antequam moueatur ab obiecto. Alexander de ales in quinto metaphysicor. tex.20.char.145.colum.3.

Intellectus est aptus natus separare multa coniuncta in re. Alexander de ales in septim, metaphysicorum text.5.chart.185.column.1.

Intellectus noster est quid mensuratum a rebus. Alex. de ales in 7.metaphy.tex.23.ch.209.col.1.

Intellectus actus est terminorum apprehensio, & huius actus instrumentum est diffinitio. Alex.de ales in 8. metaphysi.tex.9.char.251.col.2.

Intellectio est magis perfectio intellectus, vt est passio, quam vt est actio. Alexand.de ales in 9.metaphysic. text.16.chart.271.

Intellectio licet sit actio manens in agente, tamẽ quod maneat, hoc magis habet in quantum passio, quam in quantum actio. Alexander de ales in 9.metaphysicorum, tex.19.char.271.col.4.

Intellectus noster creatur, vt tabula nuda, ideo de se est in pura potentia, ideo nihil intelligit, nisi reducatur ad actum. Alexander de ales in 9.metaphysicorum, text.20.char.174.column.2.

Intelligendi ratio est quædam formalitas, quæ potest reperiri in multis intellectis. Alexander de ales in 1. metaphysicorum, char.3.col.3.

Intellectus est aliqua natura secũdum se. Petr.de aluer. de longit.& breuit.vit.lec.1.ch.59.col.1.

Intellectus, vt primæ causę.

INtellectus primi principii videtur habere quoddam diuinum, & speculatio eius est circa obiectum delectabilissimum, & optimum. Aristoteles 12.metaphy. sum.2.cap.3.tex.39.char.254.

Intellectus diuinus non est potentia ad suum intelligere, sed idem est potentia diuina intellectiua, & actio intelligendi, alioqui intelligere esset cum labore. Arist. 12.metaphy.sum.2.cap.5.tex.51.ch.259.

Intellectus diuinus non intelligit aliquid aliud a seipso, alioquin illud esset eo dignius, & vilesceret, quia intelligeret vilia. Aristoteles 12.metaphysicorum, sum.2.cap.5.tex.51.char.260.

Intelligibilia omnia habent scientiam propter intelligentiam primam. Arist.de caus.char.990.

Intellectus diuinus seipsum intelligit, si quidẽ est, quod est potissimum; sua enim intelligentia est intelligẽtiæ intelligentia. Aristoteles 12.metaphysicorum, sum. 2.cap.5.tex.51.char.260.

Intellectus primus principium est omnium eorũ, quæ sunt, quæ quidem ab eo cognoscuntur, & eius intelligere non est, vt transitus, sed simul omnia apprehẽdit. Them.in 12.metaphy.char.21.

Intelligentia prima intelligit de se aliquid existens ex se, non aliquid relatum ad causam. aliæ intelligentiæ intelligunt de se aliquid relatum ad causam earum, & hoc modo ingreditur in eas multitudo. Auerr.ex destruc.destru.disp.3.char.25.col.3,

Intelligentia prima non intelligit nisi seipsam, & intelligens seipsam intelligit omnia entia excellíori esse, & nobiliori ordine, & proportione. Auer.ex destru. destruc.disp.3.char.26.col.4.

Intellectus primus habet quidditatem simpliciter, reliqua entia habent ea mediante. Auerroes ex destruc. destruc.disp.6.chart.40.col.3.

Intellectus primus influit entibus ordinem, & proportionem repertam in operationibus eorum, & intelligere seipsum est intelligere entia omnia. Auerr.ex destru.destruc.disp.11.char.47.col.2.

Intellectus diuinus non dicitur infinitus, nisi vt est infinibilis. Alb.mag.in 3.phy.tra.1.cap.5.ch.36.

Intelligentia prima est mouens, ante quod nõ est aliud. Albertus magnus in secundo, physicorum tract.pri. cap.tert.char.16.colum.3.

Intelligentia per naturam suam non est in loco. Albertus magnus in quarto, physicorum tract.prim.capit. prim.chart.40.column.2.

Intellectus primæ causæ distinctiuus est, & ordinatiuus entium vniuersi, & causat complementum, & ordinẽ in vniuerso, quia sapientis est ordinare, & hęc est causa ordinis in posibilibus. Albert. mag. contra Auer. de vnit.in el.cap.7.char.84.col.2.

Intellectus esse est intellectus creati primi. intellectus vitæ est intellectus formati pri. Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a cau.1.l.2.trac.2.ca.28.ch.215.col.2.

Intellectus primus est primum principium cognoscendi omne, quod cognoscitur. Albert.magn.de cau.& proces. vniuers.a caus. prim.l.2.tr.secund.cap.45.ch. 219.column.3.

Intelligentiæ primæ potestas est producere formas intellectuales seipsa: proxima autem potestas est formas intellectuales intellectualiter recipere, quæ fit duobus modis, vel per applicationem, quæ influentia appellatur: vel per quandam quasi generationẽ, quæ vocatur exitus de potentia ad actum, & motus quidam, vel mutatio. Alb.mag.de caus.& proces.vniuer. a caus.1.l.2.tra.2.cap.35,ch.217.col.1.

Intellectus deiformis est, qui ex primis luminibus sine vmbra, & inquisitione principia accipit boni, & veri, & sine inquisitione, & studio. Alb.magn.ethico.pri. trac.2.char.5.col.1.

Intellectus diuinus intelligendo seipsum, & essentiam suam omnia intelligit. Alexander de ales in 12.metaphysicor.tex.50.char.351.col.1.

Intellectus diuinus intelligit omnia simplicia, & cõposita, alias esset ignorans: intelligit autem compositã non componendo, nec diuidendo, sed simplicissimo intuitu. Alexander de ales duodecimo metaphysicorum, tex.51.char.352.col.1.

Intellectuales substantiæ.

INtelligentiæ primæ influunt supra intelligentias secundas virtutes, & bonitates, quas recipiunt a causa prima, & intendunt bonitatem in eis vsquequo consequuntur vltimum earum. Aristoteles de caus. propos.quart.char.978.

Intelligentiæ superiores primæ, quæ consequuntur causam primam, imprimunt formas secundas stãtes, quę non destruuntur, ita vt sit necessarium iterare eas vice alia. Arist.de caus.prop.5.ch.978.

Intelligentiæ secundæ imprimunt formas decliues, & separabiles, vt est anima, & non multiplicantur animæ, nisi per modum, quo multiplicantur intelligentiæ, quod est, quia esse animæ habet finem, sed, quod ex eo est inferius, est infinitum. Aristoteles de caus. propos.5.chart.978.

Intelligentiæ substantia, & operatio est vna. Aristot.de causis propositio.7.char.980.

Intelligentia non recipit diuisionem, quoniam est primum creatum, quod creatum est a prima causa, & vnitas est dignior, quam diuisio. Aristotel.de caus. propos.sept.char.981.

Intelligentia omnis scit, quod est supra se, quia acquirit bonitates ab eo, & scit, quod est sub se, quoniam est causa ei. Arist.de caus.propos.8.ch.981.

Intelligentiæ omnis fixio, & essentia, est per bonitatem puram, quæ est causa prima. Et virtus intelligentiæ primæ est vehementioris vnitatis, quam res secundæ, quæ sunt post eam, quoniam ipsæ accipiunt cognitionem eius, & non est facta ita, nisi quia causa est ei, quod est sub ea. Arist.de caus.propos.9.ch.982.

Intelligentia est regens omnes res, quæ sunt sub ea per virtutem diuinam, quæ est in ea, & per eã retinet res. Aristot.de caus.propos.9.char.982.

Intelligentia omnis plena est formis. Aristot.de caus. propos.10.chart.984.

Intelligentiæ aliæ continent formas magis vniuersales, aliæ minus: quoniam formæ, quæ sunt in intelligentiis inferioribus per modum particularem, sunt in intelligentiis primis per modum vniuersalem. Arist.de caus.propos.10.chart.984.

Intelligentiis primis est virtus magna, quoniam sunt vehementioris vnitatis, quam intelligentiæ secundæ vniuersales inferiores, & in intelligentiis secundis inferioribus sunt virtutes debiles, quoniam sunt minoris vnitatis, & pluris multiplicitatis. Quod est, quia intelligẽtiæ, quæ sunt propinquę vni puro vero, sunt minoris quantitatis, & maioris virtutis: & intelligentiæ, quæ sunt longiores ab ipso, sunt minoris quantitatis, & debilioris virtutis. Et ideo accidit, vt formæ. quæ procedunt ex intelligentijs primis, procedant processione vniuersali vnita. Aristoteles de caus. propos.10.char.984.

Intelligentia omnis intelligit res sempiternas, quæ non cadunt sub tempore, nec destruntur, quia intelligit res per esse suum, & esse suum est sempiternum, & non corrumpitur. Arist.de caus.propos.11.char.985,

Intelligentia omnis intelligit essentiam suam, quoniam intellectus, & intellectum sunt simul, & cum intelligit essentiam suam, scit & ea, quæ sunt sub ea, quoniam sunt ex ea. Arist.de caus.propos.13.ch.986.

Intelligentiæ aliæ sunt diuinæ, quæ recipiunt ex bonitatibus primis, quæ procedunt ex causa prima per receptionem multam: aliæ sunt intelligentiæ tantum, quoniam

quoniam non recipiunt ex bonitatibus primis, nisi mediante intelligentia. Aristoteles de caus.propos. 19.chart.990.

Intelligentia omnis diuina scit res per hoc,quod est intelligentia,& regit eas,quia est diuina. Arist.de caus. propos.23.char.994.

Intelligentia,& si regit res, quæ sunt sub ea,tamē Deus benedictus, & excelsus præcedit intelligentiam per regimen,& regit res regimine sublimioris ordinis,& altioris,quam sit regimen intelligentiæ, quod est illud,quod dat intelligentiæ regimen. Aristoteles de caus.propos.23.char.994.

Intelligentia prima mouet cælum, vt amatum, & mouendo cælum,mouet reliqua. Arist. 12.metaphysico. sum.2.cap.2.text.35.char.251.

Intelligentia prima si aliquid mouet,contingit,vt quod mouetur,aliter, & aliter se habeat. Ex quo sequitur, quod primus motus, & actus est corporis, quod aliter, & aliter ex se habeat secundum locum. non secundum substantiam, quia non mouetur ad formā, mouens autem est ens immobile, & actu sine potentia,& mouet motu ad vbi, quo motu mouet inferiora. Arist.12.metaphy.su.2.cap.2.tex.38.ch.253.

Intelligentia prima est immobilis, & est ens ex necessitate,& ex eo necessario, quod aliter haberi nequit. Arist.12.metaph.su.2.cap.2.tex.38.ch.253.

Intelligentia prima,quæ mouet cælum, habet nobilem dispositionem, & delectabilem,quæ in nobis esse nō potest,nisi paruo tempore,in nobis enim semper esse impossibile est.Aristoteles 15.metaphysicorum sum. 2.capit.3.text.39.chart.253.

Intelligentia actualis si delectatur secundum se oportet quod secundum se optimum, & maxime delecta bile,& delectabilissimum sit.Aristot.12.metaphysic. sum.2.cap.3.tex.59.char.254.

Intelligentiam nullam esse, quæ non moueat aliquem orbem Lunæ,patet.Aristotel.12.metaphysicorum, sum.2.cap.4.tex.47.char.257.

Intelligibile, & appetibile in prima intelligentia, quæ mouet cælum,idem est,in nobis autē differunt.Arist. 12.metaphy.su.2.cap.2.tex.36.ch.252.

Intelligibile, & intellectum idem sunt in substantijs separatis.Arist.12.metaphy.su.2.cap.5.tex.51.ch.260.

Intelligentia sola est ea, quæ ratiocinatur. Magent.in prior.chart.47.col.3.

Intelligētiæ primæ essentia eadem est ac quidditas, alię vero quoquomodo in quidditate differunt. Auer.3. de anim.tex.5.char.169.col.2.

Intelligens, & intellectum sunt idem in abstractis omnibus modis. Auer.3.de ani.tex.13.ch.168.col.3.

Intellectuum abstractorum nō scimus multitudinē,nisi per diuersitatem actionum eorum. Auerr.3.de ani. text.19.char.170.col.2.

Intelligentiæ abstractę si comprehenderēt indiuiduum necessario, tunc essent materiales, & tunc non agerent nisi secundum contactum. Auerroes de somn. chart.202.column.1.

Intellectus, & intellectum idem sunt in corporibus cęlestibus.Auer.de sub.orbis cap.1.ch.4.col.1.

Intelligentiæ sunt excelsiores intellectu humano, licet cum eo communicent. Auerroes ex destru.destruct. disp.7.chart.26.column.3.

Intelligentiarum intellecta sunt formæ entium, & forma vnius cuiusque earum est id, quod comprehendunt ex formis entium,& ordine eorum, vt intellectus humanus est id, quod comprehendit ex formis entium, & ordine eorum, sed differunt,quia formæ entium sunt causæ intellectus humani, perficitur.n. ab eis:sed intellecta intelligentiarum sunt causæ formarum entium. Auerroes ex destruc. destruc.disp. tert.char.26.col.4.

Intellectus abstracti comparatio similis est comparationi lucis ad visum.Auerroes de animæ beat.cap.quar. chart.65.columna 3.

Intelligere de abstractis non est aliud, qnam intelligere rem,quæ per se stat,videlicet intellectum agentem. Auer.de ani.beat.cap.3.ch.64.col.4.

Intelligentiæ separatæ nō possunt dare aliquam formā formarum mistarum in materia.Auer.in 7.metaphy. tex.com.31.char.85.col.4.

Intellectum, & desideratum in corporibus cęlestibus idem sunt. Auerroes in duodecimo,metaphysicor. text.commnt.36.char.149.

Intelligentię abstractæ, vt abstractæ debent esse principia eorum,quorum sunt principia, duobus modis,vt mouentes,& vt finis. Auerroes in 12.metaphysicor. tex.comment.38.char.151.

Intelligentia agens, vt abstracta, & vt est principiū nobis,necesse est, vt moueat nos,vt amatum amans, & si omnibus motis necesse est, vt cōtinuet cū eo,a quo fit secundum finem,necesse est,vt in postremo continuetur cū hoc intellectu abstracto, ita quod erimus dependentes a tali principio, a quo cælum dependet, quamuis hoc sit in nobis modico tempore. Auerr.in 12.metaphysic.tex.comm.38.ch.151.

Intelligentiarum ordinatio a primo est præcisa,sed ordinatio earum ad inuicem non est præcisa. Auer.in 12.metaphysic.tex.com.44.ch.154.

Iutellectus in nobis est aliud ab intelligente, & in abstractis a materia idem est intellectum,& intellectus, & actio intellectus. Auer.in 12.tex.com.51.ch.157.

Intelligentiæ omnes delectantur esse suo, & esse primi primum tātum oblectatur esse sui,& quia eius apprehensio est præ cęteris nobilior, ideo delectatio eius est maior omnibus delectationibus. Auerr.epitome metaphysic.4.char.184.col.1.

Intellectualium substantiarum numerus causatur a numero eius quo contrahitur, & determinatur natura intellectualis, vt quælibet earum depēdet a causa prima, hęc enim quo vna substantia intellectualis passibilis est in se,non est illud idem,quo alia passibilis est inse ipsa, & ideo,& si ex parte lucis causę primę non causatur numerus,tamen ex parte eius,quo *quelibet* est in se ipsa,causatur numerus, quia hoc non est idē, & multitudinis causa, in illis est, vt sunt propinqua, vel remota. Albertus magnus contra Auerr.de vnit. intel.c.84.cap.2.col.2.

Intelligentiam termini diffinientes, vt intelligentia est, non sumuntur nisi a formis ad scientiam intelligibilis proficientibus, quia intelligentia, vt intelligentia est non nisi sciens est. Albertus magn.de caus.& proces. vniuer.a.caus.1.l.2.tra.4.ca.9.ch.225.col.4.

Intelligentia,quæ causatum primum est,si regit ea,quę sub ipsa sunt,non regit vt intelligentia, sed vt diuina virtutem diuinam in agendo participant. Alber.mag. de caus.proces.vniuers.a causa pri.l.2.tract.quar.ca: 9.chart.225.column.4.

Intellectibilia in anima nobili sunt per modum acquisitum;non acquisitione studij, & doctrinæ,vel experimenti, sed illuminationis requisitione ab intelligentia, ad quam semper & vt desideratum mouetur anima,& mouet suum corpus. Alber.magn.de caus. & proces.vniuer.a cau.1.l.2.tra.2.ca,39.c.218.col.2.

Intellectus diuinarum substantiarum sonat substantiā separatam immaterialem,quæ nulli habet aliquid cōmune.quicquid enim est illud,quod formis, quæ in ipso sunt, vel ab ipso ad nullum esse alicuius formæ distinguitur,separatum a materia omnino est, & talis est omnis intellectus,& agens & possibilis. Alber. mag.in 11.metaph.tr.2.cap.31.char.160.col.1.

Intelligentiæ sunt formæ simplices, non tamen in fine simplicitatis: & iō possunt super se reflecti in scientia essentię

essentiæ suæ,& in hoc dicunt eas habere modum cōpositionis,& non compositionem essentialem. Alb. mag.in 1.phys.ex 3.trac.cap.11.c.12.col.2.

Intelligentiæ superiores formas influunt magis vniuersales, & inferiores minus vniuersales. Albertus magnus de caus.& proces.vniuer.a caus.1.l.2.tra.2.cap. 22.charta 214.columna 1.

Intelligentiæ propinquiores vni, & puro primo sunt minoris quantitatis in compositione, & maioris virtutis in influendo.Alb.mag de caus.& proces. vniuers.a cau.pri.l.2.trac.2.cap.24.c.214.col.2.

Intelligentia intelligit per se,& immeditate sempiterna, quæ nec destruuntur, nec cadunt sub tempore. Alber.magnus de caus.& proces. vniuers.a cau.pri. l.2. trac.2.cap.27.c.215.colum.2.

Intelligentia est in esse secundum modum essentialem, non secundum modum intellectualem, & esse, quod est creatum primum, est in intelligentia per modum intellectualem.Alb.mag.de caus.proces.vniuer.a cau. pri.l.2.trac.2. cap.29.c.215.col.4.

Intelligentia intelligit, quod ante se est, vt causatum ab ea,& quod post se est,vt ipsa est causa ei. Alber.mag. de caus. & proces. vniuers. a cau.prim. l.2. trac.2.capit.21.char.216.colum.1.

Intelligentia mouet animam,vt desideratum mouet desiderium. Alb.mag.de caus.& proces.vniuers. a cau. pri.l.2.trac.2.ca.33.ch.126.col.4.

Intelligentia,quę inter facturas substantias prima est, secundum quod intelligit se a primo intellectu esse in lumine primi intellectus,est & ipsum lumē, & sic intelligentia est.Secundum autem,quod intelligit secundum id,quod lumen suum extendit ad aliud quoddā esse,& sic extenditur in animam, vel in id,quod loco animæ est.Secundum autem, quod intelligit se ex nihilo esse,& in potentia esse, ad materiale declendit,& sic fit id, quod primū mobile est sub forma corporeitatis.Alber.mag.de cau.& proces.vniuer.a caus.pri.l.1. trac.4.cap.8.char.198.colum.3.

Intelligentia est vnum secundum substantiam, & esse, sed ad hoc,quod perfecta est,tria habet consequentia, scilicet intelligere se, secundum quod a primo est; intelligere se secundum id,quod est, & intelligere se,vt in potentia est: & hæc non variant substantiam, sed virtutes eius,& concomitantur ipsam in quantum ipsa secundum est.Alb.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.l.1.trac.4.ca.3.c.199.col.1.

Intelligentia est substantia intellectualis ex se,non ex acquisitione, cuius primum lumen intellectuale ab omnibus mouentibus,& motis est desideratum; & ideo mouet immobilis omne id, quod est, vt desideratum immobile mouet desiderium. propter quod non est necesse,quod essentialiter sit per omnia extensum,sed præsentia luminis,& influentia cęli, & potentia virtutis necesse est,quod sit per omnia, quæ desiderant ipsam: propter quod totum opus necessarium est opus intelligentię, a qua totū opus materiæ accipit rectam intentionem,& finem,& appetitum perfectionis.Alber.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.l.2.trac. 1.cap.secundo.char.200.colum.1.

Intelligentia, vt intelligentia secundum seipsam accepta non potest esse motor coniunctus, propter quod anima essentialiter extensa per totum suum mobile non est necessaria, sed a quodam principio, quod vocatur dextera a Peripatheticis virtutem motus influit toti mobili,& virtutem vitæ,vt anima animalium,a corde vitam,& motū influit mēbris omnibus. Alb.mag.de caus.& proces.vniu.a.cau.pri.l.2.tr.1.ca.2.c.200.c.1.

Intelligentia causat per primam causam, & per seipsum, deficiens a prima,vt secundum deficit a primo.Alber. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau. pri.l.2.trac.1.capit.2.char.200.colum.1.

Intelligentia aliud est esse, & quod est, & aliud comparata ad primam causam, & aliud accepta secundum seipsam,& aliud comparata ad nihil, ex quo secūdum seipsam est:tamen per hoc non diuiditur substantia eius.Alb.mag.de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.2. trac.1.cap.3.c.200.colum.2.

Intelligentia,quæ habet esse stans,& acquisitum secundum commēsurationem,comparatur æternitati,quia extensione intellectuali extenditur cum ea, & non alteratur,nec destruitur aliquid in esse ipsius.Alb.mag. de caus. & proces.vniuers. a caus.prim. lib.2. tract.1. cap.10.char.202.colum.4.

Intelligentię nomen equiuocum est ad formam in lumine acceptam,& ad substantiam, quę essentialiter intellectus est exerens a se intelligentias, vt a causa prima. Primo modo est alia inferior, alia superior,vt intelligentia,quę est esse creatum primum: inferior,vt vita, & ratio. Alb.mag.de cau. & proces. vniuer.a cau.pri. l.2.trac.1.cap.21.c.205.col.4.

Intelligentiarum positiones duę potissimum rationes cogunt. Prima est ex motu cęlestium,quia cum cœlestia a se moueantur,& nō a generante,sequitur,quod natura non sit motor eorum. Secunda est, quia generatio est inquieta, & infinita, & generatio causam habet in cœlesti circulo, & cœlestis circulus cum sit multiformis, generationis infinitæ causa non erit, nisi per aliquid, quod continuum est, & vniforme, & hoc, nec natura est, nec anima. Relinquitur ergo, quod sit intelligentia, quæ vno modo se habet continue. Alber.mag.de caus. & proces.vniuer. a cau. pri. l.2.trac.2.cap.1.c.207.col.3.

Intelligentia de ratione sui nullius corporis est actus. Alber.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau. pri.l.2. tracta.2.cap.5.c.207.colum.1.

Intelligentiæ primæ influxus proportionalis est primæ causę.Alber.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri. l.2.trac.2.cap.primo.c.208.col.1.

Intelligentia est substantia,quæ nō diuiditur. Alb.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau. pri.l.2.trac.2.cap.2. charta 208.columna 2.

Intelligentia est substantia intellectualis non possibilis, sed actiua, qnę est omnia facere,& nihil fieri per receptionem.Quia si fieri possibile esset,oporteret eam habere aliam suæ naturę potentiam diuiniorem,per quā in actum educeretur.Alb.mag.de cau.& proces.vniu. a cau.pri.l.2.trac.2.cap.2.c.208.col.2.

Intelligentia est substantia, quæ secundum esse intellectus est,quę non diuiditur, nec magnitudo, nec cum magnitudine est, nec corpus, nec virtus in corpore, nec mouetur,nec cum motu est,nec motus. Indiuisibilis ergo est,& impartibilis non habens magnitudinē penitus, & in ordine suo quęlibet intelligenria primus motor est. Alb.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.1.l.2.trac.2.ca.3.ch.208.col.4.

Intelligentię multiplicantur per processum ex vno, quod est genus.Alber.mag.de caus.& proces. vniuer. a cau. 1.l.2.trac.2.ca.4.ch.209.colum.1.

Intelligentia nulla cum alia conuenit, nec genere, nec specie,sed prima intelligētia,intelligentia est,& intelligentię inferiores nomen habent intelligentię: quia habent modum eius. Alb. mag. de caus.& proces. vniuers.a cau.pri.l.2.trac.2.cap.4.c.209.col.1.

Intelligentia vnica est in ordine quolibet, nullo modo numero multiplicabilis, vel multiplicata. Albertus magnus de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l.2.trac.2. cap.4.c.209.columna 1.

Intelligentia est primum sciens in se, & secundum se influens scientiam super reliqua oia quocunque modo. Alb.mag.de caus.& proces. vniuers.a cau.pri.l.2.trac. 3.cap.14.c.223. columna 1.

Intelligentia nec magnitudo est,nec cum magnitudine,

nec virtus magna, nec virtus in magno. Alber.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.prim.lib.2. trac.2.capit.4.char.209.colum.1.

Intelligẽtia nec multitudine,nec magnitudine,nec motu diuisibilis est. Alb.mag.de caus.& proces.vniuers. a cau. pri.l.2.trac.2.cap.4.c.209. col.1.

Intelligentia,& si sit vna,& indiuisibilis,tamen in ea est multitudo,& potentiarum,& habitudinum. Albert. mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri. l.2. tracta.2. capit.5.char.209.colum.2.

Intelligentia secundi ordinis ad intelligentias primi ordinis, & ad causam primam est in potentia ad causam primam; quia creatura eius est ad intelligentiam ordinis primi, quia influẽtia luminis illius formatur, & perficitur,& sic de alijs secũdum ordinem descendendo. Alb.mag.de caus.& proces.vniuers.a cau.pri. l.2.trac.2.cap.5.c.209.col.2.

Intelligentia ex actione nullam recipit diuersitatem, vt lux Solis a radijs emissis. Alb.mag.de caus.& proces. vniuers.a cau.pri.l.2.trac.2.cap.6.c.209.col.3.

Intelligentia est substantia indiuisibilis, quia est secundum ens post primam causam, & per essentiam intellectus purus est,& non adeptus,vel acquisitus,nec de potentia factus secundum actum,sed agens vniuersaliter secundum ordinem, qui nullo modo cadit in diuisionem,& nullam habet magnitudinem. Alb.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.prim. lib.2.trac.2.capit.7.char.209. colum.4.

Intelligentia cognoscit determinate inferiora cognitione quid est,hoc enim cognoscit ex hoc,quod est causa eius. Albert.mag.de caus. & proces.vniuers.a cau.pri. l.2.trac.2.cap.10.char.210.colum.2.

Intelligentia verissimam habet de rebus cognitionem, & res cognoscit eo modo, quo constituuntur ab ipsa, vel eo modo,quo cõstituta ipsa est ab illis,qui est modus scientis,& non sciti. Alb.mag.de caus.& proces. & vniuers.a cau.pri.l.2.trac.2.ca.11.c.210. col.4.

Intelligentiæ fluxus in triplici esse accipitur, vel prout intelligentia est,& vocatur causa, vel forma agentis p intellectum, vel prout est in fluxu luminis ab intelligentia,& vocatur fluxus, vel processus, vel prout est impressus rei constitutæ, cui dat esse, & rationem,& proprie vocatur impressio. Alber.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.l.2.trac.2.ca.12.c.211.col.1.

Intelligentia omnis scit, quod est supra secundum ordinem causati,quod ipsa recipit in fluxione, sed aliter, & aliter: scit enim, quod sub se est,per hoc,quod ipsa est causa ei constituens ipsum influens ei bonitates ad esse pertinentes;scit autem,quod supra se,quia accipit ab ipso,& acquirit bonitates se in esse constituentes,& formantes, Albertus magnus de caus. & proces.vniuers.a cau.prim.li.secundo, trac.secundo,cap. 13.char.211.colum.3.

Intelligentiæ virtus in causando maioris est simplicitatis, & vnitatis, quam sit aliqua rerum secundarum: quanto enim aliquid est primo simplici vicinius, tanto est vehementioris vnitatis. Alber.mag. de caus.& proces.vniuers.a cau.pri.l.2.tr.2.ca.15. c.211.col.4.

Intelligentiæ virtus simplicior est, quam virtus animæ, vel naturæ. Alb.mag.de cau.& proces.vniuers. a cau. pri.l.2.tr.2.cap.25.ch.211.col.4.

Intelligẽtia inferiora regit,& natura res naturales. Alb. mag.de caus.& proces.vniuers. a cau. prim. l.2. trac. secundo,cap.19.char.113.colum.1.

Intelligentia quæcunque intelligit, formis intelligibilium intelligit,siue practice, siue speculatiue. Alber. magnus de caus.& proces.vniuers. a cau.pri.l.2.tract. 2.cap.20,char.213.col.1.

Intelligentia,quæ indiuisibilis est,& simplex substantia, & essentia,cũ ipsa sit causa prima, est indiuisibilis forma,& simplex, & non vna forma post aliam, nec determinata ad esse hoc, vel illud in indiuiduo, non etiã prout est in intellectu primæ causæ committitur oppositio,& diuersitas,& temporalitas, & compositio, & materia. Albertus magnus ex secundo de intell. & intel.cap.1.char.83.colum.2.

Intelligentia quælibet agens ambit lumine suo omne illud,& totum,cui sicut materiæ,& sicut ei,quod ab ipsa mouetur,supponitur. Alb.mag.ex 2.de intel.& intel.cap.2.ch,53.colum.3.

Intelligentiam aliquid inducere in materia generabilium,nisi per motum orbis, non opinamur. Alb.mag. de moti.ani.l.1.trac.1.cap.3.c.41. col.4.

Intelligentia dicitur magis, & minus vniuersalis, vt virtus plus ambiens vt virtus sphæræ superioris ad inferiora. Albertus mag.in 11.physicor.trac.2.cap.19. char.156.colum.4.

Intelligentia secunda,& reliquę se habent ad primam vt causatum ad causam, & in his quę non habent materiam causalitas causæ primę est fundare, & substentare secunda. Albertus mag. in 11.physic.trac.2. ca.20. char.156.colum.4.

Intelligentia sphæris simplicibus totis præsidet, in stellatis stellæ præsidet,ita tamen, vt sine hic, & nunc sit in sphęra, & stella, licet maior virtus eius sit in vna parte quam in alia. Alb.mag. in 11.phys.trac.2. cap. 26.char.158.colum.4.

Intelligentiæ sic se habent ad inuicem vt cęli, quos mouent. Alb.mag. in 11.phys.tr.2.ca.32.c.160.col.2.

Intelligentiæ nulli superiores inferiorum applicantur, sed inferioris superioribus. Albert.mag.in 11.physic. trac.2.cap.32.char.160.colum.2.

Intelligentiæ lumen est primũ principium intelligibilitatis in omni re, vt lumen est primum principiũ visibilitatis. Alb.mag.ethic.1,trac.6.ca.6.ch.16. col.3.

Intelligentia mouendo cęlum mouet omnia,quia motu cęli causantur motus formales. Alex. de ales in 12.metaphys,tex.38.c.343.col.4.

Intelligibile, & intellectus idem est in separatis a materia. Alex. de ales 12.metaph.tex.39.c.344.col.4.

Intellectus vt agens.

INtellectus agẽs separabilis est,& immixtus, & impassibilis,substantiæ actio existens. Arist.3. de ani.sum.1, cap.3.tex.19. char.659.

Intellectus agens intellectus actu dicitur. Alex.aphrod. in 1.de ani.cap.27.ch.41.col.2.

Intellectus agens,cum sit immaterialis,impassibilis quo que est,ac incorruptibilis. Alexan.aphrod.in 1.de anima cap.29.char.41.colum.4.

Intellectus agens proculdubio prima causa intelligitur ab Arist. Alex.aphr.in 1.de ani.ca.29.c.41.col.4.

Intellectus agens de foris in nobis genitus est, & incorruptibilis,& est intellectus ab extra in nobis genitus, non autem animæ potestas,quæ in nobis fit,neq; habitus, per quem intellectus potentiæ cum res alias, tunc hunc ipsum apprehendat. Alexan.aphrod.in 1. de anim.cap.29.c.41.col.4.

Intellectus agẽs impermistus,purus,& immaterialis est, nihilq; potestate habet. Semet itaq; solũ intelligit,vt intellectus qdẽ est, seipsum vt intelligibilẽ intelliget: vt aũt actu intellectus, & intelligibile, semet semper intelliget;vt solus demũ,& simplex est,seipsum solum intelliget. Alex.aphr.in 2.de ani.ca.17.c.44.col.4.

Intellectum agentem introduxit Aristoteles ab analogia,quæ in omnibus rebus existit. Est enim in omnib. rebus agens,patiens,& quod ex vtrisque proficiscitur, sic oportet esse quẽdam intellectum actiuum, qui intellectum in potestate, & materialẽ in actu possit educere: nihil enim potest alicuius esse actiuum, nisi actu sit. Alex.aphro.in 2.de anima cap.18.c.44.col.4.

Intelligere,

Intelligere,& speculari,cum volumus, possumus: quia intellectus agens non vt ars scortum a sua materia est, sed totus intellectui potentiæ intextus est. Them.in 3.de anima cap.24.tex. 17.c.85.col.1.

Intellectus agens impermistus,impassibilisque est: intellectus autem potestatis quamuis eadem fere, qua intellectus agens,dignitate,ac authoritate polleat, quia tamen aliquando coniunctior addictiorque humanæ animæ est, videtur societate hac nobilitati suæ nonnihil dispendij detrimentique facere. Them.in 3.de ani.ca.23.tex.17.c.85.col.1.

Intellectus agens substantia est & actus non de potentia aliqua profectus eductusve, sed suapte natura. Them.in 3.de ani.cap.26.tex.17.c.85.col.2.

Intellectus agens, vel vt melius dicamus,qui simplex actus est,non ex vno genere in aliud transit, nec componit quicquam, aut diuidit, nec discursu vtitur ad res noscendas, sed comprehensione quadam: omnes enim formas simul continet,& intelligit. Them.in 3. de ani.ca.26.tex.17.c.85.col.2.

Intellectus solus agens proprie, & maxime censendus est forma,immo forma formarum. Them.in 3.de anima.cap.27.tex.17.c.85.col.3.

Intellectum agentem Aristoteles opinatus fuit, aut aliquid nostri esse,aut nosmetipsos. Them.in 3.de ani. cap.31.tex.19.c.86.col.2.

Intellectus agens vnus omnibus est, alioqui intelligere mutuo intelligique non possemus. Them.in 3.de anima cap.32.tex.19.c.86.col.3.

Intellectus agens,& intellectus potentiæ ambo separati sunt,sed agens magis quam potentiæ:agens dignitate,& natura prior est intellectu potentiæ,qui prior videtur tempore esse,quamuis re uera non sit. Them. in 3.de ani.ca.36.tex.19.c.86.col.4.

Intellectum agentem,& potentiæ immortalem esse, & Aristoteles,& Theophrastus sentiunt, Them.in 3.de ani.cap.39.tex.19.c.87.col.3.

Intellectus agens cum sit liber ab omni potentia,neque malum,neque priuationem intelligit. Them.in 3.de ani.cap.45.tex.25.c.88.col.2.

Intellectus noster, vt qui similitudinem pertenuem refert agentis,veritatem simplicem non atringit,sed tãtum falsitati oppositam. Them. in 3.de anima ca.45. tex.25.c.88.col.2.

Intellectus,qui prouentu ad extra perficitur, intelligit tum separabilia ab omni materia,vt animã, tum substantiam,& præstantiorem intellectum, cum ea,quæ quadam ratione sunt separabilia, vt mathematicas,& naturales formas, non quia ad hoc vt sint, subiecto indigeant & ea ratione separabiles sint, sed quia alia determinant, inseparabiles ab ipsis existunt. Simplic. in 3.de ani.ex sec.1.tex.11.c.61. col.3.

Intellectus si negatiue operatur, vt ait Aristoteles,ergo de nostro intellectu verba facit,non de diuino. Ioan. gram.in 3.de ani.tex.21.c.88. col.2.

Intellectum exterius existentem non tractat hic Aristoteles,cum nõ tractatum theologicum instituerit, sed de intellectu,qui est pars animæ. Ioan.gramm.in 3. de anima tex.1.c.83.col.4.

Intellectum humanum non diuinum hic cõsiderare Aristotelem facile colligere possumus, cum dicat cũ actiuo idem esse subiecto, nec non actiuum intellectum etiam immortalem esse,cum sit idem subiecto. Ioan. gram.in 3.de ani.tex.49.c.94.col.3.

Intellectus agens ponit intellectum materialem esse in actu ea ratione, qua ars ipsa ponit formas artificiales in materiam ipsius artis. Auerr.in 3.de anim. tex.5. ch.161.colum.2.

Intellectus agens,qui intelligibilia creat, ita se habet,vt intellectus,qui discernit, seu distinguit,& diuidit, & qui intelligibilia recipit. Nam vt intellectus agens nunquam desistit,quin intelligibilia creet,eaque absolute generet, & si aliquod subiectum reperiatur expers huiusce generationis, ita & ipse intellectus diuidens, & discernens se habet. Auerroes 3.de anim. tex.5.char. 165.colum.4.

Intellectus agentis ratio ad intellectum naturalem est, vt luminis ad diaphanum. Nam vt lumen est perfectio, & actus ipsius diaphani, ita intellectus agens est actus materialis intellectus: & vt diaphanum non mouetur a colore, nec recipit ipsum, nisi ibi fuerit lumen, ita intellectus is non recipit hæc intelligibilia, nisi perficiatur ab eo intellectu, & ab eo illuminetur. Et vt lumen reddit colorem in potentia existentem, colorem in actu sic vt possit mouere diaphanum, ita intellectus agens reddit ipsos conceptus, qui sunt in potentia intelligibiles, actu intelligibiles, ita, vt intellectus materialis eos recipiat. Auerroes tertio de anim.tex.5.char.166.colum.2.

Intellectus agens non habet in se potentiam ad recipiendum formas. Auerroes de anima tex. 19. char.170. columna prima.

Intellectus agens nihil intelligit eorum, quæ sunt hic. Auerr.3.de ani.tex.19.char.170.col.1.

Intellectus agentis ad intellectum patientem proportio est,vt principij mouentis proportio ad materiam motam.Auer.3.de ani.tex.19.c.170. col.2.

Intellectus agentis a materiali diuersitatem nõ scimus, nisi per diuersitatem suarum actionum. Auerr.3.de ani.tex.19.c.170.col.2.

Intellectui agenti accidit quandoque agere in res existentes hic, & quãdoque non:intellectui autem materiali accidit aliquando, vt iudicet res existentes hic; aliquando non.Auer.3. de ani.tex.19.c.160.col.2.

Intellectus agentis actio est generare,intellectus materialis est informari. Auerroes tertio de ani. tex.20. char.171.colum.2.

Intelligibilia, quæ natura adipiscimur,necessarium est, vt reperiantur, & proueniant a re, quæ est de seipsa intellectus denudatus,& abstractus a materia,quæ est intellectus agens.Auer.2.de ani.tex. 39.c.179.

Intellectus agens proportione assimilatur formę, & intellectus adeptus assimilatur materiæ. Auerroes tertio de ani.tex.37.c.179.col.2.

Intellectui agenti non copulamur in principio,sed in fine; quia dum est forma existens in nobis in potentia, est coniunctus nobis potentia: & dum est coniunctus nobis potentia, non possumus intelligere quicquam per ipsum,nisi efficiatur forma in actu; quod fit, cum actu coniungitur,& tunc intelligimus per ipsum omnia illa, quæ intelligimus, & agimus per eum actionem sibi propriam. Auerroes tertio de anima text. 36.char.180.colum.2.

Intellectus agens non tantum est causa in intellectu materiali per viam efficientis,& motoris,sed per viam vltimę perfectionis,idest,per viam formæ,& finis.Auer. de ani.beatit.cap.3.c.65.col.1.

Intellectus agens primum intelligit, & omnia secunda, & seipsum, & quæ non sunt actu intelligibilia, reducit ad intelligibilia actu. Auerroes de ani.beatit.cap. 4.charta.65.columna 4.

Intellectus agens ea, quæ facit actu intellecta, eleuat a gradu essentiæ, in quo erant ad gradum nobiliorem essentiæ, plusquam eis sit concessum a parte naturæ ipsarum.Auer.de ani.beatit.cap.4.c.65.col.4.

Intellectus agens habet de sua virtute, & opere prouidentiam,quæ est in animali rationali,& apprehendere illam est vltima perfectio animę; nanq; illud est finis,& vita beata. Auer.de ani.beatit.ca.5.c.65.col.2.

Intellectus agentis substantia est vna, quamuis gradus suus contineat id, quod dependet ab omnibus animalibus rationalibus receptiuis beatitudinis, & hoc est

quod vocatur ſpiritus ſanctus. Auerr. de ani.beatit. cap.5.ch.66.col.2.

Intelligentia agens eſt quaſi forma in intellectu materiali,& ipſa agit intellecta, & recipit ea ſecundum intellectum materialem, & intellectus materialis non eſt generabilis,nec corruptibilis, & intellectus in habitu habet partem generabilem, & corruptibilem. Quod autem corrumpitur eſt actio eius in ſe, aut nõ corrumpitur, & quod ex extrinſeco intrat nos. Si enim generabilis eſſet,tranſmutaretur, & ſi fieret ſine tranſmutatione, eſſet ex nihilo: ideo intellectus, qui eſt in potentia, eſt quaſi locus iſtius intellectus, non materia. Et ſi actio iſtius intellectus,vt copulatur cũ intellectu materiali,eſſet non generabilis,tunc actio eius eſſet ſubſtantia eius,& non copularetur neceſſario cum intellectu materiali. Sed cum fuerit copulatus cum intellectu materiali,erit actio eius,vt copulatur cum eo,actio alia a ſubſtantia eius: & fuit aliud,quod agit ſubſtantia, & eſt alij non ſibi; & ideo poſſibile eſt, vt aliquod æternum intelligat aliquod generabile, & corruptibile. Si igitur hic intellectus denudatur apud perfectionem humanam a potentia, neceſſe eſt,vt deſtruatur ab eo hæc actio, quæ eſt alia ab eo, & tunc aut non intelligemus per hunc intellectum omnino,aut intelligemus, vt actio eius eſt ſubſtantia eius,& impoſſibile eſt, vt in aliqua hora nõ intelligamus per ipſum. Relinquitur ergo,cum iſte intellectus denudatus fuerit a potẽtia, vt intelligamus per ipſum,ſecundum quod actio eſt ſubſtantia eius,& eſt vltima proſperitas. Auerroes in 12. metaphyſic.tex. com.17.char.142.

Intellectus agens intelligit res, quæ ſunt hic, ſed nobiliori modo quam nos,aliter nulla eſſet differentia inter ipſum,& nos. Auerroes in epitom.metaph.trac. quarto.c.183.colum.3.

Intelligibile ipſius intellectus qui agit ipſum intellectũ agentem, nil aliud eſt, quam intelligibile intellectus agentis, quia hoc, & illud idem eſt ſpecie, ſed aliquo modo nobilius. Auerroes epitom. metaph.tracta.4. char.283.colum.4.

Intellectus agens eſt dator formarum corporum ſimplicium, & aliorum. Auerroes epitom.metaph.trac.4. char.185.colum.1.

Intellectus agens vniuerſaliter eſt agens in actu, & nunquam de potentia exit ad actum, cum tamen aliquando agat,& aliquando non agat: quia aliquando ei appropinquat id,in quod agit,aliquando non.Alb.mag. in 8.phyſ.trac.1.cap.14.c.94.col.2.

Intellectus agentis virtute prima operatio eſt ſecundum principia materiæ matris:& ſecunda eſt operatio intellectus eiuſdem ſecundum ea,quę ſunt in ſemine patris, & terminus generationis eſt ſecundum lucem propriam tantum. Et ſicut cum vegetatiuum eſt in ſenſitiuo,terminat vegetatiuum ſuas operationes,iia cum ſenſitiuum eſt in rationali, terminat in rationali ſenſitiuum operationes ſuas. Alber. mag. de nat. & orig.animæ trac.1. cap. 45.c.69.col.3.

Intellectus vniuerſaliter agens comparatur ad intellectum poſſibilem, & ad intelligibilia, vt lux ſolis ad perſpicuum,& colores. Alber. mag. de nat.& orig. animæ trac.1. cap.7.c.70.col.2.

Intellectus agens tale lumen habet cum formis rerum, quale habet lux corporea cum coloribus.Alb.mag.de nat. & orig. animę trac.2.cap.15.c,77.col.3.

Intellectus agens ordinis determinati per illuſtrationem ſuper ſe factam agens eſt, & particulare agens eſt,& non de ſe ſecundum id, quod eſt agens eſt; quia non ſecundum id quod eſt, agere poteſt, ſed potius agit ſecundum illud, quod ſe habet ad antecedentem intellectum,& ſecundum illud eſſe, quod ſuper ipſum, & in ipſum emanat ab intellectu ordinis ſe antecedẽtis.Albertus magnus de cauſ.& proceſ.vniuer. a cauſa 1.trac.2.cap.1.ch.191.col.1.

Intellectus agentis actus conſtituit omnem formam ſenſibilem & materialem. Alb.mag.de cauſ.proceſ.vniuerſ.cauſ.1.l.2.tr.2.ca.11.ch.210.col.4.

Intelligentia agentem tantum habet intellectum,qui lumine ſuo omnia agit intellecta. Albertus magnus de cauſ.& proceſ.vniuerſ.a cau.2.l.2.tra.ſecundo.ca.33. char.216.colum.4.

Intellectus agens confert formam intellectionis intellectui intelligibili,& paſſibili. Alb. mag. in 3.de anima trac.2. cap.17.c.40.col.4.

Intellectus agens eſt pars animæ noſtræ. Alb.mag.in 3. de ani.trac.2.ca.18.c.41.col.1.

Intellectus agens vniuerſalis eſt ad agendum, & patiens ad recipiendum.Albertus magnus in 3. de ani.trac.2. cap.18.c.41.colum.2.

Intellectus agentis duæ ſunt operationes: prima eſt abſtrahere formas intelligibiles,qđ nihil aliud eſt,quam eas ſimplices,& vniuerſales facere:ſecundum eſt illuminare intellectum poſſibilem. Alb.mag.in 3.de ani. trac. 2.ca.19.c.41.col.2.

Intellectus agens eſt forma poſſibilis, & iſti duo vnum ſunt vt compoſitũ,ſed operationibus ſunt diuerſi.Alber.mag.in 3.de ani.tr.2.ca.19.c.41. col.3.

Intellectus agens eſt pars,& potentia animæ,ſed lumen eius.quo operatur intellecta, licet hoc non ſemper actu coniunctum ſit intellectui poſſibili, quia etiã eſt ſeparatus.Albertus magnus in 3.de anima. tra.3.tex. 11.char.44.colum.3.

Intellectus agens magis eſt ſeparatus quam poſſibilis.Alber.mag.in 3.de ani.tr.3.ca.11.ch.44. col.3.

Intellectus agens licet natura ſua ſit ſeparatus,tribus tamen modis coniungitur nobis:a natura enim coniungitur vt potentia,& virtus animæ,& vt efficiens coniungitur faciendo intellecta ſpeculata,& ex his duab. coniunctionibus non eſt homo perfectus, vt oportet opus diuinum:tandem coniungiturvt forma, & cauſa eius coniunctionis eſt intellectus ſpeculatiuus, & ideo ſpeculatiuus eſt ante adeptum, & tunc homo,vt homo perfectus eſt. Albet.mag.in 3.de anima.trac.3. cap.11.ch.44.col.3.

Intellectus agentis operatio eſt abſtrahere non tantum a materia, ſed vniuerſaliter ab hoc particulari, cũius intentio eſt in anima ſenſibili: hoc autem abſtrahere nil aliud eſt, quam accipere vniuerſale ex particulari. Albertus magnus ex 1.de intel. & intell. trac.1.ca.1. char.52.colum.1.

Intellectus agens,eſt perfectus & ſupra perfectum perfectiones omnes habens, & largiens omni ei, quod ſecundum eſſe intellectuale perficitur.Alb.mag.in 2.de intel.& intel.ca.3.c.54.col.1.

Intellectus agens eſt pars animæ, & forma humanæ animę.Alb.mag.in 11.metaph.trac.1.cap.9.c.149,col.3.

Intellectus omnis agens eius, quod agit præhabet formas,alioquin ageret caſu.Alb.mag.in 11.metaph.tra. 2.cap.19.c.156.col.3.

Intellectus agens facit ipſa intelligibilia eſſe actu, quæ prius erant in potentia, quia abſtrahit ea a materia. D.Th. in 3.de ani.l.10.tex.18.c.57.col.4.

Intellectus agentis lux eſt imago regularum æternarũ. Alex.de ales in 7. metaph.te.28.c.214.col.2.

Intellectus agens per principia deducit poſſibile ad naturam ſcibilis, vt principale agens per inſtrumentũ deuenit ad artificiatum,& operatum.Alex.de ales in 2. metaphyſ.c,34.col.4.

Intellectus,vt poſſibilis.

INtellectus potentia quodammodo eſt intelligibilis, non in actu antequam intelligat,ſed vt tabula,in qua nihil

nihil actu deſcriptum eſt. Ariſt.tertio de anima.ca.2. tex.14.char.658.

Intellectus, qui eſt in potentia, prior eſt in tempore in vno,omnino autem neque tempore,ſed non aliquando quidem intelligit,aliquando autem non. Separatus autem eſt hoc ſolum,quod quidem eſt, & hoc ſolum immortale eſt & perpetuum. Non reminiſcimur autem,quia hoc quidem impaſſibile eſt. paſsiuus autẽ intellectus corruptibilis eſt, & ſine hoc nihil intelligit.Ariſ.3.de ani.ſu.1.cap.3.tex.20.c.659.

Intellectus potentiæ is eſt,quem tunc habemus, cum generamur,ac in lucem edimur.Alex.aphro.in 1.de ani. cap.23.c.40.col.3.

Intellectus potentiæ ad hominis animam ſolum pertinere videtur,vt qui vnus affectiones ſuas habeat, & rationi ſubiectas,& ad rationem,cui conſentiant,ordinatas,quod non in reliquis animalibus cernitur. Themiſt.in 3.de ani.ca.21.tex.14.c.84.col.4.

Intellectus potentiæ formas materiales, & omnes notiones de ſingularibus ſenſibus collectas non põt per ſe diſtinguere, neque ex vna earum in cogitationem alterius tranſitum facere,neque componere,ſed illas a ſenſibus,& imaginatione acceptas, & materia exutas in memoria, vt in promptuario cuſtodit, deinde ingruente luce intellectus agentis,maſſamq; illã intrans te efficitur,vt vnus cũ illo euadat,atq; libero diſcurſu omnia rimari, ac conſiderare, & cognoſcere poſsit. Them.in 3.de ani.ca.24.tex.17.c.85.col.1.

Intellectus potentiæ prior eſt in homine, quam intellectus agens,quia habilitas omnis prior eſt actu. Them. in 3.de ani.ca.26.tex.17.c.85.col.2.

Intellectus potentiæ habet diuiſas notiones in eo,quod varię artes notitiæ,& ſcientię collocantur. Them.in 3.de ani.ca.26.tex.17.c.85.col.2.

Intellectus potẽtiæ impaſsibilis, & ſeparatus eſt,qui formas rerum concipere poteſt,quia nihil eſt actu,ſed potentia,qui cum corpore commiſceri nequit & cui nullus vſus corpore inſtrumenti eſt. Them.in 3.de anim. cap.35.tex.19.c.86.col.4.

Intellectus potentiæ æternus,impatibilis, ſeparatis,& ab omni corporis mixtione confuſioneq; eſt alienus. Them.in 3.de ani.ca.35.tex.19.c.86.col.4.

Intellectus potentiæ præuenit intellectum agentem eo modo,quo ſplendor lucem;& quo flores fructũ. Themiſt.in 3.de ani.ca.36.tex.19.n.86.col.4.

Intellectus potentiæ talis eſt,vt contraria cõtrarijs quodammodo intelligat. Them.in 3.de ani.cap.42.tex. 24 ch.88.colum.1.

Intellectus potentiæ res penitus abiunctas materia cõprehendere poteſt: nam qui naturas materiales intelligit amoliendo materiam,longe facilius intelligat neceſſe eſt,quæ per ſe abſtracta diſpendium huius operæ nobis remittunt,quia non eſt inferior intellectus potentiæ ab intellectu agente,quod hic non attingat,ille attingat immaterialia, ſed eo quod hic ſemper attingat,& non ſemper intelligit,ille attingit,& intelligit ſempar. Themiſt.in tertio de anim.cap.51.tex.36. char.89.columna 1.

Intellectus potentia ſecundaria eſt intellectus reſpectu illius, qui ſecundum primam ſubſtantiam intellectus eſt, neque adeo illi intellectui par, ſed remiſſus, & ſubalternatus. Simplicius in 3.de anim.ex ſec.1.tex. 3.char.59.colum.1.

Intellectus animæ noſtræ ſubſtantialis, neque vere permanet ſemper in conuerſione in ſeipſum facta,neque omnino recedit,vt paſſibilis intellectus, qui ab extra eſt proueniens; idq; ideo ne ipſe quoque altero perficiente indigeat. Tantũ enim ſubſtantialis ipſe intellectionẽ remiſit vt ſincere non intelligat, ſibimet tamẽ ſufficiens ſit ad ſui ipſius perfectionem, tantum,vt ab extra prouenientem perficiat. Poſtremo in illius receſſu,attamen abſoluto in ipſum ſtet regreſſu, quandoquidem ſeparatus vere eſt,quod eſt. Medietas ergo in cauſa eſt, vt ſubſtantialis intellectus haud pure maneat.Simp.in 3.de ani.ex ſec.1.te.15.c.62.col.4.

Intellectus proueniens, cum adhuc eſſet imperfectus, nec actu erat intellectus,nec intelligibilis, ſed poteſta te vtrunque.Qui vero iam perfectus fuerat,& intellectus erat, & intelligibilis iuxta ſecundum ſignificatum eius,quod poteſtate,vt & agere,& intelligere ali quando ipſum per ſeipſum poſſit. Verum hac ratione paſſibilis eſt,quia ab altero perficitur. Concurrit igitur cum intellectu intelligibili, qui eiuſdem eſt ordinis cum ipſo,& ſimul perficitur. Simp.in 3.de anim. ex ſec.2.tex.19.c.64. col.2.

Intellectus aduenies ab extra,quiq; poteſtate, ac poſſibilis dicitur,aliquando eſt verus,aliquando falſus,ſed intellectus ſubſtantialis ſemper verus eſt. Simpl.in 3. de ani.ex ſec.2.tex.26.c.68.col.3.

Intellectus proueniens adhuc imperfectus exiſtens contemplatur verum,vel falſum, at nondum bonum, vel malum percipit,ſed bonum ipſum aſſequitur,nõ tanquam aliud præter veritatem,ſed ipſam veritatem,vt præſtantiſsimum finem. Simpl.in 3.de anim.ex ſec.2 tex.27.c.69.colum.2.

Intellectus ſi datur in potentia, datur etiam intellectus in actu,qui eſt agens intellectus, qui extrahit illũ intellectum de potentia ad actum. Auerr. 3. de ani.tex. 5.chat.167.colum.2.

Intellectus poſsibilis efficitur omnia modo ſimilitudinis,& receptionis. Auerr.3.de anima.tex.18.ch.169. columna quarta.

Intellectus,qui eſt in potentia, prius continuatur cum nobis,quam intellectus agens.Auerr.3.de ani.tex.20. char.170.colum.4.

Intellectus,qui eſt in potentia, receptio diuerſa eſt a natura receptionis ſenſus, quia intellectus materialis habet intelligere omnes formas. Auer.de ani.beatit.capit.2.ch.64.colum.2.

Intellectus poſsibilis non educitur,vt actu fiat ſciẽs,niſi per inſtrumenta,& principia,quæ habet apud ſeipsũ. Alb.mag.in poſter.c.172. col.3.

Intellectus poſsibilis non poteſt intelligere ea, quorum principium in ſe non habet. Albertus mag.in poſter. char.172.colum.4.

Intellectus poſsibilis ſe habet ad intelligibilia, eſt enim connaturalis formis intelligibilibus; ideo ſe habet ad intelligibilia,vt tabula raſa ad picturam, quia in tali habitudine ſuperficies tabulæ eſt ſubſtantia imaginis ad lineas figurę imaginis terminata. Alb.mag.de nat. & orig.ani.trac.1.cap.7.ch.70.col.2.

Intellectũ poſsibilem,ait Alexã. Aphr.ſolum eſſe in anima,& eſſe formã corporis cõplexionati plus inter corpora ab excellentia contrariorũ recedentis,& ad conuenientiam cęli accedentis: propter quod nobilior in ipſo reſultat conuenientia perpetui corporis, quã in perſpicuo, quod eſt forma corporis ſimplicis.ex cõuenientia, quam habet cum perpetuo ſuperius corpore: & cum in perſpicui aeris reſultet forma ſecundum eſſe ſpirituale, quæ eſſe materiale habet in corpore terminato,qua reſultabit forma corpus hominis cum cęlo cõuenit forma intellectualis ex luce intelligẽtiæ irradiantis ſuper aĩam. Hæc autem phantaſia falſa eſt, quia perſpicuum tantũ eſt clarius in corporibus,quantum ipſa corpora fuerũt magis rara,& tenuta:corpus aũt hominis habet denſitatem multam, & eſt terminatum: ideo minorẽ conuenientiam habet cũ cęlo in perſpicuitate, quam elementũ ſimplex: nec in ſpiritu animalis receptio illa formarum intellectualium eſſe poteſt, quia nulla forma ſecundum eſſe naturalis eſt in ſpiritu,ſed potius eſt in eo particularis ſub materiæ intentionibus,& ideo nõ completur in illa intel-

lectus aliquis. Amplius iuxta ipsius opinionem non inducitur forma ab intellectu agente, quæ prima est in tota natura, quæ aliquid similitudinis habeat cum ipso in separatione, quod absurdum est: quia omnia agentia in generatione aliquid suæ similitudinis in generato consequuntur. Albertus mag. de natu. & orig. ani. trac. 2. ca. 5. c. 72. col. 3.

Intellectus possibilis est virtus, quæ nec corpus est, nec in corpore operans, sed tamen est substantia fundans intellectum agentem. Albertus mag. contra Auer. de vnit. intel. ca. 7. c. 83. col. 3.

Intellectus possibilis designans substantiam animæ in seipsa, est in duplici potentia: quarum vna est ad intellectum agentem, secundum quem depẽdet ad causam primam: & secunda est ad intelligibile, quod mouet sub actu intellectus agentis. Et quamuis numeretur intellectus possibilis sic acceptus, tamen est separatus, & materiæ non mistus, & nulli nihil habet commune. Sed hæc separatio non aufert, quin sit aliquid designatum in genere substantiæ. Alb. magnus contra Auer. de vnit. intel. ca. 7. c. 84. col. 3.

Intellectus possibilis speculatiuus, & adeptus subiecto idem sunt, licet forma, & ratione differant. Alb. mag. de cau. & proces. vniuer. a cau. pri. li. 2. trac. 2. cap. 35. char. 216. colum. 2.

Intelligere, & intellectus possibilis post mortem sunt equiuoca ad intelligere in vita, cum vtitur sensu. Alber. mag. in 3. de ani. tra. 2. ca. 19. c. 41. col. 3.

Intellectus possibilis si non esset separatus a materia, tũc esset, vel forma corporis, vel forma operans organice in corpore: & quocunque modo forma quæcunque esset induidua, & particularis per ipsum, & particulare non est intelligibile, nisi potentia, & sic sequeretur intellectum actu ab ipso non esse. Alb. mag. in 3. de ani. trac. 2. ca. 3. c. 36. col. 3.

Intellectus possibilis si vnus communis omnibus esset, philosophia a me acquisita eodem modo ab omnibus acquireretur. Alber. mag. in 3. de anim. trac. 2. cap. 3. char. 36. colum. 2.

Intellectus possibilis est immixtus, separatus, & impassibilis, & non hoc aliquid. Alb. mag. in 3. de ani. tra. 2. cap. 12. c. 38. colum. 3.

Intellectus possibilis potentia per formam intellectualis naturę terminatur ad ens vnum in mundo, & in natura est determinata, & non est materiæ potentia, sed equiuoca ad potentiam materię. Alb. mag. in 3. de ani. tra. 2. ca. 12. c. 38. colum. 4.

Intellectus possibilis duas habet comparationes: primo, quia comparatur ad agentem, vt completur suo lumine: secundo comparatur ad formas ex phantasijs elicitas, vt ab eis motas. Albertus magnus in 3. de anima. tra. 2. ca. 19. c. 41. col. 2.

Intellectus possibilis cum procedit de potentia ad actũ, vtitur reminiscentia, sensu, imaginatione, & phantasia; quia ex sensu accipit experientiam, & ex experientijs memoriam, & ex memorijs vniuersale, & cum habet scientiam, vocatur intellectus adeptus, & non indiget amplius virtutibus sensibilibus. Alb. mag. in 3. de ani. tra. 2. ca. 19. c. 41. col. 3.

Intellectus possibilis est nõ materia, sed vt materia quędam: ad ipsum autem vnitur agens, vt lumen ad diaphanum, & speculatiuus vnitur, & comparatur ad possibilem, vt instrumentum; comparatur autem ad agentem, vt minus formale recipiens actum, & virtutem a magis formali. Alb. mag. in 3. de anim. tract. 3. cap. 11. ch. 44. colum. 4.

Intellectui possibili quatuor attribuuntur. Primum, quod indiuisibilis substantiæ existens, potentia est omnia intelligibilia. Secundum, quod se habet ad omnia intelligibilia, vt tabula rasa in qua nõ exigitur aliqua præparatio, quod imago sit in ipsa. Tertium, quod ipse est potius locus intelligibilium, quam materiæ. Quartum, quod intelligibilium, vt sensus sensibiliũ, est species. Albertus magnus in 2. de intel. & intel. cap. 4. c. 90. colum. 1.

Intellectus possibilis ad corpus cum accedit, efficitur distans a lumine intelligentię sicut perspicuum distat in aere a natura luminosi in seipso. Alb. mag. de intel. & intel. cap. 4. c. 90. col. 2.

Intellectus possibilis in actu efficitur per lumen intellectus agentis: & quod in omni eo, quod intelligit, hoc intelligit; & cum seipsum intelligit in actu, se intelligit in lumine intellectus agentis. Alb. mag. in 2. intel. & intel. cap. 5. c. 90. col. 3.

Intellectus possibilis inuenit, & intelligit se in omni intellectu secundum actum facto, & seipsum intelligit, quando id, quod intelligit, in qualibet re intelligibili intelligit, & quod suum intelligere est ipsum in actu esse. Albertus magnus in 2. de intel. & intel. cap. 5. charta 90. columna 3.

Intellectus possibilis, & agens in omni intellectu secundum actum facto intelligitur. Alb. mag. in secundo de intel. & intel. cap. 6. c. 90. col. 4.

Intellectus possibilis est fundamentum omnium intellectuum, & lumen agentis, & dispositio, & quasi instrumentum ad intellectum principiorum, & ad intellectum, qui dicitur in effectu, & ad intellectum adeptũ, & ad intellectũ assimilatiuum, qui per gradus applicationis luminis inferioris ad lumen superius ascendit vsque ad lumen intellectus diuini, & in illo stat, vt in fine. Albertus magnus in 2. de intel. & intel. cap. 9. char. 95. col. 1.

Intellectus possibilis non est præparatio in corpore, vt mentitus est Alexander, eo quod nec forma est armoniæ corporis, nec aliquid consequens armoniam, sed est locus specierum intelligibilium. Alber. mag. in 11. metaph. tr. 1. c. 149. ca. 9. col. 3.

Intellectus possibilis quamuis in omnibus vnus est, vt intellectus est, non tamen vnus est, vt radicetur in substantia processionis talis, quæ in totum ab intelligentia procedit, & distat, vt continuetur cum continuo, & tempore. Per hoc enim vnus est vnius, & alius alterius, & imperfectus in vno, & perfectus in alio. Alber. mag. ethicor. 6. trac. secundo. cap. 17. ch. 75. col. 1.

Intellectus possibilis reducitur per species rerum sensibilium in actum. Diuus Thomas in 2. de ani. l. 6. tex. 43. char. 9. colum. 3.

Intellectus noster possibilis est in potentia tantum ordine intelligibilum, fit autem actu per formã a phantasmatibus abstractam. Diuus Thomas in secundo de anim. l. 6. tex. 33. ch. 21. col. 1.

Intellectus possibilis noster cognoscit seipsum per speciem intelligibilem, non autem intuendo essentiam suam directe, quia nihil cognoscitur, nisi secundum quod est in actu. Diuus Thomas in 2. de ani. l. 6. tex. 33. char. 27. colum. 1.

Intellectus dicitur pati, vt est quodam modo in potẽtia ad intelligibilia, & nihil est actu eorũ antequam intelligat. D. Th. in 3. de ani. l. 9. te. 14. ch. 57. col. 2.

Intellectus possibilis est in potentia ad intelligibilia, vt indeterminatum ad determinatum. D. Tho. in 3. de ani. l. 10. tex. 19. c. 58. col. 2.

Intelligibilis species, vt est vnum cum intellectu possibili, est abstracta a phantasmatibus. D. Th. in 3. de anima. lec. 7. tex. 7. c. 55. col. 4.

Intellectus possibilis actio est scire. Alex. de ales in pri. metaph. c. 2. colum. 3.

Intellectus possibilis est potentia passiua, & intellectus agens est potentia actiua, qui illuminat intellectum possibilem, & hic illuminatur ab intellectu agẽte, quæ illuminatio est scientiam habere. Alexan. de ales in 1. metaph. ch. 2. colum. 3.

Intellectus

Intellectus possibilis continet locum materiæ in spiritualibus. Ale. de ales in 9. metaphy. te. 4. c. 63. c. 1.

Intellectus, vt separatus.

INtellectu excepto animæ reliquæ partes separabiles non sunt. Aristoteles in 2. de anim. summ. 1. cap. 2. te. 22. chart. 619.

Intellectus separabilis dicitur extrinsecus, & separatur a nobis, non tanquam alio migrans, locumque commutans, sed vt per se existens, & non cum materia: separatur autem a nobis, quoniam non intelligitur, nõ quod alio demigret; ita enim, & in nobis gignitur. Ale. aphr. in 2. de ani. c. 23. c. 45. col. 3.

Intellectus animę separatus ex substantia sui actus est, sed non eodem modo, quo is, qui semper separabilis est. Noster nanque nondum separatur ab ipsa cognitione inseparabili a secunda, nec ipsam quoque actionẽ perfectè cũ substantia cõiungit, aut ẽt quãtũ aptus natus est, sed adhuc imperfectus, quod Arist. potestatẽ dixit, quia natus est aptus, vt perficiatur. Simp. in 3. de ani. ex se. 2. te. 20. ch. 64. col. 3.

Intellectum natura aptum esse abstrahere formas ipsorum intelligibilium, & eorum quidditates concludit ex suppositionibus suis Auem pace, quæ quidditates si dicuntur vniuoce de quidditatibus intelligentiarũ separatarum, & rerum materialiũ, propositio est vera: sed si equiuoce, ẽ falsa. Auer. 3. de ani. t. 36. c. 177. c. 4.

Intellectus separatus non intelligit, nisi seipsum, & seipsum intelligit cum intelligit omnia entia: eius enim intellectio non est nisi ordo, & propositio, quæ est in omnibus entibus; & iste ordo, & propositio est illa, quam recipiunt potentię actiuæ habentes ordinem, & propositionem repertam in omnibus entibus. Auerroes ex destruc. destruc. disputatio. 6. charta 38. columna secunda.

Intellectus non habet alligationem alicui virtuti animę alligatione formæ in subiecto; nam si esset alligatus alicui virtuti animę, non operaretur nisi ex virtute illa, & si hoc esset, non apprẽhenderet virtutem illam: ideo intellectus est separatus. Auer. contra Algaz. in phys. disp. 2. c. 60. col. 2.

Intellectus in animę rationalis natura ingreditur ab extrinseco in conceptum, non quod intellectus primus causet ipsum extra naturę opus, sed quia educit eum de luce sua, & non de aliquo naturali principio. Alb. magn. de natur. & orig. ani. tract. 1. c. 5. c. 69. col. 2.

Intelligentiarum separatarum quicquid secundum vnã rationem formę est figillum, secundum esse, & potestatem non dependet a corpore. Albert. mag. de nat. & orig. ani. tra. 2. c. 6. c. 73. col. 2.

Intellectus liber, & separatus ab omnibus esse dignoscitur, quia seipsum, & omnia apprẽhendit organa. Virtus autem nulla operans in corpore suum apprẽhendit instrumentum, quia nec visus, nec auditus, nec imaginatio, nec aliqua alia virtus in corpore operans se, vel suum apprẽhendit organum. Alb. mag. de nat. & orig. ani. tra. 1. c. 2. c. 71. col. 2.

Intellectus secundum aliquem modum separatus est, & secundum aliquem modum est determinatus ad esse in genere entis, & substantię, quia nihil est distinctum per hoc, quod est vniuersaliter separatum a genere entis, & substantię, Albertus magnus contra Auerro. de vnit. intel. c. 7. c. 83. col. 4.

Intellectus separatus est secundum se ab omni materia, & materię appenditiis, & ideo resultatio sua aliquam habebit separationem, quam omnis anima assequitur in hoc, quod est supra materiam, non oppressa ab ea, vt opponitur forma materię. Alb. mag. de princ. mot. proces. tra. 2. c. 13. c. 185. col. 2.

Intellectus per hoc scientificus est, qa omnino immunis est a materia. Alb. magn. de caus. & proces. vniuer. a caus. 1. l. 1. tract. 2. cap. 3. ch. 191. col. 4.

Intellectus, & intellectiua pars secundũ quod intellectiua est, nullius corporis est actus. Alb. mag. de caus. & proces. vniuer. a caus. prim. l. secund. tract. 2. capit. 36. chart. 317. column. 2.

Intellectus separatus est intellectus intelligentię, cuius intellectus homo est imago quædam ambiens suum mobile, quod est corpus hominis, vt intelligentia separata ambit suum mobile, quod est sphęra: & intellectus hominis est in illo sicut lumina inferiora sũt in lumine superiori, a quo recipiunt, & formas, & motus per influentiam, & continuatur motus, & influẽtia ista vsque ad causam primam. Alb. mag. in 11. metaphysi. trac. 1. cap. 1. char. 149. col. 3.

Intellectus solus, vt incorruptibile a corruptibili, separatur a sensibili, & vegetatiuo, quia ipse solus est vniuersalis secundum se, nec determinatur ad aliquẽ, nisi per esse, quod habet in sensitiuo. Albertus magnus ethicor. 6. trac. 2. cap. 6. char. 74. col. 4.

Intellectus, qui processio, & constitutio est intelligentiæ, ex hoc, quod intelligentia est, tantum separatus est ab omni eo, quod est, & nulli nihil habet cõmune: quamuis secundum esse, quod habet ex coniunctione cõtinui, & temporis, sit determinatus ad vnũ. Albertus magnus ethicorum sexto, tract. secundo, cap. 17. chart. 74. col. 4.

Intellectus secundum se intellectus a sensitiuo, & vegetatiuo separatur, vt incorruptibile a corruptibili, sicut sensibile, & vegetabile, corruptibile, & mortale est secundum sui esse principia. Albertus magn. ethi. 6. tract. 2. cap. 17. char. 74. col. 4.

Intellectus dicitur separatus, quia non habet organum, vt sensus. Diuus Thomas in tert. de anim. l. septimo, tex. 7. char. 56. col. 1.

Intellectus separatus solus est hoc, quod vere est. D. Th. in 3. de ani. l. 10. tex. 20. ch. 58. col. 3.

Intellectus separatus res simplici intellectu intelligit, nos eas syllogistico discursu attingimus. Tho. de Vio in post. char. 103. col. 2.

Intellectus, vt in habitu, & adeptus.

INtellectus, qui doctrinæ morumque suffragiis in homine generatur, forma est eius intellectus, qui materialis dicitur. Alexander aphrod. in prim. de anima, cap. 23. char. 40. col. 3.

Intellectus aduentitius, qui posterius innascitur, forma, & habitus, atque perfectione materialis intellectus est. Alex. aphr. in 1. de ani. cap. 24. ch. 40. col. 3.

Intellectus aduentitius non est in omnibus, sed in his, q elaborata exercitatione ꝓfecerint, vt periti, & scientes appellantur. omnes enim a natura potẽtiam eius habemus, ac facultatem, non autem omnes acquirimus, adipisci enim non est a natura. Alex. aphro. in 1. de anim. cap. 24. char. 40. col. 3.

Intellectus in habitu fere nil aliud esse videtur, quam depositæ illæ coarceruatęq;, & quiescentes considerationes. Alex. aphro. in 1. de ani. cap. 27. ch. 41. col. 2.

Intellectus in habitu, & agens intelligere seipsum põt, non vt intellectum, sed vt actu idem est, quod ea, quę actu intelligunt: dum enim illa intelligit, seipsum intelligit. Ea enim, quæ intelligit, dum intelliguntur, intellectus fiunt. Nec non seipsum intelligere potest, non vt intellectus, sed quia, & ipse intelligibilis est. Alex. aphr. in 2. de ani. cap. 17. ch. 44. col. 4.

Intellectus perfectio senectutis tempore, vt plurimum accidit, ac post longum studium in speculatione, & moribus, & post elongationem superfluarum rerum, quæ videntur necessariæ, & non sunt. Auer. de anim. beat. cap. 3. char. 65. col. 2.

Intel-

Intellectum adeptum cum habemus, ex nostra voluntate pendet intelligere, quodcunque intelligibile voluerimus. Auer. 3. de ani. tex. 36. c. 178. col. 4.

Intellectus adeptus nō dicitur nisi pet hoc, quod per studium, & abstractionem ab inferiori natura, cui coniūgitur, in plena facultate est, & potestate intelligentis. Alber. mag. de caus. & proces. vniuers. a cau. pri. l. 2. tr. 2. cap. 20. c. 213. col. 2.

Intellectus adeptus, qui in simplici consistit intellectu, immortalis est. Alb. mag. in tertio de anim. trac. 2. capit. 19. ch. 41. colum. 3.

Intellectus indiuisibilium appellatur ab Arab. informatio, quia intelligere hoc est informari intellectum possibilem naturis formalibus eorum, intellectus autem complexorum, qui est enunciationis, fides per assensum intellectus ad talia ab illis vocatur. Alb. mag. in 3. de ani. trac. 3. ca. 1. c. 41. col. 3.

Intellectus adeptus hominem Deo similem reddit. Alb. mag. in 3. de ani. tra. 3. ca. 11. c. 44. col. 4.

Intellectus subtilitas fit ex splendore intelligentiæ supposibilem ex natura. Alb. magnus in 3. de ani. trac. 3. ca. 12. ch. 45. colum. 2.

Intellectus adeptus est, quo adipiscitur homo intellectū verum, & propriam lucem eius secundum ambitum omnium intellectorū: quæ lux intellectus est substantia intellectus ipsius, & habet duplicem actū. Vnum quo reflectitur super continuū, & tēpus, qui est actus eius, sicut est actus lucis Solis super alienam materiā. Alium aūt habet, quo lucet in intellectis puris, & nudis, & in se non reflexus ad continuū, & tempus, sed potius illustrans intellecta in ipsis primis substantiæ principijs, & entis: & ideo intellectus iste manet post totius compositi resolutionem, & secundum aliū non manet, & tunc si quis proprie loquatur, non corrumpitur intellectus adeptus, sed quędam actio ipsius corrumpitur, quia hanc non habet, nisi in conjuncto: de agente autem constat, quod non corrumpitur. Similiter aūt, nec possibilis corrumpitur, ex quo locus est specierum, & subiectum agentis, nec differt ab eo, nisi vt perspicuum a luce, & compositio horū intellectuū est, vt compositio Solis, & intellectus adeptus est, vt comprehensio Solis in omnib. effectibus suis substantialibus, & reductio ipsius intellectus est in intellectu intelligentiæ, vt reductio illustratorum a Sole ad Solem, & perfectio eius in intellectu primo est, vt recordatio resolutionis, & vmbræ speculi ad faciem eius, cuius obiectu facta est imago resultans. Et sic patet, quod non tota anima restat post compositi resolutionem, sed intellectus, & non totus intellectus manet, sed in parte corrumpitur secundum quandam actionem ipsius. Alb. mag. in 11. metaphy. trac. 1. capit. 9. char. 149. colum. 4.

Intellectus adeptus est, quando per studium aliquis verum, & purum suum adipiscitur intellectum quasi totius laboris vtilitatem, & fructum. Alber. mag. in 2. de intell. & intel. cap. 8. c. 55. col. 1,

Intellectus adeptus est iudex immortalitatis. Alb. mag. ethic. 1. tr. 7. ca. 17. ch. 24. col. 2.

Intellectus adeptus, qui habitus, & virtus est talis potentiæ, quam diximus esse intellectum, est in axiomatibus, & diffinitionibus primo, & per se, in suppositionibus autem. & petitionibus non est nisi secundū quid. Albertus magnus ethicor. 6. tra. secundo, ca. 18. ch. 75. colum. 4.

Intellectus habens quia, licet non propter quid, tamen dispositus est, vtquærat ipsum propter quid. Alex. de ales in 1. metaph. ch. 5. col. 1.

Intellectus in habitu est, cum intellectus possibilis est deductus ad actum per aliquem conceptum. Alexander de ales in tertio metaphysicor. tex. quarto. char. 263. cnlumna 1.

Intellectus, vt speculatiuus, & formalis.

INtellectus speculatius, qui & æternorum, & eodem modo se habentium rerum cognitor est, scientialis, nō autem deliberatiuus dicitur. Alex. aphrod. in pri. de ani. cap. 25. ch. 40. col. 4.

Intellectus speculatiuus circa æterna versatur, & ipsius potētia est intellectiua, & scientifica. Alex. & Eustrat. in secundo poster. ch. 136. col. 1.

Intellectus contemplatiuus, qui aut secundum habitum perfectus est, aut tanquam idem cum substantia vniformi rationi habet bonum malitiæ oppositum, vt verum falso. Simplicius in tertio de anim. ex sec. 2. tex. 30. c. 70. columna 2.

Intellectus contemplatiuus solo fine ab actiuo differt. Ioan. gra. in pri. de ani. tex. 89. c. 33. col. 1. Idem Ioan. gram. in 2. de ani. te. 21. c. 40. col. 4.

Intellectus speculatiuus non est anima, nec pars animæ, sed ex natura superiori naturæ animæ. Auerroes 2. de anima, tex. 32. char. 133. col. prima.

Intellectum speculatiuum nihil aliud esse, quam intellectum in actu, affirmant Theophtastus, & alij ideo quia inueniunt Aristotelem affirmare intellectū agentem reperiri in anima nostra, cum videatur primo ex poliare formas ab ipsa materia, mox eas intelligere actu, postquam erant intelligibiles in potentia, vt & cognoscere eas nihil aliud est, quam recipere eas. Et cum viderint huiusmodi actionem creandi, & generandi intelligibilia, reuerti, & reduci ad nostram voluntatem, oriri que, & augeri in nobis ad ortum, & incrementum ipsius intellectus, qui in nobis existit, idest speculatiui, & cum iam sit notum, quod intellectus, qui creat, & generat intelligibilia, quæ iunt in potentia, ita vt ea actu intelligibilia reddat, sit intellectus agens: ideo dixerunt intellectum adeptum esse eundem intellectum, sed aliquando effici imbecilliorē, aliquando validiorem propter ipsam mixtionem. Auerroes 3. de anim. tex. 5. c. 161. col. 4.

Intelligibilia speculatiua generata esse, & de nouo facta supponit Auēpace. Auer. 3. de ani. tex. 36. c. 177. c. 4.

Intellectus speculatiuus genitus est ex intellectu agente, & primis propositionibus, & hoc genus intellectionis voluntarium esse oportet. Auer. 3. de ani. text. 36. c. 179. columna 2.

Intelligibilia speculatiua omnia si extant in nobis in potentia, & intellectus agens est coniunctus nobis in potentia; & cū oīa intelligibilia insunt nobis actu, tunc, & intellectus copulatur nobis actu. At si aliqua intelligibilia erunt nobis actu, aliqua vero potentia, tunc, & ipse secundum vnam partem copulabitur nobis, secundum aliam non. Auerroes tertio de anim. tex. 36. c. 179. columna 4.

Intellectus speculatiuus habet finem scire, actiuus operari. Auer. 3. de anim. tex. 49. c. 180. col. 3.

Intellectus speculatiuus, qui est forma speculatiua in intellectu possibili in duplici est potentia, quarum Vna est per comparationem eius, quod intelligitur ad particulare, in quo ipsum non est, nisi in potentia, quia particulare in se vniuersale non habet, nisi in potentia, & secundum exitum illius potentiæ ad actum habet vires, & tempus intellectus, & transmutationem; & quo ad hoc possibilis est. Alio modo secundum comparationem ad intellectum possibibilem, in quo est vniuersale in actu intellectum, & in hoc non est, nisi sub actu, & forma intelligibilitatis, & hanc habet a luce perpetui intellectus, qui est agens. Alb. mag. in 3. de ani. trac. 2. cap. 12. c. 39. col. 1.

Intellectus speculatiuus ex subiecto, qđ est intellectus possibilis, nullam habet transmutationem, nec passionem veram. Albertus magnus in 3. de anim. trac. 2. cap. 12. ch. 39. col. 1.

Intel-

Intellectus speculatiui sunt vnus, vt sunt speculatiui intellectus, sed sunt multi secundum quod illorum, vel illorum sunt. Albertus magnus in tertio de anim. tra. 2. cap. 13. char. 39. col. 2.

Intellectus speculatiuus, & practicus quatuor habet differentias. Prima, quia fine differunt, quia practici finis est opus, speculatiui finis in se est, qui est verum. Secunda est in forma, quia practicus accipit formam, vt est principium operis: speculatiuus vocatur a re, & non ad rem, quæ a rebus prouenit extra intellectum. Tertia, quod intellectus practicus in acquirendo formam, non vtitur corpore, sed potius habet eam apud seipsum, sed vtitur corporeo instrumento, quando educit eam formam in materiam extra se existentem; intellectus autem contemplatiuus contra vtitur instrumentis, ac viribus corporalibus in acquirendo formam, & in vsu considerationis non vtitur corpore aliquo. Quarta, quia intellectus practicus est causa rei, quæ sibi subijcitur, intellectus contemplatiuus causatur a re, quæ subijcitur eidem, quia formam contemplationis accipit a re subiecta, & eam considerat, vt est natura rei. Alb. magn. in 3. de anim. tra. 4. cap. 4. char. 46. col. 4.

Intellectualis natura verius est forma omnibus aliis formis consequentibus, eo quod est maxime separata. Alb. mag. de intel. & intel. tra. 1. c. 5. c. 51. col. 1.

Intellectus formalis diuiditur in intellectum simplicem & compositum, & simplex quidem intelligentia incomplexorum. Componitur autem intelligentia complexorū, aut per modū enunciationis, aut per modum syllogismi, vel alterius speciei argumentationis. Compositus qui vocatur, diuiditur in intellectum principiorum, qui secūdum aliquid innatus est nobis, & intellectum ex aliis acquisitum, qui adeptus appellatur; quia, vel per inuentionem, vel per doctrinam, & studium adeptus est. Alber. magn. ex 1. de intel. & intel. tra. 3. c. 3. ch. 88. col. 2.

Intellectus formalis est, qui inhæret possibili, & intelligibilibus de actione agentis proueniens. Alb. mag. in 11. metaph. tra. 1. c. 9. c. 149. col. 3.

Intellectus speculatiuus a corporibus accipit, & nihil ponit, a sensibili enim vniuersale colligit. Alb. magn. ethic. 6. tract. 1. c. 5. ch. 70. col. 2.

Intellectus speculatiuus, quia plus habet de lumine intellectus agentis, & quia circa simpliciora, & necessaria est, nobilior est, quam practicus. Alb. mag. ethic. 6. tra. 4. c. 5. ch. 81. col. 1.

Intellectus speculatiuus differt a practico, quia speculatiuus speculatur veritatem per seipsum, practicus autem veritatem speculatur propter operationem. D. Thom. in 3. de ani. le. 15. te. 50. c. 64. col. 3.

Intellectus speculatiuus se habet suo modo ad intellectum possibilem, vt forma ad materiam, & intellectus possibilis ad speculatiuum, vt materia ad formam. Ale. de ales in 1. metaphy. ch. 2. col. 3.

Intellectus speculatiuus est intellectus non extensus, nec protensus ad perfectionem alterius, sed sui ipsius, quia propter scire tantum speculatur. Alex. de ales in 2. metaphy. ch. 35. col. 4.

Intellectus in scientia acquiescere debet rei per accidētia rei in se, non quia videtur alicui sic, & alicui non. Ale. de ales in 2. metaphy. ch. 47. col. 1.

Intellectus actiuus, & practicus.

INtellectionum actiuarum termini sunt: omnes enim alterius causa sunt. speculatiuarum autem termini sunt rationes, quæ vel diffinitio est, vel demonstratio. Demonstrationes vero, & finem habent syllogismū, aut conclusionem, & diffinitiones; omnes finitę sunt. Ari. 1. de ani. su. 3. c. 1. te. 48. chart. 601.

Intellectus, qui propter aliquid ratiocinatur, & est actiuus, differt fine a speculatiuo. Arist. 3. de anim. su. 2. cap. 2. tex. 49. char. 666.

Intellectus actiuus mouet, qa appetibile est ipsius principium. Arist. 3. de ani. su. 2. cap. 2. tex. 49. ch. 666.

Intellectus, idest actiuus vltimorum est in vtrāque partem: primorum enim, & vltimorum terminorum est intellectus, non autem ratio. Aristotel. 6. ethicorum nicom. cap. 11. char. 153.

Intellectus practicus ac consultator indiget deliberatione, & consilio, vt ad id, quod melius est, instituto, & electione tendat. Alexander aphrod. in 1. de anim. cap. 25. char. 48. colum. 4.

Intellectus actiuus similis est lumini: nam vt lumē colores potentia visibiles, actu visibiles reddit, sic intellectus agens intellectum, qui potestate est, & materialis, actu esse facit, vbi intellectiuum habitum induxit, & is est, qui suapte natura intelligibilis est, & actu talis. est enim causa intelligendi, & in actum educit materialem intellectum. Alexand. aphrod. in 2. de anim. cap. 15. char. 44. col. 3.

Intellectus actiuus nihil aliud est, quam intellecta forma. Alex. aphr. in 2. de ani. cap. 15. ch. 44. col. 3.

Intellectus actiuus est, qui intrinsecus euenire dicitur, qui non est particula, nec potestas animæ nostræ, sed a rebus externis in nobis gignitur, & facit, vt materialis intellectus per relationem ad huiusmodi formam separet, imitetur, & intelligat, singulasque materiales formas, seque ipsum intelligibilem reddat. Alex. aphr. in 2. de anim. cap, 15. ch. 44. col. 3.

Intellectus actiuus materia vacans incurruptibilis est meaque immortalis, & sempiterna vocatur. Alexād. aphr. in 2. de anim. cap. 16. ch. 44. col. 3.

Intellectus actiuus circa cōtingentia versatur, & ipsius potentia est opinatiua, & rationalis. Alex. & Eustr. in 2. post. char. 136. colum. 1.

Intellectus actiuus a speculatio differt, quia speculatiui finis est inspectio sola, actiui opus. Them. in 3. de ani, cap. 61. tex. 49. char. 90. col. 1.

Intelligere, & si fine imaginatione fit, est magis actio quam passio. Simp. in 1. de ani. tex. 14. ch. 4. col. 4.

Intellectius practicus exorditur actiones tunc, cum secundum rationem agimus, non tamen fine imaginatione, etenim ipse imaginationibus vtitur, quia actiones circa sensibilia versantur. Simpl. in 3. de anim. ex sec. 1. tex. 162. char. 57. col. 1.

Intellectus, qui principaliter est actiuus, nec suauē, aut molestum finem sibi statuit, vt sensus, & irrationalis vita, sed bonum sibi proponit sequēdum, malum fugiendum. Simplicius in tert. de anim. ex sec. 2. tex. 34. char. 72. column. 1.

Intellectus practicus differt a contemplatiuo in ipso fine, quia alterius finis est ipsum verum, alterius bonū. Simp. in 3. de ani. ex sec. 2. tex. 49. ch. 77. col. 4.

Intellectus actiuus a contemplatiuo nisi fine differt, bonum enim actiui finis est, veritas contemplatiui. Io. gram. in 2. de ani. tex. 21. char. 4. col. 4.

Intellectus actiuus, & contemplatiuus idem est subiecto, sed ratione differunt. Ioannes gramm. in tert. de anim. tex. 28. chart. 89. col. 3.

Intellectus actiuus cum contemplatiuo cum idem sit substantia, operatione tamen est diuersus. Eustr. 6. ethicorum cap. 12. char. 344.

Intellectus actio diuiditur per duas actiones, quarū vna dicitur formatio, alia fides. Auerroes 3. de anim. text. 21. char. 171. colum. 4.

Intellectus actio, q̄ est formatio, semper est vera. Auerr. 3. de anim. tex. 27. 172. col. 4.

Intellectui operatiuo tribuitur forma, quæ fuerit imaginata ex cogitatione. quæ vero non fuerit imaginata, ex cogitatione, tunc attribuitur ipsi virtuti imaginatiuæ.

natiuæ.Auer.3.de ani.tex.49.c.182.col.3.

Intellectui operatiuo quæ atribuit Aristot. sunt intelligenda de imaginatione. Auerroes tertio de anim.tex. 49.c.182.columna 3.

Intelligibilia intellectus speculatiui sunt scientiæ in potentia.Auer.de anim.beatit.cap.3.c.65.col.2.

Intellectus practicus in eo, quod practicus est, ad hoc quod actu sit,corpore non indiget. Albertus magnus de caus.& proces.vniuer.a cau.pri.l. 2.trac.2.cap.20. charta 214.colum.2.

Intellectus practicus,non differt subiecto a speculatiuo sed secundum esse,& finem. Alb.mag.in 3.de anima cap.5.ch.46.colum.4.

Intellectus actiuus duplex est;vnus, qui per accidens est actiuus,vt intellectus noster,qui non agit nisi per formam artis acceptam,vel inuentam; alius est per se actiuus, qui per seipsum, & per suam essentiam est actiuus rerum,& sic est intellectus substantiarum mouentium cœlum.Alber.mag.in 11.metaph. trac.3.capit.4.char.163.colum.2.

Intellectus practicus tribus modis potest esse principiũ humanarum operationum:aut secundum sui puritatem,aut secundum sui ad sensus reflexionem, aut secundum comparationem vnius ad alterum; & primo perficit opera comtemplationis, secundo voluptatis; tertio ciuilitatis. Alber.mag.ethicor.1. tract.5.cap.7. char.12.colum.1.

Intellectus practicus est principium omnium operationum nostrarum,& eius instrumentum est manus.Albertus mag.ethic.1.trac.6.cap.1.e.15. col.2.

Intellectus operatiuus dicitur,in quo totum operis principium est. Albertus mag.ethicor.6.tract.prim.cap. quarto.char.20.colum.1.

Intellectus practicus formam suæ veritatis ponit in alio, vt in membris corporalibus, quæ mouet nihil accipiens ab eis. Albertus magnus ethic.6.tract.9.cap.5. char.70.colum.2.

Intellectus operatio duplex est.Prima indiuisibilium intelligentia,per quam apprehendit essentiam vniuscuiusque rei in se ipsa. Secunda operatio intellectus cõponentis,& diuidentis,cui additur tertia ratiocinandi,vt ratio a notis ad inquisitionem ignotorum procedit.Diuus Thom.in periher.c.1. col.1.

Intellectus operationes duæ sunt; in quorum vna inuenitur veritas,& falsitas: in alia verum,& falsum. Diuus Thom.in periher.c.6.col.3.

Intellectus operatio differt a motu, quia eius operatio est actus imperfectus. Diuus Tho.in 1.de anim.l.10. tex.65.char.14.col.3,

Intellectus proprium est secundum prudẽtiam bene operari. Diuus Thomas in prim.de anim.lib.3.text.25. chart.5. columna tertia.

Intellectus humanus est operationum,quę secundum artem fiunt,qui secundum similitudinem quandam deriuatur ab intellectu diuino,qui est principium rerum naturalium.D. Tho.2.polit.l.1.c.1.col.4.

Intellectus practicus est propter perfectionem alterius, & propter perfectionem operati, ideo appellatur extensus. Alexander de ales in secundo metaphysicor. char.35.colum.4.

Intellectus dum operatur, aliquid habet in intentione, quod est primum, & illud idem est vltimum in essendo, & vbi est primum & vltimum, non est infinitum. ergo in intellectione practica non est infinitum. Alex. de ales in 2.metaph.c.43.col.4.

Intellectus operatio duobus modis tractari potest; primo per se, vt est in sua puritate; secundo per accidens, vt ei admiscetur aliquid alterum, vt compositio, vel applicatio. Thom.de Vio in prædic. ch.32. columna secunda,

Intellectus ut materialis,& passiuus.

INtellectus materialis nullam habet naturã, nisi quod est potibilis.Ari.de anima 3.cap.1.tex.3.char.165.

Intellectus materialis non est mistus cum corpore, fieret enim calidus vel frigidus, & ei esset aliquod instrumentum,vt sensitiuo. Aristoteles de anima 3.capit.1. text.6.chart.658.

Intellectus materialis est intellectus,vt ipsa intelligibilia. Aristo.3.de anima cap.2.tex.15.char.657.

Intellectus materialis solus est facultas ad formas excipiendas tabellæ nondum inscriptæ persimilis, immo potius inscriptionis carentia est. Alexander aphrod.in 1.de anima cap.20.c.41. col.1.

Intellectus,qui vel vt habitus dicitur, materialis intellectus perfectio,& virtus est. qui habitus per vniuersalis apprehensionem, & per formarum separandarum facultatem in intellectu gignitur.Alex.aphro.in 1.de anima cap.26.c.41.colum.1.

Intellectus materialis cum anima, cuius est potestas corruptibilis,simul interit,& eo intereunte, eiusdem habitus potestas,& perfectio corrumpitur. Alex.aphro. in 1.de anima cap.29.c.41.col.4.

Intellectus materialis non ob id materialis dicitur,quod subiectum quoddam sit, vt materia, sed vt *materia* hoc proprium habet, vt omnia susc ipere possit, identidem,& intellectus, qui nondum intelligit, intelligere tamen potest, materialis vocatur, qui actu nihil ex entibus existit, sed omnia fieri potest. Alex.aphr. in 2.de anima cap.13.c.44.col.2.

Intellectus,qui iam intelligit,quiq; habitum intelligendi habet, & formas intelligibilium sua vi percipere potest, est intellectus materialis,vbi habitus,& intellectio vna cum actione accesserit. Alex.aphrod.in 2.de anima cap.15.c.44.col.3.

Intellectus passibilis, & affectus idẽ sunt, idest affectio, & perturbatio animæ humanæ. Them.in 3.de anima cap.38.tex.19 c.87.colum.2.

Intellectus passiuus, qui ab imaginatione non differt, corruptibilis est. Ammo.in l.de inter.c.4.

Intellectus primus est materialis, eo quia omnia patiatur & aliunde perfectionem suscipit.Simp.in 3.de anima ex sec.1.tex.2.c.58.col.4.

Intellectus materialis non se ipsum intelligit, nec à se ipso,nec per seipsum, sed vt sensus a sensibili, sic hic ab intelligibili,& ab intellectu, qui eiusdem ordinis cum illo est,excitatur vt alij ab alio. Simpl. in 3.de anima ex sec.1.tex.2.c.58.colum.4.

Intellectus materialis vbi simul est perfectus, ipse se ipsum, & quæ sunt in se, formas intelligit, & sine passione vlla, & perfecta cum actione; passio enim consistebat in recipiendo aliunde,& explendo: at non in aliqua mutatione collocata erat.Simpl.in 3.de anima ex sec.1.tex.8.c.60. col.4.

Intellectus materialis commune habet cũ agente, quod est natus perfici; intellectus autem secundum habitum perfectus magis communicat cum eo, qui ex se perfectus est, eo quod etiam ipse intelligibilis, & immaterialis sit. Simplic.in tertio de anima ex secto 1. tex.12.c.61.colum.4.

Intellectus passibilis vt passibilis,corruptibilis est. Simplic.in 3.de anima ex secto 1.tex.20.c.65.col.2.

Intellectus materialis de mente Aristotelis est abstractus a corpore,& impossibile est,,vt intelligat aliquid sine imaginatione. Auerroes primo de anima tex.12. char.110. columna 3.

Intellectus materialis comprehendit intentiones omnium entium.Auer.1.de ani.tex.66.c.121. col.1.

Intellectus materialis est virtus passiua,& non est transmutabilis,quia non est corpus, nec virtus in corpore. Auer.3.de ani.tex.4.c.160. col.1.

Intellectus

Intellectus materialis nullam formam materialem in se habet,alioqui nullam reciperet.Auerroes 3.de anim. text.4.char.160.colum.2.

Intellectus materialis est non mistus cum materia omnino. Auer.3. de anima tex.4. c.1.60.colum.2.

Intellectus materialis est vnum entium, & potentia est abstracta,& non habet formam materialem, ergo nõ est passiua, & est simplex, & separabilis iuxta Arist, mentem.Auer.3.de anima tex.4.c.160.col.2.

Intellectus materialis distinguitur iuxta Arist. ã materia prima Primo, qa intellectus est in potẽtia ad omnes conceptus formarum vniuersalium materialium, at materia prima est in potentia ad omnes has formas sensibiles. Secundo, quia intellectus materialis dignoscit formas,quas recipit, sed ipsa materia prima nihil dignoscit, vel apprehendit. cuius rei causa est, quod materia formas diuersas singulares, & indiuiduas recipit, intellectus vniuersales. Auerroes 3.de anima tex.4.char.160.colum.4.

Intellectus materialis nihil singulare, nec indiuiduum est,tum corpus,tum etiam aliqua potentia in corpore,alioqui reciperet formas,vt sunt singulares,diuersæ,atque indiuiduæ. Ergo quæ in eo existũt,fuissent potentia intelligibiles:& sic non distingueret naturas formarum,vt sunt formæ, vt in particularibus formis fieri solet,siue sint spirituales,siue materiales. Auer. 3.de anima tex.5.c.160. colum.1.

Intellectus materialis necesse est recipere formas modo diuerso ab illo, quo istę materię recipiunt illas formas,quas recipiunt, quæ ideo retinentur in ipsa materia, quia materia prima terminatur per illas.Auer, 2.de anima tex.5.c.160.colum.4.

Intellectum materialem ingenitum,& incorruptibilem substantiam esse existimarunt Theophrastus, & Themistius,& alij multi expositores, quia omne genitũ, & corruptibile est indiuiduum, & singulare, sed neminem latet ipsum non esse quid indiuiduum, & singulare,nec corpus,nec potentiam in corpore.Auerr. 3.de anima tex.5.char.161.colum.2.

Intellectum materialem his tribus nominat Aristoteles. passibilem,immistum, & simplicem. Auerroes 3.de anima tex.5.char.161.colum.2.

Intellectus materialis cum sit æternus, & intellectus agens æternus,necessario id, quod ex eis effectũ est, æternum est, & hoc est ex mẽte Themistij,& Theophasti. Auer.3.de anim.tex.5.ch.161.col.2.

Intelligibilis actu existentis eadem est ratio ad intellectum materialem, quæ sensibilis ad sensitiuum seu sentiens. Auer.3.de anim.tex.5.ch.161.col.4.

Intellectus materialis est virtus facta, quoniam impossibile videtur imaginari intelligibilia esse nouiter facta, & genita,& intellectum materialem nõ esse nouiter factum,cum sit necesse,si agens est æternum,& recipiens æternum,vt id,quod nouiter factum sit,sit quoque æternũ.Auer.3.de anim.tex.5.ch.161.col.4.

Intellectus materialis si est actus primus ipsius hominis,& speculatiuus vltimus actus,& homo generabilis est, & corruptibilis, & vnus numero propter vltimum eius actum, quem an ipso intellectu obtinet, ergo oportet ipsum ita reperiri propter eius actũ primum.Auer.3.de anim.tex.5.ch.161.col.4.

Intellectum materialem esse quandam vim genitam,ita vt idem de hac virtute existimemus, ac de omnibus alijs animæ facultatibus,ait Alexander, vt reperiatur quædam præparatio,& dispositio in materia per se a temperatura,& mistione effecta.Auerroes tertio,de anima text.5.char.162.colum.2.

Intellectum materialem virtutem imaginatiuam esse existimauit Auempace,vt est apta, vt conceptus, qui in ea existunt, sint actu intelligibiles,& quod nõ datur alia virtus,quæ sit subiectũ intelligibilium prẽter hanc virtutem.Auer.3.de ani.te.5.ch.163.col.2.

Intellectus materialis non potest habere formam in actu,cum eius substantię,& naturæ sit recipere formas vt sunt formę.Auer.3.de ani.te.5.c.163.col.2.

Intelligibilibus actu existentibus duo oportet dare subiecta, quorum vnum est illud subiectum, propter quod ipsa intelligibilia sunt vera, nempe ipsæ formæ, quæ sunt exemplaria siue imagines ipsarum rerum verarum,& quidditatum: alterum est illud subiectum, propter quod ipsa intelligibilia sunt vnum ex entibus mundi,& illud est intellectus materialis. Auerr.3.de anim.tex.5.char.173.col.4.

Intellectum materialem non mouent intentiones imaginatæ, nisi reddantur actu intelligibilia postquam fuerint potentia intelligibilia, & ideo posuit Aristot. intellectum agentem, qui extrahit has intẽtiones de potentia ad actum. Auerroes tertio de anima text.5. chart.164.column.2.

Intelligibilia,quæ sunt actu,idest, speculabilia non sunt generabilia, & corruptibilia nisi ratione ipsius subiecti,in quo sunt vnum ex entibus,& est ipse intellectus materialis.Auer,3.de ani.te.5.c.164.col.2.

Intellectus materialis si numeratur ad numerationem indiuiduorum hominis, tunc sequitur esse aliquod indiuiduum singulare, siue illud sit corpus, siue potentia in corpore.Et si est aliquod indiuiduum, tunc erit conceptus intelligibilis in potentia; conceptus autem intelligibilis in potentia est ipsum subiectũ,quod mouet intellectum recipientem, & non illud subiectum,quod mouetur.At si concesserimus intellectum recipientem esse aliquod singulare indiuiduum, tunc sequeretur, quod aliquid reciperet seipsum quod est impossibile. Et si concedimus recipere seipsum, tunc oportet,vt recipiat seipsum,vt est diuisibilis,& sic virtus ipsius intellectus est vna, & eadem cum virtute sensus, aut nulla dabitur differentia inter esse ipsius formæ extra animam,& esse in anima. Et si non numeratur ad numerationem indiuiduorum, eius ratio adcuncta indiuidua existentia in vltimo actu in ipsa generatione erit vna,& eadem ratio, & sic si vnum illorum indiuiduorum adipiscatur aliquod intelligibile,illudmet intelligibile obtineatur necesse est a cunctis indiuiduis.Auer.3.de ani.te.5.ch.164.col.2.

Intellectus materialis vnicus est in omnibus indiuiduis, & hinc existimare possumus speciem humanam æternam esse, ideo oportebit intellectum materialem nõ posse denudari a principijs vniuersalibus natura notis vniuersæ speciei humanæ;& hæc intelligibilia sunt vnum ratione recipientis, plura vero ratione cõceptus recepti,& qua ratione sunt vnum,sunt æterna, cũ ipsum esse non separetur ab ipso subiecto recepto, nullumque recipit prohibens ratione recipientis. Idcirco nullam habebit generationem, & corruptionem, nisi ratione pluralitatis,quæ eis accidit, & non ea ratione, qua sunt vnum in ipso. Et ideo si corrumpitur aliquid intelligibilium primorum propter subiecti corruptionem,quo coniungitur nobis, & copulatur, & est verum,& vnum ratione indiuidui, oportebit illud indiuiduum esse absolute incorruptibile, sed corruptibile ratione vnius indiuiduorum, & sic possumus dicere intellectum vnicum esse in omnibus indiuiduis, & intelligibilia considerata in esse absolute, æterna sunt.Auer.3.de ani.te.5.ch.165.col.2.

Intellectus materialis est intellectus in actu, quia est intellectum in actu.Auer.3.de ani.te.19.c.169.col.3.

Intellectu materiali, in propositione vniuersali infinita iudicamus.Auer,3.de ani.te.19.c.120.col,2.

Intellectui materiali solum attribuitur iudicium, & distinctio.Auer.3.de ani.te.19.ch.170.col.2.

Intellectus materialis si non significaret nisi præparationem tantum,vt asserit Alexander,quomodo Aristoteles

les hic faceret comparationem inter ipsum, & intellectum agentem in dando ea, in quibus conueniunt, & in quibus differunt? Auerroes tertio de anim.tex. 19.chart.170.colum.2.

Intellectui materiali non accidit, vt quandoq; intelligat quandoque non, nisi in respectu formarum imaginationis existentium in vnoquoque indiuiduo, non in respectu speciei. Auer.3.de ani.te.20.c.170.col.4.

Intellectus materialis recipit intentiones imaginatas post dictionem factam a cogitatiua virtute. Auerr.3. de anim.tex.20.char.171.col.2.

Intellectus materialis perficitur per agentem, & intelligit ipsum. Auer.3.de ani.te.20.char.171.col.2.

Intellectus materialis diuiditur ab intellectu agẽte, quia in materiali inuenitur potentia, & actus, in agente vero actus tantum, & ob id Aristot. appellauit illum materialem, non quod habeat materiam, vt opinatur Alexander. Auer.3.de ani.te.24.c.172.col.3.

Intellectum materialem, qui asserit esse generabilem, & corruptibilem, non potest inuenire aliquem modum naturalem, quo possimus coniungi cum intelligentiis abstractis, quoniam intellectus debet esse vndecumque intelligibilis omnibus modis & præsertim in rebus materiæ expertibus. Quare si subsstantia generabilis, & corruptibilis posset intelligere formas abstractas, & effici quid vnum cum ipsis, tunc oporteret, vt natura possibilis efficeretur necessaria. Auerroes 3.de anim.te.36.char.175.col.2.

Intellectus materialis, vt ait Them. 3. de ani. cap.51. si habet vim abstrahendi formas a materiis, & intelligẽdi eas, longe magis debet habere naturam, vt intelligat res de se primo abstractas a materia, quod verum est si concedimus intellectum non esse mixtum cum meteria. Auer.3.de ani.te.36.c.276.col.4.

Intelligibilium ad intellectum comparatio scilicet materialem ipsorum, apprehensiuum est vna & eadem, quæ est sensibilium ad sensum. Auer.de animæ beat. cap.3.char.64.col.2.

Intellectus materialis est de virtutibus recipientibus, ideo intellectus in potentia aut recipit, quæ sunt intelligibilia actu, & permutatur ex eis, vt receptio sensus ad sensatum; aut alio modo recipit, & permutatur. Auer.de ani.beat.cap.2.c.64.col.2.

Intellectus materialis si esset virtus apprehensiua in corpore secundum modum sensatum, non apprehenderet, nisi vnam formam; quia propria subiecta non recipiunt, nisi proprias formas. Secundo non acciperet, nisi rem appropriatam, quia si oculus esset coloratus, non posset recipere colores. Tertio non apprehenderet seipsam, quia formæ sensibiles materiales nõ apprehendunt seipsas, & earum finis est apprehensio alterius rei. Quarto apprehenderent vnam rem solam, vt sensus qui apprehendit vnum sensatum. Auer. de animę beatit.cap.2.ch.64.col.2.

Intellectus materialis non habet, nisi naturam possibilitatis, & præparationis solum, quia non est mistus materiæ, nec de virtutibus motiuis, & nõ est aliquid entiũ antequam intelligat. Auer.de animæ beatit.ca.2. char.64.colum.2.

Intellectus materialis intelligit seipsum, & abstracta, & cum ex se non potest habere hoc, quia nihil mouet seipsum, necesse est, vt habeat hoc a parte coniunctionis, & hoc est ipsa abstractio. Auerr. de anim.beatit. cap.4.char,65.colum.4.

Intellectus, qui vtitur reminiscentia, & cogitatione, passibilis est, ideo corruptibilis, & corrumpitur aliquo interius corrupto, cum in se sit incorruptibilis. Alb. mag.in 3.de ani.tra.2.ca.19.c.41.col.3.

Intellectus possibilis non accipit aliquod nisi a lumine intellectus agentis. Albertus mag.ethic.6. tra.1, cap.1.char.68.colum.3.

Intellectus passiuus a philosopho imaginatiua appellatur. D.Thom.in periher.ch.1.col.1.

Intellectus noster è quibus est.

INtellectus noster compositus est tũ ex potestate, quæ est organum diuini intellectus, quem intellectum in potestate Aristoteles nominat, tum ex illius actu, quorum altero absente fieri nequit, vt intelligamus. Alexand.aphrod.in 2.de ani.ca.22.c.45.col.2.

Intellectus, qui in nobis existit, constabit ex intellectu adepto, & ex intellectu agente, & hoc fiet vel cũ propositiones se habuerint; vt instrumentum, & instrumentum agens se habuerit vt efficiens; aut cum propositiones se habuerint vt materia, & intellectus agẽs vt forma, non quod sint vere materia, vel instrumentum, sed proportione quadam ita se habeant. Auerr. 3.de ani.tex.36.c.179.col.2.

Intellectus noster cum natus sit intelligere omnes res sensibiles & corporeas, omni natura carere debet. Diuus Tho.in 3.de ani.l.7.tex.1.c.14.col.4.

Intellectus vt corruptibilis, & incorruptibilis.

INtellectui videtur aduenire subsstantia quædam existens, & non corrumpi, maxime enim corrumperetur ab ea, quæ est in senio, debilitate. Et intelligit de intellectu materiali, vt ait Auerr.in hoc loco. Arist.1. de ani.sum.3.cap.3.tex.64. c.605.

Intellectus, & virtus speculatiua aliud animæ genus esse videtur, & hoc solum separari posse, vt perpetuum a corruptibili. Aristoteles secundo de ani. sum.1.cap. 2.tex.21.char.619.

Intellectus communis mortalis est, per quem homo est, qui ex anima, & corpore consistit, in quo iracundię, & libidines sedent. Themist.in tertio de ani.cap.37. tex.19.char.87. colum.1.

Intellectus noster in actu generabilis, & corruptibilis est, quia est immersus materiæ, eius tamen intelligibile est æternum, & immateriale, & propter imbecillitatem intellectus nostri fuerunt necessarij sensus ad eius intellectionem. Et ideo cum priuamur illo sensu, amittimus illud intelligibile, nec possumus illud acquirere nisi per modum famosum; & hanc imbecillitatem ratione materiæ patimur. Auerr.in epito.metaphys.trac.4.char.183.colum.3.

Intellectus solus secundum Aristotelis opinionem est incorruptibilis, quamuis etiam aliæ animæ partes sint mouentes, Plato autem omnes animas animalium perpetuas esse dixit. Diuus Thom. in 8.physic. l.12.tex.45.char.134.colum.1.

Intellectus vt monetur, intelligit, decipitur, & perficitur.

INtellectu quæ fiunt, nunquam sunt casu nec necessitate, sed alicuius gratia: quædam sunt a fortuna, vt sanitas, & salus. Aristoteles physic.secundo, ca.11.tex. 12. char. 371.

Intellectio nostra non est in causa, vt res sit, vel non, sed res ipsa. Arist.phys.3.cap.8.tex.75.c.75.

Intellectus est vnus, & continuus, vt intellectio; intellectio autem ipsę notiones, hę autẽ eo quod consequentes vnum, vt numerus, nõ vt magnitudo. Et ideo nec intellectus sic continuus est, sed aut fine parte. aut nõ sicut magnitudo continuus. Aristot.1.de ani.sum.3. cap.1.tex.47.char.600.

Intellectus nullo modo intelligere posset, si esset magnitudo: nam si vt magnitudo sæpe intelligit, idem si vt punctum, non pertransire poterit, cum infinita sint in magnitudine pũcta. Et si sufficit qualibet partium tangere,

tangere, quid oportet circulo moueri, aut omnino magnitudinem habere? Aristot. 1.de anim.summ.3. cap.1.te.47.char.600.

Intellectio magis statui, & quieti assimilatur, quam motui. Ari.1.de ani.su.3.c.1.te.48.ch.601.

Intelligere, & speculari marcescit alio quodam interius corrupto, ipsum autem impassibile est. Cogitare autẽ, & amare, aut odisse non sunt illius passiones, sed huius habentis illud, secundum quod illud habet. Quare, & hoc corrupto neque meminit, neque amat, non enim illius erant, sed communis, quod est destructũ. Aris.1.de anim.sum.3.c.3.te.66.c.605.

Intelligens, & quod intelligitur idem est in his, quę sunt sine materia. Ari.3.de ani.c.2.te.15.c.659.

Intellectio indiuisibilium in iis est, circa quæ non est falsum: in quibus autem iam verum, & falsum est, compositio, quædam iam est conceptuum tanquam vnum existentium. Ari.3.de ani.su.1.c.4.te.21.c.659.

Intellectus intelligit vt abstracta, quæ non sunt abstracta, vt mathematica ipsa. Aristot.3.de anim.summ.1. cap.4.te.35.ch.662.

Intelligere, & reminisci aliquid accidit aliquando, quod audiuimus prius, & vidimus: quod contingit, cũ speculans tamquam ipsum permutatur, & considerat tã quam alterius. Arist.de mem. & rem.cap.2.c.39.

Intelligibilia in anima sunt per modum accidentalem, quia intelligibilia vnita sunt in anima per modum, qui multiplicatur, & res intelligibiles, quæ non mouent, sunt in anima per modum motus. Arist.de caus. propos.14.c.986.

Intelligentia non dat eis, quæ sunt sub ea, scientiam per modum creationis, sed per modum formæ. Aristot.de caus.propo.18.c.990.

Intellectum habens semper alicuius causa agit. Arist.2. metaphys.te.8.c.37.

Intellectus intelligit seipsum assumptione intelligibilis, intelligibilis enim fit attingens, & intelligens, attingere enim debet intelligibile, vt intelligat, quia susceptiuus intelligibilis, & subsstantiæ, intellectus est. Aris. 12.metaphys.te.39.c.3.c.254.

Intellectu, aut sensu quæ comprehendimus, percipi queunt. Alexand.aphrod.de sensu, & sensato ex sect. 4.char.21.comment.55.col.4.

Intellectus quoad intelligibilium rerum susceptionem, nullius sensorii corporalis obsequio fungitur, sed ad intelligibile cognoscendum sibi ipsi satis est. Ale.aph. in 1.de ani.c.25.c.41.col.1.

Intellectus, vt intelligat, nihil intelligibilium esse oportet. Ale.aphr.in 2.de ani.c.13.c.44.col.2.

Intellectus formam rei intelligibilis apprehendens, eam que a materia seiungens, tum ipsam formam actu intelligibilem reddit, tum etiam ipse actu fit. Ale.aphr. in 2.de ani.c.15.c.44.col.3.

Intellectui soli natura, & subsstantia intellectus nota est, non enim est sensibilis. Alexan.aphro.in 2.de anim. cap.18.c.45.col.1.

Intellectus secundum actum semper intelligit id, quod est optimum inter entia, & hoc ipse est. Ale.aphr.in 1. natu.quæst.ca.25.ch.6.

Intellectus omnis cum operatur, seipsum intelligit, eo quod, cum operatur, fit quodammodo idem ei, quod intelligitur. Alexander aphrod. in prim.natur.quęst. cap.25.char.6.

Intellectus fit apprehensione eius, quod intelligitur. Ale.aphr.in 1.nat.q.c.25.ch.6.

Intellectus actu seipsum intelligit, propterea quod id ipsum, quod intelligitur, efficitur. Ale.aphr. in 11.meta. vel 12.com.26.ch.297.col.1.

Intellectus nostri subsstantia in eo sita est, quod sit intellectus. huic tamen laboriosum est continenter intelligere, quia intellectus noster non est actu intellectus, neque actus, sed potestate. Ale.aphr.in 11.metaph.vel 12.te.37.ch.304.col.2.

Intellectus frequentius a propriis, quam a communibus fallitur, quia quanto res communiores, tãto sunt priores, & facilius conspiciuntur ab intellectu. Them.in 3. de ani.c.10.te.152.c.82.col.2.

Intellectus intelligendo quasi vertit in se, quæ intelligit. Them.in 3.de ani.c.27.te.c.85.col.2.

Intellectus cognoscitur præstantior parte ea, qua facit, quam ea, qua patitur. Themist.in 3.de anim.cap.25. te.17.char.85.col.2.

Intellectus noster ob imbecillitatem nequit multa simul intelligere, nec potest ad multa simul attendere, vt debile corpus nequit multa comportare. Them. in 12. metaphys.char.21.

Intellectus, qui vnus est, non transit a re intellecta ad aliud, quod sit a natura sua alienum, sed ad se conuertitur. Them.in 12.metaph.ch.22.

Intellectio, & actiua, & contemplatiua terminata est, quarum altera a fine rerum agendarum principium sumit, terminatque in actiones finem: alia a propositionibus incipiens, in conclusionem tendit. Sim.in 1. de anim.te.48.ch.13.col.2.

Intellectus nostri nobilior pars semper idem intelligit, sed non idem sæpius, sed in temporis instanti omnem temporis infinitatem indiuisibiliter comprehendit. Sim.in 1.de ani.te.48.ch.12.col.3.

Intellectus, & rationis hoc est proprium, vt & ipsa cognoscant vitam a corporibus separabilem. Simp.in 3. de ani.ex se.1.te.127.c.46.

Intellectus obumbrationis causa est puerilis ętas. Simp. in 3.de anim.ex se.1.te.162.c.57.col.1.

Intellectus ita similis est intellectu, qui primus est sua ex substantia actus, vt materialis, & imperfecta ratio similis est sensitiuæ vitæ. Simp.in 3.de ani.ex se.1.text. 163.char.57.col.4.

Intellectus apprehendit in illa imperfecta declinatione ad extra formas intelligibiles, non tanquam subsstantias, nec vt cognoscibilia indiuisibilia, sed vt desinentes in diuisionem, & passiones, & omnino in naturã, quæ constantiam consequitur. Simpl.in 3.de anim.ex se.1.te.3.char.59.col.1.

Intellectus roboratur ex contemplatione præstantium rerum ad cognoscenda hæc inferiora. Sim.in 3.de anim.ex se.1.te.7.char.60.col.1.

Intelligentia nostra, vel principia rationis trahit a mente, quæ communes notiones appellantur, ac sic rationem demonstratiuam efficit, quæ semper verum, & nunquam falsum concludit, vel ad opinionem se conuertit, huicque se cingit ab eadem sumens principia argumenti, & dialecticam argumentationem formal, & non semper verum, sed interdum falsum concludit, vel cum quadam phantasia iungitur, & semper falsa complectitur, & sophistica fit argumentatio. Ioann.grammat.in prim.priorum cap. secundo chart.2.column.2.

Intelligentiæ datum est munus ratiocinandi. Ioann.gra. in 1.prior.c.1.ch.7.col.1.

Intellectus, ac cogitandi vis, cum in mobile est, mouet, sed non primo, quoniam est in anima rationali. Io.gr. in 2.phys.char.31.col.1.

Intellectus magis respondet proportione quieti, quam motui. Ioannes grammaticus in prim.de anim.text. 49.char.24.colum.1.

Intellectus cum appetitu mouetur, & appetitus etiam sine intellectu mouetur, cum irrationales voluptates sequimur. Io.gra.in 3.de ani.te.49.c.94.col.3.

Intellectus si materialia non intelligeret, quomodo sensus corrigeretur? Io.gra.in 3.de anim.text.9.c.84.c.4.

Intellectus subiecto vnus est, ratione diuersus; nam vel solus operatur, & tunc vniuersalia cognoscit, vel cum

ſenſu & tunc particularia. Ioan.grammat.in 3.de anim.tex.9.ch.84.col.4.

Intellectus nõ ſolum indiuiſibilia noſcit, ſed etiam,quæ diuiduntur,ſed indiuiſibiliter ea,quæ diuiduntur, cognoſcit:proprium enim intellectus eſt indiuiſibiliter cognoſcere.Io.gra.in 3.de ani.te.11.c.87.col.3.

Intellectus intelligit Mathematica vtens inſtrumento indiuiſibili imaginatione.Ioan.grammat. in 3.de ani, tex.35.char.90.col.4.

Intelligentia ſi a mente terminos accipit demonſtratiuam ratiocinationem facit. Magent. in priorum char.47.colum.3.

Intelligentia ſi ab opinione terminos ſumit, dialecticã elicit rationem.Magen. in prio.ch.47.col.3.

Intelligentia ſi a phantaſia terminos accipit,ſophiſticam ratiocinationem conficiet. Magen.in prio.c.47.col.3.

Intellectus humanus non poteſt comprehendere veritatem comparationis, quæ ſit nobilior pars cęli, ſuperior nobis, an inferior. Auerroes in ſecundo de cęlo,te.16.chart.50.col.1.

Intelligentiæ hñt ſollicitudinem erga nos.Auerro.2.de cęlo,te.37.chart.57.col.2.

Intellectus intelligit ſeipſum modo accidentali. Auer.3. de ani.te.7.ch.167.col.3.

Intellectum non mouent ſolæ intentiones imaginatæ, alioqui nulla differentia eſſet inter vniuerſale, & indiuiduum,& intellectus eſſet de genere virtutis imaginatiuæ.Auer.3.de ani.te.18.c.169.col.4.

Intellectus eſt mouens, non vt comprehendens, ſed vt deſiderans.Auer.3.de ani.te.49.c.182.col.3.

Intellectus humanus deficit apprehendere qualitatem eſſe cęli,& rerum generabilium, licet ſciret eſſe eorũ. Auer.ex deſtruc.deſtr.diſp.3.c.24.col.4.

Intellectus habet terminũ, & in eo ſiſtuatur, & eũ non tranſit.Auer.ex deſt.deſtr.diſp.3.c.38.col.4.

Intellectus hominis perficit ſeipſum cum eo, quod apprehendit,& intelligit,& patitur ab eo, & paſſionis cauſa in eo eſt conſideratio in intellectu. Auerro. ex deſtru.deſtr.diſp.11.ch.48.col.1.

Intelligendi pluralitas non eſt vltima nobilitas: primũ enim ſe ſolum intelligit, quamuis ſe intelligendo omnia intellexit per illum modum, quia quodlibet ens recipit eſſe ſuum ab illo. Auerroes de animę beatit. cap.5.chart.66.colum.3.

Intelligibilia ſolus homo apprehendit, & hominum ſolum apprehendunt, qui ſunt perfecti in ſcientijs ſpeculatiuis cum alijs nobilitatibus. Auer.de ani.beatit. cap.4.char.65.col.3.

Intellectus diſpoſitio de re intelligibili eſt,ſicut diſpoſitio ſenſus de re ſenſibili. Auer.in 2. metaphyſicorum tex.commen.6.char.14.

Intellectus nullus intelligit, quod entia contraria exiſtunt in ſimul, aut ſint idem. Auer. in quarto metaphyſico.tex.comm.18.char.40.

Intellectũ,& deſideratũ apud nos differũt,qa potentia, qua cõprehenditur deſideratũ differt a potentia qua cõprehendit intellectũ; quia deſideratũ ſenſu cõprehendit,& eſt voluptatũ,at intellectũ intellectu,& eſt cuius actio vł bona. Auer.in 12.meta.t.co.36.c.149.

Intellectus appetit maius bonum ipſo. Auerr.duodecimo metaphy.tex.comm.36.c.150.

Intelligitur magis,quod nullã potentiam habet. Auer. in duodecimo metaphyſic.te.com.37.c.150.

Intellectus in nobis non intelligit ſe, donec admiſceatur cum intellecto, & imaginetur, & intelligat ipſum in actu, non quando eſt in potentia antequam intelligit ipſum intellectum, quia cum intelligit intellectũ, ſit idem cum intellectu.Auerro.in duodecimo meta. tex.comm.39.char.151.

Intelligere per intellectum,quod eſt in nobis, eſt valde voluptuoſum, & nobilius omnibus rebus exiſtentibus in nobis. Auerroes in 12.metaph.t.co.39.c.151.

Intellectus natus eſt diuidere adunata in eſſe in ea, ex quibus componuntur,quãuis non diuidantur in eſſe vt diuidit materiam a forma, & formã a cõpoſito ex materia,& forma.Auer.in 12. meta.t.co.39.ch.151.

Intellectus in nobis perficitur per illud, quod intelligit. Auer.in 12.metaphy.te.com.51.ch.157.

Intellectus in nobis non intelligit ſe,niſi accidentaliter, quia accidit intellecto,vt ſit forma intellectus.Auerr. in 12.meta.te.comm.51.ch.157.

Intellectus, & intellectum cum fuerint adunata perfecta adunatione, contingit, vt intellecta multa plura, quæ ſunt intellectus illius,adunentur,& fiant vnum, & ſimplex omnibus modis. Auer.in 12.metaphyſic. tex.comm.51.char.158.

Intellectus non intelligit aliquid indiuiſibile per aliquã rem eius,niſi perceperit ipſum habere aliquid indiuiſibile abſolute, vt non intelligit differentiam vnius rei ab alia, niſi poſtquam intellexerit differentiam abſolutam. Auerroes in epitom.metaphyſicor.tract. 1.char.170.colum.1.

Intellectus officium eſt abſtrahere formam a materia in diuiduata, & apprehendere ipſam, ſeparatam ſecundum eius certitudinem, & per hoc intelligit quidditates rerum,aliter non eſſent ſcientiæ.Auer.in epito. metaphy.tra.2.c.174.col.3.

Intellectus,cum abſtrahit formas a materia, & intelligit eſſentias earum ſecundum ſuam veritatem, ſiue ſint, formæ ſubſtantiales, ſiue accidentales, tunc accidit eis in intellectu ipſa vniuerſalitas, non quod vniuerſale ſit eſſentia formarum illarum ſubſtantiarum, ita vt ſint de ſecundis intentionibus, ſed quibus accidunt vniuerſalia,ſunt de primis.Auer.in epitom.metaphy.tra.2.c.174.col.4.

Intelligibile,vt intelligibile, non habet eſſe extra intellectum. Auer.in epitom.metaph.tra.3.c.179.col.3.

Intellectus non apprehẽdit res particulares operabiles. Auer.6.ethicor.cap.8.char.43.col.3.

Intellectus,qui eſt intelligibilis potentia, non eſt idem apud omnes, ſed relatus ad intelligibile, eſt idẽ apud omnes.Alb.mag.in periherm.c.81.col.3.

Intelligibile nullum ab hominis accipitur intelligentia, niſi vt eſt lumen intelligentiæ agentis ipſum, quod ſi ſola agit per ſe intelligit:ſi per medium, oportet vt illuſtretur a lumine ipſius, antequam ab intellectu accipiatur.Alb.mag.in top.c.220.col.2.

Intellectus humanus propter reflexionem, quam habet ad ſenſum,a ſenſu colligit ſcientiam. Albert.magn.in 1.phyſico.tr.1.c.1.c.1.col.3.

Intelligibilia tantum ſunt ea,quæ abſtrahunt a motu, & materia ſecundum eſſe,& definitionem. Alb. mag.in 1.phyſico.tra.1.c.1.c.1.col.2.

Intelligibilia,& imaginabilia ea ſunt, quæ abſtrahunt a motu,& materia ꝑm definitionem,non ſecundũ eſſe. Alb.mag.in 1.phyſico.tra.1.cap.1.ch.1.col.3.

Intelligibilia,imaginabilia,& ſenſibilia ſunt, quæ concepta ſunt cum materia per eſſe, & definitionem. Alb. mag.in 1.phy.tra.1.c.1.c.1.col.2.

Intellectus nõ intelligit,niſi attingat terminos rei,& cũ infinitũ non hẽat terminos, iõ non poteſt intelligi ab intellectu.Alb.mag.in 3.phy.tra.3.c.5.c.36.col.3.

Intellectus poteſt eſſe in conceptu, & appetitu vno rem faciendi non modo, ſed poſtea. Albertus magnus in 8.phyſicor. trac.1.capit.4.char.89.colum.4.

Intellectus nihil intelligit ſine continuo, & tempore. Alb.mag. de ſomn.& vig.l.3.trac.1.cap.4.c.35.col.4.

Intellectus,& imaginatio mouent corpora ſibi cõiuncta & vnita per formam intellecti,& imaginationis.Alb. mag. de motib.ani.l.1.trac.1.cap.3.c.41.col.4.

Intellectus non intelligit, niſi per accidens fiat intelligibile, vt & materia cognoſcitur per aliquid,cuius ipſa eſt

eſt fundamentum.Et ſi aliqui dicũt intellectum intelligt per hoc,quia per eſſentiam eſt ens præſens ſibi ipſi, hoc tamen ſecundum philoſophiam non poteſt dici, & ſi hanc opinionem non impugnat Alb. Alb. mag.contra Auer.de unit.intel.c.7.c.83.col.3.

Intellectus omnis per lumen ſuum eſt forma conſtituẽs id,quod intelligitur. Alb. mag. de cau.& proceſ.vniuer.a cau.l.1.tra.4.cap.5.ch.196.col.3.

Intellectus,& intelligibile vnum faciunt, vt materia,& forma.Alb.mag.in 3.de ani.tr.2.c.9 c.38.col.1.

Intellectus apprehendit ſeipſum, & omne inſtrumentum corporeum. Albertus magnus in 3.de anim.tra. 2.cap.14.chart.39.colum.3.

Intellectus, ſi eſſet virtus operans, vel mixta corpore, nõ intelligeret formam, niſi a corpore receptam.Alb. mag.in 3.de ani.tra.2.c.14.char.39.col.4.

Intellectus aliquis ſi eſſet, qui nil aliud extra ſe intellige ret, is omnino eſſet intranſmutabilis, vt intellectus ſubſtantiarum ſeparatarum. Albertus magnus in 3. de anim.cap.5.ch.39.col.4.

Intellectus,qui intelligit,vt vnum intelligit:ſcire autem plura poſſumus ſimul,& ſemel, non autem intelligere.Alb.mag.in 3.de ani.tra.3.c.1.c.41.col.3.

Intellectus,qui nihil habet præter ſimplicem mentis cõceptum,ſemper verus eſt. Alb. mag.in 3.de ani.tra.3. cap.1.char.41.colum.2.

Intellectus, & intellectum non differunt niſi lumine. Alb.mag.in 3.de ani.tra.2.c.1.c.41.col.1.

Intellectus natura ex ipſius perfectione cognoſcitur.Alber.mag.ex 1.de intel.& intel.c.1.c.53.col.3.

Intellectus ſanctitatis, & munditiæ non addit nouum genus perfectionis, & intellectus, ſed dicit modum quendam puritatis circa intellectum. Alb.magn.in 2. de intel.& intel.cap.10.c.55.col.3.

Iutellectum ſpeculatiuum perfici neceſſe eſt ſecundum omnem rationem formæ ſpeculatiuæ,ſecundum quã circa verum ſpeculatur. Alb.mag.in 1.metaphyſicor. tra.1.cap.1.char.56.col.1.

Intellectus.& ſi ſit cum continuo, & tempore in prima intelligibilis acceptione, tamen apud ſe inuenitur ſine continuo,& tpe intelligibile, qd eſt ipſa rei veritas & quidditas,& tunc eſt omnino ſine tempore, & continuo.Alb.mag.in 1.metaph.tra.4.c.8.c.68.col.1.

Intellectum primum,& purum,cum nos attingimus,eſt ſemper mirabilis, & mirabilium delectationum plenus,quia cum ſibi nõ deſit,hoc ſemper habebit, quod nos aliquando habuimus,cum habemus mirabiliores & firmiores,& puriores delectationes. Si autem habet ſine menſura magis quam nos,tunc eſt mirabilior in delectatione pura ſine menſura, quam nos,vel aliquod cauſatum ſuum. Albert.magn.in 11.metaphyſ. tra.2.cap.11.char.154.col.4.

Intellectuale aliud eſt ab intelligibili: intelligibile enim eſt,quod intellectuali lumine intelligibile eſt: intellectuale, quod intellectualitate conſtituentis intelligibile eſt.Albertus magnus ethicorum prim. tra.6. cap. 6.chart.16.colum.3.

Intellectuale lumen, & ſi omnium formarum conſtitutiuum ſit, tamen ſecundum eſſe diuerſum fit in conſtitutis.Alb.mag.ethi.1.t.6.c.6.ch.16.col.3.

Intellectus,qui intelligentiæ imago eſt immediatam applicationem habet ad primas formas intellectuales. Alb.mag.ethi.6.tra.2.cap.17.char.74.col.4.

Intellectus in ſapientia,ſcięntia, & intellectu idem eſt ſecundum ſubſtantiam. Alb.magnus ethicorum 6.tra. 2.cap.21.char.76.colum.1.

Intellectus ſolus veritatem cognoſcere poteſt. D. Tho. in periher.char.2.col.1.

Intellectus apprehendit rem ſecundum propriam eſſentiam,vel definitionem. D. Tho.in periher.c.9.col.1.

Intellectus ſignificat certitudinẽ cognitionis abſq; demonſtratione, non propter defectum demonſtrationis,ſed quia id,de quo certitudo habetur, eſt indemõſtrabile,& per ſe notum.D.Th.in poſt.c.78.col.1.

Intelligibile in actu tunc aliquid fit, cum aliquo modo attrahitur a materia, & ſm quod aliquid diuerſo modo ſe habet ad materiam,ita ad diuerſas ſcientias pertinet.D.Tho.in 1.phy.l.1.tr.1.c.1.col.1.

Intelligere,& ſentire non dicuntur motus, niſi ęquiuocẽ.D.Th.in 6.phy.l.8.te.59.ch.99.col.1.

Intellectus proprium eſt ſecundum prudentiam bene operari.D.Tho.in 1.de ani.l.3.te.24.ch.5.col.3.

Intellectus recipit ſimilitudinem eius, qui intelligit incorporaliter,& immaterialiter.D. Thom.in 2.de ani. l.12.te.60.char.32.col.4.

Intellectus reducitur in actum ſpecierum per modum, quo ſciens actu adhuc eſt in potentia intelligens. D. Thom.in 3.de anim.l.8.te.8.char.56.col.1.

Intellectus obiectum non eſt ſpecies intelligibilis, ſed qualitas rei intellectæ. D. Thom.in 3.de anim.l.8.te. 11.char.57.colum.1.

Intellectus agens,& poſſibilis ſi non eſſet in homine,nõ eſſet homo a natura ſufficienter inſtitutus; non enim haberet in ſeipſo principia, quibus poſſet operationẽ complere, quæ eſt intelligere.D.Thom.in 3.de anim. l.10.te.19.char.58.col.1.

Intellectus opus eſt compoſitio propoſitionis, non autem naturæ. Diuus Thomas in tertio de anim.l.11. tex.22.char.59.col.1.

Intelligibile, & ſi complexum non ſit, nec verum, nec falſum, tamen intellectus intelligendo ipſum, verus eſt, inquantum adæquatur rei intellectæ.D.Thom.in 3.de ani.l.11.te.26.ch.60.col.4.

Intellectus,& ſi intelligit res per hoc,quod eſt ſimilis eis quantum ad ſpeciem intelligibilem, per quãm fit in actu,non tamen oportet, vt modo illo ſit ſpecies illa intellecta,quo in intellectu,quia omne, quod eſt in alio quo,eſt per modum eius,in quo eſt. D. Thom.in pri. metaph.l.10.te.6.ch.56.

Intellectus,& ſi intelligit Mathematica,non intelligendo ſenſibilia,& vniuerſalia præter particularia; non tamen oportet, vt Mathematica ſint præter ſenſibilia, & vniuerſalia præter particularia. D. Thom.1.meta. l.10.tex.6.char.56.

Intellectus ſolum eſt diſcurrere a cauſis in cauſata, vel in contraria,non ſenſus.Diuus Thomas 6.metaphyſ. lec.1.te.1.char.401.

Intellectus habet apud ſe ſimilitudinem rei intellectæ ſecundum quod rationes incomplexorum concepit. D.Thom.6.meta.l.3.te.7.ch.423.

Intellectus non decipitur circa quod quid eſt, non ſolũ in ſimplicibus ſubſtantijs, ſed etiam in compoſitis.D. Thom.9.metaphy.l.11.te.22.ch.669.

Intellectus non decipitur circa quod quid eſt,niſi vel in componendo,vel diuidendo, quod in ſubſtantijs cõpoſitis dupliciter contingit. Vno modo per compoſitionem definitionis ad rem definitam, vel diuiſionẽ. Alio modo,vt definitio conſtituitur ex partibus, quæ non ſunt inuicem componibiles.Primo modo eſt falſa,quia non eſt huius. Secundo modo eſt falſa per ſe, vt in quinto docuit Ariſtoteles, com.34. In ſimplicibus vero ſubſtantijs nõ poteſt eſſe deceptio circa quod quid eſt per accidens,niſi primo modo: non enim eorum aliquod eſt compoſitum ex pluribus, circa quorum compoſitionem, vel diuiſionem poſſit accidere falſum.Diuus Thomas nono metaphyſicorum, le.11. text.22.chart.669.

Intellectus humanus,de mente Ariſtotelis, poteſt pertingere ad intelligendum ſubſtantias ſimplices. D. Thom.9.metaphy.le.11.te.22.char.669.

Intelligere actu aliquid indigniſſimum non eſt fugiendum, niſi in quantum in eo intellectus ſiſtit, & dum

actu illud intelligit, retrahatur ab intelligendis dignioribus. Diuus Thomas duodecimo metaphysico, lc.11.te.51.char.905.

Intellectorum vilitas non tollit nobilitatem intelligentiæ.D.Thom.12.meta.l.12.tex.53,char.910.

Intellectus inferiores ita recipiunt tuas perfectiones a superioribus, vt corpora inferiora ab inferioribus suas recipiunt perfectiones.Diuus Thom.ethicorum prim.lec.13.char.14.col.2.

Intelligere bene nati sunt, qui habent spiritus subtiles, claros,& bene representatiuos formarum sensibiliū: at qui grossos,praue.D. Tho.7.pol.l.5.ch.108.col.1.

Intellectus boni sunt habitantes in regionibus calidis, quia & si spiritus paucos habent, claros tamen, & mundos habent,vt in frigidis habitantes.contra grossi sunt,& fortes,& animosi.Diuus Thom.7.polit.l.5. char.108.colum.2.

Intellectus appetitu naturali appetit scire, quia naturaliter intellectus est imperfectus. Alex.de ales in prim. metaphys.char.2.col.4.

Intellectus appetit scire aliquo modo appetitu cognoscitiuo.Ale.de ales in 1.metaphys.c.2.col.4.

Intellectus appetit scire omnia non solum naturalia, & quæ sunt infra lumen naturæ, sed etiam supra naturalia,& quæ sunt infra lumen supernaturale.Alex.de ales in 1.meta.char.3.col.1.

Intellectus noster semper cadit super aliquo finito, iō singularium non est scientia,quia infinita sunt. Alex. de ales in 1.meta.char.7.col.2.

Intellectus fertur faciliter in principium per se notum propter proportionem, quæ est inter principium, & intellectum. Cum quadam autem difficultate fertur in conclusiones, quæ latent in principiis, quia lumen intellectus nostri non proportionatur cōclusionibus latentibus,nisi per multa media, & multos discursus. Alexander de ales in secundo metaphysicorum char. 34. columna prima.

Intellectus noster non immediate aspicit omnia scibilia sed sub quodam ordine, primo conceptus simplices, secundo compositos,& inter simplices,primo generales,secundo particulares. Ale.de ales in secundo metaphysic.char.34.col.2.

Intellectus noster,& si sit tanquam tabula nuda, tamen continet omne scibile virtualiter. Ale.de ales in 2. metaphys.char.34.col.3.

Intellectum omne, ad cuius cognitionem modica exigitur resolutio,faciliter cognoscitur. Ale.de ales in 2. metaphys.char.35.col.1.

Intellectus difficultas ex hoc prouenit, quod natura rei non bene potest attingi ab intellectu;quod autem intellectus attingat, hoc est quia mouetur ab obiecto. Ale.de ales in 2.meta.char.35.col.2.

Intellectus si non mouetur ab obiecto, duobus modis fieri potest;vel quia obiectum deficit a natura motionis actiuæ, & sic difficultas prouenit ab obiecto; vel quia intellectus deficit a natura motionis passiuæ, & sic est difficultas ex parte intellectus. Alexander de ales in secundo metaphysicorum char.35.col.2.

Intellectus mensuratur a rebus,& non econuerso. Ale. de ales in 2.metaphysicor.char.47.col.1.

Intellectus noster aliquando deficit a certitudine rei propter excellentiam intelligibilis, & propter excellentiam realitatis, & sic non habet certam demonstrationem de substantiis separatis. Aliquando deficit propter defectum rei in se;quia scilicet res, cum sit immersa in materia, non habet necessitatem euidentem super quam intellectus certitudo se ponere possit. Alexander de ales in secundo metaphysicorum chart. 47. columna quarta.

Intellectus noster non venit in verum scibile, nisi per quendam discursum; & in hoc differt ab intellectu Angelico,& Diuino: quia intellectus diuinus intelligit omnia simul: intellectus autem Angelicus, licet non intelligat vnum post aliud,tamen intelligit vnum ex alio. Alexander de ales in 3.metaphysicorum tex. 1.chart.48,column.4.

Intellectus noster cum discursiuus sit, & per discursum intelligat,oportet,quod ille discursus ab aliquo prius scito incipiat;si enim de natura scibilis nil sciret, nullo modo posset discere.Ergo in eo,quod discurrit,aliquid prius scit,& aliud quærit: præscit enim a quo incipit discursus,& quærit illud,ad quod discursus terminatur. Alexander de ales in secundo metaphysicorum text.1.chart.48.colum.4.

Intellectus si debet esse verus,oportet, quod aliquid respondeat sibi in re; aliter intellectus esset vanus:nam intellectus noster mensuratur a rebus. Alexander de ales in 3.metaphy.tex.2.char.50.col.1.

Intellectus diuidit ea, quæ sunt coniuncta in natura,& immaterialiter materialia cognoscit.Alexander de ales in 3.metaphysicor.tex.12.char.66.col.3.

Intellectus operatio duplex. Alia,qua intelligit ipsum, quod quid est, & hæc vocatur simplicium intelligentia. Alia est intellectus operatio,qua componit, & diuidit, & in vtraque est aliquod primum, quod cadit sub prima apprehensione intellectus;& in prima operatione intellectus primum est principium, De vnoquoque est vera affirmatio,vel negatio. Alexand. de ales in 4.metaphys.te.9.char.84.col.2.

Intellectus noster de sua natura per confusum venit in distinctum. Alexander de ales in 5. metaphysicorum tex.16.char.129.colum.3.

Intellectus fertur super accidentia, & ibi non quiescit, sed continue nititur assequi intrinseca rei, vt ibi terminetur intellectus; quia intrinseca rei sunt essentialia,ergo secundum hanc essentiam rei ad ipsam essentiāterminatur intellectus, & sic essentia est cognitionis terminus. Ale.de ales in 5.meta.t.21.c.151.c.2.

Intellectus differt a natura, quia natura ex vna materia vnum effectum efficit; intellectus autem,& ars ex vna materia inducit vnum effectum aliquando, aliquando alium. Alexander de ales in septimo metaphysicorum tex.31.char.217.colum.2.

Intellectualia dicuntur liberi arbitrii, quia in potestate sua habent actionem. Alexander de ales in 12. metaphysicorum tex.59.char.345.colum.3.

Intellectus noster primo intelligit simplicia, & ex corū intellectu intelligit compositum, quia intelligit componendo,& diuidendo. Alexander de ales 12. metaphysicorum tex.51.char.351.colum.4.

Intellectus secunda operatio per accidens miscetur primæ, dum definitio componendo partes eius cognoscitur, & tertia dum definitio applicatur syllogismo. Thom.de Vio in posterior.char.92.col.2.

Intellectus, ut se habet ad sensum.

INtelligere est in homine cum vult;sentire autem non est in ipso,necessarium enim est esse sensibile, & sic se habet in scientijs sensibilium propter eandem causam quia sensibilia singularium sunt,& exteriorum.Arist. 2.de anim.sum.4.cap.1.te.60.char.630.

Intelligere,& sapere videntur esse velut sentire quoddā. Arist.de ani.2.sum.6.cap.1.te.150.char.653.

Intelligere, & sentire non esse idem patet; sentire enim omnibus conuenit animalibus,intelligere paucis. Aristo.de ani.2.sum.7.cap.1.tex.152.char.653.

Intellectiua, & sensitiua tantum animæ parte cognoscimus aliquid.Aristo.de som.cap.1.char.60.

Intellectio tota ex sensibus pendet,quia sine visis,& imaginibus non perficitur. Them.in prim.de ani.cap.18. tex.42.char.64.colum.4.

Intel-

Intellectui eodem mōdo se habet bonitas, & malitia, vt sensui voluptas,& dolor.Them.in 3.de anim.cap. 42.te.28.ch.88.colum.3.

Intellectus ipse, & sensus aliquas proprias naturas habent.Simp.in 3.de anim.ex se.1.te.5.c.59.col.3.

Intellectus a sensu differt, quod sensus est in omnibus animalibus,intellectus in homine solo. Ioa.gra.in 3. de anim.te.150.char.79.col.4.

Intellectus ad intellectum est proportio, vt sensus ad sensatum. Auerro. physicorum septimo, text. 20. char.147.colum.2.

Intellectus comprehendit formam per se, & iudicium mediante sensu.Auer.3.de anim.te.9.c.167.col.4.

Intellectus secundum esse simplicior est sensu,licet communior sit sensus,quam intellectus. Alb.mag.in 2.de anim.tra.1.c.11.ch.16.col.3.

Intellectus diuersimode disponitur ad intelligendum secundum diuersam dispositionē sensus in actu: qui sensus in actu diuersimodè disponitur secundū diuersitatē organi,& spiritus,specialiter in grossitie,& subtilitate, in quo primo videntur figillatę formę sensibilium. Diuus Thomas septimo politicor. le.5.chart. 118. column. 1.

Intellectui, ut se habent ceteræ facultates.

INtellectus,& scientia,& opinio sunt veri, sed intellectus,& scientia semper sunt veri;opinio autem aliquando est vera,aliquando falsa. Aristotel.poster.l.1. cap.26.te.44.char.351.

Intellectio,& existimatio non est eadem; existimatio enim passio est in nobis cum volumus;præ oculis enim est fingere,vt qui in memoriales versantur, & simulacra faciunt;opinari autem non est in nobis, necesse enim est,aut verum,aut falsum dicere. Arist.de ani.2. sum.7.ca.1.te.153.char.653.

Intellectui propinquior est opinio, remotior phantasia. Sirianus in 12. metaphysicorum vel secundum latin. 13.num.6.char.4.

Intellectus, vt est, vel non est in omnibus vnus.

INtellectus copulari non potest cum homine, nisi per copulationem vnius illarum duarum partium, ideſt illius partis;quæ se habet ad eum, vt materia, & eius, quæ se habet ad ipsum intellectum; vt forma;at non potest copulari, vt forma cum omnibus indiuiduis,restat vt copuletur cum omnibus hominibus per copulationem conceptuum intelligibilium nobiscum, qui sunt conceptus imaginati,ideſt per illam partem,quę in nobis existit, quæ se habet quodam pacto, vt forma. Auerroes tertio de anima text. quinto chart. 164. columna 4.

Intelligibilia entia non habent pluralitatem de mente Auempacis, nisi propter pluralitatem formarum spiritualium,quibus extant,& consistunt in quolibet indiuiduorum;& sic omne intelligibile, quod non habet formam spiritualem super quam substentatur illud intelligibile,erit idem in me,& in te; & quidditas ipsius intelligibilis eiusque forma non habet formam spiritualē,nec indiuiduam,cui innitatur, & fulciatur, cum quidditas ipsius intelligibilis non sit quidditas ipsius indiuidui singularis,tum spirittialis, tum etiam corporalis.nam satis constat ipsum intelligibile nō esse indiuiduum. Hic sequitur intellectum aptum esse, vt intelligat quidditatem ipsius intelligibilis, cuius ipse intellectus est vnicus in hominibus omnibus,& quod ita se habet in substantia separata.Auerro.3.de anima tex.36.char.177.colum.4.

Intellectum vniuersalem esse in ambitu potentię localis, vt speciei nil prohibet esse determinatū secundum esse subiecti.Alb.magnus contra Auer.de vnit.intel. cap.septimo chart.84.

Intellectum proprium, nisi ex intelligibili proprio adipisci non possumus. Intelligibile autem non est in nobis secundum Auerroem, nec aliquis adeptus est hoc, quod semper manet separatum ab ipso. Intellectus autem omnis separatus manet separatus: igitur nunquam intellectus est adeptus,quod est falsum. Igitur oportet intellectum esse coniunctum,& sic non vnus in omnibus. Alb.magnus contra Auer.de vnit.intel. cap.5.char.82.

Intellectus informis fundatur in sensitiuo viuo, nec vnquam separatur ab ipso. Si igitur sensitiuo,& viuo nō conuenit secundum esse vni numero existenti in pluribus:impossibile est,quod hoc conueniat intellectui, qui fundatur in ipso. At constat,quod sensitiuo est esse commune; igitur nec hoc ipsum conuenit intellectui,qui fundatur in ipso. Igitur intellectiuum multiplicatur ad multiplicationem sensitiui, & sic non est vnum,quod de intellectu relinquitur ex omnibus. Alb.mag.contra Auer.de vnit.intel.c.5.c.81.

Intelligibilium subiectum non est vnum numero in omnibus contra Auerroem.Alb.magn.in 3.de ani.tra.2. cap.13.char.39.col.2.

Intellectum vnum esse, & vnicum numero in specie ante Auerroem dixerunt Abubacher, & Auempace. Alb.mag.in 5.de ani.tra.2.c.6.ch.37.col.1.

Intellectus, ut se habet ad corpus.

INtellectum admixtum esse cum corpore, ita vt non possit dissolui,laboriosum est, & propterea fugiendū; siquidem melius est intellectui non cum corpore esse, vt est consuetudo,& multis placet.Ari.1.de ani.su.3. cap.1.te.49.char.601.

Intellectus in actu cum prima seminis emissione p omnia penetrauit,& actu existit. Ale.aphrod.in 2.de anim.c.23.ch.45.col.2.

Intellectus noster manet in corpore, quod ex secretione dissolutum est,corrupto,atq; abolito organo; vt artifex amissis ferramentis agit quidem etiam tunc, non tamen materialem,ac organicum actum. Ale.aphro. in 2.de ani.c.23.char.45.col.2.

Intellectus nullum continet corpus, nec corpore,vt instrumento vtitur.Sim.in 1.de ani.c.12.col.4.

Intelligibilia contemplantes non vtuntur corpore.Sim. in 1.de ani.te.12.char.3.col.4.

Intellectus contemplatiuus non vtitur ipso corpore, vt instrumento.Sim.in 2.de ani.te.11.ch.26.col.3.

Intellectus non solum incorporeus, sed corpore, vt instrumento,non vtitur ad intelligendum. Sim.in 3.de ani.te.48.char.12.col.4.

Intelligere solis animalibus rationalibus inest. Sim.in 3. de ani.ex se.1.te.152.ch.54.c.1.

Intellectus non est eodem modo in omnibus hominibus,nec in omnibus animalibus.Auerro.1.de anima, te.24.char.112.col.4.

Intellectus natura videtur esse valde opposita naturæ corporis.Auer.1.de ani.te.49.c.118.col.4.

Intelligere proprium est animæ humanæ propter corpus.Alb.magnus de intel.& intel.l.1.tra.prim.cap.1. char.50.column.2.

Intellectus,& extimatio in homine, & alijs animalibus puriora,& meliora,impuriora, & peiora sunt secundum dispositionem sanguinis,vel humoris, qui est loco sanguinis propter subtilitatem, & claritatem sanguinis maiorem,uel minorem.Alb. mag.de ani.li.12. tra.2.cap.2.ch.105.col.4.

Intellectualis cognitio nostra cum ex seipsa procedat, posterior est cognitione sensitiua.Diuus Tho.in post. char.40.colum.1.

Intellectus virtus vbi deficit, excedit virtus corporis. Diuus Thomas 8.metaphysicorum l. 1.ch.125.col.1.

Intellectus a quo artifice consideratur.

INtellectus, vt est actus corporis, quodammodo speculatur Physicus: vt separabilis, Metaphysicus. Alex. de ales in 6.metaph.te.2.c.171.col.2.

Intemperantes, & incontinentes circa eadem versantur at incontinentes non eligunt, intemperantes vero eligunt. Ari.7.ethi.ad Nicom.c.4.c.167.

Intemperans magis est, qui vel nihil, vel leuiter cupiens, & excessus sectatur, & dolores mediocres fugit, quam qui vehementi cupiditate afficitur. Arist.7.ethico.ad Nicom.cap.4.ch.167.

Intemperans est, qui iucundarum rerum excessus, vel cum excessu, vel ex electione, & propter ipsas, nullam que aliam ob rem euenientem persequitur. Aristo.6. ethico.ad Nicom.c.7.ch.173.

Intemperans incontinente deterior est, cum non cupiēs vel leuiter cupiens errat. Arist.7.ethicorum ad Nico. cap.7.char.173.

Intemperans non est eiusmodi, vt eum pœniteat; perstat enim in proposito, ideo est incurabilis. Ari.7.ethic.ad Nicom.cap.8.char.175.

Intemperans dicitur, qui in tactus voluptatibus excedit. Ari.mag.moral.1.c.20.ch.299.

Intemperans curatu facilior est incontinente, nam si ratio ei aduenerit, quæ mala esse doceat, non operabitur. At incontinens rationem habet, quod sint mala, sed non ob id cessat ab operatione. Ari. magn.mor. 2.cap.5.char.334.

Intemperans est, qui mala agit. Aristot. magn.moral.2. cap.7.char.336.

Intemperans non est incontinens, nec incontinens intēperans, sed intemperans est deterior incontinente. Ari.mag.mor.2.c.7.char.336.

Intemperāter agere est ex cupiditate id, quod optimum quis arbitratur, agere. Ari.mor.eud.2.c.8.c.395.

Intemperans multifariam dicitur; interdum cū non est castigatum, nec emendatum, vt incastratum dicimus, quod castratum non sit, quod & potest castrari, & nō est castratum, & quod castrari non potest. sic de intemperante, vel qui temperiem non admittat, vel quod admittat quidem, sed nunquam sit castigatus. Aristo. mor.eud.3.cap.4.ch.417.

Intemperantia proprie circa tangibilia versatur. Aristo. mor.eud.3.c.5.char.419.

Intemperantia est, cum honestum, & iucundum in affectionibus discordant. Ari.mor.eud.3.c.4.c.437.

Intemperantia vitium est appetentis, per quod amplectuntur malas voluptates. Ari. de virtutib.ch.478.

Intemperantia vituperabilis est, vt quæ nobis inest, non vt homines, sed vt sumus animalia, ipsi enim acquiescere ferinum est. Ari.3.ethi.c.10.ch.74.

Intemperantium voluptas non est ex tactu totius corporis, sed alicuius partis. Aristoteles 3. ethicorum, cap.decimo char.75.

Intemperantes in omnibus excedunt, tum quia oblectantur, vel quibus non oportet, quia magis quam plerique faciant, vel non vt oportet, vel quo oportet. Aristo.ethicor.c.11.ch.75.

Intemperans circa dolores est, qui dum iucunda non consequitur, magis dolet quam oportet; temperans vero dum absentia, & abstinentia voluptatis nullo dolore afficitur. Aristoteles tertio ethicorum ad Nicomachum cap.11.ch.76.

Intemperantia spontanea magis similis quam ignauia videtur, cum hæc ex voluptate, illa ex dolore existat, ex quibus altera eligenda, alter fugiendus est. Arist.3. ethicor.ad Nicom.ca.12.ch.77.

Intemperans nemo esse cupit. Aristo. 3. ethicorum ad Nicomach.mor.cap.12.ch.78.

Intemperantia est, cum honestum, & iucundum discordant in actionibus. Ari.in 3.mor.7.c.4.c.477.

Intemperans est, qui cum electione voluptates sectatur, corruptamque habet rationem. Aristoteles 7.ethicorum cap.4.ch.369.

Intemperans est, qui concupiscit omnia delectabilia secundum sensum, vel concupiscit quæ sunt maxime delectabilia secundum tactum. Alber.magn.ethic.3. cap.6.ch.46.colum.1.

Intemperans octo modis est, aut ad omnia delectabilia sensus, aut ad quædam specialia secundum tactum, & sic aut circa venerea, vel circa cibum, & si circa cibum aut est in desiderio sumentis, aut in præparatione, & in desiderio, vel est ratione temporis, aut cibi inordinati. Alber.mag.ethi.3.cap.7.ch.46.col.4.

Intemperans est, qui prosequitur superabundantiā delectationum, & delectabilium secundum super abundantiam propter electionem, & propter ipsas delectationes, & propter nihil aliud, quod adueniat delectabilibus, sed illis illectus eligit sine dissensu rationis superabundare, & superfluere in illis: & insanabilis est, qui eum non pœnitet, & qui taliter fugit corporales tristitias, & non fugit eas propter violentiam passionum, sed propter electionem, qua elegit tales tristitias fugere. Albertus magnus ethicorum 7. tractat. 1. cap.11.char.86.colum.3.

Intemperatus præconsiliatus est, peccat enim ex electione. D.Thom.ethic.7.li.8.c.125.col.3.

Intemperatus habet corrupta principia practica, quia sibi videtur bonum, quod non est bonum. Alex.de ales 12.metaphys.te.36.ch.343.col.1.

Intensio, est via ad vigorem, & summum statum, & ante vigorem fit. Simplicius in 2. de cœlo tex.35.comm. 20.char.64.colum.4.

Intensio in ijs, quæ natura mouentur, fit, quia appropin quatur semper ei, ad quod fertur. Simpl.in 2. de cœlo te.38.commen.24.ch.66.col.1.

Intensio duplex per contrarij separationem, & in his, quæ mixtibilia non sunt, & causatur a subiectis, in quibus sunt. Alb.magn.in prædicam.6.c.19.col.4.

Intensio, & remissio duplici de causa prouenire potest; prima quod intensius, & contrario est impermistius, & sic suscipiunt intensionem mediam, quæ sunt inter duo contraria, quorum vtrūque est qualitas positiua, vt albū, & nigrū; altera est, quod suscipit magis, & minus ſm accessum, & recessum ad vnū, quod dicit rem illam in termino, vt in his quę opponuntur, vt habitus, & priuatio, & affirmatio, & negatio, & in hoc non potest esse falsius, quod est falso permistius, quia falsum nihil est. Alber. magn. in 4.metaphysicorum tract.2.cap.7.char.93.col.2.

Intentio quid est, & eius vsus.

INtentionis cognitio est principium omnium eorum, quæ inuentioni adminiculantur, & actionum, quæ illius gratia fiunt. Ale.aphrod.in 4. Naturalium quęs. cap.25.char.21.

Intentione cognita dirigitur intellectus noster, vt non vagemur, sed ad ipsam omnia referamus: Simplicius in prædic.char.290.

Intentio vniuersalis alia est ab intentione imaginatiua. Auer.1. de anima te.60.c.138.col.3.

Intentiones, quas recipit sensus, sunt particulares: quas vero recipit intellectus, sunt vniuersales. Auerro.2.de anima te.21.char.151.colum.2.

Intentiones cum sunt diuersæ, & virtutes sunt diuersæ. Auer.3.de anima te.12.char.168.col.3.

Intentio recepta ab intellectu dupliciter consideratur; vt

vt recepta, & sic est particularis, & vt comparata ad ea, quorum est esse, & forma, & sic est vniuersalis, & sic iudicatur ab intellectu. Alb.mag.contra Auer. de vnit.& intelle.cap.5.char.83.col.4.

Intentio hoc in loco vocatur, non vt logici, prima & secunda, sed aliquid pertinens ad realitatem primo modo, quod natum est præconcipi absque aliquo alio, quod est in eadem realitate. Alexad.de ales in 5. metaphy.tex.20.char.147.col.3.

Intentio prima est illa intellectus attentio, quia inspicit in rebus oblatis sibi ea, quæ illis conueniunt in rerū natura. Tho.de Vio in præd.6.char.4.col.2.

Intentio secunda est illa intellectus attentio, in qua rebus sibi oblatis, intuetur ea, quæ conueniunt illis ex intellectus adinuentione. Thomas de Vio in pridic. chart.4.columna 2.

Intentio Aristotelis, & auctorum in libris.

INtentio Arist. est & de altercatorijs, & contentiosis dicere. Arist.elenc.l.1.cap.2.ch.577.

Intentio Aristotel. in libro topicorum est inuenire viā, ac rationem, qua possimus de omni re differere. Ale. aphr.in 1.top.cap.1.char.1.col.1.

Intentio Aristotelis est velle de his, quæ post disputationem de anima exprimenda sunt, hoc in loco disserere. Alexander aphrodiseus de sensu, & sensato sec.pri.com.2.char.4.col.3.

Intentio Aristotelis in metaphysica, est de ente vt ens est disputare. Alexand.aphrod.in 3.metaphysic.vel, secund.lat.4.com.1.char.81.col.2.

Intentio Aristotelis est in quarto metaphysices tractare de ijs, quæ multifariam dicuntur, quibus doctrinę omnes, vt communibus vtentes, propria sua demonstrant. Alexand.aphrod.in 4.metaphysi.vel secund. latin.5.cap.1.char.126.

Intentio Aristotelis est in 6.& 7.de definitionibus differere. Alexander aphrod.in 9.metaphy.vel secund. latin.7.com.1.char.180.col.1.

Intentio Aristotelis est in libro nono de vnius natura disputare. Alexander aphr.in 9.metaphysicor.vel.10. comment.1.char.247.col.2.

Intentio Aristotelis in libro prædicamentorū est agere de vocibus simplicibus res significantibus. Porph. in prædic.chart.1.

Intentio Aristotelis in libro de interpretatione est agere de dictionibus formam vocū significantibus, quatenus formæ eiusmodi sunt. Por.in præd.ch.2.

Intentio Aristotelis in libris prædicamentorum est agere de simplicibus vocibus, quæ simplices res per medios simplices conceptus significant. Ammonius in prædic.chart.6.

Intentio Aristotelis in libro de interpretatione est docere simplices orationes, quæ ex vocum simplicium absoluuntur contextu. Ammonius in lib de interpret.chart.prima.

Intentio Aristotelis est in prædicam. tractare de simplicibus, & generalissimis partibus orationis, quæ significant res simplices, & simplices conceptus de simplicibus rebus, vt Alexander aphrodiseus sentit, ac idem. Alex. Egeus. Simp.in præd.ch.3.

Intentio logices facultatis est agere de simplicibus ac primis, & generalibus vocibus quatenus rerum sunt significatiuæ, nec non res, ac conceptiones docere, quatenus res a vocibus significantur, & idem sentit Alexander Boethius Porphir. Iamblicus, ac Sirianus. Simplicius in præd.char.4.

Intentio Aristotelis in physicis est de principijs Naturalibus agere. Simplicius in prim.physicorum, tex. prim.char.prim.columna 1.

Intentio huius secundi libri est agere de formali principio elementari. Simplicius in secundo, physicor. in præfac.char.90.columna 2.

Intentio libri tertij est de vacuo, & infinito, & de continuo agere. Simp.in 3.physi.ch.139.col.2.

Intentio Aristotelis est in libris de cœlo loqui de simplicibus corporibus, quæ ex principijs naturalibus constāt immediate, & partes vniuerb sunt, quorum dignius est cœlum, ideo ab eo nomen accepit liber, & post illud, quæ sub Luna sunt quatuor elementa cōpositorum corporum. Simplicius in prim.de cęlo, ex procem.char.2.colum.3.

Intentio Aristotelis est hoc in loco ostendere cęlestia alterius naturæ esse, quam quatuor elementa ex motuum differentia. Simplicius in prim.de cœlo,text. 11.comment.11.column.1.

Intentio Aristotelis est de sola mortalium animalium anima tractare in libro de anim. cum nihil de anima cęlestium dicat. Simp.in procem.de ani.col.4.

Intentio de aia est agere nō de intellectu ab anima participato, nec multo magis de illo quod nulli participatur, sed de rationali tantum substantia. Simp.in 3. de anim.ex sec.1.tex.163.char.57.col.3.

Intentio libri physicorum est docere ea, quæ communiter insunt in rebus naturalibus, quę naturales sunt. Them.in 1.physi.char.14.col.2.

Intentio Aristotelis in hoc libro est de primis ac simplicibus vocibus pertractare. Dex.in præd.ch.27.

Intentio Aristotelis in hoc libro est docere nos orationem enunciantem. Mag.in l.de interp.ch.3.

Intentio Aristotelis est in libris priorum de simplicis ratiocinationis compositione docere. Magent.in prior. chart.prim.colum.1.

Intentio Aristotelis in logica est rationem demonstratiuam nos docere, quoniam illa est, quæ nobis scientiam tradit. Magent.in prior.ch.1.col.1.

Intentio Aristotelis est in libro primo de copia propositionum, & materia ratiocinationis inuenire. Mag. in prior.char.29.col.3.

Intentio Aristotelis in libro 2.priorum est docere ea, quæ ratiocinationi demonstratiuæ sunt impedimento, & quæ illam perfici non sinunt. Magen.in prior. char.47.columna 2.

Intentio Aristotelis est artē de demōstratione tradere, quam non potest afferre, nisi prius de ratiocinatione simplici differat, quia demonstratio est ratiocinatio quædam. Ioannes grammaticus in prim.prior.cap. secund.char.2.colum.1.

Intentio libri priorum est de simplici ratiocinatione disserere. Ioannes grammaticus in primo priorum chart, secund.column.3.

Intentio Aristotelis in secundo, prior. est docere materiam syllogismi. Ioannes grammaticus in 2.prior. capit.prim.char.67.colum.3.

Intentio totius analyticæ scientiæ est demonstratio. Ioannes grammaticus in 1.post.cap.18.ch.43.col.1.

Intentio physicorum est agere de ijs, quæ communiter consequūtur omnia generabilia, & corruptibilia. Io. gram.in 1.physic.tex.57.ch.24.col.2.

Intentio Aristotelis in prim.& secund.physic. est agere de materia, & forma, sed de materia potius in primo. de forma potius in secundo. Ioannes grammaticus in secund.physicorum, char.30.col.4.

Intentio Aristotel. in 3.& 4.libr. physicor. est agere de motu infinito, tempore, loco, & vacuo, in 3. de motu, & infinito in 4.de reliquis. Ioannes grammatic.in 3. physicorum, tex.1. char.51.col.4.

Intentio Aristotelis in libris de cęlo fuit tractare de vniuerso mundo. Ioannes grammaticus in pri.de gener. & cor.ex procem.char.1.

Intentio Aristot. in libr. de generatione est tractare de animalium generatione ac efficiente causa, & omniū

animalium qualibet parte, totaliterque. Ioan.gra.de gene.anim.l.1.cap.1.char.1.col.2.

Intentio Aristotelis in hoc 3.de generatione animaliū libro est de ouis, ac de eorum generatione agere. Ioā. grammaticus de generatione animalium l.tert.cap. prim.char.54.colum.4.

Intentio Aristotelis in hoc quarto de generatione libro est de generatione maris, & fœminæ agere, dehinc cur alia patri, alia matri, alia parentum maioribus similia sint, deinde de partibus monstruosis, de vterū gestantibus, & de lacte. Ioannes gram. de generatione anim. l.4.cap.1.char.70.colum.4.

Intentio Aristotelis in his moralium libris est de moralibus virtutibus omnibus docere, atque artem quandam tradere, vt possimus regulis ab eo traditis tā facta, quam verba metientes bene ac sine vllo errore, quatenus fieri potest, vitam traducere. Eustr.prim. moralium chart.tert.

Intentio Aristotelis est in 10.moralium docere quisnā sit verus homo, & quę vita ipsi conueniat, ea nimirū, quæ ex intellectu, & mente eraducitur, quæ maxime felicitas est, & maxime propria. Eustr.vel Mich.eph. 10.ethicor.cap.1.char.492.

Intentio Aristo.in posterioribus analyticis est speculari de demonstrationibus, & diffinitionibus: de demonstrationibus tractat quo ad ea, quæ vicem exhibēt materiæ ipsarum, quę sunt propositiones verę. Auer. in post.l.1.ex proœ.char.127.col.1.

Intentio Aristoteliseſt in posterioribus tradere signa, & ordines perducentes ad notitiam propositionum verarum. Auerroes in poster.libr.in proœ.char.127. columna quarta.

Intentio in octauo topicorum est prima certioratio de respondente in admissionem præmissarum necessariarum, quarum priuatio admittendi a respondente non creditur cum non fuerint maximæ diuulgationis. Secunda est occultatio conclusionis inferibilis ex præmissis necessarijs ipsi respondenti, vt interroganti sit facilius admittere, quod admitti ab illo procurat. Tertia est ornamentum rei, & amplificatio. Quarta est illius declaratio, & manifestatio. Duæ primę sunt huic arti propriæ, reliquæ conueniunt cum demōstratore, & pcipue declaratio, & manifestatio. Auer. in top.l.8.cap.1.char.311.

Intētio Aristotelis in libro elenchorum est loqui de sophisticis elenchis, qui putantur esse elenchi veri, sed sunt paralogismi. Auer.in elenc.l.1.cap.1.ch.321.

Intentio prima Aristotelis est in libro priorum tradere syllogismos conferentes demonstrationi. Auer.in q. logic.char.369.colum.2.

Intentio primi libri physicorum est inuestigare quid sit prima causa materialis communis cunctis entibus naturalibus, & continet tres summas: in prima agit de rebus, quibus præfatus est hunc librum: in secunda de opinionibus antiquorum: in tertia opinionē suam propriam de principijs ponit. Auer.in physico.1.& proœ.char.3.colum.4.

Intentio principalis huius libri est inuestigare causam materialem primam communem omnibus rebus naturalibus. Auer. 1.phys.ch 197.col.1.

Intētio huius libri, nil aliud est quam de causis vniuersalibus, ac de vniuersalibus consequentibus agere. Auer.3.phys.expos.media ch.204.col.2.

Intentio Aristotelis in 5.physico.est loqui de speciebus motus, & de accidentibus essentialibus eis. Auerroes physic.5.tex.1.char.9.col.2.

Intentio Aristotelis prima est perscrutari de primo motore. Auerroes physicorum octauo, text.decimo, chart.154.columna 1.

Intentio Aristotelis in libro tertio de cœlo est loqui de partibus mundi simplicibus in demonstratione scilicet suorum accidentium, & in dando causam suorū essentialium. Auer.3.de cęlo summ.prim.text.prim. chart.88.columna 4.

Intentio Aristotelis est in hoc quarto de cœlo loqui de cognitione substantiarum corporis grauis, & leuis, scilicet in cognitione harum formarum, grauitatis, & leuitatis, quæ sunt eorum formæ, & in omnibus accidentibus corporum, quæ contingunt eis propter has formas, aut quæ contingunt in corporibus. Auer. quart.de cęlo char.108.col.2.

Intētio Aristotelis in libro de cęlo est inquirere de mūdo, & partibus eius simplicibus, & de omni quod mundum, & eius partes consequitur. Auer.ex paraphrasi prim.de cęl.tex.1.char.125.col.3.

Intentio huius libri est determinare causas vniuersales generatorum omnium, & corruptorum naturaliter, & determinare causas alterationis, & augmentationis. Auerroes primo de generatione, & corruptione tex.1.char.155.colum.1.

Intentio Auerrois in tracta.de substantia orbis est tractare, si forma, & materia cœlestium corporum sit eadem cum forma, & materia corruptibilium, & generabilium. Auerroes de substantia orbis capit.prim. char.3.columna prima.

Intētio huius libri physicorum ex hoc declaratur, quod est loqui de rebus vniuersalibus communibus omnibus, quæ constituuntur per naturam. Auerr.physic. prim.tex.4.char.4.col.4.

Intentio Aristotelis in 4.metaphysices est partim definire subiectum huius artis, & accidentia, & cās eius, & vniuersaliter in rebus logicis, quæ appropriantur huic scientiæ parum disputat cum sophisticis negantibus primas propositiones, & destruunt scientiam. Auer.in 4.metaphys.tex.co.1.char.30.

Intentio Aristotelis in 5.metaphys.est distinguere nominum significationes secundum significationes cōsiderandas in hac scientia. Auerroes in 5.metaphys. cap.37.tex.com.1.char.41.

Intentio Aristotelis principalis in 12.metaphys.est loqui de principiji substantiæ æternæ. Auer.in 12.metaphys.tex.com.1.char.137.

Intentio est contemplari de ente, vt ens, & de omnibus eius generibus, donec deueniat ad subiecta artiū particularium, & de consequentibus essentialibus ipsius vsque ad suas causas primas, quæ sunt res separatę. Auer.epit.in metaphy.char.168.col.4.

Intentio libri de partibus animalium est dare vias, & regulas rationales proprias arti, quæ de naturis animalium pertractat. Auerr. de partibus animalium prim.cap.1.char.64.

Intentio Aristot.est in 2.3.& 4.de partibus animalium reddere causam formalem, & finalem cuiuslibet membri animalium. Auer.de parti.ani.cap.1.ch.68.

Intentio Porphirij est de genere, specie, differētia, proprio, ac accidente agere. Boeth.in Porph.ex dial.c.2.

Intentio Aristot.in libro prædicamentorum est de primis rerum nominibus, & de vocibus res significantibus disputare, in eo, vt sunt significantes, non vt aliquam proprietatem, vel figuram formant. Boethius in præd.char.112.

Intentio libri de interpretatione est de simplici enunciatiua oratione differere. Boet.in libro de interpretatione chart.216.

Intentio Aristo.in libro de interpretatione est de significatiuis rerum vocibus in tantum quantum conceptiones animi, & intellectus significent, tractare. Boeth.in lib.de interp.char.291.

Intentio in libris topicorum est docere viam, qua sine errore inuenire possimus argumenta. Boeth.in topic. Cic.l.1.char.759.

Intentio Aristotel.in libro posteriorum est facultatem vnicuique tradere, qua possit ex scientia tradita demonstrationem facere. Albertus magnus in poster. chart.171.columna prima.

Intentio Alber.mag.est omnes partes naturalis philosophiæ latinis intelligibiles facere. Alb.mag.in prim. physic.tract.1.cap.1.char.1.col.1.

Intentio Aristot.est in hoc.3.libro de motu, & infinito agere. Albert.magn.in tert.physicorum, tract.prim. capit.prim.chart.30.colum.1.

Intentio Alb.mag.est tractare, in 4.de animalium libro, disputationem animalis non habentis sanguinē, vel marinum sit, vel non. Albert.magn.de anim.l.4.trac. prim.cap.1.char.45.columna.4.

Intentio libri quinti de animalibus est agere de coitu animalium. Albert.magn.de anim.lib.5.tract.prim. cap.prim.chart.51.colum.4.

Intentio Alber.in libro sexto de animalibus est determinare modum quantum. Alber.magn.de anim.l.6. tract.pri.cap.1.char.56.col.1.

Intentio Albert.est in octauo primæ philosophiæ libro ostendere eandem substātiam, ad quam refertur definitio, esse formam, & actum, & naturam definiti. Alb.mag.in 8.metaphys.tr.1.cap.1.ch.133,col.1.

Intentio Aristot.in libro meteorologicorum est determinare de transmutationibus, quæ accidunt circa elementa secundum singulas species. Diuus Thom. in prim.meteorolo.lib.1.char.1.

Intentio libri de sensu, & sensato, est agere de his, quę pertinent ad omnia animalia. vel ad plura generatorum, vel ad omnia viuentia. Diuus Thomas de sens. & sens.tract.2.l.1.chart.1.col.1,

Intentio Arist.est agere de motu progressiuo animaliū in vniuersali, vel de ipso animali, vt mobile est motu progressiuo. D.Tho.de ani.moti.l.1.ch.46.col.2.

Intentio Arist.in 4.metaphys.fuit determinare de illis, quæ pertinent ad hanc scientiam, in 5.vero determinat de his, quæ scientia ista considerat. D. Thom.5. metaphysicor.l.1.tex.1.char.255.

Intentio Arist.in 4.metaphy.est terminare quæstiones, de quibus in tertio disputationem fecit. Alex.de ales in 4.metaphysic.tex.1.char.75.col.2.

Intentio Aristot.est in lib.metaphysic.determinare de subiecto metaphysices. Alexander de ales in metaphysic.tex.1.char.168.colum.2.

Intentio principalis in 7.metaphy.est agere de substantia. Alex.de ales in 7.metaphy.tex.5.c.186.col.3.

Intentio Aristot.in 8.metaphysicor.est tractare de principijs substantiæ sensibilis. Alexander de ales in8.metaphysicor.tex.1.char.244.col.1.

Intentio Arist.est in 9.metaphysic.determinare de ente, vt diuiditur per potentiam, & actum. Ale.de ales in 9.metaphysicor.tex.1.char.259.col.4.

Intentio Aristot.est tractare in 10.metaphysic.de ente, vt saluatur in vno, & nullo. Alexander de ales in 10. metaphysic.tex.1.char.276.colum.2.

Intentio logices est reddere operationes rationis rectas, & faciliter, & prompte. Thomas de Vio in prædicam.chart.32.column.2.

Interitus est quædam sanguinis inopia. Aristot.de partib.anim.2.cap.5.chart.436.

Interitus est cum ex eo, quod actu est, ipsaque forma in id, quod potentia est, & in materiam transitur. Alex. aphrodis.in quart.metaphysicorum vel secund.latin. 5.comment.17.char.142.col.1.

Interitus est cum id, quod est, in initia recidit. Ammon. in Porphirium char.12.colum.4.

Interitui quod subditum est, imperfectum est. Simpl.in 8.physicorum tex.75.char.469.col.1.

Inter est, in quod prius aptum natura est peruenire id, quod mutatur, quam in quod vltimum mutatur, secundum naturam continue mutationem patiens. In paucissimis autem est, inter, tribus. Aristot.physic.5. summ.2.cap.1.chart.131.

Inter solum est in contrarijs, quia in his est mediū. Arist. physicor.5.sum.2.cap.1.tex.29.ch.132.

Inter medium est id quod natum est prius peruenire, quod permutatur, quam in quod vltimum permutatur secundum naturam continue permutans. Arist. 11.metaphysic.sum.4.cap.4.char.240.

Interminata vocantur quæcunque propter humiditatē propriam figuram non obtinent, terminata, quæ cū definitum ac sibi proprium habeant terminum, ab ipso continenti non figurantur. Alexander aphrod.in 4.meteorolo.cap.1.comm.1.ch.91.col.1.

Interminabile dicitur id, in cuius duratione non est finis, nec ante, nec post. Albert.magnus in 4.physicor. tract.4.cap.2.chart.58.col.4.

Interpres Aristotelis nec amore ductus, quæ perperā dicuntur consentanea facere, nec odio prauum capere sensum, sed incorruptus iudex esse debet: Placita auctoris proferre, postea sententiam suam in mediū afferre Ammonius in Por.præd.ch.4.

Interpres debet esse peritus omnium, quæ ab Aristotele vndique dicuntur, & probe dicta probe interpretari, nec in sectam philosophi scribere, & in illis, quæ contra Platonem dicuntur, si potest, eos reconciliare. Simp.in præd.char.2.

Interpretatio est vox significatiua per se ipsam aliquid significans: Boet.in l.de interp.ch.215.

Interpretatio est vox articulata per se ipsam significans. Boeth.in libr.de interp.char.290.

Interpretationes non solum sunt partes nomen, & verbum, sed ēt oratio. Boe.in l.de inter.c.290.

Interpretatio est oratio, quę de re, vt est in rebus, requiritur ad exemplationem. Alb.mag.in perih.c.79.c.1.

Interpretatio, & enunciatio a propositione differunt, qa propositio est enūciatio stās sub forma sigilli, & illi multa accidunt, quæ non accidunt interpretationi, vel enunciationi. Alb.mag.in periher.ch.79.col.2.

Interpretatio est commune subiectum libri periherm. Alber.magn.in periher.ch.79.col.2.

Interpretatio valet ad habendam cognitionem ignoti complexi per notum complexum, quod quidem notum est in sermone interpretatio. Albertus magnus in perihermenias char.79.col.2.

Interpretatio est expositio veri, & falsi, & idem sola oratio enunciatiua est interpretatio. D. Thomas Aqui. in perihermenias char.1.col.2.

Interrogatio quotuplex.

INterrogationes in geometria sunt geometricæ, & nō geometricæ, & sic in vna quaque scientia. Arist. post. l.prim.cap.9.tex.28.char.316.

Interrogatio nō geometrica duplex est, alia, quæ nullo modo est geometrica, alia, quæ male habet. Aris. post. lib.1.cap.9.tex.28.char.316.

Interrogandi multi sunt modi. Primo, cum verum asseruerit adeo, vt altero interrogato cōsequatur absurdum. Secundo, cum vnum pateat, alterum interrogare dubium non sit, quia consecutus sit, & cum vnam propositionem perconctatus fuerit, quod patet interrogare non conuenit, sed conclusionem inferre, & præterea cum futurum est, vt aut contraria, aut incredibilia eum dicere tendat. Quarto cum non licet nisi sophistica responsione dissoluere, nec multa interrogare propter auditoris infirmitatem licet: Aristotel. rhetoricorum 3.char.174.

Interrogatorum, alia sunt probabilia, alia improbabilia, alia neutra. Alexander aphrodiseus in 8.topicorum, cap.3.char.95.column.4.

Interrogationes aliæ ad orationē, id est, quæ conferunt.

ad

ad syllogismum, aliæ non ad orationem, quæ nō cōferunt ad propositum. Alexander.aphrod.in octauo, topicorum cap.3.char.95.colum.4.

Interrogatio duplex; disputatoria, vel dialectica vna, alia perconctatrix. Amm.in l.de inter.ch.111.

Interrogatio, vel dialectica est, vel in perconctationem constituta. Mag.in l.de inter.char.28.

Interroganti increpatio accidit quinque modis. Primo, quod oratio non concludit penitus, & eius præmissæ sunt falsæ, & remotæ simul. Secundo, quod oratio non concludat quæsitum, sed aliud. Tertio, quod syllogismi constructio compleatur per præmissas, quas addiderit, aut imminuerit, cum sint nefandę, & falsę. Quarto, quod præmissæ sint minus diuulgatæ, quam conclusio. Quinto, quod præmissæ sint vere, sed parū probabiles, & indigeant longiori tempore pro ipsarū conditione. Auer.in top.l.8.cap.3.ch.317.

Interrogantes quid sit aliquid, potius discipuli ad magistrū iterrogatio ē, q̄ dialectica. Boe. in l.de int.c.418.

Interrogatio dialectica ita fieri debet, vt respondens alteram contradictionis partem eligere possit. Boeth. in lib.de inter.chart.418.

Interrogatio secundum Peripateticos duplex: alia dialectica, alia non dialectica, cuius duæ sunt species. Prima, cum sumentes accidens interrogamus, cui accidit, aut cū videtes alicuius domū interrogamus, qs illic maneat; vel cum subiectum rem sumimus, quid autem illi accidat interrogamus, vt videntes Ciceronem interrogamus quo vertat. Altera species est, cum proponentes nomen, quid sit quærimus, aut genus, aut differentiam, aut definitionem requirentes. Boethius in lib.de inter.char.419.

Interrogationes aliquæ sunt non geometricæ neque secundum formam neque secundum materiam, vt Musicæ. Alber.magn.in post.char.186.col.4.

Interrogare plura duobus modis contingit, aut plura p modum vnius in dictione, vel oratione vna, quę potius est fallacia æquiuocationis, & amphibologię: aut plura interrogantur, vt plura significant per modum plurium, sub vna nota interrogationis proposita, quę facit interrogationis fallaciam. Albertus magnus in elench.chart.291.colum.1.

Interrogatio duplex; alia est dialectica, quæ vtranque partem eligendam proponit, alia determinata, & est demonstratiua dialecticæ respondens, consentiendo affirmationi, vel negationi de modo interimendo. Thom.de Vio in periher.char.22.col.4.

Interrogatio quid est, & in quibus.

Interrogatio dialectica est responsionis petitio, vel propositionis, vel alterius partis cōtradictionis. Aris. periher.l.2.ch.135.cap.2. idem Boe.l.1.inter.c.418.

Interrogare nō debet vnusquisque scientificus omnem interrogationem, nec ad omne interrogatum respōdere de vno quoque, sed quæ secundum scientiā determinata sunt. Arist.post.l.1.ca.9.tex.27.ch.316.

Interrogatio syllogistica, & propositio contradictionis idem sunt. Aris.post..1.cap.9.tex.27.ch.315.

Interrogationi, quę pertinent, non parum differt, si ordinentur ita, vt lateat. Aris.elenc.l.1.cap.14.ch.603.

Interrogationes faciendæ sunt per negationem, quia facilius conceduntur cum respondens nesciat, quam partem, vel it, qui interrogat. Alex.aphr.in elen.c.65.

Interrogatio est contradictionis, quæ in petitione ab alio consistit, quæ nondum oratio enunciatiua, aut affirmatio, aut negatio est. Alexander aphrod.in 1.l. priorum cap.pri.char.5.colum.4.

Interrogatio perconctatrix est, in qua non est satis responsione, etiam, sed alijs oportet verbis vti, vt vbi nā habitas? vel cur magnes trahit ad se ferrum? Ammonius in libr.de interpr.charta 111.

Interrogatio dialectica est, cum respondetur etiam non motu capitis, cū quis annuit, vel tenuit. Magentinus in libr.de inter.char.28.

Interrogans interrogat vnam cōtradictionis partem actu, aliam potentia. Mag.in prior.ch.2.col.4.

Interrogationum diuersarum in genere causæ erūt diuersæ in genere, & interrogationum diuersarum in specie nonnullæ sunt causæ sibi inuicem, nonnullæ autem non habent hanc dispositionem. Auerroes in post.l.2.tex.86.cap.9.char.231.

Interrogatio est inter duo opposita consensum in alterum rogare. Alb.mag.in post.ch.186.col.2.

Interrogatio in quid tribus modis fit: primo si quęritur, quid significatur per hanc vocem, homo: secundo de tota rei substantia: tertio de eo, in quo incipit rei essentia de substātia, vt quid est homo? dicitur animal, in quo, vt in subiecto inchoat hominis natura. Alber. magn.in topicorum char.223.col.2.

Interrogatio est nota dubietatis inter duas contradictionis partes. Alb.magn.in top.ch.225.col.3.

Interrogantis finis, & ad quem interrogatio pertinet.

Interrogans concludit oppositum semper positionis. Arist.topic.l.8.cap.3.char.559.

Interrogare non debemus, nec conclusionem, nec post conclusionem, nisi multum veritatis superfit. Aristot. rhetoricorum 3.char.125

Interrogantes maxime operā dare debent, vt ad absurdas responsiones adducāt respondentes, ac eos in repugnantiam compellant. Alexander aphrod.in pri. topicor.cap.1.chart.1.colum.2.

Interrogans tria habere debet: primo inuenire locum vnde debet arguere: secundo formare interrogationem: tertio afferre interrogationem. Alexand.aphro. in 8.topicor.cap.1.char.89.colum.3.

Interrogans sic debet interrogare, vt per interrogationes ipsas respondens cogatur inopinabilia maxime dicere ob positionem necessariorum. Alexand.aphrod. in 8.topicor.cap.1.char.94.col.3.

Interrogantis officium est adhibere propositiones proprias, & minime ambiguas. Alexander aphrodiseus in libro elenchor.chart.8.

Interrogatio, quæ cogit respondentem, vel maxime, vel non respōdere, non est eius, qui demonstrat, sed eius, qui periculum facit, an is, qui respondet, intelligat id, de quo rogatur. Alex.aphr.in l.elenc.ch.50.

Interrogans concessa sibi inductione aliquorum particularium, vel non, debet interrogare, sed sumere, nec non similitudine vti debet. Alex.aphr.in l.elenc.c.65.

Interrogans debet proposita re, quæ contra omnī opinionem est, petere, vt respondeat. Alexander aphrod. in libr.elenc.chart.67.

Interrogans aberrare a proposito debet, cum cognoscit inde magnam argumenti copiam respondenti suppetere. Alexand.aphrod.in l.elenc.ch.68.

Interrogatio non pertinet ad demonstrationem. The. in poster.cap.15.char.4.col.1.

Interrogationes sunt demonstratiuę, non vt respōdeat, sed vt tentet, eædemque possunt esse interrogationes communes diuersis scientijs, quæ subalternæ sunt. Them.in 1.post.cap.25.char.6.col.3.

Interrogans non debet conclusionem dicere, nisi concessis interrogatis per eum, sed si respondens cognoscere potest conclusionem, multa media, & non propinqua interrogare debet. Albert.magnus in prior. chart.163.column.4.

Interrogationis natura hæc est, vt ad specialem interrogationem detur specialis responsio. Alex.de ales in 4.metaphysic.tex.12.char.86.col.3.

Inter-

Interroganti quomodo respondendum.

Interrogationi æquiuocorum respondendum est distinctione. Aristoteles 7.metaphysicorum capit.12. text.36.charta 147.

Interrogantis loci.

Interrogantis locus 1. Primo inuenire oportet locū, vnde sit argumentandum: secundo interrogare, & ordinare singula ad seipsum: tertio dicere eadem ad alterum. Arist.top.l.8.cap.1.char.547.

Interrogantis locus 2. Inuenire locum est philosophi, & dialectici, similiter ordinare, & interrogare dialectico proprium est. Aris.top.l.8.cap.1.ch.547.

Interrogantis locus 3. Diuidendæ sunt propositiones quæcunque sumendæ sunt ad necessarias, quæ autē ad has sumuntur, quatuor sunt: aut gratia inductionis, vt dicitur vniuersale. aut ad magnitudinem orationis: aut ad occultationem conclusionis: aut vt dilucidior sit oratio. Arist.topic.l.8.cap.1.ch.548.

Interrogantis locus 4. Necessarias propositiones per quas fit syllogismus non statim præordinandum, sed obeundum ad suprema. Arist.top.l.8.cap.1.ch.548.

Interrogantis locus 5. Si non ponit, quod intendit per inductionem, sumendum est proponenti in particularibus contrarijs. Arist.top.l.8.cap.1.ch.548.

Interrogantis locus 6. Quæ valde manifestæ sunt, illas oportet præponere, nam immanifestum est semper in absessu, & inductione, quod secuturum est. Aristot. top.l.8.cap.1,char.548.

Interrogantis locus 7. Occultantem ratiocinationem præcolligere oportet ea, per quæ syllogisinus eius, quod ex principio est, debet fieri, & hæc, vt plurimū. Quod fiet, si non solum necessarias, sed & earū, quæ ad illas vtiles sunt, aliquam syllogizauit. Aristot.top. l.8.cap.1.chart.549.

Interrogantis locus 8. Conclusiones non dicere oportet sed postea ratiocinatione colligere solitarias. Aristot. top.lib.8.cap.1.char.549.

Interrogantis locus 9. Vniuersale est non continua postulata sumere, & quibus syllogysmi, sed vicissim ad aliam, & ad aliam conclusionem. Aristoteles topico. libr.8.cap.1.chart.549.

Interrogantis locus 10. Oportet, & diffinitiones sumere, in quibus possibile est vniuersalem propositionē non in ipsis, sed in coniugatis. Aristoteles topicorum libr.8.cap.1.chart.549.

Interrogantis locus 11. Proponere par est non propter ipsam, sed alterius gratia eum, qui proponit, nam deuitant ea, quæ vtilia sunt ad positionem. Aristotel. topicor.lib.8.cap.1.char.550.

Interrogantis locus 12. Quam maxime facere dubium, vtrum quod proponitur, an oppositum sumere vult: facilius enim dubio existente, quod ad positionem est vtile, magis quod sibi videtur, ponunt. Aristoteles topicorum lib.8.cap.1.char.550.

Interrogantis locus 13. Per similitudinem interrogare, nam & verisimiliter, & latet magis vniuersale. Arist. topicorum lib.8.cap.1.char.550.

Interrogantis locus 14. Sibi ipsi quandoque instantiam ferre videtur iuste argumentari. Aristoteles topicor. libr.8.cap.pri.char.550.

Interrogantis locus 15. Dicere vtile est, quod consuetum, & quod dicitur tale. Aristoteles topicorum lib. octauo, capit.prim.chart.551.

Interrogantis locus 16. Non sedulo agere, & si omnino vtile sit, quia magis renituntur aduersarijs. Aristotel. topicor.lib.8.capit.prim.char.551.

Interrogātis locus 17. In similitudine proponere, quod propter aliud aliquid proponitur, non propter seipsum vtile, magis enim proponitur. Aristoteles topic. libro octauo, cap.prim.chart.551.

Interrogantis locus 18. Non proponere, quod oportet sumere, sed cui consequens idem ex necessitate. Aris. topicorum lib.8.cap.1.char.551.

Interrogantis locus 19. Id interrogare vltimo quod maxime vult sumere; nam maxime prima renuunt, quia multi interrogantium, prima interrogant, circa quæ maxime studet. Aris.top.l.8.cap.1.ch.151.

Interrogantis locus 20. Ad quædā prima, q̄ vtilia sunt proponere, nam proterui maxime prima admittunt, nisi manifestum omnino sit, quod secutum sit, in fine vero perficiunt. Arist.top.l.8.cap.1.ch.551.

Interrogantis locus 21. Prolongare, & interponere nihil sunt vsui ad orationem, quemadmodum pseudographia vtentes. Aris.top.l.8.cap.1.ch.551.

Interrogantis locus 22. Ad ornatum inductione, & cōclusione eorum, quæ affinia sunt. Aristoteles topicor. libr.8.capit.2.chart.552.

Interrogantis locus 23. Ad diluciditatem exempla, & similitudines offerendum. Aris.top.l.8.cap.2.ch.552.

Interrogantis locus 24. Vtendum syllogysmis ad dialecticos magis quam ad multitudinem, inductione autem magis ad multitudinem. Aristoteles topicorum libr.8.capit.2.chart.552.

Interrogantis locus 25. Est in aliquibus inducenti interrogart vtile, in aliquibus non facile, quia similitudinibus non est positum nomen commune. Aristot. topicorum lib.8.cap.2.char.552.

Interrogantis locus 26. Cum inducenti in pluribus nō dederit vniuersale, tunc iustum est efflagitare instantiam, non dicente autem ipso in aliquibus, sic nō iustum est efflagitare, aliquibus non sic: oportet enim prius sic instātiam efflagitare. Aris.top.l.8.c.2.c.553.

Interrogantis locus 27. Efflagitādum instantias non in eo, quod proponitur ferre, nisi vnum tantum sit huiusmodi. Arist.top.l.8.cap.2.ch.553.

Interrogantis locus 28. Ad eos, qui instant vniuersali, non autem in eodem instantiam ferunt, sed in æquiuoco diuidendo in talibus interrogandum est. Arist. topicor.8.cap.2.chart.557.

Interrogantis locus 29. Non latente æquiuocatione bene viderentur instare propositioni, si autem non in æquiuoco, sed in eodem instans præpediat interrogationem, oportet auferentem id, in quo instantia est, proponere reliquum vniuersale faciendo, donec sumat, quod vtile est. Aristoteles topicorum libro 8.capit.secund.char.553.

Interrogantis locus 30. Si sine instātia negat, quia prę-uidet aliquid tale, idem faciendum, nam ablato eo, in quo instantia est, compelletur ponere, eo quod non præuideat in reliquo, in aliquo non sic esse. Si autem non ponat, efflagitatus instantiam non habebit assignare. Arist.topic.l.8.cap.2.char.554.

Interrogantis locus 31. Si in multis proponenti non ferat instantiam, postulandum est ponere. Aristoteles topicor.lib.8.cap.2.char.554.

Interrogantis locus 32. Quando contingit idem, & sine impossibile, & per impossibile syllogizare demōstranti, & nō differenti, nil refert sic, vel illo mō syllogismo colligere. differenti autem non est vtendum per impossibile syllogismo. nam si sine impossibile syllogismo colligat, minime fiet, vt dubitent: at quando per impossibile syllogizant, non impossibile dicunt esse, nisi valde manifestum sit, falsum esse. quare non fit interrogantibus, quod volunt. Aristoteles topicor. libr.8.cap.2.char.554.

Interrogantis locus 33. Non oportet conclusionem interrogationem facere, alioquin eo renuente non videtur fieri syllogismus. Arist.top.l.8.cap.2.ch.554.

Interrogantis locus 34. non videtur omne vniuersale

dialc-

dialectica propositio esse. Arist.topic.l.8.c.2.ch.554.

Interrogantis locus 35. Iustum est ab illo interrogare, quot modis dicitur bonum, quando hoc diuidente, proponente nullo modo concesserit. Aristoteles topicorum libr.8.cap.2.char.555.

Interrogãtis locus 36. Male interrogat, qui vnam interrogationem multo tempore interrogat. Aristoteles topicorum libro 8.cap.2.char.555.

Interrogantis locus 37. Est argumentari difficile, & facile sustinere ipsas suppositiones, & hæc sunt, quę natura sunt prima, & quæ postrema. Aristotel.topicor. libr.8.cap.2.chart.555.

Interrogantis locus 38. Difficile argumentabilia sunt, quæ propinqua sunt principio; non enim contingit adhęc plures rationes inuenire, cum sit per pauca media. Aristo.topic.lib.8. cap.2.ch.556.

Interrogantis locus 39. Terminorum difficile argumẽtabiles ij omnium sunt maxime, quicunque vtuntur talibus nominibus, quæ primum quidem immanifesta sunt, simpliciterne dicantur an multipliciter, & quæ nec nota an proprie, an secundum metaphoram de diffinito dicantur, quia obscura non habent argumenta, quia autem ignoratur, an secũdum metaphoram dicantur, non habent, quod increpent. Aristot topicor.lib.8.cap.2.char.556.

Interrogantis locus 40. Omne problema, cum difficile argumentabile est, vel termino indigere arbitrãdum est, vel est eorum, quæ multipliciter, vel eorum, quæ secundum metaphoram de definito esse dicuntur, vel non longe a principijs, vel quia non manifestum est primum nobis hoc idem, secundum quem dictorum modorum est, quod dubitationem præstat. Arist. top. libr.8.cap.2.chart.556.

Interrogantis locus 41. In multis positionibus, non bene assignata definitione, nõ est facile disputare, nec argumentari. Arist.top.lib.8.cap.2. c.557.

Interro gantis locus 42. simpliciter prima elementorum positis diffinitionibus facillimum ostendere; verum non multis ad vnumquodque est argumentari, quia non sunt multa media. Arist.top.libr.8.cap.2.c.557.

Interrogantis locus 43. Maior labor est disputare ad dignitatem, & propositionem, quam ad positionem. Aristot.topicor.libr.8.cap.2.char.557.

Interroganti, & respondenti locus communis primus, est orationem prohibere concludere quatuor modis: aut interimire falsum: aut instantiam dicendo ad interrogantem: tertio, instantiam ad interrogata dicere: quarto ad aliud tempus differre quæstionẽ, quæ pessima est instantiarum. Arist.top.l.8.cap.4.c.563.

Interrogantis, & respondentis locus communis secundus. Plerunque, quod nõ bene disputatur oratio, is, qui interrogat, est causa, quia nõ concedit, ex quibus probe ẽ disputare ad positionẽ. Ari.top.l.8.c.4.c.564.

Interrogantis, & respondentis locus communis tertius. Necessarium quandoque ad dicentem, & non ad positionem argumentari. Arist.top.l.8.cap.4.c.564.

Interrogantis, & respondentis locus communis quartus. Qui bene transfert dialectice, & non contentio se transferre oportet. Arist.top.lib.8.cap.4.char.564.

Interrogantis, & respondentis locus communis quintus. Quoniam malus particeps, qui impedit commune opus, patet, quod & in orationibus, & qui contentiose interrogat, praue disputat, & qui in respondẽdo non dat, quod videtur, nec suscipit quicquam, quod vult interrogans interrogare. Aristoteles topicorum lib.8.cap.4.chart.565.

Interrogantis, & respondentis locus communis sextus. Oratio praua esse potest, & interrogans contra respondentem optime disputare. ideo non similiter inculpãda ẽ oratio, & interrogãs. Ari.top.l.8.c.4.c.565.

Interrogãtis, & respondentis locus cõmunis septimus. Orationes non eadem inculpatione, & ad problema, & secundum se inculpandæ sunt. Oratio enim secundum se potest esse culpabilis, ad problema vero laudabilis. Arist.top.8.cap.4.char.566.

Interrogãtis; & respondentis locus communis octauus. Oratio concludens erit quandoque deterior non cõcludente, quoniam illa ex absurdis concludit, cum non sit tale problema. Aristoteles topicorum libro 8.capit.quart.chart.566.

Interrogantis, & respondentis locus communis nonus. Eos, qui per falsa verum concludunt, non est iustum inculpare. Arist.top.lib.8.cap.char.566.

terrogantis, & respondentis locus communis decimus. Si ex vtrisque, quæ videntur, aliquid ostendatur, non autem videantur similiter, nil prohibet, quod ostendatur magis altero videri. Sed si hoc videatur, illud autem neutra parte, aut si hoc videatur, illud non, similiter quidem similiter erit, si autem magis alterum sequitur, & quod est magis. Aristoteles topicorum lib.8.cap.4.char.567.

Interrogantis, & respondentis locus communis 11. Est autem quoddam, & idem ad syllogismos peccatum, cum ostenditur per longiora, quod contingit per breuiora, & quæ orationi adsunt. Aristoteles topicorum lib.8.cap.4.char.567.

Interrogantis, & respondentis locus communis 12. Si quis petat contrarium ei, quod ex necessitate accidit, per ea, quæ posita sunt. Aristotoles topicorum libro 8.cap.4.chart.569.

Interrogantis, & respondentis locus communis 13. Si quis ea non sumat, quæ opposita, & alia duo petat, ex quibus erit opposita contradictio. Aristoteles topicorum lib.8.cap.4.char.570.

Interrogantis, & respondentis locus communis 14. Et ad ea, quæ sepissime incidunt problemata, scire oportet orationes, & id maxime de primis positionibus. Nam in his fastidiunt sæpe, qui respondent. Aristot. topicor.lib.8.cap.4.char.570.

Interrogantis, & respondentis locus communis 15. Terminorum copiosos nos esse oportet, & probabilium, & primorũ habere promptos: per hęc enim fiunt syllogismi. Arist.top.l.8.cap.4.char.571.

Interrogantis, & respondentis locus communis 16. Tẽtandum ea, in quæ sæpe disputantes incidunt, tenere. Aristot.topicorum.l.8.cap.4.char.571,

Interrogantis, & respõdẽtis locus communis. 17. Propositionem communem magis, quam positionem in memoria ponendum: nam principiorum, & suppositionum copiosum esse mediocriter, difficile. Aristot. topicor.lib.8.cap.4.char.571.

Interrogantis, & respõdentis locus communis 18. Orationem vnam plures facere assuescendum. Aristotel. topic.libro.8.cap.4.char.571.

Intetrogantis, & respondentis locus communis 19. Vniuersales facere oportet orationes, & si fecerit disputans particulariter, & eundem quam maxime fugere, contra vniuersale ferre syllogismos. Aristoteles topicorum lib.8.cap.4.char.571.

Interrogantis, & respondentis locus communis 20. Considerare orationes, si in pluribus communibus disputantur. Arist.top.l.8.cap.4.c.571.

Interrogãtis, & respondentis locus communis 21. Exercitatio facienda, inductiuarum ad rudem, & syllogisticarum ad expertum. Arist.top.l.8.cap.2.c.572.

Interrogantis, & respondentis locus communis 22. Tẽtandum accipere propositiones ab ijs quidem, qui in syllogismis sunt triti: ab ijs vero, qui inductionibus, similitudines, in hoc enim vtriq; exercitati sunt. Arist. topicor.lib.8.cap.4.char.572.

Interrogantis, & respondentis locus cõmunis 23. Exercitationis causa disceptantibus tentandum afferre, aut

aut syllogismum de aliquo, aut propositionẽ, aut solutionem, aut instantiam, siue recte quis dicat, siue perperam, vel ipse, vel alter, & id quippiam vterque: & vnum facere, quæ sunt plura, & quod vnum, facere plura. Arist.topic.l.8.cap.4. c.572.

Interrogantis, & respõdentis locus communis 24. Non est cum omni disputandũ, nec contra quemlibet exercitandum. Nam necesse ad aliquos, prauas fieri orationes: ab eo enim, qui oino tentat apparere, diffugiendum: iustum aũt est tentare syllogismis cõcludere, sed non pulchrum: non enim oportet aduersus quoslibet facile consistere, quoniam necesse est paruiloquiũ inde emergere: nam qui exercitati sunt, non possunt se abstinere a disputatione sine altercatione. Arist.topic. li.8.cap.4.char.573.

Interrogantis, & rñdentis locus cõis 25. Oportet factas habere orationes ad huiusmodi problemata, in quib. cũ paucissimorũ copia eas ad quãplurima vtiles habemus; & hæc sunt vniuersales, ad quas in prõptu quippiam admuenire difficile est. Arist.top.l.4.ca.4.c.573.

Interrogantiũ ad falsũ locus sophisticus primus est, de aliquo falsũ quippiam ostendere, & oratione ad inopinabile ducere: primo ex eo, quod interrogat, & per interrogationem maxime accidit: nã id, ad nullũ determinatum interrogare propositũ venatiuum est illorum. Arist.elenc.lib.8.cap. 12.c.599.

Interrogantium ad falsum locus sophisticus secundus. Interrogare multa (quamuis id determinatum sit, ad quod disputant,) & ad ea, quæ videntur dicere, se postulare, facile ducit respondentem in falsum. Aristotel. elenc.lib.5.cap.12.ch.599.

Interrogantium ad falsum locus sophisticus tertius. Si interrogatus affirmet, aut neget illorum aliquid dicere ad ea, ad quæ promptus est argumentari; potest tamen nunc minus nocere per hæc, quam prius. Arist. elenc.lib.1.cap.12.char.599.

Interrogantiũ ad falsum locus sophisticus quartus. Elementum veniendi ad falsum aliquod aut inopinabile, nullam statim se interrogare positionem, sed affirmare ob id se interrogare, quod discere velit. Arist.elen. lib.1.cap.12.char.599.

Interrogantiũ ad falsum locus sophisticus quintus. Ducere ad talia, ad quę abundat orationibus. Arist.elen. lib.1.cap.12.char.599.

Interrogantium ad falsum locus sophisticus sextus. Ex quo genere est, qui disputat, considerare, deinde interrogare, quod pluribus illi dicunt inopinabile: est enim singulis quibusque aliquid tale. Arist.elenc.lib.1. cap.12.char. 599.

Interrogantium ad falsum locus sophist.7. Elementum horum sumere, singulorumq; quorũque positiones in propositionibus. Solutio vero, & horum cõpetens fertur, ostendere, quod non propter orationem accidit inopinabile: semper autem id, quoq; vult, qui contendit. Arist.elenc.lib.1.ca.12. c.600.

Interrogãtiũ ad falsum locus sophist. 8. Ex volũtatibus; & manifestis opinionib.nõ eadẽ dñt, & volunt: sed dicunt quidẽ decoratissimas orationes, volunt autẽ ea, quę videntur prodesse. Arist.elen.li.1. ca.12.c.600.

Interrogantiũ ad falsum locus sophist.9. Facere inopinabilis dicere, & ad eũ, qui dicit ẽm legem, obuiandũ est secundũ naturam; ad eũ, qui secundum naturã, obuiandũ est secundũ legem. Arist.elen.li.1.ca.12.c.600.

Interrogantium ad falsum locus sophist.10. Quædã interrogationum habent vtrinq; inopinabilem responsionem, vt vtrum sapientibus, vel patri oporteat obedire. Arist.elenc.lib.1.cap.12.c.600.

Interrogantium ad falsum locus sophist. 11. Oportet dicere ad ea, quæ multitudini, & sapientibus sunt contraria. Arist.elen.lib.1.cap.12.char.601.

Interrogantium ad falsum locus sophist. 12. Ducere ad eam, quæ est secundum naturam, & secũdum legem contrarietatem: nam lex est opinio multitudinis; sapientes vero secundum naturam, & veritatẽ dicunt. Arist.elenc.lib.1.cap.12.char.601.

Interrogantis contra respondentem molestę locus primus. Ex negatione interrogandum, ceu contrarium velit. Arist.elenc.lib.1.cap.14.c.604.

Interrogantis cõtra rñdentẽ molestę locus secũdus. Interrogare ex æquo, nã cum dubium est, quod vult sumere, minus insolescunt. Arist.elenc.l.1.ca.14.c.604.

Interrogantis contra respondentẽ molestę locus tertius. Si dederit in parte inductione colligere vniuersale, quod sæpe non est interrogandum, sed vt dato vtendum. Arist.elenc.lib.1.cap.14.c.604.

Interrogantis contra respondentem molestę locus quartus. In quibus non nomine significatur vniuersale, similitudine tamen vtendum est ad id, quod expedit: nam plerumque similitudo latet. Aristoteles elenc. lib.1.cap.14.char.604.

Interrogantis contra respondentem molestę locus quintus. Ad sumendum propositionem, contrarium oportet comparando interrogare; appositis enim iuxta se contrariis, minora, maiora, & peiora, meliora apparent. Arist.elenc.li.1.cap.14.char.604.

Interrogantis contra respondentẽ molestę locus sextus. Cum nihil colligens non interrogationem facit id, quod est vltimum; sed concludens dicit veluti colligẽs non igitur hoc, & hoc. Aristot.elench, lib.1.cap.14. charta 605.

Interrogantis contra respondentem molestę locus septimus. Cum componitur inopinabile, quod appareret postulare respõdere, proposito eo, quod videtur ex principio, & ita interrogare, vtrum tibi videtur? nam si dat, fit redargutio: si non dat, videtur fateri inopinabile. Arist.elenc.lib.1.cap.14.c.605.

Interrogantis contra respondentem molestę locus octauus. Vt in rhetoricis similiter contrarietates considerandum, aut ad eas, quæ ab eodem dictæ sunt, aut ad eos, quos confitetur bene dicere, vel agere: & ad eos, qui videntur tales, aut ad similes, aut ad plures, aut ad omnes. Arist.elenc.lib.1.cap.14. c.605.

Intestinum hominis simplex flexuosis orbibus est a quo proximum intestinum admodum amplum. Arist.de historia anim.pri.capit.16.c.31.

Intestina differunt dẽtatis vtrinque, & altera tantũ parte dentatis magnitudine, crassitudine, replicamentis. Nam non vtrinque dentatis maiora sunt, & admodum paruum inter cornigera nullum est, & quibusdam appendices sunt intestinorum. Arist. de historia anim.2.capit.17.char.64.

Intestinum rectum nullũ est, cui non parte vtraque sint dentes. Arist.de histor. ani.2.cap.17.c.64.

Intestinum ita est sinuosũ Elephanto, vt aluos quatuor habere videatur: in hoc etiam recipitur cibus: nullum enim aliud receptaculum habet. Arist.de historia anim.2.capit.17.char.64.

Intestina in omnibus animalibus posita sunt a ventre, & alijs est simplex intestinum, alijs dissimile, & quibusdam parte; qua desinit, arctius est, & parte, qua iungitur ventri, laxius. Arist. de partibus animalium tertio, capit. 14.chat.501.

Intestini superioris feminis pars nulla certa ieiuna est; alia enim alijs, vt fors tulerit. Maribus autem proxime ante cęcum, aluumque omnibus est. Arist.de partibus anim.3. capit.14.c.502.

Intestina omnia concoquunt omne nutrimentũ quodcunque susceperint. Michael epheſ. de iuuent. & senect.de vit. & mort.c.31.col.2.

Intestinum duodenũ ideo vocatur, quia duodecim digitorũ latitudinẽ habet, & eius foramen stomachi portanarius vocatur, & claditur, quousque facta sit di-

gestio, aut vsque quo corruptus sit cibus per aliquam indigestionem. Albertus magnus de animalib. libr. 1. tract. 3. cap. 3. ch. 25. col. 4.

Intestina sex sunt sub stomacho ordinata, valde longa, & multis reuolutionibus inuoluta, quod est vt per venas mesaraicas attrahatur quicquid boni ad intestina peruenit, & hinc duæ homini vtilitates adsunt: prima, quod non ita esurit, vt, qui rectis sunt intestinis: secunda, quod non ita fœde stercus eijcit, sed congregat, & hora competenti eijcit. Alb. mag. de anima. li. 1. tract. 3. cap. 3. ch. 25. col. 4.

Intestina sex sunt: primum duodenum: secundum ieiunum, tertium longum, & inuolutum: quartum orbũ, vel monoculum: quintum colon: sextum rectum. Alb. mag. de ani. l. 1. tr. 3. c. 3. c. 25. col. 4.

Intestinum ieiunum appellatur, quia in mortuis semper inuenitur vacuũ, quod ob duas causas est. Prima, quia in illo tãtũ est de mesaraicarũ venarũ orificiis, vt in ipso, & post ipsum in duodeno. Alia, quia porus quidã fellis deijcitur ad hoc intestinum, & ideo imperum, quod in eo restat, acuitur ad expulsionem & expellitur ad inferius intestinum. Albert. magn. de animalib. lib. 1. tract. 3, c. 3. ch. 26. col. 1.

Intestinum monoculum ita dicitur, quia non habet nisi vnum orificium, & vnã hora intrat cibus, alia exit, & ideo ordinatum est, vt ea, quæ in stomacho non sunt bene digesta, in ipso digerantur, & ita se habet ad subsequentia, vt stomachus ad tria præcedentia. Alb. magnus de ani. l. 1. tra. 3. c. 3. c. 26. col. 2.

Intestinum monoculum est illud, quod in ruptura frequenter descendit, tum propter pondus fecis, tum præterea, quod non est alligatum ad superiora membra per mesaraicas. Alb. mag. de ani. l. 1. tr. 3. c. 3. c. 26. c. 2.

Intestinum colon ideo vocatur, quia in ipso generatur colica passio. Alb. magn. de ani. l. 1. tr. 3. c. 3. c. 26. col. 2.

Intestinum animalium omnium carentium dentibus in superiori mandibula maius est intestino animalium, quæ dentes in vtraque mandibula habent. Alb. mag. de ani. l. 2. tr. 2. c. 1. ch. 34. col. 2.

Intestinum rectum nullum animal habet, nisi dentes habeat in vtraque mandibula. Alb. magn. de animalib. lib. 1. tra. 2. c. 1. c. 34. col. 2.

In toto esse est, cum aliqua res alterius generis, & omnẽ intra se speciem continebit, & in toto species illa erit. Boet. ex introd. ad cat. syl. ch. 591.

In toto non esse est, cum alia res ab alia re in toto est disiuncta. Boet. ex introd. ad cat. syl. c. 591.

Inuentio est ex habitu. Ari. prob. se. 39. nu. 2. c. 623.

Inuentio rerum difficilis est, & tempus est inuentor, vel adiutor bonus, sed addere cœptis facile est. Aristote. 1. ethicorum. cap. 7. char. 15.

Inuentio prima alicuius rei, licet inuẽtio imperfecta sit, tamen mu to vtilior est ex amplificatione, ac perfectione quam postea consequitur. Alexand. aphrod. in libr. elenchorum char. 118.

Inuentio non cuiusuis est. Ale. aphr. in l. elen. ch. 118.

Inuento aliquo cuiusuis est aliqua addere. Alexan. aphr. in lib. elenc. char. 118.

Inuentio in logica facultate omnibus alijs ipsius partibus, vt materia subiicitur: necessitas autem, probabilitas, ac cauillatio formæ vicem gerunt, iudicationi autem ipsæ fiunt materia. Boethius in topic. Cicer. libr. prim. chart. 761.

Inuentionis instrumenta suppeditat Topica, iudicii prio res analytici. Boeth. in top. Cic. lib. 1. c. 762.

Inuerecundi signa: oculus apertus, & splendidus, palpebræ sanguineæ, & crassæ: parum curuus: humeri sursum eleuati: figura non rectus, sed parum pronus: in motibus præceps: rubeus corpore: color sanguineus: facies rotunda pectus sursum contractum. Arist. physiogno. cap. 6. char. 340.

Inuidum diuinum esse non conuenit. Aristoteles in 1. metaphysicor. ex sum. 1. cap. 2. c. 8.

Inuidens tristatur cum quempiam, siue dignum, siue indignum bene agere viderit, cui maleuolus par est, qui lætatur, quod quis male agat, siue dignus, siue indignus est. Arist. mag. moral. 1. cap. 26. c. 303.

Inuidus angitur dignorum successiu. Aristotel. moral. eud. 3. cap. 9. char. 426.

Inuidia est molesta turbulentia, & propter secũdas res, non eius, qui sit indignus, sed qui par, aut similis. Aristoteles rhetoricorum 2. char. 90.

Inuidia est molestia quædam propter apparentem bonorum prosperitatem aduersus similes, non vt sibi adsit aliquid, sed propter illos. Aristot. rhetor. 2. c. 94.

Inuident similes, qui sunt, aut esse videntur, genere, cognitione, ætate, habitu, existimatione, & copijs, & quibus parum abest, quin omnia suppetant. Aristot. rhetoricorum 2. char. 94.

Inuidi sunt qui magnas res agunt, & secunda fortuna vtuntur, & quibus eximus ob rem aliquam honor habetur, & præcipue ob sapientiam, aut beatitudinẽ. Et qui honoris studio ducuntur, & qui sapientiæ opinionem sectantur, & qui gloriam in aliqua re appetunt, & pusillanimi. Arist. rhetor. 2. c. 92.

Inuident homines his, qui & tempore, & loco, & ætate, & existimatione proximi sunt, & his quibus cum ambitione concertãt, & ijs, qui adepti celeriter sunt, ij qui ægre, aut nequaquam adepti sunt, & iis quibus, aut confidentibus, aut bene rem gerentibus ipsi dede cus suscipient, & iis, qui ea habent, aut possederunt, quæ ipsis conueniebant, aut olim possederant. Arist. rhetoric. 2. char. 65.

Inuidia est tristitia, & dolor apparentis prosperitatis alicuius probi honoris. Alexander aphrod. in 2. top. cap. 2. char. 22. colum. 1.

Inuidia est tristitia ex alieno bono, inquantum alienum bonum potest diminuere proprium. Alexand. de ales in 1. metaphysicor. char. 10. col. 1.

Inuisibiles sunt tenebræ, & valde lucidum, quamuis alio modo. Arist. 2. de ani. cap. 6. tex. 103. char. 641.

Inuisibile multis modis dicitur, vel quod nullo modo videtur, vt tenebræ: vel quod vix videtur, vt athomi, vel quod non videtur, nisi cum visus corruptione, vt lux Solis in sphæra Solis. Albertus magnus in 2. de anim. tract. 3. cap. 12. char. 23. col. 3.

Inuita ea esse videntur, quæ aut vi, aut ignoratione efficiuntur. Arist. 3. ethic. nicom. cap. 1. c. 50.

Inuita sunt, cum tale quippiam nemo eligit. Aristotel. 3. ethicorum nicom. cap. 1. char. 50.

Inuitus dici debet non qui ignorat, quod conducit: nõ enim ignoratio, quæ in electione consistit, inuiti est causa, sed prauitatis: neque ea, quæ est vniuersalis, cũ ob eam homines vituperentur, sed ea, quæ circa particularia est, in quibus, & circa quæ actio consistit, in his enim, & misericordia, & venia locum habet: nam qui horum aliquid ignorat, is sane inuitus agit. Arist. 3. ethicorum cap. 1. char. 51.

Inuita nõ sunt, quę vel ex ira, vel cupiditate fiũt, primo enim nullum ex aliis animalibus sponte agit, sed neque pueri: Deinde si nihil ex his, quæ vel sponte, vel ira facimus, esset sponte, & cum eadem sit causa, absurdum fortasse etiam est inuita ea esse dicere, quæ oportet appetere, oportet enim, & ob aliqua irasci, & non nulla appetere: nam quæ inuita sunt, molesta videntur, quæ ex cupiditate, iucunda. Aristoteles tert. ethicorum cap. 1. char. 53.

Inuitus qui aliquid facit, nec iuste, nec iniuste agit. Arist. 3. ethic. nicom. cap. 8. char. 127.

Inuitum id est, quod vi, vel ignorantia fit, & in ipso non est. Aristoteles quinto ethicorum nicomac. cap. octauo, chart. 117.

Inuitis

Inuitis nobis quæ agimus, alia ignoscenda sunt, alia minime. Nam quæ non modo ignorantes, sed ex ignoratione committimus, sunt ignoscenda: quæ non ex ignoratione, sed ignorantes facimus ex affectu, tamen nec naturali, nec humano venia digna non sunt. Aris. 5. ethicor. nicom. cap. 8. ch. 129.

Inuiti quę agimus, coacti faciamus necesse est. Aristot. mag. moral. 1. cap. 12. ch. 288.

Inuitum est, quod ex necessitate viq; efficitur, & non ex animi sententia. Arist. mag. mor. 1. ca. 13. c. 290.

Inuiti species duæ, vna cũ fit aliquid vi, alia cum fit ignorantia: nec ideo multipliciter inuitum dicitur. Alexã. aphrod. in 4. nat. q. cap. 11. ch. 18.

Inuitum duplex, aliud, quod vi, aliud, quod ignoratione fit. Eustr. 5. ethic. cap. 7. ch. 242.

Inuoluntarium aliquid dupliciter est. Vno modo, quia excluditur motus appetitiuæ virtutis, & hoc est inuoluntarium per violentiam. Alio modo, quia excluditur cognitio virtutis apprehensiuæ, & hoc est inuoluntarium per ignorantiam. Diuus Thom. 3. ethic. lec. 1. char. 35. colum. 4.

Iocosus mollis est, nam iocus est requies, & relaxatio, & iocosus in hac excedit. Aris. 7. ethic. cap. 7. c. 174.

Iocus ideo inuentus est, vt qui laborat, habeat recreationem. Arist. 8. polit. cap. 3. c. 760.

Iocum fecerunt homines finem, cum & habeat fortasse finis voluptatẽ quandam, sed nõ quãcunque, & quærentes istã accipiunt hanc pro illa, quia cum fine agendi similitudinem habet. Aris. polit. 8. ca. 4. c. 766.

Iona animal est fere ad quantitatem lupi frequenter in sepulchris mortuorum habitans: equorum stabula libenter sequitur: auditu frequenti discit, & nominat homines, & canes, & vocatos atque deceptos occidit, & deuorat: vomitus etiam singlutiendo, vt homines, aliquando mentiatur. Dicitur, quod canes venatici vmbra eius contacti latratum perdunt; & dicitur, quod variat colorem ad libitum. Dicunt etiam Germanorum artifices, hoc animal oculis vel verius in fronte lapidem preciosum gestare, in collo habet pilos vt equus. Alber. mag. de animal. lib. 22. trac. 2. cap. 1. num. 4. char. 181.

Iordanis fluuius nascitur sub monte Libano, & diffunditur in mare Mortuum. Alber. mag. de nat. locorum dist. 3. cap. 1. ch. 101. col. 3.

Ipodromus, belua est aquatica in Nilo habitans, & in India in terra nascitur, & valet in terra, & in mari, & aliquando est maior Elephante. Habet rostrum resupinatũ; vngues vt bos, bifidos: caudam tortuosam, dentes prurigineos aduncos aprorum dentibus similes: dorso vero, & hinnitu est equo similis: nocte depascitur segetes, ad quas vadit retrograde, ne sibi reuertenti parentur insidiæ. Plagam in pedibus libenter recipit, & diligenter curat: dorso nisi forte aqua madeat, impenetrabilis est. Ex cute tandem huius bestiæ hastæ tornantur, vt ait Plinius, quia valde spissa est. Albertus magnus de animal. lib. 24. capit. primo, char. 198. colum. 1.

Ipucipis est serpens Aspidis, & surdorum serpentum, & quẽcunque momorderit, somno moritur. Hunc aiũt Cleopatrã suo digito alligasse, & sic obijsse dormiendo. Alb. mag. de ani. l. 25. c. 202. col. 1.

Iræ species.

IRacundi species tres sunt; & exscãdescentia sequitia, & vecordia est. Iracundi autem est non posse ferre sedas cõceptiones, nec imminutiones: esse plagosum, & vindictæ cupidũ, & de facili ad irã facto, verbove quouis moueri; quam affectatur morositas, inconstantia, sordida illiberalitas, & de paruis angi, & ab ijsdem derepente affici, & breui tempore. Arist. de virt. c. 481.

Ira quid est, & eius effectus.

IRasci animam simile est, si quis dicat eam texere; & ędificare. Auer. 1. de ani. sum. 2. cap. 3. tex. 64. c. 604.

Irati non rigent, quia ira, & excandescentia timiditati cõtrarij sunt affectus. Arist. probl. sec. 8. nu. 17. c. 417.

Iram extenuatio ratione habitus mouet. Arist. proble. sec. 19. nu. 37. ch. 437.

Ira est maxime ad subeunda pericula perretrix, & præcipitatrix, sed non agunt vt feræ, sed ob honestatem fortes. Arist. 3. ethic. cap. 8. col. 70.

Iræ vacuitas est vitium, cum quis non irascitur ob quæ, quãdo, & in quos, & sicut oportet: stolidi enim videntur, qui non irascuntur. Aris. 4. ethi. nicom. c. 5. c. 98.

Ira qui aliquid facit, non ex prouidentia facit: non enim in se est principium, sed in eo, qui ad iram prouocauit. Arist. 1. ethic. nicom. ca. 8. c. 129.

Ira est apparens iniustitia. Aris. 5. ethi. nico. ca. 8. c. 129.

Ira audire quidem videtur rationem, sed non recte percipere. Aris. 7. ethi. nicom. cap. 6. c. 170.

Irasci non semper oportet, nec nunquam, incommobilis enim est, qui nunquam irascitur. Arist. mag. mor. cap. 11. char. 299.

Iracundia est vitium animosæ, per quod fiunt homines ad iram præcipites. Arist. de virt. c. 478.

Ira est quędam particula odij, & interdum efficacior est, quam odium, non enim vtitur ratione. Arist. politic. 5. cap. 11. char. 679.

Irascẽs, quæ ipse efficere potest, expetit. Aris. rhe. 2. c. 69.

Ira dulcior est melle liquente, quę in pectore crescit. Aristot. rhet. 2. ch. 69.

Iram voluptas sequitur tum ob spem vlciscendi, tũ etiã, quia phantasia excitatur ex cogitatione, quæ voluptatem affert, vt etiam in somnijs. Arist. rhet. 2. c. 69.

Iram cessare aduersus eos, qui se submittunt, canes quoque indicant, qui prostratos non mordent. Aristotel. rhetor. 2. char. 74.

Irasci, audire, cupere, vel sensus sunt, vel sine sensu non sunt. Simp. in 1. de ani. tex. 12. c. 3. col. 4.

Iræ forma non est simpliciter feruor sanguinis, sed feruor ob talem causam factus. Ioan. gramm. in 1. de ani. tex. 16. char. 11. colum. 2.

Ira circa cor mouet sanguinem, vt cupiditas circa iecur. Io. gram. in 1. de ani. ex proę. c. 5. col. 2.

Irascibilis animæ facultas, & si non sit calida, tamẽ postquam fuerit commota, qui circa cor est, sanguinem calefacit. Io. gram. in 2. de ani. tex. 69. c. 55. col. 1.

Ira est species ægritudinis, ac doloris, cum iniuria affectos nos esse opinamur. Eustr. 2. mor. ca. 1. c. 92.

Ira sanguinis feruor circa cor est ex offensionis appetitione excitatus. Eust. 6. ethic. cap. 1. c. 264.

Ira est accensio sanguinis circa cor. Mich. ephes. de memo. & rem. c. 9. col. 2.

Iracundia est dolor cum vehementi appetitu vindictæ. Auer. in poetica. cap. 6. c. 91. col. 4.

Irascibile & concupiscibile non est susceptibile virtutis, nisi vt participat aliquid rationis, & intellectus. Alb. mag. de orig. ani. 1. cap. 1. c. 76. col. 3.

Ira est accensio sanguinis, cum euaporatione fellis. Alb. mag. in 1. de ani. trac. 1. cap. 6. ch. 2. col. 4.

Irascibiles passiones omnes incipiunt a concupiscibili, & ibi terminantur. Diuus Thomas in 3. de anima. le. 14. tex. 42. char. 63. colum. 1.

Iræ motus ex iudicio rationis excitatus facit promptiorem ad recte iudicandum. Diuus Thomas ethicor. 4. l. 13. char. 71. colum. 4.

Ira non manifesta grauiter affligit interius, & huic maxime dispositi sunt melancholici. Diuus Tho. ethic. 4. le. 13. char. 72. colum. 3.

Iracundus pater facile generat iracũdum filium. Diuus Thom. ethic. 7. lec. 5. ch. 121. colum. 3.

Ira valet ad fortitudinem virtutis. D.Thom.tertio politi.l.13.ch.47.colum.1.

Ira, ſi rectam ſententiam ſequitur, ad magnificentiam ſtimulat nos,& ad animi celſitudinem, & ad morum facilitatem deducit.Dan.Barb.in 1.rhet.ch. 1.

Ira differt ab iracundia, quia ira de cauſa eſt, iracundia de vitio multum iraſcentis: & quia extra ſe quaſi ire videtur,qui furore vincitur,ideo dicta eſt ira, & redire in ſe,eſt iram ponere. Dan.Bar.2.rhet.ca.3.c.110.

Ira in quo eſt,& cui magis iraſcitur homo.

IRaſcitur nemo illi, qui vindicari non poſſe videatur. Ariſt.rhetor.1.char.482.

Ira ſit appetitio cum dolore eius in ſpeciem vlciſcendi, qui parui facere videatur ſeipſum, aut ſuorum aliquē non conuenienter. Ariſt.rhet.2. c.69.

Iraſcens ſemper iraſcitur alicui ſingularium, vt Cleoni, non homini,& quia ſibi, aut ſuis aliquid facit, vel facturus fuit.Ariſt.rhet.2.ch.69.

Iraſcuntur homines, ſi illis directe aliquis obſtiterit, & ſi refragetur, & ſi nō ſuffragetur, & ſi aliqd aliud hoc modo ſe habentem interturbarit. Ariſt.rhet.2.ch.71.

Ira ſemper ad ſingularia eſt,odium etiam ad genera. Ariſtot.rhetor.2.ch.79.

Iraſcuntur animalia tantum perfecta. Alex.aphro.in 1. de ani.cap.21.c.39. col.3.

Ira eſt in ratione,in ſpiritu,& in viuo corpore: in ratione, vt comitante ſpiritu cupiditatem: in ſpiritu mouente ſanguinem circa cor; in corpore viuo facto feruore ſanguinis circa cor. Ioannes grammat.in pri.de anim.tex.18.ch.12.col.1.

Ira in ſpiritu, & ratione ſeparari poteſt a mortali corpore;in viuo corpore inſeparabilis eſt.Ioan.gramm.in 1. de ani.tex.18.ch.12.col.1.

Ira fortis eſt vt plurimum in corporibus multæ ſiccitatis.Alb.mag,de ani.l.18.tra.1.ca.1.c.146. col.2.

Ira vnde, & qui magis iraſcitur.

IRaſci,& timere quam maxime,& ſi ſunt motus ab anima,tamen eſt moueri,vt iraſci,& timere,eo quod cor hoc modo mouetur;inflatur enim cū iraſcitur,& conſtringitur cū timet.Ariſt.1.de ani.ſum.2.cap.3.c.604.

Ira fit cum dolore, odium ſine dolore. Ariſtotel.polit. quinto,cap.10.ch.679.

Ira quadam innata ſuperbia,& elatione incitari ſolet,vel gloriam conſequendi,vel vlciſcendi gratia.Euſtrat.6. ethic.cap.1.char.264.

Iracundi maxime homines ſunt,qui fame,vel ſiti,aut aliquibus humoribus,vt melancholici,infeſtantur. Themiſt.in 1.de ani.ca.8.tex.14.c.62. col.3.

Ira feruet ex calido.Alber.mag.de moti.ani. l.1.tract.2. cap.5.char.44.col.2.

Ira omnis, quia quędam triſtitia eſt,primo habet motū: ſecundo ſiſtolem cordis; poſtea in vindictam mouet cor ſecundum diaſtolem. Alber.mag.de motib.anim. l.1.tra.2.cap.6.char.44.col.3.

Ira fit ꝑp velocitatem accenſionis ſanguinis circa cor.Alber.mag.de mot.ani.l.1.tra.2.cap.7. c.44.col.4.

Iræ ꝑtinacia fit,qa ſanguis ſpiſſus eſt,& ſpiſsū nō cito frigeſcit.Alb.mag.de mot.ani.l.1.tr.2.ca.7.c.44.col.4.

Ira a triſtitia commouętur, & irati puniendo delectantur.D.Th,in 3.de ani.l.14.te.42.c.63. col.1.

Irati fere omnes mouentur magis propter punitionem perſonarum,quam propter depoſitionem a principatu.D.Tho.5.polit.l.9.ch.84. col.3.

Ira vt paſſio.

IRæ,paſſioneſq; non animæ ſunt,ſed compoſiti.Simpl. in 1.de ani.tex.89.c.21.col.1.

Iraſcibiles paſſiones omnes incipiunt a concupiſcibili, & terminant in eis. D. Thom. in 3. de anima.l.14. tex.42.char.63. colum.1.

Iram quæ indicant.

IRacundi ſigna. Rectus corpore, figura bene coſtatus, animoſus,ſubrufus,humeri diſtantes,& magni,& lati: extrema magna, & fortia, lenis, & circa pectus, & circa bubones:barbatus probe, capillorū ambitus floridus,deorſum tendens. Ariſ.phyſiogn.ca.6.c.341.

Iraſcentium hominum cur oculi admodum rufi videntur?quoniam ira ſanguinis cordi ſuffuſi,& ſpiritus calidi feruor eſt,qui vt tenuis ad caput effertur,& ad oculos ſe oſtendit.Alex.aphro.problem.1.nu.102.c.704.

Iracundi cito iraſcuntur,quibus non debent, & ob quæ non debent, & magis quam oportet, ſed quod optimum in ſe habent,cito etiam deſiſtunt. Quod ideo ipſis euenit,quia iram minime continent, ſed reddunt, & ij ad omnia celeres ſunt maxime excandeſcentes,& bilioſi. Ariſt.4.ethic.nicom.cap.5. ch.58.

Iracundi quouſque extendi poſſint,ac laudari non eſt facile diffinire. Qui enim paululum tranſgreditur, non vituperatur, ſiue ad nimium, ſiue ad parum deflexerit; imo deficientes manſuetos, & excedentes viriles, & ad impetrandum idoneos appellamus. Ariſt.4. ethic.nicom.cap.5.char.99.

Iraſcuntur homines facile,dum ægrotant,dum paupertate premuntur,dum amant,dum ſitiunt,& dum cupiunt,& facile concitantur,& maxime aduerſus eos, qui præſentem ſtatum paruifaciunt. Ariſ.rhe.2.c.71.

Iraſcuntur maxime,quibus eueniunt contraria ijs, quæ expectabāt, vt delectat, quod præter opinionem accidit. Ariſt.rhetor.2.char.71.

Iraſcuntur homines irridentibus illudentibus,quia contumeliam inferunt, & ijs, qui detrimentis illis afficiunt,quę cōtumeliæ ſigna ſunt; & male dicentibus, & contemnentibus in ijs, in quibus ipſi præcipue ſtudium ponunt. Ariſt.rhe.2.c.72.

Iraſcuntur magis homines amicis,quam non amicis, cū aliquid,quod non placet,recipiunt. Et ijs a quibus ſoliti erant honorari, ſi non amplius conſueſcunt. Et ijs,qui mutuam gratiam non referunt, neque parem referunt.Et ijs,qui contraria ac ipſi faciunt. Et ijs,qui nullius exiſtimationis ſunt, ſi quid paruifaciunt vehementer.Et amicis,ſi non benedicant,vel faciant, & ad huc magis ſi contraria.Et ijs,qui gaudent infortunijs. Et ijs, qui bono animo ſunt in infortunijs ſuis. Et ijs, qui non curant, vt moleſtiam afferant, quo fit vt mala nunciantibus iraſcantur. Ariſt.rhet.2.c.72.

Iraſcuntur homines his,qui ſua mala ſpectant,vel auſcultant.Et ijs,qui paruifaciunt apud quinque, apud eos, quibus cum de honore contendunt, apud eos, quos ſuſpiciunt,a quibus ſe ſuſpici volunt;apud eos, quos reuerentur aut inter eos qui ſe reuerentur.Et ijs,qui in eiuſmodi rebus parui faciunt, quibus ſibi non auxilium ferre deforme eſt, vt parentibus,liberis,vxoribus ſubiectis.Et ijs,qui gratiā non reddunt,& ijs,qui iocantur cum ſerio agentibus.Ariſt.rhet.2. char.73.

Iraſcuntur homines ijs,qui alijs benigne fecerunt, & nō ſibi. Et ijs,qui obliuiſcūtur,quia videtur non curare, qui obliuiſcitur.Ariſ.rhe.2.c.73.

Ira vt ſe habeat ad cupiditatem.

IRæ, & veneerarum cupiditates, & nonnulla huiuſmodi corpus manifeſte immutant,& quoſdam,in furores inducunt.Ariſ.7.ethic. nicom.ca.3.c.164.

Iræ incontinens a ratione quodammodo vincitur. Ariſ. 7.ethic.nicom.ca.6.c.171.

Ira, & cupiditas etiam feris ineſt, electio vero non. Ariſt.moral.eud.2.cap.10.c.402.

Iræ

Iræ, & cupiditati ſemper dolor iungitur, multa autem eligimus abſque dolore.Ari. mor.eud.2.c.10.ch.402.

Ira voluptatem habet quandam cum ſpe vltionis ſumendæ.Ari.mor.eud.3.c.3.c.415.

Iram omnem voluptas quædam conſequitur, quæ a ſpe oritur vlciſcendi.Ari.rhet.2.c.69.

Ira,& cupiditas differunt,vt diſpoſitio,& habitus.Ioan. gram.in 1.de ani.proœm.c.2.col.4.

Iracundia,& cupiditas omnibus brutis animalibus ſunt, ideo irrationales ſunt. Euſt.6.ethi.c.1.c.264.

Iris,Area Parelii,& Virgæ propter eandē cauſam fiunt. Ari.meteor.3.ſu.2.c.1.c.540.

Iridis nunquam fit circulus, nec maior ſemicirculo ſectio.Et oriente,& occidente, minimi quidem circuli, maxima autem portio: eleuato autem magis circuli quidem maioris,minor autem portio.Et poſt autumnale æquinoctium in breuioribus diebus omni hora fit diei,in æſtiuis autem non fit circa meridiem. Nec plures duabus ſimul,& ambo tricolores ſunt,æquales ſecundum numerum,ſed quæ extra, hebetiores ſunt, & econtrario quæ intra. Intra enim,quæ eſt,primam habet circulationem,quæ maxima eſt puniceam, quæ autem eſt exterius,minima, & alia proportionaliter. Ipſius colores ſunt, Puniceus, Viridis,& Purpureus, & qui eſt inter puniceum, & viridem ſępe Flauus apparet,& hos colores ſolos pictores facere nō poſſunt. Ari.meteor.3.ſum.2.c.1.c.541.

Iris fit a Luna nocte,ſed raro. Antiqui vero non putabāt vere fieri, quia in tenebris colores latent, at ſi debet fieri oportet fieri in Plenilunio oriente, vel occumbēte, qua propter in annis ſupra quinquaginta bis comperimus ſolum.Ari.meteo.3.ſu.2.c.1.c.542.

Iris eſt refractio viſus ad Solem,ex oppoſito enim fit, Area autem circa ipſum. Sed Iris colorum diuerſitate differt,ab aqua enim,& nigra fit refractio, & de longe;Area autem prope, & aere albiore ſecundum naturam. Ari.meteor.3.ſu.2.c.3.c.546.

Iridis prima ſuperficies punicea videtur ob nigrum, quod in ſpeculo eſt. Ari.meteor.3.ſum.2.c.3.c.546.

Iris hieme auſtralibus temporibus fit circa lacunas, & manifeſtum eſt humidos habentibus oculos. Ari.meteor.3.ſu.2.c.3.c.547.

Iris, quæ fit a remis in mare, ſimilis eſt ei, quæ fit circa lucernas.Ari.meteo.3.ſu.2.c.3.c.547.

Iris fit,ſi aliquis contra Solem irroret paruas aque guttas.Ari.meteo.3.ſu.2.c.3.c.541.

Iridis primæ circunferentiæ refractio validior eſt reliquis,& ſecunda tertia.Ari.meteo.3.ſu.2.c.3.c.549.

Iridis colores ſi plures tribus apparent,id non fit reuera, ſed propter vicinitatem punicei viridis apparet flauus, & vltima Iridis propter nigredinem nubis apparent alba.Ari.meteo.3.ſu.2.c.3.c.549.

Iridi contraria Iris aliquando apparet, quæ debilior eſt, & colores contrario modo ſe habent, ac erant in prima.Ari.meteo.3.ſu.2.c.3.c.549.

Iridis magnitudo non poteſt excedere ſemicirculum. Ari.meteo.3.ſu.2.c.4.ch.550.

Iris ſi fit Sole in oriente, vel occidente eſt ſemicirculus, ſi in a iis locis, eſt minor. Ariſtoteles meteorolog.3. ſum.2.cap.4.char.551.

Iris fit in diebus poſt æquinoctium autumnale in longioribus diebus;ab altero æquinoctio non fit, quia ſe ctiones,quæ ad Vrſam ſunt, ſunt maiores ſemicirculo.Ari.meteo.3.ſu.2.c.4.ch.553.

Iris,Halo,& huiuſcemodi in aere generantur. Ale.aphr. in 1.meteor.c.1.ch.1.col.2.

Iris arcus eſt rotundus,vel fere rotundus, non excedens ſemicirculum,& ſępe exiſtens ſemicirculo partito minor, non in quantitate, ſed in claritate colorum eius in ortu,vel occaſu Solis,& quanto Sol eſt altior, tanto minor videtur,& quāto Sol eſt inferius,tāto maior in quantitate videtur,& eſt Soli oppoſitus.Alb.mag. in 3.meteor.tract.4.cap.7.c.110.col.4.

Iridis colores non poſſunt pingere pictores,quia pictores ex duobus extremis ſine limitione tertium facere reſultare nequeunt, quod facit natura in ſubſtantia peruia. Alb.mag.in 3.meteo.tr.4.cap.7.c.111.col.1.

Iris videri poteſt in nocte in Aquilone Luna exiſtente in meridie,& ea exiſtēte amphitrios contra Ariſtot. opinionem,qui ait bis in 50.annis, & Luna plena,& in oriente videri. Albert.magn.in 3.meteoro.tract.4. cap.11.char.112.col.1.

Iridis nubes cum rorare incipit ante pluuiam magnam, neceſſario habet ſub ſe quatuor corpora peruia:quorum primum eſt nubes ſpiſſa nigra: ſecundum eſt rorario ſubtiis minutarum guttarum in ſuperiori parte ſub concauo nubis: tertium eſt roratio graſſior magis coniuncta pyramidis inferiori parti: quartum eſt aer iam humeſcens immixtus omnibus his,ſpiſſus ex frigore, & humidus ex alteratione rorationis deſcēdētis per ipſum,& ſic fit reflexio Solis radijs ab his quatuor corporibus nubis in interiori parte groſſæ. Et profundati in profundo eius faciunt colorem viridem clarum:ſi multa lux, & parum perſpicuum, vel obſcurum:ſi parua lux,& impurum perſpicuum. In ſuperiori autem roratione, in qua eſt vapor fumoſus terreus aduſtus,colorem rubrum facit in medio, vbi aer eſt immiſtus,in ſuperiori inter album,& rubrum, in inferiori inter album, & viridem.Si enim parum humidi habet,& aer eſt tenuis,eſt pallens,ſi multum humidi,& parum de fumoſo,eſt lucidus,ſi plus de fumoſo,eſt citrinus,vel habens colorem paleæ. Alber. magn.in 3.meteor.tract.4.cap.14.c.112.col.1.

Iridis rotunditas cauſa eſt ex duobus congregata, ſcilicet ex ſubiecto.in quo depingitur,& ex cauſa efficiēte. Subiectum eſt roratio deſcendens, quæ eſt pyramidaliter globoſa. Cauſa efficiens eſt Sol,a quo lumen radiale pyramidaliter egreditur, cuius pyramidis ſuperior arcus in ſemiglobo rorationis figuratur. & alia pars maior iacet in terra. Albertus magn.in 3. meteorol.tract.4.cap.4.char.113.col.1.

Iridis colores immuti apparēt, quia ſuperior pars nubis deſcēdēdo a groſſiori diſtinguitur ab inferiori, & media,& ſic magis abundat in ſuperiori parte humidum fumoſū,& plus in inferiori groſsū aqueū.& aer humidus in medio, & radius ſolis diuerſis modis apparet, & reflectitur pro diuerſitate horum humidorū. Alb. magn.in 3.meteo.trac.4 cap.15.c.113.col.1.

Iridis duo ſunt ſubiecta;vnum primum,quod eſt ſubiectum ſuæ generationis,alterum, in quo non generatur Iris,ſed radiis Solis defertur ſuper ipſum. Albert. magn.in 3.meteor.tract.4.cap.16.c.113.col.2.

Iris Lunę fit,quia a frigore noctis inſpiſſatur nubes ita, quod fit nigra,& radij Lunæ debiles non poſſunt penetrare,& diſtunditur in exteriori ſuperficie, & efficitur candidum. Albert.magn.in 3.meteorol.trac.4. cap.22.char.114.colum.2.

Iris Lunæ ſignificat tempeſtatem longam, & inſtabilē, quia non apparet niſi cum materia humoris magna, & ex vento inter auſtrum, & occidens; & Luna exiſtente meridionali. Albertus magnus in 3.meteorol. tract.4.cap.22.chart.114.col.3.

Iris nunquam fit aſcendente nube, ſed deſcendente,quia nubes aſcendens non rorat. Albertus magnus in 3. meteor.tract.4.cap.25.char.115.col.1.

Iris fit,cum aer in parte ſit ſerenus,ideſt, ex parte Solis, vel Lunæ, & eſt nubilum ex parte Iridis. Alb.magn. in 3.meteor.tract.4.cap.25.c.115.col.1.

Iridis,& ſi ſubiectum eſt roratio,tamen ros non eſt eius ſubiectum,quia ob partes roris tenues non poteſt depingi Iris.Albertus magnus in 3.meteor.tract.4.cap. 25.char.115.colum.1.

Iris fit ex radio Solis redeunte ad vaporem contractum nubibus, vt radius in aqua refulget ad parietem; & quanto Sol est ortui, vel occasui vicinior, tanto apparet arcus maior, & varij colores fiunt ob nubium varium situm. Alb.mag.de pas.aeris.c.121.col.3.

Iris in diuersis tẽporibus diuersa significat. In meridie magnam vim aquarum esse in aere, quæ in meridie dominari possunt: in occasu tonabit, & leuiter pluet: in Oriente serenitatem promittit. Alber.magnus de passi.aeris.char.121.colum.3.

Iris fit propter radios solares repulsos ad vapores humidos. D. Thom. in poster.ch.97.col.2.

Iris lapis est crystallo similis, & est vt frequentius exagonus. Soli oppositus emittit in parietem oppositum Iridis cœlestis. Alber.mag.2.de miner. ex trac.2.capit.8.char.140. colum.3.

Irrationalia tempus non apprehendunt, sed ea, quę sunt in tempore, vt frigus, & calorem. Ioan.gram.in 3.de anim.tex.44.char.93.colum.4.

Irrationale dupliciter est; aliud omnib. viuis inest: aliud est, quod participare potest rationem. Albertus mag. ethic.1.tra.9.cap.4.ch.25.col.3.

Irrationabile id est, vel quod est contrarium rationi, vel quod est natum habere rationem, & non habet. Diuus Thom.in 3.de ani.l.14.tex.41.c.62.col.4.

Irundo est auis nota, & hanc, & murem dicunt esse indomabilia, quod falsum est, quia domantur. Sanguis eius de sub dextra ala medetur oculis, sed eius stercus calidum excęcat oculos, & pulli eius lapidem celidonium in hepate, & stomacho gestant. Alb.mag.de animalib. lib.23.cap.24.c.193.col.3.

Irundo maris piscis est simillimus volucri hirundini in aqua natat, & tamen alis in altum aliquādo eleuatur ad aeris amęna, sed non diu volat. Alb.mag.de anim. l.24.ca.1.char.198. col.1.

Iscustos est lapis in Hispania inuentus filabilis propter viscositatem, & si de ipso vestis fiat, non comburitur, sed igne purgatur. & nitet: sanat scabiem, & valet contra dolores oculorum ex humida causa. Alb.mag.in 2.de miner.ex trac.2.cap.8.c.140. col.4.

Isophagus est os stomachi continuatum ori, & linguæ. Alb.mag.de anim.li.1.tr.2.ca.10.c.11.col.3.

Isophagus, vel os stomachi ex duabus substantijs componitur. quarum vtraque est villosa, sed interior habet villos descendentes secundum longitudinem, exterior secundum trāsuersum, & est magis carnosa, quia quilibet motus habet vnum instrumentum. Glutio autē est motus, qui perficitur labore naturæ, attrahendo, & impingendo. ipsius locus est super spondiles retro in collo propter eius maiorem custodiam, & sic descendit vsque ad diaphragma, ad quod cum peruenit, ligatur cum eo forti ligamine, postea declinat ad sinistram, vt ante declinauerat ad dextram, & continuatur stomacho. Ipsius pars interior est durior, quia transiens est cibi duri, & grossi. Alber.mag. de animal.tracta.2.cap.22.c.19.col.4.

Ispida est auis pulchra: in dorso colorem medium habet inter viridem, & ceruleum, in pectore colorem carbonum ardētium, circa aquas volat, & pellis eius detracta, & parietibus infixa, singulis annis mutat pennas, quod falsum est. Alber.mag.de anim. lib.23.capit.24.char.193.colum.3.

Istrix est animal, quod vocatur porcus spinosus de genere eritij iuxta marina habitans, & aliquando æstate in montibus latet, hieme prodit de cauernis, est grauis irę, in dorso longas habes spinas, quas ad libitum in canes & homines iacit. Alber.mag.de animalibus l.2.trac.2.cap.1.char.181.colum.4.

Istrum amnem, qui ex Hercynijs quercetis effluit, bifidum esse proditur, & partim in Pontum, partim in Adriaticum mare diffundi, argumento, quod non solum hac tempestate, sed & antiquorum seculo multo magis visum fuisse, quia loca innauigabilia ibi extāt: nam cum Iason ad Cyaneas nauigaret ex Ponto, nauigasse per Italiam fama est. Signum inter cętera est altaria a Iasone confecta, & inter Adriæ insulas vna est, in qua sacellum multo sumptu Midias Dianæ ædificauit. Arist. de admi.aud.nu.100.c.860.

Italici appellantur Pythagorici, quia Pythagoras in Italia Tarenti docuit Philosophiam. Alex.aphrod.in 1. metaphys.co.37.c.17. col.2.

Itinere lōgo peracto, aut cursu, si quis se super summos constiterit digitos, calces pedum conquatiuntur, pronique deorsum labuntur, quia propter continuatum, & vehementem motum concitati nerui nondū quiescunt; & ratio est, quia multum spiritus circa neruos deuritur, qui non simul ac subsiteris refrigescere potest. Is autem spiritus concutiens, veluti subtrahendo suo motu deducit, & facit, vt pars remotissima minime contineatur. itaque calces tremiscunt, vt imum labrum hominis irati. Arist.probl.sec.5.tex.16.ch.400.

Iter longius esse videtur, cum ignari quantum sit ambulamus, quam cum gnari, si modo cætere res pares adsint: quia nosse quantum sit, non nisi nosse eius numerum est, remq; non determinatam pluriquam determinatam esse necesse est. Ergo quemadmodum si nosti quantum sit, finitū id esse necesse est, sic etiam si ignoras, quasi reciprocetur, animus cauillatus oberrat, infinitumque id esse videtur, quod finitum est. Arist. problem.sec.5.nu.25.char.403.

Iteratio est breuis admonitio, qua vtendum est tum circa partium, tum circa totius orationis exitum, & iteramus vel ratiocinando, vel interrogando, vel enumerādo, aut etiam eligendo. Arist.rhet. ad Ale.ca.20.c.215.

Itusspes fluuius nascitur in campis Indorum ex tribus fagibus paruis, & cum simul collectus est, inundat per totam Indorum regionem, currens milliaria 613. & ibi mergitur in Oceano orientali. Alb.mag.de nat. locorum dist.3. cap.1.char.101.col.2.

Iucundum voluptuosis hominibus bonum quid est. Arist.8.ethic.nicom.cap.4.c.195.

Incunda, ac preciosa sunt, quę probo viro iucunda sunt, & ea maxime expetenda est operatio. Aristotel.10. ethic.nicom.cap.6.c.294.

Iucunda, quæ sunt, & innocua, non solum congruunt ad finem, sed etiam ad quietem. Aristoteles politic. 8.cap.4.charta 765.

Iucunda plerunque sunt, quæ & si natura non sunt iucunda, tamen vsu, & assuetudine fiunt iucunda. Aristoteles rhetor.1.char.45.

Iucunda omnia aut in sentiendis rebus præsentibus aut in recordandis præteritis, aut in sperandis futuris posita sunt, & versantur. Arist.rhet.1.c.47.

Iucundum est vacare malo, & irasci. Arist.rhet.1.c.47.

Iucundum est vincere omnibus: & iudi, & pugnæ, & contentiones, quia in ijs sæpe victoria paritur, & venatio, & vniuersa ferarum infectatio iucunda sunt. Arist. rhet.1.char.49.

Iucundum est honor, extimatio bona, & amicūs, & amare, & amari, & admirationi esse, & adulari. Arist. rhetor.pri.char.49.

Iucundum est eadem sæpe agere, & permutatio, & discere, & admirari, & beneficium dare, & accipere, & inchoata perficere, & proximos corrigere & quod imitando expressum est, vt Poetica, pictura & statuaria. Arist.rhetor.1.char.50.

Iucundum est sapientem existimari, & ridicula omnia iucunda sunt. Arist.rhet.1.char.51.

Iucundum est opinari se consequuturum, quæ expetit. Arist.rhetor.2.char.69.

Iucunda sunt, quæ afficiunt gaudio. Arist.rhetor.ad Alexand.cap.1.char.182.

Iudi-

Iudicium de rebus fit diuersimode: de alijs intellectu, de aliis scientia, de alijs opinione, & de alijs sensu. Arist.1.de anim,su.2.c.1.te.26.c.594.

Iudicat melius ille, qui vtrinque rationes oppositas audit. Arist.3.metaph.ex su.1.c.1.te.1.char.40.

Iudex vnusquisque bonus est eorum, quæ cognoscit, & absolute omnia, qui in omnibus peritus est. Aris.ethi. prim.cap.3.char.6.

Iudex nil aliud est, quam ius quoddam animatum. Aris. 5.ethi.ad Nicom.cap.4.char,117.

Iudicium est iuris, & iniuriæ iudicatio. Arist,5.ethic.ad Nicom.cap.6.char,124.

Iudicandi idoneus de ijs, quæ egit, perspicax, prudens bene sentiens, seu consentiens est. Arist. 6.ethi.ad Nicom,cap.11.char.152.

Iudicatio est iusti iudicium, Aristoteles politicor.prim. cap.2.char.491.

Iudicare non secundum legem scriptam, sed vt sibi videtur, periculosum est. Aristoteles politicorum 2. cap.8.char.548.

Iudicat melius qui vtitur, quam qui fecit, Arist,polit.3. cap.7.char.580

Iudices ne inter se colloquantur lex prohibet, sed in cōpromissis recipitur. Ari.pol.2.c.6.ch.537.

Iudicibus in paucorum republica diuitibus pœnam constituunt, nisi iudicando adsint, pauperibus vero mercedē nullam: in popularibus pauperibus mercedem, diuitibus nullam pęnam. Ari.pol.4.c.8.c.618.

Iudicio recto de maximis, & minimis rebus pariter pollere laudabile est, Ari.mor.eud.3.c.7.ch.422.

Iudicium tribuimus non solum expertis in artibus, sed etiam scientibus. Ari.pol.2.c.7.ch.579.

Iudiciorum differentia est in tribus terminis; ex quibus, de quibus, & quomodo. Aristoteles politicorum 4. cap.16.char.638.

Iudiciorum octo sunt species. Primum, rationes reposcere. Secundum, si publice quis cui iniuriatus sit. Tertiū quod ad statum ciuitatis pertinet. Quartum, ex magistratibus, & priuatis hominibus quæcunque circa pœnas versantur. Quintum, de priuatis contractibus habentibus magnitudinem, & de homicidijs, & peregrinis. Homicidij rursus species, si ex prouidentia fecerit, vel inuitus, & si confitetur, sed de iure controuersiam facit, & quod pro homicidio exulantibus circa reditum statuuntur. De peregrinis, vel ipsi inuicem, vel ipsi contra ciuem. Est etiam, quod de paruis rebus tractat, quæ drachmas quinque non excedunt. Aristote. pol.4.cap.16.ch.640.

Iudicia si non recte de ciuilibus fiant, seditiones, & rerum publicarum motus gignuntur. Aristotel. pol.4. cap.16.ch.640.

Iudiciale genus magis tractatum fuit ab antiquis, quam cætera genera. Ari.rhet.1.ch.5.

Iudicialis est accusatio, & defensio. Arist.rhet.1.c.16.

Iudiciale genus declaranti tria declaranda sunt: primo quot rerum causa homines iniuriam faciunt: secundo quomodo sint affecti: tertio quibus, & quemadmodum se habentibus iniuriam faciunt. Ari.rhet.1.c.42.

Iudex ponitur esse rudis. Aristoteles rhet.pri.c.12.

Iudex si vnus, vel pauci ex multis non audiunt, libenter corripiendi sunt, nam ad illos spectat audire, si autem multi, non ipsos, sed te corripias oportet. Nam si illis molestus fueris, iram in te contrahes, si te accusaris, ac dixeris deliquisse, vt veniam consequare, facile præstabis, & iudices precari, vt benigne audiant, oportet. Ari.rhet.ad Ale.ca.18.c.213.

Iudiciale genus tractandum est primo exordio, deinde narratione, postea confirmatione vtendum, in qua primo collocanda sunt testimonia, & si quę ex quęstionibus confessiones fuerint. Demum si nullo modo veri similia ea fuerint, sententijs, & commentationibus: si autem non omnino verisimilia, probabilibus demum exemplis, & signis, & argumentis, & commentationibus, & sentētijs confirmare debemus. Quod si verisimilia fuerint, probationes omittemus, deinde præoccupabimus, quæ dicturi sunt aduersarij, & probationes a nobis dictas amplificabimus, & quæ ab aduersarijs, reprehendemus. Aristot.rhetor.ad Alexād. capit,35.chart.243.

Iudicium non est diuisibile, sed actio perfecta est: tota tamen in ipso consistit. Simplicius in 3.de anima ex sec,1.tex.146.char.52.colum.3.

Iudicīū intrinsecus est, nec extrinsecus aliquid assumit, sed indiget sensibile, vt præsente, & mouente sensorium. Simp.in 3.de ani.ex sec,2.tex.27.c.69.col.3.

Iudicium vniuersale non acquiritur in pluribus rebus, nisi post maximam considerationem de pluribus indiuiduis; & hoc diuersatur secundum magis, & minus, secundum naturam principij, & naturam considerantis, Auer.in phys.2.tex.80.c.37.col.3.

Iudicium vniuersalis, & particularis in sua natura idē est. Auer.in 1.de ani.tex.84.c.124.col.4.

Iudiciū est aliquid in capitulo perfectionis iudicis, actio autem non est in capitulo perfectionis agentis. Auer. 3.de anim.tex.10.char.170.col.2.

Iudicium est diligentia rationis in differendo. Boeth.in topicor. Cic.l.1.char.761.

Iudicia sunt, quæ inter eos, qui de aliqua re ambigunt, sententia iudicum fuerint constituta, quorū exemplo cætera quoque iudicantur. Boe.in top. Cic.l.3.c.796.

Iudiciale genus est omnium causarum, quæ maiestatis, vel repetundarū sunt. Boet.de dif.top.l.40.c.880.

Iudicium in colligendi ratione habet proprias partes. Boeth,in top.Cic.l.1.char.761.

Iudicium bonum vt quis afferat, tria requirūtur: complexio, vt sit humidum recipiēs formas, & tenens, & spiritus mediocriter temperatus, vt bene formas deferat, secundo acceptio iudicati, & cura iudicij. Alb. mag.ethic.6.tract.3.char.79.col.2.

Iudicia omnia æqualiter esse vera stultum est. D.Tho. metaphysi.4.l.14.tex.25.char.239.

Iudicium de singulis relinquitur prudentiæ vniuscuiusque. D.Thom.2.ethic l.2.char.23.col.3.

Iudicat nemo recte nisi ea, quæ nouit, & non nouit nisi qui accipit, vel inueniendo ex se, vel addiscendo ab alio. D.Tho.8.pol.2.char.128.col.2.

Iudicium de se ipsis plures dant prauum, quia ad iudicium requiritur prudentia, & hac iudicium peruertitur ab appetitu malo, & peruerso, quia vnusquisque nimis afficitur ad seipsum. D.Th.3.pol.l.7.c.38.c.2.

Iudex est minister legis. D.Tho.ethico.5.l.6.c.84.col.1.

Iudicium bonū non fit ab aliquo, qui causas non considerat. Alex.de ales in 1.metaphy.char.6.col.3.

Iudicatiua proprie est potentia, quæ habet considerare causas, & huiusmodi est intellectus. Alex.in primum metaphysicor.char. 6.col.3.

Iudicatiua potentia est plene, quæ considerat, & quia & propter quid: semiplene autem, quæ tantum, quia cōsiderat. Alex.de ales in 1.metaphy.c.6.col.3.

Iugatio est duarum propositionum in vno termino cōmunicatio. Alex.aphr.in 1.prior.cap.4.c.9.col.3.

Iugatio ex duabus negatiuis nihil concludit, quia medius terminus ad neutrum extremorum respectum vllum habet. Alex.aphro.in 1.prior.cap.4.c.11.col.2.

Iugatio ex minori negatiua in prima figura non concludit, quia cum minor terminus, vel eius pars separatur a medio, & maior extremitas per medium, nō continet minorem, quam continere deberet. Alex.aphrod. in 1.priorum cap.4.char.12.col.4.

Iugatio ex particularibus, & infinitis non concludit, qa cum de parte possit affirmari, de parte potest etiam negari, ita vt idem sit, ac si sumptum non fuisset.

Alexand.

Alex.aphrod.in prioram cap.4. char.2.colum.4.

Iugationes tres secundæ figuræ requiruut reciprocationem,vt necessarium quid ex ipsis sit. quarta autem ex deductione ad impossibile necessarium demonstrat. Alexander aphrodis.in pri.prior. ca.quinto, char.14. columna 1.

Iugatio ex ambabus affirmatiuis nihil in secunda figura concludit, quia medius terminus cum de duobus extremis prædicatur,potest de parte ambarum prędicari,ideo de nullo ipsorum prædicari potest. Alexand. aphr.in 1.prior.ca.5.c.14.col.4.

Iugationes similis formæ,quæ nihil concludunt,sunt in prima particulares vtręque,negatiuæ vtręque : in secunda vtręque affirmatiuę,vtręque negatiue:in tertia omnes negatiuę,omnes particulares. Alex.aphrod.in 1.prior.cap.6.ch.19.col.1.

Iugationes diuersæ formæ,quæ nihil concludunt:in prima,quæ maiorem particularem habet,& quę minorē negatiuam : in secunda, quæ maiorem particularem: in tertia,quę minorem negatiuam. Alexand.aphrod. in 1.prior.cap.7.char.19.colum.2.

Iugatio,in qua est particularis negatiua, non per deductionem monstratur ad impossibile. Alexan.aphrod. in 1.prior.cap.7.char.19.colum.2.

Iugationes,quæ in secunda,& tertia figura fiunt,omnes per primam vel demonstrantur reciprocatis propositionibus,vel per id,quod fieri non potest,perficiūtur. Alex.aphrod.in 1.prior.cap.22.c.44.colum.2.

Iugulum est pars colli communis & pectoris. Aristot.de nat.anim.1.cap.14.c.25.

Iuguli compressi, & ad humeros conclusi, & ad pectus, tarditatem sensuum indicant, & animi stoliditatem, & manus huius hominis nulli arti,quæ manibus exercetur,erunt idoneæ. Alber.mag.de anim.l.1.trac.2. cap.23.char.20.colum.3.

Iuguli longe ab humeris separati,& largum,ac latum sinum facientes imbecillitatem animi declarant.Alber. mag.de ani.l.1.trac.2.cap.23.c.20.col.3.

Iuguli nec spissi, nec longe ab humeris separati optimi sunt, virtutem significant,& prudentiam. Alb.mag. de ani.l.1.tract.2.cap.23.c.20.colum.3.

Iumenta pro aquæ,quam bibant,vsu,suo fruuntur pabulo,& quod minus potum aspernatur, id appetentius pabuli,& plenius obesatur. Farrago pilum expolit,cū frugibus grauida est,sed duris iam horrens aristis inutilis est.Aris.de his.ani.8.cap.8.c.284.

Iuncturas plurimas in capite homo habet, eique caluaria sero indurescit,cum diu calor euaporetur.Aris.de partibus anim.2.cap.2. char.442.

Iunguntur quæque aut per confusionem, vt elementa, quæ cum coeūt,suas primas qualitates omnino amittunt : aut per adiectionem,vt aqua oleo : aut per mistionem,vt hordeum tritico : aut per conglutinationem, vt lapis cum lapide: aut per agnationem intimationem, & assimilationem, vt sanguis cum carne: aut per affixionem, vt lignum cum ligno clauo appositō : aut per mutuam retentionem, & complexionē, vt annuli cathenarum: & nullo prædictorum modorum anima corpori iungitur ; sed per habilitatem iungi potius cēsendum est cum corpore animum medio quodam interueniente, quod aliqua ex parte naturā continens vtriusque,atque familiare vtrique se exhibens,& vtrumque ingenue simulans, miscet naturam incorpoream cum natura corporea, immortalem cū mortali,puram cum impura,diuinam tandem cū terrena.Alex.aphrod.probl.2.nu.68.c.752.

Iuniores nec Iamborum nec Comędiarū spectatores, magistratus esse sinat, nisi cum ad eam peruenerunt ætatem,vt in comessationibus una cum alijs sedere,& potus etiam particpes esse possint, & ab ebrietate, & huiusmodi labe insontes disciplina omnes præstabit. Aristoteles politic.7. cap.17. char.755.

Iuppiter inscriptus lapidi, reddit hominem generosum, gratiam hominum adipiscitur,& maxime in ijs, quæ circa fidem,& religionem pertinent.Alb.mag.in 2.de animal.ex trac.3.cap.5.c.143.col.1.

Iuppiter cum Marte mixtus multa tonitrua portendit, quia Iuppiter eleuat ventos fortes, & siccos materia; & Mars corrumpit. Alber.mag.in 3.meteor.tract.3. cap.25.c.109. colum.3.

Iuramentum fit per illud,quod est honorabilius,& antiquius. Arist.1.metaph. ex su.2.cap.1.ch.11.

Iuris diuisio.

IVstum aliud natura,aliud lege,aliud iudicis sententia. Arist.ethic.nicom.ch.102.

Ius in quatuor minimis versatur : nam, & ij, quibus ius aliquod est,duo sunt,& res duæ sunt, in quibus ius ipsum consistit : eademque, & in quibus æqualitas est. Arist.ethic.nicom.cap.3.c.115.

Ius,quod est in distributione pro dignitate quadam esse oportere omnes fatentur,& dignitatem alij aliam, & alij aliam asserunt,vt popularis status libertatē,principatum paucorum sectantes diuitias, & nonnulli nobilitatem,optimates autem virtutem. Arist.5.ethic. nicom.cap.3.char.115.

Ius vt duplex est,alterum non scriptum, alterum legitimum,sic,& amicitia,quæ ex vtilitate fit,altera est moralis, altera legitima,& legitima altera vulgaris,altera in condictis versatur. Aristoteles octauo ethicor. nicom.cap.13.char.211.

Iustum dūplex : vnum ex lege, aliud ad alterum, quod æquale est.Arist.mag.mor.1.cap.31.ch.305.

Iusta, alia natura,alia lege sunt.Aristoteles mag.mor.1. cap.3.char.309.

Iusta,alia sunt scripta, alia non, & non scriptorum alia sunt secundum virtutis, & vitij exuperantiam, partim priuatæ legis, & scriptæ supplementum. Aristoteles rhetor.pri.chat.58.

Iustum aliud ignorari potest, vt legale, aliud non potest ignorari, vt naturale, quia naturaliter est menti humanæ impressum.D.Th.ethic.5.l.15.c.96.col.3.

Iustum,quo ciues vtuntur,diuiditur in naturale,& legale. D.Tho.ethic.5.l.16.c.97.col.2.

Ius quid est.

IVs,& legitimum,& æquum;iniuria contra,illegitima, & iniqua.Arist.5.ethic.nicom.cap.1.c.109.

Iniustus cum sit pluris vsurpator, versatur circa ea tantum, in quibus fortunæ prosperitas,& aduersitas consistit,& nō semper plus, sed in ijs, quæ simpliciter mala sunt,minus etiā eligit,sed quia minus de malis esse quodammodo bonum videtur, & in bonis est pluris vsurpatio.Propterea pluris esse vsurpator videtur,& est iniquus, & legum transgressor. Aristot. 5. ethic. nicom.cap.1.ch.109.

Iniustus videtur esse is,qui & illegitimus,& pluris vsurpator,& iniquus est:ideo iustum legitimum, & æquū esse patebit.Arist.5.ethic.nicom.ca.1.c.109.

Iustius cur est hominibus functis opem ferre quam viuis;quia viui præsidio esse possunt, illi defuncti nihil præterea possunt.Arist.proble.sec.29. nu.9.609.

Iusta & temperata ea sunt,quæ vir iustus,vel temperans ageret,& qui ita agunt, iusti, & temperantes esse dicuntur.Arist.2.ethic.nicom. capit.4.ch.37.

Ius medium est,& æquum, & ad quoddam,& quibusdam,& in eo,quod est medium,est aliquorum.Arist. 5.ethic.nicom.cap.3.c.114.

Ius est medium emendationum lucri,& damni.Arist.5. ethic.nicom.cap.4.char.117.

Ius esse Pythagorici existimarunt pœna talionis vindicare offensam,sed hoc, nec ad distributiuum ius, nec ad emendatiuum accommodatur. Nam si magistratum quis gerens percusserit,non debet repercuti, at si quis percusserit gerentem magistratum, puniēdus est maiori pœna,& ad ius emendatiuum non accomodatur, quia opus ieuius artificis operi alterius præstabilius erit.Ari.5.ethico.ad Nico.cap.5.char.119.

Iustus est iusti operator ex electione, vt, & sibi, & alijs eodem modo distribuat.Ari.5.ethi.ad Nic.c.5.c.123.

Iniustus est,qui ex electione iniusta agit.Aristot. 5. ethi. ad Nicomach.cap.6.chart.124.

Ius proprie est, apud quos lex est. Aristotel. 5.ethicor. ad Nicomach.cap.6.char.124.

Ius magis est erga vxorem,quam erga liberos, & possessiones:nam inter virum, & vxorem magis æqualitas est.Ari.4.ethi.ad Nicom.cap.6.ch.125.

Iustus non dicitur,qui inuitus, vel timore iustum quid fecerit,nisi per accidens.Ari.5.ethi.nic.c.8.c.127.

Iniusta egit quis, cum cognoscens quidem, sed sine præconsultatione egit, vt quæ ex ira, & alijs affectibus fiunt.Ari.5.ethi.ad Nicom.c.8.c.128.

Iuste agere totum spontaneum est. Aristotel.5.ethic.ad Nicom.c.8.char.130.

Iniustus erit, qui inæqualiter sponte distribuit. Aris.5. ethicor.ad Nicom.c.8.c.131.

Iniuste non agit in distributione inæquali, qui ignorans iudicauit quantum ad legitimum ius attinet,nec iniustum iudicium est,sed quodammodo iniustum. Arist. 5.ethi.ad Nicom.c.8.c.131.

Iuste agere in nostra potestate est,sed non tam facile. Arist.5.ethic.ad Nicom.cap.8.c.131.

Ius æquum,& bonum idem est. Aristotel.5.ethicor.ad Nicom.cap.8 char.131.

Iura nonnulla sunt, quæ ad vniuersam virtutem spectātia à legibus sunt instituta. Ari.5.ethi.nic.c.11.c.125.

Ius quoddam in omni societate,& amicitia esse videtur. Ari.8.ethi.ad Nicom.c.9.c.202.

Iusta esse perhibentur,quæ lex iubet.Ari.magn.moral. prim.cap.31.char.305.

Iustum est, quod in ciuili communicatione positum est. ergo,& iustitia erit circa ciuile iustum.Aris.mag.mor. prim.cap.31.char.308.

Iustum est,cum dedita opera quis, & sponte peregerit, & quando consulto,& in quem, & cui,& qua de causa is iusta peragit.Arist.mag:mor.1.c.31.c.309.

Ius est ordinatio ciuilis societatis. Aristoteles politicor. prim.cap.2.char.491.

Iustum est hominum plurimorum non scripta consuetudo,honesta,turpiaque determinans. Aristot. rhetor. ad Alexand.cap.1.c.182.

Ius, vt naturale.

IVstum quod est natura,præstat ei,quod lege est. Aris. mag.moral.1.ca.31.c.309.

Ius esse naturale inde colligitur, quod homo natura sociabilis est,& communicabilis,nec societas durare potest citra iustitiam. Alexander aphrod. in secundo de anim.cap.42.char.51.col.3.

Ius,& si alio modo apud alias gentes,& apud alias statutum sit,quod ius gentium appellatur, tamen ius proprie natura est.Ale.aphr.in 2.de ani.cap. 42.c.52.c.3.

Ius natura esse constat,quia sunt quædam iniusta natura,& hæc contraria sunt iuri.Alexander aphrod. in 2. de anim.cap.42.c.52.col.3.

Ius naturale est id, quod vnicuique dictat ratio ex solis rationis principijs informata, & non ex his, quæ inquisitione,vel discussione inuenta sunt.Albert.magn. ethic.5.tra.3.cap.5.ch.64.col.4.

Ius naturale dicitur id, quod consequitur inclinationem naturæ communis homini, & alijs animalibus, vt coniunctio maris, & fœminæ. D. Thom.ethicor. 5.lec.12.chart.92.colum.3.

Ius legale, vel positiuum erit semper a naturali. D.Th. ethicor.5.lec 12.char.91.colum.3.

Iusta omnia positiua, vel legalia ex iusto naturali oriūtur. D.Tho.ethic.5.l.12.char.91.col.3.

Iustum attenditur secundum aliquam proportionem, quæ est secundum dignitatem respectu boni simpliciter.D.Thom.3.polit..l.7.char.38.col.2.

Ius vt ciuile.

IVs ciuile est,quod communionem vitę affert,vt liberis hominibus,& equalibus necessaria sufficiant,atque id,vel proportione,vel numero. Arist.5.ethicor. nicom.capit.6.chart.124.

Ius herile,& paternum nō est idem cum iure ciuili, sed ei simile, Aris.5.ethic.nico.cap.6.c.325.

Ius ciuile aliud naturale est,aliud legitimum. Naturale est, quod vbicunque eandem vim obtinet, non quia vel ita videatur,vel minime. Legitimum,quod a principio vtrū hoc, vel illo modo fiat,nil refert: vbi vero fuerit institutum,refert. Arist.5,ethi.nic.cā.7.c.125.

Iura legitima, & iura particularia se habent, vt vniuersalia ad particularia. Aris.5.ethic.nico.cap.7.c.126.

Iustum ciuile non natura,sed lege est. Aristotel.magn. moral.pri.cap.31.char.309.

Iniustus,& iniuria non est prorsus idem: nam iniustum lege definitur,iniuria vero vbi iniuste aliquid perpetratur.Arist.mag.moral.1.cap.31.c.309.

Iustum,& iustificatio non est idem,nam iustum lege definitum est, iustificatio est iusta causa faciendi.Arist. moral.1.cap.31.char.309.

Iustum populare est æquum habere secundum numerū, non secundum dignitatem. Arist.pol.6.cap.2.c.694.

Iustum id esse populares aiunt, quod pluribus videtur: potentes,quod videtur his,qui plus possident. Arist. polit.6.cap.3.char.696.

Iustum,legitimum,vtile,honestum, & iocundum generibus dicendis omnibus sunt vtilia,sed his in suadendo maxime vtimur. Secundo amplificationes,& extenuationes, quæ magis in laudem,& vituperationē cadunt vtiles sunt.Demum probationes sunt,quibus in genere indiciali maxime vtimur,& præterea,præoccupationes,& postulata, iterationes, & orationis prolixitas,& prolixitatis modus, & breuitas, & interpretatio omnibus sunt communia. Arist.rhet.ad Alexand.cap.6.char.198.

Ius ciuile est,quod in legibus,senatusconsultis,rebus iudicatis, iuris peritorum autoritate, edictis magistrarū,more,æquitate cōsistit. Boe.in top.Cic.l.3.c.796.

Iure ciuili inter alios, quam inter Ciues Romanos fieri aliquid non potest. Boet.in top.Cic.l.3.c.797.

Ius gentium appellant Iuristæ illud, quod consequitur propriam inclinationem naturæ humanæ inquātum hō est animal rationale. D.Tho.ethi.5.l.12.c.91.c.3.

Iustum legale dupliciter oritur a naturali: vno modo cum permistione, alio sine permistione. D.Tho.ethi. 5.l.11.char.91.colum.3.

Iustum populare est, vt omnes habeant de honoribus, vel bonis communibus, non secundum æqualitatem proportionis, vel secundum dignitatem personæ;sed quod tātum diues,quantum pauper; tantum idiota, quantum studiosus. D.Thom.6.polit.l.2.c.92.col.2.

Ius vt in commertijs, & quod in consuetudine existit.

IVs,quod in commertijs versatur,constat proportione arithmetica:nā nihil refert probus, vel malus aliquid mali commiserit, sed ad solam nocumenti differentiam

rentiam lex spectat; & deinde personis vtitur, ac si æquales sint, si ille afficiat iniuria, hic afficiatur; hic lædat, illæ lædatur. Arist. 5. ethicor. nicom. cap. 4. c. 116.

Ius cuiusdam lucrj, & dampi eorum medium est, quæ præter spontaneũ fiunt. Arist. 5. ethic. nic. ca. 4. c. 119.

Ius consuetudinale tribus innititur, pacto, pari, & iudicato. Alb. mag. ethic. 5. tra. 3. cap. 3. col. 4. char. 64.

Iusta vt operatio.

IVsta operatio medium est eius, quod est iniustum facere, & eius, quod est iniustum pati. Alb. mag. ethic. 5. trac. 2. ca. 11. c. 63. colum. 3.

Ius vt iurisperitorum.

IVrisperitorum authoritas est eorum, qui ex duodecim tabulis vel ex edictis magistratuum ius ciule interpretati sunt, probatæ ciuium iudicijs creditæque sententię. Boeth. in topic. Cic. l. 3. c. 796.

Iurisperitus de facti qualitate tantum respondet, non autem de ipsius facti ueritate. Boet. in topicor. Cice. nib. quarto charta 818.

Iurisperiti inutiles redduntur ad Philosophiæ studia, quia longo tempore studuerunt circa particularia, & circa humanos actus, nec assueti sunt animam extollere ad contemplationem. Alb. mag. ex 1. de intel. & intellig. trac. 3. cap. 3. c. 53. col. 2.

Iusiurandum.

IVsiurandum aut offert, & accipit, aut neutrum, aut illud quidẽ, hoc vero nequaquã. Et ex hic, aut offert quidem & non accipit, aut accipit quidem, sed non offert. Arist. rheto. 1. char. 65.

Iusiurandum aut iuratum est ab ipso, aut ab alio. Arist. rhetor. 1. charta 65.

Iusiurandum quis offert, & iurare non placet, dicendũ si quod nõ est æqualis prouocatio impij ad pium, sed vt si robustus imbecillum verberet. Arist. rhet. 1. c. 65.

Iusiurandum est cum diuina veneratione dictio probationis expers. Arist. rheto. ad Alex. cap. 17. c. 211.

Iusiurandum probamus, si dixerimus neminem diuini supplicij, & humani metu peierare nolle, & homines latere posse, Deum non posse. Arist. rhet. ad Alexand. cap. 17. char. 211.

Iusiurandũ si quis extenuare voluerit, debet dicere eosdem homines, qui facinorosi Deos latere putant, putare quoque non supplicium laturos si peierant. Arist. rheto. ad Alex. cap. 17. c. 211.

Iusquiamus, & linum inficit aquas, licet linum minus. Alber. mag. de propriet. element. lib. 2. tract. 2. cap. 2. char. 115. colum. 2.

Iusquiamus est & albus, florem album habens, & niger coloris sanguinei, & est rubeus coloris crocei. Niger venenosus est, cęteri veneno non carent, sed prior rubeus albo. est frigidus, & siccus, & folia eius dormire faciunt. Alber. mag. de vegetat. & plant. lib. 6. trac. 2. cap. 10. char. 166. colum. 4.

Iustitia non dicitur magis, & minus, sed ea, quæ secundum eam dicũtur, suscipiunt magis, & minus: iustior enim dicitur, & sic de alijs dispositionibus. Arist. prędic. tract. 2. cap. 4. char. 83.

Iustitiam omnes appellare solent habitum illum, ex quo ad agendas res iustas homines idonei efficiuntur, ex quo iuste agunt, & volunt iusta. Arist. quinto ethic. nicom. cap. 1. char. 108.

Iniustitiam appellant omnes habitum illum, ex quo agunt homines iniuste, & volunt iniusta. Arist. quinto ethic. nicom. cap. 1. char. 108.

Iustitia, & iniustitia dici pluribus modis videtur, sed quia proxima ipsarum cognominatio est, latet. Arist. 5. ethic. nicom. cap. 1. ch. 109.

Iustitia est virtus perfecta ad alterum, & ideo virtutum præclarissima esse videtur, vt neque Hesperus, nec Lucifer sit adeo admirabilis. Aristoteles 5. ethicor. nicom. cap. 1. char. 110.

Iustitia in se virtutes complectitur omnes. Arist. quinto ethic. nicom. cap. 1. char. 111.

Iustitia est perfecta virtus, quia qui eam habet. non solum secum, sed cum altero etiam virtute vti potest. Arist. 5. ethic. nicom. cap. 1. ch. 111.

Iustitia sola ex omnibus virtutibus alienum bonum videtur, quia ad alterum spectat: agit enim ea, quę alteri conducunt, aut Principi, aut Reipublicę. Arist. 5. ethic. nicom. cap. 1. char. 111.

Iustitia & ad alterum spectat, & vt est quidam habitus, est virtus simpliciter. Aristoteles quinto ethi. nicom. cap. 1. char. 111.

Iustitiam vniuersalem virtutem esse patet, & præterea particularis quædam virtus, quæ circa voluptatem, quæ lucrum consequitur, versatur. Aristot. quinto ethic. nicom. cap. 2. char. 112.

Iustitiæ particularis pars vna est, quæ in distributione bonorum, vel pecuniarum, aut cęterarum rerum consistit, quæ diuidi in eos possunt, qui eiusdem ciuitatis participes sunt. In his enim euenit, vt alter alteri, vel iniquam, vel æquam habere portionem queat. Altera, quæ in commertijs hominum emendandis versatur, cuius duæ sunt partes: nam alia est spontanea, alia inuoluntaria. Arist. 4. ethic. nicom. cap. 2.

Iustitia, quæ in commertijs versatur spontanea huiusmodi est, vel venditio, emptio, mutuatio, sponsio, vsura, depositio, conductio, & hæc spontanea dicuntur, quia principium commertiorum spontaneũ est. Arist. 6. ethic. nicom. cap. 2. char. 114.

Iustitia inuoluntaria, & clandestina in commertijs est, vt furtum, adulterium, veneficium, latrocinium, seruorum seductio, dolose perpetratum homicidium, falsa testificatio. Arist. 5. ethic. nicom. cap. 2. c. 114.

Iustitia violenta in commertijs est flagellatio, vincula, mors, rapina, mutilatio, conuitiatio, contumeliæ illatio. Arist. ethic. nicom. cap. 3. ch. 114.

Iustitia non eodem modo, quo superiores virtutes, mediocritas est, sed ob id, quod medij est, iniustitia vero extremorum. Arist. 5. ethic. nicom. ca. 5. c. 123.

Iniustitia ibi est, vbi est iniuste agere, non autem econtra in omnibus verum est. Aristot. quinto ethic. nicom. cap. 6. char. 124.

Iustitia, & iustum in sęderum æqualitate collocatur. Arist. mag. mor. pri. cap. 31. c. 305.

Iustitia est medietas quædam inter excessum, & defectum, & multum, & paucum. Aristoteles magn. mor. pri. cap. 31. char. 306.

Iustitia est virtus animę, eius distributiua, quod quisque meruit. Arist. de virt. c. 477.

Iniustitia est vitium animæ, per quod circunscriptores fiunt præter dignitatem. Arist. de virt. c. 478.

Iustitiæ est distributiuum esse eius, quod est secundum cuiusque dignitatem, & tueri patrias consuetudines, & instituta, & seruare scriptas leges, & veridicum esse in controuersijs, & stare conuentionibus. Est autem prima iustitiarum, aduersus Deos: secunda, aduersus dęmones: deinde in patriam, & parentes: deinde erga defunctos: in quibus est pietas, vel pars iustitiæ, vel eius comes. Sectantur autem iustitiam, & sanctitas, & veritas, & fides, & vitiorũ odium. Arist. de virt. c. 489.

Iniustitiæ species sunt tres: impietas, auaritia, & immanior improbitas. Arist. de virtut. c. 482.

Iniustitiæ est, patriæ violare instituta, & iura, nec parcere legibus, nec magistratibus, mentiri, peierare, transgredi conuentiones, & fidem fallere. Eius comes est calumnia, iactantia, humanitatis assimulatio, malignitas, calliditas. Arist. de virt. char. 484.

Iniustitia tenens arma fœuissima est. Aristoteles polit. 1. cap. 2. char. 491.

Iustitia est ciuile quid. Arist. polit. 1. cap. 2. ch. 491.

Iustitia est virtus, per quam suum vnusquisque retinet, vt lex. Arist. rhet. 1. c. 37.

Iustitia est per quam aliena quis retinet, non vt lex. Aristotel. rhetor. 1. char. 37.

Iustitia societatem humanam, hominique maxime propriam, maxime omnium virtutum conseruat. Alexan. aphrod. in 4. nat. quæst. cap. 24. char. 21.

Iustitiæ leges (vt inquit Plato) homines instituerunt, non vt alios non afficerent iniuria, sed ne iniuria ipsi afficerentur. Eustr. 4. mor. cap. 1. char. 164.

Iustitia duplex est: alia, quæ est vniuersa virtus, alia quę est particularis. Eustr. 5. ethic. cap. 1. ch. 202.

Iustitię pars distributiua in Geometrica proportione consistit. Eustr. 5. ethic. cap. 2. c. 213.

Iustitia emendatiua in Arithmetica consistit proportione. Eustr. 5. ethic. cap. 2. c. 213.

Iniustitia mentis est vitium. Boet. in prædic. c. 195.

Iustitia, & si sit magis necessaria ad communicationes ciuium, tamen in ratione virtutum non est maxime virtus hominis, vt homo, sed maxime virtus hominis est prudentia. Albertus mag. ethic. prim. trac. 9. cap. 15. char. 23. colum. 3.

Iustificatio est in id, quod natura est, ab eo, quod præter naturam est, reditio. Albertus magnus ethic. 1. trac. 9. cap. 2. c. 25. colum. 2.

Iustitia est magis similis arti, quam cæterę morales virtutes; in alijs enim bene magis est in operante, quam in operato opere. Huius autem causa est duplex; quia virtus hæc non consistit tota in appetitu, sed potius in ratione proportionante, iudicante, & determinante, quid cui debitum sit, quod appetitus facere non potest. Secunda est, quia connectatio medij eius semper in altero est, & non in operante. Alb. mag. ethic. 5. trac. 1. cap. 1. ch. 57. col. 3.

Iustitia plus de ratione habet, & minus de more, quam aliæ moralium. Albertus magnus ethic. 5. trac. 1. capit. 1. ch. 57. colum. 3.

Iustitia legalis consistit in vsu virtutis. D. Thomas ethic. 5. le. 2. char. 80. colum. 3.

Iusta aliqui aliqua operantur, non tamen iuste, quia non ex habitu, ita, & aliqui loquuntur scientifica, non tamen scientifice, quia non loquuntur ex habitu scientiæ. Alex. de ales in 1. metaph. c. 16. col. 1.

Iuuencæ amplius crescunt, cum plus temporis Veneris expertes degunt. Ideo Rex Epiri Iuuencas quadringentas alere faciebat annis nouem intactas Venere, vt incremẽtum maius caperent, & illę viuere non poterant in alijs locis. Arist. de hist. ani. 8. ca. 7. c. 284.

Iuuentus est primæ refrigeratiuę particulæ augmentatio. Arist. de iuuẽ. sen. vit. mor. & respir. ca. 14. c. 328.

Iuuenis ciuilis auditor idoneus esse nequit, quippe cum imperitus actionum vitæ sit, ex quibus, & de quibus rationes conficiuntur. Adde, quod cum perturbationes sequatur, frustra, & inutiliter audiet: finis enim non cognitio, sed actio est. Nil autem interest, an iuuenis ætate, vel moribus iuuenilibus aliquis sit: non enim defectus penes tempus est, sed quia, & viuit, & singula persequitur ex perturbatione. Iis enim cognitio vt incontinentibus inutilis euadit. Aristoteles ethic. 1. cap. 3. char. 6.

Iuuenes licet Geometrici, & Mathematici, atq; in eiusmodi rebus sapientes euadant, prudentes tamen euadere non videntur, quia particularium est prudentia, quæ ex experientia nobis innotescunt: iuuenis autem expertus non est: experientiam enim temporis affert longitudo. Arist. 6. ethic. nicom. ca. 8. c. 148.

Iuuenes voluptate, & dolore quasi gubernaculo dirigentes erudiunt. Aristoteles 10. ethicor. nicom. ca. 11. charta 240.

Iuuenes vires habent, senes prudentiam. Aristoteles polit. 7. cap. 9. char. 732.

Iuuentutis disciplina neglecta facit magnum Reipublicæ detrimentum. Aristoteles politic. octauo, cap. pri. charta 757.

Iuuenes fere quatuor discere consueuere, literas, gymnasticam, musicam, & figurandi peritiam. Literas quidem, & figurationem tanquam vtiles, & ad vitam expedientes. Gymnasticam, vt pertinentem ad fortitudinem. De Musica ambigitur: nam nunc multi voluptatis causa illam addiscunt: veteres vero inter disciplinas eam collocarunt, quia natura quærit nõ solum in negotio recte, sed etiam in otio laudabiliter posse versari. Arist. polit. 8. cap. 3. ch. 759.

Iuuenes assuefieri oportet ad iudicandum recte, & ad gaudendum mansuetis moribus, & laudabilibus operibus. Arist. 8. polit. cap. 4. ch. 767.

Iuuenis virtus est temperantia, & fortitudo. Aristoteles rhetor. 1. char. 22.

Iuuenes, & diuites contumelioſi sunt, quia contumelia inferenda se arbitrantur excellere. Aristoteles rhetoric. 2. char. 70.

Iuuenes quicquid faciunt, nimis faciunt: si amant, nimis amant: si oderunt, nimis oderunt. Aristoteles rhetor. char. 99.

Iuuenes iniurias faciunt ad contumeliam, non ad malitiam; & misericordes sunt, & risu delectantur, ideo & faceti sunt. Arist. rhetor. 2. ch. 99.

Iuuenes sunt moribus cupidi, & ad ea, quæ concupiscũt conficienda parati sunt, & ex corporeis voluptatibus Venereis potissimũ dediti, earumq; impotẽtes sunt, & inconstantes, & rerum concupitarum fastidiosi. Et valde concupiscunt, sed protinus conquiescunt, quia acutas habent voluptates, & non magnas, vt ægrotantium fames, & sitis. Et ad excandescentiam procliues, & ad eum impetum sequendum parati, & irę ob noxij, quia ob honoris desiderium se paruifieri pati non possunt, sed ægre ferunt si sibi fieri iniuriam arbitrantur. Et honoris, immo victorię cupidi sunt: bonis moribus præditi sunt, credoli, spe bona pleni, & facile decipiuntur. Fortiores sunt, non metuunt, sed multum confidunt, verecundi, magnanimi, & honesta facere cupiunt. Arist. rhet. 2. c. 98.

Iuuentutis tempus æquale est tempori senectutis. Auerroes secundo de generat. & corrup. tex. 57. char. 174. columna 3.

Iuuenilis ætas contraria est infantili, cum in iuuene superet siccitas, in infantia humiditas. Auer. de gener. ani. 5. cap. 1. c. 249. col. 3.

Iuuentutis vita protenditur vsq; ad annos trigintaquinque: ita vt vita naturalis sit vsque ad 70. cum dicimus, quod tempus incrementi est æquale tempori senectutis. Auerroes secundo de generat. & corrup. tex. 58. c. 174. col. 4.

Iuuenis non est proprius auditor scientiæ moralis, quia est inexpertus, passionum autem, & motuum irrationalium insecutor. Albertus magnus ethic. 1. tract. 4. cap. 6. char. 10. col. 2.

Iuuenis moribus est passionum sectator. D. Tho. ethic. 1. le. 5. ch. 5. col. 4.

Iuuenilis delectationis est velox transmutatio. D. Tho. ethic. 8. l. 3. c. 237. col. 2.

Iuuentus est augmentatio, & partis refrigeratio. Petr. de Aluer. de iuuen. senec. mor. & vit. & respir. l. pri. char. 62. colum. 3.

K

ALAOZ piſcis eſt maris,cui aqua pluuialis exitialis eſt contra morem omnium aliorum piſciũ, qui omnes aquis & pluuijs impinguantur: multa enim pluuia deſcendente cęcatur, & moritur, cibum nõ valens inuenire. Alb.mag.de anim. li.24. ca.1.c.198.col.1.

Karabo eſt idem,quod locuſta maris,magnum, valde latum,& herbas comedit. Alb.mag.de animalibus lib. 24.cap.prim. c.198.col.1.

Karkolix auis eſt pigra, quę nec oua ſua fouet, nec pullos nutrit, ſed oua ſua latenter in nido palumbę reponit, & oua a palumbis fouentur, & pulli nutriuntur fractis prius ouis palumbi. Alb.mag de anim. lib. 23.cap.24. char.193.col.4.

Komor eſt auis,quæ in anno quinquies, vel ſexies pullificat,& nutrit. Albertus magnus de animalibus lib. 23.cap.24.c.193.colum.4.

Kyloz eſt de genere oſtreorũ, vnum paruum, quod ſalubre eſt,maxime ſi exſiccatur eius humiditas; alterũ magnum,& peſtilens. Alb. mag. de animalibus lib. 24. capit.1.c. 198.col.1.

Kyris auis eſt præda viuens, non ſolum ſuos pullos nutrit,ſed etiam aquilæ abiectos tędio nutriendi. Alb. mag.de anim.lib.23.cap.24.c.193.col.4.

Kykon eſt animal,cui præter aliorum omnium diſpoſitionem,epar in ſiniſtro,ſplen in dextro eſt. Alb.mag. de ani.lib.24.cap.1.ch.198.col,1.

Kytes aues ſunt, quæ vociferant vocibus diuerſis,ita vt fere quolibet die commutent voces, faciunt nidos in arboribus de lana,& pilis, & theſauros de glandibus congregant: & cum pulli perfecti ſunt,reponũt ſuos parentes in nidis, de quibus exierunt, ne amplius laborent, & cibant eos in nidis illis, pietate naturali. Alber.mag.de anim.lib.23. cap.24.char.193.col.4.